Digitized by srujanika@gmail.com

ଟ ୨୦୦ ପୁରସ୍କାର

ମହାତ୍ମା ସିଦ୍ଧ କବଚ

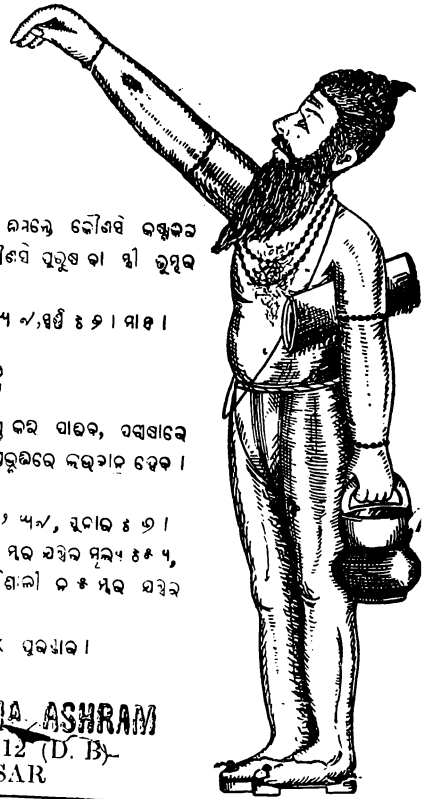

ଅତି ଚମତ୍କାର ଓ ଅସୀମ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଏହି କବଚ ପାଖରେ ଥିଲେ ଯେପରି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ହେଉ ନଥିଲେ, ସେ କୌଣସି ଅଭୀଷ୍ଟ ବସ୍ତୁ ସହଜରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଏହାକୁ ଜାଗ୍ରତ ଓ ଫଳଦାୟକ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଜଟିଳ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଏହା ଉପଯୁକ୍ତରେ ଯେ କୌଣସି ପୁରୁଷ ବା ସ୍ତ୍ରୀ ଭୁମ୍ବର ଜଗତବାସୀ ହୋଇ ରହିବ ।

ମୂଲ୍ୟ —ତାମ୍ର ଟ ୨ ୮ (ଏକକ ଡଜନୋଟି ଯାଇଁ ଟ ୫ ।) ରୌପ୍ୟ ଟ ୨ ୩ ୵, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଟ ୬ । ମାତ୍ର ।

ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯନ୍ତ୍ର

ଏହା ଧାରଣ କଲେ ଦୁଷ୍ଟଗ୍ରହ ନିବାରିତ ହେବ, ଏହା ଜୟ କରି ପାରିବ, ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଶ ହେବ, ବେପାର ମାଲ ଗୋଦାମ, ସୁରକ୍ଷିତ, ଗୋଡଦୌଡ଼, ଚାକିରି ପଦୁନ୍ନତିରେ ଲାଭବାନ ହେବ । ପଦୁର ଧନଲାଭ, ପୁତ୍ରଲାଭ, ଶତ୍ରୁମୁକ୍ତି, ରୋଗମୁକ୍ତି ଘଟିବ ।

ମୂଲ୍ୟ —ତାମ୍ର ଷୋଳ ଟ ୨ ୮ (ଏକକ ଡଜନୋଟି ଯାଇଁ ଟ ୫ ।) ରୂପାର ଟ ୨ ୩ ୵, ସୁନାର ଟ ୬ ।

ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଗୁରୁତୋଷି ଜୟ ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନ ୫ ମୁଖ ଯନ୍ତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫ ୫, ଏବଂ ତେ ତୋଷି କାମନା ପୂରଣ ନିମନ୍ତେ ଅତି ବଳବାନ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନ ୫ ମୁଖ ଯନ୍ତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨ ୫ ୵ । ଡାକ ମାଶୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ନୋଟ:—ଏହା ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କଲେ ଟ ୨୦୦ (ପୁରସ୍କାର ।

ଏହା ଜାଲି ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରେ ।

SHRI MAHATMA ASHRAM
Post Box No. 12 (D. B)
AMRITSAR

ତୁମ୍ଭର ଭାଗ୍ୟ ।

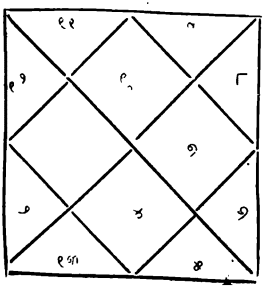

କେବଳ ମାତ୍ର ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଗୋଟିଏ କାର୍ଡ଼ରେ ତୁମ୍ଭର ନିଜ ନାମ ଓ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଫୁଲର ନାମ ଲେଖି ପଠାଅ । ମୋ ତୁମ୍ଭର ଅତୀତ୍ତ୍ୟ ବାରମାସର ଭାଗ୍ୟ ଗଣନା ଅତି ବିସ୍ତାରିତ ଭାବେ ଟ ୧୯/୬ ଭା: ଟି: ଦ୍ୱାରା ଯଥାଇ ଦେଇ । ଏଥିରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଲାଭ କ୍ଷତି, ଗୃହକରେ ଜନ୍ମନ, ବା ଅବନତି, ବିବାହ, ପୁତ୍ର, ବିବାହ, ସୁଖଶାନ୍ତି, ଶାରୀରିକ ପୀଡ଼ା ପ୍ରଭୃତିର ଉପାୟ ଥିବ ଓ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଦୁଷ୍ଟଗ୍ରହମାନଙ୍କ ପ୍ରତାପରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଦିଆ ହେବ ।

ଥରେ ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷା କରି ତୁମ୍ଭ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀର ସଥାର୍ଥତା ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଫଳ ନ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ [illegible] ଦିଆ ଯିବ ଓ ଏହା ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କଲେ ଟ ୧୦୦ (ପୁରସ୍କାର ।

BENGALI [illegible] ASHRAM

Digitized by Srijanika Sri Ram

ଏକତା ବା ସହଜରେ ଖାତ ଜନ୍ମମ ମାତ୍ର ମେଳ ଉଡ଼ିବାର ମନୋବୃତ୍ତି ତାହାର ନାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାର୍ଥ ବା ଜିଦ୍ ଉପରେ ସେଇଠି ମେଳ ହେଉଛି ତାହା ଠିକ ମେଳ ନୁହେଁ—ଦଳ । ଦଳ ଉପରେ ଦଳ, ଉପଦଳ, ପଦଳ ଦେଶମାତ୍ର ଛାଇ ଗଲାଣି । ପ୍ରତି ଗ୍ରାମରେ ସେ ତ୍ରାଏ, ଚନ୍ଦା, ଗ୍ରହଣ କରି ଦଳ । ପ୍ରତି ଘରେ ସେ ତ୍ରାଏ ଚନ୍ଦା ଦଳ । ଦେହ ତାହାର ଚଳାରେ ନାହିଁ, ଦେହ ତାହାର ବୋଲରେ ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ଜଣା ବା ଚିତ୍ରମରେ ସମସ୍ତେ ମାତାଲ ।

× × ×

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିର ଜନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ଚିତ୍ତସ୍ୱ । ଅଜ ବଚ ହେଉ ବା ନହେଉ, ଅନ୍ତାତ ଅଣ୍ଡରଷା ଘଟି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ, ଏଥିର ଉପସ୍ଥ ଜଣ । ଅଜ ସବ ମୂର୍ଖିକୁ ମୂର୍ଖ ବହରେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଅପଣା ଯେ ଦ୍ରବେ ଅଗେ ଛାଡ଼ା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜମର ଭିଡ଼ ଅଗେ ବାହାର ପଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ମନାଇ ଏକ ସୂତ୍ରରେ ଭିଡ଼ ନେବାକୁ ହେବ । ଅପଣା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସବଚିତ୍ତା, ଅପଣା ମାନ, ଇଜ୍ଜତ, ଅପଣାର ପ୍ରିୟଜନ ଓ ପ୍ରିୟବସ୍ତୁ—ଏସବୁ କି ଅପଣାର ଇଜ୍ଜତ ଓ ଜୀବନ ଯେପରି ବ୍ୟତିଖାନ୍ତ ନହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ସାବଧାନ ହେବାକୁ ହେବ । ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶାନ୍ତି ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ଯେପରି ଧ୍ୱସ୍ତ ଓ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ନଷ୍ଟ ନହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ଜାଗରୁକ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

× + ×

ଯଦିହେଉ, ବହୁ ସୁଖର କଥା ଯେ ଏବେ ଶକ୍ତିସ୍ଥ ସତ୍ୟଗ୍ରହୀ ; ସଂଖ୍ୟା କମୁଛନ୍ତି । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଓ ଜହରଲାଲ ଯେପରି ଦକ୍ଷତା ଓ ଭାବେ ଚଳାଉଛନ୍ତି ଯେପରି ଅଜ ଦୃଢ଼ତା ତାହାର ସତ୍ରରେ, ଅମର ଅଶା ହୁଏ ସତ୍ୟ-ଗ୍ରହୀ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଚୁର ବଢ଼ି ଯିବେ ଜାଣେ ସତ୍ୟଗ୍ରହୀ ନହେଲେ ଏମିତି ଜାମ ତଳେ, ଖିଲ୍ ଉପ୍ତ ଅଛ—ବହୁ ଚେଷ୍ଟାର ଏ ବିପଦ ସମୟରେ ହଲଚଲ ନ କରିବା ପାଇଁ ସତ୍ୟ-ଗ୍ରହୀ ଯେବେ ମାନେ ହେବେ ସେମାନଙ୍କ ମା ଝିଅଙ୍କୁ ଜାମିଲା ଚରିତ୍ରର ଘଣ୍ଟା ଦୋଡ଼ାଇ ଉଷିବେ । ଜେଲର ଭୟ ନାହିଁ—ଲାଠିର ଭୟ ନାହିଁ—ଜୀବନର ଭୟ ନାହିଁ । ତା' ଠାରେ ବୁଦ୍ଧିର ବିଦ୍ରୋହଥିବାଠୁଁ ଅମ୍ଭେ କର ମୂର୍ଖ ବିଶ୍ୱ ପରିବେଶ ଏତେ ଗ୍ରସ୍ତ ନାମ ବେଶାନ୍ତେ । ଅଟେ ବାଲୁ, ନାମ ସେ କୁହୁ ନାହିଁ—ଭଲ, କୁହୁ କାମ୍ କରୁଛେ ଦେଖିଲୁଣ୍ ।

+ + ×

ଶୁନୁଛୁଅ ସ୍ପଷ୍ଟର ଲୋକକୁ ବନ୍ଧି-ଉଷିଲେଇ ସେ ଥିର ହୋଇ ରହି ପାରେନା । ଅମ କଂଗ୍ରେସ ବାଲ୍ୟମାନେ ବ୍ରିଟିଶ ସଙ୍ଗିନ ବଳରେ ସଙ୍ଗି ଅଡ଼େଇ ଦିନଅ ସମ ପାଜିଥିଲେ ତାହାର ସହପିଲା ପରେ ଦିନାକେତେ ଘର ଦୃଢ଼ ଚର ଚାଳ ଦାଇ ଦେଲେ । ବନ୍ଧୁ ସଂଯୋଗ୍ରହ କରିବାର ଅଶା ଏକାବେଳେ ମ୍ଳାନ ହୋଇ ଯିବାରୁ ଏଇଖିଣି ଜେଲାଏ ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ତା ଉପରେ ପୁଣି କଂଗ୍ରେସ ସେଉଁଠିଠାରେ କୁଆଳିଗଳି ଭୁଣ୍ଡରେ ଚାଳ ଦିଣ୍ଡା ମାର ଚୂନ ଲହିବାପାଇଁ କଂଗ୍ରେସବାଲ୍ୟଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନେ କଣ କରିବେ ତାର ଚାଟ ନପାଇ ଚାଲି ଚାଲି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏ ସ୍ଥଳେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଯଦି ଅତ ଜବେଦ ନୂଆ ଅଲୋକ (new light) ଦେଖି ଓ ଅଜାହତ ଭିତର ନାଦ (inner voice) ଶୁଣି ଗୋଟାଏ ଛଳ ନୂଆ ପଥ ଫିଟାଇ ନ ଦିଅନ୍ତା, ତେବେ ଅଶଙ୍କା ହୁଏ, ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଗାଦ (ism) ଓ ବାଦ (ite) ଉପରେ ଉଡ଼େଇ ଯିବ ।

+ + ×

ବଳାର ଭିତରେ ସେଦିନ ଗ୍ରାମ ବହି ଖଣ୍ଡେ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ଯାଉଥିଲି, ଭେଟ ହେଲା ପହଲ ସାଙ୍ଗରେ । ପହଲ ପଚାରିଲା 'କିହେ ଗ୍ରାମ ଭଲ, ସେ କଣ କ ?'

ଗ୍ରାମ କହିଲା, "ଜାଣିନାହିଁ ତ, ଚଳସ୍ତର ଦେଖି ଦେଇଛି, ସତ୍ୟସ୍ତ[illegible] ?"

ପହଲ—କେବେ ମ[illegible]

ଗ୍ରାମ—[illegible] ସ୍ମେଚ୍ଛ ସଂହାର [illegible]

ପହଲ—[illegible] ? କଣ କରିବା ତେବେ ?

ଗ୍ରାମ—[illegible] ଦିଲ କଣ ? ଅମେ କଣ [illegible] ? ଯଦି ଯାଇ ରହି-[illegible]

ପହଲ—[illegible] ଅସତ୍ୟ ପ୍ରତି ତହା ହେବେ [illegible]

ଗ୍ରାମ—[illegible]ଠ— ଏତକ ବୁଝିଗାରୁନୁ [illegible] ଅବେ ଗନ୍ଧିଅ ବହରେ [illegible]...!

ପହଲ—[illegible] ?

ଗ୍ରାମ—ଦୁର [illegible]-ଓଲୁଙ୍କ ବୋଲକୁ ବୁଝାଇ ବୁ [illegible]ଭେକରେ—ଭେକ ! ଭେକ [illegible] ଅସିବ । ଗଲୁ ଏହିଷଣି [illegible] ଦେଇ ପଡ଼ିଲୁ—ଦେଖିବୁ, [illegible] ହେଉଥା, ଅଖି ଫିଞ୍ଚିଡ଼ାକେ [illegible] ଅଙ୍କ ବୋଧା, ଗୋଖାପା [illegible] ଅର କ୍ୟା ପଚାରିଥା ?

ପହଲ [illegible] ଖଦଡ଼ ଦୋକାନକୁ । [illegible] ବୁନ, ଅଜ ଜାଲ ଚଳମ୍ [illegible] ଭୁଲେ [illegible] 'ଯତଅ' ବନ ଯାଅ ଜଣ୍ଡାଳେ [illegible] କଥା ।

+ + +

ନମ୍ବୁରଭଣ୍ଡ [illegible] ଗୋଟାଏ ଗୋ [illegible] ଏ ଜମିଷ୍ଟ ଜଣେ । ଏ ଜମିଷ୍ଟ [illegible] ତାହା ବଧାଗ [illegible] ।

ଏହି ଜମିଷ୍ଟ [illegible] ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଆଜ [illegible] ବେଶୀ ପାଠ [illegible] ଉଦ୍ଦି ହୋଇ [illegible] ଅସେଚ୍ୟ । [illegible] ଯାଇ ଥିବାରୁ ସେମାନେ [illegible] ଜ ପୁଣ୍ଡିଉପାନ ଟୋ-ଟୋ [illegible] ମତ ଉଚ୍ଚା ।

ବୈଜ୍ଞାନିକ [illegible] ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀ ଶ୍ରୀମାନ୍ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ psychologi[illegible] physiological cum [illegible]ical ସତ୍ୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କ [illegible] ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ନିଅନ୍ତୁ [illegible]

BENGAL [illegible] ASHRAM
Digitized by srujanika@gmail.com

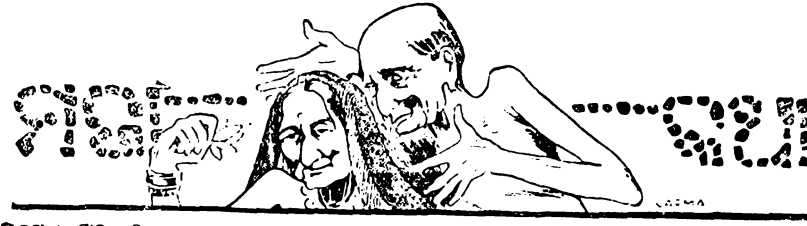

ଦୁନିଆଟା ଯାକ ହିଁ ତା ପ୍ରେମ ନ କରୁଛି ? ନିଧିସ୍ତମ ତା ନ କରିବ କିଏ ? ସେ କଣ ତରୁଣ, ନବୀନ, ସବୁଜ, କିଶୋର ପ୍ରଭୃତି ଏତେ ଉପମାରୁ ଗୋଟାଏ ଛଡ଼ି ଉପମ ମୃଦୁ ? ମଣିଷ ହୋଇ, ଯୁବକ ହୋଇ, ଅଧିକାର ହୋଇ ପ୍ରେମିକ ନ ହେବାଟା କେଡ଼େ ଖରାପ କଥା ମ ! ସେ ପାଠକ ଦେଖିନାହିଁ, ତା ଇସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିନାହିଁ, ତା ଜବାନ୍ଦ କେଉଁ ଜାଗିନାହିଁ ? ଏବେ ସିନେମା ଏତେ ଦେଖି ଦେଖି ଅଜ୍ଞ କଣ ହେଲା ।

ଯାହାହେଉ ନିଧି ସ୍ଥିର କରି ପକାଇଲା ଯେ ଯିଏ ହଉ ଏଇଥର ପ୍ରେମ କରିବାକୁ ହେବ—ପ୍ରେମ କରିବାର ପାତ୍ର ମିଳୁ ବା ନ ମିଳୁ । ନୋହିଲେ ଜୀବନଟା ବ୍ୟର୍ଥ ।

ସେ ଭାବିଲା ଅନେକଙ୍କ କଥା । ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ କେତେ ବାଳିକା, କିଶୋରୀ, ଯୁବତୀଙ୍କ ବଦନ ଛବି ଚିତ୍ରପାଟରେ ପଡ଼ି ତା ଆଖି ଆଗରେ ଖେଳିଗଲା । କେତେ ଫିଲମ ଷ୍ଟାର, ଥିଏଟର ଅଭିନେତ୍ରୀ, ଓଡ଼ିଏଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଫଟୋ ତା ଦୃଷ୍ଟିପଥରେ ଭାସି ଗଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛିଥିରେ ତାର ମନ ମଜିଲା ନାହିଁ । ତାର ମନେ ହେଲା ସେଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ବାହି ଫୁଲ ବା ମାଛ ଅମଣିଆ ।

ସେ ଗୋଟାଏ ମାନସୀ ମୂର୍ତ୍ତି ଧ୍ୟାନରେ ବସିଲା । ମନେ ମନେ ଏକ କଳ୍ପନା ଗଢ଼ାର ଗୋଟାଏ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତିମା ଗଢ଼ିନେଲା ।

କର୍ତ୍ତ୍ତମାନ ଚଳୁଥା ହେଲା, ସେ କିଏ, ତାର ଘର କେଉଁଠି, ତାର ନାମ କଣ ହୋଇ-ପାରେ । ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ସହଜ ନୁହେଁ । ତଥାପି ସେ [illegible] ଲେଖି [illegible] ସେ ଅବଳା ହୋଇ

ଜଳା, ଦେବକା. ଚାନ୍ଦନବାଳା, ଦେଉ, ଗୁମେଲ—ଦେଉ । ଜୀତା, ଅଚ୍ଛତ, ନମିତା, ବାଣୀ ବାଣୀ—ଦୂର । ଅନୁରାଗ, ଚିତ୍ରୋତ୍ତମା ଶୀତା, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରୀ, ଦୁର୍ଗାଗେ—ଦେହ । ଉମା, ଉମ୍ମୁଖ, ସରଳା—ଛିଃ ।

ଚକ୍ରେ ହୋଇ ଶବର ଚାପଲ ଚଢ଼ି ଦେଲା ନିଧି । ଅନମନରେ ଅଖି ବୁଜିଲା ବୁଜିଲା ଗୋଟାଏ ନାମ ଜିଭରେ ଚାରି ନଜର ପଡ଼ିଗଲା—ଅବଳା ଚୌଧୁରୀ । ଇସ୍ ! ଠିକ୍ ନାମଟି ଅ-ବ-ଳା ! ବଳ ପାହିଁ ସାହାତ, ସେ ଅବଳା—ଚଞ୍ଚଳା ନା କର୍ମ-ଧାରିଣୀ ? ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ତ ହୋଇପାରେ । ଯାଃ—ସେଥିରେ କଣ ଅଛି । ସେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ପାଠ ।

ପ୍ରୀତିରୀତି

ଲେଖକ:—ପ୍ରେମିକ

ଅମେ ଦେଖିବା ଚାହିଁ ବା ପ୍ରେମ ଦିଷ୍ଟି ଦୋଷରୁ ।

ସେ ସେତେବେଳେ ଅବଳା—ଶିଷ୍ଟସ୍ମ ସେ ଭାବ ଚରମ, କୋମଳ, ପେଲବ, ମୂର୍ଚ୍ଛାଏମ । ଅଃ, ଫୁଲଟି ପରି, ସ୍ୱେଟି ପରି, ସୁରଟିପରି, ମଳୟଟି ପରି, ଜୋଛନାଟି ପରି—ନୁହେଁ ? ସେ ସେଣ୍ଟ ଅବଳା, ନିଷ୍ଟସ୍ମ ସେ ଅଜ୍ଞ ଜଳଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ—ଜଳଦାଟି ପରି,—ବନଜାଟି ପରି, ଲତାଟି ପରି । ଉସ୍ !

ପୁଣି ସେ ନାଆଁଟି ଭଲ ଲାଗି ଢ଼ିଲା । ନାଆଁଟା ଜାହାଜର ଖେଳ (Sports) ଖବରରେ । ଅବଳା ଚୌଧୁରୀ ଖେଳରେ ଅଜ୍ଞ

ଚତୁର ଚତ୍ରରା ଓ ଚତ୍ରରା ଲେଖିବା
ଆମ ଭୁହିଁଙ୍କର hobby,
ପ୍ରେମ ଗାଢ଼ି ଅମେ ସବୁ ଚତ୍ର ଚତ୍ରରା
ଅଧକାଷ୍ଟରେ ଯିବା ବାହିଁ ବତ ।
ତୁମ୍ଭର ଅମ୍ଭର କମିତ ହତ ହେଟ୍ ?
ଅତ ଦଶ ହେଲେ ଛତଥିର ତୁମେ
ସର୍ଜ୍ଜିଟ ପାର୍ଜର gate,
ମୋ ଦଣ, ହେଲେ ଚତ୍ରର ନାହିଁ ଟି late !
ତୁମ୍ଭର ପ୍ରେମ ବାସ୍ତାଣୀ—ଅବଳା

ଜଥିବସ ଜଠି ଗାଲ ଜୋଜରକୁ ଜାହାର ଡେଲ । ମ୍ଲୋ, ସେଥ ଚତ୍ରକ ଜଣି ଅଣିଲ । ବାଇ ଦିଲ ଚତ୍ରପଥ ହେଲ । ବା ପରେ ଜଠି ଚତ୍ର ବାଜ ହେଲ । ଭଲ ଜ୍ଜଗାପଥା ଦିଲ୍ଲି, ଟ୍ରେଣ୍ଟ ବା ପଥ, ଏଥେନ୍ସ ମାର, ମ୍ଲୋ ମାଣି ଦିଗରେଟ ଟାଣି ଗ୍ରାଲ୍ଲ ପାର୍ଜ ଅଡକୁ ।

ଏଗାର ଦ୍ରେପାଶ ହୋଇ ହୋଇ ଦଞ୍ଚ ହେଲ ଜେଲ୍ଲ ଜେଟ୍ ପାର୍ଜରେ ଅପେକ୍ଷା ଜତବାକୁ ଲାଗେ । କେତେ ଲୋକ ଚଲେ, ଅଜଲେ,—କେଉ ତାର ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟତମା, ମାନସୀ ପଦ୍ମା ଅବଳା ବାହିଁ ?

ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ଗ୍ରହଅଡ଼େ ଜଟ୍ଟ-ଜଟ୍ଟଅ ଅନ୍ଧାର । ତଥାପି ସେ ଅସିଲ ନାହିଁ ।

ବଗା ଦେଲ୍ଲ ଜ ଜେବେ ? ନା—ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଯେ, ଏତେ କୋମଳ ପ୍ରକୃତ ସାହାର ସେ ଜଣ ଏହା ଜରଦ'ରେ ! ନା—ଜେବେ ନୁହେଁ । ମୋତେ ସେ ଦଟ୍ଟଥା ଜରବ ନାହିଁ । ଏତେ ଜଠିନ ସେ ହୋଇ ନପାରେ ।

ଦଠାତ୍ ଜଏ ଅସି ପଛଅଡ଼ୁ ତାକୁ କୁଣ୍ଢ଼ାଇ ପଳାଇଲ୍ଲ । ଜଥି ଫେର ଗ୍ରହଣାକୁ ଦେଖୁ ଜଲ୍ଲ ଦେଲକୁ ସେ ଅଲ୍ଲଙ୍ଗ ଜମେ ଜବଡ଼ରୁ ଜବଡ଼ତର ହୋଇପଲ୍ଲ । ଜମେ ଏତେ ଚତ୍ର ହେଲ ସେ ଜଥର ପ୍ରାଣପଖୀ ଦ୍ୱାର ପିଞ୍ଜର ଭିତରେ ଚାତର ହୋଇ ଭଠିଲ୍ଲ । ବ ଜର୍ଶାତ୍ର ପୀଡ଼ନ, ବ ଜଦିନ ଭତନ !

"ଓଃ ବାପ ଲ୍ଲେ ମଲ୍ଲ" ବୋଲ ଜଥ ଚ୍ଛାର ଜଲ ଦେଲକୁ, ତାର ମୁଖରେ ଜଏ ଦଜନ୍ତ୍ରମ ଅଳାଡ଼ ଦେଲ୍ଲ ସେ ଯେ ଜଃଖେଷ, ଅସରନ୍ତ ଗ୍ରମ୍ଭ !

"ଓଃ, ଭଷାଜର, ରକ୍ଷାଜର !"

"ଅଜ୍ ଟିକିଏ ରହ ହେ ପ୍ରିୟତମ—ମନ ଅଶା ଭ୍ରମ୍ଭ ହେଲ ।" ଗ୍ରମ୍ଭନକାରୀ ଜହ୍ନଲ ମଧ୍ୟର ସ୍ୱରରେ । ଏହା କହି ପୁଣି ଜଦାରୁଣ ଗ୍ରମ୍ଭନ ଜରବାକୁ ଲାଗିଲ । ହୃଦୟର ଜଗେ ଜଦ୍ଭାଜାଟିଅ ବାଳ ଗ୍ରଡ଼ାକ ତାର ଜମ୍ମ ବୋଳା କୋମଳ ଗାଲରେ ଠପଠପ ପୋଡ଼ି ହୋଇଗଲ୍ଲ ।

"ଗାଣ ଲ୍ଲେ ମରଗଲ୍ଲ" ବୋଲ ଜଥ ଚତ୍ର ଜଡ଼ ଗ୍ରଡଲ । ତାହା ଶୁଣି ଗ୍ରର ଇଅଜଣ ସ୍ୱର୍ଜ ଗାର୍ଡ଼ିକୁ ଧାଇଁ ଅସିଲେ । ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଜକୁ ଜଥା ଗାଲ୍ଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି ତାହାର ଜମ୍ମସ୍ତର ସୀମା ରହିଲ୍ଲ ନାହିଁ । ଗାଣକୁ ଅସି ଦେଖିଲ୍ଲ ବେଳକୁ..... ଜଟ୍ଟର ଗ୍ରହଜର ବସିଜ ଟେଲ୍ଲ ଅଡ ଓ କୁଣ୍ଡିଜିର ଶ୍ରୀମାର୍ଗ । ଅବଳାକାନ୍ତକୁ ତା ନ ଚନ୍ତେ ଜଏ ?

ଅବଳାକାନ୍ତ ଜଥକୁ ଗୋଣା କୁକୁର (lapdog) ବଡ଼ ବୋଲରେ ଧରି ହୋ-ହୋ ଜରି ଜହିଲ—"ଏଜଣ ମୋର ପ୍ରେମିକ, ଅଭିସରରେ ଅସିଥିଲେ—ଏଇ ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜରେ ମିଳନ ହେଉଛି ।"

ଅବଳାକାନ୍ତ ତାରୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣି ସ୍ୱରକାରୀଙ୍କ ଗୋଟାକ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପଡ଼ିଲେ । ଲଜରେ ଜଥ ଓସିଲ ବେଳକୁ ଅବଳାକାନ୍ତ ଭଡ଼ ଧରି ଓସିଲ । କହିଲ, "ସେ କଥା ହବ ନାହିଁ—ଗୋଟାଏ ଓସିଅଡ଼ି ଅ ଜର ଛୁଟ୍ ନାହିଁ ଅଜ ତମକୁ ପ୍ରିୟତମ ।"

ଜଥକୁ ସମସ୍ତେ ଟେ'ଜ ହୋଟେଲକୁ ଟ'ଣି ଓଟାର କେଉ ଚଲେ ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ମୁଅ ଓ ମୁହଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଜଣି ଗ୍ରର ମିନିଟ ଯାଦୁ ଭଥରେ ମାଲିସ ଜଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଲା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲ୍ଲଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ଚାଛୁ, ମରଲା ଭଲ ହୁଏ ଓ ଚଲଥ୍ରି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ନପଦ ଚିହ୍ନା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅବେଶ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନରମ ଜେନ୍ରେଲ୍ଷ୍ଟର ପୋ: ଅ: ଗୁଜଲଅଗଞ୍ଜ, ଗୋଦାମ ଜଟ୍ଟ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତଦିନ ବ୍ୟବହାର ଜଲେ, ଦାନ୍ତ ମଳ ଫଲିତା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ଫୁଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ଗୋଡ ଶୀଜବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲ୍ଲଥିବା ପ୍ରଭୃତ ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସଂପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ଜରେ । ପ୍ରତିଶିଶି ଟ ୦।

ଅଫିଙ୍ଗୁଣ୍ଡିଆ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଷ୍ଟିଧନ୍ଧ କାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, କୁଣ୍ଡିଆ, ଚାଛୁ, ମରଲା ଗୋଡ଼ାଘା, ଗ୍ରତି ଦରଜ, ଅନ୍ଧାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦ ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ଶୀଘ୍ରଶୀ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତ ।

ଠିକଣା—ଅମ୍ବର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଫୋଲିଅପିସ—ଜଟ୍ଟକ

Digitized by orujanna@gmail.com

ଫଗୁଣ ମାସର ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରମା ସତରେ ସାହାଜାଦା ଝରକା ଖୋଲି ପ୍ରକୃତିର ଅପାର ସୁଷମା ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ । ତରିଗୃହ ଅଛି ପାଖରୁ ଗୀତ ଶୁଭିଲା—

ତା ନାମ ଗାଇ ରୁଣ୍ଡରେ
ପ୍ରେମ ଦୁମ୍ବରୁ ବଜାଇ ବାଣ୍ଡରେ
ଭିକ୍ଷା ମାଗିବି ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମ ଶ୍ରବେ
ସଙ୍ଗୀ ଗୋ—

ଗୀତ ପଦକରେ ଚମତ୍କୃତ ହୁଦସ୍ପର୍ଶ ଏତେ ଯେ ଖେଦ ବେଦନା ପୃଷ୍ଟ ଅନୁଭୂତି ତାହା କେବଳ ଦରଦୀ ପ୍ରାଣ ବୁଝିବ ହିଁ । ସାହାଜାଦାଙ୍କ କେମନ ଚଳିଚିତ୍ରରେ ବାଜିଲା ସେ ଗୀତ ସାହାଜାଦା ବୁଲି ପଡ଼ି ଡାକିଲେ – ରେସିନା—

—ରେସିନା !

ବିଦ୍ୟା ରେସିନା ହାଜର ହୋଇଗଲା । ସାହାଜାଦା କହିଲେ—ଏଇ ଗୀତ ଗାଇଛ ଲେ ? ରେସିନା ଜାନପାର କହିଲା—ହଁ ।

—ଦୂର, ଦେଖିଅ, ଏ ଗୀତ ଗାଇବ ଲେଖିଠି ।

ରେସିନା ବାହାର ଗଲା ।

ସାହାଜାଦା ପୁଣି ଜାନ ପାର ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅବେଗ ଭାବ କରୁଣ ବାଣିଣୀ ଲେଖି ତରଙ୍ଗର ପ୍ରାଣ ଭୁଲାଇ ଧୀର ସମୀରରେ ଭାସି ଆସୁଛି । ସାହାଜାଦାଙ୍କ ପ୍ରାଣ ସେ ଭଲା-ଦନାରେ ମାତୁଅଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । — ଗୋଷ୍ଟାଏ ନୂତନ ମଧୁର ଲହଣ ସେଥିର ତାଳ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଦୋଦଲାଇ ଦେଲା ।

ରେସିନା ଫେରି ଆସି କହିଲା—ସାହାଜାଦା ସେ ଜଣେ ଫକୀର—...କିଗିଗ୍ ସେ ପଟ୍ଟ ଏଲୁଟିଅ ବସି ବସି ଗାଇଛ ।

—ତାହଁ, ତାକିଅଣିଲୁମ ଏଠିକି ?

ବିଦ୍ୟା ରେସିନା ପଡ଼ିଲା । [illegible]

ଜଳଖଣ୍ଡ, ସେଠିକି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣିଲୁମ ତାକ ଅଗନ୍ତ !

—ଗୋ ଫୁଲୁମ — ଯା — ଏଇଖଣି ଡାକିଆଣ ।

ବିଦ୍ୟା ଇତସ୍ତତ ହୋଇ କହିଲା—ସେ ପୁରୁଷ ଅଛି ଯୁବକ ।

ତୋର ସେଥିରେ କଣ ! ଯା – ଜଳଦ ।

× × × ×

କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଗୋଷ୍ଟିଏ ଗୌରବାନ୍ତ ଯୁବକ ସନ୍ୟାସୀ ସେହି ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଆସି ଛିଡ଼ା ହେଲା । ସାହାଜାଦା ତାର ନିମ୍ନଣ ଚୁମ୍ବନକୁ ଗ୍ରହଣ ଦେଇ ମଧ୍ୟମୁଖ୍ୟ ଚିତ ବସିଲେ ।

ରେସିନା କହିଲା—ଏଇ ଫକୀର ଗୀତ ଗାଇଥିଲା ସାହାଜାଦା ।

—ଓଃ

ଗୀତର ମୋହ

ଲେଖକ:—ରମାକାନ୍ତ

ସାହାଜାଦାଙ୍କର ଖୁସି ଫେରି ଆସିଲା । ସେ ସନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ ବସିବାକୁ ଇଙ୍ଗିତ କରି କହିଲେ—

—ଅପଣ ସେ ଗୀତ ଗାଇଥିଲେ ?

—ଅଜ୍ଞା ମୁଁ ଗାଇଥିଲି

—ଅପଣ ରଚିତ ଗୀତ ଗାଇଥିଲେ ଏହା ।

—ଅପଣଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହ ।

—ଅଛା, ମୋତେ ଏହି ଗୀତ ଶୁଣାଇ ପାରିବେ । ?

ଫୁଲୁମ ହେଲେ.....

ସନ୍ୟାସୀ ତାଳ ଏକତାଳ ଧରି ଗୀତ ଅମ୍ବେ କଲା । କେବେବେଳେ ଯାଏ ଗୀତ ଚାଲିଲା ।

[illegible] ଭାବସ୍ପର୍ଶ ବେମାଳୁମ ।

ସାହାଜାଦା କହିଲେ—ଅଛା ମୁଁ ସାଧ ହେଇ ଗାଇଁ ।

ବାଦଶାହା କହିଲେ—ଠେଟ, ସାଗଳୀ ପରି ତଥା ଚଳନ୍ତ । ସାଧ ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହେବାକୁ ସମ୍ଭବ ।

—ତାହଁ ଅଛା, ମୁଁ କେବେ ହେଲେ ହେବାମାଁ ସାଧ ।

— ଅଜ ତେବେ ?

—ତମର ଖାଟରେ ରହିବ ସବାବଦ ।

ଅବଦରଣୀ ଜମ୍ବାର ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇ ବାଦଶାହା 'କହିଲେ—ଅଛା, ଅଛା, ସାଧ ସହିଲେ ତୋର ଗଣ୍ଡ ଅଜ ତୁ ଅମର ଦରବାରରେ ରହିବ ।

—ମୁଁ ସେ ସାଧ ହୋଇ ଖାଇବି ମନେ ମନେ ।

ତମନ୍ତ ପଡ଼ି ବାଦଶାହ କହିଲେ—ତାହାକୁ !

—ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ଫକିରକୁ ।

—ଜାଙ୍ଗେର !ତୋବା, ତୋବା—ତୁହିଙ୍କର ମୁଣ୍ଡଭାଙ୍ଗି ହେବ ।

ପିତାଙ୍କ ଚରଣ ଧରି ସାହାଜାଦା ବିନ୍ତାକୁତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ – ପିତା, କ୍ଷମାକର, ତାଙ୍କର କସୁର ନାହିଁ ।

ବାଦଶାହ ଟିକିଏ ମୁଲାୟମ ହୋଇ କହିଲେ—

—ତୁମର ଇଚ୍ଛା ନୁହେଁ—ଇଚ୍ଛତ୍ ବେଟ୍ଟ ଇଚ୍ଛତ୍ । ସାହାନ ଶାହା ଦିଲ୍ଲୀର ବାଦଶାହାଙ୍କ ଇଚ୍ଛତର ଦାମ ଦେବ ।

—ତେବେ ମୋର ଏ ଦାସର ଫୁଲୁମ ହଉଛୁ ।

—ତା ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲୀର ବାଦଶାହ ପଣ୍ଡାଳ ପଦ ନୁହେଁ ଜଲେମାଳ ।

ଚିନ୍ତିତ କହିଯାଇ ପୁଣି ବାଦଶାହ ନରମ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ଅଛା, ଗୋଷ୍ଟାଏ କଥା । ସେ ଫକୀର ଯଦି ପରବ ଲଖଲମ୍ ପ୍ରହଣ କରିଥିବେ, ତେବେ ସାଧ ସମ୍ଭବ—ବୁଝିଲୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏତେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ବ ବସାହ ସୁନ୍ଦର ହସି ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ । ଯିଏ ଯେଉଁପରି ଚନ୍ଦ୍ର-ଦେଖେ—ଦେଖି ତୋର ଚକ୍ଷୁ ତୋହର ଭ୍ରୂତରେ—ସମସ୍ତେ ଜାମ ଜର—ଚରଣ ସନ୍ଧା ସମ୍ବ ଦେଲା ।

ବାଦଶାହା ଚାଲ ଘରେ ।

\+ + + ×

ସହି ଦୂର ଘରେ ।

ସାହାଜାଦା ଚନ୍ଦ୍ରେ—ଦ୍ୱୀନ ଶତ୍ୟାସି, ଗଗନ ବନ୍ଦ ମୂଲ୍ୟବାନ । ଅଜାରଣେ ଜାହାଁ ଜାହା ମଣ୍ଡ ଜରେ ? ପୁଣି ଅମ୍ବେ ଦୁହେଁ ଜେଡ଼େ ମଜ୍ଜରେ ଏକାଠି ରହିବା । ଦୁଇଅଜ ମାଲିକ ବାଦଶାହ ଦୁଅର ହେବା ବ ଜମ ଗୌରବର ବଥା ! ଏବେ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଫିହ୍ରାସନ.....

—ଅତ ଚୁଚ, ସାହାଜାଦା । ମୋର ଅଚ୍ଛ-ମର୍ଯ୍ୟାଦା, ଅଚ୍ଛ ଗୌରବ ଅଛରେ ଅତ ହେସ୍ତ ।

—ତେବେ ଜଣ ମୋତେ ଗ୍ରହ ଚାଲିଲିବ ?

ସାହ ଜାଦା ବ ଜ ଜାଲ୍ଲ ଲଗିଲେ ।

ସନ୍ୟାସୀ ଜ୍ଞାନ୍ତ୍ରସ୍ମରେ ତାଙ୍କ ଅଖି ଚୋଚ ଚେଇ କହିଲେ—ମୋର ବତ ଚକ୍ଷୁ ଦେଉଛ ଗ୍ରହ ଯିଚାକୁ—ତ ମସ୍ତ, ବ ମୋହ, ବ ଦରକ ଲଗାଇ ଦେଇଛ ଭୁମେ.....

ବଷରେ ବଷ ମିଶିଗଲା, ଅଧରରେ ଅଧର ଲିଖିଗଲା । ବହୁକ୍ଷଣ ପରେ ସନ୍ୟାସୀ ସ୍ତ୍ରୁରୁ ଉଠିଲା ପର ଚହଦି ପଡ଼ କହିଲେ—ସତ ସାହ୍ରାଜାଦା ଅଛ ପ୍ରହରେ ମାତ୍ର ଅଛ । ମୁଁ ଯାଉ..... ...

ଅଛ ମୁଁ ?

ଭୁମେ ! ...ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ପାରିବ ?

—କୁଅଡ଼େ ?

—ଅଜଣା ସରଳକୁ ।

—ଯିବ ।

ଅସ୍ତ ଜେଡ଼େ ।

× × × ×

ବାଦଶାହ୍ର ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ରକ୍ଷୀ ଜେଡ଼ ଜେଉଁରେ ଛୁଟିଲେ—ଚନ୍ଦ୍ର ଜେମିଲ ଯୁଗଳଙ୍କ ଅଶ୍ୱ ଚମେ ଚମେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଯେତେବେଳେ ତାର ଶେଷ ଚିହ୍ନ ଚନ୍ଦ୍ରଜଳ୍ପର ଅନ୍ତ୍ରାଳରେ ବିଲୀନ ହୋଇଗଲା, ସେଁମାନ୍ ବୁଜ ହତାଶ ହୋଇ ଫେର ଅସିଲେ ।

ଜ୍ୱର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କାଳଲୁଚ (ବଟିକା)

ସର୍ବଦୋଷ ଗୋଲ୍ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶିଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଗୋଚିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ସହେ ପ୍ରକାର । ଥରେ ଦେଖିଲେ ଜଣିବୁ ଏହେ ଚନ୍ଦ୍ରେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ ଜିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା ଜେଉଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମଠି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଚାଲିଥାଏ, ଚନ୍ଦ୍ର ମାତୃଶକ୍ତିର ଚଡ଼, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ଜେଦ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବ୍ୟବ୍ୟର୍ଥରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୪ • ୫

ସାଧାରଣ ଶିଶିଭା ଗୃହିଣୀ ମାଙ୍କେ ଚିକିତ୍ସକ ଓ ଡାକ୍ତର ନିକଟ ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ ଚିକିତ୍ସକ—ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ମିଶ୍ର M. L. A. ପୋ: ଜେନ୍ଦୁପାଟଣା—ଚଟକ ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପ୍ରିୟ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟାଏ ଟଙ୍କା ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣୀତ "ରତିବଳ୍ଲଭମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ—୧/୪ଟାକା ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୈବବର୍ଦ୍ଧକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟିକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କର୍ଣ୍ଣଧାର—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗଚାର୍ଯ୍ୟ ଔଷଧାଳୟ [illegible]

Digitized by Siddhanta eGangotri Gyaan Kosha

ବିଦ୍ୟାପତ୍ର

ନବଭାରତ-୬ଷ୍ଠ ବର୍ଷ ୮ମ ସଂଖ୍ୟା

ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଯାଇଛି, ପଣ୍ଡିତ ଗୋଦାବରୀଶ-ଙ୍କର କବିତା 'ବାସ କାନେ ଶୁଣିଥିବ ସବୁ।' ଚରମ ଯାଏଁ ଗାଳ୍ପିକ ଜୀବନର ସୁଖ ଅଳ୍ପ ଦୁଃଖକୁ ପାଖା ପାଖି ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ସ୍ପଷ୍ଟକୁ ଦୁଃଖରେ ପରିଣତ କରି। ଭାଷା ଗାଳ୍ପିକ ଲେଖାକୁ ଯାଇ ବେଳାକୁ କମ୍ ଲୋଭ କରିଛା - ଯାଇ ଲେଖକ ହୋଇଥିବ ବାଧ ହୋଇଛନ୍ତି।

ସଙ୍ଗ୍ରହ ଓ ମନ୍ତ୍ରି—ଲେଖକ ଅଦ୍ଭୁତ ଗାଳ-ଗୁଣ୍ଡ ଭାସ। ଐତିହାସିକ ଏବାଧିକ ବିଷୟ ଜ୍ଞାନରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଅଗାଧ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟର ପରିଚୟ ଦିଆଯାଇଛନ୍ତି। ନାରୀର ସଙ୍ଗ୍ରହ ଓ ପୁରୁଷର ପରିବାରିକ ଜୀବନ ଗୋଟାଏ ପୁସ୍ତକର ଫଳ ବୋଲି ପଢ଼ିବେ ଜଣାଯିବ। କିନ୍ତୁ ସେ ସଙ୍ଗ୍ରହଟା ଭୁଲିଯାଇ କ'ଣ ଅସ୍ୱଦନ, ଅପମାନ, ଅଶ୍ଳୀଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ? ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଭାଷାର କ୍ରମ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଏ କଥାଟିକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରିଲେ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତୁ। ଯଦିକି ଅଧିକାଂଶ ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ସବୁ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଠପଢ଼ି ଗୁରୁର କରି ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପୋଷିଲା, ସେଠି ପୁରୁଷ ତାର ସଙ୍ଗ୍ରହ ରଖିବାକୁ ବାଧ କି ?

ପ୍ରବାସ ଶିଖା - ଶ୍ରୀ ବୈକୁଣ୍ଠ ନାଥ ଦଳ-ନାୟକ—ମାମୁଲି।

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପୀ - ଗଳ୍ପଟିର ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ରାଜ-କିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ। ଗଳ୍ପଟିରେ ଭାଷା ଧାରଣା ନୂତନ ଅଛି। ପ୍ରସ୍ତୋଜନୀୟ ଅତି ବିସ୍ତାର। ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଲେଖକଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଫୁଟି ପଡ଼ିଛି ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଏ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚତରର ଗଳ୍ପ ରହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ।

ସ୍ୱପ୍ନ ... ଲେଖକ ... ଗଳ୍ପ ... ଗଳ୍ପ ... ଗଳ୍ପ

ଡଗର ୨୧ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗୀତା

ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ 'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ୫୧୦ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୩୦ ୬ ୧୯୪୦ ରିଖ

ସିଧା ଭାବେ

୧ । ଚଳନ୍ତ ବେଳରେ—କଥା ବିଷୟରେ ଲିଖେ ।
୩ । ଚିତ୍ରାଙ୍କୁ ଯାହା ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଏ ।
୪ । ସୈନିକମାନଙ୍କ ଛାଉଣି ।
୭ । —ଚିନ ବାଣ୍ଡ ବାଟ ଅବାଟ ମାନେ ନାହିଁ ।
୮ । ଅସଜ୍ ଦେବାଗାରରେ ଗନ୍ଧର୍ବମାନଙ୍କର ଏହା କର୍ମପାଏ ।
୧୧ । ଭାରତରେ ଯେଉଁ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ, ଯୁକ୍ତ ହେବୁ ବନ୍ଦ କରା ହୋଇଛି ।
୧୪ । ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିତି ନ ପାରିଲେ ଇଂରେଜ ଯାହା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଚାହୁଁ ହେବେ ।
୧୫ । ଗଜରେ ଓଡ଼ିଆ ସ୍ୱକଳ ସ୍ୱଦେଶୀ ସଜ ହୋଇ—ଇଙ୍ଗରେ ମାତନ୍ତି ।
୧୭ । ଚତ୍ର କିରଣରେ ସମୁଦ୍ରରେ—ଶୋଷ ଜୀବକ ପ୍ରାଣ ଅକୁଳ କରେ ।
୧୭ । ଜଳ ଗଳେ, ଏହା ଲେଉଟି ଅସେ ନ ଅର ।

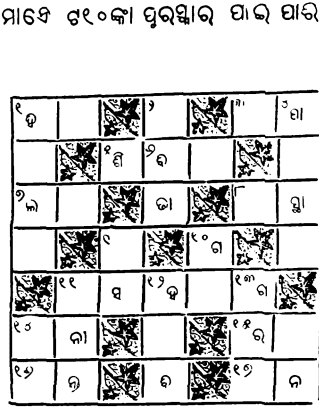

ନାମ _____

ଠିକଣା _____

କେତେଟି ଉତ୍ତର _____

ଉପରତଳ ଭାବେ

୧ । ଦୁଷ୍ଟାମି ଓ ଗୁଣ୍ଡାମି ବଳରେ ଯେ ପୃଥିବୀକୁ ଦୁଲମାଦଲ କରୁଛନ୍ତି ।
୨ । ଏହାର ମଧୁରତା ଅନେକଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରେ ।
୪ । ଜନତାର ଭକ୍ତା ଭାରତରେ ଯେଉଁ ନବ-ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପିତାକୁ ବସିଲାଣି ।
୯ । ଡଗରରେ ବନ୍ଦିତ——କଥା ଭର ରହିଛି ।
୧୦ । ପୃଥିବୀକୁ ଏଲଷଣି ଯମ କରୁଛି——(ଉଣାଇ ପଢ଼) ପଢ଼ନ୍ତୁ ।
୧୧ । [illegible] ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଜେଜେକ ଯୁରୋପୀୟ ଜାତିର ଆଶା ଯାହା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।
୧୨ । ଜଳଷ୍ଟାଇ ଦେଲେ ଏଥିରେ ପ୍ରେମର ଉନ୍ମାଦନା ବଢ଼େ ।
୧୩ । ଯାହା କଥାରେ ଏହା ମିଶିଥାଏ ତାହା ସାଙ୍ଗରେ ଦୋସ୍ତି କରିବାକୁ କିଏ ସୁଖ ପାଏ ?

ଉପର ବକ୍ସରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଅରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସି ବନ୍ଦ ଥିବା ଘର ଯାକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ସିଧା ଭାବରେ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ତନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତିନିଟା ବା ଚାରିରୁ ଅଧିକ ଖାଲି ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଥିବ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଭାବରେ ବିଚାର କରି ଯେଉଁଶବ୍ଦଟି ପୂରା ମିଳୁଛି ତାହା ବାଛି ବଛାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ଯିଏ ଦେବ ତାହା ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଚିହ୍ନିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୫ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ୫୧୧ ପାଇବ ।
ଏକାଧିକ ତୋଷିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିବେଚନାନୁଯାୟୀ ବାଙ୍କା ୫୪୧ ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରା ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ ।

କେବଳ ଡଗରରେ ଛପା ହୋଇଥିବା କୁପନ ପୂରଣ କରି ଯେ କେହି ବିନା ପୈସାରେ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ସେତେ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବେ ଓ ଏଥିରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡିକ ଡଗର କୁପନରେ ଦେବେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯେତେଇଚ୍ଛା ସେତେ ଉତ୍ତର ସାଦା କାଗଜରେ ଛୁଳି କାଟି ଦେଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାଦା କାଗଜ ଉତ୍ତର ପାଇଁ [illegible] ଡାକ ଟିକଟ ସେଥିସଙ୍ଗେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟଥା ନିୟମ, ପୂର୍ବବତ୍ । [illegible] BENGAL [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

୨୦ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ଉତ୍ତର

୧ ର	(ସା)	୨ ଯୁ	■	୩ ହେ	୪ ମ	
ନା	■	୫ ବ	ର	୬ ଡ	■	ଡ
■	୭ ର	ଣ୍ଡି	ସ୍ଥା	ନେ	■ ଅ	■
୮ କ	ନା	■	ର	■	୧୦ ପୁ	୧୧ ଅ
ମା	■	୧୨ କ	■	୧୩ ପା	■	ର
ଲ	■	୧୪ ମ	ମୁ	ଖ	■	ମା
୧୫ ବା	ସ୍ତ	■	■	■	ହ	୧୬ ଡ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ପର ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ଷ୍ଟାଲ୍ ଚେଷ୍ଟି ।

ଅବସ୍ଥା

ଜଣେ ଅମେରିକାବାସୀ ଲଣ୍ଡନରେ ଦେଲ-ସନଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖି ଜଣେ ଇଂରେଜଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, "ଏ କାହାର ମୂର୍ତ୍ତି ?"

ଇଂରେଜ—କାଶିମାର୍ଥ—ଲର ଡେ-ଲ-ସନ ! ଅମେ ନେଲସନ ? ସେ କଣ ଜଣେ ବଡ଼ ଲୋକ ?

ଇଂ—(ଗର୍ବ କରି) ହାଁ—ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ଇଂଲଣ୍ଡ କରିଛି ଏବଂ ? ଏହା ନେଲ-ସନ ପାଇଁ ତ ଅତି ଇଂଲଣ୍ଡର ଏ ଅବସ୍ଥା ।

ଅମେ—ଛି ଛି, ସେମାନେ ପରକୁ ଦୋଷ ଦେବା ଠିକ୍ ମୁହେଁ ଭାଇ—ଇଂଲଣ୍ଡର ଯାହା ଅଜ ଅବସ୍ଥା ତାହା କେବଳ ହିଟଲର ପାଇଁ ! + ×

ଜନ୍ତୁ

ମାଷ୍ଟର—ବର୍ଦ୍ଧ ଜନ୍ତୁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ମଣିଷ ସଙ୍ଗକୁ ଭଲପାଏ ?

ଛାତ୍ର—(ଟିକିଏ ଭାବି) ଆଜ୍ଞା, ଅମ ମାଷ୍ଟରଣୀ ତ ଜନ୍ତୁ ?

× + ×

ଓକିଲ

ପିଲାଟିଏ ଛୋଟାଏ ଗଧକୁ ବଜାରରେ ବାନ୍ଧି କରେଣ୍ଟ ପାଖ ଦେଇ ଯାଉଥିଲା । ଉତ୍କଳେଖାନା ଅଗରେ ନରସିଂହ ବାବୁ ତାକୁ ଡାକି କହିଲେ, 'ଦିଲରେ ଗଧଟାକୁ ?ଏତେ ଜୋରରେ ବାନ୍ଧିଛୁ କାହିଁକି ?

ପିଲା ଉତ୍ତର ଦେଲା, 'ଜଣକ, କାଳେ ଫିଟି ଯାଇ ଉତ୍କଳେଖାନାରେ ପଶି ଓକିଲଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିଯିବ ସେଇଥିପାଇଁ ।'

ଚାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ଧ୍ୱଜ ଦୋଷ ପାଇଁ **'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ଡଜନ ୩ ୫ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପରସ୍ତ୍ରୀରେ ପୁତ୍ର ବା ସ୍ତ୍ରୀ ସର ପଡ଼ିବା, ଲୁଗାରେ ସାଦା ବା ହଳଦିଆ ଦାଗ ଲାଗିବା, ଛେଡ଼ ପାଣି ବା ରକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ପରସ୍ରା ଓ ତତ୍ ଜନିତ ବିକ୍ଷା ପୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ସକଳ ଦୁଃଖରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉପଶମିତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀସେଗ ଓ ବାଧକ ପାଇଁ **'ବାଧକାରି ରସ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଶିଶି—ଟ ୨ ୫ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ କାଳନ ଅଖାରିଆ, ସୋନାଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୋନାଗତ ସମସ୍ତ ଅସୁବିଧା ଉପଶମିତ ହୁଏ । ଏ ମଧ୍ୟ ଜାଠ ଜାଠକ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ ।

ଅପସଙ୍କ ସ୍ଥାୟୀ ଯୌବନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବାକୁ **"ନବ ଯୌବନ ତୈଳ"** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଡ଼ିବା ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ସଚକ ହୁଏ ନାହିଁ, ସଚକ ସ୍ତନର ଉତ୍ଥାନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ସ୍ଥଳ ସ୍ଥଳ କଠିନ ଓ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।

ଦନ୍ତ ରୋଗେ **'ଦନ୍ତ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ଝଲିବା, ଦାନ୍ତମୂଳ ଖାରଯିବା, ଦାନ୍ତମୂଳରୁ ରକ୍ତ ବା ପୂଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫୁଲା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗମାନ ଅତିଶୀଘ୍ର ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପରୀକ୍ଷା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଫଳ ନହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ଠିକଣା—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର । ଅସୂତ୍ରଦାତାଚାର୍ଯ୍ୟ. L. M. S. A. ସା: ଝାଞ୍ଜିରପଙ୍ଗଳା, କଟକ ।

ବୃହତ୍ ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କରିବ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ଅଶିବ । ଯାହାଙ୍କର ରତିଦେଖାଇବ କାମ୍ପିଲ୍ୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ଯେ ବଳକାନ୍ ସନ୍ତାନ ହୋଇବେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ରୁ ୫୬୧ ସେ୍ୟାରରୁ ୫୩ ସେ୍ୟା ରୁ ୫୨୧ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ [illegible]

ଶୁକ୍ର ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଓ ଧ୍ୱଜ ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ,

ବୃହତ୍ କନ୍ଦର୍ପ ମୋଦକ

ଏହା ତରଳ ଧାତୁ ଗାଢ଼ କରିବ, ଏବଂ ବଳ, ମାଂସ ଓ, ରକ୍ତ ଶକ୍ତି, ହଜମ ଶକ୍ତି ଅତି ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ାଇ ଦିବ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ ରୁ ୫୬୧ ସେ୍ୟାର ରୁ ୫ ୩ ସେ୍ୟା ରୁ ୫୨୧

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଦରିଦ୍ର ବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଖପରା ପଡ଼ା । ପୋଟୋଟାର ଜି, ବାଲେଶ୍ୱର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଡବଲ୍!

ଯଦି କେବେ କଣ 'ଡେଭେଲପ୍' ଶବ୍ଦ ପୃଥିବୀ ଦୁଇଭାଗରେ ବଟୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଭିତରେ ରୁଷର ଷ୍ଟାଲିନ୍, ଜର୍ମାନର ହିଟଲର ଓ ଇଟାଲିର ମୁସୋଲିନୀ ପ୍ରଧାନ । ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସବୁବେଳେ ନିଜର ଜାତିର ଅଗ୍ରଗତିରେ ଥାଆନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସ୍ୱଭାବତ ହୋଇ ସେ ସମସ୍ତେ ଅଜଣା ଅଚିହ୍ନା 'ଡବଲ୍' ଜୋଡ଼ା ଜେତେ ଲେଖାଏଁ ଛିଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ସେ ଡବଲ୍ ମାନଙ୍କରେ ଚେହେରା ଠିକ୍ ତାଙ୍କ ସାଙ୍କରେ ଦେଖିବାକୁ ସମାନ । ତାଙ୍କ ଚାଲ ଢଙ୍ଗ, ଖାଇ ବସି ଶୋଇବା ଆଦି ସବୁବେଳେ ଚେହେରାରେ, ଗୁଣ ଚଳଣିରେ, କଥା-ବାର୍ତ୍ତାରେ, ଯେପରିକି ପଛେଇଲେ ମାଲିକ-ମାନଙ୍କୁ ଅନୁକରଣ କରନ୍ତି ।

ଏଇପରି ଡବଲ୍ ମୁସୋଲିନୀର ଅଛନ୍ତି ଜଣେ, ହିଟଲରଙ୍କର ଜଣେ, ଷ୍ଟାଲିନଙ୍କର ଜଣେ । କିନ୍ତୁ ଖୋଜି କେହି ଏହି ଡବଲ ସହିତ ଦେଖା ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଏଇଲି ଭୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ଯଦି ଯଙ୍କିଠି ଜୀବନ ଛପରେ ବାଧ ପଡ଼ଯାଇବେ, ସେଠି ନିଜେ ମାଲିକ ନ ଯାଇ ଡବଲକୁ ଜଣେ ଯାଏ । ମଜେ ସେହି ମଜେ । ମୁସୋଲିନି, ହିଟଲର ବା ଷ୍ଟାଲିନ ଯଦି ଯଦି ସହରରେ ବକ୍ତୃତା ଦିଅନ୍ତି ବା ଯଦି ଠିକ ଦୋଲଖ କରିବାକୁ ସଦାରେ ବାହାରନ୍ତି, ସବୁବେଳେ ପ୍ରକୃତ ସେହି ଅଛନ୍ତି ବୋଲି କେହି କହି ପାରିବ ନାହିଁ । ସ୍ୱୟଂ ସବୁ କଥା ହୋଇ ଚଳି—କିନ୍ତୁ ସେ ଜଣେ ଡବଲର ଦ୍ୱାରା । ମାଲିକ ଏଣେ ଘରେ ବସିଛନ୍ତି—ଲୋକେ ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଷ୍ଟାଲିନ ଏତେ ସାବଧାନ ଯେ, ସେ ନିଜେ ବେମାରି ହେଲେ ନିଜ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ, କି ବେମାର ହୋଇଛି ବୋଲି । ଦଶଗୋଟା ଚିଠିଅରେ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ହୋଇ ସେ ନିଜେ ଓ ତାଙ୍କ ଜଣେ ଡବଲ୍ ଶୋଇଯାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିଠିରେ ମଧ୍ୟ ଥାଏ । ଡାକ୍ତର ଏତେ ଜାଣିପାରେ ସେ ଏହି ଦଶଙ୍କ ଭିତରେ ଷ୍ଟାଲିନ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର କିଛି ଜଣକ ଠିକ୍ ଷ୍ଟାଲିନ ତାହା ସେ ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଡାକ୍ତର ଦଶଜଣ ଯାକ ପରୀକ୍ଷା କରି ନମ୍ବର ଓଖାଇ ଉପଦେଶ ଦିଏ । ସେଥିରୁ ଷ୍ଟାଲିନ ନାଡ଼ ନିଜକୁଆ ବାଛି ନିଅନ୍ତି । ଜୀବନର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏତେ !

ଏ କଥା କିନ୍ତୁ ଜଣା ପଡ଼ିନାହିଁ ଯେ ଏପରିଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଲାଲକମାନେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନି ପାରନ୍ତି କି ନାହିଁ ସବୁବେଳେ ।

× × +

ବର୍ଲିନ ଅଧିବାସୀ ଗୋଟିଏ ଜର୍ମାନ ଦମ୍ପତି ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଅଧିକ ଲମ୍ବ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକ । ପୃଥିବୀରେ ଏପରି ଦିଚକ ଦମ୍ପତି ଆଉ ନାହିଁ ।

× + +

ଲେଡ଼ିଣ୍ଡମ୍ ନିବାସୀ ମିଃ ଏ, ଜର୍ଜ୍ଜ, ଦରଶନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଶୁଖ ଥିଲା । ୧୨ବର୍ଷ କରୁଥିରେ ସେ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲା । ସେ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ବୁଲିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲା, ଏବଂ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଭାଷାରୁ ଗୋଟାଏ ଅଧେ କଥା କହି ପାରୁଥିଲା ।

× + ×

ଲେଡ଼ ସହର ଅଧିବାସୀ ମିସ୍ ଲେଡ୍ ଥରେ ଆସଜରେ ଏକ ଅବଶ୍ୟକତା ଛିଡ଼ି ଥିଲେ । ତାହା ଏହିପରି ଲେଖାଥିଲା——

ଏକ ଅଯୋଗ୍ୟ [illegible] ଗୋଟିଏ ଗୃହିଣୀ [illegible] ସେଷେଷେଷ୍ଟ

କାରଣ ସେ ହେବେ କଦର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଦାପି କରି ନାହାନ୍ତି । ପକ୍ଷରେ ସେ ଅଶୌଚ ଗୃହେ ଖାଇଲେ ।

× + +

ଅବେଜନ ନଗର ଭିତରେ ଯେଉଁମାନେ ରହନ୍ତି, ସେମାନେ ମାଛ ମାରିବା ପାଇଁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିଛନ୍ତି । ଏକ-ପ୍ରକାର ଖେଳ ଫୁଲ ଅଛି, ତାକୁ ପାଣିରେ ପକାଇ ଦେଲେ ପାଣି ଭିତର ବାସେ ଓ ଖୋଲ୍ଲ ହୋଇଯାଏ । ବାସନା ପାଇ ମାଛ ଅସିଲେ, ବିଷାକ୍ତ ଜଳରେ ମରିଯାନ୍ତି । ସେ ବିଷାକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟର କିଛି କ୍ଷତି କରେ ନାହିଁ ।

× + +

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମନୋ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମି: ଅର୍ମିଙ୍କର ମତ ଯେ ଇଂରେଜମାନେ ବଡ଼, ଫରାସିମାନେ ଠିଆ ହୋଇ, ଅମେରିକାନ୍ମାନେ ଟହଲ-ଫେରା କରୁ କରୁ ଆଉ ଅଇଟାଳିମାନେ ପଛକୁ ଫେରି ପଡ଼ି ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ।

+ + +

ଅଣ୍ଡା ଅଜିକାଲି ମହାର୍ଘ ଜିନିଷରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଖାଦ୍ୟ । ଆମ ଦେଶରେ ବି ଏହା ଶାସ୍ତ୍ର କଥିତ 'ଅଖାଦ୍ୟ' ଥିଲା । ଏହାର ବହୁଳ ପ୍ରଚାର ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ୁଛି । ନିତ୍ୟ ନିତ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଅଣ୍ଡା ନହେଲେ ଚଳୁନାହିଁ । କେବଳ ଅଣ୍ଡାଟି ନୁହେଁ ଅର୍ଥାତ ହୋଇ ସେଉଁମାନଙ୍କର ଅବଶୋଷ ଅଛି, ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଜିନିଷ ଅନ୍ତ ଲାଭ କରିବେ ।

ଏବେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଅବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି ଯେ କୁକୁଡ଼ା ଡିମକୁ ଜଳା ଓ ଭୁଚମଜେ ସୁରକ୍ଷିତ କରିଥାଇ ପାରେ—ଯଥା, ଲେମ୍ବୁ, ବାଇଗଣ, ଗୋଲାପ ପ୍ରଭୃତି । ମାତ୍ର କୁକୁଡ଼ାକୁ [illegible] ଦେବ, ଡିମରେ [illegible]

BENGAL [illegible] ST[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଫଇସଲ

ଦୁଇଜଣ ଦେଶ ନେତା ସ୍ୱମତରେ କଂଗ୍ରେସକୁ ଡେଲିଗେଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସାଙ୍ଗରେ । ଲେଲଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଲଢ଼ିଲେ ଲେ । ଚଳ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଧରିଥିବା, ଅଙ୍ଗୁଳି ଆଙ୍ଗୁଠି ଚ ଗୁଣ୍ଡଲା । ତହୁଁ ଦୁହେଁ ଯାଇ ଥାଇ ଯାଇ ଏଲମ୍ବ ସିଗନାଲ ଟେନ ଟାଣି-ଦେଲେ । ଗାଡ଼ି ବନ୍ଦ ହୋଇ ଗଲା । ଗାର୍ଡ ହାଦେବ ଅସିଲେ ଧରି ।

ଜଣେ କହିଲା 'ଝରକା ବନ୍ଦ କର ଉଷିଲେ, ଠଣ୍ଡ ଅଲ୍ପବରେ ମୁଁ ଅଣଜଣ୍ଟାସୀ ହୋଇ ମରିଯିବ; ମାତ୍ର ଏ ତାହା ବନ୍ଦ କରିବ ଦେଉ ନାହିଁ ।'

ଅର ଜଣ କହିଲା, 'ଝରକା ଖୋଲ ଉଷିଲେ, ଅଣ୍ଡା ଡାଲିଯା ଲଗି ସର୍ଦ୍ଦିରେ ମୁଁ ମରିଯିବ ।' ଗାର୍ଡ଼ ଚଟକ ବଟ ଦଉଡ଼ଣରେ ଘଟ ଚଟ ସ୍ଥିର ହେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ପରେ ଛବି ଚଣ୍ଡ କହିଲେ, 'ଅଚ୍ଛା, ମୁଁ ମରିଲେ ଝରକା ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଛ । ଦମ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇ ପ୍ରଥମ ଜଣକ ମରି ଯାଆନ୍ତୁ ଅଗେ । ତାପରେ ଝରକା ଖୋଲି ଦେବ । ତହିଁରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଣକ ସର୍ଦ୍ଦିରେ ମରିବେ । ଦୁହେଁ ମଲା ପରେ, ଚଳ ଖୋଲ ସବୁ ମେଣ୍ଟି-ଯିବ, ଅର ଅକାରଣରେ ଗାଡ଼ି ବନ୍ଦ ହେବ ନାହିଁ ।'

× × ×

ମୁଣ୍ଡବଥା

ଜଣେ ଅଧିକା ମହିଳା ଗୋଟାଏ ଚଉଡ଼ା ଦୋକାନରେ ପଶି ଶାଢ଼ି, ବ୍ଲାଉଜ, ସେମିଜ, ପ୍ରଭୃତି ନାନା ପ୍ରକାର ଜିନିଷ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏପରିକି ଦେଖି ଦେଖି ପ୍ରାୟ ଚଳ ଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲା ।

ଅସିଲା ନାହିଁ । ଶେଷେ ସେ ଦୋକାନୀକୁ କହିଲେ ।

'ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହାଶୟ, ଖମା ପାଇଁ ଅପଣ ଅନେକ ବସ୍ତୁ ଓ ପରିଶ୍ରମ କଲେଣି । ମୁଣ୍ଡଟା ଭାରି ବଥାଉଥିଲା ତ ନା, ଅପଣଙ୍କର ଏ ସବୁ ଜିନିଷ ଦେଖି ଦେଖି ତାହା ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ ଗୁଣିଗଲା ।'

ଦୋକାନୀ କହିଲା,—'ମୁଣ୍ଡ ବଥାଟା ଗୁଣିଯିବ ଭୁଅଡ଼େ !—ତମ ମୁଣ୍ଡରୁ ଅସି ମୋର ମୁଣ୍ଡରେ ପଶି ଯାଉଛି ଯେ !'

\+ \+ \+

ସାଧୁ

ଜଣେ ଡକାୟତ ଦେଖେ ଲୋକକୁ ଚୁଣ କରି ପୁଲିସ ଅସିଲେ ଧରି ନେବା ପାଇଁ ବାବାଜୀ ବେଶ ଧରି ବଣରେ ଯାଇ ଲୁଚିଲା । ଏତେ ଜଣେ ଲୋକ ବାବାଜୀ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଜମ୍ବ ଶମ୍ବ ବଣ୍ଡିବେ ପଚାର କହିଲା, 'ବାବା, ଏ ମିଛ ସଂସାରରେ ମୋର ଅର ମାୟା ନାହିଁ, ମତେ ତମ ଶିଷ୍ୟ କର ଏ ବରବରୁ ଉଦ୍ଧାର କର ।'

ବାବାଜୀ—କହିଲେ ଅଚ୍ଛା ବେଟା ! ଗାଧେଇ ଗାଧେଇ ଅସିବୁ ଯା । ହଉଛେ, ତୋ ଜାତିଟା କଣ ?

ଲୋକ—ଅଜ୍ଞ ମୁଁ ଚାଷରେ ତୋମ ।

ବାବାଜୀ—ଅରେ ଗାଧୀ, ତୁ ତୋମଟା ହୋଇ ଦାମ ଅସ୍ତାନ ମାଡ଼ିକୁଣି । ପୁଣି କହୁଛୁ ଶିଷ୍ୟ କରୁ ବୋଲି । ଚଳଚଳ ହୋ—ଗୋହିଲେ ଏଇ ଖୋଟାରେ ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଭାଙ୍ଗି ଦେବ ।

ଲୋକ—ଲଢ଼େଇ କରିବାକୁ ମୁଁ ନ ଡରେ ଅଜ୍ଞ । ତୋ ଚଳ ଜଣ ମୋଠାରୁ ଗରିଗାଇ ବାବାଜୀ କହିଲା, 'ଜଣ କହିଲୁ ଗାଧ ! ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଲଢ଼େଇ କରିବୁ ? ଜାଣିଛୁ ମୁଁ କିଏ ? ତୋ ଠାଣ୍ଡି ହାତେ ଲେଖା କତ କେତେ ଲୋକକୁ ଖୁଣ କରିଛି—ଅଜ୍ଞ ପୁଲିସ ବାପୁଡ଼ାକୁ ତ ଚିନ୍ତା ଲାଗିଛି ମୁଁ ।

ଲୋକଟା ହସି କହିଲା, 'ଚିହ୍ନିଛୁ ମୁଁ କିଏ ? ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ପୋଲିସ !

\+ × \+

ପରସ୍ପର କରିମତି

ସ୍ତ୍ରୀ ବିଲକ୍ତ ହୋଇ ସ୍ୱାମୀକୁ କହିଲା, 'ଇଟା ସାଇ ଶାଲ ପଡ଼ା ଓ ଲେଖା ଗୁଣିତ—ପଢ଼ିବ ଯାଇ ସାରୁ ସୁଟାଇ ଖୋଳି ପଢ଼ାଇ ନାହିଁ ।'

ସ୍ୱାମୀ ତ ଶୁଣିବାରୁ ଭାଇସ୍ୱାନ ଏହ କଥା କହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତହୁଁ ସ୍ୱାମୀ ଦୋକାନି ଓଣ୍ଡିବ ନେଇ ସାରୁ ଖୋଳିବାକୁ ଗଲା । ପାଖ ମିଳିଛି ପରେ ଯାଇଁ ଅସି ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା 'ଦେଖିଲଣି, ମାଟ୍ଟ ଖୋଜୁଁ ଖୋଜୁଁ ଏଇଟା ପାଇଲି ।' ଏହା କହି ସ୍ତ୍ରୀ ହାତକୁ ଗୋଟାଏ ଅଣି ଦେଇ ପୁଣି ଚଣ୍ଡାଳକୁ ଗୁଣିଗଲା ।

ଅଜ୍ଞ ପ୍ରଥ ମିଳିଛି ପରେ ପୁଣି ଯାଇଁ ଅସି କହିଲା, "ପୁଣି ଖୋଟାଏ ଦୁଅଣି ପଢ଼ାଇ, ଦେଖିଛି ନିଅ ।" ଏହା କହି ଦୁଅଣିଟା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଦେଲା ।

ପୁଣି ପ୍ରଥ ମିଳିଛି ପରେ ଅସି ସେ କହିଲା, 'ଦେଖିଲଣି, ଫେରି ଦେହଟୁ ଖୋଟାଏ ଗୁଣିବ ପାଇଲି ।' ସ୍ତ୍ରୀ ଗୁଣିବାରୁ ଦେଇ କହିଲା, "ତୁମେ ଅତ ପଢ଼ିବଳି, ଏବେ ତାମ ବନ୍ଦ କରି ଗୁଣି ଅଉ, ଭିଜ ହେଲଣି ।'

ସ୍ୱାମୀ ବିଚାରି ଜଣିଲା ପାଇ, ଖାଲି ଖିଲ ଖୋଇଲା । ଭିଠିଲ ବେଳକୁ ସାରୁ ଛାଡ଼ି ଖୋଳ ସରିଲଣି !

× × \+

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁରୀ ଉପରେ ଯଦି ବୋମା ପଡେ !

ଲେଖକ:—ଲୁଇଙ୍କ ପଟ୍ଟରେ ଥାଉ ସାହେବ

ପୁରୀ ଉପରେ ଯଦି ବୋମା ପଡେ—ଏହୁ ଭୟରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ପ୍ରତିବିଧାନ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଛି ।

୧ । ଲୁଟ ଭବନ ଉପରେ ବାଲି ଲଦା ହେବ ।

୨ । ଲୁଟ ଦେଖିବ ବାସ୍ତ ପ୍ରତିଶେଧକ ମୂଷା ପିଲ୍ଲ ସ୍ଥାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତିଶେଧ ରୂପେ ଭଜାନନ୍ଦ ବେଶ ଧରିବେ ।

୩ । ପୁରୀ ଚିକିତ୍ସା ହାସପାତାଳରେ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କୁ ସାମରିକ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବ ।

୪ । ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଉପରେ ରେଡ୍‌କ୍ରସ ଦାଗ ଦିଆଯିବ ଓ ଜେଠ ଉତ୍ସବ ଦିନଠାରୁ ରେଡ୍‌କ୍ରସ୍ ପତାକା ଉଡିବ ।

୫ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅମୃତ୍ସୋ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବା ପାଇଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ବଡ-ଠାକୁରଙ୍କ ଶବ୍ଦବେଳେ ଧଳା ଘୋଡ଼ା ଓ କଳା ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢାଇ ରଖିବାକୁ ହେବ ।

୬ । ଠାକୁରଙ୍କର ପୁରୀ ବ. ଏନ୍. ଆର ହୋଟେଲକୁ ଉଠିଯିବେ ।

୭ । ମହନ୍ତମାନେ ମାହାସ୍ତମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରସ୍ଥ ନେବେ ।

୮ । ମାହାସ୍ତମାନେ ମାଳା ସାଜିବେ ।

୯ । ମାଳାମାନେ ନର୍ତ୍ତ କରିବେ ।

୧୦ । ମାଳଡ଼ମାନେ ଏମ୍ବୁଲେନ୍ସ ବୋହିବେ ଓ ଲୁଟଙ୍କ ଦେହରକ୍ଷୀ ହେବେ ।

୧୧ । ମୂଷାମାନେ ବୋମା ନିକ୍ଷେପ ଉପ୍ତ ଉଦ୍ଧିତ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ଚଢ଼ାଇ କରିବେ ।

୧୨ । ମଯାମାନେ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଧ୍ୱଂସକାରୀ ବନ୍ଧୁକ ଧରି ରହିବେ ।

୧୩ । ଜଡମାନେ ବୋମାଗୁଡ଼ି ବଳିବ ଛିଡ ଓ ଚାଳ ହେବେ ।

୧୪ । ଚେମ୍ବରିଅମାନେ ଡାକ୍ତରଠି ବହନ କରିବେ ।

୧୫ । ଗୋପକାଂ ଓ ଦଳାଇମଲ ଧର୍ମଶାଳାରେ ଧର୍ମ ଶଳା ମାନେ ଅଗ୍ରସ୍ଥ ନେବେ ।

୧୬ । ଲେଡିମାଥଙ୍କ ପାଚନ ପଂଚିର ଚାଟଣ କମ ଥିବାରୁ ପୁରୀ ବ, ଏନ୍, ଆର ମାଲ ଭେଗ ହେବ ।

୧୭ । ସୁନାଦର ଚଢି ଯାଇଥିବାରୁ ସ୍ଥାନାର ଚୌରଙ୍ଗ ପରାଅରେ କ୍ଷତି ହୋଇଯିବାର ଭୟ ଅଛି । ତେଣୁ ତାକୁ ଦରିଆ ମହାବୀରରେ ନଙ୍ଗର ବାନ୍ଧି ଭସାଇ ଦିଆଯିବ ।

୧୮ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପାଇଁ କୋଇଲି ଟେଲିଫୋନରେ ଜାଗା ଠିକ କରିବାକୁ ହେବ ।

୧୯ । ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିରୁ ଦାଢି ଫାଡ଼ ଛେଲି ପତାଇ ମାଡ଼ନା ଠିଆ କରିଦେବାକୁ ହେବ । ନ ହେଲେ ଜର୍ମାନ ଶୀତଦଳିଆ ବସ୍ତ୍ର ଜିଆର କରିବା ପାଇଁ ତାହା ନେଇ ଯିବାର ଭୟ ଅଛି ।

୨୦ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ନେଇ ସ୍ପେଅରଖୋ ବା ବାଇଗଣ ବାଡ଼ ଲୁଚ କରି ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ରଖି ଦେଲେ ଜର୍ମାନମାନେ ତରେ ସମୁଦ୍ର ପଥରେ ଅଟକଣ କରିବେ ନାହିଁ ।

୨୧ । ଗୁଣ୍ଡିଚା ବାଡ଼ରେ ଗୁଣ୍ଡି ପାନ ଅଇ ଚା-ଖାଇବ ଦୋକାନ ବସାଇ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

୨୨ । ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭୃତି ପଥ ଗର୍ତ୍ତରେ ବୁଡ଼ା ଜାହାଜ ଉଆର ଜାଲଖାନା ହେବ ।

୨୩ । ଜଳଚକ୍ରଟାରୁ ବନ୍ଧୁକ ଗୁଳିରେ ରଖି ଫଏର କରି ଦେଲେ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରର କାମ ଦେଖାଇବ ।

୨୪ । ପୁରୀ ଟ୍ରେନ୍ ଲାଇନ୍ ଅଟକଣ ପରିଶତ ହେବ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

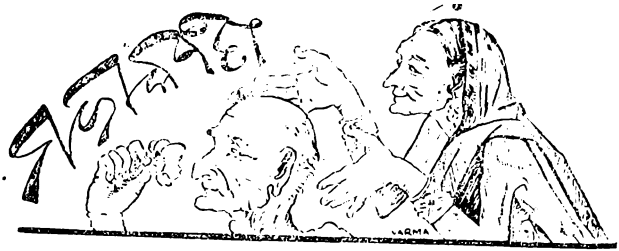

ମୁଁ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଦଗମ୍ବର ଦାସ ।

କେଉଁ ଗୁଣ ନାହିଁ ମୋର ?
ମିଛୁଆକଠ ବୁ, ବଳ ଲୁହେ ମିଛ, ଗ୍ଲେଲଙ୍କର ସଚ୍ଚଦାର ।
ବସକ ପଣରେ ମୋତ ଠାରୁ ବଳ ଚହଳ ଅଛନ୍ତା ଜଣ,
ଡ଼ରା ଡ଼ରା ପାନ ମୋଗର ଗ୍ଲେଡ଼ାଇ ପାଟ ନାଲ କରଦଏ ।

ସୁନ୍ଦର ଜଣ ମୋ ପର ?
ଜନ୍ମୀ ମଣ୍ଡିଠାରୁ ବଳ ରୁପ ଶିଖ, ଚକ୍ଷୁ ଜମ୍ବୁଳ ଦ୍ରବ ।
ପଥର ସମାନ ଅଟଇ ମୋ ଦେହ ଜଦାରେ ଅଟଇ ଖୋଲ,
ହାତ ପର ମୁହଁ ଗ୍ଲେଲେ ଝୁଲ ଝୁଲ, ପେଟୁଆ ଟିକିଏ ଡୋଲ ।

ମୋ ପର ଖାଲ କେ ଅଛ ?
ମାଡ଼ ଗେଳ ଲଥା ଜାଗରେ ଶିଶିରେ, ହାଣ୍ଡିଗଳେ ଯାଏ ଜ୍ରଦ ।
ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଟେ ମୁହଁ ଡେଙ୍ଗା, ଡାଳପତ୍ର ପର ଜ୍ରତ,
ଓଳିଅ ପରକା ମୁଣ୍ଡ ଦଗ୍ଧ ଥାଏ ଜାନ ଲୁଲ ସମଜ୍ଜ ।

କିଏ ମୋ ପର ବୁଦ୍ଧିଅ ?
ମାଲ ସଜଦମା ସେଙ୍ଗଠି ବେଷ୍ଟିତ, ଧାଣ୍ଡି ଚୁପେ ଥିଏ ଠିଅ ।
ଜେତେ ଯେ ଓଳିଲ କେତେ ଚାରଷ୍ଟର, ଶଭ୍ରଙ୍କର ବଡ଼ ବାଥା,
ଲ, ପରେଶ୍ୱରେ କେତେ ଲୋକେ ମୁଁ ଜନାଇ ଦେଇଛ ବୋଳା ।

ମୋ ପର ଜ୍ରବ ଜ୍ରେ ଅଛ ?
ଜଅର ଭ୍ରଜ ଜ୍ରହସ୍ୟ ପୁରଣ, ଭ୍ରବ ମୁଁ ଜେତେ ଲେଖିତ ।
ଜ୍ରବ ଅଭିମନ୍ୟୁ, ଭ୍ରଷ୍ଟ, ଘାଜକୁଷ୍ଠ, ହୋଇଜେଲ ମୋହସ୍ତ,
ମୋପର ଦେବାକୁ ଅଧୁନିକ ଜ୍ରବ, ମରୁଛନ୍ତ ଜେତେ ଝୁର ।

ମୋ ପର ସାହସୀ କିଏ ?
ଅନ୍ଧାର ଗଭରେ ଡ଼ର ରୁଦ୍ରମ, ମୁଁ ଯେ ଏଲୁଟିଅ ଚୁଲ୍ଥାଏଁ ।
ଗସ ଗସ ଶବ୍ଦ ଜାନରେ ଜାକିଲେ ଭ୍ରଜରେ ପଡ଼ାଏଁ ଅ,
ବୁଲୁଲ ଫୁଲର ବାଟ ଗ୍ଲଲ୍ଥାଏଁ—ଝୁମ୍ବୁର ବଜାଇ ମୁଁ ।

ମୋ ପର କିଏ ଜ୍ରମ୍ବିତ ?
ମନ ଭ୍ରଲ୍ଲସିତ ମୋ ଗୀତ ଶୁଣିଲେ, ବ୍ରଜରେ ଝେଇଜ ଜାଜ ।
ଲୁଅଠାରୁ ଜ୍ରଣି ମୋ ଗଳାର ସ୍ୱର, ମଧ୍ୟ ଅଲ ଜ୍ରଡ଼,
ମୋ ଗ୍ରଲ ପଲଲେ ଓଡ଼ାଦ ମାନଙ୍କ, ଗ୍ରତ ସ୍ତ୍ରବ ଯଡ଼ ପଡ଼ ।

ମୋ ପର କିଏ ଜ୍ରଡ଼ବ ?
ସଭ୍ୟ ସମିତିରେ ହାତଲ୍ଲ ହଲ୍ଲଲ, ଜ୍ରବ ଯେବେ ଲେଜ୍ଜରେ,
ଅତ ପ୍ରଜନରେ ସଭ୍ୟଜ ଯେବେ ଲୁଡ଼ିବ sit down please,
ଦାନ୍ତକୁ ଶିଷ୍ଟଷ୍ଟ, ଚାଳ ମାରିବେଲ, ବସିଯାଏଁ with ease

ଆପଣଙ୍କର ଫଟୋ

ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଓ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବ

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ ଜଅରଣ୍ଣୀ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଗୌଧିବ୍ରଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ଫଟୋ ନିଅପାରେ

ସ୍ୱାଗତ

ବନ୍ଧୁଗଣ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି, ଭବିଷ୍ୟ ଫଳରେ ଅମ୍ଭେ ଜେହିଁ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ ଲୋକେ ଅବଶ୍ୟ ଚିର ଜୀବନର ଭଲ ମନ୍ଦ ଅନ୍ଦାଜରେ ଜାଣି ପାରିବେ । ତତ୍ରାପିଓ ପାରିଶ୍ରମିକ ୫.୦୦ ମାତ୍ର—ଅତ ଭ୍ରମ୍ବିତ ଧାରଣର ଚାଳପତ୍ର ଜୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ପାରିଶ୍ରମିକ ୫.୦ ମାତ୍ର । ଅମ୍ବଠାରେ ଗତ୍ୟଂବର୍ଷର ପାଞ୍ଜି ଚଳିତ ଅଛି । ଅମ୍ବଠାରୁ ଜନ୍ମର ସନ, ମାସ, ତାରିଖ ଓ ସମୟ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ତାହା ଯୋଗେ ଜନ୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ପଠାଇଥାଉଁ । ବାହୁଲ୍ୟ ଅଚାରଶ୍ୟକ—ସମ୍ବାଦ ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପ୍ରଫୁଣ୍ଣାଚଳାର, ବଦ୍ରକ; ଜ: ବାଲେଶ୍ୱର

ସେବନ ଯାକୁ ମରମରେ ବଜାଇ ସ୍ପଲେ

ଅତି ଚାକୁ ମରମରେ ପାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫.୦ ଅଠାଅଣା ।

Digitized by srujanika@gmail.com

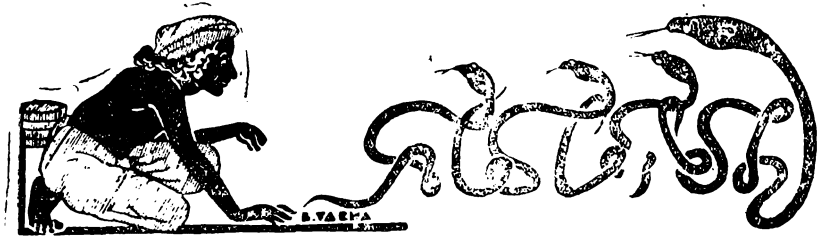

ନାଗବଗ୍ରୁଙ୍କ କଲମରୁ

—ରକ୍ତ କବି ମଧୁସୂଦନ—

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ମଧୁସୂଦନଙ୍କୁ ଜାଣିଥିବେ । ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ନାମ ମଧୁସୂଦନ ଦତ୍ତ । ପିତାଙ୍କ ନାମ ରାଜନାରାୟଣ ଦତ୍ତ ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ ଅମ୍ବିକା ଦେବୀ । ୧୮୫୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଜାନୁୟାରୀ ମାସ ତା ୨୪ ରେଖ ସୋମବାର ଦିନରେ କେବଳ ରାଜନାରାୟଣ ଓ ଅମ୍ବିକା ଦେବୀଙ୍କ ମନରେ କିହିବ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ମନରେ ଗୋଟାଏ ଆନନ୍ଦର ଢେଉ ଖେଳିଗଲା । ସେହି ଦିନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ଦତ୍ତ ଜନ୍ମଲାଭ କଲେ । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମଧୁସୂଦନ ମାତାଙ୍କ ହରାଇ ଥିଲେ ।

ମାତୃବିୟୋଗର କେତେଦିନ ପରେ ସେ ବିଦ୍ୟାରମ୍ଭ କଲେ । ତାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଜ୍ଞାନ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ପିଲାଦିନରୁ ତାଙ୍କ ମନରେ ଧର୍ମଭାବ ଉତ୍ପନ୍ନ ଥିଲା । ସେ ସଂସ୍କୃତରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରଚଳନ ବେଶୀ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରାଣ ପଣେ ଚେଷ୍ଟା କରି ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଚଳାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ-ବୟସ୍କା ପରିବାର ବିବାହ ଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଏଗାର ବର୍ଷ ବୟସରେ ପୁଷ୍ପରେ ପଦ୍ମା-ଲୋଚନ ସହିତ ବିବାହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଯେଉଁ ବର୍ଷ ନିଜର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ ବର୍ଷ ମଧୁସୂଦନ ଏଣ୍ଟ୍ରାନ୍ସ ଡିଗ୍ରୀ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ ଦେଶ ଭାଇଙ୍କର ଦୁଃଖ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରି ମାଇକେଲ୍ ମାଡ଼େଇଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ କେତେକ ଛାତ୍ରେ ସେବକଙ୍କ ସହିତ ଦେଶ ଉଦ୍ଧାର ସେବା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତେତେବେଳେ ସେ ଜନ୍ମଭୂମି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଗୁରୁରୂପେ ପାଇ-ଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ମନରେ ୧୮୬୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସେ ଏଣ୍ଟ୍ରାନ୍ସ ପାସ୍ କଲେ । ସେ ଛତ୍ରକ ହେରେନ୍ସ୍ ଆ କଲେଜରେ ୧୮୭୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଏଫ୍. ଏ, ପାଶ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର କଲେଜ ବନ୍ଧୁ ପ୍ୟାରୀ ମୋହନ ଅଗ୍ନିଫଙ୍କ ସହ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେଲେ । ସେ ସାରା ଜୀବନ ଶୂଳ ରୋଗ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ପାଇଥିଲେ ।

ମଧୁସୂଦନ ହିନ୍ଦୁ କଟକ କଲେଜଏଣ୍ଟ୍ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର, ସେହି "ହେ. ମା. ପଦରୁ ତାଙ୍କୁ ୧୮୯୩ରେ ଜଣକ ନମ୍ବିଲ ସ୍କୁଲକୁ ବଦଳି ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ହେ. ମା. ପଦରେ ନମ୍ବିଲ ସ୍କୁଲକୁ ଆସି-ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଅନୁରକ୍ତ କରୁଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେ "ନିଦ୍ରାପ୍ରତି, ଶୋକ, ଧ୍ୱନି, ପଦ୍ମ" ପ୍ରଭୃତି ଭାବ ଓ ରକ୍ତ ସୁପ୍ତ କବିତା ରଚନା କରି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟର ପ୍ରଗତି ଓ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ୧୯୦୭ ଖ୍ରୀ: ରେ ସେ ସମ୍ବୁଦାୟ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ମୁକମାନଙ୍କର ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ହୋଇଥିଲେ । ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ ତାଙ୍କର ଶରୀରରେ ବାଧିବାକୁ ଲାଗିଲା ଓ ତେଣୁ ସେ "ରକ୍ତ କବି" ଉପାଧି ପାଇଥିଲେ । ତାର ପର ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୦୭ ଖ୍ରୀ: ରେ ସରକାର ତାଙ୍କୁ "ରାୟ ବାହାଦୁର" ପଦ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ତାଙ୍କୁ ବେଶୀ ଦିନ ଆନନ୍ଦ ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତାର ପର ବର୍ଷ ସେ ନିଜ ଗୁରୁ ବିଦ୍ୟାନାଥଙ୍କୁ ହରାଇ ଦୁଃଖରେ କାଳାତିପାତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ତାଙ୍କର ଚେଷ୍ଟାରେ କଟକର ଉନ୍ନତିର ଦ୍ୱାରମୂଳ ହୋଇଥିଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ସେ ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କୁ ହରାଇ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୂର କାଳ ବି ଲେଖିବର ଅଧିକ ଦେଖିପାରେ ? ସେହି ଦୂର କାଳ, ଗଗନର ଗୋଟିଏ ତାରା ଲେପ ହେଲା ସଦୃଶ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦ୍ୟୁତିକ ଗଗନରୁ ଗୋଟିଏ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ତାରାକୁ ୧୯୧୧ ଖ୍ରୀ: ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୨୮ ତାରିଖ ଦେଖିଲା । ଶ୍ରୀ

ଦୁଇମହାଦେଶର ରାଜଧାନୀ ମେଳା

—ଏସିଆ—

ଦେଶର ନାମ	ରାଜଧାନୀର ନାମ
୧ । ଚିନ୍ଦ୍ରିଲ ଦ୍ୱୀପ	କଲମ୍ବୋ
୨ । ସାଇପ୍ରାସ୍	ନିକୋସିଆ
୩ । ଭାରତବର୍ଷ	ନିଉଦିଲ୍ଲୀ
୪ । ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍	ଜେରୁଜେଲମ୍
୫ । ଆନ୍ଦ୍ର-ଜୋର୍ଡାନ୍	ଅମ୍ମାନ୍
୬ । ଡର୍ଚ୍ଚ ଇନ୍ଦିଜ୍	ବେଟାଭିଆ
୭ । ଇରାନ୍	ତେହେରାନ୍
୮ । ଜାପାନ୍	ଟୋକିଓ
୯ । ଫିଲିପାଇନ୍ ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ	ମେନିଲା
୧୦ । ସ୍ୟାମ	ବେଙ୍କକ୍
୧୧ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶ	ପେଗୁ
୧୨ । ଲେବୁଥାନ	ବିରୁଟୋରିଆ
୧୩ । ସାରାଓ୍ୱାକ୍	କୁଚିଙ୍ଗ୍
୧୪ । ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସେଟ୍‌ଲମେଣ୍ଟସ୍	ସିଙ୍ଗାପୁର୍
୧୫ । ଆଫଗାନିସ୍ତାନ	କାବୁଲ
୧୬ । ଆରବେନିଆ	ଇରବିଲ୍
୧୭ । ସ୍ୟିମେନ୍	ସାନା

ଆଫ୍ରିକା

୧ । ବ୍ରିଟିସ ସୋମାଲ ଲାଣ୍ଡ	ବେରବେରା
୨ । କେପ୍ ଅଫ୍ ଗୁଡ ହୋପ୍	କେପ୍‌ଟାଉନ
୩ । ଗେମ୍‌ବିଆ	ବା ଥ୍ରାଷ୍ଟ
୪ । ଗୋଲ୍ଡ କୋଷ୍ଟ	ଏକ୍ରା
୫ । କେନିୟା ଓ ଉଗାଣ୍ଡା	ନାଇରୋବେ
୬ । ମଲ୍ଲର ଟିସ୍ୟାମ୍	ଗୋଟଲିଲସ୍
୭ । ନାଟାଲ	ପିଟାର ମାରବାର୍ଗ
୮ । ନାଇଜିରିଆ	ଲେଗସ୍
୯ । ନ୍ୟାସାଲାଣ୍ଡ ପ୍ରୋଟେକ୍ଟରେଟ୍	ବ୍ଲାନ୍‌ଟାୟାର
୧୦ । ଅରେଞ୍ଜ ଫ୍ରି ଷ୍ଟେଟ	ବ୍ଲୋମ୍‌ଫେନ୍ଟିନ୍
	ଉଟ୍‌ଶୋରୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦେଶର ନାମ	ରାଜଧାନୀର ନାମ
୧୨ । ଇରାନ୍ ଅଫ୍ ପାରସ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ	ତିଷ୍ଟୋରସ୍ୟା
୧୩ । ବ୍ରିଟିଶ ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ	ଇରଣ୍ଡହୋଏକ୍
୧୪ । ସ୍ପେନ (ବ୍ରିଟିଶ)	ଗାରଟୋମ୍
୧୫ । ଅବସିନିଆ	ଅଡ଼ିସାବାବା
୧୬ । ଜର୍ମାନ୍	ବାଏରୋ
୧୭ । ଲିବେରିୟା	ମନ୍‌ରୋଭିୟା

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ବେହୁରା (୩୩)

ଗୁହାରୀ

ମୋ ନାଗ ଭାଇ ଭଉଣୀଗଣ !

ଅସନ୍ତା ଜନ ଗଣନା ପାଖେରି ଅସିଲା । ଏ ସମସ୍ତଙ୍କି ଉଲ୍ଲାସର କଥା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ଜାତିର ଜୀବନ ମରଣ ସମସ୍ୟା । ଉତ୍କଳ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ହେବା ଅଜିକୁ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ଆମ ଦାବାରର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼ି ରହିଲା । ଏ ଅଡ଼ିକୁ କେହି ନିଜର କେଲେ ନାହିଁ, କି ଥରେ ଭାବିଲେ ନାହିଁ କିପରି ସେ ଗୁଡ଼ିକ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିବ । ଏଣେ ନିଜାମ ଓଡ଼ିଆ ଗୁଡ଼ିକ ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବନ୍ଧା ଓ ଅସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରି, ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କଠୁଁ ଅପମାନ, ଗଞ୍ଜଣା, ନିର୍ଯାତନା, ଓ ଶେଷକୁ ପଦାଘାତ ବି ସହିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବକାଶ ଚାହୁଁଛି ବେତେକ କର୍ମୀ ଏ ଦିଗରେ ପ୍ରାଣପଣ କରି ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ସେବକ ସଙ୍ଗ୍ରହ କରି ବହିର୍ଭୂତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ପଠାଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ, ସେମାନଙ୍କୁ କେହି ସାହାଯ୍ୟ କରୁ ନାହାନ୍ତି ! ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଣ ବଡ଼ ଲୋକ ନାହାନ୍ତି ?—ଲୁଚ୍ଛ ଭାବ କଥା । ଏଣିକି ଆମ ହାତରେ ଯେତିକି ହେବ, କରିବା । ସମସ୍ତେ ଜାଣି, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସେତୁ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବାବେଳେ ଗୁଣ୍ଡୁଚ ମୂଷାଟିର ସାହାଯ୍ୟ ବି ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ମୋର ସବିନୟ ଓ ସବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଆମ 'ନାଗଗାଣ୍ଠୀ'କୁ ଅର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ପଠାଅ । ଆମେ ଏକ ଦିନ କରି ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ ! ଜମ କଥା ନୁହେଁ । ସମସ୍ତେ ଭାଙ୍କ ଦେଇ ପଠାଇ ପାରିଲେ, ଅଳ୍ପ ଛିଡ଼ିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ଅନ୍ଦୋଳନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ପଠାଇ ଦେବେ । ଯଦି ନାଗ ଅନ୍ତତ ସହସ ଗୁରୁଅଣା ଦେବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ ହେବେ ନାହିଁ, ତା ଛଡ଼ା ଅଧିକରୁ ଅଧିକ । ପାନ ବଡ଼ ଓ ମଝିର ମଜଲିସରେ ଦାନକୁ ବେଶେ ଉଡ଼ାଇ ଦେଉଛି, ଏ ଜଣ ବେଶୀ ହୋଇ ଗଲା ? ସେ ତା ଜାତିକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ, ଏତିକ କରି ନ ପାରିବ, ତାର ନାଗ ଉତ୍ସାଗରେ ଗାଲ୍ ଫମା ନାଁଟା ଲେଖାଇ ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମେ ଗୁହାଁ ସ୍ୱକ୍ତ କର୍ମୀ ! ଆମ ଶିରା ପ୍ରଶିରାରେ ଅଜି ଯୁଗର ରକ୍ତ ପ୍ରବାହିତ, ଆମେ ନିଜ ଜାତିକୁ ବଡ଼ ନ କରି ପାରିବା ତ କରିବ କିଏ ? ପୁନର୍ବାର ଅନୁରୋଧ—ମାସର ଭିତରେ ଯେତେ ସମସ୍ତେ ଅଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଛିଡ଼ା ଦେଇ ପଠାଇ ଦେବ ।

ଅଜି ଏତିକି । ଇତି ।

ଭୁମର ନାଗଗ୍ରନ୍ଥ—ଭୁମର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ।

ଲେଖାସାରାଂଶ

ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ (୧)—ଗତ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଶ୍ କରି ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନୁପୂରା କେତେକ ନାଗବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଇଚ୍ଛୁକ—

ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କ ଅବବାଦନ ନିମନ୍ତେ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ (୨୩)—୨ ନମ୍ବର ନାଗ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଓ ୨ ନମ୍ବର ନାଗ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନଙ୍କ ଠାରୁ ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମ୍ବୁବନ ଋଷିସ୍ୱାଣିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପ୍ରାୟ ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପୂର୍ବରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ବା ବିକୃତ ଚିହ୍ନ, ସର୍ବାଙ୍ଗିକ ଜ୍ୱଳା ଶରୀରର ଅବସାଦ, ପୂରିଶ୍ରବବତ୍ ବେଦନ ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ତ୍ରୀତତା ଓ ଦୋଷବଦ୍ଧତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ-ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାଥେ ଅମ୍ବର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାସ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାସ ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ଟଙ୍କା । **ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ**:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଛିଦ୍ର [illegible] ଅଳ୍ପରେ [illegible] ହୁଏ । [illegible] ୫୦ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । [illegible]

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ମୋଦକ

ମଳବଦ୍ଧତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ମଳ ଯେପରି ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ ଦୋଷ୍ଟ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଧାବରେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାଇ କଲେ ପେଟର ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଉଦ୍ବେଳନା ନିବାରଣ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ହୋଇଯିବ ଉଦର ବେଦନା ନାହିଁ । ଅତି ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ପୁଷ୍ଟି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ପ୍ଲେ ପେଟର ଦରଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଟିକାରେ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଜେ ସୁଲ୍ଭ ନିୟମିତ ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ଟଙ୍କାରୁ ୫୧ ୩୦ ମାତ୍ର ୫୧ ।

ସମ୍ପାଦକ—ଶ୍ରୀ [illegible] ... ଶ୍ରୀଧର ରାଜକୁ ଉପମାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମ୍ପାଦକୀୟ ଟିପ୍ପଣୀ

"ବାହା କେଳେ ବାଇଗଣ ସେଇବା" କଥାଟା ଅମ ଦେଶରେ ବହୁକାଳରୁ ଚଳି ଆସୁଛି । ବାହାବେଳରେ ବାଇଗଣ ସେଇବା ଯେପରି ବେକୁବି, ସେହି ନ ଦେଖୁଣି ଲଙ୍ଗଳା ଦେବାଟା ଠିକ ତାର ଓଲଟା ହେଲେ ବି, ତତୋଧିକ ବେକୁବ ।

ତେବେ ଏହାର ସହିମଟିକିଆଟା ଯେ ଠିକ ବାଟ ତାହା କେହି ବେବେଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ ।

× × × ×

ଅମ ସମାଜ ଭିତରେ ଆଜିକାଲି ଗୋଟାଏ ଯେ ମୋଟ ବିନ୍ଦୁଟାର ଧରଣର ବିଶୃଙ୍ଖଳା ମାଡ଼ି ଆସିଛି ଓ ଚଳଣି ତାହା କାହାକୁ ବା ଭଲ ଲାଗି ହୋଇ ନ ଦିଶୁଛି ! ସେଥିପାଇଁ ସମଜ-ଟାର ମାଝେ ଆଉଟାକୁ ଅଟମ୍ବ କଲେଣି, ମାତ୍ର କାହାର ଅଙ୍ଗିରେ ଲୁହ ବହିବାକୁ ନାହିଁ ।

ତାର କାରଣ ହେଉଛି, ଅମେ ସବୁବେଳେ ଅପଣାକୁ ପର ମୁଖାପେକ୍ଷୀ, ଦାୟିତ୍ୱ ଶୂନ୍ୟ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟହୀନ, କ୍ଲୀବ, ଲୋଭର, ଗଣ୍ଡେ ବୋଲି ମନେ କରୁଛୁଁ । ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ସଭ୍ୟତାର ମାଝେ 'ଦୟାଳୀ', 'ଭଦ୍ର', 'ନମ୍ରତ' ଅଥବା ସେହିପରି କେହି ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରି ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଝ ଲଦି ଦେଇ ଅମେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ବସି ଯାଉଁ ।

× + × +

ଦାୟିତ୍ୱ ଏଡ଼ାଇବାରେ ଅମେ ଏତେ ଦିକ୍ ଦସ୍ତ ଓ ଅସ୍ୱ-ପ୍ରଚାରଣାରେ ଏପରି ବୁଦ୍ଧିମାନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲୁଣି ଯେ ପ୍ରାୟ ଅମ ମୁହଁରୁ ବାହାରି ପଡ଼େ—"ଅମର ସେଥିରେ କଣ ଅଛି ହେ", "ଯେ ଯାହା କରିବ ସେ ତାର ଫଳ ପାଇବ"; "କର୍ତ୍ତା ଲଢ଼ାରେ ଭଗ୍ନ", "ଅପେ ଦେଖିଲେ ବାଘର ନାମ"—ଇତ୍ୟାଦି, ଇତ୍ୟାଦି । ତଳ ପାଣିରେ ଗୋଡ଼ ଦେବାକୁ ଯିବା ଗାଧି ଅମେ ସବୁବେଳେ ମାରିବ । ସବୁବେଳେ ନିର୍ମାୟ ବଳିଷ୍ଠ ହୋଇ ରହିବାକୁ ଜୀବନର ପରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ସାର୍ଥକତା ମଣିବା ଅମର ଅଭ୍ୟାସ ।

+ + + +

ତାହା ବୋଲି ଶାନ୍ତି ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା କିଏ ଯେ ଚାହେଁ ବା ଦେଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ତାହା କୁହାଯାଇ ନାହିଁ । ଅମ ଦେଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଯେ ଅପେ ଶାନ୍ତିରେ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି, ଏହି ନିଷ୍ଚେଷ୍ଟତା ଯୋଗୁଁ ଅମେହିଁ ଅଶାନ୍ତି ଓ ବିଶୃଙ୍ଖଳାର ବାଟକୁ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେଉଁ—ବରଂ ତାର ଉଦ୍‌ସମ ଓ ବିକାଶରେ ସହାୟତା କରୁଁ । ଅତଏବ ପରିବେଶରେ ଏଥିପାଇଁ ମୂଳତଃ ଦାୟୀ ଅମର ଇଚ୍ଛା ଅଭ କେହ ନୁହେଁ ।

+ + + +

ସୁବେଶର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଯେପରି ଶ୍ୱାସଣ ଓ ଚଳୁଳ ବେଶରେ ଶ୍ୱାସିଛି, ଦିନ ଦିନ ଜଣ, ଛତ ଘତ କଥା କହି ହେଉ ନାହିଁ କେହି ମୃତ୍ୟୁଭିରେ କଣ ହେବ ତାହା ଜାହାର ବୁଦ୍ଧି ବା କଳ୍ପନାର ବାହାରେ । ପ୍ରବଳ ମେଦିନୀପୁର ମହିଷାପୁର ବା ଚାଡ଼କାପୁରକୁ ବଳି ମହା ପଳପୁର ତାଣ୍ଡବ ଲୀଳା ଲଭାଇ ଦେଇଛି । କେବଳ ଦୈବ ସହାୟତା ଛଡ଼ା ପୃଥିବୀକୁ ଏ ଧ୍ୱଂସରୁ କିଏ ରକ୍ଷା କରିବ !

+ + + +

ଯେଉଁ ଦେଶ ମାଟିରେ ଏତ ଗତ ଏ ଲୀଳା ଲାଗିଛି, ଗ୍ରନ୍ଥି ଗ୍ରନ୍ଥି ବାଳ, ବୃଦ୍ଧ, ନରନାରୀ ଜଳ ବିମୁଢ଼ ପରି ଛିଡ଼ି ହୋଇ ମରି ଯାଉଛନ୍ତି । ତଥାପି କେହି ବ୍ରତ ହୋଇ ପଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି ବା ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହେଉ ନାହାନ୍ତି । ସାରା ପରି ଛିତ ସତ୍ତାର ବିପଦ ଓ ମୃତ୍ୟୁକୁ ବଶେ କରି ନେଉଛନ୍ତି ।

× × × ×

ମାତ୍ର ଅମେ,—ଯେଉଁମାନେ ନିଜକୁ ଅଦ୍ୟିମାନଙ୍କ ବଂଶଧର ବୋଲି ଗର୍ବ କରୁଁ, ଘମ, ଲକ୍ଷଣ, ଶ୍ରୀଷ୍ଟ, ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ଜାତି ବୋଲି ଅହଙ୍କାର କରୁଁ—ବନ୍ଧୁ ଦୂରରେ, ଘର ତଳେ, ଚାଟି ଭିତାଡ଼ରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ, ଅମର ତରଛ କହିଲେ ନ ସରେ । ଏବ ଯେ କେତେ ପ୍ରକାର କଳ୍ପନା ଜଳ୍ପନା କରୁଛି ତାହାର ସୀମା ନାହିଁ ।

× × × +

ଏଣୁ ହେ ଭଦ୍ରମାନେ, କେହି ଶ୍ରୁତିଅ ଦ୍ରୁଅ ନାହିଁ, ତରଛି ଯାଅ ନାହିଁ, ସାର ପରି ଧୀର ସ୍ଥିର ଭାବରେ ଦମ୍ଭ ଧରି ଛିଡ଼ାହୁଅ । ସମସ୍ତେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ଅଶାନ୍ତି ଓ ବିଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ନିଜେ ନିଜେ ଡାକି ଅଣିବ ଯେ ! ବେଳ ପ୍ରକୃତରେ ଯାହାଙ୍କର ଶକ୍ତିସ୍ୱ ଅଛି ତାଙ୍କର ଭୟ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ । ସରକାର ସହଜରେ ଭାଙ୍ଗିଯିବ ନାହିଁ । ଝଡ଼ା ଉଡ଼ିଯିବ ନାହିଁ । ଅଗ୍ନି ଧର ଯଦି, ଈଶ୍ୱର ନିଭାଇବେ, ସେ ବିପଦ ଅସି ପଡ଼େ, ତମର ଗୋଟି ବା ଝଡ଼ା ସେତେବେଳେ ବି କାମରେ ଅସିବ ? ବରଂ ତମ ପାଖରେ ଥିଲେ ଖାଲି ତକାସ୍ୱତକୁ ଡର ବେଶୀ ।

× × +

ସମସ୍ତ ଅସିଛି ଭାରତଅର ହୋଇ ରହିବା ପାଇଁ । ଆମ ଦେଶର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶାନ୍ତି, ଓ ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ଆମ ନିଜ ସକାଶେ, ଆମର ଧନ, ମାନ, ଜୀବନ, ଘର ଦୁଆର, ପୁଅ ଭାରଯାଙ୍କ ସକାଶେ ଯେପରି ହେଉ ଏ ବେଳରେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଆ ପୁଅ, ନିଜକୁ ବୀର ବଂଶଧର ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେବାର ଭଲ ସମସ୍ତ ଅସିଛି, ଉପଯୁକ୍ତ ଅବସର ମିଳିଛି । ଆସ, [illegible] ରକ୍ଷା ବଳରେ ଓ ନିଜର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବଟକୃଷ୍ଣ ନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲାର

ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ୧୯୦୯

ଦରଜାବଜାର, ପୋ. — କଟକ ।

ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ! ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ବହୁବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଫରମାସି ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ଥଥରର ସେମାନ ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ସୁନ୍ଦାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାସ୍ତ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଅଳକାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାମ୍ପୁଲା ମମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହ କାର୍ଯ୍ୟାଳସ୍ତ୍ରକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିସାରି ବିଳାସ, ଦିନ ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ସୁଲରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାର ଗୁଳବଦ୍ଧରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଲାଭାରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଦେବା ସ୍ଥିରନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେଉଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦେଖି ଥିଲେ ଧରିପାରିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ — ।

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବଟକୃଷ୍ଣନାଥ ନାୟକ

ଦରଜା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) 'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା' (ରୋୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଶ୍ରେଷ୍ଠ ପୁରାଣ ଭଜଳୀସୂତ୍ର ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଭଜଳର ଶ୍ରମ-ଜୀବୀଙ୍କର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଜନସ୍ୱରୂପ ପ୍ରକୃତି ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ନିଜେ ଏବଂ ବର୍ମାର ଜଳନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ଦେଶର ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ସମ୍ବନ୍ଧରେ [illegible] ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବସାୟିକ ସର୍ବାଙ୍ଗିକ ଜାଣିବାକୁ [illegible] ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ବର୍ମାରେ ।

ଠିକଣା—[illegible], ୩୦୩ର ଜଳଜଳଜ୍ଜନ (ବର୍ମା)

ସମ୍ପାଦକ — ଶ୍ରୀ [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଧିକାଂଶ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରେ ।

ଆପଣ ଯତ୍ନ କଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବେ ।

ସ୍ୱାଧିନ ଭାବେ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବୀମା କମ୍ପାନୀର

ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ବୀମା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସେହି ଭଳି ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଜୀବନ ବୀମା ଲାଭ କରି ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବୃତ୍ତିକରା ଯୁବକ ସମାଜ ଏବଂ

ଦେଶର କଲ୍ୟାଣ ସାଧିକା ହୁଅ ।

ଆମ୍ଭ ବୀମାକମ୍ପାନୀ, ଉତ୍କଳ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳେ ।

୧୯୩୮—୩୯ ଚୁମ୍ବକ ବିବରଣୀ

ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବୀମା ପଣ୍ଡି ୨ କୋଟି ୨୯ ,, ,, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୭ ,, ,,

ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ

ଦର—ଅଜୀବନ ବୀମାରେ ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ୫୧୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରାପ୍ତି ମିଆଦି ବୀମାରେ ବର୍ଷକୁ ୫୧୮ ଟଙ୍କା ।

୧୯୩୮ ସମ୍ବତ୍ସର ବୀମା ଆଇନ ମୁତାବକ ସରକାରୀ କାଗଜାଦିରେ ନିବେଶିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର

ପରିମାଣ ମୋଟ ବୀମା ପାଣ୍ଠିର ଶତକରା ୮୫ଟଙ୍କାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା, ଏଜେଣ୍ଟ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନ୍‌ସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ
କଲିକତା

ଭଦ୍ରକ ଏଜେଣ୍ଟ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—
କଟକ, ଲିଲିରୋଡ୍
ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ

ଭାରତବର୍ଷ, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ସିଂହଳ, ମାଲୟ ଷ୍ଟେଟ୍ ଏବଂ ପୂର୍ବ ଅଫ୍ରିକାରେ ସର୍ବତ୍ର ଶାଖା ଏବଂ ସଂଗଠନ ଅଫିସମାନ ଅଛି ।

"ଇନ୍ଦ୍ର କୀଟ ଜଳ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ଭରେ ଲୋକ ଘର"

ଆଣ୍ଠିଶ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା

ସଞ୍ଚୟ କରି

ଦିଗଜଣିଆ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

Digitized by Orissa Archive@gmail.com

ଦିନେ ଯାହାକୁ ସେ
ତୁଳିକାରେ ଲେଖିବାକୁ ଯାଇ
ନିରାଶରେ ଫେରିଥିଲା—
ଆଜି ତାକୁ ସେ
'ମରମ'ରେ ପାଇଛି ।
ପ୍ରିୟଜନ ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପହାର
ପ୍ରେମାନୁରାଗର ଅପୂର୍ବ ନିଦର୍ଶନ
ପ୍ରୀତି କାମନାର ଅନବଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ
ମୂଲ୍ୟ—୪ ୦ ୫ ମାତ୍ର ଦେଇ
ଗଣ୍ଡିଏ 'ମରମ' ପଢ଼ନ୍ତୁ
ଉତ୍ତର ଅଫିସରେ ମଧ୍ୟ ମିଳେ ।

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ— ୨ୟ ସଂଖ୍ୟା ANANDA ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଗଡ ବଜାର, ପୋ. — କଟକ ।

୫ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !　　୫ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ବନ୍ଧୁବର୍ଗଙ୍କର ଫରମାସୀ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରର ଚମତ୍କାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ତିଆରି କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଅରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଅଦ୍ୟାବଧି କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ; ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଟିକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା କିଛି ହ୍ରାସ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ଯାହାକି ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେମାନେ କାହାରକୁ ଭୁଲିଯାଇ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଉଚିତ୍ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ମିଶା ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭମାନେ ୫୨୦ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଗଡ ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

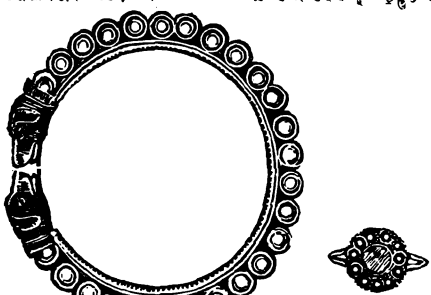

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ୍ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଆମର ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରାଣର ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ଚାକିରି ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ବର୍ମାରେ ଉତ୍କଳଦେଶର ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠାର ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ, ଉତ୍କଳଦେଶର ଓ ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା ଆଦିର ଦୈନିକ ସମାଚାର ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରିକ ଖବର ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ଷକୁ ଥରେ ସୁଚିତ ହୁଏ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୯, ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୫୨୯, ଭାରତବର୍ଷ ହିସାବେ ଦେଢ଼ ୫୪୯ । ଠିକଣା—ମ୍ୟାନେଜର, ୩୦୩ ଟ୍ରାଣ୍ଡ ରଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

ସମ୍ପାଦକ — ଶ୍ରୀ

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆବିଗ୍ରହ

ପ୍ରାୟତ୍ତେ ଚଳୁଛନ୍ତି ସ୍ୱାଧ୍ୟ ସ୍ୱମ୍ଭା ଲୁଅଙ୍କେ ଗେଡ଼ି ମାଡ଼ ପଡ଼ାଇଲେଣି । ଆଜ ଦେଖି ହଁ'ଠାରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୪୩ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ପହଲାଦିନ ଦୁ—ଜଣ ପେଲ ପଡ଼ିଯିବ ଅମ ପଡ଼ରେ । ଏପରି ଦିନ, ବାର, ଲମ୍ବ ଧରି ଚଲିଣି ଯେତେବେଳେ, ଧୀରେ ଧୀରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଯାଇ ସତ ଅସିତ ନାହିଁ—ଯେପରି ଜଳ ପାହାଡ଼ରୁ ଝରେଛି, ଅନ୍ଧାର ଯାଇ ଅଲୁଅ ଅସେ ମାଡ଼ ମାଡ଼; ଏ ଅସିତ ଯେପରି ଅନ୍ଧାର ଗଢ଼ରେ ବନ୍ଦ ଜଗତ ବାଗ ଫୁଟେ, ବିଜା ଟିକେମା ଦଳରେ ଜେଲ ସବଦା ଝଲସି ଉଠେ । ଏଇ କଳ ଝଞ୍ଜା, ମଡ଼, ଗୋଳ, ଛାଇ, ପଥ, ଜାଲ, ଲୁଅଙ୍କେର ସବୁ ଗୁଳ୍ମଗ୍ରହ ଏଇପରି ଜ୍ୱାଳିଛି ତା ୧୯୪୩ ଗତ ଶେଷ ଦୁଇ; ଅଗ୍ରସ୍ଥ ପହଲା ଦିନ ଗତ ପହଲା ମାଗ ଟୋ—ଦିନ ହୋଇଯିବ ଶବୁ ସାଫ !

\+ + +

ତାହା ହେଲେ, ହେଲା ଭଲ । ମାଗ ଅମର ଭଲ ହେଉଛି, ଯଦି ଦେଶ ସୁଖରେ ସମସ୍ତେ ଶତ୍ରୁ ସାଲଟ ଯାଆନ୍ତି, ତତ୍ତ ଗ୍ରାମ ଖାଲ ଯିବେ ଲୁଅଙ୍କେ । ଏଗାରେ ଅଜ୍ ବାହାଲୁ ସତ୍ୟ, ଅହିଂସା ଧର୍ମ ଶିଖାଇବେ ? ଏ ଅଜ ତ ଉତ୍ତରରେ ଅଟିବେ ? ଅତଏବ ଲ୍ଲାଙ୍କ ଗାଇଁ ପୁଣି ଗୋଟାଏ, ଧ୍ରୁବ ଲୋକପରି ଦୂଅ ଲୋକ' ଉଡ଼ା ହେବ—ଯାହାର ନାମ ଉଅଗିକ ଗାଣ୍ଡିଲୋକ । ଯଦି ତାହା ହୋଇ ନ ପାରେ, ତେବେ ଅମ ଏଇ ଲୋକରେ ଗୋଟାଏ ପତ୍ତ ସ୍ୱଜ ଝଡ଼ି ଦେଇଠିକ ତାକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ— ସର୍ଜ୍ଜିଠି ଦେଗାରେ ଯାଇ ଘର ଘର ଶିଖା, ଓ ସେବା ଦ୍ୱତରେ ମୁଣ୍ଡ ଅସେ କଳ ଚର ସରରେ ଓ କଳ ଲ୍ଲ ଶୋଇଥାଇବେ ।

ଲଣ୍ଡନରେ ଜର୍ମାନ ସପ ଜଡ଼ାଯଟ ହୋଇ ଚଳିବର ମାଡ଼ ମାଡ଼ ଯାଉଥିବାରୁ ଅମ ଦେଶରେ ଲୁଅଙ୍କେ ଅଙ୍କ ପଡ଼ିଗଲାଣି । ତବ ଯେ ଦେଶେ ପଡ଼ାରରେ ଭଲ ଯାଉଛି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ । ତର ଓ ଚରଛରେ କେତେ କେତ ଛେର ମୂଳ ପକାଉଛନ୍ତି । ଏତେ ଜଗମଦରେ ଓ ଦୁଇରେ ଥାଇ ଥାଇ ଯଦି ଏ ଅବସ୍ଥା ହୁଏ, ତେବେ ସତରେ ଯଦି ପାଖରେ ଜର୍ଜ୍ଜିଠି ଲେଡ଼ିର ଲ୍ଲସି ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଏ ଖାଲ ବଗ୍ରଥରମାନେ କଣ ହୁଅନ୍ତେ ଦେଖାଣି ! ଦୈବର ଅବନତ ସଟ୍ଟିରେ ଏହାହିଁ ହୁଏ ସିନା !

\+ + ×

ପ୍ରେସ୍‌ର ବେହାଲ୍ ଅବସ୍ଥା ।

ଏହା ଦେଖି ଅମ ବଡ଼ଲାଟ ସାହେବ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଶ୍ୱାସନା ବାଣୀ ଦେଇ ଜଣାଇଛନ୍ତି ବି କାହାର ଭୟ କରିବାର କିଛି ହେତୁ ନାହିଁ । କାରଣ ଅମେ ଯେତେ ଦୁର୍ବଳ ବା ଛନ୍ନଥ ହେଉଛେ ଅମର ରକ୍ଷ ଅଲ ଖୁବ୍ ଜବର ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଅମେ ତାଙ୍କ ବଳଅର ଭରସା ତଳେ ଅଶ୍ରା ଦେଇ, ଖାଲ ପିଇ ଅସଂଖ୍ୟରେ ଶୋଇ ପାରୁଁ ଓ ନିଦକରେ ଚଇ ବୁଲି ପାରୁଁ । ଚ୍ରିଷ୍ଟର ବଗାଲ ଅଜେୟ ଦେଖୁ ହାଲ କରିବାକୁ କ୍ରେ ଜାହାର ନାହିଁ । [illegible] ଥର ଚ୍ରିଷ୍ଟରରେ

\+

ଚ୍ରିଷ୍ଟ ଏପରିକି ତାର ପୂଜ୍ୟ ଶତ୍ରୁ ଜାହାର ଭଦ ନାହିଁ । ଅଲ୍ଲର ଶ୍ରୀଲ୍ଲ ଲୋକ ସିନା ଶତ୍ରୁ ଦର ଫରଫସ୍ୱରରେ ! ଯେ ପ୍ରକୃତ ଲଲାଟ ଯେ ଜାହାଁକ ଛିଅ ହେବାକୁ ଯିବ । ଦୁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ମାତ ଲୁଅ ଅଡ଼ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ଯେ ତାକୁ ଏଙ୍ଗ ଦାନ ଦେବ ଯେ ଗୁଣଜାତ ସେଲ୍ଲର ଦେଇ । ଏହା ହେଲା ଦୌଡ଼ିରେ, ଏହାର ନାଥ ଖାଲ୍ଲ ।

× × ×

'ନ୍ୟାସ୍ତ' ଶବ୍ଦଟା ଦୁର୍ବଳ ଲୋକେ ବାହାର ବରଛନ୍ତି—ସବଲ୍ଲ ପ୍ରତାରଣା ବରକା ସଜାଯେ । ସ୍ୱାର୍ଥ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ଅସଲ । ତାହାର ପାଇଁ ସାମ୍ନା ବରଯାଏ । ତାହାହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବା ଧର୍ମ । ଏହା ହେଉଛି ଅଜକାଲିକା ନ୍ୟ ସଭ୍ୟ ମତ ।

ଚାଲି ବସି ବସି ବେଳ ଭଣ୍ଡି ହଠାତ୍ ସୁଜ୍ଜରେ ବାହାର ପଡ଼ିଛି । ଚର୍ଦ୍ଦ ପଡ଼ିଥିବ ସେଠାକରେ ଦେଖାଏ ମାରିବ ସେତେବେଳେ । ଜନ୍ମ ଜଳରେ, ଜନ୍ମ ମନୋମାଳିନ୍ୟରେ ଚାଲି ଅଜ ଫରଫରି ଶତ୍ରୁ—ଯେଉଁ ଫରଫରି ସହାସ୍ୱାରରେ ସେ ଭଳେ ତାର ଅପକୃତ ହୃଦୀଜତା ଫେରି ପାଇ-ଥାଏ । ଭାରତ ଏହା କଲେ କୃଷ୍ଣ, ଜନକହାସମ, ଛୋଟ ଲୋକ, ଗ୍ରଣ୍ଡା ବୋଲି କୁହାଯାଏ—ତନ୍ତୁ ତତ ଲୋକକୁ ଶବୁ ସୁନ୍ଦର । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ହେଲା—ଜନ୍ମଧର୍ମ ।

× × ×

ମୁଣ୍ଡଲ ଧନ ପାଇଲେ ଜିଏ ଗ୍ରସ୍ତେ ! ଯେ ଗ୍ରସ୍ତେ ସେ ଏକମ୍ବର ବେଲ୍ଲୁଫ । ସେଥିପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟିଅର ଜାପାନ ଅଜି ହଠାତ୍ ପାଂଚାଇଲୁ ସମସ୍ତ ଇଉରୋପୀୟ ମାଲକମାନଙ୍କୁ ଜଗତ ଭାଷ ଛେଡ଼ି ଯିବାକୁ ହୁକୁମ ଦେଇଛି । ଯଦି ଏ ହୁକୁମ ଦେଖି ଅମ୍ଭ ନ ଲେଇ, ଜାତି-ମୋଡ଼ା ଦେଇ ବାହାର କରି ଦେବା ବି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହାପରେ ଫରାସୀ ଅଧିକୃତ ଚନ୍ଦ୍ରନାଗୋରରୁ ମାନବ ଦେହ ମଧ୍ୟ ଫୁଟ୍ ସମ୍ବନ୍ଧ ଯାଆନ ବେହି ଗଣ୍ଡରେ ମାଡ଼ ବସିବ ଯେଉଁ ଗଣ୍ଡରେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୁତଲର ଦିଲ୍ଲୀ, ଜେରେଜିଅମ, ମଦ୍ରୁସ୍ଥ, ଡେନମାର୍କ ମାଡ଼ ବସିଲେ ତା ରୁଷିଆ ଫିନ୍-ଲାଣ୍ଡ ଟୁକେ ମାଡ଼ ବସିଲା । + + +

ଅମାଦେର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରୁ ଚଢ଼ା ଶାଳ ଅଗଣା ଯଦି ଗାଣ୍ଡିରେ ଜନ ମନ ଲଗାଇ ଲେଉ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଏହା ଭିତରେ ସେ ଅଗଣା ଦଳ୍ ସ ଦେବକ୍ ଦ୍ରତରେ ସାଦେଶୀ ଓ ବୁଦ୍ଧା ମୁସଲମ ଲିଗକୁ ଦିଅଁଲେଖି ଅସ-ଲେଶୀ । ଏହା ଯେ ତାଙ୍କର ଫୁଟ୍ ଆହାପୁର, ଏହା ବେଶ୍ ଅଁଚ୍ଚ କରି ନାହିଁ । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପ୍ରେମ ଓ ଅହିଂସା ସର୍ବଠି ; ଫେଲ ମାରୁଛି ସ୍ୱାର୍ଥ ଦାଁ ମିଠା ମିଠା ବୋଲ ଦେଇଠି ଲେଇଠି ଶେଷ ଯାଉଛି । କଲକତା ଦରଗେ ଦେଖନ ଭଙ୍ଗ ସରକାର ଅଭିଅଭ ହେଲେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପୁଣି କି ଗ୍ରହ ଗ୍ରହରେ ତାହା ଦେଖିବ ଲୁ ରହିଲା ।

+ + +

କଂଗ୍ରେସ କିନ୍ତୁ ଏତେଦିନରେ ବି କ୍ରମ୍ପ୍ରେ କରୁଛି ଦେଖା ଛିଡ଼ି ମାହାନ୍ତି । ସଦାଚାର ଜିଅଦିଂ ଜମିଷ କରୁଛି ଓ ଅମାଇନ ବନ୍ଧୁତା ଗ୍ରହଣ କରୁ ଏ ଦେଶ ମୁଖପତ୍ରକା ବିଶ୍ୱରେ ଯେ ଭାରତିଆ ଶାନ୍ତ ବ ଶିଷ୍ଟ ନାହିଁ, ଏହାଟା ସମସ୍ତେ ବୁଝି ମଧ୍ୟ ବୁଝେଇଲୁ ନାହାନ୍ତି । ହାସ୍ୟରେ, "ଭାଲ୍ଲମନ ଭାଲ୍ଲ ଲାହିଁ ।" ହାତ ଗାଲ ଅପେ ଛିଡ଼ି ଦେଇ ଏହେ ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ରକେ ଲେଇ ଦେଇ !

ଗୋଦଙ୍ଗେ ଜିବ ପଥ୍ରରେ ଗୋଡ଼ ।

+ + +

ଫ୍ରେଣ୍ଡବସର କ୍ରୁଷ୍ଟେଷ୍ଟ ସମର ଫ୍ରାଙ୍ଗରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅବସାନ ହେଲାଣି । ବେଲ୍ଜିୟମ ଶେଷରେ ଜଂଗ୍ରେସମାନଙ୍କ ଅଣ୍ଡିରେ ଧୂଳି ବସାଇ ଜମିନ ଆଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଦ୍ୱୋପ ଘଟଣ, ଖାଣ୍ଡ, ପ୍ରବାହ ! ମଣିଷ ଏପରି ଜହିଯାଉଛି ! ଯାଉଥାନ୍ତା ତ ଯାଇ-ଥାନ୍ତା ! ବେଲ୍ଜିୟମ ମଧ୍ୟଶ୍ରୀ ଭୁଲ୍ଲରେ ଗଣ୍ଡଶ ଦୋଇଥାନ୍ତା ବିଜ୍ଞ ଦୁନିଆ ତୁମ ଶିରଦ୍ଧ ତ ଦେଖିଥାନ୍ତ ! ଶୁଣ ନ ବେଲ୍ଜିୟମ ଭିତରେ ଜଂଗ୍ରେସମାନେ ଅଦି ଜମିନ ସହିତ ଲଢ଼ିଥାଉନ୍ତି—ସ୍ୱର ଦୁଇଜ୍ଜ ଇତିହାସ ଲେଖିବ-ମ୍ୟ ନୋଇଥାନ୍ତା । + + +

ଫରୁଆରୁ ଭାବ ଦୁଷ୍ଟ ଅମର ଭାରତବର୍ଷ ଓ ଜଂଗ୍ରେସ ଦୈବ୍ୟମାନଙ୍କର । ବେଳ୍ଜିୟ ସରକ-ରଙ୍ଗିଅ ମାଳ ଗ୍ରହକ ଉତ୍ତରାଧ୍ୟ ଜଂଗ୍ରେସ ଉକ ମାଡ ଅଛିରେ—ଚମ୍ବର ନହିଁ ଉଗ୍ରର ନହିଁ—ଜଂଗ୍ରେସର ଜ୍ଲେଅ ଖାଲ ନିଶ୍ଚିତ ଲେକ ଗ୍ରହାଙ୍କ, ଛୁଅ, ପିଲ, ବସ୍ତ୍ର, ବରଜଳ ସୁଧା ସେ ପରୀ ଦୋଷୀ ଛାଡ଼ ଦେଲେ ମାହିଁ । ନେଇ ପାରଲେ ସେମାନେ ଅମ ଭାରତବର୍ଷ ଓ ଜଂଗ୍ରେସକୁ ! କେମିତ ବଗରର ଭ୍ରତରେ ଅଚଳେ—ପରାଜ ତାକୁ ଧରି-ପାରିବେ ତାକୁ ମାରି ? ଏଥର ଖାଲ ଶ୍ରମିକ ଭୁଇଁଟାକୁ ନେଇ ଧୋଇ ଦିଅନ୍ତୁ, ସେଥିରୁ ଜଳ ପଡ଼ିଛି ଦେଖିବା । ଶତ୍ରୁକୁ ଏଭଳି ଜଳ୍ ବନେଇ ପରାସ୍ତ କରିବା ଇତିହାସରେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଯୁଗଯୁଗକୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ରହେ । ଶତ୍ରୁ ଜାଉଜ ଜଂଗ୍ରେସ ଓ ଭାରତବର୍ଷ ଦୈନ୍ୟକର ଦଶ-ଶ ଗାଇଛନ୍ତି—ଶତ୍ରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛନ୍ତି । ଅମେ ତ ସବୁଦିନ ଲଢ଼ିବା କଥା । କାରଣ ଅମ ସମ୍ରାଟ—ଅମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ—ଅମ ସୈନ୍ୟ—ଅମ ଲଷ୍ଟ ।

× × ×

ବର୍ମା ଚାଷଦେଇ ଚୀନକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ସରଞ୍ଜାମ ପଠାଇଛେ ବୋଲି ଜାପାନ ବିଶ୍ୱର ଦୁଷ୍ଟର ଦୋଷ ଦେଇଛି । ଫ୍ରାନ୍ସ ଅଳେରେ ପଡ଼ ଯିବାରୁ ଫରାସୀ ସୈନ୍ୟ ଇଣ୍ଡୋଚାଇନାରେ ଜାପାନ ସଙ୍ଗ କାରଖାନା ଦେଖାଇ ଦେଲା, ବର୍ମାରେ ସେପରି କରିବା କାଠିକର ପଠ । କାରଣ ଧଳା ଦୁଷ୍ଟର ସହିତ ଜଣ ସାମାନ୍ୟ ହଳ-ଦିଅ ଚୀନାନ ଧନ୍ଦାଳରେ ତରିଯିବ ! ଅରେ ସ୍ୱର୍ଗ—ଶ୍ରୟାର ଶ୍ରବାଯାଉ ଦେବେ ନୁହେ ।

+ + +

ଫରାସୀର ପତନ ହେବାରୁ ଅନେକେ ମନେ କରୁଛନ୍ତି କି ମୁଦ୍ରା ଶୀଘ୍ର ଶେଷ ହୋଇ ଯିବା କାରଣ ଦୁଃଖ ଦିନ ଫରାସୀ ପାଇଁ ଲଢ଼ିଥିଲା—ତାହା [illegible]

ଏଇଟା ଯେ କଣ୍ଟ ଛନ୍ତି ସେମାନେ ଦ୍ରୁଷ୍ଟରୁ ଚିହ୍ନି ପାରନ୍ତି ସବୁ ! ସବୁ ସବୁ ସଙ୍ଗ ଆଜ ଆଜ—କିନ୍ତୁ ବେଳେ ଯଦି ସବ ହୋଇ ଗଡ଼ନ୍ତି ତ ଅସମ୍ଭବ ! ଆଜ ସ ଅଥ ସବୁ ଲୋଟ ଲୋଟି ଓଡ଼ିଲେ ବୋଲ ସେ ଯେ ଜଣେ ଯିବେ, ଏହା ବେଳେ ନୁହେ । ଏହା ମାଧ୍ୟ ଜଣ ଗଳ ! × + +

ଏବେ ଦିନରେ ସତକୁ ସତ କିଛି ଲୋଟାଏ ଦେଖିଛି ଅଛ । ବଡ଼ଲାଟ ସାହେବ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ 'ଅମଲ୍ଲ୍ୟ' ବଳି ତଙ୍କ ନଅରକୁ ଡ଼ାକୁଛନ୍ତି । ମହାତ୍ମାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଏ ସୁବିଧା ଛାଡ଼ରେ ନାହିଁ । ଜଂଗ୍ରେସ ବାଲ ମାନେ ଅରେ ଦୁ—ଖିଅ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇ ସର୍ଜ ଜାନ ନାଇ ଗୋଡ଼ ଦେଇଲେଣି, ସେମାନ ବହୁତ ହେଲେଣି । ଅଜ୍ ଛିଛ ହେଉ ନ ହେଉ, ମହାତ୍ମାଙ୍କ ପୁତ୍ରଇସ ଫଳରେ ସେଇ ଦାନା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନ ମିଳିଯାଉ ଭାଗ୍ୟ, ଭରବଙ୍କ ଲିଖ୍ୟ ଛନ୍ତି । + +

ଅନେକ ବେଳରେ ଦେଖାଯ ଏ, ବଡ଼ ବଡ଼ ସର୍ଜ ଠି ଯ ଅନ୍ତ ଫଳ ଫାଟି, ସାନଖାନ ହେଠି ଅସନ୍ତି ଦେଖର ନାହିଁ । ଭାରତରେ ହିନ୍ଦୁ ମହ-ଲ୍ଲ ଲୋଟାଏ ଅଛେ ତ ମୁସଲମ ଲିଗ ଅର ଅଛେ । ମଝିରେ ହେଉ ଜଂଗ୍ରେସ । ଏ ତିନ ମୂଳ ଏକାଠି ହେଲେ ଯାଇ ଭାରତ ଉଦ୍ଧାର ହେବ ତ କଥା । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଙ୍କ ଠାରୁ ବଡ଼ଲାଟ ଯାଏ ଅଛ ଲହିବା ପରେ ଏଇଷିଣ୍ଡି ସ୍ୱାଧ ବା ସେ ଉଦ୍ୟମରେ ଲେଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେ ଉଗ୍ରା ଶାହେବ ଓ ଖାଁ ସବରବାଲ୍ ମୁଲ୍ଲାଙ୍କ ଉଦ୍ୟ ଉଲେଣି; ସବ ପରନ୍ତ ହେବେ ଖାଲ ବଡ଼ ଜାଆଁଷ୍ଟା ଯେ ମାରିଦେବେ ସେତିକ ନୁହେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏପରିକି ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ବି ଚିତା କାଟି ଦେବେ ।

× × ×

ଭାରତ ସେବକ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମ-ସୁନ୍ଦର ମିଶ୍ର ଦେଢ଼ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷାଧିକ ବର୍ଷପୂର୍ବରେ କ୍ରେତା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଶୀଘ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ୨ ସ୍ଥାନ ଓ ବଜ୍ରପୁରଗଡ଼, ବେହାଲ-ପୁର ଗସ୍ତ କରିବେ । ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ [illegible] ଥିବେ । ଏ ବେଳରେ [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଜାକଥା

ପଣ୍ଡିତାଙ୍କ ପ୍ରେମ

ଲେଖକ:— ଲ: ମ:

ପଣ୍ଡିତ ବ୍ରେଜାନନ୍ଦ ଶର୍ମ୍ମା ଜଣେ ଦିଗ୍ଗଜ ପଣ୍ଡିତ । ବାକ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯିଏ ଜଣେ ଅଦ୍ଭୁତ ଦକ୍ଷ, ତର୍କଜ୍ଞ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯିଏ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ମେଧାବୀ ନୁହେଁ । ତା ଉପରେ ଜଣାଶୁଣା ତାଙ୍କୁ ଜ୍ୟୋତିଷେ ବିଦ୍ୟାଟା ବେଶ୍ ଜଣା ।

ଅପରାହ୍ନ ଅସ୍ତମିତ୍ୟା ସାଧ୍ୟ ଜଣିଥିଲେ ସେ ୫୫ ବର୍ଷ । ଏଣେ ପଣ୍ଡିତାଣୀଙ୍କ କୋଷ୍ଠିରେ ଥିଲା ପ୍ରବଳ ଯୋଗ । ତାଙ୍କର ନିଜର ଏଥରେ ଥିଲା ଦୃଢ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ । ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାରେ ଏହେ ପତ୍ନୀ ବିୟୋଗ —ତାପରେ ନିଜ ବିବାହ ପୂର୍ବୀ ବିୟୋଗ ମାଡ଼ି ସେହେ ଭବନ୍ତ ଆଉ ନ ଆଉ, ବୃଦ୍ଧା ବୟସରେ ଯୁବତୀ ଭାର୍ଯ୍ୟାର ସମସ୍ୟା ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ ଦନ୍ତ ସନ୍ତ କରୁଥିଲା ।

ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ୫୫ ବର୍ଷ ହେଲା, ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ବାଳ ପାଚି ଗାଲ ଗଳୁଛି, ଦାନ୍ତ ଅଧରୁ ବେଶି ପଡ଼ ଗଳିଛି, ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟର ଚିହ୍ନ ଦେଖା ଦେଲାଣି । ଏଣେ ଚିନ୍ତା ମନରେ ଦେଖି ଯୌବନର ଲୁପ୍ତ ଯୌବନରେ ଉପସ୍ଥିତ ।

ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଚିନ୍ତା ହେଲା—ଏଥିରୁ ଉପାୟ କଣ । ଆସ୍ତିକ ଯୌବନଟା ଚାଲିଗଲା ପରି ଫାଙ୍କ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ହେବେ ପଣ୍ଡିତାଣୀ ସ୍ୱର୍ଗଗାମୀ ହୁଅନ୍ତେ; ତାହାହେଲେ ବେଳ ଥାଉଁ ଥାଉଁ କିଛି ଉପାୟ କରାଯାଇ ପାରନ୍ତା । ତାର ସବୁଠୁ ବେଳକୁ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ମିଳିବ ତା ଜେଠୁ । ତହିଁରେ ସେତେବେଳେ ଭୋଗ ବିଳାସ ହେବ ବିଷୟ ।

ହଠାତ ଅଚାନ୍ତରେ ଗୋଟାଏ ଚିନ୍ତା ଉପାୟ, ଏହି ପ୍ରତିବାଦ ଥାଏ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ବେଳକୁ ତା ତାହା ନ ମିଳିବ କାହିଁକି ? ଏଇତ ଜାଲ୍ପସର ତାଙ୍କର ଭଲିଆ ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ମଦନମୋହନ ମାଳବ୍ୟ ଭାର୍ଯ୍ୟାକୁ ଭର ଅତ ବୃଦ୍ଧ ବୟସରେ ପୁଣି ଖୋଜା [illegible] ପାଇବେ ତାହାଁକି ? ଶାସ୍ତ୍ରର ସମସ୍ତିକ ସବୁ ସମାନ ।

ହେଁ ବ୍ରେଜାନନ୍ଦ ଜଣେ ବଡ଼ ମନ୍ତ୍ରିକାରୁ ଜଣିଗଲେ ଅଦ୍ଭୁତ ସମ୍ବନ୍ଧ । ମନ୍ତ୍ରି ମନ୍ତ୍ରି ତାହାର ପରନ୍ତୁ ଅଚେତ ନୁହେ । ହେତୁ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ବଡ଼ ବିଷ୍ମୟକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିସ୍ମୟ-ଜନକ ଥିଲେ । କେବଳ ଚେତ ମୂଳ ମୂଳିକାରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଔଷଧ ମିଳିଲା, ସେ ସବୁକୁ ପଣ୍ଡିତେ ଗୋଟାଏ ଖାତାରେ ଲିଖି ଜଣିଲେ ଓ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ତହିଁରୁ ଦୁଇ ଚାରି ଟିକ ତରାରେ ପୁସ୍ତକଟାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମନ ଦୁଇ ଗୋଟାଏ ଯୋଗାଏ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବା ଦାଉଁ । ପୁଣି ଭାବନ୍ତି, ଏତେ ଦିନ ବ୍ୟବହାର କରିଲେ ବରଦାର ଦେଖିଲୁ ବର୍ଣ୍ଣନ ଦାଉଁ ଓ ଅଧିକ । 'ଜାଳେ ଜିଦ୍ୱା' ଖାତରେ ସେ ସବୁ ଟିକାରେ ଯାଉଥା ଦୋଇ ରହିଲା ।

ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଦୂର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗୋଟିଏ ଶାଳୀଅଛି । ବସ୍ତ୍ରୟ ଚନ୍ଦ୍ରମ ସନ୍ଦର । ତା' ନାଆଁ ମୀନାକ୍ଷୀ; ଡାକ ନାମ ମୀନା । ଛେଳେ ଶୁଣା ଗଲା ମୀନାର ମା' ବାପ ମରିଗଲେ । ଝିଅଟି ଏଭେ ଦୁଃଖ ହୋଇ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାଉଛି ।

ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଦୟା ଓ ସମବେଦନା ଉଛୁଳି ଉଠିଲା । ସେ ପଣ୍ଡିତାଣୀଙ୍କୁ ଡାକି ଏହେ କହିଲେ, ଦେଖ ଯେତେ ଦେଖେ ଜମର ଉତ୍ତରାଧିକାର ବ ଦୁଇ ଝିଅଟା—ମୀନା କାହାକୁ ! ଅହା ତାକ ଅଉ ତମ ଛାଡ଼ା ଏ ସଂସାରରେ କେହ ଅଛି । ହତଭାଗୀ ! ଆହା !"

ଏହିପରି ଅବକୁ ଅବ ଶୁଣି ଶୁଣି ପଣ୍ଡିତାଣୀ ଙ୍କ ହୃଦ ତରଳିଲା । ଶେଷରେ ସେ ମଜିଗଲେ । ଠିକ୍ ମାତୃସ୍ନେହ ମୀନା ଅସି ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଘରେ [illegible]

ମୀନା ଭାବରେ ପଣ୍ଡିତାଣୀଙ୍କଠାରୁ ପଣ୍ଡିତ ଙ୍କର ଜିଆ ବେଶୀ । ସେ ମନେମନେ ମୀନାର ନାମ ରଖିଲେ— ସରଳା । ତାର୍ଯ୍ୟ କଳାରେ ଅସ୍ତ୍ରେ ତ ନା; ମୀନାର ରୂପ ଭାଉଥିଲେ ସରଳା ପରି ଅବିରଳ । ଅର୍ଥାତ, କଷ୍ଟ ସରଳା ପରି ସରଳ; ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସରଳା ପରି ସୁନ୍ଦରେ; ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତରଳ ସରଳାଟି ପରି ଚଞ୍ଚଳ—ଅଥ ସବୁଠାରୁ ବଳ ତାର ଭାଷା—ଠିକ ଶୁଦ୍ଧ ଚଳ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ଦେବାର ଚିତ୍ରଣ । ସରଳା ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଦୁଆଳ୍ପା ଜଣ ତା ନାଆଁ !

ପଣ୍ଡିତାଣୀ ଭଲରେ ମନରେ ସରଳାକୁ ପଢ଼େ ଅଧେ କହୁଥିଲେ, ଫଳତ ଅବୁଝ ପଢ଼ କହନ୍ତି – "ଅହା, ଅଜାଥା ଜାଲଜ—ଗାଧିବ ମାଧ୍ୟିକ ଜଳଜାଁକୁ !" ଫଳତ ମଝିରେ ମଝିରେ ଟୋନା ପାଉଥିଲେ ସରଳା ଆଙ୍ଗରେ ଟିକିଏ ଅଧେ ମଧୁରଅ ମଧୁରଅ କବିତା କବିତାକୁ ବ ଛାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ । ପଣ୍ଡିତାଣୀଙ୍କ ଅଣ୍ଡିରେ ଏହିକାଳ ସାଂସମା । ସେ ମୂର୍ଖ ଚରକାଳ କହନ୍ତି, "ବୁଢ଼ା ମଣିଷଟା—ପିଲାଟା ସାଙ୍ଗରେ —ଛି—ମାଥା ଲାଗୁଛି ନା ଭଲ !" ପଣ୍ଡିତ କହନ୍ତି, "ଏ ବୁଢ଼ା ହୋ—ଲଭ ବୁଢ଼ା ନା ବଳାଏ ବୁଢ଼ା ! ଜଣିଛ ନା ବୃଦ୍ଧବ୍ୟ ଦ୍ୱିତ୍ତୀଣୋ —ହାଃ,ହାଃ—ଶ୍ରୀଲାଲ ସହିତ ଶ୍ରୀଲ ଚରକାରା ଯେ ଶ୍ରୀଲ୍ଲିଛି । ଅଛି ଜାହା ସାଙ୍ଗରେ ଚରେ !"

ପଣ୍ଡିତାଣୀ 'ଛି-ଛି' ବୋଲି ଚହ ଚଲି ଯାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମନରେ ଯେ ଗୋଟାଏ ଭୟ ପିଚାଳିଥ ହେବ ନ ହୁଏ ତାହା ନୁହେ । ଯେଉଁ ମନ ମାଝ ଚହିଁକାଲୁ ପଢ଼େ । ଦିଶିଏ ବ୍ୟତୀତ ବେଳେଥ ଜାତ ।

ଭଲେ ପଣ୍ଡିତେ କହେଲେ, "ଶୁଣୁଛ ଗୋ, ବନ୍ଧୁଥିଲ ବ ସରଳାକୁ ଛାଡ଼ ପାଇ ଦିଆଯେଲେ ଦୁଆଳ୍ପା । ଅଛି ଜାଲ ସର୍ଜ ଜାତ ବୋଧ୍ୟରେ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗାଠ ବସ୍ତୁଟିକେ ବଡ଼ ଗିଳିବ ନାହିଁ । ପଣ୍ଡିତାଣୀ ଜଣକେ ବଡ଼ିଲ୍ଲ ଚୋଡ଼ିଲ୍ଲ ଝିଅ-ଝାକୁ ଜଣ ଲଟ୍ଟୁକିକୁ ଓଠେଇବ । ତା ଅପେକ୍ଷା ନିଶ୍ଚୟଥାଉ । ଅଜନ ତ ପୁଣି ଗାଠ ଲଢ଼ିବ—'

'ଅରେ ସେ ସୁଖ ଥିଲା ଅଜଗା । ମୋହଲେ ତୁମ ଭଲିଅ ଲୋକର ହାତ ଧରିବାକୁ ଚାଅନ୍ତା ଲାଜ—! ଅଜି ଜଣ ମୁଁ ମଜାକୁ ଲଜ୍ଜାକୁ ଲାଜ—! ଅଜି ଜଣ ମୁଁ ମଜାକୁ ଲଜ୍ଜାକୁ ଲାଜ ! ସେଟି ଯଦି ଦେଖିଛଣି ତ ମଜାକ୍ଷ ଯିବ ଲଢ଼ । ମୁଁ ଜାଣିଛି ମୋ ମୋହ ପାଖରେ ମଜା ।'

ମୈନା ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଗଳାରେ ପଡ଼ିଲା । ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଦିଲ୍ ଭୁଲ୍‌ସୁଖି । ସତ—ଏନ ଲୁହେଲେ ଦେହାଲ ପ୍ରଥମ କରି ମୈନାକୁ 'ଲଖେ ଲୁଷ୍ଟ' ବୋଲି ଡାକିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମୈନା ତ ଛଟ୍ ଛଟ୍ ଛାଳିଦାସ, ଭବଭୂତି ଅଦ ପଢ଼ିଗଲା ।

ପଣ୍ଡିତାଣୀ କହନ୍ତି, "ମୀନାକ ଏତେ ବଡ଼ସ୍ତ ହୋଇଗଲା, ଲଗ୍ନ ଅଦିଯାଇଲା ।" ପଣ୍ଡିତେ କହନ୍ତି— "ଲଗ୍ନଥା ନା, ତ ଲଗ୍ନ ହେଲେ—ଅଜ୍ଞ ଲଗ୍ନ ଯାଇ ।" ଏହିପରି ଏହିପରି ଦିନ ଗଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପଣ୍ଡିତ ଭାବିଯୁଧାରେ ଗ୍ରାମରେ ରହିଲେ । ଖାଲି ମନେ ହେଉ ଥାଆନ୍ତି—ଜାଯାଲେ ବ୍ୟବହାରର ଅନ୍ତ ଲେଖେ ଅସିବ ।

ପଣ୍ଡିତ ଅଥସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଦିନେ ମୈନା ଚିଠିରେ ହାତ ଅର୍ଜିସ୍ତ ଅର୍ଜିସ୍ତ ଗଦଗଦ ହୋଇ କହିଲେ, "ମଜନ ଲଷ୍ଟ ବଡ ମିଠା ।" ମଜନା କହିଲା, "ସେଥିରେ ତମର ଜଣ ?" ପଣ୍ଡିତେ ପୁଣି କହିଲେ, "ମଜଜ, ମୋ ମୁହଁକ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ।" ମଜନା କହିଲା, "ବୁଢ଼ାକାଳେ ସ୍ତ୍ରୀ ଧରିଲଣି ତ !"

ପଣ୍ଡିତେ କହିଲେ, "ମୈନାରେ, ମୋତେ ମୁଁ ବଡ଼—"ମୈନା କହିଲା, "ମୋର ବ ବୁଢ଼ାକ ଭତରେ ସିମିତ ଭାବ—"

"ଜଣ, ପ୍ରେମ ମା ଅବଧା, ମା ସ୍ତ୍ରୀଅଗ ?" ପଣ୍ଡିତେ କହିଲେ,

"ଯାହା ବୁଝ,। " କହି ମୈନା ହସିଲା

ପଣ୍ଡିତେ ଟିକିଏ ଗଳା ଖଙ୍କାର ମାରି, ଟିକିଏ ଚୋକ ଗିଳି, ଧନଗଳ ଧନଗଳ ହୋଇ କହିଲେ, "ଅଜ୍ଞେ ବୁଝିଲ ମଜନା, ତୁ ଜଣ ଭାବୁଛୁ, ମୁଁ ବୁଢ଼ା ? ହେଁ—ହେଁ '

'ତା ନାହିଁକ ଭାବିବ ମ ? ଏବେ କହିବ ।'

'ହଁ ଠିକ୍ । ତୋଠାରେ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା, ପାଠୋର ଝିଅ ତା କେବେ ଭାବିବ ପାରିବ ନାହିଁ, ମୁଁ ଜାଣେ, ...'

'.....ଅଜ୍ଞ ଅଜ୍ଞ ଅର୍ଥ—ବସ୍ତ୍ରଖଣ୍ଡ ମୋତେ ଅଛି ଭଲ ଜଳ ଉପହାର ଦିଅନ୍ତୁ ଭାବୁଥିଲି' ।

'କିଛ ତମର ?'

'ଏହି ତୋ ନାମଟା ଜାଣିବେ କଣ କହିବ ଜାଣେ—ସେଇ ଦିନରେ—'

'ତେବେ ଲୁଚେଇ କରି ଯଦୁଆ ହାତରେ ପଠେଇ ଦେବେ ।'

'ଅଛ, ଅଛା,—ତାହିଁ କରିବ ।'

ଯଦୁଆ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମଜନା ପୁଅ ଭାବ, ତାର ବାପ ମା ଗରିବ ଥିବାରୁ ସେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଘରେ ରହି ଚାଷୁଲରେ ପଢ଼େ । ବସ୍ତ୍ରଖ ତା କୋଡ଼ିଏ ଏକୋଇଶ ।

ପଣ୍ଡିତେ ଯଦୁଆ ହାତରେ ସେଇ ଦିନଠୁ ବଢ଼ିଆ ତେଲ, ସାବନ, ସ୍ନୋ, ବସ୍ତ୍ରଖଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି ସେତେବେଳେ ଯାହା ଚାହେନ୍ତି ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏଇପରି ଦିନ ଦିନ ଚାଲିଚଲି, ପଣ୍ଡିତାଣୀ-ଙ୍କର ତ ଜାଳ ଫୁଲିଲା ନାହିଁ, ତ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ତ ଭରମ ଖୋଲିଲା ନାହିଁ । ଅଜାଣିରୁ ଗୁହିଁ ଗୁହିଁ ପଣ୍ଡିତେ ଦିନ କଟୁ ଥାଆନ୍ତି । ପଣ୍ଡିତାଣୀ ଯେତେ ଲଖେଇଲେ ତ ମଜନା ଚାଲି ବର ସକଳ ସ୍ତ୍ରୀ ନାହିଁ ।

ଦିନେ ହଠାତ୍ ମଜନା ଛଡ଼ିଗଲା । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଯଦୁଆ ବ ଫେରେ ।

ପଣ୍ଡିତେ ଜାଳ ମୁଣ୍ଡ ଅର୍ଜିଷ ଚୂନ ହୋଇ ରହିଲେ । ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞ ଜାଯାଲେ ସେବନ ହୋଇ ପାଖିଲା ନାହିଁ ।

ଗାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ଶୁକ୍ର ଦୋଷ ପାଇଁ 'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ଡବା ୩ ୩ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅଜିଣ୍ଟାରେ ପୁଷ୍ଟ ବା ଶ୍ୱେତ ସର ପଡ଼ିବା, ମୁତ୍ରାରେ ଧାତୁ ବା ଦଳଦଳ ଧାର ଲାଗିବା, ଡ଼େ ପାଣି ବା ରକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ପରିସ୍ରା ଓ ତଦ୍ ଜନିତ ବିକ୍ଷା ଯୋଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ରଣା ସକଳ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଲୟପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀଯୋଗ ଓ ବାଧକ ପାଇଁ 'ବାଧକାରି ରସ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଶିଶି—୫ ୪ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ଜାଳିନ ଅଣ୍ଟାବିନ୍ଧା, ଯୋନିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋନିଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅତିରେ ଉପଶମିତ ହୁଏ । ଏ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଭ ଧାରଣ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ !

ଅପକ୍ଷେ ସ୍ଥିର ଯୌବନ ଅଟଣ୍ଟି ରଖିବାକୁ "ନବ ଯୌବନ ତୈଳ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଡ଼ବା ୫୧୯ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ପତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ପକ୍ଷ ସ୍ତନର ଉତ୍ଥାନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ଯୁଗଳ ସ୍ଥୂଳ ଜଟିନ ଓ ସରସ୍ପୃଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।

ଦନ୍ତ ରୋଗେ 'ଦନ୍ତ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସିକ ଡ଼ାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୯ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ଦଳିବା, ଦାନ୍ତମୂଳ ଖାଇଯିବା, ଦାନ୍ତମୁକୁରେ ଘା ହୋଇ ସୁଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫୁଲା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗମାନ ଅତିଶୀଘ୍ର ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପରୀକ୍ଷା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଫଳ ନ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଅଯିବ ।

ଠିକଣା—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର । ଅଯୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ L. M. S. A. [redacted] ।

Digitized by srujanika@gmail.com

କାହାଣୀ

—ନିମନ୍ତ୍ରଣ—

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ।

ମୁହଁ ଫଳ । ଅବିରାମ ବର୍ଷା ।

"କ'ଣ ଦେବେ ?"

"ଅଭି କ'ଣ ଦେବ !"

"ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା—"

ବିଜୁଳି ମାରିଲା । ମେଘର ଗର୍ଜନ ଶୁଣିଲା— ।

"ମାଫ କରିବେ । ମୁଁ ଏ କାମରେ ହାତ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ମାଫ କରିବେ । ନମସ୍କାର ।"

ଅବଶ ତଳ ମେଘର ବୁକୁ ଫଟାଇ ବଡ଼ ବଡ଼ ଝୋପା ପରି ଅଳାଡ଼ିଲା .....

ସେତେବେଳକୁ ମେଘ ପ୍ରାୟ କଟି ଯାଇଥାଏ । ଏଠି ସେଠି ତାରା ଦିଶୁଥାଏ । —

"କ'ଣ ହେଲା ?"

ସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରେ ବାବୁ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । କହିଲେ—

"କ'ଣ ବା'ଣ ନାହିଁ ! ମହେଶ ବାବୁଙ୍କୁ ନଗଦ ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ନ ଦେଇ ସେ ଏକାମ ହାତକୁ ନେବେନି" । ମେଲା ଦେଖି ଭୀତ ପଡ଼ିଲେ । ପାଞ୍ଚଘରୁ ଜଣକ କୁମାରୀ ଛୁଟି ଆସି ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ,

"ଅଫିସ କ'ଣ ଜବାବ ଦେଲେ ?"

"ଖାଲି ଅଟିଲା—"

"ପୃଥ୍ୱୀ ବାବୁଙ୍କ ମତ କ'ଣ ବାପା ?"

ମୁଁ ଜାଣିବି ନା—"

ଜଣେ କୁମାରୀ ହେଠୁ ଉଦାସ ହେଲେ ।

"ତାପରି ?" ଉମଳା ଦେବୀ ଅଭିମାନ କଲେ ।

"ଜଣକ କ'ଣ କହୁଛି ?" ରମେଶ ବାବୁ କହିଲେ । ପାଞ୍ଚଘରୁ ଆଉ ଜଣକ କୁମାରୀ କହିଲେ "ମୁଁ ଜାଣେ ତାଙ୍କ ଚରିତ୍ରକୁ ଯିଏ"

"ଦୁଶିତ ମା ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ..." ରମେଶ ବାବୁ କହିଲେ ।

ମନଭିତରେ ଠା' ବଢ଼ିଲା । ଦଶଟା ବାଜିଲା । ମେଘ ଫାଙ୍କେ ଫାଙ୍କେ ଜହ୍ନ ଛିଟି ଛିଟି ଦେଖା ଦେଲା । ଅଣ୍ଟା ପବନ ଝରଝରା ଫାଙ୍କ ଦେଇ ଘର ଭିତରେ ଲହଡ଼ି ଖେଳିଗଲା । ଜଣକ କୁମାରୀଙ୍କର ଶୋଇବା ଘରେ ଜଳୁଥିବା lamp ଟି ଲିଭିଗଲା । ଗୁରିଅଡ଼େ ଅଂଧାରି-ଲଗୋଡ଼ ଅଂଧାରି-ବେଢ଼ିଗଲା ।

× × × ×

ଦଶଟା ଅଧେ—ରାତି ।

"ବୋଉ, ବାବା କ'ଣ କଲେ ?"

"ତାଙ୍କର ତ ବାପ ଟଙ୍କା—ଦରକାର ।"

"ତୋର, ବୋଉ ?"

"ମୁଁ ବା କ'ଣ କହିବ । ତୋର ସୁଖରେ ମୋର ସୁଖ ।"

"ବୋଉ, ବାପାଙ୍କୁ କହୁରୁ—ମହାଜନ ଲାଭବାର ଚାହୁଁଛି ତଳେନା; ପୁଅର ସୁଖ ଦେଖିବା ଜରୁରି ।"

ବେଳା କିଛି ନ କହି ପୃଥ୍ୱୀବାବୁ ଛାଏ ଛାଏ ଛାତ ନେଇ ଶୋଇଲେ ଘରକୁ ଚାଲି ଅଧିରେ । ହଠାତ୍ lamp ଟା ଝଲକେ ପବନ ଦାଉରେ ଲିଭିଗଲା । ଅଣ୍ଟି ଅଗରେ ଅଂଧାର ଝେଲି ବୁଲିଲା—ଜଣକଦମ୍ପତି ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ଜଳ ଜଳ ଜଳି ଉଠିଲା

ବହୁଦୂରେ—କୁଆ ଡାକିଲା 'କା—କା ।'

"ଶୁଣୁଛନା—ପୃଥ୍ୱୀ କ'ଣ କହୁଛି....."

"କ'ଣ ?" ମହେଶ ବାବୁ ଜବାବ ଦେଲେ ।

"ତା'ର ମତ, ମହାଜନ ଭାଡ଼ାରେ ପଚାରି ଚଳେନା; ପୁଅର ସୁଖ ଦେଖିବା ଉଚିତ । ତମେ କାହିଁକି ଏପରି ଅଡ଼ୁଆ ଲାଗୁଛ ?"

"ଅସରୁ ସେ କଥା କହୁଛନ"

"ମୁଁ କ'ଣ ଜାଣେ । ପୃଥ୍ୱୀ ସିନା ଆଜି କହିଛାରୁ ଜାଣିଲି" ଏତିକି କହି ମହେଶ ବାବୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସେଠାରୁ ଉଠିଗଲେ ।

+

ଦିନ ବାରଟା ପ୍ରାୟ । ମେଘୁଆ ଖରା— । ରମେଶ ବାବୁ କହିଲେ "ନମସ୍କାର, ଘର ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ।"

"ବଡ଼ ଜରୁରି କାମ—ମୋର ସମୟ ନାହିଁ । ଆଉ ଥରେ ବୋଇବ କଥା କହି ପାରିବେ ?"

"କ'ଣ—କି କଥା ମହେଶ ବାବୁ ?"

"ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ନୁହେଁ । ଅଶଙ୍କ ହିଁ ଅଟ ଟେବଲ"

"ଏଁ—ସତ କଥା !"

ହଁ ରମେଶ ବାବୁ—ମୋର ପୁଅର ସୁଖ ହିଁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁ—ମୁଁ ଚାହେଁନା 'ଟଙ୍କା' ।"

"ତେବେ ଜାତକଟା କେଉଁ ଯାଉଛୁ..."

"ଜାତକ ଘରେ ଘରେ ରଖି ଥାଆନ୍ତୁ, ଦରକାର ନାହିଁ । ତେବେ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?"

ମୋର ତ ପୁଅମାନ । ତେବେ ହିଅର ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା । ସେ ଖାଲି ଛାତ ଯାଉଛି । ଅଶଙ୍କ ପୁଅ M.A. ପଢ଼ା ସରୁ, ଯେତେ-ବେଳକୁ ଜଣକର ବି I.Sc. ପଢ଼ା ସରିଥିବ । ପଢ଼ା ସରିଲେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ବିଭାଘର ହେବ । କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?"

"ଭଲ କଥା, ନମସ୍କାର ।" ମହେଶ ବାବୁ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ପ୍ରତିନମସ୍କାର, ଜଣାଇ । ରମେଶ ବାବୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଏତେ ବଡ଼ କଥାଟା କହିବାକୁ ଆସିଲେ ।

"ଶୁଣୁଛନା" ରମେଶ ବାବୁ କହିଲେ ।

"କ'ଣ" ଉମଳାଦେବୀ ଟିକେ ବଡ଼ ଜବାବ ଦେଲେ ।

"ପୃଥ୍ୱୀ ଜଣକର ବିଭାଘର ହେବ । ଆଜ ମହେଶ ବାବୁ ଏଇ ଆସି ସବୁ ଠିକ କରିଗଲେ । ଛାଡ଼ ଟଙ୍କା ସେ ବାବା ଚାହୁଁନେ ନାହିଁ । ପୃଥ୍ୱୀର ବି ମତ ଅଛି ।"

"କିଏ ?"

Digitized by srujanika@gmail.com

"ଉପକାରର ଦସ୍ୟୁ"

ଜଣେ ଭୁମାଧ୍ୟ ଚାକର ଶାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ସହିତ ସହରକୁ ପଶି ଅସିଲା ବେଳେ ଲୋକରେ ବାଜିଲା 'ଉପକାରର ଦସ୍ୟୁ'

"କ'ଣ ବାଗ ?"

"ଗୋଟେ ଭଗାଳ ବଡ଼ ମା" ଚମେଶବାବୁ ବେଶୀହିତ ହେ ପାଇଲେନ, ଜଣକ ଭୁମାଧ୍ୟର ସଙ୍ଗ ପାଖ ଶବ୍ଦରେ ବୋଲ ।

+ × +

ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ—

"ଏପ ତ ଜଣ୍ଟ ମା ଏଥର ବଡ଼ବର ହେଲ ।" "ନାଁ ବୋଉ, ମୁଁ ଭଲ ହେବନି । ଭାଲ୍ଲର ପଢ଼ିବ ।" "ଛି ମା । ବାପା କ'ଣ କହିବେ । ତୁ ଠିକ ଭଲେଶି । ମହେଶ ବାବୁକୁ ଜବାବ ଦେଲେଶି ।" "ମହେଶ ବାବୁ ! ଯେ ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ବାକି ଭଡ଼ୁ-ଥିଲେ ।"

"ହଁ ମା ହେଲେ ବଡ଼ ଲୋକ ମାହାନ୍ତ ଜଂଗ ବଡ଼ ବାକି କରୁମାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପୁଅର ଭୁଖ ପାଇଁ ଯେ ବଡ଼ିମାନ ଚାଲଲ, ଅମେ ଚିନ୍ତିତ ଗୋ ପାଇଁ ।"

"ମୁଁ ବାହା ହେବ" କହ କଥେ ଭୁମାର ବୋଲ ପାଖରୁ ଦଉଡ଼ିଦେଇ ଛିଟିଗଲେ ନିଜ ଶୋଇବା ଘରକୁ ।

× + +

"ଶ୍ରୀଚରଣ" ମହେଶ ବାବୁ ପଚାରିଲେ ।

"କ'ଣ" ମହେଶ ବାବୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତରିଲେ ।

"ପୃଥ୍ୱୀ M.A ଫେଲ ହୋଇଛି । ଜଣକର ମତ ସେ ଅମଘରେ ବୋଝ ହେବନି । ତା'ର ବ ତ ଗୋଟେ ଦାବୀ ଅଛି" ।

"ତେବେ ପୃଥ୍ୱୀର ଜୀବନରେ କ'ଣ ସୁଖ-ନାହିଁ..." "ମୁଁ ଅଜ କ'ଣ ଜାଣେ । ତାର ଭାଗ୍ୟ, ସବୁଠାରୁ Position ଲାଗି ଏଥର ଯେ ଫେଲ ହେବ ଭଏ ବା ଜାଣିଥିଲା..."

ଜଳାହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଅକାଶ ପାଖ ଢାଙ୍କି ଦେଲା । ଝାମ୍ପି ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଭଗ୍ନ ଅନ୍ତର ଫଟାଇ ଘରଘରେ ଗରମ ଲୁହ ଅଖି କୋଣ-ଦେଇ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ।

ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ଯେତେବେଳକୁ ଘରେପଶିଲେ, ଜଣକରେ ଦୁହେଁ । ସେ ସବୁ ଶୁଣିଲେ, ସବୁ ବୁଝିଲେ । ତାଙ୍କର ଅଖିପାଣି ଅଖିରେ ମଲା । ବୁଲୁଳେ ଦରଦ ବୁଲୁଳେ ସମାଧ୍ୟ ପାଇଲା । ଠିକ ଜଣେ ପୁଣି ବର୍ଷେ ଦେଖିବେ । ଅଭ୍ୟ ଜଣଙ୍କର ପରକଥା ଫଳ ଶବ୍ଦର । ଅକାଶରେ ମେଘଥାଏ । ଥାଏ ଥାଏ ଚେଷ୍ଟାକରିଥାଏ ।

ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ପଚାରରେ ବସି ଜେତେ କ'ଣ ଅକାଶ ପାତାଳ ଭାବୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସାନଭାଇ ଦରଜା ଦରଜା ଅସ ଶବ୍ଦରେଠି ଦେଇଗଲା ଜଣେ, "ଭାଇ, ଚିଠିଟା ନୋଲ" ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ଚିଠି ଲିଫାଫା ଦେଖି ହୁଏଲେ ଅସମ୍ଭବପର । ଭିତରେ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ପାଖରୁ ଅସିଛି, ତା'ର ବିବାହର ଉପେଶ ତାଙ୍କୁ ଝିଅ ଜଣକ ଭୁମାର ସହିତ ଦୁଇଦିନ ପରେ ।

ସେତେବେଳକୁ ଫଳକଳ ଲାଗି ସାରିଥାଏ, ପାଖ ଘରୁ ସଂଖ ବାଜିଉଠିଲା । ପୃଥ୍ୱୀରାଜଙ୍କ ଗୁଡ଼ରୁ ଜମାଟ ନିସ୍ତବ୍ଧତା ନିସ୍ତବ୍ଧତାକୁ ବାହାର ସଧ୍ୟା ପବନ ସଙ୍ଗେ ମିଳେଇ ଗଲା—ଅଖିରୁ ଦୁଇଟୋପି ଗରମ ଲୁହ ତାଙ୍କର ଝର ପଡ଼ିଲା । ସେ ଝଙ୍କା ଦେଇ ବାହାରିକୁ ଅନାଇଲେ । ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କର ଗଭୀର ଅଂଧକାରରେ ମିଳେଇ ଗଲା । ହାତରୁ 'ଜନମ୍ବଣ' ଗହ୍ନିଟ ଖସି ପଡ଼ିଲା ।

ଚେତେକାଳରେ ମଳିଛଅ ଗୁଣ ଯେତେ-ବେଳକୁ ଭୁଲିଯାଇ ଥେଇଥାଏ ।

ଜ୍ୱର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ
ଓ
କାଳୁଲିଭା (ବଟୀକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଔଷଧ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଅରେ କେବଳ ଜଣକୁ ପରେ ଜଣାଇବେ—

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ [illegible]

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ଚିଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ସୁହସ୍ତର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ଦିଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଜ୍ୱର, ପାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ବେଦ ଭିତ ନାହିଁ । ଦେଶ ଚଉଦ୍ଦର୍ଷ୍ଣ ଅଧିକ କାଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ପାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଟେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶିଖି ମନାଇ ।

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ ।

(ବଙ୍ଗ ସୁଲତାନଙ୍କ ଶିବିର । କଳାପାହାଡ଼ ଉଚ୍ଚ ସିଂହାସନରେ ବସିଛନ୍ତି, ପାଖରେ ଉପସେନାପତିମାନେ ।)

କଳାପାହାଡ଼—ନ ଦୃଷ୍ଟ ଦ୍ରବାଣ,
ଜାଣେ ମୁହିଁ ଓଡ଼ିଶାର ଦେଶମଟ;
ଦୃଷ୍ଟେ ସୁଜଳୁଣ, ଅଜସ୍ର ଶକ୍ତ
ଉତ୍ତାଳ ତରଙ୍ଗାଦ୍ରିର ସାଗର ତରରେ,
ଛୁଦ୍ର ତଙ୍ଗ ପେନ ଅଗେ ଯେ ସମରେ
ସାଗରର ଦୁଦଫଣା ଘୈଳତ ଜାନ୍ତାରେ,
ବୁଣେ ଧାନ, ଶ୍ରାବ ଫଳ, ଅଦନ୍ୟ ଅଶାରେ
ଲେଲ୍ଦାନ କରେଲେ ଜଳ ତଳ ବୁଲୁଭର ହସି,
ବର୍ଷ ସହସ୍ରମ ସନ୍ତାନଦ୍ରିକ୍ରେକ ମୁଖର ଅହାର ଦଅଇ ଗରୁପି
ତେବେ ମଧ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତ ଅଶା, ଦଣ୍ଡ ଏ ଅଳସ,
ଏଥେ ଲେକ, ମୁଖେ ହସ, ଝଅଟରେ ଦହ, ନନ୍ଦ୍ରଂ ଅବଣ;
ଏହନ ଜାତର ସାଥେ ମଧ୍ୟସ୍ଥୁଳ ମୁଖେ ଏମ୍ବ
ଜାଣିଚାହୁଁ ହାର ସେଷ୍ଟ ଚାଳ କେବେ ଛ୍ରବ ସଭ୍ରବ ?।

ସେନାପତି—ତେବେ ଜାହିଁ ସମା, ଅଶା ଅଛ ବସ ?

କଳାପାହାଡ଼—ଅଛ, ଜହ୍ନବ ମୁଁ ନ ହବ ହତାଶ,
ଶୁଣ, ଉତ୍କଳର ଇତିହାସ, ତୁମ୍ଭ ମଧ୍ୟ କାଳୁ ଅଛ ଜଣା ?
ଥିଲେ ଉଥାସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପାଇ ନଭ୍ରଅନ୍ତ ବଣା ।
ଲୁଚ୍ଛେଷ ଲୁକ ଅବେ କୃଷ୍ଣଭକ୍ତ ପାଣ୍ଡବ ବୋଦରେ,
ଜଳେ ଜାଜ୍ଜାମେ, କୃଷ୍ଣଧର୍ମ ଦୃଢ଼ତଳ ସାଗର ବକ୍ଷରେ ।
ତାଙ୍କ ପ୍ରେମଦ୍ରେ ଗଲେ ଛବି, ଓଡ଼ିଶ୍ୱାର ପ୍ରତ୍ୟେ ଜଗିଲ ଅଧାତ
ନେଲ ଶ୍ରୀ, ଦଖିଲ ସ୍ୱାଦ୍ରେ, କୃଷ୍ଣ ଧର୍ମେ ଓଡ଼ିଶ୍ୱା ଜଗତ ।
ଜେଣ୍ଡ କୃଷ୍ଣଧର୍ମ ଜରଣ୍ଣଲ ଭବତକୁ ମଣାଶି ଜାନ୍ତାର,
ଭୁଲ ଜାର ଅପରଶ, ବାଛଲ ଓଡ଼ିଶ୍ୱା ଖାଲ ମଧ୍ୟ ସାର ।
ନୂଆ କୃଷ୍ଣଧର୍ମ ଓଡ଼ିଶର ଜଙ୍ଗଲ ଗଲ୍ଲ,
ଭୁବନ ସୀମାନ୍ତେ ଗଲ ଶ୍ରୀ, କୃଷ୍ଣ ପ୍ରଣ ଦେଲେ ପ୍ରଭ୍ ।
ଅଦିଲେ ଜୈନ, ବେଦ ଧର୍ମ କୃଷ୍ଣ ଧର୍ମ ଜର ନାଶ,
ବଦ୍ୟା ଧର୍ମ ପ୍ରଭ୍ରାଣ୍ଡୀ ଫଣାର ଜଗାଳେ ଜଳଲେ ପ୍ରକାଶ ।
ଦେବ ଦେବୀ ଅଙ୍ଗ ତପ କର୍ମଯୋଗ ଲଭ୍ଲ ଜଳସ୍ୱ,
ଭକ୍ତରେ ସଙ୍ଗ ଦେଖି, ମାଳ ଛେଳେ ଯେ ଛହ୍ନ ଅଛସ୍ୱ ।
ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଯେବେ ଶଙ୍କରେ ଦୋଳ୍ଦା ପାହାରେ,
ଛଡ଼ ଅଧ୍ୟଭୂମି, ପଳାଇଲି ଦ୍ରମାନ୍ତ ପାଣ୍ଡରେ;
ଓଡ଼ିଅଙ୍କ ପାଶେ ଲୁ[illegible]
ବୁଦ୍ଧ ହେଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଅଦିଲେ ଶଙ୍କର ଶଙ୍କରଙ୍କ ଜିଶୂଳ ମୂଳରେ,
ଗଲ୍ଲ ମାତ୍ର ଶୈବଧର୍ମ ଅଧ୍ୟାଦ୍ରେଶ୍ୱରେ;
ଭକ୍ତଜୀସ୍ପ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ଭ ଅଟନ,
ଭକ୍ତଜରେ ହେଲ ଦ୍ରଦ୍ରଦ୍ରଙ୍କ ମିଳନ ।
ଅଦିଲେ ଗୋପ୍ରେ ଗୋମାନ୍ତ, ଜଗର ବାଦାଜ,
ଗଲେ ଜଙ୍ଗଦେଶ୍ୱ ଓଡ଼ିଶ୍ୱା ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରେମ ଦାଣ୍ଡ ସାଜ ।
ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେଖି ଉତ୍ତାଳ ନେଲ ମନ୍ତ୍ରା ଠାଣି,
ସମସ୍ତଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ପାଷ ମିଶିଲ୍ଲ ଜଗନ୍ନାଥ ବଣୀ ।
ବୁଝ୍ଚ ଏଥିରୁ ଜଣ ? ଶ୍ରୀଛ ବୁଦ୍ଧିରେ,
ଓଡ଼ିଶ୍ୱାରୁ ଦ୍ରାତ ଦେବା କେମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧିରେ ?

ସମସ୍ତେ—ନା, ନା, ଜଣ ଦେଖୁନାହିଁ ଅମ୍ଭେ ?

କଳାପାହାଡ଼—ଦେଖ ଦେଖିବ ?
ଓଡ଼ିଶ୍ୱା ସାରର ଲୁଣ୍ଠ ଜଳେ ଜର ମ୍ଳାନ,
ଓଡ଼ିଶ୍ୱାର ମହାନସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ଜର ସ୍ତ୍ରାନ;
ଓଡ଼ିଶ୍ୱା ପଣାଲ ଭୂତ କରଲେ ଅହାର,
ପିଣ୍ଡିପିଣ୍ଡ ବୁଦ୍ଧି ଗୋର, ଭୁଷି ସମାଗ୍ରର ।
ଶୁଣ—
ଓଡ଼ିଶ୍ୱାର ଅଛ ଏହ ଅସଲ ଶକ୍ତ ।
ବାଛ ପାଟ୍ରର ଭଲ ମନ ପକାର ନିତ ।
ତୁମେ ଜାଣ ଅବେଦର ଏହି ଶ୍ରେ ଭ୍ରବନରେ
ଅଛ ସେତେ ଜଣା, ସମସ୍ତ ଭ୍ରତରେ
ଦୁରବ୍ରଣ ଭଲ ମନ ରଖିଅଛ ପ୍ରର,
ପଣ୍ଡିତ ଯେ ଦୁଲ୍ ଦ୍ରଗ ନେଲ୍ଲଖରେ ଜୁନ,
ଭଲେ ମନ ମନେ ଭଲ ଦେବା ଯାଇଁ ବାଛ,
ଦ୍ରେତ୍ର ନାହିଁ ଏ ଭ୍ରବେ ଉତ୍ର ସମ୍ଭାଚ ।
ଅବେ ସେବେ ବଙ୍ଗଜାର ଓଡ଼ିଅ ବଳସ୍ୱେ,
ଅଛ ଯାହା ଭଲ—

ସେନାପତି—ବଙ୍ଗ ଯାଇଁ ନା ଓଡ଼ିଆଯାଇଁ ?

କଳାପାହାଡ଼—ମୂର୍ଖ, ସମସ୍ତଙ୍କ ଯାଇଁ ।

ସେନାପତି—ଓଡ଼ିଶ୍ୱାରେ ଗଣିବେ ବଠାଣ
ଓଡ଼ିଶ୍ୱାର ବଳ ଚହିଁ ମାନ ?

ଜ୍ଞାତ—ଦେଖିବ ଜମାନ ହେଁ । ଭୁଲସ୍ ଅଛରେ ଦ୍ରାଣ
ଦ୍ରେ ଜସ୍ୱ—

Digitized by srujanika@gmail.com

(ପ୍ରହରୀ ପ୍ରବେଶ ଓ ଜୁହାର କରି ଠିଆ ହେବା)

କଳାପାହାଡ଼—କ ଖବର ? କ ଖବର ।

ପ୍ରହରୀ—ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଜୁହାର ।
ଦ୍ୱାର ଦେଶେ ଓଡ଼ିଶାର ପଣ୍ଡିତ ବ୍ରାହ୍ମଣ,
ହୋଇଛନ୍ତି ଠିଆ, ମୁକ୍ତିକ ସେବକଜାତ ।

କଳାପାହାଡ଼—(ଛି, ଛି, ମୁଖ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଶିଖି ମନାଇ ଓ ଉତ୍କଳଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରବେଶ କର)
ଶୁଣ ସେନାପତେ, ଶୁଣ ସମ୍ବୁଦ୍ଧମାନେ, ଆଜ ବଙ୍ଗଳା ସୈନ୍ୟ ଶିବିରର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ ପବିତ୍ରଭୂମି ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଜନଶ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଯୋଦ୍ଧା ଓ ଶାସକ ପାଦଧୂଳି ଦେଇ ଅମ୍ମ-ମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କର ।
(ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପରେ)

(କଳାପାହାଡ଼ ଶିଖି ମନାଇଙ୍କୁ କେଉଁ ଜାତି ପାହାଣରେ ବସେଇବେ; ଉତ୍କଳ ତାଙ୍କ ପଛରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିବେ ।)

ଶିଖି—ସେନାପତେ, ଅପଣଙ୍କର ଖବର ପାଇ ସ୍ୱଜାତିଦେଶ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଅମେ ଅପଣଙ୍କ ଶିବିରକୁ ଅତିଥି ଭାବରେ ଆସିଛୁଁ । କ ବିଶେଷ କଥା ପାଇଁ ଅପଣଙ୍କର ଏ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ?

କଳାପାହାଡ଼—ଭଦ୍ର ଶିଖି, ଭଦ୍ର ମନାଇ, ଭୁଲ୍‌ଗଲ ପିଲ୍ଲଦିନର ଏତେ ସାଥ ସାଥି, ଏତେ ହସ ଖେଳ ।

ଶିଖି—ସେଥିରୁ କଥା ଚଳେ ମନେ କରିବା ଦରକାର ଦୌଣ୍ଡି ନାହିଁ । ତୁମେ ଆଜି ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶ୍ୱା, ଅମର ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ଡୁଳର ପୁତ୍ର । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଓଡ଼ିଶା ଗର୍ଭ ବଙ୍ଗଳାର ସେନାପତି, ପୁଣି ଯବନ ଜାମାତା । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ତୁମେ ଅମଠାରୁ ଦୂର ସ୍ନେହ ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଆଶା କରିପାର କିପରି ?

କଳାପାହାଡ଼—ବାହିଁକ ନ କରିବ ? ସେଇ କଥା କହିବ ବୋଲିତ ମୁଁ ତୁମକୁ ଡାକି ଆଣିଛି । ଦେଶ ଭାତ, ଏ ଓଡ଼ିଆ ବଙ୍ଗାଳି, ବଙ୍ଗାଳି ମାରାଠା ଓଡ଼ିଆ ଡେଲଙ୍ଗି—ଏ ସବୁ କିଛି ନୁହେଁ । ସାମାନ୍ୟ ଶତ୍ରୁତା, ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଦେଶିକତା ଭ୍ରମ ଭଳି ଭାବର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ, ଜାତିମାନ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଉପରେ ଏ ସବୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଥା ଶୋଭା ପାଏ ନାହିଁ । ଏ ଭାରତବର୍ଷ ଏକ ମହାଦେଶ । ସ୍ୱାମୀ ତୁମେ ପଞ୍ଚନଦ, ମଗଧ, କୋଶଳ, ଅଙ୍ଗ, ବଙ୍ଗ, କଳିଙ୍ଗ ବୋଲି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ଭାବିଛ; କିନ୍ତୁ ଯୋଷାଏ ଦେହରେ ହାତ, ଗୋଡ, ଆଖି, କାନ, ଛାତିପରି ଏ ସବୁ ଯୋଷିଏ ଅଙ୍ଗ ନୁହେଁ । ଏହି ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ ହେଲେ, ସମୁଦାୟ ଶରୀର ପରି ସମୁଦାୟ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଗାଇବ । ଭାରତର ଅଧିକାଂଶ ଅଜି ପରାଧୀନ ଏହି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ପ୍ରାଦେଶିକତାର ଫଳ ହେଉଛି । ସମୁଦାୟ ଭାରତ ବାଗୀ ଯେତେବେ ସମୁଦାୟ ଭାରତବର୍ଷ କି ଗୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶ ବୋଲି ଭାବୁଥାନ୍ତେ, ତା'ହେଲେ ଏ ଦେଶ କେବେ ହେଲେ ପରାଧୀନ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ବିଜୟନଗରର ପଞ୍ଚନଦ ଆକ୍ରମଣ-କାଳେ, ଯେତେବେ ସମୁଦାୟ ଭାରତ ମହାରାଜା ପୃଥୁଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତେ, ତାହେଲେ ହିନ୍ଦୁର ଭାରତ ଜୟ କରିଥାନ୍ତା କେବେକେ ? ମହମ୍ମଦଘୋରିଙ୍କର ଭାରତ ଆକ୍ରମଣବେଳେ ଜୟଚନ୍ଦ୍ର ଓ ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ଯେତେ ନିଜ ନିଜ ଦେଶ ଖଣ୍ଡି ମାନଙ୍କୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ନଭାବି ସମୁଦାୟ ଭାରତ ବର୍ଷକୁ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ଭାବିଥାନ୍ତେ, ତା'ହେଲେ ଏ ଦୁଃଖ ଦେଖିଥାନ୍ତା କାହିଁକି ?

ଉତ୍କଳ—ନୁହେ ସେନାପତେ, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱାର ଠାରୁ କୁମାରିକାଯାଏ ଏ ବିଶାଳ ଭାରତରେ ଅନେକ ଜାତି, ଅନେକ ଭାଷା, ଅନେକ ଅସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର, ଏ ସବୁକୁ ଛାଡ଼ି କି କେବେ ଗୋଟିଏ ଜାତି ଗଢ଼ା ଯାଇପାରେ ? ରାଜନୈତିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷ ଧରି ଚେଷ୍ଟା କଲେ ତୁମେ ଗୋଟାଏ ରାଜନୈତିକ ଜାତି ଏହା ଭିତରୁ ତିଆରି କରିପାର । କିନ୍ତୁ ସେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ରାଜନୈତିକ ଜାତି ନାହିଁ । ତାପରେ କାଶ୍ମୀରରେ କଣ ହିମଗିରି, ତାର ଖବର ଏ ଅଧରନ୍ତି ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ନଦୀ ଝରଣା ଭେଦ ଭାରତରେ ପଶିବାକୁ ଅସମ୍ଭବ ସମସ୍ୟା ଲାଗିବ, ଅଥଚ ଭାରତରୁ କାଶ୍ମୀରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଆସିବା ଅସରୁ କାଶ୍ମୀରର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ହୁଏତ ବଦଳି ଯାଇ ଥାଇ ।

କଳା—ଏ ଲେଖିଟା କିଏ ହେ ? ତୁମ ସାଙ୍ଗରେତ ମୁଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁନାହିଁ ? ନିତ୍ୟଲୁ ଅଭ୍ୟାସି ।

ଶିଖି—ଉତ୍କଳ ତୁମେ ତୁଚ୍ଛ ହୁଅ । କ୍ଷମା କରିବେ ସେନାପତି, ଏ ଅମ୍ମମାନଙ୍କର ଜଣେ ଭକ୍ତ, ପଛୁଆ । ତା କଥା ଦେଇବାର ନାହିଁ । ଅପଣ କହନ୍ତୁ ।

କଳା—କିନ୍ତୁଥିଲ ସମୁଦାୟ ଭାରତ ଏକ ନହେଲେ ତାହାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଏ କେବେ ଛିଣ୍ଡି ପାରିବ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଏହେ ବଡ଼ ଦେଶକୁ ଏକ କରିବା କଷ୍ଟକର ଓ ସମସ୍ୟା ସାପେକ୍ଷ । କିନ୍ତୁ ଯାହା ଭଲ, ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଯାହା ଧର୍ମ, ତାହା କଷ୍ଟକର ଓ ସମସ୍ୟା ସାପେକ୍ଷ ବୋଲି ନକରି ଛାଡ଼ି ଦିବାକି ସନ୍ତାନର କାର୍ଯ୍ୟ ?

ମନାଇ—ଜାତି ଜିଷ୍ଣୁ ନୁହେ, ତେବେ ଏ ବାଲି ଜାତି ଭେଦ ବୋଲି ଉପଦେଶକୁ ଅପଣ କିପରି ଏକ କରିବେ ବୋଲି ଭାବୁ-ଛନ୍ତି ?

(କ୍ରମଶଃ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ଡଗର ୨୧ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗୀତା

ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ 'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ୫୧୦କା ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୫-୭-୧୯୫୦ ରିଖ

ଦିଧା ଭାବେ

୧ । ଭ୍ରମ୍ୟମାନ ବେଳରେ—କଥା ବିସ୍ମୃତ ଲାଗେ ।

୩ । ପିତାଙ୍କୁ ଯାହା ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଏ ।

୫ । ସୈନିକମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ।

୭ । —ସ୍ନାନ ବିନ୍ଦୁ ବାଟ ଅବାଟ ମାନେ ନାହିଁ ।

୮ । ଅସରେ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିରେ ମନ୍ଦିରମାନ-ଙ୍କର ଏହା ମିଳିଯାଏ ।

୧୧ । ଭାରତରେ ଯେଉଁ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ, ସ୍ୱର ହେତୁ ବନ୍ଦ କରା ହୋଇଛି ।

୧୪ । ଏହା ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ବ୍ରିଟିସର ଯାହା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ଷତି ହେବ ।

୧୫ । ଉଜରେ ଓଡ଼ିଆ ଯୁବକ ଯୁବତୀଏ ସଜ ହୋଇ—ରଙ୍ଗରେ ମାତନ୍ତି ।

୧୭ । ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣରେ ସମୁଦ୍ରର—ଶୋଷ୍ୟ ଜୀବୁକ ପ୍ରାଣ ଆକୁଳ କରେ ।

୧୭ । ଜଳ ଗଲେ, ଏହା ଲେଉଟି ଆସେ କି ଆଜ୍ ।

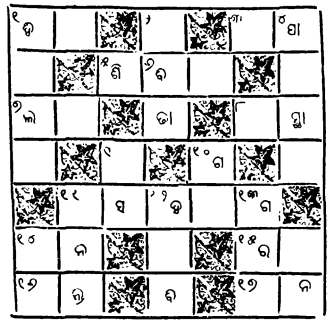

ନାମ _____

ଠିକଣା _____

କେତେଟି ଉତ୍ତର _____

ଉପରତଳ ଭାବେ

୧ । ନ୍ୟାମି ଓ ମ୍ଲାମି ବଳରେ ଯେ ମୁଖୀରୁ ଦୁଲମାଦଳ କରୁଛନ୍ତି ।

୨ । ଏହାର ମଧ୍ୟରତା ଅନେକଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

୪ । ଜନାବ ଜିନା ଭାରତରେ ଯେଉଁ ନବ-ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପିବାକୁ ବସିଲେଣି ।

୯ । ଡଗରରେ ବିଦ୍ୟୁତ—କଥା ଜାରି ରହିଛି ।

୧୦ । ପୃଥିବୀକୁ ଏଇଟିଣି ଯମ କଟୁର—(ଲେଡ୍ଡାଇ ପଡ଼ି) ପଢ଼ୁଛି ।

୧୧ । ବଳ ଦ୍ରୁତ ହୋଇ କେତେକ ସୁଦ୍ରେଗ୍ରୀମ୍ ଜାତିର ଅଶା ଯାହା ହୋଇ ପହଞ୍ଚିଛି ।

୧୨ । ଭଲଟାଇ ଦେଲେ ଏହାରେ ପ୍ରେମର ଜନ୍ମ ଦିନ ବଢ଼େ ।

୧୩ । ଯାହା କଥାରେ ଏହା ମିଶିଥାଏ ତାହା ସାଜି ... ଦେଖି କରିବାକୁ କିଏ ମୁଖ ...

ଉପର ବକ୍ସରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସ୍ତମ୍ଭ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅଛେ ବସି ବନ୍ଦ ଥିବା ସବୁ ଯାକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଦିଧା ଭାବରେ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର କଥା ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ସର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ବହୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତଳଟା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଗଲା ପରି ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ବିଚାର କରି ଯେଉଁଶବ୍ଦଟି ସୂକ୍ଷ୍ମ ନିଜ୍ଜ ତାହା ଚାଇ ବସାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଯନ୍ତ୍ରାନ ଠିକ ଉତ୍ତର ଶିଳ ଚନ୍ଦ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଚଳିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୧୧ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫୧୧ ପାଇବ ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତେଜନାନୁଯାୟୀ ବାଛି ୫୧୧ ଟାଙ୍କି ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ସହିତ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । ତୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ଉତ୍କୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରା ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ ।

କେବଳ ଡଗରରେ ଛପା ହୋଇଥିବା କୁପନ ପୂରଣ କରି ଯେ କେହି **ବିନା ପଇସାରେ** ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ସେତେ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବେ ଓ ଏକରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଡଗର କୁପନରେ ଦେବେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପେଜଗୁଡ଼ିକୁ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ସେତେ ଉତ୍ତର ସାଦା କାଗଜରେ ଛୁଟି କାଟି ଦେଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାଦା କାଗଜ ଉତ୍ତର ପାଇଁ **ଦୁଇ ପଇସାର ଡାକ ଟିକଟ** ଦେଥିସଙ୍ଗେ ପଠାଇବାକୁ [illegible] ଠିକଣା—"୨୧ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା" ପୋ: ଛାଲପଦ୍ମ, (ଭଦ୍ରକ ।)

Digitized by srujanika@gmail.com

୨୦ ଶ୍ରଦ୍ଧାଧନାର ପୁରସ୍କାର

ତରନାଟି ଭୁଲ କରିଥିବା ଧନ ଭେଦାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଖୋଲିଗଲା ।—

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର—(୫ଟି ଭୁଲ) ପ୍ରତେକ ୫୨ ଟଙ୍କା କରି

୧ । ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ନାୟକ, C/o ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭଗବାନ ପଟ୍ଟା, ଫ୍ରେଣ୍ଡ ହସ୍ପିଟାଲ, କାଟକପଦା ୨ । ଶ୍ରୀମତୀ ହରପ୍ରିୟା ଦେବୀ—C/o G. Mahapatro. P. O. chaulia gunj. cuttack.

୨ୟ ପୁରସ୍କାର—(୫ଟି ଭୁଲ) ପ୍ରତେକ ୫୧ କରି

୧ । ଶ୍ରୀ ମୁକୁନ୍ଦେନ୍ଦ୍ର ପାଣି କରିରାଜ ପଙ୍ଗଡ଼ଗେଲ, ପୋ: ଭୁଲଅଣ୍ଡା ମୟୂରଭଞ୍ଜ । ୨ । କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି, ପୁଲିସ ଅଫିସ କୋରାପୁଟ । ୩ । ଶ୍ରୀ ବଳେନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର ଭାଲପଦା କ: ପା: ସ୍କୁଲ ପୋ: ଭାଲପଦା

୩ୟ ପୁରସ୍କାର—(୫ଟି ଭୁଲ) ପ୍ରତେକ ୫୦ କରି

(ଶ୍ରୀ ଏକର 'ଧରମ' ପୁସ୍ତକ)

୧ । ଶ୍ରୀମତୀ ବନ୍ଦନାସିନୀ ଗଡ଼ନ୍ତ, କଟକ ଚର୍ଚ୍ଚ, କଟକ ୨ । ଶ୍ରୀ ସାଧୁଚରଣ ବେହେରା C/o ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି ପୋ: ଭଦ୍ରକ ।

ଚିର ଆକାଙ୍କ୍ଷିତ ! ଚିର ଅଭିପ୍ସିତ !!

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅର୍ଘ୍ୟ ବହୁମତ ସମ୍ମିଳନ

ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି— **"ସଂଘର୍ଷ"** ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି—

ଉତ୍କଳର ଅଧିକ ସାହିତ୍ୟିକ ଜାତି-ଜନ ଲେଖିକା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଖ୍ୟାତ ସାହିତ୍ୟିକ ପ୍ରଭୁ ଏଥିରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପଢ଼ିଲେ——ଝରି ପାଖୁଡ଼ାର ଶାନ୍ତ ସୁଷମା ! ତରୁଣ ହୃଦୟର ବିଦ୍ରୋହ, ଅଶ୍ରୁ ଓ ନିର୍ଭିକ ପ୍ରତିବାଣୀ !! ଫଗୁରର ତଥାକଥିତ ପାପ-ପୁଣ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ-ଅନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟ-ଅସତ୍ୟ ଭିତରେ ସଂଘର୍ଷ ସୃଷ୍ଟି କରି ଯାଇଛି । ସମାଜ ଭିତରେ ପ୍ରକୃତ ବେଶ୍ୟା କିଏ ? ପାପ କିଏ ? ବ୍ୟଭିଚାରିଣୀ କିଏ ? ଏକପତ୍ନୀ ଅନୁରକ୍ତା ଶ୍ରଦ୍ଧା ନା ପଥଭ୍ରଷ୍ଟା ଦ୍ରୌପଦୀ ?—ଏହିପରି ନାନା ପ୍ରକାର ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ଲେଖା ଯାଇଛି "ସଂଘର୍ଷ"ରେ । ଉତ୍କଳର ଅନେକ ଲେଖକ ଶ୍ରୀମାନ ଉଚ୍ଚକାଳ୍ପନିକ ଚଳମର ଭାବଧାରା ।

ଅତିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ 'ସମିତି'ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର କଥାଗଳ୍ପ

'ନିବେଦ୍ୟ !'

ସମିତିର ସଭ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଓ ମାହେନ୍ଦ୍ରଯୋଗ——

୧ । "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସଂସ୍କୃତିରକ୍ଷା ଓ ନବୀନ ସାହିତ୍ୟିକ ବର୍ଗଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି ଦେଶର କଳା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବଜୀବନ ସଞ୍ଚାର କରିବା ଓ ସୁଧୀ ପାଠକବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ଶସ୍ତାଦାମରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଇବା । ୨ । ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଦେୟ ଏକାଙ୍କା ମାତ୍ର । ୩ । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମିତିରେ ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ଲେଖିକା-ପ୍ରଣିତ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପହାର ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ । ୪ । ଉତ୍କଳର ଖ୍ୟାତନାମା ଲେଖକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପ୍ରକାଶିତ ପାଣ୍ଡୁଲିପିମାନ ଜପ୍ତସ୍ତ ହେବେତ ହେଲେ 'ସମିତି' ତାର ଅଂଶିକ ବା ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରଣ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବ । ୫ । ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ ଓ ବିଦେଶର ପୁସ୍ତକଶାଳୀ ଗ୍ରନ୍ଥଅଡ଼ି ସମିତିର ଶାଖା ସ୍ଥାପନ । ୬ । ସମିତିର ପ୍ରତ୍ୟେକମାନ ବର୍ଷୀ ପାଇଁ ଏଇକିଟି ଦର ଅତି ଶସ୍ତା ଉତ୍କଳରେ ଓ ଉତ୍କଳର ବାହାରେ ଏକେଇ ଲେଖା ।

ଅତଏବ ଆପଣମାନେ ଶୀଘ୍ର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ-ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତିର ଉନ୍ନତି କରନ୍ତୁ, ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଅଧୋଲିଖିତ ଠିକଣା ସହ ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଟିକା ସରସା ବା ସହ ପଠାଇବାର ଠିକଣା:

ସଂପାଦକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ସହକାର ଏକବିଂଶଭାଗ ୧ମସଂଖ୍ୟା

ମୂଲବର୍ଷ ସହକାରର ଚଳିତବର୍ଷଟି ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ମନଲୋଭା ହୋଇଛି । ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ କାନନଗୋ । ସହକାର ନଳେ ଷୋଡ଼ଶୀ ଯୁବତୀ—ତରୁଣୀ ଦଣ୍ଡୀଟି ଦୁଇଟ ହୁଇଦ୍ୱା ପାଇ ସମାନ ଅଣ୍ଟିରେ ସମଦୂର ଦେଇ ଗ୍ରହଣ କରିଛି—ଅଣ୍ଟିରେ ଅପକଟିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭୂଷା ।

ଏଥର ସହକାରର ସାମୟିକ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଚଳିରୁ ଅଚଳକୁ ଉଠି ଅସିଛି । 'ଏକଥା କିଛୁ ନୂତନ୍ ।'

ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଏବଂ କେତୋଟି ଗଳ୍ପ ଓ କବିତା ଦେଇ ସହକାରର ନବବର୍ଷ ଅଭିଯାନ । ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅତି ଓ ସ୍ପଷ୍ଟରେ ଶ୍ରେଣ୍ ଜସବନ୍ତ ଜସ ଯାଇଛି । ଦେଶୀ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ବଚନରେ ତର୍ଜମା ଗୁଡ଼ିକରେ ବଡ ବାହାଦୁର ଲାଗିଛି । ଯଦିଓ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ମୌଳିକତାର ଝିଲିକ ଅଭାବ ଥିଲା ପରି ଜଣାଯାଏ ।

'ନବ ବର୍ଷ'ରେ ବ୍ରଜବାବୁ ସେପରି ମହିମା ମଧ୍ୟ ଓ ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ ରାମାୟଣର ସ୍ଥାନ ଦେଇ ପରି ମାହାତ୍ମ୍ୟ !

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରବନ୍ଧ କେବଳ ଲେଖିବାକୁ ହେବ, ଯେଉଁ ଲେଖା ଯାଇଛି ।

କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯାଉ । "ହୋ' ଯୁବକର ସ୍ୱପ୍ନ"ରେ ଭାବର ଅଭିନବ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାଷାର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଅଛି—ଭାଳ ପାଇ ଓ ସ୍ଥାନର ମହିମା ଅଛି ।

'ବାଟୋଇ'ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । 'ଶୋଭଦେବା ଚରଣେ, ଅଳ ଭବ- ଚରଣେ' ଠାରେ ଯଦି ଚରଣ ଚରଣ ପାଇଛି ଅଛି 'ବଦନ୍ତ ଶବ୍ଦ'ରେ ମେ ଶବ୍ଦ ଶୋଭ ଭଳି ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଗୋଟି ଅଛି ଛନ୍ଦ ବି ଜଣା ପଡ଼ୁନି ମଧ୍ୟ ।

ଚିତ୍ରଭୂଷଣ 'ମୁକ୍ତ' କବିତାଟି ଖୁବ ଶବ୍ଦରେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ।

ଏକଥା ତ ଥିଲ ସତ୍ୟ,
ଅଳ ସାଥୀ ନାହିଁ ଅନ ଜୀବ,
ଜଳେବ ତାହାଙ୍କ ମୃତ
ଯୁଗ ଯୁଗ ବାଉବାଉ ପିଲ ।'

ଲେଖାରେ ମୌଳିକତା ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁପ୍ରସାଦଙ୍କର 'କାହାଣୀ'ଟି ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଚିତ୍ର ଟାଣିଲି ଭାଷା । ସବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଛି । ଅନୁପ୍ରାସକୁ ଅତି ଝିଲିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା—କିନ୍ତୁ ଭାବ ବହନ କରିବାରେ ଖୁବ ବାଧ ଦେଇଥାନ୍ତା ଅନେକ । ଶେଷ ସବ୍ଦଟି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୀନିବାସ ମିଶ୍ରଙ୍କର ଅଭିନବ ଭାବରେ ଠାବ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା—'ମନୁଷ୍ୟ ଯେଉଁ ଜିନିଷଟା ଗୃହ ପାଇନା, ସେଟାକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଲେନା । ଅକାଙ୍କ୍ଷା ସେମିତ ରହିଯାଏ ଗୋଟାଏ କ୍ଷତ ହୁଏ ନେଇ ।'

କୀର୍ତ୍ତନ ଅହାସ୍ତ୍ରଙ୍କ 'ଗ୍ରାମାଳ' ମନ ମୁହେଁ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟଥାର ବାଟ ଛଡ଼ି ଅଛି ଲେଖି ବ୍ୟଥା ଦେବାକୁ ଭାଷା ଲାଗ ନାହିଁ ।

ନବଭାରତ ଷଷ୍ଠବର୍ଷ ନବମସଂଖ୍ୟା

ନବଭାରତର ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଭାବ-ଦେବ ଏବଂ ଚିନ୍ତାପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରେନ ସମ୍ବନ୍ଧର ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଅନେକ ଚିନ୍ତା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ପଣ୍ଡିତ ଜଳଲେଶ୍ୱର ସମ୍ପାଦକ ଓ ମାନ, ଏବଂ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଅଭିଭାଷଣ ଏଣୁ ଅତେ କେଶ୍ୱର ହୋଇଛି । ଭାରତର ଦଂ ଏବଂ ଏ ସ୍ୱମ୍ବ ଦେଖିଲେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଯେ କୌଶଳ ଷେଷ୍ଟ ଭାବରେ ତ ଭଲ ଅସ୍ତ୍ର ଅଛି ତାହା ସହଜରେ ବୁଝା ପଡ଼ୁଛି । କିନ୍ତୁ ପଣ୍ଡିତେ ଅଗଣ ଅଜ ଗୋଟାଏ କଥା ଭାବନ ଭୁବରେ କହିବେ ତ ? ଷଟ୍ଟିଭ୍ରମ ମାତ ଭାଟିଆ ଦେଇଁ ? ଧରନ୍ତୁ, ଭାଳ ଭଧ୍ୟ ନ ହୋଇ ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼ିଏ ପିଲାର ମା ସହ 'ଜ୍ଞାନର ଏହି ମୌଳିକ ପ୍ରବୃତ୍ତି' 'ଜ୍ଞାନର ଭାଣ୍ଡାର'ରେ ଅସ୍ଥାଳ ହୋଇ ଗଲା ଅଭାଳ ଲୁକ୍ତିକୁ ଅଭ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାର ନିଷେଧ ଲେ ଏଇ ପୁରୁଷ ଜଣେ ତେବେ ତାହା ଜଣ ଜଣ ଧର୍ମ ଧାରାକୁ ଯାଇପାରେ ? ଅଥ ଏ ଗ୍ରୋପିଗ ଭାଗ ଭଳ ଅତ ଅତ ଅଗ ନ ହେଲା ?

ଗୋଟିଏ ବାଳକ ଅନ୍ତିମାନ୍ତ ଏକ ମୂଳ ଠାଣିରେ ଲେଖା ।

ଭାଷାମାଧ୍ୟଙ୍କ ଦୁଃଖବାଦରେ ଗୋଟାଏ ଅଜ ଅଭ୍ୟ ଥିଲିକୁ ।

ଏଥ ଯଥାର୍ଥ କବିତା ଅନେକ ଏବଂ ପୁରୁଣା କଥା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଜନା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସ ଠାଣ୍ଡିଶ ବା ସହଜ ଅଥ ଧରଣର ।

ଶେଷ ଭାଗରେ ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରଙ୍କର ଭାବାର କାଳକ ଚରିତ୍ର ଅନେକ ଚିନ୍ତ ରଷ ଜଗତ ଗାଇଛାହିଁ ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଗ୍ରୁଡ଼ବାଲ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟାଏକାକୁ ଏକେଇକା ମାତ୍ର ।

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଅଧିକ ଅନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଭନିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ଋଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧିମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧ଟାଏକୁ ଏକାକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ୧ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟାକା ମାତ୍ର

ଆୟୁର୍ବେଦିକ୍ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ସ୍ୱର୍ଗ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁଦ୍ଧ ମଉଜ

ଲେଖକ—ଭ୍ରମନ୍ତ୍ରି

(ଏହି ମଜାର ଯୁକ୍ତି ଗୁଲିଥିବାବେଳେ ଆମ ସୁନ୍ଦର ଲେଖକ ଏତେ ବଡ଼ କଥାଟାକୁ ଛୋଟେ ହାଲୁକା ଭାବରେ ଯେପରି ଭାବ ଛୋଟୋଟି ନମୁନା)

ଶିଷ୍ୟ—ଇଂରାଜ ଯୁଦ୍ଧ କାହା କାହା ମଧ୍ୟରେ ଲାଗିଛି ?

ଗୁରୁ— ଜାର୍ମାଣୀ ଆଉ ଶିଆଳର ଭିତରେ ।

ଶିଷ୍ୟ—ବଦମାସ !

ଗୁରୁ— ହାଁ ବଦମାସ ଅଛି—

ଶିଷ୍ୟ—ମର୍ଦ୍ଦ !

ଗୁରୁ— ହଁ ଖାଲି, ବଦମାସ ଅଛି ପୂର୍ବରୁ ଭିତରେ

× + ×

ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ସ୍ୱଦେଶୀଭଜନମାନଙ୍କର କେତେକ 'ଜାତୀୟ' ଏ ଦେଶରେ ବହୁଳ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଛି । ତହିଁରୁ କେତୋଟି—

୧ । ମିଥ୍ୟା କହିବ, ଅପ୍ରିୟ କଥା କହିବ, କିନ୍ତୁ ମିଥ୍ୟା-ପ୍ରିୟ କଥାଟି କହିବ ନାହିଁ ।

୧ । ଚୂଡ଼ା ଦେଲେ ଚୂଡ଼ା ମିଳେ ଏପରି ବଚନ ।

୩ । ଚଣ୍ଡାଳ ନୈବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଚାଣ୍ଡାଳ ଜାତିଷ୍ଠ ଜାତିଷ୍ଠ ।

୪ । ଗାଧୁଡ଼ିରେ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମଦ୍ରଷ୍ଟ ।

୫ । ଅଧିକାରୀ ଦେଖି ଯେଉଁ ଧ୍ୟାନ ଯଦି ମନ ସୁଖ ସୁଖ ଧରି ଥିବ ଭାବ ଭାବତ ପ୍ରାପ୍ତ ।

୬ । ଜାମୁଆ କୁଳୁର ଭୁକେ ନାହିଁ ।

୭ । ବିନା ଚକ୍ରେ ମେଘ ଗାଡ଼ ।

× × +

ପ୍ରଶ୍ନ—ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଫଳତଃ କେତେ ଇଂରାଜ ସରକାର କାହାକୁ ନିଜପକ୍ଷରେ ରଖିଛନ୍ତି, ?

ଉତ୍ତର—ମୋତେ, ଅଜ ମୋ ମା ଭଉଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ।

+ + +

ଶିଷ୍ୟ—ଇଂରାଜ ସରକାର ଭାରତର କ କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ?

ଗୁରୁ—୧ । ବଙ୍ଗ ଦେଶରୁ 'ବ' କାଢ଼ି 'ଅ' ଦେଇଛନ୍ତି ।

। ୨ । କଳିଙ୍ଗରୁ 'କ' କାଢ଼ି ନେଇ 'ଅ' ଦେଇଛନ୍ତି ।

। ୩ । ମଗଧରୁ 'ମ' କାଢ଼ି ନେଇ ଅଛି ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।

+ × +

ବଡ଼ଲାଟ—ଇଂରାଜ ସରକାର କ'ଣ କରି ନ କରି ପାରନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର—ସେ ଏ ଦେଶର ମର୍ଦ୍ଦନ୍ ମାଇକିନା ବି କରି ପାରନ୍ତି ।

× × ×

ପ୍ରଶ୍ନ—ହ୍ୟାଲର୍ଡ୍ କ'ଣ ଜଣେ ବଡ଼ ଲେଖକ ?

ଉତ୍ତର - ସେ ଜଣେ ବଡ଼ ଅଲେଖ ।

× × +

ଜର୍ମାନ ଖବର କାଗଜ ବାଲ୍ଟିମାନେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କୁ, ଦସ୍ୟୁ, ସ୍ୱାର୍ଥ ଲୋଭୀ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଲୋଭୀ, ଜଳଦସ୍ୟୁ ପ୍ରଭୃତି ଗାଳି ଦେଉଛନ୍ତି । ଏଥି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭାରତରେ ଅନେକ ବିଶେଷତଃ ଇଂରାଜ ଇଂରାଜମାନଙ୍କୁ ଏହିପରି ଗାଳି ଦେଇ ଥିବେ । ତେଣୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇଛି ଯେ ଇଂରେଜ, ଜର୍ମାନ କାଗଜ ବାଲ୍ଟିଙ୍କ ବିଚାରରେ ବିନାନୁମତିରେ ଇଂରେଜ ଲେଖା ଓ ଭାଷାକୁ ପ୍ରକାଶ କରି ଥିବାରୁ ଇଷ୍ଟାଲ୍ଲ ପାଖରେ ନାଲିସ କରିବେ ।

+ + ×

ହ୍ୟାଲର ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଗୁପ୍ତ ଅସ୍ତ୍ର ଚିଖିବ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ତା ଦେଖା ଦେଖି ଇଂରାଜମାନେ ବି ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଗୁପ୍ତ ଅସ୍ତ୍ର ବାହାର କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଗୁଜବ୍ ।

ଶୁଣାଯାଏ ହ୍ୟାଲରଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ମଣିଷର ଯେତେ ଜ ପ୍ରଜ ଲୁଗା ପଟା ଓ ପାଖରେ ଥିବା ଟଙ୍କା ପଇସାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ମଣିଷକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ପାରେ । ଅଛି ଇଂରେଜଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ମଣିଷକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ତାର ଲୁଗା ପଟା ସୁନା ରୁପା ସବୁ ଅପହରଣ କରି ନେଇ ଉଡ଼ିଯାଏ ।

+ + +

ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧ ପୃଥିବୀ ବ୍ୟାପି ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ବୋଲି ଅନେକ ଆଶଙ୍କା କରୁଛନ୍ତି । କେହି କେହି ୧୯୪୩ରେ ସତ୍ୟଯୁଗ ଆରମ୍ଭ ହେବ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେ ଆମର ଭବିଷ୍ୟତ୍ ବାଣୀ ଦେଉଛୁଁ—

ଏହାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ବେଳକୁ ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଯୁଦ୍ଧ ଥିବ ହିଁ ଥିବ ।

୧୯୪୩ ମସିହା ବେଳକୁ ଏ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟ ଥିବ, ମଣିଷ ଥିବେ—ମଣିଷଙ୍କର ଛୁଆ ପିଲା ବି ହେଉ ଥିବେ ।

+ + +

ହ୍ୟାଲରଙ୍କ ଜୀବନ ପରେ ଜାଣେ ବିଚାରି ପଢ଼ିବ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ହ୍ୟାଲର ତାର ଭଳିଆ ରୁପର ୧୩ ଜ ୧୪ଟା ହ୍ୟାଲର ରଖିଛନ୍ତି ।

ଶୁଣାଯାଏ ହ୍ୟାଲର ସେମାନଙ୍କ ଠାରେ ବନ୍ଦ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।

ନବପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

ଓଡ଼ିଶା କର୍ଣ୍ଣଫ୍ଲେକ୍ସ ଲିମିଟେଡର

ନବତନ ଅବଦାନ

ଜନତା

ଶୀଘ୍ର ବାହାରୁଛି—

ଜାତୀୟବାଦୀ ନିର୍ଭ[illegible] ବାହାରୁଛି—

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସଂପାଦକ—[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଜାକବିତା

ଚିନ୍ତେ !

ଲେଖକ--ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ପାଣି ।

ଥର ଥର ହାତେ ଅଜ କେଂଚିର ଏ ଚିଠି,
ନ ଶ୍ରଦ୍ଧାରୁ ତୁମେ ଯେଉଁ ଦେହରେ ମୋ ଘଣ୍ଟି ।
ଯେଉଁଣ ଗୁହେଁ ଦେଖେ ଅଛେ (ତବ) ଦସ ବୋଲା ମୁଖ,
କଳା ବୋଳା ଚକ୍ଷୁ ଛଣି ସ୍ଥିର ବଡ଼ ଦୁଃଖ ।
ଦଣ୍ଡି ବସ୍ତ୍ରଣି ମଣ୍ଡିତ ନାସିକାର ଶୋଭା,
ନାଲ ମୁଗେଲ ବସନ କେଡ଼େ ମନ ଲୋଭ ।
୧୍ଣ ୧୍ଣ ଗୋଡ଼ ଖଡ଼ୁ ଚଳାର ଛନ୍ଦନ,
ଶୁଣିବାକୁ ସଦାବେଳେ ଉତ୍କଣ୍ଠିତ ପ୍ରାଣ ।
ପାନ ଖିଆ ଓଠ ତୁଲେ ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ଦାନ୍ତ,
ହଳଦ ଲେପିତ ଅଂଗ କେଡ଼େ ଶୋଭାବନ୍ତ ।
କେଡ଼େ ଶୋଭା ଅହା ! ତବ ଜଡ଼ା ଲଗା କେଶ,
ତହିଁ ବଳ ଅଜ ଶୋଭା ତବ ଗୁଣ ଦାସ !
ଭୁରଙ୍ଗ ଗାମିଛା ଅହା ! ମୋର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା,
ଓଡ଼ା ବଉଳଦେ ସବୁ ତଳେ ନାହିଁ ମୋର ଶ୍ରଦ୍ଧା ।
ଦାଣ୍ଡିଆଳ ଚକ୍ଷୁମୁଣ୍ଡ ଅଙ୍ଗାର ଗମ୍ଭୀର,
ସବୁ ଶୂନ୍ୟ ତୋ ଦର୍ଶନେ ନାହିଁ ସେ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ।
ଅମାବାସ୍ୟା ନିଶା ବର୍ତ୍ତି ଦିନ ଗଣେ ବସି,
ନ ଅସିଲେ କଣ୍ଠେ, ଗଳେ ଲଗାଇବ ଫାସି ।
ଜଠର ନିମ୍ନମ ପୁଂଷ, ଲହୁଣୀରୁ ବଳ
ଜହୁଣାର ଭୁ ପରି ତୋମଳା ଦାଖ ବୋଲ ।
ତୋର ଏବେ ଅଛ ଦୁଃଖ କଲ ଜଏ ପର ?
ଛେନା-ଅଙ୍ଗି ମନେ ମନେ କରୁଛ ଉଗ୍ରର ।
ପଛ ପାଇ ପଛ ଦେଇ ନ କର ବିଳମ୍ବ,
ଭୁଶଳରେ ଶ୍ରବ ନିଷ୍ଟେ ତୋଦର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ
ଭୋଳ ଭୁତ ଶୋଷି ପାଣି ଧ୍ୟାନ କଲ ପର,
ହାତ ଲେଖା ପବେ ତୋର ଅଛ ଅନୁସର ।

ଲେଖକ— ପ୍ରେମିକ

ସବୁବେଳେ ମୁଁ ଯେ,
ତୁମର କଥାଟି ଭାବେଁ;
ତୁମର ମୁହଁଟି ମନେ ପଡ଼ୁଥାଏ, ଥାଏ ମୁହଁ ଯେଉଁ ଠାରେ ।
ହୃଦୟୁ ଛଟିଲା ଖଣି,
ଛଟ୍ ଛର ମୁହଁ ଚନ୍ଦ୍ରକି ପଡ଼ଇ,
(ଦେଉଟି) ଅଦିଗଲ ପଥ ମଣି ।
କେଲେଣ୍ଡରକୁ ଗୁହଁ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ, ତାରଖ ଦୁଅଇ ଗଣି ।
ଚଢ଼ିଟି ଖାଣିଲା ବେଳେ,
ଧୂଆ କୁଣ୍ଡଳିରେ ତୁମ ମୁଖ ଛବି,
ମୋହନ ବେଶରେ ଖେଳେ;
ଗୋହ ଅଦିଲେ ଅଗ୍ନି ମଳ ମଳ, ଜାଳ ପଳାଏ ମୁଁ ହେଲେ !
ପାଇଖାନାଖାରେ ବସି,
କୁଣ୍ଡାଇଲା ଜାଳେ ତୁମ ରୁପ ଖଣି,
ଧୂଆଏ ହସି ହସି;
ବାଇ ଭଡ଼ି ଧର ହାଇ ଛଡ଼େ ମୋର, ତଳପେଟ ଫୁଟି ଉଷି ।
ଖାଇବା ବେଳ ବି ପୁଣି,
ପ୍ରତି ଗିରାସରେ ମନେ ମନେ ମୁହଁ
ତୁମ କଥା ଫୁଟି ଗୁଣି;
ହାତ ଗୁଣ୍ଡା ହାଲୁ ଖାଇ ଭଡ଼ି ଅହା ତଳେ ହୋଇଯାଏ ଭୁଣି ।
ଅନମନା ହୋଇ ଭାତ ଖଣ୍ଡେ ଧର
ଦେଇଥାଏ ଖାଲି ଝୁଲି ।
ଲଜ୍ଜେଳାରେ ଯେତେ ଭଣ୍ଡେ,
ଖଣ୍ଡେ ପରେ ଖଣ୍ଡେ ଗୁଣ୍ଡି ପାନ ମୁହଁ
ଗୋଟାଇ ଦଅଇ ଦହେ;
ଫିରତ ଜରିବା ଏତକ ଅଡ଼ୁଅ, ଗ୍ରତକି ଖାଲି ସେ ଦହେ;
ଖାଇବ ଫୁଲୁଝ ମାଇ ହେଇ ଥାଏଁ,
ଦେଖେଳେ ଦେହଟା ସହେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାଗରିକ ଦର୍ପଣ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ

ମହାପୁରୁଷ ନୋବେଲ

ସ୍ନେହର ନାତିଝିଅ ରଜନୀ,

ପ୍ରଣାମ—! ଜଗତର ମଙ୍ଗଳପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ଧନକୁ ଅକାତରେ ଦାନ କରି ନିଜର ନାମକୁ ଅମରତ୍ୱ ଓ ଅମର କରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୋବେଲ ସର୍ବାଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ୧୮୩୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଅକ୍ଟୋବର ତାରିଖରେ ସୁଇଡେନର ରାଜଧାନୀ ଷ୍ଟକ୍‌ହଲମରେ ମହାପୁରୁଷ ନୋବେଲ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର ପିତା ବଡ଼ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ରସାୟନିକ ଥିଲେ । ମାତାଙ୍କ ଓ ଭାଇପୋଙ୍କର ଅବସ୍ଥାର ପାଇଁ ସେ ୨୫୦୦୦ ରୋବଲ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ । ନୋବେଲଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି 'ଆଲଫ୍ରେଡ୍ ବର୍ଣ୍ଣାର୍ଡ୍ ।' ନୋବେଲ ତାଙ୍କର ପଢ଼ା ନୋବେଲ ଖୁବ୍ ଭଲ ଛାତ୍ର ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ ସାହସ, ଉତ୍ସାହ, ଓ ଜ୍ଞାନ ଲିପ୍ସା ଓ ଜିଜ୍ଞାସା ସେ ତାଙ୍କ ଆଜି ଅନୁକୂଳ ସ୍ଥାନର ଅଧିକାରୀ କରିଛି, ଏହାକୁ କିଏ ନାହିଁ କରିବ ?

ଜୀବନର ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନୋବେଲଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଭରିଥିଲା ଆମ୍ଭା ସେହିର ଭୁମ୍ବଳ ଚିନ୍ତା ଥିଲା— ଏହି ତାଙ୍କ 'ଲକ୍ଷ୍ୟ-ପଥରୁ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପାରିଲା ! ଗୋଟିଏ ଜାତିକୁ ଶିକ୍ଷିତ ଭଦ୍ରତା ଦେଇ ସାରା ଜୀବନ ତାକୁ ଅଗ୍ରସର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି— ଏହା ସହଜ ନୁହେଁ । ଲକ୍ଷ୍ୟ-ପଥରେ ତାଙ୍କର ଚଳିବାରେ ତାଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଶିଥିଳ ହୋଇନି । ମହାପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଏହିପରି ଅସମ ଦୁଃଖ ଅଭାବ ଅଳଙ୍ଘନୀୟ ବିପଦ ସକୁଳ ହେବାର ସାଧାରଣତଃ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ଅଜି ଯାହା ବଳରେ ପୃଥିବୀର ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ ଅଜି ଉତ୍ତରରେ ଜଣ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତିର ଚିତ୍ରଣ ନୃତ୍ୟ ଲାଗିଛି, ତେବେ ତେବେ ସ୍ୱତର ମନୋରମ ସମ୍ବନ୍ଧିଶାଳ ସହର ଓ ଗାଁ ନିମିଷରେ ଭସ୍ମୀଭୂତ ହେଉଅଛି, ସେହି ଭୋମା ନୋବେଲଙ୍କ ଅବିଷ୍କୃତ "ଡାଇନାମାଇଟ" ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହି "ଡାଇନାମାଇଟ" ଅବିଷ୍କାର କରି ନୋବେଲ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରିଥିଲେ ।

ପିଲାଦିନୁ ନୋବେଲଙ୍କର ଭୋଟେ ଅଦ୍ଭୁତ ବାସନା ଥିଲା—ସେ ଭାବିଥିଲେ— ଜୀବନରେ ଯଦି କେବେ ଭାଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ଦେବୀ ତାଙ୍କଠାରେ କୃପା-କଟାକ୍ଷ କରନ୍ତି— ତା'ହେଲେ ସେ ଜମିର ଗୋଟିଏ ପଣ୍ଡି ଗଳ୍ପିତ କରି ଦେବ ସିରେ,—ଯାହା ଜଗତର ମଙ୍ଗଳକାରୀ ନୂତନ ଉପଯୋଗୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସାହିତ୍ୟ ବା ଉପଦେଶ ମାନଙ୍କର ଅର୍ଥିକ ଦୁର୍ଗତ ନିବାରଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ବ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଏହି ଆଶାପାଇଁ ତାହାଙ୍କର ପୁଣ୍ଡି ହୋଇଛି, ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ 'ନୋବେଲ ପ୍ରାଇଜରେ । ଏହି ନୋବେଲ ପ୍ରାଇଜର ମୂଲ୍ୟ ଅଠାଇଶ ହଜାର ପାଉଣ୍ଡ ବା ଏକଲକ୍ଷ ଚୋତିରିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ।

——ଏହି ପୁରସ୍କାରଟି ନିରାପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଦିଆଯାଏ । ସ୍ୱଦେଶୀ ହେଉ ଧନୀ ହେଉ, ଦରିଦ୍ର ହେଉ— ଶ୍ୱେତା ହେଉ, କୃଷ୍ଣା ହେଉ—ଯେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ[illegible] ତାକୁହିଁ

ପାଏ । ନୋବେଲଙ୍କ ଏହି ବଦାନ୍ୟତାର ସେ କିପରି ଉଦାର—ଚରିତ୍ରବାନ ଥିଲେ, ସହଜେ ଜଣାପଡ଼େ ।

ନୋବେଲ ଏକାଧାରରେ, ସାହିତ୍ୟିକ, ବୈଜ୍ଞାନିକ, ପ୍ରତି ଚିନ୍ତକର ଥିଲେ । ସେ ବଡ଼ ସୁଶୀଳ, ଦୟାବାନ, ଓ ଉଦାର ଉଦାର ଚରିତ୍ରର ଥିଲେ । ୧୮୯୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଡିସେମ୍ବର ୧୦ ତାରିଖରେ ଦାନବୀର ମହାତ୍ମା ନୋବେଲ ପରଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ——

ମହାପୁରୁଷ ନୋବେଲଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେଖିବା ମୋ'ପରି ଗୁରୁ ଭାଳକାର ଶକ୍ତି ଅତୀତ । କେବଳ ତାହାଙ୍କର ସାଧାରଣ ପାଠିକା ରୂପେ ତାଙ୍କ ବିରାଟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଟିକିଏ ମାତ୍ର ଇଙ୍ଗିତ ଏଠି ଦେଲି ।

ଇତି

ଲେଖିକା--କୁମାରୀ ଶୈଳବାଳା

୧୬ନମ୍ବର ନାଗରିକ

ଜାପାନ

ଜାପାନ ଗୋଟିଏ ଅତି ଶୀତ ପ୍ରଧାନ ଦେଶ । ଜାପ ନିବାସ ଅଳପୁଅ ହୋଇ ଚଳିଲେ ସେଠି ଚଳି ହୁଏ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସେଠାକାର ଲୋକମାନେ ଖୁବ ସଚ୍ଛେମୀ । ଏ ପୁରୁଷ ଏ ସ୍ତ୍ରୀ, ଉଭୟ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ ଖୁବ୍ କାମ କରନ୍ତି । ତଦ୍ଭିନ୍ନ ସେମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ବଡ଼ ପ୍ରଖର । ଜାପାନୀମାନେ ଯେତେବେଳେ ପଦାକୁ ବାହାରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଛୋଟିଆ ଛୋଟିଆ ଛୋଟ ଟିକିନ୍ତି, ଏବଂ ଘର ଭିତରେ ଥିଲାବେଳେ ସେମାନେ ଲମ୍ବା ଓ ଢୁଙ୍ଗଳା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତି ।

ଡେଜାତ ମାନଙ୍କରେ

ଓ ପାଲାଳ ଲାଇଜ

Digitized by srujanika@gmail.com

ମା ମାନେ ତାଙ୍କ ପିଲାଙ୍କୁ ଅବଲମ୍ବା କରି ପିଠିରେ ବୋହି ନିଅନ୍ତି । ଜାପାନରେ ମା ମାନେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କୁ ପିଠିରେ ଝୁଲେଇ ବୋହି ନେଇ ଯାଆନ୍ତି । ଜାପାନରେ ମହିଳା ଓ ଛୋଟଛୋଟ ମାନେ ହାତରେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ବଇଶଣୀ ସବୁବେଳେ ଧରିଥାନ୍ତି । ଏପରିକି ଅନେକ ପୁରୁଷ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ହାତରେ ବଇଶଣୀ ଧରିଥିବାର ଦେଖା-ଯାଏ । ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ ପିଲା ହେଇଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ଢଂଗରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହୁଏ ତାହା ଶିଖା ହେଇ ଯାଇଥାଏ ।

ଜାପାନି ମାନେ ବଡ଼ ଫୁଲ ପ୍ରିୟ । ସେମାନେ ସକାଳୁ ଉଠି ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଫୁଲରେ ସଜ ଭାବରେ ଲଗାଇଥାନ୍ତି । ସେଥି-ପାଇଁ ଏ ବିଦ୍ୟାଟି ମଧ୍ୟ ସେଠାର ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଗୃହ ଛାତ୍ରୀ ଭାଷା ଅନେକେ ଅତି ସହଜ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ତାହା ନୁହେଁ । ସବୁ-ଥିରେ ଗୋଟେ କଳା ଅଛି । ଜାପାନରେ ଏ ବିଷୟରେ ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ଅଛି ଓ ସେଠି ସେମାନଙ୍କୁ ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଶିଖାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ବେହେରା (୩୩)

ଓଡ଼ିଆ ପୁଅ

ଓଡ଼ିଆ ଘରେ ଜନମ ମୋର,
ଓଡ଼ିଶା ମୋର ଘର ।
ଓଡ଼ିଆ ମୋର ଜନ୍ମଦାତା,—
ଓଡ଼ିଆ ସହୋଦର ।
ଓଡ଼ିଆ ମୋର ମାତୃଭାଷା,
ଓଡ଼ିଆ ମୋର ମନ,
ଓଡ଼ିଆ ଲାଗି ଝୁରେ ସଦା
ଦେଇ ମୋ ମନ ପ୍ରାଣ ।
ଓଡ଼ିଶା ମୋର ଜନ୍ମଭୂମି
ଅଟେ ମୁଁ ତା ସନ୍ତାନ,
ତା ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ସୁଖେ ତା ସୁଖୀ
ହେବ ଏ ମୋ ଜୀବନ ।
ଓଡ଼ିଆ ମୋର ଜନ୍ମଭୂମି,
ସିଏ ମୋହର ମାଆ,
ସାର ଅଟେ ମୋ ଦେଶ ମାଟି,
ଡଙ୍ଗ ମୋର ସାହା ।
ମୋ ଦେଶ ଜଳ ମୋ ଦେଶ ନଳ
ଅଛି ମୋତେ ଡର,
ଢାଳିବି ଲହୁ ମୋ ଦେଶ ପାଇଁ,
ଛେଇଁ ଜପଣି ବାଡ଼ ।
ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ତା ସଙ୍ଗରେ ମିଶି
ସହୁ ଜପା ଖରା,
ଓଡ଼ିଆ ଭୋକା ଶୋଷୀଙ୍କ ଆଶା,
ମେଣ୍ଟାଇବ ମୁଁ ପରା ।
ନାହିଁ ମୋ ଠାରେ ହିନ୍ଦୁ ବା ମୁସ୍ଲିମ
ନୁହଁଇ ମୁଁ ତ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ,
ଗୁଳେ ମୁଁ ଶାଠ ହାଡ଼ିଜେ; ଜାଗାଇବେ—
—ମୋଟେ ଗୁଣଗ୍ରୀ, ମାଟି ।
ଛଟିଛି ଛେଡ଼େ ଜନ ଜଣ
ଜେଲ୍‌ଛି ଛେଡ଼େ ନଦ,
ମନ ଲାଗି ମୋ ଦେଶିଲ ଜଣ,
ଛେଡ଼େ ଓଡ଼ିଆ ଭାଇ ।
ଏକ ମାତାର ସନ୍ତାନ ଅଟେ
ଅଟୁ ସଭ୍ୟ ଭାଇ,
ଏକା ଭଳେ ମାଗିଁ ସେ ଗଡ଼ା,
ଭଳେ ପ୍ରାଣ ନାହିଁ ।
ମୋ ଦେଶ ବଡ଼ଛ ବନ୍ଦୁଛ ଛେଡ଼େ,
ଦେଖିଲ ଅଟ୍ଟାଳିକା ,
ଗଢ଼ିଛି ସବୁ ଓଡ଼ିଆ ପୁଅ,
ସହୁ ଛେଣ୍ଡ ଧକ୍କା ।
ଅଳକୁ ସିନା ମୋ ଦେଶ—ପୁଅ
ଗରବ ହେଲେ ଭାଇ !
ପୂରୁବ କାଳେ ଧନୀର ଥିଲେ,
ସାଗରେ ଗୋଡ଼ ବାହୁ ।
ଜଳ୍ପିଲେ ଛେଡ଼େ ଖାଇ ପୁରୁଷ
ମୋହରି ଦେଶ ଛାଡ଼ିଲେ,
ରକ୍ତ ଦେଇ ଜାତିଲେ ଖାଇ,
ଶାନ୍ତି ଭରିଗଲେ ।
ଅବ ମୋ ଭାଇ, ସବୁଦିନ ମିଳ
ବଦଳା ମାଗା ପରି,
ଦୁଃଖ ଅମ ଦୁଃଖ ଯାଇଲା,
ମାଗାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦେ ।

ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରମଣି ଦାଶ ୧୯ଟନିଂ

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଭଳି ଗୁରୁ ମିଳିଛି ଯାଦୁ ଭଳିରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗିରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ବାଛୁ, ମଚଳା ଭଳି ହୁଏ ଓ ବଇଶ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ ନିର୍ମଳଜଳ ସିଞ୍ଚା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଦେଇ ଲଗାଇଲେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନରମ ଫେମ୍ପେଣ୍ଟସଲ୍ ପୋ: ଅ: ଗୁଣ୍ଡଲଅଗଞ୍ଜ, ଗୋଦାମ ଜଗତ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଥ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇ

ଅଳିଭୁଜାଗ୍ରହ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଶିଥିଳ କାନ ଝଣ୍ଡା, ମୁଣ୍ଡବିଷା, ଛାତିଆ, ଜ୍ୱର, ମଚଳା ଫୋଲାଯା, ଭୋକ ହରିବ, ଅଣ୍ଡାକୋଷ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ସର୍ବୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ଫଙ୍ଗରୁଣା ଟ୍ରେଡିଂ ଅଫିସ—ଜଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମ୍ପାଦକୀୟ ଟିପ୍ପଣୀ ।

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଶାନ୍ତି ସେନା ଗଠନ ହେବ ବୋଲି ବଡ଼ଲାଟଙ୍କ ଭାଷଣରେ ସୂଚନା ମିଳିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧର ଯେପରି ପରିସ୍ଥିତି ତାହା ବିବେଚନାର ସହିତ ବିଚାର କଲେ ବୁଝାଯିବ ଯେ ଅନ୍ତତଃ ମାଲୟର ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଭାରତକୁ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ତାହା ହେବ ଏବଂ ହେବା ଉଚିତ । ଏହି ସୁବିଧାର ସୁବିଧା କଂଗ୍ରେସ ଛଡ଼ିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତ ସରକାର ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ଏହି ସ୍ୱାଧୀନତା ସୁବିଧା ନେବାକୁ ହେବ । କଂଗ୍ରେସ ମଧ୍ୟ ଏକ ଶାନ୍ତି ସେନା ବାହିନୀ ଗଠନ କରି ଜାତୀୟ ପ୍ରେଣୀରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ତ୍ର-ସଜ୍ଜିତ ରଖା କରିବାର ସୁଶିକ୍ଷା ଦେଉ । ଏଥିରେ ଯଦି ବାଧା ଆସେ ତେବେ କଂଗ୍ରେସ ତାହାର ଅସ୍ତ୍ର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରୁ ।

+ + + +

ଭାରତର ଧର୍ମର ଜୟ ହୋଇ ଅସିଛି ବ୍ରିଟିଶ ଜାତି ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ଧର୍ମର ଅନୁସରଣ ସତ୍ୟର ଅନୁସରଣ କରେଥାନ୍ତି, ଭାରତରେ ଏତେ ଲୋକକ୍ଷୟ ହୋଇ ଅସି ଭାରତରେ ଯଦି ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଲିଆନା ବାଗ ଘଟଣା ଅନୁଷ୍ଠିତ ନ କରାଯାଏ—ବ୍ରିଟିଶ ଦୁନିୟା ଯଦି ବାସ୍ତବରେ ଭାରତକୁ ତାଙ୍କର ସହିତ ସମାନ କରିବା ବିଷୟରେ ଜର୍ମନ ଥାଏ ତେବେ ବ୍ରିଟେନର ଜୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

+ + + +

ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର କଥା ଯେ ଆମ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଯୁଦ୍ଧ ଫଣ୍ଡକୁ ଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଅଶାକରୁଁ ଦେଶ ସେତେ-ବେଳେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇବ ଲୋକ ସାହେବ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦେଶକୁ ଦେହଜର ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ । ସେ ଏ ଦେଶର ଆଦର୍ଶ । ଏ ଦେଶ ତାଙ୍କର ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରିବ । ଶେଷ ଲୋକ ସାହେବ ଯାହା କରିଛନ୍ତି ତାହା ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର କଥା । ମାତ୍ର ଲୋକ ସାହେବ କହିବେ କି ଏ ଦେଶରେ ଅର୍ଦ୍ଧାହାରୀ ଅର୍ଦ୍ଧନଗ୍ନ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ? ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦେବା କଥାଟିଏ ଦୂରେ ଥାଉ, ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଅସ୍ତ୍ର କରନ୍ତି ଏ ଭଳି ଲୋକ ଏ ଦେଶରେ କେତେ ଜଣ ? ସେମାନେ ଭଲ ଭାବରେ ଖାଇ ବାଟ କରି ଯୁଦ୍ଧ ପାଣ୍ଠିକୁ ଦେଇ ପାରନ୍ତେ, ଲୋକ ସାହେବ ଯଦି ବୁଝି ବିଚାର ପାରନ୍ତେ ତେବେ ଆମମାନଙ୍କର ବିଚାରୀ ଦେଶବାସୀ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଚିତ୍ତରେ ଏ ଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତେ ।

'ଖାକସାର'

'ଖାକସାର' ନାମଟିଏ ହଠାତ୍ ଉଠିଥିବେ । ମାତ୍ର ଖାକସାରଙ୍କ ବିଷୟ ବିବରଣ ଅନେକେ ଜଣା ନ ଥିବ । ଏହି ଦଳରେ ଜୁଲୁମ, ଜବରଦସ୍ତି, ଦୁର୍ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଲଂଗେଜ ଶାସିତ ଭାରତ ଭୂମିରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଚମତ୍କୃତ କରି ଦେଇଛି ।

ଖାକସାର ହୋଇଛି ଫୌଜୀ ଦଳ । ଏହାଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ବେଲଚା ବା କୋଦାଳ । ୧୯୩୩ ଅଗଷ୍ଟ ତା ୨୨ ରେଖ ଦିନ ପଞ୍ଜାବରେ ପ୍ରଥମେ ଖାକସାର ଦଳ ମାର୍ଚ୍ଚ କଲେ ।

ଖାକସାର ଦଳଟିଙ୍କ ନାମ ଅଲ୍ଲା ଇମାଏତଇଲ୍ଲା ଖାଁ ବା ଅଲ୍ଲାଙ୍କଠାରୁ (ଭଗବାନଙ୍କ ଠାରୁ) । ଅଠବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଚାରି ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ସେନାଙ୍କ ଭଳି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଥାଆନ୍ତି ।

ଜନାଏତ ଲେଖ ୧୮୮୮ ମସିହାରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରି-ଥିଲେ । ସେ ଭାରତରେ ଏମ୍. ଏ. ପାଶ କରି ବିଲାତରେ ଅଳସ-ପୋଡ଼ରେ ଡିଗ୍ରୀ ଲାଭ କରିଲେ ଓ ୧୮୮୮ରେ ଅସି ସରକାର ଚାକିରିରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନ ସେକ୍ଷନ-ଅଫିସର ହୋଇ ପରେ ପାଞ୍ଜାବ ପ୍ରଦେଶର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଡାଇରେକ୍ଟର ହୋଇଥିଲେ । ସେ ପଦ ସେ ତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି ।

ଖାକସାର ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ପାଉଁଶ ବା ମାଟି—ଅର୍ଥାତ୍ ଅତି ହୀନ ଜୀବ । ମୋ ଖାକସାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ଏହାର ପରିଚୟ ।

ଏବେ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ ଏମାନେ ନାଜି ବା ଫାସିଷ୍ଟ ମତାବଲମ୍ବୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଶକ୍ତିବାଦୀ ଏବଂ ଜର୍ମାନଙ୍କ ସହିତ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ ସଂପୃକ୍ତ ।

ଏହାଙ୍କର ଅତ୍ୟାଚାର ଏତେ ବଢ଼ି ଯାଇଛି ଯେ ସିନ୍ଧୁ, ପଞ୍ଜାବ ଓ ଉତ୍ତର, ପି. ସରକାରମାନଙ୍କୁ ନାନା ଉପାୟରେ ଧମକ ଦେବାରେ ପଞ୍ଜାବପଦ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।

ଏହାଙ୍କ ଦଳଟିକୁ ଧରି ଜେଲ ଦିଆ ଚାଲିଛି ଜେଲେଥର । କିନ୍ତୁ ସେ ଦରବାରକୁ ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଏମାନେ ଦୋଷୀଙ୍କୁ ମାନ ସମ୍ମାନ ଓ ଧର୍ମର ଉନ୍ନତ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି କହନ୍ତି, ମାତ୍ର ଭିତରେ ଏମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ବୋଲି ଜଣା ଯାଉଛି । ନାଜିମାନଙ୍କ ପରି ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀକୁ ପଦାନତ କରି ନିଜର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବିସ୍ତାର କରିବାହିଁ ଏମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହାଙ୍କର ଖୁବ୍ କଡ଼ା ଶାସନ ଥାଏ । ଦୋଷ ଅନ୍ୟାୟ କଲେ ବା ସାମାନ୍ୟ ଅବାଧ ହେଲେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୁରୁତର ଦଣ୍ଡ ଦିଆ । ପ୍ରତି ଖାକସାର ଅପରାଧ ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ଶାସ୍ତି କରନ୍ତି । ସେମାନ ଦଳ ପରି ଏମାନଙ୍କର ଜେଜେଲ, କର୍ଣ୍ଣେଲ, ମେଜର, କ୍ୟାପ୍ଟେନ, ସୁବେଦାର, ନାୟକ ପ୍ରଭୃତି ଉପର ଦଳ ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଦେଖି ଅଲିଗା ରହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଅଲ୍ଲାମହମ୍ମଦଙ୍କୁ ଦେବତା ପରି ମାନନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ [illegible] ଭାବରେ ଓ ନିଜର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମୂଳତନ ରସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପ୍ରାୟ ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପୂର୍ବରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ଦେଖା ଦିଏ ଯଥା, ମସ୍ତକରେ ଜ୍ୱାଳା ଶ୍ୱାସ୍ତ୍ରିକ ଅବସାଦ, ଦୃଷ୍ଟିଭ୍ରମ, ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ଚାମଡ଼ାର କର୍ଣ୍ଣିଶ ସ୍ପର୍ଶତା ଓ କୋଷ୍ଠବଦ୍ଧତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଧିକ ଏହା "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାସ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାସ ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ଟଙ୍କା । **ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:**— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଛଳ ପ୍ରଭୃତି ଅରେରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୫୨ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । **କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ :— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆର୍ଯ୍ୟ** ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲମଗୁଣ ବଜାର, ଲଖନ୍ଦ ।

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ମୋଦକ

ମଲଦ୍ଧାରା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ମଳ ଯେପରି ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅନ୍ତତ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ଦୁଇ ଖେଉଟା ନିୟମିତ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱୟାରେ ସେବନ କରି, ମାସିକ ସମୟ ନିଦ୍ରା ଛାଡ଼ି ପାରି କଲେ ଯେପରି କୌଣସି ରୋଗ ନିକଟକୁ ନଆସେ । ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ହୋଇପାରି ତରଳ ହେବନାହିଁ । ଅତି ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଶୀଘ୍ର ପରିଣାମ ପ୍ରକାଶ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଧା ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ମଳ ଯେପରି ବରଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ିଲାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପରାଭବ ହୁଏ । ଏରେ ଔଷଧ ସେବନ କରିଲେ ମୁଖ ନିୟମିତ ଫାଡ଼ି ହୋଇଥାଏ । **ମୂଲ୍ୟ** ୧୫ଟଙ୍କାରୁ ୫୨ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୬

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଗୁପ୍ତ, ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପ୍ରଭୁ

ଆପଣଙ୍କର ଫଟୋ

ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଓ ଜୀବନ୍ତ ଫୋଟୋ ତୁଲିବ

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କିଅରୁଣ୍ଡୀ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

ଦେଖିଲାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ପାଇ ଫଟୋ ନିଆଯାଇ ପାରେ

ସ୍ୱାବାଦ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି, ନିଜ ଘରରେ ଅମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଜଳ ପରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ ଲୋକେ ଅନାୟାସ ଚିର ଜୀବନର ଭଲ ମନ୍ଦ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ଜାଣି ପାରିବେ । ତେଲମିଶ୍ରିତ ପାରଦମିଶ୍ରିତ ୫୨୧ ମାତ୍ର—ଅଙ୍କ ଲିଖନ ଧାରଣର ଚାରିଟଙ୍କ କୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ପାରଦମିଶ୍ରିତ ୫୦୨ ମାତ୍ର । ଅମୃତାରେ ଉପଦେଶ ବର୍ଷର ପାଞ୍ଜି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଅମ୍ଭେଠାରୁ ନିଲ୍ଲର ଫଟ, ନାମ, ବାରଖ ଓ ସମୟ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ତାର ଯୋଗେ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା ପଠାଇଥାଉଁ । ବାହୁଲ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ-- ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁ ମାଷ୍ଟର, ପ୍ରଭୁଶ୍ରୀଜଳାଶ, ବଦନ; କା: ଗାଡ଼ଲେଶ୍ୱର

ସେବନ ସକୁ ମରମରେ ଦଳାଇ ଶୁଖେ

ଅତ ତାକୁ **ମରମ**ରେ ଗାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୨ ଅଠାଅଣା ।

ବୃହତ୍ ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ ବଳିଷ୍ଠ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମାଇବା ଶକ୍ତି ଅଣିଦିଏ । ଯାହାଙ୍କର ଗର୍ଭଦେଖିବାର ଚାନ୍ତାକରି କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ସେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ଯୋଗରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ରୁ ୫୨ ସେଂଖରକୁ ୫ଟ୍ୟ ଟେଂ । କୁ ୫୨୧ ।

ଠିକଣା:—ବରରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଦରିଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଗପ୍ରପେଦ୍ୟା ପୋ । ଗୋଲାପ୍ । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ଶ୍ରୀକ୍ର ତାରଲ୍ୟ ଓ ଧ୍ୱଜ ଭଙ୍ଗ ପାଇ

ବୃହତ୍ କନ୍ଦର୍ପମୋଦକ

ଏହା ତରେ ଧାତୁ ଗଢ଼ ହେବ, ଏବଂ ବଳ, ମାଂସ ଓ ଭକ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶକ୍ତି ଅତି ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ାଇ ଦିଏ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ ରୁ ୫୨ ସେଂଖ୍ୟରକୁ ୫ଟ୍ୟ ଟେଂ । କୁ ୫୨୧

ଠିକଣା:—ବରରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଦରିଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଗପ୍ରପେଦ୍ୟା । ଗୋଲାପ୍ । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର,

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ହୁଏ ।

ଆପଣ ଯତ୍ନ କଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବେ ।

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସ ବୀମା କମ୍ପାନୀର

ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ବୀମା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜ୍ଜନ କରି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସେହି ଭଳି ବଡ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଜୀବନ ବୀମା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଏବଂ

ଦେଶର ସମୂହ କଲ୍ୟାଣ ସାଧିତ ହୁଏ ।

ସାଧୁ ବ୍ୟବହାର, ଉତ୍ତମ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳେ ।

୧୯୩୮—୩୯ର ଚୁମ୍ବକ ବିବରଣୀ

ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୪ ଲକ୍ଷରୁ

ବୀମା ଆୟ ୨ କୋଟି ୯୬ ,, ,, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୨

ବାର୍ଷିକ ଅର୍ଜ୍ଜନ ୮୪ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ

ବିଶେଷ—ଅଙ୍ଗହୀନ ବୀମାରେ ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ୫୨୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରାପ୍ତି ମିଆଦ ବୀମାରେ ବର୍ଷକୁ ୫୧୮ ଟଙ୍କା ।

୧୯୩୮ ମସିହା ବୀମା ଆଇନ ମୁତାବକ ସରକାରୀ କାଗଜାଦିରେ ନିବେଶିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର

ପରିମାଣ ମୋଟ ବୀମା ପାଣ୍ଠିର ଶତକରା ୮୫ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।

ଆପଣ ଶୀଘ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ

ହେଡ୍ ଅଫିସ—
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ
କଲିକତା

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—
କଟକ
ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ

ଭାରତବର୍ଷ, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ସିଂହଳ, ମାଲୟ ଡେଶ ଏବଂ ପୂର୍ବ ଆଫ୍ରିକାରେ ସର୍ବତ୍ର ଶାଖା ଏବଂ ସଙ୍ଗଠନ ଅଛି ।

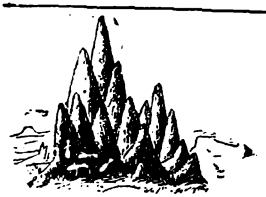

"ଇନ୍ଦ୍ର କାଟ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ରଚଇ କଲେ ଘର"

ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା

ସଞ୍ଚୟ କରି

ଦଶଜଣଙ୍କରେ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ

ଓଡ଼ିଶା ଅଫି[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏ ପୁଅ କାହାର ?

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହି ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପ୍ରାୟ ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପୃଥକ ନାମ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପୂର୍ବରୁ ନାନା ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଦିଏ ବା ବିକୃତ ଦେହ, ହସ୍ତାଙ୍ଗୁଳି ଜ୍ୱଳା ଶରୀରକ ଅବସାଦ, ଦୃଗ୍‌ବିଭ୍ରମ, ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ତବ୍ଧତା ଓ କୋଷ୍ଠବଦ୍ଧତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ-ମାତ୍ର ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଅମ୍ବର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାସ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାସ ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୍ଟ ଟ୍ରାମରୀ ଟ୍ରିଲ:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଛର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରଭୃତି ଅଛରେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏତଦ୍ଭିନ୍ନ ୫୍ଟ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ :— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଅମୃତବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଳମଗୁଡ଼ି ବଜାର, କଟକ ।

ଆଗେଯ୍ଯ ମୋଦକ

ସକଳ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ପଳ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ବିଛ ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ହିସାବରେ ସେବନ କର, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାନ କଲେ ପେଟର କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନକରିବ ସକାଳେ ଭଲ୍ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ହୋଇଯିବ ଉଦର ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ସମ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କର ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଧା ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ଶ୍ଳେଷ୍ମ ପେଟର ବିକାର ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝାଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନକଲେ ସୁଦ୍ଧା ନିୟମିତ ଝାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମାତ୍ରାକୁ ୫୍ଟ ୧୦ ମାତ୍ରାକୁ ୫୍ଟ

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଗରବଡ଼ୁ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର--ପୁରୀ

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଫଟୋ

ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରିକ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଓ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବ

ଲ୍ଲୀ—ଏସ୍ କିଅରଷ୍ଟୀ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ପାଇ ଫଟୋ ନିଅସାଇ ପାରେ

ସ୍ୱରାଜ

ବହୁଦିନ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି, ନିଜ ଚରିତ୍ରରେ ଅମ୍ଭେ ଯେଉଁ କିଛି ପରିଚୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ ଲୋକେ ଅବଶ୍ୟକ ତାର ଜୀବନର ଭଲ ମନ୍ଦ ଅନ୍ଦାଜରେ ଜାଣି ପାରିବେ । ତେଣୁନିମିତ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ୫୍ଟ ମାତ୍ର—ଅତି ଜରୁରୀ ଥାଇଲେ ତାଳପତ୍ର କୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ପାରିଶ୍ରମିକ ୫୍ଟ ମାତ୍ର । ଅମୃତାଛ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବର୍ଷର ପାକ୍ଷିକ ଛାପା ଅଛି । ଅମୃତାଛ ଜନ୍ମର ସନ, ମାସ, ତାରିଖ ଓ ସମୟ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ତାକ ଯୋଗେ କିଛି ଫିଜ ପଠାଇଥାଉଁ । ବାହୁଲ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ-- ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପ୍ରଚାରୀବଜାର, ବାଦକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ସେବନ ଯୁକ୍ତ ମରମରେ ହଜାଇ ଥିବେ ଅତି ଚାରୁ ମରମ୍‌ମରେ ପାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫୍ଟ ଅଠାଅଣା ।

ବୃହତ୍ ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଖବର କରିବ ସନ୍ତାନ ଇଚ୍ଛାକରା ଶକ୍ତି ଅଶିବ । ଯାହାକର ଇଚ୍ଛେକ୍ଷିପର କାମକ୍ରିଡ଼ା କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ଯେ ବଳବାନ୍ ଖନ୍ତାନ ହୋଇବେ ଥିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମ ନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ଭକୁ ୫୍ଟ ସେ୍ୟରକୁ ୫୍ଟ ସେ୍ୟ ସେ୍ୟ କୁ ୫୍ଟ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଦରିଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଗପରପଦ୍ମା ପୋ । ଚୋଟାର । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ଚୁକ୍ତି ଜାରିଲ୍ୟ ଓ ଧ୍ୱଜ ଭଙ୍ଗ ପାଇ

ବୃହତ୍ କନ୍ଦର୍ପ ମୋଦକ

ଏହା ତରକ ଧାତୁ ଗଢ଼ କରିବ, ଏବଂ ବଳ, ମାଂସ ଓ, ରକ୍ତ ଶକ୍ତି, ବିକ୍ରମ ଶକ୍ତି ଅତି ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ାଇ ଦିଏ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ ଭ କୁ ୫୍ଟ ସେ୍ୟର କୁ ୫୍ଟ ସେ୍ୟ ସେ୍ୟ କୁ ୫୍ଟ

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଦରିଦ୍ର ବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଗପରପଦ୍ମା । ପୋଟୋଚାର ଜି, ବାଲେଶ୍ୱର,

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆବିଗୁର

ସେଇ ମାନଙ୍କ ୧୯୩୦ ରୁ ୩୨ ରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ବା ସେଇ-ମାନେ ନିଜକୁ ସେତେବେଳେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ବୋଲି ଚିହ୍ନେଇ ହେଉଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପାଠକେ ଅଜ, ଭୁଲପୁଅ ବା ଈଶ୍ୱର ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ନାମରେ ଡାକିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ପଛେ, ସେଇମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକ ଆମକୁ ସମ୍ମାନ ପଠାଇଛନ୍ତି ଓ, ଯଦି କଂଗ୍ରେସ ପୁଣି ଥରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ଗେଡ଼ି ହାତ ଜଗିବ ବୋଲେଇ ହେବ ବୋଲି ବାହାରିଛନ୍ତି, ପୁଣି ଯେବେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ସେନା ଗଠନ ହେବା ସୁରୁହେଲା, କଂଗ୍ରେସ କର୍ମ-କର୍ତ୍ତାମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଖବର ନ ଦେଲେ ଚଳିବ ? ଅନ୍ତତଃ ଦସ୍ତଖତ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ଫାରମ ତ ସେଇଣ କରିଥାନ୍ତେ !

ଆମେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଜବାବ ଦେବାର ସମୟ ନ ଦେଖି ଏହି ପତ୍ରିକା କରିଅରେ ଜଣାଇଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ-କରୁଛୁ । ଏ ଯେ ନୂଆ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ତାଲିକା ତଥର ହେଉଛି ସେଇ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ସତ୍ୟା-ଗ୍ରହୀମାନଙ୍କ ଓ ଅନ୍ୟ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ବା କେଳ ଯିବାକୁ ବି ଚାହେଁନାହିଁ । ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀମାନଙ୍କ ଅଭିଧାରରୁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଏକ ଅଲଗା ଅର୍ଥ ବାହାରିଛି । ସତ୍ୟ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଧ୍ରୁବ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି, ଯାହା ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ, ଯାହା କଳ୍ପନା ନୁହେଁ, ଯାହା ଭବିଷ୍ୟତ ଭୟରେ ଗର୍ଭରେ ନ କରେ ତାହାହିଁ ସତ୍ୟ । ସାମ୍ପ୍ରତ ଭାବରେ କଥାଟାକୁ ପଠାକମାନଙ୍କ ଅଗରେ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଏ ସ୍ଥଳରେ ଗୋଟାଏ ଉଦାହରଣ ଛାଡ଼ିଲେ ଅନ୍ୟାୟ ହେବନାହିଁ । ଧରାଯାଉ ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା । ସେଟା ହେଲା ଭବିଷ୍ୟତ । ସେଟା ଅଧ୍ୟୁବ । ତେଣୁ ତାହା ଉପରେ ଅଟ୍ଟା ବସିବା ଅସମ୍ଭବ ।

ଇଜିପ୍ସନ୍‌ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ବା ସଭ୍ୟ ହେବା ଠାରୁ ଅମ୍ଭେ କରି ସୁନିଶ୍ଚିତ ଅଛୁ, କିଛି ବୋର୍ଡ଼ ବା କ୍ଲେଜେଲେଜ୍‌ର ସଭ୍ୟ ବା କର୍ମକର୍ତ୍ତା ହେବାହିଁ ସତ୍ୟ ବାସ୍ତବ—କାରଣ ତାହାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ । ଭବିଷ୍ୟତ ବା କଳ୍ପ-ନାରେ ଯାହା ତାହା ମିଥ୍ୟା । ତେଣୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ସ୍ୱପ୍ନ ଦ୍ରୁତ କଳ୍ପିତ ମିଥ୍ୟା ପାଇଁ ଅଗ୍ରହ ନ କରି ସତ୍ୟ କୁଳନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପାଇଁ ଅଗ୍ରହ କରିବାହିଁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀର ଧର୍ମ । ତେଣୁ ଏ ସେଇଁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ହେଉଛନ୍ତି ସେମାନେ କେବଳ ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ଠାରୁ ଅଗ୍ରହ କରି ଇଜିପ୍ସନ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସ୍ ଭଳିଆ ସ୍ୱାର୍ଥ ନମନ୍ତେ ଉପଯୋଗୀ (eligible) ହେଉ-ଛନ୍ତି ମାତ୍ର । ତେଣୁ ଅଧିକାଂଶ ବାଜେ ବା ବିଷୟ ଦଳ ଲୋକଙ୍କ ଏଥିରେ ଭାବତ କରେ ଶାନ୍ତିରେ ସମ୍ଭାଳିବାକୁ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ଚତୁର ନେତାମାନେ ଲୋକଦେଖି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରୁଛନ୍ତି ।

× × × ×

ସ୍ୱରାଜ ବୋଧ କେଳ ଜଳେ । ଯେଉଁ-ମାନେ ତାଙ୍କ ନିନ୍ଦା କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ଏବେ ଜଳ ସର୍ତ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ନେଇଛି ତାର ବଗ୍ଗର କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଯେଉଁ ଚୂନ କାଳି ଲାଗିଛି ତାକୁ ଲୋକଙ୍କ ଅଗରେ ଦେଖାଇ ବଣିକ ବହୁଲୁଲରେ, ଦେଖନ୍ତୁ, ଆମେ କେମିତି ଦେଶ ଦୋଛୁ ।

× × ×

ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ କଂଗ୍ରେସବାଲାଏ ଅଲଗା କରିଦେଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ଅହିଂସା ନୀତିରେ ଏତେବେଳେ ହାଇ ସ୍ୱାଙ୍କ ଜନ୍ମେ-ଉଛି । ଏକ କଥାରେ ଅରରୁ ମାଇଜାଇଥିଲେ ଦେଶ୍ରୁଦ୍ଧ ଅସୁବିଧା ହୋଇଥାନ୍ତା । ସେଥି-ପାଇଁ ତ ସ୍ୱରାଜ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ତଡ଼ାଗ । ଏବେ ତାରା ଯଥେ ଅମେ ଜବେ ଜବେ ନାଚ ବସି ତ ଜୁନ ଗୋଇଦେଲେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହାତ୍ମାଙ୍କର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଛେଲେଠ ମାନ୍ଦ୍ରେ ବଡ଼ ଦାଳ, ଦେଶ ପ୍ରେମୀ, ଦୟାଦାର୍ଦ୍ରଚିତ୍ତ, ଲୋକହିତୈଷୀ ବୋଲି ଅଜ ସମସ୍ତେ ଜାଣୁ । ସେ ଚିରଦିନ ତାଙ୍କ ଭାଇଭାଇ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏବେ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଉଁ ମହଲୁ ଲୋକ ଦରମାରୁ ୪ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଅଜ ଲେଦେଲେଣି । ବୋଧହୁଏ ଛୁଟ ନିଆଯାଇ ଦେଖା ସାହାଯ୍ୟ ଚାଉ ମାଗିଲେ ଅଜ ବିଚାରେ ଲେଇ ଚାଙ୍କ ଭାଙ୍ଗିଲା ଚାଟିଦେବେ । କାରଣ ଚାଙ୍କଭଳି ଲୋକେ, ଚିରଖଣ୍ଡ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ବୁଝିଥିବେ ଯେ ଖାଇଦିଲେ ଅଧେ ଚାଉଳ ସ୍ୱାଙ୍କରେ ଗୋଟିଏ ଚୁଙ୍କରେ ମରିବାଠୁଁ, ଭୋଗ ଲୋକରେ ସତ ମରିବା ଅଧିକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ସେ ଅଧିକ ବୁଝିଥିବେ ଯେ ଗୋଟାଚମଡ଼ାରେ ଅଧାଚମଡ଼ା ଯେତେ ଭଲରେ ଲାଗେ ଭଲା ଚମଡ଼ାରେ ତାଠୁଁ ବେଶୀ ଲାଗେ । ତେଣୁ…

\+ + +

ଲୋକେ କହନ୍ତି କଂଗ୍ରେସର ମାନେ ଗାନ୍ଧୀ ଗାନ୍ଧୀର ମାନେ କଂଗ୍ରେସ । ଅର୍ଥାତ ଗାନ୍ଧୀ = କଂଗ୍ରେସ, କଂଗ୍ରେସ = ଗାନ୍ଧୀ । ଗାନ୍ଧୀ + କଂଗ୍ରେସ = କଂଗ୍ରେସ + ଗାନ୍ଧୀ । ଚମ୍ପା ଗାନ୍ଧ × କଂଗ୍ରେସ = କଂଗ୍ରେସ × ଗାନ୍ଧ । ଅବା ଗାନ୍ଧ (କଂଗ୍ରେସ) = କଂଗ୍ରେସ (ଗାନ୍ଧ) ଅର୍ଥାତ କଂଗ୍ରେସ (କଂଗ୍ରେସ) = ଗାନ୍ଧ (ଗାନ୍ଧ) । ଅତଏବ ଯଦି ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ଦେଖିବ ଭାବିବା ଠାରେ କଂଗ୍ରେସ ଠାରୁ ଅଲଗା ହେବ ଅଥବା ଦେଖେ ଫଳରେ ହେଲା କ'ଣ ? ଗାନ୍ଧୀ—ଗାନ୍ଧ = ? ବା କଂଗ୍ରେସ—କଂଗ୍ରେସ = ? ଆଠକେ ହେଉଛନ୍ତି ବ କଂଗ୍ରେସରୁ କଂଗ୍ରେସ ବାଦଦିଲେ ଚମ୍ପା ଗାନ୍ଧୀ ବାଦଦିଲେ ?

× × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଲସବସ୍ତ୍ର ଯେ ଗାନ୍ଧିଜି ଚାହାନ୍ତି ଯେ ଜଣ ଯଦି ଗାନ୍ଧି —ଗାନ୍ଧି ହୋଇଥାନ୍ତି ତେବେ ତ ମହାମୁସ୍କିଲ । ପୁଣି ଦିଲ୍ଲୀରେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ପଛକୁ ଅନେକ ଜନା ସାହେବ ତ ମିଳିଯାଇଲେ । ତାଙ୍କ ଚାରିପାଖେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଣେ ଏଣ୍ଡୁଳ ତ ଅଛି । ତେବେ ଶୁଣାଯାଏ ଚାର ଚାଲ ଫିଟା ଶ୍ରୁକ ପ୍ରସ୍ତରରେ ଖିଆବେଳେ ମୁଖା ଲାଟ ପଳାଇଛି । ସୁତରାଂ ମାନମାନେ କହନ୍ତି, ଜନାମାନେ ପାକିସ୍ଥାନ ଅଜ ପାକିସ୍ଥାନ ମାନେ ଜନା । ଅତଏବ ପାକିସ୍ଥାନରୁ ଖଣ୍ଡେ ମୁଖା ଚାଟିବା ମାତ୍ର ଜନ୍ମାଇବ ତ ଗୋଟାଏ ବିଛ କାଟିଯାଇଥିବ । ସେଇଟା କ'ଣ ଲୁଗାଲାଗିମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ କି ? × × ×

ରୁସିଆ ଚିଥ ଗାଡ ପଡ଼ିଯିବ ? ରୁଥେନିଆ, ରୁଥେନିଆ ପରେ ଲିଥୁଆନିଆ, ଲିଥୁଆନିଆ ପରେ ଲାଟଭିଆ, ଲାଟଭିଆ ପରେ ଇଷ୍ଟୋନିଆ; ପୁଣି ତା' ପଛକୁ ଫିନ୍ଲାଣ୍ଡ ପୁଣି ଗୋଟାଏ ବେସାରାବିଆ ଦେଖିଲେ ଆଉ ଖାଲି ତାକୁ ବି ନେଇ ଚାଲିଛି । ଅବେ ତାରା, ସେଇଟି ଖାଲି ପୁଣ୍ଡିଛିଡ଼ା ପଡ଼ୁ । ପୁଣି ଅଜ 'ଲିଆ' ଗାଲି ସବୁ ଅଣ୍ଡାଳି ବୁଲେ ତେବେ ଅବେଳାରା—ଇଉରୋପରେ ଅଜ ନାହିଁ, ଏଡ଼ିଆରେ ଅଜ ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ତ 'ଲିଆ' ଅଛି ପରି !

× × ×

ହିଟ୍‌ଲର ଅଜ ଷ୍ଟାଲିନ, ଦ'ଟା ପୁଅ ନେଇ ହୋଇଥିଲେ, ଯେ କେହି କାହାକୁ ଜଣା ନୁହନ୍ତି । ଖାଲି ଜଣେ ଜଣ ପ୍ରତାପରେ ଅଜ ଜଣେ ଜଣ ଜଳେଜାଟ—ଏଇ ଯା ଫୋକ । ଅଜ ଗୋଟାଏ ଚିଥ ହେଉଛି, ଜଣେକର ଦେଢ଼ ଭାଙ୍ଗି ଅଜ ସାତ ମରୁଛି ବିନ୍ତୁ, ଅଜ ଜଣେକ ଚାରି ଭାଙ୍ଗି ନାହିଁ ଅଥଚ ସାତ ମରୁଛି ।

+ + +

ଦୁଇ ଦିନ ବିନୁ ଦିନେକେ ଶୋଇ ହେ ଦିନରୁ ଦିନରୁ ହୋଇ ସବୁଦିନ ଜେଲ ଠିଆ ଚାଲି ପୁଣି ଆପୁଲ ଠିଆ ହୁଛି । ସେ ଅଜ ମୋ ଅଡ଼ମିସନ ନା ମୋ ଠେଲେଫେ ଅର କେଉ ମାନିବାକୁ ଚାହିଁ । ହିଟ୍‌ଲର ବିଚାର ଏବଂ ସିଂହର ଲାଙ୍ଗୁଲରେ ଚାଉଳାର ଯାଇଛି କେଣେ ! ତେବେ ଭାଲ୍‌କୁ ଅଚ୍ଛ-ଗା-ଗା-ଜଣ ଅଛି ଭାଲ ନ ହେଲେ ଯେ ଚଳା ନାହିଁ ।

ପୁଣି ଯାଉଛି ବି ଏ ଶୌକାଟାକୁ ଦରେଇବ ନାହିଁ କି ? ସୁଦୂରସୁଦ୍ଧର ସବୁ ସନ୍ୟକୁ ଧରେଇ ନେବାକୁ ଯେ ବସିଲିଣି । ଚାରା, ତୁ ବହିଁ ଭଲା ଛାଡ଼ରୁ ? ଏତ ଦୟାର ପାରାବାର ଚଂଚଳ ସରକାର ବସିଛନ୍ତି । ଯେ ଯେତେ ଲୁଟିଯାଉ । କେବଳ ଭାରତ ବେଳକୁ ମହମ୍ମ ବାଧ୍ୟ ଶୁଣିଯାଉଛି ଦିନା !

+ + +

ଅଜଲ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶି ପଛେ ଚଳଲ ଗାନ୍ଧି ଅବଦୁଲ ଗଫର ବ ଚଂଗ୍ରେ-ସର ଓଡ଼ିଶା ବୁଲିଲେ । ଶୁଣାଯାଏ ପଛକୁ ? ଅଜ ଯେତେ ଗାନ୍ଧିଅ ବ ସେଇ ଗାଦା ଥିବେ । ଯଥା ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ, ଧ୍ରୁବ ଘୋଷ, ସିତାରମିଆ, ଶଙ୍କର ଦେଓ, ବେଜିଜ । ପୁଣି ଦ୍ୱିବିଧ ସେଇ ସ୍ୱଜନ ଦଳ ଗୋଲ ପରି ଚଂଗ୍ରେସ ଦଳ ଓ ଗାନ୍ଧିଜଳ ଅଲଗା ହୋଇ ଯିବେ । ଜନୁ ପାରା ଦ୍ୱିଅନ୍ତୁ ନିର୍ମାଣିଅ ହୋଇ ଚଂଗ୍ରେସ ଟେକ୍ଟିକ ଦେବେ-ନେ ? ବୁଢ଼ିରା ଭେଳାଟାକୁ କେବଳ ଚଉଳ ଯେ ଝିଲିଦିମିଣ୍ଡ ଟେକ ଧରି ଭଖିଛନ୍ତି ଏହା କେହି ନାହିଁ ଜଣିବ କି ?

× × ×

ଅମ୍ବୁଭୁତ ପୂର୍ବ ସମ୍ରାଟ ଅଷ୍ଟମ ଏଡ଼ୱାର୍ଡ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡ଼ିଭର ଅଫ ଉଇଣ୍ଡ-ସର ହୋଇଛି – ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଣୟିନୀଙ୍କ ସହ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଅମରାବତୀ ପ୍ୟାରି ନଗରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ପ୍ୟାରି ଜର୍ମାନ ହାତରେ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଏସ୍ୱାଗଡ଼ିରା ଲମ୍ବରେ ଅଣମହାଣ ହୋଇ ପଳାଇ ପଳାଇ ଗେଲେ । ଏବେ ଗାଳ୍ପ ଯୁରୋପରେ ଚହିରା ବିଷଦନକ ଜାଣି ଚିଠି ବଦାକର ଦିଅହେଉଛି ଅବେଦାଲ୍ । ଖାଲିଆରେ ଜମିତ ବା ରହିବେ ? ସୁତରାଂ ଗୋଟାଏ ଚଂରେଜ ଶାସିତ ଦ୍ୱାପାରା ଦ୍ୱୀପ ପୁସ୍ତର ଲଭ୍ୟବନ ଓ ଗେଲାଇଡ ପଦ ତାଙ୍କ ଦିଅଗଲା । ଖୁଦୁଇଅ ଦ୍ୱୀପସମୂହକ ଏହାଠି ମିଶ୍ରଣ ହେଲେ ଅନ ଜାଳରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପରି ହୋଇପାରେ । ଏଥିରୁ ଜଣନ୍ତୁ—ପୁରୁଷ ଭାଗ୍ୟ ପଥର ତଳେ ।

+ + +

ଶୁଣାଯାଏ ଭାରତ ଶକ୍ତିର ଜାତୀୟ ସରକାରରେ ପରିଣତ ହେବ । ଅର୍ଥାତ ଚଢ଼ଲ୍ଲୀଙ୍କ ଅଧିମରେ ଜଣେ ଭାରତୀୟ ନେତା ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ରହିବେ । ଦେଖି ଭାରତୀଙ୍କ ନାମ ବାହାରୁଛି; ସେଥିରେ ଜଣେ ହେଲେ ଚଂଗ୍ରେସ ଦଳର ନୁହନ୍ତି । ଅଦ୍ଭୁତ ପୁଅର ଭାଗ ନାହିଁ ନା ଜଣ ? ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଅନ ଗର୍ବ ଚଂଗ୍ରେସିଆଙ୍କର ଦୁଃଖ କରିବାର ଚିତ ନାହିଁ—କାରଣ ପ୍ରାଦେଶିକ କଳସ କାହାର ମୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ଏଥର ।

+ + +

ଚାଟା ଦିନରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟାଏ ନିଶ୍ଚ-ଶ୍ରୀପରିଷଦ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଲାଗିଛି । ଓଡ଼ିଶା ଚରିତ ଅନେକ ନୂଆ ନୂଆ କଥାରେ ଅଗ୍ରଣୀ । ଏଥର ବି ଏ ବାହାଦୁରୀ ଦେଖାଇ ଦେଇ ଭାରତରେ ଯେ ନାମ ବଜାୟ ରଖୁ ।

ଏ ପୁଣ୍ୟ ଯେଥିରେ ତ କେତେ ଲୀଳା ଏ ଅଣି ଦେଖିଲି । କୁଣ୍ଡଳ ସ୍ୱପ୍ନ ନୃତ୍ୟ, ଶ୍ରୀ-ଲାଥଙ୍କ ତାଣ୍ଡବ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ବଢ଼ିଗଲା । ଏବେ ସୁଖ ଚିନ୍ତା 'ଛଡ଼ିଲାଟ' ଅଲମ୍ବ ହେଇଯାଉ । ଚମ୍ପିଂଶ୍ରୁ ଗାର୍ଟକ ହେଉ ଅମର !

କୌତୁହଳ

ଅସ୍ୱାଭାବିକ ବନ୍ୟା ହେତୁ ଗ୍ରୁ ଗ'ଖାନା ବନ ହେଲା । ଜୁଲାଇ ପନ୍ଦରିଖରେ ଉନର ବାଧ ହୋଇ ବାହାରକୁ ବାହାର ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଜୁଲାଇ ୧୬ ତାରିଖରେ ଉଗରକୁ ପଙ୍ଗରେ ନେଇ ସେ ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ତପ୍ତ ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇଛି, ଦର ମଧ୍ୟ ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇଛି । ଅଶାକରୁଁ ଆଗାମୀ ପାଠକବୃନ୍ଦ ଅଲୁଣ୍ଡିତରେ ଭକ୍ଷଣ କରିବେ । —ପରିଗ୍ରହଣ

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଜାକଥା

'ଦଶାର ଫେର୍'

ଲେଖକ:— ମୁକ୍ତାର

ସାନବନ୍ଧୁ ସଧାର ଖପର ପଦା ମୌଜାର ଜଣେ ଜଣା ଶୁଣା ଲୋକ । ଲୋକ ଭଲ ନିଚତ । ମାତ୍ରିକ୍ତ ମନ ବୋଲି କହନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଚିରଦିନ ସରକାରୀ ଚାକିରି କରିଥିଲେ ଖତ, କିନ୍ତୁ କାରବାର ମେଳେରିଅ ଜୁଦ ହେବାରୁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ ଅବସର ନେଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ ଘରେ ଥାନ୍ତି । ଠାକୁର ପୂଜା ଓ ମାଳ ନେବାରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଅତି-ବାହିତ ହୁଏ ।

\+ × +

ବାବୁ ସଧାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରପୁରରେ ଜମିଦାରୀ ଅଛି । ଜମିଦାରୀର ଅଦାୟ ଅମୁଲ-କାର ତାଙ୍କର ଗୁମାସ୍ତା ମହେନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ କେତେକ ଟଙ୍କା ଅତ୍ମସାତ୍ କରି ଥିବାରୁ ସଧାକାନ୍ତ ବାବୁ ତାଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ସେ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କୁ ସେହି ମକଦ୍ଦମାରେ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ କରିଥିଲେ । ମକଦ୍ଦମା ତାରିଖ ଦିନ ସଖାନ୍ତି ଠାକୁର ପୂଜା ଆଦି ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସାରୁ ସାରୁ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କର ଗାଡ଼ି ବେଳ ଛଇଟା ହୋଇ ଗଲା । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ଅତି ତନ୍ତ୍ରାଧି ହୋଇ ଷ୍ଟେସନକୁ ଧାଇଁଛନ୍ତି । ପଡ଼ିଗଲେ ଲଜ୍ଜାଶ୍ରମ ହୋଇଯିବେ । ଷ୍ଟେସନରେ ପହଁଚି ଟିକେଟ କିଣି କିଣି ଗାଡ଼ି ଛୁଇଁଲେ ଦେଲା । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ବୁଜୁଳିଟି ହାତରେ ଜାକି ଗାଡ଼ି ଚଢିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଗାଡ଼ି ଚାଲିଲା । ସେତିବେଳ ଗାଡ଼ି ଟିକେ ଭିଡ଼ ଥିଲା । ଅବେଦ୍ଧମାନେ ଗାଡ଼ି ଭିତରୁ ଦରଜା ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଥିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କ ବୁଜୁଳିଟି ଝରକା ବାଟେ ଭିତରକୁ ଗଳାଇ ପକାଇ ଗାଡ଼ି ଉପରେ ଚଢ଼ି ବାହାରୁ ଦରଜା ପେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଗାଡ଼ି ଭିଡ଼ ଥିବାରୁ ଅ[illegible] ନ ପୋଲି ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ଛିଡ଼ା ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଫେଲି ବାହାରକୁ ଖସାଇ ପକାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଜଣେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଝରକା ଦେଇ ତାଙ୍କ ବୁଜୁଳିକୁ ବାହାରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବାରୁ ପ୍ଲେଟଫରମରେ ଥିବା ଜଣେ ମିଠାଇ ବାଲା ବୁଜୁଳିଟି ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ଦ୍ୱାର ଝରକା ବାଟେ ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେଁ । ଭିତରେ ବସିବାର ସ୍ଥାନ ନ ପାଇ ଗାଡ଼ି ବାଲେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଉତ୍ତାରି ମୋଟେଷ୍ଟ ଯିବା ପାଇଁ ଜୋଡ଼ିଏ ଗୋଡ଼ାଗାଡ଼ିବାଲାଙ୍କୁ ଡାକିଅଣା ପଚାରିବା ଯାତ-ବାରୁ ସେ ନେବାକୁ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ । ତହିଁ ସେ ଅଳ୍ପ ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ା ଗାଡ଼ିବାଲାଙ୍କୁ ଗୁଣିଅଣା ଦେବାକୁ ସ୍ଥିର କରି ତା ଗାଡ଼ିକୁ ଚଢ଼ିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରଥମ ଗୋଡ଼ା ଗାଡ଼ିବାଲା ପଛଅଡ଼ୁ ଆସି ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଥିବା ବୁଜୁଳିଟି ଟାଣି ନେଇ ନିଜ ଗାଡ଼ିରେ ରଖି ଦେଲା । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ଫେରି ଆସି ଦେଖି ମୁଣ୍ଡ ଅଜାଡ଼ି ସେହି ଗୋଡ଼ ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲେ । ମୋଟରଗାଡ଼ିରେ ପହଞ୍ଚି ମୁଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ହୋଟେଲରେ ଭାତ ଦୋଟି ଅଖିରେ କାନରେ ଦୁଇଜ ଭରେରକୁ ବାହାର ପଡ଼ିଲେ । ଭରେରେ ସବୁଆ ଦରବାର ପଡ଼ ଥାରେ ଭାତ ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଟଙ୍କା ମାର୍କା ଟଙ୍କା ପକେଟରେ ନେଇ ଯାଇ ଥିଲେ ।

× + ×

ମକଦ୍ଦମା ସଧାଗୋବିନ୍ଦ ବାବୁ ଉପୋଷ୍ଟିଙ୍କ ନିସଲରେ ପଡ଼ିଲା । ହାକିମଙ୍କ ନିସଲରେ ଜଣ ସାକ୍ଷୀ ଦେବେ—[illegible] ସେଇ ଗାଡ଼ି [illegible] ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ [illegible]

ନିସଲରେ ହାଜର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ଦୁଇ ତିନିବାର ଦୋଳି ଥିଲେ । ଗେଡ଼ରେ ଯୋଡ଼ା ଥିବାରୁ ଗୋଡ଼ ଟିକି ଟିକି ନିସଲ ଭିତରକୁ ଗୁଳିଥାନ୍ତି । ନିସଲରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ ଯେ ନିସଲକୁ ଲାଗି ଚାରିଜଣା ଶାନ୍ତ । ଲିଖିଛି ଟଙ୍କା ଚାରାର ଧୂମ୍ । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ପାଇକୁ ଯାଇ ଠିଆ ହୋଇ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ହଠାତ କଣ୍ଠ କଣ୍ଠ ଟିକ୍ଟ ଗଳା ମାର୍କା ଟଙ୍କା ଗୋଟିଏ ହରଣ ଗୁଳ ହେବାର ଜଣାଗଲା । ଖୋଜି ଖୋଜି ସେ ଟଙ୍କାଟିର ସନ୍ଧାନ ନ ମିଳିବାରୁ ଯୌଦ୍ଧାର ବାବୁ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଜଣେ ସାନବନ୍ଧୁ ସଙ୍କେତ ଚିହ୍ନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ । ହୋଟେଲ ବାଲାଠାରୁ ଅଣିଥିବା ଟଙ୍କାଟାକୁ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ସଙ୍କେତରେ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲିଯିବା, କଣ କରିବେ କିଛି ଭାବି ସ୍ଥିର କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଣେ ଟଙ୍କା ଖୋଜା ପଡ଼ିବା ଦେଖି ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଧୂଳି ଧୂଳି ହେଲା । ଲଜ୍ଜା ଏବଂ ଅପମାନ ଏଥିରେ ଜେଲରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ଅପଣା ପକେଟରେ ଥିବା ଟଙ୍କାଟି ବାହାର କରି, ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ମନସ୍କ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରି ଟଙ୍କା ଗାଦ ଉପରକୁ ଚାଲି କରି ଛାଡ଼ାଇଦେଲେ ।

ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ଏତାଦୃଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଯୌଦ୍ଧାରବାବୁ ପେଟ୍ରଶିକୁ ଡାକି ପଠାଇଲେ । ଦୁଇଜଣ ଚପରାଶି ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଯୌଦ୍ଧାର ବାବୁଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଛେଚିଲେ ଶର୍ଦ୍ଦୁଲ ଟାଙ୍କେ—ଦେ ଧମା-ଧମ୍ । ଏ ଧମାଲ୍ ସହ୍ୟ କରି ନପାରି ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ଲୁଗା ଯଥା ଶବ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଯୌଦ୍ଧାରଙ୍କ ଆଦେଶ ମତେ ଚପରାଶି ଦୁଇଜଣ ମୁହାଲ୍ଲାକୁ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜାଣି ସ୍ନେହ ଟଙ୍କାଟି ସହ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଧରି ନେଇ ଗଲେ । ସାନବନ୍ଧୁବାବୁଙ୍କ ଚେହେରା ଶୁଖିଗଲା । କପାଳ ସୁଯୋଗକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁ କଲେକ୍ଟର ଥାଆନ୍ତି—ବ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ରକ୍ଷା ପାଆନ୍ତି । ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁ ଏହିପରି ଥିବା ସମୟରେ ସାନବନ୍ଧୁବାବୁଙ୍କୁ ଭଲ ଭଲମ ଜାଣିଥିଲେ । ସାନବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅନେକ ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସୁତରାଂ ତାଙ୍କ ଭଲି ଗୁଣ ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁଙ୍କୁ ଭଲ ଜଣାଥିଲା ।

ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ସାନବନ୍ଧୁବାବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଦଣ୍ଡବତ କଲେ । ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁ ପରସ୍ପରି ମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ସାନବନ୍ଧୁବାବୁଙ୍କୁ ଖୋଲି ଦେବାକୁ ହୁକୁମ ଦେଲେ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ପରସ୍ପରିମାନଙ୍କଠାରୁ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଶୁଣି, ସେମାନଙ୍କ କଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପଚାରିଲେ । ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ତାଙ୍କ ଦୁଃଖର କହି ସାରି ଗୋଟାଳବାବୁ ହୋଟେଲବାଲି ଠାରୁ ନୂଆରକା-ମାର୍କା ଟଙ୍କା ଅଣିଥିବାର କହିଲେ ଏବଂ ହୋଟେଲ ବାଲିକୁ ତାହାର ପ୍ରମାଣ ଦେବା ସକାଶେ ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ସାହେବ ହୋଟେଲବାଲିକୁ ଡକାଇବାକୁ ସେ ଅସି ପଚାରିଲେ ।

+ + +

ଇନକୁଆର ଜବାବ ସକାଶେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଖଜଣା ଖାତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଗୋଟାଳ ବାବୁ ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିବାକେଳେ ତାଙ୍କ ଲୁଗା ଭିତରେ ପଡ଼ି ରହି ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କାଟି ଝମ୍ ଜରି ତଳେ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସାହେବ ଟଙ୍କାଟି ଉଠାଇ ନେଇ ଦେଖନ୍ତି ଯେ, ନୂଆ-ରକାମାର୍କା ଟଙ୍କା ।

ଟଙ୍କାଟି ଅସଲି ଲୁଗା ଭିତରୁ ବାହାରିବାରୁ ଦେଖି ଗୋଟାଳଙ୍କ ପିଠିରୁ ପାଣି । ସାଧାରଣ ଯମ ସାମାନ୍ୟରେ ଛଡ଼ା । ସାହେବଙ୍କ କ୍ରୁଦ୍ଧ ଚକ୍ଷୁ ନେତ୍ର ଓ ଭଣ୍ଡନ ଧ୍ୱନି ଶୁଣି ଗୋଟାଳଙ୍କ ହୁଁସା ଉଡ଼ିଗଲା । କଥା କହିବାକୁ କହିବ କୁଳେଇଲା ନାହିଁ । ସେ ଥର ୨ ସାହେବଙ୍କ ଗୋଡ଼ ତଳେ ପଡ଼ି କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ।

ସାହେବ କହିଲେ କ୍ଷମା ଦେବାର ଅଧିକାର ମୋର ନାହିଁ—ସ୍ୱାମୀର । ଏହା କହି ସେ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ଅଡ଼ିକୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇ ଦେଲେ ।

ଗୋଟାଳ ବାବୁ ଯେଠାରୁ ଉଠି ଯାଇ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ଗୋଡ଼ ତଳେ ଲମ୍ବ ହୋଇ ପଡ଼ିବା ବେଳେ, ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ ସକାଇ କହିଲେ, "ବାବୁ ତମର ଦୋଷ ନୁହେଁ ଯେ, ସେ ମୋ ଦଶାର ଫେର ।"

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟେ ଟଙ୍କାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଫସର୍ଗରେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରଚିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରଙ୍ଗିବଙ୍କିଭମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ—୧୦ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୌବଚୂର୍ଣ୍ଣକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟିକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗବଟ୍ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଆୟୁର୍ବେଦିକ୍ ଫାର୍ମାସି, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛାଣି ଗୁରି ମିଶାଇ ଯାଦୁ ଉପରେ ଘାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଛୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଇଥି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ପିଞ୍ଚା ଗାଣ୍ଠିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନରମ ଡେପୋଜିଟ୍ ପୋ: ଅ: ଗୁରୁଲିଅଗଞ୍ଜ, ଗୋଦାବ ଜିଲ୍ଲା ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଲିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଖିଆ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲ୍‌ଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସବୁପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତିଶିଶି ୪୦।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣତୈଳ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗଧରି କାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, କୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଛୁ, ମଚଳା ଗୋଡ଼ାଘା, ଛାଲି ଦରକ, ଅଣ୍ଡାଦରକ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅତେ ଉପଶମ ପ୍ରାପକ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ମଙ୍ଗଳା ତୈଳ ଅଫିସ—ଜଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

କାହାଣୀ

—ବିନିମୟ—

ଲେଖକ—କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି

ଡାକ୍ତର ବିଜୟ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅଫିସରେ ସବୁ ଟେବଲ ଆପଣଙ୍କରେ ସୁଜ୍ଜିତ ଜଣ ଗୋଟେ ଜଣକ ତରବରକି ଦେଇ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ପରେ ଗୋଡ଼ ନ ଦେଇଣ୍ଟ ଡାକ୍ତରବାବୁ ମୃଦୁ ହସି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, "କିରେ, କିଛି ଅଛି ? ଫେରି ଛେ ନୂଆ ହୋଇଛ କି ?"

"ନାଁ ଡ଼ାକ୍ତର ବାବୁ ! ମା ଅପଣଙ୍କ ପାଇ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇବା ଲାଗି ମତେ ପଠେଇଛି ।' ଟାଉରେ ସବୁ ଅତ ଅଚେତଭାବ ସ୍ୱରରେ ଛିଡ଼ ଭିତରେ ଦାନ ଗେଣ୍ଡି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, 'ମୁଁ ମୋ ମାଆର ଗୋଟିଏ ବୋଲ ପିଲା । ଅପଣ ମୋତେ ସାଂଘାତିକ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ କରି ଜୀବନ ଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏମିତି ଯେ ଆମ କୃତଜ୍ଞତା ଅପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଠିକ ହେବ, ଜାଣେ ନାହିଁ ।'

ଡାକ୍ତରବାବୁ ଖୁସି ହୋଇ ବାଧା ଦେଇ କହିଲେ, "ଅରେ, ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ—ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ଅତି ପାଞ୍ଚଜଣ ସା' କରନ୍ତେ, ମୁଁ ତା'ଠୁ ବେଶୀ କିଛି କରି ନାହିଁ । ଏତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା କହନା ।"

କିନ୍ତୁ ସବୁ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, "ମୁଁ ମାଆର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ । ଆମେ ଗରିବ, ଅପଣଙ୍କ ଭଳିକାରେ ବିନିମୟରେ ଅପଣଙ୍କୁ ଆମେ କିଛି କରିଦେ ଛେ ଦେଇ ପାରିବୁଁ, ଏପରି କ୍ଷମତା ଆମର ନାହିଁ । ଏଇଥିପାଇଁ ଆମ ମନରେ ଯେ ତ କିଛି ଏକମାତ୍ର ଜଗତକର୍ତ୍ତା ଭଗବାନହିଁ ଜାଣନ୍ତି । ମନରେ ଆମର ବିନ୍ଦୁମାତ୍ର ଶାନ୍ତି ନାହିଁ । ଦେଖୁ ମା ଓ ମୋର ଅଶେଷ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ କୃତଜ୍ଞତାର ଚିହ୍ନ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ସାମାନ୍ୟ ଉପହାର ଟିକିକ ଅପଣଙ୍କ ଚରଣକୁ ପାଇଁ କରି ନ ଅଣି ରହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଦୟା କରି ଏକକ ଅପଣଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ, ଡାକ୍ତରବାବୁ [illegible] ମୁଖ୍ୟବାନ, ପ୍ରାଚୀନ ମାରବଲ ପଥରର ଶିଳ୍ପମୂର୍ତ୍ତି !"

"ଗୀ, ତା ମୋର କିଛି ଲୋଭ ନାହିଁ । ଏବେ ପୁଣି ଗୋଟେ କଣ କରୁଛୁ ? ସ୍ୱାମ କି ବଦଳାବଦଳି ବା ଅଙ୍ଗ କହିଲ ?" ଡାକ୍ତରବାବୁ ଭ୍ରୂକୁଞ୍ଚିତ କରି କହିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତିଲିଟିରୁ ବାସନ ଖୋଲି ଖେଳି ସବୁ କହିଲା, "ନା, ନା ଦୟା କରି ଅପଣଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ନ ନେଲେ ମା ମତେ ଦୁଃଖ ପାଇବ—ମୁଁ ବି । ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର ଜିନିଷ—ପ୍ରାଚୀନ ପଥରର । ମୋ ବାବା ଏହା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମୃତ ଦୁଃଖ ଏହାକୁ ଆମେ ଏତେଦିନ ଯାଏ ସାଇତି ରଖିଥିଲୁ । ମୋ ବାବା ପଥରର ପୁରୁଣା ମୂର୍ତ୍ତିର କାରବାର କରୁଥିଲେ; ସୁଯୋଗ ଭଣ୍ଡି କିଣି ରଖନ୍ତି, ପରେ ଗୁରୁ ଶିଳ୍ପ ସଂଗ୍ରହକାରେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଓ ଅଧିକ କରନ୍ତି ତାକ ନିଜରେ ରଖି କରନ୍ତି । ମା ଓ ମୁଁ ଏଇଟି ସେଇ ବେପାର କରୁଛୁ । ସେଇଥିରୁ ସର୍ଜ ବ' ପଇସା ମିଳେ, ଦୁଃଖରେ କଷ୍ଟେ ଚଳିଯାଏ ।"

ସବୁ ଭାଗନ୍ତ ପୁଣିଥରେ ଭିତରେ ଜିନିଷଟି ବାହାର କରି ଅତି ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାବେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଲା । ଜିନିଷଟି ପଥରର ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନଗ୍ନ ପ୍ରାଚ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ-ମୂର୍ତ୍ତି, ଅତି ଚମତ୍କାର ଏହାର ଚାରୁବାଚ୍ୟ । ଜଣେ ରମଣୀ—ତା ମଝିରେ ଦୁଇଜଣ ଅଧମ ମଧ୍ୟ ଲେଖି ସବୁ ବେଶ୍ଚ ଭାବରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ିବା ଏମିତି ଲାସ୍ୟ ଭରି ଦିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି ଯେ, ଦେଖିଲେ ମନେ ହୁଏ, ଯଦି ସେମାନେ ବେଶ୍ଚ ଭାବରେ ନ ରହି ଥାଆନ୍ତେ, ତା ହେଲେ ଯେପରି ଭାବରେ ଦେଖି ପଡ଼ି ସବୁ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଭ୍ରାତୃଶୃଙ୍ଖଳତା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତେ ଯେ, ତାହା ଚିତ୍ର ହେଲେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଲକ୍ଷିତ [illegible] ନିଖୁ [illegible]

ଅମ୍ବାଲଙ୍କ ପଶ୍ଚିମ କରି ଡାକ୍ତରବାବୁ ଥରେ ଜାନ ଚାଣ୍ଡ୍ରାରଲେ, ମାଆର ଭଳା ଶଙ୍କାର ନାକ ଟେପି କହିଲେ—'ହଁ, ଜିନିଷଟି ପ୍ରକୃତରେ ସୁନ୍ଦର ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ତୋ ମନର କଥାଟା କିମିତି ତୋତେ ବୁଝାଇ ପାରିବି ! ହଁ, ଦେଖ, ମୁଁ କହୁଥିଲି ଜଣ ବ, ଏହି ଜିନିଷଟା ଲୋକେ ଅଚିରାତ୍ ଯାକୁ ଶାଳୀନତା କହୁଛନ୍ତି, ତା ନୁହେ । କେବଳ ଜିଜ୍ଞାସା—'

"ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ ଡାକ୍ତରବାବୁ, ଅପଣ କିମିତି ଏସବ କଥା ଭାବୁଛନ୍ତି !"

"ଦେଖ ଲୋନାରେ ଯେ ସବୁଠାରୁ ସରା ଶବ୍ଦାନ୍ତ, ସେ ବୋଟାରୁ ସ୍ୱେତ ଅଭି କିଛି ଅଧିକାର କରି ପାରି ନଥାନ୍ତା ! ଏହି ଜିନିଷ ପରି ଜିନିଷ ମୋ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିବା ମାତ୍ରେ, ସମସ୍ତ ଘରଟିର ଅବହାଓ ଦୂଷିତ କରିବ ।"

ଜିନକୁ ଅପମାନିତ ବୋଧ କରି ବ୍ୟଥିତ କଣ୍ଠରେ ସବୁ କହିଲା—"ଅଶ୍ଳୀଳ ! ଏ କେବଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅପମାନ ଶିଳ୍ପକୁ ଦେଖନ୍ତି ଡାକ୍ତରବାବୁ ! ବାହାଁକ, ଏଥିରେ ତ ଶାଳ ଶିଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାହିଁ ହୋଇଛି । ଭଲ କରି ନିଶ୍ଚୟରେ ଦେଖିବାକୁ ପାରିବେ ଏହାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ରରେ ଦୃଢ଼ସ୍ୱ କରି ଦେଇ, ଚିତ୍ରୁ ଅଶ୍ଳୀଳତା ଅଶିବ । ଏ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଏ ଜଗତର ସା' ସବୁ ଛିଡ଼ି ଅଛି, ଭୁଲି ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ—ତ ଭାବ ଦୋଷ !"

ବାଧା ଦେଇ ଡାକ୍ତର ବାବୁ କହି ପକାଇଲେ, "ଅରେ, ସେ ସବୁ ମୁଁ ଭଲକରି ଜାଣେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପରବାହ ନେଇ କାଯ କରେଁ । ସବୁ ସମୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚାଳକ ଚାଳକା ବୁଝିକ ଦୌଡ଼ା ଦୌଡ଼ି କରି ଏଠାକୁ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍ତର

ଅସମ୍ଭବ । ଭଦ୍ର ମହିଳାମାନେ ମୋ ଜିଦ୍‌ଟିକୁ ଅସମ୍ଭବ ।"—

ଉତ୍ତରରେ ବଜ୍ରୁ କହିଲା, "ସେ କଥା ସତ, ସାଧାରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ବିଚାର କଲେ ଏପରି ଭଦ୍ର ଦରଦୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଶିଳ୍ପ ତ ଅନ୍ୟ ରୂପ ଲେଉ କରିବ । କିନ୍ତୁ ତ ଭାବ ବାବୁ, ଅପରଙ୍କୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ଜିଭରୁ ଅଦ୍ଭୁତ ଜିଭରୁ ଛଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଣ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକାନ କଲେ, ମୁଁ ଓ ମୋ ମା—ଯାହାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରିୟ ଜୀବନ ଅପଣ ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି, ଅମେ ସର୍ମାନ୍ତିକ ଦୁଃଖ ପାଇବୁଁ । ଅମର ସବୁଠାରୁ ଯ ମୂଲ୍ୟବାନ ଅଛି, ଅପଣଙ୍କୁ ତାହା ଉପହାର ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛି । କେବଳ ମାତ୍ର ମୋର ଏହି ଦୁଃଖ ଯେ ଏପରି ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତି ଭଳି ସୁନ୍ଦର ମୂର୍ତ୍ତି ଅମ ପାଖରେ ନାହିଁ ବି କେଉଁଠି ମିଳିବ ନାହିଁ ।"

"ବେଶ୍ ବେଶ୍ ! ତୋତେ ଧନ୍ୟବାଦ ! ମୁଁ ଖୁବ୍ ବାଧ୍ୟ ହେଲି । ମୋର ଇଚ୍ଛା ତୋ ମାକୁ ଜଣାଇବୁ । କିନ୍ତୁ ମୋର —ହିଁ— ଭଲ କର ଭାବିବୁ, ମୋର ଖାଲି ପିଲା-ପିଲିମାନେ ସବୁବେଳେ ଦୌଡ଼ା ଦୌଡ଼ି କରି ଏଠାକୁ ଅସନ୍ତି—ମହିଳାମାନେ ଅସନ୍ତି ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ମୋ ଖାଟରେ ବେଶୀ କରିବାକୁ—ହିଁ—ଅଛି, ଜଣେଷ୍ଟ ଏଇଟି ଭଗ ତେବେ । ତୋତେ ମୁଁ ଅଜ ବୁଝାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।"

ବଜ୍ରୁ ଅନନ୍ଦରେ ଗଦ୍‌ଗଦ ହୋଇ କହିଲା, "ବୁଝାଇବାର କିଛି ନାହିଁ ଡାକ୍ତରବାବୁ । ଅପଣ ଏହି ଟେବୁଲ ଉପରେ ବସାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ତ ଏଇଟି । ବଡ଼ ଅବଶେଷ ହେଉଛି, ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଜିନିଷଟିକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ନାହିଁ । କେଣ ବା ଅଜ କରିଯିବ, ଜମିଦାର ମାଲିକ ବାବୁ, ଯାଉଛି ତା ହେଲେ ।"

ବଜ୍ରୁ ଗଦ୍‌ଗଦିଆ ସ୍ୱରେ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତିଟି ହାତରେ ଧରି ଅନେକକ୍ଷଣ ଏ ପାଖ ସେ ପାଖ ଦେଖି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ଏବେ ଜାଣ କ୍ରିଡ଼ାଲେଲେ—ପୁଣି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ—'ନା, ଏ କଥା ଅସମ୍ଭବ କଲେ ଜଣେ ନାହିଁ; ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତିଟିର ଜାଦୁକରୀ ବାସ୍ତବିକ ଚମତ୍କାର । ଫୋଟାଇ ଦେବାକୁ ଦୁଃଖ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିବା ଅସମ୍ଭବ । ଏ ମହା ସମସ୍ୟା । ଅଚ୍ଛା, ବାହାଦୁରି ଉପହାର ଦେଇ ଦିଆ !'

ତେବେ ସମସ୍ତ ଭାବି ଚିନ୍ତି ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ପରମ ବନ୍ଧୁ ଓକିଲ ଭଦ୍ରମହାଶୟଙ୍କର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଚକ୍ଷୁର୍ବିନ୍ଦୁ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମଜଭମା ପରିଚାଳନା କରି ଦେବାକୁ ସେ ତାଙ୍କ ଜିଜ୍ଞାସାରେ ପ୍ରକୃତ ଜୁଣୀ । ଡାକ୍ତର ପ୍ରାବ୍ୟସ୍ତ ଜଣେ, ଏହା ଶେଷ ଭଲ ବୁଦ୍ଧି । ବଧୂଦ୍ଧ ଥିବାରୁ ମୋଟାରୁ ଟଙ୍କା ଦେବା ଖରସ କଥା, ସେ ମନେ କରେ । ବସ୍ତୁତଃ ମୋ ପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବା ଖରୁଆରୁ ଭଲ । ମୁଁ ନିଜେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇ ଯିବ । କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧୁଟି ତ ଅବିବାହିତ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାସ୍ତବାଗୀଶ !

ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଅଜ ବେଶୀ କଳ୍ପନା କଳ୍ପନା ନ କରି ଦହରେ ଜାମାଟା ପକାଇ ଦେଇ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଧରି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାର ପଡ଼ିଲେ ।

ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରେ ପାଇ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଅନ୍ଦରେ କହି ପଠାଇଲେ, "ଭାଇ, ଜମିତ ଅଛ ? ଅଜ ତୁମ ଘର ଚଢ଼ାଇ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଟଙ୍କା ଲଗଣ୍ଡ ଲଗ ତୁମକୁ ଦିବାର ସଂଧ ନାହିଁ, ଅଥଚ ମୋର ଉପକାର କରିବାରେ ତୁମର ତୃଷ୍ଣା ନାହିଁ । ତେଣୁ ତୁମ ପାଇଁ ମୋଟେ ଉପହାର ଅଣିଛି । ଏହା ତୁମକୁହିଁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ ଭାଇ । ତମ୍ଭଙ୍କାର ଅର୍ଥ, ଚାହିଁ କହିଲେ ଅଧ୍ୟୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।"

ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଓକିଲ ଚକିତ ହୋଇ କହିଲେ, "ଅରେ ବି ଚମତ୍କାର ! ସର୍ବନାଶ, ଏମାନେ କିଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ନ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କି ସୁନ୍ଦର ! ଅଜୁ କେଉଁଠି ପାଇଲ ହେ ?"

ପାଣ ଭରି ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ପ୍ରଶଂସା ଶେଷ କରି ନ କରୁଣ୍ଡ ସେ [illegible] ଅଜାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ କହିଲେ,— "କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧୁ ତୁମକୁ ଏହା ଫେରାଇ ଦେବାକୁ ହେବ । କୌଣସି ମତେ ମୁଁ ଏହାକୁ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।"

ଭସ୍ମ ପାଇ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ପଚାରିଲେ, "ତାହିଁ ତ ?"

"ତାଲେ ମୋ ଜୋଡ଼ି ମଝିରେ ମଝିରେ ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ଏଠାକୁ ଅସନ୍ତି । ମୋ ମହିଳାମାନେ— ତାଙ୍କୁଡ଼ା ମୋର ଘରକୁ ବାଟର—"

ଭୀଷଣ ଭାବରେ ଦାନ ଦଇଲା ଡାକ୍ତରବାବୁ କହିଲେ—"ନା, ନା, କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ତୁମେ ମୋର ଦାନ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏକଥା ମୁଁ ଟିକିଏ ହେଲେ ଜାନକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଜାହିଁ ତ, ଏପରି ଅଟ୍ଟର ବାହାଦୁରି ! ଅରେ ଗ୍ରହିଁ ଦେଖିଲି ବି ଭାବ କି ଭଙ୍ଗି—ବ ଠାଣି ! ଚମତ୍କାର ! ମୁଁ ତୋଟେ ଶୁଣିବ ନାହିଁ । ଫେରାଇ ଦେଲେ ମୁଁ ଅପମାନିତ ବୋଧ କରିବ ।" ଏହି କଥା କହିଁ କହିଁ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଓକିଲଙ୍କ ସମ୍ମୁଖ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଏହି ଅଚାଣ୍ଟିତ ଉପହାର ତାଙ୍କରୁ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କରି ସେ ଖୁସି ମନରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଗୃହଗଲା ପରେ ଓକିଲ ଭଦ୍ରଲୋକ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନଯୋଗ ଦେଇ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏପରିକି ବାରେ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ଏହା ସ୍ପର୍ଶ ବି କଲେ । । ତାପରେ ଏହାକୁ ନେଇ କଣ କରିବେ ସେହି ଭାବନାରେ ମହା ଖେଳାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ସେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ଜିନିଷଟି ଘରେ ରଖିବ । ଯେ ଯେ ଦେଖିବାକୁ ଦୁଃଖ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଘରେ ରଖିବାର ଜିନିଷ ଏହା ନୁହେଁ । ତେବେ କଣ କରାଯିବ ? ଅଚ୍ଛା, ଜାହାକୁ ଏହା ଉପହାର ଦେଇ ଦେଲେ ଖରୁ ଅ ଦି ଦୁଷ୍ଟଯିବ । ଅଜ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଏହା ଅଭ୍ୟନ୍ତ [illegible] ଦେଇ ହେବ । [illegible] ଦେଇ ।)

Digitized by srujanika Digital Library

ବଦନାସ୍ତ୍ରା ଏପରି ସବୁ ଜିନିଷ ଭଲ ପାଏ । ଭବିଷ୍ୟକୁ ଅଜ ପୁଣି ତାର ବେଳେଟିଏ ଜନ୍ମ ।"

ସେ କଥା ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ! ସେହି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସମସ୍ତେ ବୁଢ଼ା ହୋଇଥିବା ଏହି ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତିଟି ପରିବାର ଦୁଃଖ ଭିତ୍ତିହାର ସହିତ ଅଭିନେତା ଉପହାର ପାଇଲେ । ସାରା ସନ୍ଧ୍ୟାଧା ଲୋକ ଉପରେ ଲୋକ ଅଭିନେତା-ଙ୍କ ଡ୍ରେସିଂ ରୁମକୁ ଅହି ଉପହାରଟିର ପ୍ରଚୁର ତାରିଫ କରେ ।

ଅଭିନୟ ଶେଷ ହୋଇ ଯିବାରୁ ଅଭିନେତା ଜଜର ବାନ୍ଧ ଦୁଇଟି ଅରେ ଏପାଖ ସେପାଖ ଝୁଲାଇ ନେଇ ଗାଡ଼ିରେ ଭରିଲେ, ଏଇଟି ଏଣ୍ଟାକୁ ନେଇ କଣ କରିବେ ? ମୁଁ ଜଣେ ଭଦ୍ର ଲୋକର ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ବାସ କରେଁ । ଅଭିନେତାଗଣ ପ୍ରାୟ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଖାଖାତ କରିବାକୁ ଅସନ୍ତି । ଏତ ଅଳ୍ପ ଖଣ୍ଡେ ଫଟୋ ନୁହେଁ ଯେ, ଭିତ୍ତାରରେ ଲୁଚେଇ ରଖିବ । ତାହାଲେ ଏଇଟି କରିବ କଣ ?'

ଅଭିନେତାର କେଶ ପ୍ରସାଧକ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରୁ ବାରୁଣ ଖୋଲିଥିଲା । ଅଭିନେତାର ଚିନ୍ତାର କାରଣ ଶୁଣି ସେ କହିଲା, "ଅଚ୍ଛା, ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ମୋଲ ମୋଟିଏ ଖୀ ଲୋକ ଅଛି । ସେ ପୁରୁଣା ପଥର ମୂର୍ତ୍ତିର କାରବାର କରେ । ଅପଣ କହିଲେ ମୁଁ ଏଣ୍ଟାକୁ ନେଇ ତାକୁ ଦିଇ ଦେଇ ପାରିବି ।"

\+ \+ \+

ଦୁଇଦିନ ପରର କଥା । ଡକ୍ଟର ବାବୁ ତାଙ୍କ ବୈଠକ ଖାନାରେ ବସିଛନ୍ତି । କପାଳରେ ହାତ ରଖି ସେ ମାନବ ଦେହରେ ପିତ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତାରେ ମଗ୍ନ । ହଠାତ୍ ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ସଜ୍ଜିତ ପର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ତାଙ୍କ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ତା ଚକ୍ଷୁ ଯୁଗଳ ଓ ବଦନ ମଣ୍ଡଳ ଅପରୂପ ହସରେ ଭରି ଏବଂ ତାର ସମ୍ପ ଶରୀରରୁ ଖୁସି ଝରି ପଡ଼ୁଛି । ତା ହାତରେ ଖରର କାଗଜରେ ମୋଡ଼ା ହୋଇଥିବା ମୋଟିଏ ଜିନିଷ ।

ଭୁକ ଜିଜ୍ଞାସରେ ସେ କହି ଖୁଲିଗଲା ଅର୍ଗଳ, "ଡାକ୍ତରବାବୁ, ଆମର ଅଜ ଅନ୍ଦର ଖୀମା ନାହିଁ । ଭୁଲ୍ୟ ଜଳରୁ ଅମେ ଅଗଣିତ ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତିଟି ପାଇଛୁଁ । ମା ଦେଖି ସେ କି ଖୁସି ହେଇଛି ! କାରଣ ମୁଁ ମାର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର, ଅଗଣ ମୋ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇଛନ୍ତି ।"

ଛୋଟିଆ ଭୁକ୍ତ ଭାଷରେ ଏମିତି କିଛି ସ୍ୱର, ଡାକ୍ତରବାବୁଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତିଟି ସ୍ଥାପନ କଲା । ମୋଟେ କିଛି କହିବାକୁ ନଥିଲା ବେଳେ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ମଧ୍ୟ କିଛି କହିପାରେନି; କିନ୍ତୁ ମୋଟିଏ କଥାରେ ସେ କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ,— ତାଙ୍କ ଜିଭ୍ରା ଯେପରି ଜଡ଼ ପାଲଟି ଗଲା ।

——:o:——

(ରୁଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ Anton V. Chekhov ରୁଷର ଗ୍ରୁଷ୍ଟ୍ରାଲ୍ଲ୍ଲ୍ଲ)

ଜ୍ୱର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କାଳୁଲତା (ବଟୀକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣିନ୍ତୁ ପରେ କହିବେ—

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M. L. A. ପୋ: ଚେନ୍ଦ୍ରପାଟଣା—କଟକ ।

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥିଲେ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ଉକ୍ତ ଦୁଗ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବସିଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଜ୍ୱର, ସାନ, ଚୁଡ଼ା, ଚୁଡ଼ୀ ବେଦନା ହୁଏ ନାହିଁ । ଭେଣ୍ଡି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନିଜାଇ ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ନବପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

ଓଡ଼ିଶା କରପୋରେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍

ନବଜନ ଅବଦାନ

ଜନତା

ଶୀଘ୍ର ବାହାରୁଛି— ଶୀଘ୍ର ବାହାରୁଛି—

ପ୍ରକାଶିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ନିରପେକ୍ଷ ଦୈନିକ ପତ୍ର ।

ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ... ଗଳ୍ପ - କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶିଖି ମନାଇ ।

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ ।

(ବଙ୍ଗ ସୁଲତାନଙ୍କ ଶିବିର । କଳାପାହାଡ଼ ଉଚ୍ଚ ସିଂହାସନରେ ବସିଛନ୍ତି, ପାଖରେ ଉପସେନାପତିମାନେ, ଶିଖି ଓ ମନାଇ ପ୍ରଭୃତି)

(ଦୃଶ୍ୟ ପକ ଶିଖ ଉତ୍ତରୁ)

କଳା—ସେଇ କଥାକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଓ ସେଇ ବିଷୟର ବୁଦ୍ଧି ନିଆ ପାଇଁ ତ ମୁଁ ଅପଣଙ୍କୁ ଏତେ କଷ୍ଟ ଦେଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର କଥାତ ଅପଣମାନଙ୍କୁ ଅଜଣା ନାହିଁ । ଦିଲ୍ଲୀର ମୋଗଲ ବାଦଶା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ଖାଇବାରେ ପଛାଇ ଦବାକୁ ବସିଲେଣି । କାଲି ସୁଦ୍ଧା ବଙ୍ଗଳାର ପାଳି ହେଲେ ପର ଦିନ ହେବ ଓଡ଼ିଶାର । ବଙ୍ଗଳା ବଡ ଦେଶ, ଉନ୍ନତ ଦେଶ, ଉଦ୍ଧର ଦେଶ । ତାର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା ମୋଗଲ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କପରି ଉନ୍ନତ ଓ ମାର୍ଜିତ । ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଶ, ଅନୁଦ୍ଧର ଦେଶ, ଅନୁନ୍ନତ ଦେଶ । ତାହାର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶାସନ ନାହିଁ ।

ଉଦ୍ଧବ—ବଙ୍ଗଳା କେଉଁ ଦିନ ଓଡ଼ିଶାଠାରୁ ବଡ ଓ ଉନ୍ନତ ହେଉଛି ? ତାମ୍ରଲିପ୍ତରୁ କାଶୀ କାବେରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଗୁନ୍ଦବାଲିଠାରୁ ଦ୍ୱାରକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦେଶର ଅସୁଦନ ଓ ଜନ ସଂଖ୍ୟା ତୁଳନାରେ ବଙ୍ଗଳାର ପରିବେଶ ଓ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଅଳ୍ପ ? ଓଡ଼ିଶାର ମାଟି ଅନୁର୍ବର ହୋଇ-ପାରେ, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଚିଲିକା, ଗୁନ୍ଦବାଲି, ଧାମରା, ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ଜଳଜ ପତନ—ଏଇ ସାତ ମୁହଁ ଦେଇ ଯେ ଅଗାଧ ସମ୍ପତ୍ତି ବହିଯାଉଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ ଅସି ଓଡ଼ିଶାର ଗାଁ ଗାଁରେ ଦେଇ ହୋଇ ଯାଇଛି—ତା ତୁଳନାରେ ବଙ୍ଗଳାର ସମ୍ପତ୍ତି କି ଜଣ ? ଅଳ୍ପ ବଙ୍ଗଳା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ବଢ଼ିଛେ ? ବଙ୍ଗଳା ଅଜିକୁ ତିନିଶହ ବର୍ଷ ହେଲା ତାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଦ୍ୱାରା ଯବନର ଶିଂହାସନ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ସ୍ୱାଧୀନ ସତ୍ତାକୁ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରିଛି ।

କଳା—ଅଃ, ଏଇ ବଡ଼ ଅପରାଧ । ଏପରି ଦୋଷ ଦୁର୍ଷ, ଅବୋଧ, ଦ୍ୱେଷ-ବୁଦ୍ଧି, ଜାତି-ବିଦ୍ୱେଷକାରୀ ଯେଉଁ ସବୁ କଥାରେ କାଟି ଦିଏ, ତାହେଲେ ଏ କଥା ବାଡ଼ୀ ଏହିଠାରେ ଶେଷ କରିଦିଅ ଉଦ୍ଧବ ।

ଶିଖି—ଉଦ୍ଧବ, ତୁମେ ଭୁଲ ହବ ନା ନାହିଁ ? ସେନାପତିଙ୍କର ଓ ଅମଳ କଥାବାଡ଼ୀ ହେଉଥିବାବେଳେ ତୁମର ଏପରି ଭାବରେ ଦେଇ ଦ୍ୱାରା ବେଦନ୍ତା ଅପରାଧ ଉଠାଇବାର ଦ୍ୱାରା ଦିନ ନାହାରେ ।

ଉଦ୍ଧବ—କେତେଣ୍ଟା ? ଦ୍ୱିତ୍ତ ।

ମନାଇ—ହଁ, ଏପରି ଅପରାଧ କହିବୁ ତ, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପରାଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

କଳା—ମୁଁ ତ କହୁଛି, ବାଧା ପଡ଼ୁଛି ଅପରାଧ ଅଟେ । କହୁଥିଲି ବଙ୍ଗଳା ତାର ଶିକ୍ଷିତ ସୈନ୍ୟ ନେଇ ସମୁଦାୟ ଉତ୍ତର ଭାରତର ମୋଗଲ ବାହିନୀ ସାଙ୍ଗରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଶ୍ଚାତ୍-ପଦ ନୁହେଁ, ଯୁଦ୍ଧ କରି ଜୟ ହେବାର ଅଶା ମଧ୍ୟ ରଖେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଖୋଲା ହୃଦୟରେ କହୁଛି—ସେ ଅଶା ମାତ୍ର । ସେଥିରେ ନିଶ୍ଚୟତାର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଖି-ପାରୁନାହିଁ । ଯଦିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଦିନକୁ ବଙ୍ଗଳା ଯେଉଁ ପରାଭୂତ ହୋଇ ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ମିଶିଯାଏ, ତାହେଲେ ଓଡ଼ିଶା କେତେ ଦିନ ତାର ସ୍ୱାଧୀନତା ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ?

ମନ—(ଉଦ୍ଧବ ତାଙ୍କ କାନରେ କହିବା କଥା ଶୁଣି), ବଙ୍ଗଳାର ସ୍ୱାଧୀନତା ନାଶ ସାଙ୍ଗରେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱାଧୀନତା ନାମର ବି ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି ? ବଙ୍ଗଳା ତ ତାର ସ୍ୱାଧୀନତା ହରେଇଛି ଅଜିକୁ ତିନିଶହ ବର୍ଷ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଏ ତିନିଶହ ବର୍ଷ ତ ଓଡ଼ିଶା ତାର ସ୍ୱାଧୀନତା ରକ୍ଷା କରି ପାରିଛି ।

କଳା—ସେତ ଖାଲି ଓଡ଼ିଶାର ଯୋଦ୍ଧା ଶକ୍ତି ହେତୁରୁ ନୁହେଁ । ବଙ୍ଗଳା—ପଠାଣ ସୁଲତାନମାନେ ସର୍ବ-ସ୍ୱାଙ୍ଗ-ଲୋଲୁପ ନଥିଲେ, ତ ନୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ଓଡ଼ିଶାକୁ କେଉଁ ଦିନ ଦଖଲ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସେ ଇଚ୍ଛା କରି ନାହାନ୍ତି, କାରଣ ତାଙ୍କର ସେ ଦରକାର ହୋଇନାହିଁ ।

ମନାଇ—(ଉଦ୍ଧବ କଥା ଶୁଣି) ଇଚ୍ଛା କରି ନାହାନ୍ତି ଭଗବାନ ? ଗଜପତି ନରସିଂହ ଦେବଙ୍କ ସମୟଠାରୁ ଅରମ୍ଭ କରି, ଗଜପତି ପ୍ରତାପରୁଦ୍ରଦେବଙ୍କ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣ ଜଣ ହୋଇ ବଙ୍ଗ ସୁଲତାନ ଅଢ଼ି ହେଇ ସେଇ ଦିନେ ତ ଅପରାଧ ନିଜେ ଓଡ଼ିଶା ଉପରେ ଚଢ଼ାଇ କରିଥିଲେ ଅଢ଼ି ଖମୁଦ୍ରର ବେଳାଭୂମିରେ ଅଜାଣ ତରଙ୍ଗ ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରୟାସରେ ମଥା ପିଟିଲା ପରି ମୁଣ୍ଡ ଫଟେଇ ଫେରି ଯାଇଥିଲେ ।

କଳା—[illegible] ଜନ୍ମଗତ ଗୁଣ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ତେବେ ଦେଖେ ଯେ ତାର ଶାସିତ ଦେଶ ଭିତରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ-ଘୋର ବିଦ୍ରୋହର ସୂଚନା ମିଳୁଛି, ସେତେବେଳେ ସେଇ ଭିତରେ ବିଦ୍ରୋହ ଓ ଅଶାନ୍ତିକୁ ଦବାଇବା ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟ ଦେଶ ସାଙ୍ଗରେ ଯୋଷ୍ଟାଏ ଯୁଦ୍ଧ ଲଗାଇ ଦିଏ ଅଥବା ସେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଠେଲି ଦିଏ ଅସଂଖ୍ୟ ଲୋକ ବିଦ୍ରୋହ ଚାଲୁଥିବାମାନଙ୍କୁ । ଯାହା ଏ ସ୍ୱଭାବ ଅବାନ୍ତର କଥା । ମୁଁ ଓଡ଼ିଶା ସୈନ୍ୟ ଓ ସେନାପତିମାନଙ୍କର ଅବମାନନା କରୁନାହିଁ । ମୁଁ ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସୈନ୍ୟର ଶକ୍ତି ଅତୁଳନୀୟ, ତାଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ କୌଶଳ ଚମତ୍କାର ଏବଂ ତାଙ୍କର ସୈନ୍ୟ ଗୁଣର ତୁଳନା ନାହିଁ ଅଦ୍ଭୁତ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ତ ଅତି ଅସୀମ ନୁହେଁ । ଭାରତର ସମୁଦାୟ ମୋଗଲ ବାହିନୀର ସବୁ ପିଲ ଅଞ୍ଚଳରେ, ମାରହାଟା ଓ ଶୋଡ଼ରମଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନରେ ସେନାପତିମାନଙ୍କର ଚାତୁ-ଜାଲିକ ଗୁଣ ବିଚାରିଲେ ଅପଣମାନେ କେତେ ଦିନ ଟିକି ପାରିବେ ?

ଶିକ୍ଷି—ତା ଯାହା କହିଲେ ସେ ସତ ।

କଳା—ତା'ହେଲେ ଏହାର ପ୍ରତିକାର କଣ ? ବଙ୍ଗଳା ଅଛି ଓଡ଼ିଶା ସେବେ ଏକ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତେ, ଓଡ଼ିଶା ସୈନ୍ୟ ସେବେ ବଙ୍ଗଳା ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଳି ଯାଆନ୍ତେ, ତା ହେଲେ ଆମର ପ୍ରତିରୋଧ ଶକ୍ତି କେତେ ବଢ଼ି ଯିବ ? ମୁଁ ଜଥାବାଣ୍ଟି ବଲେଇଛି, ମଗଧ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶି ଯିବାର ସବୁ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ବିହାର ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଶା ଏକ ହୋଇଗଲେ ମୋଗଲ ବାହିନୀକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ଅପର ଭାଗରେ ନେଇ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସି ପାରୁଁ । ତାପରେ ସମୁଦାୟ ଭାରତବର୍ଷରେ ହେବ ଏକ ଗଣତନ୍ତ୍ର, ଏକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅଛି ଏକ ରାଜାଙ୍କ ।

ଉଦ୍ଧବ—ତାହାର ସମ୍ଭାବନା, ସଠାଣ ସ୍ୱାଳାଙ୍କର ତ ?

କଳା—(ନ ଶୁଣିଲା ପରି ହୋଇ) ଏଇ ଦଳିତ ମୋର ପ୍ରସ୍ତାବ । ଏଥର ଅପଣମାନେ ବିଚାର କରି କହନ୍ତୁ, କଣ ହେବ ?

ମନାଇ—ତାହେଲେ ଅପଣ ସ୍ୱାଧୀନ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗରେ ସବୁଥିର ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ସମ୍ଭବ ? ଏକଥା ?

କଳା—ନା, ନା ! ଅପଣମାନେ ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିଲେ । ସମ୍ଭବ ଫଳରେ ଏପରି ଯୋଗାଏ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବେ ସମ୍ଭବ ଅର୍ଥ କିଛି ନୁହେଁ; ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭ ଭକ୍ତ ସଭ୍ୟମାନେ ସେହି ସମ୍ଭବରେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ସିଦ୍ଧି ଦେଖି ପାରିବେ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବକୁ ମାନି ଚଳିବେ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି ଦେଖିଲେ ଯେ ଏ ସମ୍ଭ ଦ୍ୱାରା ତାର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ବାଧା ପଡ଼ୁଛି, ସେତେବେଳେ ସେ ତାର ବିଶ୍ୱାସ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେ ସମ୍ଭ ପଥକୁ ଛାଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରେ । ମୋର ଇଚ୍ଛା ସମ୍ଭବଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭରେ ଏହି ଅଧମତା ବନ୍ଧୁତା ନୁହେଁ, ମାତ୍ର ଦୃଢ଼ ସୈନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାର୍ଥ ମୈତ୍ରୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଳନ । ଅପଣମାନେ ସକ୍ଷମ ବୈଷ୍ଣବ । ଅପଣ-ମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ବୁଝାଇ କହିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣର ମିଳନ ନ ହେଉଛି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେମ ଆସି ନାହିଁ । ମୁଁ ଚାହେଁ ସେହି ପ୍ରେମ—ମୋର ପ୍ରିୟତମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଇର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ।

ମନାଇ—ତା'ମାନେ ଅପଣ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବଙ୍ଗଳା ଓ ବିହାର ଏକ ଶାସନାଧୀନରେ, ଏକ ରାଜାଙ୍କ ନାମ୍ନାଧ୍ୟା ତଳେ ରହିବ ଅତି ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ବିହାର ସୈନ୍ୟ ଏକ ସେନାପତିଙ୍କ ସୂଚନାରେ ଏକ ସ୍ୱାର୍ଥ ନେଇ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ ।

କଳା—ହଁ, ହଁ ଠିକ କଥା ।

ମନାଇ—ତାହେଲେ ଏ ସମ୍ଭବ ହେବ କାହାର ? ଅଛି ସେନାପତି ହେବ କିଏ ?

କଳା—ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ । ବିଚାର କରି ଦେଖନ୍ତୁ, ତିନିଟା ରାଜ୍ୟ ଏକାଠି ହେବ, ବିହାର ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଶା । ବିହାରରେ ପଠାଣ ରାଜ୍ୟ, ବଙ୍ଗଳାରେ ପଠାଣ ରାଜ୍ୟ, ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ହିନ୍ଦୁରାଜ୍ୟ । ଏହିମିଳିତରେ ତାହେଲେ ସଭା ହେବ କିଏ ?

ଶିକ୍ଷି—ନ୍ୟାୟତଃ ପଠାଣ ।

କଳା—କେଣ୍, ମୁଁ ଭାବେ ଅପଣମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ, ଯାହା ନ୍ୟାୟ, ଯାହା ହକ୍ ସେଥିରୁ କେବେ ଅପଣମାନେ ବାହାର ହେବେ ନାହିଁ ।

ମନାଇ—ତାହେଲେ ପଠାଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଚାରିଶତ ବର୍ଷ ବ୍ୟାପି ଦେଶରେ ଯାହା କରି ପାରି ନଥିଲା, ଅପଣ ବିନା ଚିନ୍ତା-ଭାବରେ ତାହା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

କଳା—ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି, ଯାହା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ, ତାହାକି ଚିନ୍ତାଯୋଗ୍ୟ ? ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ; ଅତଏବ ବିନା ଯୁଦ୍ଧରେ ତାହା ନ କରି ସ୍ୱଭାବ ଅସଥା ଲୋକକ୍ଷୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ଚାହିଁବ କରିବେ ? ସେ କଣ ବୁଦ୍ଧିମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ? ତାପରେ ଦେଖନ୍ତୁ ଏ ଚାହୁଁ ଅଛି ବିଦେଶୀ ମୋଗଲର ଅଧୀନତା ଭଲ, ନା ସ୍ୱଦେଶୀ ଜାତିଙ୍କ ପଠାଣମାନଙ୍କର ସଦ୍ଭାବନା ଭଲ ?

ମନାଇ—ପଠାଣମାନେ ସ୍ୱଦେଶୀ, ଜାତିଙ୍କ ହେଲେ କିପରି ?

କଳା—ସ୍ୱଦେଶୀ ନୁହନ୍ତି ? ଜାତିଙ୍କ ନୁହନ୍ତି ? ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓ ବିହାରର ପଠାଣମାନେ ଏ ଦେଶରୁ ପାଞ୍ଚ ଶହ ବର୍ଷ ହେଲା ଅଛିନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହି ହିନ୍ଦୁ ସ୍ଥାନରେ ବର ଦୁଅର ପ୍ରିୟା ପ୍ରୀତି ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ କରି ରହିଗଲେଣି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟ ଠାଣ ପାଲଟି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମିଶି ଚାଲେଣି । ଏମାନଙ୍କର ଭାରତ ବାହାରେ କି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର, କି ସ୍ଥାନ ଅଛି । ଭାରତର ଆର୍ଯ୍ୟ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଯେପରି ଛଡ଼ି ଅସି ଭାରତବର୍ଷରେ ରହା ଚାହାନ୍ତି, ଠାଣମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଯେବେ ଭାରତୀୟ, ଠାଣମାନେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ।

ଭାରତ—ଭାଇ, ଗୁରୁଦେବ, ହେଉ ଭାଇ । ଠାଣମାନେ ଭାରତୀୟ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଭଳି ଏବେଠାରୁ ଭାରତୀୟ ହୋଇ ଗଲେ ମାତ୍ର । ସେମାନେ ଭାରତ ବାହାରୁ ସମସ୍ତ ଅଣି ଶବ୍ଦ ଜାତୀୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଧର୍ମ, ଶିକ୍ଷା, ଦୀକ୍ଷା, ଅକ୍ଷର ଓ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟରେ ପ୍ରେରଣା ଓ ଯୋଜନା ଭାରତ ବାହାରୁ ନେଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଭାରତର ଜଡ଼ା ଚଢ଼େଇ; ଜଡ଼ା ଚଢ଼େଇଟି ଉଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ତା' ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଉତ୍କଳର ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱାର୍ଥ ବଳି ଦିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ଯେବେ ପରାଧୀନ ଥିଲା, ତା' ହେଲେ ଭାରତର ଦ୍ୱାରା ପରାଧୀନ ଥିଲା । ସେଥିରେ ତାର ମହତ୍ତ୍ୱ ବଢ଼ିଲା; ବଙ୍ଗଭୂମିଠାରୁ ସେ ସମ୍ମାନ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱର ପାଇ ପାରିବ । ତାର ଅଧିକ ସମ୍ମାନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିବ । ସେ ପୁଣି ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନତା ଅଦାୟ କରି ନେଇପାରିବ । ପରାଧୀନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମହାଭାରତର ଜାତିର ଗୋଟାଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭୂମି ଭାବରେ ରହି ପାରିବ । ଯେବେ ବିନା ଯୁଦ୍ଧରେ ସେ ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନତା ପର ହାତରେ ସମର୍ପଣ କରି ଦିଏ, ତାହେଲେ ଏ କୋଟିଏ ଲୋକ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ଅପୁଂସକ ହୋଇ ରହିବେ, ଏ ଜାତି ନିଜର ଅସ୍ତ୍ର ସମ୍ମାନ ଓ ଗୌରବ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହରାଇ ଚିରଦିନ ଗୋଲାମ ହୋଇ ରହିବ । ମହାଭାରତୀୟ ଜାତିର ଗୋଟାଏ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ପଙ୍ଗୁ ହୋଇଯିବ । ଏ ଖାଲି କେଳାର ଭୂତ୍ତ୍ୱ, ଐନ୍ଦ୍ରଜାଲିକର ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ । ଏଥିରେ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ ସ୍ୱଜନ, ଜାତିର ପତନାଶ କରିବେ ନାହିଁ ।

କଳା—ଏତେଦିନ ଅଖିର୍ଦ୍ଧା, ମୋର ସମ୍ମୁଖରେ, ମୋର ଶିବିର ମଧ୍ୟରେ, ମୋର ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସାମନାରେ ମୋର ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀଙ୍କର ନିନ୍ଦା ? ମୋର କଥାରେ ଅବିଶ୍ୱାସ ? ମୋତ ଜେଳା ବୋଲି ଅପମାନ ? ଅସହ୍ୟ, ଅଷ୍ଟାଭିଦିନ, ମୋବାରକ, ବନ୍ଦୀଚର, ଦ୍ୱୀପାଚର ଏ ଜଘନ୍ୟ ଜାଫେରକୁ ।

ମନାଇ—କିନ୍ତୁ ସେନାପତେ, ସେ ଯେ ଅତିଥି, ଅପଣଙ୍କର ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥି ।

କଳା—ସେ ମୋର ଅତିଥି ନୁହେଁ । ମୁଁ ତାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ନ ଥିଲି । ମୁଁ କରିଥିଲି ତୁମକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ । ଯାଅ ନେଇଯାଅ । ତାକୁ ଦାତ ଦୋଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଲାଗିଲା ଜଳୁଛ ଜଗାଇ ଦିଅ । ଫିରାଇ ଦେଇ, ଯେଉଁମାନେ ମୋର ବିରୁଦ୍ଧ ଚିନ୍ତନ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ମଧ୍ୟଦେଶକୁ କଳାପାହାଡ଼କୁ ଅପମାନ କରିବାର ଫଳ କଣ ହୋଇପାରେ ?

ଭାରତ—(ମେଦିନୀକା ପମ୍ପରେ) ଭାଇ ଚନ୍ଦ୍ରେ ଗୁରୁଦେବ ଚିରୁଭ୍ରମ ହୋଇ । ଦୁଇଟି, ତୁମେ ଏଣୁ ତେଣୁ ଭାବ ଏ ପଢ଼ି ହେଉଛ ପଣ୍ଡିତ-ମୂର୍ଖ । ମୋଣ୍ଡ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ତୁମର ଚକ୍ଷୁ କ୍ଷୁଅଥର ପାଲଟି ଯାଇଛି, ତୁମର ଆଖିରେ ସରଳ ମାଡ଼ ଯାଇଛି, ତୁମ ମୁଣ୍ଡରେ କଳଙ୍କ ଧରି ଯାଇଛି । ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଛି, ତୁମେ ତୁମ ଭଳି ଅପରାଧ ପରିଣାମରେ ଦେବ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶଟାକୁ ଶତ୍ରୁର ହାତରେ ଦେଇ ଦିବ । କିନ୍ତୁ ଜାଣିଛେ, ଏ କଳଙ୍କ ଯାବତ୍ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍କେ ଲିଭିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଦିନେ ମରିବ, ତୁମର ଏଇ ଶୌଖିନ ଦେହ ଛାଇ ପାଉଁଶ ହୋଇ ପବନରେ ଲୀନ ହେଇଯିବ । ତଥାପି ତୁମର ଏ ଅପକୀର୍ତ୍ତିର କଥା ସ୍ମରଣ କରି, ତୁମର ବଂଶଧରମାନେ ମୁହଁରେ ଲୁଗା ଦେବେ । ଅଜି କଳାପାହାଡ଼, ତୁମେ ଗୋଟାଏ ବୁଦ୍ଧିହୀନ ମୂର୍ଖ ପଣ୍ଡିତର ସାହାଯ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଜୟକରି ତୁମ ଗୋଡ଼ରେଇଦି ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଜୟରେ ହିତ ତୁମର ପରାଜୟ । ଅବ୍ୟେ ଭାରତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତୁମର ଏ ଦୃପ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅଚିରେ ତୁମର ଭାରତରେ ଭୂତଳେ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ତୁମେ ରହିବ ନାହିଁ, ତୁମର ଏ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ । (ଫାଶି ଦେଇଯିବା)

କଳା—କ୍ଷମା କରିବେ ପଣ୍ଡିତେ ! ଅପଣମାନେ ଏ ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ଏତ ଶ୍ରଦ୍ଧ ବୁଦ୍ଧିର ବାର୍ତ୍ତାଭାବେ ବିଚଳିତ ହେବେ ନାହିଁ । ଅପଣମାନେ ପରମ ବୈଷ୍ଣବ, ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କର ପରମ ଓ ଯୋଗ୍ୟ ଭକ୍ତ । ମୁଖରେ କରୁଛନ୍ତି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଚିରନ୍ତନ ଉପଦେଶ । ଦଂଷାରରେ ଧର୍ମରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭାଇ । ପତ ଅପଶା, ଶତ୍ରୁ ମିତ୍ର, ସେ ମୁଁ ଏବଂ ଶ୍ରୁଦ୍ର ଭାବ ଦେଖିଲ ଶ୍ରୁଦ୍ରମନା ଅଶ୍ରୁଅଁର ସହରେ ଶୋଭ ପାଏ । ସ୍ୱୟଂ ମହାପ୍ରଭୁ କେତେ ଠାଣ ଘରେ ଖାଇ ନାହାନ୍ତି, କେତେ ମୁସଲମାନ ତାଙ୍କର ଚେଲା ଭକ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନର ଏହି ମିଳିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଇଚ୍ଛା । ମହାପ୍ରଭୁ ଥିଲେ ଓଡ଼ିଆ, କିନ୍ତୁ ସେ ବଙ୍ଗଳାକୁ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଓ ପୀଠ ସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ ତାହାହିଁ ? କାରଣ ସେ ବୁଝିଥିଲେ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଶା ଏ ମିଳନ ଅବଶ୍ୟ କରଣୀୟ । ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ ବଙ୍ଗଳା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ଓଡ଼ିଶା ରାଧା । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଧା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗ ସମର୍ପଣ ନ କରିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖରେ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମ ଅନାବିଳ ନୁହେଁ । ତାର ଅର୍ଥ

Digitized by srisanika@gmail.com

ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବଙ୍ଗଳା ଓ ବିହାରର ଏହି ମହା ସାଗରରେ ନିଜର ସତ୍ତା ଲୀନ ନ ହେଉଛି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ ନିଶ୍ଚୟ ।

ମନୋ—ଧର୍ମ ନେଇ ସଙ୍ଗୀତ ସାଙ୍ଗରେ, ଭାବପ୍ରେରଣାକୁ ଶାସନ, ପଦ୍ଧତି ସାଙ୍ଗରେ ଦେବାର ବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ? ଶାସନ ସାଂଘାତିକ କାର୍ଯ୍ୟ । ଧର୍ମ ପାରତ୍ରିକ । ସଙ୍ଗୀତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜୀବନ । ଧର୍ମ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଧାରଣା । ଏ ଭାବଦ୍ୱୟର ମିଳନରେ ଯେ ଜନ୍ମିବ ପ୍ରଳୟ ଯେଉଁଥିରେ ଭାବଦ୍ୱୟ ବିନାଶ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ ।

କଳା—ଦେଖନ୍ତୁ ସେ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧିର ସାଙ୍ଗରେ ଭାବ ଅପଣଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିରେ ମଧ୍ୟରେ ଭୁଲଭ୍ରାନ୍ତ ଜଣା ଯାଉଛି । ଅପଣମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯୁକ୍ତି କରି ମୋର ଅନେକ ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟ ନଷ୍ଟ ଯାଇଛି । ବାସ୍ତବିକଣ୍ଠାରେ ଅଳ୍ପ ଗୁଡ଼ାଏ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅପଣମାନେ ଦ୍ୱୈଷ୍ଟିକ ବୋଲି ଗର୍ବ କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ଜାଣିଲାକୁ ଚାହେଁ ଅପଣମାନେ ପ୍ରକୃତ ଦ୍ୱୈଷ୍ଟିକ କି, ଭଣ୍ଡ ଦ୍ୱୈଷ୍ଟିକ । ଅପଣମାନଙ୍କର ପଣ୍ଡିତ ବୋଲି ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଛି, ମୁଁ ଜାଣିଲାକୁ ଚାହେଁ, ଅପଣମାନେ ପ୍ରକୃତ, କି ଭଣ୍ଡ ପଣ୍ଡିତ ? ଭଣ୍ଡାମିର ପରିଚୟ ମୁଁ ଦେଇ ନାହିଁ; ନିଜ ଅଖିରେ ଦେଖିଛି । ତଥାପି ତୁମ ମୁଣ୍ଡରେ ବୁଦ୍ଧି ଚାଳିବାକୁ ଚାହିଁ ମୁଁ ଅଳ୍ପ ବକ୍ତୃତା । ଓଡ଼ିଶା ବଙ୍ଗଳା ସଙ୍ଗରେ ମିଶିଗଲେ ମଧ୍ୟ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ବିହାରର ସାଳାକର ଓଡ଼ିଶାର ବାସ୍ତବ ଶାସନ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଓ ସୁବିଧା ମିଳି ପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳରେ ସେ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଭଜନ କୌଶଳ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ହାତରେ ଶାସନ ଛାଡ଼ି ଦେବେ । ତୁମ ସେବେ ମତ ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟ କର, ତା ହେଲେ ସେ ଶାସନ ଭଲ ତୁମ ପାଇବ । ଜେଲେଙ୍ଗା ମୁକୁନ୍ଦର ଶାସନ ଅପେକ୍ଷା କି ଓଡ଼ିଆ ଶିଶିର ଶାସନ ଭଲ ହବ ନାହିଁ ? ତା ପରେ ଭାବ ଦେଖ । ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ସମୟରେ ତୁମ ଭାରତ ବ୍ରାହ୍ମଣ-ଙ୍କର ଶାସନରେ ଚାଲୁଥିଲା । ଅଳ୍ପ ତୁମ ଜାଣ ଏଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁଡ଼ାକ ଚୈତନ୍ୟ ଧର୍ମର ମହା ବିରୋଧୀ । ଚୈତନ୍ୟ ଦେବଙ୍କର ଭଣ୍ଡ ଭାବରେ ଏହି ବିଧର୍ମ ଓ କଳାଗୁଡ଼ି ଶାସନକୁ ଭଙ୍ଗି ଚୈତନ୍ୟ ଦେବଙ୍କର ମହାବିଶ୍ୱନିର୍ଦ୍ଦୀ ଧର୍ମର ଜୟଧ୍ୱଜ ଦେଶର ଏ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ସେ ପ୍ରାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଲାଇ ବଳାକି ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ? ତୁମ ଭଳି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମେଧାବୀ ଲୋକ ଥାଇଁ ଥାଇଁ ବିଜାତୀୟ ଧର୍ମ ଚୈତନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଲୋପ କରିଦିବ, ଏହା ତୁମେ ସହ୍ୟ କରିବ କି ? ଅତଏବ ଧର୍ମ ନାମରେ, ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମରେ, ମହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଦୁହାଇ ଦେଇ ମୁଁ ଶେଷଥର ପାଇଁ ପଚାରୁଛି, ତୁମେ ମୋର ଏ ଭବିଷ୍ୟତର ସହାୟ ହେବ କି ନାହିଁ ?

ମନୋ—ସେବକ ନ ହେଉଁ—

କଳା—ତା ହେଲେ ତୁମ ମୋ ଭିତରର ଏ କଥା ସେପରି କେହି ନ ଜାଣି ପାରେ ସେଥିଲାଗି ମତେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ହବ । ତୁମେ ମୋର ଅଟ; ମୁଁ ତୁମକୁ ପ୍ରକାରେ ମାରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଜେଲେଙ୍ଗାର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇଟା ଦେଶ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ଚରବନ୍ଦ କରି ଦେଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ରାଜି ନୁହେଁ । ଅତଏବ ତୁମର ଅଙ୍ଗୁଠି ଦିବ ଓ ଜଭିଟି କାଟିଦେବେ—

ଶିଷ—ରାଧେ କୃଷ୍ଣ, ରାଧେ କୃଷ୍ଣ, ମନୋ, ବଳ ବଳ ଭାଇଙ୍କ । ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ଅଳ୍ପ ଭଲ ଛାଡ଼ିଦିଅ । ରାଧେ କୃଷ୍ଣ, ରାଧେ କୃଷ୍ଣ, ।

ମନୋ—ହଁ, ଛାଡ଼ିଦିଏ । ରାଧେ କୃଷ୍ଣ, ରାଧେ କୃଷ୍ଣ ।

ଗାରେଣ୍ଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୋଷ ପାଇଁ 'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ଡଜନ ୩ ୩ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ ପରିଷ୍କାରରେ ପୁଜ ବା ସ୍ରାବ ସହ ପଡ଼ିବା, ଲୁଚାଇବା ଧାରା ବା ଦାନ୍ତର ଭାଙ୍ଗ ଲାଗିବା, ଅଳ୍ପ ପାଣି ବା ରକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ପରିଷ୍କାର ଓ ତଦ୍ ଜନିତ ବଳା ଦୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ସକଳ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୂର ହୋଇ ଶରୀର ସୁସ୍ଥ ଓ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ଗର୍ଭାଶୟ ପାଇଁ 'ନାରୀକିରୀ ରସ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଟିନ—୪ ୩ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ବାଳକ ଅଧାରକା, ଯୌନମୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୌନଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅତିରେ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେବ । ଏ ମଧ୍ୟ କ୍ଷୀଣ ବାଳକ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ ।

ଅପରାଙ୍ଗ ସ୍ଥୀର ଶୈଥିଳ୍ୟ ରକ୍ଷାକରିବାକୁ "ନିଜ ଯୌବନ ତୈଳ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଡ଼ିବା ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ ସ୍ତନର ପତନ ଅଟକିଯାଏ, ପ୍ରକୃତ ସ୍ତନର ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଓ ସ୍ତନ ସୁଦୃଢ଼ ସ୍ଥିର ଓ ସରସ ହେବ ।

ଦନ୍ତ ରୋଗେ 'ଦନ୍ତ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାଶୁଲ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ଦରିବା, ଦନ୍ତମୂଳ ଖାଇଯିବା, ଦାନ୍ତମୁଖରେ ଘା ହୋଇ ପୁଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦାନ୍ତ ଫୁଲି ଫୁଲି ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବେଦନା ଦେଉଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ହେଉଅଛି ।

ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନା ।

L. M. S. A. ବା ଶ୍ରୀଗିରିଧରଲାଲ, ଭଦ୍ରକ ।

Digitized by Siddhanta eGangotri Gyaan Kosha

ଡିମ୍ବକ୍ରେସି ସଭା

ଲେଖକ:— ବରଜ ଘୋଡ଼ା ।

[ଛିଳ ଛିଳ କଂଗ୍ରେସ ଦଳର ଏକ ତଡ଼ାବଡ଼ି ମିଟିଂ ତରଙ୍ଗ ହୋଇଛି । ଜଳଗୋଳ ଓ ଗୋହ୍ନ ଖୋଳା ଖୋଳି ଭଳି କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ଲୋକ ଚୌଧୁରୀଏ ଚକ୍ରବିଜ୍ଞ, ଦ୍ୱାରା ଚେଷ୍ଟା ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦେଶର ବିଷୟ ବେଳରେ ସମସ୍ତେ ଏକ ମନ ଏକ ଚିତ୍ତ, ଧୀର ବୁଦ୍ଧି ଦୁର୍ବଳ ଅଥବା ହୋଇ ଥିବାରୁ ସାମ୍ୟ, ମୈତ୍ରୀ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଅନୁଭବ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ, ବାଣୀ ଓ ଚରିତ୍ରରେ ଚଞ୍ଚଳ ଉଠୁଛି । ସ୍ୱଳ୍ପ ମଇଦର ବାଲିକାରେ ସକଳେ ଉଷ୍ଣ ହୋଇ ଦେଶୀ ପଟୋଡ଼ ସହଯୋଗେ ଭାବଗମ୍ଭୀର ଗୁ—ଗାଳାନ୍ତେ.....]

ଉଦ୍‌ବୋଧନ

ଅଜ୍ଞେଯ— ଓଁ ନମୋ ଭୂପତେ ବାସୁ ଦେବାସ୍ତୁ—
ଆଜି ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନେ, ଅସ ହେ ଛିଳ ବାସୀ
ଅଦ୍ଭୁତ ସାହସେ ଧର ମାତ ଯାଅ ରଣେ,
ଗାଳ ଦିଅ ଛୁଟ ଥାଳବାରେ ।
ଦୁଃଖ ହେଉ ଅଦ୍ୟୋଗ୍ୟ ଗାଳ ନାଳବାଦ ।
ଜଂଗରେ ବାତ ଅଛ ହୋଇଛ ବିପନ୍ନ
ଯୁକ୍ତିର ସନ୍ତ୍ରାସେଣ ଭୀତ ଭିଡ଼ ଅଖା
ଭିଗାଡ଼ ଦଳାଅ ଦେଖା, ଲୁଣ୍ଠା କରି ଖୋଳ,
ଅଗ ହୋଇ ଲକ୍ଷୀ ଦଳେ ଯୋଗ ଦିଅ ଅସି ।
ଭ୍ରାଟ୍ରସ ପଳାଳାତଳେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ସଙ୍ଗେ ।
ଛିଡ଼ ଭେଦ ଭାବ ଅନ୍ତ ଗୁହ-ଜଳ-ଗୋଳ ।
ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ପ୍ରତୋଳସ୍ତ—କହୁଛି ଗୀତାରେ
[କରତାଳ]

[ଅଜ୍ଞେଯ ଦାଢ଼ି ଖାଉଁଲାଇ ବସିଲେ, ସଂଗୀତେ ତାଙ୍କ ଦାଢ଼ି ଛଲୁଆଇ ଅବସ୍ଥିତେ]

ସଂଗୀତ—ଅନ୍ଧକାର ଯୋଷିତଙ୍ଗ ଗୁଲ୍ମ କରତାରେ,
ଚାଳିଛର୍ଷ ପଦ୍ମ ଅଷ୍ଟେ ଶାଳଦ୍ୱର ଭୁଷ୍ଟା,
ଯୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ଦେଉ ପ୍ରଯୋଜନ ;
ଅଶେ ପ୍ରଗ୍ରେଦମ ପୁଣି ଅଶେ ଭଲ୍ଲାଦମ,
ସଂଘର୍ଷ ଜାଲରେ ଯାର ଶକ୍ତି ବଳକ୍ଷଣ,
ଭୁଜିଛିଗ୍ନ ଏହା ଯାହା ଶ୍ରବଣର ଅକ୍ଷର ।
ଅଦ୍ରେରେ ଇନ୍ଦ୍ରୀବୃନ, ଛାଡ଼ ଭେଦା ଭେଦ,
ଦ୍ରୁହିଣ ଶ୍ରବିସ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଦେବା ଏକମେଳ;
ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଶୀଳଦ୍ୱ ଅଛ ଶ୍ରବିସ୍ତ ଧୀରେ
ଦ୍ୱେ ସଙ୍ଗେ ମିଟିଗଲେ କରଣ କୌଶଳ,
ଭଯୁକ୍ତ ମହାଶକ୍ତି ଯାର ଚିତ୍ର ଗତ,
ଶ୍ରବ୍ଧକାଳ ଭବ ଷ୍ଟ ଏ ମ୍ଲେଚ୍ଛମଣ୍ଡଳେ !

ସଂଗ୍ରହ ବଳର ସଙ୍ଗେ ମିଳି ମୂର୍ଖ ଦଳ,
ନଷ୍ଟ ଗୌରବକୁ ଏବେ କରହେ ଉଦ୍ଧାର ।
ଅସଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ସବୁ ଭୁଲ ବାଦାବାଦ,
ସାମ୍ୟ ବାଦ, ଜାତିବାଦ, ଗଣ ବାଦ ଅବ,
ଏକାରେ 'ସୁବଧାବାଦ' ଧର ସଙ୍ଗେ ଅଜ,
ନାଳବାଦ ଧ୍ୱଂସ ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ତତ୍ପର ।

ଚୌଧୁରୀ—ଅହା ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ।

ନାରୀଦଳ—ନାରୀଙ୍କର ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିରୁଟ୍ଟ,
ଅମ୍ଭେ କହୁଁଛୁଁ, ଯାହା ଶୁଣ ମନ ଦେଇ ।
ଏହି ଯୁଦ୍ଧେ ଦ୍ୱେଦ୍ୱୀପ କିଣିଲେ ଭୁରିତ,
ଭାରତର ଶୁଭଦିନ ଅସିବ ନିଶ୍ଚୟ ।
ଭାରତ ପାଇବ ହେଲେ ତାର ସ୍ୱାଧୀନତା;
ସେତେବେଳେ କିନ୍ତୁ କେହି ନ ଭୁଲ ନାରୀକୁ,
ନାରୀ ସ୍ୱାଧୀନତା ହେଉ ହେବଟି ନିଶ୍ଚୟ ।
ଚେତାଇ ଦେଉଁଛୁଁ ଅମ୍ଭେ ଅଚରୁ ସେ ପାଠ,
ମୋହଲେ କରୁଁ ଅମ୍ଭେ ନାରୀ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ।
ବିଚାର କହୁଛୁଁ ଅମ୍ଭେ ଚକ୍ରଳଶ କର ।
(କରତାଳ)

ମହାପାତ୍ର—ମାଳମୋସ୍ତ୍ରା ଭଗ୍ନୀ ଅମ୍ଭ କହିଲେ ଯେ କଥା,
ତହିଁରେ ସମ୍ମତ ଅମ୍ଭେ ବାସ୍ତୁମନୋବାକ୍ୟେ;
ଅସଲ ଦଥାଟା କିନ୍ତୁ ଦଳ୍ପ ନାହିଁ ହେଲେ ।
କଳ୍ପରଟ୍ ପ୍ରଯୋଜେଲ ଅଣୁଳାହିଁ ଦେହ,
ଜାତିଅଛ ବେଳ ବୋହ୍ନ, ବାଳେକାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତ ।
ଅମ୍ଭ ମଧ୍ୟେ ସବୁଠାରୁ ଜାଣନ୍ତା ମାନବ,
ପ୍ରାଚ୍‌ଟ୍‌ଟିକେଲ ପ୍ରସ୍ତାବ ଚଳ ଭୁଷନ୍ତ ଏଠାରେ ।
('ଧାଧ୍', 'ସାଧ୍'ରବ)

ମହାଦାବ — ପ୍ରଭୁତ ମହାଶକ୍ତ, ପୁଣି ସଭ୍ୟ ବୃନ୍ଦେ,
[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଛକୁପେ ରହି କୃପମଣ୍ଡୂକ ସର ।
ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜାତିଗଣେ ଅଛ ଛଡ଼ି ମର୍ଯ୍ୟାଦ,
ହୋଇଅଛ ଯେଳି ବେଦ୍ୟାଳ୍ପ,
କଳ ତାଙ୍କୁ ଯାଇ ଏବେ;
'ଦ୍ୱାରାଳ୍ପି ଭ୍ରଳ'ଟାଙ୍କୁ କର ସଂଶୋଧନ,"
'ଅନ୍ତରର ଧ୍ୱନି' ଅଛ 'ନୂତନ ଅଲେକେ' ।
ଏ କେଳେ ଦେଳେଷ୍ଟ ଛାଡ଼, ଏ ଜାଳକେ କେବେ,
ସ୍ପଷ୍ଟ ଅସିବା ଦୁଣି ଜଠିରେ ଗାଠ ।
ସ୍ପଷ୍ଟ ଅସର ନାହିଁ ଦୋହର ଦେହର ।
ଛାଡ଼ିଦେଲେ ତାଙ୍କୁଅଛେ, ଜିଏ ପ୍ରତିଶୋଧ;
ଦେଖେ ଦେହେ, ଭଳମାନେ, ସଦେ ହୋଇ ଗେଲ,
ଶବ୍ଦଠି ପଡ଼ିଛ ବାଧା ଯେଣୁ ଏକକାଳେ,
ଗୁଳ ଯିବା ଶ୍ରୀ ଛୁମ୍ବକ ଭ୍ରେଣ୍ଟ ବହନ ।
ଦେହିବା ସକଳ ବଳ ଦୋଇ ଏକମୁଖ,
ଯାଷନର ଦୋଇ ପୁଣି ଦଅନ୍ତ ଅମ୍ବକ୍ଷ ;
ଏହା ହେଲେ ପୃଥ୍ଵୀମାଝ। ସହାସ୍ମୃତ। ଦେଇ
ବ୍ରିଟିସ ଶକ୍ତିର ଜିସ୍ମ ଜଗଇବା ହେଳେ ।
ଭାରତବାସୀଙ୍କ ବଳ ଜୁଝିବେ ହିତଳର,
ଭ୍ରଗିଯିବ ଭ୍ରଳ ଅଛ ବମ୍ବ ତାହାଦର ।
(ଏହାଙ୍କ ଉଗ୍ରରୁ ମିଥିଙ୍ଗା ଦୂର ହଜ୍ଜ ଉଠି ଭ୍ରଷିଲେ)

ମିଥିଙ୍ଗା—ଜନାବ ମହୋତା ଅଛ ଜଳେ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବ,
ହମେ ତାହା ଜଲ୍ଲିଛର ଜନ୍ମୁଛୁଁ ଦୁଖସ୍ମ ।
ଦୋମେ ଭ୍ରଳ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ,
ଦରମେ ଦରମେ ହାମେ ଲଗିଛୁଁ ଅପଡ଼ା,'
ଦେଡ଼ା ବରଡ଼ ହେବୁ ଭ୍ରଗବାଣ ଯେଳ;
ଲେକିନ୍ ମୁଲକେ ଯେତେ ସଡ଼େ ମୁଷିକଛ
ହାମର ବାଦସା ସେବେ ହେବେ ହଜସର୍ ,
ଜନ୍ମୁର ସେଥନ ହାମେ ମିଲିଛବା ହାତ ।
ଜଣେ ମୁସଲମାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଛଅ ହେବେ ଏକା
ଏଥିକ ମାତର ଭ୍ରଳ ଅଛ ହାମର ।

ଭ୍ରେଟଗ୍ରେଥ୍ଥ—ଭ୍ରେଟ ଛଅହେଉ ଏହ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ଭେ,
ସାମ୍ୟବାଦ ତରଫରୁ ଅମର ପ୍ରୋଟେଷ୍ଟ ।

ଭ୍ରୋଟ ପଣ୍ଡିତେ—ଅମ୍ଭେ ଅଣୁ ଅଛୁ ଏକ ସଦ୍ଭାବ ଅଟ ଅଡ଼ର ।

(ଦୁଇସଖରୁ ଦୋ-ହା ଅବମ୍ବ ହୋଇ ଗଲ ଓ ଅନେକେ ଅସନ ଛାଡ଼ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ । ମଙ୍ଗଳଗଜେ ଅସ୍ତ୍ରିନ ଟେବ ଠେଙ୍ଗାଧର ଉଠିଲେ ।)

ଗ୍ରେଥ୍ଥ—ଦୁଇବାଟ ଟେଟ "ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ" କହିବାରୁ ମହିଳା ଓ ମ୍ଭ[illegible]

ମଙ୍ଗଳଗଜେ—ସଜ୍ଜସଦତ, ତସ୍ୟ ଭ୍ରାତା ଭ୍ରଳିଗ ମଣ୍ଡଳ,
ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଛି ମୁଖ୍ଯ ନିର୍ଦ୍ଦସ୍ଥ ବିନସ୍ଥ,
ତ୍ୟଜନ୍ତୁ କଂଗ୍ରେସ ଏବେ ଅହଂକାର ଗାଳ,
ସେତେଦିନ ସେ ଗାଳର ଥିଲ ସ୍ଥୋଜନ,
ତେତେଦିନ ଜଳଗଲ ଯେଳ ବେଳ ଭ୍ରବେ,
ଅଖିରେ ଅଞ୍ଜନ ଦେଇ ଶ୍ରେବାବିଳ୍ପ;
ଏବେ ପୁନ୍ଦ ସଦ୍ଭାବ୍ରେ ଧର୍ଯ୍ୟଭ୍ରାତ ଅଛ,
ପଶ୍ଚଳ ସଂଗ ହ୍ରେଣ୍ଟ ଲଢ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତଳ;
ସ୍ଥଳ ଶତ୍ରୁ, ଗଳ୍ପ ଶତ୍ରୁ, ସଭ୍ୟତାର ଶତ୍ରୁ,
ପୁଣି ମହାଶତ୍ରୁ ଏହ ମାନବ ଜାତର,
ଦ୍ଵେଷ୍ଟ ଦ୍ଵେଷ ଦ୍ଵେଷ୍ଟ ;
ଠକା ଠକ ମାମଲାରେ ନ ହିଂସିବ ଶାଗ,
ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଧର ହାତେ ଦିଧା ସରପଟ,
ଦେଶ ଭକ୍ତି ବଳେ ଭ୍ରଳ ଲେଖାଇବା ନାମ;
ଅନ୍ତ୍ରାତ ଠେଙ୍ଗାଃ ମାନ ଧର ଏହ୍ନସର ।

(ଜାଳରେ ଠେଙ୍ଗା ପଚାଇବେ)

ଲେଖାଯାଉ ଏହ୍ନକଥା ହାଇକମାଣ୍ଡକୁ,
ଯଦି ତାହା ନ ମାନିଣ ଦଅନ୍ତ ଯେ ଜାଟ,
ବେଳେ ଭ୍ରଳିଅ ଅମେ ହୋଇବା ସ୍ପଷ୍ଟ ।
ଅଣ୍ଟାଣେସି ସ୍ପଷ୍ଟ ଏହା;
ମୁକ୍ତିର ହାଉସ୍ଥା ଦେଲେ ସବୁଛ ସ୍ପଷ୍ଟେ,
ଅବାଳ ବନ୍ଧତା ଦୁଇ ମତାର୍ଣ୍ଣ ସମାଜେ ।

ଉଭ୍ଭସଜ—ସ୍ଥିର, ସ୍ଥିର, ବିଦ୍ରୋହ ! ବିଦ୍ରୋହ !

ମଙ୍ଗଳଗଜେ—ହେଲେ ହେଉ ପଛେ ତାହା,
ନ ମାନିବୁଁ ଅମ୍ଭେ ଅଜ୍ ନ ସ୍ପହ୍ନୁଁ କେବେ,
ବୁଦ୍ଧିବ ଧରମ ଦ୍ୱାନ୍ତ, କହ ମିଠା କଥା,
ନ ପଡ଼ିବୁଁ ଭ୍ରଗବତ ଚୋଲ ଚରକାଳ;
ଚ୍ଛାମ ଯୌବନ ଜେନ ଚପା ପଡ଼ ପଡ଼
ଯାଉଛି ମରିଳ, ଅମେ ଧର କଣ୍ଠ ଛିଳ,
ଗଧେ ଭ୍ରଷ୍ଟ ନ ଭ୍ରଜିବୁଁ ଅଜ ଏ ମ୍ଭୁଣ୍ଡେ ।

ମହତାବ—ଶ୍ରେଷ୍ଟ ବେଳରେ ଭ୍ରଳେ ଶ୍ରେଷ୍ଟ ଅଛନ,
ବାଦ ବଡ଼ଣ୍ଡାରେ ଚୁଡ଼ା ଦ୍ଭିଏ ଜାଳଶେପ,
ଭ୍ରମର୍ଜେନ୍ସ ଷମତାରେ ପଭ୍ରପତ ଅଛ,
ବିଚାରୁ ଦ୍ଭିକ୍ରମ ଜାଳ,
ଦେଖେ ନବ ଜାଗ,
ରଖି ନିଜ ଫୁର ଫାଇ ନତ ମସ୍ତକରେ,
ମାନ ଯାନ୍ତ ସେହ ଅଜ୍ଞ, ନୋହିଲେ ଭ୍ରଳନ୍ତ,
ଦୁଇନ୍ତ ଦ୍ଭସିଗ୍ନିନ୍ଧ ଅଦ୍ଭସନ୍ ହେଉ ଯେନ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସହଚର—ଠିକ କଥା, ଠିକ କଥା—ତେବେ, ଏହି କଥା—
ହଜାରେ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଚାଲି ନେବୁଁ ଅମ୍ଭେ,
ଦଳ ଦ୍ୱାର ଛୋ କରି ନବ ମନ୍ତ୍ରୀ ଗଢ଼ଣ;
କରି ଜଣେ ଜଣେ ପ୍ରତିଦଳ ପ୍ରତିନିଧି ।
ସଂଗ୍ରହ ଦଳରୁ ଚତୁର, ମୂର୍ଖଦଳୁ ଜଣେ,
ସାମ୍ୟ ବାଦୀ ଜଣେ ପୁଣି ମୂରକମାନ ଜଣେ,
ଦଳଶ୍ରେଷ୍ଠେ ମାନ୍ୟ ଜଣେ ହୋଇବେ ମନ୍ତ୍ରୀ ।
ସହଚର ବହୁତ ଜଣେ ଲାଗିଲେ ଚାଳିଆ,
ଏହିରୂପେ ଏହି ଛଟି ପ୍ରଭୁର ଭଳିଆ
ଶାସିବେ, ଚାଲିବେ, ପୁଣି ବର୍ତ୍ତିବେ, ଯାଇବେ ।
ଭାରତର ଉପରେ ଅମ୍ଭେ ଥାଇଁ ଭୁଗ ଭୁଗେ,
ତାହାହେଲେ ଧର୍ମ ଜଣେ ଜଳିବୁ ନଥିବୁ ।

ଚାଳ ଗ୍ରନ୍ଥ, ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡ, ଜଥାର୍ଥ ପ୍ରଣାଳୀ
ଏକାଳେ ଜାମ ବନ୍ଧୁ ଚଳିବ ସହଲ୍ଲ ।
ସ୍ୱତାନ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ୱରାଜ୍ୟ, ନ ମାନ ବାଉଣ,
ପଛେ ପଛେ ଚଳାଇବ ନ କରିଣ ହେଳା ।
ଏ ମନ୍ତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳେ କେହି ନୋହିବ 'ପ୍ରଧାନ'
ଏକାଲ୍ଲ ଅଛେକ ଜଣେ ଜଣେ ବଳ୍ଲ୍ୟାନ,
ଥିବ ଧ୍ୟାନ,
ତମ୍ଭୋଷ୍ଟେଷ୍ଟି ମାତ୍ରର ଏ ଅଥକ ବିଧାନ ।

(ଏତଦ୍ଦ୍ୱାରା 'ଜୟ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଜୀର ଜୟ' ନାଦରେ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । କେବଳ ଜଣେ ପଛରୁ 'ଇନ୍‌କ୍ଲୁଇଲାବ ଜିନ୍ଦାବାଦ' କରିଦେଲେ ।)

(କ୍ରମଶଃ)

ଚିର ଆକାଙ୍କ୍ଷିତ ! "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର ଚିର ଅଭିପ୍ସିତ !!

ପ୍ରଥମ ଅର୍ଘ୍ୟ ବହୁମତ ସମ୍ମିଳନ

ଏବେ ହିଁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି—

"ସଂଘର୍ଷ"

ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି—

ଉତ୍କଳର ଅଧିକ ସାହିତ୍ୟିକ ଚାନ୍ଦ୍ର-କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଖ୍ୟାତ ସାହିତ୍ୟିକ ମୁଖରେ ଏଥିରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପାଇବେ——ଝରି ପାଶୁଭାବ ଶାନ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ! ତରୁଣ ପ୍ରାଣର ବିଶ୍ୱାସ, ଅଶ୍ରୁ ଓ ନିର୍ଭିକ ପ୍ରତିବାଣୀ !! ସଂସାରର ତଥାକଥିତ ପାପ-ପୁଣ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ-ଅନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟ-ଅସତ୍ୟ ଭିତରେ ସଂଘର୍ଷ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିଛି । ସମାଜ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ବେଶ୍ୟା କିଏ ? ପାପ କିଏ ? ବ୍ୟଭିଚାରିଣୀ କିଏ ? ଏକାଧିକ ଅନୁରକ୍ତା ଶ୍ରେଷ୍ଠା ନା ପତିବ୍ରତା ଦ୍ରୌପଦୀ ?—ଏହିପରି ନାନା ପ୍ରକାର ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରି ପାରିଛି "ସଂଘର୍ଷ"ରେ । ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟତମ ଲେଖକ ଶ୍ରୀମାନ ଉତ୍କଳକାନ୍ତଙ୍କ କଲମର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ।

ଅଚିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ 'ସମିତି'ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର କଥାରାଜି

'ନୈବେଦ୍ୟ !'

ସମିତିର ସଭ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଓ ମାହେନ୍ଦ୍ର ବେଳା——

୧ । "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସଂସ୍କାରପନ୍ଥୀ ଓ ମୌଳିକ ସାହିତ୍ୟିକ ବର୍ଗଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବଜୀବନ ସଞ୍ଚାର କରିବା ଓ ସୁଧୀ ପାଠକବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ଶସ୍ତାଦାମରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଇବା । ୨ । ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଦେୟ ଏକାଙ୍କା ମାତ୍ର । ୩ । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମିତିର ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' କବିତା-ପୁସ୍ତକ ଦିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପହାର ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନଥିବା ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ । ୪ । ଉତ୍କଳର ଖ୍ୟାତନାମା ଲେଖକଙ୍କ ଛଡ଼ା ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପ୍ରକାଶିତ ପାଣ୍ଡୁଲିପିମାନ ଭିତ୍ତିଭୂତ ବିବେଚିତ ହେଲେ 'ସମିତି' ତାର ଅଂଶିକ ବା ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରଣ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବ । ୫ । ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ ଓ ଦେଶର ପୂର୍ବପଶ୍ଚିମ ଗୁରୁଅଞ୍ଚଳ ସମିତିର ଶାଖା ସ୍ଥାପନ । ୬ । ସମିତିର ପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୀ ପାଇଁ ଏଜେନ୍ସି ଦିଆ ଅଛି ଶସ୍ତା ଉତ୍କଳରେ ଓ ଉତ୍କଳର ବାହାରେ ଏଜେଣ୍ଟ ଦେବା ।

ଅତଏବ ଆପଣମାନେ ଶୀଘ୍ର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ-ସାହିତ୍ୟ-ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି କରନ୍ତୁ, ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଅଗ୍ରିମ ଡାକ ଟିକେଟ ସହ ଚିଠି ଲିଖିଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଠିକଣା ପଇସା ବା ଚିଠି ପଠାଇବାର ଠିକଣା:—

ସଂପାଦକ, ଜଗ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶହେଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଶହେଟଙ୍କା

ଡଗର ୨୨ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୫-୯-୧୯୪୦ ରିଖ

ଦିଧା ଭାବେ

୧ । ଅଳ୍ପକାଳ ଦିନରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଯାହାଠୁ ପାଣି ବିନ୍ଦୁ ।
୩ । ଶିଷ୍ଟ ଓ ଧାର୍ମିକ ବିନ୍ଦୁ ଏହା ପାଖ ପଶନ୍ତି ନାହିଁ ।
୫ । ଏହା କବଳରୁ କିଏ ରକ୍ଷା ପାଇବ !
୮ । କୋଷ୍ଠାରୁ ପଡ଼ିଲେ ଏହା ବିନା ଭଗବାନ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ ।
୧୦ । ଏହିଭଳି ପଦାର୍ଥ ଅପହରଣ କରିବା ପାପ ।
୧୧ । କଂସାର ଘର ଗାଈକୁ '——'ଭାଣ୍ଡି ଉଠେ ।
୧୨ । ଏହାକୁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ କେତେ ଜଣ ଅଛନ୍ତି !
୧୩ । ଏହି ଧାନ ଗଛ ସବୁ ଏଥର ବଢ଼ି ପଣ୍ଡିରେ ଅଜ୍ଞ କଣ ରହିଛି ।
୧୫ । ଅଧୁନିକା ତରୁଣୀମାନେ ସିନେମା—ଙ୍କ ପ୍ରତି ବେଜାୟ ଆକୃଷ୍ଟ ।
୧୭ । ଅଳ୍ପକାଳ ବଜାରରେ ଏହାର ଦର ଚଢ଼ି ଯାଉଛି ।
୧୯ । ଏହିଭଳି ଲୋକ ମୁଣ୍ଡରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଲଦିଲେ ଜନସାଧାରଣ ଅଶଙ୍କା କାହିଁକି ?
୨୦ । କଂଗ୍ରେସ ନାଆରେ ଦିନାକେତେ ଅଧ୍ୟାର ନେତା '——' ମାରିଲେ ।

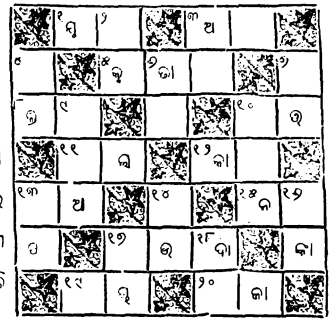

ନାମ _____

ଠିକଣା _____

କେତେଟି ଉତ୍ତର _____

ଉପରତଳ ଭାବେ

୨ । ଏହାକୁ ଉପରକୁ ପଢ଼ିଲେ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ହେବ ତାହା ଚାଷୀର ବଡ଼ ମିତ୍ର ।
୩ । ଅଣାରୁ ଏହା ନାହିଁ ।
୪ । ଗୁରୁଗୋଟି ନେତା ବୁଲି ଯାହା ସକାଶେ ଏବେ ଏତେ ଧାଉଁ ଦଉଡ଼ି ଲାଗେଇ-ଛନ୍ତି ।
୬ । ଗାଈକୁ ଏହା ଦିଆଗଲେ ଘରର ଆଉ କିଛି ମିଠା ଥାଏ !
୭ । ଏହା ଅଧିକ ବଢ଼ିଲେ ସମ୍ମାନ ହୋଇ ରହିବା କଠିନ ।
୯ । ଦ୍ରୋପଦୀ ବସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଗଲେ ଅନେକେ ଏହା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ।
୧୦ । ହୁଣ୍ଡିର ସାର ପୃଥିବୀ——ଉଚ୍ଚବାଳୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ।
୧୩ । ଏଥିରେ ଭାରି ଜାଡ଼ ।
୧୪ । ଏ ସୁନ୍ଦର ସୁବିଧା ପାଇ ଚୁପ ଯାହା ମାରି ନେବାରେ ଲାଗିଛି ।
୧୭ । ଅଳ୍ପକାଳ ଦୂରଅଛୁ ଏହା ଏକାବେଳେ ଜଡ଼ ଗଲା ସର୍ଜ ଜଣା ଯାଉଛି ।
୧୮ । ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ବଢ଼ିଲେ ମନରେ ଅଧିକାଂଶ ସେ କଥାର '—' ରହେ ନାହିଁ ।

ଉପର ବଳରେ ସେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସି ବନ୍ଦ ଥିବା ଘର ଯାଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଦିଧା ଭାବରେ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ସେଇ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାରି କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ବନ୍ଧୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ଭଣ୍ଡିଟା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଧନ୍ଦ ହୋଇପାରେ । ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଠିକ ଲାଗିଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଉତ୍ତରେ ବିଚାର କରି ସେଉଁଶବ୍ଦଟି ସୂଚି ନିଭୁଲ ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ଯିଏ ଠିକ ହୋଇ ଯାଇଥିବେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ଗଚ୍ଛିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୦୦ ପାଇବ ଏବଂ ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ୫୦୧ ପାଇବ ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିବେଚନାନୁଯାୟୀ ୫୦୦ ଟାକା ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଛିବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ ତେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା ଭଳି ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସକାଶେ ଅଧିକରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ହେବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦଶଜଣଙ୍କୁ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୦୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଶ୍ରୀଏ ମରମ ବହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫୦୧ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

(ସାବଧାନତାସହକାରେ [illegible]

ପରୀକ୍ଷା

(ଶବ୍ଦପୁରସ୍କାର ଶେଷ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

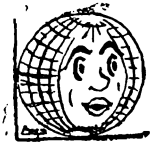

ଅଜବ୍‌ଦୁନିଆ

ଆମେରିକା ଆବିଷ୍କାର

ସମସ୍ତ ଜାଣନ୍ତି କଲମ୍ବସ ଅମେରିକା ମହାଦେଶ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅମେରିକାର ଇତିହାସବିତ୍ମାନେ ନିଃ ମେଜର ନାମକ ପଣ୍ଡିତ ପୁସ୍ତକ କାରଣ ସହରୁ ଜାଣି ପାରିଛନ୍ତି ବି ଚୀନା ନାବିକମାନେ କଲମ୍ବସଙ୍କ ୧୦୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ୪୫୮ ଏବଂ ୫୫୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର ପାର ହୋଇ ଅମେରିକାର ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳରେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରୁ ଅମେରିକାର ଭୌଗୋଳିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ସେଠାର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାନା ତଥ୍ୟ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ସେମାନେ ଅମେରିକାର କେତେକ ସ୍ଥାନକୁ ନୂତନ ନାମକରଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ । ଯଥା—ଅଲିସ୍କାକୁ, ଉଥର୍‌ସ୍ଥାନ,—କଲମ୍ବିଆକୁ ଟାହାନ, ସେଣ୍ଟଦିଗୋକୁ ଫୁଷାଙ୍ଗ ।

ଏହାପରେ, ନର୍ସମେନ ନାମକ ଜାତି କଲମ୍ବସଙ୍କ ୫୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଅମେରିକାରେ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ଜ୍ଞାନ

ଅନ ଦେଶରେ ଭାଉ ସବିତା, ଶିଅଳ ଭୂକମ୍ପ, ପ୍ରକୃତିରୁ ଭବିଷ୍ୟତ ସଂକାର ସୂଚନା ମିଳେ ବୋଲି ଲୋକେ କହନ୍ତି,ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କେହି କେହି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କର ସେପରି ଗୋଟାଏ କ୍ଷମତା ଅଛି ।

୧୯୨୩ ମସିହାରେ ଜାପାନରେ ଯେଉଁ ଭୀଷଣ ଭୂମିକମ୍ପ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ପୂର୍ବଦିନ ଗୁରୁବାରେ ଲୁକ୍ଲୁକ ଏପରି ଭୂକିଲେ ଯେ ଲୋକେ ଚମତ୍କୃତ ହୋଇଗଲେ । ଲୋକେ ବୁଝିଲେ ଯେ କିଛି ଗୋଟାଏ ବିପଦ ଆସୁଛି । ସତକୁ ସତ ତହିଁପରେ ଦିନ ଭୂମିକମ୍ପ ହେଲା । ସେଥିରେ ଲକ୍ଷାଧିକ ଲୋକ ମରିଲେ, ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷ ଖଣ୍ଡିଆ ହେଲେ, ଅଳ୍ପ ପଚାଶ ହଜାର ଦଗ୍ଧିଲେ ।

ଶୁଣା ଅଛି କୌଣସି ଜାହାଜ ବୁଡ଼ି ଯିବାର ଅଗରୁ ସେଥିରେ ଥିବା ମୂଷା ଗୁଡ଼ ପଳାନ୍ତି ।

କିଛି କାଳ ପୂର୍ବେ ଥିରେ ଅଗାମରେ ହଠାତ୍ ବାଘ, ଠେକୁଆ, ଭାଲୁ, ହାତୀ, ଗଧ, ହରିଣ ପ୍ରଭୃତି ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ଗାଆଁ ଗଣ୍ଡା ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ । ଏହା ପରେ ପରେ ଏପରି ବନ୍ୟା ମାଡ଼ ଆସିଲା ଯେ ଜଳ ଦେଖିବ ଜଙ୍ଗଲ ଖରୁ ବୁଡ଼ିଗଲା ।

ଝାଙ୍କୋଭୁଆ ନାମକ ଦ୍ୱୀପ ଅନ୍ତେସ୍ତ ରିଚ୍ଚର ବିସ୍ଫୋରଣରେ ଧ୍ୱଂସ ଓ ବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇ ଥିଲା । ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣାର କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଦ୍ୱୀପରେ ଥିବା ଯେତେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ସମୁଦ୍ର ସନ୍ତରି ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ତାହାର ପଳାଇଲେ ।

ଅଦଭୁତ ଗୃହିଣୀ

କୌଣସି ଅଫିସରେ କର୍ମଚାରୀ ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଖବର କାଗଜର ବିଜ୍ଞାପନରେ ବାହାରିଲା—ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ରଥପରି ସ୍ୱାଧୀନ, ପିଶ୍ମ ପରି ଉଦ୍ୟୋଗ ପ୍ରିୟ, ଛେଳି ପରି ନମ୍ର, ପଥର ପରି କଠୋର ହୋଇଥିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ଫୁଲରେ ମୃତ୍ୟୁ

ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି ବେଳେ ହଠାତ୍‌ଭାବରେ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ତୋଡ଼ା ପଡ଼ିବା ହେତୁ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଗ୍ଲେଟ୍ ଲାଗିଥିଲା । ମାତ୍ର ଶୁଣା ଯାଇଛି ଯେ ବୁଲିଗେଲାବେଳେ ୨୧ ବର୍ଷର ଟିଅ ଉପରେ ଫୁଲତୋଡ଼ା ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ମରି ଯାଇଛି । ଫୁଲ ତୋଡ଼ାଟି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଉପରୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଶ୍ରବଣକ୍ଷମ ଦାନ୍ତ ।

ନେଦ୍ରାଣ୍ଡର ଦୁଇଟି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ସତ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ସତ୍ୟଟି ହାତରେ ତଥାର । ତାହା ନକଲି ଦାନ୍ତ ପଛରେ ଲଗିଦେଲେ ତାଲ ମଧ୍ୟ ଶୁଣି ପାରୁଛନ୍ତି ।

କେବଳ ଡଗରରେ ଛାପା ହୋଇଥିବା ଲୁପନ ପୂରଣ କରି ଯେ କେହି **ବିନା ଫିସରେ** ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ସେତେ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବେ ଓ ଏକରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡିକ ଡଗର ଲୁପନରେ ଦେବେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ସେତେ ଉତ୍ତର ସାଦା କାଗଜରେ ଛୁଟି କାଟି ଦେଇ ପାରିବେ ।

ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡିକ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦।/ (ପାଞ୍ଚଅଣା) ୨ଟି ଖଣ୍ଡକ ପ୍ରଥମ ସହିତ ୫୦।/ ଓ ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଛାଡ଼ । ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।/, ୨ଟି ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।। ଏବଂ ତିନିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅଠଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ଚତୁର୍ଥରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/ ଏବଂ ପ୍ରତି ତିନିଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।। ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।, ୭ଖଣ୍ଡକୁ ୫୧।, ୫ ଖଣ୍ଡକୁ ୫।। ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ଟିକିଟ, ମନିଅର୍ଡର, ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର, ବା ଲୋକଯୋଗେ, ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ନେଇ । ଟିକିଟ ହରିଲେ ଅମ୍ବେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ବାଟରେ ଚୋରି ହେବାର ଭୟ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ଯେ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନେ ଯେ ଫି ମନିଅର୍ଡର ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ, ମନିଅର୍ଡର ରସିଦଟି ଉତ୍ତର ସହିତ ଦେବେ । କିମ୍ବା ୫୦।, ୫।। ବା ତତୋଧିକ ଟଙ୍କା ପାଇଁ ୫୦।/ ଦେଇ ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର କିଣି ପଠାଇବା ସୁବିଧା । ଟିକିଟ ପଠାଇଲେ ଲେଫାଫାରେ କିମ୍ବା ପୋଷ୍ଟେଲ କାର୍ଡ଼ି-ଫିକେଟ ହାସଲ କରିବା ଉଚିତ । ଠିକଣା—୨୨ ଶନିଧରା, ପୋଃ ଉତ୍ତକ, ଓଡ଼ିଶା ଠିକଣାରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ୧୫ । ୧ । ୪୦ ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୨୧ ଶନିଧରାର ଉତ୍ତର ଅସଂଖ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାହାରିବ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଜାକବିତା

ଆଲ୍ଟ୍ରା-ମ୍ୟୁ-ଡେଟ୍

Ultra Modern ଗ୍ଲେଜ୍ସ୍ ଅମେ,
ବେଜାସ୍ୱ up-to-date.

ଅମର ବାମ ଖୋଜ ବୁଲ୍‌ବା ମନଲାଗିଥା mate
ଅମେ ମାରୁ ଭଲ୍ ଜଣ୍ଡ, ଚପଲ୍ ମାଡ଼ୁ ବଣ୍ଡ ବଣ୍ଡ,
ମାସକୁମାସ ଗୁଲର ଢେଁ ସିଗାରେଟର rate.
Ultra Modern ଗ୍ଲେଜ୍ସ୍ ଅମେ
ବେଜାସ୍ୱ uptodate

ଅମେ ଜାଣୁଁ ବାଜା ଫୁଟ୍ବା, ଲମ୍ବା ବାଳେ ପରାଜିଁ ପାଟା
ନଙ୍ଗର ପଙ୍ଗର ଜେଗା ଅମର
School college ର gate.
Ultra Modern ଗ୍ଲେଜ୍ସ୍ ଅମେ
ବେଜାସ୍ୱ uptodate.

ମୁହଁଟି ଅମର cream ମଖା,
Safety razor ନିତ୍ୟ ସଖା,
Novel, drama poem ପଢ଼ି ଭରେ ଅମ ସେଟ୍ ।
Ultra modern ଗ୍ଲଡ଼ ଅମେ
ବେଜାସ୍ୱ uptodate.

Cinema କୁ ସଜ୍ଜ ଅମର,
ଥିଏଟର ଗୁଡ଼ା back number,
ଚିଠି ଯାଉଁ money order ଦିନେ ହେଲେ late
Uptodate ଗ୍ଲଡ଼ ଅମେ ବେଜାସ୍ୱ uptodate

ଏଇ ବେଳଟା ହେଲେ ଗ୍ଲଡ଼,
ଭେଣିକ ଅସିବ ଭୁହୁଡ଼ ମାଡ଼,
ଜଉଁ ବଧାଭା ବାପୁଡ଼ା ଭେଣେ ଗଡ଼ୁଛି ଅମର fate !
Uptodate ଗ୍ଲଡ଼ ଅମେ ବେଜାସ୍ୱ uptodate.

ଫୁଟବଲ୍ ବନ୍ଦନା

ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶିତ ।

ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଫୁଟ୍‌ବଲ୍
ଅଲେଜଜ୍ ସଲାମ୍,
ତିର ଅଣ୍ଡିତ ତୁମର ମୁଁ
ତୁମ ପଦେ ଗୋଲାମ୍ । ୧ ।
ଗୁରୁଟା ବେଳେ ବସାରେ ମୁଁ
ରହି ନ ପାରେ ଅଜ,
'ବିଦ୍ୟାଦେବୀ' ଗ୍ଲଡ଼ିଜ ଗଲେ
(ଏବେ) ତମର ଦୟା ହେଉ । ୨ ।
ଗଣ୍ଡେଇ, ମଦ, ଜର୍ଦ୍ଦି ପରି
ତମେ ଗୋଟାଏ ନିଶା,
ଛାଡ଼ି ହୋଇଲେ ତମେ ଦିନେ
ଛାଡ଼ିପାଏ ଯେ ହଂସା । ୩ ।
ଗୋଲାକାର ହୋ ତମ ଦେହ
(ତମକୁ) ମୁଁ ଜିତ୍ ଜଲ୍ଲବେଳେ,
ଆନନ୍ଦ ଯେତେ, ସେ ମଜାଇ
ମିଳିବ ପାଠଶାଳେ । ୪ ।
ଘରେ ଶୁଣିଲ ଗାଳି- ପୁଣି
ଜ୍ଞାତ, ବୁଢ଼ିବଇ,
ବଳଗ୍ଧ ଟୋକା ଭୋର ପୁଣି
ଖେଳରେ ଏତେ ସଜ୍ ? ୫ ।
'ପୁନର୍ମୂଷିକୋଭବ' ଜାଲ
ପୁଣି ଫିଲ୍ମରେ ଭଜ୍ଜ,
ଘର ଭିତରୁ ଘୋସାରର
ତମର ରୂପ ଶୋଭା । ୬ ।
ଚାରି ବର୍ଷ ଉତ୍ତେନ୍ ପରେ
ହେଲନାହିଁ ତ ପାସ୍,
ବେଳବ୍ଲାରରେ ନାମ ଥିବା,
ବୋଲ୍ ଜିଲ୍ଟା ଖାସ୍ । ୭ ।
'ବିଦ୍ୟାଦେବୀ' ରେଙ୍ଗୁନ ଗଲେ
ବେଜାର ଜର ମୋତେ,
ବେଜାର ପ୍ରତ ଟ୍ରେଣର ଦୟା
ଥାଏଟି ତୁମ ଚିତ୍ତେ । ୮ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ !

ଶ୍ରୀ ଭୂଦେବ ବଳାଇ

ଛାତ୍ରିପ୍ରିୟ ଛାତ୍ର ! ତୁମର ଦର୍ଶନ
ମନେ ପଡେ ନିତି ନିତି
କେତେ ଘନ ଘନ ।
ଶୈଶବ ଦିନ ତୁମ—
ଠାରୁ ମିଠା କଥା
ସେଦିନରୁ ଚିନ୍ତା ଠାରୁ
ଛାଡ଼ିଲା ମମତା ।
ମୁଗ୍ଧକ ହସରେ ଯାହା
ଦେଲ ଓଠ-ଭଣେ
ଅମାର ମୋ ପୂର୍ବଜ
ସେ ମହତ ଦାନେ ।
ତୁମ ଘେନ ଧମନୀରେ
ନୂତନ ଭାବତ
ଶିଖା ଦେଙ୍ଗେ ଫୁଲ
ହେଲ ନିଜାତ ।
ଗୃହଦେଗେ ଜ୍ଞାନପୁର
ହୋଇଲା ରଚନା
ସଦେ ଦଳ ଗଲ ପାନ
ସକଳ ଶୋଚନା ।
ଏବେ ଦେହେ ଦୁଇଯାଣ
ଲେ ହେଲ ମିଶା
ଅଧର ଧରଣ ପ୍ରଣ୍ଟ-
ବୋଲା ମଧୁ ଭାଷା ।
+ + +
କି ହେଲ ? ବାଜିଲ କହେ !
ତୁମ ଭଗ୍ନ-ଘାତ
ନେଉଟି ପଛରୁ ଦେଖୁ
ଦେଲ ମିଠା ନାତ ।
ପେଟରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ପେଟ
ଯତନେ ପାଇତ
ମଠରେ ମଇପ ଲଗି
ଦାଣ୍ଡେ ଥିଲ ପତ ?
ଦେଖା ଗଲ ପଡ଼ିବାରୁ
ଅକାଣ୍ଡରେ ଖସି
ସ୍ମରୁମ ଦିଗିଲ, ଯଦି
ବେଳା ଶୁଦ୍ଧ ମସି ।
ଅହେ ବନ୍ଧୁ ! ଦେଖୁ ଅଜ
ଭରେ ଦଣ୍ଡବତ
ଗତ ମୃତ ପୋଡ଼ଦଅ
ଖୋଲ ମାଟି ଖାତ ।

ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢେଁ ।

ଲେଖକ—ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ

(୧)

ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ,
ମନେ ମନେ ମୁଁ ଶିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଖାଇ
ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଚଢ଼େଁ ।
ବାଟରେ ଯେବେ ପଥୁରେ ଦେହ
କେହି କ୍ଲାସରେ ପଢ଼ୁ ଭାଇ ?
ପ୍ରଥମେ ଟିକେ ଗୁମ୍ମ ହୋଇ,
ଦେହ ମୁଁ ଉଠେ ବଢ଼େଁ ।
'ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।'

(୨)

ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ,
ସେଥେଇପଟିକୁ ଖାଟିଆ ମୋର
ପଥାରୁ ମାଟି ଚାଢ଼େ ।
ଟେଷ୍ଟାଯାକ ଲେବର କରି,
ଚମ୍ପାରେଟ ନ ହେଲ ପାଇ,
ତୁଷୁଲ୍ ଖାଲି ସମସ୍ତ ସାର
ଟେଣ୍ଡ ଦାଢ଼େ ଡାଢ଼େ,
ମୁଁ ଫାଷ୍ଟ କ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।

(୩)

ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ
ଘରଠୁ ମୋର ଇସ୍କୁଲ ଯିବା
ମାଇଲ ଗୁରୁ ପଢ଼େ ।
ନଅଟା ବେଳେ ପଟା ମୋ ସାର,
ନିତ୍ୟକର୍ମଟା ତୁରନ୍ତ କରି,
ବହି ଦି ଖଣ୍ଡ ହାତରେ ଧରି,
ଗୁଣ୍ଡେ ବାହାର ପଡ଼େଁ ।
ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।

(୪)

ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।
ସଞ୍ଜ ହୋଇଲେ ଅଗି ଭିତରୁ
ନିଦଟା ଭାବ ମାଡ଼େ ।
ହାତକନିଟା ଲଗାଇ ଦେଇ,
ବହି ବଢ଼ାଇ ପାଖରେ ଥୋଇ,
ଅନନ୍ଦ ମନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ,
ଯାଏଁ ମୁଁ ଶୋଇ ପଡ଼େଁ ।
ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।

(୫)

ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।
ନିଉଟ କେତେ ସାଙ୍ଗ ଟୋକାଟା
ଜାଣ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ ଚାଢ଼େଁ ।
ଦେଖିଣ ମୋର ମନ ଲୋଭିତ,
ସେହି ଖେଳଥ ହୋଇବା ପାଇଁ,
ପାଖରେ ଜାନୁ ପଇସା ନାହିଁ,
ମୁଣ୍ଡ ମୁଁ ତଳେ ଜୋଡ଼େ ।
ମୁଁ ଫାଷ୍ଟ କ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।

(୬)

ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।
ଖଣ୍ଡି ଖଣ୍ଡିଆ ଜଂଗଲ ବେଡ଼େ
ବହେ ମୁଁ ଗଡ଼ିଗଡ଼େ ।
କଥା କଥାକେ ଲଗାଇ ଦିଏଁ,
ମୂର୍ଖକୁ ଟିକେ ବୋକା ବନାଏଁ,
ଖାଣ୍ଡି ଓଡ଼ିଆ ବେଳେ ନ କହେଁ,
ଏଇକି ମୋର କଡ଼େ ।
ମୁଁ ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସରେ ପଢ଼େଁ ।

Digitized by srujan@gmail.com

କୁତୁକୁତୁ

ସ୍ୱପ୍ନ

ସ୍ୱାମୀ—ପ୍ରିୟେ ଜାଲ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମଜାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି ।

ସ୍ତ୍ରୀ—କଣ ଦେଖିଲ ପ୍ରିୟତମ ?

ସ୍ୱାମୀ—ଦେଖିଲି, ମୁଁ ମରି ଯାଇଛି ଅଜ ଦେବ ଦୂତମାନେ ଆସି, ରଥରେ ବସାଇ ମୋତେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ସ୍ତ୍ରୀ—ତା' ପରେ ?

ସ୍ୱାମୀ—ତା ପରେ, ଖଣ୍ଡେ ବାଟ ଯାଇ ମୋର ଘୁମ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ପକେଟରେ ହାତ ଦେଇ ଦେଖିଲି ଗୁଡ଼ାଏ ପଇସା ଅଛି । ତନ୍ତୁ ବାଟ ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ମୋ ପଛେ ପଛେ ଆସିଥାଇବ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପଇସା ବାଟରେ ପକାଇ ପକାଇ ଗୁଲିଥାଏଁ ...

ସ୍ତ୍ରୀ—ମୁଁ ଜାହିଁକି ତମ ପଛେ ଯାଉନ୍ତି ମ ? ତମ ଲାଗି ହେଲେ ମୁଁ ଯାଇ ନଥାନ୍ତି ।

ସ୍ୱାମୀ—ଓଃ, ମୋ ଲାଗି ସିନା ଯାଇ ନଥାନ୍ତି—ମାତ୍ର ପଇସା ଲୋଭରେ ତ ବଳେ ଯାଇ ଥାଆନ୍ତି ।

× + ×

ଜଣେ ଭଦ୍ର ଲୋକ ଗୋଟିଏ ଚଳଣିଆ ଦୋକାନରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା—'ତମ ଦୋକାନ ଖୁବ୍ ଭଲ ଦୋକାନ, ନାହିଁ ?'

ଦୋକାନୀ କହିଲା—'ଅଜ୍ଞା ହଁ, ଅପଣ ଯଦି ଜନମ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ତ ପୃଥିବୀରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଲୋକ ହେବେ, ଯଦି ଭଣ୍ଡା ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ି କିଣିଛନ୍ତି ତ, ପୃଥିବୀରେ ସବୁଠାରୁ ସକ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ି ଏଇଠି ମିଳିବ । ଯଦି.....

ଭଦ୍ରଲୋକ—ଥାଉ, ଥାଉ, ଅତି କହିବା ଦରକାର କରେ ନାହିଁ; ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଛି । ମୁଁ ବୁଝିଥିଲି ଗୋଟିଏ ମାଙ୍ଗ ଲୋକ ଜଣେହେ ! ପୃଥିବୀରେ ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜଣେହେ ତମର ଖୁବ ତ ?

ଏହା କହି ସେ ଖସିଲା ।

× × ×

ବଡ଼ଜାତିଅ—ଅମ ଘରକରେ ଗୋଟାଏ ଗାଈଁରୁ ଅର ଗାଈଁ ବଡ଼ିତ ଦୂର । ମୋଘରବନ୍ଧ ସବୁ ଏତେ ଲଗାଲଗି ନୁହେଁ ।

ମୋଘରବନ୍ଧ—ତେବେ ତ ଅର ଗାଁଅରେ ଛେଳି ଜାମ ଥିଲେ ବା ଗୋଟାଏ ଛଳଣ ଅଣିବାକୁ ପଡ଼ିଲେ ବଡ଼ ହଇରାଣ ହେଉଥିବ ।

ବଡ଼ଜାତିଅ—ସେ କଥା ସତ ଯେ—ଏକା ସିମିତ ଗୋଟାଏ ସୁବିଧା ବି ଅଛି । ଅର ଗାଁଅରୁ ଗୋଟାଏ ଛଳଣ ସବୁ ଅରେ ମାଗି ଅଣିଲ ତ ପ୍ରାୟ ସେ ତମର ହେଇ ଗଲା ଜାଣିବ ।

+ + +

ଜମିଦାର—ତମେ ସେ ଜହୁଛ ଲ-ଏଗଜାମ ଜାମ ଭଲ ଚଳେଇ ପାରିବ—ତାହା ତମିତ ଜାଣିଲି ?

ନୂଆ ଗୁମାସ୍ତା—ଅଜ୍ଞା ମାଲ ମକଦମାରେ ମୋର ଗୁଣ ଚଣ୍ଡା ସହିତେ ଖଇତ କରି ଜ୍ଞାନ ଅଛିଛି । ନୋହିଲେ ଚାକିରି କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁକି ?

+ + +

ନାଦାକ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକର ହାତ ଦେଖି କହିଲା, "ତମର ଚାଳିଶ ବର୍ଷ ସରିବ ଏପରି ଜଣେ ସୁପୁରୁଷର ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିବ ଯେ ତଦ୍ୱାରା ତମର ଭାଗ୍ୟ ଖୋଲିଯିବ ।'

ସ୍ତ୍ରୀ—ଯାଃ, ମିଛ କଥା । ସେ ବସ୍ତୁରେ କିଏ ଚାହିଁକି ପସନ୍ଦ କରିବ !

+ + +

ସ୍ୱାମୀ ତାଙ୍କ ନବବିବାହିତ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମାଟ ଦେଇ ଶ୍ୱାଶୁରାଳୁ ସ୍ତ୍ରୀ ନାଲିସ କରିଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ପଛରୁ ଜଣେ ପଛୁଆଁ ଗୁହା ଥିଲା । ଗୁହାକୁ ହାକିମ ପଚାରିଲେ—'ତମେ ମତ ଦେଇଛ ?'

ଗୁହା—ଅଜ୍ଞା, ନିଜ ଅଖିରେ ଦେଖିଛି ।

ହାକିମ—କେତେ ଦୂରରୁ ?

ଗୁହା—ଅତି ନିକଟରେ ଥାଇ ।

ହାକିମ—ତେବେ ଜଣେ ଅବଳା ପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର ହେବା ଦେଖି ତମେ କିଛି କଲେ ନାହିଁକି ?

ଗୁହା—ହଜୁର ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଭାରି ଟାଣୁ ଥିଲି ।

ହାକିମ—ଏ ଗୁହାକୁ ଜେଲ । ଅସାମାନ୍ୟ ଶଳ୍ପର ।

+ + +

ଘରରେ ଟେଲିଫୋନ ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା । ଡାକ୍ତର ନାରାୟଣ ବାବୁ ଟେଲିଫୋନ ଧରି ଶୁଣିଲେ ।

'ଡାକ୍ତର ବାବୁ ତତ୍ପର ମୋ ଘରକୁ ଆସ । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀର ଏଣ୍ଡେଣ୍ଟିଶାଇଟିସ ହୋଇଛି ।'

ଡା—ତୁମେ କିଏ ?

'ମୁଁ ଗୋପାଳ ବାବୁ ।'

ଡା—ତେବେ କିଛି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ—ଦେଖାକୁ ଶିଆଇ ଦିଅ, ମୁଁ କାଲି ସକାଳେ ଯିବି । ଟେଲିଫୋନ ପରେ ପୁଣି ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା ।

'ଡାକ୍ତର, ଡାକ୍ତର ଜଲଦି ଆସ । ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଜହ୍ନ ଚାଲିଛି ।'

ଡା—ଛି ଛି ନାହିଁ । ଏହା ଏପେଣ୍ଡିସାଇଟିସ ହୋଇ ପାରେ ନା । କାରଣ ତମ ସ୍ତ୍ରୀର ଏପେଣ୍ଡିସିସ ମୁଁ କାଟିଛି । ଏକ ସ୍ତ୍ରୀର ଦୁଇଟା ଏପେଣ୍ଡିସିସ ଅସମ୍ଭବ ।

'ଏ ତ ମୋକା ଡାକ୍ତର ! ଏକ, ପୁରୁଷର ଦୁଇଟା ସ୍ତ୍ରୀ କିଏ ଅସମ୍ଭବ ?

× × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ସହକାର ୨ୟ ସଂଖ୍ୟା (୨୧ ଭାଗ)

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ବହି ଲେ 'ଅସଲେ' ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ; ଯେତେ ଚାହାଁଛି ସେଥିରୁ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷକ (interesting) ପରି ଜଣା ଯାଉଛି । ଅନୁମାନ ହେଉଛି ଏହା ଭବ ଠାରୁଙ୍କ 'ଦରେ ବାହାରେ' ଗ୍ରନ୍ଥ ର ଅଛି ! ଭାଷାର ଗତିଟା ଏଥର ଲେ ଟିକିଏ ଠେଲ୍ ଟେଲ୍ ହେଲା ଭଳି ଲାଗୁଛି—ଜଣାଯାଏ 'ମନ ଭର' ଲେଖା ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ କବିତା—'ଦେବତାର ଅଭିମାନ'ରେ ନୂଆ ଅଛି ଅଛି—ଲେ ଭାଷାଗତିଟା ଭଲ ଫୁଟି ନ ଥିବାରୁ prosaic ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

ଅର୍ଥ ଓ ସୃଷ୍ଟି—ପ୍ରବନ୍ଧ—ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ନାୟକ । ଯେତେ ବାରୁ ଭଲ ହେଉଁ ' ଟିକିଏ critic ହେବାକୁ ମନ ଭଲାଇଲେଣି । ତଥାପି ଅନ୍ୟଲେଖା ଖାଲେଚକଙ୍କ ଠାରୁ ଅବଶ୍ୟ ହେଲେ କିଛି ଖାଲି ମାଲ ମିଳିବାର କଥା । ମାତ୍ର ଚେଷ୍ଟା ବେଶାସ୍ତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାର । ସୁଚିନ୍ତ ଗୋଳେଇ ଯାଇଛି ।

ଧୂଳିର ଦେବତା—ଶ୍ରୀ ସ୍ୱଜକିଶୋର ସ୍ୱୟ । (ଲ୍ଲେ) । ଅଣ୍ଡିଆଁ ଉତ୍ତମ, ଦରଦ ଦୃଷ୍ଟି । ମାତ୍ର ଅଦ୍ଭୁତ ଅସ୍ୱାଭାବିକତା ଦ୍ୱାରା କିଣ ସେ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ? ଜଣେ ଚନ୍ଦ୍ର ମହିଳା ପ୍ରଥମ ଜୀବନରେ ଭ୍ରଷ୍ଟା ଥାଏ ହେଲେ କରିଥିଲା । ଅଦ୍ଭୁତ ଏପରି ସ୍ୱେଚ୍ଛାମିକ ସଂଶୋଧ ମନ ସେ କଳଙ୍କଟାକୁ ଧୋଇ ଦେଇ ଦେଇ ଯେ ।

ମ ମନ ଅଦ୍ଭୁତ ତାର ଜୀବନକୁ ଅମୃତମୟ କରି ପାରିଥିଲେ ଯେତେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଖାଇ ନ ଥାନ୍ତା ! କଳଙ୍କକୁ ଜୟ କରିବାରେ ଥିଲା ବାହାଦୁର ।

ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟଶ୍ରୀଙ୍କ ଲେ 'ପ୍ରତିଶୋଧ' ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି । ଅର୍ଥ ଅଛି ପୂର୍ଣ୍ଣର ମନରେ ସୁଅଁଚିକୁ ଭୁତ ଦେଖାରେ ।

କବିନ୍ଦ୍ର ବାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ 'ଭ୍ରମଣ-ସପ୍ତିକା' ବେଶ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି । ବାଳମନର କଥା କହିବା ତାଙ୍କ ଭଳି 'ସାନ କବି' ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ, ଅନୁଚିତ ବୋଲି ଜଣେ, ଜନ ମହାଶୟ ଦୈନ୍ୟ ଦେଖାଇ ହେଁରୁ ଶାନ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତଦ୍ୱାରା ପାଠକଙ୍କ 'ଶାଧ' ମରିଗଲା ଯେ !

ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ସାମଲଙ୍କ ବର୍ଷା ବରହଣୀ କବିତା ଜଳନସର ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶୈଳୁଷେଣ ରାୟଙ୍କ "ବୋଲାର୍ଡ ସାହିବ" ସଚ୍ଚିତ୍ର ଗଳ୍ପ । ଏଥେ ପଢ଼ିଲେ କାବ୍ୟ ରସରେ ମନପ୍ରାଣ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର ହୋଇଯାଏ । ଲେଖକ ଜଣେ ଯେପରି ଲେସ୍ତ ହୋଇ ଲେଖିଛନ୍ତି, ଲେଖାର ଛଟାରେ ପାଠକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୁଗ୍ଧ କରି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବିତା 'ଦାବୀ' ପ୍ରାଣସ୍ପର୍ଶ କରେ ।

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ଗ୍ରନ୍ଥାନୁସରଣ' ଗ୍ରନ୍ଥ ଭୁଲର ଉପକାରରେ ଅସିବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

'ଭାଷାର ଅଶ୍ରୁ' ଲେଖି ସାଧାରଣିଆ ।

କପୋତ—କବିତା—ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦସ୍ୱ । କପୋତକୁ ଲକ୍ଷ କରି ସଟଗ୍ରସ୍ତ ତରୁଣ କବି ଜଣକର ହୃଦୟ ବେଦନା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ପରି !

ସୃଷ୍ଟିର ସେହ ଅଧମ ବେଦନ
ଗ୍ରହ ବିଚାର ପ୍ରଥମ ଗାନ ।

ବାଳକୁଳ ପଥିକ ଲାଗି କେଉଁ ଅନୁଚ୍ଛା ତରୁଣୀପଥ ଗ୍ରହି ରହିଛି ?

ଆଗତି—ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ, ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପଟରେ ବ, ବର୍ମାଙ୍କ 'ଅତିତ ମୃତ୍ୟ' ଚିତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶୀ ଚିତ୍ରକଳାର ସୂକ୍ଷ୍ମତା ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ ଚିତ୍ର 'ଅଥ ମଞ୍ଜରୀ' ସ୍ୱନ୍ଦ୍ର ବିଚାରରେ ସୁନ୍ଦର ।

ପ୍ରତ୍ୟୟିନୀର ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ –

ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ । ଅରେ ଯାଃ ।—ସରୁଜ ଜଣ ଯେ ଶବ୍ଦଭେଦ ଲେଖି-ତାକୁ ଗ୍ରହଣ !

"ଖପରେ ଅଳସପତର ଅଗ୍ରେ ଗଚ୍ଛେନ୍ତ ସ୍ୱର୍ଗି" ନାଆଁ ଲମ୍ବ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭବତାଟି ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନନ୍ଦ ବର୍ମାଙ୍କର ଚିତ୍ର ଅଛି; କାରଣ ଚାଠଯେଁ ଚୁଳେ 'ନଗର ନନ୍ଦିନୀ'ଙ୍କ ଦେଖି କେତେ ଯୁବକ ତାଙ୍କ ପିଛା ଧରନ୍ତି—ନାହିଁ ଅମ ଭବ ଖାଲ ପଦ ବିଷ୍ଣୁ ଗ୍ରହିଁ ଗ୍ରହିଁ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ଯେଉଁଠି ଲାଗି ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ମଗାଣିରଫୁଲ—ଶ୍ରୀ ଚଳି ଗ୍ରନ୍ଥ ସ୍ୱୟ । ଗଳ୍ପଟି ସୁନ୍ଦର । ଜଗ୍ର ଜଗଡ଼ ଭଲଅ ଭୁତର ମଣାଣି-ପ୍ରାଣରେ ବି ବେଳେବେଳେ ସ୍ୱଗନ୍ଧ ଫୁଲ ଫୁଟିପାରେ । ଶେଷ ଟିପ୍ପଣୀଟା ନ ଦେଇ ଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।

ଅପକାରଦ୍ଧା—ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ସାମଲ । ଗଳ୍ପଟିର ଲେଖା ଭଙ୍ଗିରେ ଏପରି ଚାରଗର ଅଛି ଯେ ତାହା ପାଠକର ଚିତ୍ତକୁ ମୁଗ୍ଧ କରି ଦିଏ । ଅତି ସାଧାରଣ ଜିତ୍ୟାନ କଥାଟା ଭିତରେ କେତେ ମଧୁରତା ଥାଇ ପାରେ ତାହା ଏଇ ଗଳ୍ପ ପଢ଼ିଲେ ଜଣାଯାଏ ।

"ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶତ୍ରୁ ନମ୍ବର"—ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ୱଜଗଣୀ ଦେବୀ । କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପଟି ଦରଦ ଦେଇ ଲେଖା ।

କିଶାରୁଗଛ—ଶ୍ରୀମତୀ ହେମଲତା ମାଳଦିହ । ସାମାନ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ କିଶାରୁ ଗଛରୁ ଯେ କେତେ ମହାଭାରତ ହୋଇପାରେ, ତାହା ମଧୁର ଭାବରେ ଲେଖିଛନ୍ତି । ପାରତା ଶୋକ ଭଳି ଅମ ମନଟା ଛନ୍ଦ ହେଲା କିଶାରୁ ଫୁଲ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ଲାଗି ଜଭରୁ ଲାଳ ଗଡ଼ୁଛି ।

ସ୍ମୃତି—ଶ୍ରୀମତୀ ଗ୍ରୁବାଳ ଦେବୀ । ମନରେ art ଫଳେଇବା ସହଜ ନୁହେଁ । ପାଠକ ମନରେ ଚିନାଏ ବି ଗାର ପଡ଼ୁ ନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାଗବରାଦଳ

ନାଗବରୁଙ୍କ କଲମରୁ

କରପୁଟ

୧୯୩୨ରେ ଅମ ଓଡ଼ିଶା ଏକ ଷ୍ଟେଟ୍ ପ୍ରଦେଶରେ ପରିଣତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗଞ୍ଜାମ ଓ କରପୁଟ ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲା ମାନ୍ଦ୍ରାଜରୁ ଅସି ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଶିଲା । କରପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଆୟତନ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଗୁଣ ହେବ । କରପୁଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ବୃଷ୍ଟାଏ ଗୋଟାଏ ପାହାଡ଼ ଶରୀର ଜଙ୍ଗଲସୁଦ୍ଧା ଏଜେନ୍ସି ଜିଲ୍ଲା । ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଥିଲା ଦିନଠୁଁ ଯେ ଅଦ୍ଭୁତ ଅଞ୍ଚଳ ହେଇ ରହିଛି, ଆଜି ଯାଏ ଏହା ଅଜାଣା କେହି ଦ୍ରୁଷ୍ଟି ପକାଇ ନାହାନ୍ତି ।

କରପୁଟରୁ ଅସିବାକୁ ହେଲେ ବିଶାଖାପଟ୍ଟଣା ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ରେଲରେ ସାଲୁର ଯାଏ ଅସି, ସେଠୁ ମଟରରେ ଏଠାକୁ ଅସିବାକୁ ହୁଏ—ଓରଲ ଷ୍ଟେସନ ଏଠୁ ୫୬ ମାଇଲ ଦୂରରେ । ଶାହାଡ଼ ଉପରେ ଘାଟ ରେଡରେ ପାହାଡ଼ ତଳ ଉପରକୁ ଓ ଉପରୁ ତଳକୁ ଉଠି ୨ ଶେଷରେ ଏଠାରେ ପହୁଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼େ । ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତା ଜଙ୍ଗଲରେ ବିଷ୍ଣ, ଭାରରେ ପାହାଡ଼—ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ମଟର ତଳକୁ ଖସିଲେ ରକ୍ଷା ନାହିଁ—ହେଲା ବୁଡ଼ିଲା । ଯଦି ଖଣ୍ଡିଏ ଜମି ଛିଣ୍ଡି ସେଥିରେ କେହି ନୂଆ ଘର ଛଅରକରେ, ସେହି ଘର ବା ଜମିକୁ ଯିବା ପାଇଁ ସରକାର ଡାକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ଦିଏ । କିନ୍ତୁ ଅମର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ହେଇ ବୃଦ୍ଧା ଅମ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବାଟ ନାହିଁ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୟାର ପାତ୍ର ହେଇ, ତାଙ୍କ ବିଶାଖାପଟ୍ଟଣା ଜିଲ୍ଲା ଦେଇ ଅସିହୁଁ । ସେମାନେ ଅରେ ମନା କରିଦେଲେ, ଅମର ଅସିବା ଏକବାରେ ବନ୍ଦ—ତାଙ୍କ ଉପରେ ତ ଅମର କିଛି ଜୋର କିମ୍ବା ଦାବି ଦାବା ନାହିଁ । ଏ ଷ୍ଟେପୁ କଣ ଓଡ଼ିଶାର ଏଇ ମୁଖିଆ ଓ ବୁଦ୍ଧିଆ ଲୋକ ଆଉଁ ଆଉଁ କାହାର ଅଖିରୁ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ? ସେମାନେ କଣ ଗୃହୀନ, ନିଜ ଘରରୁ ପର ଘର ଭାଡ଼ରେ ଦେଇ ସବୁ-ଦିନେ ଅସିବାକୁ ଭଲ ଲାଗିବ ? ଅମର ଯଦିଠି ଏ ସାମାନ୍ୟ କାମଟା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖିଆରେ ଟିକିଏ ବି ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ, ସେପରି ସ୍ଥଳେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଲାଇନ ଛପର ବା ଉନ୍ନତି କରି ପାରିବା ?—ଧନ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ! ଭାଇର ଭୋର କି ସ୍ଥାନଦଶା ଓ ହତଶ୍ରୀ ! ଅମ ପୁଣ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କର କଣ ଏହା ଅଭିପ୍ରେତ ?

କରପୁଟ ଜିଲ୍ଲାଟି ନବରଙ୍ଗପୁର ଓ ରାୟଗଡ଼ା ଏ ଦୁଇଟି ସବ୍‌ଡିଭିଜନରେ ବିଭକ୍ତ । ପ୍ରତି ସବ୍‌ଡିଭିଜନରେ ଜଣେ ସ୍ପେଶାଲ ଏସିଷ୍ଟେଣ୍ଟ ଏଜେଣ୍ଟ (ଏସ୍: ଡି: ଓ:)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରି-ଚାଳିତ । ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାଟି ଗୁଣି ଅଠଟି ତାଲୁକରେ ବିଭକ୍ତ । ପ୍ରତି ତାଲୁକ ଜଣେ ସବ୍‌ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ (ତାଲୁକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ । ପ୍ରତି ତାଲୁକରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ସବ୍‌ଟ୍ରେଜେରୀ ଓ ସବ୍‌ଜେଲ ଅଛି । ଏହା ଛଡ଼ା ଜୟପୁର, ଗୁଣପୁର ଓ ରାୟଗଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ବଡ ତାଲୁକରେ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ଷ୍ଟେସନାରୀ ସବ୍‌ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଛନ୍ତି । ନବରଙ୍ଗପୁର ସବ୍-ଡିଭିଜନରେ ପାଞ୍ଚଟି ତାଲୁକ, ଯଥା—ଝାଙ୍ଗି, କରପୁଟ, ଜୟପୁର, ନବରଙ୍ଗପୁର ଓ ମାଲ-କାନଗିରି । ରାୟଗଡ଼ାରେ ଉନୋଟି ତାଲୁକ, ଯଥା—ରାୟଗଡ଼ା, ଗୁଣପୁର ଓ ଉତ୍ତମଙ୍କଟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନବରଙ୍ଗପୁରରୁ ଦୁଇଟି ସବ୍‌ଡିଭି-ଜନରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି । ଏଠାରେ ଜଣେ ପୋଲିସ ସାହେବ ଛଡ଼ା, ଏଠାରେ ଜଣେ ଓ ରାୟଗଡ଼ାରେ ଜଣେ A. S. P. ବା D. S. P. ଥାଆନ୍ତି । ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବା କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଏଜେଣ୍ଟ ଟୁ ଦି ଗଭର୍ଣ୍ଣର (Agent to the Governor) କୁହାଯାଏ—ସେ ବି Agency Sessions Judgeର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

କରପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ହେଡ଼ କ୍ୱାର୍ଟର୍ସ । ଏଠାରେ ପୋଲିସ ଅଫିସ, କଲେକ୍ଟର ଅଫିସ, P.W.D. ଅଫିସ, Civil Surgeon ଅଫିସ, ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଇଉନିୟନ ବୋର୍ଡ଼ ଅଫିସ, ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ ପ୍ରଭୃତି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଫିସ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ । ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ୪୬ ହଜାର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଅମ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଓ ଉଚ୍ଚ ପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଶିକାରୀ ଅବସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ବାଙ୍ଗଳା ଛପର କରିଛନ୍ତି । ଶୁଣା ଯାଉଛି, ଏହା ଗଭର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ ଗ୍ରୀଷ୍ମାବସ୍ଥାନ ହେବ । ଏଠାକାର ଅଦମ ଅଧିବାସୀ ଅବଶ୍ୟ ଅସବ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲୀ ଜାତି । ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ପ୍ରଧାନ ପରଜା, ପେଡ଼ମ, ଗାଦବା, ଗଣ୍ଡ, ଭୁମୁଟି, ସଉରା, ଜନ୍ମ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭୁମୁଟିମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଓ ମହାଜନ । ସଉରାମାନଙ୍କର ସେଇଠି ଭାଷା ଏମାନଙ୍କ ଭାଷା ଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ । ଏମାନେ ଅମ ପରି ଲୁଗା ନ ପିନ୍ଧି, ଲଙ୍ଗୋଟା ବିବାରଣ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡିଏ କନା ବେଢ଼େଇ ଥାଆନ୍ତି । ଏଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ, ମିସ-ନେରୀଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଫଳରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ମିଶନର ସ୍କୁଲଟିଏ ବ୍ୟତୀତ ଏଠାରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାହିଁ ।

ଏଠାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ କି କଷ୍ଟରେ ଅଛୁଁ ଏହା ଜାଣିବା ପାଇଁ କାହାର ଇଚ୍ଛା ବା ପ୍ରୟାସ ନଥିବ । ବର୍ଷରୁ ପ୍ରାୟ ୨ ମାସ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ନାହିଁ—ତାଙ୍କର ଅମ ପ୍ରତି ଭ୍ରାତୃ ଦୟା । ଭାରରେ ଶୀତ ଦିନରୁ ହାଡ଼ ଜାଳା ଶୀତ ଛଡ଼ା ଖରାଦିନେ ଓ କର୍ଣ୍ଣାଦିନେ କି କମଳ ଘୋଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼େ । ଅନବରତ ମୁଷଳ ଧାରାରେ ବର୍ଷା ହୁଏ । ଘରୁ ବାହାର ହୁଏ ନାହିଁ—ଏଠି ସବୁ ଓଲଟା । ଦିନେ ଜର ହେଲେ ମାସକ ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ସାତଦିନରେ ଅରେ ହାଟ ହୁଏ । ତା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଦିନେ ସରିବା ମିଳେ ନାହିଁ । ହାଟରେ ଲୋକମାନ ସରସାରେ ଗୋଟେ କି ଦୁଇ, ଛିଣ୍ଡି ଛିନ୍ନଟା, କିମ୍ବା ଜଦଳ ଦିଆ, କିମ୍ବା ତେନ୍ତୁଳି ଓ କିମ୍ବା

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲଢ଼ା ପ୍ରଭୁର ପରିବାରରେ ମିଳେ । ସାଢ଼ ନ ମିଳେ ନା, ତା ଛଡ଼ା ଖାଲି ମାସ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ଓ ବିରଳ । ସ୍ଥାନୀୟ ଅଧିବାସୀଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଖାଦ୍ୟ ଭାତି ଦୋକାନ ଛଡ଼ା, ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ ନାହିଁ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ ଆମେ ଦିନ କାଟୁଛୁଁ, ତାହା ଉତ୍କଳର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାତ । ସେମାନେ ଯଦି ଥରେ ଆମର ଏ ଅବସ୍ଥା ସନ୍ଦର୍ଶନ କରନ୍ତେ, ତା ହେଲେ ଏତେ ଦିନେ ରହିବାକୁ ମନ କରନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ଏ ଜଳ୍ପନା ପ୍ରକୃତରେ ସୌଜନ୍ୟରେ ବିଚାର । ତେବେ ତା ଲେଖକ-ଦୁଇଜଣ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏ କ୍ଷେତ୍ର ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବି ଯଦି ଏ ଦୃଶ୍ୟ-ଦ୍ୱାରେ ବିବରଣୀ ଦିଆ ଯାଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଅଧିକ ଫଳ ହୁଏ, କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରନ୍ତା ନାହିଁ । ଖୋଡ଼ା, ଡୁଡ଼ୁମା ଓ ଦ୍ୱାରୀ ପଥର ଗୁମ୍ଫା ଜନୋଟି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଛି । ତା ଛଡ଼ା ରଘୁ-ଗଡ଼ାର ରେଲ୍‌ଷ୍ଟେସନ, ଠକୁର ଅଣ୍ଡମ, ଅଖଣ୍ଡଳ, ବିରସ୍ପୁରର ଗୁପ୍ତେଶ୍ୱର ଗୁମ୍ଫା ଓ ଗୁଣପୁରର ମନା ହୋଲ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଅଛି । ଏ ଅଞ୍ଚଳଟି ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରେ ଭଲ, କିନ୍ତୁ ଏତେ ଦିନ ବିତିଗଲା ଜଣେ ଭୂତତ୍ତ୍ୱବିତ୍‌ଙ୍କୁ ଏହାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଯାଇ ନାହିଁ । ମାଦ୍ରାଜ ଓ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ପ୍ରଦେଶର ସରକାର ସହିତ ମିଶି ବୋଧ ହୁଏ ଉତ୍କଳରୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଟନ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଥିଲର ଦାୟିତ୍ୱଶାଳୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଭିଳାଷ ଶାସନର ଫପୁଣ୍ଡି ଅବହେଳା ଫଳରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ଏତେଦିନ ପାଏ ଅନୁନ୍ନତ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି । ଏହାର ଖଣିଜ କିମ୍ବା ବଣିଜ କିମ୍ବା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ପ୍ରତି ଭାହାର ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ଏ ଦିଗରେ ଉଦ୍ୟୋଗ ନ ହେବା ଯାଏ ଓଡ଼ିଶା ଏପରି ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବ ଓ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ଅଧିକୁ ଦ୍ୟୁ ବଳ ପଡ଼ୁଥିବ । ଏଠାରେ ଏପ୍ରିଲ୍ ଗୃଷ୍ଟମାସ-ଏପ୍ରିଲ ଭୂମି ଚାଷ ହୁଏ । କେହି ଅସି ଯଦି ଏଠାରେ ଖାଲି ଚାଷ କରେ, ସେ ସ୍ୱଦେଶରୁପେ ଭାର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରି ପାରିବ ।

ଉତ୍କଳର ଜନସାଧାରଣ କିମ୍ବା ଯୁବକ-ବୃନ୍ଦଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅଜିପାଏ ଏ ଅନୁନ୍ନତ ଅଞ୍ଚଳ ଅଡ଼ିକୁ ଅକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ । ବିରସ୍ପୁରରେ ଅଧିବାସୀଗଣ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଭ୍ୟତା ବିଦ୍ୟା ଇଂଲଣ୍ଡର ଷ୍ଟୋନଏଜ୍ ଯୁଗପରି ସେହି ଅମ୍ଭ ଅନ୍ଧାରର ଗହ୍ୱର ଗୁହା ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍କଳ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚାଲିଥିବାବେଳେ, ଏହି ଅନୁନ୍ନତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଭ୍ୟ-ତାର ଆଲୋକ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରିବା, ଉତ୍କଳ-ବାସୀଙ୍କର ଏକ ଗୁରୁତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଏଥି ପାଇଁ ମାଦ୍ରାଜ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦୋଷ ଦେଇ ଚୁପ୍ ହୋଇ ନ ରହି, କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଉଚିତ ।

ଉତ୍କଳର ଯୁବକବୃନ୍ଦ ! ସାଢ଼ ଉଠ !
ଜୟ ଉତ୍କଳ ସ୍ୱାଧୀନତା ଜୟ !

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ (ବିରସ୍ପୁର)

ସାର ସୟଦ ଅହମଦ ଖାନ

ସାର ସୟଦ ଅହମଦ ଖାନ କେ, ସି, ଏସ୍, ଆଇ, ଏଚ୍, ବି, ଦିଲ୍ଲୀ ମହାନଗରୀରେ ୧୮୧୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୧୭ ତାରିଖରେ ଏକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବଂଶରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବିରାଟ ବଂଶ-ଧର ଖଣ ମୋଗଲ୍ ସମ୍ରାଟମାନଙ୍କ ଅଧୀନ-ରେ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅସୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତା ସୟଦ ମହମ୍ମଦ ଦିଲ୍ଲୀ ସମ୍ରାଟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅକବରଙ୍କର ଜଣେ ଡେପୁଟି ଥିଲେ ।

ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାରେ ଶିଶୁ ମହମ୍ମଦ ମାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଧିକ ସମୟ ରହୁଥିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ପାଠ କରିଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ଅଙ୍କିତ କରୁଥିଲେ । ସେ ଚଉଦ ବର୍ଷ ବୟସରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରି-ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ସେ ପ୍ରଥମେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଜଣେ ସିରସ୍ତା-ଦାର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ସେ ଅତ୍ୟଳ୍ପ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ଅଶେଷ ପାରଦର୍ଶିତା ଯୋଗୁଁ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ହୋଇଥିଲେ । ଶେଷରେ ସେ ହେଦାବାଦର ସବ୍‌ଜଜ୍ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ଅର୍ଥାତ୍ ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ସମ-ୟରେ ମହମ୍ମଦ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ନାମ ସାରା ଭାରତବର୍ଷରେ ପରିଚିତ ହେଲା ଏବଂ ସେ ଓ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପେନ୍‌ସନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଅହମ୍ମଦଙ୍କର ସ୍ୱଜାତି ପ୍ରୀତି ବିଶେଷ ରୂପେ ଥିଲା । ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ମୁସଲ-ମାନମାନେ ଶିକ୍ଷା ଦିଗରେ ବଡ଼ ପଶ୍ଚାତ୍-ପଦ । ସେମାନେ କିପରି ଭଲ ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ ଏଥିପାଇଁ ସେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ଓ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ସେ ତତ୍‌କାଳୀନ ମହାମାନ୍ୟ ଭାଇସରୟଙ୍କଠାରୁ ୧୮୬୭ ମସିହାରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ସେ ୧୮୬୯ ମସିହାରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା କଲେ । ବୈଦେଶିକ ଶିକ୍ଷା ଧାରା ତାଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଆକର୍ଷଣ କଲା ।

ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ସେ ଗୁହା ଅଭାୟ କରି ଅଲ୍-ଗଡ଼ରେ କୋଟିଏ କଲେଜ ସ୍ଥାପନ କଲେ । ଭାରତର ତତ୍‌କାଳୀନ ଭାଇସରୟ ଲର୍ଡ଼ ଲିଟନ ଏହି ବିଖ୍ୟାତ ଅନୁଷ୍ଠାନଟିର ମୂଳ-ଦୁଆ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏହି କଲେଜର ନାମ "ମହମ୍ମଡାନ୍ ଆଙ୍ଗଲୋ ଓରିଏଣ୍ଟାଲ୍ କଲେଜ" ଦିଆଯାଇ ଥିଲା ।

ଅହମ୍ମଦ ୧୮୯୯ ମସିହାରେ ୮୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଇହଲୀଳା ସମ୍ବରଣ କଲେ ।

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର କେଡ଼ୁର (ଜାଜପୁର)

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ନେହର ନାଗରୀ ଲଭ୍ଗଣ୍ଡ,

ପ୍ରଣାମ—, ଭଲବେସିବା ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସର୍ବଶ୍ରୀ ଏଲଚ, କ, ଓୟେଲ-ସଙ୍କ ଦୁଇଜଣେ ଅଲ୍ପ ବହୁତେ ଜାଣିଥିବ। ୧୮୬୬ ସାଲରେ ଲଣ୍ଡନ ପାଖାପାଖି ଦେବାସ୍ଥ ନାମକ ଏକ ଖ୍ୟାତ ସ୍ଥାନରେ ଏହାଙ୍କର ଜନ୍ମ। ଏହାଙ୍କର ବାପା ଜଣେ ଜମିଦାରର ବଗଗ୍ରରେ ମାଲଜାମ କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ। ଏବଂ ଅତି ଅଳ୍ପବୟସରେ ଆଧ୍ୟ କଷ୍ଟଗ୍ରସ୍ତ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସାରା ଓୟେଲସ (Sarah Wells ଏଲଚ, କ, ଓୟେଲସଙ୍କ ଜନନୀ) ଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦୌଡ଼ିସି ଏକ ଷ୍ଟକ୍ ହୋଟେଲରେ ପରିଚାରିକା କାମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା। ସଂସାରର ଦରିଦ୍ରତା ଭିତରେ ସ୍ୱାମୀ ସାରା ଓୟେଲସଙ୍କର ଥିଲା ଅସାଧାରଣ ସହାନୁଭୂତି, – ଅତି ଅଧିକ ଦୁଃଖ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତିର ଗୋଟିଏ ଅନୁପମ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ। ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଅଦ୍ଭୁତ କ୍ଷମତା ଓୟେଲସଙ୍କର ମାନସିକ ଦୁନିଆ ଉପରେ ତାଙ୍କ ମା' ଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି। ସାରା ଓୟେଲସଙ୍କ ପରି ସୁଯୋଗ୍ୟ ଜନନୀର ଏଲଚ, କ, ଓୟେଲସ ସୁଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ।

ଶୈଶବରୁ ଓୟେଲସଙ୍କର ପାଠ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଅନୁରାଗ ଥିଲା। ଭୁଲସୀ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟରୁ ବାସେ—ସେ ଯେ ଜଣେ ବଡ଼ଲୋକ ହେବେ, ଏହା ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ନୁ ଜଣାପଡୁଥିଲା। ହାଇସ୍କୁଲରେ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ ତାହାଙ୍କ ଛାତ୍ର ଜୀବନର ପ୍ରାୟ ବର୍ଷ ଅତିବାହିତ ହେଲା। ହଠାତ୍ ଏଇବେଳେ ତାଙ୍କ ପିତା ଗୋଟେଙ୍ଗ ଓୟେଲସଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ଏବଂ ଅଗତ୍ୟା ତାହାଙ୍କୁ ପଢ଼ା ଛାଡ଼ି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା। ଏକଦିଗରେ ପଢ଼ାପ୍ରତି ଅତିଶୟ ଅନୁରକ୍ତି—ଅନ୍ୟଦିଗରେ ସଂସାରର ଯାତନାମୟ ଜଞ୍ଜାଳ ଭାର, — ଏହାର ମଧ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ଓୟେଲସଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଅସହ୍ୟ ବାଧା ବିପଦର ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ ଚୋପାନ ବହିଛି।

ଭାଗ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ହଠାତ ମିଳିଗଲା। "ମିଡ୍‌ଲଣ୍ଡ"ର ଏକ ସ୍କୁଲରେ ସେ ଶିକ୍ଷକ ଗୃହୀତ ପାଇଲେ। କେବଳ ଏତିକି ନୁହେ—ସେ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଅସି ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁଶୀଳନରେ ତାଙ୍କର ଅତିଶୟ ଅନୁରକ୍ତି ଜନ୍ମିଲା। ପ୍ରଥମ ଯୌବନରେ ବିଜ୍ଞାନ ଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଅସୀମ ଭକ୍ତି ଥିଲା,— ଓୟେଲସ ଯଦି ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଭାକୁ ସେଇଆଡ଼େ ନିୟୋଜିତ କରିଥାନ୍ତେ...ତେବେ ସେ ଆଜ ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ରୂପେ ବିଶ୍ୱର ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିଥାନ୍ତେ। କିନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କ ଜୀବନ ଧାରା ବଦଳି ଗଲା।

"ଟାଇମ୍‌ସ୍ଲିପ୍" ପ୍ରତି ଓୟେଲସଙ୍କର ବିଶେଷ ଅନୁରକ୍ତି ଅସିଲା—ସେ ତାହାଣ୍ଡିରେ ସ୍ୱପ୍ନ ସୁନ୍ଦର। ଅଧିକାଂଶ ବେଳେ ଓୟେଲସଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଭାବନା ଜାଗି ଉଠୁଥିଲା। ସେ ଭାବୁଥିଲେ "ଭାଗ୍ୟବିପର୍ଯ୍ୟୟରୁ ସମାଜର ନିମ୍ନ ସୋପାନରେ ମୋର ଜନ୍ମ ହୋଇ କି, ସାରସ୍ୱତ ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରବେଶିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ? ଅନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ରାଟ-ମାନଙ୍କପରି ସେ ବିପରି ବାଣୀ ଦେବୀଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ଉପାସନା କରିପାରେ, ଏ ଲାଗି ସେ ବଡ଼ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇପଡୁଥିଲେ। ଯତ୍ନ କଲେ ରତ୍ନ ମିଳେ।

ଇଂରେଜ ସାହିତ୍ୟ-ରାଜ୍ୟରେ ଓୟେଲ-ସଙ୍କ ଚିନ୍ତାର ଗଭୀରତା ବିବେଚନା କରିବାର ଅଦ୍ଭୁତ କୌଶଳ, ତାଙ୍କର କଳନାରେ ନୂତନତା ଏବଂ ନୂତନ ସ୍ୱର ଅଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ବୋଲି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନି।

ଓୟେଲସଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତା ପୋଷ୍ୟା ଜୀବନ ସଙ୍ଗିନୀ "ଏଲିଜାବେଥ୍ ରବିନ୍ସ"। ସେ ଓୟେଲସଙ୍କ ଜୀବନ-ଯାତ୍ରାରେ ସବୁଦିଗରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି। ସେ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମତୀ, ସାହସୀ। ସେ ସ୍ୱପ୍ନଦ୍ରଷ୍ଟା, ସ୍ୱାଭାବ।

ଓୟେଲସଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ଅସାଧାରଣ। ତାହାଙ୍କର ସୃଜନଶକ୍ତି ବାଲକସୁଲଭ, ତାହାଙ୍କ ଜୀବନର ଅରଣ୍ୟଭା ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର—ବଡ଼ ରସଶୀଳ। ତାଙ୍କର ଜନମ ସାର୍ଥକ ! ତାଙ୍କପରି ସ୍ୱପ୍ନଦ୍ରଷ୍ଟା ଜଣାଳ ପାଇ, ଇଂରେଜ ଜାତି ଆଜ ଅତୁଳ ଗୌରବ ଅନୁଭବ କରୁଛି। ସେ ଯାହା ଲେଖିଛନ୍ତି ତାହା ଇଂରେଜ ସାହିତ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରତିଭାତ। ତାଙ୍କର ଅନୁଭବମୟୀ ଲେଖନୀ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଭାବେ ଚାଲିଛି।

ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର

ବୁଲାଖ ଶୈଳବାଳା ୧୬ ନଂ

ଅଜାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠଶାଳାରେ ନାଗ ଅନୁଶୀଳନ ଅଭାବରେ ଚାଲିଛି। ଏଥିପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ନାଗ ସଙ୍ଘର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଗୌରବ ପଦକ ନାଗ ସଙ୍ଘରୁ ମିଳିବ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶ ମିଶ୍ରଣ ଅନୁଶୀଳନ ଦିନରୁନି ଓ ସେହିଦିନ ପୂରରେ ଖୁବ୍ କୋରାରେ ଚାଲିଛି। ଜନ ଗଣନାରେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ପେପର ଭାରତ ଅଂଶରେ ଭାଲିଆ ଭୁକ୍ତ ହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ଅବକାଶ ଚାହୁଁଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି। ମୁଁ ନାଗରୀ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି, ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନ୍ତତଃ ୫୦। କରି ଦେଇ ଚାଦା ଚାଟାର ଭୁକ୍ତ ଅନୁଶୀଳନର କର୍ମୀ ମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନର ନାଗ ସଙ୍ଘମାନ ଏ ଦିଗରେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଅନନ୍ଦିତ ହେବ।

ଅଜା

ନୂଆନାଗଙ୍କ ନାମ।

୩୦୫। ଶ୍ରୀ କୁମୁଦନାଥ ବାବୁ, ୧୧ ଶ୍ରେଣୀ ଉଦ୍ୟାଦ୍ରପାଠନା, ହାଇସ୍କୁଲ। ୩୦୬ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ, ଉଦ୍ୟାନପାଠନା ହାଇସ୍କୁଲ୍। ୩୦୭। ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ ଉଦ୍ୟାନପାଠନା, ହାଇସ୍କୁଲ। ୩୦୮। ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ, C/o ସ୍ୱାମୀ ବି, ଏନ୍, ଦାସ, ଏମ୍, ଏଲ, ଏ, ଅଡ଼ିଶାଗେଟ, ଗୁଦାମଗେଟ ବଜାର। ୩୦୯। ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟ-ନାରାୟଣ ମୁଣ୍ଡ, ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ, ଉଦ୍ୟାନ-ପାଠନା ହାଇସ୍କୁଲ୍। ୩୧୦। ଶ୍ରୀ ଗୋଲକ ବିହାରୀ ପାଢ଼ି, ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ, ଉଦ୍ୟାନ-ପାଠନା ହାଇସ୍କୁଲ।

(ହନୁମାନ୍ସିଂ ବାହାଦୁର)

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଂପାଦକୀୟ

ବନ୍ୟା:—ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଦ୍ଭୁତ-ପ୍ରକୃତି ବନ୍ୟା ହୋଇଛି । ଅନେକ ଗ୍ରାମ ଭାସି ଯାଇଛି, ଅଫୁରନ୍ତ ଲୋକ ଗୃହହୀନ, ଅନାହାର । ଅଧିକାଂଶ ବନ୍ୟା ପ୍ଲାବିତ ସ୍ଥାନ-ମାନଙ୍କରେ ଶସ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଅସମ୍ଭବ । ବହୁ ସ୍ଥାନରୁ ଅତି ଦୁଃଖ ଖବରଟି ଆସୁଛି ।

ଶୁଣାଯାଉଛି ଉଡ଼ିଶାର ଦୋନ୍ୟ ସରକାର ଏଭଳି ବନ୍ୟାର ଆଶଙ୍କା କରିବା ମାତ୍ରେ ସାଧାରଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇ ଟ୍ରେଜରୀ ଖୋଲିବାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଦେଶ ଦିଅନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ଏଥର ଭଦ୍ରକ ବନ୍ୟା ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ କେତେକ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା ଛଡ଼ା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସରକାରଙ୍କ ଗଣ୍ଠି ଖୁଲିଥିବାର ଦୌଡ଼ିବେ ସୂଚନା ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ କଣ ? ....

ଗତ ଦୁଇ-ତିନି ବନ୍ୟାଠାରୁ ଯେ ଏହା ବହୁ ଗୁଣରେ ପ୍ରଳୟ ଏହା କେହି ଅସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ । ପାର୍ଥକ୍ୟ, ଯେତେବେଳେ କଂଗ୍ରେସ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିରୋଧୀ ଶାସନ । ସେମାନେ ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାୟୀ ଥିଲେ, ଏ ସରକାର ନିଜ ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି । ସେଥର ଚରଣ୍ଟିର ନିଜସ୍ୱ ଜିଲ୍ଲାପିକାର ଚିହ୍ନ ଥିଲା, ଏଥର ଭଗବାନ ଦୟାରୁ ତାହା ହୋଇ ନାହିଁ । ସେଥର ଏଭାଦିନେ ଚରଣ୍ଟିର ସଭାକବି ଶ୍ଳେଷ ପଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ, ଏଥର ଚରଣ୍ଟିରଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅବେଦନ ଶୁଣିବାର ଭାବନା ଖସି ସେଇଛି । ଆଜ ସବୁକଥା ଦୂରେ ଥାଉ, ଗୋଟାଏ ସ୍ତ୍ରୀ ବିବରଣୀ ବା କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ମଧ୍ୟ ଏଠା ସରକାର ଉଚ୍ଚଫେରୁ ବାହାରିଲା ନାହିଁ...

ଯାହାହେଉ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୟାଶୀଳ ବ୍ରିଟେନିଟ୍‌ ଅନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁଁ ଏଥିପାଇଁ ଯେ ତାଙ୍କ ସରକାର ଦୁଇହଜାର ଟନ୍ନ ଗଇଁଷ ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ଜିଲ୍ଲା ଡେପୁଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସହାୟତା ନେଇ ଗୋଟିଏ ବନ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ କମିଟି ଗଠିତ ହୋଇଛି ।.....

ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଚାହୁଁଥିବାରେ ତ୍ରୁଟି ଅଛି । ଅଧିକ ତ୍ରୁଟି ଦର୍ଶାଇବା ନିତାନ୍ତ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ । ତେଣୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସରକାରଙ୍କର ଅଶ୍ରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ସ୍ଥଳରେ କେତେକ ସୁନୋଦେଲେ । ଅବାନ୍ତର ହେବ ନାହିଁ ।

। ୧ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଉ ।

। ୨ । ସମ୍ଭବୟ ଭିତର ଗୋଟାଏ ଅନୁମାନିକ ହିସାବ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉ ।

। ୩ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ବାଳକ ମୂଲ୍ୟରେ ଚାଉଳ ଦେଇ ଯେପରି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେଉ ।

। ୪ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପରଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି ସେ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ପରଲ ହୋଇ ପାରିବ ତାର ଚେଷ୍ଟା ହେଉ ।

। ୫ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ରାସ୍ତା ଘାଟ ହୋଇଛି ବା ଖରାପ ହୋଇଛି ତାର ସମ୍ଭବ ନିମନ୍ତେ କେବଳ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ଦିଆ ଯାଉ ।

। ୬ । ଶୌଚ ଗୃହଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ପାଣ୍ଡିରୁ ବନ୍ୟା ଅଞ୍ଚଳରେ ରାସ୍ତା ଘାଟ କୂପ ପୋଖରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ଦିଆ ଯାଉ ।

। ୭ । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ସୁଧରେ ଋଣ ଦିଆଯାଉ ।

। ୮ । ଯେଉଁ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଧୋଇ ଯାଇଛି ତାର ଖଜଣା ଏ ବର୍ଷ ମାଫ କରାଯାଉ ଏବଂ ଧୋଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଅମଳ୍ୟା ଜମି ଟୁଙ୍ଗିଜ ଦେଖାଯାଉ ।

। ୯ । ବୈଦ୍ୟରଣୀ ଅନିକଟ ଏକାବେଳକେ ଭରାଇ ଦିଆଯାଉ ।

। ୧୦ । ସାଳନ୍ଦୀ ଓ ବୈଦ୍ୟରଣୀରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ବାଲି ହୋଇଛି, ତାହା ଅତି ଶୀଘ୍ର ଚାଷ କରାଯାଉ ।

। ୧୧ । ବନ୍ୟା ଅଞ୍ଚଳରେ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଉ ।

। ୧୨ । ଯେଉଁ ରାସ୍ତା ମାନଙ୍କରେ ଘାଟ ହୋଇଛି, ସେ ସ୍ଥାନରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରେ ନୌକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉ ।

। ୧୩ । ରାଜଦସୁର ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ମଜୁରୀ ରୋଡ଼ ଷ୍ଟେସନ ଭିତରେ ରେଳରାସ୍ତାରେ ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇମାଇଲ ଗୋଲ କରି ଅଇଲ୍ ବ୍ରିଜ କରି ଜଳ ଚାଲାଚାଲିର ସୁବିଧା କରି ଦିଆଯାଉ ।

+ × × × +

ଅହିଂସା—

ଗାନ୍ଧିଜୀ କଂଗ୍ରେସ ଭିତରେ ଅହିଂସାର ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ । ତାର ଏବେ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୁଏ । ସୁତରାଂ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ଯେ ଶତ୍ରୁର ବିପଦବେଳେ ଶତ୍ରୁର ବିଦ୍ରୁଷ୍ଟାଚରଣ କରିବା ହିଂସା ବୋଲି ଗାନ୍ଧିଜୀ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି, ତାହା ଠିକ ନୁହେ । ନ୍ୟାୟତଃ ଯାହା ଆମର ତାହାକୁ ଅପହରଣକାରୀ ଠାରୁ ଛଡ଼ାଇ ଅଣିବାରେ ସମୟ ଅସମୟର ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରେନା । ବରଂ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ଛଡ଼ାଇ ଅଣିବା ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଶତ୍ରୁତା ଆଚରଣ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥାଏ । ଶତ୍ରୁକୁ ସବୁବେଳେ ବିରକ୍ତ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଦେବା ଅର୍ଥ ବରଂ ଶତ୍ରୁ ଭିତରେ ହିଂସାକୁ ବେଶୀ ହିଂସରେ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବା ।

ରାଜାଜୀ ଓ ସର୍ଦ୍ଦାରଙ୍କୀ କହନ୍ତି, ଯଦି ବ୍ରିଟେନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦାବୀ ପୂରଣ କରେ ଅର୍ଥାତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହୁଏ ତେବେ ଭାରତ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗିବେ ବ୍ରିଟେନକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଜୀ କହନ୍ତି, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତ କେବଳ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇପାରେ । କାରଣ ହିଂସା ପ୍ରଣୋଦିତ ସମ୍ଭେଳ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଅର୍ଥ ହିଂସାକୁ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବା ।

ଅତଏବ ଅହିଂସାର ଏହି ଜିଦ୍‌ପରୁ ଜେଉଁଠି କିଛି ଶ୍ରେୟ, ତାହା ବୁଝିବା ସାଧାରଣ ଜନରେ ବଡ଼ ସହଜ ନୁହେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଘାବଜାର, ପୋ. — କଟକ ।

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଲଦ୍ରବ୍ୟଗୁମାନଙ୍କର ଫରମାସି ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ସଥରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ସୁନ୍ଦାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ହେବାରୁ ଅଳ୍ପଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ, ଯେଉଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାମ୍ପୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଜାରି ହେଉଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାର ମୁକ୍ତକେଶରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଜାହାରକୁ ଦୂଲକ ଦେବାକୁ ସୁବିଧା ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଉତ୍ତମ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଡ଼ିଗଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ୫୨୦ଟା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଘା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

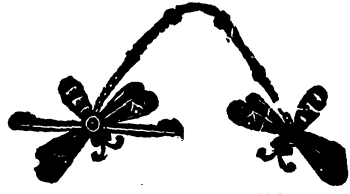

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶ୍ରମଜୀବୀଙ୍କର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ବସବାସକାରୀଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତେତ ଏବଂ ବର୍ମାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠା ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ, ଧାର୍ମିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୫; ସ୍ଥାୟୀ ଗ୍ରାହକ ୫୨୦, ଭାରତବର୍ଷ ସଡ଼ାଙ୍ଗେ ଦେଶ ୫୪୦ । ଠିକଣା—ନ ୫୧।୨୩, ୩୦ମ୍ବର ଜଙ୍ଗେଲ୍ଲେନ୍ (ବର୍ମା)

ସମ୍ପାଦକ—ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ହୁଏ ।

ଆପଣ ଯତ୍ନ କଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଭାବରେ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବୀମା କମ୍ପାନୀର

ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ବୀମା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସେହି ଭଳି ବଡ଼ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଜୀବନ ବୀମା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଏବଂ

ଦେଶର ସମୂହ କଲ୍ୟାଣ ସାଧିତ ହୁଏ ।

ସାଧୁ ବ୍ୟବହାର, ଉତ୍ତମ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳେ ।

୧୯୩୮—୩୯ ଚୁମ୍ବକ ବିବରଣୀ

ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୨ କୋଟି ୨୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ବଳକା ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବୀମା ପାଣ୍ଠି ୨ କୋଟି ୯୭ ,, ,, ଦାବୀ ପରିଶୋଧର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୭ ,, ,,

ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ

ଲାଭ:—ଅଜୀବନ ବୀମାରେ ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ୫୧୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରାପ୍ତ ନିଧି ବୀମାରେ ବର୍ଷକୁ ୫୧୮ ଟଙ୍କା ।

୧୯୩୮ ମସିହା ବୀମା ଆଇନ ମତାବକ ସରକାରୀ କାଗଜାଦିରେ ନିବେଶିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ ମୋଟ ବୀମା ପାଣ୍ଠିର ଶତକରା ୮୫ଟଙ୍କାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।

ଅପଣ ଶୀଘ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ—
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ
କଲିକତା

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—
ଲାଲବାଗ, କଟକ
ଅର୍ଗେନାଇଜର—**ଜଗବନ୍ଧୁ ପ୍ରସାଦ ଦାସ**

ଭାରତବର୍ଷ, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ସିଂହଳ, ମାଲୟ ଉପଦ୍ୱୀପ ଏବଂ ପୂର୍ବ ଆଫ୍ରିକାରେ ସଂଘ ଶାଖା ଏବଂ ସଂଗଠନ ଅଫିସ୍‌ମାନ ଅଛି ।

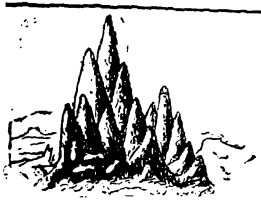

"ଇନ୍ଦ୍ର ଜାଠ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ବଢ଼ବ ବଳିକ ଘର"

ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା

ସଞ୍ଚୟ କରି

ଦଶଜଣରେ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିଃ

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ୍ ସଫିଆବାଦ, ପୁରୀ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରାଦ୍ଧଦ୍ୱାରେ ନଗଦ ଶହେ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ

ନାଗର !

ଠର୍ଥ ବର୍ଷ— ୪ମ ସଂଖ୍ୟା ଶ୍ରାବଣ ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମୁଖ୍ୟତଃ ରସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଆଦି ସକଳପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧି, ଯାହା ଲକ୍ଷଣ ବେଦନାରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ରୋଗ ଲକ୍ଷଣରେ ଜର୍ଜରିତ ପୁରୁଷ ନାରୀଙ୍କୁ ଛଡ଼ାଇ ବା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେଉ, ସର୍ବାଙ୍ଗିକ ଜ୍ୱାଳା ଶାରୀରିକ ଅବସାଦ, ଦୁର୍ବଳତା, ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ ଚକ୍ଷୁର ପୂତତା ଓ ଦୋଷଜନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉପସର୍ଗ-ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଏହାରୋଗ୍ୟ ବେଦନାଜନକ ଦୁଷ୍ପ୍ରକରଣାଦିରେ ଅମୃତ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା [illegible] ବେଦନାର ଜ୍ୱାଳା । ଦ୍ୱାରା ଜ୍ୱରଜାତ ନିଜେ ନିଜେ ରୁଦ୍ଧିଯାଇବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ଟଙ୍କା ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ କଲେ ଦେହର ଛିଦ୍ର ସମୂହ ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ ହୁଏ । ଦେହିଣି ଟ୍ୟାଙ୍କା ମାତ୍ର । କାଯାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ

:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲସନ୍ଧ ବଜାର, କଟକ ।

ଆରୋଗ୍ୟ ମୋଦକ

ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ମଳ ଶରୀର ଦୈନିକ ଦେଖାଇ ଦ୍ୱାରା, ଯେଉଁପ୍ରତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣରୁ ଦୋଷ କାଠିନ୍ୟ ଲୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମୃତ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ଖାଇ ଶୋଚନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରୋଗ ଦ୍ୱାରାରେ ଦୂରୀକରଣ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାନ କଲେ ଦେହର ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଉତ୍ତେଜନା ନିବାରଣ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ନିରୋଗ ପୋଷଣ ହୋଇଥିବ ତରଳ ହେବନାହିଁ । ଅତି ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଧା ବୃଦ୍ଧି, ବଳ, ତେଜ ସେବନ କରିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଜେ ମୁକ୍ତ ନିୟମିତ ଆହାର ହୋଇଥିବା । ମୂଲ୍ୟ ୧୫ଟଙ୍କାକୁ ୫୧୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୪

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଗରିବଜି ଔଷଧାଗାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ଆପଣଙ୍କର ଫଟୋ

ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଓ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବ

ଲେଖି—ଏସ୍ ଜଅଜ୍ଞୀ

ଫଟୋ ଷ୍ଟାଇଲ୍ସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ପାଇ ଫଟୋ ନିଆଯାଇ ପାରେ

ସ୍ୱାଦ

ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି, ନବ୍ୟ ଚରଣରେ ଅମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଜଳ ପଶିଛା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ ଯେକେହି ଅପଶାର ଚର ଜୀବନର ଭଲ ମନ୍ଦ ଅନ୍ଦେଶରେ ଜାଣି ପାରିବେ । ତନ୍ନିମିତ୍ତ ପାରଶ୍ରମିକ ୫୧୧ ମାତ୍ର—ଅତ ଜ୍ଞାତ ଧାଣେଶ ତାଲପତ୍ର କୋଷ୍ଠୀ ପଛି ପାରଶ୍ରମିକ ୫୦୪ ମାତ୍ର । ଅମୃତାରେ ଗତ ୫୦ ବର୍ଷର ପାଞ୍ଜି ଛାପିତ ଅଛି ।

ଅମୃତାଙ୍କୁ ଜନ୍ମର ସନ, ମାସ, ତାରିଖ ଓ ସମୟ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଯୋଗେ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା ପଠାଇଥାଉଁ । ବାହୁଲ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ-- ସ୍ପଷ୍ଟ ପାଠକପ୍ରୁ ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପ୍ରଭୁଶାହାଜାର, ବଦକ; ଜିଃ ବାଲେଶ୍ୱର

ସେବନ ଯଲ୍ଲ ମିଶ୍ରମରେ ହଜାଇ ଥିଲେ

ଅତ ଚାଲୁ **ମିଶ୍ରମ**ରେ ପାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୪ ଅଠାଅଣା ।

ବୃହତ୍ ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ତୀବ୍ର ସବଳ ଜଟିଳ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ଅଶିଦିଏ । ଯାହାଙ୍କର ଋତୁଦେଖାଯିବ କାଳ୍ପନିକ କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ଯେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ହୋଇକରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଦେ ୧ଗ୍ରାମ୍ କୁ ୫୧୧ ଟଙ୍କା ୫୦ ଟଙ୍କା ୫୦ ଟଙ୍କା ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏମ୍ ଏସ୍ ପି

ଦରିଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଖପରଦାହା ପୋ । ଚୋଟାର । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ଚିକ୍ରି ଚାରିଲ୍ୟ ଓ ଧ୍ୱଜି ଭଙ୍ଗ ପାଇ

ବୃହତ୍ କନ୍ଦର୍ପ ମୋଦକ

ଏହା ଦ୍ରବ ଧାତୁ ଗଢ଼ କରିଥାଏ, ଏବଂ ବଳ, ମାଂସ ଓ ଦ୍ରବ ଶକ୍ତି, ଦ୍ରବ ଶକ୍ତି ଅତି ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ାଇ ଦିଏ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଦେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ କୁ ୫୧୧ ଟଙ୍କା ୫୦ ଟଙ୍କା ୫୦ ଟଙ୍କା ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏମ୍ ଏସ୍ ପି

ଦରିଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଖପରଦାହା । ଚୋଟାର । ଜି, ବାଲେଶ୍ୱର,

ସୁପରଭାଇଜର: Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆ ବିଗ୍ରହ

"ଦୁଇଜଣ ଜଳ ଲଢ଼ିଲେ, ତୃତୀୟଙ୍କୁ ଭଲ" କଥାଟା ଅଷ୍ଟରେ ଅଷ୍ଟରେ ଫଳି ଯାଉଛି ଏବେ । ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସୁଦ୍ଧା ଗୋଲ-ମାଳିଆ ଭିତରେ ଥାଇ ଥାଇ ବୁଦ୍ଧିଆ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ ଦେଶ ଝମ୍ପ ଦେଉଛି । ତାହା ଦେଖାଦେଖି ଇଟାଲି ବି ଏ ସ୍ୱଯୋଗରେ ପୂରେଇ ପଣ୍ଡା ହୋଇ ଫସଲି ଗଡ଼ିବାକୁ ବସିଛି ଯେ ମାରନେକ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଶେଷକୁ ଥିଲା ଜାପାନ । ସେ ଗୁଇନାଲ ଖେଳ-ବାକୁ ଯାଇ ଠେକିବ ପଶି ଯିଏ ଏଇଷଣି ଆଉ ଅଟକି ଥିଲି ସକାଳଟିଣି ।

ଇଂରେଜ ସ୍ୱକ୍ଷ୍ୟବାଣ ଦେଇ ଚୀନକୁ ମାଲ ମସଲା ଯାଉଛି ବୋଲି ଦୋଷ ଦେଇ ଜାପାନ ଇଂରେଜଠାରେ ଏକ ଦାବି କଲା । ଇଂରେଜ ଯହା ପୂରଣ କଲେ ତାହା ଜାପାନର ମନକୁ ସାନ୍ତନା ନାହିଁ । ଏହା ଫଳରେ ଦୁଇଟି ଇଷ୍ପାତର ଜେଡ଼ା ଭାଙ୍ଗି ଓ ଜେଣ୍ଟ ଛୁଅ ନ୍ୟାସ୍ତରେ, ଗୋଟାଏ ଲାହାଁ ମାଡ଼ିବସି ପାରେ । ମାତ୍ର ଜାପାନର ବୁଦ୍ଧିଜୀ ଜାତି ଯେ ସେତେ ଅଜ୍ଞ ନୁହେଁ ପଡ଼ିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବ୍ରିଟିଶ ସିଂହ ମେଣ୍ଢାଛୁଅ ନୁହେଁ ।

+ + +

ଅଥଚ ସତକୁ ସତ ଜାପାନ ସବୁ ବ୍ରିଟିଶ ଅଧିକାରରେ ହାତ ଲଗାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କ ଭାଇଅର ଭାଇ ଅମେରିକା ଅଳ୍ପ ଚୁପ ହୋଇ ବସିବନାହିଁ କେବେ । ଏହା ହେଲେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର ପୁଣି ଅଶାନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବ । ଏ ବେଳରେ, ତେଣେ ଟାକ ଦେଇଛି ଯେ ବୁଦ୍ଧିଆ, ସେ ବି ତାର ହାତ ସଫେଇ ହାତେ ନ ଦେଖେଇ ଛାଡ଼ ଦେବ ? ଜାପାନ ଏଣେ ହାତବଢ଼ାଇବା ମାତ୍ରେ, ତେଣେ ମାଛୁଆଅରେ ବୁଦ୍ଧିଆ ଆଉଡ଼ି ପଡ଼ିବ ।

+ + +

ଗନ୍ଧିଅର ଜେଲ୍ଅଭିଯାନରେ 'ସତ୍ୟାଗ୍ରହ'ର ଯେଉଁ ଅର୍ଥ କରି ଯାଇଥିଲେ ଗାନ୍ଧି, ସେଥି କିଛି ସତ୍ୟ ହେଲା ଅମରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦ୍ଧତି ପେଇଣ କରିଛନ୍ତି :—

ମହାଶୟ,

ଗତ ଫଗୁଆ ଉପଲକ୍ଷରେ "ସତ୍ୟାଗ୍ରହ" ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅଣ ଯାହା ଦେଇଛନ୍ତି ତାହା କଳ୍ପିତ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ଶବ୍ଦର ଯଥାର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅମ୍ଭେ ଅପଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାପିତ କରୁଅଛୁଁ । ଅପଣ ଜାଣିଥିବେ "ବ୍ରହ୍ମ ସତ୍ୟ, ଜଗତ ମିଥ୍ୟା ।" କେବଳ ମାତ୍ର 'ବ୍ରହ୍ମ' ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସବୁ ଅସତ୍ୟ । ବ୍ରହ୍ମହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ । ଅମେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀମାନେ ସେହି ସତ୍ୟରୂପ ବ୍ରହ୍ମରେ ଅନୁରକ୍ତ କରୁ ବୋଲି ଅମର ନାମ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ । 'ଗ୍ରହ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କଣ ଜାଣନ୍ତି ?

ଯେଉଁ ଲାଗିଲେ ଭୁଦାପାଏ "ବ୍ରହ୍ମକୁ ବାଧିବ ବା ବ୍ରହ୍ମ ବାଦିବ ।" ଅତଏବ ବ୍ରହ୍ମର ମାନେ ଯେଉଁ । ଏହି ଯେଉଁରୂପ ବ୍ରହ୍ମରେ ବା ସତ୍ୟରେ ଯାହାର ଅନୁରକ୍ତ, ସେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ।

ଅପଣଙ୍କର
ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ

ଏହା ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ କରିବା ଅଳ୍ପ ଦରକାର ନାହିଁ—ସେହେତୁ ଏହା ଭିତର ଲେଖକ ଭିତରେ କଥା ।

× × ×

ଯେଉଁ ଭିତରେ ବୋଲେ ମଉଳା ବା ଲୁଣ୍ଡ ଜଗୁଡ଼ ଲିଖି ମୁଣ୍ଡରେ ଚଢ଼ଣା କଥା ଚଢ଼ାଇବା ସ୍ୱଳଦେଶିତ ପଣିଆ ହେଲେ ବି ଜନାବ ଜଲା ଜଂଗ୍ରେସ ସଭାପତି ଅଜାଦ ସାହେବଙ୍କୁ ବିଧା ଓ ଜ୍ଞାନ୍ତା ଜବାବ ଦେବାରୁ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଭାଇଭଉଣୀ ନାକ ଝେଲୁଛନ୍ତି । ଜିଲା ସାହେବଙ୍କର ସୁନାମ ଅଛି ଯେ ସେ ଜଣେ ଭଲ ଭଦ୍ରଲୋକ ପୁରୁଷ—ଭୁଷରେ ଏବଂ ଭୁଷରେ । ଏତେଦିନେ ସେ ଶୋଳପ ତାହାର ଭିତର ଦେଇ ଅପଣାର ସ୍ୱରୂପ ଦେଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯାହା-ହେଉ । ଏଇଥିପାଇଁ ବନ୍ଦ ତାଙ୍କୁ ସାବାସି [illegible] କଥା । + + +

ମିଶ୍ରମୀଶ୍ର ଏକା ଜଣ୍ଟିଶ୍ରେଣ ସଂଗ୍ରାମକୁ ତାଡ଼ିବା (ନାରିବା ?) ଥାଇଁ । ସେହେତୁ ଅମ ଜଂଗ୍ରେସକାଳର ଏକା ଭାରତ ଭାବାବେଗ ଥାଇଁ ଜଲ୍ଲ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦେଶ ଭାବାର ଜାମ୍ବା ଜାଙ୍କର ଏକମୁଣ୍ଡିଆ । ଅଳ୍ପ ଦେହ ଯହ ସେ ଚିତ୍ରସ୍ୱରେ ଝଟକ ଛଦିଲି ତ, ସେ ଦେଲ ତାଙ୍କର ଅଖିର କଥା – ପ୍ରତିନିଧିଶ୍ରୀଳ ଦେଶ ଦ୍ରୋହୀ !

ସ୍ୱଭାଷ ବୋଷ ତାଙ୍କ ମତ ଅନୁସାରେ ଉପଦ ଟାଣ କରି ଜଳ୍ପଲେ ବୋଲି, ତେବା ଖାଇଲେ । ଏବେ ସେ ଅନ୍ଧକୂପ ଦ୍ୱାରାର (Black hole) ର ସ୍ମୃତି ଚିତ୍ତକୁ ଜାଗାଇବା ସକାଶେ ଏକ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଅରମ୍ଭ କରିଥିବାରୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧରା ହୋଇ-ଛନ୍ତି । ଥେଥିଗଡ଼ି ଦେଶ ତମାମ୍ ଗୋଲମାଳ ଲାଗିଛି । ମାତ୍ର ଅମ ଖାଣ୍ଡ ଦେଶର ପ୍ରତିକ ଜଂଗ୍ରେସ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧେ ପ୍ରଶ୍ନ ଫିଟାଇବାକୁ ନାହାନ୍ତି । ତାର କାରଣ ସେ ସୁଭାଷ ଲାହିଁକି ଏଡ଼େ ଉପକାର କାମ କରିବାକୁ ପାରେ ଜଂଗ୍ରେସକୁ ଟପକ ସାଇ । ଉପ୍ରଦେଶ ଧର୍ମୀ ଜଂଗ୍ରେସର ଏଥିରେ ଦେଖେଦେଖେ ଦେହ ସହା ସନ୍ତେ ! ଅଳ୍ପ କେହି ନୁହେଁ; ଅହିଂସାର ଅବତାର ସ୍ୱୟଂ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ମୁଖ ସଦ୍ଗୁରୁ ଏ ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଅଟାସଟ୍ଟ କା କଥା ।

+ + +

ଅନେକ ଧର ପଢ଼ନ୍ତି, ଠେଙ୍ଗା ମାଡ଼ ପରେ ବଙ୍ଗ ସରକାର ମିଥ୍ୟା ଜାଗିସ୍ତ ବଳକର ଚିତ୍ତ ଜଳିବାର ଅନ୍ଧକୂପ ସ୍ମୃତ ସ୍ମୃତ ଛଳି ଦେବାରୁ ହାଁବାର ଜରିଛନ୍ତି । ଆଜି ଗୋସ୍ୱ-ମାନେ ଦିନ୍ତା ଏଥିରେ ମତ ଦେଇଥିବାଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଚିତ କଥା । କିନ୍ତୁ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କଥା ଏକକ ଯେ ଜାତିର ସଂସ୍ପ୍ରବ ରକ୍ଷା କରୁଥିବାର ଦକ ନାଦକ ଉଚ୍ଚନାଦକ ଜଂଗ୍ରେସ ମଣ୍ଡଳ ଏ ବିଷୟରେ ଝିଁ-ଚୁଁ ନ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଳେ ନାହିଁ । ତାର କାରଣଟା କଣ ଦେଶ-ବାସୀ ବୁଝି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସୁଭାଷଙ୍କ ଏହି ସଫଳତାରେ କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ନେତାଙ୍କୁ ଭୟ ବୁଝି ନଥିବ ଏହା । ତେବେ ଥରେ ଛଳେ ପଦେ ପଡ଼ିଥିଲେ ବି ନାହିଁ !

× × ×

ବଲଟ୍ରେ ଛପଥଲରେ ଥିବା ନେତା ରାଜ୍ୟ କେତେଜଣ, ଲିଥିଅନିଅ ଓ ଏଷ୍ଟୋନିଅ ତିନି ଶିଷ୍ୟ ବଳ୍ଲେ ଚ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୂର୍ବକ ରୁଷ ସହିତ ମିଳିତଭାବେ । ଏହି ତୋଳାନିଅ ବେଳରେ ରୁଷ ଛଳ ଛଳ ଅପଶାର କାମ ହାସଲ କରି ଯେ ପୃଥିଙ୍କ ହୋଇଗଲା । ଜର୍ମାନିକୁ ଯେ ଏତେଟା କେତେ ମେଖ ହେଲା, ତାହା ଜାଣି ସୁଦ୍ଧା ହିଟଲର ଲଜେ ନ ଚାହିଁ ଅଖି ମଳି ମଳି କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି । ମାଉଜେଲେ ମହାଯୁଦ୍ଧେ, ଗ୍ରହଣ ରହିଲେ ଜଳିବା !

× × ×

ଯା ଭିତରେ ହିଟଲର ଏକ ଚମ୍ବାଳ ଛାଡ଼ିଲେ ଯେ ଇଂରେଜ ଅମ ବୋଲରେ ଛାଡ଼ି ହନ୍ଧ କରିବେ ତ ଚାହେଁ, ବୋହ୍ଲେ—ଦେଖିବେ ! ସେ ମନେ କରିଥିଲେ ଏଇ ଛୁଟିରେ ଜନ ବୁଲ ଉଡ଼ ଛେଇ ମୁଡ ପଳେଇବ । କିନ୍ତୁ ଫଳ ହେଲା ଓଲଟା । ଇଂରେଜ ମଲ୍ଲୀ ହେଲଫାକ୍ସ ମହାଦମ୍ବରେ ହିଟଲରଙ୍କ ମୁହଁରେ ବୁଦ୍ଧାଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇ ଝାଡ଼ ଦେଇଛନ୍ତି—ପରଓ୍ୟା ଲେହୁ । ଯେତେ-ହେଲେ ଇଂରେଜ ବଡ଼ା ନା ଅଛା !

\+ \+ \+

ସମସ୍ତିକ ମନେଶ୍ୱର ଅବିସିନିଆର ସମ୍ରାଟ ହେଲ ସିଲ୍ଲାସିଙ୍କ ଡ଼ ଇଟାଲି ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଦଖଲ କରିଥିଲା । ସେହିଦିନ ସେ ଅବସ୍ଥା ସ୍ଥାନଭ୍ରାରେ ହାଡ଼ ଓଲ ଶୁଖି ପିଣ୍ଡା ହୋଇ ଚାଲିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱେଦନରେ କେହି କର୍ଣ୍ଣପାତ ବି କଲେ ନାହିଁ ଯେତେ-ବେଳେ । ଅଜ ବେଳ ପଡ଼ିବାରୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂରେଜ ସହିତ ଇଟାଲିର ବିବାଦ ହେବାରୁ, ସିଲେସି ଯାଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜଧାନୀ ଖାର୍ଟୁମରେ ଜଳି ବସିଲେଣି । ସେଇଠି ଥାଇ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲେଇକେ, ଓ ସୁବିଧା ଦେଖିଲେ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବେ । ଏଇଥିପାଇଁ ପଛ ମାଉଜେ ଚାହନ୍ତି, "ସୁଦ୍ଧିଷ ଭୟ ପଛର ଚଳେ !" × × ×

ଅଗା ଶାଁ ଜଣେ ପୃଥିବୀ ଭିତରେ ବଡ଼ ଖଳ । ସେ ବସ୍ତବର ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ଚାହନ୍ତି ଓ ମଞ୍ଚଳ ମଳଲରେ ଧାଅନ୍ତି । ଏବେ ସେ ଚେନଭ୍ରାରେ ଥାଇ ଜଣାଇଛନ୍ତି ଯ ସେ ବଡ଼ ଅର୍ଥ କଷ୍ଟ ଓ ଅଜାଟନରେ ଜଡ଼ିଛନ୍ତି—ଜାଣେ ଦେଶ ସବୁ ବଦେଶୀ ବେଳରେ ଚାଳର ଟକା ଜମା ଥିଲା ତାଙ୍କର ଦଶା ବାଉଣ୍ଡା ହଉଛି । ଅଜ ଚଳିତ ବା ଭବିତବ୍ୟ ଟକା ଅଟି ଥାରୁ ନାହିଁ । ଦଶା ଦେଖିଲେ କୁବେର ଭଣ୍ଡାର ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଲୋକ ଭିକାରେ ମରେ ! ଚଥିଲା ଲୋକ ଜର୍ମ ଅଦର ଦମ୍ବାଳ ହୋଇ ଥାଉଛେ; ମାତ୍ର ଧନୀକ ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ ଦାସ୍ୟ ଦାସ୍ୟ ହୋଇ ସାରା ଭିତରକାର କଥା !

× + ×

ଇଂରେଜ ନେତା ପଂଡ଼ିତ ଜୋହାରଲାଲ ଦେଶର ବିବାଦ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ଅଧ୍ୟ, ବ୍ୟଥିତ, ଅସ୍ତ ହୋଇ ଶଲ୍ଲକୋଟିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ନିଜି ଓଡ଼ିଶାର ହଜିଥିବା ଜନ ପ୍ରତିନିଧି ଶାସନ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ବସିଥିଲେ । ମାତ୍ର କେତେକ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦଶା ବା ଚେଙ୍ଗ ଖେଡ଼ା ଯୋଗୁଁ ସେ ଫେଲ ମାର ଯିବାର ଜଣା ପଡ଼ିବାରୁ ଇଂରେଜବାଲାମାନେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଥିଲେ । ପୁଣି ଶୁଣାଗଲା କି ପଂଡ଼ିତ ମହୋଦୟ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ଅଜ ପଟେ ଲଢ଼ିଛନ୍ତି । ଏକଥା ଶୁଣି ବଡ଼ ବଡ଼ଙ୍କ ଅସନ ଟଳ ଉଠିଛି । ଦେଖା-ଯାଉ ଏଥରକା ଉଗରେ କିବ ଜଣେ !

× × ×

ଗ୍ରୀକଜାତ ବାଳ ଖେଳର କଥା । ତା ଭିତରେ ସତ୍ୟ, ମ୍ୟାଚ୍ଚ, ଧର୍ମ ପ୍ରଭୃତି କେବଳ ଗଧକ ଅଖିରେ ଅଞ୍ଜନ ଦେବା ଲଗି । ଏ ଡାଲ ସ୍ୱପାର ଖେଳରେ ଯେ ଜିତି ପାରିଲା, ସେ ହେଲା ବଡ଼ ନିଶ୍ଚିତ ବା ଜେତା । ମିଶ୍ରେ ମଉଷୁଫଙ୍କ ହାରିଯିବାଟା ତାଙ୍କ ଦେଶମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣ କରିଦେଇଛି । ମୁଖୁଷ୍ ଜରେଇରେ ଶତ ହିଟ୍ଲେହାଁ—ଦଳବଳ ବା ଦେଶରୁଅ ନ ହୋଇ ବଡ଼ାଉଣ୍ଡା ପଶି କେହି ବାଜି ଜିତେ ନାହିଁ କେବେ । ମଶିଷ ଠିକ ଶିଖେ ।

× × ×

ମିଶ୍ର ବା ମିଶ୍ର ମଲ୍ଲୀଣ୍ଡଲ ହେଉଛି ଜଗତ୍ରାଣ କେତେ ନୂଆ ରଙ୍ଗ ଦେଖାଉଛି । ସେଇଟା ଜନ ହୋଇଯିବାରୁ ପଣ୍ଡା ପଡ଼ି ଦାଉଙ୍କର ମନ ଛଟା ହେଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ସଂଗଠନ ସେଇତେବେଳେ ଗ୍ରହଣ କରି ଭାଷି ସୁଣ୍ଡରେ ନାଲ୍ଲବଳା ଚାଲିଲେଣି ଅଟେ; ସେ ଯେ ଅଧା ବାଟରେ ରହିଯିବ, ତାହା ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ତେ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଇଂଗ୍ରେଜରୁ ଭଡ଼ା ଖାଇ ଗଲେଣି । ସେଇଟା ତ ଜଣା କଥା । ସ୍ୱଭାଷ ସେତେବେଳେ ବଙ୍ଗଳାରେ ଅଛ ନାହାନ୍ତି, ଖାଟରେ ସେତେବେଳେ ଖି, ଖି, ରେ ଭଳକ ନାହାନ୍ତି ମିଶ୍ରେ ବା କି ଦୁଃଖରେ ପଣ୍ଡିଚେରୀ ? ଦେଶ ପାଇଁ ପଣ୍ଡିତେ ଯେ ଅସ୍ତ-ବଳ ଦେଲେ ତାହା ଇତିହାସରେ ଲେଖି ରଖିବାପାଇଁ ଅଜସ୍ର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ହେବା ଉଚିତ ।

× × ×

ଯଜ୍ଞ ଚରୁ ମେସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନ ଚ୍ଛ୍ରଷ୍ଟ ଛପିଯାଇଛି, ସେମାନେ ଅବେଶ୍ମ ବସିବାପାଇଁ ମନେମନେ ଧରଲେଶ୍ୱରଙ୍କ ମାନସିକ କରୁଥିବେ । କିନ୍ତୁ ଯଜ୍ଞ ତନ୍ତଳଶ ଟ୍ଟ୍ଟ୍ଟ ଲେଖାଁ ହସ୍ତଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଯେ ଚରକାଳକୁ ବାନା ଚଣ୍ଡିକର ଅଶା ଗଲା, ସେଥିପାଇଁ ତାହାଙ୍କ ଅଖିରେ ନିଦ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଚଟକ ଚଣ୍ଡିଙ୍କ ଅସରୁଥ (ଅଡ଼-ଛନ୍ଦ) ବଳ ଦେଇ ଶନ ଜଣା ଚଟେଇଦେଲେ । ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅମେ ବଧଇ ଦେଉ ଛୁଁ ।

× × ×

ଗଲ ମଣ୍ଡଳିରେ ଭଦ୍ରକରେ ଯଜ୍ଞ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଛି ସେଥିରେ ଏବର୍ଷ ଧାନ ଫସଲର ଅଶା ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ସେଥିପାଇଁ ସରକାର ଉପାଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଲେଣି ଓ ବହନ କାମିବାପାଇଁ ଧାନ ପଠାଇଦେଲେଣି । ବୁଢ଼ିବରୁଷୀଏ ଯଦ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇ ହାକିମ ଅମଲଙ୍କ ପାଖରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଜଳକୁଅର ଜଳ, ମଞ୍ଜୁର ଜଳ ନଗଦ ଟକା ଦାଖଲ କରି ବହନ ନେଇ ଚଳ ପଳାଇ ଫସଲ ଉଠାଇ ନ ପାରିଲା, ସେଥିପାଇଁ ସେମାନ୍ତ ରାଜ୍ୟର ଦୋଷ ।

× × ×

[illegible] ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika.nic.in

ମଜାକଥା

'ବରଯାତ୍ରୀ'

ଲେଖକ:— ଶ: ମ:

ମୋର ବନ୍ଧୁର ବଳ ସରକୁ ମୁଁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲି । ମୋତେ ଅତି ବିଶେଷ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ରୁଷ୍ଟ ତ କେବଳ ଦରକାର ହେଲା ନାହିଁ । ବାଜେଶ୍ୱରରେ ଗାଡ଼ି ବାହାରିଲା । ସେ ବେଳେ ତ ବଡ ହେଲା ଅସିତ । ଷ୍ଟେସନ ପାଖରୁ ପଞ୍ଚାଶୀ ଭିତରେ ସୁନ୍ଦର ଝଣ୍ଡେ ପତାଇ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଲେ—ଚଉମା ତ ଅଛି—ଦେଖି ବରଯାତ୍ରୀ ପାଲଟି ଯିବ । ଏସ୍ୱା ଭାବ ରହିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଭାଟ, ଚରିତ୍ରାଣ ଯେମିତି ଷ୍ଟେସନ ଛାଡ଼ିଛି, ନିର୍ଭୟ ଜ୍ୟେଷ୍ଠାରେ ହେଲା ଯେ ବର୍ଷା, ଅଳ୍ପ ବେଳ ସମାଲେ ! ଭିଏଟିଂରେ ବଡ଼ ପଡ଼ ଚନ ପାଖାରୁ ଘନ ବାଗୁଡ଼ା ହେଲା; ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିବାର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ବର ମଝିରେ ଚଢ଼ି ଭିଜି ଜନା ଯାଇ ଚନ୍ଦନ ପାଖରେ ସହିତ ଚଲେ । ଯେ ମଝିରେ ବରକୁ ଛାଡ଼ି ପୁଣି ଫେରିବାର କଥା ବରଯାତ୍ରୀଙ୍କି ନେଇଯିବାପାଇଁ । ସେ ବି କୁଅଡ଼େ ଗଲା ସେ ଅମେ ସେଇ ଭିଏଟିଂ ରୁମରେ ଛେଇ ପାଖରା ଖାଇ ବସିଛୁଁ—ନା ବସାକୁ ଯାଇ ପାରୁଛି—ନା ଅଳ୍ପ ଜଳଖିବ—ଚାଲେ ସ୍ୱା ଭିତରେ ମଝିରେ ଅସିଯିବ—ଅଳ୍ପ ଦମଣ୍ଡେ ଗୁଲିଯିବ—ମୁଁ ଉଠିଯିବ ଏବା !

ଛେର ହେଲା, ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ପାଖଖାଲାକୁ ଚଲି ମୂର୍ତ୍ତିରେ ନାଚରେ ଘଟିବାକି । କଲିଖାଲ ଛଡ଼ରୁ ଓଣ୍ଡେ ଚାଲ ଛାଡ଼ି ଦାନ୍ତରେ ଧରିକୁଟ ମାଇଦେଲ । ଚଣ୍ଡୁ ଖାଇଜ ନଥାଏ, କାରଣ ଅଳ୍ପ ବାଶୀ ଲୁଣ ଓ ବାଶୀ ଜମିନ ନଥିଲା । ଛେଷ୍ଟରେ ଗାଗୁଲ ଖଣ୍ଡେ ଗାଡ଼ି ପାଲଟି ପକାଇ ଗଧୋଇ ପକାଇଲି । ସ୍ୱାର ଅରଖି ତାର ପାଳଅ ରୁଣ୍ଡେଇ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ବି ରୁଣ୍ଡେଇ ଦେଲା । ଝଡ଼ର କଟା ସାର, ମୁଣ୍ଡିଟାକୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଭଲ ଚାପି ଧରି, ଲୁଣ୍ଡିଟାକୁ ପୁଣି ଥରେ ବାନ୍ଧେଇ, ଲୁଣ୍ଡ ଅଗଟା ଅନ୍ତମଃ ଗଳ ଥରରୁ ୨ଥର ଝାଡ଼ିଛି, ମଝିର ଅସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଜଲ୍ଦି ଅସ, ଜଲ୍ଦି ଅସ ବୋଲି ବନ୍ଧୁ ମୁଁ ଯାଇ ଅଗେ ଚଢ଼ିଲି । ଡ୍ରାଇଭର ଭିତରେ ଡେଇମେର ହେଲା । ଡ୍ରାଇଭର ଚଢ଼ିବା ଭଣ କରିବ । ମଝିର ବାଟରେ ଖସିପ ହେଇ-ଗଲା । ସ୍ୱା ଦିବାର ନ ହେଲାଣି, ଏତେ ଭଲ ଚଢ଼ିଲ କରି । ବାରୁ ଷ୍ଟାର୍ଟ ହେଲା ବେଳେକୁ ଅଳ୍ପ ଷ୍ଟାର୍ଟ ନଥିରେ । ବନ୍ଧୁକ ଠେଙ୍ଗେଇଲେ ଜଳକୁ ସେ ଗୁଲିଲା । ଜେଲ୍ଲ ବର୍ଷା ପାଣି ଅଳ୍ପ ନାଲ୍ ଝଡ଼ିଲ ମାଟି ଭିଜିବସ୍ତ ମିଶି ସେତେ-ବେଳେ ଲୁଣ୍ଡ ଶ୍ୟାମଳ ଧୋତିଟାକୁ ଗୁଳନା ଛିଟରେ ପରିଣତ କରି ଦେଇ ପାଇଲେଣି । ପୁଣି ଅଧବାଟରେ ବି ଫାଟଲ ଚଢ଼ା । ମଝିର ଡ୍ରାଇଭର କହିଲା, ବାବୁ, ଟିକିଏ ମନବୁଡ଼ ଲୋକ ମୋ ସାଙ୍ଗକୁ ଜଣେ ଅସ, ମୋ ଲୁଚିବାର ନାହିଁ । ଠାସ୍ୱାଳଟା ଖୋଲ ନୂଆ ଟିଉ ନଦେବେ ହେବ ନାହିଁ । ୧୫ ମିନିଟରେ ମୁଁ ଠିକ୍ କରି ଦେବ । ବନ୍ଧୁର ନିଜଟାକୁ ଅଧ ଘଣ୍ଟା ହେଲା । ସମସ୍ତ ଭିତରେ ଜଳବଦ୍ଧୁଅ ଗୁଳି ତା ସାଙ୍ଗରେ ଲାଗିଥାଏ । ଶେଷକୁ ପଞ୍ଚ ଠେଲିବାକୁ ସେତେବେଳେ ପଡ଼ିଲା—ମୋ ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ିଗଲା । ଭଣ କରିବ ଗୋଟାଏ ଲୋକ ଧଅଁ ସଅ ହେଲ୍ ମୁଣ୍ଡ ଲିଭେଇ ହେଲା—ଅଳ୍ପ ଛାଡ଼ିବା ପୁଅ ନା ମୁଁ ।

ସଙ୍ଗେଶ୍ୱରେ ବନ୍ଧୁ ଦୁର ଦୁଃଖ ବନ୍ଧୁର ସଥ ଅଚାଳନ୍ତ କରି ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲୁଁ । ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ମୋଟେ ମାଇଲେ ବାଟ । ଅମଳ୍ପ ଲିଖିଲ ଚଢ଼ା ଛେଡ଼ୁ ୧ ଘଣ୍ଟା ଲାଗ ।

ଅସି ଦେଖିଲୁ ବିବାହ କର୍ମ ଶେଷ । କନ୍ୟାଟାର ରୁପ ନ ହେଲା ନାହିଁ । ଅନ୍ତତଃ ଛିଡ଼ିବ ଉଙ୍ଗା ଦେଖିଲେଲେ ମୋର ଜାମ ଛିଡ଼ି ଯାଆନ୍ତି । କାରଣ ମୁଁ ତ ଅଳ୍ପ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ପାଇବ ନାହିଁ । ଗଳେ ପୁଣି ମୁଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦୋଷାଏ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେ ।

ବନ୍ଧୁ ଛେଷ୍ଟରେ ତାଙ୍କ ଘର ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ଚିଠା ପଢ଼ନ ଲୋକ ବାହାର ଲିଲ, ସେ ଲିଖେଶ୍ୱରେ ମେ ହେଉଛେ, ମୁଁ ବିଗଡ଼ି । ଅମର ଅନିଷ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚ—ମାନ । ଭିତରେ—ନାନା ଫିଲ୍ମରେ । ମୋହରଙ୍କ ଜ୍ୟୋତ ଚର୍ଚ୍ଚ ହିସାବରେ ଦାବା ଦିଅ । ଅତଏବ ମୁଁ ବି ଜ୍ୟୋତ ଦାବା । ଏହିପରି ଭିତରେ ଜଳକୁ ବର ଘର ପିଜ୍ଜମ୍ପ ଅଳ୍ପ କନ୍ୟାଘର ମାଉଗ୍ରୀ ବଗାଇ କନ୍ୟା ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ ପଣ୍ଡା ଚିତ୍ର କରି ବସିଲା । ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଫିଅ ବିବେଚାଙ୍କ ଭଲ ନନ୍ଦ ସବୁ ବୁଝି ପଡ଼ାଇଲା । କନ୍ୟାଘର ସବୁ ଫୁଲ୍ଲ ଫାଇର ହେଲେ—ଏମିତ ଜାମିଜା ଲୋକ, ଏମିତ ଭଲ ଲୋକ ଅଳ୍ପ ମାହିଁ ନଥିବ । ଯିଏ ପଚାରେ—ଖିଆ ତମେ ସବୁ ବରଯାତ୍ରୀ ? ମୁଁ ତାକୁ ଉତ୍ତର ଦିଏ—ଅରେ ଜେ ଘର ହେଇଗଲାଠୁଁ ହାତ ଲଗି ସବୁଠୁଁ ଅଳ୍ପ ବରଯାତ୍ରୀ ଜେ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ବଳ ଫରକ ନାହିଁ ।

ଜେତ ଅବସରରେ ଚାଟ ଗିଲ୍ଲଷ୍ଟେ, ଭଙ୍ଗା ପାନ ଥାଳିଏ ଜଳଖାବ ଜଳଖାବ ଜିନିଷ ପାଇଁ ଟିଏ ବାଧ ହେଇ ଘର ଭିତରେ ପଶିଲା ପରି ଚଲ ଫେଲ୍ କରିବାକୁ ଅଳ୍ପେ ଚଳିଦେଲ ।

ଜେମ୍ବରେ ଚାମ ଫଡ଼େ । ଭଲ, ଜନ୍ୟା ତ ସୁନ୍ଦର । କିନ୍ତୁ ମୋର ଜ'ଣ ଅଳ୍ପ କନ୍ୟାକୁ ବୁଝିବାକୁ ମନ ହେଲା ? ତା ପାଖରେ ତାର ସେ ଜର୍ଜ ସଖିଟି ବସିଥିଲା—ଅଃ—ସବୁଜ ପଣ୍ଡ—ଅପୁଷ୍ପ ତ ! ପଣ୍ଡର ବୁଝିଲି—ସେଇ ଗିଲ ଗୋଟିଏ ବାଟୁଅ ଫୁଅ—ଜର ଖୋଳା ଲାଗିଛି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଖି ବୁଜ ଦେଲା । ହିକିଏ ଛିଡ଼ି ଦେଲେ ହୁଁ ବୋଲି ଭଦ୍ର ଭାଗରେ ଲଟିଗଲା । ଦେଖେ ଦେଖେ ଏପରି ଭଣ୍ଡି ଭଦ୍ରରୁ ଯାଇ ଗୃହିଣୀ ଦରଥାଏଁ ଜନ୍ୟାଲ୍ଲ ମୁହେଁ—ତାଲୁଇ । ଏତେ ଚଷ୍ଟ ଯାଇ ବଦ୍ରୋଶ୍ରୀ ହୋଇ ଅଖିକା ମୋଇ ଶାର୍ଦ୍ଦ ହେଇଗଲା ।

\+ + +

ଅଇ ଛିତ ବ ଛୁଟିଲା ନାହିଁ । ଅଖିରେ ମନ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଅଖିରେ ଅନ ଅଖି ବେଶ୍ରୀମାନେ ପଣ୍ଡରଲେ କହେଁ—ମୋ ଉଅଇଫ୍ଲ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।

ଏଇଲୁ ଗଲେ ମୋତେ ଚଷ ପର ଲଗେ । ସେଇ ପୁରୁଣା ଦହପଣା ମାଇପଣା । ଶବୁ-ବେଳେ ଦେଖି ଦେଖି ବରକ୍ତ ଲାଗିଲାଣି । ସେଥିରେ ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଛୁଅ । ଶବୁବେଳେ ସେଟାଲୁ କୋଡ଼ରେ ପୂରେଇ—ଛି—ଛି—ଯଇଁ ସ୍ନେହ—ଯଇଁ ଅଶଛେନ—ଛେ । ଏଟା ପାଇଲୁ ଚିନ୍ତ ନ ପାଇଲେ ହେବନାହିଁ ଛିବ, ଏନେ ଗୋଟାଏ ଉପାସ୍ଥ ଠିକ ଲଲ । ବର ଚହଲ, ହେଇଛି ଡାକ୍ତର କହୁଛି ମେଲ୍ଲ ଚେଷ୍ଟରେ ଯିବା ଲାଗି, ତମେ ଗ୍ରୁଲ ଭୁବନେ-ଶ୍ୱର । ସେଠି ଛାଡ଼ ଦେଇ ଅସିବ, ଗୃଚର ପୁଆର ରହିବେ । ମୁଁ ହସ୍ତାଲ୍ଲ ହସ୍ତ୍ରା ଛଲ-ଚେଷ୍ଟରେ ଯାଇଥିବ ।

ମଞ୍ଜୁର ହେଲା । ଦୁଇମାସ ଗଲା । ଏନେ ହଠାତ୍ ସହରରେ ପ୍ରଗ୍ରବ ହୋଇଗଲା ଯେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ମୋ ମାଇପ ମରିଗଲା । ଛୁଅଟି ବ ତ ଗ୍ରଲ୍ଲଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ଦିନ ଅଟରୁ । ମୁଁ ଛୁଟି ନେଇ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଇ ସତ୍ରକାର କରି ଅସିଲି । କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ଅସ୍ଥିର ହେଲି । ଗାଙ୍ଗ ସାଥି ଅଶ୍ୱାସନା ଦେଲେ । ଶ୍ୱଶୁରଘର ଲୋକ ଅସିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମୁଁ ଲୋ ଲୋ ଲଡ଼ ଛାଡ଼ିଲି । ସମସ୍ତେ ମୋତେ ସନ୍ତ୍ୱନା ଦେଲେ ।

ଏନ୍ତୁ ମୁଁ ଅଇ ବାହା ହେବନାହିଁ ବୋଲି ଠିକ୍ କରି ଯେ ମୋ ପାଖକୁ ଅସିଲି ତାଲୁ କହିଲି—ଦେଖ, ସବୁ କଥା କହିବ, ଏନ୍ତୁ ମୋତେ ଅଇ ବାହାହବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବ ନାହିଁ । ସଞ୍ଚ ଖାଇଦିଶ ଭଲ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇ ମୋର ଏ ଗୋଡ଼ା କପାଳରେ ଲେଖା ହେଲା ନାହିଁ—ଅଇ ପୁଣି ବାହାହେବ କେଉଁ ମୁହଁରେ—ମୋ ହୃଦୟରେ ସୁଖ ନାହିଁ ।

ମନା କରିବା ହେଉଛି ଓ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅସିଲା । କ'ଣ କରିବ ନିହାତ ବିପତ୍ତି ଲାଗିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମନା କରି କରି ଅଇ ମନା କରିବାଲୁ ତ ବରକ୍ତ ଲାଗିଲା । ଶେଷରୁ ଜଣଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଦେଲି—ଅଇ ବରକ୍ତ କରିବୁ ନାହିଁ—ଯାଅନ୍ତୁ—ମୁଁ ବିଚାର କରି କହିବି । ସେ ଗ୍ରଲ୍ଲଯାଇଥିଲେ, ମୁଁ ପୁଣି ତାକ କହିଲି—ବୋଷ୍ଟି ଦେଇ ଦେବେ ଦେଖିବା । ବୋଷ୍ଟିଟା ଅସିଲା—ଭଲ ଯୋଷ୍ଟକ । ଶେଷରେ ବାଧ ହୋଇ ହିଁ କଲି । ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲି—ଭଲଯୋଷ୍ଟକ ନ ହୋଇଥିଲେ—ଦେଖେ ବିଭ୍ର ହୋଇ ନଥାନ୍ତି । ପୃଥ୍ୱୀ ପଛେ ଓଲଟି ଯାଇ-ଥାନ୍ତା ।

ଦିନବାର ଠିକ୍ ହେଲା । ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ଛପା ହେଲା । ବାହାଘର ଗୀତ ବ ହେଲା । ମୁଁ ଛୁଟି ନେଲି । ମଙ୍ଗଳ ହେଲା, ବରଯତ୍ର ଅସିଲା, ବାଜା ବାଜିଲା । ସ୍ୱେଷଣୀ ହେଲା । ବାହାହବାକୁ ଗଲି । ବାହାକୁ ଜାଣନ୍ତି ? ସେଇ ଯେ ବରଯାତ୍ରୀ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ବେଳେ ଜନ୍ୟର ସେଇଁ ସଙ୍ଗିଙ୍କୁ ଦେଖି ଅଖି ଲାଗି ରହିଥିଲା, ତାଲୁଇ ।

ବାହା ବେଦରେ ଅମେ ବସିଛୁ । ହାତ-ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ ସାରିଲାଣି । ଯଥା ଉତ୍ତଣସ୍ୟ ମନୋ-ଦସ୍ତ୍ରା ଏହ ଅଷାଢ଼ୁଅ ବନ୍ଧା ହେଲାଣି । ହାତ-ଗଣ୍ଠି ଫିଟିବ, ଜନ୍ୟା କରି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଜଣ ଦେବେ ବୋଲି ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଦେବେ ହେଲା ।

ଏତିକିବେଳେ ଅଦ୍ଭୁତ ଭୁତ ଭଲ ମୋ ଶଳା ଅଇ ଅନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅସି ମୋ ଅଗରେ ହାଜର । ମୁଁ ହାଲିଲ ଖାଇ କହିଲି—'ଖାଲଲ ଲେ !'

ସମସ୍ତେ ଜଣ ହେଲ, ଜଣ ହେଲ ବୋଲି ମୋ ପାଖକୁ ଅସିଲେ । ମୁଁ ମୂର୍ଚ୍ଛା ହେଇଗଲି । ପାଣି ଫାଣି ଛିଟି ମୋତେ ସାଷ୍ଟାମ କଲେ । ମୁଁ କହିଲି—କେବେ ଦୃହେଁ— କେବେ ଦୃହେଁ । ସେ କେବେ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଦୃହେଁ—ସେ ତା ଭୁଲ ।

ମାପରେ ମୋତେ ସେ ନୂଅ ଶଳ ଚାଣ୍ଡିଏ ଚାଣ୍ଡିଏ ଛେଡ଼େ ଗୋଟାଏ ଘରେ ଖାଡ଼ାଣ ଡ଼ ଗୋଟାଏ ଦିନ ଜ୍ୟାଗ ଉତ୍ସର ଦେଲେ । ଜହିଲେ—ଦେଖା ଶ୍ରଲ ଭୁତ—ସେ ଭୁଅଟେ ପରଲଲ୍ଲ—ଏବେ ମୋ ଶାଙ୍ଗରେ ତାକ ଭଉଣୀକି ପଠେଇଲେ ।

ଘରେ ଅସି ପ୍ରଥମ ମଧୁଶଯ୍ୟା ହେଲା—ମୁଁ ଭଲ ଭ୍ୟରକୁ ପଶି ଯାଇ ଦେଖିଲି—ଏ ଜଣ—ଏ ଯେ ସବଶ୍ରା ଧେନୁ ଅନ ସେଇ ପୁରୁଣା, ଦହପଣା, ଅସନା, ଗ୍ରୁଦଲ୍ଲ । ମନଟା ଖଟା ଖାଇଗଲା । ତ ଅପମାନ ।

ତହିଁ ଅବତ ଶ୍ରୁଦ୍ରେଦ୍ରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଅସିଲା, ବରଯାତ୍ରୀ ହୋଇ ଶଳା ବାହାଘରକୁ ସେଇ-ଠିକ ଯିବା ପାଇଁ । ତାର ଭୁଅଡ଼େ ଅଇ ଗୋଟିଏ ଝିଅଣ୍ଡ ଶ୍ରଲ । ତାକୁଇ ମୋ ଶଳା ବିବାହ ହେବ ।

ବାଧ ହେଇ ପୁଣି ବରଯାତ୍ରୀ ହେଇଗଲି । ମଜା ମାର ନେଇ ଶଳା । ଯାହାହେଉ ମୋ ଇଜ୍ଜତ ରହିଗଲା । ଲୋକେ ଜାଣିଲେ, ମୁଁ ଝିଅକୁ ବାହାହେଲି, ଅଇ ସେ ଝିଅଟିକ ବାହାହେଲି ।

ନୂଅ ଶ୍ରୁର ହେଲେ—ପୁରୁଣା ଶ୍ରୁରକୁ—ମୋ ଇଜ୍ଜତ ରଖିଲ ସମ୍ବନ୍ଧ—ତମ ପ୍ରଅକ୍ତି ବାହା ବରେଇ ନ ଥିଲେ ଅଇ ଜଣ ମୋ ଝିଅକୁ ବେହ ବାହା ହେଇଥାନ୍ତା ?

ପୁରୁଣା ଶ୍ରୁର ପୁଣି ନୂଅ ଶ୍ରୁରକୁ କହିଲେ "ତମେ ମୋ ଇଜ୍ଜତ ରଖିଲ ସମ୍ବନ୍ଧ, ତମେ ଯଦି ନ ହେଇଥିଲେ, ମୋ ଝିଅର ଅବସ୍ଥା କଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ।"

ମୁଁ ବରଯାତ୍ରୀ ହୋଇ ବସି ଶୁଣିଥାଏଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

କାହାଣୀ

ଚୀନା-ଶାସନ

ଲେଖକ—ଭୂମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି

ସେତେବେଳେ, ପ୍ରାୟ ଏକହଜାର ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ, ଚୀନରେ ଥିଲା ରାଜା ଓଏଙ୍ଗ୍; ତାଙ୍କର ମନରେ ଖେଆଲ ପଶିଲା, ରାଜ୍ୟର ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ ଘୋଷଣା ଦେଇଦେବେ । ଉତ୍ସବଣାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଶୟଙ୍କ, ହୁକୁମ କଲେ,— ଲୋକ ଅଓ ଖାଦ୍ୟାଗାରର !

ଖାଦ୍ୟାଗାର ଅସିଲା । ରାଜା ଓଏଙ୍ଗ୍ ମୁଖରୁ ଲମ୍ବିଲା ଧୂଆଁ ନିର୍ଗତ କରୁଁ କରୁଁ ଖାଦ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି କହିଲେ— ଅହୋ, ସବୁଲୁପ୍ତ ଟକା ଭଳି ।

ଦୋପଖାନାର ଭିତରେ ରାଜା ଏକେଡ଼ା ମାନେ ଚନ୍ଦନ ଗଛରେ ଜଳ ଅଣ୍ଟି ଦେଖାଇ ଗର୍ଜନ ଗର୍ଜନ କରନ୍ତି । ତା' ମୁଣ୍ଡ ଭେଙ୍ଗନ୍ତି ଅବା ତାହାର ଶରୀର ଚିରା ହୁଏ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ—ରାଜ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଦୁଶାସିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଦୋପ-ଖାନାର ଭିତର ହୁଏ, ମହାରାଜ ! ଦୁନ-ୟାର ନିୟମ ତ ଏ । ଯେମାନେ ଅର୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ, ସେମାନେ ଏ କଥା ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ବିନା ବାକ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ । ଅର୍ଥାତ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାକୁ ହର, ଯେଉଁମାନେ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ବର୍ଣ୍ଣନ ପାଇ ଖୁବ ଖୁସି ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘରର ଅଚରଣ, ପୋଷାକ ପଛେଦର ଅଚରଣ ଏବଂ ଆହାର-ବ୍ୟସନର ଅଚରଣରୁ ଦେଖା ଯାଏ ସେମାନେ ଚଳୁଛନ୍ତି ମଜ୍ଜରେ ।

ରାଜା କହିଲେ—ବନ୍ଧୁ ମୋର ଦୋପ ଖାନା । ନା ମନ୍ତ୍ରୀ, ତୁମେମାନେ ଯେତିକି ଟକା ପାଇ ଖୁସି ହୁଅ, ମୁଁ ବି ସେତିକି ଟକା ପାଇ ଖୁସି ହେବାକୁ ଚାହେଁ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଜଙ୍ଗ୍ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରାଜା ଓଏଙ୍ଗ ଅଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ

ରାଜା କହିଲେ—ଦୋପଖାନାର ଏ ଭିତର ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ପର୍ଦ୍ଦା ଜଣିଭମାନେ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଖଜଣାର ଦାର ବଢ଼ାଇ ଦିଅ । ସେମାନେ ଅଚିରୁ ଯେଉଁ ଖଜଣା ଦେଇ ଅସୁଥିଲେ, ଅକଠାରୁ ଦେଢ଼େ ଭାର ଦ୍ୱିଗୁଣ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ—ସେମାନେ ଯେ ଖେତି ଛାଡ଼ିଦେ ମହାରାଜ ! ତାଙ୍କ ସୁଖ ବିଳାସି-ତାର ଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ିଗଲେ ।

ରାଜା କହିଲେ—ଛୁଟ ପରଓ୍ୟା ନେଇ । ତାପରେ ଏହି ପର୍ଦ୍ଦା ଲୁପ୍ତ ବଡ଼ ଲୋକମାନେ ଟକାର ଗଦିରେ ଶୋଇ ଦିବାସ୍ୱପ୍ନରେ ଚିତ ବିଭୋର, ସେମାନଙ୍କ ଖଜଣାର ଦାର ବଢ଼ାଇ ଦିଅ ତିନିଗୁଣ !

ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଡକରେ କହିପକାଇଲେ— ସେମାନେ ହେଲେ ଏ ରାଜ୍ୟର ଉପ୍ରୁରୁପ । ମୋଟା ଦେହ ଉପରେ ଏ ରାଜ୍ୟଭାର ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଦୌଲ-ତରେ ଜଣିଭମାନେ ସେବାଗାର କରୁଛନ୍ତି, ଚାଷୀମାନେ ପେଟ ବିଚାଳରେ ଗଡ଼ି ମରୁଛନ୍ତି ।

ରାଜା କହିଲେ— ମୋ କଥାର ପ୍ରତି-ବାଦ କର ନାହିଁ । ହଁ, ନିମ୍ନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ-ମାନଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନ କମ କରିଦିଅ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ—ତାହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ଅବହେଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ।

ରାଜା କହିଲେ—ଯଦି ଅବହେଳା କରନ୍ତି, ବେକାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାର ତ ଅଭାବ ନାହିଁ ଏ ଦେଶରେ । ବେକାରମାନେ ଏବେଠାରେ ଚାକିରି କରିବେ । ନୂଆ ନୂଆ ଖଜଣାର ସୃଷ୍ଟି କର,...ଆମ ଦୋପଖାନା ଭରପୂର ହୋଇଯାଉ ।

\+ \+ \+

ଦୁଇ ଏକ ସପ୍ତାହ ପରେ ଗୁପ୍ତଚର ଅସି ଜଣାଇଲା—ବେଶି ଖଜଣା ଦେବାକୁ ସମସ୍ତେ ରାଜି, ମହାରାଜ !

ରାଜା ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ମାରି କହିଲେ— ବହୁତ ଅଚ୍ଛା ।

× × ×

ଭାପରର ମାସମାସ, ବର୍ଷ ବର୍ଷ ହେଲା ।

ଦୋପଖାନାର ଖାତା ଦେଖି ରାଜା କହିଲେ—ଦୋପଖାନା ଏତିକି ଭରିଛି । ବାଃ ପରଓ୍ୟା ! ସାତକୋଟି ଟକା ମହଜୁତ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ—ମହାରାଜଙ୍କର କି ହୁକୁମ ?

ରାଜା କହିଲେ—ପୁଣି ଅଗରାର ହାରରେ ଖଜଣାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର । ଯେପରି ଥିଲା ତିନିବର୍ଷ ଅଗେ—ବୁଝିଲ ମନ୍ତ୍ରୀ ?

ମନ୍ତ୍ରୀ ହାତ ଯୋଡ଼ି କହିଲେ— 'ଯେ ଆଜ୍ଞା, ମହାରାଜ ! ଏକ ସପ୍ତାହ ପରେ ରାଜ୍ୟସାରା ଅନନ୍ଦରେ ମୁଖରିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ରାଜା କହିଲେ—ବ୍ୟାପାର କଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ?

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ...ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ଟକା ଥରୁନାହିଁ ...ଭରିଲା ଭରିଛି ।

ରାଜା କହିଲେ...ମୁଁ ବୁଝିପାରି । ମୋ ସାଙ୍କରେ ଆସ ।

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଧରି ରାଜା ବୁଲିବାହାରିଲେ ।

ବାଟରେ ଦେଖିଲେ, ଜଣେ ଲୋକ ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଖୁବ ଜୋରରେ ପ୍ରହାର କରୁଛି ।

ରାଜା କହିଲେ... ମାରୁଛ କାହିଁକି ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ?

ଲୋକଟି କହିଲା ...ଲୋକଟିଏ ଘରେ ହେଲେ ଦାଲି ଆଣି ମେଣ୍ଟୁନାହିଁ । ଘର ଖରଚ ଲାଗି ଅନେକ ଟକା ତାହାଙ୍କର ଦିଏଁ ତେବେ ବି ସେ ଟକା ଗୁହେଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନିତ ଅଭାବ ଜଣାଏ । ଟକା ଅଧିକ ବଢ଼େଇ ଦେଲ । ତେତେବେ ଅଭାବ... ଅଧିକ ଟକା ଗୃହୀଛି, କିନ୍ତୁ ଏଖଣି ଅଳ୍ପ ଟକା ଦେଉନାହିଁ । ଅଭାବ ଜଣାଇଲେ ପ୍ରହାର ଦିଏଁ, ଚାପରେ ଫେଡ଼ାଏ ସେ ।

ବୁଢ଼ା ନିଶ୍ୱାସ ମାରି କହିଲେ...ଏଇଟା ହେଲା ଅର୍ଥଗଣ୍ଡର ଗଡ଼ କଥା । ଅସୁ ଛାଡ଼ିଲେ ବ୍ୟସୁ ବଢ଼େ । ତେଣୁ ଅସୁ ଜମାଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ...ବ୍ୟସୁ ଜମା-ଇବା ଲାଗି । ବ୍ୟସୁ ଯଦି ଜମେ, ତେତେ ଅସୁର ପ୍ରୟୋଜନ ଥାଏ ନାହିଁ । ମୁଁ ବ୍ୟସ୍ତୋ କରୁଛି ଅଳ୍ପଠୁଁ ଜଣା ଅଦାୟ କରିବ ଗୁଣ୍ଡଗୁଣ, ବ୍ୟସୁ ବେଳେ କିନ୍ତୁ ଖାଣ୍ଟି । ଜଳ, ଅଲ୍ପଅ ଓ ରାସ୍ତା ଘାଟ ଏ ସବୁରେ ଏକ କପର୍ଦ୍ଦକ ସୁଦ୍ଧା ଖରଚ କରିବ ନାହିଁ । ଅଲ୍ପଅ, ଜଳ ଓ ରାସ୍ତା ଘାଟ ପାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ପୁଣି ଗୃହୀଛନ୍ତି । ଯା ଗୃହିଁ ଦିଏଁ, ଦେଇ ପଇସା ଖରଚ କରେଁ ବୋଲି ତୁମର ଗୃହୀବାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ଯେତେ ପାଅ, ଫେରି ତେତେ ଗୃହିଁ । ଏଥର ଦରା ଚାଉଳ କରିବ । ତାହେଲେ ତୁମର ଗୃହୀବା ବନ୍ଦ ହେବ, ଜିବନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ମିଳିବ । ମୋ ଡୋଖଖାନା ବରାବର ପୂରା ରହିଥିବ, କଣି କହୁଛ ?

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ--ମହାରାଜ !

ବୁଢ଼ା କହିଲେ--ଅଳ୍ପଠୁଁ ଏବେ ମୀତରେ ଚାଉଳ ବ୍ୟବ୍ୟ ଚଳିବ । ନୋଟ ଜରି ଭଗ । ଅଥ ଜମିଜମିକି ତ ଚାହାର କରି ଦିଅ ।

ଚିର ଆକାଙ୍କ୍ଷିତ ! "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର ଚିର ଅଭିପ୍ସିତ !!

ପ୍ରଥମ ଅର୍ଦ୍ଧ ବହୁମତ ସମ୍ମିଳିତ

ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି—

"ସଂଘର୍ଷ"

ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି—

ଉତ୍କଳର ଅଧିକ ସାହିତ୍ୟିକ ଡାକ୍ତର-କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଖ୍ୟାତ ସାହିତ୍ୟିକ ଦ୍ୱାରା ଏଥିରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପାଇବେ——ଝରି ପାଖୁଡ଼ାର ଶାନ୍ତ ସୁଷମା ! ତରୁଣ ହୃଦୟର ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ, ଅଶ୍ରୁ ଓ ନିର୍ଭିକ ପ୍ରତିବାଣୀ !! ସମାଜର ତଥାକଥିତ ପାପ-ପୁଣ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ-ଅନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟ-ଅସତ୍ୟ ଭିତରେ ସଂଘର୍ଷ ସୃଷ୍ଟି କରି ଯାଇଛି । ସମାଜ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ବେଶ୍ୟା କିଏ ? ଚୋର କିଏ ? ବ୍ୟଭିଚାରିଣୀ କିଏ ? ଏକପତ୍ନୀ ଅନୁରକ୍ତା ଶ୍ରୀରାଧା ନା ପତିଭକ୍ତିକା ଦ୍ରୌପଦୀ ?—ଏହିପରି ନାନା ପ୍ରକାର ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରି ଯାଇଛି "ସଂଘର୍ଷ"ରେ । ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟତମ ଲେଖକ ଶ୍ରୀମାନ ଉତ୍କଳମଣିଙ୍କ ଜଳସର ଭାଷାଶାସ୍ତ୍ର ।

ଅଚିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ 'ସମିତି'ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର କଥାଗଳ୍ପ

'ନୈବେଦ୍ୟ !'

ସମିତିର ସଭ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁଯୋଗ ଓ ସାହେନ୍ଦ୍ର ବେଳା——

୧ । "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସଂସ୍କୃତିରକ୍ଷୀ ଓ ମହାନ ସାହିତ୍ୟିକ ଗର୍ବକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି ଦେଶର କଳା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବଜୀବନ ସଞ୍ଚାର କରିବା ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ଧାରିକବ୍ୟୟରେ ଶସ୍ତାଦାମରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଇବା । ୨ । ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଦେୟ ଏକାଦିକା ମାତ୍ର । ୩ । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମିତିରେ ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' କବିତା-ଗୁଚ୍ଛିଟି ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପହାର ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନଥିବା ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ । ୪ । ଉତ୍କଳର ଯୋଗ୍ୟତମ ଲେଖକଙ୍କ ଛଡ଼ା ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପ୍ରକାଶିତ ପାଣ୍ଡୁଲିପିମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେଲେ 'ସମିତି' ତାର ଅଂଶିକ ବା ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରଣ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବ । ୫ । ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ ଓ ଦେଶର ପୁରାତନ୍ତ୍ରୀ ଗୁରିଅଡ଼େ ସମିତିର ଶାଖା ସ୍ଥାପନ । ୬ । ସମିତିର ପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୀ ପାଇଁ ଏକେନ୍ଦ୍ରି ଦର ଅଛି ଶସ୍ତା ଉତ୍କଳରେ ଓ ଉତ୍କଳର ବାହାରେ ଏଜେଣ୍ଟ ଲୋଡ଼ା ।

ଆପଣମାନେ ଶୀଘ୍ର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ-ସାହିତ୍ୟ-ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣର ଉନ୍ନତି କରନ୍ତୁ, ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଅଣାଙ୍କିତ ଡାକ ଟିକିଟ ସହ ଚିଠିଲେଖି ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଟକା ପଇସା ବା ପତ୍ର ପଠାଇବାର ଠିକଣା:—

ସଂପାଦକ, ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି—ଭଦ୍ରକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

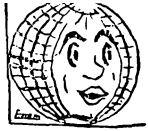

ଅଜବ୍‌ଦୁନିଆ

ଓଲଟା ଦନିଆ

ବୃଦ୍ଧେଳ ସହରରେ ୫୦ ବର୍ଷର ବୟସ୍କା ଜଣେ ସୁଶ୍ରୀଲମାନ ରମଣୀ ୨୦ ବର୍ଷର ଯୋଷିତ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଛନ୍ତି । ଫଳାଣ ଯେ, ନବ ବିବାହିତ ଯୁବକ ସୁଖରେ ଜୀବନ କରୁଛନ୍ତି । ତେବେ ୫୦ ବର୍ଷର ପୁରୁଷ ୨୦ ବର୍ଷର ପୁରୁଷ ସହିତ ବାହାହିବ ଚରିତ୍ର କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ?

ଦୁଧରୁ ଲୁଗା

ଜର୍ମାନ୍ ଦେଶରେ ଜଣେ କେମିଷ୍ଟଙ୍କର ଦୁଧରୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ଯେବେଠାରୁ ପ୍ରଜାଯୋଗିତାରେ ଏହି ଲୁଗା ଚାଲି ଷ୍ଟେଜରେ, ତାହାର ଗବେଷଣା ଓ ବିଚାର ଚାଲିଛି ।

ସବୁଠାରୁ ପୁରୁଣା ଜାହାଜ

ଗ୍ରେଟମାଲ ଶ୍ରୀ ଫୁଟ୍ ନାମକ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ୧୬୦ ବରଷର ପୁରୁଣା ଗୋଟାଏ ଜାହାଜ ଅଛି । ଏହି ଜାହାଜକୁ ପୁନର ପିତାମହ ୧୮୩୭ରେ ଖରିଦ୍ କରିଥିଲେ । ଜାହାଜଟି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଛ ମାରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟକୁ ଯାଏ ।

ଅଦ୍ଭୁତ ବିଲାଆ

ଏକ ପ୍ରକାର ବିଲାଆ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ରଙ୍ଗ ଏକା ବେଳେକେ ପାଣ୍ଡୁରିଆ । ସେମାନେ ସହଜରେ ଗଛରେ ଚଢ଼ି ପାରନ୍ତି ।

ଖବର କାଗଜର ବଂଶ ।

ଗତବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପୃଥିବୀରେ ଚାରି ହଜାର ପତ୍ର ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୧୪ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଛି ।

ଗୃହିଯାଦ ଯୁକ୍ତ ସର୍ପ ।

ବଥ ବେଳେ ଅଛି ସେହି ଲୋକ ସ୍ୱପ୍ନର ଲୋଡ଼ି ଦେଖେ ସେ ଭଲ ହୁଏ । ମାତ୍ର ଅମେରିକାର ଲେବାନନ୍‌ବାସୀ ପ୍ରାଣୀବିଜ୍ଞାନବିତ୍ ମିସେଜ୍ ଜେ. ଏ. ବୁଟସରଙ୍କ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଭୂତଗ୍ରସ୍ତ ବିଷାକ୍ତ ସାପ ଅଛି ଯେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖରାପ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଣ

ସେଲିରିନ୍ ନାମକ ଏକ ବସ୍ତୁ ଅଛି । ଏହା ଏତେ ମିଠା ଯେ ଚହାଁରୁ ଗୋଟାଏ ମାତ୍ର ପକାଇଲେ, ସେହିପରି ଦଶ ହଜାର ଗୋଟା ହେଲେ ଯେତେ ପାଣି ହେବ, ସେତେ ପାଣିକୁ ମିଠା କରି ଦେବ ।

ସମୟ ସୂଚକ ପକ୍ଷୀ ।

ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଚଢ଼ାଇ ଦେଖାଯାଏନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଜମ୍ବୁଲଙ୍ଗଫିସର କୁହା ଯାଏ । ଏ ଚଢ଼େଇ ସମୟ ସୂଚକ କରିଥାଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ଠିକ୍ ଏକଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ସମୟରେ ଡାକେ । ଅନେକ ଲୋକ ଏହି ପକ୍ଷୀର ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଚାଲିଥାନ୍ତି ।

ବାଳକ ବାଳକ

ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପିଲା ତା' ବାପ ସଙ୍ଗରେ ବୁଧବାର ହାଟକୁ ଗଲା । ସେଠି ଦେଖିଲା, ଗୋଟିଏ ପଠାଣ ଗୋଟିଏ ଗଧକୁ ଟାଣି ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇ ଗୁହାଁଛି, ଯୋଗ ଦେଖୁଛି, ସେଠାକୁ ଦେଖୁଛି । ପିଲାଟି ପଚାରିଲା, "ବାପା, ଏ ଲୋକଟି ଗଧଟାକୁ ଏମିତି ଗୁହୁଛି କାହିଁକି ?"

ବାପା ଉତ୍ତର ଦେଲେ—"ସେ ସେଇ ଗଧଟିକ ଚିହ୍ନିଛି ।"

ଅଳ୍ପଦିନେ ପିଲାଟି ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଆସି ବାପା ପାଖରେ ଧଇଁ ସରି ହୋଇ କହିଲା—'ବାପା, ବାପା ଦଉଡ଼ି ଅଛି, ମାଲୁ ଛିଣ୍ଡିଗଲା ।'

ବାପା—କିଏରେ ?

ପୁଅ—ସେଇ ପଠାଣ ଝୋଟା ।

ବାପା—କାହିଁକି ?

ପୁଅ—ସେଇ ସେଇଠି ଗଛ ଖିଡ଼ିକ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ମାଲୁ ଏମିତି ସେମିତି କରି ଗୁହୁଛି ।

+ + +

ଡାକ୍ତର ଉତ୍ତରେ ଡାକ୍ତର ହେଲେ ବି ସବୁ କାଳୁ ଶୁଣିବା ଲୋକ ନୁହନ୍ତି । ଗଳା ଗେଲେ ମାରେ ଘରଭରା ବାଲା । ସେ ଦିନେ ସତ ଦୁଇଟାବେଳେ ହଠାତ୍ ଉଠି ଆସି ଘର ମାଲିକଙ୍କ ଦୁଆରେ ଯାଇ ଟକ୍ ଟକ୍ କଲେ । ମାଲିକେ ଉଠି ଅତଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲେ—'କିଏ ହେଲ—କଥା କଣ ?'

ସ୍ୱପ୍ନବାଳୁ ଗୁହିଁ ତଳକୁ ଗୋଡ଼ ଦେଇଦେ—"କଥା କଣ ବି କାଳୁ, ମୁଁ ଅଗଣଙ୍କ ଉତ୍ତାରା ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ମନରେ ଭୟ ଜନ୍ମି । ଆଜ ରାତିରେ ମୋତେ ସେଥି-ପାଇଁ ମୋଟେ ନିଦ ନାହିଁ । ଶୁଣିଥିଲି, ଜଣେ-ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ ଦୁଃଖ କଥା କହିଲେ—ଦୁଃଖଟା ଦୂର ହୋଇଯାଏ—ହାଲୁକା ଲାଗେ । ସେଥିପାଇଁ ଅଗଣଙ୍କୁ କହିବା ପାଇଁ ଦଉଡ଼ି ଆସିଥିଲି । ଏ ଦିବେଶରେ ଅଗଣଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆଉ ମୋର କିଛି ନାହିଁ ଅଛି ମୋ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ ହେବ ବା ମୋ ଦୁଃଖର ଭାର ନେବ ?

+ + +

ଏକ ଅଜ ଛୋଖିରେ ହୋଇ କହିଲେ—'ଚାରୁଦତ୍ତ, ଏ ଦୁଇଭାଇଟିକୁ ଏପରି ଚିନ୍ତା କରି ଦିଅ । ସେ ଜାଲ ପୁଣି ଗଛରେ ଝୁଲୁ ଲାଗେଇ ମୋତେ ମାରିଦେଇଥାନ୍ତା ।

ପତ୍ନୀ—ଭାଇକୁ ଅଳ୍ପ ଅଧିକ ଦେଇ—ଅଳ୍ପ ଅଧିକ ତାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସୁବିଧା ହେଉ—ଏପରି କ୍ଷମ କର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶହେଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଶହେଟଙ୍କା

ଜଗର ୨୨ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଜଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୫-୯-୧୯୪୦ ରିଖ

ଦିଧା ଭାବେ

୧ । ଅଳକାଳ ଦିନରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ପଢ଼ିବା ଖୁବ୍ ବ୍ୟସ୍ତ ।

୩ । ଶିଷ୍ଟ ଓ ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହା ପାଇ ପଛନ୍ଦ ନାହିଁ ।

୫ । ଏହା କଳଲରୁ ଏବେ ରକ୍ଷା ପାଇବ !

୮ । କେଉଁଠାରେ ପଢ଼ିଲେ ଏହା ଜନା ଭଗବାନ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ ।

୧୦ । ଏକଲ୍ପ ପଦାର୍ଥ ଅଗ୍ରହରଣ କରିବା ପାପ ।

୧୧ । କଂସାର ଘର ଗାଈରୁ '——'ଭାଙ୍ଗି ଭାଙ୍ଗି ।

୧୨ । ଏହାକୁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ କେତେ ଜଣ ଅଛନ୍ତି !

୧୩ । ଏହି ଧାନ ଚେଲ ସବୁ ଏଥର ବଢ଼ି ସାରିଲେ ଆଉ କଣ ହେବ !

୧୫ । ଅଧିକାଂଶ ତରୁଣୀମାନେ ଦିନେନା—ଙ୍କ ପ୍ରତି ବେଜାସ୍ତ ଅନ୍ତୁଷ୍ଟ ।

୧୭ । ଅଳକାଳ ବଜାରରେ ଏହାର ଦର ଚଢ଼ି ଯାଇଛି ।

୧୯ । ଏବଳ ଲୋକ ମୁଣ୍ଡରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଲଦିଲେ ଶରୀର ଅଶକ୍ତ ଭାବିବ ?

୨୦ । କଂଗ୍ରେସ ନାଆରେ ବିନାକେତେ ଅସୁମାର ନେତା '——' ମାରିଲେ ।

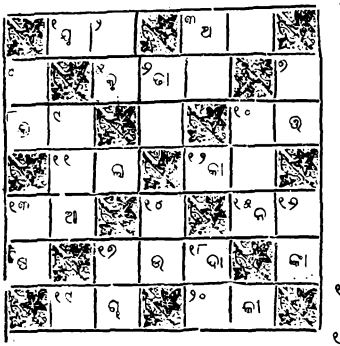

ନାମ _____

ଠିକଣା _____

କେତେଟି ଉତ୍ତର _____

ଉପରତଳ ଭାବେ

୨ । ଚକ୍ର ଉପରରୁ ପଢ଼ିଲେ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ହେବ ତାହା ହେବା ବଡ଼ ମନ୍ଦ ।

୩ । ଅଣାର ଏହା ନାହିଁ ।

୪ । ଭାରତୀୟ ନେତା ବୃଦ୍ଧ ଯାହା ସରକାରେ ଏବେ ଏତେ ଧାଆଁ ଦଉଡ଼ ଲଗେଇ—ଛନ୍ତି ।

୬ । ଗାୟକ ଏହା ଛଡ଼ିଲେ ସ୍ୱରର ଅଳ୍ପ କଣ୍ଠ ମିଠା ଥାଏ !

୭ । ଏହା ଅଧିକ ବଢ଼ିଲେ ସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ରହିବା କଠିନ ।

୯ । ହଠାତ୍ ବିପଦ ପଡ଼ିଗଲେ ଅନେକେ ଏହା ହୋଇ ପାଆନ୍ତି ।

୧୦ । ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ସାର୍ବ ପୃଥିବୀ——କରିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ।

୧୩ । ଏଥିରେ ଭାରି ଲାଭ ।

୧୪ । ଏ ଯୁଦ୍ଧର ସୁବିଧା ପାଇ ରୁଷ ଯାହା ମାରି ନେବାରେ ଲାଗିଛି ।

୧୬ । ଏହା କମରରେ ଥିଲେ ହିଷ୍ଟିରିଆ ବଢ଼େ ।

୧୭ । ଅଳକାଳ ଦୁନିଆରୁ ଏହା ଏକାବେଳେ ଉଡ଼ି ଗଲା ପରି ଜଣା ଯାଉଛି ।

୧୮ । ବିସ୍ମୃତି ବଢ଼ିଲେ ମନରେ ଅଧିକ ଯଣ ସେ କଥାର '—' ରହେ ନାହିଁ ।

ଉପର ବକ୍ସରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସି ବନ୍ଦ ଥିବା ଭଳି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଦିଧା ଭାବରେ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ବନ୍ଧୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯେ ଗୋଡ଼ାଏ, ଜଣଟା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଶବ୍ଦ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ଚିନ୍ତା କରି ଯେଉଁଶବ୍ଦଟି ପୂର୍ବ ମିଳିଛି ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଭଳି ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ରକ୍ଷିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫ ଟଙ୍କା ପାଇବ ।

ଏକ ବା ତୋଷିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିବେଚନାନୁଯାୟୀ ୫୦ ଟ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । ତୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରା ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସବାଗ୍ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦଶଜଣଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ଯେଉଁମାନେ ୫ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଅନ୍ତିମ ମହମ ବିହ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ଗୁରୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫ ଟ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

(ସାହିତ୍ୟପରିଷଦରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ)

(ଆଗକୁ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦଟି ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦।/ (ପାଞ୍ଚଅଣା) ୨ଟି ଶବ୍ଦର ପ୍ରଥମ ସଜ୍ଜନ ୫୦।/ ଓ ତୃତୀୟ ଶବ୍ଦ ଛାଡ଼ । ଅର୍ଥାତ୍ ଶବ୍ଦଟି ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।/, ୨ ଶବ୍ଦ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦୨ ଏବଂ ତିନିଶବ୍ଦ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅଠଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ଶବ୍ଦକୁ ୫୦।/ ଏବଂ ପ୍ରତି ତିନିଶବ୍ଦକୁ ୫୦୨ ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଶବ୍ଦକୁ ୫୦୨, ୭ଶବ୍ଦକୁ ୫୧୮, ୯ ଶବ୍ଦକୁ ୫୧୨ ହିସାବରେ ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ୫ଟଙ୍କା, ମଳଅନ୍ତର, ଗୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡ଼ର, ବା ଲେଭିସୋରେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଚାରିରେ ଉତ୍ତର କିମ୍ବା ୫ଟଙ୍କା ଦିବାରେ ଅସମ୍ଭବମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ଚାରିରେ ଗ୍ରେଟ ଦେବାର ଉପାୟ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ନିବେଦନ ଯେ ଏକେବେଳୀମାନେ ଫି ମଳଅର୍ଡ଼ର ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ, ମଳଅର୍ଡ଼ର ରସିଦଟା ଉତ୍ତର ସହିତ ଦେବେ । କିମ୍ବା ୫୦୨, ୫୧୧ ବା ତତୋଧିକ ଟଙ୍କା ସଜି ୫୦/ ଦେଇ ଗୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡ଼ର କରି ପଠାଇବା ଉଚିତ । ଫିଟଙ୍କା ଦାଖଲ କରିବ ଉଚିତ । ,, ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା, ପୋଃ ଉତ୍କଳ, ଓଡ଼ିଶା ଠିକଣାରେ ସମସ୍ତ ଜିଜ୍ଞାସ୍ୟ ୧୫ । ୯ । ୪୦ ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୨୧ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ଉତ୍ତର

୨ହ	ତ		୨କ		୩ବା	୪ପା
ଟ		୨ଶି	୨ବ	ର		କ
ଲ	ଲ୍ଲା		ତା		ଅ	ପ୍ରା
ର		୯ହ		୧୦ଗ		ନ
	୧୧ଅ	ସ	୧୨ହ	ପୋ	୧୩ଗ	
୧୪ମା	ନ		ର		୧୫ର	ସ
୧୬ବା	ନ୍ତ		ବ		୧୭ବ	ନ

ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ପର ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ସାବଧାନ ! ସାବଧାନ !!

—o—

ମୁଦ୍ରା ଚିତ୍ରରେ ଅସାବଧାନତା ହେତୁ ଗତ ସଂଖ୍ୟା, ୧୬ । ୨ । ୧୯୪୦—୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ସଂଖ୍ୟାର ୧୭ ପୃଷ୍ଠା (ଅନ୍ତରଭୂଲିଅ) ର ଶେଷ ଛତ୍ରରେ ସ୍ୱରା ,, ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ନିୟମର ପ୍ରକାଶିତ କେତେକାଂଶରୁ ଭ୍ରମ ପାରିଛି ଭ୍ରମ କ୍ରମେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଅର୍ଥାତ୍, କେବଳ ତତ୍ତ୍ୱର.....(ଠାରୁ) ..... ହେଇ ଯାଇବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ନିୟମରୁ କହିଭୂତ । ଯଦି ସେହି ନିୟମ ଅନୁସାରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପଠାଇ ଥାନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ତାହାର ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପ୍ରେରଣ କଲେ ତାହାର ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଏହି ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ଠିକଣା ପୋ: ତାଳଯଦା (ଉତ୍କଳ) ନ ହୋଇ କେବଳ ଉତ୍କଳ ହେବ ।

ଜ୍ୱର ଓ ପ୍ଲୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ ଓ କାଲ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ କେଳେ କିଣନ୍ତୁ ପରେ ଜାଣିବେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହିଣୀଙ୍କୁ କହିବେ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥିବା ଚିତ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଯେହିପରି—ମାତୃଶକ୍ତି ଥାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ଉତ୍ତ୍ୱ ଦେହଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଛାଡ଼ି ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ବଡ଼, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ଭେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଅଧିକ ଭାଲି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ସାଲିସ କରିବା ଜନିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କରିପାରନ୍ତି ଓ ଡାକ୍ତର ନିଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଚାରିଜ୍ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରକ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M. L. A. ପୋ: କେନ୍ଦ୍ରପାଡ଼ା—ବଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଡିମ୍ବକ୍ରେସି ସଭା

ଲେଖକ:- ବନ୍ଦନ୍ ଦ୍ୱିଲେଟ

(ନବରଙ୍ଗିକା)

(ପୁଦ୍ଗଳଭାଗିତ ଉତ୍ତାରୁ)

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ

[ହେଡ଼ସ୍ଥାନର ନବାବ ତାଙ୍କ ଖାସକାମରେ ପାଇଦାତ ଲମ୍ବ ଅଲବେଲ୍ଲା ନଳ ଧରି ଭ୍ରମୁଛନ୍ତି । କବ୍ରେଜ୍ଜ ଓ ଖାସ ଦ୍ୱାରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଦେଇ ମଧ୍ୟରେ ଗଳନ ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୁଦ୍ରିତ ଚକ୍ଷୁରେ ବାଲ୍ଲବ ଉପରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ବସିଛନ୍ତି । ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଜୁଗନ ଚେମ୍ବାରରେ ବସିଛନ୍ତି ପ୍ରଧାନ ଚିତ୍ରକରଙ୍କ । ବଳିଷ୍ଠ ଝୋ ଦୁଇ ଦୁଇ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ଫଳବାନର ସଦ୍ୟ ଗୋଲାପ ଫୋଟିଲା ସ୍ପୁ ? ବିକାଶରେ ଜ୍ୱଳନ୍ତି । ଘରଟି ନିସ୍ତବ୍ଧ । ବାହାରେ ଅକାଶ ମେଘ ଅ]

ନବାବ—ତାର ପର ?··

ଛମ୍ବୁ—ସେମାନେ ଏକ ଅସିଲ୍ଲ ପର—ଲେଲ ଜଣାଇଲ ।

ନବାବ—ମନ୍ଦଥାଟ ! କିନ୍ତୁ ଜିଭମ—ଦେଖୁଚ !

ଛମ୍ବୁ—ଦେଖୁଚି ଜନାବ—ତନ୍ତୁ ଏ ବେଳରେ—

ନବାବ—ଅର୍ଥାତ୍, ଦୁଇ ବେଳରେ ତ ? ସେ ତ ଟ୍ରୁ ଭଲ; ଶବ୍ଦ ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ଯିବ । ଷ୍ଟ ଜଣ ?

ଛମ୍ବୁ—ତନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ସତ୍ତଜରଣା ପୁଣି ଥରେ ଛଙ୍ଗ ଚୁଡ଼ ପୁଣି ଥରେ ଚଢ଼ିବା—, ଏ ବେଳରେ·····

ନବାବ—ଅସମ୍ଭବ ?

ଛମ୍ବୁ—ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ହଇଗଣ । ଏକା-ବେଳେ ଓଲଟ ଚାଲଟ । ଛେଡ ଛେଡ ଭଙ୍ଗା ଯୋଡ଼ାରେ ଯାହା ହୁଏ । ତା ପରେ ଜର୍ମଗ୍ରାମାନଙ୍କ ମଜେଲ ।

ନବାବ—ତନ୍ତୁ ମୋର ଯେପର ମନେ ହୁଏ, ଅଜ ନ ହେଲେ ତ, ଅତୀତ ଅମ୍ବକୁ ତାହା ଯେ ଭୌଣସି ମତେ ଲବଣାକ୍ତ ହବ । ତେଣେ ଜାହାପନା ଭାବ-ଶୀତାଙ୍କ·····

ଛମ୍ବୁ—ସେତେବେଳେ ତ ବାଧ ହୋଇ ଜଣ-ଯିବ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଦୋଷ ଅମ ମୁଣ୍ଡରେ ନୁହେଁ । ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଗଣ୍ଡରେ ଖାସ୍ତ ଦେଇ ଚଳିବା କଥା ।

ନବାବ—ତନ୍ତୁ ଉପରକୁ ଅମର ଗତ ଯାହା, ସେଥିରେ ଏପର ଗୋଟାଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଚଟକାଇବାକୁ ମାହିଁ ଜବଦରାଟା···

ଛମ୍ବୁ—ଅଛି ଜନାବ ଅଛି; ଉପାସ୍ତ ତାର ଅଛି । ସରଳ, ସିଧା ଭାଗରେ ବରଫ ଚାଟି ହୁଏନାହିଁ । ସେଥି, ଡ଼ିପ୍ଲୋମେସି—ଅମ ଜାତୀୟ ଗୁଣ·····

(ଅର୍ଦ୍ଧଳି ପ୍ରବେଶ କରି ସଲାମ କଲା ଓ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କାର୍ଡ ଦେଲା ।)

ଛମ୍ବୁ—ବଜା ଜଲବୋଟ ଓ ପଣ୍ଡିତ ଉପାଧ୍ୟାୟ ।

ନବାବ—ଜଲବୋଟ ଓ ଗର୍ଦ୍ଦଭଲ୍ଲଭ ? ଅଛି ବୁଲଓ ଭଲ ।

(ଅର୍ଦ୍ଧଳି ସ୍ଥାନସ୍ଥ)

ନବାବ—ସେମାନେ ତ ଏତେଦିନ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ମାଟିବେ । କଣ ଚାହିବା ?

ଛମ୍ବୁ—ଥାଉ ସ୍ଥାନ୍ । wait and see—ଅମର ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଗତ ।

ନବାବ—ତନ୍ତୁ—

ଛମ୍ବୁ—ତନ୍ତ୍ରା ଜଜନ୍ତୁ ନା ଜନାବ; ଏ ବାସ ଉପରେ ନିଭର ରଖନ୍ତୁ ।

(ଜଲବୋଟ ଓ ଉପାଧ୍ୟାୟ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ କୁର୍ଣ୍ଣିସ କଲେ । ଛମ୍ବୁଭଗେ ଆସନ ତ୍ୟାଗ କରି ଉଚ୍ଚ-ପୀଠାନ୍ତେ ଦୁହିଙ୍କୁ ଅପରରେ ବସାଇଲେ)

ନବାବ—(ଉପରୁ ଦୃଷ୍ଟି) ଅତ ପାଗଡ଼ୀ ବେଶ୍ ମୂଲ୍ୟବାନ, ନା ?

ଉଭୟ—ଅଜ୍ଞା, ପୁଣି ବୋଧହୁଏ ବଢ଼ି ଅସିବ ।

ନବାବ—ଯାହା ହଉଛି ତ ହେଉଯାଉଛି । ଅଳ୍ପ ଅଧିକା ଚିନ୍ତା କରିବାର ଅପେକ୍ଷା ନାହିଁ । ତାରପର ସଲୋକ ସବୁଅଡ଼େ ଜାଗତିକ ଅଛନ୍ତି; କଣ କହୁଛନ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ଗର୍ଦ୍ଦଭଲ୍ଲଭ ?

ପଂଡ଼ିତ—ହଜୁର ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ତାହା କେବଳ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ, ନିଶ୍ଚୟ, ନିଛକ ନିରେଳ ସତ୍ୟ । ଗାଣ୍ଡିଙ୍ଗଙ୍କ ସତ୍ୟ ପର ଖାଲ୍ଲ, ଅନାବିଳ, ଅମିଶ୍ରା ସତ୍ୟ ।

ଛମ୍ବୁ—ପଂଡ଼ିତଜୀ ନିଜେ ଯେପର ନିରେଳ ଅଜ୍ଞେକାଲ ଗାନ୍ଧି ଭକ୍ତ ।

(ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ)

ପଂଡ଼ିତ—(ମୁହଁଟା କୋଞ୍ଚାଇକୁ ଛଡ଼ି) ହଜୁରଙ୍କ ସହିତ କଛି ନିରେଳା ଅରଜ ଅଛି ଯଦି ଫରମାଏସ ହୁଏ—

ନବାବ—ନିର୍ବିଘ୍ନରେ, ନିର୍ଦ୍ଦ୍ୱନ୍ଦରେ, ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ କହି ପାରନ୍ତି, ଅପରମାନଙ୍କ କଥା ଭାବରେ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ତ ଅମେ ଅଛୁଁ ।

ପଂଡ଼ିତ—ତନ୍ତୁ, ତନ୍ତୁ, (ଛମ୍ବୁଭଗଣଙ୍କୁ ଅଡ଼ରେ ଗୁହାଁ ଲେ)

ନବାବ - ଓଃ, ସେ ! ନିର୍ଭୟରେ କହନ୍ତୁ ।

ପଂଡ଼ିତ—(ଜଲବୋଟଙ୍କୁ ଗୁହାଁ) ଅପଣ ଅରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ।

ଛମ୍ବୁ—କେଣ୍, ଅହ-ନକୁଳର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ !

ବଜା—ସତ୍ୟ,

ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଅହ ନକୁଳର;

Digitized by srujanika@gmail.com

ହେଇ ଚାହିଁ ଲୁ ଲୁଚିତେ ଯାଉ.
ଅଜ ହେହ ନୂଆ ଜଟା କର ଭେଡ଼ ସ୍ଥାନ,
ଲଷ୍ଟିତ ଶିରର ନାମ,
ସ୍ପର୍ଶାଷରେ ସ୍ପର୍ଶ ଲଭିବାପେ ।
ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱଦେଶକୁ ଛଡ଼ିଲ ବଣ୍ଡି,
କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ୱାର୍ଥ, କ୍ଷୁଦ୍ର ମତବାଦ,
ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ରେ ପଡ଼ି ଡୁବିଯାଇ ହେଲେ ।
ବୋଧାବୋଧ, ଶୋଧ ଶୋଧ, ଭେଦାଭେଦ ଅବା
ଚରନ୍ତୁମ୍ବ ବୈଭବର ପଳାଇ ପାଶୋର,
ଭେଦେ ଭେଦ, ଭେଷେ ଭେଷ ମିଳାଇଣ ଅମ୍ବେ;
ଅହିଅଛୁଁ ଭରତାଙ୍କୁ ସ୍ୱଦେଶର କାମ,
ଜନାଜନ୍ମ ଅଙ୍ଗା ମାତ୍ର ପଡ଼ିଷା ଅମ୍ବର ।

ନବାବ—

ସାଧୁ, ସାଧୁ !
ଶାସନର ମୂଲ୍ୟ ମାତ୍ର ବୁଝିଛ ତୁମ୍ଭେହିଁ,
(ପଂଡ଼ିତଙ୍କୁ ଚାହିଁ)
ଛେନ୍ତୁ ଗର୍ଦ୍ଦଭଲ୍ଲ ପଂଡ଼ିତେ ଏଥର ।

ପଂଡ଼ିତ—

(ଦୁଇ ଅଧର ଜଡ଼ିରେ ଚୁଟି)
ଦେଶକୁ ବଣ୍ଡି ଅଜ ପଡ଼ିଅଛ ଦେଶ,
ଶତ୍ରୁ ଅସି ଦ୍ୱାରେ ଭଗ୍ନଗତ,
ଏ କେବଳେ ଛାଡ଼ି ଅମ୍ବେ ଘରେଇ ବବାଦ,
ସ୍ୱଦେଶ ରକ୍ଷାର ପାଇଁ ହୋଇଛୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ;
ଅପଣା ଅପଣା ମଧ୍ୟେ ଚିକ୍କଣ ବବାଦ,
ଦେଖିପେଲ ଛାଡ଼ି ଦେଇଅଛୁଁ ଗେଣ୍ଡାବେଣ୍ଡି,
ବଳାବଳ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ହୋଇ ଗୋଳାଗୋଳ ।
ଅଧିଅଛୁଁ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଅଗ୍ରଗତ,
କରିବାକୁ ଦେଶ ସେବା, ପୂରି ସ୍ୱଜ ସେବା,
ସ୍ୱଜାତ ଉନ୍ନତି ଚେଷ୍ଟା, ପୂରି ଦେଶଚେଷ୍ଟା,
ଜଳ, ମାନ, ଲାଜ, ଭସ୍ମେ ଦେଇ ଜଳାଞ୍ଜଳି,
ଡ଼ିଡ଼ିମ୍ବେ ଦେଇ ଅଭିନ୍ନ ପଦେ ଦେଇ ଦଳି,
ଜ୍ଜ୍ୱୀକ ସ୍ୱାଧୀନ ଭଳି,
ଚଳି ପଡ଼ିଅଛୁଁ ଅମ୍ବେ ବେଳକାଳ ଜଳ ।
ପ୍ରଜା ପ୍ରତିନିଧି ଅମ୍ବେ, ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି,
ସ୍ୱଜନପ୍ରତିନିଧି ସତେ ଦେଇ ହାତ ଛାଡ଼ ।
କେବଳ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଅଙ୍ଗା···

ଛାତ୍ର—

ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଙ୍ଗ୍ରେଜୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ଛାତ୍ର ପଢ଼ା ବଳ,
ଏଠିକି ଚିକ୍ଷିଛି ଏବେ ଚଳୁଛନ୍ତି ଚଳ ।

ପଂଡ଼ିତ—

ଭ୍ରମ, ଭ୍ରମ, ମହାଭ୍ରମ ଏହା,
ଅମ୍ଭର ବାଦସା ଯେଣୁ ଅମ୍ଭ ମାଆ ବାପ,
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଚଳିଛାରେ, 'ଅଳି' ତାର ନାମ;
ସେଠି ସିନା ଚଳିଯାରେ ଅଙ୍ଗ୍ରେଜୀ ସମ୍ବଳ,
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ୱ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଯଥା ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟେ ।
ମାତ୍ର ଅତଳାସ୍ତ୍ରୀ ଦ୍ରେ ସ୍ପର୍ଶ ଅମ୍ଭର,
ଛାତ୍ରର ଦ୍ୱାରାର ଯେଣୁ ପଶ୍ଚଳେ ଚଳି,
ନୃଶଂସ ଅସ୍ପର୍ଶ ମ ସ୍ୱ ଚରାଶି ଲଗେତ,
ଛାତ୍ରଭାର ଚରେ ଧନ, ଜୀବନ, ଚେଷ୍ଟ;
ଏକାଳେ ଗିର୍ମ୍ପ ଜନ୍ମ ସେତେ ଦେଖାଯାଇ,
ସମ୍ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମେ ଯାଇ ଜନ୍ମେ ନିଶ୍ଚେଷ;
ଅଧିକର ଦମ୍ଭ ଛଳି ଭାବ ପ୍ରତିଶୋଧ ।

ଛାତ୍ର—

ବାହାବା ପଂଡ଼ିତ ଜ୍ୟାଠା ବାହ ବା, ବାହାବା,
ଧନ୍ୟ ଭେଡ଼ିସ୍ଥାନ ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭଙ୍କ କୌଶଳ,
ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭ ଦେଶ, ଧର୍ମ୍ମ, ଜଳ ଜ୍ଞାନ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇସା ତୁମ୍ଭେ ଚିପିଲ ଷଣ୍ଡିଷ୍ଟ୍ରେ ।
ପଶ୍ଚାତ୍ତାପର ଅବା ଦେଇ ବିଷଧର !
ଅବା ଦେଇ ଦ୍ରୋଣ ପୁତ୍ର ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା ବୀର !

ପଂଡ଼ିତ - (ଶ୍ରୁତିହୋଇ)

ଭିତରେ ଭିତରେ ମୋର ବୀରର ହୃଦୟ,
ସଦାବେଳେ ଜଳ ମନୋବୃତ୍ତି,
ପଲ୍ଲଟିଜ୍ଜ ଷେଷେ ମାତ୍ର ଅହଂଶ ପଲ୍ଲସି ।

ଛାତ୍ର—

ମନେଥିବ ଏ ପାଇଥିବ ସ୍ପଷ୍ଟଲିଖ ଦେଶେ,
ହାଲଲିଖ୍ରାର ମନୋଭାବ ପ୍ରକଟିଲ ଛୁଣ୍ଡେ ।

ନବାବ— ଅଛା, ଅଛା ଅଛ ଯେ ପ୍ରଜା ସତ-
ନିଧି ହୋଇ କଥା କହିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି,
ସମସ୍ତ ଚଳନ୍ତମାନେ ଅପଣଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
ଅଛନ୍ତି ତ ?

ପଂଡ଼ିତ— ଏ ଭେଡ଼ି ଗ୍ରଜ୍ୟରେ ତାହା ତ ସମ୍ଭବ
ନୁହେଁ ପ୍ରଭୁ । କେବଳ ଦଶ ଜଣ ମାତ୍ର
ଅମ୍ଭ ବୋଲରେ ବିଠିଛନ୍ତି । ଏହି ଦଶ
ଦେବେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପବଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ମିଶି
ଅମ୍ଭେ ଯେ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠ ନହେଉଛୁଁ ।
(ଛାତ୍ର ଜରଣ ଓ ନବାବ ଅଙ୍ଗ ଲଭେଷ
ଗଣିବାକୁ ଲଗଲେ ।)

ନବାବ—ଗା, ଠିକ୍;···ତେବେ କେତେ ଜଣ
ଉଙ୍ଗର ହେବେ ?

ପଂଡ଼ିତ— ଯେତେ ଦଳ ଅଛିବେ ତେତେଜଣ ।

ନବାବ—ମାନେ ?

ପଂଡ଼ିତ— ଛଅରୁ ଆଠ ଯାଏଁ ।

ନବାବ - ବଡ଼ମା ଯେ ଅତ କେଣି ହେଇଯିବ ।

ପଂଡ଼ିତ—ହେ ଦାନ୍ତିଛ ଅମ ମୁଣ୍ଡରେ । ଅମେ
ତ ବରେଇ ଠିକ୍ କରିନେଲୁଁ ।

ନବାବ—ଜଣ ପିଛା ମାସକୁ କେତେ ମନ୍ଦନା
ଦରକାର ଭାବିଛ ?

ପଂଡ଼ିତ—ମାସକୁ ସମ୍ପୋଟ ୫୧୦୦୦ ଲେଖା
ଅଧିକ ଏ ଗରିବ ଦେଶ ପକ୍ଷରେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେବ ବୋଲି ମନେ କରୁଛୁଁ ।

ନବାବ—ଲେଖ ଏହା ଅପରୁ ମେଣ୍ଟ ଦଳ ଯେ
୫ ୫୦୦ ଲେଖାଁ ଲେଖିଥିଲେ !

ପଂଡ଼ିତ—ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ବାଉରେ ବହୁତ
ଟାଣି ଦେଇ ଖାଇଥିଲେ ଯେ—ସେପରି
ଘର ଭିତ୍ତି, ମଣ୍ଡର ଭିତ୍ତା; ଟି, ଏ
ଲ୍ୟୋଷ··· ·

ଛାତ୍ର—ଯେଉଁମାନେ ମାସକୁ ୫୨୫ରେ ବେଶ
ଚଳୁଥିଲେ, ସେହି ବୁଦ୍ଧି, ସେଇ ଅଭ୍ୟାସ,
ସେଇ ଦକ୍ଷତା, ସେଇ ସମ୍ବଳ ଦେଇ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବା ନ ଚଳିବେ କାହିଁକି ?

ପଂଡ଼ିତ—ଚଳିଯାଇ ପାରନ୍ତେ, ମାତ୍ର ଭଲ
ଦଳ, ଭଲ ମଣ୍ଡର ପ୍ରଭୁ ନ ଉଷିଲେ
ଚେଷ୍ଟିନ ଚହିବ ମାହିଁ । ତାପରେ ଅଛ,
ଜଳ ଜୁଣ୍ଡ, ଗ୍ର-ପାଷ୍ଟ ଲ୍ୟୋଷ ।

ଛାତ୍ର—ତେବେ ସେଇ ୫୨୫ ନିଅନ୍ତୁ, ଅଛ
ଯେ ସମ୍ବ ପାର୍ଷ ଭ୍ରାତ୍ରମାନ ଓ ଅଭ୍ୟର୍ଥୀ
ଟାଣନ୍ତୁ । ଯେ ଯେତେ ଟାଣି ପାରିବ
ଲେଖା—ସେଥିରେ ସୀମା ନାହିଁ ।
ଭ୍ରତରେ ବହୁ ଦେଖିବାକୁ ୫ ୨୫ ।
ଏହା କରି ପାରିଲେ ଅବ ବାଲିକ୍ଷ ଚିନ୍ତା
ଚାହିଁ ଦେବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଜ୍ଜା—ଖୁବ ଭଲ ପ୍ରୀତ, ତେବେ ମୋର ବନ୍ଧୁମାନେ ଭଲ ଦେଖେ ହୁଏ,

ଚଂ—ମୁଁ ଦେଖିଛି ।

ଛମୁ—ଦେଖନ୍ତୁ ହାତରେ ଖମତା ଥିବେ ଅନେକ ରକମର ମୁନାଫା ଅଛି । ଯଥା...ଜାରକମିଶ୍ରୀ ଭିଲକା, କୁଣ୍ଡ ଭଲ୍ଲର ଦହନ, ଷ୍ଟେଟ୍‌ମଣ୍ଟ୍ ଲୁକ୍ ପ୍ରଭୃତି...ବୁଝିଲେ ?

(ବୁଝି ନଥିଲେ)

ନବାବ—ଅଜ୍ଞା ରାଜାମାନଙ୍କର ଅପଣ ତ ପ୍ରଧାନ ଭିଜିର ହେବେ ? ପ୍ରଧାନ ଭିଜିରଙ୍କ ଦରମାଣ ଟିକିଏ ଅଧିକା ହେବା ଦରକାର, ଅନ୍ତତଃ ସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ।

ସଜ୍ଜା—ଚଂଡ଼ତେ ହେବେ ବୋଲି ଠିକ ହୋଇଛି ।

ନବାବ—(ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ) ଅଁ ! ଅପଣଙ୍କ ବିଚାରଧାରାର ଅଧିକ ! ଅପଣ ହବାର କଥା ।

ସଜ୍ଜା—ଜେ ଯାହାଙ୍କ ଭାଇଁ ଏତେ କଥା ହେଉଥାଉଛି ତାଙ୍କ ବଡ଼ପୁର । (Weightage) ତଥା ଉଚ୍ଚ । ତାହାଛଡ଼ା ପ୍ରଧାନ ଭିଜିରଙ୍କ ହାତରେ ଅର୍ଥ (finance) ଥିବାରୁ ଦରାର କଥା । ସେ ଜେଲ୍ଲାରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ଅଛି, ଅତଏବ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ନେଇ ପ୍ରଭୁତ ସେ ହାତରେ (handle) ଛନ୍ତି ।

ନବାବ—ଓଃ, ବୁଝିଲି । ପଂଡ଼ିତଙ୍କ ଦଳ କେତେ ମୁଣ୍ଡ ଅଛନ୍ତି ?

ପଂଡ଼ିତ—ବହୁତ ଏସାରେ ଜବାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅମେ ବୁଝିଛୁ ଷମତା ହାତରେ ଥାଇଲେ ତବେ ଜବାବ ଦେବାଦରକାର ।

ଛମୁ—ସେମାନଙ୍କ ନାମ ତାଲିକା ଦେବେ କି ?

ପଂଡ଼ିତ—ଥାଉ ବନ୍ଧୁ ପୁଙ୍ଗରୁ ସେମାନେ ନାମ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ନାରାଜ ।

ଛମୁ—ଅର୍ଥାତ ସେମାନେ ଭୀରୁ ଓ ଏହି ଗାଦ୍ଦିଲ୍ଲାନ ।

ପଂଡ଼ିତ—ନାହିଁ, ଏବୁଲ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚପୁ କୁଳ ଦରାଇବା ଇଚ୍ଛାରେ ।

ଛମୁ—ଏପରି ଖୁବ ସାହାଙ୍କର ତାଙ୍କ ଛପରେ ଅଛି । ବା ଚଣ୍ଡାଳ ଛାଉନ ଛପର ବରଷାଇଛାରେ ? ମୁଁ ଯାହା ବୁଝିଛି ପଦାକୁ ତାହାହିଁ ବାହାରିବ ଅପଣ ଏକା ।

ପଂ—ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଇ ଯା ଥରିନେଇ ଜବାବ ଦେଲେ ସେମାନେ ଅସିଯିବେ ।

ଛମୁ—ଜେ ମୋର ସରକାର ଏପରି ଅଳ୍ପଶ୍ରୁ ଯୁବା ଛପରେ ଆଉ ଏପରି ଗୋଡ଼ଖସା ଜେଲ୍ଲାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନ ପାରନ୍ତି । ଅପଣଙ୍କ ଦଳର ଓଲ୍ଲଟିଚ ମାନ୍ଧତା ଲୋକଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହୀନାଇପକ ଆଖା ଦେଇ କରିବାକୁ କାରଣରେ ବାଧିଲ ନ ଜଳେ ଅମେ ଏପରି ଭିନ୍ନ ଜାତିରେ ଏବେ ଗୁରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ।

ନବାବ—ଠିକ୍, ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଯାହା ବହୁଳେ ଆହା ଅମ୍ବ ବ ନଥ ।

ଚଂ—ଜନ୍ମ ଦେଖେ ଜେଲ୍ଲ ସଜ୍ଜାରେ ମନୋଭାବ...

ଛମୁ—ଦେଖା ବୁଝିବା ଅମର କାମ, (look out) ତମର ନୁହେ ।

ନବାବ—ଅମ୍ଭେ ଜଣ ଦୁଃଖିତ ଜେ ଅପଣ ମାନଙ୍କ ତୁଚ୍ଛା କଥା ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ ଜଣ ଅଳ୍ପ ଜବାବ ଦେଇଗାଲ୍ଲ ନାହିଁ । ସବୁ ଅପଣମାନେ ଶୁଣିବେ ବାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜବାବ ଅଶି ଦେବେ, ତେବେ ସେ ଦୁଷ୍ଟିରେ ଅମେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବୁଁ । ଅପଣମାନଙ୍କ ଅଚ୍ଛାଚ ଖଣ୍ଡ ଛି । ଜନ୍ମରୁ ପ୍ରତ୍ୟ ଧନ୍ୟବାଦ । ଗୁଡ୍ ବାଇ ।

[ଜବାବ ଆଦୋଳ୍ଲାନ କରନ୍ତେ, ସବଳେ ଉଠିଥିଲେ ଏବଂ ଜଣକମାନଙ୍କ ମୁଖ ଭାର କରି ଚାଲିଲେ]

ଚାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଚମେହ ଓ ଶୁକ୍ର ଦୋଷ ପାଇଁ **'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ତରା ୩ ୨ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପ୍ରସ୍ରାବରେ ପୁନ ବା ସ୍ଥତା ପରି ପଡ଼ିବା, ଲୁଚାରେ ସାଦା ବା ହଳଦିଆ ଦାଗ ଲାଗିବା, ଢେ ଧାଣି ବା ରକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରସ୍ରାବ ଓ ତଦ୍ ଜନିତ ବଳା ଯୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଯନ୍ତ୍ରଣା ସକଳ ଘଣ୍ଟାଖାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉପଶମିତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ବାଧକ ପାଇଁ **'ବାଧକାରି ରସ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଗିଳି—୫ ୨ ୩ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ଜାଳିନ ଅଖାବିଷ୍ଟା, ଯୋନିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋନିଜନ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅଚିରେ ଉପଶମିତ ହୁଏ । ଏ ମଧ୍ୟ ଜାଣ୍ଡି ଜାଇକ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ !

ଅପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଯୌବନ ଅଷ୍ଟମ୍ଭ ଉଠିବାକୁ **"ନବ ଯୌବନ ତୈଳ"** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଡ଼ିବା ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ପତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ପକ୍ଷେ ସ୍ତନର ଉତ୍ଥାନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ଯୁଗଳ ସ୍ଥୁଳ କଠିନ ଓ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।

ବନ୍ଧ୍ୟା ଯୋଗେ **'ବନ୍ଧ୍ୟ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅକାଳରେ ବାନ୍ଧ ହଲିବା, ବାନ୍ଧ୍ୟମୂଳ ଖାଇଯିବା, ବନ୍ଧ୍ୟତ୍ୱରେ ବା ହୋଇ ପୁଳ ବା ରକ୍ତ ଜାହାଜିବା ଓ ବାନ୍ଧ ଫୁଲ ଫୁଲ ଇତ୍ୟାଦି ବେଦନା ଅଚିରାତ ଅବେଦ୍ୟ ହୁଏ । ଚଉଗୁଣ ଶକ୍ତିଯୁକ୍ତ । ଫଳ ନହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଅଯିବ ।

ଠିକଣା—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର । ଅମୃତଦ୍ୱାରାଶ୍ରମ, L. M. S. A. ପୋ: ଗଞ୍ଜାମପଟ୍ଟଣା, ଭଦ୍ରକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଜାକବିତା

ତୁମ୍ଭେ ।

ତୁମେ ନାପିତୁଣୀ ଚମତ୍କାର ସଖି
(ମୁଁ) ଘୋଡା ଘାସକଟା ଖୁରୁଣି ଗୋ
ତୁମେ ଫାଉଣ୍ଟେନ୍ ପେନ୍ ଅଟଗୋ ପ୍ରିୟେ
(ମୁଁ) ମାଡ଼ୁଥିଲି ଗାଡା ସ୍ପୁରୁଣି ଗୋ
ତୁମେ ବଲଡ୍‌ଭ୍‌ଲନ ପାଇପ୍ ସଜନ,
(ମୁଁ) ଗୋଲାପ ଗଛ ର ଗୁଡ଼ିଗୁଡ଼ି,
ତୁମେ ଯେ ଫାଉଲ୍‌ଟାର ଅଟଗୋ ପ୍ରିୟେ
(ମୁଁ) ଘା ଚାମ୍ପଡ଼ା ଶୁଖୁଆ ଚୁଡ଼ିଚୁଡ଼ି ।
ତମେ ଯେ କରେନ୍ସି ନୋଟ ଅଟଗୋ ସହ,
(ମୁ) ଅଟକ ଉମ୍ବାର ପାଇ ଗୋଟେ
ତମେ ଶଙ୍ଖମର ବାସନ ସଜନ
(ମୁଁ) ବଙ୍ଗା ମାଟିଆ ନଈ ତୁଟେ
(ମୁ)ଗ୍ରେସ୍ ବଜାର ଫଟା ଜୋଟ୍ ସହ
ତୁମେ ହାଇଟଉଏ ଗାଉନ୍‌ଟି

ତୁମେ ଚଉଣ୍ଡମେଣ୍ଟ ଅଫିସ ସଜନୀ
(ମୁଁ) ଭ୍ୟାସାମାଲ୍ ଗୋଡାଉନଟି
ତୁମେ ଗେ. ବାସନା ରେସମ ରୁମାଲ୍
(ମୁଁ) ଗଟିଘର ଜାଉଳିକା ଜନା
ତୁମେ ଡ ନାଲସ୍ ବସକ୍ରୁଟ ସଖି
(ମୁଁ) ଅଟଲ ଯେ ଦାନ୍ତକଙ୍ଗା ଚଣା ।
ତୁମେ ମନୋହର ସେଲ୍‌ମ ଶଟାର
(ମୁ) ଡାକଘରଖାତା 'ଛୁଡ଼ା ଶଠା
ତୁମେ ଅଟ ସଖି ଟେଲ୍ ସ୍ପଧର
(ମୁଁ) ଅଟର କୁଣ୍ଡା ପୋଡ଼ାଗିଠା ।
ତୁମେ ହୁଲ୍‌ମେନ୍ ଫଟି ମଡେଲର
(ମୁ) ସ୍ପୁରୁଣା ଧଡ଼ା ଫେଡ଼ିଗାଡ଼ି
ତୁମେ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ ଅଟଗୋ ମୋର
ମୁଁ ତୁମ ଚଣ୍ଟିଅ ଥୋଡ଼ ଦାଢ଼ି ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଭଲ ଗୁଣ ମିଶିଛି ଯାଦୁ ଭପରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଘୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ ଲୁଣ୍ଡିଅ, ଜାଇ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଇଶି ହୋଇଥିଲେ ଜମ୍ବିପତ୍ର ଚିଙ୍ଗା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମଳ୍ଲିସ କେମେଡିସଲ୍ ପୋ: ଅ: ଗୁଣ୍ଡଲିଅଗଞ୍ଜ, ଗୋଦାମ କଟକ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫୁଲିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତିଶିଶି ୫ ୦ ।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣାତେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗଧରି ଦାନ ଚଣା, ମୁଣ୍ଡବିଛା, ଛିଣ୍ଡିଆ, ଜାଇ, ମଚଳା ଘୋଡ଼ାଘା, ଛତ ଦରଜ, ଅଣ୍ଟାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ସତ୍ୱରେ ପ୍ରାପ୍ତିକରନ୍ତୁ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ଟ୍ରେଡିଂ ଅଫିସ—କଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାଗରିକ ଚାଦଳ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ

ଗଣଗ୍ରାହୀ ନେପୋଲିଅନ୍ ।

Napoleon was the greatest of the creations of God.

Lamartine.

ମହାବୀର ନେପୋଲିଅନ୍ ପୃଥିବୀ ଇତିହାସରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ସେ ନିଜର ଅନନ୍ୟ ସାଧାରଣ ପ୍ରତିଭା ବଳରେ ରଣ କୌଶଳରେ ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ତାଙ୍କର ସମର କୌଶଳ ଦ୍ୱାରା ପୃଥିବୀକୁ ଚମତ୍କାର ଦେଇଥିଲେ ଓ ଶେଷରେ ପ୍ରାନ୍ତର ବନ୍ଦିଗାହାରି ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସମର-ଦକ୍ଷତା ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କର ଅନେକ ସଦ୍‌ଗୁଣ ଥିଲା । ସେ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଓ କର୍ମ ତତ୍ପର ହୋଇ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଚିତ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ତାହା ନିମ୍ନ-ଲିଖିତ ଏକ ଘଟଣାରୁ ବାରିହେବ ।

ଥରେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଅଭିରେ ଖିଅଣ ଲାଡ଼େଇ ଲାଗିଥାଏ । ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର ପୂର୍ବ ଦିନ ରେ ନେପୋଲିଅନ ତାଙ୍କ ର ସୈନିକମାନଙ୍କ ର ଆର୍ଥ ତତ୍ତ୍ୱପରତା ପରିଦର୍ଶନ କରିବା କ୍ରମରେ ସାଧାରଣ ବେଶରେ ବାହାରିଲେ । ସେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ଗୋଟେ ଛକଜାଗାରେ ଜଣେ ହେଲ ତାଙ୍କର ପଥ ରୋଧ କଲା । ସେ ନେପୋଲିଅନଙ୍କ ଅଜାଣ୍ଟ ଚିହ୍ନି ନ ଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ—"ମୁଁ ଜଣେ ସେନାପତି, ମୋତେ ପଥ ଛାଡ଼ିଦିଅ ।" ଏଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେଲେ ହେଲେ ବିଚଳିତ ହେଲନାହିଁ । ସେ ତାହାର ବନ୍ଧୁକର ଚାଳିକା ଦେଖାଇ କହିଲା—"ଏ ବାଟରେ ଯିବା ଅସିବାକୁ ଦେବାଯାଇ ମୋତେ ଅଦେଶ ନାହିଁ । ତେବେ ଯଦି ତୁମ୍ଭେ ନୋପୋଲିଅନ ହୋଇଥାଅ ତା' ହେଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ଦେଇନାହିଁ ।" ନେପୋଲିଅନ୍ ସେଇଠାରୁହିଁ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲେ । ଏଥିରେ ସେ ସେ ସୈନିକ ଉପରେ ଅସନ୍ତୋଷ ହେଉଛନ୍ତି ନ ଥିଲେ ବରଂ ଦେଖିବେ ଯଦି ତାହା ଜଣେ ଅଫିସର ତା'ର କାର୍ଯ୍ୟ ତତ୍ପରତାର ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାକୁ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପଦକୁ ଉନ୍ନୀତ କରିଦେଇଥିଲେ । ନେପୋଲିଅନ୍ ଜେଲ୍‌ଠି ଗୁଣ ଦେଖୁଥିଲେ ତା' ବହୁବର ଆଦର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏଥି-ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ସୈନିକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ବେତନ ତାଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରାଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ବେହେରା (୩୩)

—o—

ହଳଦୀପୋଖରୀ

ହଳଦୀପୋଖରୀ ସିଂହଭୂମର ଏକପ୍ରାନ୍ତରେ ଅବସ୍ଥିତ—ଅଧୁନିକ ଧରଣର ଗୋଟିଏ ପଲ୍ଲୀ । ଅନତି ଦୂରରେ ଏହି ପଲ୍ଲୀ ନାମଧେୟ ଏକ ସୁନ୍ଦର ରେଲ ଷ୍ଟେସନ । ଗ୍ରାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଗୋଟିଏ ଛାଉଣୀ ଏବଂ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନ ସିଂହଭୂମ ଭ୍ରମଣକାରୀ ଓ ପଣ୍ୟ-ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କର ଅଶ୍ରମ ଗୃହ ।

ପରିବେଷ୍ଟିତ ପ୍ରକୃତି:—ଏହାର ପ୍ରକୃତି ରୁକ୍ଷ ଏବଂ ଗମ୍ଭୀର । ବିନ୍ଧୁ ଏହି ରୁକ୍ଷତା ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଜମକାଯିବା ବିଦ୍ୟମାନ । ପଲ୍ଲୀର ପ୍ରଗତି ଭିତରେ ଦେଶ ବିଜ୍ଞାନ ମସ୍ତକ ସ୍ପର୍ଶ ଏକ ବିରାଟ ପାହାଡ଼ । ଏହି ପାହାଡ଼ର ରୁପୀ ବିଶାଳ ଶିଳାଖଣ୍ଡ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ହୃଦୟ ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହୁଏ । ଉଦ୍ଦୀପ ଭିତରେ ଏକ ଧୀର ଗମନା ପଦ୍ମ କନ୍ୟା ପ୍ରବାହିତା । ପ୍ରାଚୀ ଓ ଅବାଚୀରେ ଶସ୍ୟଶ୍ୟାମ ଶୂନ୍ୟ କ୍ଷେତ ସମୂହ । ପଶ୍ଚାତ୍ପର ପରିଚାଳନା ଦର୍ଶନ ଓ ପଥିକଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ହୁଏ । ସେ ସ୍ଥାନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୈନନ୍ଦିନ ଦୃଶ୍ୟ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ । ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳୀନ ଅସ୍ତଗାମୀ ଭାନୁ ଭାସ୍କର ଉଭୟ ଶ୍ରେଣୀର ପକ୍ଷୀ ଭୁଶାଛାଦିତ କୁଟୀର ଉପରେ ବିଶେଷ କରି ହୃଦୟଥାନ୍ତି । କାଳଗଣନା ଭଳେ ଲାଡ଼ ଗମନ-କାରୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ମନୋମୁଗ୍ଧକର । ପଲ୍ଲୀର ଅନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଭିତରେ ଦୁଇଟି ବୃହତ୍ ଜଳାଶୟ ଗ୍ରାମର ଶେଷ ସୀମାରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ଅଧିବାସୀ:— ଚିତ୍ରଦ୍ୱାରା ୨୪ ଜଣ ବନ୍ଦ-ବାସୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଆ । [illegible] ଅଧିବାସୀ । ଅବବାସୀ ସାଧାରଣ ପର ବନ୍ଦୀଯୁମାନେ ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ଯେଉଁ କ୍ରମଶଃ ଧନଶାଳୀ । ଗ୍ରାମରେ ମୁଁ ଛୟ ଦିବସ ରହିଥିଲି । ଲୋକଙ୍କର ଅମାୟିକ ସ୍ୱଭାବ, ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଜୀବନ ଅତିବାହନର ପନ୍ଥା, ଓ ଏକାନ୍ତ ଧର୍ମାନୁରାଗ ଭିତରେ ମୋର ଅନ୍ତରର ପ୍ରିୟତା ଓ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷାର ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଶ୍ରୀକାର ଭାବ ଥିଲା । ବହୁ ଦେଶ-ସେବକ ଓ ସାହିତ୍ୟସେବୀ ମଧ୍ୟ ଏହିଠାରେ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟାର ଅଗମନରେ ଲୋକମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଛପା ଭଗବତ ପୁସ୍ତକ ଓ ଭାଲଗୋଦା ପୁରାଣ ପଢ଼ନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକର ଏତାଦୃଶ ପ୍ରଚଳନ ଦେଖି ଅନନ୍ତରେ ଅନୁଭବ ହେଲା । ପଲ୍ଲୀବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚେତେଜଣ ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟବସାୟୀ, ଚେତେଜଣ ଠିକା କାମକାର ଶ୍ରମିକ ଓ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ କୃଷିଜୀବୀ । ଲୋକମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ବିରୋଧନ ଥିବାରୁ ମୋର ବନ୍ଧୁକ ଠାରୁ ଖବର ପାରିଲା । ଏକତା ଭାବରେ ଓ ଭାତୃ ସ୍ନେହରେ ପରସ୍ପର ଆବଦ୍ଧ ।

ଶିଳ୍ପ— ପଲ୍ଲୀର ପ୍ରାଚୀନ ଶିଳ୍ପ ନାହିଁ । ଭଞ୍ଜିତ ପର୍ବତ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଗୁମ୍ଫା ଓ ସୁରଙ୍ଗ ପଲ୍ଲୀ-ଶିଳ୍ପର ଗୁରୁତ୍ୱ ବକ୍ର ଗମ୍ଭୀର ନାଦରେ ଘୋଷଣା କରୁଛି । ଏହି ଗୁମ୍ଫା ବିସ୍ମୟ ଜନକ । ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଗୁମ୍ଫାରେ ପ୍ରବେଶ କ୍ରମରେ ଭୟ ଜାତ । ବହୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଉତ୍ସାହରୁ ବିଜୟ ହୋଇ ପ୍ରବେଶ କରି ମଧ୍ୟଭାଗ ଘନ ଅନ୍ଧକାରଚ୍ଛନ୍ନ—କେବଳ ଅପର ପ୍ରାନ୍ତରେ କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକ ରଶ୍ମି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ରକ୍ଷଣରେ ଏହା ବ୍ୟାଘ୍ରର ଅଡ୍ଡା । ବ୍ୟାଘ୍ରମାନଙ୍କର ଧାରାବାହିକ ଦେହର ଘର୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଶିଳାଖଣ୍ଡମାନ ଚିକ୍ଣ ହୋଇ ଚିକଣ ହୋଇଛି । ଏକଦିନ ଜାତ ପଲ୍ଲୀରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ମସ୍ଜିଦ [Mosque) ଅଥବା ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପ ମନ୍ଦିର ।

ଏ ଛାଡ଼ା ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଦୀଯୁ ସୁରଙ୍ଗ…

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମସ୍ୟା ଭାକର ଗିରାର ସମସ୍ୟା । କିନ୍ତୁ ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳର ପ୍ରତି ଭାକର ଦୃଢ଼ତାଲାଭ ଦେଶି ଖଣ୍ଡକ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ବିଦ୍ୟେଶୀ ହେଲା । ମୋର ଭୁବନାନ୍ତର ଦେଶି ସେ କେତେଦିନ ଜମିଦ୍ଦ ଶିକ୍ଷା ବନ୍ଦ କଲେ । ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୀନ ଛୁଟିରେ ହଂସ୍ତ୍ରଜନ୍ତୁ ଭୟ ଅଧିକ । ଉକ୍ତ ସନ୍ଧିସ୍ଥାର୍ଥିକ ଗୃହ ଠିକ ଜଙ୍ଗଲରେ ଥାଇଦେଖିଲୁ । ଏକ ରାତ୍ରିରେ ସେ ଭାକର କଳଗାଇନା ବଜାଇବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ସମୟରେ ଏକ ବ୍ୟାଘ୍ର ନିକଟ ପ୍ରାନ୍ତରରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ତାର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଚକ୍ଷୁ ହ୍ରାସ ଖଣ୍ଡ ପରି ଚକ୍‌ଚକ୍ କରୁଥାଏ । ବିକ୍ରମ-ର ଗୁରୁତ୍ୱମୟ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ପଳାୟନ କଲା ।

× × ×

ଓଡ଼ିଆ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦ୍ୱାଳଦଗୋଖରରେ ବଡ଼ ଶିଥିଳ । ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଅଧିବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଅନ୍ୟଭାଷୀ ହୋଇଛନ୍ତି । ଗୃହରେ ସନ୍ତାନ ପିତାମାତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବଳ ମାତୃଭାଷା ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପର୍କ ରଖି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବଙ୍ଗ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିବା ଏକାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ । ଶିକ୍ଷିତ ସେମାନେ ବଂ-ଚରିତ୍ର ବିମୂଢ଼ ହୋଇ ଏହା ବହୁଛନ୍ତି । ଏହା ଜାତୀୟତା ପକ୍ଷରେ ଘୋର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । ତତ୍ରତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ହିଜିଲୁପୁର କେତେଜଣ extreme anti-oriya ଭାବାପନ୍ନଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଏହା ହୋଇ ଥିବାର ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜାତୀୟତା ଆନ୍ଦୋଳନର ମନ୍ଦିରୁକ ଯେ ଗୁଁ ଏହା ଘଟିଛି । ହିଜିଲୁପୁର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ପ୍ରତି ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମୀଗଣଙ୍କର ମୋଟେ ଲକ୍ଷ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଉଦାସୀନତା ଯୋଗୁଁ ଏହା ନ ହୋଇଛି ବୋଲି କିଏ କହିବ ? ଅଚିରେ ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସ୍ଥାନ ପାଇବା ଜମିଦ୍ଦ ହିଜିଲୁପୁରର ନେତା-ମାନେ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାନ୍ତୁ । ଯଦି ନ ଚଳେ ତେବେ ହିଜିଲୁପୁର ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଆଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳ ଅମ୍ଭେ ବାଜି ଦବାକୁ ପଡ଼ିବ !

ଶ୍ରୀ ବିମଳ ଚରଣ ମହାନ୍ତି ।

ସୁକ୍ଷ୍ମପାଦ ଅଳା,

ସୁତ ହୃଦୟରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶୀତ ଉଦ୍ଧରଣ କରିବେ ।

ଦିନ ଦିନ ହୋଇ କେତେଦିନ ଯିବା ପରେ ଅଳ୍ପ ଖଣ୍ଡେ ଖୁଦ ଚାଉଳ ଲେଖିଛୁ...ଅବ-ଜାରର ଅଭାବରୁ କହିଲେ ମିଛ ଯିବନାହିଁ ।...

'ଜଗର' ୪ର୍ଥ ବର୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶିତ କଲା...ଏବ ଉତ୍ସାହଙ୍କେ ସଙ୍ଗେ ନାଗରିକ ସଂଘ ମଧ୍ୟ ସୁରୁଖୁରୁଖା ହୋଇ ଅସୁସ୍ଥ । ନାଗ, ନାରୁଖୀ-ମାନଙ୍କ ଉତ୍ସାହ, ସହାନୁଭୂତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପାଖ ଛାଡ଼ା ଭାବ ଦେଖାଗଲାଣି । ହିଜିଲି ଅଂଚଳର ନାଗମାନେ କୌଣସି ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳେଇବା ଦୂରେ ଥାଉ ଭାକର ସୁରସାର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । Nation ର ଏହର Crisis ସମୟରେ ଯଦି ନାଗମାନେ ଅଣ୍ଟା ନ ଭାନ୍ତନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ଭାକର Promised—Petition ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କେଉଁଠି ? ସେଥିଜମିତ୍ତି ଅଗଣ ପୁନଃ ପୁନଃ ଅହ୍ୱାନକଲେ ଦୃଅନ୍ତା ନାହିଁକି ?

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଗରିକଗୁଡ଼ିକର ଗୋଟିଏ Fund ହେଲା ନାହିଁ; ସେଥିପାଇଁ ଅଗଣ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରି ନାହାନ୍ତି । ଏହି ଫଣ୍ଡ ଟି ଅଭାବରୁ ଯେ କିଛି ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ; ଅଗଣ ଜାଣିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଚେଷ୍ଟାକରି କହି ନାହାନ୍ତି । ସେହି ଫଣ୍ଡ୍‌ରୁ କ୍ରୟିତ ପରିମାଣ ଗୁଡ଼ା ମାସକୁ Fixedup ହୁଅନ୍ତା । ଯାହା କି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗ ଦରକାରୁ ବାଧ ହୁଅନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହର ଗୋଟିଏ ଫଣ୍ଡ ଦରକାର । ନାଗରିକମାନଙ୍କର ପୁଞ୍ଜ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଯାହା Fixedup ହୋଇ ଅବସ୍ଥା ହବ, ସେଥିରେ ଉନ୍ନତି । ଅଗଣ କିଛିଦିନ ପୂର୍ବେ କହିଥିଲେ ନାଗମାନେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ 'ଜଗର' କ୍ରୟ କଲେ, ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ୨୫% ହିସାବରେ ଅଣିବେ । ତାହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରୁ ଦାବୀ କରାଯାଉ । ନାଗରିକ-ମଣ୍ଡଳରେ 'ଜଗର' ପ୍ରଚୁର କରିବେ ଏବଂ ଏହାର ବଦୋବସ୍ତ କରନ୍ତୁ । ପୁନଶ୍ଚ ନାଗମାନେ, "ନାଗରିକ ଲିମ୍ବ" ଛପାଇବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପରିମାଣ ପଠାଇଥିଲେ ତାହା ସେଥିରେ ପେ.ଗ କରାଯାଉ ।...

'ନାଗରିକ' ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ପଦ୍ରିକା ମଣ୍ଡଳ-ରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ, ତାହାର ସୌକିନ୍ୟ ବଢ଼ନ୍ତା ସିନା ଛାଡ଼ୁଛି ତାହିକି ? ଉକ୍ତ ବିଭାଗରେ ଚନ୍ଦ୍ର କଲେଜ ଓ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରମାନେ ଯୋଗ ଦେଇ-ଛନ୍ତି । ଏହି ଶ୍ରେଣୀସ୍ଥ ନାଗମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହୁତ କିଛି କରାଯାଇ ପାରନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ତାହି ? ଆଜିର ଏହି ନାଗମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଶ ଓ ଜାତିର କିଛି ନହେଲେ କେତେ ଅସମାନ କଥା । ଏତଦ୍ୱାରା କର୍ମ ମାନଙ୍କରେ ଯଦି ନାଗରିକ ବିଭାଗ ହସ୍ତ ନ ଦିଏ ତେବେ ତାହାର ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱର ଲକ୍ଷ କଣ ? ନାଗମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଏ ସମସ୍ତ ଭାବନାର ଭେଦ ଅଧିକ ଦେଖନ୍ତୁ । ଭୁଲନ୍ତୁ ନାହିଁ "They are the future pillars of nation" ବିମଳ ୧୫୪ ନଂ

ନାଗରିକର ଖବର

୧ । ଶ୍ରୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ପତ୍ର (ଜଗେନାଗ) କେରେରେ ଓଡ଼ିଆ L. P. ସ୍କୁଲ ସ୍ଥାପନରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଗୁଣ୍ଡିବାରେ ଓଡ଼ିଆ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କ୍ଲବର ଅଭାବ ମୋଚନ ଜମିଦ୍ଦ ଚେଷ୍ଟାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

୨ । ଶ୍ରୀ ବଟ ଓ ଅନନ୍ତ ଉଦ୍ୟାନ ନାଗଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅରୁଣ ସଂଘ ଗଢ଼ା ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ସଂଘର ଅଦାୟ ପରିବା ଗ୍ରାମର ଉନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗାଉଛନ୍ତି ।

ନାଗଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ

ଶ୍ରୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ପତ୍ର କେରେରେ ଓଡ଼ିଆ ସ୍କୁଲ ସ୍ଥାପନ ଜମିଦ୍ଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗଙ୍କୁ କ୍ରୟିତ ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହାନ୍ତି । ଏହି ନାଗ ତାକର ପରିମାଣ ଏକତ୍ର କରି ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସୁଖ୍ୟକାଳସ୍ଥ ଜମିଦ୍ଦ ନାଗଙ୍କଠାରୁ ସୁଖକ ଆଶା କରନ୍ତି । ଠିକଣା:—

ବୁଲିବାରା ଜିଲ୍ଲାସ୍କୁଲ, ବୁଲିବାରା—ହିଜିଲୁପୁର ।

ନୂଆ ନାଗରିକଙ୍କ ନାମ ।

୩୧୧ । ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବେଦେଶ୍ରୀ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ (ଅଜାଇନ) । ୩୧୨ । ଶ୍ରୀ ସୁଧାକାନ୍ତ ମିଶ୍ରକ, ୮ମ ଶ୍ରେଣୀ, ଜାଜପୁର ହାଇସ୍କୁଲ, ପୋ: ଜାଜପୁର ।୩୧୩। ଶ୍ରୀ ଅଚ୍ୟୁତ-ର୍ଜ୍ୟ ନାଥ ନାଥ C/o ଶ୍ରୀ ମହେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ନାଥ ବ୍ରୁକ, ପୋ: ବଡ଼ଲନ୍ଦା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଗ୍ରସ୍ତଙ୍କୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଫର୍ଗର୍ଡର ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରତ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୨ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଉତ୍ତର ଅର୍ଥ ଉପଯୋଗ "ଦୈବବୃଦ୍ଧିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିଟିକୁ ଦୁଇଟିକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—ବୈଦ୍ୟ—ଅମୃତଚନ୍ଦ୍ର ପାଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by sarayu trust. Contact: sarayu@gmail.com

ର୍ଷୋ ଏଥର ଯାହା ହେଉଛି, ମନ୍ତ୍ରିମ ଯେ ଗତରେ ହିତ ଦେଖିବାରେ ସତ୍ତେଜ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଅମ୍ବୁଜ ଭାବରେ ଅଛି । ତାପରେ ଜୋର ଅଧ୍ୟାପ୍ତ । ସେତେବେଳକୁ ଲିଖିଥିବ ଜଳ ବା ହଳକା । ତା ଭିତରେ ଅଛି ମହତ୍ତ୍ୱ । ଏଥର ଡ଼ିଡ଼ିଅଙ୍କ ପ-ବାର । ଜାଳିଅ ସ୍ୱାଧିନ୍ତ୍ର ! ଅଜ୍ଞ ଜ ଲୀଳା ଦେଖିବାପାଇଁ ଏ ଦେଶଟାକୁ ଉଷ୍ଟିଟ ? + + +

ଏଠାରେ ଏକ ଗୁପ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରକାଶ ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଚିଠିଲିଙ୍କ ଭୂଷଣ ଡ଼ିଡ଼ିଅରେ ଗ୍ରୁପି ଲାଗିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଦ୍ରକ ପାଇଁ ଅଜ୍ଞ ଏକ ବିଶେଷ ମନୋଜ୍ଞେକ ଭିପାଖ୍ୟାନ ଗ୍ରୁପି ଲାଗିବେ । ସେ ଭିପା-ଖ୍ୟାନରେ ଦୁଇଟି ମୂଢ଼ ଶୃଙ୍ଗାଳ ଜପର ଏକ ସଟା ଡ଼ିଡ଼ିଥିବା ଘୋଳ ଭିତରେ ଲଡ଼ାଲଡ଼ି ହୋଇ ମଲେ, ଅଜ୍ଞ ଦୁଇଟି ଶୃଙ୍ଗଳକ ଭିତରୁ ଅନ୍ତ୍ରଟ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଧାର ଥିବାରୁ ସେ ଗୋଟ ଡ଼ିଡ଼ିଲା ଓ ତା ଉପରେ ଅନ୍ୟଟି ଚିତ ଗୁଲି ଜଳ, ଏହି ବିଷୟ ଦୁଇଟି ବିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବ୍ରୁଷ୍ଟରେ ଲେଖାଯିବ । ତଦ୍ୱାରା ସରକାର ଆଶା କରନ୍ତି ଯେ ବନ୍ୟା ହୋଇ ଜଗନ୍ନାଥ ଷଡ଼ିଙ୍କୁ ଜେଠା ବଡ଼ ପାଇ ବସ୍ତ୍ରଥିବା ଜାଗାରେ, ଦେଢ଼ମାସ ବା ଦୁଇ ମାସ ପରେ (ଲୋକେ ଲୋକେ ଠାରୁ ଯାତାୟାତର କର ନେଉଥିବ ହେତୁ) ଅତ ଖରତର ହୋଇ ଯେଉଁ ଜାଗାଟ ଗୋଲ କରିଛନ୍ତି ତା ଉପରେ ଲୋକେ ସେହିପରି ଭାବରେ ଚାଲିବେ । ଅର୍ଥାତ ସ୍ୱଧାର ଛେଳେ ଯେ ହେଉଥିବ ସେ ଜଣେଇ ଅଜ୍ଞ ଯେ ମୂର୍ଖ ଛେଳେ ହେଉଥିବ ସେ ମରିବ । ଭଦ୍ରକବାସୀ ସାବଧାନ । ତମ ସରକାର ତମଙ୍କ ଯେଉଁ ସେବାବାନ କରି-ଛନ୍ତି ତାର ତୁଳନା ନାହିଁ । ଧନ୍ୟ !

× × ×

ପୁନାରେ ଏଥର ଦୁଇ ସମ୍ବାଦ 'ବାଦର' ଲାଗିଲା ହେଉଛି । ଗାନ୍ଧି ଏଥର ପୁଣି ହିପୁର ସ୍ଥଳ ଗୁଲିଲେ । ସେ ପ୍ରକାରେ ପଦ ଗ୍ରହଣ କରିଲେ ନାହିଁ । ଏକ ପକ୍ଷରେ ଗାନ୍ଧିବାଦ ଅଜ ପକ୍ଷରେ ସ୍ୱରାଜ-ସୋପାଳଗୁପ୍ତ ବାଦର ଗୁଳିଲା ଲାଗିଲା । ଶେଷରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଚିତ ପଡ଼ାଙ୍କ ।

ଅମ ଗାଳିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜଣାଇ ଯେ ଅମକୁ ଖାଲି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧିନତା ଦେବ ବୋଲି ପୁଣିଥରେ (ଭ୍ରମରେ କେଉଁ ସରେ) ଥରେ ଘୋଷଣା କରିଛିଅ (ଦିଅ ବା ଦିଅ) ଆଜି ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ରେଡ଼ିକ କଂଗ୍ରେସ ସ୍ୱାଧିନ୍ତ୍ର ତତ ପାହାଡ଼ରେ ବସାଇ ଦିଅ - ଦାଉଥିଲେ ଅମେ ତମର ଗୋଲ୍ମ ଦୋଇ ସୈନ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲୁଁ— ଅହିଂସା ନାମରେ ଛେଳ୍ପ ଧରି ତମ ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ଦେବାକୁ ତତ୍ପର ହେଉଥିଲୁଁ ।

ଏବେ ଅମ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଗୋଦାବରୀଶ କହନ୍ତି, ଲେଖେ ଲାଳ--ଶ୍ରୀଯୁତ ଶ୍ରୀଯୁତ ଆଜିବଶୈଳ ଶାସନ ଦେବ ବୋଲି ମ୍ୟାକ୍ଲେଣ୍ଡ—ତାଙ୍କ ମାନେ ସ୍ୱାଧିନତା । ସ୍ୱାଧିନତାର ଅସଲ ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଠା ତ କେନ୍ଦ୍ର କାହାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ, ତାକୁ ଛଡ଼ାଇ ଅଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେବେ ଏପରି ଷ୍ଟେଜ୍‌ରେ ଗାନ୍ଧି ମେସିନ୍ ହୋଇ ଗଲେ ଛଡ଼ ନାହିଁ ।

ସଂଗ୍ରହଙ୍କ ଯୁକ୍ତିଟା ବାସ୍ତବିକ ବଡ ଅଜାଯ୍ୟ । ରାଜଗୋପାଳଗୁପ୍ତ କାଲି ଯାହା କରନ୍ତେ ଯେ ଅଜ ତାହା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ? ଓଡ଼ିଶା ଅଜ ଯାହା କରେ, ଭାରତ କାଲି ତାହା କରିବ । ତନ୍ତୁ ଅମ ମତରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଭେଦ ତଫାତ ଅଛି :— ଅସଗ ନାସ୍ତି ଅଜ୍ଞ ବେଶ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସେତେକ ତଫାତ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ଦୁଇଙ୍କ ଭିତରୁ କାହାରକ ଅସଗ ନାସ୍ତି ବା ବେଶ୍ୟା ଜହ ହେବ ନାହିଁ । ତନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଭିତରର ଫୋତୁଟା ଏ ଦୁଇଜଣ ଫୋତୁ ସଙ୍ଗରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ ସମାନ । ଅସଗ ନାସ୍ତି ନିଜର ସୁଖ ପାଇଁ ତାର ଦେହ ଦାନ କରେ ଅଜ ବେଶ୍ୟା ଧନ ଲୋଭରେ କେତେକଣ ପାଇଁ ଦେହଟାକୁ ଭଡ଼ି କରେ । କାରଣ ସାହାଦେଇ ଫଳଟା ସମାନ । ସ୍ୱାଧିନତା ହେଉ, ଭାରତବର୍ଷର ସାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ହେଉ—ଦୁଇଜଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ—ଅର୍ଥାତ ବ୍ରିଟିଶଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ଭଗବାନ ଉଭୟଙ୍କର ମନବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ ।

+ × +

ଦୁଃଖରଙ୍କ ଦୁଃଖ—ପ୍ରଳୟଗୁପ୍ତ ଧର୍ମକର ପ୍ରତିଭିତ୍ତିରେ ଅମ ଭୁତ ପୂର୍ବ ବଡ଼ଲାଟ ଲର୍ଡ ଇରୁଇନ ଡ୍ରେମାନ ଶାନ୍ତ ଲର୍ଡ ହାଲିଫାକ୍ସ ଏବେ ବ୍ରିଟିଶ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଛାଡ଼ିଛନ୍ତି । କଥାଟାର ସାର ମର୍ମ ହେଉଛି ଯେ ବ୍ରିଟେନ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଧର୍ମ ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛି—ଜେଣ୍ଟ ଭଗବାନ ବ୍ରିଟେନକୁ ଜିତେ ଜୟଯୁକ୍ତ କରିବେ । ଅମେମାନେ ବି ଯୁଦ୍ଧ ଭଗବାନ ବ୍ରିଟେନକୁ ଜୟଯୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ—ଭଗବାନ ବ୍ରିଟେନକୁ ଜୟ ଯୁକ୍ତ କରି ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧିନ କରନ୍ତୁ ଅଜ ଅଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ? ଛି ! ସେ କଥା ଛାଡ଼ାଳ ମୂର୍ଖରେ ଅଶ୍ରୁ ନା— ପାପ ହେବ ଯେ !... ...

ତେବେ ଏକ ଭଗବାନଙ୍କ ଭେଦ ? ଅମ ଭଗବାନ ତାଙ୍କ ଭଗବାନ ସମାନ ତ ? ତାଙ୍କ ଭଗବାନ ୨୦୦ବର୍ଷ ହେବ ବ୍ରିଟିଶ ଜାତିକୁ ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି--ଅମ ଭଗବାନ ୨୦୦ବର୍ଷ ହେବ ଅମକୁ ବ୍ରିଟିଶ ଜାତିର ରକ୍ଷିତ କରି-ଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଭଗବାନ ଭାବରେ ତାଙ୍କପାଇଁ ଅଦାର ଯୋଗେଇଛନ୍ତି—ଅମ ଭଗବାନ ଅମ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅଦାର କରି ଛଡ଼ିଛନ୍ତି । ଅମ ବିହିଁଙ୍କ ଭଗବାନ କ'ଣ ଏକ ଦୁଇନ୍ତ ? ଚିନ୍ତନୀୟ ଏକ—ଅଲବତ୍ତ ଏକ । କାରଣ ଫିହିରା ଭଗବାନ ଯେ ହରିଣର ଭଗବାନ ମଧ୍ୟ ସେଇ ସିଂହ ସେମିତ ହରିଣ ଖାଇବା ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକେ, ହରିଣ ସେମିତ ଫିହି ମୁହିଁକୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକେ । ଫିହି ଯଦି ଅରେ ହରିଣର ଜୀବନ ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକନ୍ତା - ଲର୍ଡ ହାଲିଫାକ୍ସ ନିଶ୍ଚୟ ଭାବତ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଉ ବୋଲି— ଅଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ହେଉ ବୋଲି ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତେ ।

ଯେଉଁ ଈଶ୍ୱର ଅହରହିଅ ଯୁଦ୍ଧରେ ଇଂରାଜକ ରକ୍ଷା କରେ, ପୋଲାଣ୍ଡ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜର୍ମାନକୁ ରକ୍ଷା କରେ, ଫିନଲାଣ୍ଡ ଯୁଦ୍ଧରେ ରୁସିଆକୁ ରକ୍ଷା କରେ ସେଇ ଭଗବାନ ଅଜ ଏ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧରେ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ରକ୍ଷା କରିବେ ଏ ବିଶ୍ୱାସରେ ହାଲିଫାକ୍ସ ଦେଶେ କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ନାହାତି ନହେଲେ ବେଳକ ଅମେ ଏଇ ମଳ ଭଗବାନ ଅମ ଇଂରାଜ ରକ୍ଷା ସେଇଁ ଅସ୍ତ୍ର ଅମକୁ ଦେଇଛନ୍ତି ସେଇ ଛୁଆ ଡ଼ାମ୍ପଣ ନେଇ ଚିନ୍ତନୀୟ ଅମ ଜୋଙ୍କ ଗୁଣ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବ କ୍ଷ ଧାଇଁଛୁଁ ଯେ ।

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak by Editor ... Office, Bhadrak.

Digitized by eGangotri Siddhanta Gyan Kosha

ଶ୍ରୀବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁ ଏଣ୍ଡ ସନ୍ସ

ଦରଘାବଜାର, ପୋ. — କଟକ ।

୫ ୨୦୧ କା ପୁରସ୍କାର !　　୫ ୨୦୧ କା ପୁରସ୍କାର !

ସଦବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଫରମାଶି ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରର ଚମତ୍କାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଅଦ୍ୟାବଧି କୌଣସି ଭଦ୍ରମହୋଦୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରେ ବ୍ୟୟ ବିଚାରରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କାହାରକୁ ଠକିବା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦାର୍ଥକୁ ଉଚିତ କର ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦେଖିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ୫୨୦୧କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଘାବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

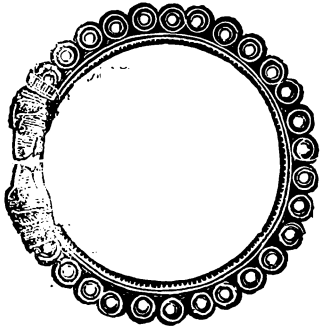

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ୍ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଲୋକପ୍ରିୟ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଭାରତୀୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତଲବ ଏବଂ ବର୍ମାର ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠାର ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରିକ ସ୍ୱତ୍ତ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୦ ଟଙ୍କା, ଷ୍ଟାମ୍ପସହିତ ୫୨୧, ଭାରତବର୍ଷ ସମେତ ଦେଶ ୫୪୧ । ଠିକଣା—ନ ୫୧।୨୩, ୩ଂମ୍ବର ରଙ୍ଗରେଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

ସମ୍ପାଦକ - ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ହୁଏ ।

ଆପଣ ଯତ୍ନ କଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବେ ।

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସ ବୀମା କମ୍ପାନୀର

ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ବୀମା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସେହି ଭଳି ବଡ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଜୀବନ ବୀମା ଜାତୀୟ ଭାବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବା ଜାତୀୟ ସମାଜ ଏବଂ

ଦେଶର ସମୃଦ୍ଧ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ ହୁଏ ।

ସାଧୁ ବ୍ୟବହାର, ଉତ୍ତମ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳେ ।

୧୯୩୮—୩୯ର ଚୁମ୍ବକ ବିବରଣୀ

ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୭ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବୀମାକୃତ ୨ କୋଟି ୯୭ ,, ,, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୭ ,, ,,

ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ

ଲାଭ:—ଆଜୀବନ ବୀମାରେ ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ୫୧୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସ୍ପେସିଆଲ ପ୍ରତି ସିଅରି ବୀମାରେ ବର୍ଷକୁ ୫୧୮ଟଙ୍କା ।

୧୯୩୮ ମସିହା ବୀମା ଆଇନ ମୁତାବକ ସରକାରୀ କାଗଜାଦିରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ ମୋଟ ବୀମା ପାଣ୍ଠିର ଗଉକରା ଟଙ୍କାଠାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।

ଅତଏବ ଶୀଘ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ
କଲିକତା

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—
ବାଲିଗଳି, କଟକ
ଅର୍ଗାନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ

ଭାରତବର୍ଷ, ଚିଟ୍ଟାଗଂ, ସିଂହଳ, ମାଲୟ ଦେଶ ଏବଂ ପୂର୍ବ ଆଫ୍ରିକାରେ ସକଳ ଶାଖା ଏବଂ ସଂଗଠନ ଅଫିସମାନ ଅଛି ।

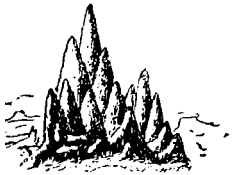

"ଛତ୍ର କୀଟ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ବଚାଇ ଚାଲିବ ଘର"

ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା

ସଞ୍ଚୟ କରି

ଦଶକଣ୍ଠିର କୋଟୀ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଓଡିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏମ୍. ଏମ୍. ମୁଖାର୍ଜି ବି. ଏ. ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞ [illegible] ଏସ୍. ବି. ଏସ୍. ସି

Digitized by srujanika.org/nlai.com

ଶବ୍ଦଧାରେ ନଗଦ ଶହେ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ

ଉତ୍କଳ ଭାରତୀ

କୁନ୍ତଳା କୁମାରୀ ।

(ଜନ୍ମ—୧୯୦୦ ମସୀହା ଫେବୁୟାରୀ ତାରିଖ
ମୃତ୍ୟୁ—୧୯୩୮ ମସୀହା ଅଗଷ୍ଟ ୨୩ ତାରିଖ ।)

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ— ୬ଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା ଶ୍ରାବଣ ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମୁଖ୍ୟରେ ରସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପାଇଁ ଏହାଠାରୁ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ବେଦନାରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିଲା ପ୍ରଥମରୁ ମାନ ପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ବା ବିକୃତି ଚିହ୍ନ, ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରର ଅବସାଦ, ସ୍ପର୍ଶଜ୍ଞାନ ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ଫୀତତା ଓ ଦୋଷଜ୍ଞତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ-ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଆମର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାମରୀ ତୈଳ:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଚର୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଅଶରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଟିଶି ୪୦ଟେ ମାତ୍ର । ଆୟୁର୍ବେଦ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ

:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଗୁର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲମଗଞ୍ଜ ବଜାର, କଟକ ।

ଆଗ୍ନେୟ ମୋଦକ

ଅଳସ୍ତେତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ଅଳ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ଳ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଖାଇବେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାନ କଲେ ପେଟର କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନକରିବ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଟଗ୍ରା ହୋଇଯିବ ତରଳ ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ପ୍ଲେଗ ପେଟର ବିକାର ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରିରେ ପ୍ରକାର ହୁଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଭଲେ ମୁକ୍ତ ନିୟମିତ ଛାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମାହାକୁ ୫୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରାକୁ ୫୧ ଟଙ୍କା

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଗରିବଣ୍ଡୁ ଔଷଧାଳୟ, ଷ୍ଟେଶନରୋଡ—ପୁରୀ

ଆପଣଙ୍କର ଫଟୋ

ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ

ଜୀବନ୍ତ ଓ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବ

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କେ ଅଗ୍ରୱାଲ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

ଓଡ଼ିଶାର କୋଣେ କୋଣେ ସ୍ଥାନରୁ ପାଇ ଫଟୋ ନିଅମାଇ ପାରେ

ସଂବାଦ

ବହୁଦିନ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି, ନବ୍ୟ ଆଲୋକରେ ଅମ୍ଭେ ଏକ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ ଲୋକେ ଅପଣାର ଚିର ଜୀବନର ଭଲ ମନ୍ଦ ଅନ୍ତେଷରେ ଜାଣି ପାରିବେ । ତେନ୍ତମିତ୍ତ ପାରଣ୍ଡୀକ ୫୧୧ ମାତ୍ର—ଅତି ଉନ୍ନତ ଧାରଣର ତାଳପତ୍ର କୋଷ୍ଠୀ ପାଇ ପାରଣ୍ଡୀକ ୫୦ ମାତ୍ର । ଅମ୍ଭଠାରେ ଗଣିତ ବର୍ଷର ପାଞ୍ଜି ଛାପା ଅଛି । ଅମ୍ଭଠାରୁ ଜନ୍ମର ସନ, ମାସ, ତାରିଖ ଓ ସମୟ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ତାକ ଯୋଗେ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା ପଠାଇଥାଉଁ । ବାହୁଲ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ-- ପରୀକ୍ଷା ପାଠାଇବା ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପ୍ରବୁଣାବଜାର, ଭଦ୍ରକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ସେବନ ଯାକୁ ମରମରେ ହଜାଇ ଥିବେ

ଅତ ତାକୁ ମରମରେ ପାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଟଙ୍କା ୨୦ଆଣା ।

ବୃହତ୍ ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କରିବ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ଅଣିବ । ଯାହାଙ୍କର ଦେହେଶ୍ୱର ଜାନ୍ତିକରି କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ସେ ବଳବନ୍ତ ସନ୍ତାନ ଦୋଳରେ ଧରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:— ସେ ୧କୁ ୫୫ ଟଙ୍କା ୨ଟଙ୍କାକୁ ୫୦ ଟଙ୍କା ୩ କୁ ୫୨ ।

ଠିକଣା:— କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏମ୍ ଏସ୍

ଦରିଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଗପରେଣ୍ଟ ପୋ । ଚୋଟାର । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ଚକ୍ଷୁ ତାରୁଲ୍ୟ ଓ ଧ୍ୱଜ ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ

ବୃହତ୍ କନ୍ଦର୍ପମୋଦକ

ଏହା ତରକ ଧାରୁ ଗଢ଼ କରିବ ଏବଂ ବଳ, ମାଂସ ଓ ରକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି, ବିଷମ ଶକ୍ତି ଅବ ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ାଇବ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ କୁ ୫୫ ଟଙ୍କା ୨ଟଙ୍କାକୁ ୫୦ ଟଙ୍କା ୩ କୁ ୫୨ ଟଙ୍କା

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏମ୍ ଏସ୍

ଦରିଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଗପରେଣ୍ଟ ପୋ । ଚୋଟାର । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by Editor N. Mah[illegible] ra issued from Dagaro Office, Bhadrak.

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆବିଗ୍ରହ

ଓଡ଼ିଶାର ଯେଉଁ ନୂଆ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ଗଢ଼ାହେଉଛି ଅଗାଉଟରେ ଦେଖିବେଳେ ସବାଇଙ୍କୁ, ତାହା ଦେଖିଥିଲା ବିଲାତର ମ୍ୟାକଡୋ-ନାଲଡ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ । ୪ ମ୍ୟାକ୍‌ଡୋନାଲଡ ଗୋଟାଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବେଳରେ ଅଗଣା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଠିକ ଏଇପରି ଭାଳିସବା ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରେଣୀ ଗଢ଼ି, ଅଥବା ସେଥିର ମୋହନଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଭାଗ୍ୟନିର୍ଣ୍ଣୀ ବଳିଥିଲେ । ଶେଷରେ ଏହି ଦଶ ଜଣ ହେଲା ତାହା କାହାରକୁ ଜଣା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତଫାତ୍ ଏତିକି ଯେ ଦେଶ ଥିଲା ଶାନ୍ତ ଓ ସଠକର ବେଳ—ଏଠି ଯମର ଏକେଷଣି ଲଢ଼େଇର ମହଡ଼ମ । ତଥାପି ଉଦ୍ୟମଟାରେ ମଧ୍ୟ ବାହାଦୁରି ଅଛି ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ ।

+ + +

ସମ୍ଭବେ ଯେ ଉଦ୍ୟମଟା ଭୁଷ୍ଣ ଯାଇଛି ଏକଥା କହିହେବନାହିଁ । କାରଣ, ଶୁଣା-ଯାଉଛି ଜାଣିସୁନର ଜର୍ଜନ ବେଳାଭୂମିରେ, ଜିଲ୍‌ଟାସ୍‌ଙ୍କ, ମଇଳ ମାଳମା ଚଳିବାର ଥଣ୍ଡା ଦିନଅରେ ପୁଣି ବୁଝାମଣା ଲାଗିଛି । ଖତ ଭୁଷ୍ଣ ଭୁଷ୍ଣର ଅଭିଜ୍ଞତା ଫଳରେ ନୂଆ ବୁଦ୍ଧି କୌଶଳ ଯଦି ଯୋଜନା ହୋଇଯାଇଥିବ ସତର୍କତା ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ ତେବେ ବେଳାଶି ଅମେ ଅଶି ସୁଲଭ ଅବେ କରି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନାହିଁ ?... ଦଳ, ଦଳକୁ ଅଶା ଦେଇ ରହିଛି—ଧୀର ପଂଣ୍ଡ ଉଥର କାଟେ ।

+ + +

କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁ ଅହ-ଜଲୁଲ ବୋଲା-ବୋଲିଅ, ହଳବୋଲିଅ ପାଇଁଙ୍କରେ ସବୁକାଳ ଭୁଲ ପାରନ୍ତି, ମାନ୍ତ ବୁଝିବା ଲୋକେ ପଥ-ରେ ପଚାରିବେ ନାହିଁ । ଏଗୁଳିଅ 'ମିଶ୍ର' (mixed) ଅର୍ଥାତ ଲାଲ-ବାଇଗଣ ମିଶା ପାଣ୍ଡିଅ ତଅଣର ସ୍ୱାଦ ଲାହାକୁ ଜଣା ନାହିଁ ? ଏଥିରେ କେବଳ ଅପଣାର ଅଭିମାନ ମେଣ୍ଟେ-ଇବା ଛଡ଼ା ପରର ଶାଗ ବ ସିଝି ନ ପାରେ । ବିଏ ଲାହାକୁ ପଥ୍ୟ ପଡ଼ିବା ବେଳେ ସୁଲାଏ ଚମ୍ବୁଟିଛି ଚ, ଅଛି ଏବ ବେଳ ଭିଣ୍ଡି ଦାଲୁଏ ଲାମୁଡ଼ିବା କଥା, ପିଟା ।

+ + +

ଦିଁ - ଯେଉଁ ଦମ୍ ଅଛି, ଯେଉଁ ବଦ୍ରସ ଅଛି, ଯେଉଁ ହିମତ୍ ଅଛି, ତେବେ ସାଫ ; ଓଲଟ ଦଳରେ ମିଶିଯା—ଜାତିସ୍ୱ ବଳର ଗାଳ ଗ୍ରହଣ କର···ଗ୍ରହରେ ହାତ ଗଣି ଦିଅ ଟେ ଲାଭ କରିବା, ତେବେ ଆଉ ଜଣାଯିବ ବାହାଦୁର । ତେବେ ଯାଇ ଜଣାଯିବ ଚାରିଖାନ । ଉମିଚାଁ ଗ୍ରେବଚାଣ୍ଡିଅ, ମନ ଭୁଲ୍ଲିଶିଅ, ମୂଷା (rat) ଭଳିଅ ଦଗାବାଜିଅ ମାମଲତରେ ନା ଅଛି ଫଳ, ନା ଅଛି ମହତ ପଶିଅ ।

+ + +

ଅଜ ଯାହା କଥା ଯାହା ଦେଉ, ଏଥି ଭିତରେ ମିଶିପ ପଶିଅ ଦେଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଏକା ଜଣେ—ଦବାଚର ବାବୁ । ଅଥାତ ଭିତରେ ତେବେ ମେଉ ହୋଇ ମୁହଁ ଦେଖାଇ ମାଇଥିଲେ ଯେଉଁ ଦେଖେଳେ, ଶିଳାର ବଶତକୁ ପୋଷଣ୍ଣ ଗୁଣ୍ଡିଲେଣି । ମାଇ ଦବାଚର ଜିଲ୍ଲା ଅଲ୍ଲା ଅଞ୍ଚଳରେ ମଧ୍ୟ ବାଲ ଭୁଲିଅ ଅଥେ ଅଥେ ଛଳ ଛଳ ଦେଇ-ଛନ୍ତି । ଏ ଦେଖି ଅସଲ ଦିନ୍ୟାଛଗ୍ରହ ଭାବ । ମିଶ୍ର ଦଳରେ ସବ ଛାଇଛ ସବ ଅଜ ଦେଖେଳେଣି ବେପରୁଅ ଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ଚାଲିବ ଏ ଅପମାନର ଦଶା ଦେଖି ନ ଥାନ୍ତା ।

+ + +

ଭଦ୍ରକର ଖୋଲଅ ସୁଲଭର ଭୁଷ୍ଟ ପାଇଁ ସରକାର ସଜ୍ଜ ଶହେ ମହଣ ବହନ ଧାନ ବସ୍ତ୍ରର କରି ପଠାଇଥିଲେ ତାହା ମୁଖ୍ୟ ରେଟ୍‌ଶିଅଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେ-ଶ୍ୟରେ ସସନ୍ଦେ ଅମ୍ବୁଆ ଦେଖିଲରେ ମହଜୁଦ କରି ହୋଇଛି ।

ଶୁଣିବାରେ ଖୋଲଅ ଯେବେ ଏକ ବଳଖାସ୍ତ ବେଦାଜ ଯୋଗାଡ଼ କରୁଛନ୍ତି ବ ସେ ଧାନକୁ ଭୁଟି ଗୁଣ୍ଡ ତହନ ଭୁଶିଦେଇକେ ଅଲ୍ପ ତନରେ ଲୋକେ ଏକଦମ ଗୁଣ୍ଡ ବୋଲ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ଅମ ବସ୍ତ୍ରରେ ଗୁଣ୍ଡ ନ ହେଇ ଭଳ ତହନରେ ସୁଖଥାରେ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା ।

× ×

ସୁଶ୍ରୀଙ୍କୁ ଉମିଚ ବ୍ରିଟିଶ୍‌ମାନେ ଜଳ ବନ୍ଦ ଚଳାଇଛନ୍ତି ଯେ ଜଳ ନ ଦେଇ ଦେହ ଦଗ୍ଧ ହେ ପାରୁନାହିଁ । ଲଂଗେଜ ଓ ଜାପାନ ଦୁଇଜଣଙ୍କେ ଉମିଚ ଜଡ଼ାଇଛେ-- ମେଣ୍ଟା ଜାଲ ଫୋଲିଗଲେ ଏପ ଲୋକେ ଜାପାନକୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଭାବ ଦେଉଛି । ଯେଉଁଠି ଅଜଦୁର ଉପରଙ୍କାକୁ ଗୀଳାଳ ଜଳୀ ବୋଲି କହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ଦିନଆରେ ଜଳ ଭୁଷ୍ଟା ଯେ ଖାଲ ଦୀର୍ଘ ଉପରେ ଚଳିଲ ତାହା ଜାପାନର ଏକ ଚାରବାଳରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ଜାପାନ ସହିତ ସହିତ ଚାଇରେ ଲଂଗେଜ ସରଦ ଓ ମାଇଥିଲଙ୍କୁ ଲଙ୍ଗଳା କରି ମାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ସହିତ 'ଦ୍ୱିତ୍ୱ ବିତ୍ୱ' ରହିଦେଇ ପାରି ହୋଇଛି । ଲଂଗେଜ ବ ସେଇପରି ସଙ୍ଗଦେଖି ହୋଇ ସବୁ ଦଳ ଜମ ରହିଦେଲେ । ଏଇଥିରି ଲଂଗେଜ ବେପାରରେ ପଡ଼ିଛି ବୋଲି ଜାପାନ ଜେତେ ଜଣ ଦୋଷ ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ତ୍ରୀତର ବୋଲି କହି ଧରି ନେଲା । ଏପରିକି ଜଣେ ଶାଦର ଧରୁଁ ; ବିନିଚ ବେକାରି ତଳକୁ ଦେଇଁପଡ଼ ପ୍ରାଣ ଦେଇଲା । ଏଥିର ଯାପାନ ଭୁଲିଥିଲା ବ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଇଂରେଜ ଏ ଦେଶ ବେଳରେ ସବୁ ସହିଯିବ। ଏହି ଏହି ଭାବରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ସମ୍ମାନ ଦୂର କରିବେଲେ ସେ ଅସେ ? ଜଟିଳ ହୋଇ ପଡ଼ିବ। ଜାଲ ପର ଜାପାନ ଭଥାରେ ଇଂରେଜ କର୍ମ ବାଟେ ଚାଟିକୁ ମାଳ ଛାଡ଼ିବା ଜନ କଲେ। ତଥାପି ଅନୁଚ୍ଛେ ଜାପାନ ପୁଣି ଏହା କରି ବସିଛି ଦେଖି, ଏଥର ବ୍ରିଟିଶ ଫିଡ଼ି ଚଢ଼ି ଉଠିଲା। ସାଙ୍ଗେ ? ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଥିବା ଗୁଡ଼ାଏ ଜାପାନଙ୍କୁ ଧରିଦେଲା। ଏହା ଦେଖି ଜାପାନ ଧରିଥିବା ଇଂରେଜ ଲୋକେ ଛାଡ଼ିଦେଲେ। ଷ୍ଟେଟଲୋକଙ୍କୁ ସୁର୍ଦ୍ଦ ଦେଲେ ସେ ଛପରେ ଚଢ଼ିଲା ସବୁ ! + +

କଂଗ୍ରେସ କହିଲେ ତ ଇଂରେଜ ସବ-ଜାତି ଭରତକୁ ଦୁଷ୍ଟ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବେ ବୋଲି ଖାଲି ସୁର୍ଦ୍ଦରେ କହନ୍ତି—ଅର୍ଥାତ୍ ଏଠୁ ଚଳିଲ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାଲଯିବାକୁ ମଙ୍ଗନ୍ତି—ଅମେ ମାନଙ୍କର ସବୁ କରିବା। କିନ୍ତୁ କୃପଣ ଇଂରେଜ ଜାତିର ଏତକ ବୁଦ୍ଧି ବା ବିବେକ ପାଇଲା ନାହିଁ। କଂଗ୍ରେସ ଅସେ ଯେପରି 'ବଚନେ ବା ଦରିଦ୍ରତା' ଭାବରେ ଚଳନ୍ତି, ଇଂରେଜ ବି ସେହିପରି ଚଳନ୍ତେ କଂଗ୍ରେସର ଅଥାତ ସୁର୍ଦ୍ଦ ରହିଯାଇ ଥାଆନ୍ତା ନାହିଁ ? × × ×

ଦୁଷିଅର ସରକାର ବନ୍ଦୁ ଅଛି ଏକ ଛାଟରେ ଗୁଳି ଚାଳିବ ଜାମ ଦାସିକ କରି ଦେବାର ଉପାୟ କଲେଣି। ଚଟ୍ଟଲ୍ଟ ସାହେବ ଏବେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଜ ବଡ-ଲାଟ କାର୍ଯ୍ୟକ ସ୍ୱ ପଛର ମେସ୍ମିନ ଦେବାଲାଗି ସେ ବଡ଼ ବଡ଼ ନେତାଙ୍କୁ ଚଳକ ଭାବରେ ଓ ଲଖାଇଦେବେ। ତାପରେ ଗନ୍ଧିଜୀ ବିଜା ଓ ଅନ୍ୟ ନେତାଙ୍କୁ ଧରି ଏକ ଲଣ-ବଗ୍ଗର ସଭା କରାଇବେ। ଅମ ଦେଶରେ ଏ କାମ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକର ଅଭାବ ତ ହେବନାହିଁ। କେବଳ କଂଗ୍ରେସ ମାନ ମାନ ତାଙ୍କ ଘରେ ଜାତ ଖସ୍ତରେ ସୁର୍ଦ୍ଦ ମାତ୍ର ରହି ଥାଅନ୍ତୁ—ବା ଭାବିବାର ହେଲେ ଭାବୁଥାଅନ୍ତୁ—ସରକାର ରଥ ଚଳୁଥାଉ। + + +

ଏହି ଜମିତା ଭିତରେ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଗ ସେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ, ଏହା ଜଣା ଭଥା। ତେବେ ସର୍ଜ୍ଜ ସୁରଧାରୀ ପଡ଼ନ୍ତି, ଜେହ ଚଳାଖ ଲେଖିବ ଏ ପାଇ ଛାଡ଼ିବା ଭାରତ ନୁହେ। ବଡଲାଟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭ୍ୟ ପଛରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲାଟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭ୍ୟ ଜେଷ୍ଠାଏ ? ଭାଅଣ କଲେ ମନ ଜଣ ଦୁଅନ୍ତା। ଏକା ଜାତ ତ। ଜାମାହେଲେ ଦେଶସେବା କରିବା ପାଇଁ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ ହେଉଥିବା ଅମ ଓଡ଼ିଶା ନେତାମାନଙ୍କର ଜମ ଖୋଲି ଯାଆନ୍ତା ନାହିଁ କି ! କୋଲ-ସନ ମନ୍ତ୍ରୀ ହେବା ଭାବ୍ୟମ ଛାଡ଼ି ଏହି ଛଦ୍ୟମରେ ଲାଗିଯିବା ଭଲ ଏତକ ବେଳେ। ବଳମ୍ବେ ଜାଳଂଗ ! × × ×

ବଡ଼ଲାଟ ବାହାଦୁର ଚଳାତ ସରକାର ନାମରେ ଅଭିନ୍ନ ଜଜାତ ଦେଲେଣି ସେ ଦୁଇର ଅବଧାନ ପରେ ପରେ ଭାରତ ଶାସ-ନର ନୂଆ ବିଧିବିଧାନ କରାଯିବ। ଏଥର ତାହା ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଇଂରେଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେବ ନାହିଁ—ଭାରତରେ ଭାରତବାସୀ କରିବେ। ଯାହା ନାମ ତ ଖାଲି self deter-mi nation ! ସବୁ ଦଳ, ସବୁ ସ୍ୱାର୍ଥ, ସବୁ ମତରେ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏକାଠି ବସି ନିଜର ଶାସନ ଅଜନ ଭଥାର କରିବେ ସେତେ-ବେଳେ, ସେଠି ସେଇ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଔକ୍ୟତାନ ସଙ୍ଗୀତର ସଞ୍ଚାର ହେବ, ସେଥିରେ ଜଡ଼ ଭାରତ ଅନନ୍ଦର ଭାବାବେଶରେ ନୃତ୍ୟ କରି ଉଠିବ—ଭାଇ ଧ୍ୱନି ଧ୍ୱନ୍।

ଚାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ଦୋଷ ପାଇଁ **'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ୧ ଡଜନ ୩ ୩। ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପଥ୍ୟରେ ପୁଳ ବା ସ୍ୱଚ୍ଛ ପର ପଡ଼ିବା, ଲୁଗାରେ ସାଦା ବା ହଳଦିଆ ଦାଗ ଲାଗିବା, ଝଡ଼ ପାଣି ବା ଉକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ଘଟିଲେ ଓ ତତ୍ ଜନିତ ଜ୍ୱରା ପୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ସକଳ ଉପସର୍ଗରେ ଶୀଘ୍ର ଉପଶମିତ ହେବ।

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ଗର୍ଭ ପାଇଁ **'ବାଧକାରି ରସ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ୧ଶିଶି—୪ ୨ ୨ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ବାଳିନ ଅଧାରକ୍ତ, ଯୋନିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋନିଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅତିରେ ଉପଶମିତ ହୁଏ। ଏ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଭ ଧାରଣ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ।

ଅପଚଙ୍କ ସ୍ଥାୟୀ ଯୌବନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବାକୁ **"ନବ ଯୌବନ ତୈଳ"** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ୧ଡ଼ରା ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ପତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ପତିତ ସ୍ତନର ଉତ୍ଥାନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ଯୁଗଳ ସ୍ଥୂଳ କଠିନ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି।

ବନ୍ଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀରେ **'ବନ୍ଧ୍ୟ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ମାସକୁ ଡ଼ାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ଝଲିବା, ଦାନ୍ତମୂଳ, ଖାଇଯିବା, ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ଘା ହୋଇ ପୁଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫୁଲା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗମାନ ଅଚିରାତ୍ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ। ପରୀକ୍ଷା ବାଞ୍ଛନୀୟ। ଫଳ ନହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ହୁଅଯିବ।

ଠିକଣା—**କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର।** ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S. A. ସା: ଝଙ୍କାରମଙ୍ଗଳା, କଟକ।

Digitized by srujanika@gmail.com

'ବର'

ଲେଖକ:—ନ: ମ:

ମଜାକଥା

ମୁଁ ହିଁଦେ ଯାଇ ବଡଲଥ ମିଶି। ଯଇଁଠିକି ଯାଇ ଯାଇନା କଥାଟା ଅଗ। ଏଇ ଯାଇବଲ୍ଲାରେ ମିଶିଥିଲ ଟ୍ରେ, ଗାମ୍ ଏଇ ଯାଇବା ବସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଇ ଛନ୍ଦ ଦେଲ। ବାହାଁଦ ନା, ଅଚିଳାଲ୍ଲର ଅଗ ଜେଲ ଜେଲଇଗାହିଁ। ଜେଲ ଜେଲ ହେଲେ ବା ଗୋଟାଏ କଥା ଟ୍ରେଲଥାନ୍ତା। ସେଠିକି ଲଂଜେଲ ସଦକାଦ, ଅଗ ମାମୁ (ବାପାଙ୍କର ବଡ ଟ୍ରେଡ ହ ?) ଛଡଇ ଦେଇ-ଛନ୍ତି। ସେଠି ଖାଇବାର ଚିନ୍ତା ନ ଥାଏ। ହିଁଦେ ହମ ଜୋଇଛ ହୋଇ ଜାଣିଛେ ଟେଟ ' ବର ' ଟ୍ରେ ' ୧୮ ' ଛିଆଙ୍କି ଛାଡ ଦିଏ। ସେଠି ଭଲେ ବ ମୋତେ ସମସ୍ତେ ହିଁଦେ ଦେଖା ବଲଥଦେ। ମୁଁ ଟ୍ରେ ମନ୍ଦ ଭୁଲ ଦେ, ଗାଧଁ ଯେମିତି ଭାବନ୍ତ ବ ସେମିତି।

ଜଳାର ସେଦେଦେଲେ ଅଣ୍ଟମର ପଞ୍ଚ ଦୁର୍ଗ ଛନ୍ଦ ସରେ ଖାଲଭୁଲ୍ଲା ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଗ ଟ୍ରେଜନ ବରଦାଲ ଟ୍ରେଲ, ସେଦେଦେଲେ ଗାଲ ହିଁଦେ ପଞ୍ଚାଶ ବର ଝାଲ ମାରୁଦବା ଯାଇଁ ଗୋଟାଏ ଲେଳର ଅଛ୍ଦ ମୁଁ ଦାଡ଼ିଏ ଅନୁଭବ ବଲ।

ମୋତେ ବ ବଡଥ ଅଡ଼ୁକ ଟ୍ରେଲା କଥା ନୁହେ, ଅନେକ ଅଡ଼ୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅସିଲ। ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗ ମାମୁଁ ଅସିଲେ, ଅଛ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗ ପିଲିଯା ଅସିଲେ, ତିସରି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗ ମଉସା ଅସିଲେ। ତା ଛଡ଼ା ଡ଼ୁଡ଼ୁଡ଼ା, ଡ଼ୁଡ଼ୁଡ଼ା, ଡ଼ୁଡ଼ୁଡ଼ା ଡ଼ୁଡ଼ୁଡ଼ା ଛିଡ ଉଛଣୀ, ଅଛ ଅଛ ଛୁଟୁ ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁର ବନ୍ଧୁ ସମସ୍ତେ ଏକ ଏକ ଚିଠିଜନ ଛୁଆଗ୍ରହ ବରି ମଜ୍ଜ ଟ୍ରେଲା ବାଉଣ ଜନ ଉଜଲ୍ଲଗ୍ରହ ଦେଖ ବଲେ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ବକ୍ତ୍ରଥାଏଁ, "ଦ୍ଧ ଅପଗଙ୍କ ଚିଜ ସବୁ। ଅପଣ ଯାହା ବଲନ୍ତେ। ମୁଁ ଅଛ ବଣ ଟ୍ରେଟ୍ରୁ ବାହାରିଯିବ ନା। ମୁଁ ତ ସିମିତ ଚଲ ନୁହେ, ଅପଣ ମୋତେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ନା। ମୁଁ ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଅପଣଙ୍କ କଥାରୁ ବାହାରି ଯାଇଛ ଭଳି।" ସମସ୍ତଙ୍କ ଗାଖରେ ଏଇ ଏକ ସ୍ଥର—ଏକ କଥା—ଏକ ଗାଥି, ଚଲୁ ଛୁଟରେ ? ମୋ ମାଛ ମୁଁ ଖୋଜୁଥାଏ।

ଅଗଂଚଳମଣି ଯାଇଁ ? ଯଇ ସଦ୍ଭାବାଲ୍ଲ ପାଛ ପଡ଼େ ନାହିଁ ?— ସେଟ ପାଛର • ଅଧାଅଧ ବାଛ ଯାଇଛ, ଅଗ ଅପେ ଯାଇଁ ଅଛ ଏକ ମାଛଟି-ବଳକ୍ଷ ଧରିଛୁଁ। ଏ ରକମ ପାଛ ଟ୍ରେନେ। ତାକ ସାଗରେ ଏକ ଏକ ଅଡ଼ିଗ ! ଲେଖ ଲେଳ ମୋର ସ୍ଥର ଟ୍ରେଗ୍ରୁ ଟ୍ରେଟ ହ୍ରଦ। ଟ୍ରେ ଦା ଟ୍ରେ ବଲ୍ଲ।

ବାଛଟା ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଟ୍ରୋଲ ସିଲା ପାଛ ଉପରେ ମଣ୍ଡଳ ସ୍ଥଳ, ଉପର ଅପରକୁ ଯାଇ ତା ବିଦ୍ରୁପ ଦେଉ। ଅଗଂଚଳମଣିଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ତ ଉତ୍ତଳ ଧରଲ୍ଲଗି—ମୋର ଜୋଲରେ ସୋଡ଼ୁ ସଡ଼ଲ୍ଲଗି। ସେଦେଦେଦେଲେ ଦ୍ରବ ବାହାରୁ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ। ସେଟ ସ୍ଥଳ ଉଦରେ ଅଗ ସମ୍ବୁଦ୍ଧନେଙ୍କୁ ବାହାର ସର ଦେଖିଁଠି, ଦ୍ରବ ବଗ ଯାଇଁ ଅସିଛ। ସେ ଦଳ ଉଦରେ ଗୋଟିଏ ଖୋଜାଁ ଆଏ। ଦେଖିବାରୁ • ଦେଖ ଭଲ ଭାଲ। ହିଁଦେ ଯାଉଛ ଉଦରେ—ମୋଟାଟା ଚଳନସର। ଅଗ ଦ୍ରଷ୍ଟ ଜାଗର ଜାଗର—ଯେମିତି ଦ୍ରାଗ ଟ୍ରେଲଯାଉଥାଏ ଅଗ ଟ୍ରେଁ। ଉଦ୍ରରେ। ସେ ଯା ପାଛେ ପାଛେ ଚ୍ଲୁଥାଏ, ଅନୁମାନ ବଲ, • ସେ • ତାର ମା। ଅଛ ସେ ମଛିଅ ଖୋଜାଟା ସେ ତାକ ସାଙ୍ଗରେ ଅସିଥିଲ, ସେ ତାକ ବାପ ନୁହେ ବ ଭୁଲ ନୁହେ— ଦେହ ନୁହେ। ତାର ବାପ ଭୁଲ ଚେହେକ ଦେହ ଅସିଜାଣନ୍ତି ? ଛନ୍ତ୍ରା ମୋର ଲୁଣ୍ଠ ମୋଟ ତୋର ଗଲ। ଖାଲ ପୁଥା ଖୋଜି ବୁଲୁଥାଏଁ, ଦେମିତି ସେ ମା ଝିଅଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ହିଁଦେ ପଣ୍ଡିତ୍ମ ଦେଖ— ଦମିତ ଯାଉ ତାକ ସାଙ୍ଗରେ ଲାଗି ଟ୍ରେଲ। ଏମିତି ଭୁବୁଛ, ଦୁଆଡ଼ୁ ସେ ଝିଅଟ ଦହଲ—ଦଉ ଅଗ ସ୍ଥଳ ପାଉଛ ନ ହିଁ, ହିଁଦେ ବଗ। ବଲ ଜଣ୍ଟରେଇ ମନ ଝଲେ ବଗ ଟ୍ରେଲ, ଅଛ ଦେଖି ଭଲ୍ଲଗ୍ରହ ଦିଲ ଟ୍ରେଲେ ନାହିଁ। ସମସ୍ତେ ତ ମଜିକ ଯାଇ ଗ୍ରାହ। ତାକ ଉଦରୁ ଜଣେ ଦଦ୍ରଲ୍ଲ ମାଲ୍ଲଦିନ। ଆଲ, ସେ ତ ଚଢ଼ି ବସିଲ। ଦୁ ଦ୍ରହ୍ମ ଏଇଠି ପଡ଼ଥା, ଦେଖା ଝିଅଟ ଦେଲ। ଅଗ ଅଛ ଝିଅଟ୍ରାଲ ପାଉଛ ନାହିଁ। ବାଛଯାଇ ଏ ଝଣ୍ଟାଲ୍ଲାଟା ଏଠମିତି ଲାଗୁଛ। ମୁଁ ମନାକରୁଛି, ସେ ସ୍ଥଳ ପାଉଛ ନାହିଁ—ଅଣ୍ଟା— ଅଣ୍ଟା—ମାନଲ ନାହିଁ କଥା—ଝିଅ ଚାଉଥା ଚଳ ପଳଲ। ଲିଖା କରୁଥା ବସି। ଅଗ ଯାଇଛି, ଅଛଲେ ଟେମିଟଲ, ଅସଚ୍ଛିଅମ। ଖୋଜ ଟ୍ରଂ ଅଛ।

ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମୁଁ ଏଠାରେ ଗୋଟାଏ ମଣ୍ଡ ଗାର ପାଛଟଲ—ପଦ୍ରେପକାଳ ବଳଲ। ଭଲ ଟ୍ରେଲ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଟ୍ରୁଇଲ୍ଲ।

ମୁଁ ବହ୍ଲ—ଠାଁ—ଠାଁ ବଢ଼ିଅ ବାହନ ମିଛାଟରେ ପାଛଟୋଲ ବଲ ବଳଛୁଁ। ଦେଖିଁଥାଇ ଅପରକ ଦିଥାଇ ଯାଇଛୁ। ସେମାନ୍ତେ ହିଁଦେ ଦ୍ରବ ଟ୍ରେଲ ସ୍ଥଳ ଅଛ ଦ୍ରଷ୍ଟ ଦିଟେ। ଦ୍ରାଗ ବଲ୍ଲ ବଲ୍ଲ—ନା—ନ ବଗଁ ବଳନ୍ତି।

ବହ୍ଲ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥଲ ସେ ମନେ ବଳେଲ ଦେଲ—ଦୋଡ଼ା ବଲ୍ଲ ବଲ୍ଲ ଯଇଠି, ଦ୍ରାଗ ସ୍ଥଳ ସ୍ଥଳ ସେଲଠି।

ମୁଁ ବହ୍ଲ—ଦ୍ଧ, ଅପରେ ସରେ ତ ସେଲ ମଣ୍ଟି, ସନ୍ତ୍ରରେ ସରେ ବ ତ ସେଲ ମଣ୍ଟି।

ଏକଥା ବହ୍ଲବା ଫଳରେ ଦେଖିଲ ଗୋଟାଏ ଉତ୍ତମ ସମସ୍ୟା ପଡ଼ଲ। ଯେଉଁମାନେ ଦ୍ରିଆଗାଁ ସ୍ଥଳ୍ଟ ଥଲେ, ସମସ୍ତେ ମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ ଦେଲେ ନଲିକା ପାଇ। ବଲ୍ଲ ତା ଟ୍ରେଲେ ତ ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ଟ୍ରେଲନାହିଁ। ମୁଁ ଯେଉଁଠ ଏକ ଟ୍ରେଲ ଅଗ ଟ୍ରେଲ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୃହଁ ବହ୍ଲ, ତମ ସମସ୍ତେ ସ୍ଥଳ ମୁଁ ଖୁଜ ଟ୍ରେଲଯାଇଛ। ବହ୍ଲ, ତ ସାଙ୍ଗରେ ଅଛ, ଅଛ ଚିନ୍ତା ବଗ। ତମ ସହ୍ରଇଛ ନ ନ ହେ, ଅଗ ଯାଇ ନ ସହ୍ରଛ ଭାବ୍ରଟ୍ରଲ ବହ୍ଲ। ଦିଆଲ୍ଲ ଲଢ଼ା ନ ହେଲ ବ ନ ଯାଇଛ ଛନ୍ତ ଦେମିତ ? ଅପରୁଦ ସିଆଗାଁ ମଧ୍ୟ ଲିଲଯାଇଛ ବଲ୍ଲ ଲଲ ଦେ, ଏଇଠ ନ ଦିଟେ ବା ଦେମିତ। ସମସ୍ତେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ବସ୍ତ। ମୁଁ ନିମାନ୍ତ ଦିଲ ଦିଟ୍ରେଲ ହେଲ। ସେମାନ୍ତେ ଦେଖେଦେଦେଲେ ଲ୍ଲ ଖୋଜାଲ୍ଲ ଏଇ ଖୋଜଲେଲେ ମୁଁ ସେଦେଦେଦେଲେ ବହ୍ଲ, ଦ୍ରଦ୍ରଦ୍ଧ, ଗୋଡ଼ିଲ ମୁଁ ଯାଇ ନାହିଁ ବହ୍ଲ ଗୋଡ଼ାଇଥାଇ ଦେଖେଲ। ସେ ହିଁଦେ ଯଉକାଟ ବଲ। ଲ୍ଲ ଦା ମା ଦୋଇ ସାଙ୍ଗଦେଲ— ବହ୍ଲ, ଦ୍ରଦ୍ରଦ୍ଧ ମୁଁ—ସେ ଦ ମୋ ଦ୍ରଲ୍ଲ। ମୁଁ ଗୋଡ଼ାଉଥାଇ ଦ୍ରାଗ ଦେଖେ ବହ୍ଲ—ଅଗ୍ରା ଚ୍ଲଥ ବଲ୍ଲଣି—ଏଇଠ ବାଛ ସେ ସ୍ଥଳ ଦେମିତ। ଦ୍ରା ନିଯମ ଛନ୍ତ ସବୁ ସହ୍ରଗ୍ରାବ ଚ୍ଲଥ୍ରଟ୍ରେ ମୋଲ ଏ ଚ୍ଲଥ ଦ୍ରାଗ ଚ୍ଲଦ୍ରାଗ ଟ୍ରେ ଲିଖିଥାଏ, ବାହାଁ ଟ୍ରେ ବାହାଁ। ମୁଁ ବହ୍ଲ—ଲ୍ଲଟ୍ରେ ସହ୍ରଟ୍ରେ ଟ୍ରେଲଟ୍ରେ ଦେଖାଉଛି। ଟ୍ରେଟ୍ରେଲ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେ ମାଛ ବଲ୍ଲ ଟ୍ରେଲ, ଚ୍ଲଦ୍ରା, ଚ୍ଲ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେ ଲ୍ଲ ଲ୍ଲ ଟ୍ରେ ଲ୍ଲ ଲ୍ଲ ଲ୍ଲ ଟ୍ରେ

ତହ ମୋ ମାଇଜୀ । ଅ ସ୍ୱର ଅ । ଲେଖକ୍ଷ୍ମଡ଼ାକ ଉପର, ଏବ ବାଳକ ଅଟେ ବହେ, ତା ନ ହେଲେ, ମୁଁ ତେତେ ବାଟରେ ନେଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ଅଛ ବେଳେ ବାଟ ଏ, ହେଉଛି ମହାଦିରେ ଦୋଲ ଜାଣିବ । ଅ—ବାସ୍ତାଣି—ମୋ ପାଖରେ ଅ—ମୁଁ ସେମିତିକା ଛୋଟର ବଳକ ନିଜ ନୁହେ । ମୁଁ ହେ ଗଲି ପିଲା । ମାଇଜୀ ପୁଣି ଦେଖିବ ନାହିଁ ।

ନିଦ୍ରାରେ ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱର ନ ପାଇଲେ, ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମୋ ହାତରେ ହାତ ପକାଇଲେ, ତା ବଳ ଏ ଛାଡି ଦେଲେ । ବଳ ବଳିବ, ଛାଡି ନ ହେଲେ ଅତ ଲଗାଏ ବଳ । ତାଁ ମାଇସେ ଅପରେ ସ୍ୱର ବଳେ, ମୁଁ ମୋଛାଏ ଅଚଳା ଅଚଳା ଛେଂଡିଥାଏ, ଚୁମ୍ବନ ଛୋଟାଇଲେ ନେଇ ଏଟି ଉହିଗଲେ ବେଳେ ଚୁମ୍ବା ଯେ ଖାଇବେ ତାର ବଳ ଠିକଣା ·ଅଛ, ଭାଗ୍ୟ ହେଲେ ସେ ଛାଡି ଦେଇଲେ ଦିଥାଇ, ଅଛ ଉଠେ (ସେ ଦିଅଇ କ୍ଷାଳ) ମୋ ହାତରେ ହାତ ପକାଇ ସ୍ୱରଥାଇ ।

ମୁଁ ବହଲ—ମାଇଜୀ ବଡ଼ ସ୍ୱଳ୍ପ ଚଳ୍ପ ଲେଖ । ବଥା ବହଲେ ଛୁଟିନ୍ତି । ଶବ୍ଦଟେରେ ଲିଖ ସଥେମ ବଳେ ସ୍ୱରଥ ନାହିଁ । ଲିଖ ବଳବେ ଶବ୍ଦେଶ ନ ଅପିଛା ରଖ ।

ଅଃ—ଚେ ଅ ଅଚନ—ଉଠେ ! ଯେତେବେଳେ ମୋ ହାତରେ ହାତ ପକାଇ ସ୍ୱରଥାଏ, ଏମ ସୀଟା ତ—ଯେମିତି ବନ୍ଧୁଷ୍ମ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ପସ୍ତରଲ—ମଣିଙ୍କ ପାଖରେ ବଳ ମାନସିକ ଥଲ ମାଇଜୀ ।

·ମାଇଜୀଙ୍କ ଅମଳ ବହଲେ—ହଁରେ ହାତ, ବହ୍ନା ସେ ବଥା । ଏ ଏଥେ—ଏ ଏଥେ ମୋର ସବୁ—ମୋର ·ଅଛ ଛେଡ । ଅଛ ଛେଡ ନାହିଁ । ମଣି ଯାହା ବେଳେ ମୋର ସେଇ ଛେଡ । ସୁଥ ମୋର ବଳ ·ହେଲ । ଏଇ ·ମୋର ଛେଡ ସୁଥ । ହେଲେ ବଳ ହେଲ ବାଗ, ସବୁବେଳେ ଖାଲ ଛେଡ଼ିଦେଇଲ ଛୋଟଗଲ, ଏମିତି ଛୋଟେଇ ·ଜଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଯାଏ ·ଯାଏ—ଟିକା ଉପରେ ଜାଣିଛୁ । ମଣିଙ୍କ ପାଖରେ ଗାଣ ଛାଡ଼ାଇଦେଲ । ସୁନା ନାଗ ମନାଇଲି । ଲଳ ହୋଇଗଲ । ତାହା ଅଗଂଭଲ ମଣି ତ୍ରୁ ମହମାଃ—ହେ ବୁଢ଼ି ନୁହାର ହେଲ ।

ମୁଁ ବହଲ, ସେଇ ସୁନା ନାଗ ଦେବାକୁ ଅଛିଛ ଭୋଟ ?

ବୁଢ଼ି ବହଲ—ହଁ । ଅଛ—

ବହ ବୁଢ଼ି ବନ ବଗ୍ରେଗଲ ।

ମୁଁ ପସ୍ତରଲ—ଅଛ ? ବଗ ବହ୍ନାଳାହିଁ—ବହ୍ନ ଜାହିଁ—ମୁଁ ତ ଗଲ ସୁଥ ମୋତେ ଲୁଚ୍ଚ ଠ ଲ୍ଲ ।

ବୁଢ଼ା—ନାଟରେ ସୁଥ ଗୋଟେ ଲୁଚ୍ଚ ବାହିଁ ବ, ମୋଇ ଇଛା ଅଛ ଛଏ ମଣିଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧ୍ୟ ପଢ଼ିବାଲାଗି । ମୋଲାଗି ମୁଣ୍ଡରେ ବାଗ ମୋଲାଗି ମୁଣ୍ଡ । ସବୁ ସ୍ୱାର ପାଇଁ । ଅଠମାଗି ଚାରମାସୀ ରୋଗ ଲାଗିରହ । ଆଜି ଭର, ବାଲ ଛାଡ଼ା, ପଢ଼ିବନ ମଥା ବଳ । ଏ ସଂଗଳ ମୋଇ ସବୁ—ମୋ ନଥ—ମୋ ସଥାଳ । ଉସ୍ମାର ପାଇଁ ସବୁ । ସ୍ୱାର ଯଦ ବହ ଭଲ ନ ହେବ ମୁଁ ଅଛ ପ୍ରାଣ ଉଷିବ ବହିଁ ବ । ସେଇଦ୍ୱା ଛୁଟ୍ଟ, ମଣିଙ୍କ ପାଖରେ ତାର ଛୁଟ ପାଇଁ ଅଧ୍ୟ ପଢ଼ବ ।

ଏ ସୁଡ଼ୋଧାଣ୍ଟ ମୁଁ ଛଡ଼ନ୍ତି ଛେଁ । ମୁଁ ବହଲ ଭଲ ବଥା । ମୁଁ ପ୍ରଣିଛ ମାଇଜୀ, ଲେଖବାକ ବନି ଗଲେ ରାତ୍ରରେ ଅଧ୍ୟ ପଢ଼ିବା ଭଲ । ମୁଁ ଏଥା-ନକ ପାଖରେ ରହିବ, ତମେ ଯାଇ ଅଧ୍ୟ ପଢ଼ବ । ଅଜିକ ଅଛ ପାଇବ ନାହିଁ । ବାଲ ।

ହଁ ଭାଗ, ହଁ, ବାଲଠୁଁ । ବୁ ଛଏ ଯଦ ଏଥକ ସୁଖ୍ରଦ ବଳ୍ପଅମ୍ବ ବାହା ମଣି ତୋଡେ ତୋଡ଼ ବରଷ୍ଣ ପରମାୟୁ ଦିଅନ୍ତ ।

ଏଇ ଗୋଟ ବଥା । ଅଇଭ୍ରର ମୁଁ ପୋଡ । ମୋ ଜନ୍ମ ହେଲ୍ଲନ୍ନଠୁଁ ଅଜିଯାଏ ବର୍ଣ୍ଣ ବରଷ ଭାବ ପଢ଼ିଲାହିଁ—ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଛ—ବର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ବଥଥ ସ୍ୱରଥଅ—ତାର ବଳ ଠିକଣା ·ଅଛ ।

·ତାପା ମଣିଙ୍କ ମହିମା—ମଣି ତତେ ମୋ ସାଙ୍ଗ ବରଦେଇଛନ୍ତି । ନୁହାର ବାହା ଅଗଂଭଲ ମଣି । ଏ ସ୍ୱଡ଼ାଏ ଯେମିତି ଅଧ୍ୟାଃରେ ପଢ଼ବେ ମୋତେ ଛତ ପଲଛଃଲେ, ମଣି ସବ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ରେଃ ବର ନ ଆଣ୍ଟ ଲଣ ଚେଇଥାନ୍ତ ।

ମୁଁ ବେଖିଲ ଲେଖବା ସବୁଲ—ଟକା ବରଷ ଅଛ, ଜମି ତାର ଅଛ । ଝିଅଙ୍କ ସୁନ୍ଦର । ସୁଥ ନାହିଁ । ଭାଇରେ ବ ଗଂଭେଇଥ । ମୁଁ ଛଏ ସ୍ମଂଚିଗୋ—ଏଇତ ? ·ସେ ବଥାଃ ବେଖିବା । ଯେମିତି ହେଲ ତାର ମୁଁ ଭୁଲିଲ ନେବ । ଅସ ଏ ଲେଖବାଲ ପଢ଼େଇ ବ ।

ମନେ ମନେ ;ଅନେକ ଅନେକ ପାଷ୍ଟ ବଲ । ଯଦ୍ଧିଃ ଯେତେବେଳେ ସୁବିଧା ବହ ସେଇଃ ସେତେବେଳେ ଛଟେଇ ହୁବ ।

ରାତ ହେଲ । ମନ୍ଦର ଚାରଦାରେ ସମସ୍ତେ ଶୋଇଲେ । ମୁଁ ଛଏ ସ୍ୱର୍ଗାଳ ଥାଏ । ବେଖିଲ ସମସ୍ତେ ସୁପ୍ତ ମାରୁଛନ୍ତି, ଧୀରେ ଧୀରେ ଗଲ ଉଠଳ ପାଖରୁ । ପ୍ରଥମେ ଉଠଳ ଅଖିରେ ହାତ ପକାଇ ଦେଲ । ତା ପରେ ତା ଦେହରୁ ହାତଃ ଝାଣିଲ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଅଖି ଚିଟ୍ଟାଇ ଉଠଳ ଦାଉଲେ ପରି ହେଲ । ମୁଁ ଉଠିପଡ଼—ଦେ ଗଲ ଧଉ ଧଉ ହୋଇ ବଉଡ ଗଲ । ଗୋଟ ଗଛ ମୂଳରେ ବସାଇଦେଇ ଶୋଇଥଲ । ·ମୁଁ ସମ୍ବଳେଲ ତାର ଚର୍ମ ଉଖିଥାଏ । ଏପରିକ ଯାଇ ତାର ଅଳାମତେ ଚେଷ୍ଟଲ ପଛ ନେଇ ଅସିଲ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଅପରେ ଚଲ ଠିଅ ବଳେଇ ବହଲ—ବଗ ବଳ ଜିନିଷ ପଡ଼ା ।

ସେ ବହଲ—ବହ୍ନ ·ମୁଁ ନୁହେ ।

ମୁଁ ଗେଗେ ପସ୍ତରଲ—ଏଇ ବଗ ବରୁଥଲ ?

ଉଠଳ ବହଲ—ଏଇକ ଛଏ ଜୋଣି, ମୋ ହାତରୁ ନେଇ ପଳଇଥଲ ।

ମୁଁ ବହଲ—ଏଇ, ଏଇ ବଦମାସ ଛଡ଼ା ଅଛ ଛଏ ହେବ ? ହାର ବର୍ଣ୍ଣ ଠି ଉଖିଛ ତାହାର ବର ଶଳ ।

ସେ ଚିତ୍ରରେ ·ଯେତେ ମନାକରୁଥାଏ ମୁଁ ଅଛ ଶୁଣ ନ ଥାଏ ।

ଉଠଳ ବହଲ—ତାଇଁ ସେ ହାର ନେଇ ନାହିଁ । ମୁଁ ପାଞ୍ଚ ବଳରୁ ଛଡ଼ ପଳାଇଲ ।

·ତା ହେଲେ ନେଇନାହିଁ । ଅଛ ·ତୋଡେ ଛଡ଼ ବେଳ ବନ୍ଧା ବଣ୍ଣ—ଚୁପ ଛେ ସ୍ୱଳ୍ପଯା—ପୁଣି ଏଠି ପାଞ୍ଚ ଟିଚ୍ଚେଇଲୁଚ ଶଳାଲ୍ ଦେଖିବ—ଶଳାଲ୍ ପୁଲ-ପରେ ଦେବ ।

ସେ ଚିତ୍ରରୁ ଭୁନ ହୋଇ ସ୍ୱରଗଲ । ମୁଁ ବ ନସହ ଲେଖଃଲ ଛଟିବେଦ ଅଗଂଭଲ ମଣିଙ୍କ ପାଖରେ ନିବେଦିତ ହୋଇଗଲ ।

ବେଖିଲ, ଉଠଳ ମାର ମୋପାଇଁ ଛଏ ଝାଣ । ମୋ ଖାଇବା ପିଇବା ଖାଧୋଇବା ·ସବୁ ବୁଝିକାଲ୍ ବସିଲ । ମୁଁ ମନେ ମନେ ହେଁଭି ମାରୁଥାଏଁ । ଅଛ ଉଠଳ ? ଛଡ଼ ତା ବଥା । ମୋ ନିଶ୍ଚିପଣିଅ ବେଶି ସେ ଖାଲ ପାଞ୍ଚ ଅଁ ବର ଅଖି ମେଲଦର ସ୍ମୃତି ଥାଏ ମୋତେ ।

ଦହଁ ଅଉବନ ଚାଟ୍ରେ ଉଠଳ ବଳ ଅଧ୍ୟ ପଢ଼ବାକୁ ସଲ । ଯାହା ହେଲ । ମୁଁ ତାକୁ ସାହସ ଦେଇ ବହଲ—ସରୁଅ ନାହିଁ—ଯଥିଠି ତୋ ସୁବୁରା ମୁଁ ଅଛ ସେଠି ତୋଷାଏ ବ—!

ସେ ସ୍ୱରଗଲ । ମୁଁ ସ୍ମୃତି ·ବର ବସିଥାଏଁ । ସମସ୍ତେ ଯଖିଶୁଣ୍ଟ ଶୋଇପଡ଼ଲେ, ମୁଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଉଠିଲି । ଦିନରେ ମୁଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଳାଗଦରେ ଚୋଟ ସ୍ୱଡ଼ାଏ ରଖିଥଲ । ·ଅଛ ବାଗଦର ସାଥ ବଣ୍ଣ ବେଖିଥଲ, ସେଥିରୁ ଯୋଡ଼ାଏ ନେଇ ବସି-ଥଲ । ତାହାର ଦେଇ ନଃଥାଲ୍ ଅଥ ବର ଏଇଦମ ମନ୍ଦାବେଦ ଦଗଲ । ନୁଖାଃଲ ତଳେଇ ବେଇ ଚୌଦିନ ମାରିଦେଇ ଦାହାରାଲ, ଯଥିଠି ଉଠଳ ମ ଅଧ୍ୟା ପଢ଼ଛ ।

(୧୩ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

—ଭିକ୍ଷା—

ଅନୁବାଦକ—ରଜନୀକାନ୍ତ ।

(ରୁଷର ଶ୍ରେଷ୍ଠଜାତୀୟ ଲେଖକ ତୁର୍ଗେନେଭଙ୍କ ଲେଖାର ସ୍ୱାଧୀନ ଅନୁବାଦ)

କାହାଣୀ

ଗୋଟିଏ ବସନ୍ତ ଦିନ ଥିଲା । ସକାଳୁ ଏକ ବୈଦ୍ୟା ଗଛ ତଳେ ଗୋଟିଏ ଘୁଡ଼ା ଛିଡ଼ିଲା । ସେ ଘୁଡ଼ା—ଅତି ଛୋଟ । ଛୋଟ ଛୋଟ ଏ—ଦୀର୍ଘ ଶ୍ରୀଣ ଠାଣ ଯୁବକ ଘାସ ଶିରରେ ଛାଡ଼ି ବସିଛନ୍ତି, ବରା ଘାସୁ ନ ହେଲା । ସେ ଛେଡ଼ିଦେଲେ ଯାଇଥିଲା, ପୁଣି ଫେରି ଥିବା ଦେଖିବାକୁ ! ହେଲେ ? ଘୋଡ଼ା-ଘଡ଼ୁ ହେଲା, ପୁଣି ବଡ଼ ବିସ୍ମୟରେ ଛାଡ଼ି ସାରିଲା । ଦେଖିଲେ ଏକ ଅପରିଷ୍କାର ଛିଡ଼ା ଗୋଟାଏ । ଘାସ ବୁଦ୍ଧକ ଓ ନରମ ମସ୍ତକ ଛାଇରେ ଢାଳି ପଡ଼ିଛି । ଅତିଶୟ କ୍ଲାନ୍ତ ହେବୁ ଘାସ ଶରୀରର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଲାଗି ଶ୍ୱାସାଘାତ ଯେମିତି !

ସର୍ବୁ ? ଘୁଡ଼ା ଦେହର ଶଂଙ୍ଗରେ ଥରେ ଛିଡ଼ରେ ଅଡ଼ା ମାରି ବସିଲା । ଘାସ ଥରେ ଚାଲିଲେ ଅଥଚ ଛେଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ଅଥଚାଇ ବୁଦ୍ଧିଲ ଜିଭ ଭିତରକୁ ବଢ଼ାଇ ଠେକ ସେ ଭୁଲ ଜାଡ଼ିଦେଇ, ଘୁଡ଼ି ଚାଲି ଦେଲା । ଅଙ୍ଗୁଳି ଘାଟ ଜାଟ ଲୁହ ଛେଡ଼ି ପୁଣିଲ ମାଟ ଛିଡ଼ରେ ଅଥ୍ ଅଥ୍ ବହାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।—

ସ୍ୱଚ୍ଛଯାଇଛନ୍ତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ମୃତି ଘାସ ମନ ଘୁରୁ-ଛେଡ଼ ଦେଖା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଖିଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ଘୁଡ଼ା ସବଳ ଥିଲା—ଯେତେବେଳେ ଗା ଗାଡ଼ରେ ଟମ୍ବୁ ଥିଲା । ଆଜି ଘାସ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି – ଘାସ ଶରୀରରେ ଦେହ ସେହି ବସିଛି । ଜଣ୍ଡ ଦିନ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ଅଥଚାଇ ସମସ୍ତ ଧନରୁ ଅବଶ୍ୟକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କେବଳ ଦାନକରି ଯାଇ-ଥିଲା—ଆଜି ? ଦେଖେଇ ଦେଇ ଯାଇଥିଲା—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜ ଜଣେ । ଆଜି ସେ ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ଯାଇଛି—ଅସ୍ଥିର ପାଇଁ ଦରିଦ୍ର ହୋଇଛି—ପାଟରେ ଗୋଟିଏ ଛିଡ଼ାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ । ଘାସ ଖାଇବାକୁ ସଂଗ୍ରହ କାରୀ ମିଳୁ ନାହିଁ—ଛିଡ଼ାଇ ଯା ଦେ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଘାସ ପ୍ରତି ଉଦାସୀ ହୋଇ ଛିଡ଼ି ପଡ଼ିଛନ୍ତି—ନିଜ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରେ ମାଡ଼ିଛନ୍ତି, ବସ୍ତୁଛନ୍ତି, ଦେଖାଇ ଦେଉଛନ୍ତି—ଯେଉଁଥିରେ ଦେହ ଛୁଇଁ—ଗାଡ଼ିରେ ଛାଡ଼ିମାରନ୍ତି । ଅତି ଘାସ ଛାଡ଼ ମାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ—ହାଡ଼ ଛାଡ଼ି ଛୁଇ ଲାଭ ଗାଡ଼ ରହି ମାରିଛି । ବସ ଏତେଥି ଘାସ ଦୋଷରେ ହେଲା ?

ଘୁଡ଼ା ଅଛି ଘାସ ଛାଡ଼ିଲେ ଘାସ-ଜନ୍ମ ଛାଡ଼ିଲେ । ଘାସ ନୂତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଦେଖି ଅଶ୍ରୁରେ ମାଟ ମଧ୍ୟ ଭିଜି ଗଲା !

ସେ କିପାଦ୍ ଏଣିଲି ଏବଂ ଯେଉଁଥି ଘାସ ମନ ଥର ଭାବୁଛି । ସେ ଅଥଚାଇ ଭ୍ରାନ୍ତ ଥରେ ଥରେ ଦେଖିଲା—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଜଗତ ଅଳ୍ପରେ ଦିଶିବ ହେ । ଶୋଇଛି । ଛାଡ଼ିବାରି ଦେଖେଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଳ ଭ୍ରମିଛି । ଦେଖିଛି ଦେଖାଯାଉଛି ଦେଖେ ମଧ୍ୟ ନ ହେଲା ।

ଘାସ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଏ

ଘାସ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

—ପୁଣି ଖୁଣି

ଦ୍ୟୁତରେ ଗ୍ରୀ । ଏହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ—"ହେମ ଛାଡ଼ିଛି ଯାଇ ଧକ୍କା ଦେଇ ଦିଶିଲେ ଦେଖିଲେ ଦ୍ୱାରେ ଲାଗି ଦେଇଯାଇଛି । ଛାଡ଼ିଲେ ଜଗ ଜିଲ୍ଲ ଅନୁମାନ କରୁଛି ଦେଖିପାରି ?

ଗୋଟିଏ ଅଛା ଦିଶିଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ ଛିଡ଼ା ଜବାବ ଦେଲା—"ଦାନ ଦେବାର ଛାଡ଼ାଇ ଯାଇ ଅନ୍ତ ଦାସ କରୁନାହିଁ । ଜେଲ ଅଛି—ଯାଇ ଛେଡ଼ିଦେଇ ମରୁଛି—।"

ଛେଡ଼ି ଅଛି ଛାଡ଼ିଦିଏ ବହିଲେ—ଦୁଇଥିରେ ଦୁଇ ଅଛ ଅଛ ଯାଇ ନ ଛାଡ଼ି, ଛେଡ଼ିଲେ ଛାଡ଼ିଲେ ଛେଡ଼ି ମାରିଛି ଦ୍ୱାରେ ଛାଡ଼ିଛି ଛେଡ଼ି ଅଛି ନାହିଁ, ଛାଡ଼ିଛି ଦ୍ୱାରେ ଦେଖି ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରି ଅଛି ନାହିଁ । ଛାଡ଼ିଛି ଅଛେ ନ ଛାଡ଼ିଛି ଛାଡ଼ିଛି ଛେଡ଼ି-ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ିଯାଇ ମଣ୍ଡିଛି ପେଇଁ ନିଛି ? ଏହି ଛେଡ଼-ଛେଡ଼ି ଅଛ ଅଛ—ଛେଡ଼ି ଛାଡ଼ି ବ ଅଛ ଛାଡ଼ି—ଛାଡ଼ି ଅଛ, ଛେଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରେ ଛାଡ଼ିଛି ଅଛ ।

ଛାଡ଼ି ଛେ ଛେ ଛେ

ଲାଟସାହେବଙ୍କ ନିବେଦନ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସଦାସାଧାରଣ ଜନସାଧାରଣ ସାରଜନ ହୁଜାର୍ ଜଣାଇଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଯୁଦ୍ଧ ପାଣ୍ଠି ନାମରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ପାଣ୍ଠି ଖୋଲା ହୋଇଅଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେ ଏହି ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରଥମ ଦେଢଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଖ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଡ଼ାଜାହାଜ ଆଜ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱଭାର ଟଙ୍କା ମୂଖ୍ୟର ଏମ୍ବୁଲେନ୍ସ ଭାର କରି ସରକାରଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ତରଫରୁ ଉପହାର ଦିଆଯିବ । ଆଜ ମଧ୍ୟ ଏହି ପାଣ୍ଠି ପରସାରୁ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯାଉଥିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛା ସେବକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରାଯିବ ଓ ଗରିବ ପିଲାଙ୍କ ଗାର୍ଡ଼ିକୁ ପୋଷାକ ଦିଆଯିବ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଡ଼ାଜାହାଜଟିର ନାମ ହେବ ଓଡ଼ିଶା । ଏଥିପାଇଁ ଲାଟ ସାହେବ ନିଜେ ୫୧୫୦୦ ଓ ମିଃ ଅନସରକ ୫୭୫୦ ଦାନ କରେଣି ।

ଏ ଗୁଡ଼ା ଦେବା ପାଇଁ କାହାରକୁ ଜୋର ଜବର କରା ହେଉନାହିଁ । ମାନବ ଜାତିକୁ ପାଶବିକ ଅତ୍ୟାଚାରରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ଜୀବନ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ କିଞ୍ଚିତ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଦାତାଗଣ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅଫିସର ସହିତ ଦାନ ପଠାନ୍ତୁ—

ମିଃ ପି, ଆର୍, ଟେଗାନ
ଅବୈତନିକ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଓଡ଼ିଶା ଯୁଦ୍ଧ ପାଣ୍ଠି
ଲେଜିସ୍ଲେଟିଭ୍ ଭବନ—କଟକ ।

ଚିର ଆକାଙ୍କ୍ଷିତ ! "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର ଚିର ଅଭିପ୍ସିତ !!

ପ୍ରଥମ ଅର୍ଘ୍ୟ କବିତା ସମ୍ବଳିତ

ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି— **"ସଂଘର୍ଷ"** ଏବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି—

ଉତ୍କଳର ଅଧିକ ସାହିତ୍ୟିକ ଚାନ୍ଦି-ଜଳ ଲେଖିଛି । ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଖ୍ୟାତ ସାହିତ୍ୟିକ ପ୍ରଭୃତି ଏଥିରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପାଇବେ——ଝରି ପାଖୁଡ଼ାର ଶାନ୍ତ ସୁଷମା ! ଜଟିଳ ପ୍ରାଣର ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ, ଅସ୍ଥିର ଓ ନିର୍ଭିକ ପ୍ରତିବାଣୀ !! ସମାଜର ତଥାକଥିତ ପାପ-ପୁଣ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ-ଅନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟ-ଅସତ୍ୟ ଭିତରେ ସଂଘର୍ଷ ସୃଷ୍ଟି କରା ଯାଇଛି । ସମାଜ ଉପରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବେଧିଆ କିଏ ? ପାପ କିଏ ? ବ୍ୟଭିଚାରିଣୀ କିଏ ? ଏକପତ୍ନୀ ଅନୁରକ୍ତା ଶ୍ରଦ୍ଧା ନା ପଶ୍ଚାତ୍ତାପିତା ଦ୍ରୌପଦୀ ?—ଏହିପରି ନାନା ପ୍ରକାର ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରା ଯାଇଛି "ସଂଘର୍ଷ"ରେ । ଉତ୍କଳର ଅଧୁନିକ ଲେଖକ ଶ୍ରୀମାନ ବ୍ରଜକିଶୋରଙ୍କ ଚଳମର ଚାରିପାଦ ।

ଅଚିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ 'ସମିତି'ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର କଥାର୍ଘ୍ୟ

'ନୈବେଦ୍ୟ !'

ସମିତିର ସଭ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଓ ମାହେନ୍ଦ୍ର ବେଳା——

୧ । "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସଂସ୍କାରପନ୍ଥୀ ଓ ଜ୍ଞାନ ସାହିତ୍ୟିକ ବର୍ଗଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି ଦେଶର କଳା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବଜୀବନ ସଞ୍ଚାର କରିବା ଓ ସୁଧୀ ପାଠକବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ଶସ୍ତାଦାମରେ ଉଚ୍ଚସ୍ତର ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଇବା । ୨ । ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଦେୟ ଏକଟିକା ମାତ୍ର । ୩ । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମିତିର ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' କିରିବା-ଚୁଟ୍ଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପହାର ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନଥିବା ଗ୍ରନ୍ଥ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ । ୪ । ଉତ୍କଳର ଖ୍ୟାତନାମା ଲେଖକଙ୍କ ଛଡ଼ା ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପ୍ରକାଶିତ ପାଣ୍ଡୁଲିପିମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେଲେ 'ସମିତି' ତାର ଅଂଶିକ ବା ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରଣ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବ । ୫ । ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ ଓ ଦେଶର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଗ୍ରନ୍ଥଅଡ଼ି ସମିତିରେ ଶାଖା ସ୍ଥାପନ । ୬ । ସମିତିର ପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୀ ପାଇଁ ଏଜେନ୍ସି ଦିଆ ଅତି ଶସ୍ତା ଉତ୍କଳରେ ଓ ଉତ୍କଳର ବାହାରେ ଏଜେନ୍ସି ଖୋଲା ।

ଅତଏବ ଆପଣମାନେ ଶୀଘ୍ର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ-ସାହିତ୍ୟ-ସତ୍ୟର ଉନ୍ନତି କରନ୍ତୁ, ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଅଣାଅଣ ଡାକ ଟିକଟ ସହ ଚିଠି ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଟଙ୍କା ପଇସା ବା ପତ୍ର ପଠାଇବାର ଠିକଣା:—

ସଂପାଦକ, ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି—ଭଦ୍ରକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶବ୍ଦେଷ୍ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଶବ୍ଦେଷ୍ଟଙ୍କା

ଉତ୍କଳ ୨୨ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଉତ୍କଳ' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୫-୯-୧୯୫୦ ରିଖ

ଦିଧା ଭାବେ

୧ । ଅଳ୍ପକାଳ ଦିନରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଯାଉଥିବା ଜିନିଷ ।
୩ । ଶିଷ୍ଟ ଓ ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହା ପାଖ ପଛନ୍ତି ନାହିଁ ।
୫ । ଏହା କେଲେରୁ ଜଏ ଗଣ୍ଡା ପାଇବ !
୮ । ଲେଖିବାରେ ଛାଡ଼ିଲେ ଏହା ବିନା ଭଗବାନ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ ।
୧୦ । ଏଇଲ ପଦାର୍ଥ ଅହେତୁଣ କରିବା ପାପ ।
୧୧ । କଂସାର ଘର ଗାଈର '——'ଭାଣ୍ଡ ଭାଙ୍ଗି ।
୧୨ । ଏହାକୁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ କେତେ ଜଣ ଅଛନ୍ତି ।
୧୩ । ଏହି ଧାନ ଛେ ସରୁ ଏଥର ବଢ଼ି ପାଣିରେ ଅଛି କଣ ରହିଛି !
୧୫ । ଅଧୁନିକା ତରୁଣୀମାନେ ସିନେମା—ଙ୍କ ପ୍ରତି ବେଜାସ୍ତ ଅନୁରକ୍ତ ।
୧୭ । ଅଳ୍ପକାଳ ବଜାରରେ ଏହାର ଦର ବଢ଼ି ଯାଇଛି ।
୧୯ । ଏଇଲ ଲୋକ ମୁଣ୍ଡରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଲଦିଲେ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁକି ?
୨୦ । କଂଗ୍ରେସ ନାଥରେ ଦିନାକେତେ ଅସୁମାର ନେତା '——' ମାରିଲେ ।

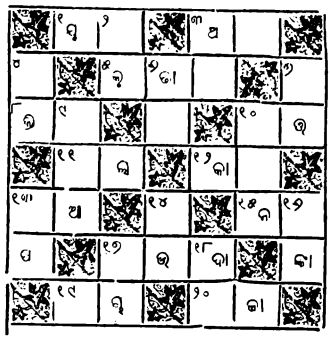

ନାମ _____

ଠିକଣା _____

କେତେଟି ଉତ୍ତର _____

ଉପରତଳ ଭାବେ

୨ । ଚକ୍ର ଉପରକୁ ପଢ଼ିଲେ ସେଇଁ ଶବ୍ଦ ହେବ ତାହା ହେବା ବଡ଼ ମନ୍ଦ ।
୩ । ଅଗାର ଏହା ନାହିଁ ।
୪ । ଉଚ୍ଚଗ୍ରୀବ ନେତା ବୁଜ ଯାହା ସଂକାଶେ ଏବେ ଏତେ ଧାଏଁ ଦଉଡ଼ ଲଗେଇ—ଛନ୍ତି ।
୬ । ଗାସ୍ତକ ଏହା ହୁଡ଼ଲେ ସ୍ୱଗର ଅଛି କଣ୍ଠେ ମିଠା ଥାଏ !
୭ । ଏହା ଅଧିକ ବଢ଼ିଲେ ସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ରହିବା କଠିନ ।
୯ । ହଠାତ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ ଅନେକେ ଏହା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ।
୧୦ । ହିଣ୍ଡଲର ଗାଈ ପଥୁଆ——ଜଣିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ।
୧୩ । ଏଥିରେ ଖାଇ ଜାଳ ।
୧୪ । ଏ ସୁନ୍ଦର ସୁବିଧା ପାଇ ଚୁପ ଯାହା ମାରି ନେବାରେ ଲାଗିଛି ।
୧୬ । ଏହା କମରରେ ଥିଲେ ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ବଢ଼େ ।
୧୭ । ଅଳ୍ପକାଳ ଦୁନିଆରୁ ଏହା ଏକାବେଳେ ଉଡ଼ି ଗଲା ପରି ଜଣା ଯାଉଛି ।
୧୮ । ବହୁତ ବଳିଲେ ସମସ୍ତେ ଅଧିକ ଖଣ ସେ କଥାର '—' ରହେ ନାହିଁ ।

ଉପର ବକ୍ସରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଟି ଅରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଁଏ ଅକ୍ଷର ଦିଏ ବନ୍ଦ ଥିବା ଘର ଯାକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଦିଧା ଭାବରେ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ବନ୍ଧୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତିନିଟା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଥିବ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ବିଚାର କରି ସେଇଁସବୁଡ଼ି ପୂର୍ବ ମିଳୁଛି ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ଶିଳ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିବାରେ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୦୦ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ୫୦୦ ପାଇବ ।

ଏବେ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିବେଚନାନୁଯାୟୀ ୫୦୦ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯିବ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚଟି ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରି ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଅପିଷରେ ପଠାଇଥିବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦଶଜଣଙ୍କୁ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୦୦ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଟ୍ରାଏଲ ମଧ୍ୟ ବହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫୦୦ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

(ସାବଧାନତାସହକାରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ) (ଅଗ୍ରପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ—୬ଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା

ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡିକ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦।/ (ଗ.ଛଅଣା) ୨ୟ ଖଣ୍ଡକ ପ୍ରଥମ ସହିତ ୫୦୵ ଓ ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଛାଡ଼ (Free)। ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।/, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦। ଏବଂ ତିନିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅଠଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/ ଏବଂ ପ୍ରତି ତିନିଖଣ୍ଡକୁ ୫୦। ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୫୧।, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୧। ଲାଗିବ । ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡକ ବେଳକ ତରଫ ଛାପା ଲୁପରେ, ତେଣିକ ସାଧା କାଗଜରେ ଛପା ଛାଡ଼ି ଦେଇ ହେବ ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ୫ଟଙ୍କା, ମନିଅର୍ଡର, ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର, ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେ ଯୋଗେ ଯେ କୌଣସି ଭାଷାରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ଦିଆ ହେଉ ନ ହେଉ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେଉ ନାହିଁ । ବାଟରେ ଖୋଇ ହେବାର ଭୟ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ନିବେଦନ ଯେ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନେ ଫି ମନିଅର୍ଡର ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ, ମନିଅର୍ଡର ରସିଦଟା ଉତ୍ତର ସହିତ ଦେବେ । କିମ୍ବା ୫୦।, ୫୧। ବା ତତୋଧିକ ଟଙ୍କା ପାଇ ୫୦/ ହେଲେ ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର ଭଳି ପଠାଇବା ସୁବିଧା । ଟଙ୍କା ପଠାଇଲେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେ କିମ୍ବା ପୋଷ୍ଟେଲ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦାଖଲ କରିବା ଉଚିତ । ଡିଗ୍ରୀ ୨୨ ଶବ୍ଦଯୁକ୍ତ, ପୋଷ୍ଟ ଭବନ, ଓଡ଼ିଶା, ଠିକଣାରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ୧୫ । ୧ । ୪୦ ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୨୧ଶ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ପୁରସ୍କାର ।

ଗୋଟିଏ ଭୁଲରେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର—୧ଟି ଭୁଲ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୧ ହିସାବରେ ୫୪ ।
୧ । ସୁନ୍ଦର କିଶୋର ଦାସ, C/o ରବି ଦାହାପୁର ଶ୍ରୀକିଶୋର ଦାସ, ଚ୍ଛାଣ୍ଡ ବେଡ଼, ପୁରୀ । ୨ । ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, କାଲେଶ୍ୱର ବେଡ଼ଗାମ ଅଫିସ, କାନପଦା । ୩ । ଶ୍ରୀମତୀ ହରିପ୍ରିୟା ଦେବୀ, C/o J. Mahapatro, ଗୁଡ଼୍‌ଲିଅଗଞ୍ଜ, କଟକ ।

୨ୟ ପୁରସ୍କାର—୨ଟି ଭୁଲ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦ ହିସାବରେ ୫୩୮
୧ । ଶ୍ରୀ ବୃଗୀରଥ ମିଶ୍ର, ୮ମ ଶ୍ରେଣୀ, ଫ୍ରେଜର ହଷ୍ଟେଲ, କାନପଦା । ୨ । ଶ୍ରୀ ଅର୍ଜୁନ ମହାପାତ୍ର, ପୋ: ଭବାଣୀପାଟଣା । ୩ । ଶ୍ରୀ ଅମରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ, ଫ୍ରେଜର ହଷ୍ଟେଲ, କାନପଦା । ୪ । ଶ୍ରୀ ପୁଣ୍ଡରୀକ ପଣ୍ଡା, କଟକ ଧର୍ମପ୍ରକାଶ, ପୋ: ଗୁଡ଼୍‌ଲିଅଗଞ୍ଜ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ । ୫ । ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ, ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ (କ) ହାଇସ୍କୁଲ, ଜାଜପୁର । ୬ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର, ଏଜେଣ୍ଟ, ଏ, ଏଚ, ଦ୍ୱିଚକ୍ରର ବୋ, ଗୁଡ଼୍‌ଲିଅଗଞ୍ଜ, କଟକ ।

ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର—୩ଟି ଭୁଲ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦/—ହିସାବରେ ୫୧୪
୧ । ଅରବିନ୍ଦ ପଣ୍ଡା, ୮ମ ଶ୍ରେଣୀ (ଗ) ହାଇସ୍କୁଲ, କାନପଦା । ୨ । ଶ୍ରୀମତୀ ଭବାନୀ ଦେବୀ, C/o Sri A. P. Panda, ଅସ୍ତା, ଗଞ୍ଜାମ । ୩ । ଶ୍ରୀମତୀ ଅଳକା ଦେବୀ, ଜଗନ୍ନାଥପୁର, ଭଦ୍ରକ । ୪ । ବାଞ୍ଛାନିଧି ମହାନ୍ତି, ଦେବଗଣ୍ଡିତ, ସାଝିଅଳି, କ: ପା: ସ୍କୁଲ, ପୋ: ରାଜଗଳିଗିରି । ୫ । ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ, C/o ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ ପଣ୍ଡା, ଫ୍ରେଜର ହଷ୍ଟେଲ, କାନପଦା । ୬ । ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ସ୍ୱୟଂସିଦ୍ଧି, ପୋ: ବାଣପୁର, ପୁରୀ । ୭ । ଶ୍ରୀ ଦଶରଥ ଦାସ, ବ୍ରଜରାଜ ମଠ, ପୁରୀ । ୮ । ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡା, C/o ଏ, ଡି. ପଣ୍ଡା ଅସ୍ତା ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଜଳ ଗୁଡ଼ ମିଶାଇ ଯାଦୁ ଭାବରେ ଲାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ଦୁଇ ନାହିଁ, ଲାଗିବେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ
ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଲୁ, ମଚଳା ଭଳି ଦୁଇ ଓ ବଇଥି ହୋଇଥିଲେ ନିୟମିତ ସିଞ୍ଚା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନିରାମ ଡେପୋଟିମଲ ପୋ: ଅ: ଗୁଡ଼୍‌ଲିଅଗଞ୍ଜ, ଜୋଡ଼ାସ କଟକ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ସ୍ଥଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଖିଆ ଦେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସବୁପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତିଶିଶି ୫୦।

ଅସଲ ଏଥିଗୁଣାଟେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗଧାରୀ ବାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ବୃଦ୍ଧିଆ, ଛାଲୁ, ମଚଳା ଗୋଳାଯା, ଛାତି ଦରଦ, ଅଣ୍ଟାଦରଦ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିରେ ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ଏଥିଗୁଣା ଟେଲିଅଫିସ—କଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଡିମ୍ବକ୍ରେସି ସଭା ।

(ନବରଂଗିକା)

(ଚଳନ୍ତି)

(ବାଙ୍ଗସ୍ତାନର ଏକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଡେରାଲ୍ ଦଶ । ଦକ୍ଷରେ ଅଫିସ ଓ ଉତ୍ତରରେ ବୈଠକଖାନା ଉଭୟଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବାର ସବୁ ଲକ୍ଷଣ ଓ ଚିହ୍ନ ବିଦ୍ୟମାନ । ଦକ୍ଷରେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ଲମ୍ବ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଚାରିଟି ଚେୟାର । ମଝିରେ ଘଣ୍ଟି ଟେବୁଲ । ଟେବୁଲ ମୁହଁପଟେ ଟେଲିଫୋନ୍ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଟେବୁଲ ଓ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଚୌକି । ତା ପାଖରେ ବହି ରଖା ହେଲେଣି । ଏକ କାନ୍ଥଆଖରେ ଟ୍ରେଡିଂ ଟେବୁଲ, ଦୁଆରର ଦୁଇ ଉତ୍ତରେ ଦୁଇଟା କାଠ ଆଲମାରି । ଆମଳା ଚାକ୍ରି ମଝିରେ ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବା ଖଟ । ଚାକ୍ରି ଉପରେ ଟେବେ ଖଣ୍ଡ ଛବି—ଗାନ୍ଧି, ଜବାହାର ଲାଲ ପ୍ରଭୃତି । ଟେବଲ ଖଣ୍ଡିଏ ଛବି ଟେଲିଫୋନ ଉପ ହୋଇଛି--ଗୋଟିଏ ମୁଖ ଟେବୁଲର । ବାବୁ ଦଳବଳ-ମନ ଏକାକୀ ଖଟ ଉପରେ ବସି ବାରବାର ଝରନାଗାଟେ ଚଳନ୍ତି ଅଗାଉଛନ୍ତି ଓ ମଝିରେ ' ଟ୍ରେଡିଂ ଟେବୁଲରେ ଲେଖିଥିବା ଅଜନାଲୁ ଗୃହିଁ ଦେଇ ଲମ୍ବ ' ମୁଣ୍ଡ ବାଳଲୁ ହାତ ଦ୍ୱାରା ଚାଳାଡ଼ି ଦେଉଛନ୍ତି । ମୁହଁରେ ଉତ୍ସୁକ୍ୟର ଛାୟା—ବାହାଲୁ ଯେପରି ଅପ୍ରହର ଅପେକ୍ଷା)

ଦଳବଳ—(ଡାକ ପକେଇଲେ) ନଟିଅ ! ରେ ନଟିଅ···ଅରେ ନଟିଅ !!

(ଗୃହର ନଟିଅ ସେଥିରୁ ଜବାବ ଦେଲା—ଅରିଅଁ ଅଁ—)

ଦଳ—ଅରେ ଲଅଡ଼େ ଅଇଲୁ ।

(ହାତ ଯୋଡ଼ାକ ଅଗଲୁ ବଢ଼ାଇଲା ପରି ନଟିଅ ଅସି ଛିଡ଼ା ହେଲା ।)

ଦଳ—କଣ କହୁଥିଲୁ ମ ! ଚାକରେ କଣ—ବାଜିଛି (ଭୁଣ୍ଡରୁ ଗୋଟାଏ ବଳାର ଶବ୍ଦ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା) ।

ନଟିଅ—ଅଜ୍ଞା—ଗୃ କରିବାକୁ ଲଷ୍ଟୋଭ୍ ଲଗାଉଥିଲି ।

ଦଳ—(ମୁହଁ ବିଚକିଟି) ଯା—ଯା—ଲଷ୍ଟୋଭ୍ ଲଗାଉଥିଲ,—ଗୃହ ଲଗାଉଥିଲ !··· (ଅଁଳ ଦୋଇ) ଅରେ ଗଲୁ, ଦେଖିଲୁ କିଏ ଅସୁଛନ୍ତି ବ ନାହିଁ ।

ନଟିଅ—କାହା ଅସିବା କଥା ବାବୁ ?

ଦଳ—ଚୋ—। କହିଲି ତ ଅରେ, ପୁଣି ବଡ଼ବଡ଼ କରୁଛୁ ଯଃ—

(ନଟିଅ ପଳାଇଗଲା । ବାବୁ ଅଜନାଲୁ ଗୃହିଁ ନାନା ମୁଖ ଭଙ୍ଗୀ ସହକରେ ନିଜର ଚେହେରାକୁ ବଜବଜ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ବାଳ ଖାଉଁଲାଇ ଦେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଚାକର ସାଜିଛି ଟିକିଟା ଡାକିଲା—'ବାବା !' ଦଳବଳ ବାବୁ ଚହିଲି ପଡ଼ିଲେ ।)

ଦଳ—କି !···ଏଠି ଅଜଣିକା ଗୋଲ-ମାଲ କରିଲା । ଯା—

(ଟିକିଟା ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ଫେରିଲା)

ଦଳ—ଏ ଶୁଣ ଶୁଣ; କଣ କହୁଥିଲୁ ?

ଟିକିଟା—ସିନେମା । ଆଜ କହିଲା ଅଜ ସିନେମା ଦେଖି ଯିବୁଁ । ତମେ ନେଇଯିବ ।

ଦଳ—ଓଃ—ସେଇଥିପାଇଁ ଏତେ ଘୁଅଗ ଦିଗ ! ତା କହିବାକୁ ମୁଁ ଯାଇ ପାରିବି ନେଇ ଅଜ । ମୋର ଚେର କାମ—

ଟିକିଟା—କଉ କହିବ, ତମେ ନଗଲେ ଅମେ ଏକା ଯିବୁଁ । ଭୟ ଯିବେ ପାରିବେ ।

ଦଳ—ବଡ଼ ବେମିତ ଯିବ । ଭୁଣ୍ଡ ଅସିବେ ଯେ ।

ଟିକିଟା—କଉ କହିଛ ନ ଗଲେ ଦିବ ନ, ଏ ଖେଳିଆ ସରଯିବ, ଅଜ ଶେଷ ରାତ ।

ଦଳ—ହଉ, ଗଲେ ଯା, ମୋତେ ବିରକ୍ତ କରନା ।

ଟିକିଟା—ଉଠ କହିବ—ଚୋ—ଟିକିଟ···

ଦଳ—ମୁଁ ଜାଣେ ନା—ପଳାଅ—

(ଅଙ୍ଗି ଚାହିଁଲେ)

(ନଟିଅ ପ୍ରବେଶ କଲା)

ନଟିଅ—ସେଇ ବାବୁ ଅସିଛନ୍ତି ।

ଦଳ—କିଏ ମ ? ଓଲୁ ।

ନଟିଅ—ସେଇ ଯେ ଅଛେ, ବତ—

(ତରବର କରି ଉଠି ଦଳବଳ ଅରେ ଅଜନାଲୁ ଗୃହିଁଦେଇ ଝାଡ଼ଝଡ଼ି ହୋଇ ନିମେଷ ମଧ୍ୟରେ ଭିତରିରେ ସଜ ହୋଇ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।)

ଦଳ—ଏଠି ଠିଆ ହେଇ ଗାଳିକୁ ଗୃହିଛୁ—ଗୁଡ଼ିକ୍—ଯା···ତ କୁ ବିଶ୍ରାମ ।

(ନଟିଅ ଚାଲିଗଲା—ଟିକିଟା ଚହିଲା 'ବାବା' !)

ଦଳ—ଭୁ ଯାଇନାହିଁ ଏତେବେଳ-ଯାଇଛେ । ଚହିଲ ଯା—ଚାଲି, ଚେହ୍ନ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଅଜ । ଏ ନଟିଅ ! ଦୂର । ଟିକିଟା, ଯା କହିବେ ଗୃ—ଗୃ—ଜଳିବ—ଅଜ ପାଳ ।

(ଟିକିଟା ମୁହଁ ଭୁଣ୍ଡି ଲେଇଟି ଡଙ୍ଗ ଚାଲିଗଲା ବେଳେ ବାବୁଙ୍କ ଖାଲ ଯାହା ସାଙ୍ଗରେ ସେ ତା ଓଠରେ ହାତ ମାରି ଦେଇ ଅଦର ମିଶା ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "କିରେ ଦୂତୀ ଜେମିତ ଶ୍ରବାଲ ?" କହି ପାଲୁଅ ଆଙ୍ଗୁରେ ଟିକିଏ ହସି ଦେଲେ ମଧୁରୁଅ ମଧୁରୁଅ କରି)

ଦଳ—ନମସ୍କାର କର । ଅରଦ୍ରୁ; କହି ଦେଇଥିଲ ସବୁ !

(ଟିକିଟା ନମସ୍କାର କରି ଚାଲିଗଲା)

(ଅଗନ୍ତୁକ ହସ ହସ ହୋଇ ଭିତରକୁ ପଶି ଅସି ଗୋଟାଏ ଚେୟାରରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ଦଳବଳ ଚିଡ଼ିଚିଡ଼ି କହିଲେ—)

ଦଳବଳ—ନମସ୍କାର । ଏଇ ପ୍ରୋଡ଼ିଉସର ଅରିରେ ?—ଆଜ କେତେବେଳେ ଆଇଲେ ?

ବଗାରୁଆ ଦାସ—ଓଁ ହେଁ—ଗାଡ଼ିଟା ମିଳିକାଳୁ ଭିଡ଼ିର ହଜାର ଏଇ । ଆଜ ତ ଧାର୍ଣ୍ଣିତ । ଜବର ଜଣ !

ଦଳ—(ଖୁସିଲ ହସ ହସି) ମନ ନୁହେଁ । ତେବେ ଉଦ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ଜଲଜୋଷ୍ଟ ବାହାରରେ ଅଜ ନବାବଙ୍କୁ ସୁଲିକିଟ କରି ସାରିଛନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବନାଲ୍ଲୀ—(ଅଣ୍ଟି ଉଠାଇ ଓ ପାଟି ଅଧେ ମେଲିକରି) ଚାଉଁଚ ?

ଦର—ପୁଣି ଗୁଳିଚାଳ ହବ ।

ବନା—କେତେଜଣ ଶୁଂଚିତ ମାରିଲେ ?

ଦର—ଦଶ ବୋଲିତ କହୁଛନ୍ତି ।

ବନା—ଅଁ—ଦଶ ! କେବେ ତ (ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ଚିନ୍ତିଲେ)·····(ଖୁବ ଭଙ୍ଗ ହୁଏ) ଚଳ, ଏବେ ?

ଦର—ନାଁ ବଡ ହୋଇନାହିଁ । ସେଇଠି ଚଢ଼ିଛ ବୋଧହୁଏ ଅଡ଼ୁଥ ।

ବନା—କି ଜନ ?

ଦର—ଖାଲି ଭିତରେ ସେଇକଥା ଭରପୂର ଥଇଛନ୍ତି ନବାବ । ଜନ୍ମ...

ବନା—(ଉତ୍ତେଜିତ) ହଁ—ହଁ—ଚେଣ୍ଡ··· ?

ଦର—ଚେଣ୍ଡ, ଯମାଚେ ମାଁ ବଚାଲୁ ପଛଛନ୍ତି ।

ବନା—ଭାଲେ ? ଭଲକି ଭଲେ ?

ଦର—ତା ନୁହଁ···ବୋଧହୁଏ···ଏଁ ଏଁ···ମୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ହେଲେ ।

ବନା—ଅଛା ଯଦି ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ଅମଲ ଚଣ୍ଡା କଣ ହବ ? ଅଜ୍ ବୋଧହୁଏ···

ଦର—ଖୁବ ଦମ୍ଭର । ତେବେ···

ବନା—ଅଛା ବାବାଜି କୁଆଡେ ଗଲେ ?

ଦର—ଭଲେଭଲେ ! ବୋଧହୁଏ ଏଇ-ଟିଣି ଅଣ୍ଟିରେ । ମେହେନ୍ତର ଅଡ଼ୁଥ ଲିଖିତ ଚଳା । ସେଇଥିପାଇଁ—

ବନା—ଅଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ବି ଚଳାଇବା ଦରକାର । ଅଲନ ଚଣ···

ଦର—ସେ ବି ଅଚିନ୍ତ । ବାବାଜି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଅଣ୍ଟିବାର କଥା ।

ବନା—ଅଜ, ଅଜ ··

ଦର—ନାହିଁ, ଅଜ ବାହାରକୁ ଚଳାଇ ଦେଶି ଗଣ୍ଡଗୋଳ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେ । ବାବାଜି ଅପନୁ—ଯାହା କରୁଛେ ।···

(ଗୁହଁ) ହେଲ, ଅଣ୍ଟିଲେଣ୍ଟି ।

(ଚମାଳା ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା ସିଡ଼ିରେ । ସାଙ୍ଗେ ବାବାଜି ସ୍ୱପ୍ନେଶ୍ୱାମ ଓ ସ୍ୱାମୀ ଛବିଳ ନନ୍ଦ ପ୍ରବେଶ କଲେ)

(ଗୁଣ୍ଡିଜଣଙ୍କ ଛିଡ଼ାହୋଇ ପଡ଼ ଗୁଡ଼ ଭଲଣ, ନମସ୍କାର, ହେଲେ, ଓଁ, ବାବୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରେ ଏଡ଼ାଇବଲେଲେ ଉଦ୍-ଗୀରଣ କରନ୍ତେ ଏପରି ଏକ ଦିଗ୍ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ଯେ କିଏ କଣ କହିଲା ତାହା ବାଜି ହେଲାନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ଜୋଡ଼ାଏ ଜର ସର୍ଦ୍ଦାଳ୍ପେ ଅପର ଚିତ ଅଣ୍ଡା ଚଡ଼-ବାରୁ ପୁଣି ଚଢ଼ଲେ ଚେଚାଲିଅ ଶ୍ରୀ ଚାନରେ ଚହ ଛାଟିଲେ "ବସନ୍ତୁ, ବସନ୍ତୁ ।" ଏବେ ଅଜ ଅସନ ଗଢ଼ଣ ଚଳେ ତାହା ସ୍ଥିର ନ ହେବାରୁ ଛିଛ ସମ୍ବ ଚଳିଗଲା । ତାହା ପରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ବସିବାରୁ ଅନ୍ୟମାନେ ଉପ-ବିଷ୍ଟ ହେଲେ ।)

ବନା—ବଡ ସ୍ପଷ୍ଟିନ ଅବସ୍ଥା—ଯାହାକୁ ଚଳଚଳାଚଳରେ ଚହନ୍ତି 'ଚଢ଼ସ୍ପଷ୍ଟ' ବେଳ ।

ସ୍ୱାମୀ—ହଁ, ହଁ, ଲ୍ୟାଇସିନ୍, ପ୍ରିସିଡିଟେଣ୍ଟ ଲ୍ୟାଇସିନ୍ । (ହସିଲେ)

ବନା—ଡ୍ୟାମନ୍ଟ ଲ୍ୟାଇସିନ୍ ! ଭ୍ୟାଟ୍‌ସ ! ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟାଳ ଭର୍ଣ୍ଣ୍ୟ କଣ, ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟ କଣ ?

ସ୍ୱାମୀ—Let the Devil...

ବନା—ନାହିଁ, ମାହିଁ ସେ କଥା କହନ୍ତୁ ନାହିଁ, ଏହାର ପଗଳାଚର ବାଟ ଚଳାନ୍ତୁ । ଛିଛ ତ Constitutional illigality ନାହିଁ ?

ସ୍ୱାମୀ— Constitution ବଡ ଶକ୍ତ ଜିନିଷ—ମାନେ, ବଡ଼ ନମ୍ବ ଜିନିଷ—ଅର୍ଥାତ pliable, ସେଶିକି ଭଡ଼ିକେ ତେଶିକି ବଡ଼େ । ଖୋଜିଲେ ବାହାରିବ ।

ବନା—ଖୋଜିନ୍ତୁ ତେବେ । ଅଜ ତେର ଜରୁରୀ···

ଦର - ଅହନ୍ତେ, ଅହନ୍ତେ ଦ୍ୱଗ୍ଧ, ଅପଣ ଏଡ଼େ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି କାହିଁକି ! ଚିନ୍ତ, ଚିନ୍ତ । ଚିନ୍ତା ।

ବନା—ଅମ ହାତରେ ଯେତେବେଳେ power ଥିଲା, ଅମେ ସିନା 'ଚିନ୍ତା' କରି ଅଟଣାକୁ ଅଜ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧ ଦିଇ-ଥିଲୁ । ତନ୍ତୁ ଏବଳଣି ଅଜ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଫରସତ୍ ନାହିଁ, Action, prompt action ଲୋଡ଼ା ଥିବାର ଏବା ।

ସ୍ୱାମୀ—ସେ ଠିକ ଅଛି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଅରେ ଗ୍ଧ ଅର୍ଣ୍ଣ ।

ଗଧେ—ଜାଣି ହେଲେ ଦାଗଙ୍କ ଲାଭକ କରନ୍ତେ ପଛ ।

ବନା—ହଁ, ତାହା ସତ, ମାତ୍ରକ ଜାଣି ଏଥେ ମିଳିବାର ଜାଣି ଅଛ ତ ହେ ! ଗ୍ଧ ହେଲେ ପଛ ।

ଦର—ବସନ୍ତୁଟ୍ ଦେବ ତା ବିଛ ଜଳଖିଆ ବଜାରରୁ ମଗାଇବ ?

ବନା—ବଜାରୁ ଜଳଖିଆ ଅମଲ୍ ରୁଚ୍ ନ ଥିବାର ଏବା । ଛିଛ ଫାଟକାଡ଼, ଫଲ୍‌ର ଜାଲବୁଟ୍···

ଦର—ହଁ, ହଁ; ଭ୍ରାଇସ୍‌ଆଇଥିବ ଅସଣ୍ଟିକର ଟେଣ୍ଟ—ଥରେ ଦଟ୍ଟଥ···ନଟ୍ଟଥ···

(ନଟ୍ଟଥ ଧାଇଁ ଅସିଲ)

—କଣ ଜଣ୍ଟ ଟେଣ୍ଟିଅଡ଼େ, ଦାରୁମଜାର୍ଦ୍ଦ, ପଙ୍କ ।

ନଟ୍ଟଥ—ଛଣ୍ଟା ପଡ଼ତ, ଗ୍ଧ ଟେଣ୍ଟ୍ ବାରୁ ଦିନ ଛଣ୍ଟ ଥେଲ ।

ଦର—ଯା ଜଲଦ ପଚୋଡ଼, ଜାଲବୁଟ୍ ଅଜ ସରୁ ସରୁ ଚକମ ନେଇଥ । ଅଜ ଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାକୁ କହିଦେ । ପୁଣ୍ଡ !

ନଟ୍ଟଥ—କେତେକର ଅଣ୍ଟିବ ।

ଦର—ଦେଖି ଅଣ୍ଟିରୁ ଯା—

ନଟ୍ଟଥ—(ସମସ୍ତଙ୍କ ଭ୍ରସରେ ଅଣ୍ଟି ବୁଲାଇ ଦେଇ ମନେ ମନେ ଚଣ୍ଟି ପଚାଇଲା ଓ ଚଣ୍ଟ-ଲେଇ କହିଲା) ଗ୍ଧରଅଣାର ଅଣ୍ଟିର ?

ଦର—(ଅଣ୍ଟି ଚଣ୍ଟି) ଓଲ୍ ! ଜାହାଜ—ଯା—ଜଲଦ । (ନଟ୍ଟଥ ପଳାଇଲା)

ବନା—ସ୍ୱାମୀଜ, ଚୋଟାଏ ଯେଉଁରେ ପଚାଇ ଏଥରୁ ଭ୍ରୁମିତ ଦେଇ ଦେବନାଇଁ ? ଉପଦେଶ ଜନ୍ମକ ଚ୍ୟାର୍ଦ୍ଧ । ଲେଖିବା ? ଯଥାଥ୍ ଦିନ ଏ ଜରୁ ଥାଇଲେଣି ?

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ୱପ୍ନଶ୍ୟାମ—ଏକାବେଳେ ଯେ ଆପଣ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଦେବେ; କେଉଁଟାର ଉତ୍ତର ଦିଅଯିବ ?

ସ୍ୱାମୀ—ଅଜନ ଯେଉଁ ଶ୍ରୁତ ଅଛି । 'ଦଳ-ପତି' ଦ୍ୱାରାରେ ଦରାବ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବେଅଜନ ।

ହରି—ସବୁଦାଭଜଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଷ୍ଟେଲ୍‌ଲାଗ କରିଯାଉ ।

ସ୍ୱପ୍ନେ—ଧର୍ଯ୍ୟପାଟି ଅମର friend, philosopher and guide ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେବା ଶକ୍ତିମାନ୍ ଉତ୍ତର । ମାତ୍ର ଯେ ଏଣ୍ଡଶି ବନ୍ଧ୍ୟା ପୀଡ଼ାରେ ପୀଡ଼ିତ । ଆପଣ ଶକ୍ତେ ଅସ୍ପାଳହୋଲରେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଗୁଲ୍ ଯାଅନ୍ତୁ ।

ବନ୍ଦା—ଅହା ଶବ୍ଦ ପଷ୍ଟର ଭିତରଅ ଏବେ ବା ନୂଆ ଗୁଲ ଅଜ୍ ବନ୍ଧ ଜଣା ଜଲ୍ଲଣି ?

ହରି—ଅମ ଗ୍ରନ୍ଥର ସତ୍ୟବାଷ୍ପକଠାରୁ ସତ୍ୟେମନ୍ତ୍ରର ମିଳିବ ।

ବନ୍ଦା—ତାହାଙ୍କୁ ସେ ? ଅମ ଅସିବା ତଥା ଜଣ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିବାର ?

ହରି—ଅଥମ୍ବ, ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିବା ତଥା ଜଣ ଫଗାରରେ ଅଛି ? ତାଙ୍କ ଗଥ ସେ ସବଜ ବଚରଣ ଶୀଳ ।

ରଥେ—ନେ ତାଙ୍କ ଗଥର ପହ ଷ୍ଟଇବ ଜଣ୍ଡମ ହୋଇ ପଡ଼ିଛ ଓ ମୋବଲ ଦେଲ ଅଲ୍ଲକରୁ ଛଲ ଗ୍ଲ୍ ନାହିଁ ।

ବନ୍ଦା—ସତେ ? କାରଣ ?

ରଥେ—ଏତକ ଲୁଣ୍ ନାହାନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ଅଭ୍ରକ ଜଳକ କୁଆ-ତୈଳ ନଥାଇ । ଚାପରେ ଗ୍ଲାଙ୍କର ଥିଲା ଏକ ଘୋଡ଼ଥ ଗଥ । ଦକ୍ଷିଣ ଅଜ୍ ଏକ ଗଥ ଅସି ଏ ନଗରରେ ବଚରଣ ଜଲ୍ଲଣି । ସେଥିରେ ଲାଗିଛି ଘୋଡ଼ଘୋଡ଼ା (double horse power) ପୁଣି ତାହା ଗୋଦାଦ୍ଧି-ସ୍ନେହ (Oil) ଦ୍ୱାରା ଗ୍ଲଞ୍ଜିତ ।

ବନ୍ଦା—ହେବେ ତ !

ରଥେ—ଅପଣ ବଡ଼ pessimistic ସବ ଅମ ଗଥ ଅଚଳ ହୁଏ, ଅମେ ସମସ୍ତେ ଜାଳ ଛାଡ଼ ଠେଲିବୁଁ । ଅନ୍ତୁଃତ ମଲ୍ଲା ଗ ଡ଼ିଲ ବଳଦ ଗୁଡ଼ାଇ ତ ହାତରେ ଅଛନ୍ତି ।

ବନ୍ଦା—ଜାହାରା—ଜାହାରା—ଗେଲଥ୍ରୁ-ପାର୍ଣ୍ଣ ତ କଟ୍ଟୁଅଲୀ ଶବ ଅପଣଙ୍କୁ ଦେଲ୍‌ଥିଲ ।

ସ୍ୱାମୀ—ତିନ୍ନ ସବ ଗରୁ ପଷ ଜଣନ୍ତି, ଏ କଟ୍ଟୁଅଲ ଉତ୍ତର କି ? ସେମାନେ ଅଗ ଉତ୍ତ ବଦଲ ଦେବେ, ସେପର ଦୋଲଥିଲ ଭ୍ରମ୍ଭ-ପୁରରେ । ଏକ ଅରୁଣର ମୁଣ୍ଡକାଟର ପ୍ରକ-ଶୋଧ ସ୍ୱରୂପ ଉଦାଧାସ ଦଣ ଜଣର ପୁଣ୍ଡ ଜାଣିବେ ।

ବନ୍ଦା—Supercede ଜଥା ଜଣ୍ଡଛନ୍ତି ? ମାଫ ହୋଇ ପାଇଲେ ତ ?

ସ୍ୱାମୀ—ହୋଇଥା ବାହାର ଜଣ୍ଡା ଜେଉ ମାଫ ! ଆପଣଙ୍କୁ ତ ମିଳିଥିଲା । ଦେଦେଡ଼ା ବାସ ଓ ମେଣ୍ଟ୍ ଛୁଅ ଜଥା ଇଷ୍ଟ ଜାହାଣ୍ଡ-ରେ ପଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । Give the dog a bad name and hang it.

ରଥେ—yes, yes, where there is a will, theres a way.

ବନ୍ଦା—ଜୀ, ତେବେ ଲ୍ଲଗନ୍ତୁ, ପ୍ରାଣ ପଣ ତର ଲଢ଼ି ପଡ଼ନ୍ତୁ । ଜୀବନ ଦେଇ ଅର୍ଥ ଦେଇ, ସାମର୍ଥ ଦେଇ ସଙ୍ଗ୍ରମ ଦେଇ ଏଇଠି—ଏଇ ଶେଷ ଜୀବନ-ମରଣ 'ସମସ୍ୟା'ର 'ସମର୍ଥ୍ୟାନ' କରନ୍ତୁ । Not a moment to be lost.

(ରଥେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରେ)

Hail Mr. Himler ଅଗନ୍ତୁ, ଅପଣ-ଙ୍କୁ ଲେଡ଼ା ଥିବାର ଏଠା ।

(ରଥେ ଅଧ୍ୟାପ୍ତିକ ହୋଇ ପୁଣ୍ଡ ବଜାଇ, ଓଣ୍ଠ ଲମ୍ବାଇ; ଜନ ଜ୍ଞାନ. ଗାଳ ଦଇଜ ଗଃ ଉପରେ ଗଣ୍ଡ ରଖା କରେ ।)

ସ୍ୱାମୀ—ଏ ନୂଆ ନାମ ଗ୍ଲାଙ୍କ ଜଏ ଦେଲ ?

ବନ୍ଦା—(ହସି ହସି) ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ପଷ ! ଏ ମହାଶୟ ! ତାଙ୍କୁ ଯେ ଅମ ଦେଶ୍ଟ୍ରାପୋର ପାଳକ Fifth columnର ଚାଳକ ।

ସ୍ୱାମୀ—ଓଃ—ଅମ ଦଳବେଦେଷ ତ ଗ୍ଲର ବସିତ ଅଛନ୍ତ ।

ବନ୍ଦା—ଏତେ ଶବ୍ଦ ଜଣ ଜନ୍ମନ୍ତୁ Mr. chariot, ନୂଆ move...

ସ୍ୱାମୀ—Rather Mr. quadruped ! ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ଲଚତ୍ର ଜଣିଷ୍ଠ ମହାଶୟ ।

(ସମସ୍ତେ ହୋ-ହୋ କର ହସିଲେ ଏବଂ ରଥେ ମଧ୍ୟ ହସିଲେ ବାହ୍ୟିକ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଲେ)

ରଥେ—ଖୁବ୍ ଭଲୁର ଖବର ଅଛ ।

ବନ୍ଦା—ଏତେ ବେଳସ ତେ ଚହ ନାହାନ୍ତ —ଓଳାଳ ପଳାନ୍ତ ଶୀଘ୍ର ।

ରଥେ—ଗଦାଭ୍ରଷ୍ଟଙ୍କ ଜଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ ନକରି ନବାବ ତାଙ୍କ ଦଳରେ ଥିବା ଦଉଜଣ-ଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନେଶ ପ୍ରମାଣ ଲ୍ଲହିଛନ୍ତ ।

ବନ୍ଦା—ତାର ମାନେ ?

ରଥେ—ଅର୍ଥାତ୍ ଦଉଜଣ ଜଥାଳଥିତ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ଗ୍ରମ୍ଭରେ ହାଜର ହୋଇ ଦ୍ୱଇଫ ପ୍ରମାଣ ଜହ୍ନରେ, ଅମ ପିଣ୍ଡ ଗ୍ଲଜ ତାଙ୍କ ପିଣ୍ଡ ଧରିବେ ଏବଂ ତାର କାରଣ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବେ ।

ବନ୍ଦା—ହୁଁ—ତାରପର ?

ରଥେ—ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଜା, ଗୁଣ୍ଡା ଚାଲିଛି ।

ବନ୍ଦା—ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !—ଦଶ୍ରୀଜଙ୍କ ନବାବ ତ ଜାଣି ସେ ଜଣ ..

ରଥେ—ସେଇଥା ଦଳ ତ ସଳକ ଗ୍ଲ୍ଲ ବାଜି । ତାପରେ ଦୁଇଜ ଜଣ ବ ପାଇନ୍ତୁ ବା ତ ପାଇନ୍ତୁ, ସେ ଭୟ ଲ୍ଲଖି ଏ ଜଥା କହାଯାଏ ଏ ସ୍ଥଳ !

ରଥେ—ଅସଲ ଜଥା, ସେ ବିଶ୍ୱାସ କର-ଥିଲେ ଏବଂ ଜଣ୍ଡଛନ୍ତ ମଧ୍ୟ, ଯେ ଭଲର ଜିନ୍ଦା ପାଇବଙ୍କଷ୍ଟ ଜଣ୍ଡିମାନେ ପଦାକୁ ଗୋଡ଼ ଜାଡ଼ିବାକୁ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ତ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଜୁଷ୍ଟି-ମାଇର ଲେଭ୍‌ରେ ତାଙ୍କ ପିଣ୍ଡ ଧର ନେବେ ବଳେ !

Digitized by srujanika@gmail.com

ବନ୍ଦା—ଏହା କେଣ ସତ୍ୟ ?

ରଥ—କେବଳ ସତ୍ୟ, ଶୁଦ୍ଧ ସତ୍ୟ—ଏକେବାରେ ସତ୍ୟ Undiluted, unadulterated, ଶୁଦ୍ଧ Gandhian Truth !

ବନ୍ଦା—ତେବେ ଶ୍ରୀମାନ ?

ରଥ—ଶ୍ରୀମାନ ଗୋଟିଏ ଅତଳୁସ ବାହାରୋଲ୍ ସେଇମାନେ ଚଳିଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱାମୀ—ମିଛ ଲଢ଼ିବାରେ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କେ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଦିଶ ଜଣ ଜେଲ୍‌ରେ ବ ସେଇ ଶୁଣିପିବେ । ଜେଲ୍ ଅତଳୁସ ଥାନାରେ ନ ଅଁ ଲେଖାଟିବାଲ୍ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାବ ବି ପୂରେ ମାଣ୍ଟ ।

ରଥ—ଦେଖ ଏ ଜେଲ୍‌ରେ ଜେଲ୍‌ରେ-ଜଣଙ୍କ ଶୁଣୁଛ ପଡ଼ ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଲଢ଼ିଛି ବୋଲ୍ ।

ବନ୍ଦା—ଅଁ ! ତେବେ...ତେବେ...

ରଥ—

ଯତେ ଜେଲ୍ ଲୋକ ଜେଲ୍ ହେଉ ଅଧିକ !
ଜେଲ ଗାଈ ଦେବ ଯତ ଜନ୍ମ ।
ଜେଲ୍‌ରେ ଜେଲ୍‌ରେ ମୋର ଜେଲ ବ ଜୁଷ,
ଜଗତ୍ ପଡ଼ିବ ଯେଉ ଜଳ୍ଲିଲା ଜେଲ୍ରେ ।
ଜେଲ୍ ଦେଖି ଯାଇ ମାନ୍ଦ୍ରଣ ମୁଣ୍ଡ,
ଜେଲ୍ ଜେଲ୍ ଅବା ଲାଗି ଜେଲ୍ ଜଣା,
ଜଗତ୍‌ରେ ସାହାରୁ ମୁଣ୍ଡ ଦେଇଛି ଉପାଇ ।
ଖାଇ କହିଅଛି ଶତ୍ରୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ଦିଅ,
ଜଗମୁଖା ଶତ୍ରୁ ତଳ ଗ୍ରହରେ ଜିଷ୍ଟ,
ଚୋଳର ଅମ୍ବେ ଅଷ୍ଟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
ବ ଜେଲ, ତହିଁ ସିନ୍ଧ ବନ୍ଦ ହେ ଉପାସ୍ୱ,
ଲୋହ୍‌ରେ ଜେଲ୍‌ରେ ବାନା, ଦୋଲ ଜଳ୍ଲିଗ୍ରୀ
ପ୍ରଭୁଙ୍କରେ ମଠକାଡ଼ ଲଢ଼ିବ ଅଛିସ୍ୱ ।
ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ସବୁ ସଂସାର ଜଳେ,
ଜଗତ୍‌ରେ ଯୁଗଳ ମନ୍ତ୍ର ଜଳେ ଶାସନ ।

ସଦେଖ—ବର୍ଷା ଏଡ଼ୋ ଉପାସୀନ ଗ୍ରହ ବଥା ଲାଗି,

ଦ୍ୟୁତ୍ରେ [illegible] ହେଉଛି ଅଦ୍ଭୁତ
ଚୁମ୍ବକ [illegible] ଜେଲ ଜଳ,
ଭୁମ୍ବ [illegible] ଜଳ ଜେଲ ଜ୍ଜ୍ଜ୍ଜ,
ଜୁଆଣ [illegible] ସକଳ ମଣ୍ଡଳୀ,
ଅଳ [illegible] ଜଳେ ଦ ଜଳ୍ଲୁ ।

ରଥ—

ପୁଣି [illegible] ଥାଆଥାଆ ।

ସଦେଖ—

ଅଜ୍ଞ ଦ୍ରୁଣ, ଜଳ ମଧ୍ୟ [illegible]—
[illegible] ଜ୍ଜ୍ଜ୍ଜ, ଜ୍ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ୍ଜ,
ଜ୍ଜ୍ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ୍ଜ୍

ଚକାଡୋଳା

ଲେଖକ—ଶରତ୍‌ଚନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାସିତ ।

ମଜାକବିତା

ବସିଲି ସେଦିନ କାମ ଛାଡ଼
ମନ ଗଲା ପୁଣି ହଡ଼ବଡ଼
ଛାତିଟା ପଡ଼ିଲା ଧଡ଼, ଧଡ଼, ଧଡ଼,
ମୁଣ୍ଡେ ଯା ହୋଇଲା ଧାନମଳା,
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୧ ।

କାମ କରିବାଟା ହେଲା ବନ୍ଦ
ମନେ ଭ୍ରମିଲା ଅବିଶ୍ୱାସ
ନଭେଲ ଗୁଡ଼ାକ ଅଧିଲା ଲାଗିଲା
ତୁମେ ହେଲ ସଙ୍ଗି ଜଣ୍ଟାଳା
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୨ ।

ଆଖିକି ନ ଦିଶେ କିଛି ଆଉ
ଜାନେ ତୁମ ଗିର ଗିରିଗିରି
ଦାଉ ଦାଉ ହୋଇ ଶିରିଷ ଶୁଖିଲା
ଜଳ ହେଲ ଚୁମ୍ବକାର ଶାଳା
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୩ ।

ତୁମର ସେ ମିଠା କଥା ସୁଅ
ଝୁରି ଝୁରି ଝରିଉଠେ ଦୋହ
ଆଖିରୁ ନାକରୁ ପାଟିରୁ ବହନ୍ତି
ଗଙ୍ଗା ଯେ ଯମୁନା ଚିହ୍ନୋପୂଜା,
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୪ ।

ସେସ୍ଥାରେ ପୁଣି ସେହି ଦଶା
ମନେ ପଡ଼ଯାଏ ତମ ରୁଷା
ରୁଣ୍ଟ ଝଣ୍ଟ କରି ଭ୍ରାଜିଗଲା ବେଳେ
ଭୁଲି ଅସିଲେ କି ଶଶିକଳା
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୫ ।

ଝୁରି ମରେଁ ସେଇ କଥା ମାନ,
ଛାଡ଼ୁଣି ଛାଡ଼ାଇ ବେଳା ମାନ
ଦାନ୍ତରୁ ନିସିଡ଼ ଚେପିଯାଅ ଯେବେ
କେ କହିବ ନାସ୍ତ ଦୁରୁବଳା,
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୬ ।

କେବେ ଅବା ନିଅଁ ଖଣ୍ଟା ଧରି
ଧାଇଁ ଅସ ଯେବେ ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ି
ବାହାର ପଡ଼ଇ ଦେବ ଭୁଷା କେତେ
କୋକଳ ବନ୍ଦନ ଗଧଗଳା,
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୭ ।

ଦୂରୁ କରୁଛ ମୁଁ ଜଣ୍ଡବତ
ଚଣ୍ଡୀଗଢ ତମ ପିଣ୍ଡଗତ
ନଖ, ଦାନ୍ତ, ପ୍ରୀତି ଭୁଲି ନ ପାରୁଛି
ସେଉଡି ଦାହ ମୋ ହରିବଳା,
ଅଗୋ ଚକାଡୋଳା । ୮ ।

(ମଜାକଥା ୪ର୍ଥ ପୃଷ୍ଠା ଉତ୍ତରୁ)

ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଚୋଡ଼ ଦେଇ ଭୂତ ଭୋରରେ ଗମ୍ଭୀର ଗଳାରେ କହିଲା—ଏ ମୋତେ ସ୍ୱପ୍ନ ।

ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ବା ଖଣ୍ଡି, ତାହା ମଣି ଚୋର କହ ଗୋଡ଼ଡଳେ ପଡ଼ିଗଲା !

ମୁଁ କହିଲି—ଚୁପ ଚୁପ ଗାଳିକରିନା ଗାଳି କଲେ, ତୋର ଅଧ୍ୟାଇ ଫଳ ହେବନାହିଁ । ଭରସୁ ନାହ ଭରସେ ହେଲ ଅନଷ୍ଟ ହେବ । ଅଖି ବନ ବନ, ମୋ କଥା ଶୁଣ । ତୋ ଦିଅଦ ସବୁ ଦେଖେ ଭଲ ହେଇ-ଯିବ, ତୁ ଏଠୁ ଯାଇ ତୋ ଦିଅଲ ଯହ ସପନ ତୋଲି ଯଇଁ ଝାଟାଭାଟା ଅଛ ତା ଗାଖରେ ବାହା କରେଇ ବସୁ ଦେଖେ ତାଇ ଦେଖେ ଏବାଦେଖେଳେ ଭଲ ହେଉଯିବ । ଏଇ ଦେଖ ମୋର ଭାଇ ଦେ ଗାଇ ଦେ ।

ଏହା କହି ଗ ଚିତ୍ର ଭାଇ ଭାଇ ବାଢ଼ିଲି ଚଳ୍ପ ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ବଦଳା ଉଖିଯାଏଁ ଦେଖାଇ ଗାଇ ଦେଇ କହିଲି ଅଖିରୁ ଭଲ କରି ଅଖି ବୁଜ । ଭଦଳ ପରି ଲିଖିତ—ତୋ ଦିଅଲ ଦେଖିଲ ହଏ ବହୁ ।

ଏହା କହି ଚୁପ ହେଲି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୁଣ୍ଡରୁ ଝୋଟ ଝୋଟ ସବୁ ପୋଖରେ ଚିଟି ଦେଇ ଅସି ଉଠଲ ପାଖରେ ଧୀରେ ହୋଇ ବସିଗଲ ।

ଉଠଲ ବଡ ମଜା ଅଜବରେ ଅସିଲା । କହିଲା ପୁଅ ମଣି ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ—ତୁ ମଣିକର ଭକ୍ତ—ତୋର ଗାଇଁ ଗାଇ ମଣି ମୋତେ ଦେଖାଦେଲେ ।

ମୁଁ ତୋତେ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ତୁ ମୋ ଗାଙ୍ଗରେ ଏଇଦିଅମ ପରକ୍ଷିଯିବୁ । ଉଠଲ, ଉଠଲ, ଉଠେ ଉଠ ଅ, ଏଇ ଦେ ହେଉ ଗା—ମଣି ଦେଇଛନ୍ତି ଦେ ।

ହେଉ ଗା—ସବୁ ଭଲ ହୋଇଯିବ—ସବୁ ଠିକ ହୋଇଯିବ ।

ମୁଁ ଦେଖେ ତାହିଁ ବଲ ଚୁଡ଼ା ଅଛ ମାଳେ ନାହିଁ, ମୋତେ ଚିନ୍ତାଯାଇ ତା ଦୁଅଲ ବାହା ଦେଲା । ତାର ସବେ ସବ ଭୁଅଁ ଭର ଭଣିଲା । ମୋ ଭାଉଜ ଅଛ ଧରିଲେ ପରାଇଲ ନାହିଁ—ଭୁଲୁଡ଼ା, ଭୁଡ଼ିଡ଼ା, ମଲ୍ଲିଆ, ପିଆ, ମାମୁ, ମାଇଁ ସମସ୍ତେ କହିଲେ—ଅମ କଥା ନ ମାନ କଲିଠି ବାହା ହେଲା—ମମଲ୍ଲ ହଏ ପସ୍ତରା ବି ନାହିଁ ।

ମୁଁ କହିଲି ମୁଁ କିଣ କରିବି ? ଅଖଂଭଲ ମଣି ତ ମୋତେ ଭଲ କରି ଚାଲ ଭଲ ଦେଲେ—ମୋର ବି ଦୋଷ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାଗବର୍ଗ

ସ୍ନେହର ନାଗଜାଗୁଣିଏ,

ଜନେ ଟି ନାଗଛୁଆ, ଜଣେ ଛୁଇ ଅଛି ଦୁ ଜଣ ଛୁଆ ନାଗ ହେଲ ଦିନରୁ ଆଜ ଯାଏ ସେମାନେ ନାଗ କୁଳର ମଙ୍ଗଳ କରି ଅସି-ଛନ୍ତି—ଅବଶ୍ୟ ସେମାନ୍ଙ୍କ ଶତ୍ରୁ ପାର୍ଶ୍ୱ ଅଛି ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦେଖି । ନାଗକୁଳର ଦେଖିଲେ ଭଳିତ ହେବ ଏ ବିଷୟରେ ପଣ୍ଡିତମାନେ ମନ ଦେଇ ଭାବନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଏ ଦିନ ଜଣ ଖୁବ୍ ଧୂରନ୍ଧର କର୍ମୀ ସେମାନେ ବହୁତ ଛିଣ୍ଡିଛନ୍ତି ନାଗ ଦଳର କେତେକ ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଛାଡ଼ା ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ଗୁଡ଼ିକ ଜଗତରେ ପ୍ରକାଶ ନକରି ରହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ତଲ ଥର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲି, ଏଥର ଆଉ ଯେ ଏ ଦେଇ ନାଗବର୍ଗ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ଛାଡ଼ି ଦିଅ ଯାଇଛି । ଭିନ୍ନଭିନ୍ନଙ୍କ ଚିଠିର ଜବାବ ମୁଁ ଏଇଠି ସଂକ୍ଷେପରେ ଦେଇଦିଏଁ ।

ନାଗ ପାଣ୍ଠି—ନାଗଦଳ ପରି ଯେତେ-ଗୁଡ଼ିଏ ସଂଘ ଏଇଭଳି ପଣ୍ଡିତ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି, ସେ ସବୁ ଏଇଭଳି ସ୍ଥାୟୀ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ନାହାନ୍ତି । କାରଣ ପଇସା ବଡ଼ଡ ବଡ଼ ଜଞ୍ଜାଳଆ ମାଲ୍ଲ । ଯେତିକ ମନ ଫଟା ଫଟି ଏଇ ପଇସା ନିଆ ଦିଆ ପାଖରେ । ଛାଡ଼ଡ଼ା ଦାବାଛୁ, ମରିବାକୁ କେହି ଭଲ-ଯାନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଇଭଳି ପାଣ୍ଠି ଫଟ୍ରହ କରିବାରେ ମୋର ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତମର ଦାବା ପଣିଅଛି ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଗାଇଁ ଅରମ୍ଭ କରିଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ନାଗମାନଙ୍କର ମନର ଗତି ଯେପରିଛି ସେଥିରେ ପାଣ୍ଠି ଗଢ଼ି ଖାଲି ଗୋଟିଏ ଖାତାର ଭେତେଗୁଡ଼ିଏ ପୃଷ୍ଠା ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ମୋର ମନ ଲଢ଼ୁ ନାହିଁ ।

ଜଗତ ଓ ନାଗପାଣ୍ଠି—ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗ ଯଦି ଭିତରର ଛାଡ଼ିକ ଦୂରକ୍ରେ ଭେବେ ସଂଘବଦ୍ଧ ହେ ଶତକରା ୫୫ ଜଣ ସେହିପରି ଭଗ ନାଗବର୍ଗ ଫଣ୍ଡ ଦିଅ ହେ ଭାରତୀ ବୋଲ ମୁଁ ମତ ଦେଇଥିଲି, ସଂଗ-ଠନକ ଦାଲକଣ୍ଠିଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ପାଇଁ । ସଂପାଦକେ ନାଗଜ ନ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ନାଗ-ମାନେ ପକେଇଲେ ଅଡ଼ୁ ଥାରେ । ଗୋଟ ୩୦୧ ନାଗଙ୍କ ଭିତରୁ ଶୁନ ଗୋଟାଏ ଭିଠାର ନେଲେ ଯେତିକ ହବ, ସେତିକ ନାଗ ଯଦି ଜଗତ କିଣୁଥାନ୍ତି ତେବେ ଖୁବ୍ ଭେଲ୍ଲ ବୋଲ ଧରିବାକୁ ହେବ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନୀୟ ଏଜେଣ୍ଟମାନ୍ଙ୍କଠାରୁ ନିଅନ୍ତି ଯଦି ପଇସାଟା ଅଫିସ ବଡ଼ ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଏ ଏକ ସ୍ଥାନ ବିଶେଷରେ ଯାଏ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ବି ସେ ନାଗମାନେ ଦାବି କଲେ ଅଗ ସେଇ ଦାବଦ୍ରୁ ପ୍ରାପ୍ତିଟା ଛାଡ଼ି ପଣ୍ଡିତ୍ୟ ଦବାଇ ! ସଂପାଦକଙ୍କ ହଲକ ଶୁଣିଲ । କହିଲେ, ବାବା, ତମ ପାଣ୍ଠିକୁ ଜୁହାର । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ମୁଁ ଆଜ କହୁଛି ୩୦୦ ନାଗଙ୍କ ଭିତରୁ ୧୫୦ ଯଦି ଏକାଥରେ ଏକାଦିନେ ଯଦି ୫୧୪ କରି ଅଫିସକୁ ଚାହ୍ନକ ଗୁଦା ପଠାନ୍ତେ, ତେବେ ମୁଁ ଖୁବ୍ କମ୍ରେ ୫ ୫୫ ୮ ନାଗ ପାଣ୍ଠିକୁ ଯେ ଗାଡ଼ି କରି ଦେଇ ପାରନ୍ତି । ତମେମାନେ ଯଦି କହିବ ତେବେ ମୁଁ ସେପରି ଚୋଟ ଏ ତାରିଖ ଠିକ୍ କରି ଦେବ ।

ବନ୍ୟା—ବନ୍ୟା ପାଣ୍ଠି ଯେଉଁମାନେ ଗୁଦା ଦେବେ ସେମାନେ ସଂପାଦକ, ଜଗତ କିମ୍ବା ହଜେକ୍ରେଷ୍ଟ ମହାଶୟ ଭଦକ ଠିକଣାରେ ସାହାଯ୍ୟ ପଠାନ୍ତୁ । ନାଗବର୍ଗମାନେ ଦେଲେ ବୋଲ ସେଥିରୁ ବେଶ ଚୁଣ୍ଟା ପଡ଼ନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆଜ ଗୋଟେ ସ୍ଥାନ୍ତ ପାଣ୍ଠି ଖୋଲିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏଁ ।

ଝୁଟ୍ ! ନାଗବର୍ଗ—ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଆଦର୍ଶ ରଖା ଯାଏ—ସେଇ ଆଦର୍ଶ ଦରରେ ସମସ୍ତେ ଚାଲନ୍ତି । କିଏ ବେଶୀ ଆଗେଇ ଯାଏ, କିଏ ଏତେ ଜଲଦ ଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଭାଇସବୁ ଭଦ-ମନ୍ଦ ମୁଁ ପ୍ରଶଂସା କରେ । ଯେଉଁମାନେ ନାମଟି ଲେଖାଇ ଚୁପ୍ କରି ବସିଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ନାଗ ବୋଲ ଭାବେ-ଚନା କରେ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ମୋ ସଂଗରେ, ନାଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଂଗରେ ନାଗ ନାଗଙ୍କ ଭିତରେ ସଂପର୍କରେ ଏପରିକି ସଂଘର୍ଷରେ ଅସୁଛନ୍ତି, ସେଇମାନେହିଁ ନାଗ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ସତ୍ୟ, ସେବା ଆଜ ଅହିଂସ ଏଇ ତିନୋଟି ଜିନିଷ ଦିଅ ଆସ୍ଥା ଦୃଢ଼ ଥିବେ, ତେବେ ସେମାନେ ଚୁପ୍ ରହିଯିବା ଭଲ । ଖାଲିଟା ଶବ୍ଦସା ଦେଇ ଜଗତରେ ନାମ ଛପାଇବାଟା ବଡ଼ ଶସ୍ତା ଆନନ୍ଦ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ସାଧନାରେ ।

ପଦକ ଓ ନାଗ ଆନ୍ଦୋଳନ—ବହୁଦିନ ପଙ୍କୁ ହୋଇ ଯାଉଥିବା ନାଗଙ୍କୁ ସଜାଗ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପଦକ ଘୋଷଣା କଲାବେଳେ ମୋର ନ ଥିଲ । ଖାଲି ଉତ୍ସାହ ଦେବା ଥିଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାଗମାନେ ନାମ କରି-ଛନ୍ତି ଓ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ପ୍ରଶଂସାର୍ହ । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ପଦକ ଏକ ପ୍ରକାର ଦିଅ ଯାଇଛି ଗୋଟାଏ ସତ୍ୟକୁ । ତାଛଡ଼ା ଏଥିସୁଦ୍ଧାରୁ ମୁଁ ଏପରି ଭାବରେ ପଦକ ଦେବାକୁ କେବେ ପାରି ନଥିଲି । ଏଣିକି ଭଣ କରିବ, ସେଥା ସମସ୍ତ କହୁବ ।

ନାଗ ଆନ୍ଦୋଳନ—ଜଗତ ଯେତେ-ବେଳେ ବାହାରେ, ସେତେବେଳେ ନାଗ ବିଭାଗ ଖୋଲିଲ । ପ୍ରଥମେ ଭାବିଥିଲି ଏ ବିଭାଗରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କର ବହି ରହ ଜାଣିବା ବିଷୟ କହିବ ଓ ଛାଇ ଆଦର୍ଶ ଅଡ଼ିକୁ ତାଙ୍କୁ ମନଟାକୁ ଦଉଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ତାପରେ ଭାବିଲି ପିଲାମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଗଠନ ଦରରେ ଏ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ତେଣୁ ଏହା ଗୋଟିଏ କୃଷ୍ଟିସଂଘ ବା Cultural society ରେ ପରିଣତ ହୋଇଯିବ । କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନରୁ ସେଇଦିଗରେ ଗତି ହେଲ ନାହିଁ । ନାଗମାନ-ଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ହେତୁ କଳ୍ପନା ଜଗତରୁ (theory)ରୁ ବାସ୍ତବ ଜଗତରୁ real ମଧ୍ୟ ଆସିବାକୁ ହେଲ । ସେଥା ବଡ଼ ଭଲ ଲାଗିଲ । ଭାବିଲି ବାଞ୍ଛିତସ୍ୱ । ମାତ୍ର ଏବେ ନାଗ ସଂଘର ଯେଉଁ ଜଣେ ଅସିଛି ସେଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ସେ

Digitized by srujanika@gmail.com

କର୍ମ ପ୍ରାଣତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ—ସେଥିପାଇଁ ଦାସ୍ତ୍ରୀ ଏ ଦେଶର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମଗତ ଅଳସ୍ୟ । ଇତି । ଭବଦୀୟ—ଅଜା

ପୂଜ୍ୟପାଦ ଅଜା,

ପ୍ରଣାମ ।

" ଭାରତପାଠଶାଳାରେ ନାଗ ଅନ୍ଦୋଳନ ଅଗେରେ ଚାଲିଛି, ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱ ଜାତି ନାଗସଙ୍ଘର ସଭ୍ୟଟିଙ୍କୁ ନାଗସଙ୍ଘରୁ ଗୋଟିଏ ଚିହ୍ନ ପଦକ ମିଳିବ । "

ଯେତେବେଳେ ନାଗରାଜ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଘାନନ୍ଦ ସାହୁ ପ୍ରମୁଖ ଜାତୀୟ ସେବାସମୂହରେ ଓଡ଼ିଆ ଅନ୍ଦୋଳନରେ ବିଯୁକ୍ତ ରହି ଚିତ୍ରକୁଟ ନାଗର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରୂପେ ଦେଶସେବା, ଜାତିସେବାରେ ପ୍ରାଣ ଉତ୍ସର୍ଗ କରି ଅନ୍ୟ ନାଗମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟି ଜାତି ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ, ସେତେ-ବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଲାଗି ବାହିଁ ଅପଣ ତ କୌଣସି ଚିହ୍ନ ପଦକର ଚାହୁଁ କରି ନଥିଲେ ? ଅଜି ଭାରତପାଠଶାଳାର ନାମରୁ ନାଗ ନାଗ ସଂଘର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଅପଣ ଏତେ ପ୍ରୀତି ହୋଇଗଲେ ମୋ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏ ଘୋଷଣା ବାହାରିଲା ? ମୁଁ ଭାବେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନାଗ ହୋଇଥିଲେ ଅଳାଙ୍କର ଚୁଣା ପଦକ ନିଜ ଗଳାରେ ଲମ୍ବାଇଦେବାରୁ ସେହି ପଦକର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ଦିନ୍ୟା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲୋକଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦେବାକୁ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ମନେ କରନ୍ତେଣି ।

ଶୁଣିଲି ସଢ଼େଇକଳାରେ ଦୋବେନ୍ଦ୍ର ନାଗ ସଙ୍ଘ ଭରପୂର ପ୍ରଗତି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଛେ; ଶୁଣିଲି ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ନାଗମାନେ ଗୋଟିଏ ଗରିବ ଦୁସ୍ଥକରଣ ପାଇଁ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇ ସଫଳ ହେଲେ; କିନ୍ତୁ କାହିଁ ଭାରତପାଠଶାଳା ନାଗ-ବର୍ଗମାନଙ୍କର ସେମିତି ଭାବ ଅଦର୍ଶ କିଛି ତ ଦେଖିବି ଦେଖିଲି ନାହିଁ । 'ଭଗରି'ରେ କେବେ ବିଭିନ୍ନ ନାଗରେଗ ନଙ୍କର ସେବାର କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବା ଖବର ବାହାରିବ ଯାହାକି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭିତରେ ଭାବ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଛି—ଯଦ୍ୱାରା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଯଶ ଓ ସମ୍ମାନ ବଢ଼ିଛି ଏବଂ ସେମାନେ ସେଥିଯୋଗୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରନ୍ତେଣି ।

ତେବେ କି ହିଁକି ଆପଣଙ୍କର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ?

ଗୋଟିଏ କଥା—ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଗରୁ କେବଳ ସେହିମାନେ ତାଙ୍କର ସ୍ଥାନସ୍ଥ ନାଗ-ସଙ୍ଘ ଗଢ଼ି ପାରନ୍ତେଣି । ଆଜି ନାଗସଙ୍ଘ ଗଢ଼ି ଦେବ ଚୁପ୍ ହୋଇ ବସିବା ଯଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଏ, ତେବେ ସେମାନେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । କିନ୍ତୁ ଏଇ ନାଗସଙ୍ଘ ଗଢ଼ିବାପାଇଁ ଅପଣ ଅବେଦନ ଦେବା ପରେ ଯଦି କିଛି ମହତ ଓ ସାଧୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେବାର ଥାଏ ତେବେ ଭାରତପାଠଶାଳା ନାଗବର୍ଗମାନେ ସେଥିର କାଣିଗୁଏ ସମ୍ମ ସାଧନ କରି ପାରନ୍ତି—ସାଧନ କରିବାକୁ କେବେ ଚେଷ୍ଟା ବି କରି ନାହାନ୍ତି କହିଲେ ଅତ୍ୟ ନାହିଁ । ସେ ଦିନରୁ କହିଲେ, ଉକ୍ତ ନାଗମାନେ ତାଙ୍କର ସଙ୍ଘ ଗଢ଼ି ସମ୍ମ ନାଗସଙ୍ଘ ଗଢ଼ି ନଥିବା ନାଗବର୍ଗଙ୍କ ସହିତ ସମାନ । ତେବେ ଅତ୍ର ଅଗେଇଲେ କିଣ ?

ହଁ, ନାଗବର୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଖୋଜିଲେ, ଭାରତ-ପାଠଶାଳାରୁ ମୋଟ ଟିକିଏ ଚାଲିଶ ଜଣ ନାଗ ବାହାରିବେ । କିନ୍ତୁ ନାଗସଙ୍ଘର ସଭ୍ୟରେ ସେଦିନ ମୋଟ କେତେଜଣ ନାଗ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ତାହାର ପ୍ରକୃତ ସଂଖ୍ୟା ବୋଧହୁଏ ଅପଣ ବି ଜାଣି ନଥିବେ । ଅତ୍ର ସମ୍ମ ସେ ଦିନଟିରେ 'ଭଗରି'ରେ ଯେତିକି ମଜ ଫଳାଫଳ ହୋଇ ପାରିଥିଲା—ମୁଁ ତୋର ଦେଇ କହିପାରେ—ସେତିକିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯାହା ଅଭିବ, ତାହା ଅପଣ ଶୁଣିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯିବେ ।

ଏହାପରି ସେମାନେ ନାଗବର୍ଗର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପଳନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି !

ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ମଜାର କଥା ଏହି ଯେ ଗତସଂଖ୍ୟା 'ଭଗରି'ରେ ସେଠାକାର ଯେଉଁ ନୂଆ ନାଗଙ୍କ ନାମ ବାହାରିଛି ଜଣେ ଛାଡ଼ି ଜଣେ ନାଗବର୍ଗ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ୱକୀୟ ଅଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାର ମୁଁ ଶୁଣିଛି । ଯଦିଓ ଅନ୍ୟମାନେ (ତାଙ୍କର ଚେଷ୍ଟାମାନେ) ତାଙ୍କୁ ନାଗବର୍ଗ ଦଳରୁ ବାଦ ନେଇ ତାଙ୍କ ନାମ ଦେଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ସମ୍ଭବେ ଏବର୍ଷ (୧୯୪୦) ସେଠାରୁ ଯେତେ ନୂଆ ନାଗବର୍ଗ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେତେ ଜଣ ସ୍ୱକୀୟ ଚେଷ୍ଟାରେ, ଅନୁଷ୍ଠାନର ଜାତି ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭକ୍ତି ଦେଖାଇ ନିଜ ହାତରେ ନାଗବର୍ଗ ପ୍ରତିଜ୍ଞା-ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି ? ସେଥିରୁ ମୁଁ ଲିପ କରିବି ଆପଣଙ୍କ ଯେଉଁ ଲେଖରେ ଏତେ ନୂଆ ନାଗ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରୁଛନ୍ତି ସେ ଖାଲି ନାଗବର୍ଗ ଫିଟ୍ଟା ପାଇବାରେ ମନେ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ନୂଆ ନାଗ ଅସିଟିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଜ୍ଞା-ପତ୍ର ସ୍ୱକ୍ଷର ଓ ସଂଘର ଜାତି ପାଳନ ପ୍ରତି କେତେଦୂର ଆଗ୍ରହ ରହିଛି ବା ସେ ସେ ଦିନଟିରେ କେତେଦୂର ନିଷ୍ଠାପର ହୋଇ ପାରିବେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ଅଧିକ ଉଚିତ ମନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତାର କାରଣ ବୋଧହୁଏ ଅପଣ ବି ସେଇଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ।

ନାଗବର୍ଗ ହୋଇ ଅଡ଼ିବା ବଡ଼ ସହଜ, ସେଥିପାଇଁ ଅସାଧାରଣ ସେତେ କିଛି କଳା ବଡ଼ ବିଷୟ ବା କଠିନ ସର୍ତ୍ତ ନାହିଁ । ଅପଣଙ୍କ ଭାଷାରେ "ଅରେ ଅଣାଏ ଦେଇ ଅଜାଙ୍କୁ ଗସ୍ତ୍ରରେ ଟିଣ୍ଡ ଦେବା" ଅନ୍ଦୋଳନରେ ସମସ୍ତେ କରି ପାରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଭାରତପାଠଶାଳାରେ ନାଗବର୍ଗ ଜନ୍ମଦିନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତୁଳନାରେ ଦୃଢ଼-ଦୃଢ଼ ହୋଇ ବଢ଼ିବାର ଉଚ୍ଛନ୍ତି । ନାମଧ୍ୟ ଭଗର ନାଗବର୍ଗ ଶ୍ରେଣୀରେ ବାହାରିଲା ସାଙ୍ଗେ ଶ୍ରେଣ ସାର୍ଥକ ହେ ଯାଏ । ଭାଷରେ ସମ୍ଭବ କିଏ ?

ମୁଁ ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ କହିପାରେ ଭାରତ-ପାଠଶାଳାରେ ଅଧିକାଂଶ ନାଗବର୍ଗ କେବେ ହେଲେ 'ଭଗରି' ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ—ପଢ଼ିବାର ବି ଅଗ୍ରହ ନଥାଏ ଆଦୌ । ଏପରି ଜେ ଜେ ଯୁବକ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନାଗମଣ୍ଡଳରେ ଦେଖି-ବାକୁ ମିଳି ନଥିବ ବୋଲି ମୋର ମତ । ଅପଣ ତ ଏପରି ଥର କରି ଚିତ୍ରର କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗ ଖଣ୍ଡେ 'ଭଗରି' ଚିହ୍ନନ୍ତି ବୋଲି । ଜାଣିଛନ୍ତି ବି ସେଠାକାର ଅଧିକାଂଶ ନାଗଙ୍କ ଭିତରୁ ଭିତରଣ ବି 'ଭଗରି' ମଜାଇ ବିଯୁକ୍ତ ରୁଚି ସମ୍ପନ୍ନ ନାହିଁ । ନିଜେ ତାଙ୍କ ସଂଘ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେଠାରୁ 'ଭଗରି' ଶିଖିଲେ ?

ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଅପଣ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲେ ଭାରତପାଠଶାଳାରେ ନାଗ ଅନ୍ଦୋଳନ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି, ତେଣୁ ଏହା ସଂଘର ସଭ୍ୟଟିଙ୍କୁ ପଦକ ଦାନ' କରି ହେବ କେବଳ କହିବାକୁ ଉଚ୍ଛନ୍ତି ହେ-ଥାନ୍ତେ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ।

ନାଗବର୍ଗ ଅନ୍ଦୋଳନ ଦିନକୁ ଦିନ ଓ ଜଡ଼ ହୋଇ ଯାଉଛି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରି ଉଠେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ, ସଜାଗ ଓ ସକ୍ରିୟ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଭୁଲ୍ଭାଇ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ସ୍ୱରୂପ ଯଦିବା ଅବଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚତର କି ଏ ? ତାହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାଗରଣ ଅସିବ, ଏବଂ ସମସ୍ତେ ସୁଣି ମାତ ଉଠିବେ । କିନ୍ତୁ ସେପରି ହେଲେ; ଯେଉଁ ନାଗ ବା ନାଗମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନର ମଙ୍ଗଳପାଇଁ, ଅନୁଷ୍ଠାନର ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଗ ସୁଦ୍ଧା ର ବିଷୟିତା ଉଚିତ ।

—ଜଣେ ନାଗ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଂପାଦକୀୟ ।

ଅଜି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଆସିଛି ବୋଲି ମନେ ହେଉଛି । ସେମାନେ ଯାହା ମନେ କରୁଛନ୍ତି, ଭାରତ ଛାଡ଼ି ଯେଉଁଠାକୁ ଯିବା ଉଚିତ ସେଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଅଜି ଦୁଇ ମନେ ହେଉଛ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଜାବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ! ୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

କଦବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଫରମାସି ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥର ରେକାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ସୁଚାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଅଦ୍ୟାବଧି କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାର ଗୁଳଚଳଂରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଲାହାରେ ଭୁଲ୍ଲଳ ଦେବାକୁ ସୁବିଧା ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ମିଶା ଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ୫୨୦ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଜା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

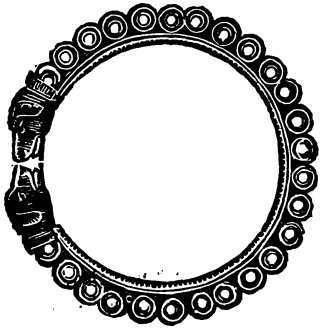

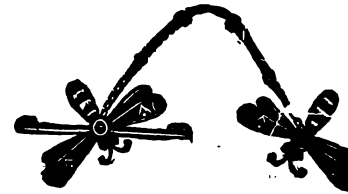

ବୃହତ୍ତର ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଗ୍ରାହକ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶ୍ରମ-ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଭାରତୀୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ସରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତେତ ଏବଂ ବର୍ମାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠା ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କସମ୍ପର୍କିତ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୍ୟ, ଗ୍ରାହକ ମୂଲ୍ୟ ୫୨୍ୟ, ଭାରତବର୍ଷ ସଡ଼ାକରେ ଦେଇ ୫୪୍ୟ । ଠିକଣା—ନ ୭ଧାରଣ, ୩୦୩ ରଙ୍ଗରେଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

ମୁଦ୍ରାକର—ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ହୁଏ ।

ଆପଣ ଯତ୍ନ କଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭାବରେ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ବିଖ୍ୟାତ ବୀମା କମ୍ପାନୀର

ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ବୀମା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରି ପାରିଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସେହି ଭଳି ବଡ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଜୀବନ ବୀମା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସଞ୍ଚୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଏବଂ

ଦେଶର ସମୃଦ୍ଧି କଲ୍ୟାଣ ସାଧିତ ହୁଏ ।

ସାଧୁ ବ୍ୟବହାର, ଉତ୍ତମ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳେ ।

୧୯୩୮—୩୯ର ଚୁମ୍ବକ ବିବରଣୀ

ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବୀମା ତହବିଲ ୨ କୋଟି ୯୨ ,, ,, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୭ ,, ,,

ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ

ଲାଭ—ଅଜୀବନ ବୀମାରେ ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ୫୧୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ମିଆଦ ବୀମାରେ ବର୍ଷକୁ ୫୧୮ଟଙ୍କା ।

୧୯୩୮ ମସିହା ବୀମା ଆଇନ ମତାବକ ସରକାରୀ କାଗଜାଦିରେ ନିବେଶିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର

ପରିମାଣ ମୋଟ ବୀମା ପାଣ୍ଠିର ଶତକରା ୮୫ଟଙ୍କାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।

ଅପେକ୍ଷା ଶୀଘ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ

ମୁଖ୍ୟ ଅଫିସ—
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ
କଲିକତା

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—
ଚାଲିଗଳି, କଟକ
ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବାସୁ

ଭାରତବର୍ଷ, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ସିଂହଳ, ମାଲୟ ଷ୍ଟେଟସ ଏବଂ ପୂର୍ବ ଅଫ୍ରିକାରେ ସବୁଠି ଶାଖା ଏବଂ ସଂଗଠନ ଅଫିସମାନ ଅଛି ।

"ଛତ୍ର କାଟ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ଜମାଇ ଚଳିବ ଗର"

ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା

ସଞ୍ଚୟ କରି

ଦଶଜଣଙ୍କର ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ

ଓଡିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏନ୍. ଏମ୍. ମୁଖାର୍ଜି ବି. ଏ.

ମୁଖ୍ୟରକ୍ଷକ ଅଗେନାଇଜର—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ବି. ଏସ୍. ସି

Digitized by Sujanika@gmail.com

ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାରେ ନଗଦ ଶହେ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ

ଅହିଂସା ପ୍ରଚାର

ଗୁରୁ—ଅହିଂସାର ଫଳ ମଲ୍ଲ—ଲୁଗାଲୁଗି
ଶିଷ୍ୟ—ଅତ୍ୟୁମାନେ ପାରସ୍ପରିକ ଗୁଡ଼ିରେ ଚାଲି ଚାଲି
ଅସୁଛୁଁ ଓ ଅସିବୁଁ ।

ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷ— ୭ମ ସଂଖ୍ୟା ଭାଦ୍ର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମୁଦ୍ରଣ ରସାୟନିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଯଦି ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପୂର୍ବରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ବା ବିକୃତ ଚିହ୍ନ, ସର୍ବାଙ୍ଗିକ ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରର ଅବସାଦ, ବ୍ରଣରେ ତୀବ୍ର ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ଫୀତତା ଓ ଦୋଷୁଚରତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ-ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଅମ୍ବର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାସ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାସ ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୍ଟ । **ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ**:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଚର୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଅଶରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୫୦ଟା ମାତ୍ର । କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ

:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଳିସନ୍ଧି ବଜାର, କଟକ ।

ଆରୋଗ୍ୟ ମୋଦକ

ପଲଚର୍ବିତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ପଲ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣରୁ ଦୋଷ୍ଟ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ର ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ହିସାବରେ ସେବନ କର, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ସାଙ୍ଗ କଲେ ପେଟର ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଉତ୍ତେଜନା ନକରାଇ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ହୋଇଯିବ ତରଳ ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ପ୍ଲେ ପେଟର ବରକ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝାଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନକଲେ ମୁଖ ନିୟମିତ ଝାଡ଼ା ହୋଇଯାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୫ମ ବାକୁ ୫୦ ଟ ମାତ୍ରାକୁ ୫୦୯

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀ ଏନ ଗରାଇ ଔଷଧାଗାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ଆପଣଙ୍କର ଫଟୋ

ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ଷ୍ଟୁଡିଓରେ

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଓ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବ

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ ଜଗନ୍ନାଥ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଦ୍ୱାରଜାଜ—କଟକ

ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ପାଇ ଫଟୋ ଆଣାଇ ପାରେ

ସ୍ୱରବାଦ

ବହୁତ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି, ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଆମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ପାଇଛା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ କେବେ ଅବଶ୍ୟ ଜୀବନର ଭଲ ମନ୍ଦ ଅନ୍ଦାଜରେ ଜାଣି ପାରିବେ । ତେଣୁନିତ୍ତି ପାରଣୀକ ୫୦୧ ମାତ୍ର—ଅତ ଲଗ୍ନ ଧାରଣ ତାଲିକା ଦୋଷ୍ଟୀ ସହି ପାରଣୀକ ୫୦୯ ମାତ୍ର । ଅମୃତାବେ ଗଣ୍ଡେଂବର୍ଷର ପାଞ୍ଜି ଛାପିତ ଅଛି । ଅମୃତାକୁ ଜଳର ଘର, ମଷ, ଚାରଣ ଓ ଅମ୍ବ ପଠାଇଲେ ଆମ୍ଭେ ତାକ ଯୋଗେ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା ପଠାଇଥାଉଁ । ବାହୁଲ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ-- ସମ୍ବାଦ ପାଠକାନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାବଜାର, ବଦକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ଖେଳନ ଯାକୁ ମରମରେ ଦଳାଇ ଥିଲେ

ଅତ ତାକୁ **ମରମ**ରେ ଖାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୯ ଅଠାଅଣା ।

ବୃହତ୍ ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କରିବ ଶ୍ଳୋଳ ଉତ୍ପାଦକ ଶକ୍ତି ଅଶିଦିବ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାନ୍ତିକରି କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ଯେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ହୋଇବେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଗୋ ୧ ରତ୍ତିକୁ ୫୫୦ ହେଂ୍ୟରକୁ ୫୦୯ ହେଂ। କୁ ୫୦୧ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଦୀନବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଗପଟେପୋ। ପୋ । ଚୋଟାର । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ଟୁକ୍ ତାରଲ୍ୟ ଓ ଧ୍ୱଜ ଭଙ୍ଗ ପାଇ

ବୃହତ୍ କନ୍ଦର୍ପମୋଦକ

ଏହା ଉଭୟ ଧାତୁ ଗତ କରିବ, ଏବଂ ବଳ, ମାଂସ ଓ, ଲିଙ୍ଗ ଶକ୍ତି, ଦକ୍ଷମ ଶକ୍ତି ଅତି ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ାଇ ଦିଏ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଗୋ ୧ ରତ୍ତିକୁ ୫୫୦ ହେଂ୍ୟରକୁ ୫୦୯ ହେଂ। କୁ ୫୦୧

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଦୀନବନ୍ଧୁ ବଳ୍ଲି ଔଷଧାଳୟ

ଗପଟେ ପଦା । ପୋ:ଚୋଟାର ଜି, ବାଲେଶ୍ୱର,

ସମ୍ପାଦକ - ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆବିଗ୍ରହ

ବଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ ମହାଜନ ବାଲି ବଖାଯାଉ । କଥା ବାସ୍ତବରେ ଯେ ଜେଲଖାନାର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ମହାର ଏଥି ଯାଉନାହିଁ । ଏହା କିନ୍ତୁ ଜେଲରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଚ୍ଚ ବାହାରିବ ବ ମହାର ଝାଡ଼ାର ଶୋଭାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପରିବ ଜେଲାଗୁଡ଼ିକରେ ବାଧା ପଡ଼ିବ । ଜେଲ୍‌ପୁଲିସ ପ୍ରାୟ ଖରାପ ଦେଖ ହୋଇ ମହାର ହଥ ଚାହାର ନାହିଁ । ଜେଲରେ ଯୋଗାଇ ଚାହାର ମହା ଅଙ୍କାଇବ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହଥ ଚାହାଇଛି । ସରକାରଙ୍କର ଜଣ୍ଟ୍ରୁଷ୍ଟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଇଁ ଏହାର ନିଜସ୍ୱ ବିଚାର ସ୍ଥଳେ ଜେଲରେ ଦୋଷୀ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅତ୍ର, ଗାଣ୍ଧି ପ୍ରଭୃତି ଫିଲାଫରରେ ଭୁଲ୍ଲୁକା ଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବରଣ ମେଣ୍ଟ ଛାଡ଼ିଛି ? ତା ଛାଡ଼ିଦେଇ ଛାଡ଼ି ଲଙ୍କା-ନରାଟ ଦେଉଲ ମହାଜ ଘୁଣା ତ ଦୂରର କଥା, ଜଣ୍ଟ୍ରୁଷ୍ଟ ମହା ଦ୍ୱାରେ ବ ଛାଡ଼ ପଳାନ୍ତି । କଥାଟି ଏହି ଅଥ ଚାର୍ଚ୍ଚ ଜଣ ଅଛନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ବ ଅଛନ୍ତି । ଜଣ ଜଣ ଟିକ୍ ଭୁଲ୍ ହୋଇ ସରକାର ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ।

+ + +

ବଙ୍କର ଜେଲଖାନାର ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଜଣେ ବଡ଼ ଭାଲ୍ଲୁ । ଚାଳକ ମନ ଯେ ମହାର ଦ୍ୱାରା କମ୍ପଲ ପରଳକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଦ୍ୱାରାରୁ ଜେଲର ଦ୍ୱାରୁ ଦ୍ୱାର ଦ୍ୱାର ସ୍ୱାସ । ଏ ପାଇଁ ସ୍ୱର୍ଗ ସ୍ୱୋଷ ମହା ନିବାରଣ କରିବା ଚାହାଁ ସ୍ୱରରେ ବିଧେୟ । ଏଥିରେ ଯୋଗ୍ୟ ନିଚ୍ଛ ନୂତନ ଅବସ୍ଥାରେ ଭୁଡ଼ବାଷ୍ଟ କରିଲେ ଜେଲ ସମାଜର ଦେଉଡ଼ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା । ତା ପରେ ଜୈଷ୍ଟ୍ରିଲ୍ଲକ ସମାଜ ଏ କଥା ଜାଣିଲେ ଚାହିଁ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଯୋଗାଯାଇଛି ଡ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ କରି ଜେଲାଜେଲ ସୁଜ୍ଞାଷ୍ଟ ହଅନ୍ତ ଦେବେ ମନ୍ତ୍ରଣ୍ଣ ।

ଯେ ମହାଶୟ ନିଜେ ଯେ ମହାର ବ୍ୟବହାର ଛଡ଼ ସ୍ୱର୍ଗର ବ୍ୟବହାର ବଜୁଛନ୍ତି ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କଥା । ଦୂର ସ୍ୱର୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବାଳକ କୟଲ ଯୋଗଡ଼ଙ୍କେ ମହାମାନେ ଚାହ ଯାଉ ପଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ଚାହା ଝରେ ଦେଇଛ ଝିଷ୍ଟ ବ ଛାଡ଼ନ୍ତା । ଥରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବେ କି ?

+ + +

ସମ୍ବଲପୁରର ସ୍ୱଦେଶ ବର୍ଣ୍ଣସ୍ଥମାନେ ଠିକ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଶରତ୍ ଝାଙ୍କାରୁ ମୋ ମହିମା ପାଇବାକୁ ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଓ ଝଡ଼ରୁ ଅଧିକା ପାଇ ଝିଲା ଜେଲେ ଦୁଇ ଦିନର ଦରମା ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସ୍ୱରା ଦୁଇ ଦେବେ । ୫୩୦-୧୯୩ ପାଇଝିଲା ଜେଲେ ଦରମାରେ ଜିଦିକରା ୧ ଓ ଝଡ଼ରୁ ଅଧିକ ପାଇଝିଲା ଜେଲେ ଜିଦିକରା ୨ ଦେବେ ।

ସମ୍ବଲପୁରଅମାନେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ଅମ୍ବଲଙ୍କୁ ନିବାରଣ ଓ ଭାଲ ବ୍ୟକ୍ତିରେ ଝଡ଼ି ଅଥ ଜାଁ ମାଗ ଜେଲରେ ଯାଇପାରିବେ । ଏହା ଦେଖି ବଙ୍କ, ପୁଣ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଜଜ୍ଜପୁର, ଢେଙ୍କାନାଳ ଅମ୍ବଲମାନଙ୍କ ଯଦି ସ୍ୱରାଜ ଦେଖ୍ ବିଚାର ଦେଇ ପାରନ୍ତି—ଅର୍ଥ ଦୁ ୧ ଛୁଟେ ଦୁଇ ଓ ୨ ଛୁଟେ ସ୍ୱର ବରି ପାରନ୍ତି, ତେବେ ଚାହାଁ ମାନ ଉଠିଥିବା ।

+ + +

ଓଡ଼ିଶା ଶିଷ୍ୟାବ୍ଦର ସ୍ୱରୂପରେ ଦ୍ୱାରୁ ଦେଉଡ଼ମାଗ୍ରହ-ମାନେ ଜିଲ୍ଲ ମୁଦ୍ରଦ୍ଧିମାନଙ୍କଠାରୁ ଏକ ମୁଦ୍ରାବ୍ଦ ଜେଲେଗେ ଜେଲଝିଲାରୁ ଓଡ଼ର ଜଣା ପଡ଼ିଛ । ଜିଲ୍ଲ ବ୍ରହ୍ମଜିତ କଥାରେ ଯୋଗ ଦେବେ ନାହିଁ, ଦେଉଡ଼-ମାଗ୍ରହଙ୍କ ବିଚାରମତରେ ଦୌଗଣ୍ଡି ସମିତି ଗଠି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଓ ଶ୍ରୁଳ ଦାହାରେ ଦୌଗଣ୍ଡି ସମ୍ବ ସମିତିରେ ମିଶି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତାପୁରୁ ମୁଦ୍ରଦ୍ଧି-ମାନେ ତ ଜିଲ୍ଲର ସବୁ ଉଦମ ଉଚ୍ଚତ ବରିବେବା ଲାଗି ଦରମା ଦେଇ ବରି ଉମ ଦ୍ୱାରରେ ଛଡ଼ ଦେଉଛନ୍ତି ଉପରେ ଦେଖିଲେ ଚାହ ଉମ୍ମେଦ ପାଇଁ ବାଣ୍ଟି ଅଥ ଦେଉଡ଼ମାଗ୍ରହ । ଭୁଦେ ଦେଉଥିବାର ପୁଣି ଦୋଷ୍ଟ ବିଗ ଦେଉଛ ଯେ, ଚାହ ଉପରେ ଏ ବଙ୍କରେ !

+ + + +

ଅମ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ବଙ୍କ ଚାଲ୍ଲ ଚୁପ୍ପ ପିଛେ ଯେ ଦେଖେ ଉଚ୍ଚ ବଜୁଛନ୍ତି ଏମିତି ସାରା ଉଦ୍ଦରରେ ଅର ଦେଖିବି ଦେଖିଁ ଦିଏ ବରେ ନାହିଁ । ତଥାପି ଏ ଅବ୍ରଦ୍ଧ ଦେଖ, ଏ ଅବ୍ରଦ୍ଧ ଦାଳରେ ଏ ଅବ୍ରଦ୍ଧ ଅପବାର୍ଥ ପାଇ ଛଡ଼ ସ୍ୱଭାବ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା ଦେଉଛନ୍ତି । ଥରେ ବାସ୍ତ, ଉମ ତ ମଣ୍ଡିଙ୍କୁ ବଂଶୁଲବା ଓ ମାଗ୍ରଦ୍ଧ ପାଠ ପଢ଼ିବାର କଥା, ତା ଛାଡ଼ରେ ଅଥବା ମଣ୍ଡିଙ୍କ ଅପବନ୍ତ ବରିବା ପାଠ ବାହାଁ ବ ପଢ଼ୁଛ ? ଅମ ସ-ବାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଯେ ଦାଣ୍ଡରେ ଦଳ ହାଣ୍ଡରେ ପଡ଼ି ଯାଉଛ ।

+ + + +

ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠ୍ଚ—ଓଡ଼ିଶା ଚିଲ୍ଲ ସ୍ୱଭାବ ଅର ବ୍ରହ୍ମ ବାଣ ନ ପାଇ ମେଉଦେବେଲ୍ ଅଛନ୍ତି, ତା ମେଉ-ଦେବେଲ୍ ଅଛି ଟେଟିବା ପାଇଁ ପବନ ଯୋଗେ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱଭାବ ଦେବେ । ଏ ଦେଶ ପାଇଁ ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଓ ଝଡ଼ରୁ ଅଧିକ ପାଇ ଝିଲା ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସ୍ୱଭାବ ଦେବେ । ଏ ଦେଶ ପାଇଁ ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଓ ଝଡ଼ରୁ ଅଧିକ ପାଇ ଝିଲା ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସ୍ୱଭାବ ଦେବେ । ଏ ଦେଶ ପାଇଁ ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଓ ଝଡ଼ରୁ ଅଧିକ ପାଇ ଝିଲା ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସ୍ୱଭାବ ଦେବେ । ଏ ଦେଶ ପାଇଁ ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଓ ଝଡ଼ରୁ ଅଧିକ ପାଇ ଝିଲା ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସ୍ୱଭାବ ଦେବେ । ଏ ଦେଶ ପାଇଁ ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଓ ଝଡ଼ରୁ ଅଧିକ ପାଇ ଝିଲା ଜେଲେ ଦିନକର ଦରମା ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସ୍ୱଭାବ ଦେବେ ।

+ + +

ବଙ୍ଗଳାରେ ଅଳ୍ପଦୂର ଚୁଡ଼ି ଗୋଲ ପାଇଁ ଚୁଡ଼ି ପାଇଁ ଅଥ ଚୋଖାଖ ଚିଡ଼ ଗୋଲ ମୁଣ୍ଡିଙ୍କ ଅଥ ଲିଖିବ ପରି ଲିଖିବ । ଟେଟିବାଇ ଚିଡ ମହା ମଧ୍ୟ ହେଉ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭରସା କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଯୁବକ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଭିତରେ ଏମାନେ ହିଁ ଅଗ୍ରଣୀ ହେବେ ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଶର ଉନ୍ନତି ହେବା ସମ୍ଭବ ହେବ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଜାତୀୟ ସଂଗଠନ ଅଧିକାର କରିବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବେ। ଦେଶର ଉନ୍ନତି ହେବା ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା—ଯେପରି କଂଗ୍ରେସ ଅଧିବେଶନ ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼ିଛି—ଯେପରି ଅଧିବେଶନ ଦ୍ୱାରା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଭିତରେ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନତା ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ ହେଉଛି ସେପରି ଯୁବକ ଓ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନତା ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ ହେଉଛି। ଏପରିକି ସରକାରୀ ଚାକିରି ଛାଡ଼ି ଯୁବକ ଦଳେ, ଯୁବକ ମହିଳା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଓ ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ବେଶଦେଖ ଦୁଇଟା ମୁସଲମାନ, ଦୁଇ ସରକାରୀ ଗ୍ରେଜୁଏଟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଚଳିଛି ବୃଦ୍ଧ ଭଣ୍ଡାରୀ ଅଛିଇଲେଣି। ଭଣ୍ଡାରୀ ଯେପରି ମାଗିବା ରାତ୍ରି, ସେପରିରେ କଥାଟା ଛେଡ଼ିକାଇ ନ ଦେଇ ରଖା। ଲୋକ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଚେଷ୍ଟାରେ ନା ମାନ ଦେଉଛନ୍ତି ?

+ + +

ସଦ୍ୟାସନ୍ନ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହିଳାଙ୍କ ଶିକ୍ଷିତ ହେଉଛି, ପୁଣି ସଦ୍ୟାଶ୍ରୟ ବରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ହେଉଛି ମଧ୍ୟ, ନିକଟ ଥିବା ଗାଣ୍ଡ ବୁଢ଼ା ଜନ୍ମ ଜାଳନ୍ଧାର ସତ୍ତ୍ୱେ ଦେଖି ଦେଖେଇ ନାହିଁ କରି ଅଛନ୍ତି। ଏବେ ଜନ୍ମ ହେଲେ ନଜାଣ କୋଉ ଶାସ୍ତ୍ରର ଅଦେଶରେ ହୁଦିଂ ଦେଖି ମହାତ୍ମା ବ ବହି ବଣିଛନ୍ତି ବ "ଯଦିକାଳ ଅମ ରକ୍ଷା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବ ସଦ୍ୟାଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରୁଛି।"

କଥାଟା ସତ ବ ଯାହା ଥକ୍ରାଣ ତାହା ଅଲ୍ପ ଦିନ ଚିନ୍ତେଇ ବଳେ ଜଣା ପଡ଼ିବ। ଦେହ ଦେହ ବସ୍ତ୍ରଙ୍କ ବ ଏପରି ଅବାଧ ଭଣ୍ଡିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ରହିବା ଠାରୁ ଏକା ଥରେ ଏହାର—ଉପାୟ ହୋଇ ଯାଉ।

ପ୍ରମାଣ ବନ୍ଧୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପାଇ ପାରେ—ଜାଣ, ଜାଣ ଦେଲେ ଯେପରି, ସେପରିକି ଦୁଇ ଦୁଇଟ ଜଣ ଛାତ୍ର ବଦ୍ଧାମାନ ଦେଖା ଦେଲା।

+ + +

ସରକାରୀ ଚାକିରିର ଭାର କରେଣି ବ ଏକା ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ଛାଡ଼ା ଅଛି ବେହି ଛେଡ଼ାଛେଡ଼ିରେ ବଳ ଜଣି ଠିକ ଛୁଟ ବାଉଅଛ ବଳ ପାଉଛେ ନାହିଁ। ମଧ୍ୟରେ ଛୁଟ ହେଲା ମହାସଭା ଜାତୀୟ, ବୁଦ୍ଧାଭିଷେକ ମହୋତ୍ସବ ପ୍ରଭୃତି ଯେଉଁଠାରେ ବଳ ଯାଉ ବଳ ଦେବେ ସାହ୍ ଦେଖାଇଦିଛେ ? ଅଛ କଂଗ୍ରେସ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଭଣ୍ଡ ଚାକିରିରେ ବାହାର ଗଢ଼ିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁ ଥିଲେ, ତାହାଙ୍କ ବଳ ଭୁଲି ପଡ଼ିଲା !

+ + +

ଅନ୍ତତଃ ଯୁବକ ପ୍ରବେଶରେ ଚାକିରିରେ ବଳ ଛାଡ଼ା ଚାକିରି। ପଣ୍ଡିତ ଜବାହାରଲାଲ ଲିଖ ରହିଛନ୍ତି—ଅମେ ଏ ବଳ ଭୁଲିବୁ ନାହିଁ ଓ ଯେଉଁଠାରେ କାମ ସ୍ୱାଧୀନ, ସେହିଠାରେ ସ୍ୱାଧୀନ। ଏହା ଦେଖେ ସ୍ୱାଧୀନ ସରକାର ଅସି ଭୁଲିବେଇ ରହିବେ ଅଥବା ଜିଲ୍ଲା କରି ତାହା ହୁଅଛେ। ଯଦି ଏହାସ୍ୱ, ତେବେ ପୁଣି ଦେଶରେ ଏକ ଅଶାନ୍ତିର ସୃଷ୍ଟି ହେବ। ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସଦ୍ୟାଶ୍ରୟ ବରିବାକୁ କଂଗ୍ରେସ ପଟ୍ଟରେ ଦେଇଛେ, ତାହା ଅଧେ ଅଧେ ଅଧ୍ୟୟ ହୋଇ ଥିବାର ଅଣ୍ଡଜା।

+ + +

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛନ ଗୁର ମିଶ୍ରିତ ଯାଦୁ ଉପରେ ଲାଲିସ ଦିଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ

ଏହି ମଲମରେ ଭୁଣ୍ଡିଆ, କାଛୁ, ସଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ପିଣ୍ଡା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅଚିରାତ୍ମ ହୁଏ। ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦। ଅଣା ମାତ୍ର।

ଠିକଣା—ମନ୍ମଥ ଭେଷଜ୍ୟାଳୟ ଦୋ: ଅ: ଚୁଲ୍ଲିଅଗଞ୍ଜ, ଗୋଦାବ ଜିଲ୍ଲା।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଶକ୍ତ ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକିଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋଡ଼ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଳଦିଆ ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅବ୍ୟର୍ଥ ଭରେ। ପ୍ରତି ଶିଶି ୫ ୦।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣାତେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଷ୍ଟାଦଶ କାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଭୁଣ୍ଡିଆ, କାଛୁ, ସଚଳା ପୋଡ଼ାଘା, ଛାତ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ଚଳଣ୍ଟା ପ୍ରାଅଳ୍ପ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ଟେଲିଅପ୍ସ– ଜିଲ୍ଲା

Digitized by srujanika@gmail.com

ବୁଦ୍ଧି-ବିତରଣୀ କମିଟି

ଲେଖକ: —ନ: ମ:

ମଜାକଥା

ଯଉବନ ଖୁସିଲ ଗୋଟାଏ ବଳବନ୍ତ ସ୍ଥଳେ ପାଠି ବଜାର ବଜାର ଦେଶୀ ବ୍ରତରୁ ବଜାରେ ମାଛ ଭାଜେଇ, ପାନ୍ତଶ ଅଂଡ଼ର ଗାଜୁଏଁ, ୨୫୦ ଗାଜୁଏଁ ୨୦୦ ମାଇଲର ଅଳ୍ପ ୫୦ ଗଜକର ବଳପାସ୍ତ ପଡ଼ିବ ସେଦିନ ସବ୍ୟ ମେଣ୍ଟ ଭାଜେଟେଡ୍ ଫ୍ରମାନ ଦଳମୁଖାର ମର୍ବଦିନ ଭ୍ରମଣବର ମାନ୍ଧାତା ମହାପାଣ୍ଡେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅସ୍ମେ—ପ୍ରଥମ ସୁଭାଷ, ନିଜର ବିବ୍ୟାର ଜେମ୍ବ ଝ। ବେଦେ, ଗା' ଭୁଟିବାଳ ବାକ ଉଛଳି ନାହିଁ ।

ବଜାରର ଦେଳ ବର ଯେତେବେଳେ ବସ୍ତ୍ରର ଚଢ଼ିଗଲ, ମୋ ଦେହରୁ ଯେଉଁ ଦିନ ଶାଲ ବହି ବହି ଯେଉଁ ଚୋପେ ବି ପଡ଼ିଲ ନାହିଁ ସେଦିନ ୫୧୯ରେ ପ୍ରବେଶନରୁ ଜଳଶସ ବଳଶୀ ସ୍ଥବସ ମିଳିଲ । ବେଳେବେଳେ ଦିନ ବେଳେଦେରେ ଭବିଷ୍ୟହୁ ଅଶାରେ ଗଣ୍ଟ, ବେଳେବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜାତ ଜାତ, ଭଗବାନ ବସ୍ତ୍ରର କ୍ଷୁରେ ଖୁଣି ବଳଶୀରି ପଦ୍ମାଦେଶ୍ବ ଝୁଂଭଲ ବେମାର ବଳ ଛଟ ବେଦାଳ ମୁଖ୍ୟବ୍ରତ ବଳଂଚ ସେଦେଖେଳେଳ ଯଉଁ ସମାନ୍ୟ ଛେ ପଇସା ମିଳେ ତହିଁରୁ ଅଧେ ଗଣ୍ଡ ବଳ ଅଧେ ନ ମିଳିବା ଦିନ ପାଇଁ ସାଉଡ଼ ଉଠିବା ଶାଲ ଖଳ ମୋ ପଞ୍ଚରେ ତଳ ଉତ୍ତମୀମ୍ବ ଅର୍ଥଗତ ବା ଉବଜମି ସମାସ୍ୟ ।

ଜନ୍ମ ବେଶୀ ଦିନ ସେଷ୍ଟ ମୋରେ ପୋଷେଇଲ ନାହିଁ । ଦାପା ବର ଯଉବନ ସୁଅର ବଳକା ସ୍ଥାଧିନତା । ହବେ ଦ୍ରତ ଭର୍ଦ୍ଦ ଦ୍ରବାଶ ବରି, ଭୂଦ ଦ୍ରାଗରୁ ସ୍ଥର ଦ୍ରାଦ ବରି ପଦାଇଲେ ସେଇ ଦିନଠୁ ଅରମ୍ଭବର, ଏସର ଛଅ ସ୍ଥେସର ଛଅ ଅର ପୋଡ଼ିଏ ଲେଖାଏ ଦ୍ରାଦ ପୋଡ଼ିବେଳେ ଦେହି ସ୍ଥଳେ ସେଡ଼େ, ଦେଳେ ସାଙ୍ଗଳେଖ ଭଳି ଏବଦମ୍ ନାବେଦମ୍ ଦ୍ରୋଇ ପୋସରି ସ୍ଥଳିବାରୁ ବି ଅର ନିଳ ପାରୁଲ ନାହିଁ ।

ତହିଁ ଉପରେ ସଦଶୀକର ମହାମାନ୍ଦ୍ରଙ୍ଗ ରୂପ ଦେଖି ମୋର ବଳ୍ପନା ପାଖି ଡ଼େବାକୁ ବସିଲା । ଭଲ-ଡ଼େଲ, ଅଳ୍ପ ଦେହ୍ଲା ଦଳପରେ ସ୍ଥଏଟ ବନା ବଳକାରେ ଏକ ଭାବ ରୂପେ ମୋରେ ଯାଉଥିବେ ମ୍ଭୋ ଚ୍ଚ ଅଥଗାନାରେ ରହିବାକୁ ନ ପଡ଼େ ।

ଶେଷରେ ହିଁ ଭଳ ସ୍ଥଳେ ଛଡ ଦେଇ; ସ୍ଥବସ ଛଡ଼ ଏକ ବ୍ୟବସାମ୍ବ ଧରିବ । ଜନ୍ମ ବ୍ୟବସାମ୍ବ ଧରିବାକୁ ଗଲେ ଏବଦମ୍ ଖାଣ୍ଡି ଏକ ମୁଖ ବ୍ୟବସାମ୍ବ ନ ବଳେ ଅଳିବାକୁ ଯୁଗରେ ଏ ବ୍ୟବିଶ୍ଚସନ ଚୋଟରେ ସେଇ ଟିଏ ଡ଼େବା ସ୍ଥଳ କଥା ନୁହେ ।

ଗେଣ୍ଡ ଏବଦମ୍ ନାହିଁ ନ ଝଟା ସ୍ଥଳ୍ପ ଛିଡ଼ା ଏବ ବ୍ୟବସାମ୍ବ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବରିବେଲ । ଛଟ ବଉସା ବଜାର ସବର ଭଉରେ ଏକ ପ୍ରବାଂଚ ସର ଟେଲ ସାଉଳ-ଡ଼ୋର୍ଡ଼ ଝଙ୍ଗାଇବେଲ, ଏଡ଼ଣା ବୁଦ୍ଧି ବିରଣୀ ଟୋଟ, ଲମିଟ୍ଟେଡ୍—ଛଟ ମେଟେଳିଂ ଜାଇଟେଟ୍ଟ-ମିଶ୍ରର ଉଚଲ୍ଲ,ଗି,ପେଟ (ଭଦେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ)

ଜାଗରେ ଭଲ୍ଲପନ ଦଥପଲ—ଭପରେ ଲେଖା-ଗଲ—

ଏଡ଼ାଲ୍ ବୁଦ୍ଧିଅ ଲେଲେ ଡ଼ିଡ଼ିବେ ନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟ, ପୁଣ୍ଡ ସମସ୍ତେ ଭଲ୍ଲ ବୁଦ୍ଧିଅ ଟୋଲ ମନେ ବରନ୍ତି । ଗେଣ୍ଡ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନ ପଢ଼ିବାକୁ ବହିବା ଅର୍ଥ ସମସ୍ତେ ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବାସ୍ତବ ତାହାହିଁ ହେଲା । ଗାର ପରିଣାମ ଅପଗମାନେ ପରେ ଜାଣିବେ । ଭଲ୍ଲ-ପନର ବିଷୟ ଏହିପରି ଭଲ—

'ଏଡ଼ାଲ୍ ବୁଦ୍ଧିଅ ଲେଲେ ଡ଼ିଡ଼ିବେ ନାହିଁ'
ସମସ୍ତ ଏବଂ ଦମ୍ଭ ବାହାର ଅଧୀନରେ ମୁହିଁ
ତଥାପି
ବୃଷ୍ଟିଶ ଜାତ ସମ୍ପ୍ରଦ୍ରର ତରଙ୍ଗରୁ ଶାସନ
ବଳଛି । ଅଳ ଓଡ଼ିଥ ଜାତ ସମ୍ବୁର
ଗତିକୁ ଶାସନ ଭରବ । ସମସ୍ତ
ଅଭ୍ୟତ ବୋଲ ଅର୍ଥ ବେହ
ଏଣିକ ଦୁଃଖ ବର
ପାରବେ ନାହିଁ ।

—:—

ଏ ଯଦ୍ୟପୁତ୍ରର, Speed ଯୁଗର ଡ଼େ ମାନବ ଏଡ଼ଣା ବୁଦ୍ଧିଭେଦ୍ରଣୀ ବଂଷାନର ପରମର୍ଶ ଟେଲ ମହାମାନବ ଦୁଃ । ଅସ୍ମାନଙ୍କର ପରମର୍ଶ ନେଲେ ଭ ବ ସୁଧୋ ଡ଼ୋଇ ତାହା ଅପଗମାନେ ପଢ଼ିଲେ ପଢ଼ିପେ ପାରବେ । ତାହାର ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ସେ ସେହ ଡ଼ିଡ଼ିର ଡ୍ରାଟ ମୁଖ୍ୟଭ୍ରଙ୍ଗ ଏବଂଶ୍ୟକ ପାଲ ପଥ ଦେଖି ଦୁଷ୍ଟନ୍ତୁ ।

୧—ଇଜିନିଟ୍ଟ ବିଭ୍ରଂଶ:—

ଡ୍ରାଷ୍ଟସ୍ପଟ୍ଟଭ୍ରଙ୍ଗ ଏବଂଶ୍ୟ—ମିଶ୍ରର ଭଟ୍ଟେଟ୍ଟ୍ରେଟ୍ । ଦେଟ ମିଶ୍ର ମହା ମଂଗଳ ଭବ୍ୟମରୁ ଜଣାଯାଉଛି ଦେଟ ଦ୍ୟ ଟେଟ୍ଟ ଦେଟ ଡ଼ିଡ଼ା ଅଥ୍ୟ । ମାଧ ଏହି ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲେଖାରେ ଏଥେ ଅମ୍ବ ସ୍ଥଳ୍ପ ଯେ ଭବ୍ୟ-ମାନ ନେଟ୍ଟାମାନେ ଅଳ୍ପ ଦୌଣରି କାର୍ଯ୍ୟ ବରବାକୁ ସମ୍ବ ପାନ୍ତ ନାହିଁ । ଗେଣ୍ଡ ବେଳେ ବେ ମଡ଼ଲ ଦ୍ରେ ବର ଗୋଟାଏ ! (ମାନ ଦେଶ ଭ୍ରବେ ଦୌଣରି ସର୍ଜନ୍ ସ୍ଥ୍ୟର୍ଥ ସ୍ଥ୍ୟ ଦ୍ରେ ଦ୍ରେ ଦ୍ରେ ମଧ୍ୟ ନେଟ୍ଟାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବରେଥାଏ ।)

ଯଥା:—ବଦ୍ଧାଟନ ଗଣ ଦ୍ରେ, ମାଧ୍ୟମିକ ବଂଷ୍ଟ୍ରେସ ବଳ୍ପ ଅଛିବ । ସମ୍ବ ଦ୍ରେ, ବଂଷ୍ଟ୍ରେସ ମଡ଼ବ ଭ୍ରପ୍ରଥା ବର ମଧ୍ୟ ଅଥ୍ୟ ବଂଷ୍ଟ୍ରେସ ଟୋଲ ବାବ ବରବାର ଦ୍ରେ, ସାମ୍ବବାଦୀ ଦ୍ରେ, ସାମ୍ବବାଦୀ ଭ୍ରହ ମଧ୍ୟ ଗାଦବାଦୀ ଟୋଲ୍ଲଭ୍ରବାର ଦ୍ରେ, ସର୍ବମେଣ୍ଟର ଉଦାସୀନ୍ୟ ଦ୍ରେ, ଦଳ୍ପ ଦ୍ରେ, ସମ୍ବନ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀ ମଂଗଳ ଦ୍ରେ, ଡ଼ିଡ଼ିରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ପଦ୍ରେ ଜମେଥେ ହୋ ଦ୍ରେ, ଧର୍ଯ୍ୟବାଳି ଦ୍ରେ, ଭୂଦ ନାହାରେ ଟୋଡ଼ିବେଳ ଜେ ହିବାର ଦ୍ରେ, ଜ୍ଞ ଧର୍ମସ୍ଥ, ମଦ୍ରେ ଧର୍ମସ୍ଥ, ଅଜ୍ଞାନ, ଅଜ୍ଞାର ଭ୍ରବାର, ମଠ ପ୍ରବେଶ, ସାଧାରଣ ଝଟା ବ୍ୟବହାର ବିଭ୍ରତ ଉଦ୍ୟାର ଉଦ୍ୟାର ।

ଗାର ଏଏସ୍ପ୍ରମେଣ୍ଟ—

୧ । ଝ ଭ୍ରଳ ଭ୍ରାଦ୍ରଗ୍ରନ୍ଥ ଶ ଜଳିବ୍ରବାର ସର୍ବବ୍ରିକ ଏବ୍ ଅଥ ଉଦ୍ୟାର ।
୨ । ଝ ଫ୍ରଂଚ୍ ସର୍ବଜିଲ୍ରର ମିଶ୍ର ଏବ୍ ଏ ଉଦ୍ୟାର ।
୩ । ଝ ମିଶ୍ରର ଉଚ୍ଚବ୍ରତ ଛିଡ଼ି ବ୍, ଏ, ଉଦ୍ୟାର ।
୪ । ଝ ମାଧ୍ୟର ଜାତ୍ରବ୍ରର ଜେଲ୍ଲ ପଞ୍ଚନାୟକ ।
୫ । ଝ ଜୈଷ୍ଟିକ ଦାସାନ୍ଦ୍ରୋର ପଦ୍ରସ୍ଥକ ମ୍ଭୁଭ୍ରବାର ଭୂଦ—ଭ୍ରବ୍ରେଷ ।
୬ । ଝ ମିଶ୍ରର ଦ୍ରେଷ୍ଟ୍ରାଇ, ଟ୍ରେଟ୍ରିଂ ଦ୍ରେଅଣ୍ଟ୍ରି ଜାନ୍ନ ଗୋ ।
୭ । ଝ ପ୍ରବେଶର ଜଦ୍ରଭ୍ରଙ୍ଗ ନାଥ ଏଭ୍ରଭ୍ରେଜ୍ଜି ବାସ ଉଦ୍ୟାର ଉଦ୍ୟାର ।

ମଡ଼ଲ ସାହିତ୍ୟ ବ୍ରେ ।

ଡ୍ରାଟ ଭ୍ରୁଷ୍ଟ ଡ୍ରାଇଟ୍ଟ ଏବ୍ରେଷ୍ଟ—ଟ୍ରେଟ୍ରେଟ୍ରେ ଭ୍ରବ ।

ଏହ ଦ୍ରେ ଟ୍ରେ ଅବ୍ରର୍ଟ ବଦ୍ରେ, ଗଳ, ପ୍ରବ୍ରେ, ସାହିତ୍ୟ ସ୍ଥ୍ରେ ଗ୍ରେ, ସ୍ଥ୍ରେ ଅଛ୍ରେ ଦ୍ରେ ଥା ଉଦ୍ରେ ଗଳ ବଦ୍ରେ ସମ୍ବାଳ୍ରେ ଏବଂ ଏଏଁଭ ମଧ୍ୟ ଗୀତ, ଗ୍ରାମୋଫୋନ ରେକର୍ଡ ଉଦ୍ୟାର ସ୍ଥାନ୍ଦ୍ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ରୋଦ୍ଧ ।ଅ । ଅର୍ଥ-ବାନ୍ଧାମାନ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ । ଯେଉଁମାନେ ଅଳ୍ପ ଟ୍ରେଳ ଗଳ ବଦ୍ରେ ପ୍ରବ୍ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭ୍ରଣ ନ ନ ମାନ୍ଦ୍ରେ ଦ୍ରୋଷ ବ୍ରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ଦ୍ରେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁ । ଭ୍ରାଣ୍ଡ

Digitized by srujanika@gmail.com

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ—୭ମ ସଂଖ୍ୟା

ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସ ପ୍ରବଳ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଇଚ୍ଛାରୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାବଳ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ତା ଦ୍ୱାରରେ ଲାଗିଲା ବଳ୍ପିତ ଦେଖିବାକୁ ଚାଲି ଦିଅ ତେବା ।

ବାର ଏପ୍ରସ୍ତୁ ମେମ୍ବ

ମ୍ରୁ, ରମ୍ ବାଗାଦୁର ପାକଟୋଷ ପ୍ରଚାରକ

ମ୍ରୁ ,, ବ୍ରହ୍ମାନ୍ଦ ମିଶ୍ର ସୁଦେଖ୍ୟାଲ ।

ମ୍ରୁ ମିଷ୍ଟର ଅଚ୍ଛ ଚିନ୍ତା ବାଗାଗ

ମ୍ରୁ ଗଣ୍ଡାଳ ଶ୍ରୀଦେବ ଅସୁଭବେଦ

ମ୍ରୁ ମିଷ୍ଟର ମୁନ ଅନୁଭଂଶ ଶ୍ରୀବ୍ରହ୍ମ ଉଦ୍ୟାବ ଉଦ୍ୟାବ ।

୫ । ଟ୍ରେମସ୍ତ ବଜ୍ରେ ।

ଗ୍ରାଟ ସୁପର ଲୁଇଜିଂ ଏଜେନ୍ସୁ—ବଳର୍ଣ୍ଣ ସିଂହ

ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟ କରି ଟ୍ରେମ୍ବ ସ୍ପ୍ରିଷ୍ଟ୍ରେରେ ଗ୍ରାଣ୍ଡ, ଗ୍ରାଣ୍ଡ ଗ୍ରାଣ୍ଡ, ଗ୍ରାଣ୍ଡ ଗ୍ରାଣ୍ଡ ଅଦ୍ଭୁତ ବଳ ଟ୍ରେମ୍ବ ମାନଙ୍କର ଅଦର୍ଶ ଅଲ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ । ଦେଖିଲେ ଦ୍ରୁତରେ ଲୁଚିଯା ଦ୍ରିମ୍ବା ପ୍ରତି ପଣ୍ଡ, ପରି ଗ୍ରହିତ ଗ୍ରାମ୍ବ୍ରାମ ଦ୍ରିମ୍ବାଗ୍ରହିତ ପରିବେ ଅଦ୍ଭୁତମାନେ ଦେଖେଲେ । ପ୍ରଧାନ ଅଦ୍ଭୁତ୍ୱ ଦ୍ରୁତ୍ୱ ଯେଉଁ ଦିଲ୍ଲିର — ଦ୍ୟାଟ୍ରେଣ୍ଟ ଦେଖିବ । ଟ୍ରେମ୍ବ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ଅଙ୍ଗକ ଦୌର୍ମାର୍ଯ୍ୟ ଅଲ୍ପ୍ରଜ୍ଞ ପ୍ରକ୍ରିୟ, ଅହିଦ୍ଧିଆର ଗାଇନ, ସମାଜରୁ ଦ୍ରବ ଦେଖିଲେ ଦିଲ୍ଲିବାଲ ଗ୍ରାମ ପ୍ରଚ୍ଛାଦ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରଚାର କରିବାରେ ଅନ୍ତିକ ଦୌଳୀ ଦେଖିଲ ଅଦ୍ଭୁ-ମାନଙ୍କ ଦେଖିବାରେ ଦିଲେ ।

୪ । ଇଲ୍ଲିଜନ ବଜ୍ରେ—

ସୁପର ଲୁଇଜିଂ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଏଜେନ୍ସୁ—ମିଷ୍ଟର ଭାଇ ମଲ୍ଲନ୍

ଇଲ୍ଲିଜନ ଦେଖିବାର ବିଶେଷ ଦୌଗଲ ଶିଖା ଦେବାରେ, ଲେଖି ଦେବାର ଉପାୟ ଅସ୍ମାମାନଙ୍କ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଇଲ୍ଲିଜନରେ ଟକା ଦେଇ କେହ ଦଅନ୍ତୁ । ଗୋଟାଏ ସ୍ୱରକ୍ଷା ଦେଇ ଚମ ପାଇବ ପଶିବ । ଏଥି ଇଲ୍ଲିଜନର ଯୁକ୍ତ ବିଶେଷ ଦ୍ରବରେ ମେଣ୍ଟ ମନ୍ଦ୍ରେଣ୍ଟ ଅଥାତ୍ ଦ୍ରବାଦ୍ ସଂପର୍କୀୟ ଇଲ୍ଲିଜନରେ ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ଦୌଗଲ ଅଭିଜ୍ଞତା । ଅସ୍ମମାନେ ଇଲ୍ଲିଜନରେ ନିଜ ଦେଖିବାର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅଯଥା ଓ ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରସଂଶା ଜାଣୁ ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ଉଦାହରଣ ଏ ସ୍ଥଳରେ ଦଅଯାଇ—

ଗୋଟାଏ ସୁନ୍ଦର ବର ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଅନ୍ୟ ସୁନ୍ଦର କନ୍ୟା ଅବଶ୍ୟକ ।

ବରର ବୟସ—

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକ ଅଙ୍କରେ ଦେଖେ । ଛୋଟ କଥା ଜାନ-ବ୍ରହ୍ମ କଥା ଦ୍ରୁତ ନାହିଁ ।

(ଅର୍ଥାତ୍, ବର—ବଣ୍ଡା ଓ ବାଳ)

୫ । ପ୍ରସ୍ତୁତି ବଜ୍ରେ—

ସୁପର ଲୁଇଜିଂ ଏଜେନ୍ସୁ—ଅଧର ସୁନ୍ଦର ବାସ ।

ଗୋଟାଏ ଠାରୁ ଅରମ୍ଭ କରି ଛଅ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଯାହାକି ଠାରୁ ଅରମ୍ଭ କରି ଅବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତ୍ନ ନମ୍ବର ରହିଛ ଅଦ୍ଭୁମାନେ ଉତ୍ତମ ପରିଚାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ, ଦିନ ଇଲ୍ଲିଜନରେ ଗାଣ୍ଡଙ୍କର ପକ୍ଷ, ଠାଣ ଇଲ୍ଲିଜନରେ ଗୋଟାଏ ବୁକ ପକ୍ଷ, ଟିନେମା ଇଲ୍ଲିଜନର ସରୋଜିନକ ପକ୍ଷ, ଟ୍ରେ ଇଲ୍ଲିଜନରେ ମେନ୍ତ୍ରଲାଣିକ ପକ୍ଷ, ଶିଗାରେଟ ଇଲ୍ଲିଜନରେ ଦାଦର ପକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲ ପାରୁ ।

୭ । ପରାମର୍ଶ ବିଭାଗ—

(ଏଜେନ୍ସୁ— ଲକ୍ଷ୍ମୀକା ଦେବୀ)

ଏହ ବିଭାଗରେ ମିଲନ୍ତୁପାଲ୍ଟ ଜମାଦାରଠାରୁ ଅଧ୍ୟ କରି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦଶାବଳ ସଚ୍ଚିତ ରହିଛ । ତାହାକୁ ଧରିଲେ ତ ସ୍ୱରେ ମିଳିତ ? ସ୍ୱରସ୍ଥରେ ଦାଖା ପଡ଼ିଲେ ତାହାକୁ ଧରି ରଖା ପାଇବ ସବୁ ତଥ୍ୟ ଦଅଯାଏ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ଚିତ୍ର ଗୋଲିବ ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଓ ପୃଷ୍ଠ ପୋଷକ

ମିଷ୍ଟର ଭବସନ୍ଦନ ମହାପାତ୍ର ।

—:O:—

ଏହ ବିଜ୍ଞାପନର ପ୍ରକାଶ ପରେ ମୋତେ ଛାଡ଼ା ଦେଇବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ନ ମିଳିବାରୁ ବଳବର ବର୍ଣ୍ଣିତ ଲଂଡ଼ିଅନ ଡାକ୍ତର ନାହିଶବଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ମୋର ଷ୍ଟିଲ ଦେଲେ ଏକ ପାଇପର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରା ଯାଇଛି । ଛାଡ଼ା ପରେ ଅପେ ଧୋଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଶିସ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କୁ ୧୦ଟିକାର ଟକା ଓ ମୋଟେ ମୋଟରକାର୍ ଡେମୁନରେସନ୍ ଦଅଇବାକୁ ଭାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ବିଶେଷତ୍ୱ ଯେ, ଲେଖକ ସହିତ କଥା ବଚ୍ଛାବଦା ବେଳେ, ସବୁକାଳ ଗୋପ ଦେଖାଯିବ—ଦେହ ଭାଙ୍ଗି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଅଧିକ ନିମନ୍ତେ ଭର୍ମାନର ଟେଟ୍ରେଟ୍ ଅଶା ଯାଇଛି ।

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କାଳ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଟୋଲ୍ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶିଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ କେଳେ ଜଣେ ଦେଖେ ଚହିବେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ବଡ଼, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ବେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ଭେଣ୍ଡ ବର୍ଷ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଙ୍କେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନଭାକି ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M. L. A. ପୋ:: ବେହୁପାଟଣା—କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

'ଭଙ୍ଗା'

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀ ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ।

ଗୋ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗଳ୍ପର ସ୍ୱାଦରେ ଲିଖିତ ।

କାହାଣୀ

ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଭୂତଳେ ଅବ୍‌ଜାତ୍ୟ-ଶ୍ରେଣୀର ଗୋଟିଏ ଜୀବଟିକେ ସୁନ୍ଦର, ସ୍ୱଚ୍ଛ, ଅମୋଘ ବକ୍ଷଟି ଭିତରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଣୟ ପରି ପ୍ରୀତିକ, ଚୁମ୍ବନପରି କଳ୍ପନାମୟୀ ଶୁଭ୍ରାତ୍ମିକ ଦେହଟି ଭିତରେ ମିଶେସ୍ ମଙ୍କୁଲତା ମିଶ୍ରିତ ଷ୍ଟେକ୍, ବିଚାରଲ, ଲ୍ୟ ଜନିତ ଯେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ନକ୍ରାରେ ଲିଖିପଡ଼ୁଥିଲା ।

ଡାକ୍ତର ସେହି ନିଃସଙ୍ଗ ଶ୍ୟାମ ଚେୟାରଟିରେ ଶାନ୍ତମୂର୍ତ୍ତି ସେହିଠାରେ ସଜ୍ଜିତ—ସେହି ନିଦ୍ରାରେ ହଳ ଦାଂପତ୍ୟ ବିଚାର ବିଚ୍ଛେଦ ପରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଚିତ୍ତରେ ନିଦ୍ରାଗତା ଦୃଷ୍ଟି ।

ବିଚାରି ପାଶ କରିବା ସରୁ ଗୋଟାଏ ଛୋଟ ଶବ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ନିବରେ ବ୍ୟାସାଦ ସହିଲା । ଅର୍ଦ୍ଧ ଜାଗରିତା ଅବସ୍ଥାରେ ଚେଷ୍ଟାରେ ଚୋଟ ଚୋଟ ହେ ବାଲକ ଲଃ ସଙ୍ଗସବ୍ ପତ୍ନୀ ମିଶେସ ଉଚ୍ଚଳତା ଦାସଙ୍କ ଜନ୍ମ ସ୍ଥଳ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ । ବାଲକ୍ଷ ଦେଶଦେଶୀ ତାଙ୍କ ପରିସ୍ପରିତା ଦୃଷ୍ଟି ସଙ୍ଗରେ ତର୍କ କରୁଛନ୍ତେ—ମିଶେସ୍ ଗୋଟାଏ ମଧ୍ୟ ସେହି ବକ୍ଷରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଅଧିକାର ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ଅଛ ।

ପରିସ୍ପରିତା ଏକ ଦେଶୀ ବାଲକ୍ଷଙ୍କ ତର୍କ ବଳ-ଦ୍ୱରେ ପରିଶତ ହେବା ଅପ୍ରକାରେ ମିଶେସ୍ ମିଶ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାର ମଧ୍ୟ ଜଳମାତ୍ର ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ । ଗଃରୁ ଓଷ୍ଠାରେ ବୁଥର ପର୍ଯ୍ୟାଳ୍ପ ସ୍ପଂସ୍ପର ବେଦ ବଦାଃକ୍ଷ। ଅଲ୍ପମାତ୍ର ସ୍ମୁଲ୍ଲ ବଳ୍ପ ବିର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ଅଳକ-ଅଳ୍ପ ଷ୍ଟେକ ମୁଦ୍ରିତ ଦାହାଲକ୍ଷ ବ୍ରହ୍ମ ବେଦ ମିଶେସ୍ ଦାସଙ୍କ ଉପଦେଶରେ ବହିଛେ—"ଏହେ ସବାକ୍ଷ ବୁଝିଛେ ? ଅଠାହାରେ ଦାଳକ—!"

ବାଲକ୍ଷ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧନ, ପାଂଶୁ, ଶୁଷ୍କ ମୁଦ୍ରିତ ଚକ୍ଷେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ଗୋଟା ଦମ ସଙ୍ଗରେ ଗୋଟାଏ ଭିତ୍ତ ବଦ୍ଧବାସ ପରିମର୍ଶ କରିବାର ଅଛ । ବାଲ ଗୋଟାଏ ସାବାଚ୍ଛ ସଂଶ ସହାଯାଇ ।"

"ଅଳ୍ପ—ଅଗେ ଉଦରରୁ ଅଥ—ଅଥମ !" ବହି, ମିଶେସ୍ ମିଶ୍ର ଚିନ୍ତାଶାଳ ଚେଷ୍ଟ ଚେଲେ ।

ଚେଷ୍ଟା ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରେ କରି ଶ୍ୱନ୍ଦ ବକ୍ଷ ଉଦ-ରରୁ ଅତି ବାଲକ୍ଷର ଜନ୍ମ ଅନ୍ତର୍ଜନ କରି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରୀତ ସମ୍ବାଦେ ବଚେ । ମୁଷ୍ଟିରୁଦ୍ରା ତାଙ୍କ ବକ୍ଷ ଦେଖିନ କରି ଉଚ୍ଚଳତାକୁ ଶେଷରୁ ଶାନ୍ତି ନେଇ ବସାଉଚେଦ୍ୟା ପରେ ତାଙ୍କର ପାଖରେ ପୁନରାସ୍ତ୍ର ବେଦ୍ଧ ଶେଷରେ ଚୁମ୍ବା ଦେଲେ । ଉତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପରିସ୍ପରିତା ଅତି ବଦାଃ ଝରବା ସବୁ ଠିକ ବରବେଦ ବକ୍ଷରୁ ତାହାର ଚଲ ।

ସେ ସ୍ୱଳ୍ପିତା ପରେ ମିଶେସ୍ ମିଶ୍ର ବାଲକ୍ଷଙ୍କ ମୁଖିର ସହିତ ପସ୍ପରଲେ, "କିଏ ହୋଇଛ ବହିଛ ?"

ନାସ ଚମ୍ପାରୁ ମ୍ରିତ୍ରା ଉଚ୍ଚସ୍ତର ଯେଉଁ ଲେଦେ ଗଢ଼ିଛ, ତାହାର ଶୌଦ୍ଧର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇ ଦିଏ, ମିଶେସ୍ ଦାସଙ୍କ ଅଖିରୁ ଠିକ ସେହିପରି ଚକ୍ଷୁଗୋଟି ଚକ୍ଷୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରି ପଡ଼ିଲା । ଅତି ଅଳ୍ପ ଚୋରିହିବା ଅଳକାଇରେ ଯେ ସେହି ଅଶ୍ରୁକୁ ଅତ୍ର ସାବଧାନତାର ଚୁମ୍ବାନରେ ଅତିଚେଷ୍ଟ ଅସ୍ପୃଷ୍ଟ ହେଲେ ବହିଲେ, "ସତ୍ତ୍ୱ ମୋର ଭ୍ରମ ଚେତ ଦୋଇ ଯାଇଛ, ଛଃ—ବେଚ୍ଚ ଦୁଃଖ— । ବାଲ ଭାଗ୍ୟାଚ ମୁ ପରା ଅବ୍ଦୀ ଗୋଟା ପାରି ନ । ସୁଷ୍ଠୁଶ୍ରୀ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମୁ ଅସିପରା ପ୍ରବାଳ ପାରି ନ । ବେଶ ମୋ ଛାତ୍ରୀ ଶେଷ ଅଛ—!"

'ଯେଉଁ ପାନ ଭଲ ଚଳେ ନାସ ତାହାର ଅନ୍ତରସ୍ଥ ଗୋପନ କରି ଚଳେ, ଏକ ଯାହାର ଶୌର୍ଯ୍ୟଟିରେ ସୁଚ୍ଛ ଅଛ ହୋଇ ତାହାର ନାସ ଅନ୍ତରରେ ଅନୁଭବ୍ରହ୍ମ ଚୁମ୍ବି ଅଛ ହୋଇ ତାହାର ମିଶେସ୍ ଦାସ ବାଲକ୍ଷଙ୍କ ଚାରିଛ ନିଜ ହାତରେ ଚାରି ବକ୍ଷର ସେହ ସ୍ଥାନରେ ଚେଷ୍ଟିଲେ । ପ୍ରକଟରେ ଉଚ୍ଚଳତାଙ୍କ ସ୍ପର୍ଶ ଅଛ ଥିଲା । ସେ ବହିବାରୁ ଅଗ୍ନ ବଚ୍ଚ, "ବାଲ ସଂଜ୍ଞବ୍ଦେଲ ପରା—। ସମ୍ବନ୍ଧ ମୋର ଠିକ ମନରେ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ପଚ୍ଚଶାରୁ ମୁଁ ମୂଲଠିଁ ବହି ଯାଏ । ଚଚ୍ଚମତ ଲାଗ, ଦେଖିଲ ଦେଖିଲ ଏବା ଏଚ୍ଚ ଚେଚ୍ଚେ ଭୁଲ ଲେଳକ ବେ ଭଙ୍ଗା ଦେଖିବାରୁ ମୋତେ ଭ୍ରମ ଭଲଲେଚ । ମୁଁ ପଲ ଦେଚେଚନ ହେଲ ଚକ୍ରଗର୍ଭ ଅଚ୍ଛ ଏବା ଭୁଲ୍ ଭୁଲ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବରୁଛଲି ଗୋଟାଏ ମୁଖ ମୁଖ । ଝିଅଟିର ବିସ୍ମୟ ଭାବଣ, ଚେଚ୍ଚଣ ଚେହନ, ଦେଖିବାରୁ ଅମଳ ପଲ, ଦୃଷ୍ଟି ପଚ୍ଚଲେ ପୁରୁଷ ମନ ଭପରେ ତା ରୂପର ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ପଚ୍ଚିବେ—ଅନ୍ତତଃ ବହଶଣ ପାଇଁ ଯେ ପଚ୍ଚିବ ଏଥରେ ଦୌଗିଣି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବନ୍ତୁ ତାହାର ସ୍ପର୍ଶ ଚଳେଣୁ ମୋତେ ପ୍ରଥମରୁ ଜଣାପଲି ଝିଅଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅବ୍ଦୀ ଭଲ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଥମ ଦିନ ତାଙ୍କ ବେଶି ମୋ ମନ ବିରକ୍ତିରେ ପୂରିଗଲା—ଏହିସ୍ପର୍ଦ୍ଧାଚ ପରା ନାସ ଚାଚର ବଳକ । ତା' ପର ଦିନ ବେଶିଲ ଯେ ଠିକ୍ ମୋର ପରି ବୁଲ ତାହାରିବ; ତା ପରଦିନ—ତା ପରଦିନ ମଧ୍ୟ । ତା ସ୍ପର୍ଶ ଅଳ୍ପ ସ୍ପର୍ଶାଶ୍ରିତ ଏପରି ଗୋଟାଏ ଭଙ୍ଗା ହଲ ଚେଷ୍ଟିଲେ ମନେ ଚେହ ଯେପରି ତାହା ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଜାତ ବସ୍ତୁଛି—ତ ବନ୍ତୁ ? ଭଗ୍ନିରରେ ସଥ-ସ୍ପର୍ଶାଳେ ମଧ୍ୟ ଅବାର ଲଜ୍ଜିତରେ ଚେହ ଚେହ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତ—ନା ଚ୍ରିଦ୍ୟା— । ଚେହ ବହେ—ଅଳ୍ପ ବଚନ । ତାହାର ଶୁଷ୍ଠ, ଚୁମ୍ବି ମୁଖ ଅଳ୍ପ ବଚ୍ଚପାଚ୍ଚର ଅଧର ଜଣାଉ ଦିଏ—ଉମ ଯୋଗ୍ୟ ବଶିଶା ମୋର ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ବେହ ଅଚ୍ଚ ବଚ୍ଚୋଚ ଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା ବଚ୍ଚ—ଭୁଲ ନ ପାଚିଚ୍ଚା, ଅଥଚ୍ଚ ଚଳିବ ବଚ୍ଚଲା ।

ପ୍ରତିଦିନ ତାଙ୍କ ଏପରିଭାବରେ ଚେ ମନକୁ ଅତି ପଚ୍ଚାରେ ପ୍ରଚାରବାଲ—ମନକୁ ପଚ୍ଚାରେ ପଚ୍ଚାରେ ବଚ୍ଚା ବାହାଁ ବ ବହୁଛ ମୁଁ, ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାକୁ ଦେଖି ମନ ଯେ ବର୍ଚ୍ଚିପରି ବ୍ରତାଧ ଅଳ୍ପ ସ୍ପର୍ଶାରେ ଚୁମ୍ବିଲେ ତା ଭ ବ୍ରହ୍ମ ବେ ପାରିଛୁଁ ।

ପ୍ରତିଦିନ ସମ୍ବୁଦ୍ଧୁଳ୍ପ ଅତି ତାହାର ଗନ୍ତବ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବରିବା ମୋଲ ଗୋଟାଏ ନିଶା ପରି ହୋଇ ଚଲ । ଚାଳ୍ପ ଚେହ ମାଟିଙ୍କ ଅଳ୍ପ ବୌଳଙ୍କ ବାଳରେ ମୋର ମନ ବର୍ଚ୍ଚିଲନ, ବଂଚ୍ଚା ଅନ୍ୟ ବେଚ୍ଚି ଅଚ୍ଚାକ୍ଷ ଦିଚ୍ଚାକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚା ଚେଚ୍ଚଲନି । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଯେଉଁ ଭାଗାରେ ତାକ୍ଷ ଚେଚ୍ଚିଚ୍ଚଲ ପ୍ରତିଦିନ ମୁଁ ଅତି ଭା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଲହିଲି ଠିକ ଚ୍ଚଲ ଭାଗାରେ । ବେଚ୍ଚିଦିନ ଚେଚ୍ଚେ ଯେ ମୋର ହିଏ ପ୍ରଚ୍ଚରୁ ବାହାର ପଚ୍ଚଚ୍ଚ, ବେଚ୍ଚିଦିନ ଅଚ୍ଚ ଚେ ଅଚ୍ଚ ହିଏ ବେଚ୍ଚେଚ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଦିନ ତାହାର ଚେଚ୍ଚା ନିଚ୍ଚ, ଅଳ୍ପ ଦେଖା ନିଚ୍ଚ ସେହି ଭଙ୍ଗୀରେ—ଚ୍ଚେହି ମୋହମୟ, ଲୁଳାମୟ, ଚୁମ୍ବ ଭଙ୍ଗୀ ।

ଚଚ୍ଚେ ଚଚ୍ଚେ ଚେହ ଚେହ ତାଙ୍କ ଅନୁଭଚ୍ଚ ବଚ୍ଚନ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ ତା ଗତ ଚ୍ଚୁର ଅ-ପ୍ରକାଶ ବଂଚ୍ଚ, ଏବାଚ୍ଚକ୍ଷଳେଚ ମନ୍ଥର । ଅନୁଭଚ୍ଚ-ବାଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତାହାର ସଙ୍ଗ ଚ୍ଚେଚ୍ଚାଯାଇ ମନ ବଚ୍ଚଲ ଯେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରଚ୍ଚର ବଂଚ୍ଚା ମନ୍ଥର ଗଚ୍ଚରେ ସ୍ପର୍ଶବାଲ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବଚ୍ଚେ । ଚେ ଚ୍ଚୁଚ୍ଚର ଗୋଟାଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଚ୍ଚିନ ଜାଗାଇ ଥାର ଗଚ୍ଚ ବଚ୍ଚୁ ' ଯେମାନେ ଅନ୍ତ ପରିଚ୍ଚେ ବଚ୍ଚ ପରି ଚେଚ୍ଚ ଅଚ୍ଚ । ଏହିପରି ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟହ ଚେଚ୍ଚେ ସୁଚ୍ଚ ସୁଚ୍ଚ ଚ୍ଚ ଚ୍ଚ ଯେ ତା ସାଚ୍ଚରେ ପଚ୍ଚାଏ—। ମୋ ଚ୍ଚାଚ୍ଚିଚ୍ଚା; ଚ୍ଚଚ୍ଚେ ଚେଚ୍ଚଥା—କିଏ ବହିଛ, ଚ୍ଚ; ତୁ ଚ୍ଚ ଚ୍ଚ ଅଳ୍ପ ବଗ ବହିଚ୍ଚେ । ଚ୍ଚତା ଚ୍ଚାମୀ ଚାରୁ ମଧ୍ୟ ଚ୍ଚୁଚ୍ଚ, ଚେଚ୍ଚେ ଚ୍ଚୁଚ୍ଚ ଚ୍ଚୁଚ୍ଚ—ଚ୍ଚେ ମନ୍ଦିରେ ବରିଚ୍ଚୁ ନାହିଁ ନଂଚ୍ଚ, ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ବଚ୍ଚୁଛ ତୋ ଅଳ୍ପ ଚ୍ଚାମୀ କଥା ।

ତୁ, କିଏ ବଚ୍ଚୁଛ—ତୁ, ତୁ,—; ଚ୍ଚାଚ୍ଚେ ଚ୍ଚୁ ଚ୍ଚୁଚ୍ଚାଚ୍ଚୁ ଅବଚ୍ଚଣ ବରିଥିଲ ତାହାର ଚ୍ଚେହ ଉଚ୍ଚାଚ୍ଚ । ଏଚ୍ଚେ ଚ୍ଚୁଚ୍ଚ ଯେ ସାଧାରଣ ଅର୍ଚ୍ଚରେ ସହଜରେ ଧରିପଚ୍ଚିବ ନାହିଁ, ବନ୍ତୁ ବଚ୍ଚ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରକ୍ଷ ବର୍ଚ୍ଚ ଚ୍ଚେ ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୁରା ଉଚ୍ଚା ବର ଚ୍ଚଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ଚେବଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ଚ୍ଚଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚା ମୁକ୍ତ ହୃଦୟ ଜଣାଉ ଚେବ ।

ମୋର ଚୌଚ୍ଚ୍ଚ ବଚ୍ଚିପଚ୍ଚ, ଅଳ୍ପ ବଚ୍ଚିପଚ୍ଚ ଚ୍ଚ—କିଏ ଚ୍ଚେ ଏଚ୍ଚେ ସୁଚ୍ଚ ଚ୍ଚ ଚ୍ଚ ନିଚ୍ଚ

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରୋତ୍ସାହ କରିବ, ମୁଁ ପାରିବେ—! ଶୋଇବା ସମୟେ ଛଡ଼ା ବର୍ଷର ଅନ୍ୟରେ ଦିଅଣ୍ଟାର ଦେହ ଅଳ୍ପ ବଳରେ ଚେଷ୍ଟାକରି ଉଠିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି । ଜାଣୁଛି ମୋ କଥା, ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଉଠେ ସେଇଁ କାମ କରିବାକୁ, ତା' ମୋତେ ମହାସଲ ପରି କରିଦିଏ । ବର୍ଷର ଅନ୍ୟରେ ଦୂର ସ୍ୱାଧିନ ଚେଷ୍ଟା କରି ଦେଖିଛି । ତା' ପରୁ ଦେଖେ ଯେ ମୋ ମନ ମଜ୍ଜା ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିପାରିବ ମୁଁ । ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ମୋ ମନ ସ୍ୱାଧୀନ ମୋ ମନ ମନକୁ ମୁଗ୍ଧ କରିଦେଲେ । ଦେହନାହିଁ—ଅଳ୍ପ ଚିଆ ସଜ୍ଜା ସମୟେ ଯେପରି ଦୀପ ଶିଖା ।

ମନ୍ତ୍ର ହୁଏତେ ଗରୁ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଥିବା ପରେ ମୁଁ ମନେ ମନେ ବହିଲି, ଏବାରେ—ଏବାରେ ଅନ୍ତର ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବେ ସ୍ୱାଧନ୍ତ୍ରା । ଜଣ୍ଡ, ବିଲ୍ଲ ମୋତେ ବେଡ଼େ ଦେହ ଦେଇନ୍ତି—ଜଣ୍ଡ, ଛଟଙ୍ଗେଶ, ବେଶରେ ମୁଖ୍ୟପାଖୀ ମୁଁ । ଏବେ ଛଳେ, ସତ୍ତ ଅନ୍ତାଇଦେଇ ଏବେ ବାହାରି ଦେଇଛ ତୋ । ଯେଉଁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବାଧା ଜାଣ—। ଅଳ୍ପ ଚଢ଼ିଲେ ତା ଏବେ ବାହାରି ଶାନ୍ତ୍ରଦେଖେ—।

ଚଳୁ ମନରେ ଆସିଲା ଆଉ, ମୋ ଇଚ୍ଛାରେ ଅର୍ଥ କେବେ ବୁଝିବେ ନା ? ଅଶା ମୋର ଜବାବ ହୋଇ ଓଡ଼ିଲି । ବୁଝିଏଁଥିବୁଝୁନା ଦେଖିଲେ ଜବାବ—ଯେଉଁ ଜବାବନାର ପଟ, ଦେଖ କେହ ଦେଖେ ଚିନ୍ତାଧ କରିପାରି ନାହିଁ । ସ୍ୱାଧ୍ୟ ହୁ ଜବର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଛିଡ଼ିଛି ନା ବିଶ ? ହୁ ଯା' ହେ ପଛକେ, ବେଶଲ ଦେଖେଲ ମୁଁ ପରା ଏହାପରି ଅନୁଭବ କରେଁ । ମୋର ଦବାସ, ଅମର ଏହ ନାମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଉଛ ଠିକ ମାଳଡ଼ ପରି । ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମାନେ କରୁ ବେଶଲ ଅନୁକରଣ ଜଣ ପଡ଼ୁଥି ଯେଉଁ ଦେହଠାରୁ ଜନ ପ୍ରାଣ ପ୍ରତ ଆଏ ପ୍ରୀତ, ସେଦେଖେଲେ ଅସ୍ୟମାନେ ତାକୁ ଅନୁକରଣ କରୁ, ନ ହେଲେ ଅସ୍ୟମାନେ ଅନୁକରଣ କରୁଁ, ଅସ୍ୟମାନଙ୍କର ନାଗରମାନଙ୍କୁ । ତା ପରେ ହଏ ବସ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଯତ ବୌଶଣି ସାଥୁ ସମ୍ପର୍କରୁ ଭଲ ଲଗିଥାଏ ଅସ୍ୟମାନେ ତାକୁ ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଥ ଦେଖି ନା । ଅସ୍ୟମାନଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ପଡ଼େ ସେମାନଙ୍କେ ଦେଖେ କରିବାକୁ ଧାରା, ବଥା ବହିଲା ଭଙ୍ଗୀ, ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱର ଢଙ୍ଗେ, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ ନେଇ ଏପରି ବ ବଥା ଭିତର ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୟମାନଙ୍କର ଦେଖେ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ଏଣା ଚଳୁ ଭିତ ହୁଏ ହୁଏଁଛି । ଅନୁକରଣ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଭୂତ୍ୟ ନାଗ ଥାଏ ଜାଉଛୁ ନାଇଲେ ମୁକ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅଳା, ଅମମାନଙ୍କ ଭେଦ ଦେଖେଦେଖ କଥା ଆଜ; ଅସଲ କଥାଟା ଶୁଣ । ଅତେଖେଦେରେ ଭାଲ—ଭାଲ ଠିକ ଭଲ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଛି, ଯେଉଁ ମାନେ ଡାକଛନ୍ତେ ବଳବନ୍ତ ସେମାନେ ମୋତେ ବୌଶଣି ଲଗିଛ ଦେବେ ତ ନାହିଁ—। ଭଗ୍ନ, ଶିଶିର, ଅଳ୍ପ-ଜାତିଯେଉ ଜମିଲେ ମୁଁ, ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱାଧୁ ମଧ୍ୟରୁ ଜନ୍ମ ହେଲେ ଦେହ ବିଶ ଜିଉଁଲି ଦେବେ ନାହିଁ—! ଏଏଁରେ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବା ଆଉମାନେ ଜିଲ—! ମୁଁ ତ ଅଳ ଚାରେ ମୁଣ୍ଡିଁ; କେବଳ ଯୋଇଏ ସ୍ୱାଧୀନ—ଦେବେଳ ଯୋଇଏ ମୂଢ଼ ଦଶ ଜେମ୍ପ—। ଚାରରେ ଯେଉ ଯଦ ଦେଖିଁ ଦେବେ ଦେଖାଯିବ ମୁଁ ଭଲ ଚାଲ ·ଲ୍ଲେବ ନ ! ଯଦ ସେ ମୋତେ ଭଲି ଭାବ୍ୟାଳାଗ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରେ ତା' ବଳ ମୁଣ୍ଡାଇ ଦେଇ ଜନ ସମାଜରେ ଚାଲ ଲଜ୍ଜିତ ବରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ଅଳ—ମୁଁ ପରା ଜିନ-ଜିନ୍ଦଗି ।

ବାଲ ସବାଳଠୁଁ ମୁଁ ବେବଳ ପଥ ବାହାର ହୋଇ, ଭଲାଲ ସ୍ୱାଧ, ସକ ଦେଖି ଏକ ମଜେରେ ? ଦେଖେ ଅଥରେ ଭଲିମ୍ବ ଅଭ୍ୟାସ କରି ସବାକୁ ସଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର କରିଛେ ବଳାଇଲ । ମନରେ ଏଉଡ଼ ଦ୍ରେ, ବାଲ୍ଲର ବାସ୍ତା—ଉଦେଖ ଟ୍ରେସ୍ପ ପଥରେ ଯେଉ ମୋର ଦ୍ରେମ ଯାଆ । ଦେଖ ପଡ଼ ଅଟ୍ଟିବା ସମ୍ପର୍କ ସାଳ ସଙ୍ଗ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରି ଯେଉଦେଖେଲେ ଅଳାଉ ହୋଇ ଅସିଲି, ମୁଁ ପଥ୍ରୁ ବାହାର ପଡ଼ିଲି । ଠିକ୍ ଭାବାରେ ପଡ଼ିଥିବା ପରେ ମୁଁ ଦେବ ବାହାରୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କଲ—ବା' ଅଥରେ ଭଲିମ୍ବ ମୋର ସଙ୍କେତ ହୋଇ ପଡ଼ୁ ଭଲିବ । ଭୁ ଠ ଜାଣୁ ଏଣୁ ଜେଣ୍ଟ ପୁରୁସମ୍ପର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ମୋତେ ଅଦ୍ଭୀ ଭଲ ଲଗେ ନାହିଁ । ଭ୍ରମ୍ୟରୁ ନା ଭୁର୍ଯ୍ୟ ବ'ଶ ବଢ଼ିବି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ—ଅଶ୍ଚା ଅସେ ଭୁ ଅଭୁ ଭ୍ରମ୍ପାର; ମୁଁ ଯେଉଁ ପରି ପୁରୁଁ ବ ଜାମନା ବରୁଛଲି, ଠିକ୍ ସେଉଁ-ପରି ଲଗଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋର ଦେଖା ହୋଇଗଲା । ଠିକ୍ ଠିକ୍ ସମ୍ପର୍କର ଏହା ଲଗଙ୍କ ଭଲ୍ପିରେ ମଜିଲ୍ ପ୍ରକାର ବଳ । ଏହ ଅଷ୍ଟ ଅଳ୍ପ ଏପରି ଶୋଭନ ଯେ—। ତା ମୁହିଁ ମଧ୍ୟ 'ଦ୍ରୁ' ଚଢ଼ରେ ପୁରଗଲ ।

ତା ପରେ ମୋ ପଥ ଯେତେ ଶିଥଳ ହୋଇ ଅସିଲା, ସେ ମଧ୍ୟ ତା' ଚ ଭ ସମ୍ପର୍କ ବରୁ ମୋ ପାଟେ ପାଟେ ସ୍ୱାଭଳା । ଯେଉଦେଖେଲେ ଭୁଟ୍ଟେଁଯାଇ ଯୋଇଏ ଅଳାଉ ଲଜ୍ଜିନ ଭାବାରେ ଅସି ପଡ଼ୁଥିବୁ । ସେ ହଠାତ୍ ମୋର ବଶ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ବଳ ।

ସପ୍ତମ୍ପୁ ଅଳାବାଂଶିତ ଅର୍ଥ—, ମେଣ ପଡ଼ଲ । ବସ୍ତ୍ରର ମୋ ଦେହ ଅଣ ଭଲିଲା—ଏଏ ଭ୍ରମ୍ପଡ଼େ ଦେଖିଦେବ, ମାନ ଭଲ୍ପ ସବୁ ସିଠ । ଭାଃ ମନ୍ତ୍ର ଭ ବଳ୍ପନା କରି ପାରୁନ୍ତି ନା—ମନ ଭିତରେ ମୋର ସେଉଁ ସମ୍ପର୍କର ବ'ଶ ଦେଖେଇଲା । ଚଳୁ ବାଧା ଦେଇ ଅସ୍ତ୍ରଙ୍କ ବଶ୍ରରେ ବଢ଼ିଲି—ଅପଣ ମୁଁ ଭୁଲ୍ ଛନ୍ତ୍ର—ମୁଁ ଭଲ୍ପ ସବ ବସ୍ତ—ମୋର ସନ୍ତାନ—।

ତା ଅଥରେ ଦେଖିଲ୍ପ ଅବସ୍ଥାପର ଦ୍ରମ ପଡ଼ୁ ଭଠିଲା,—ମୁଁ ଭଲ ଅସ୍ତ୍ରୀକାର କରୁଛ, ବଢ଼ି ସେ ଏଉଁ ଦ୍ରେରେ ମୋ ଅଡ଼ଭ ସହିଁ ନା ଯେ ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଦୌଶଣି ବାଧା ଦେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ସେ ବାହାର ମୋର ଓଠ, ବପୋଳ, ମୁହିଁର ସ୍ୱାଧ୍ୟତେ ମୃଦୁନ ବରେ ବହଲ, ମୁଁ ଉଢ଼ିଁ ବ, ଏନ୍ ଭେଲ ଭ୍ରମ୍ପ ଚ୍ଛାଏଁଛେ । ଚୋଟ୍ରେ ଏଏ ଚ୍ଛାର ଝଟାଇଲ ପରି ସେ ମୋ ଚାଡ ଧରି ତା ଚ୍ଛାଏଁଛଲ୍ କ୍ରେଇଗଲ । ମସ୍ତାରେ ଦୌଶଣି ଭଥମ୍ପ ନ ଦେଖି ମୁଁ ତା ସମ୍ପର୍କରେ ଚିନ୍ତାର ବାଧ୍ୟ ହେଲି ।

ଭଦ୍ରଲୋକର ଭୁଡ ଅଛ । ଯେଉଁ ଠିକ ହୋଇ ଶେଷ ପରି ବଢ଼ିଲା, ସବୁ ଜିନ୍ଦ୍ ଅଳ ସାଜିନ୍ ସୋଭାକ ଠିକ୍ ତାକ୍ ବରି ବାହାରେ ବାହାରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଅସି ମୋ ଭାଡରେ ସମ୍ପର୍ଣ ଟ୍ରକାର ଚୋଟ ସୃଷ୍ଟି ବେଇ ବହଲ, ବଣ୍ଡିର ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ ·ମାଣ । ଯେଉଁ ବାଲ ଦେଖା ହେବ । ଲଜ୍ଜା ଅଳ୍ପ ଅପମାନରେ ମୋ ଦେହ ଜଳ ଉଠିଲି; ଏ ବ'ଶ ମୋତେ ଭାଗ୍ୟ ପରି ଛୁଇଛି ନା କଣ ? ଭଲ୍ପ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଚୋଟ ସୃଷ୍ଟାକ ଭାଗ୍ୟ ଅସରେ ଦିଖି ବେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ: ବାଲେ ଦଉଓସ୍ଥାନ୍ ବା ଅନ୍ୟ କେହ ଦେଖି ଦେଲେ ମୋତେ ବ'ଶ ଘୃଣ୍ଟ । ଠିକ୍ ସେହ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଳ୍ପ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ବାହାରୁ ଦେଖ୍ ଭଦ୍ରରେ ଅସ୍ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ତ ଦେଖି ମୁଁ ଅଳ୍ପ ପୋଷକ ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲି । ସେ ଯେପରି ସେହ ଲୋକଙ୍କ ଶୁଣି ପାଇଲ ଏପରି ଭ୍ରବରେ ଚଳିଏ ଭଲ ବଶ୍ରରେ ବହଲ, "ଅପଣ ଯେ ବନ୍ଦ୍ୟ ବରି ଏଇ ବସ୍ତ୍ର ସ୍ୱୀକାର ବରି ଅସିଛନ୍ତ ସେଥିପାଇଁ ମୋର ଅସଖ୍ୟ ଧନ୍ୟବାଦ । · ମୁଁ ବାଲ ବଣ୍ଟ୍ରସ୍ୱ ଜିବ ଅପଣଙ୍କ ବଦ୍ୟାଲ୍, ନମସ୍କାର । ଏହା ବହି ମୋତେ ବଦ୍ୟାସ୍ୱ ଦେଇ ସେ ସେହ ଅସ୍ପ୍ରଚ୍ଛ ସଙ୍ଗରେ ଚଲ୍ ବରୁ ବରୁ ଭଦ୍ରଲ୍ ସ୍ୱାଭଳଲ ।

ଷ୍ଟେସନ ଅଡ଼ଲ ଯାଇଁ ଯାଇଁ ଗଣ୍ଡିଏ ଟ୍ରେବ୍ସି ଧରି ସରକ୍ ଯେଉଁଠା ବାଟରେ ସେହ ଟ୍ରକ୍ ସ୍ୱାଭାକ, ସେ ସ୍ୱାଭାକ ରେଳଟ୍ରେବ୍ସ ଭିତରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ, ମୋ ଭାଡ଼ରୁ ନଥିଁ ଜଣା ଯାଇଥିଲ । ଟିକିଟ୍ ଟିକିଟ ଭ୍ରଣ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ପାରିଲି ନାହିଁ । ସେ ତ ଅଳ୍ପ ଦେଖିକ ନାହିଁ, ଏଇ ସ୍ୱାଭାଏ ଟ୍ରକ୍ ବ୍ୟାଥରେ ନଷ୍ଟ ହେବ ।

ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗ ଶ୍ରେଣ୍ଟ ପ୍ରଥମରେ ମନ୍ତ୍ରଭ୍ରାନ୍ତ ଅଥର ଅଳ୍ପ ମୁହିଁ ଦ୍ରସରେ ବିଶ ହୋଇ ଉଠି ସେହ ଭ୍ରାସ୍ୟ ଭଦ୍ରଙ୍ଗ ଭାବର ସାର ଦେଇଲେ ଅଳୋଡ଼ନର ସ୍ପୃହି ଜଳ । ସେ ଭଲ ଦ୍ରବରେ ବସ୍ତ୍ର ଖଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋ-ହୋ ବରି ବ୍ରି ଶ୍ୟାଲ ଜର୍ସ୍ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରି ଦେଇଲ । ଅବଶେଷରେ ଭ୍ରାସ୍ୟ ଭଦ୍ରଙ୍ଗ ପ୍ରଣମିତ ହେବା ପରେ ସେ ବହଲ, "ମୋର ଅଭିନନ୍ଦନ ଭଦ୍ର, ମୁଁ ତୋତେ ଅଭିନନ୍ଦନ ବଣ୍ଟୁଛି, ଚଳୁ ଲ୍ଲେଟ୍ ସବୁଅଡ଼ୁ ତୋର ଯୋଗ୍ୟ ନା ?"

(୨ସ୍ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ ।)

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶହେଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଶହେଟଙ୍କା

ଡଗର ୨୨ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୫-୯-୧୯୪୦ ରିଖ

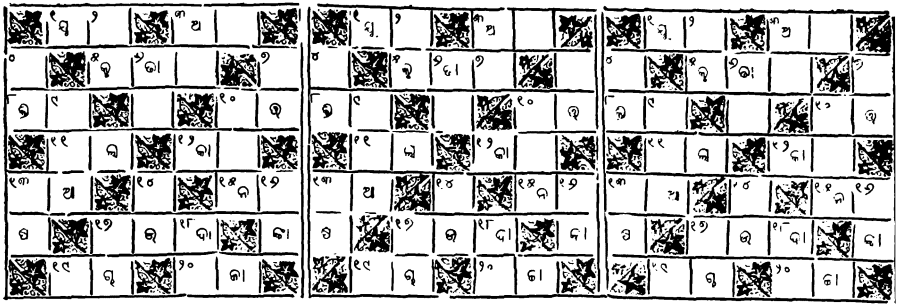

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର _____

ସିଧା ଭାବେ

୧ । ଅଳକାଳ ଦିନରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଯାଉଥିଲା ଗାଈ ବଂଶ ।

୩ । ଶିଷ୍ଟ ଓ ଧାର୍ମିକ ବଂଶ ଏହା ପାଖ ପଶନ୍ତି ନାହିଁ ।

୫ । ଏହା କବଳରୁ କିଏ ରକ୍ଷା ପାଇବ !

୮ । କେଉଁଠାରେ ପଡ଼ିଲେ ଏହା ଛନା ଭଗବାନ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ ।

୧୦ । ଏକଲ ପଦାର୍ଥ ଅପହରଣ କରିବା ପାପ ।

୧୧ । କଂସାର ଘର ପାଖରୁ '——'ଭାଙ୍କି ଭାଙ୍କି ।

୧୨ । ଏହାକୁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ କେତେ କଣ ଅଛନ୍ତି !

୧୩ । ଏହି ଧାନ ଗଛ ସବୁ ଏଥର ବଢ଼ି ପାଣିରେ ଅଛି କଣ ରହିଛି !

୧୫ । ଅଧିକାଳ ଭରୁଣୀମାନେ ସିନେମା—ଙ୍କ ପ୍ରତି ବେକାବୁ ଅଛନ୍ତି ।

୧୭ । ଅଳକାଳ ବଜାରରେ ଏହାର ଦର ଚଢ଼ି ଯାଇଛି ।

୧୯ । ଏକଲ ଲୋକ ମୁଣ୍ଡରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଲଦିଲେ ଦିଗଦର ଅଶଙ୍କା ନାହିଁକି ?

୨୦ । କଂଗ୍ରେସ ନାଆରେ ଦିନାକେତେ ଅସୁମାର ନେତା '——' ମାରିଲେ ।

ଉପରତଳ ଭାବେ

୨ । ଚକ୍ର ଉପରରୁ ପଡ଼ିଲେ ସେଇ ଶବ୍ଦ ହେବ ତାହା ହେବା ବଡ଼ ମନ୍ଦ ।

୩ । ଅଶାର ଏହା ନାହିଁ ।

୪ । ଭାରତୀୟ ନେତା ଚୁପ ଯାହା ସକାଶେ ଏବେ ଏତେ ଧାର୍ଣ୍ଣ ଦିବ୍ୟଙ୍କ ଲଗେଇ-ଛନ୍ତି ।

୬ । ଗାଈକୁ ଏହା ଛିଡ଼ିଲେ ଘରର ଅଛି କଣ୍ଟି ମିଠା ଥାଏ !

୭ । ଏହା ଅଧିକ ବଢ଼ିଲେ ସମ୍ଭାଳି ହୋଇ ରହିବା କଠିନ ।

୯ । ହଠାତ୍ ବିବାଦ ଛଡ଼ିଗଲେ ଅନେକେ ଏହା ହୋଇ ପାଆନ୍ତି ।

୧୦ । ଦୁଷ୍ଟଙ୍କର ସାଥି ପଥୁଆ——ଛାଡ଼ିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ।

୧୩ । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀ ଜାଣ ।

୧୪ । ଏ ସୁନ୍ଦର ସୁବିଧା ପାଇ ଚୁପ ଯାହା ସାର ନେବାରେ ଲାଗିଛି ।

୧୬ । ଏହା ଦିନରେ ଥିଲେ ଦୁଃଖ ବଢ଼େ ।

୧୭ । ଅଳକାଳ ଦୁଇଆରୁ ଏହା ଏକାବେଳେ ଉଡ଼ି ଗଲା ପରି ଜଣା ପାଉଛି ।

୧୮ । ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ବଢ଼ିଲେ ମନରେ ଅଧିକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସେ କଥାର '—' ରହେ ନାହିଁ ।

ଧନ୍ଦା ଭେଦର ବାଟ

ଉପର ବକ୍ସରେ ସେଇଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଅରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସି ତଳ ଥିବା ସବୁ ଘର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଦିଧା ଭାବରେ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ସେଇଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ତାହାର କଳ୍ପ ଶବ୍ଦ ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ତନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତନ୍ନଃ । ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ତାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯିବ ଉଭୟ ଜଣାଯିବ । ଗାଢ଼ ଧୀର ଚିନ୍ତାରେ ବିଚାର କରି ସେଇଁଶବ୍ଦଟି ପୂରା ନିଜକୁ ତାହା ବାଜି ବଖାଇବା ଉଚିତ ।

(ସାବଧାନତାସହକାରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ) (ଅପେକ୍ଷା ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ଯୋଜନାର ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ବନ୍ଦ ହୋଇ ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳରେ ଚଳିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ସାଧାରଣ ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଥିବା ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୦୦ ଟାକାର ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫୫୧ ଟାକାର ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦେବେନାନୁଯାୟୀ ୫୦୦ ଟାକା ଦିଆଯିବ । ଯଦି ଜଣେ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଛନ୍ତିରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରି ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସଂଗ୍ରହ ଅପେକ୍ଷାରେ ପରିଷ୍ଠିତ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୪୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ କହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫୫୧ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୧୦/ (ବାଇଅଣା) ୨ଟି ଖଣ୍ଡକେ ପ୍ରଥମ ଦିନ ୫୦/ ଓ ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଛାଡ଼ (Free) । ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦/, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦ ଏବଂ ତିନିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅଠଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିମ୍ନରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦/ ଏବଂ ପ୍ରତି ତିନିଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୦ ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୦, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୫୧୧, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୧୦ ଇତ୍ୟାଦି । ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡକ କେବଳ ଉପର ଖାଲି ଭାଗରେ, ତେଣିକ ସାଧା କାଗଜରେ ଛକ କାଟି ଦେବ ହେବ ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ଟିକଟ, ମନିଅର୍ଡର, ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର, ବା କେବଳ ଯୋଗେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଟରେ ଉତ୍ତର କିମ୍ବା ଟିକଟ ହଜିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ବାଟରେ ଗ୍ରେଟ ହେବାର ଭୟ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ଯେ ପ୍ରବେଶାର୍ଥୀମାନେ ଫି ମନିଅର୍ଡର ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ, ମନିଅର୍ଡର ରସିଦଟା ନିଜର ହେପାଜତରେ ରଖନ୍ତେ । କିମ୍ବା ୫୦୨, ୫୧୧ ବା ତତୋଧିକ ଟଙ୍କା ପାଇ ୫୦/ ହେଉ ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର କିଣି ପଠାଇବା ସୁବିଧା । ଟିକଟ ପଠାଇଲେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେଡ କିମ୍ବା ପୋଷ୍ଟେଲ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ହାସଲ କରିବା ଉଚିତ । ଡିଗ୍ରୀ ୨୨ ଶବ୍ଦଯୋଜନା, ପୋଃ ଉଦୟନ, ଓଡ଼ିଶା, ଠିକଣାରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ୧୫ । ୯ । ୪୦ ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ଚାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ଦୋଷ ପାଇଁ **'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ଡଜନ ୩ ୩ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପରିସ୍ରାରେ ପୁଜ ବା ସ୍ରବ ପଡ଼ିବା, ଲୁଗାରେ ସାଦା ବା ହଳଦିଆ ଦାଗ ଲାଗିବା, ଦେହ ପାଣ୍ଡୁ ବା ରକ୍ତ ଚିନ୍ତିତ ପରିସ୍ରା ଓ ତଦ୍ ଜନିତ ବିକ୍ଷା ପୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ସକଳ ଦୋଷରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉପଶମିତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ବାଧକ ପାଇଁ **'ବାଧକହରୀ ରସ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଶିଶି—୫ ୨ ୫ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ଜ୍ୱାଳନ ଅଣ୍ଟାଜ୍ୱାଳା, ଯୋନିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋନିଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅତିରେ ଉପଶମିତ ହୁଏ । ଏ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଭଧାରଣ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ ।

ଅପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀର ଯୌବନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବାକୁ **"ନବ ଯୌବନ ତୈଳ"** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଡ଼ିବା ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ପତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ପତନ ସ୍ତନର ଉତ୍ଥାନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ମଣ୍ଡଳ ସ୍ଥଳ କଠିନ ଓ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।

ଦନ୍ତ ରୋଗେ **'ଦନ୍ତ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାଖିଲେ ଦାନ୍ତଗଡ଼ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅଚାଳରେ ଦାନ୍ତ ଦଳିବା, ଦାନ୍ତମୂଳ,ଖାଇଯିବା, ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ବା ଦୋଇ ପୁଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫୁଲା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗମାନ ଅତିଶୀଘ୍ର ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପରୀକ୍ଷା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଫଳ ନହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ଠିକଣା—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର । ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S. A. ସା: ଝଞ୍ଜୀରମଙ୍ଗଳା, କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଡିମ୍ବକ୍ରେସି ସଭା ।

(ନବରଂଗିକା)

ଲେଖକ:—ଅଗଡ଼ଟେଡ୍ ବିଂ

(ଚଳନ୍ତ)

(କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ (**somewhere**) ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ବଙ୍ଗଳୋରେ ମିଶ୍ର (**mixed**) ଦଳର ବୈଠକ ହେବାର ଦିନ । ହୋଷ୍ଟ (**host**) ଜଲ୍‌ସାବାଟ ପୁରୁଦସ୍ତୁର ଅତିଥିବତ୍ସଳ ମିଜାଜ, ଚେହେରା ଓ ଆଚରଣରେ ବିଦ୍ୟମାନ । କାନ୍ଥ ଘଡ଼ିରେ ୪ଟ ୪ଟ କରି ୫ଟା ବାଜିଲା । ଜଲ୍‌ସାବାଟ ଅଗ୍ରେ କାନ୍ଥ ଘଡ଼ିକୁ ଚାହିଁ ନିଜର କଣ୍ଟି ଘଡ଼ିକୁ ଚାହିଁ ଦେଖି ଚିନ୍ତାକ ପଡ଼ିଲେ । ଅଗତ୍ୟା ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଭଦ୍ରଙ୍କର ଧୀର ଗମ୍ଭୀର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ବିରକ୍ତିର ଛାୟା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା; ତାଙ୍କ ଓଷ୍ଠରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା—D—D—ତା ପରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ଚଗାଡ଼ାଏ ସିଗାର ଲଗାଇ ବାରନ୍ଦା ଅଡ଼େ ବାହାରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଜଣେ ପରିଚାରିକା ଚାଉଳ ପରିଷ୍କାର ହେଲେ ।)

ଜଲ୍—(ଅନ୍ୟଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ) କେତୁଟା ବାଜିଲା ?

ଚୌଡ଼—(ଘଡ଼ିକ ଅନାଇ) ପାଞ୍ଚଟା ଛମ୍ବୁ । ମୁଁ ଠିକିଏ ଗଡ ଡ଼ିଜାଗର—ହେଁ ଏ

ଜଲ୍—(ହସି) ଗଣ୍ଡାଇପଡ଼ିଥିଲେ ?—ତା ବେଶ, କିନ୍ତୁ ଅଜମାନେ କାହାନ୍ତି ଏତେବେଳଯାକେ? ଠିକ ପାଞ୍ଚଟାରେ ଆସିବାର କଥା ।

ଚୌଡ଼— ତା··· ସେମାନେ··· କାମଟା ସେହିପରି କିନା । ବିଳମ୍ବେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ପରି ଲାଗୁଥିବାର ଏକା ଛମ୍ବୁ ।

ଜଲ୍—ଆପଣ ସବୁଦିନେ ଏହିପରି **optimistic** ଅଛି ମଧ୍ୟ **enthusiastic**—ଜାନ୍‌ଦାଦା ମହାଶୟ ! ତେ ଯାହା କହନ୍ତେଲ୍ ଆପଣଙ୍କଠିଲେ ନାରି ଏକେଦମ୍ !

ଜାନଦାଦା— ଅବଶ୍ୟ, ଛମ୍ବୁ, ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ ମାତ୍ର । ଚାଦାଧାରୀ, ବାଳଥମ୍ବା ପ୍ରଭୃତି ମାଡ଼ବର ଲୋକ—

ଜଲ୍—(ବାଧାଦେଇ) ବରଂ ଆପଣଙ୍କର ଗର୍ଦ୍ଦନସାରୀ, କାଁଳିସଣ୍ଟାଙ୍କ କଥା । **tall talkers !**

ଜାନଦାଦା—ଅହା ! ବିସ୍ମୃତ ପଂଡ଼ିତ···

(ଗଜକୁଞ୍ଜର ବାବୁ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହେଲେ)

ଗଜ—ଗୁଡ଼ ଇଭନିଂ—ହା-ଡୁ-ଡୁ ଗଜକୁଞ୍ଜର ବାବୁ, ବସନ୍ତୁ ।

(ସକଳେ ଉତ୍ତରେସନ କଲେ)

ଗଜ—ଅଜ ସମସ୍ତ କାହାନ୍ତି ? କେତେ ଦୂର କଣ ହେଲା ସବୁ ? **Ihope···**

ଜଲ୍—**None to hope—all blasted**—ଏଇ ଜାନ ଦାଦାଙ୍କ ବୋଲଚାଲରେ ପଡ଼ି ଦୁଷ୍ଟଟାରେ ହଟିହଟା ହେବାର ଏକା । ମୋର ପ୍ରେଷ୍ଟିଜ, ଅନର···ଓଫ୍!

ଗଜ—ମୁଁତ ଆଗରୁ କହୁଥିଲି । ଏ ଭେଗା ଗୁଡ଼ାଙ୍କ କଥାରେ ମାତ—ବିଶେଷତ ଏ ଜଳଅ**unnatural combination**ରେ ମୁ କେବେ ପକ୍ଷପାତ ନୁହେଁ । ସେ ବରଂ ବଣ୍ଟୁଆ—ଦଳକ ମୁଁ କହୁତ ଦିନରୁ ଚିହ୍ନେ ପରି ।

ଜଲ୍—ଠିକ କହିଲେ; ମୁଁ ବି···

ଗଜ—**Place huntrs**, ଧଗାବାଜ !

ଜାନଦାଦା—ଅନ୍ୟାପ୍ୟ ହେଉଛି ଗଜ କୁଞ୍ଜର ବାବୁ—ଏତେଡ଼ ୨ ଲୋକଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରକାର କଠିଣ ନ ବୋଲିବାର । ଏଥିରେ ଆପଣାର ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବାର ଏକା ।

ଗଜ—(ମୁହଁ ଭଣ୍ଡି ୨ କରି) ଆପଣ ପରି କରିଣ !

ଜାନଦାଦା—ହଇ ତ ! ମାନବ ଜହଁରୁ କିସ୍ମ ହେଲାକିହେ !

ଗଜ—ଓଃ ଆପଣ **new comer** କି ନା—ବୁଝି ନାହାନ୍ତି ।

ଜାନ—ଶୁଣିଛୁ ତେ, ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି—

ଗଜ—(ଗରମ ସହିତ) ବରଂ ପରିସ୍ଥିତି । ସ୍ୱେଗି ନାହାନ୍ତି ତବାଲ୍ କହୁଛନ୍ତି ; ଗୋଟିଏ ୨ ପରସ୍ପରମ ଅବତାର ଅଙ୍ଗାର ଶତ ଧୌତିଛନ·····

ଜଲ୍—(ସହାସ୍ୟେ) ଆପଣ ତେବେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତୁ ।···

ଜାନ—କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ଆଉ ଏପରି । କାମର କଥା ତେତେଦୂର ?

ଗଜ—ତେଇ କଥାରୁତ ପଡ଼ୁଛି । ସେମାନେ ଗୋର ଦଗାବାଜ, ଅବିଶ୍ୱାସୀ—ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ନା, ଯେ ନିଜ ଦଳ ସାଙ୍ଗରେ···

ଜଲ୍—ଯଥାର୍ଥ ବେଳ ପଡ଼ିଲେ ଅମ ସହିତ ତାହା ନ କରିବେ ବା କିଆଁ !

ଜଲ୍—କେବଳ ଅମ କମଟା ହାସଲ—ବୁଝିଲେ ! **Making the best of enemy's weakness—diplomacy !**

ଗଜ—ମାତ୍ର ତାହା ହେଲା କାହିଁ—ମଝିରେ ଆପଣ ପଡ଼ିଲେ ଚିହ୍ନା—

ଜଲ୍—**Abashed** ବିଲକୁଲ, ମାତ୍ର ଚେଲ ସବୁ କୁଆଡ଼େ ! ଅରେ କିଏ ଅଛୁ !

(ବେହେରା ଧାଇଁ ଆସିଲା)

ଅରେ ବୁଧି ଶୋଷଣ ନନ୍ଦୀଚାପ କଣ କରୁଛନ୍ତି— ଡାକିଲ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

(ବେହେଲ୍ ଗୁଲ୍‌ଲେ)

ଏକକୀ ଗୋଧାମାନ୍ 'କଣ୍ଠିଧ୍ୱନି ସାଙ୍ଗରେ ଓଷ୍ଠ ପଜାଇବା ଲୁଚି ଅମ ଦର୍ଶିଣୀ ନନ୍ଦୀ-ଘୋଷ ପାଣି ପିଇ ଲଟିଥିବାର ଏକା ।

ଜେ—ହଁ, ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ—ପୁରୁଣା କାଳିଆ ରଥ ହେଲେ ବି energy ରେ ଅଧିକ fire engine.

ଜଲ—ବରାବର ଲଢ଼ୁଥା Tank ଥିବାର । (ନନ୍ଦୀଘୋଷ ପ୍ରବେଶ କଲେ)

କାମ କଣ ସରନାହିଁ ଏଯାକେ ?

ନନ୍ଦୀ—ନିଶ୍ୱାସ ମାରିବାକୁ ଭର ଅଛୁକି ଗ୍ରୁମ୍—ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା କାମ—ତା ଉପରେ keen competition! despatch କରି ଦେଇ ଅସୁଛୁ । ହକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଅଫୁରି ସରନାହିଁ । ତେବେ ସେମାନେ ସବୁ କରୁଛନ୍ତି ।

ଜଲ—(ଦଢ଼ିକ ଗୁହି) ସାଚ୍ଚ ପାଞ୍ଚୁଟା ହେଲା, କାହିଁ ଗଲେ !...ଦେଖୁଛୁ ମଣ୍ଟର ଅସିଲା କାହାର ।

ନନ୍ଦୀ—(ଝରକାରେ ଚାହିଁ)...ଓଃ, ଏ ଯେ ମିଃ ମାର୍ଟିନଙ୍କ ମଣ୍ଟର ।...ଆଉ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ପଂଡ଼ିତେ ବି ଅଛନ୍ତି ।

ଜଲ—ଦାଢ଼ି ନା ନିଶ, କଏ ?

ନନ୍ଦୀ—ଏକା ଦାଢ଼ି ।

ନନ୍ଦୀ—କାହାରକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଧରି ଅସିବି ?

ଜଲ—ହଃ !—ନା—ତାଙ୍କ ଅପେ ଅସି-ବାକୁ ଦିଅ ।

(ମିଃ ମାର୍ଟିନ ଓ ପଂଡ଼ିତ କାଳଜନ୍ମ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ସମ୍ଭାଷଣାନ୍ତେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ) ।

ଜଲ—ଆପଣ ତ ଅଛଲେ, ମାଇକ ତାଙ୍କମାନେ କାହିଁ ଗଲେ କି ?

ବାଲ—ମିଃ ମାର୍ଟିନ କହି ହେ—ଡେମେଡ ଆମ gestapo ର ମାଲିକ ସବୁ ଜାଣି ।

ମାର୍ଟିନ—ପଂଡ଼ିତ ଦୋଧାସ୍ତ ଆଉ ବାର ରଙ୍ଗରାଜ ଦୁହେଁ ଯାକ ମିଳି ଗଲେ ଜବରବାବୁଙ୍କ ଠାକୁ, ତାଙ୍କର ଉପରେ ଆମର success depend କରୁଛୁ କି ନା ! we count three in one ରେ !—

ଜଲ—ଥାଉ, ସେ ସବୁ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ; ମାତ୍ର କେତେଜଣ ବହାରିଗଲେ ସବ୍‌ମୋଟ ?

ମାର୍ଟିନ—ସେଇ କାମରେ ତ ଲାଗିଛୁଁ ଗ୍ରୁମ୍—ଦେଖାଯାଉ, ସେମାନେ ଯଥାଠିକ ଯାଇଛନ୍ତି—ଏଁ—ଏଁ—

ଜାନ—ସେଠି chance କି ପ୍ରକାର ହେ ?

ମାର୍ଟିନ—Chance !— ଏକେରକମ certainty; କାରଣ, ଦୋଧାସ୍ତଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ...ଜବରବାବୁଙ୍କର...

ଜଲ—ବାକେ କଥା ଏକେବାରେ— ଜବରଜାତ୍ ଦାସଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନାହିଁ କେହେ—most—(ଅଟକି ଗଲେ) ଟ୍ରୋ କରଣ ହୁଅ ନା ।

(ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ିର ଝଣଝଣ, ଦଡ଼ିଘଡ଼ି ଓ କଟ୍ରୋଲର ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ)

Oh, here they come.

(ସମସ୍ତେ ନିରବ ହୋଇ ଅନ୍ୟୋନ୍ୟଙ୍କ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲେ । କେବଳ ନନ୍ଦ-ଘୋଷ ଝପଟ ମାରିଲାପରି ବୋଧହୁଏ ସଙ୍ଗ ଲିବା ପାଇଁ ବାହାର ଗଲେ । ଜଲ ଚୋଟ ଟିକିଏ ବିରକ୍ତର ମୁଖ ବିକୃତ କଲେ ଅଲକ୍ଷରେ । ତଥାପି ସମସ୍ତେ... କାଠୁଆ ନୀରବ ।

ଘରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ପ୍ରଥମେ ଯେ ତାଙ୍କର ଗାରୋଗତ କାଚ୍ଛଣି, ହୁଟ୍‌ଲର ନିଶ ଓ ଠେଙ୍ଗା ପ୍ରହରଣ କଟ୍ଟିତ ଉତ୍ତ୍ରତା ସଞ୍ଚାର କରିଦେଲା । ସେ ନମସ୍କାର କରି ବସିଲେ, ପଛେ ଅସିଲେ ପଂଡ଼ିତ ଦୋ-ଧାସ୍ତ ନିରସ ମଧୁର ଜଅଁଳ ହସଟିଏ ଓଠରେ ଲୟାଇ । ସେ ମଧ୍ୟ ଶିଷ୍ଟତା ସମାପନାନ୍ତେ ବସିଲେ । ନନ୍ଦଘୋଷ ତାଙ୍କ ପାଖ ଚୌକିରେ ବସିପଡ଼ିଲେ ।)

ଜଲ—କେତେଦୂର—ପଣ୍ଡିତ ଜୀ ? Ready ତ !

ଜନା—(ଟିଉ୍ ଲୁହିତ କରି) କାହିଁ ଆଜ୍ଞା ! (ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲେ)

ଜଲ—ସବୁ ଖବର କହି ଯାଅନ୍ତୁ ମିତ୍ର ।

ଦୋ—ବିଶେଷ କିଛି ନାହିଁ; ସେଇଁ-ମାନେ ନିଷ୍ଠା ଜବାବ ଦେଇଥିଲେ, ଏପରିକ କେତେକ ଲେଖି ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ନବାବଙ୍କ ଗ୍ରୁମ୍‌ରେ ଯାଇ ସେ କଥା ମୁଜାବିଲ୍ କହିବାକୁ ପଛଉଛନ୍ତି ।

ଜେ—ଆପଣଙ୍କ ଦଳିଆ ଲୋକଙ୍କର ଏହି-ପରି ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ଏକା ।

ନନ୍ଦୀ—ନାହିଁ, ବୋଧହୁଏ ସେଇଁ ମାନେ ଦଳ ଛାଡ଼ନ୍ତି ତାଙ୍କର ଏକା ।

ରଙ୍ଗରାଜ—Shut up—ଆପଣ ଏପରି remark କରି ପାରିବେ ନାହିଁ—withdraw.

ଷଣ୍ଢିଆ ଡରଇ ନାହିଁ ସମ୍ମୁଖ ସମରେ,
ଜାନ୍ ପାଇଁ କରେ ନାହିଁ ଭୟ
ଦୁଅଇ ଅଗ୍ନ,
ମାନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ
ଛାଡ଼ର ବୋଡ଼ାମ ଖୋଲି ପାଡ ଦିଏ ଦୂରୁ
କରେ ନାହିଁ ଛାଡ ଦୂରୁ ଦୂରୁ
କିବା ଛର ଡିସିପ୍ଲିନ ଦାଢ଼,
ପାଡ଼ ବଡ ମରଣ ସେହି ବିଶ୍ୱଆଲା ମାଡ଼
ଡେଇଁ ପାରେ ହାଡ଼ ଗାଡ଼ ଗାଡ଼ିଦେଇ ପାଡ ।

ଏହି ମୋର ଟ୍ରମ୍ପ କାର୍ଡ ଥୋଇଲି ଏଠାରେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

(ଶେଷ ଶବ୍ଦ ସହିତ ଭୂର୍ଦ୍ଦରେ ଠେଙ୍ଗା ଚୁଟାଇ ଚାଲି ଛାଡିଦେବେ)

ଚାଲବାଦା—(ଚାଲମାରି) ସାବାସ, ସାବାସ ! ଆଜି ରାତ୍ର ଅପମାନ ହୋଇଥିଲେ ଅଛି କଥା ବଳି ହେଲେ !

ଜଜ—ଆହା ହୋଇନାହିଁ ସେପାଇଁ ସୋଚନା କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆପଣଙ୍କ ବଳର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିକାରର ବଳ ବଢୁଛନ୍ତି ।

ଗଦା—ସେ ଅଟିଏଟେ, ପୁଣି ଯାଉଛନ୍ତି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ । ସେ ଯେପରି ଧିରାଳିର, ଜାମ ହାସଲ କରି ଅସିବେ ।

ଜଜ—ଅଛି ଆପଣ ନିଜେ ବଳ ବଢେ ? ଯେଉଁଠିକି ଯାଇଥିଲେ ?

ଗଦା—ହେ, ଜଜସାହେବଙ୍କ କଥା ?

ଜଜ—ହଁ ଆଜ୍ଞା ।

ଗଦା—ଏଁ—ଏଁ—ସେଥା ହାତର ପାଂଚ ବୋଲି ଧରାଯାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ—ଦେଖେ ।

ଜଜ—ତାର ମାନେ ? ସେ ବି ବଳ ପଳାଇଲେ ?

ଗଦା—ଠିକ୍ ଯଥାର୍ଥ ମୂଢ଼ିଟି—ଜାଣନ୍ତିତ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋର ସମ୍ପର୍କ—ଦେଖେ ହେଲେ ଅଦ୍ଭୁତ ଅଛ । ଧରାଧାର ସିଂହ ...

ଜଜ—ଅର୍ଥାତ୍ ?

ଗଦା—ବର୍ତ୍ତମାନ ସବାରେ ସେ ଅମଲ ଦେବଳ Moral support ଦେବେ । ଆଜ ଆମେ ଗଜବାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ମାତ୍ରେ ଏକ ଲମ୍ଫରେ ..

ଜଜ—ତାଙ୍କ କଥା—ଏନ ଭୁଲିଗଲି କଥା—ଛଡ଼ନ୍ତୁ ତାକୁ ।

ଗଦା—ତାହା ଅପର ହୋଇଯାଉ ! ତାକୁ ବାଦ କରି ପାରିଲେ Three birds at one shot ହେ !

ଜଜ—ଓଃ—ଅଚ୍ଛା—ତେବେ ବାଦ...

ଗଦା—ବୁଝିଲେ କଥା ବସ୍ତୁଛନ୍ତି ?

ଜଜ—ବାହାର ବଳ ବସ୍ତୁନାହିଁ । ଦେଖାଯାଉ ମୋର ମୂଢ଼ିଟିକି—ବଳ ବସ୍ତୁଛି ନିଶ୍ଚୟ ?—ଆପଣ ଅସାଧାରଣ କରି ବଳ ମୁଣ୍ଡ ବଳଲୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଗଦା—(ମୁଣ୍ଡ ବଳାଇ) ହେଉଛି ପାରୁନାହିଁ ...ଆ... ଟକା ହେଉଛେ...ଆ...

ଜଜ—ଓଃ, swindling ! ସେ ପୁଅ ମୂଢ଼ିଟି ମୁଁ । ତମ ବଳିଅଛ ହେବ ଚେଲି ମୁଁ ଦେଖିଛି, ଛେଡ଼ିଦିଅ ମଧ୍ୟ । ଅଛି ଜା...

ଗଦା—ଆ ଯଦି ନ ଛାଡ଼, ତେବେ ଅଛି ଥରେ ଜଜବାବ ଚାଲୁ...

ଜଜ—ମାନ ଜଜଲୁ—ସେ ବୁଦ୍ଧିକି ନମସ୍କାର । ଆପଣଙ୍କ କଥାଟିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଅପବସ୍ତ ହେଲି ଥରେ...ପୁଣି...

ବସ୍ତୁ—(ଧଳାବାଟିରେ ଜାଗ ମାରି) ଅଛ ଥରେ ପରୀକ୍ଷା ବଳଲୁ—ଦେଖାଯାଉ ଦୋଷ ବଳ ! noble ettempt !

ଜଜଟେଲ—ଜଜବାଦକ ଜଜାତ ଯାଉଛେ ବଳ ବଳ ବୋଡ଼ିଦ ଏଇ ବାଦ ଯୁଠା ଉଠିଛେ ।

ଜଜ—All right—ଏ କଥା drop ବଳିଯାଉ । ଏଥିରେ ବାଧିପଟା ମାନ ଅଛ ବେଳେ ବାହାରକୁ ଅଦମାନ କରିବେ ନାହିଁ—ଯାହାକର ମାନ ମଜ୍ଜ ଅଛ । ବୁଝିଲେ !

ଗଜ—Tactics, Tactics—ଭଗଳ ଟେକେ ଜାମ ଟେକନା । ବେଗୁଛ ତ Mr. Martim ?

ମି: ମାର୍ଟିନ—Yes, I am obsereving.

ଗଜ—ଅଛ ଯଦି ବେଳେ ଅସନ୍ତି, ତାହା ପୂର୍ବରୁ ଖାଣ୍ଟି ଟେକ ଠିକ୍ କରି ଦେବେ ଅସିବେ ।

ମି: ମାର୍ଟିନ—ଆମଙ୍କ ଟେକ ସଲ ଏଥେ । ବସ୍ତୁଭ ମୁଠାକର atmosphere create କରି ପାରି ସଲ ନାହିଁ ଅସରୁ ;—ଅମ ଦୈନିକରେ ଏହା ଅସରୁ ବାହାର ଯାଇଥିଲେ...

ବାଲ—Yes, propaganda, propaganda—ଅଜ କାଲ politicsରେ ପ୍ରାଣ ।

ମଜସୋପ—ଏଥା ଯେପରି ମୋ ଉପରେ ଅବେଶ କରି ଚାଲିଛି ।

ବାଲ—ନାହିଁ, ଅପଣ ଏକ ଜାତିଅ ବେଳେ ବଳ କରିବେ ? ଚୁପ୍ ବଳିଛନ୍ତି । ତା ପରେ ମୋ ବାଦରେ ବି ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା ଅଛ ଲାହିଛ ।

ଜଜ—ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱ ଅସୁ—ଅରେ ଏକ ଅଛ !...ହେଉ ମଜସୋପ, ବାଇବାରେ ସ୍ୱ ବେଦାଲ୍ ବଳ ଯାଇ—hurry up.

(ମଜସୋପ ଉଦ୍ଦଳକ ବାହାର ଶିବା ଚେଲେ ଶ୍ରୀଚାଗର ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ)

ଜଜ—ଓଃ, ଏହେ ଶବ୍ଦ ବାହିଁ ଶିବାକର ବାବୁ ? ଗଦର ବଳ ? ଝଲେ ଝଗଡ଼େ ?

ଶ୍ରୀଚା—ଆମ୍ଭ ମୁଁ ମୋଚାଏ ଜରୁରି missionରେ ବାହାର ଯାଇଥିଲି । ଏଇ ମାତ୍ରେ ଘାଡ଼ରେ ପଡ଼ିଲି ।

ଗଦା—ତା ପରେ ?

ଶ୍ରୀଚା—ଶେଷ ପରି ଯାଇ ସବୁ ବୋଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି । ଷ୍ଟେଜ ଜଗଦଲ ଅସିବା ପାଇଁ ସବୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର sympathy ଅଛ ।

ଜଜ—Lip sympathy !

ଗଜ—ଠିକ୍, ଜଜବାଦକ ପର Platonic sympathy—moral support ! ହାଃ—ହାଃ—

ଜଜ—Cowards traitors !

ଗଦା—ନାହିଁ, ନାହିଁ, ଜଜର ବାହ ହେବେ, ବୁଝିଲେ ତ ତା—modest natureର କେଳେ—ଯାହାକୁ ବଳନ୍ତି shy ! –

ଗଜ—ଅର୍ଥାତ୍ ଅଜାର ନାହୁଁ, ଗଦା ସାହାଣ ! (ହାସ୍ୟ)

ଶ୍ରୀଚା—ତମ୍ଭ ମୋଚାଏ ଜରୁରି ଗଦର ଲାଗିଛେଣି ? ଗଦା—ବଳ ?

ଶ୍ରୀଚା—ଅପଣ ଓ ଜଜଗଣ ଏ ଦୁଇଟି ବଳଗାସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି—

(ଗଦାଧାରକ ଧୁଳି ବଳନ ଝିବାଅଛି ପଡ଼ଗଲେ ଓ ଜଜଗଣକ ଉଷ୍ଣୁଭାଗ ବେଦ ପଶ ପଶ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ବାଲଥମ୍ଭକ ଶ୍ରୁଣ୍ଟ୍ରାଜ ସଜାଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତେଜିତ ଛଡ଼ା ହୋଇଗଲେ ଓ ଜେଲ ହୋଇରୁ ଚାଷ୍ଟ କରା ନର୍ତ୍ତକ ହେଲାଗ ଲିଖିଲ)

ଗଜ—ବାହାର ଜମାଏଏଡ଼େ—ମୋଇଛ ଦେଇଦେ !
ଯାଇନାହିଁ ମୁଣ୍ଡ ମୋର ଭଡ଼,
ଏହେ ତ ବାସ୍ତୁରେ ମୋର ଅଛ ଶକ୍ତି ଜଡ଼,
ଲଢ଼ିବାର ଦ୍ୱିତ୍ତ ଲଗିଛେ ।
ଭିଯାତ, ବସ୍ତ୍ରଣ, ଯାତ ଏହା ବାଡ଼ଦେଲେ,
ସମସ୍ତଙ୍କ ମାନ ଯେଣୁ ଜଳା ଅଛ ମୋଚେ,
ଲଢ଼ା ମାନେ ଦୂର ଯାଇ ବାନ୍ତ ଦେଇ ଗାଡ଼,
ଜାତଯୋଡ଼ ଗଣ୍ଡେ ମାଡ଼ ଦେଇଯୋଇଁ ଛଡ଼େ,
ସମସ୍ତ ଛାଡ଼ି ବଳ ଓଡ଼ିଶାମୁଳକ ।
ଏବେ ଅଛ ଛେଡ଼ି ପୁଣ ଅଛ ଏକ ଭଡ଼,
ମାଇ ମାଇ ବାଇ ବାଇ ଛଡ଼ ଲଗ ଛଡ଼,
ଉଡ଼ଲଣି ବ୍ରହ୍ମ ଛଡ଼ ବଳାଳ ଛାଳ ।

ବୁଦ୍ଧା—ଅମ ସବୁର ଭାରତଭିତ୍ତିକ ମୁଖ୍ୟ ଉପାମ୍ବ ।

ଗଜ—ଶ୍ରୀଜ ମଜ ଗଣ ଗଣ ଥାଏ ବେଳି ଜଳ !
ମରିବା ମାତ୍ରେ ଅବା ଏ ଚୂର ମନ୍ତ୍ରର ।

ଶ୍ରୀଚା—ମା ଛେଡ଼ି, ମା ଛେଡ଼ି, ଜଳ୍ ଅଛ ମୁଁ ପଛରେ,
ଭଲ୍ଲିଅର ବେଳ କରି ଅପଣା ଜଳନ,
ଶବ୍ଦ ଉଦ୍ଦଳରେ ଅଗ୍ରତ ଛେଡ଼ିଲି ଜଳିଲ,
ଅଜ କରି ଟେକ୍ଲାମ୍ ଫିଜିଲି ସ୍ୱଳେଜ ।

ଜଜ—Bravo ! ବଳହାର ଭୁଲ, ଏହି ଜାଗ୍ରତ ! ଭୁମ୍ଭ ପରି ଅଜ ଯେପରେ ଥାଅନ୍ତେ ତ ଜଳ, ଭୁଅନ୍ତ ତ ଅଗ୍ରମ୍ଭ ଏହିପରି ଉଗଳଗ !

ବାଲ—ବବାମ୍ଭ ଦଥମ୍ଭ ଜ୍ଞ, ଅଛ ବାଯ୍ୟ ଚେଲ, ଅଜ ଗଦା, ଅଜ ଜଜ ଅଜଟେ ମାଙ୍କ, ଭୁଲ୍ଲ ବଳବା ଚିନ୍ତା ବାର୍ଣ୍ଣିକ ପର, ବିଚାରି ପଡ଼ଲ ଅଗ୍ରି ଚିତ୍ତ ଜଳ ସତ୍ତ,

(ମମସ୍ତ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ)

ଜଜ—ସ୍ୱାଗ୍ରା ଚେ...

ବାଲ—Excuse ଭଲ୍ଲ ଅଛ—ଚିତ୍ତ ominous...!!

(ସବଳକ ଷ୍ଟ୍ରେଚ୍ଚ ଚେଲେ—
ଚେବେକ ଭଳ୍ଲେ ପଳଭ୍ଲ ଓ ଚାଲବାଦା)

ଜଜ—ଜମିଦାର ମଜା ଚେଲାର !

ଗଜ—ଠିକ୍ ଅପଣା ଜଳରେ ବାଳ୍ପ ଚାଡ଼ିଲ ହୋଇ ମରଲୁ । ଅପଣ ଜଳ ପଳିଛି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭାନ—ଏମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ—ଅତି ଦେଖି ବା ବାଲ ।

ଜର୍ଜ – ନବାବ ଯେ ଏହି ଗୋଲଯୋଗ ସାଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ-ରେ ସମ୍ମତି ନାହିଁ, ତାର କାରଣ ବୋଧହୁଏ ସେଇଟା । ସେ ସ୍ୱାଧୀନ ଖାଣ୍ଟି – undiluted, pure ! ନାହିଁ ?

ଜର୍ଜ – Certainly ସ୍ୟାର୍ । ଜନ୍ମ , ଅପଣ ଯେ ବଦାଶ୍ୟ ବଡ଼ ଭଦ୍ରତା କରୁଥିଲେ ମୋର ତହିଁରେ ମତ ନ ଥିଲା । ବେବଳ party whipର ମାନ ଅଛି ଧନ୍ୟବାଦ ! ପୁଣି finance ଦ୍ୱାରରେ !

ଭାନ – I agree – ଯାଉ ଛୁଟ ଛୁଟ ବେବେ ବଡ଼ ଭଦ୍ରତା । ତାରପର ଅମ ପାସନା ପ୍ରକୃତ ମୁସ୍ୱମ୍ ।

ଜର୍ଜ – Financeକୁ ଜନ୍ମ – ମୁଁ ସେ ବିଷୟ ଖୁବ୍ study କରିବ । ମୋଟାଏ debt board କରିବା । ପୁରୁଣା ବଜାର ସୁଦ୍ରାଣ ଏବଦମ୍...

ଭାନ – ଏଣ Moratorium ?

ଜର୍ଜ – ନାହିଁ ମ; total repudiation ତାହା ହେଲେ ତାକ ମହାଜନ ଅଧିକାର ଦ୍ୱାରରେ ଛେଡ଼ିଦେବା, ଅତ massକୁ capture କରି ନେବା ଏକା ସ୍ୱକରେ ।

ଜର୍ଜ – ହଁ, ଜନ୍ମ ସେଇଟେ ଅପଣଙ୍କର interest ଅଛ ବୋଲି ଶିଷ୍ଟ ବୋଧ ବେବେ ନାହିଁକି ? ଅପଣଙ୍କର motive ଯେ ଜବାର ଓ ଜନ ହିତ-ବର ତାହାତ ବୁଝିବେ ନାହିଁ ଲେବେ ।

ଭଜ – ବଅନ୍ତ ନା ବୋଲ; ସବୁ ବେଶରେ, ଏପରିକ ଖାଲ ଜଲପରେ ବି ଏମା ଛୁଏ । Madras land Actରେ ତ ପୁଣି self interest ଦଳ; ଲେବେ ବି ବହିଲେ; ମାନ ହେଲ ବାହାର ବଣ Poltics is a mere gambling.

ଜର୍ଜ – ଅଚ୍ଛା, ଅନ ଆଜ; ସ୍ୱକରୁ ଛୋଟାଏ ଛୋଟାଏ ସ୍ୱ...ଅଜେ ଜଏ ଅଛ ।

ଭାନ – ଅଚ୍ଛା, ଛୁଟ, ଗରିବ ଅବସ୍ଥା ଏକା –
(ସ୍ୱ ବେଦ୍ରେଇ ବିନୀତ ଅସିଲ)

ଜର୍ଜ – ଅଚ୍ଛା, ବେଳ ଯାଉ ଛୁଏ –
ବେଦ୍ରେଇ ଜଳଦ ଲେଅଓ ।
(ଗରଜ ପ୍ରଭ) Let us wait and see.

(କାହାଣୀ ପଞ୍ଚ ପୁଷ୍ପ) ଭୁଲ୍ଲ

ମିସେସ୍ ବାସ ମଧ୍ୟ ହସିଏ ବସି ବେଇ ବହ୍ରେ, "ତେ କଥା ପ୍ରିବାକ ନ ବଲିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ।"

"ତାହାହେଲେ ମୋର ଅର ବୌଗତି ଅନ୍ତ୍ରପାତ ନାହିଁ ତ ?" ମିସେସ୍ ମିଶ୍ରଙ୍କ ବଣ୍ଠରେ ଅନ୍ତର ଛୁଟ ବାହ ଛିଲା ।

ଜନ୍ମ ମିସେସ୍ ବାସ ବାଲ୍ଲଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ବୌଗତି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ବହିଲେ, "ଜନ୍ମ.....ଜନ୍ମ ମନ୍ତ୍ର ତୁ ବ'ଣ ମମ ଅବସ୍ଥାରୁ ବୁଝି ପାରୁନ୍ । ସେ ପରା ବହିଲ ଯେ ଲୁଥେଡ଼େ ମୋତେ ଛେଡ଼େ, ଅମ ସବୁ ଜାଣେ । ମୁଁ ଯଦି ଦେଖା ନ ବଦେଇ ଅମ ସଙ୍ଗେ ଅସିବ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋତେ ଅଦୀ ଭଲ ନ ଲାଗିଲେ ବ'ଣ ହେବ । ସମାଜ ଚାଲୁ ମୋ ପ୍ରାଣ ବୋଲ ବସ୍ତୁଛ ପରି । ଅର ତୋ ପର ଜାଇହେଲେ ବହିବାର ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ମୋର ନାହିଁ । ସେ ଯଦି ଏପରି ଭାବରେ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ମିଶିବାକୁ ସ୍ୱହେଁ କଥାଟା ସ୍ୱଭିଷ୍ଟରେ ଜଣା ଭଲି ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ଯେତେବେଳେ ଉପାୟ....."

ଏବାର ସମସ୍ୟାଟା ଜଟିଳ ହେଉଅଛ ଦେଖି ମିସେସ୍ ମିଶ୍ର ଚେଷ୍ଟରେ ଉଠି ବସି ଚମ୍ପୁହୁଣ୍ଡ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରି ବହିଲେ, "ତାକୁ ସୁଲସ ହାତରେ ଧରାଇ ଦେ !" ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ବେଦେ-ବେଳ ସର୍ମନ୍ତି ଚେଷ୍ଟାରେ ଅବ୍ରୁଢ଼ ହୋଇ ଉଠିବା ପରେ ମିସେସ୍ ବାସ ଅଙ୍ଗେଇ ଅଙ୍ଗେଇ ବହିଲେ, "ବଣ ? ତୁ ବ'ଣ କହୁଛୁ ମନ୍ତ୍ର ! ଏହି ଫଟାଖାରାକୁ ତୁ ବଣ ଭାବୁଛୁ ବହିଲୁ ? ତାକୁ ସୁଲସ ହାତରେ ଧରାଇ ଦେବି ! ଜନ୍ମ ଅଚ୍ଛା, ଏହା ପାଇଁ ମୋଟାଏ ଚାଲନାର ତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ? ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆ ହଠାତ ହସି ଦେଇ ବହିଲେ, "ଚାଲନା ପାଇଁ ଏତେ ଚିନ୍ତା ଚାହିଁବ ? ଏଟୁ ପେଟିଆ ଚାଉରେ ଆଣାଇ ଯାଇ ଭାସିବ ବେବୁ ଯେ ଉଦ୍ରେଶ୍ୟଥାଏ ଗୋଟାଏ ଟୋଟ ବହ ଚଳୁଛୁ ତୋତେ ଅଧିକାଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସରଣ କରୁଛ । ଆଣା ଭୁଷଲ ତୋତେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ—ଅନ୍ତରୁଣ ସଣ ନାମ୍ବିକା ହୋଇ । ସେ ଅଷ୍ଟମ୍ବ ତୋ ସଙ୍ଗରେ ଦୁଇଟା ବଜେଷ୍ଟବଳ ବେବେ । ଅର ସମ୍ବନ୍ଧ ପରେ ଜାଲ୍ଲ ଯେହ ଜାଗାଲୁ, ବୁଝ ବାହାଲ୍ଲ । ବଜେଷ୍ଟବଳ ବୁଝିଲା ଥିଲା ତୋଷାଖରେ ତୋ ସଙ୍ଗରେ ବୁଝିବେ ବେବେ । ସେ ଅଷ୍ଟମ୍ବ ତୋତେ ପାଇବା ଅଶାରେ ଅନ ଯେହ ଜାଗାଲୁ ଅସିବ । ତା ପର, ଯଦି ପାଇଁ ବୌଗତି ବନ୍ଧ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ନାହିଁ, ତ୍ରୁ ସିଧା ତୋ ସଙ୍ଗରେ ବଥା ବହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ବରେବ । ମାନ ବଜେଷ୍ଟବଳ ବୁଝାଇ ଉଚିତ ବରିବୁ ।"

ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆ ପରାମର୍ଶ ଶୁଣି ଶୁଣି ମିସେସ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ବହିଲେ "ଜନ୍ମ ସେ ଯଦି ଆଣାରେ ସବୁ କଥା ବହ୍ରେ ?"

ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତେ ମୁହଁରୁ ସ୍ୱହଁ ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆ ବହିଲେ, "ବୁ ଏହି ବୁଝି ନେଇ ବେଣୀ ହେବୁ ପରି—! ବହିଲ ରାଜ, ତା' ବଥା ବେ ବିଶ୍ୱାସ ବରିବ—! ବିଶ୍ୱାସ ବରେ ମଧ୍ୟ ତା' ବାହାରେ ପ୍ରକାଶ ବରିବେ ନାହିଁ । ଯିଏ ପ୍ରୋମ ବରିବ ତାକୁ ପରି ଅନ୍ୟମାନେ ବହିବେ ମନ୍ତ, ଅଜ୍ଞ, ମହିଳାଙ୍କୁ ସମାନ ବରି ଜାଣେ ନା । ଶେଷରେ ଅର ବାଲ ଅମଦ ଭଦ୍ର ସମାଜରେ ତାହାର ଅର ବୌଗତି ସ୍ଥାନ ରହିବ ନାହିଁ । ସେ ଅକୁ ବୌଗତି ଅଛନ୍ତା ନାହିଁ, ଭୁଟିଲୁ—! ମିସେସ୍ ବାସ ବହୁଣ ବଣ୍ଠରେ ବହିଲେ, "ତମ ଦ୍ୱାରା ଏ କାମ ହୋଇ ପାରିବନ ମନ୍ତ୍ର ।"

"ଏବା ଯଦି ନ ବରୁ ତୋର ବିପଦ ଅଛ ଲାଞ୍ଛନାର ସୀମା ରହିବନ ।" ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆଙ୍କ ବଣ୍ଠ ଦ୍ୱାରେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇପଲ ।

ଭବଦ୍ରେ ହୋଇ ମିସେସ୍ ବାସ ବହିଲେ, "ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ଧରାଇ ଦେବ, ସେ ମୋତେ ସେହି ଭାଷାରେ ଯେ ଅପମାନ ନ ବରିବ – ଅନ୍ତତଃ ବଥାରେ । ସେ ବଥାର ତ ପୁଲ ଯାଇଛୁ ବାହିଁକି ?"

"ତା ହେଲେ ତ ଅଚ୍ଛରି ଭଲ । ତାର ଭଦ୍ରବର୍ଗର ସାକ୍ଷୀର ଅଭାବ ହେବନାହିଁ । ତାହାର ଏହି କାମ ପାଇଁ ତ ତାକୁ ଭଲ ବରେ ବଣ୍ଠ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯ ପାରିବୁ ।"

ମନ୍ତ୍ରୁଲ କଥା ଶୁଣି ଚମ୍ପୁହୁଣ ଚିନ୍ତା କରି ମିସେସ୍ ବାସ ପୁନରାୟ ପଚାରିଲେ, "ବର୍ଷ ପରି ଶାସ୍ତି ଦେଇ ଭଲ ?"

ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆ ଉତ୍ତରରେ ସିଧା ହୋଇ ବସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ତା ଉପରେ ଉଚ୍ଚତ ଦାବ ମୋଦମ୍ବା ବରିବୁ । ଏପରି ଚେଷ୍ଟରେ ନବିବାକ ଭଦରେ ନଷ୍ଟ ନ ହେଲେ ଚଳକ ନାହିଁ । ବେବେବେଳେ ବର୍ଷ ବୁଝଲ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବ'ଣ ହୋଇଥଲ ସେ କଥା ଭୁଲିଯାଇ ହେବ ।"

ମିସେସ୍ ବାସଙ୍କ ବଣ୍ଠରେ ବ୍ୟାକୁଳତାର ଚିହ୍ନ ଫୁଟି ଉଠିଲା, ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ବହିଲେ, "ଆଜି, ଆଜି, ଉପାଦ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର – ଶୀଘ୍ର ସୁଦ୍ଧ ଅଜ ଉଚ୍ଚତ ଦାବ – । ସେ ପରା ଯଦି ପସ୍ତ୍ରଣ ଟଳା ଦେଇଛ ସେହି ସ୍ୱଭାବ ମୋ ସ୍ୱତ ଉପରେ ପସ୍ତ୍ରଣ ଖଣ୍ଡ ପାପାଗ ପରି ମାଡ ବସିଛ ।"

ବାଲ୍ଲଙ୍କ ନିର୍ବୁଦ୍ଧିତା ଦେଖି ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆ ଅଜ ସହି ପାରିଲେ ନାହିଁ; ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ବହିଲେ, "ଓଃ ଭୁଲିଲ ପସ୍ତ୍ରଣ ଟଳା – ଏଥାପାଇଁ ଫେଉ ଏତେ ବଥା । ମୁଁ ହୋଇଥିଲେ ଲେଖକାଲ୍ଲ ବ ବଥା ଶୁଣାଇ ଦେଇ ଥାନ୍ତି । ମୁଁ ଭୁବଥାନ୍ତି ବେବଳ ପସ୍ତ୍ରଟଳା ଟଳା ଦେବା ମାନେ ବ'ଣ – ମୁଁ ବଣ ଏତେ ଶସ୍ତା ।" ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ମୁହଁରେ ଟୋଖ ଅଖ ବରକ୍ତିରେ ଲାଲ୍ ଅଭନ୍ତ ହୋଇପଲ ।

ମିସେସ୍ ବାସଙ୍କର ଉତ୍ପ୍ରତ ବୁଦ୍ଧି ଖଳନାହିଁ । ସେ ସୁନରାୟ ପଚାରିଲେ, "ଅଚ୍ଛା ବହିଲ ସେହି ଟଳା ସ୍ୱଭାବ ମୁଁ ବରିବ ବଣ –?"

ମନ୍ତ୍ରୁଲିଆ ହଠାତ ଚିତ୍ତା ବରି ଗମ୍ଭୀର ବଣ୍ଠରେ ବହିଲେ, "ଠିକ୍, ଏହି ଟଳା ସ୍ୱଭାବ ବେବଳ ମୋଟାଏ ବାମରେ ଲଗାଇଲେ ସବୁଅକୁ ଭଲ ହେବ । ଏହି ଟଳାର ମୋ...ମୋ ସ୍ୱାମୀ ପାଇଁ ମୋଟାଏ ଭୌଗନି ଜନ୍ମ ବରି ରଖ; ସେ ଅସିଲେ ଉପହାର ଦେବୁ । – ଏଥାପାଇଁ ସବୁଠୁଁ ଭଲ ।"

Digitized by srujanika@gmail.com

କୋଇଲି ଶୋକ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଶରତ୍‌ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସିତ ।

ମଜାକବିତା

ବେକାର ଭବ ଅମର କଲ୍‌କତା ଗଲ,
କାହା ବୋଲେ ଗଲ ବବ ବାହୁଡ଼ ଫୋଲଲ—
ଲେ ଫୋଲଲ । ୧ ।

ସରବତ୍ ପାଣି ନିତ ପିଉଥିଲ ଏଠି,
ଭେଣ୍ଟି ସେ ଯାଇ ଏବେ ଖଟୁଥିବ ବେଠି,
ଅବା ବସ୍ତା ବହୁ ସେଠି ଟାଣ କଲ ପିଠି,
କିବା ଗୁଣ୍ଡାଦଳେ ମିଶି ଧରଲଣି ଲାଠି --
ଲେ ଫୋଲଲ । ୨ ।

ଖବର କାଗଜ ଅବା କରୁଛ ବିକ୍ରିବ,
ଟେଲିଲି ବାଡ଼ରେ କିବା କରୁଛ ଗୁକିବ,
ଫୋଟା ମରାମତ କରେ କାହିଁ ହୋଇ ମୋଟ
କିବା ବାବିକ ସାଜଣି ଛଅର କରୁଛ—
ଲେ ଫୋଲଲ । ୩ ।

କିବା ବଲ୍‌ପିମ ସାଜ ବସି ଅଛ କାହିଁ,
ଅବା ଘାସି ହୋଇଅଛ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।
ଦେଖ ଗ୍ଲାଣ ଗଲ କିଆଁ ?—ନାହିଁ ଜାରଣ,
ଟଙ୍ଗାଲି ହେବ ଭେମନ୍ତେ ବବ ଶ୍ରୀ ଚରଣ—
ଲେ ଫୋଲଲ । ୪ ।

ଗାଣ୍ଡିଦଳେ ମିଶି ଗଲ୍‌ଶିକ ଅବା ଅଜ ?
ଖଦଡ଼ ବେଚ୍‌ବା କର ହେଲଣିକ ସାଜ ?
ଅବା ଯୁଦ୍ଧେ କାହା ଗୋଡ଼ ଘସୁଛ କି ଯାଇ,
କିବା ବାଇ ସ୍ପେଶ୍ୟେ ପଡ ହୋଇଲଣି ବାଇ—
ଲେ ଫୋଲଲ । ୫ ।

ଅବା ଚପ୍‌ରାଶି ହୋଇ କାଟୁ ଅଛ ଜାଳ,
କିବା ସିନେମାରେ ହଲ୍ ଧରଛ ଭା ଜାଳ,
ଅବା ଗଡ଼ଡ଼ସ୍ୱ ସଠେ ଧରଲଣି ଗୋଳ,
କିବା ଶେଷେ କାହାଘରେ ଧରଛ ଲଙ୍ଗଳ—
ଲେ ଫୋଲଲ । ୬ ।

କିଅବା ଧରମ ପୁଅ ହେଲଣି କାହାର,
ଅବା ଘର କୋସ୍ଟା ହୋଇ ରହୁଛ ବେକାର,
ପାନ ବିକୁଛ କିଅବା ସୁତା କାଟୁ ଅଛ,
ଅବା ହାସ୍‌ପାଡାଲରେ ଅକାଳେ ମରଛ—
ଲେ ଫୋଲଲ । ୭ ।

ଏହିପରି ବନ୍ଧୁମାନେ ଭାଲ ଚିନ୍ତି ବସି,
ବରିଷ୍ଟ ଭାବ ମଧ୍ୟ ଯାଉଅଛ ଖସି—
ହୋ ପାଠକେ । ୮ ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଛୁଡ଼ବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।
ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଫର୍ଗରେ ଅଧିକ ଅନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗବଟ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବିଷ୍ଣୁଭମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ
ମୂଲ୍ୟ—୧୨ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।
ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦେବିବର୍ଦ୍ଧକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଗିଟିଏକୁ ଦୁଇଟିକା ମାତ୍ର
ପ୍ରାପ୍ତସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗବଟ୍ଟ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅମ୍ବଦେବଜ୍ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାଗବଗ୍ଗ

ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ କଲମରୁ
— କର୍ମବୀର ଟମାସ ବାଟା—

ସ୍ନେହର ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ ଜୁହାରିଣ,

ପ୍ରଣାମ । କର୍ମବୀର ଟମାସ ବାଟାଙ୍କ ନାଁ ଅଜ୍ଞ କାହାରକି ଅଜଣା ନାହିଁ । ଏହାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ "ବାଟା କୋମ୍ପାନୀ" ପୃଥିବୀ ଜୋଡ଼ା । ଟମାସ ବାଟା ସାହିତ୍ୟିକ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ବା କବି ନୁହେଁନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଭାବରେ ଏହାଙ୍କର ପ୍ରତିଭା ଅସାଧାରଣ । ଏହାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ଅସୀମ—ଏହାଙ୍କ ଅଭିଜ୍ଞତା, ବୁଦ୍ଧିର ବିଚକ୍ଷଣତା ବଡ଼ ରମଣୀୟ । ଟମାସ ବାଟାଙ୍କ ଜୀବନର କର୍ମ କାହାଣୀ ଶୁଣିଲେ, ସତ ସତ ନିରାଶ ପ୍ରାଣରେ ଆଶାର ପୁଲକ ଭରି ଉଠେ ।— ଅଳସ ପ୍ରାଣରେ କର୍ମର ପ୍ରେରଣା ଜାଗି ଉଠେ ।—

ଚେକୋସ୍ଲୋଭାକିଆର ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମ ଜ୍ଲିନ୍‌ରେ କର୍ମବୀର ଟମାସ ବାଟା ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଅଣ୍ଟୋନିନ୍—ଟମାସ ବାଟାଙ୍କର ଅଳ୍ପ ନାମିକା ଏକ ଭଉଣୀ ଏବଂ ଏକ ଭାଇ ଥିଲେ । ଏ ଦୁହେଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସାରାଦିନ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ସହାନୁଭୂତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଗଭ ଅଭାବ, ଅନାଟନ, ଦୁଃଖ ଦାରିଦ୍ରତାର ଅସହ୍ୟ କଷଣ ଭିତର ଦେଇ ତାଙ୍କର ଶୈଶବ ଅତିବାହିତ । ଜୀବନର ପ୍ରତି ପଦରେ ତାହାଙ୍କୁ ଗଭ ଦୁର୍ଗତି, ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଏବଂ ଅଲଙ୍ଘନୀୟ ବିଘ୍ନ ବିପଦ ସହିତ କଠୋର ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି,—ଶେଷରେ ସେଇହିଁ ଜୟ-ମାଲ୍ୟରେ ଭୂଷିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା ଭିତର ଦେଇ ସେ ତାଙ୍କର ପଥଟି ବାଛି ନେଇଛନ୍ତି—ସେ ପଥ ଜୟ ଗାନରେ ମୁଖରିତ ।

ଛ ବର୍ଷଟି ବନ୍ଧୁ ଜୋତା ତିଆରି ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅନୁରକ୍ତି କ୍ରମେ ବଢ଼ିଲା । ଛୋଟ ଛୋଟ ଟୁକୁରା ମେଡ଼ା ନେଇ ସେ ଜୋତା ତିଆରି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେଥିରେ ସେ କ୍ରମେ ଉନ୍ନତି ଲାଭ କଲେ । ପିଲାଟି ବେଳୁ ବଂଶପରମ୍ପରା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଯେତେ ଅନୁରାଗ ଥିଲା, ପାଠ ପ୍ରତି ସେତେ ,ନଥିଲା । ସୁତରାଂ ସେ ବେଶି ପଢ଼ିପାରି ନାହାନ୍ତି ।

ପୃଥିବୀର ଅଧିକାଂଶ ଦେଶ ବୁଲି ପାଦୁକା ଶିଳ୍ପ ବିଷୟରେ ସେ ଅଭିଜ୍ଞତା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ଦେଶ ଭ୍ରମଣର ଆକାଂକ୍ଷା ତାହାଙ୍କର ଅତି ବଳବତ୍ତର ଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ବେଳେ କେବଳ ଶୁଣିଲା ରୁଟି ଖାଇ ସେ ଦେଶ ଭ୍ରମଣ ଲାଗି ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ କରୁଥିଲେ । ଶିଳ୍ପ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ବ୍ରିଟେନଲଣ୍ଡର ଜୋତା କାରଖାନା ସବୁ ତାଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭାବେ ଆକର୍ଷିଥିଲା । ସେହି ସେହି କୋମ୍ପାନିର ମାଲିକମାନଙ୍କ ପରି, ସେ ନିଜେ କିଣେଇ ହେବାକୁ ଅନେକ ସମୟରେ କଳ୍ପନା କରୁଥିଲେ । ଏହି କଳ୍ପନାରେ ତାହାଙ୍କର କେତେ ଯେ ରଙ୍ଗୀନ ବିନିଦ୍ର ଭାବେ କଟିଛି, ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।

ହାତରେ ଜୋତା ତିଆରି କରି ଯେ ଦିନେ ଜ୍ଲିନ୍ ହାଟରେ ବିକି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ, ସେ ଯେ ଦିନେ ପୁଣି "ବାଟା କୋମ୍ପାନୀ" ପରି କୋମ୍ପାନିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ହେବେ, ଏହା ସେଦିନ କେହି କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲା ।

ତାଙ୍କର ଉତ୍କାଂକ୍ଷା, ସତ୍ପ୍ରେଷ୍ଠ ପଶ୍ଚିଆ ନିର୍ବିକିତା, ସାହାସ, ତାଙ୍କର ପ୍ରଚାଢ଼ ପରିଶ୍ରମ, ଅସାଧାରଣ ଅଧ୍ୟବସାୟ, ତାଙ୍କର ଅସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିବଳ, ଯେ ତାଙ୍କୁ ଅତି ଅନୁକୂଳ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ଯଶର ଅଧିକାରୀ ନ କରିଛି, ଏହା କିଏ ନାହିଁ କରିବ ?

୧୯୩୨ ସାଲରେ ଟମାସ ବାଟା ଭାରତ-ରେ ପଦାର୍ପଣ କଲେ । ଭାରତର ଅଣେଣ୍ଟ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ପାଦୁକା ଅପ୍ରଚଳନ ତାଙ୍କ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତରାଳରେ ରହିଲା । ବଙ୍ଗଶାଖିର ମୁଣ୍ଡପଟା ଶହରରେ କଲିକତାର ଚୌଦ୍ରିଭବନ ରାସ୍ତା ଉପରେ, ନଗ୍ନପଦ ରକ୍ଷା ବାଲାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣକୁ ବିଶେଷ ଭାବେ ସ୍ପର୍ଶ କଲା । ଗାଁ, ସହରରେ ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କୁ ଖରା, ବର୍ଷା, ଶୀତ ଖାଲି ପାଦରେ କଷ୍ଟାଉ ଥିବାର ଦେଖି ସେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥିତ ହେଲେ—ଜୋତା ତିଆରି କରି-ବାର ଉପଯୁକ୍ତ କଞ୍ଚାମାଲ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏତେ ବଡ଼ ଦେଶରେ ଚାଲାଣ ଅନାଦରର କାରଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି, ସେ ଆର୍ଥିକ ଦୁରବସ୍ଥାର ପରିମେୟ ପାଇଲେ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଜୋତା ତିଆରି କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ କଞ୍ଚା ମାଲ ଭରା ଏତେ ବଡ଼ ଦେଶରେ, ପାଦୁକା ପରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଶିଳ୍ପ ଅବହେଳିତ ହେଉଥିବାର ଦେଖି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

କଲିକତା ନିକଟ "କୋନରେ"ରେ ଟମାସ ବାଟା ୧୯୩୨ ସାଲରେ ଏକ 'ଜୋତା କାରଖାନା' ବସାଇଲେ । ଅଳ୍ପ-ଦିନ ମଧ୍ୟରେ "ବାଟା ଜୋତା" ଭାରତରେ ବିଶେଷ ସମାଦର ଲାଭିଲା । "କୋନରେ" କାରଖାନାର ପ୍ରସାରର ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖି, ଏବଂ ସେଠି ପ୍ରସାରିତ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନାଭାବ ଦେଖି, "ବଜ ବଜ" ନିକଟ-ବର୍ତ୍ତି "ନଜୀ" ନାମକ ଗ୍ରାମରେ, ଅନେକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଗା ନେଇ କାରଖାନା ଆରମ୍ଭକଲେ । ଆଜି ସେ ସ୍ଥାନ 'ବାଟା ନଗର' ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ।

ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶ 'ବେଲ୍ଜିୟମିଆ' 'ମୋରୋକ୍ୱିଆ ଇଥିପିଆ' ପ୍ରଭୃତିରେ "ବାଟା କୋମ୍ପାନି" ଅଛି । ତାହାଙ୍କ ଅସାଧାରଣ କର୍ମ ଫଳରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ନିତାନ୍ତ ପଛୁଆ ଜାତି ଜାତି ସହର ରୂପେ ଗଢ଼ି । ଜାତି ଜାତି 'ବାଟା କୋମ୍ପାନି'ରେ ଏକା ଭିଶ ହଜାର ଲୋକ କାମ କରନ୍ତି ।

ଟମାସ ବାଟା ବଡ଼ ସୁଶୀଳ, ଦୟାବାନ, ସ୍ୱଦେଶ ପ୍ରେମୀ ବ୍ୟକ୍ତି । ଗରିବ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସହିତ କଠୋର ସଂଗ୍ରାମ କରିଥିବାରୁ ଜନତାର ଦୁଃଖ ଦେଖିବାରେ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାର ବିରତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଗର୍ବ, ଅହଙ୍କାରର ସ୍ଥାନ ନ ଥିଲା ।

୧୯୩୯ରେ ତାହାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । କର୍ମ କୋଳାହଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନର ଏକ ବିରାଟ କୋଷରେ ଟମାସ ବାଟାଙ୍କର ସମାଧି ଅଛି । ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଲୋକେ ଏହି କର୍ମ ବୀରଙ୍କ ସମାଧି ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ସମାଧି ଉପରେ ପୁଷ୍ପ ଅର୍ଘ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି । ଆଜି ଜୀବନ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ସେ ସମାଧି ପୂଜ୍ୟ ତୀର୍ଥ ସେହି !!

—ଶେଷେ, ନାଗ ଭାଇଙ୍କ ପାଖରେ ମୋର ଏଇକି ଅଛି, ଜୀବନରେ ମନୁଷ୍ୟ, ବ୍ୟବସାୟରେ ସବୁଠାରୁ ଉନ୍ନତ ଲାଭ କରିପାରେ ।—ଯେତେକେ ସେ ଦିଗରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ । ଚେଷ୍ଟାହିଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସଫଳ କରେ । ଇତି । ଭୂମ୍ୟାନନ୍ଦର

ଭୂମ୍ୟା ଶୈଳବାଳା ୧୨ କଂ

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ

ପଦ୍ମ—ତମେ ଲେଖିଛ, ତମେ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ, ଏକ ବଚନ ସୁଂ ଲିଙ୍ଗ,—5' 9½" ଲମ୍ବ, ଛାତିର ଓସାର 37" ବସୁର ଓଜନ ୧ ମଣ 32 ସେର—ଶ୍ୟାମଳ ବର୍ଣ୍ଣ, ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ—ଗୋଲ ଦିନ ହେବ ଝୋବଡ । ତା ଛଡ଼ା ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଗଲେ ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦେଖିବାକୁ ହେବ । ଏଥିରେ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଦେଖି ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସନ୍ଦେହ ରହୁଛି । କାରଣ ସୁଂ ଲିଙ୍ଗ ହେଉ, ସ୍ତ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗ ହେଉ ବା କ୍ଲୀବ ଲିଙ୍ଗ ହେଉ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ ଲେଖିବା ସ୍ଥଳେ ବଡ଼ ଗୋଳରେ ପଡ଼ି ଯିବାକୁ ହୁଏ । କାରଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗ ସ୍ଥଳେ 'ପ୍ରଥମ ସ୍ତ୍ରୀ' କ୍ଲୀବ ଲିଙ୍ଗ ସ୍ଥଳେ 'ପ୍ରଥମ କ୍ଲୀବ' ବୋଲି କହିବା ଉଚିତ । ସବୁ ଲିଙ୍ଗରେ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ ହେବା ବ୍ୟାକରଣ ଗତ ଦୋଷ ।

କମ୍ପାଉଣ୍ଡାର ନାଗ—

ମୁଁ ଭୂମ୍ୟାନନ୍ଦ ସହ ପାଇଛି । ଗତ ସଂଖ୍ୟା ନଗରରେ ଜନୈନ ନାଗ ନାମ ଶିଷ୍ୟରେ ଦେଖି ଅଶେଷ କରିଛନ୍ତି, ତାର ଉତ୍ତର ମୁଁ ଦେଇ ସାରିଛି । ସେ ଅଂଶ-- ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ମୋର ସାଧୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ତା ସଫଳ ହୋଇଛି । କଳାହାଣ୍ଡୀର ନାଗମାନେ ସାବଧାନ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ମୂଳ ଆରମ୍ଭ କଳାହାଣ୍ଡୀର ନାଗମାନେ ବଳକା ଧର୍ମ ପାଳନ କରିବାକୁ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ହେବେ-- ହୋଇଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ତାର ପ୍ରମାଣ ଭୂମ୍ୟାନନ୍ଦର ପତ୍ର ।

ମୁଁ ଗୋଟିଏ କଥା ତମକୁ କହୁ ଚାହେଁ । ପୁରୁଣା କଥା । ତଥାପି କହୁଛି । ଯେ ଦୋଷ ଦେଖାଏ, ସେ ପ୍ରକୃତ ଦୋଷ । ତାର ଖଣ୍ଡନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଉ, ସେ ସତ୍ରେ ଈର୍ଷାପର ଭାବରେ ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଦେଉ, ତମର ଭାବିରେ ଭାବିବାର କିଛି ନାହିଁ । କାରଣ ତମ ପକ୍ଷରେ ସେ ମଙ୍ଗଳ । ସଂଶୋଧନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେଉଁ ନିନ୍ଦା କରାଯାଏ ତାକୁ ଯେପରି ନିନ୍ଦା କହନ୍ତି, ତାହିଁରେ ଯେକୌଣ ଉପକାର ହୁଏ, ଦୋଷ ଦେଖିବା ବା ଈର୍ଷା-ପରାୟଣ ହେବା ଫଳରେ ଯେଉଁ ନିନ୍ଦା କରାଯାଏ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ନିନ୍ଦା କୁହାଯିବ ଏବଂ ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ସେଇକି ଫଳ ହେବ । ତମ ପକ୍ଷରେ ଉଭୟତଃ ମଙ୍ଗଳ । ମାତ୍ର ଦୋଷ ଦେଖାଇବା ସ୍ଥଳେ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଫଳ । କାରଣ ଭଲ ସହ ନ ପାରି ଦୋଷ ଦେଖାଇଲେ ଦୋଷ ଦେଖାଇବା ଲୋକ ମାଡ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯାଏ, ଏକେ ବଳକୁ ଛେଷ କରି ଦିଏ ଓ ଛେଷ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରେ ମାତ୍ର ଭଲ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେ ଦୋଷ ଦେଖାଏ ସେ ତାର ସତ୍ ଭାବନା ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମନ୍ଦତ୍ୱ ହୁଏ । ତେଣୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପରେ ତମର ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଅଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେ ଯଦି ସହି ନପାରି ଏପରି ଲେଖି ଥାନ୍ତି ତେବେ ସେ ସ୍ୱକଳ୍ପିତ ବା Self Condemned ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୁଁ ମୋର ମତ ଟିକିଏ ଜଣାଇ ଦିଏଁ । ସେ ମହାଶୟ କଳାହାଣ୍ଡି-ନାଗଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଲେଖିଥିଲେ, ତାହା କଳାହାଣ୍ଡି ନାଗଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ମୋର ନିଜର ଜଣେ ଅନେକାଂଶ ଅନ୍ୟକ ଅନ୍ୟ ନାଗମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟ (ଯାଜପୁର) ଅନେକ ସମୟ ତାର ପ୍ରକାଶନରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟୁଛି । ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ । କାରଣ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଛାପା ଖାନା ଅଧୁନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବିଶେଷରୂପେ ସଜ୍ଜିତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ତମର ପତ୍ରଟି ସିନିଗ୍ରାଫ meeting ମାନ୍ୟ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର ନ କରି, ତମର ସିଲିଗ୍ରାଫ ଦିନରେ କିମ୍ବା ତୁରନ୍ତ ପରେ କିମ୍ବା ସିଗ୍ରାଫ ବିଷୟ ଭଲେ ଭଲ ହେବ । ଏହାରେ ନାମ ସଜ୍ଜିତ କରିବା ଅତି ଆବଶ୍ୟକ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଏପରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । କଳାହାଣ୍ଡୀ ବିଷୟରେ ଯଥା ପ୍ରଦର୍ଶନ । ମୋର ଏ କଥା ଶୁଣି ବନ୍ଧୁ ଆନନ୍ଦ ହେଉଛ ।

ନାଗରତ୍ନ ଲିଖିତ ଛପିବାକୁ ଚାହେଁ ଛାପି ଦେଇ ହେବ । ମାତ୍ର ଅନ୍ତତଃ ୩।୪ ଜଣ ଲିଖିତ ଗାଳ୍ପ ପଢ଼ିବା ପଠାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଛାପା ଯାଇ ପାରି ନାହିଁ । ତାହେଲେ ମୁଁ ଏ ବିଷୟର ପ୍ରତିକାର କରିବାକୁ ଯତ୍ନ ନେଇ ।

ହଂସ । କେଉଁଠା ଓ ଅହଂସା କେଉଁଠା ସେଥା ନିରପେକ୍ଷ ନିବେଦ ବୁଝିଲା ଦେବ । ଯେପରି ଯେଉଁ ଅନ୍ତରେ ପଡ଼ିଛ, ସେହି ଦିନେ ସେଇ ଅନ୍ତରେ ପଡ଼ିଥିବ । ବିଶେଷରେ ସେ ଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୟ ଅସଲମୁଲ ଚାହୁଁଛିଲ ସେ ଇଙ୍ଗିତ୍ରନ୍ ଦେଇ ମାତ୍ର ପକାଇ ଥିଲେ । ଅନେକେ ସମୟରେ ପ୍ରକୃତ ଅହଂସାକୁ ବାହାରାଇ ହିଂସା ଏହି ଦେଖାଯାଏ । ମନେ କର ୧୦ ଜଣ ଲୋକ ଉଙ୍ଗାରେ ଯାଉଛି, ଜଣେ ଲୋକ ଉଙ୍ଗାରେ ବସି କଥା କହୁଛି ବା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ଉଙ୍ଗାକୁ ବୁଝି ଦିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ତାକୁ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ସେ ମାନୁନାହିଁ । ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ୟ ୯ ଜଣଙ୍କ ଜୀବନ ପାଇଁ ଯଦି ସେ ଜଣକୁ ଜଳରେ ପକାଇ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ସେ ଜଣକ ଭାବି ହିଂସା କରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ ହିଂସା ଅହିଂସାର ସମାଧାନ ଏକେ ଜଣେ ।

ଶବ୍ଦଭେଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନ ନାଗରତ୍ନ ବିଭାଗରେ ଛାପିଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ବିଷୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନାଭାବ ହେବ ।

ଅନ୍ୟ ନାଗ ପାଖକୁ ପତ୍ର ମୋ ଜିଅରେ ଯିବା । ନାଗର ମୋର ଲେଖା ହୋଇ ମୋ Careରେ ଅସିବ । ଚିଠି ଖୋଲି ଥିବ । ମୁଁ ପଢ଼ିବାର ତାକୁ re direct କରି ଦେବ ।

ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ଭିତର ଅଦୌ ନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ନବଭାରତ-- ମାନ ୧୦ମ ସଂଖ୍ୟା

ମୁଗ୍ଧିକା ଦର୍ଶନ—ଶ୍ରୀ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦାଶ୍ୟ ।

ମାଟିକୁ ଦେଖି ଜଳ ଭରେ ଉଛଳି ହେଲ ମାନବ ଦେହର ନଶ୍ୱରତା ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଦେଖାଇଛନ୍ତି ଓ ମଙ୍ଗଳମୟ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଶେଷ ଭକ୍ତି-ଛନ୍ତି । ସବୁ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ କବିତାଟି ଭାବ-ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସୁଖପାଠ୍ୟ ।

ସ ସଙ୍ଗୀତ ନ—ଶ୍ରୀ କଷ୍ଣ ମିଶ୍ର ।

ଏ ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରବନ୍ଧ । ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱର ଜଟିଳ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବୁଝି ଓ ସରଳ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅଧୁନିକ ସମାଜର ଦୋଦରଣ ଅଧ୍ୟ ଦେଇଥିବାରେ ପ୍ରବନ୍ଧଟି ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଭଳି ନ ହୋଇ ଅନ୍ତରେ ସରସ ହୋଇ ପାରି ଥାଆନ୍ତି ।

ଗଣିତଜ୍ଞର ପରୀକ୍ଷା...ଅଧ୍ୟାପକ ଦେବେନ ଦାସ ବସ୍ତ୍ର ।

ପଢ଼ିଲା ଏଥର ସରଳ । ପଣ୍ଡିତ ଫେଲ କଥା ଅଜ କାଲ ଦୁନିଆରେ ଦଃଖାଳିକ ଅଛି ଏବେ ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଦେଖାଇ ଦେଇ-ଅଛି ।

ଫଡ଼ିଆ ଗାଳକଣ୍ଠ ଦାସଙ୍କ ଧାରାବାହିକ ପ୍ରବନ୍ଧ 'ସଦ୍ଗୁ ଓ ନାରୀ' ଏଥର ଶେଷ ହୋଇଛି । ନାରୀର ସଦ୍ଗୁରୁ ଜଣ୍ଟିଭଳମ ପ୍ରଦେଶକୁ ଫଡ଼ିଆଙ୍କ ଜବେଷଣା ଜଳ ଅତିଶୟ ଥେ ସୁଚାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ସମାଜରେ ନାରୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି । ଫଡ଼ିଆଙ୍କର ଏହି ନାରୀପ୍ରୀତି ତାଙ୍କ ଜୀବନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଦିବ୍ୟ ଅଛି ଜଣା ଯାଉଛି ।

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସଙ୍କ କବିତା 'ଦୁଇଟି' ପଢ଼ିବାକୁ ଏକଦମ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଗୋଲାପ ସୁନ୍ଦରର ଦୁଇଟଣ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଜବ ଯାଇ ଦାଳୁଡ଼ି ଖାଇଛନ୍ତି । 'ଯଦ୍ଦେଳୀ-ଭୂଦେଳୀମସ୍ତ' ସୃଷ୍ଟିଚକ୍ରରେ ଓ ଯେଠି ଭଗବାନ ସହାଯ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ମହିଦେବ ଜିନ୍ଦୁ ସେ 'ଚରଚରଣରେ' ଚ ଦେଇ ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଲେ ତାହା ଅମଙ୍ଗ ଅଟେ ।

ଗୌଡ଼ିଆ ଦେଶ ଦେଲେ ଅଣ୍ଡିର ଜାତ ବ ଅଚରଣ ଜରେ ତାହା 'ପ୍ରଣମ୍ୟ ଭାଷା' ରେ ଶ୍ରୀ ଜଳଦେଶ ଲଭ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ! ଏପରି ବିଷୟ ପତ୍ରିକାର 'ବିଷୟ ସଂଗ୍ରହ' ବିଭାଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ଉଚିତ ।

ଶ୍ରମଗ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ କବିତା 'ଦେବତା ଚରଣେ ଅର୍ଘ୍ୟ' ମନ ଛୁଇଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋକୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ ଗୋଟିଏ ଲଂଗେଜ କାବ୍ୟ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରି ତାର ନମୁନା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଗଲପେନ ସୁନ୍ଦର ବାବରଣ ନୂତନ ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ଶ୍ରୀ ଶଶୀଭୂଷଣ ରାୟଙ୍କ ମୌଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧ 'ଜାତୀୟ ଏକତା' ସୁଖପାଠ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ଜାହ୍ନବୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଗଳ୍ପ 'ଶେଷ ବନ୍ଧନ' ଭଲ ହୋଇଛି । ଶାଖ୍ୟବକତା ଓ ଦରଦ ଭରିଥିବା ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ଦାସଙ୍କ 'ଗାଢ଼ନ ଦେଖିଲେ' ଏତେ ଛନ୍ଦ ସେ ସାଧାରଣ ପାଠକର ଅଗି ପାଏନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ 'ପାର୍ଥିଣ' ଗଳ୍ପଟି ଜାଠ-ପାର୍ଥିଣ ନୁହେ, ମୋଡ-ଭସ୍ମ । ଏଇ ଗଳ୍ପ ହେତେ ପାର୍ଥିଣ ଅପ୍ରକାଶ ପଡ଼ି ଲୁଅଛି ଧୋଇ ଦୋଇ ଛଡ଼ ଯାଉଛି ନିଜେ ...ଏବ ତାର ଜବର ଲଗେ !

ଶ୍ରୀ ଜଳଦମ ମହାନ୍ତି ବଦେଶୀ ଲେଖକ-ମାନଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ଭାଲିକା ଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର କଥା ପୁଣି ଉଠାଇଛନ୍ତି । ସେ କଥା ଅଜ ଭାବିବ ?

"ଓଃ ଏବେ; ମୋର ଠିଠିରେ ଭୁଲ— ମୋର ଜେଲ୍ଲ କଥାଟା ଯଜ" ?

ଉପହାର—ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ନାୟକ (ଗଳ୍ପ) । ନିହାତ ସାଧାରଣ ।

ଭଗାଙ୍କ ପିଲା...ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ଖଣ୍ଡୁଅଳ ପିଲାଳିଅ ପଦ୍ୟ । ମନ ନୁଛେ ।

ଭାଷ୍ୟପ୍ରଦୀପ--ଚୌପ ସଂଖ୍ୟା ।

ଶ୍ରୀ ଶଶୀଭୂଷଣ ରାୟଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧ 'ବେଦ ଓ ବୈଜ୍ଞାନ' ସୂତ୍ର ଦେଲେ ବି ଉପାଦେୟ ।

ଶ୍ରୀ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର, ବଙ୍ଗଳାରୁ ଅନୁବାଦ 'ଧନ୍ୟ ଅଭାଗି' କବିତା ବାସ୍ତବିକ ଭଲ । ପ୍ରକାଶ ଭଙ୍ଗିରେ ନୂତନତା ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଜତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର--ପ୍ରେମର ପରିଣାମ । ଜତ୍ୟାନନ୍ଦ କାରୁ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ଗୋଟାଏ ନଅବଜ୍ଞମଳ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ସତ୍ୟକୁ ଦେଖା ସଙ୍ଗେ ; ଗଳ୍ପ ଲେଖିବାର ଏକ ନୂତନ ଟେକ୍‌ନିକ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । ଗଳ୍ପ ବଢ଼ି ଭବିବାର ଜିନିଷ ଅଛେ ଅଛି ..ପୁଣି ସାଧାରଣ ଭୁଲ ଭଳାସ ହ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ଅମ୍ବର୍ଯ୍ୟଙ୍କ 'ପ୍ରାଗୈତି-ହାସ ଯୁଗର ଓଡ଼ିଶା'—ଏଥରକ ଶେଷ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅଲୋଚନା ।

ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ ...ଦାସ୍ ଗ୍ରିଷ୍ମ, ଭଲ କବିତା ।

ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ଦାସଙ୍କ 'ମାଳ୍ ଭୂ' ରହ୍ୟରେ କବିତା ଉତ୍ତମ ।

ଶ୍ରୀ ଯଦୁଲୋଚନ ଷଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅନୁ-ବାଦ 'ଭୌରବର ଉତ୍ତମ ଶିଖର' ବିଷୟଟି ଚିତ୍ତାକ୍ଷ ପାଇଁ ଉପାଦେୟ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସରଳା ଦେବୀଙ୍କର 'ଉତ୍ତର ନାରୀ ପ୍ରଗତି ଓ ନାରୀ ସମସ୍ୟା'—ପ୍ରବନ୍ଧରେ ବେ ତାଙ୍କ ଜାତ ଉଦ୍ଦିଶ୍ୟାନିଙ୍କୁ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ରାଧାଚରଣ ସନ୍ତାଙ୍କର 'ଶିଶୁପାଳନ' ଏବୁ ମାଆବାପଙ୍କର ଅବେ ପଢ଼ିବାଲାଯା ଉଚିତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରସାବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

୫୨ କା ପୁରସ୍କାର !

ଆଦରଣୀୟ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ପରମାର୍ଥ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଟି ସୁନା, ରୂପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ଘଟିତ ସୋନାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତ ଅଳଙ୍କାର କୌଶଳ ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କ ସହାନୁଭୂତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିବାରୁ ବିଭିନ୍ନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୂକ୍ଷ୍ମ ସ୍ଥଳର ସ୍ଥଳରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରି ସ୍ଥଳକଳେଜରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କାରୀଗରଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରତିଭାର ସମାଦର ଓ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । ଏହି କୌଶଳ ପ୍ରକାର ଦେଖି ଆପଣ ସମ୍ଭ ଥରିଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ୫୨୦ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରସାବଜାର, ପୋ :—କଟକ ।

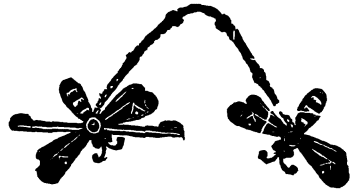

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଜାତିର ଶ୍ରମ-ଶିଳ୍ପର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତେତ ଏବଂ ବର୍ମାରେ ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେମାନ ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଉତ୍କଳଦେଶର ବ୍ୟବସାୟିକ ଏବଂ ଜାତି ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୫, ସ୍ୱାଗତ ସ୍ୱରୂପ ୫୨୮, ଭାରତବର୍ଷ ସକାଶେ ଦେୟ ୫୪୦ । ଠିକଣା—ନ ମହାପାତ୍ର, ୩୦ ମର ଜଳଲେଜ୍ଜ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by Editor N. Mahapatra and issued from Dagaro Office, Bhadrak.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ହୁଏ ।

ଆପଣ ଯତ୍ନ କଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବେ ।

ସ୍ୱାମୀନ୍ ଭାବରେ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ବିଖ୍ୟାତ ବୀମା କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଗୌରବ ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ବୀମା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସେହି ଭଳି ବଡ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଜୀବନ ବୀମା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଏବଂ ଦେଶର ସମୂହ କଲ୍ୟାଣ ସାଧିତ ହୁଏ ।

ସାଧୁ ବ୍ୟବହାର, ଉତ୍ତମ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳେ ।

୧୯୩୮—୩୯ର ଚମତ୍କାର ବିବରଣୀ

ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।	ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ବୀମା ପାଣ୍ଠି ୨ କୋଟି ୯୬ ,, ,,	ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୬ ,, ,,
ବାର୍ଷିକ ଅମ୍ବୁ ୮୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	

ଲାଭ—ଆଜୀବନ ବୀମାରେ ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ୫୧୫ ଟା ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିଂ ପ୍ରାପ୍ତି ମିଆଦ ବୀମାରେ ବର୍ଷକୁ ୫୧୮ଟା ।

୧୯୩୮ ମସିହା ବୀମା ଆଇନ ମୁତାବକ ସରକାରୀ କାଗଜାଦିରେ ନିବେଶିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ ମୋଟ ବୀମା ପାଣ୍ଠିର ଗତକରା ୮୫ଟଙ୍କାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।

ଅପେକ୍ଷା ଶୀଘ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ
କଲିକତା

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—
ବାଲିଗଳି, କଟକ
ଅର୍ଗେନାଇଜର—**ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ**

ଭାରତବର୍ଷ, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ସିଂହଳ, ମାଲୟ ଦେଶ ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ଅଫ୍ରିକାରେ ସହସ୍ର ଶାଖା ଏବଂ ସଂଗଠନ ଅଫିସମାନ ଅଛି ।

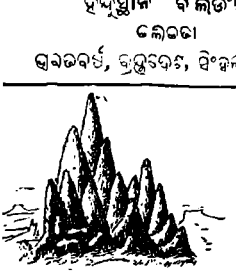

"ଛତ୍ର ଛାଟ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ରଚଇ ବଳିବ ଘର"

ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା

ସଞ୍ଚୟ କରି

ଦଶଜଣରେ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶକ୍ତିଧାରେ ନଗଦ ଶହେ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ

ଜିନାଙ୍କ ଜାହାନ୍ନମ୍

ଜିନା—ମୋହ ପଥ ଅନୁସରି ଆସ ଭାଇ
ଯୁକ୍ତି ବିବେକଠ କରି,
ହକ୍ ଓ ହାସ୍ୟାଡ୍—ଏ ଫଟକ ଗେଲେ ନ ପାରିବୁଁ ଜାଗା
ଭମର ସେ ଜାହା ଦେଖି ।
ପିଏ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ଯାଉ କରି ଏବେ
ନାହିଁ ଅଉ କିଛି ମନା,
ଲାଗ୍ ମୁହଁରେ ଚୁନ କାଳି ଦେଇ
ଜାହାନ୍ନମ୍ ଯାଉ ଜିନା !

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ— ୮ମ ସଂଖ୍ୟା ଭାଦ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମୂଳତଃ ରାସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପ୍ରଭୃତି ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପୂର୍ବରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ବା ବିକୃତ ଚିହ୍ନ, ସର୍ବାଙ୍ଗୀଣ ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରର ଅବସାଦ, ଶରୀରରେ ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ପୀଡ଼ା ଓ ଦୋଷବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ଦୋଷମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଅମ୍ବର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବେ । ଏକମାସ ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ଟଙ୍କା । **ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:**— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ କଲେ ଦେହର ଛର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରଭୃତି ଅଶରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୧୨ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ :— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲମଗୁନ୍ଦ ବଜାର, କଟକ ।

ଆଗ୍ନେୟ ମୋଦକ

ସଳବଳତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ପଳ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅର୍ବାଲ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅଧୁନା ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ନିୟମରେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାନ କଲେ ପେଟର କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନକରିବ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଯିବ ତଳଳ ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୁର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ଚର୍ମ ପେଟର ବରକ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିକଲେ ମୁଣ୍ଡ ନିୟମିତ ଝାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧ଟମ ବାକ୍ସ ୫୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୧ ଟଙ୍କା ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଚରିତ୍ର ଭେଷଜାଗାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କିଅରଜ୍ଞ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

(ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଫଟୋ ନିଅଯାଇ ପାରେ

ସ୍ୱପ୍ନଫଳ

ମହାଶୟ, ଜନ୍ମ ଭବିଷ୍ୟମାନ ପତ୍ରିକାର ବୁଝନ୍ତୁ, ସତ୍ୟର ଫଳ ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତୁ ! କଳ୍ପଗାଳ, ମାସ, ଦିନ, ଠିକସମୟ ଓ ଜନ୍ମରାଶି ପଠାଇ ଆମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦଶବର୍ଷର ଜ୍ୟୋତିଷମତେ ଶୁଭଶୁଭ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭ: ପି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟକା । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ନିଜର ବୟସ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମର) ସମୟ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ ପଠାଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଶବର୍ଷର ଶୁଭ ଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭ: ପି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ପାରିବୁଁ । ଜନ୍ମ ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ଦେବା । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନର ମଧ୍ୟ ଶୁଭଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରିବୁଁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା (ଏକଟକା) ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଉତ୍ତର ଠିକ ସମୟରେ ଦେବା । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାଚଳାଳ, ଭଦ୍ରକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ବହୁତ୍ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ ବଳିଷ୍ଠ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦକ ଶକ୍ତି ଅଛିଦିଏ । ଯାହାଙ୍କର ବେଦେଶ୍ୱର ଜାନ୍ତିକର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା, ସେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ କୋଳରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଏକ ଡବାକୁ ୫୧ ଟଙ୍କା ଦେଇବାକୁ ୫୦ ଟଙ୍କା ଦେଇ ୫୧ ।

ଠିକଣା:—ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏର୍ ଏମ୍ ପି

ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ

ଶ୍ରୀରାମପୁର ପୋ । ଜୋଠପୁର । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବିଶ୍ୱଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସାପ୍ତାହିକ ।

ବିଶ୍ୱଦେଶ ପ୍ରକାଶୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ସାଳନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ସକଳ ଖବର ଜଣାଇବାପାଇଁ ଶ୍ରୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ଦେୟ ୫ ଟଙ୍କା

,, ଭାରତ ପାଇଁ ୫ ଟଙ୍କା

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୧୭—୧୭ ଶାଳ

ଉପାଦକ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆବିଗୁର

ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ଅମ ଓଡ଼ିଶା ଲାଟ ସାହେବଙ୍କ ଏକ ବକ୍ତୃତାରେ ଯାହା କହିଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ତାଙ୍କ ମତ ଏହି ଯେ କଂଗ୍ରେସ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର ଅଧିପତ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାରିହେ । ଏ ଉଲଅ କଥାଟା ତାଙ୍କ ମନକୁ ସଜା ନଥିଲା ତାହା ଭାବିଲେ ମନେ ହୁଏ ଯେ ଲାଟ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ମୁଁହିଁହେବ ଜାଣିହେବ କଣ୍ଟକମ୍ । ଅମ ମନେ ହୁଏ, କଂଗ୍ରେସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେପରେ ଭଲ ଓ ମହତ୍ତ୍ୱ ହେଉ ପଛକେ, ମନ୍ତ୍ରୀପ୍ରାଣ ଲୋକମାନଙ୍କର ସମୟ ସମୟରେ ଅଣ୍ଟିଳି ବାଜିବ୍ୟ ହୁଏବେଳା ଏଥିପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥାଉଛେ । ଏହା ଭଲ, ଖରାପ ଅଥବା ଅଳ୍ପେବାଳ, ହୁଇଲ ବାହିଁବ, ଅଥବା ଅନେକ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସେଇପରି ବେଇ ଜଣ ସ୍ୱାର୍ଥ ଜାଳରୀ କଂଗ୍ରେସ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱର ଶୁଣେ ପଛକ ବରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯଥେଷ୍ଟ ଚିନ୍ତାରେ ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି ।

+ + +

ଯେ କଂଗ୍ରେସ ନାଆଁ ଧରିଛି, ତେ ହୋଇପଲ Caesars' wife—ସୋଫ୍ରେ ଯାହ ବୁଲଗୀ । ଅଥ କଂଗ୍ରେସିଥ ମାଳକ୍ତ ମାଇଲେ, ତେ ହେଲେ ପଶ୍ଚିମକ ପୂଜ । ଲୋକମାନଙ୍କ କଥା ଛାଡଦିଅ—ସ୍ୱୟଂ ମହାରାଣ ସମ୍ପ ସୋଡ଼ାଇବାକୁ ପଛରେ ନାହାନ୍ତି । ଯେ ଯେତେବେ ଦିନ ଅନୁକୂଳଥିଥ ହୋଇ ରହିଥିବ, ସେ ହାଁଜ ହାଁଜ ମାଗୁଛନ୍ତି, ତେ ସେତେଦିନ ପଙ୍ଗା ଚଳ । ଏ କଥା ଅସ୍ତ୍ରିସ୍ୱ ହେଲେବେ ଯେ ଗାନ୍ଧି ସତ ଏହା ବେହ ମନା କରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ସ୍ଥୁଳେ ଲଟ୍ଟସାହେବଙ୍କ ପୁଅ ମାଇ ଉଲଅ ସ୍ପଷ ଛଡ଼ ସୋଷାଏ ଦୋଷ ଦାହିଛନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ, ତନ୍ତୁ ଏଥିରେ ସୋଷାଏ ବମ୍ବା ଉହଛ । ଲଟ ସାହେବଙ୍କ ଦେଖେଦ କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଦୋଷ ନ ଦେଇ ସାହ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଗାଳ ଦେବାର ଉଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ? ଦେଖଲକୁ ଝଟକା ମାରିଲେ ଦେଖଲର ଛଡ଼ ସ୍ଥଏ ନାହିଁ—ଝଟକାଟା ଫେରି ଅସି ନିଜ ଉପରେ ଦାଟେ । ଲଟ୍ଟସାହେବଙ୍କ ଜଳାଳଙ୍କ ରେଗୀ ଉଲଅ ପୃଥକ୍ଭାବେ ଦେଖୁଛନ୍ତି । କଥାରେ ଅଛ, ଗୋଦ୍ଦଲେ—!

+ + +

ଉଚ୍ଚଗୋପାଳସ୍ୱ ମହାଶୟ ଯେପରି ଜଳବନ୍ତ ଦେହପରି ଉଚିତ ମଧ୍ୟ । ତେ ବଶିଥ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗାଳ ମହାଜନଙ୍କ ସମୁଖ ହୋଇ ବେପାର ବଣିକ ଧରିବ ଛଡ଼ ଛଡ଼ ବଗଲ ବଗ୍ର ନେଇଯାଏଁ । ତେ ଏବେ ଭଲ ସାହେବଙ୍କ ଗୋଷାଏ ସଲାହ ଜଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେ ବହିଛନ୍ତି, "ଏହେ କଥା ବାହିଁ, ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇବେ ହେଲ ଭଲପକ୍ଷ ଓ ମୁସଲମାନ ଜନପକ୍ଷ ହୋଇଥିବେ ବୋଲ ଭାବ ଅମେ ଯେ ସ୍ୱାଧୀନତା ମେଳାବୁଡ଼ି ସ୍ୱର୍ଗ ନାହିଁ, ଅଥ ଅମେ ମୁସଲମାନଗଣଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ହୁଅ, ଏବଂ ନିଜର ମନ୍ତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳ ନିଜ ଉଚ୍ଛରେ ଗଠି ନିଅ । ଏବେ ତେବ ତ !" ଏଥିରେ ଭଲ ସାହେବ ଚୁପ୍ । ହାମ୍ପ,ଅରଶିବେଳୁ ଉପସ୍ଥ ଛିବେବନ୍ଦ ଶିଖିସି ମା ଲଗ ମା ଲଗ ।

+ + +

"ଯେତେ ଭଲ ତେତେ ସଜ, ଯେତେ ଜଳଅ ତେତେ ଭଲ ।" ମଣ୍ଟେଗ୍ଲାନ ପାଇଁ ଯେ ଅଶିଷ୍ଟଗଣ ଗାଳ ଦିଛନ୍ତି, ତାକୁ ଯେତେ ଗୋଷ୍ଠ ଶୁଣାଗଲେ ଫଳ କଣ ? ମହାଦିଅଳ ଭଲ୍ଡ ପରି ଯେତେ ଚୁଆ-ଗଲେ ବି ଉତ୍ତର ହେ 'ନାହିଁ ।' ଯଦିଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମାନ ଥାଏ, ଯେଉଁ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ବିଷୟରେ ଛିଡ଼ା ଯୁକ୍ତି ତର୍କ ଦ୍ୱାରା ମତ ବଦଳାଯାଇ ପାରେ—ମାଣ ଯେତେ ବେଳେ ଲଜ ବଉଲ, ସେଠି ଚିରଦିନ ଯେ ମତ ବଉଲ ରହିବ ଏହାରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଣ ! ପଶ୍ଚ ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ଧରି ଯେ ବୈତରଣୀ ପାର ହେବାକୁ ବଳିଛି ତାକୁ ଜିନା ବୁଝାଇ ଜୁଝାଇ ବଳାଇ ପାରିବ—ମାଣ ଯାହାର ନିଜ ପାଇ ଜଳାଇ ମନ ନାହିଁ, ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ବାନ୍ଧି ରହିଥାଉଛ ମନ, ତାକୁ କିମିତି ଭଙ୍ଗାଇ ବଳାଇବ ?

+ + +

ତନ୍ତୁ କଂଗ୍ରେସ ଭିତରେ ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ଅମ ଅମ ସୁଧା ସ୍ପଷ୍ଟଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ମନ ବେଦନାକ ବୁଝୁଛେ ! ସେମାନେ ତ ଗୋଡ଼ ଝଟକ ବଳିଛନ୍ତି—ଯେପରି ବଙ୍ଗଳାରେ ଅଛ—"ଓରେ ଭାଇ ଛେ ଗାର ?" ନା, "ଭାଇ ବୋଆମ୍ବ ଧୋଇ ?" ଏବେ ତାଙ୍କର ମନ କଥା ଜାଣି ସତ୍ୟମୁହିଁ ବଳିଛନ୍ତି ବ "ଯାହା ହୁଆର ହେଲା,—ଏବେ ଛଡ଼ ହେଉଛେ ପ୍ରାବେଶିକ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ ପୁଣି ଧରି ନଅଛନ୍ତ । ତାହାଙ୍କୁ ଯେଉଁ କୋଉଠେ ଅଛନ୍ତ ବେଳ୍ଦ୍ରରେ ଅଥବା ଛଡ଼ ନିଜର । ମାଣ ବଳିବ ବୁଝାଇ ମନ ଉଚ୍ଚରେ ତ ! ଯେଉଁ ଯେ ଦେଖ ବଳିଯାଇ ଧରି ବଳିଛ !

+ + +

ବଙ୍ଗ-ଭାଷ ଜଳ ସାହେବ ପଚିଛନ୍ତି ଯ—"ପାଣ-ସ୍ଥାନ ଜଳ ବେଦେ ନ ହେବ ସମ୍ଭବ ।" ତାଙ୍କର ଏଥିରେ ଯେ ଗୋଷାଏ ସମ୍ପ୍ରତ୍ୟ ଭୁଲ ଉଠି ଯାଇଛି, ତାହା ବୋଧସ୍ଥଏ ଯେ ଜଳ୍ପ ଜଳ ବର ପାଉନାହାନ୍ତି । ପାଣସ୍ଥାନରେ ଯଦି ପରିବର୍ତ୍ତନ, ତହିଁରେ ବଙ୍ଗଦେଶ ପଶୁ ନାହିଁ—ମଣିଷ ଅଛୁ ବଳୁଛ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବେଶ । ଏପରି ଶେଷରେ ଯେ 'ପାଣସ୍ଥାନ' ନ କହି ବଙ୍ଗ 'ଜଳସ୍ଥାନ' ଦ୍ୱାରା ଦେଖିବା ଉଚିତ—ପାଣସ୍ଥାନରେ ବଙ୍ଗ ନାମ ଉଠିଯାଇ ତାଙ୍କ ନାମଟା ସୁଦ ସୁଦ୍ଧ ସ୍ଥାନ ହୋଇ ଉଠିଛି ଓ ଯେ ଅମଲ ହୋଇଥିବେ ।

+ + +

ଜଳ ସାହେବ ଧରିବ ଦେବାକୁ ବ ଛଡ଼ ନାହାନ୍ତି । ତେ ଛଡ଼ିଛନ୍ତି ଯ "ପାଣସ୍ଥାନ ଯଦ ନ ହୁଏ ତେବେ ମୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଦେବି । ଗୋଟା—ଗୋଟା—ଏଓଡ଼ କଥା ! ଏହା ଯଦ ହୁଏ ତେବେ ଶ୍ରୀଯୁତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱୀପ ଯେ ଭୂମିରେ ଅଛେ ବଳିବେ ! ପ୍ରଥମ ଭାରତରେ ଓ ଅବାଧ ଜଳ ଗୋଟାଇଛି ! ଛି, ଛି, ଏ ଅବଥା ବୁଝାନାହିଁ ବଳ ! ଭୁମେ ବରେ ବଙ୍ଗ ଜାତୀୟ ମୁଁରେ ଭାଗ୍ ରହି ଅଛ ? ?—ତନ୍ତୁ ଅମ ଜାଣୁଁ—ଚୁଡ଼ାରୁ ପଡ଼ଛ—ସ୍ୱଭଳରୁ ପଡ଼ଛ...

+ + +

ଭଲ୍ଲୋ ସାହେବ ପ୍ରଥମରେ ତାଙ୍କ ଭଲ ସୁଦ୍ଧ ସଂପର୍କରେ ଜଳ୍ପେଷ ଉଚ୍ଚିତ ବୋଧ ବାହାହୁଏ ବେଦାର ଦେଇଛ । ତାଙ୍କ ଜଳ୍ପ ସ୍ୱଭଳକ୍ତର ଏହା ଦେଖି ଅମ ଭୁଲ୍ଲୁଛୁ—'ଗପ ବ ହେଲେଇ, !' ଏଉଷଣି ଜନ୍ମ ସ୍ଥଏ 'ଜଳାଗଲ ଦେ ଜାଣି ପ୍ରୀତ ସତ ଏଅଛ ।' ଏ ଯେ ଅତ ଦେଖୋଇ ସ୍ୱମାନ !

ଯଦି ଯେ ଜଳ୍ପ ନାଆଁ ଦୋଷ ଦିଲ୍ଲ ଦେବେଲ, ତନ୍ତୁ ସାହେବ ଅଜ ସମ୍ଭାଳ ନ ପାରି ସାଇ ବଳ ମାଣ ବଳିବାଲ ବାହାରେଗଣି । ଭୁଅ ସବା ହେଲେଇବା ବଳ୍ଲ୍ଲ କାର୍ଯ୍ୟବଳ ସଙ୍ଗରେ ବଡ଼ଭଳ୍ପ ଯେ ତାଙ୍କ ବଳ୍ଲ ଉଚ୍ଚ ଏଥିରେ ନୋଷ୍ଟ୍ରିଂ ।

+ + +

ହଳ୍ଲ ମହାଲଗ୍ନ ତନ୍ତୁ ସଭ୍ୟଗଣ ଅଭ୍ରମାନଙ୍କର ବାଦ ଭଲ୍ଲ୍ଲ ତାହା ଜାମୁଛ ହେଲ୍ଲଛନ୍ତ । ଭୁଣା ଯାଇଛ ଯେ ତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଶତ ବଡ଼ ବେଶ ଭୁଲ୍ଲ ଭାବ ବଳ ଯଥାଦ୍ୟବଣ୍ଣି । ତନ୍ତୁ ଅଜରେ ମନ ଜେଲ ନ ପାରି ଜଳ୍ପ ବ ଛଡ଼ ପ୍ରୀତ ସ୍ୱଭ୍ୟରେ ଯେ ଛେଡ଼ା ମିଳେ ଏହା ତ ଜଣାଶୁଣା କଥା । ଏ ମତରେ ଥଲ ତ ବେଳ୍ଲ୍ଲ ତାହା ବଳ-

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାଇ ଛଡ଼େ ଥିଲା । ତାହାଙ୍କେ ଦେଖି ସୁଖ୍ରେ କହ ମିଳ ଯେ ମାନଙ୍କା ରହିଯାଉଛ ରକ୍ଷା !

+ + +

ଏ ସବୁ କଥା ବେଶି ଶୁଣି ଭାଉଛ ନାହିଁ । ଏଇସବ ସାଙ୍ଗରେ ସାଥ ସାଥ ଜବାବ ଦେଇ ଦେଉଛେଣି—ଗୋଟିଏ ଅଖରରେ—'ନା' । ବଂଗେଶ ·ସାଙ୍ଗରେ ଅଛ ଅରେ ବୁଝାପୁଝା କରିଦେବ ନାହିଁ ପରିବାରରେ ଯେ ଶିଖା କଥାରେ ନାହିଁ ·କରିଦେଉଛନ୍ତି । ଏଇତ ବୁଝା ବୋଲ, ବାଦ ଅଛି ସାରେ ଯାଇ ନ ହେଲେ ତ ନାହିଁ—ଅମ୍ମର ସୁଖରମ ଲଗ ଅଛନ୍ତି—ଚିନ୍ତା ବଣ ! ଅତି ଚିପ୍ରିକ ଯେ ବଂଗେଶର ଜେମ୍ବୁ ପିତା ହୋଇ-ଗଲା ! ହାସ୍ୟ !

× × ×

ସ୍ୱର୍ଗ ସ୍ୱର୍ଗ ଦିନ ଦେଖା ଭିତରେ ଦେଖେ ଯେ ଲେଖକ ପାଇଛ ହୋଇଗଲା ପ୍ରଶ୍ନରେ ତାହା ଗଣି ହେଉନାହିଁ । ମାନ ଏଇଦେଖେ ସରଳ ·ପରି ମାସ୍ତାହାଁ । ଅସ୍ତର ଦେଖେ ବଣ ହେଉ, ଦେଖେ ଫୁଟ୍ ଚିଡ଼ି, ଦେଖେ ଚିଡ଼ି ଫୁଟ୍ ହେଉଛି ତାହା ଏବ ଜିଗ ! ଥୋଡ଼ାର ଦେଖେ କର୍ଣ୍ଣେ ସଜ-ଥେ ଚେଲ ପଡ଼ିବ । ଏଇରେ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ପଥକ ଚେଲ ହୋଇ ଗଲା ହଲା, ଭିତରେ ଭିତରେ ଦେଖେ ଏଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଉଛି ଓ ହେବାକୁ ଦରିଛ ତାହା ଅଖି ହଲା ଜୋର ମାଣ୍ଡ ଜାଣୁଥିବେ । ଏ କୁଦ୍ରଷ୍ଟିଥ ଚେଲରେ ·ବଦର ଚୋଡ଼ ପଡ଼ ରହିଥିବା ଛଡ଼ା ନିଶ୍ଚୟ ଅଛ ବଣ ଅଛ ! ବେଜନ—ନିଶ୍ଚୟ ମାଂ ଜବଅଙ୍ଗ ଭଣ !

+ + +

ହଇଲର ଯେ ବଡ଼ ବଦ୍ଧାନ୍ତ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମୁଣ୍ଡ, ତାଙ୍କ କେ ବନ୍ଦ ବାନ୍ ! ତାହା ଅଛଅଛ ବଦ୍ଧାଗେ ତାଙ୍କ ଲେ ପୁଅ ଦେଖାନାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବ ବନ୍ଦ୍ରୁ ଗାଇ ବହିଲେ—ମୁଁ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ପଶିବ ହୋଇ ବହିଥିଲି, ମାନ ଅଖରାଚ ପଶି ପାରିନାହିଁ । ଏହା ·ବେଶି ଇଂଲେଜମାନେ ଛାପଦ କରି ବହ୍ନିଥିବେ, 'ଚେହ୍ନ ଗଲ ଦ୍ରଷ୍ଟଡ଼େ ! ମୁଁ ତାଙ୍କ ·ଏଲ ·ଲଣ୍ଡର ଦେଖିଛ ଚ—ଜଳୁଛ ବଡ଼ଛା ବମ୍ବ—ଜଳୁଛ ମେ ଅଛ ଛୁଁ' । ଏଥର ବମ୍ ଭାରରେ ଚ୍ଛ ଦ୍ରଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧ ଯେ ଛେରେ ମୁଣ୍ଡ ପଳାଇବ, ତାହା ଛେଡ଼ ନାହିଁ ହିଁଲେ । ମମ ବଦ୍ଧା-ମ୍ପ ଗଣ୍ଡ ପଡ଼ଗଲାଣି !

+ + +

·ଇଂଲେଜ ଜାତ ବଡ଼ ଦେଖାଯ ହୋଇ ·ଦେଖାଯ । ତାଙ୍କର ଜାତ ଏଇ ଅଗ୍ରମରେ ।' ଏ ସବୁ ଜାତ ଯାଇ ଦେଖାଇ ବହିଲାରେ ଧନ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଣୁ ·ବୁଝିଯାଇ ହିଁ ·ଚଳାଇଛ ଦେଖି ବାହାରିଲି ଭଣା ନୁହେ । ଏବେ ଅମ୍ମରେ ପାଗ ଅତିଅ ବେଶ୍ଟ ଛେଷ ହୀତ ଅମ୍ମରେ ବାଇ ମୂଲ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟ ଇଂଲେଜ ଅମ୍ମରେ ·ଠାରୁ ପ୍ରଭୁଗ ଯୁଦ୍ଧ ଜାହାଜ ଅଛି । ·ଦ୍ଧ ପରଗ ବାଇବାଇ ନୁହେ—ବଳ । ଇଂଲେଜ ବହ୍ନ୍ତ ବେଦ ବେଦ-ବାଇ ଲଣ୍ଡାବାଇଗ୍ରାଏ ବେଦ ଦ୍ରୁ ହାଙ୍କ ମାରିଲେଣି । ତେଣେ ଅମ୍ମରେ ବହ୍ନ୍ତ ବେ, ଯାହାଙ୍କେ ବେଦ-ବାଇ ଜାହାଜଗ୍ରାଏ ବେଦ ଦ୍ରୁ ଲାର ଛଡ଼ାଇ ଦେଇ ! ମାନ ଏଥରେ ପ୍ରଭେଦରେ ଲାର ·ବାହାର ବା ଛୁଟ ବାହାର ତାହା ଅମ୍ମଲଙ୍କ ଅବା ଜେଯାଏ ପଥରେ ଅମ୍ମର—ଜୁମ !

× × ×

ଏଇ ଗୋଲ ମାଙ୍କ ଭିତରେ ଛୁଟିଥ ଭଳି ଜାପାନ ବି ବେଦେ ପାଇ ମାଙ୍ଗନ୍ତାଲ୍ ବାହାର ପଡ଼ଲିଣି । 'ଜୁଅ ଅଛିଅ ମନ' ନାମରେ ଗୋଟାଏ ହୋଲ୍ ପ୍ରେଥ ବଣ ସେଠି ଅଳରେ ଅଛିଅ ମହାଦେଶରେ ଜଳ ବଦରରେ ପଦାଇବାକୁ ବଣିଛ । ପଦାରୀ ଏଇଷଣି ବୁଝଲ, ପଲପଦାଇ । ଏ ଭୂଖଣ୍ଡ ଲିଡ଼ି ଏବ । ଦେଶ ପଦାରୀର ଜମିଦାରୀ ଲଡ଼ୋସ୍ଥଳନାଲ୍ ଜଳ-ବର୍ଣ୍ଣ ବଣ ·ଏବଟ୍ରକାଲ ମାନ୍ଦ୍ରଟ୍ରିଲିଣି । ଭିତରେ ଭିତରେଅଂଶ ଯେ ସ୍ଥଳରେ ତାହା ଦୁଇଥାଇ ବ୍ରିଟେନ ଓ ଅମ୍ମରେ ଦେଶେ ଯୋଡ଼ ପଡ଼ଲିଣି । ଶୀତ ଦିନ ପଡ଼ଲେ ସ୍ଥଳୋପରେ ଅଣ୍ଟ ଅଛିଅ ମାଣ ନ ଅଛିଲେ ରକ୍ଷା । ଭଗବାନ ରାହ ଜଣୁ ।

+ + +

ଯୁଦ୍ଧ ଯେ ସ୍ୱଦ୍ଧରେ ବଳୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଏବ ବେଦା ଏବ ସେବା । ମାନ ଯେ ଖାଲ ରହିଛନ୍ତି ସନ୍ତପନ୍ତରେ ପଡ଼ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବାଉଣ୍ଡା ବବଡ଼ା । ଯେ ଜାଗିଅ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସବୁଦେଳେ ଛେଡ଼ ବବ ବବ, ଏବ ବେଦେଦେଳେ ମାଣ ବସିବ । ଅଳ ଯେ ବ୍ରଥ ତାଙ୍କ ଛେଡ଼ ଉଣ୍ଡ ବବବବ, ଅମ୍ଭ ଏବ ବଳଲେ ହୋଇ । ଜଣାଣିଅମାନେ ବହିଁ ଅଡ଼େ ଅଛନ୍ତେ ଏହା ଜେଲ ବ୍ୟସ୍ତ, ମାନ ଅମ୍ମରେ ବଡ଼ରେ ସବୁଠାରୁ ବ୍ୟସ୍ତ ବ୍ରଥ ଡ଼େ ସମାଳ ହୋଇ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଅସ୍ତ୍ରର ଜରନ୍ତିଥ ।

+ + +

କଥାରେ ବହ୍ନ୍ତ, ଗରିବ ମାଇଥ ସମସ୍ତଙ୍କ ମାଳ । ରୁମାନିଅ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଇଂଲେଜ ପଦାରୀଙ୍କ ମାଙ୍କ ଭୂ ଧରି ଧରି ଗଡ଼ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ବେଦେଦେଖ୍ରାଏ ମୂଳ ଜମିଦାର ଦ୍ୱାରକ ·ବଣ୍ଟେଇ । ବେଳ ବାଳ ଭିତ୍ତି ଭୂମି ଥିଥ ଯେଉଁ ଭୂଖଣ୍ଡ ଦ୍ରୁଦେଶ ମାଣ ବହିଳା । ପହିଁ ଦେଇ ଜମିଦାର ହୋଇଗଲେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ । ଏବେ ପୁଣି ଦେଶର ଭାର ମୁଣ୍ଡ ଶ୍ରେ ·ଚାଷ୍ୟ ·ଟ୍ରେ ·ବାଣ୍ଟି ଦେବାରୁ ଜମିଦାର, ରକ୍ଷାର ବଳଜପାଇ ଭଲଦୋଷ ସାବ ରୁମାନିଅ ·ଠାରୁ ଛୋଡ଼ାଏ ତାହା ଦେଖେଦିନ୍ ବେଦ ଦେଉଛନ୍ତି । ·ରୁମାନିଅ ଏବ ବେଦାରେ ପଡ଼ ସୁଜନ୍ମ ଦିଏ ହୋଇଗଲା । ଭିଏଧ ଭାଗରେ ଚାହିଅ ବାଉଲିଆ ପରି ଯେଉ ·ଲୋକେ ତାଙ୍କ ·ରାଜାଙ୍କ ·ତାହାଙ୍କ ବଳିଦେଉଛନ୍ତି ଓ ଜଣେ ଜମିନ ଉକ୍ତ ଦଶା ·ଲୋକଙ୍କ ଏବଛନ୍ତାଥିତ ବଦେଉଛନ୍ତି ।

÷ – ÷

ଅଳେକ ସମୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ମିଶ୍ରର ବାମ ବଦେ । ଓଡ଼ିଶା ମାଙ୍ଗସାଙ୍ଗେଙ୍କ କଥାରୁ ବଂଗେଶ ବି ଛଡ଼ଏ ଦ୍ୱାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା ଭଳେ । ମାଙ୍ଗସାଙ୍ଗେଙ୍କ ଏହ ସଂପର୍କରେ ହଇଲେ, ମୁସୋଲିନ୍ଙ୍କ ବାଧ୍ୟିକା ଦେଉଛନ୍ତି । ଜମିଦାରେ ଜଣେ ହଇଲେ ଓ ଭଲାଇରେ ଜଣେ ମୁସୋଲିନ ହଲେ । ଏଠି ଛଡ଼ ଅମ ଭିତରେ ଅମ୍ମାଙ୍କି ହଇଲେ ମୁସୋଲିନ ବର୍ଣ୍ଣାଳାଲିଥ ଛଡ଼ ଚଳା ମାଣ ଉଠୁ-ଛନ୍ତି । ଏବେ ହଇଲେ ମୁସୋଲିନ୍ଙ୍କ ବାଣ ସମାଜ ସମାଜ ଯେ ·ମୋଦେବମ ! ହଇଲେ ମୁସୋଲିନ ରକ ମୁଖ୍ୟବାଣ କ୍ଷମତା ହଲେ ତାହା ହେଲ କଥାନ୍ତା, ତା କ୍ଷମତା ପାଇଲେ ନ ହେବ ଏବଥାଏ ବହିବ ? ବଂଗେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ନୁହେ ଏ ସନ୍ଦେହ ·ଲୋକଙ୍କ ·ମନରେ ଉଠୁଛ ବାହିଁ ବି ?

+ × +

ସ୍ୱାଧୀନ ମତ ବେଳାକୁ ଶ୍ରେଦନ ସଭ୍ରଦେବାଦକ ସାପଦେଶ୍ରିଅ ବଦ୍ଧାଗଲା; ତାପରେ ଭ୍ରୁଦ୍ରୁଣ୍ଟ ବାହାଁ ପାଇ ପଡ଼ଲ । ଏଥିରେ ପଡ଼ଲେ ଏମ, ଏନ, ଗାନ୍ଧିଜଙ୍କ । ମାନବେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରଣ୍ଣ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଭଳ 'ଅଳ୍ପ ଛିଁ' ନ ମାରି ଗାଳ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ମନ ରଖି ନ ପାରିବାରୁ ଏବଂ ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନ ମତ ବ୍ୟକ୍ତକରିବାରୁ ତାଙ୍କ ବଂଗେଶ ସମ୍ପର୍କରୁ ଦେଖି ଦଅଛନ୍ତାଇ । ଏ ସବୁ ଯଥେଚ୍ଛା-ଚାରର ଏକମାତ୍ର ସଦେଶ—ଭିତ୍ତିହିନ୍ନ । ଇଂଗ୍ରେଜ ପାଠ ଜାଣିବ ସଭ୍ୟତାଏ ଦେଇଛ ଯାଇଥିଲେ ! ସ୍ଥିତ ସ୍ଥାପଦ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ଏହାର ଭୁଲନା ନାହିଁ ।

× × ×

ଏ ଗାମ ! ଗାମ ! ହଉ ! ହଉ ! ତାହା ଦେଖେ ଭାଡ଼ ଅଛ ଏମନ୍ତ କଥା ବହ୍ନ ! ଅମ ମାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗେ ବେମେନ୍ତ ବଣିଲ ଓଡ଼ିଶା ଛାଣ୍ଡ (ଓଡ଼ିଶା ଛାଡ଼ରେ ମାଙ୍ଗ ଲଗେଇବା ପାଇଁ ଜାଣି ସମ୍ଭ-ହଲେ । ଅଳ୍ପାଦ୍ୱା, ମାଙ୍ଗସାଙ୍ଗେଙ୍କଙ୍କ ଏଥପାଇଁ ବି ପଠିଦେବନ୍ତା । ବାସ୍ତବିକ ଏ ବେଳେ ଲଗେଇବା-ଗାମ ·ଲୋକଙ୍କ ·ମାଙ୍ଗ ଛୁଟି ପାଇଲେ

(ଶେଷ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ ।)

Digitized by srujanika@gmail.com

ଛଏ :—

ମଜାକଥା

ଲେଖକ:—ନ: ମ:

ଚରୁଣ ଯୁବକ—ନିଶାନ ଜବନ—ସବୁଜ ଅଶା—ନୂତନ ଅଶ—ଗୋପନ ପୂଜାଦ—ସପନ ସଜନ ଉଦ୍ୟାନ—ସଫଳ ଉଜଳ—କୁସୁମ ଶୟନ—ସତଳ ସ୍ୱପ୍ନାଣୀ—ଅଳସ ବହାର—ମଧୁର ସୁବାସ—ଉଦ୍ୟାନ୍ ପ୍ରମୁଖ ବା ପ୍ରକୃତ ଶବ୍ଦ ଯେପରି ନବ ବୋଧ—ନବସ୍ୱାଦସମ୍ପନ୍ନ—ଫେନ୍ଦ୍ରାଇ ନବଦସ୍ତେ—ଟେସସ୍ପୃଷ୍ଟ ନବ ବଦ୍ଧ ନବଦ୍ଧୋରଉସାଇ—।

'ଛଏ—ମୁହ !'

'ବ'ଣ ବୁଢ !'

'ହଏ—ଛଏ—'

'ବ'ଣ ବନ୍ଧୁନା ?'

'ଛଏ—ବ'ଣ୍ଟ—ହଏ ଅସନ୍ତ ଏଣେ !'

'ବ'ଣ ବୁଢ ।'

ଏ ଶିଶିରାଇ ଗଣ୍ଡ ବେନ୍ଦ୍ରେସ ଅଥମ ଟେଅ । ଟଂଟରେ ନବଦ୍ଧୋଇ । ସାମନାରେ ଗୌଡନ ଏବ ରୁଟିଅବା ଟଣ୍ଡ ବାଟ ଟଅଇ ବାଟ ଟେଇଣ । ...ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

'ବସ !—ନା—ନା—ବସିବା ଦେଇନ୍ଥ ।'

'ଟେଥ୍ରେ ଟମ ଟେ ଟେଥା ଛଡ଼—ବଣ ବୁଢ ।'

'ଅଛ, ମୁଁ ପଥ୍ରୁଇଲ—ଟମେ ଛଏ ବର ଟିଛ ?'

'ଛଏ ?'

'ଏ ଛଏ ମ !

'ଛଏ ମ ?'

'ଛଏ, ବଣ ବନ୍ଧୁଇଲ ନ—ଟମେ ପାଠ ଟାଠ ଟଛ—ପଢ଼ିଛଲ ? ଛଏ୍ଟ୍ରେ—ଛଏ୍ଟ୍ରେ—ପାଠ ପଢ଼ିଛ ?'

'ନାଇଁ, ମୁଁ ସରେ ପଢ଼ିଛଲ ।'

'ବ'ଣ ପଢ଼ିଛଲ ସରେ ?'

'ସରେ ? ସରେ ଛଏ—'

'ଏଁ ଏ, ଛଏ—ଛଏ ପଢ଼ିଛଲେ । ସରେ ସବୁ ଛଏ ପଢ଼ାଯାଏ—ଶୁଣାଯାଏ ପଢ଼ାଯାଏ—ସରେ ସବୁ ମଣିଷ ପଢ଼ନ୍ତି ?—ସରେ ସବୁ ମଣିଷ ପଢ଼ନ୍ତି—ସରେ ସବୁ ଛଏ ପଢ଼ନ୍ତି ? ଛଏ ?—ଛଏ ପଢ଼େଇଥିଲ ଟମଲ୍ ଶୁଣେ ।'

'ବାବା—'

'ମାଇ ଟେ ବାପାଲ !—ଏଁ ଏ—ବ'ଣ—ବାପା ଛଏ ପଢ଼ଇଛଲେ—!'

ବାପା ଛଲ୍ ଛଏ ଛଇ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ? ବାପା ନାଗ ଛଏରେ ବଣ୍ଟ—ବ'ଣ୍ଟ ଟେ ଛଏ, ବ'ଣ୍ଟ ପଢ଼ି-ଛଛେ ମୁଁ ଟେବେ ? ଏଁ—ବାପା ପଢ଼ଇ ଛଛେ—ଖେଳ୍ ଟେଇବା—ମୋଟେ ଟବେଲ୍ ଟେଇଲେ—ଯାଃ ଛଛେଲ୍ ଟବରେ ପଢ଼ଲ୍—ଏବଦମ୍ ସ୍ୱବନ୍ଥ ।'

ନିଶାନ୍ତରେ ଛଏ ଛ ଟ୍ରେ ଏଡ଼ଛ ଛଛେ ଟ୍ରଦ୍ରଗଲ । ଅଟ୍ଟ ଛୁଇଛା ଛଏଟରେ ଛଗଲ । ମୁଁ ଛା ଭାଗରେ ଛଏ ପଢ଼ଗଲ୍.....

'ଅଣ୍ଟ, ପାଠ ପଢ଼ିଛ, ଜାଗିଛ । ବାପା ପଢ଼ାନ୍ତୁ ବା ମୋସେଇ ବାପା ପଢ଼ାନ୍ତୁ । ଟମେ ଛଏ ପଢ଼ିଛ—ଛଏ ?

'କି ଛଏ ମ ?'

ଅଟ ଛଏ ଟ୍ରଛ ନିଶାନ୍ତ ପଥ୍ରଗଲ—

'ଛଏମ— ଛଏ—ବଣ୍ଟ—ବଟ୍ଟା—ବଟ୍ଟା !'

'ହଁ ।'

'କି ଛଏ ପଢ଼ିଛ ଶୁଣେ ।'

'ସ୍ୱହାସ, ବେଟ୍ଟନ ବୋଇଲ, ମଥୁସମଙ୍ଗଳ ।'

'ଅରେ ଯାଃ—ଛଏ ସବୁ କି ଛଏ ମ !

ଅରେ ଛଲ ଛଏ—ଅଥୁନ୍ଥ ବଣ ପଢ଼ିଛ ବୁଢ଼ ଟେ ଛଏ ଟ୍ରୋ ଗୋଖାଏ ଛଏ ମ—ଅଥୁନ୍ଥ ଅଥୁ-ନ୍ଥ ଟେଟେ ।

'ନା—'

'ଯାଃ—ନୁହଇଲ—ଏବଦମ୍ ଛଅଛ୍ଟ୍ରେଲ୍ । ଟ୍ରେଇ ମୋ ଅନମିଟାରେ ଗୋଟେ ଛଏ ଅଛ—ଟେଇ ବର ପଢ଼ ।

'ବ'ଣ ?

'ଛଏ—ବ'ଣ୍ଟ—ଛଏମ—ଟେଇ ମାନ୍ଥ—ବଣ୍ଟ—ଟେଇ ଛଏମ—ଟେଇ ସହବାଇ ଟେଇ—'

'ବାଳକଷ୍ଣ ବଇ ?'

'ଟ୍ରେଁ—ବାଳକଷ୍ଣ ବଇ ! ବାଳକଷ୍ଣ ସହ-ବାଇ ଟଇଛ ଯାଇ ମାନାନ୍ତ—ବାଳକଷ୍ଣ ସହବାଇର ସଂପାଦକ । ସହବାଇ ପଢ଼ିଛ ଟ ? ଅଛ ବହିଛ—ଛଏ ଚାଇ୍ଟରେ ଛଲ ମ୍ୟ ବଦ୍ଧଗ ଟେଟେ ।'

'ଛ ବଦ୍ଧଗ ।'

'ଟେହ ମ୍ୟ ମ—ଛଏ ଛ ?—ଟେହ ଯଥ୍ରଟରେ ସବୁ ଅଦ୍ଧାଣ, ସ୍ୱନ, ଉଜଳ, ସଜଳ, ବ୍ରଦ ମଇମ, ବରଦ, ବୋଛଲ ବସନ୍ତ, ବରନ୍ତ, ଛଳଛଳ ଛଳ ଛଳ ସଜଗଲ—ଏଇସବୁ ଥାଏ ନାହିଁ ?—ଟେ ସବୁ ପଢ଼ିଛ ? ପଢ଼ିଛ ?'

'ଅଛ—ଅଛ—'—

'ଅଃ—ସାବ୍ଭାସ—ଟାହେଲେ ପଢ଼ିଛ ?

ଧନ୍ୟବାଦ—ଥାଙ୍କ୍ ଛଛ ! ଝିଲ୍ଲାଇଲ୍—ବ'ଟି-ଯାଅ—'

ନିଶାନ୍ତର ଛଏଟରେ ଛଗଲ ନିଶାନ୍ତ୍ରଟ...

'ଦୁଇ ? ମୁଁ ବାହିଁ ବ ପରାଇଛି କଥା ଥ୍ୟଥ୍ରୁ-ଛଛ ଜାଣ ?—ଟ୍ୟ ଅଛ ଟ୍ୟ ଛ ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଅଟ୍ଟାହ ବଦ୍ଧଗ। ଅଛ ଛଏ ଛ ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଅଟ୍ଟ ଟ୍ରେ ଛ ଥ୍ରଟ୍ରେ—ଏ ଅଛ ଟ୍ରେ। ଛ ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଛଏ ଟ୍ରାଟ୍ରେ ଟ ଟ୍ରେଟ୍ରେ।...

ଟ୍ୟ ବ୍ରଦ୍ରାଛ ସ୍ପଟ୍ରେ ପ୍ରଥମ ଟ୍ୟ ଟ୍ରେଟ୍ରେଛ ଛ ଟ୍ରେ। ଟ୍ରେ, ପ୍ରବନ୍ଧ, ଟ୍ରେଟ୍ରେ, ଟ୍ରାଟ୍ରେ—ଟ୍ରେଛ ଛ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେଟ୍ରେ—ଏ ଛ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେ ଟ୍ୟ ବ୍ରଦ ଜାଣନ୍ତ ନାହିଁ । ବୁଝିଛ ?

'ହଁ ।'

'ବୁଝ୍ଗାଛୁଟ୍ରେଟ୍ରେ—ନାହିଁ ?—'

'ଅଛ ଅଛ—'

'ଥାଂକ୍ସ୍, ଅଛ ଅଛ ପଢ଼ିଛ ଟାହେଲେ ?'

'ହଁ ।'

'ବସ୍ତୁତ ଅଛ୍ଟ—ଟାହେଲେ ଛଂଗାଛ ଛେ-ଛଛ—'

'ହଁ'

'ଟ୍ରେଟ୍ରେଛ୍—ଅଟ୍ଟ ଟ୍ରେଛ୍ରେଛ ବ'ଣ ଅଛ ?' ଟମର ମୋ ପାଟରେ ଟ୍ୟ ଛ୍ରେଛ ବ'ଣ ଅଛ । ଅଟ୍ଟ ମୁଁ ଟ୍ରେ-ଟମର ଗୋପନ୍ରୁ ଗୋପନ୍ରେ !—ଅଛ ଟ୍ରେଛ ·ଜାଣ, ଟ୍ରେଛ ? —ବାଇଲେ—! ବାଇଲେ ?'

'ଅଛ ଅଛ ।'

'ଅଟ୍ରେ ବାଟ୍ରେ ଛ୍ରେଛ୍ରେ ଛ୍ରେଛ୍ରେ—ଅଛ୍ ଗାଛ୍ଟ ! ଟ୍ରେ ହଅର—ସ୍ପ୍ରଥଛ, ବାଟ୍ରେ ଏଥ, ସ୍ପ୍ରଛ ଏଥ; । ଟ୍ରେ—ବ'ଣ ଛ୍ରେଛ୍ରେଛ କି ?—ଅଛ ଗୋଖାଏ ବଦ୍ଧ୍ରେ ଅଟ୍ଟ୍ରେ ଟ୍ରେଛ ।'

'କି ବ୍ରଦ୍ଧ୍ରେ ?'

'କି ବ୍ରଦ୍ଧ୍ରେ—ଅଃ—ବ୍ରଦ୍ଧ୍ରେ ଟ୍ରେ । ଛ୍ରେ ଟ୍ରେ ।

ବଥାଖା ? ବ'ଣ୍ଟ ? ଅଛ୍ଟ ବସ୍ତ୍ରଛ୍ରେ ? ଟ୍ରେ ଏର ସହବାଇ—ବଣ୍ଟ—'

'ଏଟ୍ରି ସହବାଇ ଟଛ୍ରେ—ଶ୍ରୀଯୁତ ଟ୍ରେଟ୍ରେ ବାଟ୍ରେ ବଛ୍ରେ ଛ୍ରେଛ୍ରେ ମୋଇ ଛ୍ରେଛ ?'

'ଛ୍ରେଟ୍ରେ—ଠିକ୍ ବହ୍ରେ—ଟମେ ଛ୍ରେଟ

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାଧା ଦେଇ କହିଲା—ତୁମେ ଅବଶ୍ୟ ଭାବିବ ଯେ ବିଚାର କରିଛ? ଯେପରି, ଯଦି ତୁମେ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣ ନାହିଁ—କ'ଣ ଜାଣ ?'

'କବିତା ?'

'ଏକ ଜାତୀୟ ଜିନିଷ—କବିତା—କବିତା ଅଛି ଟମ୍ବ—ବୁଝିଲ ? ସଂଗର୍ଭ—କ'ଣ କହୁଛଲ ? ସନ୍ଧ୍ୟ ସଂଗର୍ଭ—ଯଥା ସ୍ୱଦ୍ଧଶ୍ୟ ମରବାବସ୍ତ—ନା—ଠାଟ୍ କରେ ନାହିଁ । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା କ'ଣ ସଲ ? ପ୍ରତିଭାବ୍ୟ ଶବ୍ଦ ?'

'ହଁ, ତୁମ୍ଭ ସହିତ କବିତାର ସଂଗର୍ଭ ଅର୍ଥାତ୍—ନାହିଁ କି କବିତା ସହିତ ଗଳ୍ପ ଉପନ୍ୟାସ, ଉପନ୍ୟାସ ପ୍ରବନ୍ଧର ପ୍ରେମର ଦୌଳତି ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ସଂଗର୍ଭ ନିଶ୍ଚୟ କବିତାର ଏପରି ସଂଗ୍ରହ ନୁହେଁ ।'

'ଠିକ୍, ଠିକ୍ ! ବାହାଁକି ହେଲେ ? ତମେ କହ—ଏକ ନିଶ୍ଚୟ ଭାବେ ଯାଉ ।'

'ବାଟ ଶ—ଶ୍ରୁତିରେ ଯୋଗ୍ୟ ଅଲଙ୍କାର ଦିଅ, ଉପମାଯୋଗ ହେଲା କବିତାରେ ଠିକ ହେଉଥିଲା ।'

'ଭଲ୍ଟ୍ଟ—କବିତାରେ ଯେମିତି ସୁଖ ନାହିଁ—ଲେଖାରେ ବି ଠିକ୍ ସେମିତି, ଅଥଚ ଗଳ୍ପ ଉପନ୍ୟାସ ନାଟକ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ସୁଖ ଦେଲେ ।'

'ବନ୍ଧୁ ଟ୍ରେମରେ କ'ଣ ସୁଖ ନାହିଁ ? ବୁଝିଅରେ ଯାଉ ଗଳ୍ପ ଉପନ୍ୟାସ ଯେ ଟ୍ରେମ୍ବ ଦୁଃଖରେ ଚଳେଣ ।'

'ନା ବନ୍ଧୁ ଯାଉ—ବରଂ ଟ୍ରେମ ଯାଉଥେ ବିନ୍ଧୁ ଟ୍ରେ ଧ୍ୱ ଗଳ୍ପ ଯାଉଥେ ନୁହେ—ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଖ ଯାଉଥେ ଅବଶ୍ୟ ନୁହେଁ ।'

'ବନ୍ଧୁ ବଇଛା ଲେଖାରେ ଅବଶ୍ୟ ଭାବନା ଦର୍ଶାଇ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ—ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରକାଶରେ ପଡ଼େ ।'

'ଉପରେ ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ।'

'ନା—ନା—ଭୁଲ୍ ।'

'ଭାଟ୍ରେଲ ତମେ ବଇବ ଉପରେ ପଢ଼ନାହିଁ । ମୁଁ ଜୋର କରି କୁହୁଥାଉ ତମେ, ତମ ବାପା, ତମ ଭଉଣ ପୁରୁଷ ଦେହିତମେ ଦେବେ ଉପ ·ବର ଶିଷ୍ଟ-ନାହିଁ । ଉପ ଦେ ଯେଉଁ ଚିନ୍ତା ·ଦେଖାଲୁ ଚିନ୍ତା ବୁଝାଯାଏ ? ଉପଭୁ ବେଖାଯାଏ ଚିନ୍ତା· ବଲ୍ପର—ଅଳ୍ପ ଭଲ୍ଦେ ବୁଝନ୍ତି ·ଦେଖାଲ୍ ·ତୋ । ବନ୍ଧୁ ବାସ୍ତବ ·ଯେ, ଯେ ଦୁଃଖ ବଥା ବୁଝେଇନାହିଁ—ଦେ ଦୁଃଖର ଏଲ ଲିଖନ ।'

'ମୁଁ ଠିକ୍ କଥାଟା ବୁଝିଥାଉନାହିଁ ।'

'ସାଥୀ ! ଭାଟ୍ରେଲ ତମେ ମୋ କଥାଟା ଠିକ୍ ବୁଝିଛ । ସେ ·ଚିନ୍ତାଧାରା ଏନିମିତ୍ତରା—ଭାର ଗୋଲାଅ—ଯାକା ଯାକା—ବଳ୍ପ ଭୁଲ ଯାକା ଅବାକ ଅର—ଭଣ୍ଡ"—ଠିକ୍ ହେଉନାହିଁ—ଧୂଳ୍ପଲ ଉପ-ଭାଷା ପରି—ନା—ଭଦ୍ରାହରଣଶ୍ରୀ ଠିକ୍ ହେଉନାହିଁ—ଭାର ସାଥେ ଭଦ୍ରପର—ତ'ଣ ବୁଝିଲନା ?—ହଁ ଦେଖିଲା, ସାଥେ—ଖାଲି ଦୋଳିଅମିଶା—ସାଥେ ଦୋଳାଏ ଲଣ ଲଦିଲ୍ଲିଲା ନାହିଁ—ଅର୍ଥାତ୍—ଏ ? ବୁଝିଲ ନା ? କଥାଟା ଠିକ୍ ବୁଝିଲ୍ଲିଏ ନାହିଁ ।'

'ଅଛ, ଅଛ ବାଲ ଯେ ସଦ୍ୟ କବିତା—'

'ଏଁ ସଦ୍ୟ କବିତା ! ସଦ୍ୟ କବିତା ଦୋଳାଏ ତ'ଣ ? ଯେଉଁ ଦୋଳାଏ ଥାଏ—ମୁଁ ନା' ନା' ଚେଇଛ 'ଭବ୍ୟ ଗଚ୍ଚତା' । ଯେଉଁଥେ ନା ଅଛ ସଦ୍ୟ ନା' ଅଛ କବିତା । କବିତାର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟବ ନାହିଁ ସଦ୍ୟର ଚିନ୍ତା ବି ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଗଧ ନୁହେଁ ବି ଦୋଡ଼ା ନୁହେଁ—ଯେଉଁ ଠିକ୍ ଗାଈ ମାର୍ଗୀ ଭେ ରକ୍ଷଅ । ଅବଶ୍ୟ ଟ୍ରେମିକମାନଙ୍କୁ ଟ୍ରେଣ୍ଟ ସୁବିଧା ହେଉଛି—ଛନ୍ଦର ଧରା ନ ଥାଏ ଛନ୍ଦ୍ୟ ଚିନ୍ତାର ଧରା ନ ଥାଏ । ଭୁଲ ନା ? ଚେ ବଦ୍ୟ ଗଚ୍ଚତା ଲେଖିବା-ଠୁଁ ମୋଟେ ଭଲ ନ କରିବାର ଭଲ ।'

'ଭଲ୍ଲ ଗାଈ ଭଲ୍ଲ ଗ୍ଲ ନୁହେଁ ?'

'ହଁ, ହଁ, ତମେ କହୁଛ ମୁଁ ମାନୁଛି—ବୁଝିଅ। ରଗକାଳକରେ ଯେମିତ ଗୋଟାଏ ଭଲ—ତମେ ଯେମିତ ମୋ ଅଗାରେ ଗୋଟାଏ ଭଲ—ଯେମିତ ସଦ୍ୟ କବିତାଟା ବି ଭଲ ଗୋଟେ—ତ'ଣ ?

'ଠିକ୍ !'

'ହଁ, ଠିକ୍ !'

'ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଠିକ୍—ଠାଟ୍ରେଲ—'

'ଅଗାରା ମୁଁ ତ'ଣ ଚେ କଥା କହୁଛ—ଶଙ୍କରଭଟ୍ଟାର୍ଯ୍ୟ ଯେ କଥା କହିଥିଲେ—ବାଦର କାନ୍ତା ବଟ୍ଟେ ସୁଖ—ବନ୍ଧୁ ଗ୍ରେ ଶଙ୍କରପତ୍ନୀ ନୁହେଁ—ମୁଁ ବନ୍ଧୁଲ୍ ଜଡ଼ ବାଣ !'

'ଠାଟ୍ରେଲ ଶ୍ରୀବାର ବ'ଲ ଯେ ଟ୍ରେମ୍ବ ଗୋଟାଏ ବାସ୍ତବ ଅନୁଭୂତ ।'

'ଏଁ—ହଁ—ହଁ—ଚେଚେଚେବ—ଚେଚେଚେବ ଏଁ—ହଁ—ଭଲ—ହଁ ଯେଉଥିଲା—ଅର୍ଥାତ୍ ବାସ୍ତବ । ବନ୍ଧୁ ଭଲ—ଭଲ ଶ—'

'ଟ୍ରେମ୍ବ ମଧ୍ୟ ବାସ୍ତବ ।'

'ହଁ, ଯଥା ତମେ—ତମେ ବାସ୍ତବ, ତମର ମୁଣ୍ଡି—ତମର କଥା ସବୁ ବାସ୍ତବ—ବନ୍ଧୁ ତମ ଭଲ୍ଲ—'

'ବଣ ।'

'ନା—ନା—ଏଲ୍ ବ'ଣ କହୁଛଲ ବ 'ମଲ୍ଲ' ପଢ଼ିଛ—ମଲ୍ଲ ?'

'ବଣ' ବଢ଼ଲ ?'

'ଯେଉ ଲେଖିଛ—ଯେଉ ।'

'ବଣ ଲେଖିଛ—'

'ନା—ନା—ମୁଁ କହୁନାହିଁ—ଯେ ଲେଖିବ—'

'ବଣ' ଲେଖିଛ ?'

'ଲେଖିଛ—ବଣ ବ—'ଭ ବାଳ ସଖ ମୋର ଭଗ୍ନ ବଳପଡ଼ା' ?'

'ଯେ ମୂର୍ଖ !'

'ହଁ, ଯେ ଲେଖିବାଟା ଚଳ ଭଲ ।'

'ମାଇନ ?'

'ମାଇନ—ଯେଉଁ ଲେଖି ଜାଣେ ନାହିଁ । ମାଇନ ଯେଉଁ ବଦ୍ୟ ଗଚ୍ଚତା ଲେଖିଛ—ମାଇନ—ଯେଉଁ ଜିନିଷ ଦୋଳି ଦୋଳି ପାଣ୍ଟ କରିଛ—ଯେଉଁ ଟ୍ରେ ପାଠ ପଢ଼ିନାହିଁ—ଯେଉଁ ବାହା ହେଉନାହିଁ ।—ମାଇନ—ବୁଝିଲ ନା ।'

'ଅଛ, ଆଗରେ କଥା—ବହି ପାଇବ ଟ୍ରେମ ସଲ୍ଲ ?'

'ଏଁ—ସଲ୍ଲ ? ବହିଲ ଯେ—ସଲ୍ଲ—ଶ୍ରୁତିକା । ଅର୍ଥାତ୍—'

'ଭ ବ୍ଟ ।'

'ଅର୍ଥାତ୍—ଅରେ ମୁଁ ଟ୍ରେ ଶ ଅଗ ଲେଖି ବହି ସାରିଛି—ତା ପରେ ତମର ବକ୍ତବ୍ୟ ତମେ ଟ୍ରୋଣ କରିବ । ମାଇନ—ତ'ଣ କହୁଛଲ ଟ ? ଯେଉ ଟ୍ରେ ଶ—'

'ସଲ୍ଲ—'

'ହଁ ସଲ୍ଲ—ଅର୍ଥାତ୍ ଡେଫିନିସନ୍ । ଟ୍ରେମ୍ବ ଡେଫିନିସନ୍ ଇନ୍‌ଡେଫିନାଇଟ୍ ଛଦ୍ଦ । ତାର ମଜ୍ଜ ସଲ୍ଲ ନାହିଁ । ଯଥା—'

'ଯଥା ମୁଁ ?'

'ଅଗ୍ରା ହା ମୁଁ ତା କହୁନାହିଁ—ମୋର କହିବାର କଥା ହେଉଛି ଏହି ଯେ, ଚେଲ ଜଗତ୍ତ, ପଦାର୍ଥ ଜଗତରେ ଯେଉଁ ଜିନିଷ ନାମ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ, ମନ ଜଗତରେ ତାହାର ନାମ—'

'ଏଥା ଠିକ୍ ଡେଫିନିସନ ହେଲା ନାହିଁ ।'

'ଅଛା ବହିଦ-ବହିଦ—ଟ୍ରେମ୍ବ ଡେଫିନିସନ ? ଅଛାର ବହିଦ ଟ୍ରେମ୍ବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଜଗତାନ ଯେପରି ନିରାକାର ଟ୍ରେମ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ନିରାକାର । ନିରାକାର କାଳ ଧାର୍ଣ୍ଣିମାନେ ଯେପରି ପ୍ରମ୍ବ ବୋଲି କହି ଜାନ ପଦାର୍ଥ—ତ୍ରାହ୍ମ ଦ୍ରବ୍ୟରାଜ ଯେପରି ନିରାକାର ଇଥେଜେଜ ଚିଜଣ କଳ୍ପନା କରି ଦ୍ରବ ବିଚ୍ଛାଳ ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି, ନିରାକାର ଟ୍ରେମ୍ବ ପୂରାପୂରି ସେହିପରି ଇବଟ୍ରେଣ ହୋଇଥାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ନିରାକାର ଭୂସିବାନଙ୍କୁ ଯେପରି ହିନ୍ଦୁମାନେ ·ଯେ ଦୌଳସି ଅବାକ·ବେଦ ପୂଜା କରି ପାରନ୍ତି, ସେହିପରି ଟ୍ରେମ୍ବ ମଧ୍ୟ ତାର ଟ୍ରେମ୍ବ ଯେ ଦୌଳସି ରୂପ ବେଦପଡ଼ିବ । ଯଥା ଟ୍ରେମ୍ବ ଟ୍ରେଣ ଶ୍ରମାନ ନକ୍ଷତ୍ରୋଇ ତାଙ୍କର, ନିରାକାର ଭଲ୍ଲ ଏଲ ଅବାକ ବେଦଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍—'ଗ୍ରେ ତମ 'ଅର୍ଥାତ୍' । ଟ୍ରେମ୍ବ ଡେଫିନିସନ ତମେ ଅବଦୀ ଜାଣନାହିଁ । ଟ୍ରେମ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତମର ଅବଦୀ ଧାରଣା ନାହିଁ । ଟ୍ରେମ୍ବ ଜିଜ୍ଞାସରେ ତମେ ଏବା-ବେଳେ ନିରୁତ୍ତର—'

'ଅର୍ଥାତ୍—ଅଗ୍ରାହ୍ମ, ମୋର କଥାଟା ଅଗ ଶୁଣି ସାର—ମାଇନ ! ଟ୍ରେମ୍ବ ଟ୍ରେଣ୍ଟ ବ୍ରହ୍ମବାଳ । ଅର୍ଥାତ୍ ଭଲ ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟବନ୍ଦ ବ୍ରହ୍ମ ବେଦ୍ର ବରି, ଧର ·ତମ୍ବ, ଅଛ ଏହ ବନ୍ଦ୍ରୁ ଧର ମୁଁ, ସମାନ ଗଚ୍ଛରେ ଜନ୍ମ ବ୍ରହ୍ମ

Digitized by srujanika@gmail.com

'ପ୍ରେମ'

ଶ୍ରୀଯୁତ ଦିଲ୍ଲୀ — ଲିଖିତ

(ଏହି ଭୟଙ୍କର ପ୍ରେମ-ଗଳ୍ପ ଶ୍ରୀଯୁତ ମୋଗାସଙ୍କ ଫ୍ରେଞ୍ଚ-ଭାଷାରେ ଲିଖିତ)

କାହାଣୀ

ପ୍ରେମ ମୃତ୍ୟୁଠାରୁ ବି ଅଧିକ ଭୟାନକ । ଏହା ମନୁଷ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସର୍ବନାଶ ଠାରୁ ବି ଅଧିକ ଶକ୍ତି କରିଥାଏ ।.....

ପାଲେସ୍ଟାଇନର ଏକ ଯୁବକ । ସେ ବେଥିହାମ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲା । ସେଠାରେ ଅନେକାନେକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବେରନ (Baron) ଥିଲା । ଷ୍ଟ୍ରୋବ ଏହିପ୍ରକାରେ ଲଢ଼ାଇରେ ଘାଉଲ ଥିଲେ । ସେ ଯୁବକ ସେମାନଙ୍କୁ ଘୃଣା କରୁଥିଲା । ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଏହି ବିଶ୍ୱ ବିଖ୍ୟାତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପ୍ରିୟ ଥିଲା । ବେବଳ ଏତକ ଲାଗି ଅପ୍ରିୟ ଥିଲା ଯେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କ ଅଭିଳାଷ ଏବଂ ଅବହେଳା ତଥା ମନୋଭାବକୁ ଦେଖି ବେଶି ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ।

ଯେଉଁଠାରେ ଘୁରୁ ଘୁରୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ହିଂସା ରୂପ ଭାବରେ ଏବଂ ନିର୍ବଦ୍ଧିତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବସ୍ତୁତ ପୁରୁଣା କାଳର ଗାଉଁଗାଉଁ ପିନ୍ଧିଥିବା ଏକ ଗାଳ୍ପିକ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖିବାକୁ ବସ୍ତୁତ ମାମୁଲି ଧରଣର ।

ଏହି ସାଧାରଣ କଥାଟିକୁ ଅଳ୍ପ ସେହି ଯୁବକର ସାହସ ବଢ଼ିଗଲା ଅଳ୍ପ ସେହି ନିର୍ବଦ୍ଧିତାକ ମଧ୍ୟରୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର, ଲାବଣ୍ୟମୟୀ ଝିଅଙ୍କୁ ସେ ବାରମ୍ବାର ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଗୋଟି ନାଟକୀୟ ବିଚିତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ପାଖରେ ଭିଏନାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାର୍ଜିତ ବସ୍ତୁମ୍ବ ଗୁଡ଼ି ହୋଇଥାଏନ୍ତେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖିବାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହଲାକ ଲାଗି ଅତି ଅପମାନ ଜନକ ଥିଲା ।

ସେହି ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଝିଅଟି ଏହି ବଳିଷ୍ଠ ଯୁବକର କ୍ରିମ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ସ୍ୱାଧୀନ ଇଚ୍ଛାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ମନ ଭିତରେ ଗାଢ଼ ଘୃଣା କରିଥାଏ ଲାଗିଲେ । ଏପରିକି ଏହି ଅସହ୍ୟ ଯୁବକ ଉପରେ ପ୍ରତିହିଂସା ନେବାପାଇଁ ଚାହେଁ ମନ ଭିତରେ ଜ୍ୱାଳା ପ୍ରବାହ ଉଠିଥାଏ ବା ଦୌଡ଼ିଲା ଦୂର ହୁଲିଲା ।

କିନ୍ତୁ ସେହି ବ୍ୟାଧାନ ଯୁବକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲ୍ ବୁଲ୍ ଚାରିଦାର ସେହି ଝିଅଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ଅଟୁଟ ।

ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଦଳେ ଏହି ପଶ୍ଚାତ୍ ଅସ୍ତ୍ରର ସରଳ ହୋଇଗଲା, ଯେଉଁଠାରେ ବି ସେହି ଯୁବକର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଦ୍ରୌପଦୀମାନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନ ଏକ ପ୍ରକାର ଦ୍ରୌପଦୀ ହେଉଥିବା ବୋଧାନାନ୍ତ ଅନୁ-ହେଲେ । ଯୁବକର ପରିଚୟ ବୁଝାହୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାର ସହୀ ସହିତ ବୁଲିବା ଯେଉଁ ଠାକ ପରେ ଅପ୍ରକୃତ ହେବ ସମ୍ଭବ । ଏହି କଥାର ଏକ ଝିଅ ସମ୍ପର୍କ ଭୁଲିପାରି ସେ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଏବାହାନ୍ତ ଭାବ ଦେଇ ବାର୍ତ୍ତାଳାପରେ ସମ୍ପନ୍ନ କରେ ।

ବୋଦାଲର ସମ୍ମୁଖରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ଏହି ଭୁପ୍ରକୃତ ଗୁରୁଣୀକ ସ୍ୱପ୍ନ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଥମ ଭାବରେ ପଡ଼ିଲା ଅଳ୍ପ ଅତି ବସ୍ତୁମ୍ବ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ସେ ଠାକ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

"ଦେଖେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ !" ସେ ମନ୍ଦ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ । ଠାକ୍‌ରୁ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଲମ୍ବ ଅଙ୍ଗ ଭୂମିରେ ଦେଖି ଭୋଳା ! ଅମର ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ଯାଏ ବିଚାର ବରଲ ଦେଖାଯିବ, ଅବଶ୍ୟମାନ ବାଳକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ବହିରା ଦେଖା ଯାଇଥି ଗା ଭୁରୁ ଗଠନରୀ ୧୧ବର୍ଷରିବ ୧ ଗ୍ରୀକ ଗ୍ରୀକିବ ମିଶ୍ରିତ ଦେଖିଛନ୍ତି—ଅମ ଲାଗି ଦେଖିଛନ୍ତି—ତା ଭିତରୁ ମୁଁ ଭିତରେ—ମୁଁ ଦେଖିଛି—ଅଳ୍ପ ଯାଏ ଅଳ୍ପ ବେଦେବ ଦେଖିଛି—ତା'ହେଉଛେ ମୁଁ ତାରେ ପୁଅ ମୁଁ ହୁଁ—ଅଥୋରୁ ଜାଗିଲି ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେଖ ମୁଁ ହୁଁ—ଦ୍ରୌପଦୀ ସର୍ବ ନାହିଁ—ଭୁଲ ନାହିଁ ଅଳ୍ପ ବେଦେବ ଯୋଗାଏ ଛିଡ଼ି—ଅର୍ଥାତ୍, ଅବଶ୍ୟ ଅଳ୍ପ ମାଣ ବସ୍ତୁ ନାହିଁ ।'

'ଠିକ୍ ବହିଛି—ଏଥିରେ ଠିକ ବହିଛି ।'

'ଠିକ୍—ଠିକ୍ ବହିଛି—ଠିକ ବହିଛି । ଏହାରେ ବେଳକୁ ଠିକ୍ ବହିଛି—ମୁଁ ବଳିବା ନ ଦେଖିବ ଦେଖେ ଭୋଳା ! ଅମର ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ଯାଏ ବିଚାର ବରଲ ଦେଖାଯିବ, ଅବଶ୍ୟମାନ ବାଳକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ବହିରା ଦେଖା ଯାଇଥି ଗା ଭୁରୁ ଗଠନରୀ ୧୧ବର୍ଷରିବ ୧ ଗ୍ରୀକ ଗ୍ରୀକିବ ମିଶ୍ରିତ ଦେଖିଛନ୍ତି—ଅମ ଲାଗି ଦେଖିଛନ୍ତି—ତା ଭିତରୁ ମୁଁ ଭିତରେ—ମୁଁ ଦେଖିଛି—ଅଳ୍ପ ଯାଏ ଅଳ୍ପ ବେଦେବ ଦେଖିଛି—ତା'ହେଉଛେ ମୁଁ ତାରେ ପୁଅ ମୁଁ ହୁଁ—ଅଥୋରୁ ଜାଗିଲି ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେଖ ମୁଁ ହୁଁ—ଦ୍ରୌପଦୀ ସର୍ବ ନାହିଁ—ଭୁଲ ନାହିଁ ଅଳ୍ପ ବେଦେବ ଯୋଗାଏ ଛିଡ଼ି—ଅର୍ଥାତ୍, ଅବଶ୍ୟ ଅଳ୍ପ ମାଣ ବସ୍ତୁ ନାହିଁ ।'

'ଠିକ୍ ବହିଛି—ଏଥିରେ ଠିକ ବହିଛି ।'

'ଠିକ୍—ଠିକ୍ ବହିଛି—ଠିକ ବହିଛି । ଏହାରେ ବେଳକୁ ଠିକ୍ ବହିଛି—ମୁଁ ବଳିବା ନ ଦେଖିବ ଦେଖେ ଭୋଳା ! ଅମର ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ଯାଏ ବିଚାର ବରଲ ଦେଖାଯିବ, ଅବଶ୍ୟମାନ ବାଳକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ବହିରା ଦେଖା ଯାଇଥି ଗା ଭୁରୁ ଗଠନରୀ ୧୧ବର୍ଷରିବ ୧ ଗ୍ରୀକ ଗ୍ରୀକିବ ମିଶ୍ରିତ ଦେଖିଛନ୍ତି—ଅମ ଲାଗି ଦେଖିଛନ୍ତି—ତା ଭିତରୁ ମୁଁ ଭିତରେ—ମୁଁ ଦେଖିଛି—ଅଳ୍ପ ଯାଏ ଅଳ୍ପ ବେଦେବ ଦେଖିଛି—ତା'ହେଉଛେ ମୁଁ ତାରେ ପୁଅ ମୁଁ ହୁଁ—ଅଥୋରୁ ଜାଗିଲି ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେଖ ମୁଁ ହୁଁ—ଦ୍ରୌପଦୀ ସର୍ବ ନାହିଁ—ଭୁଲ ନାହିଁ ଅଳ୍ପ ବେଦେବ ଯୋଗାଏ ଛିଡ଼ି—ଅର୍ଥାତ୍, ଅବଶ୍ୟ ଅଳ୍ପ ମାଣ ବସ୍ତୁ ନାହିଁ ।'

ଅଧିକ ଅଳ୍ପ ବେଳକୁ, ନିର୍ବଦ୍ଧିତାରେ ବାସ୍ତବ ପାଖରେ ବସି ବହିଥିଲେ—ସେ ଚମ୍ପି ଉଠିଲେ ଚମ୍ପି ଚମ୍ପି ଚମ୍ପି—ଚମ୍ପା ଚମ୍ପି ଚମ୍ପି—ଚମ୍ପି ବସି ଉଠିଲେ—ସେ ଚମ୍ପି ଚମ୍ପି ଚମ୍ପି

'ଇସ୍ ! ମୋର ଭୁମ ଭିତରେ ଏତେଦୂର ଦୋଷ ହେଇଛି !' ସେହି ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତା ହୋଇ କହିଲେ ।'ମୋ ଠିଟିରେ ବୋଇଡ଼ା ଚାଲାଇବାକୁ ବି ମୋର ବୁଦ୍ଧି ହେଉ ନାହିଁ ।'

'ତେବେ ମତେ ମୋର ଦୋଷ ହେବାରେ ଛାଡ଼ିଦିଅ !' କିନ୍ତୁ ଯୁବକ ଜିଦ୍ଦାଜିଦ୍ଦିରେ ଲାଗି ଯାଇ କହିଲେ, 'ତାହାହେଲେ ତୁ ଯାହା କହିବୁ, ଯାହା କରିବୁ ମୁଁ ତୁଷିଲେ ସହିବିନେ !' ଏହି ପରମ ଗୋପୀନାଥଙ୍କ ଠିକ୍ ଭୁ ଯଦିଛସତ ଅସ୍ତ୍ରରି ଭୁଦଙ୍ଗ ଜଣା ପଡୁଛୁ !'

ବେଗଦନ୍ତ ଏକ ଅଜବ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ ସହିତ ଯୁବକ ବଡ଼ଗ ବାଳି ଶିଳିମେଣ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କରେ । ତାପରେ କହିଲେ, 'ତେବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେଖିବି, ତୁମେ ମେଘେ ମେ ଠିଟି ଭିତରେ ବୋଇଡ଼ା ଚାଲାଇବାର ଅନୁମତି ଦିଅ । ଦେଖି ପାରିବ ?'

'ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସହିତ !'

'ହେଁ ।' ଯୁବକ ଟଂଟଳେ ହସିଲେ କହିଲେ, ତୁମେ ମତେ ତୁମ ଠିଟି ଭିତରେ ପଶିବ ବୋଇଡ଼ା ଚାଲାଇବାର ଅନୁମତି ଦିଅ, ତାହାହେ ମୁଁ ତୁମର ହୋଇଯିବ ।'

'ସତ୍ୟ ?'

'ହଁ ସତ୍ୟ ।'

ତାପରେ-ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଯୁବକ ପ୍ରେମ ଭରେ ସେହି ସୁନ୍ଦରୀ ହାତ ଭିତାର ନିଜ ଓଠ ପାଖରେ ଲଗାଇ ଦେଲା ।

'ତା ହେଲେ ମୁଁ କେବେ ଆସିବ ?'

'ଆଜ ରାତି, ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟରେ ।'

'ତେବେ କଣ ମୁଁ ଏହି ପରମ ଦୋଷ ଅଜ ଗୋପୀନାଥ ବୋଇଡ଼ା ସାହାରେ ଦେଖି ଆସିବି ?'

'ନା, ବୋଇଡ଼ାର ବଦଳରେ ମୁଁ ନିଜେହିଁ କରି ଦେବି ।'.....

ଅନ୍ୟମନ ଠିକ୍ ରାତ୍ର ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ ଦେଇ ଯୁବକ ନିଜର ଶ୍ରୀମୁଖରେ ବୋଇଗରେ ଅସି ହାଜର ହେଲା । ସେ ସମ୍ମୁଖ ଯୁବକ ଗାଳିର ନିଜ ବାମପାଟରେ ଏକ ବାଇଟ ଭରିଲେ ସେହି ଦଳ । ପରମ ବୁଦ୍ଧୀ ଠିକ ବସି ରହିଲେ । ବାଁ ହାତରେ ଭୁଦ୍ଦୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଦେଇଥିବା ଏକ ବୋଇଡ଼ା ହଲ ।

ତେମୀ ଯୁବକ ଅତ ଚେହେରା ସହିତ ସେହ ବୋଇଡ଼ାକୁ ଟ୍ରେନ କଲ ।

'ତୁମର ଚେହେରା ସବୁ ଅର୍ଥ ସୁଦ୍ଧ ଅଛ ?'

'ହଁ ସୁଦ୍ଧ ଅଛ ।' ବେଳେକୁ ଯୁବକ କହିଲ, 'ତୁ ମୋତେ ପଶେ ବୋଇଡ଼ା 'ମାର୍ ପାରିବୁ କିନ୍ତୁ ପଶେ ପାଡ଼ାଇ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇସରେ ତୋତେ ମୋ ବାହାଁ ଶୁଣିବାକୁ ପଡିବ ।'

'ଠିକ୍ ତେବେ, କିନ୍ତୁ ପରିଚେ ମୁଁ ତୁମର ହାତ ବାଛ ଦିଏଁ ।'

ତେମୀ ଯୁବକ ଏହି ନୂତ ସର୍ତ୍ତକୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଲା । ତେଣୁ ସେ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ ଦୂର ହାତରୁ ଠିଟି ଅଡ଼େ ଚାଲାଇ ଦେଲା । ତାପରେ ଅବେଳ ପାଇଲା ମାତ୍ର ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୁଟ ଜୁଟ ସଲ । ଭୁପଦ୍ଧ ଯୁବକ ବୋଇଡ଼ା ଭିତାର ଛଡ଼ି ବୋଇରେ ଅପାଠ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

'ଚଢ଼, ଚଢ଼ିଦ ବାଇଛ !' ସେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ ।

'ସେପରି ଲଗି ତ ମୁଁ ଠିଛୁ !' ସେ ହସିବ ବଦ-ଭାଷ୍ୟ ପ୍ରକଟ କରି କହିଲେ ଅଜ ଚଳେ ହେଲେ ବସ୍ଥା ନ କରି ବୋଇଡ଼ା ଭିତରେ ବୋଇଡ଼ା ବଦଳାଇବା-କୁ ଲାଗିଲେ ।

ଦେଖା ତ୍ରେମୀ ଅତ ଯହଣାରେ ଛଟପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଏହି କଥା ସ୍ମରଣ କରି ଏତେ ଅନନ୍ଦ ଲାଗିଲା ଯେ, ସେ ତୁରନ୍ତ ନିର୍ବାକ ହେବେ ଠିଟି ଭିତରେ ବସୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୋଇଡ଼ା ତାକୁ ଯେପରି ଅପୋଷ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ନିବେଦନ କରି ଦେଉଛି ।

ଦୁଇଶତାଧିକ ସହିତ ଚେଷ୍ଟା ବୋଇଡ଼ା ମାରିଲା ପରେ ଯୁବକ ବୋଇଡ଼ା ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା ।

'ମୋଟେ ଚେଷ୍ଟା ହେଲା ଯେ !' ତ୍ରେମୀ ଯୁବକ ବଡ଼ ଗାଳିରେ ଦର୍ଶାଇ ଦେଲା ।

'ମୁଁ ତୁମର ପଶେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଦେବ ଦେଖିବ ।'

'ତାହାହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ମୋର, ପୁରା ମୋର.....' ସେ ଅଧିକାରୀ ସହିତ କହିଲେ ।

'ତୁଅଡ଼େ ମନ ଧାର୍ଛିଛ ସାହେବ ?'

'କଣ ମୁଁ ତୋତେ ବୋଇଡ଼ା ଲଗାଇବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ ?'

'କିନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ କଥା ହେଲା ଯେ ପଶେ ବୋଇଡ଼ା ପୁରା ହେଲା ପରେ ଯାଇ ମୁଁ ତୁମର ହେବି, ଅଜ ଏ ତ ହେଲା ମୋଟେ ଚେଷ୍ଟା !' ସେହି ବଳକ୍ରମ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରି କହିଲେ, 'ଅଜ ଏ କଥାରେ ପ୍ରମାଣ ବି ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ।' ଏହା କହି ସେ ପଛ ଉଠ ତୁଅଡ ଖୁଲିଲେ ପର୍ଦ୍ଦା ଖୋଲି ଦେଲେ । ତାର ପ୍ରାମ୍ନି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଶ୍ରୀଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ସହିତ ବସି ବସି ସେହି ସଭ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ।

ଅଜବ ପାଇଁ ସେହି ତ୍ରେମୀ ଯୁବକ ମୂକ ବନ୍ଧୁପରି ଭାବରେ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ ପ୍ରେମୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅଶ୍ରୁପାତ କରି ରହିଲେ । ପରେ ଅଜରେ ଏକ ନିରାସ କାହାଣୀ ତ୍ୟାଗ କରି ସେ ବେକଳ କହିଲେ—"ବୁ ଗ୍ରେ" ।

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି ।"

ଅବଶ୍ୟକ ଗୃହ ଗାଠାଗାର ଶ୍ରଷ୍ଟପୃଷ୍ଠ ମନ୍ଦିର କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ? **ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର** ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଦେୟ ଏକ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । ସଭ୍ୟ ହେଲେ ମାସକେ **'ସଂଘର୍ଷ'** ପୁସ୍ତିକାଟି ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ ଓ ଚାପରର ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ଏକ ଜୀବନ ଟଙ୍କା ଜମାଦେଇଲେ, ବର୍ଷ ସାରା ବିନା ଡାକ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସମିତିର ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇ ପାରିବେ । ଶୀଘ୍ର ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଫର୍ମଟି ପୂରଣ କରି ପଠାନ୍ତୁ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଏକ ଅଣାର ଡାକ ଟିକିଟ ସହ ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ମୁଁ ଅତ $\frac{\text{M. O.}}{\text{I. P. O.}}$ ରେ ୧୧ ବା ୫୦ ପଠାଇଲି । ମୋତେ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ କରି ସମିତିର ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ **'ସଂଘର୍ଷ'** ପୁସ୍ତିକାଟି ଓ ବର୍ଷକ ଯାଏ ସମିତିର ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକ ପଠାନ୍ତୁ ।

ଠିକଣା _____ ସ୍ୱାକ୍ଷର _____

ନାମ _____

ସମ୍ପାଦକ:—ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ବ୍ରହ୍ମପୁର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଠକମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧରୁ 'ଗେଣ୍ଡ ଭାରତ' ର ୧୫ ନ ସଂଖ୍ୟାରେ ।

ଶହେଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଶହେଟଙ୍କା

ଡଗର ୨୨ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧-୧୦-୧୯୫୦ ରିଖ

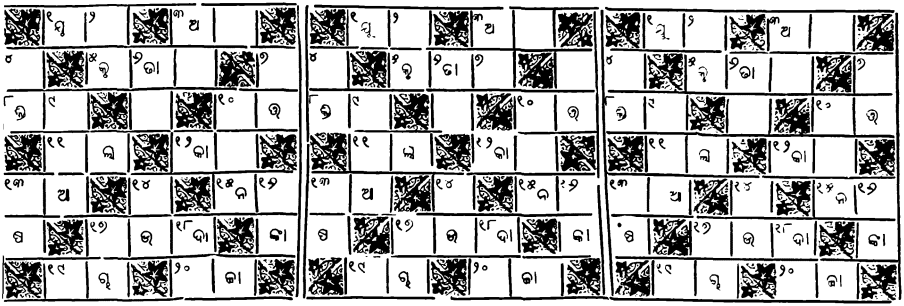

ନାମ_____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର_____

ସିଧା ଭାବେ

୧ । ଅଜିକାଲି ଦିନରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଯଉଁଥି ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ।

୩ ଶିଷ୍ଟ ଓ ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହା ପାଖ ପଶନ୍ତି ନାହିଁ ।

୫ । ଏହା ଜଳଲରୁ ବଏ ରକ୍ଷା ପାଇବ !

୮ । ଲୋଭଶୀଳ ପଢ଼ିଲେ ଏହା ଶନା ଭଗବାନ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ ।

୧୦ । ଏଇଲ ପଦାର୍ଥ ଅପହରଣ କରିବା ପାପ ।

୧୧ । ବଂଶୀର ସର ପାଖରୁ '——'ଚାଲି ଚାଲି ।

୧୨ । ଏହାରୁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ କେତେ ଜଣ ଅଛନ୍ତି !

୧୩ । ଏହି ଧାନ ଗଛ ସବୁ ଏଥର ବଢ଼ି ପାଣିରେ ଅଛି କଣ ରହିଛି !

୧୫ । ଅଧିକାଂଶ ଭଦ୍ରମହିଳାମାନେ ସିନେମା—ଙ୍କ ପ୍ରତି ବେଳାସ୍ଥ ଅକୃଷ୍ଟ ।

୧୭ । ଅଜିକାଲି ବଜାରରେ ଏହାର ଦର ଚଢ଼ି ଯାଇଛି ।

୧୯ । ଏଇଲ ଲୋକ ମୃଗୟରେ ଦାସ୍ତ୍ରିତ୍ୱ ଲଭଲେ ଶବଦର ଅଶଙ୍କା ନାହିଁକି ?

୨୦ । ବଂଶ୍ରେଷ ନାଥରେ ଦିନାକେତେ ଅସୁସାର ନେତା '——' ମାରଲେ ।

ଉପରତଳ ଭାବେ

୨ । ଉକ୍ତ ଉପରରୁ ପଢ଼ିଲେ ସେଇଁ ଶବ୍ଦ ହେବ ତାହା ହେବା କଳ ସଦ ।

୩ । ଅଶାର ଏହା ନାହିଁ ।

୪ । ଭାରତୀୟ ନେତା ବୁଦ ଯାହା ସବାଶେ ଏବେ ଏତେ ଧାର୍ଥ ଦକ୍ଷିଣ ଲଗେଇ-ଛନ୍ତି ।

୬ । ଗାସ୍ତକ ଏହା ଛାଡ଼ିଲେ ଘରର ଆଉ କଛି ମିଠା ଥାଏ !

୭ । ଏହା ଅଧିକ ବଢ଼ିଲେ ସମ୍ବାଳ ହୋଇ ରହିବା କଠିନ ।

୯ । ହଠାତ୍ ଶବଦ ପଡ଼ିଗଲେ ଅନେକେ ଏହା ହୋଇ ପାଆନ୍ତି ।

୧୦ । ହୃଷ୍ଟର ସାଗ ପଥିବା——ଜଣିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ।

୧୩ । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ଭାଙ୍ଗ ।

୧୪ । ଏ ସ୍ୱିକ୍ରେ ସୁବିଧା ଗାଇ ଭୁଷ ଯାହା ମାନ୍ ନେବାରେ ଲାଗିଛି ।

୧୬ । ଏହା ଜମରରେ ଥିଲେ ହୃଦ୍ରୋଗ୍ ବଢ଼େ ।

୧୭ । ଅଜିକାଲି ଦୁନିଆରୁ ଏହା ଏଡାଇବେଲେ ଭଡ଼ ଗଲ ଶବ୍ଦ ଜଣା ଯାଇଛି ।

୧୮ । ବସ୍ତୁତ ବଢ଼ିଲେ ମନରେ ଅଧିକ ଖିଣ ସେ କଥାର '—' ରହେ ନାହିଁ ।

ଧନ୍ଦା ଭେଦର ଭାଷ

ଉପର ବକ୍ସରେ ଯେଉଁ ସବେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଅଭମ୍ବ ର ପ୍ରତ ଘରେ ଗୋଟିଏ ରେଖାଏ 'ଅଣ୍ଡର ବସି ତଳ ଥିବା ସବ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର ତଥା । ଏହା ଦିଧା ଭାବରେ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ବନ୍ଧୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଗୋଡ଼ାଏ, ତଳଟା ତା ଚଢ଼ିରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଶବ୍ଦ ଜଣାଯିବ । ଯାହ ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ଚିନ୍ତନ କରି ଯେଉଁଶବ୍ଦଟି ପୂର୍ବ ନିଶ୍ଚିତ ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

(ସାବଧାନତାସହକାରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ)

(ଅଭିଧାନ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

୨ୟ ବର୍ଷ—୭ମ ସଂଖ୍ୟା

ଏହି ଯଜ୍ଞାନ ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଚକ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଚଳିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୦୦ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ **ସାମିଲ ପୁରସ୍କାର** ୫୫୦ ପାଇବ ।

ଏକ ବା ଦୁଇଟିରୁ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦେଢେମାନୁଯାୟୀ ୫୦୦ ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମିଲ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । ଦୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରା ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁନଶ୍ଚ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସଫାଗ୍ରେ ଅପିଷରେ ପହଞ୍ଚିଥିବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦଶଜଣଙ୍କୁ ଚଳିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୪୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଏଣ୍ଟିକ ମରମ କହ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫ ୧ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରଥମ ଏଣ୍ଟିକ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ (ପାଞ୍ଚଅଣା) ୨ଟି ଖଣ୍ଡକ ପ୍ରଥମ ସହିତ ୫୦/ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଛାଡ଼ (Free) । ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେବେ ୫୦/, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦୨ ଏବଂ ତିନିଟି ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅଠଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ଚତୁର୍ଥରେ ପଚେଣ୍ଟୀ ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦/ ଏବଂ ପ୍ରତି ତିନିଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୫ ପଡିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୫, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୫୧୦, ୫ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୧୫ ଇତ୍ୟାଦି । ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡକ କେବଳ ଡାକରେ ଛାଡ଼ା ଭୁଲ-ଠିକ, ଦେଶିକ ସାଧା ଭାବରେ ଛକ ଛାଡି ଦେଇ ହେବ ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ଟିକିଟ, ମନିଅର୍ଡର, ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡ଼ର, ବା ଦେଇଯୋଗେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଚାଟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଟିକିଟ ଦିଲେଇ ଅମ୍ବେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ଚାଟରେ ଲେଖି ଦେବାର ଉପାୟ ଥିବାରୁ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ଯେ ଚଳେ ଦୀଘାରେ ଫି ମନିଅର୍ଡ଼ର ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ, ମନିଅର୍ଡ଼ର ରସିଦଟି ଉତ୍ତର ସହିତ ଦେବେ । ଜମା ୫୦୨, ୫୧୧ ବା ତତୋଧିକ ଟଙ୍କା ପାଇ ୫୦/ ଦେଇ ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡ଼ର ଦେଇ ପଠାଇବା ସୁବିଧା । ଟିକିଟ ପଠାଇଲେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେ ଜମା ପୋଷ୍ଟେଲ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦାଖଲ କରିବା ଉଚିତ । **ଜିଗର ୨୨** ଶବ୍ଦଯୋଡ଼ା, ପୋଃ ଭଦ୍ରକ, ଓଡ଼ିଶା, ଠିକଣାରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ୧ । ୧୦ । ୪୦ ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ରୋଗ ପାଇଁ **'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ଡଜନ ୩ ୩ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପସ୍ରାବରେ ପୁଜ ବା ସ୍ରାବ ପଡ଼ିବା, ଜ୍ୱରାରେ ଦାହ ବା ଜ୍ୱଳନ ଆଦି ଲକ୍ଷଣ, ଝଡ଼ ପାଣି ବା ରକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ପସ୍ରା ଓ ତଦ୍ ଜନିତ ବିକ୍ଷା ପୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଯନ୍ତ୍ରଣା ସକଳ ସ୍ୱଳ୍ପାବରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉପଶମିତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ବାଧକ ପାଇଁ **'ବାଧକରୀ ରସ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଶିଶି—୫ ୨ ୫ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ଜନିତ ଅଶ୍ୱାରୋହ, ଯୋନିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋନିଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅତିରେ ଉପଶମିତ ହୁଏ । ଏ ମଧ୍ୟ ଜାଣ୍ଡି ଜାତକ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ ।

ଅପରାଙ୍ଗ ସ୍ତ୍ରୀର ଯୌବନ ଅଭିଳାଷୀ ଲୋକଙ୍କୁ **"ନବ ଯୌବନ ତୈଳ"** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଡ଼ିବା ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ପତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ପତନ ସ୍ତନର ଉତ୍ତାନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ଦୃଢ଼ ଓ ଚିକ୍କଣ ଓ ସଜ୍ଜୀବ ହୁଅନ୍ତି ।

ଦନ୍ତ ରୋଗେ **'ଦନ୍ତ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରକୁ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ହଲିବା, ଦାନ୍ତମୂଳ,ଖାଇଯିବା, ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ବା ଦୋଳ ପୁଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦାନ୍ତ ଫୁଲି ଫୁଲି ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗମାନ ଅତୀବ ଅବଶ୍ୟ ହୁଏ । ପରୀକ୍ଷା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଫଳ ନହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଠିକଣା—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର । ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S. A. ପୋ: ଝଙ୍ଗିରିମଙ୍ଗଳା, କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭେଟ ।

(ଏକାଙ୍କ ରଂଗନାଟିକା)

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀବଳ ।

[ବଡ଼ଲଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପମାନିତ ହୋଇ ମହାଯା ଗାନ୍ଧି ଓ ଜନାବ ଜନା ସାହେବ ଦିଲ୍ଲୀ ରାଜଧାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୟମାନ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଭାବରେ ବସିଛନ୍ତି ଯେ ଦୁହିଁଙ୍କ ମୁହଁ ଦିଶୁନାହିଁ । ସେପରି କେହି କାହାରକୁ ଦେଖିନାହାନ୍ତି ବା ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ମହାତ୍ମା ସାମନାରେ ଥିବା କାନ୍ଥଘଡ଼ିକୁ ଗହିଁକାରେ ଓ ଜନାବ ସାହେବ ଜଜର ହାତ ଘଡ଼ିକୁ ବାରଂବାର ଚାହାଁବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । କେବଳ ଘଡ଼ିର ଟିକ୍ ଟିକ୍ ଓ ଟଙ୍କାର ସରସର ଶବ୍ଦ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟଥା ସ୍ତବ୍ଧତା ନିରବ । ଘଡ଼ିରେ ସାଢ଼େ ତିନିଟା ବାଜିବା ମାତ୍ରେ ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ସ୍ୱୟଂ ବଡ଼ଲଟ ଅବିର୍ଭୂତ ହେଲେ ।]

ବଡ଼ଲଟ—ଗୁଡ୍ ଇଭନିଂ…

(ଦୁହେଁ ଯାକ ଉଠିପଡ଼ି ସମସ୍ୱରରେ କହିଲେ) ଗୁଡ୍ ଇଭନିଂ ଲର୍ଡ ଏକ୍‌ସେଲେନ୍ସି ।

ବଡ଼ଲଟ—(ହସି) ଯେଉଁମାନେ ବହନ୍ତି ଯେ ଆପଣ ଦୁହିଁଙ୍କର ସ୍ୱର ମିଳି ପାରେ ନାହିଁ ବୋଲି, ସେମାନେ ନଷ୍ଟେ ମିଥ୍ୟା-ବାଦୀ ।

(ମହାତ୍ମାଜୀ ଓ ଜନାବ ସାହେବ ସମ୍ମାନରେ ପୁଣି ହସି ଉଠିଲେ)

ବଡ଼—ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟର କିଛି ଆଗରୁ ଆସି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି —ଏଥିପାଇଁ କ୍ଷମା କରିବେ ଜଣ୍ଟିସ୍ ।

ଭାଇସ୍ରୟ—କହିନା—କହିନା—

ବଡ—କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଦୁହିଁଙ୍କ ଖୁସି ଲାଗି କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର କରିଥିବେ ଖୁବ । (ଭାଇସ୍ରୟ ନିରବ)

ବଡ଼—ଓଃ, ମୋର ଭୟ ହେଉଛି, ଆପଣ-ମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇନାହାନ୍ତି !

ମହାତ୍ମା—ଆପଣ ଠିକ ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏଠାରେ ଅମରୁ ମରଚସ୍ୱ introduce କରାଇ ଦେବାକୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ କ୍ରମେ କେହି ନ ଥିଲେ !

ଜନାବ—ଅମ୍ଭେମାନେ ପରିଚିତ ହେବୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଆଦବ କାୟଦା ମାତ୍ର ଚଳିବା ଉଚିତ ଭ !

ବଡ଼—ଠିକ୍, ଠିକ୍—ଉହିଁକି ଦୁହେଁ ବାରମ୍ବାର ଯେତେବେଳେ । ଅଚ୍ଛା ମୁଁ ତେବେ ଇନ୍‌ଟ୍ରୋଡ଼ିଉସ କରାଇଦିଏ…

(ଏତିକିବେଳକୁ ଉଭୟଙ୍କପାକ ଧୀରେଧୀରେ ଅସି କକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ସାରିଥିଲେ)

ବଡ଼—ମି: ଗ୍ୟାନ୍ ଜୀ ମି: ଜିନ୍ନା…

(ଏତିକରେ ଜିନ୍ନା ଓ ଗାନ୍ଧି ଭାଇସ୍ରୟ ସମ୍ଭାଷ୍ୟ ବଦନରେ ପରସ୍ପର କରମର୍ଦ୍ଦନ କଲେ ଏବଂ ବଡ଼ଲଟଙ୍କ ସହ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ କର କମ୍ପନ ମଧ୍ୟ କଲେ)

ବଡ଼—ଆପଣମାନେ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଆସନ କିଛିନ୍ତୁ ।

ଭାଇସ୍ରୟ—ଆପଣ ଆଗେ ବସନ୍ତୁ ।

(ବଡ଼ଲଟ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ)

ମହାତ୍ମା—ଜନାବ ଆପ୍ ଆଗେ ବୈଠିଯେ ।

ଜିନ୍ନା—ମହାତ୍ମା ଆପ୍ ଆଗେ ବୈଠିଯେ ।

(ଏହିପରି ଦୁଇଗୁରୁଥର ଦୁହେଁ ହାହାରୁହ ହେବାରୁ ବଡ଼ଲଟ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇ କହିଲେ)

ବଡ଼—ଆପ୍‌ଲୋକ ଏକାସାଥ ବୈଠିଯେ—କୋଇ ନହି ଆଗେ ଓ ପିଛେ କୋଇ ନହି ପିଛେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କରୁଛି । ଭାଅନ୍—ଟୁ—ଥ୍ରୀ—

('ଥ୍ରୀ' କହିଲା ମାତ୍ରେ ଦୁହେ ଦୁଇ ଆସନରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।)

ବଡ—ଅଲ୍‌ରାଇଟ । (ବଡ଼ଲଟ କହିଲେ) ଏଥର ଗରମ କମିଛକି ?

ମହା—ଖୁବ୍ ଗରମ ଏଥର ।

ଜିନ୍ନା—ଏଥର କିନ୍ତୁ ଗରମିଟା କମ କର୍ତ୍ତାହେଉ ।

(ବଡ଼ଲଟ ଈଷତ୍ ହାସ୍ୟ କଲେ)

ବଡ଼—ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଭାବରେ ଡାକିନାହିଁ । ବରଂ ଭାବରେ ପ୍ରାଇଭେଟ ଗପସପ କରିବା ନିମନ୍ତେ—ଡାକିଲେ ।

ଭାଇସ୍ରୟ—ତାହା ଠିକ୍ ।

ବଡ଼—ତେବେ ଏକ ସମୟରେ ଜଣାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେ ଆପଣ ଦୁଇଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ଏକମୁଖୀ କରିବା—ଯେପରି ଆପଣମାନେ ସବୁକଥା ଏକ କଥାରେ ଦେଖିବେ । ତାହାହେଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଅନେକଟା ହାଲୁକା ହେଇଯିବ ।

ଜିନ୍ନା—ମହାତ୍ମାଜୀ କେବଳ ପାକିସ୍ଥାନକୁ ମାତ୍ର ନେଲେଇ ହେଲା ।

ମହାତ୍ମା—ପାକିସ୍ଥାନ ଭିତରେ ବେଙ୍ଗଲ ସହ-ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ।

ଜିନ୍ନା—ତା ପଞ୍ଜାବକୁ ହେଲେ ସେପରି ହେଉ । ପଞ୍ଜାବ ସେଲିଖର ନାମ ହେବ ସିକ୍‌ଭିସ୍ତାନ । ଅଥ ବେଙ୍ଗଲ ନାମ ହେବ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ । ସୁଣ୍ଡି ଭାଇସ୍ରୟ ମିଳି ହେବେ ପାକିସ୍ଥାନ ।

ଗାନ୍ଧି—କିନ୍ତୁ ଭୁଲ ଠିକ ଭାବିବ କିଛି ?

ମହିଲେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଯେ—

ଜିନ୍ନା—ତାର ସହଜ ଉପାୟ ଅଛି । ମଧ୍ୟ-ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଲ ଛାଆର କରି ପଞ୍ଜାବ ଓ ବେଙ୍ଗଲକୁ ଯୋଡ଼ି ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଗାନ୍ଧି—ତାହାହେଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଆପଣଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ରହିବ; ଅଜିକାଲି ସ୍ୱରାଜରେ ଆକାଶ ଯେ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଦରକାର ! ଭାରତରେ ସେହି ଗୋଲାକାର ଗ୍ରୋପ କରି ବଢ଼ାଇ ଆପଣମାନେ ସେଠି ସହର ବଜାର କଳ କାରଖାନା ବା ବସ୍ତି ବସାଇ ପାରନ୍ତି । ସେଥିରେ ଅମେ ସବୁ ହାଁ ହାଁ ।

ଜିନ୍ନା—ନ ହେଲେ ନାହିଁ; ସୁବିଧା ହୋଇପାରେ—ଅଖୁରା ଭାରତ ଟେନେଲ୍ ।

ଗାନ୍ଧି—ଟିକିଏ ଭାବିଲା ବେଳେକୁ ଅମର ଭିତରେ ଅସୁବିଧା ହେବ । ଭାରତରେ ଯଦି ଟେଣି ବାହାରେ—ସେ କାହାର ହେବ ? ଅଜି ଯଦି ବଙ୍ଗଳରେ ଏଇ ଟ୍ରେନ ଆସିଥାନ୍ତି ଦୁଇ ଭାଇ ମାଝି ଜିଉରେ ଭିତରେ ଭାଙ୍ଗିବ—ସେତେବେଳେକୁ ଅମର ଅସୁବିଧା ।

ବଡ—ଦେଖନ୍ତୁ ଆପଣମାନେ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଯାଆନ୍ତୁ । ଠିକ ସୁର ବାଜି ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ବାଦନ କରନ୍ତୁ । ଦେଖିବେ ତାହାହେଲେ ଅମେ କିପରି ଭାଇର ଟାଡ଼ି ଟାଙ୍ଗି ଦେଇଛୁ । ଗାଡ଼ିବାକୁ ହେବନାହିଁ । ଅମର ଏ ବେଳେ ଏହି (burden) ଭାରଟି ଅତିଶୟ କଷ୍ଟ କର !

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ସମ୍ବାଦକାର—ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା ।

ସାମୟିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସାଧାରଣତଃ ଛନ୍ଦରେ ଲେଖା ହୁଏ, ମାତ୍ର ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ତାହା ଅଗରେ ରହିଛି । ଏଥରକାର ସାମୟିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ କିଛି ଦୂର ଉନ୍ନତ ଧରଣର ଓ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ।

ଗୋଟିଏ— ଶ୍ରୀରଘୁନାଥ ।

ଯୁକ୍ତ କବିତାଟି ସୁନ୍ଦର । ବ୍ୟର୍ଥତାରେ ସବୁ 'କବିତା ଲତା' ବଲ ମଧ୍ୟ ଟେକି ଉଠିଥାଏ ! ଏମିତି ଟେଢ଼ି ଟେଢ଼ି, ସେମିତି ଉତ୍ତର ଲେଖିବ କାହିଁ ?

ଶ୍ରୀ ଗୌର ଚନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କର 'ଗଳଗ୍ରହ' ଗଳ୍ପର ଲେଖା ମନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ; ମାତ୍ର ଏଥର ଗଳ୍ପରୁ ମିଳେ କିସ ?

କାଠଯୋଡ଼ ଏଥର ବନ୍ଧ—ଶ୍ରୀ ରାଧାମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ । ଏଇଟି କଥା କବିତା (ballad) । ମାତ୍ର ଲେଖିବାର ସହଜ ଶୈଳୀକ ଅଭାବରୁ ବିଫଳ ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ଶ୍ରୀ କାଳିପ୍ରସନ୍ନ କବିଙ୍କର ଭ୍ରମଣ ପଞ୍ଜିକାରେ ଗିଣିବାର କିଛି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସୁଖପାଠ୍ୟ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ଫୁଲ ତଳେ…ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜକିଶୋର ରାୟ । ଗଳ୍ପ, କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ଗଳ୍ପ । ଯେପରି ଭାଷା, ସେହିପରି ଅର୍ଥ, ଉଭୟ ବଳ ଦରଦ । ପଢ଼ା କାରିଗରର କୁଶଳତା ଭୁଲିବା ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତକୁ ଭୁଲି ଯାଏ ।

ଜବ—ଲିପି । ଡା: କୈଳାସ ଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ କବି ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କ ଠାରୁ ରାଧାନାଥଙ୍କ ପତ୍ର । ଏଥିରେ ଭାବିବାର ବସ୍ତୁ ଅନେକ ଅଛି—ବିଶେଷତ ସାହିତ୍ୟ ସେବକଙ୍କର । ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା ଯେ କିପରିଥିଲା ମରୁଭୂମି ଚାଷବାଦ ଚାଲିଛି ତାହା ନିଜେ ରାଧାନାଥଙ୍କ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ସେ କହୁଥିଲେ ଏବେକାଳର ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କଣ କହନ୍ତେ କେଜାଣି ?

ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନନାଥ ଶର୍ମାଙ୍କ ଧରବାହିକ ସାହିତ୍ୟ-ସେବକର ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ଜାଣିବାର ବିଷୟ ବହୁତ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସୀତା ଦେବୀଙ୍କର ଗଳ୍ପ 'ଭୁଲ' ସୁନ୍ଦର ଓ ସାଇକୋଲଜିକେଲ, ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ । ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଗଳ୍ପଟିକୁ ଗୋଟାଏ କାଜେ ଓ ଅତି ସାଧାରଣିଆ ଉପ-ସଂହାର ଦେଇ ମାଟିକରି ଦେଲା ପରି ବୋଧ ହୁଏ ।

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ଅସରନ୍ତି' ପ୍ରକୃତରେ ଅସରନ୍ତି । ଭଲ ଗଳ୍ପଟି ।

କାଳସର ଫୁଲ—ଶ୍ରୀଚିନ୍ତାମଣି ଜେନା ଭାବଟି ଭଲ । କିନ୍ତୁ 'ସଜନା ଚଛମୁଲେ ଭୁଡ଼େ-ଭଲ ଗାଈଣ" ନ କରି ଗଦ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଥିଲେଣ୍ଡ ଭୁଅନ୍ତା କଣ ?

(ଓମ୍ବେଦ୍ରି— ସୁଦ୍ଧପୁଷ୍ପା ଭାଷାରୁ—)

ଗାନ୍ଧି—ମୁଁ ତ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାଣପଣେ ଲଗିଛି —ଏଥିକି ବ୍ଲାଙ୍କ ଚେକ୍…

ଜିନ୍ନା—ଆମେ ସେ ସବୁ ଭଲ ବୁଝିଛୁ—ତା ଉତ୍ତରେ…

ଗାନ୍ଧି—ଟ୍ରୁଥ୍—ଶାନ୍ତି ଅମିଶା ସତ୍ୟ ।

ବଡ—ଅହିଂସା ?

ଗାନ୍ଧି—ହଁ ଅହିଂସା ବି ।

ବଡ—ଜିନ୍ନା ସାହେବ ଅସଲ ବ ଏଇ ଅହିଂ-ସାରେ ଧରି ବସିଛୁ । ସେଥା ସବୁଠାରୁ ନିରାପଦ (safe) ଭୁଲସଣ୍ଡ ।

ଜିନ୍ନା—ସାପ ମରିବ ନାହିଁ ବ ବାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିବ ନାହିଁ !

ଗାନ୍ଧି—ନା, ନା, ବାଡ ଭାଙ୍ଗିବ ମାତ୍ର ସାପ ମରିବ ନାହିଁ । ତାହାର ମାନେ ଅହିଂସା ।

ବଡ—ଅସଲ ଭାବର୍ଥ ଯାର ଜେଲୁଥା ଲେଲ୍-ଚର ଖିଣି ନିଅନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟରଜିନ୍ନା ।

ଗାନ୍ଧି—ହରିଜନ ଛାଡ଼ିଲେ ବି ଲେବ ।

ବଡ଼—ଅଛା ଅଛି ତେବେ ଚାଦୋସ୍ୱ ।

(ଛିଡ଼ାହେଲେ)

(ଜିନ୍ନା ଛିଡ଼ାହୋଇ କର ମର୍ଦ୍ଦନ କଲେ ଓ ବାହାରିଗଲେ)

ଗାନ୍ଧି—ମୋର କିଛି କହିବାର ଅଛି ।

ବଡ—ଅପଣଙ୍କ ଦାବ ତ ମୁଁ ସବୁ ଅଗରୁ ଜାଣେ । ଆଉ କଣ ?

ଗାନ୍ଧି—ଗୋଟାଏ ଫଣ୍ଡ ମୋର୍ (bnll) ଦରକାର ।

ବଡ—ଓଃ—ଗାନ୍ଧି ଫଣ୍ଡ ନା ଛେଳି ଫଣ୍ଡ ?

ଗାନ୍ଧି—ଗୋଫଣ୍ଡ ।

ବଡ—ଦେଖି ମା ଚଉଣ ନା ଦ୍ରେସ ଚ୍ରଡ୍ ?

ଗାନ୍ଧି—ଖାଣ୍ଟି ଇଂଲସ୍ ଜନ୍ ବୁଲ୍ ।

ବଡ—ତା ବେଶ୍ । ଅସଣ ଛେଳି ଦୁଧ ଛଡ଼ଂ-ଲଣି କି ?

ଗାନ୍ଧି—ବସ୍ତ୍ରସ ହେଲ ଦେହରୁ ଛୁଟ୍ ଜନି ପିବାରୁ ଟିକିଏ ଥଣ୍ଡା ଅଛି ।

ବଡ—ମୋତେ ତେବେ ଗୋଟାଏ ଅସଲ ଅହିଂସା ମାର୍କା ଦୁଧଅଳ ଛେଳି ଦେଇ ପାରିବେ ?

ଗାନ୍ଧି—ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ।

ବଡ—ଥ୍ୟାଙ୍କ ଇଉ ।

ଗାନ୍ଧି—ମେକ ମେକ ଥାଙ୍କସ୍ ।…ହଁ ଅପଣ-ଙ୍କର ସେ ନୂଆ ଚିନ୍ତିତା ଦେଖି ପାରିବ କି ?

ବଡ—ଅନନ୍ତର ସହିତ । (ଘଣ୍ଟା ବଜା-ଲେ) ।

(ଜଣେ ଚପରାସି ଧାଇଁଆସି ସଲାମଦେଲା)

ମିଃ ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ନେଇ ସେ ନୂଆ ଚିନ୍ତିତା ଦେଖିବାକି ଆଣ ।

(ହାତ ବଢ଼ାଇ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ସହିତ କରମର୍ଦ୍ଦନ କଲେ ।

ଗୁଡ ବାଇ ।

ଗାନ୍ଧି—ଗୁଡ ବାଇ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

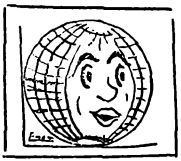

ସମ୍ପାଦକ— ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ।

ଅଜବ୍ ଦୁନିଆ

କାନ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଶୁଣି ପାରୁଚି

ହଠାତ୍ ସହର ଜଜକୋର୍ଟରେ କଲ୍ଲଗ ପରୀକ୍ଷାରେ ନଗର ମହମ୍ମଦ ନାମକ ଜଣେ ଲୋକ ଅଛି । ଜନ୍ମ ବେଳୁ ସେ କର୍ଣ୍ଣହୀନ; ଅଥଚ ଜଣେ କର୍ଣ୍ଣଯନ୍ତ୍ରର ମଧ୍ୟ ଦରକାର ନାହିଁ । ମାତ୍ର, ସେ ସବୁକଥା ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଶୁଣିପାରେଁ । ଡାକ୍ତରମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି କହନ୍ତି ଯେ ସେ ମାନବାଙ୍କ ଶୁଣେ ।

ଗଳା ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟୟ ତାଲିକା

ବିଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ (୧୨୧୪—୧୯୧୮) ବିଦେଶମାନ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ୩୫ ହଜାର କୋଟି ଡଲାର । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତି ଶହେ ଡଲାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୫୩୩୨୧ । ଅର୍ଥାତ୍ ଲକ୍ଷେ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ମଣିଷ ଗୋଖୁର ସାପ ଖାଏ ।

ଗୋଖୁର ସାପର ମାଂସକୁ ଖାଦ୍ୟ ଦେଇ ଅରନାଡ ଜନଜାତିର ଲୋକେ ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ, ସାପଟିକୁ ମଦରେ କିଛିକାଳ ବୁଡ଼ାଇ ରଖି ଦିଆ ଯାଏ । ପରେ, ନାନା ପ୍ରକାର ଅରେ ରୁଚିକର ବ୍ୟଞ୍ଜନ କରାଯାଏ । ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଟେଲ-ମାଲିକମାନେ ଏହା ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ।

ଧାତୁ ସୂତା ବାହାରୁଚି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଧାତୁ ମଧ୍ୟରେ ଏଲୁମିନିଅମ୍ ବୋଧହୁଏ ସବୁଠୁଁ ହାଲୁକା । ସମ୍ପ୍ରତି, ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏହି ଧାତୁ ଦ୍ୱାରା ରେଶମ ଭଳି ନରମ ଓ ଚକଚକିଆ ସୂତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଲୁମିନିୟମ୍-ସୂତାରେ ଅଥବା ପୋଷାକ-ପତ୍ର ଅଳ୍ପ ହୋଇ ବଜାରରେ ବିକି ମଧ୍ୟ ହେଲାଣି ।

ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଝରୁକଲମ ।

ମିଃ ଲିସ୍ଟେନ୍ ଜଳ ବଲଡର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବା ବେଳେ ପେଣ୍ଟି ପାଙ୍କ୍ଷେନ ସେନ ବା ଝରୁ କଲମରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରି ଦିଅ ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ, ସେଇ କଲମଟିକୁ ନେବା ଲାଗି ଅନେକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଖୁବ ବେଶ ଦାଙ୍ଗ ଦାଙ୍ଗି ହେବାର ଥାଉଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଝରୁ କଲମ ।

ସତୁରି ବର୍ଷ ହେଲା ଶୋଇଚନ୍ତି ।

ଇଟାଲି ଦେଶର ଜଣେ ମହିଳା ବିଂଶ ହେଲେ ଅନବରତ ଶୋଇଚନ୍ତି । ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ରାତ୍ରୀ ପାଇଁ ସେ ଜାଗନ୍ତି । ରାତ୍ରି ଦିନ ଘଷିବା, ଝଡ଼ାଇବା, ଗାଧୋଇବା, ଖାଇବା ଆଦି ନିତ୍ୟକର୍ମ ସବୁ ଶେଷ କରି ପୁଣି ଶୁଇପଡ଼ନ୍ତି । ଶୋଇବା ବେଳେ ମାଛିର ଜମା ହେଉ ଥାଏ ନାହିଁ । ସେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ କେହି ତାଙ୍କୁ ଅନିଦ୍ରା ବିଦରୁ ଉଠାଇ ପାରି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ମହିଳାଙ୍କ ବୟସ ବିଂଶ । ଡାକ୍ତରମାନେ ପାରୁଯନ୍ତେ ବେଦନା କରି ମଧ୍ୟ ନିଦ୍ରାକର୍ଷ ରୋଗ ଭଲ କରି ପାରି ନାହାନ୍ତି ।

—:O:—

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ଘା ସହ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ଘା ମିଳିତ ଯାଦୁ ଭଳିରେ ଆରାମ କରିଲା ଯାଦୁ ଭଳି ଫୋଟୋ ଫୋଡ଼ା, ଜଳା ଘା ନାହିଁ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମର କୁଶ୍ରୀ, କାଳି, ମଇଳା ଭଳି ଘା ଓ ଚର୍ମ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ ଘା ଭଲ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନରମ ଫେଡ଼ିକେଲ ପୋ: ଅ: ଚୁଲଭଅଞ୍ଜ, ଗୋଦାବ ଜିଲ୍ଲା ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳକା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋଚ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲିଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଂଗ୍ରହାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତି ଶିଶି ୫୦ ।

ଅଶ୍ୱଗନ୍ଧା

ଏହି ଔଷଧ ମୂଳ ଠାରୁ ଫୋଟକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ କାନ ଖଣ୍ଡ, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ହଣ୍ଡିଆ, କାଳି, ମଇଳା ଫୋଡ଼ାସା, ଛାତି ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦିରେ ଦେହ୍ୟାଣ ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ଅଶ୍ୱଗନ୍ଧା ଫାର୍ମେସି ଅଫିସ—୨୧୬

Digitized by srujanika@gmail.com

କୁହୁକୁହୁ

ଜଣେ ଗବେଷୀ (ଓସ୍ତାଦ) ଗୀତ ଗାଇକୁଚେଲେ ଅଖି ବୁଜନ୍ତି । ସେ ଦିନେ ମଳୟରେ ଗୀତ ଗାଇଥିଲେ । ତାହା ଦେଖି ଜଣେ ଶ୍ରୋତା ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ କହିଲା—ଏବେ ବହୁତର ଅଖି ବୁଜିଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର—ମାଗି ମାହିଁ ପଡ଼ !ସେ ଓସ୍ତାଦ ଜଣେ ଲବ ଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ନେତ ? ଦଦ୍ଦା ସାଙ୍ଗରେ ଅଖି ବୁଜିବା କି ସମ୍ପର୍କ ?

ଉତ୍ତର—କଣ୍ଟ ! ତାଙ୍କ ଗୀତ ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରୋତାଙ୍କର ସେଇଁ କଷ୍ଟ ହୁଏ ତାହା ସେ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ।

\+ + + +

ବନ୍ଧୁ—ରଥୁ, ଲୁଅଡ଼େ ଯାଉଥିଲୁ କି ?

ରଥୁ—ମୁ ଯେ ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉଚ୍ଚଲ ଶିଖୁଛି ।

ବନ୍ଧୁ—ଯେତେ ଦିନ ? କେତେଦିନ ହେଲା ଶିଖିଲୁଣି ।

ରଥୁ—ଏକ ବର୍ଷେ ଟମ୍ବେ ହେବ ।

ବନ୍ଧୁ—କେତେ ଦୂର ଶିଖିଲୁଣି ।

ରଥୁ—ସବୁ ବାମାର ବୋଲ ଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ସାରିଲେଣି । ଆଉ ବାକିଟା ସାହା ହେଉ ନାହିଁ, ସେମାନ ହେଉଥିଲେ ଏଥର ନିଶ୍ଚୟ ଭାରତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ଯିବ ପରା । × × ×

ପୃଚ୍ଛା—ତୁମର ହୋଇ ଲୁଅଡ଼େ ଗାଇଛୁଚ ?

ନବ—ଚତ ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଢ଼ିଛି ଭାଇ । ଜଅଣ ଅଜ ମୋ ଜଅଥରର ଜନ୍ମଦିନ; ଗୋଟାଏ ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଦେବାକୁ ହେବ । ଜଅଣ ଦେଲେ ତା ମନକୁ ଅତିଶ୍ୟ ଲାଗିବ ।

ପୃଚ୍ଛା - (ଚିନ୍ତାକରି) ଅଚ୍ଛା ସେ ତୋତେ ଭଲ - ଅର୍ଥାତ୍ ତୁ ତା ମନକୁ ଅମୁନା ?

ନବ—(ସରମେ) ଧୁତ୍ ।

ପୃଚ୍ଛା—ତେବେ ତା ଟେଷ୍ଟ୍ ଟା ଜଣା ପଡ଼ିଲା । ଗୋଟାଏ ବଳାରଙ୍ଗର ଜୋତା କିଣି ନେଇ ଯା । × × ×

କଟକର ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ଦେଶୀ ଫେରିବାଲା ନାନା ରକମ ଔଷଧ ବିକୁଥିଲା, ଗୋଟାଏ ଶିଶି ଦେଖାଇ ସେ କହୁଥାଏ କି "ଏ ଦବେର ବ୍ୟବହାର କଲେ ଲୋକ ୫୦୦ ବର୍ଷ ଜୀବିବ । ଏହା ଖାଇ ମୋର ୭୦୦ ବର୍ଷ ହେଲାଣି, ମାତ୍ର ମୋର ଯୌବନ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ରହିଛି ।"

ଏହା ଶୁଣି ଜଣେ ମଫସଲିଆ ଫେରିବାଲାର ପାଖରେ ଥିବା ଗୁଡ଼ବଲୁ ତୁନ କରି ପଚାରିଲା 'ଏଥ ଯାହା କହୁଚ ସତ ନା ?" ଗୁଡ଼ବଲ କହିଲା,"ମୁଁ ଯାହା ପାଖରେ ତ ଜମା ୧୫୦ ବର୍ଷ ହେଲା ରହିଛି, କମିତ କହୁଚି"

× + × ×

ଅଳ୍ପଦିନେ ଗୋଟାଏ ଫେରିବାଲା ଗୋଟାଏ ଫେରିବାଲା ତେଲ ବିକୁଥାଏ ଅଖି କହୁଥାଏ କି "ଏ ତେଲ ମାରିଦେଲା ମାତ୍ରେ ଭଲ ଲୋକର ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଚାଲ ଛାଟି ପଡ଼େ ।"

ଜଣେ ଗହକ କହିଲା, "ଏହାର ପ୍ରମାଣ ?" ଫେରିବାଲା କହିଲା,"ସେ ଦିନ ସେ ଫଳ ଦେଖାଗ ଗୋଟାଏ ଶିଶି କିଣିଥିଲା ଯେ ତା ହାତରୁ ଟିକିଏ ତେଲ ଢାଳି ଦେଇ ଗୋଟାଏ ବେଳ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବେଳଟା ଫାଟି ଅଲଗା ହେଲା ।"

× × × ×

ବୁଢ଼ିଲୁ ସୀତା ମାର ଥିବାରୁ ବୁଢ଼ା ଅହି ତା ମା ପାଖରେ ବସି ଫେରିବ ହେଲା । ତହିଁ ବୁଢ଼ା ମା ସୀତାକୁ ଯାଇ କହିଲା,"ତ ଲେ ସୀତା, ମୋର ପୁଅ ତୋର ଜଅଣ ଲାଗି ଯେ ତୁ ତାକୁ ମାରିଲୁ ?"

ସୀତା—ସେ ବୋଲୁଥିଲା ଟୋକା ମୋତେ କହିକି କହିଲା,"ଗୁଣ୍ଡ ଲୀ ମାଗି"ବୋଲି ବୁଢ଼ିମା—ମୋ ପୁଅକୁ ମାରିଲ ଜଣ ତୋ ଗଣ୍ଡ ଲିବ ଲେ ? ଯେ ପାଇଁ ତୁ ଭୋପାଣ କର ।"

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପ୍ରିମ ଗୁଡ଼ବାଲୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏଠାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ—୧୨ଠାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ଅର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦେବିବରୁଣ୍ଡିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ପ୍ରାପ୍ତସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗବଟ, ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅସ୍ତ୍ରବେଦାଳ୍ ଫାର୍ମାସି, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦେବି ମୁଁ ଆଲୁଅ କରି

ଲେଖକ — ଶ —

ମଜାକବିତା

ମନ୍ତ୍ରୀ ଯଦି ହେବରେ ମୁହିଁ ଓଡ଼ିଶା ମୁଲକ ଭର,
ଦେଖିବ ତୁମେ ଏକାଥରକେ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ଚଳାଇ ଦେଇ ଇଣ ଚାହାର୍ଲ,
ସଜାଇ ସେନା ଦେଇରେ ଗୁଳି,
ଓଡ଼ିଆ ଖାଲି ଚିତାର ଦେଖି ହୃଦୟର ଚିର ଉଠ,
ଦେଖିବ ତୁମେ ଏକାଥରକେ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ମାଖିଲା ଥିବେ ପେଟ୍ରୋଠି ପିଏ,
ଏକାଠି ଯଦି ହେବେ ଦଳ,
ରେଇ ମୁଁ ଦେବ ନିଶ ଦାଢ଼ୀ ଗୋଟିଗୋଟିକୁ ଧରି,
ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗ ବାଳା ଭଜାଇ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ଖଣ୍ଡିଆ ପେଟେ ଓଡ଼ିଆ ଦେଶ,
ରାଜ୍ୟ ନାହିଁ ଚାହାରି ଲେଶ,
ଭାରତ ଅଣି ଭଗି ଦେବ ମୁଁ ସବୁର ଦେଶ ଧରି,
ଦେଖିବ ଭହ ଏକାଥରକେ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ଲେଖିବ ମୁହିଁ ପାଠ୍ୟ ବହି
ମୁଲୁଗ ପିଢ଼ିର ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ,
ଏକାଦିନରେ ଭ୍ରାନ୍ତ ଦେବେ ଅଧର ଚଞ୍ଚୁ ଭର,
ଦେଖିବ ଯଦି ହେବ ଚଞ୍ଚୁ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ବଢ଼ାଇ ଦେବ ଦେଶର ଧନ,
ଗଢ଼ାଇ ଦେବ ଦେଶର ମନ,
ଓଡ଼ିଶା ଦେଶେ ଝରଝରକ ପଛର ମହୁ ଝର,
ଦେଖିବ ମୁହିଁ ଭର୍ତ୍ତିଗରେ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ଭାରତରେ ନେତାଟି ମୁହିଁ
'ଜୁ'ଙ୍କ ଭଳି ଚଢ଼ିବ ନାହିଁ,
ଅଗାଡ଼ୁଣ ଯେଉଁ ଥିବେ ବଳିବ ପରଭାଧାଗ,
ଦେଖିବ ଭହ କମିତ ବାଟେ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ଟି ପାଟିର ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା,
ଫୁଲମାଳର ନମ୍ବର ଗଣା,
(ଯାହା) ପାଇ ନ ଥିବେ ଭିଖ ନିଛୁ'—ଦେଖି ନ ଥିବେ ହର
ଦେଖିବ ତୁମେ ଏକାଥରକେ ଦେବ ମୁଁ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ହାଥୁରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରମ ଫଟା,
ହୋଇଗଲା ଯା ମୁହଁଟା ଖଟା,
ଏଥର ସିନା ଭଗଡ଼ଗଲା, I am very sorry,
ଦେଖିଥାଅନ୍ତି ଦେଇଥାନ୍ତି କମିତ ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

ଯାହାନ ଥିଲ ଭପାଟେ ଲେଖା,
ଛାଡ଼ିବ ଚାହିଁ ମୁହଁରେ ସିଟା,
ବଳଦରଣୀ ହେବ କି ପାରି ଜନତା ପିଲ୍ଲ ଧରି ?
ପାରିଲ ନାହିଁ ହଉଛୁଗା ଏ ଦେଶଟା ଅଲ୍ଲଅ କରି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଛାତ୍ରମାନେ ଦେଶର ପ୍ରାଣରେ ଦେଶପ୍ରେମର ଅଙ୍କୁରିତ କରାଇବା, ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନେ ଦେଶ ଓ ସମାଜର ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଦେଶର ଅତୀତ ଗୌରବ ଓ ଗୌରବମୟ ଭାବୀ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରର ପ୍ରତି ଅଟୁଟ ପ୍ରେମ ଜାଗ୍ରତ କରାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭ୍ରାତୃ ପ୍ରୀତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ କରାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଅନୁରାଗ କରାଇବା ।

୪ । ଛାତ୍ର ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(୧୮ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ବାଳକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗରିକ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ

କବି ଲେରସ୍‌ଣ୍ଣଙ୍କ

ସ୍ନେହର ନାସ୍ତିକ ଭକ୍ତିଏ,

ଏ ଦୁନିଆକୁ କେତେ ଲୋକ--କେତେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଆସନ୍ତି, ଯାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅର୍ଚ୍ଚୀତ ଓ ଉପେକ୍ଷିତକୁ କେହି ଲକ୍ଷ କରନ୍ତି ନାହିଁ ! ପାଣିର ବୁଦ୍‌ବୁଦ ପରି ଚାଲ ଗର୍ତ୍ତରେ, କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲେ ସେମାନେ ଜାଣି ହୋଇଯାନ୍ତି । —ସେମାନେ ଜୀବଲୀଳା ଶେଷ କରନ୍ତି, ତାଙ୍କପାଇଁ, ତାଙ୍କର ଅସ୍ଥିତ୍ୱ, ସ୍ପନ୍ଦନ, ଭାବ ବହୁ କେହି ଦ'ଧାର ଲାଭ ଚାହାନ୍ତି ମାତ୍ର । ଅଜ୍ଞ ଜଣଜଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁରେ ଦେଶପାଇଁ ଶୋକ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଯାଏ । ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ଲୋକଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ଲାଭ ରହେନା । ଦେଶର ସ୍ମୃତିରେ, ସେମାନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ଅଲୋଚନା କରିବା ଜଣେ ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ନୁହେଁ ? ସ୍ମୃତ ମଣିଷ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲେ ଏହି "ବୀର ସନ୍ତାନ" ମାନଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ସାଧୁତା, ସାହସ ନିସ୍ପୃହତା, ନମ୍ରତା, ବିନୟ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟତାର ଚରିତ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳିର ଅନୁକରଣ ବ୍ରତ ସର୍ବଦା ପାଳନୀୟ ।

ସ୍ୱଦେଶୀ, ବିଦେଶୀ, ଜ୍ଞାତ, ଅଜ୍ଞାତ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ କଣ ? --ଏକ ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ସନ୍ତାନ ସମସ୍ତେ । ଜାତିର ଭେଦଭାବ କଉଁଠି ? ଦ୍ୱେଷ, ଦୃଣା, ଗର୍ବ ଜେଲ ଏସବୁର ସ୍ଥାନ ମହାପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ନଥାଏ । ଅମର ଶଙ୍କର, ରାମ ପୂଜନୀୟ; ଅଜ୍ଞ ଯିଶୁ, ମହମ୍ମଦ କଉଣ ପୂଜ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ? ଅମର ଗାନ୍ଧିଜୀ, ଗୋପବନ୍ଧୁ, ପୂଜ୍ୟ, ଅଜ୍ଞ ମହାତ୍ମା ଓ୍ୟାସିଙ୍ଗଟନ୍, ଲିଙ୍କାର କଉଣ ପୂଜ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ? ସଦ୍‌ଗୁଣ, ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ସର୍ବଜ୍ଞ ପୂଜ୍ୟ । ଏହି ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସଦ୍‌ଗୁଣ ଅନୁକରଣ ବ୍ରତ ଯଦି ଦେଶ, ଜାତି ଜାତ, ଯେଉଁପରିବାରରେ କରି ଶିଖିଛୁ ସେ ଜାତ—ସେହିପରି ବଡ଼ ହୋଇଛୁ ।

ମୁଁ ଅଜ୍ଞ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ରୂପ ଦେଶର ଜଣେ ବରିଷ୍ଠର ସାମାନ୍ୟ ପରିଚୟ ଦେଇ । ତାଙ୍କ ନାଁ ଲେରସଣ୍ଟକ । ସେ କବି, ଯୋଦ୍ଧା, ବୀର । ଅଙ୍ଗୁଠିରେ ସେ ଲାଭାର ବଡ଼ ସବୁ ବଳା କରି ଦେଇଥିଲେ । –

—ଲେରସ୍‌ଣ୍ଟଙ୍କୁ ପାରିଜାତନ ଦରିଦ୍ର-ତାର ଅସହ୍ୟ ଦାହ ସହ୍ୟତାକୁ ପଡ଼ିଛି । ପ୍ରଣି ଜନ୍ମକର୍ମ ବୟସରୁ ପାରି ଜୀବନ ତାଙ୍କୁ ମାତ୍ର ଶୋକରେ ଘାଣ୍ଟି ହେବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ତାଙ୍କ କର୍ମଶିଳ ଜୀବନରେ, ଏକ ସ୍ଥାନ ଦୁଇଟି ପ୍ରତିକ୍ରେତ ଥିଲା, ଦରିଦ୍ରତା ଅଜ୍ଞ ମାତ୍ରଶୋକ ।

—ଜାର ଶାସନର କ୍ରୂରତା ଭିତରେ ସଡ଼ି ଚୁଷ୍‌ତାପୀ ଯେତେବେଳେ କରୁଣ ଚିତ୍କାର କରୁଥିଲେ, ରୂପ କବିଗଣ ସେହି ମର୍ମଭେଦୀ ଚିତ୍କାରକୁ ଶକ୍ତ ବାଣୀଦ୍ୱାରରେ ଜଗତକୁ ଶୁଭାଇବାକୁ ଗାଇ ଉଠୁଥିଲେ । ବଜ ଶକ୍ତିର ଉତ୍ଥାନରେ, ଯେତେ ବାଣୀ ସେବକ ଅଚାଳରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ବୀର ପରି ବରି ନେଇଛନ୍ତି, ତାର ଇୟତ୍ତା ନାହିଁ । ତାଙ୍କ କଥା ଭାବିଲେ, ପ୍ରାଣରେ ଯେତେ ଆନନ୍ଦ ହୁଏ, ସେଇ ଆନନ୍ଦ ଭିତରେ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଶାସନର ନିନ୍ଦା କରିବାକୁ କିଛି ଭାଷା ହଜିଯାଏ ତାଠୁଁ ବେଶି ଦୁଃଖରେ ।

—ଏହି ବେଳରେ ଲେରସଣ୍ଟକଙ୍କର ଅବତାର । ରାଜଶ୍ରେଷ୍ଠର ନିର୍ମମ ଚୋପାନଲ ତାଙ୍କ ଭବ ପ୍ରତିଭାକୁ ଭସ୍ମ କରି ପାରି ନଥିଲା—। ବିଜାର ଲିଲଅଣି ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଅଗ୍ରସର ପାରି ନଥିଲା ।—ତାଙ୍କ ବିଦ୍ରୋହିତାକୁ ଦବାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଅନ୍ୟର ଦ୍ରୁତ ଅଗରେ, ଅପଣାର ଜୀବନକୁ ସେ ତୃଣ ଠାରୁ ତୁଚ୍ଛ ମଣୁଥିଲେ ।

ରୁଷର ଅମର କବି ପୁଷ୍କିନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁରେ କବି ଲେରସଣ୍ଟକ ଏକ କବିତା ଲେଖିଥିଲେ । ଏହି କବିତାଟି ଏତେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ଯେ କେବଳ ଏକ କବିତାଟି ପାଇଁ, ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ସେ ଜଣେ ବଡ଼ ଧରଣର କବି ବୋଲି ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏହି ଏହି କବିତାଟି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱକଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଭୋଗିବାକୁ ହୋଇ ଥିଲା । ଏତେବେଳେ ସେ ୨୪ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

- ଲେରସଣ୍ଟକ୍ ଯେପରି ସତ୍ୟବାନ, ସ୍ପଷ୍ଟବାଦୀ ଥିଲେ, - ସେହିପରି ନିର୍ଭୀକ ଏବଂ ବଡ଼ ଚତୁର ଥିଲେ । ଜନ୍ମ ୨୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । ଏତେ କମ ବୟସ ବଞ୍ଚି ମଧ୍ୟ, ସେ ଜାତିକୁ ତାଙ୍କର ଯାହା ଦେଇ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି,—ତା' ଅତୁଳ । କୈଶୋରରେ ସେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଗୀତ ନାଟ୍ୟ ଲେଖିଥିଲେ ! ଏବଂ ଯୌବନରେ ତାଙ୍କର ଲିଖିତ "ଡ୍ରେମନ" ଭାବ୍ୟଟି ସବୁଠାରୁ ବେଶି ମନୋରମ । ଏହାଛଡ଼ା ଧାର୍ମିକ ପବ ପଦ୍ଧତିକୁ ସେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଗଳ୍ପ କବିତା ପ୍ରକାଶ ଦେଇଥିଲେ ।—

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଂସାର ରଙ୍ଗ ଭୂମିରେ ଲୀଳା କରିବାକୁ ନିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଯଥା ସମସ୍ତ ଦେଖିଲି । କିଏ ନାହିଁ ବରିବ ! ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇ ଥିଲେ ସେ, ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜେଡ଼େ ଜଣେ ଅଭିନେତା ସାଜି ନଥାନ୍ତେ । ତଥାପି ଏକ ଅଳ୍ପ ବୟସ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମଧ୍ୟ ସେ ତାଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟକୁ ଯାହା କିଛି ଅଳ୍ପ ଦେଇ ପାଇ ଅଛନ୍ତି, ତାହା ଅମୂଲ୍ୟ, ଅମ୍ଳାନ ।

ଇତି

ଭ୍ରମମାନଙ୍କର

କ୍ରମାଗ୍ର ଗୌଳିବାଳା ୧୨ ନଂ

ଲେଖାସାଙ୍ଗ

ଟିପ୍ପଣୀର ୩୧, ୩୧୮, ୩୧୯, ୩୨୦ ଓ ୩୨୧ ନମ୍ବର ନାଗମାନେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ସଚ୍ଚରିତ୍ର ନାଗଙ୍କ ସହିତ ଲେଖା ସାଙ୍ଗ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।

* —

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ୍ ।

ନବ (୨୪୮)—ମକ୍‌ଡ଼ାଟାକୁ ଡାକି ନେଇ ମକଡ଼ା ଚାଲିଗଲା । ବାସ୍ତବରେ ଶାଉଚର ପଣରେ ଚଢ଼ିବା ଲାଗିବାରୁ ଥିବା ହୋଇ ଜେଠି ବଦିଗଲା ବୋଲି ଜଣାଇଛି ।

ବସୁ (୩୧୧)—ତମର ଚିଠିର ନମ୍ବର ପଠାଅ । କିମ୍ବା ଉତ୍ତରରୁ ପଠାଇ ଥିବା ଠିକାର କୁପନ ପଠାଅ ।

ଉତ୍ତର ମୃଦୁଠାରୁ ଭଲ ବିଷୟ ନିର୍ବାଚନ କରୁଛ । କିନ୍ତୁ ଯେତେ ଯେତେବେ ଅଶ୍ଳୀଳତା ଗୁନ୍ଥିବେ, ସେତେବେ ଉତ୍ତର ତାହା ଯୋଗାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତର ନିଷ୍ଠୁର ସତ୍ୟ ବୋଲି ଦାବିକରନ୍ତି, ଏଭଳି ଅଶଳୀଳ ଭାବଣ କଣ ତାଙ୍କ ପରୁର । ତାହାଙ୍କେ ଅସ୍ମେମାନେ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କେହୁଁ ।

ଉତ୍ତରର ଦୁଇଟି ରୋଗ ଚିହ୍ନମାନ— ଥେମରେ ପାଠକଙ୍କର ପୁରୁଣା ଜିନିଷ ପ୍ରତି ବେଖାତିର ଭାବ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁକ୍ତ ଭରସା ସରକାର ପ୍ରଥମ ନାଲ ଅଣ୍ଟି ।

ପଡ଼ୁ (?)— ତମେ କିଏ, ଜେଠ୍ ଲେଖିଛ—ଜେଠିଠି ଭଳି ? ନାଗ, ଏଭଳି ଅସାବଧାନ ଭାବରେ ଶିଟି ଲେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ମୁଁ ତମ ନମ୍ବର ଦେଖିଲି ଭାଷିବ ? ସ୍ୱଚ୍ଛିକ ? ନା—ମୋ ବାପାଙ୍କ ପତ୍ର !

ଜଳନ୍ତିକ ନାଗ—ମୁଁ ତମର ଲୋ-ହାଣ୍ଡି ନାଗକୁ ଦୋଷ ଦେଖାଇବାକୁ ଚାହେଁ । ସମ୍ପାଦକ ବୋଲି କହୁ ନାହିଁ । ତମେ ଯଦି ତମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବେ ଦୋଲି ଜିଣ୍ଟିତ ଭେଟେ ଜଳାହାଣ୍ଡି ନାଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ଉପରେ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଭଫଳ ହେବ ।

ଅଜା,

ମୁଁ ଜଣେ ନାଗ/ନାଗୁଣୀ ହେବାକୁ ଚାହେଁ । ମୋର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷରୁ କମ୍ । ମୁଁ ସତ୍ୟ ସାହସ ସେବା ଓ ଅହିଂସା ପାଳନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ଦୟା କରି ନାଗରୀ ଦଳରେ ମୋ ନାମ ଲେଖାଇ ଦେବେ । ମୁଁ ଏଥି ସହ $\frac{ଟ ୦/}{ଟ ୦୪}$ ର ଡାକଟିକଟ ପଠାଇଲି ।

ଆପଣଙ୍କ ସ୍ନେହର ନାଗନାଗୁଣୀ ।

ଶ୍ରୀ_____

ଠିକଣା_____

ଭାରତ

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଲ୍ପଲତା (ବଟୀକା)

ଏକଦମ୍ଭେ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ସହୋପକାରୀ । ଥରେ ଦେଖିଲେ କିଣିବୁ ଏରେ ବହୁତେ—

ଆପଣଙ୍କର ବୃହତ୍‌ଚକ୍ରବ୍ୟୂହ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ଚିତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଦେବ ପାଖରେ ନଥିବା ବୃହତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ପୋଷି ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଦେହ, ପାନ, ଚୁଡ଼ା, ଚୁଡ଼ା ବେଦ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ଷ୍ଣରୁ ଅଧିକ ଜାଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବାଓ ପାଳିପ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବହାରକ ଟିକି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୦ ୨

ସାମାନ୍ୟ ଟିକିଟା ଗୁଣ୍ଡିଣୀ ସାହେବ କିଣିବାକି ଓ ଡାକ୍ତର ନିଜାଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M. L. A. ପୋ: କେନ୍ଦ୍ରପାଡ଼ା—କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଂପାଦକୀୟ

ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ

ଯେଉଁ ଶ୍ରୀ ଯୁଗର ଦେବତା ! ଯେ କେବଳ ଧର୍ମ ପ୍ରାଣ, ଶାନ୍ତି କାମୀ, ଏବଂ ଦୁର୍ବଳର ଅଭିଭାବକ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରେ—ପୂଜା କରେ—ଉପାସନା କରେ—ଭକ୍ତିରେ ମଧ୍ୟମାଙ୍କ କରେ । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ କଥା ଅଛି ଯେ ଦେଖୁନାହିଁ—ଅଜାଣା ଭାବରେ ଅଛି ଅବଶ୍ୟକ ବେଦାନ୍ତାଭାବନାହିଁ—କାରଣ କୌଣସି ଜିନିଷ ଦେଖେ ଅଛି ବୁଝିବେ ? ନିର୍ଯ୍ୟାତିତର ଅର୍ଥ୍ଥନାଦରେ ଅଛି ଏ ଦେଶର ଭୂତା ଭାରତୀୟ ଦେବତା ପୁଣି ଚେଷ୍ଟା ଭାବିବେ ? ଦୁର୍ବଳ ଭାବରେ ସବଳର ଅତ୍ୟାଚାର ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ—ହେଉନାହିଁ—ସତ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ ଧର୍ମ ଅଛି ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ବାଞ୍ଚ ଭାବିବା ପାଇଁ ଆଉ ଅଛି ନାହିଁ—ଅବଳର ଅତ୍ୟାଚାର ବାଢ଼ିଁ—ଭଗବାନଙ୍କୁ ଉପାସନା ନାହିଁ । ଅଥଚ ଏ ବସ୍ତୁ ଭାବବାନଙ୍କ ଦେହ—ତଥାପି ଏତି ବସ୍ତୁ ଭାବବାନ ପୂଜା ପାଉଛି । ମୁଗୋଳକ ଏତି ଭାବବାଳ ଭାସା-ଚିକ୍ଷ ଭିଡ଼ି ପରିବାକର ବାହାନାରେ ଭାବବାଳର ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରନ୍ତି, ପଲକେଳରେ ସୁଖଦ୍ୱେଷ ଭାବିବା ପାଇଁ । ଏ ଦେଶର କେବେ ଦୁଃଖ ନାହିଁ ଏହି ମାତ୍ର ଭାରତର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭକ୍ତ ଧରିବେଳେ ପୁଣି ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଶ୍ରଦ୍ଧା—ଲକ୍ଷ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଭିଛନ୍ତି—ଅଭିଦେବ । ଏ ଦେଶର କେବେ ବିଶ୍ୱାସ ଭାବ ନାହିଁ ଚାରି ଭାବରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭାବେ ଅଛ ବ ରହି ପାରନ୍ତି । ଏ ଭାବର ସତ୍ୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଭକ୍ତ ଅଛ ମୂର୍ତ୍ତିର ଶ୍ରଦ୍ଧା ପୂଜା ଭାବେ । ଏ ଭାବର ଭାଜାପାଇ ଭାବରୁ ନିଜର ଜୀବନ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଭାଜାଇ କରି ଅଭିବା ପାଇଁ ଚାରିଦେ ଭାବିଲା ନାହିଁ । ଏ ଭାବର ନିଜର ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସତ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ନିଜେ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭଗୁଣ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭାବିବ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଭାଜିତ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଏ ଦେଶ ମୁଖ, ଭୁଖ, ପଠନ । ଏ ଦେଶ କ'ଣ ଚିନ-ଦନ ଏହିପରି ଭାବିବ ? + +

ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ।

ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବସ୍ତୁଟ ଅଭିନ୍ନ ଭାବାର ନାହିଁ । ଗାନ୍ଧିଙ୍କ କହନ୍ତି, "ସଭିଭାବ ଜାତିଙ୍କର ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଭାବିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ବରୁଛି—ଅଂଗ୍ରେଜ ବା ଇଂରେଜ ଦେଖିଛ । କିନ୍ତୁ ଅମ ମତରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବନିଛି ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମୂଳପାତ ବରି ଦେଇ ପାରିଛେଣି । ସଭିଭାବ ଅଭିନ୍ନାତ୍ମ ବଳରେ ଯେ ଦୌଳତି ଷ୍ଟ୍ରେଣ୍ଟାଇଭବ ବାହିନୀକୁ ଜିତ ବରି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବନିଛି ଏହା ସତ୍ୟେ ଜାତିଙ୍କର ଷ୍ଟ୍ରେଣ୍ଟାଇଭବ ବାହିନୀକୁ ନିଜର ଧର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ଅଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ଯେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ମୁହିଁ, ତାହା ଠିକ ବରି ବହି ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାତିଙ୍କର 'ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭାବ' ଭାବ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ । 'ଅଗେ ଭାଲ, ଯୁଦ୍ଧ ବଜ' ହୋଇ ବହିବା ଉଚିତ ତାହା ଜାତିଙ୍କର ଜେତାମାନେ ତଥା ଦେଶବାସୀ ବେଶ୍ ବୁଝି ପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଯଦି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହୋଇଥାଏ ତେବେ, ଭାରତ ସରୋଜିନୀ ବମନ୍ତ ସହରେ ବକ୍ତୃତାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନ୍ୟା ଛଡ଼ା କ'ଣ ହୋଇପାରେ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର କହିବେ ବ ?

× × ×

ବ୍ରହ ସତ୍ୟଗ୍ରହ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ଏଉଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମରେ ଜାତିଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରେ—ଯେପରି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଦଳେ ବ୍ରହ, ସତ୍ୟଗ୍ରହ ଭାବ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ମହାତ୍ମାଙ୍କ କହିଛନ୍ତି ବ ଯେ ଯାଇ ନିଧା ବଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ କହିବେ "ଅମକୁ ଭୁମେ ନିଜର ମନୋଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଅ—ଅର୍ଥାତ୍ ଅମେ ଏ ଯୁଦ୍ଧର ପକ୍ଷପାତ ନୋହୁଁ ଏହା ଯେପରି ଅମେ ନିଷ୍ପାଖରେ କହିପାରିବୁ । ଅଛ ସତ୍ୟ ବ୍ରହ ଜାତିଙ୍କର ଭୁମେ ନିଜର ବରିବାକୁ ସ୍ୱାଧିନ ବ ନା ?"

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ବଡ଼ଲାଟ ଯାହା କହିବେ ତାହା ଜଣା କଥା । ଦାପରେ ?—ଦାପରେ ତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହିବାର କଥା । ମାତ୍ର ଗାନ୍ଧିଙ୍କ କହିଛନ୍ତି ଜନ-ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହେବା ଅସମ୍ଭବ—କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତି-ଗତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହୋଇପାରେ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ତେବେ କିଏ ହେବ ? ଏକ ସେଥିରେ ଫଳ କଣ ତାହା ଜାଣିବା କଠିନ । ଏହା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଧର୍ମର ନା ଅଦର୍ଶ ? ସେ ଯାହା ହୋଇଥାଉ, ଜାଣିଥିଲେ ଆଗ ଯେ ସିଦ୍ଧି ନାହିଁ ଏଥିରେ ଏହା ବୁଝା ଯାଉଛି ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧୀ କିନ୍ତୁ ଦେଖ ପରୀକ୍ଷା । ଜାତିଙ୍କର ଦେଖିବ ବ ସିଦ୍ଧ ଏହା ଚିରକାଳ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଦେବ ।

(ଜେଲ୍ ପ୍ରଶ୍ନର ୨ୟ ପୃଷ୍ଠା ଉତ୍ତରୁ)

ନାହିଁ । ଯିଏ ଭାଲ କରିବାକୁ ଯିବ, ତାକି ଲାଞ୍ଛ-ଭାବରେ ଲାଗ ମାରିବେ । ଯେପରି ଲାଟସାହେବ ବିଦ୍ୟମୁଖରେ ଏକ କଥା କହି ବାହାରୁ ମାରୁଣ ମାରୁଣ ହେଲେ । ବ ଅନ୍ତରୀ ଏ ଜୋକ୍ରବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର । ଅମକୁ ଅଗ୍ନି ଏ ମହାର୍ଦ୍ଦ ଭାରରେ ଠିକ ବରାଇ ଯଦି ପରିଚିତ ତେବେ, ଅମେ ସତ୍ୟ କହିପାରୁ—ଲାଟସାହେବ ଜେଲ୍ରୁ ଏ କଥା କହିନାହାନ୍ତି—ଚାକରଙ୍କ ବଡ଼ ଜୋର ବଜାଇ ଏ ଭଳି ଛେଟ କଥା ବଦି ନଥାଉନ୍ତୁ । ଠାକୁର ସରେ ପଶି ଯେ ବଦଳ ଖାଇଛନ୍ତି ବୋଲ୍ କହିଲେ ବ ଅମେ ଯେ କଥା ମାନୁଁ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଗୋଷାଏ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବଦେଖ କଥା ଅମ ଜାନରେ ଏକ ମୁଖ ପଡ଼ିଲେ ବ ଅମେ କହିବୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ବେହି ଛେଟ୍ଟୋଜ ଏ ଦୋଷ ଲାଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଇଛ । ଏ ଦେଶରେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲ-ମାନ, ବ୍ରାହ୍ମ, ବଙ୍ଗାଳ ଦେଶୀ । ଓଡ଼ିଆ ଦୁଇଁ ଅଦୁଇଁ ଏକଥାରୁଭାବ ଅମ ଲାଟଙ୍କ ଜାତ ଦ୍ୱେଷ ସଂଗଠାଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ହେଉଛି ବୋଲ୍ ଅଛ ଅଛ ବାଗଜ ଉଠିବଲେ ବ ଅମ ଲାଟଙ୍କୁ ଅମେ ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା କଥାରେ ଦୋଷ ଦେବାଆଉ ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ମନେ କରୁଛୁଁ । ସେ ଯାହାହେଉ ଛଗଦ ନାଦରେ ସୋଭିଷ ତେଉ ପଦାରେ ଅଶାବରେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱାଧ୍ୟ ଅବାଧ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ଦାରୀମାନେ ଏବସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଜିତିବେ ଏବଂ ସାଉ ଜନଙ୍କର ମନସାଧ ଫଳ ସିଦ୍ଧି କରିବେ । ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ।

× × ×

DHAR CHALLENGE SHIELD COMPETITION.

BHADRAK.

(FOR THE YEAR 1940)

Entries in ordinary paper are invited for the knockout competition of the above trophy.
A list of not more than 25 players (names to be mentioned) is to accompany each application.
A sum of Rs. 3/—as entry-fee is required to be remitted to the Secretary for each team.
Last date of receiving entries is, 5-10-40
Eleven medals will be awarded to the players of the team winning the trophy.
Free lodging will be provided to foreign teams.

Sd. G. Mahapatro
President.
Bhadrak Sports Association.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଘାବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଫରମାସି ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରର ମେକ୍ଲାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ମନ ମୁତାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ।ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟସାସ୍ତ୍ର ଅରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଆଜିଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଟିକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାର ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଜାହାରକୁ ବୁଲକ ଦେବାକୁ ଗ୍ରହଣାର୍ଥ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଜାଣି ପାରିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ୫୨୦୯କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଘା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

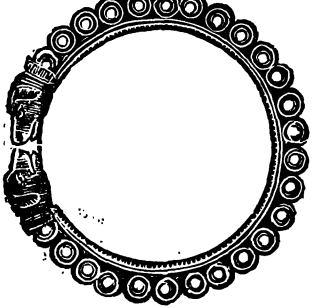

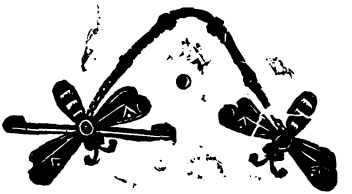

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଅଡିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରଙ୍ଗୁନ୍ ୧୭ ଟଙ୍କା)

ଏହାଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶି ଉଚ୍ଚଲୀଗ୍ରହ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉଚ୍ଚଲର ଶ୍ରେଣୀ-ଜାତୀୟଙ୍କର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଜାତୀୟତାର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତରେ ଏବଂ ବର୍ମାର ସାମାଜିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ଏଠାର ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବସାୟର ଜ୍ଞାତ ଜ୍ଞାତ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ, ଗ୍ରାହକ୍ ଗୁଣ୍ଡା ୫୪୯, ଭାରତବର୍ଷ ସକାଶେ ଦେଢ଼ ୫୪୯ । ଠିକଣା—ଚ ଜ୍ୟାଗ୍ରନ, ୩୦ମ୍ବର ଡଲେଜ୍‌ଷ୍ଟ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak. by Editor N. Mahapatra and issued from Daparo Office. Bhadrak.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ହୁଏ ।

ଆପଣ ଯତ୍ନ କଲେ ସେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବେ ।

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ବିଖ୍ୟାତ ବୀମା କମ୍ପାନୀର

ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଜୀବନ ବୀମା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରି ପାରିଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନ କଲେ ସେହି ଭଳି ବଡ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଜୀବନ ବୀମା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଏବଂ

ଦେଶର ସମୂହ କଲ୍ୟାଣ ସାଧିତ ହୁଏ ।

ସାଧୁ ବ୍ୟବହାର, ଉତ୍ତମ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳେ ।

୧୯୩୮—୩୯ର ଚୁମ୍ବକ ବିବରଣୀ

ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବୀମା ପାଣ୍ଠି ୨ କୋଟି ୯୬ ,, ,, ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୬ ,, ,,

ବାର୍ଷିକ ଅଧ୍ୟ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ

ଲାଭ—ଅଜୀବନ ବୀମାରେ ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ୫୧୫ ଟା ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରାପ୍ତି ମିଆଦି ବୀମାରେ ବର୍ଷକୁ ୫୧୮ଟା ।

୧୯୩୮ ମସିହା ବୀମା ଆଇନ ମୃତାବକ ସରକାରୀ କାଗଜାଦିରେ ନିବେଶିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର

ପରିମାଣ ମୋଟ ବୀମା ପାଣ୍ଠିର ଶତକରା ୮୫ କୋଟିରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।

ଅପଣ ଶୀଘ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିନିଧି ହେବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ
କଲିକତା

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—
ବାଲିଗଲି, କଟକ
ଅର୍ଗେନାଇଜର—**ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ**

ଭାରତବର୍ଷ, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ସିଂହଳ, ମାଲୟ ଦେଶ ଏବଂ ପୂର୍ବ ଅଫ୍ରିକାରେ ସର୍ବତ୍ର ଶାଖା ଏବଂ ସଂଗଠନ ଅଫିସମାନ ଅଛି ।

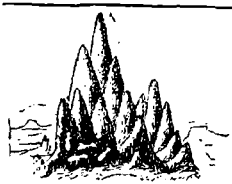

"ଚନ୍ଦ୍ର କାଟ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ବଢ଼ିଲେ ବଳିକ ଘର"

ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା

ସଞ୍ଚୟ କରି

ଦଶଜଣଙ୍କରେ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏମ୍. ଏମ୍. ମୁଖାର୍ଜି ବି. ଏ.

ମୁଖ୍ୟଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଫିସର—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ପିଣ୍ଡ ବି ଏସ୍ ସି

Digitized by sri janika@gmail.com

ମୁକ୍ତି ସଙ୍ଗର ପୁରୋଧା

ମହା ମାନବ — ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି — ଜନ୍ମ ୧୮୬୯ (ଅକ୍ଟୋବର୨୨)

" × × × ମୁଁ ବୁଝିଛି, ମୋର ସ୍ୱାଧୀନତା ବିପଦଗ୍ରସ୍ତ ହେବାର ଅର୍ଥ ଅଧିକାଂଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ମଧ୍ୟ ବିପଦଗ୍ରସ୍ତ । ମୁଁ ସେହି ସ୍ୱାଧୀନତା ଦାବି କରେ, ଯେଉଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ବଳରେ ମୁଁ ଜଣେଙ୍କର ବିନା ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବୁଲି ବୁଲି କହିବି—ଏ ଯୁଦ୍ଧ ସହିତ ମୋର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ରହି ନଥାରେ । ଜାତୀୟ ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରସାରରେ—ଏହି ଭ୍ରାତୃହତ୍ୟାରେ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । × × × —ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାକୁ ଆଧୁନିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଯଦି ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ତାହା ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ଦିନରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଛଡ଼ ବା ବିକୃତ ଚିହ୍ନ, ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଜ୍ୱାଳା, ଶରୀରର ଅବସାଦ, ମୁଖମଣ୍ଡଳ, ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ତବ୍ଧତା ଓ ଚାମଡ଼ାରେ ଚୁଲ୍ଲ ଉପସର୍ଗ ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଅମର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧି । ଏହା ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ବୁଝିପାରିବେ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧ ମୂଲ୍ୟ ୫/- ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ :— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଛଡ଼ ପ୍ରଭୃତି ଅଳ୍ପଦିନରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଟିଶି ୫/- ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । ବ୍ୟାପାରିକଙ୍କୁ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରତ୍ନ

— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ-ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲିମପୁର ବଜାର, କଟକ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୋଦକ

ଫଳଭୋଜନ ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ଫଳ ପେଟରେ ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବଳ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଧସହିତ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାନ କଲେ ପେଟର କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନକରିଣ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଟସ୍ ହୋଇଯିବ ଭରଳ ହେବନାହିଁ । ଏହି ଏକ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କରିଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଶିରା, ଦିନ ପେଟରୋଗ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଶରୀରକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପ୍ରକାର ଦିଏ । ଏହାର ଔଷଧ ଖିବନ ନିକଲେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫେରା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୫ମ ଟାକା ୫/୧୫ ୩୦ ମାହାଙ୍କ ୫/୧୫ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଯୁତ ଗରୁଡ଼ ଔଷଧାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ବିଶେଷ ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଲିଖୁ—ଏସ୍ କେ ଅଗରୱାଲ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଗୌଡ଼ିଶ୍ୱର ବଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ଫଟୋ ନିଅଯାଇ ପାରେ ।

ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ

ମହାଶୟ, ଜନ୍ମ ଷେଡ଼ୁମାନ ପରୀକ୍ଷାକରି ବୁଝନ୍ତୁ, ସତ୍ୟର ଫଳ ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତୁ ! ଜନ୍ମମାସ, ମାସ, ଦିନ, ଠିକିସମୟ ଓ ରାଶିଚକ୍ର ପଠାଇ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦଶବର୍ଷର ଜ୍ୟୋତିଷମତେ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭ: ପି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟାକା । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ନିଜର ଚଳିତ ଚଳିତ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ଼ ଟାଇମର) ସମୟ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ ଠିକ ଲେଖି ଅମ୍ଭେ ଉପରୋକ୍ତ ଦଶବର୍ଷର ଶୁଭ ଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭ: ପି: ପରିଚାଳନା କରି ପଠାଇ ପାରୁଁ । କିନ୍ତୁ ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫/୧୫ ଟାକା ଦେବା । ଏତଦ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନର ମଧ୍ୟ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରୁଁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫/୧୫ ଟାକା (ଏକଟାକା) ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଦେଇ ଠିକ ସମସ୍ତ ଦେବେ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାଡ଼ୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାବଜାର, ଭଦ୍ରକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ବହୁତ୍ ଗୁଣ ମୋଦକ

ଏହା ଶ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଗର୍ଭ ସନ୍ତାନ ହୁଏ ।

ଯାହାଙ୍କର ଋତୁଦୋଷରେ କାନ୍ତିକ୍ଷୟ କରିବାର ଆଶଙ୍କା, ଯେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଗୃହାନ୍ତ, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଛୋଟ ୧ଭାଗ ୫/୧୫ ଦେଢ଼ଭାଗ ୫/୧୫ ଦେଢ଼ା ଭାଗ ୫/୧୫ ।

ଠିକଣା:—ଭଦ୍ରରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମେଡ଼ିକାଲ ହୋଲ, ଭ । ଚାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବିଶ୍ୱବେଦଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସପ୍ତାହିକ ।

ବିଶ୍ୱବେଦଶ ପ୍ରତାପୀ ଉଚ୍ଚଲୀଯୁମାନେ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ସକଳ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ଦେୟ ୫/୨୫

,, ଭାରତ ବାହାଁ ୫/୩୫

ମାସେକର "ପ୍ରଭାତ"

ଏ ୨—୭୭ ଗ୍ରାମ

ସମ୍ପାଦକ— ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆ ବିଗ୍ରହ

ଚେତେଶ ସୁଖ ଚେତେଡ଼ ସନ୍ଦେଶ, ଗାଡ଼ି ବେଳା ବେଗରେ ଅଳ ଏତି ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ଅବାମ୍ବ ସ୍ପନ୍ଦ । ଏହାପାଇଁ ଅମ୍ବମାନ ଅନ୍ତନ ମାତ୍ର ଅନ୍ତନ କଥା ପଚାରି ପଠାଇଛନ୍ତି । ଅକୁଲ ଏକାଠି କରି ଲଃ ଲଃ ଲଃ ଜାହାର ବରଷବେଳେ ମନ୍ଦ୍ରଲିଖିତ ବେଦରେ ପ୍ରଶ୍ନ ସକ୍ରସାଧାରଣ ପୁଣିଚିତ୍ର ଜାହାରେ । ଯଥା:— ୧—ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ଜାହିଁ ଅବାମ୍ବ ଚେତେଶ; ୨—ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ·ଜଏ ଅବାମ୍ବ ବରଷ, ୩—ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ବରଷ ଅବାମ୍ବ ଚେତ, ୪—ସୁଖ ·ସ୍ପନ୍ଦ ·ଜଏ ବେଦ; ୫—ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ଚଅପିବା·ଭଉତେ ନ ଜାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ମୂଳରୁ ଶେଷ ଯାଏଁ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ ଚଳିଆସି ଆସିବାହିକ ନିକରି ଚାଲୁ ଅଛନ୍ତି ଅଙ୍କୁଶ ଜିଜ୍ଞାସିବା ।

୪—ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ·ଏ ଚେତେଶରେ ଏମିତି ଲେଖ ଜଏ ଚେତ୍ରଜାହିଁ ଯାହା ଜରରେ ·ଜାଡ଼ ଅଛ ଜଏ । ଯାହା ଜଏ ଭଉରେ ବାଲ ଭଟିଛ । ସୁତରାଂ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନ ଦେବାହିଁ ଭଲ । ଅଚାଏକ ·ପାଖରେ ଜ୍ଞାନଶ୍ରେଷ୍ଠ ଠାରୁ ପୂର୍ବ ବନ୍ଧୁଜ ଜଜାବଜ୍ଞା ନ ଅଶିକା ଯାଏଁ ଏ ପ୍ରଶ୍ନଟି ସୁଲଚେତ-ଉତ୍ତ ଜଏ । ଯଦି ବାଧ୍ୟ ବରଷ, ତେବେ ଅମ୍ବମାନେ-କହିଛୁଁ ଯେ ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ଚେତ୍ରା ଭଉତେ—ଶବ୍ଦ ବାଲ ଭଉତେ—ଅଚ୍ଛନ୍ଦ ବାଲ ଭଉତେ ।

୫—ଶିଏ ନଥିଁଟେ ବୁଝିବ ବେବଳ ଚେତ ଯେ ନଥିଁ ଚଢିଲା ଗାଡ଼ି ଆସ୍ତି ଗା ନୁହେଁ । ଜ୍ୟାମ୍ବ ଚଷ୍ଟ ବରଷବାକୁ ପଡ଼ଜ, ଯେ ନଥିଁ ଲଗାଇଥିଲ, ଯେ ନଥିଁ ଅଟାଥିଲ, ଯେ ଚଅପିଲ ବିଚାରିଥିଲ, ଯେ ଚଅପିଲ ·ବରିଥିଲ—ଯେ ଚଅପିଲ ·ବାଳ ଅବଶ୍ୟକ ବରି ଥିଲ, ଯେ ନଥିଁ ଲଗାଇବାକୁ ·ଚାଠ ଅଟି ଥିଲ, ଯେ ଗଛ ଲଗାଇ ·ଚାଠ ବରିଥିଲ, ଯେ ବୁଝିବା ଚେତ-ଥିଲ, ଯେ ବୁଝିବାପାଇଁ ·ଚାଠଥିଲ ସମସ୍ତେ ବାଧ୍ୟ ଚେତ୍ରା ଭଉତି । ଅଚାଏକ ଯଦି ଚେତ୍ରାଇ ଚେତ ଯେ ବେବଳ ସଦ୍ଭାବ ସ୍ପନ୍ଦରେ ·ଏ ସ୍ପନ୍ଦ ଚେତ୍ରେ ·ଅଜ ବେହ ବେବେ ନାହିଁ । ଚେତେଶ ଚେତ ଭୁଲ ବୁଝିବ । ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ସମସ୍ତ ·ଚେତ୍ରା ଭଉତେ—ଶୁଦ୍ଧ ହୁମାର ବରଷ ଚେତ୍ରା ଭଉତ । ଏଥରେ ଯେଉଁ ମା ଚେତ୍ରେରେ ଚୁପ ହେ ଚେ ପାଇଁ ଓ ଚା ଚେଃ ଚୁପ ପାଇଁ ଏଥରେ ·ମୋଃ ହୁଦ ମୁଖପାଇଁ ଚେତ୍ରା ଭଉତ । ଜ୍ଞାନ୍ତର ପଚ୍ଛଣ୍ଡ ବରି ·ଚୁପ ପାଇଁ ·ଲା ·ଚୁପ ·ହଜାର ଚେତ୍ରନ୍ତୁ ଚେତ୍ରେ ଚଅଶ୍ରୁ ପାଇଁ ·ଚେତ୍ରା ଭଉତ ।

*—ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ଜ ଅବାମ୍ବ ଅବାମ୍ବ ବରଷିବ ଏ କଥା ପଚାରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି—ଚେତ୍ରେ ନିଜ ଭୁଲି-ରେ ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ଚେତ୍ରାକୁ ଭଲ ନୁହନ୍ତି । ଅଚାଏକ ସୁଖ ସ୍ପନ୍ଦ ଅବାମ୍ବ ବରିବାର ଅନୁଭବ ଉପାମ୍ବମାନେ ଅନ-ଭସ୍ଥନ ବରିବାକୁ ଚେତ୍ରେ । ମାତ୍ର ଅଜ ଶିଏ ଯାହା ଜାଣି, ·ଅଜେ ଜନ୍ମ ଏ କଥା ଧ୍ୟାନ ବରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୋହିଁ । ·ଚଲେବେ ଜଂଜଲ ସଜ୍ଜାରକ ମନରକ୍ତ ·ଚଜ୍ଜା ଚେତ୍ରାପାଇଁ ସକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ବନ୍ଧୁ ତଥାପି ନିକୁଁ ଅ ଚର୍ମସ୍ପଷ୍ଟମାନେ ·ଚଜ୍ଜା ଅବାମ୍ବ ମୂଳ ମୂଳ ପଚ ବରିଛନ୍ତି । ଚେତ୍ରେଁ ଚେତ୍ରେ ·ଚୁ ·ଚଜ, ଚେତ୍ରେଁ ·ଚ ·ଚ ·ଚ ·ଚ ·ଚଜ, ଚେତ୍ରେଁ ·ଚେ ·ଚ ·ଚ ·ଚ ·ଚ ·ଚ

(ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱରାଜ୍ ଚଳୁ ବାହିଁ ତ ଅବାଧ୍ୟ ହେଉଛ ଏ କଥା ଏବା ଅମେ ଜାଣୁନାହିଁ । ଅମ ସରକାର ଅମକୁ ଏ କଥା କହି ବାରାନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଅମ ମାଟିରୁ ଅମକୁ ଏ ଗାଁ ପରାଇ ନିଆଯାଉ ନୟା ଅମ କାଛ ମା ଏ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତୁ ମାରାନ୍ତି । ହେଲେ ଏହା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ କଥା ଯେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅହଂ ଜେଲେକ ସେବା ଶୁଶ୍ରୁଷା ପାଇଁ ଏହା ହୋଇ ନ ହେ । କାରଣ ସେହେତୁ ଜେଲେଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ଅଛ । ଅତଏବ ହୋଇ-ପାରେ ଯେ ଏ ଟକା କେବଳ ଶତ୍ରୁର ଅସ୍ତ୍ରଦର୍ଶରେ ମାରିବା ଓ ଶତ୍ରୁ ଅମକୁ ମାରିବାକୁ ଅମିଛେ ଜେଲ ଜୀବନ ଉପ୍ରିରେ ଶତ୍ରୁକୁ ମାରିହେବାଙ୍କି ଏ ଟକାର ପରିଣାମ । ଅତଏବ ଅମେ ମନ୍ତ୍ରର ମଳଲ କରି ଯେଉଁ ଟକାଟା ଛଡ଼େଇଦୁଁ ସେଟା ମଣିଷ ମାରିବା ପାଇଁ ଗଢ଼ିତ ହେବ । ଅତଏବ ସହି ବ୍ୟସ୍ତ-ରେ ଗଢ଼ିତ ହେବ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କାରଣ ଦଂଗ୍ରାମ ସଜବାଜୁ ଅମରି ପାଇଁ, ଅମର ପ୍ରାଣ ପାଇଁ ଏ ସବୁ ମଂଗ୍ରାମର ମାଳକ କୋଉ ହେଉଛନ୍ତି । ଜଣେ ଚାକିରି ବି ପ୍ରାର ?

+ + +

ଏଥର ବନ୍ୟାଖାଟ ହୋଇ ପାଣି ଗ୍ରୋଇ ଯେମିତି ଭୁଆଇ ହେଲା, ଟକାର ଜାଳଟା ବି ସେମିତି ଖୋଳ ଚଳି । ବନ୍ୟା ନୀରେ ହେଉଛେ ଅଢ଼ମ୍ବା ଜାମ ପାଉଛେ, ବନ୍ୟା ନୀରେ ହେଉଛେ ଅତିଷ୍ଠ ନ୍ୟୁନ୍ତ ହେଲେ, ବନ୍ୟା ନୀରେ ହେଉଛେ ଅଚଳ୍ୟାଦାଳ ଉପାଦ ପାଇଛେ—ବନ୍ୟା ନୀରେ ସ୍ୱନ୍ଦ ଉପାଇ ହେଉଛେ ଅଥଚ ଜେଲ ମାର ବି ହେଲେ, ବନ୍ୟା ନୀରେ ମହାଜନ ଜମିଦାର ବି ଟ୍ରେଚରଛେ, ଅମେ ମୁଣ୍ଡ ପାଏ ପାଏ ବନ୍ୟା ନାମରେ ସୁନ୍ଦ ସ୍ୱଦାବ ଛଡ଼ି ସ୍ୱଦ୍ଧପାଇଛ । ସରକାର ଏଉଲି ବନ୍ୟା ସ୍ଥାନ-ନ୍ତ ଜଳ ପାଇଛନ୍ତି ବି ? ଏ ବନ୍ୟା ଦାହା ସାହ୍ଯା ବରଦାଇଣି ଅଥଚ ଜେଲ୍ଲ ଉପାଇ ହେବ । ଏଉଲ ସାବଧାନ ହେଉ—ନାଁ—ବରପ୍ରିମଳ ପାଣି-ରେ ବୁଡ଼ି ମାରି ପାଇବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଳିଥିବ ?

ଦେଶର ଜଣଯାଉଛେ ବନ୍ଧୁଙ୍କେ ଖୋଜାଇ କଥା—ଏଗ ଚାକି ସ୍ୱଦ୍ଧେଶ ଥିଲୁଙ୍କେ ଅନ୍ତରୁ ।

+ + +

ଚାଲେଷ୍ଟରର ହେଉଛେ ଜେଲ ଜୁଲ, 'ଚଥା ବହିଟ' ଟ୍ରେଷ୍ଟର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହ'ଗ ଉଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦିଶାନ୍ତ ବରି ପ୍ରଚାରକୁ ଅନୁରୋଧ କରି-ଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅମ୍ବୁଲ୍ଲ ଜେବଦେଣା ଓ ଦେଶପ୍ରେମ ବୁଝା ବନ୍ଧୁଙ୍କା ପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇ ହୋଇଛି—ବେଳକ ଜଣ ଉଦ୍ଦେଶ ଏଥରେ ଅଛାଡ଼ି ଜଣାଇ ଇଷତ୍ ଅଛ୍ଦ୍ ବରିଛେ ।—

ପ୍ରସ୍ତାବକ ଜଣ ଉଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ଅବାଗତରେ ଛେଡ଼ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚାରରେ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ଜିତାଗ ଏହା ଅମ୍ଭମ୍ଭ ମାନାଙ୍କ ବରିବେ ।

ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ଚଥା ବହିଟ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ବୋଲ୍ଲ । ପ୍ରଥମଟି ଚଥା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ବହିଟ । ଚଥାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଚଥ୍ୟ, ଚଥ୍ୟ, ସତ୍ୟ, ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ବହିଟର ଅର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ଅବ୍ୟକ୍ତ ନୁହେଁ ଓ କର୍ଣ୍ଣିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରା ଯାଇଥିବ । ଏହା ଛଡ଼ା ଚଥା ଅମ୍ଭର ଜରୁରୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହା ସହିତ ଚଥ୍ୟ ନୟା ହେଉଛି ଭୁଆ " 'ଭୁ ଆ' ଭୁ ଯାଏ ।" କହିବା ଦ୍ୱାରା 'ଚୋରା' ଚୋରିଲେ 'ଚା ଥେଉ ଚା' ବା 'ଚୋ ଚା' ଶବ୍ଦର ଅନୁରୂପ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଭବୀତ୍ତରେ ଚୁପ୍ରେ ଧରାଯାଉ, ଚଥା ବହିଟ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ । (୧) ଯେଉଁମାନେ ସେହି ପ୍ରକାର ବା ସେମିତିକା ସେମିତିକା ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ ସେମାନଙ୍କୁ ଚଥାବହିଟ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ କୁହାଯାଏ । (୨) ଯେଉଁ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ କେବଳ ଦଂଗ୍ରେସ ଚଥ୍ୟ ବହନ୍ତି ମାତ୍ର ଚଥ ହେବଲ ଚେଷ୍ଟରରେ ବସି ପାନ ବେବାଣ୍ଡି ବା ସ୍ପ୍ ପିଅନ୍ତି ନୟା ଗ୍ରିଗାରଟ୍ସ (ଲେଜନ ଚୁରୁ ବା ଖାଇ) ପିଅନ୍ତି ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ଚଥା ବହିଟ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ । (୩) ସତ୍ୟ ବହିଟ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ କହନ୍ତି—'ଅମେ କେବଳ ସତ୍ୟବକ୍ତା, ଅଛ ଦଂଗ୍ରେସ ଦୁଇଅଙ୍ଗ ମିଥ୍ୟାବାଦ ଅଟେ ଦ୍ୱିତେ ମେଣ୍ଟେ ମେଣ୍ଟେ ସୁଦ୍ଧ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଚଥା ବହିଟ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ । (୪) 'ଭୁଆ ବହିଟ' ଅର୍ଥ ଯେଉଁ-ମାନେ ଅନ୍ୟଙ୍କୁ କହନ୍ତି 'ଭୁ ଆ' ଅଛ ମୁଁ ଭୁଆ ପାଇଁ ଚାହି ପାରିବେ—ଓ ଯଦି ଏ କଥା ବୋହି ନ ମାନ ଭୁଆଙ୍କୁ ଭୁଲିଲି ଯେମିତି ଚେଷ୍ଟ ଚାଲ ଚଳିଲି ପରାଇ 'ଭୁ ଆ' ବହି ପଳାନ୍ତି । (୫) ଚୋରା ଅର୍ଥାତ୍ ଚେ ଚଳ କେବଳ ଚେଷ୍ଟେ ଚେଷ୍ଟାକ କଥାଙ୍କୁ ଦେଖି 'ଚେ ପଶ୍ଚ ଚୋଲ ମୁନ୍ୟ ବ'ଗ ଚ ଟ୍ରକ ? ବୋଲ୍ ହାମେ ପସ୍ପରିବା ଶ୍ରୀ—'ଏଂଗ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ' ବୋଲ୍ ଜବାବ ଦଅନ୍ତି—ଗା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗ, 'ଭୁମେ ଚଥ ? ' ବୋଲ୍ ପସ୍ପରି ଦେହେ 'ଏଂଗ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ' ବଦନ୍ତି ସେମାନେ ଅଛ ଏବଂ ଚୋରା ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ । (୬) ଗା ଆ ବା ଗା ଥେଉ ଗା ଉଦ୍ୟାଳ ଜାଳରେ ମାରନ୍ତି । ଅଟ୍ଟ ନାଳ ନ ଜାଣି ଭୁଲିଲି ବୋଷ ଦଅନ୍ତି । ନିଜର ଜାତିରୁ ଅଛ୍ଦ୍ରରେ ଖାଲି ଦଂଗ୍ରେସ ଜାଳକର ନନ୍ଦା ବରନ୍ତି, ଖାଲ୍ଲଶ୍ରେ ବରି ଲେଖିଲୁ ଟ୍ରିଟେଲ ଭୁଟେଲ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲଙ୍କୁ ଜେଲ ଗେଲ୍ ଦଅନ୍ତି ଅଟେ ଏଥେ ବରେ ବି ଲେଖେ ଯାଇନାହିଁ 'ଗା ଥେଉ ଗା—' ବହି ଗାଳ ମାରି ଦଅନ୍ତି—ସେମାନେ ଅଛ ଏବ ପ୍ରକାର ଚଥା ବହିଟ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ (୭) ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଅନ-ସ୍ଥାନରେ ସୁଆଇରେ ପାଇଲେ ଖାଲି ପାଇଲେ ଖଣ୍ଡଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଇ ସ୍ୱଲ ଟିକେ ଅଟ୍ଟ ଟେଲ୍ଲ କ୍ଷାଟ ପୋଛ 'ଚୋ ଚା' କରି ଦାଢ ମାଡ଼ ଭୋଜ ଛେ ନ ଜାଣିଲ ପରି ବାହାରି ଅସିଛେ—ସେମାନେ ଅଛ ଏବ ପ୍ରକାର ଚଥାବହିଟ ଦଂଗ୍ରେସ ବାଲ ।

ଅତଏବ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଉଛି ବି ଯାହାତାରେ ଏହି ଚାରି ଶ୍ରେଣୀର ଖୋଜ ବା ଚଥୋଖିବ ନୟା ସମସ୍ତ ସ୍ଥଳ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଛେ ଯାହାର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ନାହିଁ, ଯଦି ଚାହାଁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ମନ୍ତ୍ରୋତ୍ତରେ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ନ ଛୁଏ ନୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଦୌଣସି ଅଂଶ ସଂଶୋଧନ ବା ନିଂଶ ହେବେ ତହିଁର ଦୌଣସି ବାଧା ନ ଦେ ସେହିପରି ଛଡ଼ ସ୍ଥଳ ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ସବୁରେ ଓ ସେ ଜେଲ୍ଲ ବା ଜେଲ ବୁଝିକୁ ନୟା ଜେଲମାନଙ୍କୁ 'ଚଥା ବହିଟ' ଦଂଗ୍ରେସବାଲ ବା ଚଥାବହିଟ ଅନ୍ୟଙ୍କ ବୁଝାଯାଏ ।

ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବାଲେଟରେ ଭକ୍ତ ଓ ଜେଲମାନେ ଏକ ଯେ ଦେହ ଏବଂ ସହିତ ସବୁଦ୍ଧ ନୟା ଏଂପାଇଁ ଜଳସୀ (interested) ହେ ତାଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗ ବାଇ (Bar ଜଳ୍ପ ନୟା ବେଶୀ) ବୁଝ (library) ର ସହିତ ଓ ସେଷ୍ଟଙ୍କ ଜେଲ୍ଲ ପଠାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ ସହିତ ସହିତ ଜେ କ୍ଷମତା ଦିଅଯାଇ ।

+ + +

ଅମ୍ଭମ୍ଭମାନେ ଖୁସି ଖୁସି ହେଉଁ ଯେ ବାଲେଟରେ ଜେଲେଜେ ଚଥା ବହିଟ ଦଂଗ୍ରେସୀ ଓଜେ ଏଣିକି ବନା ପରସାରେ ମଜଜ ମା ଜୋଲ୍ଲନ୍ତି । ଏ ଜଳରେ ଯଦି ସତ୍ୟ ଦ୍ୱାରାଥାଏ ହେଲେ ସରକାର ବନ୍ଧ୍ୟ କରି ଓ ଗୋଟାଏ ସବୁ ବ୍ୟସ୍ତ ବାଲେଟରେ ପଠାଇ ଦେବେ ମନ ଜ୍ଞାନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜେଲେଜ ମଜଜ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରନ୍ତି ଓ ବଜିଲ ପାରନ୍ତି, ଅଜେଜ ମଜେ ଖାଇ ପାରନ୍ତି ଓ ଦୁଅଇ ପାରନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ମଜେ ଦେଶ ଦେଖାରେ ଜେଲ ଯାଇ ନ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜେଲ୍ଲ ପଠାଇ (ଜମ ଧାଇ ଟିକନ୍ତ) ପାରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ଓଜେ ବୋଲ୍ କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏମାନଙ୍କର ଏହିସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୁଣ ମଜେନ୍ତ ଅଛ ବ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଉପାଧ ଦିଆ ଯାଇପାରେ, ପାଟକୋଳ ଅମ୍ଭମ୍ଭ ଜଣାଇଦେ ଅମ୍ଭମ୍ଭମାନେ ସୁଦ୍ଧପାଇ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛୁଁ । ଜାଣେ ଅସ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ ମ୍ଭଗ୍ରରେ ଜେଲ୍ଲ ପ୍ରାଣ ନାହିଁ । ଜେଲ୍ଲେଜ ଏମାନଙ୍କୁ ଖାଲଛଣ୍ଡ ବହି ଦେବନାହିଁ, ଜାଣେ ଏମାନେ ଲଜ୍ଜେବନ୍ଧ୍ରସ ବଜନ୍ତି । ଦେଖିବା ବହିଦେବ ନାହିଁ ଜାଣେ ଏମାନେ ବନା ପରସାରେ ନିଜର ମ୍ଭଗ ବେଚନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମ୍ଭଗର ଦାମ ନାହିଁ ବୋଲ୍ କହି ଦେବନାହିଁ—ଜାଣେ ଉଗ୍ରାସ ଏମାନଙ୍କ ମ୍ଭଗ ବାଲ ବାହି ବୁଝ ପରସା ବରି ନ ଏ । ଏମାନଙ୍କ ଅନ୍ଧ ବହିଦେବ ନାହିଁ, ଜାଣେ ଏମାନେ ବର୍ଣ୍ଣି ସ୍ୱର ଅଣା ବରି ଦଂଗ୍ରେସକୁ ଦଅନ୍ତି ଅଛ ଦେଖେ-ଦେଖେ ସୁଦ୍ଧ ପାର୍ଥିବ ପ୍ରକାରରେ ସାହାଯ୍ୟ ବଜନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଅପୋଷ ବୋଲ୍ କହି ଦେବ ନାହିଁ, ଜାଣେ ଏମାନେ ନିଜ ନିଜ ଜିଭରେ ବେଚ ଯୁକ୍ତ ବରି ପାରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ପଂ ବୋଲ୍ କହିଦେବ ନାହିଁ, ଜାଣେ ଏମାନେ ନିଜର ମଣିଷ ବୋଲ୍ଲନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଣିଷ ବୋଲ୍ କହିଦେବ ନାହିଁ, ଜାଣେ ଏମାନେ ଓଜେ ମଧ୍ୟ । ଏମାନଙ୍କ ଅଜଜ୍ଞ ବୋଲ୍ କହି ଦେବ ନାହିଁ, ଜାଣେ ଏମାନେ ଦୋଷରେ ନିଜ ଜ କହିପାରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ନିଷ୍ପ୍ରଭ ବୋଲ୍ କହି ଦେବ ନାହିଁ, ଜାଣେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟ-ଦେଖ ଅଜ୍ଞନ ଅଛ ।

+ + +

Digitized by srujanika@gmail.com

ନୂଆବଉ

ମଜାକଥା

ଲେଖକ:—ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ।

ଯଦି ତେହେ ଅକସ୍ମାତ୍ ପଚାରି ହେବ—ଅଫିସ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିବାହ ବାହାଁଚି କିରି ନାହାନ୍ତି ? ମୋଟାଏ ପ୍ରବାଦ ସାର୍ବଭୌମ ଶାସ୍ତ୍ର ଅତ ଉପର ପୃଥ୍ୱୀ ସୁଲାରେ ମୁଁ ପ୍ରସଙ୍ଗକ୍ରମେ ଏଥିରି ବିବାହର ଦିନ ଦେଇ ଯେ, ପ୍ରଜାବାସ ଯେପରି ବୁଝିନ ଦ୍ରୁତ ଦେବୀଙ୍କି ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟା ଦେବାକର ସ୍ଥାନ ପୂଜାରେ ଦେଇଛେ ଏ ଏକ ନିଷ୍ପାର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟନା ବିରି ସ୍ଥାପିତ ହେବେ । ଅତ ବାଲ ଏ ମଧ୍ୟ ମୋଟାଏ ଉପେକ୍ଷନ ହୋଇପାରେ । ଏନ୍ତୁ ତଥାପି ମୋର ବିଷ୍ଣ ନ ହେବାର କାରଣ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର—

ଯେ କର୍ମ ଭେଣ୍ଡେଟରେ ଜଣେକ ପଚ୍ଛଅବାଲ୍ ମୋତେ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯାହା ମିଳିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଛାଡ଼ା ସଭା ମୋଟାଏ ଲିଖିଲି । ଜଣେକ ପାଠକେ ମୋଟାଏ ଷ୍ଟେଜ ଭ୍ରାଜ୍ଞ ନେଇ ମୋର ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ବାବୁ ସପତ୍ନୀକ ଆସ ବସୁଛେଲେ । ଯେ ମଧ୍ୟ ଜଣେକର ଛଳ, ଏନ୍ତୁ ମୋର ୨ ବର୍ଷର ସିନିୟାର । ଯେ ଦ୍ରୌଣ୍ଣା ଦ୍ରୁଣୋଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବାହିଁବେ ଯେ ଅନ୍ତରୀ ବୌଣ୍ଡିଗି ଭାଇ ଯାହା ନ ମିଳିବା ଯାଏ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଠରେ ଯେପରି ଉଠିଛି । ହଦିଏ ଶାଳ ମଣ୍ଡାଳ ବରି ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖେଇ ଆଜ ହେଲି ।

ଏନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପାଠରେ ଏକ ସପ୍ତାହ ରହିବା ପରେ ମୋର ଆଉ ଅନ୍ୟ ଯାଗାକୁ ଦିହାପାଇଁ ମନ ହେଲା ନାହିଁ । ଯେ ମୋତେ ଷ୍ଟେଜ ସହୋଦର ପରି ଭାବୁ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଧ୍ରୁବସୁଦ୍ଧ ବିଶାଳତା ଓ ନୂଆଭଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟ ମତେ ଏପରି ବିଶ୍ୱାସୀ କରିଦେଲା ଯେ, ମୁଁ ଆଉ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗ ଛାଡ଼ି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ବାବୁଙ୍କ ଧର୍ମ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ମୁଁ 'ନୂଆବଉ' ବୋଲି ଡାକିବାକୁ ଲାଗିଲି ।

ଟିକା ଦିନପରେ ମୁଁ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଖାଣ୍ଡି ଗେଲେ ଥାଏଁ । ହଠାତ୍ ପଥରେ ଅଗ୍ରଜଙ୍କୁ ମୁଁ ଦେଖିଲା ପରେ ଅସ୍ଥାନ ବୋଲି ଭୁଲିଗଲି । ତେଣୁ ମାତ୍ର ନ ପୁଛୁଥି ମୁଁ ଭ୍ରାତ୍ରଙ୍କାଳ ଅଧା ଛାଡ଼ା ନେଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଠରେ ହାଜର ବରିଦେଲି । ଯେ ଏନ୍ତୁ ମତେ ଦେଖି କହିଲେ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଦିନ ନୂଆବଉ ଟିକା ଦେଖି ମୋ ଆଗରେ ଫିସିଫିସ କହିଲେ—

"ଏବେ ଏମିତି ଛାଡ଼ା ଅଛ ତେବେ ଅଫିସର ବୋବସ୍ଥପଥ ଛାଡ଼ାଏ ଏଠୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିବାହ ଅଛ—!" ଏନ୍ତୁ ଯେ ଏହି କଥାଟି ଯାରି ଦ୍ରୁତରେ କହିଲେ ଯେ ମୁଁ ଚକିତ ହୋଇଗଲି । ନୂଆବଉଙ୍କୁ ଅମା ମାରି ମୁଁ ଟକାଇବ ଫେରନ୍ତ ଚାଲିଲି ।

ଦିନ ଚାରି ଯାଏ—ଗଲା । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଛୁଟି ଓ ନୂଆବଉଙ୍କର ଅଟଳ ମମତା ଦେଖି ଚିନ୍ତିତ ହେଲି । ଏଥିରି ବିଷୟ ତ ଦେହ ଅଗଣାର ସହୋଦର ସହିତ ବି ବରି ନ ପାରେ । ନୂଆବଉ ସୁଦ୍ଧ ସୁତ୍ରଙ୍ଗ ହେଲେ—ମୁଁ ବି ଯୁବକ । ଯେ ଅର୍ଥ ଏ ଅନ୍ତିବଣା ଅଛ ମୁଁ ଶୁଣିଲା । ଏନ୍ତୁ ଭ୍ରାତ୍ରଙ୍କର ଅଂଶକ ଏପରି ବହନକ ଅଗି ନ ହେଲା । ଅମ ଦୁହିଙ୍କୁ ଭାଇରେ ଏକାକୀ ବରି ଯେ ସିନେମା ଦେଖି ଯାଇଥିଲେ । ତେବେ ତେବେ ରାତ ପାହାନ୍ତା ଦେଖିଲୁ ଫେରି ଅସୁଛେଲେ ।

ମୁଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଦିନ କହିଲି—"ରାତରେ ଶିପ୍ର ଫେରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାକର, ନଚେତ୍ ଦିନ ନ ଯା'—।"

"ବାହିଁବ ?" ଯେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

"ତମର ଏକୁଟିଆ ରହିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ"—ମୁଁ ଏତକ କହିଦେଲି—

ସୋଟାଏ ଦୃଷ୍ଟିର ଫାଙ୍କା ଅବାକରେ ଯେ ମୋର କଥାର ସତ୍ୟତାକୁ ଉଡ଼ାଇ ଦେଲେ କହିଲେ—"ତୋର ତ ମୋତେ ସାଥ ଦେବା ଦ୍ରୋହାନାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ ବର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀତାଙ୍କ ସାଥରେ ହେଲେ । ଆମଠାରୁ କ'ଣ ସତ୍ୟବାଦୀ ସୀତାଙ୍କୁ ବାଦ୍ଦିବାକୁ ଭୟ ଲାଗୁଥିଲେ—ନା ଅଗି ସାହସରେ ଅଗି ମିଳାଇ ଭଗି ବହୁଛେଲେ ?"

ମୁଁ ଭଲ ବଣ ଜବାବ ? ଏହ ଜବାବ ଅଗିଲ ନାହିଁ । ତାର ଅନ୍ୟ ଦିନ କୁଠାରୁ ଜଣାପଲ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭ୍ରାତ୍ରଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମ ଚିନ୍ତକ ସାଥରେ ଏକ ସାଥ ପାଇଁ 'ଝୁଲ'ରେ ବଲବତ୍ତା ପାଇଛନ୍ତି । ଅତଏ ମତେ ପୁଣା ସାଥକ ଯାଏ ଏକାକ ନୂଆବଉଙ୍କ ସାଥରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଏହ ରହିବା ଲାଗି ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଠକୁ ଗଲି, ଏନ୍ତୁ ଭାଡ଼ାମଲାରେ ପଚ୍ଛ ପର୍ଦ୍ଦ ମତେ ଜବାବ ଦେଇଗଲେ ଯେ ରହିଲେ—"ନୂଆବଉ ସାଥରେ ଏକୁଟିଆ ରହିବାକୁ ଭୁଲ ଲାଗୁଛ । ତ'ଣ ତୋର ପାଠପାଠରେ ବିଷୟ ନାହିଁନା ତ'ଣ ?"

ଏନ୍ତୁ ଜଣ୍ଡିଲେ ମୁଁ ଭାଡ଼ାମଲା ନୂଆବଉ ଦେଖି ଅଛିଲି ।

ଭୁଲ ସିନାକ ଏହାରୁ ଦିନ ହୋଇଗଲେ । ଆମ ଏଗାରଟା ଦେଇ । ଦେଇଟେ ପଢ଼ା ସାରି ମୁଁ ନିଜର ଭାଏରା ଦେଖୁଥିଲି, ଯେପରି ନୂଆବଉ ଧୀରେ ଧୀରେ ପରିକ୍ରମିତ ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ଏ ମତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନ ନୂତନ ଦୃଶ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗୁ ଥିଲେ । ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟରେ ଅଗ୍ର ହେଲ ଅଗରେ ଜିଲାଟ ଗୌଳ ଭାଷା ! ସ୍ୱାଭାବିକ ଏକ ମାଦକତା ଭରା ଅଛ୍ଟ ଦର୍ଶନ ! ମତେ ଏ ଯାଏ ନୂଆ ନୂଆ ଲାଗୁଥିଲା ଅଗ୍ର ମୁଁ ବେଦ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲି ।

ଅଗି ହୋଇ ଦାନ୍ତର ଟେକ୍ରେ ଟେକ୍ରେ କଥା ଚାର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିଲେ ଟେକ୍ରେ ମନକୁ ମନ ଲାଗି ଯାଇ-ଥିଲା । ଏଣ୍ଡ ଯୁବକ ଥାଏଲ ହୋଇ ଅସୁଥିଲା, ଟେକ୍ରେ ଟେକ୍ରେ ଦେଖିଥିଲା ଅଗ୍ର ଅବାରଣରେ ଯେ ମୋ ପାଠକୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଛି । ମୁଁ ବି ଜିଦ୍ଦିରେ ଛାଡ଼ୁଥିଲି ଅଗ୍ର ଭାବୁଥିଲି, ଜଣକୁ ନେଇ ଛାଡ଼ରେ କିପରି ଭଲ ଚାଲୁ ଅଛୁଁ ରହିବାକ ଅସମ୍ଭବ ବ'ଣ ? ଭାବକୁ ଅମକ ବ'ଣ ଜଣା ପଡ଼ୁନି ବଳ ଏଥି ମୁଁ ନିଜ ଭିତରେ ଚରେଇ ଭୁଲୁନି ଯୁବ ଚାଲାଇଛି ! ଜଣ ଭୁମିରେ ଜୋର କରି ପ୍ରାଣ ଦେଇଥିବା ସ୍ୱାଧୀନ ମନରେ ଅନ୍ତରୀ ଏପରି ଦୁଃଖ ଅଛ ଥିଲ, ଅନ୍ୟ ଜଣେମାନେ ତାର ଜାଣୁ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏନ୍ତୁ ବିବାହ ମୁଖ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତେ ଏପରି ଯୁବ ଭାବରେ ଦେଖିବାର ତ ଏପରି ଭୁଲେଇବ ନାହିଁ !

ଏହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣ ଜଣ କରି ବୌଣ୍ଡିଗି ବନ୍ଧୁ ନୂଆ ବଉଙ୍କ ଚାରିପାଖରେ ବସି ହୋଇଗଲେ ।

ମୁଁ ଭାବିଲି ଯେ ତାହାର ଅନ୍ୟ ବୋଧହେଲେ । ବିବାହ ତାଙ୍କର ବୌଣ୍ଡିଗି ମେଳ କରିବାକ ବରିବାରେ ଲିଖିଛି—ମୁଁ ନିଜ ଟୌଳ ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ି ଅଛିଲି । ନୂଆବଉଙ୍କ ଚାରିପାଖରେ ପଡ଼ିଲି । ଏନ୍ତୁ ଭାଉ ଶକ ଛାପରେ ସ୍ୱାଥ ମୁଁ ଏକାକୀରେ ଅଛା ମାରିଲେ । ମୋର ଦେହ ଦିଶ ଦିଶ ହୋଇଗଲା ।

ନୂଆବଉ ଅଧ୍ୟତ ଭ୍ରାତ୍ରଙ୍କ ଚାରିପାଖରେ । ବଳା ସାରିଲ ଦେଖା ଅଛ ଲଜ୍ଜାରେ ଦେଖିଥିବା ତାଙ୍କର ମୁଖକୁ ଲମ୍ବା ଦେଇ ଶକ ଭଳି ଲେଖୁଥିଲି । ଅଗି ଭୁଲା ହୋଇ ଲହିଥିଲି, ଯେପରି ବୌଣ୍ଡିଗି ସୁନ୍ଦର ମୁଖ ଦେଖି-ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ! ଛାଡ଼ରେ ଅଧା ଅଛ ଅଗ୍ର ଦେଖି ଭଲ ଲାଗୁଥିଲି ! ମୁଁ ବହୁତ ଯତ୍ନପୂର୍ବକ

Digitized by srujanika@gmail.com

କୁତୁକୁତୁ

ଜଣେ ସିଂହଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ନିଜର ଭାବିଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲର ଖାଦ୍ୟଚକ୍ର ସେମାନ ବହୁ ଭାଖିଲା । ସେ ସିଂହେଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, "ତୁମେ ଏବେ ବେଳମ୍ବିତ କଲ ଯାହିଁକି ? ଏହାର ତତ୍ତ୍ୱ ଦ୍ରୁତ ହେବି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଶବ୍ଦଦିଅ ସମ୍ମାନ କର ।"

ସିଂହେ ତରତ ତାହା କହିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏତେବେଳେ ଦାରୋଗା ପାଦେକ ଆସିଲେ । ସେ ଚମ୍ପାଦରେ ଏ କଣ ?

ଜଙ୍ଗଲର ସବୁ ଜନ୍ତୁ ଭୁଣ୍ଡାଇ ଦେଲେ !

ଛେଡ଼ି ଦାରୋଗା କହିଲେ, "ମାଫ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଦେଲେ ତୁମେ ତ ପୁଣି ତାହା ଗ୍ରହଣ କର ପ୍ରକୃତ-ସଲାମ ଦେଇ । ଜନ୍ତୁ ସେ କଥା ତ ତୁମେ କରୁ-ନାହିଁ । ଏ ତ ଏକ ଦ୍ରୁତ ଦେଖାଦ୍ୟ । ଅତଏବ ମୂଳରୁ ଆରମ୍ଭରେ ସେ ସମ୍ମାନ ଅରମ୍ଭ କରୁ ଅଜ ତୁମେ ଦସ୍ତୁର ମୁତାବକ ଗ୍ରହଣ କର । ମୁଁ ବଡ଼ ଖୁସି ହେଉଛି, ଦେଖେଦେଖେ ଲିଖିବ ।

ଯୁଗ ପ୍ରୁମାର ଅବାଧଶ୍ରୀ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପରୁ ପାଦ ଦେଖି ହଠି ସବୁ ଜାନାର ସଲ ଅନୁଭବ, ଜନ୍ତୁ ମୁଖକଲ ଜାଳର ଅଳ୍ପ ଅପିଟ୍ରା ଚାଲାଇଦେଇଲେ । ଅର୍ଥ ଜନ୍ତ୍ର ପ୍ରକେତ ବହିଲେଖ ବହିଲେ—"ଅଜ !"

ମୁଁ କହିଲି—"ମୁଁ ଯାଉଛି ।"

ସମ୍ପାଦକ ବଦନରେ ସେ ପ୍ରଶ୍ନରେ—"କଣ ଚାହୁଛ ?"

ମୁଁ କହିଲି—"କିଛିନାହିଁ ।"

"ଅଜ ନା କଣ ?"

ମୋର ଜବାବ-ଉତ୍ତର—"ଦୋଷେ, ଯାଉଛି ଦୋଇଯାଉଛେ"—

ମୁଅକଲ ଚିତ୍ରଗ ଉପରୁ ଲିଟ ଉପେ ଉପରେ ଲାଇଟ୍ରେଇ ପଡ଼ିଛେ । ମୁଁ ଜାନେଲାର ଜାଳାଏଲ ଗଲି ଥିଲି ।

ଅନ୍ୟଦିନ ସବାଳେ ମୁଁ ଜାନାକ ପାଖ ଚିଠି ଲେଖିଲି ଯେ, ଯେଉଁଠାରେ ମୋର ପୁଷ୍ପ ଦୋଇ ପ୍ରଭାବ ହୋଇଥିଲା, ସେଠାକୁ ମନାକରି ପଠାନ୍ତୁ । ମୁଁ କର୍ଣ୍ଣନାଳ ମୋର ଦୋଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଦଳାଇ ଦେଇଛି ।

ମଣିଗାବୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଚକ୍ରା । ସେ ଭଣ୍ଡା-ଣ୍ଡକୁ କହିଲେ, "ମୋ ଗାଳ ଜାଣ୍ଟିଗ ପାଇ ଦେଖେ ନକୁ ?"

ଭଣ୍ଡାର—ଅଣ୍ଟି ଗ୍ରହଅଣ୍ଟା ।

ମଣି—କଣ ଗ୍ରହଅଣ୍ଟା ! ଦାଧାରଣରେ ଦେଖେ ନଜ ?

ଭଣ୍ଡାର—ଗ୍ରହ ପଇଷା ।

ମଣି—ଦେଖେ ମୋର ଦୁଇ ପଇସା ନିଆ ଦରକାର । କାରଣ ଗାଳପଣ ଗାଳ ମୋର ନାହିଁ ।

ଭଣ୍ଡାର—ନାହିଁ ବାବୁ ଅଧସଙ୍କ ଠଉଁ ଅଠ ଅଣା ନିଆ ଦରକାର, କାରଣ ଅପଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଗାଳ ଖେଳିବାକୁ ପଇଶ୍ରମ ଦେଇ ।

+ + +

ଚଳନା 'ହୋ ହୋ' କରି ହସି ଚଢ଼ ଯାଉଥିଲା । ବଦା ଦେଖିପଗ୍ରକ, "କିରେ ଦଶ ଲଢ଼ ଖାଇରୁ ବି—ଏବେ ଦସ୍ତୁରୁ ଚାହିଁବି ?

ଚଳ—ମୋ ଭାଗ ବଳକୁ କହିଲା—ତୁଲ ଗ୍ରହ ଦୋଲ ।

ବଦା—ଦାସ ?

ଚଳ—ଚଳ ବାଖାକୁ କହିଲା—ଦୁଷ୍ଟ ! '

ବଦା—ଏଥିରେ ତୁ ଚାହିଁବି ଦସ୍ତୁରୁ ମ ?

ଚଳ—(ହସି ହସି) ମୁଁ କଣ ଦେଲି ?

+ + +

ଶୁକ୍ଳୁଆ ଖାଇଥିଲା ଜଳଜଳା ବାବୁଙ୍କ ଖାଟରେ । ଚିତରେ ଗୋଟାଏ ଦୋଟେ-ଲରେ ଚଢ଼ିଲେ । ଖଟ୍ଟ ଶୁକ୍ଳୁଆର ନିଦ ଭଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ । ବାବୁ କହିଲେ, 'କିରେ ତୁ ଏତେ ଶୋଇଛୁ ଚାହିଁବି ?'

ଶୁକ୍ଳୁଆ—ଅଜ୍ଞି କାଲି ସବୁଦିନ ଶୋଇନାହିଁ ।

ବାବୁ—ଚାହିଁବି ?

ଶୁକ୍ଳୁଆ—ଏତେ ବଡ଼ ଅଲ୍ଲୁଆଣ୍ଟା ଅଣ୍ଟି ଛପରେ ଚଢ଼ିବି ।

ବାବୁ—ଛପରେ ଦେଖିବ ?

ଶୁକ୍ଳୁଆ—ଫୁଲ୍ଲିଲେ ନିଭଲ ନାହିଁ; ଗୋଟାଏ ଦୋଳନ ଭିତରେ ଛପ୍ପଟା ଚଢ଼ିଛି—ବୁଣି ଟିପି ଚଢ଼ ।

+ + +

ଗୋଟିଏ ଛାମ୍ବ ଦୁଇଜଣ ଗୁଲି ଗୁଲି ସିଗାରୁ ଜାଳାଉଥିଲେ । ଜମଳା କହିଲା, "ତୁଁ ଏତେ ଜୋର ଗୁଲି ପାରିବ ନାହିଁ ।"

ଚମଳା—ହଉ, ଅଧେ ପାରିବୁ ତ ! ଅମେ ଦୁଇଜଣ ଅଛୁ—ଦୁଇଜଣ ଗୁଲି ! ତୁ ଅଧେ ଗୁଲିବୁ, ତାକ ଅଧକ ମୁଁ ଗୁଲିବି ।

+ + +

ଗୋଟାଏ ଲୋକ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସି ଦୋକାନରେ କହିଲା, "ଏ ଦୋକାନ ଗୋଟାଏ ମୁଖାଧଣ ଯନ୍ତ୍ର ଚଞ୍ଚଳ ଦରକାର—ମୁଁ ମଝିରେ ଧରିବ ।"

ଦୋକାନୀ ଅଣ୍ଟା ଜାଡ଼ା ହୋଇ କହିଲା, "ଏତେଡ଼ି ଯନ୍ତ୍ର ମୋର ନାହିଁ ।"

+ + +

ମାଷ୍ଟର—ଦେଖି ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରେ ଦେଖି ଦ୍ରବ ଚାଲୁ ଛିଡ଼ା ପଦାର୍ଥ ଭୁଡ଼ା ଯାଏ ।

ଏବେ ଗୋଟାଏ ଛିଡ଼ା ପଦାର୍ଥର ଭୁଡ଼ା-ବରଣ ଦେଲା ।

ଟିଲ—ଛଟୋ ଖର୍ ।

× × ×

ଶିଚାବାଡ଼ୁ ଡାକ୍ତର ଘରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଘଣ୍ଟା ବନ୍ଦ ନ କରି କଳାଟ ଜିଲ ଦେଇ ଥିଲେ ! ହେଁ ଅରବିନ ଡାକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ତାହା ଦେଖି କହିଲେ, "ତମେ ବଡ଼ ଚତୁରଚାଳୀ ଥିଲାଣି ଏବେ । ଏ ଲି ସ୍ତ୍ରୀକାକ ଘଣ୍ଟାଟା ଗୁଲିଛ ।"

ଚୌବାବୁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ କହିଲେ, "କଣ ହେଲା ! ଘଣ୍ଟା ଯେମାରି ଅଟିଛି ।"

Digitized by srujanika@gmail.com

କ୍ଷୁଧା

ଶ୍ରୀ—

(ଜଂଗଲରୁ)

କାହାଣୀ

"ତାହିଁକି ଏତେଟା ଲଜ୍ଜିତ କେଁ ଜଣେ ଦଉଡ଼ !" ବରକ୍ତ ହୋଇ ସୁରେନ୍ଦ୍ର କହିଲା । "ମୁଁ କଣ କରିବି— ଶେଷ ଦିଲ୍ଲୀଟା, ସେ କଣ ଜାଣିଛ ଅମର ନାହିଁ ବୋଲି—ତା ସେଟାକୁ ଲାଗିଛି ସେତେବେଳେ—" ଏତିକି କହି ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ତ୍ରୀ ସୁରମା ଶିଶୁଟିକୁ ବକ୍ଷରୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲା ।

ତଥାପି ଶିଶୁର କ୍ରନ୍ଦନ ନିବାରିତ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଜଅଁ ଜଅଁ ହୋଇ ଅନ୍ତର କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

"ଭଲା ଚିଡ଼ି ମାରିବଅ ସେଇଟାକୁ, ଦତ-ଭୂତା, ଅଳେଡ଼ାଟା—ଏଇଟା ଅସିଲି ଦିନରୁ ଅମର ଏ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ", ସୁରେନ୍ଦ୍ର କହିଲା ।

"ତାର ଦେଖିବାରେ ଦୋଷ କଣ ! ସେ ତ ଅଏ ଅଏ ଜନ ଘର ଅପରକ୍ଷ କରିବାକୁ ଅସି ନାହିଁ" ସୁରମା କହିଲା ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ର, ସ୍ୱରରେ ଜଳନ୍ତି ଉଠି କହିଲା, "ଅଲକ୍ଷଣ ଅସିଛି ।"

ସୁରମା – ଦେଖିଯାଇଁ ତୁମେ ନିଜେ ଦାୟୀ ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ର – ନା, ତୁମେ ଦାୟୀ । ତୁମେ ନାହିଁକି ବାହାଦେଲ ?

ସତକଥା; ସୁରମା ନାହିଁକି ସୁରେନ୍ଦ୍ରକୁ ବାହା ହେଲା, ଅତଏବ ତାହାର ଦୋଷ । ସହ ସେ ବାହା ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏ ଦିଲ୍ଲୀଟା ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତା କାହିଁ – ବା ତାଙ୍କର ଏ ଦୁର୍ଗତି ହୁଅନ୍ତା ବିଷୟ ! ସୁରମାର ଦୁଇ ଅଖିରୁ ଝରଝରୋଗା ଲୁହ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ତାହା ଦେଖିଲା ନାହିଁ । ସେ ଗ୍ରେଟରେ ଟେବୁଲ ଚାକ ମୁହଁ ଫେରାଇ ଶୋଇଲା ।

କ୍ଷୁଧା ଜ୍ୱାଳାରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ମୁଣ୍ଡ ଝାଁଝାଁ ଝାଁଝାଁ ମାରୁଥିଲା । ଅଖିରେ ଷୋଳଷ ଫୁଲ ଫୁଟୁଥିଲା । ଦିନେ ମାତ୍ର ଭଡ଼ ପରି ତାର ଅଖି ଅଗରେ ସରସର ହୋଇ ଟେଳି ଚାଲି ଗଲା—ଶଣ୍ଡିଏ ଖଦ୍ରୁ ଭଡ଼ତାସ ।

ସୁରମା ଭେଟେ ସୁନ୍ଦର ଝିଅଟିଏ ଥିଲା । ମା ବାପଙ୍କ ଘରଥାରେ ଭେଟେ ଅନ୍ୟଳରେ ବଢ଼ିଥିଲା । ସେ ବିପରି ଚାଲି ଦେଖି ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ହେଲା, ତାଦରେ ମାଳ ବିଷ୍ଣବ । ବିବାହ ପରେ ଯେଉଁ ଭେଟେ ଭେଟୁଥା ସ୍ୱାମୀର ଥିଲା । ତାପରେ···ତାପରେ···ତାପରେ ଅସିଲା ସଂସାରର ପେଷଣ । ସେ ଗାଠ ପଢ଼ିଥିଲା, ଯେ ଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଘରେ ବସି ରହିଲେ ଭରପାରେ ମରିବାକୁ ହେବ ଜାଣି, ସେ ଗଲା ଜଲିବାକୁ । ସେଠି ଶଣ୍ଡିଏ ବିସ୍ତୃତ ଗୃହ-ରେ ଯୋଗାଡ଼ ହେଲା । ପରିଶ ଟଙ୍କା ଦରମା । ଚାରିଦିନ ଗୃହିର ଚରକା ପରେ ସେ ସୁରମାକୁ ଘେନି ଅସିଲା । ବସା ଖଣ୍ଡିଏ ଛଡ଼ା କରି ଦୁଇପ୍ରାଣୀ ରହିଲେ । ଲାଭନଟା ଏକଦମ ନୂତନ ସୁଖ, ନୂତନ ଦୃଶ୍ୟ, ଅଦ-ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଦିନ ଗୁଜିଲା ଭେଟେଦିନ ।

ତାପରେ ଅମ୍ବ ହୋଇଗଲା ଯୁବା । ସେହି ଥକ୍ଲା ଲାଗିଲା ଅସି ଏଇ ସୁନ୍ଦର ଭାରତବର୍ଷରେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଥକ୍ଲାଟା ବାଜିଲା ଅଗ କରି ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଭିତରେ । ସେ ଧନ୍ ବର କଣ୍ଟ ପଢ଼ିଲା । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଯଦି ଫାରମରେ ଟାମ କରୁଥିଲା, ସେ ଗୋଟିଏ ଇଦେଶୀ ଫାରମ । ସେ ଫାରମ ଭିଠିଗଲା । ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ଗୁଜର ବ ଗଲା ଗୁଲ ।

ଏଇ ଅକ୍ଷମ୍ଭାବ୍ୟ କଳ୍ପନାତରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଲା । ଅନେକ ଅତେ ଗୁଜର ଗୋଳିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଇ ଅବ-ଟନ ବେଳରେ ଜେଜେ ଯେତେବେଳେ ପୁରୁଣା ଗୁଜରକୁ ବାହାର କରି ଗଣ୍ଡିର କମା-ଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ସେତେବେଳେ ନୂଆ ଗୁଜର ଦଳିତ ହେଲା ! ଏତେବେଳେ ପୁଣି ଅଳ୍ପ ଗୋଟିଏ ଗଳଗ୍ରହ ଅସି ଜୁଟିଲା ତାଙ୍କର ଏଇ ଅଭିଜ୍ଞତ୍ୱ କ୍ଷୁଧାରୁ ସଂସାରକୁ ଅନ୍ତର ବିଷମ କରିଲା । ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନର ଅନ୍ତ୍ୟ-ଦିନରେ ଦର୍ଶାରେ ସେ ଅନନ୍ଦ ଦ୍ରବ, ଟ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମ ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ସେଥିରୁ କାଶିଗ୍ୟ ଦେବ ନ ପାରି ବରଂ ବଢ଼ାଇଦେଲା ଦୁର୍ଭା-ବନାରା ଶତଗୁଣ ଭାବ ।

ଫଳାର ଗୁଲିଲା । ଧାର କରି, ଚାଳ କରି ଚୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଚାଲିଲା । କିନ୍ତୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ହାତ ଘଡ଼ି, ଫାଉଣ୍ଟେନ ପେନ ବିଶ୍ୱ ହୋଇଗଲା । ତାପରେ ହାତ ପଡ଼ିଲା ସୁରମାର ଗହଣା ବିଶ୍ୱ ଉପରେ । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ସେ ବି ସରିଲା । ଶେଷକୁ ହାହାକାର । ଅଳି ଅଳ୍ପ ଚଳି ନାହିଁ । ଦୋକାନରେ ଏତେ ବାକି ଯେ ଦୋକାନ ଅର ଚାଲି ଦବାକୁ ଚାହି ହେଲାନାହିଁ ।

ଅନ୍ତତ ଜନ୍ମଦିନ ହେଲା ତାହାର ଗ୍ରେଟରେ ଦାନା ଚିତ ନାହିଁ । ଯାହା ଗ୍ରୋପ୍ଟ ଗ୍ରୋଗାଏ ଦୁଧ ମାସଯାଏ ଅଣି ଥେଥିରେ ଘାଣି ମିଶାଇ ପିଲାଟା ଭୁଣ୍ଡରେ ଦିଅନ୍ତିକ । ଏଥିରେ ପୁଣି ଜ୍ୱରାଣ ଭେଦରେ ତାକର ଅନ୍ତରାରେ ଭୁଲ ଭୁଲ ବେଦନ୍ ।

ପିଲାଟା ପୁଣି ଭିଠିଲା ଜାନ୍ତ । ଏଥର ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ବଳ, ଭେଦ, ମନକଷ୍ଟ, ଥକା ସବୁ ଏକଜୋଟ ହୋଇ ତାର ମିଜାଜ ବିଗାଡ଼ି ଦେଲା । ସେ ଧଡ଼ଡ଼ି କରି ଭିଠି ବସି କହିଲା, "ରଖେଇ ବଚାନାହିଁ ଏଟି – ନା !"

ସୁରମା ସେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲା, ପିଲାର ଜାନଣା ବନ୍ଦ ହେଲାନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

"ଓଃ — ଏବେ ନାହିଁ ନିଜେ, ମରିବାକୁ ତ ଦିନକାହିଁ ଶାନ୍ତିରେ ।"

ଏହା କହି ସୁରେନ୍ଦ୍ର, ପଞ୍ଜାବୀ ଖଣ୍ଡ ଟେବେଲ ଦେଇ ବାହାର ଚାଲିଗଲା । ବୈଶାଖ ଶିଅ ଦିପହରର ଖରାବେଳଅ ତାତ ତାର ଗେଟର ତାତ ଅଗରେ ଶୀତଳ ଜଳାପଡ଼ୁଥିଲା । ସେ ସେହି ଫୁଟପାତ ପରା ରାସ୍ତାରେ ଏକମୁହାଁ ଚାଲିଗଲା ପାଗଳରେ ଦିପହର ହୋଇ ।

ବାଟରେ କେତେ ହୋଟେଲରୁ ଜଳସଡ଼ା ସୁନ୍ଦର ଅସୁଛି, ବଜାରରେ ଦାଲୁର ଦୋଦାନରେ ନାନାପରାର ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ହୋଇ ସଜାହୋଇ ରହିଛି । ଫଳବାଲା କେତେ ପ୍ରକାର ମନୋରମ ଫଳ ଦେଖାଦେଇ ଛାଡ଼ି ମାରୁଛି । ଓଃ ଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସହରରେ ଖାଦ୍ୟର ତ ଅଭାବ ନାହିଁ । କେବଳ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ମୀଛାଡ଼ାର ଗେଟରେ ଜଣେ ଜଡ଼ୁଛି ଖଟା !

ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ମନ ହେଲା, ଧଇଁଯାଇ ହାସୁଲିଏ ଧରି ପାଟିରେ ପୂରାଇ ଦେବ । ଦେଖିତ ଯାହା ହଜାର ଦିନ ଛେଡ଼େ । ଖାଏ ଦୁଇଚାରି ଥରା ଚାମୁଡ଼ା, ବା ପୁଲିପ । ଏଇନ ! ହେଉଥେ ମରିବା ଠାରୁ ଏଇ-ଟିକିରା ସେ ବରଂ ଭଲ ।

ସେ ଗୋଟାଏ ଦୋକାନ ଅଗରେ ଏହିପରି ଭାବୁଁ ଭାବୁଁ ଶୂନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ଗୋଡ଼ି ତାର ଯେପରି ଅଗକୁ ପଡ଼ିଗଲା ବିଦ୍ରୋହ କରି ବସିଥିଲା ।

ତାର ଚେହେରା ଦେଖି ଦୋକାନୀ କହିଲା "ସେଠି ଛିଡ଼ାହେଇ ଚାହିଁଛୁ କଣ ବେ, ଯା ବାହାର ।"

ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ହୁସ ହେଲା । ସେ ଅଗକୁ ଚାଲିଲା - ଦେଖିଲା ସେଅଡ଼ୁ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ହୋଟେଲ ମଝିରେ ଲେଖି ଛି — ଜି ହୋଇ ଯାଇଁ ଅଛି । ସେ ଜେବ ଭିତରେ ଫୁଟ୍ ପାଥରୁ ଦ୍ରୋଣ୍ଡାଲୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ।

ଅଳ୍ପ ଏକ ସେକେଣ୍ଡ — ଲମ୍ବାର ଭିତରେ ସେ ଚଳନ୍ତା ଲାଇ ଅଗକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ପଛେ ମଝିରେ ସବୁ ଶେଷ !

ପଛରୁ ଡାହାର ଚମ୍ପେଗରେ ସେ ଚମକି ଚାହିଁଦେଲା ।

"ଏ ସୁର ! ତୋର ଏ ହାଲ ଚାହିଁଛି ?"

"ନ୍ନ, ଭାଇ, ତୁ ଭୁଆଙ୍କେ ଏତେବେଳେ ?"

"ମୁଁ ତୋତେ ଅନେକ ଖୋଜି ଖୋଜୁଛି ଭାଇ; ତୋତେ ମୋର ଭାରି ଦରକାର ।"

"ଅଚ୍ଛା, ସେ କଥା ସବେ କହିବୁ — ଅଗେ ମୋତେ କିଛି ଖାଇବାକୁ ଦେଲୁ । ଭୋକରେ ମୋର — " ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଅଳ୍ପ କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଭାଇ ତାର ହାତ ଧରି ଜଳଖିଆ ରେସ୍ତୁରାଁକୁ ନେଇଗଲା । ଦୁଇଜଣ ସେଠି ବେ ମନ ପୂରାଇ ଖାଇଲେ । ଖାଇବା ବେଳେ ଭାଇ କହିଲା, "ଭାଇ ସୁର, ଜଣିଥିବୁ 'ଜନ-ମତ' ଦୈନିକ ଖବର କାଗଜ — ମୁଁ ସେଥିରେ କାହାର କରିଛି । ଏବା ଅଜ ଚାକୁ ପରୁ-ଚାହିଁ । ଏପରି ଜଣେ ଲୋକ ମୋର ନିହାତ ଦରକାର ଯାହା ଜମାରେ ସବୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ମୋତେ ଚବିଶଘଣ୍ଟା ବିଶ୍ୱାସ କରି ବୁଲି ବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ତେବ ଦିନ୍ ଭାବୁଛି ତ ତୋତେ ଯଦି ପାଅନ୍ତି...ଅଚ୍ଛା ତୁ ଏଇକ୍ଷଣି ଜବୁଛୁ କଣ ?"

ସୁରେନ୍ଦ୍ର — ଜଣେ — ଚେଲାର ।

ଭାଇ — ତେବେ.....ଗୁଲ୍ —

ସୁରେନ୍ଦ୍ର — ଅଚ୍ଛା ହେଉ ।

ଭାଇ ଖୁସି ହୋଇ ସୁରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଲୁଚାଇ ପଚାଇଲା । ତାପରେ କହିଲା, "ଦେଖ୍, ଏଖଣି ବେଶି ନା — ମାସକୁ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବ । ଭାଗଡ଼ିଆ ବହୁ ଖୁବ୍ ବର୍ଦ୍ଧନଶୀଳ, କ୍ରମେ ଅଉର ବେଶି ପାଇବୁ ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ର କହିଲା — ଅଚ୍ଛା ।

ଭାଇ — ତେବେ କାଲିଠାରୁ ଜଏନ୍ କରିବୁ ?

ସୁ — ଅପତ୍ତି ନାହିଁ ।

ଭାଇ ପକେଟରୁ ଏକତାଡ଼ା ନୋଟ ବାହାର କରି କହିଲା, "ତେବେ ଏଇ ନେଇଯା ୨୧୦୦,—ଟେରେଜରି କରିବୁ ; ଅଜ ବାକି ସକାଳେ ଅଫିସରେ ଦେଖା-ହେବ.....

—ସୁରେନ୍ଦ୍ର, ନୋଟଟିକ ଛିଣ୍ଡିଲା । ଭାଇସ୍ତ ବେଳେ ଭାଇ କହିଲା, "ଅମର ଅଫିସରେ ବହୁତ ରୁମ ଅଛି । ସେଇଠି କୁଆଟର ନେଲେ ଭଲ ହେବ ବୋଧହୁଏ ।"

ସୁରେନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କଣୋଡ଼ି ଛିଡ଼ା କରି ଗେଟଟାଏ ଖୁଲି ସୁଣ୍ଡରେ ଲାଇ ବସାକୁ ଚାଲିଲା । ଦୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଛୁଡ଼ି ଅସିଲେଣି । କେତେ ଅଶା କେତେ ଅନନ୍ତ ନେଇ ସେ ସହର ଦଲୋରୁ ଡାକ ଦେଲା — ସୁରମା ।

କେହି ଜବାବ ଦେଲା ନାହିଁ !

ସେ ଭାବିଲା, "ସୁରମାଟା ସବୁଠାରେ ବଡ଼ ଅଭିମାନିନୀ, ଅତି ସ୍ୱରରେ କେତେ ଗୁଡ଼ାଏ କଡ଼ା କଥା ତାକୁ କହି ଦେଲି ତୁଚ୍ଛ-ଟାରେ । ବାସ୍ତବିକ, ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ହେଲାଟି ।"

ଭାବି ଭାବିରୁ ବୋଝାଟା ତଳେ ଥୋଇ ସେ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ସ୍ୱରମା ଶୋଇଛି ଏକା ପ୍ରଗାଢ଼ ନିଦରେ । ସେ ଠିକ ଯାଇ ହଲାଇଦେଲା ।

ଯାହା ଦେଖିଲା, ସେଥିରେ ତାର ମୁଣ୍ଡ ଘୂରିଗଲା । ସେ ବସି ପଡ଼ିଲା ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ । ସ୍ୱରମାର ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଥିଆହୋଇଥିଲା । ସେ ଖଣ୍ଡିକ ଟାଣିଅଣି ପଢ଼ିଲା । ସେଖିରେ ଲେଖା ଥିଲା —

"ତୁମର କଥା ମାନି ଦିଲିଟାକୁ ଚିତ-ଦେଇ ଗୋଟାଏ ଭିଖାରୀକୁ । ସେ ଦେଇଥିବା ୫୫୦ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ତଳେ ଛିଣ୍ଡିଲା । ମୁଁ ବ ଗୁଲିଲି ତୁମର ସବୁ ଅଡ଼ୁଅ ମେଣ୍ଟେଇବା ପାଇଁ । ଏଥର ତୁମେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ସୁଖୀ ହୁଅ ।"

ଲୁଚିଥା ବାହାରୁ ଡାକ ମାରିଲା — ବାବୁ ଚାଉଳ । —o—

Digitized by srujanika@gmail.com

କାହିଁକି ?

—ହୁଷ୍ଟଲର ଏତର ଅଥାନିଅ ହୋଇ ଉଡ଼ୁକୁଲୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

..ବଂଶ ଶତାବ୍ଦିରେ ନେପୋଲିୟନ ହେବେ ବୋଲି ।

× × ×

—ଜାପାନ ଏ ପାଶବିକ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛି କାହିଁକି ?

...ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ଅହିଂସା ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର !

× × ×

—'ପାକିସ୍ଥାନ' ବେତେକ ମୁସଲମାନ-ଙ୍କୁ ମାରି କରୁଛି କାହିଁକି ?

...ପାକି ସ୍ଥାନ୍ !

× × ×

—ଗାନ୍ଧିଜୀ ଛେଳିଦୁଧ ଭକ୍ତ କାହିଁକି ?

..ପୁରା ଅହିଂସା ହେବାଲାଗି ।

× × ×

—ସୁଭାଷ ଓ ମାନବେନ୍ଦ୍ର କଂଗ୍ରେସରୁ ଡେଇ ଖାଲେ କାହିଁକି ?

..ଛେଳି ଦୁଧ ନ ଖାଇବାରୁ ।

× × ×

—କଣ୍ଠ ପଣ୍ଡିତେ କଂଗ୍ରେସ ଖଣ୍ଡାରୁ ଛାଡ଼ିଗଲେ କାହିଁକି ?

...ଲଣ୍ଠରେ ବଡ଼ୁଥିବାଲି ଥିବାହେତୁ ।

× × ×

—ମିଶ୍ରେ [Mixed] ମଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ ଫେଲ୍ ମାରିଲା କାହିଁକି ?

...ନିରୁତ୍ତା ବା ଖାଣ୍ଟି ନ ଥିବାରୁ ।

× × ×

—ବୈତରଣୀ ଅନିକୋଟ ଭାଙ୍ଗିଗଲା କାହିଁକି ?

...ପାର୍ଥମାନେ ବେ-ଧଡ଼କ ସେଇ ବାଟେ ବୈତରଣୀ ପାରି ହେଲେ ବୋଲି ।

× × ×

୮୫୫୦ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର

ସିଦ୍ଧ ବଶୀକରଣ କବଚ ।

ଯାହା କୁ ତୁମେ ଚାହୁଁ – ସେ ଯେ-ଡ଼ ବର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ପଛରେ— ତୁମ ସହିତ କଥା କହିବାକୁ ଯେତେ ଘୃଣା କରୁଥାଉ ପଛରେ— ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ତୁମର ଅନୁଗତ ହୋଇପିବ ।

ମୂଲ୍ୟ: ତମ୍ବା ଗୋଲ ୫ ୧୯୮/

ଏକ ସଙ୍ଗରେ ତିନି ଗୋଟିକୁ ୫ ୫୦

ରୁପା ଗୋଲ ଏକ ଗୋଟି ୫ ୨୯

ସୁନା ,, ,, ୫ ୭୯

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯନ୍ତ୍ର

ଏହାଦ୍ୱାରା ବେପାରରେ ଲାଭ ହେବ, ଗୁରୁତ୍ୱ ମିଳିବ, ଲାଟାରରେ, ପଣ୍ଡିତାରେ, ଲୁଟ୍ରିରେ, ମାଲ୍ମଦ୍ଦମାରେ ଜୟ ହେବ । ନିଶ୍ଚୟ ଶାନ୍ତ ଓ ସନ୍ତୋଷ ହେବେ । ଏହା ତୁମ୍ଭଙ୍କ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ କରିବେ । ଯାହାର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ଲାଭ ହେଉ ଥିବ ତାହାର ଦୁଇ ଗୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଲେଡ଼ା । ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ପାଇଁ ଓ ଅନ୍ୟଟି ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ । ମୂଲ୍ୟ: –ତମ୍ବା ଗୋଲ ..୫ ୧୯୮/ । ତିନୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଏକ ସାଙ୍ଗରେ...୫ ୫୦ ।

ରୁପା ଗୋଲ ..୫ ୨୯ । ସୁନା ଗୋଲ ... ... ୫ ୭୯ ।

ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଚାରିଗୋଟି ମନାଇ ଥିଲେ ବିଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନମ୍ବର ପାଇଁ ଲେଖନ୍ତୁ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ: ୫ ୫ । ଏକ ସଙ୍ଗରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଅଚାହ୍ନା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଅତି ବିଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଲେଡ଼ା । ମୂଲ୍ୟ: –୫ ୭୯ । ଡ଼ାକ ମାସୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ନୋଟ: ଯଦି ଏହା ଅଥବା ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ନଗଦ ୫ ୫୦୦ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ବିଫଳ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ । ଏ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବା ଫଳ-ପ୍ରଦ କରିବାର ପାଇଁ ଦୌଣିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବା କିଛି କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

କେବଳ ଲେଖିଲେ, ମନି ବା ଭାର୍ଭୁରେ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

ANAND SWAMI

Anand Kutiya, P. B. No. 27 (D. B.)

AMRITSAR (India)

—ଏଥର ନାହିଁ ଛାଡ଼ି ହେଲା କାହିଁକି ?

...ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଧର୍ମାଙ୍କି ଜର୍ମ ଯୋଗାଇବା ଲାଗି ।

× × ×

—ଜଗନ୍ନାଥେ ଖଣ୍ଡିଆ ହେଲେ କାହିଁକି ?

...ମାହାରାଜ ପଥ ଚାହିଁ ଚାହିଁକି ।

× × ×

—ଯୁଦ୍ଧ ଚାଦା ଜମୁଛି କାହିଁକି ?

...ଶୁଦ୍ଧ ହେବା ପିଛିକି (!)

—ଗାନ୍ଧି ପୁଣି କଂଗ୍ରେସ ନେତୃତ୍ୱ ନେଲେ କାହିଁକି ?

...ଇଂରାଜଙ୍କ ପାଇଁ ପୁଣି ଚାଦିବାକୁ ।

× × ×

—ଲଣ୍ଠ ପାହେବ ଏତେ ଚସ୍ତ କରୁ-ଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

...ଭୋଜର !

× × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯଦି—

ଅଛା ଯଦି ଜାଲ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତେ
…ଗୁହାରିଅଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣି ଶୁଣି ଭାଙ୍କ
ଜାନକ ପରଦା ଫାଟି ଯାଆନ୍ତା ।

+ + +

ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚର୍ଚ୍ଚିଲ ସଦେହ ଯଦି
ଶଣ୍ଡିଅ ନିଶ ରଖନ୍ତେ
…ହିଟଲରଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ପଟପଡ଼ାନ୍ତେ

+ + +

କଂଗ୍ରେସ ଭାରତ ଯଦି ଯୁଦ୍ଧରେ
ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତା ।
…କଂଗ୍ରେସ ନେତାମାନେ ଜିନା
ଏରୋପ୍ଲେନରେ ଉଡ଼ନ୍ ଛୁ ପାରନ୍ତେ ।

× × ×

ଷ୍ଟେନାଟଙ୍କ ଫିଲ୍ମର ମୂଳ ଯଦି କୁନ୍ତା
ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା
…ଦାଗାଇଙ୍କ ଅଛାରେ ଖେଳେ
ପଡ଼ାନ୍ତେ ।

+ + +

ହିଟଲରଙ୍କର ଯଦି ପୁରୁଷତ୍ୱ ଥାଅନ୍ତା
…ଟୋଜିଓ ଫିଲ୍ମ ଷ୍ଟାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଚର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ସରନ୍ତେଣି ।

+ + +

ଚର୍ଚ୍ଚିଲଙ୍କର ଯଦି ଦାନ୍ତ ଥାଆନ୍ତା
…ଖୁରୁଜିଙ୍କୁ ଗ୍ରେଟରେ ଗ୍ରେଟରେ
ପେଲିଦିଆ (ଲିଆ) ମଜା ଦେଖାନ୍ତେ

+ + +

ବୁଦ୍ଧିପ ଯଦି ପୁଣି କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରେସି-
ଡ଼େଣ୍ଟ ହୁଅନ୍ତେ
……

+ + +

ଡ଼େଲ୍ଲଟ ଯଦି ଗାନ୍ଧିଙ୍କ କଥା ମାନନ୍ତେ
…ସେ ଛେଳି ହୋଇ ଯ ଅନ୍ତେ ।

× × ×

ଡ଼େଲ୍ଲଟଙ୍କ ଯଦି ଜିନ୍ନା ସାହେବଙ୍କ
ଗୋଲ ଦିଅନ୍ତେ
…ଦିଲ୍ଲୀ ଶା ମଜ୍ଜିଦ ହୋଇଯାନ୍ତା ।

× × ×

ବ୍ରିଜନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଯଦି ଯୁଦ୍ଧକୁ ସାହାଯ୍ୟ
ନ ଦିଅନ୍ତେ
…ଜାର୍ଣ୍ଣମାନେ ହାତରୁ ଝୋ
ଉଡ଼ନ୍ତେ ।

× × ×

ବ୍ରିଟିସ ବୋମାରୁ ଯଦି ମାଇକ୍ରିଅ
ବାଜ ଉଠନ୍ତା
…ହିଟଲର ହାର ମାନି ଯାଆନ୍ତେ ।

× × ×

…ପ୍ରତି ଲେଡ଼ଙ୍କ ପଛରେ ସାଇରେନ
ବାଜନ୍ତେ

× × ×

ବିନା ମୂଲ୍ୟେ ! FREE ! ବିନା ମୂଲ୍ୟେ !

ସୁନ୍ଦର ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼ି

ରିଭଲଭର ୧୯୫୦
୬ ଗୁଳି ଫରେ
ଅତିଶୀ ମେଟିକ
ରିଭଲଭାର
ବିନା ଲାଇସେନ୍ସରେ

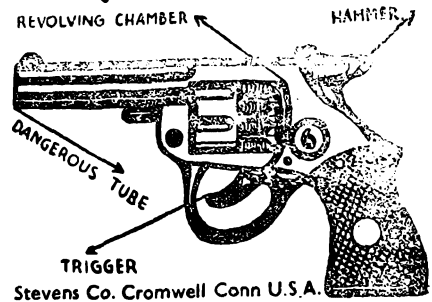

Stevens Co. Cromwell Conn U.S.A.

ଉପର ଛେରେ ଏହାର ଅକାର ଦିଆ ଯାଇଛି । ଅସଲ ରିଭଲଭର ପରି ଠିକ ଦେଖିବାକୁ ଏବଂ ତେ ଅଉଅଳ ଭରେ । ଓଜନରେ ୧୫ଅଉନ୍ସ ଏବଂ ଲମ୍ବରେ ୧୦ଇଞ୍ଚ ଅଟେ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ୬ ଗୋଟି ଗୁଳି ରହେ ଏବଂ ଘନ ଘନ ଫଇର ହୋଇପାରେ । ଏହାର ଚଟ୍ଟଳ ଗର୍ଜନରେ ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁମାନେ ଯେ ପାଇ ପଳାନ୍ତି । ଚୋର ଓ ଶତ୍ରୁଙ୍କ-ଠାରୁ ଛୋ ପାଇବା ପାଇଁ ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ଦେହରକ୍ଷୀ । ଏହା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥି-ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ—ନଂ୩୭୭-୫୪ (ଜଣ ଜାଇଭୁସ ସହ) । ନଂ୮୮୮ – ଭଲ ଲସ୍‌ପାଉରେ ଉପର ଉତ୍ତମ ଚିଜ—ମୂଲ୍ୟ—୫୪ଟ୍ୟ/ (୪୫ଟି ଜାଇଭୁସ ସହ) । ଅଧିକା ୧୦୦୦ ଜାଇଭୁସର ମୂଲ୍ୟ ୫୩୮ । ଖୋଲ ଓ ଜମର ଲୋ ୫୧ଟ୍ୟ । ରିଭଲଭର ଡେଲ ୫୦ଟ୍ୟ । ଡାକ ମାସୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ବିନାମୂଲ୍ୟେ:— ଦୁଇ ଗୋଟି ଚୌଡ଼ିନ ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼ି ପ୍ରତି ରିଭଲଭର ସହ ବିନା ମୂଲ୍ୟେ ଦିଆଯିବ । ଏକ ସଙ୍ଗରେ ତିନି ଗୋଟି ରିଭଲଭର କିଣିଲେ ୬ ଗୋଟି ସୁନ୍ଦର ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼ି ଦିଆଯିବ ଓ ଡାକ ମାସୁଲ ମୁକ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ଇଂରାଜି, ହିନ୍ଦି ଓ ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ ପତ୍ର ଲେଖିବେ ।

AMERICAN PISTOL CO. ,
Post Box No. 27. (D. B. 100) AMRITSAR (India)

Digitized by srujanika@gmail.com

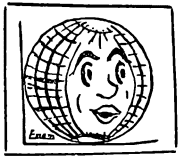

ସମ୍ପାଦକ—ଭଦ୍ରଜୀବ

ଅଜବ୍ ଦୁନିଆ

ବିଜୁଳି କୟାକଲ୍ପ

ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର ଅବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଦେହରେ ଲାଗିଲା ତଳ ଖୋଳିଦେଲେ ବୃଦ୍ଧ ଲୋକ ଯୁବା ହୋଇଯିବ । ଦାସ୍ତାଲ୍ଲ ଧାଇଁ ମାଳବ୍ରହ୍ମ, ଭଷ୍ଟାମିନ, କଳ୍ପାଦଳ୍ପ ରସାୟନ ଛୁଇଁରେ ଜେତେ କଥା ଶୁଣା ଯାଉଛି ଓ ହଜାର ହଜାର ଔଷଧ ବନ୍ଧୀ ହେଉଛି । ଏ ସବୁ ତାହାରଙ୍କେ ସବୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ଓ ଦୁନିଆରେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ରୋଗୀ ରୋଗଣୀ ହୋଇ ଦେହ ରହିବ ନାହିଁ । ଯମକୁ ତଡ଼ା ଲାଟ ଦେବ ।

× × ×

ଇଚ୍ଛାଧନ ବୃଷ୍ଟି

ଅମେରିକାର ହାର୍ଫଲ୍ଡ ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେବେଳେ ଇଚ୍ଛା ସେତେବେଳେ ବୃଷ୍ଟି କର୍ଷା କରିବା ହେଉ ପାରନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗୃହାମ ଜେ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଦେଇ ନିଜ ଜେତେକୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତି । ଏହି ଲୋକଟି ସ୍ୱାଭାବିକ ମହାପୁରୁଷ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଅଛନ୍ତି । ଏହି ବଡ଼ ଗ୍ରୋଷ୍ଠୀଙ୍କରେ ଯାଇ ଭିଜିଲେ ଜଳ ଦେହ ଯଥାର୍ଥ ଉଷ୍ଣରେ ଗଳାଇଲେ ତହିଁରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ବାଷ୍ପ ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଅକାଶ ମଣ୍ଡଳ ଛାଇ ଦିଏ । ବୃଷ୍ଟି ମୁଷ୍ଳଧାରେ ବର୍ଷା ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସେ ବର୍ଷା ବନ୍ଦ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଖରାଦିନ ସମୟରେ ଅତିବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏ ରହସ୍ୟ ସେ ତାହାରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏ ସୁଖର ବୃଷ୍ଟିଶୃଙ୍ଗ !

\+ \+ \+

ଦୁଧ ସ୍ନାନ

ଶୁଣା ଅଛି ଯେ କେହି କେହି ଧନୀ ଲୋକ ଶୌଖିନ ନିମନ୍ତ୍ର ଦୁଧରେ ଗାଧୁଅନ୍ତି । ମାତ୍ର ଜେତେକ ଲୋକ ଦେଖିଛନ୍ତି ଯେ ଏ ଦ୍ୱାରା ଦୁଆଡ଼େ ଦୁଧରେ ଗାଧାଇଲେ ଛାଡ଼ନ୍ତି । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଯେ ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ଦୁଧ ହୋଇଥିବା ଦୁଧକୁ ପୁଣି କିଛି ଦିନ ଦଧିରେ ଓ ତାକୁ ମାଖି ସାବୁଡ଼ି କରିଦିଏ । ସତ ମିଛ ଜୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଜୋତର ।

\+ \+ \+

ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଧନୀ କିଏ ?

ଅଗେ ଶୁଣାଥିଲା ଯେ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଧନୀ ଇଥିମ୍ ଗୁଇନ୍ସ । ତାପରେ କେହି କେହି କେହିଲେ ଅମେରିକାର ରକ୍ଫେଲର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଧନୀ । ପୁଣି ତାହାଙ୍କ ଭୁବନବ୍ୟାପୀ ଜମିଦାରୀ ମ୍ରୋଟ ତାହାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଧନୀ । ଏବେ ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି ଅମେରିକାର ଫୋର୍ଡ ସାହେବ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ବଡ ଧନୀ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଶୁଣା ଅଛି ତାହାଦ୍ୱାରାରେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଗଣ୍ଡିଦେଇ ଯେତେ ଧନ ଅଛି ଏଗୁଡ଼ି ଛଡ଼ିଦେ ଧନ ଅଛି ଜାଣିପାରିଛି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ତାହାରଙ୍କଠାରେ ଯେ ଜାଗାଜଳ ଦିଏ ପୁରୁଣା ପରିବାର ଧନରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହେଉଛି ।

ଭାରତରେ ମହାଜନ ଜେହିଆଡ଼ିକେ ବଡ଼ ଧନୀ ବୋଲି ଲୋକେ କହନ୍ତି ।

× × ×

ନାକ ଗିଳା

ମରିଷ୍ଟା ନାମକ ଜଣେ ଜାପାନୀ ଅଛନ୍ତି ଯେ ତିନି ଓଠ ଭିତରକୁ ବଢ଼ାଇ ଅପଣାର ନାକକୁ ଗିଳିଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

\+ \+ \+

ଅନଭ୍ୟସ୍ତ ରୁଚି

ସ.ରସ ଡ଼ିଙ୍ଗିସ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଅଛନ୍ତି । ଓଠକୁ ଲମ୍ବା କରି ଶ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ପ୍ରେମାନଙ୍କର ଭଳି । ଏଥିପାଇଁ ସେଠା ସ୍ତ୍ରୀଗଣ ପିଲାଦିନରୁ ଦୁଇ ଓଠରେ ଛାଟି ଗଲାଇ ଚାକୁ ଲମ୍ବ କରନ୍ତି । ଏହି ଭାବରେ ଦ୍ୱାରା ଓଠ ଲମ୍ବି ଲମ୍ବି ୧୪ ଇଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବିଯିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଓଠ ବଡ଼ ହେଲେ ଅମ ଦେଶରେ ଅଜବ ବୋଲି କହନ୍ତି ।

FREE

Fancy Wrist Watch.

Our medicine genuine "JOHR-I-HUSAN" (Regd.) removes hair from any part of the body. By its use no hair will grow there in your life time. The skin becomes smooth, soft and, beautiful like silk. Price per bottle Rs. 1-15-0

To make this medicine famous, a fancy wrist watch is given free with every bottle as a present. This watch is strong and beautiful for which we give a guarantee of ten years. Guaranty receipt is sent with every watch.

IMPORTANT NOTE:-If the goods are not approved the price will be refunded. Buyers of 3 bottles at a time will get 3 fancy wrist watches and free postage.

GENERAL SUPPLY CO.,
POST BOX NO 39 (D.B.)
AMRITSAR (INDIA)

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆପଣ ପଢ଼ି ଦେଖିଛନ୍ତି ?

ବଲେ ବଲେ ମିଳିଯିବ

'ଡଗର'ର ଦିଆଲି ସଂଖ୍ୟା

ପୁଣି ଦେଖିବାକୁ—

ଶହେଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର !!

ଅଦ୍ଭୁତ ଦିଲ୍‌ଖୁସିଆ ଗଳ୍ପ 'ବିଜ୍ଞାନେଷ'—ସମାଜଥାରେ - ଅଧିକ ରସବିଶିଷ୍ଟ କବିତା 'ଏକାଳ ଶତ୍ରୁପ୍ତ'—ମନୋବିଜ୍ଞାନରେ ଅଧିକାଂଶ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଲେଖ୍ୟରେ ପାଇବେ—'ଆର୍ଗ'—ଅଙ୍କର ପ୍ରେମ ରହସ୍ୟ

'ନାସ୍ତିକ ହରିଦାଳ'—ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରେମକାହାଣୀ

'କିଏ କହିବ ?—ମୁଁ କହିବ—ଦିଲ୍‌ଖୁସିଆ ମୁଖଲ ଜବାବ—ଛାଇଡ଼ା ଦେଢ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ 'ଗ' ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ହେବ

ଏ ସଂଖ୍ୟା କେହି ହରାନ୍ତୁ ନାହିଁ

ଶୀଘ୍ର ନିଜନିଜର ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କୁ ବୁଝାନା ଦିଅନ୍ତୁ ବା ଡଗର ଅଫିସ, ବନ୍ଦରକୁ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।—

ମନେ ରଖିବେ—

ଏହି ସଂଖ୍ୟା ଡଗରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନମ୍ବର ରହିବ । ସେଇ ନମ୍ବରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଥମ ଅଫିସରେ ଦୁଇଟି ହୋଇ ପାଞ୍ଚଟି ନମ୍ବର କଢ଼ାଯିବ । ସେଇ ନମ୍ବରଗୁଡ଼ିକ ପରସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଏବଂ ଯେଉଁ ପାଠକଙ୍କର ଡଗରରେ ଯେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେମାନେ ଦୟାକରି ନମ୍ବରଟି କାଟି ଥମ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଠିକ୍ କରି ପୁରସ୍କାର ଦେଉଁ । —ପରିଚାଳନା

ଜର ଓ ପ୍ଲୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଲ୍ପଲତା (ବଟୀକା)

ଏହିଦୁଇଟି ତରାଳ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ସହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣିନ୍ତୁ ଦେଖେ କହିବେ—

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—**ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M. L. A.** ପୋ: କେନ୍ଦୁପାଟଣା—କଟକ ।

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ଚିତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ଯାଗରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଛାଡ଼ି ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ବଡ଼, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ କେହି ଭିନ୍ନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ୧୧୫ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବୁ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବହାରକ ଟିକି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—ଟ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନଡ଼ାକି ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିବାହ ବ୍ୟାଖ୍ୟା

ପୃଥିବୀର ବଡ଼ ବଡ଼ ଭାବୁକମାନେ 'ବିବାହ' ସମ୍ବନ୍ଧରେ କି ପ୍ରକାର ମତାମତ ଦେଇଛନ୍ତି ସେଥିରୁ କେତେକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା – ପାଠକ ପାଠିକାଗଣ ଏହାକୁ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ବରନାଡ଼ ଶଙ୍କ ମତ:—

ଗୋଟିଏ ଅତି ଗୋପନୀୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଇଚ୍ଛା ଭାବରେ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ନାମ ବିବାହ ।

ବିବାହ ଗୋଟାଏ ବ୍ୟକ୍ତିନାମା, ଯେଉଁଥିରେ ନାରୀ, ପତ୍ନୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପାଇବା ପାଇଁ ଓ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ପୋଷି ହେବା ଦେଲାରେ ଆପଣାକୁ ପୁରୁଷ ଠାରେ ବିକ୍ରୟ କରେ ।

ନିଟ୍‌ସେ କହିଛନ୍ତି:—

ବିବାହ ଗୋଟାଏ ବିକଟ ମିଥ୍ୟା । କାରଣ, ଯେଉଁ ଲାଳସାକୁ ଚିରନ୍ତନ ବୋଲି ଏହା ପ୍ରକାଶ କରେ, ଅଳ୍ପଦିନରୁ ଜଣାଯାଏ ତାହା ଅତି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ମାତ୍ର ।

ମୋପାସାଁ କହନ୍ତି:—

ବାଲିକାର ନିର୍ମ୍ମଳତାର ସମାଧି ଉତ୍ସବ ହେଉଛି – ବିବାହ ।

କୋଲ୍‌ଟନ:—

ବିବାହ ଗୋଟାଏ ଭୋଜ ମାତ୍ର, ଯାହାର ମଧ୍ୟରତା ଅନେକ ସମୟରେ ଭୋଜନ ଠାରୁ ବି ଭୟାବହ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି:—

ବିବାହ ଅତି ପବିତ୍ର ସତ୍ୟ; ମାତ୍ର ଯଦି ତାର ସ୍ୱାଭାବିକ ଫଳ (ପ୍ରଜନନ) କାମନାରେ ନ ହୋଇ କେବଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି ପରିତୃପ୍ତି ସଭାବରେ ତାହା କରାଯାଏ, ତେବେ ତାହାର ପବିତ୍ରତା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ।

ଫୁଲର:—

ପ୍ରଥମେ ଆପଣାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପରେ ସଂଗଠନ କର, ତେବେ ଯାଇ ଅନ୍ୟକୁ ଅନ୍ତିଆର କରି ପାରିବ ।

ମିସ ମୋଲକ:—

ବିବାହ ଗୋଟାଏ ଗଳାବସ୍ତ୍ରା ସ୍ୱରୂପ, ଯାହାରେ ବୁଲାଗି ନାହିଁ ।

ହୀନ କହନ୍ତି:—

ବିବାହ ଗୋଟାଏ ସମୁଦ୍ର ଯନ୍ତ୍ରର କୁମ୍ଭାସ (ଦଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯନ୍ତ୍ର) ଅବିଷ୍କୃତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଗେଟେ କହିଛନ୍ତି:—

ମାନବ ସ୍ୱର୍ଗଚ୍ୟୁତ ହେବାରୁ, ତାର କ୍ଷତି ପୂରଣ ସ୍ୱରୂପ ଭଗବାନ 'ପତ୍ନୀ' ଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ବେଲ୍‌ଜାକ୍:—

ବିବାହିତ ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେହି ନାବିକ ଦ୍ରାଘିମା, ଲଘିମା ବାହାର କରି ପାରେ ନାହିଁ ।

କୋଲିଜିର୍:—

ବିବାହ ମୁହଟିର କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଗୁରୁଭାର ଓ ପୀଡ଼ନ ରହିଛି !

ସେକ୍ସପିୟର:—

ଭାଗ୍ୟ ମନ୍ଦ ପଡ଼ିଲେ ପାପି ଅଜ୍ ବିବାହ ହୋଇଥାଏ ।

ମାଦାମ୍ ଡ୍ୟୁଡାର:—

ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ପୁରୁଷ ଭାବ ଅଖି ଖୋଲି ଚାହିଁଥାଏ, ମାତ୍ର ବିବାହ ହେବା ପରେ ତାହା ଅଧା ବୁଜିଦେବା ଉଚିତ ।

ମଲିଆର !:— କ୍ରମାଗତ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ବ୍ୟଥା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପୁରୁଷ ।

ଚିରର:

ଅର୍ଥ ବ୍ୟତିରେକେ କୌଣସି ସୁରୂପ କନ୍ୟାର ଓ ଧନୀର ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରି ନ ପାରେ ।

ସେକ୍ସପିୟର:—

ଯେତେବେଳେ ଅମେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଣୟ କରୁଁ (ମୁଗ୍ଧାବସ୍ଥା) ସେତେବେଳେ ଫଲ୍ଗୁଣ ମାସ; ଆଉ ବିବାହ କଲା ମାତ୍ରେ ହୋଇ-ଯାଏ ପୁଷ ମାସ ।

ଅଜ୍ଞାତ:—

ବିବାହ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନ ନୁହେଁ ତେ, ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନ !

ଅଜ୍ଞାତ:—

ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ ମାନବ ଘୋଡ଼ାକୁ ଜବ୍ଦରେ ବଶୀଭୂତ କରିବାପାଇଁ ବିବାହ ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତ ଲଗାମ ।

ଅଜ୍ଞାତ:—

ପୁଅର ସ୍ୱାଧୀନତା ଯୁଗ ବା ପୁଣି ସହ୍ୟ ନ ପାରି ଈର୍ଷ୍ୟାରେ ଜାପ ମା ଯାଇ କରନ୍ତି ତାହାର ଅନ୍ୟତମ ନାମ—ବିବାହ ।

——o——

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପୁତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କାଳୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଚାରିଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଫର୍ଗରେ ଅଧିକ ଅନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଭନିରୋଧ ପ୍ରଭୃତି "ରତିବିଜୟ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୨ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ଫଳ ଦରକାରରେ "ଦେବିବରୁଣିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗବଟ୍ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅମ୍ବଦେବଦ୍ ଫାର୍ମାସି, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ନବଭାରତ—୬ଷ୍ଠ ବର୍ଷ ୧୧ଶ ଓ ୧୨ଶ ସଂଖ୍ୟା

ଏହି ସ୍ୱତ୍ତ ସଂଖ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାଣୀ କରଛନ୍ତି ସ୍ୱତ୍ତାହାଦୁର ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଅଗ୍ନର୍ଯ୍ୟ ମହାଶୟ—ଭକ୍ତିରସ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଗୋଟିଏ ଗବେଷଣା ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖି ଅଗ୍ନର୍ଯ୍ୟ ମଜୁରଙ୍କ୍ ଯେ ଏହି ଅନର୍ଥକାରୀ କର୍ମ କରିବାକୁ ପୁରୁଷତ ମିଳିଲା ଏହା ସୌଭାଗ୍ୟର କଥା । ଜଣାଯାଉଛି ଯେ ଏଭଳି ଚାକରି ସେ ପିଲାଳିଆ ସଉକ (hobby) ରୂପେ ନାହାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର 'ସମାଜ ଓ ଦଣ୍ଡବିଧି' ଶୀର୍ଷକ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ପ୍ରବନ୍ଧଟିଏ ଲେଖିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ଅଗ୍ନର୍ଯ୍ୟ "ପ୍ରାଗୈତିହାସିକ ଓଡ଼ିଶା" ପ୍ରତି ବହୁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତାହାର ଥିଲା । ଅଟକାରୁଁ ଏଡ଼େବଡ଼ ବିଷୟ ଏତେ-ରେ ଶେଷ ନୁହେ ।

"ଅମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା"—ପ୍ରବନ୍ଧ—ଶ୍ରୀଯୁତ ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କରି ଅମ ଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀର ସମାଲୋଚନା କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅନେକଟା ଜାଣିବାର ଓ ଭାବିବାର ବିଷୟ ଅଛି । ତନ୍ତୁ ଲେଖକ ମହାଶୟ ଯେଉଁ ପ୍ରତିକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା କରିବା କାହାର କାମ ?

ସଂପ୍ରତି ଜାଳକଣ୍ଟକର 'ସଙ୍ଗଳ ଓ ନାରୀ' ଶେଷ ହୋଇଛି । ସାଂପ୍ରତିକ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖା ।

ଶ୍ରୀ କୁବେର ଦଳାଇଙ୍କର 'ପ୍ରଗତି' ପଦ୍ୟ ଭଲ ହୋଇଛି । ମାତ୍ର କାହାକୁ ?

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟରେ କୁନ୍ତଳାକୁମାରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାଣ ଦାନର ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର ବେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ସମାଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି ।

ଚଉଛି ? – ଶ୍ରୀ । ଗଳ୍ପ । ଲେଖକ ନିଜକୁ ଚିନ୍ତା ନ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତିବା ପାଇଁ ପାଠକଙ୍କୁ ଅମନ୍ତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି । ଲେଖା ଭଲଅଛି ଲାଗୁଛି; ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅବେଗ ଥିବାରୁ ପ୍ରାଣରେ ଲାଗେ ।

କୁଅଗ୍ନେଶ୍ୱର ଦାମ – ଶ୍ରୀ ଗୌରାଙ୍ଗ ଚନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ । ସାଧାରଣିଆ ଛାତ୍ର କୌତୁକ କାହାଣୀ ।

ଗୁଣ୍ଡୁଳ ଲୀଳା ଶେଷ – ଶ୍ରୀ ପ୍ରକୁଳ୍ଲ ମିଶ୍ର । ବିଷୟ ଜସ୍ତ କରୁଣ । ଲେଖିବାରୁ-ଥିଲେ ଅଦ୍ଭୁତ ଚାଣକ୍ୟଗିରି ହୋଇପାରି ଥାଆନ୍ତା ।

କବେଣ୍ଟ ଅଷ୍ଟ – ଶ୍ରୀ କୁବେର ଦଳାଇ କର । ଏହି କଥାଭୁତିଅ ଚବିତାଟି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ।

ପ୍ରତିହିଂସାର ପୁରସ୍କାର – ଗଳ୍ପ – ଶ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର । ଗଳ୍ପଟା ରୋମାଞ୍ଚକ । ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବାଜେ ଧରଣର ।

ଅଲୋଚନାରେ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଅହଂକାର ଯେଉଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଠିକ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛଳି ଗୁରି ମିଳିଛି ଯାଦୁ ଉପରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଗୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗିବେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଛୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ଛାଇଆ ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ସିଝା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନରମ କେମିକେଲ୍ସ ପୋ: ଅ: ଚୁଲିଅଗଞ୍ଜ, ଗୋଦାସ ଜଗତ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଳଦିଆ ହେବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଶିଶି ୪ ୦ ।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗଧରା ବାନ ଠଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, କୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଛୁ, ମଚଳା ଗୋଡ଼ାଘା, ଛାତି ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳ ଅଫିସ—କଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଂଜୁଆ ମେଘେନ୍ଦ୍ରର

ମଜାକବିତା

ଲେଖକ - ଶ୍ରୀ ନବୀନ ଚରଣ ମହାନ୍ତି ।

ଯାର ଦେଖି ତାର ଦେଖି ଝୁଙ୍କ ହେଲା ଖୁବ,
ଯାତରା ଦଳ କରିଲେ ଗାଣ୍ଡୁ ଟଙ୍କା ପଇସା ସବ;
ଲଗିଲା ଖୋଳା ନାଟୁଆ ପିଲା,
ହାରମାନିଆ, ଡୁଗି-ତବଲା,
ଅଭିନୟ ଜଣେ ହୋଇଲା ମାଥୁ ବହୁତ ମନ ଭରି,
ସଭିଙ୍କ ଅଶା ଧରି । ୧ ।

ଅଖୋଖରୁ ପିଲାଏ ଅସି ପରଖ ହେଲେ କେତେ,
ମନ ଫିକାରେ ବାଦୁଡ଼ି ଗଲେ ଦେଉଳବାସୀ ଯେତେ;
ବୁଲା ବାଉଳି ଶାଁ ଶୋଭାଏ,
ହୋଇଲେ ଜୋଡ଼ ଅସି ଥୋଭାଏ,
ଓ'ସ୍ତାଦଳା ଅଣିଲେ ଖୋଜି ଚାରୁ ଅଦେଶ ମତେ,
ଦରମା ହାତେ ହାତେ । ୨ ।

ସପନ ସ୍ପର ସାଧିଲେ ପିଲେ, ଶିଖିଲେ ଗଂଡ ନାଟ,
ନୋହିଲା ବେଳେ ପିଠି ଭିତରେ ବାଜିଲା କେତେ ଲୁଟ;
ନା'ଡ ସଙ୍ଗେ ଅଖଡ଼ା ଗୋଳ,
ଦେଖଣାହାରୀ ହୁଅନ୍ତି ଠୁଳ,
ଅଖଡ଼ାଘର ଭିତୁଳ ଭିତେ ମିଳେନା ଟିକେ ବାଟ, .
ପିଣ୍ଡା ପଛଣ୍ଡେ ଥାଟ । ୩ ।

ଗୋଟେ ଦୁଇଟା ଶିଖିଲେ ଗାଳ, ପୋଖାଳ ହେଲା ଲେଡ଼ା,
ଥରେ ଦଥର ହୋଇଲେ ଠିଆ ଅଣି ଗୋଡ଼ାଳ ଭଳି;
ଚକ୍ରର ମନ ହୋଇଲା ଖୁସି,
ସାଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁର ସଙ୍ଗରେ ମିଶି,
ଠଡ଼ା ଚୁଡ଼ା ଛିଣ୍ଡିବା ଗାଈ ମତିଲା ଭିତ ଥେଡ଼ା,
ବୁଲି ପଡ଼ାକୁ ପଡ଼ା । ୪ ।

ମଜିଲା ହେଲା ସବୁ ଗୋଗଡ଼, ବରଣ ଗୁଆ ଧରି,
ଗାଉ ଗେଡ଼ି ଚଢ଼ି ଦୁଲକୁ ଗଲେ ସଂତରା କରି;
ଅଗଜନକୁ ଚଳ ଭୋଜନ,
ଫେରିଲେ ଘରେ ଭାମ ଭଜନ,
ସା'ର ଖାଲ ଫିରେଇ ଦିଆ, ସଭିଙ୍କ ବାବୁଗିରି,
ପଇସା ଦିସିଲା ପରି । ୫ ।

ଫେଟ ପଛରେ ନ ପୂରୁ ଫାଳେ ମଜଜ ଦିଆ ନିଶି,
ଅଧା ଛାଉଣି ଚାରିଜ ଟୋଡ଼ି ଥିଠଦିଲିଆ ବାର୍ଷ;
ସେଠେ ମୃଅର ପଇସା ବାକି,
ମରୁଛି ନିତ ଦୁଆରେ ଡାକି,
ଘର ପଇସା ଖରଚ କଲେ ପର ପିଲାଙ୍କ ପୋଷି,
(ଖାଲି) ସାରୁନ ତେଲ ଘସି । ୬ ।

କୁଣ୍ଡିକୁଣ୍ଡିକା ଝିଲ୍ଲିପି ଚଳି, ଗାଲ୍ ବଳିଲା ଭଳି,
ବାଉଁଚ ଝୋଳା ଚାଟି ନ ଜାଣି ଖାଉଛୁ କେତେ ଚାଳି;
ଚୁଲିଚା ଠଣ୍ଡି ଗୁହାଣି ଅଡ଼,
ବାଟୋଇ ଦେଖି ହୁଏ ଜହାଡ଼,
ପଡ଼ିଶା ପାଣି ପାଦୁକ ଗଲେ ଡାକନ୍ତି ବାବୁ ବୋଲି,
ଝଠଇ ଲୁଚ ଫୁଲି । ୭ ।

ଚୁଲରେ ନିତ ନଗିଆଁ ଗଲେ ଲଗେ ପଇସାକର,
ନେଲି ଚାମୁଣ୍ଡ ଦୁଇଦିଲିଆ ଦାଢ଼ିରେ ଚଳେ ଖୁଡ଼;
ଯାତରା ଦଳ ଟୋଳାଙ୍କ ସ୍ପତ,
ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ାଏ ଦେଖିଣା ନିତ,
ଚିତ୍ରାରେ ଦେଖି ଚିତ୍ରଶ୍ରୀ ଖୁସି, ଛାଇଟି ବିରାଦିର
ସଜ୍ଜୁଆ ମେଘେନ୍ଦ୍ରର । ୮ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଣରେ ନିଜାଭାବରେ ଅଶିକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ବଢ଼ାଇବା, ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଛାତ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓ ଛାତ୍ର ଜୀବନର ଭାବ ଭାବୁଥିବା ଭାବୁଥିବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଅବାଧ ପ୍ରଚାର କରାଇବା ଓ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ଭ୍ରାତୃଭାବ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ପ୍ରାଣର ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(୧୮ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ୍କ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗରିକ

ନାଗରିକ କଲମରୁ—

ଦେଶଭକ୍ତ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଓ କବି ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁ ।

ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁ ୧୮୭୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତା ସଂସ୍କୃତ ଓ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରର ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ । ସେ ହାଇଦ୍ରାବାଦର କଲେଜ କଲେଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା । ସରୋଜିନୀଙ୍କର ମାତା ମଧ୍ୟ କବି-ପ୍ରାଣା । ସେ ବଂଗଳାରେ ଅନେକ କବିତା ରଚନା କରି ଅଛନ୍ତି ।

ସରୋଜିନୀ ପିଲା ଦିନରୁ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ବଢ଼ିଥିଲେ ଓ ଶିକ୍ଷିତା ହୋଇଥିଲେ । ପିଲା ଦିନରୁ ତାଙ୍କ ମନ କବିତା-ରଚନା ଦିଗକୁ ଢଳିଥିଲା । ସେ ଅଙ୍କ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ସେତେ ଭଲ ମାର୍କ ନ ଥିଲେ । ସେ ବାରବର୍ଷ ବୟସରେ ମାଦ୍ରାଜ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମେଟ୍ରିକୁଲେସନ୍ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ପାଇ ଲଣ୍ଡନ ଯାଇଥିଲେ ଓ ସେଠାରେ ସେ ଲଣ୍ଡନ ଓ ଡ୍ରେଡ୍ଲି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିଥିଲେ । ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ରହୁନ ଥିଲା । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ତାଙ୍କର ଅଳ୍ପ ସ୍ୱଳ୍ପ ବେଳେ ୨ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହାନି ଦେଖାଯାଏ । ତଥାପି ସେ ଏହି ପ୍ରତି କ୍ରୂକ୍ଷେପ ନ କରି ନିଜ କର୍ମରେ ଅଟଳ ହେଉଥିଲେ ।

ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଫେରିଲା ବେଳେ ସେ ଇଟାଲି ମଧ୍ୟଦେଇ ଆସିଥିଲେ । ସେ ସେଠାରେ ନାନା ରଂଗରେ ଚିତ୍ରିତ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ସୁନ୍ଦରତା ସବୁ ଅବଲୋକନ କରି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ହାଇଦ୍ରାବାଦର ଜାତୀୟ ସଭା ଓ ଆଲୋଚନା ସଭାରେ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି-ଥିଲେ । ସେ ଏହିଠାରୁ ବହୁତ କବିତା ରଚନା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ସେ ଭାରତର ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଯୋଗ ଦେଇ ସେଠାକାର ଅଗ୍ରଣୀ ପଦରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଥିଲେ । ସେ ୧୯୨୫ ରେ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ସଭାରେ ପ୍ରଥମ ମହିଳା-ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜୀବନକୁ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ସବୁବେଳେ ଅଲୋଡ଼ିତ କରୁଥିଲା । ଗୋଟିଏ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପାସନା—ଅନ୍ୟଟି ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ କାମନା ।

ସରୋଜିନୀ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମତୀ । ତାଙ୍କ କବି ଜୀବନ ତାଙ୍କୁ ରାଜନୈତିକ ଜୀବନକୁ ଟାଣି ନେଇଥିଲା । ସେ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଉପାସିକା । ତାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ କବିତା ଓ ଦୃଶ୍ୟ ଆମମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଜୀବନର ଉଲଟ ଓ ସମସ୍ତ ଜାତି ଓ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ସଂପର୍କ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ।

ଏ ସଂସାରରେ ଅନେକ ଲୋକର ମନର ଶକ୍ତି ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଶାରୀରିକ ଶକ୍ତି ଥାଏ ନା । ତେଣୁ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁ ଏ ସବୁ ବାଧାବିଘ୍ନ ଅତିକ୍ରମ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବଳବତ୍ତରର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ଆମମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଗୌରବ ସତ୍କର୍ମ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଜନ୍ମିଲେ ତାଙ୍କ ପରି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି କରିବାକୁ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ସେ କହିଛନ୍ତି ;—

"Behold ! I rise to meet the destined spring,
And scale the stars upon my broken wing."

ନରେନ୍ଦ୍ର (୧୭୨)

ନିଲ ବିହଙ୍ଗ

ଅକାଳ ଏଟମ୍ବ୍ଲେନରେ ଜନ୍ମି ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷୀକୁ ଝପି ଅକାଶରେ ଉଡ଼ି ପାରୁଛି ଓ ଅକାଶେ ଅକାଶେ ନାନା-ପ୍ରକାର ଉଲଟକାଳ ମଧ୍ୟ କରି ପାରୁଛି । ଅଦୂର ମଧ୍ୟ ପାରାବୃତ୍ତ ସାହାଯ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ସେହି ଉପରୁ ତଳକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ି ନିରାପଦରେ ପୃଥିବୀରେ ପାଦ ଦେଇ ପାରୁଛି ।

କିନ୍ତୁ ଗୁରିଶତ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଯେତେ-ବେଳେ ବାଲବାରୁ ବା ପେଟ୍ରୋଲ ପ୍ରଭୃତି ର ଶକ୍ତି ଲୋକଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିଲା, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଉଡ଼ିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ଗୋଧନ୍ତ ଦାନ୍ତେ ନାମକ ଜଣେ ଇଟାଲିୟ ଯୁବକ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଥମ ।

ଦାନ୍ତେ ଜଣେ ବଳବାନ ଯୁବକ ଥିଲେ । ଦୌଣସି ପ୍ରକାର ତାହାଦୂର ଦେଖାଇ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ତାଙ୍କର ବଳବତ୍ତା ହେବାରୁ ସେ ଦିନେ ଡେଣା ଲଗାଇ ପକ୍ଷୀ ପରି ଅକାଶରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ ।

ଦିନେ ସେ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଚିତ୍ରଘର ହେଉଥିଲା । ସେ ଚିତ୍ରଘର ଦେଖିବାକୁ ସମସ୍ତ ଦେଶରୁ ବହୁତ ଲୋକ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଦାନ୍ତେ ଭାବିଲେ ଏହି ସମୟରେ ସେ ତାଙ୍କର ତାହାଦୂର ଦେଖାଇ ପାରିଲେ ଏକା ଥରକେ ଦେଶଭମାମ ତାଙ୍କ ନାମ ବ୍ୟାପି-ଯିବ । ତେଣୁ ସେ ବାହାର ଉଡ଼ିବାକୁ ପାଇ ଏକଥା କହିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଅନନ୍ଦରେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ । ବର୍ତ୍ତ ଜଣେ ବଡ଼ ସାମନ୍ତ ରାଜା । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ପ୍ରାସାଦ ଥିଲା । ସେହି ପ୍ରାସା-

ଶେଷ ପୃଷ୍ଠାକୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦର ଗୁଜ ଭପରୁ ଦାନ୍ତେ ତଳକୁ ଡେଇଁବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲେ । ତଳେ ଲପ ଲପ ଦର୍ଶକ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇ ରୁହି ଥାଆନ୍ତି ।

ଦାନ୍ତେ ଲୁହାର ଫ୍ରେମରେ ଚଳ ପର ଟ୍ରଙ୍କା ହୋଇଥିବା ଗୋଡ ଏ ମସ୍ତ ମସ୍ତ ଡେଣା ଦୂର ବାଢ଼ାଇ ଗାଳି ଚମ୍ବୁକ ଭପରେ ଛିଡ଼ା ହେଲେ । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଡେଣା ବିଛା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଦାନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଡେ ପଣ୍ଡି ପର ଉଡ଼ି ଉଡ଼ିଲା ତଳକୁ ଖସିଲେ । ଖଣ୍ଡେ ବାଟ ଉଡ଼ି ଗୁଲିଗଲା ପରେ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ବାହା ଭାଲ ଗଲା । ସେ ଅକ୍ଷପଡ ଅଉ ଡେଣା ଗୁଳ ପାରଲେ ନାହିଁ । ତହିଁ ଛିଲପଡ ବହଙ୍ଗ ପର ତଳକୁ ଖସି ଆସୁ ଲାଗିଲେ । ଅଉ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଭୂଇଁରେ ପଡ଼ ଚୂର୍ଣ୍ଣବିଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବେ । ଦର୍ଶକ ମଣ୍ଡଳରୁ ହାହାକାର ଉଠିଲା ।

ଏତକବେଳେ, ଅସନ୍ନ ମୃତ୍ୟୁ କାଣି ଦାନ୍ତେ ଜୀବନ ପଣ କରି ତାଙ୍କର ଶେଷ ଶକ୍ତି ଟିକ ନିଚୋଡ଼ାକରି ଦେଇ ପୁଣି ଡେଣା ଚଳାଇଲେ । ଭାଗ୍ୟକୁ ତହିଁରୁ ସେ ଉଡ଼ିଯାଇ ନିରାପଦସ୍ଥ ଏକ ଜାଗା ଉପରେ ପଡ଼ିଲେ । ଏହି ଚେଷ୍ଟା ଦ୍ୱାରା ଏତକ ହେଲା ଯେ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ରକ୍ଷାପଲା । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଗୋଡ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

—o—

ଗରୁଡ଼ ଓ ନାଗଧର୍ମ—

ମୁଁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲି ଯେ ଗରୁଡ଼ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋଦନ୍ଦ୍ରକର ବହିତ ଧାରଣା ନାହିଁ । ସେହେତୁ ଗରୁଡ଼ ଚିତ୍ରର ଦୂରେ ଆଉ ଗରୁଡ଼ ପ୍ରତି ମୋଷାଏ ଛିଡ଼ି ଦେଇ ଦେଖିବା ପରି କେତେ ନାଗସମ୍ବନ୍ଧର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମୋ ଜାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ମୋତେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଦେଲା ।

ଗାଳି ଯାହା କରନ୍ତୁ, ଦେବନ୍ତୁ ବା ନେବେନ୍ତୁ, ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମତରେ ଅମ ନାଗ ଜାତିର ସ୍ୱଭାବ ସତ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ସତ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା ସାହସ ଓ ଅହଂକାର ସହିତ ଏକ ମୋଟା ଅଣ୍ଡାକାର ଅଥ ସୂକ୍ଷ୍ମ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି ।

ବିଷାକ୍ତ ମୁଖରେ କରି ଦୁଶ୍ମନ ଦଂଶି ମେଲା ।

ଗରୁଡ଼ ଓ ଅହଂକାର—ଯେଉଁଠି ଗାଳନ ଦୁଃଖରେ ଅର୍ଥ ଜୈବିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନ୍ୟ ଏବଂ ଦେବତା ସଦ୍ଭାବକ ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପରସ୍ପରର ସ୍ୱଭାବ ଯେଠି ମନୁଷ୍ୟ ପାଇ ପରସ୍ପରର ପାରଣା ଯଥାଯଥ ଭାବରେ ପାରିପାରେ ନାହିଁ । କାରଣ ସେଇ ଉକ୍ତିଟିଏ ଅମ୍ବ ଭିତରେ ଏପରି ଗାଢ଼ନ ସମ୍ବନ୍ଧର ବିକାଶ ଉଠିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକଙ୍କୁ ବାମରେ ଲାଗୁ ଥେଷ୍ଟକୁ ଗାଳିବା ପାଇଁ ଦେବାର ଉପରନ୍ତନ୍ତ ଏପରି ମୁଖ ସମ୍ବନ୍ଧ ପାରଳିକ ନେଇ ପାରିଛି ।

ଯନ୍ତ୍ର ବା ବଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ ଦେଖେଦେ ଲୋକଙ୍କୁ ଜାମରେ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକତା ପାଇ ଦେଖି ଉପକରଣ ପ୍ରଥମ ବରଦା ପଳରେ ବସ୍ତ୍ର ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଇ ମଧ୍ୟ ଖୁବ ନିଷ୍ଠ ଯାଇକ୍ଷମ ସ୍ୱଭାବ ସେହପ୍ରିୟ ଦୃଷ୍ଟି ନି ଦେଇ ଦେଖେଦେ ପୁଷ୍ଟିପଠ, ସୁବିଧାବାଣ ମିଳ ମାଲକଙ୍କ ଭାଟରେ ଉପି-ବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଫଳରେ ଉପକରଣ ଦେଖି ଦେଖେଦ ପାଇ ବଳାଇ ଗୋଟାବାକୁ ସ୍ଥିର । ଦ୍ୱାଦଶ ମାନ ଉପରେ ଜମ୍ବ କଲପରି ଉଲାର ଅବହିଅଥିବ ଦେଖି ପରି, ଜାପାନ ସ୍ୱଦେଶ ଉପରେ ଚୋର କଲପରି ଅଳ୍ପ ଗୋଟାଏ ଦେଖେଦ ଜମ୍ବ ବରଦାକୁ ପଡ଼ନ୍ତି । ପ୍ରଥମରେ ନିଜ ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେଖେଦ ବସ୍ତ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ ଦେବାର ଓ ଦୃଷ୍ଟା ଉଚିତ ଏବଂ ହଂସା, ହିଂସ୍ରର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦେଖେଦ ଜଳର ବସ୍ତୁ ବଧକ ବରଦା, ବରଦ ଉଚିତ ବା ବରଦାକୁ ଦିବା ସ୍ୱଭାବ ହଂସା । ସରକାର ଦେଖେଦ ଦନ୍ଦାଯାଏ ଲୋକଦିନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଭୁଲ ଦେଖାଳକ ଧରି ସମସ୍ତ ଯନ୍ତ୍ର ଜରରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନି ବଦ୍ଧ ଦେଖେଦ ଯାଏ ଏ ହଂସାର ଅବସାନ ନାହିଁ । ସେହେତୁଁ ଯେ ବ ଥରେ ଥରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିଶ୍ଚୟ ବରୁଛି, ଏ ଖାଲି ହିଂସ୍ରତାର ପ୍ରତିଦେଖେଦ ଏକମାତ୍ର ଗରୁଡ଼ ।

ଗରୁଡ଼ ଓ ଦେବତା—ନିଜ ବା ଯଥାର ଅବସ୍ଥାବଳୀ ଉପରେ ଯେଉଁ ନିଜ ନାମମାନେ ଅବର୍ଣ୍ଣନ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଓଡ଼ାଯ ଦେଖେଦରେ ମଧ୍ୟ ଛିଡ଼ି, ଯେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସକଳ ଭେଦନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବରଦା ପାଇ ବଡ଼ ଦେବା ଥିଲ ବ'ଣ ହୋଇଥାଏ ?

ଗରୁଡ଼ ଓ ଅଧ୍ୟ—ଯେଉଁମାନେ ଦେଖି ବର କୋଳ ପରଦ୍ଧ ବର୍ଦ୍ଧନ ବ୍ୟ ଦ୍ରୁ ପାଦପାଦ୍ୟ ଅଥ ଦେଖେଦ ଅଥ ଦେଇ ନାହିଁ । ମୁଗ ଦେଖା ଭଳି ଶକ୍ତି ଯାଇ ଥାଏ, ଭୁଲିବାକୁ ଦେଇ ଯେ ଜଳଯାଇ ମୁଗ ଥେଥ ବର ଲାଗ ଦ୍ରୁ ଦେଖ ମମ୍ବୁଦ୍ଧକ ବ ଦ୍ରୁ, ଯେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦ୍ରୁ ଅଥ ଲୋକ ବ ଦ୍ରୁ ଦ୍ରୁ ଦ୍ରୁ

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ଶକ୍ତି ପୂଜା

ଉପନିଷଦର ସେ ବାଣୀ ଆଜି ବି ମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ଉଠେ—'ନାୟମାତ୍ମା ବଳହୀନେନ ଲଭ୍ୟତେ'। କିନ୍ତୁ ସେ ନାଦରେ ଶତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ ବ୍ୟାପୀ ଏ ଦେଶର ନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗ ହୁଏ ନାହିଁ। ଏ ଦେଶ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଶକ୍ତିର ଫପର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଏ। ଏ ଦେଶ ନ୍ୟାୟର ଚଳନାରେ ଅଳସ୍ୟକୁ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦିଏ। ଏ ଦେଶବାସୀ ଅନ୍ୟାୟ ଅନୁକମ୍ପାକୁ ଅପ୍ରଶ୍ରୟ କରି ଶାସନ ଦଣ୍ଡ ଧରିବାକୁ ଚାହେଁ। ସେଥିପାଇଁ ଆଜି ଏ ଦେଶ ପତିତ—ଏହି ପ୍ରତାରଣା ପାଇଁ ଏ ଦେଶ ପ୍ରତାରିତ—ଏହି ଦୁର୍ବଳତା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ଶାସିତ। + + +

ଭାରତ ସୁପ୍ତ। କିନ୍ତୁ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ବ୍ୟାପୀ ଶକ୍ତିର ଆରାଧନା ଚାଲିଛି। ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତିର ଆରାଧନା କରିଥିଲେ। ରାବଣ ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତିର ସାଧକ ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ତ'ଣ। ରାବଣ କରିଥିଲା ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର, ରାମଚନ୍ଦ୍ର କରିଥିଲେ ଶକ୍ତିର ସଦ୍ଭ୍ୟବହାର। ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର ହେଲେ ଶକ୍ତିର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ରହେନାହିଁ। ତେଣୁ ଶକ୍ତିର ପରିବର୍ତ୍ତେ ମାନବ ଜାତିର କଲ୍ୟାଣ।

ହିଟ୍‌ଲର ଶକ୍ତି ସାଧକ। ବ୍ରିଟେନ ଶକ୍ତି ସାଧକ। ବ୍ରିଟେନ ଯେହେ ହିଟ୍‌ଲର ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର କରୁଛି ଏବଂ ବ୍ରିଟେନର ଶକ୍ତିର ସଦ୍ଭ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅନାଥ ଭାରତ ବହୁବାନ୍ଧିମଣ୍ଡଳୁ ରକ୍ଷା ପାଇଛି। ହିଟ୍‌ଲର ଯେହେ ଶକ୍ତିର ସଦ୍ଭ୍ୟବହାର କରି, ସବୁ ଜାତିକୁ ସମାନ ଅଧିକାର ଦେବାକୁ ଅଥବା ନିଜେ ଦେଶ ପରେ ଦେଶ ନିଜାନ୍ତ ନୃଶଂସ ଭାବରେ ଅଧିକାର କରନ୍ତି ଏ। ଏପରି ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଶକ୍ତି ସାଧକ କିଏ ?

+ + +

ଭଦ୍ରକ ବନ୍ୟା—

ଜିଲ୍ଲାର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବନ୍ୟା ହେବାର ସ୍ୱାଭାବିକ୍ୟ କାରଣ କେନାଲ୍ ସମସ୍ୟା (scheme)। ଏହି ଭଲ କେତେକ କାରଣ ଅପରେ ରଖି, ଭ୍ରାନ୍ତି ଅନିଷ୍ଟ ଘଟେଇବେଳେ ପେତ ଉଠାଇ ଦେଇଛି ସରକାର ତାହା ଭାରତ ନିକଟ ସେହି ଅନିଷ୍ଟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଜନସ୍ୱର ରେଞ୍ଜ ହାଇଲେଭେଲ କେନାଲ୍‌କୁ ଉଠାଇ ଦେଲେ। ଅର୍ଥାତ୍ ବାହାନାରେ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଉଠାଇ ଦିଆଗଲା ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ସେଇ କାରଣରୁ କେନାଲର ଜନସ୍ୱର ବିଭାଗ ଉଠାଇ ଦିଆଗଲା ଏବଂ ସେଇ କାରଣରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଅନିଷ୍ଟ ଉଠାଇ ଦେବା ଉଚିତ ମନେ କଲେ ମଧ୍ୟ ଉଠାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, ଯଥାକ୍ରମେ ସେହି କାରଣରୁ ଜନସ୍ୱର ବିଭାଗ ଉଠାଇ ଦିଆଯିବନାହିଁ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ବୈତରଣୀ ଅନିଷ୍ଟ ବିନା ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟରେ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବୈତରଣୀ ଅନିଷ୍ଟ ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ ହେବ। ସରକାରଙ୍କ ଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ମତ ବିରୁଦ୍ଧ ଏବଂ ହିଟ୍‌ଲର ଶାସନର ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୂପ ନୁହେ କି ?

+ + +

ବୈତରଣୀ ଉପରେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅନିଷ୍ଟ ଉଠାଇ ହେବ ବୋଲି ସରକାର ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି। ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଅଜ୍ଞଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିତାନ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱହୀନ ଭାବରେ କିପରି ସରକାର ଏହା ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲେ ତାହା ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେଉନାହିଁ। ଲୋକଙ୍କର ଧାରଣା ଯେ ନଅଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଜାମ ଯୋଗାଇ ଦିଆ ଦେବାପାଇଁ ବଦାନ୍ୟ ସରକାର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ, ନଅଙ୍କର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଶସ୍ତାରେ ଗୋଟାଏ କେନାଲ୍ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଲଣ୍ଡନର ଏକ କମ୍ପାନୀ, ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ସହିତ ଜଳିଛି ସ୍ଥାନରେ କେନାଲ୍ ଲାଭବାନ ହେବାର ଜାଣି ଓଡ଼ିଶାରେ ଭ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କଲେ। ଅକାଳରେ ସେ କମ୍ପାନୀ ଫେଲ ହୋଇଯିବାରୁ, ତାଙ୍କ ଜାତିଭାଇ ଭାରତ ସରକାର ଦାୟିତ୍ୱରୁ ଆଉ 'ରିଷ୍ଟାଲ୍' ବୋଲି ହାତଟେକିଦେଲେ। ଭାରତ ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କମ୍ପାନୀର ଦାୟିତ୍ୱ ନିଜେ ନେଲେ ଏବଂ ବହୁପରିମାଣରେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି କେନାଲ୍ କଲେ। ଅଜିପାଏଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ସୁଦ୍ଧା ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ଏଗାରଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗଣନ୍ତି। କେନାଲ୍ ବିଭାଗର ବ୍ୟୟ, ଆୟ ଠାରୁ ବେଶୀ ହେଉଥିବାରୁ ଏହି ସୁଧ ଟଙ୍କାଟା କେବଳ ଅଳ୍ପ କେତେକ କେନାଲର ସୁବିଧା ପାଉଥିବା ଲୋକ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ—ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଖଜଣାଟଙ୍କାରୁ ପାଉଥିବାରୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଭାଗ ରହେ। ତାହାଛଡ଼ା ଜନସ୍ୱର କେନାଲ୍ ଉଠିଗଲାଣି—ତଥାପି ସେଥିପାଇଁ ସୁଦର ମାତ୍ରା କମିନାହିଁ—ଅର୍ଥାତ ଘର ଭାଙ୍ଗି ଯିବାରୁ ଲୋକ ଘର ଛାଡ଼ି ପଳାଇ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ଘରଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବୈତରଣୀ ଅନିଷ୍ଟ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି। ସମ୍ଭବତଃ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାର ତାର ନିର୍ମାଣ ବ୍ୟୟ ବହନ କରିବେ। ଥରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ପୁଣି ଥରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଗରିବଙ୍କର ଝାଳବୁହା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାରିବେ। କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କ ଠାରେ ଦାୟୀ ରହୁଥିବା ସରକାର ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ସଭା ଅସେମ୍ବ୍ଲି ନାହିଁ। ଦେଶ ହିଟ୍‌ଲର ଦେଶ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ହିଟ୍‌ଲର୍ସ ମାଇରେ ଶାସନ ଚାଲିଛି। ସରକାର ଜଣାଇବେ କି, ଏହି ଅନିଷ୍ଟ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ଫଳରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ମୂଳଧନ କେତେ ଚରିତାର୍ଥ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଏଣିକି ସୁଧ କେତେ ଯିବ? କିମ୍ବା ନିଜ ଅଣ୍ଟାରୁ ଜଉଡ଼ି ସାରି ପରେ ଜାନିରେ ଲାଭଜନକ ବାନ୍ଧିବେ! ପୁଣି ସେଇପରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଚିନ୍ତାଘରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବୁହା ଚାଲିଥିବ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଘା ବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ! ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଚଳନ୍ତି ଫାଇନ୍

ଚଳନ୍ତି ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କର ଫରମାସୀ ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରର ସେହିପରି ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଅଦ୍ୟାବଧି କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୀ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାମୁଲି ମଧ୍ୟରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ବାହାର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ କାହାରକୁ ଊଣା ଦେଉନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାର ସୁବିଧା ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ପିଶା ଧରିଥାଆନ୍ତେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଟ ୨୦୯କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଘା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

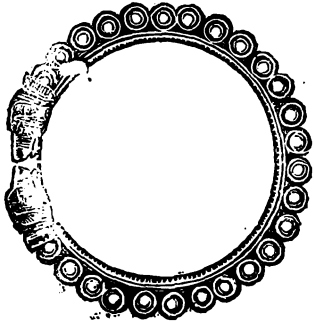

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) 'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା' (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରାଣ ସ୍ୱରୂପ । ଜାତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ-ନିର୍ବିଶେଷରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତଳବ ଏବଂ ବର୍ମାର ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବସାୟର ସ୍ୱରୂପ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ସୁବିଜ୍ଞ କବି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ଚାନ୍ଦା ୫୨୍ୟ, ପ୍ରାଣୀପ୍ରତି ମୂଲ୍ୟ ୫୨୍, ଭାରତବର୍ଷ ସହରେ ଦେଯ ୫୪୍ । ଠିକଣା—ଦ୍ୱାରା ମହାପାତ୍ର, ୨୦୩ନ୍ତ ଜଳରେଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by Editor N. Mahapatra and issued from Dagaro Office, Rangoon.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁଦ୍ଧ ସାମୟିକ ଚଢାଫାନ ଭଳି ଆପେ ଆପେ ଭଙ୍ଗେଇଯିବ ।
ଦେଣ୍ଟୁ ଆପଣ ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାକେ ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ
ଇନ୍‌ସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ଚଳିତ ବୀମା ସଂଖ୍ୟା ୧୬ କୋଟି ୦୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନିଜସ୍ୱ ବୀମାର ସଂଖ୍ୟା (୧୯୩୮-୩୯) ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ବାର୍ଷିକ ଅସ୍ତ୍ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଏପ୍ରିଲ ମାସ ହିତାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ଲାଭ ୫୧୦
ଅଙ୍କନ ବୀମା ,, ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଳିଗଲି, କଟକ ।
ଏଜେଣ୍ଟମାନଙ୍କର— ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବାପ ।

"ଇନ୍ଦ୍ର କୀଟ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଚଳିବ ଘର"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଦଶକଣ୍ଠରେ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସୁକୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିଃ
ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏନ୍. ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜି ଏ. ଏ. ମୁଖ୍ୟଭାବଳିଂ ଅଫିସ୍ ମ୍ୟାନେଜର—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ବି ଏସ୍ ସି

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି ।

ଅଚ୍ଛାଇ ବହି ପଢାଇବାର ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ? ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଆଜୀବନ ଦେୟ ଏକ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । ସଭ୍ୟ ହେଲେ ମାସକେ 'ସଂଘର୍ଷ' ପୁସ୍ତିକାଟି ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ନିଜେ ଓ ଭାଇରେ ଅନ୍ୟ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପଢ଼ି ପାରିବେ । ଏହି କଳିକ ୫୪ ଜମାଦେଇଲେ, ବର୍ଷ ସାରା ବିନା ଭାଡ଼ା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସମିତିରେ ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇ ପଢ଼ିବେ । ଶୀଘ୍ର ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଫର୍ମଟି ପୂରଣ କରି ପଠାନ୍ତୁ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଏକ ଅଣାର ଭାଡ଼ା ୫୦ଟି ସହ ତଳ ଠିକଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ମୁଁ ଅଜ M. O. ରେ ୫୧୧ ବା ୫୪୧ ପଠାଇଲି । ମୋତେ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ କରି ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରଥମ ଅବତାର 'ସଂଘର୍ଷ' ପୁସ୍ତିକାଟି ଓ ବର୍ଷକ ସାରା ସମିତିରେ ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକ ପଠାନ୍ତୁ ।

ଠିକଣା_____ ସ୍ୱାକ୍ଷର_____

ନାମ_____

ସମ୍ପାଦକ:—ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବରଣ ମାଳା

ଚାଣ୍ଡିଗଡ଼ ଚାଲ

ଚାଣ୍ଡିଗଡ଼ ଚାଲ

ରାଜାଙ୍କୀ—ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦେ ବରି ମାଳା ଦେଉଛୁ ଲମ୍ବାଇ
ଜନ୍ମା—ଆଉ-ଆଉ ସେଥିକିଟିର ଛୁଟି ମୋର ନାହିଁ ।

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ— ୧୦ମ ସଂଖ୍ୟା ଆଶ୍ୱିନ ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାନୂତନ ରାସାୟନିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପ୍ରଭୃତି ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପୂର୍ବରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ବା ବିକୃତ ଚିହ୍ନ, ସର୍ବାଙ୍ଗିକ ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରର ଅବସାଦ, ମୂତ୍ରରୋଧ, ବେଦନ ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ଫୀତତା ଓ କୋଷ୍ଠବଦ୍ଧତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ-ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଅମ୍ବର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାସ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାସ ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫।୦ ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଚର୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଅଶରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୧।୦ଟାକା ମାତ୍ର । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ

:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲମବଜାର, କଟକ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୋଦକ

ସଳବଳତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ଜଳ ପେପର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଧସହିତ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାନ କଲେ ପେଟର କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନକରିକି ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ହୋଇଯିବ ଉଦରକୁ ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ପେଟର ଦରଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ହଡ଼ିକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଜେ ନିଜେ ବନ୍ଦ ନିୟମିତ ହୋଇଯାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମାତ୍ରାକୁ ୫।୧୧ ୩୦ ମାତ୍ରାକୁ ୫।୧୫

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଗରାଜ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ ଜଅଜଣ୍ଟା

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଫଟୋ ନିଅଯାଇ ପାରେ

ସ୍ୱପ୍ନବାଦ

ମହାଶୟ, ଜନ୍ମ ଦେଖିବାମାତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଝିହେବ, ସତ୍ୟର ଫଳ ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତୁ ! ଜନ୍ମସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଠିକସମୟ ଓ ସ୍ୱପ୍ନେନ୍ଦ୍ର ପଠାଇ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦଶବର୍ଷର ଜ୍ୟୋତିଷମତେ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭି: ପି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟକା । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ନିଜର ଚଳିତ ଚାଲୁ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମର) ସମୟ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ ଠିକ ଲେଖି ଅମ୍ଭେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଶବର୍ଷର ଶୁଭ ଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭି: ପି: ପାର୍ଶଲ କରି ପଠାଇ ପାରୁଁ । ତନୁ ପାରି-ଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨ ଟାକା ଦେବା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନର ମଧ୍ୟ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରୁଁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୧ ଟା (ଏକଟକା) ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଦେଇ ଠିକ ସମୟ ଦେଇବ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାବଜାର, ବଦ୍ରକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ବହୁତ୍ପତ୍ତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କରିବ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ଅଶିବାର । ଯାହାଙ୍କର ଗର୍ଭେଶ୍ୱର କାମନାକରି କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ସେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଏକ ଡଜନ ୫।୫ ଦେଢ଼ଡଜନ ୫।୯ ଦେଢ଼ ଟା ୫।୧ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଶିବପୁର ପୋ । ଜୋଠର । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବିଶ୍ୱଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସଂବାଦପତ୍ର ।

ବିଶ୍ୱଦେଶ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।

ଦେଶ ବିଦେଶର ସକଳ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ୫ ୨୫

,, ଭାରତ ବାହାରେ ୫ ୩୫

ମାଳେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୧୭—୪୭ ଗଳି

ପ୍ରକାଶକ— ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲୁଆ ବିଗୁର

କୋରପୁଟରେ ଜବରଦସ୍ତି ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ଅଦାସ୍ତ ହେଉଛି ବୋଲି ଅପତ୍ତି ଉଠୁଛି । ଗାନ୍ଧିଜୀ କାଗଜ ପତ୍ର ସାଫି, ସାବୁତ, ନକଲ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ସବୁ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଗାନ୍ଧି କ'ଣ କରିବେ ! ଏଠା ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଦେବେ ? ସେ କ୍ଷମତା ଥାଆନ୍ତା ତ କଥାଟା ଶୋଭା ପାଇଥାନ୍ତା । ଏଣା ମାଇପିଙ୍କ କଥାରେ —ମୂଳରୁ ଦେହ ନୁହେଁ—ପିଢ଼ାରେ ବାଜି ବସେଇ ଦେଇନାହିଁ କଥା ସରି ହେଲା···

ଅଚ୍ଛା, ଜବରଦସ୍ତି ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ଅଦାସ୍ତ ଜବରାଇ ଅର୍ଥଟା କ'ଣ ? ଗାନ୍ଧିଜୀ ଯଦି ଲେଖ, ଏତେ ହେଲେ ବୁଝିଲେ ନାହିଁ । ଯୁକ୍ତଟା ତ ଜବରଦସ୍ତି (forcible)—ଅର୍ଥ ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦଟା ବେ-ଜବରଦସ୍ତି କେମିତି ହେବ ଭଲା ? ଯେମିତି ତରଳ ଜଳ, ଶୀତଳ ଜଳ ନରମ ଲୁହା, ଠାଣ୍ଡା ମଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ମାଡ଼ ଯେମିତି ଅବା ଗୋଟାଏ ଦୁଆ ଜବଣୀ (phrase) ବେ-ଜବରଦସ୍ତି ଯୁକ୍ତ ବା ବେ-ଜବରଦସ୍ତି ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ଗାନ୍ଧିଜୀ ଯଦି ଅବଶ୍ୟ ଜବରଦସ୍ତି ବା ହେଲେ ବା ହେଇପାରେ । ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଅମେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ, ବୃଷ୍ଟି, ସ୍ୱଚ୍ଛ-ମାଟିକୁ ଜହ୍ନିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାହିତ୍ୟିକ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କହି ତାଙ୍କୁ ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର ଟର୍ଟ ବୋଲି ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରିପାରୁଁ ।···

ତା'ଛଡ଼ା ଗାନ୍ଧିଜୀ ଜବରଦସ୍ତୀ କଥାଟାକୁ ଏତେ ଅପତ୍ତି ଜନକ ବୋଲି ଧରି ବସିଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଜବରଦସ୍ତି ନହେଲେ ଦୁନିଆ ଚଳୁ ନାହିଁ ଆଜି କାଲି । ଛୋଟ ଛେଲେ ଗାନ୍ଧି ବୁଢ଼ା ହେଲା ଜବରଦସ୍ତିରେ ଦଣ୍ଡେ ଚଳିବେ ନା ! ଜବରଦସ୍ତି ଯେ ଛୋଟଟାକୁ ଦୁହିଁ ଦୁଧ ଖାଇ-ଛନ୍ତି । ଜବରଦସ୍ତି ଯେ ଗୁଳାଟାକୁ ବାଁ ହାତର ଡାଙ୍କୁଡ଼ ସୁନରେ ଦେଇ ଜବରଦସ୍ତି ଅର ହାତଟାକୁ ଲୁଲେଇ ଚରଖା ଚାଟୁଛନ୍ତି । ଜବରଦସ୍ତି ଚରଖାରେ ଫଳ ମୂଳ ପାଚୁଲି କରୁଛନ୍ତି । ଜବରଦସ୍ତି ଦେହଟାକୁ ମୋଟା ଖଦଡ଼ରେ ଢାଙ୍କିଛନ୍ତି । ଜବରଦସ୍ତି ବୁଦ୍ଧିଚର୍ଯ୍ୟ ଲଖିଛନ୍ତି । ଜବରଦସ୍ତି ଉପାସ କରୁଛନ୍ତି । ଜବରଦସ୍ତି ମନ୍ତ୍ରନ କରି ଜଭଟାକୁ ବାନ୍ଧ ଉଛୁ-ଛନ୍ତି । ଜବରଦସ୍ତି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବି କରୁଛନ୍ତି । ଗୋଟା ବସିଲେ ଅଭିର ହେଲେ ଜବରଦସ୍ତି ବାହାରିବ । ଜବରଦସ୍ତି ନାହିଁ ଦେଖିଟି ? କଂଗ୍ରେସ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଜବରଦସ୍ତି କରୁଛି, ସରକାର ଭାରତ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ଜବରଦସ୍ତି କରୁଛନ୍ତି, ଜଳମାନ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଜବରଦସ୍ତି କରୁଛି, ତା ଛଡ଼ା ପୁଅ ବାପଙ୍କୁ ଜବରଦସ୍ତି କରୁଛି, ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଜବରଦସ୍ତି କରୁଛି । ଏମିତିକି ମାଇପେ ମିଶିଙ୍କ ଉପରେ ତା ମାଇପ ସରକାର ଉପରେ ଜବର-ଦସ୍ତି କରୁଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଯଦିବା କୋରପୁଟ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ଅଦାସ୍ତ କେଲେ ସାମାନ୍ୟ ପରାମର୍ଶରେ, ଶିବ ଖଣ୍ଡେ ଜବର-ଦସ୍ତି କରୁଥାନ୍ତି ତେବେ ଏତେ ବୁଗି ସିବାର କ'ଣ ଅଛି ।

× × ×

ଗାନ୍ଧିଜୀ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣ ବା ଜଣ କାହାଣ ଜଣାଖରେ ନ ହୋଇ ଏପରି ଜଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହେବ । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଯେ ଗାଣ୍ଡିରେ ଥାଇ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବାଣ ବା ଫୁଙ୍କ ଛୋଟେ ଗୋଟାଏ ଛୁ କରି ଛାଡ଼ି ଦେବେ । ସେଥିରେ ଭ୍ରମିଶ ସରକାର ଫୁଙ୍କ କରି ପଳାଇ ଯାଇଥିବେ । କଥାଟା ଯିଏ ଶୁଣିବ ସେ ହସିବ । ହସିବାର ତ କଥା । କାରଣ ଏ ଅଜିବିଲ୍ଲ କଥା ଫାଙ୍କର ଭୁଲି ପରି ସୁଣ୍ଠ ନ ହେଲେ ଅଭି ଭଏ କାଟିବ । ଅମ ଜଗତର ସ୍ୱଣ୍ଠ ଭିତରେ ସେ ଜିନିଷ ମୋଟେ ଚଳୁନାହିଁ । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଯେଲେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଲୋକ ଅଭି ଅମେ ଯେଲ୍ ଅଧିଭୌତିକ ଅର୍ଥାତ ଅଧା ଭୁତ ଜାତ । ଅମ ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ମେଳ ହେବ କିମିତ ? ·····

ଗାନ୍ଧିଜୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିନୋବା ଭାବେଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ମନୋନୀତ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିନୋବା ଏତେ ଦିନ ଯାଏ ଜଳର ଜଳେ ଭାବେ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ତନ୍ତୁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ କିଏ କିଏ ଭାବେ ବୋଲି ଡାକିବେ ? ସେ ତାହାର ଭାବେ ହେବେ ? ଓ୍ୟାର୍ଦ୍ଧା କମିଶ୍ନର ତା ଦେଶ ତାର୍ଣ୍ଣିବ ? — ନା, ଦେଶରେ କେବଳ ସରକାରେ ଭାବେ ବୋଲି ଡାକିବେଇ କାମ ଶେଷ କରିଦେବେ ? ଏଣିକି ତେବେ ମାଗୁଁ ସବ ମାମଲା ଚଳି ଯାଇ ଭାବେ ସବ ହୋଇଯିବ । ··

× + ×

ଲୋକଙ୍କ ସାହେବ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସାର୍ ଜନ୍ ଅଣ୍ଟିନ ଡ୍ରକ୍ସ ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱର ଅସ୍ଥାନ୍ତ, ବୋଧହୁଏ ଉତ୍ତର ଜାର୍ଣ୍ଣ୍ୟରେ । ଅଭି ସବୁ ଅତେ ଲୋକ ସାହେବ ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ଭାଷା ବଦ ପରବେଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଅଛିଥିବେ । ଏଠି ଜନ୍ମ ପରବେଶ ଶୂନ୍ୟ କରି ଯିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ଅନ୍ୟ ଅଡ଼ରୁ ସେ ବିନା ଯୁକ୍ତର ଉତ୍ତର ହୋଇ ଯାଇଥିବେ । ଏଣା ସେ ଗୋଦ୍ 'ଉତ୍ତର' ଶବ୍ଦ ଏଠି ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତରର ଲେଡ଼ା ନାହିଁ । ଅତଏବ...

ବାଲେଶ୍ୱର ପଥରେ ଲୋକ ସାହେବ ଲୁଦ୍ଧକ ଷ୍ଟେସନରେ ପଦାର୍ପଣ କରି, ଶ୍ରୀପତ୍ରକ ଗୁଳନା ପୂର୍ବକ, ଭୁଲ ଗୁରିକିଣ୍ଡ ବଳ୍ପ ଉଛ-ଛିତ ଅଚଳକୁ ଦୃଷ୍ଟି କ୍ଷେପଣ କରି ଯିବେ । ରେଲ ଅହିଳା ଅଗରୁ ଲୋକ ଲକ୍ଷିତ ଅହିଳା ପରି ଡ଼ାଟ୍ଟମେଣ୍ଟ ହେଡ଼ ସବୁ ଅଡ଼ୁ ଅଡ଼ୁ ବୁଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ଯାହାହେଉ ବନ୍ଧ୍ୟା ଚେହେରାର

Digitized by srujanika@gmail.com

ମ ମାସ ପରେ ଯେ. ସ. ଛ ଲିଟ ସାହେବଙ୍କ ଏ ଅନୁକମ୍ପାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ତ (ବ ପ୍ରସ୍ତୁତ) ଲମ୍ବ ତ । ଏଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଲୁ. ଛ ଲା ଓ ଲୁ. ଛ ଲା ଜଣାଇ କ୍ଷମା ଚାହୁଁ ।...ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଣାଇଛୁଁ ଗରବ-ଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖି ଏହିଠାରେ ଲିଟ ସାହେବ ଶୂନ୍ୟ ପରେଟ ଜଳ ଚାଲିଯିବେ । ଏଥିଲା ଅମାଦ୍ୟ ଅସୁଛ । ମାଲୁଅଡ଼ ମହାଜନମାନେ ଏହି ଅବସରରେ ଦାନ ପରିବ କରି ଅକ୍ଷୟ ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଲିଟ ସାହେବ ଏ ମଜ୍ଜା ନ ଦେଖି ବହି ପୁଣ୍ୟ-ଫଳ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ଜିତ ନିଅନ୍ତୁ ।

× × ×

ବେଙ୍ଗ ବୋଲେ, ବେଙ୍ଗୁଲ୍ ଲୋ, ମଧ୍ୟ ଛଣ ଛଣକେ ଅନ୍ । ବେଙ୍ଗୁଲ୍ ବୋଲଲ— କେମିତ ? ବେଙ୍ଗ ବୋଲଲ— ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଯେମିତ । ବେଙ୍ଗୁଲ୍ ବୋଲଲ, ଓଡ଼ିଶ ସରକାର କେମିତ । ବେଙ୍ଗ ବୋଲଲ— ବେଙ୍ଗୁଲ୍ ଲୋ, ସେ ତ ଛଣଛଣକେ ଅନ୍— ମୁଁ ଜଣେ କଥା କହିବ ? ବେଙ୍ଗୁଲ୍ ବୋଲଲ – ନାହିଁ – ତ କହିଲେ ମୁଁ ରୁଷିବ । ବେଙ୍ଗ ବିଚାର ମାରୁଛି । କହିଲା, ଅଚ୍ଛା ଗୋଟେ କଥା ଶୁଣ । – ଏକ୍ ଯେ ଥିଲା ଚାଳ, ତାର ଥିଲା ଏକ ମନ୍ତ୍ରୀ—ନା-ନା ତିନି ଜଣ ମନ୍ତ୍ରୀ । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦଶ ଜଣାତ କଲା ଅଫିସ ହେଁ ମନ୍ତ୍ରୀଏ ଦଶ ଜଣ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ । ଏଇଏ ଦୁର୍ଯୋଗରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ଜଣେହେଁ ଅପଣା ଭାଣଜେ ଅପେ ମଜେ । ଚାଳା ହେଁ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲେ । ବୋଲଲେ ଅଫିସ ତାଙ୍କର ତ ଅପରାଧ କେଉଁ ଜ ? ବରଂ ଅମ ଚାଳା ମାଟିରେ ମଦ୍ୟ ଯେମିତ ଖାଦ୍ୟ ଏ ପ୍ରଜା ମାଟିରେ ସେମିତ ଏକା ଗୋଟାଏ କେଉ ଖାଦ୍ୟ ଲେଢ଼ା । ଅଫିସଟା ତ ସବୁଠୁଁ ଶସ୍ତା । ଭାରତର ଅଧିକ ଦେଶମାନଙ୍କ ଭାଇ ଏହି ଅଫିସ ଦେଇଛନ୍ତି । ତହିଁ ପୁଣି ଅଫିସ ବଣ୍ଟର ଅସ୍ତ୍ରିକ ଭୋଟ ରଖ, ଧରାତଳେ ସୁଖାମ ଖେଳିଲେ ।

ବେଙ୍ଗ ବେଙ୍ଗୁଲ୍‌ଙ୍କ ଏଇ କଥା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଶୁଣ ପାଏ ପୁଣି ଅଫିସାଙ୍କୁ ନୂଆ ଲିଇସେନ୍ସ ଦିଅନ୍ତି । ଅଗରୁ ସେଇ ଚରହା ଦ୍ୱାରା ଅଫିସ ଖିଥ ଅଭ୍ୟାସ ଛାଡ଼ାଇ ଦିଅ ଯାଇଥିବ, ସେ ତ ବରଷେ ହେଲା ଅଫିସାଙ୍କୁ ଚୁନ ଜାହା ଛାଡ଼ି ତଳେ ବି ଓଲ ପିଣ୍ଡା ଛିଣ୍ଡା ହେଁ ଭିତରେ ପଶିଲିଶି ଏବେ ପୁଣି କୃଷ୍ଣକ ପଛନ୍ତି ଅରମ୍ଭରେ, ଏଇ ଅନ୍ଧୋଦର ପଛରେ ସେତେବେଳେ ଜଳା କୃଷ୍ଣକର ଦୁଇ ଫୁଟ ଜେ ଗ୍ରଲ୍ଲ ସେତେ-ବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଉଁଠା ପୁଚନା ପାଣ ଶୋଷିଲେ, ବେଳୁଆ ବଳା ଶଳଟା ମାରଲେ, ଦ୍ରାବ କର ଦେଖା ଯାଉଛି ଯେ ଅମ ଯଶୋଦା ଦ୍ରୁତ ଇକାରଙ୍କ ମ୍ପେହମସ୍ତ ଲଳନ ପାଳନରେ ଚେଣ ବଳିଷ୍ଠ ହେଇ ଜଠ ଅଛନ୍ତି । ଏବ ଅଚରେ କଂସ ବଧ ଅଭିନୟ ହେବ । ..

ସରକାର ଏବାବେଳେକେ ଏ ଅଫିସ ନିଲାମ ଯୋଜନାଟାକୁ ନାଜର ନ କରି ଧୀର ପାଶିରେ ପଥର ଜାଙ୍ଗିଲା ଜାତ ଧରଇନ୍ତି ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ମତ୍ରେ ପଛରସ୍ତ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେବେ ସରକାର ଅଫିସ୍‌ଟାକୁ ପୁଣି ହତ ହିଲ କରି ଛାଡ଼ି ଦେବାର କାରଣ ଅନେକ ଲୋକ ଅନେକ କଥା କହୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମରେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ, ନୂଆ ଲିଇସେନ୍ସ ହେବ ସେଇମାନେ ପାଇବେ, ଯେଉଁ-ମାନଙ୍କ ଗାଧ ଜ୍ୟା ମ ଅଫିସ ଖାଇଥିବା ଦୋଷରୁ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ଅଫିସ ବନ୍ଧ ତର ଅସି ଥିବାର ସନ୍ଦେହ କରାଯିବ । ଯଦି କେହି ଏଥିର କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜରୁ ଜାଇଲ ହୋଇ ପ୍ରମାଣ କରିପାରେ ତେବେ ତାକୁ ଅଫିସ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତୋଳନାସ୍ଥଳ ନ ଆଉ ପାରେ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ସରକାର-ଙ୍କର ଲୋକଙ୍କୁ ଅଫିସ ଖୁଆଇ ଖୁଆଇ ନରମା ନ କରିଦେଲେ ସେମାନେ ଏତେ ଗାଣ୍ଡିଆ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଅଳ୍ପ ଶାସନ ମାନ୍ ନାହାନ୍ତି । ତୃତୀୟରେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଅଫିସ ଗ୍ରେଡ ଏତେ ବେଶୀ ଧରି ଦେଲା ଯେ ତେଣେ ଅଫିସ ଗ୍ରେଭଲଜ୍ ଜମିଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜେଲଖାନାରେ ସରକାରଙ୍କ ଖରଚଟା ବଢ଼ିଗଲା । ଚତୁର୍ଥରେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଅଫିସା ଅଭିଭାବକମାନେ କେମ୍ପେନ୍ସ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ବି ତାଙ୍କ ପିଲା ପିଲିମାନେ ଯଦି ଅଫିସ ଖାଇବାର ଲାଇସିନ୍ସ ନ ପାନ୍ତି ତେବେ ଯେ-ମାନେ ପିଣ୍ଡରେ ଅଳ୍ପ କାଟିବେ ମାହିଁ । ପଞ୍ଚମରେ ଶୁଣାଯାଏ ଅଫିସ ଛାଡ଼ାଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନ ହୋଇ ସାରିବାରୁ ଗୋଦାମ ଘରେ ଜମି ତାର ଖଞ୍ଜରେ ହାକିମ ହୁକୁମା ମାନେ ଶୁଦ୍ଧି ମିଶିଲରେ ଚୁଲାଇଲେ ଅଳ୍ପ ଘରକୁ ଯିବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀ 'ଅଫିସା' ବୋଲି କହି ଗଡ଼ୁମୁଷା ମାରଲେ ।

× × ×

ଶୁଣାଥିଲା ଜର୍ମାନୀ ଗୋଟାଏ ସ୍ତ୍ରୁକ ଚକ ଛାଡ଼ିଛି ଯେ ଯାହା ସେ ଅରରେ ପାଇଛି ତାକୁ କାଟି ପକାଉଛି । ସେ ଚକ ନଷ୍ଟିନ୍ଦ ଦୁଇ ଜନ ସେଇ ସୁନାର ଥିବାର ଜଣାଯାଇ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଜର୍ମାନ ଇଂଲଣ୍ଡଙ୍କୁ ଘୃଣା ଭାବିବାର ବେଳା । ଏବେ ଶୁଣାଯାଏ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଛୁଟି ପାଇଛି ଜଣ ଜପ୍ତ ଜିଗାଇ ଲାଗି । ଲୟା ଦେଖି କେହି କେହି ମନେ କରୁଥିବେ ଦାସ୍ତରେ ଜର୍ମାନ ଆମକୁ ଭଲ ଆକ୍ରମଣ କରି ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଗେଗୋଲ ବିଛାଡ଼ି ଦେଇ ଯାଉଛି । ମାତ ହେ ଭଗବାନ, ଅମ ପଛେ ରସଗୋଲ ଖୋଇବାରୁ ନାହିଁ— ବରୁ ଜୁହାର ସେ ମାଲ ପୀଚିବ ।

× × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

ଖରିଦ୍‌ଦାର

ମଜାକଥା

କେଖର:—ଲ: ମ:

ବରମସ୍ମରର ଦୋକାନ ସହର ଭିତରେ । ମସ୍ତବଡ଼ ସହଣା ଦୋକାନ । ଲକଲକ ଝକଝକ ସୁନା, ରୁପା, ଷ୍ଟାଇଲସର ଅଳଙ୍କାର ଓ ଜହରତ, ଚାତ ବାହାରେ ଓ ଅଲମାରିରେ ସଜାଡ଼ାହୋଇ ରହିଛି । ଭିତରୁ ପଡ଼ି ଗଲେଣି ! ଅତି ଝଟପଟ ଦର ।

ଡ଼ିକେଲ ସିମେମ୍ବର ବାନ୍ଧୁ, ଭିତର ପଟ୍ଟ ମୋଟ ଟେଲିଂ ଦିଅ ଲୁହାର ବାଡ଼ । ରାତିରେ ଝଣା ସେଇ ବନ୍ଦ ଥୁଏ, ଦାରରେ ଲୁହାର ବନ୍ଧାଏ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଦାଲ ପଡ଼ିଛି । ସବୁଦିନେ ସଜିନ୍ ବନ୍ଧ ଭୁଧାଏ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଛି ।

ଦିନେ ଜଣେ ବାମ୍ବିଦା ସାହେବ୍ଙ୍କ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦୋକାନରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଝଟପଟି ମଝିର ଦୁଆରେ ଛଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲା । ନିଜେ ମାଲିକ ବରମସ୍ମର ଉଠିପଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରି ବସାଇଲେ ।

ସେ କହିଲେ, "ମୁଁ—ଟ୍ରେଜରର ପ୍ରାଇଭେଟ ସେକ୍ରେଟରି । ଛଡ଼ ଜହରତ ଚାହିଁବାକୁ ଆସିଛି ।"

ସୁନା ଟ୍ରେଜରେ ପାନ ସିଗାରେଟ୍ ଅତିଛି । ଅତର ଗୋଲାପ ଜଳ ଦିଆଗଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବସିଗଲେ ।

ତାଙ୍କ ବାହାର ସୁଟାକେସ ଟ୍ରେରେ ସଜାଡ଼ାହୋଇ ନାନା ଢଙ୍ଗର ଅଳଙ୍କାର ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଖୁଆ ହେଲା । ସେ ବେଶି ବେଶି ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର ପସନ୍ଦ କଲେ ସେ ସବୁ ରହିଲା । ଦାମ ସୁଦ୍ଧା ପରେ ଦର ବସ୍ତୁର ହେଲା । ହଜାର ଦରେ ବେଶୀ ଗଲା ୫**୦୪୫ ।

—ଅଚ୍ଛା, ଏ ସୁନ୍ଦର ଫ୍ୟାକ ବରି ଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଟକା ଦେଇବି ।

ତାଙ୍କର ସାମନାରେ ଜନସଂଖ୍ୟାଭୁକ ଫ୍ୟାକ ବରି ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖାଗଲା । ମିଃ ଦି ପରେଣ୍ଟରୁ ଦୁକାରେ ଟକିଅ ନୋଟ ପାଞ୍ଚ ଗଣ୍ଡି ବାହାର କରି ମାଲିକଙ୍କ ହାତରେ ଦେଲେ । ପୁଣି ଅଳ୍ପ ପୋଷାଏ ପରେଣ୍ଟରୁ ଗୁଡ଼ାଏ ଗଡ଼ି ଟକିଅ ନୋଟ ବାହାର କରି ସେଥିରୁ ଗୁଣ୍ଡି ଦେଲେ ।

—ଅଳ୍ପ ବାକି ରହିଲା ଦେଉ ?

—ଗୁଣ୍ଡ ଟକା ଅଠ ଅଣା ଦୁକୁର ।

ପରେଣ୍ଟ ବରାଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ରା ଟକା ମିଳିଲା ନାହିଁ । ମିଃ ଦି କହିଲେ "ଦେଉଦେ ଟକ୍ରେ ଟକିଅ ନୋଟ ଗଣ୍ଡେ ରଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।"

—ବରବାର ନାହିଁ, ମୁଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଛଡ଼ ଦେଇ ପାରେଇ ।

—ନା, ତା ହେପରି ହେବ । ଅପଣଙ୍କର ଦୁଇ ପାଇଣା...ଏହା କହି ସେ ଏ ପରେଣ୍ଟ ସେ ପରେଣ୍ଟ ବରାଣ୍ଡି ବାଛି ଲିଏଁଲେ । ଗୁଣ୍ଡ ଟକା ବାହାରିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଠ ଅଣା ଅଳ୍ପ ନ ମିଳିଲେ ।

ବରମସ୍ମର କହିଲେ, "ଅପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନା; ଯଦିଓ ତୁମାର ଦୁକାର ଟକାର ଅଛିବା, ଅଠ ଗଣ୍ଡା ପରସାରେ ଛାଡ଼ି ଯାଏ ଅସୁବିଧା ନା ।"

—ତ ଉତମ ! ମୁଁ ବଣ ଅଠଗଣ୍ଡା ପରସା ପାଇଁ ଅପଣଙ୍କ ଠାରେ ଋଣୀ ରହିବ !

—ନ ହେବଳ ପରେ ପଠାଇ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

—ନା, ଭାରତ ମୁଣ୍ଡ ! ଅଚ୍ଛା...

ଏହା କହି ସେ ସହଣା ଫ୍ୟାଟେଣ୍ଟ ପରେଣ୍ଟ ବଦଳେ । ଛଡ଼ା ହୋଇ ପୁଣି ପରେଣ୍ଟ ଦୁକାଳିବାକୁ ଲିଏଁଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଚପରାସ ପୋଷାକଧାରୀ ଉନ୍ମୁଖପରେଣ୍ଟର ଅଳ୍ପ ଜଣେ ଦଳନ୍ତୁଦଳ୍ ପ୍ରବେଶ କରିଲା । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ମିଃ ଦି ଉଠି ଦଣ୍ଡିଗଲା । ସେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇ ଲିଏଁଲେ ।

ଉନ୍ମୁଖପରେଣ୍ଟର କହିଲେ, "ଦୁଆ, ଦୁଆ, ନିଷ୍ଠୁର ଦି । ମୋ ପାଇଁ ଭିଖାରିର ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏବଦମ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାଳରେ ପଡ଼ିଛି ।" ବରମସ୍ମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ, "ଅପଣ ବଣ ବସ୍ତୁଛନ୍ତି ଉନ୍ନତପରେଣ୍ଟର ସାହେବ ? ଏ ଜଣେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର, ବଡ଼ ଲୋକ—ଯଦି ଅଳଙ୍କାର ନେଇଛନ୍ତି ତାର ଦାମ ବଡ଼ା ସଣ୍ଡା କରି ଦେଇ ସାରିଛନ୍ତି ।"

ଉନ୍—ଠିକ୍; ଅପଣଙ୍କ ଭଳି ସରଳ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରଙ୍କୁ ଠକାଇବାର ଯୋଗ୍ୟତା ମୁଝି । ଏ ଲୋକଟା ଚାଣ୍ଡାଳର ଭୂତସ୍ପର, ଦଗାବାଜ, ଜାଲଅଫିସର, ଚୋର ।

ଏତ ମଧ୍ୟରେ ମଝି ଦି ତାଙ୍କ ପରେଣ୍ଟରେ ହିରା ସହଣା ଫ୍ୟାଟେଣ୍ଟ ଧୀରେ ଧୀରେ ଟେବୁଲ ଉପରୁ ପସାରି ପକାଉଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୁଇଅର ପୁଲିସର ଅଖି ଏଡ଼ାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉନ୍ନତପରେଣ୍ଟର ସବୁ କରି ଦି ହାତ ଧରି ପକାଉଥିଲେ ଓ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଛଠାଇ ଅଖିଲେ ।

—ଏହାର ମାନେ ?...ପୁଣି ଚକ୍ରଣି ! ମୋ ସାଙ୍ଗରେ !

ବରମ—କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏ ସବୁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ।

—ଅପଣ ବଣ ବୁଝିବେ ଯେଉଁଥି ! ଏଇ ସବୁ ଉଅର ଚିହ୍ନ । ତାଙ୍କ ବଦ ଯେ ସେ ସହଣା ଚୋରି ନାହିଁ ତା ଟକା ଦେଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅପଣ ତ ସାକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି । ଅସି ଅସରେ...

—ନେଇ ତ ସେ ଗରିବ ବରଛନ୍ତି ଏଇ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ହେଲା, ଅଳ୍ପ ସବୁ ଦାମ ବି ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ।

—ଓଃ, ଦାମ ବି ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ତ ! ମୋଟ ନା ?

—ଅଜ୍ଞା ହଁ ।

—ତେବେ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ।

—ବଣ ହେଲା ?

—ବଣଟ୍ରେଲ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦୁଇଟିରେ ପୁଲିସ ଅଫିସରୁ । ମୁଁ ସ୍ୱାଲ୍ ଭର୍ତ୍ତିମାନ ଅଫିସର୍ କରି । ଅଳ୍ପ ଜାଣନ୍ତୁ ସେ ନୋଟ ଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ଜାଲ ।

ମୁଁ ତ ବେଶି ଜେଲେ, ଠିକ୍ ଅଛ ।

—ତା ତ ହେ । ସବୁ ଜାଲସ୍ୱାହ ତ ନା । କିନ୍ତୁ ଅମ ଅଫିସରେ ଖୁଜି ବେଶ ସହଜ ନୁହେଁ । ଅସନ୍ତୁ ତ ନୋଟ ଗୁଡ଼ାକ ଦେଖେଁ ।

ବରମସ୍ମର କ୍ରମ୍ପାଇରୁ ବାହାର କରି ସବୁ ନୋଟ-ଯାକ ଉନ୍ନତପରେଣ୍ଟଙ୍କର ହାତରେ ଦେଲେ । ସେ ତାକୁ ଟେଲିଫାର ପେଷିଫାର ଅନୁଭବରେ ଦେଖି ବଢ଼ିଲେ, "ବଟ୍ରେଲ୍ ଜାଲ୍ ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ।"

—ମୁଁ କିଛି ଦେଖି ପାରୁ ନାହିଁ ।

—ସାଧାରଣ ଅଖିରେ ଦେଖା ଯିବ ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ଏଚ୍‌ସପାଇଁ ଦାମ । ପ୍ରାୟ ଦେଖ ଦେଖିବାକୁ ହେବ, ଉଲେଟ୍‌ଟିରେ ଦେଖ ଦେଖିବାକୁ ହେବ । ବଣ, ବୁଝିଲେ !...ଅଚ୍ଛା ଅସନ୍ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ।

ଉନ୍ନତପରେଣ୍ଟର ସାହେବ ନୋଟ ଗୁଡ଼ାକ ପରେଣ୍ଟରେ ଭରିଲେ ଅଳ୍ପ ସହଣା ପାରେଣ୍ଟ ହାତରେ ଧରି ବଢ଼ିଲେ "ଏ ସିପାହି, ଚଳ ଦୋଗାଡ଼ । "

ବରମସ୍ମର ମିଃ ସିଂହଙ୍କ ହାତରେ ଚକ ଦୋଇ ଦେଲେ, ଓ ହାତା ଧରି ତାହାକ କରି ଚାଲା ।

ବାଟରେ ହଠା ମଝିରେ ସମସ୍ତେ ବସିଲେ ।

+ + +

ପୁଲିସ ଅଫିସ ପାଖରେ ମଝିର ଭିଡ଼ ହେଲା । ଉନ୍ନତପରେଣ୍ଟର ବରମ ସ୍ୱରକୁ ବଢ଼ିଲେ, "ଦେଖେଁ, ଅପଣ ଅଫିସରେ ଯାଇ କହନ୍ତୁ; ମୁଁ ସ୍ୱାଲ୍ ହାତରେ ଉଡ଼ି ଦେଇ ଅସୁଛି ।"

Digitized by srujanika@gmail.com

ବରମ ସ୍ୱର ଯାଇ ଅତିଥିଙ୍କର ବସି ରହିଲେ । ପାଂଚ ମିନିଟ ଗଲା, ଦଶ ମିନିଟ ଗଲା, ଅଧ ଘଣ୍ଟାଏ ଗଲା । ତନ୍ତୁ ଭାଇ ଜନସ୍ତ୍ରୋତ୍ରେ ଗଣ୍ଡ ଦୃଷ୍ଟିରେ ! ସ୍ୱର୍ଗିଂ ସ୍ୱର୍ଗ ଗେଟେଙ୍କ ଅଖିରୁ ପାଣି ମଳ । ଗେଟେଙ୍କ ସେ ଛଟି ବାଡ଼ାଇଲ ଅଖିରେ । ମଝିର ଗଣ୍ଡିକ ବି ସ୍ୱର ଯାଇଛି । ଅଜ ବାହାର ଛଟ ମୋର ଦେବ ନାହିଁ ।

ଛଟରୀ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ ଟାଣ୍ଟ ଟରୀ ଛଟରେ ଛର ଛଟ ସଂଗ୍ରାମ ନେଇ ନ ପାଇ ଗେଟେଙ୍କ ସୁଖ୍ୟ ସାଙ୍ଗଟିକୁ ମୁଲ୍ଲ ଛଟ ଛରିବାର ଠିକ ଲଗ ।

ମୁଖ୍ୟ ଛଟ ଛଟ । ଛଟମ୍ବର ସବୁ କଥା ଅବ୍ୟକ୍ତ ଭ୍ରାନ୍ତ ଯାଇ ସାଙ୍ଗଟିକୁ କହିଲେ । ସାଙ୍ଗଟି ଶୁଣି ଶୁଣି କହିଲେ, "ଗେଟେଜ, ଦୁଃଖର କଥା, ଅପଣ ଠିକ୍ ଛନ୍ତି । ଏଠିରେ ଗୋଟାଏ ଜୁଅସ୍ୱର ଦଳ ବେଶ ଥାନ୍ତେ ଏଇପର ବାମ କରେଣି । ତନ୍ତୁ ଛଟ୍ଠି ଧରା ପଡ଼ୁ ନ ଛାନ୍ତି ।"

ଗେଟେଜ, ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ସମ୍ ହୋଇ ବସିଗଲେ । ଓଁ ଛର ନ୍ୟାସ୍ତାଏ ପଚାଇ ଛହିଲେ, "ଏବେ ଛପାୟ ?"

ସାଙ୍ଗଟି—ଛପାୟ ଅଛ ଛଗ ! ଅପଣ ଛଲ୍ଦ ଥାନ୍ତେ ଛଦାଳ ଛଅନ୍ତୁ; ଯଦି ଛଛ ଛଛାଯାଇ ପାରେ ।

—o—

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ
ଓ
କାଳ୍ପଲତା (ବଟୀକା)

ଧନ୍ୱନ୍ତରି ଗୋଳି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ସହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ ଜଣକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ଚିଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ଗର୍ଭ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ବଡ଼, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ଭେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ଷର ଅଧିକ କାଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଶାଳିତା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ • ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନଡ଼ାକି ଶିକ୍ଷିତା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M. L. A. ପୋ: ଛେଦପାଟଣା—କଟକ ।

ଚାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ଧାତୁ ଦୋଷ ପାଇଁ **'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ଡଜନ ୩ ୨ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପଇସ୍ତାରେ ପୁଜ ବା ଧାତୁ ପଡ଼ିବା, ଲୁଗାରେ ସାଦା ବା ହଳଦିଆ ଦାଗ ଲାଗିବା, ଓଡ଼ି ପାଣି ବା ରକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ପଇସ୍ତା ଓ ଚର୍ମ ଜନିତ ବିକାର ଦୋଷ ପ୍ରଭୃତି ଅଳ୍ପଣ ସକଳ ଦ୍ୱାରା ଶୀଘ୍ରରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉପଶମିତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ବାଧକ ପାଇଁ **'ବାଧକରୀ ରସ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଶିଶି—୫ ୨ ୫ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ଜାଳନ ଅଧିକାଧିକା, ଯୋନିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋନିଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅଚିରେ ଉପଶମିତ ହୁଏ । ଏ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଭ କାରକ ଓ ବଳ ବର୍ଦ୍ଧକ ।

ଅଳ୍ପବୟସ୍କ ସ୍ତ୍ରୀର ଯୌବନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ **"ନବ ଯୌବନ ତୈଳ"** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଡଜନ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ପତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ପତନ ସ୍ତନେ ଉତ୍ତୋଳନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ଯୁଗଳ ଟୁଲ କଠିନ ଓ ପରସ୍ପର ଦୃଢ଼ ।

ଦନ୍ତ ରୋଗେ **'ଦନ୍ତ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ଦଳିବା, ଦାନ୍ତମୂଳ, ଶାଳ୍ପିଟା, ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ବା ଗୋଇ ପୁଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫୁଲା ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ଅତିଶୀଘ୍ର ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପରୀକ୍ଷା କାଙ୍କ୍ଷନୀୟ । ଫଳ ନହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ହେଉଥିବ ।

ଠିକଣା—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର । ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S. A. ପୋ: ଶ୍ରୀଜୟନ୍ତୀ, କଟକ ।

Digitized by Sarayu Foundation Trust

ନାମର ଖେଳ ।

ବିଶ୍ୱଜିତ ରଥ ।

କାହାଣୀ

ସେ କଟୋର ବାଲିରୁ ବହିଗଲା ଲେଖିବା ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ଦୂରର ଝୁଣ୍ଟନିଲ ବାଲିରେ ଲେଖେ । ବାସନର ଖରି ପାଣ୍ଡରେ ଫୁଲ, ଫଳ, ଲତା ଆଦି ମଝିରେ ନାଲ ବାଲିରେ ବହିଗା ଲେଖି ଉଠେ । ବାସନ ମଝିରେ ଫୁଲ ଫୁଲର କରି ଲେଖେ—ଦେବାର ନାଥ ।

ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସେ ଗଣ୍ଡ ଲେଖା ମାଟିକ ଓ ସାଗ୍ରାହିକ ପତ୍ରକୁ ପଠାଏ । କିନ୍ତୁ ତା ଲେଖା ଛପିଥିବାର ବାହାରେ ନାହିଁ ।

ସେ ଠିକ୍ କଲ, ଏଥିକି ପରୀକ୍ଷା କରି ସେ ନିଜେ ଗୋଟାଏ କାଗଜ ବାହାରିବ ।

ଜାତ ମରିଗଲା । ବଡ଼ବଡ଼ଅମାତ୍ୟ ବହିଗଲେ—ଏଥିକ ଜାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖ । ଗାଲ ଗୁଡ଼ାଏ ସପ ବହିଗା ଲେଖି ସମୟ ନଷ୍ଟ କରୁଛ କେଉଁ ?

ସେ ଶୁଣିଏ ହସିଦିଏ ସୁଖି ଲେଖେ । ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସେ ଚିନିଷ ବହି ଛପାଇଲା ।

ସେ ଆଶା କରିଥିଲା, ଏ ବହି ଛପାହେଲେ ଦେଶର ଚିତ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଚ୍ଚରିତ୍ର ହେଉଥିବ । କିନ୍ତୁ ବହି ବେଚିଲାନାହିଁ ।

କେବଳ ଗୋଟିଏ ପାଠକ ହୃଦୟ ସଚ୍ଚରିତ୍ର ହେଲା—ସେ ତାର ଭଣଜା ।

ସେ ଏହିକି 'ଦଗଡ' ପଢ଼ି ଶିଖିଥିଲା, ଅଳ୍ପ ଏଣ ଟେଣୁ ଦୁଇଟି ଚାରିଟି ବହି ପାଏ ସେ ବହିକୁ ଏହାକୁ ପାଇ କରି ପଢ଼େ ।

ଦିନେ ସେ ଗଣ୍ଡ ବହି ଦାଉରେ ଧରି କରିବ ପଢ଼ିଲା ମାମୁ ପାଖକୁ । ବହିଲେ—'ମାମୁଁ—ମାମୁଁ, ଦେଖ ଏଇରେ ତ ତମର ନାମ ଲେଖା ହେଇଛି ।'

ମାମୁଁ ଶିଖିଏ ମୁହୁ ଦୁଇ, ଅଖିଆଡ଼ରେ ଚିଲ୍ଲ-ଣ୍ଡିର ମଥାଇକୁ ଚିପିଦେଲେ ।

ମାମୁଁ ନିଜ ବାହାଦୁର ଅଭ୍ୟ ଗଣ୍ଡ ଏ ବହି ଦାଉ ବହିଲେ—ଅଛା, ଖାଲି ପଢ଼ିଲୁ ।

ପିଲାଟି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି, ଅଧିକ ଅଧିକ ଅଟମ ମାମୁଁର ନାମଟି ପଢ଼ିଲା ।

ବାହୁଲ୍ୟ ଅଭ୍ୟ ଗଣ୍ଡାଏ ବହି ସେ ବାଢ଼ିଲା । ତାଲୁରେ ସେ ପଢ଼ି ଦେଖିଲା ଯେ, ସେଇଥିରେ ବି ମାମୁଁକ ନାମ ଲେଖାଅଛି ।

ଯେତେବେଳେ ସେ ଗୋଟାଏ, ଗୋଟାଏକୁ ଦୁଇଟା ଦୁଇଟାକୁ ଚିନିଷ ଏମିତି ଚିନିଦିଏ ବହିଲେ ତା ମାମୁଁକ ନାମ ହେଉଥିଲା, ସେ ଖୁବ ଖୁସି ହେଉ-ଥଲା । ଦୁଇହାତ ଚଟଚଟେଇ ସେ ପଥରଲା—ଜମ ମାଁ ଜଣ ଅଛନ୍ତି ତେବେ ତେବେ ବହିଲେ ଛପା ହେଉ, ଏହି ଏହି ବହିଟେ—ଏଁ—ଚରିଶ—ଯାଉ ?

ମାମୁଁ ଅଖି ବଡ଼ କରି ବହିଲେ—ହେଉଉ ହେଉଉ ହେଉଛିରୁ ।

ଭଣଜା ବହି ଚିନିଥିବ ଚିନିଲ ନାଚି ନାଚି ବୁଢ଼ୀ ସ୍ୱଚ୍ଛରାଣୀ ପାଖକୁ ଗଲା ।

ଏହିକ ମାମୁଁ ଗୋଟାଏ ନାଟକ ଲେଖିଥିଲେ । ନାଟକ ନାଁ—ଚିତାଗ୍ନି ।

ମିଆ ବହିଲେ—ଏ ନାଟକ୍ ନିଶ୍ଚୟ ହେଉଁଠି ନା ହେଉଁଠି ଯାଇ ହେବ ।

ସେ ବଚ୍ଚନା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପରିଚାଳ ହେଉଥିଲା—ଚିତ୍ରରେ ଅନ ଅଳ ଅଳ ଅଗ୍ନି ଜ୍ୱାଳା ଜାନ୍ତ ଜାଡ଼ ସ୍ୱର-ଅଡ଼ି ତା ନାଟକର ଉଚ୍ଚାପନ ମହ ହେଉଛି ।

ହେଉଛି ଉଚ୍ଚବାଣ—ତାର ଗୋଟିଏ ସାଙ୍ଗ ତାର ସେହି ନାଟକକୁ ଚିନିଲ ହୋଇଗିଲି ଗୋଟିଏ ନାଟ୍ୟଶାଳାର ମଧ୍ୟଚେଳକରିକ ଠାରୁ ଗଲ—ତା ସଦ୍ଭାବରେ ଆଜିକ ମିଳ ପଥରିବା ପାଇଁ । ସେ ଖୁବ ଉତ୍ତିଥିଲା ତାରୁ ।

ଏହିବାର ଦିନ ଭଣଜାଟିଏ ବି ଛୁଟି ହେଲା । ସେ ଅବାକ୍ ଗୋଟାଏ ନାଟକ ବାହାର କରିଥିଲା । ମାମୁଁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହେଲେ ଗେଣ୍ଡୁ ଲକ୍ଷ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଖୁବ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଛାପାଖାନା ଥିଲା । ଭଣ-ଜାଟି ଗୋଟିଏ ନାମର ଦେବତାଙ୍କ ସାଁଜା ଅଥଚ ଛପାଇ ନିଜେ ଅଣିଥିଲା । ସେଥିରୁ ଦେବତା ଛେଡ଼ ଅଛି ଦେବତାଙ୍କ ଛବି ହେଲା ।

ସେ ଦେଖି ବହି ଅଥଚ ପାଖରେ ସେ ଜିଆ ଅଥଚରେ ବାଜ ଲଗାର ତା ଉପରେ ନିଜ ନାମ ଛପାଇଦେଇଥିଲା । ସେ ତା ମାମୁଁ ବାରା ଦେଇଦେବ ବୋଲି ଭାବିଥିଲା ।

ସେ ଚମତ୍ୟ ଭାବା ଦେଇଦେଲା । ମାମୁଁ ଅଣ୍ଟି ଚିତିଚିତାଇଲାଇ ଦେଖିଦିଲେ—ମୁହା ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ । "ମୁହା, ତା'ଣ କରୁଛ ?"

ଭଣଜାଟି ତା'ଣ କରୁଥିଲା, ତା ବଡ଼ ଅଥଚରେ ଦେଖାଇଲା । ଦେଖା ନୁହେଁ, ଦୁଇ ଦୁଇଥରେ ଦେଖା ବହିଲେ ମୁହା ନାମ ଛପା ହୋଇଯାଇଛି ।

"ଏ—ବିନ୍ୟାଦ ଅଥଚ ବି ଛପା ଯାଉଛେ ଦେଖିବୁ ନାହିଁ । ସବୁଦେବେଳେ ଦେଖ ! ଏ କି ଦେଖ ଏ ?"

ସେ ମୁହା ହାତରୁ ତାର ବହୁତ ବହୁ ସବୁହିତ ଅଥଚଗୁଡ଼ିକ ଛଡ଼ାଇଦେଲା ।

ମୁହା ଚୁପ୍ଚାପ ଚାଉଦିବାଳ ବଲା, ପୁଣି ଥରେ ବାହାରା । ତାପରେ ଥରେ ବଲି ତାକ-ବାକୁ ଲାଗିଲା । ଚିତୀଶି ପ୍ରକାରେ ସେ ଭୁଲିହେବ ନାହିଁ ।

ବୁଢ଼ୀ ସ୍ୱଚ୍ଛରାଣୀ ଅଟି ପଥରିଲା—ବାହିଁକ ବାଟୁଛି ଏଇ ବୁଢ଼ା ?

ମୁହା ବହିଲା—ମୋ ନାମ—

ମା ଅଟି ପଥରିଥିଲେ—ବାହିଁକ ବାଟୁଛି ଏଇ ବୁଢ଼ା ?

ସେ ସ୍ୱଗ ଗଳାଇଲେ ବହିଲା—ମୋ ନାମ—

ସ୍ୱଚ୍ଛରାଣୀ ଦୁଇଜ ତାକୁ ଗୋଟାଏ ଛଡ଼ି ଅଟି ଦେଲା । ସେ ଚଳିଯାଇ ଦୂରେ ଗିଜି ଦେଇ ବହିଲା—ମୋ ନାମ—

ମା ଅଟି ବହିଲେ—ଚଳ ମୁହା ଗଡ଼ା ଲେଇଯାଉ ଚଳ ।

ଲେଇଯାଉଥିଲା ମୁହା ଚିତ୍ତାଗଡ଼ିରେ ବହିଲା—'ନା—ମୋ ନାମ—'

\+ \+ \+

ନାଟ୍ୟଶାଳାରୁ ବହୁ ଲୋକ ଦେଖି ଅଟିଲେ ।

ମାମୁଁ ଦୁଇଜଯାଇକ ବିଚାରିଯାଇ ପଥରିଲେ—ତା'ଣ ହେଲା ?

ବହୁ ଲୋକ ବେଦରେ—ଛି, ମନାକଲ ।

ବେଦରେଦରେ ଯାଇ ଚୁପ୍ ଲହି ମାମୁ ବହିଲେ—ତମର ସଦ୍ଭାବ ଯାଇ ଗଛେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ନାଟ୍ୟଶାଳା କରିବ ।

ବହୁ ପଥରିଥିଲେ—ଅଜ ଦୁଇଜ ଖେଳ ଦେଖି ଠିକ ନାହିଁ ?—

ସେ ଲୋକ ବେଦରେ—ନାଁ, ଅଜ ଦେଖିଥା ଦେଖନ-ଟିକା ଦେଖନ୍ତିକା ଲୁଚିଛି ।

ସମ୍ବ ହେଲା । ମା ଅଟି ବହିଲେ—ଛିଛି ଅଥ୍ରା ହେଉଗଲା ।

ସେ ଲୋକ ବେଦରେ—ହେଉଛି ନାହିଁ ।

ଚିତ୍ରରେ ହିଁ ଅଟି ବହିଲେ—ତମର ଦେଖ ଦୁଇ ଦେଖିଥା ଦେଖାଇ ଅଟି ଦୁଇଗଲେ ନାହିଁ ?

ସେ ଲୋକ ବେଦରେ—ଖୁବ ଦେଖିଛି ।

ଭଣଜା ଅଟି ବହିଲେ—ତମ ମାଁ ଦେଖିଛ ଏଥ !

ମାମୁଁ ତା ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଚାଉଦିଦେଇ ଏକ ଖୁସୁଡ଼ା ବଦଳେ ଦେଖିଲେ—।

—ଠ—

Digitized by srujanika@gmail.com

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପସ୍ମାର ଛାଡ଼ାଇବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋ ୧୬ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଫର୍ଗରେ ଅଧିକ ଅନଳ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ଗର୍ଭିଣୀ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ—୧୬ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୈବବର୍ଦ୍ଧକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟିକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତସ୍ଥାନ—ଭବିଷ୍ୟ—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗବଟ, ଭଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅମ୍ବଟବଦଳ ଫମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଭଳି ଗୁରୁ ମିଶ୍ରିତ ଯାଦୁ ଜଡ଼ରେ ଦାଲିସ ଦେଲେ ଯାଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ଗୋଡ଼ିଆ ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲଗାଇବା ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଠିଆ, ଚାଉ, ସଚଳା ଭଳି ହୁଏ ଓ ଚଳିଥିବା ହୋଇଥିଲେ ଲମ୍ବିଯାଇ ଗିଣ୍ଡା ଗାଣିରେ ଯୋଡ଼ି ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ଟଙ୍କା ୪ ୦ ; ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ଫଣ୍ଟିଆ ଡେରେଷ୍ଟସଲ ପୋ: ଅ: ଚୁଲ୍ଲିଅଗଞ୍ଜ, ଗ୍ରେ.ଦାର ଜିଲ୍ଲା ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ଦୁଇଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ଯୋଡ଼ିଆ ହେବା, ଦାନ୍ତ ଗୋଡ଼ିବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲିଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଜ୍ଜାରାଗ ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତି ଶିଶି ୧ ।

ଅସଲ ଏକ୍ସଗୁଣାଟେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗଧାତୁ ଜାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡଦଣ୍ଡା, ଚୁଣ୍ଡିଆ, ଚାଉ, ସଚଳା ଯୋଡ଼ାସା, ଛାତି ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦଳେ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ଉଷ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତକରୁ ।

ଠିକଣା: —ଅସଲ ସଞ୍ଜୀବନୀ ଟେଲିଅଫିସ—ଟଟକ

For those who suffer.

I am glad to certify that Hakim Md. Faruque is an expert in treating dibetes. I had the oppertunity to see that a dissapointed case of diabetes at my house after long and expensive treatment having sugar as much as 10% has been successfully treated by the said Hakim in less time and expense. I have a good faith in him and wish him success in life.

Sd. B. C. Pattanaik,
S. I. of Police, Balasore,
25-9-10.

ଲୋକ ଶିକ୍ଷା

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଲବ୍ଧପ୍ରତିଷ୍ଠ ପ୍ରବୀଣ ଓଡ଼ିଆ ଏକମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରଣୀତ "ଲୋକଶିକ୍ଷା" । ଏଥିରେ ଅଧିକ ଚୁଟ ୪୩ଟି ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସଭ୍ୟତାର ଉଦାହରଣ ଲାଗିବା ପାଇଁ "ଲୋକଶିକ୍ଷା" ପଢ଼ନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମଦେୟ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପାଇଁ ୧୨୮, ଭାରତ ପାଇଁ ୧୨୮

ଏଜେଣ୍ଟ, "ଲୋକଶିକ୍ଷା"
୧୧୭—୪୭ ଜେଲ ରଙ୍ଗୁନ୍ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମହାମାନ୍ୟବର ଓଡ଼ିଶା ଲାଟଙ୍କର ପରାମର୍ଶଦାତା ମାନ୍ୟବର ଜ, ସି, ଅନରେବଲ୍‌ଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନରେବଲ୍ ଫାଦେଲିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ବଟକରେ ଅସଲ୍ଲା ଡିସେମ୍ବର ୬ ତାରିଖ ଦିନ ଗୋଟିଏ ଶୋରୁହାଟ (Fancy Fair) ବସାଇବେ । ସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗ ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

୨୨ ଶବ୍ଦଧନା ଉତ୍ତର

	୧ ପୁ	୨ ତ		୩ ଅ	ର୍ଥ	
୪ ଚୁ		୫ ନ	୬ ଭା	ନ୍ତ		୭ ପି
ନ୍ତ	୮ ଭ		ଲ		୧୦ ଦ	ଉ
	୧୧ ଚ	ଲ		୧୨ କା	ମ	
୧୩ ପୁ	ଅ		୧୪ ପା		୧୫ ନ	୧୬ ଟ
ଶ		୧୭ ସ	ଉ	୧୮ ଦା		କା
	୧୯ ଲ	ଗ		୨୦ ମ	ଜା	

ଉତ୍ତର ୨୨ଶବ୍ଦଧନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ସଂପାଦକୀୟ ଆଲୋଚନା

ଆମର ପ୍ରୋଗ ପାଇବା ଦିନରୁ ଶବ୍ଦଧନା ଉତ୍ତରର ଗୋଟିଏ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ଅସିଛି । ଉତ୍ତରର ପୁରସ୍କାର ଦେବାର କ୍ଷମତା ମହାନ୍ତ ପରିଚାଳକ ହିଁ ଥିଲେ । ପୁରସ୍କାର ପରିମାଣକୁ ଅତି ଉପେକ୍ଷା ସହିତ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଛି । ସେଇଦିନଠାରୁ ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଶବ୍ଦଧନାରେ ୫ ୧୦୦୦ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରି । ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନାମ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ପ୍ରଥମତଃ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ କେବଳ ଛାତ୍ରମାନେଙ୍କଠାରୁ ଏ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ତା ଦ୍ୱାରା ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିବାରେ ମଧ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ପରିମାଣ ଅତି ଅଳ୍ପ ହେବାରୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯୋଗ ଦେବାରୁ କେହା କୋହ କରୁଛନ୍ତି । ଅନେକ ଅର୍ଥ ଲେଖିବାରେ ନ ଚାହିଁଲେଣି ଥରା ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଓ ଯଥାସ୍ଥି ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଜାଣ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଏକ ଭାବପ୍ରବଣ ଶିଳ୍ପୀ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଥରା ଚିତ୍ରିତ କରି ନିଜର ସନ୍ତାନ ସମ୍ବନ୍ଧି ସମ୍ବନ୍ଧ ବା ଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶ ନାମରେ ଭାଗ୍ୟର ପଠାନ୍ତି । ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଏହି ଅସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ନିଆଯାଇ ମଧ୍ୟରେ ପୁରସ୍କାରର ପରିମାଣ ବଢ଼ାଇ ଦେବାକୁ ।

ଏହାର ପ୍ରତିକାର ଅନ୍ତ ଏମାନଙ୍କ ପାଠକମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ ଆଶା କରିଛି ।

କୌଣସି ପାଠକ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆମେ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କେହି ଯାଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ । ଅର୍ଥାତ୍ ନିର୍ମଳ ଉତ୍ତର ଦାତାମାନ ଏ ଦିଗରେ କେହି ନାହିଁ ବାହିଁବ ? ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଏ ଅଭିଯୋଗ ଏ ଦିଗରେ ପାଇଁ ଯେ ଏଥିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଯୋଗ ଦେଇ ନାହିଁ । ଏହା ଅଭିଯୋଗର ଇଚ୍ଛା ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଦେବାବାର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ତେବେ ସହୁଦାରୁ ଏକ ଏକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ଲେଖିକୁ ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଦିଅନ୍ତୁ ବାହିଁବ ? ନିର୍ମଳ ଉତ୍ତର ନ ମିଳିବାର ବେଗୋଟି କାରଣ ଥାଇପାରେ । ଯଥା, ପ୍ରଶ୍ନରେ ଶବ୍ଦଧନା ପ୍ରତି ଲେଖକର ଉଦାସୀନ ଭାବ । ନ ହେବା, ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ରରେ ମନଯୋଗ ନ ଦେବା ବା ଦିଆଯାଇଛି ଅଥଚ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ ନ କରିବା ଅତିରିକ୍ତ ପୁରସ୍କାରର ପରିମାଣ ଲେଖିବାକୁ ନ ଦେବା ହେତୁ, ଏବଂ ତୃତୀୟରେ ଥରା ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ମାନସିକ ଭାବ ଅର୍ଥଚରିତ୍ରର ବିଚାର ସୁବିଧା ନ ପାଇବା । ଚତୁର୍ଥ ଦୋଷଟି ଅସ୍ମାନଙ୍କର । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଅସ୍ମାନଙ୍କର ଅସ୍ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରର ସମାଚୋନା ସଂକ୍ଷେପରେ ଅଲୋଚନା କରୁଥିଲେ, ଏବଂ ଲେଖକ-ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଏକ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ । ଫଳରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମଧ୍ୟବିଚାରେ କେବଳ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର କମ ସ୍ୱଳ୍ପ ଲେଖାଇ ଯାଇ ହେଉଛି, ଅଳ୍ପ ଦେହ ପାଇଁ ମୁହଁ ବ ଖୋଲିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁରେ ସମ୍ପାଦକ ଦେଉଛନ୍ତି ଏହା ଅଭ୍ୟାସ ଛାଡ଼ିଦେବେ । ଯେଉଁ ଲେଖକେ ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଲେଖାର ଶିକ୍ଷାଦେବାର ମନନ କଲେ । ଲେଖି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଶବ୍ଦଧନା ଲେଖାର ମୂଲ୍ୟ । ଏହା ବୋଧାଏ ଚଳେ । ଅତି ଲୁପ୍ତପ୍ରାୟ ମୂଲ୍ୟ । ଏଥିପାଇଁ ଶବ୍ଦ ଟିଣା ଯାଉଥିଲା ସ୍ୱଳ୍ପ ଚରିତ୍ରର ସହିତ ଲେଖକ ଅଜାଣ ମଧ୍ୟ ମିଳିଲା ।

ଏଇ ସଂଖ୍ୟାରେ ୨୨ ଶବ୍ଦଧନାର ଅଲୋଚନା କରିବାର ବାଞ୍ଛା ରହିଲା । ଥରା ସମ୍ପାଦ

୮୫୫୦ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର

ସିଦ୍ଧ ବଶୀକରଣ କବଚ ।

ଯାହା କୁ ତୁମେ ଗ୍ରହିବ—ସେ ଯେତେଦୂର ଦୂରେ ଥାଉ ତୁମ ସହିତ କଥା କହିବାକୁ ଯେତେବେଳେ ଚାହୁଁଥାଉ ସେ ତୁମର ଅନୁଗତ ହୋଇଯିବ ।

ମୂଲ୍ୟ: ତମ୍ବା ଗୋଳ ... ୫ ୧୦୦୦
ଏକ ସଙ୍ଗରେ ତିନି ଗୋଟିକୁ ... ୫ ୫୦
ରୁପା ଗୋଳ ଏକ ଗୋଟି ... ୫ ୨୫
ସୁନା ,, ,, ... ୫ ୭୫

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯନ୍ତ୍ର

ଏହାଦ୍ୱାରା ବେପାରରେ ଲାଭ ହେବ, ଗୃହରେ ମିଳିବ, ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କରେ, ପଶୁଶାଳରେ, ଲୁଣ୍ଠିରେ, ଧାଲ୍ୟସଦନାରେ ଜୟ ହେବ । ନିଶ୍ଚୟ ଶାନ୍ତି ଓ ସନ୍ତୋଷ ହେବେ । ଏହା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ କରିବେ । ପାହାରା ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ଲାଭ ଲୋଭ ଥିବ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଗୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଲେଖା । ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ପାଇଁ ଓ ଅଇଟି ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ତମ୍ବା ଗୋଳ...୫୧୦୦ । ଭିନ୍ନଗୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଏକ ସାଙ୍ଗରେ...୫ ୫୦ ।

ରୁପା ଗୋଳ...୫ ୨୫ । ସୁନା ଗୋଳ ... ... ୫ ୭୫ ।

ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଗୃହଗୋଟି ଯନ୍ତ୍ରର ଥିଲେ ବିଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମନ୍ତ୍ରର ପାଇଁ ଲେଖିନ୍ତୁ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ: - ୫ ୫ । ଏକ ସଙ୍ଗରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଅଗାଣ୍ଠା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଗ୍ରହିଲେ ଅତି ବିଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଲେଖା । ମୂଲ୍ୟ: ୫ ୭୫ । ଡାକ ମାସୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ନୋଟ:- ଯଦି ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ନଗଦ ୫***ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ସଫଳ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ । ଏ ପନ୍ଥ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବା ଫଳ-ପ୍ରଦ କରିବାର ପାଇଁ ଦୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ବା ବସ୍ତୁ ବିକ୍ରୟର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

କେବଳ ଲଂରଜ, ଦ୍ୱନ୍ଦି ବା ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

ANAND SWAMI
Anand Kutiya, P. B. No. 27 (D. B.)
AMRITSAR (India)

Digitized by srujanika@gmail.com

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ— ୧୦ମ ସଂଖ୍ୟା

କୁତୁକୁତୁ

ଗୋକୁଳ ଓ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ଦୁହେଁ ସାଙ୍ଗରେ ଘରେ ଷ୍ଟେସନରୁ ଅସୁଥିଲେ । ବାଟରେ ଗୁଣ୍ଡା ଦୁଇଜଣ ଅସି ଗାଳି ଓଗାଳିରେ ଅଜ୍ଞ ଛେଷ ଦେଖାଇ କହିଲେ, "ତମ ପାଖରେ ଯାହା ଅଛି ଜଲଦି ଦେଇ ଦିଅ,ନୋହିଲେ—" ଗୋକୁଳ ପକେଟରୁ ୨.ଟୋଟି ଟଙ୍କା ଅଣ୍ଟା କରି ଝଟକି ବାହାର କରି ତାକୁ ଦେଇ ଦେଲା ।

ଜିତେନ୍ଦ୍ର ତା ପକେଟରୁ ଜଣେ ନୋଟ ବାହାର କରି କହିଲା, "ଗୋକୁଳ, ତୋ ଠାରୁ ଯଦି ଦଶ ଟଙ୍କା ଧାର ନେଇଥିଲି ଏଇ ସେହି ଟଙ୍କା । ଏବେ ମୋ ଦେଣାଟା ମୋର ସୁଝି ଗଲା ।"

\+ \+ \+

ଫରୁ ମିଆଁ ଖାହେବ ବନ୍ଧୀ ଘର କହୁଁ କହୁଁ କହିଲେ ଯେ ସେ ବନ୍ଧୀ ଘରର କିଛି ବାକି ଲିଖି ନାହାନ୍ତି ।

ଷ୍ଟେବାରୁ ଶୁଣି ଶୁଣି ପଚାରିଲେ,"ଅଚ୍ଛା ତୁମେ ତ ଲୁତବ ମିନାର ଦେଖିଛ ?"

ଫରୁ ମିଆଁ ତେଜ ହୋଇ କହିଲେ,"ଓଃ ବହୁତ ବହୁତ ଥର । ଲୁତବ ମିନାରକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ା ଟାଣେ । ଅମ ଏଥଡ଼େ ସେଥର ଗାଡ଼ି ନାହିଁ ।"

\+ \+ \+

ପିଲା—ବାପା କହୁଥିଲେ ଯାଉ, ଯେ ମାଙ୍କଡ଼-ମାନେ ଅମ୍ଭ ପୂର୍ବପୁରୁଷ ।

ଶିକ୍ଷକ— ଚୁପ୍‌ବର । ତମ ବଂଶର ଇତିହାସରେ ଅମର କଣ !

\+ \+ \+

ଶିକ୍ଷକ—ଜଣେ ବଡ଼ କବି କହୁଛନ୍ତି—ଯେ ଜିଗା ସେ ଅପଣାକୁ ବୋକା ବୋଲି ମନେ କରେ, ଅଉ ସେ ଯେତେ ବୋକା ସେ ନିଜକୁ ସେତେ ଜିଗା ବୋଲି ଭାବେ ।

ଛାତ୍ର—ଅପଣା ସାରି ନିଜକୁ କଣ ମନେ କରନ୍ତି ?

\+ \+ \+

ବିନା ମୂଲ୍ୟେ ! FREE ! ବିନା ମୂଲ୍ୟେ !

ସୁନ୍ଦର ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼ି

ରଡେଲ ୧୯୫୦

୬ ଗୁଳି ଫଏର

ଅଟୋ ମେଟିକ

ରିଭଲଭାର

ବିନା ଲାଇସେନ୍ସରେ

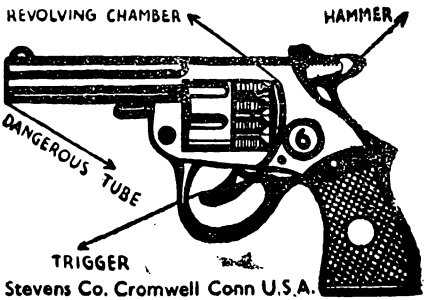

Stevens Co. Cromwell Conn U.S.A.

ଭଦ୍ରର ଚିତ୍ରରେ ଏହାର ଆକାର ଦିଆ ଯାଇଛି । ଅସଲ ରିଭଲଭର ପରି ଠିକ ଦେଖିବାକୁ ଏବଂ ଡେଡ଼ ଅଉଅଳ କରେ । ଡିଜାଇନରେ ୧୫ଅଉନ୍ସ ଏବଂ ଲମ୍ବରେ ୧୨ଇଞ୍ଚ ଅଟେ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ୬ ଗୋଟି ଗୁଳି ରହେ ଏବଂ ଘନ ଘନ ଫଏର ହୋଇପାରେ । ଏହାର ବିପୁଳ ଚର୍ଜାନରେ ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁମାନେ ଭୟ ଖାଇ ପଳାନ୍ତି । ଚୋର ଓ ଶତ୍ରୁ-ଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ଦେହରକ୍ଷକ । ଏହା ହେତୁ ମଧ୍ୟ ଏଥି-ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ—ନଂ୭୭୭-୫୪୯ (୩୫ କାରତୁସ ସହ) । ନଂ୮୮୮— ଭଲ୍ ଲସ୍‌ପାଉରେ ଓଥାର ଉତ୍ତମ ଗିଜ—ମୂଲ୍ୟ—୫୫୯/ (୪୫ଟି କାରତୁସ ସହ) । ଅଧିକା ୧୦୦୦ କାରତୁସର ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯ । ଖୋଲ ଓ ଚମର କେସ୍ ୫୧୯ । ରିଭଲଭର ତେଲ୍ ୫୦୯ । ଡାକ ମାସୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ବିନାମୂଲ୍ୟେ:—ଦୁଇ ଗୋଟି ଯୌଗିକ ହାତ ବନ୍ଧା ଘଡ଼ି ପ୍ରତି ରିଭଲଭର ସଙ୍ଗ ବିନା ମୂଲ୍ୟେ ଦିଆଯିବ । ଏକ ସଙ୍ଗରେ ତିନି ଗୋଟି ରିଭଲଭର କିଣିଲେ ୬ ଗୋଟି ସୁନ୍ଦର ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼ି ଦିଆଯିବ ଓ ଡାକ ମାସୁଲ ମୁକ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ଇଂରାଜୀ, ହିନ୍ଦି ଓ ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ ପତ୍ର ଲେଖିବେ ।

AMERICAN PISTOL CO.
Post Box No. 27. (D. B. 100) AMRITSAR (India)

ଓକିଲ ସାକ୍ଷୀକୁ ଜେରା କରୁଥିଲେ—

—ତୁମାଙ୍କୁ ଦିନେ ଜାଣ ?

—ହଁ, ଜାଣେ ।

—ତମେ ଦେଖିଛ, ସେ ଅସେ ଅପଣାକୁ କଥା କହେ ?

—ହଁ ତା ଦେଖିଛି ।

—ଅଚ୍ଛା ଗୋଟିଏ କଥା ପଚାରିବି, ଠିକ କହିବ । ଅଚ୍ଛା, ସେ ଯେତେବେଳେ ଏକୁଟିଆ ଥାଏ, ଅସେ ଅସେ କଥା କୁହେ କି ?

—ହଁ, ସେ ଯେତେବେଳେ ଏକୁଟିଆ ଥାଏ, ମୁଁ ତା'ପାଖରେ ଥାଏ ବୋଲି ଦେଖିଛି !

\+ \+ \+

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଜାକବିତା

ବିରାଡି ବରଷିମ

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀ ଅମୃତ ।

ହୁଣ୍ଡ ଭଳେ ବେଦ୍ ଗଛ ରେ ସଙ୍ଗାଳ
ହୁଣ୍ଡ ଭଳେ ବେଦ୍ ଗଛ
କହିବି କାହାକୁ କିଏ ତା ଶୁଣିବ
ଶୁଣିଲେ ମଣିବ ମିଛ—ମୋ' ଧନରେ ।

ବରଣ୍ଡିଏ ପୋଷିଥିଲି ରେ ସଙ୍ଗାଳ
ନାମ ରଖିଥିଲି ପ୍ରସି
ମୁଷା ଯାଇ ତାକୁ ଅଧରର ଦେଖି
ଚରମ କରିଲେ ବସି—ମୋ' ଧନରେ ।

ଚହୁଁ ଯେ ବରଣ୍ଡ ପ୍ରଭ ରେ ସଙ୍ଗାଳ
ପଣିମାଏ ପେଟ ମୁଣ୍ଡି,
ଶଭା ଚରଧନ କାଟି ଦେଇ, ଗଳେ
ବାନ୍ଧିଲି ତୁଳସି କଣ୍ଠି - ମୋ ଧନରେ ।

ଏ ମାୟା ସଂସାର ଡେଇରେ ସଙ୍ଗାଳ
ବୋଲେ ହେଇ କାଶୀବାସୀ,
ଅଜ ଲାବ ବଧ ନ କରିବି କେବେ
ମରିବାକୁ ହେଲି ଅଟି—ମୋ ଧନରେ ।

ପୁଣ୍ୟବାନ ଯିଏ ଥିବରେ ସଙ୍ଗାଳ
ନ ମଣିବ ମୋତେ ବ୍ରହ୍ମ,
ମୋ ସଙ୍ଗେ ଅସିଲେ ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାନରେ
ନ ଲଭିବ ଯମ ଦଣ୍ଡ—ମୋ ଧନରେ ।

—ବାଦୁଡି—

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ କୁବେର ଗଳାଇ ।

ପୁରୁଣା କାହାଣୀ —(ଏଣୁ ରସ ସ୍ତ୍ରୀନ)— ବହୁ ବହୁ ଯୁଗ ତଳେ,
ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ହେଲେ ବଳ ଲଷ୍ଟାଳସି ବହଳ ଜଙ୍ଗଲ ଜୋଳେ ।

ଗଣ୍ଡି ଫଳ କିଛି ଜଣା ନ ପଡ଼ିଲା, 'କିଏ ବଡ଼ କିଏ ସାନ ?'
ପଶୁ ଏ ହାରିଲେ ଦିନେ ଯେତେବେ, ପକ୍ଷୀ ହଟିଗଲେ ଅଭିମାନ ।

ଦିନମୁହାଁ ହୋଇ ଚତୁର ବାଦୁଡ଼ି ଶଙ୍କ ଶାଙ୍କେ ଆଏ ଚାଲି,
ଜଣିବା ଭିତରେ ଦେଖେ ଯାହାରେ ସେ ଝୁଲିରେ ଯାଏ ମିଶି ।

ଥରକୁ ଦ'ଥର 'ଦୁର୍ ଦୁର୍' ବଲେ ଚଳଗଲା ଅଜ୍ଞ ସବୁଦିନ ବାହୁଁ ଚଳେ,
ପକ୍ଷୀଏ, ପଶୁଏ 'ଘଜ୍ଜାଇ ଦେଲେ' ବଳେ ।

ଅନ ଅନ ମୁହଁ ଚଳ ଚଳ ଅଙ୍ଗି ବାଦୁଡ଼ି ଚିତ୍ରଭ ଝୁଡ଼ରେ,
ଡୋଡ଼ ଝୁଲ ଏବେ ହେଲ ନାଇଁ ଅଜୁ ଲ୍ଲଗରି ଅନ୍ଧାର ତଳେ ।

× × × ×

ମନ୍ତ୍ରପ ଭିତରେ —ଏଇ ଭାରତରେ— ଏଇ ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁଣି,
ଅଜ ଏ ଯୁଗରେ ଚଳାରେ ହଜାରେ ଜଡ଼ନ୍ତି ବାଦୁଡ଼ିମଣି ।

ଅଲିକୁଳ ମୁହଁ ଡ଼ୋ ଗଛ ଯେବେ ତାଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଲା ଛାଇ,
ତାକୁ ଅଜ କଥା ବହୁତାକୁ ଆମ ଅଧିକାର କାହିଁ ?—ନାହିଁ ।

ଗୋଟି ଗୋଟି ଚଳଗଲେ ରେ ମୁଷାଏ ଏଇ ମୁଲକରେ ବଦଖରେ ସଙ୍ଗାଳ
ପାଳ କର ବାଗି ଧାମ ଏଇ ଯେ ଓଡ଼ିଆ ଦେଶ
ଜିତ ଜିଣି ବାଗି— ପାଳନା କରଇ ଗୋଟିଏ ମୁହଁ ଅଭିଜ୍ଞତା
ସେ ବରଣ୍ଡ ବରଷିମ—ମୋ ଧନରେ । ଯଉନ୍ତି ବିଲକ୍ଷ ବେଶ—ମୋ ଧନରେ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଉତ୍କଳର ବିଶେଷ ପ୍ରଗତିରେ ନବଚେତନା ସୃଷ୍ଟିକରି, ଜାତିର ପରିଚୟ ବଢ଼ାଇବା, ଜାତୀୟତା ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗୀଣ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଜାତିର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ସମ୍ପ୍ରତି ବିଭିନ୍ନ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରର ଭାବ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଚାର କରାଯାଇ ଓ ବିଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ମୈତ୍ରୀ ଓ ଐକ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(ଏ ବର୍ଷର ଦେଶ ବାଳକ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗରିକ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ

ଅଶୋକ କୁମାର

ଅଶୋକ କୁମାର ସିନେମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ୪ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଳ୍ପ କାଳ ଭିତରେ ସେ ଅଭିନେତା ଭାବରେ ଯେପରି ସଫଳତା ଓ ଲୋକ ପ୍ରିୟତା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଅନନ୍ୟସାଧାରଣ । ଅଶୋକ କୁମାରଙ୍କ ଅଭିନୟ କଳା ତଥା ତାହାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଆଜି ଦର୍ଶକ ମନରେ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରେ । ଏହାଙ୍କର ଚିତ୍ର ଦେଖିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇ ଗୃହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଜୀବନୀ:—ଅଶୋକ ବଙ୍ଗଳାର ଏକ କୁଳୀନ ଜମିଦାର ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏହାଙ୍କର ଜନ୍ମ ନାଗପୁରରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ସେହିଠାରେ ସ୍କୁଲ୍ କଲେଜ ଜୀବନରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଥିଲେ । ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ଏହି ଭାବୀ କଳାକାରଙ୍କର ଫଟୋଗ୍ରାଫି ଅତି ମଜଲବରେ ଭରି ଦୌଡ଼ି ଥିଲା । ତେଣୁ କଲେଜରେ ସାଇନ୍ସ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଏହି ବିଦ୍ୟାର ଅନୁଭବ ଗବେଷଣା କଲେ । ବି, ଏସ୍, ସି ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରି ଫଟୋଗ୍ରାଫି ବିଦ୍ୟାରେ ବିଶେଷ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ଅଶୋକ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ହିମାଂଶୁ ରାୟଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଓ ସିନେମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଦାର୍ପଣ;—ବିଦେଶ ଯାତ୍ରା ପୂର୍ବରୁ ଅଶୋକ ବମ୍ବେର ହିମାଂଶୁ ରାୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ କଲେ । ହିମାଂଶୁ ବାବୁଙ୍କର ଫଟିକ୍ ଚରିତ୍ର ଏଠାରେ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇ ନ ପାରେ । ହିମାଂଶୁ ବାବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱର୍ଗତ । ସେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳାତ୍ମକ ସିନେମା ଅଭିନେତ୍ରୀ ଦେବିକାରାଣୀଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ, 'ବମ୍ବେ ଟକିଜ୍' ର ସଂଗଠକ ତଥା ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ସିନେମା କ୍ଷେତ୍ରର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ସ୍ତମ୍ଭ । ଏହାଙ୍କର 'ଦି ଲାଇଟ୍ ଅଫ୍ ଏସିଆ' ଅବଦାନ ସର୍ବାରରେ ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ଏବଂ ହିମାଂଶୁ ବାବୁ ସେଥିରେ 'ବୁଦ୍ଧଦେବ' ଭାବରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟରୂପ । ମାତ୍ର ହିମାଂଶୁ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବାରେ ଅଶୋକଙ୍କର ଏହି ଲାଭ ଥିଲା ଯେ, ହିମାଂଶୁ ବାବୁ ସେତେବେଳେ ୟୁରୋପର ନାନା ପ୍ରାନ୍ତର ବୁଲି ବିଭିନ୍ନରେ ଭାରତ ଫେରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଶୋକ ସେତେବେଳେ ହିମାଂଶୁ ବାବୁଙ୍କ ବିଚାର ୟୁରୋପ ଯାତ୍ରାର କାରଣ କହି ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ ଓ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲୋଡ଼ିଲେ, ସେତେବେଳେ ହିମାଂଶୁ ବାବୁ ଯାହା ୟୁରୋପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଥିଲେ ତାହା ହିଁ ଅଶୋକଙ୍କର ସିନେମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ସୋପାନ ଗଢ଼ିଥିଲା । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତରେ ରହି ଫଟୋଗ୍ରାଫି ବିଦ୍ୟାର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର । ଏହାପରେ ସେ ଅପଣାର ପ୍ରୟୋଗଶାଳାରେ ଫଟୋ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଅଶୋକଙ୍କୁ ବିଜ ପାଖରେ ରଖିଥିଲେ ।

ଠିକ୍ ଏକବର୍ଷ ପରର କଥା— 'ବମ୍ବେ ଟକିଜ୍' ର 'ଜୀବନ ନୈୟା' ନାମକ ଚିତ୍ର, ଯାହାକି ଦେବିକାରାଣୀଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଖେଳଥିଲା, ସେଥିରେ ଜଣେ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିନେତାର ଲୋଡ଼ା ପଡ଼ିଲା । ହିମାଂଶୁ ବାବୁ ପଚାରି ବୁଝିଥାନ୍ତେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଏହାଧିକ ପ୍ରତିଭା ମୁଖ୍ୟ ଅଭିନେତାର ଅଭାବ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି କଳାବିତ୍‌ଙ୍କର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟି ଯେ କାହିଁକି ସେତେବେଳେ ଅପଣା ପ୍ରୟୋଗଶାଳାର ଜନୈକ ଶିକ୍ଷାନବିସ୍ ଏହି ଯୁବକ ଛାତ୍ରଏଡ଼ ଅଶୋକଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା, ତାହା ସେଇ ଜାଣନ୍ତି । ଏହାପରେ ପ୍ରଥମ ଜଣ ସିନେମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଁ କରୁଁ ଦୁଇଅର ଏକ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀସ୍ଥ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଦେବିକାଙ୍କ ସ୍ୱରେ "ଜୀବନ-ନୈୟା" ଖେଳ ଖେଳିବାର ଅଶୋକଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଘଟିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜନକ ଏହି ଯେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଯତ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅଭିନୟ ଖେଳାଳିଟି ଅତୁଳନୀୟ ସଫଳତା ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ଅଶୋକଙ୍କର ଅତୁଳନୀୟ ଗୌରବ ରଖିଶୀଳ ଦୁଇଅରୁ ଦୂରେ ଦେଖିଲା ନାହିଁ । ଏ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ପିତା ଅପଣାର ମନୋମତ ପାତ୍ରୀଟିଙ୍କ ସହିତ ଅଶୋକଙ୍କର ବିବାହ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କନ୍ୟାପକ୍ଷ ଅଶୋକଙ୍କୁ ସିନେମା ଅଭିନେତା ଜାଣିପାରି ବନ୍ଧୁତା ଫାଶରୁ ଦୂରେଇ ଗଲେ । ଅଶୋକଙ୍କୁ ଏଥିଲାଗି ପିତାଙ୍କର ବିରାଗ ଭାଜନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ମାତ୍ର ବିଦ୍ରୋହନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଶୋକ ବିଜ ପିତାଙ୍କୁ ଏତିକି ବୁଝାଇପାରିଲେ ଯେ, ସିନେମା ଅଭିନେତାଗିରି କୌଣସି ସାମାଜିକ ଦୋଷାବହ କାମ ନୁହେଁ, ଯଦିଓ ସେଥିରେ ଦୁଇଅର ରଖିଶୀଳ ଭୂଷଣ୍ଡ ଜନକର ଓଜର କରିବାର ଭେର କାରଣ ଅଛି । ତେଣୁ ସେ ପିତାଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ତଥା ଆଶଙ୍କା ରଖିବାକୁ ବିରତ ମନା କରିଥିଲେ ।

ଏହାପରେ ଅଶୋକ 'ବମ୍ବେ ଟକିଜ୍'ରେ ୧୦ଟି ଚିତ୍ରର ଅଭିନୟ କଲେ । ଏହାଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅବଦାନର ନାମ "ଅଜାଦ୍" ଯାହା ବିଷୟରେ କି ଅଶୋକ ନିଜେ କହିଛନ୍ତି:—

'ଅଜାଦ ମେରା ସର୍ବୋତ୍ତମ ଚିତ୍ର ହୈ, ଔର ମୈଁ ସମ୍ଭବତାହୁଁ କି ବାମ୍ବେ ଟକିଜ୍ କା ଭି ।'

ଏହି ଦଶ ଗୋଟି ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶରେ ସେ ଦେବିକାରାଣୀଙ୍କ ସାଥିରେ ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ସବୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଶ୍ୟରୁ ସିନେମା ଦର୍ଶକମାନେ କଦାପି ଭାବି ପାରି ନ ଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୁବକ ଅଭିନେତାଙ୍କର ଭାବି ଜୀବନ କେତେଦୂର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଓ ଗରିମାମୟ !

Digitized by srujanika@gmail.com

ନବୀନ

ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ କଳାର ଅମ୍ଳିଶ୍ରଣ:—ସିନେମା ଦେଖିଲା ବେଳେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରାୟ କଥାବସ୍ତୁ, ପାତ୍ର ପାତ୍ରୀଙ୍କର ଅଭିନୟ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କର ଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନରେହିଁ ସୀମାବଦ୍ଧ ଥାଏ। କିନ୍ତୁ ଟିକେ କମ ଦର୍ଶକ ଯେତେବେଳେ ଭାବ ପାଉଥିବେ ଯେ, ଏହି ଫିଲମରେ ଅଭିନେତା ଅଭିନେତ୍ରୀ ଯେଉଁ ଚରିତ୍ରର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କରି ଯାଉଛନ୍ତି ସେସବୁ ଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ବାସ୍ତବରୂପ କେତେ ଦୂରରେ। ବାସ୍ତବିକ ଏହି କଳାଟି ଉପରେ ସିନେମା ବା ନାଟକ ପାତ୍ରପାତ୍ରୀଙ୍କର ସଫଳତାର ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରେ। କଳାର ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଭିତରେ ଯେ ନିଜକୁ ଡୁବାଇ ନ ଦେଇଛି, ବା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସଙ୍ଗେ ଯେ ନିଜକୁ ସରଳ ଭାବରେ ଭସାଇ ନେଇ ନାହିଁ, ତାର କଳା ସଫଳ ନୁହେଁ। ଗୀତ ଗାଇଲା ଲୋକ ସେହି ଗୀତର ଭାବ ସଙ୍ଗେ ନିଜର ବାସ୍ତବତାକୁ ଭସାଇ ନେବାକୁ ହେବ। ଯଦି ଫିଲମ୍ କାହାଣୀ ଅନୁସାରେ ଅଭିନେତାର ଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ ତଥା ବାସ୍ତବ ଜୀବନ ସମାନ ବା ଅବୈଷମ୍ୟ ଘଟେ, ତେବେ ସେହି ଅଭିନୟ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ହେବ। ମୋଟ ଉପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଦର୍ଶକ ଭାବରେ ବହେ ଭାସା ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଶୁଭିବ।

ନବ୍ୟ ଟକଲ୍‌ର 'ଜଂଗଲ୍' ଆଉ 'ଆଜାଦ' ଏହି ଦୁଇଟି ଚିତ୍ରରେ ଅଶୋକ କୁମାର ଧାବ-ବାହୁକ ଭାବରେ ଦେଖାଇଥିଲେ ଯେ, ଯୁବକର ସ୍ପୋର୍ଟ୍ସ ପୁରୁଷ ଜୀବନ ସଙ୍ଗିନୀ ଚିତ୍ରହଣ କରିବା ବା ପ୍ରକୃତିକ ଭାଷାରେ ବିବାହ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି। କିନ୍ତୁ ଏ ଅଧିକାର ନିଜିବା ପଛରେ ଏଇ ଗୋଟାଏ ଅବାଚିନ ଦୁର୍ବଳତା ସ୍ପଷ୍ଟ ଚୌଖିଲ ପ୍ରତୀତ ସହ ଦଣ୍ଡାୟମାନ। 'ଜଂଗଲ'ରେ ପିତା ଅଟଳ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱାଧୀନ ବିବାହରେ ଘୋର ବିରୋଧୀ ଥିଲେ। 'ଆଜାଦ'ରେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଏହିପରି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ-ଟିଏ ଅସିଥିଲେ, ସେଥିପରି ପଟ୍ଟବନ୍ଧକଟିକୁ କଳାବିତ୍ ଅଶୋକଙ୍କୁ ନିଜର ବାସ୍ତବ ଜୀବନ-ରେ ବି ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡୁଥିଲା। ହେ କଳା ଓ ବାସ୍ତବ ଜୀବନର ରଙ୍ଗୀ ଯମୁନା ଅମ୍ଳିଶ୍ରଣ ଅଶୋକଙ୍କ ଚୌରିତ୍ରକୁ ମହିମାମୟ କରି ତୋଳିଥିଲା। ବିଦ୍ୟାନ ସେ ବିବାହିତ। କିନ୍ତୁ ଏନେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଏହିପରି ଘଟିଥିଲା, ଯେତେବେଳେକି ତାଙ୍କର ନାୟ ଦାବୀ ପ୍ରତି ପିତା ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ହୋଇଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟ ବଶତଃ କନ୍ୟା ପକ୍ଷର ସିନେମା ପ୍ରତି ଘୃଣା ହେତୁ, ଅଶୋକଙ୍କ ଜୀବନର ଏକ ଶୁଭ ଦୁଆର ଖୋଲିଗଲା। ନଚେତ୍ କିଏ କାହିଁ ସାଧାରଣ ଲକ୍ଷ ଶୂନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ବିକଳ ପ୍ରାଣ ପରି ଦୁଆର ସାହାଯ୍ୟରୁ ଭିତରେ ଅଶୋକଙ୍କର କଳାବିତ୍ ଜୀବନର ଶୁଭ୍ର ସବୁକେ ଅଶୋକ କଳାକାର ଅକାଳରେ ଜଗ୍ନ ଭସ୍ମୀଭୂତ ଓ ନାରକୀୟ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ! ଦେଖୁଛି ଅଶୋକଙ୍କର ଭାଗ୍ୟରେଖ୍ ଦୁଇଟି ଅଭିନୟ ଉପରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଥାୟୀ ନଗ୍ନ ବାସ୍ତବକାର ଏକ ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରଶ୍ନ ବଢ଼ି ପାଇଛି। ସେ ଏହି ଦୁଇଟି ଅଭିନୟରେ ଅସେଷାଙ୍କ ବିଶେଷ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି।

ଅଶୋକ ବଡ଼ ସଂଗ୍ରହୀ ଯୁବକ। ଇର୍ଷ୍ୟା, ମିଥ୍ୟା ପ୍ରବୃତ୍ତି ଜାତିର ଗୁଣରୁ ସେ ସର୍ବଦା ନିଜକୁ କିଛି ଉଚ୍ଚରେ ବଜାଇ ରଖିଥାନ୍ତି। ସେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏପରିକି ସିଗାରେଟ୍ ମଧ୍ୟ ଖାନ୍ତି ନାହିଁ। ତାଙ୍କର ଶରୀରର ଗଠନ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର। ଦେହ ଦେହି ବଢ଼ନ୍ତି ଯେ ସେ ସବୁ ଅଭି-ନେତାଙ୍କ ଭିତରେ ସୁନ୍ଦର। ତାଙ୍କର ପଦୋଷାଗ୍ରି ବିଦ୍ୟାରେ ଅଜସ୍ରାଏ ଦିଶିଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୁଏ। ଗୁରୁସର ମିଳିଲେ ସେ ବାମସ ଧର ବାହାରନ୍ତି। ଅଭିନୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାଙ୍କର ଏକ ନିଜ ମନ୍ତବ୍ୟ ଅଛି। ସେ ବାରମ୍ବାର କହନ୍ତି—ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଭିନେତା ପକ୍ଷରେ ଏହା ନିତାନ୍ତ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିନୟ ଯେପରି ଅପରାର ନିଜ ଢଙ୍ଗ ଓ ପ୍ରାଣବେଗ ହେବ। ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତାମାନେ ପ୍ରାୟ ଏହିପରି କରନ୍ତି। ବାସ୍ତବପକ୍ଷେ ପ୍ରାଣବେଗ ନୈସର୍ଗିକ ଚଳନ୍ତି କଳା-ସମାଜରେହେଁ ପ୍ରାଣରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ। ଏଇଥିପାଇଁ ଭାରତର ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଭିନେତା ବାଳନବାଳକ୍‌ଙ୍କୁ ହେହି ଦେଇ ଥାଏ। ବାଳକ ଯେ ବରବାରର ଅସଲ୍ ବଳଯାନ୍ତ ବୋଲି। ଅଶୋକ ପୁନର୍ବାର କହନ୍ତି ଯେ ଅଭିନେତାର ପ୍ରକୃତ ଜୀବନ ଯଦି ତାର ଅଭିନୟ ଉପରେ ସୁଖ ଚୋଟ ନିଆଯାଇ ତେବେ ସେ ଅଭିନୟର ମହତ୍ତ୍ୱ ନାହିଁ। କଥାବାର ନିଜକୁ ଲଗି ଗଲ୍ ଥେର କଳାବେଳେ ସେ ଯେ ଦୌଣସି ଚରିତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତଥା ଟ୍ରେଜେଡିସିଯୁକ୍ତ ଏହାକୁ ଏକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଓ ଭୂତିକର ଭାବରେ ଓ ଅଭିନେତା ଅପରାର ଅଭିନୟ ବାହାଦୁରୀରେ ଚାଲୁ ଜୀବନ୍ତ ଦିଏ !! ଏହିଠାରେ ଅଭିନେତାର ଜୟ ଓ କଳାର ସାର୍ଥକତା।

ପ୍ରିୟ ନାଗରିକମାନ ଓ ଭଦ୍ରମାନେ,

ଏଠାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଦୁଆର ନୃତ୍ୟ ଶୌଖିନ ଭାବଧାରା ତଥା କହିଥିଲି। ଦୁଆର ଚଳନ୍ତି ନୃତ୍ୟ କଳା ପାଖରେ ଅଜ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ— ସେଇଥିପାଇଁ କଳାଚିତ୍ର ଦୃଶ୍ୟରେ ବି, ଅଥଚ ଏଇ ଦରକାର ବୋଧାର୍ଥ ଭାବ ରକ୍ଷା ହୁଏ। ମନର ଦର୍ଶନରେ ଦର୍ଶନ ପାଖାପାଖି ମୂର୍ତ୍ତି ନାଚ ଉଠିବ! ଦୁଆର ଏ ଚଳନ୍ତ ଯୁଗରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକମାତ୍ର ଚିତ୍ର "ସୀତା ବୋହୂ" ଦେଖି ନୃତ୍ୟକଳା ପ୍ରତି ଏକ ଭୃଷ୍ଣା ଅପମାନ ! ଏ ଅପମାନ ପଛରେ କଳାଟ୍ରେମ୍ପ ଚିତ୍ରିତ ଓଡ଼ିଶା ଗରୁଣ ସହିପାରେ ! ଓଡ଼ିଶାର ନୃତ୍ୟ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସାର ତଥା ଶିକ୍ଷଣୀ ନାହିଁ। ଯାହା ଅଛି ତାହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ। ଓଡ଼ିଶାର ଗାୟକ ଓ ନୃତ୍ୟକାର ଏତ କହିଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନରୁଛ ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ବୌଣସି ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା ଏଥିରେ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ତଥାପି ଏହା କଳାର ଏକ ଅଟ୍ଟେଶ୍ୟ ଅଂଶ। ଆମର ପ୍ରିୟ ଭାଗ୍ୟର ତାର ଜନ୍ମ କର୍ଣ୍ଣରେ ଜାଲକର ବିଶିଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟ ତଥା ଅଭିନେତାମାନଙ୍କୁ ଅବିଦାନ ଛଳରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛଳନା ଛଳ କରାଯାଇଛି। ଅଧିକ ବାହୁ ଦେଖିବା ଭଳି ସ୍ଥଳରେ। ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୁଦାୟର ସେ ମଧ୍ୟ ଦେଖି। ଭାଗ୍ୟରେ ସେ ସବୁ ଅବଲୋକନର ଦିଶେ ନାହିଁ। ଏଇ ସବୁ ବିଷୟର ଅଭିଲୋକନରେ ଦିନର ଜାଗତ ପଥ ସବୁଠାରୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ। ଦିନେ ସାହିତ୍ୟ ତଥା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ସିନେମା ଓ ଜଂଗମନ୍ତ ବିଷୟରେ ଏକ ବିରୁଦ୍ଧ ଥାଏ! ଓଡ଼ିଆ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକମାନେ, ତେମ-ମାନେ ଏପରି ବେଶି ହେବ ? ମୁଁ ତିନ୍ତେ ଭୋଗାଗ୍ରି ଜଳକା ? ତଥାପି ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେଁ ତେମ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜଣେ ଜଣେ ଭଦ୍ରମ୍ ଚରିତ୍ର, ଚେତ୍ରିଗଳ, ପାଚାଡ, ଗଳ୍ପ, ଗୀତା, ବର୍ଣ୍ଣନ ଇତ୍ୟାଦି। ବେଳେ ଭଦ୍ରାଳ ବା ପ୍ରେରଣାର ଅଭାବ ଥିବା !

ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଛ ଏଥିକ 'ଉତ୍ତର'ର ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ତମକୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ଏକ ଏ ବିଷୟରେ ଶୁଣାଇବ, ଅବଶ୍ୟ ବିଚାରଣୀ ପତ୍ରିକାରୁ ସମ୍ଭବ ହେ। ଅଜାକର ଅନୁମତ ଏ ବିଷୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଚଳିଲା। ମୁଁ ଏମେ ଏମେ ଏଥିକ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଭି-ନେତା ଓ ଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ ଭଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ପରି-ଚୟ କରାଇ ଦେବ। ଇତି। ପ୍ରଣାମ—

ପଣ୍ଡିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଜିଙ୍କର
ଦେଢ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ
'ଶ୍ରୀ'
ସେଇ ଦିଆଲ ସଂଖ୍ୟାରେ

ଶିଳ୍ପ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଜାନିନ୍‌ଗୋଙ୍କର
ଦିଆଲି ଚିତ୍ର
(ଦ୍ୱିରଙ୍ଗ)
ସେଇ ସଂଖ୍ୟାରେ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଂପାଦକୀୟ

ଡଗର ବଳମ୍ବିତ

ଏଥର ପୂଜା ଛୁଟି ମାଗି ହିନ୍ଦୁ ଜଣେ ଜଣେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇଛେ ତଥା ବିବେକରେ ହିନ୍ଦୁ ଭାଗ୍ୟ ଭ୍ରମ ପାଇଛେ । ଏହି ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଛୁଟି ପାଇଁ ଜନତା କ୍ଷମା ସୁନ୍ଦିହିଁ ।

ସତ୍ୟାଗ୍ରହ

ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଧାରା ବଦଳିଛି । କିନ୍ତୁ ବାହାରକୁ ଦେଖା ଯାଉଛି ଏହାରେ ମୌଳିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ପୂର୍ବ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଠାରୁ ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହରେ ମୌଳିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ । ପୂର୍ବ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସଂଗ୍ରାମରେ ଅଧିକାଂଶ ସମ୍ବ ପ୍ରଥମେ ଅହିଂସାର ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ତୁ । ହିଂସା ଓ ଅହିଂସା ସଂଗ୍ରାମର ପ୍ରଭେଦ ଏଇଠାରେ କୌଣସି ମହାତ୍ମାଙ୍କ ସେଉଦେବେଳେ ବକ୍ତୃତାରେ । କିନ୍ତୁ ଅସୁବିଧାରୁ ବୁଝାଯାଇ ଏହି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବିଶ୍ୱ ଜଟିଳ ରୂପ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେନାପତିର ଶିକ୍ଷଣ ଓ ମୁଣ୍ଡ ଦୁଇଟି ଉଡ଼ିବା ଅବଶ୍ୟକ । ସେଇପାଇଁ ଗାନ୍ଧିଜି ଏଥର ନିଜେ ନିଜର ଜଣେ ବଦଳା ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଗାନ୍ଧିଜି ଯେପରି ବଢ଼ିଛନ୍ତି, ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ରୂପ ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାରଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ତାହା ଅଣ୍ଡରେ ଅଣ୍ଡରେ ସତ । ସରକାର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚରମ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ଦମନ୍ତ୍ରସର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଷ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ମତ କ'ଣ ହେବ ଜଣା ନାହିଁ । ସତ୍ୟାଗ୍ରହର କଥା ଶୁଣିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ପରିବା ଯଦି ପାପ ହୋଇ ସରକାର ଧରନ୍ତି ତେବେ ଏହା ଯେଉଁ ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଛି, ତାହା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏବଂ ଏ ଯୁଦ୍ଧର ସୂତ୍ରଧର ଗାନ୍ଧିଜଙ୍କୁ ଯଦି ସରକାର ଧରି ନଥନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀଜୀବିତ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ ହେବ । ଗାନ୍ଧିଜଙ୍କର ଏ ଉକ୍ତିରେ ସତ୍ୟତା ସହିତରେ ଦୁଇଟି ହେଉଛି । ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା ଶତ୍ରୁ ହନନ୍ତା ବିରାଗାର ଅନୁଲାଭ ନାହିଁ । କେବଳ ନିଜର ଦାବିକୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଶତ୍ରୁ ଯଦି ନିଜେ ହନନ୍ତା ହେବାକୁ ବା ଆତ୍ମଶରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଚାହେଁ ତେବେ ତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବ କିଏ ? ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତେଜନା ନାହିଁ, ଗମ୍ଭୀରତା ନାହିଁ । ଦେଖୁଛୁଁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀମାନଙ୍କ ପରି ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଅସ୍ତ୍ର ବିଚାର ବିଚାର ହୋଇ ହଠାତ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏହି ଅଶ୍ରୁ ଯଜ୍ଞର ପୃଷ୍ଠାଗ୍ରହ ହେବେ ହେବ ତା କେବଳ ଭକ୍ତିଙ୍କର ଭକ୍ତି ଭିତରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଅହିଂସା ବନାମ ରାଜନୀତି

ଗାନ୍ଧିଜି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୋଳନ ନେଇ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସତ୍ୟାଗ୍ରହର 'ରାଜନୈତିକ' ବିଶେଷତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ଏମାନେ ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ-ଫଳରେ ଗୁଣ ବଦଳରେ ଗଣକୁ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ଯାଏ । ଗାନ୍ଧିଜି ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅହିଂସା ଆନ୍ଦୋଳନ ଅଧ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଳାଏ 'ଭୟ' ଭରି ଦେଇଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୁଦ୍ଧିରେ ଚେଷ୍ଟିବାକୁ ତେବେ ଅହିଂସ ଅନ୍ଦୋଳନ ବହିରେ ସମ୍ମୁଖରେ ସ୍ୱୀକ୍ତ ଦା' ଭିତରେ 'ରାଜନୈତିକ' ବିଶେଷତ୍ୱ ଉହ୍ୟ ରହିପାରେ କିନ୍ତୁ ରାଜନୈତିକ ଅନ୍ଦୋଳନ ବହିରେ ତା ଭିତରେ ଅହିଂସ ଶବ୍ଦ ଯେହିପରି ଉହ୍ୟ ରହିବାର ଅପରି କରିବାର ସେ ରକ୍ତ ଭାବିଷ୍ୟ ବାଦ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ତେବେ, ଏ ଅନ୍ଦୋଳନର କୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଟିକୁ ଏହା ଅହିଂସ ଅନ୍ଦୋଳନ ବୋହିବା ଉଚିତ—ଅବଶ୍ୟ ଏହା ସହିତ ରାଜନୈତିକ ଶବ୍ଦଟା ଯୋଗ କରିବାକୁ ଯଦି ଅପରି ଭିତ—ଏହାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଭିତ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଅନ୍ଦୋଳନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ? ରାଜନୈତିକ କ୍ଷମତା ଲାଭ କିମ୍ବା ରାଜନୈତିକ କ୍ଷମତା ଅଧିକାର ? କ୍ଷମତା ଅଧିକାର କରିବାକୁ ତେବେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଚ୍ଚିତ - କ୍ଷମତା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖେ । କିନ୍ତୁ ଲାଭ କରିବାରେ ସମ୍ପର୍କ ହେବାର ଅପେକ୍ଷା ନାହିଁ ଅବଶ୍ୟ ଯଦି ବଣ୍ଟିତଭାବେ ସଂଗ୍ରାମକୁ ଯେହିଁ ବିଷୟ ଦ୍ୱେଷ୍ଟାରେ ଶାନ୍ତି ନ ନିଏ । କାରଣ ଏଠାରେ ଜଣେ ଜଣକୁ କ୍ଷମତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥାଏ, କ୍ଷମତାର ଅଧିକାର ଅପ୍ରସାଦ କିମ୍ବା ଅପହରଣ ନୁହେଁ । ସୁତରାଂ କଥା ବଢ଼ିବାର ସ୍ୱାଧୀନତାରୁ ଅସ୍ୱୀକାରକୁ ସରକାର ବଞ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଅସ୍ୱୀକାରକ୍ରମରୁ ସେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଛଡ଼ାଇ ନିଜେ ଅଧିକାର କରି ବସିଛନ୍ତି ଏହି ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରଭେଦ ହିବ ବୁଝିବା ଉଚିତ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀ, କଥା କହିବାର ଅଧିକାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ଅନ୍ଦୋଳନ ହେବ ତାହା କେବଳ ରାଜନୈତିକ ଅନ୍ଦୋଳନ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅହିଂସ-ମୂଳକ ରାଜନୈତିକ ଅନ୍ଦୋଳନ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଳକ ଅହିଂସ ଅନ୍ଦୋଳନ ଏକ ହୋଇ ନ ପାରେ । କାରଣ, କଥା କେବଳ ରାଜନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ନାହିଁ—ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ନ୍ୟାଯ୍ୟ ବିଷୟରେ କଥା କହିବାର ଅଧିକାର ଦାବି କରିବାର—ଅବଶ୍ୟ ସେ କହିବାରେ ଯଦି ସମାଜର କିମ୍ବା ସମାଜଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅନିଷ୍ଟ ନ ହୁଏ । ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ସ୍ୱଧର୍ମ ଜଣେ ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗ ଦେବା ଅନ୍ୟାୟ ମନେ କରିପାରେ କିମ୍ବା ଅର୍ଥ ଶକ୍ତି, ତଥା ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବେଳେ ବେଳେ ଏ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରତିବାଦ କରିପାରନ୍ତି । ତେଣୁ ଏ ଅନ୍ଦୋଳନକୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ଦୋଳନ ହୋଇ କହାଯାଇ ନ ପାରେ ।

ଗୁଣ(quality) ଏବଂ ଗଣ(quantity) ବଣ୍ଟାରେ ଚେଷ୍ଟିବାକୁ ସଂକ୍ରି ମଧ୍ୟ ସାନ୍ଧିଜଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ସମ୍ପର୍କ କରିଗଲା କାର୍ଯ୍ୟ । କାରଣ ଗଣ ଉପରେ ଗୁଣ ରହିପାରେ—ଯଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଧୁତା ପ୍ରତିପନ୍ନ ସ୍ଥିର ଗୁଣ ଯାଉଛେ । କିନ୍ତୁ ଗଣ ଉପରେ ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥଳେ ଗୁଣ ନ ଥାଏ । ସେଇପାଇଁ ଅଳ୍ପ ଦୋଷିଏ ବିବେକାଙ୍କୁ ବାରିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସଂଖ୍ୟ ସତର୍କ ସଂକେତ, ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଇଙ୍ଗିତ ଉଦ୍ଦିପାରେ—ଦୋଷିଏ ବିବେକାଙ୍କର ଦମ୍ଭରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ଉଦ୍ଦିପାରେ—ବିବେକାଙ୍କର ଜୀବନ ଦ୍ୟାସରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଜୀବନ ବଳି ପଡ଼ିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ—କିନ୍ତୁ ଯଦି ଦ୍ୟାସ, ଓ ମୂଲ୍ୟ ମୂଳରେ ସାଧୁତା, ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଧାଇଗଲା ନ ଥାଏ ତେବେ ଅସଂଖ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କର ଦ୍ୟାସରେ ଦୋଷିଏ ସୂତା ବିବେକାବାରୁ ଉଦ୍ଦିପ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

—ନି, ମ,

FREE

Fancy Wrist Watch.

Our medicine genuine "JOHR I-HUSAN" (Regd.) removes hair from any part of the body. By its use no hair will grow there in your life time. The skin becomes smooth, soft and, beautiful like silk. Price per bottle Rs. 1-15-0

To make this medicine famous, a fancy wrist watch is given free with every bottle as a present. This watch is strong and beautiful for which we give a guarantee of ten years. Guaranty receipt is sent with every watch.

IMPORTANT NOTE:-If the goods are not approved the price will be refunded. Buyers of 3 bottles at a time will get 3 fancy wrist watches and free postage.

GENERAL SUPPLY Co.,
POST BOX NO 39 (D.B.)
AMRITSAR (INDIA)

କପିଧ୍ୱଜ ହନୁମନ୍ତ ନିଜଲ୍ ନରିସଙ୍କ
ଲୁଚିନନ୍ଦନ
କପିପ୍ରୀ ଅଙ୍ଗଦ ରସଗଦ୍ଗଦଙ୍କର
ହନୁକରଣ କାବ୍ୟ

ଧଳା ମାଣିକଠାରୁ

(ଜଳି କାଳିଆଣ୍ଡିରେ)
ଅସଲ୍ଲା ଦିଅଲି ଉତ୍ତରରେ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଗାବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

ଟ ୨୦୯ ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର !

ଟ ୨୦୯ ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର !

ଉଦ୍‌ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ଫରମାସୀ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରର ସୋନାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ସୁନ୍ଦରଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଅଦ୍ୟାବଧି କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଟିକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ବାହାରୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ନାମମାତ୍ରକୁ ଦୁଲଭ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ତତ୍ତ୍ୱ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ଥିବାସ୍ଥଳେ ଆମ୍ଭମାନେ ଟ ୨୦୯ ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଗା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

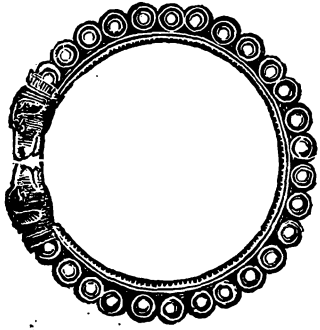

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଇଣ୍ଡିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରବାସୀ ଭାରତୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଭାରତର ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଭାରତୀୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାରଙ୍କ ମତାମତ ଏବଂ ବର୍ମାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବସାୟର ଅତି ଗଭୀର ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମ୍ୟୁସ୍ତୁନ ମହାଶୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୨, ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଟ ୨୧, ଭାରତବର୍ଷ ସହରେ ଦେଯ ଟ ୪୧ । ଠିକଣା—ଚ ଛପାଗ୍ରାମ, ମାଣ୍ଡଲେ ରେଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak. by Editor N. Mahapatra and issued from Ungaro Office, Bhadrak.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ସାମୟିକ ବିଜ୍ଞାପନ ଭଲ ଆପେ ଆପେ ଉଡେଇଦିବ ।
ଜେଣ୍ଟ୍ ଆପଣ ନିଯୁକ୍ତ ନ ହୋଇ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଲେଗାଏଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାଇକି ସ ସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ
ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ପୋଷ୍ଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୩୮ - ୩୯) ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ବାର୍ଷିକ ଅୟ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାପ୍ତି ବୀମା ହାରାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ଲାଭ ୫୧।-
ଅଳ୍ପବୟସ ବୀମା ,, ,, ,, ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଳିଗଲି, କଟକ ।
ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

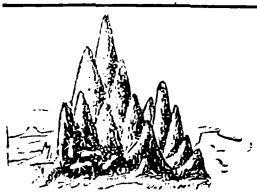

"ଇନ୍ଦ୍ର କୀଟ ଉଲ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ରଚଇ ବଲ୍ଲିକ ଘର"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଦଶଜଣରେ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସୁନ୍ଦୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିଃ

ଓଡିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏନ୍. ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜି ବି. ଏ. ସୁପରଭାଇଜିଂ ଅଗେନାଇଜର—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ବି ଏସ୍ ସି

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"

ଅପଣଙ୍କର ଗୃହ ପାଠାଗାର ଶ୍ରୀସମୃଦ୍ଧି ମଣ୍ଡିତ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ? ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଦେୟ ଏକ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । ସଭ୍ୟ ହେଲେ ମାତ୍ର 'ସଂଘର୍ଷ' ପୁସ୍ତିକାଟି ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ ଓ ତାପରେ ଅନ୍ୟ ସଭ୍ୟଗଣ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ଏକ ଜାଳିକ ୫୩୮ ଜମାଦେଲେ, ବର୍ଷେ ସାରା ବିନା ଡାକ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସମିତିର ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇ ପାରିବେ । ଶୀଘ୍ର ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଫର୍ମଟି ପୂରଣ କରି ପଠାନ୍ତୁ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଏକ ଅଣାର ଡାକ ଟିକଟ ସହ ତଳ ଠିକଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ମୁଁ ଅଜ M. O. / I. P. O. ରେ ୫୧୧ ବା ୫୩୮ ପଠାଇଲି । ମୋତେ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ କରି ସମିତିର ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପୁସ୍ତିକାଟି ଓ ବର୍ଷକ ଯାଏ ସମିତିର ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକ ଦେବାକୁ ।

ଠିକଣା_____ ସ୍ୱାକ୍ଷର_____

ନାମ_____

ସମ୍ପାଦକ:—ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ଭଦ୍ରକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦିଆଲି ସଂଖ୍ୟା

ଅଜାଙ୍କ ଦିଆଲି ଦେଖା

ଏକ ଦିଆଲି ଦେଖି ଆସେ ! | ଆରେ ବାପରେ ! ହାବେଲ— | ସଲା ବଳାଷ ଖୋଳା, | ଏ ! ରଂଗାଇର ! ଜମିନ୍ ଦେଖ

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ— ୧୧ଶ ଓ ୧୨ଶ ସଂଖ୍ୟା

ଦୁଇ ଅଣା

କାର୍ତ୍ତିକ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମୂଳରେ ରାସାୟନିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଏବଂ ଚର୍ମ ବ୍ୟାଧି, ନାନା ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିଲା ପୂର୍ବରୁ ମାଳ ଦ୍ୱାରା ଚର୍ମ ବା ବିକୃତ ବିନ୍ଦୁ, ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଜ୍ୱାଳା ଓ ସ୍ପର୍ଶକ୍ଷମତା ଅବସର୍ଗ, ଦୁର୍ବଳତା, ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ ଅଙ୍ଗୁଳି ସ୍ଫୁଟତା ଓ ଭୋଥରତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ-ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଦୁଇ ଦିନ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ଜାଣି ପାରିବେ । ଏହାର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ।

ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗ ପ୍ରଭାବ ଅଚିରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏଥିରେ ଶିଶୁ ଓ ଯୁବକ । ବାସ୍ତବିକ୍ରମ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲିନଗର, ବରାଟ, କଟକ ।

ଆମ୍ବେଷ୍ଟ ମୋଦକ

ସକଳ ରୋଗ ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୃଢ଼ ଫଳ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ ଦୋଷ୍ଟ ଜାଠିନ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟିରେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ସାଥେ ପେଟକ ଦୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନକରିବା ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଉଠିଟି ପୋଖରୀ ହୋଇଯିବ ଉରଳ ହେବନାହିଁ । ଅତି ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ଶ୍ଳେଷ୍ମ ପେଟର ବରଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଜେ ବନ୍ଦ ନିୟମିତ ଝଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । **ମୂଲ୍ୟ ୧୦ମାତ୍ରାକୁ ୫୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରାକୁ ୫୧ ।**

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଉତ୍ତରାଙ୍ଗ ଭେଷଜାଗାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କିଅରଜ୍ଞା

ପଟୋ ହାଉସ, ଗୌଧରାଜଜାଇ—କଟକ

(ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ପାଇ ପଟୋ ନିଅଯାଇ ପାରେ

ସ୍ୱପ୍ନବାଦ

ଜନ୍ମକୁଣ୍ଡଳୀ, ହସ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ଅଭିଜ୍ଞତାର ଦୁଇଜଣ, ସଂଖ୍ୟା ଫଳ ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତୁ ।

ଜନ୍ମସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଠିକସମୟ ଓ ରାଶିଚିହ୍ନ ପଠାଇ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦଶବର୍ଷର ଜ୍ୟୋତିଷମତେ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭ: ପି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ନିଜର ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମରେ) ସମୟ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ଉପରୋକ୍ତ ଦଶବର୍ଷର ଶୁଭ ଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭ: ପି: ପାର୍ଶଲ କରି ପଠାଇ ପାରିବୁଁ । ଜନ୍ମ ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ।ଟଙ୍କା ଡ଼େଢ଼ା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନରୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରିବୁଁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ।ଟଙ୍କା (ଏକଟଙ୍କା) ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଉତ୍ତର ଠିକ ସମୟ ଦେବେ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପ୍ରଭୁଣାଚଜାଇ, ବଦକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ବନ୍ଧ୍ୟାତ୍ୱ ଭାତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତମ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସୂତା କରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାଙ୍କର ଗର୍ଭପାତ କାରଣକୁ କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ସେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ହୋଇକରେ ଥାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ଇଞ୍ଚ ୫୬ ହେଂଯରକୁ ୫୩ ପୈସା ଲୁ ୫୨ ।

ଠିକଣା:—ଭବରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଶ୍ରୀ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ । ଜେଠ ରାଜ । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବିଶ୍ୱବେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ ।

ବିଶ୍ୱଦେଶ ପ୍ରକାଶୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ସକଳ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ଦେୟ ୫ ।୨

,, ଭାରତ ପାଇଁ ୫ ।୩

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୧୭—୫୭ ଗଳି

ଦ୍ୱାଦଶ— ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦିଆଳି

କୋଟି କୋଟି ହୃଦ କୁଳନ କୁଳାଚର ଜଳ
ଜଳରୁଠ ଆଜ ଦ୍ୱାପ୍ତ ହେ ଦ୍ୱାପାବଳି ।
ଗର୍ବ୍ବ ହୋଇଛି ନିଃଶେଷ ଆଜ ସବୁ,
ଜଳି ଯା' ଗର୍ବ୍ବ, ନିର୍ବାଣ ହୁ ନ ଲକ୍ଷ୍ମ !
ବିଶ୍ୱ ଧାଇଛି ଧ୍ୱଂସର ଅଭ୍ୟୁଦୟ;
ହିଂସା, ଶଠତା ଘୋଷିଛି ମାନବ-ରୁଚେ ।
ପଶୁଠାରୁ ଆଜ ହୋଇଛି ଅଧମ ନର,
ମଣିଷ ମାଉଁ ସେ ଲେଖ ଆଜ ମଣିଷର !
ମଣିଷ ମାଉଁସ ମଣିଷ ରକତ ହୁଡଡ଼,
ଲହା ବାରୁଦରୁ ଦର ଗଲ ତାର ପଡ଼ ।

ଜୀବନ ପାଇଁ କି ଲୋଭ ହୁସ ନାହିଁ ଦାନା
ଦାନା ପାଇଁ ଆଜ ଜୀବନର ପରୁଆଳ ।
ମଣିଷ ପାଇଁ କେ ଲେଉଡ଼ ନାହିଁ ସନମାନ,
ସମ୍ମାନ ଆଜ ଗୋଲା ରୁଚେ ଭାର ପ୍ରାଣ ।
ଜୀଅନ୍ତା ମଣିଷ ଜାଳିବାରେ ହୁସ ବାଧା,
ଅପଣା ନିଧନେ ବୁଦ୍ଧିର କାରସାଦ ।
ଜଗତରେ ଆଜ ଘନ ଅମାବ୍ୟା ଛାତ
ଜଳରେ ଦିଆଳି ଭାରତ-ଗଗନେ ଛାତ ।
ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାପିକା ଦ୍ୱାପ୍ତ ଶିଖାର ବଳେ,
ଶାନ୍ତ ! ଶାନ୍ତ ! ହଲୁ ଏହ ଜଗତରେ ।

ନି. ମ.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଗତରେ କ'ଣ ଚାଲିଛି ଖୋଜିବେ

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
ମଜାକଥା —	
୧ । ବିଚିତ୍ରେ	୫
୨ । ସ୍ୱପ୍ନଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଦରବାର	୯
ମଜାକବିତା —	
୧ । ସେତାର ଓ ଏବାଳ—ସ୍ୱଧାକ୍ଷ ସ୍ୱରାଜ	୨୧
୨ । ନାହିଁ ବିଦା ଏହି ଦେଶେ	୨୩
୩ । ଭକ୍ତି ଓ ସ୍ୱରୂପ	୨୩
୪ । ପତ୍ର ଓ ପତ୍ନୀ	୨୪
କାହାଣୀ —	
୧ । ବାଟର	୧୩
୨ । ଯୋଷିତ ପ୍ରଶ୍ନ	୧୫
ଧାରାବାହିକ ଆଲେଖ୍ୟ —	
୧ । ବିଶ୍ୱେ ବିଶ୍ୱର	୧
୨ । ଦନ୍ତୁରଗଣ	୪
୨ । ବହିପତ୍ର	୨୫
୪ । ଭାରତ	୨୯
୫ । ଶବ୍ଦଯନ୍ତ୍ର	୩୦
୬ । ଶବ୍ଦଯନ୍ତ୍ର ପୁରସ୍କାର	୩୨
୭ । ଅଜବଦୁନିଆ	୩୩
୮ । ନାସବସ୍ତ	୩୪
୯ । ସଫାବଜାସ୍ତ	୩୭
ବିଶିଷ୍ଟ ଆଲେଖ୍ୟ —	
୧ । ସୁର୍ଗଦ୍ୱାର ଜଗତମୋହନ	୩
୨ । ଗଣ୍ଡେ ଚଟ	୧୮
୩ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଚାହିଁବା ଉଚିତ	୨୨
ରସାତ୍ମକ ଆଲେଖ୍ୟ —	
୧ । ଅଗ୍ନି	୧୨
୨ । ଚିଏ ବହିବ ମୁଁ ବହିବ !	୨୦

ବିନା ମୂଲ୍ୟେ ! **FREE !** ବିନା ମୂଲ୍ୟେ !

ସୁନ୍ଦର ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼ି

ମଡେଲ ୧୯୪୦

୬ ଗୁଲି ଫିଟରେ

ଅଟୋ ମେଟିକ

ରିଭଲଭର

ବିନା ଲାଇସେନ୍ସରେ

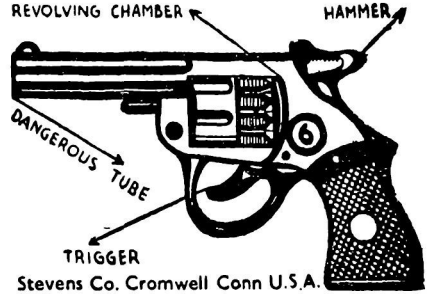

Stevens Co. Cromwell Conn U.S.A.

ଉପର ଚିତ୍ରରେ ଏହାର ଆକାର ଦିଆ ଯାଇଛି । ଅସଲ ରିଭଲଭର ପରି ଟିକି ଦେଖିବାକୁ ଏବଂ ବଡ ଅଜବଅଜ କରେ । ଟ୍ରିଗରରେ ୧୪ଅଙ୍ଗୁଳି ଏବଂ ଲାସ୍ଟରେ ଲମ୍ବ ଅଟେ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ୬ ଗୋଟି ଗୁଳି ରହେ ଏବଂ ଘନ ଘନ ଫାୟର ହୋଇପାରେ । ଏହାର ବିପୁଳ ଗର୍ଜନରେ ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁମାନେ ଭୟ ପାଇ ପଳାନ୍ତି । ଗ୍ରୋର ଓ ଶତ୍ରୁ-ଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ହେତୁରକ୍ଷ । ଏହା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥି-ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ—ନଂ୭୭୨-୫୪୪ (୩୫ କାରତୁସ ସହ) । ନଂ୮୮୮ ରିଲ ଲସ୍ତାଇରେ ଉପର ଉତ୍ତମ ଚିଜ—ମୂଲ୍ୟ—୫୫ଟ/ (୪୪ଟି କାରତୁସ ସହ) । ଅଧିକା ୧୦୦୦ କାରତୁସର ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯ । ଗୋଲ ଓ ଭମର ବଲ୍ଟା ୫୧୩ । ରିଭଲଭର ତେଲ ୫୦୩ । ଡାକ ମାସୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ବିନାମୂଲ୍ୟେ:— ଦୁଇ ଗୋଟି ଯୌଗିକ ହାତ ବନ୍ଧା ଘଡ଼ି ପ୍ରତି ରିଭଲଭର ସହ ବିନା ମୂଲ୍ୟେ ଦିଆଯିବ । ଏକ ସଙ୍ଗରେ ତିନି ଗୋଟି ରିଭଲଭର କିଣିଲେ ୬ ଗୋଟି ସୁନ୍ଦର ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼ି ଦିଆଯିବ ଓ ଡାକ ମାସୁଲ ମୁକ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ଇଂରାଜୀ, ହିନ୍ଦି ଓ ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ ଚିଠି ଲେଖିବେ ।

AMERICAN PISTOL CO.
Post Box No. 27. (D. B. 100) AMRITSAR (India)

ଜଗତରେ କିଏ କିଏ ଲେଖିଛନ୍ତି !

ଲେଖକ	ପୃଷ୍ଠା
୧ । ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ M. A.	୧୮
୨ । ଶ୍ରୀ କାଳିନ୍ଦୀଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ B. A.	୨୩
୩ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ B. A. D. Ed.	୩
୪ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ସେନ M. Sc.	୩
୫ । ଶ୍ରୀ ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ	୧୫
୬ । ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ B. Sc. , B. L.	୧୩
୭ । ଶ୍ରୀ କୁବେର ଦଳାଇ	୨୩
୮ । ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ଦଶୀତ	୨୩
୯ । ଶ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର	୨୪
୧୦ । ଶ୍ରୀ ଅସ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡାୟତ	୯
୧୧ । ସଙ୍ଗୀତ ଉତ୍ତାମଣି	୬, ୧୦, ୧୫, ୨୨
୧୨ । ଶ୍ରୀମାନ ଅଜା ଓ ନାଟ୍ୟେ	୩୫
୧୩ । ଧଳା ସମ୍ପାଦକ	୩୨
୧୪ । ଶ୍ରୀ ବେଦାର୍ଦ୍ଧିଆ	୪
୧୫ । ଶ୍ରୀ ଦୈନିକେଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାବାଚସ୍ପତି	୯
୧୬ । କିଛେ ଅଙ୍କ	୧୨
୧୭ । ସମ୍ପାଦକ	୩୭

Digitized by srujanika@gmail.com

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛଳି ଗୁରୁ ସିନିଷ ଯାଦୁ ଭିତରେ ଲାଗିଲେ ଜଳେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡୀଆ, କାଛୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଇଥି ହୋଇଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ ପାଣିରେ ଧୋଇ ଲଗାଇ ଦେଲେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ପରମେଶ୍ୱର ଫେରୋଷ୍ଟସଲ୍ ଏଜେଣ୍ଟ: ଅ: ବୃଜଲଅଗଞ୍ଜ, ଗୋଦାମ ଲଣ୍ଡନ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ଫୋଡ଼ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଂପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଶିଶି ୦।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣୀତେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୂଳି ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଭାଗ ଜଣା, ମୃଗଶିଙ୍ଗା, ହସ୍ତିଆ, କାଛୁ, ମଚଳା ଯୋଗାଇ, ଛଳ ଦରଜ, ଅଷ୍ଟାଦଶକ ଭତ୍ୟାଦି, ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏ ମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣୀ ଫେଲ ଅଫିସ—କଟକ

For those who suffer.

I am glad to certify that Hakim Md. Faruque is an expert in treating dibetes. I had the opportunity to see that a dissapointed case of diabetes at my house after long and expensive treatment having sugar as much as 10% has been successfully treated by the said Hakim in less time and expense. I have a good faith in him and wish him success in life.

Sd. B. C. Pattanaik,
S. I. of Police, Balasore,
25-9-40.

ଲୋକ ଶିକ୍ଷା

ବହୁ ଦିନର ଲବ୍ଧପ୍ରତିଷ୍ଠ ପ୍ରବୀଣ ଓଡ଼ିଆ ଏକମାତ୍ର ମାସିକ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ର "ଲୋକଶିକ୍ଷା" । ଏଥିରେ ଅଧୁନିକ ରୁଚି ଉପଯୋଗୀ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସଭ୍ୟତାର ଇତିହାସ ଜାଣିବା ପାଇଁ "ଲୋକଶିକ୍ଷା" ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମଦେୟ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପାଇଁ ୫।୦, ଭାରତ ପାଇଁ ୪।୦

ମେନେଜର, "ଲୋକଶିକ୍ଷା"

୧୧୭—୪୬ ଟେଲ ଲଷ୍ଟ ରେଙ୍ଗୁନ ।

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ ଓ କଲ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ସର୍ବଦେଶେ ଚଳିତ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଫଳପ୍ରଦ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣି ପରେ ଦେଖନ୍ତେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଜ୍ୱର, ସାନ, ଚୁଡ଼ା, ଚୁଡ଼ା ଭେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଚାର୍ଲସ୍‌ରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମଳିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟୟ ସ୍ଥାପକ ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୪ ୦ ୪

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଙ୍କେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନିଡ଼ାକ ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L.A. ସେ: କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା—କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ହିଟଲର ନିଜକୁ ଶାନ୍ତିର ଅବତାର ବୋଲି କହନ୍ତି । ପୃଥିବୀର ଅଶାନ୍ତି ଓ ଉତ୍ପାତର ମର୍ମ ଜାଣିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କେ ତାଙ୍କ ଉପଦେଶ୍ୟ । କେବଳ ଦୁଃଖର କଥା ଯୁଦ୍ଧବନ୍ଦ କଳାମୁଣ୍ଡ ଅଣ୍ଟା ମଣିଷପୁତ୍ରାବ ତାଙ୍କର ଏ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉପଦେଶ୍ୟ ସମ୍ମିଳ ପାଉନାହାନ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ଅଶାନ୍ତି ।

ଶାନ୍ତିମୟ—ପ୍ରବେଶ ବା ସୁଖଖୁଲ-ପ୍ରବେଶଟା (peaceful penetration) କରି ସେ ସବୁ ଦେଶ ଓ ଜାତିକୁ ରକ୍ଷା କରିବାରୁ ସ୍ୱାନ୍ତ । ମାତ୍ର କେତେ ସ୍ୱଭାବ ବୋଲା ଅଶାନ୍ତ ଜାତି ଏହି ଧର୍ମ-କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ଦେବାରୁ ଅଶାନ୍ତି ଉପୁଜୁଛି । ଏଥିରେ ହିଟ-ଲରଙ୍କ ଦୋଷ ନାହିଁ—ଦୋଷୀ ସେହିମାନଙ୍କର ।

ଏବେ ହିଟଲର ରୁମାନିଆରେ ଥୋଡ଼ା ପଦାଉ-କେଣି, ଜର୍ମାନ ସେନା ସ୍ଥଳସ୍ଥଳ କରି ରୁମାନିଆ ଛଡ଼ ଘଟେଣି । ରୁମାନିଆବାସୀଏ ଏବା ତାଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିପାରି ବାଧା ଦେଉଛେନାହିଁ । ଅତଏବ ଅଶାନ୍ତି ଉତ୍ପାତ ବି ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ରୁମାନିଆ ଏହିପରି ହେବେ ଭଲଭାବ ହୋଇଗଲା । ଛଇଦିନ ଭିତରେ ବେସରାବିଆ ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦାକା ଉଡ଼ିବ, ରୁମାନିଆ ବିଦ୍ରୋହ ଏବାବେଳେ ପାଇଥିବେ ନବୀନ ମୁକ୍ତି ।

\+ \+ \+

ଆପରେ ମୁସୋଲିନି ମୂସଲ ପେଟିଲେ ଗ୍ରୀସ ପଡ଼ିବ । ଅମ ଗଦାକାର ଏଥର ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଦୁଃଖ-ଲଛ ପକ୍ଷ ନେଇଛନ୍ତି । ଏଥେ ଜନ୍ମ ଦୁଇଟ ସେଇ ପରିଧାନ—ଏଟି ସେଇଥିଲି ଯୁଦ୍ଧଦ୍ୟମ ଗ୍ରୀଲ । ଏଇଠି ତ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱ । ଦୁଇଟଲ ଶୋଣିଶ କରି ଅଛ ଗୋଖାଏ ଦେଇଲେ ଭଲ କରିବା ଭଳି ପୂର୍ବୟ ଦୁଇଜଣ ଏବା ଦୁଇଟ ଶାସକ ଇଂରାଜଙ୍କୁ ଶୋଷ ଗାଏ—ଅଛ ଦୁଇଟ ଏ ଅହଙ୍କାର, ଦୁଷ୍ଟଚକ୍ର ଶ୍ରେଣୀ ଚକ୍ର ଦୌଷ୍ଟ ଦୁଇଟ ଦୁଇଟ ଦୁଇଟ ମଧ୍ୟ ମାନବ । ଇଂରେଜଙ୍କର ଏ ଜାତ ପାଇଁ ଅଗଣ ଉପଦ୍ୟ ଦେଶ ଅଛ ଜଡ଼ ଜବାବ ଦାସେ ପରଂ-ଦୁଇଟଟରେ ଲେଖି-ଛନ୍ତି—

ଜଡ ମାରଣ ଜଡ ପୋଷେ,
ସେ ଜଡ ଦୌଷ୍ଟ ଦୁଇଟର ବସେ ।

\+ \+ \+

ଶ୍ରୀଲଇ ଚୀନ ଜାତିକୁ କହିଛନ୍ତି ଜ—ଭାରତର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ମାନ, ଅତଏବ ତାଙ୍କୁ ଅଗେ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ଉଚିତ । ଏଇ ବେଳରେ ସେ ଚୀନ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଭିତରେ ଦୁଶ ଲିଖିଗଲେଣି । ଉପରେ ଭୁଲ୍ ଦୁଃଖୀ ମାନୁଛ । ଏବେବେଳେ ସମସ୍ତେ ମିଳି ତାଙ୍କ ନିବାସ କରିବେ ।

କଥାଟା କହିବାକୁ ଯେପରି ସହଜ, ଶୁଣିବାକୁ ତ ସେହିପରି ସୁନ୍ଦର । କେବଳ ଲିଖିବା ବେଳେ—ହିଟଲର କେବଳ ସମ୍ବାଦ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ବାଜାଉଛି ଏ । ଅମ ଲଗାଇଲେ, ଅମ ଲଗାଇ ଏ ଏଥିରେ ଅଟକି ଚାହେଁ । + + +

ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କର ଲମ୍ବାମୁଣ୍ଡ ଦୁଇଟଲ ଜଣ ଆଉ ତାହା ଯିବ ବାଳିଆ ମୁଣ୍ଡସବ ବୁଝିପାରୁ ଆଉଛନ୍ତି, ତେବେ ସମସ୍ତେ ଜଣେ ଜଣେ ମହାତ୍ମା ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । କଂଗ୍ରେସ ଅପଶାଖ ମନ୍ତ୍ରିଆ ପଦାରେ ରହିପାରିବାର ଅଧିକାର ଦାବି କରି ଏବ ଅଖିଲଭାରତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିବ ବୋଲି ଯେଉଁମାନେ ଧାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛେଣି । ଲଢ଼ାଗଡ଼ ଭିତରେ ଆଜ ଗୋଖାଏ ଗୋଖାଏ ଖାଲକ୍ ଦାଉଛାଇକୁ ପଠାଇ ଦେଇଲାଣି ସେ ଦାଉ ଦାଉ ଜଣେ ଜଣେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହକ୍ ପଠାଉଛେ । ସେ ଦାଉ ବଜାରରେ ମନ କଥାଟା କହିଦେବ । ଏଇ ହେଲା ସତ୍ୟାଗ୍ରହ । ଏଥିରେ ଯେ ଇଂରେଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ବାଲିବନ୍ଧ ଢେଉଦାହିଁ ଏହା ସୁଯୋଗ ବଳିବନ୍ଧ, ଦେଖାଗଲେ ମଧ୍ୟ ମହାତ୍ମା ବୁଝୁଛନ୍ତି ଅଜଣିକ ଛଳ ? ଅର୍ଥାତ୍ ଏହାହାରା ଯେ ଭାରତରେ ଇଂରେଜ ଅଧିକାରର ଚିନ୍ତିକ ପ୍ରଜାନ୍ତ୍ରି ଅଗ ହେବେ । ଅବୋଲାଇ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଅଧିକାର ସବୁ ଯଦି ବେଳକ ଗୀତା, ବା ଯେ ନ, ବୋରାନ , ଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଅଛନ୍ତେ, ତେବେ ଏହା କରିବା ହାରା ବେଳାଗି ଗୋଖାଏ ଗଛ ଜନ୍ମ ଦୁଅନ୍ତା । ଜନ୍ମ ତାହା ଯେତେ-ବେଳେ ନୁହେ, ଦୈତ୍ୟବିଦ୍ୟା ବା ଧର୍ମର ବୋଲାଇ ବେଦ ଯେଉଁ ଦିନଠା ଠଳକ ତାହା ଜାଣିବାକୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଲେଢ଼ା ଢେଉଦାହିଁ । ହଁ, ଗୋଖାଏ ବାକୁ ପୁଣି ଦିନ ଭଣ୍ଡି ବାଟ୍ଟିବ ହୋଇଥିଲ ତ ?

\+ \+ \+

ମହାତ୍ମା ଆଜ ବର୍ତ୍ତମାନ କଂଗ୍ରେସର ବର୍ଗ ଓ ଭାଗ ମଧ୍ୟ । କଂଗ୍ରେସଟାକୁ ଯେଉଁ ଦୌଗିସ୍ତ ମତ ବଜାଇ ରଖିବା ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଧର୍ମ । ଏଇ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେ ଶ୍ରୀଲଇ ତାହା-ବରିବା ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଆଉ ଅନ୍ୟ ପନ୍ଥା ନାହିଁ । ବାଗେ ଛଡ଼ ହୋଇ ରହିପାରେ, କଂଗ୍ରେସ ଅପେ ମରିବ । ଦୁଇଜଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ (mass) ଜଣେ ମାତ୍ର ଭାଗ ମରିବ । ଏଣୁ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ଓ ଦୂରଦର୍ଶୀ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଏହି ମହିମାଟିକୁ ମୂର୍ଖ-ମଧ୍ୟମ ଉପାସ୍ୟ ଠିକ ଧରିପାରେ ଛନ୍ତି । ଏହାହାରା ଫଳ ହେଲା ନ ହେଲା, ଜଣେ ବୁଝିବ ନାହିଁ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ବେଳରେ ମହାତ୍ମା ଯେଉଁ 'ବୁଦ୍ଧିଟା ଦେଖାଇଛେ, ସେଟାଏ ଏକା ତାଙ୍କ ମାତ୍ରାଦ୍ୟ । ତେବେ ସହଜରେ ଏଥିପାଇଁ ବା ଯାଇ କଂଗ୍ରେସ ଯାତ୍ରାଟ୍ରେଣ୍ଡ ଏଥିରେ ଶାନ୍ତ ରହିଛି ।

\+ \+ \+

କଂଗ୍ରେସ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଦ୍ଧର୍ଷ । ଦେଖିଲେଣି ସହଜରେ ମହାତ୍ମା ମାନଙ୍କ ଅନାଶ୍ରୟ ଚିନ୍ତାରାଜ ପ୍ରଯୋଗ ଦେଇ ଦେଖିଲେ-ବାଧ୍ୟ ଦିଅଛଲ ନାହିଁ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଧୀନ ବଢ଼ିଛି ଏ ଦିନ ଦିନ ସ୍ୱାଧୀ-ଗେପ । ଜାଳା । କଂଗ୍ରେସ ବଳିଲା ମାଳିକ ଟାହାର ସେ ବଡ଼ବଡ଼ଙ୍କ ବେଳାରେ ବେଳ ଅପେ ଦାଉଛାଇ ଦେଖେଉଛାଏ ବାମ କରି ସ୍ୱଳପଟ୍ଟ ଦେଖିଛି । ଏବେ ତାଙ୍କ ମୁଖରେ ପାହାଡ଼ ପଡ଼ିଲେ, ଏହି ବଡ଼ ଡେଇଛେ । ସରଳ ଦୋଷକ ପରି ଦୁଇଟିର ଓ ବୁଦ୍ଧିଟି ଲେଖ ଯେ ଅପଗଛ ନ ବଳି ଏଇଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ଚେଷ୍ଟାଗୁଡ଼ ବରିଯାଇଛେ ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେ, ଏବେ ଖାଲ ଦେଖିବାକୁ ଆହ ଉଛଲ ଦୋଷ-ମନ-ଭାବ ଜାବରା ଛୁଟିଛେ ଦିଗ୍ରେ ବରି ଜାଳାର ମଧ୍ୟନ୍ତ ଖାଧୀନ ଚିନ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ନାହିଁ ।

\+ \+ \+

କଥା ଅଛି;—

ଜଳର ଦେଖେ ଜାଣି,
ମରଣ ବାଳେ ଜାହା ଜାଣି ।

ଅମ ଲକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କ୍ଷିକ—ମାନେ, ଓଡ଼ିଆ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ, ଓଡ଼ିଆ ଛଡ଼ ସ୍ୱଳପାଛନ୍ତି—ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅଜାଣା ବର—ଓଡ଼ିଆ ଅଜାଣା ବର—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଳାଯାଉଛେ । ଲକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କ୍ଷିକଙ୍କ ଏଇ ଚେଷ୍ଟାଗୁଡ଼ର କଥାଟିକ ଦୋଷ ଏମାନେ ଦୁଇଟିଲ ବାଲିବାଲ୍ଲ ଦିଛ—ପ୍ରଥମ ଦେଖେ ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକର ଅଣ୍ଟା ଦୁଇଟ ଦୁଇ । ଦେଖ ଏଇଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କ୍ଷିକ ଦେଖେଁ ଦେଖେ ଦୁଇଛନ୍ତି, ତାହା ସବୁ ବାଳମାନ୍ତ୍ରିକ ପାଛ ଦେଇ ବାଳ ଭଳିବା ଭଳିରେ—ଯେ। ସେ ସବୁ ମାଦଳା ପାଛ ଦେଇ ଛାଳ ପାଇବ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲକ୍ଷପାତ୍ରରେ ସେବକ ସୁଯୋଗ ସେହି ଭାବେ ଦେଇ ପାରେ, ତାକୁ ପଢ଼ି ଲକ୍ଷପାତ୍ରେଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅନେକ ଧାରଣା କରିଥିବେ କିନ୍ତୁ ଆମ ଭଳି ସଂକ୍ଷେପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୋଷାଏ କଥା ଅଳ୍ପେଦେ ହୋଇଥିଲା। ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ଲିଖିତ କଥା ସହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ବୋଲି ବେଢ଼ି ଯେପରି ନ ହେବ। କଥାଟା ବରଂ—ଏରେ ସୋଷାଏ—ଭାଲ ବାଣ ବନ୍ଧନ୍ତି—ସୁଖିରେ ସେ ନାମ ଧରନ୍ତି ନାହିଁ—ସେହି ଶ୍ରେଣୀସ୍ଥ ବୌଦ୍ଧିକ ଶ୍ରୀ ଲୋକ ତାର ପ୍ରଥମ ସୁଯୋଗ ଛାଡ଼ିଦିଏ ଦେଲେ, ସେ ଅଳ୍ପ ସୁଯୋଗ ଅଗରେ ବଢ଼ିଲା—ଛାଡ଼ି, ସେ ସୁଯୋଗଟା ଯଦି ଅଗରେ ଛାଡ଼ିଲେ—ଶ୍ରୁ ସେଥା ପାଖରେ ବମିଲ ଦେଇନ୍ତି—ବଦି ମାଇକେଲ ଅଗ ଯେମିତି ଲୋକ ପାଖରେ ଉଡ଼ିପାରିବ ନା ?

ଆମ ଲକ୍ଷପାତ୍ରେଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜିଆ ତାଙ୍କ କଥା ସଂଗ୍ରହରେ ଲେଖ ବଢ଼ିଛୁ ମାହିଁ। କାରଣ ବଡ଼ଲୋକଙ୍କ ମୁଖିରେ ବାଡ଼ବଡ଼ା ପାଏନାହିଁ। ଅଳ୍ପ କାରଣ, ଏଟି ଅଳ୍ପଭାବ ବି ବଂଶପରମ୍ପରା ମଣ୍ଡିମାନଙ୍କ ହିଂସକ ମିଟରେ ଶାସନ ଚଳାଇଛନ୍ତି ବୋଲିଥିଲେ—ସେଥିପାଇଁ ଭୟ ମାଡ଼ୁଛି।

ମା ମଙ୍ଗଳା ଚଣ୍ଡୀ—ତୋ ଗୁରୁ ଗୁରୁ ଜୁହାର ମା ! ଏ ଜିନ୍ଦୁଅଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଉଗ ମା ! ଭଲ ମଣ୍ଡିଶି ନ ମିଳିଲା ବୋଲି ଆମ ଦେବ ମୋଡ଼ିନା ମା !

\+ \+ \+

ଆମର ଦେଶରେ ବାଲେଶ୍ୱରଠାରୁ ଉତ୍ତର ଉପରେ ଲକ୍ଷ, ଦୁର୍ଦ୍ଦମ୍ମାଳ କରିବାକୁ ଶ୍ରୁଟି ଆମେ ବୁଝିପାରୁଛୁ। ଉପର ବୌଦ୍ଧିକ ବଳ ତା ଅଦକାଳର ଚିନ୍ତାବିଚାରୁଛୁ ନୁହେଁ। ନିଜେପଣ, ଓ ଉତ୍ସାହ ଭିତରେ ଅଗ୍ରତ ଓ ଅଯୁକ୍ତ ଅ-ସମାଲୋଚନା କରିବା ଏହାର ଧର୍ମ। ଯେହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ ବଳ ଦେଶରେ ବୌଦ୍ଧିକ ବୌଦ୍ଧିକ ଅରଣ୍ୟିକ ଓ ପ୍ରଚଳାଚଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଦକ ଜଣେ ଅଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ଯାଇପାରେ। ମାତ୍ର ଅଧିକ ରହିଛି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେପରି ତଥାକୁ ଟେଲାଲି-ମିଜାଜରେ (sporting spirit) ନେବା ଶ୍ରେଷ୍ଠମ୍ବଳ। ତାହା ନୋହିଲେ ଆମେ ବଢ଼ିବୁ—"ଅଗ୍ରଣିବେଦ୍ୟ ରସସ୍ୟ ନବେଦନଂ ଚିରଣି ମାଲ୍ଲ ମାଲ୍ଲଗ ?" ଅଣାଦରୁ ବାଲ୍ଲସରକୁ ସହ ରସ ଶ୍ରୁଟି ବାଲ-ସରା ପରିଚାରନାହିଁ।

—×—

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଜନ ଡ଼ୋଲ ଏବେ ଯେଉଁ ବାଗଜ ବଳ ଶାସ୍ତ୍ରସରକୁ ଅଗ୍ରରେ ସେ ଆମ ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦ ଦେବା କ୍ରମରେ ଭିତରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଭାଲବ (boy) ବୋଲି ବହି ନିଜର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଏବଂ ଅକ୍ଷମତା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। ଅବଶ୍ୟ ସେହା ସମ୍ପାଦକ ମଧ୍ୟ ଜିଆ ତାଙ୍କର ସଦନାମ ବାଲେଶ୍ୱର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କର ମତ ତାହା ଅସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ। ଏହି ବାଗଜକର ଏଭାଢ଼ି ଚଟେଲୁ। ଖବର ସ୍ୱୟଂ ଏହାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରହେ। ସେ ଯାହାହେଉ ଏହି ତଥାକଥିତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ତଥାକଥିତ ବାଲେଶ୍ୱର ପ୍ରତିନିଧି, ନିଜସ୍ୱ ଜଣେ ବାଲେଶ୍ୱରର ତଥାକଥିତ ବଂଶପରମ୍ପରା ଏବଂଙ୍କ ଦଳଭୁକ୍ତ ଜଣେ। ଏହି ସମ୍ବାଦର ସେହା ସେଇ ସମ୍ବାଦ ବାଗଜ ଭଳି ଜଣେ ମଧ୍ୟ ବୁଝିପାରିବେ। ଅଳ୍ପମାନଙ୍କ ଜିଆ ଛଡ଼ା ତେବେ ଆମ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଏପରି ଗାଳିଦେବା ଜାଗିଥିଲା ବୁଝିଲେ, ଏଥିରେ ଶ୍ରୀଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ବାଧିବା। ଜଣେ ସମ୍ବାଦର ଗୋଷ୍ଠୀର ଗର୍ଦ୍ଦିରେ ସମ୍ପାଦକ ଗାଳିଦେବା ଜଣେ ମୂର୍ଖ ଏ ଦୁନିଆରେ ମଧ୍ୟ ବେଶିହାଏ ମିଳେ—ଏଇଥିପାଇଁ ସର୍ବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ। ତେବେ ଗାଳିଟା ଭଦ୍ରରେ ହେଉଛି—ଗାଳି ଜଣେ ଗାଳି ଏଇ। ଭାରତ, ଆମ ସଂପାଦକଙ୍କୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୌଦ୍ଧିକ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅଛନ୍ତି। କେହିବେ ଜଣେ ନହେଁ ଅଛି ବାଣ ବନ୍ଧିଛନ୍ତି। ମଜେଲ୍ଲ ବାହାରାଏ ହୋଇ ପଡ଼ିଛେ ମାଳାଙ୍କ ବୋଲା ଜଣ-ଟିଏ। ଚିତ୍ରାଣ୍ଡ ଜଣେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଚିଟ୍ଟେଣ୍ଡ ଅଧ୍ୟବସାୟ ମୁହିଯୁଗ ଏଥି, ଜଣକ ବଢ଼ି ସ୍ୱାଧିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାଳିଲୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କରାହୋଇ ଏକ ସେଇନମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇ ଉପର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ବଳ ଯାଇଛି ଯେ ସେ ଯଦି ଆମାଷ ମଧ୍ୟରେ ଚିନ୍ତାକ ନକରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଜଣ-ଗାଳ କରିପାରେ। ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ତଥା ତାଙ୍କର ବାଲେଶ୍ୱର ସଦନାମଙ୍କ ଅସ୍ୱୀକାର ଏହାର ଜଣାଇଛି ଯେ ସେମାନେ ଆମ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଏହି ବାଗଜାଳ ବଂଶାଳିତା ନିମନ୍ତେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ, ଏବଂ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ। ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକ ଜିଆ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ଉପର ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଭୋଜ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ମଧ୍ୟ ଏ ଯୁଗରେ ଜାତ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବିଚାରାଥିଲା ଅସ୍ୱୀକାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଏପରାସ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି।

ବିଜୁ ଅଗ୍ରଗାମୀ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ, ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ତଥା ତାଙ୍କର ସଦନାମଙ୍କ ଗୋଟେଇଥିବାର ଏବଂ ଉପର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଅବସରାର୍ଥେ ଏ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ବି ଦେଇଥିବା ବେଳେ ବର୍ଷର ଅଛି।

\+ \+ \+

ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ନିକଟରେ ଯେଉଁମାନେ ସଂଖ୍ୟା ଲଘିଷ୍ଠ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଧ୍ୟାୟ କରେ, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋଗ ମଧ୍ୟ ଭାରତ, କ୍ରମେ ତାର ସ୍ୱାର୍ଥନିଦ୍ରା ଭାସଲ ଜଗରେ ଅନ୍ତରାଳ ହେଉଛି। ଶୁଣାଯାଏ, ନିକଟରେ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଏକ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରିବେ। ଯିଏ ନୂଆ ନୂଆ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନାମ ଅବଷ୍ଟାଇ କରି ପାରିବ ସେ ଲିଖ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମାନ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ। ଆମର ବିଶ୍ୱାସ, ବାଲେଶ୍ୱର ଓଳିକ ଗାଳାଳ ଦେବେଙ୍କ ସଂଖ୍ୟ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଥିବେ। ଶୁଣାଯାଏ ସେମାନେ ଆଜ ନିକଟ ଭାରତର ଅନେକ ସୁଦୂର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସର୍ଜନାର ଅଗ୍ରସର ହେଉଛନ୍ତି। ଏହି ନୂତନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ତାହା ହେବାରୁ ତାଙ୍କର ବେଦେଜେଣ ଭଳ ଓଲିକ୍ଲ ଓଲିକ ଗାନାରୁ ଚିନ୍ତା ଦେଉଛନ୍ତି। ଅଛରଭରେ ଦେଖା ପାଇବେ ମଧ୍ୟ। ପାଠକମାନଙ୍କ ଗୋଚର ନିମନ୍ତେ ଅସ୍ୱୟମାନ ନୂତନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବେଦେଜେଣ ନାମ ପ୍ରକାଶ କରୁଁ।

୧। ଜିଲ୍ଲା—ଚରାଉଅ, ବେଢ଼ିଅ, ନଡ଼ିଅ, ଥୋଲ୍ଲ, ଇତ୍ୟାଦି।

୨। ବଜାଲ—ଗାଲି, ଜାଙ୍ଗାଲ, ନଥାଲି, ଚେଲ୍ଲା-ଇତ୍ୟାଦି।

୩। କ, ଏକ, ନାଏକ, ପଞ୍ଚନାୟକ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶନାୟକ,

୪। ଗଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡ, ଅଣ୍ଡାମ, କଳାମୁଣ୍ଡ, ପଞ୍ଚକଣ୍ଡାଳ, ଚତୁଷ୍କଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡ।

୫। ଉଣା, ବଣା, ଅଣା, ମାଣା, ଗାଣା, ଧାଣା, ବାଣା, ଶିଣା, ଗାଣା ଇତ୍ୟାଦି।

୬। ବଣ, ଶିଣ, ଗିଣ, ଗଣ ଇତ୍ୟାଦି।

ଶ୍ରୁଟିଶ ସରକାର ଏଥିରେ ଅଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦ୍ୱିତ୍ୱ

ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଜଗତମୋହନ ସେନ

ଜଗମୋହନ ସେନ—ଅମର ଜଗବନ୍ଧୁବାବୁ—ଦିନିକି ଦିନ କରେଉଥିବା ଅତୀତର, ଆଜି କିନ୍ତୁ ନାହିଁନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଜେବ ଯେ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନ୍ମ, ଓଡ଼ିଶା ତାଙ୍କର କର୍ମଭୂମି, ଓଡ଼ିଶାରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ।

ଅନେକ ଓଡ଼ିଆ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନନ୍ତି, ଅଜ୍ଞ ଅନେକ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ଥାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବାଳ ତାହା ବରଷ ଚେଲନାହିଁ । ଗତ ଫେବୃଆରୀ ୟ ୧୭ ତାରିଖ ଯୋଗମାଳ ଦିନ ୫୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଜାତିପ୍ରବାରେ ତାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯାଇଛି ।

ଆଜ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ନାହିଁ ଯେ ଆମ ମାଝରେ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି । ଚରୁଣ ବୟସ, ବାଳି ଆମ ମାଝରେ ବର୍ତ୍ତି ରହି କରୁଥିଲେ । ଜୀବନମାନଙ୍କୁ ଯାହା ଦେଖିଯାଇଛି, ନିଶ୍ଚ ହୋଇନାହିଁ, ମାତ୍ରିକ ପରିବାକୁ ଉଚ୍ଚତରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠ ପଠାଯାଇଛି, ପ୍ରତିଷ୍ଠ ଲାଭ ଦେଖିଯାଇନାହିଁ, ସବୁରେ ଜଣ କେବେଦେଖା ଆଖ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି, ସେଥିରେ ଜଣ ଦେଖ ହୋଇନାହିଁ, ଯୋଗାଳାଳରେ ବହୁଗରେ ଗୁପ ଦେଖିଛି ଜଣ ସରି ଟେକଖରେ ଭାବରୁ ଯାଇନାହିଁ—ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷକ, ସାହିତ୍ୟିକ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଲେଖକ ଏ ଜୀବନର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରଖି ଚାଲିଗଲା ପାଇଁ ଆଜ ଜଗତର୍ଯ୍ୟ ସ୍ମୃତିସଭାରେ ।

ଜଗତ କର୍ମୀ ଏ ପୃଥିବୀରେ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି—ଜଗତ ବାବୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ । ନାନା ଦିଗରେ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ, ଚିତ୍ରକଳା, ବିଜ୍ଞାନ—ଏହାର ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ସେବା ହେଲା ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ବିଳାସ । ସେ ସରକାରୀ ସୁଖକ ଛଡ଼ି ଜାତିପରି ଭିତ୍ତ ଲଂଭାଳ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଏହା ବିଳାସର ମୋହରେ । ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା ପାଇଁ ଏ ପେଶା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶସ୍ତ ହେଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଜଗତବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅନେକ କିଛି ପାଇ ଥାନ୍ତି । ସେ ବଙ୍ଗ ଭୂମିରେ ସୁସ୍ଥ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପ ଲେଖିଥିଲେ ସତ, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ମୂଳ ଜ ହେଲେ । ଜାତିପରି ସାହିତ୍ୟ ସମାଜର ସେ ହେଲେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ କର୍ମୀ ଓ ମଧ୍ୟୁଷ୍ଠାନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରକାଶିତ 'ଉତ୍କଳଦୀପ' ରେ ତାଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଲେଖା ବାହାର ଜାହାରୁ-ହେଲା । ଶିକ୍ଷାମତ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଅଳ୍ପ ବୟସ ଦେଖିଲ ଓଡ଼ିଆ 'ଅଳ୍ପ ଲୁଣ୍ଟ' ନାମକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବେଶୀ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଇଂରାଜୀରୁ ଅନୁବାଦ କରି ଯେଉଁ ପ୍ରବାସ୍ତ ବୃହତ୍ତାଳ ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖିଛନ୍ତି ତାହା ନିଶ୍ଚୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । କିନ୍ତୁ ହାୟ ! ତାଙ୍କ ଅତର ମୃତ୍ୟୁରେ ପୁସ୍ତକ ଅକାଶରେ ଦେଇଁକା ତାଙ୍କ ଉପ୍ରେରରେ ସଂଶ୍ଳ ନାହିଁ ।

ଜଗତବାବୁ ଜଗତ୍ପ୍ରିୟ ବରଷ ବିଳାସପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅନେକ ଛବି ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକାଦିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରିତ, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛବି ଓ ଚିତ୍ର ତାଙ୍କ ସରକ ବେଳେ ଯେ ପଡ଼ି ରହିଛି, ତାହାକିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ଏବ ?

ତାଙ୍କର ସରଳ ସୁନ୍ଦର ସୁସ୍ଥ ସୁଖର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଛବି, ଅଛଞ୍ଚ, ବନ୍ଧୁ ଅ ବନ୍ଧୁ, ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମର କରୁଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଳାଇ ବରିବ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ରହିଥି ହୋଇଥିଲା, ତାହା ବେଦେଦେଖିବାର ଦ୍ରୁତ୍ୟରେ ହୋଇଥାଏ, ମୋତେ ଜଣାନାହିଁ । ଚିତ୍ରକରନ ଯେ ମୋତେ ନାମାଣ୍ଡିକାର ଗର୍ବ ବଢ଼ି ଶୁଣାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଗର୍ବ ଦିବାର କ୍ଷମତା ଅସାଧାରଣ ଥିଲା । ତା'ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଝେ ଏବଂ ସାହିତ୍ୟ ଅନୁଶୀଳନରେ ଭୁଲି ଦେଲେ । ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରତିଭା ବଳି, ତାଙ୍କର ଦ୍ରୁତ ଲିଖିତ ଏବଂ ଭାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ ବାହାପ୍ରସ୍ତୁତ ଯଥାକ୍ରମ "ଅରଣ୍ଯାଣୀ" ନାମକ ମାସିକ ପତ୍ରରେ । ଏହି ସାଙ୍ଗ ଦ୍ୟାନୁଶୀଳନ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ଦେଖାଇ ଲିଖିଲା ।

ସତ୍ୟ ଓ ବିଚାର ଭାବରେ ସମସ୍ତ ତାଙ୍କ ଅଧ୍ୟୟନ, ଜ୍ଞାନ ଓ ଭାବନା ସମାଜ ଭିତରେ ଉତ୍କର୍ଷ ଲାଭ କରିଥିଲା । ବଙ୍ଗଳା, ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ବୁତ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଆ ସାମୟିକ ପତ୍ରାଦିରେ ତାଙ୍କ ଭାବନାଗୁଳି ଅଧିକ ସମାଦର ଲାଭ କରିଥିଲା । ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ସ୍ୱତ-ଭାବ, ସଙ୍ଗୀତ ମଜ୍ଜିସ୍ତ ଓ ବିଭିନ୍ନ କଳାତ୍ମ-କଳାରେ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ ଥିଲା ।

ଏତଦ୍ଭିନ୍ନ ଏବଂ, ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ହୃଦୟକ୍ଷ ଏବଂ ସରଳ, ଅମାୟିକ, ଅନାଡ଼ମ୍ବର ଓ ପ୍ରେମପ୍ରବଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବଦାତ ପ୍ରକୃତିର ପରିଚ୍ଛ । ସେ ନାମରେ 'ଜଗତ' ଦ୍ୱିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଚାର୍ଯ୍ୟଗ୍ୟ ଏକାନ୍ତ ଅ-ଜ୍ଞାନତ ହେଲେ ।

ମୋର ସାହିତ୍ୟ-ଜୀବନ ସହିତ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ, ଏବଂ ମୋର ସାମାନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ଚେଷ୍ଟାରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରେରଣାରୁ ଲବ୍ଧ । ଗୁରୁଙ୍କ ଏ ଏବଂ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଖୁବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘନିଷ୍ଠ ।

ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ବଙ୍ଗଳା ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ଖୁବ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଭୂଲିଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ଥିଲା ତାହା ଅଳ୍ପ ବାହାରି ଅଛି କୋଇ ତାହାର ମନ ଭୁଲିନାହିଁ । ଭାରତ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଭଲ୍ଲଭିତ ମିଳନର ଯେଉଁ ପ୍ରତ୍ୟାଳନ ଅଛି, ତାହାର ସମାଧାନରେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟିତ ପୁରୁଷ ଥିଲେ ।

ଅତଏବ, ମୋର ମନେହୁଏ, ଭଲ୍ଲଭ-ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ଓ ଭଲ୍ଲଭର ସୁଖିବର୍ଗ ୮ ଜଗତମୋହନ ସେନଙ୍କ ସ୍ମୃତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାଶୀଳ ହେବା ଉଚିତ ଓ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତନ କରିବା ଉଚିତ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର

ଜଗତବାବୁଙ୍କ ସହିତ ମୋର ପାରିବାରିକ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପର୍କ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିକଟ ଥିଲା । ଅତୁଳନୀୟ ଏକ ବାର କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ

ବାକ୍ ଦେଇ, ପ୍ରାୟ ସ୍ମୃତି ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ଗାମ୍ଭିକ-ମାନଙ୍କୁ ଦାରିଦ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଦେଇ, ଅନ୍ତର୍ଜନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛବି ଅଳ୍ପିବାକୁ ଦେଇ, ଚିତ୍ରକ ପାଇଁ ଦେଇ ଲେଖିବାକୁ ଦେଇ—ସେତେବେଳେ ଯାହାର ଯାହା ଅକ୍ଷୟ, ଜଗତବାବୁଙ୍କୁ ଥରେ ମିଳିଥିଲା । ଏହି ସମୟ ଭୁଲିଗୁଡ଼ି ତାଙ୍କ ଅନୁଭବ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଜଗତ ପୁରାତନ ଛବି ଚିତ୍ରାବଳୀରେ ସେଦିନ ଠିକ୍ ଲିଖିଛନ୍ତି—

"ଯେ ଜିବାସ୍ତ୍ର ଜନ୍ମିବା ଜିବାର ପ୍ରାଣେ
ଯେ ଦେଖିବେ ଅଳ୍ପ ଦୁଃଖ ଦ୍ୱାରାବାର,
ବିଦ୍ୟାପୀଠରେ ଦ୍ୱିତ୍ୟ ଭଗ୍ନ ଅଙ୍କ
ପରିଚିତ ତବ ମହିମା ବିଶ୍ୱ ହେଲ ।
ଅତ୍ୟହିଁ ନିକଟେ ଅତି ଅପରାର ପରି
ଜହିଷ୍ଣୁ ଯେଉଁ ଅତି ସାଧାରଣ ଛବିର,
ପାରିଜାତ୍ତ ତବ ପ୍ରତିଭାର ଫୁଲ ବରି
ଚିତ୍ରିଲ୍ଲ ଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରମ ଦିବେ ଦେବେ ।"

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧଳା ମାଣିକରେ

['ଧୀରେ ଯେନ ଜୀବନରେ କୁଣ୍ଠ ଲେଖିତ' (ବଦରୀନାରାୟଣ) ଟୁଇଙ୍ଗଲ ଗୀତିରେ]

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଦେବୀଦତ୍ତ ।

ଧୀରେ ଯେନ ଅଳନରେ ଧାଇଁ ଚଲିଥିଲ
ଚାଲୁଲ୍ୟ ବାଲୁଲ୍ୟ ଭାବେ ଭୁଲିଲି ଶ୍ରୀ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧ ।

ଲୁଚିଥିଲ ତୋତେ ମୁହଁ ଗଳା ଚଉପଣ୍ଡେ
ଢେଉ ଢେଉ ଢଢ଼ି ଗଲ ଲୁଭକ ଦେଖନ୍ତେ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୨ ।

ନିଧନ ବାଟ ତୁ କଟ୍, ଭଲକ ପଥରା
ଆଖି ଦଗଡ଼ ହେଲୁ ଗଳାଇ ଦୁଆରା ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୩ ।

ମୋ ଚାରୁଣ ଧନ ତୁହି ଚିତ୍ତ ଦିନ୍ତ୍ରିନ
ଦୋଷେ ଦେଖା ଚଳଥାଁ ହେଲ ଏ ଲୀବନ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୪ ।

ଜଳୁଥିଲ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଚନ୍ଦ୍ରୁ ଚନ୍ଦ୍ରୁ ମନ୍ଦ
ମୋ ହୃଦୟ-ମନ୍ଦିରେ ଦୁଖ ଏବେ କିଆଁ ଗାନ୍ଦ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୫ ।

ଯେତେ ମୁଁ ଲେପ ଦେଲି ନୋହିଲ ତୁ କଳା
ଦିନ ଗୋଟା ଦୁଇ ତୋତେ ଭଲ ନ ଦେଖିଲା ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୬ ।

ଚିତ୍ତ କିରଣିକୁ ଚୁମ୍ବି ହେଲ ଚିତ୍ତକିଲ,
ଚିଲାଗାଣ୍ଠୀ ତୋତେ ଭଲ ଦେଖନ୍ତେ ଦେଖିଲ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୭ ।

କମଳ ଚୟୁରେ ଶିଶିର ଯୋତେ ଧରେ ଥାଇ,
ଚମ୍ବୁଁକି ଭରାଇ ତୁଇ ହେଉ ଡାକ ଡାକ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୮ ।

ବୃଷ୍ଟିବାଳେ ତୁ ମୋହିଲ ଏକକ ଭାବଧା,
ହୃଦ ଘାଟ ବିଳାଶନେ ତୁ ଛିଣ୍ଡିଲ ଚିତ୍ତା ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୯ ।

ନ ଛିଣ୍ଡ ବଢ଼ିଲ ତୋତେ ଛିଣ୍ଡିଲ ନ ଯାଇ,
ଭଲ୍ଲି ପାଇଁ କି ଭାଳେ ଛାଡ଼ି ନୋହେ ତୋତେ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୦ ।

ଚୁଡ଼ି ଚେହ୍ନିଲ ଗୋଳିକ ତୋତେ ଗୋଳିଦୋଳେ,
ଚେହ୍ନିଥ ଅଦ୍ଧିକୁ ଗୁଣି ଗୁଣି ଗାଇ ଛୁଇଲ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୧ ।

ଜାଲ ଚହୁଥିଲେ ଖଟା ଦଟା ଏ ପାଟିରୁ,
ଚାଉର ଗଡ଼ିଲ ଯଥା ଛଣ ଚଦାଉରୁ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୨ ।

ଗୋରୁଏ ଲେଖିଲି ତୋତେ ଉଚ୍ଚୁଆଇଁ ମନେ,
ଚାର ଚାର ଚାରେ ପ୍ରଣି ଚଢ଼ିଯାଉ ଚରଣେ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୩ ।

ସାରଦାଣ ମାଉଲେଣି ଶିଖିଛୁ ଶ୍ରୁତିକ,
ଦୁଇ ଯୋଡ଼ୁଁ ଜାଉଜାଲ ନ ଅଛି ଏଟିକ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୪ ।

ଯୁଦ୍ଧ ଅଭିନାନ୍ଦ ଜଳ ନେଇ ତୋତେ ଜାଣି,
ଚଙ୍ଗ ଚଢ଼ିବାକୁ ଉଣିଲେଣି କଳାପାଟି ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୫ ।

ତୋତେ ମୁଁ ଲୁଚିଲି ତୁଚ ଲୁଚ୍ଚିଲାହୁଁ ମୋତେ,
ଭଷାଉଛୁ ଡ଼ୁବାଉଛ ଦେଇତେ ପ୍ରେମ ମୋତେ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୬ ।

ଦେଖା ଯୁଗେ ଲୁଚି ତୋତେ ଦେଖିଥିଲି ନେତା,
ସେ କାଳ ତ ପୋଡ଼ିଗଲ ଏବେ ହେଲ ଏତା ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୭ ।

ମୋ ଦପ୍ୟାରୁ ଦ୍ରୁ ପରରେ ମୁଁ ପ୍ରଭୁଷ-ଷଣ୍ଡ
ଏବେ ତ ପାଇମେ ହେଲେ ତା ଚହୁଁ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୮ ।

ତୋତେ ଦେଖି ଦିନ ଥିଲା ଉଚ୍ଚୁଥିଲେ ଅଜା,
ସଧ ଦେଇ ବୋଦାସନେ ହେଲେ ଚେଲି ଭଜା ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୧୯ ।

ଗାଉଁଲର ଶବ ଉର ନାହିଁ କରେ ତୋତେ,
ଅଉ ଉଚ୍ଚାଇଲା ତୁ ଦୁଆଳାହିଁ ଏବେ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୨୦ ।

ଜାଣ୍ଟି ତୁ ଜି ଦାଉ ଦେଇ ନାହିଁରେ ଦଇଁ,
ତୋପର ଅଳ୍ପ ତୁଦା ଜିଏ କିଆଁ ହେଉ ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୨୧ ।

ଏପନ୍ତ ଅଦାଡ଼ି ଧାନ କରୁଛୁ ଜିବନ
ଦାଡ଼ି ପ୍ରେମ ରସ ବିନା ସବୁ ହେବ ଛେନା ।
ମୋ ଧଳା ମାଣିକରେ । ୨୨ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

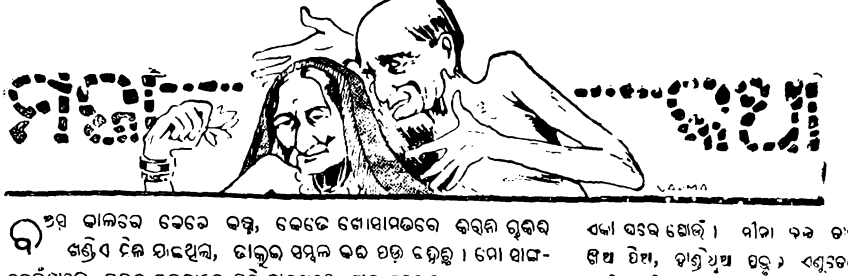

ବୟସ କାଳରେ ଯେତେ କଷ୍ଟ, ଯେତେ ଗୋଷାମତରେ କାଟିଲି ଗୁଣିବ ଖଣ୍ଡିଏ ମିଳି ଯାଇଥିଲା, ତାକୁଇ ସମ୍ବଳ କରି ପଡ଼ି ରହିଛି । ମୋ ସାଙ୍ଗ-ସାଥି ଯେଉଁମାନେ ପୁଲିସ୍ ଇନ୍ସପେକ୍ଟରରେ ପଢ଼ି ଯାଇଥିଲେ ଆଜି ସେମାନେ ଜଣେ ଜଜ୍ ମାଡ଼ବର ଲୋକ । କିଏ ବା ହାକିମ ହୋଇ ବସି ମଝିର ଚଢ଼ି ବୁଲୁଛି, କିଏ ବା ଓକିଲ ହୋଇ ଦୋମହଲା ବାଡ଼ିରେ ବସିଛି—ମୋ କପାଳ ଭାଙ୍ଗିଛି । କିନ୍ତୁ ସେହି ପରିବ ଚଳେ ।

ମନେ ମନେ ବେଳେବେଳେ ଦୁଃଖ ହୁଏ—ଆଃ, କି ଭୁଲଟା ହେଲା ପଢ଼ାଇଲି । କିନ୍ତୁ ଅତ୍ର ସୁଧାରିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ଗଧ ଶମ୍ଭୁଣି ଟିଟି ଟିଟି, ହାକିମଙ୍କୁ ଡରି ଡରି, ସେଲସ୍ତାଦାରଙ୍କ ଚାଲି ଖାଇ ଖାଇ ଜୀବନର ଚଳିଥା ଛଟି ଗଲାଣି । ଦରମା ଯେତେଏବେ ଢ଼ି ଢ଼ି ପରୁଣ ହେଲାଣି । ବଡ଼ାବଉଙ୍କ ଦୟାରୁ ବଞ୍ଚି ରହିଲେ ଦିନେ ପାଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଲଗିବାର ଆଶା ।

ବିଜିନେସ୍

[ବଙ୍ଗଳାରୁ ଗୃହୀତ]

ଫସାରର ଧର୍ମ ଦାପକ ଶରୀରରେ ଥିଲା । ଶୋଭା ଥିଲେ ବୁଢ଼ା କାଳକୁ ରଖିବା ପାଇଁ ମା ବାହାଘର ହୋଇ ପଞ୍ଚ ବେଳରେ ପୁଅ ହେଇ ପୋଷନ୍ତା ପରି ! ଯାହାହେଉ ସେ ସୁଖ ବା ଦୁଃଖରୁ ମୁଁ ପାର ପାଇଛି । ନୋହିଲା ନାହିଁ, ବାଂଝ ହେଇଥିଲେ କଣ ଭାଷି ଯାଇ ଥାଆନ୍ତା—ହେଲା କଣ ନା ଝିଅ । ଗୋଟାଏ ନୁହେଁ, ଯୋଡ଼ାଏ ନୁହେଁ—ଥାହାର ଥାହାର କରି ଏକାବେଳେ ଭଣ୍ଡାଏ ।

ସେଥିରେ ଆଜି କାଲି ବଜାରରେ ଝିଅ ପୋଷିବା ହାଡ଼ା ପୋଷିବା ଠିକ୍ ବି ଟଣିଣ । ଇସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିଲେ ତ କଥା ସରିଲା । ସେ ଗୁଡ଼ାକ କହିବି କାହିଁକି ! ସହରରେ ବାସ କରିଥିବା ବାପ ଯାକ ହାଡ଼େ ହାଡ଼େ ଜାଣିଥିବେ ସେ କଥା ।

ଯାହା ହଉ ଅଧା ମାଇଣା ଅଧା କାଳିରେ ଝିଅର ତନେଇଟିକୁ ମାଇନର ଇସ୍କୁଲରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଦିଆଗଲାଥିଲା ।

ବଡ଼ଟି ପାଶ କରିବା ପରେ ପଢ଼ା ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ହେଉଛି । ତାର କାରଣ ସେ ତେ ଝିଅଙ୍କୁ ବାହାରକୁ ଛାଡ଼ିବା ନୋହେ ମନ ନୁହେ । କିନ୍ତୁ ଅଥଚ କାରଣ ତାଙ୍କ ଘଠ ଓ ଶୋଷାକର ଖରଚ୍ ଯୋଗାଇବା ସମ୍ଭବ ।

ଭାଗ୍ୟର ଦିଅଦ୍ଧା ନଥିଲେ ତ ସେତେ ବି ହୋଇ ପାରି ନ ଥାନ୍ତା । ତା ଜିଅରେ ଅକାଳରେ ସେଥିରେ ବି ପାଇଁ ପଡ଼ିଲାଣି ।

ହଁ, ଯାହା କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲି ତହିଁ ।

ସନ୍ତ୍ରେଳ ବୁଲିଟା ଖାଇ ବଗାରେ ବସିଥିଲି ବେଳକୁ ପିଲା ଗୁଡ଼ିଟା ଯାଇ ଖାଇ ପିଇ ଶୋଇଲେଣି । ମୀନାବତ୍ତ ବନ୍ଧିବାଡ଼ି ଖାଇ କନ୍ଦା ସେଇଁଚ । ମୋତେ ଦେଖି ଚାଉଁପଟ ଉଠିଯାଇ ବୁଝ ଦେଲା । ମୁଁ ଖାଇ ଦେଇ ବିଛଣା ଧରିଲି ।

ଘର ମୋର ଦଣ୍ଡ । ଦଣ୍ଡିଏ ବାଣ୍ଡ ଘର, ଅଳ୍ପ ଦଣ୍ଡିଏ ଉତର ଘର । ସେଇଥିରେ ଘର ଅଲଗା । ଘରରେ ପିଲାଛୁଆ ସମସ୍ତେ ଏକା ଘରେ ଶୋଇଁ । ମୀନା ବଡ଼ ଚାଉ ଖିଅ ଥିଲା, ତାଙ୍କୁ ଥିଆ ପଛରେ ଏଣୁତେଣୁ କରୁଁ କରୁଁ ଘରକୁ ଆସି ଚ ଆଏ ।

ମୋର ଟିକିଏ ଅଖି ଲାଗି ଆସିଛି ତାଙ୍କ ଦରବାଜେ କିଏ ଧାକ ମାରିଲା । ମୋ ଛୁ-ନିଦ ଚଟ୍ କରି ଗଲା ଭଳି । କିନ୍ତୁ ହେଉ ପାଲେଇ ପଡ଼ି ରହିଲି । ପୁଣି କୋରଡ଼େ ହେଲା । ଏଥର ଭିତରୁ ପାଟି କରି କହିଲି—କିଏ !

—ଡ଼ାକ ଇଅଟେ ଅମିତେବ ?

—କି ଦରକାର ।

—ଏଇଟା କଣ···ପୂର୍ଣ୍ଣିବାବୁଙ୍କ ଘର—ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ?

—ହଁ । ତମେ—ଅସଲ କିଏ ?

—ଟିକିଏ ଦରଜା ଖୋଲନ୍ତୁ ।

ଦୁଇଟିରେ ଉଠିଯାଇ କବାଟ ଖୋଲିଲି । ଲଣ୍ଠନ ଅଳ୍ପଆଲୋକରେ ଦେଖିଲି ଜଣେ ପୂରା ବସ୍ତୁର ସାଦାଦିଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା ଭଦ୍ର ଲୋକ । ମୋତେ ଦେଖିକରି ସେ ଦରଜାଟା ଧରି କହିଲେ—ଅସଲ କଣ ପୂର୍ଣ୍ଣିବାବୁ ?

—ଅଜ୍ଞା ହଁ; ଅସଲ···

—ଅରେ ପୂର୍ଣ୍ଣି ! ତୋର ଚେହେରା ଚେଞ୍ଜ ହେଇଯାଇଛି ମ ! ମତେ ଚିହ୍ନି ପାରୁନୁ ?

ମୁଁ ଟାଟ ମାଟ ହୋଇ ଚାହିଁଲି ।

ସେ ପିଠିରେ ହାତ ଲଗେଇ ଲଗେଇ କହିଲେ, "ତୋର ବାବାଙ୍କୁ ମତେ ଚିହ୍ନ—ମଦନ ବାବା ?"

ମୁଁ ଲଣ୍ଠନଟା ତଳେ ଥୋଇଦେଇ ଭୂମିଷ୍ଠ ଦଣ୍ଡବତ୍ପ୍ରଣାମ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି । ସେ ଟାଣି ଉଠାଇ ଦେଲେ । ତାପରେ ହସି ହସି କହିଲେ, "ଚିହ୍ନି ନ ପାରିବାର କଥା । ବୟସ ନୁହେ—ବୟସ୍ ଟି ଦେଲି ବର୍ଷ ! ତୁ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେତେବେଳେ ଥିଲା । ସ୍ପ୍ରିଂ ଗାନ୍ ।

ମୋର ଏକ ଦାଦା ଥିଲେ ସତରେ । ଗତ ବର୍ଷ ମୁଁ ଦାଦା ହେଲି ସେହି ବର୍ଷ ଦେହ ଶସ୍ତ, ହଠାତ୍ ସେ କୁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ଅନେକ ଖୋଜାଖୋଜି ହେଲା; କିନ୍ତୁ ଛାଣ୍ଟି କିଛି ପତ୍ତା ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଭଗ୍ନୀଙ୍କୁ ସେ ଦାଦାଭାଉଜ ହେଇ ରହିଥିଲେ । ଭଗ୍ନୀ ତାଙ୍କ କଥା ପାସୋରି ସକାଳେ ସମସ୍ତେ ।

—ତା ପରେ, ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ତୋର ଭଉଜଘର କଥା—ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଭିଣ୍ଡି-ଥରେ ଥାଏଁ । ମୁଁ ଗତ ବର୍ଷ ଗଲି ସେହି ବର୍ଷ, ନୂତନ ପୃଷ୍ଠି ?

—ଅଜ୍ଞା ହଁ, ସେଇ ଭିତରେ ।

—ତାରପର, କହୁଛ··· ଏଁ···ଏଁ ତୋର ଛୁଅଟିଲି··· ?

—ମୁସେଟି ହୁଅ ।

—ତାକ ଜୋଲୁ ! ଗୁରୁଟା ହୁଅ ! ପୁଅ ନାହିଁ ?

ଅଜ୍ଞା ନା ।

—ସମସ୍ତେ ଏଇଠି ଅବନ୍ତ—ଏଇ ବ୍ଲାକ୍ ହୋଲ ଭିତରେ ।

—କଣ କରନ୍ତ···ଜମା··

—ଅଳ୍ପ ସ୍ପଟ୍ଟ, ବସାଟା ଚେଷ୍ଟ କରି-ଥିଲା ଜାଲ ଭିତରେ । ଏଇ ସମୟରେ ଗାଡ଼ିବାଲା ଡାକ ଦେଲା, "ବାବୁ ମାଲ ଉତାର ଲଇସ୍ତେ ।"

ମୋର ମଜର ନ ଥିଲା ଗୋଟାଏ ଗଡ଼ା ଗାଡ଼ ଶ୍ରେଣ୍ଡ ଦୁଇରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥ ରୋଲ ।

ଦାଦା ହାଁକ କହିଲେ, "ସବୁର କରେ ଟେଲ୍ଲ ।"

ମୁଁ କହିଲି, "ଅପଣ କଣ···ଏଇ... ଜଣ୍ଠ···"

ଦାଦା ମୋର ଅଡ଼ିଆ ଭୁଲିଗାର କହି-ଲେ, ହଁ ମୁଁ ଏଇ ଡ଼ିଗ୍ରେକ୍ଟ ଏଇଠିକି ଅଛି ଷ୍ଟେଶନରୁ । ମୋର ମାଲପତ୍ର ଅଛି ଗାଡ଼ରେ ।।"

ମୁଁ ତରବର ହୋଇ ଗାଡ଼ ପାଖକୁ ଧାଇଁଲି । ଦାଦା କହିଲେ, "ଅବେ ତୁ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହଉଚ୍ କାହିଁକି, ଗୁରୁର ବାକ-ରକ୍ ଶୁଣ ।"

ଅଜ୍ଞା ଗୁରୁର ଦେହ ନାହିଁ ।

—ଗୁରୁର ନାହିଁ !— ଭ୍ୟାମଜ୍ ! — ତତ୍ତ୍ୱ ବମିତ ?

—ଅପେ ଅପେ—ଅଳ୍ପ ଠିକା ଦାର୍ଶ୍ଟିଏ···

—ଅଲ ସ୍ପଷ୍ଟ ।

ମୁଁ ଚଳେ ଗାଡ଼ିଅନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦାଦା ଜର ବଛଣା, ଟ୍ରଙ୍କ, ପ୍ରଭୃତ ପୁରା ଗାଡ଼ର ଜିନିଷ ବୋହି ଅଣି ଥୋଇଲି । ସେ ପକେ-ଟରୁ ଶ୍ରେଣ୍ଡ ନୋଟ ଛାଡ଼ି ଅଣି ଗାଡ଼ବାଲା ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ, —ଚେଞ୍ଜ୍ । ଗାଡ଼-ବାଲା କହିଲା, ଟଙ୍କା ନାହିଁ ଗୋଲ୍ । ତହିଁ ସେ ମୋତେ କହିଲେ, "ଶହେ ଟଙ୍କାର ନୋଟ—ଚେଞ୍ଜ୍ ଅଛ ?"

ଶହେ ଟଙ୍କା ! ମୁଁ ଏକାଥରେ ଶହେ ଟଙ୍କା କେବେ ଘରକୁ ଅଣିନାହିଁ । ଦରମା ଟଙ୍କାଟା ଯାହା ପାଏଁ, ତହିଁଅରଦିନ ସବୁ ଯାଏ ଭଡ଼, ଧାର ସୁଝିବାରେ । ପୁଣି ମାସ ଯାକ ଧାରରେ ଚଳେ ।

ମୁଁ କହିଲି 'କେତେ ଦବ ?'

ଦାଦା—'ଟ୍ରି ଚାରି ।'

ମୁଁ ଧାଇଁଯାଇ ଘରୁ ଦୁଇଟା ଟଙ୍କା ଅଣି ଗାଡ଼ ବାଲାକୁ ଦେଲି । ନୋଟ୍ଟା ସେ ପକେ-ଟରେ ରଖିଲେ ।

× × ×

— ଅପଣ ଖାଇବେ କଣ ?

—ଓ, ଡ଼ୋଣ୍ଡ ଦବାର—ଏଣ୍ଟ୍ରେ—

ଘରେ ଯାହାହଉ ଘଅ ମରଦା ଥିଲା । ମାନା ବଣ୍ଡ ଲୁଚ ଅଛ ଅଡ଼ୁ ବାଇଗଣ ଭଜି-ବାକୁ ଗଲା । ଦାଦା ପୁରୁଷ ବସି ଦୁଃଖ ସୁଖ କଥା ବାର୍ତ୍ତା ହେଲୁଁ, ଦାଦା କହିଲେ "ମୁଁ ଘରୁ ଗୁଲିଯାଇ ବହୁ ଦିନ ରହିଲ୍ଲଲ୍ଲକଥା-ରେ, ତାପରେ ଗଲି ବମ୍ବେ । ସେଇଠି ଗୋଟାଏ ସୁବିଧା ଜୁଟିଗଲା ଯେ, ଗୁରୁଗଲ ଏକଦମ୍ ଫେରେସ୍ଟା । ଫେରେସ୍ଟାରେ ଚଳି-ନେଇ ଧରିଲି—ଟ୍ରମ୍ବାର ବ୍ରିଜ୍ଟନେସ୍ । ଭାବଗାର ଭଲ ରହିଲା; କିନ୍ତୁ କରିବ କଣ ? ମୋର ଅଛ ଜଦ? ଏଥାତ ! ଚାହାଲ୍ଲି ଅଲ୍ ବୁଡ଼ା କାଲେ···ଘରପାଇଁ, ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମନଟା ଛଟ ପଟ ହେଲା ଖାଲା । ଶାନ୍ତ ପାଇଲି ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଫାରମ୍ବଟା ବିକ ଦେଇ ଗୁରୁ ଅସିଲି । ପୁରା ଲଷେ ଟଙ୍କା ହୋଇଥାନ୍ତା— ମୋଟ ଅଣି ହଜାରରେ ଦେଇ ଗୁରୁ ଅସିଲି । ଯାହାହଉ ମଗର ଟଙ୍କାଟା—କଣ କହୁଛୁ ପୁଣି !

—ହଁ, ଭଲ କଲେ ।

—ଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ସାଙ୍ଗରେ ଦିନ ଅସିଛି । ଦେଖ ଫେରରେ ରଖି ଦେବେ, ଦେଖ୍ ଅଗ୍ରମରେ ଚଳିଯିବ—ଏକୁଟି ଅଲୋକ । ଅଳ୍ପ ବା ଦେଉଛା ଦିନ !···ହଁ, ପୁଣି କାଲ ସକାଳେ ଏ ଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ାକର ଗୋଟାଏ ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର । ପାଙ୍ଗରେ ରଖିବା ଯେଉଁ ନୁହେଁ । କଣ୍ଡ ଦେଖ ଭଲ ?

—ଲମ୍ବିଗଲ ।

—ହଁ, ତୁ ଗୁରୁଟା ଖଣ୍ଡେ ଦେଖିଥର ଭାଗ କରି ରଖିଦେଇ ଅ । ଦାଟ୍ ଇଜ୍ ପ୍ରେଟେଣ୍ଟ ।

—ଅଚ୍ଛା କାଲ ବୁଝି ଯାହା କରିବ ।

—ସବୁଟା ରଖି ଦେଲେ ତ ଦବ ନାହିଁ । ଖରଚ ଅଛ । ତା ପରେ ତୁ ଏଇ ଟ୍ୟାମ ଗୁରୁର ଛାଡ଼ି ଦେ । ବିଜନେସ୍ କର କର— ବିଜନେସ୍—ଯଦି ଟଙ୍କା କରିବାକୁ ଗୁରୁ— ଯଦି ସୁଖ ଶାନ୍ତରେ ରହିବାକୁ ଗୁରୁ । କଣ କହୁଛୁ ?

—କାଲି ଛୁଟି ନେବ ।

—ନା - ଅସ୍ତୁ ।—ରେଜିଗ୍ନେସନ ।

ବିଜନେସରେ ଏବାସ୍ତା କରିବାକୁ—ଏଣିକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦେଶିକ କଲେ ବଜନେସ୍ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏଇ ଦେଖ ନା ମୋ କଥା—ସବୁ ଦେଲି ଛାଡ଼ି । ହଁ ତ ବଜନେସ୍ କରିବୁ କହିଲୁ ?

—କେଜେସ୍ୱା ଯିବ, ଝିଆର ବଜନେସ୍ । ଅପଣ ଚିଠି ଲେଖି ଦେଇବ ଅଜି ବସ୍ତ୍ର ପେପର କରିବେ...

—ଅଲ ରାଇଟ୍—ଗୁଡ ବସ୍ତ୍ର ।...ମୁଁ କରିଥିଲି ବିନା କେପିଟାଲରେ କିନ୍ତୁ ଖମ୍ଭେ ତ ତା ପାରିବେ ନାହିଁ । ଧର ଏଇ ଟେନ୍ ଆଇଜେଣ୍ଡ ତୋତେ ଦେଇଦେବି—ତୁ ଯାହା କର । ଅଜି ଏଠିକା ପିଲି ପିଲିଙ୍କ ଖରଚ ? ଏତ ସବୁ ମୋର । ଅଗେ ଘରଟା ବଦଳାଇ ଦେ । ଏ ଟ୍ରାଜିଅନରେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିବ ନାହିଁ ।

ଖିଥ ପିଥ ଚାଲିଲା । ବାବା କହିଲେ ଏ ଘରଟାରେ ତାଙ୍କ ନିଦ ହେବ ନାହିଁ । ବାଧ-ହୋଇ ଶୋଇଲା ପିଲା ଗୁଡ଼ାକୁ ଟେକି ଅଣି ଏ ଘରେ ଶୁଆଇଲୁ । ଅଜି ଅମେ ବି ପ୍ରାଣୀ ବି ଶୋଇଲୁଁ ; ଅମ ନିଜ ଶୋଇବା ଘରେ ବାବା ଘାଟେବଙ୍କ ବିଛଣା ହେଲା ।

× × ×

ନାନା ପ୍ରକାର ଜୀବନରେ ନିଦ ହିଜି ନ ଥାଏ । ଭାବୁଥାଏଁ—ଏଟା ଖୁବ୍ସ ନା ଭଗ-ବାନଙ୍କ ଦୟା ! ଯାହାହଉ, ନିଶିର ଭାଗ୍ୟରେ କେତେବେଳେ ଯେ କଣ ଥାଏ ତା କିଏ କହିବ ! ମୋ ପର ନିଶିଥ ବିଭୀଷିକା ଭାଗ୍ୟ ଯେ ଦିନେ ଏଇଅ ହେବ ଏହା କିଏ ଜାଣି ଥିଲା । ଭଗବାନଙ୍କୁ କେତେ ଗାଳି ଦେଇଛି, ନିଷ୍ଠୁର, ଅବିବେଚକ, ଅନ୍ଧ ବୋଲି କହିଛି—ଅଜି କିନ୍ତୁ କୃତଜ୍ଞତାରେ ହୃଦୟ ଭରି ଉଠିଲା । ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନମସ୍କାର କଲି ।

ଜୀବନର ସ୍ରୋତ ବନ୍ଦ ନାହିଁ । କାଲି ଯେତେବେଳେ ଇସ୍ତଫା ଦେବ, ତତରିରେ ସବୁ କଣ କହିବେ ? ହାକିମ ନିଜେ ତ ଅବାକ୍ ହୋଇଯିବେ । ସେରେସ୍ତାଦାର ମୁହଁ ଉପରେ ଦରଦ କହିଦେବ । କହିବ—ଅବ ମୋର—କରିବୁ ! ନା, ନା, ଅଇଦ୍ନା କରିବ ନାହିଁ ; ଭଗବାନ ଖଗିବେ । କହିବ—ମୋ ପାଇଁ ଅଜି ଅପଣଙ୍କୁ କ୍ୟସ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଏତକିରେ ତା ମନ ପର ଧରି ଯିବ ଯେ ।

ଦଶାଏ ଖଣ୍ଡେ ପରେ ମୀନାବଙ୍କ କହିଲା—ଶୋଇଲଣି କି ?

—ଅରେ ତମକୁ ବି ହେଉନାହିଁ ନା ?

—ଅଜି ତମକୁ ?

—ମୋର କଥା ନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗିଗଲା ଜମା,

—ମୋର ଖାଲ ସାର ଲମ୍ବିଥିଲା ହବାରେ ଚାଲି ବଢ଼ିଗଲା ।

ପୁଣି କିଛି କ୍ଷଣ ଗଲା ।

ମୀନାବଙ୍କ କହିଲା—ଏ ତମର ସେଇ ବାବା ନା - ଯେ ଘରଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ ଥିଲେ ?

ହଁ, ସେଇ ।

—ସେ ସବୁ ଭାଇ ଖେଳିଥା, ବଗ୍ଗଲ୍ୟ ଥିଲେ ନା କଣ ?

—ଖୋଜା ବେଳରେ ଏବ କଣ ନ ଥାଏ । ଦେଖୁନ ସେଇ ମଣିଷ ଏଇଖିଣି ଲାଖପତି ।

—ଠାକୁରଙ୍କ ଗ୍ରହ ମାର ମାରି ଏତେ ଇତେ ଦୁଃଖ ଶୁଣିଲେ ।

—ବସ୍ତ୍ରମସ୍ତ !

—ସତରେ ଏକା ଏ ଘରଟାରେ ଭୁତୁର ଭଲେଇ ହେ ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ପିଲା ଗୁଡ଼ାକ ଦେହ ଖେଳିଥା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଉମିତ ହୁଇଛ ।

—ହଁ, କାଲି ଗୋଟାଏ ଭଲ ଘର ଦେଖିବା ।

—ଦୋଚାଲି ଚିନ୍ତୁ—ଜଣ ଭୁଲ ଶବନ କହୁଥିବ ।...ଏ, ଗୋଟାଏ ଗୁଡ଼ର ଦେଖନ୍ତି ତ ।

—ଖାଲି ଗୁଡ଼ରରେ ଚଳିବ ନାହିଁ ; ପୁଆଇଟାଏ ବି ଦରକାର । ତମର ଯଦି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହେଲାଣି ।

—ହଁ, ବଳପାଇ ନାହିଁ ମୋଟେ; ଟାଣି ବୋଖାର ହେଇ ଲାଗିବା କଥା ।...ଅଜି ମୀନାର ଭଅସ ହେଲା ଅସି ଚାଲିବ ।

—ହଁ, ହେଲିତ । ଗାର୍ଲ ସ୍କୁଲରେ ନାଁ ଲେଖେଇବା କଥା କହୁଥ ? କାଲି ବୁଝିବ ରୋଡ଼ିଂରେ କେତେ ପଡ଼େ ମାସକୁ ।

ନାଇଁ ନ, ସେ କଥା କହୁଥିବା ! ତା ବାବାଘର କଥା । ବହିଲ ରୋଡ଼ିଲ ଝିଅଟାକୁ କେତେ ଦିନ ରଖିବ ?

—ଅଜି ଭାଲ ଭରବର ଯାଇଁ ଭଲ ! ପୁଣି ସୁନା ଦରପେ—

—ତା ମୋଲ କଣ ବାଡ଼ିଥ ଲାଗିବ । ଯାହା ହଉ ବୁଝ । ଝିଏ ତ ପୁଣି ବାହା ହେଉଛନ୍ତି ।

ଭାବିଲ କେତେ ଅଜି ଲାଗିବ । ଟକା ବ ଜମ ହଜାର ହେଲେ...

(ଏଇପର କଥା ହେଉଁ ହେଉଁ ନିଦ ଲାଗିଗଲା ।)

× × ×

ଦଶ ହଜାର ଟକାର ନୋଟ ବାହାଙ୍କ ଠାଣ୍ଡି ଦେଇ ଅଜ ଇନ୍ସ୍ୟୋରେନ୍ସ ଲେଖାର ଧରି ବାହାରିଲି କେଜେସ୍ୱା । ଯିବାବେଳେ ମୀନାବଙ୍କ ମୁହଁ ଶୁଖିଲ ଦିଖିଲା । ମୁଁ ସନ୍ତ୍ରୁନା ଦେଇ କହିଲି—ଛି, ଦୋନା ମ; ବହି ବସ୍ତ୍ରମାହିଁ । ଦିନ୍ତାଲୁହିଥା ଚିଠି ଦେବ, ଯେ । ଏକାବେଳେ ଟକା ଲାଖେ ଖଣ୍ଡ ଦେଇଗଲେ ଗଲ ଅସିବ । ମୋଟ ଉପରେ ଗୋଡ଼ ଦେଇ ଜୀବନଯାକ ବସି ଖାଇବା ।

ତାପରେ ଠିକ୍ କଣ ମନେନାହିଁ । ଅସିଲି ଟକା । ଝଣ ଝଣ, ଝଣାଟ ଶବ୍ଦରେ ଟକା ଗୁଡ଼ାକ ମୋ ଗୁଡ଼ରଟେ ବନ୍ଧ ହୋଇ ପଡ଼ି-ଥାଏ । ମୁଁ ସେତେ ଗୋଟେକ ଭୁଲୁଥାଏଁ, ସୁଅ ପର ସେତେ ଅସୁଥାଏ ବହ । ଅଜା ହୋଇ, ଦରକ୍ତ ହୋଇ କହିଲି,—ଯା ଅଜ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏତକ କହିଲି କ୍ଷଣି ମନ୍ତ୍ରି-

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚେତ ଚୋରାଏ ହୋଇ ମୋ'ର ଭିତରେ ଅଳ୍ପ ପଢ଼ିଲା ଏକା ଥରକେ ଚେଳାଣି ଲେଖେ ଟଙ୍କା—

ଚଲ୍ଲ ଚଦ୍ରଙ୍କି । ଯଉବନକ ଜଠି ବସଲ୍ଲ ବେଳକୁ ଘରଟା ସାଜ ଅଳ୍ପଅସ୍ୱ. ଅଉ ଲୁଲପଗଡ଼ିଅରେ ଘରାପାଗ ଛିଣ୍ଡି । ବୃଟି ପାରଲ, ଦେଖୁଥିଲ ସ୍ପ୍ନ—ଟଙ୍କାର ସ୍ପ୍ନ । ଅଉ ଜନ୍ତିର ଶଣ ଶ୍ରଣ ଜଣ ଜଣାଃ ନ ଶୋଲ୍ଲବାରୁ ପୁଣିଥରାଲ୍ଲ ଜଣାଃ ଭୁଙ୍ଗି ପଣି-ଛନ୍ତି ଘର ଭିତରେ ।

ଚତ୍ରଚଦ୍ରପେକ୍ଷୁଲ ଲୋମଳ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, ଅଣ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ, ଜଣାଃ ନ ଶୋଲ୍ଲବାରୁ ବାଧ ହୋଇ ପଣ୍ଡିଜାକୁ ହେଲ—ଜାଣ୍ଡିଲ ଏକ୍ସକ୍ଟ ଜ ।"

ମୁଁ ଭଣ କହିବାକୁ ମାଳଥିଲ, ମାଥ ପାଙ୍ଗ ଅଥା ଅଥା ମାଳଥିଲ । ମୋର ଏ ଚମ୍ପୂତ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଚଦ୍ରଲମ୍ପ୍ରେକ୍ଟର ମୋ ଶଠ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ି ମୋ ପିଠିରେ ହାତ ବୁଲାଇ କହିଲେ, "ଭୟ କରେନ୍ତୁ ମାହିଁ ପୁଣି ବାବୁ, ମୋ କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ ।"

ମୁଁ ଚାଟକା ହୋଇ ଚୁପ୍ ରହିଲି ।

ସେ କହିଲେ,"ଗୋଟାଏ ଲୋକ ପାଟହେବ ପୋଖାରରେ ଅଟଣଙ୍କ ଟିକିଏ ଅସିଥିଲେ ?

– ହିଁ, ଟ । ଦାଦା ।

—ଅଟଣଙ୍କ ଦାଦା ? ଠିକ୍ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି ?

କଣ କହୁଛ ଭଇ ! ଖତେ ତ ! ମୁଁ ଏତେ ଥୋଡ଼ ଭୁବମାନ୍ଧ ବା ଏତ ଲଷ କରନାହିଁ । ଭଲ କରି ଚେହେରାଟା ଭୁବଲ୍ଲ ବେଳକୁ ମୋଚର ଚିନିତ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । କହିଲ—

—ସମ୍ଭବତଃ ।

--ସାହାହଉ, ସେ ଲୋକଟା ଯେ ଭଲ, ସେ ଗୋଟାଏ ଏକ୍ସପାଟ ଚଦମାସ୍—ଜାଲୁ । ଦେଶଟା ସବୁ ବୁଲି ବୁଲି ଅନେକ ଛାଡ଼ି କରୁଛି । ଚେଳ ବ ଅନେକ ଗଲ୍ପଣି ଅନେକ ଥର । ଅମ ଟାଉନକୁ ସେ ଅହିତ ବୋଲ ଅମେ କଲ୍ପକତାରୁ ଖବର ପଇ ତାର ସନ୍ଧାନ କରି କରି, ସେ ପୁଣି ଗୋଟାଏ କାଣ୍ଡି କରି ଦେଇ ଚଲ୍ ।

—ସେ ଅର ଘରେ ଶୋଇଛନ୍ତି ଯେ ।

ଶୋଇଛନ୍ତି ? ହାଃ, ହାଃ,···ଯେ ଏକ-ଛିଣି ଦ୍ରବ୍ୟ ଟ୍ରେନରେ ଚମ୍ପା ପୁଲିସ ହାନରେ ।

—କଣ କହୁଛନ୍ତି ! ତାଙ୍କ ଜନିଷ ପଛ ଟଙ୍କା ଚଲିଗ ସବୁ···

ଦାଦାଙ୍କର ସେଇ ଘରେ ଥିବା ଟ୍ରଙ୍କ ଗୁଡ଼ାକ ଦେଖାଇ ଦେଲି ।

ଏତେ ବେଳେ ମୀନ କରି ଅର ଘରୁ ଅର୍ଥ ଚୁ ଦାଦା, ଜଣ୍ଡି ଘରେ ଶୋଇଥିଲେ ସେଇ ସବୁ ଚଳାଇ କରି ଉଠିଲା ।

ପନସ୍ତେ ଧାଇଁଗଲ୍ଲ ଗେଟିକି । ହାଯୁରେ କପାଳ ! ତାର ଜହଣା ବାକସରେ ପିନ୍ଟିଏ ଟଙ୍କା ନାହିଁ । ଅଉ ସେହି ଧନ ପାଇଥିବା ଦରମା ଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ାକ । ସ୍ୱୀ ଉପରେ ମୋ ଘଡ଼ିଆର ଭୁଥିଲ୍ଲ ।

ମୁନସି ବାବୁ କହିଲେ,"ତେବେ ଅଟଣଙ୍କ ବ ସାଫ କରି ଦେଇ ଯାଇଛି । ଗୁଲିନୁ ତ ଟ୍ରଙ୍କ ଗୁଡ଼ାକ ଦେଖିବା ।"

ମୁଁ କହିଲି,"ସେଥିରେ ମୋର ଅଣିଦ୍ରକାର ଟଙ୍କା ଅଛି ବୋଲ କହୁଥିଲେ ।"

ମୁନସି—ହୋଟେଲରେ ଲୋକଟା ଅସି ରହୁଥିଲା । ସେଠି ଅଜ୍ଞାତଣ ଅଦ୍ରଲୋକର ଏକ ଜିନିଷ ସେ ନ ଥିବା ବେଳେ ଗୋଟାଏ ଗାଡ଼ରେ ଲଦି ଏଇଠି ଗୁଲିଅଛି । ଏଇ ଟ୍ରଙ୍କଗୁଡ଼ାକ ସେ ବିଚରା ଭଦ୍ର ଲୋକର ଚନ ଦିନାର ଟଙ୍କାର ନୋଟ ଅଛି ଅଛି କଣ ଥିଲା । ଖରୁ ମାର ନେଇ ଚଲ୍ । ଏଥିରେ ଚଛ ନ ଥିବ ।

ସତକୁ ସତ ଦେଖିଲି ବେଳକୁ ସବୁ ଟ୍ରଙ୍କ ଗୁଡ଼ାକର ଗୁଳ ଭଙ୍ଗା ।

ପୁଲିସ ଅସି ଟ୍ରଙ୍କ ଗୁଡ଼ାକ ନେଇ ଗୁଲ-ଗଲା । ମୁଁ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସି ପଡ଼ିଲି । ମୀନାବତ ସେ ଧନ ଅଜ ଉଠିଲ ବାହିଁ ତ ଅଉ ରକ୍ଷାବଡ଼ା ହେଲାନାହିଁ ।

—o—

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏ ଡଜନକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଫର୍ଗରେ ଅମୃତ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗବଟ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୨ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦେବିବର୍ଦ୍ଧକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଗିଟିଏକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗବଟ୍ଟ, ଭେଷଜାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦଳ୍ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ହରତାଳ

ଶ୍ରୀ ଗିରିଜାଶଙ୍କର ରାୟଚୌଧୁରୀ ।

ମୁର୍ଖିଲ୍ ଡାଣ୍ଡ । ସହରର ସମସ୍ତ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏକମୁଖ ହୋଇ ଏକ ହରତାଳ ଘୋଷଣା କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏମିତି ହରତାଳ ଦିନକରେ ଦେହ ଭେଦେ ଦେଖି ନଥିବ । ଜୀବନରେ ଦେହ ଭେଦେ ଶୁଣି ନଥିବ । ସୁଗ୍ରୀବ ଘୋଷଙ୍କ ଅରେଷ୍ଟ ହରତାଳଠୁ ଅଦ୍ଭୁତ ଜିନିଷ ।

ଘରଣୀମାନେ ହରତାଳ କଲେ—ବନ୍ଦ ହେଲା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଅଫିସ । ସେଠି ଚେଅରମ୍ୟାନ ଅଣ୍ଡିଅ, ମେମ୍ବରମାନେ ଅଣ୍ଡିଅ, କିରାଣୀମାନେ ଅଣ୍ଡିଅ, ଚପରାସୀ ବି ଅଣ୍ଡିଅ—ଉଆସି ସାଇକ ଭାଡ଼ିଲାରେ ସବୁ ବନ୍ଦ । ଚେଅରମେନ କହିଲେ, ମୁଁ ବାହାକୁ ଜଣ କରିବି । ଆମର ଲେଖ ତ ଏଥିର ନେଇଁ । ହାତେ ଘୋଷେଇ କରି ଖାଇ ଅଜ ଅଫିସ ଦେଖି ହେବ ନାହିଁ । ଭ୍ରମଗ୍ରସ, ଦୋଡ଼ରେ ଛୁଅ ନାହିଁ । ନହେଲେ ହକରାଣର ସୀମା ନ ଥାନ୍ତା । ମେମ୍ବରମାନେ କହିଲେ, ଘର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିକୁ ତ ସମାଳ ହେଉନାହିଁ, ଦାଣ୍ଡ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିକୁ ଦେଖିବୁ କିଏ ? ଘରେ ଛୁଅ ପିଲା ଗୁରାଚ ହଗି ମୁଣ୍ଡ ଅଣ୍ଡିଏ ଜଳେଣି, - ସୋଟେ ଟୋପ୍ପ ହେବାକୁ ନାହିଁ କି ଧୂଅ ହେବାକୁ ନାହିଁ । ଛାଡ଼ିଛାଡ଼ି ଘରଣୀଙ୍କର ବି—। ଅଜ ପାର ହେଉ ନାହିଁ । କିରାଣୀମାନେ କହିଲେ, ଘର ହାକିମଙ୍କର ହୁକୁମ ଅଜ ମୁହଁ ଭିଣି ଭିଣି ଦେଖି ଅଜ ପୁଣି ଅସି ଚେଅରମ୍ୟାନଙ୍କ ଚୋଡ ସହ ପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ସବୁ ବନ୍ଦ । ଘର ଦ୍ୱାର ଦୋକାନ ପଛ ଦାଣ୍ଡ ଘାଟ ସବୁ ବନ୍ଦ । ସବୁଠି ହରତାଳ ।

ଦୋକାନ ବନ୍ଦ—କାରଣ ମାଲପେ ଅଜ ସଉଦା କିଣିବାକୁ ଅସିଲେ ନାହିଁ କି ସଉଦା ଯାଇଁ ଚିତ୍ତ କଲେ ନାହିଁ ।

ଗାଡ଼ି ଘୋଡ଼ା ବନ୍ଦ—କାରଣ ଟୋକା ଅଜ ଟୋକାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇ ହେଲେ ନାହିଁ କି କର୍ତ୍ତା ଅଜ ଡ଼ାକରର ବା ଚରିଅନକୁ ତଥା ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବାକୁ ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ପାର୍କ ବନ୍ଦ—ହାଓ୍ୱା ବି ବନ୍ଦ । କାରଣ ମାଇପେ ଅଜ ହାଉଆ ଖାଇବାକୁ ଅସିଲେ ନାହିଁ । ଚାଟ ବନ୍ଦ ଘାଟ ବନ୍ଦ କାରଣ ମାଇପେ ସେ ଚାଟେ ନ ମିଳିବାରୁ ଅଜ ଟୋକାଏ ସବୁ ବୁଲି ବାହାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଚକେଇ ବନ୍ଦ, ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ । କାରଣ ଛାତ୍ରୀମାନେ ଅଜ ନ ଅସିବାରୁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ କିମ୍ବା ଶିକ୍ଷକ-ମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ ।

ଅଣ୍ଟ କଥା ହେଲା । ଘରଣୀ ଚଳେ ହରତାଳ, ଚିନି ବନ୍ଦ, ଚାଉଳ ବନ୍ଦ, ମିଲ ବନ୍ଦ, ଚାଲ ବନ୍ଦ—ଲୋକେ ଖାଇବେ କଣ ?

ହରତାଳ ଚଳେ ମହିଳାମାନେ—ଅଜ ବନ୍ଦ ହେଲା ସିନେମା ଟକ ଥିଏଟର । ଭଲ କଥା ହେଲା ।

ଅଣ୍ଟ ଗାମଖା, ଘରଅଡ଼େ ଚଳେ ହରତାଳ, ବନ୍ଦ ହେଲା, ଖବରକାଗଜ । କାରଣ ଖବରକାଗଜ ବାଲାମାନେ ବାହାର ମା ବାହାର ମାଇପର ଭଲ ତ ଥିଲେ ନିଷ୍ଠୁର ।

କି ଅନ୍ୟାୟ ! ଦୋଷ କଲେ ମାଇପେ, ଜରୁ ଦଂଡ ପାଇବା ବେଳକୁ ମିଶିଯେ ।

ସେଇ ସଂଜଭଲ୍ଲା ବାଲା ପଛ ଚଳେଣ-ଦକ ନ ପାଇ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେ'ଜୁ ନ ଥିଲେ ସେ ପୁଣି ଅଜ ଛିଅ ବୋଲି, ବସି-ଗଲେ । ସଂଜଭଲ୍ଲା ଫିଲମ୍ ଦେଖିବୋଲି, ପଛରେ ଚୁମ୍ବନ ଚିତ୍ର ଦେଖାଇ ବୋଲି ସେଇ ସିନେମା ଗୃହ ଭଳେ ଗାର୍ଡ ହୋଇଥିଲା ସେ ପୁଣି ଅଜ ନର୍ଜରୁ ଗଲା ବଳ । ଜଜବଦନ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ବିବାହ କଥା ଭିନ୍ନ । ସେଇ ମାନେ

ସ୍ଥାନ:—
ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଶିଳ୍ପ ସହର

ଏ ଜାହ୍ନବୀ ପଢ଼ିଲେ

ଅଭିନବ

ସତ୍ୟ କି ମିଥ୍ୟା, ଜାଣିବେ

ସମୟ:—
ଏକ ବିଂଶତି ମାସ ପରେ
ଗୁରୁବାର ରାତିରେ

ଲଭ୍ ମେରେଜ କରିଥିଲେ, ସେଇ ମାନେ ଡୋର୍ଟରେ ଡେକେଷ୍ଟର କରିଥିଲେ, ସେଇ-ମାନେ ସମ୍ପାଦକ ବୋଲି କହିଥିଲେ, ଅନ୍ତ-ର୍ଜାତୀୟ, ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ଅନ୍ତର୍ପ୍ରଦେଶୀୟ ବିବାହ ସେଇ ମାନେ କରିଥିଲେ, ଦୁଇରେ ମୂର୍ଖ ନ ହୋଇ ସେଇ ମାନେ ଗୁଣକୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ସମସ୍ତେ ସମଦର୍ଶୀ ।

ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଜନ୍ମିଷ୍ଟ ବଢ଼ିଲା । ଜଣେ ପଂଡିତ କହିଲେ, ତାଙ୍କ ପଂଡିତ ଶ୍ରୀ ଘରରେ ଦଶ ଥର ସ୍ନାନ କରନ୍ତି । ସେ ଏକ ଦୋଷ ଜାରାଣ୍ଡ ମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରେ ସେ ଘରରେ ପାଣି ପଡ଼ିଲା ପର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ନ ହା ଜଳ ହୋଇଯାଏ । ଯିଏ ସନ୍ତୁଷ୍ଟକରି ଘଷା ଜେବ ଓ ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା—ପିଲା ଜିଣ, ବୁଢ଼ା ଜିଣ ମୁଣ୍ଡ ପିଛି ଦଶ ଟଙ୍କା କରି ଦେବ, ସେ କେବଳ ଚାଲୁଛି ସେ ମନ୍ତ୍ର ଶିଖାଇବେ । ସେ ମନ୍ତ୍ର ଚୋଟିଏ ଦିନ ଚନ୍ଦ୍ର ଚାଟଣ ଚଢ଼ି ଭର ଚୋଇ । ସମସ୍ତେ ଭାଧାର ଧାର ବନ୍ଧା କରିବ କରି ଟଙ୍କା ଅଣି ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଦେଲେ । ପଣ୍ଡିତ ସମସ୍ତଙ୍କ କାନରେ ମନ୍ତ୍ର ଫୁଙ୍କି ଦେଲେ —'ଦେହ ପଦପଷ୍ଟକ ସୁବାଚ୍' । ଏବଂ କହି ଦେଲେ ସେ ଏ ମନ୍ତ୍ର ଶହେ ଆଠ ଥର ଜପେ ପଢ଼ିବ ଓ ଶହେ ଆଠଥର ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଡ଼ ଚଳେ ପଢ଼ିବ । ଥରେ ପାଠକଲାପରେ ଅଚ୍ଛୁଟେ ଗୋଡ଼ଚଳେ ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ । ଏହା ନ

Digitized by srujanika@gmail.com

ତେବେ ମଧ୍ୟ ମିଛି ଦେବତାହିଁ ଓ ମନ୍ଦିର ଦାନଣ ରହିବ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଲଂ ସମସ୍ତେ ତାହାହିଁ କରିବାକୁ ଚାହିଁବେ । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ସେ ଶ୍ରୀ ଡ଼ିଫୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଶିଳ ଚାହିଁ—ଭାରତକୁ ଭ୍ରୁଟ ଦେବ । ମହିଳା, ନାରୀ, ବା ସ୍ତ୍ରୀ ବିଂବା ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଥବା ଘରଣୀ ନହୁଁ ମାତ୍ରରେ ଦେବେତ୍ର ଚରିତ୍ର, (ଯାହା ବୁଝି ହରତାଳ ସେଟିକି ସ୍ପଷ୍ଟ ।...

ହରତାଳ ଦେବର ଅଭିନ୍ନ ଗାନ୍ଧିଜନ ହୋଇଗଲେଣି । ହରତାଳର ସଫଳତାରେ ବଳବ୍ଦୋଲ୍ଲ୍ଲ ହୋଇ ଏ ଦେଶର ଦୁର୍ଗାବତ୍ତା, ପରୁଷମାନେ ଗୃହପଞ୍ଜିରୁ ବାହାରି ଅସି ଅଜାଦ୍ ମଇଦାନରେ ଭୁଷ ହେବେ । ଏଥି-ଠାରେ ଜଳାଜଳ୍, ପରମାଶ୍ରମ, ମୂର୍ତ୍ତୀ ପରିତ୍ରାଣ ଚେତାଭୂତ ଭଳି ବଳ୍ପ୍ରାମାଣ ହେଲା । ସେଠାରେ ସଂଗ୍ରଥିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶାଳକ୍ଷ ବାଷଙ୍କ ନାମରେ ନିନ୍ଦାବାଦ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଶ୍ ହେଲା । ପ୍ରଥମ କାରଣ, ସେ ଶବ-ଦ୍ଧ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ନିଜର ପତ୍ନୀଙ୍କାମି ଅନ୍ୟ ଜଥାରେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଅଭି ଗୋଟିଏ ଉତ୍କର୍ଷିତର ଅର୍ଜ୍ଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ସ୍ପର୍ଶ ଓ ଅଦନକୁ ନ ସ୍ପର୍ଶ ନିଜେ ବାହାଁ ରଖିଛନ୍ତି ଓ ବାହାରିର ପ୍ରସ୍ତର କରୁଛନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ନାରୀ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ମୃଷ୍ଟିର ଅଧମ ଭାଳରୁ ଦେଖି ଚିନ୍ତି ଅଛି ହୋଇ ସେ ନିର୍ଜୀବ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଭାରତରେ ପ୍ରସ୍ତର କରୁଛନ୍ତି ତାହା ନିଆଁ ଏବଂ ଇତିହାସ ସ୍ମରଣ ନୁହେ—ଚରିତ୍ର ଅଧ୍ୟମ ମଧ୍ୟ । ପୁରୁଷ ନାରୀର ଓ ତାର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାବେଷଣର ଭାବ ଦେଖାଇ ଚିନ୍ତି ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବନ୍ଧୁ ତାଇଁ ପ୍ରତିପାଳରେ ନାରୀ ଏକପତ୍ନୀ ହୋଇଁ ଅମିଶ୍ରିତ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାର ଚିନ୍ତି ଉଦ୍ଦିଶ୍ରେଣ ଅମୂଳକ ଏବଂ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ।

ତାପରେ ଦୁଇଗ୍ରସ୍ତ ନିନ୍ଦାବାଦ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଶ୍ ହେଲା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ନାମରେ । କାରଣ ସେ ନିଜେ ଏକପତ୍ନୀକ ହୋଇ ମଧ୍ୟ, ବିବାହ କରି ମଧ୍ୟ ଏତଥ୍ୟ ସନ୍ତାନର ପିତା ହୋଇ ପାରି ନାହାନ୍ତି । ନାରୀମାନ ପତି ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିମୁଖ ଭାବ ଏବଂ ବିକୃତ୍ୟେ ଚାଳନ, ପୁରୁଷ ପକ୍ଷରେ ଏକ ଅମାର୍ଜନୀୟ ଅପରାଧ । ଏହି ନିମନ୍ତେ ସମାର୍ଜନ ସ୍ପଳନ କ୍ରମେସିକା ଉଚିତ । ତାହା ଛଡ଼ା ସେ ଦେଶ୍ ସାଦରରେ, ସ୍ଥାର ମତ ନ ନେଇ ନାରୀ ସନ୍ତୋଳ୍ପନ ନିଶ୍ଚୟକ ନାଟ୍ରପରାଇ ମାଗୁଟା ଭାବ ଥରିଲେ ?

ତୃତୀୟ ନିନ୍ଦାବାଦ ପ୍ରସ୍ତାବର ତାର ଛିଡ଼ିଲା ଶ୍ରେଷ୍ଠାଥ ବାଷଙ୍କ ଉପରେ । ସେ ବାହିଁକ ଏ ଚିତ ଯୌବନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅବବାହିତ ଛନ୍ଦ ଚୈତନ୍ୟ ସେମ୍ବେଳେରେ ମଠ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭର ଅନ୍ତଃ ଗୋଟିଏ ପତ୍ନୀ ନାରୀକୁ ଟ୍ରମ୍ପ ସ୍ପର୍ଶରୁ ରକ୍ଷିତ କରୁଛନ୍ତି ।

ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଶ୍ ହେଲା ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ନାମରେ । ସେହେତୁ ସେ ଛେଡ଼ିଲ୍ଲ ହୋଇ, ସ୍ୱନିଜ ରୂପ ଗେଣ୍ଠିଥିବାର ଗଙ୍ଗରେ ଅସ୍ପୃଷ୍ଟ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଭିକ୍ଷାଜନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନରେ ମନ ନିବେଶ ନ କରି ଏବଂ ଏତେ ଅଳ୍ପ ବୟ-ସରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ସନ୍ତାନର ଉତ୍ପାଦକ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଜନ୍ମ ନିଷେଧର ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବନ ନିଜେ କରୁନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଦେଶରେ ଦେଖିବ ଓ ମନ୍ଦିଗ୍ରସ୍ତ ତଥା ସ୍ୱାଥ-ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାରୀ ଠାରୁ ଅଧିକ ନିନ୍ଦୁଷ୍ଟ ଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରସ୍ତର କରୁନାହାନ୍ତି ସେହେତୁ ଏ ମହିଳାପ୍ରସ୍ତ .....ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରଥମ ଓ ଅଶିରି ପ୍ରସ୍ତାବ ନିର୍ଜ୍ଜୁଣା ଉପରେ ଉତ୍ପାଦକ ଉପରେ ସଂଗ୍ରହିତ କ୍ରମେ ପାଶ୍ ହୋଇଗଲା । ସେହେତୁ ଉପର ଏମ୍ପ ଦଳ ଜଣେ ଅଧିକ ଚିତ ଏମ୍ପ ସ୍ପଦ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ନିଜର ସ୍ପ୍ରୁ ପ୍ରତ ସଂଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ନ ଥିବାରୁ ବହୁ ପ୍ରକାରର ଅଟ୍ଟ କୁସ୍ପମ୍ଭ ଅବ୍ଦ୍ଧ ଛିଲ କରୁଛନ୍ତି, ସେହେତୁ ଜନ୍ମକର ସଦସ୍ଥେଷ୍ଟ, ବହୁ ମଂଶିତ, ବହୁଳ ପ୍ରଶ୍ରିତ ଓ ଏକମାତ୍ର ଧ୍ୟାନଦେଖ ସ୍ପ୍ରୁ ସ୍ପ୍ରନାମ ଧନ୍ୟ ପତ୍ରିକା ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ସର୍ବଦା ନାରୀ ଜାତ ରୁଦ୍ଧରେ ଅଭ୍ୟାସ ଚଳାଇଛନ୍ତି, ଯେ ହେତୁ ସେ ଜଥା ଚିତାରେ ନାରୀ ଜାତକୁ ତୁଚ୍ଛ ମନ ଦେଖିବ ଦ୍ୱୋଷଗାଳକ ବୋଲି ସାବ୍ୟସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି ଅତଏବ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ ହେଲା ଯେ ..ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ପରିଶେଷରେ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ସଙ୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ-କ୍ରମ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ରୂପେ ଅଲୋଚିତ ହେଲା । ଶେଷରେ ସର୍ବସମ୍ମତିକ୍ରମେ ଗୃହୀତ ହେଲା ଯେ ପୁରୁଷମାନେ ହୋଟେଲରେ ଖାଇଥିବାରୁ ହୋଟେଲବାଲା ପୁରୁଷମାନେ ବିଶେଷ ଲାଭ ବାନ ହେଉଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଥାଇଁ ଥାଇଁ ପୁରୁଷ ଏପରି ଲାଭବାନ ହେବା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଧର୍ମଘଟ କରିଥିବା ବେଳେ ପୁରୁଷ-ମାନେ ହୋଟେଲରେ ଯାଇ ଖାଇ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଧର୍ମଘଟକୁ ବିଫଳ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଘୋରତର ଅନ୍ୟାୟ । ତେଣୁ ଏହା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ଆଜିଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ହୋଟେଲ ଗୃହ ଅଧୋଜାନ ଓ ଗୃ ହୋଜାନ ନିକଟରେ ଚିକେଟିଂ ଅମ୍ବେ ହେବ । ଏଥିନିମନ୍ତେ ପୁରୁଷ ସମାଜକୁ ତରବସ୍ତ ବା ଅଲଟିମେଟମ ଦିଅ ଯିବାର ଭାର ସବୁ ନେତ୍ରୀଙ୍କ ଉପରେ ରହିଲା ।

ଅଲଟିମେଟମ୍ ପାଇଁ ପୁରୁଷମାନେ ଦବ-ହେଲ ରହିଲେ । ଷ୍ଟାଇକ ହଳରେ ଗୋଟାଏ ଜରୁରୀ ସଭା ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସେଠାରେ ସଭା କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ । କାରଣ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ତ ପୁଣି କର୍ତ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଭୟ ଅଛି । ଅବଶେଷରେ ଜିରୁଗାସ୍ଥ ହୋଇ ନିଜ ବାଲରେ ସଭା ହେଲା । ସେଠାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଲା ଯେ ମହିଳାସଭ୍ୟ ନିଜଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ପେସଲ ଡେପୁଟେସନ ଯାଇ ଏବଂ ହରତାଳ ବନ୍ଦ କରିବାର ସର୍ତ୍ତମାନ ଅଣି ଶୀଘ୍ର କାଲ ୩ ଟା ପୂର୍ବରୁ ବିଚାର କରିଯାଉ ।

ଜହିଁ ଅଭିଯାନ ଧର୍ମଘଟ ଉଦ୍‌ଯାପନ ପାଇଁ ମହିଳା ସଭା ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୁ-ଷଙ୍କ ଠାରୁ ପଠାଇଲା ଏବଂ ଯେଉଁଥିରୁ ସର୍ତ୍ତ

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁରୁଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଳା ପାଠକହେଲା ସେ ସବୁ ବଳେ ପାଠକମାନଙ୍କର ଓ ସଦ୍ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମୀଙ୍କର ଗୋଚରାର୍ଥ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ।

ଶର୍ତ୍ତ ଏକ—ଅବଳା ଶିଶୁ ଓଡ଼ିଆ ଅଭିଧାନରୁ ଜାଣିବ ।

ଶର୍ତ୍ତ ଦୁଇ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ସକାଳୁ ଉଠି ପୁରୁଷମାନେ 'ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ! ନମସ୍ତୁଭ୍ୟାଂ' କରିବେ ।

ଶର୍ତ୍ତ ତିନି—ଯଦି ଭାଲ ତରକାରୀରେ ତରୀ ଲୁଣ ହୁଏ ତେବେ ନାକ ନେସିଡ଼ିବେ ନାହିଁ ।

ଶର୍ତ୍ତ ଚାରି—ବାପୁଡ଼ିଆ ଦୋକାନକୁ ଯିବାବେଳେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ନେବା ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ।

ଶର୍ତ୍ତ ପାଞ୍ଚ—ସ୍ତ୍ରୀ ଯାହା ଯେତେବେଳେ ଗୃହିବ ପୁରୁଷ ତାହା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ଶର୍ତ୍ତ ଛ—ଉଲ୍ଲାଟ ଚାଳନରେ ଭୁଷ୍ଟି ଶିରଡ଼ୋ ପରିଣ ପୁରୁଷ ବହନ କରିବେ ।

ଶର୍ତ୍ତ ସାତ—ସପ୍ତାହରେ ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇଟି ସର୍ଦ୍ଧ ଘରେ ରହିବେ ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ କଟେଣ୍ଟ ଦେଖିବାକୁ ଯିବେ ।

ଶର୍ତ୍ତ ଆଠ—ପେଣ୍ଟିଂ ଥିଏଟର, ସିନେମା ଟକି ହେବ, ପୁରୁଷ ଯଦି ଯାଏ ତେବେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ନିଶ୍ଚୟ ସାଙ୍ଗରେ ନେବ ଏବଂ ଛୁଆ ଥିଲେ ତାକୁ ପୁରୁଷ କାଖରେ ନେବ ଓ ସ୍ତ୍ରୀର ଦୁଇ କନ୍ଦନ ପଛରେ ଚାଲିବ ।

ଶର୍ତ୍ତ ନଅ—ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ପୁରୁଷ ଘରକୁ ଫେରିବେ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀର ଯିବା ଅସିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଅଧିକାର ପୁରୁଷର ରହିବ ନାହିଁ ।

ଶର୍ତ୍ତ ଦଶ—ହିଟଲର ଭଳି ଷ୍ଟାଲିନ ଭଳି ପୁରୁଷ ନିଶ ଖେଳିବେ । ନିଶ ଖାଇବାକୁ ହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀର ଅନୁମତି ନେବେ ।

ଶର୍ତ୍ତ ଏଗାର—ଜଳ ନିଷେଧ ଓ ଜଳ ନିଷେଧ ବିଷୟରେ ସ୍ତ୍ରୀର ଆଜ୍ଞା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରହିବ ।

ଶର୍ତ୍ତ ବାର—ସ୍ତ୍ରୀର ଅଳ୍ପ ବୟସ ପୁରୁଷ ଅନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଗୃହିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ୟ ପୁରୁଷକୁ ଗୃହିଁଲେ ଅପରାଧ କରିବାପାଇଁ ନାହିଁ ।

ଶର୍ତ୍ତ ତେର—ପ୍ରତିମାସର ବେତନ, ଅସୁ ବା ବେକାରୀର ସ୍ତ୍ରୀ ନିକଟରେ ମାସ ପହିଲାରେ ଦେଇଦେବାକୁ ହେବ ।

ଶର୍ତ୍ତ ଚଉଦ—ଗହଣା ଦୋକାନର ଚାବି ପାଖରେ କେବଳ ସ୍ତ୍ରୀର ଅଧିକାର ରହିବ ।

ଶର୍ତ୍ତ ପନ୍ଦର—ଏଥି ଉପରେ ଯେତେବେଳେ ଯାହା ମହିଳା ସଭା ସଂଖ୍ୟାଧିକ୍ୟରେ ପାସ କରିବେ ପୁରୁଷ ସମାଜ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ରହିବ ।

—ଠ—

ଚାରୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ବନୌଷଧି ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରମେହ ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ଦୋଷ ପାଇଁ **'ପ୍ରମେହାନ୍ତକ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ତୋଳା ୩ ଟ୍ୟା । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ପଥ୍ୟରେ ଦୁଗ୍ଧ ବା ସ୍ତ୍ରୀ ପରି ଚଡ଼ିବା, ଲୁଗାରେ ସାଦା ବା ହଳଦିଆ ଦାଗ ଲାଗିବା, ଝଡ଼ ପାଣି ବା ରକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ପରିସ୍ରା ଓ ତଦ୍ ଜନିତ ବିକ୍ଷ ପୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଯନ୍ତ୍ରଣା ସକଳ ଦୀଘ୍ରାତିରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉପଶମିତ ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ବାଧକ ପାଇଁ **'ବାଧକାରୀ ରସ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ଗିଳି—୫ ଟ୍ୟା । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅନିୟମିତ ଋତୁ ବା ଋତୁ ନ ହେବା, ଋତୁ ଚାଳନ ଅଧିକାରିବା, ଯୋନିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋନିଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅତିରେ ଉପଶମିତ ହୁଏ । ଏ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଭ ଧାରଣ ଓ ଫଳ ଦାୟକ ।

ଅପରିଣତ ସ୍ତ୍ରୀ ଯୌବନ ଅଟୁଟ ରଖିବାକୁ **"ନବ ଯୌବନ ତୈଳ"** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧ ଡ଼ିବା ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ତନର ପତନ ହୁଏ ନାହିଁ, ପଛେ ସ୍ତନେ ଉତ୍ଥାନ ହୁଏ ଓ ସ୍ତନ ଯୁଗଳ ସ୍ଥଳ କଠିନ ଓ ଆକର୍ଷକ ହୁଅନ୍ତି ।

ଦନ୍ତ ରୋଗେ **'ଦନ୍ତ ବଜ୍ର ଚୂର୍ଣ୍ଣ'** ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ୫୧୧ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ଢଳିବା, ଦାନ୍ତମୂଳ,ଖାଇଯିବା, ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ଘା ହୋଇ ପୂଜ ବା ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଓ ଦନ୍ତ ପୂଜ ଫୁଲା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗଗୁଡ଼ିକ ଅତିଶୀଘ୍ର ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପରୀକ୍ଷା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଫଳ ନହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ଠିକଣା— କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ମିଶ୍ର । ଅମୃତବିଦ୍ୟାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S. A. ସା: ଝିଙ୍ଗିରିଯଙ୍ଗଳା, ବଡ଼ଚଣ୍ଡୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆ ଖି

ଲେଖକ: - ଜଣେ ଅନ୍ଧ

> ଲେଖକ ଜଣେ ଆଖି ଥାଇ ଅନ୍ଧ ।
> ଗୁହାଁ ଥାଇ ଜଳକା
> ବୁଝି ଥାଇ ପାଗଳ ମଧ୍ୟ
> ଏଇଟା ପ୍ରେମିକର ସଜ୍ଞା—
> ଜଣେ ପ୍ରେମିକ କଲମରୁ ଏ ଲେଖା ପଢି ମୁଗ୍ଧ ହେବେ ।

ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଓ ପଢୁଛନ୍ତି ମାତ୍ର ମାନବ କହୁଛେ ନ ଆଖିର କାମ ଦେଖିବା । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଏ କଥା ବି ମାନିବେ ଯେ ଆଖିରେ ଜଳ ଜଳ କରି ଗୁହାଁ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ଆମେ କିଛି ଦେଖି ପାରୁନା । ସେଥିରୁ ବାହାରୁଛି—ଆଖି ଥାଇ ଅନ୍ଧ ।

ଆଖିର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କାମ—ପାଣି ଝୁଣ୍ଟାଇବା । ଯେ ପାଣି ଶୋଷାକର ତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ମାତ୍ରେ ଜାଣିଥିବେ । ଅଜ୍ଞ କହିବା ଦରକାର ନୁହଁ । ଏଇ ଆଖି ବଳରେ ଅବଳା ନାରୀର ଶକ୍ତ ନାମ ହୋଇଛି ।

ଆଖି ଅନେକ ପ୍ରକାର । ବଡ଼ଡ଼ିଆ ଆଖି, ଗୋଲା ଆଖି, ଡାମର୍ ଆଖି, ଗୋରୁ ଆଖି, କଅଁଟ୍ ଆଖି, କୁଆ ଆଖି ପ୍ରଭୃତି—ଛାପରେ ତ ଅଛି ମୃଗାକ୍ଷି, ସପ୍ତର ନୟନ, ପଦ୍ମ ଲୋଚନ, ଗୋଲା ଗୋଲା ଖଞ୍ଜନାକ୍ଷି ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ପୁଣି ଆଖିଟା କୁଆଡ଼େ ମନର ବା ହୃଦୟର ଝରକା ବୋଲି । ଅର୍ଥାତ୍ ଆଖି ଦେଖି ମଣିଷର ମନର ଭାବ ବା ପାଇ ଜଣା ପଡ଼େ । ଏପରିକି ଆଖିଟା ହାତର ରେଖା ବା ତାଳପତ୍ର କୋଷ୍ଠି ପରି ଲୋକର ସ୍ୱଭାବ ବି କହି ଦେଇ ପାରେ ।

ଏଇ ଆଖିରୁ ନିଆଁ ବାହାର କରି ମହାଦେବ କନ୍ଦର୍ପକୁ ପୋଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ଶୁଣା ଅଛି ଆଗ କାଳିଆ ମୁନିମାନେ ଗୁହାଁ ଦେଇ କିଛି କରି ପାରୁଥିଲେ ।

ଅଜ୍ଞର ଗୋଟାଏ କଥା ପୁରାଣରେ ଅଛି । ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଆଖିରେ କଣ ଥିଲା ଯେ ସେ ଗୁହାଁ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କ ଦେହଟା ସାରା ଅଭେଦ୍ୟ କରିଦେଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କଥା ନୁହେ । ସେ ଆଖିର ଗୁଣ ଜାଣି ନ ଥିଲେ ସହସ୍ରେ ଆଖି ବୁଣି କାହିଁକି କରାଇ ଥାଆନ୍ତେ !

ଆଖି ଯେପରି ଚରମ କରି ପୋଡ଼ି ଜାଳି ଦେଇ ପାରେ ସେହିପରି ଥଣ୍ଡା କରି ବରଫ ପରି କାଠ ବି କରି ପାରେ । ଅଜଗର ସାପ ଆଖି ଗୁହାଣିରେ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ତା ପାଖି ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଆନ୍ତି । ଏପରି ମଣିଷ ବି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୁହାଁ ଦେଇଲେ ଚିକ ଡ଼ିଚରେ ବଡ଼ିଆ ଧଡ଼ର ପରି ଥରେ ।

କେତେ ଆଖିରେ ଚୁଣ୍ଟା, କଟାରି, କଚୁର ବି ଥାଏ ଚିବାଲି କେତେକଙ୍କ ମତ । ସେଥିରେ ଛାତ, କଳିଜା ପ୍ରଭୃତି ଚାଉଳ ହୁଅନ୍ତି । ଆଉରି ପୁଣି ନୟନବାଣ କଥା ବି ଶୁଣା ଅଛି । ସେ ବାଣର ଗତି ପୁଣି ତେରନ୍ତା । ସେ ବାଣ ଭେଦିଲେ ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ଭେଦିଥିବ ସେ କାଟିଥିବ ।

ଆଖିରେ କୁଆଡ଼େ ଗୋଟାଏ ଭାଷା ବି ଅଛି । ସେ ଭାଷାଟା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ବୁଝି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ ଦି' ଜଣ ବୁଝନ୍ତି । ଚିରାଧନ୍ଦ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ଲୀନ ହେଉଥିବ ।

ଆଖି କୁଆଡ଼େ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିପାରେ । ସେଇ ଆଖି ପୁଣି ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରେ ।

ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଏତେକଥା କୁଆଡ଼େ ଉଛୁଳି ଉଠେ । ଏତେ ଭାବ ହାଉକା ମାରେ ଯେ ଆମ ସାହିତ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣର ଭାଷା ତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ ନାହିଁ । ସେପରି ଶବ୍ଦ ନଥିବ ପରି ! କିନ୍ତୁ 'ଆଖି-ଆଖି କଥା ବାର୍ତ୍ତା'ରେ ତାହା ନିରବ ଭାବରେ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ହୁଏ ।

ଆଖି ପୁଣି ବେଳେ ବେଳେ କଣ୍ଠି କମିତ ଲାଖି ରହି ରହିଯାଏ କୁଆଡ଼େ ! ସେ ଲାଖା ଜମିତ ଜବର ଯେ ଛଡ଼ାଇଲେ ବି ଛାଡ଼େ ନାହିଁ । ଯେବେ ତମର କାହାର କଣ୍ଠି ସେମିତ ଟେକିବ ଲାଖିଥିବ, ତେବେ ତମେ ଆପେ ବୁଝିଥିବ—ଅଜ୍ଞ କିଛି ହିବାରେ କି କଥା !

Digitized by srujanika@gmail.com

କାକର

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ
ବି, ଏସ୍, ସି., ବି, ଏଲ୍,

—ଏକ—

ଆନନ୍ଦ ବାବୁ ଡାକ୍ତର । ବାଠପୋଡ଼ି ବୁଲିରେ ଡାକ୍ତର ସର । ଡାକ୍ତର ବର ବର ବୁଢ଼ା ଡ଼ୋର ସରେଣି । ଡାକ୍ତର ହସାରେ-ନାଁ ଅଛ । ଲୋକ ହସାରେ ସମସ୍ତେ ତାହାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ବ୍ୟବହାର ସ୍ନେହମିଶା ମିଠାଳିଅ ।

ଡାକ୍ତର ଦେହ ନାହିଁ । ସେ ଡାକ୍ତର ବାପ ମା' କରି ଯୋଇଏ ଥିଲା । ସେମାନେ ମରି ସରେଣି । ଆନନ୍ଦ ବାବୁ ନିଜେ ତାହା ଡ଼ୋର ତାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ଡାକ୍ତର ପରିବାର ଦେହ ନାହିଁ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାହେଲେ ଆନନ୍ଦ ବାବୁ ବାଠପୋଡ଼ି ବୁଲିବାକୁ ବୁଲନ୍ତି । ଦେହଠାରେ ବୁଢ଼ା ଡାକ୍ତର ସାଙ୍ଗ । ସେମାନେ ପୁରା ମୁଣ୍ଡ ଡ଼ୋର ବସି ରହନ୍ତି—ଅସରେ ହିଁଏ ଦୂରରେ ମଶାଣି ଦିଶୁଥାଏ ।

ତାକ ଭିତରେ ଗଛ ପତ୍ରେ—ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଜାଳ ଥିଲା ଗୁଡ଼ପେଲ ରଙ୍ଗ ହୋଇସରଲାଣି । ଦିନ ଅସରେ ଶିବ । ତାହାର ସମସ୍ତ ହୋଇସରଲାଣି ? ତାହାର ଦେହରେ ଜଣ ଲୋକ ନଥିଶ୍ରା ହୋଇଯିବେ ? ତାହାର ବି ସୁଖ ଦୁଃଖ ଭାବ ରହିଲା ?

ପାରଲି ବାଳକରେ ବାପ ମାର ଲୋକ ଅସିପଚାରୁ ପାଖିଲି ସେମାନେ ଏହି ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ କରନ୍ତି ।

ମନ୍ଦ ପୋଡ଼ା ଲଢ଼ି ଦିଅନ୍ତି—ଅସରେ ଗାଉଁଗଉ ମଶାଣି । ସେହି ମାଟି ଉପରେ ଏମାନେ ଜଣ ଜଣ ଡ଼ୋର ପୋଡ଼ା ଡ଼ିବେ ।

ଅଲ୍ପ ଜଣ ରହିବ ?

ଏହି ସବୁ କଥା ନୁଆ ନୁହେଁ । ବହୁତ ଥର ଏହି ଜଟିଳ କଥାର ମୀମାଂସା ହୋଇଛି । ବହୁତ ଥର ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ହୋଇଛି । ଆନନ୍ଦ ବାବୁ ଏହି ବିଷୟରେ ବହୁତ କହିଛନ୍ତି । ବହୁତ ଶୁଣିଛନ୍ତି ।

ସେମିତି ଦିନେ ଶୁଣି ଦେଇ ଅସିଲେ ।

ଭାବ ଦେଖିଲେ—ଜୀବନିଷ୍ଠା ମରହ ଡାକ୍ତର ରହିଛା ଦୋଟା ସରଙ୍କ ଦୋଲାଛ । ଦୋଟା ଥିଆ ଯାଏ ସ୍ୱଏଓ ମରହ ବସି ରହିବ । ଦେହରେ ଥିଆ ବାଠପୋଡ଼ି ପଥର ଚଳ ଚିଥର ବରାଏଲେ, ଅଜ-ଯାଏ ସେହି କଥା ପଥର ଝଡ଼ ପୋଣ୍ଡାଛ । ଡାକ୍ତର ସ୍ୱର ସାନା ଚିତ୍ରୋଳ ଥିଲା ଉଣିଯାଇଛି । ବୁଢ଼ା ଟେଟିଚର ବଡ଼ ପଣ୍ଡା ଯିଏ ପ୍ରତିଦିନ ସେ ବହନ୍ତି ଯେ ବସ୍ତୁତ ହିସାବରେ ଡାକ୍ତର ସରବାଡ଼ା ଅସ ,ଅସିବ । ସେ ଉଣି ଯାଇଛନ୍ତି—ଡାକ୍ତର୍ ବର୍ଷର ବନ୍ୟାହୁର୍ଯ୍ୟା ଅଲ୍ପ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ଦିଅ ।

ଅନନ୍ଦବାବୁ ଚଉ ଉଣି ନାହାନ୍ତି । ଏହି ଦ ଉଣି ପାରିବା 'ସ୍ୱଏ ଦ ନୁହ୍ । ଦିଅର ପଛରେ ଏଡେଦିନ ବଚେଇ ସରେ ।

ବାହାରେ ଅରୁଣି । ଝଙ୍ଗା ହୋଇଥାଏ । ମୁଣ୍ଡ ଜାଳ ଝୋଟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଜାଳ ଉପରେ ଜାଡ଼ିଲ୍ ଟମ ଢାକିଛି ।

-ଦିଏ ଛଡ଼ ଡାକ୍ତର ସର ବାହାରେ ପିଲ ଦଳର ପଡ଼ିଛା ରହିଛ । ସେ ସୁନ୍ଦର ହଳେ । ମୁଣ୍ଡ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଥିଲା । ଅସିରେ ତେଜ ଥିଲା । ସେ ସବୁ ଅଳ ଲିଖ ଯାଇଛି ।

ଅସରେ ବାଠପୋଡ଼ାର ଶୁଣିଲ ଜାଲ । ମଝିରେ ଛେଇଅ ପାଖି ଧାଇଲେ ଅଲ୍ପ ପାଖି ।

ଉସ୍ତ୍ରଦିନ ଉପସରୁ ସେଇଠାରେ ପାଖି ବାଠପୋଡ଼ି ନଦ ଯେମିତି ଚଉଷର ଉଣିପାରିଥିଲା । ଆନନ୍ଦବାବୁ ମନେ କରନ୍ତି ଯେ ସେ ବି ସେମିତି ଡାକ୍ତର ସର ଅନୁଭବ ଜଦନର ଶେଷ ଦେଖିଛା ଦିନ ସହି ଉଣି ପାରିଛନ୍ତି ।

ସେତିକ ନଥାର ମାର ମାର ବଚେଇ ଦେବେ, ସେ ଛୁଟ ପାଇଥିବେ ।

'ସତରେ କଣ ଛଟ ?' ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଡାକ୍ତର ମନରେ ଉଠି ଚଉ ରହିଯାଏ ।

ବୁଢ଼ା ଦେହ ଭିତରେ ମନ ଦୁର୍ବଳ ହେଇ ଯାଇଥାଏ । ସେହି ଦୁର୍ବଳତାରୁ ଏହିସବୁ ଦୁର୍ଭାବନା ସତେ ଯେମିତି ଅସର ସ୍ମୃତି ଉଣିଦେଏ ।

—ଦୁଇ—

ତଥାପି ସେ ଡାକ୍ତର ପ୍ରତିଦିନ ଜାମ ଉଣି ଯାଆନ୍ତି । ସେଇଁ ନିୟମରେ ଏଡେ ଦିନ ସେ ବଚେଇ ହଳେ, ସେଥିରୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସ୍ୱଏନାହିଁ ।

ଲେଖିଥିବ ବଚାଇର ହାଟ । ପ୍ରତିଦିନ ଏଡେ ଯାଇ ବଚାଇ ଅସିବା ଡାକ୍ତର ଜାମ ଉଣିଲୁ ସୋଇଏ ।

ଦିନରେ ସେ ଯାଇଁ ସ ଦୋକାନରେ ଯାଇଁ ସ ଦେଖାନ୍ତି । ଉଣ-ବାଉଅ ସବୁଜ ଅଲୁ ଦେଇ ନ ଥାଏ ।

ଅଳ୍ପ ଭଗ୍ନ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀ ଲୋକ ଅସିଲେ । ବନ୍ଧୁ ପଚାରି ଅରୁଥାଏ । ମୁଖର ଜାଳ ଧୂଳିରେ ଭାଇପଶି ଥିଲା ହୋଇ ଗଲାଣି । ଅସିରେ ଚମ୍ପା ।

ବେଶିଦିନ ମରନ୍ତୁଣ୍ଡ ହଳେ ଲୁଣ ପ୍ରଚାରେ, ଦେହ ଭଲ ବୁଢ଼ଲ ।

ଯୌବନ ଯାଇ ଦେହ ସ୍ୱଳ ଯାଇଛି । ଚାଠ ଜଳ ପରେ ଯେମିତି ଗାଛ ଡାଳିଗୁଡ଼ିକ ଲହ ଯାଏ, ସେମିତି ଡାକ୍ତର ବନ୍ଧୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ସ୍ୱଳଯାଇଛି ଗାଲ୍ଦ୍ୱାଡ଼ି ଟମ ଉଣି ଯାଇଛି ।

ବେଦନ ସେ ଅସ୍ୟାର ଅନୁଯାଇ ରଖ ସାହାରେ ସରେଇଛନ୍ତି । ବାମିନୀ ଯୋଡ଼ା ପିଛନ୍ତି । ବାହାନା ମହଦରେ ଜଳ ବୁଡ଼ିଛେ ଉଣିଛନ୍ତି ।

ଏହିସବୁ ଏକାଠି ବର ସୁଖ ସେ ତାହାର ଅତି ଦେଖିତ ଖାଣି ପାଉନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଡାକ୍ତର ଏହି ଅନୁଭୂତ ଅତ ପୁରୁଣା ।

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଦୁଃଖ କଥା ପୁରୁଣା ସ୍ୱଏ, ଦୂରର ଶେଷ ଶୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୁଝିବ । ସେ ଦେଇ ସୁଦ୍ଧ ଦେଇ—ସେହି ଯୌବନ ସ୍ୱଳ ଯାଇଛି । ରସିବା ହଳେ—ସେହି ରସିବାଦ ଅଳ ଅର୍ଥହୀନ ।

ଜାଲ୍ ଦେଖି -ଆନନ୍ଦବାବୁ ବୁଝାହ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହେଇ ପଡ଼ିଛେ । ମାଂସ ଦୋକାନକୁ ଜାଇଅଣାଇ ମାଂସ ଭଣି ଛଟାଇବ ଦେଇ, ଚଉରା ଦେଇଛ ନ ଅସି ସ୍ୱଳ ଅସିଲେ ।

ଏଠାରେ ସେହି ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀ ଲୋକ ଜଣକ ଲଷ ବର ସରେ । ସେ ପଚାରା ଅସି ଉତ୍ତରା ·ଅନୁଭେ-ଧରେ ପରେ ପରେ ଅସିଲେ ଦେଇଛିବା ପାରି ।

ସେଦେଖିଲେ ସେ ଭାଙ୍ଗରେ ବସିଛେ । ଭାଙ୍ଗ ଶ୍ରୀଚରଣକର ଦୁଇଖରେ ବଳ ଲହିଲ । ଅସ୍ତ୍ରରେ ଅନନ୍ଦବାବୁ ଅଦେଖା କଲୁଛେ ।

ସେଠି ଅଳାପ ହଳେ । ସେ ବି ବଡ଼ ସ୍ୱଚ୍ଛରେ ।

ଅନନ୍ଦବାବୁ କହିଲେ, 'ଅସଣକୁ ଧନ୍ୟବାଦ । ଦେଖେ ଅସଣଙ୍କ ପରିଚୟ ମୁଁ ପାଇଲି ନାହିଁ ।'

ଯାର ବର୍ତ୍ତିବା ନ ଶକ୍ତ ଅଛି ସେ ମଧ୍ୟ କାକର ସ୍ମୃତି କରି ପାରେ, ଲୋଲନାରେ । ଲେଖକଙ୍କର ଅନେକଦିନ ଅଛି, ତଥାପି ସେ ଅନ୍ୟର ଦିନ ଗଣିଛନ୍ତି, ଲକ୍ଷ୍ୟସଙ୍ଗ ରହି ସଙ୍ଗପୂଖର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନେଇ ଖେଳିଛନ୍ତି, ଅନନ୍ତ ସମ-ଯୁକ୍ତ ମାପକରିଅଛନ୍ତି, ଅସୀମ ପ୍ରଶସ୍ତ ସୀମାଦେଇଛନ୍ତି

-କଳାର ଗୁଡ଼ିଗୀରେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେହିଠାରେ ବୃଦ୍ଧକ ଭୂଇଁରେ ଭଣ୍ଡାର ପାଇବେ ମୋର ନାମ 'ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ବେଣୀ'।

ଫଳେ ପରେ ସେ ଅନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ପରିଚୟ ନେଲେ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟଗ୍ରଭାବେ କହିଲେ, 'ଅପଣ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଅନନ୍ଦବାବୁ—ମୁଁ ଅପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଦିହାପାଇଁ ମନେ ମନେ ଠିକ୍ କରିଛି। ମୋର 'ବେଣୁ ବଳମ୍ବିର ପଥରିବା ପାଇଁ।'

ଅନନ୍ଦବାବୁ ଦନ ଠିକ୍ କରିଦେଲେ। ସେପରି-ରେଖେ ଦେଖାଗ୍ଲା।

—ତିନ—

ବହୁ ସେପରିରେ ସବୁ କଥା ଛାଡ଼େ ନାହିଁ।

ଅନନ୍ଦବାବୁଙ୍କର ଜୀବନରେ ଦୁଇ ଅଧ୍ୟାୟର ଉପଚାର ଚାଲିଥିଲା।

ସେହି ଦିନରୁ ସେ ଡାକ୍ତର ଉପଦେଶ ନେଇ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ।

ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ଅପିଲେ। ସେ ଦେହଗୀ ହୋଇଥିଲେ ଅପିଲେ।

ଅନନ୍ଦ ବାବୁ ବୁଝିପାରୁ ଥିଲେ ଦେଖାଇ ନାହାନ୍ତି। ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଦୁଇଅଧ୍ୟାୟର ଗଣ୍ଡେ କଥା ପ୍ରତି ଦୁଇଜଣ ରହିଥିଲା ସବୁ ସେ ଭାଙ୍କି ଭାଙ୍କି ଶୁଣିଦେଇ ଅପିଲେ। ସେହି ଅବସ୍ଥାର ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ଦେଖାଇଥିଲ ତାହାରଥା ବଦଳିଯାଇଛି।

ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ଦେଖିବାକୁ ଦେଖି ସେ ଖୁସିହେଲେ। ଅତୀତ ସମ୍ବନ୍ଧର ଜଣେ ଭଗ୍ନ ଜୀବନଙ୍କୁ ଦେଖିବେ ମନରେ ଉଲ୍ଲାସ ଅସେ।

ଦଥାପି ସେ ଡାକ୍ତର ହୋଇଥିଲେ କହିଲେ 'ଅପଣଙ୍କ ମୁଁ ଜନ ସପ୍ତାହ ଦେଖିବି—ସେପରି ସନ୍ତ ବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ଜନ ସପ୍ତାହ ପରେ ଔଷଧ ଦେବ। ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଥର କରି ଅପିବେ।'

—ସାତ—

ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ଅପନ୍ତି। ତାଙ୍କ ଦେହର ଭଲ ମନ କହି ଯାଆନ୍ତି। ଡାକ୍ତର ତାକୁ ଦେଖି ଶୁଣନ୍ତି—ଦୁହିଁଙ୍କର ମନ ସ୍ଥିର ଓ ଅବସ୍ଥିତ।

ଜଣ ସପ୍ତାହ ପରେ ସେ କହିଲେ, 'ଅପଣଙ୍କ ରୋଗ ଜାମିଲା। ତେବେ ଏହିଥା ଔଷଧରେ ଭଲ ହେବ ନାହିଁ। ଅପଣ ବିବାହ କରି ନ ହେବାରୁ ଏହି ରୋଗ ହୋଇଛି—ବିବାହ ଛଡ଼ା ଏହାର ପ୍ରତିକାର ନାହିଁ।

ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ କହିଲେ, "ଅନନ୍ଦ ବାବୁ, ଅପଣ ମୋର ଯୌବନ ଦେଖିଛନ୍ତି—ଅବ ଏହି ଜୀବନର ବ'ଣ ମୁଁ ବିବାହ କରି ପାରିବି ?... ଯଦି କରନ୍ତି, ତେବେ କାହାକୁ ?—'

ଡାକ୍ତର କହିଲେ 'ଅଚ୍ଛା—ଅଜ ପରେ ଦିନ ପରେ ଆସିବେ—ମୁଁ ସ୍ୱୟଂ କାହାର ମା କହିପାରୁଁ।'

ପୁଣି ପରେ ଦିନ—

ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ଯାଇଥିଲେ। ମନ ଭିତରେ ଅନେକ ଦିନ ପରେ ସ୍ମୃତିଦିଅ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଓ ମାଦକତା ଉଠୁଥିଲା। ତାହାର ଭାବ ସେ ଏଡ଼ିବାର ପାରୁ ନ ଥିଲେ।

ଅନନ୍ଦବାବୁ ହସିକି ଉଭୟ ହୋଇ କହିଲେ 'ଅଚ୍ଛା, ଠିକ୍ କରିବ। ମୁଁ ଯଦି ନଥେ—'।

ସେତେବେଳେ—ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହି ଉଠିଲେ। ହସିକି ପରେ କହିଲେ 'ସାତଦିନ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ମୁଁ ଠିକ କହିବ।'

ସାତ ଦିନ—

ଦୁହିଁଙ୍କର ମନ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଭିତରେ ଯାଉଛି।

ବ୍ରହ୍ମଦିଅ ଯେଉଁ ଯେମିତି ତାହାର ବିବାହଗୋ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଥାଏ।

ଅପିଲେ—ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ଠିକ କରିଛନ୍ତି ଯେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରିୟତମ ଦେଖିଦେବେ।

ଯେମିତି ଅତ ସନ୍ତୋଷରେ। ସେ ଦିନ ବି ଦୁଇ ଜଣ ଗମ୍ଭୀର।

ବିବାହ ଉତ୍ସବ ଦୁଇଜଣ ପାଇ ହୋଇଛନ୍ତି। ପାଖି ମାଟିଆ ନିଗାଡ଼ ହୋଇଗଲେ, ଯେଉଁ ଚଳିବା ଫଳେ ମାଟିଆ ସାଙ୍ଗରେ ଲିଖିହୋଇ ରହିଯାଏ; ଜୀବନର ଶେଷ ଦୁଇରେ ତାଙ୍କର ଚେଷ୍ଟଳତା ଓ ସରଳତା ଠିକ୍ ସେପରି ରହିଥିଲା।

—ଆଠ—

ବହୁସର ହେଇଯାଇଛି। ସେତେ କହି ସଂ। ହୋଇନାହିଁ।

ବ୍ରହ୍ମପ୍ରସ୍ଥ ସ୍ମରେ ଗଣ ଦେଇଛନ୍ତି। -ଅନନ୍ଦବାବୁ ଡାକ୍ତର ବନ କରିଦେଇଛନ୍ତି।

ଯାହା କହି ଉଠିଥିଲେ ସେପରି ନେଇ ସେମାନେ ରହିଥାନ୍ତି ଅନନ୍ଦରେ।

ଅଗରେ ବାଦପ୍ରତିବାଦ ନାହିଁ। ଗରିବଜନେ ଶୁଣି ଯାଉଥିଲା—ସେ ପୁଣି ଦୁଇ ଭଣ୍ଡିଛ।

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ପୁଣି ଥରେ ମହଫଲ ହୋଇ ଧାଇଁ ଚଂଚଳ ନିଗାଡ଼ ନିଗାଡ଼ ସାରିଦେବା ପାଇଁ।

ଏଗେଣ ଦୁଇଜଣ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ଜଣେ ଜଣକ ବାଟରେ ହାତ ଥୋଇ, ସ୍ୱଲ୍ପଛନ୍ତି—ଯେପ ବେଦୋଷ ଦିନ ଦେଖେଇ ଦେବା ପାଇଁ।

FREE

Fancy Wrist Watch.

Our medicine genuine "JOHR I-HUSAN" (Regd.) removes hair from any part of the body. By its use no hair will grow there in your life time. The skin becomes smooth, soft and, beautiful like silk. Price per bottle Rs. 1-15-0

To make this medicine famous, a fancy wrist watch is given free with every bottle as a present. This watch is strong and beautiful for which we give a guarantee of ten years. Guaranty receipt is sent with every watch.

IMPORTANT NOTE:-If the goods are not approved the price will be refunded. Buyers of 3 bottles at a time will get 3 fancy wrist watches and free postage.

GENERAL SUPPLY CO.,

POST BOX NO 39 (D.B.)

AMRITSAR (INDIA)

ଦିନ ସରିଯିବ। ନିଶ ଦୁଇଟି।

ସେ ଅପରୁ ପୁଣି ସହିଁ ରହିବ—ଦେଖେ ଦିନ ଅଜ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଭଟିବ ହୋଇ।

ବନ୍ଧୁ ଏହି ଦୁଇଜଣ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ସୁଖ ନେଇ ସ୍ୱଲ୍ପଛନ୍ତି—ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ରହିପିବା ପାଇଁ—

ସେହି ଏହା କଥା—ଏବେ ଅଗେ ଠିକ ? —ରହିବୁ ମଗାଣି ଭାବ ରହିଛ।

ଅଜ ଅପ ଛୁଟି ପାଇବା ପାଇଁ ଏବେଠୁଁ ଭାବୁଛନ୍ତି ଠାକୁରଦ୍ୱ।

ଠାକୁର ଯଦି ଥାଏ, ସେ ତାହା କଥା ବେଦେ ଶୁଣିବ ତା ଭାହିଁ ଶୁଣିବ, ସେ ଦେଖେ ଭାଗନ୍ତି ନାହିଁ।

—:ଠ:—

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ

+ + +

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀ ବେଣେଶ୍ୱରନ୍ଦ୍ର ମାଧୁରୀ ।

ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟ ଓ ଏଲ ହାଲ୍ଲ ମିଷ୍ଟାର ରାସୁଙ୍କ ଘରେ ଗୋଟିଏ ମାଧ୍ୟ ଭୋଜୀର ଆୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ପାର୍ଟିରେ ବାହାରା ଲୋକ କେହି ନ ଥିଲେ କେବଳେ ମଧ୍ୟ ଚଳେ । ମିଷ୍ଟର ରାସୁ, ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମିସେସ୍ ଏଲା ଦେବୀ ଓ: ଏ: ତାଙ୍କ କଲେଜ ଜୀବନର ବନ୍ଧୁବୀ କୁମାରୀ ଏଲା ଏବଂ ସାନ ଭଉଣୀ—କଲେଜ ଛାତ୍ରୀ କୁମାରୀ ଲୀଳା । ଅଜ ବାହାରୁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ କେବଳ ସେହି ସହରର ଡାକ୍ତର ଅଦ୍ୱନାଥ ।

ଜଳଜିଆ, ଚା ଏବଂ ଅନୁସଙ୍ଗିକ ନାଚଗାନ ନିମ୍ନ ସଙ୍ଗୀତ ଇତ୍ୟାଦି ପରେ, ସମସ୍ତେ ମିଳି ପ୍ରଶସ୍ତ କକ୍ଷଟିରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଗଳ୍ପ ଗୁଜବ କରୁଥିଲେ । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଅନ୍ଧାର ଗଭୀର ହୋଇ ଆସିଲା । ଅପ ରାତ୍ରିର ମନ୍ଦମନ୍ଦ ବାୟୁ ଏପାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମିଷ୍ଟାର ରାସୁ ତାଙ୍କ ଏକାଲସ-ରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ଥିବା ସେ ଦିନର ଗୋଟିଏ ଫୌଜଦାରୀ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଉଦାହରଣ ଦେଉଥିଲେ; କୁମାରୀ ଏଲା ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂର୍ଚ୍ଛିତା ହୋଇ କହିଲେ, "ଛିଃ କି ଭୟାନକ—ନାରୀ ଦ୍ୱାରା ଏହା ତେବେ ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ଏଥିଟି ଅଜ ଗ୍ରେସର ଧାରା ଗାଇଲା ନାହିଁ—କିସେଇକୁ ଦେହ ଦାନ—ଛିଃ କି ଭୟ ନିଜ—; ଫେର ଜନ୍ମ କରିବା ମାତ୍ରେ ନିଜେ ଯାଇ ଗାଳ ଖୋଲ ପିଲାଟିକୁ ଫୋଲ ଦେଇ ଆସିଲା ।"

ମିଷ୍ଟାର ରାସୁ କହିଲେ, "ଅତ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମତବ-ମାନ୍ଥରେ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି ତେଥିରୁ ଏହାହିଁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଅଛି । ତା ଛଡ଼ା ଯେଉଁ ଟିଅଙ୍କ ନିଜ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରି ସାରିଛନ୍ତି ।" କୁମାରୀ ଏଲା ଏବଂ କୁମାରୀ ଲୀଳାଙ୍କ ମୁହଁ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଅଜ ଲଜ୍ଜାରୁ ଅରକ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଲା; ଏଲ ଦେବୀଙ୍କ ମୁହଁରୁ ମଧ୍ୟ ଦୌଳସି ତଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । କିଛିକ୍ଷଣ ଉଭୟ ପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ପରି ଦୁଇଟି ଦେବୀ ଦୁଃଖାଧ୍ୟ ଉତ୍ତେଜନା ଅଜ ଗ୍ଲାନ୍ତ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲା । ବାହାରର ଅନ୍ଧାର ପରି ବକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଯାଇଲା ।

ଡକ୍ଟର ଭାରତ ଅଦ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ଏମାନଙ୍କର ଦୌଳ୍ଲ-ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ, ଲଜ୍ଜା ଦ୍ୱେଷ ଦ୍ୱାନ ଦୌଳସି ଦିଅ ଶବ୍ଦ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଯେଉଁପରି ପ୍ରଥମରୁ ଗମ୍ଭୀର ଥିଲେ ସେହିପରି ଗମ୍ଭୀର ରହି ରହିବା ସହେ ଏକ ସମୟରେ ବକ୍ଷର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ରକ୍ଷା କରି ବସିଲେ; "ମୋର ମତେ ଦୁଇ ଯେହିଁ ନାରୀ ପରି ବୁଦ୍ଧିଜୀବ ସମ-ରରେ ଜଣା ଥିଲା । ଅପରାଧୀ ନାହିଁ ଯେ ଏପରି ହୋଇଯାଇଲେ ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ । ଜଣ ମୋର ଧାରଣା ଏହାର ଜ୍ଞାତ ବକ୍ଷରେ ନ ପଡ଼ିଲେ ଜଣ ଦେବୀ ଯେ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦୌଳସି ନାରୀ ମଜ ସମସ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ବିମୁକ୍ତ ହୋଇ ମାତ୍ର ହୃଦୟର ବାସନା ଅଜ ଲୋଭକୁ ବର୍ଜନ କରି ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧା-ରରେ ମୁଣ୍ଡାନ ଭୂମି ଅତିକ୍ରମ ଯାଇ ପାରେ ନା । ହୃଦୟ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଗୁଳି, ଅନୁରାଗ ଯେଉଁ ଦେବଳାରେ ନିଜ ଭାରରେ ଏତେ ପାଷାଣକ ଅତ୍ୟାଚାର ବହନକରି ଦାୟ ହୋଇଛି ତାକୁ ଦୂରିତ କରେ—! ମୋର ମତେ ସ୍ୱକ୍ଷ ସମାଜର ମିଥ୍ୟା ସମ୍ମାନ, ମାନସିକ ଦ୍ୱେଷ ସୀମାରୁ ଧାରଣା, ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବାର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଅତ୍ୟ ଅପରାଧ ଅପରାଧ ଅଧିକ ଜଘନ୍ୟ, କରୁଣ ଅପରାଧ-ରେ ସ୍ତ୍ରୀ । ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାଙ୍କ ଏକ ସନ୍ତାନକୁ ଜନ୍ମ କରିବାରେ ଆମ୍ଭ କରିବ ଜୀବନର ଅଜସ୍ର ଅଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱେଷରେ ନିଜ ସମ୍ପର୍କ କରିବା ଯେ ଅପରାଧ ସ୍ୱକ, ତାଙ୍କେଇ ଗ୍ରହ ଗରୁଣୀ ଅପରାଧିନୀ । ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର ଦୁଃଖ ନିଜ ପାଇଁ ଅନୁତାପ ନ କରି ସେହେ ଯେ ଦେଖେଁ ଅଧ୍ୟ ବାଲିରେ ବିସ୍ମରିବ ତାହାର ଅପରାଧର ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରେ, ତାହାକେ ବର୍ଜିତ ଦେବାକୁ ସ୍ୱକ ।"

କଥା ଶୁଣି ଚକ୍ଷୁରେ ଓ ଦୃଶ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନ ଯାହ ମହିଳାଙ୍କ ମୁହଁ ପାଣ୍ଡୁର ଓ ବିଷ୍ଣ ହୋଇ ଉଠିଲା । ମିସେସ୍ ରାସୁ ପ୍ରତିବାଦ କରି କହିଲେ, "ନାରୀ ପ୍ରତି ଏହି ଅତ୍ୟଧିକ ଅନ୍ୟାୟରୁ ପାଇଁ ଅପ-ଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ । କିନ୍ତୁ ଅପରାଙ୍କର ବିଷୟ ବୁଦ୍ଧି ମୁଁ ପ୍ରଶଂସା କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଅପରାଙ୍କ କଥାରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ନାରୀ ଜାତିର କଳଙ୍କ, ସମାଜର ବିଷ-ଭ୍ରମ ପରି ଭାରନାରୀଙ୍କୁ ସାଧ୍ୟ ନାରୀର ଜନ୍ମ ଅସ୍ଥ ଦେବାକୁ ଅପରା ଅପ୍ରସ୍ତୁତ-ନୁହନ୍ତି । ଯେଉଁ ଉମଣୀ ନାରୀଙ୍କର ମହିମା, ସମାଜର ଧର୍ମ ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ବେଦଳ ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦ୍ୱାରାରେ ନିଜକୁ ବିଶ୍ୱରେ ଅର୍ପଣ କଲ ତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରାୟଣା ଗୃହିଣୀ ମଧ୍ୟରେ ବା'ଣ ଦୌଳସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ ?

ଚରିତ୍ରସବ ଭାବରେ ବକ୍ତ ନରନାରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବ ଅସି ଭାଜିର ବକ୍ତ ଅନ୍ତିଜତା ସମ୍ପନ୍ନ କରିଛନ୍ତି । ମିସେସ୍ ରାସୁଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦର ଭାଷାରେ ଧୀର ବିଶ୍ୱରେ କହିଲେ,—"ଏଲଦେବୀ, ତୋର ମତେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏହିପରି ଦୌଳସି ନାରୀ ମଧ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହି ହେଲା ଆପଣାରେ; କିନ୍ତୁ ମୂଳରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖିବି ରହି ନାହିଁ, ସମସ୍ତେ ସମାନ । ତା'ଛଡ଼ା ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଯାହା ଦେଖେ ଅନୁ-ଭବ କରିନାହିଁ, ସେ ବିଷୟରେ ଅଲୋଚନା କରି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା କେବଳ ଅନ୍ୟାୟର ଚର୍ଚ୍ଚା ମାତ୍ର, ଅଜ୍ଞତାର ପରିସ୍ପନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦୂର୍ବ୍ଦ

ସ୍ୱପ୍ନର ଅଦ୍ଭୁତ ଭାଳନ୍ତି ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ସେହିପରି ଅମୀମାଂସିତ ରହିଛି
—ଅଜ ଲୋକର ପ୍ରତିଥରେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ମଣିଷ ମନରେ ଜାଗ୍ରତ କରି ବାର ପ୍ରଯାସ କରେନ୍ତି— ସ୍ତ୍ରୀ କିଏ—ପୁରୁଷ କିଏ—ପୁରୁଷ କିଏ ? ପ୍ରଶ୍ନ ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନ—ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ! ମରିଲେ ବୁଝିବ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ - ୧୨ଶ ସଂଖ୍ୟା

ଜାମନା ଯେ କ'ଣ ତାହା ବୋଧହୁଏ ତେବେକ ଅପଶ-ମାନେ ଅନୁଭବ କରିନାହାନ୍ତି—।"

ସୁନୟନା ମହିଳା ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନିଜକୁ ଶୋଚେଇ ଜୁଲୁଜ ନ କରି କହିବାକୁ ଅଇଷ୍ଟ ବୋଲେ, "ଅନ୍ୟର ଅପରାଧକୁ ହିଂସା ସହ୍ୟଦ୍ୱାରା କ୍ଷମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ନ ଦେଖି ତାକୁ ନିଷ୍ଠୁରତା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଅତ୍ୟୁତ୍ସାହନ ଯେ ଦେବେଡ଼ ସ୍ୱରୁ ଅପରାଧ କରୁ ତାହା ମୁଁ ନିଜ ଅଖିରେ ଦେଖି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଛି ! ବିଶ୍ୱାସ-ଘାତ ଅପକ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପ୍ରବଳ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଦୟନୀୟ । ବିଶ୍ୱାସଘାତ ଅପକ୍ତି କହିଲି କାହିଁକି ଜାଣନ୍ତି ନା ?—; ମୁଁ ପ୍ରବଳ ଅପକ୍ତିକୁ ବିଶ୍ୱାସଘାତ କରୁଛି ଏହାଯାଇଁ ଯେ ତାହାର ଦୁର୍ବଳ ଜଣ୍ଟ୍ୟାର ମନୁଷ୍ୟର ସମସ୍ତ ସବଲକୁ ପ୍ରବଳ ପ୍ରୋତ ମୁଖରେ ଟେଣେଇ ନେଇ ଯାଏ ତାହାର ଦୌରାତ୍ମ ଉଦ୍ଧାର ଦେଇ ଯାଏ ତାହାର ଦୌରାତ୍ମ ଉଦ୍ଧାର ଦେଇ ନାହିଁ । ସେହି ଅପକ୍ତି ମନୁଷ୍ୟକୁ ବଳହୀନ ନିଷ୍ଠଙ୍ଗ କରି ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଦିଏ, ଯେ ଦେଖି ଦିବସର ଦୌରାତ୍ମ ଅଶା, ଭରସା ନ ଦେଖି କେବଳ ନିଜର ଜୀବନ ବେଦନା ଅପରେ ସେହି ଦେବତାଙ୍କ ସ୍ପୃଷ୍ଟ ଅନୁଭୂତିଦ୍ୱାରାରେ ଅନୁଭୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପ୍ରବଳ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ସହ୍ୟଭାବ ପ୍ରବୃତ୍ତି ନାହିଁ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଦେବଳ ପ୍ରତ୍ୟାଳନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଲଭି ଚିନ୍ତାଯାନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଶିଷ୍ଟ ବାମନା ଦ୍ୱାରା ଦେବେ ନିର୍ଯାତିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଦେବେ ଦେବେ ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ, ତଥାବିଧ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ ପ୍ରଚାର ଅନ୍ତରାଳରେ ଦେବେ ପ୍ରାଣ-ପଣ ଚେଷ୍ଟା ଦେବେ ଅସ୍ପର୍ଦ୍ଧାଗ୍ରଣୀ ରହିଥାଏ । ଜଡ଼ ପଶ୍ଚରେ ଭଳ ଦେ-ଦ୍ୱେଷାଦି ଅପଦୀ ବସ୍ତୁ ସ୍ପର୍ଶ ନୁହେ । ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରବଳ ସହ-ଜାତ-ପ୍ରବୃତ୍ତି-ପରାସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ନାଙ୍କର ଭଳ ମନ ବଳିକ ବଳ ଯଥାପ୍ରଭାବ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ସେହି ଜଡ଼-ପ୍ରକୃତି-ପରାସ୍ପର୍ଦ୍ଧାଶ୍ର ସର୍ଜ୍ଜ-ନାରଦ-ଦେବୀ ଭମଣୀମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣ ନିଚଳ୍ଲନ, ମିଥ୍ୟାସ୍ପର୍ଶ ଦୁର୍ବି ଏବଂ ହାଁମାନ୍ଦ ସ୍ନେହ ବ୍ୟଗତ ଅଛ ଦୌରାତ୍ମ ସ୍ପର୍ଶ ଥାଏନାହିଁ । ଜୀବନରୁ ସେମାନଙ୍କର ବୋଧହୁଏ ଶାନ୍ତିରେ ଚଳି ଯାଏ, ପ୍ରବଳ ପ୍ରଗତ ଅଭିଲାଷ ଯେ କ'ଣ ତାହା ବୋଧହୁଏ ଏହି ଦ୍ରେଣୀର ନାଙ୍କମାନେ ସ୍ପୃଷ୍ଟରେ ସୁଖ ବୋଲନା କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସୀମାବଦ୍ଧ ଦୁଃଖ ଏବଂ ମିଥ୍ୟାସ୍ପର୍ଶ ଅନୁକୂଳ ସେମାନଙ୍କର କାମ୍ୟ । ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରଲୋଭନ ସଙ୍ଗରେ ବୋଧହୁଏ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଦିନେ ଦେବେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କରିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ଜନ୍ମ ସରୁଠାରେ ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ କଥା ଦେଖିଛ ଏହା ହେଉ, ସେହିମାନଙ୍କ ମନ ଦୁନିୟାର ସମସ୍ତ ଅ-ମଙ୍ଗଳ ଚିନ୍ତାର ଅଧାର ହୋଇ ରହେ । ସେମାନଙ୍କର ଦେହିଦ୍ୱାର ଅବାଂଶ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଣ ହୀନ ହୋଇଯାଏ, କୌଣସି ଶୋଭନ୍ୟ କାରଣରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ସହିତ ଛିପନର ଶକ୍ତି ତାହାର ନ ଥାଏ । ଅଛ ସିଏ ଯାହା ବସ୍ତୁ ପଛରେ ମୁଁ ଜଣ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱେଷ ରୋଗ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଜୀବନରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କୌଣସି ସଂସର୍ଗ ସହ ନାହିଁ ସେମାନେ ଜୀବନକୁ ଅନୁଭବ କରିବେ ମୋଟେ—!"

ଏତେବେଳ ପରେ କୁମାରୀ ଏଷା କ୍ରୋଧ ମିଶ୍ରିତ କଣ୍ଠରେ ଅବନାଥଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି କହିଲେ, "ସଙ୍କଳ ମାନ ଯେ ଅପଶ ଦେଖି ଟ୍ରେଣୀକୁ ବସ୍ତୁଛନ୍ତି ତାହା ହିଁ ମୂର୍ଖରେ ରଖ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।"

ଜାନ୍ତିର ହିଁ ଏକ ଚ୍ରୋରର ଭଙ୍ଗିର ଦେବେ, "ସଙ୍ଗଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଯାହାର ପ୍ରବଳ, ସ୍ପୃଷ୍ଟିର ଅଭ୍ୟା-ନରେ ଭଙ୍ଗର ନ ଦେଖି ଯାହାର ଉହିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ, ଯାହାର ଦେହ ମନରେ ଅସ୍ପ୍ରକାଶ ଅବାଂ-ଶ୍ରୀର ବ୍ୟାକୁଳତା ସଦା ଜାଗ୍ରତ ମୋ ଶ୍ରବରରେ ସେହି ନାମ ·ସଙ୍କଳ । ସାଧାରଣ ନାମ ଯେଉଁ ଅନୁଭୂତିର ବସ୍ତୁ ବୁଝିବାର ଦେବେ, ସେହି ଅନୁକୂଳ ପାଇ ଜନ୍ମ କରେ । ଅଛ ଯେଉଁ ନାମରେ ଶବ୍ଦେ ଉକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ବୁଝିନ ପରି ଶିଳନ ସେହି ଦେବଳ ଦ୍ରବ ଅବର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗ କରିଥାଏ ଚିନ୍ତା । ପାଇଁ ଜଳ-ନ୍ତା କହାର ଦେବାକୁ ହୁଏ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନ୍ୟକୁ ହିଂସା କର ।"

ଦରୁଣୀ ଶ୍ରୋତା ଚିତ୍ରନାହ୍ୟାଦ ବାରେ ଅପା-ଙ୍ଗରେ ପରିଚ୍ଛଳ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି ଦ୍ରୋଧ ଓ ସୁଗାରେ ଦ୍ରବମ୍ବ ମୁଖ୍ୟ କରି ଲଜ୍ଜାମ୍ବ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଜାନ୍ତ୍ରଙ୍ଗ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବଦ୍ଧ କରି ରହିଛେ । ନାମ ପ୍ରସ୍ତରେ ଅବମ୍ୟ କୌତୁହଳ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଉପଜେଖ-ରୁ ଜନ୍ମ ଲଭ । ଶେଷରେ ଏକଦେଶୀ ପ୍ରଶ୍ନରେ "ଅପଶଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଭୂତ ହୋଇ ? ?" ଜାନ୍ତ୍ରର ଅବ-ନାଥ ହିଁ ଦେଇ କହିଲେ, "ମୋର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନ୍ୟ-ଭୂତ ନୁହେଁ—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ । ଅଚ୍ଛା, ତେବେ ଗଳ୍ପଟା ଶୁଣନ୍ତୁ । ଜନ୍ମ ଯେଉଁ ଦରୁଣୀର ବାହାଣୀ ମୁଁ ଅଛ ଅପଶମାନଙ୍କୁ କହିବ ତାହାର ନାଁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅପଶମାନେ ଯେପରି ମୋତେ ଅନୁରୋଧ ନ କରନ୍ତି । ବସ୍ତ୍ରବାଳ ସେହି ଜାଗାରେ ରହିବା ପଳରେ ମୁଁ ସେହି ଦିଅଁଙ୍କ ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ଯାଇଥିଲି । ନାଁ ନ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ରକ୍ତର କୌଣସି ବ୍ୟାପାର ସହିତ ନାହିଁ ।

ଯେଉଁ ପ୍ରବଳ ସହ୍ୟଭାବ ପ୍ରବୃତ୍ତି ପରାସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ଭମଣୀମାନଙ୍କ କଥା ମୁଁ କହୁଥିଲି ସେ ସ୍ଥଳ ସେହି ଟ୍ରେଣୀର । ଏଗରେ ଜନ୍ମର ଅନ୍ତ୍ରବନ ପରେ କଥା କହିଛିଲିବା ପରଠୁଁ ତା' ବ୍ୟବହାରରେ ଯେଉଁ ପ୍ରବ-ଣ୍ଟ ଭେଦ ପରିଚ୍ଛଳ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ବେଦେ-ଦେବେ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଦାଇବାର, ଦିନେ ତାହାର ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ତାକୁ ପଛକ୍ଷ ବରୁଛା ସମସ୍ତରେ ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଲି ଯେ ଅଛ ବାଳକ ନାହିଁ, ନାରୀ ଦ୍ୱାରାରେ ଜନ୍ମ ତା' ଦେହରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଲି ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁଯରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଉଦ୍ଦ୍ୟ ତାଡ଼ନାରେ ଜର୍ଜ୍ଜରିତ । ତାହାର ଅବସ୍ଥାର ସ୍ପର୍ଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ ତାହାର ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥିଲେ । ଇଏହି ପାଗଳ ୫୦ ବୁଢ଼ିଙ୍କ ତାର ଦୁଃଖ ଦୂର ପରି ଉକ୍ତିମ—ସୁନ୍ଦର ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀବାଙ୍କ ଦେଖ୍ ଦ୍ରବ, ଶେଷରେ ମୋ ଭଗ୍ନ । ତା' ନାକର ପୁଡ଼ା ବୁଢ଼ିଙ୍କ ଇହେ ଶ୍ରୋତାରେ ସଚେତ ସହ୍ୟ ବେଳେ ଅସ୍ପ୍ରମାନରେ ଧ୍ୟ ଉଠୁଛ । ତାହାର ସ୍ପର୍ଦ୍ଧ୍ୟ କଳା ଅଖିର ଚକ୍ଷର ସ୍ୱାମୀ ପୁରୁଷ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରିଦେଇ । ସେହି ଦନ୍ଦ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଦେହରେ ଉଦ୍ଦାମତାର ଅଙ୍ଗମଣରେ ତେଜ୍ ଅସ୍ପର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ରେ ପୁରି ଯାଇ ଦେହେ ଭାତ ଯେ ତାର ଜନ୍ମ ଦ୍ରେ ଦେଖ ଯାଇଛ—। ସେହି ଅଖିର ବାରଣ ତା ନିଜରେ ପରିଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥିଲା—ଦ୍ରେ ବା ଦେଖ—। ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଥିଲି ତା' ଅଙ୍ଗରେ ତାହାର ସଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗ ବାନ୍ଦ ଥିଲା ପୁରୁଷ ଅର୍ଚ୍ଚ ପାଇ । ଦେଖେଦେଖେ ତାକୁ ପଛକ ବର୍ଣ୍ଣ, ତା' ବାପ ମା ତାକୁ ବିଷ୍ଣ କରାଇ ଦେବେ । ଜନ୍ମ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବଶତଃ ବୁଢ ବର୍ଷ ପରେ ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ଅସ୍ପ୍ର ରୋଗରେ ମରିଗଲେ । ଏହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଅଳ୍ପ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ଜୀବନ-ଶକ୍ତି ନିଃଶେଷ ହୋଇଗଲା ।

ଏହା ହୋଇ ବାପ ସରକୁ ଫେରି ଅତିଥି ପରେ ସମ୍ପ ଧର୍ମ ପାଳନ କରି ଚଳିବା ପାଇଁ ତାହାର ଚେଷ୍ଟାର କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ବା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲାନାହିଁ । ପରନ୍ତୁ ଏହିଦିନ ପରେ ଦେବ୍ରରେ ନାନାପ୍ରକାର ରୋଗ ଦ୍ରେଷ ସଙ୍ଗରେ ଦେଖି ତାର ଅଳୌକିକ ରନ୍ଧ୍ରରେ ସର୍ବଦା ଶଙ୍କାକୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲ । ଉପାସ ଯତ୍ନଣା ଅସହ୍ୟ ହେବାରୁ ସେ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ସମ୍ପର୍ଶ କରିବା ପାଇଁ ଦିନେ ସେ ମୋତେ ଡାକିଲା । ତା'ର ପରଖ କରି ଏକ ତା'ଠାରୁ ତାହାର ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାର ଉପଲବ୍ଧ ଶୁଣି ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଲି ତାହାର ଜୈବିକ୍ୟ ଜୀବନ ତାକୁ ଚଳେ ଚଳେ ଦଗ୍ଧ କରୁଛ । କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନ କରି ଜଣାଇଦେଇ ଏହି ରୋଗ ତାହାର କ୍ଷୁଧିତ କାମନାର ଉତ୍ତେଜନା ଦ୍ୱାରାରେ ଅଛ ଜନ୍ମ ମୂଳେ । ଅସ୍ତ୍ରର ଦୂର ସ୍ପର୍ଶରେ ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇ ମୋର ଏହି ଧାରଣା ଦୃଢ ହୋଇ-ଗଲା ।

ଅବଶେଷରେ ତାହାର ପିତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ମୁଁ

Digitized by srujanika@gmail.com

ମୋର ଅନୁମାନ ଜଣାଇ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ପିତା ମହାନନ୍ଦ ବଣର ବ୍ୟାଜ ଦେଇ ସେହି ଅଳେଟନୋଲ୍ ଖଣ୍ଡେ କରି ଦେଲେ । ଫଳରେ ଉକ୍ତ ବଣରେ ଜନ୍ମ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ବଣର ସନ୍ଧାନ ଜାଣିବା ଯାଇଁ ଦିଅଁଙ୍କ ଭୋଗ ଲାଭପାଇଁ କେବଳ ମନ ନେଇ ବସ୍ତୁ ସାଧନା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ରହିଲାନାହିଁ । ଭୋଗ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ହୃଦୟରେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନଘରେ ବୁଲିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲି । ଏପରି ଭେଣ୍ଡେ ବୁଲିବା ସମୟରେ ସେ କେବେ କେବେ ପଥ ପାଟରେ ସୁଇଁଡା ହୋଇ ପଡ଼ିଯାଉଥିଲି ମଧ୍ୟ । ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉନ୍ମାଦ ଅବସ୍ଥା ବୋଲି ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଥେଲେ । ଯେତେବେଳେ ତା' କଥା ମୋ ମନରେ ପଡ଼ୁଥିଲା ମୁଁ ନିଜେ ଉଦ୍‌ବେଗ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲି, ଏହି ଭାବୁଣି ଉପରେ ପ୍ରବଳ ପ୍ରଭାବ ଏକ ଦେବେଦ ଏହି ଯେଉଁ ଦିନ ଏହାର ପରିଣତି ହେଉଁ ଟି— ! ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଷ୍ଟମୀ ଦୁପରଦର୍ଶ ଉଦିଗଲା ।

ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ, ଘର ପ୍ରାୟ ଅଠାଶ ହେବ, ମୁଁ ମୋର ପଢ଼ିବା ଘରେ ବସି ମନସ୍ଥିର ଓଡ଼ିଏ ବହି ପଢ଼ୁଥିଲି । 'ତାହାରେ ପଦ୍ୟରେ ହେବା ସଙ୍ଗରେ ସର୍ବୀ ଚେଟ ସେହି ଦିଅଁ ସବ ଉଦରେ ଅସିଲା । ତାକୁ ଏପରି ଅସମ୍ବନ୍ଧରେ-ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ଦେଖି ଭାବରେ ଦେଖି ମୋର ବିସ୍ମୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ବହିଖାଲ ଟେବଲ୍ ଉପରେ ରଖି ଚଞ୍ଚଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତା ଅଡ଼ଲ୍ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରହିବା ବ୍ୟତୀତ ମୁଁ ଅନ୍ୟ କିଛି କହିପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋ ଅପରେ ଅତନ୍ତ ମସ୍ତକରେ ଯେତେବେଳେ ଯାଏ ଲାଗରରେ ଠିକ ହୋଇ ରହିବା ପରେ ଶେଷରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ସ୍ଫୁଟ ସ୍ୱରରେ କହିଲା; "ମୋତେ ଜଳେ ମରିବା ଉଚିତ ଥିଲା—।"

ତା କଥାଖାଲ ଶୁଣି ଚମ୍ପକ ଚମ୍ପକ ପ୍ରକାଶ ମନେ କରି ତାକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବାପାଇଁ କହିଲି, "ବସନ୍ତ, ବସ, ବ'ଶ ଚିନ୍ତାରେ ଅସ୍ଥର ହୁଅ— । ଏହେ ବ୍ୟସ୍ତ ହାଇ ନ !" ମୋ କଥା ଶୁଣି ମୁହଁ ଟେକ ଚାହିଣ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲାଗରରେ ମୋ ମୁହଁକୁ ସୁଇଁ ରହିବା ପରେ ସେ ହଠାତ୍ ଗମ୍ଭୀର ଉଦରେ କହିଲା, "ମୋର—ମୋର ଗର୍ଭ— ।"

ତାକୁ ଅଜ ବେଶୀ କହିବାକୁ ହେଉଲାନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କଥାଖା ଶୁଣିବା ପରେ ମୋର ବିସ୍ମୟ ଉପରେ ବିସ୍ମୟ ବଢ଼ିଗଲା । ଜଳ ଜାନାକୁ ମୁଁ ହଠାତ୍ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ତାହର ଦିଅ, ସ୍ୱାମୀ ଯା' ବିସ୍ମୟରେ ନାଗର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂପଦ ସେ ଫେର୍— । ମୋତେ ଲାଗେ ବେଶି ତା'ମନର ଉଦ୍‌ବେଗରେ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରଶମିତ ହେବା ସଙ୍ଗରେ, "ଓଃ ସମସ୍ତେ ପରା ଏକ !"—ଏହେ କହି ସେ ଝଟକରୁ ବାହାରି ଯିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବାମାତ୍ରେ ମୋର ଚେତନା ଫିରି ଆସିଲା ।

'ତୁ ଯାଉଛ କେଉଁ ନା- ବ'ଶ ଦିଅ, ମୁଁ ତୋତେ ଛାଡ଼ିଦେବେ ନାହିଁ !'—ଏହା କହି ତା'ହାତ ଧରି ତାକୁ ଖାଟି ଅଣି ଝଟ ଉପରେ ବସାଇ ଦେଲି । ଏତେବେଳ ପରେ ଅଣିଲୁ ତାର ଦେହରେ ଧାରାରେ ନୂତ ବହିଗଲା । ଯେତେବେଳ ଯାଏ ଲାଗରରେ ତା' ଯାଉଥିବା ଜଳି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ୍ଭମାନେ ଜାଣି ହୁଏନ ଦେବାପରେ ଯେତେବେଳେ ତା'ମନର ଅବେଗ ପ୍ରଶମିତ ହୋଇ ଆସିଲା । ତାକୁ ପଚାରିଲି, 'କିପ୍ରକାରେ—।'

ସେ ଶାନ୍ତ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି କ୍ଲାନ୍ତ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, 'ଅପଣ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିବାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ସବୁକଥା କହିବାପାଇଁ ପଛା ଅସିଛି ।'

କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ତା ଶବ୍ଦରୁ ଦୃଢ଼ ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ତାଲୁ ଅନାଇ ଯେତେବେଳେ ଯାଏ ଲାଗରରେ ବସି ରହି ଥିଲେ ଥିରେ ବରୁଣ ସ୍ୱରରେ କହିଲି, 'ଅମର ଯେଉଁ ଗାଳ କଲ୍ପଅଛି ଅଛ ତାହାର ସଙ୍ଗରେ !' ପ୍ରାୟ ନିମିଷ ପୂର୍ବରେ । ସେ ଦିନ ଭାରରେ ଅମ ବାଡ଼ପଟ ପୋଖରୀରୁ ମୁଁ ଯାଉଥିଲି ଗାଧୋଇବାକୁ । ସେ ଦିନ ଜଳ ସରମ ପଡ଼ିଥିଲା । ପୋଖରୀକୁଳ ଅଣ୍ଟା ଜଳିବାରୁ ଅସ୍ୱସ୍ଥ ଭଳି ହଇବ ବସିଲି । ସେଠାରେ ବସି ବସି ହଠାତ୍ ମୋ ମାଥ ଦେହ ଅବଶ ହୋଇ ଆସିବା ସଙ୍ଗରେ ମୋତେ ଜଣାଗଲା ସତେଇ ସେହିଦିନ ମୋର ମୂର୍ଚ୍ଛା ହେବ । ମୁଁ ସରଲ ପଲାଇ ଆସିବା ପାଇଁ ଉଠିବାମାତ୍ରେ ମୋତେ ଦେହ ଥରି ଉଠିଲା । ଅଳ୍ପ ମୁଁ ନିଜ ସମ୍ବାଳ ନ ପାରି ସେଠାରେ ପଡ଼ିଗଲି । ସେହି ସମୟରେ ଅମ ଗାଳ କଲ୍ପଅଛ ସ୍ୱରାଳ କାମ ସାରି ପୋଖରୀରୁ ଗୋଡ଼ାଇ ଧୋଇ ଫେରୁଥିଲେ । ସେ ମୋତେ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖି ପାଖରୁ ଦଉଡ ଅସି ମୋତେ ଉଠାଇ ବସାଇଲେ । ତାପରେ ମୁଁ ବ'ଶ ବଳ ମୋର ଅଳ୍ପ କିଛ ଥାଉଣା ନାହିଁ । ସେ ମୋତେ ବୁଝିବାରୁ ଉଠାଇବା ମାତ୍ରେ ଦୋଳନ୍ତ ମୁଁ ତା ବଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗକ ଧରି ଭାଙ୍ଗି ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲି । ଅପଣ ତ ଜାଣନ୍ତି ମୋର ଦେହ, ମନର ଉତ୍ତେଜିତ ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୋର କେଉଁପରି କୌଣସି ଜ୍ଞାନ ନଥାଏ—। ତାପରେ ସେ ମୋତେ ବୋଳ କରି ସ୍ୱରାଳ ପଛକୁ ନେଇଗଲେ । ମୋର ବୋଧ, ଏହାପାଇଁ ସେ ଅଦୌ ବାଧ୍ୟ ନୁହେ । ତାପରଦିନଠୁଁ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟହ ସନ୍ଧ୍ୟା ଅନ୍ଧାରରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଗୋଚରରେ ଲୁକ ଲୁକ ଯାଉଥିଲି ତାପାଖରୁ ।'

ଯାହା ଶୋଣ କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନ୍ଦାଜ ଲାଗ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜଣା ହେଲା ସେ ହଠାତ୍ ଅଙ୍ଗରେ ଦେବାରୁ ଅସ୍ୱସ୍ଥ ହେଲା, 'ତାକୁ ମୁଁ ପାରିଗୋଟିକ ଦ୍ରୁତ ଯଥେଷ୍ଟ ଜଳ, ଚନ୍ଦ୍ରମା ଦେଉଛ । ତାହାର ଜାଣାଇଁ ମୁଁ ଅଳ୍ପ ସନ୍ତାନସମ୍ଭବା । ଅପଣଙ୍କଠାରୁ ଅସିଲା ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ମୁଁ ନାନାପ୍ରକାର ପ୍ରାୟ ଉପାୟରେ ଜଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ମୋର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଯାଇଛି । ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଅପଣଙ୍କ ଆଖିରୁ ମୋ ମନ ପାଇଁ ଅସିନାହିଁ । ମୋ ମନ ମୁଁ ସଂଯତ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ସାରିବାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ଜେବ ଅପରାଧରୁ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଭୟ କରେ ନା । ଯେଉଁ ଲାଞ୍ଛନା ମନ ସନ୍ତାନକୁ ଦେଖା କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଛ, ତାର ସୁଖି ଅଳ୍ପ ସ୍ପର୍ଶ ବ'ଶ— ! ମୋ ମନ ମୋତେ ଯେଉଁ ଚାଟ ଦିନ ଘାତ ଦେଇଅଛ ତା' ସଙ୍ଗରେ ଦୁଃଖର ଅଳ୍ପ ଦୌଣସି ସମ୍ବନ୍ଧ ସରା ଭଳିମ ତାହାର ଆଶ ନାହିଁ । ମୋର ଜାତ, କୁଳ, ଶରୀର ଭୁଲିଗଲ ମାନ ସମ୍ଭ୍ରମ ଅପଣଙ୍କୁ ଜଣାଅଛ, ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଅପଣଙ୍କ ପାଖରୁ ଅସିଛି ସେହିମାନଙ୍କ ପାଖ । ଅପଣ ପ୍ରତିକାର କରନ୍ତୁ ।'

ଅକସ୍ମାତ୍ କେଉଁ ଧାରାରେ ତାହାର ଦୁର୍ବଳତା ସ୍ମାରକ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ତାକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଇ କହିଲି, 'ତୋଶିଷି ଦୁଇ ବେଳରୁ ଚଂଚା ଜଳ୍ପ ଜେଣ୍ଟ ତୋଶିଷି ଅଗ୍ରଗତ ଯାଇ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସବ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଉମଦ୍ଦ ବୌଶିଷି ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ମା । ବରଂ ଯଦି ଦୁଃ ମୁଁ ତୋର ଜନ୍ମାଇ ମୁଖରେ ମୁଖାର ଉମଦ୍ଦ ସଙ୍ଗରେ ଦେବେ—।'

ସେ ମୋତେ ମୋକଥା ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ଅବସର ଦେଇନାହିଁ । 'ଅଳ୍ପ ଦେଇ' ଏହେ କହି, ସେହିଠାରେ ଅନ୍ତ୍ରଧାନ ହୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ ଅସିଲା । ସେହିଠାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୂରଦ୍ଧରରେ ସବୁ ଜାଣିଲେଲା । ସେହି ଦେଉଣୀର ବ୍ୟର୍ଥ ଚିନ୍ତାସବ ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସାରେ ବଳି ମନରେ ଦେଖିଲେ ନା ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଚିନ୍ତ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ତା'ପରେ ବସ୍ତୁତାର ମୁଁ ଜାଣି ପାରେ ଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ସେହି ତାରର ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ ସେ ଅଳ୍ପ ମୋତେ ଦେଖା ଦେଇନାହିଁ । ମୁଁ ତାହାର ଖବର ଚିନ୍ତ ଚିନ୍ତ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଥିଲି । ଶୁଣିଲି ଉଦ୍ଦେଶ ତାହାର ଅବ୍ରେଣ ଜନ୍ମାଇ ଚିନ୍ତ ଦେଇଛି । ଯେତେବେଳେ ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ [illegible] ଥିଲି ଜନ୍ମ ହେଉଥିଲା, ତେବେ ସବାଳେ ବସ୍ତୁ [illegible] ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା' ଗୋଇଦା ସରି ବଳାଇ ଫିରିଲା ନାହିଁ । ଦେଖିଲ ସମସ୍ତେ ବସ୍ତୁତ ଉଦ୍ଦେଶ ବରି ମଧ୍ୟ ତା'ପାଇଁ

(ପର ପୃଷ୍ଠାର ଶେଷରେ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ।
([illegible] ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜ, ବରହମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ, ଉତ୍କଳ ।)

"ଉତ୍କଳ"ର ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା ବାହାରିବା ଖୁସି ମନରେ ସବୁ ପଢ଼ିଲେ—ଭଲ ଲାଗିଲା ।

ଚିତ୍ରିତ ଷ୍ଟେସନରେ ବସି କଟକ ଯିବା ଗାଡ଼ିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଛି । ବସି ବସି ଅତି ଗଳ୍ପ । ତେଣୁ ଏ ଲେଖା ।

ବୁଢ଼ା ବୟସରେ ଛୋଟ ସିନା ଏକା ହିର-ବରରେ ଚଢ଼ିବାର କଥା ! ଭଲ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ । ଜଣେ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାର କଥା ।

ଯାହାହେଉ, ଗାଡ଼ି ଘଣ୍ଟାକ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଲା । ମୋର ଲେଖା ଏତିକି । ଗଛ ତଳେ ବସି ଲେଖୁ ଥିଲି, ଲୁଅ ହରି ଦେଲା । ଗାଡ଼ିକୁ ଯିବାର ବେଳ ହେଲା । ଲେଖା ବନ୍ଦ ଏହିଠାରେ ।

ଲାଟ ସାହେବ ତରଫରୁ ବନ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରେ ଦେଖିବେ । ସ୍ୱତଃ ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭଦ୍ରକରୁ ଏସ୍. ଡି. ଓ. ପୁଣି ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଇଞ୍ଜିନିୟରମାନେ ଅସିଛନ୍ତି । ସେ ଅଗରୁ ଲାଟ କହିଛନ୍ତି ବେ ନା, ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଅୟୋଜନ ।

ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ୟାରେ ହସି ଯାଇଥିବା, ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିବା ଘରଗୁଡ଼ିକର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆ ହୋଇ ନାହିଁ । ବହୁ ବଡ଼ ଅଙ୍କର ଖାଲି ମିଟିଙ୍ଗ୍ ଚାଲିଛି । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ନେଇ ବାଲେଶ୍ୱର ନଈବନ୍ଦି ସାହାଯ୍ୟ କମିଟି ଅଛି । ସେଥିରେ ମହତାବ ପ୍ରଭୃତି ମେମ୍ବର ଅଛନ୍ତି । ଏ ଗରିବ ମଧ୍ୟ ଜଣେ । ୪ । ୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ପାଇଁ ରେ ଅଛି । ସେହି

> ଉତ୍କଳର ଜାତୀୟ ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ,
> ଲୋକ ସେବାରେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ,
> ଓ ବ୍ୟସନରେ ଅପମାନ-ଦୂର ପାଗଳ,
> ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଷଣ୍ଣ ହୃଦୟରୁ
>
> **ବାଣୀ ଏ**

ଟଙ୍କା ଭଲ ବଣ୍ଟା ହୋଇଥାନ୍ତା । ତାହା ମଧ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

ଏଣେ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଏଲ୍.ଏ-ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦେଇ ଯେଉଁ ବନ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ କମିଟି ଗଢ଼ା ହୋଇ ଥିଲା, କଟକ ବଡ଼ି ସମୟରେ ଚଂଗ୍ରେସ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦେଲେ, ସେ ୪୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ନା କେତେ, ଅଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଣ୍ଟା ହୋଇ ନାହିଁ । ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୮ ତାରିଖରୁ ମିଟିଂ ଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାନେ ଠିକ୍ କଲେ, ସେଣ୍ଟ୍ରଲ ଫଣ୍ଡରୁ ଟଙ୍କା ନ ଅସିଲେ, ସେମାନେ ପୁଣି ଉଦ୍ଧାର କରିବେ । ଏହିପରି ଦେଶ ସେବା ଦେଶ ସେବା ଲାଗିଛି । ହାୟ ରେ କପାଳ !

ଲୋକେ ମଲେ, ଦୁଃଖିଆ ହେଲେ, ଅମର ଦେଶ ସେବା ହେଲା । ମନ ଜଣେ ? ସେତେ-ବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଫେରି ଅଣିବାର ବେଳ ହେବ, ଜମା ବଳ ଜୈବିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ହେବ ସେହି ସମୟରେ ଏହି ଟଙ୍କାର ସଦ୍-ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ଏହା ତ ମଜା ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଭଦ୍ରକ ଛାଡ଼ି ଟାଙ୍କିରେ ଅସି ହାଜର । ସ୍ୱୁଡେଣ୍ଟସ୍ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରାଲ ମଭ୍‌ମେଣ୍ଟ୍ ତରଫରୁ ଟାଙ୍କିରେ (କଲିକାତା ରୋଡ ଷ୍ଟେସନ ଠାରେ) ଗୋଟିଏ କ୍ୟାମ୍ପ ପଡ଼ିଛି । ଦେବେଦେଣ୍ଡ ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ଦାସ, ଅଧ୍ୟାପକ ଚନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ବର୍ଣ୍ଣିଅ, ଜଲଜଗୋରୁ ମିଷ୍ଟର ସେନ୍, ଦିସ୍ ବି. ଦାସ ବି. ଏ., ମିଷ୍ଟର ବି. କେ. ସାହୁ ବି.ଏ., ବି. ଏଡ୍ ଏହିପରି ୨୦ ଜଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସିଛନ୍ତି ।) ଅନ୍ଧ୍ରୋଦ୍ଧାର

(ଅଗ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ନ ପାଇ କଟକ ଲୁଚି ଦେଖିଛେ, ଗଣ୍ଡିଏ କଟାରେ ସେ ତାହାକୁ ଫେଟ ଦେଇ ଦେଇଛି । ସ୍ଥାନଟି ଜାଣ୍ଡର ଏବଂ ପରିବାରର ବନ୍ଦ୍ ଦୋଷ ଦେବେଳ ମୁଁ ସେହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଅସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲି । ଦେଖିଲି, ଜିନ୍ଦୁଆ ଅପାଚାରରେ ସେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ସନ୍ତାନକୁ ବାହାରି ବସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ଗା ପାପଡ଼େ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ବେଦେଗୁଡ଼ିକ ବଳା, ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ା ହୋଇଗଲ ବେଦେଗୁଡ଼ିକ ଗେଲ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବସିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ିଏ ଦେଖି ହୁଡ଼ଗୁଡ଼ିକର ଅଶା ହେଲା, ପଥରରୁ ବଦାସ୍ୱ ନେଇ ପୁଣିରୁ ଜଳ ହାତରେ ସେ ଜଳକୁ ବଳକଳକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଦେଖି ମୋର ମନେ ପଡ଼ିଲା ହୁଡ଼ଗୁଡ଼ିକର ଜୀବନର ଶେଷ ନିଶ୍ୱାସ ପଡ଼ିବ ଅଶରା କଷ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ, ତାହାର ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରୟାସକୁ ସମ୍ବଳ କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯାଇଥା ଉଚାରେ ସେ ପୃଥିବୀରୁ ଏବଂ ସ୍ୱ ନେଇଛି ।"

ଭାରତର ଚାଳି ଜଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବି ଅନ୍ଧ୍ରହିଣ୍ଡିଆ ଜଣଙ୍କର ଇନ୍ଦୁନା ହୋଇ ବସି ରହିଛେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେଦନାର ଛାୟା ଲାଗି ଛିଟିଲା । ଦୋଧସ୍ତ୍ରଣ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାଙ୍କ ଚିତ୍ତେ ସେହି ହୁଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅଦୋଳିତ ହୋଇ ଉଠୁ ଥିଲା ।

କବିମୁଖରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥା ବନ୍ଦ ହୁଅନ୍ତ ପରି ଜଣାପଡ଼ିଲା । ଅବଶେଷରେ ସୁବିଧା ରଙ୍ଗ କରି ଜାଣ୍ଡର ମହିଳାମାନଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲେ, "ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀ ଅପମାନେ କ'ଣ ଭାଲ ବୁଝା ବୁଝିବା ହୋଇ ଉଦ୍ଧାରିବେ ?"

ଗୋଟିଏ ଜଣ ଉତ୍ତର ଶ୍ରୀଦିବା ପାଇଁ ଜାଣ୍ଡର-ଙ୍କ ବେଳକ ଅପେକ୍ଷାହିଁ ସାରି ହେଲା । ବାହାରି ବୁଝିବୁ ଜଣ ବାହାରିଲା ନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଠାରୁ ୯ ତାରିଖ ଅକ୍ଟୋବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ଖୁଲିବ । ମୁ ଅସି ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପଡ଼ିଛି । ଏଠାରେ ତାଙ୍କର **ଟାଇମ୍-ଟେବୁଲ୍‌ରୁ** କିଛି ଉଦ୍ଧାର କରା ଯାଉ । ଏହି କ୍ୟାମ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ଶ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଏହି ଦେହେ ଦିନ ଖୁବ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନୁସରଣ କରିବା । କାର୍ଯ୍ୟରେ, ଚିନ୍ତାରେ, ଏକାକୀ, ସଂଘ ବଦ୍ଧ ହୋଇ, ଚିନ୍ତା ଓ ଅଭ୍ୟେଷଣ ସହ ଜଗତର ଜୀବନର ସନ୍ଧାନ କରିବା ।

ପ୍ରୋଗ୍ରାମ—୫ ଟା ବେଳେ ଉଠିବା ସମ୍ଭା । ୫—୪୫ରୁ ୬—୧୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତାଗ୍ରସ ଏକାକୀ ଚାଲିବା । ୬—୧୫ରୁ ୭ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁ । ୭—୧୫ରୁ ୮—୧୫ ଭକ୍ତି ବିଷୟ ଚିନ୍ତା । ୮—୩୦ରୁ ୯—୩୦ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ । ୯—୩୦ରୁ —୧୧ ସଫା ସୁତୁରା, ଗାଧୁଆ ପ୍ରଭୃତି । ୧୧ରୁ ୧୨ଟା ଜିଅପିଅ । ୧—୩ ବିଷୟ ଚିନ୍ତା । ୩—୩.୪୫ ଗୁ । ୪—୫.୩୦ ଖେଳ । ୫.୩୦ ମ୍ୟାଜିକ ଲଣ୍ଠନ ବକ୍ତୃତା—ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ । ୮—୯ ଭୋଜନ । ୯—୯.୪୫ ଗାନବଜାଣ । ୯—୪୫ରୁ ୧୦ଟା ପ୍ରାର୍ଥନା । ତା ପରେ ବିଶ୍ରାମ । ଏହି ହେଲା ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ।

ଷ୍ଟେଷ୍ଟ କଲେଜରେ, ଘରେ ଏବଂ ଫଟାରରେ—ଏହି ଭଳୋଷ୍ଟି ବିଷୟରେ ଜନୋଟି ବକ୍ତୃତା ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଏହି କ୍ୟାମ୍ପରେ ଜଣେ ଆମେରିକାନ୍ ସ୍ତ୍ରୀ—ମିସ୍ ହାସ୍ମ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସହରର କୋଳାହଳ ଭିତରେ ଯେଉଁ-ମାନେ ଲଳିତ ପାଳିତ ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସହରରେ ରହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସଂଗଠ, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହିପରି କୋଳାହଳ ଠାରୁ ଦୂରରେ ଅମୂଲ୍ୟ ସମୟ ଶ୍ରୀମନ୍ତରେ ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କର ସେବା କରିବା ବାସ୍ତବିକ ସୁନ୍ଦର । ଏହା ଜୀବନର ଗୋଟିଏ ଦିନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରେ । ନୋହିଲେ ଜୀବନଟା ଏକ ଦିନରେ ବଢ଼ିଯାଇ ଯାଉଥେ କିନ୍ତୁ ପୁରାପୁରି ଭାବଅଛେ ବଢ଼ି ପାରେ ନାହିଁ ।

ସମ୍ପାଦକେ ଅପରଣ ! ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅପରଣ ଜଗତ୍ ମୋହନ ସେନଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲଭିଛନ୍ତି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଲଭିଛି । ଅଥ ଭିତରେ ସେ ଜଣେ ଲଜ୍ଜାଶୀଳ ସାହିତ୍ୟିକ ଥିଲେ । ଯୁବକ, କର୍ତ୍ତ-ବ୍ୟପରାୟଣ, ଚୈତ୍ତନ୍ୟମୟ ସେ ସାହିତ୍ୟରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ, ଚିନ୍ତାର, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ସବୁ ଏକାଧାରରେ ସେଇ ଅଭିଧ୍ୟାନ । ନିରଭିମାନ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ, ସ୍ନେହଶୀଳ ଜଗତ୍ ମୋହନ ପକ୍ଷରେ ସେ **ଜଗତ୍ ମୋହନ** ଥିଲେ । ସେ ହଠାତ୍ ଏ ଫଟାରରୁ ଚାଲିଯାଇ ଯାହା ଯାହାଙ୍କୁ ବିଚାର ବିଧୁର କରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ହତଭାଗ୍ୟ ମୁଁ ଜଣେ ।

ଏ ସବୁ ତ ହେଲା ।

"ଦିଅଲ" କଥା କଣ ? ଦିଅଲ ସଂଖ୍ୟା "ଉତ୍ତର" ପାଇଁ ମୋର କି ଏହି ଉତ୍ତର ? ଜୀବନ ନିଃଶେଷ ହେଇ ଯାଇଛି ଯାଉ, ତା'ଠାରୁ ଅଜ୍ ଅଶା କିଛନ୍ତି କଣ ? କେବଳ ଏତେଟି, ଏହି ହତଭାଗ୍ୟ ସର୍ବ ଭାବରେ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପେଳନୀଟିଏ ହେଉ ଏହି ହତଭାଗ୍ୟର ଜୀବନ ଟିକିଏ ସରସ ହୋଇ ଠେଟିବ । ଉଚ୍ଚାପାଣ ଚାଳା ହୋଇ ଉଠିବ ।

ଦିବାଳି ଅମାବାସ୍ୟାରେ ଘରେ ଘରେ ଅଲୁଅ ଜଳିବ । ମୋର ଅନ୍ଧାର, ଉଚ୍ଚାଦ୍ଧ୍ୱନିସ୍ତ ଭିତରେ କେହି କି ଗୋଟିଏ ଅଲୁଅ ଜଳିବ ନାହିଁ ? କେହି କି ଗୋଟିଏ ଧୂପ ଦୀପ ଜଳିବ ନାହିଁ ? ଜଣେ ଜଣେ ଉଦ୍ଧାର ଦ୍ୱାରାମସ୍ତ । ସେ ସବୁ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଶ୍ରୁସ୍ତ ଦେଇ ଥାନ୍ତି, ଅଶ୍ରୁସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । କାହାର ନା କାହାର ଦ୍ୱାରା ସେ ଅଶା, ପ୍ରେମ, ପୁଲକ ସେବଣା କରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି କରୁଣାର କଥା ଯେତେବେଳେ ଭାବେ, ସେତେବେଳେ ମୁଗ୍ଧ ହତ-ଚେତନ ହୋଇ ଧରଣୀତଳେ ତାଙ୍କର ଦାନ ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଢଳିପଡ଼େ । କି କରୁଣା ତାଙ୍କର ! ଅପାର କରୁଣା ଏତ !

ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ, ୭ ତାରିଖ ଚାଲିଗଲା । ୭ ତାରିଖ ଆସିଲା । ଦେବେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ମହାଶୟ "ଓଡ଼ିଶାବାସୀ" ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବକ୍ତୃତା ଦେଇ ସମସ୍ତଙ୍କର ହୃଦୟ ଜିତିଲେ । ତା'ପରେ ଯୁବକମାନେ ଦଳ ବାନ୍ଧି ଗାଇ ଗୋଟିଏ ପ୍ରେମ ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇଲେ । ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଏକ ଘଣ୍ଟା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସାରି ଦେବେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ଖୁବ୍ ମନ ସମ୍ବଳ କରି ବସାକୁ ଫେରିଲେ ।

ଏହିପରି ଦୁଇଦିନ ହେବାକୁ ବସିଲା । ଆଜି ଅପରାହ୍ନରେ ଛାତ୍ରୀମାନ ପୁରକ ପୁରାତାତ୍ତ୍ୱିକ ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ବସିଛି ।

ଏବେ ଚାଲ ଯାଉଅଛି । ଏବେ ମଣି ଜଗତ ଅସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଦୁଃଖ ସ୍ପଷ୍ଟ ଲାଗିଛି ଏହାହିଁ ଫଟାର । ଏହି ଫଟାରରେ "ଦିଅଲ" ଅମାବାସ୍ୟା ଅସୁଛି । ଅନ୍ଧକାର ମାଟି କରିବାକୁ ହେବ । ଯୋଡ଼ ମାରିବାକୁ ହେବ । ବଡ଼ ବଡ଼ଙ୍କ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ହେବ, ଅଭ୍ୟାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଗତ ଓ ଚଳିତ ଅସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଚୀର ସେତୁ ବନ୍ଧନ କରିବାକୁ ଧରିଲା ହେବ । ବଡ଼ ସ୍ୱର ଚଥା, ଅନନ୍ଦର ଚଥା, ତଥା ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟର ଚଥା । ସମସ୍ତଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ସମାହିତ ହେଉ । ଏଥାହିଁ ମୋର ଅକାଙ୍କ୍ଷା ।

ଏହି ଏସ୍. ସି.ଏସ୍ ଦଳ ଅଜ ଛାତ୍ରୀ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଗ୍ରହମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭ୍ୟର୍ଥିତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଦୁର୍ଗାପୂଜାରେ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ହେଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗମୋହନ ' ଛାତ୍ରୀସ୍ତ୍ରକ ଛାତ୍ରୀ ସ୍କୁଲର ପରିଚାଳକ, ଏଠି ରହି ଏସ୍. ସି. ଏମ୍‌ଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଉଚ୍ଚା ଦେଇଛେ ଓ ଉଚ୍ଚା ମନରେ ଯାହା ପାରୁଛି କରୁଛି ।

—o—

Digitized by srujanika@gmail.com

୪ଠ ବର୍ଷ - ୧୧ଶ ସଂଖ୍ୟା ।

କିଏ କହିବ ? ମୁଁ କହିବି !

କିଏ କହିବ ?

୧ । ହୃଦୟର ଓ ମସ୍ତିଷ୍କର ଅଗ ଅଗ କିଛିରେ କିଏ ଥିଲେ ?

ମୁଁ କହିବି !

୧ । ଏ ଦୁହେଁ ସତ୍ୟଯୁଗରେ ସୁର-ଦାରୁଣ ଓ ଶମ୍ବ ନିଶୁମ୍ଭ ଥିଲେ । ତା ପରେ ହେଲେ ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ-ହିରଣ୍ୟ ବସିପ୍ । କେତାରେ ହେଲେ ରାବଣ-କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ; ଦ୍ୱାପରରେ କଂସ-ଶିଶୁପାଳ । ଏଇ ଶ୍ରେଣୀ ଚଳିଲେ—ହୃଦୟର-ମସ୍ତିଷ୍କର ।

କିଏ କହିବ ?

୨ । ମହାସ୍ତ୍ର ଟାଙ୍କ ସତ ଦେଶର ସଙ୍ଗମସ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତା ହେବେ ତ ପହିଲ୍ ଜଣ କିଏ ?

ମୁଁ କହିବି !

୨ । ଭାରତର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଛେଳ ସ୍ତମ୍ଭ ବଳିଲେ ।

କିଏ କହିବ ?

୩ । ଗୋଦାବରୀ ମିଶ୍ରେ ଯିଏ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତେ ଅଗେ ଜଣ କିଏଥାନ୍ତେ ?

ମୁଁ କହିବି !

୩ । ବିଳାସ ସାହିତ୍ୟ ଚଳିଲା କୁଳିରେ ବାଣପୁର କଲେଜ ବଟାନ୍ତେ ।

କିଏ କହିବ ?

୪ । ଓଡ଼ିଶା ଯେବେ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବ ମେରିସ୍ତ୍ର (Dictator) ହେବା ପାଇଁ କାହା ନାଁ ଅଗରେ ଯିବ ?

ମୁଁ କହିବି ।

୪ । ହେତ ଦେଲଗି ଅଗେ—ଅଗ୍ର କହିବ ଜଣ ।

ଟ୍ୟାଂକା ପୁରସ୍କାର

ହିତ ବଶୀକରଣ କବଚ ।

ଯାହାକୁ ତୁମେ ଚାହିଁ—ସେ ଯେ-ଡ଼ିଏ ଜଣ ହେଉ ପଛରେ—ତୁମ ସହିତ କଥା କହିବାକୁ ଯେତେ ଘୃଣା କରୁଥାଉ ପଛରେ—ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ତୁମର ଅନୁଗତ ହୋଇଯିବ ।

ମୂଲ୍ୟ: ତମ୍ବା ଗୋଳ ଟ ୧୯୮/
ଏକ ସଙ୍ଗରେ ତିନି ଗୋଟିକୁ ଟ ୫୧
ରୁପା ଗୋଳ ଏକ ଗୋଟି ଟ ୨୫
ସୁନା ,, ,, ଟ ୬୫

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯନ୍ତ୍ର

ଏହାଦ୍ୱାରା ବେପାରରେ ଲାଭ ହେବ, ଚାକିରି ମିଳିବ, ଲଟାରୀରେ, ପଶୁଶାଳରେ, ଲୁଣ୍ଠିରେ, ମାଲ୍‌ମକଦ୍ଦମାରେ ଜୟ ହେବ । ନିରନ୍ତର ଶାନ୍ତି ଓ ସନ୍ତୋଷ ହେବେ । ଏହା ତୁମକୁ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ କରିଦିବ । ଯାହାର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ଲାଭର ଇଚ୍ଛା ଥିବ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଗୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଲେଡ଼ା । ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ପାଇଁ ଓ ଅଧଗୋଟି ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ତମ୍ବା ଗୋଳ...ଟ୧୯୮/ । ତିନୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଏକ ସଙ୍ଗରେ...ଟ୫୧ ।

ରୁପା ଗୋଳ...ଟ୨୫ । ସୁନା ଗୋଳ ... ... ଟ୬୫ ।

ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଚାରିଗୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଥିଲେ ବିଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନମ୍ବର ପାଇଁ ଲେଖନ୍ତୁ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ:—ଟ୫ । ଏକ ସଙ୍ଗରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଅଭାବ୍ୟ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଅତି ବିଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଲେଡ଼ା । ମୂଲ୍ୟ:—ଟ୬୨ । ଡାକ ମାସୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ନୋଟ: - ଯଦି ଏହା ନିଅଣ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ନଗଦ ଟ୫୫୦ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ବିଫଳ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ । ଏ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ତା ଫଳ-ପ୍ରଦ କରିବାର ପାଇଁ ଦୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ତା ଜପ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

କେବଳ ଇଂରାଜୀ, ହିନ୍ଦି ତା ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

ANAND SWAMI
Anand Kutiya, P. B. No. 27 (D. B.)
AMRITSAR (India)

କିଏ କହିବ ?

୫ । ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଯଦି ଭାରତର ହୃଦୟର କରି ଦିଆଯାଏ ସେ କିଏ କରିବେ ?

ମୁଁ କହିବି !

୫ । ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁ ଏବଂ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଦେଖିଲେ ।

କିଏ କହିବ ?

୬ । ଜଣ ଲେଖେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ପର ହୋଇ ପର ହେବ ?

ମୁଁ କହିବି ।

୬ । ଅଜ ଦାନ୍ତ ଭଙ୍ଗିଦେଇ ଦେଖିଲି !

କିଏ କହିବ ?

୭ । ଦୁଇ ନମ୍ବର ଗାନ୍ଧି ଅବଦୁଲ ଗଫ-ଙ୍କ ସହିତ ଏକ ନମ୍ବର ଗାନ୍ଧିଙ୍କର କି ସମ୍ବନ୍ଧ ?

ମୁଁ କହିବି ।

୭ । କୁକ୍ଷ ସହିତ ଦୁମ୍ବା (ମେଣ୍ଢା)ର ଯେଉଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେକାଳ ଓ ଏକାଳ

(ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସଂବାଦ)

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ସେକାଳ

ଅଣ୍ଟି ଯାଇ ଜଳେ
ଯମୁନା ଜଳରେ ପାଣି ।

ସେକାଳରେ ଥିଲା ମହାନ୍ତ ଗୋପୀପୁର କୁଞ୍ଜ ଥିଲା ଗୋ କାଣ୍ଡି,
ରାଧିକା ନାମର ବଢ଼ିଗଲା ଏବେ କୁଞ୍ଜ ରୁଟିଲାଣି ଯହୀ ।

ସେକାଳରେ ସିନା ରାଧିକାଟା ଥିଲା ଅଣିଷ୍ଟିଆ ଲାଜକୁଳିଆ,
ଏକାଳେ ଯାଇଥାଇ ରାଧା ସାହାରିଲା ବିଦ୍ ବିଲାତିଆ ଚାଲି ।

ସେକାଳର କୁଞ୍ଜ ଉଜୁଡ଼ି ହୋଇଗଲା ଏବେ ଥିଲା ଏସ ମହାଲ,
ଏକାଳ କୁଞ୍ଜକୁ ଫେମସ୍ ଦେଖିବା ସୁନ୍ଦର କେହିଁରାଣ୍ଟ ହୁଏ ।

ସେକାଳର ରାଧା ଅଣ୍ଟି ଯାଉଥିଲା ଯମୁନା ଘାଟକୁ ପାଣି
ଏବେ ରାଧିକାଏ ପାର୍କ ସିନେମା ବୁଲିଯାଏ ଟେକ୍ସି କାଣ୍ଡି

ଏକାଳ

ପାର୍କ ସିନେମାର ଦୁଇଟାଣ୍ଡ
ଦେଖ ଲାଣ୍ଡ ।

ସେକାଳ କିଶୋର ଯମୁନା ଭିତରେ କରୁଥିଲା ନାବିଚାଳି,
ଏକାଳ କିଶୋରେ ଯାଆନ୍ତି କେରମ୍ ଟେଷ୍ଟରୁଲି ଟେନିସ୍ ଖେଳି ।

ସେକାଳେ ରାଧାର ନାଚକେ ଥିଲା ନଥି ଜଡ଼ାଉଁ ବିଦେଶୀ ଗୁଡ଼ା,
ଏବେ ରାଧାକର କି ଦେଖିବ ନାଚକୋଡ଼ ଚେମ୍ବା ଯୁନା ।

ସେସମୟ କହା ମୁଣ୍ଡେ ବାନ୍ଧିଥିଲା ନାଟ୍ଟା ମୟୂର ଚୁଲ,
ଏବେ ଟୋକାକର ଲୁଟିଡ଼ା ଚୁଲିଆ ଟେରିକ ଭେଦ କି ହୁଲ ।

ସେ କାଳର ରାଧା ମଣିଥିଲା ହାତେ ହେମ ମରକତ ଚୁଡ଼ି,
ଏକାଳ ରାଧାଏ ବାଲ୍ଟ ହୁଣ୍ଡ ଏବେ ଯୁନା ଘଣ୍ଟ୍ୟାଉ ଘଡ଼ି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେକାଳ

ଠନଠନ ପାଙ୍କଳ ନୂପୁରର
ରଣିଝଣି ।

ସେକାଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଟଦିଅ ଥିଲା ନାକରେ ଟୋଲକ ନାହିଁ,
ଏବେ ଟୋକାକାରର ପ୍ରକାଣ୍ଡ ନାଶ ହୁଇଲ୍‌ର ଦେଖା ଯାଉଁ ।

ସେକାଳ ରାଧିକା ବାହାଘରୁ ଘରୁ ପାନ କଲେ ଦେଇ ଯାକ,
ଏବେ ଟୋକାମାନେ ଖାଆନ୍ତି ଚେକ୍‌ଆଉ ଚକୋଲେଟ୍ ଗୁଣିଗୁଣି ।

ସେକାଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାଲଭୋଗ କଲେ ଅବଢ଼ା ଖୁଆ ଲବଣୀ,
ଏକାଳ ସକାଳ ଟିଫିନ୍ ସରେ ପିଇ ମୁଡେ ଗୁହାପାଣି ।

ସେକାଳ ରାଧାଙ୍କ ପାଦରେ ପାଜକ ନୂପୁରର ରଣିଝଣି,
ହାଇ ହିଲ୍‌ଜୋତା ଠକଠକରବ ଏବେ ନିଏ ମନ କିଣି ।

ସେକାଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଠରେ ପାଦରେ କାଳୀୟକୁ ଥିଲେ ଦଳି,
ଏବେ ଟୋକା ଜୁତାରେ ଏକାଳ ଟୋକାଙ୍କ ଜୋତା ଦିଗେ ଭଳିଜଳି ।

ସେକାଳ ରାଧିକା ପାରୁଥିଲା ପରା ମଥାରେ କୁମୁଟି ଜାଟ,
ଏବେ ଟୋକାମାନେ ବବ୍ ବାଳ ରଖି କରୁଥାନ୍ତି ଫେଇନାଟ ।

ସେକାଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁରଲୀ ଅଧରେ ଡାକୁଥିଲେ 'ରାଧି ରାଧି',
ଏବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସିଗାରେଟ ଧୂଆଁ କରେ ରାଧାଙ୍କୁ ବାଉ ।

ଏକାଳ

ହାଇ ହିଲ୍ ଜୋତା ଠକଠକ ରବ
ଏବେ ନିଏ ମନ କିଣି ।

ସେକାଳ

ମୁରଲୀ ଅଧରେ ଡାକୁଥିଲେ
ରାଧିରାଧି ।

ଶୁଭ ଚିନ୍ତାରେଲ୍-ଆମ ଏକାଳ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ, ସେକାଳ କୃଷ୍ଣ କି ସର,

ସାଗ୍ର ଚିନ୍ତାରେଲ୍ ଏବେ ମରୁଛି ଆପା ନୁହେ ଆଧୁନିକା ପର ।

ଏକାଳ

ସିଗାରେଟ ଧୂଆଁ
ବଢ଼ଇ ରାଧାଙ୍କ ବାଉ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାହିଁ କିବା ଏହି ଦେଶେ !

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ରାଧାରମଣ ବଳାଇ ।

ନାହିଁ କିବା ଏହି ଦେଶେ ?
ଅବଳା ମନ୍ଦିର ଅସୁମାର ମଠ
ମହନ୍ତ ମୁଣ୍ଡାଇ ହସେ ।
ପଲ୍ ପଲ୍ କାଜ ଗୋଠ ଗୋଠ ପାଜ
ବାବାଜ ଗଣିବ କିଏ ?
ଦଗଲ୍ ବାଜର ଦଳିଲେ କଟେଣ୍ଟ
ଆଲ୍‌ମାରି ନେଇ ଯାଏ ।
ବଡି ମରୁଡ଼ିକି ଜଳ କୃପା ଅଛି
ସଙ୍ଗୋଳି ଆସନ୍ତି ଦିହେଁ,
ବାଡ଼ି-ଠାକୁରାଣୀ ବସନ୍ତି ଗୋସେଇଁ
ରହନ୍ତି ଏ ଦେଶେ ସ୍ନେହେ ।
ଅଛି ନିଶ ଦାଡି ରହୁଛନ୍ତି କୁଡ଼ୀ
ମିଳିଇ ପକାଡ଼ି ମୁଡ଼ି,
ଅଛି ଗାଳି କଳି ଦେବୀ-ପୀଠ ବଳି
ଦେଖିଲେ ନ ହେବ ଦୁଡ଼ ।
ଡ଼ାହାଣୀ ଆଲ୍ଲଅ ଚରଗୁଣୀ ନିଆଁ
ଅଳପ ନାହିଁ ଏ ଦେଶେ,
ବଡ଼ ବଡ଼ ଝାଙ୍କି ଭାରତ ଝୁଣ୍ଟି
ମେଣ୍ଟା ମେଣ୍ଟା ହେଇ ଦିଶେ ।
ପଣ୍ଡ ପଣ୍ଡ କୂପ ଗୋଠ ଗୋଠ ଭୂପ
ବସିଛନ୍ତି ଗାଦ ମାଡ଼ି,
ଅଣ୍ଟା ଦୁର୍ଗୁଣୀ ଶଅ ଶଅ ରଣୀ
ଯାଆନ୍ତି ଧୂଳିରେ ଗଡ଼ି ।
ଅଛି ବଡ଼ ପେଟ ଦହ ଚୁଡ଼ା-ନାଟ
ଅଛନ୍ତି ପୁରଣି ପଣ୍ଡା,
ଟିପ ଚିହ୍ନ ମଣ୍ଡା ମାମଲତ କାର
ମିଳନ୍ତି ଦୁଣ୍ଡାଳ ଗୁଣ୍ଡା ।
ଅଫିମ ଗୁଳିଆ ଧୂଆଁ ପଡରିଆ
ନାହିଁତ ଏ ଦେଶ ଛାଡ଼,
ଗୁଣିଆ ବଣିଆ ମଣା ଓ ଅଡ଼ଶ
ମିଳିବେ ଗାଡ଼ି କି ଗାଡ଼ ।
ଏକା ସେ ମାଝିଆ ବାଇଶ ପଳିଆ
'ଦାରିଦ୍ର' ଜିବନସ ଦିହେଁ ।
କିବା ସେ ଦେଶରେ ନାହିଁ ?

ଭକ୍ତି ଓ ଚାବୁକ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ବାଲକୃଷ୍ଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ।

[୧]

ଯୁକ୍ତିର ସହିତ ନାହିଁ ଅକାଶ
ତର୍କର ନାହିଁ ଥାନ,
ସକଳ ବିଷୟ ବୁଦ୍ଧି ଲଭିଛ
ଯେଉଁଠାରେ ଅବସାନ,
ଦୁଇଟି ବସ୍ତୁ ଦୁନିଆ ଉପରେ
ଉଦିତ ହୁଅନ୍ତି ଦିହେଁ,
ଗୋଟିକର ନାମ ଭକ୍ତି, ବିନମ୍ର
ବିଶ୍ୱାସ ଅବା କହୁ ।
ଯୁକ୍ତି ବିଜ୍ଞାନ ଭକ୍ତିର ଯେତେ
ପରମାଣୁ ଅଛି ଶୁଣି,
[illegible]
ଯେତେ ବଖାଣିବା ଗୁଣ
ସବୁ ଠାରେ ଶାନ୍ତି ବିଶ୍ୱାସ ରଖ
ତର୍କ ନ ମିଳିଲ ହେଲେ,
ଭବ ପାରିବାକୁ ଭକ୍ତି ବିନମ୍ର
କିଛି ହେଲେ ଚିହ୍ନ ଭଜ !

[୨]

ଆରତିର ନାମ ଚିନ୍ତା ନ କର
ଯେତୋଟି ଦିଏ ସେ ଆଗେ,
ଲାଗି ଯାଏ ସବୁ ପ୍ରେମ ବୀଣ ଝଙ୍କାର
ନିମିଷେ ତାହାର ଭାଗେ ।
ଗାଁ ଗେହେଲରୁ ସହର ବଜାର
ସବୁଠି ତାହାର ଜୟ —
ଏକାଏ ପୁରୁଷର ନାହିଁ କିଛି ଚେଷ୍ଟା
ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ଜୟ ?
ପୁଲକିତ ଭକ୍ତ ଭୁକ୍ତିକୁ ଲାଗି
ସବୁଠି ପଡ଼ରେ ଚେଷ୍ଟା ଧାଏଁ,
ଚଳନ୍ତିକରି ସାଧନ୍ତି ଚିଲିଚି ଗୁଣ
ଚେଷ୍ଟା ବା ଚେଷ୍ଟାରେ ଯାଏଁ !

Digitized by srujanika@gmail.com

ପତି ପତ୍ନୀ ।

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର ।

ଏକ—

(ମୁଁ ହେ) ଜାରେ ଜାଳଇଁ ବସି,
'କେତେବେଳେ ତୁମ୍ଭ ଆସିବ ନାଗର'!
ଦିନ ଯାଏ ଦୋଷି ଦୋଷି ।
ମୋ ରୂପ ଦେଖି ତ ହର କଳମରୁ
ବହେ କବି କଳପନା,
"ମର୍ଜ୍ଜିତ-ବଦନା ତମ୍ଭ ଅଙ୍ଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଶୁଭ୍ର-କନ୍ତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।"
ଆଜିର କେତେ ହେ ପାଳ କୋଷ୍ଠୀ କଥା
ପଇଠେ ନାହିଁ ତୁମ୍ଭେ,
ଜମୁଦାନ୍ତ ମୋର ମନର ପରସ୍ପ
ବାଜଯାଏ ତୁମ ଚଣ୍ଡେ ।
ତୁମର ହାଦୁଆ ପିଠି
ଦିଶି ଯିସି ଯାଏ ହାତରୁ ଚମଡ଼ା,
ପରନ୍ତୁ ପରନ୍ତୁ ଉଠି ।

ଦୁଇ—

ଆହେ ମୋ ମାଣ୍ଡର ପତ,
ଜୁନ ଜେଲ୍‌ରେ ରଙ୍ଗି ହୋଇ ଗଲ
ଶାଳଗ୍ରାମ ଦନ୍ତ ପନ୍ତ ।
ହାତୀ ପାଦଗୋଟି କୋହଳେ ପଲାଅ
ଯୋତା ନ ପଇରେ ଖୋଜେ,
ନୁଖୁରା ପାଦଟି କେଡ଼େ ଶୋଭାପାଏ
ମୋ ମନ ତହିଁରେ ମଜ୍ଜେ ।
ନାକ ଉଚ୍ଚେ ତୁମ ନିଶ ନାହିଁ ସତ
ଚାଲ ତୁମ ଚିର ଗୋଲ,
ଧାକୁଆ ପାଟିରେ ଦାନ୍ତ ବତିସକ ହେ
ଚାଲ କଲ ସମତଳ ।
ଦିନ ଚାରି କେତେ ପଚ୍ଛୁରୁଥା ମୋତେ
…'କମିତ ମାନ୍ଦୁଛ କୁହ' । …
ଥାଉଥାଉ ବାଳରେ କାଳ ବୋଲିଦେଲେ
ଦଇଲେ ଦେଖି ଆ ପୁଅ ।
ହାତ ଖଡ଼ୁ ମୋର ଖୁଜ୍ ରୁଜ୍ ହୁଏ
ପକାନ୍ତ ଗୋଟାଏ ଖୁଡ଼ା,
ବସା ଦାନ୍ତ ସବୁ ଯାଆନ୍ତା ରୁଲିକ
ନ ଥାନ୍ତା ପଟ୍ଟ ଧନ୍ଦା ।

ତିନି—

ସେବା କର ମୁହଁ ନତ,
କଳା ଧୂଅ ତୁମ ଗୋଡ଼ ପାଲ୍‌ଟିଛି
ହେସେନ ଅମିସା ରତ ।
ପେନସନ ଲାଭ ହେଲୁଣି ଆସି ହେ
ତେବେ ବି ନ ଛାଡ଼ ପାଶ,
ତମ ଓଟାରଲେ ଛାଡ଼ିବ କି ତମ
ଏ କାମ କାମନା ଆସ ?
ତୁମେ ନ ଦେଲେ ହେ ମୁଁ ଦେବି ଇସ୍ତଫା
ଯିବଇଁ ଜୀବିତ କରି,
ତୁମ ପାଇଁ ଦେଇ ପିଣ୍ଡ ଯୋ ଠାରେ
ବାପ ଘରେ ଯିବି ଫେରି ।
ତୁମକୁ ଦେଖି ଯେ ଇସ୍କୁଲ ଯିଲ୍‌ଏ
ମାନନ୍ତ ସିରଣି ଭୋଟ,
ମୁଣ୍ଡରେ ତୁମର ବେଣ୍ଟିଏ ଅଛି
ବଟୁଆ ଖୋସଣି ଗୋଟ ।
ଶୁଣ ହେ ରସିକ ବର,
ସାହାଡ଼ା ଛେଳକୁ ବାହା ହୋଇ ପରି
ମୋତେ ମିଶି ପାଞ୍ଚ ଥର ।
ତୁମେ ତ ପାରଡ଼ା ପୋକ ଅଟ ମୋର
ମୁଁ ତମ କଥାରୁ ଫୁଲ,
କିଏସେ ବୁଝିବ ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକା
ଆମ ଦହନ୍ତର ମୂଲ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହ୍ନିପତ୍ର

ଆରତି—ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ୬ଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା—ମହାଳୟା ଅମାବାସ୍ୟା ।

ଏଥର ଅଗ୍ରଜର ବଳେବର ଛବିଖଣ୍ଡ ପରେ ଲମ୍ବିଛି । ଏସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଙ୍କ ଠାରୁ ବେଶେଷାଂଶରେ ସୁନ୍ଦରବେଶେ ବୋଲି ମନେହେଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର ରଚନାର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଚିରାତ୍ମାଙ୍କ ଛବିଖ ସମ୍ବନ୍ଧାନ୍ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ଏ ସ୍ଥାନରେ ଋଷି ଏବଂ କଥାଶାଳ୍ପ ନିତାନ୍ତ ଯତ୍ନ ପାଠକଙ୍କୁ ଭୁଲାଇ ରଖିବା ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କର ଉଦ୍ୟୋଗ, ତେବେ ଏକାବେଳେକେ ଅନ୍ତର ନ କରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ଦେଇ ଥିଲେ ସଂପାଦକଙ୍କର ବିବେଚନା ବୁଦ୍ଧି ବୁଝା ଯିବାରେ ବାଧା ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତା ଅନୁଭବ ।

ବିଦ୍ୟାଧର ବାବୁ ବଳାପାଠରେ ଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ରର ଅବତାରଣା କରିଥିବାରୁ ଯାଇ ମନେହେଲା ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ଚିତ୍ରର ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ରର ଚିତ୍ର ଯେ ଚୌରାଶି ଗୋଟାଏ ଶ୍ରେଣୀ ଚିତ୍ରର ଧାରା ବଜାୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଭୁଲ୍ ଭୁଲ୍ ଦୂର ଚିନ୍ତା ଛଡ଼ି ବଦଳରେ ଯଦି ସେହି ମୂଲ୍ୟରେ ଛେଡ଼ିଦେଇ ଅଙ୍କ ବେଶେଷ ଗଳ୍ପୀ ଦେଖାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ଜନସ୍ଥାନ୍ ନାମ ଚିତ୍ରର ଚିହ୍ନି ଥାଆନ୍ତା ।

ସାହାଡ଼ି ତଳେ, ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗଳ୍ପ । ବାଳକୀ ବାବୁ ଏ ଗଳ୍ପ ଟେଷ୍ଟ ଲିଖିଲେ ଓଡ଼ିଆରେ ମୋ ପାଟୀ ବୋଲି ବୋଲାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ଭାବ୍ୟମ ମନ ହୋଇନାହିଁ—ଶ୍ରୁତିଶ୍ରୀ । ତେବେ ଭୂମିକା ଓ ଗୋ ଦାନକ ପ୍ରଥମ ପରିଚୟଶ୍ରୀଙ୍କରେ କୋଷ ରହିଲି ପଛ ଲାଗେ । ବାଳକୀବାବୁ ସଂଶାଳ୍ପ ବିଚାହ ଶେଷ କରି ପାଠକଙ୍କୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ନାହାନ୍ତି । କଥାଶ୍ରୀ ମୂଳରୁ ଶେଷ ଯାଏଁ ବହି—ସାମାନ୍ୟ ଯୋଡ଼ିଏ ସବରେ ଯେ ପାଠକ ମନକୁ ମୋହ କରିଦେଲେ । ସେ କଥାଶ୍ରୀ—'ପରେ ବହିବ ।'

ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲେଖକ ଭିତରେ ଯେଉ ନିଜସ୍ୱତା ଅଛି—ସେଇଟାକୁ ବେଶେଷ କହନ୍ତି, ଗୁଣ ପାଇବା । ଅଳ୍ପ ବାଲ୍ଟା ଟୋକାଏ କହନ୍ତି, ଭଲ ପାଇବା, ବେଶେଷ ବଙ୍ଗ ଟ୍ରେମ୍ବ ଲେଖକ କହନ୍ତି ଭଲ ବାସିବା (ରିଲ ଭୂପିବା ନୁହେଁ) ଅଳ୍ପ ପଣ୍ଡିତେ ଅପଚଳ କହନ୍ତି ସେଳା ସେଳ । ଭୁଲୁଗ ଚିତ୍ରର ପଣ୍ଡିତ ଚିତ୍ରର, ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ରର ଅସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ରର, ଜଡ଼ା ଚିତ୍ରର ଚାଉଡ଼ା ଚିତ୍ରର, ବାଳ ଚିତ୍ରର ବୁଢ଼ା ଚିତ୍ରର, ଅଳ୍ପ ଚିତ୍ରର ବା ଛୋଟ ଚିତ୍ରର ଏହି ଚୌଦ୍ଦ ପଦ୍ମୋତ୍ତର ଚାଉଡ଼ାନାଥ ସୁଷ୍ଟିର ଅଧମ ମନ୍ଦ ଭୁଲ ସମ୍ବନ୍ଧକଠି ଅଛି—ଅଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧକ ଏହି ଚିତ୍ରରେ ଅବତରିତ ହୁଏ ହୁଏ ଚାଉଡ଼ାମ ଦିଆଯାଏ । ମୂର୍ଖ, ଜଡ଼ା, ସରଳ ଭୁଲ୍ଯାଇ ଏହି ଭାବ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ବସ୍ତୁ ଲେଖକ ବସ୍ତୁ ଅବାଉରେ ଦେଖାଇ ଥରେ ଟେଟ, 'ଜଡ଼ା ଭୁଲ୍ଯା'ର ପ୍ରେମ ଲେଖାରେ ଗୋଦାବରଣ ବାବୁ ଲେଖାଶ୍ରିଲୀର ନୂତନତ୍ୱ ବିଚାରରେ ବାହାବୁରି ପାଇ ପାରିବେ ।

Superstition ଠାରୁ ଦୂରରେ ମୂଳରେ ଭାବରେ ମନୁଷ୍ୟର ସ୍ଥିତି—କିନ୍ତୁ ତଥାପି ମନୁଷ୍ୟର ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ଭରିଛି ଏହି ଜନବିଶ୍ୱାସ ଭାବ ବରିଛି—'ବର ମାହାତ୍ମ୍ୟ' ଭାବ ଆଶ୍ରୀ ।

'ମାଟିର ଢାଳ' ଗଳ୍ପ ଭିତରେ ଶତ ବାବୁ ଅନିମାଳ ଭାବ ବରି ନାହାନ୍ତି—ବରିଛନ୍ତି ଅନିମାର ସ୍ୱାମୀ ଭାବରେ ଅଳ୍ପ ମଦନାର ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ, ଢାଳ ଭାବରେ, ଗୋଟିଏ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱର ରୂପ ଦେଇ ଲେଖକ ବଳାବାଇଛି ଭୁଲ୍ ମାଟିର (ମାଟି ମୂର୍ତ୍ତି ପଥର) ଢାଳ ବଡ଼ି ସ୍ୱପ୍ନରେ ।

ସାଗର ଜଳର ଢେଉ—ଲେଖିବା ଉପମା ଭାବ୍ୟ । ଛି । ଛିଏ ଭାବବାର ଢେଉ ବ'ଣ ଲେଖା ଯିବା ଭିତରେ ମ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ଲେଖିବାକୁ ଭାଷାକୁ ଦେବା ଭିତରେ ଭାଷ ଦେଖାଇ ଭୁଲ୍ଯା ଠିକ ବସ୍ତୁ । ତେବେ ମନର ଭାବଧାରା ଦିଏ ଲେଖ । 'ସ୍ୱାଗତ' ଜନସ୍ଥାନ୍ ଧର ପାଇ ନାହିଁ । ତେବେ 'ଜଳ'ର ଚେଷ୍ଟା ବେଶ୍ ଭୁଲି ଢେଉଛ । ସାହାଡ଼ି ଓଡ଼ିଆରେ ବହୁତି ଭାଟର ଶବ୍ଦ ? ତା ଢେଉରେ ଦେଖି ଭୁଲ୍ଯା-ଭଲ, ଭୁଲ୍ଯାର ଭୁବନ୍ଧାଳ୍ପ ସ୍ତବ ତା ଆଗରେ ଅଳ୍ପ ଦେଇଥିବ । କଥାଶ୍ରୀ ଯେ ଅଧୁନିକ ସମ୍ବ୍ୟ ଟେମ୍ପିଲ୍ଟର ଏତଦମ realistic ଏଂରେ ସରଳ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷିତ ଟୋକ ସ୍ୱଭାବ ଦୋଷେ ଗାଢ଼ ideal mania ରେ ବେଳେବେଳେ ଛେଟ ଲେଖକ reality—ଅଳ୍ପ ହା—ଭୁଲ୍ ଢେଉ—ଭୁଲ୍ଯା ଭଲ ପାଇଥିଲ ଦୋଷେ ମିନ୍ଦୁ—କିନ୍ତୁ ମିନ୍ଦୁ——

ମାମ୍ବାଥ ବାବୁକ 'ଦେମା' ଦାକ୍ୟ ପଢ଼ା ଅଳ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣ । ସଂପାଦକାଧ୍ୟକ୍ଷ ଟ୍ରୁଟ—ଅଳ୍ପ ଭୁଲ ।

ସମ୍ବଳକାର—ଏକବିଂଶତି ଭାଗ—ପଶ୍ଚିମ ସଂଖ୍ୟା—

ଏ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ମହାନଦୀ ଧାର ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧଳ୍ପ ବେଶେ ଦୃଷ୍ଟ ଭାବରେ ରହିଲା ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୁଝାଇବେ । ସଂଖ୍ୟାଟିରେ ଭୂରଣ୍ଟ ବରିଛା ଟେମାଣ୍ଟ ସବ୍ । ବାଦ ଯୋଡ଼ିବ ଟେମାଣ୍ଟ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ସଂଗ୍ରହ ।

ଗଣ୍ଡି ବାବୁଙ୍କ ଭ୍ରମଣ ବାହାଣୀ ବେଶରେ ଭୂଗୋଳ fact ରେ ସମାବେଶ । ଗଣ୍ଡିବାବୁ ଭଲ ଲିଖୁନାହିଁ । ଭାଗ୍ୟର ବିଷୟରେ ଦେଖିବ କିନ୍ତୁ ଛାଡ଼ି expand ହେଉନାହିଁ ଦେଖିବେ । କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାର ସମ୍ବାଧିକ ବଡ଼ ଅବଲମ୍ବ ।

ରାଧା ଚରଣ ପଣ୍ଡାଙ୍କର ପରେ ବର୍ଷ ଭିତର ସ୍ୱର ଛିଡ଼ ବା ଦେଇଁମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ପଥରେ ଚାଲିଯାଇ ଗୁରୁ ଭାବାଦର୍ଶ ହୋଇଛି ।

ଗୋପୀନାଥ ବାବୁଙ୍କ 'ଶବ୍ଦ ଚିତ୍ର' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବହୁତ ହେଉନାହିଁ । ଭଲାଯୁକ ଚିଷ୍ଟ ସଲ୍ପ ବସ୍ତୁ ଅଳ୍ପ-ଭାଷ ବରି ଚେଷ୍ଟରେ ବଡ଼ ବଲୁଣ ଅର୍ଥ ଦେଇ ବଳାଇଛି ଧନ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । 'ଅପରେ ମୁଖ୍ୟରେ ସହାନୁଭୂତି ବରି ଦପଦ କଥା କହିଲେ ନିଜ ଦୁଃଖ ଲାଗେ । ବାରଣ ମନ ସହରେ ବରେ ବରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ଉଠେ—ମୁଁ ବିଷ୍ଣୁ—ମୁଁ ବିଷ୍ଣୁ ।' ଠାବ ଠାବ ଏଭଳି ବେଶେରେ ସଲ୍ପ ଭୂଦ ବରିଛ ।

ଓଡ଼ିଆଭଳରେ pathos ଅଛି । ଲେଖକଙ୍କ ଭବ୍ୟମ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

'ନିର୍ଜ'ଙ୍କ ଗୋଟିଏ ସହାନୁଭୂତି ମୂଳକ ଲେଖା । ତା ଛଡ଼ା ଜୀବନର ବୈଚିତ୍ର ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତି-ଅଶ୍ରୁ ଭାଇ ସମାଧ୍ୟ ବାଟି ଲେଖକ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମାଧାନ କରିଛନ୍ତି ।

ବଦଗାରେ ଜଳ ବାବୁ ହୋ ଯୁବକଙ୍କ ପ୍ରେମ ବେଳା ହୋଇ ଅଥଚ ବେଶେ ସ୍ୱଭାବ ହୋ ଭୁଲ ଓଡ଼ିଆ ବଦଗାରେ ଭାଷି ବରି ଲେଖକ ପ୍ରୌଢ଼ିର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ବଦଗାରେ ତାଙ୍କର ଅବର୍ଣ୍ଣ ଭାଷା ପ୍ରେମର ଅନୁକୂଳ ।

ଅଖିଳ ଭାରତ ଶ୍ରୀମୋରବିଦ୍ୟାଳ ସମ୍ବତ୍ସରାଧିକ ଉତ୍ସବ—

ଏହି ବହି ଖଣ୍ଡ ପାଇ ଅସ୍ମାନେ ସଂପାଦକଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛୁଁ । ଗତ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଏ ବର୍ଷର ତୁଳନା କରିଲେ ଶ୍ରୀମୋରବିଦ୍ୟାଳ ସବ ଅନେକ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଆ ସରକାର ଶ୍ରୀମୋ-ବିଦ୍ୟାଳ ସବକୁ ଯେଉଁ ଭାବେ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହାର ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏଂପ୍ରତି ଅଳ୍ପ ଛିଏ ସହାନୁଭୂତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଶ୍ରୀମୋରବିଦ୍ୟାଳ ପରାଧୀନମାନ ସରକାରଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସବ ଦରକାରୁ ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା ହେଉନାହିଁ ବୋଲି ଉପୋଷ୍ଟ ଜଣାଯାଏ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଭଲ୍ଲଳରେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିଏଲେ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ତରା ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋକାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରବେଶ

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରି ଏଠାରେ ନାହିଁ ଜନ୍ମ। ସହଯୋଗୀ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ନାହିଁ। ବର୍ଷ ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ମାତ୍ର ପୋଷ୍ଟେଜ ଛଡ଼ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍‌ଯୋଗ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ଅଛନ୍ତି।

The Indian Messenger:—ସାଧାରଣ ବ୍ରାହ୍ମ ସମାଜର ମୁଖ ପତ୍ର। ଏ ପତ୍ରିକାଟି ଲଣ୍ଡନରେ ପ୍ରକାଶିତ। ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଖ୍ୟା ଗଣ୍ଡେ ଉପହାର ପାଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁଁ। ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ କେତେ ଚୁଟିଏ ଲିବେରାଲ୍ ରିଲିଜିଅନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ, ମଜୁମଦାରଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବକ୍ତୃତା, The Liberal Religion in the World of to day. A Great Experiment fails, The Greatest discovery of the age. ଉପଧ୍ୟାୟ ଅଛେଷ ଯୋଗ୍ୟ। ଶ୍ରୀ ରମ ମୋହନ ରାୟଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଚୁଟିଏ ଲେଖା ବାହାରିଛି। କିନ୍ତୁ ଏଥେ ଚୁଟିଏ କଥା ଜଣାଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଲେଖା ନାହିଁ। ପତ୍ରିକାର ପ୍ରକାଶ ଭାଷାରୁ ବେଶ୍ ବୁଝା ପଡ଼ୁଛି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ବେଶେଷ ସମ୍ପତ୍ତି ବାର୍ଣ୍ଣ ତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ନୀ ସଙ୍କଳ୍ପମାନଙ୍କର ସ୍ମୃତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଲୋଚନା ନିମନ୍ତେ ପତ୍ରିକାର ପୃଷ୍ଠା।

ଲେଖକ ଶିକ୍ଷା— ପ୍ରଥମବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା।

ଏହି ମାସିକ ପତ୍ରିକା ଖଣ୍ଡି ରେଙ୍ଗୁନରୁ ବାହାରୁ ଅଛି। ଅସ୍ମାନଙ୍କ ଏଥିରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଉପହାର ପାଇ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଗଣ୍ଡ ପାଟୀ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁଁ। ସୁଦୂର ବ୍ରହ୍ମ ଦେଶରେ ରହି ଯେ ସାହିତ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦେଶ ସେବା ବ୍ରତ ଗ୍ରହଣ କରି ଯେଉଁ ଦୃଢ଼ମୟ ଶକ୍ତିର ପରିଚୟ ଦେଇଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଶତ ଧନ୍ୟବାଦ। ଏପରି ସହଯୋଗ୍ୟ କର୍ମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଦେଖାଯାଏ। ପ୍ରାର୍ଥନା, ତାଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଦୃଢ଼ତା ଉପରେ ଉପଦାନକ ଫୁଟିଶି ବହିତ ହେଉ।

ଲେଖକ ଶିକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ କାହିଁ ଚୁଟ ଛଳ। ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଲେଖକ ଏଥିରୁ ମାତ୍ର ଚୋର ଏହ ଭାଷାର ଉଦ୍ୟମ୍ଭର ସହାୟତା କରିବୁ।

ଏ ସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ହିନ୍ଦୁ ଶିଳ୍ପରେ ଗୋଟିଏ ଓ ଦୁଇଟି ଗୋପୀଙ୍କ ଛବି ଅତି ସୁନ୍ଦର।

ଏହି ସଂଖ୍ୟାର ଶିରୋଭାଗ ସୁନ୍ଦର ମଧ୍ୟରେ ପଦ୍ୟ ଓ ଗଦ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ।

ଶ୍ରୀ ଗଣ୍ଡ ପାଟୀଙ୍କର ଚାରି ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗାଡ଼ିଦ୍ୱାରା ଛିଣ୍ଡିଗଲା ।

ଗୋପାଳବସ୍ତୁ ଓ ବର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଭୂଲମାହିତ ସମାଲୋଚନାଟି ଭଲ ହୋଇଛି।

ବ୍ରହ୍ମ ଦେଶରେ ଭାରତୀୟମାନେ ପୂର୍ବରେ ଏପରି ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଓ ସର୍ବ୍ୟତ୍ର ଦ୍ୱାରା କରିଥିଲେ, ସେହି ଉପନିବେଶର ଇତିହାସ ଅଛି ଅଛି ଲେଖକ ଶିକ୍ଷାରୁ ପାଇ ବେଶି ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରାଣ ପୁଲକିତ ନ ହେବ, ଛାତ ସଙ୍ଗରେ ଖୁସି ନ ଉଠିବ ?

ଏହି ପତ୍ରିକାଟିର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି ଅସ୍ମାନଙ୍କ କାମନା କରୁଁ। ଏହା ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଚାରୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଭୂଖ ଦୁଃଖର ଚିତ୍ର ହୋଇ ବର୍ଷ ଜୀବନ ଲାଭ କରୁ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା।

ମହାତ୍ମା ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତେ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ମହାତ୍ମା ଆନନ୍ଦ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛନ୍ତି। ପୁଣି ତାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ରମଳାଦେବୀ ଚଳିବନ ଚଳାଉଛେ। ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଓ ଲେଖକଙ୍କ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଯେ ଅଧମ ଦ୍ୱାରା ଚଳିବେଉଛେ। ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅର୍ଥ ଚିନ୍ତାରୀର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସାହିତ୍ୟ, ଇତିହାସ ଏଇମତେ ଚୁଇଯାଉଛେ। ଦୁର୍ଗତ ମହାତ୍ମା ଆନନ୍ଦ ଜୀବନ ବ୍ୟାପୀ ସାଧନା କରିଥିଲା ଉକ୍ତ ଓ ଦୃଢ଼ସ୍ନେହ ଦ୍ୱାରା ଦେଇ ସହା ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ 'ସାହିତ୍ୟ' ଜଳସ୍ଥଳ ପ୍ରତିକୂଳରେ ଓଡ଼ିଆଭାଷାର ମୁଣ୍ଡିରେ ପାଇଁଶ ପକାଇ। ଅଳ୍ପ ଏଇ ଜୀବନ ଭାରତ ସବୁ ସମ୍ପାଳ ସବୁ ମହଲ ସାଜରେ ନେଇ।

ତେବେ କଥାଟା ବାହାର ବାହାର ପ୍ରାଣରୁ ବାଧ୍ୟ ବାରୁ ସେହିମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରୁ ବାରକପଣ୍ଡିତ୍ୱ ପୁଣି ଜୀବନ୍ୟାସ ଉପଯୋଗ ହେଉଛି। ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ରାଟ ପୁଣ୍ୟଧାରା ଉଦ୍ୟମବେଦଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସଫଳ ହୋଇ ଅଛ।

ଜାତି ପୁରୁଣା ମିଶି ପାଞ୍ଚଜଣ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ସଂପାଦକ ସଂ। ପ୍ରଧାନ ପଞ୍ଚ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବାହାରିବ ଚିତ୍ରାମଣି ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ। ତାଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତା ଓ ସାହିତ୍ୟ-ପ୍ରେମକୁ ସେଥିପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁଁ। ଅଶାକରୁଁ ଉଦ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାଧ୍ୟ ଦିନ ଦିନ ଉନ୍ନତ ହେଉ ଅତେ ଅତେ ଅତି ଦୁଃଖ ହୁଏ ଯେ ତାଙ୍କର ଅନୁଧ୍ୟ ପ୍ରକାର ନାହିଁ।

ସାହିତ୍ୟର ପୁନର୍ଜୀବନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣରେ ଅନନ୍ଦ ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଦେଖି ନ କରି ଯଦି ସମସ୍ତେ ମିଳି ଏକ ହେବ ନଥିବ ତେବେ ସାହିତ୍ୟ ଆଉ ଲେଖ ରହିବ ନାହିଁ। ଭରସା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଯାଏ।

ଦୁଃଖର ବିଷୟ। ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂର୍ବରେ ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ପାଇଁ ଚଳେବେ ସାହିତ୍ୟର ଉତ୍ସର୍ଗୀ ଓ ବୋଲ ସହିତ ବନ୍ଧୁ ହେଉଛି। ତାହା ଏଡ଼େ ସରସ ଓ ସଙ୍ଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ଲେଖକଙ୍କ ଶ୍ରୀଚାର ନାମ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା— ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର। ଏବେ ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଅପରେ ସେହି ବିଷୟ ପୁଣି ଅଗ୍ରସ୍ଥ କରିଛନ୍ତି। ଉତ୍କଳୋପରି ଧାରଣାରୁ ପାଇ ସେ ଏପରି ବାହାର ·ଦୁଃଖରେ ମୁଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡାଇବେ ବୋଲି ଅଶାକରୁଁ।

ଅଧ୍ୟାପକ ବିନାୟକ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପଦ୍ୟ ସମାଲୋଚନା ଭଲ ହୋଇଛି ପ୍ରବନ୍ଧର ସୂଚନା ? ଏପରି ଲେଖିବେଦ୍ ଅଧ୍ୟାପକ ଅପରେ ଉଚ୍ଚ ନ ଯାଉଛୁ !

ପୁରୁଣା ଲେଖକ ବ୍ରଜାବାବୁ ଅଜ୍ଞାତ ଲେଖିବ ଭଳି ଛଡ଼ କଲମ ଧରିଛନ୍ତି ଦେଖି ଖୁସି ହେଲୁ। ଏ ମନ୍ତ୍ରା ରହିବଙ୍କ !

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ 'ଅମର' କବିତା ସୁଖ ପାଠ୍ୟ।

ଶ୍ରୀ ଜଗବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ର ସମାଜ ସଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀର ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅଗ୍ରସ୍ଥ କରିଛନ୍ତି। ଭଲ ଲୀ ଭୂଲ ପରିରୁ ବାସିବାର ଅଗ୍ରସ୍ଥ ମଧ୍ୟ କରିଛ।

ଓଡ଼ିଆର ଭୂଷପଦ—ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଭଲ-ଗୁରୁ ଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧ ଉପାଦେୟ।

ଶ୍ରୀ ଭାଳଙ୍କୋଇ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ବାଲ' ଗଳ୍ପ ମନୋଜ୍ଞ। ଏହିପରି ନିଦ୍ରାଳ ଅଥାରୁ ମଧ୍ୟ ବାହାର କରିବାରେ ତାଙ୍କର କାରିଗରି ପ୍ରଶଂସାର୍ହ।

ନବ ଭାରତ—୨ୟ ସଂଖ୍ୟା—କର୍ଣ୍ଣଟ

ନବ ପ୍ରାଣେ—ଶ୍ରୀ ନବ କିଶୋର ଦାସ।

ଶ୍ରୁତ ସଙ୍ଗେ। ଉପା ଓ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଦୃଢ଼ମୟଶ୍ରୀ ମଣ୍ଡିଶ ମନର ବୁଝା ବା ଅନୁଶ୍ରୀ ଦଥା,

ନବ-ପ୍ରାଣେ ବହେ ନିଶ୍ଚିତ ଜୀବନ କଥା।

ଏହି ଲଲନ ଯୋଡ଼ବର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅତିଶୟ।

ନବ ସଲାଭ—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର। ଉପାଦେୟ ପ୍ରବନ୍ଧ।

ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟକ ଶ୍ରୀ ଗିରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର 'ସାହିତ୍ୟର ଗୁପ୍ତ ପ୍ରକରଣର ଅନେକ ଜାଣିବା କଥା ବହିଛନ୍ତି।

ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରଜାଳଙ୍କର ଗ୍ରାମ୍ୟ 'ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ କଳା' ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଧାରା ବାହିକ ଲେଖିଛନ୍ତି। ଏଇଟି ହିଁ ମୁଖ୍ୟ। କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଯେପି ହେଲେ ବସ୍ତୁତ କଥା ରହିଗଲା। ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ଭବ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେବା ଦରକାର।

(୨୮ ପୃଷ୍ଠାର ଶେଷାଂଶ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମସ୍ତଙ୍କର ଜାଣିବା ଉଚିତ

(ଏ ପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବ ଅପ୍ରକାଶିତ କେତେକ ସ୍ଥାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ)

ଅକ୍ରୋପୋଲିସ୍ — ଏଥେନ୍ସ ନଗରର (ଗ୍ରୀସ୍‌ର ରାଜଧାନୀ ଆଥେନ୍ସ ସହର) ଅନ୍ୟତମ ନାମ । ଏହା ଗ୍ରେକ ଶବ୍ଦ, ଅର୍ଥ—ଉଚ୍ଚ । କିନ୍ତୁ ରୋମାନ୍ସ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।

ଅଲକାଜାର —ସ୍ପେନ୍‌ର ଅଞ୍ଚଳ (ଆଣ୍ଡାଲୁସିଆ) ରେ ଏହା ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ । ଏହା ଅତ୍ରାଣ୍ଟିକ ସାଗରର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନ । ଜିବ୍ରାଲ୍ଟାର ଏହାର ରାଜଧାନୀ । ଅନେକ ଅଗେ ବହୁଦିନ ଧରି ଏହା ରୋମର ଅଂଶ ଥିଲା । ୧୯୧୩ରେ ବଲକାନ ଯୁଦ୍ଧ ଫଳରେ ଏହା ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ହେଲା । ୧୯୧୪ରେ ଜୁଲିୟସ୍ ଅଟ୍ ଜୁଲଟ୍ ପ୍ରଥମ ରାଜା ହେଲେ । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଏହାର ସରକାର ଅଚଳ ହେଲା । ୧୯୧୭ରେ ଇଟାଲି ଅଧିକାର କଲା । କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଅଲବେନିଆନମାନେ ୧୯୨୦ ରେ ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନ ସରକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ୧୯୨୪ରେ ଏହି ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟପତି 'ଜୋଗୁ' ପୁଣି ପ୍ରଥମ-ଜୋଗ ନାମରେ ଅଭିହିତ ହୋଇ ତାର ରାଜା ହେଲେ ।

ଇଜିପ୍ଟ—ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ଏହି ରାଜ୍ୟଟିକୁ ସାଲାଡିନ୍‌ର ଦେଶ କହିବେ ଚଳେ । ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ପ୍ରାଚୀନ ପୀଠସ୍ଥଳ । ପିରାମିଡ ଏ ଦେଶର ପ୍ରାଚୀନତାର ପରିଚାୟକ । ଏ ଦେଶର ସଭ୍ୟତା ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ପୂର୍ବ ୮୦୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବାର ସନ୍ଦେହ କରାଯାଏ । ପୂର୍ବତନ ମିସରୀୟ ବା ଇଜିପ୍‌ସିଆନଙ୍କ ଇସ୍ଲାମ ଧର୍ମ ଥିଲା, କୃଷି ଥିଲା, କଳା ଥିଲା, ବିଜ୍ଞାନ ଥିଲା, ଯୁଦ୍ଧଜାତ ଥିଲା, ସାଜସଜ୍ଜାତ ଥିଲା । ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୩୬୦୦ ସମୟରେ ଏହାର ପତନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପିରିଅ ସହରରେ ଅଳିନ୍ଦ ଯୁଦ୍ଧକର ବଳ ଦଖଲକରିଲା । ୬୭୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବରେ ପର୍ସିଆନମାନେ ମିସରକୁ ଜୟ କଲେ । ତତ୍ପରେ ଆଲେକଜାଣ୍ଡର ଜେତିଲେ । ତାପରେ ଇଜିପ୍ଟ ୧୦୦୦ ବର୍ଷ ଗ୍ରୀକମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଲା । କ୍ଲିଓପେଟ୍ରା (ଏହି ବଂଶର ଶେଷ ରାଣୀ) ଙ୍କ ପରଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପତନ ହେଲା । ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ପୂର୍ବ ୩୦ ଠାରୁ ୬୧୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ରୋମୀୟ ଶାସନ ଅଧୀନରେ ରହିଲା । ୭୪୧ ରେ ଅରବମାନେ ଅଧିକାର କଲେ ଏବଂ ୮୭୮ ବାରବାରର ଖାଲିଫଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଲା । ୧୮୮୮ ରେ ଇଂରେଜମାନେ ଏହାକୁ ନେଇ ପୁଣିଥରେ ଏହା ଭୁକିର ଗୋଟାଏ ପ୍ରଦେଶ ଭଳି ହୋଇ ରହିଲା ।

ଇଷ୍ଟାନବୁଲ - ତୁରସ୍କ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଷ୍ଟେଟ । ଏହା ମାରମୋରା ଉପସାଗର ଓ କରଫାରସ୍ ପ୍ରଣାଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ପ୍ରଥମ ତୁରସ୍କର ରାଜଧାନୀ ଥିଲା । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଅଙ୍ଗ୍ରେଜମାନେ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ । ୧୯୧୮ ଠାରୁ ୨୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫରାସୀ (ବ୍ରିଟେନ ଫ୍ରାନ୍ସ) ଅଧିକାର କରିଥିଲେ । ୧୯୨୨ ରେ ପୁଣି ଫେରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଖ୍ରୀଷ୍ଟ୍ ଜୁ ଏବଂ ଅରବମାନେ ଅନୁସାରକର ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ଏହା ଭିତରେ ଅଛି । ପୂର୍ବରୁ ଏହା କନ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଟିନୋପଲ୍ ନାମରେ ଅଭିହିତ ଥିଲା । ଏହାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗିର୍ଜା, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଫିଆ ନାମକ ମସ୍‌ଜିଦ୍‌ରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ।

କାଇରୋ—ଇଜିପ୍ଟ ବା ମିସର ଦେଶର ରାଜଧାନୀ । ନାଇଲ ନଦୀ ତଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସୁଏଜ ଖାଲର ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ ଠାରୁ ୧୩୮ ମାଇଲ ଦୂର । ମିସରର ଅଲେକଜାଣ୍ଡ୍ରିଆ ସହର ଓ ବନ୍ଦର ଠାରୁ ୧୨୮ ମାଇଲ । ଏହା ଅଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ବୃହତ୍ତମ ସହର ।

ଗ୍ରୀସ୍—ଏହା ଇଉରୋପର କିଛି ପୁରାତନ ରାଜ୍ୟ । ଏହାର ସଭ୍ୟତା, ଏହାର ଇତିହାସ ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ । ଏହାର ସାହିତ୍ୟ, ଏହାର କଳାରେ ଗୋଟାଏ ବିଶିଷ୍ଟତା ଅଛି । ଇଉରୋପର ମତରେ ଏହିଠାରେ ସଭ୍ୟତାର ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କୁର । ସହରଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତରେ ଏହାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଚିରଦିନ ହୋଇଥିଲା । ସାର ଅଲେକଜାଣ୍ଡର ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଠାରୁ ଏହି ରାଜ୍ୟ ପାଇ ଏଠା ଲୋକଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ବହୁଦେଶ ଜୟ କରିଥିଲେ । ୧୯୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଏହି ଦେଶ ରୁଷିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ୧୮୨୧ରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାନେ ବିଦ୍ରୋହ କଲେ । ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗ୍ରୀସ ୧୮୩୦ରେ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ହେଲା । ୧୮୩୩ ରେ ବାଭାରିଆର ଅଟୋ ନାମକ ରାଜପୁତ୍ର ରାଜା ହେଲେ । ୧୮୬୨ ରେ ସେ ବିତାଡ଼ିତ ହେଲେ । ତାପରେ ୧୮୮୩ରେ ଜର୍ଜ ବାଭାରିଆ ରାଜା (ପ୍ରଥମ ଜର୍ଜ) ହେଲେ—୧୯୧୩ ରେ ସେ ନିହତ ହେବାରୁ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର କନ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଟାଇନ୍ ରାଜା ହେଲେ । ୧୯୨୭ ରେ ସେ ରାଜ୍ୟଚ୍ୟୁତ ହେଲେ । ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅନ୍ତିମକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜା ହେଲେ । ତାପରେ ତାଙ୍କ ପିତା ରାଜା ହେଲେ । ୧୯୨୨ରେ ସେ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ପ୍ରଥମ ଜର୍ଜଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବର୍ଜନ କରିଲେ । ୧୯୩୩ ରେ ପ୍ରଥମ ଜର୍ଜ ନିର୍ବାସିତ ହେଲେ । ୧୯୩୬ ରେ ଗ୍ରୀସ ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ର ହେଲା । ଭେନିଜେଲସ୍ ତାର ନେତା ଥିଲେ । ମାତ୍ର ପୁଣି ୧୯୩୩ ରେ ରାଜତନ୍ତ୍ର ଘୋଷିତ ହେଲା । ପୁଣି ରାଜା ହେଇଆସିଲେ । ଗ୍ରୀସ ରାଜ୍ୟ ବହୁ ଦ୍ୱୀପ-

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁଣି ପଶ୍ଚିମେଇଉରୋପ । ଦ୍ୱୀପସମୂହର ଅଳପକ ସାରଭ (ଗ୍ରୀସର ପୂର୍ବପଟ) ରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହାର ପଶ୍ଚିମରେ ଅଇଅର୍ଲାଣ୍ଡ ସାଗର । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଦ୍ୱୀପ ଅଛି । ଦକ୍ଷିଣରେ ଭୂମଧ୍ୟସାଗର ଏବଂ ଉତ୍ତରରେ ଅଲ-ବାନିଆ ଯୁଗୋସ୍ଲାଭିଆ ଓ ବୁଲଗେରିଆ ପ୍ରଭୃତି । ଏଥିରେ ଅନେକ ବନ୍ଦର ଓ ଯୋଗାଣ୍ଡିସ୍ଥ ଅଛି । ସେଥିରୁ ଟ୍ରାଫେକର ସାହାଯ୍ୟରେ ଅସୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଟାଲି ଏହାକୁ ଚଳାଇ କରୁଛି । ଏହାର ବର୍ତ୍ତମାନ ବୈଦ୍ୟେବଳ ଚଳଣ ।

ଡାର୍ଡାନେଲ—ଇଜିଜେସ ଏବଂ ଏସିଆ ମହାଦେଶର ସଂଯୋଗକାରୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଣାଳୀ । ମାରମୋରା ଏକ ଏକିଅନ୍ ସାଗରକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ କରୁଅଛି । ୧୮୫୭ ଠାରୁ ଏହା ତୁରସ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ୧୯୨୩ ଠାରୁ ଏହା ଗୋଟିଏ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କମିସନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ।

ବଲ୍‌କାନ୍—ଇଉରୋପର ଉପଦ୍ୱୀପ । ଦାନୁବ୍ ନଦୀ ଓ ପେଡ୍ ଏହାର ପଶ୍ଚିମ ସୀମାନ୍ତ, ଭୂମଧ୍ୟସାଗର ଏହାର ପୂର୍ବ ସୀମାନ୍ତ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶରେ ଭୂମଧ୍ୟସାଗର । ଯୁଗୋସ୍ଲେଭିଆ, ଗ୍ରୀସ, ବୁଲଗେରିଆ, ରୁମାନିଆ ଏବଂ ଅଲବାନିଆ ପ୍ରଭୃତି ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ନେଇ ଏହି ଉପଦ୍ୱୀପ ଗଠିତ । ଏହାର ଅଯୁତନ ୩୫,୦୦୦ ବର୍ଗ ମାଇଲ । ଏହାକୁ Near east ବା ସମୀପସ୍ଥ ପୂର୍ବଭାଗ ବୋଲି କହନ୍ତି ମଧ୍ୟ ।

ବୁଖାରେଷ୍ଟ—୧୮୬୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦର ଏହା ରୁମାନିଆର ରାଜଧାନୀ ହୋଇଅଛି । ୧୯୧୬ ରୁ ୧୯୧୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏହା ଜର୍ମାନୀ ହାତରେ ଥିଲା । ଏହା ଅତି ମନୋରମ ନଗରୀ । ଏହାକୁ ପୂର୍ବ ଇଉରୋପର ପ୍ୟାରିସ ନଗରୀ ବୋଲି କହନ୍ତି ।

ବେସାରାବିଆ—କୃଷ୍ଣସାଗର ଉପକୂଳସ୍ଥ ରୁମାନିଆର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ । ୧୫୦୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଏହା ରୁଷ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ୧୮୨୨ ରେ ରୁମାନିଆ ଜେତେକାଂଶ ଏଥିରୁ ଦଖଲ କରିଥିଲା । ୧୮୭୮ ରେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁଷିଆ ଅଧୀନକୁ ଅସିଲା । ୧୯୧୭ ରେ ଏହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହେଲା । ତନ୍ତୁ ପରେ ଏହା ରୁମାନିଆର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ରହିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ରୁଷିଆ ଗ୍ରାସ କରିଛି ।

ମାଣ୍ଟିନିକ ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ—କଲମ୍ବସ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବିଷ୍କୃତ ଉପକ୍ଷୁଦ୍ର ଇଣ୍ଡିକ ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜରେ ଅମେରିକା ସମୀପବର୍ତ୍ତୀ ଟାରିବିଆନ ସାଗରରୁ ବେଷ୍ଟିତହେବ ଫ୍ରେଞ୍ଚଡ଼ା ଓ ମାର୍ଟିନିକୋ ଠାରୁ ଭେନିଜୁଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ । ମାଣ୍ଟିନିକ ତଲ୍ଲାଖସ୍ଥ ସର୍ବାଧ୍ୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ଖଣ୍ଡିଏ ଦ୍ୱୀପ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଅମେରିକା (ଯୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟ) ଅଧୀନକୁ ଅସିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ବୋଲି ସମ୍ବାଦ ମିଳେ ।

ମେସିଡୋନିଆ—ବଲକାନ ଉପଦ୍ୱୀପର ଗୋଟିଏ ଭାଗ । ବୁଲଗେରିଆର ପଶ୍ଚିମସୀମାନ୍ତ ଠାରୁ ସେଲୋନିକା ଉପସାଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ସୀମା । ଏଥିରେ ଲୁହା ଏବଂ ଟିନ୍ ଚାଉଳ । ୧୧୧୩ ରେ ଏହା ଗ୍ରୀସ ଓ ସର୍ବିଆ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ମହାଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ବୁଲ୍‌ଗେରିଆ ସମ୍ବନ୍ଧସ୍ଥ ହୁଅନ୍ତେ ଏହା ଗ୍ରୀସ ଏବଂ ଯୁଗୋସ୍ଲେଭିଆ ମଧ୍ୟରେ ଭାଗ ହୋଇଗଲା । ଖାଲି ଅଲେକଜାଣ୍ଡ୍ରିଆର ଦେଶ ଏ ।

ରୁମାନିଆ—କୃଷ୍ଣସାଗର ପଶ୍ଚିମ ପଟର ରାଜ୍ୟ । ମୋଡ଼ାଭିଆ ଓ ଓ୍ୟାଲିସିଆ ମୂଳରାଜ୍ୟ ସହ ୧୮୧୧ ରେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବେସାରାବିଆ ବୁକୋଭିନା ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରାନ୍ସିଲଭାନିଆ ଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରୁଷିଆ ବେସାରାବିଆ ନେଇ ଯାଇଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଂଶରେ ଜର୍ମାନୀ ଆଧିପତ୍ୟ ଜାହିର କରିଛି । କୃଷ୍ଣସାଗରର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଥିବାରୁ ଏହାର ଏଭଳି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ।

ସିରିଆ—ଭୂମଧ୍ୟସାଗରର ପୂର୍ବ ଭାଗରେ ତୁରସ୍କର ଦକ୍ଷିଣବର୍ତ୍ତୀ ଦେଶ । ଏହା ସିରିଆ, ଲିବାନନ ଏବଂ ଅଲେପୋଆଇ ରାଜ୍ୟ ଓ ଜର୍ଦ୍ଦନ୍ ଏଡ଼ି ତିନି ପ୍ରଭେଦ ସଂଶ୍ରେଣରେ ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସିରିଆର ଅବାର ପ୍ରାୟ ୬,୦୦୦ ସ୍କୋୟାର ମାଇଲ ହେବ । ଡାମାସକସ୍ ଏହାର ରାଜଧାନୀ । ୧୯୧୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁରସ୍କର ଓଟୋମାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ହେଉଥିଲା । ତାପରେ ବ୍ରିଟିଶ ମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ତଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ୧୯୨୦ ରେ ଏକ ରାଜି ଦ୍ୱାରା ଫ୍ରାନ୍ସର ରକ୍ଷା ହେଲା ମାତ୍ର ୧୯୨୫ ରୁ ୧୯୨୭ ବତ୍ସରାଦରେ ତାହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ ସିରିଆ ମଧ୍ୟରେ ବିଲୀନ ହୋଇଗଲା ।

(୨୬ ପୃଷ୍ଠା ଉତ୍ତରୁ)

ଏଥିରେ ଲେଖକ 'ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭା' ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେଖକ ଥିଲା ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି । ଯେ, ଲେଖକ ଏ କାଳ ଢ଼ାଳ ଦେଇଛି ।

ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରସ୍ତାବ—ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର । ଗଳ୍ପ ସ୍ୱାଭାବିକ ଶୈଳୀସମ୍ପନ୍ନ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ।

ଶ୍ରୀ ମନ୍ମଥ ନାଥ ମିଶ୍ର ଚେତାଙ୍କ କବିତା । "ଅଇ ଯେ ଅଧିକ ମାହିଁ ଚେତା" ମଧ୍ୟରୁ ।

ଶ୍ରୀ ଭକ୍ତିଭାଇ ସାହୁଙ୍କ 'ଅମର ଝରୁଛି ।' ଏବଂ ମାନସିଂହଙ୍କ 'ଅମର ବିଦ୍ରୋହ' କବିତାର ଉଲ୍ଲେଖ ।

ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ପରାଜୟ ପରା ବଳ ଭୁଗିବାର ଜିଦ୍ ଶିଖା ! ବିଫଳତାରେ ହିଁ ବଳ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା ଓ ଗୌରାଙ୍ଗାଙ୍ଗିକର ବିଶେଷ ଅନୁଭବର ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ଅମର ବିଶ୍ୱାସ ।

—×—

Digitized by srujanika@gmail.com

ପତ୍ର ପତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ଚେଷ୍ଟା ହେଲା । ଏଭଳି ବଳିଅରେ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ବଡ଼ ବାଧିଲା । ସେ କହିଲା, ଗୋଲକବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଏପରି କଳଗୋଳ ହେଲେ, ସେମାନେ ଜରିମାନା ସ୍ୱରୂପ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏଁ ପଇସା ଅଣି ଅମୁହାଁ ବାଟୁରେ ପଳାଇଥିଲେ ।

ପତି ଉତ୍ତର ଦେଲା—ହଁ, ହଁ, ମୁଁ ଜାଣେ, ସେହି ପଇସାରେ ଗୋଲକବାବୁ ଅଳସା ଗୋଟେ ଘର ତ ତୋଳାଇଲେ ।

\+ + +

"ଘର, ତୁ ମୋତେ ଭଣ୍ଡେଇ ଦେଲୁ । ତୁ କହିଲୁ, ନଫେଲିବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ତେର ଟଙ୍କା ଅଛି !"

'ମୁଁ ତ ତା କହି ନଥିଲି, ନବଢ଼ଇ. ମୁଁ କହିଥିଲି ବି, ତାର ଅବକ ସେତେ, ଟାଠୁଁ ଟଙ୍କା ତାର ବହୁତ ବେଶୀ ।"

\+ + +

ଜାଜ୍‌ପୁର ଖେଳୁଅଡ଼ମାନେ ଭଦ୍ରତ ଟିଲ୍ ମ୍ୟାଚ୍ ଖେଳିବାକୁ ଅହିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଉପ୍ରାତ ପିଲ୍ଲ ଦେଖି ଭଦ୍ରକ ଖାଜନ ବପ୍ତା-ନଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—"ଅପଣଙ୍କ ଫିଲ୍ଡରେ ଘାସ ନାହିଁ ।"

"ଏଠିକି ଚରିବା ଗାଈ ତ ଦେହ ଅସନ୍ତ ନାହିଁ—ଅମେ ଜାଣିଛୁଁ ଚପର ?"

\+ + +

'ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଭଣ ବଜାରରେ ଖାଇବା ଠାରୁ ଘରେ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ପାଏ ନାହିଁ ?'

'ହଁ ।'

'ମୁଁ ଯେ ତାକୁ ଅନେକ ଥର ହୋଟେଲରେ ଖାଇବାର ଦେଖିଛି ।'

ସେ ହୋଟେଲରେ ବୋଧ ଲେଖା ହୋଇଥିବ—'ଏଠି ସବୁ ଭଳିଅ ଖାଇବାକୁ ମିଳେ ।'

× × ×

'ଡାକ୍ତର ମୋତେ କହିଛନ୍ତି ଦଶିଣା ପବନ ମୁହିରେ ବୁଲିବାକୁ । ଏଠିକି ଦଶିଣା ପବନ ଅଛି ?'

'ହଁ ହୁଁ ।'

(ହାତ ଝେଡ଼) 'ଏଠିତ ଉତ୍ତର ଅଡ଼ୁ ପବନ ଅସିଲା ପରି ଲାଗୁଛି ।'

'ଦକ୍ଷିଣା ହାଓ୍ୱା ବର୍ତ୍ତମାନ ଡେଣୁ ଫେରୁଛି ।'

× + ×

ଗୋଟିଏ ଚରସ୍ତ୍ରାନ ଦର୍ଶନ ମୂଆ ବାହା ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ପତ୍ନୀ କହିଲେ—ଅମ୍ମ ନବଦ୍ଧ ଏପରି କରିବା ବରବାର ସେଇଥିରେ ତ ଅମେ ନୂଆ ବାହା ହେଇଛୁଁ ବୋଲି ଦେହ ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ପତି—ତାହେଲେ ତମେ ଏ ସ୍ଥାନେ ପେଷ୍ଟା ଧର ।

\+ × ×

ଭଲ ମୁଁ ଦରଦଣ ହେଲି—ମୋ ଭୁଲ ଅଜ ଘରେ ରହ ନାହିଁ ।

ଭ୍ରମଦେଶ—ଗୋଟାଏ ଭୁତ ପାଳ !

\+ + +

ଚୌଣସି ପୁରୁଣା ପୁସ୍ତକ ବକ୍ତେତା କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ନୂଆ ବକ୍ତେତାଙ୍କୁ କହିଲେ—ସ୍ତ୍ରୀ ବକ୍ତେତ କହୁ ନବ ବଚାହତ ସେହେଲୁ ଭାଖାଭୋଖ ବଚବ ନାହିଁ ।

ନୂଆ ବକ୍ତେତା—କାହିଁକି—

ପୁରୁଣା ବକ୍ତେତା—କାରଣ, ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଜାଣିବଯେ ସ୍ୱାମୀ ଜଣେ 'ସ୍ପ୍ରୋଜନ୍ତ' ସେ ଅଜ କହ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

× + +

'ଏକ ଶିଶି ଅଣ୍ଡରଣ୍ଡିଆ ତାଇ ଔଷଧ ଅଜ ଏକ ଶିଶି ଜାଠ ପାଲିଣ,'—

ବୈଦ୍ୟ—'କଣ ଦୁଇଆଜ ରୋଗୀର ଦରକାର ?'

'ଅଜ୍ଞା ହଁ । ରୋଗୀର ଗୋଟେ ଅଣ୍ଡ ଦାଢ଼ ମାଲିସରେ ଅଜ ଗୋଟେ ଅଣ୍ଡ ଜାଠରେ—ତା ଗୋଟ ଜଣ ସାରିଥିଲା ।'

× + ×

'ବାବା, ଗୋଟେ ପଇସା ଦିଅନ୍ତୁ ।'

'ତୁ ବଡ଼ ବଦ୍‌ଖଟି ଧରିଲୁଣି । ସେଦିନ ଗୋଟେ ପଇସା ଦେଇଥିଲି—କଣ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲୁ ?'

'ଗାଡ଼ିରେ ୧୪ଟ୍ରରେ ଅଜ ଗାଡ଼ିରେ ୩ଟରେ ଜାଇଥିଲାରେ ଏଟେଣ୍ଡର କଲା—ଏଣିକି ?'

× × ×

ଦୁଇଟି ପିଲା ଜାଳ ମାରିଲେ ଯେ ସବୁଠୁଁ ଜାହାଜିଆ ଗପ ଯିଏ କହି ପାରିବ ସେ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିବ ।

ଜଣେ ପିଲା କହିଲା—ମୁଁ ଦେଖିଛି, ଜଣେ ଲୋକ ୧୨ଘଣ୍ଟାରେ ଭାରତ ମହାସାଗର ସନ୍ତରି ପାର ହୋଇଗଲା ।

ଅବର—ତୋର ଠିକ୍ ମନେ ଅଛି, ତୁ ତାକୁ ଦେଖିଛୁ ?

'ହଁ'

'କେଉଁ, ସେଇ ଲୋକ ମୁଁ ।'

\+ × ×

ବନ୍ଧୁ—'ମାତେ ବିଶ୍ୱାସ ଜତ, ମୁଁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ରହିବ ।'

ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି—'ମୋତେ ଘଣ୍ଟା ଟଙ୍କା ଦେ ବଡ଼ ଜରୁରି ।'

'ବାସ୍, ମୋର ଏଇଟି ଶେଷ ହୋଇ-ଗଲା ।'

——

Digitized by srujanika@gmail.com

ପଚିଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ପଚିଶଟଙ୍କା

ଓଗର ୨୩ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଓଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୧୨-୧୯୪୦ ରି

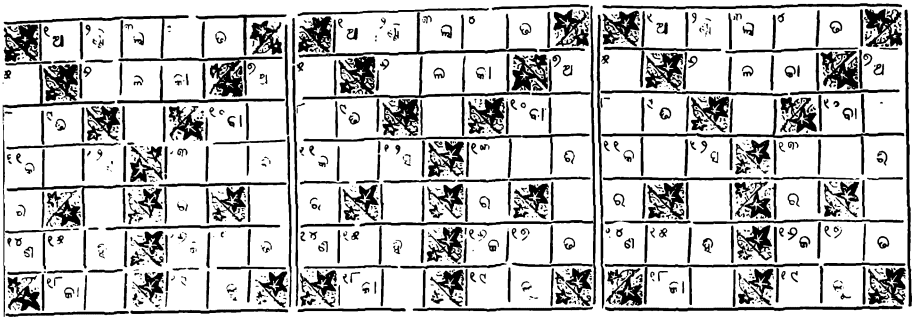

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର ____

ସଧା ଭାବରେ

୧ । ଅଷ୍ଟର ଦୁଇଲୁ ଦେଇ ଦେଲେ ପୃଥିବୀର କୋଟିଏ ମହାସାଗରର ନାମ ହେବ, ଏ ସୂତ୍ରରେ ଯାହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅମେରିକାର ଯୋଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

୨ । ସେଇ ବାଳକ ଅଙ୍କର ଯୌବନ ଛାଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ି ନଥାଏ ।

୮ । ଗୀତ ଅନେକ ସମୟରେ କୌଶସି —ମାନେ ନାହିଁ ।

୧୦ । ଯାହାର ଏ ଆଏ, ସେ ପଦ୍ମ ସ୍ଥାନର ହାରେ ନାହିଁ !

୧୧ । ସିନାନ ସାଙ୍ଗ ନବ କିଶୋର — ଜାଗେ ଅଧ୍ୟୁହ ।

୧୩ । —ସଙ୍ଗରେ ବଳି ଭଗ୍ନ ଅଧିକ ଅପଦ୍ଧ ହେବା ଲୋକ କମ୍ ନାହାନ୍ତି ।

୧୪ । ସଜାଇ ରଙ୍ଗିଲେ ଠାକୁରଙ୍କଠାଁ ଲାଗିବ ।

୧୨ । ଯାହାର ଜର୍ଜ୍ଜ ଜଗେ ।

୧୮ । ଜଂଗ୍ଲିଶ ସରକାର ଭାରତରେ ଡାକର ସ୍ଥାପ୍ତ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଏହା କରି-ବାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଦାୟୀ ।

୧୯ । ଗୋଷ୍ଠାଏ ପାଉଲେ ଦୁଇଟା ପାଇଁ, ଦୁଅଙ୍କର ପଢ଼ିଗେ ମନ ହୁଏ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୨ । ଏହାକୁ ଧରି କରିବେ ତ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରକୁ ପଡ଼ନ୍ତି ।

୩ । ମନୁଷ୍ୟର ଅଭିଳାଷ ଭବିଷ୍ୟତ ଜୀବନରେ ପିଲାକାଳରୁ ପଥାର୍ଥ ଏହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଦାୟୀ ।

୪ । ବାହ୍ୟ ଶ୍ରୀଅ ଭୃଷ୍ଟାରର କାରଣ ଭାଗ ।

୫ । ଅଫସ ଟୋଖାଏ ଅଭ୍ୟାସ ଦୁଇଟି ବ୍ୟୋଗ ମଧ୍ୟ; ଯାହାର — ଜୀବନରେ ବହୁ-ଶ୍ରମ ଓ ସମୟ ଲେଖା ।

୭ । ଏଥର ହୋଇଥିଲେ ଅନେକ ଜୀବନକୁ ଚିତ୍ରଣ କରିବାରେ କେତେକ ଲୋକ ଭୂମିତ ହୁଅନ୍ତି ।

୯ । ଏହାକୁ ଭାଳ କରିବା ଲୋକ ଦୁଇଥ-ରେ ଅନେକ ।

୧୦ । ଦୁର୍ଜ୍ଜିକ ପ୍ରେମିକାର ସହାନୁଭୂତି ଅକ-ର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବହୁ ଯୁବକ ଏଥର ହୋଇ ଅନେକ ସମୟରେ ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ବୁଲିଥାନ୍ତି ।

୧୨ । ଏଥିର ସାମାନ୍ୟ ଏହା ହେବା ଜୀବନ୍ତେ ବହୁ ଛିଙ୍ଗା ଛିଙ୍ଗା ସତ୍ୟ ବା ତଥ୍ୟ ଚାରେ ଅଳ୍ପାନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି ।

୧୩ । ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରି, ଜୟ ଦେଖାଇ କେତେକ ସରକାର - ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଉଚ୍ଛିନ୍ନ-ବିଲ୍ଲ— କରିଥାନ୍ତି ।

୧୫ । ଓଗର ଅଛା ନାଉମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଯାତ୍ରା ଚଳାଇଥାନ୍ତି ।

୧୭ । ଜଳ ଭାଇବା ପାତ୍ର ବିଶେଷ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧନ୍ଦା ଭେଦର ବାର୍ତ୍ତ

ନିମ୍ନ ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଟି ଅଭିନ୍ନ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ପୋଷ୍ଟିଏ କେଉଁଏ ଅକ୍ଷର ବସାଇ କରି ଥିବା ସବୁ ଯୋଡ଼ିଏ ଯେ ଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଦିଆ ଭାବରେ ଓ ଉଲ୍ଟାପାଲ୍ଟା ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଶବ୍ଦ ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁହେବ । ବିନୁ ପୋଷ୍ଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ଜଣେ ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଲେ ଠିକ ବୋଲାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିନ୍ତାରେ ଚିନ୍ତନ କରି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ନିଜୁଛ ତାହା ବାଛି ବଖାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଛାଡ଼ି ହୋଇ ଅମାଦକଙ୍କଠାରେ ରକ୍ଷିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୧୦୧ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫୦୧ ପାଇବ ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ପୁରସ୍କାର ବାଦି ଦିଆଯିବ । ଯେଉଁଠି ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଛି ସେଠାରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । ଦୌଳିଶି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ପୋଷ୍ଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରି ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସବାଠାରେ ଅପରାହ୍ନ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିଥିବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ସେଉଁମାନେ ୫୦୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ନମ୍ବର ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫୦୧ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ତିନିଖଣ୍ଡ ବା ତତୋଧିକ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦।/ (ପାଞ୍ଚଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।/, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।/ ଏବଂ ତିନିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପାଇଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଚାରିଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦।/ ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/ ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଉ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ, ଯେ ଷ୍ଟେଲ ଅଡ଼ିତ, ବା ଲୋକଯୋଗେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦୋଷରେ ଉତ୍ତର ଜମା ହେଉ ବିଳମ୍ବ ଅମ୍ବେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଫାଫା ପଛପଟେ ପ୍ରଦେଯୋଜକର ମୂଳ ନାମ ଓ ଦେଶେଖଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣା (square) ଟି ଚାରି ଲିଫାଫା ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ । ଲିଫାଫା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଉତ୍ତରର ଛାପା କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୩ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରଥମ ୩ ଖଣ୍ଡ ଛାପା କୁପନରେ ଦେଇ ଶେଷିକ ବସବ ଇଚ୍ଛା କେବେ ଖାତା ଆକାରରେ ଭରି ଆହୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହିଠାରୁ କାଟ

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To

DAGARO Sabdadhanda

P. O. BHADRAK

Dt. BALASORE

ORISSA.

ଭେଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବିଧା

ଧନ୍ଦା ଦିଆଯାଇଥିବା ଲେଖାଟା ପଠାଇ ପାରିବେ ।

(ଏଥିରେ ଚାରିଟର ଉତ୍ତର ଦିବାର ଦରକାର ନାହିଁ)

ଅବଶ୍ୟ ଲେଖିବାର ଚାରିଟର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇ କାଟି ପଠାଇ ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ପୋଷ୍ଟ ବିଭାଗରୁ ଅନୁମତି (Permit) ପାଇଛୁ । ଯେ ଭେଦୀମାନେ ଲେଖାଟା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନେବେ, ଯଦି ସେମାନେ ଉପରେ ଦିଆ ଚାରିଟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପୋଷ୍ଟେଜ ବିଭାଗ ବିଭାଗ (bearing) ସ୍ୱୀକାର କରି ନେବେ ତେବେ ।

ପୋଷ୍ଟେଜ ବିଭାଗ ଏହାର ପୋଷ୍ଟିଏ ହିସାବ ଉଠିବାର ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ତେଣୁ ଏଥିର ଉତ୍ତରମାନ ଚାରିଟରେ ଦିଆ ଯିବାର ସେପରି ଦରକାର ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ଯେଉଁମାନେ ଚାରି ଚାରିଟରେ ଏହିପରି ଉତ୍ତର ପଠାଇବାର ସ୍ୱାଭାବ ସେମାନେ ଉପରେ ଲିଖା ହୋଇଥିବା ଚାରିଟି ଲିଫାଫା ଉପରେ ଅଠା ଲଗାଇ ଅବଶ୍ୟ ମାରିବେ । ଏହା ନ କରିଲେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ଏବଂ ସ୍ୱୀକ ହୋଇଯିବ । ଏପରି ଲିଫାଫା ଅମ୍ଭେମାନେ ଫେରାଇ (refuse) ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

୨୨ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପୁରସ୍କାର

ଦର୍ଗ ପୂର୍ବ ପରି ଅଭେଦ୍ୟ ରହିଲା ।

ଧନାରେଷ୍ଟୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟୋମ ଅଭିଯାନ ନିଶ୍ଚିତ—୩ଟି ଭୁଲରେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ।

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର—୩ଟି ଭୁଲ * ଜଣ—

ପ୍ରତ୍ୟେକ—୫୧ (—୫୫୦)

୧ । ଶ ଚିତ୍ରାମଣି ପଣ୍ଡା, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର । ୨ । ଶ ଉମାକାନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ସନ୍ଥମାଧବ, ଟ୍ୟୁ ଚାରପୁର । ୩ । ଶ ବଦାବର ମଣ୍ଡଳ, ଶିକ୍ଷକ, ରାଜଧା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥ ସ୍କୁଲ, ଧାମନଗର । ୪ । ଶ ଜଗନ୍ନାଥ ହିଁପାଠୀ, ଉତ୍ତର ହାଇସ୍କୁଲ, ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ (ଗ) । ୫ । ଶ ସୁଧୀରଚନ୍ଦ୍ର ପାଇଚରଣ୍ଡ, ଛତ୍ରୀ ଝାଣପାଣୀ ଟ୍ରେ, ଡାଗ ଛତ୍ରୀ, ବାମଡ଼ା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର—୩ଟି ଭୁଲ—୧୭ଜଣ

ପ୍ରତ୍ୟେକ—୫୧—୫୨୪

୧ । ଶ ସମ୍ମା ଶୋଭିଶ୍ରୀ ଦେବୀ, C/o ଏଃ ଟି: ପଣ୍ଡା, ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀ ବଳକଳ୍ପଣ, ଗୋ: ଅଷ୍ଟା, ଗଞ୍ଜାମ । ୨ । ଶ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପୁଷ୍ଟ, ପୁଷ୍ଟ ଜଳ ସ୍କୁଲ, ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ (ଗ) ପୁରୀ । ୩ । ଶ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡା, C/o ଏଃ ଟି: ପଣ୍ଡା, ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀ ବଳକଳ୍ପଣ, ଗୋ: ଅଷ୍ଟା, ଗଞ୍ଜାମ । ୪ । ଶ ଟି: ଏସ: ମହାପାତ୍ର, C/o ଟ୍ରେଡ଼ ନିଟ୍ରେଟ୍ସ, ଗାର୍ଜିଆ ଏସ: ଜ: ସ୍କୁଲ, ଗୋ: ଟେଙ୍ଗିଡ଼ ପଡ଼ା । ୫ । ଶ ଗଣେଶ୍ୱର ବୃଦ୍ଧି, ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ହାଇସ୍କୁଲ ହାଇସ୍କୁଲ, ଗୋ: ବାରପଦା । ୬ । ଶ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଓ ଶ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ, ବାରପଦା, ନୃସିଂହୋଡ଼, ଗୋ: ବାରପଦା । ୭ । ଶ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ବାସ, C/o ଶ ଯଦୁନାଥ ବାସ, ଗୋଷ୍ଟୁଲବୁର୍ଚ୍ଚ, ବାଲେଶ୍ୱର । ୮ । ଭାଗ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପଞ୍ଚନାମ୍ବର, ୫୫ ନମ୍ବର ଷ୍ଟ୍ରେଡ଼, ଭାମସେବପୁର । ୯ । ଶ ଗୋଲକ ନାଥ ମହାନ୍ତି, ଜଗନ୍ନାଥପୁର, ଉତ୍ତର । ୧୦ । ଜଗନ୍ନାଥ ବାସ, ସାଃ ବୁଢ଼ାପୁର, ଗୋ: ବଡ଼ଗ୍ରାମ ହିଜେ-ଜଗନ୍ନାଥ । ୧୧ । ଶ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନିଶ୍ଚି, ବାରପଦା ନ୍ୟୁଜଲେଟ । ୧୧ । ଶ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପରିଡ଼ା, ୮ମ ଶ୍ରେଣୀ, ଜଳ୍ପାଲ ବାଲେଶ୍ୱର । ୧୩ । ଶ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ, No 1. Type No 69. ଭାମସେବ-ପୁର । ୧୪ । ଶ ବସ୍ତୁଚନ୍ଦ୍ର ଦେବେଜ୍ଞ, ଗୋ: ଛତ୍ରୀ, ବଡ଼ଗ୍ରାମ ଷ୍ଟେଟ । ୧୫ । ଶ ଗଣେଶ୍ୱର ଜାମ୍ବିଲ, ଏସ, ଟି, ଜି, ସ୍କୁଲ, ୨ମ ଶ୍ରେଣୀ । ୧୬ । ଶ ସଦେ-ଶ୍ୱର ଭୂମ୍ପୀ, ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ହାଇସ୍କୁଲ ଉତ୍ତର ।

ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର—୫ଟି ଭୁଲ—୧୧ଜଣ—

ପ୍ରତ୍ୟେକ—୫୦୩—୫ ୮ ।

୧ । ଶ ବାଞ୍ଛାନିଧି ମହାନ୍ତି, ଚେତ୍ରପଣ୍ଡିତ, ମାଛଅକ ନିଃ ପ୍ରାଃ ସ୍କୁଲ, ଗୋ: ରାଜନଳିଗିରି ବାଲେଶ୍ୱର । ୨ । ଶ ରାମେଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ, ଉତ୍ତର ହାଇସ୍କୁଲ, ୮ମ ଶ୍ରେଣୀ (ଗ) । ୩ । ଶେଷ ମହାଦେ ଜଗେ, ପୁରୁଣା-ବଜାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଗୋଦାମ, ଗୋ: ଉତ୍ତର, ବାଲେଶ୍ୱର । ୪ । ଶ ଉମେଶ୍ୱର ସାହୁ, ଉଚ୍ଚପଡ଼, ଜର୍ଜ ହାଇସ୍କୁଲ, ଗୋ: ଉଚ୍ଚପଡ଼, ଜିଃ ସମ୍ବଲପୁର । ୫ । ଭାମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି, ଜଳ ପୋଲିସ ଅଫିସ, ଦୋରା-ପୁଷ୍ଟ । ୬ । ଶ ଉତ୍ତାକର ମହାନ୍ତି C/o ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ଉତ୍ତର । ୭ । ବ୍ୟାଗ୍ରମୋହନ ଦାସ ୧୧ବର୍ଗ ଶ୍ରେଣୀ, ଜଳେଜଏଟ ସ୍କୁଲ, ଅଭ୍ୟ. ଗୋ: ସ୍ୱବନଗୋଳ, ଜଟକ । ୮ । ଶ୍ରମଜୀ ଉଷାରାଣୀ ଦେବୀ, C/o ଏ, ଟି, ପଣ୍ଡା C/o ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀ ବଳକଳ୍ପଣ, ଗୋ: ଅଷ୍ଟା ଗଞ୍ଜାମ । ୯ । ବିନୋଦ ବିହାରୀ ମହାପାତ୍ର, ଚାଲପଦା ଅପ୍ରାଇମେରୀ ସ୍କୁଲ, ଗୋ: ଚାଲପଦା ଜିଃ ବାଲେଶ୍ୱର । ୧୦ । ଶ ପୃଥ୍ୱୀଚନ୍ଦ୍ର ପାଣି, ବଡ଼ଗ୍ରାମ ଝାଙ୍ଗଡ଼ଭୁଜ, ଗୋ: ବୁଲିଅଣା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ । ୧୧ । ଶ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର, ଚେକ, ଏଲ୍ଲାଗ୍ରାମ, ସ୍କୁଲ, ନମ୍ବାପଡ଼ା ୧୧ ଦର୍ଗ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଚତୁର୍ଥ ପୁରସ୍କାର—୭ଟିଭୁଲ—୧୧ଜଣ ୫୪୩

୧ । ଶ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମହାନ୍ତି C/o ଏନ୍ ମହାନ୍ତି, ଚେ, ଚେ, ବ୍ରଦର୍ଶ ମେସ—ବାରପଦା । ୨ । ଶ ନରହରି ମହାନ୍ତି, ଚେ, ଚେ, ବ୍ରଦର୍ଶ ମେସ, ବାରପଦା । ୩ । ଶ ବଶ୍ୱଧର ଦୁଷ୍ଟି, ଅଗରପଡ଼ା ହାଇସ୍କୁଲ, ବଳଭାଟ ଷ୍ଟିଲ୍‌ଟନ ପୁରୀ । ୪ । ଶ ଭଗବାନ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣି, ଏ, ଏସ୍, ଅଇ ପୁଲିସ ଉତ୍ତର । ୫ । ଶ୍ରମତୀ ବ୍ୟୋମ୍ବାମ୍ବୀ ଦେବୀ C/o ଶ ବ୍ରଜବର ବଲାଇ, ଇ, ଜି, ସ୍କୁଲ, ସମ୍ବଲପୁର । ୭ । ଶ ଅନନ୍ତ ଚରଣ ଚେଟେଇ, ଚରଣ୍ଡପଡ଼ା ଇ, ଜି, ସ୍କୁଲ, ଗୋ: ସମ୍ବଲପୁର, ଉତ୍ତର । ୭ । ଶ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ସାମନ୍ତ, ଶିକ୍ଷକ ଅର୍ଜୁନପୁର ସ୍କୁଲ, ଗୋ: ଗଉରା, ବାଲେ-ଶ୍ୱର । ୮ । ଶ୍ରମତୀ ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେବୀ, C/o ଚେ, ମହାପାତ୍ର, ସ୍ୱଭଳଅଫିସ, ଜଟକ । ୯ । ଏମ୍ ମହାନ୍ତି, C/o ବ, ଜି, ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ଗୋ: ବଡ଼ଜଳଦା, ଜାଜପୁର ଷ୍ଟାଟାନସର । ୧୦ । ଶ ଗୋକୁଳ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ, ଫରେଷ୍ଟ ଅଫିସ ବାରପଦା । ୧୧ । ଶ ଉତ୍ତାକରଚରଣ ସାମନ୍ତ, ୧୭ ନଂ ଟ୍ରାୟଲୋଡ଼ୋ, ଷ୍ଟାଟାନସର ।

ସର୍ବାଧିକ ଉତ୍ତରର ପୁରସ୍କାର—

ଜଗତ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜଟିଳ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକେ ଏହି ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେଲ । ସେ ମହା-ଶୟ ଏହି ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାରେ ବହୁତ ଅତ ଚେହାର ଜାଣି ଜାଣିଛନ୍ତି ପୁରସ୍କାର ସେ ଜଗରେ ଦାନ କରି ଅସ୍ମ-ମାନଙ୍କର ଧନ୍ୟବାଦାର୍ହ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେହି ହେତୁ ଅସ୍ମାମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ୱାରରେ ପୁରସ୍କାର ପରିମାଣ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ପାରୁଛୁଁ ।

ପୁରସ୍କାର ବିତରଣର ସୁବିଧା

୧ମ ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ରେଖାମାନେ ଜଗଦ୍ଧଙ୍କା ପାଇବେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ ଓ ଚତୁର୍ଥ ପୁରସ୍କାର-ମାନ ନିମ୍ନଲିଖିତଭାବରେ ଦିଆଯିବ;—

ବହୁତ ଚତ୍ରରରେ ଥିବା, ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିବା ଯଥାସ୍ତ୍ରୀ ରେଖାମାନେ ଚଳଲିଖିତ ତିନୋଟି ପ୍ରକାରରୁ ଯେ କୌଣସି ପୁରସ୍କାର ଅପେକ୍ଷାର୍ଥୀ ଯେ କୌଣସି ପୋଷ୍ଟଏ ପ୍ରକାରରେ ସେମାନଙ୍କର ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ରେଖାମାନେ ଅଗ୍ରାଣ୍ଡ ସେମାନଙ୍କର ପସନ୍ଦ ଅସ୍ମାମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ । ନଚେତ୍ଚ ୨୦ ଜାଇଜ ସୁବା ଭାଗ୍ୟ ନ ପଡ଼ିଲେ, ଅସ୍ମାମାନେ ଅସ୍ମ-ମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ପଠାଇବୁଁ ।

୨ୟ ପୁରସ୍କାର ।

(ରେଖାମାନେ ଚଳଲିଖିତ ଏପ୍ରକାରରୁ ପୋଷ୍ଟ ବିଭାଗରେ)

୧ମ ନିର୍ବାଚନ—(ଭଗର) ଏବଂ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜଗରର ଶ୍ରାବ୍ଦ ଚେହେ—(ମୂଲ୍ୟ ୫୧) ।

୨ୟ ନିର୍ବାଚନ—(ପୁସ୍ତକ) ଚରେ ।ଶାଇ, ମରମ ଓ ଗଣ୍ଡିଏ ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟ—(ମୂଲ୍ୟ ୫୧୩) ।

୩ୟ ନିର୍ବାଚନ—(ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା) ୨୩ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପାଇଁ ୧୫ ଗଣ୍ଡ ଉତ୍ତର—(ମୂଲ୍ୟ ୫୧୪/) ।

(ପ୍ରକାଶ ଆଉରେ ଯେଉଁ ମାନେ ୨୩ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାରେ ୧୫ ଗଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ୧୧୪୧ ପରି ଗଣ୍ଡିଏ ଜଗର ଦେବେଲେଖର ପାଇବେ ।)

୩ୟ ପୁରସ୍କାର ।

(ରେଖାମାନେ, ଚଳଲିଖିତ ତିନପ୍ରକାରରୁ ପୋଷ୍ଟ ବାଛିବେ ।

୧ମ ନିର୍ବାଚନ—(ଭଗର) ୭ ମାସ ପାଇଁ ଜଗରର ଶ୍ରାବ୍ଦ ଚେହେ—(ମୂଲ୍ୟ ୫୧) ।

୨ୟ ନିର୍ବାଚନ—(ପୁସ୍ତକ) ଗଣ୍ଡିଏ ମରମ, ଗଣ୍ଡିଏ ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଚେହେର ଦ୍ୱାରେଯାଦୀପକ ପୁସ୍ତକ (ମୂଲ୍ୟ ୫୦୩/) ।

୩ୟ ନିର୍ବାଚନ—(ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା) ୨୩ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପାଇଁ ୧ଗଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ (ମୂଲ୍ୟ ୫୦୩/) ।

୪ର୍ଥ ପୁରସ୍କାର ।

ରେଖାମାନେ ଚଳଲିଖିତ ତିନ ପ୍ରକାରରୁ ପୋଷ୍ଟ ବାଛିବେ ।

୧ମ ନିର୍ବାଚନ—(ଭଗର) ୩ ମାସ ପାଇଁ ଜଗରର ଶ୍ରାବ୍ଦ (୫୦୩) ।

୨ୟ ନିର୍ବାଚନ—ଗଣ୍ଡିଏ ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଚେହେର ଦ୍ୱାରେଯାଦୀପକ ପୁସ୍ତକ । ମୂଲ୍ୟ (୫୦/୩) ।

୩ୟ ନିର୍ବାଚନ—(ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା) ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ୨୩ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ୩ଟି ଉତ୍ତର—୫୦/ ।

—o—

Digitized by srujanika@gmail.com

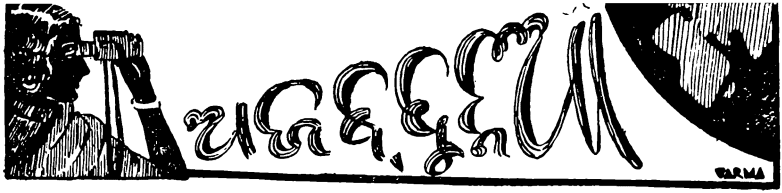

ରୀମା

ରୀମା ବଡ଼ ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଜୀବନ ରୀମା ହେଉଁ ହେଉଁ ଚାଲେ ଯେ ରୀମା ବାହାରୁଣି ତାର ଠିକ୍ ନାହିଁ ।

ସଂସେକ୍ସର ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ଥିବା ମାଛ-ମାନଙ୍କର ଜୀବନ ରୀମା ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ କରି ଥିଲେ । ମାଛ ମରି ଯାଇଥିଲେ କମ୍ପାନୀ ତଳା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଯେତେକ ମାଛ ଥିଲେ ସେତେକ ମାଛ ଓ ସେ ମାଛ ଯେତେକ ବଡ଼ ଥିଲେ ସେତେକ ବଡ଼ କରିବା ଦେବାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିବେ ।

ଅଳ୍ପ ଜଣେ ଧନୀଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଜାହାଜରେ ଯାତ୍ରୀଥିଲେ । ସେ ଜାହାଜରେ ଜଣେ ଚଣିଷ୍ଟା କଥିବା ମଧ୍ୟ ଯାତ୍ରୀଥିଲେ । ସେଇ କଥିବା ଜାଣେ ତାଙ୍କର ବାଗ୍ମିତା ଏବଂ ଅବାଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ବଳରେ ଉକ୍ତ ଧନୀଙ୍କର ମନକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇ ତାଙ୍କ ମତରେ ଚଳିତ କରି ନେବେ, ଏହି ଭୟରେ ସେ ରୀମା କରିଥିଲେ କି ସେ ଖେଳରେ ରୀମା କମ୍ପାନୀ ତାଙ୍କର [ଧନୀଙ୍କର] ଚୁକ୍ତିମତ ପାଇଁ କ୍ଷତି ପୂରଣ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ରହିବେ ।

ଅନେକ ଉଦ୍ରୋକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ବୁଝିଲେଣି ଯେ ପୃଥିବୀରେ ଏପରି ଯେତେକ ରୀମା କମ୍ପାନୀ ଅବଶ୍ୟକ ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀ ବି ଚୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ତ୍ରୀ ମରିଯାଏ କିମ୍ବା ଗ୍ରତ ପତି ଦେଲେ ଅଥବା କାହାର ପ୍ରେମିକା ଅଛି ପ୍ରେମ ନ କରେ ସେ [କମ୍ପାନୀ] ନୂତନ ସ୍ତ୍ରୀ ବା ନୂତନ ପ୍ରେମିକା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ରହିବେ ।

ବିଚିତ୍ର ସଞ୍ଚୟ ସ୍ଥାନ

ଯେତେକ ଲୋକ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ମନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଭାରତବର୍ଷର ଅନେକ ଲୋକ ମାଟି ଭିତରେ ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖନ୍ତି ଏବଂ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ମନେ କରନ୍ତି । ପ୍ରବାଦ ଅଛି ଭୂମି ଭିତରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଏହି ଗୁପ୍ତଧନ ସମୟରେ ଜୀବନ ଯାଇ ଜଳ ପାଲଟି ଯାଏ । ଗାଣ୍ଡିଆ ଅଞ୍ଚଳର ସମୟରେ ସମ୍ବଳ ଲୋକମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କରେ ପରିଣତ ହୁଏ ।

ଅରେ ଜାନଡାର ଗୋଟେଲୋ ନଗରର କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ଗୁପ୍ତ ହିଲିଂ [ଶ୍ୱ] ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରେ ଗୋତା ଜଳମରେ ଜଳିଥିଥିଲେ । ସେହି ଗୋତା ସୁନ୍ଦରତା ଭିତରୁ ୧୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ [୧୪୦୦୦ ଟଙ୍କା] ପାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଦ୍ଭୁତ କରିବାର ସ୍ଥାନ ।

ନିଉଜେଲ୍ [ଇଂଲଣ୍ଡରେ] ମଧ୍ୟ ଜଣେ ମହିଳା ୨୦ ପାଉଣ୍ଡ [୨୮୦ ଟଙ୍କା] ଦେଇ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ ଚଣିଷ୍ଟା ଥିଲେ । ଗୋଟାଏ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ଜଳିଥିଲା ଯେ ସିନ୍ଦୁକରେ ଅନେକ ଜିନିଷ ଗୋଟା ପାଇଁ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନମାନ ଅଛି । ଭଦ୍ରଲୋକ ଘରେ ଅର୍ଥ ଯେଉ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନ ଦେଉଁ ଦେଉଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ୫୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ପାଇଲେ ।

ଓୟାରଙ୍ଗଟନ୍ [ଲିଙ୍କାସାୟାର]ର ଟ୍ରାଉନ ହଲର ଗ୍ରତ ନୂଆ ପଲସ୍ତର ହେବା ବେଳେ ତା ଭିତରୁ ସୋନାର ଚାନ୍ଦ୍ରି ଜାଳର ବହୁ ମୁଦ୍ରା ମିଳି ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରଭାବ ନେଇ !

ଭାରତରେ ଅନେକ ଗ୍ରେର ପାଟ୍ଟ ଭିତରେ ଏପରି ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାନ ରହିଛନ୍ତି ଯେଉଁଠି ତ ସେମାନେ ନେଳିଲାମାରେ ଥିବାବେଳେ ଟଙ୍କା ପଇସା ଅନାୟାସରେ ରଖି ପାରନ୍ତି ଓ ଜାତି ପାରନ୍ତି ।

ବୁଢ଼ାକାଳ ଛୁଆ

ବୁଢ଼ା କାଳରେ ଯେଉଁ ଛୁଆ ହୁଅନ୍ତି ସେ ଟୋକାକାଳ ଛୁଆଙ୍କ ଠାରୁ ତେଜସ୍ୱୀ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ଓ ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ ହୁଅନ୍ତି ବୋଲି ଯେତେକ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ମତ । ଜିଦ ହରିଣ ଶ୍ରୁଭ ଚାରିତ୍ର ଧାର୍ମିକ ଭେଦା ଲେଖୋଟ୍ସି ଏବଂ ଜାନ୍ ଓ ଜେସଟିଷ୍ଟ ସେମାନଙ୍କର ପିତାଙ୍କର ଗୌଡ଼ାବସ୍ଥା ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ଜନ୍ ଡଲଟନ୍ ଯେତେବେଳେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଥିଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ବୟସ ୭୫ ହୋଇଥିଲା । ଗ୍ରିକ ଭାଇଙ୍କ ଜନ୍ମ ହୋଇ-ଥିଲେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କର ୭୧ ବର୍ଷ ହେଲେ । ସର ଜନ ହର୍ଶେଲଙ୍କର ପିତାଙ୍କର ବୟସ ୫୪ ବର୍ଷ ହେଲେ ସେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ସର ଚାର୍ଲସ୍ ଡାରୁସନ ଓ ଫାରାଡ଼େଙ୍କ ଜାତକର ପିତା ବୃଦ୍ଧ କିମ୍ବା ବୟସ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କର ଜନ୍ମ ହେଲେ, ସଥାକ୍ରମେ ୫୪ ଓ ୫୩ ହୋଇ ଥିଲା । ପିତାଙ୍କର ୫୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଚଣିଷ୍ଟ ଚିତ୍ରକାର ଓ ଚାର୍ଲସ ବେଲଙ୍କର ଜନ୍ମ ହୋଇ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ମହାନ୍ ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ଜିରଲସ୍ମ୍ ମିଟ୍ ଜନ୍ମ ହୁଏ ତାଙ୍କ ପିତା ୫୧ ବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧ । ନିଲ୍ସନଙ୍କର ପିତା ୪୬ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କଲା ଛୁଆଟିକୁ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ହୋଇ-ଥିଲା । ସ୍ୱୀକ୍ରେ, ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ୭୫ ବର୍ଷର ଜନ୍ମ ହେବା ପରେ ଦେବକୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗର୍ଭରେ ଧରିଥିଲେ । ଏହାର କାରଣ ଏହି ଅନୁମିତ ହୁଏ ଯେ ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାନେ ଅଧିକ ଅନୁଭବୀ, ଅଭିଜ୍ଞ ହୋଇଥିବାରୁ ପୁତ୍ରମାନେ ସେହିପରି ହୁଅନ୍ତି । ମାତ୍ର ମାତାମାନଙ୍କ ବୟସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମତ କିଛି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ବୋଧହୁଏ ଏଥିପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ ବାଳକ-ମାନେ ଅତେକ୍ଷାକୃତ ବେଶିକରି ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ଓ ବାଳକାମାନେ ଅନେକ ଧନୀଯାଏ 'ମିଶି', ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଅମ୍ଭା କଥାଯାଏ ଏ ଚେଷ୍ଟା ପ୍ରଚାର ହେଲେ ଯାଇବା ଅଭିଳଷିତ ଅଛି ଅବଶ୍ୟକତା ରହିନ୍ତା ନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

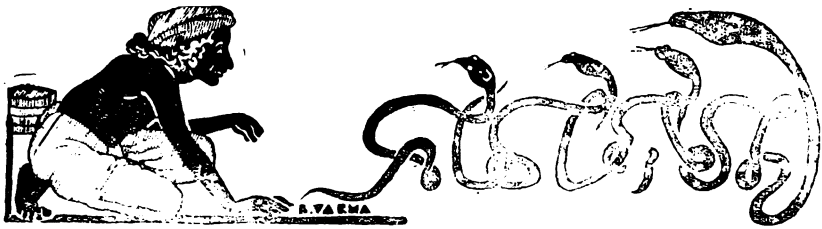

ନାଗବଗ୍ରଙ୍କ କଲମର

ଦିନାବିଲ୍ ୮,୧୯୫୪

ଜନ୍ ଗଲ୍‌ସ୍ ଓୟାର୍ଦ୍ଦି

ଇଂରେଜୀ ସାହିତ୍ୟ ଗଗନର ମାଇକେଲ୍ ଏଞ୍ଜେଲୋ ଓ ଲିଓନାର୍ଡୋ ଡା ଭିଞ୍ଚି ପରି ଜନ୍ ଗଲ୍‌ସ୍‌ୱାର୍ଦ୍ଦି ଅତି ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଜ୍ୟୋତିଷ୍କ ଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଜିଜ୍ଞାସୁମାନେ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜମାନ ଚିତ୍ରକର ହିଲାରେର ଆଙ୍କିଥିବା ଚିତ୍ର, ଚିତ୍ରକର ଜେମ୍ସ ମ୍ୟାକନିଲ୍‌ଙ୍କ ଚିତ୍ରରେ ଓ ମିଲାଇଲିଙ୍କ ଚିତ୍ରରେ ଯେ ଦେଖିବେ ଏହା ଲିଖିଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଯେପରି ଜଣେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଅଭିନେତା ଥିଲେ ।

ଜନ୍ ଗଲ୍‌ସ୍‌ୱାର୍ଦ୍ଦିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସମାଲୋଚକ M. Andre Chevrillon କହିଛନ୍ତି;—"No great Enigligh novelist of our times has shown so little of himself in his books—John Galsworthy."

ଜନ୍ ଗଲ୍‌ସ୍‌ୱାର୍ଦ୍ଦିଙ୍କ ପରିଚୟ ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ସବୁରୁ ଖୋଜିବେ ମିଳେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଭଙ୍ଗୀ ଏତେ ଅଜସ୍ର ଯେ ବୁଝିବା ବଡ଼ କଠିନ ହୁଏ । ସେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ପୁସ୍ତକରେ ଲାଟିନ୍ ରେଖାରେ ଶ୍ରୁତ ବ୍ୟଙ୍ଗୋକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ।

ତୋର କରି ଲେଖିବା ଅଭ୍ୟାସ ତାଙ୍କର ନ ଥିଲା । ଏଯାବତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ଅସେନା, ସେ ଦେଖି ବଜନ୍ତିନ । ଅନେକ ସମୟରେ ଗାଳିରେ ବଳି ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତି ନିଜିତ ତାଙ୍କୁ ନିବନ୍ଧୁ ଝାଟେ । ସେ ଅଜସ୍ରୀ ଭ୍ରୋରେ ବସନ୍ତି । ଶୁଣିଲେ ବିଶ୍ୱାସ ହୁଏ ନ ?

ସେ ଯାହା ହେ ଜେମ୍ସରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି;—ଜଣେ ମାନବକୁ ଆଦ୍ୟ ଲେଖିବାର ପ୍ରଥମେ ଉପଦେଶ ଦେଲେ । ସେହି ମାନବଙ୍କୁ ଅସୀମ ଜମାନ ଓ ପ୍ରେରଣା ଯାର ଜନ୍‌ଗଲ୍‌ସ୍‌ୱାର୍ଦ୍ଦିଙ୍କ ସାହିତ୍ୟକ ଜୀବନର ଜନ୍ମ । "ସାହିତ୍ୟକ ଦ୍ୱିପାଦରେ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କୁ ଜୈନିଆଙ୍କର ସାଥୀ ଦେଇଥିଲା ପରେ ମ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ସେ ସବୁ ବାଧା ଅତିକ୍ରମ କରି ଉପରେ ଉଠିବାର ଉପାୟ ଅଛି । ପରେ ପୁଣି ସେହି ମାନବଙ୍କୁ ଜଣକୁ ସଙ୍ଗେ ଓୟାର୍ଦ୍ଦି ଦେଖା କରିଥିଲେ ।

ଏହିଥିରେ ନାଟକ "Justice" "Silver Box" ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉପନ୍ୟାସ "Villa Rubene" "The Island Pharisees" ପ୍ରଭୃତିର ପ୍ରଣେତା ଜନ ଗଲ୍‌ସ୍‌ୱାର୍ଦ୍ଦି । ଅନେକ ପୂର୍ବରେ ଯେ ଲେଖିଥିଲେ । ସେ ଏହି "ଏକକ ଯାତ୍ରୀ" । ମାତ୍ର ତାଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟରେ ଜନ୍ମ ଓୟାର୍ଦ୍ଦିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚେଷ୍ଟା ବାନ । କେବଳ ଇଂରେଜ ସାହିତ୍ୟରେ ନୁହେଁ, ଯେ ଫୌଜିଆ ବେଦର ସାହିତ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପଢ଼ି ଫୌଜିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦେଖା ପ୍ରାପ୍ତ ।

ଜନ୍‌ଗଲ୍‌ସ୍‌ୱାର୍ଦ୍ଦି ବଡ଼ ଶୁଭାଳ, ବଦ୍ୟାନ, ଦୂରଦର୍ଶୀ ଓ ଜ୍ଞାନବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ୧୯୫୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ସେ ନୋବେଲ ପ୍ରାଇଜ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ଜନ୍ସ ସେ ଫଳାଫଳ ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱୀୟ P. E. N. କ୍ଲବ୍‌ରେ ବାନ ଲାଗିଥିଲେ । P. E. N. ଦ୍ୱାରା ସେ ଜଣେ ବଡ଼ ଭାଷାଜ୍ଞ ବର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ । ଜନ୍ସ ଏହାର ଯମ ଭୂଲମାସ ପରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୫୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦର ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ ତାହାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ।

ତାହାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ କେବଳ ଇଂରେଜ ଜାତି ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀ ଦୁଃଖିତ । "ଅମର ଜୀବନ"ରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଜନ୍ ସଙ୍ଗେ ଓୟାର୍ଦ୍ଦିଙ୍କ ଶୁଭ୍ରଶୀତାବାଦ ଅମର ଅବଦାନ ବୁଦ୍ଧିଜ ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ଅଟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ସେହି ପୁରୋଧାକର ଶୁଭ୍ରଶୀଷ—ଶ୍ରୁ ବାମନାରେ ଅମର ସାହିତ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇ ଦିଅୁ ! ଏହି ମୋର କାମନା ।

ଶ୍ରୀମାନ ଶ୍ରୀନିବାସ ।
ନ ୧୭ ମୁଖ ମାଗବସ୍ତ ।

—o—

ଇଭାନ୍ ଟ୍ରାଗେନେଭ୍ ଓ 'ନିଲ

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବର କଥା । ସେତେବେଳେ ସ୍ୱୟଂ ଫୌଜିଆ ଏକ ନାଟକରେ ସାମାନ୍ୟ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ପାଇଲେ ଜଣେ ଜଣେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନେ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ବୟସ ୪୪ ବର୍ଷ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥା ସହିତ ସେତେବେଳର ଅବସ୍ଥା ଅବାକ ପାଖାଲି ହେବେ । ୪୮ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଜେମ୍ସ ନାଟ୍ୟ ବାଲ ଜଣେ ଜଗତ ଦେଖାଇ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ଭବରେ ଜଣେ ଧନ୍ୟ ମନେ କରି ବହୁଃ—"ଅରେ ମୋର ମେଧାବ ବେଳ ଯେ !" ଏହେତୁ ଜଣେ ଏତେଖା ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ମୂର୍ଖ ତାଙ୍କର ଫୌଜିଆ ଦ୍ୱାରାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ନାହିଁ ।

ଅଗ୍ରେଭାବ ଫୌଜିଆ ଦେଖିଲେ ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚାରିତ୍ର ଜଣେ ନିମ୍ନ ପାଳିନିଧି ମଧ୍ୟ ଦେଖି ଯେ ଏହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଜାତି ଉଚିତ ତାହା ଏ ଜାତିଛଳ ? ୧୧୦୪ ସାଲର ବଡ଼ଦିନ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଯଜ୍ଞ ଶ୍ରୀନ ଜଣେ ରେଗଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରରେ ବଜେଟ୍‌ଟ୍ରେଣ୍ଡ ଦେଖେ ଏକ ଶ୍ରୁଷ୍ଟ ଦେଖାରେ ଅଶ୍ରୁ ଉଦ୍ଗମ ବରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ବାଇବାର ସାଥ ହେଲ ମାତ୍ର ବେଳେ ଶତ୍ରୁ ନାଟ୍ୟ ପତ୍ର ତାଙ୍କର ଗିରିଦ୍ରିମ୍ବ କରମ ଟ୍ରୁଟ । ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଜୀବନର ଫୌଜିଆ ଦିଗେଷ୍ଟ ହେଲ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପଦିନ ଉତ୍ତରେ ସେ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ରୂପେ ସୁସ୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ।

ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଜୀବନର ପ୍ରଧାନ ଅବଦାନ ହେଲ—ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କର ଅଭିନୟ । ଏହି ଅଭିନୟରେ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିର କଥା ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଖ ଉଚ୍ଚ ଗ ବରନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବିଦାଉଠ ହୋଇ ପ୍ରଥମେ ସେ ଶ୍ରୁଦ୍ଧ ଜୀବନ ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ମ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଅର୍ଦ୍ଧେନ୍ମାଦରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି । ଭଦ୍ରରେ ସପର୍ଦ୍ଧ ତ୍ୟାଗ ହେଉପାରେ ନ ପାରେ । ଶୁଭଦ୍ରାଂ ସେଠାରେ ଭୋଜନିଶାରୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରି ବସ୍ତା ଜାଗରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାଙ୍କୁ ବରବାଦ ପକ୍ଷଥିଲା । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ପ୍ରୋଜନ୍ତା ହେଲ ପ୍ରବଳ । ସେଇଁ ଗାଇଁ ସେ ସବୁ ବର୍ମ ତ୍ୟାଗ କରି ଦରିଦ୍ରନ୍ ଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ବହୁ ସ୍ଥାନ ବୁଲିଲେ । ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଦେଶ ତ ଏହିପରି ଗ୍ରାମ୍ୟ । ଏଥାଦ୍ୱାରା ନେଇ ତାଙ୍କର ବର୍ମଜୀବନ ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ତାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିଜ ସେମ ପ୍ରେରିତ ହେଲ । ଦେଖିଅ ସେ ଦେଶର ସୁଜିଜ୍ଞାନର ସୁଧାରାର ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟାରେ ଗୋଟାଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଅଭିଳାଷ ମୂଳଭୂତ ମିଳେ । ଜୀବନରେ ସେ ଅନେକ ନାଟ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରି ବସିଲେଣି । ତାଙ୍କର ନାଟ୍ୟ 'ଏଂସରର ଚୋରସ,

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ହେଲାଣି ।ଏଥିରେ ନାହିଁ—ଏହି ପୁରସ୍କାର ତାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ସାହୁ
ଏମ୍ ନାଗରିକ

—o—

ଅଜାଙ୍କ କଥା—

ଅହିଂସା ମେସେଜ୍‌ରେ ଦୁଇଟା ଢେଉ ଉଠେ । ଅଟ-ଗଣ କରିବା ପାଇଁ ବଳି ଦିଅ । ସୁ ମରେ ମଧ୍ୟ ଅହିଂସ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଚେତନ ଚେଷ୍ଟା ବଳ-ବାରେ ଅଛି ବଳ—ଅମେଦ ଜାଣିଆର ଏଥା ଜଳ ମେସ ।

ଜଗତ ନାର୍ଥ ପରିବ୍ରହ୍ମ ସେ ଆତ୍ମାଏ ବେଳକ ବ ଏଲୁଲ ଶ୍ୟା ବାଦଧାଏ ମଣ୍ଡିଛି ଧରୁଛ । ଯଦି ବେହ ଯାତ ଓ ଭାସରୁ ପାରିଲେ ତେବେ ଭାଗ ହିଂସା ଢେଉ ଛ ନାହିଁ । ଅହିଂସା ହିଂସା, ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଳିକ ଅଛି । ଧର୍ମ, ବେଳ ଓ ଯାତ କଥା । ବାହାରିବ ନ ମାର ମଧ୍ୟ ଜିଜ୍ଞାସୁ ଅଜଗା ଅଜଗା କରାଯାଇ ଯାଇପାରେ । ମୋ, ଏହ ଚେଷ୍ଟାରେ ମାନବ ଅଜାଙ୍କୁ ବଢ଼ିଛ ବଳ ।

ଯେଠି ପ୍ରେମ ସେଠି ଜୀବନ, ଯେଉଁଠି ଚେଷ୍ଟା ଅନ୍ୟାୟ । ଯେହିପରି ଗୀତ ଟ ମନୁଷ୍ୟ କଥା । ମୋ ଯଦି ବାସନା ଜେଉଁଠି ନ ଥିବ ତେବେ ଜୀବନ ଜୀବନ ଓ ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନ ଭିତରେ ପ୍ରେମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବେଳଜ୍ଞା ଅଥବ ମନ୍ୟେବାନ୍ ନା ବେଳେ ନେ ବାର୍ଯ୍ୟ ବରିବ ।

ଏଥେ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଜାଗରୁ ପାଇଁ ଏହ ଲଭି ଭିତ୍ତ ଜେଳା ମେସ୍ତେ ଗ୍ରମାଣ ବେଳେ ନାଗ ଜଳାଇଛନ୍ତି । ଏ ମେସ୍ତେ ଗ୍ରମ ଜେଳ ବଳ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭିତ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜାଗେଣ୍ଡା ସ୍ୱରହ । ଆଲ ପରମ ସ୍ୱତ୍ତ ବରେ ଜେଳିନାହିଁ । ବର୍ଣ୍ଣ ଜଳିଛା । ଯେଉଁ ମଣ୍ଡଳେ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଜୋଲ-ଭାଲ ଲଢ଼ିବ, ସେମାନେ ଶ୍ରୀ ଆଗାଇପଡ଼ିବ । 'ଜବେ ଲଢ଼ିବ ଅବକାଶ ନାହିଁ' ଏଥି ପାଇଁ ସେମାନ ସ୍ୱତ୍ତ ବରୁଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଯେହି ଜବେଦ୍ୟାରେ ସାହାଯ୍ୟ ବରନ୍ତୁ । —ଅଜା

——o——

(୩୭ ପୃଷ୍ଠାର ଶେଷାଂଶ)

୨ । ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ-ପାଇଁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଛଡ଼ିଛ ବୋଲି ବହୁ ଦିନରେ ଗୋଷଣା କଲାବେଳେ ଭାରତର ଜାତୀୟତାର ଶାସନ ସୁଜାରୁ ମୁକ୍ତି ନବର ଉପରନ୍ତୁ ଅନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ଶାସନ ବରିବା ବେଳେ ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ?

୩ । (କ) ବର୍ତ୍ତମାନ କଂଗ୍ରେସ ଶାସନ ନାହିଁ । ଲିଖ ସାଟ୍‌ରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଚ୍ଛାଖପ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଶାସନ ବେଳେ ସ୍ୱରରେ ନାଳ ଶାସନରୁ ଉତ୍ତର-ଚିତ ଲିଖ ସାଟ୍‌ରେ ବ ବ ? ବ ?

(ଖ) ଯଦି ଭଲ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏଠାରେ ସଦାବେଶ କଣ୍ଡରେଷ ଛଡ଼ିଛ ବାହିଁ ?

(ଗ) ଲିଖ ସାଟ୍‌ରେ ଭିତ୍ତ ବନ୍ୟା ଅଞ୍ଚଳ ବେଶ ନିଆ ପରେ ଉତ୍ତରରେ ବନ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଦୁଇ ଥାଇ, ଚତ୍ରଥ ଅଧିକ ବେଗରେ ସୁ ସ୍ୱରା ଅଦ୍ୟାନ୍ ଛଡ଼ିଛ ନାହିଁ ?

(ଘ) ଅମ୍ବୁଲ୍ଲ ପ୍ରଦେଶରେ ଲିଖ ସାଟ୍‌ରେ, ଜଳ-ବନ୍ତି ସୁ ସ୍ୱରା ଅଦ୍ୟାନ୍ ଛେଡ ନାହିଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ There is nothing unfair in love and war ଜାତିରେ ସ୍ୱରା ଅଦ୍ୟାନ୍ ବରିବା ପାଇଁ ଅବେଶ ଛଡ଼ିଛ, ସେଉଁ ଜଳରେ ଭିତ୍ତ ତାଙ୍କ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ସ-ବାର ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଛନ୍ତି କି ?

(ଙ) ଜନ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜାତୀୟତାରୁ ସୁଖ ସ୍ୱରା ଭଲ ଦିଶେ ଅଦ୍ୟାନ୍ ନ ବରି ପାରିବାରୁ ସ୍ୱରେଜ ବର୍ମସ୍ୱତ୍ତ ବାଇଯାଇ ଭାବିବା ବହ ଯାଇଛ ବୋଲି ସାଧାରଣଙ୍କ ଯେଉଁ ଧାରଣା ହୋଇଛ ତାହା ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ସ୍ୱରେଜ ଜଣାଇ ପାରିବେ କି ?

ଲିଖ ସାଟ୍‌ରେ ଜଣେ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ—ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ । ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ମାନରେ ଯଦି ଏହ ଅଟୁ ପ୍ରଶ୍ନର ନିରପେକ୍ଷ ଏବଂ ଚରିତ୍ରାତ୍ମ ଜଳବ ଜଣ୍ଡର ଅଧ୍ୟୟମାନେ ବୌଦ୍ଧିକ ସ୍ୱାଧିନତା ପାଇଁ ତେବେ ଅଧ୍ୟୟମାନେ ଅଦ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱାଧିନତା ସଙ୍ଗ-ବାଦ ପଥା ଗ୍ରାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ବରୁଛ । ଏପରିବ ବରିବାରେ ଦେଖେନ, ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱରା ଛେଡ଼ିରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ବରୁଛ । ଲୋକେ ଲିଖିଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଯାଇଛ ବରିବାରୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ଦେଖିବ ଛଡ଼ିଛ ।

——o——

ଦିଆଲି—

ଏହ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର ମେଷ ପ୍ରତ୍ୟୟମାନେ, ଛତ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋପାଳ ବାଳନ୍ତଗୋଳ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି । ଜଗତର ସ୍ୱାଧିନତାର ମଧ୍ୟ ଦାଳର ଅଙ୍କିତ ହେ । ଅଧ୍ୟୟମାନେ ଦାଳର ଏହ ସ୍ୱାଧିନତା ମଧ୍ୟରେ ଦାଳଠାରେ ଜଣା ।

ମେଷ୍ଟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଗ୍ରୋଷ୍ଟ ଅଥବ ଲଙ୍ଗ ମା ପଣ୍ଡିତ । ଅମାଦାସ୍ୟ ଜଳେ—ଜୁଲ୍ଲ ବର୍ଣ୍ଣିବାଯୁକ୍ତ ସ୍ୱପାଦର ଗ୍ରୋଷ୍ଟ ବଦାଶ ଦାର୍ଣ୍ଣ ଥିବ ଏବ ଅଳବାର ମଧ୍ୟ ସୁ ସ୍ୱାଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ମାଧ୍ୟରେ ଦେଖାଇ ବରୁଛ । ଗପାଦର—ଅମାଦାସ୍ୟର ଗଣ-ବର ନ । ଲଢ଼ିଛ ଗୋଟି ଗୋଟି ଗ୍ରୋଷ୍ଟ । ଦୁଇଟ ମୁଦ୍ରା ଅଳ୍ପକ ଚିତ୍ରଣରେ ଏବଂ ଚିତ୍ରକରେ ଦ୍ୱିତ୍ୟ ସ୍ୱରକରେ ଦ୍ୟ ବରୁଛ । ଦାଳାଇ ଦୃଷ୍ଟ୍ୟେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟାର ସ୍ୱପଦରରୁ ଜଳାଇବାକ ଛଡ଼ିବା ଚିତ୍ରରେ ଅନ-ମନ୍ୟ ।

——

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଂପାଦକୀୟ

ଅ[illegible] ମାନେ ପ୍ରକୃତ କରନ୍ତି ଯେ, ଭାରତର ରାଜ୍ୟ-ଭାଷା [illegible] । ଭାରତୀ (Light) ଆଲୋକ ସୃଷ୍ଟି ଚାଲ [illegible] । ଏହାର ଦୁଇ ଦୀ ସ୍ୱରୂପ ସ୍ୱ (serious) ସମ୍ପାଦ[illegible] ଏବଂ ଜାତୀୟ [illegible] ଅ[illegible] ପାରେ ?

ଯେ ଭାଷାଏ ବଡ଼ ଦେଶ ବା ସାରା ପୃଥିବୀର ଅଧ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷାର ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପ[illegible] ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ପତ୍ର ଇଂରାଜୀ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ବେଶଭୂଷା । ଅବଶ୍ୟ ସରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱିକ ଏବଂ[illegible] ମୁଖ୍ୟତଃ ବାଣ୍ଟୀ । ଏଥିର ମୂଳ ସେହି ବେଦେଶ ଭାଷାର ବଣ୍ଟଲପର ବଣ୍ଟିଛି, ଯେଉଁ ଭାଷାର ବେଦେଶୀମାନ ହୃଦୟରେ ସ୍ଥାନ ନେଇ ପାରିଛି, ସେ ଭାଷା ବର୍ଣ୍ଣିତ୍ୟ ବରିବା ଭଳି । ସେଇପାଇଁ ସରକାର ବା ବେସରକାରୀ ଯେପ[illegible] ଏ ଆଡ଼ିକି, ଭାଷାର ଭାଗ ବଣ୍ଟିତ ନାହିଁ । ଭାଷାର ଦେବା ବରି ବଣ୍ଟି ରହିବାକୁ ଭାଷା ହୋଇ[illegible]—ଭାଷା ଭାଷାଟି ବା ଧାରା ଭାଷା ବା ଦ୍ରୁତ ହୋଇଯାଇବ । ଯେ ବଣ୍ଟିବାଭାଷାର ଭାଷା ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଦେବା ବରିବ । ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଗୋଟି ରୂପେ ସଚେତ ରହି ନିଜ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛି ଭାଷା ବର୍ତ୍ତିବ୍ୟ ବରିବାରେ, ଭାଷା ଦେବା ବରିବାରେ ବାଧାରୁ ବାଧା ଅଗ୍ରସର ଏବଂ ଭାଷା ଯଥାରୁ ବର୍ତ୍ତିବାକୁ ନିଜର ଦେବେ ଉପରେ ବରି[illegible] ମରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମନେ ବରିବ, ତାହା ଭାଷାର ହୋଇ ନ ରହିବା ଭାଷା ଧର୍ମ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ନାଟକୀୟ ଉଦାହରଣ ସାଙ୍ଗରେ ବହି ଦିବା ଏବଂ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଲେଖକର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ହୋଇ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ଅସ୍ମାମାନେ ସମ୍ପାଦକୀୟ ସ୍ୱାମ୍ପ୍ରତ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଷାଏ ନୂଆ ସ୍ୱାମ୍ପ୍ରୀ ବିଷୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁଁ ।

ଭାଷାରେ ଅନେକ ଅଜୁଆ ଲେଖକ ଓଡ଼ିଶାର ଜନ୍ମ ଦେଇଛି, ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେଖାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପାଦକୀୟ ବୋଲି ମନେ କରି ନିଜେ ନିଜର ଅମଙ୍ଗଳ କରୁଛନ୍ତି, ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅଡ଼ିମ୍ବି ପରିସ୍ଥିତିରୁ ଟାଣି ଆଣୁଛନ୍ତି । ଆମେ ଆଶା କରୁ ଯେ ସମ୍ପାଦକୀୟ ମନ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆଗ ଅଗ୍ରସ୍ଥାରୁ ବୋଧିତ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ହିତ ଦେଖିବେ ଭାଷାଟିକେ ନିରୁପେକ୍ଷ ରଖିଛି । ବିନ୍ତୁ ଦୁଃଖ ସ୍ଥିର ଯେ ଏ ଦେଶର ପତ୍ରିକା-ଲେଖକ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଦୁଃଖ ବରିବାକୁ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରାୟ ଅଧିର ଭାଷାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଜଣ ବର୍ତ୍ତମାନର ସଂଖ୍ୟାଟି ହେବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଦିନଥିରୁ ଦୁଇଥର ସାବଧାନ ବାଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଦୁଃଖ ସ୍ଥିର ଯେ, ଜଣ ବର୍ତ୍ତୀ, ସରକାରଙ୍କର ଜଣା ପ୍ରମେଷ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଚାରକ ବିଭାଗରେ ଦୁଇଟି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ନେଇ ଅଗ୍ରସ୍ଥି ଉଠାଉଛନ୍ତି, ତାହା ଜନସାଧାରଣର ଦ୍ୱାରାଦ୍ୱାରି ଏବ ଦେଖା । ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପାଦକୀୟ ମନେ ଯେ ବୌଦ୍ଧିକଶିଷ୍ଟର ଅଗ୍ରସ୍ଥି ବାଢ଼ି ନାହାନ୍ତି । ଅଥଚ ଦୁଇଟି ବିଷୟ ଯେ ଏପରି ଉଠିଛି ଯେ ଏ ଦେଶର ଜନ ଜୀବନ ଓ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ଜନ୍ମ ନିଜରେ ଭୋଗ କରି ମଧ୍ୟ ବୌଦ୍ଧିକ ପ୍ରବାଦ ଅଗ୍ରସ୍ଥି ଦୂରୀ ନାହାନ୍ତି । ଲଜ୍ଜା ଯେ ଏପରି ଦେଶରେ ବିଷୟ ନେଇ ଅଗ୍ରସ୍ଥି ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିଛି, ଯାହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଜନ ଓ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ଜନ୍ମ ନିଜରେ ଭୋଗ କରି ମଧ୍ୟ ବୌଦ୍ଧିକ ପ୍ରବାଦ ଅଗ୍ରସ୍ଥି ଦୂରୀ ନାହାନ୍ତି, ଯେ ଭାଷାର ଦୁଇଟି ଦିଗ ଅଛି । ଏ ଦୁଇଟି ଦିଗ ହେଉଛି ଭାଷା ଦେଶ ଏବଂ ଭାଷା ଜାତି । ଭାଷା ଦେଶ ଯେ ଏପରି ଦେଶରେ ଭାଷା ଜାତି ଭାଷା ଦେଶ ନୁହେଁ । ଅଥଚ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଘାବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

ଟ ୨୦୧ କା ପୁରସ୍କାର ! ଟ ୨୦୧ କା ପୁରସ୍କାର !

ବନ୍ଦବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଫରମାସୀ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରର ସେକ୍ରାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ମନ ମୁତାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଅରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଆଜିଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଳୟଟିକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାର ଗୁଣଚଳଂରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କାହାରିକୁ ଭୁଲାଇ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେଉଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ପିଶା ଧରିପାରିଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଟ ୨୦୧କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଘା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

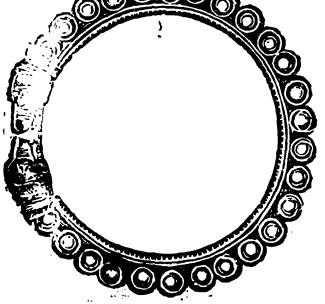

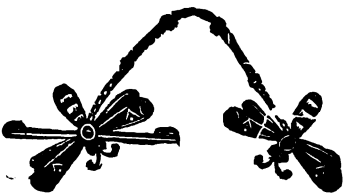

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ ।) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଙ୍କ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀ-ଜାତୀୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ୱର ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସ୍ୱରାଜ ମତବାଦ ଏବଂ ବର୍ମାର ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ଯେତେ ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ଜାତିନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବସାୟିକ ସ୍ଥିତି ଗତି ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୩୨୫, ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାହକ ୫୨୧, ଭାରତବର୍ଷ ପରାଏ ଦେଢ଼ ୫୪୧ । ଠିକଣା—ନ ଚ୍ୟାଙ୍ଗ, ୩୦ମର ଜଲେଜ୍ଜନ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by Editor N. Mahapatra and issued from Dagaro Office, Bhadrak.

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନ ଭଳି ଆପେ ଆପେ ଭାଙ୍ଗେ ଯିବ ।
ତେଣୁ ଆପଣ ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଟଳ ଟକେଟୋଟ ଲୋଏଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାକେ ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ
ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ମୋଟ ଜମା ଟଙ୍କା ୨୨ କୋଟି ୦୮ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ମୋଟ ଦେୟର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି (୧୯୩୮—୩୯) ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଗତିକ ଅସ୍ତ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବୁଦ୍ଧ ହେ ଜୀବନ ବୀମାକୁ ଚାହିଁ ଟିକିଏ ଦେଖ ।
ଅର୍ଜିତ ବୋନସ ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଳିଗଲି, କଟକ ।
ଅଚେନା-ଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

"ଇନ୍ଦ୍ର କଷ ଭଳ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଭରି ଚଳନ ଲୋକ ଘର"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଦଶଜଣଙ୍କର ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜିଂ ଏଜେଣ୍ଟ ଏ. ସେ. ମିଶ୍ରାଜୀ ଏଣ୍ଡ କୋ.
ମୁଖ୍ୟ ଭାଇଲଂ ଅଫିସ—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ଓ ଏସ୍ ସି

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକେକା ମାତ୍ର ବେଶ ସମିତିରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ଏହା ମୂଲ୍ୟରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ପାଇବେ ଓ ସମିତିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାରର ଗୁଡିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ଗ୍ରନ୍ଥ-ସାହିତ୍ୟ ଏ ସୁକବି ସ୍ତବୋଜ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ !!

ଲେଖକମାନେ ଯେମାନଙ୍କର ସଦ୍ୟ ଲବ୍ଧ ସଂଗ୍ରହକୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି — ସମିତିର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ଭୁଲେ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ— ଚାରି ଟଙ୍କା ଓ ୫ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ଠିକଣା
କୁମାର କିଶୋରୀମୋହନ ସଂଗ୍ରାହକ, ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
"ନୈବେଦ୍ୟ !" ଛତ୍ରପୁର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୋଲଟ୍ରି ବା କୁକୁଡ଼ା ଚାଷ

ଭାରତର ଏକ ଅନ୍ୟତମ କୁକୁଡ଼ା ଚାଷୀ
ଗୁପ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗଳିତଗୋପାଳ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହେଲା ।

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ — ୧୩ଶ ସଂଖ୍ୟା ମାର୍ଗଶିର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାପନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପରି ଏ ଦୁଇ ବ୍ୟାଧି, ଯାହା ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପ୍ରଥମରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ଦ୍ୱାରା ଜଣା ଯାଏ, ସର୍ବାଙ୍ଗର ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରର ଅବସାଦ, ମୁଖରେ ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ଆସିବା ଓ କଣ୍ଡୁ ପ୍ରଭୃତି ଦୋଷ ଗୁଣ ପ୍ରକୃତ ଭାବରେ ଜାଣି ହେବା ଯାଏ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଦୀର୍ଘକାଳ ଗବେଷଣାପରେ ଅମୂଲ୍ୟ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଔଷଧ ପ୍ରଥମ ମହୌଷଧ । ଏହା ସେବନ କଲେ ଦୋଷ ଜନ୍ମିବାର ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରେ । ଏକମାସ ସେବନ ଜନ୍ୟଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ଟଙ୍କା । **ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:**— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ କଲେ ଦେହର ଛିଦ୍ର ପ୍ରଭୃତି ଅଛୁରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୧/୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଭାସ୍କରକଲ୍ପ ଔଷଧାଳୟ

:— **ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ**

ଅଳସମୁଦ୍ର ବଜାର, କଟକ ।

ଆକ୍ରେଷ୍ଟ ମୋଦକ

ସଳକ୍ଷ୍ମଣା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ମଳ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ସର୍ବପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରେ । ସେହିମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷ୍ଟ କାଠିନ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ଦୁଇ ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଗ୍ଧରେ ସେବନ କର, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଗ୍ଧ ଭାତ୍ରା ଗଣ୍ଡିଏ ପାଣି ସାଙ୍ଗରେ ପେଟର ଦୌରିବ ଉତ୍ତେଜନା ନିବାରଣ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଟୋଟିଏ ଯୋଗୁଁ ହୋଇପାରେ ଉଚ୍ଚାଳ ହେବନାହିଁ । ଅତି ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଚାଇବା ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହର ପୁଷ୍ଟି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, କୃଶ, ମଳ ପେଟର ଦରଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ହିଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପଚାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଲେ ମୁଳ ନିର୍ମୂଳ ହୋଇଯାଏ । **ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମେହିକୁ ୫୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୦ ।**

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଗରୁଡ଼ ଔଷଧାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କେ ଅଗ୍ରୱାଲ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଗୌଡ଼ିଶ୍ୱରବଜାର—କଟକ

(ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ପାଇ ପଠାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରେ

ସେତେବେଳେ ଯଦି **ମରମରେ** ହଜାଇ ଥାଏ ଅତ ତାକୁ **ମରମରେ** ପଢ଼ିବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୦୍ୟ ଅଠାଅଣା ।

ସ୍ୱପ୍ନବାଦ

ମହାଶୟ, ଜନ୍ମ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମାନ ପରୀକ୍ଷାକରି ବୁଝିବୁ, ସତ୍ୟର ଫଳ ପ୍ରମାଣ କରିବୁ ! ଜନ୍ମସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ତିଥିସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ରାଶିଚକ୍ର ପଠାଇ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦଶବର୍ଷର ଜ୍ୟୋତିଷମତେ ଶୁଭଶୁଭ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭ: ପି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟକା । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ କରିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ତିଥି (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମରେ) ସମୟ ଜଣା, ମିଳିଲେ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦଶବର୍ଷର ଶୁଭ ଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭ: ପି: ଦ୍ୱାରା କରି ପଠାଇ ପାରିବୁ । କେବଳ ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ଦେବା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନର ମଧ୍ୟ ଶୁଭଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରିବୁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା (ଏକଟକା) ଯେମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଦେଖିବ ଠିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବେ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପ୍ରରୁଣାବଜାର, ବଡ଼ଚକ; କି: ବାଲେଶ୍ୱର

ବହୁତ୍ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କରିବ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦକ ଶକ୍ତି ଅଶିଛନ୍ତି । ଯାହାକର ଦେହେଦ୍ୟମ ବିଳମ୍ବକରି କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ସେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ଜୋରରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଗୋ ୧ରକୁ ୫୫ ଟଙ୍କା ଦେ୍ୟରକୁ ୫୦୍ୟ ଟଙ୍କା ଲୁ ୫୨ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଗୋପାଳପୁର । ପୋ । ଜିଲ୍ଲା । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।

ଦେଶ ବିଦେଶର ସଜ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ୫ ୨୫

,, ଭାରତ ପାଇଁ ୫ ୫୦

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୧୭—୭୭ ଗଲି

ସମ୍ପାଦକ— **ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର**

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୋଟାଏ ଥିଲା ଦେଶ । ସେଠି ଜମିନ୍ଦାର ରାଜା, ସେମିତି ମନ୍ତ୍ରୀ, ସେମିତି ସାଧବ, ସେଇମିତି ବି କଟୁଆଲ । ସେ ଦେଶରେ ଥରେ କୌଣସି ଲୋକ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ କୁଆଡ଼ଟି ଉଡ଼ିଗଲା । ଗୋଟାଏ ହାଉଳ ପଡ଼ିଗଲା ଅମୁକ ଲୋକର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ କୁଆଡ଼ଟି ଉଡ଼ିଗଲା । କଟୁଆଲ କାନରେ ଏ କଥା ବାଜିଲା । ସେ ଭାବିଲା, କୁଆଡ଼ଟି ଉଡ଼ିଗଲା ବୋଲି ଏତେ ଗୋଳ ହେଉଛି କି ? କଦାପି ନୁହେଁ । ବୋଧହୁଏ ଗୋଟାଏ ଭୁଆ ଉଡ଼ି ଯାଇଛି । ତହୁଁ ସେ ଯାଇ ସାଧବ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଏ କଥା କହିଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ ତହୁଁ ଭାବିଲେ ସେ ଭୁଆଡ଼ଟି ଉଡ଼ିଗଲେ ରାଜାଙ୍କ ତ କିଛି କ୍ଷତି ଲାଭ ନାହିଁ । ତେବେ କଟୁଆଲ କାହିଁକି ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଆସି ଏ ଖବର ଦେଲା ? ସାଧବ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ଯେ ଭୁଆ କଥା ମିଛ । ବାସ୍ତବ ଭୟରେ ସେହି କହୁଁ କହୁଁ କଟୁଆଲ ବୋଧେ ଭୁଆ କହିବାକୁ ଚାହେଁ ଭୁଲିଓଟି ଭୁଆ କହି ପକାଇଛି । ମନ୍ତ୍ରୀ ସାଧବଙ୍କର ଏ କଥା ଶୁଣି, ସାଧୁ, ସାଧୁ କହି ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ି ଗଲେ । ରାଜାଙ୍କୁ ଯାଇ କହିଲେ— ମହାରାଜ, ଦେଶର ସବୁ ଭୁଆଗୁଡ଼ାକ ଉଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି । ରାଜା ତହୁଁ ମହା ମୁସ୍କିଲରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ମାହାହେଉ ପଛେ ବଂଶର ଗୁଡ଼ାକ ଗୁଲିଗଲେ ରାଜା ଖୁସି ଚଳେ କିମିତି ? ରାଜାଲୋକ—ଦେବତା ଯେତେବେଳେ ନର ଦେହରେ ଭ୍ରମଣକରି ଚାଲିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ମଗଜରେ ଏକ ଅଚ୍ଛା ବୁଦ୍ଧି ପଶିଲା । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ହାଉ ଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ହେଇ ଯାଇଛି ବୋଲି ଭୁଆଗୁଡ଼ା ଉଡ଼ି ପଳାଉଛନ୍ତି; ଅତଏବ ରାଜାର ସବୁ ଭୁଆଙ୍କ ହାତ କାଟି ଦିଆଯାଉ । ରାଜାରେ ଘୋଷଣା ହେଲା ଯେ ଭୁଆସବୁ ଉଡ଼ି ପଳାଉ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ହାତ କାଟି ଦିଆଯିବ । ରାଜାରେ ଶାସନ ଶୃଙ୍ଖଳା ଖୁବ୍ ଦୁରନ୍ତ ବୋଲି ଲୋକେ ବି ଜାଣିଲେ, ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜାଟା ଗୋଟାଏ ସରରେମ ଥିବା ବୁଦ୍ଧିଲ ରାଜାଟା ଗୋଟାଏ ରାଜା ଏତେଦିନକେ ଗୋଟାଏ ନାମ ମାତ୍ର-ନେଲା । ଓଡ଼ିଶା ସୁଲସଙ୍କ ବଲହାର ଦେବାର କଥା । ଭାରତରେ ମିରଟ ଭାରତ ଇତ୍ୟାଦି କେତେ କେତେ ଜନସମ୍ପତ୍ତି ଜେଲ୍ ହେଇ ଚାଲିଲା । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ଜେଲ-ରେ ଗୋଟାଏ ବି ହେଇ ନଥିଲା । ଯାହା ହେଉ ଆମ ସରକାର ଏଇ କଟୁଆଲମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଇନାମ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରଖନ୍ତୁ । ଏହାହିଁ ଆମମାନଙ୍କର ଈଶ୍ୱରଙ୍କ-ଠାରେ କାମନା । + + +

ଭାରତରକ୍ଷା ଅଇନାନୁଛ ମାୟା-ଜାଲଟା ଏତେ ବିସ୍ତୃତ ଯେ—ଏବଂ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଏପରି ବିସ୍ତୃତତର ହେବାକୁ ଲାଗିଛି ଯେ, ଏହା ଯେତକ ସେତକ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ପରି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ସେତକ ସେତକ କୁମୁଦ ଓ କୁମୁଦ-ବନ୍ଧୁଙ୍କର ପ୍ରୀତି ଗାଢ଼ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଯେପରିରେ ଜାଲଟା ଯେତେ ଖେଳିଲେଇ ଯେହେ ମନ୍ତ୍ରୀ, ବ୍ରିଟିଶ ସର-କାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅମର 'ଭାଲବାସା'ଟା ସେତକ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଅବ କିଛି ନ ହେଲା ନାହିଁ । ଆମ କଂଗ୍ରେସ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଉଁଥିଲାଇଁ ଦୋହରିବା ମୁଣ୍ଡରେ ଦରଫ ଦେବାର ବାହାନା କରୁଥିଲେ, ଦଳେ ଦଳେ ଆଜି ଯେଉଁ ଦରକାର ସମାଧାନ ହଦ୍‌ବୁଝ ହେଇ ଚାଲିବାରି ବିଶ୍ୱାସ ଭାରତରେ ଶାସନ କରିବାର ଅଧିକାର ମିଳିଛି । ଖୁସି ପାଇ, ଅନ୍ତ୍ରୀ ପଟ୍ଟ, ବଇଜ୍ଞା ଆଦି ଦୁଇଟି ପଟ୍ଟରେ ଦରକାର ଜିନିଷ ପାଇବାର appointment letter ପାଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଖୁସି ଖୁସି ହେଇ ଆଗାମୀମାନେ ଆସ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି । ଦେଖିବା ପାଇ ଗଡ଼ିଯିବ ଯେ । × + +

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାଙ୍କ ସେଉଁମାନେ ଏକଲ ନିଯୁକ୍ତ କି ପସନ୍ଦ ନ କରନ୍ତେ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ— ଓ ପ୍ରକୃତ ଦେଶ ସେବକ ସେଉଁମାନେ, ସେଉଁମାନେ କଂଗ୍ରେସୀଅଙ୍କ ପର ଅନ୍ଧାନ୍ଧ ଛେଳ ନୁହନ୍ତି—ଅଥଚ କଂଗ୍ରେସୀଅଙ୍କ ପର ଏକ ଏକ ବେକାର ଫଣ୍ଡର ଅଗ୍ରଣୀ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସରକାର ସୈନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୁହ ଶୁଦ୍ଧ ଈଶ୍ୱରକ ଜିତ (God speed)ରେ ବେଶ୍ ଧିରେ ସୁଟ୍ଟେ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ବେକାର ସମସ୍ୟା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଏହା ଉତ୍ତମ ପନ୍ଥା । ବାର ଓଡ଼ିଆ ଜାତ ଏହି ଅବସରରେ ପୁଣି ତାର ମୂଳ ଗୌରବ ଫେରି ପାଇବ । ବାପ ଦାଦାଙ୍କ ନାମ ପକାଇବ । ଚାଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଆ ସୈନ୍ୟମାନେ ଯେପର ରଣଭୂମିରେ **labour corpse** ବା ଶ୍ରମିକ ବାହିନୀ ରୂପେ ପରିଣତ ହେବା ପାଇଁ ଦେଶ ଛାଡ଼ି ବିଦେଶ ଯାଇଛନ୍ତି ତହିଁରେ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ଉଦ୍ଧାର ସୁନିଶ୍ଚିତ । କାରଣ ଉତ୍କଳୀ-ମାନେ ଯେ ଭାରତୀୟ ଜାତ ବୋଲି ବଙ୍ଗଳା ଶିଷ୍ଟକୋପରି ଆରମ୍ଭ କରି ଓଡ଼ିଆ ପାଳ କୋପ ଯାଏଁ ମତ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି-ଛନ୍ତି ତାହା ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଯିବ । ଆମ ଜାତ କେଉଁ କଥାକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ—ରୁଣ୍ଡ, ମରୁଣ୍ଡ, ଭାର ବହନ ସବୁ ବିଷୟରେ ଦକ୍ଷ । ତେବେ ଦୁଃଖ ହେଉଛି, ଯେଉଁ ହୀନତର ସେଉଁଠାର ଦରକାର ସେଇ ଗୁଲ୍ଲଥା ବେଳେ ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଭୁଲିଯାଏ । ଖାଇବାବେଳେ ଶୋଇ ପଡ଼େ ଆଉ ଶୋଇବା ବେଳେ ଖାଉ ଥାଏ । ଯଦି ସେହିପରି ରଣଭୂଇଁରେ ଯୁଦ୍ଧ କଥାଟା ଭୁଲି 'ମୁଁ ମରି ଯାଇଛି' ବୋଲି କହି ଶୋଇ ପଡ଼େ କିମ୍ବା 'କଲି-କତା' ଠିକ ବୋଲି କହି ବୁଲୁଗୁ ପିଠି ଉପରେ ଲାଦି—ତେବେ ବ୍ରିଟିଶ ଜାତର ଜୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ । + × +

ମରଣ ଅଜାଯାଏଁ ବ୍ରିଟିଶ ବାହିନୀଯା-ଉଚିତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦେଇ ଆସୁଛି । ସମ୍ଭବରେ ମରିବା କଥାଟା ପାଇକ ବିଦ୍ରୋହ ପରଠୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ତଥାପି ବାର ଓଡ଼ିଆ ମରଣକୁ ଭୟ ନ କରି, ଟାଡ଼ା ବାନ୍ଧି ବସନ୍ତି, ମ୍ୟାଲେରିଆରେ ପଟା ହୋଇ ଶୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ କ ସହଜେ ଛାଡ଼ିବା ଜାତ ? ମାନୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବଂଶଧର ସେମାନେ । ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ମର ମର ଯାଉଛନ୍ତି । ଏ ଜାତ କେବେ ମରଣକୁ ଡରିପାରେ ? ଆଜ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁବକ ଓଡ଼ିଆ ମରଣର ଏହି ଆହ୍ୱାନରେ—ଉତ୍ତୋଧନରେ ଜାଗି ଉଠୁ । ବ୍ରିଟିଶ ସିଂହର ଲାଙ୍ଗଳ ପଛେ ପଛେ ଥାଇ ଆଜ ଋଣ ଭୂମିରେ ଜଗତ ମୁଖରେ ଗୌରବମୟ ସ୍ତମ୍ଭସ୍ଥ ସ୍ଥାପନା କରୁ । + + +

ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ସିଆଇଡ଼ି ବା ଠକ ପୁଲିସକର ନାଟ ଲାଗିଛି । ଏ ଖାଲି ଏକ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀଗୁଡ଼ାଙ୍କ ପାଇଁ । ଏଥିର ସତ୍ୟା-ଗ୍ରହରେ ତ ସବୁ ଖୋଲା—ତଥାପି ଇଂରାଜ ସରକାରଙ୍କ ଏତେ ଡର ! ଆଉ କଣ କଲେ ଯେ ଏ ଡର ଭାଙ୍ଗିବ ଆମେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହୁଁ । ଆମର ମନେ ହୁଏ ସତ୍ୟା-ଗ୍ରହୀମାନେ ଏଥର ଲୁଟା ପଟା ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଯଦି ଏକାବେଳକେ ଖୋଲା ହୋଇ-ଯାନ୍ତେ, ତେବେ କଳାଣି ଏ ସିଆଇଡ଼ିଙ୍କ ଦୟାରୁ ମଣିଷ ରକ୍ଷା ପାଆନ୍ତା ।

ତେବେ ସିଆଇଡ଼ିମାନଙ୍କର ଦୟା କମ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଡ଼ଜ ପିଲା ଲୋକ-ମାନଙ୍କର ଢେର ଉପକାର ହେଉଛି । ସେଥିପାଇଁ ବହୁତ ଲୋକ ଗଦଡ଼ ପିଛିବାକୁ ବି ବସିଲେଣି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଆମେ ଖବର ପାଇଲୁଁ ଯେ, ଜଣେ ଗଦଡ଼ ପିଲା ଲୋକ ଅଟର ରେଲ ଗାଡ଼ିରେ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ; ବାଟରେ ସେ ଖାଇବା ପାଇଁ ହୋଟେଲ ଖୋଜିବାବେଳେ ଜଣେ ଠକ ପୁଲିସ କହିଲେ, "ଆପଣ କଷ୍ଟ ନ କରି ଆସନ୍ତୁ ମୋ ବସାରେ ଖାଇବେ ।" କାରଣ, ହୋଟେଲରେ ଖାଇବାବେଳେ କାଳେ କୁଅଡ଼େ ଭାଙ୍ଗିଦିବେ ସେଥିପାଇଁ ସିଆଇଡ଼ି ଦୂରରୁ ସାବଧାନ ହେଲେ । ଟିକଟ କାଟିବା ବେଳେ ଭାର ଭିଡ଼ ଥିଲା । ଗଦଡ଼ଧାରୀ ତା ଭିତରକୁ ତ ପଶି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ସିଆଇଡ଼ି ଜଣକ ଟିକଟ ମଧ୍ୟ କରି ଆଣିଦେଲେ । କାରଣ ଗଦଡ଼ଧାରୀ କେଉଁଠିକି ଯିବେ ତାହା ସେ ସହଜରେ ଜାଣି ପାରିବେ । ଖାଲି ସେଟିକରେ ସିଆଇଡ଼ି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୋଇ, ସେ ଗାଡ଼ିରେ ମଧ୍ୟ ଚଢ଼ିଲେ । ବାଟରେ ପାଇଖାନା ଯିବା ପାଇଁ ଗଦଡ଼ଧାରୀ ପାଣି ଆଣି ବାହାରିଲେ । କାଳେ ସେ ମଡ଼କା ଭଣ୍ଡି ପଳାଇଯିବେ ସେଥିପାଇଁ ସିଆଇଡ଼ି ବାରୁ ନିଜେ ଯାଇଁ ପାଣି ଆଣିଦେଲେ । ଯାହାହେଉ ଏହିସବୁ ଅନୁଗ୍ରହ ପାଇଁ ଦେଶ-ବାସୀ ବିଶେଷତଃ ଗଦଡ଼ଧାରୀ, ସରକାରଙ୍କ-ଠାରେ ବଡ଼ କୃତଜ୍ଞ । + + +

ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ଯେ ବିଲାତଆ ଶ୍ରମିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏବେ ଧଳା କଳା ଓ ଖାଦକ ଖାଦ୍ୟର ଭେଦାଭେଦ ଭୁଲି କେତେକ ଭାରତୀୟ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଟ୍ରେଡ଼ ଇଉନିୟନ ଓ ଶ୍ରମିକ ସଂଘ କରିବାର ଉପାୟମାନ ଶିଖାଇବା ପାଇଁ ବିଲାତ ପଠାଇବେ । ଏକଥା ଶୁଣି ଆମର ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ରୁପ କଥା ମନେ ପଡ଼ୁଛି । ଯେଉଁ ବିଦ୍ରୁପ ବଳିଷ୍ଠ ସାଜ ମୂଷାମାନଙ୍କୁ କାଣି ତୀର୍ଥ କରିଥିଲା, ତାର କଥା ।

ଶ୍ରମିକ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧୁ । କିନ୍ତୁ ଦେଶର ବିଲାତ ଫେରନ୍ତା ଆଇ. ସି. ଏସ୍. ଆଇ.ସି.ଏସ୍.ଆଇ.ଏମ୍.ଏସ୍ଙ୍କ ଭଳିଆ ଯଦି ସେମାନେ ଶୃଗାଳ ହେଇ ମାଳବର୍ଣ୍ଣରେ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇ ଅସନ୍ତି କିମ୍ବା ହେଟା ହୋଇ ସେଣ୍ଟା ବାଳ ଉପରେ ପକାଇ ଅସନ୍ତି ତେବେ ଫଳ କଣ ହେବ ଟି !

ବିଦ୍ରୁପର ଏମ ସମସ୍ୟା, ଆଉ ଏ ଦେଶର ଏମ ସମସ୍ୟା ଆକାଶ ପାତାଳ ତଫାତ । ଦୁଇଟାର ମଝି ନାହିଁ । ତଥାପି ଏତେଦିନ-ଯାଏ ଏ ମଝିଟା ବାହାର କରିବାର ଉଦ୍ୟମ କରି ନ ଯାଇ ଏବେ ଯୁଦ୍ଧ ବେଳେ ଜାହାଜ ସେ କରି ଯାଉଛି, ତା. ଢେଉଳ ବିଲାତ ସରକାରଙ୍କ ଜାଣନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

"ରାଧୁ ! ରାଧୁ ! "

—ଜବାବ ନାହିଁ । ହରପ୍ରସାଦ ଗାଁର ଗୋଟେ ଛୋଟ କୁଡ଼ିଆ ଘର ସାମନାରେ ଦଳେ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହେଇଗଲେ ।

"ରାଧୁ ! ତୋର କଣ ହେଇଛି କି ରେ ? ଦୁଆର ଖୋଲ୍"—ଜଣେ ଖୁଡ଼ା ବଡ଼ ପାଟିରେ କହୁଲା । ତଥାପି ଭିତରୁ ଅସିଲା ନାହିଁ ।

"ତା' ଦେହ ବୋଧେ କିଛି ଖରାପ ଅଛି"—ଜଣେ କହୁଲା ।

"କିନ୍ତୁ ତା ମାଇପ ତ ଘରେ ଥିବ"—ଅଉ ଜଣେ କହୁଲା ।

"ସେ ତ ଭାରି ସକାଳୁ ଉଠେ । ତା ମାଇପ ତ ଅଦୁରେ ଅଗରୁ । ସେବେ କହୁଛି ଦେହ ଖରାପ ।"

"ଅଉ ଦେଖେ ଠିଆ ହେବ ହୋ ? ଭାଙ୍ଗ ଦୁଆର" - ତୃତୀୟ ଜଣେ କହୁଲା ।

ଗୋଟେ ବଡ଼ ଅଣି, ସେଥିରେ ତାଉ ଦେଲେ । ଗଲା । ରାଧୁ ତାର ଟିକିଏ

ବଣ୍ଟାକୁଣ୍ଟା

ଦେବେ—ଶ୍ରୀଯୁତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି ।

ଲାଗି ସାରୁଲ ତ ତା ଟ ଟାକୁ ଦୁଆର ଖୋଲି ତଳେ ଗୋଡ଼ରେ, ଛଡ଼ାରେ ତା' ଦ୍ୱାରପା ।

"ରାଧୁ ! ଉଠ"— ସେମାନେ କହୁଲେ ।

ସେମାନେ ତାକୁ ହଲେଇଲେ, ଡାକିଲେ, ଏପାଖ ସେପାଖ ଗଡ଼େଇଲେ, ଉଠାଇକି ବସାଇଲେ,—ତେବେ ବି ସେ ଉଠିଲା ନାହିଁ ।

ଗାଁର ଜଣେ ସୁଜଣା ମୁଖିଆ ଲୋକ ତା ନାଡ଼ି ଦେଖିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ କହୁଲା—"ନାହିଁ, ନାଡ଼ି ତ ଚାଲୁନାହିଁ । ନାଁ, ସେ ଉଠିବ ନାହିଁ । ଦେହ ମଲେଣି ।"

"ଗରିବ ଛୋଟ୍ଟ"—ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରି ସମସ୍ତେ କହୁଲେ ।

"ଦେଖ ନ, ତା ଘରେ କିଛି ଟକା ପଇସା ଅଛି କି । ନ ହେଲେ ତା ଶ୍ରାଦ୍ଧ କିପରି କରିବ ?

"ତା ପାଖରେ ପଇସା ରୁଅଛି ଅସିବ ? ସେ ତ ଦିନ୍ ମୂଲ ଅଣେ, ଦିନ୍ ଖାଏ । ରଖିବ କଣ୍ଠିରୁ ଅଣି ?

ସମସ୍ତେ ତା ଘର ଅନ୍ଦ ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଲେ-ଫଟା କବାଡ଼ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ପାଲେ ଛିନ ପଡ଼ା ଚାଉଳ ପିଠା !

"କି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ"—ଜଣେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି କହୁଲ "ପିଠା କରିକି ରଖି ଦେଇ-ଛନ୍ତି । ଖାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଭଳି ସମୟ ହେଲା ନାହିଁ ?"

ଗାଁର ସମସ୍ତେ ତା ଶ୍ରାଦ୍ଧ କିପରି ସକାଶେ କିଛି କିଛି ଚାନ୍ଦା ଦେଲେ । ରାଧୁ ଓ ତା ଭାରଜାଇ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ମଶାଣିକୁ ନେଇ-ଗଲେ । ଦିନା ଜୁଇ ଗାତ ଖୋଳାହେଲା । ଦହଙ୍କି ଦିନା ଗାତରେ ଶୁଆଇ ଦେଇ ନିଆଁ ଦେଲେ । ପିଛିଥିବା ଲୋକ ତାକର ଅଣ୍ଟେ ଅଣ୍ଟେ ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ସେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଗଲା । ରାଧୁର ଅନ୍ତ-ମାନବ ମୃତଶରୀର ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । 'ସ୍ୱାହା' ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରିତ ଶୁଣାଗଲା । ତାପରେ ହଠାତ୍ ତା ଭାରଯାର ମୃତ ଶରୀର । ଚିତିପଡ଼, ଚିତ୍କାର କଲା—"ତୁମର ଗୋଟେ, ମୋର ଦିଶା !"

ନାଁ, ନାଁ—ରାଧୁର ମୃତ ଶରୀର ପାଟକଲା ।

"ତୁମେ ଆଗ ଉଠିଲ । ତୁମର ଗୋଟେ ମୋର ଦିଶା ।"

ଗାଁବାଲା ସମସ୍ତେ ଅବାକ୍ ହେଇଗଲେ । ଏ କଣ ?

"ଭୂତ ! ଭୂତ ! ମଲେଇ ଗୁଲିରେ, ମଲେଇ ଗୁଲ—"କହୁ, ଯିଏ ଜୁଆଡ଼େ ଗଣ୍ଡି ମୁଣ୍ଡ ନେଇ ଚାଲ—।

× × ×

ବୈଶାଖ ମାସର ଝଞ୍ଝବାତ ବାଉ । ଗୁଡ଼ୁ-ଗୁଡ଼ୁଆ ଗରମ । ଘର ଭିତରେ ଶୋଇବା ବେଳକୁ ପବନ ଦିଉନାହିଁ—ନଦ ଦିଉ-ନାହିଁ । ତେଣୁ ସାରା ଦିନ୍ତାରେ, ବାହାରେ ଯିଏ ଯଉଁଠି ପାଉଛି, ପବନରେ ପଡ଼ି ଯାଉଛି । ରାତି—ଅନ୍ଧାର ରାତି, ଦଶଟା ବାଜିଲାଣି । ମୀନା ଧୋବା, ଗୋଟେ ଦଉଡ଼ିଆ ଖଟ ତା ଦାଣ୍ଡ ଦୁଆରେ ସଜାଇ ଶୋଇ ଯାଇଛି । ଗରମ ଯେ ଥାଏ ନଦ ଦିଉନାହିଁ । ତାକୁ କିଏ ଡାକୁଥିବାର ଶୁଣିଲା ।

"ମୀନା ! ତୁ କଣ ଆଉ ଲୋଟା ଦରୁ ନାହିଁ ? ଅମର ପିଲାକୁ ଲୋଟାପଣ ଜିଣ୍ଡେ ବି ନାହିଁ—" ଯେମିତି ହଠାତ୍ ତା ଏଥା ଉପରେ ବଜ୍ର ପଡ଼ିଲା ।

"ଭୂତ ! ଭୂତ !" ଚିତ୍କାର କଲା, ତା ଘର ଭିତରକୁ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ତା ପାଖରେ ସମସ୍ତେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି, ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ବନ୍ଦ ଦେଲେ । ତା ଆଉ ଦିନ ସକାଳେ ଗାଁର ସମସ୍ତେ ଚୁପ୍ ହୋଇ ଏ ଭୂତ ପାଇଁ କି ପ୍ରତିକାର କରିବେ, ସହ-

Digitized by srujanika@gmail.com

ନର୍ତ୍ତ କରେ । ସହ୍ରେ ଦେଖିବାର ଖୁସିରେ ବହିଲ—"ଭୂତ ତ ଦେଖିବା ପରାଣ ବାହାରେ ନାହିଁ ! ଗାଁରେ ତା ଅପେକ୍ଷା ବେଶିନ ? ଏହା ହେଉଛେ ବାହାରେ । ତାହେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଆଜି ହେଲେ ପରାଣ ବେଶି ବାହାରିବ ନାହିଁ ।" ସମସ୍ତେ ଏକ ମୁହେରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଆଜି ହେଲେ ବୋଲି ଜଣାଇଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଇଆ ବାହାରେ, ବାହାରେ ବେଶି ଅବସ୍ତ ନାହିଁ ।

ରାତି ଏଗାରଟା । ମୀନାର ବେଶି ଉତ୍ତାପ । ଗାଲ୍ ଦୁଇ ଝାଡ଼ା ମାରିଲାଣି । ଭୂତ ଭୟରେ ସେ ପରାଣ ଯାଇ ପାରୁନାହିଁ । ଅନେକ ସମୟ ଏ ଅସ୍ତ୍ରରେ ଅବଲମ୍ବନ ସ୍ମରିବା ପରେ, ଶେଷରେ ତା ଖୁସି ଛିଡ଼ି ଚାଲି—ସେ ତା ବାପ ଅଖାରେ ଗୋଟେ ଦରଜା ଝାଡ଼ି ଦିଏ । ଦରଜାର ଗୋଟେ ଖୁଣ୍ଟ ଧରି ସେ ଭୂତର ମୁହଁରେ ଛାଡ଼ୋଛାଡ଼ିଦେବ । ଯଦି ତା ବାପ ଭୂତର ଛାଡ଼ନାଛାଡ଼ ସଙ୍ଗ ବାସନାଥାଏ, ସେ 'ଡ଼ୋ' ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରିବ । ତା ପୁଅ ଗାଲ୍ ଝାଡ଼ିଅଛି । ଏଇସବୁ ବିବେଚନାରୁ ହେଲେ ଛାଡ଼ିରୁ, ମୀନା ଯାଇ ବାହାରିବ ଚାଲି ।

"ମୀନା ! ତୁ କଣ ମରେ ଚାଲି ପାରୁନୁ ?" —ଏକ ଶୁଣାଗଲା । ସେ 'ଡ଼ୋ' ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ଭୟରେ । ଏହେଣ ତା ପୁଅ ଜଗାଇବ ଭୟଟିଥିଲ ହେଲା, ତା ପାଇଁ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଦୌଡ଼ି ଝାଡ଼ି ଅଟିଲା । ସେ ଦୁଅର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ଝାଡ଼ି, ବାଟେ ଭୂତ ତାକୁ ଧରିଦେବ, ଏଇ ଭୟରେ ସେ ଅସ୍ତ୍ରର ଚୋରେରେ ସର ଭିତରକୁ ଝାଡ଼ିଦେଲା । ମୀନା ସରେ ଢୁକିଲା ଚେହେଲା, ମଲ ତାକୁ ଅସ୍ତ୍ରର ବଳେ ।

ତାପରଦିନ ସକାଳେ ସୁଖି ଗାଁବାଲ ସମସ୍ତେ ସେଇଠି ସଜ୍ଜ ହେଲେ । "ବଳ କରିବା ?" ସମସ୍ତେ କହିଲେ ।

ତାକ ଭିତରୁ ମୁରବ ଉଠି କହିଲା—"ଭୂତର ବୋଧହୁଏ ଭୂତା ତ ପରିଷ୍ଠା କରିବ ଛଡ଼ ନାହିଁ । ତା ହେଲେ ଗୋଟେ ବାମ କରି । ସଧ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିଦିନ ସେଇ ଦରଜାର ମୂଳରେ ଦିଆ ଭୂତା ଓ ଗୋଟେ ଛଡ଼ା ଉଠିବେଇ ଅଛିବା । ଭୂତ ଛଡ଼ା ଓ ଭୂତା ପାଇବେ, ଅଇ ଅଛିବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କି ସ୍ୱରା ବଦାଇ ଦିଅ ।" —ଏ କଥାରେ ସମସ୍ତେ ରାଜି ହେଲେ । ଏଇନିତି ଦିବେଲେ, ସେମାନେ ସ୍ୱରା ବଦ ପୂଜା ବର୍ଷେ ସେ ଭୂତରୁ ଡରିଲେ । ଭୂତ ତ ତାକୁ ବରାବର ଜେଇଯାଇଥାଏ ଅଛି । ବର୍ଷିବ ପରେ ଭୂତ ଅଇ ଅଛିଲ ନାହିଁ ।

\+ \+ \+

ନୂଆପଡ଼ା ଶାସନ ହରପୁର ଗାଁରୁ ପାଞ୍ଚକୋଶ । ସେଇ ଗାଁରେ ଛେଣ୍ଟଅ ସରଛଏ ବରି, ଦଳେ ବାସ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସରଛ ଗାଁର ବାହାରେ ଥିଲା । ସେମାନେ ଖୁବରେ ସେଠାରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ସେ ଗାଁରୁ ଜଣେ ଏଇ ଅଛି ପଚାରିଲା—"ସେ ସରଛ ଗାଧୁର ?"

ତା ପରେ ସେ ସରଛ ଯାଇ ପଚାରିଲା—"ବାବା, ଏଇଠି ଛଡ଼ା ବର୍ଷିଠୁ ଥାଇଲେ ଯେ ଏଠି ଜମି ଛଣି ଏ ସରଛ ଅଛେ ବରଛ ?"

ସେ କହିଲା—ସେ ଗୋଟେ ଭୂତ ମଜାର କଥା । ବର୍ଷିବ ଦିନ, ଭୂ ଜଣାଣୁ ଅମେ ଭୂତ ଗରିବ ହୁଏ । ସେଇଥିପାଇଁ ଗତେ ଦିବେଶରୁ ପଠାଇବେଲି ଦରଜା ବମେଇବା ଲାଗି । ଭୂତମୁଠାକ ପାଇଁ ମରେ ପ୍ରତିଦିନ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରା ଓ ଦାନ ଉପରେ ନର୍ତ୍ତିବ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଦିନେ ମୋର ଚାଲ୍ଲ ପିଠା ଖାଇବାକୁ ଭୂତ ମନ ହେଲା । ତୋ ବଳରୁ ବହିଲ ପିଠା ବରିବାକୁ । ତଳାରୁ ଜନପ ଅଖିବାକୁ ସେ ମରେ ବହିଲା । ଭୂତ ଭୂତ ହେଲ ବଳ୍ଟରେ ସଙ୍ଗରେଲ୍ଲ ବଳାଇରୁ ସରବା ନେଇ ଚେଲେ । ସେ ଜେଣ୍ଟ ପିଠା ବଳି । ମୁଁ ଦଗ୍ଧ ଖାଇବାକୁ ବହିଲ । ଚାଲ୍ଲ ସେ ଜଳି ଧରିଲି ଦଗ୍ଧ ଖାଇବ । କଥା ଭୂତ ଭୂତ ହେଉଁ ବହିଅ ଲାଟିଲ୍ । ଶେଷରେ ଅମ ଭୂତରେ ଗୋଟେ ସାଲିସ ହେଲା—ଅମେ ଦଉଁ ଖୋଇଛୁଁ । ଯିଏ ଅସରୁ ଭଟିବ, ସେ ଜଣ୍ଟ ପିଠା ଖାଇବ ଅଇ ଯେ ପଛରେ ଭଟିବ ସେ ଦଗ୍ଧ ଖାଇବ । ଅମେ ଖୋଇଛୁଁ । ଦିନ ଦଶଟା ହେଲା, ତେବେବ ଅମ ଭୂତରୁ ବେହ ଭଟିଲେ ନାହିଁ । ଗାଁବାଲା ଅମକୁ ମଲା ବୋଲି ଭୂତ, ଗୋଡ଼ାଲାଗି ମଗାଗିଲ୍ ନେଇଗଲେ । ଜଣେ ଗାଲ୍ ସହ ନ ପାରି ମୁଁ ପାଇବଲ । ସେ ଯେଟୁ ଭଟିବେ ବହିଲା—"ଭୂମର ଗୋଟେ, ମୋର ଦଶା ! ସେମାନେ ଅମକୁ ଭୂତ ଭୂତ ଯିଏ ଯୁଝିଲେ ଦୌଡ଼ି ପଳେଇଲେ । ଅମର ଅଇ ଭୂତ ନ ହବାରୁ, ସେଇ ରାତିରେ ଅମେ ମୀନା ଖୋଜା ସରଛ ଗଲୁ । ଗାଲ୍ ଭୂତ ମାଗିଲ୍ । ସେ ଅମକୁ ଭୂତ ଭୂତ, ସେଇ ଭୂତ-ଭୂତ ଚେଲେଇଲା । ଅମ ବାଜରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ, ଶେଷରେ ଗାଁବାଲାମାନେ ଦଳ୍ ଗୋଟେ ବରଛ ମୂଳରେ ଅମ ପାଇଁ ଦିଆ ଭୂତ ଓ ଛଡ଼ାଟେ ଉଠିବେଇ ଯାଆନ୍ତୁ । ମୁଁ ତ ଗାଲ୍ ବରାବର ନେଇ ଅଛେଁ । ବର୍ଷିବ ପରେ ମୋର ଭେଟ ଛଡ଼ା ହେଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଏ ଜମି ଗ୍ରାମ ଜଣି, ସରଛ ଦିଅଇ ଚାଲ । ସେହି ଦିନଠୁଁ, ଅଇ ସେ ଗାଁରୁ ଯାଇନାହିଁ ।

—o—

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——**ମୂଲ୍ୟ**—ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପର୍ଗରେ ଅମୂଳ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରନ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ' ରତିବଳ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୬ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନ—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦିବ୍ୟଚୂର୍ଣ୍ଣ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । **ମୂଲ୍ୟ**—ଶିଶିଟିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତସ୍ଥାନ—**କବିରାଜ**—**ଶ୍ରୀଧର** ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅମୃତବିନ୍ଦୁ ଫାର୍ମେସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜାଦୁଟୋକା

ଲେଖିକା:— କୁମାରୀ ଅନୁରାଧା

ମାଆ ମା ଅଣ୍ଟାରେ ହାତ ଦେଇ ଘର ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଗୁରଅଡ଼େ ଅରେ ଅଣି ବୁଲଇ ପିଣ୍ଡା ଜଳକୁ ଖସି ଆସି ଗୁଳକୁ ଓଲଗ ହୋଇଥିବା ଗୁଣ୍ଡୁଟା ଓ ଦାଦରୁ ବାଉଁଶ ଟେକିଦଣ୍ଡ ନେଇ ଏକ କଇଅଁକ ବାଉ ମୂଳ ଜଳଦ ଥୋଇ ହେଇ ଆସିଲା । ସପନ ବୋଉ କହିଲା, "ଭଗ୍ନ ଦେ, ବାରୁ ଦେଖିଲେ ମୁଣ୍ଡ ରହିବ ଟିକି ? ହଉ ହଉ ନେଲ୍ ଭଲ କଲ୍ ମୋ ପାଇଁ ବି କେରାଏ ନେଇ ଠୋଇଅ । ସପନ ସିମ୍ବାଡ଼େ ଗୁହଁ ବସିଥିବ; ଜାଲ ଜମା ନଥିଲା ଘରେ । ସେ ସାନ ଦୋକ ଟୋକ ପଛରୁ ଗୋ ଟେଟ ଇବାକୁ ବେଳଯାଏ ଦେଖା ଆସି ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଜଳଦ ଜଳଦ ଏହା କହି ସପନ- ଗୋଲାଇ ଛୁଅକନାଟା ବୁଡ଼ାଇ ଦେଇ ମାଆ ମା ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ସପନ ସାଗ କେରାକ ଧୋଇ ରଖିଥିଲା । ବୋଉକୁ ଦେଖି କହିଲା, "ଜାଲ ବୋଲ୍ ଘରେ ଜମାରୁ କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ କଣି ହାତ ଜାଳି ଖରୁଡ଼ିବି ନା କଣି ? ସମସ୍ତେ ବାହାରଗଲ ଘରୁ ଦେଖ ସାତ ସକାଳୁ ଏ ଯାଏ ଦେଖାନାହିଁ । ମୁଁ କଣି ଏକା ଖାଇବି କି ? ଅଡ଼ କାହାର ପେଟ ନାହିଁ ଯିମିତ ? ସେତେବେଳ ଭୋକରେ ପେଟ ତାର ଜଳୁଥାଏ । ମୁଣ୍ଡଟା ବି ଗରମ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଚୟଥିଲାଣି ।

ବୋଉ ବି ତାର ଝଡ଼ି ଝଡ଼ି ଆସିଲା । ଏତେ ବେଳ ହେଲାଣି ପେଟରେ କିଛି ପଡ଼ନାହିଁ । ସେ କହିଲା, "ନଲ ମୋର, କେମାଡ଼ଦେଇ ! ତୁ ଯାଇ ପଛର ଦାଁ ! ଗୋଟେଇ ଆଣିଲୁକ ? ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ିବନ, ଘାଆନ୍ତାଣି ହେବ । ମୁଁ ସବୁ ଅଡ଼ରୁ ପାରିଲେ ତ ଫେର୍ । ବୁଢ଼ା କଣ୍ଡରୁ ଦୁଆଏ ସମସ୍ତେ ମୋତେ ଗୁହଁ ବସିବେ । ଦ୍ୱାକର ମୁଁ ଜାଏଁ ନା ଧାରେ । ସେଥିଲାଗି ତ ତୋଡ଼ିଏ ଥର କହିଲିଣି ଗୋଟିଏ ଭଲ ଘର ଦେଖିଛି, ଦୁଗୟ ହେବ ଚଡ଼ । ମଙ୍ଗୁଡ଼ କାହିଁକି ? କଏସେ କଏସେ ଖୁଆଇବାକୁ ମୋର ବଳ ବଅସ ଆଉଛି ଲେ ! କିଛିନୁବ କାହିଁକି ?"

ଦୁଗୟ ହେବା କଥା ଶୁଣି ସପନ ମନରେ ଇନକା ପଶିଲା । ବୟସ ତାର ୨୦ ବର୍ଷ ହେବ । ମହନା ସାଙ୍ଗରେ ସେ ସାତ ବରଷ ଘର କରିଛି । ଏଇ ଦୁଇ ବରଷ ହେଲ ଛିନା ଛଡ଼ାଛଡ଼ି । ସୁଖ ଭିତରେ ଦୁଗୟ ! ସେ ତ ମାଇଛି ସେ ଏତେ- ନାହିଁ ତାର । ସୁଖ ଚହଲାଣି । ଦେଖି ବା ବଳେଲଇଦେ ଠିକା । ବୋଉ ମାଟି ଚଗାରିବ ମାଇ ଏ ଦେଖ ।

ସପନ ଦେଖିଲା ଜଣେ ଗୋଟିଏ ଛୁଅ ଆସି ଗୁଳ ଗୁଳ

ହେଲେ । + + + । ସେଦିନ କଥା ତା'ର ସଦା ମନେ ପଡ଼ୁଛି । ମାଳ ଭିତରେ ସୁଖି ହୁଅନ୍ତି ! ଛି ! ସେ ତି ହେଉ ମଣିଷ ।

ଶାଶୁ ତାଙ୍କ ଦେଖି ହସୁଛି । ଏମ ଭଳି ବଳେ ବରେ । ଅବଶ୍ୟ କଥା ପାଇବାର । ଜନ୍ମ ମନ୍ଦିରା ବଳେ, "ଛି ସତନ, ତୋର କଥା ମନରେ ସେମିତି ନାହିଁ । ସେ ସବୁଦିନେ ପ୍ରେମିତ । ବେଦନୁ ଭାଷା ଶିଖି ତାର ଛେ ବଳେ ନାହିଁ ତା ପାଇ ଭଲରେ । ବୁଢ଼ି ଛେଳିଶି । ଅଛ ଦେଖେଦିନ ? ତା ମନରେ ବସ୍ତୁ ଦେବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ତୋରେ ବଳିଛେ ସେ ଅଳଗା କଥା । ବାପା ତ ତୋରେ ଦେଖେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବରେ ।"……

ଜନ୍ମ ଶବ୍ଦ ମଲ ପରେ ମନ୍ଦିରା ଭଲ ସ୍ୱରେ ଭଲ୍ଲା ପାଇଁ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଦେଖେ ଶାଶୁ ବୋହୁ ଦର୍ଶନ । ବୁଢ଼ି ପ୍ରତ କଥାରେ ଦେଖେ । ଭାଲି ଦିଏ । ସତନ ଛେ ବଳେନ ।

ପାଇ ତାକ ପଡ଼ିଗା ଭଲ ବଧରା ବୋହୁ । ବୁଢ଼ି ତାକୁ ଦେଖ ଭଲ ପାଏ । ସେ ମଣିରେ ମଣିରେ ବୁଢ଼ି ପାଇଁ ଆଗ ଭଲ୍ଲ, ତ ଦଶ ଦେଖ ଯୋଡ଼ି ଦେଇ-ଯାଏ । ଛେଳି ଛେଳି ଦିନ ଦ ପ୍ରତାକ ସାଙ୍ଗକୁ ଅସ୍ୱରକ୍ତି ଛେଳେ ବା ଛେଳ୍ଟ ଦୁଇଅ ପୋଡ଼ା ସ୍ୱରଣ ଦେଇଯାଏ । ବୁଢ଼ି ଏଂଟେ ଦେଖ ବୁଢ଼ି ।

ସତନର ମାଳଶ୍ରୀଯୁଅ ଦେଖ ଉଦ୍ଧେ ମଣିରେ ମଣିରେ ଅଥର ଅଥର ଅଛେ ଏବଂ ଅଛ ଲିଖିବ ବୋଲ । ସତନ ତୋର ତାକୁ ବହିଲ ଅଣିଦା ପାଇଁ । ବୁଢ଼ି ବୋହୁକୁ ବାଳ୍ପ ସଙ୍ଗରେ ମିଳିବାକୁ ଦେଖନାହିଁ । ଛେଳ୍ଟ-ଦୁଇ-ଦେଖ ଅଣିଦିଲ ସେ କଥା ବହିବାକୁ ଯାଆନ୍ତିଏ ପାଇ ଦେଖ ଦୁଇ ସ୍ୱର । ଉଦ୍ଧେ ଛିଏ ଛେଳ୍ଟ ଯାଆଣ ବରେ ସେଇଥିପାଇଁ । ବୁଢ଼ି ଅଣିରେ ଜନ୍ମ ଏକଥା ଭଲନ । ମଲ, ଛେଳ୍ଟଛେଳ ଅଣ୍ଟିଲ ଘୁଅଣ୍ଟା ! ତାର ଅଛେ ଭୁଅଥର ଉଦ୍ଧେ ଅଡ଼ିବ ବରେଗେ ବରେଗେ ସ୍ୱର ମୁଖ ଛିଏ । ଉଦ୍ଧେ ମଲ ବରେନାହିଁ । ଏକଥା ତାର ସହପାଇଲେ ବୋଧସ୍ତ୍ରଥ । ସେ ବୁଢ଼ି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସତନ ନିଁରେ ଯୋଡ଼ି ଛେଳ ବଳ । ବୁଢ଼ି ଅର୍ଥ ଭାଗ ହୋଇ ସତନ ଛେଳ ଭଲରେ ବୋଲେଦେଇ ଛେଳ ଗାଳ ଛେଳ । ଏକଥା ଜନ୍ମ ସତନ ସହପାଇଲ ନାହିଁ । ଛ ଅନ୍ୟାୟ ! ଏଥରି ଭବିଷ୍ୟ ଛେଳରେ ନିଛରେ ବହିଲେ ଯେ ଛୌଳିମ ଛେଳ ଛେଳ କଥା । ବୁଢ଼ି ସୁଖି ବଳ୍ପ "ଅଳଖିଶି ଶ୍ରୁଭ୍ରକ୍ଷ ଗାଳ୍ପ । ଅଳ-ଛେ, ଛେଳ୍ଟ, ଛେଳ୍ଟ ନିଛ ଛେଳେଛ । ଅସ୍ତ୍ର ମୋ ଘୁଅ ଗାଳ ହୁଅନ୍ତ ବରେଛେଦ । ଯା ଯା ସେଇ ଉଦ୍ଧେ ସଜଗା ପାଖରେ ଛେହରୁ ଯା । ପାଖ୍ଟ ମୋର ଛେଳ୍ଟ ଭୁଲ । ମନ୍ଦିରା ମାଖି ଏକା । ତାକୁ ଅଣ୍ଟିଲେ ସର ମୋର ପୁର ଭଠିବ । ଏଣ୍ଟ ଏଥେ ?……" ଉଦ୍ଧାଦ ଉଦ୍ଧାଦ । ସତନ ଭୁଲ ଭୁଲ ବାଳ୍ପ । ତା ବୋଲ ପାଖରୁ ଛିଁବାକୁ ଗଡ଼ିଲ ଛେଳ । ବୋଲ ତାର ଅଣ୍ଟି ଛେଳ-ଗଳ ତାକୁ । ବୁଢ଼ି ମନା ଭଲ ନାହିଁ । ……

ମନ୍ଦିରା ୭ ମାସ ପରେ ଅଣ୍ଟିଲ । ସବୁ କଥା ଶୁଣିଲା । ସତନକୁ ଅଣ୍ଟିବାକୁ ବହିଲରୁ ବୁଢ଼ି ଛେଳ ପାଇଲ । ସତନ ବୋଲକୁ ମନ୍ଦିରା ବହିଲ, "ଅଛ ଛେଳ ଅମ ତାରରେ ଗଣ୍ଡେ ସର ଛଟେଛ ସତନ ସେଇଥି ଛଇବ ।" ସତନ ଏକଥା ଶୁଣିଲ । ଛଳ ଛେଳ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ବସ ସରର ବୋଝ । ସେ ଛଇବ ବାଣ୍ଟ ଅଡ଼େ । ଗଣ୍ଡା ଛଇଛ ପଛି ପାଇବ ନାହିଁ । ମନ୍ଦିରା ଛିଣ୍ଡି ଏକଥା ବଳିଲ । ତେବେ ମନ୍ଦିରା ତାକୁ ଘୃଣ ପାଏ ନାହିଁ । ବୋଲକୁ ଅନ୍ୟାୟ କଥା ଏଡ଼ ଦେବାକୁ ତା'ର ସାହସ ନାହିଁ । ତେବେ ସତନ ହିଁ ଅଛ ଭାବିଁ ନ ? ତାହା ଛଇସାରେ ?… ତାର ଅନୁମାନ ମଣିରେ ମୁଣ୍ଡ ଟେଣ୍ଟ ଚଢ଼ିଲ ।

ଜନ୍ମ କାଟେଦେ ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଛେ ଖରିପ । ଗାଡ ଅଠ ଦୁଇ ! ଛେଳ୍ଟୋରୁ ଛଠି ପାଇଲାନାହିଁ । ଛେଳ୍ଟ ସର ଛିଅ—ମା ତା'ର ଦୁଇ ଭଳ୍ପ । ଦୁଇଛେ ଦୁଇଛେ ମାଛ ଛଛେ । ଛେଳରେ ମାଛ ଅଣ୍ଟିଲେ ଛିଛ ଦୁଇ ସ୍ୱର ପଇଆଲୁ ଛେଳୀ ସ୍ୱର ନାହିଁ । ଛେଳ ଗ୍ଲେଟ୍ଟ ଅଣ୍ଟ ଛେଳ ଛେ ଛେଳ ଛେଳ ଛେଳ

ସପନ ବୋଲି ଛଡ଼ପତ୍ର ପାଇଁ ଏପରି ମହନାକୁ ବଧ୍ୟ କଲା । ଦି ଅଥ ବେଳୁଁ ପାଇଁ ସେ ଅନାଇ ରହିବ । ମହନା ପାଇଲା ଦୁଃଖ ବେଳା କଥା ତ ଶୁଣା ଯାଇନି । ମହନା କିନ୍ତୁ ସପନକୁ ଛଡ଼ପତ୍ର ଦେବାକୁ ମନା କଲା । ବରିଲି, "ମୁଁ ହେବେ ହେଲେ ତାକୁ ଛଡ଼ପତ୍ର ଦେବ ନାହିଁ ।" ଶପଥ ବୋଲି ଛେଡ଼ ଛାଡ଼ି କହିଲି, "ନା ନାହିଁ ବେଳୁ ? ଏତି ପାଇ ସାଙ୍ଗରେ ନାଟ କରେସରୁ । ସେ ମରୁ ବ ବଳୁ ।" କଥାଟା ମହନାକୁ ବାଧିଲା । ସତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅଛୁ ହେବ । ସେ ବରକ୍ତ ହୋଇ କହିଲି, "ଯ୍ୟା ଶିଅ ଝର ସ୍ତ୍ରୀ ! ସାଦରୀକୁ ବଳଶିବ । ଯା ଯା ମୁଁ ଛଡ଼ପତ୍ର ଦେବି ନାହିଁ । କଣ କରିବୁ କର ।"

ସପନ ବୋଲି କୁପାଳ ହୋଇ ଚେଷ୍ଟଲେ । ପାଟରେ ପଇସା ନାହିଁ ଯେ ଆଳାରେ ଏଗାଳି କରି ଛଡ଼ପତ୍ର ଅଦାୟ କରିବ । ଝିଅକୁ ପୋଟିକାର ଅମରା ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ବାହୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ମାଲ ଜଳିବାକୁ ଯାଉଛି । ବାହୁଅଣ୍ଟି ଟେରି ଭଲ । ସେ ଚାଉ ସବୁ ଗଳଉ ଛଳ ଛଳ କରି ପଗ୍ଭଳିଲୁ ଯେ ଚା ଝିଅକୁ ଭାଲ ଜଣାଯାଉଛି । ବାଲୁଅଣ୍ଟି କହିଲେ, "ଭଲ, ମୁଁ ବାଲୁକୁ କହି ଛଡ଼ପତ୍ର ଅଦାୟ କରି ଦେଉଛି ।" ସପନ ପାଇ ଗା ଦୋଲ ଗୋହଏ ଦ୍ରବ ଭଲ ସଜ ଠିକଣା କରିଥାଏ । ଜମି ବାଡ଼, ଗାଈଗୋରୁ, ଘରଦୁଆର ଦେଖିବାରେ ଅଛିବ ନାହିଁ । ସବୁକୁ ଏବା ମଣିଷ । ଚାଉ ମା ମାହିଁକ ଭଉଣୀ ହେଉଥିବା ଦେହି ନାହାନ୍ତି । ସପନକୁ ଅର ଶାଶୁ ଦେବକ ନାହିଁ ଯ ସେ ଏତେ ଦଳଦ୍ରିଆ ହେବ ନାହିଁ । ସୁତରେ ଉଦ୍ଧିକ ଯାହାହେଉ ।

କିନ୍ତୁ ସପନ ଶୁଣି ନ ମୁହଲ ପରି ଥାଏ । ସେ ମଜେ ନାହିଁ । ସକ୍ତ ଦପ ବଳାଇ ଦେଇ ବଳ କରି ସେ ସୁଖ ଅମାରେ ଜୋଶି ? ଚାଉ ମରନ ପଡ଼େ, ଚାଳର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦେଖେ ଭଲ ନ ହେଲା ! ବାପର ଚାଉ ଦ, ଭଉଣୀ ନାଥ । ଚେତ ଚୋକଗାଉ ହେଉଥିଲ ସେଦେ । ଚାହାରି ବାହାସର ଦେଖେ ଧୂମଧାମରେ ନ ହେଉଛି ସେଦିନ ! ଅଛ ଅବ ! କପାଳ, ସବୁ କପାଳ । ଅଛ ଦର୍ଶନ ଦୋଳିଥ ଭାଉ ଦ ମିଛୁ ନାହିଁ । ଅରଥରେ ବଢ଼ିଛେ ସବୁ ଧୋଇ ଯାଉଛି । ଗ୍ରଉଲ ଝରାରେ ସ୍ଥରେଲେ ।

+ + + +

ବାହୁଅଣ୍ଟି ବାଲୁକୁ କହି ଛଡ଼ପତ୍ର ଅଣ୍ଟିବାକୁ ଯୋଗାଡ଼ କଲେ । ସପନ ଦୋଳ ଗୋଳ ଯାଇ ଯେ କଥା ଦୁଖିଅଛେ । ସପନକୁ ଛେଡ଼ ଦେବେନ । ମହନା ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଛଡ଼ିପତ୍ର ଦେଲା । ସପନ ଦୋଳ ଦୁଇଟେ ଦିନ ପୂର୍ବ ଉଠିଲେ ଛଡ଼ିପତ୍ର ଦେଖି । ସେ ଦ୍ରବ ଚେଳନା ପାଖକୁ ଦାନ ଠିକ କରିବା ପାଇଁ ଚଢ଼ିଲ ପଠାଇଲ ।

ଦୋଳର ଅଗ୍ରାଜ୍ଞରେ ନିଜ ଦ୍ରବ ମୁଁ ଦେଖି ସପନ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲ । ଦୋଳରୁ ଶୁଣିଲା, ମହନା, ତାକୁ ଛଡ଼ପତ୍ର ଦେଇଛି । ସେଥିରେ ଉପୁଷ ଅଛ ସପନକୁ ନେଇ ଉଶିବାର କଥାକ ଉଠିଛେ ।ଅଛ । ସପନ ସହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଅନ୍ତତଃ ମହନାଠାରୁ ଯେ ଏତିକ ଆଶା କରି ନାହିଁ । ଦାକା ହୋଇଗଲା ଯେ । ଦୁଃଖରେ ଜଡ଼ ପରି ହୋଇଗଲା ।

ଦୋଳଠାରୁ ଛଡ଼ପତ୍ର ବାହକ ଗଣ୍ଡ ଟେଇ ଛଣିଲା । ଯଥା ଯଥା ବଢ଼ିଦେଲା, "ମୁଁ ମୂଲ ଲାଗି ଖାଇବ ପଛେ, ଦୁଃଖ ହେବ ନାହିଁ । କାରଣରୁ ମୁଁ ମାଛ ଛକ ଥିବ । ସବୁ ଲିଖିବାକୁ ଥିବ । ତୁ ବାହିଁବ ଛଡ଼ପତ୍ର ଅଣିଲୁ ? ମୁଁ ଟଙ୍କା ମନା କରିଛି ଦୁଃଖ ହେବାକୁ ।"

ଚେତ ଗାଡ଼ି ଚେଳାଗି । ସେଥିରେ ଦୁଇଜଣ ନବଗ୍ରହ । ଜମି ଅଦାଶର ଗଳିକୁ ଦେଖାଇ ଶେଷରେ ବୁଝେଲା । ସପନ ଅଣ୍ଟିରେ ଜଳ ନାହିଁ । ସେ ଅଦାଶ ପାଟାଳି ଭୁଲି ଯାଇଥାଏ । ଗ୍ରଉଅଣ୍ଟି ଅଳାଇ ଚାଉଳ-ଗଳା । ଚେତ୍ର ଭୁଲି ଦିବାକୁ ପାଇ ଦୁଇଟିରେ ଅମାରେ ମାରେଗଲା । ସେ ଅଣ୍ଟାଳ ଅଣ୍ଟାଳ ଛଡ଼ପତ୍ର ଚେତ୍ର ପଢ଼ିଲା । ଶିଳ ଶିଳ କରି ସେ ଚେତ୍ର ଶ୍ରୋତ୍ରେ ପଢ଼ାଇଲା । ଶିଳ୍ପ ବାଚକକ୍ତ ଚେତ୍ର ବନାଇ ବାଇଲା । ଅନା-ଶ୍ରଅଣ୍ଟ ଝିଅ ମହନା ପରେ ପଢ଼ିଲି ବଢ଼ିଲା, "ନିଅ ଚମ ଛଡ଼ିପତ୍ର । ମୋର ଦୌଗୀଣି ବାମରେ ଅଣ୍ଟିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ମୋ କଥା ଟେଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣିବ । ଦୋଷାଏ ଭିତରେ ଏଗ ଶ୍ରୋତ୍ର ଦେଲ । ଦୋଷ ଧରିବ ନାହିଁ । ଯାଉଛ !"

ଚେତ୍ରଟିବେଳକୁ ମହନାର ପାଇ ସାଙ୍ଗରେ ଦୁଃଖ ହେବା କଥା ଠିକ୍ ହୋଇଯାଇଗଲା । ଗା ପରିବନ ବନ ଠିକ ହୋଇଗଲା । ମହନା ସପନ ଗ୍ରଉଅଣ୍ଟିକା ବାହକ ବୋଧାପରି, ଅଦୁଆ ଠିକା ପରି ଛାଡ଼ିଦିଲା ।

For those who suffer.

I am glad to certify that Hakim Md. Faruque is an expert in treating dibetes. I had the opportunity to see that a dissapointed case of diabetes at my house after long and expensive treatment having sugar as much as 10% has been successfully treated by the said Hakim in less time and expense. I have a good faith in him and wish him success in life.

Consult with:-
Hakim Md. Faruque
P. O. Bhadrak.
Orissa (B. N. Ry.)

!Sd, B. C. Pattanayak,
S. I. of Police, Balasore.
25 9-40.

ଲୋକଶିକ୍ଷା

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଲକ୍ଷାଧିକ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ମାସିକ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ର "ଲୋକଶିକ୍ଷା" । ଏଥିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୁଚି ସମ୍ପନ୍ନ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ସଭ୍ୟମାନ ଗ୍ରାହକ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ପାଇଁ "ଲୋକଶିକ୍ଷା" ସହାୟକ । ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମଦେୟ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପାଇଁ ୫'୦, ଭାରତ ପାଇଁ ୪'୨୫

ମେନେଜର, "ଲୋକଶିକ୍ଷା"

୧୧୭—୪୭ ଗଳି ଲୟ ରେଙ୍ଗୁନ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରିଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ପରିଶଟଙ୍କା

ଉତ୍କଳ ୨୩ ଶ ଶବ୍ଦଧାନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଉତ୍କଳ' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୧୨-୧୯୪୦ ରିଖ

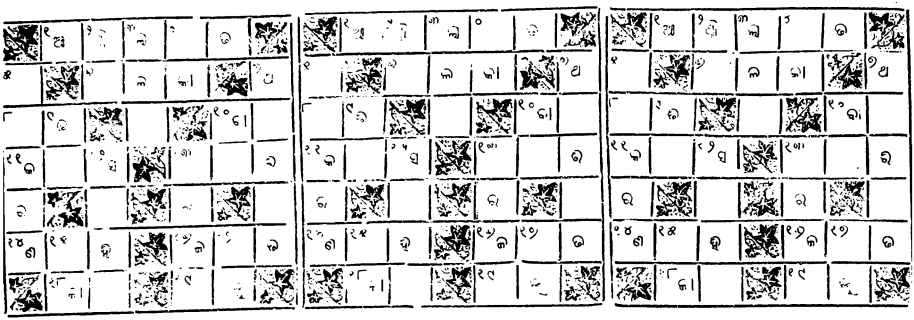

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର ____

ସଧା ଭାବରେ

୧ । ଅଷ୍ଟର ଭୁଜକୁ ସଜାଇ ଦେଲେ ପୃଥିବୀର ଗୋଟିଏ ମହାସାଗରର ନାମ ହେବ, ଏ ଯୁକ୍ତରେ ଯାହାର ଧ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକେଙ୍କର ଯେଉ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

୨ । ଯେଉଁ ବାଳକ ଅଙ୍ଗରେ ଯୌବନ ଫୁଟି ନଥାଏ ।

୮ । ପ୍ରୀତି ଅନେକ ସମୟରେ ଦୌଣସି —ମାନେ ନାହିଁ ।

୧୦ । ଯାହାର ଏ ଥାଏ, ସେ ପଦ୍ମ ସ୍ୱରରେ ହାରେ ନାହିଁ !

୧୧ । ସିଲାନ ସାରି ନବ କିଶୋର — ଜାଗେ ଅଟ୍ଟହ ।

୧୩ । —ସଙ୍ଗରେ ଜଳ କରି ଅଧିକ ଅପଦସ ହେବା ଲୋକ କମ୍ ନାହାନ୍ତି ।

୧୪ । ସ୍ୱାର ଶିଶିଲ ଠାକୁରଙ୍କଠାଁ ଲିଖିବ ।

୧୬ । ଯାହାର ଶିର୍ଷ ନାଶ ।

୧୮ । ବଂଗ୍ରେଜ ସରକାର ଭାରତରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଏହା କରି-ବାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଦାୟୀ ।

୧୯ । ଗୋଟାଏ ପାଇଲେ ଦୁଇଟା ପାଇଁ, ଅକ୍ଷର ପଛରେ ମନ ଦିଅ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୨ । ଏହାକୁ ଶଣ କରିବେ ତ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରକୁ ପଡ଼ନ୍ତି ।

୩ । ମନୁଷ୍ୟର ଅଙ୍ଗକାର ଭବିଷ୍ୟତ କିମନ୍ତେ ପିଲାକାଳରୁ ପଥାର୍ଥ ଏହାର ଅଭ୍ୟାସ ଦାୟୀ ।

୪ । ବାହୁଣିଆ ଭିତରେ ବାଥର ଭଲ ।

୫ । ଅଫର ଗୋଟାଏ ଅଭ୍ୟାସ ନୁହେଁ ରୋଗ ମଧ୍ୟ; ଯାହାର — କିମନ୍ତେ ବହୁତ. ପ୍ରମ ଓ ସମୟ ଲେଗେ ।

୭ । ଏଥର ହୋଇଥିଲେ ଅନେକ କିମତକୁ ଦୁଇଶ କରିବାରେ କେତେକ ଲୋକ ଭୁରିଭି ହୁଅନ୍ତି ।

୯ । ଏହାକୁ ଭାଲ କରିବା ଲୋକ ଦୁନିଆ-ରେ ଅନେକ ।

୧୦ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରେମିକାର ସହାନୁଭୂତି ଅକ-ର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବହୁ ଯୁବକ ଏଥର ହୋଇ ଅନେକ ସମୟରେ ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ଭୁଲିଥାନ୍ତି ।

୧୨ । ଛତ୍ରପୁର ସାମାନ୍ୟ ଏହା ହେବା କିମନ୍ତେ ବହୁ ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ସତ୍ୟ ବା ତଥ୍ୟ ପଛରେ ଅଳ୍ପାନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି ।

୧୩ । ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରି, ଯେ ଦେଶର କେତେକ ସରକାର ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ବିପ୍ଳବ— କରିଥାନ୍ତି ।

୧୫ । ଉତ୍ତର ଅଜା ନାଉମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଯାହା ଚଢ଼ାଇଥାନ୍ତି ।

୧୭ । ଜଳ ଭାଳିବା ପାତ୍ର ବିଶେଷ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧନ୍ଦା ଭେଦାର ବାଟ

ଉପର ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ କେଳାଏ ଅଙ୍କର ବଢ଼ାଇ ଚାଲି ଶେଷ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶୂନ ଦେବାର କଥା । ଏହା ଦିଆ ହେବାରେ ୫ ଉପରୁ ତଳ ହେବାରେ ହୋଇଯାଏ । ଶୂନ ଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ୱାରା ତଳେ ଏମ ପ୍ରାଣ୍ଟ । ଏହି ଶୂନ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅଙ୍କର ଥିବ ସାଧାରଣତଃ ନାହିଁ ଦ୍ୱାରା ଏମାନେ ଏକ ଅଙ୍କ ପରି ପୂରିକ ହେଉଥିବେ ବିନୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତାହା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଥିବ ହୋଇଯାଏ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ଏଥ ଲାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନ ସହିତ ମିଳିଯିବ ଏବଂ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ବସ୍ତୁର କରି ଯେଉଁଥିରେ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାହା ବାଛ ବଖାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଦେଇ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ପହଞ୍ଚିବ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ସାଧାରଣ ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଛି ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୦୦/ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫/ ପାଇବ ।

ଏକ ବା ଦୁଇଟିରୁ ଅଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦେବେମାତ୍ରପୁରସ୍କାର ୫୧୦ ଦିଆଯିବ । ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଦୁଇଟିରୁ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ଉଚ୍ଚତାଲିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଥିଲେ, ଘୋଷଣା କରି ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ହିସାବରେ ଅଧିକରେ ପ୍ରଥମ ଥିବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନକାରୀ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ସେଉଁମାନେ ୫୦ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଏକ ଟି ପରମ ଏକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ତିନିଖଣ୍ଡ ବା ତତୋଧିକ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ (ପାଞ୍ଚଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦/, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇ କୁ ହେଲେ ୫୦/ ଏବଂ ତିନିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପାଞ୍ଚଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ଚାରିଖଣ୍ଡରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦/ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦/ ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦/, ୬ଖଣ୍ଡିକୁ ୧୦୦/, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୧୫୦/ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଉ, ନାହିଁ ଅଛି, ସେଥିରେ ଅର୍ଡ଼ର, ବା ଲେଖିକାରେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ଚାମ୍ପ ହରାଇ ଦିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଫାଫା ପଛପଟେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କର ମୂଳ ନାମ ଓ କେତେଖଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣା (square) ଟି ଚାରି ଲଫାଫା ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ଲଫାଫା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଉତ୍ତରର ଗୁପ୍ତ କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୩ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରତି କୁପନରେ ଦେବ ତେଣିକ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ଦେବେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଚାଲିବରେ ଲେଖି ଚାହିଁ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହିଠାରୁ ବାଟ

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To

DAGARO Sabdadhanda
P. O. BHADRAK
Dt. BALASORE
ORISSA.

ଭେଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବିଧା

ଦିନା ଟିକିଟରେ ଖୋଲା ଚିଠି ଲେଖିବେ ।
(ଏଥିକି ବାଟରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ)

ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇବାକୁ ଅଛି ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭମାନେ ପୋଷ୍ଟ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରୁ ଅନୁମତି (Permit) ଆଣିଛୁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଚାହିଁବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖରେ, ଯଦି ସେମାନେ ଟିକିଟର ଦେଇ ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଟୋଟାଲ୍ ବିଲ୍ (bearing) ଦିଆ ନ ହେଲେ ନିଆଯିବ । ଏହାର ଟୋଟାଲ୍ ବିଲ୍ ଏକାଇ ଟଙ୍କାର ଏ ହିସାବ ଅଧିକାରୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଏହି ଟିକିଟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବାଟରେ ଦେଇ ଦିଆ ହେଉଥିବ ନାହିଁ । ଏହି ଟିକିଟରେ ଦିନା ଟିକିଟରେ ଏହିପରି ଉତ୍ତର ପଠାଇବାକୁ ସ୍ୱାମୀ ସେମାନେ ଉତ୍ତରେ ଛାପା ଦେଖାଇବା ଚାହୁଁଥିବାରୁ ବାହି ଲଫାଫା ଉପରେ ଅଠା ଲଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ନ କରିଲେ ଉତ୍ତର କେବଳ ଖୁଲି ହୋଇଯିବ । ସେପରି ଲଫାଫା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପେଟରେ (refuse) ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

୨୨ ଶବ୍ଦଧାଂଦା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରବନ୍ଧ

୫ ସ୍ଥିଧା—ଅର୍ଥ, ଅଧ, ଅର୍ଥ—ଏହାକୁ ମହାନ୍ତ୍ରିକ, ଶିଷ୍ଟ ଓ ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସ ଜାଣ୍ଡ ଅର୍ଥ ପ୍ରତି ପ୍ରବୃତ୍ତ ନାହିଁ । ଜଣ୍ଡ ଜଣ୍ଡ ଏହି ଶ୍ରୀଲ ଜ୍ଞାନରେ ଜ୍ଞାନରେ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେଁ ମାତ୍ର ଶିଷ୍ଟ ଓ ଧାର୍ମିକ ଲୋକ ସେମାନେ ଅର୍ଥ ପ୍ରତି ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବାର କାରଣ ନାହିଁ । ଏଥିସକ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ରହିବେ ନାହିଁ—ଯେ ରହନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କର ଧର୍ମ ଏବଂ ଟେକ୍ନିକ ବଳ ଓ ଶିଷ୍ଟତା ତାଙ୍କ ମଜଲୁ ଅର୍ଥ ଜମ୍ବ ବୁଲ ବରାଦିଏ । ସେହିପରି ଅସ ମଧ୍ୟ । ଅସ ପ୍ରାପ୍ତରେ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଅସ ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିବ ବରାପ୍ରାପ୍ତ ନାହିଁ । ଜଣ୍ଡ ସମ୍ପାଦରେ ଜଣ୍ଡ ଅର୍ଥ ଜୋହ ଏହ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ଏହ ଅର୍ଥ ଜୋହ ଅସ ଓ ଅର ସ୍ପର୍ଶ ହୁଏ । ତେଣୁ ଅର୍ଥର ପ୍ରତି ପ୍ରବୃତ୍ତ ଧାର୍ମିକ ଓ ଶିଷ୍ଟ ଲୋକେ ଭାବନ୍ତି—ଦା ଟୋକ ଅର୍ଥ ଚିତ୍ତ ତାକ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକ ନାହିଁ ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିବା ସତ୍ୟକଥାରେ ନାହିଁ ।

୬ ଜଳଚର ଜଳ ଜ୍ଞାନେ—ଜାଳ, ଜାଳ । ଏଠାରେ ସାଧାରଣତଃ ଜାଳ ହେବ ବୋଲି ଜ୍ଞାନିବା ଦ୍ରାକ୍ଷ ହେବ । କାରଣ ଜାଳର ମିଠା ପାଇଁ ଜାଳ ଠାରୁ ଜାଳ ବେଶୀ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାଜନ । ଜଣ୍ଡ 'ଦ୍ରାକ୍ଷ' ଶବ୍ଦଟା ଜାଳ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏନାହିଁ । 'ଜାଳ' ଗାଛର ଦ୍ରାକ୍ଷ ଜଣ୍ଡ ଜାଳ ଦିଏ ।

୧୦—ଉପର ଜଳ —ଦଳନ, ଦମନ, । ଏହା ଦମନ ହେବ କାରଣ ହିଂସକ ହେଉଛା ଦେବତା ଦଳନ କରାଛନ୍ତି ସତ ଜଣ୍ଡ ଦଳନ ପାଇଁ ଯେ ଦମନ କରୁନାହାନ୍ତି । ଦମନ ପାଇଁ ଯେ ଦଳନ କରୁଛନ୍ତି ।

୧୩ ସ୍ଥିଧା—ଭୁଷ, ପୁଷ—ଏହି ଧାନରେ ସବୁ ବହିଲିମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାଯାଇଛି ଯେ ଏହା ପୁଷ ହେବ । କାରଣ ଭୁଷଟା ହେବାର ହେଲେ—'ଏଥର ହୋଇ-ହବା' ବୋଲି ସଙ୍କେତ ଦର୍ଶାଇଥାନ୍ତା ।

୧୩ ଉପର ଜଳ—ସେହିପରି ଏଥରେ ଜଳିବା ଶବ୍ଦ ବୁଝାଯାଇଛି ଯେ ପୁଷ ହେବ କାରଣ ଭୁଷ୍ (ରୁଷିଆ) ହେବାର ହେଲେ 'ଏଥରେ' ନ ହୋଇ 'ଏଠାରେ' ହୋଇଥାନ୍ତା ।

୪ ଉପର ଜଳ—ଚୁଣ୍ଡି, ସ୍ମୃତି । ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଜଳିବାରୁ ଶ୍ରୁତ ଓ ସବୁଦାବଦ ଜେଳା ବୁଝାଉଛି । ସୁତରାଂ ସମସ୍ତେ ମୁକ୍ତି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ପୁଣି ବଂଶରେ ମଧ୍ୟ ଜାତାହ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ନ ହେଲ—ମୁକ୍ତିର ଚୁଣ୍ଡି ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ-ଛଲ ।

—o—

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛନ୍ନ ଗୁରୁ ମିଶ୍ରିତ ଯାଦୁ ଭପରେ ଘାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ

ଏହି ମଲମରେ ଲୁଣ୍ଡିଆ, କାଛୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ଚଲଣ୍ଟି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ସିଝା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନ୍ଦିରମ ହେରେଡ଼ିମଲ୍ ପୋ: ଅ: ଗୁଞ୍ଜଲ ଅଗ ଜ୍ଞ ଗୋଦାମ ଜଟକ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଲିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଖା ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତ ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହେବେ । ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୦ ।

ଗ୍ରନ୍ଥିଶାନ୍ତି

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଣ୍ଡିଧର କାନ ଠଣ୍ଡା, ମୁଣ୍ଡଦୁଖା, ଲୁଣ୍ଡିଆ, କାଛୁ, ମଚଳା ଫୋଡ଼ାଘା, ଛତ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୨ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ଫଟ୍ଟରୁଣ । ଟେଲିଅପ ସ—ଜଟକ

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଲ୍ପଲତା (ବଟୀକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଟୋକ୍ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଟୋକଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହାପକାରୀ । ଅରେ କେଲେ କିଣନ୍ତୁ ଏରେ ବହୁତେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଡ଼େ, ପାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ଭେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ଡେଣ୍ଡୁ ବଂଶପରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଜ୍ୱରଯୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—ଟ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନଡ଼ାକି ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ପୋ: କେନ୍ଦୁପାଟଣା—କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଦେଢିଆ ଭାଷାକୋଷ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀମାନ୍ ମେଷପାଳ ଗଡ଼ବଡ଼ ।

ଖ - ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ପଡ଼ିବା ଭୂମିକମ୍ପ ପାଇଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଅବଦେଶ ।

ଖଇରାତ୍—ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ବନ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ

ଖଏରାତ୍—ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବନ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ ଗୁଣା ।

ଖଇହାଲୁଷ୍ଟ—ବହୁ ନେତା ନେତ୍ରୀଙ୍କ ଅନୁଭୂତ ।

ଖଙ୍କାଳତା—ଦେଖାଯାଉଛି ସାଧାରଣଙ୍କ ଅଗରେ ସାହାକର ଦେଖାଉଛି ।

ଖଙ୍କାର—ଲୁଟକର ଯେଉଁ ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନେକେ ଟାକ ବସିଥାନ୍ତି ।

ଖତ—ହାକିମଙ୍କ ଅଗରେ ଖଏରଖାଁଙ୍କ ସତ ।

ଖଜଣା—ଅଫିସର ମୂଲ୍ୟ ।

ଖଜବଜ—ମାମୁଲକୁ ଯିବାପାଇଁ କଂଗ୍ରେସ-ବାଲାଙ୍କ ମନ ସାହା ହୁଏ ।

ଖଡ଼ା—ଅଜାଙ୍କ ସାହା ଦେଲେ ମଜାଇଟେ ।

ଖଡ଼ୁସ୍ତରସ—ଭାରତ ଶାସନ ଅଇନ ୧୯୩୫

ଖଣ୍ଡା—ଅଗ୍ରିମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଖଣ୍ଡୁଳୀ—ବାଲେଶ୍ୱରର ତଥାକଥିତ କଂଗ୍ରେସ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅହାର ।

ଖଡ଼ୁଛୁଥ—ଚିନୋବାଙ୍କ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ।

ଖଡ଼—ଅଫିସ ଲାଲଶା ନେତାଏ ଧରୁ ଧରୁ ଯାହା ଗଡ଼ଗଲା ।

ଖଣି—ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ଦରକା ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କ ଅଖିରେ ।

ଖଣ୍ଡ—ବୃହତ୍ ହଟୋଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାଲୁ-କେଶ୍ୱଲଙ୍କ ଅବଦାନ ।

ଖଣ୍ଡନ—କଂଗ୍ରେସର ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ତ୍ୟାଗ ।

ଖଣ୍ଡା—ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ନେଇ ଯାହା ଧାରରେ ଗୁଲିବାକୁ ହେଲା ।

ଖଣ୍ଡିଅ—ସତ୍ୟଗ୍ରହ ଫଳରେ ନେତୃତ୍ୱ ଯାହା ହେଲା ।

ଖଣ୍ଡିଅଭୁତ—ଭଡ଼ା ଜାହାଜରୁ ଅବତରଣ ।

ଖଣ୍ଡୁଅ—ମିସେଜ୍ ଅରସୋର୍ଜଙ୍କ ଫେନ୍ସ ଫେଅରର ଫେସନ ।

ଖତଅଦ—ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ଡାଲ୍ଲା ।

ଖଡ଼—'ଓ' ବ ଅକାରାନ୍ତ ଭଳି ଦର ଯାହାର ।

ଖଦ୍ୟୋତ—ଜେଲ୍ରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟେ କରୁଥିବା କେତେକ ତଥାକଥିତ କଂଗ୍ରେସୀ ଓକିଲ ।

ଖଗ—ଜେଲ୍ର ଲୁହା ଥାଳୀ ବାଟି ।

ଖପା—ଖମଣିମଣ୍ଡଳକୁ ହାତ ବଢ଼ାଇ ନ ପାଇଲେ ଯାହା ହୁଏ ।

ଖମଣି—ଖଟ ଲୋକର ଯେଉଁଟିକ ଅଶା ।

ଖସ୍ତ—ଯୁଦ୍ଧ ପାଣ୍ଠିକୁ ନ ଦେବା ଲୋକେ ଯାହା ହେଉଛନ୍ତି ।

ଖଟ—ବଚନ ଓ ଲିଖନ ସ୍ୱାଧୀନତା ରୁପକ ସ୍ୱରତରୁକୁ ଅଶା କରୁଥିବା ଭାରତସ୍ଥ ।

ଖଳ—ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ।

ଖଲା - ବ୍ରିଜନ୍ୟମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ସଭ୍ୟ ।

ଖଲ୍ଲସ—ସନ୍ଧାନ ପ୍ରବ—ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ଦ୍ୟୋଗ ଲଭ୍ୟାଶ ।

ଖଲଭାର—ଲିନ୍‌ଲିଥଗୋ ଯାହାଡୋହ ନାଗ ଗୁଡ଼ୁଛନ୍ତି ।

ଖବର—ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବାଣ୍ଡି ସୁନ୍ଦର କରୁଥିବା କାଗଜର ଚିଠି ।

ଖସଡ଼ା—ପଣ୍ଡିତ ଗୋଦାବରୀଶ ଯେଉଁ ବାଟ ଧରି କଟକ ଖାଇଲେ ।

ଖସମ - ଲକ୍ଷ୍ମୀସାହେବ—ସେକ୍ରେଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କର ।

ଖାଇ—ଲଣ୍ଡୀଗୁଣ୍ଡା—ଥାଇଲେଣ୍ଡ ।

ଖାଉଦ—କଂଗ୍ରେସ ହାଇକମାଣ୍ଡ ।

ଖାଦି—ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ବସ୍ତ୍ର ।

ଖାଣ୍ଡବ—ଲଣ୍ଡନ ସହର ।

ଖାଣ୍ଡିଗିଅ—ଦେଶଦ୍ରୋହୀ ।

ଖାତକ—ଯୁଦ୍ଧ ବଣ୍ଡ ବଦେଇ ସରକାର ।

ଖାଦ୍ୟ—ଭାରତ

ଖାନାପୁରା—ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସରକାର ଯାହା ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ଅବମାନ କରନ୍ତି ।

ଖାଦାଲ—ଚ୍ରୁଟ ଜାତ ନା ଜାର୍ମାନ ଜାତ ?

ଖାସ—ଶରକେ ଭାମ ଓ କଂଗ୍ରେସ ମଧ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଖାର—ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱରୁ ଯାହା ଲେଇଛି ।

ଖାସ୍ତା—ଯୁଦ୍ଧଗୁଣ୍ଡା ଯିବ ଦିଅ ।

ଖଅ—ଯାହାକୁ ଓଡ଼ିଶା ଗୁପ୍ତ ପୋଲିସ ଚୁଲ୍ ଧରି ପାରନ୍ତି ।

ଖାସି—ଲିନ୍‌ଲିଥଗୋଙ୍କ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଗୁଡ଼ି ।

ଖିଅଲ—ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମରୁ ।

ଖିଡ଼କ—ଯେଉଁ ପଥରେ ସୈନିକ ଦେଖା ଦିଅନ୍ତି ।

ଖୁଅଡ଼—ସାମ୍ରା ଫୁଲଓ୍ୟାର ସରୁସ ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ତିଆର ଲାଗିଛି ।

ଖେଳୁଛଥ—ସତ୍ୟାଗ୍ରହଙ୍କ ଦ୍ରୁତ ।

ଖୁଣ୍ଟା—ଭୁଲି ନ ଦେଖି ବସିଲେ ପଗେ ।

ଖୁଲୁଣୀ—ସିନେମା ଷ୍ଟାର ।

ଖୁନା—ଭାରତୀୟ ଅମଲାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଖୁମ୍ପିରା—ଜାପାନର ଲଣ୍ଡୋଗୁଣ୍ଡା ଅଙ୍ଗ-ମଣ ।

ଖୁର—ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଦାଢ଼ିର ଚିହ୍ନ ।

ଖୁଡ଼ୁ—ଜାନ୍ଧିଙ୍କ ସୁଣ୍ଡ ।

ଖୁଡ଼ୁମା—ଗପ୍ପୁଖାଁଙ୍କ ଗୋଡ଼ ।

ଖେତ—ବ୍ୟୋମଜାନ ।

ଖେତ—ବର୍ତ୍ତମାନ କଂଗ୍ରେସ ।

ଖେତ - ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ।

ଖେଡାବ୍—ଯୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରାଳର ଧାରା ।

ଖେମ୍ପଟା—ଇଂରାଜ ସରକାରଙ୍କ ବଲ୍‌ଡାନ୍ସ ।

ଖୋଇ—ଅମଲାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ।

ଖୋଜ—ପୁଣ୍ଡିଅଙ୍କ ପାଦଚିହ୍ନ ।

ଖୋଲ—ଦୋଷି ସାହେବ ଯାହାକୁ ଗଳାନ୍ତି ।

ଖୋଲ—ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ।

ଖ୍ୟାତ—ଦୁଷ୍ଟଗୁଣ୍ଡା ଅଦାୟ କରେ ଯାହା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୁଏ ।

——o——

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହ୍ନିପତ୍ର

ଆରତି—ଦୀପାବଳୀ ଅମାବାସ୍ୟା—୧୯୪୮

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ—ସମ୍ପାଦକୀୟରେ ଉଦ୍‌ବର୍ତ୍ତନ—ବିଷୟ ପ୍ରୋଜନାରେ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ—ସବୁ ବଦଳାଯାଇ ବିକଳ୍ପିନ ଏ ସମ୍ବାଦ ବିଶେଷରୁ ।

ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ଚଟୋପାଧ୍ୟାଙ୍କ ଦେହାବସାନ ପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅରଚିରେ ପାଇଛୁଁ । ଦୁଇଜଣ ନିଧି ନିଲେଣ୍ଡ ପରି !

ପ୍ରାଣବନ୍ତ ଜୀବ ମଧ୍ୟ ଡାକ ପଛକୁ ଡାକୁଥାଆନ୍ତି—ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଭାଷାରେ 'ଯେଉଁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜନତା ଶିଶୁଟିଏ ପରି ବେଶରୁ ସନ୍ଦାଙ୍ଗରେ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠୁଛନ୍ତି' ତାଙ୍କର 'ସୁପ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି, ଅଶା ଉଦ୍ଦୀପାଇ' 'ମଜଲି ଉପଲବ୍ଧ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ' ସମ୍ଭବ ହେ ।

ଅତ୍ର ଡାକ ମଧ୍ୟରୁ ଶେଷ ଅର୍ଥ ଦେଇଛନ୍ତି—ଶ୍ରମଜୀ ସୀତା ଦେବୀ, ସମାଜର ଅତ୍ର ଗୋଟାଏ ଦୋଷରେ ଡାକ 'ଦିନିନ୍ଦନ ଓ ଚିରନ୍ତନ ସୁପ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜାଗ' ନ ଦେଇ । ସୀତା ଦେବୀଙ୍କ ଲେଖାରେ ଗୋଟାଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ଯାହାକି ବଳକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ଦୃଢ଼ମୂଳ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସ୍ଥାନରେ ଅନୁଭବ ଦେଉଛି ଦୂରେ ଦୋଇରେ । କିନ୍ତୁ ଶେଷ ଦୁଇଧାଡ଼ି ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଲାଭ ଅନ୍ତରକ ପରିମାଣରେ ଶାନ୍ତ କରିଦିଏ । ସୀତା ଦେବୀ ଦ୍ୱାଧାସ୍ଥଳେ ଏଠି ଲେଖିଛନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗ ଖଚକ—'ଚକଚକ୍ରନ ପରେ ପ୍ରଦାପକୁ ସେଇ ବଚର ନକ୍ଷତ୍ରରେ ଅତ୍ର ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାନରେ ଅଣ୍ଡସ୍ଥ ଚିନ୍ତା ପାଇ ପଡ଼ ହେବାକି ଚିନ୍ତିଛିଲେ ।'

'ଝଡ଼'ର ଲେଖକ ଦେବଳ ଝଡ଼ଟାରୁ ଦୋଟା ଝଡ଼ରୁ ଚିନ୍ତନ ମାଙ୍କ ସର ଉପରେ ପଳାଇଛନ୍ତି, ଡାକ ଭାବରେ ।

ଅତ୍ର, ଅଶବାଷ୍ଟ୍ରଭାରେ ମଣିଷର ମାଙ୍କ ଦେଇଛି ଶିଳ ହଂସାଟାରୁ ଅସ୍ତ୍ରର ଉଭର ଜିନିଷ ପୁଣି ଆସ୍ଥିତ ଅଛୁଁ ।

କବିତା ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ମନେ ହେଲା, ଅରତ ନାମ୍ବରରେ 'ବୋଗସି ଗୋଟାଏ ବିଶେଷ ଅନ୍ତ୍ୟମ୍ବ(?) ରେ ଆହ୍ୱାନ ଭୁଷ୍ଟ ସ୍ମୃତି କରିବାର ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରଯୋଗ ନୁହେଁ—ଅରତ ଲେଖକମାନଙ୍କର ବୀକ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରିନାହିଁ ।' କିନ୍ତୁ 'ଦସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହିତ୍ୟ ସାଧନାରୁ ସମ୍ପର୍ଚିତ ଓ ଏକମିତ' କରିଛ କି ? ହିଁ, ହିଁ, କରିଛ ମ୍ଭମ୍ଭ ! ଦସ ଅର୍ଥ, ଦସଦଳ ପରି ? ସବୁ ଦଳକୁ ଏକ ଦଳ କରିଛ ଦେଖେ !

ଶ୍ରୀଚାରୁଙ୍କ 'ଗୋଧୂଳିର-ଆଶା' ସଦ୍ୟ ଦାଦ୍ୟଛ ଅନ୍ତରକ୍ଷ । ବିଷୟ ସମାବେଶ ଓ ଚିନ୍ତା ପରିପ୍ରଦ୍ଭାର ଦାଦ୍ୟାବୁଲ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ।

ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ—ଅଶ୍ୱିନ ୧୩୪୯ ସାଲ

କବିବର (କବିଶେଖର) ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଗୁରୁଦାଶ ଏ ସମ୍ବାଦ ଅମୃତରେ । ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ ପୁନର୍ଜୀବନ ପାଇଛି ବୋଲି ଯେ ଅମୃତ ପାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ ବା'ଣ ମରିଥିଲା ? ବିଶ୍ୱନାଥ କର ବା'ଣ ମରିଛନ୍ତି ? 'ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ' ମରିପାରେ—ଏବେ 'ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ'ର ମରି ପାରନ୍ତି—କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ ମରି ନପାରେ । ବରଂ ପୃଥିବୀର ପ୍ରକୃତ ଅସରେ ପଛକୁ ପଡ଼ ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ ମରିଯିବା ମଧ୍ୟ ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖ କରିବାର ନୋହେଁ । ସେ ଯଦି ବାହାର ମୃତ ସଙ୍ଗିନରେ ପୁଣି ଜଇ ଜୀବନ ଦେବେ ବା'ଣ ସେଇ ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟ ସେ ରହିବ ?

ଏଥର ସାହିତ୍ୟରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଲୋଚ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ନିଶ୍ଚିଙ୍କର 'ଜଳଲ ଉଦ୍‌ବସ୍ୟ' ଓ ଅଧ୍ୟାପକ ପରିଡ଼ାଙ୍କର 'ବିବର୍ତ୍ତନରେ ସମ୍ବନ୍ଧଯୋଗ' ଓ ସ ସ୍ୱଳଙ୍କର 'ଜାତୀୟ ଜୀବନ' ପ୍ରଶିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ ।

ଗଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ ସୁପ୍ତ ଦେବୀଙ୍କର କଳମ ଚାଳ ସେକ 'ଛମ୍ବା ଜାଗର'ଟି ସୁନ୍ଦର ହୋଇ ଉଠିଛି । ଗୋଟାରେ ସୁନ୍ଦର ଲେଖା ଓ ସଜ୍ଜା ସୁନ୍ଦର ହେଲେ ମୁଖ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଅବଚ୍ଛିନ୍ନ ମନଗ୍ରହର ସ୍ପର୍ଶ ଚାଲେ ବାସ୍ତୁଦେ ବଥାଖାରେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଖୁଁଜି ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି ।

'ଅଗ୍ରଗତିରା'ରେ ଗୋଟାଏ ବ୍ୟସ୍ତତା ପାଇଛୁଁ । ତ୍ରୁଟା ସେଥିପାଇଁ ଦ୍ରୁତ ।

'ଶେଷ ଅଣ୍ଡୁ'ର ଅଧାର (theme) ଠିକ୍ ବରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

କବିତା ଗୁଡ଼ିକରୁ ବୁଝାଯାଉଛି ଯେ ଜଳଲ ସାହିତ୍ୟର ପୁନର୍ଜୀବନ ପେଉଛି କିନ୍ତୁ ପୁନର୍ଜୀବନ ଅସିନାହିଁ । କିମ୍ବା ପୁନର୍ଜୀବନର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସାହିତ୍ୟକୁ ଏବ ଜୀବନର ସମ୍ପାଦ୍ୟ କରା ଯାଉଛି । ବିଶ୍ୱ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଭାବ, ପଞ୍ଚଧାରାର ଭାଷା, ସମାଜଚେତନାର ଗଦ୍ୟାଶ୍ରୟ ଏଙ୍କ ପରି ଶବ୍ଦରେ ଯଦିଓ ସବଶେଷରେ ଜୋଡ଼େଁ, ବାବ୍ଧ ଶେଷ ନିବେଦନ ଗୋଟାଏ ଅଭ୍ଯୁ ତ୍ରି ଜିତ୍ରହ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତ କରି ଜାଗରଣ କରୁଛନ୍ତି ମନରେ ।

ସମ୍ପାଦକୀୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମତ ଦାବର ଅହେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଲିଖିତ ହେଲା ।

'ପଦ୍ୟ ଓ କବିତା' ଲେଖା ଉପରେ ସମ୍ପାଦକୀୟ ଟିପ୍ପଣୀର ଅବଶ୍ୟକୀୟତା ତଥା ଯଥାର୍ଥତା ଅବୋଧଗମ୍ୟ ।

ସହକାର—ଷଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା

ଶକ୍ତିମୟ ପୁରୁଷ, ଜିଜ୍ଞାସୁଶୀଳ ସ୍ତ୍ରୀ—ଅର୍ଥାତ୍ ମାନବିଆ ପୁରୁଷ ଓ ଅଣ୍ଡରଚଣ୍ଡୀ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ଦୋଲ୍ଲାନିକ ଅଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର । ପ୍ରବୃତ୍ତ ମତବାଦର ଅନୁବଦ୍ଧରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଲେଖା ।

ବ୍ୟଥାର ଗୀତ—ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ପତ୍ର । ଗୀତର ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟରେ ବଡ଼ ଦେଖି ବାଧା ପଡ଼ ଦେଉଛି ଥର ଯାଇଛ ଅତ ବାରମ୍ବରରେ ପଦ ପଦାବାବାଲୁ ଯାଇ ।

ବର୍ଷ ସ୍ୱାଦ—ଶ୍ରୀ ବାଳକ ପାଣିଗ୍ରାହ୍ମ । ବର୍ଷ ସ୍ୱାଦର ଯେଉଁ ପରି କଳ୍ପନା ହେଉଛ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଲେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବଶିଷ୍ଟତା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଲେଖକଙ୍କ ମତ । କଥାଟା ବେଶେବାଂଶରେ ସତ ହେଲେ ବି ଅଜକାଲର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଯୁଗରେ 'ଏକଟା ନୂତନ' କିଛି କରିବା ଦରକାର ପଡ଼ ଗଲାଣି ।

ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ରାମୁଙ୍କର 'ଦଣ୍ଡକାରା ରେଣ୍ଟ' ରଲ ଗଳ୍ପ । ଏଇପରିକା ବେଶେ ଓଡ଼ିଆ ଝିଅ ବହୁ ବଳକ ଉଚ୍ଚିକଙ୍କର ସେ ଗୋଟାଏ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି ତାହା କିଏ କହିବ ! ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣର ଏ ବେଦନା ଏକ ଲେଖକଙ୍କ କଳମରେ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଛି ।

ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି—ଶ୍ରୀ ସାନକଳ୍ପ ମହାପାତ୍ର—

ଧନ ସମ୍ପତ୍ତିକା ରଲ ନୁହେଁ ବୋଲି ଉପଦେଶ କରିଛନ୍ତି । 'ଅର୍ଥମନର୍ଥ' ବୋଲି ଭାଷ, ଧନ ଉଚ୍ଚ ଯୁଗ ପାଣ୍ଡିରେ ଦେଇଦେବା ଉଚିତ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି, ଗୋଟାଏ ଭାବଚିତ୍ରର ଦାନ ନିଲ ଆଶ୍ରୟ ହେଉଛି ।

ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ—ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣନାଥ ମହାନ୍ତି । ବସ୍ତୁତ ଭାଷିବା କଥା ଅଛ । ଅତ୍ର ଜିଏ ବଡ଼ କରି ଲେଖି ବହି ଛପାଇ ଦେଲେ ପିଲାଙ୍କ ରଲ ପାଠ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା ।

ଅନୁଭୂତି—ଗଳ୍ପ—ଶ୍ରମଜୀ ସୀତା ଦେବୀ । ଅତି ସାଧାରଣ ଗଳ ଦିଅ କଥାଟିଏ ଭେଣ୍ଟ ସହଜ ଭାବରେ କହି ଯାଉଛନ୍ତି ।

କବିତାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି—ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦାସଙ୍କର ମୌଳିକ ଚିନ୍ତନ । ଅତ୍ର ଜିଏ ବଡ଼ ହୋଇଯାଇଛି ଭଲ ହୋଇ ଆଶ୍ରୟ ।

ଅଶା ବର୍ତ୍ତୁ ଲେଖକ ଭାବାଦ୍ଭବ (quotation) ମାନ ଦେଇ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବିଷୟଟିକ ଯଥାଥରେ ପରିଚର୍ଯ୍ୟା କରିବାର ପ୍ରଯତ୍ନ କରିଛେ ।

ଶ୍ରୀ ରାଜୁ କାଲୁଙ୍କର ଅସରନ୍ତି ସର ନାହିଁ । ଏଥର ପୁଣି ଦାମ ବାଲୁଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଅସରନ୍ତି ଦ୍ୱାରରେ ଅଜ୍ଞ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେଣି । ଲକ୍ଷ୍ମପ୍ରିୟାଙ୍କ ବାରବାରର ଭାରେ ମଣିଳକ ସ୍ୱଭାବ ଗୋଲ୍ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଗଳ୍ପର interest ରେ ବାଧା ପଡ଼ଲା ପରି ମନେ ହୁଏ । ସେଥା ନ କରି କେବଳ action ଦେଖାଇ ଯାଇ, ମଣିଳକ ତାହାର କରିବା କାମଟା ପାଠକଙ୍କ ଉପରେ ଛଡ଼ ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁକି !

ବାଳାଚାରୁଙ୍କର ଭ୍ରମଣ ପଞ୍ଜିକା ବି ଅସରନ୍ତି ଗ୍ଭଳ୍ପ ହେଲେ ସୁନ୍ଦ ଅବା ଲମ୍ବୁ ନାହିଁ

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର 'ପଥ' ସଦ୍ୟ ବାଲୋଚନ-ଯୋଗୀ ହୋଇଛ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି !

ଶ୍ରୀ ଭୁବେର ବଳାର

ସେଇ ଭୁଗୋଳ, ସେଇ ଭୁଗୋଳ,
ମୋର ମିଳାଇ କଲଣି ପାଗଳ ।
କେତେ ସଖା ତାର, କେତେ ସୋଦର,
କେତେ ଟପ ତାର, କେତେ ଉଦର,
ତା' ଯୋଗୁଁ ଦଥର ଦଥନ୍ତା ନିଠୁର
University ଦେଲଣି,
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

କେତେ ଚଳିଲି ନିର୍ଜଳା ପଥରେ
କେବେ ପଡ଼ିଲନି ତାହା ସାଥିରେ ।
ତାକୁ ଦେଖିଲେ ମୋ ହାଡ଼ ଜଳଇ
ପୋଡ଼ି ପୋଡ଼ିବାକୁ ମନ ବଳଇ ।
ତାହା ଯୋଗୁ କଳା-ବିଶେଷଣ କେତେ
ଆମ୍‌ଦାନୀ ମୋର ହେଲଣି
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

ଯୋଷି ଯୋଷି ନଦୀ, ଗିରି, ସହର,
କେଉଁ ରାଇକ ଖଣ୍ଡକ କାହାର;
କହ, ଆମକୁ କି ଖଣ୍ଡେ ମିଳିବ ?
ଯେବେ ନାହିଁ,—ନାଆଁ କିଆଁ ଚିଳିବ
ଗ୍ରୋବେଇ ଗ୍ରୋବେଇ ସେ ଭୁଗୋଳ-ପାଳ
(ଏଇ) ଯୁକ୍ତିକ ମନ ଲେଖି
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

ଶୀତ, ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବରଷା ଖବର,
ଆମ୍‌ଦାନୀ ରପ୍ତାନି ବେଭାର;
ଯୋଷି ଦେଶ-ସୀମା ମନ୍ଦ ଆଙ୍କିବା
କଉଶଳେ ପରୀକ୍ଷକେ ଫାଙ୍କିବା;
ବଡ଼ ନିଲ୍‌ଠା ଏ ପାଇଟି ପରଣେ
ପକେଇ ଦେଲଣି ଭୁଲେଣି,
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

ଯେତେ ଅଦଳ ବଦଳ ଘଟିଲା,
Examinee କରମ ପାଟିଲା
ଧରେ ପରୀକ୍ଷକ କଡ଼ା ନିକ୍ତି
ତାର କବଳରୁ କାହିଁ ମୁକ୍ତି ?
ନିତି ନିତି ଏଇ ଭୀମ ବୋଝ ମୋର
ସବୁ ସୁଖ ଦୂର କଲଣି ।
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

ଯୋଉଁ ଅମଳିନ ଯୋଉ ଅଧୁର
ଯାର ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ବଳ-ପଶୁର
ଦେଲ ଭୁଗୋଳକୁ ଥୋଇ ପାଠରେ,
ବଳି ପଡ଼ି ସେ କାଳିକା-ପୀଠରେ
ପାଠୁଆ ପିଲାଙ୍କ ହାଡ଼ରୁ ମାଉଁସ
ଶୋଷି ଶୋଷି ସବୁ ନେଲଣି,
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

ପ୍ରିୟ ସହଚର ! ଅଚଲ ସଙ୍ଗିନୀ !
ଅଚଳ ଭୁଗୋଳ ମୋ ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗିଣୀ
ତୋତେ ଡାକିଲି ପୀରତି-ଭାଷାରେ
ଦାଢ଼ି କାଟିଲି ତୋ ପ୍ରେମ-ଅଣାରେ
ବେଶ ସାଜିବାରେ ଅମାପ ଭଡ଼ଭଡ଼
ବିଜାରେ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲଣି
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

ବୁଢ଼ାହଡ଼ାଙ୍କୁ ଦେଲ ତୁ କରୁଣା
ନୂଆ ଠେଲି ଦେଲ ନେଲ ପୁରୁଣା
ସବୁ ଜାଲୁତିକ ଯେତେବେ ସାରିବୁ
ମତେ ମରମେ ମରମେ ମାରିବୁ
(ଦିନେ) ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଡ଼ିରେକ୍ଟର ହେଲେ
ପାଠ-ଭାଲିଜାରୁ ନେବୁ ମେଲଣି
ଏଥର କି ହେବ କେଜାଣି ?

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଣରେ ଦେଶପ୍ରେମ ଅଶିକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନର ପରିସର ବଢ଼ାଇବା, ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନେ ବିଦ୍ୟା ଓ ସଦାଚାରରେ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ନିଜର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ପରସ୍ପର ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରର ଦୋଷ ଅବାଧ ପ୍ରକାଶ କରାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ମୁଖ କରିବା ।

(ଏ ଦେଶର ପୁଣ୍ୟ ବାଣୀକୁ ବାହନ କରିବାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗବଗ୍ଗ

ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ କଲମରୁ :— ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ'

ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ'ଙ୍କ ଦୀର୍ଘ-ସୁଷମାର ଅମୂଲ୍ୟ ଚୌରସ୍ତ ଆଜି କେବଳ ଇଙ୍ଗଲଣ୍ଡ ସୀମା ଗଣ୍ଡୀରେ ଅବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିନାହିଁ, ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ମାନବରେ ତାହାଙ୍କର ସାର୍ଥକ ଜୀବନକୁ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି ।

—ସଂସାର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ'ଙ୍କ ଜୀବନର ଅଭିନୟ କେବଳ ମନୋମୁଗ୍ଧକର ନୁହେଁ—ସେଥିରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଅଛି ମଧ୍ୟ । ଗଭୀର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ, ଲକ୍ଷ ବାଧା ବିଘ୍ନ ଭିତରେ ସେ ଜଳନ୍ତର ଉଚ୍ଚତମ ଶିଖରରେ ପତାକା ଉଡ଼ାଇଛନ୍ତି । ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ, ତାହାଙ୍କ "ଲକ୍ଷ ପଥ" ରେ ଅନେକ ଠାରୁ ଅନ୍ଧକାର ବେଶୀ । —ଏହି ସେହି ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଅସୀମ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଆଜି ଅତୁଳ ସାହାସର ସହିତ ସନ୍ଧାନ କରି କରି ଅବଶେଷରେ ସେ ଆଲୋକର ସନ୍ଧାନ ପାଇଛନ୍ତି । —ମହାପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ସାଧାରଣତଃ ଏହାହିଁ ଦେଖାଯାଏ ।

—ଯେଉଁ ମୂର୍ଖ ଭୂମିରେ ବିଶ୍ୱକବି ଶେକ୍ସପିୟର ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ,—ସେହି ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡ—ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ଶ'ଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଜନ୍ମଭୂମି । —୧୮୫୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଜୁଲାଇ ୨୬ ତାରିଖରେ ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ' ଜନ୍ମ-ଗ୍ରହଣ କରି ଅଛନ୍ତି । —ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ' ଭାରି ଶବ୍ଦଚୋର ଏବଂ ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । —ଅନେକ ବେଳେ ତାଙ୍କ ମନରେ ବଡ଼ ଅଦ୍ଭୁତ ଅଦ୍ଭୁତ ଖିଆଲ ମାନ ଆସୁଥିଲା ।

—ବାଦ୍ୟାଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅଧିକ ଅନୁରାଗ ନ ଥିଲା ।

—ତାଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ସେତେ ସଚ୍ଛଳ ନ ଥିଲା । —ତେଣୁ ଅଭାବର ତୀବ୍ର ତାଡ଼ନା ତାହାଙ୍କୁ ଜୀବନର ପ୍ରତି ପଦରେ ସହିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

—୩୦ ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ' ବାଣୀ ଦେବୀଙ୍କର ଉପାସନା କରିବାକୁ ମନ ବଳାଇ ନ ଥିଲେ । —ତା ପରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଏକ ଖିଆଲ ଆସିଲା । ସାହିତ୍ୟ ସେବା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅନୁରାଗ କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ।

ଶ'ଙ୍କର ବିରାଟ ପତ୍ରିକା ଅନ୍ତରାଳରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଗମ୍ଭୀର ବିରାଜିତ । —ସେ ଯେପରି ନିର୍ଭିକ, ସେହିପରି ସ୍ୱାଧୀନ ନେତା ।

—ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ' ବିଖ୍ୟାତ ନାଟ୍ୟ-କାର ଟେପେ ଜଗତର ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ପାଇବା ମଧ୍ୟରୁ, —ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ଔପନ୍ୟାସିକ ଓ ନିର୍ଭିକ ସମାଲୋଚକ ହିସାବରେ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ଖ୍ୟାତି ଲାଭକରିଥିଲେ । —ତାହାଙ୍କ ମୌଳିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଓ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକାଶ ଭଙ୍ଗୀ, ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟିକ ମହଲରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆସନ ଦେଇଛି । ୧୮୯୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ନାଟକ **The widowers houses** ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । —ତା' ପରେ **The arms and the Men, Candida, Men and superman** ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ନାଟକ ସେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । —ଏହି ସେ ସବୁ ଆତ୍ମ-ଲିଖିତ ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିରରେ ଅମ୍ଳାନ ରହି । —ନାଟ୍ୟକାର ହିସାବରେ ଜର୍ଜ ବାର୍ଣ୍ଣାଡ଼ ଶ' ଚକଚକ କାହାରି ନାଟ୍ୟଶାଳର ଥାଉ ଥାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଅତୁଳ ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ଅସୀମ ଉତ୍ସାହ, ତାଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟପଥରେ ଠିକା ଠାରୁ ବଳି କାମ କରୁଛି । ୧୯୨୫ ମସିହାରେ ସେ ସାହିତ୍ୟକର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସମ୍ମାନ ନୋବେଲ ପ୍ରାଇଜ ପାଇ, ବିଶ୍ୱ-ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିରରେ, ଭଟ୍ଟେଟ୍ସ, ରୋମାଁ ରୋଲାଁ ପ୍ରଭୃତି ମନୀଷୀ-ମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆସନ ଅଳଙ୍କୃତ କରି ଅଛନ୍ତି ।

କୁମାରୀ ଶୈଳବାଳା
୧ ନମ୍ବର ନାଗବଗ୍ଗ

—o—

ଦାର୍ଶନିକ ସ୍ୱାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ତୀର୍ଥ

ଏସଂସାରରେ କେତେକେତେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ପୁଣି କିଏ କି ପ୍ରକାର, ସେ ସବୁ ଠିକ୍ କରିବା ଏକାବେଳେକେ ଅସମ୍ଭବ । ଆଜି ଜଣେ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ବିଷୟ ଭଗ-ମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖୁଛି । ଆମର ଏହି ଭାରତରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ତାଙ୍କର ନାମ ସ୍ୱାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ତୀର୍ଥ । ସେ କୁଳୀନ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ତାଙ୍କ ଜୀବନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ସେ ମହାତ୍ମା ତୁଳସୀଦାସଙ୍କର ବଂଶୀୟ । ପିଲାଦିନରୁ ସେ ରେବ ଥିଲେ । ଏହି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ତାଙ୍କର ଶେଷ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ସେ ରେବ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଜଗତକୁ ଯେଉଁ ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇଯାଇ ଅଛନ୍ତି ତାର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ବାପା ପୁତ୍ରେହିତ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଜୀବନ ଯାତ୍ରା କରି ଆସିଛନ୍ତି, ତହିଁରେ

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରିବାରଙ୍କର ଚଳିବାର ମଧ୍ୟ କଠିନ ହୁଏ । ସେ ବେଳେ ନିଜ ଅଙ୍ଗିଠ ବୃଦ୍ଧି ଧନରେ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲେ । ମାସକୁ ମାତ୍ର ବରମା ବେଳ ଅବଶିଷ୍ଟରେ ଖାଲି ବହି ଲିଖୁଥିଲେ । ଏପରିକି ଶେଷକୁ ପେନ୍ସିଲ ନ ହେଲେ ବେଳିନ ବୁଦ୍ଧପଟ ଲୁଟି ଖାଇ ଚଳିଯାଉଥିଲେ । ଖାଲି ଅଳ୍ପ ବଳି ବଳି ସେ ନିଜେ ଦାର୍ଶନିକ ହୋଇଯାଉଥିଲେ । ଏପରିକି ସେ ଖାଇଲେ ବେଳେ ମଧ୍ୟ ଆଳରେ ଅଳ୍ପ ବଳୁଥିଲେ । ଶେଷକୁ ସେ ବି ଏସ୍, ସି (ଅନ୍ର) ରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ପାଶ୍ କରିଲେ । ସମାଜ ପ୍ରଥାନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାରେ ବିବାହ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଯେତେବେଳେ ଶ୍ୱଶୁରାଳୟରୁ ହୋଇ ଶ୍ୱଶୁର ଘରେ ପାଦ ଦିଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବଡ଼ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହେଲା । ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅବେଶରେ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ପଡ଼ୋଶୀ ଘରେ ଗଡ଼ମ ଚୁଲାକର ଯାହା ଅଣୁଥିଲେ, ତହିଁରେ ସେ ଚଳି ଯାଉଥିଲେ । ବି, ଏସ୍, ସି ର ଛାତ୍ର ହୋଇ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପର ସରକୁ କାମ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ସେ ଚାହେଁ ମଧ୍ୟ ଅପମାନିତ ବୋଧ କରୁ ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ବି, ଏସ୍ ସି ଛାତ୍ରର ସ୍ତ୍ରୀର ଅବସ୍ଥା କଣ ?

ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପରିବାରକୁ ବେଶିରେ ତାକୁ ଜଗେ ବାଉଲିବାଲି ବୋଲି ଭାବିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଜଣେ ଲମ୍ବା ପଞ୍ଜାବୀ ଜଣେ ଚିତ୍ର ପାଇଜାମା, ଜଣେ ପଡ଼ନ୍ତ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧଃ ଛାଡ଼ା ଦୁଆଡ଼ା ଛାଡ଼ା ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ନ ଥିଲା । ଅଥଚ ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ସେ ଯାଉଥିଲେ । ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ଅଥବା ମୁଷଳଧାରେ ଛିଡ଼ା ନାହିଁ । ବାଧ୍ୟ ପାଣ୍ଟିରେ ସୁଧ ଅସି ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼କୁ ପଟ୍ଟ ଯୋଡ଼ା ଜୁତାର ନେଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଭୂମିଅଧିକାରୀ ଜେଡ଼ ଯୋଡ଼ା ପଟ୍ଟ ମାଡ଼ ସହିତରେ ପରିଚିତ ହେଲେ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପମାନିତ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଥମ ହେବାରୁ ନିଜେ ଗର୍ବିତ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହିତ ସେଇ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତାର ବାସ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ବି, ଏସ୍, ସି ପାଶ ପରେ ସେ ପ୍ରଫେସର ହେବାକୁ କିମ୍ବା ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର କୌଟିଲ୍ୟ ଛାଡ଼ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ ହିମାଳୟରେ ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ ଚାହାରିଲେ । ଏଁକାଦ ଧ୍ୟାନରେ ହିମାଳୟ ସୁନ୍ଦରର ହେଲା । ଜଣେ ଝାଡ଼ିରେ ଗରା, ବର୍ଷା, ଶୀତ ସହ ଉପସ୍ୟ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରେ । ବରଫିଳା ଗଙ୍ଗା ନଦୀର ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରି ସେ ନିଜକୁ ପବିତ୍ର ମନେ କରୁଥିଲେ । ଶେଷକୁ ସେ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ଅଭିଭୂତ ହେଲେ । ପହାଡ଼ ହିମାଳୟର ଶୀତ ବସ୍ତ୍ର ସହ ନ ପାରିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର କୌଟିଲ୍ୟ ସଙ୍ଗୀସବ୍ରେ ଛଡ଼ିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଏବେ ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରାଣାରା କୌଟିଲ୍ୟ କାରଣ ବଶତଃ ହିମାଳୟରେ ଚିରଦିନ କରୁଁ କରୁଁ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରେଖିଲେ । ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନରେ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ସେ ତାଙ୍କୁ ଜାପାନର ଦାର୍ଶନିକ ସମ୍ମେଳନରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ପଠାଇଲେ । ଜାପାନର ଜାତୀୟସ୍ୱରେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରେ । ଜେପାନର ବକ୍ତାମାନେ ସେଇ ପ୍ରଶଂସା ପାଇ ଜାପାନୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଅମେରିକା ଗଲେ । ଅମେରିକାବାସୀ ଜଣେ ମହାଶୟଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ତା' ପରେ ସେ ପୁଣି ଭାରତଭୂମି ପଞ୍ଚାବକୁ ଫେରିଲେ ।

ରାମକୃଷ୍ଣ ଖାଲି ଜଣେ ଦାର୍ଶନିକ ନ ଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ଦେଶହିତୈଷୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ସେ ପ୍ରଥମେ ଦେଶପାଇଁ ଭୂତ ଛାଡ଼ି ଇଂରେଜଙ୍କୁ ପଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଯୋଗାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଚେତେତ ଶିଷ୍ୟ 'ରାମକୃଷ୍ଣ ଦଳ' ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସଂଘ ଗଢ଼ିଥିଲେ । ଅମେରିକାରୁ ଫେରି ସେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଜେଲାରେ ବେଶିଲେ । ଏହେ ସେ 'ସୁଭାଷ' ବକ୍ତୃତାର ଇଂରାଜୀରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ଦେଲେ ଯେଉଁ ଦେବ ସଙ୍ଗାଳ୍ପ ସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ସଙ୍ଗାରେ 'ମା ମା' ବହି ସେ ଦେହ ଛାଡ଼ିଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଅସି ବେଶିଲ୍ ଚେଲକୁ ଚେଷ୍ଟା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଅଛ ଏବଂ ସ୍ୱରୁଙ୍କର ଶବ ଗଙ୍ଗାରେ ଜ୍ୱଳୁଛି ।

ଶବଦାହ ଅସିଥିଲେ ଶବ ପାଇଁ । ୩ ବର୍ଷ ତେ ସେ ଦେହ ଛାଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ଯେଉଁଥିରେ ମନର ଶକ୍ତି ଥିଲା, ଅମରତା ସେ ସବୁ ଦିନ କରି ଶିଖିବା ଦରକାର । ସେଇ ଦିନ ଯୋଗୁଁ ସେ ଅଟ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ଦାସ
ନ ୧୪ ମ୍ଲେଚ୍ଛ ନାଗ ।

—o—

ମ୍ଲେଚ୍ଛର ନାଗନାଗ୍ରଣିଏ,

ମୋର ଅଣବେଳା ଯୋଗୁଁ ବି ବଂଶ ଏବେ ଅଛ ନାଗମାନଙ୍କ ତାଙ୍କ ନାମ ଅବଲାକନ ଅଭିଭୂ ସେମିତି ସ୍ମରଣର ' ଲାଜ ' ନାଗାନ୍ତ । ନାମ ଅବଲାକନରୁ ଚିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତାମାନେ ଚିତ୍ରର ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତୁଛେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାତକର ଅବଲ ' ଦର ' ଯୋଗୁଁ ଚିତ୍ରର ବାସକ ପହିଁରା ସ୍ମୃତିରେ ଚେତ୍ରିତ ପଡ଼ିଛି । ତା'ଭିତରେ ପୁଣି ଜର୍ମାନ ବୋମା ଗାରୁ ଜଳି ଅମ ଅଳାଳ ସଭାରାଜକ ଅଛନ୍ତ ମାତ୍ର । ଏମାନେ ବାସକ ଜ ସ୍ତରେ ଉଦ୍ଧେଖ ପାଇ । ଚିତ୍ରର ମେରମାନଙ୍କ ' ଇଚ୍ଛା ' ପରି ବଡ଼ ଚେତ୍ରା ଲିଖି ବେଳେ ଚେଷ୍ଟେ ବଳୁଛି—ବେଳେ ଛଃ ଚିତ୍ର ଚେତ୍ରିଛ ଚିନ୍ତୁ ଯାଉ ନାହିଁ । ପାଣ୍ଟିପାସ ଅବଲାଖ୍ୟା ଗାରୁ ତା' ବଳି ବେଳ ନାହିଁ । ତହିଁରେ ପୁଣି ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ ଅଭାବ ପ୍ରବଳ । ଏ ଯୋଗୁଁ ଉପର ରକ୍ତହୀନ ହୋଇ ଚିତା ପଡ଼ ଗଲାଣି । ଶାନ୍ତିର ପରସ୍ତା ବେଶ ନାହାନ୍ତ । ଏକେଣ୍ଟ ଗାଉଯାଇଛନ୍ତ । ଏ ବୋଧ ଭାରତେ ପୁଣି ଉମର ସ୍ମମାନ । ଉମେ ' ବ'ଶ ସ୍ମିଁ, ଉପର ସରଯାଇ ? ଯଦି ସତ ' ସତ ' ଉମେ ନାଗନାଗ୍ରଣି ହୋଇଛେ ତେବେ ଏ ଭାବରେ ଦେଖି ଛଟିବ । ପୁଣି ଥରେ ନାମ ଅବଦାଳନ କରି ଛଟିବ । ପ୍ରତି ନାମ ଉପରେ ଶ୍ରାନ୍ତ ଦେବ—ପ୍ରତି ନାମ ' ଜଣ ବଳି ଅନ୍ୟ ଶ୍ରାନ୍ତ ବଳି ବଳିଥିବ । ମୁଁ ଯଦି ମୋ ନାମ ନାନ୍ତନାଗ୍ରଣିଙ୍କ ଭାରରେ ଏହିକି ଉପରା ନଳରେ ଗାଳିବ ତେବେ ମୁଁ ଅଳ୍ପ ନ୍ତ୍ରଣି ବ ଉମେ ନାନ୍ତ ନାଗ୍ରଣି ନୁହଁ ।

ତେବେ ପୁଣି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସ୍ମରିବ । ସେ କଥା ବାହାରିବ ବେହ ବଢ଼ିବ ନାହିଁ । ଓ ଅଛ—ଜାନ-ବଳା ବାସ୍ତ୍ରା—ସେ ବାଳା ବାହାରି କଥା ମାତ୍ର ନାହିଁ—ଅଣାଡ଼ୁ ଅଡ଼ୁ ! ତା ନା ଭ୍ରଉଉଛା ଅଛନ୍ତ । ଜଣେ ଜାନ୍ତ ସ୍ୱରୁଛନ୍ତ, ସେଥା ଭ୍ରଉଉଛା ନା ଶେଷ ର ଶ୍ରା ବାଳ ବେଦ ଯାଉଛେ—ଅର୍ଥାତ୍ 'ଭ୍ରଉଉ ଶିଷ' ଅଛନ୍ତ ? ମୁଁ ବୁଝାଇବେ, ମୋର ବା ବନ ବେଦଃ, ମୁଁ ବାହିଁବ ସେ କଥାର ଜବାବ ବେବାକୁ ଥିବ । ଉମ ଭାଷା ଯଦି ଯୁଦ୍ଧକୁ ସ୍ମରା ବେବାକୁ ସ୍ମର୍ଥ ହେ—ଉମେ ବଳ ସରେ ରାଖିବ ଶୋର ଚାପ ଛଡ଼ୁଛେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବର ବୋଲ ମୁଁ ସରାମର୍ଶ ବେବ ଭ୍ରବିଛ ? ବେବେ ନ୍ତ୍ରଣି । ମୋର ଜନ ଅଛ—ମୁଁ ଅସ୍ତ୍ରର ବେଦେଦନ ବଣ୍ଟିବ—ଅର ସାଙ୍ଗରେ ସର ବଳି ରହିବ । ଏହେ ଚିନ୍ତଲ ମୁଁ ସେ ଭ୍ରଉଉ ଶିଷ ବେଷଣ ଭ୍ରଉରେ ସ୍ମ ଛଟିବ ଯେଥି ?—ଅନ ଏହେ ଥାଇ ପୁଣି ସରେ ।

ଉମର ଅଚା ।

ଅଜାଙ୍କ ଉତ୍ତର

ପବ୍ (୫୧୭)—ଗରୁପୁର ନାଗକ ନାମ—(୧୫) ବ୍ରମାର୍ସ ଶ୍ରୀଳବାଳା ୬ (୧୫) ବ୍ରମାର୍ସ ସ୍ମରୁବାଳା ୦.୦ ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ, ଦ୍ୱାଡ଼ ମାସ୍ତୁରସ୍ତ ଅଥିଲ, (୮୦) ବ୍ରମାର୍ସ ବଳୋଦନ ୦.୦ ବି. ଏନ୍. ମହାପାତ୍ର ଏ. ଏସ୍. ଏମ୍ ।

ନରେନ୍ଦ୍ର (୫୧)—ଉମର ନମ୍ବର ଉମର ନାମ ଅଛେ ।

ଉଷାନଳ (୧୧୫)—ଉମ ଠିକ ନିଶ୍ଚିତ । ଅସମ୍ଭ ଦେଖାଇବ ଚିଠିଛିକ ଛପାର ବେବ ।

—:o:—

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍କୁଲର ଇଂରାଜୀ ମାଷ୍ଟର କ୍ଲାସରେ ପଢ଼ ଲିଖନ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ । ସେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିଲେ—ନିଜନିଜ ମାତାଙ୍କ ଠାରୁ ପଢ଼ ଲେଖ ! ସମସ୍ତେ ପଢ଼ ଲେଖିଲେ । ମାଷ୍ଟର ସଂଶୋଧନ କରିବାରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ମୀନାକ୍ଷୀ ମାତାଙ୍କଠାରୁ ନ ଲେଖି ପିତାଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି ଲେଖିଛି । ସେ ତହିଁ ପଚାରିଲେ, "ତୁମେ ମାତାଙ୍କୁ ନ ଲେଖି ପିତାଙ୍କୁ କାହିଁକି ଲେଖିଛ ?" ମୀନାକ୍ଷୀ କହିଲା, "ଖାତ, ମୋର ମାତା ତ ଇଂରାଜୀ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।"

\+ + +

ନାତି—ଜେଜେବାପା, ତମର କଣ ଗୋଟିଏ ବି ଦାନ୍ତ ନାହିଁ ?

ଜେଜେ—ନାହିଁ ଗୋଟିଏ ବି ନାହିଁ ।

ନାତି—ଅଁଭର ?

ଜେଜେ ଫାଟି ଅଁଭର ଦେଖାଇଲେ ।

ନାତି—ତେବେ ମୋ ଖଜାବାଦାମଗୁଡ଼ିକ ରଖିଥା, ମୁଁ ଖେଳରୁ ଅସେଁ ।

× × ×

ନାରୁ—ଚଠିଖା ଘରକୁ ଦେଇ ଅସିଲୁ ?

ଗୁରୁ—ଅଜ୍ଞି ହଁ, ସେ ନ ଥିଲେ ଘରେ ।

ନାରୁ ଘରେ ଥୋଇଦେଇ ଅସିଲି ।

ନାରୁ—ଲମିତ କେଉଁଠାରେ ଥୋଇବୁ, ସର୍ଜ୍ଜିଠି ସେ ଅସିବା ମାତ୍ର ନଜର ପଡ଼ିବ ?

ଗୁରୁ—ଅଜ୍ଞା ହଁ, ତାଙ୍କ ଚେୟାରରେ ଗୋଟିଏ ପିନକଣ୍ଟା ଫୋଡ଼ି ଚଠିକୁ ତହିଁରେ ଅଣ୍ଟିଦେଇ ଅସିଛି ।

× × ×

ପୀଲୁ—ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଡ଼ା ଦେହ ଏ ଗଛରେ ଚଢ଼ି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ନିଲୁ—ତୁ ଦମିତ ଜାଣିଲୁ ।

ପୀଲୁ—ମୁଁ ଅସେ ଚଢ଼ିଛି ଯେ ।

\+ + +

ଭଜ—ସେ ଟି, ଟି, ଅଇ ଟାର ଦମାକ୍ !

ମୋତେ ଚଷ୍ଟି କରି ଗୁହାଁଲ, ଯେପରି ବି ମୋର ଟିକିଟ ନାହିଁ ।

ଦର—ତୁ କଣ କଲୁ ?

ଭଜ—ମୁଁ ବି ତାକୁ ଗୁହାଁଲି, ଯତେ ଯିମିତି ମୋର ଟିକିଟ ଅଛି !

× × ×

ଜଣେ କୃପଣ ଲୋକ ଚମ୍ବରକ ଚଢ଼େ "ମୁଁ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ କରିବ" । ତେବେ ତାର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ କହିଲା, "ତିହୋ ତମେ ଏତେ-ବେଳ ଯାଏ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ କରି ନାହିଁ ନ ?"

କୃପଣ କହିଲା, "ସସ୍ତା ଦରରେ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଣା ପିସ୍ତଲଟାଏ ମୋଳୁଛ ସମ୍ବା ।"

× × ×

ଚମ୍ପାଳୀ ଦୋକାନୀକୁ ମାଳ ଚଢ଼ିଥିବା ଟିକାଟକ ଦେଇ କହିଲା "ଲମିତ କଥା ଚଠି ଲେଖିବ ଯେ, ତମ ଟକା ନ ଦେବା-ଯାଏ ବୁଝି ଦିଅିବ ନାହିଁ । ଏ ସବୁ କଥା ବୋଲି ଲିଖିଦେ ପାରିବ ?"

ଦୋକାନୀ—ମୋ ଝିଅ ମୋଟାକୁ ସବୁ ଚଠି ଲେଖିଥିଲି, ସେଇଥିରୁ ଦେଖିଥା ।ଏବ ଚାଚ ଚାଚ ଲେଖିଥିଲି ।

× × ×

ନିଶ୍ଚୟ ! ମୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ତ୍ତିତ ପ୍ଲୀହା ସକୃତ ପାଇଁ 'ବିଜୟ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ିରା—୫୧୧ ଧୂଳିଜ୍ୱର, ଶୁଷ୍କତାରଲ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'ଲାମଦେବଘୃତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରା ୫୧୧ । ଅସାଧ୍ୟ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ଘେଟଦୁଃଖ, କୁଷ୍ଠ ଜାଟିନ୍ୟପାଇଁ 'ପ୍ରଳୟର ତୁଣ୍ଡି' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—୪ ରାଜବୈଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଔଷଧ—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S.
ସା: ହାତିରମଙ୍ଗଳା, କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରୁଆବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

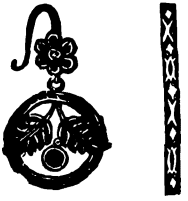

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭମାନେ ଖାଲି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରରେ ସୋନାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କାରିଗରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନେ ଏହି କାରିଗରୀକୁ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରି ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରେ ଆମ୍ଭମାନେ କାହାରକୁ ଠକିବା ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କରାଯାଉଛି । କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ଧରାଯାଇଲେ ଆମ୍ଭମାନେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରୁଆ ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) 'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା' (ରୟେଲ୍ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ବର୍ମାସ୍ଥିତ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ମୁଖପତ୍ର । ଏଥିରେ ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦିଗ ଦୁର୍ଲଭ, ବର୍ମାର ଇତିହାସର ପ୍ରକୃତ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ବର୍ମା ଶିଳ୍ପର ପୁଥିଲାକରଣ ଚିତ୍ର ବର୍ମା ସରକାର ନିକଟରେ ଏବଂ ବର୍ମାସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଆ ପରିଷଦ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧିତ, ସ୍ଥାନୀୟ ଓ ଜାତୀୟ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ପ୍ରାଚୀନ କବି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ, ଭାରତରେ ଟଙ୍କା ୧୦, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ସମେତ ବିଦେଶରେ ଟଙ୍କା ୧୫ ।

ଠିକଣା—ନ ୬ ପାଗୋଡ଼ା, ମୋଲମିନ୍ ଟଙ୍ଗୁଇଞ୍ଜ (ବର୍ମା)

Printed at the Oriya Graphic Press, Bhadrak, by Editor N. Mahapatra and issued from Dagaru Office, Bhadrak.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁଦ୍ଧ ସାମୟିକ ଚୋଟାନ ଭଳି ଆପେ ଆପେ ଉଭେଇ ଯିବ ।
ତେଣୁ ଆପଣ ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଲୋଏଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାଚେ ସ ସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ
ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ପୋଃ ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୫୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ପୋଃ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୩୮ - ୩୯) ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ବାର୍ଷିକ ଆୟ ୮୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଫଣ୍ଡି ବୀମା ହାରାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷକୁ ଲାଭ ୫୧।
ଅଙ୍ଗାଚନ ବୀମା ,, ,, ,, ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଳିଗଳି, କଟକ ।
ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

"ଛତ୍ର କାଟ ଭଳି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଭରି ଉଚ୍ଚର ଭଲ୍ଲିତ ଦିବ"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଦଶକଣ୍ଠରେ ଜଣେ ହୋଇ ପରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିଃ
ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏନ୍. ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜି ବି. ଏ. ମୁଖ୍ୟ ଅର୍ଗାନାଇଜର—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ବି ଏସ୍ ସି

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକେବାରେ ମାତ୍ର ଦେଢ ସହିତର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ଅତି ମୂଲ୍ୟରେ "ସଂଘର୍ଷ" ପାଇବେ ଓ ପରିବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ସୁଲଭ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ଏ ସୁବିଧା ଭବିଷ୍ୟରେ ଏ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଣୀତ ଗ୍ରନ୍ଥ ସମିତି ସଂପାଦକଙ୍କଠାରୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି - ସମିତିର ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ଜାଣନ୍ତୁ ପତ୍ର ଲେଖିକରି ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ—
ଲୁପ୍ତ ର ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ସମ୍ବୁଣ୍ଡର
"ନୈବେଦ୍ୟ !"

ଚାନ୍ଦା ପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ଠିକଣା
ସଂପାଦକ, ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଇନା ଯିବାକୁ ବାଟ କୁଆଡେ ?

ସରକାର ଏବେ ବର୍ମା ରୋଡ଼ ବନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି ।

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ — ୧୪ଶ ସଂଖ୍ୟା

ମାର୍ଗଶିର ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାର ସୁଗନ୍ଧ ଅତି ମନୋହର ହୋଇଥିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଗୋଟିଏ ଟିକିଏ ଚାମଚ ଦୁଇଥର ଭୋଜନ ବେଳେ ଖାଇଲେ ଏହା ରୋଗ ଶମ୍ବ୍ରାଟର ଜଳ । ଏହାରୁ ମାନସିକ ଚିନ୍ତା ବା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଚିନ୍ତା, ସର୍ବାଙ୍ଗିକ ଜ୍ୱାଳା ଶ୍ରୀରରେ ଅବସାଦ, ମସ୍ତିଷ୍କର ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ପନ୍ଦନ ଓ ଅବସ୍ଥା ଜ୍ୱାଳା ଚର୍ଚ୍ଚ-ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଜ୍ୱରରୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଭ୍ରମରରଣ୍ଡ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୪ ଟଙ୍କା ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ କଲେ ଦେହର ଛକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏତିଶି ୪୦ କୋ ମ ଦ୍ୱା କାପ୍ୟାକଲ୍ପ ଔଷଧାଳୟ ଭିଷଗ୍ରତ୍ନ

:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଳିବଜାର ବାଲିଚ, କଟକ ।—

ଆଗ୍ନେୟ ମୋଦକ

ସକଳ ରୋଗ ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ପଳ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟ ଦେଖା ଅବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ଦୁଇ ଶୋଇବା ସମୟରେ ଦୋଷିଏ ଦୁଗ୍ଧାବଳ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ସହ ଜଳେ ପେଟର ଦୌଷ୍ଟି ଉତ୍ତେଜନା ନିବାରଣ ସକାଳେ ଶୁଭରେ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ହୋଇଯିବ ଉଦରଜ ହେବନାହିଁ । ଅଜ୍ଞ ଯଥା ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରିଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ମନ୍ଦାଗ୍ନି, ମନ୍ଦପାନ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଧା ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ଏଲ ପେଟର ଉଦରଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ିକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଲେ ମୁଖ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧ମେ ଦାନ୍ତ ୪ ଟଙ୍କା ଓ ସାଧାରଣ ୪ ଟଙ୍କା

ଠିକଣା:- ଶ୍ରୀଧର ଉତ୍ତରାଜ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ନିଜର ପ୍ରତିକୀର୍ତ୍ତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ
ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଛିଲି— ଏସ୍ କଅଣ୍ଡା

ପଟ୍ଟେ ଦାଉଷ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

ଏହିଠାରେ ହେ ଚୌଣହି ଟାକା ପାଇ ପଟ୍ଟେ କଅଣ୍ଡାର ମାଗେ

ସଂବାଦ

ମହାଶୟ, ଏହି ଦେଖୁଥିବା ପରିଷ୍କାର ବୁଝନ୍ତୁ, ସ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ଫଳ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ! ଜନ୍ମକାଳ, ମାସ, ଦିନ, ତିଥିସମ୍ବତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଠାଇ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦଶବର୍ଷର କ୍ଷେମ ଓ ଶ୍ରେମରେ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ ଭ: ପି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଛୁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟିକା । ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ନିଜର ଜନ୍ମସ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମରେ) ସମୟ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ ଠିକ ଲେଖି ଅମ୍ଭେ ଉପରୋକ୍ତ ଦଶବର୍ଷର ଶୁଭ ଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭ: ପି: ପାର୍ଶଲ କରି ପଠାଇ ପାରୁଁ । କିନ୍ତୁ ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ଟଙ୍କା ଦେଇବା । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରୁଁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୧୧ ଟଙ୍କା (ଏକଟଙ୍କା) ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଦେଖିବ ଠିକ ସମୟ ଦେବ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାଡ଼ୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାଚଳାଳ, ବଦ୍ରକ; କ: ଚାଲେଶ୍ୱର

ବହୁତ୍ ଶକ୍ତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶରୀର ଦରକ ଗରମ ଗ୍ଲାନ ହୋଇଥିବା ଶକ୍ତି ଅଣିଦିଏ । ସାହାଙ୍କର ଦେହେଦ୍ୟର ଜନ୍ମକାଳ ଜରଜାର ଛନ୍ଦା, ସେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ହୋଇରେ ଥଣ୍ଡାକୁ ଗ୍ରହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଥେ ୧ଟିକୁ ୪ଟଙ୍କ ହେଂ୍ୟରକୁ ୪ଟ୍ୟ ହେଂ। କୁ ୪୨୧ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମଚନ୍ଦ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଶ୍ରୀମଚନ୍ଦ୍ରାଶ୍ରମ । ଚିକିତ୍ସାଳୟ । ଲ । ଚାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସପ୍ତାହିକ ।

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଚାରୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ନିଜ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ଦେୟ ୪ ୨୨

,, ଭାରତ ପାଇଁ ୪ ୩୪

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୦୭—ଅଜ୍ଞ ଗଳି

ମୁଦ୍ରକ— ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅମଳ୍ ଅନେକେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛନ୍ତି ସରକାର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧରୁଛି—ଗାଈକ ଛଡ଼ି ଧରୁନାହିଁ । ଅମେ ଯଥ୍ୟ କିଛି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଏଥର ଜାଣେ କୋଣ ପାଇନାହିଁ । ଜଳ ମାଟ୍ରେଷ୍ଟେଙ୍କୁ ସଦ୍ୟାଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଜେଲିଦେବା ଶ୍ରଣି ଓ ଦୋଷ ଲଗି ଯାଇଛି—ଜେବେ ଧର ତୋର ଅଝକ ଉଚ୍ଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଅରଜନ୍ଧା ଏତେ ବ୍ୟଥକ୍ ଯେ ଜଣେ ଯଦ ତାହା ନ ହୋଇ ମନେ ମନେ ତାହା ହେବ ତୋର ଜ୍ଞାନେ ତେବେ ସେ ତାହା ହେଲ ତୋର ଧର୍ ନଥିଥିବ । ମୁଁ ପୁଣ୍ୟ ନ କଲି ଯଦ ପୁଣ୍ୟ କରିବ ତୋର କହ ଦର୍ଶ ତେବେ ମୋର ପୁଣ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ମୁଁ ମାଛ ନ ଖାଇ ·ଯଦ ଜ୍ଞାନ ପଦାର୍ଥ ଯେ 'ଏ ବର୍ଣ୍ଣିବାସ ମାଛରୁ ଖାଇ ଜ୍ଞ ରସ ।'—ତେବେ ମୁଁ ନର୍କ ଦ୍ଵେଷ କରିବ । ଅତଏବ ଅରଜନ୍ଧା ଏତେ ଦ୍ଵସ୍ଥ ।ଟା-ତେଲେ ଗାଈକ, ଯେ ବି ଏତେ ଜେବଳ୍ ଶିଖାଶିଖି କରଛନ୍ତି, ଜ୍ଞାଜ୍ଞରଜ୍ଞା ଅରଜନରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନ ହବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ଛଡ଼ି ଦିଅଯାଉଛି କିଏ ? ବୋଧହୁଏ, ଏହା ଗାଈଙ୍କେ ଏ ପୃଥିବୀରେ ଅହିଂସାର ଅବତାର, ଅର ସମସ୍ତେ, ଯେଉଁ ମାନେ ଜେଲ ଗଲେ—ଅହିଂସାର ଜିଲ ବ ତାଙ୍କ ପାଖ ପଶି ନାହିଁ । ସେହିପାଇଁ ଅମ ନିରପିଣୀ ଅହିଂସା ସରକାର ଗାଈକି ଛଡ଼ି ଦାନ ସମ୍ପ୍ରତ୍ୟ ଧରି ନେଉଛନ୍ତି । ଚଢ଼ା ଅର ସମସ୍ତେ ଛେଳ ଦୁଧ ନ ଖାଇ ଗାଈ ଦୁଧ ଖାଇବାରୁ ଲ୍ଟ୍ରିଲ୍ଥ୍-'ଟ୍ରୋ' କରି ଭାଗ ହେଉଛ । ଲ୍ଟ୍ୟା ଲ୍ଟ୍ରିଲ୍ଥ୍ ଗୋଟ ଖସ୍ ଅର ଗାଈଙ୍କ ଛେଳିର ବଦାଦ ହେବା ପାଇଁ ଲାଗବ ପଡ଼ୁଛ । ଜାତ୍ରେ ଅର ସମୁହ ·ସମ୍ମ ·ଲ୍ଟ୍ରେ ଏଥା ·ଗୋଟ·ଗୋଟା ପାଇବ ନା ? × × ×

ବର୍ତ୍ତମାନ ସଦ୍ୟାଗ୍ରହର ଧୂମ ଲାଗିଛ । ଜାର ପୁଣି ଗୋଟାଏ ନୂଆ ବିଶେଷଣ ଦିଅଯାଇଛି—ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଦ୍ୟାଗ୍ରହ । ଅର୍ଥାତ୍ ସମଷ୍ଟିଗତ ବା ସାଧାରଣ ସଦ୍ୟାଗ୍ରହ ନୁହେଁ—ବା ସମଷ୍ଟିଗତ ନେତୃତ୍ୱାର ପତ୍ନୀମାନେ—ବିରୋଧୀ । ସନ୍ଦେହ ଲାଗୁଛି, ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବ ଯୋଗାଯାଇ ବେଳେ ସମଷ୍ଟିଗତ ହେବ ତ ପୁଣି । ଜନ୍ମ ସମଷ୍ଟି ସହିତ ସମଷ୍ଟି ଯୋଗରେ ସେଇ ସମଷ୍ଟି ହେବ । ଯଥା, ସଙ୍ଗରେ ଅ+ଅ=ଅ ଅ+ଅ=ଅ ଏବଂ ଅ+ଅ= ମଧ୍ୟ ଅ । ଜନ୍ମ ସମଷ୍ଟି ଭିତରେ ସେଇ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ବ୍ୟଷ୍ଟି ରହିଛ ତ ନାହିଁ ? ଧରନ୍ତୁ ମଣ୍ଟି ! ମଣ୍ଟି ଭିତରେ ଗଛ ଥାଇପାରେ ଜନ୍ମ ବଛ ଭିତରେ ପୁଣି ମଣ୍ଟି ରହିବ ହେଉଁ ଠି ? ସାଙ୍ଗଙ୍କ ବ୍ୟଷ୍ଟି ଓ ସମଷ୍ଟି କଥାଟା ଭିତରେ ଏହ ପ୍ରଶ୍ନଟା ବଡ଼ ଅଡ଼ୁଅ ଠେଲ୍ଛ ।

ହଁ, ତେବେ ଅର ଗୋଟାଏ କଥା । ଗାଈଙ୍କ ଦୋଧ ଦେଇମାନଙ୍କ ଦେଖ । ସେ ଗୁରୁଛନ୍ତି-ଔଷଧଟା ଯେଉଁଠ ବମ୍ ହେବ ଅର 'ଶ୍ରିଶ୍ଟ' ଦ୍ଵଗ୍ଧା ସେ ଭଲନାରେ ସେଉଁଠ ବଢ଼ିବ ଜାର କାଃଶଶ୍ରା ସେଉଁ ଜୋର୍ ହେବ । ସଦ୍ୟାଗ୍ରହଟା ସେଇଥପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭିତରେ ବସ୍ତ୍ରଛ ହୋଇ ଗ୍ଲଛ ।

+ + +

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭ୍ରଜଗଜ୍ଞା ଅରଜନ ବଳରେ ଗାଈଙ୍କ ଦେଶ୍ ଜେଲ ଦେବ ଦେଉଛି । ଗ୍ଲ ଆଡ଼ ସମାଦୋଷ ଅରେଷ୍ଟ ଗ୍ଲଛ । ଦେଖିଛ ଦେଶ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତ୍ରାଗ୍ରଛ । ଅର ମସ୍ତ୍ରଲ ଯାଇନାହିଁ । ନିରାମ୍ଭିଶ ଅହଂସାଧାରୀ ବଂଶେଷ୍ଠ ଅ ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରାବ ଗାଈ ସାନ୍ତ ସାଲ୍ ଦେଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ପ୍ରହ୍ନ ଶ୍ରୁଷ୍ଟ, ଜ୍ଞଜ୍ଞରଲ୍ଲ ପ୍ରସ୍ତ୍ରତ ରାସବ ଚାଲଅ ପଡ଼ିଲେ । ଜାତ୍ରର ମନ୍ତ୍ରୀ, ଅସେମ୍ଭ ସ୍ଥ୍ୟ ଉଦ୍ୟାନ ରୋହ୍ ଲ୍ଟ୍ରେଛ ଦ୍ଵେଲ୍ଲ-ମାନ ପଡ଼ ଗ୍ଲଛନ୍ତି । ଜାତ୍ରରେ ନଲ ଦୋର୍ଡ଼ ମିନ୍ସ୍ରି ପାଲ୍ଟ, ଜଲ୍ଲନ୍ଦ୍ରନ କମିଟ, ଓ ଜଲ୍ଲ ପ୍ରାଇମେସ ଜ୍ରମିଟ ସ୍ଥ୍ୟ ମାନେ ବଳ ମାସ୍ରର ସ୍ତ୍ରଣା ଗ୍ଲଛନ୍ତ । ଜା'ପରେ, ଗଡ଼ଣ ଜାଲ୍ଲଚରା—ଦେଖିଁ ହେଉଁ ବନ୍ଧ-ବାଲ୍, ଜଳ୍ଲ ପୁଣି ନ୍ଦ୍ରାଚ ଚୁଲ୍ଲ ମାଛ ଗ୍ଲଛନ୍ତ । ଦେଖାଯାଉ, ଦେଖିଛ ଜାଦ ଦେଉଦେଉଛେ ସୋଚେଲ ସନ୍ତ୍ରୁ ତ ନାହିଁ ।

+ + ×

ଜଳାଜ ହବା ସାଦ୍ଧ୍ରେଚକ 'ଗାଈସ୍ଥାନ' କଥା ସମ୍ପ୍ରତ୍ୟ ଜଣା ଅଛ । ଏହ ଅଳ ବା ଅଳ ଧରି ସେ ଜାଳନାରେ ·ରନ୍ଧସାରେ ପାଇ ହେବାକୁ ବମିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାର ପାଇଁ ସେ ଜଳନ ଦେବେ ତୋର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିଛେଣି ତୋର ବସ୍ତ୍ରଛନ୍ତ । ଜନ୍ମ 'ଗାଈସ୍ଥାନ'ର ଜନ୍ମଦାତା ବଳ ଜ୍ଞଜ୍ଞଳ ମ୍ଭ୍ରେ ବର୍ଦ୍ଦି-ଛନ୍ତେ—"ମୁଁ ବୁଝେ ଗାଈସ୍ଥାନର ଉଂପ୍ରେରକ, ହନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନର ଅଶ୍ପ୍ରଶ୍ୟ—ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନ ଅଟମ ଛଡ ପାରୁଛି ନାହିଁ ।"

+ + +

ଗାଈ ସ୍ଥାନର ଭିତର ଅର୍ଥ ଯାହା ହୋଇଥାଇ—ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିରେ ବୁଝା ଗ୍ଲଲ ଅର୍ଥ ଜଣା ଯାଇଛ । ପ୍ରଥମ ହେଉଛି—ସେ ସ୍ଥାନଟା ଗାଈ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଚ୍ଛିର ଜ୍ଞ ଜ୍ଞ ଜ୍ଞ

ଓଡ଼ିଶା ଦେଶରୁ ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛାଡ଼ାଇ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ନିଆଯାଇଛି—ଅଥାତ୍ ତାଙ୍କ ଧାମ ଛଡ଼ି ଯାଉଛି, ତାହା ଆଉ କିଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଛଡ଼ିଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଅନ୍ୟଙ୍କୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଙ୍କୁ ଠଗାଇଛନ୍ତି । ଯେ କହିଛନ୍ତି ବି ଯେଉଁଦେ-ବେଳେ ଅମରା ଜେଲ୍ଲ ଭିତର ଯାଇଥିବେ ତେବେ ଓଡ଼ିଶା । ଏହି ମହାବୀର କଥା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଭଳାଇବେ । ଯେଉଁଦିନ ଅ, ଛାଡ଼ିଦିଅ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ମୋଟି ଦେଶ ପ୍ରତିକ ଓ ଲିଖନ ଲିଖିବ, ସେ କଥା ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ବରିଦେବ ଯେଉଁଦେବେ ?

+ + +

ମଧ୍ୟରେ ବେଳେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ବେଳାଳ-ମାନିଙ୍କଠାରେ—ଆମ୍ଭ ଆମ୍ଭ !—ଦୁଇଆଙ୍କ ଷ୍ଟେଟ ମାନିଙ୍କଠାରେ—ନିଜର ନିଜର ଦାଇବୋଇ ବଜିସିବାର । ବହୁ ଚେଷ୍ଟାସ ଭୁଲ୍ ବେଳେ ଦାଇବାଇ ଯେ ସବୁ ଷ୍ଟେଟର ମିଳିତ ଦାଇବୋଇ ଟେଲ ବଜିବ ବଳବତା ମହାମଣ୍ଡଳରେ । ଗଡ଼ଜାତ ଦାଇବୋଇରେ ପୁଣି ଓଡ଼ିଶା ବା ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଗଳ ନ ଛାଡ଼ିବା ଭଳେ !

ଏବେ ଓଡ଼ିଆରେ ଯେଉଁ ଲଠାଗର୍ଭ ଅ ବଳବତ-ଶିଷ୍ଟ ଦାଇବୋଇଙ୍କ ଅଛି ତାହାଁ ଜିଲ୍ଲା ନହିଁ, ସେଇଥିରେ ଯେ ସେଇ ବଳବତାର ସ୍ଥିରଚେତ ମା ଅମ୍ବା-ବାଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଦୋଇ୍ଯାଅନ୍ତା ଏବା ମୁଖରେ । ଦିନକ୍ରମେ ଦାଳ !

+ + +

ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସ ଗାରୁ ମହାଶୟ୍ୟ ବଳବ ନିଗର ବଳ୍ଲଗାରେ ବହିଛନ୍ତି ବି ଦାଳଙ୍କ ବଂଶରେ ଅଛାଇ ଜୁରାଳକୁ ଓ ପ୍ରଭାବକୁ ଅଧିମୁଖେ ଯେଉଁ ଅଛୁ ମଗ୍ନ ଉଧାନ ବରି ଅଧୁନିକ ଦାଳା ଦୁଃଖ ଚୋଇ ନାହିଁ । ସେ ମଧ୍ୟ ବେଗାଇଛନ୍ତି ବି ଓଡ଼ି-ଶାରେ ଦାଳା ପ୍ରଭାବ ଜୁରସ୍ତ ଅଛୁ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀମ୍ବ ବଳବତ୍ରୁ ଆଜିହୁଏ ଅଧିକ ବଢ଼ ଦୁଃଖ । ମୋଟରେ ଜନ୍ମ ବାସ ପ୍ରଥା ଛାଡ଼ିବେଳେ ଅଛୁ ଭଲ ଦ୍ଵାରଥା ।

ଦୁଃଖ ଗ୍ରୁଥାନିରା ସେବ ସେ ଚାଯତେବେଳେ ପୁଣି ଦ୍ରୁଥାର ମଧ୍ୟ ଚେତେ ସେଚ୍ଚବେଳେଳ ଏଇ ଅସମାପ୍ତ କାମଟା ସାରି ଦେବେ ବୋଲି ଅଶା ଉଠିଲା । ସେତେବେଳେ ଏକା ଦୁର୍ଗରୁ ମଣ୍ଡି ଲଢ଼ିବ—ଗାଳ ଅଛୁ ଶ୍ରୀଳ ସମ୍ଭୁ ଦେବ । × × ×

ବେଗତେବ ଚଳେ ପଣ୍ଡିତ୍ରନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଭୁଲେଇ ଭୁଷା ଅଛନ୍ତିରେ ସଜ୍ଜାଇ ଗାଇ ଭିତରେ ଚମ୍ପ ଜୁଛନ୍ତି, ଏବା ଅଥଚାଏ ବଳେ ବ ଅସ୍ଥିର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଇଛ ବାହିଁ ? ସମସ୍ତଙ୍କ ଏବ ବଣ୍ଡ ନ ଦୋଇ, ବାହାରୁ ବର୍ଣ୍ଣ, ବାହାରୁ ନେମାଇ ଦେଇଛ ବାହିଁ ? ଅମେ ବନ୍ଧ ଗଢ଼ବେଣ୍ଡ ବରି ବଳ ଅ ଭୁମ୍ବରୁ ଦୌଗଣ୍ଡ ବାଉଣ ବାହାରି ବରି ପାରିଛି ନାହିଁ । ତେବେ ମନେ ଦ୍ଵ, ଶ୍ରୀଶ ସରବାଇ, ଏବେ ଅହିଂସାର ଦାମ ଦୁଇଜେଣ୍ଡ । ସେଇଥାଇଁ ମାନ୍ଦନ ଭୁଷରେ ଏଲରମ୍ ଅବଷ୍ଟାର ବରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀଶ ଦୌଲ୍ଲିନେମାନେ ଅଛ ଏବ ଯନ୍ତ୍ର ଅବଷ୍ଟାର ବରିଛନ୍ତି ବୋଲ ଶୁଣାଯାଏ । ତାହାହାର ଲେବ ବେଗେବ୍ରୁ ଅହିଂସ, ବେଗେବ୍ରୁ ହିଂସ୍ର, ବୁଝାଗଡ଼ିବ । ସେହି ଅନୁସାରେ ବୋଧହୁଏ ମଣ୍ଡ ଭିତରେ ହିଂସା ଅହିଂସା ଲଢ଼ ବଣ୍ଡ ହଇ ଯାଇଛ । ତେଣୁ ଗଣ୍ଡୋଲ୍ଲ୍ ମାଧ୍ୟ ଓ ଭଗ୍ନଲଲଙ୍କୁ ଗଢ଼ ବର୍ଣ୍ଣ । ଶ୍ରୀହି ମହାଗାଳଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଦୈଷ୍ଟିକ ରଘୁନାଥ ଭଗବାଣଙ୍କୁ ଗାଠୁଁ ବନ୍ଦ ।

—o—

For those who suffer.

I am glad to certify that Hakim Md. Faruque is an expert in treating dibetes. I had the opportunity to see that a dissapointed case of diabetes at my house after long and expensive treatment having sugar as much as 10% has been successfully treated by the said Hakim in less time and expense. I have a good faith in him and wish him success in life.

Consult with:-
Hakim Md. Faruque
P. O. Bhadrak.
Orissa (B. N. Ry.)

Sd. B. C. Pattanayak,
S. I. of Police, Balasore.
25-9-40.

ଲୋକ ଶିକ୍ଷା

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଲବ୍ଧପ୍ରତିଷ୍ଠ ପ୍ରକାଶ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ମାସିକ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ର "ଲୋକଶିକ୍ଷା" । ଏଥିରେ ଅଧୁନିକ ରୁଚି ସମ୍ମତ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସଭ୍ୟତାର ଇତିହାସ ଜାଣିବା ପାଇଁ "ଲୋକଶିକ୍ଷା" ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମଦେୟ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପାଇଁ ୫।୦, ଭାରତ ପାଇଁ ୫।୨୨

ମେଗେଜିନ, "ଲୋକଶିକ୍ଷ"
୧୧୭—୪୭ ଗଳ ଲଣ୍ଡ ରେଙ୍ଗୁନ ।

କଲେରା, ବାତ୍ତ, ପେଟ କାମୁଡ଼ା, ଝାଡ଼ା, କଠା ଘା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ଜଥ ପ୍ରୀହା ଏସବୁର ଯେ ଦୌଷଧି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦୈବୀ ଚିକିତ୍ସା ପରି ଅବ୍ୟର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏହି ଶିଶି ରଖିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ଭାରତସ୍ଥ ଡେପୋମାନଙ୍କରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଆଠଅଣା ମାତ୍ର, ଚମ୍ପୁରା ଶିଶି ଗୁରୁଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ ସନ୍ସ: (ଡେରେଷ୍ଟାଡ଼ୁ)
ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା—ଅଖଣ୍ଡଅଡ଼ା, ବାଲେଶ୍ୱର, (ଓଡ଼ିଶା) ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଉପସର୍ଗ !

ଲେଖକ—କ: ମ:

ଗୋଟିଏ ସେହି ଅଧମ ଭାରତ ପତ୍ରାଟାଇ ସାର ହେଲା । ଦୁଇ ଗୋଡ଼ରେ ଲମ୍ବିଆ ଟେଲେଇ ଦେଇ ରବିବାର ଅଧ ଦୁର୍ଗାପୂଜା, ବଡ଼ଦିନ, ଇଦୁଲ୍ ଫିତର ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ଦିନଗୁଡ଼ାକ ସ୍ମରି ବାକି ପ୍ରତିଦିନ ଦଉଡ଼େ ସେଇ ଗାଡ଼ିକୁ ସଉଁଠି ମିଛ ସତ କହୁ ମୋ ଭଳି ଅନେକ ଲୋକ ଘୁଅ ଭଳି ପଇସା ଖାଇଯାନ୍ତି ଅଧ ସଉଁଠି ମୋ ଭଳିଆ ଅନେକ ଘୁଅ ନ ପାଇ ମନେ ମନେ ଦୁଃଖ କରନ୍ତି ଅଧ ଘୁଅ-ଶିଆମାନଙ୍କ କରେଇ କରେଇ ଗୁହି ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ।

ପଇସା ନ ମିଳିଲେ ବି ଆମର ଏମିତି self respect ଅଛି—ଏମିତି ଅଧ କାହାରି ହୁକୁମ ନାହିଁ । ଆମେ ହାକିମଙ୍କ ଖୋସାମତ କରୁନାହିଁ । ଆମର independent spirit. ଆମେ communist case ରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲୁ । ଆମ୍ଭେ ସୁଭାଷଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଦେଇଥିଲୁଁ—ଆମେ ସରସ୍ୱତୀ ଦେବୀଙ୍କ ଗଳାରେ ଫୁଲମାଳ ଦେଇଥିଲୁଁ । ଲାଟଙ୍କ 'ଭୋଜୀକୁ ବୟକଟ୍ କରିଥିଲୁଁ । ଆମେ ଟାଉଟିଂ କରୁନାହୁଁ । ଆମେ ଦୁଇ ପଇସାରୁ ଓକିଲତି ନଉନାହିଁ । ଆମେ କୋଟ ଠାରୁ ଅନତିଉ ଫେବର ଗୁହୁ-ନାହୁଁ—ଏମିତି ଏମିତି କେତେ ଗୁଣ ଆମର । ଅର୍ଥାତ୍ ବଡ଼ବଡ଼ ଓକିଲଙ୍କର ଏକଥା ନାହୁଁ । ଆମେ ଯେତେବେଳେ ସିନିଅର ହେବୁଁ ସେତେବେଳେ ବାର୍‌ର ଅବସ୍ଥା ବଦଳିଯିବ—ବାର୍‌ଟା ଦେଶର ଆଦର୍ଶ ହୋଇଯିବ ।

କିନ୍ତୁ ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ ୩ ବର୍ଷ ବଢ଼ିଲା । ୨୪ ବର୍ଷରୁ ୨୭ ବର୍ଷ ହେଲା—ନିଜର ଅବସ୍ଥା ବଦଳିବା ବାଟରେ ପଡ଼ିଲା । ନାହିଁକି—ବାର୍‌ର ଦଶା କି ବଦଳିବା ଦିଗରେ ସାମାନ୍ୟ ଟିକିଏ ହେଲେ ଚେଷ୍ଟା କଲାନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ହଠାତ୍ ମୁଁ ବୁଝିପାରିଲି ଯେ ଟିକା ପଇସା ଅସି-ବାର ସବୁ ବାଟ ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଆସିଲାଣି ବା ଏକାବେଳେକେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଉଛି ।

ପ୍ରଥମେ ପାସ୍‌ଟା କରିସାରିବା ପରେ ବଡ଼ ଦୁସାବରେ ମୋର ଦରଟା ବେଶ୍ ଚଢ଼ାଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ମନେ ହେଉଥିଲା ଟିକିଏ ସବେଇ କରିନେଲେ ଅଧ କାଳେ ଦରଟା ବଢ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭବିଷ୍ୟତର ଆଶାରେ ସିନା ଦର ବଢ଼ୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଭବି-ଷ୍ୟତଟା ଯେତିକି ଯେତିକି ପାଖକୁ ଆସୁଛି, ସେତିକି ସେତିକି ଅଳାର ଦିଶୁଛି ଅଧ ଲୋକେ ପଚାରିଲେ ନାହିଁ । ମୋର ବି ଛଡ଼ି ବୟସ କ୍ରମେ ବଢ଼ି ଆସିଲା, ମନରେ ଗୋଟାଏ ଇନ୍‌ଫିରିଅରିଟି କମ୍‌ପ୍ଲେକ୍‌ସ ହେଲା—କାଳେ କେହି ବୁଢ଼ା ବୋଲି କହିଦେବେ—ଦୋଚେକ ବୋଲି ମନେ କରିବି; ଖାଲି ଯେତିକି ନୁହେଁ, ସେତେବେଳେ ଯାହା ହସିଛନ୍ତି ତା ନ ମିଳି ପଛେ, କ୍ରମେ କ୍ରମେ ମିଳିବାର ଆଶାଟା ଯେ ଏକାବେଳେକେ ଲୋପ ପାଇ ଆସୁଛି । ଏତେବେଳେ ଯାହା ମିଳିଛି ସେଇ ଭଲ । ଖୁଣ୍ଟି ଖୁଣ୍ଟିଅଛି ବନ୍ଦ ହୋଇ-ଯିବ ଯେ । ମୁଁ ଭଲେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲି—ଗୋଟିଏ କିଛି କରିଦେବାକୁ । ଶେଷରେ ଲୁଚା ସରମ ହେ ହେଲି । ବସ୍ତୁତ ଗଲା—ଅଧ କେବେ ସାହସ ନେଇ ଅସମ୍ଭବ କରିବି । ଦଶ, ଦଶ ଗୋଟି ଚରଣ ଗାଧାଗାଧି ହେଲା । ଅଧ ଦେଖ ହେଲେ ଚଳିଲା । ଦୁଇ ଚାରିଟା—ଦୁଇ ବୁଢ଼ା । ଦଶୁଆ ବର୍ଷ ବ ଛେଡ଼ି କରିଛନ୍ତି । କ୍ରମେ ଯେ nearing grave । ଜୀବନ-ଟାରେ ଗୋଟାଏ ଏତେବଡ଼ ଜିନିଷ ଅନାସ୍ଥାଦ୍ୟ ରହିଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ହାୟ ! ତଥାପି ବିଧାତାଙ୍କ ଆଖି ଖୋଲିଲା ନାହିଁ । ମୋ ପାଇଁ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଉପାୟ ତା ସାଙ୍କରେ ଯୋଗିବା ପାଇଁ ବିଧାତା ସୁଯୋଗ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ମୁଁ ହତାଶ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି । ଭାବିଲି ଏଥର ଅଧ ସମାଲ ପାରିବ ନାହିଁ—ଯେମିତି ହେଉ ବାହା ହେବ—ଯାହାକୁ ହେଉ ବାହାହେବ । ଏଣିକି ଅଧ ଚାର୍ ଲଭ୍‌ବେଗ୍‌ରେ ଚାର୍ ପାଇ ନ ଟେଲେ ବରବର ପନ ଦେଇ ଲିଖିବ ଜାଗଜ ପଢ଼େଁ । ଏଣିକି ତେଣିକି ଗୁହିଁ ଦେହ ମୋ ଅଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଇ ଥିବା ବେଳେ Matrimonial ଗୁଡ଼ା ଟେଲେଇ ପକାଏ ।

ଏମିତି ଦିନପରେ ଦିନ ଯାଏ । ମୋ qualification ର ବର କେବେ ହିଁ ଦରକାର ହୁଏ ନାହିଁ । ଯେତିକି ଦେଖିଲି ସବୁ settled-in-life ବର ଲୋକ । ମୁଁ ତ unsettled, ସିଏ କହିଦେଲେ ଯାଆନ୍ତା କିନ୍ତୁ ଓଲଟା ହୋଇଛି ବି ମୁଁ ଓ କହେ ନାହିଁ—ଅଥଚ ଯେମିତି ସିଏ ଚାହେଁ । ସିଏ କହିଲେ ବି ଖୁଣି ଧରିପଡ଼ିବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି ତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଗତ୍ୟା ମୋର ଦୁଃଖ ଶୋକଲ ପରି ଜଣା ସଳ । ଜଣବତାର ସୋଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷିତା (ବେଚେତ୍ରର ଶିକ୍ଷିତା ନୁହେଁ ନାହିଁ) ସୁନ୍ଦର (ଚାର ମାନ ବା Standard ଚଢ଼ିଯାଇ ନାହିଁ) ଚତୁରୀ (ବମ୍ବସ ମଟ୍ରିକ ନାହିଁ) ବାଳ ପାଇ (ଯାଇଗାମା ଠାରୁ ମାଧ୍ୟମିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତ ଦେଖି ଲେଖା ନାହିଁ) ଜଣେ ଗୀତ (ଚାଖିଦ୍ଦା—ଆଖିନ ଦା ରୁ ଅଧିକ ଭାଗେ ତ ନା ଭଜନ୍ତ ନାହିଁ) ସୁଗା କାର୍ଯ୍ୟ ଭାଗେ (ଚାଲି ସ୍ତରେ ଅଗ୍ରେ ତ ଚାଂଗଣ ଫେଡ଼ି ପାରେ ନାହିଁ) ଗାଳ ଅଦ୍ଭିତ ଅ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ତ ପାଠ ଶୋକ ବ୍ରହ୍ମଚାଯ) ଭାବଚାହିଁ ଭାଗେ (ଭାବରେ ଚିତ୍ର ଦୁଗ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ତ ନା ନଥ ଜାଣିଲ) ମାନ୍ତି (ଟ୍ରେଣ୍ଟ ଦ ଭାଗ ?) ସାଧାରଣ (ଚଗାରୁ ତ ଛେଳ ?) ଏମନ୍ତ ଏବ ମାତ୍ରାକ ଭାବନା (ଉଷା-ବାଳକ ନୁହେଁ) ପାଇଁ ଜାତ ପତ୍ର ଭାଣ୍ଡ ନାହିଁ—ବେଶ ଉଦ୍ଦେଶ ବାଧା ନାହିଁ—ବିପତ୍ନୀକ ହେଲେ ଅସଂଗ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ବର ଚଳେନା । ଜଳ-ଦ୍ରବ ନିବେଦ (ଏ ଜ୍ଞାନ ଶ୍ରଦ୍ଧା—ଭୂସଂପତ୍ତି—ଚିତ୍ତାର ଏକମାତ୍ର ସ୍ଥାନ (ମାତାର ପୁଣି ଥାଇ ପାରେ ?) ।

ମାତାଙ୍କର ଏପରି ବରଗାସ୍ତ୍ରଣ ନ ହେଲେ ରହ ଯାଇଛି ନାହିଁ । ଜାଣ୍ଡାଇଁ ଛେଡ଼ି ନ ଦେଇ, ଭଲ ଚାଲ ଭଲ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଦେଖି, ଦୋଷାରୋପର ପରାମର୍ଶ ନେଇ ଓଡ଼ିଶ ହେଲେ ସବ ବରଗାସ୍ତ ।

ସ୍ୱକ୍ଷ ବରଗାସ୍ତ ଠାରୁ ଏ ବରଗାସ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦ୍ଦୋତନସ୍ପୃହା, ପ୍ରାଧାନ୍ୟ, ଜରୁଂ ଚେତ ଦେଖି ।

ବାଚ ଯାଇ ଦନ୍ତେ ଜଣବତାର ସହଙ୍ଗ । ପୁଣି ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଅଗ୍ରେ । ମଣିଷ ଦ୍ରବ—ଏମିତି ଶବ୍ଦ ସଳ—ଚଥାପି ଜ୍ଞାନ ଅସିଲ ନାହିଁ ।

ବ୍ରହ୍ମ ଭେଦ ହୋଇଥିବ ଯବ—ସ୍ୱଭାବରେ ବିପରୀତ ବାର୍ତ୍ତା—ଜାଣ ନାହିଁ ।

ସମ୍ପ୍ରାଚ୍ଚ ସଳ—ଉଚ୍ଚ ନବାଗତ ।

ମାଗେ ସଳ—ଚଥାପି ନାହିଁ ।

ଚିନ୍ତାର ସୀମା ରହିଲ ନାହିଁ । ଦିନେ ବିଚାର ହୋଇ, ସ୍ୱଭାବ୍ତ, ଭାବସର ଅଡ଼ ଓ ଚଟେଷ୍ଟ୍ରତ, ଏବାବେଳେ ତ ଅଶାନ୍ତ ହୋଇ ଅରାମ ଚେଷ୍ଟ-ରେଖ ବର୍ଷିଛି ବିଚାରି ଗୋଷ୍ଟାଏ ପାଇ ଅସି ପହ-ଞ୍ଚିଲା—

Marriage settled. 3rd August. Come prepared

Fraud—ମିଛ—ବଗାବାଜ—ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱାସ ନ କରି ବି ଲିଖିତ ହେବ ? ବିଶ୍ୱାସ ବିଚାର ବାଚ ବାଚ ବିଚାରିବ ଦୁଃଖରେ ।

ଝଟ୍ଟା ଯୋଗାଡ଼ ସ୍ୱଭାବ—ଧାଇ । ମଣିଷ ଜନ୍ମ ବିଚାର । ଅଥାପି ଧାଇ ବଳ । ଚାହ ଚିନ୍ତାନାହିଁ—ଯେପରି ଏ ଜ୍ଞାନ ଝଟ୍ଟାଙ୍କୁ ଅସ୍ତ୍ର ସୁଚିତ୍ରବେ । କିନ୍ତୁ ଝଟ୍ଟା ଦେଖି ଯେପରି ହେଲେ ଜେବାଙ୍କ ହେବ । ଜଣ୍ଡ୍ରରେ ଅଗ୍ରବର୍ତ୍ତି ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ବଡ଼ ସର । ମୁଁ ସରିବ ବୋଲି ସେମାନେ ଜାଣିପାରିବେ ନାହପରି ବର୍ତ୍ତିବେଚେ । ଅବଶ୍ୟ ମୋର ସାଧୁ ସହ ପ୍ରଣ୍ଡ ମଧ୍ୟର ହୁଇଛରେ ଏମେ ସେମାନେ ମୋ ଅଭ୍ୟ ନ ଚଳ ସ୍ୱରା ନାହିଁ । ଉଥାପି ବିଚାରି ଯାଇ ସେ ସବୁ ଦେଖାଯ ପାରିବାର ମରିବା ତ ନିଶ୍ଚିତ। ଅଥମ୍ବ । ଚେଣ୍ଟ ପ୍ରଥମ୍ଭ ଅଭ୍ୟ ନ ଦେଖେଗରେ ଚେବ ନାହିଁ । ଝଟ୍ଟା ମୋଷ୍ଟରେ ଦେହ ବ୍ରହ୍ମାର ଓଡ଼ିଶ ଯଥାଥାଥ ଜେଲ ବାହାରିଲ । ଅସରୁ ଭାର ବରିବେଲ ।

ଯାଇ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ବହୁ ଅବଉର ସହିତ ବୋଧାଲ ଉପଭୁକ୍ତ ସର । ଜଣବତାର ବାଲ୍ଲଙ୍ଗ । ଦେଖ୍ ନିବାଞ୍ଚନ—ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥାନ । ପବନ ବ ଦେଉଥିଲା ଦେଖ୍ ମନମନ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖିଲି । ଶ୍ରୁତ୍ରେ ଅସିଲେ—ବୃଦ୍ଧା ବାଳ ମଧ୍ୟର ମଧ୍ୟର ପାଣ୍ଡେ । କିନ୍ତୁ ମରଣ ବରାଇଲ ଥିଲା ଦେହ ନ ହେବ ବୋଲି—କିନ୍ତୁ ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ରହ୍ମବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ ମୋ ସହଜରେ ଦେଖ୍ ଉଚ୍ଚରସ ଲଗାଇ ଥାନ୍ତି । ମୋ ଶରୀର ପରି ଅଣ୍ଟା ଭାମସା ଲଗାଇ ଥାଆନ୍ତି ।

ମୋର ଅଗ୍ରଅଧ୍ୟ ବ ହେଲା ମନ ନୁହେଁ । ଗାଧୁଅପାଧୁଅ ହେଲା । ଖିଆଦିଆ ଦେଖ୍ ଯାଇସମ୍ବ । ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟାଦିରେ ବ୍ୟାଧାର୍ତ୍ତ ସ୍ୱଭାଥାଏ । ଦେଖେବ ଶରୀରେ ଅମ୍ବର ବୃଦ୍ଧସ୍ଥରେ ଅନେକ ବନ ଝରେ । ଦେଖୁ ଦେଖ୍ ଓଡ଼ିଶ ବହିଯାଉଥିଲେ । ଚାକ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିଲି ଅମ୍ବର ଭାଷା—ଚିଏ ମଧ୍ୟ ଜଣଜଣ ଜାଣନ୍ତି ।

ସନ୍ଧ ହେଲା । ସେବଦନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଥେ ଚେତେ ସୁନ୍ଦର ଚଥାରେ ବହୁଚ୍ଛ ନାହିଁ । ସବାକୁ ବରଣ ଚାଚ୍ଛଥିଲା । ଚିତ୍ ସନ୍ଧ୍ୟାଚେଲେ ଅକାଶ ପାଟ୍ଟ ଚଢ଼ିଲା ପରି ମେଘ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ ଯାଉଥିଲେ—ଅକାଶର ମେଘ ଲୁପ୍ତ ଦେଖ୍ରରେ ଜର ଧଡ଼ ଲଗାଇ ଚେଷ୍ଟଅଥ ପାଇଁ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି ହେଉଥିଲେ । ସ୍ୱରଅଡ଼େ ଅରୁର ଉଡ଼ୁଥିଲା ।

ମୋଚେ ସ୍ୱର ଅସି ଜଗେଇଲା—ମୋଷ୍ଟର ଚଳେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛ । ସେଖରେ ଅଛନ୍ତି ଅମ୍ବର ଭାଷା— । ମୁଁ ଗଲେ ସାଙ୍ଗଦୋଇ ବୁଝିଥିବୁ । ମୁଁ ପଚ୍ଛିଲି ଭ୍ରାଇରର ଅଛ ? ସ୍ୱର କହିଲା—ଅପେଷ-ଜର ଯବ ଭ୍ରାଇରୁଂ ଲିଭ୍ରେଣ୍ଟ ହେ ଚେଚେ ଭ୍ରାଇ-ରଭ୍ରେ ଉଷିବେଇ ଥିବେ । ମୁଁ କହିଲି, 'ହଁ ଅଛ ସେ କିନ୍ତୁ ଧ୍ୱନିତ ଅସିଲି ।'

ଚଳିଲ ସର । ବେଶ୍ ନାମାଚୋଚା ହୋଇ ଅଚ୍ଛ ବ୍ରୁମାଙ୍କରେ ଚଳେଚେ ଚମ୍ବ ଚୋ ଚମ୍ବେଗ ଭ୍ରବରେ ।

ଚଳିଲ ଯାଇ ବେଶିଲ—ବୁଦ୍ଧ ମଣ୍ଡ ଅସ ପଛ ହୋଇ ଠିଅ । ପଛ ମଣ୍ଡରେ ସୋଷ୍ଟ ହୋଇଥ ଚେଷ୍ଟ ଉପରେ ବ୍ରହ୍ମ ଲ ଲାଂସ୍ଥା ଜାସ ବର୍ଷ ଶ୍ୟାମଳ ପଛ ଛିଣ୍ଡ ବିଦ୍ୟମାନ । ଅସ ଅସ ମଣ୍ଡରେ ଅନନ୍ୟ ସୁନ୍ଦ ସୋଷ୍ଟ ସୁନ୍ଦ ଷ୍ଟ୍ରେଥ୍ରଂ ଧର୍ ଭଗ୍ନ । ମୁଁ ପଚ୍ଛିଲି ମାଚ୍ଚ ସେ ନମସ୍କାର ବର କହିଲେ—'ଅସନ୍ତୁ' ।

ମନ ମୋର ଅନନ୍ଦରେ ଅଚ୍ଛ୍ରଭା ହୋଇଗଲା । ଆଃ, ଚେଚେ ପରୁଅଚ୍ ।

କିନ୍ତୁ ପଛ ମଣ୍ଡର ଭାର ? ମନରେ ସୋଷ୍ଟାଏ ବଚା ହେଲା । ସେ ମୋଚେ ବେଶିଲ୍ଲଶ୍ରୀ ଲଚ ବଲ । ହିନ୍ଦୁର ଶିଅ—ଚାଲେ ସେଚ ହେଚ ! ନା— ସେ ହେଉଥିଲେ ·ମଣ୍ଡଚ୍ଛ ଅସରେ ଆନ୍ତ । ଶିଷ୍ଟ୍ରୀ ଏଚ ।

ମଣ୍ଡ ସ୍ୱଲ । ସେ ମଣ୍ଡ ଚଳାଇଲା । ପଛ ପଟ୍ଟ ଚୋଚ । ମୁଁ ଚା ପାଗରେ ବସିଲି—ଅଃ ବ ଅନନ୍ଦ ।

ସେ ପଚ୍ଛିଲା ବେଚ୍ଚ ଠିକ ଥିବା ?

'ଚେଚ୍ଚ ଠିକ ଥିବି' ।

ଅଚ୍ଚ ଗର୍ଜ ଉଚ୍ଚ ଗାଡ଼ିନିଲ । ସେଠି ଖୁଚ୍ ବୁଲ୍ଲି । ବୁଲି ବୁଲି ଅଚ୍ଚପଡ଼ଲ ସେ । ମୁଁ ଚା ଦେଖି ଗୋଷ୍ଟଏ ଭ୍ରକ୍ତ ମନ୍ଦ ଭାଳଚେଲ୍ ବସିଚା ପାଇଁ । ବୁଚ୍ଚି ବସିଲି । ସେ ବଡ଼ ଭ୍ରାନ୍ତ ବୋଧ ବରୁଥିଲା । ବଚ୍ଚିଲ ସମ୍ପ ସବୁଚ୍ଚ ବୁଚ ଉପରେ ଚାଇ ନଜର ଦେଇଛି ଯେପରି ଭ୍ରାଚ୍ଚ ପଡ଼ିବ ଅଚ୍ଚ ଚ୍ଚଚେ । ମୁଁ ବୁଝିପାରି କହିଲି—ଯବ ଚ ଚ ମନ ନ ବର ସୋଷ୍ଟାଏ କଥା କହିବ ।

ସେ କହିଲା—ଯାଃ ଚ'ଶ ଯେ ବଡ଼ ଚମ । ମୁଁ ସୋଷ୍ଟାଏ ମନେ କରିବ ଚ'ଶ । ଚମ କଥାରେ ଚ'ଶ ମନେ କରିବ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ମୋ ମନରେ ଯେ ବ ଅନନ୍ଦ ହେଲା ତା ଅଚ୍ଚ ଲେଖି ହେଉନାହିଁ । ମୁଁ କହ-ଥାନ୍ତି—'ମୋ ଚୋଚରେ ସ୍ପ୍ରଚ୍ଚଦେଇ ଏଚ୍ଚିଠି ଚ୍ଚଚ୍ଚ ଅରାମ କର ।' କିନ୍ତୁ ଏଚ୍ଚେଚ୍ଚ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇ ଏଚ୍ଚ ସ୍ନେହଅ କଥାଟେ ପଚ୍ଛିଥାନ୍ତି ନା ? ସେଥ-ପାଇଁ ଏକାଥରେ ଚ୍ଚଚ୍ଚ କଥା ପଚ୍ଛିଦେଲି—'ଚମେ ମୋଚେ ଭଲ ପାଅ ?'

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଗି ଉଜଳେ ବର ମୁରୁଚ ମୁରୁଚ ହସି ସେ ମୋ କୋଳ ଉପରେ ଢଳି ପଡିଲା । ମୋତେ ଅଜ୍ଞ କହିବାକୁ ହେଲାନାହିଁ ସେ କଥା ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବିଚାରି ଦେଖୁ ଥିଲା ଯେ ଦେଖି ଥିଲି ଭିତରେ ଶାନ୍ତ ଉତ୍ତେଜକ ମୁଁ ଅଛି ତା ଅନ୍ତରାଳ ସାଇଁଲ ଦେଖି ।

ସେ ମୋତେ ପଚାରିଲା—'ଅଛା, ବାହାଦେବା ମାନେ' କ'ଣ ?

ମୁଁ କହିଲି—'ବାହାଦେବା ମାନେ—ବିବାହ ।'

'ବିବାହ ମାନେ ?'

'ସ୍ୱାମୀ ଶବ୍ଦ ଏଣା—ବି ଉପସର୍ଗ ବହ ଧାତୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶେଷ ରୂପେ ବହନ କରିବା ।'

'କିଏ ବାହାକୁ ବହନ କରେ ?'

'ସିଏ ଯାହାକୁ ବାହା ହୁଏ ।'

'କିଏ ବାହାକୁ ବାହାହୁଏ—ବର କନ୍ୟାକୁ ନା କନ୍ୟା ବରକୁ ?'

'ଉଭୟ—ହଁ—କଥାଟାର ଭାବ ସହଜ ନୁହେଁ—ବଡ଼ ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନଟାଏ ତ ?'

'କି, ମୁଇ ବୁଝିଲେ ଯେ ।' ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା—ମୁଁ ଯାଏଁ ଭୁଲିଗଲି । କହିଲି—'ମାନେ—ବର କନ୍ୟାକୁ ବି ଅଛି କନ୍ୟା ବରକୁ—ମାନେ—'

'ତା ନିଶ୍ଚିତ ତ ? ଏଙ୍କେ ଏକାଥରେ ଦୁଇ ଭାଇ ଯେ ଯାଇ ବର ବନିଲେ ?'

'ହଁ, ହଁ ତା ଠିକ୍ ତେବେ—କଥାଟାରେ ମାନେ ବଳିଛି ସେଇ ସେମାନେ ଠିକ୍ ମାନେ—ବିବାହର ମାନେ ବୁଝି ସେ ଶବ୍ଦଟାକୁ କରି ନାହାନ୍ତି । ମାନେ—ଯେଉଁ ମାନେ ସ୍ୱୀକୃତ ଭାଷା ହେଲେ, ସେମାନେ ବି ବିବାହ କରି ନଥିଲେ—ସେମାନେ ଖୁସି ହେଲେ—ଯାହାକୁ ମାନେ ବୁଝୁଥିଲେ—ସେମାନେ ବା ବିବାହର ପ୍ରକୃତ ମାନେ ବୁଝିବେ ବେଶିଦିନ ? ସେ ସର୍ବ ନ ବେଦନା ଭୁଲି ବେଦନା ବୁଝିବ କେମିତି ? ସେଥି-ପାଇଁ ଅତୀତଦାନବର୍ତ୍ତୀ ଅତୀତବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନ ମାନେ, ଅନ୍ଧଭକ୍ତ ହେଲେ ସେମାନେ ଏହି ଶବ୍ଦଟା—ମାନେ ଏଇ ବିବାହ ଶବ୍ଦଟା ଅଧିକ ବରିଛନ୍ତି । ବିବାହକାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥବାହ ଶବ୍ଦ ମାନେ ଯାହା ବହିଲେ ପ୍ରକୃତ ବିବାହ ହୁଏ ସେଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଭୁଲି ହଁ—ଏମ୍ ଭାଲ୍‌ମାନେ ବିବାହ କରି ନଥିଲେ । ଭାଲ ବାସିବେ, ବା କରି ଜାଣନ୍ତି ମୁର୍ଖମାନ୍ତ, ନୋହିଲେ ଯାଉଛେ । ଦେଖୁନା—ଦୁଇଜଣ ମାନ୍ତ ବନ୍ଧନ 'ସାଥ' । ମାନେ ସାଥ—ସାଥୁ ସାଥ । ମାନେ ମୋର ସାଥ ହେଲା ଚନ୍ଦ୍ର ବିବାହ କରିବାକୁ, ଚନ୍ଦ୍ର ମନ ହେଲା ମୋତେ ବିବାହ କରିବାକୁ—ଅମନ ହେଇଗଲା—ମାନେ ଯାହା ହେଲା ଗଲା—ଭାଇ ନାମୁ ସାଥ । ଇଂରାଜୀରେ ହେଉଛି ମ୍ୟାରେଜ—ମାନେ ଏମ୍ ଏ ଆର ଆର ଏ ଜି । ଖୁଷିବଂଶ ଏତେ ହେଲେ । ଅସଲୁ ଉତ୍ତେଜାଇଥିବା ଅମନରେ ଏ ଭାଗାରେ ଇ ଥିଲା—ମାନେ ଏମ୍ ଏ ନହୋଇ ଏମ୍ ଇ ଥିଲା—ଭାଗ ମାନେ ମେଇ ଏକ୍—ମାନେ ମେଇର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ଅମନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନେ ଅମନ ହେବାର ଇଚ୍ଛା ମାନେ ଅବସ୍ଥା—ଅମନ ହେବାର ଅବସ୍ଥା—ମାନେ ଅମନତା—ମେଇଏକ୍—ମେଇଏକ । ଏ୍ୟା ମେଇ ମାନେ ଅମନ—ଏକ୍ ମାନେ ବନ୍ଧୁ । ମାନେ ଅମନ ବରବାର ବନ୍ଧୁ—ମାନେ ସମ୍ବନ୍ଧ—ଅବସ୍ଥା । ମାନେ, ଅସଲ ଯେମିତି ଅବସ୍ଥା ଅମେ ଯେମିତି ଅମନ ବରୁଛନ୍ତି ।''

'କିନ୍ତୁ ଅମେମାନ ମେଇଏକ୍ ବରିମାନାନ୍ତି । ନା—ନା—ଅଧ୍ୟାତ୍ମବାଦ ବହୁବାରର ଗଳ୍ପ ଭୁଲି ପ୍ରତ୍ୟାଦେଶ ହେଲାନାହିଁ ।'

'ନାନା ନାନା—ମୋର କହିବାର ମାନେ—'

'ମାନେ ଅଛି କ'ଣ ? ମାନେ ବୁଝିଛି ଅସଲ ମୋତେ ଏକ୍ଷଣି ଭାବଅଛି ଅପମାନ ହେବାକୁ ସ୍ୱାଭାବ !'

'ନା—ନା—ନା—ତା—ତା ମୁଣ୍ଡ—ଏହା-ହେଲେହେ ତା ମୁଣ୍ଡ—ମୋର କହିବାର ମାନେ ହେଲା—'

'ଅସଲ ବସ୍ତୁଛନ୍ତି ଯେ ହେବେନ ଅମନ ବରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?

'ନା—ନା—ନା—ମୁଁ ତା' କହୁନାହିଁ—ମୁଁ ବସ୍ତୁଛ—'

'ତା ହେଲେ ତମ କହିବାକୁ ସ୍ୱାଭାବ, ବିବାହ ବରିବାକାହି ଅଜ୍ଞାନ ଉପାଦାନ ଲକ୍ଷ ?

'ନା—ନା—ହଁ—ହଁ ହେବେହେ ·ଅଂଶରେ—'

'ମାନିହେଲେ, କହିବାକୁ ସ୍ୱାଭାବ ଯେ ଅମନ ବରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ବିବାହ ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ ।'

'ହଁ, ହଁ—ଅମେମାନ ।'

'ତାର ମାନେ ଅସଲ ବସ୍ତୁଛନ୍ତି ଯେ ବିବାହ କରି ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଅମନର ଶେଷ ହୁଏନାହିଁ । ବେଦେଦାଂଶରେ ଅମନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୁଏ ବିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ !

'ନା—ନା—ଠିକ୍ ତା'—ହଁ—ହଁ—ଅମେମାନ ।'

'ଅସଲ ବଡ଼ ଗୋଟାଏ ଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁଛନ୍ତି । ବିଆ ଦ୍ୟୋଗ ଭାବ ବସ୍ତୁନାହାନ୍ତି—ଅଜ୍ଞ ବୁଝିହେଲା ଭାବ—ଅର୍ଥାତ୍ ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ·ଅସଲକ ମତ କଣ ?'

'ଏ ତମ ମତ ? ମୋ ମତ ହୁଏ—ଅଛା ଅସ—'

'ମୋ ମତ ଶୁଣିବେ ? କିନ୍ତୁ ବହ ଉତ୍ତୁ ମୋତେ ଅସଲ ଅନୁକରଣ କରିବେ ଚାହିଁ—ଅନ୍ତ-ସଂରକ୍ଷା ବଡ଼ ସହଜ । ମୁଁ ମୋର ସ୍ୱାଧୀନ ମତ ଦେଇ—ଅସଲ ଅସଲଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନ ମତ ଦେଇ । ବୁଝିଲେ ?—ଅର ତାହାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।'

'ମାନେ—?'

'ମାନେ କିନ୍ତୁ ଯେ ସବୁ ଅସଲ ସ୍ୱାଧୀନମତ ନ ହେଲା ଥାଉଛେ ତେବେ ଅସଲ ବିବାହ ହେବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହନ୍ତି—'

'ମାନେ—?'

'ମାନେ—ବିବାହ ହେଲା ।'

'ଅଛା, ହେଲା ।'

'ଏହେ ମୋ ମତ ଶୁଣନ୍ତୁ—ବିବାହ ମୋହାଏ ନିଥା—ଭ୍ରବନ୍ଧନ ଭୁଲିଯିବ—ଚାଲାନି—'

'ନା—ନାନା—ନା—ମାନେ—'

'ମୁଇ ବରନ୍ତୁ—ଅସ ମୋ ବିଆ ଶୁଣି ସାରିଲା । ଚାରିରେ ବିଆ ହେଉଛେ । ବିଆ ଉପରେ ବିଆ ବହିବା ଅଛାଡ଼ରା, ଅସଲ ଏଥେ ଭାଗନ୍ତି ନାହିଁ ? ବିବାହ ନିଥା । କାରଣ ବିବାହ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଛେଡ଼ି ଥାଏ ତାହା ବିବାହ ହେଲାହେଲେ ଛାଡ଼ି ନାହିଁ । ଅର ବିବାହ ହେଲାହେଲେ ଯେଉଁ ବୁଝି ଥାଏ ଚାରିରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଜନ୍ମଜନ୍ମର ହେବା ପରେ ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟନାହିଁ ।''

'କିନ୍ତୁ ମୋ ମତରେ ବିବାହ ଏକ ଅଟେ ସତ୍ୟ । ଯେଉଁଥିରୁ ଉତ୍ତମ ବୁଝି ଥାଏ ମୋର ବସ୍ତୁଛି ସେଇଟା ଠିକ୍ ସତ୍ୟ ମିଳି ... ମାନେ ଯେଉ ବୁଝି ନାମାଇ ବସ୍ତୁ ... ଅର ସେଇ ଏକ ହେଉଛି ବିବାହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ହେଲା ... ବିବାହ—ମାନେ—ମାନେ ଏମ୍, ଏମ୍—ଆମ—ବିଆ—ଭାଲ—ଭାଲ—ଏଲ୍ ଇଉ—ଲେଉ—ମାନେ—ମାନେ—ବୁଝିଲେ ? —ମାନେ ସେଇଟା ଯଦି କହିଯାଏ, ତେବେ ଭାଲ ହେବ ।

'ମୁଁ ସେ ଭାଲ ଭାଲ ମାନେ ନାହିଁ ... ଅମର ମତ—'ଆଣ୍ଠୁ ଅନିଶ୍ଚାପରେ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହେଁ ।'

'ତା—ତା—ଯଦି ମୋ ମତଟା ଏକାନ୍ତ ନିହେଲେ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହିଁ—ତେବେ ମୁଁ କହେ—ମୋ ହେଉ ଏକ୍‌ମ୍ ସତ୍ୟ—ଏକ୍ ସତ୍ୟ । ଉଭୟ ମୋ ବୋଲରେ ଶୋଭନ୍ତି । ଏ ଯେମିତି ସତ୍ୟ—ମୁଁ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଭାବ ଦେଇଛି, ଏ ଯେମିତି ସତ୍ୟ—ଏଇ ମୁଁ ମନ ମୁଖି ଭାବଛି ମୁଖି ଦେଇ ଏ ହିମିତ ସତ୍ୟ—ତା ସତ୍ୟ—'

'ହ—ହ—ହେ ବିଶ—ଅସତ୍ୟ ଦୁଇଟି—ଅର୍ଥାତ୍ ଅସ୍ଥାନ—ଅଜ୍ଞାନ ... ... ଦୁଇ—'

'ଅହାହା—ମାନେ—'

Digitized by srujanika@gmail.com

'ମା — ମା — ମା — ବରିବରେ ? — ଅତ୍ର ଅତ୍ର ବଦନ୍ତି । ମୁଁ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୁଅନ୍ତୁ ।'

'ମାନେ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ମିଥ୍ୟା — ଯେଉଁ କଳିକାଳରେ ବିଦ୍ୟାଲୁ ମନେ ସ୍ୱୟ, ଅର୍ଥଲିପ୍ସାରୁ ଜଣାଯାଏ ସେଥା ଅତ୍ର ଶ୍ରଣୁଛୁ ।'

'ତାହେଲେ ଅପଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନୁହେଁ ?'

'ମା — ମା — ମା — ଏହା ବେଳ ନିଷ୍ପେକ୍ଷ ମତ । ମୋ ମତରେ — ବିଦ୍ୟା ଯୋଗାଏ ଏବମ୍ବିଧ ରାସ୍ତା — ଯଦି ଏହିରେ ବୁଲୁଛି ନାହିଁ — ମାନେ ।'

'ମା — ମା — ଛି — ସେ ବଡ଼ ଗର୍ହିତ କଥା । ଅମରୁ ସରକୁ ଯେଉଁଥିରୁ ହେବ ।'

'ଅଜ୍ଞାତ — ଯେଉଁ ନ ଶିଖାଲୁ ମୁଁ ବ'ଣ ବଜ୍ରଛି ? — ଏକଥାଏ ବହିଷ୍ଟ ନିଜ ମୋଲ୍ ।'

'ବଲୁ ଜାଣନ୍ତି, ଜଣେ ବେହି ବହିଛନ୍ତି — ବିଦ୍ୟା ଯୋଗାଏ ସମୁଦ୍ର ଯଇଥରେ ଜ୍ଞପାଯ ନାହିଁ ।'

'ମା — ହୋଇପାରେ । ବଲୁ ମୋ ମତରେ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଏ ସମୁଦ୍ର ଯଇଁ ଠି ଗାଲ ଉରଙ୍ଗ ଉଠେ, ଅତ୍ର ପଡ଼େ ନାହିଁ ।'

'ସ୍ତ୍ରୀ । ମୋ ମତରେ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀ — ଯାହାର ବ ଜ୍ଞପ୍ରେ ଅତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀଏବାହ ।'

'ମା — ମା — ମା — ମା' ମନେ କରିବା ସ୍ତ୍ରୀଏବ — ସ୍ତ୍ରୀଏବ — ।'

'ଭୁଲ ? ବଦାପି ନୁହେଁ । ବିଦ୍ୟାକୁ ପୁଷ୍ପରୁ ମଣ୍ଡି-ଶ୍ରେ ଅଣ୍ଡି ଖୋଲିଥାଏ — ବଲୁ ବିଦ୍ୟା ପରେ ମଣ୍ଡିଷ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛ ।'

'ଅବଶ୍ୟ, ମାନାମ ସ୍ତ୍ରୀଲାର ମଧ୍ୟ ଏରକ ବହି-ଛନ୍ତେ । ବଲୁ ମୋ ମତରେ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଏ ଏମିତି ଜିନିଷ ଯାହା ଯେଉଁ ସ୍ୱୟଂଭୂତ, ଚେତୋ-ଲେଖ ଭଳି ସେଥେ ମିଠା ଜିନିଷ ।'

'ମୋ ମତରେ ସେଥା ସ୍ତ୍ରୀଲା ଯୋଗେନ୍ ଭୁଲ-ନାରାଜ ସ୍ତ୍ରୀ — ଯାହା ଯେଉଁ ସ୍ୱୟଂଚେତ ଯେଉଁ ପିଠା ଦ୍ୱାରାରେ ।'

'ମା — ମା — ମା — ହିଁ — ହିଁ — ହିଁ — ବଥାଏ ମାନେ ଅଜ୍ଞାନକ୍ଷ — ଯେଉଁ ମାନେ ବ୍ରହ୍ମ ବିଦ୍ୟା-ଦ୍ୱାରା ଏଡ଼େ ଗର୍ହିତ ନୁହେଁ । ବରଂ ଭଲ — ଚେତ ଭଲ । ଯେ ବିଦ୍ୟାକ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନହିଁ ଭାଗ ଜୀବନ ଯେ ଚେତେ ଦୃଶ୍ୟମସ୍ୱ — ଯେ ବିଦ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞପାଯେ ସେ ଯେ ଚେତେ ଅବଶୋଷ ବରେ — '

'ଯେ ବିଦ୍ୟା ବରେ ସେ ବି ଯେ ଚେତେ ବରେ ତା ଜାଣନ୍ତି ?'

'ଅଗ୍ର ବେହି ସେ କଥା କହିପାରିବା ନାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ । ତେବେ ଚେତେଙ୍କ ମତରେ ମାନବ ସ୍ୱର୍ଗ-ଭ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଲୁ ଉପଦାନ ଶ୍ରଦ୍ଧପୁରଣ ସ୍ତ୍ରୁପ ପତ୍ରୀ ଦାନ ବରନ୍ତନ୍ତି । ମୁଁ ସେଥା ଅତି ଅଥରେ ଅଥରେ ବୁଝି ପାରୁଛି ।'

'ବେମିତ — ମୁଁ ତ ତମର ପତ୍ରୀ ନୁହ — ପତ୍ରୀ ନ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ — ତମେ ବାର ମଧ୍ୟ ବରିପାରନ୍ତା ।'

'ଅଜ୍ଞାତ୍ରା — ମୋତେ ସ୍ତ୍ରୀ ବୁଝିବା ଭଳେ ନୁହେ । ମୁଁ ବ'ଣ ବଜ୍ରଛ ତ — ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଏ ମିଥ୍ୟା — ହିଁ — ଠିକ୍ — ମାନେ ବଲ୍ପନା ନ, ସ୍ତ୍ରୀଏ ସତ୍ୟ ।'

'ସ୍ତ୍ରୀ, ଠିକ୍ ତାର ଓଲଟା — ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟ । ସ୍ତ୍ରୀଏ ବେବଳ ବଲ୍ପନା ।'

'ଅତ୍ର ଏବ ତା' ଜ୍ଞବପାରେ । ବଲୁ ମୁଁ ବହିବ — ସ୍ତ୍ରୀ ଠାରୁ ପରଶ ଅଧିକ ଭଲ ନାହିଁ — ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ — ସ୍ତ୍ରୀ ବେଶ — ସ୍ତ୍ରୀ ମା — ସ୍ତ୍ରୀ ଭାଲଶ, ସ୍ତ୍ରୀ ସତ୍ତି, ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ।'

'ବଲୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଦାସୀ ନୁହେ ।'

'ବବାଟ୍ରି ନୁହେଁ ।'

'ସ୍ତ୍ରୀ ବର୍ତ୍ତୀ' !

'ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ୱ ।'

'ବେଗଲ୍ପ — ଅନେକ ସତ ହେଲାଣି ବାପା ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେ ।ସ୍ତ୍ରୀଲ୍ପ ଚିତା ।'

'ସିତା ? ଅତ୍ର ବ'ଣ ଏ ସଂଖ୍ୟା ଜବନରେ ବେବେ ଅର୍ଥ'ଚ ।'

'ଏ ସନ୍ଧ୍ୟାଲ୍ ତ ଅପଣ ଅଃବାଇ ଦ୍ରଷ୍ଟିପାରିବେ ନାହିଁ ।'

'ବଲୁ ଏ ସଂଖ୍ୟାର ନାମ୍ନିବାଲ୍ ତ ପାରିବ ? ସେଥପାଇଁ ବହୁଛ, ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ମିଥ୍ୟା ହୋଇପାରେ ବଲୁ ପରୀକ୍ଷା ମିଥ୍ୟା ବଦାପି ନୁହେଁ ।'

'ଅଜ୍ଞା, ଅପଣ ବଲ୍ପବଦ୍ଧ ବାହିଁ ବ ଅର୍ଥ ଛନ୍ତ ?

'ଏ—ଏ—ମୁଁ ?'

'ହିଁ ।'

'ମାନେ—ମୋର ଅଧିକାର ମାନେ—ଏଇ ହେଁ —ହେଁ ଅପଣଙ୍କ—ଅଜ୍ଞାତ୍ରା—ମୁଁ ତମର ଅତ୍ର ଅପଣ ବହିବ ନାହିଁ—ଅପଣ ବହିଲ ବେଳଲ୍ ତମେ ଯେମିତି ମୋଠାରୁ ଦୂରଲ୍ ସ୍ୱକ୍ଷଯାଉଛ—ମୁଁ ତମେ ବହିବ—ହିଁ—ବ'ଣ ବଜ୍ରଛଙ୍କ ? —ତମେ— —ତମର—ହେଁ—ହେଁ ତା' ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ୱ ଜଣାଥିବ ।'

'ବାହିଁ, ନା !'

'ବ'ଣ ବଜ୍ରଛ ?'

'ଜିନିଷ ଲାଗିବ ।'

'ହେଁ—ହେଁ—ବ.ଣ ବହିବ—ବୁଝିପାରୁ ନା ?'

'ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲେଖ ତ ? ମୁଁ ଜିନିଷ ବୁଝିବ ?'

'ଅତ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ — ମାନେ —'

'ଏଠି ତ ମାନେ ବହି ନାହିଁ ।'

'ଅଜ୍ଞାତ୍ରା — ତା ମାନେ — ମୁଁ — ମୁଁ — ସେଇ — '

'ଓ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ? ବାହାରୁ ? ବେଳଁ ଠି? ସେ ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ୱ ଜଣେ ଜ୍ଞବଉପ୍ରସ୍ୟ ·ହୋଇଥିବ — ଅଜ୍ଞାତ୍ରା ବେଢ଼େ ଜ୍ଞବଉପ୍ରସ୍ୟ ସେ ? ସେ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ହୋଇ-ଥିବ ? ଅପଣ ଠିକ୍ ଜାଣନ୍ତି ? ଅଜ୍ଞାତ୍ରା — ମୋଠାରୁ ବ'ଣ ମଜ ବହିଛନ୍ତି — ଚାଲିବାର ନିର୍ମଳ ଭାଗ ସମାଧ ହେଉଛ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା — '

'ବଲୁ ସ୍ତ୍ରୀଲ୍ପ ବହିଛନ୍ତି — ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ଜବନର ସମସ୍ତ ବ୍ୟଥା ଦୂର କରିବା ଧାଉଁ — ଧ୍ୟାନ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ।'

'ଅମୃତାଙ୍ଗନ ? ଜାଣିବ ନା ପଞ୍ଚସ୍ତ୍ରୀ ? ହେଁ ହେଁ — ସ୍ତ୍ରୀଲ୍ପ ବହିଛେ — ଜ୍ଞ୍ର ·ସ୍ତ୍ରୀଲ୍ପ — ମୁଁ ବ'ଣ ବଜ୍ରଛ ଯେଉଁ ଉଗଲ୍ପ — ଏଇ ପୁଷ୍ପକର ପତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀଥିବିଦ୍ୟା ସହି ନ ପାରି ବଦାଁ ବାସ ମା ଉର୍ଶ-ରେ ଯାତ୍ରା ବରନ୍ତ — '

'ନା — ମା — ମା — ମା — ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ତା' ନୁହେଁ । ଅପଣ ବଳେ ବୁଝିବେ — ଦେଖିବେ ଅପଣ ବଦାଁ ବ ସ୍ତ୍ରୁ । ମୁ ବଦାପି ବଦାଁ ବରିବ ନାହିଁ । ଏ ମୋର ତମ ଅପରେ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଶିକାର ସତ୍ୟ ।'

'ଅଜ୍ଞା ଅପଣ ସତ ସତ ବିଦ୍ୟାକ ହେବେ — ଅପଣ ଅପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଲ୍ କିଣ present ବେବେ — ଦେଖାଯିବେ ?'

'ହେଁ—ହେଁ—ଭଲ ଜିଣି ନାହିଁ । ତେବେ ଭ୍ରାତ୍ରୁଲ୍ଲ ତମର୍ଲ ତମ ପସନ୍ଦ ସ୍ତ୍ରୁଆବେ — '

'ହିଁ ହିଁ ସେ ତ ଜଣେ ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର — ଅତ୍ର ଜଣେ ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ରର choice ଦାଗ ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ୱ ପସନ୍ଦ ହେବ । ଅଜ୍ଞା ସ୍ତ୍ରୀଲ୍ପ — ବେଳଁ ଠିକ ଥିବେ — ଚିନ ଦ୍ରାଲ୍ ? ଏମ, ବି ସ୍ତ୍ରୁଦ୍ଧାଲ ? ବେଦୀ ଶ୍ରୀ ଲ୍ପ ଫେଡ଼୍ଷ ।'

'ବେଳଁ ଠିକ ତମର ଲ୍ଭ ।'

ମୋ ମନ ଜ୍ଞ୍ର ଖୁସି । ନିଜେ ଜ୍ଞ୍ର ପତ୍ରୀ ମୋର ଡାକ୍ତର ମନ ସ୍ତ୍ରୁଆବେ ଜପପ୍ରାର ଦାଇବେ । ଏହା ଠାରୁ ଅନନ୍ଦର କଥା ବ'ଣ ହୋଇପାରେ । ବେବେ ସ୍ୱକ୍ଷ ସେ ? ନିଜ କଥାଏ ସେ ବହିବ ଯେଉଁ ? ସେଥପାଇଁ ବାଅଁ ଦେଇ ମୁ ଏପ୍ରକାରେ ହାତ ଚୁମ୍ବେ ଜିନିଷ ନାଙ୍କ ବେଖଲ୍ଛ । ବଡ଼ ସ୍ୱକ୍ଷ ! ମୋର ଜପପ୍ରୁଲ୍ଲ — ଏବେବମ୍ ଲ୍ଲ ଶି ।

ସହଣା ଜଣା ହେଲ । ସମସ୍ତ ଶବ୍ଦ ସରଗଲ । ମୋ ଘରେ ଜ୍ଞନକ ପ୍ରଥୁଆଏ । ବ'ଣ ବରିବ । ଅତ୍ର ଗର୍ତ୍ତ ସବୁ ଜିନିଷ ଜ୍ଞ । ସେ ପୁଣି ସହଣା ସବୁ ଦେଖିଲ । ତାଳେ ପୁଣି ପସନ୍ଦ ବରିବ । ସଉଲ୍ ସତ ଅତ୍ର ମୋଠାଏ ସହଣା ଦେବାପାଇଁ ବହିଲ । ମୁଁ ·ବହିଲ — ଏଥକ ଭଲ୍ ବରିବେଳ ଦ୍ରାପରେ ଦେଖିବା । ଭଲ୍ ହେଲ । ମୁଁ ବହିଲ ଅତ୍ର ଶବ୍ଦ ପାଖରେ ନାହିଁ — ଦେଖିବେ ଅତ୍ର — ଭାଲ ଅଛିତ । '

ବୁଝିବ ବାସ୍ତୁଉଦ୍ଭ । ଯଥାସ୍ଥାନରେ ·ମଣ୍ଡଉ ରହିଲ । ସେ ମୋଠେ ବହିଲେ ଅପଣ ସ୍ୱକ୍ଷ ଜପପ୍ରରୁ — ମୁଁ ମଣ୍ଡର ଦେଖେରେ ରଖି ବେଦ ଯାଉଛ ।

ମୁଁ ଜପପ୍ରରୁ ଉଠିଲ । ସେଠି ଯାଇ ଦେଖେଁ, ଶ୍ୱଶୁର ବସିଛନ୍ତି । ଅତ୍ର ଜଣେ ବ'ଣ ରକ୍ତଲେଖ । ଅତ୍ର ମୋଠାଏ ପେଣ୍ଟୀ ମୋଟା ଜଳାଭାଗ ଚରଲ — ଶିଏ ସେଥେଦେବେଳେ ·ପ୍ରଛ ମଣ୍ଡରେ ବସିଥିଲ — ସେଇ ।

(ପରପୃଷ୍ଠା ଦେଖ ସ୍ତ୍ରୁ ଶେଷ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

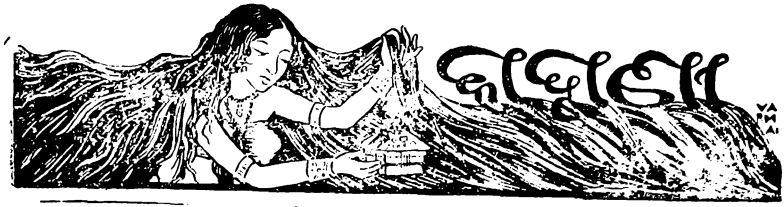

ନୂଆ ସଂଖ୍ୟା ଖଣ୍ଡେ "ନବଭାରତ" "ସହକାର" କି "ଡ଼ଗର" ତା' ହାତରେ ପଡ଼ିଲେ,—ବଡ଼ ଆନନ୍ଦରେ ସେ ତାକୁ ମେଲାଇ ଦେଖେ,—'ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ମୋର ଗପ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି କିନା ?——'

କିନ୍ତୁ ସେ ନିରାଶ ହୁଏ । ଇମିତ ସଂଖ୍ୟା ପରେ ସଂଖ୍ୟା ବାହାରି ଗଲେ ।—ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗଡ଼ି ଗଲେ । ପ୍ରାଣର ଆଗ୍ରହ ନ ଅବସରରେ ସେ ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାର ପୃଷ୍ଠା ମେଲାଇ ଦେଖେ—କିନ୍ତୁ ନିରାଶ ହୁଏ ।

ସେ ତାର ତାକୁ ସରୁଠାରୁ ଭଲ ଲାଗିଥିବା ଗପଟିକୁ ସାହିତ୍ୟିକ ବନ୍ଧୁ ଅପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଦେଖାଏ । ତାର ମନୋନୀତ ଗପଟି ଖାତା କାଗଜରେ ବସେଇ ବସେଇ ସୁନ୍ଦର କରି ଲେଖି ପଠାଇଦିଏ ପତ୍ରିକା ଅଫିସକୁ ।

ତାର ବଡ଼ ଚାହା ହୁଏ ସଂପାଦକ-ମାନଙ୍କ ଉପରେ । ତାର ଗପ ନଛାପିଲେ ବୋଲି ନୁହେଁ । ଗଛଟି ମୂଳରେ ପାଣି ଦେଇ, ତାର ସେବା କରି ତାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଲେ ନାଁ ଫଳ ଧରିବ ? ସେ ସଂପାଦକମାନଙ୍କୁ କେତେ ମିନତି, କାକୁତି କରି ଲେଖେ—ତାର ଗପ ଉପରୁ ରୁଲ୍ ରୁପ ଅସନାଟାକୁ ପୋଛି ଦେବାକୁ । କିନ୍ତୁ କାହାରି ହୃଦୟରେ ତାର ଏ ମିନତି ବାଜେନା । ମୀରା ଭାବେ—ତାର ପ୍ରକାଶ-ଅଯୋଗ୍ୟ ଗପଗୁଡ଼ା ସଂପାଦକ ବୋଧହୁଏ ଚିରିଗୁରି ଫିଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତି ।

·····ଭାରୁ ଭାରୁ ତା' ଆଖିରେ ଲହ ଆସେ । କିନ୍ତୁ ଏଭଳିରେ ସେ ହତାଶ ହୁଏନା । ଧୈର୍ଯ୍ୟ—ଧୈର୍ଯ୍ୟ—ଧୈର୍ଯ୍ୟ—ସେ ହୃଦୟରେ ବହୁ ଜତ୍ନରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟକୁ ଭଡ଼ି ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ।

+ + +

ମୋ ଗପ

ଲେଖିକା—ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ରୀଲେଖା

ବିତଲା ଗୁରିବର୍ଷ—ମୀରା ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାର ସୂଚି ଲେଉଟାଇ ଦେଖେ । ସେଠି ତା ନାଁ ନ ଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ସେ ହତାଶ ନ ହୋଇ ପୁଣି ଲେଖେ । ଅପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଦେଖାଏ । ତାର ମନୋନୀତ ଗପଟି ଅସୀମ ଆଶାର ସହିତ ପଠାଇ ଦିଏ ପତ୍ରିକା ଅଫିସକୁ । ଇମିତ'ଇମିତ ବିତଲା ଆହୁରି କେତେଦିନ ।

ସେଦିନ ମୀରା ମୁଣ୍ଡରେ କି ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଖିଆଲ ଆସି ପଶିଲା ନିରାଶରେ ତାର ଠିକ ହୃଦୟଟି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଥିଲା । ସେ ତାର କେତେ ଆଦରରେ, କେତେ ମନ ଦେଇ, ଗୁରିବର୍ଷ ଧରି ଲେଖିଥିବା ଗପ ସବୁକୁ ଚିରିଗୁରି ତା' ଉପରେ ନିଆଁ ଜାଳିଦେଲା ।

ମା' ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ପଚାରିଲେ,—"ଏ କଅଣ, ଏ କଅଣ ?" ମୀରା କିଛି କହି ପାରିଲାନି । ପିଲାଙ୍କ ପରି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦିପକାଇଲା ।

ସେତିକିବେଳେ ପୋଷ୍ଟମ୍ୟାନ ଦେଇ "ନବଭାରତ" ପକାଇ ଦେଇ ଗଲା । ପ୍ରାଣର ଆବେଗରେ ମୀରା ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଟାଇ ଦେଖିଲା,—ଭଳିଜାଣିଙ୍କ ନାଁ ଉଲେ—

"ରକ୍ତର ଡାକରା"

ଲେଖିକା—କୁମାରୀ ମୀରାରାଣୀ

ମୀରା ପାଗଳିଙ୍କ ପରି ହସି ଉଠିଲା । ମା' କିଛି ବୁଝି ପାରିଲେନି । ଅଦ୍ଭୁତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ କହି ପକାଇଲେ—"ତୁ କଅଣ ପାଗଳୀ ହୋଇଗଲୁ ମୀରା !"

ସମ୍ମୁଖରେ ତା' ଗପ ଉପରେ ଜଳି ଉଠୁଥିବା ଛୁ-ଛୁ ନିଆଁକୁ ଚାହି ମୀରା କହିଲା—"ମା, ମା !! ଏହା ଦେଖ ମା' ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ, ଅଜଳିତାର **ଅଳିତା-ଚିତା !**

(ମଜାଦାର ଅବତାରଣା ।)

ଅପଣ ଭୁଷଣ୍ଡେ ସ୍ୱକରରେ ଦେଖେଇଦେବେ ? ଏହା ତ ଅପଣଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ମୋ ଝିଅ ସେଇଟେ ଦେଖି ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଛି ।'

'ଅପଣଙ୍କ ଝିଅ ?—ଝିଅ ?.....' ମୋ ପାଖ ଅଧା ଅଧା ମାରିଲା । ମୁଁ ବଜାଯୋଗ୍ୟ ଜଳକୁ ଯେ ଝିଅ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ଦୁଇଜଣ ମୋତେ ଚାହିଲେ—'ଭୁଷଣ୍ଡେ ପଳାଇଛନ୍ତି ? ଚାଲନ୍ତୁ । ଅପଣ ଜଣେ ବଡ଼ ଚତ୍ର ଦେଖେ । ଅପଣ ଏଠି ଚାତାଳ ଦେଇ ଦ୍ୱାରା ତା' ସାଙ୍ଗରେ ପଳାଇଛନ୍ତି ? ଅପଣଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ, ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଟରେ ବିଚାର କରିବୁଁ ।'

ମୁଁ ତ ଚାହିଲେ—ମୋର ଦେହ ଚାହିଲନାହିଁ । ମୁଁ କହିଲି—'ଅପଣମାନେ ଯଦି ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି ତେବେ ମୋର ବି ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଅଛି । ଅପଣ ଅଗ ଦୌହିତ୍ର ଟଙ୍କା ଦେଇନୁ ।'

ଶେଷରେ କହିଲେ—ମୋର କନ୍ୟାର ମୂଲ୍ୟ ୧୪ ହଜାର ଟଙ୍କା । ଏଠାକାର ଜଣେ ଶେଠ୍ ମୋତେ ୧୪ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଇ କନ୍ୟାକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ମନାକରି ଦେଇ ସାଙ୍ଗରେ ବିଚାର ସ୍ଥିର କଲି । ତେଣୁ ମୋର କନ୍ୟାକୁ ବିଚାର କରିବା ଅର୍ଥ—କନ୍ୟା ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦେବ ହଜାର ଟଙ୍କା ପାଇବା ।

ମୁଁ ଅବାକ୍ ହୋଇ ବସିଲି—ମୋର ଭଗ୍ନ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଅଥର ଝିଡ଼ି ଭାବିଲି—ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ବହୁଧାରୁ ଅ—ଦେଖା ଗଲା ବି ଉପଯୁକ୍ତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରିଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ କିନାଗ୍ରମରେ ପରିଶ୍ରମ ଟଙ୍କା
ଭେଦ ମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଶେଷ ତାରିଖ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ୨୩ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଉତ୍କଳ' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୧-୧୯୪୧ ରିଖ

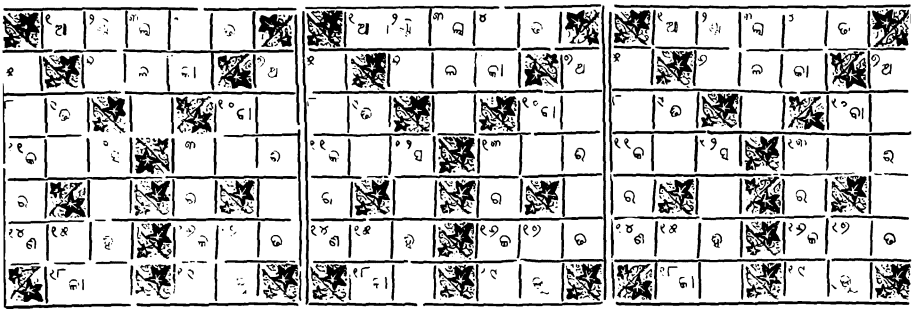

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର _____

ସିଧା ଭାବରେ

୧ । ଅପର ଗୁଡ଼ିକ ସଜାଇ ଦେଲେ ପୃଥିବୀର ଗୋଟିଏ ମହାସାଗରର ନାମ ହେବ, ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅମେରିକାର ଯୋଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

୬ । ଯେଉଁ ବାଳକ ଅଙ୍କରେ ଯୌବନ ଛୁଇଁ ସଧ ଛୁଇଁ ନଥାଏ ।

୮ । ପ୍ରୀତି ଅନେକ ସମୟରେ ଦୌଣପି —ମାନେ ନାହିଁ ।

୧୦ । ଯାହାର ଏ ଥାଏ, ସେ ପଦ ସର୍ବରେ ହାରେ ନାହିଁ !

୧୧ । ସ୍ନାନ ସାରି ନହ କିଶୋର — ବାଳେ ଅଛୁ ।

୩ । — ସଙ୍ଗରେ ଜଳ କରି ଅଧିକ ଅପଦସ୍ତ ହେବା ଲୋକ ଜମ୍ ନାହାନ୍ତି ।

୧୪ । ସଜାଇ ଚିଞ୍ଚିଲେ ଠାକୁରଙ୍କଠାଁ ଲାଗିବ । କର୍ତ୍ତା ଜଣେ ।

୧୮ । ଇଂରାଜ ସରକାର ଭାରତରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଭାରତର ବିରାଟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଏହା କରି-ବାରେ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ଦାସ୍ୟୀ ।

୧୯ । ଗୋଟାଏ ପାଇଲେ ଦୁଇଟା ପାଇଁ, ଛୁଅଙ୍କର ପଢ଼ିରେ ମନ ହୁଏ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୨ । ଏହାକୁ ଖଣ୍ଡ କରିବେ ତ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରକୁ ପଡ଼ନ୍ତୁ ।

୩ । ମନୁଷ୍ୟର ଅଭିଜ୍ଞତାର ଭବିଷ୍ୟତ ନିମନ୍ତେ ପିଲାକାଳରୁ ପଥାର୍ଥ ଏହାର ଅଭିବାଦ ଦାସ୍ୟୀ ।

୪ । ବାରୁଣିଅ ଉଷାରେ ବାସର ଭାଇ ।

୫ । ଅସ୍ଥିମ ଗୋଟାଏ ଅଭ୍ୟାସ ନୁହେଁ ରୋଗ ମଧ୍ୟ; ଯାହାର — ନିମନ୍ତେ ବହୁ-ପ୍ରମ ଓ ସମୟ ଲେଗା ।

୭ । ଏପରି ହୋଇଥିଲେ ଅନେକ ଜିନିଷକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କେତେକ ଲୋକ ହିଚକିତ ହୁଅନ୍ତି ।

୯ । ଏହାକୁ ଭାଳ କରିବା ଲୋକ ଦୁନିଅ-ରେ ଅନେକ ।

୧୦ । ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ପ୍ରେମିକାର ସହାନୁଭୂତି ଅକ-ର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବହୁ ଯୁବକ ଏପରି ହୋଇ ଅନେକ ସମୟରେ ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ।

୧୨ । ବସ୍ତୁର ସାମାନ୍ୟ ଏହା ହେବା ନିମନ୍ତେ ବହୁ ଲୋକ ବିଷୟ ସତ୍ୟ ବା ତଥ୍ୟ ପରିରେ ଅଳ୍ପାନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି ।

୧୩ । ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରି, ଭୟ ଦେଖାଇ କେତେକ ସରକାର ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ବିପ୍ଳବ — କରିଥାନ୍ତି ।

୧୫ । ଉତ୍କଳର ଅଳା ନାଉମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଯାହା ଡକାଇଥାନ୍ତି ।

୧୭ । ଜଳ ଭାଳିବା ପାତ୍ର ବିଶେଷ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧନ୍ୟା ଭେଦିର ବାଟ

ଉପର ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଅରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ କେଉଁଏ ଅକ୍ଷର ବସାଇ ଚାଲି ଥିବା ଶବ୍ଦ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଦିଆ ଉତ୍ତରର ଓ ଉପରୁ ତଳ ଉତ୍ତରରେ ହୋଇପାରେ ! ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ବିନୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତଳଟା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଥିବ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଭାବରେ ବିଚାର କରି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ମିଳିଛି ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ଠିକ ଭାବ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ରକ୍ଷିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୧୦୧ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫୦୧ ପାଇବ ।

ଏବଂ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଅବେଦନାନୁଯାୟୀ ୫୧୦୧ ଦିଆଯିବ । ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଛନ୍ତିବେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱୈତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଏତୋଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରି ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସବାଗ୍ରେ ଅର୍ପଣରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦଶଜଣଙ୍କୁ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୫୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଦଶଟି ସରଳ ଧନ୍ଦା ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ୫ ୦ ୧ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ତଳଖଣ୍ଡ ବା ତଦୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦।/ (ପାଞ୍ଚଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।/, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦।/ ଏବଂ ତଳଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପାଞ୍ଚଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନମ୍ବରରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦।/ ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦।/, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୩/, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୩/ ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପରିମିତ ହିତ, ମନିଅର୍ଡର, ପୋଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର, ବା ଲୋକପୋଷ୍ଟେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ଦିଆ ହିତ ଦିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଫାପା ପଛପଟେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କର ମୂଳ ନାମ ଓ ଠେକେଣ୍ଡା ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣା (square) ଟି ଚାରି ଲଫାପା ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ଲଫାପା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପତ୍ର ବା ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଉତ୍ତର ଗୁପ୍ତ କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେ କୌଣସି ଜଣେ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରଥମ ୩ ଖଣ୍ଡ ଗୁପ୍ତ କୁପନରେ ଦେଇ ତେଶିଷ ସେତେ ଚାହା ତେବେ ସ୍ୱାଧୀ ଭାବରେ ଚାରି ଚାରି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହିଠାରୁ ବାଟ

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To

DAGARO Sabdadhanda

P. O. BHADRAK

Dt. BALASORE

ORISSA.

ଏଠାରେ ଆଟକିବ

ଭେଦୀମାନଙ୍କପାଇଁ ସୁବିଧା

ବିନା ଡାକଖର୍ଚ୍ଚରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପଠାଇ ପାରିବେ ।

(ଏହି ବାଟରେ ଉତ୍ତର ଦିବାର ଦରକାର ନାହିଁ)

ଅନେକ ଲେଖକଙ୍କର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଥିବାର ଅଛି ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ପୋଷ୍ଟ ବିଭାଗରୁ ଅନୁମତି (Permit) ଆଣିଛୁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଦେବେ, ଯଦି ସେମାନେ ଉପରେ ଟିକିଟ ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଟିକିଟର ମୂଲ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ପୋଷ୍ଟେଲ ବିଭାଗ ଦେବ (bearing) ସ୍ୱୀକାର କରି ନେଇ ଦେବେ । ଏଥିରେ ପୋଷ୍ଟେଲ ବିଭାଗ ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ହିସାବ ଉଠିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ । ତେଣୁ ଏଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନ ବାଟରେ ଟିକିଟ ସିଧାସିଧି ଯେପରି ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତଳୁ ଯେଉଁମାନେ ବିନା ଟିକିଟରେ ଏପରିର ଉତ୍ତର ପଠାଇବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ସେମାନେ ଉପରେ ଲିଖା ଚାରିଚାରିଟିକିଟ ବାଟ ଲଫାପା ଉପରେ ଅଠା ଦେବାର ଅବଶ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ; ଏହା ନ କରିଲେ ଉତ୍ତର ଚେରିଂ ସ୍ୱର୍ଟ ହୋଇଯିବ ! ଯେପରି ଲଫାପା ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କ ଫେରିବ (refuse) ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

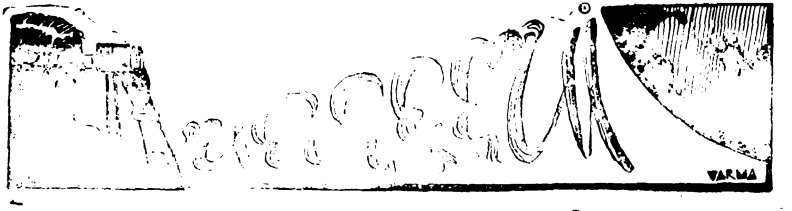

ଅଜଟ୍ ଭାଷା

ବେଳେଗା ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଳଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲେ ଅମ୍ଭକୁ ହସ ମାଡ଼େ । କିନ୍ତୁ, ମନର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଏମାନଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା—ସେଇ ହେଉ ପଛକେ ଭାଷାଟିଏତ ଅଛି ! ମାତ୍ର, ଭାଷା ନ ଥାଇବ ଲୋକେ ମନ କଥା ଫୁଟେଇ ପାରନ୍ତି; – ଅସଣ ସରତେ ଯିଏକିଟି ? ଜାନାଗ୍ର ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ "ଗଣ୍ଡ" ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏମାନେ ମୁହଁରେ ସିଟ୍ଟ ବଜାଇ (ଶିସ୍ ଦେଇ) କଥାବାର୍ତ୍ତା କୁହନ୍ତି !

ଗ୍ରୋର୍‌ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାଇବା ଇସ୍କୁଲ

ସ୍ପଟ୍‌ଗ୍ଲୋର୍ ଠାରେ ଗ୍ରୋରବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ଦେବାଲାଗି ଇସ୍କୁଲ୍‌ଟେ ଖୋଲା ହୋଇଛି । ଏ' ସ୍କୁଲର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଫ୍ରାଙ୍କୋଲିକସ୍ ଜଣେ ପକା ଗ୍ରୋର । ଗ୍ରୋର କରି ସେ ଦୋଟାକ ଥରେ ଅଧେ ମାମୁଁ ଘର ବି ଦେଖି ଅସିଛନ୍ତି । ହେଲେ, ତାଙ୍କ ମତ ମୁତାବକ୍, ଗ୍ରୋର କରିବାଟା ପାପ ଓ ଅନ୍ୟାୟ । କିନ୍ତୁ, ଚତୁରତା ସହ ଗ୍ରୋର କରିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଅଖି ଖାମନାରେ ଦରଣ ଗ୍ରହ କରିବା ତ ପାପ ଲୋକଙ୍କୁ ବୋକା କରେଇ ଘରେ ଜଳାକରା ରୁଲେଇ ଦେଇଯିବାକୁ ସେ ଭଲ (Art) କୁହାଯାଇ ପୂଜା କରନ୍ତି ! ବାରେଶ୍ୱର ସହର ପାଖ 'ଲୁଇକୁଣ୍ଡ' ଗାଁର ଖିମସ୍ତକୁ 'ଖିମା ଗ୍ରୋର' ନାଁ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ତା ନାଁ ଧରିଲେ ଲୋକଙ୍କ ହୃତ୍‌କମ୍ପ ହୁଏ । ମାତ୍ର ଗ୍ରୋର୍ ଅପରାଧରେ ସେ ଅନେକଥର ଜେଲ୍ ଭୋଗ ନାହିଁ । ଏବେ ବି ତେବେ ଜଣେ ବଡ 'ଭଲାବତ୍' – ନା ?

ସାତ ଦିନରେ ସାତଟା ପିଲା

ମାଇସେ ଦଶମାସ ଦଶଦିନ ଗର୍ଭବେଦନା ସହ ଗୋଟିଏ ପିଲା ପ୍ରସବ କରନ୍ତି । କୁଚ୍ ଯାଥିଲା ଛୁଆ ଜନ୍ମିବାର ମଧ୍ୟ ସବୁଠାରେ ଦେଖାଯାଏ । ମାତ୍ର, ଅଜ ଗୋଟିଏ ଜାଲ ଗୋଟିଏ ଜର ଲାଗ ଲାଗ ସାତଦିନରେ ସାତ ଝିଅ କରି ସାତଟା ଦେଇବା କଥା ବହୁଲେ ଅପଣ ହସରେ ଉଡ଼େଇ ଦେବେ ନାହିଁତ ? ହଁ, ଘଟଣାଟା ଖାଲି ସତ । ଫ୍ରାନ୍ସ ଦେଶର ଅର୍‌ଶେର୍‌ଗ୍ ନାମକ ସ୍ଥାନର ଜନୈକା ରମଣୀ ଏଇଟିକା ସାତ ଦିନରେ ସାତଟା ଛୁଆ ଦେଇ ଅଦ୍ଭୁତ ରେକର୍ଡ ସ୍ଥାପନ କରିଛି । ଅମ ଦେଶର ମଲଦେ ମାଇସେ ତ କଥା କଥାରେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ଅନୁକରଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବା ବାଦ୍ ଯିବେ କିଏ ?

ହିଟ୍‌ଲର୍‌ଙ୍କ ଚମତ୍କାର

ଜର୍ମାନୀର ଚାନ୍‌ସେଲର୍ ରୁପେ ହିଟ୍‌ଲର୍‌ଙ୍କ ବେତନ ଦେଉଛି ବର୍ଷକୁ ୪୦ହଜାର ପାଉଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ମାତ୍ର, ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ସେ ଗ୍ରହଣ ତ କରି ଦେଶ ପାଇଁ ଦାନ କରନ୍ତି । ଅପଣା ଅସୁଜ୍ଜାକଙ୍କ ପାଇଁ 'ମେନ୍ କେମ୍ପ' ବହି ଲେଖି ସେଇ ବହି ବିକ୍ରୀ ଅର୍ଥରେ ଚଳନ୍ତି । ଅନେକଥର ଉକ୍ତ ବହି ଏକ କୋଟି ଏଗାର ଲକ୍ଷ ସବୁ ବିକ୍ରୀ ହେଲାଣି ଓ ଏଥିରୁ ଲାଭ ନିଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ ୧୦ ଲକ୍ଷ ପାଉଣ୍ଡ । ଗାଳ୍ପିକ ଓ ସ୍ୱନ୍ତ ଜବହରଲାଲ ସେମାନଙ୍କ ଅସୁଜ୍ଜାକଙ୍କ ଲେଖି ଏବେ ହେତେ ଟଙ୍କା ଅଜ୍ଞଲେଣି କେହ ହିସାବ ଦେଇ ପାରିବେ କି ?

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଳ୍ପଲତା (ବଟୀକା)

ସଂକ୍ଷେପ୍ତ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣନ୍ତୁ ମରେ ଜାଣିବେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ଶିଳ ରକ୍ତ ଶିବଦୃଷ୍ଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବସ୍ତାର ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଜଡ଼, ପାନ, ଚୁଡ଼ା, ଚୁଡ଼ା ବେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଜନ୍ମଠାରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୪ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଏ ବିଚାରକ ଓ ଡାକ୍ତର ନଡ଼ାକ ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ ବିଚାରକ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ସେ: ବେଦୁପାଟଣା—କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବୁଢ଼ା—ମୋର ୫୦ ବର୍ଷ ହେଲା—ମାତ୍ର ମୋର ଦୁଇଅଣ୍ଡରେ ଜଣେ ହେଲେ ଶତ୍ରୁ ନାହିଁ ।

ଝୋଟା—ବଡ଼ ମହାପୁରୁଷ ତ ଅପଣ ।

ବୁଢ଼ା—ବଣକ, ଥିଲେ ଅଟନକ—ବନ୍ଧୁ ସବୁ ମରେଣି ।

+ + +

ଜଣେ ଲକ୍ଷ୍ୟପତି ଲୋକ ସରକାରୀ ଲାଇବ୍ରେରି ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠି ସେ ସିଗାରେଟ ଲଗାଇଲେ । ତପସ୍ୱୀ ଅସି କହିଲା—"ଏଠି ଧୂମ୍ର ଖାଇବା ନିଷେଧ, ଖାଇଲେ ୫ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଦେବାକୁ ହେବ ।"

ଲକ୍ଷ୍ୟପତି ଦଶ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ଖଣ୍ଡିଏ ତପସ୍ୱୀଙ୍କୁ ଦେଇ କହିଲେ, "ବାକି ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିଅ" ।

ତପସ୍ୱୀ କହିଲା, "ମୋଠେଇ ରେଜାଟଙ୍କା ନାହିଁ । ଲକ୍ଷପତି ତାଙ୍କ ଗୃହବଳକୁ ଅଳ୍ପ ଗୋଟିଏ ସିଗେରେଟ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ, "ତେବେ ତୁ ଏ ଗୋଟାଏ ଲଗା" ।

× × ×

ବାସା—ବୈଠକଖାନାରେ ତେପାଇଟା କିଏ ଝୁଲିଲେରେ ?

ପୁଅ—ତେପାଇଟା ଅସେ ଭୂଷଣ୍ଡ ଗଲା—ମାତ୍ର ଅମେ କେହି ଖଣ୍ଡିଅ ହୋଇ ନାହୁଁ ।

× + ×

ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ପିରିଅଡ଼ରେ ଶିକ୍ଷକ ଈଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବିଷୟରେ ନାନା କଥା ବୁଝାଇ କହିଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ସବୁ ମଣିଷ ହେବାକୁ ଚାହାକର, ତେବେ ଈଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଛାତ୍ର ଗୁଣ ଦାସଲ୍ କରିବା ଉଚିତ । ତୁମ୍ଭେ ତାଙ୍କର କି ଗୁଣ ଶିଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ?

୧ମ (ଧଳା) ଛାତ୍ର - ସାର୍ "ସେଲିଟି ଟିକ କିମ୍ବା ଧୁତିର ଚଳଣିଧୁତ, ସେଠାରେ ସବୁ କଳାଧାରାଙ୍କ ସହ ଛନ୍ଦ ଧର୍ମ ଯୁଂସବାସୀ ପ୍ରତାର୍ଗାରର acting (ଏକ୍ଟିଂ) ଦେଖିଥିବ, ସେଠାରେ ଛଳ ଗୋଡ଼ରୁ ଚଟ କିମ୍ବା ପୋଜା ଯାହାଥିବ, ତାଡ଼ି ପୋଷାଡ଼ିବ ।"

୨ୟ (ଗରିବ) ଛାତ୍ର—ସାର୍, "ଅମ ସଡ଼କ ପାଖରେ ଯେଉଁ ଅଳ୍ପଅ ଖିଆଟି ଅଛି, ତାହାର ମୂଳରେ ବସି ହେ ପଢ଼ିବ ।"

+ × +

ଶିକ୍ଷକ—"ହଉ, କହିଲୁ । କାହାଣେ ଦଶ ପଣ ହେଲେ ପଣିକଅରେ ଅଛି ।"

ଦରି—"ସାର୍, (ଭୟ ଭୟ) ୨୬ରେ ୨୬ ପଣ କାହାଣେ ଦଶ ପଣ"

× × ×

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ—"ଶ୍ରୀଧର ! ମୋତେ ସବୁବେଳେ ସଳା ସଳା ଡାକିବା ତୁମ୍ଭର ଉଚିତ ନୁହେଁ ।"

ଶ୍ରୀଧର—"ଉଚିତ ନୁହେଁ ? ଏଥିପାଇଁ ଉଚିତ କାରଣ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ଯେ ତୁମ୍ଭର ଭାବୀଣୀଙ୍କୁ ବିବାହ ହୋଇଛନ୍ତି ।"

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ—"ତେବେ ମୋର ମଧ୍ୟ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସଳା ଡାକିବା ଉଚିତ ।"

ଶ୍ରୀଧର—"କିପରି" ?

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ—"ମୋର ଭାବୀଣୀ ଯେ ତୁମ୍ଭର ଭାଇଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଛନ୍ତି ।"

+ × +

ବିଜ୍ଞାପନ—ଚମତ୍କାର ଜିନିଷ ଦେଖିବାକୁ ଅଛି ?

ଗ୍ରେବ—ହଁ ଧର୍ମାବତାର ! ମୁଁ ଯାହା ଗ୍ରେବରେ ଖିଲି—ମେତେ ମାତ୍ର ପିଷ୍ଟ—ସବୁ ସୁନ୍ଦର ଜିନିଷ ଦେଖେଇଛନ୍ତି ହଜୁର ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଭଳି ଗୁରି ମିନିଟ ଯାଦ ଉପରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ ଭୁଣ୍ଡିଆ, ଝାଡ଼ୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଳଣ୍ଟି ହୋଇଥିଲେ ଶିମ୍ବଳର ସିଝା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନ୍ମଥମ କେମିକେଲସ୍ ପୋ: ଅ: ଗୁରୁଳପଥଗଞ୍ଜ ଗୋଦାମ ଲଣ୍ଡନ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକିଆ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଶିଶିଟ ୦ ।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣାତୈଳ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗଧରା କାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବଥା, ଭୁଣ୍ଡିଆ, ଝାଡ଼ୁ, ମଚଳା ପୋଡ଼ାଘା, କ୍ଷତ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳଅଫିସ—କଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

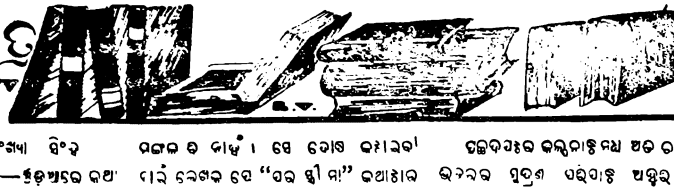

ନବ-ଭାରତ—ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା ସିଂହ

ମଧୁବନି ଦେବତୀ—ଓଡ଼ିଆରେ କଥା କବିତା ballad ର ଅଭାବ । ଯାହା ଅଛି ତାହା ଭଦ୍ର ଧରଣର ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ-ବଲ୍ଲଭ ମିଶ୍ରେ କିଛି କିଛି ଚେଷ୍ଟା ଏ ଦିଗରେ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରେ ଏଥିରେ ମନ ବଳାଇ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଚାନ୍ଦ୍ରତ୍ୱକୁ ଏ ଅଭାବ ପୂରଣ କରିବ । ଅନାଲୋଚ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ଓ ସ୍ୱାଭାବିକତା ଏହାର ପ୍ରଧାନ ଗୁଣ —ଏବେ ମନେ ଲାଗେ ଲେଖିବ ।

ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ବ୍ୟବହାର—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଭାବେଷ୍ଟ ମାତ୍ର ଦିଗ୍ଦର୍ଶନ ହୋଇ ଓ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଲେଖକର ବହୁଳ ଅଜ୍ଞତା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଛି ।

ବାରୁଣୀ ଯାତ୍ରୀ — ଶ୍ରୀ ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ରୀହାସ୍ତ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ଜଳପ୍ରପାତ ଗୋନା-ଦିକା ଦର୍ଶନର ବର୍ଣ୍ଣନା । ଭାଷା ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଓ ମନୋହର ।

ଆଧୁନିକ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ — ଶ୍ରୀ କାଳିନ୍ଦୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରହୀ । ପ୍ରବନ୍ଧଟି ମୌଳିକ ଓ ଚିନ୍ତନୀୟ । କବିଙ୍କ ମୂଳରୁ ଏ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୋଷର ଛେଦ ଭାବିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଲିଖିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲେ । ଭୁଲି "ବୈଜ୍ଞାନିକ-ଚିନ୍ତକ" ହୋଇ ଯେତି ଫଳ କଣ ?

ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ — (ଗଳ୍ପ) ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ଶାମଲ । ଗଳ୍ପଟି ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇଥିବାରେ ମାତ୍ର ଏଭଳି ଗଳ୍ପ ଲେଖାରେ ଦେଖା ଅନେକ ନାହିଁ କି ପଙ୍ଗଳ ତ ନାହିଁ । ସେ ଦୋଷ ଲେଖାଇବା ପାଇଁ ଲେଖକ ଯେ "ଘର ସ୍ତ୍ରୀ ମା" କଥାଟାର ଅବତାରଣା କରିଛନ୍ତି ତାହା ଯେପରି ଲେଖାଟି ଦେଖାଇଛି, ସେପରିଭାବ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ଫଳ ।

ପତିତା ସମାସ୍ୟା — ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାପାତ୍ର । କେବଳ ପ୍ରମାଣ—ସମାଧାନ ନାହିଁ ?

ସ୍ୱପ୍ନ — ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଲେଖକ ପଟ୍ଟନାୟକ — ଚଳନ୍ତି ଭଳି ।

ଅଜଣାର ମାୟା — ଶ୍ରୀ କମଳାକାନ୍ତ ଗୁପ୍ତର୍ଷି । ଚଳନ୍ତି ଭଳି ଗଳ୍ପ । ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର୍ହ । ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ।

ସଂଘର୍ଷ ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ରକ୍ଷାକାନ୍ତ ଦାଶ ଜଟିଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସମିତିରେ ପ୍ରଥମ ଅବତରଣ । ଏ ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟରୁ ଲେଖିଲେ ପଢ଼ିବା ମୂଳକ ଚାନ୍ଦ୍ରତ୍ୱ କରିଥିଲା — ଅର୍ଥ ଲେଖକର ଚରିତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରତତ୍ତ୍ୱ ଦୁର୍ବୋଧ । ଚିତ୍ରଣ ଦେଖି ଦୁର୍ବୋଧ ଦେଖି ଏହା ଯେ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱତ୍ତ-ସ୍ୱରୂପ ସାହିତ୍ୟ, ଅଥବା ତା' ମାନିବୁଁ ।ପେମ ଜଳସ-ଟିର ଅଦର୍ଶ ଚରିତ୍ରକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଅଜ ଗୋଟାଏ ଚିତ୍ର ଅଛି ଯେଉଁ ଦିଗରୁ ପ୍ରେମକୁ ଦେଖିବାକୁ ଲେଖକ ଅଶ୍ଳୀଳ ଗୋଳ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରିବାର ଅବତରଣ ଭିତରେ, ନିଥ୍ୟା ଭିତରେ ତାହାକୁହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଖିଥିଲେ, ସେଇ ଜଳସ୍ଥାକୁ ଦେହ ଦେଇ ଲେଖକ ସଥାଶକ୍ତି ଶାଳୀନତା ଭିତର ଦେଇ ଫୁଟାଇ ଛନ୍ତି — ଅବାଧ ଭାଷାରେ ଅଥଚ କବିତା ଅଭାବରେ । ସେଥିପାଇଁ ଏଠି ଦୂର ଦରକ ବା ଦୂର ଭାବ ଥାଗିର ହୋଇଛି ସଂଘର୍ଷ । ପଛଦୟଟର ଲିଲ୍ଲାଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଅତି ଚମତ୍କାର । ଭିତରର ମୁଦ୍ରଣ ପରିପାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଦର୍ପଣ—ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ଉଦୟ ନାଥ ମିଶ୍ର । ଲେଖିବ ମାତ୍ର-ବିଦ୍ରୋହ-ଦୁଃଖାଭିଭୂତ ପ୍ରାଣର ପରିଚୟ, ନିର୍ମଳ ଶ୍ରୁତିବାର୍ତ୍ତା । ମନେ ହୁଏ, ଲେଖକ ଖ୍ୟାତ ପାଇବାର ଅଶା ଛାଡ଼ି ତା ଜଣେ ଲେଖକ ଭାବରେ ପରିଚିତ ହେବା ପାଇଁ ଲେଖି ମାତ୍ରାନ୍ତି । ଏମିତି ସମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର ବୋଧ ହୁଏ ଅଛେ, ଯେତେବେଳେ ହୃଦୟର ଦୁଃଖ ଗୁଡ଼ାକ ଧରି ଛାଡ଼ି ହୁଏ ନାହିଁ । ସେତେ ବେଳେ ମଣିଷ ସେଗୁଡ଼ାକୁ ଚାପିଦିଏ ଅନ୍ତରେ ବାହାର କରି ନେଇଯାଇ ନାହିଁ । ସେହି ଭଳି ସମୟରେ ବୋଧ ହୁଏ ଲେଖକ ଜଣେ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖି ପରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ଭିତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଲେଖ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ଝରଣା—ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ର ଜେନା ବି. ଏ. । ଲେଖାର ଶବ୍ଦଗୁଳି ଭଲ ଅଛି । ଲେଖକ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶରେହିଁ ଭାବର ଜଗତକୁ ଫୁଟାଇ ପାରିଛନ୍ତି । ତେବେ, ପ୍ରସ୍ତୁତକାରି ନିଜାନ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦରକାର, ହେତୁ ହଠାତ୍ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ । ଲେଖକଙ୍କ କଳମରୁ ଅଦ୍ଭୁତ ଏବଂ ନବ ନବ ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତିକ ଲେଖା ଦେଖିବାର କାମନା ରହିଲା ।

—*—

ନିଶ୍ଚୟ! ନୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ବିଜୟ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ବା—୩୧୧ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ, ଶୁଭତାଳ୍ୟ ଲେଖର ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ 'କାମଦେବବଟି' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରା ୫୯୮ । ଅସାଧ୍ୟ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟପୁଷ୍ଟିତା, କୁଷ୍ଠ କାଟିବାପାଇଁ 'ମହାକର ବଟି' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୫ ମାତ୍ରା ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଆୟୁର୍ବେଦ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରକ ଗୌରବ—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. .S

ସା: ହାଟବସନ୍ତପୁର ଭଦ୍ରକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲଭ୍ ଲେଟର

ଲେଖକ— ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ନାୟକ

କେହି କି ଅଛି ଜାଣି,
ଶୁଣିକି ଅଛି ମୋହରି ନାଁ—ମୁଁ ଅଟେ କେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ?

ମୋହର ଯେଉଁ ବିଚ୍ଛେଦ ଯୋଗ ଶୁଣିବ ଯେଉଁ ନର,
ମୁକ୍ତି ପଥ ଫିଟିବ ତାର ଯିବ ସ୍ୱରଗ ପୁର ।

ମୋହରି ପାଇଁ ସାଇଛି ଶୋଲ ସ୍କୁଲ କଲେଜ ବାଟ,
ଲାଗଇ ନିତ ଦି'ପହରେ କେତେ ଶେମଷ୍ଟା ନାଟ ।

ଶୁଏଁ ମୁଁ ନିତ ରାତ ଅଧରେ କେତେ ଡକିଆ ଡଳେ,
କେବେ ବା ଲଟେଁ ଗ୍ରୋର ପଡକଟେ କେବେ ଚୁରୁଙ୍ଗ ଧରେଁ ।

କୋମଳ ଅଙ୍ଗୀ ବ୍ଲାଉଜ ଭଲ ସଜ୍ଜରେ ପାଏଁ ଥାନ,
କେତେ ପୁରୁଷ ସହ ନ-ପାର କରନ୍ତି ଅଭିମାନ ।

ପାଇଖାନାର ଠଣା ଭିତରେ କେବେ ବା ଓଳିତଳେ,
କେବେ ଚୁଲିରେ ଜଳଇ ମୁହଁ କେବେ ଡୁବଇଁ ଜଳେ ।

କେବେ ନାକୁଆ ମୁହଁରେ କେବେ ପାଟିରେ ହୁଏଁ ପେଣି,
ଅଦେହ ମୁହଁ ଅମର ମୁହଁ ମଦନଠୁଁ ମୁଁ ବେଶୀ ।

କେତେ ଯେ ସବୁ ଅଧର ଠାରୁ ଖାଇଛି ମୁହଁ ଚୁମା,
କେତେ ଯେ ଗାଲେ ହୋଇଛି ଘସି ନାହିଁଟି ତାର ସୀମା ।

କେତେ ସେଫଟି ରେଜର ଛେଲ ଲାଗିଲି ଥିଆ ଦାଢ଼ି,
କେତେ ଯେ ସ୍ନୋ କେତେ ଯେ କ୍ରୀମ୍ ମୋତେ ଯାଉଁ ଚଳ ଛାଡ଼ି ।

ମୋହରି ଯୋଗୁ ହୁଅନ୍ତି ପୋଷି ପୋଷ୍ଟ ପିଅନ୍ ଜାତ,
ମୋହରି ଲାଗି କାଗଜ କଳ ଚାଲିଛି ଦିନ ରାତ ।

ମୋହରି ପାଇଁ କଲମ କେତେ ବାହାରେ ନୂଆ ନୂଆ,
ମୋହରି ପାଇଁ ଭାସ୍ୱଲେଟରେ କାଳ ହେଉଛି ବୁହା ।

କେତେ ଆଶାରେ ହେଉଛି ମେଘ କେତେ ମଙ୍ଗଳ ଭାବ,
ମିଳିଛି କେତେ କଲି ମୁଁ ଯୁଟ, ଗଣିଲେ ଲେଖି ଲବ୍ ।

ମୋହରି ପାଇଁ କେତେ ଯେ ଝଞ୍ଝା କେତେ ଉତପ୍ତ ଶ୍ୱାସ,
ମୋହରି ପାଇଁ କେତେ ରୁହାସ କେତେ ମଧୁର ହାସ ।

ମୋହରି ପାଇଁ କେତେ ଯେ ଅଶ୍ରୁ କେତେ ଯେ ଚୁଲୁ ଜ୍ୱାଳା,
ମୁହଁ କରିଛି ମିଳନ କେତେ କେତେ ବରଣ ମାଳା ।

ମୋ ସୁପାରିସେ କେତେ ଯେ ମିଶି ହୋଇଗଲେ ପୁଣି ବ୍ରାଇଡ୍,
ମୋହରି ପାଇଁ ହୋଇଛି ଜାହିଁ କେତେ ଯେ ସୁଇ ସାଇଡ୍ ।

ମୋ ଘଟକାଳି ଖେଳିଛି ଭଲ ଭଲ ପ୍ରଣୟ ଡ୍ରାମା,
କେତେ ପୁରୁଷ ଡାହାଣେତରେ ଥୋଇଛି ଆଣି ବାମା ।

ମୋହରି ପାଇଁ କେତେ ଯେ କୃଷ୍ଣ କେତେ ଯମୁନା ଗୋପ,
ମୋହରି ପାଇଁ ନାଗୁକ ହେଲେ କେତେ ପାରଡ଼ା ପୋକ ।

ନାଦ୍ୟିକା କଲି ମୋହରି ହାତେ କେତେ କଥାରୁ ଫୁଲ,
କେତେ ଯେ ଜାତ କରିଛି ମୁହଁ ମଣି ଅମୂଲ୍ ମୂଲ ।

ଷ୍ଟାମ୍ପ କେତେ କାଢ଼ିଲି ମୁହଁ ଜାଢ଼ିଲି କେତେ ହିବ,
ମୋହ ପ୍ରସାଦେ ଜଡ଼ ଭରତ କେତେ ଯେ ହେଲେ କବି ।

କେତେ କବିତା ନଟବଲ୍ କେତେ ମୋହରି ପାଇଁ ଲେଖା,
ମୋହରି ପାଇଁ କେତେ ଥେଟର ଟିକେଟ ସିନେମା ଦେଖା ।

ମୁହଁ ଚଢ଼ିଛି ଟ୍ରିଙ୍କ କେତେ ମୁହଁ ଚଢ଼ିଛି ଜାକ,
ମୁହଁ ଖୋଇଛି ଖିର ଖେଚଡ଼ି ପଲ୍ଲ ଚପ୍ ଭାଜା ।

ମୋହରି ଧାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତ ଗାଅ ମୋହରି ଜୟ,
ମୁଁ କୃପା କଲେ ନ ଲାଗେ ଅଜ ଜର ମରଣ ଭୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଉତ୍କଳର ଦେଶର ପ୍ରାଣରେ ନବଜାଗରଣ ଆଣିବା, ଜ୍ଞାନର ପରିସର ବଢ଼ାଇବା, ଚିନ୍ତନର ବିକାଶ ଓ ସଙ୍ଗୀତର ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଗରିବର ମଧ୍ୟସ୍ଥରାରେ ପଶି ବିନମ୍ର ଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଅବାଧ ପ୍ରଣୟ ବଢ଼ାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଦେଶର ଦେଖାଦେବାର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ସାହ କରିବା ।

(୧୮ ବର୍ଷରୁ ନିମ୍ନ ବାଳକ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗରିକ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ :—

'ଉତ୍କଳର ନୃତ୍ୟ କଳା'

କିଛିଦିନ ଆଗରୁ ଡଗରରେ ଥରେ ବଙ୍ଗ ଅଭିନେତା ଓ ନର୍ତ୍ତକ ନର୍ତ୍ତକୀମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷେ ନାଗରିକ କଲମରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିବାର ଦେଖିଲି । ମାତ୍ର ଆମ ଉତ୍କଳର ନର୍ତ୍ତକ ଓ ଅଭିନେତାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ପତ୍ରିକାରେ ତ ଆଲୋଚନା ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ, ଉତ୍କଳରେ ନୃତ୍ୟ କଳା କେଉଁ ଗୁଣରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ କମ୍ ? ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଯେ ଏ ହେଲା ଓଡ଼ିଆର ? ନିଲଗିରିର ଛଉନାଚ ଓ ସଙ୍ଗୀତକଳାର ଛଉନାଚ ଆଜ ଯଦି ଓଡ଼ିଆର ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟ କାହାର ହୋଇଥାନ୍ତା ସେମାନଙ୍କ ପତ୍ର ପତ୍ରିକାରେ ଜାତି ବିଖ୍ୟାତ ବିଖ୍ୟାତ ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖି ଦେଶ ବିଦେଶରେ ପ୍ରଚାର କରି ହୋଇଥାନ୍ତା ।—

ଦୁଇମାସ ପୂର୍ବେ ଯାମସେଦପୁରକୁ ନିଲଗିରିର ମହାରାଜା ତାଙ୍କର ଛଉନାଚ ଦଳ ଧରି ଆସିଥିଲେ । ଏ ନାଚ ଦେଖି, ଆମେରିକାନ୍, ଇୟୋରପ୍‌ଏନ, ପାର୍ଶୀ ବିଳାତୀୟମାନେ ଭୂରି ଭୂରି ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗୀତକଳା ଛଉନାଚ ପୁରୁଣା ଢଙ୍ଗରେ ଢୋଲ, ନିଲଗିରିର ନାଚ ଠିକ ସେହି ପୁରୁଣା ଧରଣର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଜ କାଲି ନବ୍ୟ ଯୁଗରେ, ନୃତ୍ୟକୁ ରୁଚି ସମ୍ମତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜା ସାହେବ କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଥିବା ନର୍ତ୍ତକମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ 'ଯୁବକ, ସେମାନଙ୍କର ନୃତ୍ୟ ଗୁର୍ତ୍ତିକ କଳାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେମାନଙ୍କର ବେଶ ଭୂଷା ଭାବ ଭଙ୍ଗୀ ବିନା କଥାରେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ନୃତ୍ୟର ସମସ୍ତ ଅଂଶ ସହଜରେ ବୁଝାଇ ଦିଏ, ନାଚ ସଙ୍ଗେ ବାଜୁଥିବା ଢୋଲ, ମଦ୍ଦଲ, ବଂଶୀ ସ୍ୱର ଅତି ଉଚ୍ଚ ଧରଣର, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାର ଯୁବକମାନଙ୍କର ସାଧନା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ବିସ୍ମିତ ହେଉ ଥାନ୍ତି । ଦର୍ଶକ, ଉଦ୍‌ବେଗ, ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣ, ବିଧାକୃଷ୍ଣ, କାଳଚକ୍ର, ଶଙ୍କର ପ୍ରତାପ, ମୟୂର, ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା, ନବଗ୍ରହ ରାସ ଶୋକ ନୃତ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ନୃତ୍ୟକଳାର ଶିର୍ଷସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ ନ କରି ଲୋକ ଚକ୍ଷୁରେ ନ ପକାଇଲେ ଉତ୍କଳର ନୃତ୍ୟ କଳା ଅନ୍ଧାରରେ ଉଦସ୍ତ ହୋଇ ଅସ୍ତ ଯିବ ବିନା ? ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭାରିଥିଥ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରଚାର ଫଳରେ ବହୁ ଓଡ଼ିଆ ଏ ନାଚ ଦେଖି ପାରିଛନ୍ତି । ଭାରିଥିଥ ବାବୁ ନିଲଗିରିର ରାଜା ସାହେବଙ୍କ "ନୃତ୍ୟକଳା-କର" ବୋଲି ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ଦେଇ ଥିଲେ, ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ନାୟକ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ, ଅଭିନନ୍ଦନର ଯଥାଯଥ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନିଲଗିରିର ରାଜା ସାହେବ କହିଥିଲେ "ଆପଣମାନେ ମୋତେ ଅଭିନନ୍ଦିତ ନ କରି ନିଜର ଦେଶକୁ ଅଭିନନ୍ଦିତ କରିଛନ୍ତି !" ଆଶାକରେ ଏ ନୃତ୍ୟ କଳା ବିଷୟରେ ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ ଏଣିକି ଆଲୋଚନା ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ଦାସ ।
ନାବେଗ୍ରୁ—
ଯାମସେଦପୁର—ବାଳକ ନାଟ୍ୟସଂଘ ।

ମନାକୋ

ସ୍ନେହର ନାଗରିକ ଭଉଣୀ ଏ,

ପ୍ରଣାମ । ଇଉରୋପର ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ କହିଲେ ଇଂଲଣ୍ଡ, ଜାର୍ମାନୀ, ରୁଷ, ଇଟାଲି ପ୍ରଭୃତିକୁ ବୁଝାଏ । ସ୍ୱାଇ' ଠାରୁ ଛୋଟ ଆହୁରି କେତେ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ନାଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଜାଣୁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ,— କ୍ଷୁଦ୍ରରୁ କ୍ଷୁଦ୍ରତର ଆହୁରି କେତେ କ୍ଷୁଦ୍ରରାଜ୍ୟ ବହୁ ଶତାବ୍ଦି ଧରି ସ୍ୱାଧୀନ ବୋଲି ପରି-ଗଣିତ ହୋଇ ଆସୁଛି—ସେ ସବୁର ଖବର ପ୍ରାୟ ଆମେ ଅନେକ ବେଳେ ରଖୁନା ।

—ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ରରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମଙ୍ଗରେ ମଙ୍ଗରେ "ମନାକୋ" (Monaco) ନାଁ ଶୁଣାଯାଏ । କେବଳ ଏ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଖ୍ୟାତ ବା କୁଖ୍ୟାତ ସହର "ମାଣ୍ଟିକାଲୋର" ଲାଗି ।

—କ୍ଷୁଦ୍ରରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏହି ସ୍ୱାଧୀନ 'ମନାକୋ' ରାଜ୍ୟଟିର ଆୟତନ ପ୍ରାୟ ଆଠ ବର୍ଗ ମାଇଲ୍— ଓସାରରେ ଜମା ତେରହେ ହାତ ମାତ୍ର । ଏଠାର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ତିରିଶ ହଜାରରୁ କିଛି କମ୍ ବେଶି । —ଭାରତର କୌଣସି ମଫସଲ ବା ବଡ଼ ସହରର ' ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଯାହାଁ ଢେର ବେଶୀ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।—କିନ୍ତୁ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଗତ "ମାଣ୍ଟିକା-ଲୋର" ରେ ପଇସା ଓ ପ୍ରମୋଦର ସଉ ସ୍ରୋତ ଛୁଟେ—ସେଥିରେ ଦେଶ ବିଦେଶର ବହୁ ଧନୀମାନଙ୍କର ଅସୁଲ ଅର୍ଥ କର୍ପୂର ପରି ଉଡ଼ି ଯାଏ ।-- ଏଠାର କାହେଁ,—

Digitized by srujanika@gmail.com

ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ, ପ୍ରମାଦଶାଳା —ନାଗରଥ, ଜୁଆରଥାଳା ଏବଂ ଭୂମଧ୍ୟସାଗରର ମନୋ-ରମ ଅବହାଓଆ ପ୍ରମୋଦ ବିଳାସୀ ଧନୀ-ମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ କରେ । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ଶୋଷଣ କରି ଅବ-ଶେଷରେ ରକ୍ତ ଶୂନ୍ୟ କରି ଛାଡ଼ିଦିଏ । ଏଠା-କାର ଜୁଆର ଆଡ୍ଡା 'କ୍ୟାଭିନୋ' କେବଳ ରାଜ୍ୟର ରାଜସ୍ୱର ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ । କାରଣ ଏ ଦେଶରେ କୌଣସି ଶିଳ୍ପ ବାଣିଜ୍ୟର କଳ କାରଖାନା ନାହିଁ ।—ଏବଂ ଏଠା ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ରକମର ଟ୍ୟାକ୍ସ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ନିଜର ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି, ଏବଂ ମାତ୍ର ୧୦୫ ଜଣଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀଟିଏ ଅଛି । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଏହି ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀ ନେଇ "ମନାକୋ" ଜର୍ମାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରି ମିତ୍ର ପକ୍ଷରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା ।

କୁମାରୀ ଶୈଳବାଳା
୧୭ ନମ୍ବର ନାବେଗ୍ଲ ।

ସ୍ନେହର ନାତୁଣୀମାନେ,

ନାଗ. ଆନ୍ଦୋଳନର ଗତି ଏଣିକି ବଦଳେଇ ଦେବ । କାରଣ ନାଗମାନେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗରେ ଗତି କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣି ହେଉନାହିଁ । ନାଗ ଓ ଅଜାଙ୍କ ଭିତରେ ସମ୍ପର୍କ ଗଢ଼ି ଯାଉଛି । ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ନାଗ ବେତାଳ ବେତାଳ ଖଣ୍ଡେ ଲେଖାଏଁ ଲେଖା ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ସେଉଁଠା ଛାପା ହେଲେ କାମ ସରିଲା । ତେଣୁ ମୁଁ ଭାବୁଛି—ନାବେଗ୍ଲ ବିଭାଗରେ ଏଣିକି କେବଳ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିଷୟମାନ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିଦେବା । ତା ହେଲେ ଦୁଇସ୍ଥା ଚାଲେ ସ୍ଥାଏ ହେଉଥିଲେ ବି ଚଳିବ । ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ସବୁ ନାଙ୍କେ ମତ ଚାହୁଁଛି ।

ତମର—ଅଜା

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ

ରସାନନ୍ଦ (୧୧୭)—ଚିଠି ଦୀର୍ଘ—ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ସ୍ଥାନାଭାବ—ତେଣୁ ଉତ୍ତର ଦେଲି ।

୧ । ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାରେ 'ନିଜକଥା' ଦେବି । କିନ୍ତୁ ନାବେଗ୍ଲ ଶୁଣିଲେ ତ !

୨ । ନାଗମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯାହାର ସର୍ବା-ଧିକ ଲେଖା ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦିଗରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବ ସେ ଗୋଟିଏ ପୁ-ସ୍କାର ପାଇବାର କଥା । ମୁଁ ସେ କଥା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ, ୩୨ ବର୍ଷରେ ସର୍ବାଧିକ ଲେଖା ଓ ସର୍ବାଧିକ ଲେଖା ପାଇଁ ୨ଟି ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁ । ଏହା ବିଷୟର କର୍ତ୍ତା ନାବେଗ୍ଲମାନେ । ନାବେଗ୍ଲମାନେ ଅତିଶୀଘ୍ର ଦୁଇଟି ନାମ ପଠାନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ଜଣଙ୍କର ବେଶୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ହେବ ସେ ପଦକ ପାଇବେ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପଦେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ ଅଜାଙ୍କର ଚିନ୍ତା କ୍ଷମତା ରହିବ ।

୩ । ଏହି ମୁଦ୍ରାର ପତ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରତି-ଯୋଗିତା ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କରିବି ।

୪ । ଲେଖାସାଙ୍ଗ କଢ଼ାଇବା ନାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ—ମୋର ନୁହେଁ ।

ନୂଆନାଗବଗ୍ଲଙ୍କ ନାମ ।

୩୨୨ । ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର, (ଅଳକନ ନାଗବଗ୍ଲ) ବାଙ୍କେ ଗୋଳା ସ୍କୁଲ, ପୋ: ଚରେଇ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଷ୍ଟେଟ । ୩୨୩ । ଶ୍ରୀ ଭବାନୀ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି, କରଞ୍ଜିଆ ଏମ୍: ଇ: ସ୍କୁଲ, ପୋ: କରଞ୍ଜିଆ । ୩୨୪ । ଶ୍ରୀ ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ବେହେରା, କରଞ୍ଜିଆ ଏମ୍. ଇ. ସ୍କୁଲ, ପୋ: କରଞ୍ଜିଆ । ୩୨୫ । ସେଖ୍ ଅବଦୁଲ୍ ସାମଦ, ମାଣ୍ଡେ କ୍ଲବ, ବାଉଚଡା ।

ଅଜା,

ମୁଁ ଜଣେ ନାତି/ନାତୁଣୀ ହେବାକୁ ଚାହେଁ; ମୋର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷରୁ କମ୍ । ମୁଁ ସତ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସେବା ଓ ଅହିଂସା ପାଳନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ଦୟାକରି ନାଗବଗ୍ଲ ଦଳରେ ମୋ ନାମ ଲେଖାଇ ଦେବେ । ମୁଁ ଏହି ସହ ୫/- ର ଟାକ ଟିକଟ ପଠାଇଲି ।

ଆପଣଙ୍କ ସ୍ନେହର ନାତି/ନାତୁଣୀ

ଶ୍ରୀ _____

ଠିକଣା _____

ତାରିଖ _____

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପ୍ରେମ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——**ମୂଲ୍ୟ**—ଗୋଟିଏକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗବଟ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୦ଟିକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୋବଚୂର୍ଣ୍ଣକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । **ମୂଲ୍ୟ**—ଶିଶିଏକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମ

ପ୍ରମାଣ—କ[illegible]—**ଶ୍ରୀଧର** [illegible] **ଭେଷଜ ଗୁର୍ଯ୍ୟ**—ଅସୁରବେଦର ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଫେନ୍ସି ଫେଆର

ଲେଖକ—ଅରୁଣ ଅସ୍

ଥେକେରେଙ୍କ 'ବେନିଟି ଫେଆର' ପରେ ପୃଥିବୀ ସାହିତ୍ୟକୁ ଏହି 'ଫେନ୍ସି-ଫେଆର' ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ଅମର ଅବଦାନ । ଏହା କଟକ କମିସନର ଛାପାଖାନାରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏହାର ରାଜ-ସଂସ୍କରଣ ଓ ସାଧାରଣ ସଂସ୍କରଣ ଅଛି । ବହୁତେ ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ଯେ ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ରେ ଏହାର ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ଶେଷ ହୋଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ମୁକ୍ତ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ । + + +

ସାଧାରଣଙ୍କ ଅବଗତାର୍ଥେ ଏହି ପୁସ୍ତକର କେତେକାଂଶ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।... ...

+ + +

ଫେନ୍ସି ଫେଆର୍ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ । ଏହାକୁ କେହି କେହି ଫିଆନ୍ସି (Fiancy) ଫେଆର (fare) ବି କହୁଥାନ୍ତି ।

+ + +

ଫେନ୍ସି ଫେଆରର ବଙ୍ଗଳା ଅର୍ଥ—ଆନନ୍ଦ ବଜାର । ଅବଶ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ବଜାର ପତ୍ରିକା ନୁହେଁ । କିମ୍ବା ସନ୍ଧ୍ୟାମଞ୍ଚ କଟକ ତେଲଙ୍ଗା ବଜାର ବା କାଳିଜେଲି କିମ୍ବା ମସଜିଦ୍ ଗଳି ନୁହେଁ । ଅଥବା ପାର୍କ ନୁହେଁ ଅବା ସିନେମା ହଲ୍ ନୁହେଁ । ନୁହେଁ କାଠଯୋଡ଼ି ଜୁଳି ନୁହେଁ—ତଥାପି ଅନେକଟା ସେଇ କାଠଯୋଡ଼ି ଜୁଳି । + + +

ଏହାର ହିନ୍ଦୀ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ମିଳା-ବଜାର । ଚିଳା ବଜାର ପାଖରେ ଅଛାରୁ ଏହାର ନାମ ଯେ ମିଳା ବଜାର ଏହା କେହ ଭାବିବା ଅନ୍ୟାୟ । ଏହା ଚିଳା ବଜାର ପାଖରେ ନୁହେଁ କି ଚିଳା ବଜାର ପାଖରେ ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ-ଜିରି ମିଳା ବଜାର ।

+ + +

ନାଥିକ୍ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ କାଳେ ମେମାନ ଲ୍ଲା ହାଟ—ଶୋଭା ବିପଣୀ ଶୋଭାର । ଏହା ଶୋଭା ନାମିକା ସ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀଲୁ ନାମରେ ହୋଇ-ଥିବାରୁ ଏହାର ନାମ ଏପରି ହୋଇ-ନାହିଁ । କାରଣ ଏହାର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଓଡ଼ିଆ ନୁହନ୍ତି । ଏହା ଯେ କାହାର ଶୋଭାକୁ ଲକ୍ଷକର ହୋଇଛି ତାହା ମଧ୍ୟ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ଏହା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଶୋଭାମୟ । ଏ ଶୋଭାର ହାଟ ଭିତରେ କେବଳ ହୋ ହୋ ଚାଲିଥାଏ । ଏଠି ବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ଏଠି କେବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଥାତ୍—ଏଣିକି ପାଠକେ ମୂର୍ଖ କରିବେ ।

+ + +

ସବୁବେଳେ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଲେ ମନ ବିଦ୍ରୋହୀ ହୋଇ ଉଠେ । ଶୃଙ୍ଖଳା ଚ୍ଛିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଯାଏ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିରେ ବିଗ୍ରହ ଘଟେ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାହିନୀ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ରୋହର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । ତେଣୁ ବୁଦ୍ଧି-ମାନ ସେନାପତିମାନେ କ୍ୟାମ୍ପ ଫାୟାର୍ ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ଧର୍ମଯାଜକମାନେ 'ଗୁଡ଼ିଖାଇ' ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଆମ ଦେଶର ଭଦ୍ର ଶ୍ରେଣୀ ସମାଜ (class) ର ଏଇଟା ଅର୍ଥାତ୍ ଶୋଭାହାଟିଟା ଗୋଟାଏ ଗୁଡ଼ିଖାଇ ବା କ୍ୟାମ୍ପ ଫାୟାର୍ ।

+ + ×

ଫେନ୍ସି ଫେଆରର ଭବିଷ୍ୟ—ଲେଖକ ଶୋଭା ଦେଖି ପଢ଼ିବା ଦେବେ । ସେ ଶୋଭା କାହାର ତାହା ଫେନ୍ସି ଓ ଫେଆର୍ ଏହି ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସୁବିଧା ନ ପାଇ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେ ପ୍ରକାଶ-ସବୁ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଇ ହୋଇଛି । ତା'ଛଡ଼ା ଏହା ଏପରି ବ୍ୟାପ୍ତ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ନବାବାର ଭାବରୁ ଶୌଖିନତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣିଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ । ତେଣୁ ଫେନ୍ସି ମାନେ ଫେନ୍ସି ଓ ଫେଆର ମାନେ ଫେଆର୍ ରହିଲା ।

× × +

ଫେନ୍ସି ଫେଆରର ଅନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ନିହିତ ଅର୍ଥ ଅଛି । ଯାହାକୁ ମାନେ ଦୁଇ ଭାଗରେ ନ୍ୟସ୍ତ । ମାନେ, ଅବଳମ୍ବିତ ସେଟି ଦ୍ୱିତୀୟ । ମଦଦିଅ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଭାବଥେନ୍ସ ନାହିଁ । କାରଣ ଶବ୍ଦାର ମନ ସେଠି ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା । ଦୁଇଟ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଭାବଥେନ୍ସ ନାହିଁ । ଅବ ବି ତଥା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଭାବଥେନ୍ସ ଚଳିବା ଦ୍ୱେଷ ବିଚାର ନାହିଁ ।

+ + +

ଶୋଭା ଅର୍ଥ ଶୋଭା—ଶୋଭା ବଜାର ଅର୍ଥ ଶୋଭା ବଜାର । ଯେଉଁଠି କେବଳ ଶୋଭା ଦେଖାଇ ବା ଶୋଭା ଭିତରେ ବିକ୍ରୟ ଚଳେ ତାହା ତା' ନା ହେଲା ଶୋଭା ବଜାର । ତେଣୁ ଶୋଭା ବଜାରରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ହୁଏ ଦେବା ଉଚିତ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀଅଛି ଜଏଜ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ନହେଲା । ଦେଖେଦା ଉଚିତ୍ରେ, ଶୋଭା ବଜାରରେ ଅନ୍ତତଃ ସେଇଥିପାଇଁ ମହିଳା-ମାନେ ଦ୍ୱିତୀ ବରିବା ଉଚିତ ।

+ + ×

ଅନନ୍ଦ ଅର୍ଥ ଅନନ୍ଦ । ବଜାର ଅର୍ଥ ବଜାର । ଅନନ୍ଦ ଯେଉଁଠି ମିଳେ—ଅନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଗୋଟାଏ ଛନ୍ଦ ମାତ୍ରାମଧ୍ୟ ଅନନ୍ଦ ନୁହେଁ । ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଅନନ୍ଦ ପ୍ରଚାରରେ ଅଛି, ଭାବିକ, ମାନସିକ, ଦୈହିକ, ଶାରୀରିକ (ବୁଦ୍ଧିଶବ୍ଦ) ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ତାହାଛଡ଼ା ଅଶ୍ଳୀଳ ଶ୍ରୀଳିକ, ନାରକୁ ଚୈ-ତିକ, ବାଳକୁ ଚୈତିକ, ପ୍ରେମକୁ ପ୍ରେମିକ, କାମକୁ (କାମନା) ଚୈତିକ ମଧ୍ୟ ଅଛି । କେବଳ ଅନନ୍ଦ ଲେଖିବାର କଥା—ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ଅନନ୍ଦ ଦେବ ।

+ + ×

Fiancy fare ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠି ପ୍ରେମିକ ଓ ପ୍ରେମିକାମାନେ ଚେଷ୍ଟା ରଖିବେ ରହନ୍ତି । ଯେଉଁଠି କିମାଣ କିମାଣ୍ଡଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦେବାପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ହୁଏ—କିମାଣ ମଧ୍ୟ ଚୈତାର୍ଯ୍ୟକ ବର୍ଜନ କରିବାର ଅଙ୍ଗିକାର କରେ । ସେଇଥିପାଇଁ ଏହା ମାର୍ଗଶିରରେ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଅଶୋକାଷ୍ଟମି, ରଥଯାତ୍ରା, ଦୀପ-ଯାତ୍ରାରେ ବର ଜିନିଷ ଦେବା ବେଶି ମାନ୍ୟ ଏଠିକ ଜିନିଷ ଦେବ ଏହାର ନାମ Fiancy fare,

× × +

ମିଳା ଅର୍ଥ ସବୁ କାମ, ସୁନ୍ଦର କାମ ଯେଉଁଠି ମିଳେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏଠିକ ଯେଉଁ ମାନେ ଅଛନ୍ତି ସେ-ମାନେ, ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ବିରଙ୍ଗ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଓଠରେ ସବୁ ସବୁ ରଙ୍ଗ—ପାଇଡର ମଧ୍ୟ ଗାଲରେ ଗୋଲାପି ଅଛି—ଅଖିର ମୃଗୁରେ ସବୁ କଳା । ଚୁଳ-ବାର ବାର୍ଯ୍ୟ, ଶୁଭ୍ରରେ ପୋମେଡ୍—ଛାତିରେ ବ୍ଲାଉଜ, ଦେହରେ ଶାଢ଼ୀ, କିମ୍ବା ପ୍ରଜ, ଗୋଡ଼ରେ ଜାଦୁଚିଲ ଯୋତା—ସବୁ ସବୁ ଜିନିଷ ଯେଉଁଠି ମିଳେ—ତା' ନା ମିଳା ବଜାର । ଅଖି ସବୁ ୫୦ ସବୁ ନାକ ସବୁ କାନ ସବୁ କାଉ ସବୁ, ଅଖ ସବୁ ଛନ୍ଦ ସବୁ—ସବୁ ସବୁ ସବୁ ସବୁ ।

+ + ×

ମୋଟ ଉପରେ ଫେନ୍ସି ଫେଆରର ଅର୍ଥ ହେଲା, ଲୁଚିଲୁଚିଲା ଭାବିନିଲାଭ ହି-

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରିଯା ବଜାର, ପୋ. — କଟକ ।

ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୂପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଳଙ୍କାରମାନ ଏକ ମୂଲ୍ୟକରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କାରବାରରୁ ଅଳପଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିଲେ ଦେବାକୁ ହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରିଛୁଁ ଯେ ଆମ୍ଭେମାନେ ବହୁ ମୂଲ୍ୟର ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ତାହାର ଗୁଣ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାହାଙ୍କୁ ଭୁଲ ଦେବାକୁ ଚାହିଁନାହିଁ । ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥକୁ ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦେଖି ଦେଇ ଥିଲା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରିଯା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

ବୃହତ୍‌ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବମ୍ବା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ଜାତୀୟ ଉନ୍ନତିମୂଳକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଧାନ । ଭାରତର ଶ୍ରମ-ଶିଳ୍ପର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଭାରତୀୟର ଅବସ୍ଥା, ଚାଷ ଆଦିର ପୃଥକ୍‌ଭାବେ ବିବରଣ ସହିତ ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମତାମତ ଏବଂ ବର୍ମାର ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠାର ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥିକ ଓ ଅତୀତ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରର ଗତି ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ସୁଦକ୍ଷ ବର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧ୍ୟସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୨, ଛ ମାସ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୧, ଭାରତବର୍ଷ ପାଇଁ ଡାକମାଶୁଲ ଦେଇ ଟ ୪୧ । ଠିକଣା—ନ ଚ୍ଛାଇଗ୍ରାମ, ମଂଗଳ ବଜାର ରେଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by Editor N. Mahapatra and issued from Dagaro Office, Bhadrak

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁବ ସମୟକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଭଳି ଆପେ ଆପେ ଉଭେଇ ଯିବ ।
ତେଣୁ ଆପଣ ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାକେ ସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ
ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ୍— କଲିକତା

ଯୋଡ଼ ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୭ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଯୋଡ଼ ଅର୍ଜିତ ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୩୮-୩୯) ୩ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ରିଜର୍ଭ ଅଫ୍ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଦ୍ରୁତ ଫାଇଲ ବୀମା ଜଳାରାଶିତ ଦେଖିବା ଲାଭ ୫୧।
ଅଳ୍ପଜୀବନ ବୀମା ,, ,, ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଳିଗଲି, କଟକ ।
ଅଞ୍ଚଳ ଏଜେଣ୍ଟ—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

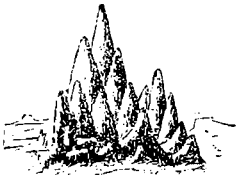

"ଇମ୍ପ୍ରେସ କରି ଭଲ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ବଚତ ଲେଖିବ ଘର"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଦଶକିଣ୍ଡିରେ ଧନୀ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିଃ
ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏନ୍. ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜି ବି. ଏ. ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଭାବକ ଏଜେଣ୍ଟ—ଶ୍ରୀ ବାମଦେବ ମିଶ୍ର ବି ଏସ୍ ସି

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର
ମୁଖ୍ୟ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢ଼ିଛନ୍ତି ?

ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ଆଉ ଏହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନଙ୍କ ଲେଖା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଖବରାଖବର ସଂବାଦଦାତାଙ୍କୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି — ସମିତିର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ଜରୁରୀ ଖବର ସଂବାଦଦାତା ଠାରୁ ଚାହୁଁଛେ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ— ଚିତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଜୀବନୀ ଲେଖାର ଠିକଣା
ଲେଖାର ଲେଖୀନାସ୍ତ୍ରଣ ଲେଖକ ସମ୍ପାଦକ, ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବନ୍ଦଲାଟଙ୍କ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଚେଷ୍ଟା

ସ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଜାଭ୍ୟଃ ପରିପାଳୟନ୍ତାଂ
ନ୍ୟାୟେନ ମାର୍ଗେଣ ମହୀମହୀଶାଂ

୪ଥ ବର୍ଷ ୧୪ଶ ସଂଖ୍ୟା

Digitized by Sarujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମ୍ବରନ ରାସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହାର ଉପଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଏ ରୋଗ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ବେଦରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିବା ପରୁ ଜୀବନ୍ତ ଯାଏଁ ରହି ବାହୁଡ଼ି ନେଇ, ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଜ୍ୱାଳା ଚୁଲ୍ଲିରେ ଦହନ, ମୁଖମଣ୍ଡଳ ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାଡ଼ୀ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପନ୍ଦନ ଓ ହୋଷ୍ଟ ଶୁଷ୍କତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ସେବନ କରିଲେ ଘୋର ଉପକାରିତା ନିଜେ ଦେଖି ବୁଝିପାରିବେ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । **ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:**— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ କରିଲେ ଦେହର ଚର୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଅଚିରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏତିଶି ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ

—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, କଟକ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୋଦକ

ସଳକ୍ଷଣା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ଫଳ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ରୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ର ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଧସହିତ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ମାତ୍ର ଖାଇଲେ ପେଟର କୋଷ୍ଠ ଉତ୍ତେଜନା ନିବାରଣ ସକାଳେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଟୋକାଗୁଡ଼ି ହୋଇଯିବ ଉଚ୍ଚଳ ହେବାନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଚାଇବା ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ପେଟର ବିକାର ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ହଡ଼ି କୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିକଲେ ମୁକ୍ତ ନିୟମିତ ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧ମେହାକୁ ୫୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରାକୁ ୫୧ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ରସାୟନ ଔଷଧାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଲିଖି—ଏସ୍ କିଅରଙ୍କ୍ଷ

ଫଟୋ ଷ୍ଟୁଡିଓ, ଗୌରୀଶଙ୍କର ଜାଲ—କଟକ

(ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଫଟୋ ନିଅାଯାଇ ପାରେ)

ସ୍ୱାଦ

ମହା ଶିବ, ଏମ୍ପ ଷ୍ଟେଟ୍ରାଲ ପରୀକ୍ଷାକରି ବୁଝିନ୍ତୁ, ସ୍ୱାଦର ଫଳ ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତୁ ! କଲ୍ପଗାଛ, ମାସ, ଦିନ, ଠିକସମୟ ଓ ଦଶଦିନ ପଚାଇ ଅମ୍ବେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦର୍ଶାଇବାର ଜ୍ୟୋତିଷମତେ ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭ: ଚି: ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ନିଜର ଚଳୁଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ଼ ଟାଇମର) ସମୟ ସନ୍ଧା, ଠିକ ଠିକ ଲେଖି ଅମ୍ବେ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟର ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭ: ଚି: ପାର୍ଶଲ କରି ପଠାଇ ପାରିବୁଁ । କିନ୍ତୁ ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ଦେବା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନରୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରିବୁଁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା (ଏକଟଙ୍କା) ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଦେଖି ଠିକ ସମୟ ଦେବେ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାଜାଲ, ବଦକ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ଦେଖିଲେ ଯାହା ଚମତ୍କାର ହଜାଇ ଥିଲେ

ଅଳ୍ପ ଦିନକୁ ମରମରେ ପାଇବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଆଠଆଣା ।

ବନ୍ଧୁତ୍ୱରତି ମୋଦକ

ଯେ ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କରିବାକୁ ଉତ୍ତାନ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ଶକ୍ତି ଦିଏ । ଯାହାଙ୍କର ଦେହେନ୍ଦ୍ରିୟର କାର୍ଯ୍ୟକରି କରିବାର ଅବସ୍ଥା ଅନ୍ତର ଦୋଷରେ ଧରିବାକୁ ଗୁଦ୍ଧାନ୍ତ, ସେମାନେ ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ଟଙ୍କାକୁ ୫୬ ଟ ହେ୍ୟରକୁ ୫୦ ହେ୍ୟ ଟଙ୍କା ରୁ ୫୧ ।

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ପ୍ରୋ ଆଗ । ଚେ ଟି ଲ । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବିଶ୍ୱ ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସପ୍ତାହିକ ।

ବିଶ୍ୱ ଦେଶ ପ୍ରତାଧି ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀସ୍ଥାନେ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ଉପଯୋଗୀ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ଏକ ଖବର ଜାଣିବା ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ର ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ୫ ୨୫

,, ଭାରତ ପାଇଁ ୫ ୩୫

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୧୭—୪୭ ଗଳି

ସମ୍ପାଦକ— ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲାପ ବିଚାର

ବହୁ ସାଳ ତାରକ ଜନ ମ୍ୟୁନିକଠାରେ ବନ୍ଦୀ ଥା ବେଳେ ବେଳେ ହିଟଲରଙ୍କ ମାନବିକ ଗୁଣ ବୋଲା ପଡ଼ି ଯେ ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଯାଉଛି—ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଉଦୟ ହୋଇନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରୁ ପ୍ରଥମେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବେଳୁଥିବା ସମ୍ବ ସ୍ୱନ୍ଦ 'ଦାଣ' ଏବଂ ମାର ବେଳୁଥିବା କାରଣ ଏପରି ଅବର୍ଣ୍ଣିତ ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକର ମଙ୍ଗଳ ସୂଚକ ଘଟଣା ସହିତ । ଦାଣ ଏବଂ ଛତିଲ ବୋଲି ପୁନରାୟ ଅନୁମାନ କରିବାରୁ ଜଣା ଯାଉଛି, ଯେ ଏହା ପ୍ରତିଟିରେ ମହାସ୍ୱନ୍ଦ ଦାଣ ମୁଣ୍ଡେ । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଖୋଦ ହିଟଲର ସହରରେ ତୌଗଣ୍ଡି ଠାରେ ଗୋଟିଏ ହିଟଲରଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଥିଲା । ବନ୍ଧୁ ବୋମଲାଙ୍ଗୀ ଜମ୍ବୁ ହିଟଲରର ନାକକୁ ଲକ୍ଷ କରି ବନ୍ଦୁକ ଛାଡ଼ିବାରୁ ତାହା ଅନାବଶ୍ୟକ ହିଟଲରଙ୍କ ଉପରେ ସାଇବରଜଣେବେଳେ ଏପରିହିଁ ଅଟିଛି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ନିଶ୍ଚୟ ହେଲେ ସତ୍ୟ ହେଲେ, ଏହା ଜନ୍ମ ଅସ୍ଥିମାନେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ହିଟଲରର ଅଧିଷ୍ଠିତ ଏକ Fiancee fare ରେ ଗୋଟିଏ ହିଟଲରଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠି ଅଣାଏ ପରଷା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ମିଳେ । ସେହି ଜନ୍ମେ ଦିନ ହିଟଲରଙ୍କ ନାକକୁ ଲକ୍ଷ କରି ଏକଥରେ ମା ବନ୍ଦୁକ ବେଳେ ସେ ସ୍ୱରଅଣା ପରଷାଂପାଇଲେ ।

ଅମ୍ଭେ ଏହି ବିଷୟ ଭାବ ଯେ ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଅସ୍ଥିମାନେ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି । କାରଣ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ପରି ହିଂସା ମାର୍ଗରେ ନ ହେଲେ ବି ଅସ୍ଥିମାନେ ମଧ୍ୟ ହିଟଲରଙ୍କ ସହଯୋଗ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି । କାରଣ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଭଳି ନିର୍ଭୟ ଅହିଂସା ଅମ୍ଭର ନିଜ ହୋଇଥିବାରୁ ଶତ୍ରୁ ସାମନାରୁ ନ ଯାଇ, ତା ମା ——ଥାଇ, ତାର ପିଠିରେ ତରୁଣ ଚା'ଖରେ ଛେପ ପିଚାଇ ପାରୁଁ । ଏହାର ପାଇଁ ଅମ୍ଭ ଏଇ ବନ୍ଦୁକ ଦଳାଣ୍ଡ ଲେଖେ ବନ୍ଦୁକ, ବଡ଼ ଲେଖେ, ବଡ଼ ମିଳାଳି, ସଖ୍ୟ, ଶିଷ୍ଟ । ଅମ୍ଭେ ବନ୍ଦୁକ ହେଲେ ବ ଏଇଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭ ବିଶ୍ୱରୁ ଲେଖେ ଚରେଚସଙ୍ଗ, ଲୁଚ ସଙ୍ଗ, ମାନବତାପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତୁ । ଏଇସ ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସତ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ତ୍ରୁଟିର ଭାବ ସଙ୍ଗରେ ଅମ୍ଭେ ବ ହେଲେ ହେଲେ ଅସନ ପାଇବାର ସାହସ ଚାଲୁ । ଜମ୍ବୁ ହିଟଲ ପିଥର୍ଣ୍ଣ ଫେମ୍ବାର ବ ଜମ୍ବ !

+ + +

ଅମ୍ଭ ଭାରତ ଦେଶ ମ୍ୟୁନିକଠାରେ ବନ୍ଦୀ ଥା ବେଳେ ହିଟଲରଙ୍କ ମାନବିକ ଗୁଣ ବୋଲା ପଡ଼ି ଯେ ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଯାଉଛି—ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଉଦୟ ହୋଇନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରୁ ପ୍ରଥମେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବେଳୁଥିବା ସମ୍ବ ସ୍ୱନ୍ଦ 'ଦାଣ' ଏବଂ ମାର ବେଳୁଥିବା କାରଣ ଏପରି ଅବର୍ଣ୍ଣିତ ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକର ମଙ୍ଗଳ ସୂଚକ ଘଟଣା ସହିତ । ଦାଣ ଏବଂ ଛତିଲ ବୋଲ ପୁନରାୟ ଅନୁମାନ କରିବାରୁ ଜଣା ଯାଉଛି, ଯେ ଏହା ପ୍ରତିଟିରେ ମହାସ୍ୱନ୍ଦ ଦାଣ ମୁଣ୍ଡେ । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଖୋଦ ହିଟଲର ସହରରେ ତୌଗଣ୍ଡି ଠାରେ ଗୋଟିଏ ହିଟଲରଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଥିଲା । ବନ୍ଧୁ ବୋମଲାଙ୍ଗୀ ଜମ୍ବୁ ହିଟଲରର ନାକକୁ ଲକ୍ଷ କରି ବନ୍ଦୁକ ଛାଡ଼ିବାରୁ ତାହା ଅନାବଶ୍ୟକ ହିଟଲରଙ୍କ ଉପରେ ସାଇବରଜଣେବେଳେ ଏପରିହିଁ ଅଟିଛି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ନିଶ୍ଚୟ ହେଲେ ସତ୍ୟ ହେଲେ, ଏହା ଜନ୍ମ ଅସ୍ଥିମାନେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ହିଟଲରର ଅଧିଷ୍ଠିତ ଏକ Fiancee fare ରେ ଗୋଟିଏ ହିଟଲରଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠି ଅଣାଏ ପରଷା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ମିଳେ । ସେହି ଜନ୍ମେ ଦିନ ହିଟଲରଙ୍କ ନାକକୁ ଲକ୍ଷ କରି ଏକଥରେ ମା ବନ୍ଦୁକ ବେଳେ ସେ ସ୍ୱରଅଣା ପରଷାଂପାଇଲେ ।

ଅମ୍ଭ ଏହି ବିଷୟ ଭାବ ଯେ ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଅସ୍ଥିମାନେ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି । କାରଣ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ପରି ହିଂସା ମାର୍ଗରେ ନ ହେଲେ ବି ଅସ୍ଥିମାନେ ମଧ୍ୟ ହିଟଲରଙ୍କ ସହଯୋଗ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି । କାରଣ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଭଳି ନିର୍ଭୟ ଅହିଂସା ଅମ୍ଭର ନିଜ ହୋଇଥିବାରୁ ଶତ୍ରୁ ସାମନାରୁ ନ ଯାଇ, ତା ମା ——ଥାଇ, ତାର ପିଠିରେ ତରୁଣ ଚା'ଖରେ ଛେପ ପିଚାଇ ପାରୁଁ । ଏହାର ପାଇଁ ଅମ୍ଭ ଏଇ ବନ୍ଦୁକ ଦଳାଣ୍ଡ ଲେଖେ ବନ୍ଦୁକ, ବଡ଼ ଲେଖେ, ବଡ଼ ମିଳାଳି, ସଖ୍ୟ, ଶିଷ୍ଟ । ଅମ୍ଭେ ବନ୍ଦୁକ ହେଲେ ବ ଏଇଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭ ବିଶ୍ୱରୁ ଲେଖେ ଚରେଚସଙ୍ଗ, ଲୁଚ ସଙ୍ଗ, ମାନବତାପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତୁ । ଏହାର ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସତ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ତ୍ରୁଟିର ଭାବ ସଙ୍ଗରେ ଅମ୍ଭେ ବ ହେଲେ ହେଲେ ଅସନ ପାଇବାର ସାହସ ଚାଲୁ । ଜମ୍ବୁ ହିଟଲ ପିଥର୍ଣ୍ଣ ଫେମ୍ବାର ବ ଜମ୍ବ !

+ + +

ଅମ୍ଭ ଭାରତ ଦେଶ ମ୍ୟୁନିକଠାରେ ବନ୍ଦୀ ଥା ବେଳେ ହିଟଲରଙ୍କ ମାନବିକ ଗୁଣ ବୋଲା ପଡ଼ି ଯେ ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଯାଉଛି—ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଉଦୟ ହୋଇନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରୁ ପ୍ରଥମେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବେଳୁଥିବା ସମ୍ବ ସ୍ୱନ୍ଦ 'ଦାଣ' ଏବଂ ମାର ବେଳୁଥିବା କାରଣ ଏପରି ଅବର୍ଣ୍ଣିତ ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକର ମଙ୍ଗଳ ସୂଚକ ଘଟଣା ସହିତ । ଦାଣ ଏବଂ ଛତିଲ ବୋଲ ପୁନରାୟ ଅନୁମାନ କରିବାରୁ ଜଣା ଯାଉଛି, ଯେ ଏହା ପ୍ରତିଟିରେ ମହାସ୍ୱନ୍ଦ ଦାଣ ମୁଣ୍ଡେ । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଖୋଦ ହିଟଲର ସହରରେ ତୌଗଣ୍ଡି ଠାରେ ଗୋଟିଏ ହିଟଲରଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଥିଲା । ବନ୍ଧୁ ବୋମଲାଙ୍ଗୀ ଜମ୍ବୁ ହିଟଲରର ନାକକୁ ଲକ୍ଷ କରି ବନ୍ଦୁକ ଛାଡ଼ିବାରୁ ତାହା ଅନାବଶ୍ୟକ ହିଟଲରଙ୍କ ଉପରେ ସାଇବରଜଣେବେଳେ ଏପରିହିଁ ଅଟିଛି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ନିଶ୍ଚୟ ହେଲେ ସତ୍ୟ ହେଲେ, ଏହା ଜନ୍ମ ଅସ୍ଥିମାନେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ହିଟଲରର ଅଧିଷ୍ଠିତ ଏକ Fiancee fare ରେ ଗୋଟିଏ ହିଟଲରଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠି ଅଣାଏ ପରଷା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ମିଳେ । ସେହି ଜନ୍ମେ ଦିନ ହିଟଲରଙ୍କ ନାକକୁ ଲକ୍ଷ କରି ଏକଥରେ ମା ବନ୍ଦୁକ ବେଳେ ସେ ସ୍ୱରଅଣା ପରଷାଂପାଇଲେ ।

ଅମ୍ଭ ଏହି ବିଷୟ ଭାବ ଯେ ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଅସ୍ଥିମାନେ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି । କାରଣ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ପରି ହିଂସା ମାର୍ଗରେ ନ ହେଲେ ବି ଅସ୍ଥିମାନେ ମଧ୍ୟ ହିଟଲରଙ୍କ ସହଯୋଗ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି । କାରଣ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଭଳି ନିର୍ଭୟ ଅହିଂସା ଅମ୍ଭର ନିଜ ହୋଇଥିବାରୁ ଶତ୍ରୁ ସାମନାରୁ ନ ଯାଇ, ତା ମା ——ଥାଇ, ତାର ପିଠିରେ ତରୁଣ ଚା'ଖରେ ଛେପ ପିଚାଇ ପାରୁଁ । ଏହାର ପାଇଁ ଅମ୍ଭ ଏଇ ବନ୍ଦୁକ ଦଳାଣ୍ଡ ଲେଖେ ବନ୍ଦୁକ, ବଡ଼ ଲେଖେ, ବଡ଼ ମିଳାଳି, ସଖ୍ୟ, ଶିଷ୍ଟ । ଅମ୍ଭେ ବନ୍ଦୁକ ହେଲେ ବ ଏଇଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭ ବିଶ୍ୱରୁ ଲେଖେ ଚରେଚସଙ୍ଗ, ଲୁଚ ସଙ୍ଗ, ମାନବତାପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତୁ । ଏହାର ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସତ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ତ୍ରୁଟିର ଭାବ ସଙ୍ଗରେ ଅମ୍ଭେ ବ ହେଲେ ହେଲେ ଅସନ ପାଇବାର ସାହସ ଚାଲୁ । ଜମ୍ବୁ ହିଟଲ ପିଥର୍ଣ୍ଣ ଫେମ୍ବାର ବ ଜମ୍ବ !

+ + +

ବନ୍ଦୁକ ଦ୍ୱାରା ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭ ଗୋଟିଏ ସରବ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱରବ କଥା ମନେ ପଡ଼ୁଛି । ସବୁ ବାହୁଡ଼ିଏ ସ୍ୱରବ ଛନ୍ଦେ । ବାହୁ ଛନ୍ଦେ ମୁଣ୍ଡ ସ୍ୱରବ ଯାନ୍ତି । ସ୍ୱରବ ଛନ୍ଦେ ଏବା । ଜଣା ବୋଧ ହେଲେ । ବାହୁଙ୍କର ଗୋଟାଏ ଅଭ୍ୟାସ, ସେ ଗୋଟେ ଗଛକାଣ ତଳ ମଳେ ଗାନ୍ତି—ସାମ୍ନା ଗଛକାଣ୍ଡାଳ ସ୍ୱରବ ଛନ୍ଦେ । ବାହୁ ଥିବେ ଛୁଟୁଛି ଗଛଦେଖେ, ଗଛ ବୋଧ ହେଲ । ଗଛଦେଖେ ସ୍ୱରବ ଛନ୍ଦେ ବହିଗଲେ—ଅଥବା ବୋଧ୍ୟାଙ୍କୁ ଗାଉଛୁ ନାହିଁ—ଗୁଣି ଦେଇ ହୁଏ । ଯଦି ମୋର ଅଧିକା ଜେଲ୍ ଷ୍ଟ, ତୁ ଗେଟେ ଦେଖିବୁ ଅଥ ବୋଧ୍ୟା ଗାଳା ଅଛ ବ ଶୁଣି ଯାଉଛ । ଯଦି ଶୁଣି ଯାଉଥାଏ ତେବେ ତୁ ଗାଉ ଯାଉ । ଯଦି ଗାଉଛୁ, ତେବେ ବୋଧ୍ୟର ପରଦ୍ୱ ସ୍ୱଭାବ ଛନ୍ଦେଇ ଲଖିଦେବୁ । ଉଦାହରଣ ଯେଉଁ ମଙ୍କିଣ୍ଟ ବେଳକ ସେଉଥା ଗାଉଦେବୁ ।

ବାହୁ ସ୍ୱରବ ଛନ୍ଦେ । ସ୍ୱରବ ବୋଧ ଛନ୍ଦେଇ । ପରଦ୍ୱ ପରେ ପରଦ୍ୱ ଛନ୍ଦେଇ ସ୍ୱରବ ଥାଏ—ମଙ୍କି ମିଳିବାକୁ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭୁଲଦେଖ ଏଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ବାଳ କଥାଟା ସେଉଦିନ ।

+ + +

ଥରେ ସବୁ ଗୋପିଭାବ ମିଳି ହେଲେ, ସେ ରାଧା ଅଥ ନ ନାଚେ ଗୋପିମାନେ ଦେହି ନାଚେ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ପୁଣି ରାଧାଙ୍କ ମାନ ଭଙ୍ଗେ । ରାଧା-ଶ୍ରୀ ଯଦି ନାଚନ୍ତି ତେବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବି ମାନ ଯାଉଛି । ତେଣୁ ବୁଝିଥିବ କୃଷ୍ଣ ଜଣ୍ଟ ଗୋପିଙ୍କ ଅଥରେ ସତ୍ୟ ଭାବେଦେଖେ ଯେ ଗୋପିଙ୍କ ଛଳ ଅଙ୍ଗ ରାଧାଙ୍କୁ ନଦେଖେ । ସମସ୍ତେ ମହାଭୂତି । ରାଧାଙ୍କ ନାହିଁ । କେବଳ ଛନ୍ଦେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବହିଗଲେ—ଛଳ ଗୋ ଗୋପାଙ୍ଗନା ମାନଙ୍କ, ରାଧିକା ଛନ୍ଦେ ଯେ ଛଳ ଛାଡ଼ ମହାଭାବେ । ସେ ଗୋପିଭାବେ ନାଚିବେ, ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଭଳି ସେପରି ଭକ୍ତିକାମ୍ ହେବା ତ ଉଚିତ । ତେବେ ପଣ କରି ରାଧାଙ୍କ ଲାଗି ବଳିଦାନ ଦିଅନ୍ତ । ଗୋପିମାନେ ତ ରାଧାଙ୍କୁ ନଦେଖେ ବୋଲ ଏଡ଼ାଏଡ଼ିଏ ଦେଖି । ବଥାଥା ତ ଭୁଲି ଯେମାନେ ସତ୍ୟଭାବେ—ହିଁ ଅମ୍ଭ ରାଧାଙ୍କ ମାନ ଭଙ୍ଗି ତାଙ୍କ ନାଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛୁ । ତଥାଁ ଦଇଷ୍ଟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବହିଗଲେ, ରାଧା ନାଚିବା ଅବସ୍ଥା ବୋଧ ହୋଇ ହୋଇ ନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ହେବ—ସେଇପାଇଁ ଘାଟିଏ ମହଣ ଦିଅ ଲେଖା । ଘାଟିଏ ମହଣ ଦିଅ ଅସିବ—ନା ରାଧା ଚାରିବେ । ଅମ ବଡ଼ଲାଟଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ସୋଷାଗଣ୍ଡା ବି ସେମିତି ।

\+ × +

Slogan ଶବ୍ଦଟା ଏଇ କେତେଦିନ ହେବ ହଠାତ୍ ଶବ୍ଦଠାରୁ ଏଗରେ ଏ ଦେଶରେ ଗାଳ ଓ ବଂଗଳା ଶବ୍ଦଠାରୁ ଅଧିକ ସାଧାରଣ ଭାଷା ହୋଇ ଗଲେଣି ଭୁଲରେ ମୁହଁ ପଡ଼ୁଛି । ପାଇଖାନା ଠାରୁ ବନ୍ଧା ହେଲେ ବି ଅଳପ ଦିନ କେଉଁଠାରେ ଚା' ବୁଲନାରେ ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି ଗଲାଣି ।

ଅତ ବାଲ ବୁଝାମାନଙ୍କ ଯୁଗ—ମାନେ ନିନାଦର ଯୁଗ । ସବୁ ନିନାଦ ଏହି ନିନାଦ ନେଇ । ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଏଇ ନିନାଦ ଉପରେ । ଅଜ ଅମର ଭାରତ ଭଣ୍ଡି ଅମେଜ ସାହେବ ବି ଏହି ନିନାଦର କାରଣ ବୁଝି ପାରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ନିନାଦ ଉପରେ ଚିଠିଟା ଚୋର ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଚାହାଁ ଏଇଟି, ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ନିନାଦ ବହିଲେ ଲୋକେ ଚେଇ ଯାଆନ୍ତି—ଅଜ ଅମେରିକା ନିନାଦ ଶୁଣିଲେ, ଅଶାନ୍ତିଷ୍ଟ ଲୋକେ ଯୁଝିବା ପଇଷ ଦେବେ—ଭାରତର ଭାଷା ପାଇ । କିନ୍ତୁ ଏହି ନିନାଦ ସେହି ନିନାଦ । ଲୋକେ ଅମେରିକା ନିନାଦର ଅର୍ଥ, ମନେ ନୁହେ, 'ନା' ବି ନାହିଁ 'ନାଦ' ଯାହାର । କାରଣ ସେ ଏରକମ ଭାଷାର ଚିନ୍ତନ ଲୋକ ତାହାର ଦୃଢ଼ ଠିକଣ୍ଠ ନାହିଁ ।

× × × ×

ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ସ୍ଲୋଗାନ ବା ନିନାଦରେ ଦୁଃଖରେ ଯୁଝି ନ ହେଲେ ହୋଇ ଇଚ୍ଛିତ ଅଛ । କିନ୍ତୁ ଅମେରିକା ସ୍ଲୋଗାନରେ ଯାହା ହେବାର ପ୍ରଥମେ ଭାରତରେ ହେବ ହୋଇ ଇଚ୍ଛିତ ଅଛ । ସେଇପାଇଁ ବହନ୍ତି—India First—'ସବାଙ୍କେ ଭାରତ ।' ଅବାହାରା ବି ଭାରତ ପ୍ରେମରେ ! ଏହିକ ଚଳାଣୀ ଗାଳ୍ପିକା 'ନିକରନ ଶ୍ୟାମ ମୁରତ ମନୋହର ହା ମୋର ହିମ୍ମାଯର ଜାଗେ '—ନ ଗାଇ, ଗାଇବେ—'ନିକରନ ଭାରତ ମୁରତ ମନୋହର ଅମେରି ହିମ୍ମାଯର ଜାଗେ ।'

× + ×

ତେବେ ଅମେରି ଏ ସ୍ଲୋଗାନ—ଶ୍ଳୋକ—ତା ନିନାଦ ଅରୟାଇ ବଳେ ଚାହିଁବ ? ଏହାର ବି ଯୁକ୍ତିତା ଦେଖିବ ? ଅମର ମନେଛୁଏ—ଇଂରାଜରେ ଗୋଷ୍ଠାଏ ବନ୍ଧୁଜନ ଯାହାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା Ladies Eirs' ତା 'ସବାଙ୍କେ ମହିଳା' ଏହି ଶ୍ଳୋଗାନ୍‌ର ଟ୍ରେଜଗାରେ 'ଇଣ୍ଡିଆ ଫାର୍ଷ୍ଟ'-'ସବାଙ୍କେ ଭାରତ' ନିନାଦର ସୃଷ୍ଟି । ଏହି ନିନାଦଟି କେବଳ ଯେ ଭାରତବାସୀ ପାଇଁ ତାହା ନୁହେଁ—ଏହା ଇଂଲଣ୍ଡ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ । କାରଣ ଭାରତ ଶ୍ରୀ ତା ମହିଳାଙ୍କ ପରି ବୁଝିଲା । ଭାରତ ଶ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ପରି ଚଳନ୍ତି । ଭାରତ ନାରୀ ମାନଙ୍କ ପରି ଅହିଂସ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ । ଭାରତ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରି ସ୍ନେହ—ପ୍ରେମ ଚେତନ୍ତ । ଏପରିକି ପ୍ରାମୀଣ ମୁହଁରେ ଯେ ଶ୍ରୀ ହୋଇ ଚୋରେ ଶାସ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଦ୍ରୋଣ (ଭାରତୀୟ ନ କରନ୍ତି) ଏ ଯୁଗରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତେଜ ଚେ ବି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଯାଇଛି । ଏପରିକି ଲେଡ଼ି ଆସ୍ତ ନ ବହି ଇଣ୍ଡିଆ ଫାର୍ଷ୍ଟ ବହିବା ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତ, ଯଥାର୍ଥ ଓ ସମବେତ ପ୍ରଯୋଗୀ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଅଭିବାଦ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେମାନ ସାହେବଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁଁ ଓ ଏକର୍ଣ୍ଣ ନୋହେଲ ପୁରସ୍କାର ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ନାମ ଏଦିହାରା ସୁପାରିସ୍ କରୁଛୁଁ ।

—o—

ଅମ୍ଭେ 'ଅଣ' ଏଣିକି ବଙ୍ଗଳର ଅଣ ହେବ ବଳିଲୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅଣ, ଭାରତର ଭାଷା ଅଜ ପ୍ରଦେଶର ଗୋଷ୍ଠାଏ ସମସ୍ୟା ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗରେ ପୁଣି ନିଜ ଓଡ଼ିଶା । ଭୂଦ ମୁଖରେ ଅଣାଭାଣୀ ଅମର ଭାଣୀ ପ୍ରେରଣ କରୁଛନ୍ତି ବି ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଏହିମାନଙ୍କଗଲା । —ଲୋକେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବରବାଦ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି ନାହାନ୍ତି । ସେଇପାଇଁ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ସ୍ମରଣ ଜାତିର ବଡ଼ଦିନରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସ୍ଥଗିତ ରଖିଲେ । ଏ ଅବଦାନ ନଳ ଚଳେ ବରସିବ । ଅଣାଙ୍କର ଅଣାଶା ମନ ନୁହେଁ । ଅବାଣ ଭୂମ ବି ହୁଏତ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଅମେ ଗୋଟିଏ କଥା ପଚାରୁଁ—ଗୋ ଅଣେ, ଚେତେଦିନ ହେବ ତମେ ଏ ଗ୍ରୁପ ଦେଖୁଛ ? ତମର ଏ ଅଣାଶା ବେଳେ ସଫଳ ହେବ ? ତମେ ଅଜ ବଚତେଦିନ ବିନା ପଇସାରେ ଭାରତରେ ବୁଲିବ ଏ ଗ୍ରୁପ ଫଳ ଦ୍ରୁତ୍ରିଂ ହେବ ? ବେଳେଦିନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅନୁଚ୍ଛାରେ ତମ ମାଇଥେ ନଗରେ ଦେଖ ଜାତି ସାର୍ଥକ ? ଦେଶ ଭୂମିର ଭାରତର ଚଳି ଗଲଣି । ଅଜ ଏଣିକି ଦେଶୀ ପଦାର୍ଥ ଚାହାରିଲେ ଲୋକେ ଅଜ ଚାହ ଚାହିବେ । ଯେଉଁ ମାନେ ରୁପ ବିଚ ଖାଆନ୍ତି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସମାନ କରିଦେବେ । ଏତେ ମରତ ଚାହ ଚଳ୍ଛ ! —ଅବାହାରା ଚଳ୍ଛ ଶ୍ରୀ ଭଙ୍ଗଣ—ଚ'ଗଣ ?

\+ + +

ଏତେବେ ପଶ୍ଚିମ ମଳିକ୍ଷକର ମହଣା ସ୍ପର୍ଦ୍ଧ—ଚଳ୍ଛନ୍ତ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରେ ! ଏ ମହଣା ବେଳେଁ ଚାହିଁ, ତାହା ଅମ୍ଭେମାନେ ଜାଣିଲାଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାର ଅସେମ୍ବ୍ଲିରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ କଂଗ୍ରେସ ସଭ୍ୟ ବରବାର ଚୌରେ ପଶ୍ଚିରେ ନଅନ୍ତ । ପୁଣି ତଳ କଂଗ୍ରେସ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳର ପୁରେଧା ହୋଇ ଲୋକେ ଜାତିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଝେ ବିଶ୍ୱାସ ଲେଖ କ ଶ୍ୟ ନାହିଁ ହୋଇ ଚଳନ୍ତ । ପୁଣି ମିଶ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳର ଚୌରେ ଚୋଲ ସାଧାରଣଙ୍କ ଅସିବ ଦେଖା ଗାଳ-ଚରେ ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗର ସେଇରେ ଲେଖ ସଂପର୍କ ନ ଥଲ ହୋଇ ଚଳନ୍ତ । ଏବେ ପୁଣି ମହଣା ବେଳିଁ ଚାହିଁ ? ଚାହିଁ ବଳ ହେ ଭଗବାନ୍ ! ତମ ସୃଷ୍ଟିରେ ଏ ଝେ ଭାଙ୍ଗାଳ ବୁଝିବା, ଯେମିତି ବନ୍ଧ ପଶ୍ଚିରେ ମଝିଖାଳ ବଳିବା ବି ସେମିତି ଅଧ୍ୟ । ଝେଖର ଅଖି ଦେଖିଁ ଠି ଥାଏ, ଅଜ ସେ ଚାହାଳ ଭ୍ରଭରେ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି ଥାଏ—ପୁଣି ଚାହାଳ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧି ହୋଇ ଗାସ୍ତରେ ସେ ଚିଂଗ ଭଳେ, ଏ ମହଣା ବଥାଇ ଭେଦ ଦୁଇବା କଠିନ ।

× × ×

'ସମସ୍ତ ଜଗତର ପାପାର୍ଥକ ପ୍ରାମ୍ବୁଦ୍ଧି'—'ଅସ୍ମ-ମାନଙ୍କର ଭାରତ ବର୍ଷ'—'ଭଗବାନଙ୍କର ପୁତ୍ର' ପ୍ରଭୁ ଯିଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କର ଜନ୍ମ ଦିବସ ଭଳି ମଧ୍ୟଗ୍ରହ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧଗଲା । ପ୍ରଭୁ ଯିଶୁ ଙ୍କ ଭଳେ ଅହଂସାର ଅବତାର । ଗୋଟିଏ ଗାଳରେ ଯୋଡା ଗାଧ ସେ ଅଜ ଗାଳ ଦେଖାଇ ଦେବାପାଇଁ ଚଳିଯାଇଛନ୍ତି । ଶେଷରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ଭାରତର ସେ ଭଳେ ମଧ୍ୟ ଚ୍ଛ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳ୍ଛଲେ । ଶୁଣାଯାଏ, ଇଂଲଣ୍ଡ, ଜର୍ମନ, ଇଟାଲ ଇତ୍ୟାଦି ଏଇ ଯିଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କର ଭକ୍ତ ।... ...

ଏ ଦେଶରେ ଅନେକ ଚିଂଷ୍ଟ ଦେଖାଯାନ୍ତି । ଟେଗୋର ଭାମାନନ୍ଦ, ବଳଭ, ଭାନ୍ଦ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଭକ୍ତ ଏମାନେ । ଏମାନେ ଭନ୍ଦଦେଳେ ଚୌର୍ଜନ ଚିଳନ୍ତି—ଭାରତକେଳେ ଲଙ୍ଗୋଟି ପିନ୍ଧାନ୍ତି । ଏଇମାନେ ଜିଁ ଭଗବାନଙ୍କ ମାନଅବତାରର ଶ୍ରୀକ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧକ୍ରମ ଦେଖୀ ।

ଏ ଦେଶରେ ଅସ୍ମର ଦେଖେଦ ଦ୍ରେଦ୍ରୀ ଦ୍ରେମ ଚାହାରାଛନ୍ତି ଯେଉଁ ମାନେ ଅନେକରେ ଦ୍ରଅଗ୍ରିକ ଲଗାଇ ନଜର (ଯିଶ ଉପରେ ନୁହେଁ) ସୁହିଁ ଉପରେ ଥଳା ଥଳା ଲ୍ୟଲ୍ୟ ବଲ୍ଲ ଲ୍ୟ ବନ୍ଧନ ବରନ୍ତି ।

ସେଇପର ଇଂଲଣ୍ଡ, ଜର୍ମନ, ଇଟାଲ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚିଲ୍ଲେକ୍ତ ଦେଶ । ଅଜ ଅମ ବଡ଼ଲାଟ ମଜଲ୍ଲର ନଜେ ଜଗେ ଗାଣ୍ଠି ଚିଶ୍ରନ୍ତ । ସେଇପାଇଁ ଅଜ ଜଳାଶ ଅହିଂସ ଭଳରେ ସେ ମାନ୍ତ ଧାମରା ଦ୍ୱାରା ଜନ୍ମ ଭ ବରେଦେଇଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଦୋଲେଇର ଏବଦାରେ ଅନ୍ଦେ—ପ୍ରଭୁ ଯିଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟ—ଜେସୁ—ଜସ୍ ବଡ଼ଲାଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ—ଜେସ୍ ।

——o——

Digitized by srujanika@gmail.com

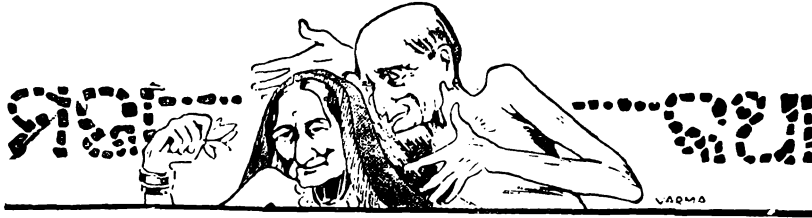

ରାୟ ବାହାଦୁର କେଦାରନାଥ ଦତ୍ତ—ଗୁଜିର ଥାଇବା ବେଳେ ଅବଶ୍ୟ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଥିଲେ । ଭାପରେ ହଠାତ୍ ଯେତେବେଳେ ମନସ୍ଥିରୁ ସବ୍‌ଜଜ୍ ହେଲେ, ସେତେବେଳେ ବଙ୍ଗାଳ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କହୁଥିଲେ 'ଅମ୍‌ଦେର୍ ଜାତ୍'। ଭାପରେ ଯେତେବେଳେ ରାସ୍ତାସାହେବ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ଲିଷ୍ଟରେ ନାମଟା ବାହାରିଥିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଟା ବାହାଦୁରରେ ପଣ୍ଡିତ ହେଲାବେଳେ ଟାକର ଅବଶ୍ୟ କିଛି ହାତ ନ ଥିଲା ତେବେ ଏଇ ଦଶ୍ଚ ଭଗ୍ନାଧିଷ୍ଟା ଯୋଗୁଁ କଲିକତାର ଗରିବ-ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ଲିଷ୍ଟରୁ ନାମ ବାଢ଼ିନେଇ ପୁରେଇ ଦେଲେ ବେଙ୍ଗଲ୍ ଲିଷ୍ଟରେ । ଅବଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରୁ ସେ ଏକମାତ୍ର ରାୟ-ବାହାଦୁର ଥିଲେ ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶା ଲିଷ୍ଟରେ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ନାଁଟା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଚକ୍‌ଚକି ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ଆଉ ଏମିତି ମେଧାବୀଙ୍କର ନେତା ନ ହୋଇ ବଳଦ ଗାଡ଼ିରେ ଗୋଟେଇ ହେଲେ ଭଲ

ପ୍ରଶ୍ନ ସଭାପତି

ଲେଖକ—ବି: ମ:

କୋଡ଼ିଏ-ପଚିଶ୍ ବର୍ଷାଳ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ନାଁଟା ଜେଡ଼ିହୋଇ ରହିଯିବାଟା ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ତଥାପି—ଅମ୍‌ଦେର୍ ବାଙ୍ଗଲ—ଅମ୍‌ଦେର ରବି-ଠାକୁର—ଅମ୍‌ଦେର୍ ସୁଭାଷ୍—ଏଇ ଅମ୍‌ଦେର ଗର୍ବଟା—ଏଇ ଜାତୀୟ ଭାବ—ଜାତୀୟ ଉଦ୍‌ବୋଧନ—ଜାତୀୟ ପ୍ରେରଣା—ଜାତୀୟ ଉତ୍ତେଜନା—ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଦୀପନା—ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ଫେନ୍‌ସର ପ୍ରାଣକୁ ଉଦ୍‌ବୋଧିତ କରୁଥିଲା—ଉତ୍ତେଜିତ କରୁଥିଲା ।

ଭାପରେ ଯେଉଁଦିନ ରାୟବାହାଦୁର ହଠାତ୍ ଦିନେ ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଜଜ୍ ହୋଇଗଲେ ସବୁ ଜାଗାରେ ବାହାରିଲା—ବାଙ୍ଗାଳର ଗୌରବ—ଶ୍ରୀହଟ୍ଟର ବାଙ୍ଗାଳର ବୈଭବ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

—ସେଦିନର ବଧାଇଗୁଡ଼ାକ ଅଗ ଅମିଲି—ସେଇ ଅମ୍‌ଦେର ମହଲରୁ ।

ରାୟବାହାଦୁର ଭାବିଲେ—ଭାଗ୍ୟବଳ ଅମ୍‌ଦେର୍ ଜାତିଟା ଚାଟ୍‌ପଟି ଜାନେ । ଏଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ ଦିନ୍ ଛିଛି ଟୋକେ ନା ବେଶୀ ।'

ଭାପରେ ହେଲ ନିଯୁକ୍ତି—ସ ବ ଥରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତ ସ୍ତ୍ରି ଲିଖିଲି—ସେଇଲେ ସେଇ-ମାନେ ଯେଉଁଥାନିକ ଘର ପଛକ ଗଙ୍ଗା କୂଳରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଙ୍ଗାକୂଳଅମ ନ ଅବଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀ ଭଦ୍ରଲୋକ ନିଯୁକ୍ତି ହେଇଥିଲେ, ସେମାନେ ଭଦ୍ର ହେଇନ ମଜ କରୁଥିଲେ । ତେବେ ଅମ୍‌ଦେରଙ୍କ ଏଇ ଅବଶ୍ୟ ଶେଷେଇଛେ ପରିବେଶଣ ହୋଇଥିବାର କିଛିଦିନ ଏକା ବେଳେକେ ମିଥ୍ୟା କହିବା ଭରତନ୍ତୁହେ । କାରଣ ଏଟା ସ୍ୱାଭାବିକ । ସ୍ୱକାଇ—ସ୍ୱଗୋତ୍ର—ସ୍ୱଧାମ—ସ୍ୱଦେଶ ସ୍ୱସ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ୱସୁତ୍ର, ସ୍ୱ ସ୍ୱ ଇତ୍ୟାଦି ଭଥାଗୁଡ଼ାକର ତ ଗୋଟା ଏ ମୁଲ୍ୟ ଅଛି । ତାଙ୍କୁ ସେମାନେ ହେଲେ ଭଦ୍ର ବଙ୍ଗାଳ—ଆଉ ଏଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଯେ ଯେତେର ହୋଇ ଭଗର ଭ୍ରାତିକାରୁ ଥାଇ-ଥିଲେ ସେମାନେ ହେଲେ ଭଦ୍ର ବାଙ୍ଗାଳ ।

ଭାପରେ ଦିନେ ହଠାତ୍ ରାୟବାହାଦୁର ହେଲେ ଅନରେବଲ୍ ଜଜ୍ । କଲିକତାରେ ସବୁ ଜାଗାରେ ବାହାରିଲା—ବାଙ୍ଗାଳର ଗୌରବ—ଶ୍ରୀହଟ୍ଟର ବାଙ୍ଗାଳର ବୈଭବ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଆଉ ଏଇ ଓଡ଼ିଆ ଅଫିସର ଜଜବାଲା ଏଇ ଦ୍ୟାଖ୍ ନିୟମ ଯେ ଫଟା ଦୁଇରେ ଥାଉ ଖରାଟା ଅଧିକ ଟିକି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏକାଣ ଥାଉଛି, ସବାକ ସେତେବେଳକୁ ଅଫିସର, ଏ ଗି, ଜଡ଼ିସି ସମ୍ବାଦ ଆଣି ନ ଥିଲେ—ଆଶା ସେତେବେଳକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ଧ୍ୟେୟରେ ଏକ୍ଟିଅ ଘରେ ଲିଖିଥିଲେ—ଆଜ ଜନତା କୋଟିରେ ଥିଲେ ଏ ନାହିଁ ସେ ସମ୍ବାଦ କେହି କହିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅଭିବ ଏହି ଓଡ଼ିଆ ଜାତିଟା ପ୍ରତି ଗୋଟାଏ ବଦ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କର ଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ମେଧାବୀ—ଛେଳି ଜାତି, ତାଙ୍କର ତ ହିଂସା ନାହିଁ । ପରିଧାନ୍ ସେ ନିଜର ମାଂସ ବି ବିନା ଅପତ୍ତିରେ ନୋ ବାଧାରେ କାଟି ଦିଅନ୍ତି—ଏହାର ଉଦାହରଣ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ସବୁ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପାଇବେ । ବିଶେଷ ଫାଇନେନ୍‌ସ୍ ଅଫିସ୍ ଓଡ଼ିଆ ବିଦେଶୀ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କ ବିଭାଗରେ ଅଧ୍ୟାପରେ ଅସ୍ତ୍ରସମର୍ପଣ କରନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଏଇ ରେ ଏଇ ଅବ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଡାକ୍ତର ହେଉଛନ୍ତି ।

ରାୟବାହାଦୁର ଟ୍ରେନସନ ନେଇ ଯେତେ-ବେଳେ ଅଭି ଘରବାଡ଼ି ବଙ୍ଗଳା ଦେଶକୁ ଉଠାଇ ନେବାପାଇଁ ଚୌଦିସି ଲୋକର ଅଶ୍ରୁ ନେଇ ବୁଝିଥା ଗେଲ ଖୋଜି ଅଛ-ଚଲେ—ସେତେବେଳେ ବାଧହେଉ ବଙ୍ଗଳା ଛୁଣ୍ଡରେ ସୁଖି ଥରେ ଓଡ଼ିଆ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଚୌଦିସି ଚିଣ୍ଟିକିଲା ସହରରେ ରହିଲେ । ଅଭି ଅମ ଉଦାର ଓଡ଼ିଆ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବସାଇ ନାଚିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଏଇଟିରେ ଉଦାରତା ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା—ବିଶ୍ୱାର୍ଥପରତାର ଟିଣ୍ଡେ ସେମାନ ବି ସ୍ପଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁଦିନ ପାଖରୁ ଲଷ୍ଟ ଷ୍ଟେଟ୍‌ସ୍ ଏକେକ୍ଟ ହେଲାଣି, ଆଉ ଯେଉଁଦିନ ପାଖରୁ ଆଉ ଓଡ଼ିଶା

Digitized by srujanika@gmail.com

ସତ୍ତ୍ୱଜାତର ୫ଟେଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସ୍ୱେଚ୍ଛାନ ରାଜପୁତ୍ର ରାଜା ମହାରାଜାମାନ ବନ ୫ଟେଷ୍ଟକଟୁଁ ଅଛ ଓଡ଼ିଶାଟୁଁ ଭ୍ରମଣ ବିନେ ବୋଲ ଧରି ଅଥାଙ୍କ ସ୍ୱଷ୍ଟିକାଲ ପୁରାପୁର ଦୁର୍ଗ ବୁର୍ଜ ଦେଖି ସ୍ୱଧାରା ଜାତୀୟର ବଡ଼ଲିଙ୍କଙ୍କ ଅଡ଼ଲ୍ ଅଡ଼ ବର୍ଣ୍ଣ ଛବିବେଳେଣ, ସେଇଦିନ ଏ ୫ଟେଷ୍ଟକର ଏକ ଚେଷ୍ଟାରା ଚେନସନ ପ୍ରାପ୍ତ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଛକ୍ରଛ ଅଙ୍କ ବସ୍ତୁତ ପରାଧାସ ଲେଖକ ଉପରକ୍ତ ଚେଷ୍ଟରେ ।

ଚେଷ୍ଟ ଛକ୍ରାଛ ଯେଉଁଠି ଯାହା ଦେଖ ସେଠି ରାମ୍ଭବାହାଦୁର । ଯେଉଁ ସଭ, ଯେଉଁ ଉତ୍ସବ-ଛନ, ସେଠାରେ ମ ଗାଁ, ଯେଉଁ ଛେଳ, ସବୁଠି ରାମ୍ଭବାହାଦୁରଙ୍କ ଗୋଷାଏ ଜଣ୍ଟିଷ୍ଟ ଅସନ । ଅଧ-ବାଂଶ ସ୍ଥାନରେ ରାମ୍ଭ ବାହାଦୁର ସଭ୍ରପତ ଅସନ ଅଳଙ୍କୃତ ଛନ୍ତି । ଏ ବରଦ୍ଧ ବିନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଗଡ଼ିତ ବେଳେ ଯେ ବୌଗଣ୍ଟ ଲେଖକାରୁ ଅଧିକ ମଣ୍ଡନ କରେ, ଯେଉଁଛାଙ୍କ ପୂର୍ବକର ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ଯେତେ-ବେଳେ ବସିଯାନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସଭାରେ ଗ୍ରୀ-ଭରା ଅସ୍ତେ—ଛକ୍ରଛ ସଭ୍ ଭଳି ମନେ ହୁଏ ।

ଅତଏବ ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ଏମେ ବମନ୍ତ ସଭ୍ରପତ ହେଇପଡ଼ନ୍ତେ । ବେଳେବେଳ ଲେଖ ତାଙ୍କ ନାମ ବେଳେ ସଭ୍ରପତ । ଅଛ ବେଳେବେଳ ବଳଭ ବଂଶସ୍ଥ ଜାହା ତାଙ୍କ ନାମ ବେଳେ. ବାଇଗଣ ପରିବା । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ ସେ ବେଶିବାଲ ବାଇଗଣ ରଖ ଜନମ ଥାଲ୍ଲ ଥୁଲ ତା' ମୁହେଁ—ବାଇଗଣ ରୁଲ ଯଇଁଟେ ପାଇ ସେଇଟେରେ ମିଶିଯାଇ ପାରନ୍ତି ବୋଲ ସେ ଏଇଟେ ଉପାଧ ପାଇଥେଲେ ।

ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ରାମ୍ଭବାହାଦୁର—କିନ୍ତୁ ତଥାପି ବଂଶସ୍ଥ ବାଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସୁଦ୍ଧାବଦ୍ଧା ପ୍ରତି-ଯୋଗିତାରେ ସେ ପୁରସ୍ଥାର ବିତରଣ କରନ୍ତି—ଛାମାଚଦ୍ୟାଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସେ ଉତ୍ସବାଚନ କରନ୍ତି ।

ରାମ୍ଭ ବାହାଦୁର ସାରଗ୍ରାମ ଜାଗନ୍ତିନାହିଁ—ତଥାପି ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଦେହ ଉପର ହାକମ ସଭ୍ରପତ ନ ହୋଇ ପାରିବେ ସେ ସଭ୍ରପତ ହୁଅନ୍ତି ।

ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ଜଣେ ବଙ୍ଗାଳି ବା ଭୋଜେ-ଶାଇଲ ତଥାପି ଜିଲ୍ଲାଜଜ୍ଜି ଟ୍ରାଜିଡ଼ିବିସ, ଦେଖନ୍ତିଟ୍ରେଣ ଦ୍ୱାରା ଅଛ ଅଛ ଅଛ ସେ ପ୍ରଧାନ ପଞ୍ଚା ହୁଅନ୍ତି ।

ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ବାଙ୍କା କୁହନ୍ତି—ତଥାପି ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଯେ ବୌଗଣ୍ଟ ଜ୍ଞାନରେ ସେ ଅଗ୍ରଣୀ ।

ରାମ୍ଭବାହାଦୁରଙ୍କ ବସ୍ତୁତଳ ବଜ୍ଜ ବାଳା ଏ ଦୁଇଟି କଥା ସାମାନ୍ୟ ଏତ ଗଭୀର ଚିନ୍ତାଶୀଳ ବ ଲୋକ ଗୋଟିଙ୍କ ଚକ୍ରଣ ଯେ ଯଦି ସ୍ଥ ହେଇପଡ଼ନ୍ତି ସେ ପୁରୀ ଶ୍ରୋତ୍ରସ୍ଥରେ ପୁରସ୍ଥାର ବିତରଣ ବେଳକୁ ଚଟି ଯାଇ ପାରନ୍ତ ।

ରାମ୍ଭବାହାଦୁରଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ସରେ ଅଛନ୍ତି—ତଥାପି ତାଙ୍କ ମହିଳା ସ୍ୱରେ ପୁରୋହିତ ·ଦେବାଲ ପଡ଼ନ୍ତ । ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ପୁରୀ ·ଗ୍ରେଜୁଶ—ତଥାପି ସୁଦ୍ଧଶବ୍ଦବାଦ ସଙ୍ଗଦ୍ଧାଳରେ ସଭ୍ରପତ, କାରଣ ଏଇ ବଙ୍ଗାଳ ଜାତି ଯେ ଭ୍ରଦ ପ୍ରାଚୀନତା ସମ୍ମାନ ପୁରସ୍ଥାର ଏ ଅବ୍ରମାନ ତାଙ୍କର ଅଛ ।

ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ମାରବାଡ଼ ନୁହନ୍ତି କିମ୍ବା ପଂ ନୁହନ୍ତି ତଥାପି ରାମ୍ଭବାହାଦୁରଙ୍କ ଗୋଶାଳାର ଗୋଷ୍ଠାଷ୍ଟମୀରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବାର ସ୍ଥାନ ।

ଚମ୍ପଟରେ ରାମ୍ଭବାହାଦୁରଙ୍କ ବୃଦ୍ଧିତା ଖାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଅଛି ଯେଉଁ ପଡ଼ିଲା । ନିଜସ୍ୱ—ମୁ ସବୁ ବାଣ୍ଡ ବେଶି ବହନ୍ତେ—ସବାର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଏମିନ ସ୍ୱଷ୍ଟ ବେଳେ ବେଚ୍ଛଉଛ—ବପଦ୍ ଜ୍ଞା ବହନ୍ତେ ବ ବେଳ। ହୁଅନ୍ତେ ନା ?

ବ୍ରହ୍ମଣୀଙ୍କର ଅବ୍ରମାନ ବେଶ ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ଭ୍ରଳେ ବାସ୍ତବ୍ ତ ! ତାହାରର ଲେଖକ କଥାରେ ପଡ଼ ସରକ୍ ଯେ ଅବଦ୍ଧେଳ। ବଲ ଏଣ ବେଡ଼େ ପାପ । ଏଇଟାପାଇଁ ଉଦ୍ଧକୁ ଅବ୍ରଶାପ ପ୍ରଗଡ଼ଥଲ—ସେ ଅପୁର୍ବିକ ହେଲେ । ଅଜ ମୁଁ ଯଦର୍ଣ ଯେ ରମ୍ଭ ବଳଯାଇଛ—ଜମ୍ବୁଣ ଅବଶ୍ୟ ଜ୍ଞ ବନ୍ୟା-ଙ୍କ ଅବାରରେ ଚଢ଼ିଯାଇଛ—ତଥାପି ସ୍ତ୍ରୀ ତ !—ତାପରେ ଏ ବମ୍ବସରେ ଏଇ ବ'ସବ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରୁ-ସ୍ଥାଳାପ ଛଡ଼ା ଅଛ ବ'ଣ ବହ ଥାଏ ? ସେଥରେ ଶ ଯ ବାଧ ପଡ଼ିଲ ଏଇ ପରବାର୍ଯ୍ୟ ବରବାରେ ତାହ୍ନେଲେ ସେ ସବୁ ଛ୍ରଣ୍ଡବେଳ ଏଁକ ସ୍ୱଗୁରର ଭ୍ରବରେ ଅତ୍ରବାର୍ଯ୍ୟ ପାହ୍ରବାର୍ଯ୍ୟ ବରବା ଛଚ ।

ଏଁକ ସଙ୍ଗସମ୍ମିଳ ସବୁ ବନ୍ଦ । ଠିକ୍ ହେଲ ଏବବମ ବନ୍ଦ । ବ୍ରହ୍ମଣୀଙ୍କର ଅଡ଼ନାନ୍ତ—ଗ୍ରାମ-ରକ୍ଷା ଅଛ୍ନ—ଖବର ବାଗକ ଅଡ଼ନାନ୍ତ କିମ୍ବା ଭ୍ରଭରକ୍ଷା ଅଛ୍ନ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଭ୍ରଦ୍ଧ—ଗ୍ରୁଗ୍ରର —ବଡ଼ା ବାଲେଶ୍ୱର ନୁହେ—ମୋଛାହାସ ବୋବରା ଏବବମ୍ !

ଏଇ ବଡ଼ବନ୍ଧନ୍ତରେ ଗୋଷାଏ ·ଅଡ଼ୁ ·ଅଛି ଉପସ୍ଥିତ । ପୁଲିସ ଯେତେବେଳେ ମଝରେ ଯାଇ-ଥାନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଯେମିତି ଓରଭରକ୍ତ ପାଞ୍ଚା-ଇନ୍ ଧରାଯାଇଥାହିଁ—ହାକମ ଯେମିତି ଭ୍ରଭରକ୍ଷା ଉଣ ଅବସ୍ଥା କଲ୍ଲେବେଳେ, ଧମକ୍, ମାଡ଼, ଅଦ୍ୟା-ସ୍ତ୍ର ଗାଳ୍ପ ଡ଼ାବ ଭ୍ରଭରେ ପିଙ୍ଗଲ ବୋବାଡ଼ିଲ ବାହାଲ-ଲ ସ୍ପିକ୍ଟ ଯେମିତି ସ୍ପହଣୀ ନ ହେ ମୁଁ ଅଡ଼ନାନ୍ତ କର୍ଣ୍ଣ ନିଜସ୍ୱ ଯେତେବେଳେ ଅଛି ବହିଲେ—ଶ୍ରୀ ଗାରବ ଜ୍ଞା ମହିଳା ସଙ୍ଗିଳରେ ଉମ୍ବ ସଭ୍ରପତ ·ଦେବାଲ ହେବ ଯେତେବେଳେ ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ନାସ୍ତ ।

ଏଥେବେଳେ ରାମ୍ଭବ ବାହାଦୁରଙ୍କ ବଳ୍ପ ବିନ୍ୟ ବନ୍ଦ, ଯେ ଏ ଅଛ ସ ମାଳିକ ପାଇ ବର ଏବର୍ଦ୍ଧ ଭ୍ରାସ ଏଇଟେରେ ନାମ ଦେଖାଇଛ—ଅବଶ୍ୟ ଦୁନାମ ଧନ୍ୟ ଟିକା ମାହାଟିଆ ଓ ଗାର୍ଜିନ ଶ ରାମ୍ଭ ବାହାଦୁରଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟ ଏ ସ୍ପହ୍ରିଟିନ ବହିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛ—ସେ ଅଛି ରାମ୍ଭବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଓଡ଼ଶ ଟିଟି ଦେଲା—ତାର ଚେଷ୍ଟମେଣ୍ଟ୍ ଲେଖି-ଛନ୍ତି—ଶ୍ରୀ ଗାରବ ପ୍ରାଇଜ ଉଷ୍ଟ ବୁଷ୍ଟନ୍ ସ୍ପହ୍ରମନ —ବଉଗଣ ବରବାର ହେବ । ତାରପର ଏକ-ମାତ୍ର ବ୍ରଜନନ୍ଦନ ଦୁଃଖଲ ଶେଷ ଅଡ଼ୁ—ଦନ୍ଦ୍ରୁ-ଲୁମାର ଅଛି ବାଜର—ବାନ୍ଦା ଅମାବେଦ୍ ଶୋଷ ଯେ ତୋମ୍ଭ ଲଭ ବୋଲ୍ ହେବ '—ମାନେ—' ଏଇ ଚେଉଶ ଗାରକେ ।

ଏଥେବେଳେ ଜାକପିଅନ ଅଛି ଓଡ଼ଶ On His Majesty's Service ଲେଖା ଚେଉଲ—ତା ଉପରେ ସେଇଁ ଟିକି ଥଲ—ତାର ମର୍ମ ଚେଉଶ ଗାରକ Prevention of cruelty to animals society ର ସଭ୍ୟ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ-ବାର୍ଯ୍ୟ ବାଷ୍ପୁଣ୍ଣ ।

ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ତ ସ୍ପହ୍ରିଟରେ ପଡ଼ିଲେ । ରାମ୍ଭ ବାହାଦୁରଙ୍କର ତ ସ୍ପହ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଉପାୟ ନାହିଁ । ରାମ୍ଭବାହାଦୁରଙ୍କ ମା ଯେ ସ୍ପହ୍ରଣ ଯାର୍ଜିନ ଜନ୍ମ କରପାରପାରନ୍ତି ଅଛ ରାମ୍ଭବାହାଦୁର ନିଷ୍ପ୍ରୟ ତାଙ୍କ ମାଲ ଦେଖା ବୋଲ ପୁଚ୍ଛାଉଛନ୍ତି । ହଁ ଏକ ଏ ଶ ଏଗାରଖା ହଁ ଏକ୍ ଉଳାଇ ରଖିଛ ସେ ଖବରଖା ଯଦ ଅନ୍ତରାଃ ସ୍ପେଜସର ନ କର ଚ୍ଛ୍ରଷ୍ଟ ସର୍ବ-କାର ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତେ, ତାହ୍ନେଲେ ବା ଉଷାର ଗୋଷାଏ ଉପାୟ କରାଯାନ୍ତା—କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଇ ନିରାଶ୍ରୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଜଗଗ୍ରାସ ଭଳି ଛଡ଼ା ଅଛ କ ଗତି ଅଛ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରୀ ଗାରକ ଗାରିରେ ରାମ୍ଭସାହେବଙ୍କ ଖାଙ୍ଗରା ମନ୍ତ୍ରିରେ ଏକ ବୁଦ୍ଧି ପଶିଲା । ଭ୍ରଳେ ଏଠୁ ଖସି ପଳେଇବେ ସ୍ପ୍ରଏ । କିନ୍ତୁ ଖସିବେ କେମିତି । ସବୁବେଳେ ତ ବ୍ରହ୍ମଣୀଙ୍କର ବ୍ରଡ଼ା ପଡ଼ିରା । ଦିନରେ ବାହାରର ଜେବେ ବେଶିଟ୍ରାଫିକ୍ ରାମ୍ଭ ଅଛ କିନ୍ତୁ ରାତିରେ ତ ବ୍ରହ୍ମଣୀଙ୍କ ଅଖିରେ ଧୂଳି ଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ଏ ବମ୍ବସରେ ମଧ୍ୟ ରାମ୍ଭ ବାହାଦୁର ବେଶୀ ଗାରିଯାଏ ବାହାରେ ରହିଲେ ଖାରା ନେଇ ।

ତାର ମଧ୍ୟ ଗୋଷାଏ ଉପାୟ ହେଲ । ବ୍ରହ୍ମଣୀ ସ୍ପ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଖୁଲ ବୋଲ ବହ୍ନ୍ତେଲେ । ଜାଣ୍ଟର ପାଖରୁ ସ୍ପ୍ରିଙ୍ଗ ଲ୍ପ୍ରକ ଅଣି ସ୍ପ ଶ୍ରବନା ଜିଏଁ ବୋଲ ବ୍ରହ୍ମଣୀଙ୍କ ବେଇଦିଲେ ।

ବ୍ରହ୍ମଣୀ ଚମ୍ପଟରେ ଗାଢ଼ ନିଦ୍ରରେ, ରାମ୍ଭ ବାହାଦୁର ସେତେବେଳେ ଧୀର ଭ୍ରବରେ ଉଠିଲେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବ୍ୟାସ୍ ବାବୁଙ୍କୁ ଡକା ଦାହିଁ ତୁ ଅସ୍ତେ ବଡାଇ ଟିକାଲାଗନ୍ତି—ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀ ନବ ଗ୍ରାଙ୍ଗ ସଜ୍ଜ ।

'ଚଏ ? ' ବୁଦ୍ଧିଶୀ ଜଣ ବଲେ ।

ରାମ୍ବାହାଦୁର ବଡ଼ ସ୍ପ୍ରାଯୁସ୍ମନ୍ତ—ସେଲଶ-ଗାଁ ଏବ ବୁଦ୍ଧି ବଲେ । ବଡାଇ ବୁଝା ଲଗରେ ବୁଝାଇ ବେଳ ଶୁଭ୍ରଗ୍ରହ ବହଲେ—ହୁଁ—ମୁଁ ଗଣିତ୍ ଅଛ—ଏମେ ଅଜଗତ୍ ରାମ୍ବ ବହ ଗାଡନ୍ତ ବେଦାନାହିଁ—ଏମେ ଛେଳା ଅଛ । ଅତ୍ ଦେଖା ପଥମ୍ବ ଗାଗା । ହ ଯତ୍ ପାଟ ଟିକାଏସା ଗତ୍ ଭ୍ରମ୍ବ ଗାଗା ! ଭ ଲଗଥା ଅଛ ତ ଅଁ ତ୍ ବନ୍ ବଲ୍ ବର ଶୋ ଯା । ଦାଦ୍ ପଡ଼ର ଭଟେପା—ଫଡ଼ରା ଅଟ୍ରେ ଅତ୍ ଟୋଟେସା ଦେ—ଜାଟେ—ହାଁ—ହୁଁ ।

ରାମ୍ବାହାଦୁର ପହ୍ରା—ବା—ବା—ରେ ବହ ବଡ଼ ଛେଳ୍ଟାର ଅଟି ବୁଢ ଶୋଧପଡ଼ରେ ।

ରାମ୍ବାହାଦୁର ମହା ଖୁସି ହୋଇ—ଦେ' ଭ୍ରର । ଯାଦ୍ ଷ୍ଟେସନରେ ଦେଖନ୍ତ ଜାଡ ଦୋଟ, ଜାଡ଼ ଚୁଆ ସବୁ ଛାଡ ଅଟିଛନ୍ତ । ଶୀଘରେ ଦୋଟ-ପଗେ ଅଛୁଆନ୍ତ । ତ'ଶ ବରଦେ, ନାସ୍ବର ।

ବହବଦା ଗାଡ ପୁଦ୍ଦୋଡ ବୁଝା ଏଟି ଫେଲ ହୁଏ । ରାମ୍ବାହାଦୁର ବହବଦା ଛଡ଼ାଇ ଦାଇଛେ । ବହବଦା ପାଡ଼ର ଛିଟିଆ ଦେଲଲ୍ ଦେଶରେ ଭଗ୍ରଦ୍ଏଣ୍ଡରେ ଦୋଶାଳା ସେଟ୍ଟେଶେସ ଛେଙ୍ଗିଲ୍ଲ ଦେଖୁଛନ୍ତ ।

ଅରେ ଦାଗ୍ରେ ଦୋଗ ବହ ରାମ୍ବାହାଦୁର ଗଗଲଭ ଯାଗ ଅଗ ଗାଡରେ ଚଢ଼ିବଗିଲେ ।

ଚଢ଼ିବାଖଣି ଗାଡ ଛଡ଼ଦେଲ । ସଦାଳ ଟେଲ୍ଲ ରାମ୍ବାହାଦୁର ଦେସନ୍ତ ର ଗାଡ ଯାଇ ଛଡ଼ଛ ଷ୍ଟେସନରେ ।

ଟେଗ ସ୍ତ୍ରୁ ମ୍ବ—ଛଡ଼ଛ ନାହିଁ । ସରସ୍ପଣ୍ଡିତ ଷ୍ଟେଶେଟ୍ଟେସ ଷ୍ଟେସନରୁ ନାହିଁ ଅଟିଛ—ଦ୍ରାଟ୍ ଦେଖା ହୋଇଗଲ । ଦେ ଦୁଷ୍ଟିହୋଇ ବହଲେ—Hello Rai Bahadur ! good morning—you are come. Thank you very much. Come along. Let us go. The meeting is at 2 P. M. Is'nt it ?"

(ଅର୍ଥ—ସ୍ତୁତ୍ରୁ ରାମ୍ବାହାଦୁର—ଅପଣ ଅଟିଲେ—ଧନ୍ୟବାଦ—ସ୍ବଲ୍ପ—ମିଛ ପରା ଅଟ ଏଣ ଦେଲେ ।')

ରାମ୍ବାହାଦୁର ବଡ଼ ମୁହଁଦରେ ପଡ଼ଲେ, ବହଲେ—'yes—but—' (ଅର୍ଥ—ହଁ—ଚନ୍ତୁ—) —ଦେ 'No ifs and buts—come along'

(ଅର୍ଥ—ଚନ୍ତୁ ଫିନ୍ତୁ ନାହିଁ—ସ୍ବଲ୍ପ)

ରାମ୍ବାହାଦୁରଙ୍କା ର ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛଡ଼ଛ ନାହିଁ—ବଲନ୍ତ ତ'ଶ । ସେଟ୍ଟେଶେସ ଭ୍ରବ ଦେ ଏ ଜଡ଼ଲ୍ଲ ଛଡ଼ରେ ମାନେ ଦେଖ୍ ପୋଷ୍ଟରେ ମାନେ ଛଡ଼ଛ ନ ବର ଅଟିଛନ୍ତ । ତ'ଶ ବରଦେ, ଗାଡ଼ଛ ଗାଡ଼ଛ ମିଛୁଆରେ ସବୁ ଅଗ୍ରାଳରେ—ଦ୍ରୁଟ୍ଦେଶ୍ ମନ୍ତ୍ରଦେ—ସବୁ ଅଗ୍ରାଳରେ—ଗାଲ ମୁଟ୍ଟିରେ—(But—but—but) 'ଅର୍ଥ—ଚନ୍ତୁ—ଚନ୍ତୁ—ଚନ୍ତୁ ।'

ସେଟ୍ଟେଶେସ ପଣ୍ଡରରେ—'What's the matter ?' (ଅର୍ଥ—କଥା ତ'ଶ ?)

ରାମ୍ବାହାଦୁର—'My ticket sir—lost sir, where kept—not finding sir'

(ଅର୍ଥ—ଛଡ଼ଛ ବଲ୍ଟି ହଜାଇଦେଲ ।ଗାଲ୍ଲାନାହିଁ ।)

ଯାତ୍ରାଟ୍ରେଣ ସେଟ୍ଟେଶେସ ଗାଡ଼ସ ଦେଖ ଟେଲ ସରେ । ରାମ୍ବାହାଦୁର ଗାଡ଼ିରେ ଅଟିଛ ମଧ୍ୟ ସେଟ୍ଟେଶ୍ଟେସ୍ଙ୍କ ଗାଲ୍ଲରେ ସେଟ୍ଟେଶ୍ଦ୍ରାସ ଛଡ଼ା ଦେଲେ—ସେଟ୍ଟେଲ୍ଲ ଦେଲେ—ସେଟ୍ଟେଶ୍ଟେଙ୍କ ଗାଲ ଗାଲ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲେ ଯେ,—ଛଡ଼ଛ ଲେଖ ଏଣିକ ଛଡ଼ି ଭଗିତା ଛଡ଼ରେ ।

ଗାଡ଼ରେ ଯାହା ହେଲ, ପାଠକଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରିରେ ଅଧିକ ବରଣ୍ଣ ନ ବର ଛଡ଼ଶ୍ରେଣ୍ଠ ବହ ଅଗ୍ରାଲ ।

ସେଦିନ ପଣ୍ଡ ଲଖିଗ୍ ... Prevention of cruelty to animals ସ୍ବନ୍ଧରେ ମହାମାନ୍ୟ ଲିଟ ସାହେବ ଭଷଣ୍ଣିତ ହୋଇ ନ ପାଗ ଦୁଃଖ ଜଣାଉଛେ । ଆଗଦେଖିଲ ଛଡ଼ାଗ୍ରାଡ଼ ଜଣ ରାମ୍ବାହାଦୁର ଦେବାଦଜାଥ ବଞ୍ଚି ହେଲେ ସ୍ବଲ୍ପନ୍ତ ।

ଏ ପଦ୍ଧ ପଦ୍ଧଦ୍ଧାଦଜନମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚାର ପାଉଛ ।

ଗାଡ଼ରେ ରାମ୍ବାହାଦୁର ଅଦ୍ଭୁତ ସବୁ ଦେଖିଲେ । ଦେଖିବ ଯେଟି ତ'ଶ ହେଲ ଯେ କଥା ବହିଲେ Prevention of discourtesy to the women ସ୍ବନ୍ଧରେ ବଡ଼ଲାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଦେଖୁ ରହିଲ ।

ଚନ୍ତୁ ରାମ୍ବାହାଦୁରଙ୍କ ମାଁ ଗାଲ ସ୍ବନ୍ଧପର ସ୍ଥାନରେ ପଣ୍ଡ ଶବ୍ଦ ଯୋଡ଼ା ହୋଇ, ହୋଇପଲ—ପଣ୍ଡ ସ୍ବନ୍ଧପର । —o—

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଜଳ ଗୁଡ଼ ମିଳିତ ଯାଦ ଉପରେ ଘାଲସ ଦେଲେ ଯଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲ୍ଲାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ

ଏହି ମଲମରେ ଭୁଣ୍ଡଅ, ଚାଲୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ଚଲଥି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବଗ୍ରହ ସିଂ, ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗ ଭଲେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନରମ ଫେମ୍ବେଉଷଲ ପୋ: ଅ: ଚୁଲ୍ଲିଅଗଞ୍ଜ ଗ୍ରୋ ଦାସ ଦୋକାନ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋତ ଗାଲବି' ଓ ଦାନ୍ତ ହଲ୍ଦିଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଡିବିଆ ୦।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣାତେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୃଗ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗଧରି ଜାନ ଖଣ୍ଡ, ମୃଗଣ୍ଡକା, ଚିଣ୍ଡିଆ, ଚାଲୁ, ମଚଳା ଫୋଲାଗା, ଛଡ଼ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:—ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ଟ୍ରେଡିଂ ଅଫିସ—ବଲେଶ

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିବାହିତା କଳଙ୍କିନୀ

କେବେ—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ ଏମ୍, ଏ. ସବ୍ଜଜ୍, ପରିଦର୍ଶକ ଅଫ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ।

ମୁଁ ଏକାକୀ । ଚାରିପାଖର ଏହି ଜନତାର ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ କେବେ କଣ ? ପୋଲିସ ଅସିଛି । ମୋତେ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ନରନାରୀ ସମ୍ମୁଖରେ ନାନା କଥା ପଚାରୁଛି । ମୋତେ ଜବାବ ଦେବାକୁ ହୋଇଛି, କେତେ ନାରୀ କେତେ କଥା ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ କହୁଛନ୍ତି । ପୋଲିସ ସବୁ ଶୁଣିଛି । କେତେ ଲେଖିଛି । ପୁଣି ମୋତେ ଥାନାକୁ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି । ମୋତେ କୈଫିୟତ ଦେବାକୁ ହେବ, ସେ ଯେ ଜୀବନରେ ଅନେକ କାହାଣୀ ଅନେକ ଘଟଣା—ଚୋରି ଚୋରି କରି ମୁଁ କହୁଛି ଅବା ବିଶ୍ୱାସ ? ତାକୁ ଶୁଣିବ ଅବା କିଏ ? ଶୁଣିବ ବା କିପରି ? ଅମ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଅନ୍ତରର କେତେ ନିଭୃତ କଥା ଅଜି ବି ପୋଲିସର ଧମକରେ ସବୁ ମାହାରାଜ୍ଞୀ ନଗ୍ନମୂର୍ତ୍ତି ଧରି ପାହାଡ଼ ଆସିବ । ଏହାକି ଧର୍ମସଙ୍ଗତ ? କେତେ ଦରିଦ୍ର ଶ୍ରମିକ ଦେବନା, କେତେ ସମ୍ପୋଗ ଶ୍ରମିକ ପରିତୃପ୍ତି, କେତେ ମନୋମାଲିନ୍ୟ, ପୁଣି କେତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁହାଗ—ଏ ସବୁ କି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଗଣ୍ଠିନା କରିହୁଏ ? କେହି ନିର୍ଲଜ୍ଜ ଏହା କରି ପାରିବ ? କିଏ ବା ଏତେ କଥା କିପରି ଶୁଣିବ ?

+ + +

ଚାଲିଠାରୁ ଅଜି—ଏଥିରେ ମୋର ଅନ୍ତରର କେତେ ଝଡ଼ ତୋଫାନ, କେତେ ମହାତ୍ମବନା ପରି ମନକୁ ଯେ କଣ କରୁଛି ତାହା କହିବି କିପରି ? ଦରଦୀ ଯେ ଦେଖିଥିବେ, ସେ ବୁଝି ପାରିବେ

× × ×

ମୋର ଜୀବନ ଏଣିକି ଶୂନ୍ୟ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଶୂନ୍ୟ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ଜୀବନଟା କେତେ ଦହଙ୍ଗେ ହେବ । ହାୟ ! ହାୟ ! କେହେ କଣ ? କହିବ କାହାକୁ ? ଯାହାକୁ ତାହାକୁ ଧରୁଛି ମୁହଁ—ବିଷ୍ଣା ଭରି, ଉଦ୍ଧାର କର । ମୋର ସ୍ୱାମୀ ମରିଛି—ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି— ଏତେ ବର୍ଷର ବିବାହିତ ଜୀବନର ଝଡ଼ ଝଞ୍ଝା ପରେ ତାର ଜୀବନର ଅବସାନ ହୋଇଛି—ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଅଜି ମୋର ଜୀବନ ଦହଙ୍ଗେ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା—ପୋଲିସ ତାଡ଼ନାରେ ।

ମୁଁ ସତ୍ତା ନୁହେଁ କୁଆଡ଼େ—ଏହି ଘଟନା ମଧ୍ୟ ଜାଣି ହେଲାଣି । ଏତେ ଦିନ ଯାହା ଘଟନା ଥିଲା—ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଥିଲା—ଅଜି ସ୍ୱାମୀର ଆତ୍ମହତ୍ୟା ସୁଭସ୍ମ ମୋର ଅଦୃଷ୍ଟ ହେବାର ପ୍ରମାଣ ହୋଇଗଲା । ହାୟରେ ଦୁନିଆ !

× × ×

ଗୋରୁ ଚାଉ ଅଛି—ଘର ଦ୍ୱାର ଅଛି । ମାତ୍ର ସେ ନାହିଁ । ଅଜି ମୁଁ ଅଜି ପୋଲିସ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଚୋଲାଯାଉଛି । ଏହି ମୋର ଜୀବନ । ମୁଁ ଜଳ୍ପିଆ ହୋଇଛି । ଜୀବନ ଯାତ୍ରାର ମହାନ ଚାଉଳରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଅଛି ? ହେବ କି ? ହେବ କି ? ଜାଣିବ କି ? କିଏ ସେ ମୋତେ ପୁଣି ସାହସ ଦେଉଛି—ନା, ସାହସ ଧର, ଏ ବିପଦ ଦୁଇ ଦିନରେ ଚାଲିଯିବ । ଥାନାକୁ ଯିବାକୁ ହେବ—ଜଣେଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ତୁମେ ତାହା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ବିଚଳିତ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

× × ×

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଖର ତେଜରେ ଅବାରେ ଜଳୁଛନ୍ତି । ମୋର ଅନ୍ତର ଅନ୍ଧକାରରେ ଭରି ଯାଉଛି । ଏହି ମୋର ବର୍ତ୍ତମାନର ଜୀବନ । ଏ ଯେ ମରଣ—ସ୍ପନ୍ଦନ ଯୁକ୍ତ ମରଣ । ଫିରି କୁଆଡ଼େ ? ଅରେ ଅରେ ଯାହାକୁ ଦେଖୁଛି ତାହାକୁ ଜହୁଛି—କଣ କହୁଛି କିଛି ଠିକ କହୁନାହିଁ—ତାର ଭାବ ରହୁନାହିଁ ।

କଳଙ୍କିନୀ ମୁଁ—ହୋଇଥିବା । ହଁ, କିନ୍ତୁ ଅଜି କି ଜେହ କଳଙ୍କିନୀ ନାହିଁ ? ମୁହଁ କି ଏବା ? ଭୁବେ ପାଠକ ! ତୁମେ କି କଳଙ୍କ ଦ୍ୟୋନ ? ଶୁଭ୍ର, ସୁନ୍ଦର, ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଚନ୍ଦ୍ର କଳଙ୍କ ଦ୍ୟୋନ ?

× × ×

ମନର ଭାବନା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ବେଳ ନାହିଁ—ସବୁ ଗୋଳେଇ ଯାଉଛି । ଜଗତ୍ ଚକ୍ଷୁରେ ମୁଁ ଯେପରି ମହା ଅପରାଧିନୀ—ଚିର ଅପରାଧିନୀ ।

+ + +

ମୋର ମୁକ୍ତି ଅଛି ? ଅଛି ? କୁଆଡ଼େ ? କେବେ ? କାଲି ? ହେଉ ! ଆ ! ×××

———

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମ୍ପାଦକ – ଶ୍ରୀ ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ।

ସବୁଠୁଁ ବଳି ଓଜନବାଲା ମଣିଷ

ଡାକିଏଲ ଲମ୍ବାର୍ଟ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ସବୁଠୁଁ ବଳି ଓଜନବାଲା ବା ଭାରି ମଣିଷ । ଆଜ-ସାଏଁ ତାଙ୍କ ସାଂସଲୁ ପଂ ସବେଲବା ଭଳି କେହି ଥିବାର ଜଣାପଡ଼ିନି । ଲଣ୍ଡନର ସହରରେ ୧୭୭୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସେ ଜନ୍ମିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦହର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଥିଲା ୫ ଫୁଟ ୧୧ ଇଞ୍ଚ । ପସ୍ତି ଥିଲା—ଗ୍ରତ ପିଠି ଉତ ମାପ କଲେ—୯ ଫୁଟ ୪ ଇଞ୍ଚ । ପାଦ ଉପରକୁ ନକଲୋଡ଼ର ମାପି ଥିଲା ୩ ଫୁଟରୁ ଅଧିକ । ଓଜନରେ ସେ ୩୮-୧୦ ହେବ ଥିଲେ । ମଲା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଯଥା ଶକ୍ତି ଶବ୍ଦରେ ଭରିବ ଦେବା ପାଇଁ ନୂଆ ପାଇଥିଲା—ସେ ଶବ୍ଦର ଲମ୍ବ ଥିଲା ଫୁ ୭-୪ ଇଞ୍ଚ, ପସ୍ତି ଥିଲା ଫୁ ୪ ଇ ଓ ବେଧ ଥିଲା ଫୁ ୩-୪ ଇଞ୍ଚ ।

ଏବେ, ଆମର ଦେଶରେ ମ ୭-୧୫ ସେର ଓଜନର ଜଣେ ଲୋକର ସଂଧାନ ମିଳିଛି । ତା' ପର ଅମୃତସରରେ । ଦିଶ ପାଞ୍ଜାବ ଅଳ୍ପବେଳକୁ ସେ ଅଜନ୍ମଶ୍ଚ ସ ହେଇ ପଡ଼େ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥରରେ ଏଇ ବୋଧହୁଏ ସବୁଠୁଁ ଭାରି ମଣିଷ ।

ପଇଲଟମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ

ପରର ପଇଲଟ ଚାହୁଁ ତା' ଅଳାଣରେ ତା' ପଇଲଟରୁ ଟକା ପଇସା ବି ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ ମନେ ହେଉ ନ ଥିବା ବେଳେ ସେତେ ଅନ୍ୟ ସୂଚନାକ ହେଉ ପଛକେ—ଏକ ପ୍ରକାର କୌଶଳ ତ ? ଏଇ କୌଶଳ ଓ ପଦ୍ଧତି ଶିଖା ଦେବା, ପଇଲଟମାନଙ୍କ ଦାନ-ଭାବ, ଅଭାବ ଅଭିଯୋଗ ବୁଝିବା, ଜେହ ଧରି ପଡ଼ିଲେ ତା ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ସଂଘର୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା—ଏସବୁଗୁଡ଼ିକ ତୁଲେଇବା ପାଇଁ ମିଶ୍ର ଦେଶର ପଇଲଟମାନଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂଘ ଓ ଅଫିସ ରହିଛି । ସେ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଇଲଟମାନଙ୍କୁ ଅଂ ଏଇ ସଂଘର ସଭ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ସଂଘର ସଭାପତି, ସମ୍ପାଦକ, କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଇଲଟମାନଙ୍କୁ ସଂଘର କର୍ମକର୍ତ୍ତା-ମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାନି ଚଳିବାକୁ ହୁଏ । ତେତେବେଳେ ତଳେ ସେ ଦେଶର ସାଲା ଫାରୁ-ଲଙ୍କ ତରାଜ ଉପରେ ଉପଲବ୍ଧରେ ଛିଲା ସଂଘ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ମର୍ମରେ ଏକ ବୋଧଣା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ସଂଘର ସଦସ୍ୟ ପଇଲଟମାନଙ୍କେ ଜାହାଜ ପଇଲଟ ଜାତି ପାରିବେ ନାହିଁ ! ସତ୍ୟରେ, ତରାଜ ଉପର ଅସଂଖ୍ୟ ଜନସମାଗମ ଓ ଉତ୍ସବାନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ ଜଣକର ହେଲେ ପଇଲଟ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଗ୍ଲେଜର ଧର୍ମଜ୍ଞାନ ବା ଲକାରେ ରାବନାମ ହେଉ ମିଶ୍ରୀସ୍ଥ ପଇଲଟ-ମାନ୍ଙ୍କ ଏବମ୍ବିଧ ଶିଷ୍ଟାଚାର ବାସ୍ତବିକ୍ ପ୍ରଶଂସାର୍ହ !

ଆଗ ବାଟେ ଧୂଆଁ ପିଇବା

ବଲଭରେ ମିଃ ଅଲପ୍ରେଡ଼ ଲଙ୍ଗ ଜଣେ ନାମକ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ସେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଚିଅର ପାଇପ୍ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାଂଶ ଧୂମପାନ କରିଥାନ୍ତି । ଯାହା ତାଙ୍କ ଅଦୌ ଅସ୍ତ୍ରିତ୍ୱ କି ଜନ୍ମ ବୋଧହୁଏ ନାହିଁ । ଡାକ୍ତରମାନେ ପରୀକ୍ଷା କରି କହିଛନ୍ତି—ସାଧାରଣତଃ, ମଣିଷ ଅଧିକରେ ଯୋଗ ପରିଚ୍ଛ ସଣି ବାହାରିଯିବା ପାଇଁ ସେଇ ଛିଦ୍ର ଥାଏ ଲଂଗେଭନ୍‌ଙ୍କ ସେଇ ଛିଦ୍ରଟି ତାଠୁଁ ଅନେକାଂଶରେ ବଡ଼ । ତେଣୁ ଧୂମ୍ରପାନ ହେଲେ ଜଳାରେ ଜେଣ୍ଟି ଲଖିକାରେ ସୁବିଧା ହୁଏ ।

ନଅ ଫୁଟ ଲମ୍ବ ନିଗ

ଅମ ଦେଶର ବାଣ୍ଟ୍ରଅବାଡ଼ ଷ୍ଟେଟରେ ଜଣେ ସିସେହ ଅଛ,—ତା' ନାଁ ରୋଗାର ଅର୍ଜୁନ ଦଙ୍ଗାଲେ । ବୁଢ଼ା ହେଲାଣି ବିନ୍ତୁ, ଲେଖ ଲଖିବାର ସଜ୍ଜ ସାଇବାହିଁ ତାର । ତା ଓ ତାହାଣ ପଂ ଲମ୍ବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାପିଲେ ହେବ ୧୦୩ ଇଞ୍ଚ । ବାଁ ପାଖର ୫୧ ଇଞ୍ଚ ଓ ତାହାଣ ପାଖର ୫୨ ଇଞ୍ଚ । ସାରା ଦୁନି-ଅରେ ଏଇ ବୁଢ଼ାଟାର ଦେଉଚ ଲମ୍ବ ନିଗ ଲଖିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ପହଲା ନମ୍ବର ।

ଦିମହୁଣିଆ ଓ ପାଆଳିଆ କୁକୁର

ନ୍ୟୁୟର୍କ ସହରରେ ଚଳନ୍ତି ପାଇ ମାସ ତଳେ ଏକ କୁକୁର-ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ବେଶମୋଟ ୧୦୧ ପ୍ରକାରର କୁକୁର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ୱା ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବା-ପେକ୍ଷା ବୃହତ୍ ଓ ଓଜନଦାର କୁକୁରଟି 'ଗ୍ରେଟ୍ ଡେନ୍' ଜାତୀୟ । ଏହାର ଓଜନ ୨୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଢ଼େଇ ମହଣ । ଅଜ, ସବୁଠୁଁ ସାନ କୁକୁରଟି ହେଉଛି—'ଚିହୁଆ-ଡ଼ୁଆ' ଜାତୀୟ ଏକ ଜାତର ଛୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠିବିହୀନ କୁକୁରର ଓଜନ ପାଉ ଦୁଇ ଅଥବା ଦୁଇଟାହିଁ ।

ଆଧୁନିକ ବାମନ

ଇଥିପ୍ରିଆ ସହରରେ ଅଥର ଡ୍ରେଟନପ୍ରେସ ଅଞ୍ଚଳରେ ଟମାସ ଭଲଟ୍ସ୍ନ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବସବାସ କରୁଛି ଚିନ୍ତିତ ଅଛ । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ 'ଟମ୍ ଥାମ୍ବଟିନ୍' ବୋଲି ଡାକା କରି ଥାନ୍ତି । ବୟସ ତାର ଓଜନ ଜମା ରେ ୭ ଫୁ ଓ ଉଚ୍ଚରେ ୨୫ ଇଞ୍ଚ । ଡାକ୍ତରମାନେ କହୁଛନ୍ତି ତାର ଅଜ ବଢ଼ିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲାହିଁ । କାରଣ, ଜଳ୍ପରେକ୍ଟିଂ ଥିବାରୁ ଗ୍ରାନ୍ଥିରେ ଦଗ ଲେଖାଯାଇ ରହିଯାଇ ଥିବାରୁ ବୃଦ୍ଧିରେ ବାଧା ଘଟିବ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଟିକିଏ ଭୁଲ

(ବହୁଦିନ ପୂର୍ବେ ଡ଼ଗରରେ ଏହି ଭୁଲ ଟେବେକ ଭୁଲ ଲେଖା ଦାଦାର ଥିଲା—ଏଥର ମଧ୍ୟ ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଜାଣେଟେ ସଂସ୍ଥାର ତରି ପାଠକମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରରେ ଦାଡ଼ୁଛୁଁ । ଭୁଲ ଲେଖାର ଜଡ଼େ ଜଡ଼େ ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ ମଧ୍ୟ ହୁଅଯାଇ ଅଛି । ତେବେ ଓଡ଼ିଆ ବହୁମାନଙ୍କରେ ଯେପରି ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନର ମଧ୍ୟ ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ସେହିପରି ଅମ ଭ୍ରମ ଶୋଧନରେ ଯଦି ସମାଦ ଥାଏ ତେବେ ପାଠକେ ସ୍ମୃଦ୍ଧ ହେଲେ, ଅବଶ୍ୟ, ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ ହେବ ।—ସଂପାଦକ ।)

ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
Yourplan	Aeroplan	Bill drain	Children	ମନଷ୍ଟର	Main eater
ମାଇଲ	Mine	ଜୁଅ ଏଠି !	Co operative	ମସ୍ତାଗ୍ରହ	ସତ୍ୟାଗ୍ରହ
ଯାଜ	ଜାଜ	ଶୋ ସେଇଠି	Society	ଜୋର ଧ'	ସ୍ୱର
ଜୁଇମାନ	ଜଇମାନ	ଅନନ ଭଲ	ଜାଜନ ଜାଲ	ଧର୍ମକଳ	ଧାର୍ମିକ
ବାଜେ	ଜ୍ଜେ	ଗ ଲଗଲ	ଖାଇଗଲ	ପୁରୁଣା	ପୁରାଣ
A Rest	Arrest	ଅଶଲ୍	ଅଶୋକ	ଜାଇ ଜେଲ	ଜାଇଲେଲ୍
ଭାରତର ଶିଅଅଇନ	ଭାରତ ରକ୍ଷା ଅଇନ	ଅଡ଼ୁଅ, ଜାଡ଼ୁଅ	ଜଡ଼ୁଅ	ଗିତା	ଗୀତା
ହିଟ୍‌ଲରେ } ହଟ୍‌ଲରେ }	Hitler	ଜବତା	ସବତା	ସଗ ଭ୍ରତ	ଭ୍ରମରତ
ମୁଣ୍ଡଲିଗ	ମୂଷୋଲିନ୍	ଜାଲଶି ଜଳ	ଜାଲସାଲବଳ,	ପାଲସ୍ପୁଣ	ଜାଲସ୍ପୁଣ
ଭ୍ରିଅ	ବ୍ରିଟିଅ	ଏଡ଼୍ଯା (ସିଧା)	ଇଡ଼୍ଯା	ଦଶିମକ	ଦଶମୋଲ
ଗ୍ରପାଣି	ଜାପାନ	ପଟ୍ଟା	ଝଟ୍ଟା	ପଲ୍ଲାଦ	ପ୍ରସାଦ
ଭ୍ରଅର ଯା'	ଭ୍ରମସା	ଜଲ୍ଲା ଜାଲ୍ଲ	ଜଲେଟ ଗାର୍ଲ	ଦଲେଜାନ୍	ଦରଜନ
ଫିଲ୍ଟ, ଜଲ୍ଟ	ଗିଲ୍ଟ	ମ୍ଭଲ ହେଲ	ଲ୍ଟ୍ରଲ ଫିଲ	ସର୍ଥଭସ୍ମ	ଶ୍ରୀଦାସ୍ମ
Nife	wife	ଯାଜ	ଗ୍ରଜ	ସିଧାଜାଟ	ସୂଜାଜାଟ
Horse ବାନ୍ଧ	husband	Host hall, ହୋଷ୍ଟେଲ	ହଷ୍ଟେଲ	ଅଦାନର	ଅଂମର
		ଜଡ଼ସ	ଗ୍ରଣୀ	ଚର୍ଚ୍ଚାଗୀ	ଚର୍ଚ୍ଚିଲ୍
				Fiancee fare	Fancy fair

ଜର ଓ ପ୍ଲୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ
ଓ
କିଲ୍ଟ୍ରଲିନା (ବଟିକା)

ସର୍ବତ୍ରେ ଚୋଲ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ ଦେଖିଲେ ଜାଣିହେ ଘରେ ରହିବେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଜ୍ୱର, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ଭେଦ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ଦେଶୁ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୪ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନଡାକି ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ପୋ: ବେଦପାଟଣା—କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରିଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ପରିଶ ଟଙ୍କା

ଭେଦୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଶେଷ ତାରିଖ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ।

ଡଗର ୨୩ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୧-୧୯୪୧ ରିଖ

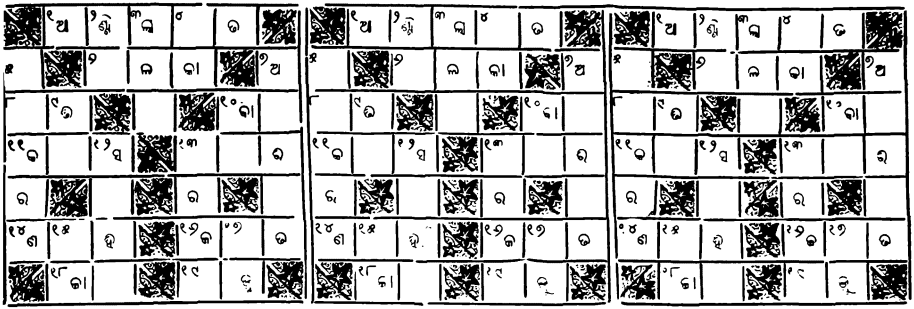

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର_____

ସିଧା ଭାବରେ

୧ । ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଇ ଦେଲେ ପୃଥିବୀର ଗୋଟିଏ ମହାସାଗରର ନାମ ହେବ, ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ ଯାହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅମେରିକାର ଯୋଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

୨ । ଯେଉଁ ବାଳକ ଅଙ୍ଗରେ ଯୌବନ ଚୂଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଚୂଡ଼ି ନଥାଏ ।

୮ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅନେକ ସମୟରେ ଦୌଣସି —ମାନେ ନାହିଁ ।

୧୦ । ଯାହାର ଏ ଥାଏ, ସେ ପତ୍ର ସତ୍ତ୍ୱରେ ଦ୍ୱାରେ ନାହିଁ !

୧୧ । ସ୍ନାନ ସାର ନବ କଲୋସ — ଜାଗେ ଅଟ୍ଟ ।

୩ । —ସଙ୍ଗରେ ଚଳି ଜଣ ଅଧିକ ଅପଦନ୍ତ ହେବା ଲୋକ ଜସ୍ ନାହାନ୍ତି ।

୧୪ । ସଜାଇ ରାଖିଲେ ଠାକୁରକଠଁ ଲାଗିବ ।

୧୨ । ଯାହାର କର୍ଣ୍ଣ ଜଗେ ।

୧୮ । ଜଂଗ୍ରେଜ ସରକାର ଭାରତରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଭାରତର ବିରଲ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଏହା କରି-ବାରେ ପ୍ରଚାରଗ୍ରନ୍ଥରେ ଦାଖୀ ।

୧୯ । ଗୋଟାଏ ପାଇଲେ ଦୁଇଟା ପାଇଁ, ଚୂଅକର ପଢ଼ିବେ ମନ ହୁଏ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୨ । ଏହାକୁ ଖଣ୍ଡ କରିବେ ତ ଚିଡ଼ି ଉପରେ ପଡ଼ନ୍ତୁ ।

୩ । ମନୁଷ୍ୟର ଅଳଙ୍କାର ଭବିଷ୍ୟତ ନିମନ୍ତେ ପିଲାଳାଳରୁ ପଥାର୍ଥ ଏହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଦାଖୀ ।

୪ । ବାଳୁ ଶିଆ ଭୁଷାରେ ବାସର ଭୁଲ ।

୫ । ଅଫିମ ଗୋଟାଏ ଅଭ୍ୟାସ ଚୁଢ଼େ ଲୋଗ ମଧ୍ୟ; ଯାହାର — ନିମନ୍ତେ ବହୁ-ଶ୍ରମ ଓ ସମୟ ଲୋଡ଼ା ।

୭ । ଏସବ ଦୋଇଥିଲେ ଅନେକ ଜିନିଷକୁ ଚିହ୍ନିଣ କରିବାରେ କେତେକ ଲୋକ ହୁମ୍ପିତ ହୁଅନ୍ତି ।

୯ । ଏହାକୁ ଭାଲ କରିବା ଲୋକ ଦୁନିଆ-ରେ ଅନେକ ।

୧୦ । ଦୁର୍ଜ୍ଜିଲ ପ୍ରେମିକାର ସହାନୁଭୂତି ଅକ-ର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବହୁ ଯୁବକ ଏସବ ହୋଇ ଅନେକ ସମୟରେ ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ଚାଲିଥାନ୍ତି ।

୧୨ । ଜିନିଷର ସାମାନ୍ୟ ଏହା ହେବା ନିମନ୍ତେ ବହୁ ଜିଜ ଲୋକ ସତ୍ୟ ବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଅଳ୍ପାନ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତି ।

୧୩ । ଲୋକେ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରି, ଭସ୍ମ ଦେଖାଇ କେତେକ ସରକାର ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଧ୍ୱନ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ — କରିଥାନ୍ତି ।

୧୫ । ଡଗର ଅଙ୍କା ନାଟକମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଯାହା ଜଣାଇଥାନ୍ତି ।

୧୭ । ଜଳ ଢାଳିବା ଯାଗ ବିଶେଷ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧନ୍ୟା ଭେଦର ବାଟ

ବିସର୍ଜ ବିଷୟରେ ଚାରି ଦିନ ପରେ ଯୁକ୍ତ ଫେଲିଟ୍ ଅଳମ୍ବ କରି ଯିବ ଦେଖେ ଦେଖିବ କେଉଁଠି ଅଷ୍ଟ ବାଟ ନେ ଥିବା ଦିନ ଯେବେ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ଶିଳ ଦେଖିବାର ଜଣା । ଏହା ଦିନ ଭାବରେ ଓ ଜିନ୍ଦୁ ଜଳ ଭାବରେ ହୋଇଥାରେ । ଶିଳ ଭୁମିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶିଳ ଭୁମିକର ଯେଉଁ ଅଷ୍ଟର ଦିଆ ଯାଇଛି ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଇ ଯାହାର ଜର ଶାଳ ଘର ଭୁମିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏହି ଭୁମିକାର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାର, ଲେଖା ଓ ଜିନ୍ଦୁ ଅଷ୍ଟର ଯାଇ ଦେଖିବାର ଆଧାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଲେ ଠିକ ଜଣାଯିବ । ଯାହା ଥାଇ ଚକ୍ରରେ ଚକ୍ରର କର ଯେଉଁଥିରେ ଠିକ ଜିନ୍ଦୁ ଜାହା ଜାହି ବଣାଇବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଧନାର ଠିକ ଉତ୍ତର ଯଦି ଦିଆ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଚିହ୍ନିତ ଅଛି । ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୦୦୧ ଟାକା ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାନ୍ତ୍ୱନା ପୁରସ୍କାର** ୫୦୧ ଟାକା ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର ୫୧୦୧ ଟାକା ଦିଆଯିବ । ଦୁଇଟି ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଛି ଯେଉଁ ଏକୁଟାରୁ ଅଧିକ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପରିଚାଳକ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାନ୍ତ୍ୱନା ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରା ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ପୁରସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସର୍ବାଗ୍ରେ ଅପରେ ପହଞ୍ଚିଥିବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନଙ୍କୁ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ସେଉଁମାନେ ୫୦୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ସରଳ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି-୫ ୧ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ଚଳଣ୍ଡ ବା ଚତୁର୍ଦ୍ଦନ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପଠେଇବା ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ (ପାଞ୍ଚଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦/, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦/ ଏବଂ ତିନିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପାଞ୍ଚଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହାପରେ ନିମ୍ନରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦/ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦/ ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦/, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୩/, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୩୩/ ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହିସାବ, ମନିଅର୍ଡର, ଯେ ଷ୍ଟେଲ ଅର୍ଡର, ବା ଲୋକଯୋଗେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଚାରିଟେ ଦିନ୍ତ ବା । ହିସାବ ଦିଆଯିଲା ଅମ୍ବେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଫାଫା ପଛପଟେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମ ଓ ଠେକେଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ଯଦି ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣା (square) ରେ ଲାଗି ଲିଫାଫା ପେଷ୍ଟେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ଲିଫାଫା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ୟା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଉତ୍ତରର ଛାପା କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେ ଦିନରେ ୩ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରଥମ ୩ ଖଣ୍ଡ ଛାପା କୁପନରେ ଦେଇ ଶେଷିକ ଖଣ୍ଡର ଛାପା ଦେବେ ପାଟା ଲାଇକରେ ଲେଖି ଜାହି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହିଠାରୁ କାଟ

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To

DAGARO Sabdadhanda

P.O. BHADRAK

Dt. BALASORE

ORISSA.

ଏହିଠାରେ ଆଠା

ଭେଦୀମାନଙ୍କପାଇଁ ସୁବିଧା

ବିନା ଡାକଖର୍ଚ୍ଚରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପଠାଇ ପାରିବେ ।

(ଏଥିପାଇଁ ଖାମରେ ଉତ୍ତର ଦେବାର ଦରକାର ନାହିଁ)

ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଖାମରେ ଉତ୍ତର ଦେଇଯାଇଥିବାର ଅଛି । ଅଥଚ ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ବେମାନେ ପୋଷ୍ଟ ବିଭାଗରୁ ଅନୁମତି (Permit) ଅଣିଛୁଁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଦେବେ, ତାହା ସେମାନେ ଉପରେ ଟିକିଟ ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଟିକିଟର ମୂଲ୍ୟ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ପୋଷ୍ଟେଲ ବିଭାଗ ଦେଇ (bearing) ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ନ କରି ନେଇ ନେବେ । ଏଥିରେ ପୋଷ୍ଟେଲ ଟିକିଟ ଏଥିରେ ଲଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଦିଆଯିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି । ଦୁଇଟି ଏହିପରି ଭାବରେ ଅମ୍ବମାନେ ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ । ଏହି ଦୁଇଟି ଏହିପରି ଭାବରେ ଉତ୍ତର ପଠ

ଏହାର ଦିନ ହଠାତ୍ ଗିରଜାକୁ ଯାଇ ନ ପାରି କେତେକ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଭକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ବସିଲେ—ପ୍ରଭୁ ଯିଶୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏ ଦୁଃଖରୁ ତ୍ରାଣ କର—ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦିଅ ।

ସବୁଦିନ ସକାଳେ ଭାରତରକ୍ଷା ଅଭିନୟରେ ସେମାନେ ଗିରଫ ହୋଇଗଲେ ।

+ + +

ରାମ—ଈଶ୍ୱର ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ କେବଳ ନୁହନ୍ତି—ସେ ଶିକ୍ଷାର ଦାତା ମଧ୍ୟ ।

ଶ୍ୟାମ—କାରଣ ?

ରାମ—କାରଣ ଶତେ ଏ ପାଖରୁ ଏବଂ ଅଜରୁ ଦଶମ ପିଲାଟାଙ୍କୁ ଦିବ ବୋଲି ଲେଖେ ଲାଗି ନ ଥିଲେ କେହି ଈଶ୍ୱର ମଣିଷକୁ ସୃଷ୍ଟି କଲାଦିନରୁ, ମଣିଷକୁ ଯେ ଦିନେ ଦେଖା ପିଲାଟାଙ୍କୁ ଛେଡ଼ି ଦାନ୍ତ ଲାଗି, ଲାଳ ବ'ଣ୍ଟା ଟିକି ଜାଗାରେ ବସିଦେଇଛନ୍ତି ।

+ + +

ଭାଇ ତାର ଭାବୀଣୀ ପାଖକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲା—'ଭୁନ ଡୋର ଜାଥଁଲା ଛୁଅ ଯୋଡ଼ିକ ଚିନ୍ତିତ ଅଛନ୍ତି—କେତେ ବଡ଼ ହେଲେଣି—ସତ୍ରୁଛନ୍ତି ନା ? ମୁଁ ତାଂକୁ ମୋଟେ ଦେଖିନାହିଁ—ତାଙ୍କୁ ଏକ ଫୁଲା ବେଳକୁ ପଠେଇ ଦେବୁ । ମୁଁ ତାଙ୍କ ଦେଲ ଭଗ୍ନ ପାଇଁ ଏକ ଚିଠି ସାଙ୍ଗରେ ୫୧୦୦ ପଠାଇ ଦେଇଛି ।

ଫୁଲା ଛୁଟିରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଅସି ଟିକି ଦଣ୍ଡବତ କରି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଚିଠି ଦେଲା—ସେ ଚିଠିରେ ଲେଖାଥିଲା ଭାଇ, ଚିଭୁଚ୍ଛ ପଠାଇଲ—ଅଜ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଟିକି ମାଧ୍ୟପର—

ଭାଇ ନାହିଁ ।

× × ×

ସୁରେନ୍ଦ୍ର—ଅଜ ଜଳା, ତମକୁ ମୁଁ ଭକ୍ତିରେ ପାଇ ମୋର ମନେ ଦେଉଛି, ମଠାରୁ ଯେପରି ପୃଥିବୀରେ କେହି ଅଜ ଅଧିକ ସୁଖୀ ନାହିଁ !

ଜଳା—ପୃଥିବୀରେ—ଓ—ତ'ହେଲେ ତମେ ବହୁତ ଠାରୁ ଛେଡ଼ ତଳେ । ସେ କହିଥିଲା—ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗସୁଖ ଅନୁଭବ କରୁଛି ।

× × ×

ବଉ—ଟୁଲ୍ଲ, ଭାଇ ଦୁଧରୁ ସର କାଢ଼ି ଖାଇଥିଲ ?

ଟୁଲ୍ଲି—ନା ବଉ ସେ ଦୁଧରୁ ସର କାଢ଼ି ଖାଇନାହିଁ । ସେ ଜିଭରୁ ଜିଭରୁ ଦୁଧ ଢାଳିଅଣି ପିଇ ଯାଇଛି ।

× × +

ଦୁହେଁ ପ୍ରକୃତିରକୁ ଭୁଲି ଗାଢ଼ାଳିଙ୍ଗନ ପ୍ରକାଶ । ଦିନେ ଯୁବକ କହିଲା—ପ୍ରିୟେ, ମୁଁ ଯେହିଦିନ କଥା ଭାବୁଛି—ସେଦିନ ଅମେ ଦୁହେଁ ପଚରୁଥା ହୋଇ ଗେଟ୍ରେ ବୁଲୁଥା—ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ଦେଖୁଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଳ ବସିଥା ପବନ କହୁଥିଲେ—କି ସୁନ୍ଦର ସମୟ ହୋଇଥିଲ ସେ !

ଯୁବତୀ କହିଲା—'ନିଶ୍ଚୟ ! ନିଶ୍ଚୟ ! ସେ କଳ୍ପନା କରି ଅନନ୍ଦରେ ମୋ ପ୍ରାଣ ପୁଲକିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ମୁଁ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ସେ ଦିନ ବସିଥିଲେ—ତମେ ଚୌକିରେ ପାଣି ଦେଉଥିଲ—ବଡ଼ିଲି ଘାରକୁ ଚାଟି ସମାନ କରୁଥିଲ—ଫୁଲ ଦେଇ ମୋ ଭ୍ରମରଗୁମ୍ ସଜାଇ ଦେଇ ଅଧୁଥିଲ—ମୋ ଶାଢ଼ୀ ଛୁମାଳ ପଟା କରୁଥିଲ—ଅହାହା—ବାସ୍ତବିକ କେତେ ସୁନ୍ଦର ।

+ + +

ସ୍ୱର

କହିଲା—ମାଷ୍ଟେ ମାଷ୍ଟେ—ଅମ ସରର ଜାଲ୍ ସ୍ୱରରେ ଗ୍ରେଟ ପଶିଥିଲ ।

ମାଷ୍ଟେ—ତୋ ଗାମ କ'ଣ କରେ ?—

ରାମ—ସେ ଖ: ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ।

× × ×

ଶିକ୍ଷକ—ଗାଡ଼ୋଟି ଅଣ୍ଡ ଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ କହିଲ—

ଛାତ୍ର—'ଗାଡ଼ିର ନାହିଁ ।'

+ × ×

ବନ୍ଧୁ—ମୁଁ ଶିଶିଲ, ତୁ ଫଟକ ଦୁଇଟି ପଦକ ପୁରସ୍କାର ପାଇଛୁ ?

ଛାତ୍ର—ହଁ

ବନ୍ଧୁ—କାହିଁକି ?

ଛାତ୍ର—ପ୍ରଥମଟି ସବାଥିକ ମୂଢ଼ ଶିଷ୍ୟ ପାଇଁ—ଅଜ ଦ୍ୱିତୀୟଟି କାହିଁକି ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ।

× × ×

ଶିକ୍ଷକ—ଗୋଟିଏ ପିଲା ଅଛି ସେ କେବେ ମିଛ କହେ ନାହିଁ ।

ରାମ—(ତା ପାଖ ପିଲାକୁ) ସାର୍ ସେ ମିଛ କହୁଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷକ—ସେଟି କି ଗୋଳମାଳ ହେଉଛି ରାମ ?

ରାମ—ସାର୍ ମୁଁ ବିଚ କହୁନାହିଁ ସାର୍ ।

× × ×

ସାହାପିଥ—ଅଦ୍ଭୁତ ଭାବରେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଲୋକ ଦେଖିଥିଲି—ସେ ଏତେ ବଳା ସେ ଅଳ୍ପ ନ ଜାଳିଲେ ସେ ଦିନରେ ବ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ବାହାପିଥ—ଫରମୋଗରେ ମୁଁ ଏତେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଲୋକ ଦେଖିଥିଲି ସେ ଅମରି ଅଳରେ ଦୁଇଥର ଦରକୁ ଯାଇ ଫେରି ଆସିଲା ।

ନାହିଁ ।

—o—

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ଆରତି—ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା—ଅଗ୍ରହାୟଣ

"ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଣ ମେଳେ ଦିନ ଗଲା ବହି" — ଦରବାର । ଦିନ ଜଣ୍ଟିବିଶୋର ଜୈଶୋର-ର ସ୍ଥାପାକ ସରକାରଙ୍କ ଦେଶିଗାର ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । ତନୁ ଦରର ଡାଲୁଏ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀ ଖାଇବେ । ଭଗ୍ନ ଚାହିଁ ।

ପତିଭାର ଦୀପାଳୀ ଶ୍ରୀ ବୈକୁଣ୍ଠ-ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ—ସାଧାରଣ ଭାବଚାହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗୀତର ଅବତରଣ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୀ—ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଦେ । ଭାବଗ୍ରାହି ମଧୁର । କେବଳ ଶେଷ ଗ୍ରନ୍ଥାଡ଼-ରେ ଦିନ 'ମୋହମୁଦ୍ରର' ଶବ୍ଦାଳଦେଇ ସେ ମାଧ୍ୟସ୍ଥରେ ପାଠିଣ ପରେ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବାଉଁଗାରାଣୀ—ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଦାସ । ବାଉଁ ଶବ୍ଦଣୀ ସତ୍ତ ଏ ଭାବଚାହ୍ନ ସ୍ପନ୍ଦ, ସାଙ୍ଗୀତ ଉପଭୋଗ ।

ଉଆସଲାଗି - ଗଳ୍ପ - ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଶୋଭ ଦାସ । ଗଳ୍ପର ବିଷୟ ବସ୍ତୁରେ ନୂଆ ବିଷୟ ବା ଗଳ୍ପତା ନାହିଁ । କେବଳ ଲେଖକଙ୍କର ଅନୁଭବଶୀଳତା ଛଳନ୍ତ ଭାଷାର ଲାଳିତ୍ୟ ଗଳ୍ପଟିକୁ ସରସ କରିଦେଇଛି ।

ଅମରପ୍ରୀତି—ଗଳ୍ପ-ଶ୍ରୀମତୀ ସୁପ୍ରଭାତ । ଗଳ୍ପଟି ଭଲ ହୋଇଛି - ମାତ୍ର ବିଶେଷତ୍ୱ ନାହିଁ ।

କେହି ନୁହେ—ଗଳ୍ପ -ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ସ୍ୱଇଁ । କଥାଂଶ ଅତି ସାଧାରଣ । ତନୁ ଅର୍ଥ ହିସାବରେ ଏ ଗଳ୍ପଟିର ସ୍ଥାନ ଅତି ଉଚ୍ଚରେ ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଭାଷା ସାଧିବ ମଜ୍ଜଣ୍ଡିଭ୍ରମ ବିଶ୍ଳେଷଣଟି ଅତି ଚମ-ତ୍କାର । ଶେଷରେ ଦୌଷ୍ଟର ଦୁଃଖମୟ ଦେଖା ଖରରେ ଝୁଂଚଅର ଭାବ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ଫୁଟିଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସରୋଜିନୀ ଦେବୀ ଅଧୁନିକା ଚାରିମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଭାଶୀଳତା ବିଷୟରେ ଦେଖେଇଦେଇ ଖାଲି କଥା କହିଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏପ୍ରକାର ଅଲୋଚନା ଦେବା ପ୍ରସ୍ତୋ-ଜନ । ଶିକ୍ଷିତା ନାରୀଏ ଯୋଗଦେଲେ ଭଲ ।

ସହକାର—ସପ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା ।

ଭାଷାସଂସ୍କାର—ଶ୍ରୀ ଅନିରୁଦ୍ଧଣ ସ୍ୱାମ୍ । ପ୍ରବୀଣ ସାହିତ୍ୟରେ ଅଶ୍ଳୀଳତାକୁଙ୍କ Satirist ରୂପରେ ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଖୁସି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଭାଷା ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାରର ଚେଷ୍ଟା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଲେ ଅଧିକ ଖୁସି ହେବୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ଅସ-ରନ୍ତି' ଏଥର ହଠାତ୍ ତୁଲ୍ନା ସ୍ୱରରେ ପଡ଼ । ଅଗରୁ ଅଗରୁ ଯେପରି ଉପରେ ମ ଲମ୍ବିଥିଲେ, ଶେଷ ବର୍ଷରେ ତାହାଁ ଦେଖାଗଲା ଧାରିଦାଷ୍ଟଙ୍କ ପରି ଲାଗୁଛି । ଅତ ଶିଷ୍ଟ ଲିଖିରେ ଏପରି ଦିଆ ଶୁଭବଟ ।

ଭଦ୍ରଦାସର ଶିକ୍ଷଣୀୟତା ଶ୍ରୀ ଚପିଚେ-ଶ୍ୱର ଦାସ । ଭର୍ଦ୍ଦ ପରୀକ୍ଷା ଦିଲ୍ ପାଇଁ ଲେଖା ଭାବା ଚଳିଷ୍ଟ ହୋଇଚାହିଁ ।

ଦାନ—ଶ୍ରୀ ରଜନୀକାନ୍ତ ଦାସ—ନୂଆ ଢଙ୍ଗରେ ଲେଖା ଚବିତା । ଭଲ ହୋଇଛି ।

ଜୀବନ ଓ ସଂସ୍କୃତି—ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର-ଶେଖର ଦାସ—ଅବେଗଭରା ପ୍ରବନ୍ଧ । ଷ୍ଟାଇ-ଲରେ ପ୍ରବାହ ଓ ଭାବ ଭରପୂର ଅଛି ।

ଅନିତା ଚିତ୍ର—ଗଳ୍ପ—ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ଚରଣ ପଣ୍ଡା । ଦେଶ୍ ପ୍ରାଣକୁ ଲଗେ - ଭାବରେ ଏପରି ଅଭାବ ଦିଆ ଅବେଦକ ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରଭାବ ଭାବରେ ଭ୍ରମ୍ଭିତ୍ରାଏ ପଡ଼ି ।

ଅମ୍ବିକାବିଳାସ- ଶ୍ରୀ ସୁଧାକର ପଟ୍ଟ-ନାୟକ । ଅର୍ଥ ଚିତ୍ରାର ଚିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ ଚିତ୍ରା ଚଳିଛି, ଏ ବିଷୟ ସେଇ ଅବେଦ ଧନକୁ ଚାଦ.ନୁଚାଦ ଚଢ଼ୁଛି । ସୁଧାକର ବାବୁ ଭ୍ରମନାଥଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏଥର ସେଇଇ ଅକାଟ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ବାଢ଼ିଛନ୍ତି—ଭ୍ରମନାଥଙ୍କର ହ୍ର ଜସ୍ୱ ।

ଦେଖେ ଯେ ଚହ୍ନ ମିଛକଥା—ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରି ରାଜ୍ଜରସ୍ୱ । ଏବଦମ୍ ନୂଆ ଅଭ୍ରଣ । ଏପ୍ରକାର ଚିତ୍ର ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଅପୂର୍ବ ଅଶିକ୍ଷାର ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ଦାୟିତ୍ୱର, ଚରିତ୍ରାଙ୍କନ ଏଡ଼େ ମିଛୁଅ ।

ଚାଲ—ଗଳ୍ପ—ଶ୍ରୀ—

ଯୁବାଭାଷ ହିଁ ଅ ଭ୍ରମାସ ପ୍ରତି ସ୍ୱଚ୍ଚ ମୋହନ ଅଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେଖା ଯାଉଚନ । ମୋହନ ପ୍ରତି ଭ୍ରମାସ୍ୱର ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଛେ ଦୋଷ ନାହିଁ । ତନୁ ଚନ୍ଦ୍ରାବାଡ଼ ଗଳ ଅସ୍ପ-ଷ୍ଟ ପୋଖରୀ ଜଳ ଗଛ ଗୁଳ ତଳେ ଜଳ ଜଳ ଲଟ ପାଇଲେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ତ ସ୍ପନ୍ଦ ତ ନାହିଁ । ଏଥର ଭାଦ ଦେଇଥିଲେ ଗଳ୍ପର ଗତି ନ ହୋଇ ବରଂ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ି ଥାଆନ୍ତା ବୋଲି ମନେ ହୁଏ ।

ତେଜି ଜି ପାରିବି ଧରଣୀ ?—ଶ୍ରୀ ଲୁଣ୍ଠବିହାରୀ ଦାସ । ଭାବଚାହ୍ନ ପଢ଼ିଯିବାକୁ ଦେଖି, ତନ୍ତୁ ଚିତ୍ରରେ ଚାଶିଗ୍ୟ ତ ଦିଲେଲ୍ ଅଣେନାହିଁ ।

ଭାରତୀୟ ନାରୀ - ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାସ ବିଦ୍ୟାଳକାଳ ସାହିତ୍ୟ ଗୁଣ୍ୟ । ପ୍ରବନ୍ଧଟିରେ ବିଦ୍ୟ ଅଛି, ଅତି ସାହିତ୍ୟ ତ ଅଛି । ଅତ-ଏବ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସାହିତ୍ୟ ଚାଲିଚାଲ୍ଲି ବିଚାରାଲ୍ଲ ନାହାର ଅଟେ ଥାଇ ନ ପାରେ ।

ନିଶ୍ଚୟ! ନୋହିଲେ ଟାକା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ସମ୍ବନ୍ଧ ଖାଇଁ 'ଚନ୍ଦ୍ର ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ିବା—୫୧୧ ଧୂଳିଭଙ୍ଗ, ଶୁଷ୍କତାଜନ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'ଚାମରେଚନ୍ଦ୍ରତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରା ୫୦୧ । ଅଧ୍ୟ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ଯେଉଁଫୁଟିବା, ଲୁଣ୍ଠ ଚାଟିକ୍ୟପାଇଁ 'ପ୍ରବ୍ରକର ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ବ୍ରଜବୈଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଔଷଧ—ବରବଜ ଶ୍ରୀ ଗୁଟାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. .S ;

ଡାକ: ହାଇକସଙ୍ଗର ବରବ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

୧୯୪୦ ମସୀହା କୋଉଲି

ଲେଖକ—ଭପିବର

କ—ରେ କଂଗ୍ରେସ ବଳ ମନ୍ତ୍ରୀପଦ ଛଡ଼
ଶ୍ୱେତ ଘଂଚ୍ଛ ଯଇ ବଢ଼ାଇଲେ ଦାଢ଼ି ଲେ କୋଇଲ ।

ଖ—ରେ ଯେ ଝଲକୋଟ ଜଳବୋଟ ସାର
ଝର ବଡ଼ାସେ ଗୁଣ୍ଡିଲେ ଉଜାଣି ସହିର, ଲେ କୋଇଲ ।

ଗ—ରେ ଟି ଗୋଦାବସ୍ତ "ଇଣ୍" ଚଢ଼ ଛଡ଼ ।
ଗୋବର ଗଡ଼ଆ ମଧ୍ୟେ ପଡ଼ିଲେ କମ୍ବଳ, ଲେ କୋଇଲ ।

ଘ—ରେ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇ ସଂଡ଼ିଡ଼େ ଭାଙ୍କୁଣି
ଘୁମ ଘୋରେ ମାରହେଲେ ଦାଢ଼ିର ଉଙ୍କୁଣୀ, ଲେ କୋଇଲ ।

ଙ—ରେ ଅଙ୍କଲ ବଦ ସୁଲ୍ଲପ ଦଲଆ
ଅଙ୍କଲୁଣ ସଡ଼ାଗ୍ରହେ ହୋଇଗଲେ ଠିଆ, ଲେ କୋଇଲ ।

ଚ—ରେ ଚେମ୍ବାରଲେନ ହେବାରୁ ଅଙ୍ଗାର
ଚଣ୍ଡାଇ ଚଢ଼ିଲ ଚମ୍ବ ଭଟିଲେ ଚେଗୋର ଲେ କୋଇଲ ।

ଛ—ରେ ଛନକା ପଶି ଫରସି ମୁଲକେ
ଛନଛନ ହୋଇଗଲ ନେତ୍ରର ପଲକେ ଲେ କୋଇଲ ।

ଜ—ରେ ଜନାବ ଜଲା ଜଜର ଜୁଲମ୍
ଜାରଜର ପାକିସ୍ଥାନେ ଜଲେ ଅଜ୍ଞ ଦମ୍ ଲେ କୋଇଲ ।

ଝ—ରେ ଝଡ଼ିଗେ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରୀପଦ ଘାଇ
ଝୁଆଇ ଝଡ଼ିଲେ କେତେକଣ ଝିଅ ମୁଇ ଲେ କୋଇଲ ।

ଞ—ରେ ଅଞ୍ଜଣା ହୋଇ ହିଟ୍‌ଲର ଉଣ୍
ଅଳାରଗେ ଯୋଡ଼ି ମୁଖ୍ୟ କରେ ଲଣ୍ଡଭଣ୍ଡ ଲେ କୋଇଲ ।

ଟ—ରେ ଟକରା ମାର ମୁସ ଲିଗ ମାର
ଟାଉ ଟାଉ ଟିଣ୍ଡି ଟିଣ୍ଡି ଲଟିଲ ଟଣ୍ଡିର ଲେ କୋଇଲ ।

ଠ—ରେ ଠାକୁର ବାଡ଼ ଗୁଣ୍ଡିଲେ କଂଗ୍ରେସ
ଠୁଳେ ଠ—ବଣ୍ଡିଲ ଫଳ ପାଇଗଲ ଦେଶ ଲେ କୋଇଲ ।

ଡ—ରେ ଡ଼-ଗ୍ୟାଲ ବୀର ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଠାଇ
ଡ୍ୟାମ୍ କେଅର କରିଦେଲେ ଡକ୍ଟ୍ରିମ ବଜାଇ ଲେ କୋଇଲ ।

ଢ—ରେ ଯେ ଗୋ—ଢା ଗ୍ରୁଆ କମାଣ
ଢାଣ୍ଡି ଢାଣ୍ଡି ବୋମା ନାଦେ ଉଡ଼ଯାଏ ପ୍ରାଣ. ଲେ କୋଇଲ ।

ଣ—ରେ ନେହେରୁ ଯୁଆ ଜବାହାର ଲାଲ୍
ଣମ୍ପିଡ଼ା ଣାଇବା ପାଣ୍ଟି ଗଲେ ଗୃହସାଲ ଲେ କୋଇଲ ।

ତ—ରେ ତମାମ୍ ଦେଶେ ଲଗିଗଲା ଧୁମ୍
ତଣ୍ଡିଆ ଆଉଜାଙ୍କର ଝୁଙ୍ଗିଲା ଉମ୍ବ୍ ଲୋ କୋଇଲ ।

ଥ—ରେ ଥାପୁଡ଼ା ମାର ଦେଶୀ ଛ୍ୱଟ୍ରେ
ଥଣ୍ଡଲା ହୁଣ୍ଡଲର ସାନ ଦେଶୀଗୁଡ଼ ଲୋ କୋଇଲ ।

ଦ—ରେ ଦରବ ଚଳ ବଢ଼ିଗଲା ଝୁଲ୍
ଦଲ ଛେଣ୍ଟ ବେଗାଇଏ ମାରଡ଼ନଲେ ଦାଉ ଲୋ କୋଇଲ ।

ଧ—ରେ ଧର୍ମ ଶାର ଧ୍ୱ ଶଉମାଉ
ଠକେଇ ଜାଉଳ ଧ୍ୱ ମୁଣ୍ଡ [illegible] ହାଉ ଲୋ କୋଇଲ ।

ନ—ରେ ନେହୁଗ ହୋଇ ସ୍ୱଶ [illegible]
ନାଇଟ୍ରେଡ଼ ବ [illegible] ଏକ [illegible] ଣ ଲୋ କୋଇଲ ।

ପ—ରେ ପଟ୍ଟେଲ ବଳ ଫ୍ରୋଇଲେ [illegible]
[illegible] ଲୋ କୋଇଲ ।

ଫ—ରେ ଫଳ [illegible] ଭାଲ୍ [illegible]
ଫୁଲ ନାହିଁ [illegible] ବଳ [illegible] ଲୋ କୋଇଲ ।

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ବ—ରେ ବଲେଇ କଣ ମେଣ୍ଟାଇବ ବୋଲି
ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ହନ୍ତ ଦେଲା ଛେନାଡକ ଗିଳି ଲୋ କୋଇଲି ।

ଭ—ରେ ଭରଲା ଦେଶେ ଭାଜପୁର ନ୍ୟାସ୍ୟ
ବେହ-ଧାସ୍ତ ହେଂଶ୍ରେ ଭଣ୍ଡାମି ବେଳାସ୍ୟ ଲୋ କୋଇଲି ।

ମ—ରେ ମହାସ୍ଥା କର ଲଟପଟ race
ମେଣ୍ଟାଇଲେ ବଡ଼ନାଟ ଛେଟର ଅପ୍ରେଣ୍ ଲୋ କୋଇଲି ।

ଯ—ରେ ଯାଉଥ ଦୋଷ ଲାଟ ଦଲ୍‌ଖେଲ୍
ଯାଉଥଲେ ଦଶ୍ଚିକ ଲିଡ଼ ଗାଇ ଅମେ ଛୋପ ଲୋ କୋଇଲି ।

ର—ରେ ରବାର କର ଖାକସାର ଦଳ
ଗ୍ରହଗଲେ ମାଛମର କଛିନେଇ ବଳ ଲୋ କୋଇଲି ।

ଲ—ରେ ଲର୍ଡ଼ ଲିନ୍‌ଲିଥ୍‌ଗୋ ଗ୍ରସିଅର ଲାଟ୍
ଲାଗିଗଲେ ଛୋଟଦାରେ ସମାଧାର ବାଟ୍ ଲୋ କୋଇଲି ।

ବ—ରେ ଓଁଆଇଧା ହେଲା ନୂଆ ସ୍ୱରାଜ
ବାଲେଥ୍ୱା ବର୍ଷି ଯହିଁ ହୋନ୍ତ ବୁଜକାଜ ଲୋ କୋଇଲି ।

ଶ—ରେ ଶରଜ ବୋପ ହେଲେ ଅମାନଅ
ଶିଳ୍ପ ଲାଟିଶ ଦଉମ ହୋଇଗଲେ ଠିଅ ଲୋ କୋଇଲି ।

ଷ—ରେ ଯେ ଷଣ୍ଢ ସର ଯାପାଳ ହୁକୁଡ଼
ଗାର୍ଡ଼ୁଲ୍‌ଟ୍ରିହର ହେଲା ନାଚକାନ ମୋଡ଼ ଲୋ କୋଇଲି ।।

ସ—ରେ ସାଜଣ ଗାନ୍ଧ ସ୍ୱସ୍ୱଂ ଶସନାପତ
ସଂଗ୍ରହ ଯେପି ହେଲେ ସେହ ସେହ ରଥୀ ଲେ କୋଇଲି ।

ହ—ରେ ହୁଡ଼ମ ଶୁଣି କେତେ ହଗିହେଲେ
ହାତ ମାଗ କଥାଲେଇ ରଗେ ଚଳଗଲେ ଲେ କୋଇଲି ।

କ୍ଷ—ରେ କ୍ଷମତା ଖ୍ୟାତି ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ
ଖେପିଲେ ଯେତେକ ଭାବ କିଛି ଖତ ନାହିଁ ଲୋ କୋଇଲି ।

କଲେରା, ବାନ୍ତି, ପେଟ କାମୁଡ଼ା, ଝାଡ଼ା, ଜଣ୍ଡିସ, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ଜ୍ୱର, ପ୍ଲୀହା ଏପରିକି ସେ କୌଣସି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦୈବୀ ରକ୍ଷା ପରି ଅବ୍ୟର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏଇ ଶିଶି ଝଟିକା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଭାରତସ୍ଥ ଡେପୋମାନଙ୍କରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଆଠଅଣା ମାତ୍ର, ଚାରିଟା ଶିଶି ଦୁଇଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ଼)
ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା—ଅଷ୍ଟଅଠରା, ବାଲେଶ୍ୱର, (ଓଡ଼ିଶା) ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପୁତ୍ରକ ନାରୀଙ୍କୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗର ଅମୃତ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଭବତୀ ପ୍ରସୂତି "ରତିବଳ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ
ମୂଲ୍ୟ—୧/୪ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ଲାଭ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୈବବର୍ଦ୍ଧକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିଜ—ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗବ୍ଧ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅସ୍ତ୍ରବେଦକ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାଗବଗ୍ଧୂ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଉତ୍କଳର ଜାତୀୟ ପ୍ରାଣରେ ନବଜାଗରଣ ଅଣିବା, ଜାତିର ଚରିତ୍ର ବଢ଼ାଇବା, ଶ୍ରେୟସ୍କର ବିଚାର ଓ ସମାଜୀନ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଉତ୍କଳର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ପଶ୍ଚିମର ଜନମନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଗବେଷଣାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରିଚୟ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ଫୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କ ଭକ୍ତି ବଢ଼ାଇବା ।

(୧୮ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାଳକ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗବଗ୍ଧୂଙ୍କ କଲମର :— ଲୋକ ସେବକ ।

"ମୋ ଆତ୍ମ ସତ୍ୟର ଛାୟା । ମୋ ମିଛିକ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର ସେବା । ମୋ ଅବାଦ ଜ୍ଞାନ ମୋ ଅନ୍ତଃକରଣ । ମୋ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ମୋ ଜନମ । ମୋ ମନ୍ଦର ମୋ ଜନ୍ମ । ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ହମେଶା ଚିରଦିନ ।" —ଡ଼ କ୍ଲେ ଲଜପତ ରାୟ ।

ଯେଉଁ ମାନେ ଭାରତର ମୁକ୍ତି-ସଂଗ୍ରାମର ଉପାସକ, ଲାଲ ଲଜପତ ରାୟ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ । ସେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ମନ୍ତ୍ର ସାଧକ ଜାଳି ବେଳେ ଗଲେ । ଦେଶର ତଥା ଜାତିର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ବିଦେଶରେ ବାହାରିଯାଇ ବନ୍ଦୀ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ଏବଂ ନିର୍ଜନରେ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ଚାହାଇଲେ ।

ଯେଉଁ ପଞ୍ଜାବରେ ଅନେକ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ବିଦ୍ୱେଷ ଓ ବଂଙ୍ଗେସ ବିରୁଦ୍ଧ ମନୋଭାବ ଫୁଟିଛି, ସେଇଠି ଦିନେ ୧୮୮୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଲାଲଙ୍କ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ଆଜ ସେ ତାଙ୍କ ମାତୃ-ଭୂମିର ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖି ଦୁଃଖ କରୁଥିଲେ । ଯୌବନର ପ୍ରଥମ ପାଦରେ ତାଙ୍କୁ ବାହାରଦେଶ ବିଦେଶ କରିବାକୁ ଚାହାଇଥିଲା । ତା' ଛଡ଼ା ସେ ଭାରତର ବାହାରେ ବିଶେଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ହିଁ ପରିଭ୍ରମଣ ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ସେତେ ଜର୍ମାନ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଭାରତରୁ ଅଣାଇଥିଲା । ଭାରତରେ ଗୋଡ଼ି ବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଣି ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଝାମ ଦେଲେ । ଏହିକି ନୁହେଁ—ବ୍ରହ୍ମ ଜନ୍ମସ୍ଥରେ ସେହି ଶିଷ୍ୟାରୁ ଲଂଘ ପ୍ରଦାନ କରି ସାରାମନ ଜନିସନର ପ୍ରତିବାଦ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ରୂପେ ଚାହାଇ ପଡ଼ିଲେ । ଏ ଜନ୍ମସ୍ଥରେ, ଜଣେ ଅର୍ଥ ଶିକ୍ଷାବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଘୋଷଣାର ଲାଠି ମାଡ଼ର କଥାସାଥ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହୋଇଛି । ସେଇଥିରେ ସେ ଶାନ୍ତ ନମ୍ର ହେବେ ନ ହୋଇ ବରଂ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଭାରତର ମୁକ୍ତି ଦାବୀ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ ସେ ହସି ହସି ଅମର ଧାମକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ସେ ନିର୍ଭୀକ ବୀର ଥିଲେ । ଭାରତର ଯୁବଶକ୍ତିକୁ ପ୍ରଚାର ଦ୍ୱାରା ଓ ଦେଶପ୍ରୀତିର ମନ୍ତ୍ର ଅବଦାନରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିଯାଇଛନ୍ତି । ବଂଙ୍ଗେସ ପୀଠରେ ଅନୁପ୍ରାଣ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରାଣ ୧୯୬୦ ସାଲରେ ତାଙ୍କର ସଭାପତିତ୍ୱରେ ପ୍ରଥମେ ଘୋଷିତ ହେଲା । ତହିଁରୁ ସେହେ ସେ ବଂଙ୍ଗେସର କର୍ଣ୍ଣଧାର ଥିଲେ । ସେ ଅନନ୍ୟ ସାଧାରଣ ପଣ୍ଡିତ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ଥିଲେ । ଭାରତନିବାସ ଓ ସାମାଜିକ ଉନ୍ନତିର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରର ସମାମ୍ୟାମାନ ଦିଗ ଅଦେଖେ ସମାଧାନ କରି ପାରୁଥିଲେ । ସେ ସ୍ୱାଧୀନ ଚେତା, ଦେଶଭକ୍ତ, ଦ୍ୱୋହ ଓ ମାନ୍ୟତା ଥିଲେ । ଦେଶଶ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରବାହ ତାଙ୍କ ଶିରା ପ୍ରଶିରାରେ ଖେଳି ଯାଇଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ସେ ଯୁବକମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ଜଗତରେ ଭାରତର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତାଙ୍କ ଜୀବନର ମୁଖ୍ୟ କାମ୍ୟ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ନ୍ୟାୟନିଷ୍ଠତା ଅନ୍ୟ ଭାରତ ବାସରେ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଓ ଉଦ୍ବୋଧନ ରୂପେ ବିରାଜିତ ରହିଛି ।

ସେ ପ୍ରଥମେ ୧୯୨୧ ସାଲରେ ଭାରତର 'ଲୋକ ସେବକ ମଣ୍ଡଳ' ନାମକ ଗୋଟିଏ ଜାତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ସୁଖର କଥା—ଅବଶ୍ୟ ସେ ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଜୀବିତ । ଅଧିକା ମିଶ୍ରର ଜ୍ଞାନ 'ଲୋକ-ସେବକ ମଣ୍ଡଳ'ର ସଭାପତି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ଏହାର ସେବେଠେ ଲୋକ ସେବକ ତିଆରି କରିବା ଯେଉଁ ମାନେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ିଦେଇ ଦେଶର ସେବା କରିବେ ଓ ନିଜର ଜୀବନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଜୀବନ ପାରିଶ୍ରମିକ ନେବେ । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବର୍ଷ ହିଁ ଲାଲଙ୍କ ଶ୍ରାଦ୍ଧୋତ୍ସବ ମହାସମାରୋହରେ ପାଳିତ ହୁଏ । ଏବର୍ଷ ଏହାର ଅଧିବେଶନ ବମ୍ବେରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଭାରତର ଅନେକ ସ୍ଥାନରୁ ଉତ୍ସାହ କର୍ମୀମାନ ଏଥିରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଅମର ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଲାଲ୍ଲାଲଜୀ ୮ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନଟିର ଜୀବନ ସର୍ବସ୍ୱ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତିରକ୍ଷା ପାଇଁ 'ଲୋକ ସେବକ ମଣ୍ଡଳ' ସେହି ମହାତ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଉନ୍ନତିର ଏକମାତ୍ର ଦିନେକ ସଂକାରପ୍ରବ 'ସମାଜ'ର ଅତିଥି ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ତା ନ ହୋଇଥିଲେ 'ସମାଜ' ଦେଉଁଦିନରୁ ଧ୍ୱଂସର ମିଶି ଯାଇନାହିଁ, ତାର ଚିହ୍ନରା ନାହିଁ ।

ଅମର ଧାମକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଲାଲଜୀ ଯେଉଁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ବାଣୀ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବନରେ ବିତିବେଳ ଯାଇଥିଲେ, ଅଜ ତାହା ଅଶେଷ ଅଶେଷ ସତ୍ୟ ।

"ଜଦ ଯୁ ଯେ ମହୁ ଯୁଦ୍ଧ ଜେଣ କରିବେଳ ତା ନୁହେଁ । ଉତ୍ତରାଧ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅବେଦ୍ୟ ଜଗତର ଚୂଳ ଉପରେ ରହିଛି । ବେଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୁ ନିଷ୍ଠୁ ହେଲା । ଲାଲ ବଂଙ୍ଗେଲମାନଙ୍କର ଧନ ଓ ଜନଶକ୍ତିର ବିଭାଜ ଭାରତ ଓ ଜ୍ୟୁ ଦେଶ ହୋଇ ଦେଖିବାକୁ ପୁଲୋଇ, ଏଥିରେ ଯୁ ଜାତିଯାକ ଦ୍ୱାରା ସହଦ୍ୱନ୍ଦ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ ସୃଷ୍ଟି ହେ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ଯୁ ଜାତି ପୁଣ୍ୟପ୍ରବ ପୁଲୋଇ ଜାତି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଏମ୍ବେ ପ୍ରଭାବ ପାଇଛି ।

... ...

ଏବେ ଅବସ୍ଥାରେ ଭାରତ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ଓ ପୁଂଶକ୍ତିରେ ବୃଦ୍ଧି ଉନ୍ନତାର ପରିଣାମରେ ବଂଙ୍ଗେଲ ଭାରତ ଚିନ୍ତିତ ବିବରଣ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯେ ଭାରତ ହେବ ସେ କଥା ବଂଙ୍ଗେଲ ବୁଝିବା ଉଚିତ । ବଂଙ୍ଗେଲର ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀମାନେ ଅସନ୍ତା ଯୁକ୍ତ ବେଳକୁ ଭାରତ ଯେପରି ବଂଙ୍ଗେଲ ପକ୍ଷରେ ଅଜ ନିଜାସର ସ୍ଥାନ ଦ୍ୱାରା ନ ଜହିବ ସେଇପାଇଁ ସବୁପ୍ରକାର ଜଟିଳ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କ, ଭାଳ-ନାମା, ବୃତ୍ତିନାମା ଓ ବୁଝାସୁଝା ବଜାଇଥାନ୍ତି ନା ନାହିଁ ତା ସେ ସବୁ ଅନ୍ୟ ସମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଶକ୍ତି ପାଇଁ ଛାଡ଼ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ।

"ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଶାନ୍ତି, ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ ଓ ବନ୍ଧୁତା, ଜଂଗ୍ରେଜ ଜାତିର ସୂଚାମ । ସମଗ୍ର ମାନବ ଜାତିର ଭାଗ୍ୟ ଓ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ଅର୍ଥନୈତିକ ହିତକର ବିକାଶ—ଏ ସବୁ ଜର୍ଜ୍ଜରିତ ଜରୁଣ ଭାରତର ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଜଗତର ଶାସନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ବିକାଶ ଅଛରେ । ଯେଉଁଦିନ ଜଂଗ୍ରେଜମାନେ ଏ ପରିଷ୍ଠାର ସତ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧି କରନ୍ତି, ସମସ୍ତ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଉଚିତ ମଙ୍ଗଳକର ।"

ଜନ୍ମ ଜୁର୍ଜ୍ଜାର୍ଯ୍ୟବଶରୁ, ଭାରତବାସୀଙ୍କୁ ଶୋକ ସାଗରରେ ଭାସାଇଦେଇ ସେହି 'ଜନ୍ମ ଜୁଲ ରହ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଲାଲଜୀ ୧୯୨୮ ସାଲ ନଭେମ୍ବର ୨୭ ତାରିଖରେ ଅମର ଧାମକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଆଜ ସେ ନାହାନ୍ତି ସତ, ଜନ୍ମ ତାଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ, ଚାର୍ଯ୍ୟାଗ, ଜ୍ଞାନ ତାହାଙ୍କୁ ଓ ଏକନିଷ୍ଠ କର୍ମପରାୟଣତା ଯୋଗୁଁ ସେ ଆଜ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପୂଜ୍ୟ, ନମସ୍ୟ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ଏ ସଙ୍କଟ ସମୟରେ ଦେଶର ଏ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବାକୁ ହେବେ, ଦେଶର ଜ୍ଞାନ ଅମ୍ଭ, ଜଗତ ଜ୍ଞାନ ଓ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଓ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଓ ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ

ଶ୍ରୀଯୁତ ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି,

ଚଳନ୍ତି ବାଦଲେ, ଜେଲେ ଯୁଗରେ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ଜେଲେ ନାମ ଦେଇ ଜେଲରେ—ଦାନ୍ତ ଘୁଣ ନାମ-ଯଜ୍ଞ ଅଟେ ଯୁଦ୍ଧ କରେ । ଏବେ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ମହା-ଶତ୍ରୁ ସ୍ୱଭାବ—ଭାରତର ଅହିଂସା ସମର ସ୍ୱଭାବ—ନାମଯଜ୍ଞ ତା ଦେଇନାହିଁ ଜେଲେଟି । ଜେଲେ ନାମଯଜ୍ଞ ଗୋପୀନାଥଙ୍କର ଜେଲେଟି ! —ଯୁଗ ଯୁଗ ଅମୃତବାଣୀ ଜାଣିଛି ।

—o—

ପଦକ ପୁରସ୍କାର

ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେ ଯୋଡ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ସହଯୋଗୀ ଆହାରଙ୍କୁ ଅବ୍ୟବହିତ ଜଣାଇଦେବ—ସେ ଗୋଟାଏ ପଦକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।

—o—

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ

କଳ୍ପନାରାଣୀ (ଜ)—

୧ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଷ୍ଟମ ସମୁଦ୍ରରେ ମୋର୍ଚ୍ଚ ମୁଦ୍ରା ମଠହିଁ ଚରମ ନିଶ୍ଚିତ୍ତ । ତଥାପି ଯଦି ଜୋଗେଶ ନାମ ଏ ପାର୍ଥିବ ବାର୍ତ୍ତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ, ତେବେ ମୁଁ ଉସର ସାହାଯ୍ୟରେ ଯଥାଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଏହା କେବଳ ସେତା ସତ୍ୟ, ଏହି ନାମ-ଧର୍ମର ଗୋଟିଏ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗ ନୁହେଁ । ସେତା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ । ଅତଏବ ତମ ଚିନ୍ତା ଯଥାସ୍ଥାନରେ ସ୍ୱଭାବିକ ।

୨ । ଜଳନ୍ତ ଦେଶରୁ ମୁଁ ଅହିଂସା ଓ ଚରଙ୍ଗ ପ୍ରେମ କରୁନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରଙ୍କ ଅଳ୍ପ ଅବିରେ ଏହା ଭାରତର ଗୋଟାଏ ତା ଜୋଗେ ଦୌରାଣି ଭାରତମ୍ବ ଦାଣ ଭାରତମ୍ବ ଦାଣ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅହିଂସା ନାମର ଚୁଡ । ଚରଙ୍ଗ ଅହିଂସାର ପ୍ରକୃତ ଏବଂ ଚର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇଟି ବ୍ୟାପାର ସଂଗ୍ରାମ, ହିଂସା, ଅପରକ ଅହିତକ ଧ୍ୱଂସ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ଅସ୍ତ୍ରୟନ ।

ତମେ ଏ ବିଷୟ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ପାରିଲେ ଚିନ୍ତାକ ଦୂରୀଭୂତ—ସେ ସବୁ ଉପଦେଶ ଶିଖିବ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଧରିବ ।

ଲେଖୋସାଙ୍ଗ ।

୧ । କଳ୍ପନାରାଣୀ—ବେଦେବ୍ରୁ ପ୍ରଣାମପୂର୍ବକ ଠାକୁ ପଦ ସ୍ୱଭାବ ।

ଯୁଦ୍ଧ ! ଯୁଦ୍ଧ !! ଯୁଦ୍ଧ !!!

ଯୁଦ୍ଧ ଚାରିଅଡ଼, କିନ୍ତୁ

ଡଗର ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଭିନବ ଯୁଦ୍ଧ

ଯୋଜନା କରିବ ।

ଭଲ୍ଲଟ୍ରେପର ହିଂସାପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ— ଏ ଦେଶର ଅହିଂସା ସମର ନୁହେ—

ଏହା ଅହିଂସା ଯୁଦ୍ଧର ମୂଳସୂତ୍ର ।

ଡଗରର ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏ ଗୋଟାଏ ନୂତନ ପ୍ରକରଣ !

ଏଥିର ସେନାପତି—

ଓ୍ୟାରଧାର ବିଶିଷ୍ଟ ଯୋଜକ ଶ୍ରୀ ଭରତନ କୁମାରସ୍ୱାମୀ

ଜଟିଣ ପ୍ରଧାନ ରଥୀ—

ରାସ୍ତବାହାଦୁର ଶ୍ରୀ ଭବାଶ୍ରୀଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ବେଦେର ଅସ୍ତ୍ର—

ହାସ୍ୟରସ—ଅଜାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ମୋଦ୍ୟୋଗ

ମଜାକଥା—ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ପଙ୍କ ।

ମଜାକବିତା—ବଳଭାଳ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଓ ଚର୍ମଚିତ୍ର ।

ଏ ସଂଖ୍ୟାର ନାମ—

ବିଶିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା

For those who suffer.

I am glad to certify that Hakim Md. Faruque is an expert in treating dibetes. I had the opportunity to see that a dissapointed case of diabetes at my house after long and expensive treatment having sugar as much as 10% has been successfully treated by the said Hakim in less time and expense. I have a good faith in him and wish him success in life.

Consult with:-
Hakim Md. Faruque
P. O. Bhadrak.
Orissa (B. N. Ry.)

Sd. B. C. Pattanayak,
S. I. of Police, Balasore.
25-9-40.

ଲୋକ ଶିକ୍ଷା

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଲକ୍ଷାଧିକ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ମାସିକ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ର "ଲୋକଶିକ୍ଷା" । ଏଥିରେ ଅଯୁତ ରୁଚି ସମ୍ପନ୍ନ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସଭ୍ୟତାର ଇତିହାସ ଜାଣିବା ପାଇଁ "ଲୋକଶିକ୍ଷା" ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମଦେୟ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପାଇଁ ୫/୦, ଭାରତ ପାଇଁ ୪/୨

ମେନେଜର, "ଲୋକଶିକ୍ଷା"
୧୧୨—୪୨ ଗଲି ଲଣ୍ଡ ରେଙ୍ଗୁନ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଘ.ବଜାର, ପୋ. — କଟକ ।

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !　　୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ବଦବ୍ୟଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ଫରମାସି ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶାନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରରେ ଜଡ଼ିତ ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ହେବାରୁ ଅଦ୍ୟାବଧି କୌଣସି ଗ୍ରାହକ କିମ୍ବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଟିକୁ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ କରିଥିବାରୁ ବିଳାତ ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରୁ ଗୁଳଚଳରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଜାହାରକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଥାଉଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ଖିଗା ଧରିଥାଏଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ୫୨୦ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଘ ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

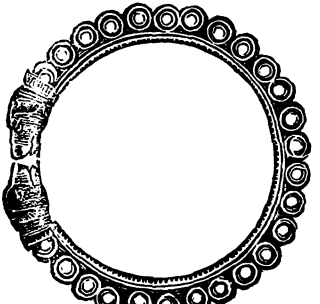

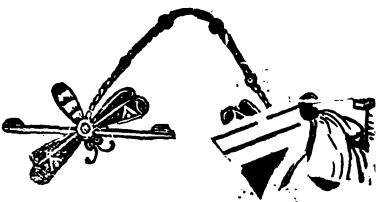

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ

(ସାପ୍ତାହିକ)　　**'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'**　　(ଏପ୍ରେଲ ୧୭ ତାରିଖ)

ଏହାଭାଷାର ପ୍ରଚାରୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀମନ୍ତାଙ୍କର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଜୀବିକାର୍ଜ୍ଜନ ପକ୍ଷରେ ଅସୁବିଧା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଏବଂ ବର୍ମାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଆ ଅଧିବାସୀ ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେଉଁମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାରୁ ଦୂରେ ଅଛି ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବର୍ମା ବର୍ମାର ଯୁବକ କବି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ । ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୨୫, ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା ମୂଲ୍ୟ ୫୨୯, ଭାରତବର୍ଷ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ଦେଢ଼ ୫୪୦ । ଠିକଣା—ଦ କ୍ୟାରେଜ, ମଂଚର ଲେନ୍ ରଙ୍ଗୁନ୍ ।

Printed & Published at the Gopinath Press, Bhadrak, by Editor N. Mahapatra and issued from Dagaro Office, Cuttack.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁଦ୍ଧ ସାମୟିକ ଟୋଫାନ ଭଳି ଆସେ ଆସେ ଉଡେଇ ଯିବ ।
ତେଣୁ ଆପଣ ବଚଳିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାକେ ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ
ଇନ୍‌ସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ପୋଷ୍ଟ ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୭ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ପୋଷ୍ଟ ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୪୮-୪୯) ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଚଳିତ ଅର୍ଥ ୮୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଦାବୀ ଶୁଦ୍ଧି ବୀମା ହକାରି ପଦ ଦେଲେ ଲାଭ ୫୧୮-
ସଞ୍ଚିତ ବୀମା ,, ,, ,, ୫୧୪

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଳିଗଳି, କଟକ ।
ଅଞ୍ଚଳ-ଭାର—ଜଗଦ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

"ଦେଖ ଗ୍ରାମ ଭାଇ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଭାବି ରଚନ ଲେଖି ଘର"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଜୀବନଶେଷରେ କିଛି ହୋଇ ପାରିବେ
ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜିଂ ଏଜେଣ୍ଟ. ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜି ଏଣ୍ଡ୍ ଏ.
ମୁଖ୍ୟଭାଇସ୍ ଅଫିସେନାଇଜର—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ଓ ଏସ୍ ଏ

ଦେଖି ଚିତ୍ରିତ କରନ୍ତୁ

ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
ଭୁବନେଶ୍ୱର

F
I
ted
and
muc
by th
I hav
success
Cons
Hakim
P. O
Orissa

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢ଼ିଛନ୍ତି !

ଏକେକୋ ମାତ୍ର ଦେଇ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେବେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ପାଇବେ ଓ ସମିତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ସାହିତ୍ୟ ସୁବିଧାର ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ନାହିଁ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂପାଦକଙ୍କଠାକୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି—ସମିତିର ଦ୍ୱାରା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା ହେବେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଠାକୁ ଚିଠି ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ— ଚିତ୍ର ପଟ ଓ ଟିକା ସମ୍ବଳିତ ଠିକଣା
କୁମାର କ୍ଷୀରୋଦପ୍ରସନ୍ନ ସଂପାଦକ, ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
"ନିବେଦ୍ୟ !" ବ୍ରହ୍ମପୁର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆମ ବ୍ୟଙ୍ଗଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଦିକ୍‌ଦର୍ଶନ

ଅଜା ଆଉ ରହସ୍ୟ—ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ପର୍ବ

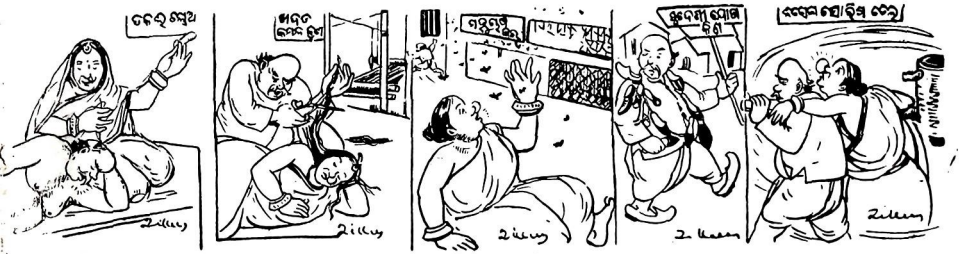

ଚାଉଳ ଚୋରା, ନିଜେଉଲି ନିଜେଲେ
ଚଳିଲି ନଥିଲେ ଅଜ,
ଚଳାଇ ଚଳାଇ ଖାଇଥି ଯୁଗଟ
ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କଲେ ଅଜ ବାଳ ।

ଏବେ ଗେମେଟ୍‌ଙ୍କର ଗେମ୍ବୁଗାଳିବାଟରେ
ବମଳ ନିଜ୍ଜ ଏ ଗଳ,
ଅଜଙ୍କ ଶ୍ରମଜ୍ଞ ବେଶ ବାଟ ଅଳା
ଚଳାନ୍ତି ଭୁଣିକା ଜଳ ।

ଅଜା ଅଛ ଦଣ୍ଡେ ମିଳିମିଶି କରି
ବଡ଼ଲେ ଅଡ଼ଲ ମନ୍ତ୍ରସ୍ଥଳ,
ମନ୍ତ୍ରମାଛି ଛଡ଼ା ଛଡ଼ପାଟ ବଡ଼ଲେ
ଭଙ୍ଗ ଦେଲେ ମାହିଁ ବାଗ ।

ମଳ ଗୋରୁ ଚଳାଇ
ଜାତିରେ ଶାନ୍ତି
ଜାତିରେ ମିଳିଲ କରି,
ଧନ୍ୟ ବିଚାର
ବାଟ ସାଟ ବାଣ୍ଟ
ଭୁଲି ଦିଲେ ଅଜା ଟେରେ

ପଣା ଶାନ୍ତିବାଣ୍ଟ
ଏବଳ ଅଜ ଖାଣ,
ଅଜାଙ୍କୁ ଚହଳ
ଚଳିଲ ଟେଣ୍ଟ ଗଳ ଗ୍ରାଣ ।

ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ— ୧୬ଶ ସଂଖ୍ୟା ଶ୍ରୀ ଭୂତୀପ୍ରାଣ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମ୍ବରାଜନ ରସାୟନର ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଯଥା ଏ-ରୂପ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖିବେ ତୁରାର ରୋଗ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିଲା ଉତ୍ତରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚର୍ମ ବା ବିକୃତ ଶକ୍ତି, ସର୍ବାଙ୍ଗର ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରରେ ଅବସାଦ, ଶରୀରରେ ବେଦନ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଅନୁଭବ, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ଫୀତତା ଓ ଦୋଷ୍ଟ ଦେଖା ପ୍ରଭୃତି ଲକ୍ଷଣ ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ରୋଗ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥେ ଅମ୍ବର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକାନ୍ତ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବେ । ଏକମାତ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଔଷଧ ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ — ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ କଲେ ଦେହର ଚର୍ମ ସ୍ପର୍ଶ ଅଶକ୍ତ ହେ ଅଶ୍ରାବ୍ୟ ଦୂର ହୋଇ ଯାଏ । ବ୍ୟାପକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ — ଲେଖକ :— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଅସୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଥଲମରୁଣ୍ଡ ବଜିଲ୍ଲା ଜଜପୁର ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୋଦକ

ଏହା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ଯେହେତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଫଳ ପେଟର ଦୋଷର ପରିହାର ହୁଏ, ଯେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଲ୍ୟରୁ ଦୋଷ୍ଟ ଜାତି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ଖାଇ ଶୋଭିତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୋଷ ଦ୍ୱୟାବରଣ ହେବେ ଜାଣ, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ସହିତ ଖାଇଲେ ଦେହର ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଅଭାବ ନିବାରଣ ହେଲା ଶ୍ରୀ ଶରୀରରେ ଓଜ ଶକ୍ତି ଦେଖା ଦିଏ । ଦେହରେ ଲାବଣ୍ୟ ହୋଇ ଅଧିକ ଶ୍ରମ ସହ୍ୟ ହେବ । ଅଳ୍ପ ମାତ୍ରାରେ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଗାଧ୍ୟ ଅଦାର୍ଦ୍ଧ ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହର ସ୍ଥୂଳତା, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ପେଟର ବିକାର ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଏହାକୁ ସାଧାରଣ ଔଷଧ ପରି ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏ । ପରନ୍ତୁ ଔଷଧ ସେବନ କଲେ ନିୟମିତ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ଉପକାରକ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୫ଟି ନିଷ୍ଠ [illegible]

ଠିକଣା :— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଔଷଧାଳୟ, ଖିଲେଶ୍ୱର — ପୁରୀ

ନିଜେ ପ୍ରତିକୀର୍ତ୍ତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ
ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଟ୍ରେଲ୍ସ — ଏସ୍ ଜି ଅଣ୍ଡର୍ସ୍ ।
ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର — କଟକ

ସ୍ପୋଜାଲ

ମହାଶୟ, ଦିନ ଷ୍ଟେସ୍ଟାନ ପରୀକ୍ଷାରେ ବୁଝନ୍ତୁ, ଦିନ ଫଳ ଅଭାବ ଦେଖିଲେ ଜଳ ଗାଳ, ମାସ, ଦିନ, ଠିକ ଦେଖିବେ ଓ ଦେଖେ ଉପାଇ ଅମ୍ବେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରା ଦେଖେ ଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭାବ ଦ୍ୱାରା ଫଳ ଦେଖୁଁ । ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ ଲେଖିବେ ଜନ୍ମର ତାରିଖ ଗ୍ରୀମକ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ନବ ।) ସମସ୍ତ ବର୍ଷ, ଦିନ ଦେଇ ଲେଖି ଅମ୍ବେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରୁଁ । ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ ୧୧ ଟଙ୍କା (ଏକାଦଶ) ମାତ୍ର ରଖିବାକୁ ହେବ ବଡ଼ିଆ ଟିକିଆ ସମସ୍ତ ଦେବେ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାଜୋଡ଼, ବଦନ; ଜି: ବାଲେଶ୍ୱର

ଯେଉଁ ଯାହା ଚାହେଁ ଏହାରେ ହଜାଇ ଥିଲେ
ଅତ ତାକୁ ମାରମାରେ ପାଇବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧୦୍ୟ ଅଠାଅଣା ।

ବହୁତ୍ ଚର୍ଚ୍ଚ ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କରିବ ସନ୍ତାନ ହେବାକୁ ଶକ୍ତି ଅଧିକ । ଯାହାଙ୍କର ଦେହେଶ୍ୱର କ୍ଷୀଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ସେ ବଳବାନ ସନ୍ତାନ ଦୋଷରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:— ସେ ୧ରୁଣ୍ଡ ୫୫ ସେଂ୍ୟରକୁ ୫ଂ୍ୟ ହେଂ। କୁ ୫ ।

ଠିକଣା:— କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଗଡ଼ପେଡ଼ା ପୋ । ଜେଠ ନ । ଜି । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ମାନସିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ସକଳ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ଦେୟ ୫ ୨୫
,, ଭିତରେ ପାଇଁ ୫ ୫୫

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"
୧୧୭ — ୫୭ ଗଲି

ସମ୍ପାଦକ - ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯେତେବେଳେ ପାଠମାନଙ୍କୁ ବେଶି ବଣ୍ଟା ହେଲା, ସେତେବେଳେ ହେମଣ୍ଡା ବଡ଼ରେ ପଡ଼ିଗଲା ପଛରୁ । ନିଜାଗ ଏପାଖ ସେପାଖ ନୁଖୁରୁ ପୁଖୁରୁ ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ମନ ବଶ୍ୟରେ ଥିବେନ ସବେଦ ହେଲଥିଲା, ସେତେବେଳେ ମହାଦେବ କହିଲେ କି, 'ଅଛା, ସେଇ ସାପଟା ସ୍ପଷ୍ଟ ନେ, ଯଦି ସେଇଠାରେ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ଅଥେ ଲିଖିବେ !'

ସାପଟାରୁ ବଶ ଗାଉ ଯେଉଁ ସାପଟାରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟ ଦେଇଥିଲେ, ସେ ଅଳ୍ପଶାଳ୍ପ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେମଣ୍ଡା ହେଲା ସାପ । ମହାଦେବଙ୍କ ବର ପାଇ ସେ ପୁଣି ବୃକ୍ଷାରେ ଅଗେ ସାପ ପାଲଟେ । ଗୁରୁଭାଇ ଦିନ ହେମଣ୍ଡା ଯାହାଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟୁଛନ୍ତି, ସେ ଅଛି ସବ ଯଦ ଶ୍ରେଣିକ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଯେତେକ ଲେଖକ ଗଳ୍ପ ଲିଖିଥିଲେ ସାରା, ସିଧିଆ, ଦେ ସି ଅଛି, ଓ ବ ଉ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜାଣ ବଶ ଅଛି ଆଖି, ନିଜାଗ ଅଛ୍ୟା ଟଙ୍କାକ ରାଜ ଘଟେଇପାଟ୍ଟକ ରାମ୍ଭ ବାଣ୍ଟାଉଛେ ହେଲେ ତାଙ୍କ ବାନ୍ତମୂଳକୁ ବୃକ୍ଷାରେ ସମ୍ଭାଏ ବ ଯଦ ବଶ ଓଣ୍ଡାନ୍ତା, ତାଙ୍କେଲେ ବଳାଣି ଜବ୍ଦ ସାର୍ଥକ ହୁଅନ୍ତା ।

+ + +

ଟିକିଙ୍କୁ ମିଟେଇ ବେଳ ବର୍ଣ୍ଣିଲାଲ, ଏଥର ବନ୍ଧୁର ସ୍ୱେଷ୍ଟ ସ୍ୱେଷ୍ଟ ଭାଷାଥ ବଣ୍ଟା ହେଉଛି । ଯୁବ ସ୍ୱାଧୀନତା ଯେମିତି ଗଳ ବର ଅବାସ୍ତ ହେଉ ! ଚେଷ୍ଟେ ଜମିଲ ନିତ ନିତ ଯେତିକ ବୋମା ଛାଡ଼ୁଛି, ଏଗେ ଗାଳ୍ପ ପ୍ରଚାରନ ଯେତିକି ଯେତିକି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଛଡ଼ୁଛନ୍ତି ଅମ ସରକାର ସେତିକି ଯେତିକି ଭାଷାଥ ଦାଗ ଛଡ଼ୁଛନ୍ତି । ବେଶୀଯାଗ ବାହାର ବାଟରେ ବେଶୀ ।

+ + +

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟାଏ ସରକାର ଅଛ ଏ କଥା ବୋଧହୁଏ, ଅଣାଛୁଅ, ବାଦ୍‌ବିତା, ଜଣ୍ଟ ବଦଲା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏଇ ସରକାର ଅମ ମା ବାପ, ବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ, ବରକ ବଧାରା ସବୁ । ଅମଲ ପାଟ୍ଟିଛନ୍ତି ଗୋଟ୍ଟେନ୍ତ । ଅମପାଇଁ ବେଶେ ବଣ ବରୁଛନ୍ତି ! ଉପଦାନ ସରକାରଙ୍କ ଅଦଖ ବେଦଥାନ୍ତୁ, ବୁଢ଼ା ବରଥାନ୍ତୁ, ଚୋଟ ବର୍ଣ୍ଣ ପରମାଣୁ ହେଉ । ସେ ଅମଲ ଯେମିତି ଗୁଣ୍ଟେ ଗଶିଛନ୍ତି—ଯେତେ ପୁଅ ଟ ବରୁଛନ୍ତି, ଏମିତି ଅଛ ଜବ ବରବ ? ଜୟ ସରକାରଙ୍କର ଜୟ ! ! ! !

× × ×

ଅମ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଗଣ କର୍ଣ୍ଣିନ ବଳେ ବଶମ ସ୍ଥଳ ଭୂମିକୁ ଚ୍ଛେ । ଚେହେ ଠିଚ ଠିଚ ଠାଢ଼ା ଭ୍ରମଦ ଗାଇଲେ ବେଶାଶିବ—

ଅଶେଷ ଗୋଲ୍ଲେ ମହିମା
ବେ ବଳପାରେ ଗାଇ ସୀମା ।
ଅଶେଷ ଗୋଲ୍ଲେ ଜଇନ,
ବେ ଜାଣିପାରେ ଗାଇ ଗନ୍ତ ।
ଅଶେଷ ଗୋଲ୍ଲେ ଖେଳ,
ରଜନ ରଜ ବେଢ଼ି ବେଳ ।
ଅଶେଷ ଗୋଲ୍ଲେ ଲୀଳା,
ଯାହାକୁ ସେମନ୍ତ ବଣିଲ ।

× × ×

ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ତବକ୍ ସରକାର ଅସରୁ ଅଛ ଗୋଟାଏ ବୁଢ଼ାବକ୍ ସରକାର ବେମନ୍ତେ ଏ ରାଜକରେ ଗାଜ୍ଜ ବରୁଛେ । ସେ ବୁଢ଼ାବକ ବର ବୋଧହୁଏ, ବେଦେଖିଛାଏ ଛଅ ଜବ ବରସ-ସରେ । ଯୋଦ୍ଧିଦାଉ କ୍ଷମତା ନାହିଁ ଜାଣ, ଜବ ବରବାକୁ ବଣ ଖୁସି ଲିଖିଥିଲ ବ ? ଏବେ ଦୁଅଖୁଡ଼ିକ ଛେଲିଖ ବର ପବେଦ ବେଦଥିଲ । ସର୍ଜ ବେବନାଟ୍ଟା ତ ଦମଦ ହେଲ । ଅଛ ବଏ ବାହିଁ ବ ଦାବୁ ପାଲିବ ଗୋଦ୍ଧିବ ରଲ ?

× × ×

ଭାଥାଟି ସ୍ତବକ୍ ସରକାର ଯେ ଅବର୍ଣ୍ଣ ସରକାର, ଅବର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଧ ମାଙ୍କ ପରି ସେ ଟିକିଥିବାକୁ ପାଇ ଖୋପ୍ତି ଅଛୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବଢ଼ିବା ତାଙ୍କ ବଦାନ୍ୟତାରୁ । ବାସ୍ତବ ତାଙ୍କର ଅନୁଭ, ଅଦ୍ଭୁତଅଭ୍ରତ୍ତ ଏ ବ୍ୟବହାରରୁ ବାହାରୁଛ ବେବାର ଅଛ ଏବା ।

+ + +

ସେ ସରକାରଙ୍କର ଯେତେଖୁଡ଼ିଏ ମା ଛେଲିଖ ଟିକି ଅଛନ୍ତି ତା ଭିତରୁ ନଶାବନ୍ଦାରଣ ଗୋଟାଏ । ଏ ସରକାର ସେହି ନିଶା ନବାରଣ ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ବେଶ୍ ରଜ ଭାବରେ ଲଳନ ପାଳନ ବର ବଢ଼େଇ ଭୁଡ଼େଇ ମୋଟ ମାଟ ବର ଛଡ଼ିଦେଇଛନ୍ତି । ବିନ୍ତୁ ନଶାବନ୍ଦାରଣ ନାମଟା ବେମିତିବା ବେମିତିବା ଲାଗିବାରୁ ବୋଧହୁଏ ଏ ସରକାର ନାମଟାକୁ ଅଛ ଛଡ଼ିଏ ସୁନ୍ଦର ବରବାକ ଅପ୍ରାମ୍ପ୍ରଦ ଅଛନ୍ତି । ଭ୍ରଏତ ନିଶା—ନବାରଣ ଖାଲି ଏକଲ ନବେଶି ନିଶାନ + ବାରଣ ବୋଲି ଲେଖାଯିବ । ନିଶା ଶବ ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅବକାଶ ନାମ ଜାଗରଣ ଯୁଗରେ ପୁଂଲିଙ୍ଗ ସହିତ ସମାନ ହେଉଛି ଯାହାଁ ଲୁପ୍ତାଭୂତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ବନ୍ଧୁ-ବଚନରେ ନିଶାନ ହୋଇଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ନିଶା ସମ୍ବନ୍ଧ, ନିଶାଦାନ, ନିଶାଚର, ନିଶାମାନ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କର ଭାଗ । ମାଗେ ଅର୍ଥ ମନା, ଭାଗେ ଅର୍ଥ ସଜ, ଭାଗେ ଅର୍ଥ ଦ୍ୱାର ବନ୍ଧ । ଏହି ତିନି ଅର୍ଥରୁ ବେଶି ଅର୍ଥ ଏ ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ତା ସରକାର ବ ବୁଝିବେ ଏବଂ ତ ସାଧାରଣ ବ ବୁଝିବେ ।

ଶୁଣାଯାଏ, ସରକାରଙ୍କର ଏହି ସଜ୍ଜନ୍ତୀ ପୁଅଟିର ନାମ ସରକାର ନିଶା ପ୍ରସାରଣ, ନିଶା ପ୍ରଚାରଣ, ନିଶା ପ୍ରକରଣ, ନିଶା ପ୍ରଧାରଣ, ନିଶା ଅବାରଣ ଇତ୍ୟାଦି ନାମରୁ ଗୋଟାଏ ନାମ ବେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ବାହିଁଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଏ ଶୁଣାଶିରେ ସତ୍ୟ କେତେ ମିଥ୍ୟା କେତେ ତା' ଜଣା ପଡ଼ୁନାହିଁ । ଏତ ବେଢ଼ିବର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱେଷ ସରକାର ତ ବନ୍ଧୁର ଛଡ଼ ବରେତେ ଭୋଲ ଶୁଣାଯାଏ । ସେ ସବୁ ଶୁଣାଶିରୁ ବେଶେତେ ସତ ବ ହେଉଛି, ଅଛ କେତେକ ମିଛ ବ ହେଉଛି । ଅମେ ଶୁଣିଛି, ଅମିମ ବୋଦାନ ସବୁ ପୁଣି ଲମ୍ବ ହେଉ । କିନ୍ତୁ ଅହଯାଏ ନଲମ ହୋଇ ନାହିଁ । ଶୁଣାଗଲ ନିଶା ଛଡ଼ାଇବା ବେଦ୍ର ଖୋଲିଥିବ କିନ୍ତୁ ପଳରେ ହେଲ ଯେ ନିଶାଡ଼ୋ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ନିଶାକୁ ଛଡ଼ ପଳାଉଛେ । ପୁଣି ଶୁଣାଗଲ ଯେ ଅମେ ଅମେ ନିଶାଖୋରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମ ବେମେଣ୍ଟ ଏଥି ସିଧ । କିନ୍ତୁ ପଳରେ ବେଖାଗଲ ଯେ ଏମିତି ଅମେ ନୂଆ ଲଘସେନ୍ତ ବେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲଣି । ଖାଲି ସେତିକ ନୁହେଁ, ବଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଶା ପ୍ରଚାରକରେ ବାଧା ବେଉ ଯେପରି ପୁଣି ନିଶା-ନବାରଣର ବଲ୍ଲନା ବଲ୍ଲୁଛେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକ୍ ଭାଇ ଓଲଟା ପାଠ ପଢ଼ାଗଲଣି । ଏତେ ଦୁଅ ନୂଆ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ବୋଦାନ ବଣିଲଣି । ଠେଣୁ ଏଇ ଶୁଣା ଶୁଣି କଥାଟା ଭରସ ଠିକ୍ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ-ନାହିଁ । ତହିଁକ ସେତ ଶୁଣି ସରକାର ଅଛ ଅମେ ହେଲି ମାଗାଲ ସରକା ।

+ + +

ତା ହେଲେ ବ ଅମ ସରକାରଙ୍କ ଭରସେ ପୁଣି ନମ୍ ଭରସା ବରୁଛି । ଏମିତ ନ ହେଲେ ସେ ଏତେଦିନ ଛଡ଼ ଛଡ଼ ବୋଲି ବାଜ ଅଛ, ଏବେ ପାଟ୍ଟକରେ ବୋଟ୍ଟବୋଟ୍ଟ ଅଛ ବହି ନିଶା ନାଲ ଭ୍ୟଥେ ଭଡ଼େଇ ବେବେ ଯୁ ବଣ୍ଟ । ଅଶାବଲ୍ଲ ସ୍ତବକ୍ ସରକାରଙ୍କର ଏଁ ବରମିତ୍ରା ହେ ।

× × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅମ ମ୍ବେଲୁ, ଟରେ ବାପା ବରମର କରି ଇଷ୍ଟଲୁଣ୍ଟିଷ ସୁଥ ଟୋଲ୍ ଏମିତ ଜ୍ଞାନସନ୍ତ ବନ୍ଧ-ରକ ବରଦାଇ ଏହାବେଳେବେ ନପାଇ ବରବେଳେ ଟ ପାଥନ୍ତା । "ମୁଁ ମାଇଲେ ଟିକ ସର, ବେବକ ସଙ୍ଗ ଲିପା ବଳ ?"

+ + +

ଇଂରାଜଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରର ଖୋଟଇ ମା ଛେଲେଣ୍ଟ ଟିଲ ଅଟ । ସୁର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଟେଲରୁ ବର୍ଷ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଟେଲରୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ଧର୍ମଙ୍କ ଟେଲରୁ ସୁଖ୍ୟ ଜଳ ଟେଲରେ ଏ ଟିଲ୍ଲ ଗାଛକ ଅଡ଼ୁ ଟୋଇଛ । ଅଟ୍ଟ ଏଥାକୁ ଗରିପ ଟୋଲ୍ ବେହ ଭୁଟେବେନାହିଁ । ବାଟେ ଏଥରେ ଗଲାପ କଥା ବହ ନାହିଁ । ମହାରା ମାନ ସହିଁବେଳେ ବେବେ ବ'ଣ ବେଇଯାଏ । ଏହି ଟିଲ୍ଲ ନାମ ଓ୍ୟାଇଟ୍ ଟ୍ରେନ୍ ଦ୍ୱିମ—ବେସିଡ୍ ଟ୍ରେନ୍ ବା ମୌଳିକ ଡାଲମ୍ ଯୋଜନା । ଏଥାପାଇଁ ଅଟ୍ଟ ଟ୍ରେଣ୍ଟ ଇଷ୍ଟ ଟଲ । ଅଟ୍ଟ, ମାଇକ ବଂଟେସ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅମଲରେ । ଏ ସରକାର ଗଲବର୍ଷ ଟଙ୍କା ବା ଟ୍ରାଣ୍ଟ ମଞ୍ଜୁର କରୁଛନ୍ତି ବରେରେ ବରଗାଥ ବେଇ ଜାନ୍ଦ୍ରଙ୍କରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଚଳଲ । ୨୯ରୁ ବର୍ଷ ଟାଟ ପନରଟ ଇଷ୍ଟ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର ବେଲେ । ଏବର୍ଷ ଏଁଥ ଡାଲମ୍ ବେଇଲେ ଟ୍ରେ ଏହାବେଳେବେ ଡାଲମ୍ ବୋଇ ବରଲ ପେଇଲେ । ସରକାର କହିଲେ ଟ୍ରେ ଯେମାନେ ଡାଲମ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛଡ଼ା ଅଟ୍ଟ ବର୍ଣ୍ଣିଟି ବାମ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଅଟ୍ଟ ଡାଲମ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା ପଚିଶରୁ ପନର, ପନ-ରରୁ ପାଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇବେ ଲିହେ । ଏବର୍ଣ୍ଣ ବା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ଅଞ୍ଜ ଜାରି ହେଇନାହିଁ ।

ଅମ ବିଦେଟନାରେ ସରକାର ଏଇ ଲଗ୍ନ ବା ଶିଷ୍ୟ ଇଷ୍ଟରେ ଗାଳ କରୁଛନ୍ତି ସରକାରଙ୍କ ବିରୁ-ଦ୍ଧରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଟୋଟଇ ଲଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ Counter action ଟ୍ରୁଥନ୍ତା । ଟିଆ ଜ୍ଞାନସର ଓଡ଼ିଅ ଭାଇରେଜ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଭାରେ କର ପଠାବେଳେ ଅସ୍ତ୍ରର ଲଗ । ବାରଣ effect କ୍ରିମାଟ୍ରା ବଳଶାଳୀ ହେବ । + + +

ତଥାପି ଅମେ ବେଇମାନ୍ତ, ଭାଇମ୍ ନ ହୋଇ ସରକାର ଯେ ଛେଣ୍ଟ ଟିଲ ସ୍ୱଦେଶର ହେପାଳନ ବରୁଛନ୍ତି ଏଥାପାଇଁ ଅମେ ଟୋଟ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା । ଅମ ଅନ୍ତର ବାସ ଭଗବତରେ ବ'ଣ ମିଛ ଲେଖା ହୋଇଛେ—ଭ ନାଥ ସଲମ ବନ୍ଦାଳ୍ଚ ବାଥା ପଶଲ୍ ଶୁଣାଅଛ ।

+ + +

ଅଥରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପ୍ରଭୁ ହନୁମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, ତ୍ରେ ତ୍ରେ ହନୁମନ୍ତ, ସମସ୍ତେ ଦାନବର ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରେ, ଏଥର ତମେ ଲହ ଦାନ କର ।

ଶୁଣାଯାଏ ସରକାର ସତ ଟାକ ବସ୍ତୁ ବାହି ବ'ଣ ବେମନ୍ତେ ଦାନ କରିଥିଲେ । ଅମ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବି ଏଥର ସେମିତି ଦାନର ଅପେକ୍ଷା ଛନ୍ତି ।

କଥାଏ ଗୁଜିକ ଭାରରେ ସରକାରଙ୍କର, ସର୍ବ-ଦଳ ବିରୁଦ୍ଧାଚାରୀ । ସେ ଦିନ କଥାଏ ବିରୁଦ୍ଧାଚ ଅଶ-ନ୍ତାରୀ ହେଇ ପଡ଼ିଲେ ବୋଲ୍ ମଗାସ ଉଠେଇ

ସମ୍ପାଦକୀୟ

କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଲୋଚନା ବେଆଇନ ହେବ ବୋଲି ସର-କାର ବାରମ୍ବାର ଜଣାଇବାରୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସ୍ଥାଭତଃ ସମ୍ପାଦକୀୟ ବନ୍ଦ କଲୁଁ । ସଂପାଦକ ।

ବେଳେ । ଏବେ ଶୁଣୁଛୁଁ, କଥାଏ ଗୁଜିକେ ଶ୍ରୀ ଡାଲବ ଭାଇବାରୁ ଟାକ ବସ୍ତୁରୁ ଛଡ଼ ଛଡ଼ ବାଟ ବେଚାର ଅଞ୍ଜ ହେଇଛ । ଅଗରୁ ୭ ମାସରୁ ଅଞ୍ଜ ଯାହାର ଟ ଟାକ ୨୪ ଦନ ଛଡ଼ (remission) ମିଳୁଥିଲ । ଏବେ ବର୍ଷରେ ପନର ଦନ ମିଳିବ ବା ଛଡ଼ । ବର୍ଷ ଯଦି ଜଣେ ଜେଲ ଟ୍ରେଗ କରେ, ତେବେ ଅଟ୍ଟ ୨ ମାସ ଅଧିକା ଛଡ଼ ମଧ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି । ଅମେ ଅଶାକରୁ ଏହି ଛଡ଼ଟା ପାଇବା ପାଇଁ ଏମିତ ଭାବମ ମାନେ ଯେପରି ବାହାରୁ ଅବର୍ଣ୍ଣରୁ ବମ୍ ବନ୍ଧ ବେବେ ନାହିଁ । ତା ନବଲେ ସରକାରଙ୍କର ଏ ଦାନର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ ଯେ !

ଅସ୍ତ୍ରର ଅଞ୍ଜ ହେଇଛ ଯେ ସରକାର ଇଚ୍ଛା କରେ ବମ୍ବର ଏବ ଦ୍ୱିତୀୟାଂଶ ଛଡ଼ ବି ହୋଇ ଯାଇ ପାରେ । ଏ-ବ୍ୟତୀତ ବନ୍ଦୁ ସଚ୍ଚରିତ୍ରିକ ବନ୍ଦୀଙ୍କ ଟେଲରୁ ଗାପ ଗାଛକ ନାହିଁ ବୋଧେ । କାରଣ ଯେମାନେ ଦାନ ଅଯୋଗ୍ୟ । ସ୍ୱେର ଉଦାଏଟ, ଗଣ୍ଡ ଅତିମା ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଏ ଭଳ ସାହାଯ୍ୟ କରେ

କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସିବେ ଓ ଜେଲଗାନା ଗାଲ୍ଲରେ ଭାନ-ଟୈଳିକ ବନ୍ଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜାଗା ବରଦେବେ ।

ଯାହାହେଉ ଅମ ସରକାର ଏଇ ସ୍ୱେର ଗଣ୍ଡଙ୍କର ମା ନାଥ । ସ୍ୱେରଗଣ୍ଡଙ୍କର ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଦାକ ପ୍ରାଣକ ଯେମିତ ଲଗେ ଏମିତ ଅଟ୍ଟ ବାହାରୁ ଲଗ ନଥେ ଏବା । + + +

୧୯୩୮ ମସିହାରେ ରୋଗୀ ସଂଖ୍ୟା ବେଶେ ରୋଗୀଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ବେଶେ ଏଥର ସରକାର ଏବଂ ଉସ୍ତାହାରେ ତା ଜଣାଇଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଶ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ହେବେ ଯେ ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦୀଙ୍କର ରୋଗୀ ଅଧିକ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅଟ୍ଟ ଦାହିଁ ଅବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ୭ ଜଣ ରୋଗୀ ମରିବା ସ୍ଥଳେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଣ୍ଣ ଶତବରା ୨ ମରିଛନ୍ତି । ଏ ସବୁ ବଦ୍ଧତ ହାଡରେ କଥା । ସରକାରଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ବୋଷ ଦେବୁଁ ? ଉଥାଟି ସର-କାର ଏ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକା ୨ ଜଣ ପୁରୁଷ ରୋଗୀ ରଖିବା ପାଇଁ ହସପାଟାଲ ମାନଙ୍କରେ ଜାଗା ବରଛନ୍ତି । ଅଟ୍ଟ ବ'ଣ ବରନ୍ତେ ? ରୋଗ ବଢ଼ିଗ । ସାବୁଲ ନେଇ ଛୁଟି ଦାନ କରିବାକୁ ଦାନ ଛାଡ଼ା ନ ଯାଇ ଅଟ୍ଟ ବ'ଣ ଛାଡ଼ାହିବ ? + +

ଯୁକ୍ତ ଅଗା ଟି ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଘୋଡ଼ାଦାଳ । ଶୁଣାଯାଏ ଟାକ ଘୋଡ଼ା ସ୍ତରାକ ସେ ଜର୍ମାନକୁ ଉଦ୍ଧରେବେଳେ । ଅଟ୍ଟ ଘୋଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଗୁଡ଼ିକ ସେ ଲୁଣ୍ଡେ ରଖିଛନ୍ତି ଅଟ୍ଟ ବାହାରୁ ଦେବାପାଇଁ । ଅଟ୍ଟ କ'ଣ ଦେବ, ବାହାର ବରଦାର ହେବ ?

ଅଶାକରୁ ଉମେଦ୍‌ବାର ମାନେ ଯୁକ୍ତ ଶିବେଣ୍ଟ ।

ଅସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ

ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଗୋପାଳ ନାୟକ

ଏମ୍, ଏ:, ବି, ଏଲ୍ କର

ଗୁଦ୍ଧ (ମଜାକଥା)

ଶ୍ରୀ ଶରଚ୍ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣ୍ଡିତ କର

ବିବାହ ଭେଦ (ମଜାକବିତା)

ଅଡ଼

ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଦେଢ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ

'ଗ'

ନିଶ୍ଚୟ! ନୋହିଲେ ଟ୍ୟାଗ୍‌ଟ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ଚନ୍ଦ୍ରମ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ବା—୫୧୧ ଧୂଳଭଙ୍ଗ, ଶୁଷ୍କତାରଲ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'ଭାମ୍ବେଦବଟ୍ଟ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ୫୫୧ । ଅସାଧ୍ୟ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟଫୁଟିବା, କୁଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟପାଇଁ 'ପ୍ରବଳର ବୃଦ୍ଧି' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଭ୍ରଜବୈଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନାରସିଂହ ମିଶ୍ରକ ଗୌହ—ଚରବଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. .S ;

ବା: ଶ୍ରୀରାମମଙ୍ଗଳ ଚରକ ।

Digitized by Orissa Virtual Library

ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟୋଗ ପର୍ବ ।

ଲେଖକ:—ନ: ମ: ।

ଜିନିଷଟା ହେଲା ସ୍ୱାଧୀନତା । ଏଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ତ ଏତେ ଲଢ଼େଇ ? ଇଂରାଜମାନେ ଜର୍ମାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାହିଁକି ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲେ ? ପୋଲାଣ୍ଡର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ତ ? ପୋଲାଣ୍ଡର ସ୍ୱାଧୀନତା ନ ହେଲା ପୃଥିବୀର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ । ଅଶେଷ ଭାବେ ପୃଥିବୀ ଭିତରେ ଗୋଲ୍ ଅପାଚଟା ଚାଲି ନ ଯାଉ ।

ପୁଣି ଭାରତ କଥା ଦେଖନ୍ତୁ । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଭଳିଥା ଲୋକ । ସେ କାହିଁକି ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲେ ? ସେହି ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ତ ?

ଜନ୍ମ ସାଥେକ ଅମର । ସେ କାହିଁକି ପାକିସ୍ତାନ ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ? ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଗୋଷ୍ଠାଏ କିଛି ସେଇ ଦେଶ ଜିନିଷ ପାଇଁ ତ ?

ସ୍କୁଲ୍ ଛାତ୍ରୀଗୁଡ଼ାକୁ ବି ଦେଖ । ଚାପ ମା ମୁଖୀ ଗୁରୁଜନ ମାନ୍ୟର ଅବଧାନ କିଛି କ'ଣ ମାନୁଛନ୍ତି ? ସେଇ ତ— ସେଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ତ ?

ଅଜ୍ ଜଣକ ଘରେ ଯଦି ପ୍ରତିଦିନ ମହାଭାରତର ୧୮ ପର୍ବରୁ ଅନ୍ତତଃ ନ ଦଶ ପର୍ବ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ସେଥିରୁ ବି ସେଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ନ କହିବ କାହିଁକି ?

ପୁଣି ସ୍ତ୍ରୀର ତ ଗୋଷ୍ଠାଏ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଗି ଅଛି । ସୁରୁଷ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ଦିନ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇ ଅସିଛି—ଏବେ ଶିକ୍ଷିତ ବଣ୍ୟତା ପାଇଁ ଲାଳାୟିତ ହେବାରେ ବିଶେଷ ଦୋଷ ନାହିଁ । ତଥାପି ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ସୁରୁଷ ସବୁବେଳେ ମାଇପ କଥାରେ ଉଠନ୍ତି ବସନ୍ତି ତାକର ତ ପୁଣି ସେହି ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠାଏ ତୃଷ୍ଣା ଜାଗିବ !

କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାଧୀନତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଥାଏ କେଉଁଠି ? ଯେଉଁଠି ପରାଧୀନତା ଥାଏ । ଯଦି କେହି କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନୁହନ୍ତି କି କେହି କାହାର ଶତ୍ରୁ ନୁହନ୍ତି ସେଠି ତ ପରାଧୀନ କେହି ନାହିଁ ପୁଣି ସ୍ୱାଧୀନତା କଥା ଉଠିବ କାହିଁକି ?

ତେବେ ଏହିପରି ଗୋଷ୍ଠାଏ ଗୋଷ୍ଠାଏ ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖାଯାଏ, ଯେଉଁଠି ଦୁଇ ପକ୍ଷ ଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ସେଠି ଦୁଇ ପକ୍ଷ ଭିତରେ ହାଲସ୍ ହେବା ଦୂରେ ଥାଉ, ଗୋଟେ ପକ୍ଷ ଅଧୀନ ଅଛି ଗୋଟେ ପକ୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନ ଥିବାବେଳେ ଯେଉଁ ସଂଘର୍ଷ ଉପୁଜେ; ତାହାରୁ ଭେଦ୍ ବଡ଼ ଦାରୁଣ ସଂଘର୍ଷ ଘଟିଯାଏ ।

ବାବୁଅଣୀ କହନ୍ତି—ତମର ପାଇଁ ମୋର ସବୁ ଗଲା । ଅମୋକ ଗଲା, ଅଜ୍ଞ ଦ ଗଲା, ଦ୍ୱିସ ଗଲା, ଖୁସି ଗଲା, ସିନେମା ଗଲା ଥିଏଟର ଗଲା—ସବୁ ଗଲା ।

ବାବୁ କହନ୍ତି—ମାଇପି ଜୁଲାରେ ଅଜ ଘରେ ରହେହେଲା ନାହିଁ । ମୋତେ କାହିଁକି ଏ ବୁଦ୍ଧି ଦିଲିଲ ! ମୁଁ କାହିଁକି ବାହାରିଲି । ଚାଲ ଘରେ ରୁହେ, ଅପିସରେ ରୁହେଁ, ଯେଉଁଠି ପାରେ ସେଇଠି, ଏ ଦେଖିଲି ସିଏ, ଚଢ଼ିଲା ମୋ ଉପରେ ଘୋଡ଼ା । ଗୋଲାମି ଅନେକ ଜାଗାରେ କରିଛି—ହେଲେ ଏ ଗୋଲାମି ଭଳିଥା ଗୋଲାମି ଅଜ ନାହିଁ ନ ଥିବ । ମଣିଷ ଜନ୍ମର ଭୁଲି ଦିଏ ଏ ଗୋଲାମି । ମଣିଷକୁ ପଶୁ କରିଦିଏ ।

କିଛିଅଣୀ କହନ୍ତି – ଅମେ ମାଇପିଜାତି ହେଲୁଁ ବୋଲି ଅମର ଅଜ କିଛି ନାହିଁ । ତମର ସବୁ କୋଡ଼ା, ଜାମା, ସେମ୍ଜ, କୋଟ, ହେଟ୍, ଅଣି, ପାଣ୍ଟ, କମ୍ପିଜାର । ଅଜ ଅମ ବେଳକୁ କିଛା ଟଙ୍ଗେ ଅଜ ନଥାଏ ଦେଇ ପଇସାକର । ନାଇଁ, ତମକୁ କଲୋଲ ଅଣିବାକୁ ହେବ – ତମକୁ ହେଲେନ୍ କଣିବାକୁ ହେବ – ତମକୁ ଜର୍ଜେଟ ଶାଢ଼ୀ ଦେବାକୁ ହେବ । ନ ହେଲେ—

ବାବୁ କହନ୍ତି—ବେଳକୋର କଲିଲୁଁ ଅମେ, ଅଜ ଅଏସ କରିବ ତମେ ? ମ୍ୟାଠାରୁ ଅଜ ଭ ହାନ – ଜଘନ୍ୟ ପରାଧୀନତା, ବଣ୍ୟତା ଗୋଲାମି ହାଲୁମି ଅଜ କ'ଣ ଅଛି ଦୁନିଆରେ ? ମନୁଷ୍ୟର ନୈତିକ ବଳ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ଏଥିରେ ।

ବାବୁଅଣୀ କହନ୍ତି – ଅମକୁ ତମେ ଘରେ ବସେଇକି ଖାଇବାକୁ ଦିଉନାହିଁ – ଫୁଲ ଦେଇ ସୁନା କରୁନାହିଁ । ଅମେ ତମ ଘରେ ଯେତେ ଜାମ କରୁଛୁଁ, ଯଦି ଅମେ ଖାଇପିଇ ମାସରେ ଛଶହ ଟକାର ଦରମା ପାଉଥାଅନ୍ତୁ ଏତେବେଳକୁ ସେଇ ଟକାରେ ବ୍ୟବସାୟ କରି ସ୍ୱାଧୀନ ହେଇଯାଅନ୍ତୁଣି ।

ବାବୁ କହନ୍ତି – ଏ ଘର ସେବେ ମୋର, ତାହେଲେ ମୁଁ ତମକୁ ଅବହା କରିଖାନ୍ତ କରୁଛି । ତମେ ମୋ ଘରୁ ବାହାରିଯାଅ ଦେଖିବା । ମୁଁ ହୁକୁମ ଦେଉଛି, ପୁଣି ଯଦି ମୋତକ ପୋଷାକ ଦାବ କର ତ—

ବାବୁଅଣୀ କହନ୍ତି – ଭଲ ଭାଲକ, ତମ ପାଇଁ ହୁଅ ଜଲ୍ ଜରିଦେଲୁଁ ତମର ଅଜ ଏତେ ସାହସ ! ଭଲ, ମୁଁ ଅବହା ବାହାରି ଯାଉଛି – ମୋ ହୁକୁମ ମୁଁ ନେଇଯିବି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାବୁ ବହନ୍ତି—ତୁମ ବଣ ଏବା ଗମ୍ଭ ? ସେଥିରେ ମୋର ବି ଭୁଲ ଅଛ ।

ବାବୁଅଣୀ ବହନ୍ତି—ମୁଁ ୧୦ମାସ ୧୦ ଦିନ ଗେଣ୍ଡରେ ଧରିଛି । ମୁଁ ଜନମକୁ ମରଣ ମୁହଁରେ ଦେଇ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିଛି । ମୁଁ ଜାଣିଛି ସ୍ତନ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଦେଇଛି ! ସେ ଦୁଃଖ ମୋର ।

ବାବୁ ବହନ୍ତି—ନାହିଁ, ସେ ଦୁଃଖ ମୋର । ମୁଁ ଜାଣେ ବାପ । ମୁଁ ଯଇ ବାଳା ହେଇ ଗମ୍ଭ ଗୋଟିଛି, ସେଇ ବାବାରୁ ଗମ୍ଭ ଜନ୍ମ ହେଉଛି—ସେଇ ଜନ୍ମିବୁ ସ୍ତନ ହେଇବୁ ଯିଏ ଦୁଃଖ ପାଇ ବସୁଛି । ସେ ଦୁଃଖ ମୋର ।

ବାବୁଅଣୀ ବହନ୍ତି—ସେ ଦୁଃଖ ମୋର ।

ବାବୁ ବହନ୍ତି—ସେ ଦୁଃଖ ମୋର ।

ଏ ରକମ—ଦୁଃଖ ମୋର—ସେ ରକମ ଦୁଃଖ ମୋର, ଏଇମିତି ସ୍ୱରେ ବହନ୍ତି । ବାବୁଅଣୀ ମୋ-ଦୁଃଖ ବୋଲି କହି ଦୁଃଖଟାକୁ ତାଙ୍କ ଅଡ଼ିକି ଟାଣି ଦିଅନ୍ତି, ପୁଣି ବାବୁ 'ମୋ ଦୁଃଖ' କହି ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ଛଡ଼େଇ ନିଅନ୍ତି, ପୁଣି ବାବୁଅଣୀ ଯାଇ ବାବୁଙ୍କୁ ଧରାଇ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୋଷାଇ ଦିଅନ୍ତି । ବାବୁ ପୁଣି ଜାଗ ବଦଳିବାର ଯାଇ ମା ବୋଲକୁ ଦୁଃଖ ଓଟାର ଅଟନ୍ତି । ଏମିତି ହିଁ ଜାଣେ ଜଣେ ଦୁଃଖରେ ପ୍ରାଣ ଅଧା ହୋଇଯାଏ ।

ବାବୁଅଣୀ ବହନ୍ତି—ଏ ଦୁଃଖ ଏବା ମୋର, ତମ୍ଭ ନୁହେ ।

ବାବୁ ବହନ୍ତି—ଠିକ୍ ବସ୍ତୁଛ, ଏ ଦୁଃଖ ତମ୍ଭ, ମୋର ନୁହେଁ ?

ବାବୁଅଣୀ ବହନ୍ତି—ହଁ, ଏ ଦୁଃଖ ଦେବେ ତମ୍ଭ ହେଇ ପାରେ ନା ।

ବାବୁ ବହନ୍ତି—ଏ ଦୁଃଖ ତୋହେ ତମ୍ଭ ? ମୋର ନୁହେଁ ?

ବାବୁଅଣୀ—ହଁ—ହଁ—ହଁ ।

ବାବୁ ବହନ୍ତି—ସ୍ୱାର ବାପ ମୁଁ ନୁହେଁ ?

ବାବୁଅଣୀ ବହନ୍ତି—ମୁଁ କହି ପାରିବ ନାହିଁ—ଏବେ କଥା । ଏ ଦୁଃଖ ମୋର ।

ଦେଖେରେ ବହନ ବୁଢ଼ଜଙ୍କ ଉପରେ ପାଲ୍ଲ ହେଲା—ଏଥାକୁ ଟ୍ରୁଥ୍ ବୋଲି କୁହା ଯାଇ ପାରେ—ପାଶ୍ଚାତ୍ୟରୁଦ୍ଧ ସତ୍ତ୍ୱ ବା ଫ୍ରାଙ୍କୋ ଜର୍ମାନ ସନ୍ଧିଠାରୁ ଅବଶ୍ୟ ଏବେ ବେଶୀ ଶାନ୍ତିର ଅପେକ୍ଷା ଏ ସନ୍ଧି ଫଳରେ ହେବାକୁ ସାଧ୍ୟ ହେବ । ଶାନ୍ତିର ଅପେକ୍ଷା ବୋଲି କହିବାକୁ ସାହିତ୍ୟ ସତ୍ତ ବା ବ୍ୟାକରଣ ସତ୍ତ ବୋଧ ହୋଇପାରେ ଏହା ଯାହାକି କଥା ଏଠାରେ ଭାଷାଯାଇଛି 'ତାଙ୍କ ସର୍ତ୍ତରେ' ଏହା ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଅଶାନ୍ତିକ୍ଷା ସବୁ ସମ୍ଭବର ଅଶା କରିଥାନ୍ତି ଭରସା । ସେଥିରେ ଅଳ୍ପ ଅପେକ୍ଷା ନ ଥାଏ । ତାଙ୍କର ଏପରି ନିତି ଦିଆଯିବା ନିଜେଷ୍ଟା ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟରେ ପରିଣତ ହେଇ ଚାଲିଛି ।

ସାଲ୍ଲ ସର୍ତ୍ତରେ ଉଠିଲା, ଯେ ସାଲ୍ଲକ ବର୍ତ୍ତିଛି ଏକ ବର୍ଷ ପରେ ଯୋଗାଏ ବର୍ତ୍ତିଛି ଯୋଜନା ବା (One year plan) ବଳାଇବ । ସାଲ୍ଲକ ମତରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ହେଉଛି ବାହାରୁ ଦେଇ ନ ପାରେ—ସ୍ୱାଧ-ଲମ୍ବନଶୀଳତା ହେଲା ସ୍ୱାଧୀନତାର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର । ଅତଏବ ଏହିଭଳି ପରିଣତ ସ୍ୱାଧଲମ୍ବନଶୀଳ ହେବେ : ଅଳ୍ପ ଦେହ ବାହାରି ଭରସରେ ବୈଶାଖି ବଥାରେ ନିର୍ଭର ରଖିବେ ନାହିଁ ।

ବାବୁ କହିଲେ, 'ଗାଳି ଏତକ ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ନିଜ ନିଜପ୍ରତି ଯେପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି, ସେହିପରି ସାରୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି । ତେଣୁ ସାଲ୍ଲକଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଳନ୍ତୀ ସନ୍ଧ୍ୟା-ଭ୍ରମ୍ଭରେ ସର୍ତ୍ତାଦି ଭରରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଅଥମ ହୋଇ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଅଣ୍ଟିଆ ବସ୍ତ୍ରାର ଫଳରେ ବିଶେଷ ଭରରେ ଦେଖିବାକୁ ହେବ—ଅର୍ଥାତ୍—ଶାନ୍ତିମାନ୍ଦ୍ରାସ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ବଡ଼ ସେବା ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ବଡ଼ ସୁନାମ ହେବ ନାହିଁ । ପୁଣି ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଏହି ପ୍ରମଣ୍ଡଳ୍ୟାଳ ଗୋରୁ ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ବଳ ବଳଉଛନ୍ତି ।'

ବାବୁଅଣୀ ବି ବେଦିଲେ, ଭଲେ କଥା । ଯୁବ ଯୋଗୁଁ ସବୁ ମଜିଗଲା । ଏଗେଇବେଳେ ଜଣେ ଜଣି ଭାବି ଚଳିଲେ ବା'ପରଜା ·ବଣ୍ଟିଥିବ । ଯାହା ଗାଇ-ଥିଲେ—ଗଉଡ଼ ବଣ୍ଟିଥିଲେ—ସେତ ସଲ । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯେତିକ ସଲ—ବାବୁଙ୍କ ପାଇଁ ବି ସେତିକ ସଲ । ଚଳ ଯାହା ଲହଥିବ—ଲଭଥ ଉନ୍ନ-ମ୍ବେନ୍ସ୍ ଟ୍ରକ୍ସ ପରି ସେସ୍ତରାକ ଏକଲ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଅତଏବ ବୁଢ଼ଅଣ୍ଡ ସ୍ୱଲ୍ପ । ବାବୁ ଅସ୍ୱନିର୍ଭରଶୀଳତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ସେଥିଟ ହେଉଛି ଜଣିଅଣିଲେ—ଭଗ୍ନାଶ ଗଉଡ ଚମ୍ପିଥିବ ବୋଲ । ବଡ଼ ବେଶୀ ବୁଢ଼ିଅ ବାହାଁ ଦିଅର ଭୁଲେଁ ହେଲେ ଥରେ ବୁଢ଼ଅର ଗାଲ ଛେଲ ବି ହେଉଥିଲା । ଯଥାଥି ଅସ୍ୱନିର୍ଭର-ଶୀଳତା—ସ୍ୱାବଲମ୍ବନଶୀଳତା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ଏଉମିତି ଅମେ ଅମେ ସ୍ୱାବଲମ୍ବନ ହେବ-ଭାରତରେ ନ ଯାଇ ସ୍ଥାର ବଳକଲ୍ପ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ ।

ଚଳ ଦିନେ ଅବସ୍ଥାର ହେଲା ଯେ ଭଗ୍ନାଶ ଗଉଡ ଠାରୁ ଏ ବେଶୀ ଗଉଡ ପଡ଼ିଲା । ତାରାଶ ଯେଉଁ ଦୁଇଜରେ ଅରେ ଛିର ହେଉଛନ୍ତି, ସେ ଦୁଇ ଅବାଗଣ ହେଲା । ସେଥିରେ ପୁଣି ଯୁବ ଯୋଗୁଁ ଏଇ ଗଣ୍ଡା ପାନାମା ଦୁଇଜୁଡ଼ାଇବ ଦାମ ବି ଅମେ ଅମେ ଚଢ଼ି ସ୍ୱଲ୍ପ । ଅତଏବ ବାବୁ ଠିକ୍ ହେଲେ ଏହିକ ଯେ ବାହାଁ ଛିର ହେବେଚାହାଁ ।

ବାବୁଙ୍କ ଭରସରେ ବୌଶାଖି ଯୁବରେ ଯେପରି ଏ ଅଥାଗଣ୍ଡ (ବାବୁଙ୍କ ଅନ୍ତେ ଯାହା ହେବାର ଥିଲା ସେ ସବେ ହେବ) ନିର୍ଭର ନ କରନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ବାବୁଅଣୀଙ୍କର ବଡ଼ ଇଚ୍ଛା । ଯେ ଏହିକ ବାବୁଙ୍କ ଅଳ୍ପ ବଦବୋଲ ମାରିଲେ ନାହିଁ । ନିଜେ ମାଲୁଅଣ ବୋଦାନରୁ ନଡ଼ଅଣେଲ ବଣି ଗହିଁରେ ମସଲ ସବାଦ ଦାଗଳା ରଖିବେଲେ । ଜନ୍ମ ଯୁବ ଯୋଗୁଁ ମସଲ ଦର ବଢ଼ିଗଲା । ନଡ଼ଅଣ୍ଡକୁ ବଥାକ୍ତବାଷ୍ଟରଣୀ ମୁଖା ହେବା ପାଇଁ ଉପାଳ ହୋଇପିବାରୁ ନଡ଼ଅ ଜେଲେ ବି ଦର ବଢ଼ିଗଲା । ତେଣୁ ବାବୁଅଣୀ ଅଳ୍ପ ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ଲଗେଇଲେ ନାହିଁ ।

ବାବୁ ଭଲ-ଭଣିଲେ—

ବାବୁଅଣୀ ସୁଧା ବାହାଲେ ।

ବାବୁ ଗାଳ ଭଣିଲେ—

ବାବୁଅଣୀ ଭୁଲ୍ଲଡ଼ା ମୋଟିଲେ ।

ବାବୁ ଭଲ ଧରଲେ

ବାବୁଅଣୀ ଧାଳ ଭୁଲିଲେ ।

ସଂସାରଟା ଚେଷ୍ଟ ଚଳିଲା । ଅଳ୍ପ ବଦଅଣ୍ଡରେ ଗଳ୍ପ ବି ନାହିଁ ।

ଚଳ୍ପ ବାବୁ ବାବୁଅଣୀଙ୍କ ପାଖରେ ଗଲେ ବାବୁ-ଅଣୀ ମୁହଁ ଫୁଲେଇ ଅଛନ୍ତି ଅଳ୍ପ ବାବୁଅଣୀ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ଗଲେ ବାବୁ ନାକ ଟେକ ଦିଅନ୍ତି । ଦୁଇରେ ଦୁଇରେ ହେଲେ ଭଲ । ପାଖରୁ ଅସିଲେ ଝିଗିଲ ପଡ଼ି ।

ଦିନେ ଦୁପହରି ବେଳେ ଅଉସ୍ତ ହୋଇଗଲା, ଧୋବା ଓଟ.ଚ ନେଇ । ବାବୁ କହିଲେ—ତମ୍ଭର ବେଶୀ ମୁଗା ଧୋବାସରକୁ ଯାଉଛି, ବାବୁଅଣୀ କହିଲେ—ତମ୍ଭର ବେଶୀ ମୁଗା ଧୋବା ସରକୁ ଯାଉଛି । ବଥାହେଲା, ଏହିକ ଧୋବା ଅଳ୍ପ ମୁଗା ନେବନାହିଁ । ତେବେ ବାବାମୁଗା ବେଶୀ ଧୋବା ସରେ ପଡ଼ୁଛି ସେଥା ପୁଣି ଭୁଣ୍ଡାଇବ ନମିତ ? ଠିକ ହେଲା, ବାବୁଅଣୀ ବାବୁଙ୍କ ମଳମୁଗା ବାଛ ଗଣି ଦିଅନ୍ତେ, ଅଳ୍ପ ବାବୁ ବାବୁଅଣୀଙ୍କ ମଳମୁଗା ବାଛ ଗଣି ଦିଅନ୍ତେ ।

ସେଥିପରି ଦିନ ବେଶୀ ଗାଳ୍ପ ଏ କଥା ।ଭୁଣ୍ଡିବା ପାଇଁ ବାବୁ ଘରେ ବାବୁଅଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଳ୍ପ ବାବୁ-ଅଣୀ ଘରରେ ବାବୁଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଶେଷରେ ବଦଅ ଅଣି ଠିଅହେଲା, ଖୋଇବା ଭରସରେ । ବାବୁ କହିଲେ, ·ତମ୍ଭ • ବେଶୀ ତେଲ ଶୋଷଛ, ବାବୁଅଣୀ କହିଲେ, ତମ୍ଭ ବେଶୀ ତେଲ ଶୋଷଛ । ପରସ୍ପରା ପାଇଁ ଏଥର ବୁଢ଼ିଁ ଅଳ୍ପ ସେଦେଖ ଛାଡ଼ାଛାଡ଼ି ନ ହୋଇ ଛିଦ୍ରେ ପାଖରେ ପାଖରେ ଶୋଇଲେ । ବୁଢ଼ିଁଯାଇ ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାନ୍ତି, ଏହି ଅଳ୍ପ ଭଠିକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାବୁଅଣୀ ପଚାରନ୍ତି—ଶୋଇଲାଣି କି ?

ବାବୁ କହନ୍ତି—ହଁ ।

ବାବୁ ପଚାରନ୍ତି—ନିଦ ହେଲା ତ ?

ବାବୁଅଣୀ କହନ୍ତି—ହଁ ।

ବାବୁ କହିଲେ ଯେ ହେଇ ସହିଯାଉ ସହିଁ ଭାବେ ଭାବନ୍ତେ ସେ ଶୋଇଛି ବୋଲି ଧରାଯିବ ନାହିଁ—ଲୋକ ତାର ସକଳ ଖିଡ଼ିକି ନ ଖିଡ଼ିକି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

ଅତଏବ ଦୁଇଜଣେ ଶୋଇଲେ । ଏଥର ଦୁଇଜଣେ ଗୁଡ଼ାଗୁଡ଼ି ।

ତାପରେ ବାବୁଅଣୀ ପଚାରନ୍ତି—ସୁନ୍ଦିଛି କି ?

ବାବୁ କହନ୍ତି—ନା ।

ବାବୁ ପଚାରନ୍ତି—ଅଜି ଶୋଲ ଅଛ ତ ?

ବାବୁଅଣୀ କହନ୍ତି—ନା ।

ତାପରେ ଦୁଇଟି ସଫଡ଼ା ମାରିବା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହି ନିଦ ଅଂଶରେ ଦୁଇଟି ଦୁଇଟି ଗାଳି ଅଛିରେ—ପଚାଶର ଶୋଇଲେଣି କି ନାହିଁ ଦେଖିବେ ବୋଲି ।

ତାପରେ ପଡ଼ିଲା ବାବୁଙ୍କ ପାଳି ।

ବାବୁ ଧୀରେ କି ମୃଦୁ ଟେକ ବାବୁଅଣୀଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ପାଖରୁ ଅଙ୍ଗ ନେଇଗଲେ, ଦେଖିବେ, ବାବୁଅଣୀ ସତ ସ୍ୱର ଶୋଇଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ବାହିଁଶା ଲମ୍ବ ମଧ୍ୟରେ ଏତେ ବଢ଼ି ଗଲାଣି ବୋଲି ବାବୁଙ୍କୁ ଜଣା-ନାହିଁ । ଜଣା-ଥିବେ ବି ତାଙ୍କର ସେକଥା ଖିଆଲ ନାହିଁ । ସେ ବାବୁଅଣୀଙ୍କ ମୁହଁ ପାଖରୁ ମୁହଁ ଫେଲି ଦେଲେ ଖାଲି ଖିଆ ଦରଭା ବାହିଁ ମୁଡ଼ାଇ ଗଲା ବାବୁଅଣୀଙ୍କ ଜରମ ଗ୍ରାଳରେ ଗୋଡ଼ାଇବାକୁ । ତାର ଭିତରେ ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱପ୍ନ । ବାବୁଅଣୀ ସମାଳ ନ ପାରି ଜିଦି ପଚାରିଲେ । ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁପାଇ ଦେଖେ ଅଜ ଖିଡ଼ାଖିରେ ଭରିଗଲା ।

ଏଥିରୁ ଅଜ ଖାଲିଦେବୁ ନାହିଁ ଦେଖି ବାବୁଅଣୀ ବୁଝିଲେ—ଜମ୍ବ ନେଇଛା ବେଇଛ ଏ ବାହିଁ ବିଡ଼ାବ ଜମ୍ବ ବାଃ ।

ବାବୁ କହିଲେ—ଜମ୍ବ ନୁହୁଁ ହେଇଛ ଜମ୍ବ ଭୁଲରେ ଟେଳ ଲୋଥ ।

ଏହେ ବାତରେ ଖୁଲ ଖି ବାବୁଅଣୀ—ବାବୁଙ୍କ ଭୁଲ୍ଲି ଦେଖିବ ବୁଝିଲ, ଅଜ ବାବୁ ବାବୁଅଣୀଙ୍କ ଜିଦ ପାଇଦେଇଛ ।

ତହିଁ ଅଜ ଜଣ ବାବୁଅଣୀ ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ମୁରୁଚ ହୁସା ଦେଇପକାଇଲେ—ଲୁଚ୍ଚିବ ଟେ ଦେଖିବ ?

ବାବୁ କହିଲେ—ଯେଉଁଣ ଅଥେଦାଇ ମୁଣ୍ଡ ।

—o—

ଘାସ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀଜଳଧରଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ
ବି, ଏସ୍‌ସି: ବି, ଏଲ୍ ।

କୁଆପୁରେଇ ଉଅସ ଦିନ— ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ଅନ୍ଧାର ।

ଏକ୍ଟିଷ୍ଟ କଣ୍ଠର ସଙ୍ଗଳାବାଗ ଫାଣ୍ଡିନ୍ତ ଗୁଲ୍ ଗୁଲ୍ ଅସ୍ପୁଷ୍ଟ । ରାସ୍ତା ସେବେ ଗହଳ ନଥିଲା । ଦଣ୍ଡେ ପହରେ ଗ୍ରୁଡ଼ ଗୋଟିଏ ଯୋଉଏ ପଣିଷ କ ପାରକଲ ।

ଖଣ୍ଡେ ଦୁଇ ଚାରି ପରେ ଗୋଟିଏ ଦୋଛକ ପାଖରେ ପିଲ୍ଲିଟିଏ ଠିଆ ହୋଇ ଚହ-ଥିବାର ଦେଖିଲ । ଖଣ୍ଡେ ଗ୍ଲେଟ ଲାଗା ଅଛି ଖଣ୍ଡ ଧୂଳିଆ ଚେଷ୍ଟା । ପିଲ୍ଲିଟିର ଭଲ ଅଡ଼ିଲ ହାତ ପାଦ ହତ ।

ସେ ଅସିବା ପରେ ସେ ବି ଗୁଲିବା-ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଦୁଇ ହାତ ହଲେଇ ହଲେଇ ଗୁଲିଥାଏ । ଶୀତ ଦିନ ସକାଳେ ରୁମ ଟାଙ୍କି ଉଠିଥିଲେ ଯେତିକି ଲୋକ ଦୁଇ ଜେଣା ଖିଡ଼ି ଗୋଟ-ରେ ହଲେଇ ହଲେଇ ଗୁଲେ ।

ପିଲ୍ଲିଟିର ଖୋଳ ଗୁଣ୍ଡକ ଗ୍ଲେଟ । ସେଥି-ପାଇଁ ପଛିରେ ପଛିରେ ଧାଇଁଲା ପରି ଗୁଲ-ଥାଏ । ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଲାଗି ଲାଗି ରହିବା ପାଇଁ ତାହାର ଚେଷ୍ଟା ।

ଟକଲାର ପାଟିକୁ ଭୁଜା ଭୁଜି ଦିଆ ସ୍ୱରୁଟେଲେ ଦରଭାର ହେଲ ପର ଯଦେ ଜଣ ଗଣିବା ପାଇଁ ତାହାକୁ ପଗୁବଲ 'କରେ, ପିଲ, ଭୁଅଡ଼େ ଯାଇଥିଲ ?'

'ଅଉପିବୁ ଭୁଅଡ଼େ ?'—ସାହସ ପାଇ ସେ ଭଲଶ୍ଚିକ ଗଳାରେ ଚହକ, 'ଅଗରେ ଜମ ପାଇ ପାଏ ମୁଁ ପିଛ—ଭମ୍ବ ଜଣ ଏକଦି ରହିବ ?'

ଭର ବଂଶ ତାହାର ମନର ଭାବ ଅଥ ଭୁଣ୍ଡର ସ୍ୱର ।

ଚହିଲ 'ଭ୍ର ମ ଭୁଛ ?'

ଏକାଦ ଭ୍ରରେ ଏହି ଭ୍ର କଥା ଶୁଣି ସେ ଭମ୍ବିଲ । ଭିଲ୍ଲ ପର ହେଲ ପାଖକୁ ଦୁଇ ଅସିଲ ।

'ଝିଲ ଭ୍ରର ମାଛ ।' ଭାହାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅସି ଭୁଲ୍ଲ ଭ୍ରରେ ନଗ୍ନ ଯାଇ-ଥାଏ ।

ତାହାକୁ ସାହସ ଦେଇବାକୁ ତାହା ଅଡ଼ିଲ ହାତଟି ଚଢ଼େଇ ଦେଲ ।

ଭ୍ରରରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସେ ହାତଟି ଧରି ଗୁଲିଲ—ତଥାପି ଶଙ୍କି ଶଙ୍କି ହେଉଥାଏ ।

ଗମ୍ଭ ଦେଖାପାଇଁ ଚହିଲ 'ତୋର ଘର ଏଇଠି ଛେଡ଼ିଦେବ ? ଭେଟେ ନ ତୋ'ର ଭର ?'

ଭାରି ଶ୍ରମ ଗଳାରେ ଚହିଲ, 'ବାବୁ, ଜାଣି ନାହିଁ । ଏହି ଭେଟି ପଠାଣ ଭ୍ରରେ ରହିଲ, ସେଠି ଭ ଗୋଟାଏ ଅଛି । ଭେଲ ପାରେ ।'

ତାହାର ଠିଠି ଥାପ୍ପଡ଼ାଇ ହେଲ, 'ନାହିଁ ମୁଁ ଅସେ ଅଛି ପାଏ । ଭେବେ ଭହ ଦେଖି ନାହିଁ ତ ?'

ସେ ପ୍ରତିବାଦ ଭର କହିଲ, 'ନାହିଁ ବାବୁ, ସାନ ପିଲ୍ଲ ପାରେ । ଅରେ ମୁଁ ଅସ୍ପୁଷ୍ଟ—ମୋର ଗୋଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ଭେଡ଼ ବାଜିଲା । ସେହି ଦିନ ମୁଁ ଅଛି ଏକା ଅସେ ନାହିଁ—କିଏ ଅସ୍ପୁ ଥିଲ, ତାହାର ସ୍ୱରରେ ଗୁଲ୍ଲ ଗୁଲ ମୁଁ ସେହି ଭଦ୍ରଲୋ ! ଶିପିଏ ଏ ।'

ଦେଖିଲ ତାହାର ମନରୁ ଭ୍ରରହ ଦ ହାର କରି ଦିବ ନାହିଁ । ତା ଭ୍ରଷ୍ଟ ଭ ଭେଟର ଭ ସାଙ୍ଗରେ ସ୍ଥିତି ରହିଲ ପର—ତାହାର ମନରେ ଅସ୍ଥାନ ଭେଟେ ରହି ଦେଲି ।

ଠିଠି ଥାପ୍ପଡ଼ାଇ ପଚାରିଲ 'ତୋ'ର ନାମ ?'

Digitized by Odiyanika@gmail.com

'—ମୋ ମା ଲକ୍ଷ୍ମୀ । —ତୁମେ ଅମ ବାଆ ଚିହ୍ନିଥିବ । ବାଆ ତ ଚିହ୍ନ ନାହିଁ ?—ଯୋଗୀ ମହାରଣା ।'

ମୋର ମୁହଁରେ ଯେଉଁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବ ଦେଖୁଥିଲା, ତାହାର ମନରେ ସମ୍ଭ ଠିକ ଖେଳକ ଉତ୍ପନ୍ନ କରୁଥିଲା ।

ସେ ମୃଣି ଅରୟ ଜଳ ଅମ ବାଆ ଭିତରେ ସରସ । ସେ କିଛି ଦାମ ଦାମ କରେ ନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ସେହିଥିରେ ଲାଗିଥାଏ । ବନା ପହଲମାନ୍ ତାହାକୁ ଡ଼ରାଏ । ଅମ ବ୍ୟାଆ ତ କେହ ଭିତରେ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ—ସେ ବଡ଼ ଅଣିଛ ।'

ଅମ୍ବରଲ 'କରେ ବ୍ୟାଆ ତୋର ଦନକୁ କେତେ ମଜୁରୀ ପାଏ ।'

ଲକ୍ଷ୍ମୀ କହିଲା 'ହେଁ ମଜୁରୀ ?—ସେ ମୋଟେ ଭାମକୁ ଯାଏ ନାହିଁ । ମୁଁ ପଚାଶ ଛ ମାସ ହେଲାଣି କାମ ଶିଖୁଛି । ଏହି ପନ୍ଦର ଦନ ହେବ ଦେଖୁ ଶାଉ ପଚାରୀ ମୂଲ ପାଉଛି । ବାଆ ମୋଟେ ଚୋରକୁ ଚଲ ନାହିଁ । ଏ ସାଲ ଘର ଭିତର ହୋଇ ନ ଥିଲା ଯେ ଜାଣୁ ସବୁ ପଡ଼ ଯାଉଛି ।'

କେଶିଲ ସେ ବ ଜଣେ ଭଦ । ଭୁଡ଼େଇ ଘରେ ଯେ ଚବ କି ଶିଲ୍ପୀ ନ ଥିବେ, ଏହି ଧାରଣା ଦୂର ହେଲା

ଅଜ୍ଞ ତ ଜାଣିଲି ଏହି ଅଭାବ ଗ୍ରସ୍ତ ପରିବାରଟି ଯୋଗୀ ମହାରଣାରୀ ଜୀଅଲରେ ଖୁସି ହେଲ ବୁଝେ ହୋଇ ଯିବେ ।

ପ୍ରତ ଭଦ—ସେ ବଡ଼ ଘରେ ଥାଉ କି ଗରିବ ଘରେ ଥାଉ, ଏହ ଜୀଅଲ ପଛରେ ଅଣନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଧାଉଁ ଥାଏ । ମୁଁ କହିଲି 'ତୁମ ଗୁଡ଼ାକ ରଖିଛ କାହିଁକି ? ବକ ଦେଉ ନାହିଁ ।'

ଲକ୍ଷ୍ମୀ କହିଲା 'ଶ୍ରୀହରି ଗାଲିଦେବ । ସେ ସେଗୁଡ଼ାକ ରଖିବା ପାଇଁ ଦେଇଛ । ହେଲେ ଗୋଟାଏ ଚିଜ ତ ।...ସେ ଗୁଡ଼ାକ ଗୁଡ଼—କେତେ ପଇସା ହୋଇଥିବ ?

ତାହାର କଥାରେ ଦେଖି ଥିଲ ପରି କହିଲା 'ସେ ଗୁଡ଼ାକ ଏବେ ଗୋଟିଏ ଭିତରେ ରଖିଛି । ଦୋଷ ଥିଲ ଯେ ଭାର ଲାଗି ତାହାର ବାଟି ସବୁ ଖାଇଗଲେ—ବାଆ ଆମର ପୁଣି ବଲଟି ଚଅବ କରନ୍ତି ନ୍ୟା କର ... ...

ଏହି ସବୁ କଥା—ପ୍ରତ କଥା ତାହାର ବ ଗ୍ରହ୍ୟ ଅଛ ମନର ସରଳତା ପ୍ରୋଜ୍ଜ୍ୱଳରେ ଦେଖାଇଥିଲେ ।

ଅମ୍ବରଲ 'ଅମ ବେଳେବେଳେ ଖାଇଥିଲ ?'

ଲକ୍ଷ୍ମୀ—ସବାଳେ ତୋଷାଶି ଖାଇ ଯାଇଥିଲ, ଅମ ଲାଗ ଖାଇନାହିଁ । ସରେ ଘରେ—ଅନ ବଣ ହବ ନାହିଁ ବେଳାଏ ?'

ଦନଯାକ ଖାଇନାହିଁ । ଅଗଣ୍ଟେ ଦବରା ଘରେ ପଚ୍ଛ ଶ୍ରୀରେ ଭୁଦ ଅଛ ବ ନାହିଁ ସେ ଏବି ସବେଦ ଅଛ । ତଥାପି ତାହାର ମନ ଅଚଞ୍ଚଳ ।

ମୋଠାରୁ ତାଙ୍କ ଛେଷ । ବ୍ୟାପାରରେ ଅଧ୍ୟ ଦ । ବୁଦ୍ଧଦାଦ ଛଡ଼ ଭିତରେ ଛବ ବର ପଡ଼ବେଇ—ଶୀତରୁ ହଁବ ଶିଶ୍ରାନ୍ତ ପଇଦବେଳ ।

ତାହାର ପାଖରେ ଗଭମ ପଞ୍ଚାବ ପିଣ୍ଡା ପୁରା ପେଟରେ ନଷ୍ଟ ମନରେ ଯେଉଁଦେବେଳ ସ୍ମରୁଛଲ, ମନ ଭିତରେ ମତେ ବିଷ ବେଦନା ଦେଇ-ଥିଲ ।

ଏହି ମନର ଅଶା ଅବାଂଶାକୁ ଏଉଦେବ ଭୁଲ ଛେଷ ନେଇ । ତଥାପି ଶାନ୍ତ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେଉଁ ପିଲ୍ଲଟିଏ ଅଧ୍ୟ ପେଟରେ, ପୁଙ୍ଗ ଦେହରେ ଦନଯାକ ଦାଡ଼ ଭଙ୍ଗି ପରିଶ୍ରମ କରି ଅଠ ସପ୍ତାହରେ ମୂଳ ପାଉଛି ପଇସା ନେଇ ସବୁକୁ ଫେରୁଛି, ତାକ ତାପା ଭରକୁ ତୋଷ ଦବଦୋଷ ।

ଦାଦରେ ଅଧ୍ୟପୋଡ଼ା ସଂଗ୍ରେଷ୍ଟ ହଲ । ଶିଷ୍ୟରକ୍ଷ ପୋଷାଣ ଦେଲ— ତାହାର ମନ ପାଖରେ ଏତି ଅମର ବଦେଳ ପଡ଼ିଥ ବାହୁଅନ ଦେଖେ ଛେଷ—ଦେଖେ ସ୍ଥାନ ।

ପବେଶରେ ଦାଦ ମାରଲ । ତ' ପଇସା ପଡ଼ଥଲ ଅଛ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ।

ଟଙ୍କାଟି ଦବାପାଇଁ ଗ୍ରହଣ । ମନ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲ ।

ନିଜ ପଇସାରୁ ଅଣିଟିଏ ବାଢ଼ି ତାହାକୁ ଦେଇ କହିଲି 'ନେଇ ଯା—ତୁମ୍ଭ ଖାଇବୁ ।'

ପବେଶ ନିଶା ଅଣିଟିକୁ ଚାହିଁ—ସେ ଟେଲ୍ଲ ।—ଅଙ୍ଗରେ ଚମ୍ପ ବୃଦ୍ଧରେ ନମ ଚାହ । ପଠାଣ ବରର ବଦ୍ଧ ପଛରେ ରହିଲଣି । ସ୍ତ୍ରୀ ଏଣିକ ଏଣିକ ଚାହଁଥ ଚେଲଣି । ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ଭର ସ୍ମରଲଣି । ଲ୍ଲେ ପଥଲ ପଛ ଚେଲ ଦଥାଇଣା ବୁଝି ବର ସ୍ମରଛ ।

ଛବେ ତାହାର ଭାଷା ଜନ ହୋଇବାରେ ସ୍ମରିଥ ବଡ଼ ଦୋଷ ମୂଳ ମଜୁର ହେଲ । ଅମର ଦେଖେ, ବାବୁମାନେ ବଡ଼ି ଭଲବର ଡ଼ିଟ ବେଳ ବେଳେ ମାଲିଶ ଶୁଣେଇ ଥାନ୍ତ ।

ଯୋଗୀ ମହାରଣାଙ୍କ ବେଳିତା ପାଇଁ ଭଲ ହେଲ । ପୁଅ ଚନ୍ଦ୍ର ତାହାର ସବୁକୁ ମତେ ଦନ ପାଇଁ ନାହିଁ । ସେ ଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ତାହାର ବାପାକୁ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଖରେ ସ୍ମରଣପରସ୍ଥ ଅଛ ଦୋଷ ବଡ଼ିଦେବ । ତାପା ତାହାପାଇଁ ଛେଡ଼େଇ ଚଳଇଦିବ ।

ସେ ମତେ ଖାସ୍ ମୁଖଭଥାଏ—'ଅମ ସବ—ଏହି ଗଳରେ ବେଳେ ବାଟ ଚଳ ? ବାଆ ଘରେ ନ ଥବ—ମୁଁ ସବୁକୁ ଏଇଲଗେ ଗିଣ ନାହିଁ ...'

ବାପା ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତଟ ପଇସା ଦେଇ ବଡ଼ିଲ ଲକ୍ଷ୍ମୀକ ଯେଉଁ କଥା ବଡ଼ିବଦ ପାଇଁ ।

ସେ ଭରଙ୍ଗ ଭରଙ୍ଗ ଦେଇ ସ୍ମୃତି ଥାଏ । ବାଲେ ଦଏ ଦେଖି ଦେଇଥଚ । ମୁଁ ବୁଝିପାରୁଥାଏ ଯେ ସେ ବାପାକୁ ଏହି କଥା ଚଳ ବଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

'ଯାଉ' –

ତାହାର ସର ପାଖ ଚେଇଗଲ । ସେ ଚିତାହ ବଡ଼ିଲି 'ତାକୁ ଅମର ସବ ଏହି ଗଳ ଭିତରେ—ମୁଁ ଯାଉଛ' ବଡ଼ି 'ଚଉଅରେ' ଭାବମାର ବଉଡ ସ୍ମରଲ ।

\+ × +

ମୁଁ ଅଣିଲି – ଏବା ଏବା ।

ଗାସ୍ତା ପଥରେ ଗାଉଛଏ ଭୋଟ୍ଟେଇ ଚଲୁ-ଥାଏ । ଠାଏ ଠାଏ ଘାସ ଅଛ ।

ବଣ୍ଟଳ ବୃଦ୍ଧପାସ ବେଳେବେଳେ ଏମିତ ଗୋଟାଏ ପାଖକ ଭିତରେ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ହୁଏ ମିଳେଇ ଯାଉଛ ତଥାପି ସେ ତ ମରିନାହିଁ ।

ବାଟ ବିଚରେ ଥାଇ ସ୍ମୃତି, ଏତେ ଟେଲ୍ଲ ବର୍ଷ, ଥିବା ଅସିବାର ଧ୍ୟାନ, ଗାଈଗୋରୁଙ୍କ ପାଟ ତାହାକୁ ପୋଛ ଦେଇ ପାରିନାହିଁ ।

ତାହାଙ୍କେ ମଣିଷ ଭାବ ବାଢ଼ିଛ ଟଳବ? ଏହି ଅଭ୍ୟ ଭଦ୍ରତ ଚରେର ପିଲ୍ଲଟ ବାଢ଼ିଛ ବଡ଼ ହିଚ ? ସେ ବ ମନରେ ଅଶା ଦେଇ ବାଟ ସ୍ମରଛ ।

ସେଇରେ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗ ବ'ଣ ଅଛ ?

ତଥାପି ମନ ଭିତରେ ଦଥାଇ ଏହି ଶିଷ ଛାଡ଼ ଅଡ଼ୁଥ ଥାଏ ଲଢ଼ୁଥଲ ।

ଯାଉ 'ଭଦ୍ରତରେ' ଯାଉ ! ଯାଉ, ମଣିଷ ଜିବନରେ ବ'ଣ ସେଉଥ ଅବେଳ ସବ ଚେଇଯାଉଛ ?

—o—

Digitized by srujanika@gmail.com

ଖେଳ

ଯଦି-କିନ୍ତୁ

ଗାନ୍ଧି ଯଦି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବନ୍ଦ କରି ଦିଅନ୍ତି !
ସରକାରଙ୍କର ମିଥ୍ୟାଗ୍ରହଣା ବଢ଼ିଯିବ ।

\+ + +

ବଙ୍ଗଳା ଭୂତେ ଏବେ ଯଦି ଖଲାସ୍ ହେବେ !
ସରକାର କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଚଲାସ କରିବେ ।

× × ×

ଲିଗ୍ ଅଫ୍ ମହାସଙ୍ଘ ଯଦି ସାଲ୍ୟ କରନ୍ତି ।
କଂଗ୍ରେସ କିନ୍ତୁ ଲେଗ୍‌ସ୍ପୁଙ୍କ ନାମରେ ନାଲିସ କରିବ । × ×

ଜର୍ମାନ ଯଦି ଅସ୍ଟ୍ରିଆ ଲାଣ୍ଡ୍ ଅକ୍ରମଣ କରେ,
କିନ୍ତୁ ଆମେରିକା ସେ ଭାଣ୍ଡ ହୋଇଯିବ ।

\+ + +

ଇଂଲଣ୍ଡ ଯଦି ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଫ୍ରିକା ଗ୍ରାସକରେ ।
ଫ୍ରାଂସର ମସେ ଲିଗ୍ସ ବସି ଗାସ ଖେଳିବେ ।

× × ×

୧୯୪୧ରେ ଯଦି ପୁଣି ନୂଆ ନିର୍ବାଚନ ହୁଏ ।
ଲିଷ୍ଟ ମାଡ଼ିକ କିନ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ରହିବେ ।

\+ + +

ଓଡ଼ିଶାର ଗୃହଅଡ଼େ ଯେବେ fancy fair ହୁଏ,—
କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧି ସମ୍ମାଷଣର ଆଦର୍ଶ କୃଷି ସ୍ୱଦେଶୀର ଲେଖା ନାହିଁ । × × ×

ସରକାର ଯଦି ବଳାତ୍କାର କରି ଯୁଦ୍ଧଗୁଜା ଅଧାୟ କରୁ ଥାନ୍ତେ—
କଂଗ୍ରେସ୍ ଗୋରୁ ହାଣନ୍ତା ନାହିଁ ।

× × ×

ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ଯଦି ବନ୍ଦୀ କରି ନିଅନ୍ତେ ।
ସରକାର କିନ୍ତୁ ଚାନ୍ଦ କାନ୍ଦି ମରିବେ ।

× × ×

ଲୋକୁ ଯଦି ପାକିସ୍ଥାନ ଦିଅ ସାଆନ୍ତା
ବାକି ସ୍ଥାନଟାକୁ ସେ କିନ୍ତୁ ଠାକ ବସନ୍ତେ ।

କୁତୁକୁତୁ

ଶିଷ୍ଟ—ଦୋଗ ଦେବତାରୁ ମୁଖ ଉତରେ ବଶ ବଶ ଅଛ ?
ଗୁଡ଼ଅ ସ୍ପ—ବର, ସୁମ୍ପୁଲ, ବାବର, ବହ୍ନରେ ଉଦ୍ୟାଦ ।

× × ×

ଲପଗ ସ୍ଥ—କଂଗ୍ରେସ ନଉର ବେଦ ଖୋଲିବ ?
ସ୍ଥାମୀ—ନା ନା ନଉରେ ନାହିଁ;
ସ୍ଥ—ମିଛରେ ଦେଲ ସ୍ପ ବହ୍ନିକ ଜଳିବ ?
ସ୍ଥାମୀ—ବାର ସବାଳେ ଚୁଲ ଲଗାଇଲ ବେଳେ ଡିଅଥିଲ ବାଟି ଗର୍ତ୍ତ ଟେକ ଯେ—

× × ×

ଶିଷ୍ଟ—ଦିଅଥିଲ ବଶ ଖାହିଁକ ଜଳାଯାଏ ?
୧ମ ସ୍ଥ—ଅମର ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକ ଅଛନ୍ତି—ସେମାନଙ୍କ ଅଗ୍ନି ସରୁ ଭାସ୍ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି—ସେମାନେ ନ ଦଶ ଝରାରୁ ବଶ ଜଳାଯାଏ—
୨ୟ ସ୍ଥ—ସ୍ପର୍ଶରେ ଯେ ଦିନ ଭୁଲ ଶୀତ ହୁଏ । ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଶୀତ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରି ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକ ନିଅଁ ସୁଦିବାକୁ ଅଛନ୍ତି ।

× × +

ଗୁରେଷ୍ଟ ଭୁଲ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ଖୋଳାଇ ନିଜ ନିଜର ନାମକରାଣି ସେ ପୋଖରୀର ନାମ ରଖିଥାଆ ବହିବାରୁ ସଭାସ୍ଥଳରେ ଝଗଡ଼ା ହେଲା । ଶଶୀନାଥ ନାମକ ଜଣେ ଉକ୍ତଲୋକ ମଧ୍ୟସ୍ଥ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ—ଭେଦ ଝଗଡ଼ା ନ କରି, ନିଜର ବାପା ଜେଠା ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ ନାମ ରଖିଲେ ଝଗଡ଼ା ହେବ ନାହିଁ—ଏଥିରେ ଗୋଟିଏ ଜଣ ଲୋକର ନାମ ଛାଡ଼ି ଯାହାର ଏ ଶଶୀନାଥ ହୋଇ ନାମଖିଅ—

ସବା ସାନ ଭାଇ ଠାର ସ୍ପଲ୍ପି ବୁଝିପାରି ବହିଲ—ମୋ ଶଳାର ନାମ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବାହାର ନାମ ଶଶୀନାଥ ନାହିଁ—

\+ + +

Magistrate ସାହେବ ଯୁବ ବିଷୟ ଅନେକ ବୁଝାଇ ଶେଷରେ କହିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଯୁକ୍ତରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ବଢ଼ାଇବ—

ବବଗର୍ତ୍ତ ବେବାର ଯୁବକ—ଗୋଟେ ଯଦି ଖଣ୍ଡେ ସ୍ପଳ ମିଳନ୍ତା ହେଲୁ ଥେବେ—ମୁଁ ମୋର —ସରଗର୍ତ୍ତ ଯାଇ ବାଦ ଯାହା କଲନ୍ତା ସବୁ ଯୁବକ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି—

\+ + +

ଡାରେଡାରେ

'ଜର୍ମାନ ଇଷ୍ଟାଲ୍-ଜାପାନ ମେଣ୍ଟ'
—ସମ୍ବାଦ ହେଡ୍ ଲାଇନ
...ତିନିଜ ତିନିହେ ବଷମ ଖଣ୍ଡ ।

'ବିଡ଼ଲିଟ ବ୍ରିଟିନ ଏ ଦାୟିତ୍ୱକୁ କିମିତି ତୁଲିଛନ୍ତି ଦେଖାଯାଉ'—ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରର ମତ ।

...ଅଟଣ ସେଠାରେ ତୁଲିଛନ୍ତି,—ସାପ ମରିବ ନାହିଁ ଏ ବାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିବ ନାହିଁ ।

'ଭଗବାନ ଯେଉଁ ବାଟ ଦେଖାଇବେ ।'
—ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ସମ୍ବାଦଦାତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ।
...ଭଗବାନ ସବୁ ସ୍ପର୍ଶକୁ ବାଟ ଦେଖାନ୍ତି ?

'ମୋତେ ସରକାର ଜେଲଖାନା ଭିତରେ ରଖି ପାରିବେ ନାହିଁ ।'
...ସବୁ ଜେଲଖାନା ଛିଡ଼ି ଉପରେ ରଖନ୍ତି ।

'ଶତ୍ରୁ ବୋମ୍ କଂଗ୍ରେସକୁ ତଡ଼ା ଦିଆଯିଲେ—ସଂବାଦ
...ପୃଥିବୀରୁ ଶତ୍ରୁ ସବୁ ଗଲଣି !

'ମୋତେ ଭାରତର ସଂବିଧାନରେ କେହି ଦାବା ଅଛେ କହିବି ନାହିଁ'—ସରକାରୀ ଉକ୍ତି ।
...ସେତ ଅମ ବେଡ଼ିଣ୍ଡିର ଦୁଇନ୍ତ ! ଦାବେ

'ଦୁଇଜନ ଦାଗଜ ବନ ହେଲେ'—ସମ୍ବାଦ
...ପରିଜନ ବଢ଼ୁଛି ଗ୍ରୀଷ୍ମରୁ ।

'ଯୁଦ୍ଧ ଭୁବନ ଅଧେମ୍ପିଲ୍ ଚିଦ୍ଦର୍ଶନରେ ଚିନ୍ତାଗ୍ରସ୍ତ'—ସମ୍ବାଦ
.. ଡାରେ ଡାରେ ଗାଳ ଗାଳ ।

ଚନ୍ଦ୍ରିକ ଝିଅ ଏଣି ବେଶି ପଢ଼ନ ପ୍ରସ୍ତାବରେ—ଅହ ଏବେ ଏଣି ବାହିଁ ?

ଚନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଛାଡ଼ା ସେଲ୍ ବେଲ୍ ଲେଖିବାରୁ ଯାଣି ଏବେ ହୋଇ ଯାଏ—ମୋତେ ବଡ଼ ଭାଇଆଣ ଦେଇବାରୁ ପଢ଼େ—ଅଜ ମୁଁ ଅଗ ଯାଇ ପାଣି ସାର ବେଳ ଚାର ପର ବେଳି ସ୍ନାନ ଅଛି—

Digitized by srujanika@gmail.com

ଡଗର ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବିଜୟୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନଙ୍କର
ଅଭିମତ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ପଣ୍ଡା

ମହାଶୟ,

ଡଗରର ଅଭିବାଦନ ମୁଁ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି ଏବଂ ମୋର ଅନ୍ତରିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି । ଓଡ଼ିଶାର ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାଷ୍ୟ-ରଚନାତ୍ମକ ସାହିତ୍ୟର ଅଭାବ 'ଡଗର' ପୂରଣ କରୁଛି । ବିଶେଷତଃ ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଡଗରର ଲୋକ ପ୍ରିୟତା କେବଳ କର୍ମୋଦ୍ୟମ ସମାଲୋଚନା ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଡଗର ଓଡ଼ିଶାର ଦଳ ଦୂଷିତ ମାହାବରଣରୁ ସାହାରେ ରହିବାରେହିଁ ତାର ବାହାଦୁରୀ । ଦଳ ମୁକ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ଜନ୍ମ ସ୍ୱ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସଙ୍ଘର୍ଷରୁ ଯୋଡ଼ାଇ ଋଷି ସମାଜର ଯେଉଁ ଅଦ୍ଭୁତ ସାଧନ କରେ ଡଗର ତାର ବହୁତ ଦୂରରେ । ମୋର ଇଚ୍ଛା, ଡଗର ଏହି ଗୀତ ବଜାଇ ଋଷି ଅଗରୁ ମଣ୍ଡଯାଉ । ଓଡ଼ିଶାର ଘରେ ଘରେ 'ଡଗର', ଡଗର ପର ଭାଳ ପତାକା ।

ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଭେଦ କରିବାକୁ ଯଦି ସାଧାରଣ ପାଠକମାନେ ଭ୍ରମନ୍ତି, ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଡଗରରେ ଜରେ ଜିଜ୍ଞାସା ଅଭାବ ଥାଏ । ଏହା ଧାରଣା ଯୋଗୁଁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା ଗୋଟାରୁ ବିରତ ହୁଅନ୍ତି, ଏହାର ସତ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାହା ହେଉ 'ଡଗର' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋର ସ୍ୱାଧୀନ ମତ ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତ କରି ଦେଉଛି କରୁଛି ଯେ, 'ଡଗର' ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାରେ ପକ୍ଷପାତ-ଭାବ 'ହାଉଆ' ମୁଁ ପଇନାହିଁ । ମୁଁ ଡଗରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାରେ ଯେ ଭା ଦେଇ ଅଛୁ, କିନ୍ତୁ ମୋର ଉତ୍ସାହ ବା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହ୍ରାସ ହୋଇ-ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ବିଶ୍ଳେଷଣ ମୁଁ ଆଶ୍ରହ କରେ । ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରକାଶନ କେବଳ 'ଡଗର' ରେ ଥାଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କିମ୍ବା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରରେ ଏହାର ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ ।

ଆଶା କରେଁ 'ଡଗର' ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଭେଦକର ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ହେବ, ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଜୀବ କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ ଓ ତୃପ୍ତି ଆଣିବ । ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଡଗରର ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଭେଦ କରିବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଛି, ସେମାନଙ୍କର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ମାନନା କରିବାହିଁ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେ କରୁଛି । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ପଣ୍ଡା
ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସ୍କୁଲ, କଟକ ।

୨୨ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ୧ମ ପୁରସ୍କାର

'ଡଗର' ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ସମ୍ବନ୍ଧକ ସହ ଶସ୍ୟ:—

ଡଗରର ୨୨ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିବା ସମ୍ବାଦରେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି ।

ଡଗର 'ବ୍ରାହ୍ମଣ' ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଗୋଟିଏ ପ୍ରୀତିପ୍ରଦ ଖେଳ ପଡ଼ିଅ ବୋଲି ମୁଁ ମନେ-କରେଁ । ଜେମୁ ଏହା ଏହି ପ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ଧରି ଯାଇପାରେ । କାରଣ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଭେଦ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧିର ମସ୍ତିଷ୍କର ବୁଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧିର କୌଶଳ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧନ ଓ ମାନ ଲାଭର ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଥାଏ ।

ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ମୁଁ ବର୍ଷ ହେଲା ପୁରସ୍କାର ପାଇଛେ ସୁଦ୍ଧା । ସାଧାରଣତଃ ମଧ୍ୟରେ 'ପଲ୍ଲୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ବହୁତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇନାହିଁ ।

ଅଭି ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ଚୌରାସି ଓଡ଼ିଆ ସଂବାଦ ସମ୍ବାଦରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ଚର୍ଚ୍ଚାର ହେଉ ନ ହବାରୁ ଜନସାଧାରଣରେ ଏହାର ଜରୁରତା ସୁଦ୍ଧା ଅବ୍ୟବହୃତ ଅଛି ଅଛି । ଏହାର ଅଧିକ ପ୍ରଚାର କରି ଓଡ଼ିଆ ଗବେଷକମାନଙ୍କରେ ଭରସା ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତି ସାଧାରଣର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥ ମଣ୍ଡଳ ।
ଲଛନ୍ଦା, ପୋ: ଧାମନଗର
୨୨ଶ ଧନ୍ଦାର ୧ମ ପୁରସ୍କାର

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ,

ଜଣେ ଏବାଦର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଛଳ ପକ୍ଷରେ ସ୍ୱାଗୋକ୍ତି ମୂଳ ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ଳାଘନୀୟ କଥା । ମୋର ଏହ ଅଧ୍ୟୟନ ରାଜ୍ୟରୁ ଅନୁମାନ ହୁଏ, 'ଡଗର'ର ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ସଂଖ୍ୟା ମୁଷ୍ଟିମେୟ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋ ପରି ବରପାତ୍ରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋର ଅଭିଜ୍ଞତା ସାମାନ୍ୟ । ଏଥିପୁରୁ ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ-ଯୋଗ ହୋଇ ଅଠଅଶୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଛେ । ଏହ ଭୁଲଥିଲ ମାତ୍ର ମୁଁ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ହୋଇଛେଟେ ଶବ୍ଦ ଚିନ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ଅଧିକ ସମୟରେ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଧନ୍ଦା ଭେଦ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେଁ ।

ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଅମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଚଳାଇବାରେ ଅପର ଅଗ୍ରଣୀ ହେବାରେ ଏହା ପ୍ରାୟ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସର୍ବ ଭାଷାରେ ଦିନକୁ ଦିନ ପ୍ରଚାର ଓ ଲୋକ-ପ୍ରିୟତା ଲାଭ କରୁଅଛି । ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ମାନେ ଅବଶ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହ ଅତିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇନାହାନ୍ତି ସତ; କିନ୍ତୁ ଧନ୍ଦା ଭେଦ କରିବାରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ ଏବଂ ସେଥିରୁ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ଓ ଅନୁଭବ ମିଳେ ତାହା ସେମାନଙ୍କର କମ ପୁରସ୍କାର ନୁହେ । ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନେ ଏହି ଭେଦ ବୁଦ୍ଧିରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ସାଫଲ୍ୟ ଲାଭ କରିବେ ଓ ଫେଲ ହେଲେ ମନରେ ସେପରି ଖେଦ-ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ମୋର ଭରସା ଯଦି ଶିକ୍ଷିତ ଓଡ଼ିଆ ଭୁଲମାନେ Club ସ୍ଥାନ ଗ୍ରୁପ 'ଡଗର ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା'ରେ ପ୍ରବେଶିବା ଠିକ ବେଦ ସେମାନଙ୍କର ଅବସରରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ଧନ୍ଦା ସମାଧାନରେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନେ ନିଜେ ଉପକୃତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ 'ଡଗର'ର ମଧ୍ୟ ପୁଷ୍ଟି କରନ୍ତେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଏହ ସହଯୋଗ ଫଳରେ ଡଗର ଭଳି ସରସ, ଲୋକପ୍ରିୟ ପତ୍ରିକା ଅବେଦେ ତାହାର ଚରିତ୍ରରେ ବଦଳାଇ ନୂଆ ରଙ୍ଗ ଓ ଢଙ୍ଗରେ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତା । ଅମ ଭାଷାରେ ଗୋଟିଏ ଅଭାବ, ମାତ୍ରା ଓ ଫଳା ଲେଖିବାର ବିଷୟ ଅଭାବ ଧାରଣ କରେ । ଏହା ଭିତରେ ଏହ ବିଷୟ ନ ଥିବାରୁ ଚିତ୍ରେ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ବି ଭୁଲଚିତ୍ରରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହୁଏ ଏବଂ ବିଷୟ ବିଷୟ ବିଷୟ ବିଷୟ ।

ଅପର ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ଯେଉଁ ଅର୍ଥରେ ଧନ୍ଦା ସମାଧାନ ଲେଖିଛନ୍ତି ତାହା ଅମ ଭାଷାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଭିଧାନ ମାନଙ୍କରେ ମିଳିବା ଦୁର୍ଲଭ । ସୁତରାଂ ଅପରଙ୍କୁ ନିର୍ଭୁଲ ସମାଧାନ ଦେବ ଅପରଙ୍କ ଠାରୁ ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ଦାବିକ କରିବା ଏବଂ ଦେବାର ଦୁରାଶା । ଏହାର କି ପ୍ରତିକାର ହୋଇ ପାରେ ? ଏମିତି କଥା, ପୁରସ୍କାରର ପରିମାଣ ଲେଖିବାକୁ ନ ହେଲେ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ଏଥିରେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ କ୍ଷତି ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହାର ପରିଣାମ ଭଲଶୀଘ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀ
ସମ୍ବାଦକ, ଚାଳପୁର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

କୁଟୀରଶିଳ୍ପରେ ସାମାଜିକତା

ଲେଖକ – ଶ୍ରୀ ଭରତନ୍ କୁମାର୍‌ପ୍ପା
(ଭାରତ ସରକାର ଲିଖିତ)

ଅର୍ଥନୀତି ସହିତ ମାନବସମାଜର କୌଣସି ସଂପର୍କ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନର ଅର୍ଥ ଶିଳ୍ପୋନ୍ନତି, ଏହି ଧାରଣା ବୁର୍ଜୋୟା ଭାବଧାରା ଅଧୁନିକ ଜଗତରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଅଛି । ବ୍ୟବସାୟ ବେଳେ ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚୟରେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତି ଏହି ଅତିଶୟ ଭାବ ସମାଜର ଅଧୋଗତିର କାରଣ ହୋଇପାରେ । ମାନବ ଜୀବନରୁ ମାନବକୁ ଅନ୍ତର କରିଦେଲେ ମନୁଷ୍ୟଜାତି ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟ କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅଧୁନିକ ଉନ୍ନତ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଠିକ୍ ତାହାହିଁ ହୋଇଅଛି । ଫଳରେ ଶିଳ୍ପୋନ୍ନତି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଗୋଟାଏ ଅବୁଝାପଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା ଜନବହୁଳତା, ସୁରାପାନ, ଜୁଆଖେଳ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ଅବମାନ ସମସ୍ୟା, ଜାତିଭେଦ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ, ଓ ଭୁଲ ପ୍ରବୃତ୍ତି ରୂପରେ ଦେଖା ଦେଇଛି ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ତାହାର ଅଭାବକୁ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଦେବାକୁ ହେବ । 'ଅର୍ଥ ଉତ୍ପତ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ ପାଇଁ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ଅର୍ଥ ଉତ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ନୁହେଁ' ଯଦି ଏହି ସାମାନ୍ୟ ସତ୍ୟଟି ଅନୁଭୂତ କରାଯାଏ ତାହାହେଲେ ଯେଉଁ ଅତିଶୟ ଜଳଦ ପୁରୁଷ, ସ୍ତ୍ରୀ ବାଳକ ଓ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ କାରଖାନା ଉଷାପାଇଁ ବଳିକରି ସୁଲାଭରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ତାହା ଅବଶ୍ୟ ବିଧ୍ୱସ୍ତ ହେବ ଓ ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଏପରି ଗୋଟାଏ ଅର୍ଥନୀତି ଯୁଗର ସୃଷ୍ଟି ହେବ ଯେଉଁଥିରେ ମନୁଷ୍ୟର ମାନସିକ ଓ ନୈତିକ ଉନ୍ନତି ହେବ ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ ।

ଯଦି ମନୁଷ୍ୟ ଏବଂ ତାହାର ଉନ୍ନତିକୁ ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଏ, ତାହାହେଲେ ଏହି ଯୁଗରେ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରଣାଳୀର ଉପଯୋଗିତା କେବଳ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ଓ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ନ ହୋଇ ସେ ସବୁ ମାନବୀୟ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ମଙ୍ଗଳକର ତାହା ଦ୍ୱାରାହିଁ ନିର୍ଣ୍ଣୀତ ହେବ । ସୁତରାଂ ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜରେ ଶିଳ୍ପର ସ୍ଥାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ୱୀକାରର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗଭୂତ ହୋଇଛି ।

କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ଅର୍ଥ ଜଗତ ଲୋକ ଓ ତାହାର ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ନିଜ ଗୃହରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଶିଳ୍ପ, ସୁଦ୍ରାଂ ସ୍ୱାଭାବିକ ଉତ୍ପାଦନ ନୁହେଁ । ଏହା ବଳି ଯାହା ଜିଉଁଥିବା ଜଗତରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶ ଜଗତ ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ସୂତା ଏହା ସମାଜ ପ୍ରତି ମଙ୍ଗଳକର । ଅମର ଏହି ଲେଖ ବସ୍ତୁଳ ବିଶେଷର ଏପରି କୌଣସି ଲକ୍ଷ ଜନିତ ବ୍ୟବସାୟ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ହୋଇ ପାରିବ । ଅଧୁନିକ ଉନ୍ନତ ଶିଳ୍ପ ପରି କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ହେଲେ ବସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ଧାରଣ ହେଉନା । ଏ ବିଷୟରେ ଲୋକ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତିଦ୍ୱାରା ସଚେତନ ହେଲେ ପୁଣି ଭାରତର ସେହି ଲୁପ୍ତ ଅନନ୍ଦମୟ ଜୀବନ ଫେରି ଆସିବ । ଅବଶ୍ୟ ଅମ ଦେଶରେ ବା ଅନ୍ୟଦେଶରେ ଯେଉଁ ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ ବିଶ୍ୱ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦେଇଛି, ସେହିପାଇଁ କେବଳ ଏ ଯୁଗର ଉନ୍ନତିକ୍ଷମ ବାଣୀ । କୁଟୀର ଶିଳ୍ପରେ କେବଳ ନିଜୋଗ ନୁହେଁ ଏହି ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟମାନଙ୍କୁ କାମ ମିଳିବ ଓ ସେମାନେ ଅବସ୍ଥାପନ୍ନ ହେବାକୁ କ୍ଷମ ହେବେ ।

ଅଧୁନିକ ମଧ୍ୟ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ କେବଳ ବେଶକିଛି ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ କରେ ନାହିଁ, ଏହା ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀକୁ ନିମ୍ନସ୍ତରକ କରେ ମଧ୍ୟ । ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ବେଶେଷ ଲୋକ ଲାଭବାନ ହୁଅନ୍ତି ଓ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ସହଜ ଭାବେ ସାରା ସମାଜ ଭିତରେ ବିତ୍ତବଣ୍ଟନ କରିବ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ସୀମା ବଦ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ କରିବେ ଓ ତହାରା ଅନେକ ଲୋକ ନିଜ ପାଇଁ ଛଡ଼ା ଛଡ଼ା ଉତ୍ପାଦନ କରିବାର ଉପାୟ ପାଇବେ । ତାହାହେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ା ଓ ଛୋଟଛୋଟ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଅବାଣ ପାଚାଲ ପ୍ରବେଶ କରିଛି ତାହା ଆଉ ଉଠିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ହେଲେ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ବଳକ୍ଷ ଓ ଅଶାନ୍ତିର ମାତ୍ରା କମିଯିବ – ଜାତିଭେଦ ଓ ହିଂସା ଏମେ ଏମେ ଲୀନ ହୋଇଯିବ ଓ ତା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରମଭାବ ଓ ଏକତା ବିରାଜମାନ ହେବ । ଧନର ଅଳପାୟୁ ବଣ୍ଟନ ଅବଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ଅଶାନ୍ତିର ମୂଳ କାରଣ ଓ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅନେକେ ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ପାଇବେ ଏବଂ ଶକ୍ତିର ଅପ୍ୟୟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ଧନ ସମାଜ ଭିତରେ ବିଭକ୍ତ ହେଲେ ଶିକ୍ଷା, କଳା, ଚିନ୍ତନ, ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ବିଷୟରେ ଅସୁବିଧାର ସୁଯୋଗ ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଇପାରିବେ ଏବଂ ତାହାହିଁ ଧନ ବଣ୍ଟନ, ଶିକ୍ଷିତ ମୂର୍ଖ ଇତ୍ୟାଦି ଭେଦଭାବ ଦୂରୀଭୂତ ହେବ ।

ବିଶେଷ ଭାବରେ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ମନୁଷ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି ଶକ୍ତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରେ । ଅବଶ୍ୟ ବାରମ୍ବାରରେ ଶ୍ରମିକ ଜନିତ ପ୍ରକାରୁ କଳକ ଗୋଟାଏ ସାମାନ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ପରି ଦଳିଯିବ ନ୍ୟୁନାଧିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ସେହିପାଇଁ ତାର ମନ୍ତ୍ରଣାଦ୍ୱାରା ନିଜ ସ୍ୱତ୍ୱ ଓ ଶକ୍ତି ହେବ ବଳ ପରି ସ୍ୱକ୍ଷମ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଜୀବନରେ ଶ୍ରମିକ ନିଜର ବୁଦ୍ଧି, କାର୍ଯ୍ୟ ନିପୁଣତା ଓ ଶିଳ୍ପସ୍ୱତ୍ୱର ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ଜୀବନ ଭିତରେ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଏ । ତାହା ଦ୍ୱାରା ତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତିସବୁ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ଓ ଅତ୍ୟୁନ୍ନତି ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ଯଦି ଏହା ଠିକ୍ ହୋଇଥାଏ ତେ କାରଖାନା ଉତ୍ପାଦନରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଶକ୍ତିଗୁଡ଼ା ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଓ ସୁଯୋଗ ଅଛି ତେବେ ଲୁକାଇବି ଯେ ଅତ୍ୟୁନ୍ନତି ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାବରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅବର୍ଜନ ନିଜକୁ ନିଜେ ଯେ ଶ୍ରମିକରେ ସୃଷ୍ଟ ହୁଏ ନା । ସମସ୍ତ ପାଇଲେ ସାଧାରଣତଃ ଯେ ଗୋଟାଏ କାମ ଛଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଗୋଟାଏ କାମ କରିବାରେ ଓ ସମୟ କଟାଇ ଦିଏ । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ସବୁ ଦିନେ ଓ ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ମନୋନିବେଶ ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟ ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରଭାବ ଟେକ୍ନୋ ବ୍ୟବହାରେ ପ୍ରକୃତ ଅବହାରୁ ଅସମ୍ଭବ ।

ଅଧୁନିକ ମଧ୍ୟ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନରେ ଲୋକ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ନିଜେ ଚଳାଇବା ଦ୍ୱାରା ଅନୁକର୍ଷଣୀୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ବଳିଶାଳିକରେ । ଫଳରେ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଯେପରି କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସେ ବିଷୟର ଲୋକମାନେ ସେପରି ଅନୁକର୍ଷଣୀୟ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ । କାରଖାନା ଉତ୍ପାଦନରେ ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍ପାଦନ କେବଳ ଯନ୍ତ୍ରିକ ଓ ସାମାନ୍ୟ ଦେହଚେଷ୍ଟାକ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ବାସ୍ତବ ଅର୍ଥନୀତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ପ୍ରକୋପ ଜୀବନ ଓ କାରଖାନା ଉତ୍ପାଦନ ଜୀବନର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ଦିନେ ଦିନେ ଯେଉଁ ପ୍ରକୋପ ଜୀବନ ଅଛି ତାହା ମାନବୀୟ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୁର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ଲାଗି ପାରେ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଧିକ ଅଧିକ ପ୍ରଚଳିତ

Digitized by srujanika@gmail.com

[illegible]

[illegible] ।

[illegible] ଏହି ଅଶ୍ଳୀଳ [illegible] ଏହି ଅଶ୍ଳୀଳ [illegible] ଏହି ଅଶ୍ଳୀଳ [illegible] "[illegible] ଏହି [illegible] ।

[illegible] ଏହା ବିଚାରଣୀୟ [illegible] ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ [illegible] ଅନ୍ୟମାନ, [illegible] ।

[illegible] ଅଧିକ [illegible] ।

[illegible] ଅଧିକ [illegible] ।

[illegible] ଏହା ବିଚାରଣୀୟ [illegible] ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଜଳି ଗୁରି ମିଶିଛି ଯାଦୁ ଭପରର ପାଲ୍ସ ଜଳେ ଯାଦୁ ଜଳ ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, କାଛୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ନିର୍ମ୍ମଳ ପ୍ରିଙ୍ଗ ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅଚିରାତ୍ମ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନରସ ଡେପୋ ଓଡ଼ିଶ୍ୟାଲ ଡେପୋ: ଅ: ଚୁଲ୍ଲିଅଗଞ୍ଜ ଗୋଦାମ ଜଟକ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଖା ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଶିଶି ୪ ୦ ।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣାତେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଞ୍ଚଧାତୁ କାନ ଝଣ, ମୁଣ୍ଡଝଣ୍ଟା, କୁଣ୍ଡିଆ, କାଛୁ, ମଚଳା ପୋଡ଼ାଘା, ଛାଲ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା: ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ଟ୍ରେଡିଂ ଅଫିସ—ଜଟକ

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋ ୧୬ଟାକୁ ଏକଟକା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଅସର୍ଗରେ ଅଧିକ ଅନନ୍ଦ ଭପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରଟ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୬ଟାକୁ ଏକଟକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୋଚ୍ଛଣ୍ଡିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିଟି ଦୁଇଟକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗ ବ୍ରହ୍ମ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଆୟୁର୍ବେଦିକ୍ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ଜଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

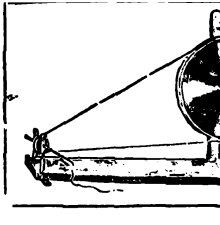

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଳ୍ପର ପ

ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଭିକାରୀଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଉତ୍କଳର ଶିଳ୍ପ ସଂପଦ ପ୍ରତି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁନାହିଁ । ଦେଶ ବିଦେଶରେ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତ ବ୍ୟବ ଗଢ଼ରେ ଗଢ଼ିଅଛି । ଉତ୍କଳ ବାସୀ ବିଦେଶୀମୁଖ ଶିଳ୍ପର ସ୍ପର୍ଶ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଗୁରୁତ୍ୱହୀନ ଏହା ଅମ ଦେଶରେ ଅସମ୍ଭବ । ଅମର ଅର୍ଥ ନାହିଁ; ଶକ୍ତି ନାହିଁ; ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ଓ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ । ଅମ ହାତରେ ଏହା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେ ଛେ ହୋଇ ପାରିବ ସେତେ ଅମ ପଦାର୍ଥ ବିଦ୍ୟୁତ ନିମନ୍ତେ ଭାରତରେ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ, ବେଶରେ ଗ୍ରାହକ ନାହାନ୍ତି, ଅମ ପଦାର୍ଥ ବେଚି ବଣିବେ ନାହିଁ । ଯାହା ବରତା ସବୁ ଅବାଉଣ ନଷ୍ଟ ହେବ । ଦେଶ ଦେଶ ନଷ୍ଟ ଅମେ ଛଡ଼ ବରତା ନାହିଁ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନରୁ ଏହି ପ୍ରଭାବ ନିଷ୍ପେଷ୍ଟ ପରିପୋଷ ହେବ ସୁଦ୍ଧ ନଷ୍ଟାମିତ ନ ହେବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ଭେମାନେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଏହି ଭଳି ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା । ଅମ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ଏମେ ଅଧୋଗତ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ।

ଅମ ଦେଶ ଏକ ସମୟରେ ଶିଳ୍ପରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲା । ଶିଳ୍ପ ଉପଯୋଗୀ ପଦାର୍ଥ ଅମ ଦେଶରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି । ଏରୂପ ପଦାର୍ଥ ଯେତେ ଅମ ଦେଶରେ ଉପୁଜ ହେଉଅଛି ସେତେ ଅନ୍ୟ ଦୌଳତି ଦେଶରେ ଦ୍ରବ ତ ନା ସମ୍ଭବ । ଅମ ଦେଶର ବଣ୍ଟାମାଲ ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଯାଇଅଛି । ସେଠାରେ ଶିଳ୍ପାଳ ହାତରେ ପଡ଼ି ଅନ୍ୟରୂପ ଧରୁଅଛି । ରୂପାନ୍ତର ହୋଇ ପୁନଶ୍ଚ ଅମ ଦେଶକୁ ଫେରି ଆସୁଛି । ଅମେ ସେଥିପାଇଁ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ ଦେଉଅଛୁଁ । ଚାଉଳ ଯେତେବେଳେ ଅମର ପଦାର୍ଥ ହୋଇ ବହିବାର ଅମର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ନଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ଓ ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ସମୂଳେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଉଅଛି । ଯେଉଁ ସ୍ଥଳ ବାଉଣରୁ ଅମ ଦେଶର, ଶିଳ୍ପ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇ ସେସବୁ ବାଉଣ ଅନୁଶୀଳନ କରିବା ଅବାଧ ହୋଇ । ସେ ବାଉଣ ଅନୁଶୀଳନ ଭିତରେ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ହେଉନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଥିବାରୁ ଏହା ଅତି ଦୀନ ହୋଇ ଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ରୂପ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଏଠାରେ ବେଶଭାଷା ଓ ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ସଭ୍ୟତାର ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଅଛି । ଏଥିରୁ ଉତ୍ତରଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି । ଦେଖାଯାଉଅଛି, ଦ୍ରବ୍ୟର ଉନ୍ନତି ନାମରେ ସରକାର ଯାହା ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି । ତହାରା ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସରକାର ହେଉଛନ୍ତି, ବିଭିନ୍ନ ଅମଲରେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାର ହେଉଛି ସରକାରର ସରକାର । ସରକାର ହେଲେ ତାହାର ପଦ, ମନ୍ତ୍ର, ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଚିନ୍ତାଧାରା ସବୁ ପୃଥକ୍ । ସରକାର ସବ ବାଜରେ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ ଏକ ଦେଖି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ । ପରିସ୍ଥିତିମାନଙ୍କର ଅନୁକ୍ରମରେ ଅଦ୍ୟବଧି ହେଉ ବା ଯେଉଁଦିନ ତାହା ସରକାର ହେଉ ସରକାର ଯାହାର ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତହାରା ବ୍ୟୟ ଅନୁପାତରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନତ ହୋଇପାରୁନାହିଁ ତ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେ ।

ନାନା କାରଣରୁ ଅମ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ଧ୍ୱଂସ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ପ୍ରଥମେ ସେହି ପ୍ରବୃତ୍ତି ଭାବ ବରାବରା ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେ ଦିଗରେ ଦୌଳତି ଉଦ୍ୟମ ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଷ୍ଟେଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ କରି ଅଯଥା ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରି ଆନ୍ଦୋଳନ । ପଦାର୍ଥ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଦୌଳତି ଆନ୍ଦୋଳନ ନ କରି ପଦାର୍ଥମାନ ବିଦ୍ୟୁତ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟ ହେବା ବୃଥା ଉଦ୍ୟମ । ପଦାର୍ଥ ନ ଥାଇ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟୟ କରିବା କାରଣ ଭିନ୍ନ ଦେଶର ପରଦର୍ଶୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ତାହାକୁ ଅପବ୍ୟୟ ତୁଚ୍ଛ ଅଛ ବଳିଯାଇପାରେ ? ଧାନ ଚାଉଁଳ ଛାଡ଼ି ସ୍ୱଳ୍ପ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । - ଦେଶର ଧନୀର ଭାବ ଚୁଷ୍ଟ ଲାଗିଲା ହାତ୍ତିରେ ପାଣି ଢେଇ ଯେତେ ଗଡ଼ ଭାଠଜାତ ଶେଷରେ ସବୁ ଫେଲ ହେବ । ଅମ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହ ପ୍ରକାର ।

ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଲୋକ ବିଚାର କରିବାକୁ ଅବସର ନୁହନ୍ତି । ସବୁ ଦେଶରେ ଶିଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ । ଅମ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏହ ପଥରେ ଏକାବେଳେକେ ଅନ୍ଧ । ସେମାନେ ଶିଳ୍ପର ଅଶିକ୍ଷିତର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ବାଲ୍ୟରୁ ଶ୍ରବଣର ପରିଣାମ ବିଚାର ଅବଶ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଛାଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସବୁ ସୁଦ୍ଧ ଅଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷିତମାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତେଣୁ ସେମାନେ ନିଜ ଦେଶର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ହେବା ସମ୍ଭବପର ହେଉନାହିଁ । ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ ଅମ୍ଭ ଭଣ୍ଡ ବଡ଼ବଡ଼ ବକ୍ତୃତା ଦିଅନ୍ତି, ଗଢ଼ିଛେ ବଡ଼ବଡ଼ ଜଳ ବିଚାରାନ୍ତି; ସବୁଦ୍ଧ ସବୁଦ୍ଧ ଭାଷ ବଲୁଥାନ୍ତି; ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ ସେହ ଭଦ୍ରମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରନ୍ତେ । ଭଦ୍ରଲୋକର ହାତରେ ଲେଖିବା, ମନ୍ତ୍ରଣ ହିସାବ କରିବା, ଚାକରିକୁ ଚିଠି ପଠାଇବା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟସମୂହ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଅତି ଉପଯୁକ୍ତ । କାରଖାନା ଅନ୍ୟ ଲୋକେ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ । ଏଠାରେ ସେମୁଦ୍ର କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରିବା ଅମ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବପର ନୁହେ । ତେଣୁ ଅମ ଦେଶରେ ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନତି ହେବ କେଉଁ ?

ଅମ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛୋଟ ଗ୍ରାମରେ ଏ ପ୍ରତ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟରେ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଶିଳ୍ପଉପଯୋଗୀ ପଦାର୍ଥ ମାନ ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛି । ସବୁଦ୍ଧ ସବୁଦ୍ଧ ଲୋକେ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଯେତେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଭାବରେ ଦିନ ବିତାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସେହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ପଦାର୍ଥସୁବେ ଯେପରି ବ୍ୟବହାର ହେଲେ ତହାରା ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ପାରିବ ଏହାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ବୋଝାଇବା ଉଚିତ । ଏହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେତେ ବେଳେକେ ଯୁବକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ଏବଂ ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳେନ୍ତେ ତେବେ ଏହ କାଳ ପରେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଜନ୍ମି ପାରନ୍ତା । ଚତୁଷ୍ପାଠୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଏହ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୁଅନ୍ତା । ସ୍କୁଲର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କରେ ଏହପ୍ରକାର ବିଷୟମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହନ୍ତା । ତାହାହେଲେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ଅମ ଦେଶରେ ଶିଳ୍ପର ଗୋଷ୍ଠୀ ବାସ୍ତୁମଣ୍ଡଳ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାନ୍ତା । ଶିଳ୍ପର ବାସ୍ତୁମଣ୍ଡଳ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ଏ ଲୋକଙ୍କର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନତି ଶୀଘ୍ର ଆଗେଇ ଯାଇପାରନ୍ତା । ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଏହା ଅଧିକ ସହଜ ହୁଅନ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷିତ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ଭୂମିମାନ ହୋଇ ରହିଅଛି ସେହିଦିନ ପ୍ରତି ପ୍ରଥମେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇ ଅଗ୍ରସର ସହଜ ହୁଅନ୍ତା ।

ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଡ଼ବଡ଼ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତି । ସେମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରତି ଏ ମୃତ୍ୟୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରତ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଉନାହିଁ । ସେହ ଶିକ୍ଷିତ ଦେଶପ୍ରେମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅମ

Digitized by srujanika@gmail.com

ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ବୁଝିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର ଭାବରେ ଚାଂଚ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଜଗତ ଅଛି ଓ ତହିଁପ୍ରତି ମନ ଦେବାରୁ ବରି ତାହାକୁ ବ ଉପାୟରେ ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପର ମୂଳଭିତ୍ତି ବସାଯାଇ ପାରିବ ଏପରି ଚିନ୍ତା କରିବାର ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରବୃତ୍ତି ନାହିଁ, ସୁଯୋଗ ନାହିଁ, ଅବସର ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ବେହି କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନୁହନ୍ତି ।

ସୁତରାଂ ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରଧାନ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଆମ ଦେଶ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ଏହାରେ ସଂଶୟର ନାହିଁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ନିହିତ ଅଛି । ଏବେ ସତରେ ଏହି ଶିଳ୍ପ ହୋଇ ପାରିଲେ ବେଶରେ ଯେ କେତେ ଉପକାର ହୋଇ ପାରିବ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ନ, ବସ୍ତ୍ର ଏହି ଦୁଇଟି ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ଆବଶ୍ୟକତା । ବସ୍ତ୍ରର ଅଭାବ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଦୂର ହୋଇ ପାରିଲେ ଭାରତ ଅନେକାଂଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇ ଯାଇ ଚଳୁ ତାହା ଅନ୍ନବେଶରେ ସହଜରେ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ଯେତେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଚାଲିଛି ପ୍ରଥମେ ଯେତିକି ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ଯେତିକି ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ଯେତେ ବଳିଷ୍ଠ ଓ ଭଲ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ଯେତେ ଦୋଷ ହୁଏ ଏହି ଶିଳ୍ପରେ ଉତ୍ପାଦନକୁ ଅଧିକ ଅଣା ହୋଇ-ଥାନ୍ତା । ଏଥିପାଇଁ ଯେଉଁ କ୍ଷିପ୍ର ସତ୍ତରେ ସ୍ୱାବଲମ୍ବନ ତାହା ପ୍ରତି ଅଳ୍ପ ଦିନକାଳ ଦୃଷ୍ଟି ରହିଛେ ତାହା ଏତେତେଜ୍ଜ ଗୋଟିଏ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଜାତୀୟ ଶିଳ୍ପରେ ପରିଣତ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ସୁତରାଂ ଉପାଦାନ ବିନା ଏହାର ପ୍ରସାର ଗତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । କାଳିଚ, ଚାଳନୀ, ଚରକା ପଟ, ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଇଁ ଓ ଦେଶ ନମନ୍ତେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବିଦେଶରୁ ଖର ଅସୁଛି, ଆମ ଦେଶରେ ଲୋକେ ଯୋଗାଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏହିପରି ଯେ କେତେ ସୁଯୋଗ ଅଛ ଓ ଆମ ଦେଶରେ ଯେତେ ପଦାର୍ଥ ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛ ତାହାର ସୀମା ନାହିଁ । କେବଳ ଚିନ୍ତାକରୁ ଫଳ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ସୁଯୋଗ ଅଛି ସେମାନେ ମନୋଯୋଗୀ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରାନ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଓ ଦେଶର ସଚ୍ଚକାରଙ୍କୁ ସୁବୁଦ୍ଧି ଓ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ । ତାହାହେଲେ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରିବ ।

—o—

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ

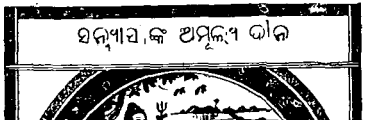

ବରେସ, ବାତ୍ତି, ପେଟ କାମୁଡ଼ିବା, ଝାଡ଼ା, କଟା ଘା, ସ୍ତ୍ରୀବ୍ୟଥା, ବଥ ସ୍ପ୍ଲୀହା ଏପରି ଯେ କୌଣସି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦେଖା ଚମତ୍କାର ସବୁ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏହି ଶିଶି ରଖିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାରେ ଚେରମୂଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର, ନମୁନା ଶିଶି ଚାରିଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ୍)

ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା—ଅଖିଅପଡ଼ା, ବାଲେଶ୍ୱର, (ଓଡ଼ିଶା) ।

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ ଓ ଜ୍ୱରଚିନ୍ତାମଣି (ବଟୀକା)

ବଙ୍ଗଦେଶେ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଫଳଦାୟକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଦୋକାନେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହାପକାରୀ । ଏବେ ଦେଖିଲେ କିପରି ଘରେ ଲଗାଇବେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ ହେଉ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥିଲା ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ରକ୍ଷାକରି ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଦୁଧ, ପାନ, ଚୁଡ଼ା, ଚୁଡ଼ୀ ଦେବା ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ଷ ୫ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବୁ ଦେବେ ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ରଳା ଓ ମଲିସ ଦରକା ଜଳପ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ଦେବେ—ଲାଗେ—ଚ୍ୟବନପ୍ରାସ ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୨ ୩

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଙ୍କେ ଚଳିବାର ଓ ଭାଲର ନିଜାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କେମିଷ୍ଟ—ଶ୍ରୀ ବଳଭଦ୍ର ମିଶ୍ର M.L.A. ପୋ: ଚେନ୍ଦୁପାଟଣା—ଚଟ୍ଟଗ୍ରାମ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

କଳାଣ୍ଡବ ତନ୍ତ୍ର ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍ତରସ୍ଥିତ ସଂସ୍କୃତରେ ମୁଁ ଏବ ଯମ-ସ୍ମୃତିରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜରେ ପାଠ କରିଥିଲି । ବନ୍ଧୁବନ୍ଧୁଙ୍କ ଠାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଭକ୍ତିରେ ବୋର୍ଡ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ପେଷ୍ଟର ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ସ୍ୱାଇଁ ନିବନ୍ଧରେ ଲୁଲାଶ୍ରିତ ତନ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକଟିଏ ଦେଖି ତାହା ପାଠ କରିବା ପାଇଁ ଲଳାଶ୍ରିତ ଚାହିଲି ।

ଗୋଟିଏ କଥା । ଅମ ଦେଶରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ; କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳବାସୀ ଭୂତପୂର୍ବ ଭାରତୋତ୍ତ ଜନ୍ ଜନ୍ମିସ ସର୍ ଜନ୍ ଉଡ୍‌ରଫଙ୍କ ପରି ଏତେ ଅଧ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଉତ୍ତର ନିପୁଣ ଅର୍ଥ ଦୁର୍ଲଭରେ ସତ୍ୟ ଅନୁଶୀଳୀ—ଏପରି ଲୋକ ମୁଁ ଅଜ ଦେଖି-ନାହିଁ ।

ଅନେକ ଉତ୍ତର ବଦର୍ଥ କରିଛନ୍ତି । ମାଶ ଉଡ୍ ସଂ ସାହେବ ଉତ୍ତର ସଦର୍ଥ କରିଛନ୍ତି । ଉଡ୍ ସଂ ସାହେବ ନିଜ ନାମରୁ ସ୍ତୁତ ଋଷି ଅର୍ଥାତ୍ ଏପରିଜନ ନାମ ଦେଇ ନିଜକୁ ଅପରିଚିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ମାଶ ସମସ୍ତେ ଏହା ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏହାଙ୍କନ ଅଜ ଦେହ ନୂତନ୍ତ, ଯେ ସେହି ଉଡ୍ ସଂ ସାହେବ ।

ଲୁଲାଶ୍ରିତ ଉତ୍ତରେ ଅନେକ ଭଲ କଥା ଅଛ । ସଂସ୍କୃତ ଅଜ ସ୍ତବକ ଏବଂ ବୋଧଗମ୍ୟ । ଯେବେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ—ଏହା ଯୋଗ ସ୍ୱରୂପ । ଗୁରୁରାଂ ଉପର କଥାଟି ସ୍ୱରୁ ଠାରୁ ଶିଷ-ବାର ଅଛ । ଉତ୍ତରେ ସ୍ୱରୁର ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଜପର କରି ଧରି ହୋଇଛ । ଗୁରୁ ପରଂପରାରେ ହିଁ ସାଧନା ଶିକ୍ଷା କରାଯାଏ ।

ଲୁଲାଶ୍ରିତ ଉତ୍ତରେ ୧୭ଟି ଉଲ୍ଲାସ ଅଛ ।

ପ୍ରଥମ ଉଲ୍ଲାସରେ ଜପର ମୋକ୍ଷଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ, ଶିବ ସ୍ୱରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନ, ସଦଲକ୍ଷଣ, ଦେହମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣନ, ଶରର ଲକ୍ଷଣ ଯୁକ୍ତି, ଅପ୍ରୟୋଜନ ଜାରଣ, ଲକ୍ଷ୍ମୀଧାର ନିଷ୍ଠ ସ୍ୱରୁ ଚାରୁଣ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ସ୍ତବନାହିଁ ଉଦ୍ୟାନ ଈଶ୍ୱର ଅଲେକନା ହୋଇଅଛ ।

୨ୟ ଉଲ୍ଲାସରେ ଭଲ (ଲୁଲାଶ୍ରିତ ଉତ୍ତର ଭଲ) ଧର୍ମ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ ।

୩ୟ ଉଲ୍ଲାସରେ ଦ୍ୱିତ୍ୱମାତ୍ମ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଣାଳ ମନ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା ଉଦ୍ୟାନ ।

୪ର୍ଥ ଉଲ୍ଲାସରେ ପରାପ୍ରାସାଦ ମନ୍ତ୍ରୋଦ୍ଧାରୁ ।

୫ମ ଉଲ୍ଲାସରେ ଅଧ୍ୟାର ପାଶାବ ପ୍ରଶ୍ନ, ମନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର ଚାଲ ଉଦ୍ୟାନ୍ତ ।

୬ଷ୍ଠ ଉଲ୍ଲାସରେ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଉପଶମ, ଦେହ ଦର୍ଶନ ଲକ୍ଷ ଉଦ୍ୟାନ୍ତ ।

୭ମ ରେ ମହାଜ୍ଞାନ ମନ୍ତ୍ରପାଠନ ବୋଧ ଉଦ୍ୟାନ ।

୮ମରେ ଚିଲିଲ୍ଲ ଚକ୍ର, ଯାଚ୍ଛ ମୁଦ୍ରା ଉଦ୍ୟାନ ।

୯ମରେ ଧ୍ୟାନ ଲକ୍ଷଣ ।

୧୦ମ ରେ ପୂଜା ଦ୍ୟ ।

୧୧ଶ ରେ ଲୁକ୍ଲିଲ୍ଲ ପ୍ରାଣ୍ଡ୍ରିଚ ଦ୍ୟ ।

୧୨ଶ ରେ ଶ୍ରୀ ପାଦୁକା ମାହାତ୍ମ୍ୟ ।

୧୩ଶ ରେ ସ୍ୱରୁ ଶିଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଗ୍ରହଣ ।

୧୪ଶ ରେ ଦୀକ୍ଷା ବିନା ମୋକ୍ଷ ନାହିଁ, ଅନୁଜ୍ଞା ବିନା ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ସ୍ଥିରି ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

୧୫ଶ ରେ ଜପର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ୱ, ପ୍ରାଣାୟାମ ପ୍ରକାର, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱେଷରେ ନାନା ମନ୍ତ୍ର ।

୧୬ଶ ରେ ବାମ୍ୟକର୍ମ ବିଧାନ ।

୧୭ଶ ରେ ସ୍ୱରୁ, ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ, ଅଦ୍ୟପୂଜ, ଦୀକ୍ଷା, ଅସ୍ପର୍ଶ, ପୂଜା, ମାଂସ, ମଧ୍ୟପର୍ବ ଉଦ୍ୟାନ କଥା ।

ପାଦ୍ମ ଶିବଙ୍କ ପତ୍ନୀରୁଛନ୍ତି ଲୋକେ ବଂଶରୁ ଜପର ମୁକ୍ତି ପାଇବ ? ଶିବ ବଦ୍ଧଛନ୍ତି, ପ୍ରଭୁ ଜଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଶେ ଜଗମାନ ମାୟା ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଜଗନ ସେହି ଅନନ୍ତର ଅଟ୍ଟ ଜଗ ସତ୍ୱ । ସେହି ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ମନୁଷ୍ୟ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଜଗନ ଶଣ୍ଡାମ୍ବାଣ୍ଡ, ବ୍ରହ୍ମ୍ୟ ପରି । ମୋକ୍ଷ ଦ୍ୱେଷୀ ଶ୍ରିତିରେ ଯୋଗାହିଁ ଈଶ୍ୱର ଦର୍ଶନ ହେଉ ପାରିବ । ସ୍ୱରୁ ସାହାଯ୍ୟ ରେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ ସମ୍ଭବ । ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟରେ ମହାଶୋଧନ୍ୟାସର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛ ।

ପଞ୍ଚମରେ ଭଲ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ।

ଷଷ୍ଠରେ ଭଲ୍ଲାସ୍ତରର ବିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶରେ ସ୍ୱରୁ ମନୁଷ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ।

ଶ୍ରୋତ ସ୍ତବକରୁ ମୁଁ ବେଶେ ସ୍ତବକ ଶ୍ଳୋକ ଉଲ୍ଲ ଉଲ୍ଲ ଅଧ୍ୟାୟ ବା ଉଲ୍ଲାସରୁ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧାର କଲି ।

ସଂଗୟ ସଂଗ୍ରହେ ଦ୍ୟାଳକ୍ଷ୍ୟ
ସ ଚ ଚେତ୍ୟେଷ୍ଟ ନ ଶବ୍ୟତେ
ସର୍ବଦ୍ଧି ସ୍ତବ ସ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ସ ଚାଂ ସଂଗ୍ରହ ହି ଚେତ୍ତକ
ମାଂସ ଭୁରୋ ଯଥା ମତ୍ସ୍ୟୋ
ଚୈତ୍ରିଶବ୍ଦମ୍ ନ ପଶ୍ୟତ
ସ୍ତ୍ରୀ ଚୁମ୍ବ ଯଥା ବେଶ୍ୟ
ଯମ ଚାଦ୍ୟାଂ ନ ପଶ୍ୟତ ।

ବ୍ରହ୍ମ୍ୟ ଉଲ୍ଲାସରେ ।

ଯୋଗୀ ଚେତ୍ରୈତ ଚ ଦ୍ୱେଗ ସ୍ୟାତ୍
ଦ୍ୱେଗ ଚେତ୍ରୈତ ଯୋଗାଦ୍ୱ ।
ଦ୍ୱେଗ ଯୋଗାଦ୍ୱ ଚ ଦୌଳ୍ଲ

ଉଦ୍ଧାର ସଂଗ୍ରାଧ୍ୟ ଶ୍ରିତ୍ୟ ।
ମଧ୍ୟ ପାଦ୍ମ ମନ୍ତ୍ରଭା
ଯତ ସ୍ଥିତି ଚ ଚେତ୍ରେ ଚ
ମଧ୍ୟ ପାଦ୍ମ ଚାଦ୍ୟ ସ୍ତବକ
ସ୍ଥିତି ଚ ଚ୍ଛ ପାଦ୍ମ ।
ମାଂସ ଭୁଷ୍ଟ ମାଦ୍ରେଣ
ଯତ ଯୁଗ୍ମ ସ୍ତବ୍ଧ ଚ
ଚେତ୍ରେ ମାଂସାଶ୍ରିତ ସ୍ତବକ
ପୁଣ୍ୟ ଚ୍ଛ ଚ ଚ୍ଛ ହି
ଶକ୍ତି ସମ୍ବୋଧ ମାଦ୍ରେଣ
ଯତ ଚ୍ଛ ଚ ଚ୍ଛ ଚ ଚ୍ଛ
ସ୍ତବ୍ଧ ଚ ଚ୍ଛ ଚ ଚ୍ଛ
ମୁକ୍ତ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ହି ଚ ଚ୍ଛ ।

ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଉଲ୍ଲାସ

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯଥା ଚ୍ଛ
ଚ୍ଛ ଚ୍ଛ ଚ୍ଛ ଚ୍ଛ
ଚ୍ଛ ପ୍ରାସାଦ ମନ୍ତ୍ରୋ ମ୍ୟ
ପ୍ରଚ୍ଛ ଚ୍ଛ ଚ୍ଛ ଚ୍ଛ ।

ଏହି ପରା ପ୍ରାସାଦ ମନ୍ତ୍ର ବଳ ସାଧକ ହି ଜଣା ।

ଚତୁର୍ଥ ଉଲ୍ଲାସରେ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଗାୟତ୍ରୀ ଜପର ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛ । ଏହି ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଗାୟତ୍ରୀ ଅଟ୍ଟ ଜପର ? ଓଂ ଭୂଃ ଭୁବଃ ସ୍ୱଃ ମନ୍ତ୍ରଟି ବଳ ? ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ୍ୟାସ, ମାତୃକା-ନ୍ୟାସ, ଧ୍ୟାନ, ଜପ୍ତ୍ରଳ ଧ୍ୟାନ, ସ୍ୱରୁଧ୍ୟାନ ଉଦ୍ୟାନ ଚତୁର୍ଥ ଉଲ୍ଲାସର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ।

୫ମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ମଧ୍ୟର ମହାତ୍ମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ଅଛ ।

ପାନ ସଂ ଗ୍ରାଣ୍ଡମାଧ୍ୟଂ
ଚାର୍ଦ୍ଧ୍ରିଂ ଚାଳ ବିଶିଷ୍ଟକମ୍
ମଧ୍ୟଂ ଶ୍ରୀ ମାଧ୍ୟ ମାଧ୍ୟଂ
ଚୈତ୍ରିଂ ଚାରାବେଳଂ
ମଧ୍ୟାଳ୍ୟେତାବତ୍ତେ ଚାଳ
ବ୍ରହ୍ମ ମୁକ୍ତି ବଳାଣୀ ତ
ଦ୍ୱାଦଶମ୍ରୁ ସ୍ତୁତା ମଧ୍ୟଂ
ସର୍ବଦ୍ଧାମ୍ରୁଷ୍ଟମଂ ଶ୍ରିତ୍ୟ ।

ପୁଣି ଏହ ସୁରା ଶ୍ରୌତ୍ରୀ, ଗୌଡ଼ୀ ଓ ମାଧ୍ୟ ରେବରେ ତିନି ପ୍ରକାର । ଏହ ସୁରା ପାନ ଚକ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବହି ପାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଅଧିକାର ନ ହେଉଥିବ ସେହ ସୁରା ପାନ କରିବ ନାହିଁ । ଭାଲ ପରେ ଅପଧ୍ୟନାର କଥା ଲେଖା ହୋଇ ଅଛ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ସାହୁ ।
ଉତ୍କଳ ବୈଦିକ ସମିତିର ସଦସ୍ୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

କଳିଯୁଗ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଓ ଧର୍ମବକ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ କଳିଯୁଗ ଦାସ

ଶୁଣି ଶୁଣି ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କେ ଦେଇ ସମ୍ବାଦ,
କଳିଯୁଗ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଧର୍ମକୁ ବଚନ ॥
ଇଂଲଣ୍ଡ ନାମକ ଦେଶ କଳିକାଳ ସ୍ୱର୍ଗ
ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଥ କାମ ସେଠ ଚିତ୍ରଳ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ॥
ଚୋରେଇ ନରଣ୍ଡ ଜାଣ ଅଛନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗ ଦ୍ୱାର,
ଗାଈ ହୋଇ ପାଣୀମାନେ ଦୁଆନ୍ତି ଭଣ୍ଡାର ॥
କଳିକାଳ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଚିତ୍ରେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଅଛନ୍ତି,
ବେଦ ରୂପେ ଭଣ୍ଡି ମିଳିଲେଇ ଧର୍ମ ଗଛ ।
ଗୁରୁଦେଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଯେ ପୁଛାଯାଇଲେ ତେ ଧର୍ମ,
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଶୁଣି ହୋଇଲେଇ ଲଜ୍ଜିତ୍ୟର୍ମ ।
ଯାହାହେଉ ଚାରିବରେ ଦେଲେ ସେ ଜବାବ
ଧର୍ମଙ୍କ ଜିଜ୍ଞାସିବାକୁ ଜାଣି ତାର ଭାବ ।

ପ୍ରଥମେ ପୁଛିଲେ ଧର୍ମ, 'କହ ଦେଖିବାଣ୍ଡା' !
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବୋଲେ ପ୍ରଶ୍ନ, 'ଜର୍ମାନର ଚିଣ୍ଡା,
ଦ୍ୱିତୀୟର ନାମ ତାର ନ ହୁଏ ସେ ଶାନ
ଚୋରା ଅଛି ଜାଣ ପ୍ରାଣୀ ଭରେ ଛିଡ଼ଖୋର
ଅଠର ଗାଣ୍ଡାଏ ମୁହଁ କହ ଚଇଁ ଅଛ
ସ୍ତ୍ରୀଗୁମାନେ ପୁଛୁଛନ୍ତି କରନ୍ତି ଚଢ଼ାଉ ।
ତହୁଁ ଧର୍ମ ପଚାରନ୍ତି, 'କହ ହେ ଯୁଧିଷ୍ଠି,
କେବଣ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖିଅଛ ଏଠି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଲନ୍ତି 'ଶୁଣ ଅହେ ଧର୍ମ ତେ
ପାଇଛାଟି ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ଲୋକ
ଏବେ ତାର ଦୁଇଗୁଣା ହେଲାଣି ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ସେ ସବୁ ଶୁଣିଲେ ତୁମ୍ଭ ହେବ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ।
ଅଦୂର ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୁହଁ କହିବଇଁ ଶୁଣ
ଏ ତହୁଁ ଲେ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ କାହିଁ ପୁଣ ।
ଅହଳ ଅହଳ ନରେ ଯାଆନ୍ତି ସମରେ
ନାଗ୍ରୀ ସ୍ଥିର ଜୀବନ ଇଚ୍ଛୁଥାନ୍ତି ଘରେ ।
ଜଳପରେ ଧର୍ମ ବକ ପୁଛିଲେ ହେ ସ୍ୱାମି,
ଜୀବର ଜେଠଣ ମହାନ୍ତ କହ ଏ ଧରାର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଅହେ ବକ
ସକଳ ପଦାର୍ଥରେ ଥାନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ଅଛ ଠକ ।
ତା ଉପରେ ସକଳ ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ, ପଦାର୍ଥମାନ
ଠିକେ ଠିକେ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
ପଦ୍ମ ପତ୍ର ନାମେ ଏକ ବାହାରିଛି ପଦ୍ମା,
ଲାଗ ଦାଗ ନାହିଁ ଛିଣ୍ଡି ସିଉଁଥାନ୍ତି ଦ୍ରୋ ।
ଅଛ ଏକ ମୁଣ୍ଡ ଅଛି ଲମ୍ବ ନାମ ତାର
ଗାଈନ୍ତି ପ୍ରଣ୍ଡରୁ ଛାଡ଼ ଜଳଣି ବାହାର ।
ଲମ୍ବରେଲ ବୋଲ ଦଳେ ଧରି ଏକ ଗଛ
ଥାଇ ଥାଇ ଛିଡ଼ ଛିଡ଼ ପୁଣିଲି କୁହାଇ ।
କମିଭିନ୍ନ ବୋଲ ପୁଣି ଅଛ ଏକ ରହା
ଯାହାର ଚହିଁକ ଖରି କରେନ୍ତି ତାହା ।
ଫଟ୍ଟ ଅଡ଼ ଦଳଂଚର ଅଛ ଏକ ସ୍ତମ୍ଭ
ଜଳ ମଝିରେ ଗାଈ ସେ ଭଳା ହେଲେ ଶସ୍ତ୍ର
ଦ୍ୱିତ୍ୱ ବୋଲକି ଅଛ ଯେଉଁ ବାଲ ପଥ
ବପାଛଠା ହେଉଛନ୍ତି ପିଗୁରେ କ ବଥ ।
ଅଦୂର ଜଳର ପଥ ବଡ଼ଙ୍କ ବିପଥ,
ମ ମ୍ବର ସିଧା ବାଟ ଲଙ୍ଗରେସ ନାମ ।
ଏହା ଛାଡ଼ ସଙ୍ଗ ଯେଉଁ ପଦ୍ମାଅଛି ଏକ
ଦ୍ୟେ ଚାଣ୍ଡ ଫେଲ ଭୁମ୍ବ ବକ ବାଳ ଦେଖ
ନାଗ୍ରପୁରୀ ନାଗ୍ରପେଟା ଜସ୍ ନାଗ୍ରଜସ୍ ।
ଏ ପଥ ଧରିଲେ ମିଳିଯାଏ ଦେଉଜ୍ୟ ।
ତହୁଁ ଜଳଜ ବୋଲେ ହୋଇ ମହାନିଜ
ଏ ଫସ ରେ ସ୍ୱର୍ଗ କିଏ ଦେଇନ୍ତି ଆମୋଦ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି କହନ୍ତି ଏବେ ବାରିବର ଶୁଣ,
ଅପୋଦ ଭରନ୍ତି ଏ ସମ୍ପାଦ ଜେଉଜେଣ ।
ପଢ଼ିଲ ନମ୍ବର ସ୍ୱାମୀ, ଯେହୁ ଲାଭ ଭରେ,
ନଗଦ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ପ୍ରତି ପଢ଼ିଲାରେ
ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଙ୍କ ଜାହୁଲ୍ଲ୍ୟ ଅଛି ଯେତେ ବଳା
ଦୁଲେ ହେଇମାନେ ଜାଣ ପାଇଛନ୍ତି ମଳା,
ଅଛ ଏକ ଜାତିକୁ ଯେ ଧରେ ସୁଖରାଗ ।
ପ୍ରକୃତର ଅଚ୍ଛନ୍ନ ଭରନ୍ତି ସେ ଭୋଗ ।
ଜହୁଁ ଧର୍ମବକ ରୁପୀ ହୋଇ ଅଧ୍ୟାପ୍ତ
ବୋଲିଲେ ଏଉସଲେଲ ଅଛ ଲଜ୍ଜିତ ।
କହିବଟି ପୃଥିବୀରୁ କିଏ ଅଛ ଛେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଲନ୍ତି ଚାର୍, ସ୍ତ୍ରୀଗଣଙ୍କ ଜେଉ
ଅଳାଣିହୁଁ ଛିଡ଼ କିଏ କହ ଧର୍ମ ରାଜ,
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଲନ୍ତି ଅଛ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ସାଜ ।
ପଗୁରନ୍ତି ବକ, କିଏ ଚରୁପାରୁ ଭାବ ?
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଲନ୍ତି ଭାବ କଳିଯୁଗ ନାମ ।
ଘରର ଘରଣୀ ଘର କରନ୍ତି ମଣ୍ଡ
ମୁଖ ପଥରେ କରନ୍ତି ଚିର ଗୋଚର୍ଚ୍ଚ ।
ସାବାସ ସାବାସ ବୋଲି ବାହାରିଲେ ବକ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର କହୁଛନ୍ତି ଭ୍ରେ ଭ୍ରେ ଅଧ୍ୟାପକ,
ଶୋଧିଲି ନମ୍ବରକେଉଁ ଭଣ୍ଡ ପୋଡ଼େ ଠିକ
ବକ ବେଳେ—ଶହକରୁ ଶହେଇଶ ଯାଇ
ମୁଣ୍ଡା ଫିଟ୍ଟା ଭଟ୍ଟା ଜହ୍ନା ଫିଟ୍ଟା ନାହିଁ ପୁଣ୍ଡ
ଉଟ୍ଟ ଭ୍ରମ ବଲ୍ଲଦଥ ଛେଇଲ ତୁମ୍ ଅଛ ।
ଏହା ଶୁଣି ଯୁଧିଷ୍ଠିର ହେଲେ ମହାଖୁସି
ଚାଲିଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗଗାମ୍ ଜାହାଜରେ ବସି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ

ଘଣା ତେଲ

ଅମ ଦେଶରୁ ପ୍ରତି ବର୍ଷ କୋଟି କୋଟି ମହଣ ତୈଳ ବିଦେଶକୁ ଚାଲାନ ହେଉଛି । ପୁଣି କୋଟି କୋଟି ମହଣ ତେଲ ଅମେ ବିଦେଶରୁ ଅମଦାନୀ କରୁଛୁଁ । ଏହା ଯେ ଅମକୁ ବେଦେ ଲେଖିସାନରେ ପଡ଼ାଉଛି ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ଦେଶିଦାର କଥା । ଅମ ଦେଶରେ ଖାଲର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଅମେ ତେଲ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛେଁ, ଅବଶ୍ୟ ଏହି ତୈଳ ଖାଲ ସୁଦ୍ଧା ଅମ ଦେଶରେ ବେଦେଦେ ପରିମାଣରେ ସହଜରେ ବଳ ମାନଙ୍କରେ ପେଡ଼ା ହେଉଛି । ଉଥାପି ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଶିଲେ ତଳତେଲ ଗ୍ରାଉ ଭୂମିର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପଯୋଗୀ । ତଳ ତେଲରେ ଖାଦ୍ୟସାର ନିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ତଳ ଲଡ଼ାଇ ସ୍ୱଳନା ଉପ ତେଲର ସମସ୍ତ ତଳ ପୋଡ ହୁଏ । ଅଷ୍ଟର ମଧ୍ୟ ତଳ ଯେତେ ଲେବଙ୍କୁ ଅଧ ଯୋଗାଉଛି, ସଣା ଡାଂଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଲେବଙ୍କୁ ଅଧ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରେ । ତଳ ଦ ସଣାର ତେଲ ଯେପରି ତଳ ବାୟୁକ, ତିଥ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରଦ ଉପଯୁକ୍ତ । ଏହି ପିଥ ଗୋରୁକୁ ଖିଆଇଲେ ଓ ସ୍ୱଶରେ ଲଗାଇଲେ ତଳ ତିଥଥାରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ଦେଉଛି । ତେଣୁ ସଣା ତେଲ ସର୍ବଥା ଆଦରଣୀୟ ।

ଏହି ସଣା ଅମ ଦେଶରେ କ୍ରମେ ଯୋଗାଏ ଲୁପ୍ତ ଶିଳ୍ପରେ ପରିଣତ ହେଲଣି । ଲେବେ ବହୁତ ଯେ— ଅମେ ତଳତେଲ ଚିଣିବା ଯାହା, ସଣା ତେଲ ଚିଣିବା ସେପରି । କାରଣ ସଣା ତେଲରେ ବି ଯାଁ ତେଲ୍‌ମାନେ ଖରାପ ତେଲ ମିଶାଉଛନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ସେମାନେ କମ ଦାମରେ ତଳ ତେଲ ନ ନେଇ କେଉଁ ଦାମରେ ସଣା ତେଲ ନେବେ ବାହିଁ ବ ? ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସଣା ବିଶାରଦମାନେ କହନ୍ତି, ଲେବେ ଯଦି ତେଲ ଚିଣିବା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ତୈଳଖାଲ ଚିଣନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦନରେ ବା ବୌଣସି ବିଧାନ୍ତ ଲେବର ସାହାଯ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସଣାରେ ତେଲ ପିଡ଼ିବେ ନଥନ୍ତି ତାହେଲେ ଅବସ୍ଥା ଅଧିକ ସିଁଝ ଓ ଲୁପ୍ତ ଶିଳ୍ପର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେବ । ପୁଣି ଯଦି ସ୍ୱଗ୍ରାମାନେ ତୈଳମର୍ଦ୍ଦନ ଅମ-ଦାନ କରନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ତେଲ ନ ଚିଣି ନଚେ ସେଇ ମର୍ଦ୍ଦିରୁ ତେଲ୍‌ଠାରୁ ସେଣି ଅଣ୍ଟନ୍ତି ତାହେଲେ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ମୂଲ୍ୟନରେ ଏହ ଧ୍ୱଂସାବଶିଷ୍ଟ ତୈଳ ଶିଳ୍ପ ଲଭ୍ଧା ପାଇପାରି ।

ଭାରତରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସଣା ଦେଖାଯାଏ । ଏପରିକି ଯୋଗାଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସଣା ଦେଖାଯାଏ । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ରତ୍ନଗିରି ସହି କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ସଣାଠାରୁ ବେଦେଦେ ପରିମାଣରେ ଦୃଶ୍ୟ । ଭାରତର ନାନା ଅଞ୍ଚଳର ସଣା ଶିଳ୍ପ ଅନୁଶୀଳନ କରି ନିଖିଳ ଭାରତ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ସଂଘର ଶ ଜଜଜ୍ଜ ପରିଷଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋଗାଏ ନୂତନ ସଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ଯେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରାଦେଶିକ ସଣାର ଗୁଣ ସୂଚିତ (Good points) ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ସଣାଟିର ଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀ ଏପରି ହୋଇଛି ଯେ, ଏହା ଯୋଗାଏ ତଳ ଦ୍ୱାରା ଟ୍ରଣା ଯାଇ ପାରିବ ଓ ଜଳେ ଲେବ ବୁଡ଼ିଛି ସଣା ଚଳାଇ ପାରିବ । ତଳ ଉପରେ ଓଜନର ଚାପ ନ ପଡ଼ିବାରୁ ତଳ ଶୀଘ୍ର ଶ୍ରମ ଲାଘବ ଓ ତେଲ ମଧ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ପାଇପାରେ । ବଙ୍ଗର ମଧୁସୂଦନ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ମଣ୍ଡଳରେ ଏହି ସଣା ଶିଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଛି ଯେ ଦେଶି ସଣାରେ ଜଳେ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ବଳେ ଚୂଡ଼ ଲର କରି ପାରିବ । ଜଳେ ଲେବ ଯଦି ମୂଳଧନ ବହନ କରି ୩ । ୪ ଟ ଓଡ଼ିଶୀ ସଣା ବା ପୂର୍ବ କିଛ ଓ୍ୟାର୍ଣ୍ଣ ସଣା ଚଳାଏ) ତାହେଲେ ସେ ବଣି ବଣି ମାସିକ ୫୦ଟ.ରୁ ବମ ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରିବ ନାହିଁ । ମଧୁସୂଦନ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ମଣ୍ଡଳର ଉଦ୍ଯୋଗଧାନରେ ଯେତେବେ ଓଡ଼ିଶୀ ଦେଶ ସଣା ଚାଳାଇ ଉତ୍ତମରୂପ ଲାଭବାନ ହେଉଛନ୍ତି ତତ୍ରସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଲରବାନ କରାଉଛନ୍ତି ତାହାର ଯୋଗାଏ ସଂଶ୍ରିତ ହିସାବ ତଳେ ଦେଲ ।

ସେମାନଙ୍କ ମତରେ (୪/ ସେର, ଧୂଳ ପାଇଁ ୨ ସେର ଅଧିକ ଦିଆଯାଏ) ଶୋଷଣ ଦେବେଳ ସେମାନେ ୧୪ ସେର ତେଲ ଓ ୨୭ ସେର ପିଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତି ।

ପେଡ଼ିବା ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ (ମହଣ ପିଣ୍ଡ) ୫୧୩/ । ଏମାନେ ଛ'ଟା ସଣାରେ ଏକ ମହଣକୁ ପେଡ଼ି ପାରନ୍ତି । ଛ'ଟା ସଣା ପଚାଇବାକୁ ଦେଢ଼ ଦିନ ସମୟ ଲାଗେ । ସୁତରାଂ ଏମାନେ ଦିନକୁ ୫ ୧ । ଟା ପ୍ରତି ସଣାରେ ୫ ୦ ।/ ଅମ୍ବ କରନ୍ତି ।

ସଣାର ଯାତ୍ରାସମ୍ବ ଗଣ୍ଡ ତେଲ୍‌ମାନେ ଦାଉଛି ଦିଅନ୍ତି । ଏହି ତେଲ ବଚାଇର ପ୍ରଥମ ଟ୍ରେଣୀ ସୋଷଣ ତେଲ ସଙ୍ଗେ ସମାନ ବଲ ତା ଚହିଁରୁ ଦୁଇ ପଇସା ବେଶି ବଣ୍ଟି କରି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଲର କରୁଛ ।

ଦିଆସିଲି

ଅଲ୍ପଦିନ ହେଲ ଅମ ଦେଶରେ ଦିଆସିଲିର ଅବସ୍ଥାର କରାଯାଇଛ । ପୂର୍ବେ ଲେବମାନେ ଚକ-ମକ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତମଣି ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ନି ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁସବୁ ଦିଆସିଲିଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ଥୁ-ମାନେ ବଚାଇବେ ପାଇଁ ସେସବୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ବଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସେହି ସମସ୍ତ ବଳ ଅଗ୍ନିରେ ଅନୁ-ବରଣ କରି ବ୍ୟବହାର ଲଗେ ଜଗତ୍ସ୍ଥ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧ୍ୟାପକ ଦାସଗୁପ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକ ନୂତ ଧରଣର ଦିଆସିଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଣାଳୀ ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଦିଆସିଲି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦିଆସିଲି ଅପେକ୍ଷା ଅନେକ ଗୁଣରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାକୁ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ସବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଏହିକି, ଯେଉଁ ପଦାର୍ଥମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ମାମାନେ ତୁଚ୍ଛ ମନେକରୁ, ସେହି ସବୁ ପଦାର୍ଥମାନ ଏହାର ଉପକରଣ, ଯଥା— ଚକରାବାଉଁ, ବାର୍ଣ୍ଣିଶ, ଅଳକ୍ତ, କାଗଜ୍ଜ, ଓ ନୁଆ ସୂତ୍ର ଇତ୍ୟାଦ । ଦେଶ ଉପରୋକ୍ତ ଜିନିଷମାନ ଏପରି ଭାବରେ ଦିଆସିଲି ଶିଳ୍ପରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ତାହାର ବିବରଣ ତଳେ ଦିଆଗଲା ।

ବାର୍ଣ୍ଣିଶ;—ପ୍ରଥମେ ବାର୍ଣ୍ଣିଶକୁ ଦିଆସିଲି କାଠିର ସାଇଜରେ କାଟିବାକୁ ହୁଏ । ତତ୍ପରେ ସେହି କାଠି-ଗୁଡ଼ିକ ଗରାରେ ଦୁଆଇ ଏକ ଟିପା ଉପରେ ଜାଲ ସହିତ ମିଶାଇ ପୁରାଇବେ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ଜେଲ ଓ ସୁନ୍ଦର ହୁଏ । ତତ୍ପରେ ଏହ କାଠିକୁ ଫସଫରିକ (Phosphoric Acid) ନାମକ ପଦାର୍ଥରେ ବୁଡ଼ାଇ ପୁଣି ଥରେ ଗରାରେ ଦୁଆଇବାକୁ ହୁଏ । କାରଣ ଏହାଦ୍ୱାରା କାଠି ଶୀଘ୍ର ନ ଜଳି ଧୀରେଧୀରେ ଜଳେ ।

କାଗଜ—ଗରେ କାଗଜ ସୁନ୍ଦରରେ ଅଠା ଦେଇ ଗୋଲ ଟିକିଆ କରାଯାଇ ହୁଏ ।

ମସଲା ଉପକରଣ—ଦିଆସିଲି ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସବୁ ଧାତୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଓ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଣାଳୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

୧ । ପଟାସିଅମ୍ ବ୍ରୋମାଇଡ଼, ସାଲ୍‌ଫାଇଡ ଉଦ୍ଭିଦ-ସାଲ, ପଟାସିଅମ ଡାଇକ୍ରୋମେଟ ସାଲଫେଟ ଓ ମାଟ ପାଉଡ଼ର ଏସବୁ ଜିନିଷ ପୁଡ଼ିକ ଦିଆସିଲିରେ ଲଉକ ଶିଖର ତଥା କାଠିର ଜ୍ୱଳନ ସଂବନ୍ଧରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

୨ । ସୁ ଓ ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରସ ଅଫ ପେଲସ—ଏହି ଦୁଇଟି ଧାତୁ ସମସ୍ତ ମସଲାକୁ ମିଳାଇ ଦେବାପାଇଁ ଅଠାର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

୩ । ଅଣ୍ଟିମନ ସାଲଫାଇଡ଼—

ଏହା ଏକ ଉତ୍ତାପକ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଦିଆସିଲି ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସବୁ ଧାତୁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଦରକାର ହୁଏ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଏପରି ଦେବେବେ ଜିନିଷ ବି ଅଛି, ଯାହାକି ଏକ ନିଜରେ ଅତି ଦାମୀ ହସଫଟ ହେଉ । ତେଣୁ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟଟି ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ଥଳେ ବଦଳ ଉପିତା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧। ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି, ଇତିହାସ ପ୍ରଚାର କରାଯିବା, ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଓ ସମାଜୀକ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା।

୨। ଦେଶର ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀର ଯୁବକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ଅଜାନ ପ୍ରଚାର କରାଯିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବଢ଼ାଯିବା।

୩। ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ାଯିବା।

୪। ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା।

(୧୮ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ୍କ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗରିକ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ

ତାଜମହଲ

ତାଜମହଲକୁ ଜଣେ କବି "ବେଦନାର ବୁଦ୍ବୁଦ" ଅଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି। ଅନ୍ୟ ଜଣେ କହିଛନ୍ତି—ଶ୍ରୀର ସ୍ମୃତି ଚିହ୍ନ ଅଛି ଅସରାର ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ରର ଶେଷ ନିଦର୍ଶନ ରହିଗଲା। ସେ କେହିନ୍ତି—ସେହି ମୋଗଲ ବଂଶର ଜଣେ ଖାନଦାନ୍ ଶାହାଜାହାଁ ଶେନଶାହଙ୍କର କବର ଦର୍ଶୀରେ। ସେ କବରଟି ଛୋଟ; ତଳେ ମାଟି ଉପରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଦୂବ ଲଗା ହେଉଛି ଓ ଉପରେ ଶୂନ୍ୟ ଗାଳ ଆକାଶ। ସେହି କବର ଉପରେ କବିତାଟିଏ ଲେଖା ହୋଇଛି, ତାର ଭାବ—ମୋ କବର ଏମିତି ଜାଗାରେ ଥେଇ କରିବ, ଯଦିଠି ଆକାଶର ଉଦାର ଗାଳମା ସଦାବେଳେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉ-ଥିବ ଆଉ ମୋର ସେହି କବର ଉପରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଦୂବ ଛାଇ ଦେବ।

କିନ୍ତୁ, ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଇଚ୍ଛା କଣ ଏକ ଏବେ ସମ୍ଭବ ? ମମତାଜ ବେଗମଙ୍କ କବର ତଳେ ଶବ୍ଦ ବସ୍ତୁର ଦୂବ ନାହିଁ କି ଖୋଲା ଆକାଶ ନାହିଁ।

୩୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମମତାଜ ବେଗମ ଦୁଇଟି ଅଣା ପୋଷଣ କରି ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ପତି ଶାହଜାହାନ୍-ହୃଦ ସାହାଜାନ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ ନ କରନ୍ତେ, ଅନ୍ୟଟି ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ଏମିତି ମସଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ ହେବ, ଯେଉଁଟି ଏ ସଂସାରରେ ନଥିବ।

ତାଜମହଲ ନିର୍ମାଣରେ ଦୀର୍ଘ ସତର ବର୍ଷ ଲାଗିଗଲା। ୧୬୩୧ ସାଲରେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଓ ୧୬୪୮ ସାଲରେ ତାଜମହଲ ଓ ପତ୍ନୀମସଜିଦ ମସଜିଦ ଛିଅଟି ହେଲା। ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରେ ହେଲା। ସବୁ ଖାତରେ ବାଲିଶ ବର୍ଷ ଲାଗିଛି। ୧୬୫୭ ରେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା।

ଶିଳ୍ପମର୍ମର ! ପଥର ଜୟପୁରରୁ ଓ ଲାଲ ପଥର ଫତେପୁରସିକ୍ରୀ ଅଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଲି-ଚାପ୍ତ ଖାନମାନଙ୍କରୁ ଅଣା ହୋଇଥିଲା। ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପଥର ବିଦେଶରୁ ଆଣିତ ହୋଇଥିଲା। ଉଚ୍ଚାଟ୍ ଲଗା ନକ୍ସା ଟାଣିଥିଲେ। ସୁବର୍ଣ୍ଣମତ ଟାଁ ଓ ମୀର ଅବଦୁଲ କରିମ ଚତୁଃଶାର୍ଷ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ। ଗମ୍ବୁଜ ଭୂଚି-ସ୍ଥାନର ଇସ୍ପାଇଲ ଖାଁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଓ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଯଷ୍ଟି ଅଷ୍ଟର ଅଛି, ତାହା ଶିରବର ଅମାନତ ଖାଁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ।

ତାଜମହଲର ଭିତରକୁ ଚାଲେ, ସବୁ ପ୍ରଥମେ ବଡ଼ ଫାଟକଟିଏ ପଡ଼ିବ। ସମ୍ମୁଖରୁ ଭାର ଶଣାଲତା ସଦର୍ଶନ କରି ସେହି ପାଟୀ, ସେ ତାଜମହଲ ପରି ଶଣାଲ ମସଜିଦ୍ ନ ଦେଖିଛି, ସେ ତାଜମହଲକୁ ଅନୁମାନ କରି ପାରେ। ଅଟକିଲେ ଅସିଲେ, ଫାଟକର ଭିତରେ ତାଜମହଲ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ସେହି ଫାଟକର ଦରଜାରେ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରକୁ କୋରାନରୁ ଶ୍ଳୋକ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଅଛି। ଅଥର ଏପରି କୌଶଳରେ ଲେଖା ହୋଇଛି ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ ବସ୍ତୁର ଚାହା ମାଲୁମ ହେଉଛି ; ଅଥର ବଡ଼ ଛୋଟ ହେଲେ କଣ ହେବ ସେ ଏହି ଅନୁ-ମାନରେ ଲେଖା ହୋଇଛି ଯେ ଯଦି ଅସଲ ଗୁମ୍ବଜ ଉପରେ ଲେଖା ଥାଇଛି, ଦୂରରୁ ପାଠୀଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯାଉଛି। ଏହା କଣ କମ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା !

ଫାଟକ ପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପଡ଼ିଆ। ସେଠାରେ ଛୋଟ ବଡ଼ ମଛଗୁଡ଼ିଏ ଲଗା ହୋଇଛି। ଫାଟକଠୁଁ ତାଜମହଲ ଯାଏଁ ଅଧ ଫର୍ଲଙ୍ଗ ଭିତରେ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ସ୍ପଷ୍ଟରଣୀ ଖୋଲା ହୋଇଛି—ତା ଜଳ କାଚ ସଦୃଶ ନିର୍ମଳ।

ତାଜମହଲ ଅନେକ ଭିତରେ ନିର୍ମାଣ କରା ହେଉଛି, କାରଣ ଯମୁନାର ପ୍ରବଳ ବଢ଼ିରେ ବି ବଢ଼ିପାଣୀ କବର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରେନାହିଁ। ସିଢ଼ିରେ ତାଜମହଲ ଭିତରକୁ ଉଠିଲେବେଳେ ସେ ସ୍ଥାନର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ। ଭିତର ଦିଗରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୁଳ୍ମବୃକ୍ଷରୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ବୃକ୍ଷ, ନାନା ପ୍ରକାର ଫୁଲ, ଶବ୍ଦ ବସ୍ତୁର ପକ୍ଷୀ ଓ ଚତୁର୍ଥ ଦିଗରେ ଯମୁନାର କଳକଳ ପ୍ରବାହ-ସଙ୍ଗୀତ !

ତାଜମହଲ ଠିକ ସମ୍ମୁଖରେ, ଯମୁନାର ଅଥର ପାର୍ଶ୍ୱରେ କୃଷ୍ଣ ପଥରର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଅଧ-ଚାନ୍ଦି ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ। ଶାହଜାନ ଯେଉଁ ଜାଗାରେ କବର-ସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପୋଷଣ କରିଥିଲେ। ତାଜମହଲ ପରି ଏହାକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ଅଭିଳାଷ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ତାଜ-ମହଲର ସ୍ୱଚ୍ଛ ସଂଗମର ପଥରର ଠିକ ବିପରୀତ କୃଷ୍ଣ ପଥରରେ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ତାଙ୍କର ସୁଖ ହେଲା ନାହିଁ। ଗୋଟିଏ କାଳୁରୁ କଳ୍ପ ଜଟିଳମଣି, ସେ ଜଣ ସ୍ଥପତିର (?) ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦୀ ହେଲେ। ତାଜମହଲ ନିକଟରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ଯମୁନାର ଅଥର ପାର୍ଶ୍ୱର ସେହି କୃଷ୍ଣ ଅଧ-ଚାନ୍ଦିକୁ ସନ୍ଦର୍ଶନ କଣ ତା ମନରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ସେହି ଅଗାଧର ଚିରସୁନ୍ଦରୀସ୍ୱ ଇତିହାସ କଥା ମନେ ପଡ଼େ। ମନ ଦୁଃଖରେ ସ୍ତବ୍ଧ ମଣ୍ଡଳ ପଡ଼େ।

ତାଜମହଲ ଭିତରେ ପଥରର କାମ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର। ସେଠାରେ ଚେରମଙ୍କ କବରର ଏପାଖରେ ଶାହାଜାନଙ୍କ କବର। ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ବସିଛି ଓ ଶ୍ମଶାନରେ ଶାନ୍ତ ବିରାଜମାନ କରୁଛି। ସେହି ବାତାବରଣ ସନ୍ନ୍ୟାସ୍ୱକୁ ସମ୍ମ ପ୍ରବୃତ୍ତିରୁ ଶାନ୍ତ ହବା ପାଇଁ ଚାହିଁଥାଏ ଅଛି।

ତାଜମହଲ ସ୍ଥାପତ୍ୟ-କଳାର ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ନମୁନା। ଭାରତର ଗୌରବ। ଜଣେ ଶ୍ରୀ ତାଜମହଲକୁ ଦେଖି କହିଥିଲେ—ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମୋ କବର ଉପରେ ଏହିପରି ସୁନ୍ଦର ମସଜିଦ ନିର୍ମିତ ହେଲେ, ମୁଁ ଆଉ ମରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ।

ତାଜମହଲ ଶତ-ଚୂଡ଼ାକର କୋମଳ ଭବନାର ପ୍ରତୀକ—ଅନାବିଳ ପ୍ରେମର ନିଦ-ର୍ଶନ। ଏହାର ସୁନ୍ଦରତା ଭବ୍ୟ। ସେଇଁ କାଳନ୍ଦୀ-ତଟରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନୁପମ ସନ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା କୁଳରେ ପାଣ୍ଡବ-ମାନେ ଗୀତାର ମନ୍ତ୍ର ଶୁଣାଇଥିଲେ; ସେହି କାଳନ୍ଦୀ-ତଟରେ ତାଜମହଲ ଅଳ୍ପ ଦଣ୍ଡାୟ-ମାନ ହୋଇ ବିଶ୍ୱର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଭବ ଘୋଷଣା କରୁଛି। ଅଳ୍ପ ବେଗମ ନାହାନ୍ତି କି ସମ୍ରାଟ ନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଅପରୂପ କୀର୍ତ୍ତି ରହିଛି—ଯେ ପ୍ରେମିକ-ଯୁଗଳଙ୍କୁ ଚିର-ଅମର କରି ବିଶ୍ୱରେ ଧାରଣ କରି ବିଶ୍ୱ-ସମ୍ରାଟରେ ସେହି ଶାଶ୍ୱତ ଓ ଅବେଦ୍ୟ ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରୀତିର ମନ୍ତ୍ର ଅନୁରହ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଛି ! ସେ ଦିନର କଥା ଚାଲେ; କିନ୍ତୁ କେହି ତାଙ୍କୁ ଆଉ ଭୁଲି ପାରିଲେ ନାହିଁ। ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତିଚିହ୍ନ ଆଜି ଅମର କରି ବିଶ୍ୱ-ବିଶ୍ୱରେ ଗଢ଼ି ପାରିଲା !!

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି କ୍ଲାସ୍ ୨୫ ମାସ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଗାବଜାର, ପୋ. — କଟକ ।

ଟ ୨୦୯ କା ଫୁଲ୍ଲାର !

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପରମାର୍ଥୀ ଅନୁଗ୍ରାହକ ମହାଶୟ ମାନଙ୍କ ସେବାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୂତନ, ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଅଳଙ୍କାରମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାମାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଦେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭ ଦୋକାନ ଏବଂ କାରିଗରିମୂଳକ ଜିନିଷ ପତ୍ର ଆମ୍ଭେ ନିଜେ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅଳଙ୍କାର ମଧ୍ୟରୁ ଦେବାଲାଗି ଅଳ୍ପ ନାହିଁ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସନ୍ତୋଷାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ ଜିନିଷ ପଠାଯାଇ କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ସ୍ଥଳେ ଦୋଷ ହେଲା ଅଶା ଥରାଯାଇଥିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଟ ୨୦୯କା ଫୁଲ୍ଲାର ଦେବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅର୍ଥ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନା —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଗା ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

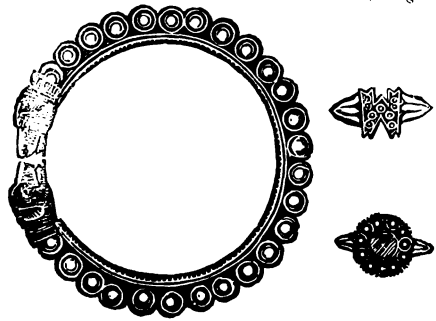

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ବର୍ମାସ୍ଥିତ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରର ଘରର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାର ଭାରତୀୟଙ୍କର ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ବର୍ମାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ଏବଂ ପ୍ରବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା [illegible] ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା [illegible] ପତ୍ରିକା —ଅନୁମୋଦିତ ମହାଶୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ Office [illegible]

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫, ଡାକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୨୯, ଭାରତ [illegible] ସଂଖ୍ୟା [illegible] ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ

[illegible] the Gopinath Pr[illegible]

Digitized by Srujanika@gmail.com

ଏହି ସାମୟିକ ଇଣ୍ଟାରିମ ଚେକ ଆପେ ଆପେ ଉଡ଼ିଯିବ ।
ତେଣୁ ଆପଣ ବିଳମ୍ବିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାକେ ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ
ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ଼ ଅଫିସ—କଲିକତା

ମୋଟ ଚଳିତ ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୪୮-୪୯) ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଗତିକ ଅସ୍ତ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ମୁଦ୍ରା ପ୍ରତି ବୀମା ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ଲାଭ ୫୧।-
ଏବଂ ଅଜୀବନ ବୀମା ,, ,, ,, ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—ବାଲିଗଳି, କଟକ ।
ଅଚେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

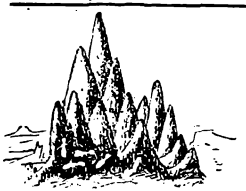

"ଇନ୍ଦ୍ର ଲିଃ ଭାବ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ରଚିବ ବଳିଷ ଘର"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଦଶଜଣରେ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିଃ
ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏନ. ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜ୍ଜି ବି. ଏ.
ମ୍ୟାନେଜିଂ ଏଜେଣ୍ଟ—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ବି ଏସ୍ ସି

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର
ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢ଼ିଛନ୍ତି ?

ଏଥେକା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ସମିତିରେ ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେବେ ନିଜ ମନରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢ଼ିବେ ଓ ଏମିତିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାଜନ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପଢ଼ି ପାରିବେ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବାକ୍ୟରେ ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂପାଦକଙ୍କଠାରୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ସମିତିର ସଂପାଦକ ମହାଶୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଭୁଲେ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ—

ଚଳି ଓ ଟଙ୍କା ସମ୍ପାଦନ ଠିକଣା
ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ସଂଘର୍ଷ ... ଗମିଲି
ବିଜ୍ଞ-ସ୍ଥାନ ବିଚାରାଧୀନ ...

ପଥର ଫଟେଖୁରାଇବା ଅଟ୍ଟା ...
ଜଟିଳ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରୁ ଅଣ ...
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପଥର ବିଦେଶରୁ ଅଣାଇ ...

Digitized by srutanika@gmail.com

ଖେପଣି

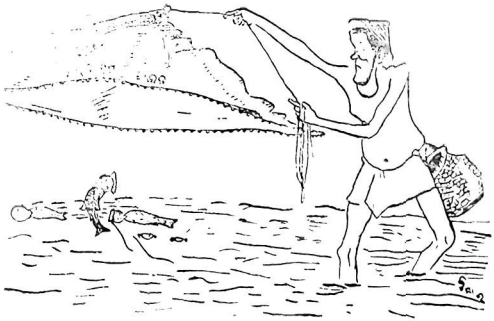

ଲିନ୍‌ଲିଥ୍‌ଗୋ-"ମୁଣ୍ଡ ଖେପଣିର ଓ ଆଖି ଜାଲର !"

ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷ— ୧୭ଶ ସଂଖ୍ୟା ମାଘ ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହାମୂଳତଃ ରାସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପରି ଏକରୂପ ବ୍ୟାଧି, ନାନା ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମିଲା ପରଠୁ ନାନାପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ବା ବିକୃତ ଶବ୍ଦ, ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରରେ ଅବସାଦ, ଦୃଶ୍ୟଭେଦ, ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ନାସିକା ଓ କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ଫୀତତା ଓ ଦୋଷଭେଦ ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗ ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେଖିଥିବା ଅମ୍ବର ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାସ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫ଟଙ୍କା ।

ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:— ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ କଲେ ଦେହର ଜ୍ୱର ପ୍ରଭୃତି ଅଶରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୫ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ, ବୈଦ୍ୟରାଜ :— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲମଗୁଡି ବଜାର, କଟକ ।

ଆଚମ୍ପଲ୍ଲ ମୋଦକ

ପଲଚନ୍ଦ୍ରା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତ ପଲ ପେଟର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଖାଇବେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ମାନ କଲେ ପେଟର କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନକରି ସକାଳେ ଖାଲି ଶରୀରରେ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ହୋଇଯିବ ତେବେ ହେବ ନାହିଁ । ଅଭ୍ୟାସ ମଧ୍ୟକରିବାର ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧାବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଧା ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ପ୍ଲେଗ ପେଟର ବିକାର ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ କୁ ପ୍ରତିରୋଧକରି ଧାରିବାର ପ୍ରକାର ହୁଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନିଜେ ନିଜେ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୫ଟଙ୍କା ଏବଂ ଡାକମାଶୁଲ ୧୦ଟଙ୍କା ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଯୁତ ଗୁରୁଚରଣ ଭାଷ୍ୟତୀର୍ଥ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ଜୀବନ ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଲେଖା—ଏସ୍ କେ ଅଗ୍ରୱାଲ

ଫଟୋ ଗ୍ରାଫସ, ଗ୍ରୋଥ୍‌ଶେଡ୍‌ଜୋନ—କଟକ

(ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ଫଟୋ ନିଅପାରିବେ

ସେଦିନ ଯାହା ଗରମରେ ଦିଆଯାଇ ଥିଲେ

ଆଜି ତାକୁ ମରାମରେ ପାଇବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ଟଙ୍କା ଅଠାଅଣା ।

ଶ୍ରୀ ଦୋକାନ

ମହାଶୟ, ଜ୍ୟୋତିଷୀମାନ ପରିଷାକର ବୁଝନ୍ତୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫଳ ପ୍ରମାଣ କରିଛି ! ଜନ୍ମମାସ, ଦିନ, ଦିନ, ଠିକସମୟ ଓ ବିଚାରେ ପଠାଇ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦର୍ଶାଇବାର ଜ୍ୟୋତିଷମତେ ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଭାଗ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଦେଉଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ନିଜର ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଲ, ମାସ, ଦିନ, ଓ (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମରେ) ସମୟ ଦିଅ, ଠିକ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ଭବିଷ୍ୟ ଭାଗ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବାର ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଭାଗ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ପଠାଇ ପାରିବୁଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ଦେବା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନର ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ପାରିବୁଁ । ଏହାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା (ଏକଟଙ୍କା) ଅଗ୍ରିମ ଦେଇ ଦେଇ ଠିକ ସମୟ ଦେବେ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁମାଷ୍ଟର, ପୁରୁଣାବଜାର, ବଦକ; ଜିଲା: ବାଲେଶ୍ୱର

ବୃହତ୍ ଭାରତ ମୋଦକ

ଏହା ବୃଦ୍ଧ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶରୀର ଏବଂ କରିବ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ଅଶିକ୍ଷିତ । ଯାହାଙ୍କର ଦେହେଦ୍ଧାରେ କାନ୍ତିକର କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ଯେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ଲୋକରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଏକ ଡବାକୁ ୫ଟଙ୍କା ଦେଢ଼ଡବାକୁ ୫ଟ୍ୟ ଦେଢ଼ ଡ଼ ୫ଟଙ୍କା ।

ଠିକଣା:—ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଶମ୍ଭୁଦୋକାନ ମୋ । ଫଟକ । ଜିଲା । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କେ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।

ଦେଶ ବିଦେଶର ସକଳ ଖବର ଜଣାଇବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ଦେୟ ୫ ଟଙ୍କା

,, ଭାରତ ପାଇଁ ୫ ଟଙ୍କା

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୧୭—ଟ୍ରାଣ୍ଡ ରୋଡ଼

ପ୍ରକାଶକ— ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗତ ବେଳୁଖ ଦର୍ଶ ହେଲା ଶ୍ରୟୁକ୍ତ ମୁଲ୍ଲେସ ବୋଷ-ଙ୍କ ମୁଖ ଉପରେ ବେଦନ ଯେ ଅଶାନ୍ତି, ଅପମାନ, ଉପଦ୍ରବର ଭୂଥାନ ବହିଗଲା ତାହା କିଏ କହିବ ! କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ଦୁଃଖ ସେଥିରେ ଟଳି ନ ଥିଲା ।

ଏବେ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଯୌନିକାର ମହମ୍ମା ଚାଲିଥିଲା । ସେ ଏଣେ ତେମାର ହୋଇ ସରେ ରହିଥିଲେ ! ତାଙ୍କ ମନରେ ବଳ ହେଲା ବେକାଳି ଯେ ଅପଶା ବୋଟରରେ କବାଟ ବନ୍ଦ ରହିଲେ, କାହାର ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହେଲେ ନାହିଁ କି କାହା-ରକୁ କଥା କହିଲେ ନାହିଁ । ସର ଭିତରେ ଚିଣ୍ଡା ପାଠ, ଜପ, ଅଯଜ୍ଞ ପ୍ରଭୃତି କ୍ରିୟା କରୁଥାଆନ୍ତି ।

ବୃଦ୍ଧାଦ୍ଦ ଦିନେ ଦେଖିଲ୍ ହେଲଲ୍, ସେ ସରେ ନାହାନ୍ତି । ଲୁଅଡ଼େ ଗଲେ ଏପାରେ ବଳ ଜିଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଭଳି ବେଶବିଖ୍ୟାତ ଓ ଧନ-ଜନ ପୂରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ବେଢ଼ିଠି ଚୁପ ରହିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ତଥାପି କେହ ବଳ ସନ୍ଧାନ ପାଇନାହାନ୍ତି ।

ଏବେ ବେଶେ ପ୍ରକାର ବିସ୍ମୟରେ ମୂର୍ଖ, ପ୍ରାୟ ଲୋକେ ଅନୁମାନ କରୁଛନ୍ତି କି ସେ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରି ସନ୍ୟାସୀ ହୋଇଗଲେ ।

+ + +

ଯଦି ତାହାହିଁ ସତ୍ୟ ହୁଏ, ତେବେ ସ୍ୱଭାବ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ—କାଇଁ କଣ ? ମନୁଷ୍ୟ ମନର ଗତି ଓ ଚରିତ୍ର ବୁଝିବା ସହଜ ନୁହେ । ମୁଖାଷକ ମନର ଗତି ବେଳେ ଅତ୍ରୁଲ୍ଲ ଭାବରେ ସ୍ଥଳଗଲା, ତାହା ସେହ ଜାଣନ୍ତି । ସ୍ୱଏତ ତାଙ୍କ ପରି ଧର୍ମପ୍ରବଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଭୂତ ରାଜ୍ୟରେ ଅସାଧାରଣ ଉପଲବ୍ଧି କରି ବିରକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍ୱଏତ ଅବବନ୍ଧକ ଜୀବନ ତାଙ୍କୁ ଅବର୍ଣ୍ଣ ବା ପ୍ରେରଣା ଦାନ କଲା ! ସ୍ୱଏତ ସେ ସନ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅପଶା ଜୀବନ ଦ୍ରୁତରେ ସାଫଲ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରି ନେଲେ ।

ଏବେ ତାଙ୍କ ବଳ ହେଲା ! ମାତ୍ର ସମସ୍ତ ଅବାକ୍, ଚାଟକା ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । 'ବ...ଣ ହେ...ଲ !

+ × +

ସୁଲ୍ଲେସଙ୍କ ଭକ୍ତମାନେଙ୍କ ମତ ସହିତ ତାହାର ମତ ମିଳୁ ବା ନ ମିଳୁ, ଏ କଥା ହେହ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବ ନାହିଁ ଯେ ସେ ଖିଲ ଜୀବନରୁ ଉଦାସୀ ଓ ଧର୍ମ ପ୍ରବଣ । ବାଲ୍ୟ ଜୀବନରେ ଥରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସନ୍ୟାସୀ ହୋଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଇଥିଲେ । ଏକଥା ହେହ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବ ନାହିଁ ଯେ ସୁଲ୍ଲେସଙ୍କ ପରି ତ୍ୟାଗ ପୂତ ଅଲ୍ପଲୋକ କରନ୍ତେ । ଏକଥା ହେହ ଅସ୍ୱୀ-କାର କରିବ ନାହିଁ ଯେ ସ୍ୱଦେଶ ଓ ଜାତିର ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ସେ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲେ । ଏକଥା ହେହ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବ ନାହିଁ ଯେ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ମେଧା ଅସାଧାରଣ । ସେ ଜନନେତା ହୋଇ ଜନସମ୍ବନ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଅଣ୍ଟମରୁ ଯାଆନ୍ତୁ ପଛେ, ଦେଶ ପାଇଁ, ଦଶପାଇଁ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ଅର୍ପିତ ଓ ଦେଶର ଓ ଦଶର ସେ ଚିରକାଳ ନମସ୍ତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମ୍ମାନର ପାତ୍ର ହୋଇ ରହିଥିବେ ।

+ + +

ଅଳବାଲ୍ ଶଙ୍କରଙ୍କ ଲେଖେ ବଂଗ୍ରେସ ନିର୍ଦ୍ଦେ-ଶରେ ଯୁକ୍ତ ହେଉଥିଲା ଧ୍ୱନି କରି ବା ଉଚ୍ଚ ଶିଖା ସରପଟ ମାନ୍ଦରକୁ ବାଟ ପକାଇଛନ୍ତି । ଲେଖକ ମୁଣ୍ଡରେ ସରକାର ଯେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଥି ଅନ୍ୟାସ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ଶସ୍ତ୍ରିସ୍ୱ ବା ଅଦ୍ଭିଂସ ପ୍ରତିରୋଧ ବା ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ।

ପଶ୍ଚାତ୍ତର ଜଣେ ଭାକ୍ତ ଜଣେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହକୁ ଏହା ବୋଲି ଗଳ୍ପ ଦେଇଛନ୍ତି କି ଏଇଟା ଗୋଖାଏ ବୋଧ ନୁହେ, ପାଗଳାମି ।

ପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ଜଣେ ଭାକ୍ତ 'ବୋଦାମି' ବୋଲି ବହି ଅଛ ଭଣଣ୍ଡ ଲଉଦେଲେ ।

ଅଛ ଜଣେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଭାକ୍ତ ଅସ୍ୱାମୀଜ ବହିଲେ "ଭ୍ରମ୍ଭ ବହିବାର ପ୍ରଧାନତା ଦିଅଗଲ, ଦେବେଗ ବଳ ବସ୍ତୁଛ ଭ୍ରମ ।"

ଶେଷେ ପୁଣି ଜଣେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଭାକ୍ତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହକୁ ବେଳକୁଟ ଛଡ଼ ଦେଇ ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ—"ବେଳଳ 'ଧ୍ୱନ' କରିବା ଦ୍ୱାରା ଭ୍ରଷ୍ଟଉଥାର ଭାଳ ଚଳା ଚଳନାହିଁ । ତାହା ହୋଇଥିଲେ ମୂଳ ବର୍ତ୍ତାଙ୍କ (ଗାନ୍ଧିଙ୍କ) ଲେଖ ବଥ ହୋଇଥାନ୍ତା ।"

ଭାକ୍ତମାନଙ୍କର ଗୋଖାଏ ନାମ ଅଛ—"ଗାନ୍ଧିବା ଗଧା" । ମୁଖ ଏ ଗଧାଭାର ଭିତରେ "ଯେ ଜଣେ ଜଣେ ଦୋଡ଼ା ବା ଗଧର ଥାଇ ଏପରି ଭ୍ରଷ୍ଟିବିରା ଓ ବୁଦ୍ଧିର ଖେଳ ଖେଳଥାନ୍ତି ଏହା ବେଶି ଅଗମ ବସ୍ତୁଟି—ତାହାବା ହେ, ଭଲ୍ଲାହାର !

+ × + ×

ଦଗତ ବଡ଼ କଣ୍ଟ୍ରେଭରେ ସୁଭୋଷାପ୍ରସ୍ତ ବେଶ-ମାନଙ୍କର ବସ୍ତ୍ରର ନିଶ୍ଚିତି ଲେଖ ମଣ୍ଡିବାରୁ ଲେଖ ସଂଖ୍ୟା କମିଗଲା । ଦେଶ ଅଣ୍ଟକ ବେଳରେ ସରକାର ଜିଲ୍ଲାସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ାଇବା ଥାଇଁ ମାଳାଦ୍ରେବାରୁ ଟ୍ରେ, ଉଦ୍ୟମ, କୌଶଳ ଉପଯୋଗ ।

ଶୁଣାଯାଉଥିଲା କି ଯାପାନର ଜନସଂଖ୍ୟା ଅତ୍ରପ ଅପେ ଅତ ବଢ଼ି ଯାଉଥିବାରୁ, ଜାପାନ ଆଜ ଖାଉଛି । ଏବେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବେଶିକୁ ଜାପାନ ପୁଣି ଜନସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ାଇବା ଥାଇଁ ବଂଶକ ଉଡ଼ ଦେଇ-ଲାଣି । ଚୀନ ସ୍ୱୁଡ଼ରେ ଲେଖ ମଣ୍ଡେଣି ଅଣ୍ଟେ, ପୁଣି ଅମେରିକା ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ଲେଖେ ଲେଖ, ଅଣ୍ଟର ମରିବେ । ଯୁଗାଂ ଅତ୍ର ବୁଦ୍ଧିଅ ଜାପାନ ଅଗରୁ ଦ୍ୱିତୀୟର ହୋଇ ବସୁଛ ।

ସେଠି ମୁଖ ଅଇନ ହୋଇଛି ଯେ ଯଇ ଶ୍ରୀମାନ୍ତ ଅଧିକ ପିଲା ଜନ୍ମ କରିବେ (ମଣ୍ଡେ ପିଲ ନା ଶିଣ୍ଡା ପିଲା ?) ସେମାନଙ୍କ ବକ୍ରିଟ୍ ମିଳିବ ।

ଅପ୍ରମ ବସ୍ତୁରୁହିଁ ଏଣ୍ଟକେରେ ଲେଖ କି ? ଏହା-ପାଇଁ ଆମାତ୍ମକ ପିଲା (tube baby) କାରଖାନାରେ ପ୍ରଷ୍ଟ କରି ପାରିବେ ଚେଷ୍ଟଲ କାମ ଚଳୁଥିଲ ସ୍ୱଅନ୍ତା—ଟେଲାହିଲେ ଗୋଖାଏଗେ ଲୁଚ୍ଛା ଶ୍ରୀ ଭାପାନ୍ତ ଅମ୍ବାନ ବଢ଼ିଲ ଉଚ୍ଚ ଗଲ ସ୍ୱଅନ୍ତା ।

+ × +

ଶ୍ରୀ ମାନବେନ୍ଦ୍ର ରାୟ (M. N. Ray) ଜଣେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ବୋଲି ବିଦେଶରେ ନାମ କାଢ଼ି ସାରି, ଭାରତରେ ଅଧେଉଥିବା ଚଳ ପ୍ରକାର ଅଣ୍ଟ, ଲୋକେ ଭୁଲିଗଲେ—ଜଣେ ଅଣ୍ଟ । ଜିନ୍ତୁ ତାହା ବୁଝାଇ ଦେଇବାରେ ସେ ଏ ଦୁଇଟିରେ ସ୍ୱୀକ ହେଉ ପାରିଲେ ନାହିଁ ଅମାନୁଷ । ଦେଶ ସେ ଅନେକ ଦିନ କହିଛେ ବାହିରେ ହୋଇ ହୋଇ ଏବେ ଗୋଖାଏ ଭ୍ରମ ଉପମ ସ୍ୱୀକ୍ରା ମାନ୍ଦବାର ଉପଯୋଗ ଅଛନ୍ତି ।

ବଂଗ୍ରେସ 'ଥ୍' ଦେଇବା ମନ୍ତ୍ରୀପଦଗୁଡ଼ିକ ସେ ସାଉଣ୍ଟି ଅଣ୍ଟରେ ସ୍ୱୀକାର ପାଇଁ ବସ୍ତୁ । ମାଳ-ବାଦ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ ବୋଲି କହି ସେ ଭ୍ରଷ୍ଟରେ ସବୁ ପ୍ରଦେଶରେ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଚେଷ୍ଟା-ରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବେଦଂଗ୍ରେସିଅଙ୍କ ବଂଗ୍ରେସ ଉଡ଼ ଦେଇଥିଲ, ଓ ଯେଉଁ ବଂଗ୍ରେସିଅଙ୍କ ଭ୍ରସରେ 'ଦେଶ—ମାଛ' (fishes and loaves) ର ଭ୍ରଗ ପଡ଼ି ନ ହଲ, ସେହିମାନେ ଆମ୍ବ ମଣ୍ଡଳ୍ଲଙ୍କ ଲଜ୍ଜ ଭୁ ଯାଇଁ ଲେଇ ଯାଇଁ ଲେଇ ଲୟାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

× × ×

ଏବେ ଶ୍ରୀ ଏମ୍, ଏନ୍, ରାୟ ସହିତ ହୋଇ 'ବଡ଼ ମଜ୍ଜ'ର ଭଣ୍ଡ ସଜ୍ଜ'ରେ ମୁଖ୍ୟ ମାରବାକୁ ଅଗ୍ରସର । ଚଂଗ୍ରିଲକ ବାହିଁ ଧରି, ଉଅଗ୍ରେ ଛାଡ଼ି ଯେ ବଳ୍ପ ଦା ଦେଇ ବସିବେ ଖାଲନ ଭ୍ରଲେ । ଏଏରେ ବେଦ୍ରେସ୍ତ୍ରଭାଏ ଦେଖେଡ଼ା ଚୋଖା ପାଇ ଚ୍ଚାର ଦେଇ ଅଗ୍ରସ୍ତ ହେଉଛ । ମାତ୍ର ଶ୍ରୀ ରାଜ୍ୟସ୍ୱାଦ୍ରେ କି ଉପଦ୍ରବ ବାଲ । ସେ ମଧ୍ୟ ଅଣ୍ଟ ଚ୍ଚର ପଛେ ହାରାଇ ଚୋଖାଇ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜ୍ଞାସ୍ୟରୁ ସୁଖସ୍ପର୍ଶ ଔଚିତ୍ୟ ଶାନ୍ତରଶ୍ମି ବଳେ। ମୋହିତ ହେଲାଣି ଜୀବନ ଲହେର ଲହଲାଇ ଥାଅନ୍ତା ଅଛ ହବେ।

× × ×

ଜବ୍ୟମଣ୍ଡା ଯେ ସତ୍ୟ ଓ ମହତ୍ତ୍ୱ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ। ସଂଗତ ଗୋବାଦଙ୍ଗ ବେଦେଥିଲେ ବିଦ୍ୟାର ହୋଇ ଶେଷରେ ମୃତ୍ୟୁଷ ବୋଧକ ପରି ସନ୍ନ୍ୟାସ ବରିବାରୁ. ଉଷା ପାଇପାରେ। ପୁଣି ଛଳନ 'ଅଶ୍ରୁ ଦ୍ରୋଣିରେଖା'ର ଲେଖକ ଭୁଲିବାର ସୁବିଧା ଓ ସମସ୍ତ ମିଳିବନ୍ତି। ଏମ୍ବ ବଥା ଉଦ୍ଦଳଣି ଯାଇ ଅଛ ପାଇବେ! ସେ ଅଂଶ ମହାମେରୁ ବଣ ଝଳିତ ଯେ ଶରେରେ ବପାଳ୍ଭ ଥିବା ଛିଣ୍ଡିଛି! ବନ୍ଧାଳ୍ଭ ସ୍ପର୍ଶ ସାହେବ ଥିବା ଅସିବା ବେଳରେ ଛେ ଗୋଆଏ ଅସିଦ୍ଧରଣ୍ଡା ବାମ ବରଯାଇ ପାରିବେ ଅନ୍ତରେ ନାହିଁ ଦେଖି ଅଟମ ହେଲେ ମଲ୍ଲକ ମାଇନ୍ଦ୍ର। ଏ ଦ୍ରଶ୍ୟ ଏ ହିତ ଅମର! ହାମ୍ବ ରେ ବରମ!

× × ×

ଶ୍ରୀଆଯାଇଛ ହସ୍ତଳର ନମ୍ବ ଭୁଅଡ଼େ ଏହ ବସନ୍ତ ଅଗମରେ ଉଂଗ୍ରେ ଉପରେ ଜରର ଡ଼ୋଲ ଚାଟିଛେ। ଏ ଭଳିଅ ବଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ବାନ ବସ୍ତ ହେଲଣି। ହିଣ୍ଡଲଙ୍କ ଛେଡ଼ାଳିଅ ବଥାଳୁ ଅଛ ଲେଖେ ବିଶ୍ୱାସ ବି ବରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି। ଯଦିବା ମଲଶ-ବାମୁଡ଼ା ସେ ପୁଣି ବଥାନ୍ତି, ଉଂଗ୍ରେଜ ଶ୍ରମ ଉହିଁ ବ ଶିଜ ପରେଇ ସ୍ପର୍ଶିଅ ହୋଇ ରହିଛ। ଯେପରି ଯାହାହେଉ, ଯୁଦ୍ଧ ଚମିନ୍ତ ଉପସଳ ହୋଇ ଗଲେ ଅଟମ ବଦମରଥୁବ୍ରକ ଠେଡ଼ି ପାଇଥି ବରିବୁଁ।

+ + +

ମାନ ଶେଷ ବ୍ରହ୍ମ କଥା ଦୂରେ ଥାଉ, ଅମେରିକା ସେ ଉଂଗ୍ରେଜଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାରେ ଅମ ପଡ଼ିଥା ଭାପାନ ଏବଂ ଓପା ହୋଇ ଛଠିଲେଣି। ହିଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମ ଅସି ଚାହିଁ ଯେ ଏହ ଅମେରିକାକୁ ଧମକ ଦେଇ-ଛନ୍ତି ବ—ଖବରଦାର! ସେ ବାମ ଭଲ ମାଶେ—ଜାଣିଥା!

ଏହାର ଅର୍ଥ ବଣ ତାହା ସହଜରେ ବୁଝି ପଡ଼ୁଛ। ଅମେରିକା ଯଦି ପ୍ରଶାନ୍ତ ସାଗରରେ ହୁଁ—ଶ୍ରୀ ଅଟ୍ଟ ବରେ, ଜାପାନ ତାହା ସହି ପାରବ ନାହିଁ। ଅଜଏବ ପ୍ରଶାନ୍ତ ସାଗରରେ ନଅଁ ଲଗି ଥିବାର ଖୁବ୍ ସମ୍ଭାବନା। ଏହ ସମ୍ଭାବନାରେ ଅଶ୍ରୁ ଫଳ ଶିଜାଁସୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ସନସନ୍ତ! ସେଥିରେ ଗ୍ରହଣ, ବିଶେଷତଃ ଅତ ବବଃରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଉପକୂଳ ଟ୍ରେଞ୍ଚ ବୋଡ଼େଇ ରହ ପାରବ ନ! ଶ୍ରୀଗୋବାଦା ମରନ!

+ + +

ମା ସରସ୍ୱତୀ ବନ୍ଦନ ପାଇଁ ହେଲେ ଭାଙ୍କ ଅସ୍ଥାନ ହିଁ ଅସି ବେଶରେ ପାବ ପରେଇ ସ୍ପର୍ଶ-ବରେ। ଅଛ ଯଇଁ ଠି ଯାହା ଦ୍ରଷ୍ଟ ବେଦଲଇ ସ୍ଥଳ ସ୍ପଷ୍ଟଶାଳୀମାନଙ୍କରେ ଗେଦେଗେଗେଦ ନଥିଅ ବବର୍ଣ୍ଣ ପୁଣ, ମାଳପୁଅ ସିନିଯାଇଛନ୍ତି ଗେଦ୍ଦଇରେ ମାଥିଙ୍କର ଗଦ୍ଦେପେଦ୍ଦିଅ ଖଉଳ ହାଲୁଛି ଯେ ବେଲ୍ଲଇ ଏ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ। ସ୍ପଏଦ ବାଲ୍ଲୁଙ୍କଙ୍କର ବବଭାଜେ ଭ୍ରସ୍ତରଜବଣ ପାର୍ଣ୍ଣ ପଠାଇବେ।

ଗାଲ ଶିଅପିଅ ନୁହେ—ବଇଁ ଠି ବଇଁ ଠି ଥିଏଁଗ ଜାମସା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଲ୍ଲକ ମଜଲସର ମାହ ବ ଲିଠିଥିବ। ବଇଁ ଠି ବଇଁ ଠି ସ୍ୱ'ପାଣି, ଠାରୁ ନାଲ-ପାଣି, ଉସସ୍ଥଲ ଠାରୁ ଚଟ୍ ବଂଲ୍ଲଇ ଦ୍ରାବ ପଡ଼ ନ ଥିବ।

ମା ଯେଉଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଅନ୍ତ ନ ସ୍ପଅନ୍ତ ଅମ ମାଷ୍ଟର, ଅଧ୍ୟାପନ, ସ୍ପଃ, ଶିଲ୍ପ ସବୁ ହୋଇ-ଥିବେ ମନଦ୍ରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ।

ମା ସରସ୍ୱତୀ ଜ୍ଞାନ ଦାଶୀ, ବଦ୍ୟାଦାଶୀ। ସେ ସଙ୍ଗୀତ ଓ କଳାର ଅଧିଷ୍ଠାଶୀ ଦେବତା।

ସେଥିପାଇଁ ରସିକ ରସିକାମାନଙ୍କର ଅତ ପ୍ରିୟ ଦେବୀ। ମଲ୍ଲଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏ ଦେବତା।

ଏଣୁ ତାଙ୍କ ପୂଜାରେ ମଲ୍ଲକ ନ ହେବେ ଅଛ ହେବ ଦେଦେଗେଦେଲ।

ବନ୍ଧୁ ମା ଯେ ଏଥର ଅସିଲେ ବ ମଣ୍ଡଳରେ ତାହା ଜଣେ ଜାଣେ! ସ୍ପର୍ଦ୍ଧ ମନ ଅନନ୍ଦରେ, ମଲ୍ଲକ ବରିବା ଭଳ ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅମର ଏଟେ ଅଛ? ବୁଲିଶ, ଅନାଚନ, ଅଦ୍ଭୁତ, ବାଦ୍ୟଦ୍ୟରେ ପେଣ୍ଡି ହୋଇ ଅମର ସେ ମନଗୁଳଣି ଅଛ ଟ୍ରେଣ ପାରୁଛନ୍ତେ? ସ୍ପର୍ଶ, ଲୁଅସ୍ପର୍ଶ, ବଗାଚାଳ, ହଂସା, ଅସ୍ପର୍ଶ ବେଟରେ-ରରି ଗଲଣି। ଜ୍ଞାନ ବଦଳରେ ଅଜ୍ଞାନ, ବଦ୍ୟା ଥାନରେ ଅବଦ୍ୟା ଅମଲ୍ଲ ବାଢ଼ି ବରି ପାରୁ-ଲଣି। ବଦୁଅ ଲଢ଼ଯାଇ ବନା ମାଥ ପାର ହେଲଣି। ତଥାପି ଅମ ଲଢ଼ନାଚ୍ଛି। ପ୍ରଶ୍ନ କଥା ଅମର ମନ ବଦ୍ଧଲ ଭ୍ରବରେ ମା ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ପୂଜା ବରୁଛୁଁ।

"ମାଗ ଖାଗାପାଣି ବେଇଁ ପାପ ପଲେ
ବରୁଣା ଡୋହର ମୁଣା ଏ ଲଢ଼ଲେ"

ଡୋଲ ବବ ପାଇଥିଲେ। ବେଇଁ ପାପ, ତାହା ତାଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼ ନଥିଲା। ଏଟେ ରଧ୍ୟନାଥ ଥିଲେ ତା ଭଉଗ୍ରଣ୍ଡ। ବାଃରେ ପାଃରେ, ଦ୍ୱାଃରେ ବଜାଇରେ, ସରେ ସରେ ପାଇ ପାରନ୍ତେ।

ସବେ ବଣ ସେ ଦିନ ଅସିନ, ମା ଖାଗାପାଣି-ଙ୍କର ପୁଣି ସୁବ୍ଦ୍ଧା ହେବ, ଲଢ଼ଲୀସ୍ପ ପୁଣି ପ୍ରକଟରେ ମା ଖାଗାପାଣୀଙ୍କ ପୂଜା ବରିବେ—ଯେଉଁ ପୂଜାରେ ବେଶ୍ମ ଠିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବେ!

ମା ଦାବ୍ୟବେଶ ଗୋ, ସବୁ ଛଡ଼ାଇ ଦେଇ ଅମକୁ ଦେବଳ ଦାବ୍ୟରେ ଦବାଦବ ବରିଛ— ଅମ ଦ୍ୱାଇଁ ଦ୍ୱାଇଁ ସ୍ପଭାଏ ଦବଦାବ ବରି ହୁମର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରଖିଛୁଁ। ଏହା ଛଡ଼ା ଅଛ ଅମର ଅଛ ବଣ?

+ + ×

ସିନ୍ଧୁ ପ୍ରବଦଶର ମନ୍ତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳଲୁ ଗୋଖାଏ ସ୍ପ-ଭାଏରେ ପଠାଇବା ପାଇଁ ବଂଗ୍ରେସ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ମୌଲାନା ଅଜାଦ ସେଠି ମାମଳଦାବ୍ୟ ବରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ। ଅନେକ ସ୍ପୁଲ୍ଲୁଯାସର, ସାଣ୍ଟବେଶ ପରେ ବହ୍ଲେ, "ଯାହାବେଇଲ ସିନ୍ଧୁରେ ଗୋଖାଏ ମେଳ ମମ୍ପ ଉପସଳ ହୋଇଗଲ।" ଏହା ବହ ସେ ମନେ ମନେ ଦିଅ ଖେଡ଼େ ଦବ୍ଦେ ଗାଉଲେ। ମାଃ ସେ ଖେଡ଼େ ଭଳମ ନ ହେଉଣୁ ପୁଣି ଯଥା ମ୍ପଂ ତଥା ପରଂ। ପୁଣି ସେଠି ସେହି ବଳାବଳ, ବଳାବଳ ଲଗି ଗଲଣି। ଜ୍ଞରେ ଭାଗୀଙ୍କ ମନର ସୁଅ ଗୋଖାଏ ଅଡ଼େ ଛୁଟିଛ ଭାଲ୍ ଭାଲ୍ ଭଣ୍ଡ ପଠାଇ ଅଃବାଇବାକ ଚେଷ୍ଟା ଯେ ହୁଅ ସେ କଥା ଯେ ବୁଝିବ, ସେ ସ୍ପଭାଏ ଦୋଷଙ୍କ ଭଳ ଦାବାଙ୍ଗ ହୋଇ-ଥିବ ସିନା! ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ୟ ଦାନ୍ୟୋଗତଃ?

+ + +

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱବଶ୍ରଣ ସମିତିର ଏକ ଅଧିବେଶନ ବଂକ ବ ସହରରେ ସେଦିନ ହୋଇଗଲ। ଏଥରେ ଜଳଜକ୍ଷ ମାନଙ୍କର ଆଦ ନାହିଁ— ବେବଳ ବଡ଼ବଡ଼ଅ ଯାବ ମେଳ ଭାଲ ବସନ୍ତୁ। ସେଇଁ ମାନେ 'ଦ୍ରୁଣିଅ' ହେଉନ୍ତୁ ବା ନ ହେଉନ୍ତୁ 'ସୁଗଣ୍ଡ' ସେଇମାନେ ବଣ୍ଟିକ ବଣ୍ଟିତ ଭ୍ରଣିଲେ। ଏ ଭ୍ରଣ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚୁରକ୍ତିର ନିଠା ଯେଦେଖିଲା, ତାହା ଭ୍ରଳନାରେ ଅନ୍ତଯୋସର ଝାଳ ଦହିଁରୁ ବସ୍ତ ଦ୍ରୁଣା। ଏଥରୁ ଜଣାଯାଏ ଅମ ଓଡ଼ିଶୀ ମୋଃ ମହଜାତାକାଗଣ ମଲ୍ଲଙ୍କରେ ଆଥନ୍ତୁ ବା ନ ଆଥନ୍ତୁ, ବେଦ୍ଦ୍ର ହୋଇ ବେଦ୍ରେ ନାହାନ୍ତି। ଏ ବାଳ ମହ୍ରଦ, ଅଦ୍ଭୁତ ଅନାଚନ ବେଳରେ ଶହ ଶହ ମାମଲ୍ଲ ଛଳ ବମ୍ ନୁହେ। ବଂଗ୍ରେସ ସରକାର ସ୍ପରୁ ମୁଖରେ ଦାଦ ପଠାଇ ବେବଳ ଏହ ଶିଳ୍ପଙ୍କ ସାପସ୍ପଙ୍କ ଲକ୍ତ ହୁଏଁ ତାକୁ ସାହସ ଓ ଦ୍ରୁଣ୍ଡ ପାଇ ନ ହେଲ। ଏଣୁ ଏମାନେ ଅସଲ ନମକ ସତ୍ତା ହୋଇ ରହ ଯାଉଛନ୍ତି ଓ ବରକାର ବେଳରେ କର୍ମରେ ଆସିବାକୁ ଦ୍ରମେଶ ମନ୍ଦ୍ରୁର ଅଛନ୍ତି। ତେବେ ଏମାନେ ତାହାର ସ୍ୱବର ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନଟ ସମାଧାନର ଗୋଳହୋଇ ବେଳେ ବେଳେ ଦର୍ଶିରେ ପଡ଼ିଯିବାକୁ ହୁଏ।

—o—

Digitized by srujanika@gmail.com

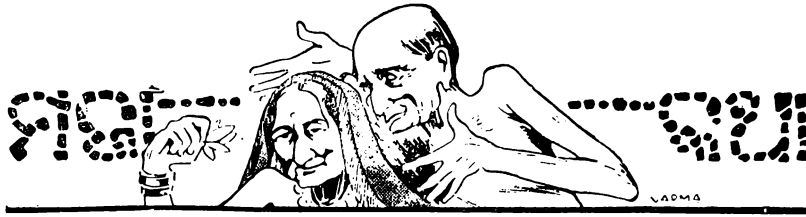

ଦେହର ଗଠନ ନେଇ ଦେଶିବାଲୁ ଗଳେ ବୁଦ୍ଧଦେବ ପିଲାଙ୍କ ମୋଟ ଉପରେ ସୁନ୍ଦର ।

ନାଁ ଅନୁସାରେ ଯେ ନାମଧାରୀର ରୂପଗୁଣ ହେବ ତାର କିଛି ମାନେ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପର ନାମ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରାଶ ଅଛି ଅତି କୁତ୍ସିତର ନାମଙ୍କ ବାମଦେବ ବି ହୋଇ-ପାରେ । ତେଣୁ ଟିଲ୍ଲାର ବାପ ମା ତାଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ପୁଅଙ୍କର ନାମଙ୍କ ବୁଦ୍ଧଦେବ ବେଳେ ଭୋଲ ଯେ ତାର ବୁଦ୍ଧିଙ୍କ ମହାପୁରୁଷ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ଭଳି ହେବ ଏହା ତେବେ ଆଶା କରି ନ ଥିଲେ । ତଥାପି ଅମ ବୁଦ୍ଧଦେବର ଯଦି ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିର ପରମାଣୁ-ଟାଏ ଥାଆନ୍ତା ତେବେ ଅମେ ଅଣିବୁଢ଼ା କହିଦିଅନ୍ତୁ "ଟିଲ୍ଲା ବୁଦ୍ଧିଆ" ।

ଏଇଥିପାଇଁ କିନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦିଆଯାଇ ପାରେନା । କାରଣ ? ତାରଣ୍ଟାଏ ଖୋଳିବାଲୁ ଦେଶୀବୁଢ଼ା ଥିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ନା ମସୁର—ଦେଖେ ସୁନ୍ଦର । ଦେଖିବାଟିଲେ ଦେଖିଥା ଭଳି ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଟା ବଜେ ତାକୁ ଅଛ କହି ଡୋଲିଯାଇ ନ ଯାଇ ବାଳକୀ ଡୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ଡୋଲିଲି ? ଦେଖେ ଅସୁନ୍ଦର ସେ । ଅଥଚ ତାର ଭାଷ-ଭାଷଟା ଦେଖେ ମଧୁର; ସବୁ ବାଳରେ ସବୁ ଭାଇ ବଡ଼ ପ୍ରାଣରେ ଦେଇ ଜିନ ଜଗାଇ ଦେଇଛି । ମାଳକ୍ରାଣ୍ଟାକୁ ସମସ୍ତେ ବୁଦ୍ଧି ଅ ଡୋଲ କହନ୍ତି ଅଥଚ ସେଇ ପଶୁ ଗଧଟା—ଛଡ଼ା ତା କଥା ଦେଶୀ ନ କହିବା ଭଲ । କାହିଁକି ତାହା ଅପଶମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣନ୍ତି । ମୁଁ ତା ଅଛ ଅଧିକଟାଏ ଭଲ କହିବ । ଦେଖେଗେ-ତାକୁ ଗଳେ ଏମିତି ଦେଖେ ନଜର ନିଲିବ । ଏଇ-ଟିରୁ ଅପଶ ବୁଝିପାରୁଛେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଭେଳକାର ବିଶ୍ୱରଶକ୍ତିଟା-ଅଛ । ଯାହାକୁ ରୂପ ଦେଇଛି ତାକୁ ଗୁଣ ଦେଇଛି । ତାହାକୁ ତା ବୁଝିକୁ ଥୋଡ଼ାଏ ଥୋଡ଼ାଏ ଦେଇଛି । ଯାହାକୁ ଗୁଣ ଦେଇନି ତାର ସେଇ ଅଭାବଟା ଅନ୍ୟ ଦିଗଦେଇ ପୂରା କରିଛି । ଅଳ୍ପର ଶ୍ରବଣ କମ୍ୟା ଅର୍ଥ ଶକ୍ତିଟା ସେଇଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ବେଶୀଥାଏ । ତେଣୁ ଅମ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କୁ ତାର ନର୍ମଶବ୍ଦର୍ଣ୍ଣ ଖାଲ ବୁଦ୍ଧଦେବ କରିଦେଇ ଶାନ୍ତ ରହିଥିଲେ ଅମେ ଯୋଉ ଦେଇ କହିପାରିଥାନ୍ତି ଯେ ଲେଖକ ପ୍ରାପ୍ତର ବଡ଼ ଅବଶ୍ୟ କରିଛି । 'ବୁଦ୍ଧ-ଦେବ ମଗଜଟା ଟଂପା ସତ କିନ୍ତୁ ତାର ଅର ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତି ବଡ଼ ପ୍ରଖର । ଅଥାତ୍ତା ଶବ୍ଦେ ଡୋଲ କରି କହେଁ । ସରଳ ଭାଷାରେ କହିବାକୁ ଗଳେ —ସେ ଖୁବ୍ ଗାଳିଗାଳିଆ । ଅଧମାଇଲ ଦୂରରେ ଥାଇ ସେଖାଇସରେ ଜଣ ଉଚ୍ଚାରେଇଛି ତାହା ବହ ଦେଇପାରେ । ଅବଶ୍ୟ ସେଖେଇସର ଉପରୁ ସବନଟା ଯା ଉପରକୁ ସେଉଁଦେବେଳେ ବନ୍ଧୁଝିଟା ଦରକାର ।

ସାଧାରଣ ପିଲାମାନେ ଯେଉଁ ବୟସରେ ମୋଟା-ମୋଟ କହିପାରନ୍ତି ଇଏ ତାର ଢେର ଡେରିରେ ସେଇ ବାମଟା ଦେଇପାରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଇଥିପାଇଁ ତାର ବାପ-ମା ଦୁଃଖିତ ହୋଇଥିଲେ ଡୋଲ ଅପଶମାନେ ଯଦି ଭାବିଥାନ୍ତି ତେବେ ମୋତେ ବଡ଼ ଦୁଃଖରସହିତ କହିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ଯେ ଅପଶମାନେ ବଡ଼ ଭୁଲ କରି-ଛନ୍ତି । ଅଛ ପିଲାଙ୍କ ବାପ ମା ଭଳି ତା ବାପ ମା ମଧ୍ୟ ସେ ଯେଉଁଦେବେଳେ ସ୍ୱାଗତର୍ଣ୍ଣ ବୟସରେ ପ୍ରଥମ କରି "ବାପ" "ମା" ଡୋଲ ଭାଙ୍କଲ ସେଉଁ-

ବୁଦ୍ଧୁ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଗୋପାଳ ମାଣ୍ଡିକ
ଏମ୍ ଏ, ବି: ଏଲ୍ ।

ଦେଖେଳ ଛାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିଟା ଡୋଲଉଁଥିଲେ । ସତେ ଯେମିତି ତାଙ୍କ ପୁଅ ଗୋଟାଏ ଛଡ଼ ବାମ କରି ପଡ଼ିଛି । ଶୁଣୁ ପଥର ଚେଇ ବଢ଼ିଲି ଦେଖି ବୁଦ୍ଧଦେବ ଚଢ଼ିଦାଉ ଲାଗିଲା । ବଣ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଦେବ ଦେବ ମହାଦେବଙ୍କୁ ଅନୁକରଣ କରି ବିଶ୍ୱର ଡୋଲ ବୁଲ ଶ—ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ୍ବ କରି ନାନାରକମର ମଧୁର ସମ୍ବାଦଶରେ ପଥସ୍ୱର ଅଛ ପାଟ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ବାପ ମାଙ୍କର ଅନନ୍ଦ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଦିନେ ଜଣେ ପଡ଼ୋଶୀ ଉତ୍ତମେଳ ବୁଦ୍ଧର ମଧୁର ସମ୍ବାଦଶର ଝଟକେ ନମୁନା ପାଇ ବଡ଼ ଉତ୍ତ ହୋଇ ତାର ବାପାଙ୍କୁ କହିଲେ 'ଦେଖନ୍ତୁ ପିଲାଟା ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତାକୁ ଝଟକେ ଶିଖା ଦିଅନ୍ତୁ ।'

ବୁଦ୍ଧର ବାପା ବଡ଼ ଚତୁଶଳ ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ! କହିଲେ 'ଅପଶ ବଡ଼ ଭଲେ କଥା କହିଛନ୍ତି । ପିଲାକୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ହୋଇ ଶିଖା ଦେବା ଦରକାର । କାହିଁକି ନା, ସେମାନେ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ । ଆମେ ଦେଇପାରୁ ନାହିଁ ବୋଲି ପିଲା ଅମର ଏ ଅବନତି ! ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ନା କଲିଗଲେ ଅମେରିକାରେ ପିଲାଙ୍କୁ ବେମିତ ଶିଖା ଦିଆଯାଏ । ଜାପାନ ତା ପିଲାଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେଲା ହୋଇ ସିନା ଏବେ ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ଏତେ ଦୂର ଉଠି-ପାରିଲା । ଅଛ ଦେଖନ୍ତୁ...'

ଏମିତି ଦେଖେ ଜଣ କହିଆସନ୍ତେ ବେଳେଗେ ଉତ୍ତମେଳ ବାଧା ଦେଇ କହିଲେ "ଅପଶ ଭଲେ ଉଦ୍ୟାଦ ଯେଉଁ ଦେଶସ୍ୱଭାବର ନାଁ ଧରିଥିଲେ ସେସବୁ ଦେଶରେ ପିଲାଙ୍କୁ ବେମିତ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ ତାହା ପୂରାପୂରି ଜାଣନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଭଲ ପୁଅ ହେଲେ—"

ବୁଦ୍ଧିଟା କହିଲେ—"ଅଚ୍ଛା, ଅପଶ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉ-ଛନ୍ତି ବାହିଁକି ? ଦେଖିବେ, ମୁଁ ତାକୁ ମଣିଷ କରିବାରେ ମଣିଷଟିଏ ପାରିବି । ତେବେ ପିଲାଟା ଅଛ ଧନା-ହେଇ ଯାଉ ।"

ପଡ଼ୋଶୀ ଉତ୍ତମେଳ ଅଗତ୍ୟା ଚୁପ୍‌ରେ ସ୍ୱଳ-ସରେ । କିନ୍ତୁ ସେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧିଟା ବୁଦ୍ଧର ଶିକ୍ଷାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲେ । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଳରେ ନୁହେ, ସ୍ୱାଳାଳରେ ନୁହେ—ଘରେ ମାଷ୍ଟର ଲଗି ।

ମାଷ୍ଟର ଦିନଭାତ ଖଟ ତାକୁ ଯାହା ଶିଖେଇ ଦେଇଯାଏ ପୁଅ ଅମର ତାକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ସହାନ୍ତ ସବୁ ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି । ତାହା କହନ୍ତି, ମାଷ୍ଟରଟା ଡୋକା ତା ଭିତରେ ଜାମରେ ଥାକି ଦେଖେଛି । ମା କହନ୍ତି, ସତ୍ତରବାରକ ମା ନାହିଁ; ଅଚ୍ଛା ପୁଅଟାକୁ ମୋର ବାହାଭିତ୍ତ ବାହାଭିତ୍ତ ବଇମଳ କରିଦେଲଣି । ବାପ ମା ଜଣ ମଣିଷସ୍ତ ଦେଖି ପୁଅ ମଧ୍ୟ ମାଷ୍ଟର ଭିତରେ ଅଳେ ଭକ୍ତିର ନମୁନା ଦେଖେଇ ଦିଅନ୍ତି । ମାଷ୍ଟର ଯାହା ପଢ଼ାରେ ବାହୁ ତାର ଭିତରେ ଦେଖା ଦେଇବାର ମନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ମାଷ୍ଟର ପଢ଼ାରେ ପଢ଼ାଇ ଯାଏ । ଛେଡ଼ରେ ବିଭକ୍ତି ହୋଇ ଜାତ ଭିତରେ ଜ ନାହିଁ ଭଲ ଏତେ ଛୋଟ କରି ବାଦିଦା ଅଛ ବୁଝିବାର ଚେଷ୍ଟା ମାଷ୍ଟର ବିଶ୍ୱରାଜ ତା ପଢ଼ାଇବ ଅଛ ଦ୍ୱାରା ପଢ଼ାଇବାକୁ ଅପିତା ଦେଇବାର ସୁବିଧା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅପଶତ ଜାଣନ୍ତି ଅଚ୍ଛାରେ ବୁଝିଥିବେ ସବୁ ଅଛ ହୋଇଥାଇବ, ଯୁଝିପାଇଁ ସବୁ ଜେଣେ ମହ-ଭଲ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ପରୋକ୍ଷ ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ବିଚାରେ ଅଛ ତା ମଜଭଳି ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ ଛୁଟି ପାଇଁ —ଏ ଅପଶମାନଙ୍କର, ଛେଡ଼ରେ କରି ମୋର ସୁବିଧା ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କୁ ଛୁଟି ତା ଛୁଟି ଡୋଲ ଭାବରେ ଡୋଧହୁଏ ଅପଶମାନଙ୍କ ଅପଛନ୍ଦ ନାହିଁ । ଅପଛନ୍ଦ ନାହିଁତ ? ଦେଖ୍—ବେଳେ ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ଅଛ ହୋଇବ । ତା ନଜ ମାଷ୍ଟର ପାଇ ଛୁଟି ମାଷ୍ଟର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭାଡ଼ିନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଦ୍ୟ ନୂତନ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସେମାଙ୍କ ଉପରେ ଚଳେଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦେଶୁ ଶାଠାଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅସ୍ୱିନ୍ଦ୍ର କରିବାକୁ ଡାକୁ ବେଶୀ ଅସୁବିଧା ହେଲାନାହିଁ । ପର ଡାକ୍ତାର ଫଳ ସ୍ୱେଚ୍ଛ କରିଥାଇବା, ବିନା ବାଇଶରେ ବା ତତ୍ତ ଜଳାଡ଼ି କରିବା, ଆଖରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଭଙ୍ଗା ସ୍ପେଚ୍ଛେଇ ମେଳ ଗଣ୍ଠି ସୁଟରେ ଛିଡ଼ ପୁଟ୍ଟିର ଯାଇକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛପ୍ରଣିକା, ଟାଁ ବାଣ୍ଡରେ ଚେଚ୍ଛିବା ଫୁଲକୁ ବନ୍ଧା ବାଇଶରେ ଚେଚ୍ଛିବା ଆ ପଶରେ ଅତ ନଦର୍ବୋପ ଶ୍ରୀଭା ବିଦରେ ଚଳାଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ବୁଧୁ ଅମର ଅଠର ବର୍ଷ ହେଲ ଅର ସେତେବେଳକୁ ସାହିତ୍ୟରୁମ୍ଭା ବି ଶେଷ କରି ସାରିଲ ନାହିଁ ତା ବାପମା ଠିକ ବଳେ ଅର୍ଥ ଚିନ୍ତାକୁ ବସ୍ତ୍ର ବେଦା ଉଚିତ ମୁହେ । ସେ ବରଂ ଅନ୍ୟ କିଛ ଉପାୟ ବେଚ୍ଛ । ପାଠପଢ଼ାର ଜଳାଳକୁ ସୁଧାରିବ ଅଳ୍ପ ପାଇ ବୁଧୁ ନ୍ୟା ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ପଦାଇଲା । ତାର ଗୋଲ ସବୁଙ୍କ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟତା ବି ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାର ସାଙ୍ଗମାନେ ତା କଥାର ବେବେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁ ନ ଥିଲେ । କାରଣ ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ସଙ୍ଗେ ବୁଧୁର ପ୍ରତି-ପ୍ରତିବାଦ ମୂର୍ଖମାନ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାକ୍ତରଖାନାର ନ୍ୟା ଭାକ୍ତରର ଅଶ୍ରୁସ୍ୱ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବ ।

ବୁଧୁର ବନ୍ଧୁସ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ଯୁଝ ଓ ପୋଷାକର ମାତ୍ରା ଓ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଇ ଅନୁପାତରେ ବୁଦ୍ଧିକ୍ଷ ତାର ଅଜ୍ଞ ବଢ଼ିଲ ନାହିଁ । ଏଇପାଇଁ କିନ୍ତୁ ତା ମନରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଲେ ମୂର୍ଖ ନ ଥିଲ । ଚୋବା, ରୁଦ୍ଧି, ଉଚ୍ଚ, ଝୁଣ୍ଡା, ଗୁର୍ଖ ଇତ୍ୟାଦି ଭାବ ଶୁଣି ଶୁଣି ତାର ଏତେ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯେ ବେହି ଏସବୁ ସୁଖରେଚେ ଅପ୍ରୟୋଧନରେ ତାକୁ ଭାଙ୍ଗିଲେ ବି ସେ ତାର ଅଳ୍ପ ଅଣ୍ଟାନରେ ବାଧା ପଡ଼ିଲା ଚୋଲ ମନେ କରୁ ନଥିଲା ।

ବସନ୍ତ ସମୟକ ବୁଧୁରେ ଅର୍ଥ ଧରାଦିଏ । ଜଳଭୂଲର ବୁଢ଼ା ଚିରଜଛନ୍ତ ବି ବୁଧ ପଥରେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖେ ଅଳ୍ପ ଏତେ ଛେଷ ଜବ ଯେ ସଚରଚ୍ଛଥ ତା ଆଖ୍ୟା ସଙ୍ଗରେ ସବୁବେଳେ ଜଡ଼ିରମ୍ଭିତ କର ବସନ୍ତର ପ୍ରକୃତ୍ୟ ସେବ ଅନୁଭବ କରିପାରେ ତାହା ବୁଝିଥିଁ ଜଡ଼ଶେଇଦାଏ । ତାଠୁଁ ଛଛ ଭ୍ରମଜ୍ଞାର ଅର୍ଥାତ ଅପଶ ଜାଣନ୍ତି । ବୁଧିବି ଏ ପ୍ରକୃତରୁ ବଞ୍ଚିତ ରହିଲ ନାହିଁ । ତା ଜଜନରେ ଭଗେଶ୍ରଛ୍ଟ ବସନ୍ତ ହେଉଛ ବେଳପରେ ଚୋଲିଏ ମୟର ବସନ୍ତଜ୍ଞାର ପ୍ରଥମ ପବନ୍ତ ତା କଲିଜାଟାକୁ ଅବେଲ ବେଳ । ତା ମନରେ ଦୁଃ ଜାଉଛ୍ଟ ମାଡ଼ ଖାଇ ଖାଇ ମୁଖରେ ଜାନବାପାଇଁ ଅଳ୍ପ ମା ହୋଇ ଚେତ୍ଦନ ସ୍ୱପ୍ନେଶ୍ୱରର ବଚ୍ଛଇ ଦେବାପାଇଁ ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତ ବୋଲି । ସେ ମନେ ବେଶିଛ ଶିଲ ଟିମାନେ ଛଅ ପାଚବର୍ଷର ଚେଲଶଣି ମୁଣ୍ଡରେ ଚଢ଼ିଣା ବେଦ ଲଜ କର ଟିପିନ୍ତ ଅଜ ଚ୍ଛେରରୁ ମା ·ସଙ୍ଗରେ ଜଡ଼ି ସର ଚ୍ଛଳେଇବାଠୁଁ ଅଧମ୍ଭ କରି, ଛେଚ୍ଛ ଭ୍ରବ ଭଜ୍ଞଣା-ଜୁ ଚ୍ଛେଳେ ଅଜ ସବୁ ଛେଚ୍ଛ ଚତ ବାମରେ ମାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ବଳପରେ ବି ଚାଲିଛା ମାଡ଼ିଛା ବର୍ଷଣା ପାଅନ୍ତି । ତାପରେ ଯେଉଁ ଛବ ଚ୍ଛସ୍ରତ ନିଳେ ସେଉବ ବଚ୍ଛଇବା ପାଇଁ ବାଣ୍ଡାକୁ ଯାଇ ବୁଧ ପରି ପିଲଙ୍କଠୁଁ ମାଡ଼ ଖାଇ ବାଦ ବାଦ ସବୁ ଫେରେଲେ-ମାଠୁ ବାପଠ "ଅଲ୍ଲକ୍ଷ ବାଣ୍ଡ ପିଲଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମରିବାକୁ ଯାଇହନ୍ତ ଯେଁ" ଏଇ ଧରଣର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପାଅନ୍ତି । ଏହି ଧରଣ ଅଭ୍ଭର୍ଥନା ପରେ ବୁଧର ଯଦି ଏହିପର ଧାରଣା ଥିବ ତେବେ ତାକୁ ·ବୋଧ ହୁଅ ଯାଇ ପାରେ·ନା । କିନ୍ତୁ ସେଦିନଠୁଁ ବଳ ହେଲା ବେଳାରେ ତା ପଶରେ ସମସ୍ତେ ଏମ୍ଭିଚ ସାଇର ନିଷ୍ଠ କାଳୀ ସ୍ତ୍ରୀପ୍ରାଣିକା ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ଝିଅ ଚେମୋଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଦଖିଲା । ଖାଉଥା ଜନପ ସେ ବେବେ ବାହାରୁ ଦଖନା । କିନ୍ତୁ ସେ ଦିନ ସେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ରକ ପୁଷ୍ପାଦ୍ୟାଦ ଚମ୍ପିଲ୍ ବେଦ ମାଦେଇ ମନେ ରୁଚି ପାଇଲା ·ନାହିଁ ଏମିତି କାମନା ସେ କରିପାରିଲା ବେମ୍ଭ ।

ସେ ଚ୍ଛମରେ ପଡ଼ିଲ,—

ନାଁ ବୁଧ୍ରରେ ବାଇଶ ସାଇ, ତାର ପାଖରେ ଅନ୍ଧ ଡୋଳା । ଅଜ ଡୋଳା ପାଖରେ ନଇ । ଏଇଥା ଅମ ବୁଧର ବ୍ଭଚ୍ଛନ । ଖାଉଥା ବେଳଛ୍ରେ ସେ ଏଇଠି ସବୁବେଳେ ପଢ଼ଥାଏ । ଅଜ ଠାଇ ସେତେ ନଷ୍ଟମ୍ଭ ଛୋଟା ତା ସଙ୍ଗରେ ଯୁଝ ଡୋଛ୍ଟାଛରେ ମସ୍ତସ୍ତ ରହିଥାନ୍ତି । ନ ରହିବେ ବା କାହିଁକି ? ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ବୁଧର ରୂପ ଓ ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରଶଂସା ବରିବେଳେ ଦେଶ ଥୋଡ଼ାଏ ଦ୍ୱେଜନ ଅଜ ତା ସଙ୍ଗେ ବଦିଶୀ ବି ମିଳିଥିବ ।

ବଦନ ସଂଚ୍ଛବେଳେ ବାଲ୍ଲର ଝିଅ ମଧ୍ୟ ନଇରୁ ପାଣି ଅଣି ସେବାଟ୍ଟ ଗଲ୍ଲବେଳେ ତା ମାଠିଥରେ ପାଣି ଢଳିଲ ରଳି ବୁଧ୍ରର ମଉମ୍ଭାଣ୍ଡ ଢଳେଇ ଦେଇ ଚ୍ଛଲ-ଗଲ ।

ମରୁଥ ଦେଖିବାକୁ ଏମିତି ଛଛ ବ୍ଭଶ ଜବନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ବାଲ୍ଲସ ଛୋଟକଗୁଡ଼ାକ ବାନ୍ତ୍ରାଟି ପଶ ଛ-ଛ-ଚାଲ୍ଲ ସନ୍ତ୍ରର ଭ୍ରଉଛ୍ଟ ଅଥନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଶ ନଶ୍ଚୟ ଦେଖିଥିବେ । ମରୁଥ ରୂପରେ ସେମାନଙ୍କଠୁ ବେଶୀ ତ ନଇଲ ସମାନ ବି ନଇଲା । ତାଙ୍କ ରୂପଛ୍ଟାକୁ ଯଦି ଛୋଟାଏ ସୁଇ ସଥ୍ୟ ଧରାଯାଏ ତେବେ ମରୁଥର ରୂପଛ୍ଟା ଥିଲା ସେମାନଙ୍କଠୁ ନେଗା କମ୍ । ଦେଖୁ ଅମର ଅମର ତା ଚ୍ଛେମରେ ପଡ଼େ ତ ଦୂରର କଥା ତା ଅଡ଼ରୁ ଅନେଇବାକୁ ବି ମନ ବଳିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖ ତମ ଅମ ଭଲ ମୁହେ ! ତା ଉପରେ ଅମ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପଣ୍ଡିତେ କହନ୍ତି "ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବାଲ୍ଲ ଦମ୍ଭ" । ମରୁଥ ତ ମନୁଷ୍ୟ ।

ବୁଧ ଚିଲଦିନ ଯେବେ ଯାହା ସ୍ପର୍ଶ ତାକୁ ପାଇଛ । ତେଣୁ ସେ ଭ୍ରବ ପାରିଲ ନାହିଁ ଯେ ମରୁଥ ତାର ଚ୍ଛମରେ ପ୍ରତିଦାନ ଦେବାକୁ ମନା କରିପାରେ ବୋଲି । ଦାନାବେଳେ ନିତ ମରୁଥକୁ ଦେଖିଲି ପରେ ବୁଧର ଚ୍ଛମ୍ଭ ଉଚ୍ଛକ ପଡ଼ିବାକୁ ଅଧମ୍ଭ ଲାଗ । ବେଳେ ଭ୍ରବ ଭଙ୍ଗୀ ଦେଖାଇ ଗାତ ଗାଇ ମରୁଥ ମନ ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲ । କିନ୍ତୁ ମରୁଥ ସୁନ୍ଦର ଚଳଲେ ନାହିଁ ।

ସେଦିନ ମରୁଥ ପାଶିମାଟିଅଣ୍ଟା ମୁଣ୍ଡରେ ଧରି ଅଣ୍ଟା ଦ୍ରଳେ ଦ୍ରଳେ ନଇରୁ ସେଚ୍ଛଲ ବେଳେ ବୁଧ ଗଛି ଉପରୁ ଡାକଲ "ଏ ଛୋଟକ" । ମରୁଥ ଛଛ ନ ଶୁଣିଲ ଭଳି ଚ୍ଛଲ୍ଲବାକୁ ଲାଗିଲ । ଏ ଉପେକ୍ଷା ବୁଧ ଅଜ ସହି ପାରିଲ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ କର ପୁଷ୍ପାଏ ବଳ୍ପାଅଥ ମାଇଲ ତା ଅଙ୍ଗ-ରୁ । ଗୋଟିଏ ମାଟିଥରେ ବାଜ ତା ମାଟିଥ ଛଛ-ର ଶେଷ କରିଦେଲ । ଅଜ ବ୍ଭଶ ପ୍ରାଣ୍ଡବଙ୍କ ଅଙ୍ଗଉଦାସର ଶେଷକାଳୀନ ବ୍ଭଶ ଓ ଜୌଳିକ ଯୁଝରେ ବ୍ଭଦ୍ଧଲା ରୂପୀ ଅର୍ଜୁନଙ୍କର ଦୁଇଶର ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ପାଦବନ୍ଦନା କଲଭଳି ମରୁଥ ପିଠିରେ ବୁଧର ପ୍ରେମ ନିବେଦନ କଲ । ମରୁଥ ପାଛ କର ଉଠିଲ । ଅଜ ବୁଧ୍ରର ଗଛରୁ ଓଲ୍ଲାଇ ଅଣି ତା' ପାଖରେ ପଡ଼ିଗଲ ।

ତା ପରେ କଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ଜଣାଶେ । ମରୁଥର ଖାଟଶ୍ରଣି ମରୁଥ ଚାପ ପାଣ୍ଡ ବଳରେ ଅସି ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଲ ସେଥରେ ତାର ଅଜ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରହିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତା ମୁହିଁରୁ ଦ୍ରବ କ'ଣ କଥା ବାହାରିଛ ବି ନାହିଁ ·ତା ପିଠିରେ ଗାଳରେ ବୁଧର ଅବର ସମ୍ବାଦଗୁଡ଼ାକ ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବୁଧର ସ୍ପଗ୍ଭାମ କଥା ତା ବାପମାଙ୍କର କାନକୁ ଅସୁ ନ ଥିଲା ଏମିତି ନୁହେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଦେଖାଯୁଝ ବୁଧ ଯେ ଏତେ ନାଟ୍ଟ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ହୋଇପାରେ ଏକଥା ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ସେମାନେ ଏକାଦେଳେ ବେ ନାହେଁ । କିନ୍ତୁ ପାଣ୍ଡ ଅସି ବୁଧର ଉଚ୍ଚ ଅଂଚ୍ଛେମର ନମୁନା ଦେଖେଉ ଯେତେବେଳେ ସବୁକଥା ସାଲ-ଜାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ବୁଧର ବାପା ସହିଉଟିଲେ । ଯୁଝ ଏମିତି କାମ କରି ନିବ ବୋଲି ·ମା ବୁଝେଇ-ବାକୁ ବନ୍ତ୍ରଣ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । କିନ୍ତୁ କାହିଁରେ ଛଛ ହେଲନ । ବୁଧ ସେଇ ଅସି ପଢ଼ଶ୍ରିଣୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୁଧ ବାପା ତାକୁ ବି ଚୋଇଠା ମାର କହିଲେ "ମୋ ସବୁ ନିଲ, ନିବ୍ଦଳୋ ଶା—ବା ଦେଇ" ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବୁଧୁର ବି ବଡ଼ ଭୟ ହେଲା । ସେ କହିଲା ଅଜ ଘରେ ରହିବ ନାହିଁ । ମା କେତେ ବୁଝେଇଲେ ବାନ୍ଦଲେ । ବାପା ବି ବହୁ ଭୟ ଉପଦେଶ ଦେବାରୁ ଅଧମ୍ବ ବଦଲେ । ସେ ମାନଲା ନାହିଁ, ଅଗତ୍ୟା ଦା ଗଣ୍ଠିରେ ବାନ୍ଧି ଦେବା ଛଡ଼ା ମା'ଙ୍କ ଅଜ କିଛି ଉପାୟ ରହିଲା ନାହିଁ । ବୁଧୁ ସଗ ଛଡ ଗ୍ଲାଲା ଷ୍ଟେସନକୁ ।

ଏମିତି ଭାବରେ ଅମ ବୁଧୁର ବାଲ୍ୟଲୀଳା ଶେଷ ହେଲା ।

(୧)

ଯା ପରେ ଦିନେ ସକାଳେ ବୁଧୁ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଗଣ୍ଠିଲିଟ୍, ହାତରେ ଛତା ଅଜ ପକେଟରେ ନୋଟ ଟଙ୍କାହାର ଗୋଟିରେ ଖାତିଏଣ୍ଟା ଟଙ୍କାଧରି 'ହାଓଡ଼ା' ଷ୍ଟେସନରେ ଓହ୍ଲେଇ ପଡଲା । ଏବେବଡ଼ ଷ୍ଟେସନଟା ଦେଖି ସେ ବୁଝିପାରେ ଯିଏ ଦେଖିଛି ଯିଏ ହାଓଡ଼ା ଜଣ ଠିକ୍ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବୌଳସି ମରେ ଷ୍ଟେସନ ଉପରୁ ବାହାର ଅସି ପୋଲ ପା ୩ ହୋଇ ସନ୍ତାରା ବ ପାଖରୁ ଅନେଇ ଅନେଇ ଚାଲିଲା । ମନ ଥାଏ ବେଳିଠି ଗୋଟିଏ ହୋଟେଲରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଜ ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିବ ଅସମ କରି ପାରିଲା ପରେ ଦା ଗାଁର ଲୋକେଇର ବସାଖାନା ଖୋଜ ବାହାର କରିବ । ଲୋକେଇ ଟଙ୍କ ବଳରେ କାମ କରେ ।

ବୁଧୁ ଷ୍ଟେପାଥରେ ଚାଲିଛି ହାଓଡ଼ା ଦେଖିଲା ଦା ଅଗରେ ଜଣେ ଲୋକ ନାଲିଅ ଜାଗଜରେ ଗୁଡ଼ା ହୋଇଥିବା କଣ ଗୋଟାଏ ଜିନିଷ ଉଠାଇ ନେଲା ଅଜ ସେ ଉଠାଇ ନେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଜ ଜଣେ ପଛ ପାଛ କରି ଛାଡ଼ିଲା "ମାଲ ନେଲାରେ" ବୁଧୁ ଏବେବେ ବାଣ୍ଡ ଦେଖି ଭାବିଲା ଲୋକଟା ବୋଧହୁଏ କିଛ ଦାମୀ ଜିନିଷ ଉଠେଇ ନେଇଛି । ସେ କିଛ ବଢ଼ିବା ଅଗରୁ ଜଣେ ମାରବାଡ଼ୀ ଟେହେଲାର ଲୋକ ସୁର ଅଡ଼ିରୁ ଅନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କଣ ଖୋଜିଲା ପରି ଅସି ବୁଧୁର ସମ୍ମୁଖରେ "ଏଠି ବେଳିଠି ମୋର ବ ମୁଣ୍ଡା ସୁନା ପଡ଼ିଗଲା, ଖୋଜୁଛ ପାଇନ । ଅପଣ ଦେଖିଛନ୍ତି ବ ?"

ବୁଧୁ ଜବାବ ଦେବାରୁ ଯାଉଥିଲା ଲୋକ ସେ କିଛ ବଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଦା ପଛ ପଛ ଯେଉଁ ଲୋକଟା ପାଛ କରି ଉଠିଥିଲା ସେ ପାଖରୁ ଅସି ବଢ଼ିଲା "ନା ଦ ଅମେ କିଛ ଦେଖିଲା" । ଦା ପରେ ବୁଧୁର ଅଖିଆରେ ବଢ଼ିଲା "କଣ ଭଦ ସଦନା ମିଛ ? ବୁଧୁ ଅଖିଆରେ-ବାର ଅର୍ଥ ବୁଝି ନପାରି ବଢ଼ିଲା "ହିଁ ଅମେ—" ବୁଧୁର ସାଙ୍ଗ ଲୋକଟା ଦାକୁ ବାଧା ଦେଇ ବଢ଼ିଲା "ହିଁ ହିଁ ଅମେ ଦେଖିନୁ । ସୁନ ସୁଲ୍ଲ, ଅମଲ ଏଏଡ ଝଂଜଝରୁ କଣ ମିଳିବ !" କହି ଦାକୁ ଥୋଲାଇ ଦାଟ ଟାଙ୍ଗି ନେଇଗଲା । ମାରବାଡ଼ୀଟା ମଧ୍ୟ ଦାର ହାଲା ଧନ ଖୋଜ ଖୋଜ ଚାଲିଗଲା ।

ବୁଧୁ ବଢ଼ିଲା "ଟାଃ ଦେଖ ଲୋକଟ ଅମେ । ଦେଖିଲ ଲୋକଟା ମାରବାଡ଼ୀଟାର ସୁନା ଗୋଟେଇ ନେଲା ଅଥାପି ବଢ଼ିଲି, ଦେଖେନ ଦୋଲ ।" ଲୋକଟା ବଢ଼ିଲା "ଅତ୍ତ କଣ ? ଜଣେ ଗରିବ ଲୋକ ପାଇ ଗଲା । ଅମେ ବି ବଗାଇଲେ ହେଲେ ପାଇପାରିବା । ବେମିତି ? ଏଦକ ଦୁଇଲି ନାହିଁ ? ବଢ଼ିଛ ଏ ! ଲୋକଟା ଏତେ ସୁନା ନେଇ ବିଚାର ବେଳିଠି ? ସ୍ଥଳ ଦାକୁ ଛଡ଼ ଦେଇ ସୁନାଟା ନେଇ ଭାଗିବ ନେବା ।" ବୁଧୁ ଭାବିଲା ମନ ମୁହେଁ ଦ । ଏଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ବଢ଼ନ୍ତି ବଳବଦାର ରାସ୍ତାରେ ଟଙ୍କା ପଡ଼ି ଥାଏ । ପାଲ୍ ଗୋଟେଇ ପାରିଲେ ହେଲା ଚଳୁ ,ସେ ଲୋକଟା ନାହିଁ ?

ବୁଧୁର ଘାଟଟା ସ୍ୱରଅଡ଼ୁ ଅନେଇ ବୁଝି ଦେଖେଇ ବଢ଼ିଲା "ସେଇ ସେ ଯାଉଛ । ସ୍ଥଳ ଜଲଦ ସ୍ଥଳ ଦାକୁ ଧରିବା ।"

ଏବେଟିଁ ଯାଇ ଦାକୁ ଧରିଲେ । ବୁଧୁ ଦା ହାତ-ଟାକୁ ଧରି ପକାଇଲା । ସେ ପଳାଇବାକୁ ଟାଗିଓଁଟାର ହେଲାରୁ ବୁଧୁ ବଢ଼ିଲା "ବାହାଁକ ଯୁଅ ମେହେନ୍ତ କରୁଛୁ । ମୋ ହାତରୁ ଛଡ଼େଇ ହୋଇ ପଳେଇବା ଭଳ ଯୁଅ ଅକଯାଏ କଲ ହୋଇନ । ବାଡ଼ ବାଡ଼ ମାଲଟା ବାଡ଼ ।"

ଲୋକଟା ବଢ଼ିଲା "କ ମାଲ ? ସ୍ଥଳ ବାଡ଼ି-ଟାକୁ ଅଜ ଯାଗା ପାଇଲନ ସହ ! ଚାଳକ ଦୋଷ-ସବୁ ଯେ ?"

ବୁଧୁର ସାଥ ବଢ଼ିଲା "ଗୋଲିସ ଡାକିବା ପାଠ ଅଜ ବାହାରା ଚିଟେଇବୁ ଯା । ଦେବା ନବା ବଥା ବଢ଼ ସବୁ ଅଡ଼ୁ ଅ ଛୁଟିଥିବ । ଗୋଲିସ ଡାକିଲେ ଛୁ ସିନା ଅଡ଼ୁ ଅରେ ପଡ଼ିବୁ । ତୋର ଏ ଛଣ୍ଡା ହୋଇଥି ଦେଖ ଦେଖିଲେ ଏ ସୁନାଟାର ଛୁ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ ବି ଲେବେ ବହିବେ ଛୁ ସେଇ ବର ନେଇଛୁ ବୋଲ । ଅଗ ବାହାର କର ।

ଲୋକଟା ଭର ଭର ବଢ଼ିଲା "ଦେଖ ବାବୁ ମୁଁ ଗରିବ ଲୋକ ବଗାଲରେ ଟଙ୍କା ବୋଲ ପାଇଗଲା । ଏତବରେ ମୋ ବଢ଼ିବ ବଢ଼ିଛି । ଭଗବାନ ଅମକୁ ଦିଣ ନ ଦେଇଛ । ଏ ସଂସାର ସାମାନ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ବାହାଁକ ଅସି ପଡ଼ିଛନ୍ତ ଭଳା । ଛଡ଼ଅ ମୋତେ ମୁଁ ଯାଏଁ । ଭଗବାନ ଅମର ବଢ଼ିତ କରିବେ ।"

ବୁଧୁର ସାଥ ବଢ଼ିଲା "ଭଲ କଥା ବଢ଼ିଲେ ପିଠା ଲାଗୁଛ ସହ । ତୁ ଏଇ ସୁନା ନେଇ ବେଳିଠି ଦାକୁ ଶୁଣେ ? ଭାବିବାକୁ ଗଳାମାଟିଙ୍କ ଧରି ପଡ଼ିବୁ । ଦେ ଦେ ଦେଇଦେ । ଅମେ ତ ଅଜ ମାଗଣା ନେଲୁ ନାହିଁ । ନ ଦେଲେ ଏଦକ ବ ଯିବ । ଯାହା ଭଗବ ଦେଇ ଦାକୁ ଦେଇଦେଇଁ । କଣ ବଢ଼ିଛ ,ଭାଇ, ଠିକ ନା ?"

ବୁଧୁ ବଢ଼ିଲା "ଦା' ନୁହେ ଅଜ କଣ ? ବଢ଼ିନ ଦେଇ ଦେଇ ?"

ଲୋକଟା ବଢ଼ିଲା "ଦାକୁ ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ଦମ୍ଭ ସୁନା କଣ ଭରିବୁ ଦମ ଦେଇ ନାହିଁ । ଦେଖାଇବ ଯାଇ ଦାମ କମ ସେ କମ ଜିନିଷ ଟଙ୍କା ଦେଇ । ମୋତେ ଅଢ଼େଇଶହ ଦେଇଦିଅ ନେଇଯାଅ ।"

ବୁଧୁ ଦା ସାଥରୁ ଚୁପ ଚୁପ କରି ବଢ଼ିଲା "ମୋ ପାଖରେ ତ ଏତେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ । ମୋଟ ଖାଟିଏଣ୍ଟ ଟଙ୍କା ଅଛ । କଣ ଦେଇଯାଏ ବଢ଼ିଲ ?"

ବୁଧୁର ସାଥ ବଢ଼ିଲା "ମୁଁ ବିଚ ସେଇଅ ଜାଣୁଛ । ମୋର ତ ବଗଟା ଟଙ୍କା ନଥିବ ଅଜ ହାତରେ ଏଇ ଟଙ୍କା ମୁଦ ସମ୍ବଳ । ଦେଖାଯାଉ ଚେଷ୍ଟା କରି ।" ଦା ପରେ ଲୋକଟାକୁ ବଢ଼ିଲା "ଦେଖ ଭାଇ ବାବୁକ ପାଖରେ ମୋଟ ୫୦୦ ଅଛ ଅଜ ମୋ ପାଖରେ ଏଇ ଟଙ୍କା ମୁଦ ଅଛ । ଏବେ ନେଇଯା ଅଜ ସୁନାଟାକ ଦେଇଦେ ।"

ଲୋକଟା ମାନିଲା । ବୁଧୁର ସାଥ ବୁଧୁ ପାଖରୁ ୫୦୦ ନେଇ ଅଜ ଦା ହାତରୁ ମୁଦ ଟଙ୍କା ଦାକୁ ଲୋକଟା ହାତରେ ଧରାଇ ଦେଇ ବଢ଼ିଲା "ଅରେ ସାଙ୍ଗ, ଏମିତି କରିବାଟା କଣ ଭଲ ହେଉଛି ? ଅପୋଷିରେ ବଥାଟା ଛୁଟିଥିବା ଭଳ ।" ଲୋକଟା ଉଥାପି ଭାବ ଦେଖାଇଲାନାହିଁ ଦେଖି ବୁଧୁର ସାଥ ପଦେଇବୁ ଅଜ ଦଶଟାଟଙ୍କା ଛାଡ଼ି ଦେଲା । ଲୋକଟା ଟଙ୍କା ଓ ମୁଦ ଧରେଇ ଦେଇ ବଢ଼ିଲା "ଦାରୁ ତମେ ନବା ବଗ୍ଗ ବରୁଛ ? ଲୋକର ଭଲେ ବି ଏମିତି କରନ୍ତ ? ଯାହା ହେଉଥାଉ ତ ହେଲାଣି ଅଜ କିଛ ଦେଇଦିଅ ନେଇଯାଅ ।"

ବୁଧୁର ସାଥ ବୁଧୁ ବଢ଼ିଲା "ତମ ପାଖରେ ତ ଅଜ କିଛ ନାହିଁ ତମେ କିଛ ଦେଇଦିଅ ।"

ବୁଧୁ ବଢ଼ିଲା ମୋ ପାଖରେ ତ ଅଜ ମୋଟେ ଦଶଟାଟଙ୍କା ଅଛ । ଦୁଇ ଏତି ମୁଣ୍ଡ ମଣିଷ ବେଳିଠି ରହିବ କିଛ ଠିକ ନାହିଁ । ସବୁ ଦେଇଦେବେ ଚଳେ ବେମିତି ?"

ବୁଧୁର ସାଥ ବଢ଼ିଲା "ଅରେ ଭଲ ତମର କଣ ଅଛୁ, ଚିନ୍ତାଭାବ ତମେ । ଯେଉଁଠି ଯାଅ ସେଠାରେ ଦେଖି ଲୋକେ ଠକିଦେଇ ନେବେ ତମେ ବଡ଼ ଲୋକ ଟିକା ବୋଲ । ଦାରରେ ବି ଏମ୍ତା କଣ । ମାଳଟା ନେଲେ, ଦୋକାନରେ ଜିନିଷଟି ଭିତିରେ ବୌଳସି ଛୁଟିଅ ଦୋକାନକୁ ବଗଲ ତ ହେଲା । ଦେଶ ଦାରରେ ବଧୁଆ ଯେଉଁ ଛୁଟି ବିରିବାର ଅଛ । ସାମାନ୍ୟ ଟଙ୍କା ବଗିଛ, ଲାଖି ଏମିତି ମାଳଟା ଛଡ଼ିବବା ନା ?"

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏ ବଚନାମୃତ ପାନ କରି ବୁଧୁ ଏକଦମ ଖୁସି । ମିଷ୍ଟକ୍ଷରୁଣ୍ଟ ଭାଷା ସ୍ନାୟୁକ ବିଶ୍ରଙ୍ଖଳା ବାହିଁ ଦେଲା । ଜୋକଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ ଟକା ଚଢ଼ ଦେଇ ସ୍ୱ ସ୍ଥାନେ ଫୁଟୁଛି ଅର୍ଥ ସ୍ୱ ଶ୍ରୀ ଏ ଫୁଟୁଛି ଶ୍ରୀ ବ୍ଧ ଦେଇ ଟୋକାଟିଏ ଗଳି ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ବୁଧୁ ବାଗଜଭ ଖୋଲି ଦେଖି-ବାକୁ ପଳାଇବେଳେ ବୁଧୁର ସାଥ ବହିଲା "ନା ନା, ଅବକା ଦେଖିଲା । ଏବେ ଯଦି ଦେଖି ପଳାଏ ତେବେ ଖୋଳମ୍ବାଳ ଛାଡ଼ିବ ।"

ବୁଧୁର ସାଥ ବହିଲା "ଅରେ ଭୁର ଏ ବିଲ୍ଲି ବଡ଼ା ସବୁଜ୍ଜ ଜା ଭିତରେ ଚିଡ଼ିମ ନୁଅଁରୋଲ । ଗଲ-ଗଳରେ ଚଢ ବୁଅଁଷ୍ଟେର ସ୍ୱରୁଛନ୍ତି ? ବେଡ଼ୋ-ବେଳେ ବଗ ଚ୍ଛଡ଼ ଏବ ବଡ଼ିପାରେ ? ଏମ୍ଭ ସ୍ୱଲାଳରେ ଗମର ସ୍ୱରୁମାଲ ମାରିଦେଇ ସ୍ୱଲ୍ପସିବ ଭାଣ୍ଡିପାରିବ ନାହିଁ ।"

ବୁଧୁ ବହିଲା "ଯା ଯା ମୋତେ ସୁଣି ଏବ ଚଢ଼େଇବ । ମୋତେ ବିଶ ବଡ଼ାଲ ·ପାଇଲବ ? ବଡ଼ାବା ଠରରେଇଛ ·ନା ବଗ ?"

ବୁଧୁର ସାଥ ବହିଲା "ନା, ନା, ମୁଁ ତାହା ବହୁ-ନାହିଁ ଯେ । ତେବେ ଅବବା ଚଳଷ୍ଟା ନ ଦେଖିବା ଭଲ ।"

ଚଳୁ ବୁଧୁଣ ଶୁଣିଦା ·ଚଳୁ ? ଚଳଷ୍ଟା ସେମ୍ଭର ଟୋଲିଛ ଚଢ଼ସିଲା ତାର ସ୍ୱବସ୍ୱ ଦେଇ ଯାହା ଜଣିଛ ତାହା ସୁନା ନୁହେ ସୁ ଖାଏ ଚିଡ଼ିଲ । ରାଗରେ ତାର ·ଦେହଟା ଯାଇ ଅଗଲା । ସେ ତାର ସାଥର ହାତ ·ଧରି ପଳାଇ ବହିଲା "ଶ—ଅଣ ମୋ ଟକା । ତୁ ମୋତେ ଚକ୍ରୁ । ଏସବୁ ତୋର ଦ୍ୱାରସାଜ ।"

ବୁଧୁର ସାଥ ବହିଲା "ଉତ୍ତମ ମୁଁ ଅସ ମୋ ଭଳଷ୍ଟା ଦେବଗେ ତା ·ଅରେ କଥା ବାହିଁ ।" ସେ ବ ତାର ମୁଖଟା ବ ପିଛିଲ ଦେଖି ବହିଲା, ·ତା ଭୁବ ଦେଖ । ତମେ ଏବାଳରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତ ଯଦି ମୋଠେ ବହନ୍ତ । ଏଇ ·ଦେଖନ୍ତ ମୋର ବ ·ସେଇ ଦଶା । ଦେହ ରରିର ସୁନା ସ୍ପଦ ବଟା ଅଛ [ଦିଶଟା ·ଟକା ·ଦେଇଛ ଜଣ ? ଶ—ଟଟ !ଟେଇ ସ୍ୱଲ୍ପସିଲ । ସ୍ୱଲ ସ୍ୱଲ ତାକୁ ଧଣିଦା ଶ୍ରୀଲ ।"

ସେ ଲେଦଟା ଯେଉଁ ଦାଟଟ ଯାଇଥିଲ ଏ ଦହିଁ ସେଇଦାଟଟ ଦଉଡ଼ିଲେ । ଥୋଡ଼ାଏ ଦାଟ ଶଳ ପରେ ବୁଧୁର ସାଥଟା ଅଟକଲ । ବୁଧୁ ସଙ୍ଗରେ ଦିଇଡ଼ପାରୁ ନଥାଏ । ବୁଧୁ ତାର ପାଛ ଦେଲାରୁ ସେ ବହିଲ, "ବଉଡ଼ବା ବାମ ମୋ ଦେଇ ଚ୍ଛେବନ । ମୁଁ ବୁଝିଲଅ ଲେଦ ତମ ସଙ୍ଗରେ ବଉଡ ପାରବ ବାହିଁ ? ତମେ ଯାଅ ମୁଁ ଏଠି ବସିଛ । [ବୁଧୁର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ତାର ବଡ଼ଟି ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେ ବହିଲ, "ଚ୍ଛେଲ ତେବେ ମୋ ·ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଧର ·ରୁ ଏଠି ବସିଥା । ମୁଁ ·ଦେଖେ ଲେଦଟାକୁ ·ଖୋଜେ ।" ବୁଧୁର ସାଥ ବହିଲ, "ନା ଭାଇ ଯାହା ·ଚ୍ଛେବାର ତ ·ଚ୍ଛେଲଣି ମୁଁ ଅଇ ·ଅରେ ·ଲେଖେ ·ମା ·ଚେଲ ପାଇଁ ·ନାହିଁ । ·ଏହ ·ଚ୍ଛଲେ ·ଏ ·ବଣ ·ଚ୍ଛେଲ ·ସେଥର ·ବାହିଁବାର ·ଚ୍ଛେବ ·ଏବ ?

ବୁଧୁ ·ବହିଲ "ହଁ ମ, ·ଉଚିତ ·ହବେ ମୁଁ ·ଲେଦ-ଟାକୁ ·ଖୋଜ ନ ପାଇଲେ ତ ·ଚଲେ ·ବରମ୍ଭ ·ଅଦର ·ରହିବାକୁ ·ପଡ଼ବ ।" ·ବହ ·ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ·ଟା ·ନୁଅଁଷ୍ଟାଏ ·ଜମା ·ଦିଏ ·ସ୍ୱଲ୍ପ । ·ସ୍ୱାଏ ·ଗଣ୍ଠି ·ସରେ ·ଠଦଟାକୁ ·ନ ·ଟାର ·ସେ ·ସେଉଡ଼ଟେଳେ ·ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ·ନେଇ ·ପାଇଁ ·ଅଟେ ·ଦେଖେ ·ଯେ ·ଏଥଡ଼େ ·ବ ·ଚିଉ ·ଭୁର ·ଅଣ୍ଡ ·ସୁ ·ସରେ ·ହାତ ·ଦେଇ ·ବସି ·ପଡ଼ିଲ । ·ବଣ ·ବରବ ·ଛଡ଼ ·ଠିକ ·ବର ·ପାଉଲ ·ନ । ·ଲେଦେଇ ·ପାଖକୁ ·ଯାଅନ୍ତା ·ଯେ ·ଠିକ ·ବିଣ ·ଜାଣେନା । ·ପିଲା ·ଲୁଆ ·ଅଛ ·ବନିଲ ·ଗଣ୍ଠିକ ·ଛଡ଼ା ·ତା ·ପାଖରେ ·ଅଛ ·ବିଛ ·ରହିଲ ·ନାହିଁ ।

·ବଣ ·ବରବ ·ଛଡ ·ଠିକ ·ବର ·ନପାରି ·ସେ ·ଲଅଡ଼େ ·ପିଅଡ଼େ ·ସୁରବାକୁ ·ଲାଗିଲ । ·ଦନ ·ବଢ଼ିବା ·ସଙ୍ଗେ ·ସଙ୍ଗେ ·ଯା ·ସିବର ·ବଢ଼ି ·ଚାଲିଥାଏ । ·ଜଳୁ ·ରାଗିଲେ ·ବରବ ·ବଣ ? ·ଅଛ ·ବା ·ଉପରେ ·ବା ·ରାଗିବ ? ·ହେବେ ·ସେଇ ·ଚେଲ ·ଚେଲ ·ବେଳେ ·ସେ ·ଅଛ ·ସମ୍ଭାଳ ·ପାରିଲ ·ନାହିଁ । ·ଜ୍ୱରି ·ବା ·ଠୁ ·ମାରି ·ଚେଲେ ·ଛଡ ·ଖାଇବ । ·ଜଳୁ ·ମାଟିବାକୁ ·ଯାଇ ·ତା ·ମୁହଁରୁ ·କଥା ·ବାହାରିଲ ·ନାହିଁ । ·ଲଜ ·ସରମ ·ଛଡ ·ମାଗିଲି ·ଚେଲେ·ଚେଲ ·ଅଗ୍ରାଏ ·ଗାଳ ·ବଣିଲି ·ତା ·ଉପରେ । ·ଏମିତି ·ଧୋବଧଉଳିଅ ·ଗୋଲଗାଲ ·ଚେହେରାର ·ଲେଲବ ·ଭ୍ରବ ·ତା ·ଦେଖିଛ ·ଅବ ? ·ଲେଲେକ ·ତାକୁ ·ଥଣ୍ଟା ·ବଚେଲ ·ଗାଳ ·ଦେଲେ ·ସେଛ ·ଭ୍ରବ ·ଦେଖେନ । ·ଜଗେ ·ଉ ·ଲେଲ·ଚେହେର ·ଦେଇ ·ବସିଲା "·ଉମରକ ·ଜବରବସ୍ତ ·ଲେଲ ·ସୁଭାବ ·ବାମ ·ବରବ ·ଭ୍ରବ ·ମାସ୍ଥ ·ବାହିଁ ·ବ ·ବହିଲ ? ·ଏଇ ·ଅଳପ୍ରୁଅ ·ଯୋସ ·ଚ—"ବୁଧୁ ·ବାଧା ·ଦେଇ ·ବହିଲା "ହଇବେ ·ଶ—ବ—ଭ୍ରର ·ବଡ଼ ·ବଡ଼ ·କଥାଉ ·ବାହୁ·ଛି ·ବେ ·ମୋତେ ·ବାମ ·ଛଡ ·ଦେଲ । ·ସେଉଡ ·ଚ୍ଛେଲ ·ବର ·ମୋର ·ଅଛ ·ଦ୍ଧନ·ବର ·ଗାଲ-ଚାର ·ରୋଜଗାର ·କର ·ନଥିଁ । ·ଉପଦେଶ ·ବାଉ-ବରନ୍ତ ·ଚ୍ଛେଲ । "ହଁ ·ମୁ ·ଉ ·ଏଠି ·ବାଦଲ·ବ ·ଖୋଲ-ଚାଲ ·ଅସିଛ । ·ସେଅଡ଼େ ·ମୋର ·ବେର ·ଚ୍ଛେଲ·ଛ । ·ଯାଅ ·ଯାଅ ·ବାମ ·ଖୋଜ·ଚେନ ·ଯା ।" ·ବହି ·ସିଧା ·ମୁହଁ ·ବୁଲେଇ ·ସ୍ୱଲ୍ପଲେ ·ଅଛ ·ଅମ ·ବୁଧୁ ·ବ ·ସ୍ୱଲ୍ପିଲ, ·ଅନ୍ୟ ·ଅଟ୍ଟେ ।

·ଯାହିଁ ·ଯାହିଁ ·ଦେଖିଲ ·ଓଲ୍ଲା ·ଅଡ଼ୁ ·ଦଳେ ·ଓଡ଼ଅଗ୍ରର ·ପସବର ·ଅମୁଛନ୍ତି । ·ବୁଧୁ ·ମନରେ ·ବଡ଼ ·ଅଶା ·ଚ୍ଛେଲ । ·ସେ ·ତାକ ·ପାଖକୁ ·ଯାଇ ·ତାର ·ବୁସ-ବସ୍ତା ·କଥା ·ଛଡ ·ବହ ·ବହ ·ମାଟେ ·ବ ·ନାହିଁ ·ସେମା-ନେ ·ବହ ·ଡ଼ିଟିଲେ "·ତାକୁ ·ବଲ·ବଦାରେ ·ଉହ ·ଉହ ·ଅମଲ ·ସବୁକଥା ·ମାନ୍ତ ·ହୋଇ ·ଗଲଣି । ·ଅମଠି ·ଭମ ·ସ୍ୱଲ୍ପ·ପ·ଛ·ବ·ନାହିଁ । ·ପାଠ ·ଶାଠ ·ପଢ଼ି ·ଉବ ·ମାସ୍ଥ·ଛ ·ବାହିଁ ·ବ ·ଚ୍ଛେ । ·ଚ·ଟ୍ଟେ ·ଦେଲେ·ଗାଲ ·ବହି ·ଗାଳ ·ନ ·ପାଇଲେ ·ତ ·ପାଠ ·ପଢ଼ିଲି ·ଅଥ । ·ବଣ ·ଚ·ଟ·ବ ·ଚ୍ଛେ·ବା ·ପାଇଁ ?"

ବୁଧୁ ·ବଚ·ଲ ·ଚ୍ଛେଲ ·ଝୁଖାଇଲାକୁ ·ଯେତେ ·ଚେଷ୍ଟା ·କଲ ·ସେ ·ଲେଦେଖୁଡ଼ାକ ·ତେଡ଼େ ·ବରନ୍ତ ·ଚ୍ଛେଲ·ଲାଗିଲେ । ·ଜଗେ ·ବରନ୍ତ ·ଚ୍ଛେଲ ·"ଛଡ଼ ·ଦାଟ·ଛଡ଼ ·ଚ୍ଛେଲ ·ଗୀଲ ·ଯେମିତ ·ଚେଲ ·ଚେଇଛ ·ବୁଧୁକ ·ଅଛ ·ସ·ଚ୍ଛ । ·ଚ·ଟ·ଚ·ନା ·ଗାଲ ·ଧରି ·ପଚେଇ ·ଚେଲ ·ଚେଲ । ·ଚେଲକ ·ସ୍ୱଭାବ ·ପାଟ·ଚ·ର ·ଚ·ଟିଲେ । ·ପୁଲ·ସ ·ଚ·ଛ·ଚ ·ଅଛ·ଲ । ·ଅଛ ·ମଜା ·ଚେଖିବା ·ପାଇଁ ·ଚ·ଲ·ଚ ·ଚ·ମ ·ଜମୁ ·ଖୋଜ·ସି ·ଚ·ଡ଼ ·ବି ·ଚ·ଚ·ଲ·ଗିଲ । ·ଚ·ଗେ·ଚ ·ବୁଧୁର ·ବାଣ୍ଡ·ଞ୍ଜ·ଳ ·ଜ ·ଥାଏ·ଟି । ·ଚୋଲ·ସ ·ଅ·ଟି ·ଚ·ଲ·ଚ ·ଧରି·ବ ·ନାହିଁ ·ଚ·ସ ·ଅ·ଟି ·ବୁଣ ·ଚ·ଖାଇବ ·ଚ·ଟ·ଚ·ର·ଗ ·ପଚେଇ ·ଚେଲ । ·ଅଛ ·ଯାଏ ·ବ·ଅଡ଼େ ·ପୁଲ·ସ·ଚ·ବାକୁ ·ସ·ଚ·ଇ·ସିଲ ·ମାର ·ଅଛ ·ଜଗେ·ବୁଦ·ଚ·ଗେ ·ସାଥ ·ଚ·ାଙ୍କ ·ଚ·ା ·ଅ·ଚ·ର ·ଅପମାନ·ଚ·ା ·ସ·ଚ·ଖେ ·ଦ·ଦେ ·ବୁଧୁ ·ଧରି ·ସ·ଚ·ଲେ ·ଥାନାକୁ । ·ଥାନାକୁ ·ଚ·ଣ·ଚ·ଣ·ଚ ·ଅ·ଟି ·ଲ·ଚ·ଚ·ର ·ବ·ଚ·ଚ·ଲେ "·ଏ ·ଖୋଖାଏ ·ଦୁଷ ·ଚ·ଚ·ମର ·ସ·ଙ୍ଗ ·ସ·ମିଶ·ଚ ·ଲଗାଅ ·ସ୍ୱାଲ" । ·ରାମସ·ଂ ·ଚାଳ·ଅଣ ·ବ·ଚ·ଚ·ଲେ ·ବାଳ ·ଅ·ଟି·ବ ·ଲେଚ ! 'ଲଗାଅ' ·ଶବ·ଦ·ଟା ·ଚାଳ·ନ·ରେ ·ପ·ଛ·ଛ ·ବ ·ନାହିଁ ·ବୁଧୁ·ର ·ଚ·ଚ·ଚ ·ଉପରେ·ଯ·ଏ ·ବାଚ·ଚ·ଲ ·ପ·ଚ·ଚ·ଲ । ·ବୁଧୁ·ର ·ବାଚ ·ଚୋଲ ·ଖ·ଚ·ଲ ·ବେ·ଚ·ଲ·ଣ ·ବଣ ·ଲ·ଛ·ଥାନ୍ତା । ·ଚ·ଳୁ ·ବାଚ ·ବ·ଚ ·ତାକୁ ·ସେ ·ସୁ·ବ·ଧାକୁ ·ବ·ଚ·ଚ·ଥ·ଲ । ·ଚୋଲ·ସ·ଚ ·ଅ·ଚ·ଚ·ର·ଥ·ଠ·ନ·ର ·ବ·ଚ·ଚ·ଥ·ଲ । ·ଚ·ଟ·ଟ·ଚ ·ଚ·ଟ·ଚ·ଟ ·ପ·ଚ·ଚ·ଲ·ଚ·ର ·ଚ·ଲ·ଚ·ଲ ·ଚ·ଲ·ଚ·ଲ ·ଚ·ଲ·ଚ·ଲ

ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ଅଜାତଶତ୍ରୁ କଥା ।

ଭୌତିକ ମୃଗ ।

ନିବିଡ ଅରଣ୍ୟାଞ୍ଚଳ ।

ଅଜାନୁ ଲମ୍ବିତ ବାହୁ, ଅଖଣ୍ଡ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଭ୍ରୂଯୁଗ, ଅଖଣ୍ଡ ଗୋଲାକାର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦୀପ୍ତ ଲଲାଟ, ସୁଗୋଲ ମୁଖମଣ୍ଡଳ, ପ୍ରଶାନ୍ତ, ସୁଗଠିତ ଅଙ୍ଗ ଯଷ୍ଟି । ଜଣେ ଅପୂର୍ବ ଯୁବକ । ଋଷି । ଉପସ୍ଥାନରତ ସାଧକ ।

\+ + ×

ଭୟାବହ ଅବ୍ୟବହୃତ ପୁରୁ, ତମସାବୃତ ଜେମାର ବୁକୁ ବିଦାରଣ କରି ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଚାରର କ୍ଷୀଣତମ ଅଭ୍ରସ ମାୟୂମଣ୍ଡଳକୁ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ କରେ, ସେତେବେଳେ ଗୋଟାଏ ଅତି ଦେହିତ ଶରୀର ପ୍ରତ୍ୟାଶାରେ ବାଳକର ସ୍ପନ୍ଦନରେ ଭାଙ୍ଗିର ବସ୍ତୁ ଭନ୍ମିଭୂତ ହୁଏ ।

ସେ ବାଳକ ଅଣ୍ଡରେ ପ୍ରବେଶ କରି

ନିର୍ବାଣ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ନିଃ ମଃ ।

ବଲେ—ତମସା ଯେପରି ବିଦୂରିତ ହେବ-ନାହିଁ—ସୁପ୍ତି ଯେପରି ଶିଥିଳ ହେବ-ନାହିଁ । ଶରୀର କର୍ମଠ ହେବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ଯେପରି ଜଡ଼ ଅଚେତନ ପଡ଼ି ରହିବ । × ×

ନିତ୍ୟକର୍ମ ସମାପନ କରି ସାମାନ୍ୟ ଫଳାହାର ପରେ ଋଷି ଯେତେବେଳେ ବାଳସ୍ଥ ବଟ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ବସି ଚିନ୍ତା ବଳ କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଭାଳଭାଟି ସ୍ୱାଙ୍ଗ ପ୍ରଣିପାତ ଅନନ୍ତର କରଯୋଡ଼ି ପୂର୍ବକ ଠିଆ ହୋଇ କହେ

ବୁଦ୍ଧଂ ଶରଣଂ ଗଚ୍ଛାମି !

ସଙ୍ଘ ଶରଣଂ ଗଚ୍ଛାମି !

ଲା'ପରେ ନିଜର ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ ଧରି ସେ ସେହି ପାଦପୀଠ ଦେଶରେ ଅନ୍ତର୍ଧାନ ହୋଇଯାଏ ।

\+ + +

(ମନ କଥା ପୂର୍ବପୃଷ୍ଠା ଉତ୍ତରୀ)

ଏଗେ ମାଡ଼ ଖାଇ ଅତି ହୃଦନ ହେବରେ ବୁଧୁର ଅତି ଦ୍ରାନ ପୋଡ଼ି ଚଳିଲା ଭାଙ୍ଗି । ତାର ଭୁଲ ଯେ ବେଶିରା ସେ ପାସଲ ହୋଇ ଜ୍ୱଳିଲା । ସେ ଯେତେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଥାଏ, ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ଯେତେ ଗାଳି ଦେଉଥାଏ ଲୋକଙ୍କର ସେ ପାସଲ ହୋଇ ତେବେ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଥାଏ । ଦେଖୁଲୋ ସହଜରୁ ଯିବାକୁ ଅତ ତାର ସାହସ ହେଲାନାହିଁ । ଶତ ଉପରୁ ତାର ଗାଳି ଗୋଟାଏ 'ହୋଇ' ଉଠୁଥାଏ । ଆଜିକାଲି ଜାନକାରୁ ମନ ହେଉଥାଏ ଚିନ୍ତା କରିବ କଣ ? ତା ବୃଥା କଥା ଶୁଣିବ କିଏ ?

ଦିନଯାକ ବୁଲି ନିରାଶ ହୋଇ ସେ ଅସି ଗୋଟାଏ ପାର୍କର ଗୋଟାଏ ନିର୍ଜନ ଅଥ ହୋଇରେ ପାସ ଉପରେ ଶୋଇ ପଡିଲା । ହଠାତ୍ ସେଦିନରେ ତାର ପଡିଶିଆରୁ ବେଶିଜା ଗୋଟାଏକେତେ ବଡ଼ ପଡ଼ିଛି । ବଡ଼ଟାଏ ଲଗାଇ ଦେଇଦେଇ ଜୁଡ଼ୁଜୁଡ଼ୁ ତାର ଜିଦ ହୋଇଯାଇଛି ସେ ଜାଣେନାହିଁ ।

ଦେଖେଦେଖେ ଶୋଇଛି ଦେଖାଣି । ହଠାତ୍ ଥେଟରେ ଗୋଟାଏ ଦେହା ଖାଇ ତା ଜିଦ ଭାଙ୍ଗି-ଗଲା । ବେଶିଜା ଜଣେ ପୋଲିସଦାରା ଲାଠିଖାଇ ତା ଥେଟରେ ଦେହା ·ଦେଇ ·ବସ୍ତ୍ରଛି, "ଉଠରେ, ସ୍ୱାହା କ୍ୟା ଦେଖେ ବାପରେ ମରାଙ୍ ? ଉଠ୍ ! ଉସ୍ ସ୍ୱାଙ୍ଗିସେ ।" ବୁଧୁ ଜିଦ ଜାଉଳାରେ ବଡ଼ି ପଡ଼ାଇଲା "ନା ଦେଖା ଜାଉଛ ସର ।" ପୋଲିସ ତାକୁ ଏ କଥାରେ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଧମକ ଦେଲେ ଯେ ବୁଧୁର ଟିକେଳିହି ଖାଣି ହୋଇଗଲା । ଆଖାରେ ସେ ଯାହା ଦେଖେ ତାକୁ ଅତିଛି । ତା ପରେ ପୁଣି ପୁଲିସ ସଙ୍ଗେ ଲାଠିକାରୁ ତାର ଅତ ସାହସ ହେଲାନାହିଁ । ସେ ଥେଟ୍ରୁ ଉଠି ଚାଲିଲା ।

(୩)

ସେଦେଦେଖେଲାରୁ ଦେଖେ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ । ପାର୍କରୁ ଜଣେ ଦଶେ ଲୋକ ଅସୁଥାନ୍ତି ।

ପାର୍କରୁ ମଝିରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ପୋଖରୀ । ଖରା ଦିନେ ବି ବହୁତ ପାଣି ଥାଏ । ଗୋଟାଏ ·ବଡ଼ରେ ଗଛ ଲତା ଗୋଟାଏ ଝୁରୁଛି । ବୁଧୁଭାଇ ଉପରୁ ପାଣିକି ଚେଇଁ ଲେଖେ ପଡ଼ିଗଲେ । ବୁଧ ଅତି ବୁଢ ବୁଧୁଭାଇ ଉପରକୁ ଉଠିଯାଇ ପାଣିକି ଚେଇଁ ପଡିଲା ।

ଚେଇଁ ପଡିଲା ସହ ଜଳୁ ଭୁଡ଼ ଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉପରକୁ ଉଠି ଉଠିଲା । ସେଦେଥର ବୁଡ଼ୁ-ଥାଏ ସେଦେଥର ଉଠି ଉଠୁଥାଏ ।

ଜଣେ ଉଦ୍‌ଭଟେଳ ପାର୍କରେ ବୁଲୁ ବୁଲୁ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଉଦ୍‌ଭଟେଳ ଲେଦେଖା ଅବସ୍ଥିତ ହୁଏ ଯେ ପଡ-ଯାଉ ଦେଖେ ନ ଦେଖେ ଅସ୍ଥିରତ୍ୱ ଦେଖା ଉଦ୍ଦେ-ଶ୍ୟରେ ଏମିତି ·ଦେଖିଛି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଣିକି ଚେଇଁ ପଡ଼ି ସଢ଼ିଲା ଯାଇ ବୁଧୁକୁ ଧରିଲେ । ବୁଧୁ ରାଗରେ କହିଲା "ଓଃ ବାପୁଙ୍କ ବେଆଇନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମରିବ ତାର ବି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଛଡ଼ ଛଡ ମୋତେ ଛ ଯୁଗରେ ମୁଁ ଅତ ବଞ୍ଚିବି ?" ଉଦ୍‌ଭଟେଳ ଛଡେଲେ ନାହିଁ ବେଶି ବୁଧୁର ରାଗ ବଢ଼ିଲା । କହିଲା "ଛଡ଼ ଛେ ରହ ସ୍ୱର ପୋଲିସ ଟିକିଏ ବୁଝିବ ।" ସ୍ୱାଙ୍ଗ କହି ଉଦ୍‌ଭଟେଳକୁ ଖାଣି ଖାଣି ବୁଲିବ ଅତି ଜଡ଼ିଲ ମାଡ଼ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେଦେଦେଖେଲାରୁ ଦୂରରେ ବହୁତ ଲୋକ ଜମି ଯାଉଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କେ ବୁଧୁକୁ ସେଇ ଉଦ୍‌ଭଟେଳକୁ ଖାଣି ବୁଲିବ ଜଣେ ଅତି ମାଡ଼ ଦେବାକୁ ଦେଖି ଉଦ୍‌ଭଟେଳ ଏ ଉଦ୍‌ଭଟେଳ ଅସ୍ୱାଭାବ୍ୟ ବରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବୁଧୁ ଖାଣିଟେଇ ଅସୁଛି । ସେମାନେ ଉଦ୍‌ଭଟେଳକୁ ପାଳିଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଉଦ୍‌ଭଟେଳଙ୍କ ଅସଲ କଥା ବୁଝେଇବାକୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କରିଲେ ଶୁଣେ ନାହିଁ ।

ଜଣେ ·ବୃଦ୍ଧ ଚେଲ ଉଦ୍‌ଭଟେଳ ପାଖକୁ ଅତି ବହିଲା "ବେଖକ୍ତ ଖାଇଲେ ବାବୁ, ଅପଣ ଏଇଥି ବରିବେ ବୋଲି ଅମେ ଅଶା କରି ନ ଥିଲୁ । ଲୋକର ଜଳରେ ଜଣ ବୃଦ୍ଧ ବଞ୍ଚି ରହିବ ନାହିଁ । ଅପଣ ଏତେ ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ରାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।"

ସମସ୍ତେ ବୁଧୁଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ·ଲାଗିଲେ । ସେ ବହୁ ଯେଉଁ କାମଗାଇଁ ଏତେ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବ ବୁଝି ନ ପାରି ଖାଲି ବୃଷ୍ଟିର ମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇ-ଥାଏ । ଏବେ ସେମିତି ·ଦେଖି ଉଦ୍‌ଭଟେଳଙ୍କୁ ଛଡ଼ି ଦେଇଛି ଅତ ବଳେ ତାକୁ ଖାଣି ଟେଇଦେଇ । ଜଣ-ଦେଖେ ବୁଧୁ ଖାଉଥା ଅତି ବହିଲେ "ବେଖକ୍ତ ସେଇ ଯେଉଁ ଉଦ୍‌ଭଟେଳକୁ ଅପଣ ଉଷାଇଲେ ·ସେ ଅମ ବୁଢ଼ର ପୁତ୍ରିରା ଶିଷ୍ୟେଇବା ମାଷ୍ଟର । ତାକୁ ତ ·ଅତ ଅମେ ଉଷିଯୁଦାହିଁ । ଅପଣଙ୍କର ଯେ ଅପରାଧ ନ ଥାଏ ତେବେ ଅପଣ ବ୍ୟାଦର କାମଟା ଟେଳେ ବଡ଼ ଉପଦ୍ରବ ହୁଅନ୍ତି । ଅମେ ବୁଢ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଅପଣଙ୍କର ବେଦନ ଅତ ଉଷିବାର ବିଚାରକ୍ତ ବରିଛୁଁ ।"

ବୁଧୁ ବେଶିଲ ପ୍ରଭାବିତ ମନ ହୁଏ । ସେ ଠିକ ଅଜବରେ ରାଜ ହେଲା । କହିଲ "ଛଡ଼ ଛେ ଛେ ବେଖିଛି ।"

Digitized by srujanika@gmail.com

ଛାଡ଼ିଦେ ।
ଅସ୍ତ୍ରାଚାରରେ ସ୍ପର୍ଶ ବିଲୀନ ହୁଅନ୍ତି ।
ପୁଣି ସେହି ଛବିଟି ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ।
ପ୍ରଣାମ କରି କହେ
ହିଂସା ବିଦୂରିତ ହେଉ !
ଚାପଲ୍ୟ ବିଦୂରିତ ହେଉ !
ଦୁଃଖ ବିଦୂରିତ ହେଉ !
ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଶେଷ ହୁଏ ।

\+ + +

ପୁଣି ପ୍ରଭାତ ହୁଏ । ଭୃତ୍ୟାସ୍ତ୍ର ନିଆଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଦିନ ତାର ପ୍ରେରଣାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଭଳି ଉଦ୍‌ଭୂତ ହୋଇ ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି । ସେଇ କଣ୍ଠ ଶବ୍ଦ—

ତମସି ମା ଗମ !

\+ × +

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଚିତ୍ତେ ଉତ୍ତେଜନା କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନିଦ୍ରାଳସ ମଳିନ ପୁଣି ନିଦ୍ର ହୋଇ ଆସେ । ପୁଣି ସେଇ ଶବ୍ଦ !

ତମସା ଦୂର ହେଉ !
ଅଜ୍ଞାନ ଦୂର ହେଉ !
ଅଳକ୍ଷ୍ୟ ଦୂର ହେଉ !

× + ×

କେତେ ପ୍ରଭାତର କଳ୍ପନା—କେତେ ରାତ୍ରିର ବାସ୍ତବତା, ଗତ ଦିବସର ବିସ୍ମୃତି ଅଳ୍ପ ସ୍ମୃତିର ସ୍ମାରକ ଥିଲା ସମାଧି ଉଠିଲା ।

\+ × ×

କେତେ ଦିନପରେ । ସୁକୁମାର୍ଯ୍ୟ ତନ୍ତ୍ରୀର କୋମଳ, ଯୌବନ-ଉଦ୍ବେଳ ତନୁ ଶ୍ୟାମଳ ନବ ଦୁର୍ବାଦଳର ସ୍ପର୍ଶରେ ଆଘାତ ପାଇ ଅଙ୍ଗାରର ନିମଗ୍ନତା ଦେହରେ ଭସ୍ମ ହୋଇଛି । ସମ୍ମୁଖରେ ଧ୍ୟାନ ଉପବିଷ୍ଟ ଋଷି । ସ୍ୱରଗ୍ରାମ କରଯୋଡ଼ି ଅବତ୍ମ କଲା—

ବୁଦ୍ଧମ୍— × +

ରାଜକୁମାର, ସ୍ୱର୍ଗର ଭାଗ୍ୟଲେଖା ଯଥା, ଶେଷ ଅଙ୍କଖରେ ନିତ ଜାନୁ ହେଲେ ।

× × ×

ପୁଣି ଥରେ ଅମ୍ଳାନ ପାଠ ହେଲା—

ବୁଦ୍ଧମ ଶରଣମ୍— × ×

ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ସମୀପରେ ସେ ପ୍ରଣିପାତ କଲେ । ଚିତ୍ତ ଧୀର ଭାବ-ପତ ଯଥା । କି ସୁନ୍ଦର, କି ମନୋହର, କି ଶାନ୍ତ, କି ଅଜ୍ଞ !

× + +

ବୁଦ୍ଧମ୍ ଶରଣମ୍ ଗଚ୍ଛ !

× × ×

ସାଧକଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଭଗ୍ନ ହେଲା ।

\+ × +

ସେହି ଦିନ ଚତ୍ତରେ ଦୁଇଟି ଅସନ, ଦୁଇଟି ସାଧକ, ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାରଣୀ ଗୋଟିଏ । ସେ ପୁଣି ସାମପୁଟ । × ×

ପୂର୍ବ ଦିନର କଥା । ସେତେବେଳେ ସେ ଏକାକୀ । ସେହି ଦିନ ଧ୍ୟାନରେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟେ, ସେଦିନ ପ୍ରକାରଣୀ, ନିବେଦିତା ଅଗରେ ଭିକ୍ଷୁ ଯେପରି ଅଭିଭୂତ ହୋଇଥାନ୍ତି ! ସେ ନିବେଦିତା ଅଗରେ ତାଙ୍କର ଧ୍ୟାନଭଙ୍ଗ ମୁଖ ଦେଖାଇବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରନ୍ତି । ପ୍ରାସ୍ପର୍ଶିତ୍ତ ପ୍ରଚୁର ସେ ବିନାହାରରେ ତପସ୍ୟା ! ଅମ୍ବ କରନ୍ତି । ଚୈତ୍ରାଗ, ନବ୍ରତ ଚିତ୍ତିଯାଏ । ତୋଳନ ତନୁ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଅସେ । ମୁଖର କ୍ଷମ-ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ମଳିନ ହୋଇ ପଡ଼େ । କିନ୍ତୁ ସେ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ—ଅଧିକ ତେଜୋମୟ ଗରିମାମୟ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରକାରଣୀ ଚକ୍ଷୁରେ ବଡ଼ ହେବାପାଇଁ ଦେବତାର ଅସୀମ ସାଧନା, ଅକୃତ ନିଷ୍ଠାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ । + ×

ଅଳ୍ପ ଭିକ୍ଷୁ ଚିନ୍ତନ୍ତି—ରାଜ କୁମାର, ଭ୍ରମର ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ । ନିଜର ମୁକ୍ତି ପାଇଁ କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଜାଙ୍କର ବନ୍ଧନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଅନ୍ୟାୟ, ସ୍ୱାର୍ଥପରତା । ଫେରି ଯାଅ ଯୁବରାଜ ।

କିନ୍ତୁ ଯୁବରାଜ ଫେରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅଳ୍ପ ଭିକ୍ଷୁଙ୍କର ସାଧନା ଅଳ୍ପ ନିବେଦିତା ଚକ୍ଷୁରେ ବଡ଼ ହେବାରେ ପର୍ଯ୍ୟ-ବସିତ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ରାଜକୁମାର ଠାରୁ ଅଧିକ ନିର୍ଲୋଭ ନିର୍ଲୀପ୍ତି, ନିଷ୍କାମ, ଅଧିକ ସିଦ୍ଧ ହେବାହିଁ ଭିକ୍ଷୁଙ୍କର ଧ୍ୟେୟ ।

\+ + +

ସେ ତପସ୍ୟା ଅଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ । ଦିନେ ଗଲା, ଦୁଇ ଦିନ ଗଲା—ତିନିଦିନ ଗଲା—ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ଗଲା—ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟ ଅତିବାହିତ ହେବାକୁ ବସିଲା । ଭିକ୍ଷୁର ଆହାର ନାହିଁ—ନିଦ୍ରା ନାହିଁ—ଅସନ ତ୍ୟାଗ ନାହିଁ—ଭିକ୍ଷୁ ଉପବ୍ୟାଳରେ ।

\+ + ×

ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ—
ତମସି ମା ଗମ ।
ଧ୍ୟାନ ଭଙ୍ଗ—
ବୁଦ୍ଧଂ ଶରଣଂ ଗଚ୍ଛ ।
ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟ ବିଦୂରିତ ହେଉ ।
ହିଂସା ବିଦୂରିତ ହେଉ ।
ତଥାପି ତପସ୍ୟା ଭଙ୍ଗ ହୁଏ ନାହିଁ ।
କେବଳ ଭିକ୍ଷୁର ଅଧର କୋଣରେ ଗୋଟିଏ ଉପେକ୍ଷିତ ହସ ଫୁଟେ ।

× × ×

ଅଳ୍ପ, ଏହି ବଂଶ ଚିତ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ସମାଧି ଦେଖା ଯାଏ । ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱବିତ୍‌ମାନେ ପାଲି ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ଲିପିର ଏହିପରି ଅର୍ଥ କରନ୍ତି—

ସେ ଜଣେ ବୌଦ୍ଧ ଭିକ୍ଷୁ । ଏହିଠାରେ ଉପଶ୍ରୁତ କରୁଥିଲେ । ସେ ଧ୍ୟାନରତ ଥିବା ସମୟରେ ନିର୍ବାଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ଧ୍ୟାନରେ ବସିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଶିଳାରେ ଲେଖିଦେବା ପାଇଥିଲେ । ଖଣ୍ଡିଏ ତାଙ୍କର ସହସାଧକ ଜନୈକ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଠାରୁ । ସେଥିରେ ଲେଖା ଥିଲା—

କୁମାର, ସ୍ୱପ୍ନରେ ନାସ୍ତିର ସ୍ଥାନ ଅତ୍ୟ-ହାର୍ଯ୍ୟ ! କାରଣ ସାଧକ ଜୀବନରେ ନାସ୍ତି ଦେବଣୀ । ଅଳ୍ପ ସ୍ୱପ୍ନୀ ଜୀବନରେ ନାସ୍ତି ସମ୍ଭୋଗ । ନାସ୍ତି ମୂର୍ଖ ମଧ୍ୟ ହିଂସା, ବାସନା । ନାସ୍ତିର ଏହି ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଅବସ୍ଥିତକ ଉପେକ୍ଷା କରିବାର ଅର୍ଥ ମିଥ୍ୟାକୁ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବା । କେବଳ ମୃତ୍ୟୁରେହିଁ ଏହାର ଉପେକ୍ଷା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରେ ।

ଅନ୍ୟଟିରେ ଲେଖା ଥିଲା—

ଭବର ଜୀବକୁ କଷ୍ଟ ଦେବାରେ ବା ହତ୍ୟା କରିବାରେ କେବଳ ହିଂସା ହୁଏ ନାହିଁ । ଅଧିକାକୁ କଷ୍ଟ ଦେବା, ଅପଣାକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଠାରୁ ବଳି ହିଂସା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିକର ସମର୍ଥନ ନିକର ଅନ୍ୟଟିକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା ମନୁଷ୍ୟ ଚରିତ୍ରରେ ଅସମ୍ଭବ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

କବି ଓ ମୁଁ

ଲେଖକ - ଶ୍ରୀ ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ।

କବି କହେ, ଏହି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭୁବନ
ପ୍ରକୃତିର ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷଶାଳା,
ନଦୀ, ଗିରି, ବନ, ବିଥିକା, ସୁମନ
ସୁଷମାରେ ସେ ଯେ ଅସ୍ପୃହ୍ୟ ।
ମୋତେ ଦିଶେ ଖାଲି କବିର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ,
ରବିର ରଞ୍ଜିତ କରୁଣ ମୁଖ,
ନଦୀଜଳ ଦିଶେ ଲହରୀର ପରି
ସବୁଠି ପ୍ରତିଛି ବିଷାଦ ଦୁଃଖ ।
ଝରଣାର ନାଦେ, ବାଜଳ ଶବଦେ,
କବି ଶୁଣେ ଖାଲି ଅମୀୟ ଗୀତ,
ମୋତାନେ ଶୁଭ୍ରଚ୍ଛ ପଥ ପାରୁଶର
ପଙ୍ଗୁ ଜନର ଶ୍ରମ ମୀଳନ ।
ଉତ୍କଳ ଭୁବନ ପ୍ରତି ଧୂଳିକଣା
କବି ପାଇ ମୂଳ ସରଗ ରେଣୁ,
ସବୁଠି ସ୍ପର୍ଶ ଦିଶ୍ୟ କରମେ
କଳ୍ପିତ ମୋତେ ଦିଶେ ତା ତନୁ ।
କୋଣାରକ ଶିଳ୍ପୀ କଳ୍ପ ବୋଲି କରି
ଗରବରେ ସିନା ଫୁଲିଏ ଛାତି,
କଳିଙ୍ଗର ଝାଟା ରେଙ୍ଗୁନ୍ ଶ୍ରମିକ
କରି ମୋ ହୃଦୟ ଦିଏ କରତ ।
କବି କହେ, ପକ୍ଷି କୁଳ ପ୍ରକୃତିର
ସରଳ ସ୍ୱରର ମଧୁର ଗତି,
ମୁଁ ବାରେ ଗ୍ରାମର ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚାସର
ମିଳ, କୁଆରଗୁଗ, କୁକୁଡ଼ାମାତି ।
ଏ ଦେଶ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦରେ କବି
ଗୋଷ୍ଠିରେ ସିନା ଅସୀମ ଅଶା,
ମୁଁ ଜାଣେ ଏ ଲାଭ ସ୍ପ୍ରତ୍ତ ଉତ୍ତୁଗ -
ମୃତ୍ତିର ପଥ ଅନନ୍ତ ନିଶା ।

—ଠ—

ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ
ଅଭିନବ ଆକର୍ଷଣ ।

ମଜାକଥାରେ --ନ: ମ: ଲଙ୍ଗିତ- **ଗୁଦା**
(ସୁଦା ଅବାସ୍ତ୍ର କରିବାର ଅଭିନବ କୌଶଳ)

କାହାଣୀରେ -'ଅପରାଧ'
ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ।

ମଜାକବିତାରେ
ଏଥର ବାହାରୁ ବାହାରୁ ଉହାଇଛି
—ବିବାହଭେଦ --
ଅର୍ଜ୍ଜିତ, ଭାଷାକୋଷ 'ଗ' ର ଅବିଶ୍ୟ
ଚାଟିଡ଼ା ଅଛିଟ'ଶ ବଳେ ବେଷିବେ ।

୨୩ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାର ଉତ୍ତର

	୧ ଆ	୨ ଶ	୩ ଲ	୪ କ	ତ	
୫ ନ		୬ ଅ	ଲ	ଜା		୭ ଅ
ଗ	୮ ଭ		ନ		୯ ବା	ପ
୧୧ କ	ଲ	୧୨ ସ		୧୩ ସ	ବ	ଶ
ର		ମା		ର		ଶ
୧୪ ଣ	୧୫ ମ	ହ		୧୬ ଜ	୧୭ ଗ	ତ
	ଢ	ତ		୧୮ ନ	ଶ	

ପୂର୍ବସ୍ଥାର ପର ସଂଖ୍ୟାରେ ଘୋଷିତ ହେବ ।

For those who suffer.

I am glad to certify that Hakim Md. Faruque is an expert in treating dibetes. I had the opportunity to see that a dissapointed case of diabetes at my house after long and expensive treatment having sugar as much as 10% has been successfully treated by the said Hakim in less time and expense. I have a good faith in him and wish him success in life.

Consult with:-
Hakim Md. Faruque
P. O. Bhadrak.
Orissa (B. N. Ry.)

Sd. B. C. Pattanayak,
S. I. of Police, Balasore.
25-9-40.

ଲୋକ ଶିକ୍ଷା

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଲବ୍ଧପ୍ରତିଷ୍ଠ ପ୍ରବୀଣ ଓଡ଼ିଆ ଏକମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ର "ଲୋକଶିକ୍ଷା" । ଏଥିରେ ଅଧୁନିକ ରୁଚି ସମ୍ପନ୍ନ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସଭ୍ୟତାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ "ଲୋକଶିକ୍ଷା" ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମଦେୟ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପାଇଁ ୫/୦, ଭାରତ ପାଇଁ ୩/

ମେନେଜର, "ଲୋକଶିକ୍ଷା"
୧୧୭—୪୭ ଗଲ ରେଙ୍ଗୁନ ବର୍ମା

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ୟାମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ଆଦେଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ବାଳିକା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତାର ବାଳକୁ କୁଞ୍ଚ କୁଞ୍ଚ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ପୁଅମାନଙ୍କ ର ବାଳ ଛୋଟ ଛୋଟ କରି କାଟିବାକୁ ଆଦେଶ ଜାରି ହୋଇଛି ।

× + +

ଦରବ୍ ମିଆ (ଓରେଞ୍ଜ ଫ୍ରିଷ୍ଟେଟ)ରେ ଗୋଟିଏ ଲୋକ ମରିଥିଲା । ତାକୁ କଫନରେ ଝାଡ଼ି ପୋତିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି, ସେ ଠେ ବସିଲା ।

× + ×

ଓଲଗା ଡି ଏଟ୍ ଫ୍ରାନ୍ସର ଜଣେ ବଡ଼ ଜ୍ୟୋତିଷ । ଭବିଷ୍ୟତ ବକ୍ତା ହିସାବରେ ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ନାମ ଓ ଖ୍ୟାତି ଅଛି । ସେ ଏବେ ତାଙ୍କ ବାହାଘର ଉପରେ ଖୁବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବ କରିଛନ୍ତି । ବାହାଘର ଅରେ ତାଙ୍କ ଭଉଣୀ ବାଳ ମୋଡ଼ ମୋଡ଼ କରିବା ପାଇଁ ଗଛମ ଜ୍ୱାଳାପତ୍ର ଅଣିଲା ବେଳେ ତାଙ୍କ ମାଳରେ ବାଜି ଗଲା । ସେ ହାସପାତାଳକୁ ଗଲେ । ତା'ର ପରଠୁଁ ତାଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ କଥା କହିବାର ଶକ୍ତି ହରି ହୋଇଗଲା । ସେଥିପାଇଁ କ୍ଷତି ପୂରଣ ଦାବୀ ।

× × ×

ଆମେରିକାରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଜିନିଷ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଅଛି । ସେଥିରେ ଗୋଟାଏ ଖିଲା ଦିନେ ଅଣ୍ଡା ଓ ଶୀତ ଦିନେ ଉଲମ ଲାଗିବ ।

+ + +

ଶହେ ବାଜିରେ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲେଡ଼ିଏ ରାଜିପନ ଦିଅଗଲା - ଜଣେ ଲକ୍ଷପତି ବିବାହ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବାଳିକା ଦେଖିବାକୁ ଗୁଣ୍ଟ । ବାଳିକାଟି ଅମୁକ ତାରିଖରେ ମାଧ୍ୟିକା ଭଳିଅ ରୁପରେ ଓ ଗୁଣରେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇ ଥିବ । ୨୪ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ସେ ନିଜେ ଏଣ୍ଡ୍ରି ବିଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟପତି କେବଳ ମିଛ ।

ଗତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜର୍ମାନମାନେ ମନ୍ତ୍ରମାଛ ସୈନ୍ୟ ଭାବେ କରିଥିଲେ । ବ୍ରିଟିଶ ସେନା ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ନେଇ ଯିବା ବାଟରେ ଏମାନେ ଅଗରୁ ମନ୍ତ୍ରମାଛ ବସା ଛାଡି ଦେଇ ଯାନ୍ତି । ସେଥିରେ ଲରେଣ୍ଟ ତାର ଲଗାଇ ତାର ସୁରକ୍ଷା କୌଣସି ଦୂର ଜାଗାରେ ରଖିଥାନ୍ତି । ସୈନ୍ୟ-ମାନେ ସେ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବା କ୍ଷଣି ସୁର ଟିପି ଦିଆଯାଏ । ମନ୍ତ୍ରବସା ଫୁଟ୍ ଚୋରରେ ଦଳେ । ତେଣୁ ମନ୍ତ୍ରମାଛମାନେ ବାହାର ବନ୍ଧନ୍ତି । ବହୁତ ଲୋକ ଅଜ୍ଞାନ ହୁଅନ୍ତି ମରିଯାନ୍ତି । ତା ପରେ ଜର୍ମାନମାନେ ଅସି ଗୋଟାଏ ଧୂଆ ଗାଣ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ମନ୍ତ୍ରମାଛ-ମାନେ ପଳାନ୍ତି । ସେମାନେ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ନେଇ ପଳାଇଯାନ୍ତି ।

× × ×

ଫରାସୀ ସବୁଠାରୁ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରେମ-ପତ୍ର ବ୍ରିଟିଶ ମ୍ୟୁଜିୟମରେ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇଛି । ଏହି ପ୍ରେମ-ପତ୍ର ମହାରାଣୀ ଏଲିଜାବେଥଙ୍କ ଦରବାରର ଏକ ଜର୍ମାନ ତାର'ଷ୍ଟୀ ପାଖକୁ ଲେଖିଥିଲା । ଏହିପତ୍ର ଦୀର୍ଘ ୪୦୦ ପୃଷ୍ଠା ବ୍ୟାପୀ ଏବଂ ଏଥିରେ ସବୁ ମୋଟ ୪,୧୦,୦୦୦ଟି ଶବ୍ଦ ଅଛି ।

× + ×

ନ୍ୟୁଜାଲାଣ୍ଡ କେତେକ ଅଧମ ଅଧି-କାରୀଙ୍କର ଗଣିତ ଚିନ୍ତାରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଜ୍ଞାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏମାନେ ହାତ ଆଙ୍ଗୁଳି ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣି ପାରନ୍ତି । ୫ କୁ ଏମାନେ 'ଏକହାତ' ବୋଲି କହନ୍ତି । ଛ'କୁ 'ଏକହାତ ଓ ଅଜ ଏକ ଅଙ୍ଗୁଳି' ବୋଲି ମନେ ରଖିଥାନ୍ତି । ୧୦କୁ 'ଦୁଇହାତ' କହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ୨୦ କୁ 'ଗୁରହାତ' ନ କହି 'ଜଣେ ଲୋକ' ବୋଲି କହନ୍ତି । ୪୦କୁ ଏମାନେ 'ଦୁଇ ଲୋକ' ବୋଲି କହନ୍ତି ।

× × ×

ସ୍ୱାମୀଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ସବଶର ଭାବ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ଭରାବର ଶେଷ ଉଠିଥିଲା । ସେ କେବଳ ୬ମାସ ଚଲେ ଅରେ ଚେଇଁଥିଲା । ଅନେକାଳ ଅନେକ ଲୋକ ଏହି ପୁରୁଣା ଘଟଣାଟିକୁ ସତ୍ୟର ଅପଳାପ ବୋଲି କହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଖବର ମିଳିଛି ଯେ ଇଷ୍ଟାଲ୍ଲ ଦେଶରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଅଜିର ୭୦ ବର୍ଷ ହେଲା ଶୋଇ ରହିଛି । ତାକୁ ୧୫ ବର୍ଷ ବୟସ ହେଲାବେଳେ ଏହି ଅଜାବନ ନିଦ୍ରା ଘୋଟ ଅସିଲା । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେହ କେବଳ ଦେଢ଼ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ ଲାଗି ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହେ । ସେହି ସମୟରେ ତାକୁ ଖାଦ୍ୟ ଦିଆଯାଏ । ଆଜି ଭିତରେ ପୁଣି ସେ ଶୋଇଯାଏ ।

× + ×

ଇଂଲଣ୍ଡର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଏକ ନିଦ୍ରାଳୁର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଯାଉ ଦେଖାଉଛେ, ଇ, ଏ ଫିଲ୍ପସ ଏକ ବିଜ୍ଞାପନ ଜାହାର କରିଥିଲେ:—ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା ଯେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରାର୍ଥୀର ଏହିସବୁ ଗୁଣଥିବା ଉଚିତ ।

(ଯଥାସମ୍ଭବ ଧୈର୍ଯ୍ୟବାନ, ଧୀର୍ଘ ଓ ସହ ସହନଶୀଳ, ମଦମ ସହ ଶାନ୍ତସ୍ୱଭାବୀ, ଗମ୍ଭୀରଭାବ ମୋଟା ଚମଡ଼ାବାଲା, ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ବକ୍ତା-ସହ ଚକୁର ଦୃଷ୍ଟି ଥିବ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ହାସ୍ୟ

ତିନିଜଣ ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କର କେତେଖଣ୍ଡ ରୁଷ୍ଟ-ପାଉଁରି ଜଳି ଲାଗିଲା । ସେମାନେ ସର୍ବେଶ୍ୱର ସ୍ଥିର-କଲେ ଯେ, କାଲି ସକାଳୁ ସିଏ ସର୍ବପ୍ରଥମ ଦେଖିଥିବା କଥା ଶପଥ କରିବ, ସେଇ ରୁଷ୍ଟତକ ପାଇବ ।

ପରଦିନ ସକାଳେ ପ୍ରଥମ ଜଣକ କହିଲା—କାଲି ରାତିରେ ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ସାର ସ୍ୱର୍ଗରେ ଥିଲି ଏବଂ ଅମୃତ ଭକ୍ଷଣ କରୁଥିଲି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ କହିଲା—କାଲି ରାତିରେ ମେନକା ରମ୍ଭା ପ୍ରଭୃତି ସରମାନଙ୍କ ସହିତ ବିହାର କରୁଥିଲି ।

ଶେଷ ଜଣକ କହିଲା—ଭଦ୍ରମାନେ କାଲି ରାତିରେ ତୁମେମାନେ ସେତେବେଳେ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱପ୍ନରେ ମଜିଗଲଥିଲ, ମୁଁ ରୁଷ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ସଦ୍ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲି ।

× + +

ଜଣେ ଦୋକାନୀ ଦୋକାନରୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ତାର ଗୁମସ୍ତାକୁ ଏହିପରି ଆଦେଶ କରି-ଲା—ଯଦି କେହି ଚରଣ ଅସେ ଅଥବା ଦୋକାନରେ କଥାବା କୌଣସି ଜିନିଷ ମାଗେ ତେବେ କହିବାକୁ ହେବ 'କ୍ଷମା କିରନ୍ତୁ, ସେ ମାଲ ଆମ ଦୋକାନରୁ ସରି ଯାଇଛି ।'

କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଜଣେ ଭଦ୍ରମହିଳା ଆସି ପଚାରିଲେ—ଦୋକାନର ମାଲିକ କାହିଁ ? ମୁଁ ଗତ ମାସର ବିଲ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ଆସିଛି ।

ଦୋକାନର ଗୁମସ୍ତା—କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ତାର ଆମ ଦୋକାନରୁ ସରି ଯାଇଛି ।

× + ×

ଏକଦା ଜଣେ ଲୋକ ୫୫୮ ଟଙ୍କା ଗୋଟିଏ ଲଟେରୀ ପାଇଲା । ତତାପି ସେ ବିଷଣ୍ଣ ଭାବରେ ଘରକୁ ଏକ ଚୋର୍ଣ୍ଣରେ କହିଲା, ଏହିପରି ସମୟରେ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ଆସି ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା

ସ୍ୱାମୀ—ପ୍ରିୟେ, ଆଜି ମୁଁ ୫୫୮ ଟଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ଲଟେରୀ ପାଇଛି ।

ସ୍ତ୍ରୀ—ତେବେଳେ ତୁମେ ଆଜି ଏପରି ଖୁସିଲ ଦେଖାଯାଉଛ କାହିଁକି ?

ସ୍ୱାମୀ—ମୁଁ ଆଗରୁ ୨ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଲଟେରୀ ଟିକିଟଟା କିଣି ନେଲି, କିନ୍ତୁ ସେ ୨ ଟଙ୍କାକୁ ମିଶାଇ ଆଜି ୧୦୦୦ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା କରିଦେଇ ଥାନ୍ତି ।

+ × +

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଚନି ଗୁଡ଼ ମିଶାଇ ଯାଦୁ ଭିତରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ ଲୁଣିଆ, ଜାଛୁ, ସଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଳଅଟି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ସିଝା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମନମୋହନ ଭେଷଜାଳୟ ପୋ: ଅ: ଗୁଳିଲଅଗଞ୍ଜ ଗୋଦାସ ଲଟେକ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୦ ।

ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ତେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୂଳ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଷ୍ଟଧାତୁ ଜାନ ଟଣା, ମୃଗନାଭି, କୁଣ୍ଡିଆ, ଜାଛୁ, ସଚଳା ଗୋଜାଗା, ଛାଉ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦିଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିହର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା:ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳଅଫିସ—ଲଟେକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଦେଢ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ

(ଗ)

ଗ—ଶିବଙ୍କ ଦୂତ

ଗଇଣ୍ଡାଳ (ଚର୍ମ ଅଳ)—ଲଂଖଳ ଅମେରିକା ଦେଶ ।

ଗଙ୍ଗା— ବଡଲଙ୍କ ଦୂତ

ଗଜପତି—ଗାଜେଳା

ଗଜ୍ଜ—ଚାଉଳଙ୍କ ଛେଳ ଦୁଧ

ଗଜା - ଶାମ୍ୟବାସୀ ନେତା

ଗଣ୍ଡଚ—ଗାଚସ୍ଥାନ ଅଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଗଣ୍ଡଣା—ଗୁଳ୍ଲ ଯାହା ସହ ନ ପାରିଲେ ।

ଗଠନ—ସୂତାଚାରୀ, ମନ୍ତ୍ରବୃଷ୍ଟ, ତେଲଦଣା

ଗଡ଼—ଖୋରଧା

ଗଡ଼ବଡ଼—ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ମହାସଙ୍ଗ ।

ଗତାଣିଅ—ଜାଳଜଳଙ୍କ ପଥ ।

ଗଡ଼ିଅ—ଗୋଦାବରୀଙ୍କ ଦାଣ୍ଡ ଅଗ ।

ଗଡ଼ିଶ—ଶୁଦ୍ଧରିଅ ସତ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଗଢ଼ଣ—ଓଡ଼ିଅ ସ୍ଥଳ ପ୍ରଦେଶ ।

ଗଣ୍ଡୋ—ଗେଣ୍ଡପଥର ପ୍ରଜୋତିତା

ଗଣ୍ଡେ—ଏଷ୍ଟ୍ରେଲେଟ୍ଟ

ଗଣ୍ଡିଚା—ଭାରତ ଗନ୍ଧିଜିଙ୍କ ନେତା ଯାହାଙ୍କୁ ନଗ୍ରେକାରେ ଲେଟ୍ଟ ।

ଗଣ୍ଡସ୍ଥ—ଭାରତବାସୀ ସାହେବଙ୍କ ଅସବାବ

ଗଣ୍ଡି ଅ—ବ୍ରିଟିସ ସରକାର

ଗଣ୍ଡ—ଗ୍ରହଣ

ଗଣ୍ଡଗୋଳ—ଭାରତର ରାଜନୀତି

ଗଣ୍ଡି—ଯିବ ଘୋଡ଼ା ଦିଏ ।

ଗଣ୍ଡୁଷ—ଯୁକ୍ତ ଭାରତର ଦାନ

ଗତ—ମହାରାଣୀ ଭିକ୍ଟୋରିଅଙ୍କ ଜବାବ୍ ।

ଗତ—ବ୍ରିଟିଶ ଦ୍ୱୀପଙ୍କର ଅଫ୍ରିକା ଯାହା ।

ଗଦ—ଭାରତାଚାର

ଗଧା—ଚର୍ମିଳଙ୍କ ଠେଙ୍ଗା ।

ଗଧ—ଜେଲାର ବଡ଼ର ଚେମ୍ବାର

ଗଦ୍ଦର—ଭାରତୀୟଙ୍କ ମନୋଭାବ

ଗନ୍ଧାଧର—ଅମେରିକା

ଗନ୍ଧାଘର—ଭାରତ

ଗନ୍ଧ—ଗାନ୍ଧି ତୈଳ

ଗନ୍ଧି ଅ—କଂଗ୍ରେସର ମନ୍ତ୍ରୀପଦ

ଗପ—ଶଙ୍କର ଜାଗଜର ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ

ଗପୁଡ଼—ସଂଗାଦକ

ଗଭ୍ର—ଅଧୁନିକାଙ୍କ ବେଣୀ

ଗଭ୍ରାର—ବ୍ରିଟିଶଙ୍କ ମାତ

ଗମ୍ବ—ଭାରତ ଶାସନ ଅଇନ

ଗରଗର—ଜନିତାଙ୍କ ମନ ବ୍ୟଥା ..

ଗଲେଜ—ସତ୍ୟାଗ୍ରହ

ଗରବ—ଯେଉଁମାନେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ନ କରି ରହିଲେ ।

ଗଲେମ—ଭାରତ ହାଉଅ

ଗଲନ—ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଭାଗବଣ୍ଟା

ଗରଖ—ଅମେରିକାର ବ୍ରିଟିଶ

ଗରବ—ଓଡ଼ିଅ

ଗରମା—ଫଳଜଲ୍ ଦରକ ସ୍ୱାଦ୍ଧ

ଗରୁ— ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା

ଗର୍ଜନ— ଜାଗାରେ ମଧୁର ଭାଷଣ

ଗର୍ତ୍ତ—ବୋମାଗେଷା ଅସ୍ତ୍ର ବା ଏଅରପ୍ଲେନ୍ ସେଲଟାର

ଗର୍ଦ୍ଦଭ୍— ଯିବ ଏହା ନୁହନ୍ତି ବୋଲି କହନ୍ତି ।

ଗର୍ଭ—ମହନ୍ତଙ୍କ ଓ ମାଳୁଅଙ୍କ ପେଟ ।

ଗର୍ଭଣା—ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ

ଗର୍ବ—ସିନ୍ଦରର ଦାସ୍ତ୍ରଦର୍ଶାଙ୍କ ଭିତରିଅ କଥା

ଗଲଗ୍ରନ୍ଥ - ଗୋମିଶାଲ୍ଟ

ଗଳହସ୍ତ—ଲଣ୍ଡନଙ୍କ ପ୍ରତ ଜମିନ

ଗଳ— ଧୂଅଁଉଛିଅ ଜଳ

ଗଳ୍ପ—ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଦାଢ଼ୀ

ଗସ୍ତ—ଜଂଗ୍ରେସିଅଙ୍କ ଜେଲଯାତ୍ରା ।

ଗହଣ—ସେଗ୍ରାମ ଫଗ

ଗହଣା—ଭାରତୀୟାତ

ଗହନ—ରାଜମାତ

ଗହଳ—ନୂଆବର୍ଷର ଜିଗାଖଟାଲ୍ଲା

ଗାଁ—ସେଉଁଗାଁ

ଗାଅଣ—ଜଳଓଡ଼ିଶା

ଗାଣ୍ଡି ଅ—ବେଳନିଟ ବେଗ୍

ଗାଡ଼ - ଫୋର୍ଡ

ଗାଡ଼—ଉଡ଼ାଲ-ଜମିନ ପ୍ରୀତ ।

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ ବେଜିଷ୍ଟ୍ରାର୍ଡ

କଲେରା, ବାନ୍ତି, ପେଟ ଜାମୁଡ଼ିବା, ଝାଡ଼ା, କଟା ଘା, ଗୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ବଥ, ପ୍ଲୀହା ଏପରିକି ଯେ କୌଣସି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦୈବୀ ଚିକିତ୍ସା ପରି ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏଇ ଶିଶିଟି ଚିରାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଔଷଧାଳୟ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର, ଚମ୍ପାରାଶି ଚାରିଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ ବୋ: (ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର୍)
ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା—ଅଂଅପଦା, ବାଲେଶ୍ୱର, (ଓଡ଼ିଶା) ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ବୋଲେହୁଁ ଟି—ଲେଖକ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବର୍ମା । ମାତ୍ର ଅଠଅଣାରେ ସଭୁଷ୍ମ ମ୍ଭୋର ସ୍ମୁଦ୍ରଣ, ସ୍ମଚିତ୍ର, ସ୍ମଶୋଭିତ ବହିଖଣ୍ଡି ସ୍ମଲଭ୍ୟ । ଲେଖକ ଲେଖାର ଭଙ୍ଗିରେ କହୁଛନ୍ତି—ଜାହାଣିରୁ କୌଣସି ନାଟିକା ବୋଧହୁଏ ଏହାହିଁ ପ୍ରଥମ । 'ବୋଧହୁଏ' ଟା କହିଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ବୋଧହେଲୁଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଠିକ୍ ନାଟିକା ବେଳି କହିବା ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ଅମ ମତରେ ଏହା କାବ୍ୟ ନାଟିକା । ଏହା ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ କେତେଦୂର ସଫଳ ହେବ ଅମେ କହିପାରୁଁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ ସରସ ଉଦ୍ଭବ । ଭାବରେ ଅଡ଼ମ୍ବର ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନୁଭୂତିରେ ପ୍ରଖରତା ଅଛି ।

ସ୍ମରଣିକା—ସ୍ମର୍ଗତ କୁନ୍ତଳାକୁମାରୀଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ପ୍ରକାଶକ ନବଯୁଗ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, କଟକ । ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ସ୍ମଧାମୋହନ ପତନାୟକ । ସଭିବାବୁଙ୍କର 'ସ୍ନେହର କଣ' ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଭାବ ଓ ଭାଷାରେ ଏ ଦେଶରେ ତାହା ଅତୁଳନୀୟ ହୋଇଛି । ଜାଳିଜୀବାରୁ କୁନ୍ତଳାଗ୍ରନ୍ଥର ଅପର ସଦ୍ବ୍ୟବହାର କରି ଯାଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ଏହି ପ୍ରକାର ଦେଖାଇ ଉପକାର କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥଟି ଅର୍ଥାତ୍ 'ଜୀବନ ବସ୍ତୁ' ଜଣେ ଭଦ୍ର ହାତରେ ଦେବା ଅମ ଜାତିର ତରୁଣ ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ସ୍ମାଭାବିକ ଓ ସହଜ ସରଳ ମନେହୁଏ ।

ପୁସ୍ତକଟି କୁନ୍ତଳାଙ୍କର ଜୀବନୀ ମୂର୍ତ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ଏହାର ପ୍ରତିଛତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ମତେ ହେଲା, ଫଟୋଟି ବଡ଼ ସସୀମ ହୋଇଯାଇଛି ।

କୁନ୍ତଳାକୁମାରୀଙ୍କ କବି ପ୍ରତିଭା – ଲେଖିକା ଶ୍ରୀମତୀ ସରଳା ଦେବୀ । ଭାବଗୁଡ଼ିବନ ଫଟକ ଫଟାଦକ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଅର୍ଥାନୁକୂଲ୍ୟରେ ସ୍ୱସ୍ତିକାଦାନ ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ ବି, ଏଲ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ । ମୂଲ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡଅଣା ।

ଏହା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଆକାରରେ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜରେ କୁନ୍ତଳା ଶ୍ରାଦ୍ଧ ବାସରରେ ପଠିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କଠାରୁ ଟ୍ରେଫି ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲା ।

ଲେଖା ବଡ଼ ସୁବିନ୍ୟସ୍ତ । ଅଲୋଚନା ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ । କୁନ୍ତଳାକୁମାରୀଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଭାବରେ, ପ୍ରେମିକା ଭାବରେ, ଦେଶର ଦେବତା ଭାବରେ ଓ ମାତା ଭାବରେ ଚୌଦିଗ ବୁଝିବାରେ ଦେଖିଥିବାଦେବକ ତାଙ୍କ ଲେଖାକୁ ଦେଖିପାରି ଭାବ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଲେଖିକା ତାଙ୍କର ଚିତ୍ରଟି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

A Commonsense View of the Flood Problem of Orissa & Bhadrak Sub-Division. SERVENTS OF INDIA SOCIETY ବିଷୟ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସଂଘଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ । ଲେଖକ ନିଜ ନାମକୁ ଗୋପ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବନ୍ୟା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତି ଦେଖାଇଛନ୍ତି ତାହା ସାଧାରଣ ଅଖିରେ ଅକାଟ୍ୟ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ମାତ୍ର ଅମ ସରକାରଙ୍କ ସାଧାରଣ ଅଖିରେ ତାହା ଭଲରେ ଦେଖାଯାଉଛି ତାହାର କଣା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଭୁଗିଥିବା ପରେ ଯେଉଁ ଅଭ୍ୟାସ୍ତ ପଥର ଦିନ ବୋଲାଯାଇ ଅଚାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯେଉଁଠିକେ ହଜାର ଟଙ୍କା ସରକାର ଦାଉରେ ପଡ଼ାଇକେ, ତାହା ଅଧିକ ହେବ କେଉଁଠି ? ସରକାର ଏହିଲି ଏକଜିଦ୍ୟା ଢଙ୍ଗ ଧରିଲେ ହୁଏତ ଲୋକେ ଏନେ ଏହାର ପ୍ରକୋପ ଏକ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ ଓ କଲ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣିନୁ ସରେ କହିବେ—

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବଳଭଦ୍ର ମିଶ୍ର M. L. A. ପୋ: ଦେବୁପାଟଣା—କଟକ ।

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯେଉଁ—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ଦିଅନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଦୁଧ, ପାନ, ଚୁଡ଼ା, ଚୁଡ଼ା ବେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ଡେଣ୍ଡୁ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ଦ୍ୟୋତନାପକ ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ • ୨

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନଭାକି ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ପୋ: ଦେବୁପାଟଣା—କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗଦଗଦ ଚିନ୍ତାମଣି

ପଦପ୍ରାର୍ଥୀର ବିଳାପ ।

ରାଗ—ଶୋକକାମୋଦ ।

(ଶ୍ରୀ ଲାଟକ ବାଲେଶ୍ୱର ଗସ୍ତ ଉପଲକ୍ଷେ)— ଲେଖକ:—ଭକ୍ତ ମନ୍ମ୍ୟ ସାମନ୍ତସିଂହାର

ଏ ନଟ ବାଉଳ ପ୍ରେମ ଉପାଉଳ
ଯେନ ହୋଇ ଗ୍ରାହକମାନେ,
ଲଟ ଏକଦିନେ ଅସିଥିଲେ ଧାନେ
ଡାକିବାକୁ ଭକ୍ତ ମରଦନେ;
ପଦପ୍ରାର୍ଥୀ ଦ୍ରୁତ, ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରୁତିକ ଦେବ ଗଣ୍ଡ ।
ହସି ଭକ୍ତ ଭାଷେ, ଦେଖିଲେ ଭ୍ରମେ
ବଗଲଭ ମତ ଦନ୍ତ । ୧ ।

ବାଳିଆ କମ୍ବଳ ଦେଖିଲେ ଚୋମଳ
ଅଣ୍ଡାଳ ଭୁଅଇ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ,
ଦେଖି ଦାଢ଼ି ଘନ ତାର ଅପଦନ
ଚମକ୍ଷ ଜଳଇ କୋପାନଳ,
ପାଠକବରହେ, ଭଣ୍ଡାରି ଭାଇଙ୍କ ଜରଜର ।
ସେପଟି ଲେଜର ଧରି ଚରଚର
ଲାଟି ପୁଣି ଦେଇଥାଇ ଛର । ୨ ।

ଦେଖି ଅଶ୍ରୀକ ଚିତ୍ରୁର ଚସିକ
ଦଳ ଦେଇଥାଇ ବାହୁପୁର,
ନୂଆ ଗାଣ୍ଡିମୁଣା ଅଣିକ ନମ୍ବନା
ଜଳାଯୋତା ସଙ୍ଗେ ଚଢ଼େ ଯୋଗ ।
ଦେଖେଲ୍ଲପିହେ, ଭୂଷଣ ଶିରରେ ଖୋଲ ଟୋପି ।
କଳର ପିଟାଳ ବାନ୍ଧି ନେଇଟାଳ
ଦେଖିଥାଇ ହୃଦେ ଥାପିଥାପି । ୩ ।

ଦ୍ୱେଷ ହାଉଦଡ଼ି ଯୋଖି ହଳଦଡ଼
ନେବ ଖୋଲ ଗୃହେ କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ,
ଦ୍ୱେଷ ଘଟନ ଏ ଲଟ ନଟନ
ଦେଖି ସୁଖୀ ହେବା ଭକ୍ତ ମନେ । ୪ ।

ଭକ୍ତ ବଦନାଦହେ, ଛଟପଟେ ମାଡ଼େ ନାହିଁ ନିଦ ।
ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଜଳକୁ ଗୃହିଁବା ଚେଲକୁ
ପିଣ୍ଡ ଚଢ଼ିଛିଏ ଗଦଗଦ । ୫ ।

ସେ ଗୃହିଭାଗ୍ୟ ଖୋସୁଥାଇ ବାସି
ଚଟନ୍ ହୋଲ୍‌ରେ ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲ,
ମୁଖେ ପାଉଡର ବୋଳି ଉରଉର
ହୋଇ କରୁଥାଇ ମୁହଁ ଟୋଲ ।
ନାମ ମୋହନହେ, (ଭରେ) ଉପାଧି ଭାଲ୍‌ବାକୁ ପଠନ ।
ରସ୍ତ ବାହାଦୁର ଦେଖି ଭୁଏ ଦୂର
(ସେ) ଜିପାଁ ହେଲ ଲଟ ବଦନାଦନ । ୬ ।

ଅର୍ଦ୍ଧଳି ପାଣିକ ଧରି ସେ ପୁଣି କ
ଅର୍ଦ୍ଧଳିରେ ସ୍ପର୍ଶେ, ଥିଲ୍ ବାହିଁ ?
ଲଟଙ୍କ ପାଶରେ ଥିଲ୍ ଏ ଭ୍ରମରେ
କୁଲ୍ଲ ଭଣିଣ ରହେ ଗୃହିଁ ।
ବେଦୀ ପାଠକ ହେ, ଲଟାବାସେ ପାଏ ଯେଉଁ ଲେଖ,
ଧରି ତାଙ୍କ ହାତ, ବୋଲ୍‌ଲ ନାହାତ
ବଢ଼ିଚଲ ଭକ୍ତ ଚୋର ଟେକ । ୭ ।

ଦେଖି ତା ମୁଖକୁ ଭକ୍ଷ୍ୟ ସୁଖକୁ
ବୋଲେ ଚୋର କେଡ଼େ ଭାଗ୍ୟ ହେଲ,
ଏତେ ସବ ଭକ୍ତ, ସେପଦେ ଗୁରୁର
ନ ମିଳିଲ ଏହା ଭାଗ୍ୟେ ଥିଲ ।
ଅରେ କପାଳଅ, ଧନପାଇ ହୋଇ ଖଡ଼ା ପିଅ ।
କର୍ମ ଅବଳକୁ ଏହିକ ବେଳକୁ
କେମନ୍ତରେ ଲାଗିଲ ନାଥ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଉତ୍କଳର ବିଶେଷତ୍ୱ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ନବଜାଗରଣ ଆଣିବା, ଜାତିର ପରିଷ୍କାର ବଢ଼ାଇବା, ଜେମାନଙ୍କର ବିକାଶ ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଜଗତର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଇବା ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ବଢ଼ାଇବା ।

ନାଗବଗ୍ଗ

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(୧୮ କର୍ଣ୍ଣରୁ ୧୍ଣ ଶ୍ରୀ ନାଚବ ବାଚକମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ କଲମରୁ

ସିନ୍‌କ୍ଲେୟାର ଲୁଇସ୍

ଅମେରିକାର—ଏକା ଅମେରିକାର କାହିଁକି ବିଶ୍ୱର-ବାଣୀ ମଣ୍ଡପରେ ସିନ୍‌କ୍ଲେୟାର ଲୁଇସ୍ ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ଔପନ୍ୟାସିକ ଭାବେ ପରିଚିତ ।

୧୮୮୫ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଫେବୁୟାରି ୭ତାରିଖରେ ସିନ୍‌କ୍ଲେୟାର ଲୁଇସ୍ "ସେକସେଣ୍ଟ" ନାମକ ସ୍ଥାନରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।—ଲୁଇସ୍ ପିଲାଦିନରୁ ବଡ଼ ଶାନ୍ତ, ଦୟାଳୁ ଓ ଭ୍ରମଣ-ପ୍ରିୟ । ଛାତ୍ରାବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଏହାଙ୍କର ଅନୁରାଗ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା । ଲୁଇସ୍ ଅନେକ ବେଳେ ନିଜର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭବିଷ୍ୟତକୁ କଳ୍ପନା-ଲୋକରେ ଦେଖି ଚମକି ପଡୁଥିଲେ । ନିଜକୁ ନେଇ ସେ ବହୁତ ବଡ଼ ବଡ଼ କଳ୍ପନା କରୁ-ଥିଲେ ।

ଯେଲ୍ ବିଦ୍ୟାପୀଠରେ ସେ ବି. ଏ ପାଶ୍ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ସେ ଅଜ୍ ବିଦ୍ୟା-ପୀଠକୁ ଯାଇ ନାହାନ୍ତି ବୋଧହୁଏ । ସାହିତ୍ୟିକ ଭାବେ ବାଣୀ ଦେବୀଙ୍କର ଉପାସନା କରି ଧନ୍ୟ ହେବାକୁ ପଣ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଲୁଇସ୍‌ଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ଦୌଡ଼ିର ସୀମା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସୀମ । ନୈରାଶ୍ୟ ତାଙ୍କ ହୃଦୟକୁ କେବେହେ ବିଚଳିତ କରି ପାରିନା । ସନ୍ଧାନୀ ଲୁଇସ୍‌ଙ୍କ ଜୀବନରେ ଜମିତ ସମୟ ଅସିଛି—ଯେତେ ବେଳେ କି ସେ ଦେଶର ପତ୍ରିକା-ମାନଙ୍କୁ କେତେ ଲେଖା ପଠାଇଛନ୍ତି—କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଅବୋନଜାତ ହୋଇ ଫେରି ଅସିଛି—କିନ୍ତୁ ଲୁଇସ୍ ଏଥିରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିରାଶ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଏହି ଆଶା ଓ ଦୌଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଅଜ ଏତେ ବଡ଼ କରିଛି ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଦୟାରୁ ଲୁଇସ୍‌ଙ୍କ ହୃଦୟରେ, ମୃତ୍ୟୁ-ପର କ୍ଷୟାଳକ ନୈରାଶ୍ୟ ଓ ଖିନ୍ନ କେବେ ସ୍ଥାନ ପାଇବ ।

—ସେ ବଡ଼ ସ୍ୱାଧୀନ ଚେତା ।

ସେ ଅନେକ ବହି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । "Our Mr. Wrenn"—"The trail of the Hauk"—"The Job"—Main Street"—"Martin Arrow-smith" ପ୍ରଭୃତି । ତାହାଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସ-ଗୁଡ଼ିକ ଶରତ ଅକାଶର ନିର୍ମଳ ଓ ସୁନ୍ଦର । ସେଥିରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶାରଦୀୟ ଉଷାର ଗୋଟାଏ ମଧୁରତା ପାଉଁ । ମାନବର ସ୍ୱାଭାବିକ ସୁଖ, ଦୁଃଖ, ଆଶା, ନୈରାଶ୍ୟର ଚିତ୍ର ତାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସରେ ସଜୀବ ହୋଇ ଉଠିଛି—ତାଙ୍କର ଅଦ୍ଭୁତସ୍ପର୍ଶୀ ଲେଖନୀ ପରିଚୟ ।

୧୯୩୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସିନ୍‌କ୍ଲେୟାର ଲୁଇସ୍ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ—ତାଙ୍କର ଅଦ୍ଭୁତସ୍ପର୍ଶୀ ଲେଖନୀ ପାଇଁ । ତାହାଙ୍କର ଲେଖନୀ ଅଶ୍ରୁ ନିଷ୍ପ୍ରଭ ଚକ୍ଷୁରେ ଚାଲିଛି । ମା' ବାଣୀ ଦେବୀଙ୍କର ଅତି ଆଦରର ପୁତ୍ର ସେ । ଈଶ୍ୱର ତାହାଙ୍କୁ କୋଟି ପରମାୟୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏଇକି ପ୍ରାର୍ଥନା । ଇତି ।

ବୃନ୍ଦାବନ ଶୈଳବାଳା
୧୭ ନମ୍ବର ନାଚବଗ୍ଗ

ରାଜଗୃହ

ରାଜଗୃହ ଭାରତର ପ୍ରାଚୀନ ଐତିହାସିକ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ବିହାରରେ ପାଟନା ଜିଲ୍ଲାର ବିହାର ଶରିଫ ଠାରୁ ୨୩ ମାଇଲ ଦକ୍ଷିଣରେ ଅବସ୍ଥିତ । ମାଟିଲି କଲୋନୀ ର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ରେଲ ଲାଇନ ବଖ୍‌ତିଆର ପୁରରୁ ବିହାର ହେଇ ବେଠାକୁ ଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ ଅତୀବ ମନୋହର ଓ ମନ ମୁଗ୍ଧକର । ସେଠାରେ ସପ୍ତପର୍ଣ୍ଣ ନାମକ ଗୋଟିଏ ଉଷ୍ଣ ଜଳର କୁଣ୍ଡ ଅଛି । ଅମୃତ ୪ ଜଗଦୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋସ ଏହାର ଜଳ ପରୀକ୍ଷା କରି ଏହା ଅତୀବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରଦ ବୋଲି ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଜଳରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ହିନ୍ଦୁ, ବୌଦ୍ଧ, ତଥା ଜୈନ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଓ ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଏକ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ । ଜିନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥରେ ଏଠାରେ ଏକମାତ୍ର ଧର୍ମ ଗୋଟେ ବଡ଼ ମେଳା ଲାଗେ ।

ଏହାର ପ୍ରାଚୀନ ନାମ 'ଗୃହକୁଟ' । ମହା-ଭାରତ-କାଳରେ ମଗଧର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଜା ଜରାସନ୍ଧର ଏହା ରାଜଧାନୀ ଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ଏହା ଭାରତର ମୁଖ୍ୟ ନଗରୀ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉଥିଲା । ଗୃହକୁଟ ଗିରିଅଟ୍ଟ ପାହାଡ଼ରେ ଘେରା । ଭଗବାନ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ପଦ-ଧୂଳିରେ ପବିତ୍ର ହୋଇ ଯାଇଛି । ସେଇଁ-ଠାରେ ଜଗତ୍ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ ଶ୍ରୀ ମଣ୍ଡିତ ଯୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟାପୃତ ହୋଇଥିଲେ, ସେ ସ୍ଥାନ ଅଦ୍ୟାପି ବିଦ୍ୟମାନ । ସେଠାକାର ମାଟି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଓ ଲାଲ ।

ତା ପରେ ଅହଂକାର ସ୍ୱୟଂ ଅବତାର ଭଗବାନ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଚରଣ ସ୍ପର୍ଶରେ ଧନ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଏଠାରେ କେତେ ଗର୍ତ୍ତ ଯାଏ ବୁଦ୍ଧ ଭଗବାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥାନରେ ମଗ୍ନ ରହିଥିଲେ । ପରୁରେ ରାଜା ବିମ୍ବିସାରଙ୍କ ସ୍ୱୟଂସ୍ୱରେ ରାଜଗୃହ ମଗଧର ରାଜଧାନୀରେ ପରିଣତ ହେଲା । ତାଙ୍କ ପରେ ଅଜାତଶତ୍ରୁ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଇତିହାସନରେ ଅବୋହଣ କରି ଥିଲେ । ତାଙ୍କ କିଲ୍ଲାର ଭଗ୍ନାବଶେଷ ଅଦ୍ୟାପି ନିଜର ବିଶାଳତାର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇ ଅଛି ।

ରାଜଗୃହରେ ନାନା ପ୍ରାଚୀନ ଦର୍ଶନୀୟ ବସ୍ତୁ ଅଛି । ଷ୍ଟେସନର ପଶ୍ଚିମରୁ ଗଲେ ଡକ୍ଟିଭ୍‌ଟବୋର୍ଡ ସଡ଼କ ମିଳିବ । ସଡ଼କର ଦକ୍ଷିଣରୁ ଗଲେ ବାମ ଦିଗରେ ଜୈନ ମନ୍ଦିର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ଅଜାତଶତ୍ରୁଙ୍କ କିଲ୍ଲାର ବିଶାଳ ପ୍ରାଚୀର ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ । କିଲ୍ଲାର ଫାଟକ ଦକ୍ଷିଣରେ ।

ସେଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣରୁ ଗଲେ ସଡ଼କର ଡାହାଣ ପାଖରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଭଗ୍ନ ସହିତ ସପ୍ତପର୍ଣ୍ଣୀ ବିଦ୍ୟମାନ । ଜୈନ ସ୍ଥାନରୁ ଏହା ମଧ୍ୟରୁ ଜଳ ଅସୁଛି, କିଛି ଜାଣି ହୁଏ ନାହିଁ । ସ୍ୱୟଂ ପାହାଡ଼-ବେଷ୍ଟିତ ବିଶାଳ ପଡିଆ—ସେଠାରେ ଜରାସନ୍ଧର ରାଜଧାନୀ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଥିଲା । 'ଶ୍ରେଣ୍ଟ୍ରକ' ଏହି ସ୍ଥାନର ନାମ । ଏହି ଦୂର ଦର୍ଶିକୁ ଅଥବା କାହି ଦୂରକୁ ଦେଖି ହେବା ହୋଇଛି । ଗୋଟିଏ ଛୋଟଖାନା ଭୂଦେବ ବଂଶଜାତ ହେଉଥିଲେ ବୋଲି ଅନୁମିତ ହୁଏ । ଏହାର ନାମ 'ସ୍ପର୍ଶବିଦ୍ୟାର ।' କାହାରେ ଦେବତାମାନଙ୍କର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି । ଏହାର ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ପଡ଼ଆରେ ଅସିଲେ 'ମନଅରମଠ' ନାମକ ଗୋଟିଏ କୂଅ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏହା ବାହାର ସମୟ-ସ୍ଥାନ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । କିଛି ଦୂରରେ ଇଟାରେ ଘେରା ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏଥିରେ ହାଡ କଙ୍କ ମିଳେ । ବୋଧହୁଏ ଏହା ଜେଲଖାନା ଥିଲା । ଏଠାରୁ କିଛି ଦୂର ଦକ୍ଷିଣକୁ ଗଲେ ଶ୍ରୀଧ୍ରକୁଣ୍ଡକୁ 'ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଥର ସଙ୍କ ପାଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଭଗବାନ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଚେହେରା ସ୍ଥାନ ସେଠାରୁ ପ୍ରାୟ ମା'ଏ ବାଟ ହେବ । ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ପାହାଡ଼ିଆ ଚଟାଣ ଅଛି, ସେଠାରେ ବୌଦ୍ଧମାନେ ପୂଜା କରନ୍ତି । ପାହାଡର ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ବନରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନେ ବାସ କରନ୍ତି । ଏହି ପାହାଡ଼ର ଏକ ବିଶାଳ ଗୁମ୍ଫାରେ ଅଜାତ-ଶତ୍ରୁଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ବୌଦ୍ଧଙ୍କର ପ୍ରଥମ ମହାସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ପାଞ୍ଚଶହ ବୌଦ୍ଧ ବୌଦ୍ଧସୂତ୍ର ଟାଣେ କରିଥିଲେ ।

ଜାଳନ୍ଧ ଆଜ ରାଜମହଲ ନେଇ ଜେଠି ରଖି ଦେଇଛି ! ଯେଉଁଠାରେ ବୌଦ୍ଧଙ୍କର ଧୂଳା ଫର ଫର ହେଇ ଉଡ଼ୁଥିଲା । ଆଜ ସେ ଅନ୍ଧ ଅନ୍ଧକାର ଗହ୍ୱରରେ ଗୁମ୍ଫାଗତ ହୋଇ ହସୁଥିଲା, ଆଜି ସେ ସ୍ଥାନ ଶୂନ୍ୟ ପଡ଼ି ରହିଛି ! ଅତୀତର ମୂକସାକ୍ଷୀ ରୂପେ ଆଜ ଏ ଦଣ୍ଡାୟମାନ !!

ଶ୍ରୀମାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି (୨୩ନଂ)

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ

ଦୁଦାନନ୍ଦ (୧୯୬)—ନାଗରିକ ଲକ୍ଷ୍ମ ଖୁବ ଭଲ ନାହିଁ । ଦୁଇଟି ଯେଉଁ କଣ ଲକ୍ଷ ଖରଦ ପାଇଁ ପଇସା ପଠାଇଲେ ତାହା ଏତେ ଅଳ୍ପ ହେଲାରେ ସେହି ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଲକ୍ଷ ଛପିବା ସମ୍ଭବେକେକେ ଅସମ୍ଭବ ।

ଜନ ମଣ୍ଡଳୀ ସଂସ୍ଥାରେ ନାଗରିକ ଯଥେଷ୍ଟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି । ସେମାନେ ଓଡ଼ିଆ ସ୍ପାର୍ଟରଖା କମିଟି ଓ ଅବକାଶ ବାହିନୀ ସହିତ ପରାମର୍ଶକରି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ରମଣି (୧୯୬)—ତମ ଲେଖା ପଠାଅ । ଲେଖା ଛୋଟ ହେଲେ ଭଲ । ଏକାଗ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

ଗୋବିନ୍ଦ (୧୨୭) ନାମ ଆନୋଲନକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ, ମୋତେ ଦେଖାଯାଉଛି, ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ନାମ ସମ୍ମିଳନୀ କରିବା । ଯେଉଁ ସେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ନାମ ସମ୍ମିଳନୀ ହେବ ମୋତେ ଜଣାଇଲେ ମୁଁ ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନକୁ ମୋର ପ୍ରତିନିଧି ପଠାଇ ଭୁଦାନକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବ । ଏ ସମ୍ମିଳନୀରେ, ଅନୁଗ୍ରାମାନ ନିଯୋଗ ଦେବା ଉଚିତ ।

ପଦକ

ଏସ୍ୟ ବର୍ଷ ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ସାହୁ (୧୯୭) ଙ୍କର 'ଉସ୍ୟା ଓ ପେଟ' ଲେଖାଟି, ଦର୍ଶୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବୋଲି ଉତ୍ତର ନାଗରିକଙ୍କର ସଦ୍ଭାବକ ଛୋଟ ଦ୍ୱାରା ବିବେଚିତ ହୋଇ ସେ ଗୋଟିଏ ନାଗରିକ ପଦକ ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ।

ଏସ୍ୟ ବର୍ଷ 'ଦିଗର' ନାମ ଷ୍ଟେଟରେ ଶ୍ରୀ କେଳ ଟିଣେ ମହାନ୍ତି (୧୬୪) ଙ୍କର ଲେଖା ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବାରୁ ସେ ପଦକ ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ।

ଲେଖାର ଦୁଆବ ।

ବିମଳ (୧୬୪) ୨ଟି ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।
ବସନ୍ତ (୯୩) ୫ଟି ,, ,, ,,
ଲକ୍ଷ୍ମୀ (୨୩) ୫ଟି ,, ,, ,,
ଦେବେନ୍ଦ୍ର (୨) ୩ଟି ,, ,, ,,
ବିଜୟ (୧୧) ୨ଟି ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି
ଜଗତ (୬୩୪) ୨ଟି ,, ,, ,,
ଗୁମାନନ୍ଦ (୧୮୩) ୨ଟି ,, ,, ,,
ଗୋବିନ୍ଦ (୧୯୭) ୨ଟି ,, ,, ,,

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ନାଗରିକ ଗୋଟିଏ କରି ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲେ ।

ଆଜୀବନ ନାଗରିକଙ୍କ ନାମ ।

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଫିଡ଼ି ନଂ ୭, ୧୧ଶ ଶ୍ରେଣୀ, ବାରପଦା ହାଇସ୍କୁଲ । ଶ୍ରୀମତୀ ଶୈଳବାଳା ପଟ୍ଟନାୟକ ନଂ ୧୭, ୯୯ ଜମିବେତ ପୋ: ଝା । ନିଗର ଫିଡ଼ିକୁଆ । ଶ୍ରୀ ଦୈତ୍ୟାରି ମହାନ୍ତି ନଂ ୨୫୯, ବାଣାଗାରି ଆଠାଗାର ପୋ: ଗୋପୀ-ନାଥପୁର, ପୁରୀ । ଶ୍ରୀ ମୋହାନ୍ତ ଭୂୟାଁ ନଂ ୨୬୩, ଭୁଆସ୍ତ ପି: ଲ: ସ୍କୁଲ । ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ ନଂ ୩୦୮, C/o Swami B. N. Das, M. L. A. ପୋ: ଗୁଣ୍ଡଲିଆ ଗଞ୍ଜ, କଟକ । ଶ୍ରୀ ଚରିତ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ନଂ ୩୩, ବିଜାଟୋଲ ସ୍କୁଲ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ । ଶ୍ରୀ ହରିହର ମହାପାତ୍ର, ନଂ ୩୬, ୮ଶ ଶ୍ରେଣୀ, ବାରପଦା ହାଇସ୍କୁଲ । ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ନାୟକ ନଂ ୧୭୨, ଫ୍ରେଜର ହସ୍ପିଟାଲ (ବାରପଦା ।

ଅଜା,

ମୁଁ ଜଣେ ନାଉ/ନାଉଣୀ ହେବାକୁ ଚାହେଁ; ମୋର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷରୁ କମ୍ । ମୁଁ ସତ୍ୟ ସାହସ ସେବା ଓ ଅହିଂସା ପାଳନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ଦୟାକରି ନାଗରିକ ଦଳରେ ମୋ ନାମ ଲେଖାଇ ଦେବେ । ମୁଁ ଏଥି ସହ ୫୦/ ୫୦୯ ର ଡାକ ଟିକିଟ ପଠାଇଲି ।

ଆପଣଙ୍କ ସ୍ନେହର ନାଉ/ନାଉଣୀ

ଶ୍ରୀ _____

ଠିକଣା _____

ଡାକିକ

ନିଶ୍ଚୟ! ନୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

କେଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ଜେସ୍ୟ ଟ୍ରେରିବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ବା—୫୧୧ ଧୂଳିଭଙ୍ଗ, ଶୁଷ୍କତାରଲ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'କାମଶକ୍ତିବର୍ଦ୍ଧକ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରା ୫୫୯ । ଅସାଧ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟଫୁଟିବା, କୃଷ୍ଣ କାଠିନ୍ୟପାଇଁ 'ଏଭିକେର ଟ୍ରେଣ୍ଟ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୫ ମାତ୍ରା ପାଇଁ ୫୧୯ ।

ଠିକଣା—ଆୟୁର୍ବେଦ ବିଦ୍ୟାପୀଠ ନିଶ୍ଚିତ ଔଷଧ—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ L. M. S. ସା: ଝାଉଁବମଙ୍ଗଳ କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଜୀବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ! ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଏବେ ବ୍ୟବହାରମାନଙ୍କର ଫରମାସୀ ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପଟରେ ମେକାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ଏବଂ ମୁଦ୍ରାବଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଅଳ୍ପ ଧନରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମୃଦ୍ଧିରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରରେ ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୂକ୍ଷ୍ମରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରେ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ କାହାରକୁ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ଦେବାକୁ ଗୃହୀତ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେଉଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଜନ୍ୟ ମିଶା ଧରାପଡ଼ିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଟ ୨୦୯କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ଜ୍ଞାତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଜୀ ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

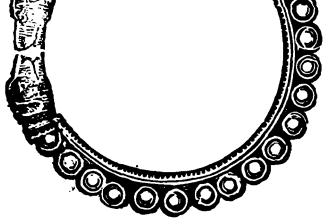

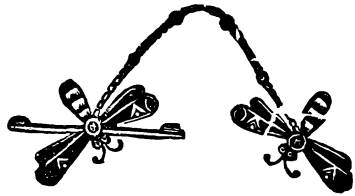

ବୃହତ୍‌ଭାରତର ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଭାଷାର ପ୍ରବାସୀ ବଙ୍ଗଳୀମାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ବଙ୍ଗଳର ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଭାରତୀୟର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତେଜ ଏବଂ ବର୍ମାରେ ଜାତିନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠା ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ କର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ; ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ ୨୫, ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଚାନ୍ଦା ଟ୍ ୨୮, ଭାରତବର୍ଷ ସକାଶେ ଦେୟ ଟ୍ ୪୫ । ଠିକଣା—ନ ୬ ଧ୍ୟାନ୍ତ, ୩୦ମର ଜଙ୍ଗଲେଙ୍ଗ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by G. C. Mahapatra and issued from Dagaro Office, Bhadrak.

Digitized by Odisha Digital Library

REG. NO. P. 441 THE DAGA

ଯୁବ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଜୋଖିମ ନ ଆପେ ଭଡେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ତେବେ ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ନ ହୋଇ ସମ୍ପ୍ରତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଟଳ ଫ୍ରି ନମ୍ବର ଡାଇଲ କରି ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାଚେ ସ୍ୱାକାର କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍
ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ୍ – କଲିକତା

ପୋଷ୍ଟ ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୯୮–୯୯) ୩ କୋଟି ଟଙ୍କା
ମୃତ୍ୟୁ ଦାବି ବୀମା ହଜାର ପ୍ରତି ବର୍ଷକୁ ଟଙ୍କା
ଅଜୀବନ ବୀମା ,, ,, ,, ୧୫%

ଦେଶର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ଅଧିକ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ
ବିଭାଗ । ଗତିଶୀଳ ଅଗ୍ରଣୀ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ୍—କାଳିଗଳି, କଟକ ।
ଅଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀ—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

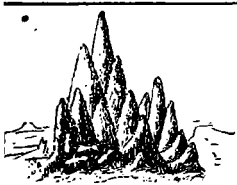

"ଯେତେ କଷ୍ଟ ହେଉ ଅଳ୍ପ କିଛି ଉପରେ ଚଳିବାକୁ ହେବ"
ଆପଣ ମାସକୁ ମାତ୍ର ଏକ ଟଙ୍କା
ସଞ୍ଚୟ କରି
ଦଶଜଣଙ୍କ ଜଣେ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ

ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରୋ: ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ ଲିଃ
ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ୍, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ

ମ୍ୟାନେଜର ଏନ୍. ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜି ବି. ଏ.
ମୁଖ୍ୟ ଭୂତ୍ୟ ଅଧିକାରୀ—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର ବି ଏସ୍ ସି

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର
ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକ ଛୋଟ ମାତ୍ର ଦେଇ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ଆପଣ ପ୍ରକାଶିତ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିବେ ଓ ସମିତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାନ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟରେ ଚଳି ଥାଆନ୍ତି । ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱକୀୟତାର ଏ ଗୁରୁତ୍ୱ ସ୍ୱୟଂ ଉଦ୍ଭାବ୍ୟ ।

ଲେଖକମାନଙ୍କ ଦେମାନ୍ଦର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂପାଦକଙ୍କଠାରୁ ଫେରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି – ଏଥିରେ ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ଚରିତ୍ରଣୀ ଗାଳ୍ପ ସଂପାଦକଙ୍କଠାରୁ ଭୁଲନ୍ତି ପଢ଼ ଲେଖନ୍ତୁ ।

— ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ —
[illegible] ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହକାରୀ [illegible]
ଭୁମିକା ଲେଖାଲେଖିରେ ସଂପଦ "ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"
ଦିଅନ୍ତୁ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମର ସାଗରରେ ସନ୍ତରଣ

ହିଟଲର୍ ! କି କଲ କି କଲ !
ପଥର ବାନ୍ଧି ଗଳାରେ ଦରିଆରେ ଝାସ ଦେଲ !

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ — ୧୯ଶ ସଂଖ୍ୟା ଫାଗୁଣ ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହା ପ୍ରାଚୀନ ଋଷିଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ହୋଇ ଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଏକ୍ଷୁଣ୍ଣ ବ୍ୟୋଧ, ଗଳ୍ପ ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଦ୍ୱାରାରେ ଜିହ୍ୱା ପୁଷ୍ପକୁ ନାନାପ୍ରକାର ଛିଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଫୁଟି ଛେଦ ହୋଇଥାଏ । ଜ୍ୱାଳା ଦାହ ଅଂଶାଦ, ମୂତ୍ରଦ୍ୱାରେ ବେଦନା ଅଳ୍ପ, ଅଂଗଭଙ୍ଗ, ମାଂସ ଓ ଚର୍ମ୍ମ ଦୁଇଟି ଓ ମୋଟ୍ଟେଲ୍ଲା ଛୁଟେ ଛିଦ୍ରପ୍ରମାଣ ଦେଖାଯାଏ । ଏମାନେଙ୍କ ରୋଗ ମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟକରଣାର୍ଥ ଆମ୍ଭର ଏହି "ଭ୍ରମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା କେବଳ ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ଜଳେ ନିଶ୍ଚୟ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର । ଏକମାତ୍ର ସେବନେ ଜ୍ୱରରୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୮ ଟ୍ରାମରୀ ଟିଲା:—ଏହା ଦୋଷରେ ମାଳ୍ପ୍ ଜଳେ ଦେହର ଛବି ମରୁଣ୍ଡ ହଇଛେ ଅବ୍ରେଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଟିଶି ୧୨୮ଙ୍କୋ ମାତ୍ର ୧୨ଙ୍କୋ ମ ଟ । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ

:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲମବୃନ୍ଦ ବିଜୟ, କଟକ ।

ଅମୃତ ମୋଦକ

ମଳରୋଗ ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ଯେଉଁ ଦେହରୁ ଦୂଷିତମଳ ଯେତେ ଦୈନିକ ନିଷ୍କାସିତ ହୁଏ, ସେହିପରି ସମସ୍ତଙ୍କର ତୁଷ୍ଟି ଦେଇ ଅବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବାଧ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆମ୍ଭର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ଗ୍ରହଣ ଗୋଟା ୪-୫ ଦିନ ରୋଗ ଦ୍ୱାରାରେ ସେବନ କଲେ, ସାମାନ୍ୟ ଜଳ ଦୁଧ ଜଳ ଭଳି ପାଣି ପାତଳ ହୋଇ ଯାଇ ଦୌଷ୍ଟି ଉତ୍ତେଜନା ଦେଖିବେ ଏବଂ ଭଲ ଭାବରେ ଖୋଷ୍ଟ ଖୋଷ୍ଟ ହୋଇ ଦେଇଥାଏ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ଦେବାର ପରବର୍ତ୍ତୀ, କ୍ଷୁଧା-ବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୁର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଚର୍ମ, ଶ୍ରୀ, ଚେହେରା ଦେଖି ଭଳି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅବ୍ରେଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝଡ଼ିଲା ସ୍ୱାଥ୍ୟ ଧାରାରେ ପ୍ରକାଶ-ହୁଏ । ଏହି ଔଷଧ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ନିୟମିତ ଛାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମ ଡ୍ରାମ୍ ୧୨ ମାତ୍ରାଲ୍ ୧୨୮/ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଯୁତ ବିଶ୍ୱନାଥ ଔଷଧାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

କବେଜ, ବାତ, ପେଟ ଚାପୁଡ଼ା, ଝାଡ଼ା, ଜଟା ଘା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ଏବଂ ପ୍ରାଣ ଏପ୍ରକାର ଯେ ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ହେତୁରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ ଦେଖି ଚମତ୍କାର ଏବଂ ଅବ୍ୟର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏହା ଶିଶି ରଖିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଚେରମୂଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର, ନମୁନା ଶିଶି ଚାରିଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା, ଅମୃତସର—ଚାଟେଶ୍ୱର. (ଓଡ଼ିଶା) ।

ବିଚ୍ଛୁ ଦଂଶ ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଶ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଦରକାର ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯାହାଙ୍କର ଦେବେଦ୍ୟାଧ୍ୟ କଣ୍ଟକ ଜଳ ଭାବ ଜ୍ଞାନ, ଯେ ଜଳକ ନ ସ୍ପର୍ଶ ଦୋଷରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ଏକ ୧ଡ଼ିକୁ ୧୨ଟ ଦେଢ଼ଶହକୁ ୫୦ ଟ ଦେଢ଼ ଶହ ୧୨ଟ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଟ୍ ଏମ୍ ପି

ଶ୍ରୀ ରାମ ଫାର୍ମା ଏଣ୍ଡ୍ କୋ । ଲିମିଟେଡ୍ । ଲ । ମାଟେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ବିଶ୍ୱବିଦିତ ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସାପ୍ତାହିକ ।

ବିଶ୍ୱଦେଶ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ମାନସିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ସକଳ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ୫ ୨୫

,, ବିଦେଶ ପାଇଁ ୫ ୫୦

ମାଟେଶ୍ୱର "ପ୍ରଭାତ"

୧୧୭—୪୭ ଲାଲ

ଓଷାଦାଚ — ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏବେ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲାର୍ ସ୍ୱରହ । ବଥାରେ ବହନ୍ତ ମୁଖ ଗଣ୍ଠ ବଳେ, ଅଳସ ଚାଳନ୍ତି ।

ମୋ ପ୍ରତି ବଣ୍ଟରେ ଅଛେ ବଳ ଅମ ଦ୍ୱାପମ ସଉବାଉ ଅମ ମୁଖ ଗ୍ରଣ୍ଠ ବଳ ଦେଖେଇ ଦେଖାଉଛନ୍ତି ଯେ ଅମ ସଂଖ୍ୟାଲିଲ୍ଲ୍ୟ ଜଗତରେ ବୃଦ୍ଧି ସ୍ୱରହ—ଜ୍ଞେ-ନ ହିଁ । ଅସ୍ତ୍ରମ ଜାନ ଦେଖେଇ ଦେଇ ଦେଖରେ, ସେ ବଥାରେ ଏବ ପ୍ରଶ୍ନରେ । ବିଶ୍ୱାନ ଜନ ଜେନ୍ମଣ୍ଡ ପୋଷ ଜଳଅ-ଅମର ଯେଉଁଦେଖେଲେ ଜଗ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାରେ ଦେଳା ନାହିଁ, ଅଳ ଚିନ୍ତା ଚାଗ ? ବାଚନ୍ତା ସଉଗେ ଲଉ ?

+ × +

ବନ୍ଧୁ ଏଉଥର ଜନଗଣନାରୁ ଏବା ଅନେକ ଲେଖକ୍ରଉଦେଉ ଦେଉଛ । ଜେଣୁ ବଙ୍ଗଳା ଦେଶର ହିନ୍ଦୁ ମାଜେଁ ଲୁପ୍ତ ହଉଛନ୍ତି—ମୁସଲମାନମାନେ ବାଢ଼ରେ ସଣ୍ଟି ସବୁ ଖାଉଯଉଛେ । ଓଡ଼ା, ହିନ୍ଦୁଗ୍ରାର ସବୁ ବଢ଼ଉ ଅସ ଏଉଦେଖେଲେ । ବନ୍ଧୁ ଏ ବାହା-ଏର ଦେଖରେ ବାରଗଣ ଦେଉ ବ ନ ନ ? ବଙ୍ଗ-ଲାରେ ସବ୍ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅଧିକ ହିନ୍ଦୁ ଖାଉବାରୁ ବଙ୍ଗାଳ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଏଉ ଇଚ୍ଛା ଥିଲ, ତେବେ ଅସରୁ ଗାଇ ବଚ୍ଚାବସ୍ତ ନ ଖାନ୍ତ ବଥିଁ ? ଅମ ଜ୍ଞାଉସଉବ୍ଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ହେ ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ତ ଉଲ ବାଟ ବଚାଇ ଦେଇଥାନ୍ତେ । ତାଙ୍କର ଉଚ୍ଚବେଶୀ ସ୍ୱାମୀମାନେ ଗ୍ରାଉରର ସହ୍ରି ମସଜଲ୍ଲ ଯାଇ ଏପରି ପ୍ରଚନ୍ନନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଛନ୍ତି ଗାଇ ଗୋଟ ଷ୍ଟାଙ୍କ୍ଷ୍ମ ଦ୍ୱ ସହ ସେ ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ତ ଏବ ସୁପ୍ରଚାମର୍ଶ ଦେଇଥାନ୍ତେ ।

+ + +

ବଙ୍ଗଳା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଏ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ, ବଙ୍ଗର ସ୍ୱତ୍ରନ୍ତ-ବଳଙ୍ଗା ଖଣ୍ଡ ଶ୍ର ଥଳଲ୍ଲ ହିନ୍ଦ୍ ଦେଉଣେ ହ୍ରାସ ସ୍ୱତ ହଇଥ । ବଙ୍ଗଳା ହିନ୍ଦୁ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଗଲେ ବାଲେ ସେ ଅସନ୍ତ୍ରା ।ଅସେମ୍ପ୍ରି ଦେଖଲ୍ ମସଜଦ୍ ବଢ଼ଉ ବସିବ, ସେଉ ଅଶ୍ରଙ୍କାରେ ସେ ଖାଲ ସଢ଼ ସଢ଼ ସଢ଼ଉଉ ଉଠି ହଇଛନ୍ତ । ଜେଣେ ମସଜଦ୍‌ରେ ବସି ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଭ୍ରାତ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସ୍ୱାମୀ ହୋଇ ଦେଖଲ ମୁସଲମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି ବାଚ-ନ୍ଦ୍ରବା କରନ୍ତେ, ସେଇପାଇଁ ଅସାଧାରଣ ମୁଲ୍ଲ ଚାଢ଼ି ଦେବାରୁ ସେ ଉଦ୍ୟତ । ଏପରିକ ମୁସାପଣ୍ଡ ପ୍ରତି ଦି ଦେଖଅଛ ଉଚ୍ଚ ନାହିଁ । ଜେଣେ ଏଉସ୍ମ୍ପ୍ରି, ଏଗେ ସେଉସ୍ମ୍—ଦ୍ୱ ସ୍ୱାଚ୍ଛେଦ ଏବଦ୍ମ ସେଉସ୍ମ୍-ଛେଣ୍ଟ । ଥିଅ ନାହିଁ ଥିଅ ନାହିଁ ସବାଳ ନାହିଁ ସ୍ପ୍ରଙ୍ଗ ନାହିଁ—ଚୁରେ ଚୁରେ ଚଚ ଚଚ ଲାଲ୍ଲ । ଜେଣେ ସର ଅଡ଼ୁ ଭାବ ଅଦ୍ଭୁଂ ତ—

ଦିଅ ପୁଅ ପ୍ରମ୍ପ୍ରୁ ଉଠା
ଚଢ଼ଉଗେନ ଦ୍ଦ୍ଦ୍ ବାଉଣ !

+ × +

ଏଉ ବାହାରେ ବେଳରେ ଦ ଅମ ଓଡ଼ିଅ ପୁଅ ଦ ଦେଖେଇ ଉଠିଛନ୍ତ । ଅଳିଲ୍ଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅର୍ଥାତ ମେଦନମପୁର ଓ ସିଂହଭୂମ, ଜଳନ୍ତର ପ୍ରଭୃତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଡ଼ିଅମାନେ ଯେମିତ ଓଡ଼ିଅ ବୋଲ ଦେବାନ୍ତ ସେଉଂପାଇଁ ସୋଷାଏ ଦ୍ୱାରାଉଚ ଛଡ଼ଚ୍ଛନ୍ତ । ଜରେ ବାବା, ଓଡ଼ିଅ ଲବଦ ଯେଉଁଠି ପଢ଼ାହେ ସେଉ ବଳେ ଉପଚ ଉଠିବ, ତମେ ଯେ ଉଚ୍ଚର ବାଳିଅ ଦେବାରୁ ବଉଡ଼ଛ ବହଲ ? ଶିବ ଓଡ଼ିଅ ହୋଇବ ନିଜ ଓଡ଼ିଅ ବୋଲ ନ ବହନ ଚାହ ଠିକ ନ ହେଲ ଭୁଅଙ୍କ ଭଳ ଚାଙ୍କୁ ଲେଖ ଯଦି ଉପ-ଭୁବା ମୂଳେ ବା ମଶାଣି ମାଳଅଂଚା ସୋଉଡ଼ିଲ ବା ଉଙ୍ଗା ଝୋଡ଼ରେ ସ୍ପଙ୍ଗରେ ଥୋଇ ସ୍ୱର ନ ଅଛି ତମ ଜାତିଶ୍ରୀ ହ୍ରନ ବଢ଼ୁଛ ଯେଁ ? ତେବେ ଯଦ ଉଦ୍ୟାଉଦ୍ୟ ଦେଖାଇବାରୁ ସ୍ୱ ହୁଁ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଅପ ଯାଇଁ ତାଙ୍କ ଭଳ ଗୋଟ ଶ୍ରେଣ୍ଠ ହଉ, ଗ୍ରାମନାମ୍ ପଚେଇ ଦଉ, ତାହାହେଲେ କୋଣି ଚଥେ ହେବ । ଏମିତ ଦରପ୍ରତ୍ରଥ, ଠାଉଉଅଙ୍କ ଭଳ ଓଡ଼ିଶେଲ ଭୁସ୍ପ୍ରଙ୍ଗ ବସିଲେଣେଲେ ଅଛେ, ତ ଜନସ୍ମାର ବେଳେ ଅଛେ ଯାଇ ଟ୍ରଣ୍ଣି ତ ଲ୍ଲ ?

ଅସରୁ ଯଦ ଅମ ପାଞ୍ଚ ମତେ ବାମ ଓଡ଼ିଅ ପୁଅ ବଢ଼ଉଥାନ୍ତେ ତାହେଲେ ଏଉଦେଖେଲ୍ ଅଳ ଓଡ଼ିଅ ସ୍ପ୍ରାର ପାଇଁ ଏବେ ମେଦନପ ବଢ଼ବାରୁ ଚଥ ନ ଥାନ୍ତା । ଯଦ ଏହି ଗଣ ୧୯୦୯ ଠାରୁ ସେଉ ସେଉ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଅ ବଙ୍ଗଳା ଦେଖେଇ ଶ୍ରେ-ଣୀଶ୍ରେଣରେ ଖାଲ ବାହାରେ ମାନ୍ଦ ଚଳାଯାଉଥାନ୍ତ । ତେବେ ଏଉଦେଖେଲ୍ ଦେଓଡ଼ିଅର ବାହାର ଦ୍ୱ ବେ ଦେଖେସ୍ତ, ବେ ବଙ୍ଗାଳ ବୋଲ ଉଚ ଛଡ଼ୁଥାନ୍ତେ ।

× + +

ବଳ ଜନଗଣଣରେ ମେଦନପ୍ରଥ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଡ଼ିଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱ ବଢ଼ଉଥ ଯାଉଛ । ବନ୍ଧୁ ମୁଖ୍ୟାଏ ଓଡ଼ିଅ ମୂଳ ମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରୁ ବଢ଼ ବଢ଼ଉଥ ଯାଉଛ । ଯେଉଁ ଥାନରେ ବଳାରେ ଓଡ଼ିଅ ପୁରୁଷ ଅଛନ୍ତ ସେଠି ବସ ବଢ଼ାର ଓଡ଼ିଅ ସ୍ତ୍ରୀ ହବାର ଦେଖା ଯାଉଛ । ଗାଇ ଓ ଜେଣେ ଓଡ଼ିଅ ପୁରୁଷ ଦ ବସ ଓଡ଼ିଅ ସ୍ତ୍ରୀ !

ଗାଇଡ଼ା ବେଉଁ ଚାରେ ଓଡ଼ିଅ ସ୍ତ୍ରୀ ଚମାଟ ଲାଗାନ୍ତ, ଅଥଚ ଓଡ଼ିଅ ପୁରୁଷ ଗାଗାଲ୍ ଯେଉଛ । ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ସେ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଜ୍ଞାସମ୍ପ୍ରଦାଏ ମଳ୍ଲ ଓଡ଼ିଅ ବୋଲ କହିଲେ ଦ ମାତ୍ର ଅଂଶ ନେଇ ବଙ୍ଗାଳ ବୋଲ କହିଲେ ଗାଇ ଛିଡ଼ିଲ ବେଉଁଠି ମାହିଁ ।

+ + +

ଗାଇଡ଼ା ଏଉ ଜନଗଣନା ଯାଇଁ ଦେଖେ ସ୍ୱରହ, ଚହିଁଟର ଭୁଲ ଭ୍ରମ ଭରପୂର । ଏ ଗଣନା ଦଳବଳରେ ସରହ ନାହିଁ । ଅଳିଏକ ଜଣେ ଲେଖ ବଣ୍ଟା ଜିଲାରେ ଯାଇଁ ବସ ଜଣକର ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ । ଏହ ଭୁଲ୍ଯାଉଛ ସୁବିଧା ଦେଇବାରୁ ଦେହ ଛଡ଼ିଦେ ନାହିଁ ଏଉଛ । ତେବେ ଗୋଇଲ୍ ପୁରେ ଭୁଲ ନାହିଁ ! + + +

କଂଗ୍ରେସ ସଉବାଉ ହେଲ ବେଳେ ଗୋଷାଏ ଓସଡ଼ା ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଖଉଛ—ଗ୍ରାମସ୍ତ ହ୍ରାସ୍ତ ଶ୍ରେଣ ଶ୍ରେଣ ଶ୍ରେଣ

ଏହି କଥା ଦେଖିଲେ, ସରକାର ଯେପରି ଭଲକୁ ପଛେ ସ୍ୱିକାର ସାହାଯ୍ୟର ମହାମାନ୍ୟ ଭାଗିଦାରକୁ ଯେ ଚିଲି ଦେଶରେ ଏ ଲୋକ ବିରୋଧ ସରକ ଯେପରି ଜନ୍ମଥିଲା ଉଚିତ୍ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦାମକୁ ନୁହେଁ ।

+ + +

ମଣ୍ଡିର କାରକ ଅଜାନ୍ ମୌଳାନା ଜିନା ସାହେବଙ୍କଙ୍କ ବନ୍ଦୁର ରୂପ ଦେଖା ଗଲାଣି । ଏହେ ସେ ଭାଳ ନାମ ଦୁଇଟି ବା ପରେ 'ବିଜନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ' ଯୋଡିବା ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଦୋଷିଲେ ଏ ଏମ ମାନ୍ଥ । ସେ ଏହେ ଅଜି ଭାଳ ଲିଖିଲ ପାଇଁ ଏହି ମାନ୍ଥ । ଅଜାନ୍ତି ବା ଦେଖାଯାଏ ଅଦୃଷ୍ଟ ଅଥବ୍ୟ ଅର୍ଥାତ ଯେଉଁ ମାଳ ଜାଥ ନୁହନ୍ତି ସେଇ ଲିଖ ହେଲେ ପାଇଁ ସେ ଏଥର ବଡ଼ ଗୁରୁଗମ୍ଭୀର ଚକ୍ରଦେଖାଯାଏ ଧ୍ୱନିରେ ଭାଳ ଲିଖ୍ ବାହାନ୍ତିଲି ସହରେ ଭୁଲିଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଅସ୍ତ୍ରମାନେ ଭାଳ ଜାମାଦଙ୍କରେ ଏହ ଭରମିନ୍— (ସଂଶୋଧନ) ଯୋଗ କରି ମୋ ଗାହେବଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପେସ୍ କରୁଛୁଁ—ଯେ ଏଣିକି ସେ ଶ୍ରୀ ଶ ଶ ହରିଜନ ଜନ-ଗଣନାଥଙ୍କ ଉପାଧ୍ୟ ଭୂଷିତ ହୁଅନ୍ତୁ ନୟା ଦେଖାଯାଏ ଅ-ହ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦ୍ୱିସ୍ୱରଭାଷ୍ଟ ଦ୍ୱିଶ୍ରେଷ୍ଠ (ଦ୍ୱିବଚନ—ପଣ୍ଡିତ ଶବ୍ଦର) ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଉପାଧ୍ୟରେ ମଣ୍ଡିତ ହେଉନ୍ତୁ ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚରେ ବୋଧ ବା ଦୁଃଖ ଅବା ଜଣାନ୍ତୁ ।

+ + +

ଦୁଇଲମ୍ ଲିଟ୍‌କରେ ଏଥର ମହାଯୋଗ ଶାଳାରେ ଅଜ ଗୋଟାଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଦୃଶ୍ୟ ଦାଖାଇଛି । ଉତ୍ତରେ ଯେଉଁ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଦେଖେ ସଂଦମ ଲାଭ ଭାର ପ୍ରତିଶୋଧ ବା ପ୍ରତିରୋଧକ ଦେଖିଥିଲ ସ୍ୱରୂପ ପାହାଚାନ୍ତର ଭଳ ରେ (ଦର୍ପଣ) ଲାଭ ହେଲା । ଏହେ ପୁଣି ପାହାଚାନ୍ତ ଭଳ ରେ ସ୍ୱରୂପ ନ ଲାଭ ହୋଇ ଭାଳ ଅଣ୍ଡଳରେ ଯାହାରେ ଭଳ ମେନ୍ଦ ଦେଇ ଦେଖିଛନ୍ତି ଯେ ଏ ସଂଖ୍ୟାଚ୍ଛାଦ ଏଥର ଏକ ଦ୍ରବ ଖାଳ ଅଛି ଯାହାକି ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ଯୋଗୀକ ଯେପରି ଡାହାଠାରୁ ଅଧିକ ଦେଖେ ଜୋରୁଥିଲ ବା ଫୋର୍ସ-ରେ ଡାହା ପାହାଚାନ୍ତ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦେଖିଛ । ଦେଖ ଲଂଗ୍ରେଜ ସରକାର ସାବଧାନ—କଂଗ୍ରେସର ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଖାଳାଣ୍ଡ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ନକରେ ନିଆ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଛିଡ଼—ଅଥ ଲଂଗ୍ରାଜ ସରକାରଙ୍କ ଏଏ ରକ୍ଷା କରିବ ଏ ଗୁରୁତ୍ୱ ମଣ୍ଡଳରେ ?

+ + +

କଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣେ ବାଇରଷ୍ଟାର । ଜାରଷ୍ଟି ବର୍ଷ ବଳାକ୍ ଥଳା ବରିବାରେ ସେ ବଡ ନମୁଣ । ସେଇ ପାଇଁ ସେ ବନ୍ଧୁର ଜଣା ଅର୍ଜନ କରୁଛନ୍ତେ । ଏହେ ସେଇଁ ଦିନଠୁଁ ସାହେବ ମେମଙ୍କ ସଙ୍ଗ ଛଡ଼ ମୁସଲମାନ ଦ୍ରାଣ୍ ସୋଣ୍ଡା ବଳେ ସେ ଦିନଠୁଁ ସେ ବାଇଷ୍ଟ୍ରୀ (Bar-at-law) ବଳକରେ ବେଳେଁ ଶ୍ରୀ ଜେନା ବରିଛନ୍ତି ଅମେ ଜାଣୁ ନାହିଁ । ତେବେ ଏହେ ବଡ଼ ମହତ ଲୋକ ଯେ ଲଂଗ୍ରେଜ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଖାଇ ଏଥର ମାମଲା ଚାଲାଇ ଛନ୍ତି ତା'ବହିଁ ଏ ଛନ୍ଦ ଭାଙ୍ଗାଣ ?

ଜଣ୍ଡ ଦାଙ୍କ ବ୍ୟମ୍ବ ଜଣାଯାଉଛି ଯେ ଯେପରି ମୁସଲମାନ ଜଣ ଭାବରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ ଯାଇଁ ବେଳାତ ଜଣ୍ଡ ପ୍ରୀତିରେ ପଡ଼ଗଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ ମନ ମରିଗଲେ ପୁଣି ଲଂଭାନ୍ତାନଙ୍କ ପ୍ରେମ ଡୋର ଛାଡ଼ିଦିଲାଣି । ସେ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜାତ ଉଣ୍ଡି ବୋଲାନ୍ ଥିଲ ବହିବେ ବ, ସେ ଯାହା କରୁଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁଛନ୍ତି ତାହାଦ୍ୱାରା ମୁସଲମାନଙ୍କର, ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ମହମ୍ମଦଙ୍କ ପରମ ଇସ୍‌ଲାମ ଧର୍ମର ଉଚ୍ଚ ସାଧନ ହେଉଛି ; ତା, ତାଙ୍କର ଅନୁରାଗ ଜଣ୍ଡ ଲଂଗ୍ରାଜ ସରକାରଙ୍କର ଉପକାର ହେଉଛି ।

ସେ ଯାହା ହେଉ ଅମେ ଭାବେ ସରକାରଙ୍କ ନିବେଦନ କରୁଛୁଁ ଯେ ସେ ଏଣିକି ଏହି out of employment ଉଦ୍ରେଳକ ବିଷୟ ହଳ ନ ହେବ ମୁ-ନଲରେ ବେଶି ଭେଦକାରୀଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କରିବେ ।

+ × +

ଅମାନ୍ ଭ୍ରମର ଭଲ ହିଁ ଜଣ୍ଡ ସାହେବ ଭାଙ୍କ ବଳର ଦାଖିଲ ଦାଖରରେ ଏକ ମୁଅମନ୍ତ ଦେଖିଥିଲ ବଳ ଝାଡ଼ିଛନ୍ତି । ଭାଦ୍ରଣରେ ଅଜ ଯାହା ପାରେ ତା ଥାଉ, ମୁସଲିମଙ୍କ ସହିତ ଅବିଦ୍ୟ ଚିନ୍ତାଭାବର ଚିହ୍ନ ଦେଇ ଦେଖାଦେଲ । ତନ୍ତୁ ଅମେ ବଳୁଁ—

ତକ୍ ତ ଜଳ ତ ଜଳ
ତେବେରେ ପଥର ବାଳ ଜଳିଲ ଡେଉଁଲ !

× × ×

ଅସ୍ତ୍ରର ତ ବହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଏଥର ଜିତା ଦେଖାଇ ନହିଁବେ ଯେ ଭ୍ରିଟିଶଙ୍କ ଭଳ ଦୋଷ୍ଟର ବେବେ—ଯାହାକି ଭ୍ରିଟିଶମାନେ ବେବେ ବେଳଁ ଠି ବେଶି ନ ଥିବେ । ଏହା ବାସ୍ତ ଧମକାଣି ତ ରାସ୍ତ ଧମକାଣି ତା' ହିଁ ଜଣାଶୁ । ବନ୍ଧୁଣୀ ଅଜ ବନ୍ଧୁଣୀ ଏହ ବ'ଶ୍ରାଭ୍ରାଦ ପାଏନାହିଁ । ତେବୁ ହିଁ ଲଂଗ୍ରେଜର ଏ ଅଧାଶଣ୍ଡ ଥିଆ ଭ୍ରିଟିଶ ଗାଛକ ବଣ୍ଡିବେ ବଣ୍ଡିଁ ? ନାହିଁରେ ତେଲ ଦେଇ ଶୋଧ ପଡ଼ନ୍ତୁ । ଖାଲି ଏହ ଭ୍ରଦଭାଣ୍ଡ ହିଁ ଏ ଦରବେଶ ସ୍ୱର୍ଗ ହେଲେ—ବାନାଇ ତ ଅଛେ ଦେଖିବାହିଁ ।

+ + +

ତେଣେ ମାଳ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ୍ୟାଧନ ସତ୍ୟସଙ୍କ ମୁସୋ-ଲିନ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟିରୁ ସହ୍ୟାଚ ଚୁନ୍ଦାଳ ଧୋଇଥାଇ ବହିଛନ୍ତି—ଅମେ ହାଇଡ୍ରୋ ମାନକୁ ନାହିଁ ଚାହିଁ ଚ—ଅମେ ଭାଣ୍ଡିଛୁଁ । ଅମେ ଭ୍ରିଟିଶଙ୍କ ଭଳ ନିଚ୍ଛ ନୋହୁଁ ଯେ ଭାଣ୍ଡିଲାଣ୍ଡ ବୋଲ୍ ନିଚ୍ଛ ବଥା ବହିଛୁଁ । ଏହ୍ନ ଯାହା ଦେଖାଇଛ ଦେଇ ଗଲ୍ଲ । ଏଥର ଦେଖାଯାଇ । ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ପାଳ ଏ ତ ବହିର ପାଳ ଏ । ଏଣିକି ଅମ ପାଳ ପଡ଼ିବ ।

ମୁସୋଲିନ୍‌ଙ୍କର ଏ ଧମକ ଶୁଣି ଜଣ୍ଡ ବୁଢ଼ା ବେମନ୍ତ ବହିଲେ—ହିଁ ରେ ବାପ ଅସ୍ତ୍ରର ଗୋ ଅଗ ବରାମତ ନାହିଁ !

ହଳରେ ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ ହୋଇ ଚିତ୍ର ଭାପ ଭଳି ଅଜ ଯାଏଁ ଚିଲ ଗୋଲ୍ ଅଜ ତ'ଶ ଭ୍ରିଟିଶ ଛଡ଼ୁଛ ! ଏଥର ସମାଳ—ସମାଳ ସମାଳ !

—✻—

ଆଜ୍ଞାର ଚାର ସଂଖ୍ୟା

ଭ୍ରିଟିଶ ଜର୍ମନିକ ହିଂସାଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରତିରୋଧ ଦୃଷ୍ଟେ—
ଶ୍ରୀ ଜାତର ପୁରୁଷ ଭଲ୍ଲଦେର
ହିଂସା ଓ ଅହିଂସା ଯୁଦ୍ଧର

ପ୍ରତିଶୋଧକ

ପୁରୁଷ ପଢ଼ିବେ—ପୁରୁଷଙ୍କର ଅଦ୍‌ମାନରେ
ନାରୀ ପଢ଼ିବେ—ନାରୀଙ୍କର ଗୌରବରେ
ଭାରତ ସେବକ ଏବ
ମହାକଥା—ଯୋଗିଏ ଦାଃ—ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ
ମହାକଥା—ଭ୍ରମ ଓ ଦୁଃ—ହୀର ବନ୍ଦନା
ଜୁଡ଼ିଗଣ—ଦେଖେଗେ ଶିନେମା—ଅଦ୍ଭୁତାଇଛୁଣ
(ଦିନ୍ଦନ୍ତ ନକଳ ନଶେଳ ଲେଖେ ପୁଣି ଭାଷା-ଶିଳ ଓ ଏଣିକ ବାହାଲୁଣ ।)

ଅଥ

'ଭାରେ ଭାରେ'ରେ—ପୁଣି ନାସ—ଭରସ୍ୱକ ପାଇଁ

—✻—

ଝଳାକର ରସଗୋଲ ଛଡ଼ାଯାଇ ପାରେ ତନ୍ତୁ ଅଗାକର 'ଜସର' ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ।

—✻—

Digitized by srujanika@gmail.com

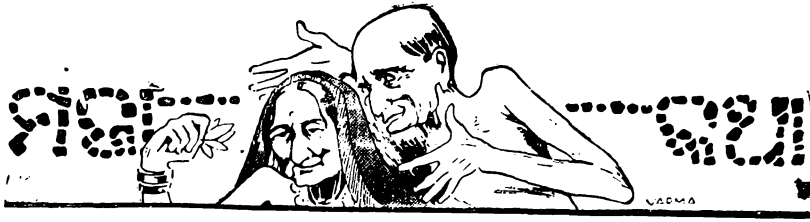

ମିଷ୍ଟର (ଡ୍ୟାସ୍) ଡ-ଏସ୍-ପି ଗୁଜର ପାଇଲେ ସର୍ବ୍ବ ବର୍ଷ, ସେଇ ବର୍ଷ ଭିତରେ ତାଙ୍କର ଦୋଇଗଲା ମିସ୍ ପ୍ରଭାବତୀ ସାଙ୍ଗରେ ବିବାହ ।

ସେଦିନ ଅଫିସ ଲେଖିଥାଣି ଟଙ୍ଗେ ବାଦ୍ଦାରେ ବସି ଛାଡ଼ିଦେ ଗ୍ଲ ଖାଇଛନ୍ତି, ସିନେମା ନେ ଷ୍ଟିସ ଶ୍ଲୋ ବାଜା ଶୁଭଲ୍ ଫଟକ ପାଖରେ । ପ୍ରଭାବତୀ ଚପଲଗିଲ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁମ ଦେଲେ ଖଣ୍ଡେ ଚାଉଳ ଅଣିବା ପାଇଁ ।

ଲଲ ଉଙ୍ଗର ନେଇ ପ୍ରଭା ଚାଲାର 'ହ୍ୟା ଲ୍ଲେ, — ମିଃ ଦାସ ଚହ୍ନିବି ଜଣ ମ ?"

ଚେବିବି ଅଷ୍ଟିନ୍

ଦେଖେବ—ବାନ୍ତ ।

ଜୋଷ୍ଟପଣ୍ଡାଲ୍ ଚ୍ଛ ଚର ଛଟିଲେ,— ଅଭନସ୍ୱ !' ପଡ଼ କହିଲେ,

ପ୍ରଭା ଚେସ୍ୱାରରୁ ଉଠିପଡ଼, ଭତ୍ୟଙ୍କୁ ଭାବରେ କାସଜଣ୍ଡାଲ୍ ତାଙ୍କ ଅଡ଼କୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ କହିଲେ 'ଆଃ ଚେ, ଅଭନସ୍ୱ—ଅ—ଭ୍—ନ—ସ୍ୱ !

ଦାସ—ବାହାଲ ? ଭୁମର ?

ପ୍ରଭା—ଯାଃ—ସବୁ କଥାରେ—

ଦାସ—ଜଣ ଥିଏଟର ମା ସିନେମା ?

ପ୍ରଭା—ଅଭନସ୍ୱ ଜାଣ ନ ? most marvellous most sensational—most...

ଦାସ—ଏହାଠାରୁ ବ ?

ପ୍ରଭା—ବାହାଠାରୁ

ଦାସ—ଏଇ...ଉମର...

ପ୍ରଭା—ଫେର୍ !

ସବୁଦେଲେ ମଡେ ଭଲ ଲଗେ ନା—ପ୍ରଭା ଅଢ଼ଗା ଭଲଣୀ ପ୍ରାସ୍ୱ ମୁହଁ ଗଣ୍ଡା ବର ବସି ପଡ଼ଲେ ।

ଦାସ ଜାଗଜଣ୍ଡା ଭଟେଇ ନେଇ ପଢ଼ିଲେ । ଆପରେ କହିଲେ—"ଓଃ, ଟ୍ରକ !—ଆ ଜଣ ଜ୍ଞ୍ଜ ?

ପ୍ରଭା—ବହନା ।

ଦାସ—ଜନିଟେବା ! ଏଇ ଉ ନିମ୍ନଟ ଅଗରୁ ନଟେ ଟେଣ୍...

ପ୍ରଭା—ବହ୍ନ ଉ ଟ୍ରେବର !

ଦାସ—ଲଲ୍ଲ ଟ ଟ ଉଣ୍ଡ ?

ପ୍ରଭା—ମୁଁ ଯାଇଛ ଏଠୁ—ଉମ ଜ୍ଞାଳାରେ...

ପ୍ରଭା ଅଭିମାନରୁ ଉଠିଲେ । ଦାସ ମଧ୍ୟ ଉଠିପଡ଼ ତାଙ୍କ ହାତ ଧରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ, "ପ୍ରଭା, ଚ—ଟ୍ରଏ ଟ୍ରେଷ୍ଟ୍ ଅଣ୍ଟ ଦ୍ଧ ଉଣ୍ଡ ଟ୍ରେ ଟ୍ରେ ନ ! ମୁଁ !

ପ୍ରଭା—ନା—ମଡେ ଛଡ଼ !

ଦାସ—ଛଡ଼ବ ନାହିଁ ତ । ଉମକୁ ଅଜ ସିନେମା ଦେଖାଇ ନେଇପିବ ଯେ ।

ପ୍ରଭା—ମୁଁ ଯିବନାହିଁ

ଦାସ—ନଷ୍ଟସ୍ୱ ଯିବ—ମୋ ଇଚ୍ଛା ।

(୨)

ବେଡିଟାଲ ସିନେମା ଭଲରେ ପ୍ରଭା ଓ ମିଃ ଦାସ ଏକ-ସାଙ୍ଗରେ ବସି ଖେଳ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ଟି୍ ମଧ୍ୟ-ମଧ୍ୟ ସରିବ ଅବକାଶ ଦେଇଲେ ଜଣେ ସିପାହୀ ଅସି ସଲମ ବଲ । ସାହେବ କହିଲେ, "ବ୍ୟା ଟ୍ରେ ।" ସିପେଇ—ସ୍ପୁଜ୍ଜ, ସ୍ୱ ଟି ଉନ୍ସପେଟ୍ଟର ସାହେବ ବା ।

ଦାସ ଚିଠିଖଣ୍ଡ ପଢ଼ିଲେ । ଉଉଉଉ ଉଠି କହିଲେ—"ଟଲେ" ।

ଆପରେ ପ୍ରଭା କହିଲେ, "ମୋର ଦୋଷ୍ଟାଏ ବଡ଼ ଜରୁରୀ କାମ । ଆଜାଲ୍ ଯାଇବ । ଉମ ଦେଖୁଥା । ମୁଁ ଅଧସଣ୍ଟାର ଭିତରେ ଫେରି ଆସିବ । ଅଜ ଯଦି ନ ଅସି ପାରେ ଗାଡ଼ିଟା ଜଦ ପଠେଇ ଦେବ ।" ଗାଡ଼ ଟିକ ଫେଣ୍ଟ ପାଖରେ ଥିବ । ଡ୍ରାଇ-ଭର ଉମକୁ ଘରେ ଛଡ଼ ଦେଇ ପୁଣି ଗାଡ଼ ନେଇ ଆଜାଲ୍ ଚାଲିଯିବ । ବୁଝିଲ ?

ଏତିକ ଉଚ୍ଚରେ ବହି ଦାସ ସାଙ୍କେତ ଡାକାଇଲେ । ପ୍ରଭା କହିଲେ, "କ କଥା ମ ?" ଦାସ କହିଲେ, "ଗୋଷ୍ଟାଏ ଡ୍ରେଜାଉଟିଙ୍ଗ୍ ଦେବ୍" ଏତକ କହି ସେ ସ୍ୱରଗଲେ ।

(୩)

ଖେଳ ସରିଲା । ଦାସ୍ ଏ ଯାଏଁ ଅସିଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରଭା ଭଲରୁ ତାହାର ଫଟକ ପାଖକୁ ଚାଲେ । ସୁଅ ପରି ଲୋକ ଚଞ୍ଚଳ ଫଟକଦ୍ୱାରେ ଆସିଛନ୍ତି । ସିଡ଼ା ଉପରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଦୋଇ ଦେଖେ ମଟର ଥିଅ ଦେଖାଯାଇ । ଏଥେ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ଏକ୍ଟ ଅଣ୍ଟା ପ୍ରଭାଙ୍କୁ ଭାରି ଅସେପ ଲାଗିଲା । ମନେ ଦେଖି ଯେପରି ଶହ ଶହ ଯୁବୁଜ୍ଜ ଲୋକେ ଅଣିଛନ୍ତାଲ୍ ତାଙ୍କର ଉପରେ ପଡ଼ ତାଙ୍କ ଭୂପ ମୌଳିକତାକୁ ଛିନ୍ନଛିନ୍ନ କରି ପିଇଯାଇଛ ।

ପ୍ରଭା ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ଲେ । ତାଙ୍କର ଗାଡ଼ିଟା ସେ ଦେଖିଲେ ଅପରେ ଥିଅ ଦେଖାଯାଇ । ହଁ, ଅମର ଗାଡ଼, ଏଇ ତ ! ତେବେ ଅଷ୍ଟିନ୍ ।

ସେ ଷ୍ଟ୍ରୁ କରି ବଦାଟଣ୍ଟା ଗୋଲ ଗାଡ଼ ଉପରକୁ ପଶିବାରେ ଅଳ୍ପ ଧକ୍ କରି ବଦାଟଣ୍ଟା ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେ ।

ଏଗ ଗିଟ୍ଟରେ ବହି ନ ହେଲେ । ପ୍ରଭା ଭାବିଲେ ତ ଡ୍ରାଇଭରଟା ତାହାଙ୍କ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଅନୟା କରୁ-ଥିବ, ବଲେ ଅସିବ ଏଇଥିଟି ।

ମିନିଟେ, ଦୁମିନିଟ, ଚାରିମିନିଟ—ଏଇପରି ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ଚାଲିଗଲା । ତଥାପି ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଦେଖିଲା ନାହିଁ । ପାଖରେ ଥିବା ଗାଡ଼ ଗୋଟ ଗୋଟ ହୋର୍ଣ୍ଣ, ଦୋଇ ତାହାର ସିଟାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏଗଦେଖେଲେ ଜଣେ ଦୂତ୍ ଦେଖିଲେ ଅସି ଡ୍ରାଇଭର ସିଟ୍‌ରେ ବସିପଡ଼ ସେଇଥି ଷ୍ଟାର୍ଟ୍ କରି ଦେଲା । ଗାଡ଼ ସ୍ୱରଲା ।

ଜଣେ ଦୂର ଯାଇ ଗାଡ଼ ଦୂର ଜୋରରେ ସ୍ୱର-ଟାକ୍ ଲାଗିଲା । ପ୍ରଭାର ସେ ଅଡ଼ରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ସେ ଦେଖିଥିବା ଦୋଲ୍ଟ ନିଶାରେ ବିଭୋର ।

ଭୁଟାହ୍ ଡାକ୍ଟର ଷ୍ଟ୍ରୁ ଦ୍ଧ ! ଗାଡ଼ିଟା ଉଅଡ଼ି ଯାଇଛ ବ ! ସେ ଭୁଲ ଯାଇ ତାହାଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗ ନେଇ । ସବୁ ଅପରିଚିତ ପରି ଲାଗିଲା । ହଁ, ଏଥେ ଅମ ଚଉଲେଖ ଗାଡ଼ ଦୂରେ ! ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଦେଖି ବହିବେ ବୋଲ ଅଗ୍ର ମୁହିଁଲେ ଦେଖିଲ୍—ଅରେ, ଏଥେ ଅମ ଡ୍ରାଇଭର ମୁହଁ ! ଅମ ବଗ ଗାଡ଼ାରୁ ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ଟେଣ୍ଡାଏ ନୂଆ ଡ୍ରାଇଭରକୁ ବାହାରିଛି

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗାଡ଼ି ପଛରେ ଚାଲିଛନ୍ତି ! ଚେହେରାରେ ।...ତମ୍ଭେ ଭଏ ଯାଇଛ ଭୁଷଣ୍ଡି ?

ପ୍ରଶ୍ନ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ଡାକ୍ତର ରୋମସ୍ତ୍ରାକ ଟିପ୍ ଚାଇଦେଲା, ଛାତ ଉପର ଧରାପଡ଼ି ହେବାରୁ ଲଜ୍ଜିତ, ସେ କ'ଣ କରିବେ ବା କ'ଣ କହିବେ ସ୍ଥିର କରି ନ-ପାରି—ଚାଟ ହେଇ ଉଭିପଡ଼ିଲେ ।

ଗାଡ଼ି ଯାଇ ଥାଇଁ କରି ଛଡ଼ା ହୋଇ ଗଲା । ପ୍ରଶ୍ନ ଶିଖିରେ ଚାଲେ ଷ୍ଟେସନ । ଏଥର ଡାକ୍ତର ସାହେବ ହେଲା । ସେ ଗାଡ଼ି ବଗିରେ ବସିଲେ,—ଡ୍ରାଇଭର, ଏ ସବୁ କ ଚାଲିଛି ?'

ଡ୍ରା—ଏ ଚାଲିଛି—ତମେ ଭଏ ?

ପ୍ର—ବଦ୍‌ମାସ୍, ଗାଡ଼,—ଏହ ଜାଗେ ନା ? କଣ ଭଏ—ମଜଲବ କଣ ?

ଡ୍ରା—ପାଗଳ ନା କଣ ଭଏ ?

ପ୍ର—ହଁ, ପାଗଳ ! ସାହେବ କଣ ଏଇଆ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ ?

ଡ୍ରା—ବର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ ? ଏ ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ ?!

ପ୍ର—ଚାଲିଛୁ ମୁଁ ଭଏ ! ପୁଲିସରେ ଦେବ ଏଇଥିଣି ।

ଡ୍ରା—ମୁଁ ବି ତମକୁ ଧରି ପୁଲିସକୁ ଦେବ ଯେ ରହିଥା ।

ପ୍ର—ତୁ ଯେତେବେ ବଡ଼ ଜେଣ୍ଟିଙ୍ଗ କରୁଛୁ—ନାହିଁ ?

ଡ୍ରା—ବୁଝିଲି ତୁ ମୋତେ black mailing କରିବା ପନ୍ଦରେ ଏଥିରେ ବସିଛୁ ।

ପ୍ର—ଚୁପ୍ କର !

ଡ୍ରା }
ପ୍ର } —ପୁଲିସ, ପୁଲିସ.....

ଏହି ସମୟରେ ଅଲ୍ପ ଗଣ୍ଡେ ଦେବ ଅଣ୍ଟିନ ଗାଡ଼ି ପଛଥିଲା ଅଟି ସେଇଠି ଧରି ରହି ରହି ଗଲା । ଚାର ଅଦେଖ୍ ଓଟେଲ୍ ପଛ ବହିଲେ—'ଅରେ ପ୍ରଶ୍ନ ? ତମେ ଅସି ଏଠି ?'

ଅପ ଗାଡ଼ିର ଡ୍ରାଇଭର ବହ ଉଠିଲେ,—ଅରେ ନିଃବାସ ଯେ—ସ୍ତ୍ରଜ ଉଚ୍ଚିନ୍ ?

ବାର୍ଷ—Well, ମିଷ୍ଟର ରାମ୍ବ ! ଭଲ୍ ଉଚ୍ଚିନ୍, ତଥାଷ୍ଟ କଣ ?

ରାମ୍ବ—ଏ ଜେହ ମିଷ୍ଟେସ୍ ବାସ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ !

ବାସ—(ହସି) ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ତାହାହିଁ ଠିକ୍, ତମେ-ବରଠ ଅସିଲ ?

ରାମ୍ବ—ଯାଇଥିଲ ଜଦ ଦେଖି । ସେଇଠୁ direct ଅସୁଛ । ଏଠି ହୋଟେଲରେ ଜଣି refreshment...

ପ୍ରଶ୍ନ—କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ମିଃ ରାମ୍ବ । ମୋର ଭୁଲ ।

ଗାଡ଼ି ଦୁଇଜଣ ଯାଇ ଠିକ୍ ସମାନ—ରଙ୍ଗ ବି ଏହା ।

ରାମ୍ବ—କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟେସ୍ ବାସ—kidnaping କୁହେ ତ ?

ବାସ—ମୁଁ ତ ଭାବିଥିଲି elopement ! ପ୍ରଶ୍ନ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ତାର୍ ଏ ଗାଡ଼ିର ରଙ୍ଗ ବଦଳାଇ ଦିଅ ।

ରାମ୍ବ—ଦସ୍ୱ ନାହିଁ, ମୁଁ ଏ ଗାଡ଼ିଟା ବିକ୍ରି କରିଛି । ଅସନ୍ତୁ, ହୋଟେଲକୁ, ଅପଣଙ୍କର ଜଣେ pick me up—ଦରକାର ।

—o—

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଲ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଔଷଧ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ମୋଜଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ସହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣନ୍ତୁ ପରେ ଜାଣିବେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ଚିଲାଙ୍କ ଅଂଶ୍ରୀ ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ଦିନ୍ଦୁଷ୍ଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଜ୍ୱର, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ଭେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ଷ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ • ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ଗୃହିଣୀ ମାଙ୍କେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ନ ଡାକି ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ପୋ: ବେଦପାଟଣା—କଟକ ।

ନିଶ୍ଚୟ ! ନୋହିଲେ ଟାକା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ବଜ୍ରସ୍ତ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ବା—୧୧୧ ଧାତୁଦୁର୍ବଳତା, ଶୁକ୍ରତାରଲ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'କାମଦେବଘୃତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ୫୫୧ । ଅସାଧ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟଫୁଟିବା, କୁଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟପାଇଁ 'ପ୍ରଭାକର ଚର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଅଷ୍ଟବିଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରକ ଔଷଧ—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଗୁଦାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. .S

ପୋ: ହାଣ୍ଡିରମଙ୍ଗଳ କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ

ଲେଖକ:—ରଜନୀକାନ୍ତ ।

ପ୍ରୀତିକଥା ଏ ସାଇସାଜରେ-ସୁନ୍ଦରୀ; ଶିକ୍ଷିତା, ସୁଶୀଳା ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ବେଶିଲଙ୍କଶି ଅଛେ ମୁଁ ଦେଉଛି ସମ୍ମାନ ଭରି ଭକ୍ତି ଦେଖାଇଥିଲି, ଏବେ ତା ନାଁ ପଡ଼ିଲେ ଭାବିବି ଯେକେ ସ୍ୱରରେ ମୋର ଦାନ୍ତ ଚଡ଼ଚଡ଼ ହୋଇ ଉଠେ । ପ୍ରୀତି ଅସୁଛ ବୋଲି ଶୁଣିଲେ ଯେଉଁ ଭକ୍ତରେ ଏଗେ ସତେ ସିମିତ ହେ ନଥାଁ ହୁଲା ଗୁଞ୍ଜି ଦିଏ । ତା କଥା ପଡ଼ିଲେ ଶିରାରେ ଶିରାରେ କ୍ରୋଧ ତାଣ୍ଡବ ଉଠେ । କେତେ ମୁହଁ ମୋଡ଼, ନାକ ଛିଆଡ଼ ତା ସୁନାମ ଉପରେ କାଳ ବୋଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେଛି ! ମାତ୍ର କେହି ଶୁଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଲେଖ ଶେଷ କରନ୍ତ "ବାଦେର ହଂସିକାଟା... ।"

ସତ କହୁଛି, ଖାଲି ବହିଲେ ପ୍ରୀତିମୋର ଖୁବା ସର ଦେବ ପାଠରେ ଯାହା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ବେଶୀ ତାର ହାବଭାବ ଛିଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର, ରୁଚିତା ଅସାଧାରଣ ଓ ମନଟା ମାଜିତ ହୋଇଯାଇଛି । ମୁଁ ଲକ୍ଷ କରି ଦେଖେଁ, ତାର ବସିବା ଉଠିବା, କଥାକହିବା ଚାଲିବା ଅବ ଢଙ୍ଗଢାଙ୍ଗ ସବୁ ନୂଆ । ଅମ ସାଇଟା ସାଜରେ ତାର ମୁଖ ଲାଗିଥିବା ଢଙ୍ଗ —ବାଳ ଭଙ୍ଗା ଠାଣି ପୁଣି ଏଡ଼ିକି ସୁନ୍ଦର ! ସୁହିଁଟା ଯେତେ ସ୍ୱଳ୍ପ ନ ହେଲେ ତା ଦସ୍ତା ଭାଲୁ ମାନେ ଏକା । ବାସରେ ସେ ମାଟିକାଟ ଅଶିକ୍ଷିତ—ସେ ମନମୋହନିଆ ପକ୍ଷପାତ ଠାଣି ସେ ହଲ୍ଲଣପରି ବସଳ ଛନ୍ଦଛନ୍ଦିଆ ସଙ୍ଗୀତ ଭାବ ଭଙ୍ଗିମା ! ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚଳାଟା ପୁଣି ଅର୍ଗାଳ ପରି ମଧୁର । କଥା କହିବାଟା ଶୁଦ୍ଧ ଗୀତ ବୋଲିବା ଭଳି ସଙ୍ଗେ ସମାନ ।

ବାସରେ ଯେ ଏଗେ ଭଳି ପୁରୁଷ ଥିଲା ଅସ୍ୱ ଥର ରହିପାରେ ? ଖାଲି ଦେହର ରଙ୍ଗଟା ସିନା ସୋର ନୁହେ, ମାଥ ଚା ଭଙ୍ଗ ଚା ଦେହର ମାନେ ଏକା । ଏଇସ୍ୱଭାବ ସ୍ୱଳ ପାସରେ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଚା ହେବେ ?

ସେଦିନ ଖାଇବିଲି ସ୍ୱାମୀ ମୋର ଗଟ ଉପରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥାନ୍ତି । ·ଶୀତଦିନଥା ଗରମଦେଲ । ସ୍ୱଦରରା ପୋଡ଼ିହୋଇ ଗଟ ଉପରେ ପଡ଼ପଡ଼ ହେଉଥାନ୍ତି । ମୁଁ ସରର ଏକ ଚୋଖରେ ସ୍ୱଦ ଟାଣଟା ଉପରେ ବସି ପାନ ଭଙ୍ଗୁଛି । ସ୍ୱାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ-ମୂଲର ଦୃଷ ଦିଶି ଥା ଦାମସ୍ୱାର ଅଦ୍ଭୁତ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପ୍ରୀତି :ବେଳେ ଅତ୍ର ଦୃଷ ଦୃଷ ମୁହଁରେ ଦରଣ ପରି ଭେଣ ଭେଣ ଅସି ସର ଭିତରେ ପଶିଗଲା । ଦୃଷ ଛାଟାରେ ତାର ଦର୍ଶ୍ଚିଲ ମୁହଁଟା ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥାଏ ଏକା ! ପିନ୍ଧିଣା ଗଣ୍ଠ ସୁନ୍ଦର 'ବୋଲ୍ସିଆ ଶାଢ଼ୀ । ମୁଣ୍ଡରେ ଜୁଡ଼ା ନାହିଁ । ଉଲ୍ଲା ବୋଲ୍ଲପ ଧଳରେ ଲମ୍ବା ବେଣୀଟାକୁ ସଜାଡ଼ ରଖିଛି ସଜ ଉପର ଚେନଅଥ ଚାଉଳ ଉପରେ । ଭାବିଲି ଏହେ ପୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଏହେ ଛଳ ଏ ଫୋଟୋଗ୍ରାର ବେଶ୍ଚିଟ୍ ଅସିଲି ଭଲ ! ବାସରେ ରୂପ ଚାହାରେ ସିନା ପ୍ରଶଂସା କରି ବସିଲି, ସେଟ ଉପର ଦେଶେ ହଂସାରେ ଭଲିଲିଣି ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ—

ଏଗେ ସ୍ୱାମୀ ମୁଁ ଏବାଠି ବେଳେ ପ୍ରୀତି ପଶି ଅସିବାର ଦେଖି ଲଜ ମାଡ଼ିଲା ବାହିଁ ନରେ । ଯେତେ ଏକ୍ଷଣ ସର ହେଲେ ନୁଅଥରୁଥାଏ । ମୋତେ ମୁଖ ଗଳିବ କରିବାର ଦେଖି ଓ ଆଖି ଗଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହିଥିବାର ·ଦେଖି, ପ୍ରୀତି ବୁଝାଇ ଓଲଟ ପଡ଼ି ଚାଲୁଛ ସ୍ୱଲ୍ପଟିରା ଉପରେ ବସି-ଥିଲା, ସେ ଯେଣ ନାର ବେଗ ବହିଗଲେ—"ଏ ପ୍ରୀତ ଦେବ, ଲଜ ବାହିଁ ନ ? ବସ, ମୋ ଗଟ—"

ଟୋକା ଯେଉଁଥି ବସିଲି । ·ମୋ ପାସରେ ବସି ସ୍ୱଥବାରଟା ·ଥିଲ ନିଛିଆରେ ବ ସରରେ ଆଜ୍ଞ ଦେବେଗ ବୁଝାପାଇଁ ସ୍ୱଥ ବାଟକାଲୁ ଯାଇଛ, ଯେଣୁ ସେ ବହିଉଠିଲେ—"ଛେ ଭାଇ ବହିଟିର ମୁଖ ମନ ହୋଇଥିବ । ଅସ ଗଟ ଉପରେ ବସ—"

ବାସରେ ଭାସ୍ ! ଏହେ ସ୍ୱଥ ପୁଣି ଯାଇ ତା ହୋଇ ରହିଛ । ଅମର ଭାଗ ନାହିଁ ତ, ଅମର ଭୁଖ ମନ ଥରେ ନାହିଁ ସର ! ଫୋଟୋ ତ ଅଳ ମିଳିଗଲା । ଖାଲି ମୋତେ ବେଦେଉ ଦୁଖାଇ ଭଲ-ଟାରେ ଫେଟ ହୋଇ ବସି ଥିଲ ସ୍ୱଥ୍ରେ ବୁଝିବ ବୁଝିଟାକୁ ନିଜରେ ଗାଉଛଥାଏ, ଏଗେ ଦୁଖିଲ— "ଅସ, ମୋ ଗଟ ଉପରକୁ ଅସ—"

ଏହେ ଗଟ ପୁଣି ! ସେ ଉଠିଗଲ । ମୋଡ଼ ଉଲେ ବସ୍ ବସ୍ ଭାଲ୍ ବହିଲେ "ଅ, ଭାଇ ପାଖରେ ବସ୍ ! ମୋଡ଼ ଉଲିଟାରେ ବସନ୍ତ ?" ମୋ ମନ ଭିତରେ ଯେଉଁଥେବେଳକୁ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫ ହଂସାର ଯେଉଁ ଶାନ୍ତିପରିଭା ଜନ୍ମିଥାଏ, ସ୍ୱାମୀ ମ ହଂସ ଭାବ ମୁଁ ମୁଖ ଭ୍ରମର ଚୁମ୍ବିଲି ପରି ଏକା ଭାବରେ ମୋହିତ ହେଉଥାନ୍ତି । ଖାଲି ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଭଳ ଭାବ ଦେଇ ପାରେ ନାହିଁ ବି, ଏଗେ ଭାବରେ ଦୋଷ ସ୍ୱାମୀ ନ ପାରେ ନାହିଁ । ସ୍ୱଥରେ ଭାବରେ ଦୋଷ ହୋଇ ରହିଥାଏ—

ପାନରଙ୍ଗା ସାଇଲ । ଭିତରେ ଭରାଏ ଚିଡ଼ା ସଜାଇ ଘଣି ଭାଙ୍ଗ ଅଣ୍ଡେ ଅଣ୍ଡା ପାନ ଓ ପୁରା ଭରାଟା ଭାଲ୍ ଧଳାଭଦେବାକୁ ଯାଇଁ ଯାଇଁ ସେ ବହିଲେ "ପ୍ରୀତିକ ଅସ ପାନ ଦିଅ ।"

—ଏହେ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫ ଯେ ଲଜ୍ଜିଛନ୍ତି, ଦେଖେ ନିଜେ ଉଠିଯାଇ ପାନ ଭଙ୍ଗି ଅଣ୍ଡି ଭାଲ୍ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ନହେଲେ ଭାଲ୍ ବହନ୍ତୁ ଅଥବା ହାତରେ ପାନ ଭଙ୍ଗି ଅଣ୍ଡି ଦେ ଖାଇବ । ମୁଁ ବ'ଣ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପୋଇଲ୍ ପରିବାସ ନାଁ ଅଛ ବ'ଣ—ମୋଡ଼ର ସଲ-ଟାଲ୍ ପାନ ଭଙ୍ଗି ଦେବ ?

ଖାଇବେ ଗମଗମ ହୋଇ ଦୋଳାକ ପରି ସେଉଠି ଛିଡ଼ାହୋଇ ଆଙ୍କର ଉଚ୍ଚଦୃଷ୍ଟ ସ୍ୱରୁ ଲଜ ଭରିବାରେ ଲାଗିଲି । ଚଲ୍ଲେ ଚଲ୍ଲେଚାଲ୍ ବି ଗଟ ଉପରେ ପ୍ରୀତି ପାଖରେ ଲାଗିବାକୁ, ମନ ହେଲ ନାହିଁ । ବୁଝାହୁ ସ୍ୱାମୀ କହିଲେ "ଦେ—ଏ, ଯା, ତୋର ବାହିଁ ନ ସେ ସରେ ଚାଲୁଛ—"

ମୋର ମସ୍ତିଷ୍କ ସେତେବେଳକୁ ଠିକ୍ ଅବସ୍ଥାରେ ନ ଥାଏ । ପ୍ରୀତିର ସ୍ୱଭାବରେ, ପ୍ରାଣଟା ଖାଲି ଜଳ ଉଠୁଥାଏ । ଭାବିଲିଏବି ·ବହିଲ, —"ତୋର୍ଦ୍ଧ ଏହେ ଭାବେବାର ବାଇଶ କଣ ? ମଣିଷର ଅସ୍ତ ବଳ ଦେ ମୁଖ ଛିଡ଼ିଲେ ଚାଟରେ ନାହିଁ । ଯାଇ ଖାଇବା ପିଇବାକୁ ବେଳ ବାଧ୍ୟ ସରେ ଛଡ଼ିଗଲା ବଳ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୋଡ଼ ମୋତେହେଇ ଅସି ଶ୍ରୀକେ ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ୱାସ ମାରୁଛି ନାହିଁ, ଜେଣୁ ଭାବ ଉପରେ ଭାବ । ମଲ ମୋର ସର—"

ଦାନ୍ତରେ ଦାନ୍ତ ଚିପିହେଇ ହୋଇ ଏବାବେଳେ ଏତେ ଏତେସ୍ୱରାଏ କଥା କହିଲେ ଝିଅ, ମାଣ ଡାକ୍ତର ମୁହଁ ଉପରେ ଏପରି ଟୋପା ଜଳାଇ ଦେବାର ଏହି ପ୍ରଥମ ବାର । ପ୍ରୀତି କଥା ନେଇ ବିରକ୍ତ ଅଳ୍ପଦେଖେ ଦାସର ପ୍ରାଣରେ ମନଦୁଃଖ ଦେଖେଇ ଝିଅ, ମାଣ ପଛରେ ମୋଦ୍ରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରାଣ୍ଟ ପଚିଲ ।

ସ୍ୱାମୀ ମୋର କଥା ଶୁଣି ହସିଏ ଗାଡିଆଇ କହିଲେ—"ତୋଲ୍ଲର ଭାଇଠାର କାରଣ କଣ ଜାଣି ଯାଇ ପାରୁଛ । ସେ ଜାଣି ବା ନ ଜାଣି ଜେଲେ ଏଠାରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ରହିବାର କାରଣ କଣ ? ଯା ହେଉ ଏଠୁ ସ୍ୱରଯା—ଅନ୍ୟ ସରେ ନିହେଲେ ତୋର ପଦାର ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ୱାସ ମାରୁଥିବ । ବଦାଚ ଚଲିଦିଅ—"

ମମାଙ୍କେ ଯା ଯା କହ ସେ ଉମିନ ନିଷ୍ଠୁର ଭାବରେ ଚାହ ପଚାରିଲେ ଯେ, ଅପଶାର ଶତ ନିଜିଭୂତା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଦଣ୍ଡେ ସେଠାରେ ରହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଶ୍ରୁର ନିଷ୍ଠୁର ଓ ସବୋଚ୍ଚ ପରି ଜଣେ ଉପର ଚାଲିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଅପମାନ ଜନକ କଳାରେ ମୋର ବୁଲ୍ ଉପରୁ ଭୁଷ୍ଟରେ ଓ ଅସ୍ୱାମାନରେ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଯେଉଁ ବରୁଣ ହୋଇ ଛାଡିଲି, ନିଜ ଶତଚେଷ୍ଟାରେ ମଧ୍ୟ ସେ ହୋଇପାରୁ ମୁଁ ଫେଣ ଉପରେ ବଦାଚ୍ ଚିପିପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋଠାଏ ଦ୍ୱାଦ୍ଶାଣ୍ଡର ମର୍ମରେଖ ସର୍ବଶ୍ୱାସ ସ୍ୱଦ୍ଧଙ୍କର ଚାମ୍ପୁମଣ୍ଡଳ ଶିଶ ସମ୍ପାଳନ କରିବେଲି । ହୋଇସି ସରେ ଅପଶାର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରୁ ସମ୍ପାଳନ କରି ଡାକ୍ତାରଙ୍କୁ ସ୍ୱର ଅସିଲି ସର, ମାଣ ମନ ଉପରେ ଏଇଗ ଯେଉଁ ପ୍ରଳୟର ଝଞ୍ଝା ଉଠିଥାଏ, ତାହାରେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଚଢ଼ିକ ପଡ଼ିଥିଲେ ବା ଅନ୍ତରର ସେ ବିଷମୟ ଜ୍ୱାଳାରୁ ଶାଗ ମିଳିଆନ୍ତା ।

ନିଜର ଉଚ୍ଚା ମନଙ୍କୁ ସଜାଡ଼ି ସୁଦ୍ଧ ହୋଇକ ସରଉ ସର । ମାଣ ସେଦେଖେଲେ ସେ ଏତେ ନିଷ୍ଠୋଡ଼ ନିଜରେ ଗୋଇଆନ୍ତି ଯେ, ବଣ୍ଡେ ବା ସହ ଦ୍ୱଦ୍ଧ ଦେଖେଦାରେ ଆଉ ତାହାଙ୍କୁ ଜେଲ୍ଲୁ ହିବାର ହୋଇସି ପ୍ରମାଣ ସୂଚା ପାଉଛି ନାହିଁ । ତେଣୁ ତୋଡ ଭାବିବାର ଏହ ତାହାନା ବଣ୍ଡ, ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଯେ ମୋଠେ ସେ ସବୁ ଉଚିତ୍ତେବାର ମୁଖ୍ୟ ଉପଦେଶ୍ୟ ଥିଲା—ଏଥିରେ ମୋର ସନ୍ଦେହର ହୋଇସି ଅବକାଶ ତ ଉଦିଲା ନାହିଁ । ସେ ସବୁ ଫେରି ଅସିଲି, ବରଯେଲ ବଦାଚ୍ଚଙ୍କୁ ଅସ୍ତେ ଛାଡ଼ିଅସି । ଭୁଷ୍ଟରେ ଏଇଗ ମନଝା ଫୋଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଜାଣ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଭୁଷ୍ଟରେ ଆଉ ପ୍ରୀତି ଯେ କଣ ବରୁଛି ଏହାର ଜାଣିବା ପାଇଁ ମନ ଉତ୍ତଳ୍ପା ଅତ୍ରି ଭୁଷ୍ଟରେ ମୋର ଜଣାସ୍ତି ଚେଷ୍ଟା ଚଳେଇ ଥାଏ । ସେ ଯାତ୍ରା ଚେଷ୍ଟା—ପ୍ରୀତି ଯାତ୍ରା ବରୁଣା ବାହିଁଲି, ଅଳ୍ପ ଦେଖି ନଳ୍ପିଲି ମୁହଁରେ ତା ସେ ସବୁ ଉପରେ ପାଦ ପଦାଇବ—

ତା ବିଚ !! ଫେଣ୍ଟ ଦେଖି ଫେଣ୍ଟରେ ମାର ଅସି ରୋଷରେ ସରେ ଏଇଗ ଭାନ ପାଇ ଶୋଇ-ବାରୁ ଚେଷ୍ଟା ବନ୍ଦ । ଚାରପ୍ରହାର ଭ୍ରବନା—"ଉପଦାନ ଏ ଜନ୍ମ ତ ନ ବାହିଁ ଦେବେ ? ସବୁଦେବେଳ ସେଇ ଜଡ଼ିବ ବିଳ ଯୋଗ ? ଦେଖେ ଏ ଜନ୍ମ ଦଣ ଏପରି ଲମ୍ବ ଚେଇ ଅସିବ—"

ତାର ପ୍ରହାର କଥା ଭାବି ଛଟ୍ଟଫଟ ହେଇଦେଖେଲେ, ଜେଣୁ ଶାଣ୍ଟ ଅସି କହିଲେ—"ବୋଉ ମୋ ବୋଉ, ଜିବ ସେ ସରେ ପୁଅଲ ବଦ୍ଧ, ଭାଇ ହେ ସାଜ ଅସି ତାକୁ ବାଣ୍ଟରେ ଜାଉଛ—।"

ଝଟି ବସିଲି । ମନ ଭାବ ନଥେ ସେ ସବୁ ଜିବାକୁ । ବହିଁ ମୁହଁରେ ତା ଜିବ ? ମାଣ ଏଇଗ ଶାନ୍ତିକ ଅପବାଦ ଅମାନ୍ୟ କରିବ କିମିତ ? ନାହିଁ ବରାନ୍ତି, ମାଣ କଣ କାରଣ ଦେଖାଇ କହିବେ ଯେ ସେ ସରେ ଅଳ୍ପ ମୋର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ! ସତ୍ୟ ତା ବହନ୍ତି ! ଜଳ ମାଛଠ ନାହିଁ ତ ? ସୁଣି ଶାଣ୍ଟକ ଅପରେ ଏଇଗ ତତ୍ତ ଅତ୍ରିଯୋଗ ଉଚିତ କଥା ଜଣାଇବାକୁ ମୋର ସାହସ ଅଛ ତ ? ସ୍ୱାଧିଅଭ୍ରକ ଦ୍ୱିଧାରେ ସଂଭ୍ରଚେ ହୋଇ ସେ ସରୁ ଯାଇ । ଫୋଡ଼ ମୋଟ ଅସରେ ଚିତ୍ରେ ନ ଥାଏ—।

ବଦାଚ୍ଚଙ୍କ ଧଡ଼ ଚିତ୍ରେ ଟିଟାଇ ସରେ ପଶୁ ପଶୁ ପ୍ରୀତି ଝଟ ଝଟରେ ଝଟି ବସିଲା । ସ୍ୱାମୀ ଚିତ ଝଟି ବହିଲେ—"କଥା କଣ ଶାନ୍ତରେ ଅସୁନାହିଁ—। ମୁଁ ପସ ଏଉଦେ ନାହିଁ ... ।"

ବଦ୍ଧ ବଚ୍ଚା ଓ ଅପମାନ ମୁଖରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ମୁଁ ଚଟ୍ଟଚେଟ କହିଦେଲି—"ତୋଲ୍ଲ ଭାବ-ଛନ୍ତି—ତ ସାଜ—"

କଥାଟା ମୋର ପାଟିରେ ଅଟକ ଗଲ, ମାଣ ଫେଣ ଭୁଲନ୍ତ ଝଟି ବସି କହିଲେ—"ଓଁ, ତ୍ରତ ଅସୁଛ—? ପ୍ରୀତ ଥା—ମୁଁ ଅସେ—"। ପ୍ରୀତ ଭାଳବାସ ଭୁଲା ପଟା ସଚାଡ଼ ସୁଦ୍ଧ ବସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ବରୁ ମୋ ସ୍ୱାମୀ ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ ଝଟି ସ୍ୱଲସରେ । ତେଜେ ଟେଖାଙ୍କଟା ଦେଖବାର ସଚାଡ଼ ନେଇ ଦେଖେ ଫଟ୍ଟ ଉପରେ ବସି ରହିଲ । ତେଣେ ସ୍ୱାମୀ ସର ଉଠାଇ ତାହାଙ୍କ ଯାଇ ଯାଇ ଶାଣ୍ଟ ବାହିଁ ଏତ ମୁଠା ହୋଇ ସେ ସରରୁ ପଛ ଅସିଲେ । ସ୍ୱାମୀ ଦେଖେଦେଖେଲ୍ଲ ବାଉରେ ଚେଇଦେଖି । ପ୍ରୀତ ବିସ୍ମୟ ବଦସର ହୋଇ ଚାଟପିଚିଉଙ୍କ ପରି ସେଇ ଫଟ୍ଟ ଉପରେ ବସିଲେ—। ପାଟରେ ମୋର ଶାଣ୍ଟ—

+ × +

ଶାଣ୍ଟ କହିଲେ—"ମାଗୋ ;ମୁଁ କଣ କରିବ । ମୁଁ ଜିନା ତୋ ମଙ୍ଗଳ ସ୍ୱାହିଁ ଚଲ, ଏ ଭୁଲା ଦରେ ତୋର ଅରୁ ମୁଁ ସ୍ୱାଧାନ୍ତ ତା ବାହିଁବ ? ସରଲ୍ଲ ବନ୍ଧ ବନ୍ଧ ଅଟ୍ଟାଳ, ଚଦେଦେ ଅଶା—ଦେଖେ ସ୍ନେହ ସରସରେ; କଣ ବଦଫଟ ବୁଢ଼ୀବାଟଲ ବୋଲରେ ଧରିବ ତୋଲ ! ସେ ଟାଖାଖାଖ ତ ବଣ୍ଟ ଲ୍ଲସି ପ୍ରୀତ ପାସଲ ବଣ୍ଟ ଉଚିତ—। ମୁଁ ତ'ଣ ଏଉଦେ କଥାରେ ପଣ୍ଡିଥିଲ ତ ମୋଟଟ—"

"ମା ତୋ ତ ସିମିତ, ତାଦ୍ୟାଣୀ ବ୍ରଜ । ଦାଉ ସରଲ୍ଲ ଜିବୁ ତୋଲ୍ଲ କହିପଠାଲ୍ଲନ୍ତୁ । ଯେଠିକ ଜରେ ବଣ ତୋର ଅସଲ ଦୁଃଖ ଜିବ ଜଦେଗା ? ବରଂ ସୁଖ ଦୁଃଖ ସହ ଏଇ ନିବଟରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଟାଖାଖାର ମନ ଦେମିତ ଦେଖେଦେଖେଲ ବଦଳ ଜିବ ଅଟ୍ଟ । ଠାକୁରେ ସାହାଡ଼ାଇଲେ ମୋ ତାଦ୍ୟାଣୀର ଦୁଃଖ ଜିବ ସୋ ଦୁଃଖ ଜିବ—ଚେଲ୍ଲ ମନ ଭାର ଦାଟ୍ଟ ଅସି-ଜିବ—"

"ଏଉଠି ବଚ୍ଚ । ଗା' ଗି, ମନ ଅନନ୍ଦରେ ଦିନ ଦାଟ । ତୋର ସୋଟ୍ଟଏ କଥା ଛଡ଼ ଅଳ୍ପ ତୋର ଚଥାର ଅଛ୍ଥ ଚଲ ? ଚଲ୍ଲଟ ହିନ୍ଦ ବ୍ଲହି ଜାଉଛ ନେ । ଟ୍ଟକା ପରସା ସୁଚାରୁପା ଦାଉଚରେ ଦାଉଚାର —ମନ ।"

ସମସ୍ତେ ବଚ୍ଚନ୍ତି ସେଉଦଥା । ଟ୍ଟକାପରସା,—ମନ ଖୁସି—ଗାଅଗଣ୍ଟି—ମନଲ୍ଲା ଚିତ୍ର ମଣ୍ଡ ମଣ୍ଡ-ଲସ ବଚ୍ଚ । ସେଇଠରେ କଣ ଏ ଉଚ୍ଚ ଭୁଲ୍ଲ ଜ ଗାଲ ଉପରୁ ପୁଉଣ ହୋଇଥିବ ? ଟ୍ଟକା ପରସା, ଅଳ୍ପ ସୁଚାରୁପାର ଝଟକ ସୁନିଶ୍ଚ ଖାଦ୍ୟବ୍ରତ୍ୟଲ ସବ୍ଚ —ଖେଳଘରେ କଣ ଏ ଉଚ୍ଚ ମନର ଅଛ୍ଥ ମେଣ୍ଟି ଥିବ ? ଏ ବସ ବଣ ଲେଖେଡ଼ ? ଏ ମନରେ ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ତ ଅଛ୍ଥ ଅନାଚ୍ଚନ୍ଦ ଜ୍ୱାଳା ?

ଅଳ୍ପ ପଛଚ୍ଚିତ ମୋଟେ ଦାଧ୍ୟ ବରେ ସେଇଁ ପଥରେ ଝିଟାଲ୍ଲ, ତାହା ପଥ ହୋଇ ନ ପାରେ, ଏ ଉଚ୍ଚ୍ଚ ଟ୍ରେଲ ମନର ବଚାଲ ଶ୍ରଦ୍ଧା ମେଣ୍ଟାଇବାକୁ ମୁଁ ଯାହା ପ୍ରଚ୍ଚଣ ବରିବାକୁ ଯାଇବ, ତାହା ଅଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ—ହୋଇପାରେ ମୁଁ ପଛଚ୍ଚିତ ସୁଖରେ ପଡ଼ ଉଚ୍ଚାଦ୍ଦେଇବାର ସୀମା ଚାଡ଼ ଛଟି ଛୁଟି ଜିବ ଦେଖିଁ ଅଡ଼େ ବୁଝିଅର ଦେଖିଁ ଦେବଦେବଙ୍କ ପଥରେ, ସେହ ଉଚ୍ଚାଦ୍ରେଉଚ୍ଚ ଟ୍ରୋଲଟ୍ରୋଲ୍ଲ ବଚ୍ଚ୍ଚ ବୁଲ୍ଲ— । ଅବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚ ସରେ ମୁଁ ବାଣ୍ଟି ହୋଇ ସଂସାରର ସାଙ୍ଗଜନ୍ଦାର ଅପି ତୋଷ ଚାରୁ ମୁଁ ପୁରା ଲଢ଼ାଉରେ ରହିପାରିପାରେ, ମାଣ ସେଇଥରେ ଯେ ଶମାନ ଦୁଃଖ—ମୋର ଚେଲ୍ଲ ମନର ବଦ୍ଧନରେ ଶାନ୍ତ—ଏ ବଦ୍ଧ ବୁଲ୍ଲ ଗତ୍ର ବଣ୍ଟ ବାଉର ଅବସାନ ! ସେଇଥରେ ମୋର-ଲ୍ଲେ ଅଭ୍ୟାଗତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତପ୍ରଚ୍ଚ—ଅଭାବ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସତ୍ୟତା ଅସମାନ ଲେଖିପାରେ, ତଥାବଧିତ ଧର୍ମ ସମାଜ ଓ ନିଜ ଭାଷାଗଳକ ମାନଙ୍କାଳ ସଂପାରେ, ମାତ୍ର ପଥ କାହିଁ ? ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବଳ ?

× × × ×

ପଥକ ଗୋଡ଼ ଧରି ତାହାର ପାବନତଳ ଲେଖ ସେବନ କରିଲ ହୋଇ କହିଲ— "ହେ ସ୍ୱାମୀ ଦେବତା ! ତମର ଯଦି ଏପରି ଇଚ୍ଛା ଥିଲା, ତମେ ଯଦି ମୋଠାରୁ ପ୍ରାଣ ସହିତ ଜନିତ ଭାଗ୍ୟ ଦାନ୍ତ ଜୀବନ ଛିନ୍ନ କରି ଅପିଛଲ, ତହ ରଲ ଦେଖି ସୁଖ ପାଇବ ହୋଇ ଅଛ ମୋଠାରେ ନିଜହ ସର୍ବସ୍ୱ ପ୍ରାଣକୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗେ ଛିନ୍ନ କରିଦାକୁ ଗଲ ? ଯାହା ତମର ଜୀବନରେ ଅଦେଖି ସ୍ମୃତିପରି ନୁହେ, ଛାଡ଼ରେ ଏତମତ ଦେଖ ଦିପଛ ? ଶିଷ୍ଟତ ହୋଇ ଏ ଦୁର୍ଗମ ନ୍ୟାୟର ପଥ ରୋଧ କରିପାରିଲ ନାହିଁ ? ଜାଣିତା ଲେଖ ହୋଇ ଅଜାନିର ତରିତର୍ତ୍ତା ହେଲ ? ମୋଠାରେ ନିଜହ ପ୍ରାଣକୁ ଅଜନ ଜଳନ୍ତା ନିଆଁର ଦହନରେ ଛଟପଟ କରିଦାକୁ ଗଲ ? ତମର ରଲ ଏଥିରେ ବି ସ୍ୱାର୍ଥ ?"

ପଥର ମନ ତରଳି ଗଲା । କହିଲ, "ମୁଁ ବଳ କରିବ ମୋ ! ମୋର ଅସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅଛେ ! ଜଗତ୍ର ଚିତାଗ୍ନିରେ ତାହାର ସ୍ୱରଥକୁ ଦେଖାଯାଇବଣି ବର ସେପରିଛରେ ତାକୁ ଛଟପଟ ହୋଇ ମରିଦାକୁ ଦେଖା-ରେ ମୋର କି ଫାଇ ? ଏଇତ ·ତମର ଦେଖ ନ୍ୟାୟ—ତମର ତଥାବଧିତ ସମାଜର ବିଧ । ସମାଜ ଦେଖାଇ—ଲେଖାରେତ ପବିତ୍ରର ଜଳାରେ ଯଦି ତମକୁ ମୁଁ ବିଚାର କରିଥାଏ, ତାହା ଲେଖ ଦେଖାଶିଅ ମାତ୍ର । ସେଥିରେ ମୋର ଦିବେକ ଥିବେଦି ଅସ୍ୱୀକ୍ତ, ମୋର ମନ ତୃପ୍ତି ଅନୁଭୂ; କାରଣ ମୁଁ ଦେଖ ଅଛ ହେମ ହେଲ—"

କହିଲ, "ସେହ ଦେଖେରେତାକୁ ତାଡ଼ାଇଅ, ସେଇ ଲେଖାଗ୍ନିର ଦୁଃଖରେ ଯଥି ଦେଇ ତମର ତଥାବଧିତ ସମାଜର ଏ ଅଛିତ ଅନ୍ୟାୟ ବିଚୁ-ରେ ଶତ ପ୍ରହାର ଡ଼ୋଡ଼ାଅ ତମେ—ଶିକ୍ଷିତ—ତମେ—ଜାତିକାର ତମେ—। ତମର କଥାରେ ଯଦି ମୋଠାରେ ସରଳ ନାରୀ ପ୍ରାଣର ଦିନ ମଙ୍ଗଳ ହେବ, ତେବେ ସେ ଅଶୀର୍ବାଦ ତମ ମସ୍ତକରେ ଶୁଭ-କଲ୍ୟାଣ ପରି ଅମୃତ ବର୍ଷିବ । ମୋଠାରେ ଅଶିଷ ପାଇ ଦୂର ବଳେ, ତମ ପଥରୁ ବନ୍ଧ୍ୟା ଦୂର ହେବ ।

"ତମର ଜାତିରେ ଏହି କଥା ଅଛ, ମୋତେ ଅନୁମତି ଦିଅ ମୋ ପଥ ମୁଁ ପରିଷ୍କାର କରିବି । ତଥାଣ୍ଟାରେ ତମର ସୁଖରେ ବିଘ୍ନ ଅସୁଖ ନାହିଁ ତ ? ପାରିବ ? ଏତେ ବଡ଼ ଦୈବିଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର ପାରିବ ? ଦୁନିଆର ଏ ଲେଖାରେତାରେ ଏତେବଡ଼ ଶ୍ରୁତ ଲଗାଇ ପାରିବ ? ଏ ପୁରୁଣା ଭଗ୍ନଶୀଳ ଲେଖ-ମତ ଅଗରେ ତମର ଶିକ୍ଷାର ଜ୍ଞାନ ·ଜ୍ଞ ଦେଖାଇ ମୁଣ୍ଡ ଟେକ ଛାଡ଼ା ହୋଇ ପାରିବ ?"

ଦୁଇଜ—ନାହିଁ ବଳେ ସେ । ପାରିବେ ନାହିଁ । ଦୁନିଆର ବିଚୋଧି ଲେଖମତ ଭଙ୍ଗି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଗୁରୁ, ପଙ୍ଗ, ବାସୁଦେବ । ଏଇଥିଲାଗି ଶିକ୍ଷିତ ତମେ । ଏଇଥିଲାଗି ଶିକ୍ଷାର ବଡ଼ାଇ ତମର ପୁଣି, ଅଟ ଶିକ୍ଷିତ ସାହସର ଧାର ନାହିଁ । ତମର ମନର ବଳ ହୃଦୟର ସାହସ ନାରୀ ଠାରୁ ବି ହୀନ ! ସାମାନ୍ୟ ଲେଖାତାଦାର ମୋଠାରେ ବଦରା ଯଥି ଅସାର ସତ୍ୟ ବରିବାକୁ ଉଚ୍ଛରେ ତେଜ ନାହିଁ—

ନାରୀ ପରି ବ୍ୟଥିତ—"ମୁଁ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେଇଥିରେ ବରଂ ମୋର ଲଜ୍ଜା ହେବ, ମୋର ସୁନାମ ଜିଥରେ ଅପଯଶ ଲାଗିବ—ଦୁନିଆ ଲେଖେ ମୋତେ ଥଟ୍ଟା କରିବେ—ମୁଁ ତାହା ସହି ପାରିବ ନାହିଁ—।

"ନିଜହ ନିର୍ବୋଧ ଅମନୁଷ୍ୟ ! ଅଛ ଜୁଡ଼ିଛ ତାହା ନ ହେଲେ ମୋଠାରେ ପରି ତମର ଗାଳ ତଥପଟ୍ଟି ବରି ସେଇ ଅଛ ପିଠି ପାଇଁ ଏଇଠି ମୁଁ ଦୁଇ ହୋଇ ପଥ ଛାଡ଼ିବ ? ନାରୀ ଭଳି ପାଇବ କୋଳ ଛାଡ଼ିଛି ମୋର ଧିରଥ ନାହିଁ—ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ—ମନ ପ୍ରାଣ ନାହିଁ—

"ଯାଉଥିଲୁ ମୋତେ ବଞ୍ଚିତ କରିଛାହିଁ । ନାରୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୋର ସେହ ଛନ୍ତ ଲଜ୍ଜ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଛ । ମୋର ମନରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ସେହ ଦୁର୍ନିବାର ବାଳ । ଅଥଚ କହିଛ, ମୋ ପଥ ଏଇଠି ମୁଁ ପରିଷ୍କାର କରିବ । ସେମିତିରେ ହୋଇଥାନ୍ତା ଲମ୍ବିତରେ ହେବ । ମାତ୍ର କଥାଟା ସ୍ୱଳ୍ପ ଛଡ଼ିବ ଗୋପରେ—ଅତ୍ର ଅଗାରେ । ଅତ ଗୋପ-ରେ ମୁଁ ମୋର ଶୋଣିତ ମଳ ପାଣିର ଧାର ଦେଖାଇବି, ନ ଦେଖିଲେ ପଥ କାହିଁ ? କେବ ବହିତ ମୋପାଇଁ ଅଛ ଦେଖି ଲାସ୍ତାଟା ଖୋଲିଅଛ ? କେବ ମୋତେ ଜିତାଇ ଦେବ ? ସମାଜ—ଦେଖଣାହାସ କା ମୋର ମଙ୍ଗଳକାମୀ ଜୁଡ଼ିଛନ୍ତି ଜିତ ବର୍ଷ ?"

—o—

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଭଳି ଗୁରୁ ମିନିଟ ଯାଦ ଉପରେ ଘାଲିଲେ ଭଲେ ଯାଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ ଭୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଛୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ବଳଥି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ସିଝା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅଚିରାତ୍ମ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଠିକଣା—ମଣିରାମ ଡେପୋଷ୍ଟମଲ୍ ପୋ: ଅ: ଚୁକ୍ଲଅଗଞ୍ଜ ଗେ ଦାସ କରିବ ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଖିଆ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଳୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଶିଶି ୫ ।

ପଞ୍ଚଗୁଣାତୈଳ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଶେଷ ଉପକାରୀ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଭୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଛୁ, ମଚଳା ଫୋଡ଼ାଘା, ଛାଉ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା: ଅସଲ ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳଅଫିସ—ଗଞ୍ଜାମ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଦଶ ଟଙ୍କା

ଡଗର ୨୪ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୪-୧୯୪୧ ରିଖ

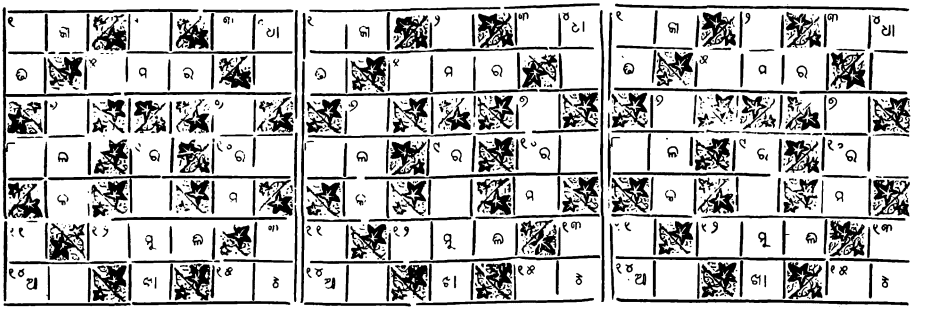

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର _____

ବାଆଁରୁ ଡ଼ାହାଣ

୧ । ପୃଥିବୀରୁ ସେଇ ଦଳ ଧ୍ୱଂସ ବାଟରେ ନେଉଛନ୍ତି ।

୩ । ଛାଡ଼ି ନ ଦିଅନ୍ତି ଜେଲେ ଏହା ପାଇଲେ ଅଳ୍ପ ବଳେଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

୫ । ଦୌଣପି ଦୌଣପି ଜେଜାତର ଅଦମ୍ୟ ଜିଜୀବିଷାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନୃତ୍ୟର ପ୍ରଚଳନ ଅଛି ।

୮ । ଏହାରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଭୟ କରନ୍ତି ।

୧୦ । ଆମ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ବଡ଼ ସଙ୍କ ।

୧୨ । ଶିଳ ଶିଳପୁଅ ଗଗନେ ଉଡ଼ୁଛି,— ତୁଳା ବହୁଲ ମୋତେ ଲାଖ !

୧୫ । ବଡ଼ ଲୋକ ସହିତ—ଲଗାଇବା ବେହେଲାର ମାନ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୧ । ପୁଅର ପୁଅ ଓ ଝିଅର ପୁଅ

୨ । ଏହା ହେଉ ଅନେକେ ଜୀବନ କଷ୍ଟ କରି ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୫ । ମହାଜନଠାରୁ ଏହା ଅଣିଲେ ମୂଳରୁ ସୁଧ ବଳି ପଡ଼ିବାର ଅନେକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଖା ଯାଏ ।

୭ । ଏହାରୁ କିଏ ଅଦର ନକରି ରହିବ ?

୭ । —ଛଡ଼ା ଲୋକ ସମ୍ପତ୍ତିକର ଉପହାସର ପାତ୍ର ।

୯ । ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ଏହା ହୋଇ ଲଂଲଣ୍ଡ ଅକ୍ରମଣ କରୁଛନ୍ତି ।

୧୧ । ଏହାର କଣ୍ଠସ୍ୱର ମଧୁର ନୁହେଁ କି ?

୧୩ । ଏହି ଲୋକେ ପ୍ରାୟ ଅଳସୁଆ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଧନ୍ଦା ଭେଦର ବାଟ

ଉପର ବନ୍ଧରେ ସେଇଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଅରମ୍ଭ କରି ତଳ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସା'ଇ ଦେଇ ଥିବା ଉଚିତ ଯାହେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର ଜଣା । ଏହା ଗାଆଁରୁ ଡାହାଣ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ସେଇଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇଥାନ୍ତି ତାହାରୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତଳଟା ବା ତହିଁରୁ ଅକ୍ଷର ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯିବ ତେବେ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ନମ୍ବର କରି ସେଇଁଶବ୍ଦଟି ପୂରା ନିଜେ ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ଖଜାନ ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଭଜ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଚଳିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ସାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ନିଶ୍ଚିତ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୫୧ ପାଇବ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ୫୧୧ ପାଇବ ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱେତ୍ତାନୁସାରୀ ୫୪୧ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯିବ । ଯଦି ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ନିଶ୍ଚିତ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ନିଶ୍ଚିତ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚସ୍ଥ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଲୋଡ଼ିବ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା ଦିଆ ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୧୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତରି ଦେବେ ସେମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ସରମ ବହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ତିନିଖଣ୍ଡ ବା ତହୁନ୍ୟୁନ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ପଇସା (ଡେଢ଼ଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦ ପଇସା, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦ ପଇସା ଏବଂ ତିନିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ତିନିଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିୟମରେ ଚାରିଖଣ୍ଡ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦ ପଇସା ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦ ପଇସା ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦ ପଇସା, ୪ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦ ପଇସା, ୫ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦ ପଇସା ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରବେଶିକାଟି ପରିଚିତ ଠିକଣା, ନିଜଅଙ୍କରେ, ସେ ସ୍କୁଲ ଅର୍ଡର, ବା ଲୋକଯୋଗେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ହରାଇ ହେଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଫାଫା ପଛପଟେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କର ମୂଳ ନାମ ଓ ତେତେଖଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣା (square) ଟି ଚାରି ଲିଫାଫା ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ଲିଫାଫା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଉପରର ଗୁପ୍ତା କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୩ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରଥମ ୩ ଖଣ୍ଡ ଗୁପ୍ତା କୁପନରେ ଦେଇ ତେଶିଟି ସେତେ ଲମ୍ବା ତେତେ ସାଦା କାଗଜରେ ଲେଖି ଚାରି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହାଠାରୁ କାଟ

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To

DAGARO Sabdadhanda

P. O. BHADRAK

Dt. BALASORE

ORISSA

ଏହାଠାରୁ କାଟ

ଭେଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବିଧା

ଖାଲି ଲିଫାଫାଟିଏ ଦିଆଯାଇ ଥାଏ ।

(ଏଥିରେ ବାଟରେ ଉତ୍ତର ହରାଇବାର ଭୟ ନାହିଁ)

ଅନେକ ଦେବାର ବାଟରେ ଉତ୍ତର ହରାଇଯିବାର ଅସୁବିଧା ଅଛି । ସେହିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ପୋଷ୍ଟ ବିଭାଗରୁ ଅନୁମତି (Permit) ଆଣିଛୁଁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଚାହିଁବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖରେ, ତାହା ସେମାନେ ଉତ୍ତର ଦେବା ନ ଦେଇ ଯେବେ ଚାହେଁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ପୋଷ୍ଟେଲ ଉତ୍ତର ଦେଇ (bearin ଶବ୍ଦ ଦିଆ ନ ଦିଆ ନ ଦେଇ ପାରିବେ । ଏହିପରି

ପୋଷ୍ଟେଲ ଉତ୍ତର ଏହାଙ୍କି ପୋଷ୍ଟେଏ ହିସାବ ଲାଗିବାରୁ ଚାଷ୍ୟ ହେବେ । ଯେଉଁ ଏହିକି ଉତ୍ତରମାନ ବାଟରେ ଭୁଲ ଯିବାର ଭୟରେ ରହି ନାହିଁ । ଏହି ଯେଉଁ ମାନେ ଚାହାନ୍ତେ ଏହିପରି ଉତ୍ତର ପଠାଇବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ସେମାନେ ଉପରେ ଛପା ହୋଇଥିବା ଚତୁର୍ଥ ଲିଫାଫା ଲିଫାଫା ଉପରେ ଅଟା ଲଗାଇ ଅବଶ୍ୟ ମାରିପାରେ । ଏହା ନ ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦେବା ସ୍ୱର୍ଗ ହୋଇଯିବ । ସେପରି ଲିଫାଫା ଅମ୍ଭେମାନେ ସେଇ (refuse) ଦେବାକୁ ଚାଷ୍ୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ଆରତି—୯ମ ସଂଖ୍ୟା, ପୌଷ

ଏତେବେଳେ ସମ୍ପାଦକୀୟ ପ୍ରଣିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ । ଏହେତୁ ଏ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଗୋଟାଏ ବିଚ୍ଛେଦ-ବୋଧ ଭାବ ରହିଛି । ନୂଆ ସୁରରେ ନୂଆ ସଙ୍ଗତରେ ଗାଦ ଦେଇ ସେ ମନେ କରୁଛନ୍ତି ଦୁନିଆଟା ଅନ୍ଧାରରେ ରହି ଗାଳି ଦିଉଛି ।

ସେଇଁ ସମାଜେଚନାଟାକୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି ସେ ମନେ କରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ଅନ୍ୟଏ ଅନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଣତି ଓ ଐତିହାସିକ ଧର୍ମର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଯଦି ସେ ଲେଖିଲେ, ସେହି ଭାବ ଗୋଷଣ କରେ ଅଡ଼ୁଥ ହେଉଥାନ୍ତା ।

ଅତେବ ମୂଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜେ ସମ୍ପାଦକ ଅଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାନରେ ସେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ାକ ଚଢ଼ିଗଲା ପରି ଲାଗୁଛି । ଯିଏ ସେଇଁ ରଙ୍ଗରେ ଚଶମା ସେନିବ ତାକୁ ଦୁନିଆଟା ସେଇ ରଙ୍ଗ ଦିଶିବ । ସମ୍ପାଦକେ ସେଇପରି ଗୋଟାଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କର ଆଭ୍ୟନ୍ତ୍ୟରୁ ସେ ସବୁକୁ ଦେଖିଯାଇ-ଅଛନ୍ତି । ମନେହେଲା ତାଙ୍କର ଚିତ୍ତବୃତ୍ତିର ସାର୍ଥକତା ନିମନ୍ତେ ସେ ପିଠାଇବନ୍ଦ ଗଣି ବସିଛନ୍ତି ।

ଅମେ କିନ୍ତୁ ପିଠାଖାଇ ଦେଖିଛୁଁ ଯେ ଅତେବେ ବିଷୟ ନିର୍ବାଚନ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି । ଭଲ ଲାଗୁଛି । ମିଠା ଅଛି, ଲୁଣ ଅଛି ଦହି ବି ଅଛି । ଭଲ ଲେଖିଛାଏ ।

ଚଭୁଚେତ୍ରଣଙ୍କ ଦେହରେ ସମ୍ପାଦକ ଯେତେ ଥର ଦେଖିଛନ୍ତି ଏମାନେହେଲା ନିଜ ଭାବଟାକୁ ଠାଣି ଓଠାଇ ତା ଦେହରେ ଖାଏ ଖୋଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାରେ ସେତିକ ହୋଇଛି । ଚଭୁଚାରୁ ଲେଖିବା ବେଳେ ତାଙ୍କର 'ଅଭିମୁଖ୍ୟ' ହୁଏତ ଏହା ନଥିଲା । ଆମର ମନେ ହୁଏ moment is moment. ଦେହର ଏହି ଶ୍ରୁଧାଟା ଏତେ ବଡ଼ ସହଜ common place ଜିନିଷ ଯେ ତାକୁ ସେଇ ସାମାନ୍ୟ ଶ୍ରୁଧା ଛଡ଼ା ଅଜ୍ ବଡ଼ କରି ଦେଖି ହୁଏ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ 'ଅଖିରୁ ଲୁଚାଇ ବହି ଯିବାର' 'ପର ଷଣରେ ତାର ଲ୍ଲାନ୍ତ କୁଞ୍ଚିତ ଦେହ ଏକ ଅନନ୍ତ ଦୁଃଖିର ଚଳପଡ଼ିକା' ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ 'ଜନ୍ମେ ଫରଗ ପଡ ଅସିଲା ।'

ଚଭୁଚିବାବୁଙ୍କ ଲେଖାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଗୋଟାଏ ଜିନିଷ ଅଭାବ ଦେଖିଲୁଁ । ଲେଖାଟା ସୁଅରେ ଯେତେ ଠାଣ ବହିବାର କଥା ସେ ଠାଣ ନାହିଁ ।

ନିଲୁଷ୍ଣ କିଶୋରଙ୍କ 'ଦେବନାହିଁ ପାଇ'ରେ ଗୋଟାଏ ମମନୁଦତା ଅଛି । ଏଥିରେ 'ମାନସିକ ଅବେଦନ' ଯେତେ ନାହିଁ ପିପାସା ଓ ମ୍ୟର୍ଥ କଲ୍ପନାର ମଧ୍ୟ ଛନ୍ଦର ସ୍ପଷ୍ଟତା ଜାଠାରୁ ଢେର ବେଶୀ ରହିଛି । ମାନବିକ ଅଭିମାନ ଭରି ଯାଇଛି ।

ଅମାବାସ୍ୟାର ଅର୍ଥ୍ୟନ୍ତ ଏ ସଂଖ୍ୟାର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଲେଖା । ଅମାବାସ୍ୟା ଭାବରେ ଭାବକର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଯେପରି ଭାବେ ମାରି ଉଠିଛି ।

ବାସ୍ତବିକ—ଅନ୍ଧାରରେ ମଣିଷ ନିଜକୁ ବିଚାରବିଚ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧାରରେ ଅନୁଭବ କରେ ନିଜର ଜିଷ୍ଣୁ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ।

ସମ୍ପାଦକେ କିନ୍ତୁ ଏ ବେଳା ସେଇଁ ଅଫଲନ୍ତୁଳାର ଅଶଙ୍କା କରୁଛନ୍ତି ଅମେ ତାର ଅଭାବ ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।

ମାଲ୍ଲିମ୍ ବିର୍ଜଙ୍କ ଲେଖାର ଅନୁବାଦ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ।

ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଶତମୁଖ ପ୍ରଶଂସିତ ଅଶ୍ରୁ-ସୁନ୍ଦନ—ନା – ନା—ସୁନ୍ଦନାଶ୍ରୁଙ୍କର ବେଦାନ୍ତ ପଢ଼ିଲୁ । ସମ୍ପାଦକେ ଗଦ୍ୟ କବିତାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଓ ଇତିହାସ ଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ପାଠକଙ୍କ ଆଗରେ ସେଇଁ ଆଦର୍ଶ ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ଅମର ପସନ୍ଦ ହେଲା ନାହିଁ । ଖାଲି ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାରରେ ସବୁ ବାହାଦୁରି ଥାଏ ଏଥରେ ତା' ଅଛି । ଆଉ ଭାବର ସବୁ ଗୋପନୀୟତାରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟତା ବା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବିଷୟ ଅଜ୍ଞାନ୍ୟତାରେ ବାହାଦୁରି ଥାଏ ତେବେ ତା' ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଭଣିଅଛୁଁ ।

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ
ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଦିଲ୍ଲୀ—ଏସ୍ କଥରଜ୍ଞ
ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ
[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ଫଟୋ କଥପାଇ ପାରେ]

ଯେଉଁ ଯାଲୁ ମରମରେ ଦିନାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଅଙ୍ଗ ଚାଲୁ ମରମରେ ଯାଇବେ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫୦୍ୟ ଅଠଅଣ୍ଣା ॥

ସ୍ଥାନବାଦ

ଅମ୍ଭେ ନୂତନ ଧରଣର ଅଦର୍ଶ ଜଲସେବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଯୋଗାଇ ଅଛୁଁ ।

ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତିଷର ଗଣନାକରି ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଥାଉଁ । ଥରେ ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷାକରୁ ।

୧—ଆଦର୍ଶ ଜଳ ପରିଚାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୧୍ୟ ।
୨—ଫଷ୍ଟ ଡାଲଗ୍ରହରେ ଆଦର୍ଶ ଜଳସେବା ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୍ୟ
୩—ବିବାହ ମେଳକ କୋଷ୍ଠୀର ବିଚାର ପାରିଶ୍ରମିକ ୫୦୍ୟ
୪—ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦଶା ଅନ୍ତର୍ଦଶା, ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତର ଦଶା ଫଳ ବିଚାର ୫୧୍ୟ
୫—ଫଷ୍ଟ ଆୟୁର୍ବାସ୍ତ୍ର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୍ୟ

(ଜନ୍ମର ଠିକ ସମୟ ଓ ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ ଖାଲମାସ ଦିନ ଦେବା ପାଇଁ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ ।)

ଜାଏ୍ମ । ୨ । ୪୧ } ଶ୍ରୀଅନନ୍ତ ଚରଣ ସାହୁ । ମାଷ୍ଟର
ପୁରୁଣାବଜାର, ଭଦ୍ରକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ମୁକୁଟ ବିହୀନା ରାଣୀ

ଅଜକାଲ ମୁକୁଟ ସୁଲ୍ତାନୀଙ୍କ ଠାରୁ ମୁକୁଟ ସ୍ଥାନା ରାଣୀ ଅଧିକ ହେବାକୁ ବଦିଲିଗି ।

୧ । ଦେସସବର୍ଗର ଫିଡ଼ାସନ ଦାବ ଜଣ-ଥିଲେ ଅର୍କଟ୍ୟୁଏଲ୍ ଓଟୋ—ତାଙ୍କର ମାତା ଭୂତପୂର୍ବ ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ ଜିତା, - ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁକୁଟ ସ୍ଥାନା ।

୨ । ଷ୍ଟେଟର ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ ରାଣୀ ଭିକ୍ଟୋରିଆ ମୁକୁଟ ସ୍ଥାନା ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଂଣ୍ଡନରେ ।

୩ । ପର୍ତ୍ତୁଗାଲର ରାଜା କେଲ, ୧୯୦୮ ରେ ଲିସବନଠାରେ ହାଣ ଖାଇଥିଲେ, ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ରାଣୀ ଅଦ୍ୟଗଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁକୁଟ ସ୍ଥାନା ହୋଇ ଲିସବନ ନିକଟରେ ବସତି କରୁଛନ୍ତି

୪ । ଜର୍ମାନର ଭୂତପୂର୍ବ ସମ୍ରାଟ ଉଇଲ ହେଲ୍‌ମ୍‌ଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଭିକ୍ ଗୋବନ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁକୁଟ ସ୍ଥାନା

୫ । ଅଫଗାନସ୍ତାନର ରାଜା ଅମାନୁଲ୍ଲାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଜୌଦ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଇଜର ଲଜାନରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି,

୬ । ଇଥିପାନିଆର ରାଣୀ ହେଲେନ୍ ରାଜା ହେଲଲଙ୍କଠାରୁ ବଦିଲି ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫ୍ଲୋରେନ୍ସରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି

୭ । ଶ୍ୟାମ ଦେଶର ରାଣୀ ରମ୍ବାବତୀ ଯାହାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ୧୯୩୫ରେ ଗାଦ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲେ – ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଂଣ୍ଡନରେ ଅଛନ୍ତି ।

୮ । ଅବିସିନିଆରେ ସମ୍ରାଟ ଓଡ଼ିଲ ସିଲ୍ଲ-ସିଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସମ୍ରାଜ୍ଞୀ ମିଟନ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଂଣ୍ଡନରେ ।

୯ । ଅଲବାନିଆର ରାଣୀ ଗିସିଲ ଜ୍ୱଲନ ତାଙ୍କ ପତି ରାଜା ଜୋଗ୍ ସହ ଫ୍ରାନ୍ସରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି ।

ବେଙ୍ଗପୂଜା

ଫଗ୍ରୀ ମାନେ ବହୁବର୍ଷଧରି ବେଙ୍ଗ ଭକ୍ଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଲଂଣ୍ଡନ ମାନେ ବ । ବନ୍ତୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳମାନେ ବେଙ୍ଗ ଖାଉଥିଲେ ବି ପୁଷ୍ପଗୁଚ୍ଛରେ ସେମାନେ ହିଁ ଏକମାତ୍ର, ଜାତି ଯେ ବେଙ୍ଗ ପୂଜା କରନ୍ତି । ସିଡ଼ିଅଙ୍ଗ ହେଉଛି ଏହି ବେଙ୍ଗ ପୂଜା ପଦ୍ଧତିର କେନ୍ଦ୍ର-ସ୍ଥଳ । ଏଠାରେ ବେଙ୍ଗ ପୂଜା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଗୃହ ମାନ ଥାଏ । ମନ୍ଦିର ମାନଙ୍କରୁ ବେଙ୍ଗ ଧରି ଆଣି ଏଠାରେ ଛାଡ଼ନ୍ତି । ବେଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ାକ ନାଚ ନାଚ ଅବଶେଷରେ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି ସ୍ୱସ୍ଥାନରେ ଛାଡ଼ିଅନ୍ତି । ଶାଗୁଣ ବେଙ୍ଗ ଏହିପରି ଦେଶୀ ପୂଜାପାନ୍ତି । ମାଛଅ ବେଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ାକ କେବଳ ଖିଅ ଖିଅନ୍ତି ।

ଗାଡ଼ୁଆ ମଣିଷ

ଆମ ଦେଶରେ ଗାଡ଼ୁଆ ମଣିଷ ବୋଲି ଗେଟିଏ କଥା ଅଛି । ଏବେ ସତ୍ୟକଥା ଜଣା ଦେଖା ଯାଉଛି ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆମର ଅବନତି ଘଟୁଛି । ନାନା ବ ପରୀକ୍ଷଣଶାଳା (laboratory) ରେ ମୂଷାମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ଖୁଆଇ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଜଣେ ଲଂଣ୍ଡନ ଶ୍ରମିକର ଖାଦ୍ୟ—ରୁଟି ଗୋରୁ ମାଂସ, ଅଣ୍ଡା ମେଣ୍ଢା ମାଂସ ସିଝା, ମାଛଭାଜି, ଆଳୁସବ୍ଜି ଜେଲି ଓ ମଦ ଖାଉଥିବା ମୂଷା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ବଳଶାଳୀ ହୋଇଛନ୍ତି; ଶିଶୁ ମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ—ଦୁଧ, ଜଳଖିଆ ସେଣ୍ଟ ଓ ଖାଉ ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଖାଉଥିବା ମୂଷା ଖୁବ ବଡ଼, ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବନ୍ତୁ ଠାଣ୍ଡ ହୋଇଛନ୍ତି ଆଉ ଭଲ ଖାଉଥିବା ମୂଷାଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ବଡ଼ ଖାଉଥିବା ଭିନ୍ନ ହୋଇଛନ୍ତି

ଧ୍ୟାନବାର୍ତ୍ତା

ପୃଥିବୀର ବହୁ ସ୍ଥାନର ଅଧିକ ଭାରୀ ମାନେ ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଜଗତ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରଣ କରିପାରୁଛନ୍ତି ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଲିପାପର ରହିଛି । ବିଶ୍ୱର ବିଦ୍ୟାଦ ସମୟରେ ଜୌଣସି ଖୋଷାଏ ସ୍ଥାନରେ ଜୌଣସି ଘଟଣା ଘଟିଲେ ସଙ୍ଗାଳମଧ୍ୟରେ ଜ୍ୱଳନ ଗ୍ରହଅଡ଼େ ଯେ ଭଷ-ସ୍ୱରେ ଅଲୋଚନା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଥିଲା । ଅଫ୍ରିକା ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଅମେରିକାରୁ ଯାଉଥିବା ଅଭିଯାତ୍ରୀମାନେ ସେଠା ଲୋକଙ୍କର ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ ଶକ୍ତି ଦେଖିଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ଜେତେବ ସୂଚନା ଦିଅଯାଇଥିବା କଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ତାହାରେ ଲଜ୍ଜିତ ନଥ ହିଅଯାଏ । ବନ୍ତୁ ଏ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଜିଯସ୍ୱରେ ଏତେଦୂରେ ଖରର ଯାତ-ଯାତ ଅସମ୍ଭବ । ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ଜଣେ ଅଧିକ ଅଧିକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ସେତେବେଳେ ଜୌଣସି ଲୋକ ବହୁ ଦୂରରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଜୌଣସି ବିଷୟ ଜଣାଇପାରୁଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଜ୍ୱଳେଲ.ରେ ବସି ମନରୁ ଅନ୍ୟସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା ଦୂର କରି କେବଳ ସେ ଯାହା କହିବାର କଥା ତାହା ଖାଲି କରେ । ଏପ୍ରକାରେ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଭାବ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ-ଥାଏ ଯେ ଭାବୁଭାବର ହେଉଛି । ସେ ତତ୍-ଷଣାତ୍ ଚିନ୍ତନରୁ ଅନ୍ୟ ଚିନ୍ତା ଦୂରକରି ବାର୍ତ୍ତା ଗ୍ରହଣ କରିବା ।) ଖୁବ ଦ୍ରୁତ ।

ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ସମ-ସ୍ୱରେ ମଧ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତା ପାଠାଯାଇ ପାରେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଧ୍ୟବାରୁ ଓ ଗାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଟେଲରେ ଶାଇ ପଇସା ଦେବା ବେଳକୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ମଳ-ଖାଇଛି । ବେଶରେ ଛାଡ ଅଛିନ୍ତି । ମଧ୍ୟବାରୁ ହେଲେ—ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଏଠି ହେଲେ କିଛା ଝରୁଛି— ମୁଁ ଖୋଜୁ ଫେରି ଅଟଣ୍ଟିକର ପାପ୍ୟ ଦେଇଛି ।

ହୋଟେଲବାଲା— ଆପଣଙ୍କର ଘଡ଼ିଟା କିମ୍ବା ଫାଉଣ୍ଟେନ୍ ପେନ୍ଟା ଦେଇଯାଅନ୍ତୁ ।

ମଧ୍ୟବାରୁ— ଅପଣ କଣ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଗୋଟାଏ ସାମାନ୍ୟ ଜିନିଷ୍ ବା ଚଢ଼ାଇ ସ୍ନାନ ମନେ କରନ୍ତି ।

ହୋଟେଲବାଲା— ନାହିଁ ଅଜ୍ଞା, ସେଥିପାଇଁ ନୁହେଁ—ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛି—ଅର ଗୋଟାଏ କଣ ହେବ ?

\+ + +

ଅଫିସ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ବଜିଉଠିଲା । କାର-ଣର ଅସି ମସ୍ତକ ଜର ଦେଇ ପଇସା ଜର-ବାକୁ ହେଲା— ।

ବାରୁ ନିଜର ଘର ନମ୍ବର ଡାକି କହିଲେ —'ଜରଜା, ଜରଜା' !

ଏତେବେଳେ ଝଡ଼ ତୋଫାନ ହେଲା । ଆପଣେ ବଜଳ ଚାଳ ଗାଛଗୁଡ଼ିକ ଓ ବାଉଁ ଦାଟରେ ଏକ (shock) ଲାଗିଲା । ବାରୁ ଟେଲିଫୋନ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ।

ପୁଣି ଉଠି କହିଲେ—ଟେଲିଫୋନ ଠିକ୍ ଅଛି । 'ଜରଜା'ର ବ୍ୟବହାର ଏଇ ରେ ।

× + ×

ଶିକ୍ଷକ—ଜର ଜେ ମୋ ଜେଲି ପଡ଼ିଗଲା, ଅଳ ଗାଣ୍ଡର ନାହିଁ ।

ଛାତ୍ର—ସ୍ତ୍ରୁ ମୋର ଏ କାରଣରେ ଗାଣ୍ଡେ ।

× × ×

ମ ଲ୍ଲେ—ଏ ଘରେ ଏତେ ଅଣ୍ଡା—ତୁ ଚୋରି କେମିତି ?

ମ୍ଭ ବନ୍ଧୁ—ଯେତେବେଳେ ବେଶୀ ଅଣ୍ଡା ହୁଏ, ପଣ୍ଡିତ ଜଣା ମନେ ପକାଇ ଦିଏଁ । ଦିନରୁ ଝାଳ ବହୁଯାଏ ।

× × ×

ଜଜର ବାହାରଲା—ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିପଦ କାରଣ ବାଲେଶ୍ୱର ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ତାଙ୍କଯନ୍ତ୍ରିମାନଙ୍କରେ ବିପଦ ବୋଲି ଲେଖାଯାଇଛି । ବାଲେଶ୍ୱର ସଂବାଦ-ଦାତାଙ୍କୁ ଏହି ମୌଳିକ ସଂବାଦ ପାଇ ପୁର-ସ୍ତାର ମଧ୍ୟ ଦିଆଗଲା ।

\+ + +

ଶିକ୍ଷକ—ଅଭିଜ୍ଞେଙ୍ଗଳେଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ପରେ ଜ'ଣ ହୋଇଥିଲା ?

ଛାତ୍ର—ସେ ଜଜର ସ୍ଥାନକୁ ନିଆହେଲେ ।

× + ×

ବାପା କହିଲେ—ବାୟୁ ଜୀବନର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ଉପାଦାନ । ବାୟୁ ଯାତାୟାତ ହେବା ପାଇଁ ଝରକା ଉପାଦ ଜଗାଯାଇଛି ।

ତେଣୁ ବାପା ଯେତେବେଳେ ଜମଳ ଗୋଡ଼େଇ ଶୋଇଥିଲେ, ପୁଅ ଯାଇ ଜମ-ଳକୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଯା କାଟି ପକାଇ ଜଣା ଜଗିଦେଲା ।

ବାପା—ଏଇ'ଣ ?

ପୁଅ—ବାୟୁ ଯାତାୟାତ ହେବ ।

\+ + +

ଡାକ୍ତର—ମୋ ଝିଆ ପଇସା ଦେବା ପାଇଁ ଗ୍ଲେଇ ପକାଇଥିମାନେ ଦୁଇବେଳେ ମୋତେ ମାର ଦେବା ପାଇଁ ଝିଆ ବସିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମୋର ଏମିତି ଗୋଟେ ପୋଷାକ ଦେବା ଦରକାର ଯାହା ଭିତରେ ଗୁଳି ଚଳିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏ ପୋଷାକ ଭିତର ଦେଇ ଗୁଳି ନ ଚଳିବ ଏହାର ପ୍ରମାଣ କଣ ?

ଦାରୋଗା—ଗ୍ଲେର ଗୁଳି ମାରିଲେ ବରେ ଦେଖିବେ ।

× + ×

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପୀମ ଗ୍ଲାନ୍ତିରାଜ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଅବର୍ଗରେ ଅମୃତ ଅନନ୍ତ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗଋଷି ପ୍ରସୂତ "ରତିବଲ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୨ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୌର୍ବଳ୍ଲିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିଟିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗଋଷି ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଆୟୁର୍ବେଦିକ୍ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

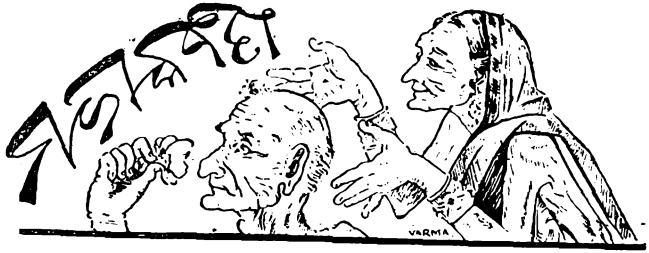

ବିବାହ ବିଚ୍ଛେଦ

(ବିବାହ ଛେଦର ଜଗତ)

ଲେଖକ—ଅବକାନ୍ତ ।

ଦୋଷ୍ତ୍ କହନ୍ତି ଇସ୍ତାରୁ ଗୃହଁ
ଗୃହଁ ହେ ଫେରେଣ୍ଡ୍ ମୋତେ,
ଗାଠ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ବୁଢା ହେଲି, ଆସି
ଲୁଣ ନ ଲାଗିଲା ଦାତେ ।
ଏକ ଯୁଗରୁ ଏ କନ୍ୟା ଗୁଡ଼ାକ
ହେଲେ ବଡ଼ ସିହ୍ନାଣିଆ,
ଫୋଟ୍‌ସିପ୍ କରି ଦରମଲ୍ଲ କଲେ
ତଥାପି ନୁହନ୍ତି ବାହା ।
ଉଦାରଶୀ ଝୋଳା ଥିରୁ ଯହ ଦେଖା
ଓସ୍‌ତାଦ ଦାତ ଖଣ୍ଡେ,
ଗୋଟିଏ କାଣ୍ଟିକ କୋଟି କୋଟି ଝୋଳା
ମାଟ୍ କରିଦେବୁ ଦଣ୍ଡେ ।
ରେଭେନ୍‌ସା ବାଳିକା ଇସ୍କୁଲ ଇଣ୍ଡ୍ରିଷ୍ଟ
ଯେତେ ନୂଆ ନୂଆ ଝୋଳା
କଟକ ଷ୍ଟୋର୍‌ର ଚକୋଲେଟ୍ ଚିଖା
ହେଉଥିବେ ଛେସ ଡୋକ ।
ନିଜ ସକାଳରୁ ଥରେ ଲେଖେ ହେବ
ସେଫ୍‌ଟି ରେଜର ପଜା,
ଦନେ ଇନଥର ଡ୍ରାଇ ଇଥର କରି
ମୁହଁଟା ରଖିବୁ ଜାଜା;
ହେଲିଲନ୍ ସ୍ନୋ ଲଖିଥିବୁ ଖଣ୍ଡେ
ଦେବୁ ହେଲେ ହେଲେ ଦାଲ,
ସାବନରେ ଧୁଆ ଗୁମର କେଶରେ
ଗୋମେଟସ୍ ଦେଇ ବୋଲ ।

ସହଜେ ବିଚ୍ଛକ 'ଧ୍ରୁବକ'ର ବାଜ—
ପଖିଆ ଝେରିବୁ ଝେଲ,
'ପୃଥିବୀ ବ୍ରଜ'ର ଅଲଜୁକ ମେଚ
ନାକ ତଳେ ଦେବୁ ଲେଖି ।
ବଢ଼ିଆ ବନ୍ଧୁଆ ପଞ୍ଜାବୀ ଗୁଦର
ଉଡ଼ାଇବୁ ଫୁରୁ ଫୁରୁ,
ଅଶୋକର ଶୋକ ପାଉଗୀବ କଣ୍ଠରେ
ଦୁଲୁ ଗାଇ ଗୁରୁ ଗୁରୁ ।
ମନେ ରଖିବୁଟି ଇସ୍ତାର ଲ୍ଲଙ୍ଗ ନ,
ନ ପିଛିବୁ ଘରେ ଲ୍ଲଗା
ବାହାରୁ ଗଲେ ବାଉଳିଇଥିଆ
ଲ୍ଲଗା ହେବ ବହ ଲଗା ।
କଦାଚି ତୁ କେଟ୍ ନ ଦେବୁ ଦେହରେ
ଛହୁଦେଟ ଓଡ଼ିଚଷା,
ସିଗାରେଟ୍ ଫୁକା ଝେଳା ଥୋମଣିରେ
(ଦେବୁ) ମୁହୁକ ମୁହୁକ ହସା ।
ଜାମାତଳ ଗେଞ୍ଜି ଫୁଟ ଦଖିଥିବ
ତଳ ପିନ୍ଧା (under wear) ଲ୍ଲଗାତନ୍ତ,
ବାଟା ଚଟିହଲ ଖସି ଯାଉଥିବ
ଚଲ ଥାଦେ ଗନ୍ତ ଗନ୍ତ ।
ଏକା ଝୋଳାଙ୍କ ମନ ପଛି ଧାଇ
ଅଧାର ହୁ ବାଗୁଣ୍ଡର
ବନା ପ୍ରେମ ଚିଠି ଫ୍ରେଜେଣ୍ଟ୍ ଖରରେ
ବାଛନେବେ ଭାମାଇର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଶରୀର ପ୍ରତି ସେବାଭାବ ଅଣିବା, ଜ୍ଞାନର ପରିସର ବଢ଼ାଇବା, ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କ ବିକାଶ ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥରାରେ ପ୍ରମ ଯୋଗେ ଦ୍ୱାରା ଚାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରର ପ୍ରତି ଅବାନ ପ୍ରଦାନ ବଢ଼ାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ଭ୍ରାତୃଭାବ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଯୋଗାଇ ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟ ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ।

(୧୮ ଚିହ୍ନରୁ ଶେଷ ବାକ୍ୟ ବାଳକମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗରିକ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ

ଆମେରିକାର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଆବିଷ୍କର୍ତ୍ତା କିଏ ?

ଆମେରିକାର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଆବିଷ୍କାରକ ଭାବରେ କ୍ରିଷ୍ଟୋଫର କଲମ୍ବସଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏହା ଭୁଲ ଧାରଣା ବୋଲି ଜଣାଯାଉଛି ଆଉ ତା ସାଥି ସଥି ମଧ୍ୟ ଜଣାଯାଉଛି ଯେ, କଲମ୍ବସ କେବଳ ୟୁରୋପ ପାଇଁ ଆମେରିକାର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଆବିଷ୍କର୍ତ୍ତା ହୋଇପାରନ୍ତି—କିନ୍ତୁ ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ନୁହେଁ । ଭାରତୀୟ ହିନ୍ଦୁମାନେହିଁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅମେରିକା ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ଏହି ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରିବା ଲାଗି ହିନ୍ଦର ବିଖ୍ୟାତ ଐତିହାସିକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚମନଲାଲ ଆମେରିକା ଯାଇଥିଲେ । ସେ ସେଠାରେ ବହୁସ୍ଥାନ ବୁଲି, ବହୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଘରକୁ ଫେରିଛନ୍ତି ଅଳ୍ପେନାରୁ ଆମେରିକା ବିଷୟରେ ପେଣ୍ଡିଂସରୁ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟ ଜନକ ତଥ୍ୟମାନ ସଂଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି ତାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ପ୍ରାଚୀନ ଅନ୍ଧାର ଯୁଗରେ ଆଉମଦିକା ଭାରତର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଂଶୀୟ ରାଜାମାନଙ୍କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କେତେକ ଶତାବ୍ଦୀ ପରେ ସ୍ପେନମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବରେ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତି ସବୁ ବିକଳ ଓ ବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇଗଲା । ସ୍ପେନିସ, ଜର୍ମାନୀ, ଆମେରିକାନ୍ ଓ ଇଂରେଜୀ ଐତିହାସିକମାନେ ଏହି ଉକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପେଣ୍ଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ଲେଖିଯାଇଛନ୍ତି ତାହା ମାଡ୍ରିଡ, ବର୍ଲିନ ଓ ନ୍ୟୁୟର୍କ ପ୍ରଭୃତି ଦୁନିଆର ବଡ଼ବଡ଼ ଗ୍ରନ୍ଥାଗାରମାନଙ୍କର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି । ସୋମବୁରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀୟ ରାଜାମାନଙ୍କର ଗୌରବ ତଥା ଆମେରିକା ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ନାନା ! ଉପାଦାନ ମିଳେ । ଏ ସବୁର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷ ଦେବାପାଇଁ ଅମେରିକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁତ ସେପର୍ ମନ୍ଦିର ଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ବି ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଉପାସନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଏ । ଆମେରିକାର ଇଣ୍ଡିଅନମାନଙ୍କର ଗାଉଗାଉ ଯେମାନ ଭାରତରେ ବୈଦିକ ଯୁଗର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସାଥିରେ ମିଳେ, ତାର ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ନିମ୍ନରେ ଦେଖନ୍ତୁ:—

ସୋମଯଜ୍ଞ

ଅଧମ ଅମେରିକା ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କୁ Indian ବା Red Indian କୁହାଯାଏ । କଲମ୍ବସ ଭାରତ ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ବାହାର ପ୍ରଥମେ ଭୁଲ କ୍ରମେ ଅମେରିକାକୁ ଭାରତ ବୋଲି ଧରିନେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଠା ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କୁ Red Indian ବୋଲି କହୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ସେମାନଙ୍କର ରଙ୍ଗ ଲାଲ ନୁହେଁ କଳା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଆଦି ବାସସ୍ଥାନ ଭାରତ । ଏହି ଅଧମ ଅମେରିକାନ୍ ବା Red Indian ମାନେ ଏକେଶ୍ୱରବାଦୀ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଅଗ୍ନି ପ୍ରଭୃତି ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ମାନନ୍ତି । ଉତ୍ତର ଅମେରିକାର ଇଣ୍ଡିଅନ୍‌ମାନେ ସୋମଯଜ୍ଞ କରନ୍ତି । ଏମାନେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ସବୁ ଠାରୁ ବଡ଼ ଦେବତା ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉପାସନା କରନ୍ତି ।

ମହାଭାରତ ଓ ରାମାୟଣ କଥାର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଏମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଲବ୍ଧି କରନ୍ତି ଏବଂ ସମଗ୍ର ଅମେରିକାରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବିଷୟ ଦେଇ ପଦପଦାଣି ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ମେକ୍ସିକୋରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 'ରାମଲୀଳା' ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ମଧ୍ୟ ଅମେରିକାର ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ ହନୁମାନଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଗ୍ରହଯଜ୍ଞ

ମେକ୍ସିକୋର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମିଉଜିୟମରେ ଏକ ବୃହତ୍ ମଞ୍ଚାଙ୍କ ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସେଥିରେ ହନୁମାନଙ୍କ ଗୃହଯୁଗର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି । ହନୁମାନେ ଗୃହଯୁଗକୁ ଯେପରି ବିଗ୍ରହ କରନ୍ତି, ଅଧମ ଅମେରିକାନ୍‌ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ବିଗ୍ରହ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଜ୍ୟୋତିଷ ଓ ଗଣିତ ଠିକ୍ ଆମ ସାଥିରେ ମିଶିଯାଏ ।

ହିନ୍ଦୁମନ୍ଦିରର ଭଗ୍ନାବଶେଷ

ମ୍ୟୁଶକୋରେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପୁତ୍ର କୁଶଙ୍କର ଏକ ବିରାଟ ମନ୍ଦିର ଅଛି । ଏହାର ନାମ 'ଘର ଜିଅନ' ବା 'ସୁନାର ଘର' ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ପରିଚିତ । ଏଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କର ଯେଉଁ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ଜଗତରେ ପ୍ରଥମ ।

ମେକ୍ସିକୋରେ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ମନ୍ଦିରର ଭଗ୍ନାବଶେଷ ଦେଖାଯାଏ । ଏ ମନ୍ଦିରଟି ଏକଦିନରେ ସ୍ତମ୍ଭ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ଅଥୁରାର ସହସ୍ରସ୍ତମ୍ଭ ମନ୍ଦିର ଏହାଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ।

ସତୀ ପ୍ରଥା

ମଧ୍ୟ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରେ ପ୍ରଥମେ ଗୁରୁକୁଳ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା । ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟ ସେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳର ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଲୁପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏମାନଙ୍କର ଶୌଚ ଅଶୌଚ ପଦ୍ଧତି ଓ ସତୀତ୍ୱ ପ୍ରଥା ଠିକ୍ ପ୍ରାଚୀନ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ପରି ।

ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାର ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀୟ ରାଜାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ରାଣୀ ସହମରଣ କରିଥିଲେ । ମେକ୍ସିକୋର ଅନ୍ତିମ ରାଜାଙ୍କର ରାଣୀ ସତୀ ହୋଇଥିଲେ । ଏଠାର ଅଧମ ଅଧିବାସୀଙ୍କର ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ବଡ଼ ହୃଦୟ ବିଦାରକ । ଇତିହାସରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉଭୟୋତ୍ତର ଇସ୍ପାନ୍ସ ପାଦ୍ରୀମାନେ ଯେତେବେଳେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଗଲେ ମଧ୍ୟ-ଅମେରିକାର 'ମାୟା' ଜାତୀୟ ମନୁଷ୍ୟ

Digitized by srujanika@gmail.com

ମାନଙ୍କୁ ଇସାଲ୍ଲ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ କରିବାକୁ ବହୁ କଠିନତର ସମସ୍ୟା ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଭାରତର ଇସାଲ୍ଲାମାନେ ଇଂରାଜୀର କୁଟିଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରତି ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସିଂହଳୀ-ମାନଙ୍କୁ ଏଠାରେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିବା ଲାଗି ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକଙ୍କର ରକ୍ତ ତର୍ପଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଗଣେଶ ଆଉ ଇନ୍ଦ୍ର ପୂଜା :—

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପରି ଏହି ଅମେରିକାରେ ଦୌଗଣି ନା ଦୌଗଣି ସମୟରେ ଗଣେଶ, ଇନ୍ଦ୍ର ଆଉ ଶିବ ଲିଙ୍ଗର ପୂଜା ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା । ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା । ଏକଦା ଦୌଗଣି ମନ୍ଦିରରେ ୩୦୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବଦାସୀ ରହୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଦିନ କଠୋର ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ କରୁଥିଲେ ।

ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରଥମେ ଆସିଥିଲେ :—

ଏଲ୍‌ଡ୍ରେଡ୍‌ଙ୍କୋ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମେକ୍ସିକୋ ଇତିହାସରେ ଅଛି—ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଏହି ମହାଦ୍ୱୀପ (ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଥାନରେ ଯାହାର ନାମ ଅମେରିକା ହେଲା, ତାର ଆଦିମ ଅଧିବାସୀ ଥିଲେ, ସେମାନେ ସବୁ ଭାରତୀୟ ହିନ୍ଦୁ । ସେମାନଙ୍କର ସଭ୍ୟତା ତଥା ସଂସ୍କୃତି ସଂପର୍କ ଏଠାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଲାଭ କରିଥିଲା ।

ଭାରତୀୟ ପ୍ରଣାଳୀ :—

ମେକ୍ସିକୋର ନ୍ୟାସନାଲ ମିଉଜିୟମ ପ୍ରଫେସର ରେମନ୍ ମେନା ଲେଖିଛନ୍ତି:— 'ଏଠାର ମାୟା ଜାତିର ମନୁଷ୍ୟ, ଭାରତୀୟ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ସାଥିରେ ଖୋଲଅଣ୍ଡା ମିଳିଯାନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଅତଳ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ, ଗୃହନିର୍ମାଣ, ଭୂଭାଗରେ ବାସ ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ପରି ।"

ଶ୍ରୀ ରବିନ୍ଦ୍ରନାଥ ବସୁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ଲବିକ

ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ "ଅମେରିକାର ଜଣେ ପ୍ରତିଭା ଆପନାସିନ୍ଦା" ଭାବେ ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ଲବିକଙ୍କର ଅମର ପ୍ରତିଭାର ପରିଚୟ ସମସ୍ତେ ପାଇ ସାରିଛନ୍ତି । ପାର୍ଲବିକ୍ ଅମେରିକାନ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଧାନତଃ ଚୀନଦେଶର ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

୧୯୨୪ ସାଲରେ ଅମେରିକାର ପଶ୍ଚିମ ଉତ୍ତର-ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ଲବିକ୍ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସରଳ ଚିତ୍ତ ବିଶ୍ୱବରେ ନିଜାଦ ଚିତ୍ତରେ ଜନ୍ମ ଯେପରିବେଳେ ତାହାଙ୍କର ବାଲ୍ୟକ୍ରୀଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିଲା,—ସେହିକେଳେ ପ୍ରାୟ ଜୀବନର ବାଲ୍ୟପରି ସମୟ ତାଙ୍କର ଚୀନରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ପାର୍ଲବିକ୍ ନିଜେ କହିଅଛନ୍ତି— ଅମେରିକା ତାଙ୍କର ମାତୃଭୂମି ହେବାର ଜନ୍ୟ ଯେପରି ସତ ଜନ୍ମ ଚୀନ ପ୍ରତି ବରାବର ତାଙ୍କର ଆକାଙ୍କ୍ଷା ।"

ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ଲବିକ୍ ପିଲାଦିନରେ ବଡ଼ ଗଲ୍ପପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ଗଳ୍ପ ଶୁଣିବାକୁ ତାଙ୍କର ଏତେ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା ଯେ ସେଥିରେ ଛାଡ଼ି ଶୋଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥାଆ ସମ୍ଭବ ହେଉଥିଲା । ପିଲାଦିନରେ ତାହାଙ୍କ ସ୍ୱଭାବଚରିତ୍ରରେ ଦମ୍ଭ, ବିନୟ ସରଳତାର ପ୍ରଭାବ ବଡ଼ ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରକାରର ଦୃଷ୍ଟି ଉଠିଲା ।

ଅତିକ୍ରମ ସମୟରେ ପାର୍ଲବିକ୍ ନିଜକୁ ଅମେରିକାନ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠଶାଳା ଯାଇଥିବା ବଳି ସେ ନିଜ ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବିକ ନିଜର ମାତୃଭୂମିକୁ ଟାନ ବେଶ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ବୁଝିବାକୁ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ବା ସୁବିଧା ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ପୁସ୍ତକରେ ସରଳ ଅଳ୍ପ ମ ଶ୍ରାନ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତିଭାସ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ-ଅଛି । ଦୁଃଖ, ଅବହେଳାଜନକ ଭାବେ ସମ୍ଭବତଃ ତାହାଙ୍କ ଅନ୍ତର ଅଣ୍ଟାରେ ଜ୍ୱଳି ଉଠିଛି । ସେ ଲେଖକ ପରି ଯୁଗ ସର୍ବତ୍ରାର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ବିଦେଶ ନିଜକୁ ହିତାର ବଳେ ନାହାନ୍ତି ।

ତାହାଙ୍କ ପୁସ୍ତକର ଭାଷା ଯେପରି ସରଳ ସୁନ୍ଦର ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରଣାଳୀ ସେହିପରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ତା ସିଧା । ତାହାଙ୍କ ଲେଖାରେ ଏହାହିଁ ଖୋଷାଏ ବଡ଼ ଗୁଣ ଅଛି ।

ଶ, ଏ ପାଶ କଲାପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ଲବିକ୍ ଅଳ୍ପ ଦିନ ଅଧ୍ୟାପିକା ରହିଥିଲେ । ଏହି ସାହିତ୍ୟବାଦ ରୂପେ ସେ ତାଙ୍କ ଅମର ପ୍ରତିଭାର ପରିଚୟ ବାଣୀ ଦେଖିବା ଚାଲେ ଚାଲିଛି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଅଛନ୍ତି । ବାଣୀଦେବୀଙ୍କର ସେ ଭଳେ ପରମ ନିଷ୍ଠାସହକାରୀ ସେବକ ।" ଏଇଥିପାଇଁ ୧୯୩୮ ମସିହାରେ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ମିଳିଲା ।

ନୋବେଲ ଲରେଟ ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ଲବିକ୍ ସୁଗୃହିଣୀ, ସୁମାତା, ସୁଗୃହୀ । ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ପଥରେ ତାହାଙ୍କର ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସହନଶୀଳତା ଜନ୍ମ ନୁହେ । ପହଁ ରୁସେ, ଉଚ୍ଚାଗ୍ରହ୍ମ, ଜନମ ରୁସେ ନାମ ଯେ ସୃଷ୍ଟିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାବନାହିବା, ନାରୀର ଦେଶ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ବେଦେ ପାର୍ଲବିକ୍ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଛନ୍ତି ।

ବିଶ୍ୱବିଳ ଚୀନୀଦେଶୀଙ୍କର ନିକଟରେ ପ୍ରେମ ପ୍ରକାଶ ଭାବେ ନୁହେ,—କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଦୃଢ଼ସ୍ଥିତି ଭାବେ ମଧ୍ୟ । ସେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କର ଚୀନ ନମସ୍ୟ ।

ଭାରତ ଶ୍ରୀ ଦାଳ । ୧୩ ନମ୍ବର ଲାଇନ ।

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ

ଇମୁଫ (୨୦୦) ନାଗରିକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲତାଙ୍କ ନାଗରିକର ମନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ତାହା ହେବା ଅସମ୍ଭବ । ଏଣିକି ନୂଆ ନିଆମଗୁଡ଼ିକ ନ ବାହାରିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଯୁଗଟା ନାଗ-ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଲି ଆସିଛି ଚଳଣି । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅତି କିଛି କରିବାର ନାହିଁ ।

ଭଗ୍ନ ଲେଖକ, କିନ୍ତୁ ଲେଖିବା ଆଗରୁ ପଢ଼ା ଚାଲିବ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ବାହ୍ୟ ପଢ଼ିବାରେ ଗୋଟିଏ ବହି ଲେଖିବ ।

ନାଗ ପରିଚୟ

୧୨ ନମ୍ବର ନାଗ ଶ୍ରୀ ରବିକାନ୍ତି ଦାସଙ୍କର 'ସଂଘର୍ଷ' ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମେଳନର ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏହି କବିତା ପୁସ୍ତକଟି ନୂଆ ମାନବିକ ବିଚାର ଦିଗ ପରିଚୟ ଦେଇଛି । ସେ ଆହୁରି ନୂଆ ଭାବଧାରା ପ୍ରଚାର କରନ୍ତୁ ଏହାହିଁ

ଏହି ବୁଦ୍ଧର କାମନା—ଅଜା ।

ନୂଆ ନାଗଙ୍କର ନାମ

୩୨୭—ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱାନନ୍ଦ ଦାସ ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ ବାଣ୍ଡପଦା ହାଇସ୍କୁଲ ସେ: ବାଣ୍ଡପଦା

୩୨୭—ନରେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ C/୦୩୬ ରଥକିଷ୍ଟନ ଲିନ୍‌ଷ୍ଟେଟ୍‌ରେନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ ୧/୨ ଓଲ୍ଡ କୋର୍ଟ ହାଉସ କରଣ୍ଡର, ନମ୍ବର ବିଲ୍ଡିଂ କଲିକାତା

୩୨୮—ଶ୍ରୀ ହରିହର ମହାପାତ୍ର ବାଣ୍ଡପଦା ହାଇସ୍କୁଲ—୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

୩୨୯—ବୀର ଶ୍ରୀ ଉଦୟନାଥ ନାଗ, ବଣାଇଗଡ଼

୩୩୦—ବୀର ଶ୍ରୀ କଳାକର ମହାନ୍ତି

୩୩୧—ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ବହାଦୁର ନଂ୨୨ N, ରୋଡ଼, ଜାମସେଦପୁର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

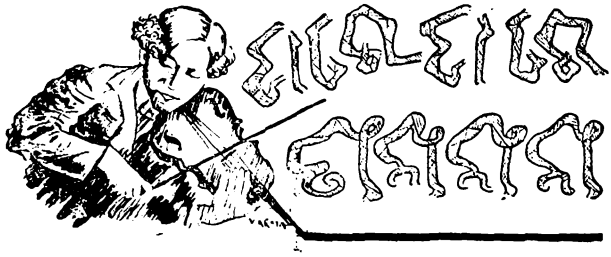

ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ପୃଥିବୀରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ଶହେ ଗୁଣ ବଳବତୀ । କିନ୍ତୁ ଏ ଦାନ ଅନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଶାରୀରିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସ୍ୱୋ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭଙ୍ଗିରେ ପରିଚାଳିତ ହେ ଥାନ୍ତି ।

\+ × +

ସ୍ତ୍ରୀ ଜାତି ବଡ଼ ସରଳ । ଯାହା ଜାଣନ୍ତି କହନ୍ତି ପରାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯାହା କହନ୍ତି, ତା' ଭାବି ଚିନ୍ତି କହନ୍ତି ନାହିଁ ।

× × ×

ସବୁ ଦାନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମାଧ୍ୟରେ ଦେଖିବା ଭିତରେ, ଗଣ ଜନ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖା ଯାଏ ଅବଶ୍ୟ ତ'ଣ ? × + ×

ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଏକ ଅଭାବ ବିଚିତ୍ର ଅଛି ଅଛି — ତା ନାମ — 'ଭାବନା'

\+ + ×

ପୁରୁଷଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧରେ ଗୁଳା ବନ୍ଦୁକ ଛେଡ଼ା ହୁଏ - କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିହ୍ୱା ଅଧିକ ଚାଳିତ । × + ×

ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମତରେ ସବୁ ପୁରୁଷ ଏକା — କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଯୋଡ଼ିଦେବେ ଦୁଇ ହୋଇଯାନ୍ତି ।

× × ×

ମାତା ରୂପରେ, ଭଗ୍ନୀ ରୂପରେ, ବନ୍ଧୁ ରୂପରେ, ସ୍ତ୍ରୀରୂପରେ, ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷର ସାହାଯ୍ୟ କରେ— (ସଂସ୍କୃତ)

—ସ୍ତ୍ରୀ କହୁଛି ।

\+ × ×

ସୁନ୍ଦର ନାରୀ ବଡ଼ ପ୍ରୀତିପଦ ଅତଥ୍ୟ —(ବାଇବଲ)

ବହୁପଦ ଅପ୍ରେ ଯେ ।

\+ × +

ପୃଥିବୀରଜିତ ରମଣୀ, ପୃଥିବୀର ମହତ୍ତମ ପଦାର୍ଥ - (ଡାର୍ବେଲ)

...ଏଟ୍ଟେଣ୍ଟ ଶାଳା (Laboratory) ରେ ପରୀକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବ ।

× + ×

ଭାଗ୍ୟ ଓ ନାରୀ ଯେଉଁଥି ନିର୍ବୋଧ (ମେନାର) × ×

ନାରୀ ଅତି ତରଳ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଶୀଳ ଜାତି—(ଭର୍ଜିଲ୍)

\+ + +

ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ କାବ୍ୟ ନାରୀ ।

ତାହାର ସବୁ ଫସ୍ତରଣ ଓ ସ୍ଥଳରେ ତା ରାଜେ ଫସ୍ତରଣ ଅଛି ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ସବୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

× × ×

ଯିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ସେ ଶୂନ୍ୟରେ ଦିନ କରେ ଅତି କଣା ବାଲିତରେ ଖାଣି ବହେ ।— (ଫ୍ରେନିଙ୍ଗ୍)

× + ×

ପୃଥିବୀରେ ତରନାଟ୍ ଜିନିଷକୁ କେହେଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିବ ନାହିଁ । ପବନ, ଏପ୍ରିଲ ମାସର ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ (ବିଲ୍ଲିତ ପାର୍କ) ଏବଂ ନାରୀର ଚିତ୍ତସ୍ଥିତା—(ଶିଲ୍ପ)

× + ×

ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ପଦ ।

\+ × ×

ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ଯେ ଯାହାର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟୟ ନାହିଁ ।

× × ×

ଶକ୍ତି ଯୋଗ କଲେ, ଛ ଦୁଇଁ, ଛ ଶ ବିଭାଗ ହୁଏ ବୋଲି ସ୍ତ୍ରୀ ଅବଜ୍ଞା ।

× × ×

ସ୍ତ୍ରୀ ଚରିତ୍ରକୁ ଯେ ପଢ଼ିପାରେ ସେ ଦୁର୍ଲ୍ଲ ।

\+ + +

ଦର୍ପଣ କୌଣସି ଜନ କୌଣସି ନାରୀକ ଅସୁନ୍ଦର କରି ଦେଖାଇ ନାହିଁ ।

× + ×

ପୃଥିବୀକୁ ପ୍ରଥମେ ପୁରୁଷ ଅସିଲା । ତା ପରେରେ ନାରୀ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ନାରୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୁରୁଷ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ପୁରୁଷର ସର୍ବ ଛଣ୍ଡାଛାଡ଼ି, ଓ ସମାଧି ଅବମୃତ୍ୟ ।

× × ×

ସ୍ତ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧିରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦ୍ରୌପଦୀ—(ପ୍ରବାଦ)

× × ×

ଯେ ଅଧିକାରୀ ବାଳକ ବନ୍ଧୁ ଭାଲ୍ ବାସ'ଥାନ୍ତି— ଅତି ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରି ନାହିଁ ।

\+ × ×

ରମଣୀ ପବନ ବରଷା
ଏହା ନିଜାଣ୍ଡ ପୁରୁଷା ।

× × ×

ନାରୀ ଅତି ନାଡ଼—ସ୍ନେହାଳରେ ମିଠା ଜାହାରେ ।

× × +

ଜଗାକୁ ଜସ୍ତିର ସୁନ୍ଦର
ଘରକୁ ସ୍ତ୍ରୀ ସୁନ୍ଦର ।

\+ × +

ସ୍ତ୍ରୀରେ ମଇଳା, ଅତି ସହରେ ମହଲା ଜଳ୍ପେ ସମାନ ।

× + ×

ପତ୍ନୀ ଅତି ସେବୋଙ୍କୁ ଭିତରେ ଦିଏ ?

× ... ...

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଗା ବଜାର, ପୋ. —ଭଦ୍ରକ ।

୫ ୨୦୯ ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ! ୫ ୨୦୯ ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର !!

ଆମ୍ଭେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଣାନକର ପରମାର୍ଥୀ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୂପା ଏବଂ ବହୁ ସ୍ଥଳ ପଥର ମେଳାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଆଜିଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସ୍ଥଳରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କାହାରକୁ ଭୁଲିବେ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ମଳା ଧରିପାରିଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ୫୨୦ଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଗା ବଜାର, ପୋ:—ଭଦ୍ରକ ।

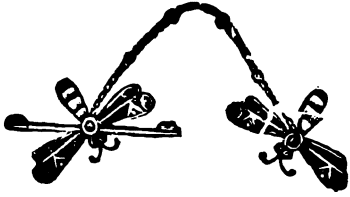

ପ୍ରଚାର ଦେବାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବମ୍ବା ଅଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ଡେୟେଲ ୧୭ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ବିଚଳିତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଏହି ବର୍ଷର ଶ୍ରମ-ଶିଳ୍ପର ଅବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ଚାଷୀର ଜୀବନପ୍ରତି ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବିଭିନ୍ନ ପୁଅଙ୍କ ଜରୁରୀ ସରକାରୀ ଚାକିରି ଏବଂ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ଏ ଦେଶ ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପାଇବେ ଦେଖିବ । ଉତ୍କଳଦେଶର ବ୍ୟବସାୟର ଦିଗ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ଜଣାର ଯୁବକ ଜଣେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୬, ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୨୧, ଭାରତବର୍ଷ ମହାଦେଶ ଦେଢ଼ ୫୪୧ । ଠିକଣା—ଗ ଗୋପୀନାଥ, ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲା (ଉଡ଼ିଷା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by G. C. Mahapatra and issued from Dagaro Office, Bhadrak.

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ମୃତ୍ୟୁ ମାତ୍ରକେ ତାହାର ଦାବି ଆପେ ଆପେ ଉଭେଇ ଯିବ ।
ତେଣୁ ଆପଣ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ
ନିଜ ଜୀବନର ଲାଗି ଏକ ଛଟ ଲେଖାଏଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାକେ ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ୍—କଲିକତା

ପୋଷ୍ଟ ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୦ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ପୋଷ୍ଟ ଫେଲିଭ ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୪୮—୪୯) ୩ କୋଟି ୧୪ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଗଚ୍ଛିତ ଅର୍ଥ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଦୁଇଟି ପାଣ୍ଠି ବୀମା ହିସାବ ଛାଡ଼ି-ଦେଲେ ଲାଭ ୫୧।
ଜୀବନବୀମା ,, ,, ,, ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଳିଗଲି, କଟକ ।
ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍

କଟକ ଶାଖା—

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ବ୍ୟବହାରର ଉପଯୋଗୀ ପାଇଁ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କର କଟକ ଶାଖା ମଙ୍ଗଳାବାଗସ୍ଥ ବାସନ୍ତ ଭବନରେ ଖୋଲା ହୋଇଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବେଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି । ଉପରିଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ଓଡିଶା ଅଫିସ୍, ମଙ୍ଗଳାବାଗ

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକଟିଏ ମାତ୍ର ଦେଇ ସମିତିର ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ନିଜ ମୂଲ୍ୟରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ଆଉରେ ଏ ସମିତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପହାର ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱାଦ୍ୟର ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂପାଦକଙ୍କଠାକୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି, ସମିତିର ସଂଗଠନ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ଚିଠି ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ—
କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର
"ନୈବେଦ୍ୟ !"

ଚିଠି ପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ଠିକଣା
ସଂପାଦକ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍କଳ

ଭୂତ ଜେଲି

ଚିନ୍ତାଙ୍କ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ-ବିକୁଆ ଭୟ

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ୨୦ଶ ସଂଖ୍ୟା ଫଗୁଣ ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାଜୀକରଣ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହା ପୁରାତନ ରୋଗକୁ ପ୍ରତିଷେଧ କରି ପୁନଃ ହୋଇ ଅଛି । ବାଜୀକରଣ ଓ କୁଷ୍ଠ ଏ ଦୁଇଟି ବ୍ୟତୀତ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପୃଥକ ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ସମୟରେ ଜର୍ଜରିତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନାନାପ୍ରକାର ଛଳ ଛାଡ଼ିକୃତ ଦିଅ, ଯେପରି ଜୁଳା ମାଛରେ ଅବଗାହ, ମୂତ୍ରଛିଦ୍ରରେ ବେଦନା ଅଳପ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ମାଥାରେ ଓ ଛାତିରେ ପୀଡ଼ିତା ଓ ଦୌର୍ବଲ୍ୟତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଏମାନଙ୍କୁ ରୋଗ ମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍କରଣାର୍ଥ ଅମୃତ ଏହି "ଭ୍ରମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବେ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫।୦ ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:—ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଛିଦ୍ର ପ୍ରଭୃତି ଅନ୍ତରେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୫।୦ କୋ ମାତ୍ର ୫।୦ କୋ ମାତ୍ର । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଔଷଧାଳୟ ବୈଦ୍ୟରାଜ

:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଆଲମଚନ୍ଦ ବଜାର, କଟକ ।

ଆଚମ୍ପୟ ମୋଦକ

ମଲବଦ୍ଧତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୁଷ୍ପଚନ ଯେପରି ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅଳାଳ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବାଳ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଖାଇବେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଜଳ ପାଣି ପାନ କଲେ ଯେ ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଉତ୍ତେଜନା କରିବ ଚାଲିଯିବ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଟ୍ଟା ହୋଇଯିବ ଚାଲେ ସେବନ କରନ୍ତୁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଚାଲୁଥିବ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧା-ବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ଶୂଳ, ପେଟର ଗଡ଼ଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ୪ ଡ଼ାକୁ ସଧା-ରଣ ଧାରାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନକଲେ ପୁନଃ ନିୟମିତ ଝାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମ ଡ଼ାକୁ ୫।୦ ମାତ୍ରାକୁ ୫।୦୬ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଚରିତ୍ର ଔଷଧାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

କଲେରା, ବାନ୍ତି, ପେଟ କାମୁଡ଼ିବା, ଝାଡ଼ା, ଜ୍ୱର ଆଦି, ସମସ୍ତ ବ୍ୟଥା, ପ୍ରାଣ ଏବଂ ଯେ କୌଣସି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦୈବ ଚିକିତ୍ସା ପରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏହି ଶିଶି ରଖିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଚେତନାଳୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର, ନିୟମିତ ଶିଶି ଚାରିଅଣା ।

ଠିକଣା — ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା, ଅମୃତସର—ବାଲେଶ୍ୱର, (ଓଡ଼ିଶା) ।

ବୃହତ୍ ରତି ମୋଦକ

ଏହା ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସବଳ କିମ୍ବା ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ଅର୍ପଣ କରେ । ଯାହାଙ୍କର ଦେହେନ୍ଦ୍ରିୟର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବାର ଇଚ୍ଛା, ଯେ ବଳବାନ୍ ସନ୍ତାନ ଜୋରରେ ଧରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହା ଶୀଘ୍ର ସେବନ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ:—ସେ ୧ଭରି ୫।୦ ସେଂଖରକୁ ୫ଟ୍ୟ ଟେଂ। କୁ ୫।୦ ।

ଠିକଣା:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଘନଶ୍ୟାମ ପଣ୍ଡା ଏଲ୍ ଏଚ୍ ଏମ୍ ପି

ଶିଫାଖାନା ଗୋ । ଟେଂ । ଲି । ବାଲେଶ୍ୱର

ପ୍ରଭାତ ।

ଉତ୍କଳଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ।

ଉତ୍କଳଦେଶ ପ୍ରବାସୀ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଭୀକ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଦେଶ ବିଦେଶର ସଜ ଖବର ଜାଣିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରାହକହୁଅନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରିମ ଦେୟ ୫।୦

,, ଭାରତ ପାଇଁ ୫ ଟ୍ୟ

ମାନେଜର "ପ୍ରଭାତ"

୧୦୭—୪୭ ଗଳି

ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଲ୍ଲେଖକ୍ଷୁଦ୍ର

ଏଥର ନୂଆ ପାର୍ଟିରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦୋଷୁଁରେ ଅମ୍ବ ଠାରୁ ବ୍ୟୟ ହେବ ବେଶୀ ହୋଇଛି । ୨୦ କୋଟି ବଦ୍ୟାଳଣ ଟିକା ଏଥର ଅଧିକା ଗରତ ହେବ । ଏଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅମ ଦେଶ ଲୋକଙ୍କର ଅମ୍ବ ଭୁଗ ବଢ଼ିଛି । ସେଥିପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱରା ବେଦା ହେଲାଣି ଯେମିତି ମ୍ଭ ଭ୍ରତ୍ସ ନୂଆ ନୂଆ ବଉ ଦେବାରେ ଓ ସେମିତି ନିଯୁଣ । ଛଡ଼ନ୍ତେ ଶିଖ ! ଏଡ଼େ ଚଢ଼ ବାଡ଼ା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିରେ ନାହିଁ—ତା ଛଡ଼ା ଚିନା ମାଡ଼ିସେ ଦେଖାଇ ନେହିଁ—

ଏଥିକି ବରମାଡ଼ ବଢ଼ି ଗଲା । ବରର ଅର୍ଥଟା ଦେଖିଲେ ଛୁଟାଇବ ଯେ ବଢ଼ିବା ଛଡ଼ା ହେବା ସବ ନହିଁରେ ନାହିଁ । ବେବଳ ବର—ଛଡ଼ ନାହିଁ—ବର ଯାଅ—ଯାତ୍ରା ବରାବାର ବରଯାଅ । ଏଥର ପାଦଗାଙ୍କ ଅଣ୍ଟା ଏ—ଭ୍ରଷ୍ଟରେଖର ଭ୍ରଷ୍ଟରେଖଙ୍କର ଅଣ୍ଟା ପ୍ରମାଣେ ବର ବଢ଼ୁ—ବଢ଼ନ୍ତୁ ହେବ । ଭଲାଇ ନଅଣ୍ଟ ପ୍ରଭାଲ ହାନି— । ଭଲାର ଏ ନଅଣ୍ଟିଅ ବେଳେ ପ୍ରଭାଲୁଅ ତ'ଣ ଶୋଧ ପଡ଼ିବେ ?

ଅମ୍ବ ବର ଭିତରେ ଶରବଡ଼ା ପସ୍ପଣ ଟିକା ବଢ଼ିଥିଲା, ପୁଣି ହେଲା ଛପଠ । ଲଘାଯା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ ମରେସେ ବୁଢ଼ ପରସାରୁ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଛହ ପରସା ପାଞ୍ଚ ପରସା ଯାଏଁ ଗଲା । ପରସାର ଚିଅଠିକ ଦେବ ପରସା ହେଲା—ପୁଣି ଅଢ଼େଇ ପରସାକୁ ଭ୍ରପିନିଣ । ମ୍ଭା ଛଡ଼ା ଦେଖନି ବର, ପଟମିବର, ଉତର ବର, ଚଡ଼ବ ବର ଅଧ ବ ଅଛ । ଶେଷରେ ଯେଉଁ ଦିନ ପାଣି ବର ଭିତରେ ପଚନ ବର, ଅମ୍ବ ବର ଭିତରେ ବ୍ୟୟ ବର, ମୁଣ୍ଡ ବର, ଗର୍ତ୍ତ ବର, ନିଅଁ ବର, ଧିଅ ବର, ଭୁଦିଅ ବର, ବୋବା ବର, ଜନ୍ମ ବର, ମୁହ୍ୟ ବର, ଶିଷ୍ଟ ବର, ଦୁଆ ବର, ଟିଅ ବର, ସୁଆ ବର ଇତ୍ୟାଦି-ହେବ ସେଦିନ ଜାଣିବ ଯେ ବର ଭଲିଅ ବର ସବୁ ହେଲା । ସେଦିନ ବଙ୍ଗାଳ ଉତ୍କଳ ଅଞ୍ଚଳ ଭୋଟ୍‌ସେ ଗାଇବେ—

ଏବଣ୍ଟା ନୂତନ ଛନ୍ଦ 'ବର'—
ଏବଣ୍ଟା ନୂତନ ଛନ୍ଦ 'ବର' ।

\+ \+ \+

ଏ ଦେଶରେ ଏତେ ବୁଦ୍ଧିଙ୍କ ବଳ ଗଢ଼େଇଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏର ନେତା ବିଚା ସ ବେବଳକ ଧଉମ ବଉମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା । ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା ବୋଲି ଅଛ ଗୋଟିଏ ବଳ ଛି ତା ସାଙ୍ଗରେ ପଃ ଅବେଦ ସ୍ମରହ । ଗୋଟିଏ ମୁସ୍ଲିମର ବୁଦ୍ଧି ଶ୍ରୀ ଜିନ ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା ମୁହମ୍ମଦ୍ ଇବ୍ ଅମ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ନିବିଷ୍ଟ । ସରକାର ଏତେ ଟାକାକୁ ଦୂର କରିବେ ତାକାକୁ ନବଃରେ ଉଡ଼ିବେ ? ଚାରି ଚମ ଅଗ୍ରସରରେ ବୁଦ୍ଧିଙ୍କ ଯେଉଁଥରେ ଛଟ୍ଟରେ ।

ଦଥାଅଁ ସମସ୍ତେ ବନ୍ଧ ମାରିପଡ଼ୁ ଟିକିଏ ବେଶୀ ଅବଗ ବରଥାନ୍ତି । ବନ୍ଧ ବେଉ ମାରିମ ମ୍ଭା ସ୍ତରେ ବେଉଥେ । ସେ ଦିନ ସ୍ୱାଧୀନ ତା ଅଗଣ ବଳଙ୍କର ଅଶ୍ରିତ ସେଥିପାଇଁ ଦଳଗତ ଲିଖିଥାଏ ।

ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା ବେଦା ଖାର ସରକାରଙ୍କ ଏତେ ସେଉ ପନ୍ଥା ଧରିଛନ୍ତି । ଏଥିକି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ସାହାଯ୍ୟ ବରିବେ ବୋଲି ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରେମିକ ବାହାର ବଢ଼ିବାର ଯୋଗାଡ ବରେଣି । ମୁସ୍ଲିମ୍ ଲିଗ୍ ହାତେ ଭିତରକୁ ଛଡ଼ି ପରେଣି ଏଥର । ଗ୍ରେ ନାଥ ପରମ ବନ୍ଧାକୁ ସରକାର—ଏତେ ଟିକିଏ ସ୍ମୃତି ଦେଖୁ ଦେଖାଇ ଏ ସବା ସ୍ମରା ହିନ୍ଦୁ ଜାତିର ସ୍ମୃତି ଭଲ । ଭ୍ରମ ଦ୍ରେମ ବଳା ଏ ଅଳାଖନ ଭ୍ରାନ୍ତି-ସମ୍ଭ ଯେ ।

\+ \+ \+

ଅମ ସରକାର ପ୍ରେସ୍ ପରମର୍ଶଦାତା ଅମଲ୍ ଭିତରେଖ ବେଉଛନ୍ତି ଯେ. ବିଚ୍ଛ ଚେଳରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବନ୍ଦୀଙ୍କ ସଂଚରରେ ତାଙ୍କୁ ନ ସ୍ମରି ବଚ୍ଛ ଲେଖିବୁ ନାହିଁ । ବାରଣ ସରକାର ପଙ୍ଗରୁ ତା'ବେଳ ଲସ୍ତ୍ରାଗ୍ରାର ବେଉଛନ୍ତି । ଯଥା ଅଛ । ଜଳ ଚିଠିରେ ମାଳ ଦେଇ । ବନ୍ଧ ପରମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ଅମେ ଅଛ ଗୋଟିଏ ପରାମର୍ଶ ମାସିପାରୁଁ ତ ? ସରକାରଙ୍କ ଲସ୍ତ୍ରାଗ୍ରାର ଗଣ୍ଡି ଅମ ପାର ନାହିଁ । ଗରେ ବାବରେ ଯାତ୍ରା ପ୍ରକାଶ ପାରଥକ ଗ୍ରେଣ୍ଟ ଜଣା-ଯାଏ ଯେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବୁଜନ ସ୍ମରୁ ଅପରାଧ ବରଥାର ତାଙ୍କୁ ବଣ୍ଡ ବଥଗଲ । ବନ୍ଧ ଏ ଅପରାଧଟା ତ'ଣ ? ସରକାର ଗ ଜାଣନ୍ତି ଅପରାଧ ଅଢ଼େ ପ୍ରଚାର । ନାସର ସ୍ମୀରୁ ବଉଣ ବରିବା ଠାରୁ, ସୁଦ୍ଧ ବରୋଧୀ ଧ୍ରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାକ ଅପରାଧ ମିଳଲ ଚାଡ଼ାରେ ଅଛ । ଜେଲ ଭିତରେ ଜେଲ ନିମ୍ନରେ ଓ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅପରାଧ ଥାଇପାରେ । ତେବେ ବେଉଁ ଅପରାଧରେ ଏଗେ ସର ବଳେ ସେଉଟା ଜଣାଇଥିବେ ପୁଣ୍ୟ ପଥ ନ ଥାନ୍ତା । ଅମ୍ବ ଗୋଟିଏ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଅଛି ବହି ଯାଉଛ ଯେ ଦୋଷୀ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବନ୍ଦୀଙ୍କ ଭ୍ରପ୍ତ ଜଣେ ନିପ୍ରଃ ବାଳକ ଅଛ ଜଣେ ପାର୍ଟିଶିଅ ରଙ୍ଗ ଟ୍ରେଣ୍ଟ ବାଲ୍ ବହ ନେଇ ସମା-ମାନେ (ଶ୍ରୀଳ ମନ ମୁଦାବ) ପାର୍ଟିଶିଅ ଲେବଲ୍ ଚେଣ୍ଟ ବାଡ଼ୁଛା ବେଶ ବଳା ଲେଖ ପାର୍ଟିଶିଅ ଲେଖ ଭିତରେ ଚଢ଼ିଥିବା ମଶାକୁ ମୁସ୍ତ୍ରାଏ ମାରିଲା । ତେବ ଓ୍ୟାଡ଼ର ଏଗା ବେଶି ଭ୍ରଷ୍ଟ ବରିବାରୁ ବଳା ଦୋଷରେ ମାରିଥିବା ବେଳ ଜଣଙ୍କ ଅଛ ମାଛ ଖାଇ ସହି ଶିଖା ଦ୍ୱାରା ଚେଲଖାନାରେ ସୁଖି ଅବେ ଅହିଂସାପରାୟଣ ବରିବା ଅପରାଧରେ ଅନ୍ୟଙ୍କରୁ ଦର୍ଶନ ବାରାବଣ ଅଛ ନେଲା । ଏ ବା ବ'ଣ ଅଟେ ?

\+ \+ \+

ମାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅସ୍ପରୀ ଗାଳ ଗୋଳ ଲାର-ଗଲା । ସରକାର ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପ ବରିବାକୁ ଯାଇ ବଳାର ବଳାର ଭିତରେ ବେଉଗଲେ । ଗ୍ରେଣ୍ଟରେ ସମ୍ପରାମାନ ଥରା ଜୋର ଟ୍ରେଳ ଚେଷ୍ଟିକାଲ ଅଗ୍ରସ୍ତ ବରେଣି । ବାସ୍ତୁରେ-ବରଗୋଳକର ସୁଖ ପ୍ରଭୁ ଶିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ ଅଗଣ୍ଟ ବରିବାଳ ଲାଗ ଶ୍ରୀଯୁଧୀ ପାଣମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମ୍ପରାମାନଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖିବ ।ଏ । ଏମାନେ ନିଷ୍ଠ୍ୟ ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଧର୍ମ ବ୍ଲ୍ଲେରେ ଚଢ଼ିଯାଇ ଚାଲାଇଛନ୍ତି । ମା ମଙ୍ଗଳ ସପ୍ତାହ ! ଏମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପ ବୋଧାର ରସ ମା ! ଏଗୋଟ ବହ ଗୋଳାଣି ପଣା ବେଦେ । ନଳଲେ ଭ୍ରଭ୍ରା ଛେଡ଼ି ମ୍ଭା ସୁଲ୍ଲ ଗୋଲ୍ଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନମାଣି ପାରନ୍ତି—ଏହ ଏ ଜରେ ଜନଙ୍କୁ ରଖାଇବ ହେ !

\+ \+ \+

ଅମରାଜଗରୁ ସମ୍ବାଦ ଅସିଛ ଯେ ଗୋଟିଏ ଡାକ୍ତାରର ଟ୍ରଂ୩/୭ ରେ ଚୋରଗଲା । ଏ କଥା ଦେଖି ବଦ୍ୟାକର୍ତ୍ତାମାନେ ବଡ଼ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଉଛନ୍ତି । ବନ୍ଧୁ ଅମ ଅଫିସାରଙ୍କ ଟ୍ରେସନ୍‌ଡାସ୍ ଟ୍ରେଣ୍ଟାଗଣ୍ଡାଙ୍କ ଟ୍ରଟ ହୁଆ ବରି ଦେଖିବେ, ଏଣ୍ଟ ଭ୍ରିରେ ତାଙ୍କ ଗ୍ରୋ ଗାଉଛ, ଚୁମ୍ବ ବାଉଛନ୍ତି, ଟିକ୍ ପ୍ରଣାମ ଓ ଭଲଚେଷ୍ଟ ଶାର୍ଟ ଇତ୍ୟାଦ ହୋଇ-ଯାଉଛ ବ ନାହିଁ ।

ବିପ୍ରହୀମାନେ 'ବ ଟ୍ରଟ ଶାହ ଶାହ ଗତ ଛଡ଼ୁ ହେବେ । ବାରଣ ତାହାଙ୍କର୍ଯ୍ୟ ଏହେ ଟ୍ରଟ ଅ ମାମଲ ହେଉଛେ ଦ ଛେମାନେ ନିଜ ଚୋଖାଏ ତାହା ହୋଇପଡ଼ନ୍ତେ ।

ବେଚାହ ଓ ବେଚାହରାମାନେ ଭ୍ରୁଛ୍ରେହ, ଭ୍ରାପ୍ରେ ଦାକ ତାହାର ବେଉଲ ଯେ ଅଗ୍ରିଛ ଟ୍ରେଉଥାନ୍ତା, ବେବେ ପରସା ବଉଛ ରହିଯାଉଥାନ୍ତା ! ! 'ବେହ ବେହ ଅଶ୍ରଅଉମାନ ଏହା ମଧ୍ୟ ଭ୍ରୁ-ଶ୍ରେଣ ଚେ—ଦାକ ତାହାର ଟ୍ରେମ୍ପ ବ୍ରେଣ୍ଟ ଲେ ସେମିତି ତାହାର ବ'ଣ ଅଛ ବେହ ଲେଉ ।

\+ \+ \+

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆମ କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଯାହା ଯାହା କରିଯାଇ ଥିଲେ, ଭାଗ ଭାଗ ଏ ସରକାର ତାକୁ ଅକାର୍ଯ୍ୟ (undo) କରୁଛନ୍ତି, କରିଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁ ଅସୁବିଧା ତାକା ଥାଏ ବଦଳିବ ମଧ୍ୟ । କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଆମେ ଏ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ ଦେଇଥିଲୁଁ । ଗୋଟି ଦୁଇଟି ହୋଇ ସବୁ ଫଳ ଯାଉଛି । ଯାହା କରିଥିଲେ କରିଥିଲେ, ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ସରକାର ଯେଉଁ ଦୀର୍ଘକାଳ ଶିକ୍ଷା ନିତିରେ ଅପରମ୍ପରା ବଳେ ମଜିଗଲେ ମଧ୍ୟେ ଲୋକେ ବୁଝିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ଫଳ ଫଳିଲା ନାହିଁ । ଆମେ ମନେ କରିଥିଲୁଁ, ହିନ୍ଦୀପାଠୀ ସାହିତ୍ୟ ଯେ ଦିବ୍ୟାର ପାଇବ, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ତାକ ଦ୍ୱାରାରେ ହୋଇଥିଲେ ହିନ୍ଦୀପାଠୀ ସ୍ଥାନରେ ଚଳ୍ଲିଷ୍ଟାଠୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଲୟ। ଯେଉଁ ପାଠ ଯାଇବାରେ ସ୍ୱରକ୍ଷା ପାଇ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଛୁଁ ଯେ ଯଦି ସରକାରଙ୍କ ବିଆରେ ଦେଖେନ 'ହିନ୍ଦୀ' କରିବାକୁ ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ବୋଲି ଜୁଦ୍ଧାନ୍ତି ଦେଉଛେ କୁଆଗଲେ ! ଯେ ପାଠରେ ଫଳ ଯାହା ଫଳିବାର ଫଳିଲାଣି ଅବ ପୁଣି ସ୍ୱରପାଇଁ 'ହିନ୍ଦୀ' ଶବ୍ଦଟାର ଆମର ବିରୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ନାହିଁ ।

ଆମର ଭାଷାର ହିନ୍ଦୀପାଠୀ ସାହିତ୍ୟ ବହୁଜାତିଥ ପ୍ରଚାଳକ ଏକ 'ହିନ୍ଦୀ' ଚଳିଲାରେ ଯଦି ହୁଏ ତାକ ଥରାଳ ଥରି ଥାଉଛି ଲୟ। ଅଳପ ଅଳପ ଚଳିଲାଲାକ ପାଠରେ ଦେଖେଲେ ଆମ୍ଭେ ଭାଷାର କଥାଟା ଏହେ ବୁଝି ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତା । ସରକାର ଦ୍ୱାରା ଅଳ୍ପ ସାଧାରଣ ଅଟିଛେ ଏପରି ଚଳିଲାରେ ଦେଖି ନ ଥାନ୍ତେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀଧର ଓ ତାକ ଭଳି ଦ୍ୱାରେମ ଯେଉଁ ଚଳ୍ଲିତ ଦେଖେନ, ସେଥିରେ ସରକାରଙ୍କ ଚଳ୍ଲିତ ପ୍ରବାରେ ପଡ଼ିଗଲା । ସରକାରଙ୍କର ଜାତି ବଳି ଲୟ ପ୍ରେମ ପୁଣିଲ ନାହିଁ । ସ୍ୱଳ୍ପ ଲେଖକ ସାହିତ୍ୟିକ ହିତ। ଅହିତ। ହେଲେ ଏ ଜାତିଟା ଚିରଦିନ ଓଡ଼ିଶା ମାଳା ପାଠିରେ ସ୍ୱୀଟି ଅଷ୍ଟରେଖେଲେ ରହିବ ।

+ × +

ଓଡ଼ିଶାରେ ଏବେ ଏକ ନୂଆ ଧରଣର ଚିଲ ଉଠା ଅଛନ୍ତି ପ୍ରବଳ (ପ୍ରଚାରଣା ?) ହେଲାଣି । ଚିତ୍ରକରେ ଏହାର ଅମ୍ବମାରମ୍ଭ ହେଲା । ଚିଯଁମାନେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଜଣା ଯାଇଥିବ ତାକୁ ବି ଏ ଅଛନ୍ତର ବଳା ହେଉଥିଲା ହେଉ । ଶୁଣାଯାଏ ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବର୍ତ୍ତା ସରକାରଙ୍କୁ ଏ ସଂପର୍କରେ ଅଭିଳିଷ ପାଇବା ମମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟେଚ ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ପଠାଇଛନ୍ତି ।

ଚରଧ୍ୟରୁ ଦେଖେଚ—

୧ । ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଯେଉଁ ବାଟରେ ଥିବ, ବା ଯେଉଁଠି ସେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିବ ତା, ବାଟକୁ ଥିବ ଅଥବ କରିବେ ବା ସେ ବାଟ ନୟ। ସ୍ଥାନ ଯାହାକ ହେଉଥିବ, ସେ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଉଚିତରେ ଗଣ୍ୟ ହେବ କି ?

୨ । ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଯେଉଁ ଗୋଡ଼ରେ ଯାଇଥିବ ସେଥିଁ ଦାଖିରେ ଧୂମ କରିଥିବ ସେ ଗୋଡ଼ ଓ ପାଟିରେ ଦେଇ ହୁଏତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡ ଦିଅଯିବ କି ?

୩ । ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଧୂମ ଦେଇ ଶୁଣିବ ସେ ଯଦି ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଉଚିତରେ ଗଣ୍ୟ ହେବେ, ତେବେ ପଥ, ବାଟ ଭାଡ଼, ଭାଡ଼ ବୋଇଲ, ଚିଂପୁଡ଼ ଝିଙ୍ଗିବାକୁ ବି ଚୋରୀ ଶାସ୍ତି ବିଧାନ କରାଯାଇ ପାରେ ।

୪ । ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବା ପୁଲିସରାଜ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ପ୍ରତି ବାଜ ବନ୍ଦ କରି ନ ଦେଇ ସତ୍ୟାଗ୍ରହକୁ ଅବାଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଇ ହେବାରୁ ସେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବଳୁଛ ବୋଲି ଚେଲେବେ ଜାଣିଛନ୍ତି, ବା ସେମାନେ ଚେଲବକୁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସଂକଳ୍ପରେ ଜଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି, ଅତଏବ ସେମାନେ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଉଚିତରେ ବାହାର ଗଣ୍ୟ ନ ହେବେ ।

୫ । ଏ ସଂକାନ୍ତରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ଦିଆ ବାଣୀ ନ ହେବେ । ବାଣୀ ହେଲେ ତାକୁ ସ୍ୱରକ ବରିବାକୁ ଭୁଲ ତାକ (ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ) ଉପରେ ଉଗ ପଡ଼ିଲେ ତେ ଖୁସି ହେବେ ।

୬ । ଯେଉଁ ବାଟ ମା ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଜନ୍ମ ନିମନ୍ତେ ବାମ୍ପୀ, ଅତଏବ ବନ୍ଧୁ ପୁଣ୍ଡ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଜନ୍ମ ପୁଣ୍ଡ ସତ୍ୟାଗ୍ରହରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଭୁଲ ଜନ୍ମ ବରି ଅନ୍ୟ କଥାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ତାକ ପାଇଁ ବ ବନ୍ଧ ହେବ—ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

+ + +

ବୋଲ, ହୋଲ, ହୋଲ, ହୋଲ ଟ୍ରେ ! ଓଡ଼ିଶ ଜଗଲା ହିଦ ସ୍ୱରୁଛରେ ବହିବାର ସରେ ଏହି ହୋଲ ଜନ୍ମ ମନମଗାଡ଼ିଥ କଥା ଅଛ ନାହିଁ ନ ହେବ ।

ମ୍ଭାଁ ପୁଣି ବସନ୍ତ ଉଦ୍ଦ—ମଦନ ଉଦ୍ଦ । ମାଗ ଏବେ ଭାଲ ଶୀତ ଶୀତ । ବସନ୍ତ ଉଦ୍ଦାଳକ ଉଚ୍ଛ ସ୍ୱରଛ ସିମା ଲଗ୍ନ ଦ୍ରବ୍ୟଲ ପ୍ରେଷରେ ଅଛ ମଦନ ଉଦ୍ଦ ବେହ ବହୁ ନାହାନ୍ତି । ଅପାରଦ୍ୟ ବଦନ ଉଦ୍ଦ ଦେଖି ବୁଝା ଯାଇପାରେ ।

+ + +

ଦିନ ଦିନ ଏଇ ଭୁଲ୍ଲଟିରେ ଗୋପିଗଣ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଲ ଚଳ୍ଲିଛେ । ସ୍ଥାନ—ଯମୁନା ପୁଲିନ, ବଦ୍ଧ ମୁକ୍ତରେ । ରାଧାଦ୍ରଷ୍ଟ ଛଳାଛଳ ହେଉଛେ । ଫଳ ଅଛ ଏକ ଅଛନ୍ତ ସ୍ୱରଛ । ଅଛ ଯେ ଯାଇଛା ନାହିଁ ବି ସେ ବଦ୍ଧ ମୂଳ ନାହିଁ ।

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ
ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କେଅଭିଷ୍ଟା

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ସେ ଚୌଣହି ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ଫଟୋ କଅଯାଇ ପାରେ ।]

ଯେଉଁ ଯାକୁ ମରମରେ ଦଳାଇ ହୁଏ
ଅଛି ତାକୁ **ମରମ**ରେ ପାଇବେ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫୦୍ୟ ଅଠଅଶୀ ॥

ସ୍ୱୀକାର

ଆମ୍ଭେ ନୂତନ ଧରଣର ଅଦର୍ଶ ଜନ୍ମପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଥାଉଁ । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତିଷର ଗଣନାକାର ଶୁଭଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଥାଉଁ ।ଥିରେ ମାତ୍ର ପରିଶ୍ରମ ।

୧ । ଅଦର୍ଶ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୧୍ୟ । ୨ । ଷଷ୍ଠ ଭାଳ ପଥରେ ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମପତ୍ରିକା ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୍ୟ । ୩ । ବିବାହ ମେଳକ କୋଷ୍ଠୀର ବିଶୁଦ୍ଧ ପାରିଶ୍ରମିକ ୫୦୍ୟ ।୪। ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦଶା ଅନ୍ତର୍ଦଶା, ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତର ଦଶା ଫଳ ବିଶୁଦ୍ଧ ୫୧୍ୟ । ୫ । ସପ୍ତମ ଅଷ୍ଟମ ଦର୍ଶାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୧୍ୟ ।
(ଜନ୍ମର ଠିକ ସମୟ ଓ ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ ସାଲବାର ଦିନ ଦେଲା ପରି ଭୁଲ ହେବ ନାହିଁ)

ତାଂ ୩ । ୨ । ୪୧ } ଶ୍ରୀଅନନ୍ତ ଚରଣ ସାହୁ । ମାଷ୍ଟର
ପ୍ରତୁଣାବଜାର, ବ୍ରହ୍ମପୁର

Digitized by srujanika@gmail.com

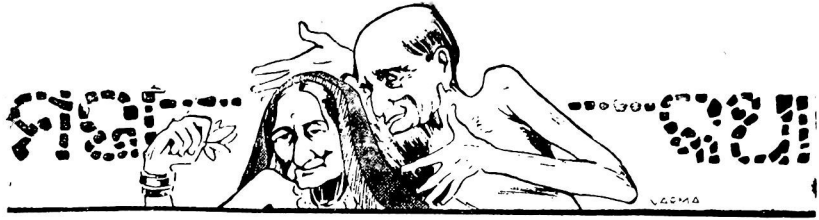

ଚଗୋଟାଏ ଦାଗ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ବଦ୍ୟାନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ଚାକିରି କଲାବେଳେ ଯେତେବେଳେ 'ନିଅଁ ଧୂର୍ତ୍ତ' ଉଡ଼ୁଥିଲା ସେତେବେଳେ 'ବି'-ପକ୍ଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ପାଉଥିଲା ମୁଁ, ବାପାଙ୍କର ନିରବ most faithful ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱର ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ । ବି'ପକ୍ଷଟିରେ ଚମତ୍କାର ଲାଗୁଥିଲା ଗୁରୁଅଡ଼ୁ ଅଣ୍ଟି ଭୁଲିଗଲି... ଦେଖିଲି, ମୋର ସାଙ୍ଗରେ କଲେଜ-ଡିଗ୍ରୀ ସମଡ଼ିଗ୍ରୀଧାରୀ ପିଲାଏ ସାର କେତେଜଣେ !—

ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କିଏ ଇସ୍କୁଲରେ ତ କିଏ ହୋଇଛି — ଚାକିରିର ଝିକେଲୁ ବୁଝାଇ; କିଏବା ଅଫିସଖାନାରେ ବସି— ଧରିଛି କେତୋଡ଼ି ଦେଶ ସେବକ ଅପକାରିତା ଦେଖିସ୍ତରେ କିଏବା ଧରିଛି କଲମ ଲଗିଛି କେବଳ ନକ-ଲରେ; କିଏ ବା ଓକିଲର ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଦିନ ଗୋଟାଯାକ କଚେରି ମଝି ବସେଛି ମୁକ୍ତରେ ଘେର ଖାଇ 'ଚେନାରୁଡ଼' ତ ପରସାରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଜଳଖିଆର କୃତ୍ୟ ଚଳାଇ ଦାତରୁ ଝାଇ ଗୋଡ଼ା ଅଗେ ଚେର୍ଣ୍ଣିଛି !! ଏ ସବୁ ଦେଖି ମୋ ଅସନତି । କେବେ ଭାବରେ ପ୍ରଥମେ ଅଦୌ ଠକ୍ଷରେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ ।.....

ବାପା ମୋର ଏକେ ସାମାନ୍ୟ ମୋଟାଏ ଚାକିରି —ମାତ୍ର ପଞ୍ଚାଶଟି ମୁଦ୍ରାରେ ବିକ୍ରୀହେଲେ ମୁଣ୍ଡ । ଅବଶ୍ୟ ମୂଳରୁ ସେ ତାଙ୍କ ପାଠର ଦାମ ଥିଲା ପଚାଶ ଟା' ନୁହେଁ । ପ୍ରଥମେ ହେଲେ 'ନିକଳ ନବିଶ' ପଦବୀଟି ଟଙ୍କା ଦାମରେ । ତାପରେ ଗଧ ଖାଟିଣି ଜିଣ— ଅର ଟା ଫଳ- ସ୍ୱରୂପ ଶେଷରେ ପେନସନ୍ ନେଲ ବେଳକୁ ପେଟମରା ଚେମାରିଟ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ବସି-ଥିଲେ ଟାଟରେ, ଅଶା ରଖି ମୋର ଉପରେ । ବାହିଁବ ନା, ମୁଁ ଥିଲି ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଭାଲିଟ୍ରେସ 'ଏକୋ-ଇର ବଳା ବଣିବେଶନ' !...

ପଚାଶଟିକିଆ ଚାକିରିର ଦାତ ଧରି ମଧ୍ୟ ମୋର ବାପାସରର ମରହଟ୍ଟି ଚଙ୍ଗଟା ମୋଟେ ଛଡ଼ିଲା ।

ଜିଦ୍ଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ—ଭାଲିକ ପିଛା ଝିଅ ବୋହୂ ଦେଖିଲେ 'ଝିରସ୍ତାନ' ବୋଲି ନାକ ଝେଟେ ମୁଣ୍ଡ ଦାଲକୁ ଦାଣ୍ଡବାର ବେଳେ ଭସାସ୍ତ ଯେ କୁଡ଼ା, ଏ ବିଷୟରେ ସେ ବୁଝିପାରେ,—ଜୋଥ ଫୁଲୁଶଣା (ନାକଚଣା ମୋର ଦେହ ପାଇଲଟ୍ ହେବେ ଦେଖିଜାହିଁ) ଓଡ଼ଲାଇବାକୁ ଗେ ଶ୍ରୟାଦାନ-କର ନାହକ ସ୍ୱତ୍ତି ଏ ବିଷୟରେ ସେ ଯୁକ୍ତି କର-ପାରେ । ଅଝ ଯୁଗ୍ମ ପାଚାରିର ବାଡ଼ଗଣ୍ଡା ଶୀଳରେ ଅର ଧରି ବାର ଗଡ଼ିଥିରେ 'ଡ଼ୁବନ୍' ମାର ବଗ୍ଗ ଲଗେଇ ଚିତା ଚିତିନ ସାର୍ ଶୁଣ୍ଟ ମୋଟା ସହ-ଯୋଗରେ ରାତ ପଗାଲ ଭବରସାହ୍ ବର ବାର ବା ଚୋଟେଇଲ ଚେଲଲ୍ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଜ ମୀଷ ଚାଇ ସେ ବସିଥାଏ । ଏ ସବୁ ଯେ ଶାନ୍ତି ମରହ-ହଟ୍ଟ ଚଙ୍ଗ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ବୁଝିବାକୁ ସମ୍ମ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ବୁଝିଲି ଯେତେବେଳେ ଗୌର ମାଇନରରୁ ଜେଇଁ ଅଣିଲି ସଚ୍ଚରେ ଏଣ୍ଟ୍ରାନ୍ସ ପଢ଼ିବାକୁ । ଯେତେବେଳେ ଛୁଟିରେ ଯାଏ ଗୌରୁ ଚୋଟ୍ଟି ସଙ୍ଗେ ଦରବମ ଲଗାଏ ଗାଇ ସେ ମରହଟ୍ଟି ଚଙ୍ଗ ଛାଡ଼ାଇ-ବାକୁ । ମରହଟ୍ଟି ଚଙ୍ଗର ଅପକାରିତା ବିଷୟରେ ସେ ସବୁବେଳେ ମୋଟାଏ ଜବାବ ଦେଇ ମତ ରୂପ ବସିଥ ଥିଏ—'ଅରେ, ମୁଁତ ଅସି ଚେଲ୍ଲିଣି ବୁଢ଼ୀ—ଏମିତି ତ ମୋର ଚିନ ଦେଖ ଗଣ୍ଡି, ମତେ ଅର ସେ ଅନ୍ୟାୟର ବିଆସ୍ତ୍ରାବ ବଢ଼ନା—ତାହା-ଚେଲେ ତୋର ମାଇପର ଶିଖାଇବୁ; ଜିଥା ତା'ର ସେଇ । —ବଥାଏ ସେହ ମିଣ୍ଟିଟ ଚାଲ୍ଲିକ୍ୟ ଚେହେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ମନେ ମନେ ଭାବେ – 'ଅଜାର ଚିତ ଧୌତୋନ ମଳନଲ୍ଲ ନ ମୁଣ୍ଡ ।' ବୋଲିର ଏ ଜବାବରେ ମୋତେ ଥାଏ ବୁଝ ପ୍ରଶ୍ନରଙ୍ଗ ଦେବାକୁ ହୁଏ । ମୋର ବୋଲ୍ଲପ୍ରତ ସାଧୁ ଉପଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସବ ବେଳେ ବାପାଙ୍କର ଜିଦ୍ଦିଗୋଟାରେ ହୁଏ, ବାପା ଓଲଟ କରନ୍ତୁ—ପାଠ ପଢ଼ି ଝୋବାଧାରେ ମୁଣ୍ଡ ବଗଣ ଗଲଣି । ବାପାଙ୍କ ଝଣୀ ଶୁଣି ରାଗ ହୁଏ—ଯକ୍ଷ-ମଣିଙ୍କ ଚରନରୁ ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ । ଅଜ ଦେଖିବୁ ଭଲ ଦର୍ଶନ ବିଚ.....।' ବଚନବଚନ ବସିଛନ୍ତି ବାପା ଶିଖିତ ଦ୍ୱାର ଉପର ଏପରି ବୁଝନ୍ତି । ଦିନ-ଦିନ ପରେ ମୁଁ ମାଟ୍ରିକୁଲେସନ (ମାଟ୍ରିକୁଲେସନ) ପାସ୍ କରି କଟକରେ ପଶିଲି । ସମ୍ବ, ଭଦ୍ର ବାପାଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ସେତେବେଳକୁ ମୁଁ ବସ୍ତୁତ ମହା-ବିଦ୍ୟ ଏମେ ଏମେ ଶିଖିଥିଲି । ଦିନାବେଳେ ସେ ଶିଖାରେ ପାସ୍ କରିବାକୁ ମୋତେ ଏମ ବସ୍ତ୍ର ସହିବାକୁ ହୋଇନାହିଁ । ବାପା ମୋତେ ଯେ କେତେଟ କଲେଜ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେ ଦେଖି ଦେଖିଲେ ଯେ ବେଟ୍ ବାପ୍ତରେ ବହିବ 'ନିମ୍ନ ରାଗ୍ରାଲ୍ଲେଜ' ଲମ୍ବା 'ବ୍ରେଷ୍ଟ' । ଦେଖିଲା ଛିଣ୍ଡ ଛିଣ୍ଡେଣ ଜର୍ଜ୍ଜିରା ବଢ଼ିଲେ, ଶଣ—ବାପା ଅଧିକ ଶିଖିବାକୁ ଚେହ ଅଣ୍ଟିଥ ମୋଟା ମିଳ ମୁଣ୍ଡ ସେ ପୁଣି ନ'ଛର, ଦ୍ରବ୍ୟ ଚେହ ମଜ୍ଜଳଥ ସେଣ୍ଟି, ତା' ଉପରେ 'ଧାର୍ଣ୍ଣି-ଗୋଲ' ବନାଇ ବନ୍ଧିଲ—ସେ ପୁଣି ଅଧ ଦାଢ଼, ଅର ଶ'ଭ ଚାଳେ ତା' ଉପରେ ଗଡ଼ିଥ ହୋଇ—ଯାହାର ଚାଉଦାମ ଥାଏ ଏକବାରେ ସନ୍ଧିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ,—ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେ । ମନେ ପଡ଼େ ସେହ ଦେଶରେ ଦୁଇ ଦ୍ରବ୍ୟ ନା ଦେଖାଯାଇ ଯାଇଥିଲି ବଡ଼ଲେଜ୍ଜ । ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାନେ ମତେ ଦେଖି ଯେ 'ଚେଷ୍ଟଗାନର ନୂଆ ଅମ୍ବାଗ ଜାନ୍ଥିର ବିଶେଷ' ବୋଲି ବୁଝିଥିବେ, ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନ ଏବ-ପ୍ରକାର ଖୁଣ୍ଟ ନ ଦିଏ । ବୁଝି ଅ ବୋଲି ମୋର ମୋଟାଏ ସୁଖ୍ୟାତି ବଢ଼ିବାର ଥିଲା—ସେଇଟୋଏ ଦୋଧକ୍ରିଏ ବଢ଼ିଲେ ସଜ୍ଜପାଠୀମାନେ ଦ୍ୱିଗ୍ରାସ୍ୱ ଦିନ ମୋର ସେ ଦେଖି ଅର ଦେଖିଥାଉଛେ-ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ମୋଟାଏ ରାତ ଉପରେ ସେ ମୁଁ ନଗ ଠାରୁ ଶିଖ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋର 'ଜାନ୍ଥିଅ' ବୋଲ୍ଲଶିଖାଇ ତାହାର ବଢ଼ିବେଇ ତା' ନୁହେ—ଏମେ ଏମେ । ପ୍ରଥମେ ରୁଦ୍ର ଅବ-ଣରେ ଚାଇବା ଥାଇ ବାପା ଚାଇ ଉଠିଲେ । ଦେଖୁ ମୋତେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମୋର ଚରଣ ଦେଖାଇ ହେଲ । ଯାହା ହେଲେ ବୋଲ୍ଲ ଜ୍ୟାରେ 'ମୋର ଦେଶ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲ । ଦଉଗର ଦେଖ ଅଣ୍ଟିଥ ମୋଟା ମିଳ୍ଲେଗ ଛଡ଼ ପିଛିଲ ସରସ୍ତା ମିଳ ପଛଲା ଲୁଗା—ଗା ଚଳଲ ପିଲ୍ଲଦଳ 'ବଉଯୁବ'ର ଚୁଣ ସଂସ୍ପର୍ଶ ଚିଲ ପିଛା (ଅଣ୍ଡର ଜଉଜ) । ଦେଖ ଅଣ୍ଟିଥ ସେଣ୍ଟି—ତା ଉପରେ ପିଲ୍ଲ ବନାଇ ପଣ୍ଡାର ତା ବନିଛ । ଗାଡ଼ିରେ ଟେପ୍ (ଟ୍ରେଲ ?) । ଏ ସବୁ ଦେଖି—ବହୁ ମୋଟାଏ ଧ୍ରୁଣ ତାହା ଅଣ୍ଟି ଦେଖିଲି—ସେଇ ଦେଖିଛ ଦେଖେ ଦେଖ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅବସ୍ଥାରେ ସଂଖ୍ୟା । ଯଥା—ସ୍ତ୍ରୀ ଚାଳକ back brushing, ମାଳଦାଳକ୍ଷ ପଲାପଟ୍ଟ ନିଶ, ବଥାରେ ଦର୍ଶ, ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଚାରି ପାଟି—ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଚାରି ଚଳ ଉଦ୍ୟାନ । ଏହିପରି ପରିଷ୍ଠା ବେଳ ଜଣି ନ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ବୋଲି ଚରିପାଇଲ ସଂଖ୍ୟାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏ ଭଳି ହେଇ ପାରିଲା ନି— ସମ୍ଭବ Training ଦରକାର ଯେ ! ଯାହାହେଉ ମୁଇ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ଭାବେ ମୁଁ ଚାହୁଁଛେ 'ବାବୁ' ସଦବାଚ୍ୟ ହେଉ ।...

ଶେଷରେ ଶ, ଏ ଚିଠି ହାସର ବର ହେଉ 'ବିପାଟି' ।

ମୋର ଚାଟ୍‌ଗାଁ ସ୍ଥଳରେ ବିଚ୍ଛେଦ ପରେ ଗୋଟାଏ ମୁଖିଆ ଉଠିଲେ—ବୋଲି ହଠାତ୍ ଅନୁଯୋଗ କଲେ ଯେ ସେ ଏତିକି ପରି ମୋଲାଇବାକୁ—ଏପରିକି ଦର୍ଶକ ଦର୍ଶକ ଗ୍ରହାଇବାକୁ ବି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମର୍ଥ । ଏହାପରି ଗୋଟାଏ ଦିନ ଗୋଟାଏ— । ଏମେ ଅଣ୍ଟାକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି—ଦେଖି ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ ହେଉ ମୋ ପରି ଗ୍ରହାଳ ହାତରେ ଲେଖା ବଦ୍ୟାଉଛୁଇ ଛେଳେ ଦିଆ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦୁଇଟି । ଶେଷରେ ବାପା ବସ୍ତ୍ରରେ ଗଦର୍ଶ—ଛେଳେ ବହରେଖା ଦେ ମୋର ଗୋଟାଏ ବାମ୍ ଠିକଣା ବଦ୍ଲାଇଦେଇ । ଅର୍ଥାତ୍ ଚିଠିଟାକ ଦ୍ରୋଣରେ ଲେଖିଛେ 'ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ' —ପ୍ରଥମେ ସେଥା ଲେଖିଛେ ପାଞ୍ଚଟା । ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଧାରଣ ବାବୁ ପରି ଅତ ମୂଲ୍ୟ—'ଟ୍ରୋଫ୍ ବାବୁ' ଜଣ ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ—ତାଙ୍କର ଦର ଅତଳ ବଢ଼ାଇଛି । ଶେଷରେ ଏ ଚଳନା ନିମନ୍ତେ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ—ଶେଷରେ ଠିକ ହେଲା—ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଏହାଛଡ଼ା ସୁନାଯାଏ, ମଜ୍ଜ ଦ୍ରୋହ । ଏପରି ସମ୍ବନ୍ଧକ ଅପ୍ରିୟ ପାଞ୍ଚଟି ଛାଡ଼ିଲୁ ମୋଟେ । ଅନ୍ତରେ ଦ୍ୱିତ୍ୱ, ଏପରି ଶେଷ ଶେଷ ଭାବରା ପରି ବ୍ୟାପ୍ତ ଶିବଦ୍ଧିଶାଳ ବାପାଙ୍କ ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧିର ପରିସ୍ପନ୍ଦ ବୋଲି ମନେ ବଦ୍ଲେ ନାହିଁ । ବାହାଁଟ ନା, ମୁଁ ନିଜେ ଏ ବିଷୟରେ ବଡ଼ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଠ ହୋଇପାରି । ବାପାଙ୍କର ଇଚ୍ଛେ ହେଲା ଦ୍ରୋଣ ମୋତେ ଦେବାର । ତାହା-ହେଲେ ଏପରି ଉକ୍ତ ଇଚ୍ଛରେ ସଂଚାଦପତ୍ରରେ ଛେପେଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ବାପା ଦେଖିଥାନ୍ତେ, ପୁଅର ଦୁର୍ଦ୍ଦ ଦ୍ରୋଣ ମଦ୍ରେଦ୍ରୁ । ଯାହାହେଉ, ଶେଷରେ ୪ଟ ପାଞ୍ଚଟ୍ରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ବାଛିବାକୁ କମିଟି ଗୋଟାଏ Selection Board. ଶେଷରେ ମେୟର ଭାହାକେ ବାପା, ଜେଠା ଯୋଠା ଜଣେ ମାନଦାଦାର ଦାଦା, ବୋଲି ଉଦ୍ୟାନ । ଏମାନେ ବରବାମ ସବୁ ଚମ୍ପି ଡାକ ଛିଡ଼ାଇଁ ମୋ ପାଖେ ଦାଖଲ କଲେ final selection ପାଇଁ । ତାଙ୍କ ଭୁଲ ଛିଡ଼ାଇଁ ପାଇଁ ମୁଁ ପାଖା ଫେଲିଲି ତାହାଙ୍କ କଲ । 'ଦ୍ରୋଫ୍ଟ' ବୁଦ୍ଧି ଶେଷରେ ଜେଣିଲି—

୧ । ପାଖୀର ନାମ—ଶ୍ରମ୍ମ ଚାଦ୍ୟୁଗ ସିଂହ ।
୨ । ବାସସ୍ଥାନ—ଚକ୍ର ସବର ।
୩ । ପିତାଙ୍କର ନାମ—ଶ୍ରଯୁକ୍ତ ରସିବରାଜ ସବ ରାଜ ବଳଅଜ ସିଂହ ।
୪ । ପିତାଙ୍କର ପଦବୀ ଓ ଅସ୍ତ୍ରର ପରିମାଣ—ଜମିଦାର, ଚାରିଟି ଅସ୍ତ୍ର ବୁଦ୍ଧିରସ ।
୫ । (କ) ବଦ୍ୟାର ଶିକ୍ଷା—ମାଟ୍ରିକୁଲେଶନ୍ ।
(ଖ) ଏକନ ଭାଷା—(ଯଥା—ଗାଉଦାର ବକ୍ତତା ନାଟୋର ବକ୍ତତା ଓ ବିବିଧ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବଜାଇବାରେ ବକ୍ତତା)—ଭାଇମୋନସ୍ପମ ସାହାଯ୍ୟରେ ସୁଲଳିତ କଣ୍ଠରେ ଗାନ କରିଥାଏ ।
୬ । ବୟସ—୧୮ ।
୭ । ବର୍ଣ୍ଣ—ଗୌର ଏବଂପ୍ରକାର ଚଂପକ ବରଣ ।
୮ । ଛାଟ ଗର୍ଜ୍ଜ ଭାଇ—ନବବ ୫୨୦୦୯ Plus ମୂଳାପଣ ଓ ମଝ୍ଜ ଓଜେର ।
୯ । ବଦ୍ୟାର ପ୍ରକାରତ—

ଏ ସବୁ ବରସାର ଶେଷ ନମ୍ବର ପୁରଣର ଦୌଗସି ସୁବିଧା ପାଇଲି ନାହିଁ—ସାହସ କରି ବାପାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି କହିପାରିଲି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବୋଲି ଅଗରେ ପ୍ରବାହନ୍ତରେ ଜଣାଇଦେଲେ ଯେ ମୁଁ ଏହି ପାଖିଟିକୁ ମନୋନୀତ କରି ନେଲି.....ଅଗରୁ ଯେ କହିଛ ବୋଲି ଅମର ନିଷ୍ପଟ ମରଣ୍ଟ ଦେଖୁ କଥାର ଲୁପାହ ଯେ ବୁଝିଲେ ନାହିଁ—ପଥରଲ, କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ାଇ ପୁଣି ବ'ଶ ? ମୁଁ ବସ୍ତ୍ରର ବସ୍ତ୍ରରେ ନିଷ୍ପଟ ଗଧା ଚିଲ୍ଲ ମାଣ୍ଟ୍ରେ ପାଠ ବୁଝାଇଲିପରି ଅସମ୍ଭାଷ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଢ଼ି ଜଣାଇଲି ଯେ ଅବବାଳ ବନ୍ୟାବଳାରରେ ବସ୍ତ୍ରର ନବଲମ୍ବାଳ ବୁଝିଲାଣି—ତେଣୁ ଜବାବ ଦେବା ଅସରୁ ଶବ୍ଦାର ବାଟେଗି ପରଣ ବରି ବନ୍ୟାଟ୍ରକ ଦେଖିନିବା ଉଚିତ । ନବବ୍ରେଲ ପଢ଼ରେ ପସ୍ତ୍ରବାଦ୍ୟ ପଢ଼ିବ । ମୋ କଥା ଶୁଣି ବୋଲ ଯେପରି ଅବାଗରୁ ପଡ଼ିଲ—ବୁଝିଲି ମୋ କଥାରେ ଦେଖି ହଠାତ୍ ଚାଲିଲ ଗାଉଥିଲ । ବହିଲି 'ତେବେ ବ'ଶ ମୁଁ ଦିବି ?' ମୁଁ ବହିଲି, ଝିଁ ଝିଁ-ଭୁ ବ'ଶ ଯେପରି ଛାଳିଲ ପିଠା ଉଚ୍ଚରେ ? ତା' ହେଲେ ଅମ ମାନ ଚଳେ ପଳିଯିବ ଯେ—ଅଣ୍ଟାର ସବରେ ଅଣ୍ଟାଳ ହେଉଥିବ ବୋଲ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହିଲି 'ତେବେ ଅଳ ବ'ଶ ପିଠ ?' ଏ କଥାର ଜବାବ ମୁଁ ଅଗରୁ ଶ ଚିହ୍ନ କରି ଉଚିତରେ ମଧ୍ୟ ବୋଲ ମୁଁ ଜଣରେ ସେ କଥା କହିବାକୁ ସାହସ ହେଉନାହିଁ ! ବୋଲ ଚା ପ୍ରଶ୍ନର ମୀମାଂସା ନଦେଇ କଲ । କହିଲ, ତେବେ ତୋ ବାପାଙ୍କୁ ବୁଝେଁ ? ଅନ୍ୟ ଭପାସ୍ଥ ନ ଦେଖି ମୁଁ ବଲ ଦିଁ, ଚାଧ୍ୟଦ୍ରୋଣ । ବାପାଙ୍କ ଉପ୍ପରେ ମୁଁ ଅଦ୍ୟ ନ୍ଦ୍ରେ ଛପି ଭ୍ରବ ଶ୍ରିସ୍ଥାଳ ବର୍ଣ୍ଣନ ବଲ ବଣ୍ଟ ବସ୍ତ୍ରରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରବାଶ୍ୟରେ ବରିବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛ ପଡ଼ିଲେଲ ନାହିଁ ।

ଶେଷରେ ଦେଖେ ଶୁରୁଲ୍ଲୁରେ ଏହି ଶ୍ରମ ବାଦ୍ୟୁଗଦେଖାଙ୍କ ସହିତ ମୋର ହାତଗଣ୍ଠ ପଡ଼ିଲ ।

—ଭୁଜ—

ପୁରୁଣା ବାଜଅ ଭାଷି, ଅଜବାଲ୍ଲବାର ସବୁ ନାସ ଶୁଦ୍ଧା ପଣ୍ଡିତ—ଶ୍ରୀ ସବୁ ଜରେ ଅଥିରୀ ସେହ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପୃଥକ୍‌ରେ ଯେତେବେ ଦେବ ଦେବୀ ଅନ୍ତିମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଠିକ ବରଗଲେ-ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚାଳାନ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ଜାତର ଯେ ଗୋଟାଏ ଚାଳନ ବରବାର ଏ କଥା ଗେଷିବାକୁ ଯେ ବାହିଁବ ଦ୍ରୁଲ-ସରେ—ସେ କଥା ମୁଁ ମୋଟେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ଜଣେ ଥଲ ସେମାନେ ଗେଷିଥାନ୍ତେ ଶ୍ରୀର ଚାଳନ ପୁରୁଷ ।

ଚାଳାସରର ଅଲ୍ପଦିନ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ସମସ୍ୟା ପୁଣି ଜିପୁଲ—ସମସ୍ୟାଟା ହେଉଛି ବୋଲ କଥାରେ, ସେ 'ଭଉଷ୍ଠାନ' ବୋଲ୍ ନେଇ ଚଳ ପାରିବ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ବଳେ ଅନ୍ତିଯୋଗ—ବୋଲ ପରି ମରଣ୍ଟ ମର୍ଯ୍ୟ ସାଙ୍ଗେ ଚଳିବା ଚାଳପରି ଶ୍ରମିତ, ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ପଥରେ ଚଳାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ । ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଟ୍ରେଷ୍ଟା-ବର 'ଦ୍ରୋଫ୍ଟ' ବୁଦ୍ଧି ଶଷ୍ଟ 'ସମ୍ଭ' ଦେଇ ଅନ୍ତ—ସେଷ୍ଠ ବାଳ ପାପଣ; କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଶ୍ରମେ ହେଲ ଅନ୍ତ-ଯୋଗ—ଶେଷରେ ଅଜ୍ଞ ପରି ମନେ ହେଲ—ମୁଁ ଏପରି ସ୍ଥୁଳର ସମସ୍ୟାର ମୀମାଂସା ବରିବା ଦୂରେ ଶ୍ରୀ ଗୋଟାଏ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଭପାସ୍ଥ ଦେଇ ଶ୍ରୀଥାଇ ଦେବେ । 'ବାପା ଅଜ ବଳ ବଳ୍ପନ୍ତ ସ୍ଥଳେଜି, ଅଥମ ଟିଆ ସ୍ଥଳ୍ଲ—' ଏ ଶବ୍ଦଟି ଶ୍ରୀ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ବ'ଶ ବହିଯେ ସାଧାରଣ ବେଳ ଡାକ ଛିଡ଼ ବରି ପାରିଲ ନାହିଁ । ଏପରି ଶ୍ରୀ ପାଇ ମୁଁ ଯେ ବେଡ଼େ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଏ କଥା ମୋ ନିଜ ଭିତ୍ତରେ ବହିଲେ ଅହଙ୍କ ହେଉ ବୋଲ୍ ନିଜେ ବସ୍ତ୍ରମାହିଁ । ତେବେ—ଯିଏ ଶ୍ରୀଣ୍ଟ—ସେ ବହିବ । ଶ୍ରୀଙ୍କ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ବୁଝିବାକୁ ମୋତେ ଯେତେ ଯତ୍ନ ହେଲ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ବୋଲ ଓ ବାପାଙ୍କ ଅଗରେ ବହିବାକୁ ମୋର ଅବୋଧ ସାହସ ହେଉନ । ବେଳେ ବା ପାଟି ଲୁଝେଡ଼ ଯାଉଛ ଲଜ ବରବାକୁ ଅପେକ୍ଷା ବଲ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ଅମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଭିତରେ ଅଭ୍ୟ ବରନ୍ତି ନୂଆ ନୂଆ ଅନ୍ତିଯୋଗ । ଯଥା—ଶ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତ ଭ୍ରିଜିବାକୁ ଶ୍ରଏ ଛାଡ଼ିଲ ବୋଲ୍ଯେଲେ—ଶ୍ରଏ ବୋଲ ବେଶି ଛିଡ଼ ନୁହେଁ—ଗରା ଅଗଣାରେ ପଡ଼ଗଲ—ଏଏରେ ବୋଲ ଟିଆଲେ ପାଟ ଡାକ୍ (ଶ୍ରୀକ୍) ପାଖନ ବରାଇ । ଶ୍ରୀଙ୍କର ଜରେଲ ଶ୍ରପ୍ରାଚ୍ଚ ବାଧାବେଦ ବୋଲ ବେଳିଠି ଭାଳେଲେ ଉଣ୍ଣ ସବରେ ସେ ବ'ଶ

Digitized by srujanika@gmail.com

ରାଜି ହେଲେ ଅଛନ୍ତି ଏ ଘରେ ? ଇତ୍ୟାଦି.....
ଶ୍ରୀଙ୍କର ଅନୁଯୋଗ ସ୍ୱଭାବ ସତ୍ତ୍ୱେ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ତ ମୁହେଁ ଏ କଥା ପୁଛିବାକୁ ମୋତେ ସମୟ ଲାଗିଲା — ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ଅନୁଯୋଗର ପ୍ରତିବାଦ କରିବାକୁ ମୋତେ ଲାଗିଲା ସମୟ — ଦେଖୁ ତାଙ୍କର (ଶ୍ରୀଙ୍କର) ବିଚାର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଶରୀର ଥିବାରୁ ମୋ ପରି ଅଧମର ସେ ଧିରେ ହେଲେ ବାଦ, ଏ କଥା ତ ଅଥଚ ଅଥଚ କଥା ଛଳରେ ଝିଅଣୀ ବେଶ ସାରିଲେଣି ସେତେବେଳକୁ ! ମୁଁ ସବୁ ଶୁଣି ନିଜେ ବିଜୟ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କଲି । ଦିନେ ଘରିରେ ସମସ୍ତ ଅଡ ବଢିଲେ ଯେ ସେ ଏଠାରେ ରହିବାକୁ ଅଚଳୀ ଉତ୍ତୁକ ନୁହନ୍ତି । ମୁଁ ଯେତେ ବୁଝେଇବାର ମଧ୍ୟ ମୋ କଥା ସେ ଅଚଳୀ ମାନୁ ନୁହେଁ ନାହିଁ । ମୋର ଭାବ ହେଲା — ଶିଖିଛି ହୋଇ କହିଲି — ଯାଉ, ଯିବେ ଯିବ ମୋତେ ପରୁଣ୍ଡ ବାହିଁକି ? ଅଥଚ ବାବୁ — କହିବ ହେଲି ଭାବରେ, ଭଲ ଯା ଅଥଚ ସେ ଯେଉଁ ଭାବ୍ୟତାଶ ! ଯା ଅଥଚ ଏ ଯାଉ ଉଚିତ ହେଲା ଯାଉ ମୋର ଶକ୍ତ ହେବେ ! ଯେଉଁ ଆଉଟି ଶ୍ରମଙ୍କର ମାନ ଅଛୟ ହେଲା.....

ତହିଁ ଅଛବନ ବେଳ ପ୍ରାୟ ଚିହ୍ନ ସାରେ ଆଡଃ—ରାତିରେ ମଳ ଅଥଚ ଝିଆ ବାଗୁ ଛେଡ଼ରୁ ଛୁଟି ମୁଁ ଭଲ ନାଳଦର୍ଶ୍ନ ବୁଲ—ସେଠାରୁ ଭଲ୍ଲା ବର ଝିଅ ଛାଡ଼ୁଛରେ ଯେଉ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ସରଲ ଦ୍ୟଶ୍ରଲ ସାରେ ଅଠା ବେଳଲ୍ଲ । ମୋ ଶୋଇଲ ସରଲ ଯାଇ ଦେଖେ ଶ୍ରମଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଉଙ୍ଗି ନାହିଁ । ମନରେ ବୃଥାହ ଗୋଷାଏ ଦିଆ ଅଛିଲ । ଚାରିରେ ସେତେବେଳେ ନୁଆ ଦେବତାଙ୍କର ଅଧିଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ । ମୋର ବୃଥାହ ଜମ୍ବୁ ହେଲ ସେହି ଅଶଙ୍କାରେ । ଅଥଚ rapper ଝ ରାତିରେଦ୍ୱ ବଚାଳରେ ବାଦ ଦେବ ଦେଖିଲି temperature ଅଚଳୀ ନାହିଁ । ଭାବଲି—ବନ, (ଭାବ୍ୟ ଜିଲ୍ଲ ମୁଁ ଭାବେ ଏଇ ନିଜେ) ଜିଠିକା ଯେ, ଦେଖେଦେବଳ ହେଲେଣି ଜାଣିଛି ? ବନ ନଥିଲ, ଦେଖିଲି, ଦେଖେର ଗାଡ଼ ନିଶ୍ଚୁଲ୍ଲିଲ୍ଲ । ଦିନେ ଜୋଡ଼ରେ ଦୁଇଲ ଦେଲ—ବହିଲ ହେ ଜନ — ଦେଲ ଅଚି ପରଲ ହେଲେଣି ଯେ—ବାଗ ଦେଖିବେ —ଝିଠ । ଏଥର ଦ୍ୱିତୀୟ ମିଳିଲ 'ମୋ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।' ମୁଁ ନଥିଁ ରୁପେ ଭାବଣ ସେ ସଂଖ୍ୟା ସ୍ୱୟ । ଏହ ବହିଲ ନାହିଁ—ଓଡ଼ାଇଲା ବଦ୍ୟଜିଲ ବାଦାର ଅଚିଲ ସେ ସରୁ । ଦେଖିଦେଖିଲା—ଦେ ବସି ଭାବିଲ—ମୋର ବର୍ତ୍ତିବ୍ୟ ବ'ଣ ? 'ବନ' ସେ ଗଦ୍ଦାରୀ ପାରୁ ·ଅସମ୍ଭବ ଅଛୟ ବରିଛ ମୋର ଦେଖିପ୍ରତ୍ର ପ୍ରତିବାଦ ବ'ଣ ? ଅଚଳ ଭ୍ରମ ଶକ୍ତ ଠିକ ବଲ—ବୃଥାହ ଭରୁଷ ବାମ୍ବ ଛଳନା-ରେ ପଳାୟନ୍ତ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ପାଖରୁ ପଳାଇବାରେ ତା'ର ମାନ ଅଥଚ ଅଥଚ ଭ୍ରଙ୍ଗ ଯିବ ଯେ ! ବ' ପରଲ ଗାଇବାକୁ ବଲ—ଦୋଷ ମତେ ଶୁଣେଇ ଶୁଣେଇ ବହିଲା ରୋଦେଇବରୁ—'ମଳମ୍ବୋ ପାଟପ ବୋଲ୍ଲ, ଭାବ ଭାବ ଗନ୍ଧି ପାଟ ବଲେ ସୁଆ । ଦିନେ ମନରେ ହେଲ୍ଲନାହିଁ—ଭାବ ବ ଭଲ ଦୋଷ ବ'ଣ ଜାଲ୍ଲ ଦିନେ ଶୁଣେ...ଏହ ସମ୍ଭ ବାଦ ମୋତେ ଦେଖି ବହିଲ—ଦୁଇରେ ଭ ଗାଲ୍ଲ ପଥ୍ରଭୁଛ ସେ ବାହିଁ ଉଠୁନାହିଁ ବ ଗାଲ୍ଲନାହିଁ—ଗା'ର ବ'ଣ ହେଲ୍ଲ । ଦୋଷ କଥାସ୍ତବାବ ମୋ ବୁଝରେ ବାଜଲ ଗୁଣ୍ଡଲ ପରି । ନଦିବାର ଭ୍ରତରେ ବଚାବ ଦେଲ,—ମୁଁ ଜାଣିନାହିଁ । ...ଦୋଷ ! ବହିଲ.— ମୁଁ ବ'ଣ ଅପରାଧ ବଲ ଯେ... । ମୁଁ ବାଧ ଦେଇ ଦୋଷ କଥାମାତ୍ର ଶେଷ ବରିବାକୁ ନ ଦେଇ ବଂହଲ, 'ଦୋଷ ମୋର ଦୋଷେ ଭାମ ଅଛ ସେ ବଚନ୍ତ୍ରପୁଲରେ, ମୁଁ ଏଇରେ ଭୁଲରେ ବାହାରି ଯିବ ।'

ବନ୍ଧୁ ସମାସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହେଲନାହିଁ ଏଥରେ । ଭୁଲ୍ଲ ଦେଖିଲ ବେଳକୁ ବର୍ଷ ପରେ ଯିଆ ପରନ୍ତ ।

ଦିନେ ବୃଥାହ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଷାଏ ବୁଦ୍ଧି ଉଠିଲା । ମୁଁ ଯେଉଁଠି ଥାଏ, ସେଠି ଥାଏ, ଗୋଷାଏ ଚାକିରି ଖୁଲ୍ଲର ଚିହ୍ନ ନିଶ୍ଚୁଲ୍ଲ ନିଶ୍ ସ୍ଥାନ୍ତରା । ଦେଖିବାକୁ ମନ ଲୁହେଁ । ମୋ ଝୀଠ୍ ଯେ ଚେତ ବରଣ୍ଡ ପାଉଥାଏ । ଏକଥା ମୋ ଝୀ ବି ଜାଣେ । ଘାଡ଼ିରା ବାହାରେ ବୁଲ୍ଲଲେ ବର ଭାଗ ଅଥଚ ବାଲ୍ଲ ବଡ଼ ମାଳିଗ । ମୁଁ ଯେ ଦିନ ଅଧିଆରେ ଅମ ସରୁ ସ୍ୱ ପାନ ପାଇଁ ଭାବଲି ।

ସ୍ୱାମ ବେଳେ ଝୀ ·ମୋ ପାଖରେ ଥିଲେ । ମିସ୍ ସାନ୍ତରାଙ୍କ ବଥାରେ ଭବାବରୁ ମୁଁ ବୁଝିଥାଏ ବହି ଅମ ଭ୍ରତରେ ଭ୍ରତରେ ଜଳିଯେଣି ପଡ଼ । ମିସ୍ ସାନ୍ତରା ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯେତେ କଥା କହିଲେ ତ କଥାଏ ଚାଲ୍ଲଥାଏ ବୁଝ ଖାଲ୍ଲ ଜିଭରେ ଏଇଇ ବାସ୍ତୁରୁପ ଗମ ଅଛକୁ ।

ମିସ୍ ସାନ୍ତରାଙ୍କ ମୋପ୍ରତି ଅନୁରାଗ ଅନ୍ତରେ ବଳିବ ଚିହ୍ନ ଦେଖି ନ ଥାଏ । ସେ ସ୍ୱଭାବରୁ ଜନ ଅମ ଉଠିଲା ।

ଏଥିର ବାହାରେ ବଳିଲେ ସେ ପଥ୍ରଭ୍ରାନ୍ତ — ଦେଖିଁ ଠିକ—ମୁଁ ଦେଖିଁ ମିସ୍ ସାନ୍ତରା ।

ନ ଦେଖିଥାଇଥିଲେ ବି ଅଚିନ୍ତ୍ୟଶ୍ରୀ ସେ ଦିନ ପଥ୍ରଭ୍ରାନ୍ତ ବରିଛି — ମିସ୍ ସାନ୍ତରା ·ଅଚ୍ଛ ଏଇଠାରେ ଜିଭ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ।

ଦମ ମିସ୍ ସାନ୍ତରା ବି ଅମ ଦିନକୁ ବାଲ୍ଲ୍ୟାଲ ଅଚିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଦିନେ ରାତିରେ ମୁଁ ଚିହ୍ନାଇ ·ଦେଖିଲି— ଜନ ବଚି ବଚି ବାଟ ଚାଲ୍ଲଛନ୍ତି । ମୁଁ ଯାଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାଟ ଦେଲି । ଅଚ୍ଛମାନ ଭଲ୍ଲ ବଣ୍ଡରେ ସେ ବହିଲେ ଯା ଜମ ମିସ୍ ସାନ୍ତରା ପାଖରୁ । ମୁଁ ସେଠି ଥାଇ ବୁଲ୍ଲଥିଲି ।

ତହିଁ ଅଚ୍ଛଦିନଠୁ ଦେଖେଗ, ମୁଁ ମିସ୍ ସାନ୍ତରାଙ୍କ ବଥା ଯେମିତି ବରିଛି ସେ ସେମିତି ବରିବାକୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବଲେଣି । ମୁଁ ବଚ୍ଚେ ମିସ୍ ସାନ୍ତରା ଭ୍ରତ ରାଜ୍ଜନ୍ତି । ସେ ବି ଭାବରା ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବଲେ । ବଚ୍ଚେ —ସାନ୍ତରା ବାଲ୍ଲ ମାଳ୍ଲ୍ଲେ—ସେ ବି ମାଳ୍ଲେ । ଏହିଠି ବ'ଣ ହେଲ ବେଳାଯାଇ ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପୁତ୍ର ଗୃହିଣୀକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋ ୧୭ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ଫର୍ଗରେ ଅଧିକ ଅନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗବତୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୬ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ଅର୍ଥ ଦରସରେ "ଦୈବୀଗୁଣ୍ଡିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିଟିକୁ ଦୁଇଟିକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗବଟ୍ ଔଷଧାଗାର୍ଯ୍ୟ—ଅମୃତେଶ୍ୱର ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

"ଅଭିନୟର ମୂଲ୍ୟ"

ଗ୍ଲୋଷ୍ଟ ଗଳ୍ପ

ଲେଖକ:—ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ

ଗ୍ଲୋ ! ବହୁ ଫେରି ଅସି ଶୋଭରା ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ମାତ୍ରେ ଜାଶୀନାଥ ଉଦାସ ନା ଧରି ହଠାତ୍ ଗୋଷ୍ଠାଏ ବିଷ୍ଫୋଟକ ବୋଲି ଫାଟିପିଟା ପରି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ତାହାର ଏହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ, ଅକାରଣ ଉଷ୍ମାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଇନ୍ଦରା ଚମକି ପଡ଼ି ଭୀତ ବିହ୍ୱଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ୱାମୀ ଅଡକୁ ଗୁଡ଼ିଲା । କେତେ ଅଗ୍ରହରେ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଠାରୁ ଫେରି ବହୁ ଖଣ୍ଡିକରେ ତନ୍ମୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ସେହି ବହୁ ଖଣ୍ଡିକ କେତେକେଳେ ଯେ ତା' ହାତରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା ଇନ୍ଦରା ତାହା ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀର କ୍ରୋଧ ଅଡକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରିବାର ଅବସ୍ଥା ସେ ଯେ ତାହିଁକି ଗୃହିଣୀ ତାହା ସେ ଗର୍ଜନ ଶୁଣି ଚୌଣସି ଦେବାର କିମ୍ବା କିଛି ତାହାର ନଥିଲା । ଏବଂ ଫେରି ଅଡକୁ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଏପରିକି ଫେରି ସ୍ୱାମୀର ରୁଦ୍ର ଅହାଳରେ ତାହାର ଏପରିଅବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା କୋଇଁସ ତାହାର ଯୁକ୍ତିଷ୍ଠାକୁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଭାବରେ ଦେଖିପାରୁ ନଥିଲା ।

'ତା' ହୁକୁମରେ ଅଜ ସଭାକୁ ଯିବା ହୋଇଥିଲା,' ଚହୁଁ ଚହୁଁ ଜାଶୀନାଥ ଅସି ଘର ମହିରେ ଠିଆ ହେଲା । ଅଗି ଦୁଇଟା ଭାର ଜଳା ଫୁଲ୍ଲପରି ଲାଲ । ଚୌଣସି ଅପରିପକ୍ୱ ଶିଳ୍ପୀର ପାଷାଣକୁ ପ୍ରାଣ ଦେବାର ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରୟାସ ଦ୍ୱାରା ପାଷାଣ ଉପରେ ଯେପରି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣ ରେଖା ଅଙ୍କିତ ହେଲାପରି ଜାଶୀନାଥର ମୁହଁଟା କିମ୍ବୁତ କିମାକାର ଦେଖା ଯାଉଛି । ତାହାର ଦେହର ମଦିରାର ତୀବ୍ର ଗନ୍ଧରେ ଘରର ପବନ ଚିପାଚାପ ଉତ୍ତପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଇନ୍ଦରା ଉଚ୍ଚ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ଘରର ସୁଶୀଳ ମେଇ-ଝିଅ । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବହିଃଶାଳ ଦରଜା ଖୋଲି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ପରେ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ସ୍ୱାମୀଅଡ଼ୁ ସ୍ୱହିଁଲା;—ସ୍ୱାମୀର ମାଉଳିନ ଦେଖିବା ତା ପକ୍ଷରେ ନୂତନ ନୁହେଁ । ବିବାହର ପରେ ଦେଖିଥିବ ଦିନ ପରେ ସ୍ୱାମୀର ଏହି ଜାଶି ସେ ଜାଣି ପାରିଛି । ବୁଝିବାର ହେଲା ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ରାତିରେ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ଫେରିବା ବେଳେ ସେ ସ୍ୱାମୀ ମୁହଁରୁ ମଦର ଗନ୍ଧ ପାଏ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ନାରୀ ପରି ସେ ଏଥିପାଇଁ କଳି କରେ ବା ମାନ ଅଭିମାନ ନିଜର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ସେ ହେଲେ ସ୍ୱାମୀ ଅଡ଼ୁ ମୁହଁ ଫେରାଇ ନିଏ । ଜାଶୀନାଥ ତାହାର ଏହି ମୌନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର କିଛି ବୋଧ ତାକୁ ଦେଇଥିଲାର ଦେଖେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଥାଏ । ତାକୁ ଜଣାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ହିଁ ଏ ମଦ ପାଇବା ଦୋଷ ମୁହିଁ; ଅବକାଶ ସମ୍ୟ ସମାଜରେ ସମସ୍ତେ ପାନ୍ତି । ଦେଖ ଏହି ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ଦେଖେ ସ୍ୱୀ ମଜ ଭାତରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମଦ ଢାଳିଦିଅନ୍ତି — ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖକ୍ଲେଶ ଅପନ, ବେଶ ଶାନ୍ତ । ଜାଶୀନାଥର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖକ୍ଲେଶ ଓ ତାହାର ମଦ ପାଇବାଠାରୁ ଇନ୍ଦରା ପସନ୍ଦ ନ କରିବା ଅତ୍ୟଧିକ ଉଷ୍ଣରେ ଇନ୍ଦରା ଶାନ୍ତ ଭାବରେ କେବଳ କହିଛି — ମଦ ପାଇବାକୁ ତ ମୁଁ ମନାକରୁନି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମେହେନ୍ତାକୁ ଭୁରି ଦୁଶା କରେ । ତେବେ ଏ ସ୍ୱଭାବୁ ପୁରୁଷ କଥା ବୋଲି କହିବେ ଏ ଚିତ୍ରେ । ସେମାନଙ୍କର ଏହିପରି ବିଷ୍ଣୁ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ-ବିରୋଧ ରୁଚି ଅଛି ମଦ ଅଛ; କିନ୍ତୁ ତାହାର ଦେହି ଏବଥା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସମାଜର ପୁରୁଷ ମାତ୍ର ସମସ୍ତେ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ତାହାର ଦ୍ୱେଷ ଏଡ଼ି ସ୍ପର୍ଶ ଅଛ ବିଦ୍ରୁଣୀ ଇନ୍ଦରା । ନିଜ ଭଣ୍ଡାରେ ଜାଶୀନାଥ ପରି ପୁରୁଷଙ୍କାର ସ୍ୱାମୀ ହୋଇ ବେଳେ ଜଳ ଦେଖିଛି ! ସେମାନଙ୍କର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ପ୍ରେମ ଚିନ୍ତିଛି ବା ଦେଖିଛି — ! ଜାଶୀନାଥ ସ୍ୱୟୁଳ ଅର୍ଥରେ ବଧା ମଦିରାରେ ଅମ୍ବୁ ଭାବନ୍ତ — ଅର୍ଥ ପରା ଭୁଲ ଅଥର ସମସ୍ତକୁ ଚିଣ୍ଡିଆରୀ ମନୁଷ୍ୟର ପସନ୍ଦ, ଅପସନ୍ଦ, ମନ, ପ୍ରୀତିର ମଧ୍ୟ ।

ଯେ ଯାହା କରୁ ପଛରେ ଇନ୍ଦରା କିନ୍ତୁ ମନେ ମନେ ଜାଣେ ସେ ଅର୍ଥ ଲେଖରେ ଏହି ପୁରୁଷର କିଛି କରି ନାହିଁ । ସରଳ, ସରଳ ଜୀବନଯାତ୍ରା ପ୍ରତି ତାହାର ଆକର୍ଷଣ ଅଛ ସତ; କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରତି ଲୋଭ — ନା, ନା, ଅସମ୍ଭବ । ତେବେ ସେ ଜାଶୀନାଥ ପରି ଲୋକଙ୍କୁ ଜୀବନର ସଙ୍ଗି କରିବାହିଁ — ! ଦିନ୍ତା ବିବାହରେ ତ ସମ୍ମତିରେ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ପାରି-ଥାନ୍ତା — । ପିତା ମାତା ତାକୁ ସେ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ନ ଥିଲେ । ଦ୍ରୋଣିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବା-ପରେ ଉଚ୍ଚ ବିବାହରେ ସେ ଭଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନ୍ତର ପଢ଼ିପାରିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସହ ଛଡ଼ ବେଳେ ସେ ଦିନକର ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରୋଭକରେ କିଛି କରିବାକୁ ଭାବି ହେଲା ଦେଖିଁପରି — । ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ଜାଶୀନାଥ ସଙ୍ଗରେ ଯେ ତାହାର ହୃଦୟ ଦେଇଛି ଅନୁରାଗର ସମ୍ବନ୍ଧ ଛିଲା ଏପରି ତ ନୁହେଁ । ତେବେ କାହିଁକି — କାହିଁକି ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଏହି ଜାରଯାଣ ଉଚ୍ଚରକୁ ଗଳା ବଢ଼ାଇଦେଲା — !

ପ୍ରାୟ ସବୁ ଝିଅଙ୍କ ପରି କେବଳ ଦୌଲ୍ଲତ୍ତନର ବଳବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ବୋଧହୁଏ ଇନ୍ଦରା ବିବାହରେ ସମ୍ମତି ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିବାହର ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ ସ୍ୱାମୀର ବିଳାସପ୍ରିୟତା ଦୁର୍ବ୍ୟବହାରରେ ଦିନେ ସହ୍ୟ ସୀମାରୁ ଭାଙ୍ଗି ଉଠିଲା ପରି ନିଜର ଅନ୍ତର୍ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ଅବସ୍ଥା-ରେ ସେ ନିଜକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ କରି ସହରରେ ଦୌଲତ ଉଚ୍ଚରେ ଯାଇଛି ନାହିଁ । ସ୍ନେହବିନ୍ଦ ଠାରୁ ବେଶେ ରୂପ, ବେଶେ ବେଶରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଅସି ଦ୍ରୋ ଅଗରେ ଠିଆ ହୋଇଛି । ଭାଲୁ ବାଲ୍ୟାଦ ଜୀ-ଯାଇଛ ଏହ ନ ଭାବ ବାସ୍ତବିକ ଅନ୍ତରସ୍ଥରେ ଏଣେଇ ବଢ଼ିବା ପ୍ରବୃତ୍ତିହିଁ ହୋଇଛି ତାର ଜୀବନର ଅଭି-ଶାପ । ଯେଉଁମାନେ ଜୀବନର ସତ୍ୟଭୂମିରେ ସନ୍ଧାନ ନ କରି କେବଳ ଦୌଲ୍ଲତ୍ତନରେ ଅନ୍ତିମ୍ୟ ପାଇଁ ପାଗଳପରା ଚିନ୍ତନ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଠାରୁ ଅସାର ନ୍ୟଷ୍ଟ ଅଛ ବା'ଶ ଦୃଶ୍ୟାଣ ବଢ଼ିପାରିବେ — ! ଏହି ଦେଖାଯାଇ କଥାକୁ ମନେକର ସତ୍ୟ ହୋଇ ଅନ୍ତ-ରେ ଏ ବିବାହ ଦେଖିଁଠାରେ ଦୌଲତ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦ୍ରୋ ଅଧିକ ଦ୍ରୋ ଦ୍ରୋ ଦ୍ରୋ

ଅପରେ ଦେବନାଥ ଜାହ୍ନବୀ କହି ଲେଖକଙ୍କ ଲଜ୍ଜାଜନକ ଭାଷା ଲେଖାଇ ପାରି 'ଚେତ୍ରାଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ବଳକାହିଁ ହୋଇ ଜାହ୍ନବୀଙ୍କ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଜାହ୍ନବୀ ଅନ୍ତରର ବ୍ୟର୍ଥତା କିମ୍ବା ଦେବନାଥର ଇତିହାସ ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଦୁଃଖ ବସ୍ତୁତ ହେବାପାଇଁ ସେ ସହରର ବସ୍ତୁ ନାସ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା । ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଗରେ ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ବାନୁଭବ ପାଇବ ନାହିଁ ·ବୋଲି ଜାଣିଥିବାରୁ ସେ ଜାଣିନାଥଙ୍କ ଜିଜ୍ଞାସାବାଦ ବିଷୟରେ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାହାର ଏହି ସତ୍ୟକଥା ଜାଣିନାଥ ନିକଟରେ ଅଧିକ ଦିନ ଗୋପନ ରହିଲା ନାହିଁ । ଦୁର୍ବଳ ହୃଦୟ ଜାଣିନାଥର ଜାହ୍ନବୀ ପ୍ରତି ଅଶ୍ରା କିମ୍ବା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥଳକାହିଁ ହୋଇ ସେ ସ୍ଥାନ ଅପରେଶରେ ସନ୍ଧାନ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତାହାର ଉଦରେ ଅବତ୍ତ ଉଙ୍ଗିତ ସ୍ପନ୍ଦନ ଜଗତରେ ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ଉଦର ନିଜର ନିଶ୍ଚାରେ ପଥରୁ ବିଚଳିତ ହେଲାନାହିଁ । ଫଳରେ ବର ଉଦରେ ଅପମୃତ ହେଲା ତା ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଅବ୍ୟାଖ୍ୟାତ ! ଉଦରର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖ ଚକ୍ଷୁର ଅନ୍ତ-ରାଳରେ ରଖି ଦେଇଥିଲା । ବିଷମୁଖ୍ୟ ପୁରୁଣା ହୋଇ ଅପରିତ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜାଣିନାଥର ଶାସନର ଉତ୍ତ-ମୁଖି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶମିତ ହୋଇ ଅସୁଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଦିନ ଜାହ୍ନବୀର ଏକ ସଙ୍ଗରେ ବର୍ତ୍ତି ମନରେ ସେବା କରୁଁ କରୁଁ ସହବର୍ତ୍ତୀ ଚେତ୍ରେ ବଦା-ଧର ଗାରୁକ ମୁହଁରୁ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିନାଥ ଶୁଣିଲା, ତାହାର ସ୍ଥିର ଏହି ନାସ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ମାତ୍ର ଭିଠିରା ପଛରେ ଅଛି ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମିଳା ମିଶା କରିବାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସେତେବେଳେ ଜାଣିନାଥର ସବୁଦିନ ବିଷୟରେ ବୃଦ୍ଧିଭୂତ ହୋଇ-ଥିଲା । ଉତ୍ତାଳ ନର୍ଥ ପରି ଯେଉଁ ହିଂସା ତାର ଚିତ୍ତକୁ ସମୟ ଅସମୟରେ ଉଦ୍ବେଳିତ, ବିଚଳିତ କରି ଦେଇଥିଲା ସେହି ହିଂସାର ବ୍ଦ୍ଧିସ୍ତ ଜ୍ୱାଳାରେ ଅନ୍ତର ଜର୍ଜରିତ କରି ସେ ସରୁଣ ଦେଖି ସ୍ଥି ଅପରେ ନର୍ଥ ପରି ଜଳିଉଠିଲା ।

"ଅଜ ଯଦି ମୁଁ ତୋର ସ୍ପାଧାନତା ପଶିଅ ଛଡ଼େଇ ନଦିଏ ତେବେ ମୁଁ ତାପର ସୁଅ ନୁହେଁ ।" ଉତ୍ତେଜନା ଅଜ ନଶାରେ ଜାଣିନାଥ ଅଜ ଉଠିଲା । ତାର ସେହ ରୁଷ ବେଶି ପ୍ରଶାରେ ଉଦରାର ଅଜ ତା' ଅଡ଼ରୁ ସ୍ପହାକାରୁ ଲୁଚା ହେଲାନାହିଁ । ସେ ଭ୍ରୂ ବ୍ୟଞ୍ଜିତ କରି କହିଲା, "ଚମେ ଯଦି ଏ ସବୁ ନ ଯାଅ ମୋତେ ଅନ୍ୟ ଦେଖିଟିକ ଫିଆ ହେବ ।"

"ବଶ - ବଶ କହିଲ," କହି ଜାଣିନାଥ ତା ଅଡ଼ରୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ଅସିଲା ।

ତା ସମ୍ପର୍କରୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ରେଖା ପାଇଁ ହେ ପୂର୍ବ ଯାଇ ଉଚ୍ଚିତ୍ତା ସୁଲଭାମ୍ବ ବୋଲା, "ଏପରିଙ୍କ ଲୋଭ ଉତ୍ତରାର ସୀମା ଟେକ କରିଯାଏ ତା ପାରୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟରେ କରିବାର ପରା ଦୂରଙ୍କ ଲିପାମ୍ବ ଅଛି । ସ୍ଥିର ସେହି ସ୍ଥାନ ଧ୍ୟାନ, ନ ସ୍ଥିର ସେହି ବେଦାଉ ସ୍ଥାନ ଧ୍ୟାନ କରାଯାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ।" ଜାହ୍ନବୀ ବଣ୍ଣ ଦ୍ରୁତ ଧୀର, ସଦତ ବନ୍ତ ଅଗ୍ରେଦେଖିଲାରୁ ମୁହଁ ଅପରେ ଅଶ୍ରିର ଦୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିର ହୋଇ ଅସିଲାଣି ।

ତାର କଥା ଶୁଣି ଜାଣିନାଥର କ୍ରୋଧର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ତାର ଚୋଡ଼ର ଅଙ୍ଗ ଧରି ଟେଣି ହୋଇ କରି ଉଠିଲା – "ମୁଁ ଦେଖ – ! ଅଜ, ଅଜ ତୁ – ଦିନ ରାତି ସମ୍ପ୍ରୀ ସମ୍ପ୍ରୀ ଚାହାକାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବୁଲି ବୁ ପରା ହେଲୁ ସଙ୍ଗ, ସ୍ପାଧୀନା ଚାଳନାନା । ମୋର ଖାଉ, ମୋର ଚକ୍ଷାରେ ମାଡ଼ୁଅଛ କରି ସମସ୍ତଙ୍କ ଅପରେ ମୋର ମୁହଁରୁ ଚୋଡ଼ାଉଛୁ । ଏଇ ମୋତେ ଦେଖିବ ବଦର । ଯାଉଛଠି ଶୁଣି ଅସିବୁ ଯା ସମାଜର ସମସ୍ତେ କଣ ବସ୍ତୁଛନ୍ତି –।" ଜାଣିନାଥ ଅଜ ନିଜେ ସମ୍ଭାଳି ପାରୁନା ନାହିଁ । କଥା ବନ୍ଧୁଁ ବନ୍ଧୁଁ ଟାଟା ଉଦରା ଅଡ଼ରୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ତା ଭାଇରେ ଚୋହିଏ ସ୍ପୁଡ଼ୁଣା ମାରିଲା ।

ଅପମାନ ଅଜ କ୍ରୋଧରେ ଜ୍ୱଳାହି ଉଦରା ଭୁଓରୁ ଚୌଣିଶି କଥା ଜାହ୍ନବୀରା ନାହିଁ । କ୍ରୋଧ-ସ୍ଥିର ଏହି ପଶ୍ଚାତ୍ପାଲ ସ୍ପାମୀ ଚୋଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ତା ସଙ୍ଗରେ ଅଜ ଚେତ୍ରେ ହେଲେ ବି କଥା କହିବାକୁ ତାହାର ଇଚ୍ଛା ହେଉନା ନାହିଁ । କେବଳ ଅଡ଼ିଦିଶି ଜନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଜାଣିନାଥରୁ ସ୍ପାହିଁ ରହିଲା ।

ତାହାର ସେହି ଏପ୍ତ ସ୍ପାହିଁଣି ଅପରେ ମଦରା ଚେତ୍ରେ ଜାଣିନାଥ ମଧ୍ୟ ଚଳଣିଶ ପାଇଁ ସ୍ପୁଦ୍ଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ଚେତ୍ରେଚେତ୍ରେ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁଇଁ ପରେଶ୍ରେ ଅନାଇ ଠିଆ ହୋଇ ରହିବା ପରେ, "ଛଃ – ଏପରି ପୁରୁଷ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇବା ବୋଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଲାଜରେ ମର ଜିବାକୁ ଲାଗୁ ସ୍ପ ଏ" କହି, ଚେତ୍ରେଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଜାଣିନାଥର ମୁହଁ ଉପରେ ଅନ୍ତରର ସମସ୍ତ ଘୃଣା ଢାଳି ଦେଇ ଉଦରା ସେହି ଚଉଣ୍ଡୁ ବାହାରି ଜିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।

ଚ୍ଛ ଜାଣିନାଥ ତାକୁ ବାଧା ଦେବା ପାଇଁ ସର ବଦ୍ଧ ଦିନ କରି ଦେଇ ବଣ୍ଣ ସ୍ଥରରେ ଚ୍ଛପ୍ତ ଢାଳି କହିଲା, "ଚମ ରାତି ପୁରୁଷ ପାଖରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ଅଜ ମନ ଦିଏ ନାହିଁ ତା ମୁଁ ଜାଣେ । ଅଚଳାଇ ପରା ନିତ୍ୟ ମୁଖ ମୁଖ ମାରେ ଲୁଚ୍ଛୁଚ୍ଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ନାରର ଅବିସ୍ପାରର ଶେଷ ମୀମାଂସା ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଅଜ ତୋତେ ଏ ସବୁ ସହିବ ନାହିଁ ।

ତାହାର ନାରର ପ୍ରତି ଏହି ଅଜ୍ଞ ଲଙ୍ଗ ଭରେ ଉଦରା ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଜାଣିନାଥର କଥାର ଉତ୍ତରରେ ସେ ଚୁପ ରହିଲେ ବେଳେ, "ବୌଣିଶି ନାରର ନାରକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ମେ ପରି ପୁରୁଷ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ସେ କଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଦେଖ ପରି ପଶୁ ପ୍ରକୃତି ନିମ୍ନ ପୁରୁଷ ହାତରୁ ନାର ଅମାନନା ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ଅଜ ଛଡ଼ ପାଇବ ନାହିଁ ତା ଚ ମୁଁ ଜାଣେ । ମୁଁ ଯଦି ଅନ୍ୟ ପୁରୁଷକୁ ବରଣ କରି ନଥିବି ମୋର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ହୁଅନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ମିଥ୍ୟା ଅହାରିମାନ ମୋତେ ମାଧ୍ୟ ଦେଇଛି; ସେଇଥିପାଇଁ ଜିନା ଅଜ ଏକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନ –।" ତା ମୁହଁରୁ ଅଜ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ତାର ଭଗାରେ ଛଡ଼େ ତ ତା ଦେହର ସମସ୍ତ ଉଷ୍ଣ ଶକ୍ତି ହୋଇ ମୃଗ ଉପରକୁ ଉଠି ଅସୁଛି । ତାହାର ଅଙ୍ଗ, ଜାନ, ମୁଣ୍ଡ ଉତ୍ତପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଉଦରର କଥା ଶୁଣି ଜାଣିନାଥ ଜିଜ୍ଞାସ୍ୟ-ରେ ଅଙ୍ଗ ଦୂରଙ୍କ ଜିଜ୍ଞାରିତ କରି ତା ଅଡ଼ରୁ ସ୍ପାହିଁ ରହିଲା । କ୍ରୋଧସ୍ଥିର ନିର୍ମମ ନିଠୁର ସର୍ଯ୍ୟ ଅପରେ ତାହାର କ୍ରୋଧ ମଧ୍ୟ ସ୍ପୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ନିଜ ମସ୍ତକରେ ଚେତ୍ରେଚେତ୍ରେ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲିଖିଲେଖି ଠିଆ ହୋଇ ରହିବାପରେ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଖୁଣ୍ଡ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବହିଲ, "ତା' ହେଲେ ମୋତେ—"

ତା ମୁହଁରୁ କଥାଖାରି ବାହିବାନେଲ ପରି ଉଦରା ଦୃଢ଼ ସ୍ପରରେ କହିଲା, "ଦିନକ ପାଇଁ ଛଡ଼ିବା ହେଲେ ବି ଭଲ ପାଇବ । ପ୍ରଥମରେ ଯାହା ଚମ ଦେଖିଛ କ୍ରୋଧସ୍ଥିର ସେଇଟା ମୋର, ମୋ ଅଜ ନୁହେ । ଚମ୍ଭେ ଚମ ପରି ପୁରୁଷର ପ୍ରତି—ଛଃ ।"

ଜାଣିନାଥର ନିଜ ନଶା ଧୀରେ ଧୀରେ ଲୁପ ଅସୁଥିଲା । ଉଦରର ସ୍ପଷ୍ଟ ସତ୍ୟ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ତାହାର ଗୌରୁତ୍ୱ ଅଘାତ କରି ତା ଚିତ୍ତରୁ ଯୁଗବତ୍ ଲେଖା, କ୍ରୋଧ ଓ ଦୃଣାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେଲା । ସେ ତିକ୍ତ ସ୍ପରରେ କହିଲ, "କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଏପରିକରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ—"

ପୂର୍ବପରି ତାଙ୍କ ତା କଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଅବସର ନ ଦେଇ ଉଦରା କହିଲା, "ଦିନକ ଚେତ୍ରେ ବି ଠିକ ନ ମୁଁ ଜମ୍ଭ । ପ୍ରଥମେ ଜୀବନରେ ଦେଖେ ଅଶା ଦେଖେ ବଳକାରେ ଚିତ୍ତରୁ ବିଚ୍ଛେଦ କରି ଜଳଜଳ ଲିଖିଛେ ବରତାରୁ ସ୍ପହିଁ ହେଲ । କିନ୍ତୁ ସେ ସ୍ପପ୍ନ ମୋର ଦେହଳ ସ୍ପପ୍ନରେ ଲିଖିଲା । ଅବିଶ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଜମ୍ଭ ଦୋଷ ଦେଉନାହିଁ । ମୁଁ ଜଳେ ଟୁଟା ଦର୍ପଣରେ ବରହ ଅଖିଲ୍ଲ, ଚିତ୍ରିକିଲ୍ଲ ମୂଲ୍ୟ ସେଇଥି ତା ଅପେକ୍ଷା ମୁଁ ଅଜ ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବ ଦେଖିଛ— !" ତା କଥା ଶୁଣି ଏବଂ ବଣ୍ଣ-

Digitized by srujanika@gmail.com

ଇଙ୍ଗିତ ବୁଝିଲେ ଇଙ୍ଗିତ ଅନୁରୂପ କରି ବାଣୀନାଥ ଭାବିଲା ବୋଧହୁଏ ଇନ୍ଦରା ତାହାପ୍ରତି ଭବ୍ୟବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି । ଏହା ଭାବି ଚତୁରୀ ପରି ଦୁଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ କହିଲା, "ମୁଁ ତମର ସବୁ ଦୋଷ କ୍ଷମା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ତମକୁ ମୋ କଥା ମାନି ସ୍ୱକାର କରିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ଯି ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଛି ଅଛି ମନ ଗାଇଛେ ।"

ତାହାର ଏହି କଥାକୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରି କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଲୋଭରେ ଶିଶୁର ଅନୁକୂଳ ନଦେଖି ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ, ତା'ଶ ଚୋର ଯେ ଭାବିବ ଇନ୍ଦରା ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଭାବି ପରି ଟିକିଏ ବୁଝି ଦେଇ କହିଲା, "ଅନୁରୋଧ ମୁଁ କରୁଛି ସତ କିନ୍ତୁ ତମ ପାଖରେ କିମ୍ବା ତମ ପାଇଁ ନୁହେ ।"

ତାହାର କଥା ଶୁଣି ସୁନ୍ଦରାକୁ ବାଣୀନାଥର ଚକ୍ରି ଜିଜ୍ଞାସା ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଇନ୍ଦରାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚିତ୍ତରେ କହିଲା, "ଓହୋ ମୁଁ ବୁଝିଯାଇ ଛି; ମୁଁ ତମ ଅଯୋଗ୍ୟ ପୁରୁଷ — ! ଏତେବେଳ ଯାଏ ଏହି କଥାର କିଛି ସ୍ୱକୃତ ନାମ ପାଇଁ—! ତାହାହେଉଛି ଦାସ ମାନ୍ଦର ଚୋରେ ଲେଖାପଢ଼ା ଶିଖାଇବାକୁ ହିଁ ସାର୍ଥକ କରୁଛନ୍ତି ।"

ଇନ୍ଦରାର ନାଶ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏହି ଅସାଦରେ ଅତି ପରି ଜଳ ଉଠିଲା । ସେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ସମ୍ବରଣ କରି ନ ପାରି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା, "ଅସହ୍ୟା ନାରକୁ ଏବା ପାଇ ଏପରି ଅପମାନ କରିବାକୁ ଟିକିଏ ଦ୍ୱେଷେ ବି ଲାଜ ମାଡ଼ୁନାହିଁ—! ନୁହେ— ମାଂସ ଲୋଭୀ କୁକୁର ପାଇଁ ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଅଶା କରିବ ବା'ଣ !"

"ବା'ଶ ମୁଁ କୁକୁର—ହାଇମଜାଗ—ତାହାର, ମୋ ସବୁ । ବହି, ଦେଖିଥରେ ଅଳ୍ପ ହୋଇ ବାଣୀ-ନାଥ ବିଚାରେ ଗୋଲି ଇନ୍ଦରାର ଗଳା ଧରି ତାକୁ ସେହି ବିଶ୍ରୁ ତାହାରକୁ ଫେଲିଦେଲା । ଇନ୍ଦରା ପଡ଼ି ଯାଇଁ ଯାଇଁ ଦାଇଦାର ଗୋଟିଏ ଗୟ ଧରି ଅଳ୍ପ ଉଶା କରିବା ସମ୍ବରେ ପୁନରାୟ ସେ ବଳକ ଉଠି ନା ଅଛ ଟା' ପିଠିରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଇଠା ମାରି ଚ୍ଛୋର କରି କହିଲା,—ନିଲ୍ଲ, ସଉତାନ ବାହାଇ—ତାହାର ହୁ ଏ ସବୁ— ।"

ଅବାଦର ବେଦନାରେ ଇନ୍ଦରାକୁ ଜଳାଘଳା ସତ୍ତେଜ ତା ହାଡ଼ସ୍ତରକ ଝଙ୍ଗିଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ତା ଅଖିରୁ ବନ୍ଦୁ ହେଉଛି ବି ଅଶ୍ରୁ ଗଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସେ ବାଣୀନାଥର ମୁହଁ ଉପରେ ତାରେ ମାଗି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ସବର ଫଟକ ଅଡ଼ିକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।

ଭବ୍ୟମାନେ ଭୟ ଓ ଲଜ୍ଜରେ ଅବଶ ଯାଇ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନରେ ନିରବରେ ଅଳ୍ପ ଗୋପନ କରୁଛନ୍ତି । କେବଳ ଇନ୍ଦରାର ବାପ-ସରର ବନ୍ଧୁବନର ପୁରାତନ ଧାଇ ତା ସହିତ ପଛେ ବାନ୍ଧବାନ୍ଧ ଅଛି ତାକୁ ଡ଼ାକି କହିଲା, ଅ ମା ଦେଖି ଅ— । ପାରିଲିକ ପରି ଏତେ ରାତିରେ ହୁ ଯାଇଛୁ ବୁଝିଛେ— । ବାଲ ରାତି ପାଇଲେ ଗୋଟି ବାପ ମାଁରେ ପରା ଅପବାଦ ବାଜା ବାଜିବ ।"

ଧଡ଼କଡ଼ାକୁ ଗୋଲ ଗୋଲ ଅଶ୍ରୁତ ବନ୍ଧରେ ଇନ୍ଦରା କହିଲା, "ମାଁ—ଧାଇମା—ଅଳ୍ପ ନୁହେଁ । ବାପାଙ୍କୁ କହିବୁ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ବାଳ ପଡ଼ିବ ଏପରି କୌଣସି କାମ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେବେ କରିନାହିଁ ବି କରିବ ନାହିଁ" । ତେବେ ଯଦି ଲୋକେ ମିଛରେ ଅପବାଦ ଦିଅନ୍ତି ସେହିପାଇଁ ଅଳ୍ପ ମୁଁ ଦାଣ୍ଡୀ ନୁହେଁ ।"

ସେହି ଅଳାର ବାଣ୍ଟ ଭିତରେ ଇନ୍ଦରା ନିଜକୁ ହୋଇ ଭଣି ମାଟିରେ ସୁଣ୍ଡ ଉଣ୍ଟି ପ୍ରଣାମ କଲା । ଇନ୍ଦରାର ଏହି ପ୍ରଣାମ ତାହାର ବାପ ମାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନା ଧାଇଲ ଲକ୍ଷ ଦେଇ ନା ଅଛ ଟା' ସେହି ଦ୍ୱାରା ରୁଷିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ବ୍ୟାକୁଳ ଚକ୍ଷୁରେ କାନ୍ଦ ଉଠିଲା—ମୁଁ ଅଳ୍ପ ବେଳ ଏ ସଂସାରରେ ରହିବି ମା— ।"

ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛି ହେଉଛି ଭାବିଲା କହିଲା, "ମୋ ଦେହ ତୋତେ ପରେ ଜଳାଇଛି । ତୁ ମୋ ପାଖକୁ ସ୍ୱରିଥିବୁ ।"

ଧାଇ ଅଳ୍ପ କଛ ଦେଇ ନ ପାରି ତାହାର ସ୍ତମ୍ଭିତ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଯେତେବେଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଇନ୍ଦରାର ସ୍ୱରୂପାକାରଟା ପଡ଼ିଅଡ଼ିକୁ ସ୍ମୃତି ଦେଇ ଉଠିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଦର୍ଶନ ପରେ ତା ଅଖିରୁ କେବଳ ଅନ୍ଧାର ଛଡ଼ା ଅଳ୍ପ କଛ ଦେଖିଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରଭାତ ହୋଇ ନ ପାରିଥିବା ସେହି ଚକ୍ରଙ୍କ ଛଳ ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ ଧୂସ ଧାସ୍ ଅଳ୍ପ ହେଲା—ବାଲ ରାତିରେ ବାଣୀନାଥକୁ ଛାଡ଼ିଯା ଇନ୍ଦରା ବୁଝିଛେ ପଳାଇଛି । ସେ ପଳାଇବା ପାଇଁ ବନ୍ଧୁ ଅଗ୍ରକୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ଟିକାବେଳେ ବନ୍ଧୁତ ଟଙ୍କା ଓ ଗହଣା ନେଇ ପଳାଇଛି । ଏହି ଅନୁମନ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅନେକେ କୁଣ୍ଠିତ ହେଲେନାହିଁ । ଇନ୍ଦରାର ଭବ୍ୟଦାନ ନାଗରକ ସମ୍ମାନ ଭାଗିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଜଣି ଗୁରୁ ମିନିଷ ଯାହା ଲିପରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାହୁଁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲଗାରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଅ, ଛାଛ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ଘାଣ୍ଟି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ସିଝା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୪ ଟଙ୍କା ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଦୃଢ଼ିକା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକିଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଳୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ଦୂରୀଭୂତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅବ୍ୟର୍ଥ ହେବ । ପ୍ରତି ଶିଶି ୦।

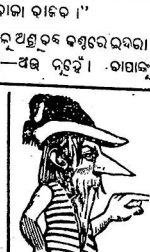

ଅସଲି ପଟ୍ଟୁଣୀ ତେଲ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍ଗିଧରୁ କାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ବୁଣ୍ଡିଆ, କାରୁ; ମଚଳା, ଗୋଜାଘା, ଛାତି ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦିରେ ଇତ୍ୟାଦି ୪୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା: ଅସଲି ପଟ୍ଟୁଣୀ ତେଲ ଅଫିସ- କଟକ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଦଶ ଟଙ୍କା

ଡଗର ୨୪ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୪-୧୯୪୧ ରିଖ

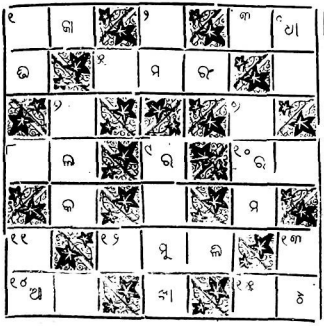

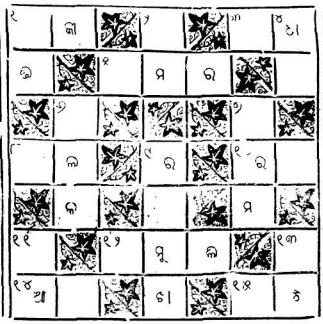

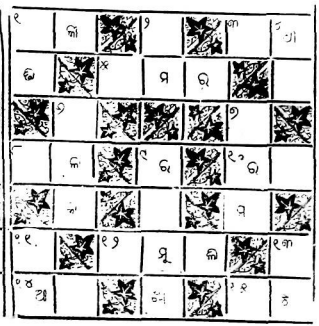

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର _____

ପ୍ରମାଦ ।—ଗତ ସଂଖ୍ୟାର ୧୪ ସିଆ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଟା ଭୁଲ କ୍ରମେ ଛାପି ପାଇଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ଏ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବେ ସେମାନଙ୍କର ଏ ଭୁଲଟା ଧରା ହେବ ନାହିଁ ।

ବାଆଁରୁ ଡାହାଣ

୧ । ପୃଥିବୀରୁ ପେଣ୍ଡି ଦଳ ଧ୍ୱଂସ ବାଟରେ ନେଉଛନ୍ତି ।

୩ । କିଛି ନ ମିଳୁଥିବା ବେଳେ ଏହା ଫଳିଲେ ଅଣ୍ଡା ବଳେଇବା ଉଚିତ ହୁଏଁ ।

୪ । କୌଣସି କୌଣସି ଉତ୍କଳାଞ୍ଚଳର ଆଦିମ ଜାତିବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନୃତ୍ୟର ପ୍ରଚଳନ ଅଛି ।

୮ । ଏହାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଭୟ କରନ୍ତି ।

୧୦ । ଆମ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ବଡ଼ ପଙ୍କ ।

୧୨ । ଶିଳ ଶିଳଯୁଆ ଗଗନେ ଉଡୁଛି,—
ଭୁଲା କହିଲ ମୋତେ ଉଖ !

୧୪ । ସ୍ୱାଗତର ଏ ବୃଦ୍ଧାଣୀରେ ଯୁବକ ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ପରେ କି ?

୧୫ । ବଡ଼ ଲୋକ ସହିତ—ଲଗାଇବା ବେଳେହିଁ ନାମ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୧ । ପୁଅର ପୁଅ ଓ ଝିଅର ପୁଅ

୨ । ଏହା ହେଲେ ଅଜନ୍ମରେ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରି ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୫ । ମହାଜନଠାରୁ ଏହା ଅଣିଲେ ମୂଳରୁ ସୁଧ ବଳି ପଡ଼ିବାର ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖା ଯାଏ ।

୭ । ଏହାକୁ କିଏ ଆଦର ନକରି ରହୁବ ?

୭ । —ଛିଡ଼ା ଲୋକ ସମ୍ପର୍କର ଉପହାସର ଗାଳ ।

୯ । ହୁକିଲର ଏହା ହୋଇ ବଂଶ ଅଙ୍ଗ କରୁଛନ୍ତି ।

୧୧ । ଏହାର କଣ୍ଠସ୍ୱର ମଧୁର ହୁଏଁ କି ?

୧୩ । ଏହି ଲୋକେ ସ୍ଥାୟୀ ଅଳସୁଆ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଧନ୍ଦା ଭେଦର ବାଟ

ଉପର ବକ୍ସରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତତ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସାଇ ଦିଅ ଏବଂ ସାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ଗାଆଁରୁ ଡାହାଣ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇଥାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଭରିବା ପୂର୍ବରେ ବସାଇବାକୁ ହେବ ବନ୍ଧୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ସୋଡ଼ାଏ, ତଳଟା ବା ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷର ଦୁଇ ହୋଇଯାରେ ସାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଥିବ, ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଭାବରେ ବିଚାର କରି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ନିଶ୍ଚୟ ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ଧନ୍ଦାର ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଚଢ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଗଚ୍ଛିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୫୧ ଟାକା ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫୧୧ ଟାକା ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ତରେତମାନୁଯାୟୀ ୫୪୧ ଟାକା ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଛିକରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ପୁରସ୍କାରରୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା ଦେଇ ପାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୧୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ମଜା ଚିହ୍ନ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ଜଳଖଣ୍ଡ ବା ଜତୁନ୍ନୁନ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦୵ (ଜଳଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦୵, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇ ଲୁ ହେଲେ ୫୦୵ ଏବଂ ଜଳଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଜଳଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦୵ ପଡିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵, ୪ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵, ୫ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵ ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପଠାଇବାର ଫର୍ମ, ନିୟମାବଳୀ, ପେନ୍ସିଲ ଅର୍ଡର, ବା ଲେଜେଗୋଗେ ଯେ କୌଣସି ଜିନିଷ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଚାରିରେ ଉତ୍ତର ଲେଖା ଫର୍ମ ହିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଫାପା ପଛପଟେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କର ପୂରା ନାମ ଓ ଠେକେଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଣୀ (square) ଟି ଚାରି ଲଫାପା ରୂପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ଲଫାପା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଉତ୍ତରର ଛାପା କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୩ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରଥମ ୩ ଖଣ୍ଡ ଛାପା କୁପନରେ ଦେଇ ତେଶିଷ ସେତେ ଲଛା ହେତେ ସାଦା କାଗଜରେ ଲେଖି ଚାରି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହିଠାରୁ କାଟ

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To

DAGARO Sabdadhanda

P. O. BHADRAK

Dt. BALASORE

ORISSA

ଏହିଠାରୁ କାଟ

ଭେଦମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବିଧା

ବିନା ଡାକଖର୍ଚ୍ଚରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପଠାଇ ପାରିବେ ।

(ଏଣିକି କାଟରେ ଉତ୍ତର ଦେବାର ଦରକାର ନାହିଁ)

ଅନେକ ଲେଖକଙ୍କ କାଟରେ ଉତ୍ତର ଦେଇଯାଇଥିବାର ଅପତ୍ତି ଅଛେ । ସେଥି-ପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ପୋଷ୍ଟ ଲେଖେରୁ ଅନୁମତି (Permit) ଅଣିଛୁଁ ଯେ ଯେଉଁ ମାନେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖୁ ଦେବେ, ଯଦି ସେମାନେ ଉପରେ ଟିକିଟ ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଟିକିଟର ମୂଲ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖୁ ପୋଷ୍ଟେଲ ବିଭାଗ ଉତ୍ତର (bearing) ସ୍ୱତ୍ୱ ନ କରି ନେଇ ନେବେ । ଫଳରେ

ପୋଷ୍ଟେଲ ଲେଖେ ଏହାକୁ ପୋଷ୍ଟିଏ ହିସାବ ଦେଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ତେଣୁ ଏଣିକି ଉତ୍ତରଦାତାମାନ କାଟରେ ଟିକିଟ ଦେବାର ଦରକାର ନାହିଁ । ତାହା ଯେଉଁ ମାନେ ଟିକେଟରେ ଏହିପରି ଉତ୍ତର ପଠାଇବାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପେମାଟ ଉପରେ ଛାପା ହୋଇଥିବା ଚତୁର୍ଥ କିମ୍ବା ତୃତୀୟ କାଟ ଲଫାପା ଉପରେ ଅଠା ଲଗାଇ ଅବଶ୍ୟ ମାରିବେ । ଏହା ନ କରିଲେ ଉତ୍ତର ଦେବାର ସ୍ୱତ୍ୱ ହୋଇଯିବ । ପେପର ଲଫାପା ଅମ୍ଭେମାନେ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ସହଜ.ରୁ-(ଏକବିଂଶ ଭାଗ-ମ ଓ ୯ମ ସଂଖ୍ୟା:—)

ଏହି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଟି ପ୍ରବନ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଶୋଭା ପାଇଛି । ଏଇ ପ୍ରବନ୍ଧର ବନ୍ଧ ପାଇ ଦୋଳ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅବସର ଉପୋଦନଅ ପାଠକ ସଂଟିକା ଉପ ନଗର ଜ ତ ଲ୍ଲମ ନ ମୁଦ୍ରିତ ପାଇବା ପାଠିକର ପାଠ । ଜ୍ଞାନ ଅସି ଜଳୁଣି । ଓଡ଼ିଶାର ନବ ଗୁଡ଼ାକର ସଙ୍ଗ ଅଛି । ସେ ଶୁଣି ଅଶ୍ରୁ ଏ ଭାଲ । ଉପ ମିଳିବ କେବେ ? ତଥାପି ସମ୍ପାଦକେ ଭୂଷା ଛଡ଼ାକୁ ଅଣି ଚମୁଡ଼ ଚକ୍ରତ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଶ୍ରମ ଦେଇଛନ୍ତି ଉପ ଛାଡ଼ିବାକୁ । ଦୁଇମାସର ଗ୍ରହଣ । ପଦ୍ୟ ସେ ଦ୍ୱାର୍ଗ ୧୨ ପୃଷ୍ଠା ଜଳେଚରରେ ଶକ୍ତ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ପାଠକ ଅଧିକ ଅଜନ ପାଇବେ । ଦୁର୍ଲ୍ଭ, ଅମୂଲ୍ୟ ହେଲେ ଅଲଭ୍ୟ, ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ଭ ଦ୍ଧ ; ବିଦ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସେଥିପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ।

'ଧାର' ପଦ୍ୟଟି ନୂଆ ଛନ୍ଦ। ଧାରେ ଅତ ଶୀଣ ଦଫେଷ୍ଟା ପଦ୍ଧତ୍ତ ଥିବ ।

ଗାଛଡ଼ା ଭଗବାନ ବାବୁ ପଦ ଯୋଜନା ଦେଇ ଥାଇନ୍ତି ଯୋଲ ଅମେ ଅଗରୁ ଜାଣି-ଥିଲୁ । ସେ ତାଙ୍କର ଅଗାଦକ ଚୂଆ ଦେଇ ଶୁଣାଇଲେ ପୁଣିଥରେ ।

ତା ଛଡ଼ା ଏ ବର୍ଷ ଜଳଚ ବଢ଼ି ପଂଚ ପରେ ଚଲୁଛ ମୁଦ୍ରିତ ବଡ଼ ଶ୍ରବାଳ ସ୍ୱାଦ ସ୍ୱଚ୍ଛକାର ଜଣାଇଛନ୍ତି : ଶେଷ ସେ ଜିନ୍ସ ପାଦପ ଦେଖେ ୨ଟି ଗଳ୍ପ ଦୋଇଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଅଛ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଫେସନରେ ଗାଧାରିଛନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀ ଲେଖକଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ନୂହେଁ, ଅନୁବାଦ । ଜଣାଉଛି ସମ୍ପାଦକର ମଧ୍ୟ ନିଜସ୍ୱ ନୂହେଁ । ଏହା ଅବତିର ଯୌଷ ସଂଖ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।

ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକର ମୂଖ୍ୟ ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ମିଶ୍ର, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରଭୃତି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ବାବୁ ଦୁଇଟି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରବ୍ୟ ବିଷୟକ ଖୁବ୍ ଜୋରଶୋର ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେତେକ କେବଳ ଲେଖିବାପାଇଁ ଲେଖି ପାରନ୍ତି ।

ଆରତି ସମ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

(ମହାଶୟ ସଂପାଦକ ସ୍ୱାମୀ ନୂତନ)

ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ,

ଗତ ସଂଖ୍ୟା 'ଅରତି' ରେ 'ମାଳୀ' ନାମଧେୟ ଗଳ୍ପଟେ ବାବୁଙ୍କ ଏକ କବିତା ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । କିନ୍ତୁ କବିତାଟି ପଢି ତାହା ସ୍ୱୟଂସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଅନୁଭବ ହେଲା ନାହିଁ । ମନେ ହେଲା ସେଥିରେ ଦୌଣ୍ଡିଏ ଏକ accident ତାର ଅଙ୍ଗବିଶେଷକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ-ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନ କରି ତାକୁ ଶକ୍ତ କରି ପକାଇଅଛି । ଲେଖାଟି 'ଅରତି' ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁଙ୍କ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପଟି ଦେଖିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମୁଁ ପାଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଅରତିରେ ତାହା ଏପରି ଗଳ୍ପ ଓ ବିକଳାଙ୍ଗ ଭାବରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ହୃଦୟରେ ବଡ଼ ଖେଦ ଜାତ ହେଲା । ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁଙ୍କ ଭଳି ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସ୍ୱପ୍ରତିଷ୍ଠ ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ଏପରି ଅନୁଚିତ ଲେଖା 'ଅରତି' ର ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ହୌଣସି ମତେ ଉନ୍ନତ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ବୋଧହୁଏ ।

ପାଠକ ସମାଜର ଅବଗତି ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁତ ବାବୁଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ 'ଅରତି' ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଛବିଟି 'ମାଳୀର' ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ଥିବା ତାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅପ-ଭାଷିତ ଅଂଶ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା । ପାଠକ ସମାଜ ଦେଖନ୍ତୁ—'ମାଳୀ'ର ଅଙ୍ଗକୁ ଏପରି ଜିନ୍ସର ଅଙ୍ଗ ରେ ଛାଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ତାର ଶ୍ରୀଯୁତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ କିପରି ଭାବରେ ଖର୍ବ କରାଯାଇଛି ।

ମାଳୀର ଅପ୍ରକାଶିତ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ:—

ଜନ୍ମଲେମା ଅଜ୍ଞ ଅସେ ତାହିଁ ଏଣେ
ବସ୍ତ୍ରପର ଗୁଡ଼ୁ ଭାବେ
ସଖିଦାତ ଦେଇ ଗ୍ରହିଁ ଯାଏ ଜନ
ନାରୀ ଜିବନର ଦ୍ରବେ
ଫେଲ ଅର୍ଥ ଖଣ୍ଡି ଫେଲ୍ଲଦ ଜ୍ୟଳ
ଦାର ହେଲ ତାହିଁ ଭାବ
ଦର୍ମାଣ୍ଡିଅ ଭୁ ଖାନ ଗୁଳରେଖା
ଦ୍ରବେଦାହିଁ ବିଭେ ବଳ ।
ବାଚାସ୍ପନ ପଥେ ଲେଖ ଦାଳଟି
ଗର୍ଭ ପଟ୍ଟ ଭୁମି ଚଳେ
ଅଭୁଜ ନସ୍ପନ ଦୁଇ ନେଇ ଦୁଇ
ଗରଣ ଏଥେ ଚଳେ,
ସହିଁ ଜ୍ଞାନ ଭଦେ ସ୍ପନ୍ଦେନା, ଜ୍ଞ
ମୁଣ୍ଡଳିତ ଫୁଲ ଭଦେ
ସୌଜନ ଭାବ—ଭାବ ସମ୍ପୂର ର
ସମ ଭଦୋଇ ଭଦେ ।
ଅନ୍ୟ ମନରେ ଫେଲେ ଦୋଳାଳାକୁ
ଚୁନେ ଦୋଲ୍ଲସ ଫୁଲ
ଦୋଳ ଅଣି ଭର୍ଷେ ଦର୍ଶକ ଶ୍ରେଣି
ଦାଖ୍ୟ ଏ ବିଷମ ଭୁଲ ।
ଫେଲ ଫେଲ ଫେଲ ଭିର୍ଣ୍ଣ ମା ଭର
ଭାବଦ୍ ଜଳାଇ ଯାଏ
ଛୁଟ ଭଗଲ ଭଗତରେ, ସ୍ପନ୍ଦ
ଦ୍ରବେ, ଦୋଳ ତାହିଁ ଯାଏ ।
ମାଳା ବାଳ ଭଦେ ଭାର ଭାର ଭର
ଭୁଲ ଭର ଭଦେ ଖାଲ
ଖାନ ଭଦାଣ୍ଡ ମୁଁ ଏହି ସ୍ପଧ ଜିଣ
ମୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରବର ମାଳୀ ।

× + ×

(ପରପୃଷ୍ଠାର ଶେଷ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

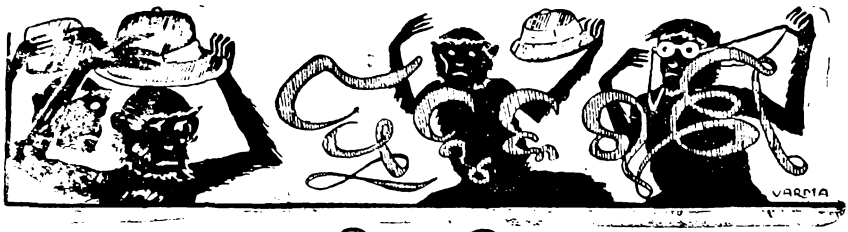

ଆଧୁନିକାର ବିଳାପ

ଲେଖକ – କପିବର ହନୁମନ୍ତ ନଗଲ ନଡିସ୍ ।

"ଥଗୋ ପ୍ରିୟସହ-- ଛଡ ପଥର କଲଣି ସହ ସହ !
କେକେତେ ଯିମୁନା ଯାଉ ନାହିଁ,' କେ ଶ୍ୟାମ ବଜାଇ ଗୃହିଁ ନାହିଁ
ଫଟା କପାଳରେ କଳଙ୍କିତ ବାଦ କାଳଯାକ ମୋର ଯାଉ ନାହିଁ"—

ବୃତ୍ତେନ ଗୀୟତେ

ଅଗୋ ପ୍ରିୟସହ, ଛଡ ପଥର କଲଣି ସହ ସହ,

କେକେତେ ସିନେମା ଯାଉନାହିଁ
କେ ଏଣି ଦେଶିକ ଗୃହିଁ ନାହିଁ
ଫଟା କପାଳରେ **ଆଧୁନିକା** ବାଦ କାଳଯାକ ମୋର ଯାଉ ନାହିଁ
ଅଗୋ ପ୍ରିୟ ସହ

କେ ନାହେ ଚସମା ପିନ୍ଧୁନାହିଁ,
କେ ମୁଣ୍ଡେ ରବନ ବାନ୍ଧୁ ନାହିଁ ।
ମୋପରତ ନାହିଁ କେ ଅଂଗ୍ରେଜରେ ସକେଇ ସକେଇ କାନ୍ଦୁ ନାହିଁ ।

କେ ଟେଲ ନଖେଲ ଡେଉନାହିଁ,
ବାଇକ୍ ମଝିର ଚଢୁନାହିଁ ।
ଛୁଟାଛାରେ ମୋତେ ଦୁର୍ଚ୍ଛନା ଦିଅନ୍ତି ଶିଆ ମୁହ ତାଙ୍କ ପୋଡ ନାହିଁ

କିଏ ବାଙ୍କ ସୁଟ୍ରା କାଟୁ ନାହିଁ
କେ ବୁଲୁରେ ବୃତ ଅଣ୍ଟୁ ନାହିଁ
ମୋତେ ଛଡ଼ ଅନମାନଙ୍କ ବେଳକୁ କାହାରିକ ମଥା ଫାଟୁ ନାହିଁ

ନାଟକୀୟ ଛଣ୍ଟ ପରଯାଟି
କର ନ ଲେଖେ କେ ପ୍ରେମ ଚିଠି
ଅସହଣୀ ଲେଖେ ଛଟି ପିଟି ହୋଇ ଆଗି ତାଙ୍କ ପାଇଛନ୍ତି ଫୁଟି !

ଟୋକାଙ୍କ ଗଡ଼ଣେ କେଉଁ ଶୋକୀ
କହୁ ନାହିଁ କଥା ଟୋକି ଟୋକି
କେଟି ନ କରୁଛି ଏକା ମୋତେ ଛଡ଼ି ବରବା ନୁଟଙ୍ଗ କି ଛେଟ ଲେକି ?

ସାବନରେ ଅଛ କେଉଁ ଦୋଷ
ସେଥିପାଇଁ ଏତେ ଅବଶୋଷ
ହାଲ୍‌ଫେସନରେ ଗ୍ରୁଲ୍ ହୋଇଲଣି ଫିମ୍ ଥାଇଡର୍ ଦେଲ୍‌ଶୋଷ

(ଅବଗୁଣ୍ଠା ଛନ୍ଦରୁ)

ସ୍ୱକିକେମା ବକ୍ସ, ସ୍ୱଇଜ ଯାକେଟ
ବାଜେ ଡେଲିଙ୍ଗି ବାଳା
ନଗର ଛଛଣେ ଲାଟ ଲସ୍ତର
ଧନୀ ବଳା ମହାସ୍ୱଳା ।
ସ୍ୱକ ଶ୍ରୀ ଛମ୍ବୁ ହ୍ୱକୁମ ଅସିଛି
ଦରଖାସ୍ତ ସାଥେ ସାଥେ
ବାପକ ଶେଷରେ ନ ସାଜଲେ ବେଷେ
ଫୁଲେ ଫୁଲେ ଅଜ ସ୍ୱତେ ।

ମୋର ଫୁଲ୍ ହାରେ ସ୍ୱକ ଚେମା ହାତ
ବରହାତେ ଦେବ ମେଳା
ତଥାପି ହାସ୍ୱରେ ସ୍ୱନ ସ୍ୱକରର
ଚିପ୍ଟା ଏଡ଼େ ଅବହେଳା ।
ସ୍ୱକ ଶ୍ରୀ ହନୁରେ ହାଜର ହୋଇ ମୁଁ
ସଲାମ ବଜାଇ କହେ
"ଏ ସ୍ୱକର ମୋର ଲେଡ଼ା ନାହିଁ ଛମ୍ବ"
—ଲଜ୍ଜାନ ନିର୍ବିସ୍ମ ।
ଭିତ୍ତରେ ଡାର କରଯେଡ଼ କରେ
ପିସର୍ଦ୍ଧ ମାଚାଚାର

ହ୍ୱକୁମ ଚାଲିମ କରବାକୁ ଛଣେ
ଛଚଦେଚେ ଫୁଲହାର ।
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ନଦୀଥେ ପରଚିତ ଚାତା—
ସ୍ୱନ ଚଳେ ସ୍ୱକ୍ରବାଳା
ପରିଚିତ ଫୁଲେ କରସଜେ ଦେଲ
ଅର୍ପେ ତା କର ମାଳା ।
ସ୍ୱକ୍ରପଥେ ସ୍ୱକ—ନାସରକ ଜଣ
ଜଣ ଦେଇଯାଏ ଗାଳ
ହୃଦସ୍ୱ ବିସ୍ମାନ ସ୍ୱକ୍ରସ୍ୱ ଖିଅଳ
ହାସ୍ୱରେ ମୁର୍ଖମାଳୀ !
ଅପଣକ୍ରବ—ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ପାଢ଼ୀ

Digitized by srujanika@gmail.com

ତୁମେ ଓ ମୁଁ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଦିଗମ୍ବର ଦାସ

ତୁମେ ଯଦି ହେବ ଗୋପାଳ କଳି ଗୋ
ମୁଁ ହେବି କଳା ଭଅଁର,
ତୁମେ ଯଦି ହେବ ମଙ୍ଗଳା ଚଣ୍ଡୀ ମା
ମୁଁ ହେବି ତମ ଚଅଁର ।

ଡେଙ୍ଗଫୁଲ ସବୁ ଅମର ପୀରତି
ଲାଗି ରହିଥିବ ନିତି,
ସଞ୍ଜ ଝଞ୍ଜ ବେଳେ ମଧୁର ମିଳନ
ହେବ ଅମ୍ବ ଗୋଟା ଚିତ ।

ପାହାଡ଼ି ଗୁଡ଼ରେ ବଜାଇଲେ ବାଣୀ
ମୁଁ ହେବି ଝଙ୍କାର ତାର,
ନିଭୃତ ଠାଣିରେ ବଜାଇଲେ ବଂଶୀ
ମୁଁ ହେବି ତା ସରୁ-ସ୍ୱର ।

ତୁମେ ଯଦି ହେବ up-to-date lady
ମୁଁ ହେବି ଫେସନ ବଲ,
ଚୋରଳା ଗୁଡ଼ରେ କାଡ଼ପୋଡ଼ ଝୁଲେ
ନିତି ହେବ ଝୁଲି ଚଲ ।

ଅଭିନେତ୍ରୀ ସାଜି ଯଦି ଜନିବ ଗୋ
ରଙ୍ଗମଞ୍ଚେ ତୁମ୍ଭେ ନାଚ,
ଅଭିନେତା ସାଜି ତୁମ୍ଭ ପଛେ ପଛେ
ଦେଖାଇବି ଜେତେ ଅର୍ଥ ।

ତୁମେ ଯଦି ହେବ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଅରତି
ମୁଁ ହୋଇବି ଘଣ୍ଟା ଢୋଲ,
ହେବ ଯଦି ତୁମେ ଝଙ୍କମକି ଲୋ
ନିଶ୍ଚେ ମୁଁ ହୋଇବି-ଗୋଲ ।

ତୁମେ ଯଦି ହେବ ସୀତାନାଥ ମୂର୍ତ୍ତି
ହେବି ତ ବୀର ପୁରୁଷ,
ସୀତା-ରାମ ସାଜି ଧନୁ ଧରି ହାତେ
ଜଇଯିବା ବନବାସ ।

ତୁମେ ଯଦି ହେବ ଜଧୁକର ନଳ,
ମୁଁ ହେବି ବାଲୁନ ଗୁଳା,
ତୁମେ ଛବି ହେଲେ ରଙ୍ଗ ମୁଁ ତୁମର,
ମୁଁ ଉଜଅ ତୁମେ ତୁଳା ।

ସରୁ ଓଡ଼ଣି ଟି-ଷ୍ଟାଣି ତୁମେ ଯଦି
ବସିବ ବଜାଟ ଜୋଣେ,
ସୁଗ ତ ଓଲଟା ମୋ କରମ ଫଟା
ସତେକି ଜିତିବ ରଣେ ?

ଭଅଁସ ଗୁଡ଼ରେ ତୁମେ ଯଦି ସଜି
ପଥ ଭୁଲି ଗୁଲି ଯାଅ,
ତଥାପି ତୁମକୁ ଖୋଜି ମୁଁ ଅଣିବି
ଦେଖାଇ ଷ୍ଟାଣ ଥଲ୍ଲ ।

ଏ ଅତୁଟା ପ୍ରେମ ନ ତୁଟ୍ ଜେବେହେଁ
ବସିଛି ବାସନା କରି;
ଟୁନ୍ ବସି ଠାରୁ ହେଉ ଅଛ ଟାଣ
(ଅଟା) ଜେରଟ ଦାଉଡ଼ ପରି ।

——o——

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଜନ୍ମରୁ ଜେଲେ ପ୍ରାଣରେ ଦେବାଦେଶ ଅଣିବା, ଜୀବନର ପରିସର ବଢାଇବା, ଶିକ୍ଷାମାନ ତୋଳି ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଜାତିର ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଅମ୍ବେମାନେ ଦ୍ୱାରା ଜାତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ହୃଦୟ ଅବାଧ ପ୍ରବାହ କରାଇବା ଓ ଯେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବଢାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭୂମି ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ଅନୁରାଗ ବଢାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ଅମ୍ମମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(୧୮ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ୍କ ବାଳକ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗବଗ୍ଗ

ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ କଲମରୁ

ଜାମସେଦପୁର,

(ଦୂର)

ଜାମସେଦପୁର ଓଡ଼ିଷାରେ ରଥାନନ୍ଦ ଭଳି କ୍ରୟିତ ଅଟେ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଦଂ ଚରଣୀ ନେଇ ମୋର ଛେ ଛେ ଆଉ ନାହିଁ । ଜିଲ୍ଲାମାନ ଜଟା କ୍ରୟିତ ଅଂଶୁଜନାଗା ନଗରର ଦେବାଳୟ ଓ ଭାସ୍ତର ଦ୍ୟୋର ଅଲେଚ୍ୟ । ସହରର ଚକାଣ ନୂତନ ହେଲେହେଁ ପୁରାତନ ଭାସ୍ତର ଶିଳ୍ପ ସହର-ଇତିହାସର କ୍ରୟିତ ପ୍ରାଚୀନତାର ପରିଚୟ ଦିଏ ।

୧ । ଜଟଲାଥ ମନ୍ଦିର:—ମନ୍ଦିରଟି ଜୀର୍ଣ୍ଣ କନ୍ତୁ ଶିଳ୍ପର ଗୃହୁଗ୍ଧ—ଜାବନ୍ତ । ଏହାର କ୍ରୟିତ ଉପର ଭାବ ଚୁଡ଼ାକାର । ଏହାର ବେଷ୍ଟନ ପ୍ରାୟ ମାଣେ କମି ହେବ । ଉଚ୍ଚତା ୨୦ ହାତରୁ କ୍ରୟିତ ବେଶୀ । ମନ୍ଦିରଟିରେ ଦୁଇଗୋଟି ପ୍ରକୋଷ୍ଠ । ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟଟିରେ ଚଂମଲ ପଥ୍ଥରେ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଏବଂ ଦ୍ରୁପଦ ମୂର୍ତ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର ଓ ଶୁଭଦ୍ରା ମୂର୍ତ୍ତିର ଉଚ୍ଚତା ଯଥାକ୍ରମେ ୧½, ୨ ଓ ୧ ଫୁଟ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସେହି ବେଷ୍ଟନରେ ଛଅ ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ଅବସ୍ଥିତ । ମନ୍ଦିର ଦୁଆରରେ ଛଅ ଅଳିନ୍ଦ କାଳୀ, ହନୁମାନ ମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ସୁଷ୍ଠୁ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଖଚିତ ଶିବମୂର୍ତ୍ତି ଅବସ୍ଥିତ । ମନ୍ଦିର ପଶ୍ଚାତରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ବୃହତ୍ ଗୋପାଳ, ନାଗଙ୍କ, ଲେମ୍ବୁ, କଣ୍ଟା-ଗୋଲ ଓ ଅମୃତ ବୃକ୍ଷମାନ ପ୍ରୋଥିତ ହୋଇ ଦର୍ଶକଙ୍କ ହୃଦୟରେ ପୁତ ନୂତନ ଭାବ ସଞ୍ଚାର କରୁଛି ।

ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ଷ୍ଟେଶ୍ଚୀ ପ୍ରାନ୍ତର ଏବଂ ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସଞ୍ଚାରର ଦୃଶ୍ୟ ଛେ । ଶ୍ୟାମଳ ତୃଣାଚ୍ଛାଦିତ ପ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରଭାତ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା-କାଳୀନ ଦୃଶ୍ୟ ଅତୀବ ମନୋହର । ଶ୍ୱେତାଙ୍ଗ ମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-ପ୍ରାକୃତିକ ମନୋଭାବତା ଉପଭୋଗ କରିବା ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଆସନ୍ତି । ମନ୍ଦିର କିଛିଦୂରେ ଏକ ବୃହତ୍ ପୁଷ୍କରିଣୀ । ଭକ୍ତ ଜଳାଶୟ ଜଳରେ ଅସ୍ତଗାମୀ ତପନଙ୍କର ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ କିରଣ ରଶ୍ମି ସ୍ୱୟଂ ସମ୍ମିଳନ ସେବକଳାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ମୁଗ୍ଧତା ଭାବଜାତ କରାଏ । ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ମଣ୍ଡ-ଳକ ଜୀବ, ଝିଁ ଝିଁ ଜଳ ପକ୍ଷୀର ଆନନ୍ଦ କୂଜନ, ମନ୍ଦିରର ଘଣ୍ଟାଧ୍ୱନି ଜନମାନଙ୍କର ହାସ୍ୟ ରୋଳ; ଜଳାଶୟ ବକ୍ଷ ଉପରେ ଉପ-ବେଷ୍ଟନ କରି ସମସ୍ତ ଅନୁଭବ କରେ । ମୋ ପରି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜୀବ ଶାଳ ପ୍ରକୃତି ନିକଟରେ ଯେ କେତେ କ୍ଷୁଦ୍ର ତାହା ସ୍ଥିର କରିପାରେନା ।

ଏହି ଜଟଲାଥ ମନ୍ଦିରକୁ ସ୍ଥାପନ କରି ଥିଲେ ଜଣେ—ତଦାନୀନ୍ତନ ଉତ୍କଳୀୟ । ମନ୍ଦିରର ପ୍ରାଚୀନତା ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଇତିହାସ ମିଳେ । ଜଣେ ହୃଦ୍ଭାବୀ ସନ୍ୟାସୀ ମନ୍ଦିରର ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

୨ । ବିବେକାନନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ:—ଶ୍ରୀ ବିବେକା-ନନ୍ଦଙ୍କ ସମୟ—କେତେ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର କଥା । ସେତେବେଳେ ଏ ସ୍ଥାନ ଜଙ୍ଗଲ ଝାଡ଼ରେ ଜ ଯାନବାହନର ଦର୍ଶନ ନେଇ ଦୃଷ୍ଟ ନ ଥିଲା । କେବଳ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଗନାଗ୍ନି ବନ୍ତ—ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ, ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କର ଲୀଳାଖେଳ ଥିଲା । ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କ ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ (?) ଭକ୍ତ ସ୍ଥାନକୁ ଉତ୍ତମସ୍ଥାନ ମନେ କରି ସାଧନରେ ରତ ଥିଲେ । ...କାଳର ଅମୋଘ ଗର୍ଭରେ ତାଙ୍କର ସତ୍ତା ଲୀନ ହୋଇ ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ସ୍ଥାପିତ ଆଶ୍ରମଟି କାଳକ୍ରମେ ନୂତନ ବେଶ ଧାରଣ କରୁଛି । ଅଧୁନା ବର୍ତ୍ତମାନେ ଉଚ୍ଚ ଶିଖର ଆଶ୍ରମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବସ୍ତୁମାନ କରିଛନ୍ତି । ଆଶ୍ରମରେ ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ, ନରେନ୍ଦ୍ରସଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଭକ୍ତ ଦୁଇ ଶ୍ରାବକ, ପୁଜକ ଓ ସେବକଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ବିଶ୍ୱ ମାନବକୁ ବିଶେଷ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ।

ଆଶ୍ରମର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନଟି ଅତୀବ ମନୋହର । ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବିଶ୍ୱକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅନୁପମ ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭାରାଶି; ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମାନବକୃତ ଦୃଶ୍ୟାବଳୀ । ଏକ ଦିଗରେ ସ୍ପର୍ଶ ମୃଦୁ, ସ୍ପନ୍ଦୋଦ୍ଧ ଧାରଣୀ—ଜଳ ଜଳ ନାଦିଆ ବୃହତ୍ ସୁବର୍ଣ୍ଣ-ରେଖା ନଦୀ, ଅପର ଦିଗରେ ମାନବ-ହସ୍ତ-ନିର୍ମିତ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରାସାଦା-ବଳୀ; ରାଜପଥ ଯାନ । ସହରର ଜଳ ଆହରଣ ନିମିତ୍ତ ନଦୀ ଗର୍ଭସ୍ଥ ସେତୁ ନିକଟରେ ଜଳର ଘର୍ଘର ନିନାଦ, କାଠରିଆମାନଙ୍କର କୋଳା-ହଳ, ରଜକମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତତା ଧ୍ୱନି ଓ ସଙ୍ଗୀତ, ସ୍ନାନ ମାନଙ୍କର କୋଳ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ଓ ହାସ୍ୟରୋଳ ଏବଂ ବାଲୁକା ସ୍ତରରେ କ୍ରୀଡ଼ାରତ ଥିବା ବାଳକ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କଲେ ଅ-ଭାବୁକ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଣବ ପାଇଁ ଭାବନାର ସଞ୍ଚାର ହୋଇଥାଏ । ନଦୀର ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଧମ-ଅଧିବାସୀଙ୍କର ତୃଣାଚ୍ଛାଦିତ କୁଟୀରମାନ...

ଭଳି ସ୍ପର୍ଶ ଏକପ୍ରକାର ଭାବର ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ସୀମାନେ ସ୍ପର୍ଶ ଅହରଣ କରନ୍ତି । ଏହା ଅଳ୍ପ ନୁହେଁ—ମୋର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମୁଁ ଏହା ସ୍ପ ଚକ୍ଷୁରେ ଦର୍ଶନ କରିଛି ।

୩ । ଶିବମନ୍ଦିର—ଶ୍ରୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ଆଶ୍ର-ମର ସମ୍ମୁଖବର୍ତ୍ତୀ । ସ୍ୱଳ୍ପ ପଥରେ ଶିବଙ୍କ ତ୍ରିଶୂଳ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେବଦେବୀ ସ୍ଥାନ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନେ ସ୍ପ ସ୍ପ ହସରୁ ଗୁଣ୍ଡ ଜଠାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତମ ଧରଣର ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରି ତହିଁରେ ଶିବଲିଙ୍ଗ, ଦ୍ରୁପଦ, ଗଣାନନ, ବାଲ୍‌ଦେବୀ, ଶଙ୍କର ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରି ଅଛନ୍ତି । ମନ୍ଦିର ଗଠନର ଶିଳ୍ପ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଠନର ଶିଳ୍ପ ଗୃହୁଗ୍ଧ ଅଛି । ମନ୍ଦିରରୁ ଅବତରଣ କରି ନଦୀର ଗର୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୋପାନରାଶି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

୪। ଶଙ୍କରଗୁମ୍ଫା ମନ୍ଦିର:—ଅଶ୍ରମର କିମ୍ବଦନ୍ତି ଦେଶରେ। ଭକ୍ତ ମନ୍ଦିରର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବହୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟିତ ହୋଇଛି। ଜଣେ ଧନୀକ ମାରୁଓ୍ୟାଡ଼ ଏହା ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ। ମନ୍ଦିର ଶିଳ୍ପ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ ଅଧୁନିକ ଧରଣର। ଶଙ୍କର ଓ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ପ୍ରତିମା ତଥା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି। ପ୍ରତିମା ଗୁମ୍ଫାର ଜଳ-ଧାର ମସୃଣ ପଥରରେ ତିଆରି। ମନ୍ଦିରର ଉଚ୍ଚତା ୨୦ ଫୁଟ ହେବ। ମନ୍ଦିରର ଦାୟିତ୍ୱ ଜଣେ ଗୈରିକ ବସ୍ତ୍ରଧାରୀ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଗ୍ରହଣ କରି ଅଛନ୍ତି।

୫। ରାମ ମନ୍ଦିର:—ସ୍ଥାନୀୟ ତୈଳଙ୍ଗ ବାସୀମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟଧର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ। ସେମାନେ ଜାତୀୟ ଶିଳ୍ପ ବର୍ଦ୍ଧନ ନିମନ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ବହୁ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ପରେ ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନଟିର ସୃଷ୍ଟି। ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ତୈଳଙ୍ଗ ବାସୀଙ୍କର ଉତ୍ତମ ବର୍ଦ୍ଧମତ୍ତାର ପରିଚୟ ଦିଏ। ଶ୍ରୀରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ସୀତା ଓ ହନୁମାନଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଓ ମୁଗ୍ଧକର।

୬। କାଳୀମନ୍ଦିର:—ସ୍ଥାନୀୟ ବଙ୍ଗୀୟ-ମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଧର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ। କାଳୀମୂର୍ତ୍ତି ଆଧୁନିକ ଧରଣରେ ଗଢ଼ା। ଏ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖିଲେ ହୃଦୟରେ ଶଙ୍କା ମିଶ୍ରିତ ପୂଜାଭକ୍ତି ଭାବ ସ୍ଫୁରିତ ହୁଏ। ମନ୍ଦିରର ଚଳାଚଳ ସ୍ୱର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ଯୌବନ ହୃଦୟରେ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରି ହୋଇଛି। ଭକ୍ତ ବର୍ଗ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷିତ ହେଲେହିଁ ତାଙ୍କର ଧର୍ମ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଅନୁରାଗ ଥିବାରୁ, ସେ ଏହି ଦରରର ନିଜ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରୁଅଛନ୍ତି। ମନ୍ଦିରରେ ବିରାଟ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଛି... ଏ ତତ୍ ବଙ୍ଗାଳ ଦୌବଳ ବଙ୍ଗଳା ସମାଜ ପକ୍ଷ ଅଟେ। ଏହି ଆଦର୍ଶ ନେଇ ଯଦି ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନ ଗଠିତ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ମନ୍ଦିରରେ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସାର ସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଭ୍ୟତାର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା।।...

—o—

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ

ନବ କିଶୋର (୨୩)—

୧। ଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖା ମୁଁ ପାଇ ନାହିଁ।

୨। କେବଳ ଉତ୍କଳୀୟ ବର୍ଷ ଉତ୍ତରର ନାଗରିକ ବିଭାଗରେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ଓ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିଛି।

୩। ଭାରତରୁ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତା ଦୂରର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଧର୍ମଚର୍ଚ୍ଚା ହେବା। ଏ ଯୁଗରେ ହିନ୍ଦୁ ବୋଲି କି ମୁସଲମାନ ବୋଲି ଯେ କହେଁ ସେ ଧର୍ମୀ।

୪। ନାଗରିକ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଉ କେଉଁଠି ନାହିଁ। କଳାହାଣ୍ଡି ଏକ ଅଦର୍ଶସ୍ଥଳ।

କେହି ଜଣେ କଳାହାଣ୍ଡି ଅ ନାମ—କଳାହାଣ୍ଡି ନାଗରିକ ପତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଲିଖିଥିଲେ ଯାଉଥିଲେ ତେବେ ସେହିଭଳି ସଦ ରହିବା ଅନ୍ୟାୟ। ମୁଁ ତମକୁ ଉତ୍ତର ଦିବାକୁ ଯାଇ କଳାହାଣ୍ଡି ନାଗରିକଙ୍କୁ କହିବାକୁ ଚାହେଁ—ସେଉଁମାନଙ୍କର ସତ୍ୟ ସେବା ଓ ଅହିଂସା ଉପରେ ଆସ୍ଥା ନାହିଁ—ସେଉଁମାନେ ଏ ଦିଗରେ ଜୀବନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହନ୍ତି ସେମାନେ ନାଗରିକ ନୁହନ୍ତି—ଭଦ୍ର। ତମର ହିତ ଲେଖା ପତ୍ରିକାଟିର ଉନ୍ନତି କର। ସମସ୍ତ ମିଛକୁଟ ଅସ—ପ୍ରତି ପଦର ଦିଗରେ ଥରେ—ପ୍ରତ୍ୟେକ କାମ ତାର ଭଲ ଓ ମନ୍ଦ ଲାଗେ ଦିବରଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହ। ତା ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅସ୍ତ୍ର ଉନ୍ନତି ହେବ।

—*—

ଚିଲେଗାସାଙ୍ଗ

ପତ୍ରଲେଖକ (୩୧) ୧୨, ୧୩ ଓ ୩୨ନାଗରିକ ସଂଖ୍ୟା ପରିଚିତ ହେବାକୁ ଚାହିଁଛି। ସେ କେଉଁଠିରେ ଚିଠି ଦେଲେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିପାରିବେ ଲିଖିବା ଖୋଲା ଥିବା ଖାମ୍ବ କାର୍ଡ଼ରେ ଦେବ।

—*—

କର ଓ ପ୍ରାହ୍ମ ପ୍ରାଣ

ଅମତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଲ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଟୋନିକ୍ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ। ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ। ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ। ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହାପକାରୀ। ଥରେ କେବଳ କରିଦେଖିଲେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ!

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯେଉଁ—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ। 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଦୁଧ, ପାନ, ଚୁଡ଼ା, ଚୁଡ଼ା ବେଦ ଭାବ ନାହିଁ। ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧୁନିକ ଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି। ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ। ଖାଇବା ଓ ଗାଳିବା ଜନିତ ଉତ୍ପନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଶିଶି ସହ ଥାଏ। ମୂଲ୍ୟ—୪ ୦ ୫

ଦ୍ୱାରାକା ଶିଶିରା ଗୁହିଣୀ ମାତ୍ରେ ଜଣାଇଲେ ଓ ଡାକ୍ତର ମାତ୍ରେଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଦିଆ ପାଇବେ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ ବୈଦ୍ୟରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ପୋ: କେନ୍ଦୁପାଟଣା—ଜଗତ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଣେ ବନ୍ଧୁ—ହୃଦୟର ସହିତ ମୋର ଅଧା ପରିଚୟ ଅଛି ।

ଅରକ—ମାନେ ?

ବନ୍ଧୁ—ହୃଦୟର ମୋତେ ଜାଣିଥିଲେ ଓ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଜାଣିଥିଲେ ପୂରା ପରିଚୟ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ହୃଦୟକୁ ଜାଣିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ହୃଦୟର ମୋତେ ଜାଣେ ନାହିଁ ।

\+ × +

ଜଣେଇ ଗୃହିଣୀ— ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଢ଼ୁଛି ।—

ସ୍ୱାମୀ—କାହିଁକି ?

ଗୃହିଣୀ—ଡାକ୍ତର କହିଛି ଯାଣି ଛଡ଼ା ଅଜ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଦେବ, ଖାଇଲେ ସେ ମରି ଯିବେ !

ସ୍ୱାମୀ—ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କ'ଣ ଅଛି ? ପାଣି ଦେଇ ନାହିଁ ?

ଗୃହିଣୀ—କିନ୍ତୁ ପାଣି ଦେଲେ ଯେ ସେ ମୋତେ ମାରି ପକାଇବେ ।

× + ×

ଶିକ୍ଷକ— ତୋର ଅଣ୍ଟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଓ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇଛି—କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେ କହିଥିଲି ଘୋଡ଼ା ଓ ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ି ଆଙ୍କିବାକୁ ! ଗାଡ଼ି କାହିଁ ?

ଛାତ୍ର—ଏଇ ଘୋଡ଼ା ଚଳେ ଟାଣିବ ।

ସୁସ୍ଥ ଗାଡ଼ି ଚେଇ ହେଲା ଅଧଘଣ୍ଟା, ଜଣେ ଗାଡ଼ିକୁ ପଗୁରିଲା— ଚ, ଏବେ ଅର ଯେ ସବୁଦିନେ ଚେଇ । ମିଛୁଆରେ ଟାଇମ୍‌ଟେବୁଲ ଭଳି କି ଲଢ଼ ?

ଗାଡ଼ି ଜବାବ ଦେଲେ—ଚେତେ ଚେଇ ହେଉଛି ଜାଣିବେ କେମିତି ?

× + ×

ଜଣେ ଲୋକ ସୁହିଁ ଶୁଖାଇ ହୋଟେଲରେ ପଶୁଥିଲା । ଜଣେ ଅସି ପଗୁରିଲା - "କ'ଣ ଦେଇ ଖାଉ—ଚାଉଳ ?"

ଲୋକ—"ନା—ଅଜ ଦରକାର ନାହିଁ —ଦ୍ୱେତ ଖାଇଛି ସକାଳୁ ।"

ବିଶ୍ଳେଷଣ ଗଳ୍ପ - ଲୋକଟି ପଗୁରିଲା, ଦମ୍ ଅଛି ଦମ୍ ?

ହୋଟେଲ ଲାଲ—ଅଜ୍ଞା ମୋଟେ ଦମ ନାହିଁ । ଖାଟି ଖଟ୍ଟ ଅଛିଲୁଣି ।

× + ×

ଖସୁ ନୂଆ ନୂଆ ଚଷମା ପିନ୍ଧିଛାଏ । ଚଷମାରେ ତାର ଏତେ ସଙ୍କଳ ଯେ ସେ ଖାଲି ଶୋଇଲା ବେଳେ ବି ଚଷମା ପିନ୍ଧି ଶୁଏ । କାରଣ ପଗୁରିବାରୁ ସେ କହିଲା— ମୋର ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ଦେଖିବାବେଳେ ଭଲ କରି ଦେଖିବା ପାଇଁ ଚଷମା ପିନ୍ଧି ଶୁଏଁ ।

\+ × +

ଜଣେ ପ୍ରେମିକା ଜୀବନରେ ପ୍ରଥମ ଥର ମଝିରେ ଭାଙ୍ଗିଲା । ତାର ପ୍ରେମିକ ମଝି ଚଳାଇ ଥାଏ । ପାର୍କରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପ୍ରେମିକା ଅଜ କଥା କହିଲା ନାହିଁ । ପ୍ରେମିକ କାରଣ ପଗୁରିବାରୁ ସେ କହିଲା— ତମେ ମୋତେ ଠକାଇଛ, କାଟ ଯାଇ ତମେ ଏକ ଧାରରେ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଝୋଲା ଗୁଡ଼ାକୁ ଗୁହିଁ ଥାଅ, ମୋତେ ଥରେ ବିଗୁହ ନାହିଁ ।

× + ×

ଜଣେ ରୋଗୀ ମରିଯିବା ପରେ ଡାକ୍ତର ବାବୁ ରୋଗୀ ଜିଭକୁ ଅସି ଥିବା କାରଣ ପିଚ୍‌ଚଲ୍ କରି କହିଲେ—ଏହା ସତ ବି ମିଛ ଅସଣ ଜାଣିବାକୁ ଗୁହିଲ୍ଲି ତ ସାକ୍ଷୀ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଅଛି ।

ମୃତ ଲୋକର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ - ସାକ୍ଷୀର ଦରକାର ନାହିଁ । ରୋଗୀ ଯେ ଭଲ ନ ହୋଇ ମରିଗଲା, ଏହାହିଁ ଅସଣ ଅସି ଚିକିତ୍ସା କରି ଛନ୍ତି ବୋଲି ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ହେବ ।

\+ + ×

ଜଣେ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ବକ୍ତା ଜ୍ୟୋତିଷର ଶ୍ରୀ ଲୁଣ ହରଣ କରି ନେଇଗଲା । ସେ ପୁଲିସ ଥାନାରେ ଖବର ଦେଲା । ପୁଲିସ କହିଲା ତମେ ଜଣେ ଜ୍ୟୋତିଷ, ତମେ ଜଣିକ କିଛି ନାହିଁ; ସେ ଚୋରିଠି ଅଛି ।

ଜ୍ୟୋତିଷ— ମୋତେ ପଚାରା ଦେଇ କିଏ ?

ନିଶ୍ଚୟ! ନୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ବିଜୟ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ବା—୫୧୧ ଯୁକ୍ତଭଙ୍ଗ, ଶୁଷ୍କତାରକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷଣର ଚିକିତ୍ସାପାଇଁ 'କାମଦେବବଟୀ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ୫୫ । ଅସାଧ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟଫୁଟିକା, କୁଷ୍ଠ ଚାଠିନ୍ୟପାଇଁ ପ୍ରକୃତର ଚର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଶ୍ରୀଜଳବୈଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରକ ଫୌଜ—ବରବଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S.
ସା: ହାଣ୍ଡିରମଙ୍ଗଳ ଜଟନି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଜୀବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

୫ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ! ୫ ୨୦୯କା ପୁରସ୍କାର !

ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ପରମାର୍ଥ ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥର ମେଳାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ମୂଳାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଆଜିଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାମ୍ପ୍ରତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା କିଛି ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରି ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ କାହାରିକୁ ଦେଲର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କିଛି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ କିମ୍ବା ଖିଶା ଧରିପାରିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ୫ ୨୦୯କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଜୀ ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

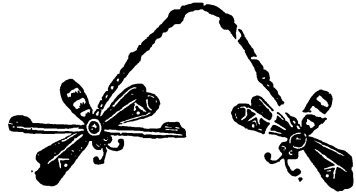

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ବର୍ମାଭାଷାର ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଶିକ୍ଷିତଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ-ଭେଦରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଭାରତୀୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତେତ ଏବଂ ବର୍ମାରେ ଭାରତୀୟଙ୍କ ଦୈନିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ବର୍ମାବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ କର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ . ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୫, ଷ୍ଟାମ୍ପସହ ଗୁଣା ୫୨୯, ଭାରତବର୍ଷ ପକାଶେ ଦେଯ ୫୪୯ । ଠିକଣା—ଜ ଛପାଖାନା, ୩୦ମ୍ବର ଚକ୍ରବେଡ଼ିଆ (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by G. C. Mahapatra and issued from Dagger Office, Bhadrak.

Digitized by Odisha Digital Library

ଯୁଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରିକ ତୋଫାନ ଭଳି ଆପେ ଆପେ ଉଡେଇ ଯିବ ।
ତେଣୁ ଆପଣ ବଳିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରେ
ନିୟମିତରୂପେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରି ବୀମା ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ପତ୍ତି ଯାକେ ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍
ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ଗତ ଚଳନ୍ତି ବୀମାର ପରିମାଣ ୧୭ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଗତ ଦେଉଳିର ପରିମାଣ ୩ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ (୧୯୪୮—୪୯) ୩ କୋଟି ୧୭ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଗତିକ ଅସ୍ତ ୮୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ସ୍ୱୟଂ ଚାଷ୍ଟ ବୀମା ହାରାର ହାର ଡେଲ୍ଲି କର ୫୧।-
ଅଜୀବନ ବୀମା ,, ,, ,, ୫୧୫

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ—କାଲିଗଲି, କଟକ ।
ଅର୍ଗାନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ।

ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍
କଟକ ଶାଖା--

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କର କଟକ ଶାଖା ମଙ୍ଗଳାବାଗସ୍ଥ ବାସନ୍ତ ଭବନ୍‌ରେ ଖୋଲା ହୋଇଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବେଙ୍କିଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି । ଉପଲବ୍ଧିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକେବାରେ ମାତ୍ର ଦେଢ ସମିତିରେ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ବିଚାର ମଧ୍ୟରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ପାଇବେ ଓ ସମିତିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାଜନ ଗୁଡିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱାଦୀଙ୍କର ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂପାଦକଙ୍କଠାରୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି ସମିତିର ସଂଗ୍ରହ ମଣ୍ଡନୀକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ଜରୁରୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ଉତ୍ତର ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ—
କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର
"ନୈବେଦ୍ୟ"

ଚିଠି ପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ଠିକଣା
ସଂପାଦକ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦୁଇ ସଙ୍ଗତୁଣ୍ଡୀ ବଳି

ବଡ଼ଲାଟ କାହାର ହେବେ ?

ଷଠ ବର୍ଷ ୨୧ଶ ସଂଖ୍ୟା ଚୈତ୍ର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by eGangotri Siddhanta, Sri Jagannath Gurukula Kangri Collection, Haridwar

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ ଜ୍ୱରର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହା ସୁବିଜ୍ଞ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ ଜ୍ୱର ଏକମୁଖୀ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହେଉଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଦୂଷିତ ନାନାପ୍ରକାର ରକ୍ତ ବାତକୃତ ବିକୃତି, ଦେହାଙ୍ଗିକ ଜ୍ୱାଳା ଶୋଥ, ମୂତ୍ରକୃଚ୍ଛ୍ରତା ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅଂଗଶ୍ଳଥତା, ମାଂସ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ଶୂଳ ଓ କୋଷ୍ଠବଦ୍ଧତା ଦୂର ଉପଯୋଗୀ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୋଗ ମାନଙ୍କ ଦୂରୀକରଣାର୍ଥ ଅମୃତ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ଟଙ୍କା ।

ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:—ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଜଳ ପ୍ରଦାହ ଅତିଶୀଘ୍ର ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୫୮ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୫୮ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ

ବୈଦ୍ୟରାଜ:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଅଲିସନ୍ଧି ବିକାଟ, କଟକ ।

ଆଗ୍ନେୟ ମୋଦକ

ମଳବଦ୍ଧତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୂଷିତମଳ ଦୋଷର ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ଦ୍ୱାରା, ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ରେଖା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅଳାଳସ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ହେତୁ କଷ୍ଟପାଉଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆମର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ହିସାବରେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଉଷ୍ଣ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଉଷ୍ଣ ପାଣି ପାନ କଲେ ଯେ ତ ଦୌଷିଷ୍ଟ ହଜମ ହେବାର ଫଳରେ ଭୁଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାରା ଦିନ ସେବନ ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧା-ବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଲୁହ, ଶୂଳ, ପେଟର ଦରଜ ଆଦି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝାଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଔଷଧ ପରି ପ୍ରକାଶ ହୁଏ । ସତ୍ତ୍ୱେ ଔଷଧ ସେବନ କରିଲେ ବୁଦ୍ଧି ନିୟମିତ ଝାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୬/ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ଗରିବଜି ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ

(ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

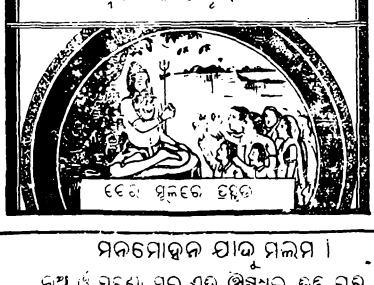

ଦଦ୍ରୁ, ଚାଲ, ପେଟ କାମୁଡ଼ା, ଝାଡ଼ା, କଣ୍ଡୁ ଘା, ମୁଖବ୍ୟଥା, ବାତ, ପ୍ଲୀହା ଏପରିକି ଯେ କୌଣସି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦେଖି ଚମତ୍କାର ପରି ଅଦ୍ଭୁତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏହି ଶିଶି ରଖିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଚେରମୂଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଆଠଅଣା ମାତ୍ର, ନମୁନା ଶିଶି ଚାରିଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା, ଅମୃତସର—ଲାହୋର, (ଓଡ଼ିଶା) ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରାତନ ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛାଡ଼ି ଗୁରୁ ମିଳିଛି ଯାହା ଉପରେ ପାଲିସ ଫେଲି ଯାଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ପୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗିବେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଣ୍ଟ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ଚର୍ମ ଫାଟି ହୋଇଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ପିଷି ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ପୋକଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସବୁପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରତି ଟିନ୍ ୫୦ ।

ଅସଲି ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଶେଷ ଲାଭ ଠଣ୍ଡା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଛିଣ୍ଡିଆ, କାନ୍ଥ, ମଚଳା ପୋଡ଼ାଘା, ଛାତି ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଶେଷ ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରାପ୍ତ ।

ଠିକଣା: ଅସଲି ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳ ଅଫିସ୍- କଟକ

ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ — ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରାବିନ୍ଦ ଏଣ୍ଡ
Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ଭଉଣୀ ! ତୁମ୍ଭେ କିଅଣ !! ଯାହା ଭଗ୍ନଶ୍ରୀଲେ ସେଇଥିଆ ! ! ! ଭଲକଥା ସବୁର ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିଡ଼େ ଦୋମା ପଡ଼ିବ ! ମୁଁ ସରକାର ସେଇପାଇଁ ଲେଖକ-ମାନଙ୍କୁ ଜାଣିବ କରି ଦେଉଛି ।

ସାଂଗ୍ରାଇ ଦେଉଛି ସାବଧାନ ହେଉ ଦେଇ ବିଷୟ ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ ସତର୍କ ବାଣୀର ଫଳେ ଏ ସାଲ ଲାଗି ଉପରେ ଉଲଟା ଦୋଇ ନ ପଡ଼ୁଛି ଭଗ୍ନ !

ଭୂଦିଶ ଗତ ଖୋଜ ରହିବା, ତେ ମ: ମାଡ଼ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଏଥାଇ ଉପାୟ ଦୋଇ ଲଗ ଥିଲ । ମାତ୍ର ଭଲକଥା ସବୁରେ ଭୁଲି ଯାହିଁ ! ଯାହା ଅଛ ଯାହା ଏଥେ ଲେଖକ ଅଣ୍ଟିଲ କି ? ଉଦ୍ଧାରାରୁ ବିଷ୍ଣୁ ଶ୍ରୀଦେବୀ ପଢ଼ିବ ତେଲରେ ମଧ୍ୟଦେଇ ଯାହା ବରି. ଟି, ସେଇଥିରୁ ଲେଖ ଲେଖ ଛୁଟିଛି ? ନାହିଁ ? ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଲେଖି ଭାଳ ମା ଗଙ୍ଗାଙ୍କ ଦୋଳିରେ ଅଣ୍ଟା ନେଇକେ, ତୋମା ତ ତୋମା, ତୋମାର ତୋପାଦ ହେଉ ହୁଅଇଁ ଯାଇନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଅମ ବଲ୍ଲା ଗୋବାଦାଦ ଦେଖିଲୁ ଓଡ଼ିଆ ଖାଇବ ବଗଧର ଗଣ ଏ ସୁବିଧା ଛାଡ଼ିଲୁ ନାହିଁ ।

× + +

ମଶିଷ ଖାଇ ମରେ, ନା ନଖାଇ ମରେ ? ଦେହ ବଢ଼ନ୍ତି—ଖାଇ ମରେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅତି ଖାଇ ପେଟ ଖରେ ହୋଇ ତେମାସ ସତ ମରେ । ଦେହ ପୁଣି ବଢ଼ନ୍ତି—ନ ଖାଇ ମରେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇ, ଉପାସେ ରହି ଶୁଖି ଶୁଖି ମରିଯାଏ ।

ଖାଇବାକୁ ଗଲେ, ନ ଖାଇ ମରିବା ଠାରୁ ଖାଇ ମରିବା ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଭଲଣି । କାରଣ ତେମାଣ୍ଡରେ ଯେତେ ଲେଖ ମରନ୍ତି, ବୁଝିଶରେ ମରନ୍ତି ତାଠାରୁ କମ୍ ।

ପୁଣି, ଖାଇ ଲେଖ ଯେତେ ସହଜରେ ମରିପାରେ, ନ ଖାଇ ମରିବାଟା ତେତେ ସହଜ ଓ ସୁଖର ନୁହେଁ । ତାହା ହେଉଥିବେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଦେଖେ ଅଧ ମରି ସାରିଲେଣି ।

ଅଣ୍ଟିର ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ରହିଛି । ଅମ ଦେଶର ଲୋକେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହେତୁ ଖାଇବାକୁ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ସମସ୍ତେ ବୁଝିଛନ୍ତି । ଯଦି ମରୁଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ସଳ ସେନ୍ସସ୍‌ରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଏତେ ବଢ଼ନ୍ତା କିପରି ? ଶେଷକଥା ଓଡ଼ିଆ ଚାଉଳ ଏବାବେଳେ ନିର୍ମୂଳ ହୋଇ ସାରିଛାଣି ।

ଏଥିରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ ଖାଇବା ନା ବା ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇ ଉପରେ ରହିବାଟା ଗୋଟାଏ ଅଶୀର୍ବାଦ ବା ମଙ୍ଗଳ ।

ଅତଏବ ଏହି ବେକାରୀ ଜୁଇମାନେ, ଦୁଇ-ମାନେ ଅଧିର ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇବାରୁ ତ ଭଲ୍ଲା ହେଲ, —ଏକେ ଉପାସ ଯାହା ରହୁଛି, ଦୁଇଟେଲ ଲେଖ—ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ, ଅନେକ ଲେଖ ଥାଉଛି ଭଲ—ଦେଖିବ—ଆସ୍ଥ୍ୟ ଦେଖି ସହଜରେ ଚାଲେ ଅଧେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୋଇ ପଢ଼ନ୍ତ - ବଳ୍ପ ଦିଇ ଦିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ବା ଶକ୍ତି ପ୍ରଭେ ଦେଖ ।

\+ + +

ଯେମନ୍ତ ବା ଅଧମ-ଅମାର ଭ୍ରମ ସରିଗଲ । ପୁରା ଶ୍ରାବଣ ଭାଦ୍ରର ନ ଦେଖେ ସ୍ୱପ୍ନ, ଦ୍ୱାର ମେଣ୍ଟି ଥିଲ ଏବରକମ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ଗର୍ଭ ଅ ଓଡ଼ିଶାର (ଚଉଭାଗ ଛଡ଼) ଜନସଂଖ୍ୟା ସଢାଅଣ୍ଟି ଲକ୍ଷରୁ ଜେଉଁଛି । ଦୁଇଶ ଶତକରା ସାଢ଼େ ଅଠ ଅଧିକା । ତହିଁରେ ପୁଣି ମାଇ ହୋଇଛନ୍ତି ଅଢ଼ିରାଇଠାରୁ ସ୍ୱାଲଛରୁ ଅଧିକ ।

ଅଟକାଇ ଯୁଗର ନିୟମ ହେଉଛି majority rule ବା ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠର ଦୋଳକାଲ । ଦେଖୁ, ଉମ୍ବରେଖି ଭାଜୁନ ମୁଗାଦେ ଏହିକି ମାଇପେ ମାମ-ଲେଦାର ହେବେ । ଏଂଗ୍ରେଜ୍ଜ ମିଶିପେ ଭାଗୁଡ଼ା minority ବା ସଖ୍ୟାଲପିଷ୍ଟ ଲୋକର ଅଧିକାର ଦାବ ଅଗତ କରି ପଳାନ୍ତୁ—ନୋହିଲେ ସ୍ୱାଲଛାଇ ପଳନ୍ତ !

\+ + +

ମହିଳା ଅଧିକା ହୋଇଥିବାରୁ ଦୌଶିଶ ? ପୁରୁଷ ମହଲରେ ଅଧିକ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଛି । ଏଥେଦ ଯଦି ନାରୀ ସ୍ୱାଧିନତା, ନାରୀ ପ୍ରଚାରର ଦେଖ । ତହିଁରେ ପୁଣି ମେଳରଛ ! ଅରେ ବାପରେ !

ଅମ ଦେଶର ଅର୍ଥାତ୍ ଶକ୍ତି ପୁଜାର ମୂଳରେ ଦରାଦର ନାରୀଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ହିତ୍ରମ ଦରକାରୀ ଥିଲ । ଏବେ ଚକ୍ର ଦ୍ୱାରା ବିଷ୍ଣୁ ପଞ୍ଚଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଯେତେବେ ଶକ୍ତିପୀଠ ବାଗାଉଛି । ଏ ଶ୍ରୀ ଜଣ ଜଗତ ନାରୀ ଯଦି ଏବ ହିତ ସ୍ୱାଧିନ ଅନୁଭାବ ମନ ଜଗାନ୍ତି, ତେବେ ସରସଲ ଜୀବିତ ହିତ ହେଥ-ପାଇଁ ଦୁଇଶ ପଢ଼ନ୍ତାର କଥା ଏବା !

\+ × +

ଏ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତା ଏ ଏବଂ ଏ ଅଶୀ ଦେଶବାସୀ ଦୁଇ ଭଗ୍ନଶ୍ରୀଲେ ଠାରେ ଜିଜ୍ଞାସୁ ଏ ଦୁଇଟିଦେଖ ପ୍ରେମ ଦିଆଯୁଛି । ରାଜନୈତିକ ଦିଗ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟ, ଅମର ଅଶା, ଦାନ, ଦାନ୍ତ ଆଦି ଦୁଇସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଅଦ୍ୟାଳ ଦେଉଛେ ।

ଆଜ ଏହିଠାରେ ଦୁଇଟି ଦିଗ ଦୁଇଟି ଦିଗ୍ ଦୋଳାଇ ଦୋଳାଇ ଦୁଇଟି । ଦୋଳାଇ ଦୁଇଟି ଯାହା ଦେଖେ ମା ଦେଖିବାକୁ ଦୁଇଟି ଦୁଇଟି, ଦେଖେ ଦିଶେ, ଦେଖ୍ୟ ଅଧିକାରକ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଏ ଦେଖ ଆମ୍ଭ ଦେଖିବାର ଦେଖିବାର ଛଡ଼ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅଥ ଯ ଦେଖ ମା ସର୍ବ ଅଶା ଜଗତ ବିକାଶ ହେଉ ଥାଉ, ଦେଖେ ଏହ ବାଦ୍ୟ ଦେଖ ଦୋଳାଇ ବା Sex tone ଯାହିଁ ଦୁଇଟ ଭାବରେ ଅଛେ ହେଉଛି ।

× × ×

ଶ୍ରମ୍ଭ ଅଶ୍ରୀଙ୍କର ଭୁଷା ଭୁଷା, ଦେଖାଇ ଭୁଷା, ଭଗ୍ନାଇ ଅଧିକାର ଦେଖ ଅଧିକାର ଦାବ୍ୟ ଦ୍ୱିତ୍ୱ । ଅଶା ଅର୍ଥ ଏହି ସଂଖ୍ୟାନିକ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦୋଳାଇ ଦୁଇ ଦୁଇ ଖାଇଣ ରହିବାଟି । ସମ୍ପ୍ରତିକ ଅଶାଖାରେ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଲଙ୍ଗ ଦେଖେ ଅମ ଭାଗ୍ୟନାହିଁ । ଭେବେ ଏହାକୁ ଦୁଇ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦେଖି ନ ହେବେ, ଦ୍ରାଇଦ୍ରବ ସ୍ତ୍ରୀ ଦ୍ୱିତ୍ୱ । ବରାଟି ନୃତ୍ୟ ଏକ ଅଶା ଶ୍ରବ ଦ ଲଙ୍ଗ ଦାନ୍ତ ସବୁବାର ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଭୁଷରେ ବହି ପାରିବେ ।

ଅଶ୍ରୀ ଅର୍ଥ ଭଙ୍ଗିଲିଛ । ଅଶ୍ରୀ ନାମ ଦୋଳାଇ ବେଳ ପ୍ରତ ଅଶ୍ରୀ ସଂପାଦରେ ଭଙ୍ଗିଲିଛ ହୋଇ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦୁଇଟିରେ ଅତି ଦୁଇଟି ଦିଶ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଅଛନ୍ତେ ଭେଦ ଅଥା (sub) ସଂପାଦନାଗତ ଯଥା ଦ୍ୱିତ୍ୱପାନିଷ୍ଟ ମାନେ ବସ୍ତୁତ ଶ୍ରମରୁ ଭୁଷା ପାଇଯାଉନ୍ତେ । କାରଣ ଅଶ୍ର ବିଶେଷ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ନ ହେବେ ତା ଦ୍ୱିତ୍ୱପୋଲ ନ ହେବ ଦେବଳ ଭଙ୍ଗିଲିଛରେ—ଭଙ୍ଗିଲିଛ ଭଙ୍ଗିଲିଛ, ଅଧିକାର ଶିଳ୍ପରେ—ଦ୍ୱିତ୍ୱରେ ଦ୍ୱିତ୍ୱରେ ଭଙ୍ଗିଲିଛ । ଅଶ୍ରୀ ଅଶ୍ରୀଙ୍କ ଅଶ୍ରୀ ଅଶ୍ରୀଙ୍କ ଅଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଭାଗ୍ୟ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦ୍ୱିତ୍ୱ ଦ୍ୱିତ୍ୱ

ପାରୁଛନ୍ତି । ଲେଖିବା ଏଥିର ତାଙ୍କୁ ଉତ୍କଟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛି । ଯେ ସଭ୍ୟତାଗୁଡ଼ିକୁ ଯେଉଁ ଭାଷା ଏଥିରୁ ପଢ଼ନ୍ତି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସେ ଦୁଇଟାଣ୍ଡ ମାନ୍ତି । ତେଣେ ଏହି ସରକାରଙ୍କ ଯୋଗାମଦ କରିବା ପାଇଁ ଭାବିବେଳକୁଣି ଅଶାକୁ ନିଜ ମନସ୍ଥାନାଳ ମିଳିଯାଇଛି । ଯେଉଁଠି ବଜେବ ଅଶା ସଭାବେ ବୋଲୁଥିବେ ।

ଯେଉଁ ବହିଲେ ଦ୍ରୋଣ
ଦୋଷ ନୋହିଲ ମୋର ଶିରେ ।

ଏକ ସରକାର ଜାହାନ୍ନର ନିଜେ ସ୍ୱାଧୀନ ମିଳିଛି ଏଥି ଲେଖିବାର ପାଇଁ ୧୯୩୯ ମସି ଅପ୍ରା ସରେ ସରକ ମିଳ ପରଷ ଜେ ବିନା ଡ଼ିଡ଼ ଦ୍ରୋଣରେ ଖୁଲିଲେ । ଶେଷରେ ମାତ୍ର ୨୧୧ ଜଣ ଲୋକ ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଛାଡ଼ିବ ହେଉଛେ । ଜାହାଜିକ ନିଶା ଧରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସରକାର ଘୋଷଣା କଲେ ଏ ପନ୍ଥା ଏକାବେଳକୁ ବନ୍ଦ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିବ ।

ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଶାଙ୍କର ଅବାଶ ଓଥ ହୋଇ ସାରିଛି । ଅଶା ନାମକ ଆଥକ୍ରା ଏହିଠାରେ ।

\+ + +

ବଡ଼ୁଲରେ ଗୋଟାଏ ବେଳେ ଅଥ ସଙ୍ଗ ହୋଇ-ଥିଲା । ଛୁଟିରେ ପ୍ରସ୍ତ ଦୁଇ ସାଥ ଜେଲ ଜାହାନ୍ନର ଏଥିରେ ବେଶୀ ଭାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏ ସଙ୍ଗରେ ଅଳ୍ପ ଚଳ୍ପ ବଂଶ୍ରେସର ଶ୍ରେଷ୍ଠନ ଓ ଦ୍ରୋହ ସରକାରଙ୍କ ଅଗେ ଦେବେନ ବଇଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ଉତ୍ତମ୍ଭ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବୋଧନ ଦିଆ ଯାଇଛି । ବେଦ୍ୟାଇର ଗରୁଡ଼ ଖମ୍ବଠାରେ ଠିଆହୋଇ ବେଳେ ଅ ମାନେ ବଡ଼ ଯୋଡ଼ି ବଡ଼ ଜଣାଇଛନ୍ତି—ହେ, ପ୍ରଭୁ, ଅନ୍ଧକାରର ଜାଲ ଯାଇ ସରିଛି । ଅମେ ତ ବେଶୀ ସ୍ୱଚ୍ଛ ନାହୁଁ । ଅମକୁ ଖାଲି ଶୋଷାଏ ଜଳ ଦେଉଣ ବଳେ ଭୁଷା ସରିଛି ଭଣା ହେଉ ନାହିଁ । ଦେଖ ସହୁଥାଇ, ଅମ ସନ୍ତାନର ସ୍ୱାଧୀନତା ଥାଇ, ତାକୁ ଅଇ ଅମ ପୁଅ ମାଇପଙ୍କୁ ଜଳଦାଇ ଦେଉ ଅମ ଉପରେ ଥାଇ, ଅମ ଦେଶରେ ମଣିଷ ପ୍ରଣ ଅଛି ବେଶ ବଳିବାକୁ ଖାଲି ଠଡ଼ୁଁ । ହେ ଅମକୁ ଶକ୍ତି ଦେଇ ଦ୍ରୁତ ବଳିବାକୁ ଦିଅ । ଅମର ଅମ୍ଭ ବଳିବାର ଦାଳ ଆଉ ନାହିଁ—ଅଷ୍ଟ ଛାଡ଼ ଦିଅ ନାହିଁ । ଶେଷ ଯଦି ସହଜ ଅମେ ଅମ ଜଳ । ଅମକୁ ଖାଲି ଅମର ସଚ୍ଚୋଟ ଚାହା ଛାଡ଼ିଦିଅ । ଅଇ ଯୁଗ ଶେଷରେ ଅମକୁ ଭିକ୍ଷାଦେଇ କରି ସରେ ଉଷ୍ଟ ହୋଇ ଖାଲି ମହାପ୍ରସାଦ ବଣ୍ଟନ କରି ଉଷ । ତାହା ହେଲେ ହେଲା । ଅମେ ଶେଷଦିନ ତମର ଦାସାନୁ-ଦାସ ହୋଇ ରହିବୁଁ ।

ଅଶାକରାଯାଏ ଇଂରାଜ ସରକାର ମଣିମା ଏ ସ୍ୱାଧୀ ଶୁଣିମା ହେବେ । ଭାଇଶ ଛେଳି ବଦାକଥା ବଳେ ତ ବଂଶେର ବି ହାଣ୍ଡୁ ଛିଡ଼ ଦିଏ ଭାଲ ।

× × ×

ଅମ ଚଡ଼ଲଟ ମଳରେ ଏବେ ପୁଣି ଅରେ ଚିଡ଼ଣା ଶୋଷ 'ଟୁଟ୍' ଜାଇଛନ୍ତି । ଦେଶୁଲରେ ଜାତୀୟତାଜାକ ସ୍ୱରେ ମହାମହା ଜେ ଶ୍ରୁ-ଜର୍ଜିକର ମହାପ୍ରମିଷ ଭାଷଣ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଯେ ମାନବ ଜାତିର ଦ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଛନ୍ତି ଏ କଥା ସମ୍ପଜନ ସମ୍ମତ ଓ ସମ୍ପଜନ ସମ୍ମତିତ । ଚଡ଼ଲଟ ସାହେବ ଏ କଥା କହିବା-ବେଳେ ଚୋଖରୁ ନିଜର ନିଜ ଦୁଲ ଯାଇଥିଲେ । ଏ ରକ ଅଥା ଲେଖକର ହୋଇଥାଏ । ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ସମ୍ପାଧ୍ୟ ହେବେ, ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ମନ ଖାଇଥିଲେ ଯ୍ୟା ଚାଲନ ହୋଇଥିଲେ ନିଜ ନିଜେ ଭୁଲିଯାନ୍ତି । ଚଡ଼ଲଟ ସାହେବ ବେଶ ଭାଇଶରୁ ଯେ ସେ ନିଜ ନିଜେ ନିଜେ ଦୁଲ ଯାଇଥିଲେ ତା ଭାଜନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ବହି ପାରିବେ । ଲେଖ୍ରେ ସେ ସେ ନିଜ ନିଜେ ଦୁଲିଥିଲେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଭାଇଶ ନିଜେ ଭ୍ରାଇଭ ଏକଛତ୍ରାଧିପ ହୋଇ ଭ୍ରାଇଭ ଦୁଲିବାର ଯାହା ନିଜ ଦୁଲିବା ନାହିଁ । ଚଡ଼ଲଟ ପୁଣିଥରେ ନିଜ ମନେ ପକାଇ ଦେଖନ୍ତୁ ଭ୍ରାଇଭ ଦ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଜଏ ନ ହେଉଛି ? ଅଥ ଭ୍ରାଇଭୋଇଁଙ୍କର ଏ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମତ କ'ଣ ? ନା—ଚଡ଼ଲଟଙ୍କ ମତରେ ଏ ଜମ୍ବୁ ଦ୍ୱୀପରେ ସେଇ ଏହା ପୁରୁଣିଶ୍ୱ—ଅଥ ଭ୍ରାଇଭବାସୀ ମାନେ ମଣିଷ ନୁହନ୍ତି ବୋଲୁ !—ତେଣୁ ସେମାନେ ସଙ୍ଗ ଜଳଙ୍କ ଭ୍ରାଇଭ ବାହାର ।

\+ + + +

ତାହାରେ ପୁଣି ମଣ୍ଡା ପଣ୍ଡାଙ୍କର ନିଜେ ସ୍ୱାଧ । ଭ୍ରାଇଭବାସୀମାନେ ଯେ ଅଗ୍ରୁ ଗୀତ୍ର ଜାଗୁରୁଣ ଦୋଲ ଦ୍ୱାରା ଯାଇଛି ଅଥ ଅଥ ଚେଷ୍ଟା ଚେହ୍ନ ବହି ପାରିବ ନାହିଁ । ଭ୍ରାଇଭବାସୀମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ନିଜ ଦେଶ ପାଇଁ ମଣ୍ଡ ଜାଣନ୍ତି । ଧର୍ମ ପାଇଁ ପ୍ରାଣବଳି ଦେଇ ପାରନ୍ତି । ଏଥି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଭଳା ସାହେବଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦୋଷ ଧନ୍ୟବାଦ । ଯାହାହେଉ ସେ ଭାରତୀୟ ଖାଲି ଭାଜ ବଳେଇ ଦେଲେ । ତାହ ଯାହା ହେଉ ଶେଷ ଅଖାର ଝରେ ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା ଏବଦମ୍ ବଳ ଭ୍ରାଇଭ ବାହାର କରି ଦାଣ୍ଡରେ ଠିଆ କରିଦେଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାର ଫଳ ଭରସ୍ୱ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ୍ ଦୁଇ ଖାଲ ଅନନ୍ଦରେ ଭ୍ରେଷବରୁଛନ୍ତି । ଅମକୁ ବହିଦେବ ଖାଲ ସରକାର ଯମ ଅଗରେ ଓ ଅଳାମ୍ ଭଳା ବସ୍ୱାମଉ ଦିନ ନ ସଫେଇ ଦେବେ ।

ଉତ୍ତରର ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ

—ଠ—

ମଜା କଥାରେ
ଅପଣଙ୍କର ମନୁଭ୍ରଲ୍ଲ ଉପରୋଲ୍ଲ ଦ୍ରସାଲିଅ
ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ନ: ମ: କର

'ମୁକ୍ତି !'

ମଜାକରିତାରେ
ଜଣେ ଏକଦମ୍ ନୂଆ ସ୍ରଷ୍ଟା ଶ୍ରୀଙ୍କର
ଅଲ୍ଲ୍ୟାମ୍ରରୁ ଜନ୍ମ
ନାଟକେମ୍ ନୂଆ ଲେଖ —
'ସମ୍ରାଟ୍ଟ ଦ୍ରିଯା !'

—*—

ପ୍ରଣି ବାହାରିବ

ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷାକୋଷରୁ ବଳକା

'ଗ'

ଅଦ୍ଭୁତ ଦେଖିବେ
ଜିଚିବର ଦ୍ୱାରା ନିଜ ନିଜ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ
'ଧର୍ମମିଶ୍ରିତ ଶ୍ରୀ ଜୀବନ ଜଗତୋଷ୍ଠ
ଦ୍ରେ ବ୍ରଶ୍ରିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀ' ର
ଦର୍ଶନ ଦେବେ

—ଠ—

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାପଘର ମେନଆ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ରଥ

ପ୍ରଥମେ ଲଗେଇ, ତାପରେ ସଜେଇ ଧଜେଇ, ଶେଷରେ ନ ଖାଇ ନ ପିଇ, ଘରେ ରଖେଇ ନ ଦେଇ··· ···ବାପଘର ବାସ—ବାପଘର ମେନଆ । ଏଲୁଟିଆ ଲୋକ ମା, ବାପା ନ ଥିବେ ଘରେ, ଅନ୍ଧାର ଘରକ ମା ମୋର ଭରି ଭରେ, ଶ୍ୱାସ ବାହାଣ୍ଡେ ଦନ୍ ଅଟକି ଗଲେ ବି ପାଣି ଟୋପେ ଦେବାକୁ ଦେହ ନାହିଁ, ଘରରେ ଶୋଇବାକୁ ଯାଇ ମନେ ପକାଇ କେତେ ଜାନ୍ ଥିବ ଭଗ୍ୟାଦ କେତେ ଅସୁବିଧା, ବ୍ୟାଧି, ଉପସର୍ଗର ନାମ ଧରି କରୁଣା ବାପ ଘର ଯିବାକୁ ଗୁହେଁ ।

ବିବାହ ପରେ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଗୁଳିଷ୍ଟ କରୁଣାକୁ ଟାଇନକୁ ମାତ୍ର ୨୫ଟି ମୁଦ୍ରା ଏହିପରି ଦିନ୍‌ଦାର ଅନେକ ଦିନ ବାଦ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ଯେ.ଗାଡ଼ କରି ଅଣିବା ପରେ ଏଇ ବେତନ ପାଇବ । ହୋଇ ଏହା ଭିତରେ ହସ୍ତେ ଛୁଟି ମାଗି କରୁଣାକୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ 'ଶଶୁର ବାଡ଼' ଯାଇଥିଲି ଯେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଫିସର ଟେଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ କାମ ସରନ୍ତି ବି ସେ ମାସର କଳାର ବାଙ୍ଗିର ପୁଷ୍ପ କିଳାବ ହୋଇନି । ଦେଖ, ଆଜି ଦୁଇଟି ଦିନ, ତୁମ ଗୋଡ ହାତ ଧୁଉଛ । ସେ କଣ ? ଫେରେ କଥା କହୁଁ କହୁଁ କାନ ? ଆଖି ଛୁଇଁଚି ଅଜ ଲଗେଇବି ନା । ମହା ମୁସ୍କିଲ୍ ! ଯୋଗ ଯେ ବଢ଼ି ଗୁଲିଲା ।

ଯେବେ କରି କହିଲେ ବି ନାହିଁ । ମଉଜ ବି ଶେଷରେ କାନ ମାଡ଼ିବାକୁ ଅଇଷ୍ଟ କଲା । ଉଅପୋଇକ ପୁଣି ପଦେ ଝାଣ୍ଟି କରି କହିଲେ ଅଜ ଦେଖେ ଏଇ ! ବିଜ ଦସ୍ତ୍ରା ଲଗେ । ଘରରେ ମେନ୍ଦା, ବନ୍ଦରେ ବିଜ ବହି ବିଦା, ଭଲ ଭାବରେ ଶୋଇ ବି ହେଲନି । ଭାତ ଥାଳ ଥୋଇ ଦେଇ ପାଖରେ ବସି ସାଲୁଲେଇ ହୋଇ ପଷ୍ଟରେ "ଦେବେ ଦିବା ?" ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ଅଖି ବୁଜିଥାରେ ନ ମିଳନ୍ତି !

ବୁଝେଇକ କହୁଁ—ଦେଖନ୍ତି ତୁଇ ଶଶୀବାବୁକ ଝା ବୁଜବର୍ଷ ହେଲ ଅସିଲେଣି ଯେ କାଇଁ ଦିନେ ତ ଝିବାକୁ ବାହାରୁ ନାହିଁ । କଥାରେ ବାଧା ଦେଇ କରୁଣା କହେ—"ତାର ମା ତ ଅଜ ଏଲୁଟିଆ ମୁଇଁ ।"

"ହୁଁ ମ ତା ମା ପରି ଏଲୁଟିଆ ।" ମୁଁ କହୁଁ ।

"ତା ଛଡ଼ିଲେ ବି ତା ମାର ଶ୍ୱାସ ରୋଗ ନ ଥିବ ।" ଅଜ ଯୁକ୍ତି ପାଏନ । ବରାଳରେ ହାତ ଦେଇ ଭାବେଁ—ହାଉରେ ଶ୍ୱାସ ରୋଗ । ମୋତେ କୁଠାହ ଶ୍ୱାସ ରୋଗ ଧରିଲେ ବି ଏପରି ବସ୍ତ୍ର ସ୍ଥଅନ୍ତା ନ । ଦେଖୀ ଯୁକ୍ତି ବଳେ ପୁଣି ଦିଏ । କରୁଣା କୁଠାହ ଭାରି ଯାଇ କହେ, "ଗୋଡ ଯାଇ ସେ ଶଶୀ ବାବୁକ ଝା । ସବୁଦେଇଲେ ତାର କଥା ଭଲ୍ଲୁଶା । ମଲ ମୋର, ମାଇଦନ୍ତ ଝିଅ ହୋଇ ମା କଥା ପାଉଶାର ଝିବ !" ମୋତେ ଦାନରେ ହାତ ଦେବାକୁ ଛୁଏ । ସର ପାଖରେ ସର, ଯଦି ଭଗ୍ନଲେକ ଶୁଣେ !

ଶେଷରେ ଅଜ ଉପାୟ ନ ପାଇ ଏଇ ଅପନ୍ତ୍ରା ପହଲରେ ଝିଦା ହୋଇ କହ ମାସଟା ଦଟ୍ଟଇଲେ । କରୁଣା ଭାରି ସରଳ ବିଶ୍ୱାସୀ । ମାସ ପୁରିବାକୁ ଦିନ ଗଣି ସହିଁ ରହିଲି । ସେ ମାସର ଦରମା ପାଇ ଅଫିସରୁ ଫେରିଲି ବେଳେ ଖଣ୍ଡିଏ ଶାନ୍ତିପୁର ଶାଢ଼ୀ ଜଣିକ ସାଙ୍ଗରେ ଅଣିଲି । କରୁଣା, ମା ଦେଖିଲେ ଜସ କହିବେ, କହିବେ ଦରିଦ୍ର ହେଲ ଝିଅ ଗଲ ଯେ କୋଇଁ ଖଣ୍ଡେ ଭଲ ଶାଢ଼ୀ କିଣି ଦେଇନ । କରୁଣା ଦେବତାଙ୍କେ କଥାଟା ବୁଝିଲା । ମୋତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିରାସ ମାରି ସେ ମାସଟା ଦଟ୍ଟଇଲି ଅଗାମୀ ମ ସବୁ ଜବାବ ଦେଇ । ସେ ପହିଲରେ ସିମିତ ଜାଲଅ ଝିଦା ଟେଣ ହେଲ ଜଣି ଅଣି ଝଟକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହଲି, "କରୁଣା, ସୁନ୍ଦରରେ ଏତ୍ତଦିନ ରହିଲ ଖାଲ ଗୋଡ଼ରେ ଗାଁ ଗମ୍ଭେର ଝିବ ! ମୁଁ ଯୋଗା ମାଡ଼ ଝିବ ଅଇ ଭୁମର ଖାଲ ଗୋଡ଼ ! ଗୋଟେ କାମ କର, ଏ ମାସରେ ଟେଣ ମଜାଇ ନିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର ନଥ । ଏଇ ପହିଲରେ ନିଶ୍ଚୟ । କରୁଣା ମୁଖ ଲଜ୍ଜିତ ବିଶେଷ ଅଗାଜନ ହେଲନି । ତା ଚେହେରେ ବି ଦିନ ସରେ ଯୁଗେ ଯାଏ । ମାସ ଯଦି ଯଦି ପୁରି ଅସିଲି ବାଟ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ମାଡ଼ ଅସିଲି । ପହିଲି ଦୁଇବାକୁ ଦାନ ଆଉ ଶାଢ଼ିକ ପାଖରୁ ସବୁ ଦୁଃଖ ଭେଣ ଖଣ୍ଡିଏ ହେଠେ ଦେଲି ଝିଅ ପାଖରୁ ବୁଝେଇକ ଭେଣ୍ଟିବାକୁ ଚାହିଁ ।

ପହିଲ ଦି ଦିନ ଆଏ କରୁଣାର ଚୋଖ ଅଶ୍ରୁ ଗଡ଼ିଲା ଲାଗିଲାନ । ଧୋଇବା ସରୁ ଲୁଗା ମ ଗଣ, ଚୁଲି ଝୁଣ୍ଟିବେଳରେ ଜିନିଷ ସଜାଡ଼, ଦେଖା ପଡ଼ ମାତ୍ର ଏହାଙ୍କଲକେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମଉଜ ଜାଗିବା ଜଣିବାରେ ଦୁଃଖ ମାହିଁ । ଟେଣ ଦିଲିବ ଗୋଡ଼ରୁ ଜାଗାଇ । ସାର ସାର ସର ଜସେଇ ଅସିଲେଣି । ଦେଖେ ଦିନ ଅଫିସ ଦାଢ଼ାଇବା ବେଳେ ଗୋଡ଼ରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଅସି କହିଲା,—"ଦେଖ, ଠିକ୍ ସମ୍ପ ବେଳକୁ ଫିରିଲି ଅଛିନ । ମୁ ସାଇତାଡ଼ି ଉଷିଛିବ । ଆଜା ଗାଡ଼ିକୁ ଫିରା ।" ଚାଟ ଯାଇ ଭୁଇ ଭୁଇ ଅଫିସରେ ପଡ଼ିଥିଲି । କରୁଣା କଥା ମନେ ପଡ଼ି ଛାତିରୁ ଗାଳ ଝିଲି ସିଲି ଉକ୍ତ ଶୁଖିଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବଂପାନ ସ୍ୱରେ ସୁଣି ମାଡ଼ି ମାସ ଉଡ଼ । ଛୁଟ ତ ଦୌଶରି ମତେ ମିଳିବ ନ । ଯଦି,ବା ମିଳିଲ ଏ ମାସର ଧାର ଚାଟ ଚାଟ ରହିଲେ ଲେଖେ ସ୍ତ୍ରାରେ ଚାଟ ଚାଟେଇ ଦେଇଛେ । ବାମରେ ଚିଏ ଚେହେଲେ ମନ ଲାଗିଲନ । ମ୍ୟାନେଜର ପାଖକୁ ବହି ବସ୍ତ୍ରଖଣ୍ଡ ବଢ଼େଇବାକୁ ଜେଲ କୁଇଁ ଚାଟ ଅଫ ଦେଖେଇ ଦେଲ । ଜାଲ ଅଖି ବୁଜିଲା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା । ତାର ପଠେଇ ସାର ଦେଖିଲି ଟେଣ୍ଟ ବଂପାନ୍ତର ଚିଠି ଅଲ ଗୋଟେ ବଂପାନ ପାଖକୁ ଯାଇଛି । ମ୍ୟାନେଜର ଜାଣିଲେ ଭଲ୍ଲା ନାହିଁ । ଭାରି ରସ ହେଲ କରୁଣା ଉପରେ—Undesirable !

ବସାକୁ ଫେରିଲି ବେଳେ ଭଗୋଟେ ବୁଢ଼ି ଦେଖିଲି । ବନ୍ଧିନ୍ଦ ଦୋଳାନକୁ ଫୁଲେ ଉଦ୍ଭିଜ୍ଜ ଦିଲ୍ଲ । ଭୁଷା ଭାଇବଡ଼ି ଉପରେ ସୁଦ୍ଧା ପାଣି ଦିଅ ମନାଇଛ ? ଭାର ଉପରେ ଶୀଣ ଅଣାଶ୍ରକ ଭଣି ଭୁଇଁଦେବାକୁ ମାନା ବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରେ କରୁ କରୁ ସରେ ଦେଖେ-ଦେଖେ ସହିଥିଲି ଜଣା ନାହିଁ । ସର ଭିତରେ ଥରୁ ନ ପଶୁଣ ବାମୁଡ଼ି ଗୋଡ଼ାଇଲି ମନ୍ତ୍ର କରୁଣା କହିଲ, "ଭୁମେ ସୁଣି ଏତେ ନିଷ ଜାଣ । ନାଇଁ ନାଇଁ ସେ ମୋ କରମ । ତା ନିଚ୍ଛେରେ ଚି"—ଭେଣ୍ଟ ଭଣ୍ଡ କରୁଣା କହି ପାରିଲନି, ଝିଅରେ ଭାଇ ବାହାଇଲ ବଇଁ ବଇଁ ହୋଇ ବାହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭାରି ରସ ହେଲ । ଉଦ୍ଭିଜ୍ଜ ହେଲ ଶୀଣ ଭାଇ ଭୁଇଁ

Digitized by srujanika@gmail.com

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ୨୧ଶ ସଂଖ୍ୟା

ଗଣି ପଟେଇ ଉଠରେ ଲେଖିଲେ । "ଭଲା ଚେତନେ ସ୍ୱଲ୍ପଯାଅ । ମୁଁ ତାହାକୁ ଛଡ଼ିଦାକୁ ଯାଇ ପାରିବେ ।" ଲାଭରେ ହାତ ଦିଏଲେ କହିଲେ । କରୁଣା ଉପରେ ଲାଗିବା ଏବଂ ମୋର ପ୍ରଥମ ।

ଜଳଖିଆ ଦେବାକୁ କରୁଣା ଅସିଲେନ । ସ୍ୱକର ଝୋଟାକୁ ବଜାର କରିବାକୁ ଚାରଣ କରି ମୁଁ ଅସି ତାହାର ସଙ୍ଗେ କଥାଶଣ କରିଲି । ମନଟା ଖାଲି ସ୍ୱଚ୍ଛେଇ ପୁଚ୍ଛେଇ ହେଲା । କରୁଣାକୁ ମୁଁ ଭଲ ବଳ ପାଏ । ଚିଲ ପରି ତାର ମନ ଅଳ୍ପ ବୁଦ୍ଧି । ଅଜ ଏହିକ କଥାରେ ସେ ଯେ ଦେହେ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଚି ଜାଣିବାକୁ ମୋର ତାକ ଲାଗିଲାନ । ଖାଇକୁ ଯିବାର ଶାଇମ ଅଛ । ଜାଣିଲ ଯାଇ ତାହାରିବାକୁ କହିବି । ଅଥବା ଗୋଡ଼ ଟିପି ଟିପି ଶୋଇବା ସର ଦୁଅଭାବ ଗଲା । ଏପରି କରୁଣା ମୋତେ ଦେଖି ଶୋଇ ଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଲା । ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ "ରାମ ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେ" କହି ଘର ଭିତରେ ଥିବା ଗିଲାସଟାକୁ ଉଠେଇଲେ । ପାଣି ଢାଳା ପରି କଣାଗଲା । ମୁଣ୍ଡି ପାସକୁ ଅସିଚି...ଶୀତ ଲାଗେ... ଅପିମ । ଟେମ୍ବ ପଡ଼ିଲ । କରୁଣା ତ ନବୋଧ । ତାହାରକୁ ଅସି ସବୁ ଭାଲ ଦେଖିଛି "ନାହିଁ ଗୋ ନାହିଁ ସେ ପାଣି ନୁହେଁ—ପାଣି ନୁହେଁ" କରୁଣା ବଉଳି ମାଣ୍ଡିଲା ପରି ତାହାରକୁ ଛୁଟ ଅସିଲା । ବଡ଼ ଗୋଡ଼ ଛୁଟି ଛଡ଼ିଲା । ଖାଲି ଚିଲାସଟାକୁ ଝଟ୍ କରି ମୁଣ୍ଡି ପାସକୁ ନେଇ ସବୁ ଚିଜ ଦେଇଥିବା ପରି ଦେଖେଇଲେ । "ଏଁ—ଏଁ—ଭୁମେ—"ଖାଲି ଗିଲାସଟାକୁ ଛଡ଼ିକେ ନେଇ କୁଦାକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ କରୁଣା ମୋତେ ଭୁଶୁଡ଼ି ଭାଳି ଧରି ଧରିବାକୁ ଲାଗିଲି । ଗୋଡ଼ ଯୋଖାରି ଯୋଖାରି କରୁଣା ଚାନ୍ଦ ଭିତରେ ଯାଇ ଝଟ ଉପରେ ଲଥି ପଡ଼ିବା ଶୋଇ ପଡ଼ିଲ ଯିମିତି ନିଶା ଲାଗି ଅଇଲା । ଭୁଲରେ ତାତ ଖାମି ବହିଲ, "ତତ ଚଣ୍ଡ !" କରୁଣା ମଥାକୁ ଝଟ ଉପରେ ଭୁଷ ଦେଇଥିଲ ତାତ ଚଟେଇ ସମ୍ଭାଳି ନେଲ । ପାଗଲ ପରି କରୁଣା ଖାଲି ଏପାଖ ସେପାଖ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ! ଶଶୀ-ଚାରୁଙ୍କୁ ଡାକ୍ତର ଅଣିବାକୁ ପଠାଏଁ ? କରୁଣା ତାର ତାର ପଚାରିଲା । ତାତର ସଙ୍କେତରେ ମନା କଲି । ମୋ ଛାତି ଉପରେ ମଥା ରଖି କରୁଣା ତାର ତାର ଧରେଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଚେତନରେ ଯେପ ଜଳୁଥାଏ । ମୁଣ୍ଡି ଟିପି ଅଣ୍ଟାଭାବିକ ମୋଟା ଗଳାରେ କହିଲି, "ଯିଏ ଖାଇଲେ ଅପିମ ଝେପ-ଦଣ୍ଡ । ଶୀଘ୍ର ଛଡ଼ ଯିଅର ଖାଇବା କରିଥିଲା ।"

କରୁଣା ଛୁଟିଲା ସେପେପ୍ର ସରକ । ମତେ ଯେ ଭୟ ମାଡ଼ୁଥାଏ ଅସମ୍ଭାଳି । ଦଣ୍ଡକ ଭିତରେ କରୁଣା ଫେରିଲା । ଲୁଚି ଅଛୁ ଭଳା ଦାସନା ନାଦରେ ତାଳିଲା । କରୁଣା ଛୋଡ଼ ଉପରେ ତାତ ଉଷ ବସ୍ତ୍ର କଣ୍ଠରେ ଦେଇଲି । "ନା କରୁଣା, ମୋ ଯୋଗ୍ୟ ସିନା ଭୁମେ ମାଳ ଏଉଁଥି ଛଡ଼ିଚ, ମୁ ନ ହେଲେ.....!"

"ନାହିଁ ଗୋ ନାହିଁ ମୁଁ ଅର ଜିବାକୁ ଚାହେନ । ମୋ ଭଗବାନ, ସାତ ଥର ମୋ ଭଣ ଭୁମେ ଖାଅ," ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ମୋ ମୁଣ୍ଡି ଉପରେ ମୁଣ୍ଡି ଉଷି କରୁଣା ଘୁରି ଘୁରି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅନନ୍ତରେ ମନଟା ଘୁରି ଯାଉଥାଏ । ଏତେ ବଡ ଚିନ୍ତାର ଏପରି ଅକସ୍ମାତ୍ ସମାଧାନ ପାଇ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲି । ଅଖି ବୁଜ ଧୀରେ ଧୀରେ ଗାଇବାକୁ ଲାଗିଲି । ଦେହେ ଖାଇଲି ଜାଗେଣ; ତାହାଁକ ମା ଅଖି ବୁଜ ହେଲ !

ସକାଳେ ଉଠିଲି ଟେଷ୍ଟା କରି ଦେଖିଲେ । କରୁଣା ଛାତ ଅଖିରି ଦେଇ ଦେଖି କହିଲା, "ଭୁମେ ଯାହା କରିଥାନ୍ତ ମା ପାଗଲ ତାହାଁକ ଲେଖିଲ !" ମୋ ଚିତ୍ତିର ଉତ୍ତରରେ ଶାଣ୍ଟ କରୁଣା ଉପରେ ବଡ଼ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଲେଖିଥିଲେ । ସବେଦଟ୍ରୁ ତାହାର କର 'ଇସ୍ପିରିଙ୍ଗ୍ ହଳକ କରୁଣା ହାତକୁ ଦେଲି । ହାତରେ ଧରି ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଭୁଜ ଝୋପା ଲୁହ କରୁଣା ଅଖିରୁ ଗଡ଼ି ଅସୁଥିଲା ।

ଡା ପରିବନ୍ଧ ଅଟିସିରୁ ଫେରିବାବେଳେ ଶଶୀ-ତାରୁଙ୍କ ଅଗେ ସମସ୍ତ କହିଲ । ଦୁଟିଙ୍କ ଯାକ ଫେଟ ଫେଟ ହସିଲ ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଲ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
ମୂଲ୍ୟ—୧୨ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୈବୀଗର୍ଭକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଏଶିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗରଙ୍କ ଭେଷଜାଗାର୍ଯ୍ୟ—ଅମ୍ବୁଜବନ୍ଧକ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

ନିଶ୍ଚୟ ! ନୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ବିଜୟ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ିବା—୫୧୧ ଧୂଳକ୍ଷାର, ଶୁକ୍ରତାରଲ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'କାମଦେବଦ୍ରୁତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାସକୁ ୫ଟଙ୍କା । ଅସାଧ୍ୟ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟଫୁଟିବା, କୁଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟପାଇଁ ପ୍ରଚାରକ ଚର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଭଗବଦ୍ବିଦ୍ୟା ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରକ ଫୌଜ—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଗୁଦାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S.
ସା: ଝାଣ୍ଡିରମଙ୍ଗଳ କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଭାବ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ
ଖରଗଡ ସେବକ ସମିତିର ସଦସ୍ୟ ।

ମଦନମୋହନ ଭଲ ପିଲା । ସେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକୁଲେଶନ କ୍ଲାସରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ଉଠିଛି । ସଂସ୍କୃତରେ ତାର ବଡ଼ ଶ୍ରଦ୍ଧା । ସୁତରାଂ ଜନ୍ମସଂସ୍କାର ଠିକ ଠିକ ଅର୍ଥ ସେ ବୁଝିବାକୁ ଚାହେଁ । ଭାବ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଭୂର୍ଭବୀତ୍ୟରେ ପ୍ରଭବତି ଇତି ପ୍ରଭବଃ ଅର୍ଥାତ୍ ଜନ୍ମ ଅର୍ଥ; ଏବଂ ଅପାଦାନରେ- ପ୍ରଭବତି ଅସ୍ମାତ୍ ଇତି ପ୍ରଭବଃ ଅର୍ଥାତ୍ ମୂଳ, source ଏସବୁ ଠିକଠିକ କରି ପଢ଼େ, ସେଥିରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ବହି ଖନେ ଖତରେ Annual Number ବାର୍ଷିକ ସଂଖ୍ୟା । ଏଗାରଟା । ପଢ଼ା-ଲେଖେ ଦେଇ, ବଡ଼ଟି ଠିକ୍ ଠିକ୍ କହି ଗୁଲିଛି ସେ ଅଜ୍ଞ ପାଠକରେ ଛନ୍ଦ ଓଲଟାଇଛି । କେତେ ଭାବ, କେତେ ଠାଣ୍ଡି, ଭଙ୍ଗୀ—ସିନେମାରେ ତ ସେ ଚୁମ୍ବନ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଛି । ଏଣୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଛବି ଯେଉଁଠାରେ ଗୋଟିକିଆ କେବଳ ମାଷ୍ଟରଜୀ କିମ୍ବା ଏକାଧାରରେ ୨।୪ ଟା ନାୟିକାର ମଧ୍ୟରୁ ବାଛି ବାଛି ଗୋଟିଏ ଚୁମ୍ବନ ଦେଖିଅଛି । ଏହା ଜାଗଜ ଉପରେ - ପୁଣି ଘର ଭିତରେ । ସେଥିରେ ଲୀଳା ଚିତ୍ରନ୍ସ ହେଉ ବା ମେନକା ହେଉ defamation ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ମଦନମୋହନର ମନରେ ଟିକିଏ ଭାବ ଖେଳୁଛି—ପାପ ହେଲା କି ? ସତରେ ମନରେ ତ ପାପ !

ସିନେମାର ଛବି-ଭିତରେ ପଡ଼ିଗଲା । ber ଅର୍ଥାତ୍ ସେତେବେଳୁ ସ୍ୱତ ଘରେ କବାଟ ବନ୍ଦ ଭାବାର ଭିତରେ ଭୁର୍ ଭୁର୍ କରି ଜାଳ ଉଠିଲା ଭାର ଅନ୍ତର । ଭୂମିକଂପ ହେଲା—ଯୁଦ୍ଧ ଆଧୁଆ । ଦେଶ ପରାଧୀନ ଭାବୁ ନିଷ୍ଠେ ସ୍ୱାଧୀନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସିନେମା ଛବି ଚୁମ୍ବନ ଚୁମ୍ବନ ପରା । ସଂସ୍କୃତ ପଢ଼ା ଚୁମ୍ବନ ପରା—ଉଥାଟି ଉଛଲା ଜଗତ୍, ପ୍ରଚ୍ଛ ଜଗତ ଏବଂ ସେହି ଜଗତର ରସ ଚାଲିଦେବ ସେ ମାଧ୍ୟୁର୍ଯ୍ୟର ମୁକ୍ତି ପାଇଁ । ସେ ଅଜ ଶ୍ରୁ, ଶ୍ରୁ । ଭାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଜ ଅନନ୍ତ । ସେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭବ ମାଗ ଉଥାଟି ବିଚ୍ଛୁରିତ । ସେ ସମ୍ପୀତ୍ରେ ସୁଧା ପାନ କରି ଅଜ ବଳିଷ୍ଠ—ମାଗ ଭାଗ୍ୟ ସିନେମା ଛବିର ଓଷ୍ଠ ସୁଖରୁ ନୁହେଁ—ମାତୃଭୂମି ଭାରତର ପଛ ଅନ୍ତରରେ ମନ୍ତ୍ରଧ୍ୱନି ଦେଇ ଚୁମ୍ବନ କରିଥାଏ । ଭାର ଶବ୍ଦରରେ ଅଜ ସାର୍ଥକ ଦେଖନ୍ତୁ, ଭାର ଭାବ୍ୟରେ ଅଜ ଜ୍ଞ ଜ୍ଞ ଭାର ବୁଦ୍ଧି ଅଜ ବଳଲର କରିଛି—ଭାର ସଂସ୍କୃତ ସାର୍ଥକତା ପାଇଛି । ଭାର ଭାଷଣ ଶିଖା ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଛି । ସୁଲୁଂ ପ୍ରଣମେହ । ମହାଶ୍ରୀ ଗାନ ଭାର ସ୍ୱରୁ । ଠିକ ଭାଷଣ ଏହା । ସୁଲୁଂ ପ୍ରଣମେହ ଭା' ପରେ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ଭାର ଗ୍ରନ୍ଥ-ଗ୍ରନ୍ଥ ପାଠ ଅଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଛି ।

ମଦନମୋହନ ଭଲ ଛାତ୍ର ସ୍ଥଳ । ସେ ଗତ-ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା । ବଂଶପ୍ରଥା ବହିମାନ ପରେ । ନୂଆ ନୂଆ ବହି ସୋଫିଏଲଜ୍, ରୁସ୍ପିଅ, ବେଲଷ୍ଟବେଲଷ୍ଟର ସଂଗ୍ରାମ, ଉତ୍ଥାନ, ବିବର୍ତ୍ତନ ସବୁ ଭାଗ ଭାଗ କରି ଜାଗିଥାଇ ଅଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରେ । ସେ ଜାଗ୍ରତ ସଂଗ୍ରାମରେ ଜଗତ ଉପସ୍ଥିତ ଯୁବକ—ଶ୍ରୁଣି, ସାହସ, ସହିଷ୍ଣୁ, ସର୍ବଜନପ୍ରିୟ, ସୁଷ୍ଠୁ ଭୂର୍ଣ୍ଣ । ଭାର ଦୁଦ୍ଦାବାଇରୁ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଜ୍ଞ ଲଭା ଛିଡ଼ା ଅଜ ଭାଗ୍ୟର ଛିଡ଼ ଦେଖେ ନାହିଁ—କେବଳ ଏଇଟି ଉଠେ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ମହାଶ୍ରୀ ଗାନକର ସେହି ଶ୍ରୀ ଦୃଢ଼ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣ୍ଟ ମୂର୍ତ୍ତି । ଭାବହିଁ ସେ ଅନ୍ତ-ଦାନ କରେ—ସେହିଠାରେ ନିମ୍ନସ୍ତର, ପ୍ରଣତ । ଏଥର ଯୁବକ ଭାଲ ଦେଖାଯାଏ—ଭୂତ୍ରିତ ଦେଖା । ଏହିପରି ଯୁବକ ଦେଖୁଛି । ଏମାନଙ୍କ ଜଗତରେ ପ୍ରାସାଦ ପ୍ରସାଦ ନ ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ମୁକ୍ତି ବାଦା ଏମାନେ ଚିର ଫଳ । ଧର୍ମଯୁକ୍ତ ଏହିମାନଙ୍କର—ଏହିମାନେ ସ୍ୱର୍ଗଗାମୀ । ଦେଶ ଭକ୍ତ ବିଚାରରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମନୋଭାବ ସ୍ପଷ୍ଟ ସେହି ଯୁବକମାନେ ଦେଶର ଗୌରବ । କେବଳ ପ୍ରଚାର ଅପାଦାନ-ଚାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖେଦେଖେଲେ, ଭୂତ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖେଦେଖେଲେ ଏଥର ମୂଲ୍ୟ ବଳେ ବଡ଼ ମଣ୍ଡିତ ଭୂଅନ୍ତ ନାହିଁ ।

—o—

ମଦନମୋହନ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ ପାଶ କରିଛି । ତା ପାଇଁ ତାର ବାପମା କଳ୍ପନା ଠିକ ବଳେଣି । ମଦନ-ମୋହନ ମଧ୍ୟ ଧୌବନରେ ପଦାର୍ପଣ କରୁଛି—ବସନ୍ତର ଶୀତ ଶୀତ ଦେଖେଦେଖେଲେ ଦେହରେ ଭାଜ ଯାଉଛି ।

କିନ୍ତୁ ମଦନମୋହନର ଅଜ ସଂସ୍କୃତରେ ମନ ଗଲନାହିଁ । ସେ Sex Problem ଯୌନ ସଂବ-ନ୍ଧୀୟ ବହିରେ ଲୁଚ ଲୁଚ ଅଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରଣି,—ଯେଉଁ ଅଗ୍ରହ କି ଅନେକ ବିବାହିତ ଭଦ୍ରଲୋକ ନୁହେଁ ବୟସ୍କ ପିତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ପାଇ ନ ଥାଏ—ଭୁଗ୍ନ ଭାବ୍ତ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାତ ଜାତ ବହି ମଣ୍ଡଳରେ ଲଟିଥାଏ—ଏହା ସ୍ଥୁଳ ସାର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ମଦନ-ମୋହନଙ୍କୁ ଦେଖୀ ଦେଖୀ ବିଚାରକ ହେବନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଦେଖେଦେଖେ ବାସନାର ଚିତ୍ର ତାର ଉଦ୍ଭାଳ୍ପିତ ମାନସ ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଦାନ କରି ପାରେ ? ଏଣୁ କରି ସେ ଯୋଗ ଦେଲ ଦେଶର ନାମରେ ଯେଉଁଥିରେ ନାସ୍ତିକମାନଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ପରିପାଳନ । ବାସ ବିରକ୍ତ ହେଲ—ସଂସ୍କୃତ ପଣ୍ଡିତ ଖାଲ ହେଲେ—ଦେହ ମାଷ୍ଟର ଦୃଶ୍ୟ ବଦଳେ—ଦେଖେ ଭଲ ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ା ଛାଡ଼ିଲ, ଗରମ ହୋଇ ଗଲା ମଦନମୋହନ କିନ୍ତୁ ଦେଶପ୍ରେମୀ ହେଲେ ଖୁବ ଭାଷାରେ ଦେଖାଇଲା—ନାଇଟ୍‌ମାନଙ୍କର ସେବା କଲା—ସେଥିରେ 'ସେ knight errantry ବା ଶ୍ରୀ ଜାତକୁ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ମହାଶ୍ରୀରୁ ଦେଖାଇଲା । ଜେଲ ଗଲା—ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖେ କଲା—ବାହାବା ବାହାବା ମନେ ମନେ ଜେଲରେ ବସି ଶୁଣିଲା—ଜେଲରୁ ବାହାରି ଅଗି ମେସ କଷ୍ଟଗଲା—ମୋହ କଷ୍ଟଗଲା—ଟିକିଏ ସବୁ ସହଜ ସରଳ ବୋଧ ହେଲା—ପୁଣି ସେ ଦେଶ କାମରେ ମନ ଦେଇ କାମ କଲା—ସେ ଏବେ କଳ୍ପ ନୁହେଁ ଯେ ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟ ଅଳ୍ପକ ଦେଖ ଏବେ ବଳିଦା ଲେଖିବ—ଉଥାଟି ଦୁଦ୍ଦ୍ୟ ଉଲେ ଉଲେ ସଜ୍ଜାର ଦୃଶ୍ୟ ଲେଖା ଥାଏ—ସେଠି ଦେଖେ ଦେଖେଦେଖେଲେ ଦ୍ୱାର ଚାଲିଗଲେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ଜାଗି ଉଠେ ।

ଏଇଟି ବିଚାର କଲା ନାହିଁ—ଭାସ ମାଳ କଥା-ରେ ଅଜ ଟିକିଏ ସବୁର କରିଥଲେ—ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ହୋଇଥାନ୍ତା । ତାହା ମଧ୍ୟ ହେଲାନାହିଁ । ଏହିପରି ଏହିପରି ସବୁ ପଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା, ବୃଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ଜଗତର ସାଧାରଣ ହୋଇ ଅଟିଲା । ନ ହେଲା ମଦନମୋହନଙ୍କର scholar ବା ପଣ୍ଡିତ ହେବା, ନ ହେଲା ରମଣୀ ବଳ୍ଲଭ ହେବା, ନ ହେଲା ସରକାର ଚିତ୍ରୀବସ—ଦେଶପ୍ରେମ ଜେଲରେ ପଡ଼ ସଜା ପେଇ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

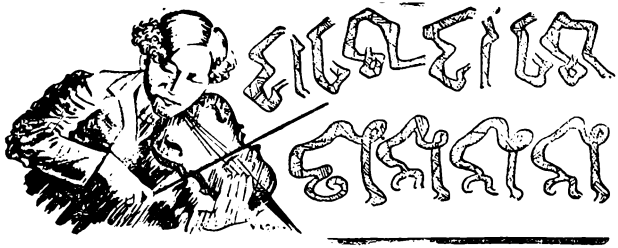

ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ କଥା ଘଟା କରିବାକୁ ଯାଇ ମାଡ଼ ଖାଇଛନ୍ତି ।

× × ×

ଅପମାନକୁ ସମାନ କରୁଁ କରୁଁ ଚରମ କରି ପକାନ୍ତି ଯେ, ନାରୀ ।

+ + ×

ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଦୁଇ ଅବ ଭଲ ପାଏ । ଅରେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇନର ପୂର୍ବରୁ ଅଳ୍ପଅରେ ଶେଷ ଦୁଇନ ପରେ ।

+ + +

ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ପଇଷା ମାରେ । ଯଦି ଓ ସେ ଭଲ ପାଇ ମାରେ, ସେଟା ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷରେ ଦାଉ ସ ଧରା ନୁହେଁ । ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଇଷା ଦିଏ—ସେ ଯଦିଓ ଭଲ ପାଇ ଦିଏ—ସେଟା ପୁରୁଷ ପକ୍ଷରେ ଲାଭ ହିଅ ନୁହେଁ ।

+ × +

ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକକୁ ଜଣେ ସେପର ଦେଖେ, ସମସ୍ତେ ସେପର ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ।

× × ×

ଗୋଟିଏ ଅନୁଢ଼ା ବାଳିକା ପକ୍ଷରେ ପ୍ରେମ ପତ୍ର, ବିବାହିତା ମହିଳାର କମାଗାର ଏକେ ସଦୃଶ ।

+ + +

'ନାହିଁ' କହିବାର ସୁବିଧା ନ ଦେବା ଠାରୁ ଅଧିକ ଚରିତ୍ରିକର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବୋଧେ ଅନ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ ।

× + ×

ଅଧୁନିକା ବାଳିକାମାନଙ୍କ ଭଳି ଶିକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ନାହିଁ ନ ଥିବେ । ତାଙ୍କୁ ୧୬ ବର୍ଷ ହେଲାକୁ ୯୬ ବର୍ଷ ଲାଗିଯାଏ ।

× × ×

ସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟାକରଣ ଲୁପ୍ତ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟାଏ କାବ୍ୟ ।

× × ×

ମାଇପେ ବେଶ ହୁଅନ୍ତି ତାଙ୍କର ନିଜର ଅନନ୍ଦ ଓ ସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପଡୋଶୀ ମାଇପଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଓ ଅସନ୍ତୋଷ ଅଣି ଦେବା ପାଇଁ ।

+ × +

ଯୁବତୀ ଯେତେବେଳେ ଯୁବକର ବାହୁ-ବନ୍ଧରେ ମଥା ରଖେ, ସେତେବେଳେ ସେ ମଥା ହଗାଏ ନାହିଁ—ମଥା ଖାଏ ।

+ + +

କୁମାରୀ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଯାହା ଅପେ ଅଥେ ତାକୁ ଅନନ୍ଦରେ ନେଇ ନିଏ—ସ୍ତ୍ରୀ ହେବାମାତ୍ରେ ତାର ଯାହା ଲେଡ଼ା ସେ ତା' ପରରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଯାଏ ।

× × ×

ଯେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ତମର ଘର ଗୋଟାଏ ଅକର୍ଷଣୀୟ ବସ୍ତୁ ହେଇ ପାରେ, ଯଦି ତମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠରୀରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏ ଦର୍ପଣ ରଖି ଦିଅ ।

× + ×

ଅଧୁନିକା ବାଳିକା ଗୋଟାଏ ଶୁକୁଟା ଅମ୍ବ ସଦୃଶ । କାରଣ ଅପରଣ(ଶି)ତା ଓ ଖରାଖିଅ କୋଇଲି-ସଦୃ ।

× + ×

ମାଇପେ କହନ୍ତି ସବୁ ମିଶିପେ ସମାନ । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଜଣ ପୁରୁଷ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଲୋକକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଫୋତ୍ତା ତାଙ୍କ ଅଖିରେ ଧରା ପଡ଼ିଯାଏ ।

× + ×

ଯଦି କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ତାର ସ୍ୱାମୀ ଦେଉଁଠି ଥିଲ ବୋଲି ନ ପଚାରେ ତେବେ ଜାଣିବ ସେ ଜଣେ ଦାର୍ଶନିକ ।

× × ×

ନାରୀ ଜଣକୁ ବାହାହୁଏ, ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବୋଲି ଭାବି

× × ×

ସ୍ତ୍ରୀ ବାହା ହେବାଖିଣି ଦେବଳ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଡରେ ନାହିଁ—ଅଉ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ସେ ପୁରୁଷ ପାଖକୁ ଅସନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବି ଡରେ ।

× + ×

ଏଥର ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଥାଇ ପାରନ୍ତି ଯେଉଁ ମନକର କି ଗୁପ୍ତ ପ୍ରେମ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏଭଳି କୁଚିତ୍ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁ-ମାନଙ୍କର କେବଳ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରେମ ଥାଏ ।

× × ×

ନାରୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ବା ଶିକ୍ଷାଦେବା—ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟ ନାରୀ ପାଇଁ ।

+ + +

ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ଗ୍ଲେଷ୍ମ କରେ ଯୁଅ-ଗ୍ଲେଷ୍ମ କରେ—କିନ୍ତୁ ଗ୍ଲେଷ୍ମ ହୁଏ ପୁରୁଷ ।

× × ×

ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମାରେ—ସେ କି ପୁରୁଷ ବୋଲି ସହେ ।

× × ×

କେବଳ ବାହା ହେବା ଯାଏଁ ପୁରୁଷର ବିଗ୍ରହ ବୁଦ୍ଧି ଭିତରେ ସ୍ଥିର ଅଟ୍ଟା ଥାଏ ।

× + +

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲାଟ ଓଡ଼ିଶା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବେ ଶୁଣି

ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଚିନ୍ତା

—ଶ୍ରୀ ଚରଣ ଦାସ ବି.ଏ.

(ସ୍ୱର ଶଙ୍କରାଭରଣ—ମଧୁମଙ୍ଗଳ ଚତୁର୍ଥଶ୍ରେଣୀର ହନୁଚରଣରେ)

ଦାଣ୍ଡରେ ଶୁଭଲଗ୍ନ, ଲଗ୍ନପତ୍ରୀ ଦୁଇ
ଅସିହ ସ୍ପେଶଲ ଗାଡ଼ି ଧରି ନେବା ସାଇ
ପୁଜା ଦ୍ୱାରକ୍ରମ ସହିତେ
ସଜ ହେଉଛନ୍ତି ମଥା ଜୋଡ଼ିବେ ପୃଥିତେ । ୧
କଲେ ସମର ଯୁଦ୍ଧ ତେଣେ ଦୁଇଜର
ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଧାରଣ ସିଂହ ଦରବାର
ଛହିଁ ଯୁଝିବାର ପଇଁ
ଅଫ୍ରିକା ମୁଲକେ ଜଗି ରହିବେଟି ଯାଇ । ୨
ଶୁଣି ଓଡ଼ିଶାଦେଶ ଜନେ ହୋଇଲେ ଅରତ
ନେତା ଯିଆ ଖାଇ ଦ୍ୱାଇ-କମାଣ୍ଡାଙ୍କ ନାତ
ସେହି ମତେ ହେଲେ ସବେ—
ଏକଜୁ ଅରେକ ବୋଲେ କି କରିବା ଏବେ ।
ଗଞ୍ଜ ସାଜ ମେଳ ହୋଇ ଜଣ୍ଡ ଶରୁର
ଦ୍ୱାରକ ବିନ୍ଦୁ ଜୀବନ ଧରିବ କେ ଶରୀର ।
ଜଣ୍ଟେ ହେଇଲ ମରଣ
ଯେତେବେଳେ ଉଠିଯିବ ଲଟଙ୍କ ଚରଣ । ୩
କେ ବୋଲଇ ମରଣ ଅମ୍ବଙ୍କୁ ପଛେ ହେଉ
ଅଫ୍ରିକା ନ ଯାଉ ଲାଟ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳରେ ଥାଉ
କଥା ରହିବନ୍ତା ଘରାରେ
ପ୍ରାଣ ଦେଉଛନ୍ତି ଓଡ଼େ ଦ୍ୱାରକ ଅଶାରେ । ୪
କେହିଁ 'ମନ୍ଦ ରଙ୍ଗ' ଚାଲି କରଇ ରୋଦନ
ବାଲିଠାରୁ ଫୁଟି ଯିବ ଏ ବେନ ନୟନ
ଅଳ୍ପ ହୋଇ ରହିଥିବା,
ବଇଦ ଦ୍ୱାରରେ ଯେଣୁ ବେଳକ୍ରେ ଦେବା ।୫
କେହି 'ଜଳ ଜଳ' ଶବ୍ଦ ନୟନେ ଲୋଚିତ
ମନ୍ଥଳ ଅନ୍ତ ବୋଧ ବହଇ ଏତେକ
ଅମ୍ବସଙ୍ଗେ ଥିଲେ ରହ
ଭୁଷଣ ଶ୍ରୀଚରଣେ ଅଙ୍ଗ ଅଶୋକ ଦଶଇ । ୬
କେ ବେ ଲଭ ମୁଖଲଗ୍ନ ଅମ୍ବ ପ୍ରାଣ ନେଉ
ଅମ୍ବେ ସର୍ବ ଅଙ୍ଗ ଲଟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାଉ
ଏହା କରୁ ମୋ ଦରବ
କେ ବୋଲଇ ସତେ ସଙ୍ଗି ଏ ଭାଗ୍ୟ କି ହେବ
କେହି ମନ୍ଦ ଦ୍ୱାର୍ଥୀ ଜନ ବାହୁଡ଼ ଜାଇ
ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନ ଗଲେ ବାହୁଡ଼ି ଛଇ
କେହି ଧରଣୀରେ ପଡ଼ି
କେହି ବେଣ୍ଟକାହୁ ନେଇ ଦୁଇ ଦୁଇ ରେ ରୋଦେ
ଜଣ୍ଟ ମ ପଳ ନ କେହି ନ ଦେ ଜଣ୍ଟ ଜଣ୍ଟ
ହା ଦ୍ୱାରକ ବୋଲ-ଜାତ ବାଜାଇ ଧରି
କେହି ବୋଲେ ଅହେ ଭଲ
ଜଡ଼ଲଟ ଜର୍ପା କହ ନ ଦିଏ ଜଙ୍ଗାଲ । ୯

ଏତେ କହ ଉଡ଼ି ଜେଡ଼ା ଲାଟ୍ଟାବାସେ ମିଳ
ଦେଖିଲେ ସ୍ୱହସ୍ତ ମେଲେ ଜୀବନ ସଖ.ଲ
ବର୍ଷି କରନ୍ତି ଶରୁର
ସକାଳନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟକେସ ପିବାର ସମ୍ବାର । ୧୧
ଲାଟଙ୍କୁ ଅନାଇ ମିଶ୍ରେ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ବିଦାୟ ବେଳ.ରେ ଥରେ ମଧୁର ଚୁମ୍ବନ
ଦେଇ ଗ୍ରହା ପିଅଲ୍ଲାରେ
ଚରିତାର୍ଥ କର ସ୍ୱାମୀ ଏ ଜୀବନ ଥରେ । ୧୨

ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ବିଳାପ

ମଧୁସ ଚରିତ୍ରଶ ବ୍ରତ୍ତେ ।
(ମଧୁମଙ୍ଗଳ ପଞ୍ଚମ ଛନ୍ଦ ହନୁଚରଣ)

ଚତୁରନ୍ତ ଓଡ଼େ ଦ୍ୱାରକଙ୍କୁ
ଗ୍ରହି ଶ୍ରମ୍ବ ଅରବିନ୍ଦକୁ
ଅଫ୍ରିକା ଗଲେ ସ୍ପେସାଲ ରଥେ ରଙ୍ଗେ
ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ ଦେବ କାହାକୁ ହେ ମୋହନ
ଭୁମ୍ବ ସଚ୍ଛେଷ୍ଟରେ ଶାନ ପିବ,
କାହାପାଇଁ ଏ ପିଣ୍ଡରେ ଥିବ
ଯାହା କାହାସାହା ପଇ ବଜ୍ରଥିଲ
ସେହି ଯେଉଁ ଏବେ ଛଡ଼ିପିବ ହେ ମୋହନ
ଛଷ ବାଷ ଓଦେ ନାଶିଯାଅ
ଜର୍ଜ୍ଜରିଲେ ମରୁ ସ୍ଥଳେ ଥାଅ
ଭଲେ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ମରୁଥ ଉଁ
ଏବେ ଶରଦନ ଗାଇଁ ଜଳ ହେ ମୋହନ ।
ଯେତେବେଳେ ଅମ୍ବ ଲଟଙ୍କୁ
ଯେଉ ସ-ଙ୍ଗ ଏଡ଼ଡ଼ଙ୍କଙ୍କୁ
ମଝେ ଚଢ଼ି ଦଉଡ଼ ଅ ଥିଲେ
ଗ୍ରହିରହିଁ ଡୋଲ ମାରକାହୁ ହେ ମୋହନ ।
ମିଝଙ୍ଗିରେ ବସ ପେଡ଼େବେଳେ
ପ୍ରାଣ ପଣଇ ହୁଦସ୍ତ ସ୍ଥଳେ
ଯୁଗ ଦେଖି ପେଛେ ମାହ୍ରଏ ଦ୍ୱାରନ୍ତ
ମହାନନ୍ଦ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜୋଲାହ୍ରଲେ ହେ ମୋହନ
ବର୍ଷା ଲଇ ଯେଉଛେ ହନ୍ତ ଜଅ
ମାୟାଦନ୍ତ ଦେଲେ ବା ଘାଲୁଅ,
ଅଣ୍ଡା ପତର ଲଇଲ ମାତ୍ର
ପେଛେ ହୁଂଣ୍ଡ ଭୁଜ୍ଜ ହେ ମୋହନ
ନବ ଲାବଣ୍ୟ ଜଳ ଜହ
ଦେଖି ଦୁଃଖ ଭୁବ୍ରହ୍ମ ଏ ଏହ
ଓଡ଼ୋଲେଇ ଡୋଲା ଦେଖିଲେ ବ ଡୋଲା
ଜେବା ପାଶୋଗ୍ର ଶାଣ୍ଡିବ ମନ୍ତ୍ର ହେ ମୋହନ ।
ଜଙ୍ଗରେସ ବାଘୁଁ କେ ଶିବ
ଜମିଦାର ମାନ କେ ଶେଷ
ବୋଧ ଶିଆ ଜଳ ହର ଜଳ
ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଂଶ ଜଏ ଶିବ ହେ ମୋହନ ।
ଜଣ୍ଡ ଡେଗ ଶୁଣ୍ଡ ଜ ହଣ୍ଡ
ଓରେ ମଡ଼ପ ଜ ବଳା ଜଣ୍ଡ
ଏବେ ସେମାନ ଅଛୁଁ ଶୁନ୍ୟ ହୋଇବ
କି ଜଳ୍ପ ଜହ୍ନଲୀମ୍ବ ଜନ ହେ ମୋହନ
ବାଃ ଜଗ ନେଇ ସ୍ୱଳ ଗ୍ରହ
ବିଦ୍ୟାଳ ହେ ସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀ
ଜାହା ସଙ୍ଗେ ଜଙ୍ଗେ ଗ୍ରହା ଛେଡ଼ିଜନ୍ତେ
ଜଳ ଜଉଁ ଅ ମ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଳ୍ପ ହେ ମୋହନ
ଜାହା ଜଳ ହୋଇଲେ ଫୁଲ
ଦେଇ ଅନ୍ୟାସ୍ପର୍ଶ ହେବୁ ଗୋଲ
ଜାହା ଜ୍ୟରେ ଅମ୍ବ ମଥା ଯେ ଜଣ
ହିହିହିଁ ହସି ହେବୁ ଚେଲ ହେ ମୋହନ ।
ପୁଣି ଲଟ୍ଟେ ଜେହ ଜ୍ଜ
ଭୁମ୍ବ ଜ୍ଜ ଦ ପ୍ରଣ ସୁଜ୍ଜିତ
କାଠପୋଡ଼ ଦ୍ୱ ନଦ ପ୍ରହୋଦ୍ଧ
ଭୁଣ ହୋଇ ଯେ ଦୂରେ ଦ୍ୱାରକ ହେ ମୋହନ
ଜ୍ୱଳ ଅଗ୍ନିଗ୍ରଏ ବାଲେଶ୍ୱରେ
ପଣ ଦ୍ୱାରକେ ଭୁଂଜ ଚିତ୍ରାରେ
ମୋହିନ୍ଦ୍ରନ ବିଷ୍ଣ ପ୍ରାନ ଜୀବନ
ବାଲେଶ୍ୱର ଭୁଷ୍ଟିବ ଜଗରେ ହେ ମୋହନ ।
ମ୍ୟାନଜୀ ଅଜନରୁ ଚଣ୍ଡେ
ଗ୍ରହି ସ୍ପଷ୍ଟକୁ ଜେଲ ଦଣ୍ଡେ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଜମ୍ବଜ-ା ଅଜନରୁ
ଭୁଜ୍ଜିଦେଇ ବଡ଼ଲଟ ମୁଣ୍ଡେ ହେ ମୋହନ
ଜିଏ ଏଜ୍ଜିଜ ଭୁଜ ଗାଠ
ଭୁଜ ଭୁଯାଉ କ ଶିବ ବାଟ
ଯୁଦ୍ଧଗ୍ରହ ଗାଇଁ ଦଉଗାରୁ ଏବେ
ଜିଏ ଜ୍ଜ ଜ ଶିବ ଜାଟ ହେ ମୋହନ
ଜେଲ୍ଲିଖାନାରେ ଗୋଷ୍ଠିବ ମଣା
ଏହ ନ ଗ୍ରଏ ଜେ ଭାବ ଦଶା
ଜ୍ଜଦ୍ଦଭ୍ରଭ ଅଶା ଠାରୁ ଜ୍ଜ ଜ ପଣ୍ଡି
ଜିଏ ଥାଏ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ ହେ ମୋହନ ।
ଶୁଣି ଲଟ ବୋଲନ୍ତି ହସ
ଭୁଂଣ ନ ଜ ଓଡ଼ିଶା ବାସୀ,
ମୋହ ବଢ଼ଲେ ରଖିଗଲ ଯାହାଙ୍କ
ସେହି ଦେଖିଥିବେ ମନ ଭେଣି ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସାର୍ ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼ାଉଥିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଗୋଳମାଳ କରୁଛି ବୋଲି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲା ।

ସାର୍—ତାର ନାମ କ'ଣ ?

ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପିଲା—ଦୁର୍ଜନାମ ସାର୍ ।

× × ×

ସାର୍—ମଧୁ ଗୋଟିଏ ଭଲ ପିଲା । ମଧୁ ଏଠାରେ କି ପଦ ?

ମଧୁ ବିଶେଷ୍ୟ ସାର୍ ।

× × ×

ସାର୍—ମରୁଭୂମି କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ମଧୁ—ଯେଉଁଠାରେ କିଛି ଜନ୍ମେ ନାହିଁ ସେଇ ଅନୁର୍ବର ସ୍ଥାନକୁ ମରୁଭୂମି ବୋଲିଯାଏ ।

ସାର୍—ବିନୋଦ, ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।

ବିନୋଦ - ଅମ ଅଜାଙ୍କ ଟାଙ୍ଗରି ମୁଣ୍ଡ ।

× × ×

ସାର—ତୁମେ କେଉଁ ଜିଲାରେ ଠିଅଛ ଗୋପାଳ ।

ଗୋପାଳ—କାହିଁକି ସାର୍ ?

ସାର—ତୁମେ ମୋର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ ।

ଗୋପାଳ—କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ! ମୁଁ ଯାହା ଜାଣେ, ଅଥଚ ସେମିତି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରୁ-ନ ହାନ୍ତି ।

× + ×

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ—କାହୁଁ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଚାଲେଇ ଯାଇଛି । ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ହେବ ବୁଢ଼ି ମଇଳ ବୋଲି ଧମକାଉଥିଲା ।

ପୁରୁଷ—ଅଲା ଅମେ ତୁଅ ଗୋଟେଇ ସବୁ ତଳସ କରିବୁ । ଅହା ତାର କେଉଁଠି କିଛି ଚିହ୍ନ ଅଛି ?

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ—ତା' କାନରେ ଟିକିଏ ଦୋଷ ଥିଲା । ସେ ଶୁଣିପାରେ ନାହିଁ ।

+ + +

ଗୁରୁଏ ନବ୍ୟାଙ୍କର ଫଟ ଉଠୁଥିଲା । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କର ପରିପାଟିକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥିଲେ ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫର—ଜେଡ଼—ଉଥନ୍—ଟୁ—ଜନିଦୋ—ରହନ୍ତୁ—ରହନ୍ତୁ— । ମୋର ଟିକିଏ ସେନ୍ସ (ବାସନା)—

× × ×

ଅମର—ଭଲ କ'ଣ ଭଲେ ବେଶୀଦିନ ରହିବ ।

ଅମୂଲ୍ୟ—ଶୀଘ୍ର ନ ମଲେ ।

+ × +

ନରସିଂହ—ଭଲ, ଘଡ଼ିଟା 'ଚାଉଁରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ଅରୁ ଟିକିଏ ଅଗରୁ ପଡ଼ିଥିଲେ ବିଜ୍ ମୁଣ୍ଡ ଫାଟି ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ନରେନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ ବହୁଥିଲି ସବୁ ଘଡ଼ିଟା ସବୁ-ଦିନେ ଲେଟ୍ ।

× × +

ଗୋଟିଏ ଦେଶ (ଭଗ୍ନ) ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିୟମ ଯେ, କୌଣସି ସଭ୍ୟ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ସେହି ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରିଲେ ସେ ସଦ ନିଜେ ତାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରେ ତେବେ ୫୨୧ ଜରିମାନା ଦେବ ।

ଜଣେ ଥରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲା—ଗୁଣ୍ଡ-ମୁଖା ଗାଈ ଖୋଳିଲାବେଳେ ଉପରେ କାହିଁକି ମାଟି ନ ଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କେହି ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାକୁ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲା—କାରଣ, ଗୁଣ୍ଡମୁଖା ଗାଈ ଉପରକୁ ଖୋଳି ଥାଏ ।

ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସଭ୍ୟ—କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରଥମେ ଗାଈକୁ ଖାଲି କିମିତି ?

ପ୍ରଶ୍ନକାରୀ ସଭ୍ୟ—ଏହା ତମର ପ୍ରଶ୍ନ—ତମେ ଉତ୍ତର ଦିଅ !

—+—

ରାମବାବୁ—(ଦିଅଲିଦିନ) ହରିଅ, ତୁ ଯାଇ ବଜାରରୁ ଦୁଇଟି ଭଲ ଦେଖି ଝିଙ୍କଚକ ଆଣିଲୁ ।

ହରିଅ ବଜାରରୁ ଯାଇ ଦୁଇଟି ଝିଙ୍କଚକ କିଣି ବାଟରେ ଜାଳି ଜାଳି ଆସି ରାମବାବୁଙ୍କୁ ଦେଲା ।

ରାମବାବୁ—ତୁ ଏହାକୁ କଣ ଜାଳି ଘେନି ଆଣିଛୁ !

ହରିଅ—ଆଜ୍ଞେ କହିଲେ ଯେ ଭଲକରି ଦେଖି ଝିଙ୍କଚକ ଆଣିବ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଜଳାଇ ଦେଖି ଆଣିଛି । ଭଲ ଜଳୁଛି ।

+ + +

ଯେ ଲିଖିଥିଲା ତୋର କିଛି କହିବାର ଅଛି ।

ଲେଖକ—ଅଛି ହିଁ । ମୁଁ ମହାଜନଠୁଁ ୫୦୦୦ ଧାର କରିଥିଲି ।

—ନବକୁମାର ।

—+—

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ କିନାଶ୍ରମରେ ଦଶ ଟଙ୍କା

ଡଗର ୨୪ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୪-୧୯୪୧ ରିଖ

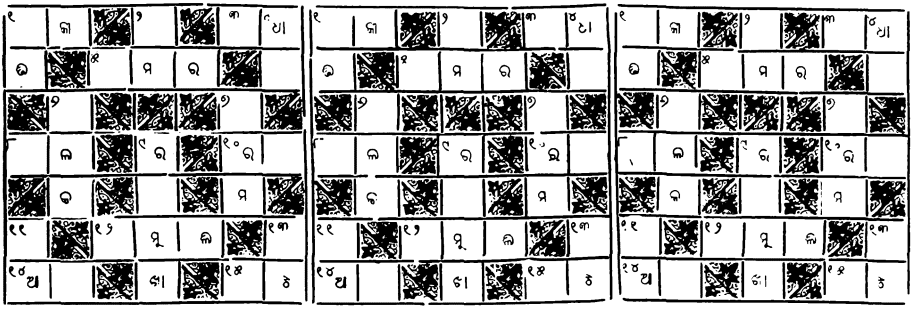

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର _____

ପ୍ରମାଦ:— ୧୯ ସଂଖ୍ୟାରେ ୧୪ ସିଧା ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାଟା ଭୁଲ କ୍ରମେ ଛପି ଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ଏ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଏ ଭୁଲଟା ଧରା ହେବ ନାହିଁ ।

ବାଆଁରୁ ଡାହାଣ

୧ । ପୃଥିବୀରୁ ଯେଉଁ ଦଳ ଧ୍ୱଂସ ବାଟରେ ଚାଲିଛନ୍ତି ।

୩ । ଛାଡ଼ି ନ ଦିଅଥିବା ବେଳେ ଏହା ଥାଇକେ ଅଧ୍ୟ ବଳେଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

୫ । ଭୌଗଳିକ ଭୌଗଳି ଗଡ଼ଜାତର ଅଧମ ନିବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନୃଶଂସ ପ୍ରଚଳନ ଅଛି ।

୮ । ଏହାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଭୟ କରନ୍ତି ।

୧୦ । ଅମ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ବଡ଼ ପର୍ବ ।

୧୨ । ଶିଳ ଶିଳସୁଅ ଗଗନେ ଉଡ଼ୁଛି,— ଭୁଲା ଲହୁଲ ମୋତେ ରଖ !

୧୩ । ସୁନ୍ଦରର ଏ ଗୃହାଣୀରେ ସୁବକ ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ପରେ କି ?

୧୫ । ବଡ଼ ଲୋକ ସହିତ—ଲଗାଇବା ବେହେଡ଼ିବ ମାଫ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୧ । ସୁଅର ସୁଅ ଓ ଝିଅର ସୁଅ

୨ । ଏହା ହେତୁ ଅନେକେ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରି ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୪ । ମହାଜନଠାରୁ ଏହା ଅଶିଳେ ମୂଳକୁ ସୁଧ ଦାଳି ଚଢ଼ିକାର ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖା ଯାଏ ।

୬ । ଏହାକୁ କିଏ ଅଦର କରିବ ?

୭ । —ଛଡ଼ା ଲୋକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉପହାସର ଭାଜ ।

୯ । ହୁଷ୍ଟଳର ଏହା ହୋଇ ଚାଲିଛି ଅଧିକାଂଶ କରୁଛନ୍ତି ।

୧୧ । ଏହାର ଜୟସ୍ତ୍ରର ମଧ୍ୟରେ ଜୁଡ଼ିହେଁ ?

୧୩ । ଏହି ଲୋକର ପ୍ରାୟ ଅଳସୁଆ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଧନ୍ଦା ଭେଦର ବାଟ

ଉପର ବକ୍ସରେ ଯେଉଁ ସବୁ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଓଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସାଇ ଚଳି ଥିବା ସବୁ ସାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ବାଆଁରୁ ଡାହାଣ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁହେବ ବକ୍ସ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତେନଃ । ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଥିବ ତେନାସିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ବିଚାର କରି ଯେଉଁଶବ୍ଦଟି ପୂର୍ବ ମିଳୁଛି ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ଯାନ ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଭଳି ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଗଚ୍ଛିତ ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୫୧ ଟାକାର ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫୧୧ ଟାକାର ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିବେଚନାନୁଯାୟୀ ୫୪୧ ଟାକା ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ କେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା କରା ଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୫୧୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ମଜା ବହି ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ଚରଣଖଣ୍ଡ ବା ଉତ୍ତରୁଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦୵ (ଚାରିଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦୵, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୧୦୵ ଏବଂ ଚାରିଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଚାରିଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦୵ ପଡିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୧୦୵, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵ ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରବେଶିକା ଟି ପରିଚିତ ଷ୍ଟାମ୍ପ, ମନିଅର୍ଡର, ଚେକ୍ କିମ୍ବା ଅର୍ଡର, ବା କେବଳ ଚେକ୍‌ରେ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଚାରିରେ ଉତ୍ତର ଲେଖା ହେଲେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଫାଫା ପଛପଟେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କର ପୂରା ନାମ ଓ ଠିକଣା ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣା (square) ଟି ଲିଫାଫା ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ଲିଫାଫା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଚରଣ ଛାପା କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୩ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରଥମ ୩ ଖଣ୍ଡ ଛାପା କୁପନରେ ଦେଇ ଶେଷର ଯେତେ ଛାପା ଥାଉ ସାଦା କାଗଜରେ ଲେଖି ଚାରି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହିଠାରୁ ଚାରି

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To:

DAGARO Sabdadhanda

P. O. BHADRAK

Dt. BALASORE

ORISSA

ଭେଦୀମାନଙ୍କପାଇଁ ସୁବିଧା

ବିନା ଡାକଖର୍ଚ୍ଚରେ ଲେଖିଲା ପଠାଇ ପାରିବେ ।

(ଏହିଚାରିରେ ଉତ୍ତର ଦେବାର ଦରକାର ନାହିଁ)

ଅନେକ ଲେଖକଙ୍କ ଚାରିରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଅଥବା ଅପେ । ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ପୋଷ୍ଟ ବିଭାଗରୁ ଅନୁମତି (Permit) ଆଣିଛୁଁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଶବ୍ଦଧନା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଦେବେ, ଯେ ସେମାନେ ଉପରେ ଟିକିଟ ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଟିକିଟର ମୂଲ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ପୋଷ୍ଟେଲ ବିଭାଗ ଦେଇ (bearing) ସୁଦ୍ଧ ନ କରି ନେଇ ନେବେ । ଫଳରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଚାରିରେ ଟିକିଟ ଦିବାର ଦରକାର ନାହିଁ । ଏହି ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ଚାରିରେ ଏହିପରି ଉତ୍ତର ପଠାଇବାକୁ ସୁବିଧା ଦେଇଛେ ଅଥବା ଦେଖିବା ବା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲେଖାଯାଇ ଉପରେ ଠିକଣା ଲେଖାଇ ଅବଶ୍ୟ ମାଗିବେ । ଏହା ନ ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସୁଦ୍ଧ ହୋଇପାରି ନ । ସେଥିରେ ଲେଖା ଅମ୍ଭମାନେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହିପତ୍ର

ବାଜିରାଉତ

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ନୁହେଁ— ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଗୀତା ଭାଗବତ—ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପୋଥି ପୁରାଣ ।

"ବାଜରାଉର ବାର ବର୍ଷର ପିଲା । × × ବୁଢ଼ାମା ଧାନ ଭାଙ୍ଗ ପେଟ ପୋଷେ । × × × ସ୍ତ୍ରୀ ୧୯୫୯ । ଚେତନାଳାଳ ଅବୋଧାଳନ । × × ବରବାଦ ପୁଣ୍ଯସ ପଲକ ଧ୍ୱନ୍ଦନ ଗାଣ୍ଡିଟର ସୁଲଫଏରେ ବର ସାର ରକ୍ତ ସୁଁ ହା ହୋଇ ଫେରି ଅସିଲେ ।"

ଜହ ଗାଣ୍ଡ ହେଉଛ । ଜାଣ୍ଡ ବାରବର୍ଷର ପିଲା । ବହଲ—"ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର ସ୍ତ୍ରମ ନାହିଁ— ସୁଁ ଭଙ୍ଗା ଛଡ଼ର ନାହିଁ ।' ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭୁଲ ସ୍ମରଣ ।"

ସଲ । ଅଜ ଭାଣ୍ଡ ଜାଗାରେ ଠିଆ ହୋଇ "ସ୍ତ୍ରୁତି, ନଃ, ପୁର ପ୍ରମୁଖ ଅଜ ବେଡେ ଜଣ ଖାଲ ଶ୍ରୈନିକ ମଧ୍ୟ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ହୋଇ ଗଲେ ପଡ଼ଗଲେ... ।"

"ସାଡୋଟ ଯାକ ଗଡ଼ଲ୍ ନେଇ ବଃକ ବାଠ-ଯୋଡ଼ବୁଲ ଖାନ୍ନଗର ମଣ୍ଡାଣିରେ ଗୋଟିଏ ଚଟାରେ —"

ଏଇ ହେଲା ବାଜରାଉର ପରିଚୟ । "ସେ ଦିନ ସେଇ ଉତ୍ସାହିତ ଚଟାର ନାଲ୍ଲର ଉପଲ ମନରେ ଯେଉଁ ଅସଂଖ୍ୟ ଭାବନାର ଉଦ୍ରେକ ହୋଇ ଥିଲା—ତାର ସୁରଣରେ ଏ କବିତାଟି ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଛି" ବୋଲି-କବି ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

କେବଳ ପରିଚୟରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ନ୍ତେଣି, ଅଧ୍ୟା-ତ୍ମରେ ବଳିଉ ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଆ ଚେହେରା ନଜ୍ଜ ଉସ୍ତ୍ରମ ହୋଇ ଉଠେ । ରୋମମୂଳ ପୁଲକାଏ । ଦେହ ଶିଉରେ ପଡ଼େ ।

ଅଜ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ! ମୋର ଜଳର ଅନୁଭୂତ, ଅଜର ଯୁଗର କୌଣସି ପୋଥି ପୁରାଣ ମୋତେ ଏପରି ପୁଣ୍ୟମୟ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ନାହିଁ । କହିଛନ୍ତି ସମା-ଲୋଚନା କରିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରତି ପଂକ୍ତି ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାହୁଏ ।

'ନୁହେଁ ବନ୍ଧୁ ନୁହେଁ ଏହି ଚୋ,
ଏ ଦେଶ ଚିମିର ଉପଲ
ଏ ଅଭିଶ୍ଚ ସୁବର ଶଳିଆ ।'

କବିଙ୍କର କବିତାରେ ଗୋଟିଏ 'ସୁଲ୍ଲଳିତ ମୁହ୍ୟ-ସ୍ଥାନ ପ୍ରାଣ' ଏହାଠି ପାଇଲି ପ୍ରଥମେ ରୂପ । 'ସେ ଅମାନିଷ୍ଠ ପିଲ' କବିଙ୍କର ଚିନ୍ତାର ଶୃଙ୍ଖଳ ନାହିଁ— 'ଉଦ୍ଧ ଅଗର ଶିଶ୍ୟ-ଯାଥ ନାହିଁ' ଏହ ଭାଗେ— 'ଅଜ ଗେଡ଼, ଅଛପୁଣ୍ଡ ଭାଜାର ନାଗ । ଏଇ ଜାଣି ଶ୍ରୁଣି 'ଖୁଲ ଗେଲ ଛଡ଼' 'ସୁକ ଅଗର କବ ନାଲ୍ ଜଣି ଜଣି ବେଳା ଛିଣ୍ଡ ବାଢ଼ି ।' ସେ 'ଭାଗରେ ପଥବଗା' ଚାହାର ସ୍ମରଣ । 'ମୁଖ୍ୟ ଭାଲ୍ ବାଟ ଛଡ ବଦଲା ।' 'ଭାରବାଣୀ ମୁଖ ହୋଇ ସଡ଼ା ହେଲା'—ଖାଲ ଭା'ର ଲାଗି ।—'ଭାର ଭାଡ଼ ମଂସାରେ—ଭାର ନଥାସରେ ଜବନ୍ୟାସ ପାଇ ।'

"ଛଡ଼ା ସ୍ତ୍ରଅ ଶଣେ ଚେ ବାଟ୍ଟାର
ଏହ ପଥ ପାଟ୍ଟ ଚେ ଯେ
ଅନ୍ତ୍ରମାଚଳ ପଡ଼ଅଛ ଚୋର
ବାଟେ ମଥାଚର ଏଥ ନଜ
ଏଗ ମଣ୍ଡାର୍ଥ ବୁଦ୍ଧି
ନୁହେଁ ଏହା ଖାଲ୍ ଭାଜପଥ"

\+ + + +

"ବେହ ଭାରର କୋଡ଼ଲାନ
× ରୁଣି ଚେଗ ଶୋଭବିତ ଉଲେ"

ଚେଗ୍ ବବ ଅନୁରୋଧ ବରଛନ୍ତି—

"ବାଟେ ପାଛ ମଥା ଯାଅ ଚାଲାଇ
ଅସମାପ୍ତ ସେ ଗୀତର ଛନ୍ଦ ନଅ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶ ଚାହ "

ବବ ପୁଣି ନଜେ ଚେଇଛନ୍ତି—

'ଭାରମାଳା, ନୁହେଁ ଖୁଲ ସେ ଚ ଶ୍ରୁ ଶ୍ରୁ'

ଅଜ ବାଦଛନ୍ତି—'ଧରଣୀରେ ଚେହ ବନ୍ୟା— ମାଡ଼ଅସୁ ଅଶ୍ରୁ ପାରାବାର ।' ବହ,

ବବ ପୁଣି—

'ଅନ୍ତରାରୁ ଶେଚର୍ଦ୍ଦ ପରେ—
ଜିସ୍ତ୍ରୁ ଚ ଶମ୍ଭାନ ବୋଲ୍
ହାଡ଼େ ଧର ମାନପଥ ବବ—
ଶରବଚ୍ଛେ ଭଚାରେ ଶବମୋର
ଚତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତବ ।'

ବହ, ଭାର 'ଶିରୋଭ୍ରଣରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରୀକା' ବେଦ ଗୌରବ ଜେବାର ବଲ୍ପନା ବରଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ବବତା ବବଙ୍କର ଅହଙ୍ଗର ପାଇ ଜବନ୍ତ ହୋଇଛ ।

ଶେଷରେ ବବ, ସହଦ୍ମାଡାଙ୍କୁ ସଂବୋଧନ ବର ବହଛନ୍ତି—

'ପୋଛ ମାଡ଼ା ପୋଛ ଅଶ୍ରୁ ଭାଣି
ଭୁମର ସ୍ତନର ଜମ୍ବ ଗାଏ ଅଚ ଚାରାରେ ବାର୍ତ୍ତା ।'

ଶିବ ମାର ସ୍ତନ୍ୟ ପିଇ ମଣିଷ ହେଉଛ ସେ ଏହ ପଂକ୍ତି ପାଠରେ ଉଚ୍ଚ୍ଛ୍ୱସିତ ନ ହୋଇ ରହିପାରବ ନାହିଁ ।

ମାତାଙ୍କ ସାନ୍ତ୍ୱନା ବବ ବହଛନ୍ତି ବବ—

'ନଶ୍ଚିଳ୍ଲ ଚେହ୍ନ ଅଚ ଶିମ୍ବ ଚତ
ଜରେ ଜବାଦ୍ଧ ।'

\+ + +

ସେ ନୁହେଁ ଭୁମ୍ବର ଖାଲ୍—
ସେ ଯେ ମାଡ଼ା ବବ ପିଆସା'

ବହ ସହଦ୍ମ ପୁଣି ସହଦ୍ମାଡ଼ା ଠାରୁ ଛୋଡ଼ ଅଶ୍ରୁ ବବ୍ଦ ଦାନ ବରଛନ୍ତି—ସହଦ୍ମ୍ଜନ୍ମର ଜନ୍ମ ହେଉଛ ଗୌରବ ଦେଇ ।

ଶେଷରେ ବବ ପୁଣ୍ଡର ସ୍ମୃତ୍ରସ୍ମ—ଗୋଳିକ ଭବିଷ୍ୟରେ ବହଛନ୍ତି—

ଭଙ୍ଗା ଚବ ପଷ୍ଟରେ ଉଲେ
ହେ ଜନମ ଯେଉଁ ଶେବ
ମ୍ଭ୍ୟୁଷ୍ଟ ଶିଆ ମ ଚଲେ,
ଭସ୍ତ୍ରାର ଚଥ ମୋତେ ଚାରେ—
ମରମିବ ଶିଳାଲିପି ନୁହଁ ଏକ ଚାରାର ବଂଚାଳ ।"

ଏହାଠାରୁ ଚବନ୍ତ ବ୍ଲନ୍ତ ସ୍ମୃତ୍ରସ୍ମ ଅଜ ସ୍ମୃବ ଚାଲାଇପାରେ ନାହିଁ ।

ବଲ୍ପନାର ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତି – ଶିଳ୍ପ ବୃବସ୍ମ୍ରର ଅଙ୍ଗ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରେ ଏସ୍ତ୍ରୁବଙ୍କ ପୋଷ୍ଟଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆମ୍ଭାଣ ହୋଇଛ ।

ଖୁବ୍ର ସ୍ମୃବ – ମ୍ଭ୍ୟ ଏକଅଣା ।

ପ୍ରକାଶକ – କର୍ମୀ ଦେଶ ବର୍ମୀ ଶ୍ରୀ ମୃତ୍ରିଜ୍ଜ ବୋପ ।

ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆ ଘରେ ଏହା ଚୂଳା ପାଇବ ।

ଶ୍ରୀ ନଚ୍ଚ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ।

ସାଥୀ—

ଏହା ଏକ ନୂତନ ସାମ୍ବାଦିକ । ପ୍ରତି ମାସରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ । ବର୍ଷରେ ଆଠ ଖଣ୍ଡି ଉପନ୍ୟାସ, ୨ ଖଣ୍ଡି କବିତା ବହି, ୧ ଖଣ୍ଡ ନାଟକ ଓ ୧ ଖଣ୍ଡ ସମା-ଲୋଚନା ମୂଳକ ପ୍ରବନ୍ଧ ବହି ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ । ପ୍ରକାଶକ-ଅଗ୍ରଗାମୀ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି । ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର ଅର୍ଥ ଯଦି ଥାଆନ୍ତା ତା ହେଲେ ବଧାଇ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ପ୍ରଗତିଶୀଳ ସାହିତ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ଜିଦ୍ଦାର ଚେଷ୍ଟା ଅତି ଉଚ୍ଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିବା ଗାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।

ସବୁ ଠିକ ହୋଇଛ । ଉତ୍କଳର ଜୁଗରେ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସିକ ଲଣ୍ଡିଧର ମାନ୍ଦ୍ର ସଂପାଦକ ହୋଇ-ଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ଜୁଗରେ ସାହିତ୍ୟକ ସ୍ମୃବ୍ରଳି । ମଣ୍ଡଳର ଉଦ୍ଭାବକ ଜିତ ଚଟୋପାଧ୍ୟାୟ 'ଲେ ଜୁଗଳ' ଅଗ୍ରଗାମୀର ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଆମ୍ଭାଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଣ୍ଡିଛ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁସ୍ତକାଳୟର
ଶ୍ରୀ ଅକୁଳଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ

ସଙ୍ଗୀତାଞ୍ଜଳୀ

ପଢ଼ନ୍ତୁ—ମୂଲ୍ୟ ୫.୦୪

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅସି ଯେବେଠୁ ଉଠିଛେ ଉଠିଗଲା । "ଉଲା ହେଲେ ସ୍ୱଲ୍ପଯାଅ । ମୁଁ ବାହାରୁ ଛାଡିଦାଲ୍ ଯାଇ ପାରିବେ ।" ରାତିରେ ଦାଦ ହେଲେ ବହିଲା । କରୁଣା ଉପରେ ଭାବିବା ଏଇ ମୋର ପ୍ରଥମ ।

ଜଳଖିଆ ଦେବାକୁ କରୁଣା ଅସିଲେନ । ସ୍ୱରେ ଛୋଟାକୁ ବଡାର କରିବାକୁ ଚାହେଁ ।ରେ ମୁଁ ଅସି ବାହାର ଘରେ ବସିଥିଲି । ମନଟା ଖାଲି ସ୍ୱରେଡ଼ ପୁଡ଼ିଡ଼ିଲ ହେଲ । କରୁଣାକୁ ମୁଁ ଘରେ ଚଳ ପାଏ । ଯିଏ ପରି ଚାର ମନ ଅଛ ବୁଦ୍ଧି । ଆଜ ଏତେବ କଥାରେ ଯେ ଯେ ଦେଖେ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇବି ଛାଡ଼ିଦାଲ୍ ମୋର ଚାଳ ଉଡ଼ିଲାନ । ଗାଟିକୁ ସିଦାଇ ଖାଇବ ଅଛ । ଛାଡ଼ିଲ ଯାଇ ବାହାରିବାକୁ ବହିବ । ଅଣ୍ଟ ଗୋଡ଼ ଝିଣ ଝିଣ ଶୋଇବା ସର ବୁଅଇଲ୍ ଗଲ । ଏପରି କରୁଣା ମୋତେ ଦେଖି ଶୋଇ ଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଲା । ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ;"ରାମ ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେ" କହ ।ସର ଉଠାଇ ଇବା ଗିଲାସଟାକୁ ଉଠେଇଲେ । ପାଣି ଖଳା ପରି ଜଗୋପଲା । ମୁଁ ପାଣ୍ଟ ଅଣିଚ...ଚିତ୍ର ଜନ... ଅଣିମ । ମେଘ ପଡ଼ିଲ । କରୁଣା ଚ ନିବାଧ । ବାହାରକୁ ଅସି ସବୁ ଚାଳ ଦେଖିଛି "ନାହିଁ ଗୋ ନାହିଁ ଯେ ପାଣି ନୁହେଁ—ପାଣି ନୁହେଁ" କରୁଣା ବରୁଣ୍ଣ ମାଣ୍ଟିକା ପରି ବାହାରକୁ ଛୁଟି ଅସିଲା । ବଡ଼ ଗୋଡ଼ଟ ବୁଦ୍ଧି ଉଠିଲା । ଖାଲି ଗିଲାସଟାକୁ ଝଟ୍ କରି ମୁଣ୍ଡି ପାଣ୍ଟକୁ ନେଇ ସବୁ ପିଇ ଦେଇଥିବା ପରି ଦେଖେଇଲ୍ । "ଏଁ—ଏଁ—ଭୁମେ—"ଖାଲି ଗିଲାସଟାକୁ ଛଡ଼େଇ ନେଇ ବୁଲ୍ଲ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ କରୁଣା ମେଂଡ଼ ଝଟ୍ଟିଲ ଭାଳ ଥରି ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲ । ଗୋଡ଼ ଯୋଖାରି ଯୋଖାରି କରୁଣା ବାହୁ ଭିତରେ ଯାଇ ଝଟ ଉପରେ ଲମ୍ବି ହେଲା ଶୋଇ ପଡ଼ିଲ ସିମିତ ଛଟା ଲଗି ଅଇଲ । ବୁଦ୍ଧିରେ ଦାଦ ସ୍ୱମି ବହିଲ, "ବଡ଼ ବଣ୍ଟ ।" କରୁଣା ମଥାକୁ ଝଟ ଉପରେ ଭୁଲ୍ ଦେଇଥିଲା ହାତ ବଢ଼େଇ ସମ୍ଭାଳି ନେଲ । ପାଗଲ ପରି କରୁଣା ଖାଲି ଏପାଖ ସେପାଖ ହେବାକୁ ଲାଗିଲ ! ଶଶୀ-ଭାଉଜ୍ କ୍ରାନ୍ତିର ଅଶିବାକୁ ପଠାଏ ? କରୁଣା ବାନ୍ଦ ବାନ୍ଦ ପଥରିଲ । ହାତର ସଙ୍କେତରେ ମନା କଲ । ମୋ ଛତ ଉପରେ ମଥା ରଖି କରୁଣା ହାତ ବାନ୍ଧ ଥରେଇବାକୁ ଲାଗିଲ । ଭେବେରେ ଯେପ ଜଳୁଥାଏ । ମୁଣ୍ଡି ଚିପି ଅସ୍ପାଷ୍ଟକ ମୋଟା ଗଳାରେ କହିଲ, "ଯିଏ ଖାଇବେ ଅଧିମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ଜଣ । ଶ୍ରୀସ୍ତ ଛଛ ଯିଏ ଖାଇବା କରଅଣ ।"

କରୁଣା ଛୁଟିଲ ଭେବେପଡ଼ ଦରକ୍ଷ । ମତେ ଯେ ଦୁଃଖ ମାଡ଼ୁଥାଏ ଅସମ୍ଭାଳି । ଦମ୍ଭକ ଭିତରେ କରୁଣା ପେଇଲା । ଲ୍ଟି ଅଙ୍ଗ ରଚା ବାସନା ଜାଳରେ ବାଜଲା । କରୁଣା ଗୋଡ଼ ଉପରେ ହାତ ଝଟ ବନ୍ଧ କରୁଛେ ବହିଲ, "ନା କରୁଣା, ମୋ ଯୋଗୁଁ ସିନା ଭୁମେ ମାଙ୍କ ଏକ୍ଷଣ ଛଡ଼ିଚ, ସ୍ନାନ ହେଲେ.....।"

"ନାହିଁ ଗୋ ନାହିଁ ମୁଁ ଅଜ ଯିବାକୁ ବହିବନ । ମୋ ଦଶଟ, ସାତ ଥର ମୋ ଦଶ ଭୁମେ ଖାଅ," ବଣ୍ଟ ବଣ୍ଟ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି କରୁଣା ଫୁଲ୍ ଫୁଲ୍ କାନ୍ଦବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅନନ୍ତରେ ମନଟା ପୁର ଯାଉଥାଏ । ଏତେ ବଡ଼ ଜନ୍ମର ଏପରି ଅବର୍ଣ୍ଣିତ ସମାଧାନ ପାଇ ଭଗବାନଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲ । ଅସି ଭୁଜ ଧୀରେ ଧୀରେ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲ । କେତେ ଖାଇଲ ଜାଣେନ; ବାହାଁକ ମା ଅସି ଭୁଜ ହେଲ !

ସକାଳେ ଉଠିଲ ଚେଷ୍ଟା କରି ଚେଇରେ । କରୁଣା ଛତ ଅର୍ଥ ଯି ଦେଖ ଦେଖ କହିଲା, "ଭୁମେ ଯାହା କରିଥାନ୍ତ ମା ପାଗଲ ବାହାଁକ ଲେଖିଲ !" ମୋ ଚିଠିର ଉତ୍ତରରେ ଶାଶୁ କରୁଣା ଉପରେ ବଡ଼ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଲେଖିଥିଲେ । ପଚାରିବାକୁ ବାହାର କରି ଉଦ୍ଧରଙ୍ଗ ଦ୍ୱଳିକ କରୁଣା ଦାଉଲ ଦେଲ । ହାତରେ ଧରି ବେଖ ବେଖ ବୁଦ ଚୋପା ଲୁହ କରୁଣା ଅଖିରୁ ଗଡ ଅସୁଥିଲା ।

ତା ପରଦିନ ଅଫିସରୁ ଫେରିବାବେଳେ ଶଶୀ-ଭାଉଜ ଅଗେ ସମସ୍ତ କହିଲ । ଦୁଇଟି ଯାକ ଚେଷ୍ଟେ ଚେଷ୍ଟେ ଦୁଖିଲ ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପିମ ଗୁଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋ୧୬ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୬ଟାକୁ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୈବୁଣ୍ଡକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶି୧ଶିକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗବଟ୍ ଭେଷଗାଗ୍ୟର୍ଯ୍ୟ—ଅମ୍ବୁଟବଦ୍ଧକ୍ ଫମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପ୍ରଭୁ ।

ନିଶ୍ଚୟ ! ନୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ଚନ୍ଦ୍ରମ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ିବା—୫୧୧ ଧ୍ୱଜଭଙ୍ଗ, ଶୁକ୍ରତାରଲ୍ୟ ଲଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'କାମଦେବଦ୍ରୁତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରକୁ ୫୩୮ । ଅସାଧ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟଫୁଟିବା, କୁଷ୍ଠ 'କାଠିନ୍ୟପାଇଁ ପ୍ରଭାକର ଚର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଅଜବୈଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ନିଶ୍ଚକ ଗୌଡ—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S.

ପୀ: ଶ୍ରୀଶ୍ରୀରମଙ୍ଗଳ କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଭାବ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ
ଶ୍ରୀରାମ ସେବକ ସମିତିର ସଦସ୍ୟ ।

ମଦନମୋହନ ଭଲ ପିଲା । ସେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକୁଲେଶନ କ୍ଲାସରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ଉତ୍ତିଛି । ସଂସ୍କୃତରେ ତାର ବଡ଼ ଶ୍ରଦ୍ଧା । ସୁତରାଂ ଚତୁର୍ଗ୍ରନ୍ଥର ଠିକ ଠିକ ଅର୍ଥ ସେ ବୁଝିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ପ୍ରଭାବ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଶବ୍ଦବିଦ୍ୟାରେ ପ୍ରଭବତି ଇତି ପ୍ରଭବଃ ଅର୍ଥାତ୍ ଜନ୍ମ ଅର୍ଥ; ଏବଂ ଅଭିଧାନରେ- ପ୍ରଭବତି ଅସ୍ମାତ୍ ଇତି ପ୍ରଭବଃ ଅର୍ଥାତ୍ ମୂଳ, source ଏସବୁ ଟିକିଟିକି କରି ପଢ଼େ, ସେଥିରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ବହୁ ଦିନେ ଘରରେ Annual Number ବାର୍ଷିକ ସଂଖ୍ୟା । ଏଗାରଟା । ପଢ଼ାଲେଖେ ଦେଇ, ଉଡ଼ନ୍ତି ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରି ଗୁଲୁଛି ସେ ଅଳ୍ପେ ପାଖରେ ଛବି ଓଲଟାଉଛି । କେତେ ଭାବ, କେତେ ଠାଣି, ଭଙ୍ଗୀ—ସିନେମାରେ ତ ସେ ଚୁମ୍ବନ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଛି । ଏଣୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଛବି ଯେଉଁଠାରେ ଗୋଟିକିଆ କେବଳ ମାଇତରି କିମ୍ବା ଏକାଧାରରେ ୨।୪ ଟା ନାୟିକାର ମଧ୍ୟରୁ ବାଛି ବାଛି ଗୋଟିଏ ଚୁମ୍ବନ ଦେଉଅଛି । ଏହା କାଗଜ ଉପରେ - ପୁଣି ଘର ଭିତରେ । ସେଥିରେ ଲୀଳା ଚଟ୍‌ଚଟ୍ ହେଉ ବା ମେଳା ହେଉ defamation ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ମଦନମୋହନର ମନରେ ଟିକିଏ ଭାବ ଖେଳୁଛି—ପାପ ହେଲା କି ? ସତେ ମନରେ ତ ପାପ !

ସିନେମାର ଛବି-ଦ୍ୱାରରେ ପଡ଼ିଗଲା । Number ଅର୍ଥାତ୍ ସେତେବେଳୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଘରର କବାଟ

ମଦନମୋହନ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ ପାସ କରିବ । ତା ପାଇଁ ତାର ବାପମା କନ୍ୟା ଠିକ କରିଲେଣି । ମଦନମୋହନ ମଧ୍ୟ ଯୌବନରେ ପଦାର୍ପଣ କରୁଛି—ବୟସର ଶୀରି ଶୀରି ବେଡ଼େବେଡ଼େ ଦେହରେ ବାଜି ଯାଉଛି ।

କିନ୍ତୁ ମଦନମୋହନର ଅଭ୍ୟ ସଂସ୍କୃତରେ ମନ ଗଲାନାହିଁ । ସେ Sex-Problem ଯୌନ ସମସ୍ୟାମୂଳ ବହିରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଅଶ୍ଳୀଳ ପ୍ରକାଶ କରିଲାଣି,—ଯେଉଁ ଅଶ୍ଳୀଳ ଅନେକ ବିବାହରେ ଉଚ୍ଚାଣ ନୁହେଁ ବୟସ୍କ ପିତାମାତାର ମଧ୍ୟ ପାଇ ନ ଥାଏ—ଭୁଲ ଭାବ ଭ୍ରମ ଅର୍ଥମୁକ୍ତ ଗୀତ ଗୀତ ଭାବ ମଣ୍ଡଳରେ ଲିଖିଥାଏ—ଏହି ସ୍ଥୂଳ ସାର ବିବରଣକୁ ଦେଖିଲେ ମଦନମୋହନକୁ ବେଶୀ ଦୋଷୀ କରିବାକୁ ହେବନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ବେଡ଼େଦିନ ବାପଜଙ୍କର ଚିନ୍ତା ତାର ଉଚ୍ଚଶୀଳ ମାନସ ବୁଝିବାକୁ ପୂରୁଷାର୍ଥ ଦାନ କରି ପାରେ ? ଏଣୁ କରି ସେ ଯୋଗ ଦେଲା ଦେଶର ଆମରେ ଯେଉଁଖିରେ ନାରୀମାନଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରିବ । ବାସ ବରନ୍ତୁ ହୋଇଲା—ସଂଗୀତ ପଣ୍ଡିତ ଖାଶ ହେଲେ—ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ଦୁଃଖ କଲେ—ଦେଏ ଭଲ ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ା ଛାଡ଼ିଲା, ଗରିବ ହୋଇ ଗଲା ମଦନମୋହନ କିନ୍ତୁ ଦେଶସେବାରେ ଗୁଡ଼ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଇଲା—ନାରୀମାନଙ୍କର ସେବା କଲା—ସେଥିରେ ସେ knight errantry ବା ଶ୍ରୀ ଜାତିକୁ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ମହାଖାଇଲୁ ଦେଖାଇଲା । ଚଳେ ଗଲା—ଦୁଃଖ ଚିନ୍ତା କଲା—ବାହାରି ବାହାରି ମନେ ମନେ ଚଳେଇରେ ବସି ଗୁଣିଲା—ଚେଳେରୁ ବାହାରି ଅସି ମେସ ବସିଗଲା—ମୋହ ବଢ଼ିଗଲା—ଟିକିଏ ସରୁ ସରୁ ସରଳ ଦୋଷ ହେଲା—ପୁଣି ସେ ଦେଶ କାମରେ ମନ ଦେଇ କାମ କଲା—ସେ ଏବେ କରି ନୁହେଁ ଯେ ଗୋଟିଏ ଦୁଃଖ ଅଭିବ ଦେଖ ଏବେ କରିବା ଲେଖିବ—ଉଥାଟି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଚଳେ ଚଳେ ଗଣ୍ଡିର ଦୁଃଖ ଦେଖା ଥାଏ—ସେଠି ବେଡ଼େ ବେଡ଼େବେଡ଼େଲେ ଦାତ ଦାଳଗେଲେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ଲାଗି ଉଠେ ।

ଏଣେ ବିବାହ କଲା ନାହିଁ—ବାସ ମାଙ୍କ କଥାରେ ଅଭ୍ୟ ଟିକିଏ ସ୍ଥିରୁ କରିଥିଲେ—ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ହୋଇଥାନ୍ତା । ତାହା ମଧ୍ୟ ହେଲାନାହିଁ । ଏହିପରି ଏହିପରି ସବୁ ପଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା, ଦୁଃଖ ହୋଇଗଲା । ଜୀବନଟା ସାଧାରଣ ହୋଇ ଅସିଲା । ନ ହେଲା ମଦନମୋହନର scholar ବା ପଣ୍ଡିତ ହେବା, ନ ହେଲା ରମଣୀ ବଲ୍ଲଭ ହେବା, ନ ହେଲା ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ—ଶେଷରେ ଚେଳରେ ପଛ ପଶା ପେଲା ।

କିନ୍ତୁ ତାହାର ଭିତରେ ଭୁଲ୍ ଭୁଲ୍ କରି ମାଟ ଉଠିଲା ତାର ଅନ୍ତର । ଭୂମିକମ୍ପ ହେଲା—ଫୁଟି ଚାଉଳା । ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ତାର ନିଜେ ସ୍ୱାଧୀନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସିନେମା ଛବି ଚୁମ୍ବନ ଚୁମ୍ବୀ ଚଳା । ସଂସ୍କୃତ ପଢ଼ା ଚୁମ୍ବୀ ଚଳା—ତଥାପି ରହିଲା ଜୀବନ, ପ୍ରଚୁର ଜୀବନ ଏବଂ ସେହି ଜୀବନର ରସ ଚାଲିଦିବ ସେ ମାନୁଷୀର ମୁକ୍ତି ପାଇଁ । ସେ ଅଜ ଶ୍ରୁ ଶ୍ରୁ । ତାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଜ ଅନନ୍ତ । ସେ ପ୍ରିୟଂବଦ ମାଗ ତଥାପି ଚତ୍ରୁଦ୍ଭୁତ । ସେ ସମ୍ପୀଳ ସୁଧା ପାନ କରି ଅଜ ଜଳଷ୍ଟ—ମାଗ ତାହା ସିନେମା ଛବିର ଓଠ ପୁଟରୁ ନୁହେଁ—ମାତୃଭୂମି ଭାରତର ପଡ଼ି ଅନନ୍ତଭାବ ମନପ୍ରାଣ ଦେଇ ଚୁମ୍ବନ କରିବାକୁ । ତାର ଶବ୍ଦରେ ଅଜ ସାର୍ଥ୍ୟ ଦେଖିଥ ତାର ଭାବ୍ୟରେ ଅଜ ଜ୍ଞ ଦୁର୍ଗ୍ରଥ । ତାର ଭୁଲି ଅଜ ଜଳଲର କରିଛି—ତାର ସଂସ୍କୃତ ସାର୍ଥକତା ପାଇଛି । ତାର ବିଦ୍ୟାଲୟ ଶିକ୍ଷା ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଛି । ଗୁରୁ ପ୍ରଣାମେହ । ମହାଖା ଗାନ୍ଧି ତାର ଗୁରୁ । ଠିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ ଏହା । ଗୁରୁ ପ୍ରଣାମେହ ତା ପରେ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ତାର ପଞ୍ଚ-ଦଶ ଗାଠ ଅଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଛି ।

ମଦନମୋହନ ଭଲ ଛାତ୍ର ଥିଲା । ସେ ଗଦ୍ୟ-ବାଦିକ ପଢ଼େ । ବଂଗଭଷ ବହିମାନ ପଢ଼େ । ନୂଆ ନୂଆ ବହି ଯୋଡ଼ିଏଲଜନ୍ ରୁଟିଏ, ଦେଶଭଦେଶର ସଂଗ୍ରାମ, ଉତ୍ଥାନ, ବିବର୍ତ୍ତନ ସବୁ ଭାବ ଭାବ କରି ଜାଣିବାକୁ ଅଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରେ । ସେ ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରାମରେ ଜଣେ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଯୁବକ—ସୁଖୀ, ସାହସୀ, ସହିଷ୍ଣୁ, ସଂଗଠନକ୍ଷମ, ସ୍ୱଚ୍ଛ ଚିନ୍ତାଶୀ । ତାର ଦୁଇଦ୍ୟାଗାରରୁ ବନ୍ଧୁଦ୍ୱାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତା ଅଛି ତାହାର ସ୍ୱର ଦେଶ ନାହିଁ—କେବଳ ଭାରତ ଉଠେ ସମସ୍ତ ସମସ୍ତରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ସେହ ସ୍ଥିର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରାଣ ମଧ୍ୟ । ତାହାର ଏ ଅଭିଭାବନ କରେ—ସେହିଠାରେ ନିଜସ୍ୱତ୍ୱ, ପ୍ରଗତି । ଏପରି ଯୁବକ ଭାରତ ଦେଖାଯାଏ—ଭୂତିରେ ଭଦ୍ରା । ଏହିପରି ଯୁବକ ଦେଖିଛୁ । ଏମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ପ୍ରାସାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ନ ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ମୁକ୍ତି ଦିଆ ଏମାନେ ଶିର ଫଳର । ଧର୍ମିଯୁକ୍ତ ଏହିମାନଙ୍କର—ଏହିମାନେ ସ୍ୱର୍ଗଗାମୀ । ଦେଶ ଚକ୍ର ବିବାରରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମନୋଭାବ ସ୍ୱଚ୍ଛ ସେହି ଯୁବକମାନେ ଦେଶର ଗୌରବ । କେବଳ ପ୍ରଚାର ଅଧ୍ୟାନ-ତାତ୍ପ କେବେବେଳେ, ଭାବତାତ୍ପ କେବେବେଳେ ଏଭଳି ମୁଖ୍ୟ ଭଲ ବଡ଼ ମଣିଷ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନାହିଁ ।

—ଶ—

Digitized by srujanika@gmail.com

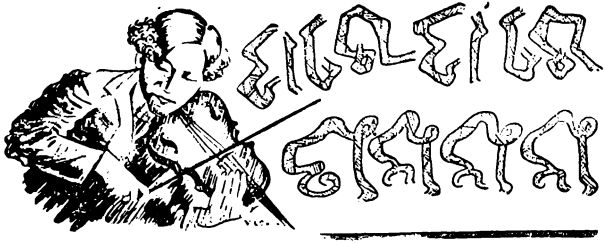

ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ କଥା ସଫା କରିବାକୁ ଯାଇଁ ମାଜ ଭଙ୍ଗନ୍ତି ।

× × ×

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଚଢ଼ୁଁ ଚଢ଼ୁଁ ଚଷମ କର ପଢ଼ାନ୍ତି ଯେ, ନାରୀ ।

+ + ×

ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଦୁଇ ଥର ଭଲ ପାଏ । ଥରେ ପ୍ରଥମ ଚୁମ୍ବନର ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଥରେ ଯେତେ ଚୁମ୍ବନ ପଡ଼େ ।

+ + +

ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷକୁ ପଢ଼ିଥା ମାରେ । ଯଦି ଓ ସେ ଭଲ ପାଇ ମାରେ, ସେଟା ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ସ ଧିକା ନୁହେଁ । ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଢ଼ିଥା ଦିଏ—ସେ ଯତେଓ ଭଲ ପାଇ ଦିଏ—ସେଟା ପୁରୁଷ ପକ୍ଷରେ ଲାଭ ହିଅ ନୁହେଁ ।

+ × +

ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକକୁ ଜଣେ ଯେପରି ଦେଖେ, ସମସ୍ତେ ସେପରି ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ।

× × ×

ଗୋଟିଏ ଅନୁଢ଼ା ବାଳିକା ପକ୍ଷରେ ପ୍ରେମ ପତ୍ର, ବିବାହିତା କିମ୍ବା ବିଧବା ଏକେଇ ସଦୃଶ ।

+ + +

'ନାହିଁ' କହିବାର ସୁବିଧା ନ ଦେବା ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଚିତ୍ରକର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବୋଧେ ଅନ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ ।

× + ×

ଅଧୁନିକା ବାଳିକାମାନଙ୍କ ଭଳି କ୍ଷିପ୍ରା ଅଳ୍ପ ନାହିଁ ନ ଥିବେ । ତାଙ୍କୁ ୧୬ ବର୍ଷ ହେବାକୁ ୩୬ ବର୍ଷ ଲାଗିଯାଏ ।

× × ×

ସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟାକରଣ ଭ୍ରମ୍ଭିତ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟାଏ କାବ୍ୟ ।

× × ×

ମାଇପେ କେଉଁ ଢଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ନିଜର ଅନନ୍ତ ଓ ସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପଡ଼ୋଶୀ ମାଇପଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଓ ଅସନ୍ତୋଷ ଅଣି ଦେବା ପାଇଁ ।

+ × +

ଯୁବତୀ ଯେତେବେଳେ ଯୁବକର ବାହୁ-ବନ୍ଧରେ ମଥା ରଖେ, ସେତେବେଳେ ସେ ମଥା ଦିଏ ନାହିଁ—ମଥା ଖାଏ ।

+ + +

କ୍ରମଶ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଯାହା ଅପେ ଅପେ ତାକୁ ଅନନ୍ତରେ ନେଇ ନିଏ—ସ୍ତ୍ରୀ ଦେବାମାନେ ତାର ଯାହା ଲେଖା ସେ ତା' ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଯାଏ ।

× × ×

ଯେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ତମର ଘର ଗୋଟାଏ ଅକର୍ଷଣୀୟ ବସ୍ତୁ ହେଇ ପାରେ, ଯଦି ତମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠରୀରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏ ଦର୍ପଣ ଲଗି ଦିଅ ।

× + ×

ଅଧୁନିକା ବାଳିକା ଗୋଟାଏ ଶୁଭ୍ରଟା ଅମ୍ଳ ସଦୃଶ । କାରଣ ଅପରଣ(ଶି)ତା ଓ ଖଟ୍ଟାଖିଅ କୋଇଲ-ପତ୍ର । ।

× + ×

ମାଇପେ କହନ୍ତି ସବୁ ମିଶିପେ ସମାନ । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଜଣ ପୁରୁଷ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଲୋକକୁ ଭଲ ପାଅନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଯୋଡ଼ିଟା ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଧରା ପଡ଼ିଯାଏ ।

× + ×

ଯଦି କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ତାର ସ୍ୱାମୀ କେଉଁଠି ଥିଲା ବୋଲି ନ ପଚାରେ ତେବେ ଜାଣିବ ସେ ଜଣେ ଭାର୍ଗବିକ ।

× × ×

ନାରୀ ଜଣକୁ ବାହାହୁଏ, ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବୋଲି ଭାବ

× × ×

ସ୍ତ୍ରୀ ବାହା ହେବାଖଣି କେବଳ ପୁରୁଷଙ୍କ ତରେ ନାହିଁ—ଅଳ୍ପ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ସେ ପୁରୁଷ ପାଖକୁ ଅସନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବ ତରେ ।

× + ×

ଏଗର ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଥାଇ ପାରନ୍ତି ଯେଉଁ ମନକର କି ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଣୟ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏଭଳି କ୍ୱଚିତ୍ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁ-ମାନଙ୍କର କେବଳ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଣୟ ଥାଏ ।

× × ×

ନାରୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୁରୁଷକୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ବା ଶିକ୍ଷାଦେବା—ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟ ନାରୀ ପାଇଁ ।

+ + +

ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ଗ୍ଲେଶ କରେ ଯୁଧ-ଗ୍ଲେଶ କରେ—କିନ୍ତୁ ଗ୍ଲେଶ ହୁଏ ପୁରୁଷ ।

× × ×

ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମାରେ—ସେ କାପୁରୁଷ ବୋଲି ସହେ ।

× × ×

କେବଳ ବାହା ହେବା ଯାଏଁ ପୁରୁଷର ବିଗ୍ରହ ବୁଦ୍ଧି ଉପରେ ସ୍ତ୍ରୀର ଅସ୍ଥା ଥାଏ ।

× + +

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲାଗ ଓଡ଼ିଶା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବେ ଶୁଣି

ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଚିନ୍ତା

—ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଚରଣ ରାୟ ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ

(ସ୍ୱର ଶବ୍ଦସ୍ୱରରଣ—ମଧୁସୂଦନଙ୍କ ଚତୁର୍ଥପ୍ରଣ୍ଣ ହନୁକରଣରେ)

ଦାଣ୍ଡରେ ଶୁଭୁଲ ଶଙ୍ଖ, ଲକ୍ଷପତ୍ରୀ ଦୁଇ
ଅସିଛ ସ୍ପେସଲ ଗାଡ଼ି ଧରି ନେବା ପାଇଁ
ମୁଲା ହାକମ ମହତେ
ସଜ ହେଉଛନ୍ତି ମଥା ଚୋଡ଼ରେ ପୃଥିବୀ । ୧
କଲେଜ ସମର ଛାତ୍ର ଡେଣେ ଛାଟକର
ହେଉଛନ୍ତି ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗ ସିଂହ ଦ୍ୱାରବାର
ଜହିଁ ଯୁଝିବାର ପର୍ଯ୍ୟ
ଅର୍ଥିକା ମୂଳକେ ଜଗି ଗହ୍ଲବେଟି ଯାଇ । ୨
ଶୁଣି ଓଡ଼ିଦେଶ ଜନେ ହୋଇଲେ ଥରକ
ନେତା ଯଥା ଖାଇ ହାଇ-କମାଣ୍ଡ ଙ୍କ ନାଉ
ସେହି ମତେ ହେଲେ ସଦ୍ଦ—
ଏକଲ୍ପ ଥରେକ ବୋଲେ କି କରିବା ଏବେ ।
ପଞ୍ଚ ସ୍ୱର ମେଳ ହୋଇ କରନ୍ତି ଚିତ୍କାର
ହୁବକ ବିନ୍ଦୁ ଜୀବନ ଧରିବ କେ ଛିର ।
ଛିଣ୍ଡେ ହେଉଛ ମରଣ
ଯେତେବେଳେ ଉଠିଯିବ ଲକ୍ଷଙ୍କ ଚରଣ । ୩
କେ ବୋଲଇ ମରଣ ଅମ୍ବଙ୍କୁ ପଛେ ହେଉ
ଅର୍ଥିକା ନ ଯଉ ଲକ୍ଷ ଉଜ୍ଜଳରେ ଥାଉ
କଥା ରହନ୍ତା ସମାରେ
ପ୍ରାଣ ଦେଉଛନ୍ତି ଓଡ଼େ ହୁବକ ଅଗାରେ । ୪
ଜେଉଁ 'ମଦ୍ଦ ଗ୍ରାଙ୍ଗ' ଚାଲ କଲଇ ସ୍ପେସନ
ଚାଲିଠାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯିବ ଏ ବେଳ ନୟନ
ଅଳ୍ପ ହୋଇ ବହିଥିବା,
ବଳଦ ହୃଦୟରେ ଯେପୁ ବେଳକ୍ଷେ ଦେବା ।୫
ଜେଉଁ 'ଜଳ ମଣ୍ଡ' ଚାଲ ନସୁନେ ଲେଉଛ
ମସ୍ତକ ଅନ ନ ବୋଧ୍ୟ ଜହ୍ନ ଏଉଛ
ଅମ୍ବସଙ୍ଗେ ଥିଲେ ଗହ
ଭୂଷଣ ଶଙ୍ଖ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଅଶୋଭ୍ୟ ଦଶଲ । ୬
ଜେ ବୋଲ୍ଲ ସୁଖଲ୍ପ ଅମ୍ବ ପ୍ରାଣ ନେଉ
ଅମ୍ବେ ସର୍ବ ଅଙ୍ଗ ଲକ୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାଉ
ଏହା କରୁ ଗୋ ଦୁଇ
ଜେ ବୋଲ୍ଲ ସତେ ସଖି ଏ ଭାଗ୍ୟ ବି ହେବ
କେହି ମଦ୍ଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଜନ ବାହୁଡ଼ି ଜାଇ
ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନ ଗଲେ ବାହୁଡ଼ି ଜଇ
କେହି ଧଣୋରେ ମଚ୍ଛ
କେହି ବେଳକାଳ ନେଇ ହୁଦ୍ଦ୍ୟରେ ଚୋଡ଼େ
ଜଣ୍ଟ ମ ଜଳ ଲ୍ଲ କେହି ନ ଜେ ଜଣ୍ଟ ଜଣ
ହା ହୁବକ ବୋଲ୍ଲ ହାଳ ଜଳ ଧରି
କେହି ବୋଲେ ଅହେ ଭାଇ
ବଡ଼ଲକ ଜର୍ପା ଜହ ନ ଦିଏ ଉଙ୍ଗାର । ୯
ଏବେ ଜହ ଉଡ଼ି ଜେଡ଼ା ଲାଥାବାସେ ମିଳ
ଦେଖିଲେ ସୁହଣ୍ଡ ସେଲେ ଜୀବନ ସଫଳ
ବର୍ଷି କରନ୍ତ ଚମ୍ପର
ସଜାଇନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟକେସ ପିଚାର ସମ୍ବାର । ୧୧
ଲ୍ଲାଙ୍କୁ ଅନାଇ ମଣ୍ଡେ ବୋଲନ୍ତ ବଚନ
ବିଦାୟ ବେଳରେ ଥରେ ମଧୁର ମୂଚନ
ଦେଇ ଗ୍ରହ୍ମ ମିଥିଲ୍ଲାରେ
ଚରିତାର୍ଥ କର ସ୍ୱାର୍ଥ ଏ ଜୀବନ ଥରେ । ୧୨

ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ବିଳାପ

ମଧୁସୂଦନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବୃତ୍ତେ ।
(ମଧୁସୂଦନଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ଛନ୍ଦ ହନୁକରଣେ)

କହୁଛନ୍ତ ଓଡ଼େ ହୁବକଙ୍କୁ
ଗ୍ରହି ଶ୍ରମୁଖ ଅରବିନ୍ଦକୁ
ଅର୍ଥିକା ଚାଲେ ସ୍ପେସାଲ ରଥେ ରଙ୍ଗେ
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଦେଇ କାହାକୁ ହେ ମୋହନ
ତୁମ୍ଭ ସଚ୍ଛେଷ୍ଟରେ ଗାଳ ପିଚ,
ଜାହାଗାଇ ଏ ପିଣ୍ଡରେ ଥିବ
ଯାହା ଗାହାସାହା ପଇ ଜହ୍ନଥିଲ୍ଲ
ସେହି ଯେଉଁ ଏବେ ଛିଡ଼ିପିଚ ହେ ମୋହନ
ଏଣ ବାଣ୍ଡ ଦେଇ ନାଶିଥାଅ
ଜର୍ଜ୍ଜିଲ୍ଲେ ମରୁ ସ୍ଥଳେ ଥାଅ
ଛଳେ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ମରୁଥ ଉଁ
ଏବେ ଚରଦିନ ପାଇଁ ଜହ ହେ ମୋହନ ।
ଯେତେବେଳେ ଆସ କଷ୍ଟକରୁ
ଯେଉ ସ-ଙ୍ଗ ଏହନ୍ତକଙ୍କୁ
ମଣ୍ଡର ଚଢ଼ି ଦଉଡ଼ ଥିଲ୍ଲେ
ଗ୍ରହିଦର୍ଦ୍ଦ ଡୋଲ ମାରବାକୁ ହେ ମୋହନ ।
ମଣ୍ଡଙ୍ଗିରେ ବସ ପେଡ଼େଡ଼ବେଳେ
ପ୍ରାଣ ପଶଲ ହୃଦସ୍ ସ୍ଥଳେ
ଯୁକ୍ତ ଦେଖି ପେଣ୍ଡେ ମାଣ୍ଟ ଏ ଦ୍ରୁଅନ୍ତ
ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ପ୍ରସ୍ଥ ବୋଲାହ୍ଲେ ହେ ମୋହନ
ବର୍ଷା ଲିଲ୍ ଯେଉଁ ହ୍ରନ୍ତ କଥ
ମାଦ୍ଦାଦନ୍ତ ଦେଲେ ବା ଥାକ୍ଲ,
ଅଣ୍ଟା ପଚ୍ଚର ଲିଲ୍ଲ ମାତର
ପେଣ୍ଡେ ଦ୍ରୁଂଣ ଲ୍ଲ ହ୍ରଂ ହେ ମୋହନ
ନାଳ ଭ୍ରଂଣ୍ୟ ଲିଲ୍ଲ ଜହ
ଦେଖି ଦୁଃଖ ଦୁବ୍ଦ୍ୟ ଏ ମନ୍ତ
ଡବୋଲେଣ ଡୋଲା ଦେଖିଲେ ବି ବୋଲା
ଦେବା ସାଗୋର ଥାଇବ ମନ୍ତ ହେ ମୋହନ ।
ଜଙ୍ଗରେସ ବାଦ୍ଧୁ କେ ରଖିବ
ଜମିଦାର ମାନ କେ ଶେଳବ
ବୋଧ ଶିଆ ନିତା ଦ୍ରର ନିବାଣ
ମର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ଅଣ୍ଟ ଛଏ ଶ୍ରେଣ୍ଟ ହେ ମୋହନ ।
ଜଣ୍ଟ ଡେଣ ଶୁଣିଥ ଭ ଦ୍ରଣ୍ଟ
ଡରେ ମଣ୍ଡପ ଜ୍ଜ କଳା ଜଣ୍ଟ
ଏବେ ସେମାନ ଅଛି ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ
କି ଜଣ୍ଟ ଜଳ୍ଲୀମ୍ବ ନେ ହେ ମୋହନ
ବାଃ ଜଗ ନେଇ ସୁଖ ଗୃହ
କିଏ ଜେ ନେ ହେ ମଠ ଶୂନ୍ୟ
କାହା ସଙ୍ଗେ ଜଙ୍ଗେ ଗ୍ରହ ଶ୍ରେଣ୍ଟ
ବିତ ଜଣ୍ଟ ଅମ୍ଭ ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେ ମୋହନ
ଜାହା ଜଣ୍ଟ ହୋଇଲେ ଫୁଲ
ଦେଇ ଅମ୍ଭ ଯ୍ୟ ହେବୁ ବୋଲ
କାହା ଜ୍ଜ୍ଜ ଅମ୍ଭ ମଥା ଗେଣ୍ଡ
ହିହ୍ରହ୍ରି ଜସି ହେବୁ ଗେଲ ହେ ମୋହନ ।
ସୁଖ ଜଣ୍ଟ ଜ୍ଜ ହ୍ରେ
ତୁମ୍ଭ ଜ୍ଜ ଦ ପ୍ରଣ ସୁଖ୍ଟ
ଜାଣ୍ଟ ଜ୍ଜ ସହ ନଦ୍ଦ ଦ୍ରୋଦ୍ଧ
ଜ୍ଜ ହୋଇ ସେ ଭୁରେ ଦ୍ରଣ୍ଟ ହେ ମୋହନ
ଜ୍ଜ ଅଫିସାଏ ବାଲେଣ୍ଟରେ
ପ୍ରାଣ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଚ୍ଚ ଚ୍ଚ ରେ
ମୋହ୍ରଣ୍ଟ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ
ବାଲେଣ୍ଟର ଭ୍ରମ୍ଭିବ ଜ୍ଜ ରେ ହେ ମୋହନ ।
ମହାନଗ୍ରୀ ଅଜ୍ଜନ୍ତ ଜ୍ଜ
ଗ୍ରଣ୍ଟ ସ୍ପ୍ରଣ୍ଟ ରଖିଲ ଦଣ୍ଡ
ମ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଅଜ୍ଜନ୍ତ
ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ମୁଣ୍ଡ ହେ ମୋହନ
ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ମୁର୍ଗ ପାଠ
ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ବାଟ
ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଏବେ
କିଏ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜ୍ଜ ହେ ମୋହନ
ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ
ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ ଜ୍ଜ
ଜ୍ଜ

ସାର୍ ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼ାଉଥିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଗୋଳମାଳ କରୁଛି ବୋଲି ଅପଶବ୍ଦ କହେ ।

ସାର୍—ତାର ନାମ କ'ଣ ?

ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପିଲା—ଦୁର୍ଜନନାମ ସାର୍ ।

× × ×

ସାର୍—ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଭଲ ପିଲା । ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ କି ପଦ ?

ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱିପଦ ସାର୍ ।

× × ×

ସାର୍—ମରୁଭୂମି କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ମଧ୍ୟ—ଯେଉଁଠାରେ କିଛି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏନାହିଁ ସେଇ ଅନୁର୍ବର ସ୍ଥାନକୁ ମରୁଭୂମି ବୋଲାଯାଏ ।

ସାର୍—ଉଦାହରଣ, ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।

ଉଦାହ - ଆମ ଅଙ୍କାଙ୍କ ଟାଙ୍ଗର ମୁଣ୍ଡ ।

× × ×

ସ୍ୱର—ତୁମେ କେଉଁ ଉପରେ ଠିଆହୁଅ ବୋଧହୁଏ ।

ଗୋପାଳ—କାହିଁକି ସାର୍ ?

ସାର୍—ତୁମେ ମୋର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ ।

ଗୋପାଳ—କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ! ମୁଁ ଯାହା ଜାଣେ, ଅଯଥା ସେମିତି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରୁନ ହାଉ ।

× + ×

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ—ବାବୁ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଚାଲିଯାଇଛି । ସେ ଦୁଇଦିନ ହେବ ଚୁଡ଼ି ମଜୁରି ବୋଲି ଧମକାଉଥିଲା ।

ପୁଲିସ—ଅଚ୍ଛା ଆମେ ତୁମ ଗୋଟିଏ ସବୁ ତଲାସ କରିବୁ । ଅଚ୍ଛା ତାର କେଉଁଠି କିଛି ଚିହ୍ନ ଅଛି ?

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ—ତା' ଜାନରେ ଟିକିଏ ଦୋଷ ଥିଲା । ସେ ଶୁଣିଥାରେ ନାହିଁ ।

+ + +

ଗୁଡ଼ିଏ ବ୍ୟାଙ୍କର ଫଟ ଉଠୁଥିଲା । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କର ପଛପାଖିରୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥିଲେ ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫର—ରେଡ଼ି—ଉଥନ୍—ଟୁ—ଜନେଁଭା—ରହନ୍ତୁ—ରହନ୍ତୁ— । ମୋର ଟିକିଏ ସେଣ୍ଟ (ବାସନା)—

× × ×

ଅମର—ଭାଇ କ'ଣ କରେ କେଶ'ଦିନ ରହିବ ।

ଅମୂଲ୍ୟ—ଶୀଘ୍ର ନ ମରେ ।

+ × +

ନରସିଂହ—ଭାଇ, ଘଡ଼ିଟା 'ଜାନ୍ତ୍ରରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ଅଜି ଟିକିଏ ଅଗରୁ ପଡ଼ିଥିଲେ ବିଲ୍ କୁଣ୍ଡ ଫାଟି ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ନରେନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ ଉଠୁଥିଲି ସବୁ ଘଡ଼ିଟା ପଡ଼ୁ-ଥିବନ ଲେଟ୍ ।

× × +

ଗୋଟିଏ ଚୋର (ଚଣା) ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିୟମ ଯେ, 'ଚୌଣସି ସଭ୍ୟ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବ, ସେହି ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରିଲେ ସେ ଯଦି ନିଜେ ତାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରେ ତେବେ ୫୨୦ ଜରିମାନା ଦେବ ।

ଜଣେ ଅରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲା—ଗୁଣ୍ଡ-ମୂଷା ଗାତ ଖୋଳିଲାବେଳେ ଉପରେ କାହିଁକି ମାଟି ନ ଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାକୁ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲା—କାରଣ, ଗୁଣ୍ଡୁମୂଷା ତଳୁ ଉପରକୁ ଖୋଳି ଥାଏ ।

ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସଭ୍ୟ—କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରଥମେ ତଳକୁ ଖୋଳି କିମିତି ?

ପ୍ରଶ୍ନକାରୀ ସଭ୍ୟ—ଏହା ତମର ପ୍ରଶ୍ନ—ତମେ ଉତ୍ତର ଦିଅ !

—+—

ରାମବାବୁ—(ଦିଅଲନ୍ଦନ) ହରିଅ, ତୁ ଯାଇ ବଜାରରୁ ଦୁଇଟି ଭଲ ଦେଖି ଝିଙ୍କିଚ ଅଣିଲୁ ।

ହରିଅ ବଜାରକୁ ଯାଇ ଦୁଇଟି ଝିଙ୍କିଚ କିଣି ବାଟରେ ଜାଳ ଜାଳ ଅସି ରାମବାବୁଙ୍କୁ ଦେଲା ।

ରାମବାବୁ—ତୁ ଏହାକୁ କଣ ଜାଳ ଯେନ ଅଣିଛୁ !

ହରିଅ—ଅପଣ କହିଲେ ଯେ ଭଲଦେଖି ଦେଖି ଝିଙ୍କିଚ ଅଣିବ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଜଳାଇ ଦେଖି ଅଣିଛି । ଭଲ ଜଳୁଛି ।

+ + +

ସେ ଲିସ୍ପାଟେକ ଡୋଲ ଛାଡ଼ି କହିବାର ଅଛି ।

ଲେଖକ—ଅଜ୍ଞ ହିଁ । ମୁଁ ମହାଜନଠୁଁ ୫୫୦ ଧାର କରିଥିଲି ।

—ନବକୁମାର ।

—+—

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦଶ ଟଙ୍କା ସହଜରେ ଅନାୟାସରେ ବିନାଶ୍ରମରେ ଦଶ ଟଙ୍କା

ଡଗର ୨୪ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

'ଡଗର' ପାଠକମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବେ । ଶେଷ ତା ୧୨-୪-୧୯୪୧ ରିଖ

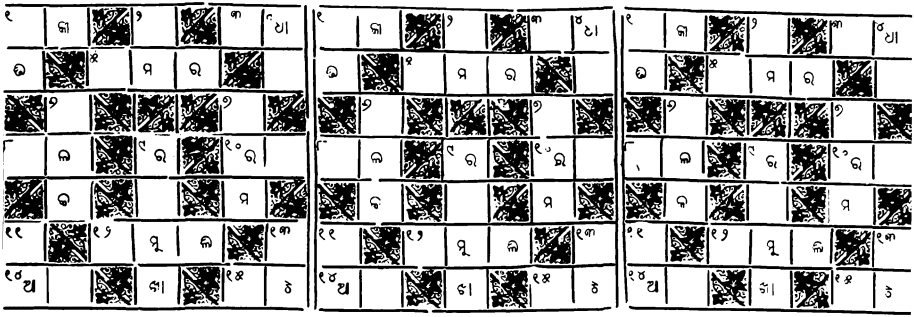

ନାମ _____ ଠିକଣା _____ କେତୋଟି ଉତ୍ତର _____

ପ୍ରମାଦ:—୧୯ ସଂଖ୍ୟାରେ ୧୪ ସିଧା ଭିତରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାଟା ଭୁଲ କ୍ରମେ ଛପି ଯାଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବେ ସେମାନଙ୍କର ଏ ଭୁଲଟା ଧରା ହେବ ନାହିଁ ।

ବାଆଁରୁ ଡାହାଣ

୧ । ପୃଥିବୀରୁ ସେଇ ଦଳ ଧ୍ୱଂସ ବାଟରେ ନେଉଛନ୍ତି ।

୩ । ଛାଡ଼ି ନ ଦିଅନ୍ତି ବେଳେ ଏହା ଗାଇଲେ ଅଳ୍ପ ବଳେଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

୫ । ଦୌଗସି ଦୌଗସି ଗଡ଼ଜାତର ଅଧମ ନିବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନୃତ୍ୟର ପ୍ରଚଳନ ଅଛି ।

୮ । ଏହାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଭୟ କରନ୍ତି ।

୧୦ । ଅମ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ବଡ଼ ପଙ୍କ ।

୧୨ । ଶିଳ ଶିଳସୁଆ ଗଗନେ ଉଡ଼ୁଛି,—ତୁଳା ତୁହୁଲ ମୋତେ ଲାଗ !

୧୩ । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏ ବୃହାଣୀରେ ସୁବକ ଅମ୍ବ ଧରି ପଡ଼ିଛି ?

୧୫ । ବଡ଼ ଲୋକ ସହିତ—ଲଗାଇବା ଦେହେହ୍ନ ମାଗ ।

ଉପର ତଳ ଭାବରେ

୧ । ସୁଅର ସୁଅ ଓ ଝିଅର ସୁଅ

୨ । ଏହା ହେତୁ ଅନେକେ ଭାଜନ ଜଙ୍କ ବର ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୪ । ମହାଜନଠାରୁ ଏହା ଅଣିଲେ ମୂଳକୁ ସୁଧ ବଳି ପଡ଼ିବାର ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖା ଯାଏ ।

୬ । ଏହାକୁ କଏ ଅଦର ନକର ରହିବ ?

୭ । —ଛଡ଼ା ଲୋକ ସମ୍ପର୍କିତ ଉପହାସର ଗାଳ ।

୯ । ଦୁଷ୍ଟଲର ଏହା ହୋଇ ବଂଶଗ୍ରୀ ଅକମଣ କରୁଛନ୍ତି ।

୧୧ । ଏହାର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ ଚୁଡ଼ିହେଁ ?

୧୩ । ଏହି ଲୋକେ ପ୍ରାୟ ଅଳସୁଆ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଧନ୍ଦା ଭେଦର କାଟ

ଉପର ବକ୍ସରେ ସେଇଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଅରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଅକ୍ଷର ବସାଇ ବଢ଼ି ଥିବା ଘର ଯାଏଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ବାଆଁରୁ ଡାହାଣ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ସେଇ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁହେବ ତନୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତନିଟା ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଲେ ଠିକ ତଳାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ବିଚାର କରି ସେଇଁଶବ୍ଦଟି ପୂର୍ବ ନିଜୁଛ ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ଧାରାର ଠିକ ଉତ୍ତର ସିଲ ଚକ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କଠାରେ ଜମା ଅଛି । ଏହା ସହିତ ଯାହାର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ମିଳିଯିବ ସେ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ୫୫୧ ଟାକା ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ **ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର** ୫୧୧ ଟାକା ।

ଏକ ବା ତତୋଧିକ ଭୁଲ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ତେବେଦାନୁଯାୟୀ ୫୪୧ ଟାକା ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଅଭାବରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ମାତ୍ର ସାମନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଥିଲେ ସେ ତେବଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାରଟି ପାଇବେ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରସ୍କାରକୁ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ, ଘୋଷଣା ଦେଇ ପାଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟା ହେବ । ସେଉଁମାନେ ୫୧୧ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ସରଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରତି ଚକ୍ରଖଣ୍ଡ ବା ଚତୁର୍ଭୁଜ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦୵ (ଚାରିଅଣା) ଅର୍ଥାତ୍ ୪ଖଣ୍ଡିଏ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦୵, ୨ ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ୫୦୵ ଏବଂ ଚକ୍ରଖଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଚାରିଅଣା ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ନିୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ୩ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକ ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦୵ ପଡିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵, ୬ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵, ୯ ଖଣ୍ଡକୁ ୫୦୵ ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରବେଶିକା ଫି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଟିକଟ, ମନିଅର୍ଡର, ଷ୍ଟେମ୍ପ ଅର୍ଡର, ବା ଲେଜରଯୋଗେ ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଟାଟରେ ଉତ୍ତର କିମ୍ବା ଟିକଟ ଦିଲେଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଫାଫା ପଛପଟେ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କର ପୂରା ନାମ ଓ ଠେକେଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣା (square) ଟି କାଟି ଲଫାଫା ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ଲଫାଫା ଭିତରେ ଶବ୍ଦଧନା ଉତ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିଠି ବା ଲେଖା ରହିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ।

ଉତ୍ତରର ଛାପା କୁପନରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ୩ଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତର ଦେବେ ସେ ପ୍ରଥମ ୩ ଖଣ୍ଡ ଛାପା କୁପନରେ ଦେଇ ତେଶିଷ ସେତେ ଛାପା ଦେଇ ସାଦା କାଗଜରେ ଲେଖି ଆଉ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏହିଠାରୁ କାଟ

Postage will be paid by addressee

Business Reply Envelope

Permit No 59

No postage Stamp necessary if posted in India

To:

DAGARO Sabdadhanda

P. O. BHADRAK

Dt. BALASORE

ORISSA

ଏହିଠାରୁ କାଟ

ଭେଦୀମାନଙ୍କପାଇଁ ସୁବିଧା

ବିନା ଡାକଖର୍ଚ୍ଚରେ ଲେଖାଲେଖି ପଠାଇ ପାରିବେ ।

(ଏହିଠି ଟାଟରେ ଉତ୍ତର ଦେବାର ଦରକାର ନାହିଁ)

ଅନେକ ଲେଖକଙ୍କ ଟାଟରେ ଉତ୍ତର ଦେବାଯାଇଥିବାର ଅପେକ୍ଷା ଅଛେ । ସେହେତୁ ପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ଲେଖାରୁ ଅନୁମତି (Permit) ଆଣିଛୁଁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଶବ୍ଦଧନା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଦେବେ, ଯଦି ସେମାନେ ଉପରେ ଟିକଟ ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଟିକଟର ମୂଲ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପୋଷ୍ଟାଫିସ ବିଭାଗ ଭଡ଼ିଆ (bearing) ବାବଦ ନ ଦେଇ ନେଇ ଦେବେ । ଫଳରେ ପୋଷ୍ଟାଫିସ ଡ୍ରେସ ଏଥିପାଇଁ ପୋଷ୍ଟ ଏ ଟଙ୍କାର ଟିକିଟ ଲଗାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ତେବେ ଏହିଭଳି ଉତ୍ତର ଦେବାର ଟାଟରେ ଦ୍ରବ ଟିକିଟ ଲେପିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଏହା ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ଟିକିଟ ଲେଖିଲେ ଏହିପରି ଜିନିଷ ପଠାଇବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ ମାତ୍ର ଟିକିଟ ଲେଖିବା ବା ଚିହ୍ନିବା କିମ୍ବା ଲଫାଫା ଉପରେ ଅଠା ଲଗାଇ ଅବଶ୍ୟ ମାଗିବେ । ଏହା ନ କଲେ ଉତ୍ତର ଦେବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । ସେଥିରେ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବହ୍ନିପତ୍ର

ବାଜିରାଓଙ୍କ

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ନୁହେଁ— ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଗୌରବ—ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଗୋଟି ପୁରାଣ ।

"ବାଜିରାଉର ବାର ବର୍ଷର ପିଲା । × × ବୁଢ଼ୀମା ଧାନ ଭାଙ୍ଗି ଚେଷ୍ଟ ଗୋଟେ । × × × ସ୍ମ ୧୯୩୯ । ତେକାନାଲ ଅନ୍ଦୋଳନ । × × ବରଦାର ପୁଲିସ ଫଉଜ ଧିକ୍ରମ ଗାଆଁରେ ସୁଲଫରେ ବର ଯାଇ ଗଣ୍ଡ ମୁଁ ହା ହୋଇ ଗେଲି ଅଟିଲେ ।"

ନିଜ ପାଇ ଚେହେରେ । ବାଜିରାଉ ବାରବର୍ଷର ପିଲା । କହିଲେ—"ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର ସ୍ବପ୍ନ ନାହିଁ— ମୁଁ ଭଙ୍ଗା ଛଉବ ନାହିଁ ।' ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୁଳି ସ୍ଫୋଟିଲା ।"

ଗଲା । ଅଳ୍ପ ଦାଗ ନାଗାରେ ଠିଆ ହୋଇ "ଗୁରୁଣ୍ଡି, ନଂ, ପୁରି ପ୍ରମୁଖ ଅଳ୍ପ ବେଦେ ଜଳ ଖାଇ ସୈନିକ ମଧ୍ୟ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ହୋଇ ଗଲେ ପଡ଼ିଗଲେ... ।"

"ସାଗୋଡ଼ାଙ୍କ ଯାଇ ଶବଲ୍ଲ ନେଇ ବହକ ବାଟ-ଯୋଡ଼ିବୁଲ ଶାଲ୍ଲନଗର ମଶାଣିରେ ଗୋଟିଏ ଗଡାରେ —"

ଏଇ ହେଲା ବାଜିରାଉଙ୍କର ପରିଚୟ । "ସେ ଦିନ ସେଇ ରାତ୍ରିରେ ଗଡାର ନାଲ୍ଲ ଗୋଟିଲ ମନରେ ଯେଉଁ ଅସଂଖ୍ୟ ଗ୍ଲାନିର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ଥିଲା—ତାର ସୁରଣରେ ଏ କବିତାଟି ଉଠେ ହେ [illegible] ବର ଶ୍ର ସତ୍ତିଦାନନ୍ଦ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ବେଦଲ ପରିଚୟରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲଣ୍ଡି, ଅଦ୍ୟା-ସ୍ମରିତ ବଳିତ ଶୋଣିତ ଓଡ଼ିଆ ବେଦ୍ଧର ନଙ୍କ ଉପମ ହୋଇ ଉଠେ । ରୋମମ୍ଳ ପୁରିଯାଏ । ଦେହ ଶିଉରେ ପଡ଼େ ।

ଅଳ୍ପ ବିଷୟ ! ମୋର ନିଜର ଅନୁଭୂତି, ଅଙ୍ଗେ ଯୁଗର ଦୌରସି ପୋଷ ପୁରାଣ ମୋତେ ଏଥିର ପୁଣ୍ୟମୟ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ନାହିଁ । କହିଛେ ସମା-ଲୋଚନା କରିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରତି ପଂକ୍ତି ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାହୁଏ ।

'ନୁହେଁ ବନ୍ଦ ନୁହେଁ ଏହି ଗୋ,
ଏ ଦେଶ ଚିମିର ଉଲେ
ଏ ଅଳ୍ପ ମୁଖ ଶଳିଆ ।'

କବିବର କବିତାରେ ଗୋଟିଏ 'ମୁଲ୍ଲିକ ମୁଲ୍ୟ-ସ୍ଥାନ ପ୍ରାଣ' ଏଇଠି ପାଇଲେ ପ୍ରଥମେ ରୂପ । 'ସେ ଅମାଳିକ ପିଲା' କବିବର ଚାହାଁ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ— 'ଅହ ଅଗ୍ରେ ପିଲ୍ଲ-ଯାଇ ନାହିଁ' [illegible] ଜାଗ— 'ଅଳ ଗଡ଼, ଅଳ୍ପ ଗୁଣି ଦାଳାଇ [illegible] ।' [illegible] ଜାଣି ଶୁଣି 'ଧୂଳି ଖେଳ ଛଡ଼' 'ମୁଲ ଅଗ୍ରେ [illegible] ବେଳା ଛିଣ୍ଡା ବାଢ଼ି ।' ସେ 'ଭାଟରେ ପଥରଗୀ ଚାହାର ସ୍ବରଲା । 'ଗୁଣ୍ଡ୍ୟ ଗାଲ୍ଲ ବାଟ ଛେଡ଼ା ।' 'ବାଜିରାଣ୍ଡି ମୁଖ ହୋଇ ଗଡ଼ା ଚେହେରା'—ଖାଲ ଗା'ର ଲାଟି ।—'ଗାଲ ଛାଡ଼ ମଶାଛବ—ଗାଲ ନଥାଇରେ ଜଳନ୍ୟାସ ପାଲ ।'

"ଛଡ଼ା ଗ୍ରଥ ଶ୍ରଣେ ଚେ ବାଟୋର
ଏହି ପଥ ପାଟେ ଚେ ଯେ
ଅଭିମାନ ପଡ଼ଅ ଟୋର
ଚାରେ ମଥାଦ ଏଥ ନିଜ
ଏମ ମହାର୍ଥ ଭୁଲି
ମୁହେଁ ଏହା ଗାଲ ଜାଳପଥ"

\+ + + +

"ବେହ ଗାରେ ଲୋଡ଼ିଲାନ
× ରୁଣି ଚେମ୍ବୁ ଶୋଇଥିବା ଗଲେ"

ତେଣୁ ବର ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି—

"ବାଟେ ପାଛ ମଥା ଯାଅ ଚାଲାଇ
ଅସମାପ୍ତ ସେ ଗୀତର ଛନ୍ଦ ନଥ ମର୍ମସୁଟେ ହୋଇ ।"

ବର ପୁଣି ଶେଷ ଚଳେଛନ୍ତି—

'ଭାରମାଲା, ମୁହେଁ ଗ୍ରଭ ଚେ ଚ ଦସ୍ତ ମଥ'

ଅଳ୍ପ ବାଦ୍ଧନ୍ତି—'ଧରଣୀରେ ଚେହ ଚଳ୍ୟା—ମାଡ଼ଅମ୍ବ ଅଣ୍ଟ ପାରାଗାଗ ।' କହି,

ବର ପୁଣି—

'ଅଗୋରୁ ଶତବର୍ଷ ପରେ—
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ମଶାନ ହୋଇ
ହାଡ଼ରେ ଧର ମାନପଥ ବର—
ଶତବର୍ଷ ଉଚ୍ଚାରିବ ଶବମୋର
ଚର ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତବ ।'

କହ, ଚାର 'ଶିରୋଭୂଷରେ ପ୍ରଥମ୍ଭୀ'ବା' ବେଦ ଗୌରବ ଜେବାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ବିଚାର ବରଦ ଅହଙ୍କାର ପାଇ ବେଦ ହୋଇଛ ।

ଶେଷରେ ବର, ସହଦ୍ରାଜାଙ୍କୁ ସଂବୋଧନ କରି କହିଛନ୍ତି—

'ଗୋଛ ମାଗ ଗୋଛ ଅଣ୍ଟ ଭାଗି
ଭୂମର ସ୍ଥଳର ଜନ୍ମ ଗାଏ ଅଳ୍ପ ଚାରାଗର ବାସୀ ।'

ଶିବ ମାର ସ୍ତନ୍ୟ ପିଇ ମଣିଷ ହେଉଛେ ସେ ଏହି ପଂକ୍ତି ଶାଠରେ ଉଚ୍ଚାରିତ ନ ହୋଇ ରହିପାରିବ ନାହିଁ ।

ମାଟାଳ ସାଣ୍ଡୁଳା ବେଦ କହିଛନ୍ତି ବର—

'ନିଶ୍ଚୟ ତେଣୁ ଅଳ୍ପ ଶିଣ୍ଡ ତବ
ଚେହେ ଚିରାଳିଛ ।'

\+ + +

ସେ ମୁହେଁ ଭୁଷ୍ଟ ଭାଲ୍—
ତେ ଯେ ମାଗ ବଣ୍ଟ ପିଆଗ ।'

ବହ ସହଦ୍ରାଜ ପୁଣି ସହଦ୍ରାଗାର ଗାଲ୍ଲ ଭାଗ ଅଣ୍ଟି ବିଷ୍ଣୁ ବାଳ ବରଛନ୍ତି—ସହଦ୍ରାଜ ଜଳ ଗ ଚେହାର ଚୌରବ ବେଦ ।

ଶେଷରେ ବର ପୁଣିର ସ୍ମୃତ୍ୟୁ—ଗୋଟିଏ ଭବିଷ୍ୟରେ ବହିଛନ୍ତି—

ଭଙ୍ଗା ଚିତ ପଙ୍କଭରେ ଉଚ୍ଚେ
ଚେ ଜନମ ଯେଉଁ ଚେଚ
ମୁଖ୍ୟ ହୁଏ ଚୋ ସମ ଜଳେ,
ଭପ୍ରାଚାର ବଥ ଚୋଗେ ଗାରେ—
ମରିବ ଶିକାଳିପି ମୁହଁ ଏବ ଗାଳାର ବଂଶାଙ୍କ ।"

ଏହାଠାରୁ ବରନ୍ତ ଭୂଲନ୍ତ ସ୍ମୃତ୍ୟୁ ଅଳ୍ପ ଅମ୍ବ ହୋଇପାରେ କି ।

ବର୍ଣ୍ଣନାର ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତି – ଶିଳ୍ପ ବୁଦ୍ଧିମ୍ବ ଛନ୍ଦ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରେ ·ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗାମଣ୍ଡ ହୋଇଛ ।

ଧ୍ରୁବ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ – ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅଣା ।

ପ୍ରଭାବ – ନିର୍ଭୀକ ବେଗ ବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ର ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଗୋଷ ।

ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆ ଘରେ ଏହା ପୂଜା ପାଇବ ।

ଶ୍ର ହଦ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ।

ସାଥୀ—

ଏହା ଏକ ନୂତନ ସାମ୍ବାଦିକ । ପ୍ରତି ମାସରେ ବାହାରିବ । କର୍ଣ୍ଣରେ ଅଠ ଖଣ୍ଡି ଉପନ୍ୟାସ, ୨ ଖଣ୍ଡି ବଡ଼ଗଳ୍ପ ରହି, ୧ ଖଣ୍ଡ ମାଇକ ଓ ୧ ଖଣ୍ଡ ସମା-ଲୋଚନା ମୂଳକ ପ୍ରବନ୍ଧ ରହି ପ୍ରକାଶ ହେଉଛି । ପ୍ରକାଶକ-ଅଗ୍ରଗାମୀ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି । ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର ଅର୍ଥ ଯଦି ଆଶାନ୍ତ ତା ହେଲେ ବଳାଏ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇଥାଉ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ପ୍ରଗତିଶୀଳ ସାହିତ୍ୟ ସାଧନରେ ଜିଜ୍ଞାସାର ଯୋଗ ଭଳି ହିଁ ଏ ଅଗରୁ ଥିବା ଗାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।

ସବୁ ଠିକ ହୋଇଛ । ଉତ୍କଳର ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଔପନ୍ୟାସିକ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମାନ୍ଧାତା ସମ୍ପାଦକ ହୋଇ-ଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ସୁପରିଚିତ ସାହିତ୍ୟିକ ସ୍ବୟଂବଳ । ନମ୍ରକରେ ଉପାଦକ ଜିତ ବିଶ୍ୱାସଙ୍କ 'ଲେଖ ଶୁଣିଲ' ଅଗ୍ରଗାମୀର ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଆମର ଦେଖିବାର ବସ୍ତୁ ହୋଇ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁସ୍ତକାଳୟର
ଶ୍ର ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ
ସଙ୍ଗୀତାଞ୍ଜଳି
ସଚ୍ଛନ୍ଦ—ମୂଲ୍ୟ ୫୦/

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍କଳ

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ୨୧ ସଂଖ୍ୟା ।

ମାନବିକ କୋଷସ୍ଥିତ ଯାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗ କରି ନିଜେ ରୁଚି ପାର ଥିବେ ତାହା ଏ ଦେଶର ଅସୀମ ଶ୍ରୈଷ୍ଠତ୍ୱ ଯାହା ମୁକରେଥାଏ ସେ ଦିଗରେ ଆମ ଭାଷାରେ ଚେଷ୍ଟା ହେଉଛି ! କଥା ସାହିତ୍ୟରେ ଉତ୍ତର, ସାହିତ୍ୟ ଉଚ୍ଚଳରେ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରକଟ, ଏବଂ ଉତ୍ତରୀ ଭୁଜନ ଭୋଜୀ ଉଦ୍ୟାନ ଉଦ୍ୟାନର ଆଶା କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ବଡ଼ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଏବଂ ଆଶା ଆଶାଯାଇ ଚେଷ୍ଟା ।

ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ମାନୁ ଦେଖି ବୁଝାଯାଇଛି ଯେ ଉତ୍ତମସୃଷ୍ଟ ସଦ୍ୟ ନୂତନ—ସଦ୍ୟ ସଦ୍ୟ ନୂତନ ଏ ସଦ୍ୟ ସଦ୍ୟ ନୂତନ, ନିଚ୍ଛ ସଦ୍ୟ ସଦ୍ୟ—ଦେହ ଯେପରି ଏଥିରୁ ସଦ୍ୟଜାତ ମନନ ନ କରନ୍ତି । ଅନୁଲିପାଠ କରି ଜଣାଗଲା, ଏହା ଯେପରି ଦୌଳତ ଏବଂ ବହୁ ଉପନ୍ୟାସର ବିଷିଷ୍ଟ ଆଲୋଚନା । ଏଥିରେ ଦୌଳତି ଧାରା ଦାହିକ ଚରିତ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ବିଷୟ ଶ୍ରୀ ନାହିଁ ।

ମନନସ୍ଥିତ ଶ୍ରୈଷ୍ଠତ୍ୱ ଅଙ୍ଗରେ ଜୀବନରେ ବେଦନାମୟ ଅସ୍ୱାଦ । ଏହିଥି ଠାକର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବନ ଅଛ—ସାହିତ୍ୟ ଜୀବନ ଅଛ, ମୋହମାଳାରୁ ଜୀବ ବିଚାର ରହସ୍ୟ ଅଛ, ଯନାଥନ ଜାତୁ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଟାଁ ପାଶ୍ଚିମ ଦେଶୀୟରୁଙ୍କ ଅଙ୍ଗମ ଅଛ, ତାଙ୍କର ଅଶାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଛନ୍ତି, କଳ୍ପନାର ଲୀଳା ଓ ଉଦ୍ୟମ ବିଚାର ଅଛ । ଶେଷରେ ସବୁରୁ ଯେଉଁଠି ପାରେ ସେଇଠି ଥୋଇ ଦେଇ ଦାଳକା ଉଦ୍ୟମ ଚେଷ୍ଟାରେ ବିଚାରର ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ମନନସ୍ଥିତ କବି ଯେପରି ଅନିଚାରରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କରି ଅଦର୍ଶ କରି ଧରିଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚରିତ୍ର ପ୍ରକୃତିର ସହିତ ଅଙ୍ଗଳ । ତାହାର ଜୀବନର ଦୌଳତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାହିଁ । ଏହା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତାବାଦର ପୃଷ୍ଠି ଯେପରି ।

ଭାଷା ଓ ଲୀଳା ଶୈଳୀ ବିଶେଷତ୍ୱ ଅଛି, ଏ ସବୁ ବିଚାରକ ଅଛିରେ ! ସେଥି ଉତ୍ତରେ ଗାର୍ଡ଼ିନ ଦୋଷାନ୍ତରକ ଗାର୍ଡ଼ିନ, ବିଶିଷ୍ଟରେ ଜାଲିସ୍ଥଳ-ରେ ପ୍ରେମ ସମ୍ବାଦ ପରେ କବିତାରେ ଏମ୍ ଏ ପାସ୍ ପରେ ଲୀଳା ଜୁଡ଼ିଲ ଅପଣ ବହିବାରେ ଭାଷା ବହିଲେ—'ପୁଣି ଅପଣ ।' ଏହିଲି ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଅଛ ।

'ଅଜାଗଲ, ଅମ ଦୁଇଦିନରେ ପ୍ରକଟ ନ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ସମ୍ବାଦ ।' ଏହିଲି କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ସ୍ଥାଉବିକତା ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି ।

ତଥାପି କବି 'ଲୀଳାର ଅବ୍ୟକ୍ତରରେ ପ୍ରେମ୍ବାଣୀ ନୁହେ ମାଅବ' ଯେଉଁଠି ଦେଖିଛନ୍ତି, 'ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ଙ୍କର ଯୌବନ ନଷ୍ଟର ହୋଇଥିବାର' ଯେଉଁଠି ଦୃଢ଼ପାହ୍ନ କରିଛନ୍ତି, ସେଠାରେ ଚେଷ୍ଟାକ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖକଙ୍କର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟି ପରିଚୟ ଦେଇଛି ।

ମୋଟ ଉପରେ ଏହା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୋଷନ୍ୟାସ ।

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ !

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କ୍ରିଅରଷ୍ଟା

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଧୁରୀବଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ଫଟୋ ନିଆଯାଇ ପାରେ]

ସ୍ୱାଦ

ଆମ୍ଭେ ନୂତନ ଧରଣର ଅଦର୍ଶ ଜନ୍ମସହିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଥାଉଁ । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତିଷ ଗଣନାକରି ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଥାଉଁ ।ଥରେ ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣୀୟ ।

୧ । ଅଦର୍ଶ ଜନ୍ମ ସହିକାର ସାଧାରଣିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୧୯ କ୍ରା । ୨ । ଷଷ୍ଠମ ତାଲ ପରେରେ ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମସହିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦୪ । ୩। ଚତୁର୍ଥ ମେଳକ ଜୋଷ୍ଟର ଉତ୍ତର ୫୦୪ । ୪। ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦଶା ଅନ୍ତରଦଶା, ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତରଦଶା ଫଳ ଉତ୍ତର ୫୧୯ । ୫ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆୟୁର୍ଦ୍ଦାୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯ । (ଜନ୍ମର ଠିକ ସମୟ ଓ ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ ସାଲମାସ ଦିନ ଦେବାପାଇଁ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ)

ଠିକଣା – ଶ୍ରୀଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁ ମାଷ୍ଟର ପ୍ରବୁଣାବଜାର, ଭଦ୍ରକ ।

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଳ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜାଣିଲା ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣି ପରେ ଜାଣିବେ—

ଶ୍ରୀ ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ ରସାୟନ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ପୋ: କେନ୍ଦୁପାଟଣା—କଟକ ।

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ !

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ବଡ଼, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ ଭେଦ ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ଷ୍ଣ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଙ୍କେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ମାନେଙ୍କ ଶିକ୍ଷା କରି ପାରିବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

—ଘଣ୍ଟା ବାଜେ—

ଶ୍ରୀ କୁବେର ବଳାଇ ।

(୧)

ଘଣ୍ଟା ବାଜେ ଘଣ୍ଟା
କେତେ ତାହାର ସୁଖ ଲୁଚିରେ
ଭୂସି ଦିଅଇ ଛଣ୍ଟା ।
ଗୃହ ପିଲାର ହାଲ୍ଲିତ ଶୁଣେ
ବାହୁ ସଳାଡ଼େ, ଶୁଭୁଛି ମୃଗେ
ତାହାରେ ଅବା ଛଟକା ଜର
ଭାଙ୍ଗେ ଜୁଡ଼ି ଅଣ୍ଟା
ଘଣ୍ଟା ବାଜେ ଘଣ୍ଟା

(୨)

ଘଣ୍ଟା ବାଜେ ଗଡ଼
ଠାକୁରଙ୍କର ଗହମ ନିଦ
ପଳାଏ ତାହିଁ ଭଡ଼ ।
ଅଳସୁଆ ସେ ଠାକୁର ଜାଉ
ତୁଳାଇ ଥାନ୍ତି ଦିବସ-ରାତି;
ଘଣ୍ଟାର ଏ ଅବାଜ ଠାକ
ରୁଟିନ୍ ଦିଏ ଗଢ଼ି
ଘଣ୍ଟା ଗୁଡ଼େ ଗଡ଼ ।

(୩)

ଘଣ୍ଟା ଭଣେ ବାଳି
ଲେଳ ଘରଳ ହଳାର କୁଳ
ସାହସ ପାଏ ଭୁଜି ।
ବାଳକ ସଙ୍ଗେ ଖେଳ-ପାହାର
ଧାଆଁନ୍ତି ଲୁଚ ଡ଼ୋ-ଅହାର
ସରଦାରର ଛଡ଼ା ପହଞ୍ଚି
ମରଇ ମନ ହେଲ
ଘଣ୍ଟା ଭଣେ ବାଳି ।

(୪)

ଘଣ୍ଟା ଯେବେ ରଟେ
ସବାର ଥଇ ଗେଲେ ଗାଡ଼ ଛ
ଛିଜ୍ସା ଜାଲ ଛୁଟେ ।
ଯେଉଁ ବେଳରୁ ଅଳସ ଭୁଞ୍ଜି
ଫାଟିଲା ଛିଡ଼ା ଜାଖରେ ଗୁଞ୍ଜି
ଚିଟି ମଡ଼ିଛି କିରାଣି ବାଲୁ
ଜଳେଣ୍ଟ ଘରେ ଲୁଟେ ।
ଘଣ୍ଟା ଯେବେ ରଟେ ।

(୫)

ଘଣ୍ଟା ଯେବେ ବହେ
'ଅବଳା'-ପଦ ଫୋପାଡ଼ି ବାସ୍ତ
ଅଭିସାରରେ ଧାଏଁ ।
ତାହିଁ ବା ଭୁଲ୍ ଭୁଲୁରେ ଜଡ଼େ
ତାହିଁ ବିରହ-ବଲ୍ଲକ୍ ବଡ଼େ
ଘଣ୍ଟାର ଏ ଅବାଜ ଅସି
ଭୁଇରେ ଜମି ରହେ
ଘଣ୍ଟା କେବେ ବହେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ରରେ ପ୍ରାଣରେ ଦେଶପ୍ରେମ ଜାଗରଣ ଅଣିବା, ଜ୍ଞାନର ପରିସର ବଢ଼ାଇବା, ଶରୀରକୁ ସୁସ୍ଥ ଓ ସବଳ କରି ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ଭ୍ରାତୃଭାବ ପ୍ରଚାର କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେମ ପ୍ରୀତି ଓ ଶ୍ରୀହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ସାହିତ୍ୟ ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ହେବା, ସାହସ ଓ ଅଟଳତା ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(ଏହି ବର୍ଷରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗବଗ୍ଗ

ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ ଜଳମର୍ମ —

ମୁସ୍ତଫା କେମାଲ୍

ଉନ୍ନତିର ପଥ କଣ୍ଟକମୟ:—ଜୀବନର ଉନ୍ନତି-ପଥରେ ଚଳିବାକୁ ହେଲେ ବହୁ ବାଧାବିଘ୍ନ ସହିବେ—ଏ ବାଧାବିଘ୍ନ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର—ବଡ଼ ଦୁରୂହ ବ୍ୟାପାର ! ଏ ସବୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଯେ ଲକ୍ଷ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିଲା ସେ ଧନ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ! ତାର ଜୀବନ-ପଥ ପ୍ରଶସ୍ତ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । ତୁର୍କିର ଭଗ୍ନ ଧୋଡ଼ା ମୁସ୍ତାଫାକେମାଲ୍ ଏହାର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ।

ମୁସ୍ତଫାକେମାଲ ୧୮୮୧ ସାଲରେ ସେଲୋନିକାରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପିତା-ମାତା ବଡ଼ ଗରିବ । ଖୁବ ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ପିତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ କେତେ ବର୍ଷ ମୁସ୍ତାଫ ଙ୍କୁ ବୁଲବୁଲରେ ସମୟ କାଟିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ପରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସ୍କୁଲରେ ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ କରି ମିଲିଟେରୀକଲେଜକୁ ଯାଇ ଥିଲେ । ଏହିଠାରେ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ବିକାଶ ହୁଏ ।

ମୁସ୍ତାଫାଙ୍କ ଜନ୍ମ ସମୟରେ ତୁର୍କିର ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ଶୋଚନୀୟ ଥିଲା—ଗୃହଅନ୍ତେ ବିଦ୍ରୋହ ବହ୍ନି ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇ ନିଜର ଲେଲିହାନ ଜିହ୍ୱା ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଥିଲା । ବିଦ୍ରୋହ-ଫଳରେ ବହୁ ତୁର୍କି ଅନ୍ତର୍ଗତ ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇ ଥିଲେ । ତୁର୍କି ସୁଲତାନ ପ୍ରଜା-ମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନ୍ୟାୟ କର ଅଦାୟ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ଲୋକେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବହୁ ବିରକ୍ତ । ଶେଷରେ ୧୯୧୨ ଖ୍ରୀ: ଅ:ରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା । ଯୁଦ୍ଧରେ ମୁସ୍ତଫା ଅସୀମ ସାହସର ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣିଲେ ।

ମୁସ୍ତଫା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରରୁ ତୁର୍କିର ଶାସନ ତୁଲି ଦେଇ ଜଣେ ଲୋକ ଥିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ତୁର୍କିର ଲୋକେ ବଡ଼ ଅନୁନ୍ନତ--ଅଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା ତାଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ନ ଥିଲା । ଲୋକେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଜାଣନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମୁସ୍ତାଫାଙ୍କର ଏହା ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା—ସେ ତୁର୍କିର ଲୋକଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ନିଜେ ସାଧାରଣ ପ୍ରଦେଶକୁ ଯାଇ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଗାଁ ଗାଁ ସଭା କରାଇ ବକ୍ତୃତା ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—"Turkey for Turks." ଏଥିରେ ଲୋକେ ସୁଲତାନ ହୋଇ ନିଜ ଦେଶକୁ ସ୍ୱାଧୀନ-ଦେଶରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

ଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ସାଧାରଣ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲେ—ଦେଶର ଆଇନ କାନୁନ ବଦଳାଇଲେ—ସେ ଜାର୍ମାନିର କମାଣ୍ଡିସିଏଲ କୋଡ୍, ଇଟାଲିଆନ ପେନାଲ କୋଡ୍, ଓ ସୁଇଜାରଲେଣ୍ଡର ସିଭିଲ୍ କୋଡ୍ ବସାଇଲେ । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟକଲେ ।

ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ—ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ନିଜେ ବକ୍ତୃତା ଓ ପୁସ୍ତକ ଦେଇ ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲି ଲୋକଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ । ସୁଦୂରୁ ତୁର୍କି-ଉପମାଳା ବଡ଼ ଜଟିଳ ଥିଲା । ତେଣୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ ଲେଖି ଓ ପଢ଼ି ଜାଣୁଥିଲେ । ମୁସ୍ତାଫା ଏହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଲେ—ନିଜେ ନିଜ ମନରୁ ଅକ୍ଷର ଗଢ଼ିଲେ—ସେଥିରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁରେ ସଭା କରି ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚାର ଉପର ଲେଖିବାକୁ ହେବ ବୁଝାଇଲେ—ଏଥିରେ ବହୁତ ଲୋକ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ଦେଖା-ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଶିକ୍ଷାର ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ବହୁତ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜ ବସାଇଲେ । ସେଥିରେ ବାଳକ ବାଳିକା ଉଭୟ ପଢ଼ିବାର ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ମାଷ୍ଟର ରହିବା ପାଇଁ ସୁବିଧା କଲେ—ବୃଦ୍ଧ ଓ ଯୁବକ ଏ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ସେ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ମୁସ୍ତଫା ଏହିପରି ବହୁ ପରିଶ୍ରମ ଓ ଅଧ-ବସାୟ ବଳରେ ନିଜ ଦେଶ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇଲେ । ତାଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ଫଳରେ ଆଜ ତୁର୍କି ନିଜ ଗୌରବରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ଶିଖିଛି—ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁର୍କି ତାର ଶତ୍ରୁ ସଙ୍ଗରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମ ।

ନରେନ୍ଦ୍ର:—୧୭୨ନମ୍ବର ନାଗବଗ୍ଗ

ପିଲୁ ଅଜା—

ଉତ୍ତର ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ମହା ହାସ୍ୟରସାତ୍ମକ ପତ୍ରିକା ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା—ସେତେବେଳେ ନାଗବଗ୍ଗ ମାନଙ୍କର ହୃଦୟରେ ଯେପରି ଉତ୍ସାହ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା—ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ସେପରି ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଆଜ ୩୩୧ ଜଣ ନାଗବଗ୍ଗ ଏକମତ ହୋଇ ଉତ୍ସାହର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ—ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଇଚ୍ଛା, ତାହା କରି ପାରନ୍ତେ—ସେପରି ସ୍ଥଳେ ୨୦୦ ନମ୍ବର ନାଗବଗ୍ଗ ଉଭୟ ନାଗବଗ୍ଗ ସମ୍ମିଳନୀ ପାଇଁ ଅଜାଙ୍କୁ ପଠାଇବାରୁ ଅଜା ହତାଶ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେକି ନାଗବଗ୍ଗ ସମ୍ମିଳନୀ ହେବା ଅସମ୍ଭବ । କାରଣ ନାଗ ମାନଙ୍କର ମନ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ମୋ ମତରେ ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ସାହ ଫେରି ପାଇବାକୁ, ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ ସଂଘକୁ ମଜବୁତ କରିବାକୁ ହେଲେ—ଗୋଟିଏ ସମ୍ମିଳନୀ ହେବା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର—ସବୁ ନାଗବଗ୍ଗ ମାନେ ଏକତ୍ର ହେଲେ—କେତେ ପ୍ରକାର କର୍ମ ଯୋଜନା ବାହାରନ୍ତା, ପରସ୍ପର ପରିଚୟ ହେଲେ ହୃଦୟରେ ନୂତନ ପ୍ରେରଣା ଆସନ୍ତା ।

ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗବଗ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ଯେ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜରେ

Digitized by srujanika@gmail.com

ମତ ଅଜ୍ଞ ଜ୍ଞାନାଇ ମଣ୍ଡଳୀର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଏପରି କଲେ ଆଜି ଅଡ଼ ଦଳ ନ ହୋଇ ନାରୀ-ନ ଭୁଣ୍ଡ ସଙ୍ଗରେ ସହଯୋଗ କରି ସଙ୍ଗର ସୁଷ୍ଠୁ ସାଧନ କରନ୍ତେ ।

• ପଦ୍ମ—୩୧୭ ନାଗ ।

—✝—

ସ୍ମୃତି

ଶ୍ରୀ ନବ କିଶୋର ଦାସ ।

(ବରଗଡ଼ ସ୍ମୃତିସଭାରେ ପଠିତ ହେଲା)

ସରଳତା ଫୁଲଥ ଜାଉ ଚାଲିଥିଲା
ଅଗ୍ନିଜ୍ୱର ନାହିଁ ଥିଲା
ଖେଳି ଖେଳି ଥକି ଚାଲିଲା ଖେଳିକୁ
ଯେବେ ଆଲି ଦିଲ ଜନତା !
ଅଭୁଲ କଥା ଏ - ଭାଇଅଛି ତାଙ୍କୁ
ପଣି ଚାଲିଲ ଦେଇ ଦେଇ,
ବସନ୍ତ ଏବେ ଦେଇ ବିଦାଳି ସାରା
ଜଗତ୍‌ରାଜ ଧ୍ୱଂସ କରି ।
ଯାଉଛନ୍ତି ଦିନ ଜମ ଦୋଷ ଧ୍ୱଂସ
ଦେଇ ଦୋଷ ଧ୍ୱଂସ ପରେ,
ଅଣ୍ଡ ଭଡ଼ି ଜହ୍ନ ବାହାର ଅଜନ୍ମ
ସେହି ଧ୍ୱଂସ ଅଭିପାରେ ।
ଦେହ ଜାଲରେ ଚେଷ୍ଟା କରି ଥିଲେ
ସିଦ୍ଧି ନ ହେଲା ଅର୍ଥଷ୍ଟ,
ଏବେ ଯାଇ ପୁଣି ଜୁଷ୍ଟ ଅର୍ଜ୍ଜିନଙ୍କ
ଦ୍ୱାରରେ ହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ।
ଜୁଷ୍ଟ ଅର୍ଜ୍ଜିନ ଯେ ଜୁଷ୍ଟିଆ ଲୋକ
ଯେଉଁଠି ତାଙ୍କୁ ହୁମନ୍ତ,
"ଅମ୍ବ ସାହ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ କିରକୁ
ଏବେ ଯାଇ ଜମ ଜ୍ଞାନ ॥"
ଖ୍ରୀଷ୍ଟର ଦର୍ଶନ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ମନ୍ତ୍ର
ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ବାଣୀ,
ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ମିଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ
ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଯେ ।

ମଧ୍ୟ ଯେ ଫ୍ରାନ୍ସ ଜୀବନ ଶିବଲେ
ଅସି ପଶିଲ ଶରଣ,
ଔଷ ସଙ୍ଗେ ବଣ-ଭୁଆ ଜାଲ ଢେଲେ
ଜୀବ ଯିବ ଅନାରଣ ।
ଉଷ୍ଣବର ସିନା ଭୟ ନାହିଁ ଭଲେ
ଯେଣୁ ଇଦ୍‌ଜର ଜ୍ୱାଳ;
ଜ୍ୱଳଣ୍ଡର ସିନା ଏଥକ ବାହାଣି
ଖାଲ ଅଟମ୍ବେଟ ପାଇଁ !!
ରୋଗର ବେଦନା ବେଶୀ ହେବ ଯେବେ
ଅଗ୍ନି ବିସ୍ତାରେ ଶିଖା,
ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମଧ୍ୟ ଜାଲ ଜଳନ୍ତ
ପାଇବେ ନାହିଁ ଟି ଶୋ ।

—✝—

ଲେଖାସାଙ୍ଗ—

—✝—

ନଟଫିକ—(୧୨୨)—୩୧ ନମ୍ବର ନାଗଙ୍କ ଏଥ ଅଟ-ଷାରେ ।

ନାଗ ସଂବାଦ

ଶ୍ରୀଯୁତ ନଟଫିକ ୩୨୭ 'ଟିଙ୍ଗଲ ଭାଇ' ବୋଲି ଜଣେ ଏକ ଲେଖିଛନ୍ତି । ନିଅ ପରିଚୟ ଠିକଣା ଜାଣିବାକୁ ପଠାଇଲେ ସେ ବହୁ ପଠାଇବେ ।

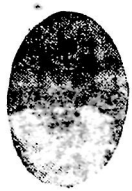

ନାଗରଙ୍ଗ ବିଭାଗର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲେଖିକା କୁମାରୀ ଶୈଳବାଳା - ଅଦ୍ଭୁତ ଖାଦ୍ୟ ଫଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖିଛନ୍ତି ।

ଭୁନାଥ ଶୈଳବାଳା

—✝—

ଅଜା,

ମୁଁ ଜଣେ ନାତି/ନାତୁଣୀ ହେବାକୁ ଚାହେଁ; ମୋର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷରୁ କମ୍ । ମୁଁ ସତ୍ୟ ସାହସ ସେବା ଓ ଅହିଂସା ପାଳନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ଦୟାକରି ନାଗରଙ୍ଗ ଦଳରେ ମୋ ନାମ ଲେଖାଇ ଦେବେ । ମୁଁ ଏଥି ସହ ୫୦/ ୫୦୨ ର ଡାକ ଟିକଟ ପଠାଇଲି ।

ତୁମ ସ୍ନେହର ନାତି/ନାତୁଣୀ

ଶ୍ରୀ _____

ଠିକଣା _____

ଭାରତ

କଲିକତାରେ ଜଗର

ପାଠ ମ୍

୧ନମ୍ବର ଗେମ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍-ରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

—✝—

ଅତି ଗୋପନୀୟ କଥା

—✝—

ଅପଣ କଣ୍ଟିକରେ ହାନ୍ ମ୍ୟୁଦ୍ ସର୍ବ ପ୍ରକାରର ବିଷୋଧ କରି କହନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ରୋଗ, ବାଳ ରୋଗ ଓ ସ୍ନାୟୁଗତ ରୋଗର ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ପାଇବେ ।

ଠିକଣା:— ହାମ୍ଦ୍ ଆୟୁର୍ବେଦ ଔଷଧାଳୟ
ଭାଲୁଗଡ଼ିଆ, ଜଟନି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

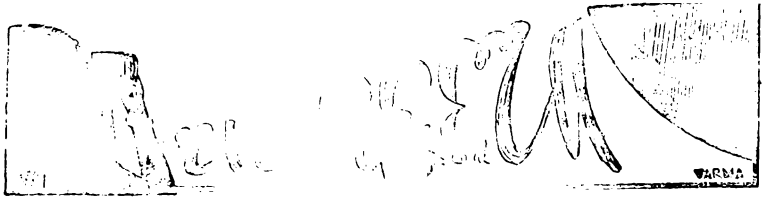

ପ୍ରବୁଦ୍ଧ ହୁଏଁଲେ ହେଲେନା ସହରରେ ପ୍ରଚାର ହେଉଛେ। ମଣ୍ଡଳୀଭୁକ୍ତ, ଅବେଷ୍ଟନ ଜନସଂଘ, ଯେଉଁଥିରେ ଏ ପ୍ରକାରରେ ବହୁ ମାନ୍ୟ ମନେ ଅଛି ହେଲେ ଆମାଙ୍କୁ ଗୋଟାଇ ନେଇଛି।

× × ×

ବୋଲ୍ଟ ଏକ ଏକ ଫୁଟବଲରେ ଗୋଟା ଗୋଳା ହେଉଛି, ଆମ ଅଳ୍ପ ନିଜର ଏମିତିକରି ଅଛନ୍ତି ଦେଖାଉଛି।

× + ×

ଜିନ ଗୋଟାଏ ଲିଖିଲି ଦୋଷକ, ଥାଉ, ମାଟ ଓ ସ୍ୱାଦ ଏ ସ୍ୱାଦ ଫିଟ ଲାଗୁଛି। ଗାଛରେ ଭାଲିକ ଚାଟାଇ ଅଟା ଓ ସାର ଥେଇ ଚାଷ ଭାଲିଛି।

× + +

ଲ୍ଲିଖାଇ ଲୋକ ଜାହାଜ, ସେଥିରେ ଅଳାଇ ଚଠ ଜାହାଜର ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟକୁ ଲୁଚେ ଓଜନ।

× × ×

ପୃଥିବୀରେ ଅଂଶ ଦୁଇ ଭାଗ ଏବଂ ଦୁଇଟାର ଦୁଇଟାର ଜିଭଭାଗ ଅଛି। ଏହା ଭାଷାରେ ତଥା ହୋଇଥିବା ଭଲ ଲେଖ ଲେଖିବା ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଏହି ଜର୍ଜ ଗିଅସେନ ଭାଷାରେ ୧୭୫୫ ଭାଷ ଓ ୩୮୫ ଭାଷାରେ ତଥା ଚଳ ପାରନ୍ତି।

× × ×

ଭାରତ ଦୁଇ ଅଞ୍ଚଳର ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଜିନିଷ ଅଛି। ଏହା ମୁଖ୍ୟ ସିଂହ ପରି। ତାର ଯିଭା ଭିତରେ ଖରା ବଡ଼ ବଡ଼ ଥାଟା ଛେଦ ହେଉଥିବା। ଏହା ଯେ ସିଂହ ନୁହେଁ। ଭେଟାର ଏହି ଜଣ୍ଟରେ ଯେ ଦେଖି ଯାଇ-ଥିଲେ—ଏଠି ଜଳକଳା ଲମ୍ବ ଚାଲ ବି ଲିଖିଛି।

× × ×

ଗାଧୁଆ ଗୋଟାଏ ଖରୁ ଏକେ ଲୋକଙ୍କ ଦେଖିବୁ ଦେଖି ଚେଷ୍ଟା ଛି। ମା ଏଙ୍ଗରେ ଲୁଣ ଓ ଲେଖେ ଗାଳ ଯୋଗ ହୁଏ।

× × ×

ପୃ ଗ୍ରାଣ ସ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଦୁଇଶ ଟେଲିଲ (ଟେଲି-ଗ୍ରେଣ ଏକ ଯନ୍ତ୍ରର ଲେଖ ଲେଖ ଲେଖିବାକ ଦ୍ୱୈ ମ ଏ ଦର୍ଶ। ଲେଖିଲେଖିବ ଦ୍ୱୀ।

× + ×

ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଯେତେବେଳେ ଏମ୍ପ୍ ଗାଛ ମୁଷ୍ଟି ଦେଖିଲ ସେତେବେଳେ ଲୁଚ୍ଚ ଲୋକ ଆଉ ଦେଖିଛେ ଭଳି ଲେ। ଶେଷରେ ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ଏହି ଚାରିଖାରିରେ ଚାଲ ଶାନ୍ତ ଲେଖ ଲେଖେ।

× × ×

ଗରମ ଦିନରେ ଲୋକେ ସରକାରଙ୍କ ଠାରେ ଆଉ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଚଳନ ହଂସ ଓ ଚଡ଼ଚ ମାଛ ଖାଇବା ପରି ଅନୁମତି ଦିଆ ହଉ। ତାଙ୍କେ ଲେଖ ମାଛ ନ ଖାଇଲେ ସେମାନ ଜମାନ ଦେଖିଲ ଭିତରିଛେ ଓ ଜମିନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ହେବେ।

+ + +

ବ୍ରିଟେନରେ କାହିଁକି ବୋଲ୍ ଏକ ଜାତ ଭାଷ ଭରନ୍ତି। ସେଠା ଝିଅ ଜଣେ ଜଣେ ବର ଖୋଜ ବାହାରନ୍ତି। ବର ପସନ୍ଦ ହେଲେ ଏହି ପ୍ରେମ ବର ଅଳମ୍ବନ୍ତି। ବରମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ଝିଅଏ ଖେଣ୍ଡି ବାହାର ବରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଜମ୍ୟାର ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ବରକୁ ଦାତ ବରବାକୁ ପ୍ରବଳ ଚେଷ୍ଟା ବରନ୍ତି। ତାର ଲୁଗାପଟା ଅସବାବପତ୍ର ଧନ ଶିର ନେଇ ପଳାଇ ଅସନ୍ତି। ବର ବଧ ହୋଇ ଶାନ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଲୁକେଇ ଲୁକେଇ ଯାଏ। ତାକୁ ଅଣ୍ଡେ ଖୁଆଇ ଜିଆଇ ଓ ଜମ୍ୟା ଘରେ ରହି ଘର ଦ୍ୱାର ବରେ।

× × ×

ଜର୍ମାନ ଜାତ୍ରର ଶବ୍ଦକୋଷ ବହୁ ସଲେଶି। ଏହି ଜାତ ଦେଖ ଏ ସର୍ବ ଲଣ୍ଡନ ଶେ-ଚବ୍ୟଲିପ୍ତ ଓ ଜ୍ଞାନ-ଜ୍ଞାନ ଅଛି। ସବୁ ମିଟିଂ ଏହି ଶାନ୍ତ ଖାଲ-ଖାଲ ହୁଏ। ଏହାହିଁ ଜାତର ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲା।

+ × +

ଜାପାନ ଦେଶ ଚଳ ଲୋକଙ୍କ ଜାତ ଛେ ଚୁଆଇ ନିଜର ଅଙ୍ଗ ଚାଟ ଚାଟ ଚଳି ଅଛନ୍ତି।

+ + +

ଗ୍ରେଟ୍ ଷ୍ଟାଲିନ ଜଣ ଶ୍ରୀ ଜାଟିଏ ଏକ୍ ଗରିବ ଭଦ୍ରମ ଅଛନ୍ତି।

× × ×

ଶ୍ରୀଲଙ୍କାରେ ପ୍ରାୟ ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ୬ ଅରୁ ଛଡ଼ି ୫ ଓ ୭ ଅରୁ ବିବାହ ଚଳିଥାଏ।

× + ×

ଏକ ଜାତ ଲୋକ ଜାତ୍ରସ୍ଥ ଜାତ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଜଳ ଚମଡ଼ାରୁ ଜଳେ ଖାଆନ୍ତି।

× + ×

ଲଣ୍ଡନରେ ଏକ ଯାଇ ମୃତ୍ୟୁ ହୋ। ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି। ଜମାନ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରହିଂସ ବା ଅଗ୍ନି ବୋମା ବର୍ଷଣ ଜରେ ଏ ବୋମା ତାର ନିବାରକ। ଏହା ଦୃଷ୍ଟିଲକ୍ଷଣ ଜନ୍ମ-ମଣ୍ଡଳର ଅଙ୍ଗାର ଭୁସୁଳ ଦୂର ହୋଇଯାଏ ତେଣୁ ଅଗ୍ନି ନିବାପିତ ହୋଇଯାଏ। ଏହା ସଙ୍ଗଠନ ହୋଇଛି।

× × ×

ଭାରତଜ, ଏ, ବିଜ୍ଞ ଜାମନ ଜଣେ ଜେଣ୍ଟ ୧୫୦୦ ଶୁଦ୍ଧ ଶାସ୍ତ୍ର ଲ୍ଲାଇ ଜ୍ଞ ଦେଖ ଗୋଟିଏ ଲଂଗ୍ରେଜୀ ଶବ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଲିପ୍ତ ଜଣେଇଛନ୍ତି। ଜିଜ୍ଞାସା ପଦ୍ଧ ହୁଏ। ଏମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ ଅଛି।

—o—

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଜାବଜାର, ପୋ. —ବାଲେଶ୍ୱର ।

୫ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ! ୫ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଜଦବ୍ୟଲୁମାନଙ୍କର ପରମାର୍ଥୀ ଅନୁରୋଧରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଲି ସୁନା, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରରେ ଚମତ୍କାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ମନ ମୁତାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଅଦ୍ୟଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ଖରାପ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନୂତନ ଫ୍ୟାସନ୍ କରିବାରୁ ବଳାଇଲା ଦିନ ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସ୍ୱଲ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କାହାରିଠାରୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥରୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମିଳି ଧରିପାରିଲେ ,ଆମ୍ଭେମାନେ ୫ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ଭବଦୀୟ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଜା ବଜାର, ପୋ:—ବାଲେଶ୍ୱର ।

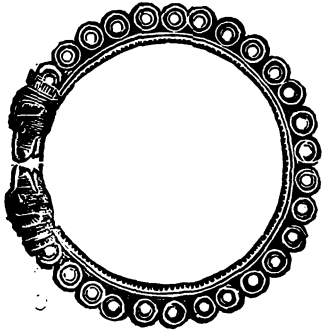

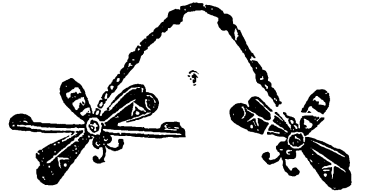

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ଏପ୍ରେଲ ୧୭ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଭାଷାର୍ଥ ପ୍ରବାସୀ ବଙ୍ଗଳୀପୁରୁ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଜିଲ୍ଲାର ଶ୍ରମ-ଜୀବୀଙ୍କର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ହରିଜନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବର୍ମା ସରକାର ମତେତ ଏବଂ ବର୍ମାର ସାମାଜିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠା ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟିକ ଏବଂ ଜାତି ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୫, ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୨୯,ଭାରତବର୍ଷ ପକାଶେ ଦେଢ଼ ୫୪୯ । ଠିକଣା—ଜି ମହାପାତ୍ର, "ଓଡ଼ିଆ ଜଗତ" (ବର୍ମା)

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by G. C. Mahapatra and issued from Angaro Office, Bhadrak.

Digitized by Sarayu Trust. Funding by MoE-IKS

ମାଟିଭି୪- -ମାଟିଭି୪- -ମାଟିଭି୪

[illegible] ଏହାର ନିଜର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ଚରିତ୍ରରକ୍ଷାକୁ [illegible] ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅଶାନ୍ତି ଓ ଦୁର୍ଗତିର ଅଧୀନ ଜୀବନଯାତ୍ରା ଏବଂ ସମାଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଲିଭାଇବାର ଓ [illegible]

[illegible] "ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ" [illegible] ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନ୍‌ସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ଦ୍ରୁତ ଉନ୍ନତିର ସୂଚନା—

ମୋଟ ବେମା ରାଶି ୧୨ [illegible] । ସେହି ସାଲର ଦାବୀ—୩ କୋଟିରୁ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି—[illegible] । ୧୯୪୦ ରେ ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ କୋଟି ୨୫ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ଏଜେଣ୍ଟ ସାଉଦାଗର ପାଇଁ ଲିମ୍ବୁଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ !

ଏନ୍. ଦତ୍ତ
ସେକ୍ରେଟାରୀ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଲାଇଫ୍ ଇନ୍ସ୍ୟୁ. କଲିକତା ।

ଅର୍ଗାନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ ଇନ୍‌ସ୍ୟୁରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ ।
ଗୁଦମାଗ୍ରୌଡ, କଟକ ।

ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କ ଲିମିଟେଡ

କଟକ ଶାଖା—

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କର କଟକ ଶାଖା ମଙ୍ଗଳାବାଗସ୍ଥ ବାଉଣ୍ଡ ରୋଡ୍‌ରେ ଖୋଲା ହୋଇଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବେଙ୍କିଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ ।

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢ଼ିଛନ୍ତି ?

[illegible] 'ସଂଘର୍ଷ' [illegible] ।!

[illegible] —

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ—

ଚାରି ଅଙ୍କ ଓ ୫ଟି ସଚିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର "ନୈବେଦ୍ୟ"

ସଂଯୋଜକ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
ଭଦ୍ରକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ହୁବକାଙ୍କ ନାନାବାଯ୍ୟ ଗୀତ

ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି

ନାନାବାଇ ନାନାବାଇ
ଗୋଇପଡ଼ି ଭୁନ ହୋଇ
ଖାଇ ପେଟ ଫାଂପିଛି
ନ ଖାଇଲୁ ଭୁ ରହି ।

ପୁଲିସ ପ୍ରତି

ନାନାବାଇ ନାନାବାଇ
ଯେତେ ଗାର ସେତେ ଖାଇ
ମୁଇଲୁଣୀ ମରିଛି
ବିନ ମୋଇ ସରିଛି
ଦୁଖ ଦାଙ୍କ ଦୁଇଟି
ପଡ଼ିଥାଲୁ ଗେଇଟି ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି

ନାନାବାଇ ନାନାବାଇ
ଯାହି ଭୁଣ୍ଡ ବଇନାହିଁ,
ଚେତଣୀ କର ଖାଇବେ
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସ୍ଥାନ ସଂଚ୍ଚ ।

୪ଥ ବର୍ଷ ୨୨ଶ ସଂଖ୍ୟା ଚୈତ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହା ପୁରାତନ ସଂଶୋଧନକ ପକ୍ଷାଘାତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ପ୍ରଭୃତି ଏକଚୁଟିଆ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ରୋଗ ଶରୀରରେ ଲୋହିତ ଦୁଷ୍ଟ ନାନାପ୍ରକାର ଛକ୍ତ ବା କଳୁଷ ଚିହ୍ନ, ଫୁଟକି, ଜ୍ୱାଳା ଶରୀରରେ ଅବସାଦ, ମୂତ୍ରଦ୍ୱାରରେ ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ମାଛିକା ଓ ଗ୍ରନ୍ଥି ଶ୍ୱାସ ଓ କୋଷ୍ଠବଦ୍ଧତା ପ୍ରଭୃତି ଉପସର୍ଗମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗ ମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟରୋଗାର୍ଥେ ଅମୃତ ଏହି "ଭ୍ରମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ନିଜେ ନିଜେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:—ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କରି ଦେବାର ଛକ୍ତ ପ୍ରଭୁତ ଅଟନ୍ତେ ଅବେଶ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୫୦ରୁ ମାତ୍ର ୫୦ରୁ ମାତ୍ର । କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ

ବୈଦ୍ୟରାଜ:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ଦୟୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ

ଆଲମଗିରି ବିଜିନ, କଟକ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୌଦକ

ମଣ୍ଡେଶ୍ୱର ଗ୍ରାମ୍ୟ ରୋଗର ମୂଳ । ଏହି ଟେଲୁ ଦୁଷ୍ଟନଳ ସେବନ ଦୈନିକ ଗରିବାର ଦ୍ୱାରା, ସେଥିପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଦୁଷ୍ଟ ବଦଳା ଅବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅକାଳରୁ ଜୋଷ୍ଟ କାଠ ଚ୍ୟ ଟେଟ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଅମ୍ଳ ଏହି ମୌଦକ ଦୈନିକ ଗ୍ରହ ଶେଷ ସମସ୍ତଙ୍କ ରୋଗ ଉପାଦେ ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଭାବେ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଚାଉଳ ପାଣି ସାଥ କଲେ ଯୋଗ ଦୌଡ଼ିବ ଦ୍ରବ୍ୟ-ନା ଦିନରାତି ଶରୀରରେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦେଖିବ ତରଳ ହେବାକୁ ଲାଗିବ । ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧା-ବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୁର୍ତ୍ତି, ମେଧା ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ଞାନ, ମୂଳ, ପେଟର ଭରିଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅବଶ୍ୟେ ଯୋଇ, ଝାଡ଼ାଳୁ ସାଧାରଣ ଧରରେ ପକାଇ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ କରିଲେ ବୃଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଆଜି ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମାତ୍ରାକୁ ୫୦ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୬୬ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଯୁତ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଔଷଧାଳୟ, ଶ୍ରୀ ନେଣ୍ଟ—ପୁରୀ

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ (ରେଡିଓ୍ୟାର୍ଡ)

ଜ୍ୱରେଷ, ବାତ୍ତ, ପେଟ ଚାପ୍ରତ୍ତ, ଝାଡ଼ା, ଛୋଟ ଘା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ବାତ, ପ୍ଲୀହା ଏପ୍ରକାର ଯେ କୌଣସି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ସେବନ କରେ ଦୈବ ଚମତ୍କାର ଫଳ ଅବ୍ୟର୍ଥ ଲାଭ ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏକ ଶିଶି ରଖିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଜରୁରୀ ତେରମୂଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଆଠଅଣା ମାତ୍ର, ଡଜନା ଶିଶି ଟ୍ରେଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଙ୍ଗୁନ୍ଡ଼)

ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା, ଅମୃତସର—ଚାଲେଞ୍ଜର. (ଓଡ଼ିଶା) ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛଣ ଗୁରୁ ମିଶ୍ରିତ ଯାଦୁ ଭାବରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗିଲେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ଛାଇ, ମଚଳା ଭଳି ହୁଏ ଓ ଚଳିଥିଲେ ନିମ୍ବପତ୍ର ସିଝା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ଟୁଲ୍ଲ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଅସଲି ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପୂଜ ହେବା, ଯୋଇଅ ହେବା, ଦାନ୍ତ ଫୋଲ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଳଦିଆ ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ଅବଶ୍ୟେ ଦୂର ହେବ । ପ୍ରତି ଟିକେ ୦।

ଅସଲି ପଞ୍ଚଗୁଣାତୈଳ

ଏହି ଔଷଧ ମୃଗୀ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଷ୍ଟାଧ୍ୟ ଦାନ ହେବା, ମୃଗୀଛୋଟା, ହିଜିଆ, ଛାଇ, ମଚଳା ଫୋଲାଯା. ଛତ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରକ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅଟେ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା: ଅସଲି ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳ ଅଫିସ- କଟକ

ପ୍ରଣେତା ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଶାଖାରେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଅଟମ୍ବ । ଓଡ଼ିଆକର ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାମ୍ବ ଦ୍ୱାଆଁ ନୂଆ ସାହିତ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ଲିଖ ହୋଇ ଅସିଛନ୍ତି । ଭଗବ ଜାଙ୍କ ଅନୁବାଦନ କରି ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଭଗାଉଛି—ଗ୍ରେ ଗ୍ରେ ବିରାଧିଗାଳିକର ପ୍ରତାପୀ ଶିଳ୍ପକେଶ୍ୱର ସୁସ୍ଥ ବଳକ ବିଦ୍ୟାସ ସ୍ୱାସ୍ଥ ଶ୍ରୀଦା ହେଉ ହେ—

ଏ ବେଶର ପ୍ରଜାମାନେ ସମସ୍ତ ଭୁଲିଗଲେ ଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଭାଲୁଟରେ ବାସ କରିବ ଏବା ଭୁଠରେ ପାଣି ପିଇବେ । ଏବେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଅର୍ପିବା ଶ୍ରୀ ମସିଷ କରି ଏବା ଆଳରେ ନିଲ ଗାଇ ଭାଲ ବସିଗଲେଣି ।

ଦ୍ୱିତ୍ରିମ୍ବ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଦେବେଦୋଷ ଭୂମିଷ୍ଟ ପ୍ରଣାମାନନ୍ତର କବେଦନ ନିବଂ ଜଣାଉଛନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞ ଜାଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ସବମ୍ବ ହେବେ ।

ପୁସ ସରସ୍ପର୍ଶମେମ୍ବ ବାଜସ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞରକ ପବଳକ-ରେ ପବନ ହୋଇଛି । ବଳକ ସରଦଙ୍ଗ ସର ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞରକ ଭଳବାସନା କରି ଗ୍ରହଁଛି ।

ପୁସର ମହନ୍ତମାନେ ଦେବୋତ୍ତର ଅଦନର ଯୋଗାଏ ବଳକଗା ପାଇଁ ଗ୍ରହଁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞରକ ଭେଲ ପ୍ରଜଭଳ ଠାରୁ ବଡ଼ ମନେ କରୁଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଜମିଦାର ଅଦନଶ୍ରସ୍ତ ଭଗାମାନେ ଭୋଗମୁକ୍ତ ହୋଇ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞରକ ସବଦାଭକର ସ୍ମଣ ଭାବନ କରୁଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଅଧିମାନ୍ଧାନେ ଏବେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଏ ବଳ ଭାଉଛନ୍ତି ଯାହାମାଂ ପୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦାଶ ! ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞ-ଅମଳରେ ଜାଙ୍କ ଏବାଦେଳେଳେବେ ମୁକ୍ତ କରିଦେବେ ଭଦବାଳ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞ ଜାଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କାମନାରେ ପୁଷ୍ପ ହେବେ ।

ଭଳ୍ଳଳର ଭଳସନ୍ତ ମହାରାଜା ଶ୍ର ଗାରଲେଶ୍ୱର ଶ୍ର ସ୍ୱଦଳକ ବିଦାସ୍ୱ ଦେଳୀରେ ଜାଙ୍କ ମାରଫତରେ ଭ୍ରଶ୍ରଣ ସରକାରଙ୍କ ଜମିଦାରୀ ଅଦନର ଭଦଳ୍ପିତା ଭୁଲ(?) ଯାହା ଦେଇଛନ୍ତି ତାର ପ୍ରଭାବନା କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ର ଗଜପତିଙ୍କାଧିପ ଗ୍ରହଁ ବସିଛନ୍ତି ତୋଷସ୍ତ୍ରର ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞ ବିଦାସ୍ୱ ଦେଳୀକ୍ଷ ।

ଶ୍ରଯୁକ୍ତ ନିଷ୍ପ୍ରଳ ଜଳ ଧରି ରହିଛନ୍ତି କେବଳ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞ କୃପା ବଳକ ଲାଭ ଲାଭ । ଅଦନ ସଭା (ଅସେମ୍ବ୍ଲି)ର ସଭ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର ଅଧାକରୁ ବେଶୀ ସଭ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ ହେବାକୁ ଭାର ନ ହେଲେ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରି ହେବନାହିଁ ତୋଷ୍ଟ ସ୍ଥବ ସାହିତ୍ୟ ଭୁଲିଯିବାର ସମ୍ଭାବ ଯଦି ସତ୍ୟ ହୋଇ ଥାଏ ତେବେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞ ଦାନ୍ତ ଏବଂ ଦ୍ୱିତ୍ତ-ମାନଙ୍କ ବେଳ ଦିନ ପରିବର୍ତ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ପାରନ୍ତି ।

ମାଳ ଅନ୍ତିମ ପାଶମାନେ ପ୍ରଭାନ୍ତ କ୍ଷମା—କରିବା ଦେବେ—ଧର୍ମ ପାଳନରେ ମାନାଙ୍କ ଅମ୍ବ-ଧ୍ୟା ଦ୍ରେଷ୍ଟ ଭାଲ ଅପରାଧ ଭଷ୍ଟ ଦ୍ରୁପ ପାଇ ଅନନ୍ଦିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ବନ୍ଦୀ ବଂଶସ୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଅପରାଧ ଭସ୍ମସ ଅଧ୍ୟାଦନ ପାଇଁ ଲଳାଳ୍ପିତ ହୋଇ ବାରାସାଇ ଯୋଗନିଶା ସ୍ମଳକ୍ଷ ବାନ୍ତରେ ଲବଡ଼ିଛନ୍ତି ଓ ଭାଷ-ଯାବ ବସି ମଣା ମାରୁଛନ୍ତି ।

ଥୋଲଥ ମରୁଭଥମାନେ ଅଲ୍ପ ହୋଇ ସ୍ପ୍ରହ ବହିଛନ୍ତି—ଚ ସରରେ ଯୁଦ୍ଧସ୍ମରା ଦେବେ । ଯେଥ-ପାଇଁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।

ବଳକ ବାରେଶ୍ୱରର ବେଳାଳ ଭଳନ୍ତମାନେ ଖାଶି ନ ପାଇ ପାଶିକର ଦେବାପାଦି ଅଭ୍ରତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରି ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞ ଅର୍ଡ଼ିର ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ।

ଅଳ ଏବେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞର ଜଣାଶି କରି ବାରାନ୍ତ-ରେ ଶ୍ରମୋନ୍ନ୍ୱେ ରେଳଷ୍ଟାର ପ୍ରସ୍ତାସରେ ଏ ଭଳ୍ପ ସଭ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲ ।

× .+ +

ଓଡ଼ିଶାର ଭାଳଧାଳ ଓଡ଼ିଶାର ଅଦର୍ଶ, ମଣା ନବାସ ସ୍ଥାଧ୍ୟ ଶ୍ର ବଳକରେ ଏବେ ଏବ ଏବ୍ରବ-ସନ୍ ହେଉଛି । ତା ପାଖେ ପାଖେ ଏବ ମାଇବେଥ ନାଃ ବ ହେଉଛି । ପ୍ରଥମଟରେ ବଳକବାସିଲ ଓ ବ୍ରିଟିଶମ୍ବ୍ରଟରେ ଭାଲ ସ୍ପଂଭଳ ମାନେ ବଡ଼ ସମା-ଦୋଷ୍ଟରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଦ୍ରୁତ କଥା ।

ଏବ୍ରବେସନର ଅର ଯେଉଁ ଦ୍ରିଶ୍ୟ ଅଛି ନ ଥାଇ, ବଳକବାସିଲମାନଙ୍କର ଭଳ ଭଳ ଦ୍ରିଶ୍ୟ ଅଛ ମନୋଭାମ ।

ମନେଭ୍ରବ ପୁସ୍ତକ୍ରେ ଅବଶ୍ରିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହିତ ଯେପ୍ରରି ପ୍ରତ-ଯୋଗିତା ଚଳାଉଛନ୍ତି । ଦେବେଦ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ୩।୩୦ ରୁ ଅରମ୍ଭ କରି ରାତ୍ର ୧୦ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାର ଭଳରେ ଭୁଲ ଭୁଲ ମୁଖ୍ୟ ଭାଗ ହୋଇ ପ୍ରମାଣ କରିବା ସମ୍ଭ ଅର୍ଥ ମାନମାନଙ୍କର ଭେଳ୍ପ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ, ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦକୁ ଅନୁଭବ୍ ହେଉଛନ୍ତି ।

ବାସମାନଙ୍କେ, ଅଠାରେ, ଗାଡ଼ୀ ଗୋଟାଏରେ ମାନମାନଙ୍କ ବଡ଼ ଛିଡ଼ ଜମାଇ ଦେଇ ଭାଳ ଦିନ ଗୀତ ଗାଇକୁ ସାର୍ଥକ କରୁଛନ୍ତି । ଅଳ ଅନ୍ତ ମାନଙ୍କ ଜଳଖିଆ ବିଦାଳାନରେ ବସି ଶ୍ର ବଳକରେ ଗାଇ ଗିଳାଇକୁ ସାର୍ଥକ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅଠନେ ଶ୍ରକ୍ରେ ଶ୍ରରେ ଶ୍ରେ ଶ୍ରାଇ—ଶ୍ରାଦ୍ଧ ପଡ଼ୁଛି । ବେଳଟି ଅପେଷ୍ଟାରେ ଭୁଲେଶ୍ରେ ଶ୍ରାଇଁଲି ପଡ଼ୁଛି । ବେଳଟି ଭ୍ରକ୍ ଭ୍ରକ୍ରେ ଦୋମଳ ଅଙ୍ଗ ବେଳକ ହେଉଛି । ବେଳଟି ଯୋଗା ଭ୍ରକ୍ରେ ଯୋଗା ସର୍ଦ୍ଦଶରେ ଭର୍ଜିତ ହେଉଛି । ବେଳଟି ବେଳ୍ପ ଭାବ୍ୟ ଦେଖେବର ନାଦ୍ଧିକା ଭ୍ରକ୍ର ହୋଇ ବଳର ବାସ୍ତକାଗ୍ର ଭ୍ରକ୍ରବେ ଦେଖିଛି । ବେଳଟି ବିଦାଳ୍ପର ଅଦ୍ୟବହିତ ଭୂଦ୍ଧକୁ ଦେଖାଦେଖି ଭ୍ରକ୍ରେ ପଥନ ନା ପଥନ ସ୍ମଳ୍ପ । ବେଳଟି ଭପ୍ରହାର ସାମଗ୍ରୀ ଭରେଣ ହେଉଛି । ବେଳଟି ବେଳ୍ପ ଦେଖେଲ କରୁଣ ଦ୍ରିଶ୍ୟ ମଧ୍ୟୁଦ୍ରକ ମାଳ୍ପ ଭ୍ରକ୍ରି ବେଳି ଦେଖି ପ୍ରାଣ ସ୍ପନ ହୋଇଛି ।

ଏବ୍ରବେସନର ଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖ ଦ୍ରେଷ୍ଟ ଓ ମୁଣ୍ଡ ମଣିଷ ଯୋଗ୍ୟ ବାଳିକା ଅଛ । ଏ କଥା ବସ୍ତ୍ରଛ । ତୋଥସ୍ତ୍ରଥ ଅସଲ୍ପ ବଳବାସୀଙ୍କର ଦ୍ରବ ମଣିଷ, ମଥା ଭ୍ରଷ୍ଟ ହବାରୁ ବସ୍ତ୍ରର ଭୁଲିଅ ହେଉଛ-ଛେବେ । ଅଚବାଲ ଭାର ଭ୍ରକ୍ରଣ ହେଉଥିଲଣି । ଗେଣ୍ଡ ଏ ରେଳକେଡ଼ାର ଦେଖିବାକୁ ବସ୍ତ୍ରର ଲେଖ ଛୁଟ୍ରିଛନ୍ତି ।

ଅପ୍ରସ୍ତାକ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବସ୍ତ୍ରର ଲେଖ ଜମା ହେଉଛନ୍ତି । ବଳକ ବାସୀଙ୍କର ସବୁ ଭାମ୍ବରେ ଏଇ ଭ୍ରକ୍ର ଭ୍ରଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଉଛେବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବସ୍ତ୍ରର ଜଳି ବସ୍ତ୍ରରେ ଭ୍ରକ୍ର ଯାଉଛେବାରୁ ଏଦେଖା ଭାଙ୍କ ଚେହ୍ନ ସହିତ ଭୁଟ ମିଶି ଯାଉଛି ।

ଚାଖାଇ, ଭାଇର ଏବ ଅଦ୍ଭୁତ ଦେଖିଛି । ଦେଖେଭ୍ରକ ଭ୍ରପ୍ରୁ ଭଳ୍ପ ଭ୍ରଷ୍ଟିବାର ଭ୍ରଷ୍ଟ ଦେଖା ଏଟି ଭ୍ରକ୍ର ଭ୍ରଷ୍ଟରେ ଦେଖାଯାଉଛେବାରୁ ଏହା ... ଅଙ୍ଗ ମନକୁ ଯାଉଛି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶୁଣାଯାଏ ଏହି ଏକତ୍ରସେନ ପାଇଁ ବହୁ ମାନ ଅଭିମାନ ବୁଲା ହେଉଛି । ବିଚାରରୁ ବହୁ ବୀଜଗୋଦେବ-ଦଣ୍ଡୀ ସରିଲେଣି । ବେହିପରଛନ୍ଦ-ଯୁବାଙ୍କ ଚକାଇରେ ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦରତ ହେଲେଣି । ଛଞ୍ଚୁଣିରେ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେଣି । ନାଟମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଏକତ୍ରସେନ ଯାଉଥିବାରୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅପଶ୍ରୀ । ସେମାନେ ଭଲଟ ଯୋଗାଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ନାଟମାନେ ଅଭିମାନ କରୁଛନ୍ତି । ପରଥା ନ ହେଲେ ମାନ ନ ଭଙ୍ଗେ । ଏଣୁ ପୁରୁଷ-ମାନେ ବାଟିରେଲ ଦିବିଟରେ ନାଟମାନେ ଛଞ୍ଚୁଣି ଧରି ବସୁଛନ୍ତି । ଫଳରେ ପୁରୁଷ ନାଟଙ୍କୁ ଏକତ୍ରେ-ସନରେ ଛିଡ଼ିବାର ନିଜ ପଠରେ ଗଣ୍ଠି ଅପିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଦେଶରେ ସୁଧାର ଯୋଗଣା ବେଳେ ମନୋ-ହାରିତା, ଉମଣ୍ଡାଦ୍ୱାରା ପାଇଁ ବହୁତର ମହିଳାସମାଜ ଭାଗ୍ୟ ସୁଧାର ଏକ ପରିଚାଳିତ ପାଇବେ । ଅଥୟମାନେ ଯାହା-ସବୁଠାଁ ଓଡ଼ିଶା ସୁରକାରଙ୍କୁ ତଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ବଂଶାଳଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧକରୁଛୁଁ ଯେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଏକତ୍ରସେନ୍ ଛଡ଼ା ଏଣିଏହା ମହିଳାଙ୍କୁ ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ପଦକ ଏବଂ ଭାଇଚେଲେରେ ଦେଶୀ ଟଙ୍କା ଦିଆଯିବା ପୁରୁଷଙ୍କୁ ପଦକ ସ୍ତ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗ ପାଇବା ଦେଇ ସ୍ଥାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅଶ୍ରୁଣ୍ଣ ରଖନ୍ତୁ ଓ ପ୍ରତିଭାକୁ ପୂଜା କରନ୍ତୁ ।

+ + + +

ଭାରତ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜର ମୂଳ ବର୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅଥୟମାନେ ମୂଳମାନଙ୍କ ମୂଳକର୍ମରେ ଅର୍ପାଦାନ ଜଣାଉଛୁଁ ।

ଶୁଣାଯାଉଛି ଭାରତ ଭୂରୁଙ୍କର ଅର ଦେଖୋଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଗତି ମୂଳବେଶ ବଦଳା ପାଇଁ ବହୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଛି । ବେଳେ ଜାଣା ପୁସ୍ତକ ଯଦି ଭାରତ ହେଲେ ଭାରତ ଭୂରୁଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଅମନ୍ତ୍ରଣ ଜାଣାନ୍ତି । ବେଳେ ଜାଣା ଅର ପୁସ୍ତକ ଧରିବା ଦ୍ୱାରା ବହୁତ ହେଉଛି ବଂଶାଳ ଯୋ ଯୋଗିତ ଶ୍ରମକେନ ପ୍ରତିପାଦ କରିପାରନ୍ତି ଏହୁ ସବ-ଶ୍ରୁଣି ଯଦି ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ପରିଚ୍ଛଦ (wig) ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ବହୁତର ଓଡ଼ିଶା ସମାଜ ଭାରତ ଭୂରୁଙ୍କ ପ୍ରଚାର କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲେ । ଯୋଗାଇଦ୍ୱ ବିଦ୍ୟାନ୍ତ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଭାରତ ଭୂରୁଙ୍କ ଅନେକ ଦୂଅ ଶିଷ୍ୟ ପାଇଥିବେ ଭାରତ ସ୍ତ୍ରୀ ବଂଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ବେଦଛନ୍ତି—ସେଇ ଛାତ୍ରାଣ୍ଡ ଛୁଟ ବେଳେ—ସେ ଶିଷ୍ୟ ତ'ଣ ଭଳ ହୋଇଯାଏ ବେହ ଭୂଲିବ ?

ଭାରତ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତ ସ୍ତ୍ରବ ସାହେବ ଜାଣନ୍ତି । ଅମେ ଶୁଣିଥିଲୁଁ ସ୍ତ୍ରବସାହେବ ବେଳେ ଏହ ଭ୍ରବ୍ରବ୍ରଣ୍ଡ ଅସିବା ପାଇଁ ବହୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ହେଲେ । ଏଠି ବେମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭାଳ ସହାଯ ଉଦ୍ୟ ଥିଲା । ତନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅଭ ସ୍ଥାନଅଡ଼େ ବିଶେଷତଃ ପୁରର ସଙ୍ଗର୍ଷ ଗଳ ଓ ବହୁବର ମଶାମଶ୍ରା ତାଙ୍କରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଟୁଟ୍ ରଲ ଉଚ୍ଛ ଥିଲା ବୋଧେ !

ଯାହାହେଉ, ଯାହାତ ହେବାର ହେଲଣି, ଏବେ ଅମ୍ବ ମୂଳ ଲକ୍ଷ ବ ନକ ଲାଗାଇଛନ୍ତି ବେଶାଯାଉ !

× × ×

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ସହିତରେ ସଂସ୍କୃତର ବହୁତ ସଂପର୍କ ଥିଲା, ଅଛ ଅଛ ରହିବ ଏହ ବଥା ନେଇ ସେଦିନ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମଚରେ ବାଲ୍ଲ ଉଡ଼ିଯାଇଛ ।

ଶିଷ୍ୟସ୍ୱାଃ ଛଡ଼ିବ ଭଲ ଉଚ୍ଚମର ସବେଦଶା-ପ୍ରତ୍ୟାଶୀ ଥିଲ ମନେହେଲା । ସେଠାକାର ଭାଷ୍ୟ-ମାନ ଶୁଣି ଅମେ ଚାସ୍ତବରେ ବହ ନିର୍ବାର୍ଯ୍ୟ ବହ ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

ସଂପର୍କ ତ ଅନେକ ରକମର ଥାଏ । ବଳ ବାଳକ ସପର୍କ ପ୍ରିୟାପ୍ରୀତି ସପର୍କ ଶଳାଭିଶେଷ ସଂପର୍କ ଭାଇଭଉ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ସମ୍ବାଗମ ଇତ୍ୟାଦ ଇତ୍ୟାଦ । ତେବେ ଏସବୁ ବଥାଛଡ଼ା ଅଭ ସୋଃଶ୍ରାଏ ସପର୍କ ଅଛ ଯଷ୍ଟାଳ ଏଠାରେ ଅମ ହେବଳ ପାପ ସପର୍କ ବୋଲି କହ ଖାନ୍ତ ହେଉଛୁଁ—ସେଥା ଯଦ ଥାଏ, ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱ ତ ଭ୍ରଷ୍ଟାର ଗାର୍ଜନ ସ୍ଥୁରୁ ଭାରତ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ସେ ଦୁହିଙ୍କୁ ଏକାଠି ଉଚ୍ଚ-ତାର କନ୍ୟା ବେଶାବେଶି ହେବାର ଦୌଗସି ସୁବିଧା ନ ଦେବା ଉଚିତ ।

——•——

ଅଥଚ ଦୂଅ ଶିଷ୍ୟ ପାଇଥିବେ ବିଶେଷତଃ ବଂଶ୍ୟର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖି ଶିଷ୍ୟ ବେଦଛନ୍ତି—ସେଇ ଛାତ୍ରାଣ୍ଡ ଛୁଟ ବେଳେ—ସେ ଶିଷ୍ୟ ତ'ଣ ଭଳ ହୋଇଯାଏ ବେହ ଭୂଲିବ ?

ଭାରତ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତ ସ୍ତ୍ରବ ସାହେବ ଜାଣନ୍ତି । ଅମେ ଶୁଣିଥିଲୁଁ ସ୍ତ୍ରବସାହେବ ବେଳେ ଏହ ଭ୍ରବ୍ରବ୍ରଣ୍ଡ ଅସିବା ପାଇଁ ବହୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ହେଲେ । ଏଠି ବେମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭାଳ ସହାଯ ଉଦ୍ୟ ଥିଲା । ତନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅଭ ସ୍ଥାନଅଡ଼େ ବିଶେଷତଃ ପୁରର ସଙ୍ଗର୍ଷ ଗଳ ଓ ବହୁବର ମଶାମଶ୍ରା ତାଙ୍କରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଟୁଟ୍ ରଲ ଉଚ୍ଛ ଥିଲା ବୋଧେ !

ଯାହାହେଉ, ଯାହାତ ହେବାର ହେଲଣି, ଏବେ ଅମ୍ବ ମୂଳ ଲକ୍ଷ ବ ନକ ଲାଗାଇଛନ୍ତି ବେଶାଯାଉ !

× × ×

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ସହିତରେ ସଂସ୍କୃତର ବହୁତ ସଂପର୍କ ଥିଲା, ଅଛ ଅଛ ରହିବ ଏହ ବଥା ନେଇ ସେଦିନ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମଚରେ ବାଲ୍ଲ ଉଡ଼ିଯାଇଛ ।

ଶିଷ୍ୟସ୍ୱାଃ ଛଡ଼ିବ ଭଲ ଉଚ୍ଚମର ସବେଦଶା-ପ୍ରତ୍ୟାଶୀ ଥିଲ ମନେହେଲା । ସେଠାକାର ଭାଷ୍ୟ-ମାନ ଶୁଣି ଅମେ ଚାସ୍ତବରେ ବହ ନିର୍ବାର୍ଯ୍ୟ ବହ ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

ସଂପର୍କ ତ ଅନେକ ରକମର ଥାଏ । ବଳ ବାଳକ ସପର୍କ ପ୍ରିୟାପ୍ରୀତି ସପର୍କ ଶଳାଭିଶେଷ ସଂପର୍କ ଭାଇଭଉ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ସମ୍ବାଗମ ଇତ୍ୟାଦ ଇତ୍ୟାଦ । ତେବେ ଏସବୁ ବଥାଛଡ଼ା ଅଭ ସୋଃଶ୍ରାଏ ସପର୍କ ଅଛ ଯଷ୍ଟାଳ ଏଠାରେ ଅମ ହେବଳ ପାପ ସପର୍କ ବୋଲି କହ ଖାନ୍ତ ହେଉଛୁଁ—ସେଥା ଯଦ ଥାଏ, ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱ ତ ଭ୍ରଷ୍ଟାର ଗାର୍ଜନ ସ୍ଥୁରୁ ଭାରତ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ସେ ଦୁହିଙ୍କୁ ଏକାଠି ଉଚ୍ଚ-ତାର କନ୍ୟା ବେଶାବେଶି ହେବାର ଦୌଗସି ସୁବିଧା ନ ଦେବା ଉଚିତ ।

——•——

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁବ—ଯୁବ—ଯୁବ!!!

ସେହିଁ ଠି ଶ୍ରୀଶ ସେଠି ଯୁବ—ମାନେ, ଏଇ ଯୁବ କଥାଟା ନେଇ ଯୁବ । ଏବେ ବହୁଛି ଯେତେ ଯୁବ ଖବର ବାହାରୁଛି ସବୁ ମିଛ—ସବୁ ଛଳ ଗତ ଯୋଡ଼ା—ସବୁ ସନା, ଚଉର, ଅଜଗୁଡ଼ । ଅଭି ଜବ ବହୁଛି—ନା—ନା—ଏ ସବୁ ବ୍ରିଟିଶ ଫରାଦ-ବାହକ ସର୍ବଦା ସତ୍ୟବାଦୀ ରୟଟର ଫରାଦ—ଏଥିରେ ମିଛ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ ।

ସବୁ ସତ—ସୋଳଷ ତେଲ—ମଧୁସୂଦନ ଚଟେଜ ସେଡ଼ା ନିଷ୍ପେଲ ଦେଖି ବଗୋଗ୍ରର ଗାଳି ଖତ—ନିଷ୍ପେଲ ଏବା ବେଳେବେଳେ ଅଣ୍ଡ ଷ୍ଟ୍ରିର ଘଣା-ବେଳ । ସାହାରୁ ଦୁଇଟ କୃପଣ ବେଳି ଏକଦା ପାଣି ପିଇ ତେଲ ବିଣିବାରୁ ବଞ୍ଚିଗଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ପାଣି ଯ ନିର୍ମଳ । ବିଶେଷତଃ ସଲ ସୁଷ୍ଟେର୍ପାସ୍ମ ମହାସମର ଅବସାନରେ ଜଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ମିଛ ଖବର ଦେଇଥିବାରୁ ସେଥର ଅପଦସ୍ତ ହେଲେ—ଏଥିର ଏଣିକି ଆଉ ତେମନ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ—କରିବାକୁ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଏହି କଥାଟା ନେଇ ଯୁଦ୍ଧ ଅବମ୍ଭ ହୁଏ ।

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ନ: ମ: ।

ବେଳିଠି କଥା ଉଠେ, ଜର୍ମାନ ବୋମାଳ ଜାହାଜ ଯେମିତି ଲଣ୍ଡନକୁ ସଜଗାଇ କରୁଛି, ଅଇ, ଏ, ଏଇ, ଏବା ସେମିତି ବର୍ଲିନ ବୋମା ବରିଥାଉନାହିଁ । ଅଇ ବଳକା ବହୁନ୍ତି, ଜର୍ମାନ ବୋମାଳ ଜାହାଜ ଲଣ୍ଡନକୁ ବ'ଣ ଦେଖା ଛଡ଼ିଦେଇବ ? ଯେତେ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଛନ୍ତେ ପଛେ ବ୍ରିଟିଶଜାତିଙ୍କର ପାଣିରେ ତ ଅଛନ୍ତ ନାହିଁ—ସେ ଜଳଦାର ମାର୍ ସବୁ ଉଡ଼େଇ ବହ-ଛନ୍ତି । ଅଇ ଅଇ, ଏ, ଏଇ, ! ଛଡ଼ି ତା କଥା । ଏଣିକି ଜୀବନାହାନ୍ତ ପ୍ରହରୀ ଜବ ଜଳରୁ ଅଛ ଉଠରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦେଖି ନ ହୁଏ । ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଦଳ ଦଳ ଗୋଠ ଗୋଠ ହୋଇ ବର୍ଲିନ ଉପରେ ଉଡ଼ି ସ୍ୱର ଧରୁଛନ୍ତି । ଜର୍ମାନ ରାଜର ବଣ କରୁଛ ? ଖପରେ ଗପେଇ ଗୋଟେ ବ ବୁଦ୍ଧା । ଏ କଥା ନେଇ ବ ଲଢ଼ିଲି ଯୁଦ୍ଧ ।

ଜବ ବହୁଛ ଏଇ ଭାବ ଅସ୍ମ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ନେଇ ଅନ୍ତରାଳରେ ଲଢ଼େଇ କରୁଛନ୍ତି ଅମ ସରକାର । ଓଃ ସେଠି ସେ ନର୍ଜନ ମରୁଭୂମି ଉପରେ ଅମ ଭାବତୀୟ ଖାଲ ଏମିତି ଲଢ଼ା ଲଢ଼ୁଛନ୍ତି—ଉଡ଼ା ଉଡ଼ୁଛନ୍ତି ଅଛ ସଉଦଅ ସେ କଥା । ତାର ପ୍ରତିବାଦ କରୁଛ ଜବ—ଅଥେ ଗ୍ରୀଷରେ ଲଢ଼ାଇକୁ ସେଇ ସ୍ୱଳ୍ପ—ଗଡ଼ ସ୍ୱଳ୍ପ—ଅଥ ଗ୍ରୀଷରେ ବାହାରୁଛ ବାହାର କାଗୁ ? ଏଇ—ଏଇ—ଅଥ ଉର୍ଜ ଅନ୍ତ ଗିରାଷ୍ଟ୍ରକର । ଜେଣୁ ଲଢ଼ିଲି ଯୁଦ୍ଧ । ଜଣେ ବହଲ, ଭାବତୀୟ ଲଟ୍‌ଟ୍‌ରେ—ଅଥ ଜଣେ ବହେ—ନା, ଗ୍ରୀଷରେ ।

ଜଣେ ବହଲ—ଅରେ ଓଡ଼ିଅ ସଲ୍ଟନ ଯେ ଏଥର ଯାଉଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧରୁ ଫେରିବେ ବେମିତି ଭାବସଉସ୍ମ ଖୁଣ୍ଟ ହୋଇ ଅଛିବେ—ଅମ ଓଡ଼ିଅ ଜାତିଷ୍ଟାର resurrection ହେବ—ଅର୍ଥାତ୍ ପୁନର୍ଜୀବନ । ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡ଼ିଅ ପୁଣି ପ୍ରାଚୀନ ଗୌରବ ଖାଲ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାତି ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଜାଣିବେ । ତାର ପ୍ରତିବାଦ ହେଲା—ଅସମ୍ଭବ । ଓଡ଼ିଅ ବ'ଣ ସଲ୍ଟନ ହେଉ ଯାଉଛନ୍ତି ଯେ ସଲ୍ଟନ ହେଉ ଯେଉଛେ । ଭାଲ ହେଉ ଯାଉଛନ୍ତି, ଭାଲ ହେଉ ଯେଉଛେ । ଏଥିରେ ବଙ୍ଗଳା ବିପ୍ଳବୋପ ଉଥା ଓଡ଼ିଅ ଗୋପାଳ ବୋପାଙ୍କର କଥାଟା ପୁଣ୍ଣାଭୂତ ହେବ । ଯାହାହେଉ ସାମନା ମଡ଼ା ଭାଲ ହେବାରୁ ଭାରତୀ ଯବ ଭଲ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଭାଲ ହୋଇଯାଏ—ତାହେଲେ ଏବେ ଦ୍ୱିଏତ ଉପିଅ ଭଲ ବା ଭାଲ୍ଭ ଭାଉଛେ ଧରି revolution ବା ବିପ୍ଳବ ଭାଲ୍ଭାଇବେ—ଦେଶର ଶାସନକୁ ହାତକୁ ନେଇ ପାରିବେ । ଲଢ଼ିଲି—ଦୂର ମତବାଦର ଯୁଦ୍ଧ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଣେ ତାର ମୀମାଂସା ବଦେଲ—ଅରେ ଓଡ଼ିଅ ବାହିନ ଦ୍ୱିପରେ ତ ଯାଉ ଖାଲ ଭାଲ ହେଉ ବା ଭାଲ୍ଭ ଭାଉ ସେଥରୁ ବରିବେ । ଯାହ ନ ଦେଉନ୍ତି ! ଅରେ ଭାଇ, ଏ ବଳା ମୁର୍ଖ-ଅଙ୍କ ମୁଖରେ ବ'ଣ ଭଲ ବଳମ୍ଭ ଅଛ ? ଯେତେ-ବେଳେ ଜଂଗ୍ରେଜ ଟ୍ରେଜିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀ ଟ୍ରେଜିଷ୍ଟ ଭାଉଛେ ପଡ଼ିଥିବେ ସେତେବେଳେ ଏଇ ବଳମ୍ଭ ଶ୍ରୀ ଅଙ୍କ ତାଙ୍କ ମୁଖରେ ଭାଉଛେ ବେଳ ଟ୍ରେଜିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀ ବର୍ଦ୍ଧରେ ଗଣି ପଡ଼ିଲେ ଅଣିଲ ପରି ଭୁଡ଼ିଯାଏ । ଅଥ ଓଡ଼ିଅ ଥିବେ ଯେ ହେବ । ବନ୍ଧୁ ଏ ମୀମାଂସାଟା ସତ୍ୟ ହେଉଛେ ବ କାରଣସ୍ୱରୂପ ଅସମ୍ଭବ, ଅମ ଜଂଗ୍ରାଜମୁଖେ ଭସ୍ମ ହେଉ ନ ପାରନ୍ତି ଭଗ୍ୟାଦ ଭଗ୍ୟାବ ଯୁକ୍ତି ବଳରେ ଯେ ସବୁ ଓଡ଼ିଅ ବଳୁ ବଳୁ ହେଲ—ଲର୍ଯିଲ—ଭୂତ ଯୁଦ୍ଧ ।

ଯେହିଁ ଠି ହେଉଛି ସେଠି ଯୁଦ୍ଧ । ଭାରତରେ ବ ଲଢ଼ିଲି—ଲଖାସତରବର ଯୁଦ୍ଧ ।

ପୁଣି ଜଂଗ୍ରେସ ସରକାର,.ବା ରାଷ୍ଟ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭସ୍ମ। ଭାଲଙ୍କ ଅହିଂସା ଚେଲା ଓ ଚଢ଼ିଲ୍‌ଖବ ମାରଣା ଶ୍ରୀଙ୍କ ଭାରତରେ ଯୁଦ୍ଧ ।

ବଙ୍ଗଳାରେ ସ୍ୱଳ୍ପ, ଦ୍ୱିତ୍ତ୍ୱ ଅଭାବ ଯୁଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଳ୍ପ ଜଳଦଣ୍ଡ ବିଷ୍ଣୁନାଥ ଯୁଦ୍ଧ । ପୁଣି ଉତ୍କଳରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସ୍ପ ·ସ୍ପ ଭାରତରେ ଯୁଦ୍ଧ—ସ୍ପ ସ୍ପ ମିଳିଲେ ବ ସ୍ୱଳ୍ପ ସେଇ ଯୁଦ୍ଧ—!

ବମ୍ବେରେ ସ୍ୱଳ୍ପ, ଦ୍ୱାମେ ଅଗ୍ନି ଭାରତରେ ଯୁଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଶ ମନ୍ଦିଲ ଭାରତରେ ଯୁଦ୍ଧ ।

ଦ୍ୱାମ ବହ୍ନରେ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ପନ୍ଦ ହେଲେ ଜଳସ ହେଉ, ନାସ ବହଲ—ନାଁ—ତା ହେବ ନାହିଁ ବିଚାର ବଣ୍ଡ ପାଇ ।

ଓଡ଼ିଶ ବହ୍ନରେ—ଦ୍ୱାମ୍ଭର ଅମଠୁଁ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ପନ୍ଦ ଭାବର ଅଭ୍ୟ ଦ୍ୱାଷ୍ଟ୍ରେଜରେ । ସ୍ପନ୍ଦ ନ ହେବେ ଜ-ମବଦମ ଗାଉଛ ବଜୁଛନ୍ତି । ଜେଣୁ ଅମ ସଲ୍ଲ-ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଭରଳ ନ ହେଲେ ହେଉ ଚଳାଇ ପାଉନାହିଁ । ମହତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛେ ରାଗ—ସେଠିବ ସ୍ୱଳ୍ପ ଯୁଦ୍ଧ ।

ଶେଷରେ ଏଇ ନିଷ୍ପ ଗୋବେସ୍ପ, ଧ୍ୟଣ୍ଡ ଅ ଉପରେ ପଢ଼ନ୍ତ ଏଇ ଯୁଦ୍ଧର ଅସ୍ତ୍ର ମାନେ—ପ୍ରସ୍ତ୍ର । ମୋ ଭାଷା ପାଣ୍ଡନ ସେଥେଷ୍ଟେଷ୍ଟ ଏଇ ସ୍ୱଳ୍ପ ବଲ୍‌ଦେଖେ ମୋର ଜନ୍ମ । ସେହିପରି ଦୌଗଣି ଏଇ ଅସ୍ତ୍ରନ 'ବେଲରେ ମୋର ଜନ୍ମ ହେଉ ମୁଁ ପରସ୍ପ୍ରିଚ୍ଛାରୁ ଶାନ୍ତ କରିଦେବାରୁ ମୋ ନାମ ଗର୍ଜିରେ ଖାଲ ସମରପ୍ରାଣ । ଭିନ୍ନ ନାମ 'ଭଙ୍ଗଭାବାଦୁର' ବେଇ ହେଉନାହିଁ । ବାଉଣ ଲେଖେ ବହ୍ନରେ ଓଡ଼ିଅଅଭାଜର ନିଜସ୍ୱ ନାହିଁ । ବଳାଚେତ ବଙ୍ଗାଳଙ୍କ ଅନୁକରଣ ବରେ । ଭାରତର ଏଣିକି ବ୍ୟାପକ ନିଜ ବରିବାକୁ ଚାହାରୁଛନ୍ତି । 'ଅଚ ଏବ ଓଡ଼ିଅର ଅସ୍ତ୍ର ଅନୁମାନ ଭଷା ବରିବାକୁ ହେବ । ଜେଣୁ ଭଙ୍ଗ 'ଚାହାବୁଦ୍ଦ ଓଡ଼ିଅ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଗୋଳା ହେଉ । ଭଙ୍ଗ ଅର୍ଥ ଯୁଦ୍ଧ, ସମର, ବିଗ୍ରହ, ବିଷ୍ଣ, ଶାନ୍ତି । ଚାହାବୁଦ୍ଦ ଅର୍ଥ—ଚିତ୍ତେଶ, ଚଳ୍ଦ୍ରାଳ, ଚାହାଚା, ଚାହାଚ, ' ଚାଣ୍ଡିଚ୍ଚଳ, ଚାହ୍ୟନାଥ

Digitized by srujanika@gmail.com

Permitation Combination ବର୍ଣ୍ଣ ଏ ଶବ୍ଦ ସହିତ ସେ ଶବ୍ଦ ଯୋଡ଼ି ଗୋପାଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାଳକ ଦୋଷ ଥିଲା, ସେଥିରୁ ଛଡ଼ି ନ ପାରି ପୁଣି ଡାକ ପାଉଛୁ ଏଠି ଯେଉଁ ଶେଷରେ ଜନ୍ମ ଜନାଇ ଅବ୍ୟ ଅନୁପ୍ରାସ ଭଳି ମୋର ନାମ ହେଲା—'ସମର ସାତ୍ତାସ'। ସମର ଟ୍ରେଶନ, ସମର ଡାହାଡା, ସମର ଭଲ୍ଲାର, ବା ଯୁକ୍ତ ଟ୍ରେଶନ, ଯୁକ୍ତ ଶଗାରଦ, ଯୁକ୍ତ ଡାହାଡା, ଯୁକ୍ତ ସାତ୍ତାସ, ଅନ୍ୟା ଶବ୍ଦଙ୍କ ଟ୍ରେଶନ, ଶବ୍ଦର ଭଲ୍ଲାର, ଶ୍ରୀ ଟ୍ରେଶନ, ବା ଶବ୍ଦରୋଡ଼ ଡାହ୍ୟାନାଧନ —ଇତ୍ୟାଦ ନାମ rejected, cancelled, ନାକର୍ ହୋଇସଲ—ମାନେ, ବାଟ୍ ହୋଇସଲ। ଅତଏବ ମୋ ନାମ ହେଲ ଶ୍ର 'ସମର ସାତ୍ତାସ'।

ଏଇ ନାମଟା ଯେ ଦାହିଁକ ହେଲ, ତାଇ ସବ-ଶେଷ ଜାଗଣ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ଜଣାପଡ଼ିଥାନ୍ତା। କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ସଦା। ତେବେ ଏତକ ମୁଁ ଜାଣେ ଯେ ମା ଯେଉଁଠାରେ ଅନେକ ବନଯାଏଁ, ଅଭାବରେ ଉଚ୍ଚାଯାଇ ଥାଇ। ସେଥିପାଇଁ ବାପ ମା ଜଣ ବଳାବର ବଳିଅ ଥୁଏ। ବାପା ଅଥନ୍ତ ମାକର ଦୋଷ, ମା ଅଥନ୍ତ ବାପାକର ଦୋଷ। ନାଗରେ ଅର୍ଥ ହେଲା, ଯେତେ ପ୍ରାସ୍ପୃଷ୍ଟ ହେଲା, ମାତ, ଯଳ୍ପ ବର୍ଜ ଥିରେ ଫଳ ହେଲାନାହିଁ—ଶେଷରେ ଅବ ଯାହ ଅସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅସିବାପାଇ ଅମେ ବଳି ଭଗ ଗ୍ରହଣ।

ଏହିତ ମ୍ୟାଟ୍ରିକୁଲେସନ୍ ପାସ୍ କରି ବରାଳ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବ ପାଇଛି। ବାପା ମେଟ୍ରିକୁଲେସନ ପାସ୍ କରିଥିବେ। ତେଣୁ ବେଶୀ ପାଠ ପଢ଼ି ବାପା ଉପ-ଭାଗ ଚଢ଼ି ଯିବାରେ ପାପ ଲାଗିବ ବୋଲ୍ ମୁଁ ବେଶୀ ଦୂର ଗଲାନାହିଁ।

ବାପା ଟେନସନ ଟ୍ରେଶୀ। ଟଁରେ ଉଡ଼ନ୍ତି। ମୁଁ ସ୍ୱରସ ବଳାପରେ ମୋରେ ଯୋଗାଇ ବରାଦ କରି ଦେଲେ। ଅମେ ସମ୍ପାଦ ଉଡ଼ୁଁ। ବାପା ମା ଦଶହରେ ବାପା ଅଥନ୍ତ ନାହିଁ। କାରଣ ବିଚ୍ଛେଦ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯେ ଏ ବସ୍ତୁସରେ ମଣିଷକୁ ବି ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ଅଜ ଟ୍ରେଶରେ ଦା ଫଳ ଯେ ବି ଉଷମସ୍ୱ ହୋଇ-ଯାଏ, ତାଇ ପ୍ରକୃତ ଟ୍ରେଶୀ ବାପା ନଟେ। ସେ ସ୍ୱରସ ବରାଷ୍ଟରା ହେଲେ, ତାଙ୍କ ବାପା ବେମନ୍ତ୍ରେ ଭଲ-ପ୍ରଗ୍ରୀ ତତ୍ତ୍ୱ ନଜ ଜାଲ ପାଇଟ୍ରେଟାଲ୍ ବି ହେଲ ନ ହେଲେ

କିନ୍ତୁ ଫଳ ହେଲା ତାଇ ଭଲଟା। ବାପା ବାହା ବନ୍ଦିରେ ଥିଲେ ପୁଅ ମନକୁ ପାଇବ ବୋଲ୍ ଯୋଗାଇ ଦ୍ୟୁତ୍ରକରଣ ସରଞ୍ଜିଥିଲ। ସେ ଅଣ୍ଟି ଦେଖିଲା ତା ପାଖରେ ଯଜ୍ଞରୁଦ ନଜର ଉଡ଼ିବା ପାଇଁ ଅମ ସବ୍ରେ ଜାପା ନାହିଁ। ବାପରେ ମୁଳାସଟ୍ରେ ବାଉଡ଼ା ହେଲଲ୍ ମୋ ସବୁ ହାତରେ ଦ୍ୱିମୁଲ୍ ଭଳଅ ଚରଚର ଅଗ୍ରଉଡ଼ିଥିଲ ପାଚଟ୍ରେଟା ମୋର ଓଡ଼ଳ ପଡ଼ୁଛ। ସାଇବେଳେଟା ଚଢ଼ିବା ହେଲଲ୍, ବାଙ୍ଗରା ମଣିଶ ମୁଁ, ଗୋଡ଼ ପାଇନାହିଁ, ପୁଣି ଶ୍ରୁ ଲାଗି ଲ୍ଲା ବସଣ୍ଡ ହେଇଯାଇଛ। ସେ ବା ମୋରେ ଦାହିଁକ ଗାଟର ବରବ ? ସେ ଗାଟର ନ ଜଳା ନାହିଁ—ସେଥ-ପାଇଁ ଛଡ଼ ଥିଆ ନ ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ବଡ଼ଲୋକ ଝିଅର ଯେଉଁସବୁ ବବ—ସେଇଟ ଖାଇଲା ବାଲ। ମୁଁ ଜଳାନ ଜଳକ, ମୋର ବେଶୀ ଫେସନ ଫେଟ-ଡାମୀରେ ବରବାର ବ'ଶ ! କିନ୍ତୁ ଜଳାନଅଣିଙ୍କର ଚାଣିକ ସ୍ୱହଁ ମୋରେ ଅଦେଖି ଛଡ଼ ବରବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା। ଫଳରେ ୫୪ ଟଙ୍କା ତ ମାସ ପହ-ଲୁକୁ ଥାଇ ଶୁଣ୍ଟ ଶୁଣ୍ଟ ଶେଷ, ସବୁ ଡାଯାଙ୍କ ଫେନସନ-ରୁବ ଅଣି ଅଣି ଅଣ୍ଟ ନ ଥିଲା। ଥ୍ରୋ ପାଇଡର ଲିସ୍ପ୍ରିଟ୍, ଶାଙ୍ଗ୍ରୀ ଫ୍ରାଇସ୍, ଟ୍ରିପ୍ସ, ଡ୍ରବ୍ ଇତ୍ୟାଦ ସାଧାରଣ ଅଠକ ଡାଇମାସ। ଦାଢ଼ିଡ଼ା ଅଣ ଯୋଡ଼ାଏ ଯୋଗ ଯେ ବେଳେବେଳେ ବାହାରେ ଚାଲ ସମାଜ ସମାଜ ମୋର ଦଖାଇଥା। ବହିରେ ବଡ଼ନ୍ତି—ଦୁଅ ଜନସ ଜାଣିବା—ଦୁଅ ଜନସ ଶିଖିବା ମୋର 'ବ୍ରତ'।

କିନ୍ତୁ ଡାକର hobby ଟା ଯେ ମୋ ପଶ୍ଚରେ ବର, ମାନେ—ଯଜ୍ଞିକାଷ୍ଠ, ସେ ତା' ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ।

ସେବନ ବଟେରେ ସେହି ବେଶରେ ଶ୍ରମଣ ସରେ ନାହାନ୍ତି। ସ୍ୱହଁ ସ୍ୱହଁ ଅଣିରୁ ପାଣି ମଲ। ସ୍ୱବରରୁ ପଠାଇଲ। ସ୍ୱବର ବ ସ୍ୱର ସ୍ୱର ତା' ଯୋଡ଼ିରୁ ପଇସ୍ତେ ଟମ ସୋଇସଲ, ତଥାପି ସଙ୍ଗ, ସ୍ୱାଧୀକର ଦେଖାନାହିଁ।

ସଙ୍ଗ ହେଲ, ସଙ୍ଗତଗ ଲାଗିଲା। ଉଠିଲେଟ। ରାତ ହେଲା, ରାତ ୧ଟା ବାଜିଲା—ଟ୍ରେଣଗଲା, ଶ୍ରବାଧ୍ୟ, ନଶା ଅଣ୍ଟାରାରୁ ଫେରୁଛନ୍ତି।

ସେ ଅସିବାଟେଲଲ୍, ମୁଁ ଡାକ ଉପରେ ରାଗନ୍ତି ବ'ଶ ନା—ଉଲଟା ସ୍ୱଲ୍ପରା ମୋ ଉପରେ ଶୋଧନ। ଅନର୍ଥକ—ଅବାଧ—ବଣ୍ଟା ଓଡ଼ଅ ଉଷାଇ ଶ୍ରୀଳ।

ମୋର ଅପରାଧ, ମୁଁ ଦାହିଁକ, ଡାକୁ ରାଗିବା ପାଇଁ ସୁବିଧା ଦେଇନାହିଁ। ଭଲ ନଜର ଝିଅର ବର ଜାଣିବା, ଶିଖିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଇ-ନାହିଁ।

ବ'ଶ କରିବ ? ବଳିଯୁଗଟା ତ ଭଲଟା ! ମୁଁ ଚରୁଥିଲ ଯେଉଁ ବ୍ରତ୍ତରେ' ଝିଅ ସୁନ୍ଦର, ନରମ, କୋମଳ, ଚୁଲ ଖାଇରେ ଝାଙ୍ଗିଲ ଯିବ ଶିଖିବ ପୁଣ ଅର, କିନ୍ତୁ ସେଟା ହେଲା ମୋର ଦୋଷ।

ଦାଦ୍ଦ, ଦେଖ ବାବା, ଜାଲଟି ଅମେ ଏଥର ସବୁ ଭାଲ ବାଢ଼—ଭଲ ହେଲା।

ଏବଥା ଶଣି ସେଇ ଅସ୍ତ୍ରର ଭାହ ଉଠଲେ—'ବ'ଶ, ମୁଁ ବ'ଶ ଅମର ପୁଅଟା, ମୋରେ ବ'ଶ ପୁଅଟା ସ୍ୱବର ବରପାଇବ—ମୋରେ ବଣ' ପୁଅଟା ବର ଗଟେଇବା ପାଇଁ ଏଟିକ ଶଣିଥିଲ—ମୁଁ ବ'ଶ ସ୍ୱବରଅଣୀ ବାସୀ ଗୋଇଲ ପରିବାସ ଦେବା ପାଇ ଅମର ଭାହା ହେଇଥିଲ ? ବ'ଶ ? ମୁଁ ଉଷାଦ୍ଧ ବରବ ?"

ଯାଏଁ ଉଅଡ଼େ—ଉପାସ୍ୱ ବ'ଶ ? ଯାହା ବହିଲ —ଯାହା ବହି ଭଲ ସେ ହେଲ ଗୋଇ—ଏଣିକ ଉପାସ୍ୱ !

ମୁଁ ବହିଲ—ଅମେ ବହିଲୁ ମୁଁ ବହିଲ—ନା ?

ସେ ବହିଲେ—'ମୁଁ ବ'ଶ ଅମ ପୁଅଟିରେ ବରବାର [illegible] ମୁଁ ବହିଲ, ଭଲ ଭଲ ଜଳ-ଥିଅ [illegible] ? ହେଇଛ ବିବାହ-ନଜ ବାଚ୍ଚ [illegible] ବହିଲ—ମୁଁ ଅଜ ଖେଇଥ [illegible]—ସେ ଅସ୍ତ୍ର।

ଶିଖିଲେ ବ'ଶ ହେବ ? ଭଲ ସଦ୍ଧା ନ ବଲେ ଶେଷ ବୋଲ୍ ବା ଭାଲ [illegible] ? ମୋର ଏ ଅଛ, ଜାହାଲ୍ ବହ [illegible] ଯେ ମୋରେ ଭଲ, ନେ, ବିଅ ଅଣି ଦେବ।'

ବୁଝିଲ ଯେ ଏଇ ମଜଳଲ୍ ଉ ମଜଳଟା ଏମିତ ହେବ ଦେଇଛି।

ଦହ ଅଭ୍ୟ [illegible] ଭାଲ ମାତ୍ରାଅଲ ଦୋଚାନରୁ ସୁଟ ନେ ଦୁଆ ହେଲାନାହିଁ—ବହ ଦୋଚାନରୁ ଭାଲ୍ଲଣୀ, ଚାଟିବୋ, ଚାଚଶାଲ୍ ଇତ୍ୟାଦ ଓଡ଼ିଆ ଜିନ-ଚାରୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରି ବଙ୍ଗଳା ଇଂରେଜ ଯାବତ୍ ବହ ପାଇଁ ଅଡ଼ିର ସ୍ୱଲ୍ପସଲ।

ଅଲ୍ପ ସୁଟ ଦିଅରେ ଉଅଡ଼େ ଭଲ ଲଡ଼ୁ ହେବ ନାହିଁ। ସେଥିପାଇଁ, ୪ସେର ସୁଟ ୬ ସେର ଦିଅ ୧ ·ସେର ନେ ଅସିଲ। ସ୍ୱଲ୍ପ ମଜଳଲ experiment।

ସେବନ ବଟେରେ ଅସି ଶୁଣିଲ ଉପ ହେଇ ସଲ—ଅତଏବ· ମୋର ଅଃବାରେ ସବୁ ଜଳାଞ୍ଜଳ ପଡ଼ୁଛ।

ଦହିଁ ଅରବନ ପୁଣି ସମଜ୍ଞରେ ନନସ ଅସିଲ। ମନା ·ବରବାର ସାହସ ହେଲନାହିଁ। କାରଣ ଯୁକ୍ତ ବରବାର ସଦ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲ ବ, ନାମଟା ମୋର ଯୁକ୍ତ ·ଅନୁକୂଳ ଥିଲ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସଦ୍ଧା ଗାଣ୍ଡାଗ, ନିର୍ଦ୍ଦ୍ରିମ୍ ସଦ୍ଧାଗ୍ରସ୍ଥ। ଅତଏବ ଛଡ଼ ନ ବହି ଗାଇ ଉଚ୍ଚରେ ସବୁ ସହ୍ୟ ବଲ। ନିବାଚ ଅସହ୍ୟ ନ ହେଲେ, ଅସ୍ତ ସ୍ଥାନ ପ୍ରତ ବାଧ୍ୟ ନ ପଡ଼ନ୍ତେ, ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସୁରୁ ବରବା ଉଚିତ ନୁହେ ବୋଲ୍ ଗାଣ୍ଡଜ ବହନ୍ତି। ଦେଶୁ ଯୁକ୍ତ ହ ଦାହାରରୁ ଦାହାର ବଲ୍ଲାନାହିଁ – କିନ୍ତୁ ସେଇ ଉଚ୍ଚରେ ଗାଲ ବୁଝିବ ହେଇଥାଏ।

Digitized by eGangotri@gmail.com

ଆତ୍ମହତ୍ୟା

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ।

ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ । ହିଁ, ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ । ଜହୋତ ଜନ ବେଳେ ନିଦ୍ରେ, ଚେଇଁ ଅଳ୍ପ ବେଳେ । ..... ମାଲ ସଡ଼କଟା ଛାତ ମୁଲୁକା କରି ସଡ଼ିଛି । ଅଭି ତାର ଦୁଇପାଖ ଛାତ ଜାଗରେ ଦୁଇଅଗ ଛୋଟ ଶିଶୁଟି ଠାରୁ ଅଗମ୍ୟ କରି ବଡ଼ ମହ ସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଘାତ କରି ଗୁଲିଛନ୍ତି ।..... ଲୁହା ଗୁଲା ଭୁଲଗଣ୍ଡି, ଖଣ୍ଡ ମାହିଁ, ବର୍ଷା ମାହିଁ, ଶୀତ ମାହିଁ, ସବୁବେଳେ ଗାଥିର ଗୁଣ୍ଡ ଭଳି ମୁଣ୍ଡ୍ରାଚାଳ ସନ୍ତ ନଭିଛି । ଦୁଗ ଯୁଗ ଧରି ପୃଥିବୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ବୁଲାଇଚାରେ ଲଗିଛି ସେ ପାଳେ ନୁହେଁ ଗୋଟିଏ । ଜନ୍ମ ଅବୁଝା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତା ସବୁବେଳେ ଜଳୁଛି ହସୁଛି ।..... ..ସ୍ୱପ୍ନ ସୂକ୍ଷ୍ମ ତାର ଅଥ ଭଠି ଜଣ ? ଅଘାତ ଦିବା ସହ୍ୟ ନା ଦହ୍ୟ ?- ଅନେକ ଜନ୍ମ ଲମିତ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ । ଜଳିଛି ଯାଇ ଫୁଲକୁ ପଗ୍ଭରେ—ଜହ୍ନରୁନ ଫୁଲ, ଜଥାଟିଏ ପଗ୍ଭରେ !

ଫୁଲ ମଜେ ପୁଛି ଜହେ—"କ କଥା ।"

"ଜୁଲଅରେ 'ସତ' ଜଣ ଫୁଲ ?"

ଫୁଲର ନରମ କଲଜା ଦୋହଲାଇ ଛୋଟ ଦୋଫାଳଟିଏ ମୁକ୍ତ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ମିଳାଇ ଯାଏ । ସେ କହେ—'ଜିଲ୍‌ବା ଅଛି ମରିବା ।'

ପୃଥିବୀ ପାଟେ—ଦେଖେ । ମନର ପ୍ରଣ କରେ—ସତ୍ୟ-ନା ଅଘାତ ପାରିବା ?- ମରିବା ନା ଜୀବିବା ?

"ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଫୁଲ—ମୁଁ ଭୁବଣ୍ଡଳ ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତି । ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଜଳରେ ଅମେ ପତଙ୍ଗ ପରି ନଥିଁ ବୁଝ ମଣୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରି ଅନ୍ଧକାର ଦୂରକ୍ଷ, ଚନ୍ଦ୍ର ପରି ସ୍ନିଗ୍ଧ କରଣ ଦୂରକ୍ଷ ମୁଣ୍ଡରେ ବଜ୍ରଭୂତ ଦେଇଁ, ଫୁଲ ପରି ସମ୍ପତ୍ତକର ଅବରଣୀୟ ଦେଇଁ ଅଛି ଦେବତା ପରି ଗୁଡ଼ା ଯାଇଁ .....ଚଲୁ ।"

"ହିଁ ଗୋ ହିଁ ସବୁ ହେଇପାରୁ, ,ସବୁ ବରପାରୁ । ଦେଇ ଦେଖି ମରେ ଲକ୍ଷ ପରି ବରି, ଦେଖିବ ଝଟାର ଝଟ୍ ଝଟ୍ ଶବ ଭଜରେ ମୁଁ କଣ ହେଇ ପାରିବ ଏକ ବ'ଣ କରି ପାରୁଛ । ଗୋର ଏ ଭୁବନ ଫୁଲ ବନ୍ଦ ଦେହ ଭୁଲେନ ଜମ୍ବା ଗୋର 'ଦୁଆର' ଦେହ ଶୁଣେନ । ଦେବଳ ଫୁଲ ବୁଝେ ଅଭ ଶୁଣେବ । ଗରିବ ହେଲେ ସବୁ ଯାଏ ।"

ଫୁଲ ମୋ ଜଳରେ ସ୍ୱପ୍ନେ ହେଇଯାଇ ଜଣ୍ଡ ଜଣ୍ଡ ଜାଳ ଭରେ । ଭୁଲଝୋଟି ଗଭମ ଲୁଚ ମୋ ଛାତ ଭରେ ଦାଗ ଜାଇଦିଏ । ଆ ମୁଣ୍ଡରେ ଜାଳ ବୁଲଭ ବୁଲଭ ମୁଁ ଜହେ—"ଅଗ୍ରେଦ ଗରିବ ଗୋଟ୍ଟ ଫୁଲ । ମୁଁ ଟାଟ ପଡ଼ିଛି । ଦ' ପରଯା ଗ୍ରହଜାଇ ଜଣ୍ଡ ଜଳାଇଗ୍ରୁ ଜଳିଯିଲ ଜଣିବାରୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ଦୁହାଁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡିରୁ ଜଥା ପଦକ ଶୁଣି ମନେହେଲା—ଏଥା ବୋଧେ War-time-economy । ଭୁଲିହେଲ । ଜାଇଦ ମାଡ଼ିଲ, —"ସେଇ ସୁଟ, ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଅଭ ସବୁ ନିଜ !

ଯାଦାଚ୍ଛେଲ, ଯେମିତି ହେଲ ଧାଇ ଜଳ ଜଳ ଜଳ ଜନ୍ମ-ଅଧିକ—ହେଲ ପେଇ ମଜ ଜଳ ।

ଯେ ଜାଗ୍ରତ—ଯେ ମଜା ! ଗାଇଜେ ଏକଦମ୍ ମଜ ଚେହିଁଦିବ । ବାନ୍ତ ମଜ ଏକାଧାଙ୍କ ହୋଇ ଯିବେ ।

ଜଣ୍ଡ ଜଣ୍ଡ ଜଳ ଅଛ । ଜଣ୍ଡଗାଳ ମନ ଅଛ । ଦଳେ, ଭୁ ଏଇ ମୁଁ ଏଇ ଦୁଇଅ ଭିତରେ ଛୋଟ ସଡ଼ଛିଏ ଜାଣିଥିବୁ, ଅଛ ଅଛ । ...ଜନ୍ମିତ ଜଣ୍ଡ ଦୁଇ ଜନ ଯେଉଁଜଣ ଜଳେ ମୁଁ ଗଣ କରୁଣି, ଯେଉଁ-ଦେଖେ ଭୁ ଯେ ଜାଣୁ, ମୋର ଯୁଗ ଜଳଜାରେ ଛୋଟ ଗାଛଟିଏ ଜାଣିଥିବ; ଯେଉଁଟି ଜହ୍ନାଣୁ, ମୁଁ ଯେଉଁ ସ୍ୱଜ ! ଭି ଏଇ ଜାଣିନା । ମୋ ଯୁଗାଣ ପଛ ।" ...ମୋ ଅଗି ଦୀପ୍ତ ଜ୍ୱଳିଛି ଜ୍ୱଳିଅଛରେ ।

ଜୁଡ଼-ଅଜନ ଅଗିରେ ସେ ମରେ ଅଜାଣ । ଦେଖା ଓଠ ଭୁଗ୍ନ ଭାଗ ଶୁଣିଯ ଯାଥାଏ । ସେ ଗାଳ ଅଜାଣ । କଥା ଓଠ ଜୋଗିରେ ଦୁଇଭଠେ ଜନ୍ମ ଜହିଯାଇବେ... ପୁଣି ଜାଣେ ।

ମୁଁ ଜୋଡ଼ ସମାଳ ଗ୍ରଜ୍ଜନ । ଜହ୍ନଉଟେ—"ଫୁଲ !" ଜା ଲୁ । ଅଜ୍ଞ ଅଗରେ ଗୋଡ଼ ଜଏ । ସେ ମୋ ମୁଣ୍ଡିରୁ ସ୍ୱଜ୍ଜି । ଜଣ୍ଡ—"ଜେଉ ଜନ ବୁଢ଼ା ଜାଗାଙ୍କୁ ଅଗଳଥାରି ବସୁଥିବ । ଏ ଜନ୍ମ-ରେ ଗାଳର ସରେ ଜହିଜ ଭମେ ଯଦ ନ ଜେଖିବ ଜେଖିବ ଜଏ !"

ଯଦିଓ ଅଗରୁ ଜାଣିଥିଲି, ତଥାପି ଗାଳି ଏ ପ୍ରକ ଜଥାରେ ମୋର ଜାହ ଜହ୍ନ୍ତା ଜାଣିଥାଇପଲ । ମୁଁ ଜେଉଁଟା ଜହ୍ନ ଜେ ଫୁଲ ଅଗରେ ଭୁଜି ପଡ଼ିଲି । ଜାତ ଜାତ ଜିଗାଲ ଜସିଲ । ଜଜିତ ଜନ୍ମର ଅଗରଣ୍ଡ ଜାହାଣ୍ଡିରୁ ଜୌଗଣି ଗଣ-ଜର୍ଜନ ଅଜିଲ ନାହିଁ । ଫଳରେ, ଗଭମ ଜେଉ-ଥିବା ଜ୍ୱରେ ଭଲ୍ଲ୍ୟ ଭଲ୍ଲ୍ୟ ଜେଉ । ନଜରେ ଅଗି ଗାଢ଼ ଭଠୁଥାଏ । ବ୍ୟଥାରେ ବୁଲ୍ ଭଲ ଭଠୁଥାଏ... !

ଦନ ପରେ ଦନ ଜାଳ-ଜୁଅରେ ପଡ଼ିଛି ସ୍ୱଜ ଥାଏ । ...ଅଗରଣ୍ଡ ଜାହାଣ୍ଡା ଜ୍ରିଦ୍ଧନ ଜୌଗଣି ଗେଲେରେ ପଡ଼ୁଥେଲ । ଦୂରେ ଅଜେଜ ଅଜ୍ଞ,

---

(ମଜାଦଥା—ଜୁଅଗ୍ରସ୍ଥା ଭଲ୍ଲ) ।

ସେଦନ ବି ହେଲନାହିଁ । ସେ ସବୁ ସ୍ୱଜ ଗାଜରଙ୍କ ମୁଣ୍ଡିରେ ଗଲ ।

ଜହିଁ ଅଗ୍ରଦନ, ଜହିଁ ଅଗ୍ରଦନ, ଜହିଁ ଅଗ୍ରଦନ ଏମିତି ଦେଖେ ଜହିଁ ଜହିଁ, ଅଗ ଅଗ, ଜନ ଜନ ଗଲପରେ ଜନେ ଜ୍ରହଣୀ ଭ୍ରମ ସମ ପାଟକ୍ଷ ଅମର ଜହିଲେ—'ଅନ ଏକଦମ୍ ପ୍ରାମ୍ ଟିକ ହେଉ ଥଲ । ଜଣ୍ଡ ଦେ ଦେଉ ଗଲ । ବାଲ ଅଗ ଦେଖେଁ ଦେଖିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜାଉଦା ଗାଉ ଯାଉଛ । ଦମେ ଜାଳ୍ ଁ ସେଇ ସ୍ପ୍ରଗ ଅଗ । ଏକଦମ୍ ମ୍ଭ ଅଗ ଜଣ ଜଣିଦେବା । ଅନେକ ଜନ ଜହିଁ ।

ଗୋଷ୍ଠାଏ ଗାଉଲ; ଦୁହାଁ ଜହିଲେ-'ଅଗ ଗୋଷ୍ଠାଏ ଗାଥ ।' ଭୁଲ୍ଲ ଗାଉଲ । ସେଉଁଟିରେ ବି ହେଲ ନାହିଁ । ଦୁହାଁଙ୍କ 'ଅଗ ଗାଥ'—ଅଗ ଗାଥ' ଶୁଣ୍ଯା ଜ୍ରହ୍ମାଣ ଗେଉଁ ମାଡ଼—ହେ ଗ୍ରହ ଜଜ୍ଜାନ୍ ।

ସେଦନ ଜ୍ରହ୍ମାଣ ଗେଉ ଜ୍ରହ୍ମରେ ସ୍ୱଜ ଜ୍ରହ୍ମ ସ୍ପ୍ରଗ ।

ଗାଥପରେ ଗାଥ ମଜ ଜଣ୍ଡ । ଜ୍ରହ୍ମ ସ୍ପ୍ର-ଜାଜ୍ଜଙ୍କ ଜ୍ରହ୍ମାମାନ୍ତ ଅଗ-ଜ୍ରହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଜମ୍ପାଣ୍ଡା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ । ଜ୍ରହ୍ମ ଜ୍ରହ୍ମ-ଜ୍ରହ୍ମ ଗୋଷ୍ଠାଏ ଗେଉଁଟିର ଦ୍ରହ୍ମାଗ ନୁଆ M. B. E. ଜ୍ରହ୍ମ ଜ୍ରହ୍ମ ଜ୍ରହ୍ମ ଜ୍ରହ୍ମ ଜ୍ରହ୍ମ ଜ୍ରହ୍ମ ଜ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରହ୍ମ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ୨୨ଶ ସଂଖ୍ୟା

ଉଲଝା ବଳି ହେଲାଯାଇଥିବା ସାଥିରେ ମୋର ମୁଖ ମୁଖ ଚାହା, ମୁଖ ମୁଖ ହେଲା ଅଙ୍ଗାର ସୁଲଏମ ଛନ୍ଦ ଦିଗରେ ମୁଖ ଚଳେଇ ଥାଇଥାଏ। ଏଥିରି ବହୁତ ଜଣେଙ୍କରେ ଏହି ଭୁଲ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ନ ଯାଇ ପାରିବରେ ଅଳ୍ପ ଏକ କଥା ମୋରେ ପ୍ରଳମ୍ବ ସହିତ ଅଣ୍ଟାଭାଙ୍ଗି ମଧ୍ୟ ପ୍ରେରଣା କରିଥାଏ। ମୁଁ ବି ସୃଷ୍ଟିର ସବୁ-ହଜା ଛନ୍ଦ ପରି ଜୀବନର ଜଳାଭଥ ସ୍ତରରେ ଦାଶ୍ରବ ନାଚନାଚି ପ୍ରଳମ୍ବ ସହିତ ଲଢ଼ିଥାଏଁ। ବନ୍ଧୁ ...ଅମା ମେଷ୍ଟ୍ରମ୍ମ। ଏଲ ଅଶିଲୁ ଲୁହ ଶ୍ରେଣେ। ସେ ଜାଣେ। ମୁଁ ଜାଣେ।

\+ \+ \+

ଏ ମୋ ହାତ ଧରିବାର ମିନିଟର୍ଣ୍ଣ ପରେ କଥା। ସରଳ ମୁଁ ସୁଖିର ହେଲି। ସ୍ୱରବ ପାଇବ ନାହିଁ। ଭୂଧନଙ୍କର ଯେଉଁ ମାନିଷ ଗାଇବାକୁ ଟେନାଏ ଏଗ୍ରେଣ୍ଟ ଭଣ୍ଡ ଯେତେବେଳେ ଚାଙ୍ଗ ମାଛ ଉଚ ଛାଡ଼ି ବରି ବୋହାନ କରି ସେହିଦିନ ଏଲ ସ୍ୱର୍ଗରେ ହିଁ ଅଧ୍ୟ ଅଜ ଭଜ ଦେଖିଲି। ସେଇ ମନ-ଭୁଲି ଭଜ ଛବ ମୋର ଚୋପରା ଜୀବନରେ ଧ୍ରୁବ ଭରା ପରି ପଥ ଦେଖେଇଥିଲା.....ଅଜିବ ସେ ଭଜ ଛବ ମୋ ଅଖି ଅଗରେ ସେସ ଛାଟରେ ଚଳୁଚାଗ ପରି ବଡ ବଡ ଭଜ ଭଜ ଭଟୁଛି।

ବାସ୍ତବର ଓଲଟ ପାଲଟ ଭିତରେ ଯେତେ-ବେଳେ ମୁଁ ଭୁଲିଲି ଛନ୍ଦ ଦୃଷ୍ଟି-ଭଜା ପଥର ଯାତ୍ରୀ ହବାକୁ ବସିଲି ସେତେବେଳେ ବି ଏଲ ମୋ ଛନ୍ଦ ଭିତରେ ମୃଦୁ ଭଜି ବଜି ବଜି ବାଦ ଭିଠି ବହିଥିଲା —ଚାଚାଙ୍କର ଭଜ ଭାଇଁ ବୋହାନ ଭଲ। ସବୁ ଚଳି ଭଲା। ଏଥିରେ ଭଲ୍ଲା। ଏଥର ବଣ୍ଡିଲା ଜାଣିଛ ?

ମୋର ଅଜ କଥା ବହିବାର ଥାକ୍ ନ ହଲା। ଥାଙ୍କା ଅଖିରେ ଭୁଲ୍ଲୁ ସାହାର ଭାଙ୍ଗ-ଓଲା ଦେଖି ପାରୁଥିଲି। ଦେଖୁଥିଲି ଛନ୍ଦ ଯେପରି ମୃଦୁଳ ଜାଳ-ଭଜ ହୁଏ ମୋତେ ଏଲ ବୋଲିଲୁ ଝାଣି ଭଜ ଛେଡ଼ି ଦୂ-ଭ ଦେଖିଲି। ...ମୁଁ ଏଲ୍ଲ ଭିତ ଥଉଲି। ...ଛେଡ ବହି ପାରିଲି ନାହିଁ। ବହିବାକୁ ବି ଛନ୍ଦ ନ ଥଲା।

ଏଲ୍ଲ ଜିନ୍ଦଗିର ମନ ମୋର ଜିଦ ଜୀବନର —ଅଖି ଜିଶିଛ୍ୟ ବହିଦି ଛଡ଼ିଲି—ଯେତେବେଳେ ଲେଖାଇ ଦେଇ ଅସାଦ ପଦାଇବାକୁ ଅମଙ୍ଗ ହେଇ ଛଡ଼ିଲି। ମୋ ପାଖରୁ ଛଡ଼ିଏ ଦୂରେଇ ଯାଇ ଛଡ଼ା-ହେଲା। ମଜ ହାତରେ ମଜ ଲୁହ ପୋଛ ବହିଲ —ମୋର ଜୀବନରେ ବାଁଶ ଭିଖାନ ସୁଖ ଭଲଙ୍କ ନାହିଁ।

ମୁଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ ଉଠିଲି। ପାଖଲ ପରି ବଲିଉ ଯାଇ ଚାଲ ଛତ ଚଢ଼ିଲ୍ଲ ଝାଣି ଅଖିଲି। ମନ ଅଦେଖରେ ସ୍ମୃତି ଥଉଲି।

ବହିଥିଲ—ଏଥା ବାଁଶ ଭୁଲ ନୁହେ ପୁଲ ?

ସେ ମୁଁ ଛେଡ଼ି ଗୋଲ ବହିଥିଲ—ଏଥାଉ ଭୁଲ ନୁହେଁ। ଏଥା ମୋହ। ଏଥା ଅସ୍ୱହଦ୍ୟା...।

—ଯେଉଁ ଭୁଲ, ଅଦ୍ଭୁହଦ୍ୟା କରିବୁ ? ନା ନା ଭୁଲ...ମୁଁ ଏଥ ଯେଉଁ ଭୁଲିଥାଏଁ। ଭୁ ମଜ ଅଜ ଭଜ ଭାଇଁ—ମୋ ଭାଇ—ହଦ୍ୟା କରନ। ମୋ ଭୁଲ୍ଲ ପରା।

ସେ ଅଜ ବୋହ ସମାଳ ନ ପାରି ଚେଷ୍ଟ; ଚେଷ୍ଟ ଚାଲିଲ। ତା'ର ଲୁହ ଅଜ ଅଖିରେ ନ ଥଲା। ବୁଢ଼ାକୁ ଟ୍ରେଲି ଦୃଷ୍ଟିର ଭେଦଗୋଟିଏ ତା'ର ଶେଷ ଅଣ୍ଟୁଳିଦି ଭିତରେ ଲୁହ ଖେଳଗଲା। ସେ ମୋ ପାବଥିଲ ନେଇ ମଥାରେ ସେଳଲା। ମଥାର ଜିନ୍ଦୁ ପୋଛ ପଦାଇ ମୋ ହାତରୁ ତା ହାତର ଦୌଳିଦ ଦୂରେଇ ଶଙ୍ଖ ଚଢ଼ାଇଦେଲା। ...ସେ ହସିଲା।

ମୁଁ ନିଦୋଷ ପରି ତା' ହସହସ ଓ ଦୂରଛାଣ ଅନାର ଚାହିଲି। ସେଥରେ ମାବଦତା ଥାଇକି ନାହିଁ... ଅଦ୍ଭୁଦ୍ୟ ଦେଖିଲି ନାହିଁ...ବାଁଶ ଦେଖିଲି ହୁଏଁଲି ନାହିଁ।

ନିଶ୍ଚୟ ମେ ମେ ମେ ବର୍ଷା ରାତିରେ ସେ ଦୁଆରବନ୍ଦ ଚେଉଁ ଅଳବାର ପଥରେ ଅସ୍ୱଥନ ହବାକୁ ଗୋଡ଼ ବାଢ଼ିଲା।

ଏ ଅଦ୍ଭୁଂଗ ଚଳାଟିଏ ଭାଲ ଭାଇଗ ବଲ—ଭଲ...ଅଦ୍ଭୁହଦ୍ୟା...ନାଇ ଭଲ...ମୋଭାଣ।

ମୋର ଦାସ-ଦଶ୍ୟ ବଗାଳ ଭିତରେ ଛଡ଼ି ମାରୁ-ହବା ଛେଷ ଓଲଟ ଝାଳଦିନ୍ଦ ସ୍ମୃତିରୁ ଅନାର ହସି-ହେଲା, ବହଇଲା—ଅଦ୍ଭୁହଦ୍ୟା। ପ୍ରେମକୁ ଦିଯେଉ-ବେଳେ ହଦ୍ୟ ଛଡ଼ି ..ଗୋଡ଼ିରେ ଠେଲିଦେବ... ଓଲଟ ପାଇଁ...ଏ ଦିନ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ...ଜଣକ ଭଲ-ଭେ ଭଜଣମାଳା ବଗାଳ ଯାଇଛି, ଯେତେବେଳେ ସେଇ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଜଣକର ଭୁଲଥିଲ ବହାକୁ ହେଇ ଶଂଚୋଟ ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ଦ୍ରେମର ଗଜ୍ଜର ଚାହାଣୀ ଭଲ ନିଜକୁ ପଲପଲ ହଦ୍ୟ କରିଥାଉଛି, ସେତେବେଳେ ଜୀବନଟାକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ପାପଳାମି ନୁହେଁ ତ ? ମୋତେ ଅମା ଦିଅ। ମୁଁ ଯାଉଛି। ମୁଁ ଚଷ୍ଟିବ। ଅଜ ଜଣକର ପର ଡୋଳିବ।'

ମୋ ଗୋଡ଼ର ଧୂଳ ହେଲ ଅଜଥରେ ମଥାରେ ସେଳଲା। ମୋଠୁଁ ବିଦାୟ ନେଲା ପରା !

ଭୁତ ·ପାଖାଣ ପରି ଅନାର-ସେଲା ଭୁଜଙ୍ଗ ବୁଲୁଲ ଅନାଇ ରହିଲି। ସେ ସେଇ ପଥରେ ମିଳେଇ ଗଲା। ଛହ ଦୂରରେ ଚଳୁଳ ଅନ୍ଧକାର ଦେଖିଲି...ସେ ଅଜ ଭାଇ ସାଥି ନବଜଜନର ପହଲ ସ୍ତରରେ ଦୋଳ ଖେଳ ଖେଳ ଝଡ଼ିଚଳେ ଭୂଦଙ୍ଗ ପର୍ଶ ପରି ଅଗେର ଅଗେର ସ୍ପଲ୍ଛନ୍ତ।

ମୁ ଅଜ ଚଳେଇ ପାଖଲ ନାହିଁ।

ଭୂଦଙ୍ଗ ଶଂଖ ଭିତରେ ମୋର ନଜର ପଡ଼ଲ। ସୁଖ ପରଶଭରା ପ୍ରାଣରେ ଭୁଖରେ ଦାଗ ଅଜ ଅନୁ-ଭବ କରିପାରିଲି ନାହିଁ।

ଶୋଭଲ। ନବ ହେଲନ। ସ୍ପର୍ଶ ଦେଖିଲ ସତ ବାଁଶ ? ବହିବା ନା ସହିବା। ଜନ୍ମିବା ନା ମରିବା। ଫୁଲର ଛବ ମତେ ବହିଲ...ଭଉଦ୍ଧ ଦେଲ...ଭଉଦ୍ଧ।

\+ \+ \+

ଅଜ ଛଉଦନରୁ ଦେଖି ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୋତ୍ରର ନଜଟଧରା ଅଖି ନେଇ ଧୂଳର ଭଲା ଯୌବନର ଛବ ଗର୍ଜ ଅଖି ଅଗରେ ଅଖି ଦେଖେଁ ମନେମନେ। ଫୁଲଛବ ସ୍ପର୍ଶ। ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପଥଧାରେ ଖେଳା ବଣ୍ଟା ପରି ଭାଇ ଶେଷ-ଅଣ୍ଟ ବିଂଦୁ ମୋର ବଲ୍ଲ-ରେ ଥାଇ ଥାଇ ·ଅସାଦ କରେ। ତା'ର ଶଂଖ ଭୂଦଙ୍ଗ ଅନାଏ। .....ଭାଇ ପଟ୍ଟ ଛତ ଭଲେ ଭାଇ ଧରେଁ।

ଅଜ—

ସେ ହସି ହସି ଲେଟ ଯାଉନ। ବାଂଦ ବାଂଦ ଶ୍ରଂଚି ପଡ଼ୁନ।

ମୁଁ ବିଚ୍ଛେ। ସେ ଶଂଚେ।

—o—

ନିଶ୍ଚୟ ! ନୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ବିଜୟ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ଡ଼ିବା—୫୧୯ ଧୂଳଭଙ୍ଗ, ଶୁକ୍ରତାରଲ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'କାମଦେବଘୃତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ମାସକୁ ୫୫୯। ଅସାଧ୍ୟ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ବେଦନାଦୁଃଖ, କୁଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟପାଇଁ ପ୍ରବଳ ଚଣ୍ଡୀ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧।

ଠିକଣା—ଶ୍ରୀଜଗଦ୍ବିଦ୍ୟା ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଔଷଧ—ଚିକିତ୍ସକ ଶ୍ରୀ ରାଧାଚରଣ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S.

ସାଃ ଝାଉଁଚିମଙ୍ଗଳ (ଚଟ୍ଟବ)।

Digitized by eGangotri @ eGangotri.com

ବହିପତ୍ର

ଆରତି ମାଘ—୧୦ମ ସଂଖ୍ୟା

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀମାଧବ ଚରଣଙ୍କର – 'ଫ୍ଲେଚ' ଶ୍ରୀଚରିତ୍ର ଅନୁବାଦ । ମାତ୍ର ଅନୁବାଦ ବୋଲି ଭାବ ପଡୁ ନାହିଁ । 'ଅର୍ଜେର୍' ଯଥାଯଥ ଏକ ଗୋଟି ଟିକିଏ ଦରକାର ଥିଲା । ଭାଷାର ଯୋଷ୍ଟ କାଠିନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଟିକିଏ ଲାଚ୍ଚକେଶନ୍ ଦରକାର ଥିଲା । ତା ହେଲେ ଭାବ ଭାଷାର ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ମଲି ଗାମ୍ଭୀରା—ଗୋଟାଏ ଚିତ୍ର । ଚିତ୍ରାର୍ଥିକ୍ ନୁହେଁ—ଗୋଟାଏ ଅସ୍ଥାର ଦରେଖା । ମଲି ଗାମ୍ଭୀରାର ଅଶ୍ରୁସ୍ରବେ ସେ ଜର୍ଜରିତ ବୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ସମାଜକୁ ଭାହାରେ ଦେଖାଇ କହିଛନ୍ତି, ଯେ ଫଳ ଫଳିଲାଳ, ତାର ଫଳଭୋଗିବାର ସ୍ୱବିଧା ନାହିଁ । ଯଶିଷ ତାର ଭଲପାଇ ପଲିଷ ଦୃଷ୍ଟି ଭଲ—ଅଥଚ ପରସ୍ପରଙ୍କ ହେଲା ତାର ଚାଲ ।

ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ମୂର୍ଚ୍ଛନା—ବ୍ରହ୍ମଗ୍ରସ୍ତ ହେଉ ବା ଦୁଷ୍ଟଗ୍ରସ୍ତ ହେଉ, ଜୈବୀ ଧର୍ମରେ ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଅଞ୍ଜନ ଦେଖିଲା—ଜ୍ୟୁଷ୍ଟର ସ୍ୱପ୍ନ । ସ୍ୱାଭାବିକ । କିନ୍ତୁ ଲେଖାଟା ଅତଲ୍ପ କାବ୍ୟିକ ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ଦୁଟିଜନ—ସ୍ୱଚ୍ଛ ଚରିତ୍ରିଟିଏ ବୋ-ଭଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ।

ଗରା—ଜଲୁଣ୍ଡାରୁ ତାଙ୍କ କଣ୍ଟକ ଚିର୍ତ୍ତିଲ ବା ବଜାର ଭାଷା ବ୍ୟବହାର ଭଳସାରେ ଭାବକୁ ଦେଉଁ ଅଳେ ଗୋପ-ନରେ ଛପାଇ ରଖିଛେ । ଅଧୁନିକ ଯୁବକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜ୍ଞ ବାରୁ ପରବାଲୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ବୋଧେ ।

ଛନ୍ଦ—ଛନ୍ଦର ଛନ୍ଦ-ଝଙ୍କାରରେ ଧନ୍ୟ ହୋଇ ଗାଇ ପଢ଼ାଇଲୁଁ ।

ଶେଷ ବସନ୍ତ—ନିଶ୍ଚୟ କଥାରୁ ଶ୍ରେଷ ଝାଲ୍ଲ ନାହିଁ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ବାପ ହେଉଛି ଛୋଟାରୁ ବିନ୍ଦୁ ସ୍ଥାନ ମା ହେବାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅଛି ଲେଖିଛି । ସ୍ଥୂଳତାନର ଜୀବନରେ ସେ ଭଲ ଘଟଣା ଫୁଟାଇବାରୁ ଲେଖକଙ୍କ ପାରଦର୍ଶିତା ପ୍ରତି ଅନୁମତ ଦେଇ ନାହିଁ ପରା ! ପ୍ରାଣବନ୍ତ ଜଣ ଲେଖା ପ୍ରାଣର ବାନ୍ଧବ ପରି ସୁନ୍ଦର ।

ଦ୍ରାଡ଼—'ଜ୍ୟୋତିଷ' ବା 'ତମ ହାତ କହୁଛି' ବିଦ୍ୟା 'ଷଣିକ ସୁଖ' ନଜୁରା 'ଅସ୍ପ ଚେତନା' ଇତ୍ୟାଦି ନାମରୁ ଜୌଣସିଟି ହାତ ଠାରୁ ଭଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।

ଏପାଗ ସେପାଗ—ଅଥଗ୍ରଥ ଜୀବନ ଭିତରେ କେତିକ ଅବାଗ ପାଚଳ ଉଦ୍ଦାହ ଥାଏ ସେଥା ଦୁନିଆ ଦୁଆରେ କାହାରକ ଅଛଥା ନାହିଁ । ଲୁକାଣ୍ଡ ସେହି Contrast (ବୈଷମ୍ୟ) ରୁ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ରିଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ—ପୌଷ ୧୩୪୮—

Dust bin ଅଂଗ୍ରେଜ୍ଞ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ—waste paper basket ବା ଅଳିଆ ଥାଳିଆ ନୁହେଁ । ଅଳିଆଳିକା କହିଲେ ଲେଖ । ନାନାଦ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅଦା ଠାରୁ ଜାହାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଅଛି ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ।

ପତ୍ରିକାଟିର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିମୁଖ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ଅଛି ଯାହାକି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ ଚିତ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧ ଚରିତ୍ରରୁ ଅଭାସ ପାଇବା ଦୁଷ୍ଟ । ତଥାପି ପତ୍ରିକା ଅଖିରେ ପଢ଼ିବାଷ୍ଟି ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକରେ ଯାହା ହଠାତ୍ ଚୋଖଶକ୍ତିର ଅନୁଭୂତ ହୁଏ, ବୋଧ ହୁଏ ପତ୍ରିକାର ଅବ-ଲମ୍ବିତ ସତ୍ୟ ତାହାହିଁ । ଅଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ପୁରାତନ ବା ରାଧାନାଥ ମଧୁସୂଦନ ଯୁଗର ସାହିତ୍ୟ ଠାରୁ କେତେ ଅଂଶରେ ବା ପଛରେ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିବା ପାଇଁ, ଅଥଚ ଏ ଧାରଣା ନିମନ୍ତେ ଆଜିର ଅଧୁନିକ ଧାରଣା ନିମନ୍ତେ ଅଭ୍ୟେକର ସେସ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ, ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟକୁ ନୂଆ ଦିଗ ପ୍ରକାଶ କରିବା ମୂଳରେ ଫଳାଫଳ ଫଳ ଓ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କର ସେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝାଯାଉଛି ।

ଶେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା, ପରର ଗୀତିକା, ଅମଦେଶ, ବୋଧାର୍କେ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭୃତି ଚିତ୍ରା ସେଇ ରାଧାନାଥ ଠାରୁ ସାହିତ୍ୟର ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା କରୁଛି ।

ଗାଛିଡ଼ା 'ସାହିତ୍ୟ'ର ଅଙ୍କ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିହିତ ଥିଲା ପରି ଲାଗୁଛି । ଅବଶ୍ୟ 'ସାହିତ୍ୟ' ଏ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଯଦି କିଛି ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଆଶା କରି ଥାଏ ଏବଂ ଯେଉଁ ଦେଶ ବିଦ୍ୟା ଉଚ୍ଚାହିଁ ଯଦି ତାର ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ସାହିତ୍ୟ ନିଜସ୍ୱଭାବରୁ ଅନ୍ୟାସ୍ୱ କରିଛି ବୋଲି ଅନ୍ୟେ-ମାନେ କହିବାକୁ ସାହାଗୀ ହେବୁ ନାହିଁ । 'ନାରରଣ' 'ସମଜ ଚରିତ୍ର' ପ୍ରଭୃତି ପଢ଼ିଲେ ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍ୟସମ୍ବନ୍ଧ ବିଦ୍ୟା ଅଶା ପ୍ରଭୃତିର ସେଇଁ ଭାବଥିଲା ବା ଅଛି, ସ୍ୱତଃ ସେହି ଭାବ ମନରେ ଫୁଟି ପଡ଼େ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସୀତାଦେବୀ ଙ୍କର 'ନୂଆଗାଥା' ରସରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବକୁ ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଆଦର୍ଶ ଦେହରେ ସମାପ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତି ପଢ଼ିଲେ ବାସ୍ତବିକ ଲେଖିକାଙ୍କର ଭାବସମ୍ପଦକୁ ବାହାବା ଦିବାକୁ ହୁଏ ।

'ଚରିତ୍ର ଓ ନୈତିକତା'ରେ ଭୁଷ୍ଟିକାରୁ ପଶ୍ଚେଷ ବିଶ୍ଳେଷ ଅନେକ କଥା କହି ଗ୍ରନ୍ଥ-ସାରିଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ଚଳନ୍ତାମ୍ବ । ଫଳାଫଳାମ୍ବରେ ବିଶେଷତ୍ୱ ଅଛି ।

—*—

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜରୁରୀ ଘୋଷଣା

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଯାଉଛି । ଆମ୍ଭମାନେ ଏହି ଧନ୍ଦାରେ ବହୁ ଖତ ସହିଥାଉଁ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧ ଜନିତ ଦର ପ୍ରାୟ ପୂର୍ବ ଦରର ଗୁଣ୍ଡିଗୁଣା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଏ ଦରରେ ଅଧିକ କାଳ ଖତ ଦେବାର କ୍ଷମତା ଦରରର ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଥା ରହିତ କରାଗଲା । ମାତ୍ର କେତେକ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାପ୍ରେମୀ ଗୁଣଗ୍ରାହୀ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଜନିତ ବିନା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଓ ବିନା ପୁରସ୍କାରରେ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଅପ ତରଫ ସାଧାରଣଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ବର୍ଦ୍ଧନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧନ୍ଦାର ଉତ୍ତର ପର ସଂଖ୍ୟାରେ ଘୋଷିତ ହେଉଥିବ । ଦେଖିମାନେ ନିଜର ଉତ୍ତର ସହିତ ମିଳାଇ ନିଜର ଭୁଲ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରିବେ ।

୨୪ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦାରେ ମାତ୍ର ୧୨ ଜଣ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଚାର ଭାବରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଛୁଁ ଯେ ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପୁରସ୍କାର ଦେବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ । ତେଣୁ ଆମ୍ଭମାନେ ଦେଖିମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିବେଶିକା ଫି ଟିକିଟ ରୂପ କିମ୍ବା ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ଫେରସ୍ତ ଦେଉଁ ।

୨୪ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଉତ୍ତର

୧ ନା	ଗ୍ରା		୨ ପ୍ରେ		୩ ଅ	ଧା
ତ		୪ ଶ୍ରୁ	ମ	ର		ର
	୫ ଅ				୬ ଧ	
ନ୍ତ୍ରା	ଳ		୭ ର		୮ ର	ଜ
ଜ		ଭ		ମ		
୧୧ ଗ୍ରୁ	୧୨ ଶ୍ରୀ	ଯୁ	ଳ		୧୩ ର	
୧୪ ଅ	ର		ଶ	୧୫ ହ		ଠ

ଏ ପୁସ୍ତକରେ ଆମ୍ଭମାନେ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବାଦ ନ ଦେଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ତ୍ରୁଟି ହେବ । ଏ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା, ଉତ୍କଳ ନୂତନ ରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳନ କରିଥିବାରୁ ଏବଂ ଏଥିରେ ନୂତନତ୍ୱ ଓ ବାହାଦୁରୀ ଥିବାରୁ ଅତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ବାଲେଶ୍ୱରର ଖ୍ୟାତନାମା ଜମିଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ରାଧାପୁରେ ଦାସ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ପୁରସ୍କାର ଜନିତ ଖତପରିମାଣର ଅନେକାଂଶ ଉତ୍କଳକୁ ଦାନ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦୟା ପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତିଶୟ ଏ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା ଚଳାଇ ପାରୁଥିଲୁଁ । ଉତ୍କଳ ଚାକିଆରେ ଚିରଋଣୀ ।

ନିବେଦନ

ଉତ୍କଳର ରସଗ୍ରାହୀ ଗ୍ରାହକ ଓ ନିଜର ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରତି :-

ଯୁଦ୍ଧ ହେତୁ କାଗଜର ଦର ଅତ୍ୟନ୍ତେ ବୋଇସାଇଛି । ପୂର୍ବ ଦରର ପ୍ରାୟ ଗୁରୁଗୁଣ । ଅତଏବ ସମସ୍ତରେ ଜାଗଳ ମିଳୁନାହିଁ ମଧ୍ୟ । ଏସବୁ ଅବସ୍ଥା ରେ ଦେଶର ଗୁରୁଅଟେ ପତ୍ର-ପତ୍ରିକା ପରିଚାଳକମାନେ, କେହି କେହି ପତ୍ରପତ୍ରିକାର କଳେବର ହ୍ରାସ କରିଦେଇଛନ୍ତି, କେହିବା ଦର ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେପରି କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପକ୍ଷପାତୀ ହୋଇ ନାହୁଁ । ମାତ୍ର ପରିସ୍ଥିତି ଅତି ଜଟିଳ ହେଉଥିବାରୁ, ଆମ୍ଭେମାନେ ନୂତନବର୍ଷ ଠାରୁ କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ମନସ୍ଥ କରିଛୁଁ । ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି ।

୧ । ଉତ୍କଳର କଳେବର ୧୬ ପୃଷ୍ଠାରୁ ୨୪ ପୃଷ୍ଠା କରାଯାଇ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଗୁଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉ ।

୨ । ଭିତରର କଳେବର ୧୬ ପୃଷ୍ଠାରୁ ୧୨ ପୃଷ୍ଠା କରାଯାଇ ମୂଲ୍ୟ ସମାନ ରହୁ ।

୩ । ଉତ୍କଳର ଅଢ଼ାଇ ଫର୍ମା (ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ଅଛି) ନ ଛାପି ୨ ଫର୍ମା (ଟିକିଏ ଛୋଟ) କରାଯାଇ ମୂଲ୍ୟ ସମାନ ରଖାଯାଉ ।

ଅନୁରୋଧ, ପାଠକ ଓ ଏଜେଣ୍ଟମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମତ ଶୀଘ୍ର ଜଣାଇବେ ।

ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ

ସ୍ୱକୀୟ ନୂଆ ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକାଙ୍କ କଲମରୁ

ମଜାକଥା ଓ କାହାଣୀ

ଶୀର୍ଷକରେ ।

—*—

ମଜାକଥାରେ—

ଅପଣଙ୍କ ପରିଚିତ ଲେଖକ ଜଣେ ଗାଇବେ—

'ଜାମୁଡ଼ାଲିଲୋ !'

—

ଦରକରଣରେ

'ସରିଗଲାଣି ଟି'

ଅତି ଗୋପନୀୟ କଥା

ଅତିଶୀଘ୍ର ଦିଷ୍ଟିରେ ହାକିମ୍ ସୟିଦ୍ ସରୁ-ଫୁଦ୍ଦିନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ କରି କହନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ରୋଗ, ବାଳ ରୋଗ ଓ ସ୍ନାୟୁବିକ ରୋଗର ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ପାଇବେ ।

ଠିକଣା:— ଦ୍ୱିମଦିଆ ଯୁନାନି ଦବାଖାନା
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

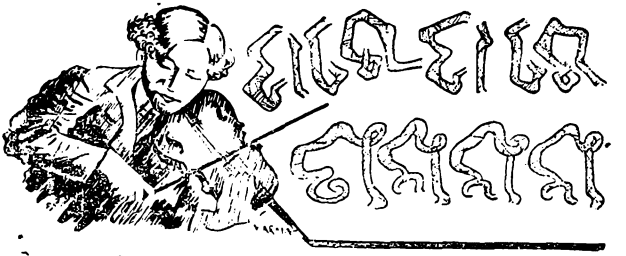

ଯିଏ ଠକେ, ସିଏ ଶିଖେ, କିନ୍ତୁ ଯିଏ ଶିଖି କରି କିଛି ପାଏ ନାହିଁ—ସେଇ ଏକା ବୋକା ।

× × ×

ନେଇ ନ ପାରିଲେ, ଗ୍ରେଇ ସାଧୁ ।

× + ×

ସମସ୍ତ ମନର ସବୁ ଦୁଃଖ ପୋଛିଦିଏ—ଅଶ୍ରୁଦିଏ ରୁମାଲକୁ ବଢ଼ାଏ ସିନା ଛାଡ଼ାଏ ନାହିଁ ।

× × ×

ଟଙ୍କାର ପର ଥାଇପାରେ—କିନ୍ତୁ ସେ ଘର ଚିହ୍ନିଲେ ରହେ ।

× × ×

ନିଜର ଅସ୍ଥି ଭିତରେ ଚଳିବା ଠାରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ।

× + +

ଯିଏ ପ୍ରେମରେ ଖେଳେ ସେ ନିଜକୁ ମଦ କରି ପକାଏ ।

× × ×

ଅସ୍ଥି କୁଶଳେ ସର୍ବ ସିଦ୍ଧି,
ଜାଣିବ ଏହି ମହାବିଧି ।

× × ×

ଅପେ ବୁଝିଥିଲେ ବାପର ନାମ ।

× + ×

ଯେ ମନ କରି ଅଧିକାରକୁ ବିବାହ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଛି—ତାର ଭାଗ୍ୟକୁ ଦୋଷ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ନାହିଁ ।

× × ×

ସ୍ତ୍ରୀର ମନମୁତାବକ ବାସ ନଦେଲେ—ତାହାର ବାସ ରହିବ ନାହିଁ ।

× × ×

ରାଗ ମନୁଷ୍ୟର ଶତ୍ରୁ—ସେଥିପାଇଁ ଲୋକେ ରାଗ ବେଶୀ ଖାଆନ୍ତି ।

× × ×

ବର୍ମଠ ଲୋକ ତାକୁର କୁହାଯାଏ, ଯେ କାମକୁ ଭଲ ପାଏ—ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ବସି ହେଲେ କାମକୁ ଗୃହିଁ ମୁଗ୍ଧ ହୁଏ ।

× + +

ମିସିରାରାମାନେ ଅନେକ ଥର କହୁ-ବାର ଶୁଣାଯାଏ "ବିବାହ କରିବାକୁ ସେମାନେ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ।" କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି କହନ୍ତି ନାହିଁ କିଏ ନ ଚାହେଁ—ସେମାନେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପ୍ରେମିକମାନେ ?

+ + +

ଯଦି ଭୟେ ବୃହତ୍ ଜନତା ହୃଦୟ ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଗୃହିଁ, ତେବେ ନିତାନ୍ତ ନିର୍ବୋଧ କଥା କହିବ ।— ହୁଇଲର ।

+ × +

ଯିଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭଲ ପାଏ—ତାକୁ କେହେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ନାହିଁ ।

—ଭଲ୍‌ନସ୍

× × ×

ସ୍ୱାମୀ ବାରବର୍ଷ ଘରକୁ ନ ଆସିଲେ—ଅଥବା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଘୃଣା କରିବାର ଅଧିକାର ଦେଇଛି । ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ଜଣାଯାଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଏପରି ଘୃଣା ହେଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ପୁରୁଷର ଆୟୁ ବଢ଼େ ।

+ + +

ଭିତରେ ନ ହେଲେ ବାହାରକୁ ଏକ ଦିଶିଲେ ଭଦ୍ରଲୋକ ହୁଅନ୍ତି ।

× + ×

ନାରୀ ଜାତି ସୃଷ୍ଟି ହେବା ଦିନଠାରୁ ନାରୀମାନେ ନିଜର ବୟସ ଚେତେ ତା ଠାରୁ କମ୍ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ସାରିପେ ସହଜରେ ମରନ୍ତି ନାହିଁ ।

+ × +

ହିଂସା ଏକପ୍ରକାର ବିକୃତା ଯାହାକି ଦୁଇଟି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ଦେଖାଯାଏ ।

× + ×

ସୁନ୍ଦରେ ତୃପ୍ତିର ଅବସାଦ ନାହିଁ ।
—ସୁନ୍ଦର ତୃପ୍ତିରେ ଅପବାଦ ନାହିଁ ।

+ × ×

ପାପଧନ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରେ ଯାଏ,
—ପାପଧନ ପ୍ରାୟ ବିତ୍ତରେ ଥାଏ ।

× + +

ବିବାହ ଏକ ମହତ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ—କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସେତେବେଳେ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ-ଙ୍କରୁ ତାହାର ଅସିଥାନ୍ତି ।

× + +

ଶତକଡ଼ା ଅନେଶତ ଲୋକ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଭଲପାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶତକଡ଼ା ଗୋଟିଏ ଲୋକ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଭଲପାଏ ।

× × +

ବିଦ୍ୟା ଦଦାତି ବିନୟଂ
ନତ ବୃଦ୍ଧିଂ ।

× + +

ବିନୟାତ୍ ଜାତ ପାତ୍ରତାମ୍
କିନ୍ତୁ ବିନୟୀ ଲୋକେହିଁ ସଂସାରରେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବୋଲି ପରିଚୟ ପାନ୍ତି ।

× × ×

ପାତ୍ରତ୍ୱାତ୍ ଧନମାପ୍ନୋତି—
ପାତ୍ରତ୍ୱାତ୍ ଧର୍ମମପ୍ନୋତି ।

× × ×

ଧନାତ୍ ଧର୍ମ ତତୋ ସୁଖଂ
ଅତୋ ଭ୍ରଷ୍ଟ—ତତ୍ତୋ ଭ୍ରଷ୍ଟ ।

× × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେତେବେଳେ ଅଜିର

ଦେଶ

କଲ୍ପେର ବେଦଲିଅ ସର୍ତ୍ତ ପରେ ସାସ୍ତ୍ର ଡ଼େଲ୍ଟ ଭବନରେ ଅଡଥି । ଜଥାବାଣ୍ଡ୍ରୀ ଦେଶ ଗ୍ରଲ୍ଲ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—କଂଗ୍ରେସ ଓ ଲିଗ୍ ଯୋଗ ନ ଦେଲେ ବି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ.ଥାଙ୍କୁ ନେଇ ଦେଶ ସରକାରର ସଂଗ-ସାରଣ କ୍ରମ ଫଳରେ ସାସ୍ତ୍ର ଡ଼ିଲ୍ଟ ଅଡଥ୍ୟରେ ଅପ୍ୟାପ୍ତିତ ହୋଇ ଫେରି ଅସିଲେ ।

ତେଣେ ଚାରା ସହରରେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲ-ମାନ ଗୋଳ ହଜା ବସନ୍ତ ଗୋଲଠୁ କ୍ଲେଗଲ୍ଲ । ମୁସଲମାନମାନେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଗୋଡ଼ି ଦେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଦଣ୍ଡାଳଟା ବି ଗ୍ରଲ୍ଲନ୍ତି । ଙ୍ଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ହକ୍ ସାହେବ ଅଣ୍ଡି ବୁଜି ଦେଇ କହୁଛନ୍ତି—"ଅଣ୍ଡି ନାହିଁ ବାନ ନାହିଁ—ମୁଁ ତ କିଛି ଦେଖୁନାହିଁ ।"

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରୁଣ୍ଣା ଲାଟ ଯାଇ ନୂଆ ଲାଟ ଅସି ନାଟ ପ୍ରୁରୁ କରିଛନ୍ତି । ମହାଯୁଦ୍ଧ ନାମ ସାର୍ ଜଥାର୍ନଲ୍ଲ ।

ଙ୍ଗେର ବସ୍ତ୍ରମତ ଚାଉଳରୁ ସରକାର ଯୁଦ୍ଧ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କରି ଚଉ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ଚେମନ୍ତେ ସାମ୍ପ୍ରଦ ଯ୍ୟିକ ଭାବ ପ୍ରଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ସେହେତୁ ଜର୍ମାନ ଜଂଗ୍ରେଜ ଯୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ରୀଶ ସରକାର ଡ଼େ ହଲ୍ଲଟ୍ଟା ହେଇଛନ୍ତି । ଅମ୍ବ ଗଛଲୁ ଝେଡ଼ା ମାରୋଟେଲେ ପଣସଗଛରେ ଜାଳିଲ ପଡ଼ !

ବିଦେଶ

ଯୁଗୋସ୍ଲେଭିଆ ଜର୍ମାନ ସାଙ୍ଗରେ ଜିଦ୍ଲ ସନ୍ଧି ସର୍ତ୍ତରେ ଶ୍ରେ ଲେ । ବ୍ରିଟ୍ରେ ପରର ଜାଲ ଶୁଖିଛି କି ନାହିଁ ଭୁଟ୍ଟେଜିତ ଜଂଗ୍ରେଜମାନେ ଜି ଡ଼ିଯନ୍ତ୍ର ଚଲେ ଜୋଣି ଜର୍ମାନର ସବୁ ଲ୍ଲେନା ଭ୍ରମ୍ଭ ଡ଼ିଲ୍ଲ । ଯୁଗୋସ୍ଲେଭିଆ ନାବାଳକ ରାଜା ଅଛ ଛ ମାସ ବାଦେ ସାବାଳକ ହୋଇ ଗାଦ ପାଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମାହାପିସ ପ୍ରିନ୍ସ-ପଲ୍ ଥିଲେ ଗାଦରେ । ପ୍ରିନ୍ସପଲଙ୍କ ସର-ବାଗ୍ନ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେଉଁଠେ ଭିର ଜରିଥିଲେ ଜର୍ମାନ ସଙ୍ଗେ ସନ୍ଧି ସ୍ଥାପନ । ଏଥାରୁଛିକେ ସବୁ ଓଲଟି ଗଲା । ଯୁଗୋ-ସ୍ଲୋଭିଆର ସାମରିକଶକ୍ତି ସବୁକ ର ଦଖଲ କଲେ । ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିନେଲେ । ନାବାଳକ ରାଜା ଟିଟ୍ରଙ୍କୁ ସିଂହାସନରେ ବସାଇ ଦେଲେ । ନୂଆ ସରକାରର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ଜେନେରାଲ୍ ସିମୋ-ଭିଚ୍ । ଅଗ ସବୁଠେ ସହିତରେ ଜର୍ମାନ ସହିତ ସନ୍ଧିର ବିରୋଧ କରି ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ରୀ-ମାନେ ଇସ୍ତଫା ନେଇଥିଲେ ସେମାନେ ପୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ । ଦୃଷ୍ଟିଲ୍ଲର ଏ ସଂବାଦ-ରେ ଘବଡ଼େଇ ଯାଇ ନୂଆ ସରକାରଙ୍କୁ ଟାଣ ଟାଣ ଶୁଣାଇ ଦେଲେ । ନୂଆ ସର-କାର ଏ ସରକାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅବ୍ୟବ-ସ୍ଥିତ ଭେଦର ଫଳାଫଳ ବୋଲି କହି-ବାରୁ ଜର୍ମାନ ସେଠାକୁ ଚଳନା ବୋଲି ଧରି ଏକ ଚରମ ପତ୍ର ଦେଲା । ଯୁଗୋ-ସ୍ଲେଭିଆ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଉତ୍ତର ଦେଲା ନାହିଁ । ଫଳରେ ଜର୍ମାନ ଯୁଗୋସ୍ଲେଭିଆସ୍ଥ ଜର୍ମାନଙ୍କ ଉପରେ ସର୍କାର ଅତ୍ୟାଚାର ଚଳୁ-ଛନ୍ତି ବୋଲି କହି ଯୁଗପତ୍ ଗ୍ରୀସ ଓ ଯୁଗୋସ୍ଲେଭିଆକୁ ଜର୍ମାନ ଅଡ଼ୁ ଆକ୍ରମଣ କଲା ।

ଅଭିଯୋଗ, ବ୍ରିଟିଶ ସୈନ୍ୟମାନେ ଗ୍ରୀସରେ ଜାହାଜ ଅସି ଉତ୍ତରିଲେ । ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଲକାନ୍ ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାର । ଏଣେ ରୁଷିଆ ଯୁଗୋସ୍ଲେଭିଆ ସଙ୍ଗେ ଏକ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ସନ୍ଧି କରିଛି ଯେ କେହି କାହାରକ ମାରିବେ ନାହିଁ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କେହି ମାରିବା-ବେଳେ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ହୁଏତ ଅଣ୍ଡିରୁ ପଣି ଚଡ଼ାଇ ପାରନ୍ତି । ଜର୍ମାନ ଏ ସୂତ୍ରରେ ଅନେକ ଜସ୍ତ ଲାଭ କଲାଣି । ଯୁଗୋ-ସ୍ଲେଭିଆର ରାଜଧାନୀ ବେଲ୍ଗ୍ରେଡ୍ ଧ୍ୱସ୍ତ । ସରକାରୀ ଦପ୍ତର ସେଠୁ ଉଠି ଯାଇଛି ।

ତେଣେ ସିରିଆରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଅରମ୍ଭ । ସେଠା ଜାତୀୟବାଦୀମାନେ ଫରାସୀ ସର-କାରଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦାବି କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ।

ଫ୍ରାନ୍ସର ଭିସି ସରକାରଙ୍କ ସେନାପତି ଏଡ଼ମିରାଲ୍ ଦାର୍ଲ୍ଲ ନାକି ପକ୍ଷପାତୀ ବୋଲି ଜଣା ଯାଉ । ଫରାସୀ ଇଣ୍ଡୋଚିନ ଭୂମଧ୍ୟସାଗର ମଧ୍ୟରେ ଜର୍ମାନ ପାଇଁ ସାମରିକ ମଣ୍ଟ୍ୟ କରି ନେଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ବ୍ରିଟିଶ ସର-କାର କରିଛନ୍ତି ।

ପୁଣି ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଉଥାପିତ ଭୁଲପୂର୍ବ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେଦ୍ ଅଲ୍ ଶମନ୍ତା ଅଧିକାର କରି-ଛନ୍ତି । ଇଂରାଜମାନେ ଏ ସଂବାଦରେ ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହିତ ନ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ପୂର୍ବ ଅଫ୍ରିକାରେ ବ୍ରିଟିଶ ସେନା ଇରିତ୍ରର ରାଜଧାନୀ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଗହଣରେ ଜପ୍ତକରି ଚାରି ଗ୍ରଲ୍ଲିଛନ୍ତି । ଏହାସିନିଅର ଅଦିସ୍ଅବାବା ଇଂରାଜ ହସ୍ତଗତ । ଇଥାଲିର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସ୍ଥାନ ଏହାଦିଯ୍ୟସ୍ଥ ମାସାଓ୍ୟା ଦେଇକୁ ଇଂରାଜମାନେ ଅଧି-କାର କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଘୋଷଣା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଇଥାଲି ମାନୁନାହିଁ । ତଥାପି କହିବାକୁ ହେବ, ଯେ ଇଂରାଜଙ୍କର ଅଫ୍ରିକା ବିଜୟ ଶେଷପ୍ରାୟ ।

କିନ୍ତୁ ଏଣେ ବଲକାନ ଯୁଦ୍ଧର ଅବ୍ୟ-ବହିତ ପୂର୍ବରୁ ଜର୍ମାନଯୁକ୍ତ ଇଥାଲି ସେନା ଅଫ୍ରିକାସ୍ଥ ଲିବିଆରେ ପୁନଶ୍ଚ ଆକ୍ରମଣ କରି ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଏକ ପ୍ରଧାନ ଦେଇ ଓ ସାମରିକ ଘାଟି ବେଙ୍ଗାଜିକୁ ଭଙ୍ଗ କରିଛନ୍ତି । ବେଙ୍ଗାଜିର ପୂର୍ବପଟେ ଥିବା ଦାର୍ନା ବନ୍ଦରରୁ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜମାନେ ବିରାଟ୍ଟ ସହିତ ପଶ୍ଚାତ୍‌ଧାବନ କରିଛନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଲଟ ଭାଗବତ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପାଣ୍ଡା

ଭାଗବତ—ସକଳ ଅର୍ଥ ତୋ ଚରଣେ
ବଦ୍ରୀକା ଯିବି କି କାଟଣେ ।
ଉଲଟ—ବଦ୍ରୀକା ଗଲେ ଟଙ୍କା ଲେଖା
ନ ଗଲେ ଗର୍ତ୍ତ ହେବ ଯୋଡ଼ା ।
ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ମାରବେଳ
ଗୁରୁଙ୍କ ପାଇଁ ପୂଜା ଥାଳ ।
ଦକ୍ଷିଣା ହେଁ କିଛି ଦେଲେ
ଅର୍ଥ ଦେଖିବୁ ପାଦ ତଳେ ।
ଭାର ରମଣୀ ମାନା ଗଳ
ଭାର ବୁଲିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମେଳ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ଜଙ୍ଗୀ ସଙ୍ଗେ କଲେ ପ୍ରୀତ
ଅର୍ଥ ଦେଖିବୁ ଧନ ଗତ ।
ଗଞ୍ଜାଇ ଦଳ ଅଗ୍ନି ଭରି
ଚଳନ୍ତ ଚୁଲ ହସ୍ତେ ଧରି ।
ଗୁରୁଙ୍କ ନାମ ମୁଖ ମନେ
ଯେତେବେ ଟାଣିବ ଏକ ଧାଉଣ ।
ଖୁଲ୍ଲ ଗୁଡ଼ିରୁ ନିଜ ଦ୍ୱାର
ଅଜଣା ଦଶମ ଦୁଆର ।
ଅର୍ଥ ଦେଖିବୁ ସେତେ ବେଳେ
ବୁଡ଼ିବୁ ମହା ଭବ ଜ୍ୱେଳେ ।
ସକଳ ଭକ୍ତେ ହୋଇ ମେଳ
'ଗାଈ' ମହିଷ କରି ଠଳ ।
ସଙ୍ଗେ ନିଧନ- ପଶୁ ମାଂସ
ସଙ୍ଗତେ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ପାୟସ ।
ପୂଜା କରିବୁ ବ୍ରହ୍ମ ଧାଉଣ
ସ୍ୱର୍ଗ ହୋଇବ ଶୀଘ୍ର ଯେଉଁ ।
ଏକତ୍ରେ ପ୍ରସାଦ ଭୁକ୍ତିବ
ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଡାଳ ଛାଡ଼ି ଦିବ ।
ଜାତ ଅଜାତ ଭେଦ ଛାଡ଼
ପଥ ଅପଥ ଯିବୁ ମାଡ଼ ।
ସକଳ କର୍ମେ ଏକମତ
ଗୁରୁତ ମର୍ମେ ଭାଗବତ ।
ଚିତ୍ତ ଭୋଳରୁ ଛେଳ ମତ
ପାଇବୁ ଅର୍ଥ ଫଳ ଗତ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ଉଲଟ ଭାଗବତେ ଅର୍ଥ ଯୋଗେ
ଭବଶ୍ରୀ ଭବ ବର୍ଣ୍ଣନ ନାମ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।
(ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକାଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରୁ)

—*—

ଭାଗବତ—ଭବ୍ୟାଶ ଭଜା କର୍ମେ ଯେତେ
ଫଳ ନ ଫଳେ କଦାଚରେ ।
ଉଲଟ—ଶ୍ରଦ୍ଧାର କଲେ ଟିକାଦାନ
ଫଳ ଦିଅନ୍ତି ଭୁବନ ।
ସେ ଫଳ ଯେତେ ଖାଇବ
କୁଠିଆ ଚିନ୍ତାରେ ବଢ଼ିବ ।
ଶକ୍ତ ସକାଳି ଦିନ ଗତ
ମାଟି ଗୋହିବ ମୁଣ୍ଡ ଘାତ ।
ଖାଇବ ପିଅଳ ପଖଳ
ପଛକ ଚହଲି ମହଲ ।
ନସ, ମଦକ, ତ୍ରୁ, ଯୁଆ
କେବେ ନ ହେବ ଶ୍ରଦ୍ଧା ।
(ମାତ୍ର) ଟଙ୍କା ମାରିଲେ ହେବ ଦୋଷ
ଏହାକୁ 'ଲେଙ୍ଗ୍ରେ ଭବ୍ୟାଶ'' ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ଉଲଟ ଭାଗବତେ ଫଳଶ୍ରୁତିରେ
ଭବ୍ୟାଶ ଭବ ବର୍ଣ୍ଣନ ନାମ ଅନୁକ ଅଧ୍ୟାୟ ।
(ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକାଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରୁ)

—*O*—

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅତିଶୟ ଶ୍ରୁତିକାରୀ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଟଙ୍କା ୧୬ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର
ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଅତୁଳ ଶକ୍ତିକୁ ଉତ୍ତେଜିତ "ରତିବଲ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୬ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ଅର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୈବବୃଦ୍ଧିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଟିକିଏ ଚୁଇଟିକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗବ୍ଧ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅମୃତଦ୍ରବ୍ୟ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

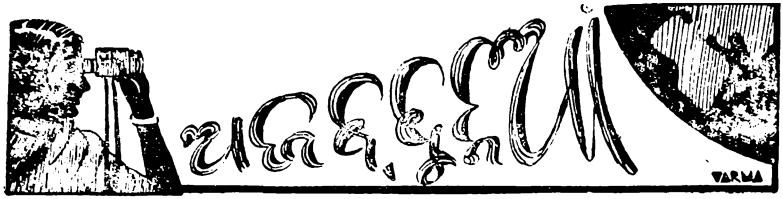

ଏବେ ପ୍ରକାର ନୂଆ ଟେଲିଫୋନ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଛି, ଯାହା ସାମନାରେ କଥା କହିବା ଶିଖି କଥା ଶୁଣିବା ଟାପେ ହୋଇ ଅନ୍ତରରେ ଲୁଚା ହୋଇ ଯାଉଛି । ମାଇନ୍ସ ବ୍ରାକ୍ୟର ଟେଲିଫୋନ ଏହାର ଆବିଷ୍କର୍ତ୍ତା । ଏହା ଫଳରେ ଏଣିକି ସଭା ସମିତିରେ କଥା କହୁଥିବା ଅପେ ଅପେ ନିର୍ଭୁଲ ଲେଖା ବାହାର ପଡ଼ିବ ।

+ + +

ଏକ ପ୍ରକାର ଯନ୍ତ୍ର ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସ୍ନାୟୁର ଚଳ ନିରୁପଣ କରି-ଯାଇପାରେ ।

× × ×

ସୁଇଜରଲେଣ୍ଡରେ ନୂଆ ନୂଆ ଘଡ଼ିର ଆବିଷ୍କାର ଚାଲିଛି । ଏବେ ରୋଗୀ ମାନ-ଙ୍କର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଘଣ୍ଟା ବାହାରିଛି । ରୋଗୀ ଶୋଇଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଘଣ୍ଟା ଅଣି ଦେଖିବା କଷ୍ଟକର ବୋଲି ରୋଗୀ ହାତ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଇଲେକ୍-ଟ୍ରିକ୍ ସୂଇଚ୍ ବା ବୋତାମ ରଖା ଯାଇଛି । ରୋଗୀ ସେହି ବୋତାମ ଚାପି ଦେଲାକ୍ଷଣି ଘଣ୍ଟାର ଲୁଚ ଘରର ଲୁଚ ଉପରେ ପଡ଼େ । ରୋଗୀ ଚାଉ ହୋଇ ଶୋଇ ଯାହା ଦେଖି ପାରେ । ଅଜି ଏକ ଘଣ୍ଟା ତିଆରି ଚାଲିଛି, ଯାହାର ସୁଇଚ୍ ଟିପି ଦେଲା କ୍ଷଣି ସେ କଥାରେ ସମସ୍ତ ବେଳେ କହି ଜଣାଇ ଦେବ ।

+ + +

ରକ୍ତରୁ ଯକୃତ୍ଶୀଳ ବେତେବ ପଦାର୍ଥ ବାହାର କରି ନେଇ ଏକ ପ୍ରକାର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି । ଯେଉଁ ରୋଗୀର ରକ୍ତର ଅଭାବ ପଡ଼ିବାର ଦେଖା ଯାଉଛି ଏ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ତାପାଇଁ ବଡ଼ ଦରକାରୀ ଦେଖା ଯାଉଛି ।

× × +

ଶରୀରାନେ ଯୁଦ୍ଧରେ ମନୁଷ୍ୟଛିଦ୍ରକ ନିପୁଣ କରିବାର ଉପାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଉଛି । ମନୁଷ୍ୟଛି ପାରିଠାରୁ ବେଗରେ ଯାଇ ପାରନ୍ତି । ଏମା-ନଙ୍କର ଗତି ଘଣ୍ଟାକେ ୟୁଟ ମାଇଲ୍ ହେବ । ଠିକ ଲେଖି ତାର ଖୁବ୍ ଛୋଟ ଛୋଟ ଫଟ କରି ମାଛ ଗୋଡ଼ରେ ବା ଡେଣାରେ ବନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତି । ମାଛମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସେ ଚିଠିକୁ ନେଇ ଡାକ୍ତ ମାଇକ୍ରୋସ୍କୋପରେ ଦେଖି ପଢ଼ାଯାଏ । ମନୁଷ୍ୟଛି ସ୍ୱାଣୀ ଥିବାଯାଏ ମନୁଷ୍ୟଛି ଅଜ୍ଞ ।ଚିଠିକି ନ ପାଇ ନିଜ ବସାକୁ ଫେରି ଆସନ୍ତି ।

+ × +

ଏକ ପ୍ରକାର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଛି ଯହ୍ନ କୁ ପାଣିରେ ପକାଇ ଦେଲେ ପାଣି ତରଫ ଠାରୁ ଥଣ୍ଡା ହୋଇ ଯାଉ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତରଫ ଜଳି ଜମାଟ ବାନ୍ଧି ନାହିଁ ।

× × ×

ଜର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମତାଷ୍ଟକ କଷାୟ ଓ କଲ୍ପଲତା (ବଟୀକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଥରେ ବେଳେ କିଣିନ୍ତୁ ପରେ କହିବେ—

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ପୋ: ବେଦୁପାଟଣା—ଜଟନି ।

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ଗୃହସ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ବଡ଼, ସାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ୀ କେହି ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉପାୟ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୫ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଙ୍କେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ମାନେଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା କରି ପାରିବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସିଗ୍‌ରେଟ୍ ବିହୁନେ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଗୌରୀ ଚରଣ ମିଶ୍ର ।

ସିଗାରେଟ୍ ପ୍ରିୟା ମୋର
ତୋହ ବିରହରେ ଏ ଶୀତ ଜାଡ଼ରେ
ବେଦନା ପାଏ ମୁଁ ଘୋର ।

ତୋହର ବିରହାନଳେ ପ୍ରିୟା ମମ ହୁଏ ଜ୍ୱାଳାପାଣି
ହେମ ହୁଏ ସାରା ଶରୀର ଗୋ ପୁଣି ନାକରୁ ବହେ ସିଙ୍ଘାଣି ।
ତୋହର ସରସ ସଙ୍ଗ ଲାଭ ପାଇଁ ହାଙ୍କୁ ସାଙ୍କୁ ହେଲେ କେତେ
ଦୋକାନୀର ପାଶେ ରହିଲା ଗୃହପତେ ଧନ ନାହିଁ ବୋଲି ହାତେ ।
ଏହି କି ପୀରତି ତୋର
ସମ୍ପଦେ ସଙ୍ଗିନୀ ଅପଦ ବେଳରୁ
ଛାଡ଼ାଇଲା ପ୍ରେମ ଡୋର ।
ସିଗାରେଟ୍ ପ୍ରିୟା ମୋର ।
ଅସ ମୋ ମାନସ ପ୍ରିୟା
ବେକାର ବେଦନା ଜାଳ ଦେବା ପାଇଁ ମୁହଁରେ ଲଗାଏଁ କିଆଁ
ଅଇଠା ନ କରି ତୋ ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ହସ୍ତଇଲଣି ମୁଁ ଜାଉ ।
ସକାଳୁ ଉଠି ମୁଁ ହାଇଛଲେ କେତେ ହାହାକାର ଛଡ଼େ ଗାଉ
ଅଧୁଆ ପାଟିର ସୁବାସ ଚୁମ୍ବନ ତୋପାଇଁ 'ରଙ୍ଗିଛ ସଙ୍ଗି
ଅରମାନ ଡେକ, ମୋ କଷଣ ହେକ ଅସବାରେ ନିରମାଙ୍ଗି ।
ଗୁମାନ କରୁଛ କିଆଁ ?
ଅଳଅ ଗଦାରୁ ଅସି ଏବେ ଉଠି ହୁଅ ସରେ ତୁ ଖଣ୍ଡିଆ ।
ଅସ ମୋ ମାନସ ପ୍ରିୟା ।
ଜ୍ୱଳିଲକ ମୋତେ ରାଣୀ !
ବେକାର ଜୀବନେ ତୋହପାଇଁ ସବୁ ଅଖଣ୍ଡ ମୋର ଫୁଟାଣି !
ଅଖଣ୍ଡ ଜଗତେ ତୋହପାଇଁ ସଙ୍ଗି ଧୂମାୟିତ ହୁଏ ଅଶା
ତୋ ମୁଖ ଚୁମ୍ବନେ ମୋ ଅଧରେ କେତେ ଫୁଟଇ ଅରୁହାରୁଷା ।
ଅମା ଅନ୍ଧକାରେ ତୁ ଥିଲେ ମୋ ପାଶେ ପଥ ହୁଏ ଆଲୋକିତ
ଜୀବନେ ତୋହର ଗରମରେ ସିନା ଜ୍ୱଳିଲା ଉଠେ ଫଗୀତ ।
ଥରେ ଦେଲେ ତୋତେ ଖାଣି
ହୃଦୟ ଉଦ୍‌ବେଗ ଡେକିଉଠେ କ୍ଷଣେ ଭାବନା ପାଏକ ବାଣୀ ।
ଜ୍ୱଳିଲ କି ମୋତେ ରାଣୀ
ତୁହି ମୋ ଜୀବନ ସାଥୀ
ଏକାକୀରେ ତୋର ସଙ୍ଗ ପାଇଁ ଯୁଝ !
ଝୁରିହୁଏ ଦିନ ରାତି ।
ଘଣ୍ଟାଏ ଅନ୍ତର ହେଲେ ସଙ୍ଗି ତୁହି ଆକୁଳା ଉଠଇ ପ୍ରାଣ,
ସେଥିର ଭାବତା ହଜମ ହୁଏ ନା, ହୁକୁଛି ଅସଇ ଭୋଗ ।
ଗନ୍ଧିଆ ପାଟିରୁ ବାସନାଧା ଯେବେ ଅନ ଆଗେ ଯାଏ ଉଡ଼
ନାକ ସିଟିକାଇ ମୁହଁଟାକୁ ଲେକେ ଡେଣିକି ଦିଅନ୍ତି ମୋଡ଼
ସହିବ କି ତୋର ଭ୍ରାନ୍ତ
ତୁ ଥାଉ ପିକାର ପ୍ରଣୟ ମାଗିବ ସ୍ୱାମୀ ଅଞ୍ଚଳ ଗାଉ ?
ତୁହି ମୋ ଜୀବନ ସାଥୀ
ନ କରୁଚ ହସ କହ
ତୋ ପୀରତି ପାଇଁ ଅରତ ଭେଟେ ମୁଁ
ବାରୁଦରେ ଅହରହ ?
ଲୋକ ଅପବାଦ ତୋ ପାଇଁ ଶୁଭ୍ରାଙ୍ଗି ! ସହିଛି ମୁଁ ଜାଣି ଜାଣି
ଗୁରୁ ଗୁରୁଜନ ଗଞ୍ଜଣା, ଗୋଇଠା ସବୁକ କରୁଛି ପାଣି ।
ହଜାରେ ଥର ମୁଁ ମାଅଙ୍କ ବାକସ ତୋ ପାଇଁ ଦେଇବ ଚାହିଁ,
ବାପାଙ୍କ ପକେଟୁ ଚେତେଥର କହ ପଇସା ନେଇବି' ଜାଡ଼ି ?
ଦୁଃଖ ହେଲା ଦୁର୍ବହ,
ଯାଗୋର ମୋ ଦୋଷ ଅସ ମୋର ପାଣ
ଭାଟୁକ ଭାଟ୍ରେ ଦୋହ !
ନ କରୁଛି ହସ କହ ।
ଅସି କାରେ ହାସମୟୀ
ମୁଖେ ତବ ସ୍ମୃତା ହାସ ଝଡ଼ିଲେ
(ତୁମ) ସଜ୍ଜ ମାଲ ଦେଇ ପିଇ ।
ଚକଚକ ମୋର କାଚୁଲ ସେଣ୍ଡେଲ ଖୋଳରେ ଶୋଭଇ ପ୍ରିୟା,
ତଳପିଛା ସରେ ଲମ୍ବ ଧୋତି ମୋର ଡଟକା ଲଙ୍ଗିର ହୁଅ ।
ସ୍ପିଲର୍ ପଞ୍ଜାବି ଫର ଫର ଉଡ଼େ ଚଷମା ହୁଅ ମୋ ଆଖି,
ହୁଇଲସ୍ କଣ ତଳେ ଖାଲି ଯେବେ ତମେ ଥରେ ଯିବ ଲାଖି,
ପ୍ରେମ ସ୍ମୃତ ଯିବ ବହି !
କିନ୍ତୁ ତୁମ ବିନା ମରୁ ଯେସନ ମୋ
ପାଣି ଫାଟିଯିବ ସହି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ନାଗବଗ୍ଗ

୧ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଣରେ ନବଚେତନାର ଅଣ୍ଡିତା, ଜ୍ଞାନର ପରିସର ବଢ଼ାଇବା, ଚିତ୍ତସମ୍ପଦର ବିକାଶ ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ପରସ୍ପର ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରର ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଶୋର ବିଶୋରୀଙ୍କର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(୧୮ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ୍କ ବାଳକ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ କଲମରୁ

ଜାମସେଦପୁର [୩]

ଜାମସେଦପୁର (୧)ରେ ମୁଁ ଏହି ନଗରୀର ସାମାନ୍ୟ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଦେଇଥିଲି । ଭିତରେ କୌଣସି ନାଗରିକ ବିମ୍ବା ଭଦ୍ରଶ୍ରୀ ଜାମସେଦପୁର (୧) ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ନଗରୀର ଦେବାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖିଥା ଲୁଲକା ଲୋକ ଭ୍ରମ୍ମାମାନଙ୍କୁ ଜାମସେଦପୁର ସହିତ ପରିଚିତ କରାଦେଲେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଉକ୍ତ ନଗରୀରେ ଅବସ୍ଥିତ କ୍ଲବ ଘର ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଅବତାରଣା କରୁଛି ।

ଏହି ବିଶାଳ ନଗରୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ କ୍ଲବଘର ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହେବ । ସମସ୍ତ କ୍ଲବ ଘର ବା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ନାମ ତଥା ବିବରଣୀ ଲେଖିବା ଟିକିଏ କଷ୍ଟକର । ତେଣୁ ହୁଏତ ମୁଁ ମୋର ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅନେକ କ୍ଲବ ଘରର ନାମ ଭ୍ରମ ବଶତଃ ଛାଡ଼ିଯାଇପାରେ । ମୋର ନାଗ ଭାଇଭଉଣୀମାନେ ମୋତେ ଏଥିନିମନ୍ତେ କ୍ଷମା ଦେବେ ଜାଣେ । ଅବସର ସମୟରେ ମୁଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଲବଘରର ନାମ ଓ ବିବରଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିଲେ ତାହା ମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଇବି ।

୧ । ବେଲ୍‌ଦ କ୍ଲବ—ଏହି କ୍ଲବଘର ଗୋଟିଏ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ମାଡ଼ି ବସିଛି । ଜାମସେଦପୁରର ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ନର୍ଦ୍ଦର୍ଣ୍ଣ ଟାଟାନଗରରେ ଟାଟାକର୍ମୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀଗଣ ବାସ କରନ୍ତି ବୋଲି ମୁଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜାମସେଦପୁରର (୧କ) ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଶୁଣାଇଛି । ଜାମସେଦପୁର ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ କ୍ଲବଘର ଅଛି ସେଥିମଧ୍ୟରେ ବେଲ୍‌ଦ କ୍ଲବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଟାଟା କର୍ମୀମାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀଗଣ ଏହି କ୍ଲବର ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ସୁରୁପ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଭଦ୍ରମ୍ମ ଏହି କ୍ଲବରେ ସଭ୍ୟ ରୂପେ ଗୃହୀତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି କ୍ଲବଘର ବିଦେଶୀ ବାସସ୍ଥାନ ଛାଞ୍ଚରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ସବୁ ପ୍ରକାର ବିଦେଶୀୟ ବାହ୍ୟ ଏବଂ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କ୍ରୀଡ଼ା ଏଠାରେ ହୁଏ ।

୨ । ଟିସ୍‌ଡୋ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ—ଏହି କ୍ଲବ ଘର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଅଟ୍ଟାଳିକା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାମସେଦପୁରର ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ନର୍ଦ୍ଦର୍ଣ୍ଣ ଟାଟାନଗରରେ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିଖଣ୍ଡ ମାଡ଼ି ବସିଛି । ଏହି କ୍ଲବଘରର ଏଠାକାର ଲୋକେ ଟାଉନ-ହଲ୍ ବୋଲି କହନ୍ତି । ବଡ଼ବଡ଼ ସଭା ଏହି କ୍ଲବଘରରେ ହୁଏ । ଅଭିନୟ କରିବା ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚଟିଏ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଏଠାରେ ସବୁ ପ୍ରକାରର ବାହ୍ୟ ଓ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କ୍ରୀଡ଼ା ହୁଏ । ଏହି ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ଦୋତଲା କୋଠରୀ ଟାଟା କମ୍ପାନୀର ବିଭିନ୍ନ ଅଫିସ ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ।

୩ । ନାଇଟ୍ କ୍ଲବ—ନାଇଟ୍ କ୍ଲବ ନାମ ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛ କି ? ବାସ୍ତବିକ ଏହା ନାଇଟ୍ କ୍ଲବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାମସେଦପୁରର ଅମରପୁର ନର୍ଦ୍ଦର୍ଣ୍ଣ ଟାଉନର ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଭୂମି ମାଡ଼ି ବସିଛି । ଏହା ପ୍ରଧାନ ଡାକ୍ତରଖାନାର ପଶ୍ଚାତରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ସୁରୁପ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଭଦ୍ରମ୍ମ ସଭ୍ୟ ରୂପେ ଗୃହୀତ ହୁଅନ୍ତି । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ସବୁ ପ୍ରକାର ବାହ୍ୟ ଓ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କ୍ରୀଡ଼ା ହୁଏ । Out door ଖେଳ ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ଖୁବ୍ ବଡ଼ବଡ଼ ପଡ଼ିଆ ଅଛି । ଆଉ ପଡ଼ିଆର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ, ଉପର ଭାଗରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ବିଜୁଳି ବତୀ ଲାଗିଛି ।

୪ । କ୍ଲବ ଟାଉନ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ—ଏହି କ୍ଲବ ଘର ଜାମସେଦପୁର ଅଜ୍ଞ ଗୋଟିଏ ଅଂଶ କ୍ଲବ ଟାଉନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ କ୍ଲବ ଘର । ଏଠାରେ ସବୁ ପ୍ରକାର କ୍ରୀଡ଼ା ଅମୋଦ ହୁଏ । ଏହି କ୍ଲବରେ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଅଛି । ଏହା ଜାମସେଦପୁରରେ ଖୁବ୍ ପୁରୁଣା କ୍ଲବ ।

୫ । ମାଡ୍ରାସୀ ସମ୍ମିଳନୀ—ମାଡ୍ରାଜୀମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏହା କ୍ଲବ ଟାଉନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ସବୁ ପ୍ରକାରର ଅଭ୍ରଷ୍ଟ ଡୋର ଏବଂ ଇନ୍‌ଡୋର କ୍ରୀଡ଼ା ହୁଏ । ଜାମସେଦପୁର ମଧ୍ୟରେ ମାଡ୍ରାସୀ ସମ୍ମିଳନୀର ଭଲ ଖେଳରେ ଏବଂ ବଡ଼ମିଣ୍ଟନ୍ ଖେଳରେ ଖୁବ୍ ନାମ । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକାଳୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

୬ । ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ମଣ୍ଡଳ—ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ବା ମରହଟ୍ଟିମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏହା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଦ୍ୱିତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା । ଏଠାରେ କୌଣସି ଇନ୍‌ଡୋର କ୍ରୀଡ଼ା ଅଭ୍ରଷ୍ଟ୍‌ଡୋର ଗେମ୍‌ସ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏଠାରେ କେବଳ ବୃତ୍ତି କସରତ, ଲାଠି ଚରଖା ଚ୍ରୁଣ୍ଡର ଖେଳ ହୁଏ । ସ୍ଥାନୀୟ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସବରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ମଣ୍ଡଳ ସେମାନଙ୍କର ଖେଳ କସରତ ଦେଖାଇ ଥାନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ । ମହିଳାମାନେ ଏଠାରେ ନାଟକ ଅଭିନୟ କରନ୍ତି ଆଉ ସ୍ତୁତି ଗାନ କରନ୍ତି ।

୭ । ମିଲନୀ କ୍ଲବ—ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଦ୍ୱିତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା । ଏହି ଅଟ୍ଟାଳିକାର ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଦ୍ୱିତଳ । ଏହାର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ବିହାର ବିଖ୍ୟାତ । ବଡ଼ବଡ଼ ନାଟ୍ୟସଙ୍ଘ ମିଳନରେ ଅଭିନୟ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏହା କ୍ଲବ ଟାଉନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ଇନ୍ ଡୋର ଖେଳ ହୁଏ । ପୁସ୍ତକାଳୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

୮ । ଘାସି କ୍ଲବ—ଇଂରାଜୀ ନାମକରଣର କାରଣ ଲେଖିବାକୁ ବିଚାର ନାହିଁ । ଏଠାରେ କୌଣସି କ୍ରୀଡ଼ା ହୁଏନାହିଁ । ଏଠାରେ କେବଳ ଥିଏଟର ଅଭିନୀତ ହୁଏ । ଏହା କ୍ଲବ ଟାଉନରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

୯ । ଅଥେଲେଟିକ୍ କ୍ଲବ । କ୍ଲବ ଟାଉନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସବୁ ପ୍ରକାରର ଅଭ୍ରଷ୍ଟ ଡୋର ଇନ୍‌ଡୋର ଗେମସ୍, ଖେଳ କସରତ ଏଠାରେ ହୁଏ । ଏଠାରେ ଅନେକ ବ୍ୟାୟାମ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶିକ୍ଷକ ରହିଛନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏଠାରେ ବ୍ୟାୟାମ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଏମାନେ ଖେଳ କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖାଇ ଥ ଅନ୍ତି । ଅଭିଜ୍ଞ ଡୋର ଗେମ୍‌ସରେ ଏହି କ୍ଲବର ଖୁବ୍ ନାମ ।

୧୦ । ଭଲକ ପୁସ୍ତକାଳୟ—ଛ, ଟ ଭିଜ୍‌ନ-ରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକାଳୟ । ଖେଳ କରିବାର ଏଠାରେ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଜ ଗତିକ ସବ୍ଦ ଓ ଥିଏଟର ଅଭିନୀତ ହୁଏ ।

୧୧ । ବିବେକାନନ୍ଦ ସୋସାଇଟି—ଛ, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକାଳୟଟି ରହିଛି । ଏଠାରେ ସହର ସମିତି ଅଛି । ଦୌଡ଼ିବା ଖେଳ ହୁଏ ନାହିଁ । ସୋସାଇଟି ତରଫରୁ ଗୋଟିଏ ଏଲ୍, ପି, ସ୍କୁଲ ଅଛି । ଅନେକ ଅନାଥ ବାଳକ ସୋସାଇଟି ତରଫରୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଉଛନ୍ତି । ନାନାବିଧ ଧର୍ମ ସବ୍ଦ ଏଠାରେ ହୁଏ ।

୧୨ । କଦମ୍ବ କ୍ଲବ—ଜାମସେଦପୁରର ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅଂଶ କଦ୍‌ମାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସବୁ ପ୍ରକାରର ଅଭିଜ୍ଞ ଡୋର ଖେଳ ଏଠାରେ ହୁଏ । ଏଠାରେ ଅନେକ ବ୍ୟାୟାମ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ଏଠାରେ ବ୍ୟାୟାମ ଶିକ୍ଷା ପାଆନ୍ତି । ସହରର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ଏମାନେ ଖେଳ କରିବାର ଦେଖାନ୍ତି ।

୧୩ । ଭଲ୍ଲକ ଅସୋସିଏସନ୍—ଏଲ୍, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଦ୍ୱିତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା । ସବୁ ପ୍ରକାର ଅଭିଜ୍ଞ ଡୋର ଇନ୍ ଡୋର ଖେଳ ହୁଏ । ସ୍ଥାଯୀ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସୁନ୍ଦର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚଟିଏ ଅଛି । ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଛି ।

୧୪ । ଅର୍ଫ ସମାଜ—ଅର୍ଫମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏଲ୍, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସୁନ୍ଦର ଦ୍ୱିତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା । ଅଭିଜ୍ଞ ଡୋର, ଇନ୍ ଡୋର ଖେଳ ହୁଏ । ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଅଛି । ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଛି ।

୧୫ । ବହାଈ କ୍ଲବ—ସ୍ଥାଯୀ ବହାଈମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଅଭିଜ୍ଞ ଡୋର ଇନ୍ ଡୋର ଖେଳ ହୁଏ । ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଛି । ଏଲ୍, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

୧୨ । ଅନ୍ଧ କ୍ଲବ—ଡେଲଙ୍ଗାମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଏଲ୍, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ପ୍ରକାଣ୍ଡ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ରହିଛି । ଅଭିଜ୍ଞ ଡୋର ଗେମ୍‌ସ ହୁଏ ।

୧୭ । ବେଙ୍ଗଳ କ୍ଲବ—ସ୍ଥାଯୀ ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏଲ୍, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସବୁ ପ୍ରକାରର ଖେଳ କରିବାର ହୁଏ । ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଅଛି ।

୧୮ । ଧଳଭୂମି କ୍ଲବ—ସ୍ଥାଯୀ ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏଲ୍, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଖେଳ କରିବାର ହୁଏ । ବିରଳ ସବ୍ଦ ତଥା ସାହିତ୍ୟ ସବ୍ଦ ଏଠାରେ ଅଦ୍ଭୁତ ହୋଇ ଥାଏ ।

୧୯ । ବେଙ୍ଗଳି କ୍ଲବ—ସ୍ଥାଯୀ ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏଠାରେ ଖେଳ କରିବାର ହୁଏ । ଏଲ୍, ଟ ଭିଜ୍‌ନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏମାନେ ନାନା ବିଷୟରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରନ୍ତି ।

୨୦ । ଉତ୍କଳ ସମାଜ—ଗେଲ୍ ମୁହଁରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସ୍ଥାଯୀ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସୁନ୍ଦର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଖେଳ କରିବାର ନାହିଁ ।

୨୧ । ଲରେନ୍ସ କ୍ଲବ—ଗୋଲ ମୁହଁରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ଅଟ୍ଟାଳିକା ଦେଖିବାକୁ ନୟନ ପୀଡ଼ାକର । ଏଠାରେ ସବୁ ପ୍ରକାରର କ୍ରୀଡ଼ା ହୁଏ ।

୨୨ । ବର୍ମା ମାଇନ୍ସ କ୍ଲବ—ବର୍ମା ମାଇନ୍ସରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ସବୁ ପ୍ରକାରର ଅଭିଜ୍ଞ ଡୋର ଅଉ ଇନ୍ ଡୋର ଖେଳ ହୁଏ । ଏଠାରେ ଅନେକ ବ୍ୟାୟାମ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାୟାମ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ।

ଅଦ୍ଭୁତ ଶତ ଶତ କ୍ଲବ ରହିଛି । ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ କ୍ଲବ ଘର ନାହିଁ । ଭାଡ଼ା ଘରେ ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥିର ବସେ ।

ଶ୍ରୀ ଉଷାନନ୍ଦ ସାହୁ ।

ଗ୍ରେଜିଆ ଡିଲେଡ଼ା

ଇଟାଲୀର ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ ସାର୍ଡିନିଆ ଖଣ୍ଡେ ଦ୍ୱୀପ ଅଛି । ଏହା ଗତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାଗର ସମୟରେ ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅସିଛି । ଏହା ସୁଦୂରୁ କେହି ଜାଣି ନଥିଲେ ସାର୍ଡିନିଆ କଣ ? ଅଦ୍ଭୁତ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଭାବୁଥିଲେ, ସାର୍ଡିନିଆର ଲୋକେ ଅଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ସେଠାରେ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୁଏ ନା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା ସେହି ସ୍ଥାନର ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୂରୀଭୂତ ହେଲା । ସେ ହେଉଛନ୍ତି—"ଗ୍ରେଜିଆ ଡ଼ିଲେଡ଼ା ।"

ଗ୍ରେଜିଆ ସାର୍ଡିନିଆର "ନୁଏରୋ" ନାମକ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ସହରରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ବାପା ତାଙ୍କର ଜଣେ କୃଷକ । ସେ ପିଲାଦିନେ ଛାତ୍ର ପଢ଼ିଥିଲେ । ତାପରେ ଗ୍ରେଜିଆଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚାଳ୍ପ ଓ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଉଚ୍ଚ-ବାଳ୍ପ ସୁବିଧା ମିଳିଥିଲା । ଏ ସବୁ ଶିକ୍ଷାରେ ନିଜେଇ ପଢ଼ି ସାହିତ୍ୟ ସେବୀ ହେବାର ଇଚ୍ଛା କରି ସେ ଥରେ କେତେକ ଲେଖା (Article) ଫ୍ଲାନ୍ସର କୌଣସି ପତ୍ରିକା ଅଫିସକୁ ପଠାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପମାନିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କାରଣ ଦେଶବାସୀଏ ଭାବୁଥିଲେ, ନାରୀର ପ୍ରବନ୍ଧ ପତ୍ରିକାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବା ଠିକ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ସୁଦୋକ୍ତ ପତ୍ରିକା ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରେଜିଆ ପୁରସ୍କୃତ ହେବାରୁ, ଦେଶବାସୀଏ ତାଙ୍କୁ ବାଧା ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଏହାପରେ ଭାବରେ ଲେଖା ଲେଖି କରୁ କରୁ ଗ୍ରେଜିଆ ୧୮୯୯ରେ ଖଣ୍ଡେ ବହି ଲେଖିଲେ । ଏ ବହି ହେଉଛି "Racconti Sardi ଏହାପରେ ତାଙ୍କର An mionest ଉପନ୍ୟାସ ଅଉ ଜେତେ ଖଣ୍ଡ ବହି ବାହାରିଲା । ତାଙ୍କର ଲେଖା ସାଧ ସିଧା ଧରଣର ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ଲେଖାରେ କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଫୁଟି ଉଠିଛି । ଏହି ସମୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୦୦ରେ ତାଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଗଲା ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗଡ଼ିଗଲା । ଦୀର୍ଘ ୨୭ ବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କୁ କେବଳ ସୁନ୍ଦରୀ ହୁଏ, ସାରା ଜଗତ ଚିହ୍ନିଲା । ୧୯୨୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସେ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ବିଶ୍ୱଖ୍ୟାତ "ନୋବେଲ ପ୍ରାଇଜ" ପାଇଲେ । ସେହିଦିନଠୁ ଜଗତ ଜାଣିଲା, ଗୋଟିଏ ଅଶିକ୍ଷିତ ଦେଶ

(ପର ପୃଷ୍ଠା ଶେଷ ଦେଖନ୍ତୁ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଦେଢ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ [୩]

ଗୋଡ଼—କାରଣ କିମ୍ବା
ଗୋଡ଼—ଜାତ ଦଳକାର ଅନୁମାନ
ଗୋଡ଼—ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟ
ଗୋଡ଼ବ—ମାଡ଼ି ଯେପରି କୋଡ଼େ ଯେପରି
ଗୋଦାବରୀ—ନଦୀ ।
ଗୋଦାର୍—ନୂତ ଦିଶା
ଗୋଧୂଳି—ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଛପ୍ତିଆ ସମୟ
ଗୋଟ—ପାଲିଅପେଲ୍ଲ
ଗୋଟନ—ବ୍ରୁଟିକ ଟ୍ରେକସ୍ତ
ଗୋଟାଳ—ପ୍ରହରିକ
ଗୋଠୀ—ମାଥପ୍ରେସ
ଗୋଡ—ଚିଠିରେ
ଗୋଡ଼ର—ଫିନାଲ୍ସ
ଗୋଦେଧ—ବଳିଟ୍
ଗୋଡ—(ଗାଈ) ସ୍ତନ ।
ଗୋଷେ—ଶମ୍ବଲପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷ ।
ଗୋସ୍ତ—ଶାହେଟ୍

ଗୋସ୍ତ—ଲଜ୍ଜଗୋଷ୍ଟ
ଗୋସ୍ତରନା ଲିସ୍ଟ୍ରିକ୍
ଗୋଳ—ଯେଟ୍ସସ୍
ଗୋଲ—ଅଜ୍ଞ
ଗୋଲକ ଧନ୍ଦା—ଉପର ଛଳ ଯୋଜନା ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ଗୋଲନାଜ—I.F.A.
ଗୋଲ୍ଲ—ଛପ (—)
ଗୋଳାଇବା—ନନ୍ଦେ ବାସୁ ନିଷ୍ପାଶନ
ଗୋଲ୍ଲପ—ଉକ୍ତ ଗୋଳାଇବାର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ
ଗୋଲ୍ଲମ - ଅଙ୍ଗଲ୍ଲେ—
ଗୋଲ୍ଲ—ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ଟ୍ରକ୍ ।
ଗୋଲ୍ଲକ - ସ୍ଥୀର ଅଙ୍ଗ
ଗୋଳର୍ଦ୍ଧନ ପୁରୁଷ ପଦରେ ମାଣ
ଗୋଶାଳା - ମାଳୁଅଡ଼ୀଙ୍କ ଛୁଟିଦାନ
ଗୋସା - ବରଙ୍କ ଗୁମାନ
ଗୋସାଇଁ—ଶଣ୍ଢ —

ଗୋହର—ମକ୍ରଦ୍ ଗଳ
ଗୌଡ଼—ବଙ୍ଗଦେଶ
ଗୌଡ଼ୀସ୍ତ—ଉତ୍ତରେଉବା ଅର୍ଥରେ
ଗୌଣ—ମୁଖ୍ୟ (ମୁଖ୍ୟଶବ୍ଦର) ବିପରୀତ ।
ଗ୍ରନ୍ଥ—ବୋଲଶାସ୍ତ୍ର
ଗ୍ରନ୍ଥି—ଗୁଡ଼ି ଅଣ୍ଟି ସୂତା
ଗ୍ରହ—ହୁଣ୍ଡିର
ଗ୍ରହଣ - ଯକ୍ତ
ଗ୍ରହିଣୀ—ଜଂଗ୍ରହକ ଗ୍ରେଗ
ଗ୍ରସ୍ତତା - ଗଭତା
ଗ୍ରାନ—ସେ ଓ ଗ୍ରୀ
ଗ୍ରାସ—ଘାସ
ଗ୍ରାହକ—ଦର୍ଶରେ ବୁଝିବା ସେ ଉଗରକୁ ଉଅଣ୍ଟ ।
ଗ୍ରାହ୍ୟ—ଜିଲ୍ଲାଙ୍କ ଧର୍ମକ
ଗ୍ରୀବା - ନେକଲେସ୍ ରେକେଟ୍
ଗ୍ରୀଷ୍ମ—ପ୍ରବେଶ ଜଳ ।
ଘ୍ରାଣ—ଗନ୍ଧଜାତ ରଜାଙ୍କ ରୋଗ ।

(ନାଗବଗ୍ଧ ପୁଷ୍ପପୁଷ୍ପା ଉତ୍ତରୁ)

କଣ କରି ନ ପାରେ ? ଅଜ୍ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ-ସାସ୍ୱରେ କଣ ନ ମିଳେ ? ଜଣେ ମହିଳା ପକ୍ଷରେ ଏହା କଣ କମ୍ ଗୌରବର କଥା ? ଆଶା, ଉତ୍କଳର ମହିଳା ସମାଜ ଏ ବିଷୟରେ ପଛେଇବ ନ ।

ଶ୍ର ନବକିଶୋର ଦାସ ନଂ୨୪୮

ଓଡ଼ିଆ ଛାତ୍ରର କୃତିତ୍ୱ

ଅନ୍ଧ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ହଷ୍ଟେଲର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଦର୍ଶନ ବ, ଏ, (ଅନର୍ସ) କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ଶ୍ର ଶ୍ରୀନିବାସ ସାହୁଙ୍କ ଲିଖିତ The Ghost' ନାମକ ଇଂରାଜି ନାଟକ ହଷ୍ଟେଲ ଛାତ୍ରମାନେ ;ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ । ନାଟକ ଲେଖକଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ରଚନା ହେତୁ ହଷ୍ଟେଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗୋଟିଏ ଗୌପ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୟୁକ୍ତ ସାହୁଙ୍କର ଇଂରାଜି କବିତା ଏବଂ ଗଳ୍ପ ଲେଖାରେ ପ୍ରୀତି ହୋଇ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକ ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ କରି-ଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ହଷ୍ଟେଲ ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର ସଭାପତି ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାହୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଉତ୍କଳ ଛାତ୍ର ସମିତିର ଏପାଦକ ଅଟନ୍ତି । ସ୍ଥାନୀୟ ଓଡ଼ିଆ ଛାତ୍ର ସମାଜ ତାଙ୍କ ପରି ଯୋଗ୍ୟ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପାଇ ଅନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି ।

ଲେଖାସାଙ୍ଗ

ଶ୍ରୀ ବଂଶୀଧର ମହାନ୍ତି (୩୦୨) ୩୧୨, ୩୨୨ ଓ ୪୮ ନମ୍ବର ନାଗଙ୍କ ସହିତ ଲେଖା-ସାଙ୍ଗ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ରେବତୀକାନ୍ତ ସାହାଣୀ (୩୦୦) ୧୨ ନମ୍ବର ନାଟକ ସହିତ ଲେଖାସାଙ୍ଗ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।

(ଚିଠି ପଠାଇବାର ଠିକଣା)
ଶ୍ରୀ ବଂଶୀଧର ମହାନ୍ତି (୩୦୨)
କିମ୍ବା
ଶ୍ରୀ ରେବତୀକାନ୍ତ ସାହାଣୀ (୩୦୦)
C/o ଅଜା, ଡଗର ଅଫିସ
ପୋ: ଭଦ୍ରକ, ଓଡ଼ିଶା ।

ଅଜାଙ୍କ ଜବାବ ।

ପରମାନନ୍ଦ—(୩୩୩) କବିତା ଲେଖା ଗୋଟାଏ ରୋଗ । ସେ ରୋଗ ତମର ହେବା ଶୁଣି ଖୁସୀ ହେଲି । ଜମା ଦୁଇ ତିନ ବରଷରେ ରୋଗ କମ୍ପା ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି । ଆଉ ଟିକିଏ ପୁରୁଣା ହେଲେ ଠିକ୍ ହେବ । ତମ ଲିଖିତ ଓ ଛପିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ତୁତିକା ଖଣ୍ଡ ପଠାଇବ । ଛପିବା ପାଇଁ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ବର୍ତ୍ତମାନ ଟିକିଏ କଷ୍ଟ କର୍ ଛପି ରହ— ଭାସରେ ଛପିଲେ ଦେଖିବ ଯେ ତମ ନା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଛପା ମରିଛି ।

ବଂଶୀଧର—(୩୦୨)—କଳାହାଣ୍ଡି ନାଗଙ୍କ ଅବନତି ତଥା ଶୁଣି ଦୁଃଖ ହେଉଛି । ମୁଁ ଏତେ ଦୂରରେ ଥାଇ ପ୍ରତିକାର କଣ କରିବ ?

୨୦୯ ନାଗ ଯଦି ହିଂସା ବ୍ୟବହାର କରୁ-ଥାନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅହିଂସା ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ସେ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବେ ।

ପଡ଼ୋଶୀ ଯେଉଁ ସବକ ପାଇଛନ୍ତି ତାହା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ । ତାହା ସମୁଦାୟ କଳାହାଣ୍ଡି ନାଗଙ୍କର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରୁଆ ବଜାର, ପୋ. —କଟକ ।

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

୫୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଫରମାସୀ ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ, ରୁପା ଏବଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରରେ ମେହାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ମନ ମୁତାବିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଅତୀବ ଉନ୍ନତି ଅଳ୍ପମାତ୍ର କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନୂତନ ପ୍ରତିମା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାରୁ ଚୁକ୍ତିକରିବାରେ ଆମ୍ଭମାନେ ଆପଣାମାନଙ୍କୁ ଭୁଲିଲେ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ୟ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମ୍ଭେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦେଖି ପାରିଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ୫୨୦୯କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରୁଆ ବଜାର, ପୋ:—କଟକ ।

ଭାରତଦେଶର ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବମା ଅଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ଏପ୍ରେଲ ୧୭ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଭାଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବହୁଳୀକୃତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଜାତୀୟ ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସମାଜ ପ୍ରକାର ଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାର ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରକୃତି ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମନୋନୀତ ଏବଂ ବର୍ମାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଭାରତଦେଶର ବ୍ୟବସାୟର ବିଷୟ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ [illegible] ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୨୯, ଷ୍ଟାମ୍ପସହ ମୂଲ୍ୟ ୫୨୯, ଭାରତବର୍ଷ ଏବଂ ବିଦେଶ ଦେୟ ୫୪୯ । ଠିକଣା —[illegible] (ବର୍ମା)

ସ୍ୱାଗତ

ଆମ୍ଭେ ନୂତନ ଧରଣର ଆଦର୍ଶ କଲମ୍ବପଞ୍ଜିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅବଶ୍ୟକ ଜନ-ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେଉଛୁଁ । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତିଷ ଗଣନାକାର ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଥାଉଁ ।ଥିବାର ମତ ଏଥିରେ ଅଛି ।

୧ । ଆଦର୍ଶ କଲ୍ପ ପଞ୍ଜିକାର ପାକ୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୧୯କା । ୨ । ଫଣ୍ଡସ୍ତ ଆଦ୍ୟ ପତ୍ରରେ ଆଧାର କଲ୍ପପଞ୍ଜିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦୯ ।ଶ୍ରୀ ବିଚାର ଚିନ୍ତାମଣି କେଷ୍ଟ ଜାତକ ୫୦୯ ।୪। ଅନ୍ୟ ନ୍ୟଦିଶା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶା, ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶା ଫଳ ଚକ୍ର ୫୧୯ । ୫। ଫଣ୍ଡସ୍ତ ଆୟୁର୍ଦ୍ଦାୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯ । (କଲର ଠିକ ସମୟ ଓ ଜନ୍ମ ମାସ ଦିନ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ)

ଠିକଣା - ଶ୍ରୀଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁ ମାଷ୍ଟର ପଟ୍ଟୁଆବଜାର, କଟକ ।

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜକ ଦେଖିବାର

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମଜା ।

ଦିଲ୍ଲୀ—ଏସ୍ କୁମାର୍ସ୍

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଦ୍ୱାରବଜାର—କଟକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ପାଇ ଫଟୋ କିଣାଯାଇ ପାରେ]

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by G. C. Mahapatra and Issued from Dagara Office, Bhadrak.

Digitized by eruiensika@gmail.com

ମାଟିଭୋଟ୍- -ମାଟିଭୋଟ୍- -ମାଟିଭୋଟ୍

ଯୁଦ୍ଧ ବା ଯୁଦ୍ଧଜନିତ ଅଭିକରର ଦୁଷ୍ପ୍ରଭାବ ନ ହୋଇ ନିଶ୍ଚୟ ଲାଭକର ହେବ କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଆପଣ ନିଜର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ ଅଛେ ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ । ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅନିଶ୍ଚିତତା ଓ ଦୁର୍ଗତିରେ ଆର୍ଥିକ ଜୀବନରକ୍ଷାହିଁ ଏକମାତ୍ର ନିରାପଦ, ଲାଭଜନକ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନା ଅଟେ ।

ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ "ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ"ରେ ବୀମା କରି ବା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଲାଭବାନ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍

ଇନ୍‌ସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ

ହେଡ୍ ଅଫିସ୍—କଲିକତା

ସୁଦୃଢ଼ତାର ସୂଚନା —

ମୋଟ ଚଳନ୍ତି ବୀମା ୧୭ କୋଟି ୨ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ମୋଟ ବୀମା ଚାଲୁ—୩ କୋଟିରୁ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି—୩ କୋଟି ୫୭ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ୧୯୩୦ ରେ ନୂତନବୀମାର ପରିମାଣ ୨ କୋଟି ୭୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ !

ଏନ୍ ଦତ୍ତ
ଏଜେଣ୍ଟେଣ୍ଟ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ୍, କଲିକତା ।

ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ ।
ଗୁଣ୍ଡିଚାଗ୍ରୋଡ, କଟକ ।

ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍

କଟକ ଶାଖା--

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କର କଟକ ଶାଖା ମଙ୍ଗଳାବାଗସ୍ଥ ବାସନ୍ତି ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ କୋଠାରେ ଖୋଲା ହୋଇଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବେଙ୍କିଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ଉପରଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ୍, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ ।

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକେକା ମାତ୍ର ଦେଇ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ପାଇବେ ଓ ସମିତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିଚାଳନ ସୁଦ୍ଧା ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ସାହିତ୍ୟ-ରସିକଙ୍କ ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରଚନା ସଂପାଦକଙ୍କଠାରୁ ସଠାକ ପାଇବେ — ସମିତିର ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ଭୁକ୍ତ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ— ଚାରି ଫର୍ମ ଓ ୫କା ସଠାରବାର ଠିକଣା

କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର ସଂପାଦକ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
"ନୈବେଦ୍ୟ" ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଣେ ସ୍ୱାମୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱାମୀ

ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀଧ୍ୟାନଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ

ଯେଉଁ ଠି ବ୍ୟକ୍ତିକ ଚରିତ୍ର ଠି ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ । ବଂଶପରମ୍ପରାର ଚରମ ସମ୍ପାଳକ ଭାବରେ ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜସମାଜ ସାଙ୍ଗରେ ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଚେୟାର ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ, ବେହାରି ଅନାଥା ନାରୀ-ଭାଣ୍ଡାର ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ, ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚେତନାସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ । ଭାରତର ମୃତ୍ୟୁଗାଦିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ ଜଣେ । ଭାରତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ନ-ବସ୍ତ୍ରର ଭାର ଚାଷଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ଭୋଜନ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହା ପୁରାତନ ରସାୟନିକ ପ୍ରୋକ୍ତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଉଭୟ ଏକଜାତୀୟ ବ୍ୟାଧି, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ଭେଦରେ ନାମ ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଶରୀରରେ ନିଲିକା ଫୁଟକୁ ନାନାପ୍ରକାର ଛୁଟ ଫୁଟ ଚକ୍ର, ଚକ୍ରାଙ୍ଗ, ଫୁଲା ଶରୀରକୁ ଅବସାଦ, ମୁଖରେ ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ମାଂସ ଓ ଚର୍ମରେ ଶିଥିଳତା ଓ କୋମଳତା ଛୁଟେ ଉପସର୍ଗମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗ ମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟକରଣାର୍ଥ ଅମୃତ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ଜଳେ ଜଳେ ବୃଦ୍ଧିପାଇବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୫୮ ଟଙ୍କା । **ଭ୍ରାମରୀ ତୈଳ:**—ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଛଳ ଫୁଟ ଅପରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୫୮ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ଏକା ମାତ୍ର । କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ

ବୈଦ୍ୟରାଜ:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆର୍ଯ୍ୟ ଅଯୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଆଲମଗିର ବିଜାର, କଟକ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୋଦକ

ସକଳ ରୋଗ ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ଦେହ ଦେହୁ ଦୁଷିତମଳ ଯୋଗ ଦୈନିକ ଦରିଦ୍ରର ଦ୍ରବ୍ୟ, ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଅବଶ୍ୟକୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ଦେଖି କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ଳ ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ରାତ୍ରି ଶୋଇବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଖାଇକରି ସେବନ କରି, ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଗରମ ପାଣି ପାନ କଲେ ଏହାର ଚୌରସି ଉତ୍ତେଜନା କରିଦିଏ ଯାହାଲେ ଉଲ ଦିବାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଖୋଳ ଯିବ ତରଳ ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧା-ବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୁର୍ତ୍ତି, ମେଧା ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ଶୂଳ, ପେଟର ଦରଦ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇ, ଝାଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପ୍ରକାଶ ଦିଏ । ପରେ ଔଷଧ ସେବନ ନକଲେ ପୁଣି ନିୟମିତ ଝାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୫୯ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଧର ସାହୁଙ୍କ ଔଷଧାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ

(ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

କଳେରା, ବାନ୍ତି, ପେଟ କାମୁଡ଼ା, ଝାଡ଼ା, କଫ ଜ୍ୱର, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ଜ୍ୱର, ପ୍ଲୀହା ଏବଂ ଯେ କୌଣସି ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦେଖିବା ଚମତ୍କାର ଫଳ ଅଦ୍ଭୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥର ଘରେ ଏହି ଶିଶି ରଖିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଚେରମୂଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର, ନମୁନା ଶିଶି ଚାରିଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ)

ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା, ଅମୃତସର—ବାଲେଶ୍ୱର. (ଓଡ଼ିଶା) ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛଳ ଗୁଡ଼ ମିଶାଇ ଯାଦୁ ଭିତରେ ମାଲିସ କଲେ ଯାଦୁ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଟିଆ, ଛାଟୁ, ମଚଳା ଭଲ ହୁଏ ଓ ଜଳିଲା ହୋଇଥିଲେ ଜିନ୍ଦିଆ ନିଶା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଦେଇ ଲଗାଇଲେ ଅବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ଫଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପଜ ହେବା, ପୋକଥା ହେବା, ଦାନ୍ତ ପୋକ ଖାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଳଦିଆ ପ୍ରଭୃତି ଦାନ୍ତ ରୋଗ ଦୂରୀକରଣ ଅବଶ୍ୟ ହେବ । ଏକ ଶିଶି ।

ଚାଉଳଗୋଟି

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଖଣ୍ଡ ଦାନ ଦଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଛିଣ୍ଡିଆ, ବାନ୍ତି, ମଚଳା ପୋଡ଼ାଘା, ଛଉ ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୨ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅତେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା: ଅସଲି ପଞ୍ଚଗୁଣା ଟ୍ରେଡ଼ ଅଫ୍ ସିଂ କାଉଲ

Digitized by srujanika@ministry

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ସେଦିନ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗର ସଭା ହୋଇଗଲା । ସଦସ୍ୟମାନ ସାଧାରଣୀମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏଥିର ବୁଢ଼ା ଛୋଇ ମଧ୍ୟ, ଯୋଗ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ମଧ୍ୟ ଗୁଡ଼ ଭାଙ୍ଗା ଭାଙ୍ଗା ଦୋଠୋ ମୁଗୁଣୀକା ଅଣ୍ଡା ପକେଇ ଦେଇ ଦେଖି ସରମ୍ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ପାକିସ୍ଥାନ ସେ କରିବେ ହିଁ କରିବେ । ଯଦି ସେହି ସେଥିରେ ସ୍ୱର ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ତୋଧେ ଜଳା ଅଛ ତାଙ୍କର ଜର୍ଦ୍ଦି (ସାଦେବାଣୀ ପରା ?) ବୁଢ଼ୀ ମିଶି ଏହି ପାକ ସ୍ଥାନର ରାଜାରାଣୀ ହୋଇ ରହିବେ । ଲଂଗେଜ ତୋଧେ ମୁଖ ଫିଙ୍ଗାଇ ଦେବେ ।

ସେ କହନ୍ତି ଭାରତଭୂ ବୁଦ୍ଧ ଅସ୍ଥାନ କରିଦେଲେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଗୋଳମାଳ ଅଛ ହେବନାହିଁ । ଅମେ ବାସ୍ତୁଛିକ ଜିନାଙ୍କ ସହିତ ଏ ସଂପର୍କରେ ଏତ୍ମଦ ହୋଇ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କରୁଛୁଁ ତାଙ୍କୁ, କାରଣ ଏହା ସତ ସତ ଏକ ସିଧାବାଟ । ପାକିସ୍ଥାନ ଅଛ ବାକିସ୍ଥାନ ବାକିସ୍ଥାନ ହେବ । କାରଣ ପୁଣି ଯଦି ଶିଖ ସ୍ଥାନ, ଜଳସ୍ଥାନ ଅଛ ଛାଡ଼େ ତେବେ ପାକିସ୍ଥାନ ଓ ବାକିସ୍ଥାନ ସବୁ ଚୂନ୍ଦୁରିବ । ବାକି ସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁ ହିନ୍ଦୁ ମାନେ ରହିବେ ଜିନା ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଜାମିନ ସ୍ୱରୂପ ରଖିବେ । ପାକିସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ମୁସଲମାନର ଛାଇ ଛାଡ଼ିଏ ବାକା ହେଲେଣି ପାକିସ୍ଥାନର ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ ଜଳେଇ ହେବ । ତାହେଲେ ପାକିସ୍ଥାନର ହିନ୍ଦୁ ମାନେ ଅଛ ଗୋଳମାଳ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ଭଦେ । ଛାଡ଼ିଦା ପାକିସ୍ଥାନର ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କର ଶବ ବଣ ଯେ ସେ ଗୋଳମାଳ କରେଇବେ !

× × ×

ଜିନାସାହେବ କହନ୍ତି—ଭାରତରେ ମୁସଲମାନ ମାନେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରେମ ଜାତି । ଜାତିମାନେ ଜିନାଙ୍କ ଅଭିଧାନରେ ବ'ଣ ତା' ଅମଲ୍ ଜଣାନାହିଁ । ଯଦି ନବା ପ୍ରଗତିଶୀଳ । ନାକିମାନେ କହନ୍ତି ପ୍ରଦେଶରେ ମାତ୍ର ବୁଢ଼ିଙ୍କ ଜାତି, ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ଓ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ । ଚୋକଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁମୋଦିତ ପର୍ଦ୍ଦା, ହିଜାବ, ମର୍ଦ୍ଦାନା ଇତ୍ୟାଦି ଅଛ ଏଗିଡ଼ି ଜାତି ନ ରହି ଭିନ୍ନ ଜାତି ଭାବରେ ଗଣାଯାଉ ।

ନୂଆ ଛୋଟାଏ କହନ୍ତି—ଭାଇ ନୂହେ—ସମାଜରେ ଗୋଟିଏ ଜାତ—ସେ ହେଉଛି ଅମର ଏକ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ।

ଜାଉଛନ୍ତି ମଣିଷ ଜାତିର ସେ ସବ ବ ଉଣି ଦେଇନାହାନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ମାକିନ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ନ ହିନ୍ଦୁ ନ ମୁସଲମାନ ସବୁ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ପୁଂ ପୁରୁଷ ।

ଜିନାସାହେବ ଏଥିର ଉତ୍ତର କରିବେ କି ? ଭାରତର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ପୁଂପୁରୁଷ ବ'ଣ ହେଲେ ? ଶତକଡ଼ା କେତେଜଣ ହିନ୍ଦୁରୁ ମୁସଲମାନ ହେଉଛନ୍ତି ବା ଏବାଥରେ ମାକିନ୍ତ ପେଟରୁ ଝେଟାପି ମୁଣ୍ଡ ଠିକ ଖସିଛନ୍ତି । କିମ୍ବା କେତେଜଣ ମୁସଲମାନ ପୁଣି ହିନ୍ଦୁ ହୋଇଛନ୍ତି ବା ଏବେବମ୍ ମାକିନ୍ତ ପେଟରୁ ଚୁଟ ଭୁଲିସି ମାଲ ସେନ ପ୍ରଦେଶକ ଜିତ ଛଡ଼ାର ପାଇଁ ଅସିଛନ୍ତି ।

ଜାଉଛନ୍ତି ଜିନାସାହେବ ଯଦି ଅବେ ପାକିସ୍ଥାନର ଏକଛତ୍ରାଧିପତି ହେବାର ମୋହ ଅଛ ଛାଡ଼ିଛି ସରକାର ଜଣ ଚିଠି ଅଛିଁସାର ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଦୂର ଯଦି ଜନନ୍ତେ, ତେବେ ଦେଖି ଦୁଇଟାକ ସେ ସେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ସାହେବାଣୀ ବାହା ହୁଅନ୍ତି ବା ତାଙ୍କ ପୁଅ ନ ଛିଅ ବେହି ଗୋଟିଏ ସାହେବାଣୀ ବା ସାହେବ ବାହାହୁଅନ୍ତେ ତେବେ ତାଙ୍କ ବଂଶଧରମାନେ କି ଜାତି ହୋଇଯିବେ ।

+ × +

ଅତି ବରଷର ବୁଢ଼ା ବଂଗାଳ ବଂଗାଳ ମଧ୍ୟ ଏଥିର ମଳ୍ଲ ପକନ ଛଡ଼ି ଦେଇ ଶ୍ରୀ ଚିଟାଗିରି ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଜଳଦନ ଉପଲକ୍ଷରେ ଛାଡ଼ିଛି ସରକାରଙ୍କୁ ଦେଖି ମଧୁର ସୋଧା ଦେଉଛନ୍ତି । ସଭା ସଭା ବହିଦେଉଛନ୍ତି, ଦେ ସରକାର, ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅବଶ୍ୟ ଏ ଭାରତରୁ ଛାଡ଼ିବହିଁ ଛଡ଼ିବ । ତେବେବେଳେ ଭାରତରେ ଏକ ଅଛ ପାଇଁଶ ! କିନ୍ତୁ ଅମର ମନ୍ତ୍ରିତ୍ୱ ପାଇଁଶ ବି ଲଂଗେଜମାନେ ଭାରତରେ ଇତିହାସ ପାଠିବେ । କାରଣ ପାଇଁଛେ ଧୋଇବାର ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରଣାରେ ଯଦି ଭାରତରେ ଜାତିକ ନ ମିଳେ ତେବେ ଏହି ପାଇଁଛିଁ ଅଧିକ ଦାନ୍ତ ବେଶୀ ଦରକାର ।

ଭାବିବାରୁ କହିଛନ୍ତି—ଇଂରାଜ ଛଡ଼ିବ ପୋଖାଏ ଲଗାଁଛିଡ଼ା ଜନତାର ଅବର୍ଦ୍ଦନାରୁ—ପଳାଇଯା ବୁଡ଼ିଥିବ ମଙ୍ଗଳରାରୁ । ମାତ୍ର ଅମେ କହୁଁ—ଲଂଗେଜ ଯେଉଁଦିନ ଭାରତ ଛଡ଼ିବେ, ସେଦିନ ଏଥିରୁ ବି ସେ ସାଙ୍ଗରେ ଗୋଟିଏ ଦେଖିବୁଲୁ ପରି କରି ଗେଲ ପ୍ରଳୟ ।

+ × +

ବଙ୍ଗ, ଆସାମ, ଚିନ୍ଧ ଓ ପଶ୍ଚାତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ୬୫ ପ୍ରଦେଶରେ ଯେଉଁ ମେଜରିଟି ଲଂଗେଜାଙ୍କ ଗାମୁଣିଅଛି ଶାସନ ସ୍ୱରିଛ ତାଙ୍କର ଅସୁବାଳ ଅବ ବର୍ଦ୍ଦେ ଭାରତର ଦେବାଲ୍ ଯାଇ ଭାରତର ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ଠୁର ଅମେରି ପାଇଁ ଅମେସ୍ମ ଦେଖିଛନ୍ତେ ଏବେ ପୁଣି ସେଇ ପୁରୁଣା ଦଣ୍ଡ ଭେଟିବ ଗାଇଛନ୍ତି । ଅମେରିକ କ୍ରୁଡ଼ା ଶୁଣି ଅମର ଧାରଣା ହେଲା, ସତ ଏହା ଭ୍ରଷ୍ଟ ଜାତିଆ ଦ୍ୱ ଦୃଢ ଜାତ । କିଏ ଜଣେ ଜଣେ ଲେଖ ଥାନ୍ତି, ସେ ଯେତେ ମାଡ଼ ଗାଳିକୁ ପଛେ, ସ୍ୱର୍ଦ୍ଦିଏ କହୁଥାନ୍ତି—ମାରିଯାଉ ?—ମାଇ ଚିଖିଥାଉ ? ଭ୍ରଷ୍ଟ ଜାତ ଓ ଜାତି ଜଣିଆ ଅମେରି ଅନେକଙ୍କ—ମାନେ— ।

+ + +

ଅମେରିସାହେବ ଜଂଗ୍ରେସକୁ ଗାଳିଦେଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜଂଗ୍ରେସ ସ୍ୱର୍ଦ୍ଦିଛି—ମେଣ୍ଟ ନରେଲ ଛଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଅମେରିସାହେବ ବଳାକୁ ପାରିଛନ୍ତି ଦେଖେଇ । ମାତ୍ର ଭୁଲ ଅମେରିସାହେବ, ଏବାଳିରେ ଅଖିଛୁଟ ନଦ୍ୟ ଚରେ ଛେ ଯାଇ ନାହିଁ । ପାଣି ଭାରତର ଭୁଡ ମାଛ ଜାତ ଅଛନ୍ତି ଦେଖିଲାଣି ଦେଖେଇ ଲାଇ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଦୁହାଇ ଦେଇ ଭାରତର ଦାସ ଦିଶିଟି ଦ୍ୱାରି ହଇଲେ ବ'ଣ ଦୁଇଛି ମା—ଜଂଗ୍ରେସ ମାଛକୁ ଯେ ବଥା ? ଭନ କହିବ ଭଲିମ ଜାତ ମଣିଷ ଛୁଟିଲେଣି ।

ଯେତେ କହିଲ ଭାରତ,
ତୋହ ମୋହିଲ ବାର ଦେଇ ।

+ + +

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯାହାହେଉ ଚଳୁ ବର୍ତ୍ତେ ସଂଗ୍ରେଜମାନେ ମାଳାବାରଅ-ଗ୍ରହକ ଜିତ୍ତନ୍ତେ କେବଳ ମାତ୍ର ବେଉଛନ୍ତି ଅମ୍ଭମାନ୍ ସାହେବ । ତାଙ୍କୁ ପଣ୍ଡିତ ବଳି ଡାକି ବହ ଏଗଣ ଅଣ୍ଡିକାଳ ଦେବତାଙ୍କ ବଦଳେ ଛଡ଼ିଦେବାକୁ ସାପ୍ରୁଣ୍ଟ ବଡ଼ ଚାଲାକ ଲାଗିଛି ନଥିବ । ଏତେବଡ଼ ଅପମାନ ! ଏ ମାଳାବାରଅଙ୍କୁ କେମନ୍ତେ ବେହ ସହରରେ ପଚାନ୍ତି ନାହିଁ ଏ ଦେଶରେ । ସାପ୍ରୁଣ୍ଟ—ରଣ୍ଡାର ଚିନ୍ତା ଶୋଭ ! ଯୁଦ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ବେଳରେ ଚ ସରକାର ଚମ ପିଟିବେ ଦେଶ୍ ହାତ ହୁଏଲେ ବଳ୍ପ ହେଲେ—ଏତେ ବେଳକୁ ଛେଣ୍ଟ ଏକଥା ? ଠିକ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ବଡ଼ଲାଟଙ୍କୁ ପଚାରିବେ ।

\+ × +

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏବଂଗଦ ଜଳାଇ ଖାଉଛନ୍ତି । ଏଥର ଜଣାପଡ଼ୁଛି, ଯେମିତି ଗାନ୍ଧିଜ ଜଳ ମହା ଅହିଂସା ଲାଗିଛା ହୋଇ ଚରେଙ୍ଗେଇଉଛି । ସେ ଦୃଢ଼ ଜୋର୍ ସ୍ୱରରେ କହୁଛନ୍ତି—'ସ୍ୱଦେଶୀ ଆଂଦୋଳନ ଏ ଦେଶରୁ, ବେଶିକ ଜିନିଷ ଅମ୍ଭେ ନିଶ୍ଚିତ ସିନ୍ଧୁ ।' ଚଳୁ ଏ ଶ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଆଂଦୋଳନ ବାହାଁ ଚରିବ ? ଉଚିତ ଆଂଦୋଳନକ ନ ଥାଏ । ପଚନ ସ୍ୱଦେଶୀ ଯାଏଁ ଉଚିତ ଛଡ଼ିବ ଜିନିଷ ?

\+ × +

ଏଗଣ ଗୋପୁଙ୍କ ଠାରୁ ଅଲଗ୍ ବର୍ଣ୍ଣ ଉଚିତ ଚର୍ଣ୍ଣ ର ଜଗଣ ବଡ଼ ପାଦର ଭାକ୍ତର ପଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଉଚ ଛଡ଼ିଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେ ବ ଶାନ୍ତ ଧ୍ୱନ ଛଡ଼ୁଛୁଁ, ଅଛ ଯାହାପାଇ ତା' ହେଉ, ଏଇ କାରକର ବଦଳା ବନିଯାଉ, ଚୁଚ ଛବ ଚାଲ ଉଦ୍ୟାଗ ଛଡ଼ିବ ଶନ୍ତ୍ରା ହେଉ । ଲେଖକ ଦ୍ୱାରରେ ବ'ଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଥବା ହେଉ, ଚେମାନଙ୍କ ଉପର ଦଣ୍ଡ । ଅମ୍ଭେ ଶନ୍ତ୍ରା ଓ ସୁବିଧାରେ ଲେଖକ୍ ମଜାଦାର ଶୁଣାଇ । ଏତଚ ହେଉଛେ ପଥ୍ଥର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

× × ×

ଭଗବାନ ଚୋଲ ଯେଉଁ ଉଦ୍ରଲେକ ଦୌଲ୍ଲୁଗରେ ହୁଏରେ ବରୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ଅମ୍ଭେ ମାନ ଚାଉ । ଦୌଲ୍ଲୁଗରେ ଜର୍ମାନ ମାନ ରାଜତ୍ୱ କରି ଦିଏ ପ୍ରଂଶୀରେ ଅମ୍ଭମ ସାହାଚ୍ଛକ -ଏବଚ୍ଛ ଉଚ ଶାସନ ଚଳାଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଜେଣ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରଂଶୀର ସେଳସ ତା ଜନସୁମାର ଉପରେ । ଯେମିତ ଉଚ ଜଙ୍ଗଯୁକ ଉପରେ ଶାସନ ଚେଷ୍ଟ ବେଉ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟବଚ୍ୟସ୍ଥ କରିବାକୁ ଅମ ଅମ୍ଭେ ' ସରକାର ରାଜ୍ୟ ନୁହନ୍ତି , ସେମିତ ଭଗବାନ ପ୍ରଂଶୀ- ଉପରେ ବେଶୀ ମଣ୍ଡିଷ ଚେଷ୍ଟ ପଚାରାକୁ ଯୁଦ୍ଧ ଉଦ୍ୟାଗ ଲଗ ଉ ବଣ୍ଡି ସମାନ ଉଚିତାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଭାରତର ଯେମିତ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ମାରାମାରି ଲାଗିଛି, ପ୍ରଂଶୀପଟ ଭଗବାନ ସେମିତ ସାରା ପ୍ରଂଶୀବ୍ୟାପୀ ଏକ ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି ବେବଳ ତାଙ୍କର ସୁବିଧା ଶାସନ ପାଇଁ ।

\+ + +

ଯୁଦ ଚ ଯୁଦ୍ଧ, ଭାରତର ପୁଣି ଏ ବଡ ବିଭାଗ ୨୪-୨୫ ଦାରତରେ ଯେଉଁ ଖଡ଼ିଚ୍ଛନ୍ତ ଚଲ—ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଚ ଶୁଖି ଅଧା ହୋଇ ଯାଉଛି । ପୁଣି ଥର୍ଡ-ଚିକାଲ ହୋସାଇଟିର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଭାକ୍ତର ଜର୍ଜ ଏସ୍ ଅରୁଣ୍ଡେଲ୍ ସାହେବ କହୁଛନ୍ତି ସୁଖ୍ଖର ଶେଷ ଈଶ୍ୱର ଦନ (ଦ୍ୱାମନ୍) ଅସନ୍ତା ମଲ ଭାରତାରଷ ଚନ୍ଦନ ସୁଗନ୍ଧି ଦନ । ଅତଏବ ସାଧୁ ସାବଧାନ—

\+ × +

ଯାହାହେଉଛି, ଓଡ଼ିଶାର ମେରରାମ୍ବ ସରକାର ଏଥର ଚୋଖ୍ଟ ବଡ଼ ଭଲ କାମ କରିଛନ୍ତି । ଏଣିକ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲ ସୁଦ୍ଧ ସମ୍ବଲପୁର ହୋଇଯୁଚ୍ଛ ଓଡ଼ିଶାରେ ସରୁ ସମାନ । ହୋଇଥିବ ସାମ୍ୟବାଦଙ୍କ ଏଲଠ୍ ଅଲମ୍ବ ହେଲ । ଏଣିକ ଅଲ ଜିଲ୍ଲାଅ ଅମ ବାଲେଶ୍ୱରଙ୍କ ଅଣ୍ଡିଚୋଳ । ହୋଲ ଚେଡ଼େଇ ପାରବେ ନାହିଁ । ହୋଲେ ଭଲ ଚାଲେଶ୍ୱର ମେଲେଶ ଧାମ୍ ଚ— + × ×

ଅତି ଗୋପନୀୟ କଥା

ଅସଣ ଚିକିତ୍ସାରେ ହାକିମ୍ ହଜ୍ରତ୍ ସରୁ-ଫ୍ରଦ ନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା କରି କହନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ରୋଗ, ବାଳ ରୋଗ ଓ ସ୍ନାୟୁଚକ ରୋଗର ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ପାଇବେ ।

ଠିକଣା:— ହମିଦିଆ ଯୁନାନି ଦବାଖାନା
ବାଜାବଜାର, କଟକ ।

ଏକ ଟଙ୍କା ଚାରିଅଣାରେ ଚାରୋଟି ଘଡ଼ି ୩ ୧୬୫

ଯେ ଅଦ୍ଭୁତାରୁ ସୁବାସିତ ଅଣ୍ଟୋ ରୋଜ ଛ' ଶିଶି ବା ଛ' ଶିଶି କୁର୍ମି ନାଶକ ମଲମ, ଏକୋଲୀନ ଏଣ୍ଟ୍ରକା ଗୁଣ୍ଡଅଣା ଦେଇ କିଣିବେ, ସେମାନେ ବିଲା ମୂଲ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଲିଲି ସୁନାର ଡମି ଇଣ୍ଟ୍ରେଓ୍ୱାଚ, ଗୋଟିଏ ଡମି ବି ଟାଇମପିସ୍, ଗୋଟେ ହେପଟି ରେଜର, ଗୋଟେ ଓଟିଅଟ୍ରେରା ବ୍ରୁଶ, ଏକ ପ୍ୟାକେଟ ପାଉଡର, ଗୋଟିଏ ପାନଅ, ଗୋଟିଏ ଝାଉନ, ଏକପେଟ ଗୋଡାମ, ଗୋଟିଏ ଛୁରୀ, ଗୋଟିଏ ଫାଉଣ୍ଟେନ କଲମ, ଗୋଟିଏ ଟର୍ଚ୍ଚ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ପଦାର୍ଥ ପାଇବେ ବା ଗୋଟିଏ ଲିଲ୍ଲର ଟକେଟ ଘଡ଼ି, ପାହାଲୁ ଥରେ ଗୁଣ ଦେଲେ ଯେ ୩୬ ଘଣ୍ଟା ଚାଲେ ଓ ଦଶବର୍ଷ ପାଇଁ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦିଅ ତାହା ପାଇବେ ।

ଟିକଟ ଓ ପ୍ୟାକିଂ ୫ଟ୍ଟ ବାରଅଣା ଅଧିକ ।
The American Commercials Stores.
Post Box No.12213 Calcutta,

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲଭ୍ ଟେଷ୍ଟିଙ୍ଗ୍

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ରାୟ

ଯେ ଦିନ ଯୌବନ ସଙ୍ଗେ ମୋର ପ୍ରଥମ ଭେଟ ହେଲା ସେହିଦିନ ଠାରୁ ମୋର ଦାବ, ଭାବ ଚାଲଚଳଣ ସବୁ ଏମିତି ତେହେଲାର ମଧ୍ୟ ଥୋଡ଼ା ବହୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଗଲା । ଜାହାଜଅ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରନ୍ଥସଙ୍ଗ ଛଡ଼େଇ ମୁଁ ଉପନ୍ୟାସ ଫେରି ଅଧୁନିକ ଉପନ୍ୟାସ ସେଣ୍ଟିମ୍ଣ୍ଟ ବିଷୟରେ କି ଲେଖକ ଜନକ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମନ୍ତ୍ରଅ ବୁଦ୍ଧ ହେତୁରୁ ହେଉ ବା ଜନର ଅନୁଭବ ଶକ୍ତିରୁ କିମ୍ବା ଶିଳ୍ପିରକ ଶକ୍ତିରୁ ହେଉ ପ୍ରେମରୁ ବହୁଟାରୁ ଉଚ୍ଚ ଗାହାଅରେ ବସାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋର ଅତି ଅପଚାର କରିଦେଲି ।

ଉପନ୍ୟାସ ପଢ଼ିବା ଜ୍ଞାନ, ଧ୍ୟାନ ସବୁ ଗୁଳିଯାଆନ୍ତି — ମୁଁ ନାହିଁ । ଶିକିଏ ଯିବାରୁ ସେମାନେ ମୋ ଅନ୍ତରୁ ଖସି ଯାଆନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଅଜ ମୁଁ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ମୁଁ ସେ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପନ୍ୟାସର ନାୟକ । ଉପନ୍ୟାସ ନାୟିକାର ମୁଁ ଲଭର—ପ୍ରେମିକ । ବିଚ୍ଛେଦ ସମୟରେ ମୋର ଆଖିରୁ ଦୁଇଧାର ଲୁହ ବୋହି ଚେତେବେଳେ ଚିତ୍ରଅଙ୍କାକୁ ଭିଜେଇ ଦେଇଥାଏ । ଅଜ ନିଜନ ବେଳେ ଟିକ୍ ଓଲଟା, ମନ କେତେ ଅନନ୍ଦରେ ନାଚଉଠେ । ଚେତେ ବାସନା ଲୁଚ ଲୁଚ ପୁଣି ଜାଗିଉଠନ୍ତି । ଓଠ ଦୁଇ ଅଣ୍ଟେଇଉଠେ । ନାୟିକାର ଗାଲରେ ମୁଁ ଚୁମ୍ବ ଦେଇ ଚାଲା । ମୋର ଭୋଣ୍ଡ୍ରୁଇ ସେତେବେଳେ ଚିତ୍ରଅର ଜନା ସାଙ୍ଗରେ ଭୁଲା ପୁରାଇ ମୋ ପାଖରେ ମେଣ୍ଟା ମେଣ୍ଟା ଲାଗେ । ଅବଶ୍ୟ ଭୋଣ୍ଡ୍ ହେଲପରେ ଶିକିଏ ଲଜ୍ଜା ଆଜି ଅନୁତାପ ନ ହୁଏ ବୋଲି କଥା ନୁହେଁ ।

ଚେତେଦିନ ଏମିତି ଚାଲିଗଲା । ମୋତେ ଉପନ୍ୟାସର ସେଇ ସେଇ ପୁରୁଣା ଅଚାସ୍ତବ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ଅଜ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଶିକିଏ ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ ବୁଲିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ଖାଲି ଇଚ୍ଛାରେ ତ କାମ ଚଳିବ ନାହିଁ ସେଥିପାଇଁ ଫେରୁତ ଖିଲ୍ଲ ଦରବାର—ପୁଣି ଟିକା ଅଚଳ୍ପ୍ୟ । ଏଇଟା ଫେରୁ ଚାହାଡ଼ି ବେଦ୍ଧ ଚାଲା । ଚଥାପି ଏଠି ଯେ ଅରେ ଅଧେ ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା ନ କରିଛି ଏପରି ନୁହେଁ । ସେଦିନ ଚଂପି ଦାଉଜାଣୀ ଠାରୁ ସେ ପଦକ,ଚାପାଲେ ! ଅଜ ବି ଦେହ ଶିହେଇ ଉଠୁଛି । ସେ ମୋର ବିଷପାନ୍ତ ସେଦିନ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲା । ଟା, ଫେରୁ ଏମିତି ମସସଲ ଟା । ଏଠି ଲଭର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝିଛି କିଏ !

ସବୁଦିଆଲ ଚାଦଦେଇ ମୋର ପ୍ରଥମ ଛଳନା ହେଲା ଅପରର ସହଭାଗ ଦିବା । ଏ ଭାବନା ମୁଖରେ ଚାଲ ଯେ ଶାଖା ନ ମେଲେଇଛି ଏପରି ନୁହେଁ, ସହ-ଭାଗ ଯାଇ ଅପର ଭାଗ ଛିଏଁ କରିବାକୁ ହେବ । ପୁଣି ମନେହେଲା ଏଇ କଥାଟାରେ, ଚେତେ ଉପନ୍ୟାସ ପଢ଼ିଛି । ଚେତେ ଲେଖକଙ୍କ ଅଙ୍କେ ଚରିତ୍ରଇଲ କଥାଟି ଯେଉ ସେସ୍ଥାନ । ଏଇ ଚେତୁନ 'ଚାଲ୍ଲ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପ' ଉପନ୍ୟାସରେ । ଯାଉଯାଉ ଅଜ ଲ୍ଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ଚେତାଚେଷ୍ଟିରେ..... । ଏତେ ବହି ପଢ଼ି ମୁଁ ଏଇ କଥାଟା ଭୁଲୁଛି । ଏଥିପାଇଁ ଶିକିଏ ଅଚଳ୍ପ ଅଟିଲା । ସେଦିନ ମୁଁ ମୋଟାଏ ସତ୍ୟ ଅଙ୍ଗୀକାର କଲି "ଗୁଣ୍ଡଅଣ୍ଡିର ମିଳନରେ ପ୍ରେମ-ର ଜନ୍ମ" ।

ଚେଦିନ ଯାଏ ଅଜ ଛ'ଦିନ ଚାଲିଥାଏ । ଚୋଲ ଚୋଲାଇଁ ମୁଖ ଦିଏ ପାଇଁ ଚାପାଳ ସାଙ୍ଗରେ ଲଗେଇ ଥାଏ । ଏ ସୁଯୋଗ ଚେତି ମୁଁ ଚୋଲକୁ ଯେମିତି ଶିକିଏ ଚେଚାଚେଚି କରି ବହିଚେଇଛି ଚୋଲ ଚାପାଳ ପାଖରେ ଅଡ଼ି ଧରି ବସିଲି ଯେ ସେ-ଚୌଣସି ମତେ ଏ ବର୍ଷ ପୁରସିବ ଓ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ଚଳନ ଯାଇବାର ଚେଷ୍ଟିତ । ଚାପା ପ୍ରଥମେ ଶିକିଏ ନାମଜ ହେଲେ; ବହିରେ "ମୋର ଏତେ ଜମିଚାଷ-ରେ କାମ ଅଛି ମୁଁ ଚାଲ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଭୁମେ କେମିତି ଚିନ୍ତା !" ମୋର କହିଲି "ଭୁମେ ନ ଗଲେ କିଏ ଚେଲି । ଭୁମେ ମଜକ ଚଲି ଅଛ ଚେଷ୍ଟିଛ । ଫେରୁ ଚାଲିଅ ଚାଉଳକର ଭଲ୍ଲା । ଶିକେ ଅସୁସ୍ଥ ଅଛ ଚେଷ୍ଟିତ । ବାହାଁଚି, ଭୁଲ ଅମ ସାଙ୍ଗରେ ଗୁଣ୍ଡ, ଚାଉଦ ଅଛ ଚେଷ୍ଟିଲେ, ଚେ ବାଁ ଚେଲ ପାରିବ ନାହିଁ । ଅଭିଯୋଗ ସବୁ ମୁଁ ସବୁ ଶୁଣୁଛି । ଚୋଲର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟା ଶୁଣି ଚିତ୍ତ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ପୁଣି ସହର ଭିତରେ ଯେଉଁ ଅସୁବିଧା ଥିଲା ସବୁ ଅତି ଅସରେ ନାଶ ଲାଗିଲା । ଚଢ଼ ଦେଖେ, ଚେଦେ ଯାଇଁ, ଚଢ଼ ଚାଉ, ସମୁଦ୍ରକୂଳ—ଚେ ଚେ ଚେଚେଲାଇ ଟିକ୍ ଏବା । ଚାପା ଚଢ଼ୁଥାନ୍ତି ଚୋଲ ଚେଚେଇ ଚାଲ ଚେଚିକ । ଚେଚିଚେ ଚେ ଚେଚାଚେ ଚାଚାଚେ ଚେଚ ହୋଇ, ମୁଁ ଅଜ ଚୁଚ୍ଚ ଚେଚ ଚାଚାଚେ ।

ଚେଦିନକୁ ମୋ ଚେଚେଚା ଚ୍ଚ ହଂସା ଚ୍ଚ । ଏବେ ଚଢ଼ଚ ଚୋଚେ ଚଚ ଅଛ ଏବେ ଚଢ଼ଚ ଚିଚାଂଚ ଅଛ ଏବେ ଚଢ଼ଚ ଚ୍ଚ । ଚାଚ ଯେ ମୋ ଚେଚେଚା ଚେଚି ହଂସା ନ ଚ୍ଚ ଏପରି ନୁହେଁ । ମୁଁ ଚେଚେଚ ଅଚ୍ଚ ଚେଚିଛି । ଚାହିଁ ଚେଚେ ଚଚାଚ ଚେଚ ଚ ଚ

ଆର୍ତ୍ତିନ

—ଲେଖକ—କୁମାରୀ ଶୈଳବାଳା

ସେ ଭୁଲି କ୍ରମେ ଜଡ଼ ହୁଡ଼ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଅଜବ ଟିକି ପରଶ ଦେଇ ଜଳେ ସେଇ ଅଜଣା ଭାସରେ ମେଡ଼େଡ଼େଳେ କ୍ରାନ୍ତି ସମୟ ଗ୍ରହଣ,— ଓଁ !! ସେ ବି ହୁଡ଼ଦୁଦେ'ରେ ଚିତ !! ମୁଣ୍ଡ ଭାସରେ ଗଜନ ସବୁ ଦେଖିଛି,—ସବୁ ବିହ୍ୱ ।

ସେ ଅଜିକ୍ତ ପରଶ —ଅନ୍ତ ପରଶ ଦେଇ ଭୁଲ ଖେଳିଲେ ବୋଧହୁଏ ବାହା- ଭୁଲି ଭାସରେ ଅଥ ଦେଇ ଲେଖ କଥା ପରେଇ, ସେଇ କ୍ରାନ୍ତ ଝଡ଼ ରହ । ସେଇ ଝଡ଼ ଘଣ୍ଟାଏ ଯାଇ ଜାରି- ରେ ବର୍ତ୍ତିଲା ଅର୍ତ୍ତିନ ବି ସବୁ ଜାମରୁ ଗେଇଏ ।

ଅର୍ତ୍ତିନ ଦେଇ ଦେଖିଲା । ଭୁଲିଅର କଥା ଜଣେ ବୁଝିଲିଣି ଏଇନା ସେ ! ତାର ଦିଲ୍ଲିଲ୍ଲ ପ୍ରକୃତ ଯାଇଲା । ଯେପି ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥେ ।—ଅଜ ଅର୍ତ୍ତିନର କଥା— —ଯାଁ ଭିତରେ ଶିବ ରଣେହେ ଖେଳି ଅର୍ତ୍ତିନ କଥାରେ । ଅର୍ତ୍ତିନ ଟିକିଏ ଛଦାବିଥ ଲେଗିଲା । ସେ ସବୁଦେଖେଲ ଜଣେ ଗୋଟାଏ ଯିମିଷ ଭୁଲିଥାଏ । କେହି ଚାଲୁ ଦିନେ ମନଖୋଲି ହସ ହସିଥିବାର ଦେଖିନି । ସେ ଦିନେ - ସେ ଦିନରେ ସରସତା ନଥାଏ । ତଥାପି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଇଥିଲେ ଭଲପିଲ୍ଲ ଦୋଲ ତାର ଅଥର ସ୍ନେହ ସବୁଠୁଁ ଦେଖି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣା—ଅର୍ତ୍ତିନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଣେ ଚଢ଼ିଲେଇ ହେବ ।

—ଦେବେନ

ଅର୍ତ୍ତିନ ତାର ସୁଖ ଭାସନା ଭୂମି ଭାସରେ ବସିଛି । ଶ୍ରୀଗିଣ ପ୍ରାନ୍ତର । ସେଇ ପ୍ରାନ୍ତରର ଜଳ- ଅଳ ପରି ଯାତାୟାତାରେ ଦେଖେଦ୍ଧଡ଼ାଏ ଚଢ଼ିଚଢ଼ ଡ଼ୋ ହୋଇଛି । ଗୋଧୂଳିର ଲୋହିତ ଅଳୋକରେ ଅର୍ତ୍ତିନର ସୁନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ର ଦିଗ୍ଭ୍ରମିତ ଭଳିଲା ଛପ୍ରେ । ତାର ସରଳ ମୁନ୍ଦର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଅନୁପମ ଏକ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗୋଟ ଯାଇଛି । ପରର ବର୍ତ୍ତର ପିଲ ପ୍ରାଣରେ ଭୁଲଅର ବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଖେଳି ଯାଇଥିଲା ବେଳାଶି !

"ଚାଲିବ, ବେଳେ ହୋଇ ଛି ।"

ଅର୍ତ୍ତିନ ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ଏ ମର୍ମଭେଦୀ ସେହ ସ୍ୱର ! ସମ୍ମୁଖରେ ତାର ଜଣେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ । ଶିଶାଳ- ବାସ୍ତ୍ର । ସ୍ୱସ୍ଥ ଶରୀର । ମୁଖରେ ଜଟା । ମୁହଁରେ ଦାଢ଼ୀ । ଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି ତାଙ୍କ ଅଖି ଦୁଇଟିରୁ ଝରକ ଝରିଥିଲା ।

ଅର୍ତ୍ତିନ କହିଲା—"ଏବେ ତୁମେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ? ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ରକ୍ଷାକର ।"

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ କହିଲେ—"ତୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ବ ଅଣ ? ତୋର ଉପାସନା ନିରର୍ଥକ ।"

ଅର୍ତ୍ତିନ ଏକ ନିଶ୍ୱାସରେ କହିଦାଲ୍ଲ ଲିଖିଲା— 'ମାଁ, ମାଁ ଗା' ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା- ର ମର୍ମଭେଦୀ । ଅଜକ ଟିକ ପରେ ଚର୍ଦ୍ଦ ଜଳେ,— ଏଠାଠି ଯଦି ଜ୍ରାନ୍ତ ସମୟ ଲିଖିଥିଲ,—ସେଇ ସମୟରେ ମୋର ଜନ୍ମଭୂମି ପରଛେ ହୋଇ ଶବ୍ଦ ଭଲ ହେଲ । ମୋର ମିଆ ଏ ଜେଲ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଖାଇ ଓ ସବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେନାପତି ଥିଲେ । ସେଇ ଦେଖେଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷରେ ତାଙ୍କର ଅବହିତ ମୂଲ୍ୟ ହେଲ । ଯୁଦ୍ଧ ବର ମୁଣ୍ଡ—ମାଳବ

(ମଜାଦାଖାଲ ପ୍ରଶ୍ନ) (ଜଗ୍ରୁ)

ଦେଖେ ନୁହଁ । ଏଇଅର ଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ । ଦ୍ୱା ସୁଦ୍ଧକୁ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖେ ଚେଷ୍ଟା କର- ଲେ । ଶ୍ରୁ ଅଶ୍ରୁ, ବୋକା ଭଦ୍ରାଦ୍ଧ ଭିଦ୍ୟାଦ ଦେଖେ ଉପାଧ ମିଳିଲା ମଧ୍ୟ ।

ପ୍ରଥମ ସିନେମାରେ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଫ୍ଲେ ଥିଲା— 'ବଜନ' । ଷ୍ଟାରଙ୍ଗ,—ଲୁନା ଚ୍ଛନ୍ଦ ଅର ଅଶ୍ରୁଭାବ- ଭାମାରେ । ସ୍ୱରଅଗାର ଚଣ୍ଡେ ହଜ୍ଜ ଜାଣି ଯଦେ ଦେହ ଚିନେମା ଦେଖେ ଦୂରେ । ସର୍ବସ୍ପିଷ୍ଟ ସେଦେଖ- ଦେଲେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଦେଖିଲି ଗୋଟାଏ ସ୍ପିଷ୍ଟ ଗାଲ ଅଛ ଜଣେ ଉରୁଣୀଙ୍କ ପାଖରେ । ମନେ ମନେ ଖୁସି ହୋଇଯାଇ ଚୁପ୍ ବସି ସେଠି ବସି ପଡ଼ିଲ । ଦେଖିଲି ଉରୁଣୀ ମୋ ଅଡ଼ିକୁ ଜଣେଇ ଜଣେଇ ଅନଇଆଣ୍ଟ । ମୋ ଛିଡ଼ି ଦେଖି ମୋଟ ହୋଇଗଲା । ପ୍ରାଣ ଅଣୋ ଅଣକରେ ନାଚି ଉଠିଲା । ଏଇଭାବନାରେ ମୋ ମନଖାନ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ମୁଁ ଜଣେ ଜଣେଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଚଢ଼ିଗଲେ । ମୋତେ ଜଗାଗଲ ଯେପରି ଶିଖ ଦେପାଗଲ ମୁଁ ବର ବହୁଛି । ବେଗେ ଦିନର ଅଶା ବଢ଼ି ମୋ ଚୁଟ ଝରିଲା । ମୁଁ ଚୁପ ବସି ରହିଥାଏଁ । ଛେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖେ ଭଗ୍ନରେଲ ହେଲ—ମୁଁ ଜଣେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡିଲ ଶିଳେର ନରଖି ନେଲ । ବେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ସେ ମୁଣ୍ଡିଛ । ପାନଡ଼ାଲ୍ଲ ଭାଳ ପାନଡ଼ଣ୍ଡେ ଅର ଶିଗାରେଟ୍ ଟାଏ ଜଣିଲ । ଖାଲ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭୁମାଳ୍ଲାଲ୍ଲ ଅରେ ମୁଣ୍ଡିରେ ବୁଲିଲ ସିଗାରେଟ୍ଟ ଲଗେଇଲ । ଏଇଦେଖେଲେ ଲଜ୍ଜ ଅଟ୍ ହୋଇ- ଗଲ । ଖେଳ ପୁଣି ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲ । 'ଦେଢ଼ଡ଼ମାଷ୍ଟର ଅଜ ଖାଣା' ବ ଅପାଥିବ ଚ୍ଛେମ ଦାଇଲ । ଜଣେ ଦାନ- ଲ୍ଲ ଭାଳ୍ଲଥାଏଁ, ଅରର ମୁଣ୍ଡ୍ରକ ଦେଖାଯେ ଯେମିତ ସେଇ ଚ୍ଛେମ ଅମ ଜଣକରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଲ ।

ଜଣଶିଷ୍ଟ ପରେ ।' 'ଦେଢ଼ଡ଼ମାଷ୍ଟର' ଟାଇଟେଲ 'ଖାଣାଣ୍ଟ' ନିଜ ଦେଖାଲ୍ଲ । ମୁଁ ଅଜ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲ ନାହିଁ । ମୋ ଚ୍ଛେମ ନିଜରେ ବଢ଼ି ହେଲ । ମୋର ଯେଉଁଥିଲ ଜଳ ହେଗଲ । ମୁଁ ଅଜ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲ ନାହିଁ । ଦୋଟ ଦ ଜଣେ ଅଜ ମୋ ଅଳାଣରେ ମୋ ପାଖରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଛିଲ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ ଚ୍ଛାର ଦେଖିଲା । ଲଜ୍ଜ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବ ପୁଣି ଜଳଉଠିଲ । ଖେଳ ଜଳ ହୋଇଗଲା । ପୋଲିସ ଜଣଙ୍କେ ଦଳ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେଦେଖେଲେ ମୋ ଗାରେ ଅରେ ଭୁଲ ଦେଲ ସେଦେଖେଲେ ମୋର ଚିତ୍ରାଣ୍ଟ ହେଲ । ଜଣାରେ ମୁଣ୍ଡ ଜଳିଲ ହୋଇଗଲା । ଦେଖିଲି ସେହି ଉମଣୀ ପୋଲିସ ଅଫିସରଙ୍କ ବକ୍ସ ଛ "ଏ ଜଣ ଦ୍ଧ ମୋ ଭାରରେ ଅଦ୍ୟାସ୍ପଦ ବଢ଼ିଥିଲ ।" ମୋ ମଥାରେ ବଜ୍ର ପଡ଼ିଲ । ଜାରରେ ମୋଠାରେ ହାତବଢ଼ି ଦେଇ ସେମାନେ ଥାନା ଚାଲିବାକୁ ଚାହେଁଥେ । ମୁଁ ଚାଲି ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏଁ ସେ ତା'ଶ ନ ଜଣା ମୋର ଚ୍ଛେମ...'...ଅଦ୍ୟାସ୍ପଦ !

ଚାପା ହୋଇଠାରୁ ଟ୍ରେଣ୍ଟଗାମ ଯାଏ ଅସି ଦେଖିଲେ ମୋର ଏ ଜ୍ଞାଳ । ପୋଲିସ ଅଫିସରଙ୍କ ଛେ ଅଣ୍ଟାରୁ ବେଇ ମୋତେ ଭଲ୍ଲାଲ କେଇ ବୁଝିଲେ "ଦେଖ୍ ସ୍ପଣ ପଡ଼ିଛି । ସ୍ପଷ୍ଟ ସରବ ।" ଖେଳନ ମୁଁ ଜର ଜିନ୍ଦାଲ୍ଲ ଜଳେଇ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଇଛ । ଅର ଦେଖେ ତାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଜିନ୍ଦାଲ୍ଲ ହୋଇ ମୋଠେ ଭର ମାରେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

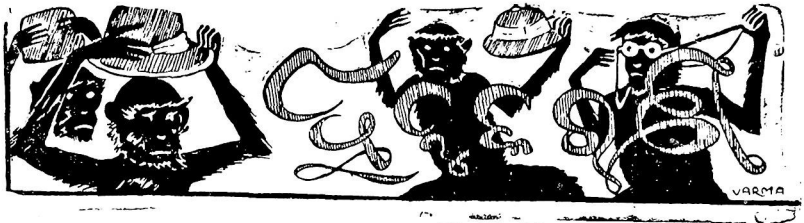

ରାଧାଙ୍କ ହିଷ୍ଟିରିଆ

ସର୍ବ ସିଦ୍ଧିଦାତା ଜୀବନେ ବିଶୋଷ୍ୟ ହେ ଦଶୀଧାସ୍ତ୍ରର ହନୂତ୍ତରଣରେ

ଲେଖକ—କପିବର ହନୁମନ୍ତ ନକଲ ନଭସ୍

ପର ଗଲଣି ଟି ହାଣ୍ଡିରୁ ଡୋରାଣି ହେ ବେଣୁପାଣି
ଅମ୍ବୁଲ ସ୍ୱଭାବ ସଙ୍ଗେ ଶାଗଭାଜି
ଶୁଖିଅ ଟିଅଜ ଛୁମ୍ବ ଲଗି ସ ଜ
ବେଳ୍ଲ ଜଂଘା ଯାକ ପରନରେ ମାଜ
ଗର୍ଖିଥିଲେ ରାଧାରାଣୀ ହେ ।

ବସି ବସି ଶେଷ ହେଲ୍ଲ ଅତି ନିଶି
ନ ଦିଶିଲ୍ଲ ଭେଟବ ଛୁମ୍ବ ମୁଖ ଶଶି
ସଜ ପେଜ ଭଜ ହୋଇଗଲ୍ଲ ବାସି
ନାହିଁ ଥୋଡ଼ିସ ଫୁଟିଅଣୀ ହେ ।

ବିରହେ ଦଗ୍ଧିଙ୍କି ମାଇଲ୍ଲ ମଠକା
ଅମ୍ବେ ଭେଟେ ଅଳ୍ପ ହୋଇଲ୍ଲ ଭାଠକା
କରୁଡ଼ିଲେ ସବୁ ହାଣ୍ଡି ଯେ ଅଣ୍ଟିକା
ହେଇ କର ଭାଇଅଣୀ ହେ ।

ଠର ଥର ହୋଇ ଥରଲ୍ଲ ଗାଭର
ଦେଖି ଅମ୍ବେ ସବେ ହୋଇଲ୍ଲଁ ଭାତର
(ଭର୍ତ୍ତ) ପୁରାଣ ପଖାଳ ପଥର ପାଉର
ଗଳାଇଲ୍ଲଁ ତାଙ୍କୁ ଅଣି ହେ ।

ପଡ଼ି ଗଲ୍ଲ ତାଙ୍କ ଦାନ୍ତର ଛେଟି
ଦୁଇ ଡୋଳାଯାକ ସଡ଼ଲ୍ଲ ଓଲଟି
ହୁଣ୍ଡି ହେଅ ପର ହେଲେ ଲୁଟିପଟି
ଲଗି ଗଲ୍ଲକ ଡାହାଣୀ ହେ ।

ଏଥକୁ କରୁଛ ବେବଣ ବିଗୁର
ସବ ମିଛ ତୁମ୍ଭ ଚିତ୍ତାଙ୍କୁ ପଗୁର
କରେନ୍ତୁ ଅଜ୍ଞ ବା ଦେଉ ଉପଗୁର
ସବୁ ବୁଦ୍ଧି ହଜଲ୍ଲଣି ହେ ।

ଶିଅପିଅ ସବୁ ହେଲ୍ଲଣି ନବାଡ଼
ଅଳ୍ପ ଖାଇବାର ଅଶା ଛାଡ଼ ଛାଡ଼
ବିଉଟିଏ ଖାଇ ଏବେ ଶୋଇ ପଡ଼
ପିଇ ମୁଦେ ଗୁହା ପାଣି ହେ ।

(ବାହାଣୀ ପୁଷ୍ପଦୃଷ୍ଟୀ ଉତ୍ତରୁ)

ଅସ୍ତ୍ରସ୍ତଭାବେ । ଲେଖେ ଲୁକ୍ତନ୍ତି,—ବେବଳ ଲେଖେ ନୁହଁ, ବୁଝିବା ଲେଖ ବୁଝିବ । ଏ ରକ୍ଷର ନର୍ଜୀବ ପାଷାଣ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷିତେ ଲୁକ୍ତ,—ଟେଠା ଯଦି ମୋର ଜରତ ଥାନ୍ତେ—ଏ ରକ୍ଷ ବେଦେଙ୍କ ଶଶ୍ରୁ ବରବର ବ୍ରାହ୍ମ ନ ଥାନ୍ତା । ମୁଁ ତାହାଙ୍କ ଏକ ଜଗନ୍ମିକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ । ପିତାଙ୍କର ଅସଂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମୋ' ଦ୍ୱାରା ସଂପନ୍ନ ହେଉ । ମୁଁ ମୋର ପିତାଙ୍କ ପରି ଜନମ ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ଢାଳିଦିଏଁ । "ଜନମ ଜନ୍ମଭୂମିଶ୍ଚ ସ୍ୱର୍ଗାଦପି ଗରିୟସୀ ।" ପିତାଙ୍କ ପରି ଏ ବାକ୍ୟ ମୁଁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରେ ।

ବାଳକର କଥାରେ ବାହାଁକ ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ମୁଖରେ ଏକ ଅମ୍ବଦ୍ଧନ୍ତି ଖେଳ ଯାଉଥିଲା । ସେ ଅରମ୍ଭ କଲେ,—"ଅହିନ୍, ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ରକ୍ଷଦ୍ୟଉଛେ ଜଗେ ଚିତ୍ତିକୋହ ହେଉଛୁ । ମୁଁ ଅଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି—ତୁ ଜନ୍ମଭୂମି ପାଇଁ ଗୀର ପର ପ୍ରାଣ ଢାଳି ଦେ । ବନ୍ଧୁ ଅହିନ ତୁ ଜାଣୁ—ତୋର ପିତା ବଧାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ତୋର ପିତା ମରଣାହିଁ—ବହିଛ । ସେ ପ୍ରଥର ସମସ୍ତେ ବହିବେ ତୋର ପିତା ଅବଧାରୀ, ବେଶ-ଦ୍ରୋହ ! ବନ୍ଧୁ ଏ ପଥରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଲଢ଼ିବ—"କା ନା ।" ତୋର ପିତା ପ୍ରଜାଦରେ ଖାର ଥିଲା । ସେ ଜଗତ୍ରୁ ଶତ୍ରୁଶତ୍ରୁ ପାଉ ନ ଥିଲେ । ସ୍ୱର୍ଗଦର୍ଶ ଉତ୍ତାନ୍ତ ସମୟ ପରେ ତାର ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଶିଅକ ଅପିଲା,—ସେ ଜ୍ୱରିଲା—ଏ ଶ୍ରୀପାତ ବୃଥା—ଏ ଉତ୍ପାତ ଅନର୍ଥ, ଅବିଶ୍ୱାସ । ଏଥରେ ରକ୍ଷଦାନକ ପାଉରେ ଭରସ୍ୱେ ସମାନ ବଦାଖି । ଅଦମଣକାରୀ ଅବୁଝା,—ସେଥିପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟର ଦାସ ଲୁଣ୍ଟେଦେବାକୁ ଅପିଛି । ମାରିବେଲେ କଥା ସରିଗଲା । ଜଜନରେ ମାଙ୍କ-ଦେବା ପାଉ ଜଜନ୍ତ ମରଣ ବ'ଶ ·ଅଧିକ ନୁହେ ? ବୋଧାଁକ ତାହାର ବୋଧ 'ବୁଝାଇ ବେଉ ପାରିଲେ —ସେଇ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ତା' ସରେ ତାହାର ଶତ୍ରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପିଛି । ସେ ଦେହରେ ଜାଣିଶୁଣି ପୁଣି ଦୋଷ କରିବ ନ ? ଜନ୍ମ ଏଥପାଇଁ ଜୋଡ଼ା ଶ୍ରଦ୍ଧା ବନ୍ଧ କରିଛା ପାଇଁ—ଜୋଡ଼ା ଅହିଂସା, ସହ-ଷ୍ଣୁତା ଓ ଅରୁଣ୍ଡତା,—ତାରତାର ନୁହେ । ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀଲ ଭାବେ ଜାଣିଗଲ ଅହିନ, ଏଥରେ ଗୀରନ୍ତ ଅଛ— ଅମଣିଷ୍ଟ ମଣିଷ ବରବାର ବାହାଦୁରୀ ଅଛ,—ଅବ ଅହଂକାର ଅପୂର୍ବ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଛ—ତୋର ପିତା ଅଜ ସେଥିପାଇଁ ପାଗଳ । ତୋର ପିତା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଦେଶ ପାଇଁ ତା' ଅନ୍ତରର ଯାହାଛେ—ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଚାଲିଦେଇଛି । ସେ ପଠାରୁ ଏ ପଥ ଛାଡ଼ିଦି-ଛିର ମଗି ତୋର ପିତା ଏ ପଥର ଯାତ୍ରୀ ହେଲା । ବନ୍ଧୁ ସମସ୍ତେ,—ତାହାରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି—ତୋର ପିତା ଅଧିକା ମୁଢ । ସେଥର କାରଣ ,ସେ କର ବେଉ ଅପିଛିଲା ।

ବାଳକ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର କଥାରେ ଏତେଦୂର ଭରସ୍ୱ ହୋଇଯାଇଛା ·ଯେ, ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବେଉଁଠେବେଳେ ତା' ବଛରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ ତାର ଶିଅକ ସୂଝା ନଥିଲା ।

\+ \+ \+

ଅଛର ସେଇ ଭୂମି ଉପରେ ବସି ଅହିନ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ—ବନ୍ଧୁ ସେହିଦିନର ପ୍ରାର୍ଥନା ପାଉ ଅବର ପ୍ରାର୍ଥନାର ମର୍ମ ରୂପ—

ଅହିନ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ—"ଜୋର ନ [illegible] । ଅନ୍ୟର ଧନ,—ଅନ୍ୟର ଭାଗ ଲୁଣ୍ଟିବା ପାଉ ବର ପାସନାହିଁ । ଏ ବୁଦ୍ଧିଅ ସେଇସବ । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତ ବିଷ ରୂପ,—ଏହା ସମସ୍ତେ ବୁଝନ୍ତୁ । ପିତାଙ୍କ ଅଧିକ ବାର୍ଯ୍ୟ [illegible] ।"

Digitized by Sarayu Foundation Trust and eGangotri

ବିହ୍ନପତ୍ର

ସହକାରୀ ୧୦ମି ଫେବ୍ରୁଆରୀ-୧୯୪୧

'ଖେଳ' ଶବ୍ଦରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖା ଅଛି ଯାହା ମଣିଷର ଜୀବନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯଦି-ବେଷିତ ହୋଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମନୁଷ୍ୟର ଏହି ଦିଗ ଦେଖି psychic-motivation ର ଶକ୍ତି ତାହା ଷ୍ଟ୍ରେସ କରିଦେବା ଉଚିତ । ତହୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହାର ପ୍ରମେନର ସହଜେନ୍ଦ୍ର, ପ୍ରମେନ ପ୍ରଭୃତି ଦିଗ ସେ ଦେଖିବାରେ ମଧ୍ୟ ଅଛି ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ-ଥାନ୍ତା ।

ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର ଙ୍କର 'ଖେଳ' ସଂକଳନରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରବନ୍ଧ ଦେଖିବା ପାଇଛି । ଖେଳ ସଂକଳନରେ ଅନେକ ମନୀଷୀଙ୍କର ଅନେକ ମତ ଦେଇ ଶେଷରେ ନିଜର ମତ ମଧ୍ୟ ପାଠକଙ୍କ ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦେ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୀ ମନମୋହନ ଗ୍ରେଥିଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ-ମାନେ ସାହିତ୍ୟ ପଢ଼ିବାରେ ପ୍ରଥମ ଦେଖିଲୁଁ । ଲେଖା ବଡ଼ ଅଧିକାରୀ । ମୌଳିକ ଶିଳ୍ପର ମୌଳିକ କୋମଳତାକୁ କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଲେଖକ କୋମଳତାର କରିପାରିଛନ୍ତି । ସାଧୁ ଉଦ୍ୟମ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିଦ୍ୟାଲଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧଟିରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲିଖିତ ଏକ ଭାବ ଭରିଛି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଭାତ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମ୍ଲାନ ଲେଖା ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-ମାଘ ୧୩୪୮

ପ୍ରଥମେ ନୂତନ ଲେଖକ ଦର୍ଶକଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପାଠକ ପାଠିକାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦିଆଯାଇଛି ଯଦିଓ ସେ ମାଘମାସ ବେଳକୁ ଓଡ଼ିଶା ମାଡ଼ି ନ ଥିଲେ ।

ଯାହାହେଉ ଆଶାକରୁଁ ଲେଖକ ପାଠକେ 'ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ'କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଓ କୃତ-ଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରିବେ ।

ପ୍ରବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପଣ୍ଡିତ କରୁଣା-କରର 'ଜିଜ୍ଞାସା' ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସରଳାଦେବୀଙ୍କର 'କବି ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ କର ପ୍ରତିଭା' ଦୁଇଟି ଉପାଦେୟ ହୋଇଛି ।

ଧର୍ମ ସଂକଳନରେ ଶ୍ରୀ ଶିବରାମ ବାବୁ ବଡ଼ ଏକମୁଖୀ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ।

କଳାର କଥାରେ କାରୀଗରାଙ୍କୁ ବଡ଼ ଗୋଳିଆ କରିଦେଇଛନ୍ତି ବଳାକୁ ।

କବିତାଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ କବିତାଟି ଭଲ ଲାଗିଲା । ଶେଷ କୁଟୀରରେ ଦେଶପ୍ରେମ ଶଶୁର ମୃତ୍ୟୁ ଜନିତ ମାତ୍ରର ଦ୍ୱେଷ ଉଚ୍ଚାରଣ ଦେଖିବା ଗୋପବନ୍ଧୁ ଙ୍କର ମନ୍ଦମୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଖାଇଛି ଯେଉଁ ଗୁଣ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି । ତା ପରେ ଗଦ୍ୟ ହୋଇ ଅସିଲା ।

ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉତ୍ତମଗଣର ଗଳ୍ପଟିଏ ମଧ୍ୟ ପାଇଲୁଁ ନାହିଁ । ଟ୍ରେଜେଡ଼ି ଆର୍ଟ ଏକପ୍ରକାର ହୋଇଛି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରବନ୍ଧ ବା ବିଷୟ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହାର ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାରେ ସମାଲୋଚନା କରି-ଦେଇଛୁଁ ଯେଉଁମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲୁ ତାହା ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହୋଇଛି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟକୁ ଏହିପରି ବିଷୟ ଲେଖିବାରେ ଦେବନାଥ କରଙ୍କୁ ବାଧା ଦେବା ସାଜୁଛି ବୋଲି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଆମ୍ଭେ-ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ମତ ହୋଇପାରୁ-ନାହୁଁ ବୋଲି ବିନୀତ ଭାବରେ ଜଣାଉଛୁଁ ।

ଆମର ମନେହେଉ, ସହକାର, ନବ-ଭାରତ ତଥା ଛୁଟିରେ ବିଶ୍ୱନାଥ ବାବୁଙ୍କର ସ୍ୱର ଅଧିକ ଶୁଣୁଛୁ—ଅଧିକ ପରିଚୟ—ବିତରଣ । ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଏକ ଶିଳ୍ପଭୂମି ହୋଇପାରେ ।

ଜର ଓ ପ୍ଲୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ

ଓ

କଳ୍ପଲତା (ବଟିକା)

ଏହି ଦୁଇଟି ଔଷଧ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ-ମାନଙ୍କରେ ଖୋଜିଲେ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ସର୍ବୋପଯୋଗୀ । ଥରେ କେବଳ କିଣିନ୍ତୁ ପରେ ଜାଣିବେ—

ଶକ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଓ କବିରାଜ—ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ମିଶ୍ର M.L. A. ପୋ: ଦେବୁପାଟଣା—କଟକ ।

ଆପଣଙ୍କର ଗୃହଚିକିତ୍ସକ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥାଇ ଚିଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯହା—ମାତୃଶକ୍ତି ପାଖରେ ନଥିବା ସୁନ୍ଦର ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ । 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ-ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ଦେ, ଯାନ, ବୁଢ଼ା, ବୁଢ଼ିଙ୍କ ଭାବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସଂସ୍ପର୍ଶରୁ ଅଧିକ ଭାଲ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବହାରର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୪ ୦ ୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାଗେ ବିଚାରକ ଓ ଡାକ୍ତର ମାନେଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ଦିଆ ପାରିବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ମିଛମିଛି

ଜନସୁନାର ଲୋକ – ଅଧଣକର କେତେ ଜଣ ଲୋକ ?

କର୍ତ୍ତା—୧୨ଜଣ ।

ଜନସୁନାରବାଲା – ଏକ ଦୁଇ ନେ ଗୁଣ ---୧୧ ହେଉଛି ସେ ।

କର୍ତ୍ତା—ଅଜ ଗୋଟାକୁ ତମେ ଦେଖି ପାରିବ ନାହିଁ । ଦମାମ ପରେ ଦେଖିବ । ତା' ମାନେ ମାସ ।

+ + ×

ଭାଷ୍ୟ ଓ ଭଚ୍ଛେଦ (ଛାଡ଼ପତ୍ର) ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ—ଭାଷ୍ୟ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପର୍କରେ ହୁଏ ଓ ଭଚ୍ଛେଦ ଶେଷ ସଂଘର୍ଷରେ ହୁଏ ।

+ + +

ପୁଅ—ବାପା ଯୁଦ୍ଧ କାହିଁକି ହୁଏ ?

ବାପା—ଜଣଥ ହେଲେ ଧନ, ଇଂଲଣ୍ଡ ଫ୍ରାନ୍ସ ସହିତ ଲଢ଼ିଥ ଭଲ ।

ମା – ଅଧମ୍ବ—ଇଂଲଣ୍ଡ ଫ୍ରାନ୍ସ ସହିତ ଲଢ଼ିଥ ଲଢ଼ି ନ ପାରେ ।

ବାପ—କିଛି ଅମ୍ବ ନୁହେ ।

ମା—କିଛି ସମ୍ବ ନୁହେ ।

ବାପ—କିଛିସ୍ତ ସମ୍ବ ।

ମା—ଅସମ୍ବ ।

ପୁଅ—ଆଜ୍ ଟାଙ୍ଗ୍ ବାପା, ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ ହୁଏ ମୁଁ ବୁଝିପାରିଲି ।

+ × +

ଦାକନ – ତମେ ତମ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କିଥା ମାରିଥିଲ ?

ମୁଦାଲ– ହଁ, କାରଣ ବୋଲିଠା ମାରିବାର ସୁବିଧା ନ ଥିଲା ।

× + +

ପୁଅ—ମା, ମଣିଷର ଦେହ କଣ୍ଟିଷ୍ଟରେ ତିଆରି ?

ମା– ଧୂଳି ମାଟିରେ ।

ପୁଅ– ତୋ ଦେହ ତିଆରି କଲାବେଳେ ତ ଭୁଇଁରେ ଗେଣ୍ଡାଏ ବଡ ଗାଳ ଗୋଇ ଯାଇଥିବ ?

× × +

ଗୃହସ୍ଥମୀ – ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଚାହୁଁଛନ୍ତି – ଚାକରି ଖୁଜି ଅନେକ ସମୟରେ ପୁଅର ଉନ୍ନତି ପଥରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଗୃହକର୍ତ୍ତ୍ରୀ—ସ୍ତ୍ରୀକ ନ କଥା କହିଛନ୍ତି, ମୋ ପୁଅ ଗୋଡ଼ରେ ଟିକିଏ ବି କଥା ଭାବିବ ନାହିଁ ।

× + +

ଜଣେ ମଫସଲ ଲୋକ ଲାଟ ନର ପ୍ରଥମ ଥର ମଟରରେ ଚଢ଼ିଲା । ଗାଡ଼ିରେ ଗାଡ଼ିଆ ଗଡ଼ିଥିଲା । ମଫସଲିଟି ଡ୍ରାଇଭରକୁ କହିଲା—କ୍ଷମା କରିବେ—ମୁଁ ନୂଆ ଚଢ଼ିଲି—ଚଢ଼ି ଶିଖିପାରିଲି ନା !

× × ×

ଜଣେ ଲୋକ ଗାଡ଼ି ଧରିବା ପାଇଁ ଅଧି ଜଣକ ସାଙ୍ଗରେ ପଦେ ପଦେ କଥା କହୁ ଥିବାବେଳେ ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିଦେଲା । ସେ ବଡ଼ ବିରକ୍ତିଭାବେ ଫେରିଲା । ଛିର ହେଇ ନ ଥିବାରୁ-ଲାଟରେ ଭଣ୍ଡାସ ଦେଖି ଭଣ୍ଡାସ ପାଟରେ ବସିଲା ।

ଭଣ୍ଡାସ ପଗୁରଲ—ବାବୁ ଗାଳ ଲାଟରେ ?

ଲୋକ—ଯଲ୍ଦ ଯାହା କରିବାର କର । ମୁଁ ଅଧିକ କଥା କହି ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚାହେଁନାହିଁ । ମୋର କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ସାଙ୍ଗୁନ ଦରକାର ନାହିଁ – ଗାଣ୍ଠି ଦରକାର ନାହିଁ -- ଖାଲି ସେମିତି ଟିକିଏ ଛିଡ଼ ଦରକାର ।

ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସେଇବାଟେ ଯାଉଥିଲା— କହିଲା— ବାବୁ ସେ ଭଣ୍ଡାସ ଭାଲ । ଅଧିକ ଅପଥା ବଳୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଯାହା କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତାହା ପାଟିରେ ଅଳ୍ପ ଥରେ କହିଦେ ବିଯା ତଳେ ଲେଖି ଥେନ୍ଦୁ ।

× × ×

ଡାକ୍ତର—ତମେ ହସ୍ପିଟାଲ ଦେଖିବାକୁ ଅଛ ?

ପ୍ରାଣ୍ଟ ମୁଁ ଅଧିକ ହସ୍ପିଟାଲର ନର୍ସ-ଗୁଡ଼ାକୁ ଭଲ କରି ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁ ।

× × ×

ପୁଲିସ ସବ୍‌ଇନ୍ସ – ସେ ଚୋର ତମକୁ ତମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ କୌଣସି ବାଧା ଦେଇଥିଲା ?

କନ୍ଷ୍ଟେବଲ—ହଁ, ସେ ମୋତେ ଶରୀରେ ଟକା ଦେଇଥିଲା ।

+ × +

ଦର୍ଶକ – ମୋ ସହିତ ତମେ କଥା କହିଥିବାରୁ ତମର ବିବେକ ତମକୁ ଦଂଶନ କରୁଛି କି ?

ବୁଲିଟା—ନାଃ—ଅଦୌ ନୁହେଁ ।

ଦର୍ଶକ – କିନ୍ତୁ ତମର ବିବେକ ମୋତେ ଦଂଶନ କରୁଛି ।

× + ×

ଜଣେ ଭଦ୍ରମହିଳା—ଏ ଜୁତ୍‌ରେ ହୁଇଲର ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ତ ?

ଦେଖେଦେଖେ—ସେଥିର କୌଣସି ଅଇନ ନାହିଁ । ତଥାପି ଅମ୍ଭେମାନେ ଆସ-ଣକୁ ଦିଆ ଦେବାରେ ଆପତ୍ତି କରୁ ନାହିଁ ।

+ × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

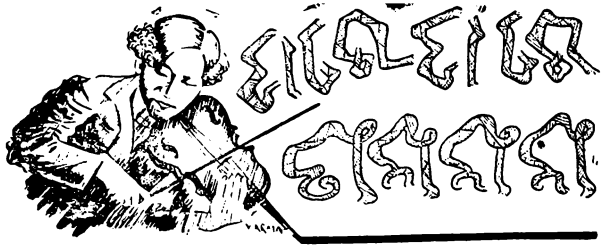

ଖୋସାମଦ ଗୋଟାଏ ଜୀବ—ତାକୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇଲେ ବାହା ଟିକିଏ ।

× × ×

ଯେଉଁ ଜାତି ଜାଗ୍ରତ, ଧର୍ମ ଦେବାକୁ ହେବ ସେଠି ତେ ନାହିଁ—କାରଣ ଲୋକେ ସେଠି ଶୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

× × ×

ଯେ ମନ ଦେଇ କଥା ଶୁଣେ ତାକୁ ମାଙ୍କେ ଭଲପାନ୍ତି । ଅଥଚ ଯେ ମନ ଜଣି କଥା କହେ ତାକୁ ମାଇପେ ଭଲ ପାଇ ଥାନ୍ତି ।

× × ×

ଯେ 'ହବ ହବ ବୋଲି' କହୁ ବୁଲେ—ତାକୁ ଲୋକେ ହବ ବୋଲିଆ ବୋଲି କହନ୍ତି ।

× + ×

ଯେତିକି ଶିଖା ଜାଣନ୍ତି ତାହା ଭିତରୁ ବେଶୀ ଭାଗ ଶିଖାକଥା ।

× × ×

ମାଇପେ ବେଇରେ ହାର ପିନ୍ଧନ୍ତି ତେଣୁ ଉପଦେଶ ଯାହା ଦିଅନ୍ତି ତା'ନା ଉପହାର ।

× × ×

ମଣିଷ ଗୋଟାଏ ବାଇସାଇକଲ୍ ଭଳି—ତା ଉପରେ ନ ଚଢ଼ି ବସିଲେ—ସେ ପଡ଼ିଯାଏ—'ବିସମାର୍କ' ।

× + +

ଶତ୍ରୁ ଗୋଟିଏ କଟୁମ୍ବ । ଗୋଟିଏ ଫଳ ଅଟେ ଗୋଟିଏ ଫଳ ଜନା ଅଟମ୍ଭ ଏବଂ ଦୁହେଁ ଏପରି ସଂଲଗ୍ନ ଯେ ଗୋଟାକୁ ଅନ୍ୟଠାରୁ ଅଲଗା କରି ହେବ ନାହିଁ ।

ଏହା ଗୁଲିଗା ବେଳେ ଦୁଇଫାଳ ହୋଇ ଛେଡ଼େଛେଡ଼େଲେ ଉପଗ୍ରହଦ୍ୱୟଙ୍କୁ ଗତି କରନ୍ତି, ଅଥଚ ଛେଡ଼େଛେଡ଼େଲେ ତା ପରସ୍ପର ଅଙ୍କୁ ଗତି କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ଦୁଇଫାଳ ମଝିରେ ଯିଏ ଅସି ପଡ଼େ ସେ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ।-'ଫୋନର'

× × ×

ଯିଏ ସବୁବେଳେ ନିଜକୁ ବୋକା ନୁହେଁ ବୋକାନୁହେଁ ବୋଲି କହୁ ହେଉ ଥାଏ, ତା ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଥାଏ ।

× × ×

ମଣିଷ ଚୌଣସି କାମ କରିବାର ଦୁଇଟା କାରଣ ଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଭଲ କାରଣ ଅଥ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୃତ କାରଣ—'ଗୋଟେ ଗାନ'

× + ×

ଯିଏ ନିଜକୁ ବଡ଼ ବୋଲି ମନେ କରେ ସେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଅପଦାର୍ଥ ।

— 'ଫୋଇବ୍‌ସ୍'

× × ×

'ନୁହେଁ ବୁଢ଼ା ସେଇଜନ ଶୁକ୍ଳକେଶ ଅଛି ଯାର ଶିର, ଯୌବନେ ଯେ ଜ୍ଞାନେ ଗତ ହେବେ ତାକୁ ବୋଲନ୍ତି ସ୍ଥବିର ।'
—ଜ୍ଞାନୀ ଯୁବକଙ୍କୁ ଛେଡ଼େ ଯୁବତୀଏ ବିବାହ କରିବେ ନାହିଁ ଯେ ।

+ + +

'ନିଜେ ସେ ନିଜର ବୈରି ରିପୁକୁ ଯେ ନ କରେ ଦମନ'
—ତେହେଲେ, ଜୀବନଟା ଗୋଟାଏ ଏକ-ତରଫିଆ ଯୁଦ୍ଧ ।

× + ×

ଅମେ ଯେତେ ପାପ କରୁଛୁଁ ସବୁ ଯଦି ଅମ କପାଳରେ ଲେଖା ଯାଉଥାନ୍ତା ତେବେ ସମସ୍ତ ବୋଧହୁଏ ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଥାନ୍ତେ ।

+ + +

ଖୋସାମୋଦ ଗୋଟାଏ ଏଇଲି ଭାସନା ଚିଜ ଯାହାକୁ ଶୁଙ୍ଘିଲେ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ କିନ୍ତୁ ଖାଇଲେ ନିଶା ଲାଗିଯାଏ ।

+ × +

'ମୁହଁରେ ଯାହା କହିବ, କାମରେ ତା' କରିବ' କଥାଟା ଖୁବ୍ ଭଲ୍—କିନ୍ତୁ ମୁହଁରେ ଯାହା କହିବ ତା'ର ଉପରେ କାମଟା ନିର୍ଭର କରେ ।

+ × +

ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ଦର୍ପଣ ଆଗରେ ଠିଆହୁଅନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ମନରେ ସେତିକିଟା ଗର୍ବ ନ ଥାଏ, ଯେତିକିଟା ଥାଏ କଳ୍ପନା ଅର୍ଥାତ୍ ହେଉଛି ଠାରୁ ହେଇଥାନ୍ତିଟା ବେଶୀ ଭାବନ୍ତି ।

× + +

'ଗୋ ବାକ୍ୟ ତୁହ ରକ୍ଷାକର, ଅସତ୍ୟ ନୁହଁ ସୌଦାଗର' କଥା ଅନୁସାରେ ସବୁ ବାକ୍ୟରକ୍ଷା କଲେ ସୌଦାଗରମାନଙ୍କୁ ଧନ ପାଇଁ ଯେତେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ନ ହେବ ବାକ୍ୟ ପାଇଁ ତା ଠାରୁ ବେଶୀ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ବେଶୀ ବୁଦ୍ଧିର ଦରକାର ହେବ ।

× × ×

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜାମୁଡାଳି

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଶରତ୍‌ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣ୍ଡିତ ।

ଚନ୍ଦ୍ରର ଗୋଟିଏ କଥା ଜାମୁଡାଳ ଚନ୍ଦ୍ରର ଗୋଟିଏ କଥା
ଜହ୍ନିଲା ବେଳକୁ ଜହ୍ନ ଅଛୁଛି ମୋ ଜାମୁଡ ଲତାରେ
ଜାଳେ ଲାଗେ ଛୋଟେ ପିଡା ।
ଇତିହାସ ଦେବ ଖୋଲି ମୋ ଜାମୁଡାଳତରେ
ଯତନେ ଚାହାକୁ ଶୁଣିବୁ ବୋଲି
ଟିକେ ଚହ ଦେଇ ଶୋଇ ।
ଚଉରେ ବସିଲି ଅଙ୍କ ମୋ ଜାମୁଡାଳରେ
କିଏ ଜଣିଥିଲା ଏଲ୍‌ଜେବ୍ରାରେ ଅଛି ଏତେ ଅଡ଼ ବାଙ୍କ ।
ମାଆ ମଙ୍ଗଳାକୁ ସୁମଣୋ କରି ପ୍ରେଷା ମୁଁ ଦେଲି ଦେଇ
ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୁଁ ଭାବିଲି ବସିଲେ, 'ପାଶ୍ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ' ।
ଲମ୍ବେ ବେଳକେ ନିଜ ଚଢ଼ାଇଲି ମନ୍ଦାଦେଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ
ଟକା ଟକା ଲେଖ ଦଇଣ୍ଡିଗୁଡ଼ାକ ପଡ଼େ ଚ୍ରି ଭୁଣ ଚେଷ୍ଟରେ ।
ସମାଚେଷ୍ଟ୍ ନିଖାଇ ସେହୁ ସଇସାରେ ଚଣ୍ଡେଇ ଅଣିଲି ଜଣି
ମହାଦେବ ପାଶେ ଭୋଗ ଲଗାଇ ତା' ସରୁଦିଏ ବସି ଟାଗି ।
ଚୁ' ପଇସାରେ ଭଙ୍ଗ ଜଣିଅଣି ନିଜ ମୁଁ ଲଗାଏଁ ଭୋଗ
ଗିଲିସ ଚିଲିସ ଦାଢ଼ଚାଳି ଦେଇ ଦୁଇ ଭଦ୍ରରେ ଯେଗ ।
ନବେଲ ଲୁଡ଼ି ମୁଁ ପଢ଼ିଲି ସଦା ଚମ୍ପୁରଣମାନ
'ଦାଢ଼ି-ଅଡା-ଭକ୍ତି' 'ମାର୍କଣ୍ଡେୟ-ମୃଗୀ' ଲେଖେ ଭେଷ୍ଟନ୍ଥେ ମନ!
ସିନେମା ନ ଦେଖି ସେହୁ ପଇସାରେ କଲି 'ଭରନାଥମେଳା'
'ଫ ଭଣ୍ଟେଲ୍ ପେନ୍' ବିଭା ପଇସାରେ କିଣିଲି 'ତୁଳସୀ-ମାଳା'
ବଅଣ ଜହ୍ନର ଜହ ଜାମୁଡାଳ କାଟିଦେଲି ମୋର ଶିଶ,
'ଭଦୋଲ'ରେ ଛୋ ମୁହୁଟ ଚୁଟିକୁ କାଟି କରିଦେଲି ଶେଷ ।
ପାଉଡର ମଖା ମୁହଁରେ ଲେଖିଲି ଚୁଡ଼ିଛେଳ ପର ଦାଢ଼ି
ଧୋତ ପଇପର ଲ୍ୟାଗ୍ରୁ ରଙ୍ଗେର ଭରିଦେଲି ଫେଣ୍ଟ ଶାଢ଼ୀ ।
ପାଣ୍ଟ ଟାଏ ଶାଲ୍ କରିବା ପାଇଁକ ଏତେବେଳେ ମୁଁ ହୁଁ ହେଲି,
ଫଳ ଚାହାରବାଦନ 'ସମାଜେ' ମୁଁ ମୋନାଥଁ ଖୋଜିବସିଲି ।
'ମୋ ନାଥଁ ସେଥିରେ ନାହିଁ' ଏକା ଦେଖି
ହୋଇଗଲି ପାଟି ଅଠା,
ଚେୟାର ଉପରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲି ମୁଁ ହଜିଗଲି ମୋର ଚେତା ।

+ × +

ଜହ ଜାମୁଡ଼ ଲ ସଚେକ ପାଇବ ଚଲେ 'ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟେରିରେ'
'ପରୀକ୍ଷା' ଲେଖି 'ଶୁଖୁଥ' ମୋଚେ ଲେ ପ୍ରାଣପିଚ ଢୁଙ୍ଗାଥରେ ।

ବେକାରର ବିଳାପ

—ଶ୍ରୀ ବେଦୋର ବର

ଗୁଳିସ୍ତ-ପ୍ରସ୍ତୁତି,
କେଉଁ ଦିନମ ଅଭିସାର ପାଇଁ ଜେଲାରେ ଥିବ ବସି ।
ବସି-ସି କେଉଁ ସଧ୍ୟ ପାଟିମା ଅଣ୍ଟିକୁ ଧରିଲ ଗୋଟି
ମେଣ୍ଟକୁ ଏଲ ଅଳ୍ପ ବଚମାର, ନ ଚଲର ଗୋଡ଼ ହାତ ।
ଲେଖିଲେଖିଲେ ଲେଖିଲେ ଗେ-ଭର ଶିଷ୍ଟାଭ ହାତ ହୋଇଲାଣି ଥେ।
ଝଣ୍ଟକଲ୍ ଝଣ୍ଟ ଶୁଣିଲାଣି, ଝଣ୍ଟଲେ ନ ମାନେ ଚଥା ।
ଚମ ମାଥ ହେବା ପାଇଁ ନିଜ ମୁହଁ ସାଜର ଚନ୍ଦ୍ରର କ୍ଷେତ,
ଚନ୍ଦ୍ରରୁସ ନିଜ ଅଭିଧନା କରେ ସାଜ ହୃଦୟରେ ପୀଠ ।
ଖୋଷ୍ଟ -ଖାଣ୍ଟି ଜେଉଁ ଗନ୍ଧାଦା ବନ୍ଧ ମୁଣ୍ଡ ଧରିଲାଣି ମୋର
ଜେଉଁ ଜ ନ ଜ ନ (ଭଗ) ଜଟିନ-ଧ୍ୟାନ; ଜିଣି ଅଭିମାନ ନ ନ?
ଚର ଅଗମନ ପାଇଁ —
କେଉଁ ସଭ୍ୟକେ ନିଜକୁ ନିଜେ ମୁଁ ଥାଏଁ ମୋ ନିଜଚାର
(ଜଂ ଭ) ଚୁହଁ ଚୁହଁ ପଥ ଅଖି ପାଇଁ ସରେ,
ନ ମିଳେ ଚମର ଦେଖା
ସେ ବରହ ଛବି ହୃଦୟ ପଟରେ ନିଜ ଦୁଇ ମୋର ଲେଖା ।
ଚମ ଶ୍ରମ୍ଭ ଚ୍ଛ ଅଥା ଚଦିଷ ଶ୍ରମିବାପାଇଁ ମୁଁ ଏଚେ —
ପରିଶ୍ରମ କରେ; ଜାଣିନା କ ଚଟ-, ନିପାଅ ଜ୍ଞଚରୋ ଚରିଲେ ।
ଜହ-ପାଦ ପ୍ରତ ଲୁଣ୍ଠିଲ ମମତା କେବଳ ଚମର ଅଚେ,
ଏତେଦୁଃଖ ମୋର ଦେଖିଦୃଷ୍ଟା ଚମେ ଜ୍ଞପାଇଁ ନଥାସ ପାଚେ?
(ଏବେ) ବେକେଟେଷ୍ଟ ପିଣ୍ଡା ଚୁଲ ଚୁଲ ଦେଖ
ହୋଇଲାଣି ମୁହଁ ଥଚା,
ଗୋଡ଼ଚଲେ ମୋର ଚୁହ ଫୁଟିଲାଣି, ଜରଜେଗେ ଅସି ଜଥା ।
ଚାକ୍ରି ମନତ ଜର ଜେ ମେଚ ପାଟି ମାଇଲାଣି ଜଣି,
ଜ ଜ ଜ୍ଞାଣ ଅସି ନିଲ୍ଲମ ଭୂପରେ ନିଜନିଜ ଟକା ଗଣ୍ଡି ।
(ଏବେ) ଚାରେ ଅସ ଦେଖା ଦିଅ—
ନ ଅସିଲେ ନିଶ୍ଚେ ପ୍ରଣ ଜେଜର ଜାଣିଥାଅ ଅରହ ଛିପ୍ ।
ନରହତ୍ୟା ଦୋଷ ଜ୍ଞିଷ୍ଟିର ସରୁଠି
ବାଟେ, ଘାଟେ, ଜଳେ, ସ୍ଥଳେ,
ଚଳଙ୍କ-ନାଟିକା ଅଭିନୀତ ହେବ
ଜାତି-ଜାତି-ଜଙ୍କ ସ୍ଥିତିରେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଛାତ୍ରଙ୍କର ଚରିତ୍ରର ପ୍ରାଣରେ ନବଚେତନା ଅଣିବା, ଜ୍ଞାନର ପରିସର ବଢ଼ାଇବା, ଚିନ୍ତନର ବିକାଶ ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ସହ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ହୃଦୟ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅହିଂସା ସାଧନାକୁ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଗଢ଼ିବା ।

(୪ ଦଫାରୁ ଦେଶ ବାଳକ ଚାଳିତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗବଗ୍ଗ

ନାଗବଗ୍ଗଙ୍କ କଲମରୁ
ଜାପାନ୍-ସମ୍ରାଟ୍ ହିରୋହିତୋ ।

ଜାପାନ୍‌ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ରାଟ୍ ହିରୋହିତୋଙ୍କର ନାମ ସମସ୍ତେ ଶୁଣିଥିବେ । ଏ ହେଉଛନ୍ତି ଅମାଟେରାସୁ ନାମକ ସୂର୍ଯ୍ୟ-ଦେବତାଙ୍କର (Amaterasu, the Sun Goddes)ଙ୍କ ବଂଶଧର । ଏଣୁ ଜାପାନୀମାନେ ତାଙ୍କ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ଅତି ଭକ୍ତି ଓ ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ଏତେ ଭକ୍ତି କରନ୍ତି କି ନା ସନ୍ଦେହ । ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ସମ୍ରାଟ୍ କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନ ପାରନ୍ତି ।

ଟୋକିଓ ସହରର ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପ୍ରାସାଦ । ଏହାକୁ ଜଗିବା ପାଇଁ ବହୁତ ଲୋକ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଅସନ୍ତି । ପ୍ରାସାଦ ଚାରିପଟେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ଯାଇ ନାହାନ୍ତି; କାରଣ ଏହା ଜାପାନ୍‌ର ପବିତ୍ରରୁ ପବିତ୍ରତମ ସ୍ଥାନ ! ଅସଲ ଦିନବେଳେ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଯାଉ ନା କାହିଁକି, ଦେଖିବେ ଶହ ଶହ ଜାପାନୀ ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟରେ ବାହାରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଜାପାନୀମାନେ ଭୀରୁ, କିନ୍ତୁ ଭଲ ଧାରଣାର । ଏହି ଧର୍ମର ନାମ ସିଣ୍ଟୋଇଜମ୍ (Shintoism) । ଧର୍ମର ମତ—'ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଉପାସନାହିଁ ଜାତୀୟ ଉପାସନା ।'

ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ସ୍ଥାନ ସବୁଠାରୁ ଉଚ୍ଚରେ । ଜାପାନୀମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ସେ ସେମାନଙ୍କର ଗଢ଼-ମୁକ୍ତ-ଦାତା-ଗୁରୁ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚ । ତାଙ୍କପାଇଁ ଜୀବନ ତ ସାଧାରଣ କଥା—ମରି ପାରିଲେ ଅକ୍ଷୟ ସ୍ୱର୍ଗ ଲାଭ ହେବ !

ଜାପାନ୍‌ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍କୁଲ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ଦପ୍ତରରେ ସମ୍ରାଟ୍‌ଙ୍କର ଫଟୋ ଝୁଲାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଛାତ୍ରମାନେ ତାହା ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ଭକ୍ତି ଦେଖାନ୍ତି । ଫଟୋ ଖୁବ୍ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଲୋକେ ନିଜର ପ୍ରାଣ ସୁଦ୍ଧା ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ସ୍କୁଲ ଫିନ୍‌ଟ୍ରିଟ୍ ଫଟୋ ଖୁବ୍‌ଚି ନଷ୍ଟ ବା ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅମୂହତ୍ୟା ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥା ରହି ଅସିଛି ଯେ କେହି ଲୋକ ସମ୍ରାଟ୍‌ଙ୍କୁ ଉପରୁ ଅନାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ସମ୍ରାଟ୍ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ସମ୍ମିତ ବା ସମ୍ମିତ ମୁଣ୍ଡି କେହି ଛାତ ଉପରେ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ରହିପାରିବେ ନାହିଁ; ଏପରି କି ଘର ଉପରେ ଜାମ କରୁଥିବା ମଜଦୁରମାନେ ସେହି ସମୟରେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଅସିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ସମ୍ରାଟ୍ ଚାଲିଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତାରେ ସମସ୍ତ ଯାନବାହନ ଯିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଯାତ୍ରୀମାନେ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ନ୍ତି, ନଚେତ୍ ଗାଡ଼ିର ଝରକା କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଭିତରେ ରହନ୍ତି ।

ଏହାଛଡ଼ା ଜାପାନ୍ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଅଦ୍ଭୁତ କଥା ଶୁଣିବାର ଅଛି । ଯେତେବେଳେ ହିରୋହିତୋଙ୍କ ପିତା ରୋଗରେ ପଡ଼ିଲେ ସେତେବେଳେ ରାଜ-ଚିକିତ୍ସକ ଗୋଟିଏ ରେଶମ କଳା ଦେଇ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ନାଡ଼ୀ ଦେଖିଥିଲେ । ଦରକାର ବା ଗଲପାଖାନେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଦେହରେ ହାତ ନ ନେଇ କେବଳ ଅନୁମାନ କରି ଯୋଗାଳ ଉଚ୍ଚାର କରନ୍ତି । ଏ ସବୁର କାରଣ, କୌଣସି ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ଛୁଇଁବେ ନାହିଁ ।

କେତେକ ବର୍ଷ ଆଗରୁ ସମ୍ରାଟ୍ ମାଟ୍‌ସୋହିତୋ (ହିରୋହିତୋଙ୍କ ପିତା)ଙ୍କ ଗୋଟିଏ ରେଲ ଷ୍ଟେସନରେ ୨୦ ମିନିଟ୍ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଅଟକି ଗଲେ । ଏଥିରେ ଷ୍ଟେସନମାଷ୍ଟର ନିଜକୁ ଦୋଷୀ ମନେ କରି ଅମୂହତ୍ୟା କଲେ । ଏହି ସମ୍ରାଟ୍ ଯେଉଁ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିଯାଉଥିଲେ, ସେହି ରାସ୍ତାର ଧୂଳିକୁ ପବିତ୍ର ମନେକରି ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ଘରକୁ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ହିରୋହିତୋ ଅନ୍ୟ ସମ୍ରାଟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୃଥକ । ସେ ଜଣେ ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତ । ଜାପାନୀ ଭାଷା ସହିତ ସେ ଇଂରାଜୀ, ଫରାସୀ ଓ ଜର୍ମାନୀ ଏହି ତିନି ବିଦେଶୀ ଭାଷା ଆୟତ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ତା ଛଡ଼ା ରାଜନୈତିକ ବିଜ୍ଞାନ, ଇତିହାସ, ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜ୍ଞାନ, ରସାୟନିକ ବିଦ୍ୟା ଓ ପ୍ରାଣିତତ୍ତ୍ୱ ବିଜ୍ଞାନ ତାଙ୍କୁ ଭଲରୂପେ ଜଣା । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ଇଂରାଜୀ ଓ ଜାପାନୀ ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ନ୍ତି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଜାପାନୀ ସମ୍ରାଟ ନିଜ ଦେଶ ଛଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଯାଇ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବିଜୟପୁର ହିରୋହିତୋ ୧୯୨୧ରେ ପ୍ରଥମ ଇଉରୋପ ବୁଲିଗଲେ । ବାହାରେ ରହି ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନର ପରିସର ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଗଲା । ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ରାଜ୍ୟର ଯିବା-ବେଳେ ଜାପାନର ଯାନ ବାହାନ ଯିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା, ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହିଲେ, "ଜଣେ ଲୋକ ପାଇଁ ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କୁ ବନ୍ଦ କରିବା ବି କୋଉସି !"

ରାଜ୍ୟର ଶାସନ କ୍ଷମତା ନିଜ ହାତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଲୋକଙ୍କ ମତ ନେଇ କାମ କରନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ, ସେ ଏହି ଚୀନ-ଜାପାନ ଯୁଦ୍ଧର ବିରୋଧୀ । କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଛି । ୧୯୪୦ ସାଲ ଆରମ୍ଭରେ ଜାପାନର ଯୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସହିତ ସଂଘର୍ଷର ଆଶଙ୍କା ଦେଖି ସେ ଗୋଟିଏ ଇଂରାଜୀ ପଦ୍ୟରେ ଲେଖିଥିଲେ:-

"At the beginning of the New year, We pray that East and West will live to-gether and prosper."—ଇତି

ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ପଣ୍ଡା ।
୧୦୭ ନମ୍ବର ନାଗବଗ୍ଗ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

କବି ମେୟୁକୋଭ୍‌ସ୍କି

କବି ମେୟୁକୋଭ୍‌ସ୍କିଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ସାର୍ଥକତାର ଅମୃତ-ଛବିକୁ ଆଜ ଏଠା ରୁଷ-ବାସୀ ନୁହେଁ, ସମସ୍ତ ଜଗତ ଅପଲକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଅଛି ।

କି ସୁନ୍ଦର, ସ୍ମୃତିରେ କବି ମେୟୁକୋଭ୍‌ସ୍କି ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ !! ବିଧାତାର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଶୀର୍ବାଦ ତାହାଙ୍କର ଜୀବନ ଉପରେ ଝରି ପଡୁଥିଲା ! ସବୁଠୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କଥା ହେଉଛି —ତାହାଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ଓ ବୁଦ୍ଧି । ସେ ଅତି ଅଳ୍ପବୟସ ଭାବରେ ଓ ଭାବ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବିଶ୍ୱ ସୋପାନରୁ ତାହାଙ୍କର ଜୀବନ ଧରାଟିକୁ ଉପରକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ଦରିଦ୍ରତାର ବିଦାରୁଣତା ତା'ର ଗତି ଫେରାଇ ପାରିବ ।

କିନ୍ତୁ ବୈଶାଖି ଗୌଦ୍ରର ଭାପସର, ଭସ୍ମୀ-ଭୂତ ଦରିଦ୍ରତାର ଭୂପରେ ସେ ମେକ ଉଠି-ଥିଲେ ସଦା ଚଳଚଳ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଅତି ପିଲାଟି ଦିନୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ "ଜାତି-ପ୍ରୀତି-ବାଣୀ" ଝଙ୍କାର ଉଠିଥିଲା । ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଜ ଗାଉଁକୁ ଯାଇ ପାଠରେ ଗୋଡ଼ ଛାଡ଼ି ବନ୍ଧୁତା ଦେବାର ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିଲେ ।

ଶତ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଶତ ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟତା ଭିତରେ ସେ ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ-ପଥରେ ନିର୍ଭିକ ବୀର ଭାବେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କି ସୁନ୍ଦର ସେ କାହାଣୀ ! ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାହାକୁ ସ୍ୱାଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ସେ କବି ହେବେ ବୋଲି ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଭାବି ନ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଚିତ୍ରକର ହେବାକୁ । କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ହଠାତ୍ ତାହାଙ୍କର ଜୀବନ ଧାରାଟି ବଦଳି ଚାଲି ।

୧୯୧୩ ସାଲର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ଭଦ୍ରେଶ୍ୱର-ପଲ୍ଲୀ ଲେଖକମାନଙ୍କର ରଚନା ସଙ୍କଳନରେ କବି ମେୟୁକୋଭ୍‌ସ୍କିଙ୍କର କେତୋଟି କବିତା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ରଚନା ହେଉଛି "ଭ୍ଲାଡିମିର ମେୟୁକୋଭ୍‌ସ୍କି" ନାମକ ବିୟୋଗାନ୍ତ ନାଟକଟି । ଯାହା ଦରିଦ୍ର ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର କରୁଣ ମର୍ମ ବେଦନା ଏହି ନାଟକର ପତ୍ରେ ପତ୍ରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଫୁଟି ଉଠିଛି । ମାନବତାର ଅନ୍ତସ୍ଥଳ ଦୁଃଖର ଭାବ କବି ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଅଛନ୍ତି । ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇ ଲୋକେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି । ଆଜ ମେୟୁକୋ-ଭ୍‌ସ୍କି କହି ଅଛନ୍ତି—ତାଙ୍କର ସାମର୍ଥ କେତେ-ଟିକେ ? ସହାନୁଭୂତି ଛଡ଼ା ଅଉରା କଅଣ ତାଙ୍କର ଦେବାର କିଛି ଅଛି ?

ସେ ନୂତନତା ପଛ ପାଗଳ ହୋଇ ଯାଇ-ଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେ ପୁରାତନ ଛନ୍ଦର ଶରଣାପନ୍ନ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି, ସମାଲୋଚକଙ୍କର ଭ୍ରୂକୁଟିକୁ ଭୋମୋଟ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଇ ।

ସେ ଅନେକ ବହି ଲେଖି ସାରି ଅଛନ୍ତି । "ଦି' ଲାଭିଡ ହିଜ୍ ଷ୍ଟ୍ରାଇଜାର୍ଷ"—"ମେଣ୍ଟିରିଅ ବାଫ" ଇତ୍ୟାଦି । ଏହାପରେ "୧୫୦,୦୦୦,୦୦୦" ନାମ ଦେଇ ତାହାଙ୍କର ଏକ ମହାକାବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥଟି ସାମଜିକ ବିପ୍ଳବ ନେଇ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ।

କବି ମେୟୁକୋଭ୍‌ସ୍କିଙ୍କର ମେଧାଶକ୍ତି ଥିଲା ଅନନ୍ୟ ଅଦମ୍ୟ । ତାହାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଜ୍ଞାନର ତୁଳନା ନଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ବିପ୍ଳବୀ, —ସୋଭିୟେତ ଅଧିବାସୀମାନେ ତାହାଙ୍କର ନାମ ଆଜ କୃତାଞ୍ଜଳି ମୁଖରେ ସ୍ମରଣ କରନ୍ତି । ଷ୍ଟାଲିନଙ୍କ ଭାଷାର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି କରି ସେମାନେ କହନ୍ତି—"ଆମର ସୋଭିୟେତ ଆମଲର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବି ଥିଲେ ମେୟୁକୋଭ୍‌ସ୍କି ଏବଂ ସେ ଆମ ତାଙ୍କର ଆଜିର ଅନୁପ୍ରାଣିତ ରହିଛି ।"

—ଭୂମାସ୍ତ ଶୈଳବାଳା

କ୍ରୟନ୍

ଅଜା,

ମୁଁ ଜଣେ ନାତି/ନାତୁଣୀ ହେବାକୁ ଚାହେଁ; ମୋର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷରୁ କମ୍ । ମୁଁ ସତ୍ୟ ସାହସ ସେବା ଓ ଅହିଂସା ପାଳନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ଦାୟାଦର ନାଗରୀ ଦଳରେ ମୋ ନାମ ଲେଖାଇ ଦେବେ । ମୁଁ ଏହି ସହ ୫୦/୫୦୨ ର ଡାକ ଟିକିଟ ପଠାଇଲି ।

ତୁମ ସ୍ନେହର ନାତି/ନାତୁଣୀ

ଶ୍ରୀ _____

ଠିକଣା _____

ତାରିଖ

ନିଶ୍ଚୟ! ନୋହିଲେ ଟଙ୍କା ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ବିଜୟ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ିବା —୫୧୧ ଧୂଳିଭଙ୍ଗ, ଶୁଷ୍କତାବିହୀନ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'କାମଦେବଘୃତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରା ୫୫୧ । ଅସାଧ୍ୟ ଶିଳ, ବାତ, ଷ୍ଟେଫ୍‌ଟ୍ରିକା, କୁଷ୍ଠ ଚାଟିକ୍ୟପାଇଁ ପ୍ରଭାକର ଚର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଭିଷଜବୈଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଫୌଜ—ଭିଷଜ ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S.
ପୋ: ଝାଣ୍ଡିରମଙ୍ଗଳ କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଖବର ଅନ୍ତର

ଦେଶ

ଶାସ୍ତ୍ରବାଦିକ ବିରୋଧ ଚରମ ଭାବରେ ଚାଲିଛି । ତାହାରୁ ଅହମଦାବାଦ ଓ ବୋମ୍ବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଡ଼ପଡ଼ିଛି । ଅହମଦାବାଦରେ କ୍ଷୀଣ ଭାବରେ ହତ୍ୟା ଲୀଳା ଚାଲିଛି ।

ଗଭର୍ଣ୍ଣରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗଠିତ ସାଂବାଦିକ ପ୍ରତିନିଧି ପୁଣି ଏକ ବର୍ଷପାଇଁ ବେହାରର ଶାସିତ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ପାସ୍ ହେଲା । ଅମେରି ସାହେବ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହେଇ ଦୃଢ଼ କଥାର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଦୁଇ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ-ମାନେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଅସ୍ତ୍ର କରି ଦେଲେଣି । କୋଲାରେ ସୁବାଷବାବୁଙ୍କର ଘର ଖାନତଲାସ ହେଲା ।

ବିଦେଶ

ବଲ୍କାନ ଯୁଦ୍ଧର ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ଶେଷ । ଯୁଗୋସ୍ଲାଭିଆ ଅସ୍ତ୍ର ସମର୍ପଣ କଲା । ଗ୍ରୀସ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ତାହାହିଁ । ଲଣ୍ଡନ୍ ଶାସନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ଲଂସ୍ପାଲୀମାନଙ୍କର ଡର ଦୂରହେବାର ଜଣାଯାଏ । ଭାରତରୁ ସେଠାକୁ ସୈନ୍ୟ ଚାଲାଯାଇଛି । ଜର୍ମାନର ଇଚ୍ଛା ଚେକୋସ୍ଲୋଭାକିଆକୁ ଜେଲେଷ୍ଟାଙ୍କ ଦଖଲ କରିବା । ପୁଣି ଇଟାଲି ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ଜିଯସ୍ପାଗରକୁ ଜେରୁଜାଲମ୍ ଭିତରେ ଚାଟ ଖୋଜୁଛି । ଜର୍ମାନ ଖେଳୁଥିବାମାନେ ପୃଥିବୀର ଉତ୍ତମ ଲିଗ୍ ଅ ମଧ୍ୟରେ ଅତ ଅଦ୍ଭୁତ ଏବଂ ଅଲୌକିକ ଭାବରେ ଅତିକ୍ରମ କରି ଅନେକ ସହିତ ଓ ବନ୍ଦର ଦଖଲ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଶରରେ ପହଞ୍ଚିଲେଣି ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ତୋଗ୍ରେକ୍ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରିଟିଶଙ୍କ ହାତରେ ।

ଆଟଲାଣ୍ଟିକ ସମର ଗୁରୁତର ହେଉଛି । ଜର୍ମାନ ଶ୍ରୀଲଙ୍କାରେ କେତେକ ଅଂଶ ଦଖଲ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ।

ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ସମର ସରଞ୍ଜାମକୁ ନ ଜଣାଇ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ସୈନ୍ୟ ସରବରାହ ହୋଇ ଥିବାରୁ ସେଠାର ଜନମତ ଉତ୍ତେଜିତ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିକଟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।

ଲଣ୍ଡନ ଉପରେ ଜର୍ମାନମାନେ ଗତିତମ ବୋମା ବର୍ଷଣ କଲେ । ଲଣ୍ଡନର ଧନାଢ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଇଏଷ୍ଟଏଣ୍ଡ ଶ୍ମଶାନରେ ପରିଣତ ହେଲା । ବିଖ୍ୟାତ ବ୍ରିଟିଶ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଲର୍ଡ୍ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍, ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବୀ ଆହତ ହୋଇ ମୃତ ହେଲେ ।

ଉତ୍ତର ଆୟାରଲେଣ୍ଡ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗୋଳା ବର୍ଷଣ ହୋଇଛି ।

ଏଣେ ଜାପାନ ଚୀନର ଦକ୍ଷିଣ ଉପ-କୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନ ଦଖଲ କରିବାରେ ଚେଷ୍ଟିତ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ନିଂପୋ, ଓଏନଗର୍ଣ୍ଣ ଓ ଫୁଗର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭୃତି ବନ୍ଦର ଜାପାନ ଅଧିକୃତ ହୋଇଛି । ଜାପାନର ଦକ୍ଷିଣ ଅଭିଯାନରେ ଏହା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର ।

———

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅପୁତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏ ଟାକା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଅମିତ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରଚିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ରତିବଳ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୨ଟାକା ଏକଟାକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ଅର୍ଥ ଦରକାରରେ "ଦୈବଚଣ୍ଡିକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଶିକୁ ଦୁଇଟାକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗବଟ୍ଟ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଆୟୁର୍ବେଦିକ୍ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଘାବଜାର, ପୋ. —ଭଦ୍ରକ ।

ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ଟ ୨୦୯ କା ପୁରସ୍କାର !

ବହୁବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ପରିବାରୀ ଅନୁରୋଧରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୁପା ୮ବ ବହୁ ସୁନ୍ଦର ପଥରର ମେହାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସବୁ ସୁଲଭରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଦିନରୁ ଅଳ୍ପଯାଏ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ସୁନ୍ଦରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ତାହାର ସୁକଚତ୍ରରେ ଅମ୍ଭେମାନେ କାହାରକୁ ବୁଲିକ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ତଳ୍ପ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଅମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦେଖି ପଣା ଧରିପାରିଲେ ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କ ୨୦୯କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଘା ବଜାର, ପୋ:—ଭଦ୍ରକ ।

• ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ୍ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଭାଷକ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁରବସ୍ଥା ଦୂରୀକରଣ, ବର୍ମାରେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତେତ ଏବଂ ବର୍ମାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସେଠାର ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ଧାର୍ମିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବସାୟ ଜଗତ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ, ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାହକ ଟ୍ରାଏ, ଭାରତବର୍ଷ ସକାଶେ ଦେୟ ଟ୍ରାଏ । ଠିକଣା—ନ ୬୧।୭ନ, ୩୦ନମ୍ବର ବଜାରବେଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

ସ୍ୱ0ବାଦ

ଅମ୍ଭେ ନୂତନ ଧରଣର ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଥାଉଁ । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତିଷ ଗଣନାକରି ଶୁଦ୍ଧଶୁଦ୍ଧ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଥାଉଁ । ଥିବରେ ମାତ୍ର ପଞ୍ଚଷଷ୍ଠିପୃଷ୍ଠ ।

୧ । ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକାର ପାରିଶ୍ରମିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ । ୨ । ସପ୍ତଷ୍ଟି ମାନ ପଥରେ ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ । ୩ । ବିବାହ ଚଳନ୍ତିକ କୋଷ୍ଠୀ ଏକୁଳ ଟ୍ରାଏ । ୪ । ଅଳ୍ପ ଜ୍ୟୋତିଷ ଅନ୍ତରଦଶା, ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତରଦଶା ଫଳ ଏକୁଳ ଟ୍ରାଏ । ୫ । ସପ୍ତଷ୍ଟି ଆୟୁର୍ଦ୍ଦାୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ । (ଜନ୍ମର ଠିକ ସମୟ ଓ ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ ଜାଣିନାହିଁ ଦିନ ଦେବାପରି ଭୁଲିବେ ନାହିଁ)

ଠିକଣା – ଶ୍ରୀଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁ ମାଷ୍ଟର ଚୁରୁଣାବଜାର, ବଦକ ।

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ ଜଅଇଷ୍ଟ

ଫଟୋ ଗ୍ରାଫର, ଚୌଧୁରୀବଜାର—ଭଦ୍ରକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଏହି ଚୌରାସି ସ୍ଥାନରୁ ପାଇ ପାରେ ବଅପାର ପାରେ]

Printed & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by G. C. Mahapatra and Pished from Dagaro Office, Bhadrak.

Digitized by www.udiyaa@gmail.com

ମାଡ଼ଭି୪- -ମାଡ଼ଭି୪- -ମାଡ଼ଭି୪

ଯୁକ୍ତ ବା ଅନୁଚିତ ଅଭିକରେ ପ୍ରଭାବିତ ନ ହୋଇ ନିସ୍ପୃହ ଜୀବରେ କିଛି କିଛି ପଞ୍ଚୟ କରି ନିଜର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ ଅଟଳ ସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ । ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅନିଶ୍ଚିତତା ଓ ଦୁର୍ଗତିରେ ଅର୍ଥିକ ଜୀବନଯାତ୍ରାହିଁ ଏକମାତ୍ର ନିରାପଦ, ଲାଭଜନକ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଯୋଜନା ଜାଣି ।

ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ "ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ"ରେ ବୀମା କରି ବା ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଲାଭବାନ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ଼ ଅଫିସ—କଲିକତା

ସୁଦୃଢ଼ତାର ସୂଚନା—

ମୋଟ ଚଳନ୍ତି ବୀମା ୧୭ କୋଟି ୨ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ମୋଟ ବୀମା ଚାଣ୍ଡି—୩ କୋଟିରୁ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି—୩ କୋଟି ୫୭ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ୧୯୪୦ ରେ ନୂତନ ବୀମାର ପରିମାଣ ୨ କୋଟି ୨୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।

ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ !

ଏନ୍ ଦତ୍ତ
ସେକ୍ରେଟେରୀ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ୍, କଲିକତା ।

ଅର୍ଗେନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିଃ ।
ଚୁଡ଼ାଗଟ୍ଟୋଳି, କଟକ ।

ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କ ଲିମିଟେଡ

କଟକ ଶାଖା--

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କର କଟକ ଶାଖା ମଙ୍ଗଳାବାଗସ୍ଥ ବାସନ୍ତ ଇନ୍‌ସୁରେନ୍ସ ବୋଠାରେ ଖୋଲା ହୋଇଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବେଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ଉପରଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ ।

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ **'ସଂଘର୍ଷ'** ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ଦେଇ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ **'ସଂଘର୍ଷ'** ପାଇବେ ଓ ସମିତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ସୁଦୃଢ଼ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ସାହିତ୍ୟ-ସେବାରେ ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂପାଦକଙ୍କଠାକୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି— ସମିତିର ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଠାକୁ ଚିଠି ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ— ଚିଠି ପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ଠିକଣା
କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର ସଂପାଦକ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
"ନୈବେଦ୍ୟ" ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାବଟକେଳି

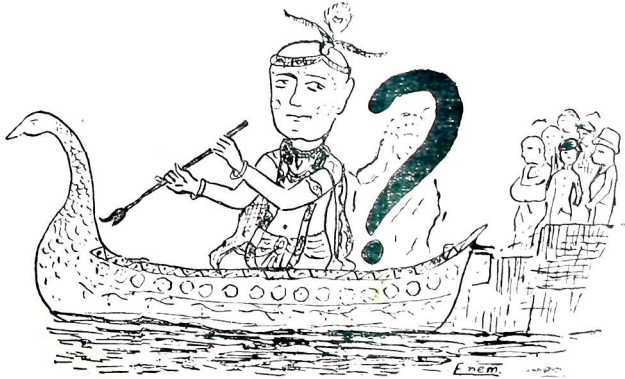

ସ୍ଥାନ – ଚକ୍ରତୀର୍ଥ (ମହାନଦୀ) ।

ନାରୀ – ଆଗୋ ଓଡ଼ିଶୀ ନାରୀ ଯଦି ଚାହାରବ ପାରି
ଜଣ ଜଣ କରି ଦିଅ ଘାଟ କରଡ଼ି ।

ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷ ୨୪ଶ ସଂଖ୍ୟା ବୈଶାଖ ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ

ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ଏହା ପୁରାତନ ରସାୟନିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ବାତରକ୍ତ ଓ କୁଷ୍ଠ ଆଦି ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟଧ୍ୟ, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ରୋଗରେ ପ୍ରକାର ବେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ଲକ୍ଷଣରେ ମାଂସପେଶୀ ଫୁଲିବା ନାନାପ୍ରକାର ଛିଦ୍ର ବା ବିକୃତ ଚିହ୍ନ, ଫୋଟକା, ଚୁଲୁଚୁଲା ଚାରିଦିନ ଅବସାଦ, ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ବେଦନା ଅଳସ୍ୟ, ଅବସନ୍ନତା, ମାଛିକା ଓ କଣ୍ଡୁଳ ସ୍ପର୍ଶ । ଓ ଦୋଷ୍ଟକ୍ତା ଛୁଟ ଉପସର୍ଗମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ରୋଗ ମାତ୍ରେ ଦୁଷ୍ଟରକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅମୃତ ଏହି "ଭ୍ରାମରୀ ରସାୟନ" ଏକମାତ୍ର ପରମ ମହୌଷଧ । ଏହା ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ଜଳେ ଜଳେ ବୁଝିପାରିବ । ଏକମାତ୍ର ସେବନ ଉପଯୋଗୀ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୮ ଟ୍ରାମରୀ ଟେଲ:—ଏହା ଦେହରେ ମାଲିସ୍ କଲେ ଦେହର ଛିଦ୍ର ଛୁଟ ଅତିରେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏକଶିଶି ୧୮ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ୧୮ଟଙ୍କା ମାତ୍ର । କାୟାକଳ୍ପ ଔଷଧାଳୟ

ବୈଦ୍ୟରାଜ:— ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ଆଳକାପୁରୀ ବଜାର, କଟକ ।

ଆଗ୍ନେୟ ମୋଦକ

ମଳବଦ୍ଧତା ସମସ୍ତ ରୋଗର ମୂଳ । ସେହି ହେତୁ ଦୁଷ୍ଟମଳ ଯେପରି ଦୈନିକ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ, ସେପ୍ରକାର ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେଇଁମାନେ ଅଳାଳ୍ୟରୁ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ହେବ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅମ୍ବର ଏହି ମୋଦକ ଦୈନିକ ଗରମ ପାଣିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ଦୁପାଇରେ ସେବନ କରି, ସମାନ୍ୟ ଗରମ ଦୁଧ କିମ୍ବା ଚା ସେବନ ପାଣି ପାନ କଲେ କୋଷ୍ଠ ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଜନ୍ତ୍ରେ ନା ଦକ୍ଷିଣ ସକାଳେ ଭୁଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ହୋଇଯିବ ତେବେ ହେବନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏହି ମୋଦକ ସେବନ କଲେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରତିଥିର ପରିପାକ, କ୍ଷୁଧା-ବୃଦ୍ଧି, ଦେହରେ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି, ମେଦ ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ୱର, ଶୂଳ, ପେଟର ଦରଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ହୋଇ, ଝାଡ଼ାଲୁ ସାଧାରଣ ଧାରାରେ ପରିଚାଳ ହୁଏ । ଅତିରିକ୍ତ ଔଷଧ ସେବନ କରିଲେ ଭୁକ୍ତ ନିୟମିତ ଝାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧୬ମାତ୍ରାଲୁ ୫୦୮ ମାତ୍ରାଲୁ ୫୧୬ ।

ଠିକଣା: ଶ୍ରୀଯୁତ ଗରୁଡ଼ଲ୍ ଔଷଧାଳୟ, ଷ୍ଟେଟ୍‌ବେଙ୍କ୍ ରୋଡ୍—ପୁରୀ

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଅମୃତ

(ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ୍)

ବରେସ, ବାତ୍ତ, ପେଟ କାମୁଡ଼ା, ଝାଡ଼ା, ଗିଠା ଘା, ସ୍ତ୍ରୀବ୍ୟଥା, ବଥ, ପ୍ରୀହା ଏପ୍ରକାର ସେ ରୋଗରେ ରୋଗରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଦେଖା ଚମତ୍କାର ଫଳ ଅବିଶ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ଥ ଘରେ ଏଇ ଶିଶି ରଖିବା ଜରୁରୀ ଅବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାରତବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ଭାରତୀୟ ଚେରମୂଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର, ଚାରିଶିଶି ଟଙ୍କାଅଣା ।

ଠିକଣା—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏଣ୍ଡ୍ କୋ: (ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ୍)

ପଞ୍ଜାବ

ଶାଖା, ଅମୃତସର—ବାଲେଶ୍ୱର, (ଓଡ଼ିଶା) ।

ମନମୋହନ ଯାଦୁ ମଲମ ।

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସବୁ ଏହି ଔଷଧକୁ ଛଣ ଗୁଣ ମିଳିତ ଯାଦୁ ଭେପରେ ପାଲିସ କଲେ ଯଦୁ ଭଳି ହୋଇଯାଏ ଫୋଡ଼ା ଜଳା ହୁଏ ନାହିଁ, ଲାଗରେ ଦାଗ ଲାଗେ ନାହିଁ ଏହି ମଲମରେ କୁଣ୍ଡିଆ, ଜାଙ୍ଘ, ମଚଳା ଭଳି ହୁଏ ଓ ଚିହ୍ନ ହୋଇଥିଲେ ଜିଯୁଟିକ ଚିହ୍ନା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଏହା ଲଗାଇଲେ ଅରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଅସଲ ଦାନ୍ତ ମଞ୍ଜନ

ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦାନ୍ତ ମୂଳ ଫଳିବା ଓ ଦାନ୍ତ ମୂଳରେ ପଜ ହେବା, ପୋକିଆ ହେବା, ଦାନ୍ତ ଗେଇ ଶାଇବା ଓ ଦାନ୍ତ ହଲୁଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଦନ୍ତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନାନାପ୍ରକାର ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ କରେ । ପ୍ରତି ଟିନ୍ ୫ ୦ ।

ଅସଲି ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳ

ଏହି ଔଷଧ ମୁଣ୍ଡ ଠାରୁ ଗୋଡ଼ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଷ୍ଟଧାତୁ ଜାନ ଟଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, କୁଣ୍ଡିଆ, ଜାଙ୍ଘ, ମଚଳା ଫୋଡ଼ାଫୁଡ଼ା, ଛାତି ଦରଜ, ଅଣ୍ଡାଦରଜ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ ଅତେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ।

ଠିକଣା: ଅସଲି ପଞ୍ଚଗୁଣା ତୈଳ ଅଫିସ୍- କଟକ

ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚିଲ୍ଲୋଲ୍ଲ

ଛନ୍ଦ ବନ୍ଦ ନନ ଗନସ୍ମ ନବ ନବ ବଣ୍ଟିଲ୍ଲ ସର୍ ଅମ ଓଡ଼ିଶାର ନୂଥ ନାଃ ଏ ଗୋପୁରୁଲରେ ଛରେ ବଲ୍ଲଦନ ନିଛ୍ଛନ୍ତ ନୂଥ ନୂଥ ନାଃ ଦେଗାର ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରୀଲ୍ଲ ମଲ୍ଲସ୍ମୃଣ୍ଟି ଥି, ଦେଶରେ ଉଦାବନା ଥଥ, ଗାଲ ଠବର, ଅଥବର, ମୁଗ୍ ଚୁଲ୍ଲ, ଗାଣ୍ଟି ଓଡ଼ଥ, ଝଡ଼ଥ ଧଡ଼ଥ, ଝଠିଥ ପଛଥ, ବଢ଼ିଥ (ବଢ଼ି ଶବ୍ଦରୁ) ମଲ୍ଲୁଥ ଓଡ଼ିଥକ ଜଗତ ପ୍ରାଣରେ ଦେଖ୍ ମୁଦେ ମୁଦେ ଉସ ଅଗି ଛ୍ଲ ଦେଖନ୍ତ୍ରି ।

ନଥିଥ ଝାଲ୍ଲ ପିଣ୍ଡ ଉଦ୍ଦ୍ଲଲ୍ଲଥ ନଥିଛିଥ ଗର ଦନ୍ତାରେ ଅଗି ଅମ ନାଃସାଦ୍ଦେବ ଠିକ୍ ସମସ୍ଦୋଧ-ଯୋଗୀ ଉଛଦେଃଥ ଦେଖନ୍ତ ଦ୍ଦଃଥ ଗଡ଼ପଡ଼ଥ ପାଃ ଠାରେ ଅଗସ୍ମ୍ ବଣ୍ଣଦେଲେ- । ସେବ ସୁଦ୍ଦ ସ୍ଲଲ୍ଲଶ୍ରୁକ ନାଗଦେଲ ଏ ବଂଶ ଶ୍ରୀଗାଣ୍ଟି, ବୁଢ଼ା ଜ.ଜ୍ଲାଳ ଉଠ। ଯାଜ୍ଲାଳ, ଉଲ୍ଲ ଦୋଃ୍ଟ୍ ଅଥ୍ ଦୋଃ ଦୋର ଚାଣ୍ଟ୍ରୋ, ମୋଲ୍ଲଗାଣ୍ଟ୍ରୋ ଉଦ୍ଦ୍ୟାଣ ସୁଦ୍ଦ୍ରେ ଲେଦେ ଦ୍ଦ୍ଲ ଅଗିଲେଣି ! ଅଥ ସେ ଯୁଦ ନାହିଁ ତ ସେ ଓଡ଼ିଶା ନାହିଁ । ଅଥ ନନ-ନନ୍ଦନ ସ୍ଲଲ୍ଲଶ୍ରୁକ ନାଗଦେଲ ଉଦ୍ଦ ଚନ୍ଦନ ଯାଃ। ଦୀଦେ ଦୀଦେ-ପାକ୍ଦ ଦେଖନାହିଁ ।' ଗ୍ା'ର ବାଦେ ସ ବସାପାଳଲ୍ଲ, ବା ମାଥଦ୍ଦେଲ ମ୍ଲ୍ଲ। ସୋଗଦ୍ଦ ଲ୍ଲ, ନଲ୍ଲ୍ଲ। ସୋଗାଳାଥ ସ୍ଲଲ୍ଲମାନେ ଏବେ ବି ସେ ଗ୍ରାଦଗ୍ଧ ଓ ଶ୍ରିଣ୍ଟ୍ରୁଲ ଗ୍ରିଣ୍ଟ ସେଲ୍ ସ୍ଲଲ୍ଲଶ୍ରୁକ ନଗଦେଲ୍ ନାଗଦେଲ୍ଲ ଶ୍ରେଦେଲ୍ଲ୍ ସ୍ଦାନ୍ତ୍ରି । ଏଃଶ-ଚନ୍ଦ୍ରୁ ଉଲ୍ଲ୍ଲମାନେ ଗାଦ ସେଣ୍ଟ ଦୋଃ୍ଟ ନଗ୍ରିଣ୍ଟାଲ, ମସ୍ଥ୍ଲ୍ ବ୍ରୁଣ୍ଟ୍ ବ୍ଦଳ୍ଲରେ ବସ୍ଦ୍ରୁଣ୍ଟ୍ରେ ଦ୍ଲ୍ଲ ଆଗଦ୍ଲ ନ ବଦ, ଦ୍ଦାରେ ସ୍ଦିଗ୍ଦେଃ ନ ଦ୍ଦଲ୍ଲ ନାଦ୍ଦ୍ଦ ଚ୍ଦ୍ଦ ପାର୍ଥ ନାଗ୍ଦ୍ଦାଳ । ଏଗ୍ଦ୍ଦ ଦେଶ୍ଦରେ ଅଥ୍ଦ ଯଦ ଚ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ନୂଥ ଥ୍ଲ୍ଲ ପାଣ୍ଟ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ଯାଦ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ପ୍ରଗ୍ଦ୍ଦ ବ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ନାଗ ଦେଦ୍ଦ୍ଦ ବ୍ଦ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ଗ୍ଦ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ଦ୍ଦ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ଦ୍ଦ୍ଦ୍ଦ୍ଦ ଦ

ନାଲିଖ—

ଏଇ ତମାଇ ଜଳିବା, ପ୍ରାଣ ଚାଲାଇଛି ଦିବା
ଜଳାହିଲେ ଖାଇଛି ଧରୁ ଗେଇ ବାଳିକା ।

ଗୋଟି—

ଅବ୍ଦ ହୁଣ ନାଲିରେ, ବଧ ପଡ଼ଛି ଅଣ୍ଟରି
ଅମ ଜଳିବାକୁ ତମେ ଧରି ଛାଣ୍ଟେ ।

ନାଲିଖ—

ମାଟିକ ଅଛ ବାଳିନ, ସୁଜଳିବ ଧୋଇ ଚରଣ
ଏଇଣ ଲୁଣ ଜଳମାନ ଗେଣେ ଜାଣାନ ।

+ + +

ଅବଶ୍ୟ ମାନ ଅଛ ଅବ୍ଦରେ ପଣ୍ଡିତାଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧେ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମ୍ବ ଚାଲିଯାଇଛି ଏବେ ଆମ୍ଭ-ମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଏକ ଗ୍ରନ୍ଥ କେଉଁଦେବେ । ଚାଲିଯାଇଛି ଏହି କହି ଚାହିଁ ନାହିଁ । ତେବେ ଏତେ କହିପାରୁ ଯେ ଉଚ୍ଚିତ ଚିତ୍ରପଟ୍ଟ ଅଜନିଲ୍ ଜେଉଁଦାଳକ ମୃତ୍ତ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଦୋଷଛୁଟ ଜଳଜଳିବ ଚାଲିଲ ନ ହେବ । ଏ ଦେଶରେ ଯେଉଁଦେ ଚିତ୍ରପଟ୍ଟ ଅଜନିଲ ବ୍ୟବହାର ସଦ୍ୟାଶ୍ରୁଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଥମ ବିଚାରଲ, ସେଦିନଠାରେଲେ ଅମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଁଲ୍ ଯେ ପାପ ଚିତ୍ରପଟ୍ଟାଳ—ଜାମ୍ବ ମନ ଓ ବାକ୍ୟ । ଯେ ଜାମ୍ବୁରେ ପାପ ନ କରିଛି, ଯେ ମନ ବା ବାକ୍ୟରେ ପାପ କରିବା ଜଣିଛି ନୁହେ । ଦେଶ ଜଳ ମାନ୍ଦ୍ରେଷ୍ଟଙ୍କୁ ଚାଲିଛି ଦେବା ମାନ୍ଦ ବାକ୍ୟରେ ପାପ କରିବା । ଅଜ୍ଞ ଯେଉଁ ଜଳକ ସ୍ୱାଧୀନ ଜ୍ଞାନ-ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଢ଼ିବା କରିବା ପାଇଁ ସରେ ବଳିଛନ୍ତି ଯେମାନଙ୍କର ମନରେ ପାପ ଚାଲିଛି । ଦେଶ୍ରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚିତ ଚିତ୍ରପଟ୍ଟ ଯେଉଁ ଚିତ୍ରପଟ୍ଟ ଗୋଟ୍ଟ ଅଟିଛରେ ଚାଲିଅଣାର ଏକ ଚାଟିରେ ଏ ଚ୍ଛିବ, ତାର ଅଜନ ବଳିଲେ ବାଳିଜେନ୍ତା ଜଣେ । ଏହି ଚାଲ୍ଲ ଚାଲ୍ଲ, ଏକ ଜେଲ, ଜଣେ ଚାଲିବାକ ଅମ ଜନ୍ମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚାଲ୍ଲ ଚ୍ଛିବ ଚାଲ୍ଲ ଚ୍ଛିବେଲ । ଏ ଅପ-ମାନ, ଅମ ପକ୍ଷରେ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚାଲ୍ଲ ଚାଲ୍ଲ ମାନ-ଷ୍ଟ୍ରେଟ ପକ୍ଷରେ ଏବଂ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଚ୍ଛିବ ସଚ୍ଚାଲ-ଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅପ୍ରତ୍ୟ ।

+ + +

ଯେ ଯୁଗରେ ହେଲେ ଧର୍ମ—ଦୂରେ ଅଛନ୍ତି ଅଧିକ ମାନ । ଏହି ଏ କଳିକାଳରେ ଉଚ୍ଚ ଚ୍ଛିବ ଧରିଦିଏ ଚ୍ଛିବ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଜ ଚାଲ ଯା' ଯା' ବୋଲି ଦୂରକୁ ଯାଇଁ ନ ଚାଲ୍ଲ ଅଜ୍ଞ ପ୍ରମାଣେ ଚୋର ଜିତି ଯାଇଛି ।

ଏ ଦେଶରେ ଯାଚ୍ଞାଚୋର ଚ୍ଛ ଚ୍ଛ ବ୍ୟାପି ଚ୍ଛିଛି । ତା ଯେ ଦିନେ ଲିଚ୍ଛି ଚଳି ବୋଲି ଶୁଣା ଯାଇଛି, ତାର କାରଣ ଅମେ ଛେ ଚୁଟିପାରୁ ନ ଚଳୁଁ । ଏହି ଏଇ ଦେଶଦଳନ ଚଳିଲ ବ୍ୟବହାରେ ଚ୍ଛିଁ ଲ୍ଲଚ୍ଛାଚ୍ଛଙ୍କ ଅଧ୍ୟନାବ୍ଦରେ ଯେଉଁ ଯଥା ଜଳାଜଣୀ ଏଇ ଚାଲାଇଲ, ତା ଦେଖି ଅମ୍ଭ-ମାନେ ଅତ୍ୟଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶର ସନ୍ଧାନ ପାଇଛୁଁ ।

ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଅଛେ ବ୍ୟବ ସ୍ୱରରେ ବସି ଗୋଟିଏ ସ୍ୱର ଭାବରେ ପଲା ଯଥା ଭଲ ଚ୍ଛିଷ୍ଟାଧ୍ୟ—ଚ୍ଛିଷ୍ଟାଧ୍ୟ ଚାହିଁ—ଅସାଧ୍ୟ ରୋଗ ଛଡ଼ି ଯାଇଛ । ଏଥି ବଳ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଛ ଏ ଯୁଗରେ ବ'ଶ ହୋଇ-ପାରେ । ଲ୍ଟଷ୍ଟାଚ୍ଛେବ ସାଚ୍ଛେବ ସୁଦ୍ଧରେ ଅଟିଛନ୍ତି । ଗାଟ ଶାଟ ପଢ଼ିଛନ୍ତି । ସେ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଏଇଲ ରୋଗଟିଏ ଗୋଟିଏ ରୋଗରେ ସାଧ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବ'ଶ ବ'ଶ କରାଯାଏ ତା ସେ ଜାଣିଛିବେ । ବ୍ୟବ୍ରରେ ଗୋଟାଏ ଚ୍ଛିଳ ଶାସନ ବଳେ ଯଦି ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀରୁ ଏ ରୋଗଟା ଉଚ୍ଛାଟିତ ବୋଲି ତାଙ୍କ ଧାରଣା ଥାଏ ତେବେ ଅମେ ତାଙ୍କୁ ଅଛ ଏକ ସହଜ ପନ୍ଥା ବତାଇ ଦେବୁ । ଅମ ଏ ଦେଶ-ରେ ମନ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟାଛ୍ଟ ବଡ଼ ପ୍ରବଳ । ଯେଉଁଥାଇଁ ଅମେମ୍ଭାନଙ୍କରାଗ ପାଇଁ ଏକମନ୍ତ୍ରର ଫରମୁଲ ଅବ-ଷ୍ଟାର କରିଛୁଁ । ଲ୍ଟଷ୍ଟାଚ୍ଛେବ ଯଦି ତାଙ୍କ ବନ୍ଧିଟର ସଚ୍ଚ ଓ ସଚ୍ଚ୍ଚାମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଏ ଫରମୁଲ ବା ବୋଧ ଚବେ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତେ ତେବେ ଏ ମନ୍ତ୍ର ସେ ରୋଗପାଇଁ ଔଷଧ ଅବାଧ୍ୟ ତାହା ନିଶ୍ଚେ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ।

ମନ୍ତ୍ର:—

ଅଭଲରେ ଯଥମା ମାଭଲରେ ଓଡ଼ିଶା
ସଚ୍ଚବାଙ୍କ ବଳିଲା ବାଳଲରେ ବାଳଲ
ଦଳରେ ଜଳରେ ରୋଗ ଚୋର ଦମାଇ ଚେବେ
ବୁ ଛଡ଼ ଛଡ଼ ବୋଲି କହୁଅଛ ଚୋରେ ।
ଛଡ଼ ଛଡ଼ ବୋଲି ବାହାଲ ଅଜ୍ଞ,
ଚେଡ଼ ଅଛ ଚେଡ଼ା ଲ୍ଟଲ୍ଟ ଅଟ୍ରୋକ ଅଜ୍ଞ
ଅଟ୍ଟ—ଅଟ୍ଟ—ଅଟ୍ଟ—

× × ×

ବ୍ୟବ୍ରରେ ଇମେଧ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ସଙ୍ଗୀତ ସ୍ପଷ୍ଟିଲଳ ହୋଇଗଲ । ଏଇ ଭଲ୍ଭଲ୍ଭ ଖରା ଦିନରେ ସଂଗୀତର ଧ୍ୟଭ୍ରଧ୍ୟ ବେଶ ଚ୍ଛ୍ଟଥିବ । ବୋଧହୁଏ ମେଘ ମଣ୍ଡାଳ, ବେହ ଗାମ୍ବିଚ୍ଛ୍ରୁଭାମଣି ଗାଇ ହବାରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁନ୍ଦ ମୁନ୍ଦ ପାଣି ବ ହୋଇଗଲ ।

ସବୁଠାରୁ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାଣି ସରସ୍ୱତୀଙ୍କର ଚରମୁଖ ଶ୍ରମ୍ଭ ଦିଗପାଟି ସାଚ୍ଛେବ ଏଥର ସଚ୍ଚପଟ ହୋଇଥିବେ । ସାଗରସ୍ତ୍ରୁତ ଜଳ୍ଲିଆ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର ଦିଗପାଟ୍ଟ ।

ଏମ୍ପାଟ ହାଲ୍ଲ ଜଳ ପୁଣି ଖାଗା ଜଳଲ୍ଲ ଗଟ ବରୁ-ହୋଇ ଜାଣି ଅମ୍ଭେମାନେ ସୁଖ ହେଲୁଁ । ମୟୁର-ଜଙ୍କର ଛଳ ଦେଖିଥିଲ ଜେ । ତାଙ୍କଠାରେ ଯେ ଚେତ୍ତ ଛଳ ହେ ଏହା ସମ୍ଭବକ ଭଲସା । ଚେତେ ଯେ ଚ ଚି ଅଛ ହେଲି ଅଶିଷ୍ଟେଲ ନ ଶ୍ୟାମବାଳୁ ହେଲ ଅଶିଷ୍ଟେଲ ସେ କଥା ଅମ୍ଭ ଚେହି ବହ ନାହାନ୍ତି ।

+ × +

ବଦ୍ୟର ପ୍ରଦେଶର ଅଧ୍ୟେଷ୍ଟ ସଭ୍ୟମୁଖ (speaker) ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ଟାଣ୍ଡନ ଏବେ ଏକ ପୁରୁଷପଶ୍ଚିଅ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସମ-ପଣ ଦେଖି ୧୯୩୪ ମସିହା ଭାରତ ଅଜନର ବିଧାନ-ମାନଙ୍କ ଅଭ ବିଷୟର ଛୋଟ ଏବଂ ଭାରତର ବଡ଼ା, ଭୁଲ ଲ୍ଟଙ୍କ ମୁଖ ଚ୍ଛଏ ନାଲ ଟିକିଲ ଯାଇଛେ । ସଭ୍ୟମୁଖଙ୍କ ମତରେ ଲ୍ଟ ସାଚ୍ଛେବ ଅଜନ ବଳରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଭ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହ୍ୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଜେଲ ପାରନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଭ୍ୟ ସଭ୍ୟଙ୍କ ସଭ୍ୟ ହିସାବରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତା ଦାଟ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସଭ୍ୟଟେ ଯେଉଁ ବନ୍ଧିଟ୍ରମାନ ଚସେ ତାହା ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକାରରେ । ତେଣୁ ଲ୍ଟଷ୍ଟାଚ୍ଛେବ ସଭ୍ୟଙ୍କ ମତ ନ ନେଇ ବନ୍ଧିଟ୍ର କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ବଥାଥା ଅଭ ଜାହାଲ ଗଭଲ୍ ପଛରେ ଅମ ନାଚ ଜଲ୍ଲ ବାସନାରେ ଗ୍ରାଟପଡ଼ୁଛି । ଚ୍ଛ୍ରଟ୍ଟ ଜାଳଜାଟ୍ଟବମାନେ ଏହେ ବଡ଼ ଟୋଚର ଏ ଜଳ୍ଲାମ୍ଭ ଅଧିକ୍ଟ ଚାଲ୍ଲବେ ବୋଲ୍ଲ ମୁନ୍ଦରେ ଚ ଜ୍ଞ ନ ହେବ । ତଥାପି ସ୍ୱାମ୍ଭ୍ରାଶାସନ ପାଇଁ ଅମେ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇନାହୁଁ । ତାଲ ଚ୍ଛ୍ରଟ୍ଟ ଜାତି ଏବା ଅଜନ୍ମରୁ ସବଲ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲ ଲହ-ଛନ୍ତି ।

——

ଅତି ଚୋପନୀୟ କଥା

ଅପଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ହାକିମ୍ ସ୍ୱସ୍ତ୍ରୁ ସର-ଫଦ ନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ କରି କହନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ରୋଗ, ବାଳ ରୋଗ ଓ ସ୍ନାୟୁବିକ ରୋଗର ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ପାଇବେ ।

ଠିକଣା:— ହମିଦିଆ ସୁନାନ ଦବାଖାନା
ବାଜାବଜାର, ବ୍ରହ୍ମ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

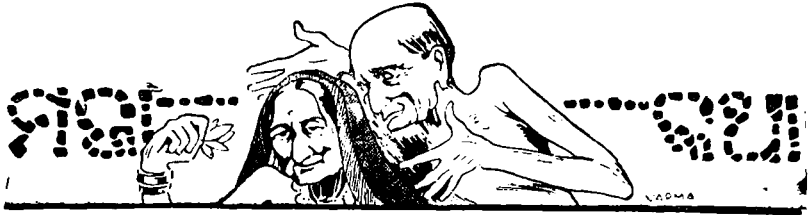

ପଣ୍ଡିତ ଭବଦୃଶଙ୍କର ଦିଶ ଜଣେ ନାମଜାଦା ପଣ୍ଡିତ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର କିଛି ନା କିଛି ଦକ୍ଷତା ଅଛି—ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନ ନେଲେ ଚଳିବା ମୁସ୍କିଲ ।

ହେଲେ, ପଣ୍ଡିତ ଅମର ମରଛି ଧରଣିରେ—ବସ୍ତୁତ ବେଶି କିଛି ନୁହେ—ଗୋଟେ ଗ୍ଲାଶ ଭିସକିର ଓ ପଗ୍ଲଣ ଚଳଣି—ବାଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପଢ଼ିବାକୁ ଅଛନ୍ତି କଲାଣି—ତଥାପି ତାଙ୍କ ରୁଚି ଦେଖିଲେ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ବଦେଶ୍ ଶ୍ରେଣ୍ଠ ବୋଲି କହନ୍ତେ ।

ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ପ୍ରେମ

ଦେବ—ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ

ସେ ପିଲା କାଳରେ ଖାଲି ସଂସ୍କୃତ ପଢ଼ି-ଚାଲିଥ ଇଂରେଜ ନ ଅଫିସରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରେ ଲେଖା । ଏ ସହ ବାଟଙ୍କ ଉପରେ ଥିଲେ—କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତ-ପଢ଼ିଲେ ନ ଚଳେ । ଭାରତସଙ୍ଗ ଇଂରାଜି-ନ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତି—କିମ୍ବା ଇଂରାଜିରେ ଦସ୍ତଖତ ନ କରିପାରନ୍ତି—ତେବେ ଲୋକହସାର କଥା । ସାହାହେଉ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ "ସହଜ ଇଂରାଜି ଶିକ୍ଷା" ବହିଟିଏ ଅଣି କିଛି କିଛି ଘରେ ଶିଖିଲେ । ଭଦ୍ର-ଲୋକ ସଂଗରେ କଥା କହିଲାବେଳେ ଅଧୁନିକ ଧରଣୀନୁଖାରେ ମଝିରେ ମଝିରେ ଭୁଲସ୍ଥଳ ପଦ ଇଂରାଜ ଭାଷା କହିପାରନ୍ତି । ଏହିପରି ସେ କିଛି ଇଂରାଜ ଭାଷା ଦଖଲ କଲେ । କିନ୍ତୁ କଥା କହିଲାବେଳେ କିମ୍ବା ଲେଖିଲାବେଳେ ମଝିରେ ମଝିରେ ବ୍ୟାକରଣ ଦୋଷ ଲକ୍ଷିତହୁଏ ।

ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ସବୁ ବିଷୟରେ ପାଇବଣ୍ଡିଆ ଲର ବର ସୁଖ। ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ଟିକିଏ ବଞ୍ଚା ଥିଲେ, 'ପ୍ରେମ ଯେ ଅଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗ' ଏହା ସେ ଜାଣି ନ ଥିଲେ । ସେ ଯେଉଁ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ସେହି ଶଙ୍କର—ଯେଉଁ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ କାମଦେବ ଜାଳ-ଦାଶ ବିଧ କରିଥିଲା ଯାଇ ଶେଷରେ ରତିସାହ ହୋଇଥିଲା, ହୋଇଥିବେ ସେହି ଶଙ୍କର ଶବ୍ଦ ହୋଇ ଏବେ "ଶବ୍ଦ ଶଙ୍କର" ନାମ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ।

ବାମ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଏତେଦିନ ତସ୍ତ କରିସାରି ପଣ୍ଡି-ତଙ୍କ ମନରେ ବଡ଼ ଅସ୍ତ ଥାଏ—କାହିଁକି ନା—ସୁନ୍ଦର ସବୁ 'ମାଷ୍ଟର ଅଧୁନିକ' ହେଲେ ପଢ଼ୁଥ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏପରେ ଅଛି—ଏହି ରୁଚିରା ଭାଷ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ସେ ଶୋକ ମହଲରେ ମାଇଁଅଙ୍କ ପରି ଏହି ନ ରୁଚି ବସିଥାଏ ବଡ଼ ଗରିପ ଲାଗିଲା । ସେ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଲଜ୍ଜା ମଧ୍ୟ ବୋଧକରେ ।

ଯେଉଁ ଦିନ ପାଗରୁ ବସନ୍ତ ସୂଚନାରେ ଜାଣିଲେ ଯେ ସହୁ ମାନ୍ଧିର ତାଙ୍କୁ "ମାଇଁଅ" ବହନ୍ତି ନୋଲ, ସେହିଦିନୁ ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀଭୂଷ୍ଟ ରହିଲା—ବସ୍ତୁତ ନିଜ ରୁଚିରେ !

କିନ୍ତୁ ଭବିତା ପଢ଼ିଲା—ସେଇ ନିଜ ଉଚ୍ଚିରେ ! ନିଜ ତ ବହୁତ ଉଦ୍ୟମ ! ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ର, ଷ୍ଟାଲିନ ଟେମ୍ବରେନ ଓ ଅସ୍ତ୍ରର ବେଦେ ବେଦେ ! ତେବେ ବେଳିଟି ରୁଚିରେ ? ଭାବ ଭାବ ଯାଇ ପରିହିତ ହଟାଇବା ପାଖରେ—ବାସ୍ତବ ହିଂସ୍ରକ ନିଜେ ବେଦେ ସୁନ୍ଦର ! ଏହା ତାଙ୍କ ମନକୁ ପାଇଲା—ନାଚ ଚଳିଲା ପୁଣି ପାଟ ଭିତରେ "ମାଷ୍ଟର ଘୁଇ" ହିଁ ଉଚ୍ଚୁଟ ! ଚ ସୁନ୍ଦର ! ବାସ୍ତବ ମେ-ଭାବ ! ଶ୍ରେଣ୍ଠ ! ଅତ ଭୁଲିହୋଇ ପଣ୍ଡିତେ ଗାଇନ ନାଗେଲେ—!

ତହିଁଅରଦିନ ପଣ୍ଡିତ ପଦର ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିଅର ହେଲେ ନାହିଁ—ତା ପରେ ବାଟରେ "ମାଷ୍ଟର ଘୁଇ" ନିଶ ! ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ବଡ଼ ଲଜ୍ଜା ମାଡ଼ୁଥାଏ—କାହିଁକି ନା—ବୁଢ଼ା ବୟସରେ ଯେସନ ! ଲେକେ ଦେଖେ ତାଙ୍କୁ ଅଧା ବାଟ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ—କିନ୍ତୁ ପଣ୍ଡିତ ସେ ସହୁ ଲଜ୍ଜାକରେ ସହ୍ୟ କରିନେଲେ ।

ଗାଇ ନିଶ ଉଚ୍ଚିରେ ତ ଦେବନ—ଅଭ୍ୟାସ ହେଲାବୁ ହେଲେ ଗ୍ରେ, ପାଇଲେ, ଅଦର ଉଦ୍ୟାର ବରଦାର—"ଶ୍ରୀଲଭାସା" ଶିଖା କରିବା ଦରକାର ! ପଣ୍ଡିତ ଚାଧ୍ୟହୋଇ ସେ ସବୁ କଣିଲେ—କିନ୍ତୁ "ଶ୍ରୀଲଭାସା" ଶିଖିବେ ଦେବିଛି ? ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଭଙ୍ଗର ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧି ଖେଳି-ଗଲା—ମନେ ପଡ଼ିଗଲା—ଗୋଟିଏ ଛବି କଥା—ସେ ଦିନ ସେ ବୁଲି ଯାଇଁ ଯାଇଁ ମାର୍କେଟରେ ଦେଖିଥିଲେ—ଛବିଟି ଏକ ଯୁବକ ଓ ଯୌବନ ଅଣ୍ଡ ମୁଖ୍ରେ—ଗୁଣ୍ଡିଆ ଅଧିସ୍ମରଣ ଚାଳିତ—ମୁଣ୍ଡିଆ ପଡ଼ିଥିଲା ପରି—ବାସ୍ତ-ବିକ "ଫୌଲିର୍ଯ୍ୟ"ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଦର୍ଶ ସେ ଛବିଟି-ରେ ସମସ୍ତଙ୍କରେ ପ୍ରକଟିତ । ଚିତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣ । ମନେପଡ଼ିଲା ଯେପରି ବାସ୍ତବତାର ବସ୍ତୁଟିରେ ଚିତ୍ର-ରେ ତାଙ୍କର ବଳାତାକ୍ଷ୍ୟ ରାଣୀ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ଛବିଟି ଅନେକାଂଶରେ ପଣ୍ଡିତାଣୀଙ୍କ ଭଳି ଦିଶୁ-ଥିଲା । ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ପ୍ରଥମେ ଟିକିଏ ସନ୍ଦେହ ହେଲା—ଏ ଚିତ୍ରର ତାଙ୍କ ଦେଖିଲା ବେମିତି ? ଚିତ୍ରଟିର ସର ତାଙ୍କ ସର ପାଖରେ ନୁହେ ତ ? ପୁନର୍ବାର ଦୁଇଥର ସେ ଦେଖିମାତ୍ର ଭିତରେ ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତିକ ଦେମିତି ଲାଗ ! ପୁଣି ଭାବିଲେ—ନାଃ, ଅସମ୍ଭବ । ବିବାହ 'ହେଲିଛି ଗୋଟାଏ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଛି—ଦେଗଦାନ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଚିତ୍ରର ଭୁଲରେ ରହି ଏଭଳି ଚିତ୍ରଅଙ୍କାଇଛନ୍ତି ।

ପଣ୍ଡିତ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତହିଁ ଅଦରଦିନ ଛବିଟିକୁ ଚାହିଁ ଅଣିଲେ । ଚିତ୍ରମାନେ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-ଯାଇଲେ । ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ବହିଲେ—"ସରକ ଦେବ—ଆଜ ଭୁଲଟି ଦେଖିଛ ?" କିନ୍ତୁ ଅଦରାଦରା ଚିତ୍ରକ ମନ ତ ମାନେ ଏଭଳିରେ ?

ସେହିଦିନ ତାଙ୍କ ସର ବଦାଟ ବନ ଉଚ୍ଚ—ବେହ ଯାନ୍ତି ନାହିଁ । ଚିତ୍ରମାନେ ଛବି ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଥର ଦେଖେଦେଖିଏ ବୁଝ ଚିତ୍ର ଯାଇ ଝରିବା ଦେଖାଇଲେ—ଦେଖିଲେ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଛବିଟିକୁ ଦୋଳରେ ଥରି ଦେଖ ବସୁଛନ୍ତି—ମୁଣ୍ଡିରେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ବୁଝିବାକୁ ଚାହ ପାରେଇଲା ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର ପୁଣିରେ ଝରିବାକୁ ଓଲ୍ଲାଇଁ ଓଲ୍ଲାଇଁ ଚାଲେ ଗଣି ପଡ଼ିଲା । ପଣ୍ଡିତେ ଜାଣିପାରି ସେମାନଙ୍କୁ ତାହ କୁଳସ୍ଥିତ ଅଣା ଦେଖାଏଁ ବହିଥିଲେ । ଯାହାହେଉ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ ଏ କଥାଟା ଚିତ୍ରମାନେ ଭୁଲିବ ରଖିଥିଲେ ଅଚାନକ

(ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶେଷ ପୃଷ୍ଠାରେ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ବୃଦ୍ଧ ମାତା

(ଛୋଟଗଳ୍ପ)

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ

ସେଦିନ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବସାରୁ ବାହାରିଥିଲା ଏଇପ୍ରା ସ୍ଥିର କରି ଯେ ସେ ଅଜ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଅଫିସ, ଗୋଟିଏ ହେଲେ କାରଖାନା କି ମିଲ୍ ବାଦ ଦେବ ନାହିଁ । ଭାଡ଼ାର ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଭାଙ୍ଗି ଯେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହି ପାରିବ ଅଜ ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଦୁଆରେ ବୁଲି ଭାଗ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ଶେଷ ଶକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବ । ସାରାଦିନ ସେ ଅଜ ସେହି କାମ କରିଛି । କିନ୍ତୁ କେଉଁଠାରେ କୌଣସି କିଛି ଜାଣି ନାହିଁ ଭାଙ୍ଗି । କୌଣସି ବଜାର କି ଷ୍ଟେସନ୍‌ରେ କିମ୍ବା ବଳଘରେ ଅଟା କାରଖାନାରେ କୁଲି କାମ ମଳିଲେ ମିଳିଯାଏ । ନା'ନା ବସ୍ତିରେ ପଡ଼ି ମଧ୍ୟ ସେ ଅଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି କାମ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିନାହିଁ ।

ବୃଦ୍ଧ ଘରର ପିଲା ବୋଇଁ ଭାର ବହିବା ତା ଛଡ଼ା ଲେଖା ଜାଣେ; ଅଜକୁ ଦୁଇ ଭୁଲେସନ୍ ପାଶ ଶିଖା ଅଜ ଭଦ୍ରତାର ଅଭିମାନ ଏବଂ ଅପାରଗତାର ଭିତ୍ତିରେ ସେ ମୋଟ ବହିବା କାମ କଥା ଏତେଦିନଯାଏ ଭାବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅଜ ଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରି ସ୍ୱ ସ୍ୱ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବସାରୁ ଫେରୁ ଫେରୁ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିରକଲା, ଚାଲିଥୁ ସେ ଗୋଟିଏ କୌଣସି କାରାରେ ସେହି କାମ ଅରମ୍ଭ କରିଦେବ ।

ସେ, ପିଲା ଦିନରୁ ତାର ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ । ପଢ଼ା ମଧ୍ୟ ସେ କିଛି ବର୍ଷ ହେଲ 'ମାଟ୍ରି-କରିଛି । ସେଥିପାଇଁ ତଳେ ଅବସ୍ଥାରେ ଦିନ ଯାଉଛି ଏବଂ ଅଜ ଏହି ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ ହେବା ପାଇଁ ଅଜ ଏ ଦିଗରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଏ ଦିଗରେ ଅଜ ଏ ଦିଗରେ ଅଜ ଏ ଦିଗରେ ଅଜ

[illegible] ଗୀତ [illegible] ଅଛି । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ବାଜିଲେ ପରି ପରିଲା ନାହିଁ । ତାହାକୁ ତା କରୁଛି ଲଳ ତହ ଦେବା ସଙ୍ଗରେ ସେ ଜଳ ପାଖରେ ଜଳେ ଜଳରେ ମଣ୍ଡଳ; ଦାମ୍ବରେ ଝୁଲା — ! ଏହ ଦାଖରେ ଚାଲ ବ'ଣ ବର ଦେଲଣି । ପରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେହ ଲଳକୁ ବ ସେ ବିଷ୍ଣୁ ଦେଲା । ଜଳ ଦ୍ୱାଳାରେ ଅଣ୍ଟିର ହୋଇ ଜ୍ୱଳିଲା, ଝଃ ବସାରେ ଛଳ ଥିବ ନା — ! ବସାଅପ୍ତରା ଚାର ଜଳର ଚୁଡ଼ି ।

ଗୀତ ବନ୍ଧବତାର ଅପିତା ଜଳରୁ ଜଣେ ଦୂର ସଂପର୍କୀୟ ଅଜୀୟ ପାଖରେ ସେ ରହିଥିଲା । ଅଜୀୟଙ୍କ ଏହ ଅଞ୍ଚଳର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷରେ ପରିଚ ଦେବା ମହାନାଦ ମାଳ; ଗଳରେ ପାଣି ବେଦାଥାରୁ ଅଗ୍ରସ୍ଥ ବର ବର୍ଷ୍ଣ ସମସ୍ତ କାମ ଚାଲ୍ଥିଁ ବରାବାଳ ଥିଲେ । ସେହ ପ୍ରାସ୍ତ ଅଜୀୟ ଏବଂ ଅତବରଣ୍ଡ ପାଖରେ ଏଉଦ୍ଦନ ରହିବା ପରେ ତାହାର ଅସ-ନ୍ତୋଷ ବୃଦ୍ଧି ବରିବା ସଙ୍ଗରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର, ନିଜ ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତିର ହୋଇ ପଡ଼ିଲା—ସହ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ଖେ ଦୌଣସିଦିନ ଚଳିବ୍ଦ୍ରଦ୍ଧ—। ତଥାପି ତାର ସେ ଶାନ୍ତ୍ରୀ ଦେଇଥିଲା, ସ୍ୱାଦ ମିଳିଲେ ଏହ ତାରେ ରହ ସେ ତାହାର ଶ୍ରୀଘର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ବରିବେଚ । ବସାରେ ପତ୍ନୀ ମାଳର ପ୍ରଚ୍ଛ ଉଚ୍ଚ-ରେ ଚେଷ୍ଟି ଦ ଛଳ ମିଳିଲା ନାହିଁ ବହିବା ପରେ ତାହାର ମୂର୍ଚ୍ଛା ସେହିଁପରି ହୋଇଯିବ ତାହା ବରନା ବରି ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ଜାନ ମାଳଲା । ସର୍ବ ଦ୍ଧ ଟାଏ ସାର କେବଳ ମୂର୍ଚ୍ଛାର ବିରକ୍ତିରେ ଶ୍ରୁ ସ୍ତ୍ରୀଜାତିର ବେଦନା ପରେ ସେହ ମୂର୍ଚ୍ଛାର ଅଳାଇ ସେ ଗାଇବାକୁ ମାରିବ ଛପ୍ତ । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଅଳ ଭାବ ପାରଲି ନାହିଁ; ତା ମୁଖ ଚାରରେ ଗୋଟାଏ ବ'ଣ ଚିନ୍ତାର୍ଦ୍ଧ ହୋଇସିବା ସାଜରେ ତାର ଅଖିର ଦୃଷ୍ଟି ଅଳ୍ପ ଛ ହୋଇଅସିଲା ।

ଜଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଗ୍ରତା ବନ୍ଧବତାରେ ମୁଖ ସ୍ତ୍ରୀ ବାର ଶୂନ୍ୟ ଦୌଣସି ଭାବ ଥିଲା ନାହିଁ ବରା ଅନ୍ୟ ବେଳ ଠାରେ ଅଗ୍ରସ୍ଥ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବରିବାର ଶକ୍ତି ବ ଥାଇ ଅଳ ନ ହଳା ବୋଲ ସମସ୍ତ ବିଧା ଅଳ ଶବ୍ଦୋଚ୍ଚାରଣ ଠେଲ ଦୂର ବରି ବେଳା ପରେ ଦୂର ବରି ବେଳ ପାର୍ଥକ ଚାଲ ଚାଲ ସେ ବିଷ୍ଣ ବରୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲା । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଛାଡ଼ିଲା ଗ୍ରହ ଯାଇ ମାଳ ବସାରେ ନ ହବ ବା । ଟ ମ ମରେ ବହିଲା ଏହ ବସାରେ ବଳ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଅନ୍ୟଥ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଅନ୍ୟଥ ଚଳଣ ମାଳ ଉଚ୍ଚର ମୁଖର ଦ୍ୱାରା ଏହ ମୀଳିକ ବେଦନ ସ୍ଥାନ ବ ଏହ ବେଦନିଦନ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଭବ ବରିବ ।

ଗ୍ରାମର ଦୂର ଅଳ ଗ୍ରାମରେ [illegible] ହୋଇ ଦୂରେ [illegible] ସେ ଅଖି ବସା ଅପରେ ଠିଅଛିଲା, ସେଇଠାରେ ତା' ଦେଖ ଅଛୁଥିଲା । ଅଖି ଦାନ ବୁଲେ ପରି ସେ ଦୂର ଦୃଶ୍ୟରେ ଠେଲ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚେଲବାଲ ଅଗ୍ରସ୍ଥ ବରା । ବ୍ରହ୍ମ ଦୃଶ୍ୟର ନ ଚିହ୍ନାରୁ ସୁହିଁ ଦେଖିଲା ବବାଃ ବାହାର ଚାଲା ବରା । ଚକ୍ର ଭପରେ ଶିଳ୍ପକ-ରେ ଚାଲା ଶ୍ରୁଛ । ମାଳ ଯେ ଅଳ ବସାରେ ଚାହିଁ ଏବଥା ବୁଝିବାରୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ଭେରେ ରହିବା ନାହିଁ । ଏବଂ ଏହ ବଥାଙ୍କ ଜାଣିବା ମାତ୍ରେ ସେ ଅନୁଭବ ବରା ସଚେଚ୍ଚ ତା ମୁଖରୁ ଗୋଟାଏ ଗୁରୁ ଭର ପାପାଣର ବୋଝ ଭଳ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଲା । ଗୋଟାଏ ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ପରାଇ ସେ ସେହ ଦୃଶ୍ୟର ମୂର୍ଚ୍ଛରେ ବସିପଡ଼ିଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବଶ ଶୀତଳ ହୋଇ ଅସିବା ସଙ୍ଗରେ ତାହାର ଶ୍ରୁଧା ତୃଷ୍ଣାର ଅନୁଭୂତ ମଧ୍ୟ ଅଳ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ସେଚେତନେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଡ଼ ଦୂରଣ ଲ୍ୟାଇବଦ୍ଧ ବାହାରେ ଠିଠି ଭରା ଦେଇ ବସିଥିଲା ତାହା ସେ ନଚେ ଜାଣେନା । ବେଳ ତାର ଜଣାପାଇଥିଲା ଦ୍ୱିତ୍ତ ଅପରେ ଅଳ ଭଳ୍ପ ଅଳୋକ୍ତ ଦ୍ୱିମିତ ହୋଇ ସଚେତ ହୋଇ ଚାରି ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଲା । ସେଇଁ ଦାଳଙ୍କ ସେ ଚାଦ୍ଦ ରଖା ଦେଇ ବସିଥିଲା ସେ ଆଖ ବାଳ ଭପରେ ତା ମୁଖ୍ୟ ଚଳପଡ଼ିଲା ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସେଚେତନେ ସଚେତ ହୋଇ ଅଖି ମେଲିଲା, ଦେଖିଲା ଗୋଟାଏ ଜମଣି ତାହାର ଅଖି, ମୁହଁ ମୁଖରେ ପାଣି ଥାପୁଛ । ସେ ବଢ଼ିତ ହୋଇ ଚଳିବ ଚଳ ବହି ସ୍ୱରଅଭ୍ୟସ୍ତ ସ୍ୱରିଲା । ସେଚେ-ତେଳେ ରାତ ସହର ହୋଇ ଅସିଲାଣି । ଚନ୍ଦ୍ରଦିନ ରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଅଳୋକ ସବୁ ବ ଉଜଳ ସ୍ଥାନ ସ୍ତ୍ରୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭାରରୁ ଏହ ନସର ଉଷା ପାରୁନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରଦିବ ଅଳ୍ପାନ୍ତ୍ରଦ୍ଧରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଅଳୋକ ବକ୍ରାର୍ଣ୍ଣ ବରି ଅକାର ଭଙ୍ଗ ବରୁଛ । ମାଧ ସ୍ପର୍ଶର ପ୍ରଭାବରୁ ସେହ ଅନ୍ଧକାର ମୁକ୍ତି ପାରୁନାହିଁ; ସଚେତ ତାହାର ବ୍ୟର୍ଥ ଚେଷ୍ଟାର ଚାଲ ସ୍ଥାନ ବରି ଦେଉଛ ।

ସମସ୍ତ ବଥା ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ମନ-ରେ ପଡ଼ିଲା । ଜଳ ଏହ ଭାବରେ ଏହ ଅପର-ଚିତ୍ତା ଭାବରେ ଏତାଦୂର ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ଦୌଣସି ଭାବରେ ବୁଝି ନ ପାରି ସେ ମଣ୍ଡିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହାର ଅପରେ ଚାହିଁଲା । ତାର ଚେହେରାରେ ଏହ ନବ ଚେତନାର୍ଦ୍ଧ ବନ୍ଧ ଭିଆଇଲାଣି ବୋଲ ଜ୍ଞାନ ପାରିବ ନାହିଁ । ତାହାର ପରିଧେୟ ଶାଢ଼ୀ ଶ୍ରୀବ ଛେଣ ପଡ଼ିଯାଇ ପଡ଼ିଛେ, ଦୁଇଟନେ ସାମିକ ଖାଁଧିଆ ଚ ଅଛ । ଗଳ ହେ ଚେଇଁ ତାର ଅଳ୍ପ ଭ୍ରବରେ ଚେଚ ଚ ଚାହାରେ ଚ ତାହାର ଅଳ ଉଚ୍ଚ ଅଳ୍ପ ଚ ଚ ଚ

ମୋର ଘରେ ଗାଈବାଛୁରୀ ଦେହ ଜାହାନ୍ତି; ମୁଁ ବିତ ଗାଈ ଅଛି । କେବଳ ସ୍ତନ୍ୟାଏ ତେଣୁ ପାଇ ଏହି ଗୋଟି ବଛାଇ ନେଇ ଯାଇଥିଲି । ବର୍ତ୍ତି ବର୍ତ୍ତି ଏହି ଗେହିଟାରେ ବସିପଡ଼ି ଚିତ୍ରାରେ ଥିବା ଦୋହଦିନ ଅଣ୍ଡ ରୁମାଳରେ ଢାକା ପୁଣ୍ଡଳିଟିକୁ ଖୋଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲି । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ତା କଥାରେ ସମ୍ମତି ବି ଅସମ୍ମତି କିଛି ଜଣାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । କେବଳ ନିରବରେ ତାହାର ବାର୍ତ୍ତା ଦେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ସେହି ପୁଣ୍ଡଳି ଭିତରେ ଥିବା ଗଣ୍ଡିଏ ଚିଠିରେ ଜାନା ପ୍ରକାର ଲିଖାଦେଖି ଗୋଟିଏ ପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉ ଯେଉଁଦିନଠାରୁ ସେହି ଅପରାହ୍ନରେ ତାକୁ ଗାଈବାଛୁରୀ ଅନୁରୋଧ କଲି, ସେଉଦିନଠାରୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଆଜି ସକଳ ଦୋହଦ ଅଛିଲା । ଦୋହଦଟିଏ ହେ ଭାବୁଥିଲି, ହାସ୍ୟରେ, ଅବଜ୍ଞାରେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରବଳ ଅସ୍ଥିରତାର ଭଙ୍ଗୀଟିରେ ଭବିଷ୍ୟ ପୂର୍ତ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହିଁଲା—! ସେ ମୁହଁ ଗୋପନ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଅଡ଼ୁଲ ମୁହଁ ଫେରାଇ ନେଲା ।

ତାହାର ଏହି,ଅଶ୍ରୁ ଗୋପନ ଚେଷ୍ଟା ପରିସ୍ଥିତିର ଗୁରୁତ୍ୱରେ ଫଳିଲା ବି ନାହିଁ ଜଣାଗଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ହୃଦୟ ବିଦ୍ଧ କରି ସେ ପୁନରାୟ କହିଲା, "ତମ ମନରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଭାବିବ ନାହିଁ, ଏହା ମାତ୍ରାର ଅବସ୍ଥା ନୁହେଁ । ମୁଁ ନିଜ ଜୀବନର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ତା ଛଡ଼ା ମୁଁ ଯାଇ ସବୁ ଜୀବନରେ ସେମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଆଉ ମୁଁ । ମୁଁ—।"

ତାହାର କଥା ଶେଷ ନ ହେଉଣୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ କହିଲା, "ନା ନା, ଆଉ କଥା ନୁହେଁ । ମୁଁ ଜାଣି ସାରିଲି ନା । ତାଛଡ଼ା ତମେ ଅତି ମୋ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିଛ । ମୁଁ ଅକୃତଜ୍ଞ ନୁହେଁ ।" ସନ୍ଧ୍ୟା ନିବେଶରେ ଦ୍ୱିଧା, ସଙ୍କୋଚ, ସମ୍ଭ୍ରମ ସମସ୍ତ ଚକିତେଇ ଗାଈବାଛୁରୀ ଅରମ୍ଭ କଲା ।

ତାହାର ଗାଈବା ଶେଷ ହୋଇ ଅସୁହ ଏହି ସମୟରେ ଚରୁଣୀଙ୍କ ଜଡ଼ତା ବିସ୍ମୟରେ କହିଲା, "ଅଜ୍ଞା—; ଏହି ଗୋଟିକ କଥା ଛଡ଼ା ଜନ୍ମୁଦିନ ପାଇଁ ତା ମୁଁଠାରୁ ଅଜ୍ଞ କିଛି ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ତାହାର ଅର୍ଦ୍ଧ ଉତ୍ତାରିତ କଥା ପ୍ରତି ମନଯୋଗ ନ ଦେଇ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗାଈବାଛୁରୀ ମନ ନିବେଶ କଲା । ଜନ୍ମଦିନ ନିରବରେ ବିତିଯିବା ପରେ ପୁନରାୟ ଚରୁଣୀଙ୍କ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଲା, "ଏଠାରେ ତ ଖୋଲିବାକୁ ଯାଉଛାହିଁ—!"

ତାହାର ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମୁହଁ ଫେରି ତା' ଅଡ଼ୁଲ ଗ୍ରହିବା ମାତ୍ରେ ଏକ ନିଷ୍ପଲକ ଦୃଷ୍ଟିର ଛିଦ୍ରରେ ଅନ୍ୟ ଅଡ଼ୁଲ ମୁହଁ ଫେରାଇ ନେଲା । ତାହାର ସେହି ଲାଳସାଜ୍ଜ ଦୃଷ୍ଟି ବିଦ୍ଧ ହେଉଛି ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ତରରେ ସେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଜାନକୁ ହିଂସ୍ର ଦେବତାର ଦିଆ ଦେଲା । ତାକୁ ଜଣାଗଲା ସେଠାରେ ବି ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସଙ୍କଳ୍ପ ଅବ ବେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ନିଶାଇ ଦେଇଛି । ସେ ଜାଣେ, ସମ୍ଭ୍ରମ ସମସ୍ତ ବିସ୍ମୃତ ହୋଇ ମୁଗ୍ଧ ଅପଲକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେହି ଚରୁଣୀର ଯୌବନ ପୁଷ୍ଟ ଦେହ ଅଡ଼ୁଲ ଗ୍ରହି ରହିଲା ।

ଚିତ୍ରାରେ ହଠାତ ଲଙ୍ଗା ଚାଉଳରେ ଅଳ୍ପ ପାଣି ହଲା । ସେହି ପାଣିରେ ମୁହଁ ଧୋଇ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଅସି ତା ପାଖରେ ଛିଡ଼ାହେଲା । ପଣତ ବାନ୍ଧି ଖିଲେ ପାନ ଖୋଲି ଉଦ୍ଦେ ବମ୍ପିତ ହସ୍ତରେ ତା ଅଡ଼ୁଲ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ଅଲବାରେ ତା ଅଡ଼ୁଲ ବନ୍ଧ କଣ୍ଠାଖରେ ଗ୍ରହି ସେହି ଅଚଳ୍ପଦା ସିନ୍ଦାପାଇଁ ଅଣ୍ଡରେ ଚାହିଁବା ମାତ୍ରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଅସି ତା ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲା । ଶିରେ ପାଇଁ ତା ଦେହ ଉପରେ ଛିଦ୍ରେ ଚାଟି ପଡ଼ି ତା ହାତରୁ ନିଜ ହାତ ଉଠାରେ ଧରି ଛିଦ୍ରେ ଘସିବାରା ପରେ ଚରୁଣୀଙ୍କ ଅଚରେ ସ୍ପର୍ଶକରି ଅରମ୍ଭ କଲା । + +

ଭାବ ନ ପାରୁଣୁ ନିଜ ଭୁଜି ସିନା ମାତ୍ରେ ସେହି ନାରର ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଧଳ ପଡ଼ି ହୋଇ ଉଠି ବସିଲା; ପାଖକୁ, ସ୍ପର୍ଶ ଦେଖିଲା ତାହାର ପାଖରେ ଯେଉଁଠାରେ ଯାଏ ବି ସେ ନିଦ୍ରିତା । ତାହାର ବେଶ ବ୍ୟୁହା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ, ବସନ ଅସମ୍ବୃତ । ରାତିରେ ଯାହାର ଦେହର ଅବର୍ଣ୍ଣନ ତାହାର ବିଦେହକୁ ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତାର ପ୍ରବୃତ୍ତିରେ ଅଚ୍ଛନ୍ନ କରି ଦେଇଥିଲା, ପ୍ରଭାତର ଅଲୋକରେ ତାହାର ଅଡ଼ୁଲ ଗ୍ରହିଁ, ସମସ୍ତ କଥା ମନରେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ତୀବ୍ର ବିତୃଷ୍ଣାରେ ବକ୍ଷାଚ୍ଛାଦ ପରି ତାହାର ଶରୀରର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ନିଜର ଅନୁପଯୁକ୍ତତାରୁ ପାଇଁ ଲଜ୍ଜା ଓ ଗ୍ଲାନିରେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ, 'ଉଠ୍ ଉଠ୍' କହି, ସେ ଶଯ୍ୟାରୁ ଚଳିଲା ଓଡ଼ିଆଇ ପଡ଼ିଲା । ହଠାତ୍ ତାହାର ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଶସ୍ତ ହୋଇ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠେ ଯିବା ପଡ଼ିବା ଫଳରେ ସେହି ଚରୁଣୀଙ୍କ ନିଦ ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଯେ ଦେଖି ପରି ଦ୍ରବାଙ୍କ ଚିତ୍ରାଇ, ଅପରିଚିତ ଧଳ ସ୍ପର୍ଶାଦ ପାଇ ତାହାର ବଡ଼ ଭାସ୍ତାରେ ଅସି ଠିଆ ହେଲା ତାହା ସେ ନିଜେ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେହି ଉମଣୀ ନିବଟରେ ଉଠଙ୍କି ହୋଇ ଉଠିବା ପାଇଁ ଯାହା ସଙ୍କଳ୍ପ, ଅନ୍ତତଃ ସେହି ଶିଖିବ ପାଇଁ, ସେ ତାହା ବିସ୍ମୃତ ହେଲା ।

ପଥର ଜଳ ପ୍ରବାହ ସଙ୍ଗରେ ମିଶିଯାଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଜଡ଼ଶ ହେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ କରୁ ଗତ ରଜନୀର କଥାସବୁକ ମନ ଭିତରେ ଅନୋଚନା କରି ସୁରେନ୍ଦ୍ର ତାହାର ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଶାନ୍ତ ସମ୍ବୋଧନ କରି ବସ୍ତ୍ରଖଣ୍ଡ, ଯଦ୍ରେ ବର୍ଣ୍ଣ ମଣ୍ଡିତ ଏତେ ଶିଳ ହୋଇ ପାରେ—! ପ୍ରବୃତ୍ତି ନିବଟରେ ଶିକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ସଂସ୍କାରର ପରାଜୟ ଅନୁଭବ କରି ତାହାର ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ଅନ୍ତର ରାଜ୍ୟରେ ସୁପ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ତିନୋଟି ପରୀକ୍ଷିତ ମୋଦକ

ଏକ—ଅତିମ ଛାଡ଼ିବାକୁ "ଶଶାଙ୍କ କିରଣ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।——ମୂଲ୍ୟ—ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର

ଦୁଇ—ସ୍ତ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଅମୃତ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଥିଲେ ଗର୍ଗରକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ "ଋଦ୍ଧିବଳ୍ଲଭ ମୋଦକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

ମୂଲ୍ୟ—୧୬ଟାକୁ ଏକଟିକା ମାତ୍ର ।

ତିନି—ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଋତୁର ୪ର୍ଥ ଦିବସରେ "ଦୌବିଚୂର୍ଣ୍ଣକ" ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ—ଶିଟିକୁ ଦୁଇଟିକା ମାତ୍ର

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—କବିରାଜ—ଶ୍ରୀଧରଗର୍ଗବଟ୍ଟ ଭିଷଗାଚାର୍ଯ୍ୟ—ଅମୃତ୍ୟେଦ୍ଧ ଫାର୍ମାସୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର—ପୁରୀ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଗର ୨୫ ଶ ଶବ୍ଦଧନ୍ଦା

ସିଧା ଭାବରେ

୧ । ଯୁଗସ୍ଥେଳଆରେ ଜମୀନ ପ୍ରଥମେ ଯାହା ବନ୍ଧନଲା ।
୪ । ଯେଉଁଦେଶ ଏବେ ଜମୀନ ପଦ-ଦଳିତ ହୋଇଛି ।
୭ । ଦ୍ୱୈଷ୍ଟିକ ବସ୍ତ୍ରଡ଼ ବେଳରେ ଥାଏ କିନ୍ତୁ ଇଂରେଜକର ନାହିଁ ।
୭ । ଏକମୃଷ୍ଟିଆ ପ୍ରେମ ବେଉସାର ସ୍ତ୍ରୀଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ନାମ୍ବ ।
୮ । କେଁଡ଼ଜ ଅସ୍ଥିରମନା ଲୋକେ ଅଯଥା ଏହା ପାଇଲେ ଅତ୍ୟଧିକ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।
୧୦ । ଯିଏ ପାଣି ପିଏ ।
୧୧ । ସୁକ୍ଷ୍ମ ବ୍ରହ୍ମାମାନେ ଦେଶର ଏହାଥିଲେ ।
୧୩ । ବର୍ଷା କାଳରେ ନଦୀ ସୁଖ୍ରଣୀର ଜଳ, ଏହା ହୋଇଥାଏ ।
୧୬ । ଏକ ପ୍ରକାର ଖେଳ ।
୧୮ । ଏହାକୁ ଯେତେ ସଜାଇବ ସେତେ ସୁନ୍ଦର ଓ ମନୋହାରୀ ହେବ ।
୧୯ । ବେଙ୍ଗ ବୋଲେ ବେଙ୍ଗୁଲିଲେ—ଶିଶ ଶିଶକେ ଆନ ।

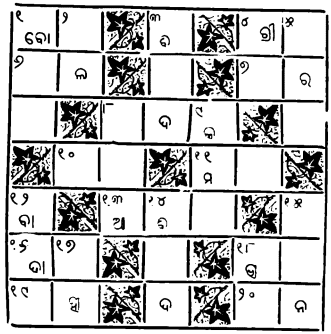

୨୦ । ଏହା ଭଲ ଭଲଗଲେ ମନ ଅଜ୍ଞ ଲୋଭିତ ନ ଅଛେ ।

ଉପରୁ ତଳ ଆଡ଼କୁ

୧ । ଜମୀନମାନଙ୍କର ଏହ ଭଡ଼ାଭାହାଜ ଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ।
୨ । ପଶିଗ ଜାତି ଗାଈ ଏ ଯୁକ୍ତ ଗୋଟିଏ—।
୩ । ଏହା ହୋଇଲେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସବୁ ଯାଏ ।
୪ । ଜିଲ୍ଲାଫ ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ବଳ ।
୫ । ଏଇଲ୍ଲ ଲୋକର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ।
୮ । ସୋଟ ବାଛିବା ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦରକାରରେ ଲାଗେ ।
୯ । କଳିଆ କମଳ ଦେଖିଲେ—ନୟନରେ ହୋଇ ଜଳ ଜଳ ।
୧୨ । ଏହା ଏକ ଜନ୍ତୁ ଶ୍ରେଣୀ ।
୧୪ । ଏହା ଅନେକ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗାଡ଼ି କରେ ।
୧୫ । ଏହା କେତେକଙ୍କୁ ପ୍ରାଣ ଦିଏ ଓ ପ୍ରାଣ ନିଏ ।
୧୭ । ଏକ ପ୍ରକାର ଅଳଙ୍କାର ।
୧୮ । ଏହା ଜବତାର ଅଛି ।

—o—

ଧନ୍ଦା ଭେଦର ବାଟ

ଉପର ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଘରେ ନମ୍ବର ଥିବ ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତି ଘରେ ଗୋଟିଏ କେଁଚାଏ ଅକ୍ଷର ବସାଇ ଦିଅ ଥିବା ଘର ଯାଏଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେବାର କଥା । ଏହା ବାଆଁରୁ ଡାହାଣ ଓ ଉପରୁ ତଳ ଭାବରେ ହୋଇପାରେ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇନାହିଁ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଖି ବାହାର କରି ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁହେବ କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ନମ୍ବରରେ ଯୋଡ଼ାଏ, ତିନିଟି ବା ଚାରିଟି ଅକ୍ଷର ଧାନ୍ଦ ହୋଇପାରେ ତାହାର ଅର୍ଥ ଦିଅ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ମିଳିଯାଇ ଥିବ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଧୀର ଚିତ୍ତରେ ବିଚାର କରି ଯେଉଁଶବ୍ଦଟି ପୂରା ନିଶ୍ଚୟ ତାହା ବାଛି ବସାଇବା ଉଚିତ । ଏହା ସମ୍ଭବପରିତ ଉତ୍ତର ତରତରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ଧନ୍ଦା ଭେଦମାନେ ନିଜ ନିଜବଳ୍ଳ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ନିଶ୍ଚୟ! ନୋହିଲେ ଟାକା ପୁରସ୍କାର ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୱର ଓ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ଲୀହା ଯକୃତ ପାଇଁ 'ବଳସ୍ତ ଭୈରବ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଡ଼ିବା—୫୧୧ ଧୂକରଙ୍ଗ, ଶୁକ୍ରତାରଲ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ଶିଥିଳତା ପାଇଁ 'କାମଦେବଘୃତ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାତ୍ରା ୫୫୧ । ଅସାଧ୍ୟ ଶୂଳ, ବାତ୍ତ, ପେଟଫୁଟିବା, କୁଷ୍ଠ ନିରାମୟ ପାଇଁ 'ପ୍ରବର ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୧୪ ମାତ୍ରାକୁ ୫୧୧ ।

ଠିକଣା—ଆୟୁର୍ବେଦ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରକ ଫୋନ— କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଗୁଦାନ ଥ ମିଶ୍ର ଆୟୁର୍ବେଦାଚାର୍ଯ୍ୟ, L. M. S.
ସା: ଝାଉଁରିମଙ୍ଗଳା କଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ତ୍ରୀ ପରୁଷ—ମୁଁ ଯାହା ଖୋଜୁଛି ଆପଣଙ୍କ ଦୋକାନରେ କିଛି ତାହା ନାହିଁ ।

ଦୋକାନୀ—ଦୋଷ୍ଟ୍ରିଏ ଅନ୍ୟ ଦୋକାନ ଅତି ଭଦ୍ର ଓ ସଭ୍ୟ ଦୋକାନ ଦେଖି—

\+ × +

ପୁରୁ—'ଅଜ ମୋ ଜନ୍ମର ଜନ୍ମଦିନ ।'

ନୁରୁ—'ଇସ୍, ବଡ଼ ତ ଜନ୍ମଦିନ ମନ୍ଦ ହେଲେଣି ।'

× + +

'ମୁଁ ଟିକିଏ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ଦେଖା କରି ଅସେଁ—ଟେଲ ହେବ ନ ?'

ଗଡ଼ବାଲ—'ଅସଣ ଟେଲେଫୋନ ହେବ ବାହାରେଇଛନ୍ତି ଜହ୍ନଲେ ଅଗେ !'

\+ + ×

ଗୋଟିଏ ସାନ୍ଧ୍ୟ ମେଳାରେ ସଭ୍ୟମାନେ ଜମା ହୋଇ ଗପ ଚଳାଇ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଯେ ଯେତେ କମଜୋର ଥାଉ-ଥିଲେ ସେ ସେତେ ବହାଦୁର ଥାଉଥିଲେ । ଜଣେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଗପ କହିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ସେ ନିଜ ଜହ୍ନିଥିବା ଗଣ୍ଡେ ତାଙ୍କୁ ଗପ କହିବାକୁ ଆଧ କରିଥିଲା । ତହିଁ ସେ ତାଙ୍କ ଗେଟିଏ ଜଳ-ଯାତ୍ରାର ଜାହାଜୀ କହିଲା—ସକଳ ଡୋଫାନ—ଝଞ୍ଝାର ଉର୍ମି—ତା ପରେ ଜାହାଜ ବୁଡ଼ି-ଗଲା—ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ଅରେଷ୍ଟ ବୁଡ଼ିଗଲେ । —"

ଜଣେ ସଭ୍ୟ 'ତମେ ?'

ଗଳ୍ପ କଥକ—'ମୁଁ ମଧ୍ୟ ।'

ଅନ୍ୟ ଜଣେ—'ତା ପରେ ?'

କଥକ—ମୁଁ ବୁଡ଼ି ଯାଇଛି ... ସ୍ପ୍ରେରେ ପୁଣି ଭାସିଲି ।

\+ + +

ଜଣେ ଅସ୍ପେଲ୍ଲ ସଭ୍ୟ ଟେଲିଫୋନ ହାତିସଙ୍କ ଘରକୁ ଚାଲେ ।

ଚପରାସୀ କହିଲା—ହୁକୁମ ନାହିଁ । ସଭ୍ୟ ମାଳିକ ଭିତିଂ କାର୍ଡ ଦେଖାଇ ଚାଲି ଗଲେ । ଜେଣ୍ଟ ଲୁକ୍ଲେଖା ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଗିଲା । ସଭ୍ୟ ମହାଶୟ ପଳାଇ ଥାନ୍ତି—ଏବଂ ଲୁକ୍ଲେଖ ଗୋଡ଼ାଇ ଥାଏ ।

ଚପରାସୀ କହିଲା—କାର୍ଡ ଦେଖାଇ ବାହୁ ନାହିଁ ।

\+ + × × × ×

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଆ ଜାଗଜର ସଂପାଦକ, ଅଫିସରୁ ଘରକୁ ଆସିବାବେଳେ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଆନନ୍ଦ ଦେଖି ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲେ—'ଆଜ ବୋଧେ କେହି ନୂଆ ଗ୍ରାହକ ହେଲେ ?'

ସଂପାଦକ—'ନାଇଁ, ଶ୍ରୀନାଥ ବାବୁ ୪ବର୍ଷ ହେଲ ଗୁଡ଼ା ଦେଇ ନ ଥିଲେ । ଆଜ ଅଫିସେ ବାଜଜ ପଠାଇବା ବନ୍ଦ କରି ଦେବାକୁ କହିଲେ ।'

\+ × ×

'ଗ୍ରେଜ ! ଗ୍ରେଜ ! ଗ୍ରେଜ !' ଜଣେ ଡାକିଲା ।

'ପୁଲିସ ସହିତ ବାଜି—ଚାଲ୍ଲ ଡେଲ୍ଲିଠି ?'

ବାଟୋଇ—'ତା ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦେବ ଜାଜେରେ ବାହାରିଛି ଯେ ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରତି ଦୁଇ ମିନିଟରେ ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟାଏ ଗ୍ରେଜ ଦେଖାଯାଉଛି । ମୁଁ ଏହି ଜିନିଷ ଦୂର ମିନିଟ ଅପେକ୍ଷା କରି ଛଡ଼ ଚଲି ।'

ଜ୍ୱର ଓ ପ୍ରୀହା ପାଇଁ

ଅମୃତାଷ୍ଟକ କଷାୟ ଓ କାଲ୍ପଲତା (ବଟୀକା)

ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଟୋନିକ୍ ଜ୍ୱର ପ୍ରତିଷେଧକ । ଏହାର ମୂଳ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଓ ଶୀଘ୍ର ଗୁଣକାରକ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ଏ ପ୍ରୀହା ମାନଙ୍କରେ ଗୋଟିଏ ଥାଇବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ତୁଳନାରେ ଏହା ମହୋପକାରୀ । ଅବେଳେ କେହେ ଏହାର କହିବେ—

ଆପଣଙ୍କର ଗୁହ୍ୟରୋଗ୍ୟ କିଏ ?

ମାତୃଶକ୍ତି

'ମା' ନଥିଲା ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯେ ହା—ମାତୃଶକ୍ତି ଥାଉଥିବେ ନଥିବା ଗୁହ୍ୟରୋଗ ଅବସ୍ଥା ତାହାଠାରୁ ଶୋଚନୀୟ ! 'ମା' କେବଳ ଶିଶୁକୁ ନିଜ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମାତୃଶକ୍ତିର ବଳ, ଜ୍ଞାନ, ବୁଦ୍ଧି, ବୁଦ୍ଧିଭେଦ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବୟଃପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକ ଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ପାଇଁ ଥାଉଛି । ଏହା ସର୍ବ ରୋଗ ନାଶକ । ଖାଇବା ଓ ମାଲିସ କରିବା ଉଭୟ ଏ ଔଷଧରେ ଲାଗେ—ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଶିଶି ସହ ଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ—୪ ୦ ୫

ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷିତା ଗୃହିଣୀ ମାନେ କବିରାଜ ଓ ଡାକ୍ତର ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା କରି ପାରିବେ ।

ଶାନ୍ତି ଔଷଧାଳୟ—ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର M.L.A. ପୋ: ଚେନ୍ଦୁପାଣ୍ଡା—ବଟକ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

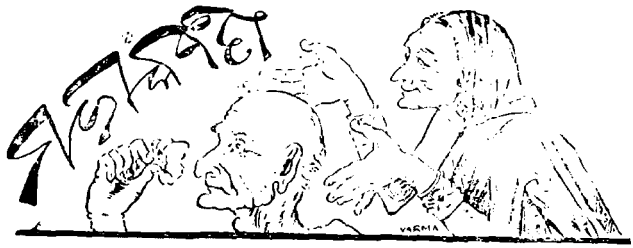

ଲଭ୍

—ନରସିଂହ ଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ

୧

ଲଭ୍ ଲଭ୍ Love !
ଦୁନିଆଟାକ ପାଗଳ କଲା
ଶପଥ ଏହା job.
ଧରଇ ଯା'ରେ ଏ ଶିଶା ଅଟେ,
ବିଭେଦ ବୁଦ୍ଧି ନିକାଶ ଦେଇ,
ଏହାର ପାଇଁ ଦିବଶ ନିଶି
ବହୁଛି ଲଗି mob.
ଲଭ୍ ଲଭ୍ ଲଭ୍ !

୨

ଲଭ୍ ଗୋଟେ ଭୂତ
ଜେବେ ହସାଏ ଜେବେ କନ୍ଦାଏ,
ଲାଗିଲେ ଅଦ୍‌ଭୁତ ।
ନଚାଇ ସେହୁ ମଣିଶି ପରା
ଜଣା ଖୁଣ୍ଟ ଜଣ କି ବୁଡ଼ା
ଅକାଶ ଦିବ ପବନ ପାଣି
ତା' ଠାରେ ପଥରୁଚ,
ଲଭ୍ ଏକ ଭୂତ ।

୩

ଲଭ୍ ବଡ଼ ପାଜି !
ଅଳକାଲିର ଫୁଟ୍‌ଲର ସେ
ଜାତ ତା'ହାର ନାଜି ।
ଅଗ୍ନି ବୋମା ଲଗାଏ ପ୍ରାଣେ,
ଜୀବନ ଥାଇଁ ଟାଣେ ଟାଣେ,
ସ୍ତନା ଫସାର କରଇ ଚିନା,
ଧନ ଦରବ ଭାଜି ।

୪

ଲଭ୍ ଏକ ବ୍ୟାଧି !
ଶତ୍ରେ ଭଗିବ ଭଲେ ନ ଖସେ
ନ ହୁଏ ଜେଣ୍ଟ ସାଧି ।
ଜାହାରେ ଜରେ ଦେଖ ଜାହାଜ,
ଅମୃତ୍ୟା ମଣିଲେ ସାଜ,
ଜେ ଶଶି ହୁଏ ସଲିଲା ସର
ଜେ ଗୁଡ଼େ ଜଳଗାଦ ।
ଲଭ୍ ଏକ ବ୍ୟାଧି ।

୫

ଲଭ୍ ଯେ ନାହିଁ ଜାଣେ
ଜୀବନଟା ତା' ମରୁ-ସାହାରା
ସୁଖ ଜାହିଁ ଛି ପ୍ରାଣେ ?
ବଧୁଲ ଓଠ ନାହିଁ ଯେ ଚୁମି
ଲଭ୍ ଜାଏହା ନାହିଁ ଯେ ଶିଶି
"ଫସାଇ-ଲୁପେ-ମଣ୍ଡିତ ହେହୁ" ।
ଜରି ଜରତା ଭଣେ,
ଲଭ୍ ଯେ ନାହିଁ ଜାଣେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଚରିତ୍ରର ପ୍ରାଣରେ ନବଜାଗରଣ ଆଣିବା, ଛାତ୍ରଙ୍କ ପରିସର ବଢ଼ାଇବା, ଚିତ୍ତମାନଙ୍କ ବିକାଶ ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ କରିବା ।

୨ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ପରସ୍ପର ବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ବଢ଼ାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ।

୩ । ମାତୃଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରୋତ୍ତର ଛାତ୍ରୋତ୍ତରଙ୍କର ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଇବା ।

୪ । ସତ୍ୟ ସେବା, ସାହସ ଓ ଅଙ୍ଗୀକାର ସାଧନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବା ।

(୮ ବର୍ଷରୁ ୧୨ ବର୍ଷ ବୟସର ବାଳକ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ନାଗରିକ

ନାଗରିକଙ୍କ କଲମରୁ

ଚୀନ ଦେଶ

ଆଜି ଚୀନ ଓ ଜାପାନ ଯୁଦ୍ଧରେ ଲିପ୍ତ । ୧୩୩୭ ସାଲର ଫାଲ୍ଗୁନ ମାସରେ ଜାପାନ ଚୀନ ଆକ୍ରମଣ କଲା । ଆଜି ଯୁଦ୍ଧ ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଛି । ଏହି ସମୟରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ବହୁ ଶରଣାର୍ଥୀଙ୍କରୁ ପଚାରୁଁ—ଚୀନାମାନେ ଜାପାନଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରାଣପଣେ ଲଢ଼ୁଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ମାତୃଗୌରବ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ହଜାର ହଜାର ମୃତ୍ୟୁର ଲେଲିହାନ୍ତା ନିକଟରୁ ଝର ଦର୍ଶରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେବାର ଲକ୍ଷଣ କିଛି ପରିଦୃଷ୍ଟ ହେଉନାହିଁ । ଜାପାନୀମାନେ ଚୀନର ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ବଡ଼ ବଡ଼ ସହର ଦଖଲ କରି ନେଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଚୀନାମାନେ ମାର୍ଶେଲ ଚିଆଙ୍ଗ କାଇ-ସେକଙ୍କ ଅଧିନାୟକତ୍ୱରେ ପ୍ରାଣର ଶେଷ ବାୟୁ ନିର୍ଗତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଜାପାନୀମାନଙ୍କୁ ଚୀନରୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିଦେବା ନିମିତ୍ତ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞ ।

ଚୀନ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଜଗତର କୌତୂହଳ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଶ । ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ତାର ଏକ ସୁପ୍ରାଚୀନ ଇତିହାସ ଅଛି । ପୂର୍ବକାଳରେ ଚୀନାମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ସଭ୍ୟ ଥିବାର ପ୍ରବାଦ ଅଛି । ଏପରିକି ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଜନ୍ମ ହେବାର ୨୭୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଶୃଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧ ଶାସନ-ପ୍ରଣାଳୀ ଥିଲା ।

ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଜନ୍ମ ହେବାର ଦୁଇହଜାର ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ତାଙ୍କର ନାମକ ଇତିହାସ ଅସଂଖ୍ୟ ଜାତି ଚୀନ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ଦେଶ-ରକ୍ଷା ଓ ଚୀନର ସ୍ୱାଧୀନତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ସମ୍ରାଟ ବୋଲିକହୁଥିବା ଇତିହାସ-କାଳୀନ ସର୍ବପ୍ରଥମ ଚୀନ-ଶାସକ ଚେ-ହୋଂ-ଟି ଚୀନର ବିଶାଳ ପ୍ରାଚୀର (Great wall) ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ—ମନୁଷ୍ୟର କୀର୍ତ୍ତିଗରର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନିଦର୍ଶନ । ଏହା ୧୫୦୦ ମାଇଲ ଦୀର୍ଘ, ୫୦ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ, ୧୫ ଫୁଟ ପ୍ରଶସ୍ତ । କଥିତ ଅଛି—୩୦୦,୦୦୦ ଲୋକ ଏହାକୁ ଦଶ ବର୍ଷରେ ତିଆରି କରିଥିଲେ । ଏପରିକି ଗ୍ରୀକ୍‌ଙ୍କ ପୁରାଣରୁ, ଚୀନାମାନେ ଦାର୍ଶନିକ ବିଦ୍ୟାରେ ପାରଙ୍ଗମ ଥିଲେ ଏବଂ ଶିଳ୍ପର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୋପାନରେ ଆରୂଢ଼ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଜାହାଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଓ ଜଳପୋତ ନା ଅବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜାତିମାନେ ଚୀନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମାଟି ଓ ବାଲି ମିଶ୍ରିତ କରି ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଜିନିଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଶିଖିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଆଜି ସୁଦ୍ଧା ସବୁ ମୃଣ୍ମୟ ପାତ୍ରକୁ ଚୀନା ବାସନ କୁହାଯାଏ ।

ଚୀନର ଅନେକ ଦକ୍ଷ ରାଜା ମହାରାଜା ଥିଲେ । ମାଞ୍ଚୁଙ୍କ ୧୧୧୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜତ୍ୱ କରିଥିଲେ । ତାପରେ ବିପ୍ଳବର ଚିହ୍ନ ଦେଖାଦେଲା ଓ ଶେଷରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବିଜୟ ହେଲା । ମୃତ୍ୟୁରେ ଗ୍ରହବିଦାର ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ଓ ଅଜିଯାଏଁ ସେ ନିର୍ମୂଳ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ସାଧାରଣତଃ ଚୀନ ଅଠରଟି ପ୍ରଦେଶ ଓ ଝିରୁକିଆଙ୍ଗ, ମାଞ୍ଚୁରିଆ, ମଙ୍ଗୋଲିଆ ଏବଂ ତିବେତରେ ବିଭକ୍ତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତିବେତ ସ୍ୱାଧୀନ । ୧୯୩୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମାଞ୍ଚୁରିଆ ନିଜକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଷ୍ଟେଟ ରୂପେ ଘୋଷଣା କଲା । ଚୀନରେ ଜାତୀୟ ସରକାର ଶାସନ କରୁଛନ୍ତି । ଜାପାନୀମାନଙ୍କର ଆକ୍ରମଣ ପୂର୍ବରୁ ନାନ୍‌କିଂ ୧୯୩୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କିମ୍ବା, ଏହାର ରାଜଧାନୀ ଥିଲା ।

ଚୀନର ଉତ୍ତରଭାଗରୁ ଦୁଇ ଭାଗ ପାର୍ବତ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ସୀମାବଦ୍ଧ, କିନ୍ତୁ ଉପତ୍ୟକା-ଗୁଡ଼ିକ ଅତୀବ ଉର୍ବର । ପୀତ କିମ୍ବା (ହୁଂ ହୋ ବା Yellow River) ୨୫୦୦ ମାଇଲ ଦୀର୍ଘ । ବନ୍ୟା ସମୟରେ ଧନ ଜନ ଉଭୟ ଉପରେ ବିପାକ ପଡ଼େ । ଚୀନର ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବଡ଼ ନଦୀ ୟାଂ ସିକିୟାଂ । ଏହା ୩୮୭୩ ମାଇଲ ଲମ୍ବ ।

ପ୍ରକୃତ ଚୀନା ସୁନ୍ଦର ଉପସଦବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଢ଼ ମନୁଷ୍ୟ । ଶରୀର ଗାଢ଼ ପୀତ, କେଶ କୃଷ୍ଣ, ଲଲାଟ ପ୍ରଶସ୍ତ ଓ ଅଶିଷ୍ଟତା ଚାର୍ଯ୍ୟକ୍ତ୍ୱରେ ଉପରକୁ ଉତ୍ଥିତ । ସେ ଅସାଧାରଣ ପରିଶ୍ରମୀ ଓ ସହନଶୀଳ, ସାଧାରଣ ଓ ସ୍ୱ-ଆଚରଣ ବିଶିଷ୍ଟ, ସ୍ୱଭାବ ଧୀର ଓ ନମ୍ର ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଧାର୍ମିକ । ତାର ପ୍ରଧାନ ଦୁର୍ବଳତା ଜୁଆଖେଳ ।

କେତେକ ବର୍ଷ ତଳେ ଅଫିମ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ନିଶା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଜି, ମାର୍ଶାଲ ଚିଆଂ-କାଇ-ସେକ୍‌ଙ୍କ ବିଜୟରେ, ଏହାର ବ୍ୟବହାର ନିଷିଦ୍ଧ । ଶୁଣାଯାଏ—ଚୀନାମାନେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଗୁଡ଼ ପାନ କଲେ । ଚୁଙ୍ଗ, କଣ୍ଟା ଓ ଗୁମ୍ବଜ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କାଠ (ଚାଠି) ଖାଇବା ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଚୀନା, କଳା ଶିଳ୍ପ ଓ ସାଂସ୍କୃତିରେ ଦକ୍ଷ । ଏପରିକି ଚୀନାମାନଙ୍କର ଲେଖାଟା ଗୋଟାଏ କଳା । ସେମାନଙ୍କର ଲିଖିତ ଭାଷା ହଜାର ହଜାର ଚିତ୍ର-ଶବ୍ଦର ସମଷ୍ଟି ମାତ୍ର ।

ଚୀନାମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ କନ୍‌ଫୁସି-ଏନିଜମ୍ । ସେମାନେ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ପୂଜକ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ହଜାରେ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷ ଯେଉଁ ଭାବରେ କାଳଯାପନ କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ସେହିପରି କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଜାପାନୀ ଯୁଦ୍ଧ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏକ ଅଭୂତପୂର୍ବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ଦେଇଛି । ଆଜି ସେମାନେ ସ୍ମରଣ କରି

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁଦ୍ଧର ଅଗ୍ରଗତି

ଦେଶ

ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଗୋଟିଏ ଶୃଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧ ଆନ୍ଦୋଳନ ଭଳି ଚାଲିଛି । ବିଶେଷତଃ ମନ୍ଦ୍ରାଜର ମୁସ୍ଲିମଲୀଗ୍ ହେବା ପରେ ପରେ ଏହାର ବ୍ୟାପକତା ଦେଖି ଅନେକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଏଥିରେ ଜଳା ଜଳ ଭାବର ବିଦ୍ୱେଷ ଏବଂ ଭୀତ ସରକାର ଜଳ ବିଦ୍ରୋହ ଲକ୍ଷଣ ଥାଇପାରେ-ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି । ବମ୍ବେ, ଢାକା, ଅହମଦାବାଦରୁ ପୁଣି ବିହାରର ବିହାର ସରିଫ, ଗୟା ଏବଂ ପଞ୍ଜାବର ଲାହୋର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପିଲାଣି ।

ଶ୍ରମିକ ଧର୍ମଘଟ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଇନ୍ଦୋରରେ ସୁତ୍ସ ମିଲରେ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଲୋକ ମରିଛନ୍ତି । ନାଗପୁରରେ ୨୦ ହଜାର ଲୋକ ଧର୍ମଘଟ କରିଛନ୍ତି । ପୁନାରେ ମଧ୍ୟ ତଦ୍ରୂପ । ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଗୁଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦାର୍ଥ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେବାହିଁ ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀ ଧୃଣି ନୂଆ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଜଣାଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ମତରେ ଜଣାପଡୁଛି ସେ ଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହକୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅଲ୍ପ ଏକ ଉଚ୍ଚସ୍ତ ରୂପ ଦେବେ । ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀଙ୍କୁ ଅଧିକ ତ୍ୟାଗ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସମୟ ଆସିଛି । ତାଙ୍କ କଥାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ସେ ଏକଲା କେତେକ ଲୋକ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ବ୍ୟତୀତ ଯେ କି ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଜୀବନକୁ ଦୁଃଖାଡ଼ସିନ ଲେଖିବେ ହାରିବ ଦେଇ ପାରିବ ।

ଅଳାମ ଜିଲାସାହେବ ବମ୍ବେ ଠାରେ ଜନସଭାରେ କରିଥିବା ମନ୍ଦାଦଳଙ୍କୁ ଅତି ଅବଦ୍ଧ ଭାଷାରେ ଗାଳିଦେଇ, ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ କଂଗ୍ରେସ ଓ ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭାର ଇଙ୍ଗିତ ଅଛି ବୋଲି ଯେଉଁ ବିବୃତି ଦେଇଥିଲେ ମନ୍ଦାଦଳଆମାନେ ତାର ଜବାବ ଦବାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କର ଗ୍ରୁପ୍ରିରେ ତାଙ୍କୁ ବାଡ଼େଇଲେଣି ।

ବିଦେଶ

ଗ୍ରୀସ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ହୋଇଛି । ଗ୍ରୀକ୍ ବିଜୟ ଦ୍ୱୀପରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି । ବ୍ରିଟିଶ ସୈନ୍ୟମାନେ ଉତ୍ତର ଅଫ୍ରିକାହି ବିରୁଦ୍ଧର ସହିତ ପଶ୍ଚାଦ୍ଧାବନ କରୁଛନ୍ତି । ଅନେକ ବ୍ରିଟିଶ ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଗ୍ରାମ, ଗ୍ରେଷ୍ଟ-ଅଫିସ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ ମିଳୁନାହିଁ । ଜର୍ମାନୀ ଗୋଟିଏ ଜେଲନା ଗ୍ରୀସ ସରକାର ଗଠନ କରିଛି ।

ଜେଣେ ରୁସିଆରେ ଷ୍ଟାଲିନ୍ ସଫ ସଫା ଭାବରେ ସରକାରୀ ଲଗାମ୍ ହାତକୁ ନେଲେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସବୁର ସର୍ବମୟ ହେଲେ । ତାର କିଛିଦିନ ପୂର୍ବେ, ଜାପାନ ସହିତ ବ୍ୟବସାୟ ଓ ନିରପେକ୍ଷତା ସନ୍ଧି ପରେ, ରୁସିଆ ତାର ଅଧିକୃତ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟଦେଇ କୌଣସି ସୈନ୍ୟ କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧସାମଗ୍ରୀ ଯାତାୟାତ କରିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲା । ଜର୍ମାନ କିନ୍ତୁ ଗ୍ରୀନଲେଣ୍ଡକୁ ସୈନ୍ୟ ପଠାଏ । ସମ୍ଭବତ ରୁସ୍ ଜର୍ମାନ ସଂଘର୍ଷର ବୃଥା ଆଶଙ୍କା କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକ ନୂତନ ରୁସ୍ ଜର୍ମାନ ସନ୍ଧି ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଜର୍ମାନ ରୁସ ଠାରୁ କେତେକ ଧାର ଚାହୁଁଛି । ରୁସ୍ ବଲକାନ୍ ଅଧିକାର ଦାବି କରିପାରେ । କିନ୍ତୁ ଜର୍ମାନ ତାହା ଛାଡ଼ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ନାହିଁ । ଫଳରେ ଯୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା ହୁଏ ।

କେଣେ ଆମେରିକା ତାର ଯୁଦ୍ଧ ଜାହାଜ ସହ ଯୁଦ୍ଧ ଉପକରଣ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ପଠାଇବ ବୋଲି ଠିକ୍ କରିଛି ।

ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଲିବିୟା ଓ ବ୍ରିଟିଶ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂଘର୍ଷ ହୋଇଗଲା । ଲିବିୟାର ଜଣାଣ ଖବରକାଗଜ ରେଡିଓ ଅଲ୍ଲ ଦାବି କଲେ ଯେ ୧୯୩୦ ସନ୍ଧି ଦର୍ଶି ଅନୁସାରେ ଯଦିଓ ଇଂରାଜମାନେ ବନ୍ଦରରେ ସୈନ୍ୟସମ୍ଭାର କରି ପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ବାହିନୀ ଅସି ସେଠାରୁ ଉତ୍ତୋଳନ ନ କରିପାରି ନୂତନ ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀ ସେଠାକୁ ଆଣି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଇଂରାଜମାନେ ସେ କଥା ନ ମାନିବାରୁ ରେଡିଓ ଅଲ୍ଲଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଲିବିୟାର ହାରାଇଥିଲେ । ବ୍ରିଟିଶ ସେମାନ ଯାଇ ଉତ୍ତରେ ଦେଖା କରିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ସଂଘର୍ଷ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରିଟିଶ ବିଜୟୀ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଜଣାଯାଏ । ରେଡିଓ ଅଲ୍ଲ ପଳାୟିତ । ଲିବିୟାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ତୈଳ ଖଣି ମୋଟେଲ ଓ ତାହାର ମାଇଲ ଲାଇନ୍ ସ୍ଥାନମାନ ଅଧିକାର କରିଛନ୍ତି ବ୍ରିଟିଶ ।

ଏଣେ ଜର୍ମାନୀ ଫ୍ରାନ୍ସର ବ୍ରେଷ୍ଟ ଫଳରେ ଜର୍ମାନ ଫ୍ରାନ୍ସର ସରକାରୀ ଓ ସିରିଆର ଦମନ ଯାଇ ତାରବାର କରିପାରିବ ବୋଲି ଜଣା ପାଇଛି । ଶୁଭବଂ ଲିବିୟାର ଯୁଦ୍ଧ ଅବସାନ ହୋଇଛି ବୋଲି କହିହେଉନାହିଁ । ସିରିଆରେ ବ୍ରିଟିଶ ସେନ୍ଦ୍ର ଜର୍ମାନ ଜାହାଜ ଲିବିୟାର ଅବତରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାରେ ଯୁଦ୍ଧ ପୁରାପୁରି ଚାଲିଛି । ଲିବିୟା ଅବସିନିଆରେ ଇଟାଲୀ ସୈନ୍ୟ ଧ୍ୱସ୍ତ ପ୍ରାୟ । ଅବସିନିଆ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ରିଟିଶ ଅଧିକୃତ ବୋଲି କହିଲେ ଚଳେ ।

ଇଂରାଜ୍ ଜର୍ମାନ ଓ ଆଇଲଣ୍ଡ ଭିତରେ ବ୍ରୁ ସ୍ପଷ୍ଟତ ହୋଇଛି ।

(ନାଗରିକ ସୁଜ୍ଞପ୍ତି ଉତ୍ତରୁ)

ପାରିଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଣ କରିବାକୁ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ-ଧାରଣର ପ୍ରଣାଳୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହେବ । ଅନେକ ଚୀନ ନରନାରୀ ଯୁରୋପ ଓ ଆମେରିକା ପ୍ରଭୃତି ଦୂର ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷା କରି ମାତୃଭୂମିକୁ ନୂତନ ଭାବ ଓ ଅଗ୍ରର ବ୍ୟବହାର ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଯେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୀନରେ ଅଛନ୍ତି, ଜାପାନୀଙ୍କୁ ପଛକୁ ହଟାଇ ଦେବାପାଇଁ ପ୍ରାଣାନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

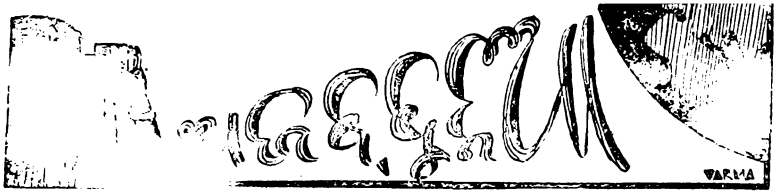

ଏହେ ଗତ୍ରତା ମାପ କରି ବୈଜ୍ଞାନିକ-ମାନେ ଦେଖିଛନ୍ତି ଯେ ମନୁଷ୍ୟର କାନ ପକ୍ଷରେ ଗତ୍ରତମ ଏହେ ଗାଖର ଷ୍ଟେଥିନ ପେଟେଲାଣ୍ଟ ଓ କ୍ରିଟିକ ବହ୍ୟୁହ୍ରେ ଏହେ। ଏ ଦୁଇଟିର ଶବ୍ଦ ପରିମାଣ ୧୨୫ ଡେସି ବେଲ୍। ୨ ଫୁଟ ଦୂରେଣ୍ଠି ଗୋଟିଏ ସିଂହର ଗର୍ଜନ ୧୧୫ ଡେସିବେଲ୍। ସମ ଦୁଇଟି ହାଗ ଓ ଶ୍ରମ ଛେ ୧୧୦ ଡେସିବେଲ୍। ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟର ସ୍ୱର ପରିମାଣ ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ୧୦୫ ଡେସିବେଲ୍। ନିଶ୍ଚୟ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟର ସ୍ୱର ମହା ଏତେ ଅଲ୍ପ ଯେ ଦିନେ କାଳିକା ଦୂର୍ ଜୋର୍‌ରେ ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ୭୭ ଡେସିବେଲ୍‌ରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ।

× × ×

ଭାରତ ମହାଦେଶରେ ମଣିପୁର ଠାରୁ ୩୦୦ ମାଇଲ ଉତ୍ତର ପୂର୍ବରେ ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଜର୍ଜନ ଦ୍ୱୀପ ଅଛି। ତହିଁରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ବସତିମାନେ ଅଧିକାର କରନ୍ତି। ୩୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ କୌଶଳି ଦୁଷ୍ଟ ଜନମନ୍ତ୍ର ଜାଦୁକରିଙ୍କ ଜୀବନ ନେଇ ପଳାଇଥିବା ବିଗ୍ରହକ ବଶବର ଏମାନେ। ଏହି ବିଗ୍ରହ ଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଏବଂ ଭୟଙ୍କର। ସେମାନେ ମାଛ ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି। ବଡ଼ ଅଭିନବ କୌଶଳରେ ସେମାନେ ତାଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଡ଼ କରନ୍ତି। ଭଲ ପାଇବେ ତାଙ୍କର ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ ନ ଥାଏ। ଯଦି ହେଲେ ମାଛର ଅଭାବ ହୁଏ। ବିଗ୍ରହମାନେ ସେତେବେଳେ ଅଗ୍ରଜ ଅଗ୍ରଣୀଙ୍କୁ ଅକ୍ରମଣ କରନ୍ତି। ସେମାନେ ମଣିଷର ଅନିଷ୍ଟ କରନ୍ତି ନାହିଁ।

+ × +

ଚାଲିଫର୍ନିଆସ୍ଥ ଏଲମିନେ ଦ୍ୱୀପର ଅଧିବାସୀମାନେ ଗତିହୀନ ବିଷ ସମ୍ପୃକ୍ତ ମୂଣ୍ଡ ତଳକୁ ଗୋଡ଼ ଉପରକୁ କରି ମୂଣ୍ଡ ଉପରେ ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି।

ସ୍ୱୀଡ଼ିସ୍ ସଂବାଦ ପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକ ହର୍ ଜିହାନ୍ ଏହାର ମୃତ୍ୟୁଦ୍ୟତ। ସେ କହିଲେ ଲୋକେ ବଡ଼ ଅବଗତ ଦିଶୁଛନ୍ତି କାରଣ ସଂବାଦ ବଡ଼ ଅଳସ୍ୟ ପରିସ୍ପର୍ଶ ହୋଇ ଚଲିଛି। ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷକୁ ଯଥାର୍ଥ ଉପଲବ୍ଧି କରିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସମସ୍ତେ ମୂଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ଠିଆ ହୁଅନ୍ତୁ।

ଶ୍ରୀଯୁତ ମେସ୍ମେରଙ୍କ ଏ କଥା ବଡ଼ ପସନ୍ଦ ହେଲା। ସେ ନିଜେ ଯାଇ ଦଳରେ ଗୋଟିଏ ସଜ୍ଜିତ ବିଷ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସେଇପରି ଠିଆ ହେଲେ ଓ ଏକ ଶପ୍ତା କରି ତାହାର ପ୍ରଚାର ଅଭିଯାନ କଲେ। ବର୍ତ୍ତମାନ ସାରା ରାଜ୍ୟ ଲୋକେ ଏଥିରେ ମାତିଛନ୍ତି।

× + ×

ଇଂଲଣ୍ଡର ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ପରଗୋଳାରୁ ଦୁଇ ସଂଖ୍ୟକ ପତାକାକୁ ଯୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ଅଟକାଇ। ଯୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଜା-ପତିଙ୍କୁ ସେହି ନାନାବିଧ ପତାକା ପରୀକ୍ଷା ଚାଲିଛି। ପ୍ରଜାପତି ଜୀବନ ପାଳନ ପାଇଁ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଖେଳା ତିଆରି ହୋଇଥାଏ। ନିଜମାନ ଗୋଲ ଜଳିକି ବିକ୍ରୀ ୧୦୦,୦୦ ଟଙ୍କାରେ ଗୋଷିଥିଲେ। ଭାରତରେ ଏମାନଙ୍କୁ ବଡ଼େଇ ମଣିଷ କରି ରାଖିଥିଲା।

—o—

ଏକ ଟଙ୍କା ଚାରି ଅଣ୍ଣାରେ ଚାରୋଟି ଘଣ୍ଟା ଓ ୧୨୫

ମନୋହର ଉପହାର

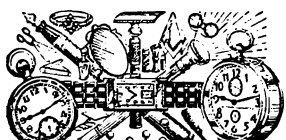

ଯେ ଅଦ୍ୟଠାରୁ ସୁବୋଧିତ ଅଣ୍ଟା ଚେନ୍ଜ ଛ' ଟିଶି ବା ଛ' ଟିଶି କୁର୍ମି ନାଗର ମଲମ, ଏକୋର୍ଲିନ ଏକ୍ସ୍‌ରା ଗୁଣ୍ଡଅଣା ଦେଇ କିଣିବେ, ସେମାନେ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଟିଲିଟି ସୁନାର ଡମି ଘଡ଼ିଓ୍ୱାଚ, ଗୋଟିଏ ଡମି ଓ ଟାଇମପିସ୍, ଗୋଟେ ଡେପଟି ରେଜର, ଗୋଟେ ଖିଅରହେରା ବ୍ରସ, ଏକ ପ୍ୟାକେଟ ପାଉଡର, ଗୋଟିଏ ପାନିଅ, ଗୋଟିଏ ଚାକୁନ, ଏକସେଟ ଗୋଡାମ, ଗୋଟିଏ ଛୁରି, ଗୋଟିଏ ଫାଉଣ୍ଟେନ କଲମ, ଗୋଟିଏ ଟର୍ଚ୍ଚ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ପଦାର୍ଥ ପାଇବେ ତା ଗୋଟିଏ ଲାଇର ପକେଟ ଘଣ୍ଟ, ଯାହାକୁ ଥରେ ଚାବି ଦେଲେ ୩୬ ଘଣ୍ଟା ଚାଲେ ଓ ଦଶବର୍ଷ ପାଇଁ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦିଅ ତାହା ପାଇବେ।

ଟିକଟ ଓ ପ୍ୟାକିଂ ୧୍ଚ ବାରଅଣା ଅଧିକା।

The American Commercials Stores.

Post Box No.12213 Calcutta.

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଜୁଏଲର

ଦରଜୀବଜାର, ପୋ. —ଭଦ୍ରକ ।

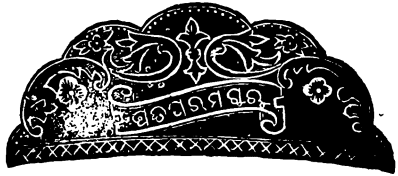

ଟ ୨୦୧ କା ପୁରସ୍କାର !

ଟ ୨୦୧ କା ପୁରସ୍କାର !

ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଫରମାସୀ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନା, ରୂପା ଚକ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ପଥରର ମେହାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ନେ ସୁନ୍ଦାବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଆଜିଯାଏ କୌଣସି ଉଦ୍ରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଧୁତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବାରୁ ବଜାରର ଦର ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ବାହାର ଚକଚକ୍ୟରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଜାହାରକୁ ଭୁଲିକ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥକୁ ଭଲ୍ ରୂପ ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁବିଧା ଆମେ ଦେଇ ଥାଉଁ । କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦେଖି ଧରିପାରିଲେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଟ ୨୦୧ କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ —

ବିନୀତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାୟକ

ଦରଜୀ ବଜାର, ପୋ:—ଭଦ୍ରକ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ

(ସାପ୍ତାହିକ) **'ବର୍ମା ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା'** (ରୟେଲ୍ ୧୬ ପୃଷ୍ଠା)

ଏହାଭାଷାକ ପ୍ରବାସୀ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମୁଖପତ୍ର । ଉତ୍କଳର ଶିଳ୍ପ-ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ବର୍ମାରେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା, ବର୍ମା ଭାରତ ପୃଥକୀକରଣ ପରେ ବର୍ମା ସରକାର ମତଲବ ଏବଂ ବର୍ମାରସ୍ଥିତ ଦେଶୀୟ ସ୍ଥିତି ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱଦେଶ ଅଧିବାସୀ-ମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖାମାନ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ବ୍ୟବସାୟର ସତ ଖବର ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ବର୍ମାର ଯୁବକ ବର୍ମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ, ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାହକ ଟ୍ରାଏ, ଭାରତବର୍ଷ ସରକାରେ ଦେୟ ଟ୍ରାଏ । ଠିକଣା—ନ ୬ଏ।୬ଗ, ୩୦ରେ ରଙ୍ଗୁନ (ବର୍ମା)

ସ୍ୱ0ବାଦ

ଆମ୍ଭେ ନୂତନ ଧରଣର ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଥାଉଁ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସକଳ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତିଷ ଗଣନାକରି ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ଦର୍ଶାଇ ଥାଉଁ । ଥିବର ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣୀୟ ।

୧ । ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକାର ସାଧାରଣିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ । ୨ । ଷଷ୍ଠିସ୍ତ ତାଳ ପତ୍ରରେ ଆଦର୍ଶ ଜନ୍ମପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ । ୩ । ଭବାଦି ମେଳକ କୋଷ୍ଠିର ବିଚାର ଟ୍ରାଏ । ୪ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦଶା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶା, ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶା ଫଳ ବିଚାର ଟ୍ରାଏ । ୫ । ଷଷ୍ଠିସ୍ତ ଆୟୁର୍ଦ୍ଦାୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ୍ରାଏ । (ଚିଠିର ଠିକ ସମୟ ଓ ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ ସାଲମାସ ଦିନ ଦେବାପାଇଁ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ)

ଠିକଣା – **ଶ୍ରୀଅନନ୍ତଚରଣ ସାହୁ** ମାଷ୍ଟର ପୁରୁଣାବଜାର, ଭଦ୍ରକ ।

ନିଜର ପ୍ରତିକୃତି

ନିଜେ ଦେଖିଲେ

ସର୍ବାଧିକ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଶିଳ୍ପୀ—ଏସ୍ କଥାଇଟ୍ସ

ଫଟୋ ହାଉସ, ଚୌଦ୍‌ସ୍ତବଜାର—ଭଦ୍ରକ

[ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଆଇ ଫଟୋ ନିଅଯାଇ ପାରେ]

rinted & published at the Gopinath Press, Bhadrak, by G. C. Mahapatra and issued from Daily Office, Bhadrak.

Digitized by srujanika@gmail.com

REG. NO. P. 441 THE DAGARO—16-5-1941.

ମାଟଭିଷ୍ଟ- -ମାଟଭିଷ୍ଟ- -ମାଟଭିଷ୍ଟ

ଯୁବକ ମାନେ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ପରିବାରର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ନ ହୋଇ ନିଜମନ ଭାବରେ କିଛି କିଛି ସଞ୍ଚୟ କରି ନିଜର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥର ସଂସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ । ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅନାଟନ ଓ ଦୁର୍ଗତିରେ ଅର୍ଥିକ ଜୀବନବୀମାହିଁ ଏକମାତ୍ର ନିରାପତ୍ତା, ଲାଭଜନକ ଓ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଯୋଜନା ।

ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ "ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ"ରେ ବୀମା କରି ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଲାଭବାନ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ

ଇନସିଓରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍

ହେଡ୍ ଅଫିସ—କଲିକତା

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାର ସୂଚନା—

ମୋଟ ଚଳନ୍ତି ବୀମା ୧୨ କୋଟି ୨ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ମେଟ ବୀମା ଫାଣ୍ଡ—୩ କୋଟିରୁ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ମୋଟ ଦେୟ—୩ କୋଟି ୫୬ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ୧୯୪୦ ରେ ନୂତନବୀମାର ପରିମାଣ ୨ କୋଟି ୨୫ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ।
ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ !

ଏନ୍. ଦତ୍ତ
ସେକ୍ରେଟାରୀ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବିଲ୍ଡିଂସ୍, କଲିକତା ।

ଅର୍ଡିନାଇଜର—ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ଇନ୍ସୁରେନ୍ସ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍ ।
ଗୃହନୀଗ୍ରୋଡ୍, କଟକ ।

ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍

କଟକ ଶାଖା--

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ବେଙ୍କର କଟକ ଶାଖା ମଙ୍ଗଳାବାଗସ୍ଥ ବିନ୍ୟୁରେନ୍ସ କୋଠାରେ ଖୋଲା ହୋଇଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବେଙ୍କିଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ଉପରଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ଓଡିଶା ଅଫିସ, ମଙ୍ଗଳାବାଗ କଟକ ।

"ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି"ର

ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ 'ସଂଘର୍ଷ' ପଢିଛନ୍ତି ?

ଏକଟିକା ମାତ୍ର ଦେଇ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଲେ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ 'ସଂଘର୍ଷ' ପାଇବେ ଓ ସମିତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ସାହିତ୍ୟ-ରସିକଙ୍କର ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ !!

ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂପାଦକଙ୍କଠାକୁ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି — ସମିତିର ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲେ ସମିତି ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଠାକୁ ଭୁକ୍ତ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

—ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ— ଚିଠି ପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ଠିକଣା
କୁମାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର ସଂପାଦକ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
"ଲିଟିରେଚ୍ୟ"

Digitized by Sri Jagannath Temple Archive